ARRIANI
NICOMEDIENSIS

DE EXPEDITIONE ALEXANDRI

LIBRI SEPTEM

RECENSUIT ET ANNOTATIONIBUS MAXIMAM PARTEM CRITICIS TUM ALIORUM SELECTIS, TUM SUIS

INSTRUXIT

IO. ERN. ELLENDT,
COLBERGO-POMERANUS.

TOMUS PRIOR.

REGIMONTII PRUSSORUM.
SUMTIBUS FRATRUM BORNTRAEGER.
MDCCCXXXII.

REGIMONTII PRUSSORUM.

IMPRESSIT CONRADUS PASCHKE.

CHR. AUG. LOBECKIO,

PRAECEPTORI SUO

SUMMA PIETATE COLENDO

EDITOR.

PRAEFATIO.

Cum ante hos septem annos Graecorum quae nobis ex communi quasi literarum naufragio relicta sunt, ingenii monumenta perlustrarem et denuo retractarem, fieri non potuit quin mirarer, cum plurimis rerum scriptoribus inter eosque vel minus praeclaris id contigisset, ut cum annotationum tum criticarum tum grammaticarum suppellectile in lucem essent emissi, neminem prope exstitisse qui post Gronovii curas Arriano, scriptori non sane contemnendo, operam impendisset paulo accuratiorem. Atque eo magis hoc mirandum videbatur, quod, cum haud multum auxilii a codicibus et editionibus antiquioribus posset exspectari, viris ingenio atque doctrinae apparatu satis instructis latus pateret campus ubi vires suas exercerent. His perpensis gratum fore mihi atque iucundum laborem non dubitavi, si Arriano iterum iterumque perlecto ea conquirerem quae aut codicum ope destituta viderentur, aut

minus usitate in eo essent composita, aut certe aliqua sive explicatione sive emendatione indigerent. Cum autem mox intellexissem, Arriani libros de Expeditione Alexandri si non integerrimos atque ab omni librariorum incuria liberos ad nos pervenisse, tamen comparatos cum aliis senescentis potissimum Graecitatis scriptoribus nec a librariis neque ab editoribus tam pravis sive coniecturis sive correctiontbus esse inquinatos, ut, si in scriptoris illius dicendi morem atque rationem paulo accuratius inquisivissem, magna, prope dixerim, maxima pars mendorum tolli non posset: omnem curam atque operam in eo posui, ut quae ex codicibus et editionibus veteribus scripturae discrepantia erui posset, diligentissime accuratissimeque describerem, singulas quasque lectiones examinarem ex iisque eligerem ad textum constituendum quae cum ab optimis codicibus, tum a scriptore ipso commendari ut genuina viderentur. Quae omnia quomodo in hac nova Arrianei operis editione persecuti simus, quaeve praestanda nobis proposuerimus, cum fieri possit, ut de consilio atque ratione nostra scriptorem tractandi lectores dubii haereant, non abs re arbitrati sumus de iis accuratius, quam vulgo solent, explicare. Prius tamen quam nobis ipsis tale quidpiam concedamus, operae pretium visum est inserere quae Gronovius de codicibus quos contulit Florentinis in praefatione protulit scitu utilia. Quibuscum ea arcte coniungenda sunt quae de ceteris codicibus et editionibus veteribus digna habeamus quae memorentur.

Igitur Gronovius: „Cum statim, inquit, pandi et aperiri contingeret bibliothecam Mediceam S. Laurentii, ego vero non desii repente irruere in Arrianos, cum

se offerrent duo eius exemplaria formae circiter octuplicis, quorum priori erat addita declamatio Polemonis pro Cynaegiro, tertium in forma maxima et charta serica, cui alligata in calce erant aliqua Plutarchi et Diodori Siculi, cui mox accedebat quartum in Abbatia S. Petri Perusiae etiam in charta, cui adnotatum erat *ἐτελειώθη ἐν μηνὶ ὀκτοβρίῳ κδ', ἔτει ͵αυνδ' ἀπὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως.* Quod totum prout magno labore mihi constiterat, qui forsan non satis aequo compendio honoraretur, id tamen profecisse me laetabar, ut ita scirem, qualis ab vulgo olim lectus fuerit Arrianus, utque inde possem cum nostro rationem non paulo accuratiorem, quam licebat aliis, deducere. Sicut iam olim multa exemplaria Arriani huius exstitisse testatur Eustathius in loco noto de scriptura vocis *Πίγρης* vel *Τίγρης*, ut agnoscat *πολλὰ τῶν παλαιῶν ἀντιγράφων* (vid. ann. ad Exped. l. VII, 7, 6. E.), ita ne haec quidem tempora bonam copiam eiurant, servato satis magno eorum numero; sed quam correcte, patet ex isto *Πίγρης*, quod et ipsi olim et alii nunc vident, adeo ut hinc quoque non potuerit immunis esse vel Optimus codex. Sed qualia ista quatuor comprehenderam, talia mihi imaginabar fuisse et Palatina exemplaria apud Salmasium, et simile penes Glareanum; etiam talia vidit Vulcanius vel Constantinopolitanum vel Augustanum, nec alia duo adhibita dicuntur ad posteriorem editionem *), universa scilicet ex eodem valetudinario progressa, et plura alibi obhaerebunt, ut amant illa er-

*) Pertinent haec Gronovii verba ad editionem a Nicolao Blancardo paratam: in qua memorantur duo codices recens collati, Richelianus et Gandensis. E.

rore. Itaque non eram tanto opere aut illi tempori quod impensum erat infensus, ant infelicitate mea, per quam non videbar incidere in satis pretiosa operae meae oblectameuta, delassatus, quin iterare constituerem pensum idem, si daretur copia. Quando iam ad alia admotum et quod tunc intelligebam intentum volumini, quo Origenis Philosophumena continebantur, advertit eidem alligata haec ipsa scriptorum Arriani pars in quo sicut Origeniana illa hactenus laudabat Holstenius, ut mereri lucem adscriberet, ita Arrianum segniter praetergressus, adeo ut nihil nisi nominare dignetur. Me tamen illa custodia Origenianorum commovebat ad bene existimandum de fide chirographi quod plane unum idemque erat. Hoc enim cum rari exempli sedulitas in ista parte servasset, etiam in Arriano forsan exsuperasse omnium diligentiam suspicabar. Unde non potuit non in flammam exagitari promtitudo mea huic Arriano imminens, ne discederem ab hoc volumine, nisi etiam explorato hoc Arriani documento. Et quid multa? Statim eum ἐκ ναρθηκίου debui dicere et illi mihique gratulari: adeo longe aliter iam ipse Arrianum contemplabar, adeo longe aliter ipse me. — Sed et medio tempore fortunam constantem in fovendo quae inceperat deprehendi, incidens in ipsum volumen, quo postea Bonaventura Vulcanius fuit usus. Non enim modo post editionem Stephani subodoratus fuit interpretationem multis locis nimium licenter discessisse ab Graecis, sed ipsam commoditatem Latini sermonis instaurandam esse; unde inductis plurimis ad marginem alia adscripsit, quae supponi mallet. Sed etiam vir ille doctissimus nactus exemplar huius historiae *Augusta-*

num, quod incipiebat ab verbis *καὶ πλείονα τῶν Φιλίππῳ δοθέντων*, universum magno cum studio perspexit et varias lectiones in ora annotavit, quibus etiam idcirco me usum fuisse videbis." —

Ex his Gronovii vides, quinque tantum fuisse codices quos inspiciendi facultatem nactus est Gronovius; nimirum quattuor Florentinos et unum Perusinum. Et hi fere sunt soli, quorum enotata scripturae varietate uti nobis licuit prout eam dedicimus a Gronovio. Praeter hos enim memoria digni sunt ii tantum codices, quibus Vulcanius usus est. Qui cum novam Expeditionis recensionem una cum nova interpretatione Latina curaret, ab Henrico Stephano accepit codicem „Constantinopoli ad eum una cum quibusdam Aristotelis aliorumque Graecorum scriptorum libris missum", cuius ope atque auxilio haud parvum numerum errorum ab editore Basileensi propagatorum se profligasse gloriatur. Nec negandum est, iam a Vulcanio Arriani verba ita esse emendata atque polita, ut tempori suo plus quam satisfecisse eum libere confiteamur. Accedit enim, quod, cum exemplar manuscriptum multis locis mutilum esset, fieri non poterat, quin coniectura ea assequi studeret quibus codicis auxilium frustra exspectabatur. Et ut paulo certior fias de iis quae praestiterit Vulcanius, quaeque futuro editori reliquerit, ex iis quae aut codicis ope correxit aut e coniectura in textum transtulit vulgatae loco, memoratu digniora hic adscribam. Sic v. c. codex ille Constantinopolitanus recte praebuit *βληθείς* pro *κληθείς* I, 8, 5. *Εὐβοίας* pro *ἀγρίας* II, 2, 7. *ἐνόσησεν* pro *ἐνόησεν* II, 4, 2. *ἔπειθε* pro *ἔπαθε* II, 6, 9. *ἐπιβατῶν* pro *ἐπι-*

κρατῶν II, 22, 5. *καὶ τὸ μὴ ἑλεῖν αἰσχρὸν εἶναί οἱ* pro *καὶ τὸ μὴ ἑλεῖναί οἱ* II, 26, 4. *πεφραγμένοι* pro *πεπραγμένοι* III, 13, 7. *ὠθισμοῖς* pro *ὠθισμένοις* III, 14, 3. *μηδ' εἰ πελάσαιεν* pro *μηδὲ ὑπελάσαιεν* III, 28, 11. *εὐπετῶς* pro *ἐντός* IV, 3, 5. Sic Vulcanius e codice illo totum versum qui male in ed. Basil. exciderat, reposuit IV, 5, 3. V, 4, 5. Porro idem ille codex recte exhibuit *γίγνεται* pro *γίνονται* V, 3, 8. *λόγου ἐστὶν ἄξια* pro *λέγουσιν ἄξια* V, 7, 5. *τεταραγμένην* pro *τεταγμένην* V, 16, 6. *βοήσειε* pro *ἐβόησε* V, 29, 1. *πέμπτῃ ἐπὶ τούτοις* pro *πέμπει ἐπὶ τούτοις* VII, 6, 6. *αἱ δὲ ἄλλαι αὐτῷ νῆες* pro *αἱ δὲ ἄλλων αὐτῶν νῆες* VII, 7, 5. *ὅπως ἔχει φιλίας τε καὶ πόθου* VII, 12, 5, ubi quae post *ἔχει* positae sunt quattuor voces, plane non comparent in ed. Basileensi. Denique non dubito quin verum sit quod Vulcanius e codice suo dedit *τοσούτου δεῆσαι* pro *τοσοῦτον ἐδέησεν* VII, 18, 8. — His accedunt nonnulla quae ex coniectura reponenda censuit Vulcanius, quaeque postea sive eodem modo, sive similiter ex codicum Florentinorum auctoritate emendavit Gronovius. Apte enim ille scribi iussit *ἐσβαλόντι* pro vulg. *ἐς καλόν τι* I, 23, 11. *κατῆραν* pro *κρατῆρα* I, 26, 6. *φασὶ δέ* pro *εἰσί* IV, 9, 9. *πότου* pro *τόπου* IV, 13, 11. *ἦλθεν* pro *ἔθελεν* IV, 19, 10. *αἵ τε κλίμακες* pro *ἅ τε κλίμακος* IV, 23, 7. *βεβαιοτάτη* pro *βιαιοτάτη* VI, 5, 1. *κατακλεισθέντων* pro *κατειληθέντων* VI, 6, 5. *τετρήρεις* pro *τε τριήρεις* VII, 23, 7. Et sic quoque VI, 16, 5, cum pro scriptura editionum veterum *ἀπηριθμήθη* reponendum existimabat *ἀναρίθμητα*, non male eum fecisse arbitror, quamquam haec coniectura non ita comparata est, ut lectioni a codice Florentino

melioris notae nobis suppeditatae ἀπηρίθμησαν praeponatur. Haud raro tamen dubii haeremus num e codice suo an ex coniectura vulgatam mutaverit Vulcanius. Consule, si placet, quae nobis dicta sunt in ann. ad II, 8, 1. II, 12, 1. III, 16, 10. III, 18, 13. IV, 23, 7. VI, 10, 8. VI, 17, 4. VI, 18, 4. VI, 19, 2. VI, 22, 14. VI, 26, 9. 10. VII, 3, 7. VII, 17, 6. VII, 16, 8. VII, 22, 5, 7. Atque eo magis de talibus iudicium proferre difficile est, quia quae a Vulcanio ipso profecta sint, quaeve Stephanus, qui opus edendum curavit, mutaverit plane nescimus.

Plures annos post, quam editionem suam in lucem emiserat, Vulcanius alium codicem inspexit, cuius varias lectiones margini editionis Stephanianae adscripsit, ut Gronovius, cui huius editionis notis marginalibus a Vulcanio adscriptis uti licuit, in praefatione testatur *). Qui codex si non codici Optimo Gronovii par, tamen eo non multo inferior esse videtur. Nam, ut exemplis rem illustremus, quod dedimus ex eius auctoritate *Δαρείου δὲ πέρι ἐπύθετο* III, 21, 6 pro vulgato *περιεπύθετο*, optimum est. Deinde cum codice quem Gronovius vocat Optimo praebuit IV, 15, 10 *τούτους γάρ* pro *καὶ τούτους*. Eorundem codicum consensus movit nos, ut V, 5, 7 pro *τεναγώδη* scriberemus *τενάγη*. Sic porro V, 19, 7 veram praebuit formam *Βουκεφάλας*. L. V, 25, 7 idem ignorat cum pluribus codicibus Florentinis vocem *ἡμέτεροι* hoc loco minus necessariam.

---

*) Occasione oblata simul hic moneo, in annotationibus meis codicem quem a Stephano transmissum adhibuit Vulcanius, insignitum esse literis *cod. Steph.*; alterum autem codicem, quo postea usus fertur Vulcanius, nobis aut vocatum esse *codicem Augustanum*, aut duobus tantum literis (C. V.) insignitum reperiri.

L. VI, 16, 5 non dubitandum erat quin ex auctoritate eiusdem codicis et unius codicis Florentini scriberetur *ἀπηρίθμησαν* pro *ἀπηριθμήθη*. L. VI, 20, 3 ex eodem codice et cod. Flor. scripsimus *εὐπορωτέρα* loco vulgatae *εὐπορώτερον*. Verissime C. V. Vulcanii VI, 24, 6 suppeditavit *οὐ νενησμένης*, ubi alii codices aliter errarunt. VI, 28, 1, suadente eodem codice dedimus *καὶ καταυλούμενος* pro vulgato omnium codd. et edd. *κατ-αυλούμενος*. Sic denique l. VII, 1, 8 nescio an praeferendum sit quod cod. Augustanus exhibet *ὅ τι νοοῖ αὐτοῖς τὸ ἔργον*, quamvis in aliis codicibus legatur *οὔτινος αὐτοῖς τὸ ἔργον*. Adde quae dicta sunt in ann. ad I, 6, 3. I, 9, 11. II, 18, 1. II, 22, 2. III, 16, 5. III, 25, 2. 4. IV, 15, 6. IV, 17, 3. IV, 20, 7. VII, 17, 9. VII, 20, 17. VII, 23, 9.

Quos denique memoravit Nicolaus Blancardus codices, Richelianum et Gandensem, silentio praeterire possumus, tum, quod Blancardus non talis habendus est qui cum cura paulo attentiore eorum scripturas examinarit, tum, quia ex iis quae hic illic annotavit, ut III, 23, 3. III, 27, 6. IV, 2, 1. IV, 3, 5. IV, 30, 8. V, 5, 8. V, 20, 12 cet., facile intelligitur, eorum auctoritati non modo multum, sed ne aliquantulum quidem tribuendum esse. Gronovius Blancardo nimium quantum infensus omnino dubitat, eum codices sive Richelianos sive alios quosdam unquam vidisse.

Hi sunt fere codices, ex quibus enotatam vidimus scripturae discrepantiam. Longe maior est numerus eorum, qui nondum collati in bibliothecis Italiae, Galliae, Germaniae latent quique Bekkeros suos exspectant ut in lucem emittantur. Num autem multum

frugis allaturi sint, iure dubitari potest si non de omnibus, tamen de iis quae Parisiis servantur. Nam quae ex his passim vulgavit Sancto — Crucius in libro inscripto: Examen critique des Histor. d'Alexand. Le-Grand, Paris. 1810, ed. alt., ea sunt talia, ut plura de iis audiendi cupido plane evanuerit. Palatina Arriani exemplaria, quae descripsit Salmasius in annotationibus ad Solin. p. 694 et aliud exemplar quod penes Glareanum fuit, Gronovius secundi ordinis codicibus adnumeranda censuit (cf. Fabric. bibl. Graec. t. V, p. 93, ed. Harl.). Qui vero restant codices in Caesarea biblio eca Nesselii servati (cf. Kollar. ad Lambecc. comment. Supplem. t. I apud Fabr. b. Gr. l. l.), de his ita iudicat Gronovius: „Quodsi licet his addere quae mente diu fovi, opinarer huic Mediceo codici (cod. Opt.) simillimum fore quem vides in Caesareae bibliothecae Nesselii quinta parte et Historicos complexa, numero IV poni; quoniam et illic citatur eiusdem *Ἰνδική*, ut suspicor, ex ipso Manuscripto: aut illum, qui ibidem num. LXXXIX recensetur cum iisdem signis, ubi etiam tertius indicatur numero CLI." Neque hic possumus quin cum Gronovio exclamemus: Unde et quando eos inspiciendi facultatem?! —

Editiones quas accurate perlustravimus, hae fuere duae:

I. *Ἀῤῥιανοῦ περὶ Ἀλεξάνδρου ἀναβάσεως ἱστοριῶν βιβλία ὀκτώ. Arriani de expeditione sive rebus gestis Alexandri Macedonum regis libri octo, nuper et reperti et quam diligentissime in lucem editi. Basileae.* — Cuius editionis in fine haec leguntur: *ἐτυπώθη ἐν Βασιλείᾳ, ἀναλώμασι Ῥοβέρτου τοῦ Χειμερινοῦ, ἔτει τῷ ἀπὸ τῆς*

ἐνσάρκου οἰκονομίας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ χιλιοστῷ πεντακοσιοστῷ τριακοστῷ ἐννάτῳ, μουνυχιῶνος μηνός.

II. *Ἀῤῥιανοῦ περὶ ἀναβάσεως Ἀλεξάνδρου ἱστοριῶν βιβλία η'. Arriani de expeditione Alexandri magni historiarum libri octo. Ex Bonaventurae Vulcanii Brug. nova interpretatione. Ab eodem quam plurimi loci opere veteris exemplaris restituti. Anno MDLXXV; excud. Henricus Stephanus.*

Editione Veneta, quam principem debemus vocare, cum prodierit anno MDXXXV cum indice: *Ἀῤῥιανοῦ περὶ Ἀλεξάνδρου ἀναβάσεως. Arriani de ascensu Alexandri. Venetiis, in aedibus Bartholomaei Zanetti, Castergacensis, et diligentia Joannis Franzisci Trincavelli. Praefatus est Joannes Baptista Egnatius* — hac editione, dico, utendi facultas nobis quamquam invitis non est data. Nec tamen multum novi ex ea hauriri posse documento sunt quae Schmiederus in praefatione editionis suae p. V monuit. „Utramque editionem, inquit, Venetam et Basileensem diligenter contuli. Veneta ex codice descripta est, sed cum ingenti errorum numero. Basileensis descripta vel est ex Veneta, sed adhibito Msto vel uno, vel pluribus, e quibus textus emendatior redditus est; vel, quod vero similius, ex Msto secundi quidem generis, sed meliore tamen, quam is erat, quem Veneti sequebantur. In Basil. plures vel typorum vel librarii errores emendati sunt, qui erant in Veneta; interdum vero etiam nova accessere. Reliquis vero locis ferme omnibus consentiunt. At Basileenses tamen ex Msto edidisse Arrianum ex eo probabile fit, quod primi librum sextum et septimum distinxerunt. Hi enim libri in Veneta contrahuntur, et libri septimi

inscriptionem habet Historia Indica. Idem probare videtur locus hic V, 4, 4, ubi Veneta habet *ὅπου καὶ αὐτὸς ὁ Ἰνδὸς τοῦ λάγου;* Basileensis autem: *ὅπου καὶ αὐτὸς ὁ Ἰνδὸς * τοῦ Γάγγου,* aliique loci pauci. Ceterum in utraque hac editione longe pauciora contracta sunt, quam in Vulcaniana et editionibus sequentibus, non solum si adversativa *δέ* occurreret, sed etiam in aliis vocabulis. Nec tam saepe invenitur *ξύν* pro *σύν,* quod in Vulcaniana frequentissimum. Codices vero, ex quibus utraque descripta est, sequioribus accensendi sunt."

Quae editionem Vulcanianam excepere editiones, Blancardiana (Amstelodami, 1668), Gronoviana et Rapheliana, ita sunt institutae, ut non tam novam textus recensionem spectarent, quam variantes manuscriptorum librorum lectiones futuro editori servarent. Atque id ad Blancardo et Raphelio factum esse non valde mirandum est, quippe cum ille Vulcanianae, hic Gronovianae editionis vestigia anxie presserit *). At Gronovium multis iisque optimis subsidiis instructum

*) Huc accedit quod editio a Raphelio parata multis demum annis post mortem Raphelii prodiit. Audiamus enim qui Arrianeum opus Raphelianis annotationibus instructum edi curavit, Jacobum Wetstenium in praef. p. IX sq.: Cultissimum hoc Rapheliani ingenii monimentum, iam anno 1709 absolutum, ad hoc usque tempus (ann. 1757. E.) in privatis scriniis delituit, saepe oblatum Germanis librariis, sed semper fastidiose reiectum. Ac nescio an etiam nunc tenebris obsitum iaceret, nisi casu quodam notitiam contraxissem cum doctissimo humanissimoque viro, Conr. Arn. Schmidio, qui tum aliis rebus dignum se Raphelio generum praestat, tum pietate illa, qua elegantissimum soceri opus ad posteritatis memoriam transferendum curavit." Unde factum puto, ut multa, quae a Raphelio obiter tantum atque primo impetu essent animadversa, quaeque, si operi suo ultimam manum potuisset iniicere, aut resecturus fuisset aut aliter propositurus, nunc quamquam partim manca, partim falsa intacta manserint.

rarissime tantum veram scripturam in textum recepisse, longe plurima vero eaque dignissima quae vulgatam scripturam exploderent, in annotationibus condidisse, ita ut quasi dubius haesisse videatur, recipiendane ea essent necne, eo magis mirandum est, quod ex inscriptione editionis eius longe aliud quid exspectare debet qui obiter rem inspiciat. Prodiit enim illius editio Lugduni Batavorum, anno 1704, ita inscripta: *Ἀῤῥιανοῦ Νικομηδέως ἀναβάσεως Ἀλεξάνδρου βιβλία ἑπτὰ καὶ Ἰνδική. Arriani Nicomediensis Expeditionis Alexandri libri septem et historia Indica ex Bonavent. Vulcanii interpretatione Latina post variam aliorum industriam ita lacunis vel cognitis vel ignotis etiamnum et obscuris suppletis, ita auctoris in Graecae linguae nativo usu et praestantia et facultate restituta ex plurium Mstorum et praesertim unius Optimi collatione, ut nunc demum prodire hic auctor videri debeat, opera Jacobi Gronovii.*

Editionis Borheckianae (prodiit Lemgov. 1792) nullam habuimus rationem, cum lectiones, quas Raphelius ex editione Gronovii in annotationibus memoraverat, temere et sine consilio receptae lectorem perturbent magis, quam in rectam ducant. Accedit etiam, quod totus liber tam multis iisque gravissimis typothetae vitiis scatet, ut iam propterea vix dignus sit qui memoretur.

Hanc editionem secuta est post sex annorum intervallum editio Schmiederi (Lipsiae 1798, cum indice: *Arriani Nicomediensis Expeditionis Alexandri libri septem, recensiti et notis illustrati a Friderico Schmiedero*). Quae editio, cum a pluribus viris doctissimis (vide St. Croix Ex. crit. p. 747. Groddeck hist. Graec. lit. t. II, p. 70.

V. d. Chys. Comment. Geogr. in Arr. libr. de Exp. Alexandri p. XII) magnis laudibus celebrata sit, necesse est, ut paulo accuratius hic recenseatur. Ac primum quidem, quid in sua editione praestare voluerit, ipsum audiamus in praefat. p. XII sq. sic locutum: „Consilium meum duplex fuit, partim ut librum optimum iuvenibus in manus traderem, partim vero etiam, ut tandem aliquando textum libri huius pro subsidiis nostris incorruptissimum edendum curarem. Textum dedi ex codice Optimo, reiectis quae vitiosa videbantur, reliquorumque codicum variantibus iisque primarum editionum, quas per omnes libros studiose contuli, in subsidio collocatis. Sed et sic restant multi loci corrupti, ubi nec Msti, nec libri editi iuvaut, quorum alios ex meis aliorumque coniecturis emendare ausus sum; alios, ubi ad certiora pervenire nequibam, notavi. Adieci enim post textum verbis brevissimis recensum eorum locorum, quos ego emendavi, cum rationibus. De iis vero locis, quos iam alii ex Optimo vel aliunde emendavere, ad reliquos Arriani editores lectorem relego. Ea sola tetigi, quae ipse emendavi, nisi aliorum emendationes vitiosae videbantur. Adsunt fortasse plura, adhuc ex primis duabus editionibus emendanda. Sed quia Gronovius Mstos contulisse videtur cum Vulcaniana, cogitare debui, eas lectiones Vulcanianae, quae differunt a lectionibus Basileensis et Venetae, et contra quas nihil monuit Gronovius, a Mstis Gronovii confirmatas esse. Divisionem in capita et sectiones minores retinendam putavi. Textui subieci notulas, ut loca obscuriora illustrarem, et capitum argumenta. Si notas aliorum excerperem, vitiosa, in quorum refuta-

tione longus esse nolui, omisi.“ Haec Schmiederus. Vides ex his, id potissimum ab editore hoc novissimo spectatum esse, ut ea, quae in Arriani opere minus apte composita viderentur, ope codis Florentini quem Gronovius *Optimum* voluit vocatum *), emendarentur, corrigerentur, in suum locum restituerentur. Ac sane, cum Arriani libros de Expeditione Alexandri conscriptos ea qua par est, diligentia et attentione perlegeremus, non potuimus non mirari, Schmiederum ubique fere illius codicis scripturas curiose, ne dicamus, anxie amplexum esse easque, quoad eius fieri potuit, in textum transtulisse, etiam si omnes reliqui codices contrarium suaderent. Quae cum ita essent, haud ingratum suscepturi nobis videbamur laborem, si in codicis quem vocatum vidimus Optimi indolem paulo accuratius inquireremus, eiusque lectiones examinaremus, ut inde colligi posset, num revera illo Optimi dignus esset nomine: praesertim cum iam plures annos ante, quam Arriano operam coepissemus navare diligentiorem, a viris doctis de isto codice iudicia prolata legissemus, quae eius auctoritatem aliquantum infringere viderentur **).

Cum enim satis constet, ut verbis utar philologi celeberrimi, Christ. Schneideri in praef. ad Platon.

---

*) In editione nostra hunc Optimum codicem litera F. insignitum videbis. Reliquos codd. Florentinos, cum a Gronovio minus accurate descripti sint, ut infra videbimus, certis quibusdam literis signatos provocare parum aptum censui.

**) Vide sis Schneiderum ad Xenoph. Anab. IV, 3, 6 — — »hic tamen Optimum librum non secutus (sc. Schmiederus), ex quo Arrianum innumeris locis corrupit.« Popp. ad Thucyd. I, 1, p. 369: »quod (scil. συνεχόμενοι) perperam e codice quem Optimum vocant, sed qui hoc nomine nequaquam dignus est, in ἐχόμενοι mutarunt viri docti.« cf. Lobeck. ad Phrynich. p. 140.

Civit. p. IV: „corruptelarum in veterum scriptis duplex genus esse, alterum per errorem et insciis scribis subortarum, alterum quod consulto et emendandi causa factas mutationes contineat; utriusque autem generis contagionem plerosque omnes codices affecisse, sed unum esse solere magis quam ceteros vel ab utroque vel ab altero damnosiore purum;" plurimi critici optimum sibi videntur elegisse, si codicibus, quantum fieri potest, omnibus collatis ea pro veris atque genuinis habeant, quae a codicibus omnium optimis commendentur. Nec sane tale institutum omnino damnandum *). Verumtamen facile fieri potest, ut si quis fidem atque auctoritatem codicis cuiusdam exploratam habeat et satis cognitam, eo aberretur, ut ea, quae quamquam non omnino inepta et falsa, tamen aliis reliquorum codicum longe inferiora pro optimis habeantur ob hanc solam causam, quod a codice exhibentur ceteroquin optimo. Nam quis est qui tam sobrie et circumspecte artem criticam exerceat, ut vel illo impedimento remoto nunquam in semitam sese deduci passus sit, cum via aperta esset? Igitur codicibus multum, et codicum omnium qui existimetur optimo plurimum tribuendum est auctoritatis, sed multo plus valere debet linguae usus atque ratio, et scriptoris quem tractamus indoles et dicendi consuetudo **): quarum rerum notitia non

*) Schneid. l. l.: »Genuina, quam quaerimus, lectio in facto est posita eodemque modo, quo aliae res factae, erui ex monumentis fide dignis debet. Monumenta nostra sunt codices« — cet.

**) Apposita sunt quae dixit Hermannus in Opuscc. t. II, p. 220. Cf. Popp. ad Xenoph. Cyrop. p. XXXII. Paulo aliter iudicat Schneiderus l. l. p. V: »Hoc fundamento posito debemus scriptoris usum et consuetudinem dicendi indagare inventamque ad iudicium

tam ex iis locis comparanda est qui dubii sunt atque incertae fidei, quam ex longe maiori eorum numero, qui quantum nobis hominibus humana tantum neque divina quadam facultate instructis videre licet, veri sunt neque ullius librariorum mala manu corrupti. Nam si quis ulterius etiam dubitandi locum concessum esse contendat; nihil amplius constat. Quae si ita instituerimus, hoc solum assequemur (et quis est qui in tanta rerum ambiguitate plus exspectet?), ut quae scriptori cuique dicta sint quaeque adamata ei fuerint et familiaria, paulo accuratius perspiciantur indeque copia fiat corrigendi et emendandi ea quae vel aperte falsa vel certe minus apta minusque consueta sint. Unde etiam consequatur necesse est, ut variis codicum lectionibus si non ubique, tamen plurimis locis facile carere possis *). Scriptorem enim ubique ita oportuisse scribere,

---

de locis dubiis adhibere, minime vero aliunde petita de consuetudine eius opinione ad infringendam optimi codicis auctoritatem abuti. Talia enim si opinio praeconcepta vel ex specie quadam internae probabilitatis ducta est, veluti quum scriptorem Atticum statuunt non alias verborum formas, nisi quae in ore multorum essent, ponere potuisse, et qua semel et iterum usus sit, eadem tertium quartumque uti debuisse, quid levius, quam quod fieri potuit continuo factum, sumere ob id ipsum, quod facultate non careat, testimoniis, quae contra factum ostendunt, fidem negare?«

*) Dignissima sunt quae in memoriam reducantur verba Bentleii in praefat. ad Horat. p. V, ed. Lips.: — »Nam in variis lectionibus ipsa saepe auctoritas illudit et pravae emendaturientium prurigini abblanditur; in coniecturis vero contra omnium librorum fidem proponendis et timor pudorque aurem vellunt, et sola ratio ac sententiarum lux necessitasque ipsa dominantur. Quid quod, si ex uno alterove codice discrepantem aliis scripturam expromas, frustra es si unico duobusve testibus adversus centum fidem facere postulas, nisi tot argumentis muniveris, quae vel sola pene sine codicis testimonio ei rei probandae sufficere possint. Noli itaque

ut scriptum legatur, nemo sane certo affirmaverit, haud multum tamen facit ad rem, modo eum ita scribere potuisse constet. Liceat in re tam gravi exemplis aliquibus utamur.

Apud Arrianum Exp. l. III, 6, 4 cum vulgo edebatur *τὰ δ' ἐν Πελοποννήσῳ ὅτι αὐτῷ νενεωτερίσθαι ἀπήγγελτο,* e sola codicis F. auctoritate Schmiederus scripsit *ἀπηγγέλλοντο.* Quae scriptura quamquam non omnino respuenda, tamen non ita comparata est, ut statim pro genuina habeatur. Ut apud omnes scriptores Graecos *), sic etiam apud Arrianum non desunt loci ubi neutrum plurale cum verbo plurali coniunctum est. Sed si eos paulo accuratius perlustraveris, sane quam paucos reperies qui omni careant suspicione. Sunt enim hi: prooem. 4 *ὅτι καὶ αὐτὰ ἀξιαφήγητά τέ μοι ἔδοξαν* (sic edd. vett. *ἔδοξε* omnes codd. Gronovii). II, 18, 2 *ὅτι τὰ τοῦ Ἡρακλέους ἔργα ξὺν πόνῳ ἐγένοντο.* II, 19, 3 *ὅσα — ἐξάψειν ἔμελλον* (? *ἔμελλεν*). II, 20, 10 *ὅσας τῶν λιμένων τὰ στόματα ἐδέχοντο.* IV, 21, 11 *ὡς δὲ τοξεύματα — ἐξικνοῦντο* (ubi edd. vett. *ἐξικνεῖτο* exhibent, quod ipsum Arrianus confirmat l. IV, 26, 5 *ὡς ἐξικνεῖτο ἤδη τὰ τοξεύματα*). VI, 19, 2 *τὰ σκάφη ἐμε-*

librarios solos venerari, sed per te sapere aude, ut singula ad orationis ductum sermonisque genium exigens ita demum pronunties sententiamque feras.« Cf. Bergmann. in bibl. crit. nova Lugd. t. IV, p. 185 sq.

*) Vide Wessel. ad Diod. Sic. V, 8. Pors. Addend. ad Eurip. Hecub. p. 95, ed. Lips. Gaisf. ad Herod. II, 96. Herm. ad Soph. Electr. 430. Popp. ad Thucyd. I, 1, p. 97 sq. Goell. ad Thucyd. I, 126. II, 8. Stallb. ad Plat. Phileb. p. 24, E. Popp. ad Xen. Cyrop. II, 2, 2. Krueg. ad Xenoph. Anab. I, 7, 20. Eiusd. Commentatt. critt. p. 247. Schneid. ad Platon. Civit. I, p. 93. Lobeck. ad Phrynich. p. 425. Bernhard. Wissensch. Synt. p. 418.

τεωρίζοντο. **V, 3, 9** *καὶ γίνονται τὰ ἱερά* (sic sola ed. Bas. *γίγνεται* rell. edd. et, ut videtur, omnes codd. Gronovii). **VI, 28, 3** *ταῦτα καὶ ἐμοὶ ὡς οὐ πιστὰ ἀναγεγράφθαι ἐξήρκεσαν* (? *ἐξήρκεσεν*). Hist. Ind. **XXXIV, 3** *οὐκέτι πιστὰ τὰ ἐξηγγελμένα ἐφαίνοντο* (quattuor codd. et edd. vett. *ἐφαίνετο*). Tact. c. **XLIV** *τὰ σημεῖα — ὠφέλιμα γίγνονται.* Quibus adde ubi pluralis verbi minime omnium offendit **III, 28, 11** *χαίρουσι τὰ πρόβατα.* **IV, 17, 11** *ὅπῃ ἐπιφέροιντο* sc. *τὰ θηρία.* **V, 17, 12** *θηρία διαχρώμενα — ὥσπερ αἱ νῆες ὑπεχώρουν*; quamquam dixit **I, 4, 9** *ὅσα ἔθνη — προσοικεῖ.* **II, 7, 10** *ὅσα ἔθνη — ἐποικεῖ.* **VII, 23, 1** *ὅτι καὶ ταῦτα ἔθνη — ἐξηγγέλλετο.* Illis autem oppositam considera hanc nubem exemplorum, in quibus singularis verbi cum plurali neutrius substantivi coniunctus est: **I, 5, 12. I, 6, 17. I, 9, 9. I, 13, 6. I, 14, 8. I, 21, 7. I, 23, 2. 4. I, 27, 9. II, 10, 3. III, 15, 13. 15. III, 18, 12. IV, 16, 5. IV, 19, 4. VI, 3, 1. VI, 5, 2. VI, 12, 7. VI, 15, 8. VI, 18, 5. VI, 23, 2. VII, 9, 12** et centena alia. Et iam ex his, puto, clarum fit, si non ubique, tamen iis locis, ubi lectio fluctuet, neque graviores causae contrarium suadeant, singularem verbi esse Arriano reconciliandum *). Sed ut revertamur illuc unde digressi sumus, praeter ea quae vulgatae scriptu-

---

*) Hoc enim persuasum habeo, non ubique singularem verbi locum habere cum plurali substantivi neutrius coniunctum. Neutra pluralia vice mihi fungi videntur substantivi collectivi in singulari positi. Quemadmodum autem haud raro collectiva in singulari posita cum plurali verbi coniuncta reperiuntur, sic etiam neutrum plurale ubi vere plurale est, h. e. plures res indicat singulas, ibi recte cum verbo plurali coniungi existimo. Ac spero aliquando fore, ut hanc rem exemplis ex omnibus scriptoribus petitis ad liquidum perducam.

rae defendendae satis apta iam supra adscripsimus, alterum qoddam est, quod lectionem a codice F. commendatam infirmiorem reddat. Nimirum id mihi videor observasse, pluralem neutrius articuli ubi circumscriptioni inservit, nuspiam ab Arriano cum verbo plurali esse constructum. Et exempla huius structurae minime rara sunt. Vide mihi I, 17, 10 *τὰ τῆς ἱππομαχίας ἐξηγγέλθη.* I, 25, 5 *τὰ δὲ τῆς ἐπιβουλῆς ἐξηγγέλθη ὧδε.* II, 18, 3 *τὰ ἀπὸ θαλάσσης ἐφαίνετο.* II, 19, 10 *ὅτι ἀπορώτερα τὰ τῆς πολιορκίας ἐφαίνετο.* IV, 11, 15 *διακεκριμένα ἔσται — τὰ τῶν τιμῶν.* IV, 12, 4 *ξυνέκειτο τὰ τῆς προσκυνήσεως.* IV, 12, 10 *ξυνέβη δὲ τὰ τῆς ἐπιβουλῆς ὧδε.* IV, 17, 6 *ἄπορα τὰ τῆς φυγῆς ἐγένετο.* IV, 21, 1 *ὡς τὰ ἐν Σογδιανοῖς — διεπέπρακτο.* V, 11, 4 *τὰ τῆς διαβάσεως παρεσκευάζετο.* VI, 10, 5 *ἐν ἀπόρῳ γεγένηται τὰ τῆς προσβολῆς.* VI, 12, 3 *τὰ τῆς ἀξιώσεως ἐδόκει.* VII, 11, 5 *ὡς δὲ τὰ Περσῶν ἐξηγγέλλετο.* Nonne ex his verisimile fit, ne dicam, certum, Arrianum singulari verbi etiam usum esse in loco supra adscripto? Plusquamperfectum an imperfectum recipiendum sit, in dubio relinquamus. Tetigimus hanc rem in ann. ad III, 12, 2 et IV, 17, 12.

Porro apud Lucian. Nigrin. c. 24 leguntur haec: *καὶ ὃ μάλιστα ἀγανακτῶ, ὅτι μὴ καὶ τὴν σκευὴν μεταλαμβάνουσι, τὰ ἄλλα γε ὁμοίως ὑποκρινόμενοι τοῦ δράματος.* Unde Fritzschius in Quaestt. Luciann. p. 44: „Vulgo, inquit, comparet coniunctivus *μεταλαμβάνωσι*, cuius loco quod editores infirmissimis subsidiis et Solano obsecuti dederunt *μεταλαμβάνουσι*, ea re locum soloecismo onerarunt foedo et gravi: nam *ὅτι οὐ*, non *ὅτι μὴ* requisiveris. Non ignoro equidem, Lucianum

interdum si non promiscue, at sic *οὐ* et *μή* collocasse, ut quid fuerit secutus, perobscurum sit, de quo genere dubito an ullus sit luculentior locus, quam de Saltat. c. 75, ubi in eodem argumento *μήτε* — *μήτε* — *οὔτε* — *οὔτε* reperitur, sed meam, quam Luciani inscitiam incusare malo. Cf. Schaef. ad Demosth. T. I, p. 529. Huc accedit quod coniunctivum non temere immiserunt, sed destinato consilio libri plerique omnes videntur sustentare. His rationibus cedens coniicio: *ὅτι οὐ μὴ καὶ τὴν σκευὴν μεταλαμβάνωσι.*" Quae viri doctissimi verba tam probabilia mihi videbantur, cum primum ea legebam, ut non dubitarem etiam vera ea esse. Mox tamen in mentem venerunt quae Hermannus scripserat de usu particulae *οὐ* et *μή* ad Viger. p. 806: Lucianum *ὅτι μή* dicere amare, etiam ubi liceret *ὅτι οὐ* poni. Et curiosius ad hanc rem attendenti mihi statim plura exempla tum apud Lucianum, tum in aliis senescentis Graecitatis scriptoribus obvenere, quae vulgatam scripturam firmissimam esse ostendebant. Sic dixit Arr. Exp. V, 8, 1 *ὅπως ἐζεύχθη ὁ Ἰνδὸς ποταμὸς οὐκ ἔχω εἰπεῖν, ὅτι μηδὲ οἱ ξυστρατεύοντες αὐτῷ εἶπον.* VI, 6, 5 *ὅτι μήπω ἡ φάλαγξ — ἠκολουθήκει αὐτῷ, ἀντὶ χάρακος ἐχρήσατο τῇ ἵππῳ.* VI, 21, 6 *ἄφνω ἐπιπεσεῖν, ὅτι μηδὲν φίλιον αὐτοῖς — ἐπέπρακτο.* Cyneg. c. XXXVI *ὅτι μὴ ἐπείθοντο.* Xenoph. Ephes. III, 8, p. 66 *συνεῖτο, ὅτι μὴ τὸ φάρμακον θανάσιμον ἦν.* V, 6, p. 98 *ἐμπίπτει ἀπορία, ὅτι μηδὲ εὑρίσκοι.* V, 13, p. 114 *καὶ ἦν, ὅτι μηδέπω — ἐπίσταται.* Himer. Eclog. II, p. 42 *φιλονεικῶν ὅτι πολεμίους μὴ κέκτηται,* Ecl. III, p. 78 *ὅτι μήπω δέδωκας δίκην.* Orat. II, p. 398 *ὅτι μήπω τῆς ἐπιθυμίας ἐμπίπλαται.* Or. III, p. 438

ὅτι μὴ ποιητικὸν κομπάζομεν. Orat. X, p. 566 ὅτι μήπω τοῖς λόγοις ὑμᾶς ἤνεγκα. Orat. XIV, p. 622 ὅτι μὴ πέλαγος τοσοῦτον εὕρισκε. Charit. VIII, 5 ὅτι Καλιῤῥόην μηκέτι δύναιτο θεάσασθαι. Ael. vv. hh. II, 10 ὅτι μὴ ἐν τούτοις, ἀλλ' ἐν τῇ — ἦν. II, 31 ὅτι μηδεὶς τῶν βαρβάρων ἄθεος. II, 44 ὅτι μηδενὸς φείσεται. Et, qui agmen claudat, Lucian. diall. deorr. XXIV, 1 ὅτι μηδὲ νυκτὸς καθεύδω. Icaromen. c. 5 ὅτι μηδὲν ἅτερος θατέρῳ λέγοντες ἀκόλουθον — ἠξίουν. c. 21 ὅτι μὴ δυνατόν ἐστί μοι κατὰ χώραν μένειν. Hermotim. c. 9 ἐπεὶ τὸν μισθὸν μὴ ἀπεδίδου. c. 19 ἐπείπερ μηδὲ ὁρῶσι. c. 20 διότι μὴ καὶ θυρίδας ἐποίησεν. c. 21 ἐπεὶ μὴ σὺ ἐθέλεις εἰπεῖν. c. 47 ἐπεὶ μηδενὸς ἡγεμόνος τοιούτου εὐποροῦμεν. c. 50 ὅτι σε μὴ ἔθεσαν, ἀλλά. c. 71 ὅτι μὴ δύναιτο ἀνελθεῖν. c. 86 ὅτι μηκέτι μέτεστιν. Quom. hist. sit conscr. c. 3 ἐπεὶ μηδὲν εἶχεν ὅ τι καὶ πράττοι. Verr. histt. I, 4 ἐπεὶ μηδὲν ἀληθὲς ἱστορεῖν εἶχον. I, 33 ὅτι μὴ μόνοι — καθείργμεθα. II, 32 ἐπεὶ μηδ' ἄλλῳ τινὶ γέγραπται. Pro Imag. c. 6 ὅτι μὴ ἐν ἐπαίνοις μόνον, ἀλλὰ καί. c. 17 ὅτι μηδὲν ὑπερπετὲς ἐνεποίησε. c. 24 διότι μὴ ἀνέχῃ. Asin. c. 13 ὅτι μὴ καθεύδω. Iup. confut. c. 16 διότι μὴ — ἠρέσκοντο. Haec exempla, quibus facili opera alia multa possis addere, etiam si hic illic codices pro particula *μή* praebeant *οὐ*, aperte, puto, demonstrant, quo labentis Graecitatis scriptores aberraverint *). Causa, qua ducti sic scripsere, in

*) Verum esto, quod Hermannus pronunciavit ad Viger. l. l., semper aliquid differre *ὅτι μή* ab *ὅτι οὐ*. Sed unde, quaeso, tam creber hic usus *ὅτι μή* ponendi pro *ὅτι οὐ* apud senescentis Graecitatis scriptores, quem Atticos scriptores plane ignorasse quis est

aperto posita est. Eodem fere vitio laborabant, quo pueri nostri, quamquam saepe moniti, tamen enunciatum a particula *ὅτι* incipiens pro pendente habentes *μή* ponendum esse putant, ubi *οὐ* requiritur. Nimirum cum recte diceretur v. c. *διὰ τὸ μὴ ἀρέσκεσθαι*, dici etiam licere putabant *ὅτι μὴ — ἠρέσκοντο*. Inde factum puto, ut Chariton, cum satis Graece scripsisset VIII, 6 *διὰ τὸ μηκέτι Χαιρέαν ἄλλῳ τινὶ σχολάζειν δύνασθαι*, eodem iure scribi posse existimaret quod scripsit VIII, 5 *ὅτι Καλιῤῥόην μηκέτι δύναιτο θεάσασθαι*. Atque ex eodem fonte manarunt similia multa. Quam fallax autem in talibus est codicum vel optimorum fides, nisi simul scriptoris quem tractamus genium atque indolem ita habeamus cognitum, ut vel de minutissimus rebus iudicium paratum sit et ratum! Unde subscribo quae verissime observavit Fritzschius in Quaestt. Lucc. p. 205: „At hoc saepius accidit, ut interpretes in tales errores inciderent, a quibus, *si modo scriptorem perpetuo ordine legissent*, haud dubie immunes erant futuri.

Tertium et ultimum quod hic proferam minus firmae codd. auctoritatis et fidei exemplum, tam multis tantisque difficultatibus est obnoxium, ut, si nodum in scirpo quaesiisse visus fuerim, me non sane miraturum libere confitear. Vetus iam et multum disceptata quaestio fuit, num rectius scriberetur *ἀνδρεία*, an *ἀνδρία*. Apollonius quidem apud Bekk. Anecdd. p. 546, 10 *παρὰ τὸ ἀνήρ*, inquit, *ἢ τὴν ἀνέρος γενικήν, ἢ τὴν συγκεκομμένην ἀνδρὸς τὸ ἠνορέα συστήσεται ἢ ἀνερία, ὡς αἰθέρος, αἰθερία· τῆς δὲ ἀνδρὸς, ὥς καὶ ἔστιν, ἀνδρία.* cf. p.

---

qui nesciat? Alius enim generis sunt quae attulit exempla Schaef. ad Demosth. t. I, p. 529.

499, 22 τὸ ἠνορέη διαφέρει τοῦ ἀνδρία, ᾗ τὸ μὲν ἐξ ἁπλοῦ ἐγένετο τοῦ ἀνδρός. Etymol. Magn. p. 461, 49 τοῦτο δὲ (ἀνδρία) Ἀπολλώνιος διὰ τοῦ ι γράφει, ὁ δὲ Ὧρος διὰ τῆς ει διφθόγγου· εὕρηται γὰρ κατὰ διάστασιν ἀνδρεΐα. Quae cum ita essent, fieri non potuit quin editores in diversas partes abirent. Inter quos Schaeferus Melett. p. 42: „equidem teneam, inquit diphthongum, in prosa quidem Atticorum ubivis, in poematis, ubicunque per metrum licet. Itaque ἀνδρία hactenus affinem habeam his: ἀσεβία, αὐθαδία, εὐγενία, εὐηθία, εὐσεβία, προμηθία; quibus abstinet Attica prosa, poesis fere non utitur nisi metri coacta legibus.“ Cf. eiusd. ann. ad Demosth. t. I, p. 539 et 746. Contra Schaeferum pugnasse Passovium inter alios monuit Popp. ad Thucyd. t. III, p. 153. Neque iniuria. Quid enim, si contra analogiam pugnasse Schaeferum demonstraverimus? Nemo nescit, substantiva ab adiectivis in ης et substantivis in ευς exeuntibus derivata formari in εια. Recte igitur dicitur εὐγένεια, ἀσέβεια, ἱέρεια simill. et poetice εὐγενία, ἀσεβία cet. Vid. diar. lit. Ienens. 1810, p. 289. Dorv. ad Charit. p. 446. Nihil autem cum his commune habet substantivum quod est ἀνδρία, ut deductum a substantivo ἀνήρ. Unde ἀνδρεία, quae forma per διάστασιν scripta ἀνδρηίη passim reperitur apud Ionicos scriptores, ut apud Herod. VII, 99, nescio an rectius pro feminino adiectivi ἀνδρεῖος habeatur (quemadmodum Herodotus dixit VII, 153 ῥώμη ἀνδρηίη), praesertim cum apud ipsos Atticos scriptores plura adiectiva vice substantivorum fungentia reperiantur, qualia sunt ἡ δικαία, ἡ ἀξία, ἡ αἰθρία, ἡ νηνεμία, ἡ φρατρία cet. Atque inde etiam mira illa codicum dis-

sensio orta, in Atticorum veterum scriptis nunc *ἀνδρεία*, nunc *ἀνδρία* offerentium. Num enim scriptores ipsi inter utramque formam fluctuasse indeque nunc *ἀνδρεία* scripsisse, nunc *ἀνδρία* censendi sunt? Id quod nisi multae aliae res ineptum esse demonstrarent, iam propterea infirmis nititur fundamentis, quod centena exempla reperiuntur vocalium *ε̄* et *ε̄ι* confusarum, ubi utra vocalis recte habeat, ambigi non potest. Ut exemplis res demonstretur, vide quae hic illic ex variis lectionibus enotavimus. Sic apud Plat. Theaet. p. 157, D alii codd. exhibent *διΐμεν* (sic), alii *δίειμεν*. Parmenid. p. 161, E *μετείη* alii, alii *μετίῃ*. Apol. Socr. p. 19, E confusae notantur formae *Κεῖος* et *Κῖος*. Ibid. p. 34, D *αὐθαδιαζόμενος* et *αὐθαδειαζόμενος*. Theaet. p. 173, D *ἑταιρειῶν* et *ἑταιριῶν*. cf. Isocr. Nicocl. p. 42, Bekk. Panegyr. p. 62 et passim alibi. Sic confusae apparent *οὐδένεια* et *οὐδενία* Plat. Theaet. p. 176, C. *παιδεία* et *παιδία* s. *παιδιά* Sophist. p. 229, D. Epinom. p. 975, D. cf. Schneid. ad Platon. Civit. VII, 537, C. t. II, p. 339. *ποιήσειν* et *ποίησιν* Sophist. p. 233, E. *κατεῖδον* et *κατίδον* Euthyd. p. 271, A. *ἴτην* et *εἴτην* Euthyd. p. 294, D. *ἤειμεν* et *ἤιμεν* Protag. p. 311, A. *στρατηγεία* et *στρατηγία* Euthyd. p. 307, A. *οἰκεία* et *οἰκία* Plat. Civit. p. 470, E. p. 471, B. *στρατεία* et *στρατιά* Civit. V, p. 468, B. Vid. ad Arr. Exp. I, 1, 2. *ὠφέλεια* et *ὠφελία*, quorum posterius ubique dedit Bekkerus ut apud Platonem, ita apud oratores Atticos; vid. Plat. Euthyphr. p. 14, E. Euthyd. p. 275, E. Schneid. ad Plat. Civit. p. 333, D. Isocr. Philipp. p. 121, Bekk. Areopag. p. 169. de pace p. 194. Panath. p. 313. coll. Dind. ad Isocrat. Paneg. p. 5. De

formis *δημοκράτεια* et *δημοκρατία*, quarum hanc alteram solam probavit Bekkerus in oratoribus Atticis, iam monuit Lobeck. ad Phryn. p. 526. Sic porro confusas vides formas *φιλονικία* et *φιλονεικία* apud Isocr. Panegyr. p. 48, Bekk. *φιλονεικεῖν* et *φιλονικεῖν* Philipp. p. 117. Archidam. p. 152. *ὑπερηφανεία* s. *ὑπερηφάνεια* et *ὑπερηφανία* Panegyr. p. 64. *Τειριβάζον* et *Τιριβάζον* Panegyr. p. 75. *συνειδῆς* et *συνίδης* Philipp. p. 108. *τερθρεία* et *τερθρία* Helen. laud. p. 231. Idem tenendum est de formis *Ὠρεῖται* et *Ὠρῖται*, quarum illam vidi apud Arr. Hist. Ind. XXII, 10. Demosth. p. 103, Bekk.; hanc apud Strabon. XV, 2, p. 305, ed. ster. cf. Bernhard. ad Dionys. Perieg. p. 814. Sic dubii haerent editores de formis *Μηδεία* et *Μηδία*, quarum memores sumus in ann. ad Arr. VII, 13, 4, Eadem haec vocalium confusio progenuit formas quae sunt *Πισίδαι*, *Πισεῖδαι* et *Πεισίδαι*, quas memoravimus ad Arr. I, 24, 11. Neque aliter iudicandum videtur de formis *Ψυττάλεια* et *Ψυτταλία*, quas tetigerunt Wernsd. ad Himer. p. 249, coll. Aesch. Perss. 447. Herodot. VIII, 95. Blomf. Gloss. ad Perss. p. 146. Sieb. ad Paus. I, 36, 2; de *Λιβήθριοι* et *Λειβήθριοι* (cf. Wernsd. ad Himer. Or. XIII, p. 590); de *Ταυρομενεῖται* et *Ταυρομενῖται* (cf. Lennep. ad Phalar. p. 176. Locell. ad Xenoph. Ephes. p. 272); de *Σειληνός* et *Σιληνός* (cf. Sieb. ad Pausan. I, 4, 5); de *Καλαυρία* et *Καλαυρεία* (vid. Sieb. ad Paus. II, 33, 2); de *Εἰλισσός* et *Ἰλισσός* (vide Siebel. ad Pausan. I, 19, 6); de *Σκεῖρος* et *Σκῖρος*, de *Ῥεῖτος* et *Ῥῖτος* (consule Sieb. ad Paus. I, 36, 3. I, 38, 1); de *Ἑρμείας* et *Ἑρμίας* (vid. Harpocrat. s. v. Wessel. ad Diod. Sic. XVI, 52); de *Ῥοίτειον* et *Ῥοίτιον* (vid. Wess. ad Diod.

XVII, 7); de *εἴλη* et *ἴλη* (Wessel. ad Diod. XVII, 33). Et, ut propius ad Arrianum meum accedam, quid statuendum est de talibus permutationibus, quales sunt *ὑπωρία* et *ὑπώρεια* II, 9, 6; *ἐπεί* et *ἐπί* II, 15, 7. V, 5, 1; *μάντι* et *μάντει* II, 27, 2; *ἐγκλείναντος* et *ἐγκλίναντος* III, 5, 4; *Αἰολείς* et *Αἰολίς* III, 22, 6; *ἐκλίπουσιν* et *ἐκλείπουσιν* IV, 26, 1; et quae arctissime cum quaestione nostra cohaerent, *ὁμολογεία* et *ὁμολογία* III, 2, 7; *ἀπορεία* et *ἀπορία* III, 28, 3; *εὐπορεία* et *εὐπορία* VII, 19, 6 —? Num tu censes tales duplices formas a scriptore ipso profectas esse, an a scribis vocales *εῑ* et *ῑ* plane eodem modo pronunciantibus? Sed obiiciat quispiam, esse formas substantivorum quasdam, ubi ne scribae quidem simplex *ῑ* mutaverint, ut *ἀνανδρία, φιλία, ἀτεχνία, σοφία,* et alias, ubi diphthongus nunquam fere mutata reperiatur, ut *βασιλεία, αὐτάρκεια, μαντεία* simm. Neque possum quin talia monenti assentiar. Causa qua moti in summa inconstantia constantiam quandam observabant librarii, in eo posita mihi videtur, quod, ubi fieri poterat, analogiam quandam sequebantur. Quemadmodum enim a *φίλος* formatum videbant *φιλία,* sic etiam ab *ἄνανδρος* fieri non poterat quin ortum censerent subst. *ἀνανδρία,* indeque etiam recte scriberent *κακία, σοφία* cet. Cum autem subst. *φιλία* haud inepte etiam deduci posset a verbo quod est *φιλέω,* exstiterunt qui ex eodem fonte derivatum putarent *ὠφελία, δημοκρατία, ὀχλοκρατία* simm., quia verba reperiebantur *ὠφελέω, δημοκρατέομαι, ὀχλοκρατέομαι* cet. Attamen vero cum etiam adiectiva exstarent *ἀκρατής, ἀνωφελής* etc., a quibus substantiva tum formata essent, tum formari potuissent in *εῑα* exeuntia

ἀκράτεια, ἀνωφέλεια, fuerunt qui scribendum existimarent ex analogia *ὠφέλεια* (ab *ὠφελής*), *ὀχλοκράτεια* (ab *ὀχλοκρατής*), *ὑπερηφάνεια* (ab *ὑπερηφανής*) et similia plura. Denique cum scriptum reperiretur *δημοκρατία, ὀχλοκρατία* etc., ad exemplar eorum rursus scripserunt *ἀκρατία* (vid. Schneid. ad Plat. Civit. t. II, p. 54). His praemissis revertamur unde digressi sumus. Quamvis enim nomen *ἀνδρεία* sive *ἀνδρία,* si solam significationem respicis, conferri non possit cum substantivis qualia sunt *σοφία, ἀδικία, κακία, δημοκράτεια* s. *δημοκρατία, ὠφέλεια* s. *ὠφελία*: tamen eodem modo orta videtur in eo scripturae discrepantia. Nimirum cum satis constaret dici licere *ἡ ἀνδρεία* cum ex iis quae grammatici disputassent de duplici nominis scriptura, tum maxime e Plat. Cratyl. p. 413, E, ubi Socrates de vocis origine disputans *ἀνδρία* (? *ἀνδρεία*. Vide Schneid. ad Platon. Civit. p. 316, B. t. I, p. 115) *σημαίνει,* inquit, *ὡς ἐν μάχῃ ἐπονομαζομένης τῆς ἀνδρίας· μάχην δ' εἶναι ἐν τῷ ὄντι, εἴπερ ῥεῖ, οὐκ ἄλλο τι ἢ τὴν ἐναντίαν ῥοήν· ἐὰν οὖν τις ἐξέλῃ τὸ δ τοῦ ὀνόματος τῆς ἀνδρίας* (l. *ἀνδρείας*), *αὐτὸ μηνύει τὸ ἔργον τὸ ὄνομα ἡ ἀνρία* (scr. *ἀνρεῖα* s. *ἀνρεία,* ut est in cod. Zittav.): librarii, ubi memores erant legis a grammaticis quibusdam praescriptae, dederunt *ἀνδρεία,* etiam si scriptum reperissent *ἀνδρία*. Qui autem analogiam sequebantur et aliorum quorundam grammaticorum praecepta, ut v. c. Apollonii, ii scribendum censebant *ἀνδρία,* quippe ortum ex genitivo *ἀνδρός*. Insequentibus tamen temporibus, cum librariorum et inscitia et negligentia cresceret, fieri non potuit quin pro suo quisque arbitrio nunc scriberet *ἀνδρεία,* nunc *ἀνδρία,* praeser-

tim cum nihil amplius prope constaret de usu vocalium *ει* et *ι*. Inde enim ortam putem talem scripturae discrepantiam, qualem reperimus in codicibus a Stallbaumio commemoratis. Sic v. c. in Apol. Socr. p. 35, A omnes fere codd. exhibent *εἴτε σοφίᾳ εἴτε ἀνδρίᾳ*, in quibus, nisi praecederet *σοφίᾳ*, legeretur fortasse *ἀνδρείᾳ*. Nam plures eorum habent in Plat. Rep. p. 490, C *ἀνδρεία, μεγαλοπρέπεια, εὐμάθεια*: unde restituit hanc formam Stallbaumius, recipere non ausus est Schneiderus: qui tamen scribi iussit de Rep. p. 402, C *ἀνδρείας — καὶ μεγαλοπρεπείας*. Sic porro Athenaeus p. 506, B de Platonis Lachete loquens dicit *ἐν τῇ περὶ ἀνδρείας*. Sed Platonis codices apud Stallb. praeter cod. Vindobonensem omnes habent *περὶ ἀνδρίας*. Atque licet servent in hoc dialogo omnes fere codd. hanc breviorem formam, nihilominus tamen Stallbaumius ex auctoritate codicis Vindob. et Bodl. ubique dedit *ἀνδρεία*. Sic Gorg. p. 492, A Stallbaumius rursus scripsit *ἀνδρείαν*, ut in seqq. p. 495, C, D; sed in Phaed. p. 114, E *ἀνδρία* pro vulg. *ἀνδρεία*. Atque eandem formam praebent omnes codd. optimae notae Cratyl. p. 413, E: quamquam hic, si quo alio loco, scriptum malim *ἀνδρεία*. Plures alios locos, ubi eadem ut editorum ita librariorum inconstantia conspicitur, vide apud Schneid. ad Platon. Civit. p. 361, B. In oratoribus Atticis Bekkerus ubique dedit *ἀνδρία*, contradicentibus tamen pluribus manuscriptis. Vide ad Demosth. t. IV, p. 97. Apud Thucydidem Goellerus nusquam non scribi voluit *ἀνδρεία*. Poppoius autem, quamvis II, 87 dedisset *ἀνδρεία*, tamen III, 82 excudi curavit *ἀνδρία*. Sic etiam Xenophonti nuspiam fere

intacta mansit alterutra forma. Vide Hist. Gr. II, 4, 40. vit. Agesil. VI, 1. XI, 1. Apud Diodorum Siculum Wesselingius formam retinuit ἀνδρεία. Sed lectio nonnunquam ambigua est, ut XV, 64. 70. 80. 91 etc. Dionysio Halicarnasseo Reiskius donavit formam ἀνδρεία, ut VIII, 10 cet. Apud Plutarch. in vita Agesilai c. 31 hodie legitur ἀνδρία; in vita Philopoem. c. 4 Baehrius servavit vulg. ἄνδρεία; cod. Monac. habet ἀνδρία. Neque magis certa est huius vocis scriptura apud Appianum. Schweighaeuserus enim dedit ἀνδρεία bell. Hisp. VI, c. 95. bell. Mithrid. c. 19. ἀνδρία bell. civv. II, 60 et passim alibi. Eodem modo in Pausania libri fluctuant inter ἀνδρεία et ἀνδρία, ita tamen ut Siebelisius e libris melioris notae ubique restituerit formam ἀνδρία. Vide ann. ad I, 14, 4. II, 31, 1. IV, 25, 1. IV, 29, 1. VI, 8, 3. E Luciano innotuit mihi forma ἀνδρία Hermot. c. 7, ubi nota coniunctam eam cum σοφία. In eodem Hermot. c. 75 expressum legitur ἀνδρεία. Sic denique apud Arrianum Hist. Ind. c. XVII, 4 sine ulla scripturae discrepantia legitur ἀνδρία. Et in Exped. l. VI, 7, 11 nescio quam ob causam a Blancardo inde omnes editores tacite admiserint lectionem δι᾽ ἀνδρείαν, cum in ed. Basil. et Vulc. legatur δι᾽ ἀνδρίαν. — Igitur, si dicendum est, quod sentio, forma ἀνδρεία an ἀνδρία praeferenda sit, iure dubitari potest. Sed unum eundemque scriptorem utraque forma usum fuisse persuadere mihi non possum. Unde, ubi codices melioris notae breviorem formam plurimis locis commendant, non dubito quin ubique ea sit restituenda. Et accedit, quod duo substantiva, si non omnino, tamen ex parte conferri possunt, tum

quod ad formam tum quod ad significationem attinet, cum nomine *ἀνδρία* *). Sunt ea *οὐδενία* et *παιδία;* quamquam non nescio, etiam haec non ab omni suspicione libera esse. Nimirum ut pro *οὐδενία* haud raro in codicibus et edd. reperitur scriptum *οὐδένεια* (? *οὐδενεία*), ita *παιδία* exstiterunt qui omnino Graecam vocem esse negarent. Vide Dorv. ad Charit. p. 446. Sed primum quidem quomodo ab *οὐδείς, οὐδενός* formari possit *οὐδένεια,* equidem non intelligo neque apte id factum esse posse prius concesserim, quam similem nominis originem prolatam videam. Deinde autem *παιδία,* ubi significat *eum animi et corporis habitum qui conspicitur in pueris*, rectius dici quam *παιδεία,* nisi aliunde iam constaret, aperte demonstrasse mihi visus est Schneiderus ad Plat. Civ. t. II, p. 339. His fundamentis positis, *ἀνδρία eam animi conditionem* indicare mihi videtur, *quae virum decet*, h. e. *omnem animi praestantiam quae maxime conspicitur in viro*, ita ut plane respondeat Latinorum vocabulo quod est *virtus.* Hunc animi statum s. conditionem substantivum *ἀνδρεία,* ut ab adiectivo *ἀνδρεῖος* ortum denotare posse parum mihi verisimile est: nisi quis contendat *ἡ ἀνδρεία* plane eodem modo dici subintellecto sive *ῥώμη* sive alia quadam voce, ut *ἡ ἀξία* dicatur, ut cogitando addas vocem *τιμή*. — Sed finem imponam huic quaestioni, ne iusto longius processisse videar. Fuit autem iam ante plures annos in votis, auscultari de hac re difficillima virorum doctorum sententias. Unde non potui quin

---

*) Nam quod vir doctissimus in diar. lit. Ien. 1810, p. 289 ut geminum comparari iussit *ἡ φρατρία*, ut a *φρατήρ* progenitum, id nescio an rectius pro feminino adiectivi *φράτριος* habendum sit.

hac occasione data meam qualemcunque sententiam proponerem examinandam atque diiudicandam.

Ut in his tribus quae adscripsimus exemplis parum iuvant codices, sic centena alia exstant quae nisi ex ipso scriptoris ingenio atque indole resarcieris si inepta videantur, codicum ope emendari non possunt, etiam si ceteroquin optimi sint. Sic etiam, ut revertar unde digressus sum, codicem Arriani, quem Optimum appellarunt Gronovius et Schmiederus, quamquam haud raro ceteris libris manu exaratis praestantiorem, tamen non talem esse, quem in plerisque sine offensione sequi debeas, ex accurata scripturae discrepantis comparatione intelleximus. Quoniam vero eorum quae minus placent aut prorsus sunt falsa atque inepta, alia ille solus commendat, alia communia habet cum reliquis codicibus, utriusque generis mendorum quae notatu digniora sunt, hic paucis liceat exponere.

Ac primum quidem ex sola codicis F. auctoritate Schmiederus scribi iussit *ἥντινα Φιλίππῳ ἤδη ἐδίδοσαν* I, 1, 2 pro vulg. *ἔδοσαν*. I, 1, 16 idem ille codex minus apte praebuit *προσχώρει*, quod mutandum censuerunt in *προσεχώρει*, pro vulg. *προὐχώρει*, quam scripturam tum in annotatione ad h. l. tuitus sum, tum ad IV, 22, 7, ubi ex eodem codice Schmiederus scribi iussit *προσχωρῇ* pro *προχωρῇ*. Porro I, 4, 3 cod. F. exhibet *ἐν πλαγίῳ* pro vulg. *ἐν πλαισίῳ*. I, 4, 5 in eodem desideratur adverbium *ὅσον*. I, 6, 7 habet *τοῖς δόρασι δουπῆσαι τὰς ἀσπίδας* pro *πρὸς τὰς ἀσπίδας*. I, 8, 13 *ἐς τὸ στρατόπεδον ἐξέπιπτον* pro *ἐς τὸ πεδίον*. I, 10, 5 *ἀπολεξάμενος* pro vulg. *ἐπιλεξάμενος*. I, 11, 10 *διαβαίνειν* pro *διαβάλλειν*. I, 12, 17 *ὅτι οὐκ ἂν περι-*

δοιμεν οἰκίαν μίαν ἐμπρησθεῖσαν pro eo quod sine dubio verum et genuinum est *ὅτι οὐκ ἄν περιίδοι μίαν οἰκίαν ἐμπρ.* I, 13, 2 sine causa in eo scriptum legitur *ἀπεῖχεν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ.* Vulgatam enim *ἀπεῖχε τοῦ ποταμοῦ* magna exemplorum similium manus defendit. I, 20, 6 *ξένοι μισθοφόροι τῇ πόλει ἐγκατελείφθησαν* pro vulg. *ξένοι ἐν τῇ π. ἐγκατελείφθησαν.* I, 22, 9 parum apte habet *ἀπέθανον μὲν τῶν μὲν· — τῶν —,* cum vulgata sit *ἀπέθανον δὲ τῶν μὲν — τῶν δέ.* I, 27, 2 male idem cod. F. ignorat adverbium *εὐθύς* in formula *εὐθὺς ὡς — ἔγνωσαν.* II, 2, 10 in cod. F. legitur *ἐπ' αὐτὴν τὴν ἕω,* rell. codd. exhibentibus *ὑπ' αὐτὴν τὴν ἕω,* quod solum Graecum est. II, 6, 5 cod. F. dedit *τῆς ἐπισκευῆς τῶν Περσῶν.* Vulgata retinenda erat *τῆς σκευῆς.* II, 5, 11 monstrum lectionis commendat *ἐνθήδε δέ* loco vulgatae *ἐνθένδε δέ.* II, 8, 8 minus apte exhibet *προσάγων — ὡς πρὸς μάχην* pro vulg. *ὡς ἐς μάχην.* II, 10, 2 dedit *ὡς δῆλος ἐγένετο* pro *εὐθὺς δῆλος ἐγένετο.* II, 10, 3 *τὰ στρατεύματα* pro *τὰ στρατόπεδα*: ubi ad defendendam codicis F. scripturam afferre potuissem Xenoph. Cyrop. III, 3, 26 *ἐπεὶ ἐγγὺς — τὰ στρατεύματα ἐγίγνοντο.* Mox ibidem in codice F. particula *καί* ante *τῶν ξένων* posita male neglecta est. II, 10, 8 idem hic codex suasit scribi *τοῖς φεύγουσι* (sic) *αὐτῶν* pro vulg. *τοῖς φεύγουσι σφῶν.* II, 11, 8 pro *ἔλαβε* habet nescio quam ob causam *ἀπολιπών,* quod Gronovius in *ἀπολαβών* mutari iussit, Schmiederus probavit. II, 14, 8 ex eius auctoritate Schmied. dedit *εἰς Θρᾴκην ἥν ἤρχομεν* pro vulg. *ἧς ἤρχομεν.* II, 22, 6 in cod. F. desiderantur verba *ἐκ τῶν νεῶν,* ad explicandam totam loquendi formulam maxime necessaria. III, 6, 4 quod

in cod. F. reperit Gronovius *τὰ ἐν Πελοποννήσῳ — ἀπηγγέλλετο,* id iam supra ut ineptum explosimus. III, 7, 8 male habet scriptura codicis F. *ἀπολέλοιπε.* Plusquamperfectum, quo maxime opus erat, praebuit unus codd. Florr. III, 9, 12 idem codex habet *ἐξόρμισιν* pro vulgato *ἐξόρμησιν.* Perperam. III, 10, 3 nescio an non suo iure dederit ex eiusdem codicis auctoritate Schmiederus *ἄνευ σοφίσματος* pro vulg. *δίχα σοφίσματος.* III, 11, 2 non potui quin vulgatam retinerem *καὶ τὰς γνώμας αὐτοῖς δουλωσάμενον,* cum Schmiederus dedisset e codice F. *καὶ τὴν γνώμην αὐτοῖς δουλωσάμενον.* III, 11, 14 Gronovius, ut codicis sui adamati auctoritatem servaret, *ξύλλογον* dici posse putabat pro *ξυλλογήν.* III, 11, 16 male omissum est in cod. F. verbum *ἀνεστρέφοντο,* quod sine detrimento abesse non potest. III, 12, 2 Schmiederus ex eiusdem codicis auctoritate scripsit *οἵ τε πρόδρομοι* pro vulg. *οἵ τε πρόδρομοι ἱππεῖς.* III, 14, 10 accessione plane inutili habet *ἐπιτεταγμένων ἐπὶ τῇ φάλαγγι* pro vulg. *ἐπιτετ. τῇ φάλαγγι.* III, 15, 6 e codice F. a Schmiedero editum est *ἔφευγον ἤδη ἀνὰ κράτος.* Sed particula *ἤδη* in hac loquendi formula alibi non usus est Arrianus, neque exhibent eam reliqui codd. III, 17, 11 male exhibet *εὗρον* pro vulg. *εὕροντο.* III, 18, 3 in eodem legitur *ὡς εἴρξων* pro vulg. *ὡς εἴργειν,* sine sensu. III, 18, 11 quod praebuit cod. F., recepit Schmiederus *αἱ σάλπιγγες ἐσημαίνοντο* pro vulg. *αἱ σάλπ. ἐσήμαινον,* nescio quomodo defendi possit. III, 18, 19 ex interpretamento ortum putamus quod in eodem cod. legitur *σὺν δίκῃ* pro eo quod est in vulgatis *σὺν νῷ.* III, 19, 15 vix quisquam credat verius esse quod exhibet cod. F. *τοὺς ἐπὶ τὰ χρήματα*

ὑπολειφθέντας, quam vulgatum *τοὺς ἐπὶ τῶν χρημάτων ὑπολειφθέντας.* III, 21, 3 male omisit verba *τῶν πεζῶν.* III, 21, 5 exhibet *ἥκει* pro vulg. *ᾖει:* perperam. III, 22, 5 minus recte habet *ξυμφοραὶ ξυνήχθησαν* pro *ξυνηνέχθησαν.* III, 24, 6 non dubito quin verum sit quod dedimus *ἔνθενπερ ὡρμήθη.* Schmiederus dedit ex auctoritate codicis F. *ἔνθεν ὡρμήκει.* III, 26, 6 minus placet codicis F. lectio *τοῦ ἐπιβουλεύματος* quam vulg. *τοῦ βουλεύματος.* III, 27, 4 in verbis *πολὺ ἔτι μᾶλλον,* quod in medio collocatum est, desideratur in cod. F. III, 28, 13 Schmiederus, codice F. iubente, voces *Περσῶν τε* delevit. III, 29, 6 pronomen *αὐτῷ* post *ἐπιχειροῦντι* positum idem ille codex ignorat. Minus recte, opinor. III, 29, 7 non satis aptum videtur quod exhibet *ἐν τοῖς πόροις* loco vulgatae *ἐν τοῖς πόνοις.* IV, 1, 1 quae in eodem non legitur particula *δέ,* nobis servata est. IV, 3, 4 vix sana est eius lectio *κατὰ τὸ πρῶτον* pro vulg. *τὸ πρῶτον.* IV, 4, 4 scripsimus *γέλωτα εἶναι Σκύθαις,* cum Schmiederus e codice F. dedisset *Σκυθῶν.* · IV, 4, 5 ineptissimum est quod in eodem legitur *παρὰ τοῦ σημαινομένου* pro vulgato *παρὰ τὰ σημαινόμενα.* IV, 5, 1 verum sit quod Schmiederus e codice F. dedit: nobis vulgata servata est. IV, 6, 1 vulgato *καθομιλῆσαι τοὺς βαρβάρους* deterius videtur quod in codice F. reperit Gronovius *καθομιλῆσαι τοῖς βαρβάροις.* IV, 7, 8 in eodem quod legitur *εἴτε* pro vulg. *οὔτε,* vel Schmiederus recipere non ausus est. IV, 9, 10 habet *χρῆν* pro *χρῆναι.* IV, 13, 6 dat *οἷ αὐτῷ* pro vulg. *οἷ.* IV, 15, 4 in eodem legimus *ἐπακοῦσαι,* quamquam vulgata *ἀκοῦσαι* minime sollicitanda videtur. IV, 16, 6 minus aptum videtur quod praebet

cod. F. ἐν τούτῳ δὲ ὄντος pro vulgato ἐν τούτοις δὲ ὄντος. IV, 21, 1 male ignorat cod. F. particulam ὅτι. IV, 22, 7 totum verborum ordinem perturbavit idem codex addita particula δέ ante verba ὡς ἐπὶ τὸν Κωφῆνα. IV, 24, 6 pro vulgato ὁ δὲ ὡς πελάζοντα ἤδη κατεῖδε cum exhibeat αὐτὸς δὲ ὡς πελάζοντα εἶδε ἤδη, Arriani manum parum integram servavit. IV, 25, 11 minus recte exhibet ἄγοντα pro vulg. προσάγοντα. IV, 27, 1 probare non potuimus quod e codice F. dedit Schmiederus ἀπ᾽ ἄλλης μηχανῆς loco vulgatae ἐπ᾽ ἄλλης μηχανῆς. IV, 29, 7 idem codex dat ἵνα ἐγέγραπτο pro vulg. ἵνα ἐνεγέγραπτο. V, 2, 9 non potuimus quin vulgatum καὶ τάδε probaremus, quamquam cod. F. scribi iubebat καὶ ταῦτα. V, 3, 3 iniuria Gronovius lectionem codicis F. τὴν Παραπαμισάδα χώραν suavissimam nuncupat. Vulgata τὴν Παραπαμισαδῶν χώραν longe praestantior est. V, 9, 5 cod. F. inepte παρεπλέοντο pro vulg. παραπλέοντα. V, 14, 2 non est quod cum eodem omittamus particulam δέ. V, 15, 1 pro αὐτῷ idem habet αὐτοῦ. V, 17, 6 vix quisquam existat qui defendat lectionem codicis F. ὡς τοὺς ἐλέφαντας contra vulg. ὡς ἐπὶ τοὺς ἐλέφαντας. V, 26, 14 eiusdem codicis scriptura ὑπεξέλθωμεν vulgata ἐπεξέλθωμεν deterior videtur. V, 28, 5 male habet quod in cod. F. legitur προτροπή pro vulgato τροπή. V, 29, 2 minus recte neglexit particulam ἔτι. VI, 1, 4 omnino non potest defendi quod exhibet idem codex ἐσδιδόναι pro ἐκδιδόναι. VI, 3, 3 nescio an praestet vulg. κελεύει. Cod. F. habet σημαίνει, ex interpretamento ortum. VI, 5, 2 non placet quod in codice F. legitur συνταράξαντα pro vulg. ταράξαντα. VI, 11, 8 nollem omisisset ver-

bum *γενέσθαι*. VI, 18, 9 habet *ἐπεπονήκεισαν* pro *ἐπόνησαν*. VI, 22, 1 *στενωπῶν* pro *στενῶν*. VI, 23, 9 male neglexit verbum *ξυναγαγεῖν*. VI, 24, 11 dubiae fidei est lectio *ἐχόμενοι* pro vulg. *συνεχόμενοι*. VI, 29, 11 male habet *ἀλεύρου* pro *ἀλεύρων*. VI, 29, 14 ineptum est quod in eo legitur *τὰ ἔξω καὶ θλῶντας* pro vulg. *τὰ δὲ ξυνθλῶντας*. VII, 7, 13 male exhibet *ταῦτα τὰ σοφίσματα* pro *τὰ τοιαῦτα σοφίσματα*. VII, 16, 7 ridiculum est quod habet *ὀλίγοι* pro vulg. *οἱ λόγιοι*. VII, 17, 4 legitur in eodem *κελεύει* pro *ἐπενόει*. VII, 19, 2 nescio cur omiserit voces *ταῖς τε ἄλλαις*. VII, 23, 5 minus recte exhibet *δεκάρχην* pro *δεκαδάρχην*. VII, 23, 7 pessime dat *ὅσαι τε τριήρεις* pro *ὅσαι τετρήρεις*. Denique VII, 24, 7 probare non potui quod e codice F. dedit Schmiederus *εὐωχεῖται* pro vulg. *εὐωχεῖτο*.

Sunt vero etiam loci, ubi nec codex F. neque reliqui codices Arriani manum servasse videntur. Sufficit digito monstrasse quae diximus in ann. ad I, 25, 6. II, 9, 2. III, 23, 3. 28, 9. IV, 23, 1. 23, 12. 24, 1. 27, 4. VI, 18, 4. VII, 7, 9. 24, 4 et passim alibi. Coniecturas autem, ubi nos reliquerunt codices, tum a viris doctis propositas, tum meas tum tantum in textum transscripsi, cum ex ipsius Arriani verbis certum fiebat, veras eas esse et manum Arrianeam repraesentantes. Sic v. c. cum Schmiedero dedimus III, 11, 13 *ἡ Ἀμύντου τοῦ Ἀνδρομένους* pro vulgato *ἡ Ἀμ. τοῦ Φιλίππου*. Sic III, 28, 1 non dubitandum videbatur quin verum esset quod Gronovius coniecerat *Γαδρωσούς* pro vulgari *Δραγωγούς*. III, 27, 6 verissima est Freinshemii coniectura *ὅτι οὐδὲ φίλων ἄν*, cum

vulgo legebatur *ὅτι οὐδὲ Φιλώταν ἄν.* Deinde l. II, 16, 12 extra omnem dubitationem positum puto quod Lobeckius ad Phrynich. p. 248 coniecit *ὡς τοῦτο — ἀσφαλέστατον γενησόμενον* pro vulg. *ὡς τοῦτο ἀσφαλέστατον — γνωσόμενοι.* Sic rursus cum eodem viro scripsimus II, 3, 3 *ἐπιπτῆναι* pro vulg. *ἐπιστῆναι.* L. IV, 27, 4 Locellae ad Xenoph. Ephes. p. 202 obsecuti dedimus *αἵρεσθαι τὰ ὅπλα* pro vulg. *αἱρεῖσθαι.* Sic IV, 30, 10 non potuimus quin Schmiederum secuti scriberemus *τῶν μὲν ἐνοικούντων* pro vulg. *τῶν μὲν οἰκούντων.* Neque minus firmum est quod Gronovius V, 26, 4 scribi iussit *τῆς ταύτῃ ἀρχῆς* loco vulgatae *τῆς ταύτης ἀρχῆς.* Deinde recepimus coniecturam Iacobsii ad Anthol. Palat. III, p. 582 apud Arr. V, 11, 7 scribi iubentis *σὺ δὲ δὴ καὶ ὥς μένειν* pro vulgato *σὺ δὲ δικαίως μένειν.* Denique probavimus quod felicissime coniecit Iacobs. ad Anthol. Palat. t. III, p. 402 *τεναγῶδες τοῦτο* apud Arr. VII, 7, 9, cum vulgo legebatur *τεναγώδης ἐς τοῦτο.* Et ut transeam ad ea quae ipsi mihi vulgatis apud Arrianum probabiliora visa sunt, l. I, 24, 11 mutata tantum notatione scripsi *συνεξαιρεῖ.* Vulgata fuit *συνεξαίρει.* III, 6, 12 pro vulgato *βασιλεῦσαι* ex coniectura dedimus *βλακεῦσαι.* Eiusdemque emendationis auctor est Bornem. ad Xenoph. Anab. II, 3, 11. Deinde III, 9, 4 de meo dedi *ὡς ἐξηγγέλθη προσάγων* pro vulg. *ὡς προσηγγέλθη προσάγων.* III, 11, 11 vix dubito quin verum sit quod uncis inclusum in textum transtuli [ὁ] *Ἡρακλείδου* pro vulg. *Ἡρακλείδου.* III, 27, 8 pro genitivo *Φιλώτα,* addito tantum ι subscripto, dedi *Φιλώτᾳ.* Eodem fere modo sanandus mihi fuit locus l. IV, 24, 17, ubi pro vulgato *Πτολεμαίῳ*

τοῦ Λάγου scripsi *τῷ Λάγου.* IV, 27, 4 non potui quin loco vulgatae *ἀντίῤῥοπος τῷ — στρατοπέδῳ* scriberem *ἀντίπορος τῷ — στρατοπέδῳ,* praesertim cum in eandem coniecturam incidisse Bornemannum vidissem ad Xenoph. Anab. IV, 2, 18. Deinde IV, 30, 1 pro eo quod e codicis F. auctoritate dedit Schmiederus *ἐχώννυτο — τὰ χωρία,* mutatione lenissima scripsi *ἐχώννυτο — τὸ χῶμα.* Rursus l. VI, 8, 10 scribendum erat *ἐς κύκλους παριππεύων.* Vulgata *τοὺς κύκλους παριππεύων* nulla ratione defendi potest. Denique l. VII, 24, 4 excudi iussimus *ἀναστῆσαι.* Vulgata fuit *ἀναστῆναι.*

Quamvis igitur haud parvus locorum numerus sit, ubi codex F. aut solus, aut cum reliquis codicibus a recta aberraverit; tamen si non *optimi*, at *boni* codicis nomine dignum sese praebuit. Nam cum multis locis, ubi aut omnes codices, aut maior pars codicum pravae scripturae auctores existunt, veram atque genuinam lectionem servaverit, ut I, 2, 4. 15, 9. 15, 10. 16, 7. 19, 7. 20, 13. 27, 5. 29, 6. II, 1, 4. 5. 9, 4. 11, 11. 12, 1. 15, 7. 18, 7. 22, 2. III, 5, 7. 10, 1. 13, 5. 16, 4. 18, 17. 21, 5. 23, 2. 3. 26, 4. 28, 5. 29, 6. 30, 14. IV, 8, 8. 11. 11, 1. 12, 3. 13, 4. 15, 9. 10. 16, 1. 16, 9. 19, 1. 21, 14. 22, 3. 23, 9. 25, 3. 27, 4. V, 2, 9. 5, 1. 5, 3. 6, 4. 7, 11. 11, 8. 16, 2. 17, 4. 12. 20, 9. 21, 5. 23, 2. 26, 2. 29, 6. VI, 5, 3. 6, 5. 9, 11. 11, 2. 13, 14. 14, 7. 15, 10. 16, 5. 19, 4. 20, 2. 25, 1. VII, 3, 5. 5, 8. 7, 8. 13, 5. 7. 14, 10. 16, 4. 6. 21, 6. 27, 5: tum maxime propterea laudandus est, quod pluribus locis paulo pleniorem, quam vulgo legebatur,

Arriani orationem servavit. Optime enim lacunas expletas videbis illius codicis ope I, 23, 10. II, 2, 2. 7, 5. 11, 8. 14, 3. 22, 5. III, 15, 13. 16, 1. IV, 16, 2. 21, 7. 24, 9. V, 18, 13. 27, 15. VII, 4, 9. Quamquam, ubi maxima comparet lacuna, VII, 12, fin., neque cod. F., neque reliqui codices quidquam iuvant. Interdum etiam ex eodem codice quae glossam sapere videntur sanata sunt: ut I, 17, 7. 18, 12. II, 1, 4. IV, 12, 1. 23, 9. 26, 3. VI, 19, 10 et passim alibi. Nec tamen desunt loci ubi quam habet cod. F. lectionem, ex glossa ortam putem, ut vulgatam tuitus sim. Vide mihi ann. ad I, 7, 5. 8, 3. III, 10, 3. 18, 19. IV, 5, 1. 5, 5. VII, 17, 4. 20, 9.

Quod reliquum est, ut de ceteris codicibus a Gronovio collatis sententiam feram, id eo difficilius est, quo negligentius Gronovius eorum scripturas discrepantes enotavit. Ex iis enim quae Batavus ille extra ordinem memoravit in ann. ad I, 5, 3. 9, 1. 11, 4. II, 5, 4. III, 18, 13. V, 10, 3. 15, 10. 25, 7. 10. VI, 16, 5 et pluribus aliis locis, haud inepte coniicias, eum haud raro plane oblitum esse notare codicum lectiones. Vix enim crediderim omnes codices conspirasse in lectiones quales commemoravimus in ann. ad I, 12, 9. 17, 5. II, 5, 2. 8, 8. 8, 16. 15, 9. 17, 2. III, 2, 8. 15, 7. 26, 1. 27, 5. 6. 30, 7. IV, 5, 2. 22, 9. 23, 7. V, 3, 1. 6, 3. 9, 1. 21, 4. 23, 13. 25, 6. 28, 8. VI, 7, 11. 10, 8. 25, 6. 28, 11. VII, 4, 2. 6, 5. 10, 8. 16, 12. 20, 2. 22, 5. Accedit etiam, quod, ubi codicum praeter Optimum fit mentio, nunc dicuntur *nonnulli Msti*,

ut I, 1, 16. IV, 30, 3; nunc *alii codices*, ut IV, 23, 9. 26, 1. 10. V, 16, 2. 23, 2. VII, 20, 9; nunc *plures* sive *diversi mss.*, ut III, 7, 3. 21, 7. V, 1, 1. 4, 9. 6, 1 et saepe alibi. Id tamen constare mihi videtur duo esse codices, qui quamquam codici F. non plane pares, tamen eo non multo inferiores sint habendi. Etenim duo codd. Florr. cum cod. F. verae comparent lectionis auctores I, 25, 1. II, 4, 11. 24, 8. 25, 4. III, 4, 4. 12, 1. 24, 8. 25, 3. 26, 6. IV, 3, 5. 8. 4, 6. 8, 15. 9, 9. 15, 5. 6. 17, 3. 18, 11. V, 5, 3. 9, 6. 12, 5. VI, 28, 1. 29, 6. 15. VII, 15, 7. 16, 6. 17, 9. 20, 10. 22, 9. Unus ex illis una cum cod. F. memoratur I, 9, 7. 17, 2. 23, 3. 26, 8. II, 15, 7. 20, 13. III, 4, 1. 9, 3. 23, 13. 25, 8. 28, 4. 29, 8. 30, 10. IV, 2, 2. 4, 5. 13, 8. 17, 9. 18, 5. 20, 7. V, 4, 3. VI, 20, 2. VII, 3, 3. 8. 13, 2. 15, 6. 18, 9. 21, 4. Haec quidem de codicibus.

Iam vero ut redeat unde aberravit oratio, Schmiederus cum id sibi proposuisset, ut sola fere codicis F. auctoritate nisus Arriani verbis, ubi medicina opus esset, mederetur, fieri non potuit quin saepe et multis locis a recta aberraret Arrianoque condonaret quae hic ipse, si revivisceret, non sane probaturus esset. Nam praeterquam quod codex Florentinus quem Optimum voluere vocatum, in locis quibusdam difficilioribus editores fefellit, ut supra iam fusius demonstravimus, tantum etiam abest, ut Schmiederus accuratam sibi Arrianei loquendi moris notitiam comparaverit, ut notissima quaeque plane non norit. Quid mirum igitur pro veris eum habuisse et genuinis quae partim

inepta aut omnino falsa esse persuasum habet qui in rem paulo accuratius inquisierit, partim certe ab Arriani ratione loquendi aliena? Ne multis de hac re verbis abutamur, consulantur cum alia, tum ea quae diximus in ann. ad I, 1, 16. 4, 3. 27, 2, II, 2, 10. 6, 5. 10, 3. 16, 7. III, 11, 16. IV, 1, 2. VI, 25, 9. VII, 18, 10. 21, 6.

Cum autem neque novos codices, neque quos contulit Gronovius, inspiciendi mihi data esset facultas, omnem curam et operam in eo posui, ut locos Grammaticorum et Lexicographorum veterum, ubi Arriani mentio aut facta esset aut facta esse videretur, quam diligentissime colligerem et ad emendanda atque explicanda scriptoris illius verba adhiberem. Quamquam enim satis constat, Grammaticos veteres sensum potius, quam verba scriptorum a se lectorum in medium protulisse *): tamen saepe etiam factum est, ut vestigia eorum quos expilarent, accuratissime sequerentur. Inter quos primum locum obtinet Suidas, qui ut Arriani opera saepissime memorat, ita etiam haud raro tum bonam codicum scripturam confirmat, ut I, 11, 10. II, 12, 10 sq. IV, 8, 10. 19, 7. VI, 25, 2; tum Arriano sive reddit quae a mala manu ei detracta erant, sive corrupta emendat, ut I, 26, 3. IV, 20, 3. V, 23, 13 et nonnullis aliis locis. — Non minoris pretii sunt quae ex Arriani operibus citantur in Lexico a Bekkero Anecdd. t. I, p. 119—180

*) Cf. Suid. s. v. *ἐμβελές* cum Polyb. VIII, 6; s. v. *κόσμος* cum Herod. III, 13; s. v. *ἐπιφρασθείς* cum Arr. Hist. Ind. XXII, 8; s. v. *ἄορνος πέτρα* cum Arr. Exp. IV, 28, 2; s. v. *βατά* cum Arr. IV, 21, 5; s. v. *ἐνδόσιμον* cum Arr. VI, 3, 5; et prae ceteris Toup. Opuscc. critt. t. I, p. 116. 133. 185. 473 cet. et ann. ad Arr. I, 11, 10. III, 29, 6. VII, 18, 6.

evulgato. Vide inter alia ann. ad I, 24, 1. VII, 6, 7. 9, 17 et 12, 15. — Haud multum inde profecimus, ~~ut~~ quod Photii excerpta, quae in eius Bibliotheca servata sunt, contulerimus. Nam cum ab eo res potius quam singula verba respicerentur, fieri non potuit quin omnia fere immutata et ab Arriani more loquendi aliena conscriberet. Attamen vero nonnulla fuerunt non indigna quae paulo accuratius perpenderentur. Consule ann. ad VI, 28, 6 et VII, 4, 6. — Apud Stephanum Byzantium (quod sane mireris) nihil reperi quod mentione fuerit dignum. Unius enim loci ex Arriani de Exp. Al. IV, 25, 9 petiti memor est s. v. *Ἀσσακηνοί,* ubi quinque illa verba quae excerpsit, prorsus convenire cum Arrianeis quis est qui miretur? — Maiorem autem fructum inde percepi, ~~ut~~ quod accurate perlustrarim Eustathii commentarios ad Dionysium Periegetem nuper editos a Bernhardyo. Quamvis enim et hic non semel sive e memoria attulerit Arriani verba, sive negligentius descripserit *), tamen pluribus locis vulgata longe praestantiorem scripturam suppeditavit, quam recipere non dubitavimus. In primis notanda sunt huius generis quae diximus ad II, 16, 8. V, 6, 6. VI, 14, 9.

His itaque praesidiis instructi (quae quam infirma sint et exigua, quis est quin videat ?) ad Arriani textum, quem vocant, recensendum nos contulimus. Ac primum quidem hanc nobis scripsimus legem, ut codicum et editionum veterum, Basileensis et Vulcanianae lectiones vel in minutissimis accurate describeremus

---

*) Vide quae diximus in ann. ad Arr. I, 25, 3. II, 16, 5. III, 30, 13. IV, 15, 14 cet.

textuique subiiceremus. In quo negotio id potissimum mihi propositum habui, ut cuique legentium clarum fieret, quam varie ut a librariis, ita ab editoribus esset peccatum. Plurima enim eorum quae leguntur in diversis codicibus, ita sunt comparata, ut primo iam obtutu appareat prava ea esse et ab insciis librariis progenita. Deinde autem cum quo longius in arte critica exercenda procederem, eo magis sententia mea confirmaretur, codicum vel optimorum fidem ambiguam esse atque incertam, ubi libros in diversas partes viderem abeuntes, Arrianum ipsum consului et omnes ex eo locos diligenter collegi qui litem possent dirimere. Unde hoc saltem profecisse mihi videor, ut, quomodo Arrianus locutus sit, paulo accuratius possit cognosci. Alios scriptores tum labentis Graecitatis, tum Atticos, Thucydidem maxime et Xenophontem, ad varias lectiones diiudicandas non adhibui, nisi ubi Arrianus ipse suffragia ferre aut noluit aut non potuit *). Quid enim iuvat locos ex diversis scriptoribus diversae aetatis cumulasse, quando iudicare velis de unius cuiusdum scriptoris dicendi usu et ratione? Mihi quidem nihil aliud, si quid id est, videntur assequi qui tali ratione agunt, nisi ut intelligatur, aliis licitum fuisse et probatum, quo, si voluisset, uti etiam potuisset scriptor cuius rationem loquendi illustraturi

*) Huc spectant quoque quae occasione data in annotationibus de iis diximus in quibus Arrianus imitatus esse videtur tum quos supra iam memoravimus historiarum scriptores Thucydidem et Xenophontem, tum Herodotum: quamquam quid ex imitatione progenitum sit, quid a scriptore ipso profectum, quis est qui certis finibus circumscribat? Verissima de hac re observatio est viri nescio cuius in Diar. schol. Darmstad. 1831. II, p. 85.

sumus. Num autem illud revera huic in usu fuerit, tali modo cognosci non potest. Neque pertinere mihi videntur ista ad annotationes criticas scriptori cuidam destinatas: grammaticis enim alia, alia relinquenda sunt atque demandanda lexicographis. Denique quae a variis Graecorum scriptorum interpretibus annotata essent ad Arrianum pertinentia, diligenter conquisivi et, ubi fieri potuit, ad emendanda scriptoris mei verba adhibui: quamquam non possum hic non monere, rarius quam par fuerit, lectum esse Arrianum a recentioribus philologis indeque factum esse ut ab hac parte auxilio me paene destitutum viderim. Ex annotationibus Gronovii, Raphelii et Schmiederi ea inserenda censui quae nostris adhuc temporibus scitu utilia viderentur. Num modum tenuerim ut in resecandis, ita in recipiendis virorum illorum annotationibus, viris talium rerum peritis diiudicandum relinquo. In meo ipsius qualicunque commentario, quoniam hoc potissimum animo informatum habui, ut egregium Arriani opus pro meis viribus emendatum et a sciolorum commentis liberum exhiberem, ne volumina in immensum crescerent, disquisitiones geographicas et historicas nusquam fere admisi, nisi ubi ad lectiones a nobis stabiliendas et confirmandas aliquid frugis viderentur afferre. In quibus constituendis sicubi erraverim, meminerint qui huius rei iudices esse velint, novum me opus condidisse neque saepe iam et a multis tractata retractasse. — Ceterum non desunt ubi quamquam invitus, tamen non potui effugere inconstantiae speciem. Huc spectant orthographica quaedam, quae ut in aliis scriptoribus, ita apud Arrianum ad certam normam

dirigi nequeunt. Sic verbi causa εἰς an ἐς, σύν an ξύν, γίγνεσθαι an γίνεσθαι, τάσσειν an τάττειν scribi praestet quis est qui hodie decernat? Vide mecum quae de his similibusque scriptorum cuiusvis aetatis inconstantiis egerunt Popp. ad Thucyd. t. I, p. 208. 212. Siebel. ad Pausan. I, 22, 4 et in praef. p. XXI. Schneid. ad Platon. Civit. t. II, p. 99. Deinde etiam num hiatum Arrianus evitaverit, necne, hodie nescio. Hoc tamen constat, vocalem ante vocalem in voculis quales sunt δέ, οὐδέ, ἀλλά et in praepositionibus a Vulcanio saepe elisam esse ubi editor Basileensis elisionem non agnoscit. Deinde Ionicis formis in opere, quam ipse vocavit Ἀττικὴν ξυγγραφήν, Arrianum non ubique abstinuisse nemo mirabitur qui meminerit, quam facile potuerit fieri, ut, cum ad imaginem Herodoteae dialecti historiam suam Indicam conscripsisset, iis assuefactus ibi etiam nonnunquam uteretur ubi locum non haberent. Unde non ausus sum mutare quod legitur II, 20, 1 τὰς νέας. Neque magis suspectae mihi esse debuere formae quales sunt φάος II, 11, 8. Ἡρακλέος II, 24, 8. μεσημβρίη V, 6, 1. εἰς ὅτε VI, 28, 11. Atque huc trahenda quoque videntur vocabula Atticis scriptoribus vix unquam usurpata, ut φρενήρης III, 22, 3. δαήμων IV, 29, 7. θαμβεῖν V, 1, 5. ἀτρεκής III, 3, 1. VII, 12, 5. ἀμαυρός V, 6, 7, ἀστιβής V, 11, 1. ἠιών VI, 26, 12. ἀτάσθαλος VI, 27, 9. ἀτασθαλία VII, 14, 9. κληΐζεσθαι VII, 7, 6. 13, 2. ἀρίδηλος VII, 14, 20 et alia plura. Denique memoratu non indignum est, literam paragogicam, quod vocant ν ἐφελκυστικόν, ut ante vocalem saepe omissam, ita ante consonam haud raro adiectam reperiri

in editionibus vulgaribus. Num etiam in his scriptorem ipsum negligentiae incuses? Nisi egregie fallor, uterque error ab editore Basileensi propagatus neque a recentioribus editoribus ubique, ut par erat, animadversus est. Vide ann. ad II, 13, 1. III, 9, 1. 16, 5. 27, 10. 28, 3. IV, 15, 2. 24, 4. 27, 5. V, 3, 8. 19, 1. 22, 11. 28, 8. VI, 14, 6. VII, 7, 1. 10, 8. cet., ubi tum in ed. Bas., tum in omnibus edd. omissum est $\bar{\nu}$ paragogicum. Contra *πλεοναστικῶς* additam vide illam literam ut aliis locis, ita I, 8, 10. 24, 7. II, 8, 9. 18, 7. III, 25, 3. 28, 11. IV, 17, 7. 30, 3. V, 11, 8. VI, 20, 9. Num in fine sententiae, si sequitur consona, recte apponatur $\bar{\nu}$ *ἐφελκυστικόν*, non definiam. Vide Herm. de em. Gr. Gr. rat. p. 23. Siebel. ad Paus. I, 6, 6. Nos usum atque rationem secuti literam istam ubique delevimus ante consonam, restituimus ante vocalem. — Ceterum cf. de hac tota re Sieb. praef. ad Paus. p. XXI. Iacobs. praef. ad Achill. Tat. p. XCV et ad Achill. Tat. p. 398.

Quae a typothetis peccata sunt non sane multa, eorum, cum ita sint comparata, ut facili opera quisque sibi ipse possit emendare, non nisi pauca hic describam. In annott. p. 3 versu 3. lege I, 17, 15. — P. 3. v. 18. l. ubi. — P. 3. v. 31. l. Hist. — P. 33. v. 18. l. t. II. — P. 48. v. 8. l. p. 16, C. — P. 84. v. 18. l. V, 11, 4. — P. 112. v. 25. l. habeat. — P. 139. v. 2. l. recepit. — P. 197. v. 6. l. XVII, 5. — P. 206. l. 21. l. Eustathio. — P. 270. l. 2. insere 15. — P. 328. v. 4 pro litera 𝔐 insere lineolam. — In textu tria tantum animadverti menda notatu digniora: P. 18. v. 9. lege *ληΐου*. — P. 189. v. 1. l. *ξυναγαγών*. — P. 283. v. 8. l. *Ἐρίγυιος*. — Scribebam Regimontii Prussorum Calendis Februariis anni MDCCCXXXII.

ΑΡΡΙΑΝΟΥ
ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ
ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Πτολεμαῖος ὁ Λάγου καὶ Ἀριστόβουλος ὁ Ἀριστοβούλου ὅσα μὲν ταὐτὰ ἄμφω περὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ Φιλίππου

ΑΡΡΙΑΝΟΥ — ΠΡΩΤΟΝ] Paulo aliter editiones ante Gronovium hunc titulum exhibent. In editione Veneta legitur: *Ἀῤῥιανοῦ περὶ Ἀλεξάνδρου ἀναβάσεως βιβλίον πρῶτον.* In editione Basileensi: *Ἀῤῥιανοῦ Ἀλεξάνδρου ἀναβάσεως ἱστοριῶν βιβλίον πρῶτον.* Et sic quoque in editione Vulcanii et Blancardi, nisi quod ordinem verborum immutatum videmus ita: *Ἀῤῥιανοῦ ἱστοριῶν ἀναβάσεως Ἀλεξάνδρου βιβλίον πρῶτον.* Ab initio libri secundi editio Basileensis habet haec: *Ἀῤῥιανοῦ Ἀλεξάνδρου ἀναβάσεως ἱστοριῶν δευτέρα*, atque haec manet in ea ceterorum librorum inscriptio. Grammatici veteres, quando Arriani mentionem faciunt, alii aliter eius librum citant. Eustathius quidem ad Dionys. Perieg. p. 291. ed. Bernhard. de scriptura vocis *Τίγρης* disserens, *καὶ εὕρηται*, inquit, *τοιαύτη γραφὴ παρά τε τῷ Ἰουλιανῷ καὶ παρὰ τῷ Ἀῤῥιανῷ δὲ ἐν τοῖς περὶ Ἀλεξάνδρου.* cf. Eust. l. l. p. 275. *Ἀῤῥιανὸς δὲ ἐν τοῖς περὶ Ἀλεξάνδρου φησί.* Neque aliter lexicographus apud Becker. Anecdd. t. I, p. 129: *Ἀῤῥιανὸς ἐν τῷ πρώτῳ τῶν περὶ Ἀλεξάνδρου.* Apud Stephanum Byzantium s. v. *Ἀσσακηνοί* citatur: *Ἀῤῥιανὸς τετάρτῃ τῆς ἀναβάσεως Ἀλεξάνδρου.* Apud Suidam denique, qui omnium frequentissime Arrianum commemorat, ne unum quidem reperi locum, ubi titulum Arrianei operis adscripserit. Arrianum ipsum si consulas, aeque ambiguus haereas. Hic dicit Exp. V, 4, 7 *ἐν τῇδε τῇ συγγραφῇ.* Hist. Ind. XIX, 8 *λέλεκταί μοι ἤδη ἐν τῇ ἄλλῃ τῇ Ἀττικῇ ξυγγραφῇ.* Ad vulgatum propius accedit quod dicit Exp. VII, 3, 1 *ὅτι καὶ ὑπὲρ Καλάνου ἐχρῆν εἰπεῖν ἐν τῇ περὶ Ἀλεξάνδρου ξυγγραφῇ.* Itaque cum omnes fere auctores diversi abeant, tutissimum nobis visum est scribere quod a plurimis codicibus confirmari testatus est Gronovius. Ipsum autem Arrianum historiam suam in septem libros divisisse non ita verisimile est;

ξυνέγραψαν, ταῦτα ἐγὼ ὡς πάντη ἀληθῆ ἀναγράφω· ὅσα δὲ οὐ ταὐτὰ, τούτων τὰ πιστότερα ἐμοὶ φαινόμενα καὶ
2 ἅμα ἀξιαφηγητότερα ἐπιλεξάμενος. Ἄλλοι μὲν δὴ ἄλλα ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου ἀνέγραψαν, οὐδ᾽ ἔστιν ὑπὲρ ὅτου πλείονες
3 ἢ ἀξυμφωνότεροι ἐς ἀλλήλους· ἀλλ᾽ ἐμοὶ Πτολεμαῖός τε καὶ Ἀριστόβουλος πιστότεροι ἔδοξαν ἐς τὴν ἀφήγησιν· ὁ μὲν, ὅτι συνεστράτευσε βασιλεῖ Ἀλεξάνδρῳ, Ἀριστόβουλος, Πτολεμαῖος δὲ, πρὸς τῷ ξυστρατεῦσαι ὅτι καὶ αὐτῷ βα-

---

cf. quod de Thucydide iudicavit Poppo ad Thucydid. t. I, p. 1, p. 74 sqq. Praeterea vide titulum commentariorum Xenophontis de expeditione Cyri.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ] »Nuspiam mihi apparuit vox *προοίμιον*, quam hic praefixerunt.« *Gronov.* Recipere nolui, quod temporis tractu quasi sancitum videatur.

1. *ταῦτα ἐγὼ ἀναγράφω*] Edd. ante Gronovium *ἀναγράψω*. »Satis supine, quasi hoc prooemium, ut vocant, ab Arriano conceptum fuisset ante inchoatum hoc volumen, quum tamen absoluto demum et finito adjectum fuisse aperte constet ex sequentibus; in quibus etiam praeteriti temporis figura utitur. Itaque etsi vulgatum illud in uno forsan aut altero codice et inde in editis omnibus haereat, praeferendum tamen puto, quod et plures et meliores, ac in his Optimus agnoscunt *ἀναγράφω*. «*Gronov.* Futurum locum habere nequit. Vero similior esset aoristus *ἀνέγραψα*, quo usus est paulo infra, et VII, 15, 8 *τοῦτο οὔτε ὡς ἀτρεκὲς, οὔτε ὡς ἄπιστον πάντη ἀνέγραψα.* Obiter hic moneo, Siebelisium haud recte fecisse scribentem apud Paus. II, 2, 6 *τὰ δὲ λεγόμενα ἐς τὰ ξόανα καὶ ἐγὼ γράψω* pro vulgato *γράφω*. cf Arr. VI, 28, 4 *ἀλλ᾽ ἐκεῖνα ἤδη Ἀριστοβούλῳ ἑπόμενος ξυγγράφω.*

ἐπιλεξάμενος] Plures codd. *ἀναλεξάμενος*. Cod. F. cum aliis *ἀπολεξάμενος*. Quod dedimus, exhibent edd. vtt. Nec dubitavimus verbi formam recipere quae ab Arriano ipso commendari videbatur. Vide mihi II, 6, 4 *ἐπιλεξάμενος τῆς Ἀσσυρίας γῆς πεδίον — ἀναπεπταμένον.* IV, 9, 12 *ὡς οὐ τὰ δίκαια χρὴ σπουδῇ ἐπιλεγόμενον τὸν βασιλέα πλάττειν.* Tacticc. c. XX *οὐκ ἄν τις ἐπιλεξάμενος αὐτῶν προκρίνειεν.* Forma *ἀναλεξάμενος*, quam nonnulli codices praebent, male transposita huc videtur ex §. 5, ubi est, quod esse debet, *legere* s. *evolvere*. cf. Schneid. ad Xen. Anab. II, 1, 17. Hemsterh. ad Lucian. t. II, p. 362. ed. Bip. Vide quoque ann. ad I, 10, 5.

σιλεῖ ὄντι αἰσχρότερον ἢ τῳ ἄλλῳ ψεύσασθαι ἦν· ἄμφω
δὲ, ὅτι τετελευτηκότος ἤδη Ἀλεξάνδρου ξυγγράφουσιν
αὐτοῖς ἥ τε ἀνάγκη καὶ ὁ μισθὸς τοῦ ἄλλως τι ἢ ὡς
συνηνέχθη ξυγγράψαι ἀπῆν. Ἔστι δὲ ἃ καὶ πρὸς ἄλλων 4
ξυγγεγραμμένα ὅτι καὶ αὐτὰ ἀξιαφήγητά τέ μοι ἔδοξε καὶ
οὐ πάντῃ ἄπιστα, ὡς λεγόμενα μόνον ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου,
ἀνέγραψα. Ὅστις δὲ θαυμάσεται, ἀνθ᾿ ὅτου ἐπὶ τοσοῖσδε 5
συγγραφεῦσι καὶ ἐμοὶ ἐπὶ νοῦν ἦλθεν ἥδε ἡ συγγραφὴ,

---

3. *ἢ τῳ ἄλλῳ*] Ita recte ed. Vulcan. et Raphel. *ἢ τῷ ἄλλῳ* edd. Gron. Borheck. et Schmied. Idem vitium in iisdem editionibus saepe repetitum est. Vide modo I, 17, 5. II, 14, 4. cet.

ξυγγράφουσιν αὐτοῖς] Edd. ante Schmiederum omnes ante *αὐτοῖς* insertum habent *ὅτε*, uti videtur, ex male intellecto verborum sensu. In iisdem enim editionibus commate post *ξυγγράφουσιν* posito verba *ὅτε αὐτοῖς ἀπῆν* coniuncta sunt. At vero hic sine dubio est verborum sensus: *utrique autem*, (sc. maior fides habenda est) *quod, cum post mortem demum Alexandri opera sua conscriberent neque merces, nec necessitas, qua adducti aliter quidpiam atque accidisset scriberent, proposita erat.* Ad constructionem cf. II, 7, 5 *καὶ ὅτι πρὸς νενικημένους ὁ ἀγὼν νενικηκόσιν αὐτοῖς ἔσται.* V, 10, 2 *καὶ ὅτι — ἐκβαίνουσιν αὐτοῖς ἐπιθήσεσθαι ἔμελλον.* Vid. ann. ad III, 29, 6.

4. *ἔστι δὲ ἅ καί —*] Sic edd. vett. cum plurr. codd. Gron. *ἔστι δὲ καὶ ἅ* alii codd. *ἔστιν ἃ καὶ* cod. F., quod recepit Schmiederus. Aegre hic careat oratio particula adversativa. cf. III. 16, 20. *κατέστησε δὲ καὶ λόχους —*, ubi *δέ* recte e cod. F. insertum est.

ὅτι καὶ αὐτὰ — ἔδοξε] Pluralem *ἔδοξαν*, quem tuentur edd. vett., recte reiecit Schmiederus ex auctoritate omnium, quos contulit Gronovius, codicum. Non omnino tamen Arrianum alteram verborum coniunctionem evitasse demonstrabunt quae annotavimus ad IV. 21, 11.

5. *ἐπὶ τοσοῖσδε συγγραφεῦσι*] Solus cod. F. *τοσούτοις*, quod, iubente Gronovio, probatum est Schmiedero. Mihi quidem non solum propter plurimorum codicum et editionum veterum consensum altera lectio praelata est, sed propterea etiam, quod haud raro *τοσόσδε* apud Arrianum cum vi quadam singulari tum ad praegressa refertur, ut V, 19, 10 *τοσήδε μὲν σπουδὴ ἦν, τοσόσδε Ἀλεξάνδρου φόβος τοῖς βαρβάροις*, tum ad ea, quae in praesenti narrantur, ut V, 5, 2 *νῦν δὲ ὅσον — τοσόνδε μοι ἀναγεγράφθω.* Hist. Ind. III, 9 *ποταμοὶ δὲ τοσοίδε εἰσὶν, ὅσοι οὐδὲ ἐν τῇ πάσῃ γῇ.* Ex quibus

τά τε ἐκείνων πάντα τις ἀναλεξάμενος καὶ τοῖσδε τοῖς ἡμετέροις ἐντυχών, οὕτω θαυμαζέτω.

I. Λέγεται δὴ Φίλιππον μὲν τελευτῆσαι ἐπὶ ἄρχοντος Πυθοδήμου Ἀθήνησι· παραλαβόντα δὲ τὴν βασιλείαν Ἀλέξανδρον, παῖδα ὄντα Φιλίππου, ἐς Πελοπόννησον παρελθεῖν·
2 εἶναι δὲ τότε ἀμφὶ τὰ εἴκοσιν ἔτη Ἀλέξανδρον· ἐνταῦθα ξυναγαγόντα τοὺς Ἕλληνας ὅσοι ἐντὸς Πελοποννήσου ἦσαν, αἰτεῖν παρ' αὐτῶν τὴν ἡγεμονίαν τῆς ἐπὶ τοὺς Πέρσας

---

etiam apparet, minime veram esse Gronovii observationem, Arriano *τοσόνδε* non esse *tam multum*; sed *tantum*. Nonne meminerat formulae *τοσούτου δεῆσαι* I, 25, 10. IV, 21, 16. VII, 18, 9? Denique vero quid impedit, quo minus locum nostrum ita interpretemur: *Quisquis vero mirabitur, quomodo factum sit, ut post tantos* (s. tam magnos) *scriptores et ego ad hanc historiam conscribendam me contulerim.* — !

οὕτω θαυμαζέτω] St. Croix Exam. crit. p. 98 particulam negativam dicit exspectari coniicitque *οὔτε*. Sed nollem id scripsisset. Solent enim Graeci post participia inserere *οὕτω*. cf. II, 4, 7 *δεδιέναι — μὴ ἐφ' ἁρπαγὴν τραπεὶς οὕτω τὴν ἀπόλειψιν — ποιήσηται*. V, 27, 13 *ἐπανελθὼν δὲ — καὶ παραστησάμενος — οὕτω στέλλεσθαι*. VI, 28, 9 *καταστρεψάμενον — οὕτω — ἐπελθεῖν*. VII, 7, 9 *καὶ οὕτω — ἐς οὐ πολὺ ὕδωρ — τελευτῶν — οὕτως ἀποπαύεται*. Gemina sunt quae conferri iubet Raphelius ex Xen. Memorr. IV, 8, 11 *εἰ δέ τῳ μὴ ἀρέσκει ταῦτα, παραβάλλων τὸ ἄλλου ἦθος πρὸς ταῦτα, οὕτω κρινέτω*. Particulam *οὕτω* in talibus minime prorsus abundanter apponi optime demonstravit Engelh. ad Plat. Lachet. p. 51. cf. Passov. ad Parthen. p. 60.

C. I. *Λέγεται δὴ Φίλιππον μὲν τελευτῆσαι*] Edd. ante Gronovium et quattuor codd. Gron. *Λέγεται δὲ Φίλιππος μὲν τελευτῆσαι*. Schmied. ex cod. F. dedit *λέγεται δὴ Φίλιππον τελευτῆσαι*. Ac maluimus ex parte sequi auctoritatem huius codicis. Particulam *μέν* vero retinuimus iam propter sequens *παραλαβόντα δέ*. cf. ad I, 22, 9. Simile exordium habes apud Xen. Cyrop. I, 2, 1 *πατρὸς μὲν δὴ ὁ Κῦρος λέγεται γενέσθαι —· ὁ δὲ Καμβύσης ἦν*. Ceterum si omnes codices haberent *λέγεται δέ*, non esset quod obiiceretur. Prorsus ita Xenophon Hist. Graec. I. 1, 1 *μετὰ δὲ ταῦτα — ἦλθεν*. Neque transitus ex nominativo cum infinitivo ad accusativum cum infinitivo Arriano tam inauditus est, ut ferri non possit. Vid. ann. ad III, 7, 10.

στρατείας, ἥντινα Φιλίππῳ ἤδη ἔδοσαν· καὶ αἰτήσαντα λα-
βεῖν παρ᾽ ἑκάστων, πλὴν Λακεδαιμονίων· Λακεδαιμονίους 3
δὲ ἀποκρίνασθαι, μὴ εἶναι σφίσι πάτριον ἀκολουθεῖν ἄλ-
λοις, ἀλλ᾽ αὐτοὺς ἄλλων ἐξηγεῖσθαι. Νεωτερίσαι δὲ ἄττα 4
καὶ τῶν Ἀθηναίων τὴν πόλιν· ἀλλὰ Ἀθηναίους γε τῇ
πρώτῃ ἐφόδῳ τῇ Ἀλεξάνδρου ἐκπλαγέντας καὶ πλείονα
ἔτι τῶν Φιλίππῳ δοθέντων Ἀλεξάνδρῳ εἰς τιμὴν ξυγχω-
ρῆσαι. Ἐπανελθόντα δὲ ἐς Μακεδονίαν ἐν παρασκευῇ εἶ- 5

ἐπὶ ἄρχοντος Πυθοδήμου] Qui ab Arriano h. l. et Dionysio in Dinarch. p. 649 archon vocatur Pythodemus, is Diodoro XVI, 91 audit Pythodorus. Similiter archontum nomina non conveniunt II, 11, 14. II, 24, 12, ubi vide. Consule praeterea Clintoni Fast. Hell. p. 162, ed. Krueg.

2. *αἰτεῖν παρ᾽ αὐτῶν τὴν ἡγεμονίαν*] »Sic II, 14, 4 *βασιλεὺς παρὰ βασιλέως γυναῖκα — αἰτεῖν*. Sed alibi mavult particulam *ἐξ* adhibere, VI, 15, 10 *οὔτε τι ᾐτήκει ἐξ Ἀλεξάνδρου*. Plane eadem variandi indole, qua I, 17, 10 mavult scribere *ἀπαξιώσας τι παθεῖν πρὸς αὐτοῦ ἄχαρι*, quum scripserit II, 14, 2 *οὐδὲν ἐκ Περσῶν ἄχαρι παθών*. Alii Graeci simpliciter dixissent *αἰτεῖν αὐτοὺς ἡγεμονίαν*.« *Gronov*. Confer Xen. Anab. I, 3, 14 *ἡγεμόνα αἰτεῖν Κῦρον* —, sed I, 3, 16 *ἡγεμόνα αἰτεῖν παρὰ τούτου*. Ne tamen putes nihil discriminis esse inter utramque dicendi rationem. Vid. ann. ad V, 18, 10.

τῆς ἐπὶ τοὺς Πέρσας στρατείας] Recte ita scribi iussit Schmiederus pro vulgato *στρατιᾶς*. Geminum exemplum vide VII, 9, 8 *καὶ ἡγεμὼν αὐτοκράτωρ συμπάσης τῆς Ἑλλάδος ἀποδειχθεὶς τῆς ἐπὶ τὸν Πέρσην στρατείας*, ubi edd. vett. aeque vitiose exhibent *στρατιᾶς*. »Sed hoc indoctis librariis *ι* et *ει* perpetuo confundentibus rectius tribuetur« Ruhnk. ad Timae. p. 240. Eandem earundem vocum confusionem vide apud Arrian. I, 24, 1. Appian. bell. civv. I, 96. Diod. Sic. XV, 52. XV, 68. Cf. Baehr. ad Plut. Pyrrh. c. VI. Siebel. ad Pausan. I, 6, 8 et X, 34, 2. Goell. ad Thucyd. I, 9, p. 67.

ἥντινα — ἔδοσαν] Revocavi hanc veterum editionum et plurimorum codicum scripturam, reiecto quod ex cod. F. dedit Schmiederus, *ἐδίδοσαν*. Imperfectum enim qua ratione defendi possit non intelligo.

4. *νεωτερίσαι δὲ ἄττα*] Sic recte ed. Vulc. et Schmied. *ἅττα* ed. Basil. Blancard. et Gronov.

καὶ τοῦ ἐς τὴν Ἀσίαν στόλου· ἅμα δὲ τῷ ἦρι ἐλαύνειν ἐπὶ Θρᾴκης, ἐς Τριβαλλοὺς καὶ Ἰλλυριοὺς, ὅτι τε νεωτερίζειν ἐπύθετο Ἰλλυριούς τε καὶ Τριβαλλοὺς, καὶ ἅμα ὁμόρους ὄντας οὐκ ἐδόκει ὑπολείπεσθαι ὅτι μὴ πάντη ταπεινωθέντας, οὕτω μακρὰν ἀπὸ τῆς οἰκείας στελλόμενον.

τῇ πρώτῃ ἐφόδῳ τῇ Ἀλεξάνδρου] Hanc scripturam firmam reddunt edd. vett. cum quattuor codd. Gronov. Schmiederus scribens *τοῦ Ἀλεξάνδρου* codici F. obsecutus est; minus recte, puto. Praeterquam enim quod raro in hac verborum coniunctione articulus genitivo pendenti apponitur, id etiam monendum est, non ita multos reperiri apud Arrianum locos, ubi nomini *Ἀλέξανδρος* adiectus est articulus. Simile nostro prope nullum in promptu habeo exemplum, si excipias, ubi lectio fluctuat, I, 5, 7. I, 24, 1. I, 25, 10. IV, 19, 8. Nam IV, 14, 4 vix dubium mihi videtur, quin scribendum sit *ὕπνους τοὺς Ἀλεξάνδρου* pro vulgato *τοῦ Ἀλεξάνδρου*. Et IV, 4, 1 nescio an rectius legatur *πρὸς ὕβριν τὴν Ἀλεξάνδρου* pro *τοῦ Ἀλεξάνδρου*, si conferas IV, 12, 8 *ἐς ὕβριν τὴν Ἀλεξάνδρου*, et IV, 14, 3 *τὴν ὕβριν τὴν Ἀλεξάνδρου*. Neque aliter habent quae congessimus exempla ad II, 15, 8, et ad III, 26, 1. Nunc vide, si placet, qua ratione articulus appositus est nomini *Ἀλέξανδρος*. Loci, ubi id factum, sunt hi: I, 2, 2 *τοῦ Ἀλεξάνδρου τὸν στόλον*. I, 4, 4 *ἡ δόξα ἐφάνη τοῦ Ἀλεξάνδρου*. I, 5, 20 *ἐδόκουν δ' ἔτι τὸν Ἀλέξανδρον*. I, 5, 21 *δι' ὧν — ἦν τῷ Ἀλεξάνδρῳ*. I, 7, 9 *ὁ δὲ Ἀλέξανδρος*. I, 15, 11 *τῷ Ἀλεξάνδρῳ*. I, 20, 11 *ἐποίησαν τῷ Ἀλεξάνδρῳ*. II, 4, 14 *ὁμοῦ τόν τε Ἀλέξανδρον πίνειν καὶ τὸν Φίλιππον ἀναγινώσκειν*. II, 12, 11 *τὸν Ἀλέξανδρον δείξας*. II, 13, 1 *μέσον αὐτοῦ τε καὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου* (cf. III, 28, 13 *ἐν μέσῳ αὐτοῦ τε καὶ Ἀλεξάνδρου*). III, 11, 8 *κατὰ τὸ δεξιὸν τοῦ* (? *τὸ*) *Ἀλεξάνδρου*. III, 15, 6 *τῶν ἑταίρων τοῦ Ἀλεξάνδρου*. III, 27, 4 *παρὰ τὸν Ἀλέξανδρον*. IV, 8, 6 *τοῦ τε Ἀλεξάνδρου — καὶ τῶν κολακευόντων*. IV, 9, 3 *τὸν Ἀλέξανδρον*. IV, 10, 7 *τῷ Ἀλεξάνδρῳ*. IV, 12, 7 *τὸν Ἀλέξανδρον*. VI, 5, 7 *ὁ Ἀλέξανδρος*. VI, 10, 5 *οἱ τὸν Ἀλέξανδρον βαλλόμενον ἰδόντες*. VII, 14, 18 *τῷ Ἀλεξάνδρῳ*. VII, 18, 6 *ἐπὶ τῷ Ἀλεξάνδρῳ*, ubi praecesserat *τῷ Ἡφαιστίωνι*. Nec negari potest, exceptis haud multis locis, Arrianum ad certam quandam rationem direxisse illum articuli usum.

5. *ἐπὶ Θρᾴκης, ἐς Τριβαλλοὺς καὶ Ἰλλυριούς*] »Sic primi distinxerunt Basileenses, quum Veneti omne id ignorarent. Vulcanius: *per Thraciam in Triballos et Illyrios excurrere.* Facius: *per Thraces iter faciens Triballos atque Illyrios petere.* Quam geographiam

Ὁρμηθέντα δὴ ἐξ Ἀμφιπόλεως ἐμβαλεῖν ἐς Θρᾴκην τὴν 6
τῶν αὐτονόμων καλουμένων Θρᾳκῶν, Φιλίππους πόλιν ἐν
ἀριστερᾷ ἔχοντα καὶ τὸν Ὄρβηλον τὸ ὄρος. Διαβὰς δὲ 7
τὸν Νέσον ποταμὸν λέγουσιν ὅτι δεκαταῖος ἀφίκετο ἐπὶ
τὸ ὄρος τὸν Αἷμον. Καὶ ἐνταῦθα ἀπήντων αὐτῷ κατὰ 8

---

ego non capio. Verte: *excurrere in Thraciam, contraque Triballos et Illyrios.* Et ordine haec tria bella deinceps sequuntur.« *Gronov.*

ὅτι τε νεωτερίζειν] Particulam *τε*, quam edd. vett. et quattuor codd. Gr. tuentur, Schmiedero placuit reiicere, quia in cod. F. Gronovio non est inventa. Vereor ut recte id fecerit Schmiederus. Similiter cumulatas vide copulas V, 6, 7 *Αἴγυπτόν τε Ἡρόδοτός τε καὶ Ἑκαταῖος — δῶρόν τε τοῦ ποταμοῦ — ὀνομάζουσι — καὶ* cet. VII, 21, 7 *ὅτι ἰλυώδης τε ἡ ταύτῃ γῆ καὶ πηλός*, ubi *τε* in cod. F. desideratur. cf. ad III, 24, 8. Non necessarium esse *τε* demonstrare possunt quae scripsimus ad V, 29, 3.

οὕτω μακρὰν — στελλόμενον] »Ita sine varietate Mss. caeteri; unus ille Optimus deficitur prima vocula. Quid dicemus? Certe non magis ea hic necessaria est, quam apud Justinum XI, 5 *ne qua materia seditionis, procul se agente, in Macedonia remaneret.*« *Gronov.* Bene. Sed quis est, qui propterea, quod aliquid recte dici liceat, statim concludat sic scriptori cuique dicendum fuisse?

6. *Φιλίππους πόλιν*] Sic recte tres codd. Gron. et edd. vett. *Φιλιππούπολιν* duo codd. Florr. cum v. c. Vulcanii. Inde etiam Vulcanius, ut monet Gronovius, cum in editione sua recte vertisset: *Philippi* (*urbis id nomen est*) cet., postea versionem suam non dubitavit ita corrigere: *Philippopolim et Orbelum montem a sinistra relinquentem.* Male. Ad intelligendum Arriani stilum cf. II, 5, 2 *Αἰγίαλον πόλιν.* II, 13, 11 *Μαριάμμην πόλιν.* III, 1, 4 *Μέμφιν πόλιν.* IV, 22, 5 *Ἀλεξάνδρειαν πόλιν* et sic centies. Placuit tamen ei, ut in aliis, ita etiam hic variare orationem. Sic dixit I, 24, 7 *Πίναρα καὶ Ξάνθον τὴν πόλιν.* IV, 27, 10 *ἐς τὰ Ὧρα τὴν πόλιν.* VI, 20, 2 *πρὸς τῇ πόλει τοῖς Παττάλοις.* Vide praeterea ann. ad II, 4, 9.

7. *τὸν Νέσον ποταμόν*] In edd. vett. minus recte legitur *Νεον*, quod habent quoque tres codd. Gron. *Νίσον* duo codd. Florr. et cod. Aug. Vulc. Unde iam Gronovius excudi iussit, quod post eum omnes receperunt editores. Atque ita scriptum invenimus hunc fluvium apud Ptol. Geogr. III, 11. *Νέστος* vocatur Strab. t. II, p. 134, ed. ster. Mel. II, 2, 9 et Thuc. II, 96. *Nessus* apud Liv. XLV, 29. Apud Plin. Hist. Nat. IV, 11 pro *Necius* scribendum

τὰ στενὰ τῆς ἀνόδου τῆς ἐπὶ τὸ ὄρος τῶν τε ἐμπόρων πολλοὶ ὡπλισμένοι καὶ οἱ Θρᾷκες οἱ αὐτόνομοι, παρεσκευασμένοι εἴργειν τοῦ πρόσω, κατειληφότες τὴν ἄκραν τοῦ Αἵμου, τὸν στόλον, παρ᾽ ὃν ἦν τῷ στρατεύματι ἡ πάρ-
9 οδος. Ξυναγαγόντες δὲ ἁμάξας καὶ προβαλόμενοι πρὸ σφῶν, ἅμα μὲν χάρακι ἐχρῶντο ταῖς ἁμάξαις εἰς τὸ απομάχεσθαι ἀπ᾽ αὐτῶν εἰ βιάζοιντο, ἅμα δὲ ἐν νῷ εἶχον ἐπαφιέναι ἀνιοῦσιν ᾗ ἀποτομώτατον τοῦ ὄρους, ἐπὶ τὴν
10 φάλαγγα τῶν Μακεδόνων τὰς ἁμάξας. Γνώμην δὲ πεποίηντο, ὅτι ὅσῳ πυκνοτέρᾳ τῇ φάλαγγι καταφερόμεναι συμμίξουσιν αἱ ἅμαξαι, τοσῷδε μᾶλλόν τι διασκεδάσουσιν

---

videtur *Nestus*. Vide interpp. ad Steph. Byz. s. v. Ceterum Palmerius in Exercitatt. p. 234. coniecerat iam legendum esse *Νέσσον*.

8. *τῶν τε ἐμπόρων*] Varie tentatus est hic locus a viris doctis, quod haud facile intelligeretur, quid sibi hic vellent *οἱ ἔμποροι*. Gronovius quidem coniecit *ἐμπείρων*, *quibus ea loca cognita erant*, vel *ἐγχωρίων*, *incolarum*. Sed vereor, ut *ἐμπείρων* sic nude positum dici possit de iis, quibus loca sunt cognita. Arriano certe illud adiectivum non ita usurpatum est. Vide modo I, 28, 10 *κοῦφοι γὰρ ὄντες καὶ ἔμπειροι τῶν χωρίων*. III, 10, 7 *καὶ αὐτοὶ τῆς χώρας ἔμπειροι*. Alteram coniecturam cuiquam probabilem videri posse vetant quae statim sequuntur verba *οἱ Θρᾷκες οἱ αὐτόνομοι*. Neque magis probabile est quod proposuit Petr. Horreus in Obss. ad Arr. p. 535 seqq. *τῶν τε εὐπόρων* vel *τῶν τε ἐμφόρων*, et Clericus apud Horr. l. l. p. 544 *τῶν τε ἐπ᾽ ὀρῶν*. Quod denique Toupius scripsit ad Hesych. t. IV, p. 317 *τῶν τε εὐφόρων*, *levis armaturae*, quomodo ex glossa Hesychii: *εὐφορῶν* (sic), *καλῶς φέρων*, et ex Luciani de merc. cond. p. 456 *ἐλαφρόν τε καὶ εὔφορον* coniici possit, alius viderit. Vulgatam recte servavit Schmiederus. »Interpretor *τοὺς ἐμπόρους*, inquit, per validum mercatorum commeatum, qui cum in Thraces incideret, volens nolensve una cum Thracibus Alexandri transitum inhibebat. Inde tot currus. Inde Alexander praedam hoc proelio factam dignam censet, quae deferatur *ἐς τὰς πόλεις τὰς ἐπὶ θαλάσσῃ* (c. 2, 1). In Thracia enim mercatores coniunctim profectos esse non dubitabis, si cogitas de ferocia incolarum.« Qui hoc loco vocantur *ἔμποροι*, infra (I, 1, 16) esse videntur qui memorantur *ἄνθρωποι ψιλοί*.

εἴργειν τοῦ πρόσω — τὸν στόλον] Quod Palmer. Exercitt. p. 234 scribendum censuit *τὸν στενόν*, iam refutatum est a Gronovio. Est

αὐτὴν βίᾳ ἐμπεσοῦσαι. Ἀλεξάνδρῳ δὲ βουλὴ γίγνεται 11
ὅπως ἀσφαλέστατα ὑπερβάλῃ τὸ ὄρος· καὶ ἐπειδὴ ἐδόκει
διακινδυνευτέα (οὐ γὰρ εἶναι ἄλλῃ τὴν πάροδόν), παραγ-
γέλλει τοῖς ὁπλίταις, ὁπότε καταφέροιντο κατὰ τοῦ ὀρ-
θίου αἱ ἅμαξαι, ὅσοις μὲν ὁδὸς πλατεῖα οὖσα παρέχοι
λῦσαι τὴν τάξιν, τούτους δὲ διαχωρῆσαι, ὡς δι᾽ αὐτῶν
ἐμπεσεῖν τὰς ἁμάξας· ὅσοι δὲ περικαταλαμβάνοιντο, ξυν- 12
νεύσαντας, τοὺς δὲ καὶ πεσόντας ἐς γῆν, συγκλεῖσαι ἐς ἀκρι-
βὲς τὰς ἀσπίδας, τοῦ κατ᾽ αὐτῶν φερομένας τὰς ἁμάξας καὶ
τῇ ῥύμῃ κατὰ τὸ εἰκὸς ὑπερπηδώσας ἀβλαβῶς ἐπελθεῖν.
Καὶ οὕτω ξυνέβη ὅπως παρῄνεσέ τε Ἀλέξανδρος καὶ εἴκασεν· 13

---

enim *στόλος* h. l. *iter*, *progressus*. cf. I, 11, 5 *ἦν δὲ αὐτῷ ὁ στόλος παρὰ τὴν λίμνην*. Pro *τὸν στόλον, παρ᾽ ὃν* Gronovius in cod. Perusino videbat *τῶν στόλων, παρ᾽ ὧν*. Remotus obiecti locus non magis offendat, quam V, 21, 8 et V, 23, 9. Verba *παρ᾽ ὃν* pertinent ad *τοῦ Αἵμου*. Vid. ann. ad II, 27, 9 et VI, 15, 2.

9. *ἐπαφιέναι ἀνιοῦσιν — ἐπὶ τὴν φάλαγγα*] »Verbum *ἐπαφιέναι* construitur cum *ἀνιοῦσιν* et praepositione *ἐπί*, ni quis dativum *ἀνιοῦσιν* malit absolute loco genitivi esse positum. Cuiusmodi duplicata constructio est et apud Cicer. Off. II, 16 *epulis pecunias profundunt in eas res.*« *Raphel.* Variatae constructionis exempla allata vide ad II, 7, 14.

10. *ὅσῳ πυκνοτέρᾳ*] Ita edd. vett. et duo codd. Florr. *ὅσῳ πλαγιοτέρᾳ* cod. Perus. *πυκνότερα* (sic) v. c. Vulcanii. *ὅσῳ πρανοτέρᾳ* duo, qui supersunt, codd. Gron. Nec dubitavit Schmiederus hanc scripturam a Gronovio plus iusto commendatam recipere. Vulgatam tuitus est Schneiderus in Lexico Graeco s. v. *πρανής*.

11. *λῦσαι*] Sic primus Raphelius, quem secutus est Schmiederus. Edd. Basil. Steph. Blanc. et Gron. *λύσαι*.

12. *συγκλεῖσαι ἐς ἀκριβές*] Suspiceris *ἐς τὸ ἀκριβές*, uti dixit I, 25, 13 *οὐ γὰρ ἔδοξε γράφειν — ἐς τὸ ἐμφανές*. Solet autem in his similibusque dicendi formulis articulus modo apponi, modo omitti. Cf. Arr. IV, 5, 11 *ἐς ἀσφαλὲς καταστήσειν*. Luc. Navig. 15 *κατέστησα ἐς τὸ ἀσφαλές*. Herodot. I, 119 *ἐς δέον*. Idem II, 173 *ἐς τὸ δέον*. Xen. Anab. I, 3, 8 *ἐς τὸ δέον*. Similiter etiam dicitur *ἐν ἴσῳ*, ut Thuc. II, 60, et *ἐν τῷ ἴσῳ* Thuc. IV, 10.

ὑπερπηδώσας] In uno cod. Flor. Gronovius reperit *ὑπερπηδησώσας*. Voluit fortasse librarius *ὑπερπηδησάσας*.

οἱ μὲν γὰρ διέσχον τὴν φάλαγγα, αἱ δὲ ὑπὲρ τῶν ἀσπίδων ἐπικυλισθεῖσαι ὀλίγα ἔβλαψαν· ἀπέθανε δὲ οὐδεὶς ὑπὸ ταῖς
14 ἁμάξαις. Ἔνθα δὴ οἱ Μακεδόνες, θαρσήσαντες ὅτι ἀβλαβεῖς αὐτοῖς ἃς μάλιστα ἐδεδίεσαν αἱ ἅμαξαι ἐγένοντο,
15 σὺν βοῇ ἐς τοὺς Θρᾷκας ἐνέβαλον. Ἀλέξανδρος δὲ τοὺς τοξότας μὲν ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ κέρως πρὸ τῆς ἄλλης φάλαγγος, ὅτι ταύτῃ εὐπορώτερα ἦν, ἐλθεῖν ἐκέλευσε, καὶ ἐκτοξεύειν ἐς τοὺς Θρᾷκας ὅπῃ προσφέροιντο· αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τὸ ἄγημα, καὶ τοὺς ὑπασπιστάς, καὶ τοὺς Ἀγριᾶ-
16 νας, κατὰ τὸ εὐώνυμον ἦγεν. Ἔνθα δὴ οἱ τοξόται βάλ-

---

13. *ὑπὸ ταῖς ἁμάξαις*] Edd. vett. *ἐπὶ ταῖς ἁμάξαις.* Alteram praepositionem sine dubio veram praebuerunt omnes codd. Gr. et cod. Aug. Vulc. Easdem praepositiones confusas vide I, 3, 7.

14. *ἐς τοὺς Θρᾷκας ἐνέβαλον*] Edd. vett. *ἐπὶ τοὺς Θρᾷκας.* »Mssti *ἐς τούς;* et cur mutatum oportuit? Nonne cap. 2, 11 legitur *ἥ τε φάλαγξ ἐνέβαλλεν ἐς αὐτούς;* et sic millies.« *Gronov.* Praepositionem *ἐς* vidit quoque Vulcanius in cod. Aug. Verbo hic moneo, *ἐμβαλεῖν* nunquam nec construi nec construi posse cum praep. *ἐπι*, si modo paulo accuratius perpendas utriusque praepositionis usum atque significationem. Praepositio *ἐπί* enim, ut Latinorum *ad*, simpliciter dicitur tantum de motu sive hostili, sive non hostili, ita ut dubium sit pervenias ad finem necne. *Εἰς* contra, ut apud Latinos *in*, proprie dicitur de iis, qui in locum quendam tendunt, ut intra eum perveniant. Inde etiam clarum fit, cur *εἰς* recte dici possit, ubi *ἐπί* suo iure ponatur; contra tamen *ἐπί* pro *εἰς* poni non liceat. Sic verbi causa discrimine non sane magno dicitur *εἰς Θράκην ἰέναι* et *ἐπὶ Θράκην* (s. *Θράκης*) *ἰέναι.* Minus recte vero dixeris *ἰέναι ἐπὶ τὴν μάχην* pro *ἰέναι εἰς τὴν μάχην* (Arr. III, 9. 9), si significare velis quod Latini dicunt *inire proelium.* Et sic quoque solum recte habet *ἐμβαλεῖν ἐς τὴν γῆν* (Arr. III, 24, 3). *λίθον ἐμβαλεῖν ἐς τὴν κεφαλήν* (II, 26, 7). *ἐμβαλεῖν ἐς τὴν πυράν* (VII, 3, 8). *ἐμβαλεῖν ἐς κίνδυνον* (Hist. Indic. XX, 6). Cf. I, 2, 7 *ἐξέθεον ἐπὶ τοὺς τοξότας, ὅπως ἐς χεῖρας ξυμμίξειαν.*

15. *καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας*] Sic recte hoc loco ed. Vulc. *Ἀγριάνας* edd. Basil. Blanc. Gron. Raphel. et Schmied. Nec desunt loci, ubi omnes editores peccarunt. Recte notavit hanc vocem Beckerus apud Phot. p. 69, b et Popp. ap. Thucyd. II, 96.

16. *ἀνθρώπους ψιλούς*] »Nonnulli etiam manuscripti *ὑψηλοί*, sed melius vulgatum.« *Gronov.* Num isti codices habuerint *ὑψηλοί* an *ὑψηλούς*, ex Gronovii annotatione colligi non potest.

λοντες τοὺς προεκθέοντας τῶν Θρακῶν ἀνέστελλον· καὶ ἡ φάλαγξ προσμίξασα οὐ χαλεπῶς ἐξέωσεν ἐκ τῆς χώρας ἀνθρώπους ψιλοὺς καὶ κακῶς ὡπλισμένους βαρβάρους, ὥστε Ἀλέξανδρον ἀπὸ τοῦ εὐωνύμου ἐπάγοντα οὐκέτι ἐδέξαντο, ἀλλὰ ῥίψαντες ὡς ἑκάστοις προὐχώρει τὰ ὅπλα, κατὰ τοῦ ὄρους ἔφυγον. Καὶ ἀπέθανον μὲν αὐτῶν ἐς χι- 17
λίους καὶ πεντακοσίους, ζῶντες δὲ ἄνδρες μὲν ὀλίγοι ἐλήφθησαν, δι' ὠκύτητα καὶ τῆς χώρας ἐμπειρίαν· γυναῖκες δὲ ὅσαι ξυνείποντο αὐτοῖς, ἑάλωσαν πᾶσαι· καὶ τὰ παιδάρια καὶ ἡ λεία πᾶσα ἑάλω.

ἀπὸ τοῦ εὐωνύμου] Nolui damnare quod praebent quattuor codd. Gron. et edd. vett. Schmiederus e cod. F. scripsit *ἐκ τοῦ εὐωνύμου*. At dixit Arrianus supra I, 1, 15 *ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ κέρως — ἐλθεῖν*. Similiter dicitur *οἱ ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ κέρως* III, 15, 7 et *αἱ ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ κέρως τάξεις* II, 11, 1.

ὡς ἑκάστοις προὐχώρει] »*Abiectis prout cuique licebat armis*, in qua oratione nescio quid fastidii est. Quando aut quomodo non licet unquam abiicere arma? Certe qui nec sacramenti militaris nec vitae aut honoris sui curam habet, ei super id licet. Sed et in Mss. invenis aut *προχώρει*, aut *προεχώρει*, aut *προσχώρει*, quod habet quoque optimus. Unde puto scribendum *προσεχώρει*, hoc est, *abiicientes, prout cuique accedebat, arma.*« *Gronov.* Edd. vett. habent *προὐχώρει*, idemque voluerunt librarii, qui scripserunt *προχώρει* s. *προεχώρει*. Gronovius non est audiendus. Cf. I, 8, 13 *ὡς ἑκάστοις προὐχώρει*. IV, 16, 3 *καὶ οἱ ἄλλοι, ὡς ἑκάστοις προὐχώρει, ἐπῄεσαν*. Vide annot. ad IV, 22, 7.

17. *δι' ὠκύτητα*] Fuit cum scriptum mallem *δι' ὀξύτητα*. Nunc tamen aliter iudico. Ut enim *ὀξύτης* et *ὀξύς* recte dicitur de velocitate, celeritate *τῶν ἀψύχων* et de abstractis, ita de velocitate animantium utitur Arrianus vocibus *ὠκύτης* et *ὠκύς*. Ut exemplis res demonstretur, cf. IV, 5, 8 *ὠκυτέρων — τῶν ἵππων*. Hist. Ind. XV, 1 *δι' ὠκύτητα καὶ ἀλκήν*. Tactic. c. XLIV. *τῶν ἵππων ἡ ὠκύτης*. De venat. c. IV *ἐς ὠκύτητα καὶ γενναιότητα*. Ibid. c. II, III *κατὰ ὠκύτητα*. Contra I, 6, 16 *τήν τε ὀξύτητα ὁρῶντες — τῶν δρωμένων*. I, 9, 1 *ὀξύτητι τοῦ ἔργου*. II, 10, 5 *τῇ τε ὀξύτητι τῆς ἐφόδου ἐκπλῆξαι*. III, 7, 8 *δι' ὀξύτητα τοῦ ῥοῦ*. Adde I, 3, 5 *ῥεῦμα ὀξύ* (cf V, 9, 6). IV, 21, 9 *τὸ ὀξύτατον τῆς φάραγγος*. IV, 25, 10 *ὀξὺς ὁ ῥοῦς*. IV, 4, 16 *δίωξις ὀξεῖα*. Atque huc trahi quoque debent I, 13, 9 *πρὸς τῆς ἐμῆς ἐς τοὺς κινδύνους ὀξύτητος*. VII, 4, 5 *ὀξύτερος*

II. Ἀλέξανδρος δὲ τὴν μὲν λείαν ὀπίσω ἀπέπεμψεν ἐς τὰς πόλεις τὰς ἐπὶ θαλάσσῃ, Λυσανίᾳ καὶ Φιλώτᾳ παραδοὺς διατίθεσθαι· αὐτὸς δὲ τὸ ἄκρον ὑπερβαλὼν προήει διὰ τοῦ Αἵμου ἐς Τριβαλλοὺς, καὶ ἀφικνεῖται ἐπὶ τὸν
2 Λύγινον ποταμόν· ἀπέχει δὲ οὗτος ἀπὸ τοῦ Ἴστρου ὡς ἐπὶ τὸν Αἷμον ἰόντι σταθμοὺς τρεῖς. Σύρμος δὲ ὁ τῶν Τριβαλλῶν βασιλεὺς ἐκ πολλοῦ πυνθανόμενος τοῦ Ἀλεξάνδρου τὸν στόλον, γυναῖκας μὲν καὶ παῖδας τῶν Τριβαλλῶν προὔπεμψεν ἐπὶ τὸν Ἴστρον, διαβαίνειν κελεύσας τὸν
3 ποταμὸν ἐς νῆσόν τινα τῶν ἐν τῷ Ἴστρῳ· Πεύκη ὄνομα τῇ νήσῳ ἐστίν. Ἐς ταύτην δὲ τὴν νῆσον καὶ οἱ Θρᾷκες οἱ

ἐς τὸ πιστεῦσαι, et VII, 28, 2 τό τε σῶμα κάλλιστος, καὶ φιλοπονώτατος, καὶ ὀξύτατος γενόμενος. Tact. c. XLV ἐπιτήδειοι ἐς τήνδε τὴν ὀξύτητα.

C. II. ἐπὶ τὸν Λύγινον ποταμόν] »Sic habent Mss. omnes, quos adhibui, nisi quod in uno tantum offendi Λύγιον. In tanto autem veterum librorum consensu nefas est aliquid secus suspicari. Ortelius quidem quum Ciadrum scripsisset Daciae fluvium, subiicit, *Forte Lyginus* Λύγινος *Arriano dicitur I Alexandri.* Sed neque hic de Dacia agimus, sed regione inter Danubium et Haemum: neque quum Ciadrus in Danubium exeat, potest is absolute dici tridui itinere ab eo abesse.‹ *Gronov.* Sufficit hanc qualemcunque Gronovii annotationem attulisse. Vulgatam sollicitare nemini in mentem veniet.

2. ἐς νῆσόν τινα] Edd. omnes ἐς νῆσον τινά. Mox ante Πεύκη puncto minusculo distinximus. Apud Schmiederum nescio an typothetae errore punctum positum erat.

3. συμπεφευγότες ἦσαν] Edd. vett. cum quattuor codd. Gron. ἐκ πολλοῦ συμπεφευγ. ἦσαν. Quod dedimus cum Schmiedero, praebuit cod. F. Ac sane quidem hoc loco insulse repetitae videntur ex praecedentibus duae istae voces ἐκ πολλοῦ. Vide paulo infra.

ξὺν τοῖς ἀμφ' αὐτόν] Sic recte Schmiederus ex edd. Venet. Basil. et Vulcan. scripsit pro vulgato αὐτόν. Hoc errore in editionibus nihil frequentius. Vid. I, 5, 3. I, 6, 8. III, 14, 1. IV, 6, 5. cet. cf. Diod. Sic. XV, 78. XVII, 69. Dorv. ad Charit. p. 399. Locell. ad Xen. Ephes. p. 231. Siebel. ad Paus. I, 9, 7.

4. ἔνθενπερ — ὡρμήθη] Ante haec verba in edd. vett. et quattuor codd. Gron. a mala manu adscripta fuere ex praegressis ἐς νῆσόν τινα τῶν ἐν τῷ Ἴστρῳ. Quae cum nulla ratione hic defendi

πρόσχωροι τοῖς Τριβαλλοῖς, προσάγοντος Ἀλεξάνδρου, συμπεφευγότες ἦσαν. Καὶ αὐτὸς ὁ Σύρμος ἐς ταύτην ξυμπεφεύγει ξὺν τοῖς ἀμφ᾽ αὐτόν. Τὸ δὲ πολὺ πλῆθος τῶν Τριβαλλῶν ἔφυγεν ὀπίσω ἐπὶ τὸν ποταμὸν ἔνθενπερ 5
τῇ προτεραίᾳ ὡρμήθη Ἀλέξανδρος. Ὡς δὲ ἔμαθεν αὐτῶν τὴν ὁρμήν, καὶ αὐτὸς ὑποστρέψας τὸ ἔμπαλιν ἐπὶ τοὺς Τριβαλλοὺς ἦγε, καὶ καταλαμβάνει καταστρατοπεδεύοντας ἤδη· καὶ οἱ μὲν καταλειφθέντες πρὸς τῷ νάπει 6
τῷ παρὰ τὸν ποταμὸν παρετάσσοντο. Ἀλέξανδρος δὲ καὶ αὐτὸς τὴν μὲν φάλαγγα ἐς βάθος ἐκτάξας ἐπῆγε· τοὺς δὲ τοξότας καὶ τοὺς σφενδονήτας προεκθέοντας ἐκέλευσεν

---

possint, codice F. id exigente, cum Schmiedero e textu removimus. Similiter a librariis peccatum est I, 21, 1. I, 25, 1. IV, 28, 1. VII, 22, 9. Pro ἔνθενπερ in omnibus editionibus minus recte legitur ἔνθεν περ.

5. οἱ μὲν — καταλειφθέντες] Ita omnes codices, quos inspexit Gronovius, ita edd. Basil. Vulc. Blanc. Gron. Raphel. Attamen vero ex versione Vulcaniana, *hi vero deprehensi — aciem instruebant*, facile colligas, Vulcanium voluisse καταληφθέντες. Quae coniectura Schmiedero tantopere placuit, ut non dubitaret eam recipere. Nec sane, si vulgatum καταλειφθέντες tueri non possemus, dubii haesissemus, quid esset faciendum. Nimirum tum et nos scripsissemus καταληφθέντες. De utriusque verbi confusione vide quae disputavit Goeller. ad Thucyd. IV, 8, p. 452; cf. Poppo obss. p. 214, et contra eum Krueg. ad Dionys. p. 296. Quibus add. Wessel. ad Diod. Sic. XV, 67. Blomf. ad Aesch. Perss. 575, et annot. ad Arr. IV, 3, 14. Sed vulgata scriptura servata hunc lucrati nobis videmur verborum sensum: *hi vero relicti* (h. e. manentes) *ad sylvam flumini vicinam aciem instruebant*. Cf. I, 20, 6 πολλοὶ μὲν ξένοι ἐν τῇ πόλει ἐγκατελείφθησάν II, 15, 1 ὅσοι Περσῶν — ἐγκατελείφθησαν. V, 20, 4, τοὺς ἐγκατελειφθέντας παρὰ οἱ Θρᾷκας. Et verum discere potuit Schmiederus iam a Raphelio, qui: »Relicti autem fuerunt, inquit, praesidii causa, ut contra subitum hostium impetum saltum tuerentur, per quem iter erat ad fluvium, ubi ceteri castra locaverint necesse est, siquidem illos ante sylvam relictos esse velimus.«

6. ἐς βάθος ἐκτάξας] »Τὸ βάθος et τὸ μῆκος τῆς φάλαγγος quid sit, ex Aeliano optime intelligetur de milit. ord. inst. c. VII, in. τὸ δὲ ὅλον σύστημα τοῦ πλήθους τῶν λόχων φάλαγξ καλεῖται· ἧς μῆκος μὲν τὸ πρῶτον τῶν λοχαγῶν τάγμα· τοῦτο δὲ μέτωπον — — κα-

ἐκτοξεύειν τε καὶ σφενδονᾶν ἐς τοὺς βαρβάρους, εἴπως
7 προκαλέσαιτο αὐτοὺς ἐς τὰ ψιλὰ ἐκ τοῦ νάπους. Οἱ δὲ
ὡς ἐντὸς βέλους ἐγένοντο, παιόμενοι ἐξέθεον ἐπὶ τοὺς το-
ξότας, ὅπως ἐς χεῖρας ξυμμίξειαν γυμνοῖς οὖσι τοῖς τοξό-
8 ταις. Ἀλέξανδρος δὲ ὡς προήγαγεν αὐτοὺς ἐκ τῆς νάπης
ἔξω, Φιλώταν μὲν ἀναλαβόντα τοὺς ἐκ τῆς ἄνωθεν Μα-
κεδονίας προσέταξεν ἐμβάλλειν κατὰ τὸ κέρας τὸ δεξιὸν,
9 ᾗπερ μάλιστα προὐκεχωρήκεσαν ἐν τῇ ἐκδρομῇ· Ἡρακλεί-
δην δὲ καὶ Σώπολιν τοὺς ἐκ Βοττιαίας τε καὶ Ἀμφιπό-
λεως ἱππέας κατὰ τὸ εὐώνυμον κέρας ἐπάγειν ἔταξε· τὴν
δὲ φάλαγγα τῶν πεζῶν καὶ τὴν ἄλλην ἵππον πρὸ τῆς φά-
10 λαγγος παρατείνας κατὰ μέσους ἐπῆγε. Καὶ ἔστε μὲν
ἀκροβολισμὸς παρ' ἑκατέρων ἦν, οἱ Τριβαλλοὶ οὐ μεῖον
εἶχον· ὡς δὲ ἥ τε φάλαγξ πυκνὴ ἐνέβαλλεν ἐς αὐτοὺς ἐῤ-
ῥωμένως, καὶ οἱ ἱππεῖς οὐκ ἀκοντισμῷ ἔτι, ἀλλ' αὐτοῖς

λεῖται· τὸ δὲ κατόπιν τοῦ μετώπου πᾶν μέρος τῆς φάλαγγος μέχρι τῶν οὐραγῶν βάθος καλεῖται. Eodem modo haec explicantur ab Arriano in Tact. c. XII. Est igitur *τὸ βάθος τῆς φάλαγγος* quod a fronte ad tergum, *μῆκος* autem quod a dextera ad sinistram protendunt. Xen. Cyrop. II, 4, 2 *ἐγένετο τὸ μὲν μέτωπον ἐπὶ διακοσίων, — τὸ δὲ βάθος ἐφ' ἑκατόν.* Unde *ἐς βάθος ἐκτάσσειν* est ita ordinare aciem, ut maius sit *βάθος*, quam *μῆκος*. cf. I, 6, 1. *Raphel.* Vide Sturz. Lex. Xen. s. v. *βάθος*.

καὶ σφενδονᾶν] Edd. Steph. Blanc. Gron. Raph. Schm. *σφενδονᾷν* cum ι subscripto. Forte factum esse potest, ut hic admiserit editor Basileensis alteram formam. Nos tamen semel monemus, semper ita nobis scriptum esse. cf. Wolf. Anal. t. I, p. 419 sqq. et Schneid. praef. ad Platon. Civit. p. LVIII.

8. *ἐκ τῆς νάπης*] Supra dixit *ἐκ τοῦ νάπους*. Et sic saepius utraque forma usus est. Formam tertiae declinationis vide I, 2, 11. IV, 5, 10; *νάπη* legitur VI, 3, 7. Cyneget. c. XVII. Praeiverat Xenophon. Vide Sturz. Lex. Xen. t. III, p. 184. Cf. quoque quae diximus de formis *δίψος* et *δίψα* ad V, 18, 13.

9. *Σώπολιν*] Ed. Bas. *Σώπολον*. cf. IV, 18, 5.

C. III. 2. *Μαρκομάνους*] Omnes editiones consentientes video. Neque aliter dixit Stat. Sylv. III, 3, 17 *Quae modo Marcomanos post horrida bella, vagosque Sauromatos.* Apud Tacitum vero Annall. II, 46. Germ. c. 42, et Vellei. Pat. II, 108 cum duplici n

ὠθοῦντες τοῖς ἵπποις ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ προσέπιπτον, τότε 11
δὴ ἐτράπησαν διὰ τοῦ νάπους ἐς τὸν ποταμόν. Καὶ
ἀποθνήσκουσι μὲν τρισχίλιοι ἐν τῇ φυγῇ, ζῶντες δὲ ὀλί-
γοι καὶ τούτων ἐλήφθησαν, ὅτι ὕλη τε δασεῖα πρὸ τοῦ
ποταμοῦ ἦν, καὶ νὺξ ἐπιγενομένη τὴν ἀκρίβειαν τῆς διώ-
ξεως ἀφείλετο τοὺς Μακεδόνας. Αὐτῶν δὲ τῶν Μακεδό- 12
νων τελευτῆσαι λέγει Πτολεμαῖος ἱππέας μὲν ἕνδεκα, πε-
ζοὺς δὲ ἀμφὶ τοὺς τεσσαράκοντα.

III. Ἀπὸ δὲ τῆς μάχης τριταῖος ἀφικνεῖται Ἀλέξανδρος
ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν Ἴστρον, ποταμῶν τῶν κατὰ τὴν Εὐρώ-
πην μέγιστον ὄντα, καὶ πλείστην γῆν ἐπερχόμενον, καὶ ἔθνη
μαχιμώτατα ἀπείργοντα· τὰ μὲν πολλὰ Κελτικά, ὅθεν γε 2
καὶ αἱ πηγαὶ αὐτῷ ἀνίσχουσιν· ὧν τελευταίους Κουάδους
καὶ Μαρκομάνους, ἐπὶ δὲ Σαυροματῶν μοῖραν, Ἰάζυγας,
ἐπὶ δὲ Γέτας τοὺς ἀπαθανατίζοντας, ἐπὶ δὲ Σαυρομάτας

---

idem nomen pronunciatum videmus. Straboni l. VII, 1, p. 64, ed. ster. audiunt, si scriptura sana est, *Μαρκόμμανοι*. Similem scripturae varietatem in nomine *Βρεταννοί* notavit Eustath. ad Dionys. Perieg. v. 284. cf. Bernhard. ann. ad. h. l. p. 588.

τοὺς ἀπαθανατίζοντας] Cur Getae vocati sint *ἀπαθανατίζοντες* s. *ἀθανατίζοντες*, ab aliis aliter explicatum est. Gronovius quidem ad h. l: »Non opinor, inquit, posse commodius exprimi aut alio sensu accipi, quam pro *immortalibus consecrantes*. Id docemur a Diodoro l. II, c. 20. *τοὺς Ἀσσυρίους τὴν περιστερὰν τιμᾶν ὡς θεὸν ἀπαθανατίζοντας τὴν Σεμίραμιν.* Item l. III, c. 26 *Πολυμνίαν τε ἀπὸ τοῦ διὰ πολλῆς ὑμνήσεως ἐπιφανεῖς κατασκευάζων τοὺς διὰ τῶν ποιημάτων ἀπαθανατιζομένους τῇ δόξῃ.* Id docemur ab Strabone in inscriptione sepulchri Indi, qui se combussit ipse (l. XV, 2, p. 304 ed. ster.) *Ζαρμανοχήγας Ἰνδὸς — ἑαυτὸν ἀπαθανατίσας κεῖται.* Ab Luciano in Scytha (c. 1.) *Οὐ Σκύθαις μόνον ἐπιχώριον ἀπαθανατίζειν καὶ πέμπειν παρὰ τὸν Ζάμολξιν, ἀλλὰ καὶ Ἀθηναίοις ἐξεῖναι θεοποιεῖν Σκύθαις.* Ab Porphyrio A. A. II, (c. 5) — *καὶ διὰ τοῦ πυρὸς ἀπαθανατίζοντές αὐτοῖς τὰς τιμάς.* Inter Latinos Mela II, 2. *Ad mortem paratissimi Getae utique. Id varia opinio perficit: alii redituras putant animas obeuntium; alii etsi non redeant, non extingui tamen, sed ad beatiora transire: alii emori quidem, sed id melius esse, quam vivere.*« Quae ultima ex Pomp. Mela hic adscripsit Gronovius, eum iam edocere poterant, verbum *ἀπαθανατίζειν*

τοὺς πολλούς, ἐπὶ δὲ Σκύθας, ἔστε ἐπὶ τὰς ἐκβολὰς
ἵνα ἐκδιδοῖ κατὰ πέντε στόματα ἐς τὸν Εὔξεινον πόντον.
3 Ἐνταῦθα καταλαμβάνει αὐτῷ ἡκούσας ναῦς μακρὰς ἐκ
Βυζαντίου διὰ τοῦ πόντου τοῦ Εὐξείνου κατὰ τὸν πο-
4 ταμόν. Ταύτας ἐμπλήσας τοξοτῶν τε καὶ ὁπλιτῶν τῇ
νήσῳ ἐπέπλει ἵνα οἱ Τριβαλλοί τε καὶ οἱ Θρᾷκες συμπε-
φευγότες ἦσαν· καὶ ἐπειρᾶτο βιάζεσθαι τὴν ἀπόβασιν.
5 Οἱ δὲ βάρβαροι ἀπήντων ἐπὶ τὸν ποταμὸν ὅποι αἱ νῆες
προσπίπτοιεν· αἱ δὲ ὀλίγαι τε ἦσαν καὶ ἡ στρατιὰ οὐ
πολλὴ ἐπ᾽ αὐτῶν· καὶ τῆς νήσου τὰ πολλὰ ἀπότομα ἐς
προσβολήν, καὶ τὸ ῥεῦμα τοῦ ποταμοῦ τὸ παρ᾽ αὐτήν,
οἷα δὴ ἐς στενὸν συγκεκλεισμένον, ὀξὺ καὶ ἄπορον προσ-
6 φέρεσθαι. Ἔνθα δὴ Ἀλέξανδρος ἀπαγαγὼν τὰς ναῦς

---

apud Arrianum longe aliud quid significare, quam apud eos quos in medium protulit scriptores. Nimirum Getae appellantur *ἀπαθανατίζοντες* »ex opinione, quam de animae immortalitate susceperant,« uti recte iam observavit Wesselingius ad Diodor. Sic. I. 64 *παρὰ δὲ τοῖς — Γέταις, τοῖς ἀπαθανατίζουσι.* Cf. Herod. IV, 93 *πρώτους αἱρέει Γέτας τοὺς ἀθανατίζοντας*, ab Eustathio citatus ad Dion. Perieg. 304, ubi hodie legitur *τοὺς ἀπαθανατίζοντας*: qua mutatione tamen non opus videtur. De altera verbi *ἀπαθανατίζειν* significatione vide quae circumspecte disputaverunt Wessel. ad Diodor. Sic. II, 20 et Heindorf. ad Plat. Charmid. p. 156, D. Neque indignus est qui conferatur Stephanus in Thes. L. Gr. s. v. *ἀπαθανατίζειν*.

2. *ἔστε ἐπὶ τὰς ἐκβολάς*] Sic optime cod. F. *ἔστε ἐκβολάς* edd. vett. cum rell. codd. Gron. Nec video, quomodo haec lectio defendi possit, nisi legas *ἔστε τὰς ἐκβολάς*. Cf. Hist. Ind. II, 2 *παρατείνει τε ἔστε τὴν πρὸς ἕω θάλασσαν.* Sed, quod dedimus, longe firmioribus nititur fundamentis. Vide modo I, 7, 11 *ἔστε ἐπὶ τὸ στρατόπεδον.* I, 27, 8 *ἔστε ἐπὶ τὴν ὁδόν.* II, 25, 2 *ἔστε ἐπὶ θάλασσαν τὴν Ἑλληνικήν.* V, 5, 5 *ἔστε ἐπὶ τὴν θάλασσαν.* V, 26, 2 *ἔστε ἐπὶ τὸν ποταμόν* — Adde VII, 7, 1. VII, 10, 11. VII, 20, 14. Similiter peccavit editor Basileensis, l. VI, 1, 7 admittens *ἔστε μεγάλην θάλασσαν* pro vero atque genuino *ἔστ᾽ ἐπὶ μεγάλην θάλασσαν.*

5. *ὅποι αἱ νῆες προσπίπτοιεν*] Mutare nolui, quod dedit Schmiederus e cod. F. et duobus aliis codd. Florr. In rell. codd. et edd. vett. legebatur *ὅπη*, quod et ipsum habet, quo defendatur. Vid. ann. ad I, 26, 8. Conferri iuvat V, 17, 7 *ὅποι προσπέσοι τῶν Ἰν-*

ἔγνω διαβαίνειν τὸν Ἴστρον ἐπὶ τοὺς Γέτας τοὺς πέραν τοῦ Ἴστρου ᾠκισμένους, ὅτι τε συνειλεγμένους ἑώρα πολλοὺς ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τοῦ Ἴστρου, ὡς εἴρξοντας εἰ διαβαίνοι· (ἦσαν γὰρ ἱππεῖς μὲν ἐς τετρακισχιλίους, πεζοὶ δὲ πλείους τῶν μυρίων) καὶ ἅμα πόθος ἔλαβεν αὐτὸν ἐπέκεινα τοῦ Ἴστρου ἐλθεῖν. Τῶν μὲν δὴ νεῶν ἐπέβη αὐτός· τὰς δὲ 7 διφθέρας ὑφ' αἷς ἐσκήνουν, τῆς κάρφης πληρώσας, καὶ ὅσα μονόξυλα πλοῖα ἐκ τῆς χώρας ξυναγαγὼν, (ἦν δὲ καὶ τούτων εὐπορία πολλὴ, ὅτι τούτοις χρῶνται οἱ πρόσοικοι τῷ Ἴστρῳ ἐφ' ἁλιείᾳ τε τῇ ἐκ τοῦ Ἴστρου, καὶ εἴποτε παρ' ἀλλήλους ἀνὰ τὸν ποταμὸν στέλλοιντο, καὶ ληστεύοντες ἀπ' αὐτῶν οἱ πολλοὶ) ταῦτα ὡς πλεῖστα ξυναγαγὼν, διεβίβαζεν ἐπ' αὐτῶν τῆς στρατιᾶς ὅσους δυνατὸν ἦν ἐν

δῶν ταῖς τάξεσι. De confusione utriusque particulae vide quae monuit Locell. ad Xen. Ephes. I, 14, p. 175.

7. ὑφ' αἷς ἐσκήνουν] Edd. ante Gronovium ἐφ' αἷς. »Non modo interpres, dum vertit *sub quibus*, sed et Mssti quos inspexi omnes habent ὑφ' αἷς. Et sic ipse Arrianus III, 29, 7 ξυναγαγὼν οὖν τὰς διφθέρας, ὑφ' αἷς ἐσκήνουν οἱ στρατιῶται.« *Gronov.* Vid. ann. ad I, 1, 13. Ad rem cf. quae dixit Krueg. ad Xen. Anab. I, 5, 10.

καὶ ληστεύοντες ἀπ' αὐτῶν] Ita edd. vett. et quattuor codd. Gron. καὶ ἐληστεύοντο cod. F, unde Schmiederus recepit. Sed vulgata non est ita comparata, ut temere reiiciatur. Primum enim medium verbi ληστεύειν aut nunquam, aut raro usurpatum Graecis apud Arrianum frustra quaeras; contra formam activam cum intransitiva potestate vide VII, 15, 2 ἐς τὸ ληστεύειν τρεπόμενοι. Cf. Diod. II, 48 et Abresch. ad Xen. Ephes. p. 246, Loc. Deinde quod ad constructionem verborum attinet, participium multo aptius positum videtur, quam tempus finitum. Nam ληστεύοντες tum dictum est pro ὅτι ἐλήστευον, quod loquendi genus vide III, 24, 3 διά τε δυσχωρίαν — καὶ ὅτι πένητες ἦσαν. Cf. ann. ad IV, 25, 10. Cum nostro loco non inepte conferas II, 20, 11 δια στενότητα, καὶ ἅμα ὁρῶν. VI, 26, 2 διὰ ψάμμου τε καὶ τοῦ καύματος ἤδη ἐπιφλέγοντος. VII, 15, 9 οὔτε φόβου ἀναγκάζοντος, οὔτε κατ' ἐλπίδα ὠφελείας, μίσει τε κατεχομένους. Thucyd. I, 80 ὥστε μήτε ἀπειρίᾳ ἐπιθυμῆσαί τινα, — μήτε — νομίσαντα. Herodot. III, 74 ὅτι τε ἐπεπόνθεε — — πρὸς δ' ἔτι ἐόντα.

ταῦτα ὡς πλεῖστα ξυναγαγών] Geminum dictionis ἀνακολούθου

8 τῷ τοιῷδε τρόπῳ. Καὶ γίγνονται οἱ διαβάντες ἅμα Ἀλεξάνδρῳ ἱππεῖς μὲν ἐς χιλίους καὶ πεντακοσίους, πεζοὶ δὲ ἐς τετρακισχιλίους.

IV. Διέβαλον δὲ τῆς νυκτὸς ᾗ λήϊον ἦν σίτου βαθὺ
2 καὶ ταύτῃ μᾶλλόν τι ἔλαθον προσχόντες τῇ ὄχθῃ. Ὑπὸ δὲ τὴν ἕω Ἀλέξανδρος διὰ τοῦ ληΐου ἦγε, παραγγείλας τοῖς πεζοῖς, πλαγίαις ταῖς σαρίσσαις ἐπικλίνοντας τὸν σῖ-
3 τον οὕτω προάγειν ἐς τὰ οὐκ ἐργάσιμα. Οἱ δὲ ἱππεῖς, ἔστε μὲν διὰ τοῦ ληΐου προῄει ἡ φάλαγξ, ἐφείποντο· ὡς

exemplum vide II, 20, 9 sqq. τότε δὲ πλῆθος νεῶν πολὺ — κατιδόντες — (—) — ταῦτα ὁρῶντες οἱ Τύριοι. Plura similia attulimus ad II, 1, 5.

C. IV. διέβαλον δὲ τῆς νυκτός] Palmer. in Exercc. p. 235 legendum censuit διέβαινον δέ. At vide ann. ad I, 11, 10. De varia scriptura προσχόντες et προσσχόντες vide ad II, 1, 2.

3. ὡς δὲ — ἐξήλασαν] Edd. vett. ἐξῄεσαν. cf. Xen, Hell. III, 2, 2 ἐξῄεσαν ἐπὶ λείαν. ›Sed in nullo prorsus codice vetusto id verbum offendi, in omnibus ἐξήλασαν, etiam Vulcanius in Augustano, etiam H Stephanus in suo, ut merito alterum facessat. Vice versa accidit libro VII, c. 14, 10 in his, ὡς ἐπὶ Βαβυλῶνος ἤλαυνεν, ubi codex ille tam rarae innocentiae habet ᾔει, reliquis cum vulgato conspirantibus.‹ Gronov. Cf. I, 11, 4 ἅμα δὲ τῷ ἦρι — ἐξελαύνει ἀφ' Ἑλλησπόντου. II, 5, 7 ἐξελαύνει ἐπὶ τοὺς τὰ ὄρη κατέχοντας Κίλικας.

ἐν πλαισίῳ] Schmiederus ex auctoritate codicis F. ἐν πλαγίῳ. At vereor ut recte id fecerit. Nam qui dixerit φάλαγγα ἐν πλαγίῳ ἄγειν, novi neminem. Contra ἐν πλαισίῳ ἄγειν τὸ στράτευμα saepe reperitur apud historicos scriptores dictum de exercitus pedestris quadrata quidem forma, sed oblonga ea, (vid. ad IV, 5, 10). Cf. Xen. Anab. I, 8, 9 ἐν πλαισίῳ πλήρει ἀνθρώπων ἐπορεύετο. Hist. Gr. IV, 3, 4 ἦγεν ἐν πλαισίῳ τὸ στράτευμα. Thucyd. VI, 67 τὸ δὲ ἥμισυ ἐπὶ ταῖς εὐναῖς ἐν πλαισίῳ. Quae sit πλαγία φάλαγξ, ab Arriano Tact. c. XXX explicatur. Qua in verborum coniunctione Arrianus usus sit voce πλάγιος, ex his fere locis intelligi potest. II, 11, 2 ἐς τὰ πλάγια ἐμβεβληκότες — ἔκοπτον τοὺς ξένους. III, 12, 6 παρήγγελτο — ἐς πλαγίους ἐμβάλλειν. IV, 5, 13 ἀπὸ τῶν πλαγίων ἐξετόξευον ἐς αὐτούς. I, 21, 12 ἐκ πλαγίου τε καὶ μόνον οὐ κατὰ νώτου. Quocum cf. Diod. Sic. XVI, 4 τῶν ἱππέων ἐκ πλαγίου καὶ κατὰ νώτου βιαζομένων.

δὲ ἐκ τῶν ἐργασίμων ἐξήλασαν, τὴν μὲν ἵππον ἐπὶ τὸ
δεξιὸν κέρας αὐτὸς Ἀλέξανδρος παρήγαγε, τὴν φάλαγγα δὲ
ἐν πλαισίῳ Νικάνορα ἄγειν ἐκέλευσε. Καὶ οἱ Γέται οὐδὲ 4
τὴν πρώτην ἐμβολὴν τῶν ἱππέων ἐδέξαντο· παράδοξος μὲν
γὰρ αὐτοῖς ἡ τόλμα ἐφάνη τοῦ Ἀλεξάνδρου, ὅτι εὐμαρῶς
οὕτω τὸν μέγιστον τῶν ποταμῶν διεβεβήκει ἐν μιᾷ νυκτὶ τὸν
Ἴστρον, οὐ γεφυρώσας τὸν πόρον· φοβερὰ δὲ καὶ τῆς φάλαγγος
ἡ ξύγκλεισις, βιαία δὲ ἡ τῶν ἱππέων ἐμβολή. Καὶ τὰ μὲν 5
πρῶτα ἐς τὴν πόλιν καταφεύγουσιν, ἣ δὴ ἀπεῖχεν αὐτοῖς

---

4. *τῆς φάλαγγος ἡ ξύγκλεισις*] Edd. vett. *ξύγκλασις*. In quibusdam codicibus Gronovius reperisse se testatur *ξύγκλησις*, in aliis *ξύγκλεισις*. Et hoc invenit etiam Vulcanius in cod. Augustano. Unde recepit iam Schmiederus. Recte conferri iubet Gronovius III, 12, 2 *ἢ ἀναπτύξαι ἢ ξυγκλεῖσαι τὴν φάλαγγα.* V, 17, 13 *τοὺς πεζοὺς ξυνασπίσαντας ὡς ἐς πυκνοτάτην ξύγκλεισιν ἐπάγειν τὴν φάλαγγα.* V, 22, 12 *πυκνοτέραν τὴν σύγκλεισιν τῆς φάλαγγος ποιήσας.*

ἡ τῶν ἱππέων ἐμβολή] Sic quattuor codd. Gron. cum edd. vett. *ἡ τῶν ἵππων ἐμβολή* cod. F, quod vel Schmiederus recipere non ausus est. Nec tamen, si omnes codices consentirent, ista scriptura omnino esset damnanda. Sic dixit Arr. I, 14, 7 *πυκνὰς — τὰς ἴλας τῶν ἵππων.* Contra III, 1, 6 *καὶ τῶν ἱππέων τὴν βασιλικὴν ἴλην.* V, 17, 3 *τὴν ἐμβολὴν ἐδέξαντο τῶν — ἱππέων*, coll. II, 9, 6 *δύο ἴλας τῶν ἑταίρων.* IV, 4, 11 *τῶν σαρισσοφόρων ἴλας τέσσαρας.* Huc trahas forsitan Herodot. IX, 69 *ἤλαυνον ἐπ᾽ αὐτοὺς τοὺς ἵππους, τῶν ἱππάρχεε Ἀσωπόδωρος ὁ Τιμάνδρου.*

5. *ἣ δὴ ἀπεῖχεν*] Hanc scripturam praebuit cod. F. cum quibusdam aliis codd. Florr. In edd. vett. et rell. codd. perperam legitur *ἣ δὴ ἐπεῖχεν.* Cf. V, 12, 3. Ceterum vide ann. ad I, 13, 2.

ὅσον παρασάγγην τοῦ Ἴστρου] Mire sollicitarunt hunc locum librarii et interpretes, quamquam optime habent omnia. Vocem *ὅσον*, quam nescio quo errore cod. F. neglexit, statim reiiciendam esse censuit Schmiederus; quo iure, non intelligo. Vide modo I, 17, 3 *καὶ ἀπέχοντος αὐτοῦ ὅσον ἑβδομήκοντα σταδίους Σάρδεων.* III, 8, 12 *ἀπέχων ὅσον ἑξακοσίους σταδίους.* III, 18, 8 *διελθὼν ὅσον ἑκατὸν σταδίους* VI, 19, 7 *προελθόντες — σταδίους ὅσον διακοσίους.* Lib. I, 17, 4 ex ipso cod. F. *ὅσον* insertum est, quod vulgo deerat. Quae statim sequuntur verba *τοῦ Ἴστρου* in suspicionem vocavit Schmiederus. »Quo enim modo, inquit, poterat ea urbs XXX stadia a flumine distare, si Alexander eam aggressurus iuxta ripas proficiscitur, et Getae ex urbe fugientes fugisse dicuntur *ὡς πορ-*

6 ὅσον παρασάγγην τοῦ Ἴστρου· ὡς δὲ ἐπάγοντα εἶδον σπουδῇ Ἀλέξανδρον, τὴν μὲν φάλαγγα παρὰ τὸν ποταμὸν, ὡς μὴ κυκλωθεῖέν πῃ οἱ πεζοὶ, ἐνεδρευσάντων τῶν Γετῶν, τοὺς ἱππέας δὲ κατὰ μέτωπον, λείπουσιν αὖ καὶ τὴν πόλιν οἱ Γέται κακῶς τετειχισμένην, ἀναλαβόντες τῶν παιδαρίων καὶ τῶν γυναικῶν ἐπὶ τοὺς ἵππους ὅσα φέρειν οἱ ἵπποι ἠδύναντο· ἦν δὲ αὐτοῖς ἡ ὁρμὴ ὡς ποῤῥωτάτω ἀπὸ τοῦ
7 ποταμοῦ ἐς τὰ ἔρημα. Ἀλέξανδρος δὲ τήν τε πόλιν λαμβάνει καὶ τὴν λείαν πᾶσαν ὅσην οἱ Γέται ὑπελίποντο· καὶ τὴν μὲν λείαν Μελεάγρῳ καὶ Φιλίππῳ ἐπαναγαγεῖν δίδω-
8 σιν· αὐτὸς δὲ κατασκάψας τὴν πόλιν θύει τε ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τοῦ Ἴστρου Διῒ Σωτῆρι καὶ Ἡρακλεῖ καὶ αὐτῷ τῷ Ἴστρῳ, ὅτι οὐκ ἄπορος αὐτῷ ἐγένετο. Καὶ ἐπανάγει αὐτῆς ἡμέ-
9 ρας σώους σύμπαντας ἐπὶ τὸ στρατόπεδον. Ἐνταῦθα ἀφίκοντο πρέσβεις ὡς Ἀλέξανδρον, παρά τε τῶν ἄλλων ὅσα αὐτόνομα ἔθνη προσοικεῖ τῷ Ἴστρῳ, καὶ παρὰ Σύρμου τοῦ Τριβαλλῶν βασιλέως· καὶ παρὰ Κελτῶν δὲ τῶν ἐπὶ τῷ

ῥωτάτω ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ?‹ Argumenta haec quid sibi velint, non perspicio. Mihi quidem omnia planissima videntur, modo respiciamus quae Arrianus paulo supra narravit. Deinde etiam genitivus necesse est ut servetur ob praegressum ἀπεῖχεν, quod non nisi genitivo apposito reperitur. Vide quae larga manu adspersimus exempla ad I, 13, 2.

6. ὡς δὲ ἐπάγοντα εἶδον — Ἀλέξανδρον] ›Et bona haec scriptura, et a plurimis retinetur. Non est tamen celandum, quod in uno inveni, ὡς δὲ ἐπάγοντος εἶδον — Ἀλεξάνδρου, qui casus commodissime quidem dependet a sequentibus φάλαγγα etc.‹ *Gronov.*

7. ὑπελίποντο] Ita Gronovius, et post eum omnes editores. In edd. Basil. Steph. Blanc. ὑπελείποντο scriptum est. Minus apte, ut videtur. Vide ann. ad IV, 17, 10. cf. Siebel. ad Paus. IX, 25, 6.

9. καὶ παρὰ Κελτῶν δὲ] Edd. vett. καὶ παρὰ Κελτῶν τῶν. In uno codice vidit Gronovius καὶ π. Κ. δὲ καὶ τῶν. Sed reliqui omnes recte καὶ παρὰ Κελτῶν δὲ τῶν. De καὶ δὲ saepe Arriano coniunctis plura diximus ad I, 29, 6.

τῶν ἐπὶ τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ] Ed. Basil. τῷ Ἰωνίῳ. Male. Eundem errorem notarunt interpretes ad App. bell. civv. IV, 94, ad Diod. Sic. XV, 13. XIII, 66, ad Paus. I, 4, 1. Cf. Steph. Byz.

Ἰονίῳ κόλπῳ ᾠκισμένων ἧκον, (μεγάλοι οἱ Κελτοὶ τὰ σώ-
ματα, καὶ μέγα ἐπὶ σφίσι φρονοῦντες) φιλίας δὲ πάντες
τῆς Ἀλεξάνδρου ἐφιέμενοι ἥκειν ἔφασαν. Καὶ πᾶσιν ἔδωκε 10
πίστεις Ἀλέξανδρος καὶ ἔλαβε· τοὺς Κελτοὺς δὲ καὶ ἤρετο,
ὅ τι μάλιστα δεδίττεται αὐτοὺς τῶν ἀνθρωπίνων, ἐλπί-
σας ὅτι μέγα ὄνομα τὸ αὐτοῦ καὶ ἐς Κελτοὺς καὶ ἔτι προ-
σωτέρω ἥκει, καὶ ὅτι αὐτὸν μάλιστα πάντων δεδιέναι φή-
σουσι. Τῷ δὲ παρ' ἐλπίδα ξυνέβη τῶν Κελτῶν ἡ ἀπό- 11
κρισις· οἷα γὰρ πόῤῥω τε ᾠκισμένοι Ἀλεξάνδρου καὶ χω-
ρία δύσπορα οἰκοῦντες, καὶ Ἀλεξάνδρου ἐς ἄλλα τὴν ὁρ-
μὴν ὁρῶντες, ἔφασαν δεδιέναι μή ποτε ὁ οὐρανὸς αὐτοῖς
ἐμπέσοι. Καὶ τούτους φίλους τε ὀνομάσας καὶ ξυμμά- 12
χους ποιησάμενος ὀπίσω ἀπέπεμψε, τοσοῦτον ὑπειπὼν
ὅτι ἀλαζόνες Κελτοί εἰσιν.

V. Αὐτὸς δὲ ἐπ' Ἀγριάνων καὶ Παιόνων προὐχώρει.
Ἔνθα δὴ ἄγγελοι ἀφίκοντο αὐτῷ, Κλεῖτόν τε τὸν Βαρδύ-
λεω ἀφεστάναι ἀγγέλλοντες, καὶ Γλαυκίαν προσκεχωρηκέ-

---

s. v. Aeschyl. Prom. 846. Etiam Latinis secundam illius vocis syllabam brevem esse monuit Bentl. ad Hor. Epodd. X, 19.

10. *τοὺς Κελτοὺς*] Sic omnes codices quos inspexit Gronovius, sic etiam cod. Aug. Vulc. In editionibus ante Gronovium ut hic, ita paulo infra perperam expressum est *τοὺς Κελτικούς*. Similiter apud Plutarch. vit. Cicer. c. VII pro *πολιτῶν*, quod e codice restitutum est, vulgo legebatur *πολιτικῶν*. Apud Pausan. I, 13, 2 nescio an rectius scribatur cum Sylburgio *ὅπλα τῶν Κελτῶν* pro *Κελτικῶν* vulgato. Nam quae ad defendendam vulgatam attulit exempla Siebelisius, paulo alius generis esse videntur. E contrario Schaeferus recte, ut videtur, apud Plut. vit. Lycurg. c. XVIII (t. IV, p. 296) pro vulgato *πολιτῶν* legi malit *πολιτικῶν*.

11. *δεδιέναι μή ποτε — ἐμπέσοι*] Similiter hanc rem narrat Strabo l. VII, 3, p. 82, ed. ster. *δεξάμενον δὲ αὐτοὺς φιλοφρόνως τὸν βασιλέα, ἐρέσθαι παρά τὸν πότον, τί μάλιστα εἴη ὃ φοβοῖντο — —· αὐτοὺς δ' ἀποκρίνασθαι, ὅτι οὐδένα, πλὴν εἰ ἄρα μὴ ὁ οὐρανὸς αὐτοῖς ἐπιπέσοι.*

12. *ὅτι — Κελτοί εἰσιν*] Apud Schmiederum minus recte legitur *ὅτι Κελτοὶ εἰσίν*.

C. V. *ἀφίκοντο*] Ed. Bas. *ἀφήκοντο*.

2 ναι αὐτῷ τὸν Ταυλαντίων βασιλέα. Οἱ δὲ καὶ τοὺς Αὐ-
ταριάτας ἐπιθήσεσθαι αὐτῷ κατὰ τὴν πορείαν ἐξήγγελ-
3 λον· ὧν δὴ ἕνεκα κατὰ σπουδὴν ἐδόκει ἀναζευγνύναι. Λάγ-
γαρος δὲ ὁ τῶν Ἀγριάνων βασιλεύς, ὅτι μὲν καὶ Φιλίπ-
που ζῶντος ἀσπαζόμενος Ἀλέξανδρον δῆλος ἦν, καὶ ἰδίᾳ
ἐπρέσβευσε παρ' αὐτὸν, τότε δὲ παρῆν αὐτῷ μετὰ τῶν
ὑπασπιστῶν ὅσους τε καλλίστους καὶ εὐοπλοτάτους ἀμφ'
4 αὐτὸν εἶχε. Καὶ ἐπειδὴ ἔμαθεν ὑπὲρ τῶν Αὐταριατῶν
πυνθανόμενον Ἀλέξανδρον, οἵτινές τε καὶ ὁπόσοι εἶεν,
οὐκ ἔφη χρῆναι ἐν λόγῳ τίθεσθαι Αὐταριάτας (εἶναι γὰρ
ἀπολεμωτάτους τῶν ταύτῃ), καὶ αὐτὸς ἐμβαλεῖν ἐς τὴν

---

2. *οἱ δὲ καὶ*] Sic rescripsit Schmiederus ex edd. Venet. Basil. Vulc. et Blanc. Particulam *καὶ* neglexit Gronovius. Hist. Ind. XXIX, 10 e codice F. dedit Schmiederus *οἱ δὲ καὶ δίκτυα ἐπὶ τῷδε πεποίηνται*, cum aeque vitiose in vulgatis *καί* deesset. Et quam saepe in hac re ut a librariis ita a typographis peccatum sit, dici vix potest. Vide, si tanti est, ann. ad I, 20, 9. III, 10, 3. IV, 21, 1. V, 20, 9. VI, 22, 2. VII, 6, 1. VII, 18, 6.

3. *Λάγγαρος*] »Videtur idem nomen esse, quod Livio XXXI, 28 dicitur *Longanus, Dardanorum rex.* Mssti tres bis hoc loco *Λάγαρος*, sed non etiam optimus. Immo non aliud videtur esse, quod memorat Polyaen. IV, 1, ubi incipit *Ἀργαῖος βασιλεὺς Μακεδόνων, Ταυλαντίων Ταύλαρος*, ubi Ms. Medicaeus primo loco habet *Γάλαυρος*, in posteriore *Ταύλαρος*, transpositis consonantibus *Λ* et *Γ* vel *Τ*, quum codex Cantabrigiensis bis praeferat *Γάλαυρος.*« *Gronov.* Ed. Basil., uti tres Gronovii codices, per simplex *γ Λάγαρος*. Quod mutavit iam Vulcanius.

ὅτι μὲν — ἦν] Quod Schmiederus de suo dedit *ὅ τε μέν*, *qui quidem*, neminem puto fore qui probet. Si scripturae vulgatae mutatione opus esset, non inepte scriberetur *ὅτε μέν*. At hic est loci sensus: *Langarus vero, quia iam cum Philippus vivebat, Alexandro palam favebat et privatim ad eum legatos miserat, etiam tunc aderat.*

ἀμφ' αὐτόν] Hanc scripturam firmam reddunt edd. vett. et quattuor codd. Gron. In uno cod. vidit Gronovius *ἐφ' αὐτόν*. Idem error commissus est a librariis III, 23, 3, ubi vide ann.

4. *καὶ αὐτὸς ἐμβαλεῖν*] Scilicet *ἔφη*, repetendum ex praegresso *οὐκ ἔφη*. Exempla huius loquendi generis quominus adscribamus, impediunt egregiae curae Valckenarii ad Herod. VII, 104, Schae-

χώραν αὐτῶν, ὡς ἀμφὶ τὰ σφέτερα μᾶλλόν τι ἔχοιεν. Καὶ 5
κελεύσαντος Ἀλεξάνδρου ἐσβάλλει ἐς αὐτούς· καὶ ἐμβαλὼν
ἦγε καὶ ἔφερε τὴν χώραν αὐτῶν. Αὐταριᾶται μὲν δὴ
ἀμφὶ τὰ αὑτῶν εἶχον. Λάγγαρος δὲ τά τε ἄλλα ἐτιμήθη 6
μεγάλως πρὸς Ἀλεξάνδρου καὶ δῶρα ἔλαβεν ὅσα μέγιστα
παρὰ βασιλεῖ τῷ Μακεδόνων νομίζεται. Καὶ τὴν ἀδελ- 7
φὴν τὴν Ἀλεξάνδρου Κύναν καὶ ταύτην ὡμολόγησε δώσειν
αὐτῷ ἐς Πέλλαν ἀφικομένῳ Ἀλέξανδρος· ἀλλὰ Λάγγαρος
μὲν ἐπανελθὼν οἴκαδε νόσῳ ἐτελεύτησεν. Ἀλέξανδρος δὲ 8
παρὰ τὸν Ἐριγόνα ποταμὸν πορευόμενος ἐς Πήλιον πό-
λιν ἐστέλλετο. Ταύτην γὰρ κατειλήφει ὁ Κλεῖτος ὡς ὀχυ- 9

---

feri ad Dem. t. II, p. 93 et Fritzschii in Quaestt. Lucc. p. 132. Cf. Math. Gr. Gr. ub. §. 634, 3.

5. *ἀμφὶ τὰ αὑτῶν εἶχον*] Ita scripsimus cum Vulcanio, cum in rell. edd. esset *αὐτῶν*. Similiter supra dedimus ex edd. Basil. Raph. Schmied. *ἀμφ' αὑτὸν εἶχε* pro *αὐτόν*, quod erat in edd. Vulc. Blanc. et Gronov. Vide ad I, 2, 3.

6. *Λάγγαρος*] Ed. Bas., ut supra, *Λάγαρος*.

7. *καὶ τὴν ἀδελφὴν τὴν Ἀλεξάνδρου — καὶ ταύτην*] Pro *τὴν Ἀλεξάνδρου*, quod in sedem suam restituimus ex edd. Venet. et Basil., Vulcanius scripsit *τοῦ Ἀλεξάνδρου*, eumque secuti sunt recentiores editores; minus recte, puto. Cf. II, 12, 10 *τὴν μητέρα τὴν Δαρείου*, et ann. ad I, 1, 4. Deinde autem nescio quam ob causam scripserint Raphelius et Borheckius *ταύτην*, omissa particula *καί*. Vide modo II, 24, 11 *καὶ τὴν ναῦν τὴν Τυρίαν, — καὶ ταύτην ἀνέθηκε*. III, 28, 11 *καὶ τὴν ῥίζαν ἀνορύττων καὶ ταύτην κατεσθίει*. Plura eiusmodi cupientibus succurret ann. ad IV, 1, 1.

8. *ἐς Πήλιον πόλιν*] »Valde vacillat in Msstis hoc urbis nomen. Invenio enim praeter vulgatum *Πέλλιον* quoque *Πελήϊον* cum gemino *πόλιν πόλιν* et *Πέλλιον πόδα* et *Πέλλινην* ac *Πήλιον πόλιν*, quod retinet optimus: neque aliter habet in versione Facius. Etiam in Supplementis Curtianis Freinshemius probat *Pelium*, quod Dassaretiae oppidum, ex Livio XXXI, 40, quem margini apposuit, illic appellat; et merito dices, si inspexeris Ortelii cum praecedentis in hac sententia thesaurum in eo vocabulo, ubi committit Livium, Arrianum et Stephanum, putatque tres illos eandem innuere urbem.« *Gronov.* *Πήλιον* an *Πέλλιον* scribas non multum intererit. Forma *Πελλίνην*, quam habet unus vel alter codicum Gronovii, male repetita videtur ex l. I, c. 7, 6.

ρωτάτην τῆς χώρας· καὶ πρὸς ταύτην ὡς ἧκεν Ἀλέξανδρος, καταστρατοπεδεύσας πρὸς τῷ Ἐορδαϊκῷ ποταμῷ, τῇ ὑστε-
10 ραίᾳ ἐγνώκει προσβάλλειν τῷ τείχει. Οἱ δὲ ἀμφὶ τὸν Κλεῖτον τὰ κύκλῳ τῆς πόλεως ὄρη ὑπερδέξιά τε ὄντα καὶ δασέα κατεῖχον, ὡς πάντοθεν ἐπιτίθεσθαι τοῖς Μακεδόσιν εἰ τῇ πόλει προσβάλλοιεν· Γλαυκίας δὲ αὐτῷ ὁ τῶν Ταυλαν-
11 τίων βασιλεὺς οὔπω παρῆν. Ἀλέξανδρος μὲν δὴ τῇ πόλει προσῆγεν· οἱ δὲ πολέμιοι σφαγιασάμενοι παῖδας τρεῖς καὶ κόρας ἴσας τὸν ἀριθμὸν καὶ κριοὺς μέλανας τρεῖς, ὥρμηντο μὲν ὡς δεξόμενοι ἐς χεῖρας τοὺς Μακεδόνας.
12 Ὁμοῦ δὲ γενομένων ἐξέλιπον καίτοι καρτερὰ ὄντα τὰ κατειλημμένα πρὸς σφῶν χωρία, ὥστε καὶ τὰ σφάγια αὐτῶν

---

9. *καταστρατοπεδεύσας πρὸς τῷ — ποταμῷ*] Schmiederus e cod. **F.** *στρατοπεδεύσας.* Vulgatum tuentur edd. vett. et rell. codd. Gronovii. Nec sane ulla causa erat, cur ea nobis removeretur; quamquam ex iis, quae adscribere hic animus est, exemplis statim intelligetur, utramque verbi formam bonam esse atque probandam. Verbi *καταστρατοπεδεῦσαι* haec habeo exempla. I, 13, 4 *καταστρατοπεδεῦσαι ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τῇ ὄχθῃ.* I, 17, 4 *κατεστρατοπέδευσεν ἐπὶ τῷ Ἕρμῳ ποταμῷ.* I, 27, 3 *κατεστρατοπέδευσεν ἐν ταῖς οἰκίαις* I, 27, 11 *πρὸς τῇ πόλει κατεστρατοπέδευσεν.* III, 9, 9 *καὶ κατεστρατοπεδεύσεν αὐτοῦ.* III, 18, 4 *τότε μὲν δὴ αὐτοῦ κατεστρατοπεδεύσατο.* III, 23, 7 *καταστρατοπεδεύσας αὐτοῦ.* cf. III, 23, 8. IV. 27, 4 *κατεστρατοπέδευσεν — ἐπὶ γηλόφῳ.* IV, 28, 14 *κατεστρατοπεδεύσατο.* IV, 24, 13 *κατεστρατοπέδευσεν ὑπὸ ταῖς ὑπωρείαις.* V, 8, 9 *κατεστρατοπέδευσεν ἐπὶ τῇ ὄχθῃ.* V, 10, 2 *κατεστρατοπέδευσε πρὸς τῇ ὄχθῃ.* VI, 6, 2 *κατεστρατοπέδευσε πρὸς ὕδατι οὐ πολλῷ.* VI, 21, 11 *κατεστρατοπέδευσε πρὸς οὐ πολλῷ ὕδατι.* VII, 17, 7 *παρὰ τὸν ποταμὸν καταστρατοπεδεῦσαι.* Nec dubito quin plura eiusmodi reperiantur. Sed et simplex *στρατοπεδεῦσαι* non omni destitutum est auctoritate. Vide I, 5, 13 *στρατοπεδευσάμενος πρὸς τῷ τείχει* I, 7, 10 *οὗ ἐστρατοπέδευσεν* II, 6, 3 *ἐστρατοπέδευσε πρὸς Μυριάνδρῳ πόλει.* III, 18, 3 *πρὸς τῷ τείχει ἐστρατοπεδευκότα.* III, 20, 5 *πρὸς ταῖς — πύλαις ἐστρατοπέδευσε.* IV, 23, 6 *ἐστρατοπέδευσε πρὸς τῇ πόλει.* IV, 28, 14 *ἐστρατοπεδεύσατο.* IV, 26, 3 *ἵναπερ στρατοπεδεύειν ἐγνώκει.* VI, 22, 1 *πρὸ τῶν στενῶν στρατοπεδεύειν.*

10. *εἰ τῇ πόλει προσβάλλοιεν*] Sic recte edd. Basil. et Vulc. *προσβάλοιεν* Blancardus primus. Secuti sunt recentiores editores. Satis negligenter. Praesentis optativo in tali rerum descriptione

κατεληφϑῃ ἔτι κείμενα. Ταύτῃ μὲν δὴ τῇ ἡμέρᾳ κατα- 13
κλείσας αὐτοὺς ἐς τὴν πόλιν, καὶ στρατοπεδευσάμενος πρὸς
τῷ τείχει, ἐγνώκει περιτειχισμῷ ἀποκλεῖσαι αὐτούς· τῇ
δὲ ὑστεραίᾳ παρῆν μετὰ πολλῆς δυνάμεως Γλαυκίας ὁ
τῶν Ταυλαντίων βασιλεύς. Ἔνϑα δὴ Ἀλέξανδρος τὴν μὲν 14
πόλιν ἀπέγνω ἑλεῖν ἂν ξὺν τῇ παρούσῃ δυνάμει, πολλῶν
μὲν ἐς αὐτὴν καὶ μαχίμων ξυμπεφευγότων, πολλῶν δὲ
ἅμα τῷ Γλαυκίᾳ προσκεισομένων, εἰ αὐτὸς τῷ τείχει προσ-
μάχοιτο. Φιλώταν δὲ ἀναλαβόντα τῶν ἱππέων ὅσους ἐς 15
προφυλακὴν καὶ τὰ ὑποζύγια τὰ ἐκ τοῦ στρατοπέδου, ἐς
ἐπισιτισμὸν ἔπεμπεν. Καὶ ὁ Γλαυκίας μαϑὼν τὴν ὁρμὴν 16
τῶν ἀμφὶ Φιλώταν, ἐξελαύνει ἐπ' αὐτούς, καὶ καταλαμ-

---

maxime opus est. Cf. I, 3, 6. ὡς εἴρξοντας εἰ διαβαίνοι. I, 5, 14 προσκεισομένων, εἰ προσμάχοιτο. II, 2, 7 ὥστε εἶναι — εἰ ἐπιπλέοιεν. II, 20, 8 ναυμαχεῖν ἐγνωσμένον ἦν, εἰ — ἐπιπλέοι. III, 7, 7 ἐγνωκὼς εἴργειν εἰ διαβαίνοι. III, 10, 7 ξυνεπιϑησόμενοι, εἰ φαίνοιντο. V. 10, 1 μένειν ἔφασκε —, εἰ εἴργοιτο. VII, 12, 8 ὡς, εἴ τι ξυμπίπτοι, μὴ ποϑῆσαι.

11. ἴσας τὸν ἀριϑμόν] Plenius hic locutus est, quam I, 18, 1 δοὺς αὐτῷ δισχιλίους πεζούς, καὶ Μακεδόνας παραπληϑίους, et II, 21, 13 πληρώσαντες πεντήρεις μὲν τρεῖς, καὶ τετρήρεις ἴσας. Cf. Xen. Hist. Gr. I, 6, 30 ἔχων τὰς ἴσας ναῦς. Sed Cyrop. V, 2, 1 εἵποντο, ἴσοι ὄντες τὸν ἀριϑμόν.

12. ὁμοῦ δὲ γενομένων] Satis apte edd. vett. cum tribus codd. Gron. ὁμοῦ δὲ γενόμενοι. In uno cod. Gronovius vidit γενομένοιν. Nobis placuit quod e codice F. Schmiederus recepit, γενομένων. Solet enim Arrianus in talibus imitari Atticorum scriptorum proprietatem. Vide in primis ann. ad II, 7, 14. Ceterum ad γενομένων subaudiendum est τῶν τε Μακεδόνων καὶ τῶν πολεμίων. Unde etiam clarum fit, cur VI, 6, 8 ἐς δὲ τὴν ἄκραν ξυμφυγόντες — ἡμύνοντο scriptura a Vulcanio propagata ξυμφογόντων non habeat quo defendatur. — Paulo supra ed. Basil. ὥρμοιντο.

15. τῶν ἱππέων ὅσους ἐς προφυλακήν] Vulcanius: *Philotam, sumto equitatu qui praesidio sufficeret.* Recte. Cf. I, 22, 2 καὶ οἱ μὲν δᾷδας — ἐνέβαλλον καὶ ὅσα ἄλλα ἐς τὸ ἐξάψαι. VI, 28, 1 σῖτά τε καὶ ὅσα ἄλλα ἐς τρυφήν. Vide ann. ad IV, 2, 3.

16. τῶν ἀμφὶ Φιλώταν] Ed. Basil. Φιλόταν.

βάνει τὰ κύκλῳ ὄρη τοῦ πεδίου ὅθεν οἱ ξὺν Φιλώτᾳ ἐπι-
17 *σιτιεῖσθαι ἔμελλον. Ἀλέξανδρος δὲ, ἐπειδὴ ἀπηγγέλθη*
αὐτῷ ὅτι κινδυνεύουσιν οἵ τε ἱππεῖς καὶ τὰ ὑποζύγια εἰ νὺξ
αὐτοὺς καταλήψεται, αὐτὸς μὲν ἀναλαβὼν τούς τε ὑπασπι-
στὰς καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ ἱππεῖς ἐς τετρα-
18 *κοσίους ἐβοήθει σπουδῇ· τὸ δὲ ἄλλο στράτευμα πρὸς τῇ πό-*
λει ἀπέλιπεν, ὡς μὴ ἀποχωρήσαντος παντὸς τοῦ στρατοῦ καὶ
οἱ ἐκ τῆς πόλεως ἐπιδραμόντες τοῖς ἀμφὶ Γλαυκίαν ξυμμί-
19 *ξειαν. Ἔνθα δὴ Γλαυκίας προσάγοντα Ἀλέξανδρον αἰσθό-*
μενος ἐκλείπει τὰ ὄρη· οἱ δὲ ξὺν Φιλώτᾳ ἀσφαλῶς ἐπὶ
20 *τὸ στρατόπεδον διεσώθησαν. Ἐδόκουν δ' ἔτι τὸν Ἀλέξαν-*
δρον ἐν δυσχωρίᾳ ἀπειληφέναι οἱ ἀμφὶ τὸν Κλεῖτον καὶ
Γλαυκίαν· τά τε γὰρ ὄρη τὰ ὑπερδέξια κατεῖχον πολλοῖς

---

17. *ὅτι κινδυνεύουσιν οἵ τε ἱππεῖς*] Ed. Basil. *κινδυνεύουσι.* Atque saepissime hoc *ν ἐφελκυστικόν* in editione Basileensi neglectum vidimus. Sic statim I, 6, 15 in ea minus recte expressum est *ἐπηλάλαξε.* Cf. III, 15, 7. IV, 15, 2. V, 19, 1. VI, 14, 6. VII, 10. 8. Quibus adde quae in praefatione tum de omissa illa litera diximus, tum de iis locis, ubi *ν* per abundantiam appositum est.

Ἀγριᾶνας] Edd. *Ἀγριάνας.* Mox ed. Bas. *ἐβοήθη.* Eundem eiusdem editionis errorem notavimus ad II, 10, 7.

19. *ἐκλείπει τὰ ὄρη*] Ed. Basil. vitiose *ἐκλίποι.*

20. *ἐδόκουν δ' ἔτι*] Ed. Basil. *δέ τι.* Minus apte. Cum autem constet, e perversa litterarum distractione haud raro gravissimas oriri posse scripturae diversitates, non abs re visum est, hic coniunctim exempla quaedam lectoribus proponere notatu paulo digniora. Sic verbi causa, cum in editione Basileensi III, 28, 12 falso scriptum esset *μηδὲ ὑπελάσαι ἐν,* Vulcanius sive e coniectura, sive e codice suo recte dedit *μηδ' εἰ πελάσαιεν.* Idem IV, 13, 11 scripturam ed. Basileensis *θεῖον πεῖναι* bene mutavit in *θεῖόν τι εἶναι.* Eodem modo sanata est scriptura V, 7, 12 *οὐκ ἄπεστιν* scribendo pro *οὐ κάτεστιν.* Eadem medicina adhibita est loco desperato V, 23, 13. Ibi enim pro vulgato *ἀποστάτης ὧδε οὐδὲ ἐγὼ* non dubitandum erat, quin e Suida scriberetur *ἀποστατήσω δὲ οὐδὲ ἐγώ.* Sic etiam denique VII, 5, 3 sensu loci id postulante scriptum est *ἄλλο τι* pro *ἀλλ' ὅτι,* scriptura editionis Basileensis. Vide praeterea annott. ad. II, 20, 5 et V, 11, 7.

ἔμελλον] Ed. Basil. *ἤμελλον.* At forte tantum factum existimo, ut hanc formam praetulerit. Non enim nisi hoc loco et II, 8,

μὲν ἱππεῦσι, πολλοῖς δὲ ἀκοντισταῖς καὶ σφενδονήταις,
καὶ ὁπλίταις δὲ οὐκ ὀλίγοις· καὶ οἱ ἐν τῇ πόλει κατει-
λημμένοι προσκείσεσθαι ἀπαλλαττομένοις ἔμελλον· τά τε
χωρία δι' ὧν ἡ πάροδος ἦν τῷ Ἀλεξάνδρῳ, στενὰ καὶ
ὑλώδη ἐφαίνετο. Τῇ μὲν γὰρ πρὸς τοῦ ποταμοῦ ἀπειρ- 21
γόμενα, τῇ δὲ ὄρος ὑπερύψηλον ἦν καὶ κρημνοὶ πρὸς τοῦ
ὄρους, ὥστε οὐδὲ ἐπὶ τεσσάρων ἀσπίδων ἂν τῷ στρατεύ-
ματι ἡ πάροδος ἐγένετο.

VI. Ἔνθα δὴ ἐκτάσσει τὸν στρατὸν Ἀλέξανδρος ἕως
ἑκατὸν καὶ εἴκοσι τὸ βάθος τῆς φάλαγγος. Ἐπὶ τὸ κέ- 2
ρας δὲ ἑκατέρωθεν διακοσίους ἱππεῖς ἐπιτάξας, παρήγ-
γελλε σιγῇ ἔχειν τὸ παραγγελλόμενον ὀξέως δεχομένους·
καὶ τὰ μὲν πρῶτα ἐσήμανεν ὀρθὰ ἀνατεῖναι τὰ δόρατα 3

---

7 ea apud Arrianum reperta mihi est. Alterius contra formae centena succurrunt exempla. Cf. I, 6, 22. I, 20, 13. II, 18, 11. II, 23, 3. II, 21, 10. III, 9, 9. III, 19, 15. III, 30, 6. IV, 21, 4. IV, 27, 10. IV, 29, 3. V, 10, 2. V, 21, 1. VI, 17, 8. VII, 3, 5. VII, 10, 9. Contrarium fere statui posse de augmento verbi *δύνασθαι* patebit ex exemplis ad V, 21, 5 allatis.

21. *ὑλώδη ἐφαίνετο. Τῇ μὲν γάρ*] Sic dedit Schmiederus codicem F. secutus. In editionibus ante Schmiederum, omissa particula *γάρ*, legebatur uno tenore *ὑλώδη ἐφαίνετο, τῇ μὲν, πρὸς τοῦ ποταμοῦ κ. τ. λ.* Ad *ἀπειργόμενα* ex sequentibus subaudiri potest *ἦν*. Attamen non multum abest, quin probem vulgatam tum scripturam tum verborum constructionem. Amat enim Arrianus talem constructionis mutationem, qualis tum est. Cf. III, 23, 10 *ἀνέλαβε — τοὺς μὲν ἄλλους ἀσφαλῶς διελθόντας, τοῖς δὲ Ἀγριᾶσιν ἐπέθεντο οἱ ὄρειοι.* Vide annott. ad II, 4, 1 et IV, 9, 4. Cf. Siebel. ad Paus. I, 29, 9.

ὥστε οὐδὲ ἐπὶ τεσσ. ἀσπίδων ἂν — ἐγένετο] Verbo tantum moneo, *ἂν* non pertinere ad *ἐγένετο*, sed ad *οὐδὲ ἐπὶ τεσσ. ἀσπ.* Cf. III, 27, 8 *ὅτι οὐδὲ φίλων ἂν ἠβούλετο ἐξηγεῖσθαι.* Vide ad IV, 28, 3.

C. VI. *εἴκοσι τὸ βάθος*] Edd. omnes ante Borheckium et Schmiederum *τῷ βάθει.* Sed cum omnes codices Gronovii praebeant *τὸ βάθος*, non est, quod de eo, quid sit scribendum, dubii haereamus. Cf. II, 18, 5 *τριῶν μάλιστα ὀργυιῶν τὸ βάθος.* Vid. ad I, 20, 13.

3. *ἐσήμανεν*] Hanc aoristi formam hoc loco omnes tuentur editiones et codices. Alteram tamen formam *σημῆναι* sine dubio praetulit Arrianus. Reperitur ea I, 8, 22. I, 20, 2. I, 9, 15. II, 3,

τοὺς ὁπλίτας, ἔπειτα ἀπὸ ξυνθήματος ἀποτεῖναι ἐς προ-
βολὴν, καὶ νῦν μὲν ἐς τὸ δεξιὸν ἐγκλῖναι τῶν δοράτων τὴν
4 σύγκλεισιν, αὖθις δὲ ἐπὶ τὰ ἀριστερά. Καὶ αὐτὴν δὲ τὴν
φάλαγγα ἔς τε τὸ πρόσω ὀξέως ἐκίνησε, καὶ ἐπὶ τὰ κέ-
5 ρατα ἄλλοτε ἄλλῃ παρήγαγε. Καὶ οὕτω πολλὰς τάξεις
τάξας τε καὶ μετακοσμήσας ἐν ὀλίγῳ, κατὰ τὸ εὐώνυμον
οἷον ἔμβολον ποιήσας τῆς φάλαγγος ἐπῆγεν ἐπὶ τοὺς πο-
6 λεμίους. Οἱ δὲ πάλαι μὲν ἐθαύμαζον τήν τε ὀξύτητα
ὁρῶντες καὶ τὸν κόσμον τῶν δρωμένων· τότε δὲ προσά-
γοντας ἤδη τοὺς ἀμφὶ Ἀλέξανδρον οὐκ ἐδέξαντο, ἀλλὰ

---

15. V, 17, 13. VI, 3, 3. VI, 23, 6. VII, 22, 5. VII, 22, 8. VII, 24, 1. Nihilominus nostro loco vulgatam non esse sollicitandam iudico. Sic enim etiam apud Xenophontem, quamquam *σημῆναι* longe frequentius est, tamen *σημᾶναι* invenimus Hist. Graec. I, 1, 2 et II, 1, 5. Vide cl. Lobeck. ad Phryn. p. 25. Popp. ad Xen. Cyrop. IV, 5, 36. Krueg. ad Anab. II, 1, 23. De formis *καθᾶραι* et *καθῆραι* vid. ann. ad II, 4, 12.

ἀποτεῖναι ἐς προβολήν] Edd. Vulc. et Blanc. cum quattuor codd. Gron. *ἐς προσβολήν*. Veram scripturam servarunt edd. Venet. et Basil. ac cod. F; unde recepit Schmiederus. Postea eandem formam enotavit quoque Vulcanius e cod. Augustano. Sic apud Xenophont. Anab. VI, 5, 25 hodie recte legitur *ἔπειτα δὲ εἰς προβολὴν καθέντας ἕπεσθαι βάδην*, ut apud Bornemannum, ita apud Dindorfium. Solus Kruegerus *προσβολήν* probavit cum Zeunio, cuius rationes non intellexi. Similiter dixit Xen. Anab. I, 2, 17 *προβαλόμενοι τὰ ὅπλα ἐπήεσαν*, ubi Kruegerus rectissime *προβαλέσθαι τὰ ὅπλα* interpretatur *scutum et hastam protendere, proiicere.* — Pro *ἀποτεῖναι* ed. Vulc. *ἀποκτεῖναι* habet.

4. *ἔς τε τὸ πρόσω*] Gronovius e cod. F. et tribus aliis codd. Florr. *ἐς τὸ πρόσω* edd. Basil. Steph. Blanc. cum uno cod. Gron. Quod dedit Gronovius, vidit etiam Vulcanius in cod. Aug. Eandem particulam eaedem neglexerunt editiones I, 21, 1 et IV, 4, 10. — Mox. ed. Basil. *ἄλλο τὲ*.

7. *ἐπαλαλάξαι*] Ed. Basil. *ἐπαλλαλάξαι*.

τοῖς δόρασι δουπῆσαι πρὸς τὰς ἀσπίδας] ›Pro vocula *πρός* unus ex Mss. habebat *καί*, sed optimus utramque ignorabat. Et sane Polybius XV, 12 *συμψοφήσαντες τοῖς δόρασι τοὺς θυρεούς*. Et XI, 28 *συνεψόφησαν ταῖς μαχαίραις τοὺς θυρεούς*. Lucianus solet dicere *τὰ ξίφη* vel *τὰ δόρατα κρούειν πρὸς τὰς ἀσπίδας*. Diodorus Siculus

λείπουσι τοὺς πρώτους λόφους. Ὁ δὲ καὶ ἐπαλαλάξαι 7
ἐκέλευσε τοὺς Μακεδόνας, καὶ τοῖς δόρασι δουπῆσαι πρὸς τὰς ἀσπίδας· οἱ δὲ Ταυλάντιοι ἔτι μᾶλλον ἐκπλαγέντες πρὸς τῆς βοῆς, ὡς πρὸς τὴν πόλιν ἐπανήγαγον σπουδῇ τὸν στρατόν. Ἀλέξανδρος δὲ λόφον τινὰς κατέχοντας ἰδὼν 8
οὐ πολλοὺς τῶν πολεμίων, παρ' ὃν αὐτῷ ἡ πάροδος ἐγίγνετο, παρήγγειλε τοῖς σωματοφύλαξι καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἑταίροις, ἀναλαβόντας τὰς ἀσπίδας ἀναβαίνειν ἐπὶ τοὺς ἵππους καὶ ἐλαύνειν ἐπὶ τὸν γήλοφον· ἐκεῖσε δὲ ἐλ- 9
θόντας, εἰ ὑπομένοιεν οἱ κατειληφότες τὸ χωρίον, τοὺς

I, 67 τοῖς κοντοῖς τὰς ἀσπίδας πατάσσειν.« *Gronov.* Haec quamvis omnia vera sint, tamen me non poterant movere, ut cum Schmiedero scripturam codicis F. reciperem. Vide Xenoph. Anab. I, 8, 18 ταῖς ἀσπίσι πρὸς τὰ δόρατα ἐδούπησαν, cum ann. Krueg. et Schneid. Adde Anab. IV, 5, 18 τὰς ἀσπίδας πρὸς τὰ δόρατα ἔκρουσαν. Lucian. Navig. c. 36 τὰ δόρατα κρούσαντες πρὸς τὰς ἀσπίδας. Ael. vv. hist. VIII, 10 πρὸς τὰς ἀσπίδας τὰ δόρατα ἀράττειν. Quis igitur est, qui neget Arrianum, cum sua scribebat, ante oculos habuisse Xenophontem? Ceterum cf. Menandri hist. fragm. apud Suidam s. v. δειδίξασθαι· ἦχον ἐγεῖραι συμμιγῆ τε καὶ ἄγριον καὶ σὺν τῷ ἀλαλάγματι ἐπιδουπῆσαι τοῖς τυμπάνοις, et s. v. κορυβαντιᾷ· καὶ ἐπαλαλάξαντες ἅπαντες καὶ τοῖς ὅπλοις ἐπιδουπήσαντες ἐσήλαντο ἐς τὸν ποταμόν.

8. λόφον τινὰς κατέχοντας — οὐ πολλούς] Fuit cum legi mallem λόφον τινὰ κατέχοντας. Nunc tamen nihil moveam. Cf. I, 7, 11 καί τινας καὶ ἀπέκτειναν οὐ πολλοὺς τῶν Μακεδόνων. Pausan. I, 6, 5 καί τινας τῶν Αἰγυπτίων — διέφθειρεν οὐ πολλούς. Praeiverat Thucydides VIII, 70 καὶ ἄνδρας τέ τινας ἀπέκτειναν οὐ πολλούς.

τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἑταίροις] Gronovius minus recte ἀμφ' αὐτόν. De significatione vocis ἑταῖρος apud Arrianum occasione data fusius dicendum erit. Interim vide Freinshem. in Ind. Curt. s. v. *amicitia*, et Wesseling. ad Diodor. Sicul. XVII, 37.

ἀναβαίνειν ἐπὶ τοὺς ἵππους] Post ἀναβαίνειν in edd. vett. et quattuor codicibus Gronovii a mala manu additae legebantur tres voces ἐπὶ τὸν ποταμόν, quae quomodo hic locum habeant nemo intelligat. Expunximus eas cum Schmiedero auctoritati codicis F. obsecuti. Ceterum placuit hoc loco dicere Arriano ἀναβαίνειν ἐπὶ τοὺς ἵππους, uti dixit ἀναβαίνειν ἐπὶ τὸ τεῖχος II, 23, 6 et ἀναβῆναι ἐπὶ

ἡμίσεας καταπηδῆσαι ἀπὸ τῶν ἵππων καὶ ἀναμιχθέντας
10 τοῖς ἱππεῦσι πεζοὺς μάχεσθαι. Οἱ δὲ πολέμιοι τὴν ὁρμὴν τὴν Ἀλεξάνδρου ἰδόντες λείπουσι τὸν γήλοφον, καὶ
11 παρεκκλίνουσιν ἐφ' ἑκάτερα τῶν ὀρῶν. Ἔνθα δὴ καταλαβὼν Ἀλέξανδρος τὸν γήλοφον σὺν τοῖς ἑταίροις τούς τε Ἀγριᾶνας μεταπέμπεται καὶ τοὺς τοξότας ὄντας ἐς δισχι-
12 λίους· τοὺς δὲ ὑπασπιστὰς διαβαίνειν τὸν ποταμὸν ἐκέλευσε, καὶ ἐπὶ τούτοις τὰς τάξεις τῶν Μακεδόνων· ὁπότε δὲ διαβάντες τύχοιεν, ἐπ' ἀσπίδα ἐκτάσσεσθαι, ὡς πυκνὴν
13 εὐθὺς διαβάντων φαίνεσθαι τὴν φάλαγγα. Αὐτὸς δὲ ἐν προφυλακῇ ὢν ἀπὸ τοῦ λόφου ἀφεώρα τῶν πολεμίων
14 τὴν ὁρμήν. Οἱ δὲ ὁρῶντες διαβαίνουσαν τὴν δύναμιν κατὰ τὰ ὄρη ἀντεπήεσαν, ὡς τοῖς μετὰ Ἀλεξάνδρου ἐπιθησό-
15 μενοι τελευταίοις ἀποχωροῦσιν. Ὁ δὲ, πελαζόντων ἤδη, αὐτὸς ἐκθεῖ σὺν τοῖς ἀμφ' αὐτὸν, καὶ ἡ φάλαγξ ὡς διὰ τοῦ ποταμοῦ ἐπιοῦσα ἐπηλάλαξεν· οἱ δὲ πολέμιοι, πάν-

---

τὴν πυράν VII, 3, 6. Longe frequentior tamen est locutio ἵππου ἐπιβῆναι, de qua vide ann. ad V, 10, 3 et V, 13, 1.

11. τούς τε Ἀγριᾶνας] Ed. Basil. Ἀγριάνας.

12. καὶ ἐπὶ τούτοις] Edd. ante Schmiederum omnes ἐπὶ τούτων, quod habuisse quoque videtur unus codd. Florr. In tribus aliis reperisse se testatur Gronovius ἐπὶ τούτῳ. Quod dedimus, debemus codici F. Neque aliter scribendum esset, etiamsi omnes codices obstarent. Cf. I, 12, 1 Μενοίτιός τε — ἐστεφάνωσε, καὶ ἐπὶ τούτῳ Χάρης. I, 15, 5 ἄλλαι ἐπ' ἄλλαις τῶν τάξεων — διέβαινον. II, 27, 8 ἐπὶ δὲ αὐτῷ ἄλλαι καὶ ἄλλαι τάξεις — ἀνέβαινον. III, 22, 5 ξυμφοραὶ ἄλλαι ἐπ' ἄλλαις ξυνηνέχθησαν. V, 24, 2 τὸν ἐπ' αὐταῖς τεταγμένον. Huc trahi quoque possunt quae diximus de formula ἐπὶ δὲ ad V, 5, 1.

ἐπ' ἀσπίδα ἐκτάσσεσθαι] Optime Freinshemius in Supplementis Curt. I, 12, 30: *in adversam ripam delati statim aciem instruerent, laevum cornu, quod a flumine hostibusque propius aberat, in speciem multitudinis quantum possent explicantes.* Vide Ael. Tact. c. 19 et Arriani Tact. c. 30. Cf. Blomf. Gloss. in Aeschyl. Agamemn. v. 115.

15. πελαζόντων ἤδη] sc. αὐτῶν. Cf. V, 26, 6 ἀπελθόντων ὀπίσω. sc. ἡμῶν. VI, 19, 1 ὁρμισάντων. VII, 15, 2 ἀπελθόντων δέ. Mox ed. Bas. ἐπηλλάλαξε.

των ἐπὶ σφᾶς ἐλαυνόντων, ἐγκλίναντες ἔφευγον· καὶ ἐν 16
τούτῳ ἐπῆγεν Ἀλέξανδρος τούς τε Ἀγριᾶνας καὶ τοὺς το-
ξότας δρόμῳ ὡς ἐπὶ τὸν ποταμόν. Καὶ πρῶτος μὲν αὐ- 17
τὸς φθάσας διαβαίνει· τοῖς τελευταίοις δὲ ὡς εἶδεν ἐπι-
κειμένους τοὺς πολεμίους, ἐπιστήσας ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τὰς μη-
χανὰς, ἐξακοντίζειν ὡς ποῤῥωτάτω ἀπ᾽ αὐτῶν ἐκέλευσεν
ὅσα ἀπὸ μηχανῶν βέλη ἐξακοντίζεται, καὶ τοὺς τοξότας
δὲ ἐκ μέσου τοῦ ποταμοῦ ἐκτοξεύειν ἐπεσβάντας καὶ τού-
τους. Καὶ οἱ μὲν ἀμφὶ τὸν Γλαυκίαν εἴσω βέλους πα- 18
ρελθεῖν οὐκ ἐτόλμων· οἱ Μακεδόνες δὲ ἐν τούτῳ ἀσφα-
λῶς ἐπέρασαν τὸν ποταμὸν, ὥστε οὐδεὶς ἀπέθανεν ἐν τῇ
ἀποχωρήσει αὐτῶν. Τρίτῃ δὲ ἀπ᾽ ἐκείνης ἡμέρᾳ καταμα- 19
θὼν Ἀλέξανδρος κακῶς αὐλιζομένους τοὺς ἀμφὶ Κλεῖτον
καὶ οὔτε φυλακὰς ἐν τῇ τάξει αὐτοῖς φυλαττομένας, οὔτε
χάρακα ἢ τάφρον προβεβλημένους (οἷα δὴ ξὺν φόβῳ ἀ-
πηλλάχθαι οἰομένων Ἀλέξανδρον), ἐς μῆκος δὲ οὐκ ὠφέ-

16. *Ἀγριᾶνας*] Edd. omnes rursus *Ἀγριάνας*.

18. *ὥστε οὐδεὶς — αὐτῶν*] Genitivus pronominis pendet ab *οὐδείς*. Cf. III, 23, 1 *τοὺς ὑπολειφθέντας ἐν τῇ διώξει τῆς στρατιᾶς*, ubi genitivus referendus est ad participium. Plura vide ad II, 27, 9 et VI, 20, 4.

19. *οὔτε χάρακα — προβεβλημένους*] Repete ex praecedentibus *τοὺς ἀμφὶ Κλεῖτον*. Hic non possum quin mirum variatae orationis exemplum proferam ex Plutarchi vit. Philopoem. c. 9 *ἦν οὖν ἰδεῖν τὰ μὲν ἐργαστήρια μεστὰ κατακοπτομένων —· ἐν δὲ ταῖς χερσὶ τῶν γυναικῶν κράνη καὶ πτερὰ —, καὶ χιτώνων ἱππικῶν καὶ στρατιωτικῶν χλαμύδων διηνθισμένων.* Ultimi enim genitivi pendent ab adiectivo *μεστά*, in initio periodi posito. Vide Baehrii ann. ad h. l. p. 38.

φυλακὰς ἐν τῇ τάξει αὐτοῖς φυλαττομένας] Gronovius voces *ἐν τῇ τάξει* vertit, *vicibus, per ordinem successionesque alternatim.* Sed nescio an Vulcanius, quem ille vituperat, rectius ceperit verborum sensum, vertens *neque excubias in castris agere.* Nam quod Gronovius protulit ut geminum l. III, 4, 5 *ἀπὸ δὲ μέσων νυκτῶν ψύχεται ἐν τῇ τάξει*, minus accurate ab eo descriptum est. Ibi enim legitur *ἐν τάξει*, omisso articulo. Et sic non Arrianus solum, verum etiam omnes, quos novi, scriptores locuti sunt; quamquam non dicam *ἐν τάξει* esse *vicibus*. Respondet potius Latinorum *ordina-*

λιμον ἀποτεταγμένην αὐτοῖς τὴν τάξιν, ὑπὸ νύκτα ἔτι λαθὼν διαβαίνει τὸν ποταμὸν, τούς τε ὑπασπιστὰς ἅμα οἷ ἄγων καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τοὺς τοξότας καὶ τὴν Περ-
20 δίκκου καὶ Κοίνου τάξιν. Καὶ προστέτακτο μὲν ἀκολουθεῖν τὴν ἄλλην στρατιάν· ὡς δὲ καιρὸν εἶδεν εἰς ἐπίθεσιν, οὐ προσμείνας ὁμοῦ γενέσθαι πάντας, ἐφῆκε τοὺς το-
21 ξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας· οἱ δὲ ἀπροσδόκητοί τε ἐπιπε-

---

tim, secundum ordinem. Cf. II, 10, 4 ὁ δὲ ἦγεν ἐν τάξει. III, 21, 13 τοὺς δὲ ἄλλους πεζοὺς ἐν τάξει ἕπεσθαι. Adde IV, 26 6. VI, 21, 9. Xen. Cyrop. VIII, 5, 12 ἐκάθευδον δὲ αὐτῷ ἐν τάξει — οἱ ὁπλῖται. Ibid. V, 3, 1 λαβὼν ἐν τάξει μεθ' ἑαυτοῦ τοὺς πεζούς. Itaque cum additus sit articulus, vix crediderim, eundem continere illa verba sensum, ac si omissus esset. De castris dixisse videtur Xenophon Cyrop. VIII, 3, 34 καὶ ἐσκήνησαν, οἷς μὲν ἐδόθησαν οἰκίαι, κατ' οἰκίας· οἷς δὲ μὴ, ἐν τάξει. Herodot. I, 82 ἐν τῇ τάξει εἶχε ἑωυτόν.

ἀποτεταγμένην — τὴν τάξιν] Sic recte ed. Basil. et omnes codd. Gron. ἀποτεταμένην primus dedit Vulcanius, quem secutus est Blancardus. Et horum verborum confusio haud raro a viris doctis notata est. Vide, si tanti est, Passov. ad Parthen. Erott. XXIII, 1. Wessel. ad Diod. Sic. V, 30 Stallb. ad Platon. Phileb. p. 195. Cf. ann. ad Arr. V, 15, 10 et V, 16, 8.

καὶ Κοίνου τάξιν] Ed. Basil. *Κίννου.* Vide ad I, 14, 3. Paulo ante rursus omnes fere editiones Ἀγριάνας.

20. προστέτακτο] Schmiederus προσέτακτο, deceptus fortasse veterum editionem scriptura προσέτακτο. De augmento plusquamperfecti saepe omisso dicturi sumus ad III, 7, 8 et III, 12, 1.

21. προσμίξειν ἔμελλον] Ed. Basil πρὸς μίξιν. Sic II, 22, 3 in eadem editione vitiose expressum est ἐκπλεῦσιν pro ἐκπλεύσειαν.

τοὺς δὲ φεύγοντας εὐμαρῶς αἱροῦντες] Restituimus vulgatam scripturam αἱροῦντες ex edd. vett. et quattuor codicibus. Schmiederus Gronovio obsecutus e cod. F. scripsit ἀναιροῦντες, non audito Raphelio, qui ad hunc locum rectissime haec annotavit. › *Alios in lectis adhuc, alios in fuga, quos celeriter consequebantur, interficiebant.* Ita plana et perspicua sunt omnia. Neque assentiendum puto Msto illi, quem tantopere laudat Gronovius, praeferenti ἀναιροῦντες, *tollentes, interficientes!* Nam cum participium per se sententiam non absolvat, sed omnino cum verbo κατέκτεινον sit coniungendum: nescio an satis Graecum sit ἀναιροῦντες κατέκτεινον, cum alterum αἱροῦντες κατέκτεινον tale sit, quale mox sequitur I,

σόντες καὶ φάλαγγι κατὰ κέρας, ᾗπερ ἀσθενεστάτοις αὐτοῖς καρτερωτάτῃ ἐμβολῇ προσμίξειν ἔμελλον, τοὺς μὲν ἔτι ἐν ταῖς εὐναῖς κατέκτεινον, τοὺς δὲ φεύγοντας εὐμαρῶς αἱροῦντες, ὥστε πολλοὶ μὲν αὐτοῦ ἐγκατελήφθησαν καὶ ἀπέθανον, πολλοὶ δὲ ἐν τῇ ἀποχωρήσει ἀτάκτῳ καὶ φοβερᾷ γενομένῃ, οὐκ ὀλίγοι δὲ καὶ ζῶντες ἐλήφθησαν.
Ἐγένετο δὲ ἡ δίωξις τοῖς μὲν ἀμφὶ Ἀλέξανδρον μέχρι 22

7, 1 *ἀπέκτειναν ξυλλαβόντες.* Adhaec *εὐμαρῶς facile* haud paulo melius convenire cum *αἱροῦντες*, quam *ἀναιροῦντες*, quemlibet arbitror, qui considerare volet, intellecturum.« — Cum nostro loco conferri possunt, quae, si non gemina, tamen similia sunt, I, 22, 4 *οἱ μὲν γὰρ εἰς χεῖρας ἐλθόντες — ἀπέθανον, οἱ δὲ ἀμφὶ τῷ τείχει.* I, 22, 6 *τοὺς μὲν καταπατηθέντας διαφθαρῆναι —, τοὺς δὲ —βαλλομένους.* VI, 7, 11 *οἱ μὲν — ἐν αὐταῖς ἀπέθνησκον, οἱ πολλοὶ δὲ μαχόμενοι αὐτῶν.* Altera scriptura *ἀναιροῦντες*, quam solam veram nuncupavit Gronovius, non nisi per enallagen modorum defendi potest; id quod non vidit Gronovius. Nimirum loco participii *ἀναιροῦντες* ponendus erat indicativus *ἀνῄρουν.* Sed solent Graeci scriptores potius a participio ad tempus finitum transire. Vide mihi Thucyd. I, 57 *ἔς τε τὴν Λακεδαίμονα πέμπων —, καὶ τοὺς Κορινθίους προσεποιεῖτο.* Lucian. dial. mar. c. 4 — *ἄλλο μὲν αὐτὸς βοῶν, ἄλλο δὲ ἡ λύρα ὑπήχει.* Arr. Exp. V, 8, 8 *καὶ ξυνετμήθη τε τὰ πλοῖα —, ὅσα μὲν βραχύτερα, διχῇ διατμηθέντα, αἱ τριακόντοροι δὲ τριχῇ ἐτμήθησαν.* Cf. Goell. ad Thucyd. I, 1, p. 48. Fritzschii Quaestt. Lucc. p. 112. Schaef. ad Demosth. t. II. p. 75. Adde ann. ad II, 11, 5. Quae Mathiaeus Gr. Gr. ub. p. 1300 et Siebelisius ad Pausan. X, 32, 5 afferunt exempla, longe alius generis sunt. Neque huc trahi potest quod similitudinis speciem habet, Paus. I, 9, 1 *ἡ μήτηρ οὐκ εἴα καλεῖν —, πρότερον δὲ — πεμφθῆναι πράξασα.*

ὥστε πολλοὶ — ἐγκατελήφθησαν] Sic cod. F. *κατελήφθησαν* edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. Eandem scripturae discrepantiam notavimus ad I, 9, 8. Ad stabiliendam eam lectionem, quam probavimus, conferas I, 19, 6 *ἐγκατελήφθησαν ἐν τῷ στόματι τοῦ λιμένος.* II, 24, 9 *καὶ τῶν ξένων ὅσοι ἐγκατελήφθησαν.* III, 15, 13 *τὰ χρήματα δὲ ἐγκατελήφθη.* V, 24, 11 *οὗτοι ἐγκαταληφθέντες — ἀπέθανον.* VI, 7, 11 *καὶ ἐν αὐταῖς ἐγκαταλαμβανόμενοι ἀπέθνησκον.* VI, 24, 11 *εἰ — ἐγκαταληφθεῖεν.*

22. *ἐγένετο δὲ — τοῖς ἀμφὶ Ἀλέξανδρον*] Ante *ἀμφί* in edd. Vulc. Blancard. Gron. Raphel. et Schmied. inserta legebatur particula

πρὸς τὰ ὄρη τῶν Ταυλαντίων· ὅσοι δὲ καὶ ἀπέφυγον αὐ-
23 τῶν, γυμνοὶ τῶν ὅπλων διεσώθησαν. Κλεῖτος δὲ ἐς τὴν πόλιν τὸ πρῶτον καταφυγὼν, ἐμπρήσας τὴν πόλιν ἀπηλλάγη παρὰ Γλαυκίαν ἐς Ταυλαντίους.

VII. Ἐν τούτῳ δὲ τῶν φυγάδων τινὲς τῶν ἐκ Θηβῶν φευγόντων παρελθόντες νύκτωρ ἐς τὰς Θήβας, ἐπαγομένων τινῶν αὐτοὺς ἐπὶ νεωτερισμῷ ἐκ τῆς πόλεως, Ἀμύνταν μὲν καὶ Τιμόλαον τῶν τὴν Καδμείαν ἐχόντων οὐδὲν ὑποτοπήσαντας πολέμιον ἔξω τῆς Καδμείας ἀπέκτειναν
2 ξυλλαβόντες· ἐς δὲ τὴν ἐκκλησίαν παρελθόντες ἐπῆραν τοὺς Θηβαίους ἀποστῆναί ἀπὸ Ἀλεξάνδρου, ἐλευθερίαν τε προϊσχόμενοι, παλαιὰ καὶ καλὰ ὀνόματα, καὶ τῆς βα-
3 ρύτητος τῶν Μακεδόνων ἤδη ποτὲ ἀπαλλαγῆναι· πιθανώτεροι δὲ ἐς τὸ πλῆθος ἐφαίνοντο, τεθνηκέναι Ἀλέξανδρον

μέν, quae, quamvis optime habeat, tamen reiicienda videbatur, cum eam ignorarent edd. Venet. et Basil. atque omnes codices Gronovii.

C. VII. ἐπαγομένων τινῶν — ἐκ τῆς πόλεως] Apte Vulcanius: *ac per cives aliquot ad novandas res sollicitati.* Coniungenda enim sunt verba τινῶν ἐκ τῆς πόλεως. Cf. ann. ad I, 19, 11 et II, 27, 9.

ἀπέκτειναν ξυλλαβόντες) »In uno erat ξυμβαλόντες. Sed sic quoque IV, 1, 5 οἱ βάρβαροι τοὺς στρατιώτας τῶν Μακεδόνων ξυλλαβόντες ἀπέκτειναν.« *Gronov.* Centena huius verborum confusionis exempla possint afferri. Sic Xen. Hellen. V, 2, 1 pro ξυμβαλλομένους alii praeferunt ξυλλαβομένους. Cyrop. II, 4, 6 pro ψέλλια λαβών nonnulli codices habent βαλών. Cf. Wessel. ad Diod. XI, 30 et XV, 85.

2. ἐπῆραν] Ita recte ed. Basil. ἐπῇραν rell. edd.

ἐλευθερίαν τε — ὀνόματα] Schmiederus: »ἓν διὰ δυοῖν pro ἐλευθερίας παλαιὰ καὶ καλὰ ὀνόματα.« Vereor ut hoc quisquam credat Schmiedero. Verba παλαιὰ καὶ καλὰ ὀνόματα appositioni inserviunt. Cf. Luc. Tim. p. 155, t. I, ed. Bip. φυλέται δὲ καὶ φράτορες καὶ δημόται, καὶ ἡ πατρὶς αὐτὴ, ψυχρὰ καὶ ἀνωφελῆ ὀνόματα. Vide Bernhard. Wiss. Synt. p. 64, et ann. ad I, 16, 11.

3. πιθανώτεροι] Ed. Basil. πιθανότεροι. Vid. ad I, 22, 4. Mox verba παρὰ πολλῶν ἐφοίτα minus accurate vertunt: *lateque spargebatur.* Tum potius exspectes dativum παρὰ πολλοῖς, uti dixit VII, 12, 9 λόγος ἐφοίτα παρὰ τοῖς τὰ βασιλικὰ πράγματα ἐξηγουμένοις.

ἰσχυριζόμενοι ἐν Ἰλλυριοῖς· καὶ γὰρ καὶ πολὺς ὁ λόγος
οὗτος καὶ παρὰ πολλῶν ἐφοίτα, ὅτι τε χρόνον ἀπῆν οὐκ
ὀλίγον καὶ ὅτι οὐδεμία ἀγγελία παρ᾽ αὐτοῦ ἀφῖκτο· ὥστε 4
(ὅπερ φιλεῖ ἐν τοῖς τοιοῖσδε) οὐ γινώσκοντες τὰ ὄντα τὰ
μάλιστα καθ᾽ ἡδονὴν σφισιν εἴκαζον. Πυθομένῳ δὲ Ἀλε- 5
ξάνδρῳ τὰ τῶν Θηβαίων οὐδαμῶς ἐδόκει ἀμελητέα εἶναι,
τήν τε τῶν Ἀθηναίων πόλιν δι᾽ ὑποψίας ἐκ πολλοῦ ἔχοντι,
καὶ τῶν Θηβαίων τὸ τόλμημα οὐ φαῦλον ποιουμένῳ, εἰ
Λακεδαιμόνιοί τε πάλαι ἤδη ταῖς γνώμαις ἀφεστηκότες,
καί τινες καὶ ἄλλοι τῶν ἐν Πελοποννήσῳ, καὶ Αἰτωλοὶ οὐ
βέβαιοι ὄντες συνεπιλήψονται τοῦ νεωτερισμοῦ τοῖς Θη-
βαίοις. Ἄγων δὴ παρὰ τὴν Ἑορδαίαν τε καὶ τὴν Ἐλυ- 6
μιῶτιν καὶ παρὰ τὰ τῆς Στυμφαίας καὶ Παρυαίας ἄκρα,
ἑβδομαῖος ἀφικνεῖται ἐς Πελλίναν τῆς Θετταλίας. Ἔνθεν 7

Hic est vero loci sensus: *Frequens enim erat ea de re sermo, et a multis proficiscebatur.*

4. *ὅπερ φιλεῖ ἐν τοῖς τοιοῖσδε*] Plane ita VI, 26, 2 *ὥστε καὶ τοὺς ἄλλους στρατιώτας (οἷάπερ φιλεῖ ἐν τῷ τοιῷδε) — φέρειν.* Addito verbo *γίγνεσθαι* dixit III, 11, 2 *ὅτιπερ φιλεῖ πρὸ τῶν μεγάλων κινδύνων γίγνεσθαι.* V, 28, 5 *οἷα δὴ — φιλεῖ γίγνεσθαι.*

οὐ γινώσκοντες τὰ ὄντα] Ed. Basil. male omisso articulo *οὐ γ. ὄντα.*

5. *οὐ φαῦλον ποιουμένῳ*] Verum sit, quod Schmiederus e cod. F lectori vendidit, *ἡγουμένῳ.* Equidem tamen vulgatam retineo, ut a codicibus reliquis et editionibus, ita ab Arriano ipso firmatam. Conferas, quaeso, I, 25, 11 *καὶ Ἀλέξανδρος οὐ φαῦλον ποιησάμενος τὸ τῆς χελιδόνος.* III, 24, 9 *καὶ ἔνδηλος ἐγεγόνει οὐ φαῦλον ποιούμενος σῶσαι.* Alteram lectionem qui defendere velit, afferat Xen. Hist. Gr. VI, 2, 12 *οὐ φαῦλον ἡγούμενος εἶναι — εἰκῇ περιπλεῦσαι.*

6. *τὴν Ἐλυμιῶτιν*] Num forte scribendum *Ἐλιμιῶτιν*? Sic certe scriptum videmus hoc nomen apud Diod. Sic. XVII, 57. Sic dixit quoque Livius XLV, 30 *Elimiotis*; et Plutarch. vit. Aem. Paul. p. 259, D *κατὰ τὰς Ἐλιμίας.* Apud Thucyd. II, 99 Poppo exarari iussit *Ἐλιμειῶται*, Stephanum Byzantium secutus et Aristot. Polit. V, 8. Beckerus ibi scripsit *Ἐλειμειῶται.* Verum habere videtur cod. Cass. *Ἐλιμιῶται.* — Pro Arrianeo *Ἐορδαία* Thucydides habet *Ἐορδία* II, 99. At cf. Arr. Hist. Ind. c. XVIII. 6 *Κρατερός*

δὲ ὁρμηθεὶς ἕκτῃ ἡμέρᾳ ἐσβάλλει ἐς τὴν Βοιωτίαν, ὥστε οὐ πρόσθεν οἱ Θηβαῖοι ἔμαθον εἴσω Πυλῶν παρεληλυθότα αὐτὸν, πρὶν ἐν Ὀγχηστῷ γενέσθαι ξὺν τῇ στρατιᾷ
8 πάσῃ. Καὶ τότε δὲ οἱ πράξαντες τὴν ἀπόστασιν στράτευμα ἐκ Μακεδονίας Ἀντιπάτρῳ ἀφῖχθαι ἔφασκον, αὐτὸν δὲ Ἀλέξανδρον τεθνάναι ἰσχυρίζοντο, καὶ τοῖς ἀπαγγέλλουσιν ὅτι οὗτος αὐτὸς προσάγει Ἀλέξανδρος, χαλεπῶς
9 εἶχον· ἄλλον γάρ τινα ἥκειν Ἀλέξανδρον τὸν Ἀερόπου. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐξ Ὀγχηστοῦ ἄρας τῇ ὑστεραίᾳ προσῆγε πρὸς τὴν πόλιν τῶν Θηβαίων κατὰ τὸ τοῦ Ἰολάου τέμε-
10 νος. Οὗ δὴ καὶ ἐστρατοπέδευσεν, ἐνδιδοὺς ἔτι τοῖς Θηβαίοις τριβὴν, εἰ μεταγνόντες ἐπὶ τοῖς κακῶς ἐγνωσμένοις
11 πρεσβεύσαιντο παρ᾽ αὐτόν. Οἱ δὲ τοσούτου ἐδέησαν ἐνδόσιμόν τι παρασχεῖν ἐς ξύμβασιν, ὥστε ἐκθέοντες ἐκ τῆς πόλεως

τε — καὶ Περδίκκας —, Ἐορδαῖοι, et Exp. VI, 28, 6 Πτολεμαῖον δὲ καὶ Πείθωνα, Ἐορδαίους.

τῆς Στυμφαίας] Sic editiones ante Gronovium omnes, qui ex coniectura Palmerii Exercc. p. 235 (cf. p. 198) scripsit τῆς Τυμφαίας. Ac sane id confirmare videtur Stephanus Byzantius: Τύμφη ὄρος Θεσπρωτικὸν καὶ Τυμφαία πόλις, et Tzetzes in scholl. ad Lycophr. Alex. v. 80, Πολυσπέρχων ὁ Τυμφαῖος. Sed apud Diodorum XVII, 57 omnes codices et editiones servarunt τῶν ὀνομαζομένων Στυμφαίων. Neque discedit Arrianus in Indicis c. XVIII, 6 Ἄτταλος ὁ Ἀνδρομένεω, Στυμφαῖος. — Mox pro Παρυαίας, cui favent ed. vett. et omnes codd. Gronovii, Palmerius l. l. scribi iussit Παραυαίας. Consentit Stephanus Byzantius: Παραυαῖοι, ἔθνος Θεσπρωτικόν. Ῥιανὸς ἐν τετάρτῳ Θεσσαλικῶν· Σὺν δὲ Παραυαίοις καὶ ἀμύμονας Ὀμφιαλῆας. Καλοῦνται δὲ ἀπὸ τοῦ παρὰ τὸν Ἄῳον ποταμὸν οἰκοῦσθαι (l. ᾠκίσθαι). Vide Holst. castigg. p. 243. Cf. Thucyd. II, 80.

ἐς Πελλίναν] E cod. F. Πελλήνην edd. vett. In codicibus reliquis erat vel πόλιν, vel Πελίνναν, vel Πελίναν. Palmerius in Exercc. p. 235 scribendum ratus Πελινναῖον erravit. Si Stephanum Byzantium sequi malis, scribe Πελίνναν, neque me dissentientem habebis. Πελινναῖον ὄρος dixit Dionysius Perieg. (v. 535.) cf. Eustath. ad h. l. p. 209 et Bernhardy. in ann. crit. p. 924.

7. Ἔνθεν δὲ ὁρμηθείς] Ed. Basil. ὁρμηθέν.

8. Ἀντιπάτρῳ ἀφῖχθαι ἔφασκον] Ita scriptum offendit Gronovius in omnibus codicibus. In ed. Venet. legebatur Ἀντιπάτρου, atque

οἵ τε ἱππεῖς καὶ τῶν ψιλῶν οὐκ ὀλίγοι ἔστε ἐπὶ τὸ στρα-
τόπεδον ἠκροβολίζοντο ἐς τὰς προφυλακάς, καί τινας καὶ
ἀπέκτειναν οὐ πολλοὺς τῶν Μακεδόνων. Καὶ Ἀλέξανδρος 12
ἐκπέμπει τῶν ψιλῶν καὶ τοξοτῶν ὥστε αὐτῶν ἀναστεῖλαι
τὴν ἐκδρομήν· καὶ οὗτοι οὐ χαλεπῶς ἀνέστειλαν ἤδη τῷ
στρατοπέδῳ αὐτῷ προσφερομένους. Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ἀνα- 13
λαβὼν τὴν στρατιὰν πᾶσαν καὶ περιελθὼν κατὰ τὰς πύ-
λας τὰς φερούσας ἐπ' Ἐλευθεράς τε καὶ τὴν Ἀττικήν,
οὐδὲ τότε προσέμιξε τοῖς τείχεσιν αὐτοῖς, ἀλλ' ἐστρατο-
πέδευσεν οὐ πολὺ ἀπέχων τῆς Καδμείας, ὥστε ἐγγὺς εἶ-
ναι ὠφέλειαν τῶν Μακεδόνων τοῖς τὴν Καδμείαν ἔχουσιν.
Οἱ γὰρ Θηβαῖοι τὴν Καδμείαν διπλῷ χάρακι ἐφρούρουν 14
ἀποτειχίσαντες, ὡς μήτε ἔξωθέν τινα τοῖς ἐγκατειλημμέ-
νοις δύνασθαι ἐπωφελεῖν, μήτε αὐτοὺς ἐκθέοντας βλά-

---

id voluit sine dubio editor Basileensis, exhibens *Ἀντιπάτρον* (sic). Vulcanius iam dedit *Ἀντιπάτρῳ*, ut videtur, e C. V. Dativus *Ἀντιπάτρῳ* pertinet ad *ἀφῖχθαι*. Et recte vertunt: *venisse ex Macedonia ab Antipatro exercitum.* Nam si a verbo *πέμψαι* formaretur perfectum passivi, non dubito quin Arrianus id scripsisset; neque quisquam tum in dativo offenderet, locum ita interpretatus: *e Macedonia exercitum ab Antipatro missum esse.* Ceterum cf. III, 5, 1.

τοῖς ἀπαγγέλλουσιν ὅτι] Ed. Bas. *ἀπαγγέλλουσι ὅτι*.

9. *κατὰ τὸ τοῦ Ἰολάου τέμενος*] Ed. Bas. *κατὰ τὸ Ἰολάου τέμενος*. Neque aliter legitur apud Vulcanium atque Blancardum. Secundum articulum primus inseruit Gronovius, non monito lectore, num e codicibus, an de suo eum dederit. Unde nescio an rectius omittatur.

11. *ἐνδόσιμόν τι παρασχεῖν ἐς ξύμβασιν*] Bene Vulcanius: *Illi vero tantum abfuit, ut aliquod compositionis invitamentum praeberent.* Paulo aliter de eadem re dixit IV, 27, 9 *οὐδὲν ξυμβατικὸν ἐνεδίδοσαν.* Vid. ann. ad III, 16, 5.

τῶν ψιλῶν] Ed. Basil. *τῶν φιλῶν*.

13. *Ἐλευθεράς τε*] Edd. omnes *Ἐλευθέρας τε.* Minus recte. Cf. Pausan. I, 38, 8 *τὸ δὲ ἐν Ἐλευθεραῖς — πεποίηται*, et Strab. Geogr. IX, 2, p. 266, ed. ster. — Mox ed. Basil. *οὐ δέ.*

τοῖς τείχεσιν αὐτοῖς] Ferri potest quod e codice F. dedit Schmiederus *τοῖς τείχεσιν αὐτῶν.* Sed tantum abest, ut vulgata scriptura, quam servavimus, deterior sit, ut iam propterea praeferenda videatur, quod gravior inde oritur oppositio: *ne tum qui-*

πτειν τι σφᾶς, ὁπότε τοῖς ἔξω πολεμίοις προσφέροιντο.
15 Ἀλέξανδρος δὲ (ἔτι γὰρ τοῖς Θηβαίοις διὰ φιλίας ἐλθεῖν μᾶλλόν τι ἢ διὰ κινδύνου ἤθελε) διέτριβε πρὸς τῇ Καδ-
16 μείᾳ κατεστρατοπεδευκώς. Ἔνθα δὴ τῶν Θηβαίων οἱ μὲν τὰ βέλτιστα ἐς τὸ κοινὸν γιγνώσκοντες ἐξελθεῖν ὥρμηντο παρ' Ἀλέξανδρον, καὶ εὑρέσθαι συγγνώμην τῷ πλήθει τῶν
17 Θηβαίων τῆς ἀποστάσεως· οἱ φυγάδες δὲ καὶ ὅσοι τοὺς φυγάδας ἐπικεκλημένοι ἦσαν, οὐδενὸς φιλανθρώπου τυχεῖν ἂν παρ' Ἀλεξάνδρου ἀξιοῦντες, ἄλλως τε καὶ βοιωταρχοῦντές ἐστιν οἳ αὐτῶν παντάπασιν ἐνῆγον τὸ πλῆθος ἐς τὸν πόλεμον· Ἀλέξανδρος δὲ οὐδ' ὣς τῇ πόλει προσέβαλεν.

VIII. Ἀλλὰ λέγει Πτολεμαῖος ὁ Λάγου ὅτι Περδίκκας προτεταγμένος τῆς φυλακῆς τοῦ στρατοπέδου σὺν τῇ

---

dem ad ipsos muros promovit, sed haud procul a Cadmea arce castra locavit. Simili mendo affectus erat locus l. II, 3, 6, ubi pro vulgato εἰς τὸν τόπον αὐτῶν recte iam a Schmiedero scriptum est εἰς τὸν τόπον αὐτόν. Genitivum et dativum illius pronominis confusos vide III, 11, 2 et IV, 20, 1.

14. βλάπτειν τι σφᾶς] Edd. vett. τοὺς σφᾶς. »Putidiusculum hoc. Debuerat enim τοὺς σφῶν, ut III, 12, 2 εἰ κυκλουμένους τοὺς σφῶν — κατίδοιεν et III, 13, 7 τούς τε σφῶν φεύγοντας, et III, 17, 11 τὴν χώραν τὴν σφῶν. In codicibus quibusdam deest media vocula, in alio erat τάς, in optimo βλάπτειν τε σφᾶς. Videtur legendum βλάπτειν τι σφᾶς.« *Gron.* Hanc Gronovii coniecturam, quae ipsa se commendat, iam probavit Schmiederus. Simile est VII, 21, 8 ὠφελῆσαί τι τὴν χώραν, et II, 13, 6 μή τι νεωτερίσωσι. I, 18, 3 ὅτι καὶ αὐτοί τι — ἐνεωτέρισαν.

17. βοιωταρχοῦντές ἐστιν οἳ αὐτῶν] Edd. Basil. Vulc. Blanc. εἰσὶν οἵ. »Mssti plane omnes ἐστιν. Immo et Veneta editio. Primi mutarunt Basileenses. Et quare? Utique II, 8, 10 καὶ τούτων ἐστὶν οἳ κατὰ νῶτον ἐγένοντο, Et 23, 10 εἴχοντο αὐτῷ πύργοι ἐστὶν οἵ. Et millies ita.« *Gronov.* Borheckius rursus scripsit εἰσὶν οἵ, quod, quamquam hoc loco non erat reponendum, tamen optime habet. Cf. I, 13, 7 αἱ δὲ ὄχθαι αὗται ὁρᾷς ὅτι ὑπερύψηλοι καὶ κρημνώδεις εἰσὶν αἳ αὐτῶν. IV, 9, 3 καὶ λέγουσίν εἰσιν οἳ τὸν Ἀλέξανδρον.

οὐδ' ὣς] Schmiederus οὐδ' ὥς.

C. VIII. σὺν τῇ αὐτοῦ τάξει] Ed. Basil. αὑτοῦ.

αὐτοῦ τάξει, καὶ τοῦ χάρακος τῶν πολεμίων οὐ πολὺ ἀφ-
εστηκὼς, οὐ προσμείνας παρ' Ἀλεξάνδρου τὸ ἐς τὴν μά-
χην ξύνθημα αὐτὸς πρῶτος προσέμιξε τῷ χάρακι· καὶ δια-
σπάσας αὐτὸν ἐνέβαλεν ἐς τῶν Θηβαίων τὴν προφυλα-
κήν. Τούτῳ δὲ ἑπόμενος Ἀμύντας ὁ Ἀνδρομένους, ὅτι 2
καὶ ξυντεταγμένος τῷ Περδίκκᾳ ἦν, ἐπήγαγε καὶ αὐτὸς
τὴν αὐτοῦ τάξιν, ὡς εἶδε τὸν Περδίκκαν προεληλυθότα
εἴσω τοῦ χάρακος. Ταῦτα δὲ ἰδὼν Ἀλέξανδρος, ὡς μὴ 3
μόνοι ἀπολειφθέντες πρὸς τῶν Θηβαίων κινδυνεύσειαν,
ἐπῆγε τὴν ἄλλην στρατιάν. Καὶ τοὺς μὲν τοξότας καὶ 4
τοὺς Ἀγριᾶνας ἐκδραμεῖν ἐσήμηνεν εἴσω τοῦ χάρακος, τὰ
δὲ ἀγήματα καὶ τοὺς ὑπασπιστὰς ἔτι ἔξω κατεῖχεν. Ἔνθα 5
δὴ Περδίκκας μὲν τοῦ δευτέρου χάρακος εἴσω παρελθεῖν
βιαζόμενος, αὐτὸς μὲν βληθεὶς πίπτει αὐτοῦ καὶ ἀποκο-

οὐ προσμείνας παρ' Ἀλεξάνδρου] Schmiederus e codice F. *πρὸς Ἀλεξάνδρου* edd. vett. et rell. codd. Gronovii. Alteram scripturam solam esse veram apparebit ex ann. ad I, 25, 5. V, 12, 7 et V, 18, 10.

3. *Ἀλέξανδρος, ὡς μὴ — κινδυνεύσειαν*] Sic edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. Schmiederus, Gronovio obsecutus, e codice F. post *Ἀλέξανδρος* adiecit verba *καὶ δείσας*, quae glossam sapere mihi sunt visa. Nuspiam enim post *δεδιέναι* repertum mihi est apud Arrianum *ὡς μή*, neque apte ita dici potest. Contra *ὡς μή* cum optativo saepe leges apud eum in similibus dicendi formulis, ut II, 22, 3 *ἔταξεν, ὡς μὴ ἐκπλεύσειαν*. V, 12, 7 *ἐπέρα, ὡς μὴ — ὀφθεῖεν*. VII, 14, 18 *δρᾶσαι, ὡς μὴ δοκοίη*. Similis glossae vestigium nuper deprehendi apud Thucydid. I, 58 *ἐλθόντες δὲ καὶ ἐς τὴν Λακεδαίμονα μετὰ Κορινθίων [ἔπρασσον] ὅπως ἑτοιμάσαιντο*, ubi suo iure Goellerus *ἔπρασσον* uncis inclusit, quod sine dubio a Thucydidis lectore quodam propter sequens *πράσσοντες* ad explicandum illud *ὅπως* margini adscriptum postea in textum transierat. Cf. Schaef. ad Demosth. t. II, p. 268. Adde ann. ad Arr. VI, 19, 10. Itaque si quid mutandum esset, scriberem *καὶ δείσας μὴ κινδυνεύσειαν*. Particula *ὡς* facile oriri poterat ex ultima praegressi vocabuli syllaba. Cf. II, 13, 6 *ἐπὶ Χίον ἐστάλη, δείσας μή τι — νεωτερίσωσιν*. Xen. Hist. Gr. V, 2, 31 *ἔφευγον — ἔξω τῆς πόλεως, δείσαντες μὴ ἀποθάνοιεν*.

4. *τοὺς Ἀγριᾶνας*] Edd. Basil. et Schmied. *Ἀγριάνας*.

μίζεται κακῶς ἔχων ἐπὶ τὸ στρατόπεδον· καὶ χαλεπῶς διε-
6 σώθη ἀπὸ τοῦ τραύματος. Τοὺς μέντοι Θηβαίους ἐς
τὴν κοίλην ὁδὸν τὴν κατὰ τὸ Ἡράκλειον φέρουσαν οἱ ἅμα
αὐτῷ εἰσπεσόντες ὁμοῦ τοῖς παρ' Ἀλεξάνδρῳ τοξόταις συν-
7 έκλεισαν. Καὶ ἔστε μὲν ἐπὶ τὸ Ἡράκλειον ἀναχωροῦσιν
εἵποντο τοῖς Θηβαίοις· ἐντεῦθεν δὲ ἐπιστρεψάντων αὖθις
8 σὺν βοῇ τῶν Θηβαίων φυγὴ τῶν Μακεδόνων γίγνεται· καὶ
Εὐρυβώτας τε ὁ Κρὴς πίπτει ὁ τοξάρχης, καὶ αὐτῶν τῶν

τὰ δὲ ἀγήματα] »Vellem *τὸ δὲ ἄγημά τε* propter sectionem octavam et quia nunquam hoc plurali Arrianus utitur.« *Schmied.* Cum tam confidenter Schmiederum viderem contendere, pluralem vocis *ἄγημα* nunquam reperiri apud Arrianum, in mentem venit scribere *τὰ δὲ τάγματα*, quo plurali usus est Diod. Sic. XVII, 33 et Plutarchus vit. Aem. Paul. c. XVIII. Vidi praeterea vocabula *τάγμα* et *ἄγημα* confusa apud Diod. Sic. XVII, 57. Nunc tamen in vulgata acquiescendum censeo. Primum enim pluralis vocis *ἄγημα* non solum sese obtulit nobis apud Plutarch. vit. Aem. Paul. c. XIX *τοὺς ἐν τοῖς ἀγήμασι Μακεδόνας*, sed etiam apud ipsum Arrianum VII, 29, 9 *ταῖς τάξεσιν αὐτῶν — τοὺς μηλοφόρους, καὶ τοῖς ἀγήμασι τοὺς ὁμοτίμους.* Deinde autem quidni sub plurali *ἀγήματα* intelligantur equites et pedites? Sic memoratur II, 8, 5 *τῶν πεζῶν τὸ ἄγημα* una cum *ὑπασπισταῖς*, et V, 22, 9 *τῶν ἱππέων τὸ ἄγημα.* Cf. III, 11, 13 *τὸ ἄγημα τῶν ὑπασπιστῶν καὶ ἐπὶ τούτῳ οἱ ἄλλοι ὑπασπισταί.* IV, 24, 1 *τῶν ἱππέων τὸ ἄγημα καὶ τῶν ἄλλων ἑταίρων.* V, 2, 7 *ξὺν τοῖς ἑταίροις ἱππεῦσι καὶ τῷ πεζικῷ ἀγήματι.* V, 12, 3 *τῶν ἑταίρων τὸ ἄγημα.* VI, 21, 5 *τῆς ἵππου τῆς ἑταιρικῆς τὸ ἄγημα.*

5. *αὐτὸς μὲν βληθείς*] Recte ita omnes editiones praeter Basil., in qua legitur *αὐτὸς δὲ κληθείς.* Particula *δέ* minus apta h. l. ab editore propter praecedens *Περδίκκας μέν* inducta videtur. De literis *κ* et *β* in edd. et codd. saepe confusis vide Bast. comm. palaeogr. p. 708 et ann. ad Arr. I, 19, 7. Ceterum cf. ann. ad I, 24, 1.

6. *κατὰ τὸ Ἡράκλειον*] Accentum non mutavi, quamquam etiam fuere qui scribi vellent *Ἡρακλεῖον.* Vide cl. Lob. ad Phryn. p. 369. *Ἡράκλειον* scripsit quoque Poppo apud Thucyd. V, 66. Cf. eius dissert. de accentt. t. III, p. 152. Et eodem modo hoc vocabulum notatum vidi apud Xenophontem Hist. Graec. I, 3, 7 et Pausan. IV, 30, 1.

τοξοτῶν ἐς ἑβδομήκοντα· οἱ δὲ λοιποὶ κατέφυγον πρὸς τὸ
ἄγημα τὸ τῶν Μακεδόνων καὶ τοὺς ὑπασπιστὰς τοὺς βα-
σιλικούς. Κἀν τούτῳ Ἀλέξανδρος τοὺς μὲν αὐτοῦ φεύ- 9
γοντας κατιδὼν, τοὺς Θηβαίους δὲ λελυκότας ἐν τῇ διώξει
τὴν τάξιν, ἐμβάλλει ἐς αὐτοὺς συντεταγμένῃ τῇ φάλαγγι.
Οἱ δὲ ὠθοῦσι τοὺς Θηβαίους εἴσω τῶν πυλῶν· καὶ τοῖς 10
Θηβαίοις ἐς τοσόνδε ἡ φυγὴ φοβερὰ ἐγίγνετο, ὥστε διὰ
τῶν πυλῶν ὠθούμενοι ἐς τὴν πόλιν οὐκ ἔφθησαν συγκλεῖ-

---

7. *ἔστε μὲν ἐπί*] Edd. vett. et quattuor codd. *ἔστε μὲν πρός*. Schmied. e cod. F. pro *πρός* primus dedit *ἐπί*. Nec dubitavi hanc praepositionem recipere, cum apud Arrianum ne unum quidem locum meminerim legere, ubi *ἔστε* cum praepositione *πρός* coniunctum fuerit. Praepositioni *ἐπί* vero saepissime illa vocula adiuncta legitur. Vide modo I, 3, 2. I, 27, 8. II, 25, 2. V, 5, 5. VI, 1, 7. Cf. ann. ad VI, 7, 1. Contra ei dicitur *μέχρι πρός*, neque *μέχρις ἐπί*. Cf. I, 6, 24 *μέχρι πρὸς τὰ ὄρη*. V. Fritzschii Qu. Lucc. p. 63. Unum locum huic animadversioni adversantem afferat quispiam ex Hist. Ind. XLIII, 11 *καὶ ἔστε μὲν πρὸς ἀνίσχοντα ἥλιον ὁ πλοῦς αὐτῷ ἐγένετο*. Sed statim videbis, *ἔστε μέν* non pertinere ad *πρός*, sed referendum esse ad sequens *ἐγένετο*. Cf. Exp. I, 2, 11. *καὶ ἔστε μὲν ἀκροβολισμὸς ἦν —· ὡς δέ*. I, 4, 2 *ἔστε μὲν προήει — —· ὡς δέ*. II, 11, 6, 7 *ἔστε μὲν — ἐτύγχανεν — —· ὡς δέ*.

9. *τοὺς — αὐτοῦ φεύγοντας*] Ed. Basil. et Raphel. *τοὺς αὐτοῦ*. Paulo ante omnes edd. *κἂν* vel *κᾄν*. Sic etiam minus recte vulgo scribebatur *κᾀκεῖθεν* I, 27, 7. *κᾀκεῖ* II, 4, 1. V, 8, 8. *κᾀκεῖνο* III, 25, 11. *κᾀγώ* IV, 28, 4 *κᾀνταῦθα* VII, 2, 1.

10. *οἱ δὲ ὠθοῦσι τούς*] Edd. ad unam omnes *οἱ δὲ ὠθοῦσιν τούς*. Noli tamen putare, sic ab Arriano ipso scriptum esse. Error ab editore Basileensi commissus a recentioribus editoribus non est correctus. Vide praefat. et ann. ad I, 5, 17. — Mox ed. Basil. *ὠξούμενοι*.

ὥστε — ἔφθησαν συγκλεῖσαι] Ter praeter hunc locum verbum *φθάσαι* cum infinitivo constructum vidimus in Expeditione, I, 19, 17 *ἔφθασαν καταφυγεῖν*. III, 18, 15 *ὥστε ἔφθη ἀφικέσθαι*. VI, 15, 11 *ὥστε ἔφθη γενέσθαι*. Quibus adde Tact. c. XLII. *ἔφθην δηλῶσαι*. Longe frequentior est constructio cum participio. Vide modo I, 13, 4. II, 22, 4. III, 17, 8. III, 20, 3. IV, 13, 4. IV, 24, 3. V, 14, 4. V, 24, 11. VI, 6, 11. VI, 18, 9. VII, 22, 1.

11 σαι τὰς πύλας· ἀλλὰ συνεισπίπτουσι γὰρ αὐτοῖς εἴσω τοῦ τείχους ὅσοι τῶν Μακεδόνων ἐγγὺς φευγόντων εἴχοντο, ἅτε καὶ τῶν τειχῶν διὰ τὰς προφυλακὰς τὰς πολλὰς ἐρή-
12 μων ὄντων. Καὶ παρελθόντες εἰς τὴν Καδμείαν οἱ μὲν ἐκεῖθεν κατὰ τὸ Ἀμφεῖον σὺν τοῖς κατέχουσι τὴν Καδμείαν ἐξέβαινον ἐς τὴν ἄλλην πόλιν, οἱ δὲ κατὰ τὰ τείχη ἐχόμενα ἤδη πρὸς τῶν συνεισπεσόντων τοῖς φεύγουσιν ὑ-
13 περβάντες ἐς τὴν ἀγορὰν δρόμῳ ἐφέροντο. Καὶ ὀλίγον μέν τινα χρόνον ἔμειναν οἱ τεταγμένοι τῶν Θηβαίων κατὰ τὸ Ἀμφεῖον· ὡς δὲ πανταχόθεν αὐτοῖς οἱ Μακεδόνες καὶ Ἀλέξανδρος ἄλλοτε ἄλλῃ ἐπιφαινόμενος προσέκειντο, οἱ

---

11. *συνεισπίπτουσι*] Ita plures codd. Gronovii cum Augustano Vulcanii. *συνεσπίπτουσι* rell. codd. et edd. Venet. ac Basil. Unde mirum sane, cur Vulcanio placuerit scribere *συνεμπίπτουσι*. Vide paulo infra *συνεισπεσόντων*. Cf. I, 8, 14 *ἐπεισπίπτοντες*. I, 22, 7 *μὴ συνεισπέσοιεν*. VI, 7, 8 *ξυνεισπεσόντων*. Quibus adde quae in praefatione de usu formarum *εἰς* et *ἐς* diximus.

12. *καὶ παρελθόντες*] Hanc scripturam iam Gronovio ex cod. F. receptam probavit Schmiederus. *καὶ παρελθόντων* edd. vett. cum rell. codd. Gronovii. Recte conferri iussit Gronovius I, 22, 6 *καὶ πολλοὺς — ἐμπεσόντας, τοὺς μὲν ὑπὸ σφῶν καταπατηθέντας διαφθαρῆναι, τοὺς δέ — βαλλομένους*. Ceterum cf. ann. ad III, 25, 12 et V, 20, 15.

κατὰ τὸ Ἀμφεῖον] Sic constanter hic et infra omnes codices et editiones. Unde non audiendum esse arbitror Morum ad Xenoph. Hist. Gr. V, 4, 8 coniicientem *Ἀμφιεῖον*, quod ibi contra omnium fere codicum auctoritatem receperunt recentiores editores, non satis perpensis, ut videtur, iis quae cl. Lobeckius monuit ad Phrynich. p. 372. — Mox rursus omnes editiones *κατέχουσιν τήν*.

13. *ἄλλοτε ἄλλῃ ἐπιφαινόμενος*] Edd. omnes *ἄλλο τε*. Ceterum cf. VI, 6, 9 *καὶ αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου ἄλλοτε ἄλλῃ ἐπιφαινομένου*.

ἐς τὸ πεδίον ἐξέπιπτον] In cod. F. invenit Gronovius scripturam sane mirandam *ἐς τὸ στρατόπεδον*, quam, ut integram illius codicis famam atque auctoritatem servaret, his fere argumentis defendere studuit. Bis meminisse Arrianum *στρατοπέδου* Alexandri; huc confugisse equites, seu via ipsa illuc eos ferente, seu quod animadvertissent, non esse admodum efferatos Macedonas. At neminem spero fore qui istis rationibus motus vulgatam scripturam mutare conetur. Neque magis cuiquam placebit coniectura Gro-

μὲν ἱππεῖς τῶν Θηβαίων διεκπεσόντες διὰ τῆς πόλεως ἐς τὸ πεδίον ἐξέπιπτον, οἱ δὲ πεζοὶ ὡς ἑκάστοις προὐχώρει
ἐσώζοντο. Ἔνθα δὴ ὀργῇ οὐχ οὕτως τι οἱ Μακεδόνες, 14
ἀλλὰ Φωκεῖς τε καὶ Πλαταιεῖς καὶ οἱ ἄλλοι δὲ Βοιωτοὶ οὐδὲ ἀμυνομένους ἔτι τοὺς Θηβαίους οὐδενὶ κόσμῳ ἔκτεινον, τοὺς μὲν [ἄλλους] ἐν ταῖς οἰκίαις ἐπεισπίπτοντες, οὓς δὲ καὶ ἐς ἀλκὴν τετραμμένους, τοὺς δὲ καὶ πρὸς ἱεροῖς ἱκετεύοντας, οὔτε γυναικῶν οὔτε παίδων φειδόμενοι.

IX. Καὶ πάθος τοῦτο Ἑλληνικὸν μεγέθει τε τῆς ἁλούσης πόλεως καὶ ὀξύτητι τοῦ ἔργου, οὐχ ἥκιστα δὲ τῷ παραλόγῳ ἔς τε τοὺς παθόντας καὶ τοὺς δράσαντας, οὐ μεῖον

---

novii ἐξίππευον pro vulgato ἐξέπιπτον, collatis simillimis IV, 23, 7 κατὰ τὰς πύλας ὡς ἐπὶ τὰ ὄρη ἐκπίπτουσιν ἐκ τῆς πόλεως.

14. οὐχ οὕτως τι] Sic codd. Gronovii omnes itemque cod. Aug. Vulcanii. οὐχ ὅπως τι edd. Basil. Vulc. Blanc. At vide V, 21, 5 οὐχ οὕτω τι Ἀλέξανδρον, ὡς τὸν Πῶρον. Cf. IV, 8, 8 οὕτω τι μεγάλα. Unde suspiceris etiam nostro loco scribendum esse οὕτω τι. Sed tamen mutare quidquam contra libros non ausim. Cf. Xen. Apol. Socr. I, 10 οὕτως δέ. Vide Bornem. ad Xen. Conviv. III, 1 et VIII, 35 et de σ finali quae in universum disputavit Voss. ad Hom. hymn. in Cer. p. 51. Formas οὐχ οὕτως et οὐχ ὅπως confusas vide apud Xen. Hist. Gr. II, 4, 14.

τοὺς μὲν [ἄλλους] — οὓς δέ — τοὺς δέ] Edd. vett. et quattuor codd. Gronovii hunc locum ita exhibent, τοὺς μὲν — τοὺς δὲ — τοὺς δέ, simplicius sine dubio, neque minus apte. Nihilominus tamen malui hoc loco sequi codicis F auctoritatem, cum Arrianus orationem tali vel simili ratione variatam adamasse videatur. Cf. I, 5, 21 τῇ μὲν — τῇ δέ, sed III, 18, 12 τῇ μὲν — ἄλλῃ δέ. II, 8, 11 πῇ μὲν — ἔπειτα. V, 21, 10 τοὺς μὲν πολλοὺς — ἤδη δέ τινας — τοὺς δέ. VI, 4, 3 τοὺς μὲν ἐνδιδόντας — ἤδη δέ τινας καὶ ἐς ἀλκὴν χωρήσαντας. VI, 9, 12 τοὺς μέν τινας — καὶ τόν γε ἡγεμόνα· ἄλλον δέ — καὶ ἄλλον — τὸν δέ. Vid. intpp. ad Soph. Antig. v. 63. Herm. ad Vig. p. 701. Ne vero quis temeritatis me accuset, interim uncis inclusi vocem ἄλλους, quia geminum huius locutionis exemplum non inveni. Num forte pro τοὺς μὲν ἄλλους scribendum ἄλλους μέν? Formam οὓς δέ non solum tuentur quae collegit Fischerus ad Weller. I, p. 332, verum etiam ipse Arrianus, ut qui dixerit III, 24, 2 πολλοὺς μὲν ἀπέκτεινεν, — οὓς δέ τινας — τετραμμένους, et VI, 17, 2

τι τοὺς ἄλλους Ἕλληνας ἢ καὶ αὐτοὺς τοὺς μετασχόντας
2 τοῦ ἔργου ἐξέπληξε. Τὰ μὲν γὰρ περὶ Σικελίαν Ἀθηναίοις ξυνενεχθέντα, εἰ καὶ πλήθει τῶν ἀπολομένων οὐ μείονα τὴν ξυμφορὰν τῇ πόλει ἤνεγκεν, ἀλλὰ τῷ τε πόῤῥω ἀπὸ τῆς οἰκείας διαφθαρῆναι αὐτοῖς τὸν στρατὸν, καὶ τὸν πολὺν ξυμμαχικὸν μᾶλλον ἢ οἰκεῖον ὄντα, καὶ τῷ τὴν πόλιν αὐτοῖς περιλειφθῆναι, ὡς καὶ ἐς ὕστερον ἐπὶ πολὺ τῷ πολέμῳ ἀντισχεῖν Λακεδαιμονίοις τε καὶ τοῖς ξυμμάχοις καὶ μεγάλῳ βασιλεῖ πολεμοῦντας, οὔτε αὐτοῖς τοῖς

τὰς μὲν — κατέσκαψεν· — εἰς ἃς δὲ φρουρὰς εἰσήγαγε. — Pro ἱεροῖς ed. Basil. habet ἱερεῖς.

C. IX. ἢ καὶ αὐτούς] Mediam vocem reiecit Schmiederus, quia in codice F eam non viderat Gronovius. Sed sincera est vulgata. Sic enim est vertendum: *non minus ceteros Graecos, quam et illos ipsos terruit, qui huius defectionis participes fuerant.* Ceterum cf. Him Eclog. II, p. 56 οὕτω καὶ Θήβας ἀνήρπασεν. Ἔπεσε πόλις ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος μέσης, φθάσαντος τῆς φήμης τοῦ πτώματος.

2. τὰ μὲν γὰρ περὶ Σικελίαν] Ed. Basil. περὶ Σικελίας. Eadem paulo ante τοῦ ἔργους, et mox infra ἀπολωμένων.

εἰ καὶ — ἀλλὰ τῷ τε] Nonne potius ἀλλὰ τῷ γε —? Sic enim loqui amat Arrianus, ut IV, 15, 4 εἰ δὲ ἀπαξιοῖ — γῆμαι —, ἀλλὰ τῶν γε σατραπῶν. VII, 1, 6 εἰ καὶ μὴ ἄλλῳ τῳ, ἀλλ' αὐτόν γε αὑτῷ ἐρίζοντα. Hist. Ind. XXXIV, 2 καίπερ ἀπιστέων — ἀλλὰ ἐχάρη γε. Quibus adiungi etiam potest quod dixit IV, 10, 5 εἰ καὶ μὴ παρ' ἄλλους, παρά γε Ἀθηναίους, et Hist. Ind. IV, 17 ὅστις δὲ οἶδε — ἀλλὰ οὐ πολλούς που οἶδε. Neque multum differt ἀλλά γε ab initio enunciati positum V, 26, 9 ἀλλὰ ἡμεῖς γε — ἀφίγμεθα. Particulas γε et τε saepe in editione Basileensi confusas esse ob duplicem formam litterae γ, demonstravimus ad V, 4. 10.

καὶ τὸν πολὺν ξυμμαχικόν — ὄντα] Ed. Bas. τὴν πολύν. Ad τὸν πολύν supple ex praecedentibus στρατόν. — Mox pro περιλειφθῆναι in edit. Basil. legitur περιληφθῆναι. De expeditione, quam hic memorat Arrianus, vide Wernsd. ad Himer. Eclog. II, p. 52.

τὴν ἐπὶ τῷ πάθει ἔκπληξιν — παρέσχε] Etiam medium verbi παρασχεῖν hoc loco bene haberet; quomodo dixit Pausan. III, 5, 8 Ἀθηναίοις δεῖμα αἱ διοσημεῖαι παρεῖχοντο, Xen. Hier. I, 6 εἰ τὰ ἐν τῷ ἐγρηγορέναι σαφεστέρας ἡμῖν τὰς αἰσθήσεις παρέχεται, et Arr. VI, 14, 9 ἐμβαλὼν δὲ τὸ πᾶν ὕδωρ Ἀκεσίνην παρέχεται καλούμενον, ubi vide ann. crit.

παθοῦσιν ἴσην τὴν αἴσθησιν τῆς ξυμφορᾶς προσέθηκεν, οὔτε τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι τὴν ἐπὶ τῷ πάθει ἔκπληξιν ὁμοίαν παρέσχε. Καὶ τὸ ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς αὖθις Ἀθη- 3
ναίων πταῖσμα ναυτικόν τε ἦν, καὶ ἡ πόλις οὐδὲν ἄλλο ὅτι μὴ τῶν μακρῶν τειχῶν καθαιρέσει καὶ νεῶν τῶν πολλῶν παραδόσει καὶ στερήσει τῆς ἀρχῆς ἐς ταπεινότητα ἀφικομένη, τό τε σχῆμα τὸ πάτριον ὅμως ἐφύλαξε καὶ τὴν δύναμιν οὐ διὰ μακροῦ τὴν παλαιὰν ἔλαβεν· ὥς τά 4
τε μακρὰ τείχη ἐκτειχίσαι, καὶ τῆς θαλάσσης αὖθις ἐπι-

---

3. τὸ ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς πταῖσμα] ›*Clades ad Aegos potamos accepta.* Eodem vocabulo de eadem re utitur I, 16, 6 ὅτι αἴτιος ἐδόκει τοῦ τότε πταίσματος I, 18, 11 οὐ παρὰ μέγα ἔσεσθαι τὸ πταῖσμα. III, 22, 6 ἐπὶ Γρανικῷ πταῖσμα συνέβη τὸ ἱππικόν. Eandem significationem continet vox πάθος. IV, 2, 10 καί τινες καὶ ἀπὸ τοῦ πάθους αὐτοῦ διαφυγόντες, et πάθημα I, 12, 5 τὰ Κλεάρχου τε καὶ τῶν — ἁλόντων παθήματα. Sic dixit etiam Pausan. I, 3, 3 καὶ τὸ πταῖσμα Λακεδαιμονίων ἐν Λεύκτροις, ubi nollem ex Pausaniae l. IX, 6, 2 tamquam similem protulisset locutionem Siebelisius, τὸ ἔργον τὸ ἐν Λεύκτροις. Comparari possunt quae dixit Himerius Ecl. I, p. 26 τὰ Ἠλεῖα δυστυχήματα. Ibid. τὸ πτῶμα τὸ Φωκικόν. Et p. 36 τὸ δρᾶμα τὸ Φωκικόν.

τό τε σχῆμα τὸ πάτριον] Satis apte Vulcanius: *formam tamen decoremque patrium retinuit.* Cf. Himer. Ecl. II, p. 50 παρεχωρήσαμεν τοῦ πατρίου σχήματος. Plat. Menex. p. 249, A ἐν πατρὸς σχήματι καταστᾶσα ἡ πόλις. Vide Heind. ad Plat. Phaedon. p. 91, D. — Quod paullo ante dixit Arrianus νεῶν τῶν πολλῶν παραδόσει, in eo, ut equidem censeo, nemo offendet, quamquam Gronovius maluit legi νεῶν τῶν πολεμικῶν. Unde sua hauserit Arrianus, iam Raphelius indicavit, nimirum ex Xenophontis Hist. Gr. II, 2, 20 cuius verba hic integra adscribo: ἐφ' ᾧ τά τε μακρὰ τείχη καὶ τὸν Πειραιᾶ καθελόντας καὶ τὰς ναῦς πλὴν δώδεκα παραδόντας — — Λακεδαιμονίοις ἕπεσθαι.

τὴν παλαιὰν ἔλαβεν] ›Forte τὴν πάλαι ἀνέλαβεν, quum et oratio id postulet, et amet ita Arrianus loqui. Sic I, 12, 4 τῶν πάλαι ἔργων, et I, 17, 4 νόμοις τοῖς πάλαι. II, 3, 2 Γόρδιον εἶναι τῶν πάλαι Φρυγῶν ἄνδρα. Et II, 14, 3 ἐς βεβαίωσιν τῆς πάλαι οὔσης φιλίας. III, 18, 19 αὕτη Περσῶν τῶν πάλαι τιμωρία. III, 26, 1 τῆς τε φιλίας τῆς πάλαι εἵνεκα. V, 19, 3 ἄλλην χώραν πρὸς τῇ πάλαι οὔσῃ προσέθηκε. Certe versio has voces proprie explicat. Sed Mss. omnes vulgatum firmant.‹ *Gronov.* Recepit hanc Gronovii

κρατῆσαι, καὶ τοὺς τότε φοβεροὺς σφισι Λακεδαιμονίους
καὶ παρ' ὀλίγον ἐλθόντας ἀφανίσαι τὴν πόλιν αὐτοὺς ἐν
5 τῷ μέρει ἐκ τῶν ἐσχάτων κινδύνων διασώσασθαι. Λακε-
δαιμονίων τε αὖ τὸ κατὰ Λεῦκτρα καὶ Μαντίνειαν πταῖ-
σμα τῷ παραλόγῳ μᾶλλόν τι τῆς ξυμφορᾶς ἢ τῷ πλήθει
6 τῶν [τε] ἀπολομένων τοὺς Λακεδαιμονίους ἐξέπληξεν· ἥ
τε ξὺν Ἐπαμεινώνδᾳ Βοιωτῶν καὶ Ἀρκάδων γενομένη προσ-
βολὴ πρὸς τὴν Σπάρτην καὶ αὐτὴ τῷ ἀήθει τῆς ὄψεως
μᾶλλον ἢ τῇ ἀκριβείᾳ τῶν κινδύνων αὐτούς τε τοὺς Λα-
κεδαιμονίους καὶ τοὺς ξυμμετασχόντας αὐτοῖς τῶν τότε
7 πραγμάτων ἐφόβησεν. Ἡ δὲ δὴ Πλαταιέων ἅλωσις τῆς

---

coniecturam Schmiederus. Nec multum abest quin mihi etiam probetur. At vide ann. ad III, 1, 6 et ad IV, 28, 13. Cf. Xen. Cyrop. V, 1, 1 *ταύτην ἐκέλευσεν ὁ Κῦρος διαφυλάττειν τὸν Ἀράσπην, ἕως ἂν αὐτὸς λάβῃ*, ubi si compositum *ἀναλάβῃ* positum esset, nihil esset quod obiiceretur.

4. *αὐτοὺς ἐν τῷ μέρει — διασώσασθαι*] Bene Vulcanius: *ut Lacedaemonios — — ipsi vicissim e summis periculis conservarint.* Cf. VII, 9, 7 *ὡς ἀντὶ τοῦ φόρους τελεῖν Ἀθηναίοις καὶ ὑπακούειν Θηβαίων παρ' ἡμῶν ἐν τῷ μέρει ἐκείνους τὴν ἀσφάλειάν σφισι πορίζεσθαι.* Vide ann. ad III, 26, 7.

5. *αὖ τὸ κατὰ Λεῦκτρα*] Male in ed. Bas. habet quod legitur *αὐτό* (vid. ann. ad VI, 3, 2) et paullo infra *Μαντίαν* pro *Μαντίνειαν*. Recte autem edd. Bas. Vulc. et Blanc. praebent *κατὰ Λεῦκτρα καὶ Μαντίνειαν*. E Gronovii editione in omnes recentiores transiit *κατὰ τὰ Λεῦκτρα*, articulo ex ultima praepositionis syllaba progenito. Eundem typothetarum errorem notavimus ad I, 12, 9. E contrario peccatum est II, 11, 14.

τῶν [τε] ἀπολομένων] Uncis inclusi particulam *τε*, quae, quamquam in omnibus editionibus legitur, tamen nescio quo referri debeat. Non ineptum foret, si legeretur *γε*. Cf. VI, 4, 1 *οὕτω δὴ πλέων τρίτῃ γε ἡμέρᾳ κατέσχεν.* Vide Voss. ad Hymn. in Cer. p. 10. Herm. ad Eurip. Med. 480.

6. *τῷ ἀήθει τῆς ὄψεως*] Cf. Suid. s. v. *ἀνασοβηθείς· τοὺς δὲ ἵππους εἶναι ἀγρίους ὑπό τε τῷ ἀήθει τοῦ δεσμοῦ καὶ ὑπὸ τοῦ ἀπηρτημένου βέλους*, ubi non dubito quin scribendum sit *ἀγρίους τῷ τε ἀήθει — καὶ ὑπό —*. Fragmentum hoc ex Arriani quodam opere desumtum esse testis est ipse Suidas s. v. *διαφορῆσαι*.

τῇ ἀκριβείᾳ τῶν κινδύνων] Sic recte iam Gronovius e cod. F et

πόλεως τῇ σμικρότητι τῶν ἐγκαταληφθέντων, ὅτι οἱ πολλοὶ αὐτῶν διαπεφεύγεσαν πάλαι ἐς τὰς Ἀθήνας, οὐ μέγα πάθημα ἐγένετο. Καὶ ἡ Μήλου καὶ Σκιώνης ἅλωσις, νη- 8
σιωτικά τε πολίσματα ἦν καὶ τοῖς δράσασιν αἰσχύνην μᾶλλόν τι προσέβαλεν, ἢ ἐς τὸ ξύμπαν Ἑλληνικὸν μέγαν τὸν παράλογον παρέσχε. Θηβαίοις δὲ τὰ τῆς ἀποστάσεως 9
ὀξέα καὶ ξὺν οὐδενὶ λογισμῷ γενόμενα, καὶ ἡ ἅλωσις δι' ὀλίγου τε καὶ οὐ ξὺν πόνῳ τῶν ἑλόντων ξυνενεχθεῖσα, καὶ ὁ φόνος πολὺς, οἷα δὴ ἐξ ὁμοφύλων τε καὶ παλαιὰς ἀπεχθείας ἐπεξιόντων, καὶ ὁ τῆς πόλεως παντελὴς ἀνδραποδισμὸς, δυνάμει τε καὶ δόξῃ ἐς τὰ πολέμια τῶν τότε

---

uno alio codd. Florr. atque cod. Aug. Vulcanii. In editionibus veteribus et reliquis codicibus legebatur, quod nulla ratione defendi potest, τῇ ἀκριβείᾳ τοὺς κινδύνους.

7. τῶν ἐγκαταληφθέντων] In edd. vett. et plurimis codicibus Gronovii legebatur τῶν καταληφθέντων. Scripturam, quam cum Schmiedero probavimus, solus suppeditavit cod. F. Sed, id quod maioris momenti est, ipse Arrianus eam ut unice veram commendat. Vid. ann. ad I, 6, 21.

8. ἡ Μήλου καὶ Σκιώνης ἅλωσις] Ed. Bas. ἡ Μίλου καὶ Συκιώνης. Mox in eadem minus recte expressum est προσέβαλλεν. Cf. I, 23, 3. VI, 6, 7.

νησιωτικά τε πολίσματα ἦν —] Ἀνακολούθως hoc loco scripsisse Arrianum facile intelligitur. cf. Hemst. ad Lucian. t. I, p. 493. Koen. ad Greg. Corinth. p. 86 sqq. Wernsd. ad Himer. Ecl. XIII. p. 210. Cum autem omnia ista verba νησιωτικά τε πολίσματα ἦν καὶ nihil fere ad rem facere viderem, olim in mentem venit, ea ut a glossatoris manu profecta uncis includere. Nunc tamen aut nihil sollicitandum existimo, aut, si quid mutandum sit, scribam omissa particula καί: νησιωτικὰ δὲ πολίσματα ἦν, quae verba tum παρενθετικῶς interiecta videantur. Cf. Himer. Orat. I, p. 346 ἰδεῖν — τὸν Φίλιππον (ἦν δὲ ὑπηνήτης ἔτι) — ἰδοῦσι δέ. Et similia quoque sunt quae apud ipsum Arrianum leguntur I, 26, 6.

9. παλαιὰς ἀπεχθείας ἐπεξιόντων] In edd. ante Gronovium legebatur παλαιᾶς ἀπεχθείας. Retulerunt igitur haec verba ad praepositionem ἐξ. At pendent a verbo ἐπεξιόντων, quomodo dixit Diod. Sic. I, 77 ἐπεξιέναι τὴν ἀνομίαν. Neque aliter intelligam verba Herodoti VIII, 143 ἀλλὰ θεοῖσί τε συμμάχοισι πίσυνοί μιν ἐπέξιμεν ἀμυνόμενοι.

προεχούσης ἐν τοῖς Ἕλλησιν, οὐκ ἔξω τοῦ εἰκότος εἰς μῆ-
10 νιν τὴν ἀπὸ τοῦ θείου ἀνηνέχθη· ὡς τῆς τε ἐν τῷ Μη-
δικῷ πολέμῳ προδοσίας τῶν Ἑλλήνων διὰ μακροῦ ταύ-
την δίκην ἐκτίσαντας Θηβαίους, καὶ τῆς Πλαταιέων ἔν τε
ταῖς σπονδαῖς καταλήψεως, καὶ τοῦ παντελοῦς ἀνδραπο-
δισμοῦ τῆς πόλεως, καὶ τῆς τῶν παραδόντων σφᾶς Λα-
κεδαιμονίοις οὐχ Ἑλληνικῆς γενομένης διὰ Θηβαίους σφα-
γῆς, καὶ τοῦ χωρίου τῆς ἐρημώσεως, ἐν ὅτῳ οἱ Ἕλληνες
παραταξάμενοι Μήδοις ἀπώσαντο τῆς Ἑλλάδος τὸν κίν-
11 δυνον· καὶ ὅτι Ἀθηναίους αὐτοὶ τῇ ψήφῳ ἀπώλλυον, ὅτε
ὑπὲρ ἀνδραποδισμοῦ τῆς πόλεως γνώμη προὐτέθη ἐν τοῖς
12 Λακεδαιμονίων ξυμμάχοις, Ἐπεὶ καὶ πρὸ τῆς ξυμφορᾶς
πολλὰ ἀπὸ τοῦ θείου ἐπισημῆναι ἐλέγετο, ἃ δὴ ἐν μὲν
τῷ παραυτίκα ἠμελήθη· ὕστερον δὲ ἡ μνήμη αὐτὰ ἐς λο-
γισμὸν τοῦ ἔκπαλαι ἐπὶ τοῖς ξυνενεχθεῖσι προσημανθῆναι
13 ἀνήνεγκε. Τοῖς δὲ μετασχοῦσι τοῦ ἔργου ξυμμάχοις, οἷς
δὴ καὶ ἐπέτρεψεν Ἀλέξανδρος τὰ κατὰ τὰς Θήβας δια-

τῶν τότε προεχούσης] Edd. vett. τῶν τότε προεχόντων. »Nihil cohaeret aut convenit. Lege προεχούσης, nempe πόλεως, quod praecedit, et constructio est πόλεως προεχούσης τῶν τότε πόλεων. Sic omnes manuscripti. Sic versio Vulcanii, qui etiam postea id ex Augustano annotavit.« *Gronov.* Remotum appositionis locum ne miremur. Vid. ann. ad VI, 15, 2.

10. ταύτην δίκην ἐκτίσαντας] Fuit, cum scriptum mallem ταύτην τὴν δίκην. At cf. Plat. Phileb. p. 15, C ταύτην φήμην παρέδοσαν. Thucyd. I, 55 αἰτία δὲ αὕτη πρώτη ἐγένετο. Qui plura cupit, is adeat Goelleri Indic. IV. ad Thucyd. t. II, p. 566 et Bernhard. Wiss. Synt. p. 319. Erravit Siebel. ad Paus. X, 2, 2.

τῶν παραδόντων σφᾶς] Cod. Aug. Vulcanii et unus codd. Florr. σφᾶς αὐτούς. Quae ultima vox quamquam non omnino necessaria tamen a Gronovio non erat cum tanto clamore explodenda. Nam si in Arriani morem loquendi paulo accuratius inquisiisset, non scripturus fuisset, Vulcanium plus aequo probasse codicis sui auctoritatem. Utrumque pronomen coniunctum vide III, 23, 9 παρέδοσαν σφᾶς αὐτούς (cf. IV, 17, 10, ubi eadem verba recurrunt). IV, 19, 3 ἀνεῖλκον σφᾶς αὐτούς. IV, 19, 7 ἐνέδοσαν σφᾶς αὐτούς (cf. III, 24, 6). IV, 27, 6 ἐνδώσουσι σφᾶς αὐτούς. IV, 29, 1 σφᾶς τε αὐτοὺς ἐνδιδόντες. VI, 22, 2 σφᾶς τε αὐτοὺς ἐνδιδόντες.

θεῖναι, τὴν μὲν Καδμείαν φρουρᾷ κατέχειν ἔδοξε, τὴν πό-
λιν δὲ κατασκάψαι εἰς ἔδαφος, καὶ τὴν χώραν κατανεῖμαι
τοῖς ξυμμάχοις, ὅση μὴ ἱερὰ αὐτῆς· παῖδας δὲ καὶ γυναῖ- 14
κας καὶ ὅσοι ὑπελείποντο Θηβαίων, πλὴν τῶν ἱερέων τε
καὶ ἱερειῶν καὶ ὅσοι ξένοι Φιλίππου ἢ Ἀλεξάνδρου ἢ
ὅσοι πρόξενοι Μακεδόνων ἐγένοντο, ἀνδραποδίσαι. Καὶ 15
τὴν Πινδάρου δὲ τοῦ ποιητοῦ οἰκίαν καὶ τοὺς ἀπογόνους
τοῦ Πινδάρου λέγουσιν ὅτι διεφύλαξεν Ἀλέξανδρος αἰδοῖ
τῇ Πινδάρου· ἐπὶ τούτοις Ὀρχόμενόν τε καὶ Πλαταιὰς
ἀναστῆσαί τε καὶ τειχίσαι οἱ ξύμμαχοι ἔγνωσαν.

X. Ἐς δὲ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας ὡς ἐξηγγέλθη τῶν
Θηβαίων τὸ πάθος, Ἀρκάδες μὲν ὅσοι βοηθήσοντες Θη-
βαίοις ἀπὸ τῆς οἰκείας ὡρμήθησαν, θάνατον κατεψηφί-
σαντο τῶν ἐπαράντων σφᾶς ἐς τὴν βοήθειαν. Ἠλεῖοι δὲ 2
τοὺς φυγάδας σφῶν κατεδέξαντο, ὅτι ἐπιτήδειοι Ἀλεξάν-
δρῳ ἦσαν. Αἰτωλοὶ δὲ πρεσβείας σφῶν κατὰ ἔθνη πέμ- 3
ψαντες ξυγγνώμης τυχεῖν ἐδέοντο, ὅτι καὶ αὐτοί τι πρὸς

VII, 14, 17 *σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ τὰ ὅπλα ἀνέθεσαν.* Simplici *σφᾶς* usus est in eadem locutione I, 17, 1 *ἐνεχείριζον σφᾶς.* III, 17, 2 *ἐνέδοσαν σφᾶς* III, 20, 3 *σφᾶς ἐνεδίδοσαν.* IV, 3, 10 *ἐνεχείρισαν σφᾶς.* V, 24, 9 *ὅσοι ἑκόντες σφᾶς ἐνέδοσαν.* VI, 4, 3 *ἐνδιδόντας σφᾶς.* VI, 8, 3 *ὅσοι — σφᾶς ἐνδιδοῖεν.* Cf. Krueg. ad Dionys. p. 340 et Goell. ad Thucyd. VIII, 14.

11. *αὐτοὶ — ἀπώλλυον*] Ed. Basil. *αὐτόν.*

13. *κατασκάψαι εἰς ἔδαφος*] Respexisse hunc locum videtur Suidas s. v. *Πίνδαρος· Ἀλέξανδρόν φασιν — εἰς ἔδαφος κατασκάψαι — καὶ πλὴν ἱερῶν τε καὶ ἱερέων* (sic) *τοὺς ἄλλους ἀνδραποδίσαι· καὶ τὴν Πινδάρου δὲ τοῦ ποιητοῦ τὴν οἰκίαν καὶ τοὺς ἐκγόνους τοῦ Πινδάρου — ἀπαθεῖς ἐφύλαξαν, αἰδοῖ τῇ τοῦ Πινδάρου.* Cf. eundem s. v. *Ἀλέξανδρος.*

C. X. 2. *ὅτι ἐπιτήδειοι Ἀλεξάνδρῳ ἦσαν*] Edd. vett. *ἐπιτήδειοι Ἀλεξάνδρου.* Alteram scripturam praebuerunt omnes quos adhibuit codices Gronovius. Recte conferri iubet idem I, 25, 8 *πρὶν καὶ ἐπιτηδειότερον γενόμενον τοῖς Θετταλοῖς.* IV, 14, 2 *ἐς τὰ μάλιστα ἐπιτήδειος ἦν τῷ Καλλισθένει.* V, 28, 8 *καὶ μάλιστα τοὺς ἐπιτηδείους αὐτῷ ξυναγαγών.* VI, 13, 14 *τοῦτον ἐπιτηδειότερον — Ἀλεξάνδρῳ γενέσθαι.* Quibus addi possunt plura exempla, ut I, 10, 5 *ἐπιτηδειοτάτους Ἀλεξάνδρῳ.*

4 τὰ παρὰ τῶν Θηβαίων ἀπαγγελθέντα ἐνεωτέρισαν. Ἀθη-
ναῖοι δὲ, μυστηρίων τῶν μεγάλων ἀγομένων, ὡς ἧκόν τι-
νες τῶν Θηβαίων ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἔργου, τὰ μὲν μυστήρια
ἐκπλαγέντες ἐξέλιπον, ἐκ δὲ τῶν ἀγρῶν ἐσκευαγώγουν ἐς
5 τὴν πόλιν. Ὁ δῆμος δὲ ἐς ἐκκλησίαν συνελθὼν, Δημά-
δου γράψαντος δέκα πρέσβεις ἐκ πάντων Ἀθηναίων ἀπο-
λεξάμενος, πέμπει παρὰ Ἀλέξανδρον οὕστινας ἐπιτηδειο-
τάτους Ἀλεξάνδρῳ ἐγίγνωσκον, ὅτι τε σῶος ἐξ Ἰλλυριῶν
καὶ Τριβαλλῶν ἐπανῆλθε, χαίρειν τὸν δῆμον τῶν Ἀθη-

---

3. *ξυγγνώμης τυχεῖν ἐδέοντο*] Plane ita Diodor. Sic. XVII, 76. *ἄνδρας ἀπέστειλαν δεόμενοι τυχεῖν συγγνώμης.* Paulo aliter idem XVII, 73 *ἀξιοῦντες αὐτοῖς δοῦναι συγγνώμην ἐπὶ τοῖς ἠγνοημένοις.*

4. *τὰ μὲν μυστήρια ἐκπλαγέντες ἐξέλιπον*] Hanc rem respexit Himerius cum scribebat in Ecl. II, p. 44 *ἡμεῖς γὰρ* (sc. *οἱ Ἀθηναῖοι*) *Θηβαίων πεσόντων τὴν τελετὴν ἀπεκλείσαμεν, ἵνα μὴ τοῖς Θηβαίων θρήνοις ἀντιβοῶμεν* (? *ἀντιβοῷμεν*) *ἴακχον.* Cum quibus consentit Plutarchus vit. Alex. c. XIII *καὶ γὰρ τὴν τῶν μυστηρίων ἑορτὴν ἐν χεροῖν ἔχοντες ὑπὸ πένθους ἀφῆκαν καὶ τοῖς καταφυγοῦσιν ἐπὶ τὴν πόλιν ἁπάντων μετεδίδοσαν τῶν φιλανθρώπων.*

5. *δέκα πρέσβεις — ἐπιλεξάμενος*] Sic edd. vett. cum quattuor codd. Gronovii. *ἀπολεξάμενος* Schmiederus e cod. F. At cum nunquam Arrianus dixerit *ἀπολέγεσθαι* cum significatione eligendi, et hoc loco vix credibile est ita dixisse. Praeter exempla ad prooem. allata considera haec, III, 21, 3. IV, 25, 6. IV, 29, 7. V, 2, 3. V, 9, 5. V, 12, 3. V, 20, 17. Eandem fere significationem habet quoque activum *ἐπιλέξαι*, ut III, 29, 8. IV, 28, 13. V, 2, 5 et centenis aliis locis.

οὕστινας — ἐγίγνωσκον] Facilis esset mutatio *οὕστινας — ἐγίγνωσκεν.* Sed talis structurae mutatio Graecis quasi legitima est. Vid. annot. ad I, 21, 7.

ὅτι τε σῶος — ἀπαγγελοῦντας] Compositionem verborum paulo perversiorem recte expedivit Vulcanius locum ita interpretatus: *qui quod ab Illyriis et Triballis incolumis rediisset, publicam ei Atheniensium laetitiam, quamvis non tempestive, significarent.* Verba enim *οὐκ ἐν καιρῷ* adverbii loco posita pertinent ad *χαίρειν.* Similiter a verbo suo distractum vide adverbium V, 8, 3 *καὶ ἐδέχετο Ταξίλης — καὶ αὐτοὶ οἱ ταύτῃ Ἰνδοὶ φιλίως.* Lenius tamen flueret oratio, si verba in hunc modum collocata essent: *πέμπει οὕστινας — ἐγίγνωσκον, ἀπαγγελοῦντας, καίπερ οὐκ ἐν καιρῷ ὅμως χαίρειν τὸν δῆμον, ὅτι τε ἐπανῆλθε καὶ ὅτι — ἐτιμωρήσατο.*

ναίων οὐκ ἐν καιρῷ ἀπαγγελοῦντας, καὶ ὅτι Θηβαίους τοῦ νεωτερισμοῦ ἐτιμωρήσατο. Ὁ δὲ τὰ μὲν ἄλλα φιλανθρώ- 6
πως πρὸς τὴν πρεσβείαν ἀπεκρίνατο, ἐπιστολὴν δὲ γράψας πρὸς τὸν δῆμον ἐξῄτει τοὺς ἀμφὶ Δημοσθένην καὶ Λυκοῦργον· καὶ Ὑπερείδην δὲ ἐξῄτει καὶ Πολύευκτον καὶ Χάρητα καὶ Χαρίδημον καὶ Ἐφιάλτην καὶ Διότιμον καὶ Μοιροκλέα· τούτους γὰρ αἰτίους εἶναι τῆς τε ἐν Χαιρω- 7
νείᾳ ξυμφορᾶς τῇ πόλει γενομένης καὶ τῶν ὕστερον ἐπὶ τῇ Φιλίππου τελευτῇ πλημμεληθέντων ἔς τε αὐτὸν καὶ ἐς

6. ἐξῄτει] Edd. ante Gronovium ἐζήτει. Neque aliter plures codices Florr. Verum dedit iam Gronovius e codice F. et quibusdam aliis codicibus. Et quam frequens illorum verborum ut in codicibus ita in editionibus confusio sit, dici vix potest. Sic apud Pausaniam I, 32, 5 ἐξῄτει τοὺς παῖδας Εὐρυσθεύς, vulgata ἐζήτει, iam a Wesselingio ad Diod. IV, 79 reiecta, recentioribus temporibus etiam a Schaefero in Mell. critt. p. 75 notata est. Sic apud Xen. Anab. VI, 4, 11 in editionibus vulgaribus male legebatur ἐζήτει pro ἐξῄτει. Vide Krueg. ad h. l. et Dorv. ad Char. p. 233. Apud Xenoph. Ephes. I, 2, p. 3 recte scripsit Locella ἐζήτει δὲ τέχνην, cum in editionibus reperisset ἐξῄτει. Cf. itpp. ad Plut. Demosth. c. XXIII.

τοὺς ἀμφὶ Δημοσθένην] Suidas s. v. Ἀντίπατρος, qui diversissima miscet, nescio quem auctorem secutus haec scripsit: νικήσας δὲ ᾔτει τοὺς δέκα ῥήτορας, οὓς ἐξέδοσαν (? οὐκ ἐξέδοσαν) οἱ Ἀθηναῖοι· Δημοσθένην, Ὑπερίδην (quae nominis forma est etiam apud Plut. vit. Demosth. c. XIII), Λυκοῦργον, Πολύευκτον, Ἐφιάλτην, Θρασύβουλον (?), Χάρητα, Χαρίδημον, Διότιμον, Πατροκλέα (l. Μοιροκλέα), Κάσσανδρον (?). Diodorus XVII, 15 haec habet: Μετὰ δὲ ταῦτα εἰς τὰς Ἀθήνας ἐξαπέστειλε τοὺς ἐξαιτήσοντας τῶν ῥητόρων δέκα τοὺς κατ' αὐτοῦ πεπολιτευμένους, ὧν ὑπῆρχον ἐπιφανέστατοι Δημοσθένης καὶ Λυκοῦργος. Paulo accuratius Plutarchus vit. Demosth. c. XXIII, Εὐθὺς δ' ὁ Ἀλέξανδρος ἐξῄτει πέμπων τῶν δημαγωγῶν δέκα μέν, ὡς Ἰδομενεὺς καὶ Δοῦρις εἰρήκασιν, ὀκτὼ δ', ὡς οἱ πλεῖστοι καὶ δοκιμώτατοι τῶν συγγραφέων, τούσδε, Δημοσθένην, Πολύευκτον, Ἐφιάλτην, Λυκοῦργον, Μοιροκλέα (vulg. Μυροκλέα), Δήμωνα, Καλλισθένην, Χαρίδημον. Cf. vit. Phocion. c. XVII. Nomina ab aliis alia memorari quid mirum, cum ne archontum quidem nomina apud diversos scriptores conveniant. Cf. Clint. Fast. Hell. p. 38. p. 70. p. 79, ed. Krueg.

Φίλιππον· καὶ Θηβαίοις δὲ τῆς τε ἀποστάσεως ἀπέφαινεν αἰτίους οὐ μεῖον ἢ τοὺς αὐτῶν Θηβαίων νεωτερίσαν-
8 τας. Ἀθηναῖοι δὲ τοὺς μὲν ἄνδρας οὐκ ἐξέδοσαν, πρεσβεύονται δὲ αὖθις παρὰ Ἀλέξανδρον, ἀφεῖναι δεόμενοι
9 τὴν ὀργὴν τοῖς ἐξαιτηθεῖσι. Καὶ Ἀλέξανδρος ἀφῆκε, τυχὸν μὲν αἰδοῖ τῆς πόλεως, τυχὸν δὲ σπουδῇ τοῦ ἐς τὴν Ἀσίαν στόλου, οὐκ ἐθέλων οὐδὲν ὕποπτον ἐν τοῖς Ἕλλη-
10 σιν ὑπολείπεσθαι. Χαρίδημον μέντοι μόνον τῶν ἐξαιτηθέντων τε καὶ οὐ δοθέντων φεύγειν ἐκέλευσε· καὶ φεύγει Χαρίδημος ἐς τὴν Ἀσίαν παρὰ βασιλέα Δαρεῖον.

XI. Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος ἐπανῆλθεν εἰς Μακεδονίαν· καὶ τῷ τε Διῒ τῷ Ὀλυμπίῳ τὴν θυσίαν τὴν ἀπ' Ἀρχελάου ἔτι καθεστῶσαν ἔθυσε, καὶ τὸν ἀγῶνα ἐν Αἰ-

---

9. *τυχὸν μὲν — τυχὸν δέ*] Hoc adverbium sic positum duplicem continere videtur potestatem. Primum quidem partitioni inserviens idem fere significat, quod *τὸ μέν — τὸ δέ;* deinde autem etiam aliquid dubii eo indicatur. Vid. III, 26, 6 *τυχὸν μὲν, ὅτι — τυχὸν δὲ, ὅτι — —.* Cf. Xen. Anab. V, 9, 20 (VI, 1, 20) *Ξενοφῶν τῇ μὲν ἐβούλετο — τυχὸν δὲ καὶ ἀγαθοῦ τινος ἂν αἴτιος τῇ στρατιᾷ γενέσθαι.* Arr. Exped. VI, 9, 11 *ὅτι — τυχὸν μὲν — ἐκπλήξει· εἰ δὲ μή —.* Praeterea verbo monendum est, veterum scriptorum neminem, quantum sciam, tam crebro usum esse isto adverbio, quam Arrianum. Vide mihi II, 6, 9. V, 5, 4. V, 6, 7. V, 9, 8. VI, 20, 4. VII, 12, 10. VII, 16, 12. Hist. Ind. I, 4, 5.

10. *Χαρίδημον μέντοι*] Non consentit Diodorus XVII, 30 narrans, *Χαρίδημος δ' Ἀθηναῖος, ἀνὴρ θαυμαζόμενος ἐπ' ἀνδρείᾳ καὶ δεινότητι στρατηγίας (συνεστρατεύσατο μὲν Φιλίππῳ τῷ βασιλεῖ καὶ πάντων τῶν ἐπιτηδευμάτων ἀρχηγὸς καὶ σύμβουλος γεγονὼς ἦν) συνεβούλευέ τε τῷ Δαρείῳ μὴ προπετῶς ἀποκυβεῦσαι περὶ τῆς βασιλείας.* Quem Arrianus nobis proponit Charidemum, idem esse videtur cuius mentionem fecit Plutarchus vit. Phocion. c. XVI. Neque alius est quem memorat Dinarch. or. adv. Demosth. p. 156, Beck. *ἀπῆρε Χαρίδημος πρὸς τὸν Περσῶν βασιλέα χρήσιμος ὑμῖν οὐ λόγοις ἀλλ' ἔργοις βουλόμενος γενέσθαι καὶ τοῖς αὐτοῦ κινδύνοις ὑμῖν καὶ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι βουλόμενος τὴν σωτηρίαν παρασκευάσαι.*

C. XI. *ἐν Αἰγαῖς διέθηκε τὰ Ὀλύμπια*] Rursus dissentit Diodorus XVII, 16 *θυσίας μεγαλοπρεπεῖς τοῖς θεοῖς συνετέλεσεν ἐν Δίῳ τῆς Μακεδονίας καὶ σκηνικοὺς ἀγῶνας Διῒ καὶ Μούσαις, οὓς Ἀρχέλαος ὁ προβασιλεύσας πρῶτος κατέδειξε.* Cf. Wessel. ad Diod.

*γαῖς διέθηκε τὰ Ὀλύμπια· οἱ δὲ καὶ ταῖς Μούσαις λέ-
γουσιν ὅτι ἀγῶνα ἐποίησε. Καὶ ἐν τούτῳ ἀγγέλλεται τὸ* 2
*Ὀρφέως τοῦ Οἰάγρου τοῦ Θρᾳκὸς ἄγαλμα τὸ ἐν Πιερίδι
ἱδρῶσαι ξυνεχῶς. Καὶ ἄλλοι ἄλλα ἐπεθείαζον τῶν μάν-* 3
*τεων· Ἀρίστανδρος δὲ ἀνὴρ Τελμισσεὺς μάντις θαῤῥεῖν
ἐκέλευσεν Ἀλέξανδρον· δηλοῦσθαι γὰρ ὅτι ποιηταῖς ἐπῶν τε
καὶ μελῶν καὶ ὅσοι ἀμφὶ ᾠδὴν ἔχουσι πολὺς πόνος ἔσται ποι-
εῖν τε καὶ ᾄδειν Ἀλέξανδρον καὶ τὰ Ἀλεξάνδρου ἔργα. Ἅμα* 4
*δὲ τῷ ἦρι ἀρχομένῳ ἐξελαύνει ἐφ' Ἑλλησπόντου, τὰ μὲν κατὰ
Μακεδονίαν τε καὶ τοὺς Ἕλληνας Ἀντιπάτρῳ ἐπιτρέψας, αὐ-
τὸς δὲ ἄγων πεζοὺς μὲν σὺν ψιλοῖς τε καὶ τοξόταις οὐ πολλῷ
πλείους τρισμυρίων, ἱππέας δὲ ὑπὲρ τοὺς πεντακισχιλίους.
Ἦν δὲ αὐτῷ ὁ στόλος παρὰ τὴν λίμνην τὴν Κερκινῖτιν ὡς* 5

XVI, 56, ubi conferri iussit Ulp. in Dem. orat. de fals. leg. p. 242 *τὰ Ὀλύμπια δὲ πρῶτος Ἀρχέλαος ἐν Δίῳ τῆς Μακεδονίας κατέδειξε*, et Dion. Chrysost. or. II, p. 18, C *ἐν Δίῳ τῆς Πιερίας ἔθυον ταῖς Μούσαις*. Sed certamina publica etiam Aegis instituta esse idem Diodorus auctor est XVI, 92.

2. *ἱδρῶσαι ξυνεχῶς*] Hoc semper fere mali ominis habitum est. Cum Alexander Thebas aggrederetur, *οἱ κατὰ τὴν ἀγορὰν ἀνδριάντες*, uti tradit Diod. XVII, 10, *ἐφάνησαν ἱδρῶτας ἀφιέντες καὶ μεγάλων μεστοὶ σταλαγμῶν*. Vide Wessel. ad h. l.

3. *ὅσοι ἀμφὶ ᾠδὴν ἔχουσι*] In suum usum convertit haec verba Bergl. ad Alciphr. p. 116. Similiter dicit Himer. Orat. XVI, p. 690 *καὶ φίλον ἐστὶ τοῖς θεοῖς ἐν ᾠδαῖς τε εἶναι καὶ κρούμασι*. Et Or. XVII, p. 699 *οἶδα δ' ἐγὼ καὶ τοὺς ἀμφὶ μουσικὴν σπουδάζοντας*; ubi non cum Wernsdorfio scripserim *τὴν μουσικήν*. Cf. Plat. Phaed. p. 60, E *μουσικὴν ποίει καὶ ἐργάζου*. Himer. Or. III, p. 440 *μουσικὴν δὲ καὶ ἡμᾶς κελεύεις ἐργάζεσθαι*.

4. *ἐξελαύνει ἐφ' Ἑλλησπόντου*] Sic iam coniecit scribendum esse Palmer. Exercc. p. 236 pro vulgato editionum veterum *ἀφ' Ἑλλησπόντου*, nisi quod accusativum dedit pro genitivo. Hunc praebuere omnes codices quos inspexit Gronovius. Eundem errorem notavimus ad VI, 23, 4. Ceterum utrumque casum recte habere iam monuit Gronovius et pluribus exemplis demonstratum est nobis in ann. ad III, 25, 6.

καὶ τοὺς Ἕλληνας] Vulcanius in codice Augustano vidit *καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας*. Non male. Vide ann. ad III, 30, 15.

5. *τὴν Κερκινῖτιν*] Ed. Bas. *τὴν Κερκινίτην*, ex nota vocalium

ἐπ' Ἀμφίπολιν καὶ τοῦ Στρυμόνος ποταμοῦ τὰς ἐκβολάς.
6 Διαβὰς δὲ τὸν Στρυμόνα παρήμειβε τὸ Πάγγαιον ὄρος τὴν ὡς ἐπ' Ἄβδηρα καὶ Μαρώνειαν πόλεις Ἑλληνίδας ἐπὶ θαλάσσῃ ᾠκισμένας. Ἔνθεν δὲ ἐπὶ τὸν Ἕβρον ποταμὸν
7 ἀφικόμενος, διαβαίνει καὶ τὸν Ἕβρον εὐπετῶς. Ἐκεῖθεν δὲ διὰ τῆς Παιτικῆς ἐπὶ τὸν Μέλανα ποταμὸν ἔρχεται. Διαβὰς δὲ καὶ τὸν Μέλανα ἐς Σηστὸν ἀφικνεῖται ἐν εἴκοσι ταῖς πάσαις ἡμέραις ἀπὸ τῆς οἴκοθεν ἐξορμήσεως.
8 Ἐλθὼν δὲ ἐς Ἐλαιοῦντα θύει Πρωτεσιλάῳ ἐπὶ τῷ τάφῳ

---

confusione. Ceterae edd. τὴν Κερκινίτιν. At vide Spitzn. prosod. p. 79. — Mox apud Schmiederum vitiose scriptum est τὰς ἐμβολάς pro vulgato ἐκβολάς. Vid. ad I, 19, 10. Pro Κερκινῖτιν maluit Palm. l. l. p. 236 Μυρκινῖτιν.

6. παρήμειβε] Edd. vett. cum codicibus quibusdam Gronovii παρήμειψε. Imperfectum tuetur cod. F. et plures alii codd. Et hoc tempore quam maxime opus videtur. Cf. I, 29, 5 καὶ ἀπήντα Παρμενίων. IV, 29, 5 ἀναστρέψαντες — προσέβαλλον. V, 3, 2 καὶ ὁ ἀετὸς ὅτι ἐκεῖσε ἐφοίτα. V, 13, 1 αὐτὸς δ' ἐπιβὰς — ἐπέρα. Et quod simillimum est, Hist. Ind. XL, 8 ἐνθένδε τὴν Σουσίων γῆν παρήμειβεν ὁ στρατός. Praeterea consule ann. ad I. 17, 1. III, 9, 1. VI, 18, 4.

τὸ Πάγγαιον ὄρος] »Pro Πάγγαιον complures, et inter hos Perusinus, Πάγαρον, ingenio solenni scribarum in depravandis appellationibus locorum.« *Gronov.*

τὴν ὡς ἐπ' Ἄβδηρα] Vulcanius, monente Gronovio ad I, 9, 13, in codice August. reperit τέμνων τὴν ὡς ἐπ' Ἄβδηρα, id quod ferri non potest; τέμνων non dubium est quin ex sequenti τὴν ὡς ortum sit. Cf. ann. ad V, 19, 3 et VII, 18, 10.

διαβαίνει καὶ τὸν Ἕβρον] Edd. vett. et quattuor codd. Gronovii καὶ τόν, omisso nomine proprio, quod solus suppeditavit cod. F. »Et ferri potest, ut tertia vox pro τοῦτον sumatur. Quomodo II, 4, 11 καὶ τὸν κελεύειν καθῆραι. In Indicis cap. XXXIV, 10 καὶ τοὺς ἐρώμεθα, καθ' ὅ τι ταύτῃ ἐλαύνουσιν.« *Gronov.* Cf. VII, 21, 4 ἐκ δὲ τοῦ ἐς θάλασσαν — ἐκδίδωσι. Xen. Ephes. V, p. 107, 3 καὶ τὴν μὲν εἶχε. Vid. Reiz. de acc. incl. p. 9 et p. 70 sqq. Similiter fluctuantem vidimus scripturam V, 29, 8, ubi pro vulgato καὶ τοῦτον αὖ διαβάς ex omnium codicum auctoritate nunc recte legitur καὶ τὸν Ἀκεσίνην — αὖ διαβάς. Sed duae potissimum fuere causae, quae me moverunt, ut reciperem quod Schmiedero

τοῦ Πρωτεσιλάου, ὅτι καὶ Πρωτεσίλαος πρῶτος ἐδόκει ἐκβῆναι ἐς τὴν Ἀσίαν τῶν Ἑλλήνων τῶν ἅμα Ἀγαμέμνονι ἐς Ἴλιον στρατευσάντων. Καὶ ὁ νοῦς τῆς θυσίας ἦν, ἐπιτυχεστέραν οἱ γενέσθαι ἢ Πρωτεσιλάῳ τὴν ἀπόβασιν.
Παρμενίων μὲν δὴ τῶν πεζῶν τοὺς πολλοὺς καὶ τὴν ἵπ- 9
πον διαβιβάσαι ἐτάχθη ἐκ Σηστοῦ ἐς Ἄβυδον· καὶ διέβησαν τριήρεσι μὲν ἑκατὸν καὶ ἑξήκοντα, πλοίοις δὲ ἄλλοις
πολλοῖς στρογγύλοις. Ἀλέξανδρον δὲ ἐξ Ἐλαιοῦντος ἐς 10
τὸν Ἀχαιῶν λιμένα κατᾶραι ὁ πλείων λόγος κατέχει, καὶ

---

probatum fuerat. Primum quidem quae ad defendendam vulgatam in medium protulit Gronovius exempla, paulo alius generis esse videntur; deinde autem, id quod gravissimum est, amat Arrianus eadem nomina bis terve in uno eodemque enuntiato repetere. Cf. I, 5, 7 *καὶ τὴν ἀδελφὴν τὴν Ἀλεξάνδρου — ὡμολόγησε δώσειν Ἀλέξανδρος.* I, 11, 8 *θύει Πρωτεσιλάῳ ἐπὶ τῷ τάφῳ τοῦ Πρωτεσιλάου, ὅτι καὶ Πρωτεσίλαος —.* II, 12, 6 *ἡ γυνὴ Δαρείου — τὸ τόξον τοῦ Δαρείου — ἡ ἀσπὶς — ἡ Δαρείου, ὡς ἐπὶ τεθνεῶτι Δαρείῳ —.* V, 2, 6 *τὸν δὲ παῖδα τοῦ Ἀκούφιος — πέμψαι Ἄκουφιν.* VI, 1, 6 *τὸν Ἰνδὸν δὲ ἐκδιδόντα —, δίστομον τὸν Ἰνδὸν ὄντα.* VI, 8, 5 *ἐπὶ ταῖς ὄχθαις αὐτοῦ, ὅτι ὑψηλαὶ αἱ ὄχθαι.* VI, 14, 3 *εἰ δὲ καὶ Ἀλεξάνδρῳ δοκοῦν ἐστιν (ὅτι καὶ Ἀλέξανδρον — —) — ἀναδέξεσθαι ὄντινα τάττοι Ἀλέξανδρος —, τοὺς Ἀλεξάνδρῳ δόξαντας.* VII, 2, 2 *ἐπεὶ καὶ Διογένην — —, ἐντυχὼν τῷ Διογένει* (ubi vulgo legebatur *αὐτῷ*). Vid. ann. ad IV, 3, 15 et V, 14, 8, Idem monuit de Xenophonte Kruegerus ad Xen. Anab. I, 3, 19. Nec aliter fecisse Latinos observarunt Goerenz. ad Cic. Finn. I, 1, 2 et frater meus ad Cic. Brut. p. 55. — Pro *Ἕβρον* edd. Venet. et Basil. cum pluribus codicibus *Ἔβῤον.* In ed. Vulc. et Blanc. et aliis codd. Gronovii comparet forma *Εὗρον.* Quod dedimus, praebuit cod. F. cum cod. Aug. Vulcanii. Vid. Gronov. ad Steph. Byz. t. I, p. 606, ed. Lips. Wernsd. ad Him. Orat. III, p. 434 et vv. ll. apud Thucyd. II, 96, fin.

8. *ἐς Ἐλαιοῦντα*] Edd. vett. cum codicibus quibusdam *Ἐλεοῦντα.* Alteram formam recepimus e cod. F. et pluribus aliis codicibus. Quaenam forma vero praestet, vix potest ad liquidum perduci. Vid. Valck. ad Herod. IX, 116. Wessel. ad Diod. Sic. XIII, 39. Itpp. ad Thuc. VIII, 102. Sieb. ad Paus. I, 34, 2.

10. *ἐξ Ἐλαιοῦντος*] Edd. vett. rursus *Ἐλεοῦντος.*

αὐτόν τε κυβερνῶντα τὴν στρατηγίδα ναῦν διαβάλλειν· καὶ ἐπειδὴ κατὰ μέσον τὸν πόρον τοῦ Ἑλλησπόντου ἐγένετο, σφάξαντα ταῦρον τῷ Ποσειδῶνι καὶ Νηρηΐσι σπένδειν ἐκ
11 χρυσῆς φιάλης ἐς τὸν πόντον. Λέγουσι δὲ καὶ πρῶτον ἐκ τῆς νεὼς σὺν ὅπλοις ἐκβῆναι αὐτὸν ἐς τὴν γῆν τὴν Ἀσίαν, καὶ βωμοὺς ἱδρύσασθαι, ὅθεν τε ἐστάλη ἐκ τῆς Εὐρώπης καὶ ὅπου ἐξέβη τῆς Ἀσίας, Διὸς ἀποβατηρίου
12 καὶ Ἀθηνᾶς καὶ Ἡρακλέους. Ἀνελθόντα δὲ ἐς Ἴλιον τῇ τε Ἀθηνᾷ θῦσαι τῇ Ἰλιάδι καὶ τὴν πανοπλίαν τὴν αὐτοῦ ἀναθεῖναι ἐς τὸν νεὼν, καὶ καθελεῖν ἀντὶ ταύτης τῶν ἱε-

---

διαβάλλειν] Schmiederus cod. F. auctoritatem secutus dedit *διαβαίνειν*. Sed editionum veterum et codicum plurimorum scripturam nolui reiicere sine satis idonea causa. Vulgatam defendit quoque Suidas s. v. *διαβάλλειν· αὐτόν τε κυβερνῶντα τὴν στρατηγίδα ναῦν διαβάλλειν ἐπιχειροῦντι Ἀλεξάνδρῳ τὸν Ὦξον ποταμόν*, ubi verba *ἐπιχειροῦντι — ποταμόν* male sunt addita, cum pertineant ad Arr. III. 29, 6. Praeterea cf. Arr. I, 13, 4 *εὐπετῶς τῷ στρατῷ διαβαλεῖν τὸν πόρον.* I, 4, 1 *διέβαλον δὲ τῆς νυκτός.* VII, 20, 16 *παρ' ὀλίγον ἐλθεῖν διαβαλεῖν ἐς αὐτήν.* Adde Herodot. VI, 44 *ἐκ μὲν δὴ Θάσου διαβαλόντες πέρην.* Ibid. IX, 114 *ἐκ τῆς Ἀβύδου διαβάντες ἐς τὴν Χερσόνησον* cod. S. *διαβαλόντες.* Vide Valck. ad h. l. t. IV, p. 329, ed. Gaisf. At vero negari non potest, *διαβῆναι* cum significatione traiiciendi saepius reperiri apud Arrianum, quam *διαβαλεῖν.* Vide modo I, 1, 7. I, 4, 4. I, 6, 12. II, 11, 11. II, 14, 3. III, 1, 5. IV, 4, 2. IV, 5, 11. V, 11, 6. V, 20, 14 et centenis aliis locis.

11. *πρῶτον — ἐκβῆναι*] Paulo plenius Diod. Sic. XVII, 18, *πρῶτος τῶν Μακεδόνων ἀπὸ τῆς νεὼς ἠκόντισε μὲν τὸ δόρυ· πήξας δὲ εἰς τὴν γῆν καὶ αὐτὸς ἀπὸ τῆς νεὼς ἀφαλλόμενος παρὰ τῶν θεῶν ἀπεφαίνετο τὴν Ἀσίαν δέχεσθαι δορύκτητον.*

12. *τὴν αὑτοῦ*] Sic recte Vulcanius. *τὴν αὐτοῦ* reliquae omnes editiones. Vide supra annotata ad I, 2, 3.

τὸν νεών] Hanc Atticam formam tuentur edd. vett. et tres codices Gronovii. Schmiederus ex cod. F et altero codd. Florr. dedit *τὸν ναόν.* Vulgatae favet etiam ed. Basil., in qua corrupte legitur *τὸν νέον*, qualem vocis depravationem reprehendimus apud Himerium Or. XVIII, p. 704, ubi pro corrupto *νέον* non scribam *ναόν*, sed *νεών.* Habet enim et hic scriptor Atticam formam, ut Ecl. V, p. 154 *ὁ τῆς Παλλάδος νεώς.* Arrianus quin Atticae for-

ρῶν τινα ὅπλων ἔτι ἐκ τοῦ Τρωϊκοῦ ἔργου σωζόμενα. Καὶ ταῦτα λέγουσιν ὅτι οἱ ὑπασπισταὶ ἔφερον πρὸ αὐτοῦ 13
ἐς τὰς μάχας· θῦσαι δὲ αὐτὸν καὶ Πριάμῳ ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τοῦ Διὸς τοῦ Ἑρκείου λόγος κατέχει, μῆνιν Πριάμου παραιτούμενον τῷ Νεοπτολέμου γένει ὃ δὴ ἐς αὐτὸν καθῆκεν.

XII. [Ἀνιόντα δ' αὐτὸν ἐς Ἴλιον Μενοίτιός τε ὁ κυβερνήτης χρυσῷ στεφάνῳ ἐστεφάνωσε, καὶ ἐπὶ τούτῳ Χάρης ὁ Ἀθηναῖος ἐκ Σιγείου ἐλθὼν, καί τινες καὶ ἄλλοι οἱ μὲν Ἕλληνες, οἱ δὲ ἐπιχώριοι.] Οἱ δὲ ὅτι καὶ τὸν Ἀ- 2

---

mae vulgarem posthabuerit dubitari non potest, si omnia exempla perlustres. Forma *νεώς* usus est sexies, I, 17, 7. II, 16, 5. II, 24, 11. VI, 9, 6. VII, 17, 2 bis; *ναός* autem bis tantum mihi repertum est, I, 17, 5 et IV, 11, 3. Sed iam ex his vides, non satis constitisse sibi Arrianum in usu utriusque formae. Eandem inconstantiam observavimus in Plutarcho, qui, quamvis dixerit *τοῦ νεώ* vit. Timol. c. XII. *ὁ νεώς* vit. Alex. c. III, tamen non veritus est dicere *τοὺς ναούς* vit. Timol. c. XXIX. *τοῦ ναοῦ* vit. Demosth. c. XXIX. *τὸν ναόν* vit. Alex. c. XIV. Sic etiam apud Diodorum utriusque formae certa vestigia reperiuntur. Dixit enim *τὸν νεών*. XV, 53. XVI, 27. XVI, 58, bis. *τοῦ νεώ* XVII, 17, XVII, 21, *τῷ νεῷ* XVII, 18. *νεώς* XVII, 51. Sed *τὸν ναόν* XVI, 56, XVI, 58. *τοῖς ναοῖς* XVI, 18. *τοὺς ναούς* XVI, 83, bis. *ὁ ναός* XVII, 10. XVII, 50. Apud Pausaniam solum semper vidi vulgarem formam *ναός*, ut I, 1, 4. I, 2, 4. I, 14, 1. I, 34, 3 etc.

καὶ καθελεῖν] Ed. Basil. *κατελθεῖν*.

13. *μῆνιν — τῷ Νεοπτολέμου γένει*] Recte Vulcanius: *Priami iram adversus Neoptolemi progeniem*. Cf. Homer. Il. I, 283 *λίσσομ' Ἀχιλλῆι μεθέμεν χόλον*. Vid. Pors. ad Eur. Orest. v. 663 et Schaef. ad Phoeniss. v. 948. Sic etiam explicanda sunt verba Arriani I, 10, 8 *ἀφεῖναι δεόμενοι τὴν ὀργὴν τοῖς ἐξαιτηθεῖσι*.

C. XII. *Ἀνιόντα δ' αὐτὸν — ἐπιχώριοι*] »In praecedentibus est sermo de diis et heroibus, quibus Alexander sacra fecerat Ilii. De eadem re pergit in sequentibus. Cur ergo alieno loco interiecta sunt ista de coronatione Alexandri! Deinde hoc loco mentio facta est hominis ignoti, Menoetii gubernatoris praeter consuetudinem Arriani sine ulla nota, vel cuius fuerit nationis, vel qualis gubernator, utrum forte urbis et regionis Troianae (? E.), an navium. Nec vero simile est, Charetem, quem modo sibi tradi ab

χιλλέως ἄρα τάφον ἐστεφάνωσεν. Ἡφαιστίωνα δὲ λέγουσιν ὅτι τοῦ Πατρόκλου τὸν τάφον ἐστεφάνωσε, καὶ εὐδαιμόνισεν ἄρα, ὡς ὁ λόγος, Ἀλέξανδρος Ἀχιλλέα, ὅτι
3 Ὁμήρου κήρυκος ἐς τὴν ἔπειτα μνήμην ἔτυχε. Καὶ μέν-

Atheniensibus poposcerat, nunc ultra ad eum venturum, qui eum coronaret, quum in seqq. occurrat idem cum imperio a Persis contra Alexandrum accepto. Vide III, 2, 7 et Curt. IV, 5, 14. Deinde Alexandrum incredibile est vix Asiam ingressum iam coronari ab indigenis, horum nondum victorem. Uncis locum includendum curavi tamquam interplicatum ab alio, donec meliora prostabunt.« *Schmied.* Secuti sumus Schmiederum, quamquam negari non potest, ut singula verba, ita verborum compositionem prorsus Arrianeam esse. Sic verbi causa frequentissima est apud Arrianum formula *χρυσῷ στεφάνῳ στεφανῶσαι*, ut I, 24, 9. II, 13, 11. VII, 5, 7. VII, 23, 3. De formula *καί τινες καὶ ἄλλοι*, quomodo legendum est pro vulgato *καί τινες ἄλλοι*, vide ann. ad I, 20, 9. IV, 2, 11. Mirum tamen est, quod Menoetius hic memoratur, quem novimus fuisse patrem Patrocli. Deinde etiam, cum iam antea (I, 11, 12) videamus narratum, Alexandrum *ἀνελθόντα ἐς Ἴλιον — θῦσαι κ. τ. λ.*, nonne verba *ἀνιόντα δ' αὐτὸν ἐς Ἴλιον* minus apte hoc loco repetita videntur? Denique autem quomodo ea, quae hic narrantur, cohaerent cum statim sequentibus? Quid, si statuamus, ante *ἀνιόντα δ' αὐτόν* et post *ἐπιχώριοι* quaedam male omissa esse, ut, quae hodie supersint, quasi lacinia totius narrationis servata sint, praesertim cum totum huius capitis exordium tam multa contineat quae minus placeant neque cum Arriani simplicitate conveniant, ut, quae ab Arriano ipso profecta sint, quae non, nisi divino numine decerni non possit.

καί τινες καὶ ἄλλοι] »Valde hic locus inter Mss. distrahitur, quibusdam *ἄλλοι μὲν Ἕλληνες ἐπιχώριοι* —, omnibus *καί τινες καὶ ἄλλοι* scribentibus, etsi in quibusdam erasa erat particula.« *Gronov. in Supplem. lacunn.* p. 175. — Paulo supra ed. Bas. *ἐκ Σιγίου.*

2. *Ἡφαιστίωνα δὲ — ἐστεφάνωσε*] Haec verba, ut in edd. vett. ita in quattuor codicibus Florr. omissa, Gronovius e codice F. primus adiecit. Vide eius Suppl. lacc. p. 176. Nonne autem concinnior fieret oratio, si illis verbis postposita essent quae praecedunt, *οἱ δέ — ἐστεφάνωσεν*? Huc certe nos defert qui in editionibus veteribus observatus est ordo verborum.

ὅτι Ὁμήρου κήρυκος — ἔτυχεν] Ex eodem fonte sua hausit Plutarchus vit. Alex. c. XV, *τὴν δὲ Ἀχιλλέως στήλην ἀλειψάμενος*

τοὶ καὶ ἦν Ἀλεξάνδρῳ οὐχ ἥκιστα τούτου ἕνεκα εὐδαιμονιστέος Ἀχιλλεὺς, ὅτι αὐτῷ γε Ἀλεξάνδρῳ οὐ κατὰ τὴν ἄλλην ἐπιτυχίαν τὸ χωρίον τοῦτο ἐκλιπὲς ξυνέβη, οὐδὲ ἐξηνέχθη ἐς ἀνθρώπους τὰ Ἀλεξάνδρου ἔργα ἐπαξίως.

λίπα — ἐστεφάνωσε μακαρίσας αὐτὸν, ὅτι καὶ ζῶν φίλου πιστοῦ καὶ τελευτήσας μεγάλου κήρυκος ἔτυχεν. Cf. Cic. pro Arch. c. X, *Quam multos scriptores rerum suarum magnus ille Alexander secum habuisse dicitur! Atque is tamen »o fortunate, inquit, adolescens, qui tuae virtutis Homerum praeconem inveneris?«* Cf. Wessel. ad Diod. Sic. XVII, 17. Ael. vv. hist. XII, 7.

3. τὸ χωρίον τοῦτο ἐκλιπὲς ξυνέβη] Minus recte Schmiederus, *haec pars felicitatis deficiebat*, deceptus fortasse coniectura Vulcanii, μόριον legendum censentis pro vulgato χωρίον. At non noverat quae iam Valckenarius disputaverat de significatione vocis χωρίον ad Herodot. II, 117. Dicitur enim χωρίον de loco vel argumento singulari, uti nuperrime recte monuit Bernh. ad Dionys. Perieg. p. 859. In mentem venerit Arriano cum illa scribebat, Thucydides qui I, 97 ait, τὴν ἐκβολὴν τοῦ λόγου ἐποιησάμην διὰ τόδε, ὅτι τοῖς πρὸ ἐμοῦ ἅπασιν ἐκλιπὲς τοῦτο ἦν τὸ χωρίον.

οὐδὲ ἐξηνέχθη — ἐπεοικότες] »Si reiicis quae verba uncis inclusi, omnia bene cohaerent et Arrianus ipse difficiliora verba τὸ χωρίον τοῦτο ἐκλιπὲς ξυνέβη explicat inde a verbis ὥστε πολὺ μεῖον et inseqq. Primus scholiastes (? E.) adiecit verba οὐδὲ — ἐπαξίως, recte nostrum explicans, qui in praefatione de Alexandro scripserat οὐδ' ἔστιν ὑπὲρ ὅτου πλείονες ἀνέγραψαν. Si ab Arriano ista verba profecta essent, legeretur οὐδὲ γάρ, ut verba sint parentheseos. Sed de his, si cui Arriani esse videbuntur, non multum pugnabo. Sequentia vero praeter omne dubium aliena sunt. Principium statim οὔτ' οὖν alterius manum indicat, consequentiam incipientis, quae absurda est. Unde enim habet, Alexandrum nec soluta oratione, nec carminibus celebratum esse, Arriano ipso in praefatione contrarium dicente? Defuerunt insignes rerum gestarum praecones. Variantem lectionem non invenio.« *Schmied.* Cum Schmiedero consentit St. Croix Exam. Crit. p. 238, ed. sec. Mihi quidem, quamquam paulo altius repetita, tamen omnia genuina esse videntur. Attulit ea Arrianus, ut iure quodam de se praedicare posset, quae I, 12, 7 sqq. gloriabundus narrat. Verba ipsa, quae Schmiederus in dubium vocavit, Arriani esse facili opera demonstrari potest. Primum quidem, quod Schmiedero displicuit, οὐδὲ ἐξηνέχθη arcte coniungendum est cum praegresso ὅτι: *quod* —

4 Οὔτ᾽ οὖν καταλογάδην, οὔτε τις ἐν μέτρῳ ἐποίησεν, ἀλλ᾽
οὐδὲ ἐν μέλει ᾔσθη Ἀλέξανδρος ἐν ὅτῳ Ἱέρων τε καὶ Γέ-
λων καὶ Θήρων καὶ πολλοὶ ἄλλοι οὐδέν τι Ἀλεξάνδρῳ
ἐπεοικότες· ὥστε πολὺ μεῖον γιγνώσκεται τὰ Ἀλεξάνδρου
5 ἢ τὰ φαυλότατα τῶν πάλαι ἔργων. Ὁπότε καὶ ἡ τῶν
μυρίων σὺν Κύρῳ ἄνοδος ἐπὶ βασιλέα Ἀρταξέρξην καὶ τὰ
Κλεάρχου τε καὶ τῶν ἅμα αὐτῷ ἁλόντων παθήματα, καὶ
ἡ κατάβασις αὐτῶν ἐκείνων ἣν Ξενοφῶν αὐτοὺς κατήγαγε,
πολύ τι ἐπιφανέστερα ἐς ἀνθρώπους Ξενοφῶντος ἕνεκά
6 ἐστιν, ἢ Ἀλέξανδρός τε καὶ τὰ Ἀλεξάνδρου ἔργα. Καίτοι
Ἀλέξανδρος οὔτε ξὺν ἄλλῳ ἐστράτευσεν, οὔτε φεύγων μέ-

---

hic locus intactus mansit, neque Alexandri res gestae pro dignitate memoriae sunt proditae. Ad usum particularum *οὔτ᾽ οὖν* stabiliendum sufficiunt haec Arriani VI, 26, 8 *οὔτ᾽ οὖν δένδρα — πεφυκότα, οὔτε τινὰ γήλοφον — ἀνεστηκότα, οὐδέ — —.* Et, quae multo minus usitata videantur, VII, 5, 3 *οὐ γὰρ χρῆναι οὔτ᾽ οὖν τὸν βασιλέα — —, οὔτε —,* ubi vide annotationem meam. Formula denique *οὐδέν τι — ἐπεοικότες* usus est II, 7, 12 *ὡς οὐδέν τι οὔτε κατὰ πλῆθος οὔτε κατὰ τὴν ἄλλην ἀξίωσιν σφισιν ἐπεοικότες.* Neque aliena est ab Arriani more loquendi formula *ἐν ὅτῳ* pro *ἐν ᾧτινι* sive *ἐν ᾧ.* Cf. IV, 9, 1 *ὑφ᾽ ὅτων.* IV, 9, 11 *ὅτῳ.* IV, 20, 5 *ὅτῳ.* V, 2, 4 *ἐφ᾽ ὅτῳ.* VII, 2, 7 *ὅτου.* Vide ann. ad II, 24, 11.

5. *ἣν Ξενοφῶν αὐτοὺς κατήγαγε*] Poetam magis, quam pedestrem scriptorem talis constructio deceat. Geminum exemplum nunc non possum proferre. Similia multa habet Math. Gr. Gr. ub. p. 744 sqq. Cf. Bernh. Wiss. Synt. p. 115.

ἕνεκά ἐστιν] Sic recte edd. vett. *ἕνεκα ἐστίν* Gronoviana editio, indeque recentiores.

6. *καίτοι — ἐστράτευσεν*] Gronovius dedit *καίτοιγε*, quod recepit Raphelius. Vulgatam reposuit Schmiederus, cum Gronovius nihil de codicibus suis monuisset. Utrumque bene habet. Cf. II, 6, 8 *καίτοιγε Ἀμύντας — ἰσχυρίζετο.* V, 7, 4 *καίτοιγε ταχυτάτη — γίγνεται.* Sed I, 23, 4 *καίτοι ἀμφὶ μέσας νύκτας ἦν.* VI, 11, 15 *καίτοι αὐτὸς — ἀναγέγραφεν.*

τῇ ἐπὶ τὴν θάλατταν] Sic edd. Vulc. Blanc. Gron. et Raph. *τῇ ἐπὶ θάλατταν* edd. Venet. et Basil, unde recepit Schmiederus, qui: »Vulgo, inquit, articulus adiectus est; tunc Graeci mare mediterraneum intellexissent pro ponto Euxino.« Quid hoc argu-

γὰν βασιλέα τοὺς τῇ καθόδῳ τῇ ἐπὶ τὴν θάλατταν ἐμποδὼν γιγνομένους ἐκράτησεν· ἀλλ' οὐκ ἔστιν ὅστις ἄλλος εἷς ἀνὴρ τοσαῦτα ἢ τηλικαῦτα ἔργα κατὰ πλῆθος ἢ μέγεθος ἐν Ἕλλησιν ἢ βαρβάροις ἀπεδείξατο. Ἔνθεν καὶ αὐτὸς 7 ὁρμηθῆναί φημι ἐς τήνδε τὴν ξυγγραφὴν, οὐκ ἀπαξιώσας ἐμαυτὸν φανερὰ καταστήσειν ἐς ἀνθρώπους τὰ Ἀλεξάνδρου ἔργα. Ὅστις δὲ ὢν ταῦτα ὑπὲρ ἐμαυτοῦ γιγνώσκω, 8 τὸ μὲν ὄνομα οὐδὲν δέομαι ἀναγράψαι (οὐδὲ γὰρ οὐδὲ ἄγνωστον ἐς ἀνθρώπους ἐστὶν), οὐδὲ πατρίδα ἥτις μοί ἐστιν, οὐδὲ γένος τὸ ἐμὸν, οὐδὲ εἰ δή τινα ἀρχὴν ἐν τῇ ἐμαυτοῦ ἦρξα. Ἀλλ' ἐκεῖνο ἀναγράφω, ὅτι ἐμοὶ πατρίς

---

mentum sibi velit, alius videat. Quamquam minime omnium infitias eo, etiam scripturam *ἐπὶ θάλατταν* habere quo defendatur. Vid. ann. ad I, 18, 15. — Paulo ante ed. Bas. vitiose *μέγα βασιλέα*.

7. *ὁρμηθῆναί φημι*] Schmiederus et Raphelius Gronovium secuti scribi iusserunt *ὁρμηθῆναι φημί*. — Mox pro *καταστήσειν* nescio an rectius scribatur *καταστῆσαι*. Cf. VI, 29, 3 *ὅτι οὐκ ἀπηξίωσεν αὐτὸν — διαφυλάξαι*. Aoristum et futurum in simili locutione confusa vide VII, 4, 3. At vide cl. Lobeckium ad Phryn. p. 748.

8. *ὅστις δὲ ὢν*] Breviter hic moneo Siebelisium errasse ad Paus. X, 32, 5 contendentem, apud eundem l. VII, 19, 1 in verbis *ὅστις δὲ ὢν καὶ καθ' ἥντινα αἰτίαν ἀφίκετο* constructionis anomaliam inesse, quod positum sit *ὅστις δὲ ὢν* pro *ὅστις δὲ ἦν*. At verba illa, ut arctissime coniungenda, pertinent ad *ἀφίκετο*, quasi dixisset *ὅστις δὲ ὢν ἀφίκετο καὶ καθ' ἥντινα αἰτίαν ἀφίκετο*.

οὐδὲ γένος τὸ ἐμόν] »Ex Venet. Basil. Vulc. Nescio unde Gronovius habeat *οὐδὲ τὸ γένος τὸ ἐμόν*. Cur non fecit paulo ante *οὐδὲ τὴν πατρίδα* et paulo post *ἡ πατρίς τε καὶ τὸ γένος καὶ αἱ ἀρχαί*?« *Schmied.* Nihil vidisse Schmiederum quisque videt. Adiectivo sive, ut hoc loco, pronomine possessivo addito et suo substantivo postposito articulus adiiceretur necesse erat. In tali vero verborum compositione saepe etiam substantivo ipsi articulum apponi quis est qui nesciat? Cf. I, 2, 8 *τὸ κέρας τὸ δεξιόν*. I, 11, 1 *τῷ Διὶ τῷ Ὀλυμπίῳ*. II, 12, 6 *τὸν κάνδυν τὸν βασιλικόν*. III, 11, 9 *τὴν ἴλην τὴν βασιλικήν*. IV, 23, 3 *ταῖς ἀσπίσι ταῖς πεζικαῖς*. Nihilominus tamen abieci priorem articulum, quod forte tantum factum videtur, ut Gronovius eum adiecerit. Vide paulo infra annotata.

τε καὶ γένος καὶ ἀρχαὶ οἵδε οἱ λόγοι εἰσί τε καὶ ἀπὸ νέου
9 ἔτι ἐγένοντο. Καὶ ἐπὶ τῷδε οὐκ ἀπαξιῶ ἐμαυτὸν τῶν
πρώτων ἐν τῇ φωνῇ τῇ Ἑλλάδι, εἴπερ οὖν καὶ Ἀλέξανδρος τῶν
10 ἐν τοῖς ὅπλοις. Ἐξ Ἰλίου δὲ ἐς Ἀρίσβην ἧκεν οὗ πᾶσα ἡ
δύναμις αὐτῷ διαβεβηκυῖα τὸν Ἑλλήσποντον ἐστρατοπεδεύκει, καὶ τῇ ὑστεραίᾳ ἐς Περκώτην· τῇ δὲ ἄλλῃ Λάμ-

---

ἀπὸ νέου] Ed. Basil. ἀπονέου. Quod Bastius comm. palaeogr. p. 795 monuit, plurimorum codicum librarios praepositionem cum sequente substantivo connectere solere, idem fere de editore Basileensi dicendum est. Ut exemplis res demonstretur, pauca tantum ex ingenti numero hic adscribere lubet. Cf. I, 19, 16 παρελπίδα. I, 20, 8 ἐξεπιδρομῆς. I, 18, 1 ἐκμαγνησίας. I, 25, 13 ἀπογλώσσης. III, 21, 9 κατοικειότητα. VI, 27, 5 κατακράτος. V, 8, 8 ἐπιζευγῶν. VI, 10, 4 ἐπιθάτερα. VI, 28, 12 παραθάλασσαν. VII, 21, 4 καταπολλά. Sed distracta etiam leguntur quae aliis locis coniuncta apparent. Sic recte scriptum est κατὰ κράτος I, 28, 11. VI, 6, 9. VI, 16, 2. ἀνὰ κράτος III, 15, 6. κατὰ κέρας V, 16, 8 etc. Ceterum cf. Bornem. ad Xen. Anab. I, 8, 8. Popp. Thuc. I, p. 219, 456.

9. τῶν πρώτων ἐν τῇ φωνῇ] Sic omnes editiones ante Gronovium, qui post πρώτων articulum inseruit. Et obiter rem inspicienti satis probabilis videatur haec accessio, praesertim cum paulo infra omnes editiones habeant τῶν ἐν τοῖς ὅπλοις, neque dubitandum sit quin Gronovius hanc ob causam etiam ante ἐν τῇ φωνῇ articulum adiecerit. Sed re paulo accuratius perpensa atque considerata articulus secundus non modo bene habet, sed ne defendi quidem potest. Satis enim inter omnes constat, si substantivo alterum substantivum addita praepositione adiungatur eique postponatur, articulum prioris substantivi repetendum esse; neque quemquam veterum scriptorum novi, qui crebrius hac dicendi formula usus sit, quam Arrianus. Animi causa haec adscribo exempla, quorum tamen numerus in immensum augeri possit. I, 12, 6 τῇ καθόδῳ τῇ ἐπὶ τὴν θάλατταν. I, 17, 3 τῆς ἀκροπόλεως τῆς ἐν Σάρδεσιν. I, 23, 3 ταῖς οἰκίαις ταῖς πλησίον τοῦ τείχους. II, 8, 10 τῷ ὄρει τῷ ἐν ἀριστερᾷ σφῶν. II, 10, 7 οἱ Ἕλληνες — οἱ σὺν Δαρείῳ. II, 17, 4 — εὐνοίᾳ τῇ πρὸς ἡμᾶς. III, 15, 15 τῆς κακοπαθείας τῆς ἐν τῇ διώξει. Et e solo septimo libro, VII, 5, 9 τῷ περίπλῳ τῷ ἐκ τῆς Ἰνδῶν γῆς. VII, 7, 11 τοὺς καταῤῥάκτας τοὺς κατὰ τὸν ποταμόν. VII, 14, 9 τῇ ἀτασθαλίᾳ τῇ ἐς τὸ θεῖον. VII, 17, 7 τῆς ἐπιστροφῆς τῆς κατὰ τὴν εἴσοδον. VII, 18, 10 ἐν τῇ μάχῃ τῇ πρὸς Σέλευκον.

ψακον παραμείψας πρὸς τῷ Προσακτίῳ ποταμῷ ἐστρατοπέδευσεν, ὃς ῥέων ἐκ τῶν ὀρῶν τῶν Ἰδαίων ἐκδιδοῖ ἐς θάλασσαν τὴν μεταξὺ τοῦ Ἑλλησπόντου τε καὶ τοῦ Εὐξείνου πόντου. Ἔνθεν δὲ ἐς Ἕρμωτον ἀφίκετο Κολωνὰς 11
πόλιν παραμείψας. Σκοποὶ δὲ αὐτῷ ἐπέμποντο πρὸ τοῦ στρατεύματος· καὶ τούτων ἡγεμὼν ἦν Ἀμύντας ὁ Ἀῤῥα-

---

VII, 20, 9 *τῆς νήσου τῆς ἐν τῷ Αἰγείῳ πόντῳ.* VII, 20, 12 *τοῦ παράπλου τοῦ ὡς ἐπί —* VII, 20, 14 *τὸν κόλπον τὸν πρὸς Αἰγύπτῳ* etc. At vero idem non valet in participiis atque adiectivis, etiamsi substantivorum vice fungantur. Vide I, 8, 13 *οἱ τεταγμένοι — κατὰ τὸ Ἀμφεῖον.* III, 23, 10 *τοὺς ὑπολειφθέντας κατὰ τὴν ὁδόν.* II, 6, 2 *φράζει αὐτοῖς τὰ ἐξηγγελμένα ὑπὲρ Δαρείου.* IV, 2, 5 *ἐς τοὺς προμαχομένους ἀπὸ τοῦ τείχους.* IV, 6, 3 *τὰ ἐπηγγελμένα ὑπὸ Δαρείου.* I, 19, 1 *ἀνὴρ τῶν δοκίμων ἐν Μιλήτῳ.* II, 25, 10 *τῶν ἐπιφανῶν ἐν Τύρῳ.* V, 8, 5 *τοὺς ἀπομάχους τῶν στρατιωτῶν διὰ νόσον.* Inde etiam clarum fit, quid sibi velit ille articulus ante *ἐν τοῖς ὅπλοις* positus. Nimirum plenior esset oratio, si Arrianus scripsisset *εἶπεροῦν Ἀλέξανδρος τῶν πρώτων ἐν τοῖς ὅπλοις.*

εἶπεροῦν] Sic semper scripsimus pro vulgato *εἴπερ οὖν.* Eandem legem nobis praescripsimus in scribendo vocabulo *καθαπεροῦν*, quod in editionibus veteribus modo in duas voces distractum, modo ita scriptum reperitur, ut nobis probatum est. Cf. II, 6, 10. IV, 7, 8. V, 1, 8. V. 5, 4. Particula *ὡσπεροῦν*, quam semel tantum invenimus IV, 20, 5, in editione Basileensi distracta legitur *ὥσπερ οὖν.*

10. *καὶ τῇ ὑστεραίᾳ ἐς Περκώτην·*] Hanc verborum distinctionem habent omnes editiones ante Gronovium. Ac sane probabilior mihi videtur, quam quae a Schmiedero Gronovium secuto inducta est. Hic enim puncto post *ἐστρατοπεδεύκει* posito verba *καὶ τῇ — Περκώτην* cum sequentibus coniunxit. Vulgatam si mecum servas, subaudi ex praegressis verbum *ἧκε* et omnia plana sunt. Cf. V, 20, 12 *ἐν τούτῳ δὲ — ἧκεν ὡς Ἀλέξανδρον· καὶ παρὰ Σισικόττου — ἄγγελοι,* sc. *ἧκον.*

πρὸς τῷ Προσακτίῳ ποταμῷ] Nomen fluvii omnes editiones et omnes codices, quos inspexit Gronovius, mordicus tenent. Nihilominus scriptum malim *τῷ Πρακτίῳ ποταμῷ*, quod nomen fluminis est apud Homer. Il. II, 835 et Strabon. XIII, p. 94, ed. ster. Cf. intpp. ad Steph. Byz. s. v. *Γέργις* et Mann. Geogr. t. VI, 3, p. 516.

βαίου, ἔχων τῶν τε ἑταίρων τὴν ἴλην τὴν ἐξ Ἀπολλωνίας
ἧς ἰλάρχης ἦν Σωκράτης ὁ Σάθωνος, καὶ τῶν προδρόμων
12 *καλουμένων ἴλας τέσσαρας. Κατὰ δὲ τὴν πάροδον Πρία-*
μον πόλιν ἐνδοθεῖσαν πρὸς τῶν ἐνοικούντων τοὺς παραλη-
ψομένους ἀπέστειλε σὺν Πανηγόρῳ τῷ Λυκαγόρου ἑνὶ τῶν
13 *ἑταίρων. Περσῶν δὲ στρατηγοὶ ἦσαν Ἀρσάμης καὶ Ῥεομί-*
θρης καὶ Πετίνης καὶ Νιφάτης, καὶ ξὺν τούτοις Σπιθριδά-
της ὁ Λυδίας καὶ Ἰωνίας σατράπης καὶ Ἀρσίτης ὁ τῆς πρὸς
14 *Ἑλλησπόντῳ Φρυγίας ὕπαρχος. Οὗτοι δὲ πρὸς Ζελείᾳ τῇ*
πόλει κατεστρατοπεδευκότες ἦσαν ξὺν τῇ ἵππῳ τε τῇ βαρβα-
15 *ρικῇ καὶ τοῖς Ἕλλησι τοῖς μισθοφόροις. Βουλευομένοις δὲ*
αὐτοῖς ὑπὲρ τῶν παρόντων, ἐπειδὴ Ἀλέξανδρος διαβεβηκὼς

---

11. *τῶν τε ἑταίρων* —] Ita omnes codd. Gronovii et cod. Aug. Vulcanii cum edd. Venet. et Basil. Unde nescio cur Vulcanio in mentem venerit scribere *τῶν τότε ἑταίρων*, nisi forte error est typographi. Cf. I, 18, 3 ubi pro vulgato *δέ τε* unus codd. Florr. habebat *δὲ τότε*.

12. *Πρίαμον πόλιν*] Edd. vett. *Πριάμου πόλιν.* Quod dedimus, firmant omnes codd. Gronovii. Huius urbis praeter Arrianum nemo mentionem iniecit, nisi quod concilium Ephesinum III eam memorare annotavit Ortelius in Thesauro suo. Strabo quidem l. XIII, p. 90, ed. ster. pro ea urbem habet *Πρίαπον* nominatam, eandemque memorat Stephanus Byzantius. Prae ceteris vero confer Plin. Hist. nat. IV, 12 — — *ad Priapum urbem, qua magnus Alexander transcendit*, et Solin. c. XVIII *Tenuis deinde Euripus porrigitur ad Asiae urbem Priapum, qua magnus Alexander potiundi urbis amore transcendit et potitus est.* Quos locos omnes iam ante Blancardum collegerunt interpretes ad Ortelii Thesaurum et ad Steph. Byz. s. v. *Πρίαπος.* Literas $\bar{\pi}$ et $\bar{\mu}$ saepe a librariis confusas esse docuit Bast. comm. palaeograph. p. 919. Itaque vero simillimum est, Arrianum scripsisse *Πρίαπον πόλιν*, quomodo iam censuit scribendum esse Holstenius ad Ortelium p. 158. Sed harum rerum peritior litem dirimat. Ego quidem non ausus sum vulgatum mutare.

13. *Πετίνης*] E cod. F. *Πετήνης* edd. vett. cum quattuor codd. Gron. Similiter I, 17, 3 pro vulgato *Μιθρήνης* dedimus *Μιθρίνης*, ut recte hoc nomen scriptum est apud Diod. Sic. XVII, 64, quamquam et hic unus codicum habet *Μιθρήνης.* Ceterum mirum quantum hae vocales in codd. et edd. vett. confusae sunt. Cf. I, 25, 7, ubi ed.

ἠγγέλλετο, Μέμνων ὁ Ῥόδιος παρῄνει μὴ διὰ κινδύνου ἰέναι πρὸς τοὺς Μακεδόνας, τῷ τε πεζῷ πολὺ περιόντας σφῶν καὶ αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου παρόντος, αὐτοῖς δὲ ἀπόντος Δαρείου·
προϊόντας δὲ τόν τε χιλὸν ἀφανίζειν καταπατοῦντας τῇ ἵππῳ 16
καὶ τὸν ἐν τῇ γῇ καρπὸν ἐμπιπράναι, μηδὲ τῶν πόλεων αὐτῶν φειδομένους· οὐ γὰρ μένειν ἐν τῇ χώρᾳ Ἀλέξανδρον
ἀπορίᾳ τῶν ἐπιτηδείων. Ἀρσίτην δὲ λέγεται εἰπεῖν ἐν 17
τῷ συλλόγῳ τῶν Περσῶν, ὅτι οὐκ ἂν περιίδοι μίαν οἰκίαν ἐμπρησθεῖσαν τῶν ὑπὸ οἷ τεταγμένων ἀνθρώπων· καὶ τοὺς Πέρσας Ἀρσίτῃ προσθέσθαι, ὅτι καὶ ὕποπτόν τι αὐτοῖς ἦν ἐς τὸν Μέμνονα, τριβὰς ἐμποιεῖν ἑκόντα τῷ πολέμῳ τῆς ἐκ βασιλέως τιμῆς ἕνεκα.

Basil. vitiose Ἀσισήνης pro Ἀσισίνης. III, 16, 14, ubi in ed. Bas. legitur Μένιτα pro Μένητα. III, 19, 5 Ἀβουλίτης recte legitur; sed apud Diodorum XVII, 65 idem vir vocatur Ἀβουλήτης. De formis Φιλήτας et Φιλίτας cf. Passov. ad Parthen. p. 51. Cf. Periz. ad Ael. vv. hh. p. 360. Wernsd. ad Himer. p. 757. vv. ll. apud Plut. Pyrrh. c. VIII et Pausan. I, 29, 15.

Σπιθριδάτης] Ed. Basil. et Vulcan. Μιθριδάτης. Ed. Venet. et cod. F. Πιθριδάτης. Cum scriptura vulgata consentit Plut. vit. Alex. c. XVI. Apud Diod. Sic. XVII, 19 Persarum duces memorantur hi quinque: Memnon Rhodius, Arsamenes, Arsites, Spithrobates (sic) et Rheomithres s. Arrheomithres. De formis Σπιθριδάτης et Σπιθραδάτης, Μιθριδάτης et Μιθραδάτης vid. Cort. ad Sallust. Cat. c. 39, 1. Blomf. ad Aesch. Perss. v. 43. Baehr. ad Ctes. Rell. p. 200. Bornem. ad Xen. Anab. II, 5, 35 et VI, 5, 7.

Ἀρσίτης ὁ τῆς πρὸς Ἑλλησπόντῳ Φρυγίας ὕπαρχος]. Apud Pausaniam I, 29, 7 Ἀρσίτης memoratur τῆς ἐφ' Ἑλλησπόντῳ Φρυγίας. Diodorus dixit XVII, 18 τῆς ἐφ' Ἑλλήσποντον Φρυγίας. Vid. Wessel. ad h. l. et Siebel. ad Paus. l. l. Arrianus ex solito variandae orationis studio I, 29, 7 τῆς Φρυγίας τῆς ἐφ' Ἑλλησπόντου.

προϊόντας δέ] Pro puncto maiusculo ante προϊόντας puncto minore distinximus, cum sequentia omnia pendeant a praegresso παρῄνει.

17. ὅτι οὐκ ἂν περιίδοι μίαν οἰκίαν] »Nihil hic molestum: nec displicebit tamen scripturae diversitas, quae in manuscriptis occurrit. Erat enim in uno ὅτι οὐκ ἂν περιίδοιμεν οἰκίαν ἐμπρ. In Optimo autem ὅτι οὐκ ἂν περιίδοιμεν οἰκίαν μίαν ἐμπρ., ut sit oratio directa et quasi Arsitae verba loquentis in consilio ad socios. — Opinor scripsisse auctorem ὅτι οὐκ ἂν περιίδοι μήτ' οἰκίαν μίαν

XIII. Ἐν τούτῳ δὲ Ἀλέξανδρος προὐχώρει ἐπὶ τὸν Γρανικὸν ποταμὸν συντεταγμένῳ τῷ στρατῷ, διπλῆν μὲν τὴν φάλαγγα τῶν ὁπλιτῶν τάξας, τοὺς δὲ ἱππέας κατὰ τὰ κέρατα ἄγων, τὰ σκευοφόρα δὲ κατόπιν ἐπιτάξας ἕπεσθαι, τοὺς δὲ προκατασκεψομένους τὰ τῶν πολεμίων ἦγεν αὐτῷ Ἡγέλοχος, ἱππέας μὲν ἔχων τοὺς σαρισσοφόρους,
2 τῶν δὲ ψιλῶν ἐς πεντακοσίους. Καὶ Ἀλέξανδρός τε οὐ

ἐμπρησθεῖσαν.« Gronov. Vulgatam non ausi sumus sollicitare, cum tres codices et edd. vett. eam firment. Neque debebat Schmiederus coniecturam Gronovii recipere. Nam, si coniectura opus videatur, scribendum est ὅτι — περιίδοι μηδ' οἰκίαν μίαν — — Cf. V, 10, 3 ὅτι — οἵ τε ἵπποι οὐκ ἂν ἐδόκουν ἐθελῆσαι οὐδὲ ἐπιβῆναι — De μηδέ et μή pro οὐδέ et οὐ recentioribus scriptoribus usurpato vid. ad V, 8, 1.

τῶν ὑπὸ οἷ τεταγμένων] Sic tres codd. Gronovii, inter quos et cod. F. Duobus autem reliquis qui habent distractum ὑπὸ τεταγμένων superscriptum est οἷ. Edd. vett. τῶν ὑποτεταγμένων. At cf. III, 24, 7 ὑπὸ Πέρσαις τε τεταγμένοι. VI, 17, 2 πόλεις τὰς ὑπὸ Μουσικανῷ τεταγμένας. V, 21, 4 τὴν ὑπὸ οἷ χώραν. VI, 27, 5 τῆς χώρας πρόσθεν ὑπὸ Φιλίππῳ τεταγμένης. Hiatus ne quem offendat, vetant haec simillima, I, 11, 8 ἅμα οἷ. V, 21, 4 ὑπὸ οἷ. V, 20, 11 παρὰ οἷ, quod recurrit VII, 12, 3. VII, 24, 8. ἀπὸ οὗ VII, 7, 8. ἀπὸ ἑαυτοῦ VII, 20, 10. De accentu pronominis tertiae personae, qui in editionibus vulgatis semper omissus est, vide quae paulo accuratius disseruimus ad I, 15, 4.

τιμῆς ἕνεκα] Ed. Basil. οὕνεκα. Integra atque intacta haec forma mansit IV, 15, 4 βεβαιότητος οὕνεκα. Longe frequentior tamen est forma ἕνεκα, quam vide v. c. I, 12, 5. I, 20, 12. II, 27, 4. IV, 10, 2. V, 6, 10. V, 19, 2. VI, 24, 4. VII, 9, 1. VII, 22, 7. VII, 23, 9; et εἵνεκα, de qua vide ann. ad III, 2, 3. Cf. vv. ll. apud Thuc. VI, 56.

C. XIII. συντεταγμένῳ τῷ στρατῷ] Sic edd. Venet. Basil. Vulc. et Blanc. Gronovius primus tacite scripsit σὺν τεταγμένῳ τῷ στρατῷ. Secuti sunt Raphelius et Borheckius. Causam huius mutationis frustra quaeras. Cf. I, 9, 8 συντεταγμένῃ τῇ φάλαγγι. II, 20, 7 ἐπέπλει συντεταγμέναις ταῖς ναυσίν. Nec multum discrepant similes dicendi formulae II, 13, 4 ἑκατὸν ναυσὶ κατέσχον. IV, 4, 13 σπουδῇ ἐνέβαλον ὀρθίαις ταῖς ἴλαις. Ceterum cf. Xen. Hist. Gr. III, 2, 14 πορευόμενοι δὲ καὶ οὗτοι — συντεταγμένῳ τῷ στρατεύματι. Diod. Sic. XV, 32 συντεταγμένῃ τῇ δυνάμει προάγων.

πολὺ ἀπεῖχε τοῦ ποταμοῦ τοῦ Γρανίκου, καὶ οἱ ἀπὸ τῶν σκοπῶν σπουδῇ ἐλάυνοντες ἀπήγγελλον ἐπὶ τῷ Γρανικῷ πέραν τοὺς Πέρσας ἐφεστάναι τεταγμένους ὡς ἐς μάχην. Ἔνθα δὴ Ἀλέξανδρος μὲν τὴν στρατιὰν πᾶσαν συνέταττεν 3 ὡς μαχουμένους· Παρμενίων δὲ προσελθὼν λέγει Ἀλεξάνδρῳ τάδε· Ἐμοὶ δοκεῖ, βασιλεῦ, ἀγαθὸν εἶναι ἐν τῷ πα- 4 ρόντι καταστρατοπεδεῦσαι ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τῇ ὄχθῃ ὡς

XVI, 11 ἐξεχύθη συντεταγμένῃ τῇ δυνάμει. Cur autem Arrianus dixerit I, 18, 4 καὶ πομπὴν ἔπεμψε ξὺν τῇ στρατιᾷ πάσῃ ὡπλισμένῃ τε καὶ ὡς ἐς μάχην ξυντεταγμένῃ, vel non admonitus quisque videt.

2. ἀπεῖχε τοῦ ποταμοῦ] »Opt. ἀπεῖχεν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ. Nam et hoc Arriani est duplicare praepositiones. Sic. cap. 18 (imo 17, 4. E) ἀπέχει ὁ Ἕρμος ἀπὸ Σάρδεων σταδίους εἴκοσιν.« Gronov. Dicto obediens magistri Schmiederus vulgatam mutavit. Nos eam in veterem suam sedem restituimus. Etiamsi enim plura possint proferri exempla duplicatae praepositionis, ut I, 2, 1 ἀπέχει ἀπὸ τοῦ Ἴστρου. IV, 26, 3 ἀπέχοντα ἀπὸ τοῦ χωρίου. VII, 20, 6 ἀπέχουσιν ἀπὸ τοῦ αἰγιαλοῦ et VII, 20, 11 ἀπέχειν ἀπὸ τοῦ στόματος: longe frequentior tamen apud Arrianum est altera constructio verbi ἀπέχειν. Vide mihi I, 4, 5 ἀπεῖχε τοῦ Ἴστρου. I, 7, 13 οὐ πολὺ ἀπέχων τῆς Καδμείας. I, 17, 3 ἀπέχοντος — Σάρδεων. I, 20, 4 ἀπέχων τῆς πόλεως. II, 6, 1 ἀπέχει τῶν πυλῶν. II, 26, 1 ἀπέχει τῆς θαλάσσης. III, 8, 11 ἀπέχων Ἀρβήλων. III, 9, 5 ἀπεῖχε μὲν ἀλλήλων (cf. VI, 20, 3). III, 19, 8 ὡς δὲ ἀπεῖχεν Ἐκβατάνων. V, 12, 7 ἀπέχει τῆς ὄχθης. VI, 6, 2 ἀπεῖχε τοῦ Ἀκεσίνου ποταμοῦ. VI, 11, 9 τοῦ χώρου — ἀπέχει. VII, 21, 1 ἀπέχει τῆς Βαβυλῶνος. Eodem modo etiam διέχειν cum nudo genitivo et cum genitivo addita praepositione ἀπό constructum vides. Cf. III, 20, 2 διέχει δὲ ὁ χῶρος — ἀπὸ τῶν Κασπίων πυλῶν. V, 7, 9 καὶ ἄλλη ἀπὸ ταύτης διέχουσα. Sed IV, 21, 9 διέχοντας ἀλλήλων. V, 15, 10 διέχοντα ἐλέφαντα ἐλέφαντος. Peripl. pont. Eux. c. VI διέχει δὲ τοῦ Χώβου.

τεταγμένους ὡς ἐς μάχην] Edd. ante Gronovium inverso verborum ordine ὡς ἐς μάχην τεταγμένους.

4. Ἐμοὶ δοκεῖ, βασιλεῦ] Non dubito fere quin propter praecedens δοκεῖ particula ὦ ante βασιλεῦ exciderit. Nuspiam enim alibi eam omissam vidimus ante voces βασιλεύς et Ἀλέξανδρος. Cf. ὦ βασιλεῦ II, 12, 6. II, 26, 8. IV, 20, 4. V, 1, 6. V, 2, 4. V, 27, 16. VII, 1, 8. VII, 11, 10. VII, 16, 10. ὦ Ἀλέξανδρε v.

*ἔχομεν. Τοὺς γὰρ πολεμίους οὐ δοκῶ τολμήσειν πολὺ
τῶν πεζῶν λειπομένους πλησίον ἡμῶν αὐλισθῆναι, καὶ
ταύτῃ παρέξειν ἕωθεν εὐπετῶς τῷ στρατῷ διαβαλεῖν τὸν πό-
ρον. Ὑποφθάσομεν γὰρ αὐτοὶ περάσαντες πρὶν ἐκείνους ἐς
5 τάξιν καθίστασθαι. Νῦν δὲ οὐκ ἀκινδύνως μοι δοκοῦμεν
ἐπιχειρήσειν τῷ ἔργῳ, ὅτι οὐχ οἷόν τε ἐν μετώπῳ διὰ τοῦ
6 ποταμοῦ ἄγειν τὸν στρατόν. Πολλὰ μὲν γὰρ αὐτοῦ ὁρᾶ-
ται βαθέα· αἱ δὲ ὄχθαι αὗται ὁρᾷς ὅτι ὑπερύψηλοι καὶ
7 κρημνώδεις εἰσὶν αἱ αὐτῶν· ἀτάκτως τε οὖν καὶ κατὰ κέ-
ρας ᾗπερ ἀσθενέστατον ἐκβαίνουσιν ἐπικείσονται ἐς φά-
λαγγα συντεταγμένοι τῶν πολεμίων οἱ ἱππεῖς· καὶ τὸ πρῶ-
τον σφάλμα ἔς τε τὰ παρόντα χαλεπὸν καὶ ἐς τὴν ὑπὲρ
8 παντὸς τοῦ πολέμου κρίσιν σφαλερόν. Ἀλέξανδρος δέ·
Ταῦτα μὲν, ἔφη, ὦ Παρμενίων, γιγνώσκω, αἰσχύνομαι δὲ
εἰ τὸν μὲν Ἑλλήσποντον διέβην εὐπετῶς, τοῦτο δὲ σμι-
κρὸν ῥεῦμα (οὕτω τῷ ὀνόματι τὸν Γρανικὸν ἐκφαυλίσας)*

IV, 8, 11. IV, 8, 16. IV, 11, 13. V, 19, 2. VI, 13, 14. Vid. ad V, 19, 2.

ὡς ἔχομεν] »Vulcanius et alii *ut possumus*. Facius *quam proxime*. At nulla eos difficultas premebat quin possent illic pernoctare, prout vellent: et quando Graeci hunc sensum exprimere volunt, utuntur *ὅπως ἔχομεν*, ut hic ipse c. 28 (imo I, 27, 10) *στρατοπεδεύεσθαι αὐτοῦ ὅπως εἶχον ἐκέλευε τοὺς Μακεδόνας*. Omnino verte *ut sumus*. Hic error saepiuscule in Arriano admissus est, sed omnino corrigendus. Sic IV, 23, 4 *ὡς εἶχεν ἐξ ἐφόδου ἐτρέψατο*, *primo impetu ut potuit repressit*. Sane repressit et fugavit statim primo impetu, non ut potuit, sed ut voluit intra urbem. Et sic frequenter Arrianus.« *Gronov.* Num illud discrimen quod statuit Gronovius inter formulas *ὡς ἔχομεν* et *ὅπως ἔχομεν*, verum sit necne, in aperto ponent ann. ad IV, 24, 5.

αὐλισθῆναι] Ed. Basil. *αὐλησθῆναι*. Cf. Hist. Ind. XXIII, 4 *πρὸς τῇ γῇ ηὐλίσθη*. Aoristum medii habet Plutarchus vit. Timol. c. XII *κατηυλίσατο*. Contra vide Xen. Anab. IV, 1, 11 *ἐν ταῖς κώμαις ηὐλίσθησαν*. VII, 4, 11 *ἔδοξε δ' αὐτῷ αὐτοῦ αὐλισθῆναι*. VII, 5, 15 *κατηυλίσθησαν δὲ ἐν τῷ πεδίῳ*. Erravit igitur Poppo in iis quae dixit de usu verbi *αὐλίζεσθαι* in diss. de Graec. vbb. medd. etc. inserta Seebodii diar. paed. et philol. 1829, p. 233.

εἴρξει ἡμᾶς τοῦ μὴ οὐ διαβῆναι ὡς ἔχομεν. Καὶ τοῦτο 9
οὔτε πρὸς Μακεδόνων τῆς δόξης, οὔτε πρὸς τῆς ἐμῆς ἐς τοὺς κινδύνους ὀξύτητος ποιοῦμαι· ἀναθαῤῥήσειν τε δοκῶ τοὺς Πέρσας ἀξιομάχους Μακεδόσιν ὄντας, ὅτι οὐδὲν ἄξιον τοῦ σφῶν δέους ἐν τῷ παραυτίκα ἔπαθον.

XIV. Ταῦτα εἰπὼν Παρμενίωνα μὲν ἐπὶ τὸ εὐώνυμον κέρας πέμπει ἡγησόμενον, αὐτὸς δὲ ἐπὶ τὸ δεξιὸν παρῆγεν. Προετάχθησαν δὲ αὐτῷ τοῦ μὲν δεξιοῦ Φιλώτας ὁ Παρμενίωνος, ἔχων τοὺς ἑταίρους τοὺς ἱππέας καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας τοὺς ἀκοντιστάς· Ἀμύντας δὲ ὁ Ἀῤῥαβαίου τούς τε σαρισσοφόρους ἱππέας ἔχων Φιλώτᾳ ἐπετάχθη καὶ τοὺς Παίονας καὶ τὴν ἴλην τὴν Σωκράτους.
Ἐχόμενοι δὲ τούτων ἐτάχθησαν οἱ ὑπασπισταὶ τῶν ἑταί- 3
ρων ὧν ἡγεῖτο Νικάνωρ ὁ Παρμενίωνος· ἐπὶ δὲ τούτοις ἡ Περδίκκου τοῦ Ὀρόντου φάλαγξ, ἐπὶ δὲ ἡ Κοίνου τοῦ Πολεμοκράτους, ἐπὶ δὲ ἡ Κρατεροῦ τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἐπὶ

---

7. *κατὰ κέρας*] Ed. Bas., ut supra monuimus, *κατακέρας*. Ceterum recte hunc locum Gronovius ita interpretatus est: *Itaque sine iusto ordine et ad latus* vel *cornu, ubi infirmissima est acies, exeuntibus equitatus hostium in aciem compositus incumbet.* »Φάλαγξ enim, inquit, cum propria sit peditum, tamen hic notat quamcunque iustam aciem, ut saepe quidem alibi, sed geminus plane huic locus V, 16, 8 *αὐτὸς παρήλαυνεν ἐπὶ τὸ εὐώνυμον τῶν βαρβάρων κατὰ κέρας ἔτι τεταραγμένοις ἐμβαλεῖν σπουδὴν ποιούμενος, πρὶν ἐπὶ φάλαγγος ἐκταχθῆναι αὐτοῖς τὴν ἵππον.* Cf. I, 6, 21 *ἀπροσδόκητοι ἐπιπεσόντες καὶ φάλαγγι κατὰ κέρας, ᾗπερ ἀσθενεστάτοις αὐτοῖς καρτερωτάτῃ τῇ ἐμβολῇ προσμίξειν ἔμελλον.*«

8. *εἴρξει ἡμᾶς τοῦ μὴ οὐ διαβῆναι*] Edd. vett. cum codd. quibusdam *τοῦ μὴ διαβῆναι*. Plerique vero Mssti, ut testatur Gronovius, praebent quod cum Schmiedero recepimus. Utrumque dici posse omnium optime demonstravit Hermannus ad Vig. p. 801 sqq. et ipse Arrianus, si codicibus fides habenda, testatum fecit. Vide II, 27, 3 *ἔσχε τοῦ μὴ οὐ — ὠσθῆναι*; cf. ann. ad IV, 23, 5. Sed III, 28, 13 *ἀπείρξων Ἀλεξάνδρῳ τοῦ μὴ ἐλαύνειν πρόσω.*

C. XIV. 2. *καὶ τοὺς Παίονας*] Suavior fieret oratio, si verba in hunc modum essent collocata: *Ἀμύντας δὲ ὁ Ἀῤῥαβαίου Φιλώτᾳ*

δὲ ἡ Ἀμύντου τοῦ Ἀνδρομένους, ἐπὶ δὲ ὧν Φίλιππος ὁ
4 Ἀμύντου ἦρχε. Τοῦ δὲ εὐωνύμου πρῶτοι μὲν οἱ Θετταλοὶ ἱππεῖς ἐτάχθησαν ὧν ἡγεῖτο Κάλας ὁ Ἁρπάλου, ἐπὶ δὲ τούτοις οἱ ξύμμαχοι ἱππεῖς ὧν ἦρχε Φίλιππος ὁ Μενελάου, ἐπὶ δὲ τούτοις οἱ Θρᾷκες ὧν ἦρχεν Ἀγάθων.
5 Ἐχόμενοι δὲ τούτων πεζοὶ ἥ τε Κρατεροῦ φάλαγξ καὶ ἡ Μελεάγρου καὶ ἡ Φιλίππου, ἔστε ἐπὶ τὸ μέσον τῆς ξυμπάσης
6 τάξεως. Περσῶν δὲ ἱππεῖς μὲν ἦσαν ἐς δισμυρίους, ξένοι δὲ πεζοὶ μισθοφόροι ὀλίγον ἀποδέοντες δισμυρίων· ἐτάχθησαν δὲ τὴν μὲν ἵππον παρατείναντες τῷ ποταμῷ κατὰ τὴν ὄχθην ἐπὶ φάλαγγα μακράν, τοὺς δὲ πεζοὺς κατόπιν τῶν ἱππέων· καὶ γὰρ ὑπερδέξια ἦν τὰ ὑπὲρ τὴν ὄχθην χωρία.
7 Ἡι δὲ Ἀλέξανδρον αὐτὸν καθεώρων (δῆλος γὰρ ἦν τῶν

ἐπετάχθη, τούς τε σαρισσοφόρους — ἔχων καὶ τοὺς Παίονας κ. τ. λ. At vide infra annotata.

3. *Περδίκκου τοῦ Ὀρόντου*] Codices plures et edd. Basil. et Vulc. *Ὀῤῥόντου*. Unus codd. Gronovii *Ὀρόντος*, duo *Ὀρόντου*. Sine ulla scripturae discrepantia hoc nomen per simplex ρ pronuntiatum vide III, 11, 13 *ἡ Περδίκκου τοῦ Ὀρόντου*. VI, 28, 6 *Περδίκκαν δὲ Ὀρόντου*. Hist. Ind. XVIII, 5 *Περδίκκας ὁ Ὀρώντεω*. Jure igitur dubitari potest, an verum sit quod contendit Gronovius, *Ὀρόντης* esse nomen Persicum, *Ὀῤῥόντας* nomen Macedonicum. Omnibus certe locis, ubi hoc nomen commemoratur, scriptura ambigua est. Cf. vv. ll. apud Dionys. Perieg. v. 919. Schaef. app. ad Demosth. t. I, p. 792. Xen. Anab. II, 4, 8, II, 4, 9 etc.

ἡ Κοίνου] Sic recte omnes edd. Stephanus sive Vulcanius in margine notat in vetere codice legi *Κίννου*, quod ferri nequit. Vid. I, 6, 20, ubi idem annotavit Vulcanius et ed. Bas. nomen ita scriptum praebet. Similem huius nominis confusionem vide apud Diod. Sic. XVII, 61.

5. *ἥ τε Κρατεροῦ φάλαγξ* —] »Ob codicum silentium nihil muto, sed scribendum fuerat *ἡ Κρατεροῦ φάλαγξ* (i. e. totum pezetaeron agmen, cui Craterus praeerat) *καὶ ἀπὸ ταύτης ἥ τε τάξις Μελεάγρου καὶ ἡ Φιλίππου*. Ea enim *τάξις*, cui speciatim praeerat Craterus, iam sect. 3 cum reliquis nominata est. Plura quam sex agmina pezetaeron non fuere, ut patet ex II, 8, 5, 6. III, 11, 13, quibus omnibus Craterum praefuisse absque dubio est, si

τε ὅπλων τῇ λαμπρότητι καὶ τῶν ἀμφ' αὐτὸν τῇ σὺν ἐκπλήξει θεραπείᾳ) κατὰ τὸ εὐώνυμον μὲν σφῶν ἐπέχοντα, ταύτῃ πυκνὰς ἐπέταξαν τῇ ὄχθῃ τὰς ἴλας τῶν ἵππων.
Χρόνον μὲν δὴ ἀμφότερα τὰ στρατεύματα ἐπ' ἄκρου τοῦ 8
ποταμοῦ ἐφεστῶτες ὑπὸ τοῦ τὸ μέλλον ὀκνεῖν ἡσυχίαν ἦγον· καὶ σιγὴ ἦν πολλὴ ἀφ' ἑκατέρων. Οἱ γὰρ Πέρσαι προσέμενον τοὺς Μακεδόνας ὁπότε ἐσβήσονται ἐς τὸν πόρον, ὡς ἐπικεισόμενοι ἐκβαίνουσιν. Ἀλέξανδρος δὲ ἀνα- 9
πηδήσας ἐπὶ τὸν ἵππον καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἐγκελευσάμενος ἕπεσθαί τε καὶ ἄνδρας ἀγαθοὺς γίνεσθαι, τοὺς μὲν προδρόμους ἱππέας καὶ μὴν καὶ τοὺς Παίονας προεμβαλεῖν εἰς τὸν ποταμὸν ἔχοντα Ἀμύνταν τὸν Ἀῤῥαβαίου καὶ τῶν πεζῶν μίαν τάξιν, καὶ πρὸ τούτων τὴν Σωκράτους

---

confero III, 11, 14 et II, 8, 7. Alius denique Craterus non occurrit.« *Schmied.* Negari non potest, Arrianum, si voluisset, sic scribere potuisse ut Schmiederus vult. Sed omnia apud eum sunt salvissima. Saepe enim *φάλαγξ* et *τάξις* invicem de eadem re usurpantur Arriano, ut in locis a Schmiedero citatis I, 11, 3 et III, 11, 13, quibus adde V, 20, 4. V, 21, 8.

7. *τῶν τε ὅπλων τῇ λαμπρότητι*] Plane gemina sunt quae habet Arr. VI, 9, 11 *δῆλος μὲν ἦν Ἀλέξανδρος τῶν τε ὅπλων τῇ λαμπρότητι καὶ τῷ ἀτόπῳ τῆς τόλμης.* Ad exemplar locutionis *τῇ ξὺν ἐκπλήξει θεραπείᾳ* formatum est *τῇ οὐ κατὰ τὸ εἰκὸς ξυμβλήσει* I, 18, 12, et *τὴν αὐτοσχέδιόν τε καὶ ἐξ ἐπιδρομῆς κατάληψιν* I, 20, 11. — Mox particula *μέν* post *τὸ εὐώνυμον* fortasse delenda est. Vid. Fritzschii Qu. Lucc. p. 174.

8. *ἡσυχίαν ἦγον*] Sic semper dixit Arrianus omisso ante substantivum articulo; neque aliter, quod sciam, Xenophon et Thucydides. Apud recentiores scriptores mos invaluit articulum addendi, quamquam eius usum non fuisse constantem observavimus. Sic v. c. dixit Diodorus Siculus *τὴν ἡσυχίαν ἄγειν* s. *ἔχειν.* XI, 3. XI, 45, XV, 65. XV, 91. XVI, 27, 33. XVII, 19, bis. XVII, 62, XVII, 116 et passim alibi. Contra *ἡσυχίαν ἄγειν* XVI, 7. XVII, 9. XVII, 112. Sic Plutarchus *ἡσυχίαν ἄγειν* vit. Poplicol. c. I, sed *τὴν ἡσυχίαν ἄγειν* vit. Demosth. c. XVII. Cf. Abr. ad Xen. Ephes. p. 201.

9. *τοῖς ἀμφ' αὐτόν*] Sic recte omnes edd. ante Schmiederum, apud quem nescio an typographi errore expressum sit *ἀμφ' αὐτόν.*

ἴλην Πτολεμαῖον τὸν Φιλίππου ἄγοντα, ἣ δὴ καὶ ἐτύγχανε τὴν ἡγεμονίαν τοῦ ἱππικοῦ παντὸς ἔχουσα ἐν ἐκείνῃ
10 τῇ ἡμέρᾳ· αὐτὸς δὲ ἄγων τὸ δεξιὸν κέρας ὑπὸ σαλπίγγων τε καὶ τῷ Ἐνυαλίῳ ἀλαλάζοντας ἐμβαίνει ἐς τὸν πόρον, λοξὴν ἀεὶ παρατείνων τὴν τάξιν ᾗ παρεῖλκε τὸ ῥεῦμα, ἵνα δὴ μὴ ἐκβαίνοντι αὐτῷ οἱ Πέρσαι κατὰ κέρας προσπίπτοιεν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὡς ἀνυστὸν τῇ φάλαγγι προσμίξῃ αὐτοῖς.

XV. Οἱ δὲ Πέρσαι, ᾗ πρῶτοι οἱ ἀμφὶ Ἀμύνταν καὶ Σωκράτην προσέσχον τῇ ὄχθῃ, ταύτῃ καὶ αὐτοὶ ἄνωθεν ἔβαλλον, οἱ μὲν αὐτῶν ἀπὸ τῆς ὄχθης ἐξ ὑπερδεξίου ἐς τὸν ποταμὸν ἐσακοντίζοντες, οἱ δὲ κατὰ τὰ χθαμαλώτερα
2 αὐτῆς ἔστε ἐπὶ τὸ ὕδωρ καταβαίνοντες. Καὶ ἦν τῶν τε

Πτολεμαῖον τὸν Φιλίππου ἄγοντα] Vere iam Gronovius observavit haec verba sic fuisse ordinanda: *καὶ Πτολεμαῖον τὸν Φιλίππου ἄγοντα μίαν τάξιν τῶν πεζῶν καὶ πρὸ τούτων τὴν Σωκράτους ἴλην, ἣ δὴ κ. τ. λ.*, quamquam rectius forsitan hic statuatur verborum ordo: *Ἀμύνταν τὸν Ἀῤῥαβαίου ἔχοντα τοὺς προδρ. — καὶ μὴν καὶ τοὺς Παίονας καὶ τῶν πεζῶν μίαν τάξιν προεμβαλεῖν — —, καὶ πρὸ τούτων κ. τ. λ.* Cf. II, 2, 3 *δέκα μὲν ναῦς στέλλουσιν ἐπὶ τὰς Κυκλάδας νήσους Δατάμην ἄνδρα Πέρσην ἄγοντα*, et simile quid VI, 2, 4 *κατὰ δὲ τὴν ἑτέραν ὄχθην τὸ πλεῖστόν τε καὶ κράτιστον τῆς στρατιᾶς καὶ τοὺς ἐλέφαντας Ἡφαιστίων προὐχώρει ἄγων.* Cf. Thucyd. III, 26 *τὰς — ναῦς ἀπεστείλατε ἔχοντα Ἀλκίδαν.* Demosth. Olynth. III, p. 28, Beck. *δέκα ναῦς ἀπεστείλατε ἔχοντα κενὰς Χαρίδημον.* Xen. Anab. I, 2, 21 *καὶ ὅτι τριήρεις ἤκουε περιπλεούσας ἀπὸ Ἰωνίας ἐς Κιλικίαν Ταμὼν ἔχοντα τὰς Λακεδαιμονίων καὶ αὐτοῦ Κύρου.* Vide Krueg. ad Xen. h. l. et ad Dionys. p. 290. Adde Arr. II, 13, 7. II, 20, 10. Qui bene noverat, quomodo dicendum esset, ut apparet ex I, 19, 11 *ἐκπέμπει δὲ ἐς Μυκάλην Φιλώταν ἄγοντα τούς τε ἱππέας καὶ τῶν πεζῶν τάξεις τρεῖς.* Cf. III, 23, 5, 6 et IV, 29, 2.

ἔχουσα ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ.] Sic cod. F. Huc alludunt edd. vett. et unus codd. Gronovii, praebentes *ἔχουσαν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ.* Tres reliqui codd. simpliciter *ἔχουσα ἐκείνῃ τ. ἡ.*, quod nescio an praeferendum sit. Vide I, 6, 19 *τρίτῃ δ' ἀπ' ἐκείνης ἡμέρᾳ.* II, 23, 1 *τρίτῃ δ' ἀπὸ ταύτης ἡμέρᾳ.* IV, 2, 7 *τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ.* VI, 21, 1 *τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ.* VI, 22, 12 *ἀνθοῦντα ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ.* VI, 8, 13 *ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ.* VII, 14, 2 *ἀγὼν ἦν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ.* Paulo alius

ἱππέων ὠθισμὸς, τῶν μὲν ἐκβαίνειν ἐκ τοῦ ποταμοῦ, τῶν δ' εἴργειν τὴν ἔκβασιν· καὶ παλτῶν ἀπὸ μὲν τῶν Περσῶν πολλὴ ἄφεσις, οἱ Μακεδόνες δὲ ξὺν τοῖς δόρασιν ἐμάχοντο. Ἀλλὰ τῷ τε πλήθει πολὺ ἐλαττούμενοι Μακεδό- 3
νες ἐκακοπάθουν ἐν τῇ πρώτῃ προσβολῇ, καὶ αὐτοὶ ἐξ ἀβεβαίου τε καὶ ἅμα κάτωθεν ἐκ τοῦ ποταμοῦ ἀμυνόμενοι, οἱ δὲ Πέρσαι ἐξ ὑπερδεξίου τῆς ὄχθης· ἄλλως τε καὶ τὸ κράτιστον τῆς Περσικῆς ἵππου ταύτῃ ἐπετέτακτο, οἵ τε Μέμνονος παῖδες καὶ αὐτὸς ὁ Μέμνων μετὰ τούτων ἐκινδύνευσε. Καὶ οἱ μὲν πρῶτοι τῶν Μακεδόνων ξυμμί- 4
ξαντες τοῖς Πέρσαις κατεκόπησαν πρὸς αὐτῶν ἄνδρες ἀγαθοὶ γενόμενοι, ὅσοι γε μὴ πρὸς Ἀλέξανδρον πελάζοντα ἀπέκλιναν αὐτῶν· Ἀλέξανδρος γὰρ ἤδη πλησίον ἦν, ἅμα

---

generis sunt quae annotavimus ad III, 20, 2. Praeterea silentio non est praetermittendum, Arrianum dixisse ἐπὶ τῇδε τῇ ἡμέρᾳ II, 26, 8 et ἐπὶ ἑκάστῃ τῇ ἡμέρᾳ III, 4, 4. Ubi praepositio ἐν adiecta sit, ne unum quidem novi apud Arrianum locum. Sed bene ita dici posse quisque scit. Cf. Soph. Aiac. 743, Herm. ἐλᾷ γὰρ αὐτὸν τῇδ' ἐν ἡμέρᾳ, ubi Hermanno placuit scribere τῇδε θἡμέρᾳ. Aesch. Agam. 311 Ἀχαιοὶ τῇδ' ἔχουσ' ἐν ἡμέρᾳ. Soph. Trach. 740 κατακτείνασα τῇδ' ἐν ἡμέρᾳ. Vid. yv. ll. ad Thucyd. IV, 103.

10. ὑπὸ σαλπίγγων τε καὶ — ἀλαλάζοντας] In ed. Basil. voces τε καί male omissae sunt, quasi ὑπὸ σαλπίγγων pertineat ad ἀλαλάζοντας. At cf. IV, 4, 7 ὑπὸ σαλπίγγων ἐπέρα τὸν ποταμόν. Hist. Ind. V, 9 ὑπὸ τυμπάνων τε καὶ κυμβάλων στελλόμενοι ἐς τὰς μάχας. Herodot. I, 17 ἐστρατεύετο ὑπὸ συρίγγων τε καὶ πηκτίδων. Vid. Valck. ad Herod. VII, 22. Baehr. ad Plut. Alcib. p. 175.

C. XV. 2. ὠθισμὸς, τῶν μὲν ἐκβαίνειν —] Bene Vulcanius: *Ibi turbulentus equitum conflictus fuit, his flumen exire, illis exitum prohibere nitentibus.* Similiter paulo infra §. 6, ἠγωνίζοντο, οἱ μὲν ἐξῶσαι —, οἱ δὲ — εἶρξαι.

3. καὶ αὐτὸς ὁ Μέμνων] Ed. Bas. καὶ αὐτὸς Μέμνων, omisso articulo. Quod aeque recte habet. Cf. Xen. Anab. II, 1, 5 καὶ γὰρ αὐτὸς Μένων ἐβούλετο, ubi Bornemannus articulum omisit vulgo additum, Kruegerus uncis eum includi iussit. Vide inprimis ann. ad I, 22, 7. Constructionis rationem explicuimus ad II, 17, 2.

4. ὅσοι γε μή] Ed. Basil. ὅσοι γε μήν. Cf. ad V, 4, 9.

ἅμα οἷ ἄγων] Ed. Basil. ἅμά οἱ. Edd. Vulc. Blanc. Gron. Raphel ἅμα οἱ. Et forte tantum factum est, ut Schmiederus hoc

5 οἷ ἄγων τὸ κέρας τὸ δεξιόν. Καὶ ἐμβάλλει ἐς τοὺς Πέρ-
σας πρῶτος ἵνα τὸ πᾶν στῖφος τῆς ἵππου καὶ αὐτοὶ οἱ
ἡγεμόνες τῶν Περσῶν τεταγμένοι ἦσαν· καὶ περὶ αὐτὸν
ξυνειστήκει μάχη καρτερά, καὶ ἐν τούτῳ ἄλλαι ἐπ' ἄλλαις
τῶν τάξεων τοῖς Μακεδόσι διέβαινον οὐ χαλεπῶς ἤδη.
6 Καὶ ἦν μὲν ἀπὸ τῶν ἵππων ἡ μάχη, πεζομαχίᾳ δὲ μᾶλ-
λόν τι ἐῴκει. Ξυνεχόμενοι γὰρ ἵπποι τε ἵπποις καὶ ἄν-
δρες ἀνδράσιν ἠγωνίζοντο, οἱ μὲν ἐξῶσαι εἰσάπαν ἀπὸ
τῆς ὄχθης καὶ ἐς τὸ πεδίον βιάσασθαι τοὺς Πέρσας οἱ
Μακεδόνες, οἱ δὲ εἶρξαί τε αὐτῶν τὴν ἔκβασιν οἱ Πέρσαι
7 καὶ ἐς τὸν ποταμὸν αὖθις ἀπώσασθαι. Καὶ ἐκ τούτου

---

loco admiserit ἅμα οἷ, cum semper dederit ἅμά οἱ, ut II, 8, 14. III, 23, 4. V, 16, 1 et centenis aliis locis, Raphelium secutus qui ad VI, 9, 6 sic scribendum esse monuerat. Quid autem erat quod in his grammaticorum veterum praecepta tam aperte negligerent? Nonne, cum semper scriptum viderent ἅμα σοί et similia alia, consentaneum erat scribere ἅμα οἷ, παρὰ οἷ, ὑπὸ οἷ et quae ejusdem sunt generis? Sic recte hodie legitur apud Plat. Republ. p. 617, E. πλὴν οὗ. Cf. Herm. de em. Gr. gr. rat. p. 74. — Ceterum pertinet huius pronominis dativus ad delicias Arriani, ut videre est ex ann. ad I, 15, 10 et III, 6, 11.

5. τὸ πᾶν στῖφος] Sic recte hoc loco notarunt substantivum recentiores editores; vulgo editur στίφος, ut IV, 2, 11, ubi vide ann.

ἄλλαι ἐπ' ἄλλαις τῶν τάξεων] Ed. Basil. ἄλλαι ἐπ' ἄλλαις τάξεων, omisso articulo, qui bene abesse non potest. Cf. ad VI, 4, 3.

8. ἔνθα δή] Ed. Basil. ἔνθα δέ. Hac permutatione nihil frequentius. Cf. III, 28, 5 ubi pro vulgato τότε δέ scribendum est τότε δή. Adde I, 27, 10 et IV, 3, 6. Sic apud Plutarch. vit. Pyrrh. c. V pro genuino ἐνταῦθα δή alii habebant ἐνταῦθα δέ. De ἐνθάδε et ἔνθα δή confuss. vide Locell. ad Xen. Ephes. p. 230. Οἷα δέ et οἷα δή saepe a librariis et editoribus permutari monuit Dorv. ad Char. p. 480. Ut autem paulo certior fias de usu atque ratione particularum ἐνταῦθα s. ἔνθα δέ et ἔνθα δή, tum ab initio enunciati, tum in apodosi positarum, in universum hoc tenendum est. In fronte enunciati nunquam, quod sciam, Arrianus posuit ἔνθα δέ, sed ἔνθα δή, ut I, 5, 14. I, 5, 19. I, 6, 11. I, 21, 2. III, 13, 4. III, 16, 8. III, 30, 18. IV, 5, 6. IV, 7, 5. IV, 19, 8. V, 19, 2. V, 29, 2. VI, 7, 2. VI, 15, 7. VI, 26, 8 et centenis aliis locis. Simplex ἔνθα vide I, 19, 5. IV, 4, 15. Et ἐνταῦθα

ἐπλεονέκτουν ἤδη οἱ σὺν Ἀλεξάνδρῳ τῇ τε ἄλλῃ ῥώμῃ
καὶ ἐμπειρίᾳ καὶ ὅτι ξυστοῖς κρανεΐνοις πρὸς παλτὰ ἐμά-
χοντο. Ἔνθα δὴ καὶ Ἀλεξάνδρῳ ξυντρίβεται τὸ δόρυ ἐν 8
τῇ μάχῃ· ὁ δὲ Ἄρετιν ᾔτει δόρυ ἕτερον, ἀναβολέα τῶν
βασιλικῶν· τῷ δὲ καὶ αὐτῷ πονουμένῳ συντετριμμένον τὸ
δόρυ ἦν· ὁ δὲ τῷ ἡμίσει κεκλασμένου τοῦ δόρατος οὐκ
ἀφανῶς ἐμάχετο, καὶ τοῦτο δείξας Ἀλεξάνδρῳ ἄλλον αἰ-
τεῖν ἐκέλευε. Δημάρατος δὲ ἀνὴρ Κορίνθιος τῶν ἀμφ' αὐτὸν 9
ἑταίρων δίδωσιν αὐτῷ τὸ αὑτοῦ δόρυ. Καὶ ὃς ἀναλα- 10
βὼν καὶ ἰδὼν Μιθριδάτην τὸν Δαρείου γαμβρὸν πολὺ
πρὸ τῶν ἄλλων προϊππεύοντα καὶ ἐπάγοντα ἅμα οἷ

III, 4, 9. III, 30, 1, 16. In enunciatis compositis in apodosi sequitur aut simplex ἐνταῦθα, aut ἐνταῦθα δή, aut denique ἐνταῦθα δέ; nunquam ἔνθα δή sive ἔνθα δέ. Triplicis illius constructionis pauca liceat addantur exempla. I. ὡς δὲ ὁμοῦ ἤδη ἦν — ἐνταῦθα — παρεκάλει II, 10, 3 ubi Schmiederus inconsiderate ἐνταῦθα ex codicis F. auctoritate delevit. Cf. II, 27, 2 ὡς δὲ ἐκδρομὴ — ἐγένετο, — ἐνταῦθα ἀπειθεῖ. III, 14, 1 ὡς δὲ Δαρεῖος ἐπῆγεν — ἐνταῦθα. Quibus adde II, 23, 6. III, 19, 8. IV, 26, 5. V, 15, 10. Neque aliter dixit Xenophon, ut Anab. III, 4, 25 ἐπεὶ δέ — ἐνταῦθα ἐπιγίγνονται, ubi vide Krueg. ann. — II. ὡς δὲ ἐν χερσὶν ἡ μάχη ἐγένετο, — ἐνταῦθα δὴ ἐγκλίνουσιν I, 28, 9. ὡς δέ κατέμαθον — ἐνταῦθα δή — V, 15, 2. ὡς δὲ ἐφάνησαν — ἐνταῦθα δή — VI, 9, 4. Vid. itpp. ad Herodot. I, 61. — III. ὡς δὲ ἀπεῖχον — ἐνταῦθα δέ III, 9, 6, quamquam hic in edd. vett. et cod. F. particula adversativa non comparebat; intacta mansit haec formula VI, 5, 15 ἐπὰν δὲ ἀφίκωνται — ἐνταῦθα δέ. Neque est sane cur de particulae δέ pleonastico usu addubitemus, modo perpendamus quam late ille usus pateat, de quo vide Schaef. melett. critt. p. 59 sqq. et Fritzschii Quaestt. Lucc. p. 46 sqq. Cf. ann. ad I, 20, 4.

9. Δημάρατος] Ita cod. F. Διμάρατος edd. vett. cum tribus codd. Gronovii. Διβάρωτος unus codd. Florr. De ῑ et η̄ confuss. passim monuimus; cf. Bast. post Greg. Cor. p. 923. Ac β̄ pro μ̄ saepe in codicibus scriptum esse idem vir doctissimus monuit l. c. p. 708. Vide ad Arr. I, 19, 7. — Paulo infra ed. Basil. τὸ αὐτοῦ δόρυ.

10. καὶ ἐπάγοντα ἅμα οἷ] Duae priores voces in quattuor codicibus Gronovii et edd. vett. non comparebant. Vulcanius, cum nesciret quomodo inopia codicum locus esset sanandus, ei mederi studuit ita, ut commate post ἅμα οἷ et τῶν ἱππέων posito verba

ὥσπερ ἔμβολον τῶν ἱππέων, ἐξελαύνει καὶ αὐτὸς πρὸ τῶν
ἄλλων· καὶ παίσας ἐς τὸ πρόσωπον τῷ δόρατι καταβάλ-
11 *λει τὸν Μιθριδάτην. Ἐν δὲ τούτῳ Ῥοισάκης μὲν ἐπελαύ-*
νει τῷ Ἀλεξάνδρῳ καὶ παίει Ἀλεξάνδρου τὴν κεφαλὴν
τῇ κοπίδι, καὶ τοῦ μὲν κράνους τι ἀπέθραυσε, τὴν πλη-
γὴν δὲ ἔσχε τὸ κράνος· καὶ καταβάλλει καὶ τοῦτον Ἀλέ-
ξανδρος, παίσας τῷ ξυστῷ διὰ τοῦ θώρακος ἐς τὸ στέρ-
12 *νον. Σπιθριδάτης δὲ ἀνετέτατο μὲν ἤδη ἐπ' Ἀλέξανδρον*
ὄπισθεν τὴν κοπίδα, ὑποφθάσας δὲ αὐτὸν Κλεῖτος ὁ
Δρωπίδου παίει κατὰ τοῦ ὤμου καὶ ἀποκόπτει τὸν ὦ-
μον τοῦ Σπιθριδάτου ξὺν τῇ κοπίδι· καὶ ἐν τούτῳ ἐπεκ-
βαίνοντες ἀεὶ τῶν ἱππέων ὅσοις προὐχώρει κατὰ τὸν πο-
ταμὸν, προσεγίγνοντο τοῖς ἀμφ' Ἀλέξανδρον.

XVI. *Καὶ οἱ Πέρσαι παιόμενοί τε πανταχόθεν ἤδη ἐς τὰ πρόσωπα αὐτοί τε καὶ οἱ ἵπποι τοῖς ξυστοῖς καὶ πρὸς*

ὥσπερ ἔμβολον τῶν ἱππέων tanquam appositionem referret ad *Μιθριδάτην*. Qua ratione vero id apte fierit possit, nemo sane intelligat. Unde non erat dubitandum quin e codice F. insererentur quae nunc vides, verba *καὶ ἐπάγοντα*. Bene enim tum fluit oratio. Praeter locos a Gronovio allatos I, 17, 4. I, 22, 5 et I, 29, 5 cf. I, 6, 20 *τούς τε ὑπασπιστὰς ἅμαι οἷ ἄγων*. III, 23, 14 *ἅμα οἷ — ἦγε*. V, 11, 8 *εἰ δὲ — ἅμα οἷ ἄγει*. VI, 8, 11 *ας δὴ ἅμα οἷ ἦγε*. VI, 16, 3 *ἅμα οἷ ἦγε*. VI, 27, 6 *ἅμα οἷ ἄγων*. VII, 16, 1 *ναυπηγοὺς ἅμα οἷ ἄγοντα*. Hist. Ind. IV, 9 *ἐπάγων ἅμα οἷ*.

11. *Ῥοισάκης*] Sic scriptum vidimus hoc nomen apud Plut. vid. Alex. c. XVI. Diodoro Siculo XVII, 20 audit *Ῥωσάκης*, nisi forte et ibi rectius scribendum est *Ῥοισάκης*. Quae de Spithridatis et Roesacis morte narrantur, paulo aliter tradunt Diodorus et Plutarchus ll. ll.

12. *Σπιθριδάτης*] Ed. Basil. *Μιθριδάτης*, perperam, ut infra *Μιθριδάτου*. Vid. ad I, 12, 13.

ὄπισθεν τὴν] Formam *ὄπισθεν* omnes tuentur editiones. Vid. Lobeck. ad Phryn. p. 284. Cf. Siebel. ad Paus. I, 18, 6 *ὄπισθεν τοῦ ναοῦ*. Et nuperrime Lobeck. in Prolegg. ad Indic. lectt. Acad. Alb. 18$\frac{3}{3}\frac{0}{1}$ contra Schaef. App. ad Dem. II, p. 273.

C. XVI. *αὐτοί τε καὶ οἱ ἵπποι*] Ed. Bas., articulo deficiente, *καὶ ἵπποι*.

2. *ἀπέθανον εἰς χιλίους*] »Ex mendi occasione tantillum numerum

τῶν ἱππέων ἐξωθούμενοι, πολλὰ δὲ καὶ πρὸς τῶν ψιλῶν ἀναμεμιγμένων τοῖς ἱππεῦσι βλαπτόμενοι, ἐγκλίνουσι ταύτῃ πρῶτον ᾗ Ἀλέξανδρος προεκινδύνευεν. Ὡς δὲ τὸ μέσον ἐνε- 2
δεδώκει αὐτοῖς, παρεῤῥήγνυτο δὴ καὶ τὰ ἐφ' ἑκάτερα τῆς ἵππου· καὶ ἦν δὴ φυγὴ καρτερά. Τῶν μὲν δὴ ἱππέων τῶν Περσῶν ἀπέθανον εἰς χιλίους. Οὐ γὰρ πολλὴ ἡ δίωξις ἐγένετο, 3
ὅτι ἐξετράπη Ἀλέξανδρος ἐπὶ τοὺς ξένους τοὺς μισθοφόρους, ὧν τὸ στῖφος ᾗ τὸ πρῶτον ἐτάχθη, ἐκπλήξει μᾶλλόν τι τοῦ παραλόγου ἢ λογισμῷ βεβαίῳ ἔμενε. Καὶ τούτοις τήν 4
τε φάλαγγα ἐπαγαγὼν καὶ τοὺς ἱππέας πάντῃ προσπεσεῖν κελεύσας, ἐν μέσῳ δι' ὀλίγου κατακόπτει αὐτούς· ὥστε διέφυγε μὲν οὐδεὶς ὅτι μὴ διέλαθέ τις ἐν τοῖς νεκροῖς, ἐζωγρήθησαν δὲ ἀμφὶ τοὺς δισχιλίους. Ἔπεσον δὲ 5
καὶ οἱ ἡγεμόνες τῶν Περσῶν, Νιφάτης τε καὶ Πετίνης· καὶ Σπιθριδάτης ὁ Λυδίας σατράπης καὶ ὁ τῶν Καπ-

---

hic forte haesisse notat Freinshemius ad Curt. III, 11, 27. Neque contra nitimur, nisi quod cum veteres libri tantopere conspirent in vulgatum, id potius intelligendum sit de iis modo equitibus, qui post praelium in ipsa fuga interfecti sunt. Sed quodcunque hic acciderit, possemus facile credere scripsisse auctorem *εἰς δισχιλίους*, ut literae illae *δις* fuerint absorptae ab praecedentibus *εἰς*, et sic conveniret Arrianus cum Diodoro: sed non placet suspecta habere, quae sana sunt; et hic loquitur auctor tantum de Persis occisis, praeter quos alii ex mercenariis multi ceciderunt, quos et infra recensuit Arrianus, etsi interciderint, vel praetermisit.« *Gronov.* Numeri militum sive in acie expositorum, sive caesorum saepe ambigui sunt. Vid. ann. ad III, 15, 15. III, 18, 3.

4. *ἐν μέσῳ — κατακόπτει*] In edd. ante Gronovium verba *ἐν μέσῳ*, commate poste ea posito, relata erant ad *προσπεσεῖν*. Unde factum videtur, ut Vulcanius ea in versione omnino neglexerit. Gronovius loci sensum recte reddidit ita: *parvo temporis spatio omnes in medio trucidat.*

ὅτι μὴ διέλαθέ τις] Sensus verborum hic est: *adeo ut nemo effugeret, exceptis iis qui inter cadavera delitescerent.* Cf. VI, 24, 3 *ὅτι οὔπω τις — διεσώθη, ὅτι μὴ Σεμίραμις διέφυγε*, ubi vide ann.

5. *Νιφάτης τε καὶ Πετίνης*] Edd. ante Schmiederum *Πετήνης*. At vide ann. ad I, 12, 13. Ceterum mire dissentit Diodorus in nominibus ducum ab Alexandri militibus trucidatorum, scribens

παδοκῶν ὕπαρχος Μιθροβουζάνης καὶ Μιθριδάτης ὁ τοῦ Δαρείου γαμβρὸς καὶ Ἀρβουπάλης ὁ Δαρείου τοῦ Ἀρταξέρξου παῖς καὶ Φαρνάκης, ἀδελφὸς οὗτος τῆς Δα-
6 ρείου γυναικὸς, καὶ ὁ τῶν ξένων ἡγεμὼν Ὠμάρης. Ἀρσίτης δὲ ἐκ μὲν τῆς μάχης φεύγει ἐς Φρυγίαν, ἐκεῖ δὲ ἀποθνήσκει αὐτὸς πρὸς αὑτοῦ, ὡς ὁ λόγος, ὅτι αἴτιος ἐδόκει Πέρσαις γενέσθαι τοῦ ἐν τῷ τότε πταίσματος.
7 Μακεδόνων δὲ τῶν μὲν ἑταίρων ἀμφὶ τοὺς εἴκοσι καὶ πέντε ἐν τῇ πρώτῃ προσβολῇ ἀπέθανον· καὶ τούτων χαλκαῖ εἰκόνες ἐν Δίῳ ἑστᾶσιν, Ἀλεξάνδρου κελεύσαντος Λύσιππον ποιῆσαι ὅσπερ καὶ Ἀλέξανδρον μόνος προκριθεὶς ἐποίει· τῶν δὲ ἄλλων ἱππέων ὑπὲρ τοὺς ἑξήκοντα,
8 πεζοὶ δὲ ἐς τοὺς τριάκοντα. Καὶ τούτους τῇ ὑστεραίᾳ

XVII, 21 *μετὰ δὲ ταῦτα καὶ τῶν ἄλλων ἡγεμόνων παρ' αὐτὸν ἐν τοῖς Πέρσαις ἔπεσον πλείους· ὧν ἦσαν ἐπιφανέστατοι Ἀτιζύης καὶ Φαρνάκης ὁ τῆς Δαρείου γυναικὸς ἀδελφὸς, ἔτι δὲ Μιθροβουζάνης ὁ Καππαδοκῶν ἡγούμενος* (ubi plurimi codd. *Μιθροβαρζάνης*). Sed qui Diodoro memoratur *Ἀτιζύης*, hic locum habere non potest. Periit enim ille in pugna ad Issum commissa, ut colligere est ex Arr. II, 11, 10. Curt. III, 11, 10 et e Diodoro ipso XVII, 34, ubi pro vulgato *Ἀντιξύης* scribendum esse *Ἀτιζύης* iam monuit Wesselingius.

καὶ Ἀρβουπάλης] Gronovio scribendum censenti *Ἀρτοιβάρης* editorum recentiorum nemo obsecutus est. Et quis est qui in tanta nominum propriorum perversitate, ubi omnes codices conspirant, quidquam temere mutare aggrediatur?

7. *ἐν τῇ πρώτῃ προσβολῇ*] Sic cod. F. In rell. codd et edd. vett. male omissa est praepositio. Cf. I, 15, 3 *ἐκακοπάθουν ἐν τῇ πρώτῃ προσβολῇ*. II, 2, 11 *Δατάμης — ἐν τῇ πρώτῃ προσμίξει — ἀπεσώθη*. II, 24, 7 *ἐν τῇ τότε προσβολῇ*. VI, 7, 5 *ὅσοι γε μὴ ἐν τῇ προσβολῇ διεφθάρησαν*. Et variata paululum oratione II, 22, 2 *ὑπὸ τῇ πρώτῃ ἐμβολῇ*, et IV, 2, 8 *ἐπὶ τῇ πρώτῃ προσβολῇ*. Sic etiam Xen. Anab. III, 4, 2 *ἐν τῇ πρόσθεν προσβολῇ*. Vulgatam ex parte tuentur haec IV, 16, 11 *καὶ τῇ μὲν πρώτῃ προσβολῇ τήν τε λείαν — ἀφείλοντο αὐτούς*.

ὅσπερ καὶ — ἐποίει] Cf. Plut. Alex. c. IV *τὴν μὲν οὖν ἰδέαν τοῦ σώματος οἱ Λυσίππειοι μάλιστα τῶν ἀνδριάντων ἐμφαίνουσιν, ὑφ' οὗ μόνου καὶ αὐτὸς ἠξίου πλάττεσθαι*. Plura de Lysippo habet Himerius, ut Ecl. XIV, 1 *δεινὸς δ' ἦν ἄρα οὐ χεῖρα μόνον, ἀλλὰ*

ἔθαψεν Ἀλέξανδρος ξὺν τοῖς ὅπλοις τε καὶ ἄλλῳ κόσμῳ· γονεῦσι δὲ αὐτῶν καὶ παισὶ τῶν τε κατὰ τὴν χώραν ἀτέλειαν ἔδωκε καὶ ὅσαι ἄλλαι ἢ τῷ σώματι λειτουργίαι, ἢ κατὰ τὰς κτήσεις ἑκάστων εἰσφοραί. Καὶ τῶν τετρωμένων δὲ πολλὴν πρόνοιαν ἔσχεν, ἐπελθών τε αὐτὸς ἑκάστους καὶ τὰ τραύματα ἰδὼν, καὶ ὅπως τις ἐτρώθη ἐρόμενος καὶ ὅτι πράττων, εἰπεῖν τε καὶ ἀλαζονεύσασθαί οἱ παρασχών. 9 Ὁ δὲ καὶ τῶν Περσῶν τοὺς ἡγεμόνας ἔθαψεν. 10 Ἔθαψε δὲ καὶ τοὺς μισθοφόρους Ἕλληνας οἳ ξὺν τοῖς πολεμίοις στρατεύοντες ἀπέθανον· ὅσους δὲ αὐτῶν αἰχμαλώτους ἔλαβε, τούτους δὲ δήσας ἐν πέδαις εἰς Μακεδονίαν ἀπέπεμψεν ἐργάζεσθαι, ὅτι παρὰ τὰ κοινῇ δόξαντα τοῖς Ἕλλησιν Ἕλληνες ὄντες ἐναντία τῇ Ἑλλάδι ὑπὲρ

καὶ γνώμην ὁ Λύσιππος. Ecl. XXXI, p. 286 ὥστε δὴ καὶ νειμάμενοι τὴν μορφὴν αὐτοῦ (sc. Ἀλεξάνδρου) Λύσιππος καὶ Ἀπελλῆς, ὁ μὲν φαρμάκοις, ὁ δὲ χαλκῷ τὴν φύσιν τοῦ βασιλέως ἡρμήνευσαν. Cf. Or. XIV, p. 634, ibique Wernsdorfium. Epigramma, quod ab Himerio memoratur, servatum est in Anthol. Palat. t. II, p. 661.

τῶν δὲ ἄλλων] Pro puncto maiusculo rectius iudicavimus ante haec verba ponere punctum minusculum. In ed. Basil. comma scriptum erat. Mox autem post τριάκοντα plene distinximus.

9. ἐρόμενος] Ed. Basil. ἐρώμενος. Mox eadem ἔνθα δέ pro ἔθαψε δέ, quod solum recte habet. Cf. III, 5, 7 νόσῳ ἀπέθανεν· ἀπέθανε δὲ καὶ Ἀντίοχος. Vid. ann. ad III, 3, 7.

10. εἰς Μακεδονίαν ἀπέπεμψεν] Edd. vett. cum quattuor codd. Gronovii ἔπεμψεν. Schmiederus e cod. F. ἀπέπεμψεν, quod recepimus. Cf. II, 15, 1 ὅσα ἀποπεπόμφει — Δαρεῖος εἰς Δάμασκον. II, 15, 6 τὰ ὀστᾶ ἐς τὰς Ἀθήνας — ἀπέπεμπε. III, 5, 1 καὶ οὐκ ἔστιν ὅντινα ἀτυχήσαντα ὧν ἐδεῖτο ἀπέπεμψεν. Saepa etiam pleonastice apponitur ὀπίσω, ut II, 16, 11 τοὺς μὲν πρέσβεις ὀπίσω ἀπέπεμψεν. V, 20, 6 ἀποπέμψει ὀπίσω ἐς τὰ ἤθη. VI, 8, 2 τὸν ἱππάρχην — ὀπίσω ἀπέπεμψεν. Atque illo adverbio adiecto simplex quoque verbum reperitur, ut III, 16, 13 καὶ ταύτας Ἀθηναίοις πέμπει ὀπίσω. V, 8, 7 Κοῖνον — πέμψας ὀπίσω. Verba πέμψαι, ἀποπέμψαι et ἀναπέμψαι confusa vide apud Xen. Cyrop. III, 1, 24. Cf. Dorv. ad Char. p. 610. Praepositio absorpta videtur praegressa syllaba αν. Nam ν et π a librariis confusa esse docuit Bastius comm. palaeogr. p. 747.

11 τῶν βαρβάρων ἐμάχοντο. Ἀποπέμπει δὲ καὶ εἰς Ἀθήνας τριακοσίας πανοπλίας Περσικὰς ἀνάθημα εἶναι τῇ Ἀθηνᾷ ἐν τῇ πόλει· καὶ ἐπίγραμμα ἐπιγραφῆναι ἐκέλευσε τόδε· ἈΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΚΑΙ ΟἹ ἙΛΛΗΝΕΣ ΠΛΗΝ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ, ἈΠΟ ΤΩΝ ΒΑΡΒΑΡΩΝ ΤΩΝ ΤΗΝ ἈΣΙΑΝ ΚΑΤΟΙΚΟΥΝΤΩΝ.

XVII. Καταστήσας δὲ Κάλαν σατραπεύειν ἧς Ἀρσίτης ἦρχε, καὶ τοὺς φόρους τοὺς αὐτοὺς ἀποφέρειν τάξας οὕσπερ Δαρείῳ ἔφερον, ὅσοι μὲν τῶν βαρβάρων κατιόντες ἐκ τῶν ὀρῶν ἐνεχείριζον σφᾶς, τούτους μὲν ἀπαλλάτ-
2 τεσθαι ἐπὶ τὰ αὑτῶν ἑκάστους ἐκέλευε. Ζελείτας δὲ ἀφῆκε τῆς αἰτίας, ὅτι πρὸς βίαν ἔγνω συστρατεῦσαι τοῖς

---

11. *ἀνάθημα εἶναι*] Ita omnes editiones ante Borheckium, qui primus scripsit *ἀναθήματα εἶναι.* Secutus eum est Schmiederus, ne monito quidem lectore, cur vulgatam scripturam mutarit. Quamquam, si omnes editiones pluralem praeberent, non esset quod obiiceretur. Cf. Pausan. I, 12, 3 *ἔχοντα ἐπίγραμμα ἔργων ὑπομνήματα εἶναι.* Arr. II, 3, 10 *τὴν ἅμαξαν — ἀναθεῖναι χαριστήρια τῷ Διΐ.* Vid. ann. ad I, 7, 2 et Bernh. Wiss. Synt. p. 64, not. 9. At tu confer Arr. V, 20, 8 *χρήματά τε κομίζοντα καὶ ἐλέφαντας τεσσαράκοντα, δῶρον Ἀλεξάνδρῳ.*

ἐν τῇ πόλει] Articulum servarunt edd. vett. et unus vel duo codd. Gronovii. Unde eum reiicere noluimus. Gronovii verba: »Postea in illis *τῇ Ἀθηνᾷ ἐν τῇ πόλει* plerique codices vetusti omittunt posterius *τῇ,* si quid hoc ad rem pertinet. III, 16, 13 *ᾗ ἄνιμεν ἐς πόλιν:«* ambigua sunt et incertae fidei. Nam quot et quales codices articulum ignorent, ex istis certo colligi non potest. Nec sane, etiamsi de acropoli sermo sit, inde articulus omittatur necesse est. Cf. Xen. Anab. VII, 1, 27 *ὑπαρχόντων δὲ πολλῶν χρημάτων ἐν τῇ πόλει,* ubi vide Kruegeri annotationem.

ἈΠΟ ΤΩΝ ΒΑΡΒΑΡΩΝ] Praepositionem *ἀπό* in rebus dedicatis solennem esse monuit Valckenarius ad Herod. V, 59 et post eum Siebel. ad Paus. I, 14, 4. Cf. Paus. I, 28, 2 *ἄγαλμα Ἀθηνᾶς ἀπὸ Μήδων τῶν ἐς Μαραθῶνα ἀποβάντων.*

C. XVII. *Καταστήσας δὲ Κάλαν*] De huius vocis varia pronunciatione vide ann. ad II, 4, 1.

ἀπαλλάττεσθαι — ἐκέλευε] Ita, ut videtur, omnes codd. Gronovii, ita edit. Basil. *ἐκέλευσε* edd. Vulc. Blanc. Raphel. Borheck. Utrumque probum esse nemo diffitebitur. Sed codicibus erat

βαρβάροις. Δασκύλιον δὲ παραληψόμενον Παρμενίωνα ἐκπέμπει· καὶ παραλαμβάνει Δασκύλιον Παρμενίων ἐκλιπόντων τῶν φρουρῶν. Αὐτὸς δὲ ἐπὶ Σάρδεων προὐχώ- 3
ρει, καὶ ἀπέχοντος αὐτοῦ ὅσον ἑβδομήκοντα σταδίους Σάρδεων, ἧκον παρ' αὐτὸν Μιθρίνης τε ὁ φρούραρχος τῆς ἀκροπόλεως τῆς ἐν Σάρδεσι καὶ Σαρδιανῶν οἱ δυνατώτατοι, ἐνδιδόντες οἱ μὲν τὴν πόλιν, ὁ δὲ Μιθρίνης τὴν ἄκραν καὶ τὰ χρήματα. Ἀλέξανδρος δὲ αὐτὸς μὲν κατε- 4
στρατοπέδευσεν ἐπὶ τῷ Ἕρμῳ ποταμῷ· ἀπέχει δὲ ὁ Ἕρμος ἀπὸ Σάρδεων σταδίους ὅσον εἴκοσιν. Ἀμύνταν δὲ τὸν Ἀνδρομένους τὴν ἄκραν παραληψόμενον ἐκπέμπει ἐς Σάρδεις· καὶ Μιθρίνην μὲν ἐν τιμῇ ἅμα οἷ ἦγε, Σαρδια-

---

obtemperandum. Imperfectum vide I, 27, 10 *στρατοπεδεύεσθαι — ἐκέλευε.* III, 30, 9 *Ἀλέξανδρος δὲ ἐπὶ τοῖσδε μαστιγοῦν ἐκέλευεν αὐτόν*, ubi ed. Bas. habet *ἐκέλευσεν*. VII, 7, 1 *ἄγειν ἐκέλευε.* VII, 17, 3 *χοῦν ἐκφέρειν ἐκέλευε.* Aoristum habes I, 17, 11 *τοὺς δὲ φόρους — ξυντελεῖν ἐκέλευσε.* II, 15, 3 *πέμπειν ἐκέλευσε*, ubi praecesserat *φυλάσσειν ἐκέλευε.* III, 8, 1 *ἕπεσθαι ἐκέλευσεν.* III, 10, 1 *ἀναπαύεσθαι ἐκέλευσε.* VII, 12, 7 *ἄγειν — ἐκέλευσεν.* Sic variatur imperfectum et aoristus apud Pausan. I, 41, 4 apud Diod. Sic. XVII, 54, apud Arr. III, 9, 1 et VII, 3, 3. Vide Schaef. ad Plutarch. t. IV, p. 346; vv. ll. ad Thucyd. IV, 114. VII, 31. Jacobs. ad Achill. Tat. p. 612.

2. *ὅτι ἔγνω — συστρατεῦσαι*] Ed. Bas. et Venet. cum tribus codd. Gronovii *σὺν στρατεῦσαι.* Ed. Vulc. et Blancard. *ἔγνωσαν συστρατεῦσαι*, perperam. Verum servavit cod. F. cum uno alio. Vid. ann. ad V, 5, 3.

3. *Μιθρίνης*] Edd. vett. *Μιθρήνης.* Ex vet. cod. Stephani ad marginem editionis Vulcanianae enotatum est *Μιθρόνης.* Genuinam nominis formam suppeditarunt codices Gronovii. Cf. Diod. Sic. XVII, 21, ubi pro vulgato *Μιθρίνου* in all. codd. legebatur *Μιθράνους* et *Μιθρίνους.* Vide praeterea ann. ad I, 12, 13.

4. *σταδίους ὅσον εἴκοσιν*] Edd. ante Gronovium omnes et post eum ed. Raphel. et Borheck. omiserunt *ὅσον*, quod quamquam quattuor codd. Gronovii ignorant, tamen recepi ex auctoritate codicis F. Cf. IV, 25, 11 *ἀλλὰ ἀπέχων ὅσον εἴκοσι σταδίους*, et exempla ad I, 4, 5 allata.

Μιθρίνην] Edd. vett. *Μιθρήνην.* Mox omnes edd. *ἅμα οἱ.*

νοὺς δὲ καὶ τοὺς ἄλλους Λυδοὺς τοῖς νόμοις τε τοῖς πά-
λαι Λυδῶν χρῆσθαι ἔδωκε καὶ ἐλευθέρους εἶναι ἀφῆκεν.
5 Ἀνῆλθε δὲ καὶ αὐτὸς εἰς τὴν ἄκραν ἵνα τὸ φρούριον ἦν
τῶν Περσῶν· καὶ ἔδοξεν αὐτῷ ὀχυρὸν τὸ χωρίον· ὑπερύ-
ψηλόν τε γὰρ ἦν καὶ ἀπότομον πάντῃ καὶ τριπλῷ τείχει
πεφραγμένον· αὐτὸς δὲ ἐπὶ τῇ ἄκρᾳ ναόν τε οἰκοδομῆσαι
6 Διὸς Ὀλυμπίου ἐπενόει καὶ βωμὸν ἱδρύσασθαι. Σκο-
ποῦντι δὲ αὐτῷ τῆς ἄκρας ὅπερ ἐπιτηδειότατον χωρίον,
ὥρᾳ ἔτους ἐξαίφνης χειμὼν ἐπιγίγνεται καὶ βρονταὶ σκλη-

ἐλευθέρους εἶναι ἀφῆκεν] Sic placuit Arriano scribere I, 19, 9 *ἀφῆκε καὶ ἐλευθέρους εἶναι ἔδωκεν.* Omisso verbo substantivo dixit III, 27, 7 *ἐλευθέρους ἀφῆκε.*

5. *ἀνῆλθε δὲ καὶ αὐτός*] Edd. vett. particula *καί* carent. E Gronovii verbis: »Dein necessario scribendum *ἀνῆλθε δὲ καὶ αὐτός,* ubi vulgo omittitur *καί,*« colligo, codicem, quem vocat, Optimum ita plene exhibuisse hunc locum. Quomodo enim, si mera tantum illa accessio niteretur coniectura, tam distincte loqui potuisset Gronovius? Ceterum non dubito quin particula ista ab Arriani manu sit profecta. Cf. II, 14, 3. III, 29, 11. IV, 21, 1. VII, 6, 1 et multos alios locos, ubi ex uno vel altero codice particula *καί* quae vulgo deerat, restituta est. Ad nostrum locum cf. V, 20, 9 *ἧκον δὲ καί* et quae ibi adscripsimus similia exempla.

6. *καὶ βρονταὶ σκληραί*] Similem narrationis colorem vide apud Herodot. VIII, 12 *ἐγίνετο δὲ ὕδωρ ἄπλετον — καὶ βρονταὶ σκληραί.* Cf. Plutarch. vit. Timol. c. XXVIII *βρονταὶ φοβεραὶ καὶ πυρώδεις ἀστραπαὶ ξυνεξέπιπτον.* Fragm. incert. apud Suid. s. v. *σκληρὰ βροντή· καὶ ἐν τούτῳ βροντάς τε σκληρὰς κτυπεῖν καὶ ὕδωρ ἐξ οὐρανοῦ ἐμπίπτον χαλάσαι τοῖς βαρβάροις τὰς νευράς.* Adiectivo *σκληρός* de vento tempestuoso usus est Arrianus I, 26, 3 *ἐκ νότων σκληρῶν,* et Ael. vv. histt. IX, 14 *ἄνεμοι σκληροί.* Cf. Arr. II, 6, 3 *χειμὼν ἐπιγίγνεται σκληρός.*

7. *Ἀλεξάνδρῳ δὲ ἔδοξεν*] Edd. Vulc. et Blanc. *Καὶ ἐντεῦθεν Ἀλεξάνδρῳ ἔδοξεν.* »Veneta et Basileensis editiones cum codice Perusino et uno Florentino *καὶ ἐντεῦθεν Ἀλεξάνδρῳ διέδοξεν,* idemque notavit ex Augustano Vulcanius. Duo reliqui *Ἀλεξάνδρῳ διέδοξεν* omissis duabus prioribus voculis. Unde et quo ista omnia? nisi ut appareat Arriani manum esse *Ἀλεξάνδρῳ δὲ ἔδοξεν,* quae plane exstat in Optimo et alio Florentino, ad quam alii alludunt.« *Gronov.* Voces *καὶ ἐντεῦθεν* profectae videntur a librario, qui,

ραί, καὶ ὕδωρ ἐξ οὐρανοῦ πίπτει οὗ τὰ τῶν Λυδῶν βασίλεια. Ἀλεξάνδρῳ δὲ ἔδοξεν ἐκ θεοῦ σημανθῆναι ἵνα 7 *χρὴ οἰκοδομεῖσθαι τῷ Διὶ τὸν νεὼν, καὶ οὕτως ἐκέλευσε. Κατέλιπε δὲ τῆς μὲν ἄκρας τῆς Σάρδεων ἐπιμελητὴν Παυ-* 8 *σανίαν τῶν ἑταίρων, τῶν δὲ φόρων τῆς συντάξεώς τε καὶ ἀποφορᾶς Νικίαν, Ἄσανδρον δὲ τὸν Φιλώτου Λυδίας καὶ τῆς ἄλλης τῆς Σπιθριδάτου ἀρχῆς, δοὺς αὐτῷ ἱππέας τε καὶ ψιλοὺς ὅσοι ἱκανοὶ πρὸς τὰ παρόντα ἐδόκουν. Κάλαν δὲ* 9 *καὶ Ἀλέξανδρον τὸν Ἀερόπου ἐπὶ τὴν χώραν τὴν Μέ-*

---

cum in manuscripto suo reperiret *Ἀλεξάνδρῳ διέδοξεν*, ut nexus cum praegresso enunciato restitueretur, hac ratione orationem plenam reddere voluit. Verbum *διαδοκεῖν* Graecis inauditum olim etiam legebatur apud Herodot. V, 124, pro quo nunc recte editur *διέδεξε*. In contrarium peccavit editor Basileensis I, 21, 10 *δ' ἐφύλαξε* scribens pro *διεφύλαξε* et VII, 22, 5 *δὲ ἤνεγκε* admittens pro *διήνεγκε*.

8. *Παυσανίαν τῶν ἑταίρων*] Edd. ante Gronovium *τὸν ἑταῖρον*, quod, etsi defendi possit, tamen ab Arriani stilo alienum est. Genitivum suppeditarunt cod. F. et unus ex reliquis codd. Florr. Cf. III, 6, 12 *Μένανδρον τῶν ἑταίρων*. III, 25, 4 *Ἀνάξιππον τῶν ἑταίρων*. III, 29, 2 *Ἀρχέλαον τὸν Ἀνδρόκλου τῶν ἑταίρων*. VI, 23, 11 *Τήλεφον κατέπεμψε τῶν ἑταίρων*. VII, 24, 8 *Μήδιον δὲ αὐτῷ ἐντυγχάνοντα τῶν ἑταίρων*. Et solent hi nudi genitivi, qui vere sunt partitivi, omisso *εἷς* sive *τὶς* explicari, quod haud raro et ipsum additum videmus, ut I, 12, 12 *Πανηγόρῳ — ἑνὶ τῶν ἑταίρων*. III, 26, 5 *Πολυδάμαντα ἕνα τῶν ἑταίρων*. IV, 12, 3 *Λεοννάτον δὲ ἕνα τῶν ἑταίρων*. VI, 9, 7 *Ἀβρέας τῶν διμοιριτῶν τις στρατευομένων*. Cf. Siebel. ad Paus. I, 34, 3, cui vix credideris, tales dicendi formas esse contractas ex Herodoteo (V, 97) *Μέλανθον ἄνδρα τῶν ἀστῶν* et similibus.

τὸν Φιλώτου] Malim *τὸν Φιλώτα*, qua forma Arrianus uti solet, ut III, 11, 16 et III, 29, 13.« *Schmied.* Quibus locis adde III, 26, 6. Et exstant sane haud pauci loci, ubi Arrianus genitivum in *α* alteri in *ου* praetulisse videtur. Cf. II, 13, 9 *Κερδίμμα*. III, 6, 12 *Ἀρίμμα*. III, 5, 7 *Ἀῤῥύβα*. V, 19, 6 *Βουκεφάλα*. Sed certum quidquam de talibus formis statui posse vix puto. Vide quae de genitivis *Ὀρόντου* et *Ὀρόντα* monuit Bornem. ad Xen. Anab. III, 4, 13. Cf. Math. Gr. Gr. ub. p. 147. — Mox pro *Σπιθριδάτου* ed. Bas., ut supra, *Μιθριδάτου*.

μνονος ἐκπέμπει ἄγοντας τούς τε Πελοποννησίους καὶ τῶν ἄλλων ξυμμάχων τοὺς πολλοὺς πλὴν Ἀργείων· οὗτοι δὲ ἐν Σάρδεσι κατελείφθησαν τὴν ἄκραν φυλάττειν. Ἐν τούτῳ δὲ ὡς τὰ τῆς ἱππομαχίας ἐξηγγέλθη, οἵ τε τὴν Ἔφεσον φρουροῦντες μισθοφόροι ᾤχοντο φεύγοντες, δύο τριή-

---

9. *ἄγοντας*] Ita codd. Gronovii omnes et ed. Basil. *ἄγοντα* ed. Vulc. et Blancard. At cf. II, 17, 2 *Αἴγυπτον καὶ Κύπρον ἐχομένας*, ubi rursus edd. plures habent *ἐχομένην*. Vid. ann. ad h. l.

οὗτοι δέ] Exspectabas potius *οὗτοι γάρ*. »Sed ubi quid in reddenda ratione sic affertur, ut id partem aliquam rei, de qua sermo est, constituat, plane ut in quavis narratione, ubi novum praecedentibus praedicatum accedit, *δέ* et *autem* locum habent, quippe ob id ipsum, quod novum quid accedit, oppositionem quandam fieri indicantes.« Herm. ad Vig. p. 845. Cf. Goell. ad Thuc. I, 77.

10. *τὰ τῆς ἱππομαχίας*] Bene ita cod. F. *τὰ ὑπὲρ τῆς ἱππομαχίας* edd. vett. cum rell. codd. Gronovii. Quam scripturam non tam propterea alteri posthabui, quod falsam eam censeam, quam quod eius nullum, alterius multa in promtu habeo exempla. Vide I, 25, 5 *τὰ δὲ τῆς ἐπιβουλῆς ἐξηγγέλθη ὧδε*. II, 2, 5 *τὰ τῆς εὐνοίας*. II, 19, 10 *τὰ τῆς πολιορκίας*. IV, 8, 3 *τὰ τῶν πότων*. IV, 11, 15 *τὰ τῶν τιμῶν*. IV, 12, 4 *τὰ τῆς προσκυνήσεως*. IV, 12, 10 *τὰ τῆς ἐπιβουλῆς*. IV, 17, 6 *τὰ τῆς φυγῆς*. V, 11, 4 *τὰ τῆς διαβάσεως*. VI, 10, 5 *τὰ τῆς προσβολῆς*. VI, 12, 3 *τὰ τῆς ἀξιώσεως*. VII, 17, 7 *τά γε τῆς ἐπιστροφῆς*. Vid. ann. ad VII, 20, 7. Est enim *τὰ τῆς ἱππομαχίας, τὰ τῆς ἐπιβουλῆς* nil fere nisi *ἡ ἱππομαχία, ἡ ἐπιβουλή*. Ad vulgatam defendendam afferat quis Plat. Phaed. p. 57, E *οὐδὲ τὰ περὶ τῆς δίκης ἄρα ἐπύθεσθε* et quae ad h. l. dixit Heindorfius p. 5. Nihil huc facit quod Gronovius, ut vulgatae scripturae patrocinium susciperet, attulit exemplum II, 6, 5 *φράζει αὐτοῖς τὰ ἐξηγγελμένα ὑπὲρ Δαρείου τε καὶ τῆς στρατείας*. Quomodo enim in tali verborum coniunctione Arrianus aliter scribere potuit?! Cf. I, 13, 8. IV, 5, 1. IV, 8, 3. VI, 1, 5 etc.

ἐκ Μακεδονίας Ἀλέξανδρον] Hanc scripturam firmant omnes codices quos consuluit Gronovius, et ed. Bas. *ὡς Ἀλέξανδρον* ed. Vulc. et Blanc. Unde coniecit Palmerius Exercc. p. 237 *ἀπ' Ἀλεξάνδρου*, parum feliciter. Postea etiam in cod. Aug. vocem *ὡς* deesse ipse notavit Vulcanius, locum recte ita interpretatus: *qui ex Macedonia ab Alexandro se subduxerat.* Simile mendum, occasione data, tollo ex Diod. Sic. XVII, 110, ubi in vulgato *Ἀλέξανδρος*

ρεις τῶν Ἐφεσίων λαβόντες, καὶ ξὺν αὐτοῖς Ἀμύντας ὁ Ἀντιόχου ὃς ἔφυγεν ἐκ Μακεδονίας Ἀλέξανδρον, παθὼν μὲν οὐδὲν πρὸς Ἀλεξάνδρου, δυσνοίᾳ δὲ τῇ πρὸς Ἀλέξανδρον καὶ αὐτὸς ἀπαξιώσας τι παθεῖν πρὸς αὐτοῦ ἄχαρι. Τετάρτῃ δὲ ἡμέρᾳ ἐς Ἔφεσον ἀφικόμενος, τούς τε 11

εἰς τὸν τῶν ἀπολελυμένων ἀριθμὸν ἀνεπλήρωσεν ἐκ τῶν Περσῶν, non dubito quin cum Stephano praepositio εἰς, ex praegressi vocabuli ultima syllaba male orta, reiicienda sit.

καὶ αὐτὸς ἀπαξιώσας] Sic codd. Gronovii praeter cod. F. omnes, sic omnes edd. vett., ut iure dubites an voces καὶ αὐτός recte omiserit Schmiederus. Cf. I, 9, 7 ἥ τε προσβολὴ πρὸς τὴν Σπάρτην καὶ αὐτή — III, 27, 7 καὶ τούτους Ἀλέξανδρος — καὶ αὐτὸς καταμαθών. III, 2, 7 τὰς ἄλλας πόλεις καὶ αὐτὰς προσηγάγετο. II, 11, 9 ἐπιστρέψας καὶ αὐτός. V, 4, 3 ὅτι Δέλτα ποιεῖ καὶ αὐτὸς ἐν τῇ Ἰνδῶν γῇ. Videntur autem illa verba καὶ αὐτός opposita quasi esse praecedentibus δυσνοίᾳ δὲ τῇ πρὸς Ἀλέξανδρον.

ἀπαξιώσας] Tres codices Gronovii habent ἐπαξιώσας, quod, si Arrianeum esset vocabulum, haud ineptum praeberet sensum: *quod putabat se damno quodam affectum iri ab Alexandro.* Cf. Sophocl. Electr. v. 648, Herm. τὰ δ᾽ ἄλλα πάντα, καὶ σιωπώσης ἐμοῦ, ἐπαξιῶ σε δαίμον᾽ ὄντ᾽ ἐξειδέναι. Sed altera forma ἀπαξιώσας, quam tuentur edd. vett. cum cod F. et uno alio codd. Florr., Arriani manum indicat. Pertinet enim hoc verbum ad ea quae Arriano valde sunt adamata. Cuius prima eaque constans fere apud eum significatio est *indignum aliquem habendi, dedignandi* s. *aspernandi*, ut I, 12, 7 οὐκ ἀπαξιώσας ἐμαυτὸν φανερὰ καταστήσειν ἐς ἀνθρώπους τὰ Ἀλεξάνδρου ἔργα. I, 23, 12 καὶ τὸ ὄνομα τοῦ παιδὸς οὐκ ἀπηξίωσεν. II, 24, 11 διὰ τοῦτο καὶ ἐγὼ αὐτὸ ἀναγράψαι ἀπηξίωσα. IV, 12, 8 ὅτῳ τις ξυνεῖναι οὐκ ἀπηξίωσεν. IV, 15, 4 εἰ δ᾽ ἀπαξιοῖ τὴν Σκυθῶν βασίλισσαν γῆμαι Ἀλέξανδρος. IV, 19, 9 ἀλλὰ γῆμαι γὰρ οὐκ ἀπαξιῶσαι. V, 19, 7 ὅτι τοὺς ἄλλους πάντας ἀπηξίου ἀμβάτας. VI, 29, 3 ὅτι οὐκ ἀπηξίωσεν αὐτὸν — διαφυλάξαι. VII, 20, 3 οὔκουν ἀπαξιοῦν καὶ αὐτὸν τρίτον ἂν νομισθῆναι — θεόν. Restant duo tantum loci, ubi dubius haereas, num eandem explicandi rationem admittant, an non. Unus est qui totius huius disputationis ansam dedit, quem Vulcanius et post eum Gronovius interpretatus est: *indignum ratus, si aliquo ab Alexandro incommodo afficeretur*; Raphelius vero, quem secutum video Schmiederum, sic vertit: *veritus, ne quo incommodo ab Alexandro afficeretur*, comparatis quae leguntur I, 29, 9 — ὅσοι ἐναντία τῇ Ἑλλάδι στρατεύεσθαι ὑπὲρ τῶν

φυγάδας ὅσοι δι' αὐτὸν ἐξέπεσον τῆς πόλεως, κατήγαγε καὶ τὴν ὀλιγαρχίαν καταλύσας δημοκρατίαν κατέστησε· τοὺς δὲ φόρους ὅσους τοῖς βαρβάροις ἀπέφερον, τῇ Ἀρ-
12 τέμιδι ξυντελεῖν ἐκέλευσεν. Ὁ δὲ δῆμος ὁ τῶν Ἐφεσίων, ὡς ἀφῃρέθη αὐτοῖς ὁ ἀπὸ τῶν ὀλίγων φόβος, τούς τε Μέμνονα ἐπαγομένους καὶ τοὺς τὸ ἱερὸν συλήσαντας τῆς Ἀρτέμιδος καὶ τοὺς τὴν εἰκόνα τοῦ Φιλίππου τὴν ἐν τῷ ἱερῷ καταβαλόντας καὶ τὸν τάφον ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἀνορύξαντας τὸν Ἡροπύθου τοῦ ἐλευθερώσαντος τὴν πόλιν ὥρ-
13 μησαν ἀποκτεῖναι. Καὶ Σύρφακα μὲν καὶ τὸν παῖδα αὐτοῦ Πελάγοντα καὶ τοὺς τῶν ἀδελφῶν τοῦ Σύρφακος παῖδας ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐξαγαγόντες κατέλευσαν· τοὺς δὲ ἄλλους διεκώλυσεν Ἀλέξανδρος προσωτέρω ἐπιζητεῖν καὶ τιμωρεῖσθαι, γνοὺς ὅτι ὁμοῦ τοῖς αἰτίοις καὶ οἱ ξὺν δίκῃ τι-

---

βαρβάρων οὐκ ἀπηξίωσαν, ubi ipse Vulcanius interpretationem adscripsit hancce: *qui adversus Graeciam pro barbaris militari veriti non fuissent.* Sed si omnia exempla supra citata perlustraveris, mecum, spero, utrumque locum ad reliquorum normam diriges atque miraberis, cur Vulcanio prioris loci sensum recte intelligenti in posteriori placuerit novam quandam verbi significationem inducere, quae Arriano ignota fuisse videtur. Alterum exemplum, quod dubium relinquat verbi *ἀπαξιῶσαι* significatum, legitur V, 2, 2 *οὐδ' ἂν Μακεδόνας τὸ πρόσω ἀπαξιῶσαι συμπονεῖν οἷ ἔτι κατὰ ζῆλον τῶν Διονύσου ἔργων.* Sed et ibi, missis variis variorum interpretum conatibus, hunc esse verborum sensum existimo: *neque milites putabat Alexander dedignaturos ex aemulatione quadam rerum a Dionyso gestarum novos suscipere labores.*

11. *δι' αὐτόν*] Sic recte cod. F. Edd. ante Gronovium cum rell. codd. *δι' αὐτῶν*, ex nota illarum literarum confusione. Vide ad I, 17, 8 et III, 30, 12. Conferri iubet Gronovius III, 6, 9 *κατελθόντες ἀπὸ τῆς φυγῆς ὅσοι δι' αὐτὸν ἔφυγον.*

12. *τούς τε Μέμνονα ἐπαγομένους*] Non multum abfuit quin scriberem *ἐπαγαγομένους*. Nam solum hoc participium praesentis inter multa aoristi offendebat. Cf. III, 3, 4 *ὅτι δὴ ὁ δῆμος ἐπηγάγετο σφᾶς βίᾳ τῶν κατεχόντων τὴν πόλιν.* Neque comparanda est temporum enallage VI, 7, 8, *μεταβαλλόμενοι καὶ ξυστραφέντες — ἐξέωσαν.* Sed tamen nolui mutare quod omnes edd. et codd. tuebantur. Participium praesentis pro imperfecto positum de co-

νὰς τοὺς μὲν κατ᾽ ἔχθραν, τοὺς δὲ κατὰ ἁρπαγὴν χρημάτων ἀποκτενεῖ, ξυγχωρηθὲν αὐτῷ, ὁ δῆμος. Καὶ εἰ δή 14
τῳ ἄλλῳ καὶ τοῖς ἐν Ἐφέσῳ πραχθεῖσιν Ἀλέξανδρος ἐν τῷ τότε εὐδοκίμει.

XVIII. Ἐν τούτῳ δὲ ἐκ Μαγνησίας τε καὶ Τράλλεων παρ᾽ αὐτὸν ἧκον ἐνδιδόντες τὰς πόλεις· καὶ ὃς πέμπει Παρμενίωνα, δοὺς αὐτῷ δισχιλίους καὶ πεντακοσίους πεζοὺς τῶν ξένων καὶ Μακεδόνας παραπλησίους, ἱππέας δὲ τῶν ἑταίρων ἐς διακοσίους. Ἀντίμαχον δὲ τὸν Ἀγα- 2
θοκλέους ἐπὶ τὰς Αἰολίδας τε πόλεις ξὺν δυνάμει οὐκ ἐλάττονι ἐξέπεμψε καὶ ὅσαι Ἰωνικαὶ ὑπὸ τοῖς βαρβάροις ἔτι ἦσαν. Καὶ τὰς μὲν ὀλιγαρχίας πανταχοῦ καταλύειν 3
ἐκέλευσε, δημοκρατίας δέ τε ἐγκαθιστάναι καὶ τοὺς νόμους τοὺς σφῶν ἑκάστοις ἀποδοῦναι, καὶ τοὺς φόρους

---

natu dictum est. Vid. Herm. ad Soph. Aiac. v. 1105. Krueg. ad Xen. Anab. I, 3, 1. Unde hic est loci sensus: *qui Memnona inducere in animo habebant.*

τὸν τάφον — ἀνορύξαντας] Suspicetur quis scribendum esse *τοὺς τὸν τ. ἀνορ.* Praecesserunt enim tria participia articulo omnia instructa. De simili articuli omissione vid. ann. ad I, 22, 9.

14. *καὶ εἰ δή τῳ ἄλλῳ*] Sic recte ed. Vulc. et Raphel. *εἰ δὴ τῷ ἄλλῳ* edd. Blanc. Gron. Schmied. *εἰ δή πω ἄλλῳ* ed. Basil.

C. XVIII. 2. *Ἀντίμαχον δέ*] Edd. ante Gronov. cum duobus codd. Florr. *Ἀλκίμαλον.* Duo codd. *Ἀλκύμαλον.* Verum praebuit cod. F. — Paulo supra in ed. Bas. erat *ἐκμαγνησίας.* Vid. ad I, 12, 8.

3. *δέ τε ἐγκαθιστάναι*] Edd. Venet. et Basil. *δὲ τί* (sic). Edd. Vulc. et Blanc. *δέ γε*, sine codicum auctoritate. Quorum unus habebat *δὲ τότε*, tres alii cum cod. F. *δέ τε*, cui lectioni nemo non favebit. De confusione particularum *δέ* et *γὲ* multi dixerunt multa. Nomina eorum adscripsisse satis est. Vid. Locell. ad Xen. Ephes. p. 201. Herm. ad Soph. Oed. Reg. v. 562. ad Oed. Col. v. 418. Fritzsch. Qu. Lucc. p. 122, 166, 199, 212. Math. ad Eurip. Orest. v. 192.

ἑκάστοις ἀποδοῦναι] Ita omnes edd. ante Schmiederum et omnes codd. praeter cod. F., in quo est *ἑκάστοισιν*, quam formam in textum recipere non dubitassem, si plura eius exempla apud Arrianum invenissem. Etiam Atticis scriptoribus illam haud raro usurpari post Dorv. ad Char. p. 343 docuerunt intpp. ad Greg. Corinth. p.

4 ἀνεῖναι ὅσους τοῖς βαρβάροις ἀπέφερον. Αὐτὸς δὲ ὑπο-
μείνας ἐν Ἐφέσῳ θυσίαν τε ἔθυσε τῇ Ἀρτέμιδι καὶ πομ-
πὴν ἔπεμψε ξὺν τῇ στρατιᾷ πάσῃ ὡπλισμένῃ τε καὶ ὡς
5 ἐς μάχην ξυντεταγμένῃ. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἀναλαβὼν τῶν
τε πεζῶν τοὺς λοιποὺς καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶ-
νας καὶ τοὺς Θρᾷκας ἱππέας καὶ τῶν ἑταίρων τήν τε βα-
σιλικὴν ἴλην καὶ πρὸς ταύτῃ τρεῖς ἄλλας, ἐπὶ Μιλήτου
ἐστέλλετο· καὶ τὴν μὲν ἔξω καλουμένην πόλιν ἐξ ἐφόδου
ἔλαβεν ἐκλιπούσης τῆς φυλακῆς· ἐνταῦθα δὲ καταστρα-
6 τοπεδεύσας ἔγνω ἀποτειχίζειν τὴν εἴσω πόλιν. Ἡγησί-
στρατος γὰρ ὅτῳ ἡ φρουρὰ ἡ Μιλησίων ἐκ βασιλέως ἐπε-
τέτραπτο, πρόσθεν γράμματα παρ' Ἀλέξανδρον ἔπεμπεν
ἐνδιδοὺς τὴν Μίλητον· τότε δὲ ἀναθαῤῥήσας ἐπὶ τῷ Περ-
σῶν στρατῷ οὐ μακρὰν ὄντι, διασώζειν τοῖς Πέρσαις ἐπε-

---

375 sqq. Ast ad Plat. Legg. t. II, p. 11. Schneid. ad Plat. Civit. III, 389, B. p. 222. De Pausania vide quae dixit Siebel. ad Paus. t. I, praef. p. XXI, et ad X, 25, 2.

4. ὑπομείνας] Codd. plerique cum cod. F. Edd. ante Schmied. ἐπιμείνας, quod et ipsum bene habet. Cf. II, 3, 3 καὶ ἐπιμεῖναι — καθήμενον. At altera forma apud Arrianum longe frequentior est. Vide modo IV, 5, 7. III, 25, 6. V, 18, 7. V, 28, 5. VI, 5, 15. VI, 22, 5. Hist. Ind. XIX, 3. XXI, 3. Eadem verba confusa offendimus apud Paus. I, 7, 2. Et praepositiones ὑπό et ἐπί quam crebro in codd. et edd. confusae sint dici vix potest. Vid. Wernsd. ad Himer. Or. XIV, p. 670. Passov. ad Parthen. Erott. XVII, 4. XVIII, 1. Soph. Aiac. v. 294. Fritzsch. Qu. Lucc. p. 187.

πομπὴν ἔπεμψε] De hac locutione vid. Wernsd. ad Himer. Ecl. XVI, p. 252. Meinek. ad Menandr. frgmm. p. 166. Goell. ad Thuc. VI, 56.

5. τὴν μὲν ἔξω καλουμένην πόλιν] Edd. Venet. Basil. Vulc. ἔξωδα (sic). Cod. vet. Steph. et cod. Aug. ἔξοδον. Codd. Gronovii omnes ἔξωδον, nisi quod in cod. Perusino legebatur ἔξω τῶν. Quod dedimus cum Schmiedero, Gronovius iam scripsit e coniectura Freinshemii in Suplemm. Curtt. II, 7, 12. »Illa Milesia ἐξώπολις (?) videtur esse, quam scribit Strabo ex Ephoro (Strab. XIV, p. 165, ed. ster.) κτίσμα Κρητικῶν, (l. Κρητικόν, ut hodie recte scribitur. E.) ὑπὲρ θαλάττης τετειχισμένον, ὅπου νῦν ἡ παλαιὰ πόλις Μίλητός ἐστι.« Gronov.

νόει τὴν πόλιν. Νικάνωρ δὲ τὸ Ἑλληνικὸν ναυτικὸν ἄγων 7
ὑποφθάνει τοὺς Πέρσας, τρισὶν ἡμέραις πρότερος κατα-
πλεύσας ἢ τοὺς Πέρσας Μιλήτῳ προσχεῖν· καὶ ὁρμίζε-
ται ναυσὶν ἑξήκοντα καὶ ἑκατὸν ἐν τῇ νήσῳ τῇ Λάδῃ·
κεῖται δὲ αὕτη ἐπὶ τῇ Μιλήτῳ. Αἱ δὲ τῶν Περσῶν νῆες 8
ὑστερήσασαι, ἐπειδὴ ἔμαθον οἱ ναύαρχοι τῶν ἀμφὶ Νι-
κάνορα τὴν ἐν τῇ Λάδῃ προκαταγωγὴν, πρὸς τῇ Μυκάλῃ
τῷ ὄρει ὡρμίσθησαν. Τὴν γὰρ Λάδην τὴν νῆσον προ- 9
κατειλήφει Ἀλέξανδρος οὐ τῶν νεῶν μόνον τῇ ἐγκαθορ-
μίσει, ἀλλὰ καὶ τοὺς Θρᾷκας καὶ τῶν ἄλλων ξένων ἐς τε-
τρακισχιλίους διαβιβάσας ἐς αὐτήν. Ἦσαν δὲ τῶν βαρβά- 10
ρων αἱ νῆες ἀμφὶ τὰς τετρακοσίας. Παρμενίων μὲν δὴ
καὶ ὣς παρῄνει Ἀλεξάνδρῳ ναυμαχεῖν, τά τε ἄλλα κρα-
τήσειν τῷ ναυτικῷ τοὺς Ἕλληνας ἐλπίζων, καί τι καὶ

ἐνταῦθα δέ] Sic scripsimus ex auctoritate trium codd. Florr., quorum lectionem memoravit Gron. ad III, 5, 2, et edd. Basil. atque Vulc. Particulam adversativam minus recte neglexit Blancardus. Neque habuisse eam videntur qui reliqui sunt duo codices Gronovii. Ceterum vide ann. ad III, 5, 2.

7. *κεῖται δὲ αὕτη*] »Sunt ipsa verba Herodoti VI. 7 *ἡ δὲ Λάδη ἐστὶ νῆσος μικρὴ ἐπὶ τῇ πόλι τῇ Μιλησίων κειμένη.* At Strabo l. XIV (p. 167, ed. Ster.) *πρόκειται δὲ ἡ Λάδη νῆσος πλησίον.* Pausanias in Atticis (I, 35, 5) *ἐστὶ δὲ Μιλησίοις πρὸ τῆς πόλεως Λάδη νῆσος.*« *Gronov.* In ed. Basil. minus apte expressum est *αὐτή.* Vide I, 19, 9 *ἦσαν δὲ οὗτοι.* IV, 21, 2 *καλεῖται δὲ αὕτη,* ubi Vulcanius primus dedit *αὐτή.* — Supra pro *πρότερος* noli scriptum *πρότερον.* cf. quae diximus ad II, 9, 1.

10. *ἐλπίζων*] Omnes edd. ante Schmiederum et quattuor codd. Gron. compositum habent *ἐπελπίζων.* Solus cod. F. praebuit *ἐλπίζων,* quod, cum alterum nuspiam apud Arrianum invenerim, haud cunctanter recepi. Nihilominus tamen etiam verbum *ἐπελπίζειν* h. l. ferri possit. Vide quae circumspecte disseruit de huius verbi usu ac significatione Hemsterhusius ad Luc. t. II, p. 418 sq. Cf. Valck. ad Amm. p. 66. Itpp. ad Thom. Mag. p. 298. Goell. ad Thucyd. VIII, 1. Sieb. ad Pausan. IV, 26, 3. Aut enim dictum esse possit pro simplici *ἐλπίζειν*, aut in hunc modum verba convertantur: *cum aliis de causis superiores navali proelio Graecos fore spem faciens, tum augurio maxime persuasus.*

θεῖον ἀνέπειθεν αὐτὸν, ὅτι ἀετὸς ὤφθη καθήμενος ἐπὶ
11 τοῦ αἰγιαλοῦ κατὰ πρύμναν τῶν Ἀλεξάνδρου νεῶν. Καὶ
γὰρ δὴ νικήσαντας μὲν μεγάλα ὠφεληθήσεσθαι ἐς τὰ ὅλα,
νικηθεῖσι δὲ οὐ παρὰ μέγα ἔσεσθαι τὸ πταῖσμα· καὶ ὣς
γὰρ θαλαττοκρατεῖν τοὺς Πέρσας· καὶ αὐτὸς δὲ ἔφη ἐπι-
12 βῆναι ἐθέλειν τῶν νεῶν καὶ τοῦ κινδύνου μετέχειν. Ἀλέξ-
ανδρος δὲ τῇ τε γνώμῃ ἁμαρτάνειν ἔφη Παρμενίωνα καὶ
13 τοῦ σημείου τῇ οὐ κατὰ τὸ εἰκὸς ἐξηγήσει. Ὀλίγαις τε
γὰρ ναυσὶ πρὸς πολλῷ πλείους ξὺν οὐδενὶ λογισμῷ ναυ-
μαχήσειν, καὶ οὐ μεμελετηκότι τῷ σφῶν ναυτικῷ πρὸς
ἠσκημένον τὸ τῶν Κυπρίων τε καὶ Φοινίκων· τήν τε ἐμ-

---

11. *Καὶ γὰρ δή*] Ita cod. F. Edd. vett. cum rell. codd. Gronovii *καὶ δή*. Sed particula causalis ut necessaria hoc loco iam Schmiedero in suum locum est restituta. Eandem verborum coniunctionem vide VI, 24, 4 *ἐλθεῖν γὰρ δὴ καὶ Κῦρον ἐς τοὺς χώρους τούτους*.

ἐς τὰ ὅλα] Hanc scripturam probavit iam Gronovius, cum in eam conspirarent cod. F. cod. Aug. Vulc. et tres alii codd. Florr. In uno codice vidit Gr. *ἐς τὰ πολλά*. Edd. ante Gronovium etiam perversius *ἐς τὰ ἄλλα*. Cf. ad V, 6, 10. — Mox ed. Basil. *καὶ ὡς θαλασσοκρατεῖν*.

12. *τῇ οὐ κατὰ τὸ εἰκὸς ἐξηγήσει*] In edd. vett. et quattuor codd. Gron. legebatur *τῇ — ξυμβλήσει*, quod, si non melius, tamen altero non deterius est. Id vero apparet, alterutrum pro glossa habendum esse. Et cum verbum *ἐξηγεῖσθαι*, et substantiva *ἐξήγησις* et *ἐξηγητής* constanti fere usu frequententur de rerum divinarum interpretatione (vid. Ruhnk. ad Tim. p. 109 sqq. Sieb. ad Paus. VII, 25, 6), nolui mutare, quod Schmiederus cod. F. obsecutus receperat. Utrumque substantivum apud Arrianum non nisi hoc loco reperi. Verbo *συμβαλεῖν* usus est I, 20, 2 *καὶ τὸν ἀετὸν ταύτῃ συνέβαλλεν*. II, 3, 9 *τοὺς δὲ ξυμβαλόντας τὸ μαντεῖον — τοῦτον ἐκεῖνον γνῶναι ὄντα ὅντινα ὁ θεὸς αὐτοῖς ἔφραζεν* —. De usu verbi *ἐξηγεῖσθαι* plura diximus ad III, 3, 11.

13. *πρὸς ἠσκημένον*] Ed. Basil. *προησκημένον*. Infra §. 14 eadem minus apte *πρὸ τοῦ ναυτικοῦ*.

14. *τὴν ἐπαγγελίαν*] Inviti prope hanc scripturam intactam reliquimus, quamvis omnes codd. Gron. et cod. Aug. Vulc. eam tueantur cum edd. Venet. et Basil. Neminem enim novi veterum scriptorum, qui istud substantivum usurpaverit de nuntio allato.

πειρίαν τῶν Μακεδόνων καὶ τὴν τόλμαν ἐν ἀβεβαίῳ χω-
ρίῳ οὐκ ἐθέλειν παραδοῦναι τοῖς βαρβάροις· καὶ ἡττη- 14
θεῖσι τῇ ναυμαχίᾳ οὐ μικρὰν τὴν βλάβην ἔσεσθαι ἐς τοῦ
πολέμου τὴν πρώτην δόξαν τά τε ἄλλα καὶ τοὺς Ἕλλη-
νας νεωτεριεῖν πρὸς τοῦ ναυτικοῦ πταίσματος τὴν ἐπαγ-
γελίαν ἐπαρθέντας. Ταῦτα μὲν τῷ λογισμῷ ξυντιθεὶς 15
οὐκ ἐν καιρῷ ἀπέφαινε ναυμαχεῖν, τὸ θεῖον δὲ αὐτὸς ἄλλῃ
ἐξηγεῖσθαι· εἶναι μὲν γὰρ πρὸς αὐτοῦ τὸν ἀετὸν, ἀλλ'
ὅτι ἐπὶ γῆς καθήμενος ἐφαίνετο, δοκεῖν οἱ μᾶλλόν τι
σημαίνειν ὅτι ἐκ γῆς κρατήσει τοῦ Περσῶν ναυτικοῦ.

XIX. Καὶ ἐν τούτῳ Γλαύκιππος ἀνὴρ τῶν δοκίμων

Quae causa fuisse videtur, cur Vulcanius de suo dederit *ἀπαγγελίαν*. Sic recte legitur apud Demosth. de fals. leg. p. 313, Beck. *δός δέ μοι τὸ προβούλευμα ὃ πρὸς τὴν ἐμὴν ἀπαγγελίαν ἐψηφίσαθ' ἡ βουλή*, licet, monente Beckero, septem codices habeant *ἐπαγγελίαν*. Vide ad I, 19, 2 et Jacobs. ad Achill. Tat. p. 807.

15. *ἐπὶ γῆς καθήμενος*] Sic edd. vett. et unus codd. Florr. *ἐπὶ γῇ* rell. codd. Gronovii. Vulgatam nolui mutare. Cf. I, 18, 10 *καθήμενος ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ*. III, 7, 7 *ἐπὶ τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ κάθηται.* I, 11, 13 *θῦσαι δὲ αὐτὸν ἐπὶ τοῦ βωμοῦ.* Xen. Anab. III, 2, 19 *ἡμεῖς δ' ἐπὶ τῆς γῆς βεβηκότες — ἰσχυρότερον παίσομεν.* Similiter confusae sunt formulae *ἐπὶ θαλάττης* et *ἐπὶ θαλάττῃ* apud Pausan. I, 1, 3. I, 31, 1. Qui dativum defendere velint, afferant VII, 14, 6 *ἐῤῥίφθαι ἐπὶ τῷ σώματι*, praesertim cum paulo ante dictum esset *ἐῤῥιμμένον ἐπὶ τοῦ σώματος.*

ὅτι ἐκ γῆς κρατήσει] Ex omnium fere codicum auctoritate hanc scripturam recepimus. *ἐκ τῆς γῆς* edd. vett. cum uno cod. Gronovii, quod aeque bene habet. Cf. I, 20, 2 *ὅτι ἐσήμηνεν αὐτῷ ἐκ τῆς γῆς κρατήσειν.* Alteri favent simillima talia. I, 19, 4 *παρὰ γῆν.* III, 4, 3 *ἐκ γῆς.* II, 1, 2 *ἐκ θαλάττης.* II, 1, 6 *ἀπὸ θαλάττης.* VII, 10, 4 *διὰ πάσης γῆς καὶ θαλάσσης.* Vide, si plura cupis, Siebel. ad Paus. I, 27, 9. Heind. ad Plat. Gorg. p. 265, ad Phaedon. p. 249. Krueg. ad Xen. Anab. VII, 1, 30 et V, 3, 2. Comparari possunt quoque similes dicendi formulae, ubi pariter articulum modo omissum modo additum videmus, ut *διὰ θυρῶν* et *διὰ τῶν θυρῶν*, de quo vide Passov. ad Parthen. p. 54, Jacobs. ad Ach. Tat. p. 565. Krueg. ad Xen. Anab. II, 5, 31. Sic dicitur *ἅμα τῇ ἡμέρᾳ* Xen. Anab. II, 1, 2. IV, 1, 5 etc., sed *ἅμα ἡμέρᾳ* Arr. III, 9, 3. VI, 6, 3 etc.

ἐν Μιλήτῳ, ἐκπεμφθεὶς παρὰ Ἀλέξανδρον παρὰ τοῦ δήμου τε καὶ τῶν ξένων τῶν μισθοφόρων, οἷς μᾶλλόν τι ἐπετέτραπτο ἡ πόλις, τά τε τείχη ἔφη ἐθέλειν τοὺς Μιλησίους καὶ τοὺς λιμένας παρέχειν κοινοὺς Ἀλεξάνδρῳ καὶ Πέρσαις· καὶ τὴν πολιορκίαν ἐπὶ τούτοις λύειν ἠξίου.
2 Ἀλέξανδρος δὲ Γλαυκίππῳ μὲν προστάσσει ἀπαλλάττεσθαι κατὰ τάχος ἐς τὴν πόλιν, καὶ Μιλησίοις ἐπαγγέλ-
3 λειν παρασκευάζεσθαι ὡς μαχουμένους ἔσωθεν. Αὐτὸς δ' ἐπιστήσας τῷ τείχει μηχανάς, καὶ τὰ μὲν καταβαλὼν δι' ὀλίγου τῶν τειχῶν, τὰ δὲ κατασείσας ἐπὶ πολὺ, προσῆγε τὴν στρατιὰν ὡς ἐπιβησομένους ᾗ κατερήριπτο ἢ ἐσεσάλευτο τὸ τεῖχος, ἐφομαρτούντων καὶ μόνον οὐ θεω-

---

C. XIX. ἐκπεμφθείς] Ed. Basil. ἐκπεμφείς, quod vitium non sustulit Vulcanius.

2. ἐπαγγέλλειν] Ita omnes codd. Gronovii. ἀπαγγέλλειν edd. ante Schmied. Sed ut supra ἀπαγγελία rectius videbatur, quam ἐπαγγελία, ita hoc loco ἀπαγγέλλειν sine dubio alteri formae ἐπαγγέλλειν posthabendum est. Aliud enim est ἀπαγγέλλειν, aliud ἐπαγγέλλειν. Cf. II, 4, 15 πείθεσθαι ὅσα ἐπαγγέλλοιτο. IV, 1, 7 ὅτι ἐς ἕνα ξύλλογον ἐπηγγέλκει Ἀλέξανδρος ξυνελθεῖν. Nimirum ἐπαγγέλλειν omnino est *denuntiare, imperare.* Contra ἀπαγγέλλειν simpliciter tantum est *nuntiare*, ut I, 5, 17. I, 7, 8. II, 16, 10. II, 25, 3. III, 2, 4. IV, 24, 16. VII, 13, 5.

ὡς μαχουμένους ἔσωθεν] In edd. Vulc. et Blanc. legitur ὡς μαχουμένους ἕωθεν, nisi quod in ed. Blanc. ex errore typographi expressum est μαχομένους. Veram scripturam agnoscunt codd. Gronovii cum edd. Venet. et Basil. Futurum illud in eadem verborum coniunctione vid. I, 13, 3 συνέταττεν ὡς μαχουμένους. III, 9, 11 — ὡς ἐν τῇδε τῇ μάχῃ — μαχουμένους, ubi sola ed. Basil. ὡς μαχομένους. IV, 25, 7 παρεσκευάσθαι ὡς μαχουμένους. Vid. ann. ad III, 9, 3, et Jacobs. ad Achill. Tat. p. 413. Futuri et praesentis participia confusa habes apud Xen. Hist. Gr. VII, 5, 10. Diodor. Sic. XVI, 77. Cf. Jacobs. ad Achill. Tat. p. 649. Cur autem Vulcanio in mentem venerit ἕωθεν scribere pro vulgato ἔσωθεν, ne coniectura quidem assequi licet.

3. δι' ὀλίγου] Ed. Basil. διολίγου. Vid. ad I, 12, 8. Mox pro μόνον οὐ edd. praeter Borheck. et Schmied. μονονού. Sed ipse Schmiederus, qui hoc loco voces disiunctas dedit, I, 21, 12 admisit μονονού. De tota huius enunciati conformatione cf. Diod. Sic.

μένων˙ τῶν Περσῶν ἀπὸ τῆς Μυκάλης πολιορκουμένους
τοὺς φίλους σφῶν καὶ ξυμμάχους. Ἐν τούτῳ δὲ καὶ οἱ 4
ἀμφὶ Νικάνορα ἀπὸ τῆς Λάδης τὴν ὁρμὴν τῶν ξὺν Ἀλεξ-
άνδρῳ κατιδόντες, ἐς τὸν λιμένα ἐπέπλεον τῶν Μιλη-
σίων παρὰ γῆν τὴν εἰρεσίαν ποιούμενοι, καὶ κατὰ τὸ
στόμα τοῦ λιμένος ᾗπερ τὸ στενώτατον ἦν, ἀντιπρώρους
βύζην τὰς τριήρεις ὁρμίσαντες ἀποκεκλείκεσαν τῷ μὲν
Περσικῷ ναυτικῷ τὸν λιμένα, τοῖς Μιλησίοις δὲ τὴν
ἐκ τῶν Περσῶν ὠφέλειαν. Ἔνθα οἱ Μιλήσιοί τε καὶ 5
οἱ μισθοφόροι, πανταχόθεν ἤδη προσκειμένων σφίσι τῶν
Μακεδόνων, οἱ μὲν αὐτῶν ῥιπτοῦντες σφᾶς ἐν τῇ θαλάσσῃ
ἐπὶ τῶν ἀσπίδων ὑπτίων ἐς νησῖδά τινα ἀνώνυμον τῇ πό-

XVI, 74 ὁμοίως δὲ καὶ διὰ κριῶν σαλεύων τὰ τείχη καὶ ὑπορύττων ἐπὶ πολύ, μέρος τοῦ τείχους κατέβαλεν, ubi cave ne cum Wesselingio omissa praepositione ἐπί transferas πολύ ad sequens μέρος. Si qua mutatione opus esset, scriberem ὑπορύττων ἐπὶ πολὺ μέρος — κατέβαλεν. Cf. Diod. XVI, 49 ἐπὶ πολὺ δὲ μέρος πεσόντων τῶν τειχῶν.

4. ᾗπερ τὸ στενώτατον ἦν] Non satis accurate Suidas affert haec verba s. v. βύζην˙ κατὰ τὸ στόμα τοῦ λιμένος, ᾗ στενότατον ἦν (sic), βύζην τὰς τριήρεις ὁρμίζοντες. Articulum ante στενώτατον omitti non potuisse ab Arriano in aperto ponent quae dicta sunt ad IV, 23, 6. De forma στενότατον vid. ann. ad I, 22, 4.

ἀποκεκλείκεσαν] Offendit fere hic plusquamperfectum, praesertim cum praecesserit imperfectum ἐπέπλεον. Unde coniicias Arrianum scripsisse ἀπέκλεισαν, (cf. ann. ad I, 27, 5. III, 20, 3. III, 30, 10) nisi forte praestat plusquamperfectum accipere loco aoristi positum. Cf. I, 27, 7 ἀνέζευξεν ἐς Πέργην κἀκεῖθεν ἐς Φρυγίαν ὥρμητο. Vide praeterea ann. ad IV, 27, 10.

5. ἐν τῇ θαλάσσῃ] In edd. vulgaribus post ultimam vocem comma positum erat, quod sustulimus, ut aptior fieret verborum nexus. Vide quae de similibus constructionibus diximus ad III, 2, 8.

ἐς νησῖδά τινα] Vulgo ἐς νησίδα τινά. At vide Spohn. de extr. Odyss. parte p. 169 sqq. Spitzneri prosod. p. 38, d, not., et de vers. Graecc. heroic. p. 49, not. Schaef. ad Plut. vitt. t. V, p. 265. Quae nuperrime Bernh. ad Dionys. Perieg. p. 649 de accentu huius nominis dixit, me non satis intellexisse libere confiteor. Cf. Passov. ad Jambl. fragmm. p. 78.

λει ἐπικειμένην διενήχοντο, οἱ δὲ ἐς κελήτια ἐμβαίνοντες καὶ ἐπειγόμενοι ὑποφθάσαι τὰς τριήρεις τῶν Μακεδόνων ἐγκατελήφθησαν ἐν τῷ στόματι τοῦ λιμένος πρὸς τῶν τριηρῶν, οἱ δὲ πολλοὶ ἐν αὐτῇ τῇ πόλει ἀπώλλυντο.
7 Ἀλέξανδρος δὲ, ἐχομένης ἤδη τῆς πόλεως, ἐπὶ τοὺς ἐς τὴν νῆσον καταπεφευγότας ἐπέπλει αὐτὸς, κλίμακας φέρειν ἐπὶ τὰς πρώρας τῶν τριηρῶν κελεύσας, ὡς κατὰ τὰ ἀπότομα τῆς νήσου καθάπερ πρὸς τεῖχος ἐκ τῶν νεῶν τὴν
8 ἀπόβασιν ποιησόμενος. Ὡς δὲ διακινδυνεύειν ἐθέλοντας τοὺς ἐν τῇ νήσῳ ἑώρα, οἶκτος λαμβάνει αὐτὸν τῶν ἀνδρῶν, ὅτι γενναῖοί τε καὶ πιστοὶ αὐτῷ ἐφαίνοντο· καὶ σπένδεται πρὸς αὐτοὺς ἐπὶ τῷδε ὡς αὐτῷ ξυστρατεύειν.

---

7. *κλίμακας φέρειν*] Edd. ante Gron. et quattuor codd. Florr. *καὶ βάκας φέρειν*, vitio aperto. Solus cod. F. verum servavit, quod cum Schmiedero dedimus; quamquam ante *κλίμακας* a mala manu insertum habet *καί*, ortum, ut recte coniecit Gronovius, ex diversa lectione. Sed digna est Gronovii annotatio, quae memoriae tradatur. »Praeterea, inquit, passim in Mss. reperitur forma literae talis $\overline{\mu}$, quae interdum pro $\overline{\beta}$, modo pro $\overline{\mu}$, nunc pro $\overline{\varkappa}$ accipienda est, unde non paucae in antiquorum libris maculae et aberrationes. Hinc libro II (? III, 23, 17. E) pro *Ἀνδρονίκου* in aliis iveni *Ἀνδρονίμου*, hinc c. 21 (imo I, 20, 15. E) *εὐδομήκοντα* pro *ἑβδομήκοντα*, hinc c. 24 (I, 23, 11) *ἐσκαλόντι* pro *ἐσβαλόντι*, quorum illud mihi obvenit in Msstis secundae notae omnibus. Hinc orta variatio in nomine *Ἀρσάμης*, *Ἀρσάκης*, *Ἀρσάβης*, hinc in Indicis (I, 8) *Βάσσακα* pro *Μάσσακα*, et initio libri III (1, 3) *Μαζάκης*, *Μαζάβης*.« Vide ann. ad III, 25, 10. III, 29, 9. IV, 7, 2. De literis $\overline{\mu}$ et $\overline{\beta}$ saepissime in codicibus confusis vide Bast. comm. palaeogr. p. 708, de $\overline{\alpha}$ et $\overline{\lambda}$ Schaef. Mell. critt. p. 94. ad Gregor. Cor. p. 428. Bast. l. l. p. 704.

τῶν τριηρῶν] Ita omnes edd. Unde non ausus sum sollicitare. Rationes dedi ad II, 19, 7. Eodem modo notatum est substantivum supra §. 6.

10. *τῶν ἐκβολῶν*] Edd. ante Schmiederum omnes et quattuor codd. Gronovii *τῶν εἰσβολῶν*. Schmiederus e cod. F. recte *ἐκβολῶν*. Cf. I, 3, 2 *ἔστε ἐπὶ τὰς ἐκβολάς*. I, 11, 5 *τοῦ Στρυμόνος — τὰς ἐκβολάς*. V, 6, 8 *ἐπὶ τῇ ἐκβολῇ τοῦ Αἰγύπτου ποταμοῦ*. VI, 18, 5 *ἔστε ἐπὶ τὴν ἐκβολήν*. VI, 19, 6 *τοῦ ποταμοῦ τὴν ἐκβολήν*. VII, 1, 1 *τὰς ἐκβολὰς τὰς εἰς τὸν πόντον*. Adde VI, 28, 9. VII,

Ἦσαν δὲ οὗτοι μισθοφόροι Ἕλληνες ἐς τριακοσίους· αὐ- 9
τοὺς δὲ Μιλησίους ὅσοι μὴ ἐν τῇ καταλήψει τῆς πόλεως
ἔπεσον, ἀφῆκε καὶ ἐλευθέρους εἶναι ἔδωκεν. Οἱ δὲ βάρ- 10
βαροι ἀπὸ τῆς Μυκάλης ὁρμώμενοι ταῖς μὲν ἡμέραις
ἐπέπλεον τῷ Ἑλληνικῷ ναυτικῷ, προκαλέσασθαι ἐς ναυ-
μαχίαν ἐλπίζοντες, τὰς δὲ νύκτας πρὸς τῇ Μυκάλῃ οὐκ
ἐν καλῷ ὡρμίζοντο ὅτι ὑδρεύεσθαι ἀπὸ τοῦ Μαιάνδρου
ποταμοῦ τῶν ἐκβολῶν διὰ μακροῦ ἠναγκάζοντο. Ἀλέξ- 11
ανδρος δὲ ταῖς μὲν ναυσὶ τὸν λιμένα ἐφύλαττε τῶν Μι-
λησίων, ὡς μὴ βιάσαιντο οἱ βάρβαροι τὸν ἔσπλουν· ἐκ-
πέμπει δ' ἐς τὴν Μυκάλην Φιλώταν ἄγοντα τούς τε ἱπ-
πέας καὶ τῶν πεζῶν τάξεις τρεῖς, παραγγείλας εἴργειν

7, 3. VII, 20, 6. VII, 21, 7, 8. Cf. Oudend. ad Thom. Mag. p. 279. De confusione vocum εἰσβολή, ἐμβολή et ἐκβολή vide Locell. ad Xen. Eph. p. 249. Praeposs. εἰς et ἐκ in codd. saepe commutari docuit Bast. ad Greg. Cor. p. 244 sqq. et comm. palaeogr. p. 720 sqq. Cf. Sieb. ad Paus. I, 32, 6. Bernh. ad Dionys. Perieg. p. 924.

11. *εἴργειν τῆς ἀποβάσεως τοὺς ἀπὸ τῶν νεῶν*] Sic plenius cod. F. cum tribus aliis codd. Florr. et cod. Aug. Vulc. Edd. ante Schmiederum et unus cod. Gron. *εἴργειν τ. ἀ. αὐτούς*, omissis tribus ultimis vocibus. Utraque lectio cum habeat quo sese tueatur, dubium esse possit, utra sit praeferenda. Verba *τοὺς ἀπὸ τῶν νεῶν* a glossatoris manu profecta esse possunt, qui, cum haud satis apertum esset, quinam essent illi *αὐτούς*, margini adscripsit *τοὺς ἀπὸ τῶν νεῶν*, scilicet, *qui in navibus erant Persae.* At nititur illa dicendi formula tam multis non solum Arriani, sed etiam aliorum scriptorum similibus locutionibus, ut satis Graeca et Arriano haud indigna habenda sit. Cf. I, 13, 2 *οἱ ἀπὸ τῶν σκοπῶν σπουδῇ ἐλαύνοντες ἀπήγγελλον.* III, 5, 10 *καὶ μηδένα τῶν ἀπὸ βουλῆς ἐπὶ τῷδε ἐκπέμπειν.* II, 11, 1 *αἱ ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ κέρως τάξεις.* VI, 20, 4 *ἰχθύες ἤδη — τῶν ἀπὸ θαλάσσης ἐφαίνοντο.* Xen. Cyrop. VII, 5, 23. *φεύγειν τοὺς ἀπὸ τῶν οἰκιῶν.* Paus. I, 28, 9 *οὐκ ἐπιστάμενον οὐδὲ τοῦτον τοὺς ἀπὸ τῶν νεῶν ὡς εἰσὶν Ἀργεῖοι.* Himer. Or. XXIII, p. 778 *τὸν ἀφ' ἑστίας οὐκ ἐτηρήσατε*, ubi vide Wernsd. ann. Locus a Gronovio citatus II, 22, 5 *οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ τείχους τόν τε ἐπίπλουν τῶν πολεμίων κατιδόντες*, etiam aliam admittit explicandi rationem. Nec sane multis probatum iri puto Gronovii coniecturam *τῆς ἀποβάσεως τῆς ἀπὸ τῶν νεῶν.* Vetant enim similia

12 τῆς ἀποβάσεως τοὺς ἀπὸ τῶν νεῶν. Οἱ δὲ ὕδατός τε σπάνει καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτηδείων οὐδὲν ἄλλο ὅτι μὴ πολιορκούμενοι ἐν ταῖς ναυσὶν ἐς Σάμον ἀπέπλευσαν· ἐκεῖ-
13 θεν δὲ ἐπισιτισάμενοι αὖθις ἐπέπλεον τῇ Μιλήτῳ. Καὶ τὰς μὲν πολλὰς τῶν νεῶν πρὸ τοῦ λιμένος ἐν μετεώρῳ παρέταξαν, εἴ πη ἐκκαλέσαιντο ἐς τὸ πέλαγος τοὺς Μακε-
14 δόνας· πέντε δὲ αὐτῶν εἰσέπλευσαν εἰς τὸν μεταξὺ τῆς τε ἄλλης νήσου καὶ τοῦ στρατοπέδου λιμένα, ἐλπίσαντες κενὰς καταλήψεσθαι τὰς Ἀλεξάνδρου ναῦς, ὅτι τοὺς ναύτας ἀποσκεδάννυσθαι τὸ πολὺ ἀπὸ τῶν νεῶν τοὺς μὲν

---

haecce III, 18, 3 ὡς εἴργειν τῆς παρόδου Ἀλέξανδρον. VI, 8, 5 ὡς εἴρξοντες τοῦ πόρου Ἀλέξανδρον. Formula vero οἱ ἀπὸ τῶν νεῶν quasi per attractionem posita est propter praegressum τῆς ἀποβάσεως. Nam quomodo aliter dici possit, ex ipso Arriano cognoscitur, ut qui scripserit II, 20, 12 οἱ δὲ ἐν ταῖς ναυσὶν οὐ χαλεπῶς ἀπενήξαντο. Vide tamen Herm. ad Vig. p. 893 et ad Soph. Electr. v. 135. Idem fere attractionis genus conspicitur in formula οἱ ἐκ τῆς πόλεως I, 5, 7. I, 7, 1. I, 20, 11. IV, 1, 1. IV, 15, 1. IV, 24, 8. VII, 15, 5. Adde I, 2, 8 ἐκ τῆς ἄνωθεν Μακεδονίας. III, 30, 12 ἀναπληρώσας τὸ ἱππικὸν ἐκ τῶν αὐτόθεν ἵππων. Vulgarem scripturam si omnes codices tuerentur, non adeo improbarem. Licet enim αὐτούς paulo obscurius dictum sit de Persis, tamen haud raro sic loquuntur ut Graeci, ita Romani scriptores. Cf. Arr. II, 4, 7, 8. ad VI, 1, 3. Caesar. b. Gall. III, 29. Liv. XXI, 27.

13. εἴ πη ἐκκαλέσαιντο] Codd. Gron. et cod. Aug. Vulc. ὅπη edd. vett. Recte conferri iussit Gronovius II, 21, 3 εἴ πη ἄλλῃ αἱ μηχαναὶ προσήγοντο. IV, 17, 5 καὶ εἴ πη — ξυλλαβεῖν. V, 10, 1 εἴ πη λάθοι ὑφαρπάσας.

14. τῆς τε ἄλλης νήσου] Palmer. Exercc. p. 237 coniecit τῆς τε Λάδης νήσου. Et in eandem coniecturam incidit nuperrime Schaeferus ad Plut. vitt. t. VI, p. 504. Nec multum abest quin mihi ea probetur. At vide Arr. I, 19, 5 et ann. ad III, 30, 15.

τὸ πολὺ ἀπὸ τῶν νεῶν] Sic codd. quattuor Gronovii inter eosque cod. F. In edd. vett. legebatur ἐπὶ πολύ, quod ex parte tuetur unus codd. Florr. praebens ἐπὶ τὸ πολύ. Neutrum cum omnino condemnandum sit, videamus cur τὸ πολύ nobis praeplacuerit. Primum quidem quod Gronovius contendit, ἐπὶ πολύ iam propterea minus probum esse, quod Arriano sit *in longum tempus*

ἐπὶ φρυγανισμῷ, τοὺς δὲ ἐπὶ ξυγκομιδῇ τῶν ἐπιτηδείων, τοὺς δὲ καὶ εἰς προνομὰς ταττομένους, πεπυσμένοι ἦσαν.
Ἀλλὰ μέρος μέν τι ἀπῆν τῶν ναυτῶν· ἐκ δὲ τῶν παρόν- 15
των ξυμπληρώσας Ἀλέξανδρος δέκα ναῦς ὡς προσπλεού-
σας τὰς πέντε τῶν Περσῶν κατεῖδε, πέμπει ἐπ' αὐτὰς
κατὰ σπουδὴν ἐμβάλλειν ἀντιπρώρους κελεύσας. Οἱ δὲ 16
ἐν ταῖς πέντε ναυσὶ τῶν Περσῶν ὡς παρ' ἐλπίδα ἀναγο-
μένους τοὺς Μακεδόνας ἐπὶ σφᾶς εἶδον, ὑποστρέψαντες
ἐκ πολλοῦ ἔφευγον πρὸς τὸ ἄλλο ναυτικόν. Καὶ ἡ μὲν 17
Ἰασσέων ναῦς ἁλίσκεται αὐτοῖς ἀνδράσιν ἐν τῇ φυγῇ οὐ

---

id ex parte tantum verum est. Nam ut *temporis* notionem continet illa formula in his I, 23, 1 *ἐπὶ πολὺ ἀντέχειν τῇ πολιορκίᾳ*. V, 1, 5 *πεσόντας ἐς γῆν ἐπὶ πολὺ σιγὴν ἔχειν*. V, 10, 6 *ὡς δὲ ἐπὶ πολὺ τοῦτο ἐγένετο*. V, 13, 5 *ὄμβρος ἐπὶ πολὺ τῆς νυκτὸς κατασχών*: ita sine ullo dubio de *loco*, de *loci spatio* dicitur I, 19, 3 *τὰ δὲ κατασείσας ἐπὶ πολύ*. II, 18, 10 *προκεχωρήκει ἐπὶ πολὺ τῆς θαλάσσης*. IV, 26, 10 *ἀνέστελλον ἐπὶ πολὺ τοὺς Ἰνδούς*. VI, 5, 4 *οὐκ ἐπὶ πολὺ ἔξω ἔχουσαι τοῦ ὕδατος*. VII, 20, 15 *ἄκραν τε ἀνέχειν ἐπὶ πολὺ τῆς μεγάλης θαλάσσης*. Et VI, 3, 5 *ἐπὶ πολὺ ἐφωμάρτουν*, esse potest *per longum tempus sequebantur*, et, ut vulgo vertunt, *per longum spatium*. Neque aliter locutus est Xenophon, ut Anab. I, 8, 8. VII, 5, 12. Unde si *ἐπὶ πολύ* mordicus teneat aliquis, quid impediat, quominus locum sic interpretemur: *quod barbari nautas compererant procul a navibus dispergi solitos esse* (non, ut Vulcanius, *dispersos esse*; hoc enim foret *ἀπεσκεδάσθαι* s. *ἀπεσκεδασμένους εἶναι*). At vero Persarum non tam intererat, remiges *procul* a navibus abesse, quam *plerumque* eos naves relinquere, id quod significat *τὸ πολύ*, ut III, 18, 9 *καὶ ταύτην δρόμῳ τὸ πολὺ ἦγε*. VI, 25, 6 *οἷα δὴ νυκτὸς τὸ πολὺ τὰς πορείας ποιούμενοι*. VI, 25, 13 *Ἀλέξανδρος τὰς στρατοπεδείας — τὸ πολὺ ἐποιεῖτο*. VII, 7, 9 *οὐ γὰρ ὕεται τὸ πολὺ ἡ γῆ αὕτη ἐξ οὐρανοῦ*. Atque eo magis verisimile est, hoc dicere voluisse Arrianum, quod inde explicantur quae paulo supra narrata sunt, barbaros sperasse fore ut naves *κενάς* comprehenderent. Formula *ἐπὶ τὸ πολύ*, quam unus codex habet, Arrianus in simili verborum compositione usus est VII, 20, 14 *καίτοι ἐπὶ τὸ πολὺ παραπλεύσας τὴν Ἀράβων γῆν*.

16. *τὸ ἄλλο ναυτικόν*] Edd. ante Schmiederum omnes *τὸ ἄλλον ναυτικόν*. Cf. I, 27, 9. Supra ed. Basil. *παρελπίδα*.

ταχυναυτοῦσα, αἱ δὲ τέσσαρες ἔφθασαν καταφυγεῖν εἰς τὰς οἰκείας τριήρεις. Οὕτω μὲν δὴ ἀπέπλευσαν ἄπρακτοι ἐκ Μιλήτου οἱ Πέρσαι.

XX. *Ἀλέξανδρος δὲ καταλῦσαι ἔγνω τὸ ναυτικὸν, χρημάτων τε ἐν τῷ τότε ἀπορίᾳ καὶ ἅμα οὐκ ἀξιόμαχον ὁρῶν τὸ αὑτοῦ ναυτικὸν τῷ Περσικῷ, οὔκουν οὐδ' ἐθέ-*
2 *λων μέρει τινὶ τῆς στρατιᾶς κινδυνεύειν. Ἄλλως τε ἐπενόει, κατέχων ἤδη τῷ πεζῷ τὴν Ἀσίαν, ὅτι οὔτε ναυτικοῦ ἔτι δέοιτο τάς τε παραλίους πόλεις λαβὼν καταλύσει τὸ Περσῶν ναυτικὸν, οὔτε ὁπόθεν τὰς ὑπηρεσίας συμπληρώσουσιν, οὔτε ὅπη τῆς Ἀσίας προσέξουσιν ἔχοντας.*

C. XX. *τὸ αὑτοῦ ναυτικόν*] Ed. Basil. *τὸ αὑτοῦ.*

οὔκουν οὐδ' ἐθέλων] Ed. Bas. *οὐδὲ θέλων*, altero non deterius. Longiorem formam vide I, 10, 10. I, 18, 12. I, 22, 8. II, 6, 7. II, 14, 4. II, 15, 10. II, 16, 9, bis. II, 25, 1. III, 2, 1. III, 2, 9. IV, 15, 3, bis. IV, 15, 4. IV, 18, 7. IV, 25, 3. V, 3, 1. V, 26, 14. V, 28, 4. VI, 14, 3. VI, 28, 5. VII, 3, 9. VII, 4, 7. VII, 11, 7. VII, 14, 5. VII, 17, 6. VII, 18, 3. VII, 20, 8. VII, 24, 8, et quae in primis huc pertinent III, 22, 4 *οὔκουν οὐδὲ ἐθέλοντι.* Brevior forma, nisi forte hoc factum est, minus crebro ante oculos mihi venit. Cf. II, 14, 13. IV, 15, 6. VII, 3, 2. VII, 8, 2. VII, 17, 8. VII, 24, 6. Et iam Atticos scriptores utraque forma usos esse demonstravit vir doctissimus in diar. lit. Jenens. 1822, № 155, p. 258 sqq. Cf. Popp. Thuc. t. I, p. 211. Lobeck. ad Phryn. p. 7. Ast. ad Plat. Repbl. p. 581, C.

2. *συμπληρώσουσιν*] »Optimus *πληρώσουσιν.* Sic in obsidione Tyri (II, 21, 13) *πληρώσαντες πεντήρεις μὲν τρεῖς*, et *τριηρῶν τὴν πλήρωσιν.*« *Gronov.* Cf. II, 22, 2, 3, 4. Nec tamen Schmiederus debebat codicis F. scripturam probare, cum reliqui codd. Gronovii et edd. vett. in diversas partes abeant et Arrianus ipse vulgatam tueatur. Vide modo I, 19, 15 *ξυμπληρώσας Ἀλέξανδρος δέκα ναῦς.* VI, 1, 8 *αἱ δὲ ὑπηρεσίαι αὐτῷ ἐς τὰς ναῦς ξυνεπληρώθησαν.* Hist. Ind. XXIII, 8 *συμπληροῖ ἀπὸ τῶν στρατιωτῶν τὸ ναυτικόν.*

ὅπη τῆς Ἀσίας] Ita cod. F. et plurimi alii Mssti. *ὅποι* edd. vett. Cf. VII, 19, 3 *ἢ ἐς Σοῦσα, ἢ ὅπη ἄλλῃ τῆς Ἀσίας.* Vid. ann. ad I, 19, 13 et I, 26, 8.

4. *ταύτας δέ*] Edd. ante Schmiederum *ταύτας*, omissa particula adversativa, quam ex uno codd. Florr. restituere non dubitavimus,

Καὶ ἀετὸν ταύτῃ συνέβαλλεν ὅτι ἐσήμηνεν αὐτῷ ἐκ
τῆς γῆς κρατήσειν τῶν νεῶν. Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος 3
ἐπὶ Καρίας ἐστέλλετο, ὅτι ἐν Ἁλικαρνασσῷ συνεστηκέναι
οὐ φαύλην δύναμιν τῶν τε βαρβάρων καὶ ξένων ἐξηγγέλ-
λετο. Ὅσαι δὲ ἐν μέσῳ πόλεις Μιλήτου τε καὶ Ἁλικαρ- 4
νασσοῦ, ταύτας δὲ ἐξ ἐφόδου λαβὼν καταστρατοπεδεύει
πρὸς Ἁλικαρνασσῷ, ἀπέχων τῆς πόλεως ἐς πέντε μάλιστα
σταδίους, ὡς ἐπὶ χρονίῳ πολιορκίᾳ. Ἥ τε γὰρ φύσις 5
τοῦ χωρίου ὀχυρὸν ἐποίει αὐτὸ, καὶ ὅπῃ τι ἐνδεῖν ὡς
πρὸς ἀσφάλειαν ἐφαίνετο, ξύμπαντα ταῦτα Μέμνων τε
αὐτὸς παρὼν ἤδη ἀποδεδειγμένος πρὸς Δαρείου τῆς τε

---

cum constans fere usus Arriani id suadeat. Vide quae diximus ad I, 15, 8. Cf. I, 23, 4 ὅσοι δὲ — καταλαμβάνοιντο, τούτους δὲ σώζειν παρήγγειλαν. II, 20, 5 ἐν ᾧ δὲ — ἐν τούτῳ δέ. II, 23, 5 ὅσαι δὲ — ταύτας δέ, ubi rursus particula δέ vulgo non comparebat. VI, 5, 14 ὡς ὅσοι —, οὗτος δέ. Hist. Ind. III, 8 τὸ δὲ — τοῦτο δέ. Et huc pertinent quoque III, 19, 3. V, 11, 7, 8.

5. ἤδη ἀποδεδειγμένος] Jure dubitari potest an recte fecerint Gronovius et omnes post eum editores, distinctionem ponentes post παρών, quae in edd. vett. ante ἀποδεδειγμένος posita erat. Solet enim Arrianus adverbium ἤδη suo verbo postponere, ut II, 7, 16 ἄγειν ἤδη ἐκέλευον. II, 19, 5 ὡς δὲ ἐπέλαζον ἤδη. III, 9, 7 εἰ ἐπάγοι ἤδη. III, 14, 3 πάλαι ἤδη. III, 25, 6 τετελευτήκει ἤδη. IV, 27, 13 βεβαιότερον ἤδη. V, 17, 14 πανταχόθεν ἤδη. VI, 7, 2 διαβεβηκότας ἤδη ἔμαθε. VI, 26, 4 ὡς δὲ ἐπέλαζον ἤδη, et quae sunt eiusmodi centena alia. Et quamvis etiam factum videamus, ut ἤδη praepositum sit, (cf. IV, 5, 13. IV, 30, 1. V, 14, 11. V, 16, 1. VI, 2, 4. VII, 9, 7.) tamen cum multo minus crebro hic verborum ordo reperiatur, tum eo loco, quem nunc tractamus, ἤδη ad παρών relatum longe aptiorem reddit enunciati sensum: *haec omnia Memnon iam praesens, cum inferioris Asiae totiusque classis praefectus a Dario declaratus esset, multo ante procuraverat.* Dicit enim Arrianus Memnonem *iamiam* Halicarnassi fuisse, cum Alexander hanc urbem aggrediebatur. Fuerat antea in pugna ad Granicum commissa (I, 15, 3). Num autem post hanc pugnam statim sese contulerit Halicarnassum, an Ephesi paulum commoratus sit, ex Arr. I, 17, 12 liquido affirmari non potest, neque multum facit ad rem.

κάτω Ἀσίας καὶ τοῦ ναυτικοῦ παντὸς ἡγεμὼν ἐκ πολλοῦ
6 παρεσκευάκει. Καὶ στρατιῶται πολλοὶ μὲν ξένοι [μισθοφόροι] ἐν τῇ πόλει ἐγκατελείφθησαν, πολλοὶ δὲ καὶ Περσῶν αὐτῶν· αἵ τε τριήρεις ἐφώρμουν τῷ λιμένι, ὥς καὶ ἀπὸ τῶν ναυτῶν πολλὴν ὠφέλειαν γίγνεσθαι ἐς τὰ ἔργα.
7 Τῇ μὲν δὴ πρώτῃ ἡμέρᾳ προσάγοντος Ἀλεξάνδρου τῷ τείχει κατὰ τὰς ἐπὶ Μύλασσα φερούσας πύλας, ἐκδρομή τε γίγνεται τῶν ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἀκροβολισμός· καὶ τούτους οὐ χαλεπῶς ἀνέστειλάν τε οἱ παρ᾽ Ἀλεξάνδρου
8 ἀντεκδραμόντες καὶ ἐς τὴν πόλιν κατέκλεισαν. Οὐ πολλαῖς δὲ ὕστερον ἡμέραις Ἀλέξανδρος ἀναλαβὼν τούς τε ὑπασπιστὰς καὶ τὴν τῶν ἑταίρων ἵππον, καὶ τὴν Ἀμύντου τε καὶ Περδίκκου καὶ Μελεάγρου τάξιν τὴν πεζικὴν, καὶ πρὸς τούτοις τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας, πε-

6. πολλοὶ μὲν ξένοι [μισθοφόροι] —] Ultimam vocem, quam Schmiederus e cod. F. intulit, uncis inclusimus, quia edd. vett. et quattuor codd. Gron. eam ignorant, nec Arriani usus loquendi omnino flagitare videtur. Vehementer enim errat Gronovius contendens, *ita singulatim* ξένους apud Arrianum nominatos non reperiri. Nonne meminerat I, 18, 10 καὶ τοὺς Θρᾷκας καὶ τῶν ἄλλων ξένων ἐς τετρακισχιλίους. I, 23, 7 ξένους μὲν πεζοὺς ἐς τρισχιλίους, ἱππεῖς δέ. II, 11, 2 ἔκοπτον τοὺς ξένους, ubi praecesserat ξένοι οἱ μισθοφόροι. III, 5, 4 τῶν ξένων δὲ ἄρχειν. III, 13, 6 τοὺς ξένους ἐμβαλεῖν — ἐκέλευσε. III, 19, 14 τοὺς ξένους ἀναλαβόντα. Cf. III, 23, 6. III, 25, 6. IV, 4, 11 etc. Utrumque vocabulum coniunctum vide II, 2, 1. II, 7, 10. II, 11, 1. II, 13, 1, 6. III, 9, 7. III, 12, 8. III, 18, 1. III, 16, 2 etc. Et ne tertia dicendi ratio negligeretur, dixit I, 23, 5 οἵ τε Πέρσαι καὶ οἱ μισθοφόροι. IV, 3, 14 ἱππεῖς μὲν ἔχοντας τῶν ἑταίρων ἐς ἑξήκοντα καὶ τῶν μισθοφόρων ὀκτακοσίους. Et ibid. πεζοὺς δὲ μισθοφόρους ἐς χιλίους. Ex his apparet quomodo dixerit Arrianus. Tu igitur iudica et elige.

ἐν τῇ πόλει ἐγκατελείφθησαν] Sic edd. vett. cum quattuor codd. Florr. Schmiederus e cod. F. primus dedit τῇ πόλει ἐγκ., omissa praepositione. Quod vereor ut recte ita instituerit. Noli enim conferre VII, 20, 10 τῇ τε νήσῳ καὶ τῷ πελάγει τὴν ἐπωνυμίαν ἐγκαταλιπεῖν, cum alia ibi ratio sit verbi ἐγκαταλιπεῖν. Ut autem bene dixit VII, 27, 4 ὡς — πιστοτέραν τὴν δόξαν παρὰ τοῖς ἔπειτα ἐγκαταλείποι, et I, 19, 6 ἐγκατελήφθησαν ἐν τῷ στόματι τοῦ λιμένος: sic etiam hoc loco aegre caream praepositione, praesertim cum verbum ἐγκατα-

ϱιῆλθε τῆς πόλεως τὸ πρὸς Μύνδον μέρος, τό τε τεῖχος
κατοψόμενος εἰ ταύτῃ ἐπιμαχώτερον τυγχάνοι ὂν ἐς τὴν
προσβολὴν καὶ ἅμα εἰ τὴν Μύνδον ἐξ ἐπιδρομῆς δύναιτο
λαθὼν κατασχεῖν· ἔσεσθαι γὰρ οὐ σμικρὰν τὴν ὠφέλειαν
ἐς τὴν τῆς Ἁλικαρνασσοῦ πολιορκίαν τὴν Μύνδον οἰκείαν
γενομένην. Καί τι ἐνεδίδοτο αὐτῷ ἐκ τῶν Μυνδίων, εἰ 9
λάθοι νυκτὸς προσελθών. Αὐτὸς μὲν δὴ κατὰ τὰ συγ- 10
κείμενα ἀμφὶ μέσας νύκτας προσῆλθε τῷ τείχει· ὡς δὲ
οὐδὲν ἐνεδίδοτο ἀπὸ τῶν ἔνδον αἵ τε μηχαναὶ καὶ αἱ
κλίμακες αὐτῷ οὐ παρῆσαν οἷα δὴ οὐκ ἐπὶ πολιορκίαν
σταλέντι, ἀλλ' ὡς ἐπὶ προδοσίᾳ ἐνδιδομένης τῆς πόλεως,
προσήγαγε καὶ ὣς τῶν Μακεδόνων τὴν φάλαγγα ὑπορύτ-
τειν κελεύσας τὸ τεῖχος. Καὶ ἕνα γε πύργον κατέβαλον 11
οἱ Μακεδόνες· οὐ μέντοι ἐγύμνωσέ γε τὸ τεῖχος πεσών·

λιπεῖν absolute saepe sic fere dictum reperiatur, ut simplicius *καταλιπεῖν*. Cf. I, 23, 7. II, 15, 1. III, 2, 5. Neque infringitur sententia nostra iis quae leguntur I, 17, 9 *οὗτοι δὲ ἐν Σάρδεσι κατελείφθησαν*. Adde V, 19, 3 *ὁ δὲ πάντα ἔφη ἐν τούτῳ ἐνεῖναι*, ubi, si scripsisset simpliciter *πάντα — τούτῳ ἐνεῖναι*, quis esset qui miraretur? Sed ita scribere eum debuisse nemo contenderit. Cf. ann. ad III, 3, 10.

8. *περιῆλθε — τὸ πρὸς Μύνδον μέρος*] In edd. vett. et quattuor codd. Gron. legebatur *ἐς τὸ πρὸς Μ. μέρος*, quod e cod. F. sic, ut vides, correxit Schmiederus. Recte. Hoc enim dicit Arrianus: *eam urbis partem, quae Myndum spectabat, obambulavit.* Praepositio *ἐς* ex ultima praegressi substantivi syllaba videtur orta esse. Cf. ann. ad I, 17, 10. IV, 5, 11. — Mox ed. Bas. *ἐπιμαχότερον*, plane ut VI, 7, 10, et *τυγχάνει* pro *τυγχάνοι*. Paulo infra eadem *ἐξεπιδρομῆς*.

9. *καί τι ἐνεδίδοτο*] Sic cod. F. cum *all. codd.*, ut dicit Gronovius. *καί τοι* edd. vett., quod locum non habet. De confusione vocum *τι* et *τοι* vid. Heind. ad Plat. Phaed. p. 41. Cf. ann. ad IV, 6, 3. Si coniecturae indulgere liceat, malim *καί τι καί*. Vide I, 25, 8 *καί τι καὶ θεῖον ἐφόβει αὐτούς*. II, 22, 9 *καί τι καὶ κατηρείφθη αὐτοῦ*. VI, 5, 7 *καί τις καὶ ἄκρα τοῦ ποταμοῦ*. Cf. ann. ad IV, 2, 10 et Goeller. ad Thucyd. I, 107. — Infra ed. Bas. *καὶ ὥς*.

11. *οὐ μέντοι — πεσών*] Edd. Venet. et Bas. atque omnes codd., quos inspexit Gronovius, *οὐ μέν τοι — πεσόν*. Qui, cum hoc modo non satis intelligeretur quid dicere voluerit Arrianus, coniecit *οὐ*

καὶ οἱ ἐκ τῆς πόλεως ἅμα εὐρώστως ἀμυνόμενοι καὶ ἐκ τῆς Ἁλικαρνασσοῦ ἤδη κατὰ θάλασσαν πολλοὶ παραβεβοηθηκότες ἄπορον ἐποίησαν τῷ Ἀλεξάνδρῳ τὴν αὐτοσχέδιόν τε καὶ ἐξ ἐπιδρομῆς κατάληψιν τῆς Μύνδου.
12 Οὕτω μὲν δὴ ἐπανέρχεται Ἀλέξανδρος οὐδὲν πράξας ὧν ἕνεκα ὡρμήθη, καὶ τῇ πολιορκίᾳ τῆς Ἁλικαρνασσοῦ αὖ-
13 θις προσεῖχε. Καὶ τὰ πρῶτα μὲν τὴν τάφρον ἣ πρὸ τῆς πόλεως ὀρώρυκτο αὐτοῖς, πλάτος μὲν τριάκοντα μάλιστα πήχεων, βάθος δὲ ἐς πεντεκαίδεκα ἐχώννυε, τοῦ ῥαδίαν εἶναι τὴν προσαγωγὴν τῶν τε πύργων ἀφ' ὧν ἔμελλε τοὺς ἀκροβολισμοὺς ἐς τοὺς προμαχομένους τοῦ τείχους ποιεῖσθαι, καὶ τῶν ἄλλων μηχανῶν αἷς κατασείειν ἐπενόει τὸ τεῖχος· καὶ ἥ τε τάφρος αὐτῷ ἐχώσθη οὐ χαλεπῶς καὶ
14 οἱ πύργοι προσήγοντο ἤδη. Οἱ δὲ ἐκ τῆς Ἁλικαρνασσοῦ

μέν τι (sc. τῆς πόλεως) — πεσόν. At longe aptior est coniectura Vulcanii sive Stephani, quam pro vulgata recepimus Schmiederum secuti. Inde enim hic progignitur loci sensus: *cuius tamen ruina murum non nudavit.* De confusione literarum ω̄ et ō monuit Bast. comm. palaeogr. p. 812.

13. βάθος δέ] Ita cod. F. Vulgo πλάτος μέν — τὸ δὲ βάθος, minus concinne. Schmiederus, Gronovii annotatione: »*aequabiliter Optimus* βάθος δέ,« non intellecta dedit τὸ βάθος δέ, inepte. Cf. II, 27, 5 εὖρος μὲν — ὕψος δέ: quae formula recurrit V, 29, 2. Paulo aliter habent quae leguntur III, 29, 6 τὸ μὲν γὰρ εὖρος ἦν — βάθος δέ. IV, 21, 3 ἦν δὲ τὸ μὲν ὕψος —· κύκλος δέ. Adde Luc. Navig. c. 5. εἴκοσι καὶ ἑκατὸν πήχεων — τὸ μῆκος, εὖρος δέ —. De forma πήχεων s. πηχέων vid. Piers. ad Moer. p. 327. Lob. ad Phryn. p. 246.

14. ἢ οὐ πόῤῥω] Ed. Bas. αἳ οὐ πόῤῥω, perperam.

15. ἐς ἑβδομήκοντα] In uno vel altero codice Gronovii legebatur ἐνδομήκοντα. Vid. ann. ad I, 19, 7. Adde Wernsd. ad Himer. p. 310. Jacobs. ad Anthol. Pal. t. III, p. 586.

καὶ Νεοπτόλεμος — ἀδελφός] Articulum ante Νεοπτόλεμος, quem primus inseruit Vulcanius, ignorant edd. Venet. et Basil. Unde cum Schmiedero eum reiecimus; quamquam vide ann. ad III, 5, 7. Quod ad narrationem ipsam attinet, nescio sane, quid sit de ea iudicandum. Schmiederus quidem: »Gronovius, inquit, vertit: *Neoptolemus, frater Arrabaei, Amyntae filii.* Audirem Gronovium,

νυκτὸς ἐκδραμόντες ὡς ἐμπρῆσαι τούς τε πύργους καὶ
ὅσαι ἄλλαι μηχαναὶ προσηγμέναι ἢ οὐ πόῤῥω τοῦ προ-
σάγεσθαι ἦσαν, ὑπὸ τῶν φυλακῶν τε τῶν Μακεδόνων
καὶ ὅσοι ἐν αὐτῷ τῷ ἔργῳ ἐξεγερθέντες παρεβοήθησαν,
οὐ χαλεπῶς κατεκλείσθησαν εἰς τὰ τείχη αὖθις. Καὶ 15
ἀπέθανον αὐτῶν ἄλλοι τε ἐς ἑβδομήκοντα καὶ ἑκατὸν καὶ
Νεοπτόλεμος ὁ Ἀῤῥαβαίου τοῦ Ἀμύντου ἀδελφὸς τῶν
παρὰ Δαρεῖον αὐτομολησάντων. Τῶν δὲ Ἀλεξάνδρου 16
στρατιωτῶν ἀπέθανον μὲν ἐς ἑκκαίδεκα, τραυματίαι δὲ
ἐγένοντο ἐς τριακοσίους, ὅτι ἐν νυκτὶ γινομένης τῆς ἐκ-
δρομῆς ἀφυλακτότεροι ἐς τὸ τιτρώσκεσθαι ἦσαν.

XXI. Οὐ πολλαῖς δὲ ἡμέραις ὕστερον δύο τῶν Μακεδόνων ὁπλῖται ἐκ τῆς Περδίκκου τάξεως ξυσκηνοῦντές τε καὶ ἅμα ξυμπίνοντες αὐτόν τε καὶ τὰ αὐτοῦ ἑκάτερος

---

nisi locus ipse, quem laudat (I, 25, 2) contra eum pugnaret, ex quo patet, Arrabaeum, Heromenem et Alexandrum non esse filios *Amyntae*, sed *Aeropi*. Neoptolemo igitur nihil est cum Arrabaeo, nisi forte eius filius fuerit. Quod si ponis, alia est difficultas. Erat Amyntas quidam Arrabaei filius, sed inter milites et amicos Alexandri, nec vero simile est, fratres sibi bello obstare voluisse, nec Amyntam Arrabaei filium Alexandro tam fidum fuisse visum, quam apparet ex I, 12, 12. 14, 2. 15, 1. 28, 5. Quare, accedente Diodoro XVII, 25, qui Neoptolemum occissis Macedonibus apud Alexandrum adnumerat, verosimillimum mihi est, Arrianum errasse, dum Neoptolemum inter Persas cecidisse narraret. Nisi forte legendum est *καὶ Νεόπτόλεμος ὁ Ἀντιόχου, τοῦ Ἀμύντου ἀδελφός*. Amyntas enim Antiochi filius ad Persas transierat. (cf. I, 17, 10. I, 25, 5. II, 13, 2).« — Verum esse potest quod Schmiederus coniecit, *Νεοπτόλεμος ὁ Ἀντιόχου* pro vulgato *Ἀῤῥαβαίου*, praesertim cum non semel peccaverint librarii in scribendis nominibus propriis (cf. ad III, 5, 7. IV, 7, 4 et passim alibi). Sed donec meliora e codicibus didicerimus, in vulgata acquiescemus. Si quid mutandum, malim *N. ὁ Ἀμύντου τοῦ Ἀῤῥαβαίου ἀδελφός*. Sic enim loqui amat Arrianus. Vide ann. ad VI, 27, 7.

γενομένης] Sic recte edd. praeter Borheck. et Schmied.

C. XXI. *ἐκ τῆς Περδίκκου τάξεως*] Omnes edd. ante Schmiederum et omnes codd. *ἐκ τῆς ὕστερον Π. τάξεως*, quod ineptissimum videtur. Vid. I, 20, 8. I, 21, 5. Vere igitur iam Gronovius non

2 ἐπὶ μέγα τῷ λόγῳ ἦγεν. Ἔνθα δὴ φιλοτιμία τε ἐμπίπτει αὐτοῖς (καί τι καὶ ὁ οἶνος ὑπεθέρμαινεν) ὥστε ὁπλισάμενοι αὐτοὶ ἐπὶ σφῶν προσβάλλουσι τῷ τείχει κατὰ τὴν ἄκραν τὴν πρὸς Μύλασσα μάλιστα τετραμμένην, ὡς ἐπίδειξιν τῆς σφῶν ῥώμης μᾶλλόν τι ἢ πρὸς πολεμίους μετὰ κιν-
3 δύνου τὸν ἀγῶνα ποιησόμενοι. Καὶ τούτους κατιδόντες τινὲς τῶν ἐκ τῆς πόλεως δύο τε ὄντας καὶ οὐ ξὺν λο-
4 γισμῷ προσφερομένους τῷ τείχει ἐπεκθέουσιν. Οἱ δὲ τοὺς μὲν ἐγγὺς πελάσαντας ἀπέκτειναν, πρὸς δὲ τοὺς ἀφεστηκότας ἠκροβολίζοντο, πλεονεκτούμενοι τῷ τε πλήθει καὶ τοῦ χωρίου τῇ χαλεπότητι, ὅτι ἐξ ὑπερδεξίου τοῖς πολεμίοις ἡ ἐπιδρομή τε καὶ ὁ ἀκροβολισμὸς ἐγί-

---

dubitavit quin illud ὕστερον temere sit repetitum ex superiore versu. Neque erat quod amplius textum macularet. Plane geminum exemplum vide VII, 22, 9, ubi vulgo male scriptum erat τὴν ἀρχὴν τὴν μεγάλην, quod praecesserat τὴν βασιλείαν τὴν μεγάλην.

ξυσκηνοῦντές τε καὶ] Particula τε, a Gronovio iam ex omnium codicum auctoritate restituta in edd. vett. non comparebat. Nec si codices eam ignorarent, valde desideraretur, ut videre est ex ann. ad V, 29, 3.

ἐπὶ μέγα τῷ λόγῳ ἦγον] Ed. Bas. ἐπὶ μεγάλῳ τῷ λόγῳ. Male. Vid. ad II, 5, 3 et II, 15, 7. — Paulo ante ed. Bas. αὐτόν et αὐτοῦ. — Mox scripsimus ἐμπίπτει pro vulg. ἐσπίπτει, coll. II, 10, 9 καί τι καὶ — φιλοτιμίας ἐνέπεσεν ἐς ἀλλήλους.

2. ποιησόμενοι] Ed. Basil. ποιησάμενοι. Vitium apertum est.

5. ἀντεκθέουσί τινες] Ita sola ed. Bas. ἀντεκθέουσι τινές rell. edd.

ξυμπίπτει μάχη καρτερά] Similiter dixit III, 10, 7 εἴ τέ τι ἐκ τοῦ παραλόγου πταῖσμά σφισι ξυμπέσοι. VII, 18, 7 μή τις αὐτῷ κίνδυνος ἐν τῷ τότε ξυμπέσοι. At vide V, 19, 6 ἵνα ἡ μάχη ξυνέβη. IV, 20, 1. μετὰ τὴν μάχην, ἣ — ξυνέβη. Et rursus variata oratione I, 15, 5 μάχη καρτερὰ ξυνειστήκει περὶ αὐτόν. Cf. IV, 29, 10. V, 17, 6.

6. παρ' ὀλίγον δὲ ἦλθε] Ed. Bas. παρολίγον.

7. καταπεπτωκότα] Ed. Bas. καταπεπτωκότες, quod iam propter sequens παρέσχε ferri non potest. Id autem observavimus, Arrianum in talibus mire variatam exhibere orationem. Cf. I, 4, 6 τῶν παιδαρίων καὶ γυναικῶν —, ὅσα φέρειν οἱ ἵπποι ἠδύναντο. I, 19, 6 τά τε τείχη καὶ τοὺς λιμένας — κοινούς. II, 11, 9 τοὺς ξένους καὶ τὸ τῶν Περσῶν ἱππικὸν — ἀπωσθέντας κατεῖδε. V, 15, 3 ὡς Ἀλέξανδρόν τε αὐτὸν κατεῖδον καὶ τὸ σίφος — ἐμβεβληκός. III, 28, 8

γνετο. Καὶ ἐν τούτῳ ἀντεκθέουσί τινες καὶ ἄλλοι τῶν 5
τοῦ Περδίκκου στρατιωτῶν καὶ ἀπὸ τῆς Ἁλικαρνασσοῦ
ἄλλοι, καὶ ξυμπίπτει μάχη καρτερὰ πρὸς τῷ τείχει. Καὶ 6
κατακλείονται αὖθις πρὸς τῶν Μακεδόνων εἴσω τῶν πυ-
λῶν οἱ ἐπεκδραμόντες. Παρ' ὀλίγον δὲ ἦλθε καὶ ἁλῶναι 7
ἡ πόλις. Τά τε γὰρ τείχη ἐν τῷ τότε οὐκ ἐν ἀκριβεῖ
φυλακῇ ἦν, καὶ δύο πύργοι καὶ μεσοπύργιον εἰς ἔδαφος
καταπεπτωκότα οὐ χαλεπὴν ἂν τῷ στρατεύματι, εἰ ἅπαν-
τες προσήψαντο τοῦ ἔργου, τὴν ἐς τὸ τεῖχος πάροδον
παρέσχε. Καὶ ὁ τρίτος πύργος κατασεσεισμένος οὐδὲ οὗ- 8
τος χαλεπῶς ἂν ἠρείφθη ὑπορυσσόμενος. Ἀλλὰ ἔφθησαν
γὰρ ἀντὶ τοῦ πεπτωκότος τείχους ἔσωθεν πλίνθινον μη-

τὸ δὲ ὄρος ὁ Καύκασος ὑψηλὸν μέν ἐστι. III, 28, 9 τὸν Ταῦρον τὸ ὄρος, ὅς — ἀπείργει.

εἰ ἅπαντες προσήψαντο] Hanc scripturam suppeditarunt edd. Venet. et Basil. cum uno cod. Gron. et cod. Aug. Vulcanii — εἰ ἅπαν προσήψατο edd. Vulc. Blanc. Gron. Schmied. cum rell. codd. Florr., ex correctione, uti videtur. Illud loquendi genus, quod restituimus, tam firmis nititur fundamentis, ut nisi summa adhibita vi destrui non possit. Praeter exempla a Gronovio iam allata (I, 14, 10. I, 20, 2. III, 19, 6. V, 14, 1) haec vide notatu paulo digniora. I, 10, 5 ὁ δὲ δῆμος — ἐπιλεξάμενος πέμπει οὕστινας — ἐγίγνωσκον. I, 13, 3 τὴν στρατιὰν πᾶσαν συνέταττεν ὡς μαχουμένους (cf. I, 19, 3). IV, 24, 15 μέρος μὲν τῆς στρατιᾶς καταλείπει — ὡς εἶχ' ἐστρατοπεδευμένους. V, 20, 2 ὅτι πολλὴ στρατιὰ — ἐπιθήσεσθαι ἔμελλον, ubi vulgo legebatur ἔμελλεν. Utramque constructionem mixtam vide IV, 3, 10 τὴν δὲ ἑβδόμην πόλιν ἐξ ἐφόδου ἔλαβε· Πτολεμαῖος μὲν λέγει, ὅτι αὐτοὺς σφᾶς ἐνδόντας, Ἀριστόβουλος δέ, ὅτι βίᾳ καὶ ταύτην ἐξεῖλε. Huc pertinent etiam II, 18, 3 τῆς Τύρου ἡ πολιορκία ἐφαίνετο· νῆσός τε γὰρ αὐτοῖς ἡ πόλις ἦν, et IV, 1, 2 ἐς κατασκοπὴν τῆς χώρας τῆς Σκυθικῆς καὶ πλήθους αὐτῶν. Cf. Wessel. ad Diod. Sic. XV, 85. Goell. ad Thucyd. I, 110. Jacobs. ad Achill. Tat. p. 416.

ἂν ἠρείφθη] Schmiederus e codd. Gronovii dederat ἂν ἠρίφθη. In edd. Ven. et Basil. legebatur ἂν ἐῤῥίφη, non male. Apud Vulc. Blanc. Raphel. et Borheck., nescio quo errore, excusum est ἀνεῤῥίφη. Ut ἠρείφθη scripserimus, movit nos Lennepius ad Phalar. Epp. IV, p. 19. Alias enim scribi possit ἐῤῥίφη vel ἐῤῥίφθη, quamquam non constat num Arrianus verbo ῥιφῆναι s. ῥιφθῆναι de muris

νοειδὲς ἀντοικοδομησάμενοι οὐ χαλεπῶς ἀπὸ πολυχειρίας.
9 Καὶ τούτῳ ἐπῆγε τῇ ὑστεραίᾳ τὰς μηχανὰς Ἀλέξανδρος, καὶ ἐκδρομὴ αὖθις γίνεται τῶν ἐκ τῆς πόλεως ἐπὶ τῷ
10 ἐμπρῆσαι τὰς μηχανάς. Καὶ μέρος μέν τι τῶν πλησίον τοῦ τείχους γέῤῥων καὶ ἑνὸς τῶν πύργων τῶν ξυλίνων κατεκαύθη, τὰ δὲ ἄλλα διεφύλαξαν οἱ περὶ Φιλώταν τε
11 καὶ Ἑλλάνικον οἷς ἡ φυλακὴ αὐτῶν ἐπετέτραπτο. Ὡς δὲ

---

deiectis usus sit. Vid. ann. ad II, 22, 10. Formas ῥιφέντος et ῥιφθέντος confusas vide apud Paus. X, 25, 4; cf. I, 42, 7. Διαῤῥιφθείη legitur apud Arr. Cyneg. c. XVIII. Ad confirmandam eam scripturam, quam probavimus, haud parum confert Arr. II, 27, 6 τὸ τεῖχος πολλαχῇ ἠρείπετο, (licet et ibi ed. Bas. exhibeat ἐῤῥίπτετο) et Xenoph. Cyrop. VII, 4, 1 ἐρείψων τὰ τείχη. Cf. Herod. I, 164 προμαχεῶνα — τοῦ τείχους ἐρεῖψαι. Unde non dubito quin apud Arr. II, 22, 9 pro vulgato κατηρίφθη reponendum sit κατηρείφθη.

8. ἀλλὰ ἔφθησαν] Ed. Bas. ἀλλὰ ἔφθασαν, aeque recte. Formam ἔφθησαν vide I, 8, 10. II, 22, 4. ἔφθη III, 18, 15. IV, 13, 4. VI, 11, 7. VI, 15, 11. VII, 22, 1. ἔφθην Tact. c. XLII. Contra ἔφθασαν legitur I, 19, 17. V, 24, 11. VI, 6, 11. VI, 18, 9. IV, 24, 3, 11. φθάσαι V, 14, 4. VI, 24, 4. ὑποφθάσαι I, 19, 6. Hist. XXXV, 1. ὑποφθάσας I, 15, 12. V, 18, 11. φθάσας I, 6, 7. φθάσαντες VI, 7, 3. φθασάντων VI, 5, 4. Ex quibus omnibus locis facile intelligitur, Arriano infinitivum et participium solius aoristi primi, indicativi vero singularem numerum solius aoristi secundi placuisse, indicativi denique pluralem tum ex aoristo primo, tum ex secundo desumtum esse.

ἀπὸ πολυχειρίας] Haec est scriptura quattuor codd. et edd. vett. Schmiederus e cod. F. dedit ὑπὸ πολυχειρίας, non minus recte, quamvis significatio non eadem sit. Gronovio autem non erat tam acriter impugnanda vulgata ἀπὸ πολυχ., cum minime omnes consimiles locos collegisset ideoque haud satis paratus in arenam descenderet. Sunt enim haud pauca exempla, quae codicis F. scripturam commendent, ut, praeter ea quae Gronovius adscripsit (I, 25, 10. II, 4, 10. VI, 25, 2.), I, 14, 8 ἡσυχίαν εἶχον ὑπὸ τοῦ ὀκνεῖν. V, 10, 2 ἔγνω ἀδύνατος ὢν περᾶσαι ὑπὸ τοῦ πλήθους — καὶ ὅτι. V, 15, 4 ἐν αὐτῷ τῷ ἔργῳ ὑπὸ πηλοῦ ἀχρεῖα. VI, 4, 9 ὑπὸ θαύματος ἐκσιωπησάντων. VII, 8, 1 ὑπὸ πηρώσεως ἀχρείους ὄντας. Sunt vero etiam haud pauci loci, quibus vulgata forma stabilitur, ut V, 23, 6 φοβεροὶ γενόμενοι ἀπὸ τῆς προτέρας ἥττης. VI, 6, 8 ἀπὸ

καὶ Ἀλέξανδρος ἐπεφάνη ἐν τῇ ἐκδρομῇ, τάς τε δᾷδας ὅσας ἔχοντες ἐκβεβοηθήκεσαν ἀφέντες καὶ τὰ ὅπλα οἱ πολλοὶ αὐτῶν ῥίψαντες εἴσω τοῦ τείχους ἔφευγον. Καί- 12
τοι τά γε πρῶτα τῇ φύσει τε τοῦ χωρίου ὑπερδεξίου ὄντος ἐπεκράτουν καὶ οὐ κατὰ μέτωπον μόνον ἠκροβολίζοντο ἐς τοὺς προμαχομένους τῶν μηχανῶν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν πύργων οἳ δὴ ἑκατέρωθεν τοῦ ἐρηριμμένου τείχους

τραυμάτων ἀπομάχων γεγενημένων, pro quo dixit I, 23, 1 ὑπὸ τοῦ τετρῶσθαι ἀπομάχους ὄντας, et V, 27, 9 ἐκ τῶν τραυμάτων ἀπόμαχοι γεγενημένοι. Adde VII, 8, 6 ἀπὸ τῆς βαρβαρικῆς θεραπείας οὐκέτι — ἐπιεικής. Cf. Thuc. VIII, 68 ὥστ' ἀπ' ἀνδρῶν — πραχθὲν τὸ ἔργον — προὐχώρησε. I, 71 τὰ τῶν Ἀθηναίων ἀπὸ τῆς πολυπειρίας κεκαίνωται. Appian. bell. civv. I, 110 ἀπὸ ξυνέσεως εἴτε καὶ τύχῃ. Praepp. ἀπό et ὑπό confusas vide apud Arr. VI, 9, 10; cf. Mehlh. ad Anacr. Od. XXI, 3. Ex iis, quae hic adscripsimus, haud difficile videtur discrimen statuere inter usum praepositionis ὑπό et ἀπό. Prior praepositio, quae verbis passivis saepissime adiungitur, id ipsum semper significat, *ex quo quid oritur, perficitur*, et retinet, ut ita dicam, passivam significationem. Praepositio ἀπό vero, cum indicet *unde quid proficiscatur*, in formulis, quales supra memoravimus, notionem continet *causae, consequentiae*. Ut igitur ad locum, qui totius disputationis ansam nobis praebuit, revertamur, ὑπὸ πολυχειρίας verterim, *magno eorum numero* (s. *per magnum numerum*), *qui operam suam conferrent*. Contra ἀπὸ πολυχειρίας *est propter magnum eorum numerum: in Folge der vielen Hände*. Et tetigit hunc usum Wyttenb. ad Plut. Morall. p. 95, E, t. I, p. 522, ed. Lips. Inde etiam intelligitur, cur semper fere dicatur ὠφέλεια ἡ ἀπό τινος s. ἔκ τινος, rarissime vero ὑπό τινος. Vid. ann. ad II, 22, 6. Ceterum quae hoc loco breviter tantum et ita sunt disputata, ut diversa codicum scriptura illustretur, speramus fore ut de iis paulo uberius disserendi facultas nobis contingat. Cf. interim Herm. ad Soph. Electr. v. 65.

9. ἐπῆγε] Ed. Bas. ἐπῆχε.

10. τῶν πλησίον — γεῤῥῶν] Sic recte cod. F. Edd. vett. et rell. codd. ignorant articulum, qui quomodo abesse possit, alius videat.
διεφύλαξαν] Ed. Bas. δ' ἐφύλαξαν, vitio aperto. Cf. I, 17, 7.

12. τοῦ ἐρηριμμένου τείχους] Schmiederus e cod. F. dedit τοῦ ἐῤῥιμμένου, quae forma in hac verborum compositione ab Arriani usu loquendi aliena videtur. Vid. ad II, 22, 10. Unde restituimus veterem omnium fere codd. et edd. vett. scripturam.

αὐτοὶ ὑπολελειμμένοι ἐκ πλαγίου τε καὶ μόνον οὐ κατὰ νώτου παρεῖχον ἀκροβολίζεσθαι ἐς τοὺς τῷ ἀντῳκοδομημένῳ τείχει προσάγοντας.

XXII. *Οὐ πολλαῖς δὲ ὕστερον ἡμέραις ἐπάγοντος αὖθις Ἀλεξάνδρου τὰς μηχανὰς τῷ πλινθίνῳ τῷ ἐντὸς τείχει, καὶ αὐτῷ ἐφεστηκότος τῷ ἔργῳ ἐκδρομὴ γίνεται πανδημεὶ ἐκ τῆς πόλεως, τῶν μὲν κατὰ τὸ ἐρηριμμένον τεῖχος ᾗ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἐπετέτακτο, τῶν δὲ κατὰ τὸ τρίπυλον ᾗ οὐδὲ πάνυ τι προσδεχομένοις τοῖς Μακεδόσιν ἦν.*
2 *Καὶ οἱ μὲν δᾷδάς τε ταῖς μηχαναῖς ἐνέβαλλον καὶ ὅσα ἄλλα ἐς τὸ ἐξάψαι τε φλόγα καὶ ἐπὶ μέγα προκαλέσα-*
3 *σθαι. Τῶν δὲ ἀμφ' Ἀλέξανδρον αὐτῶν τε ἐμβαλλόντων ἐς αὐτοὺς ἐρρωμένως καὶ ταῖς μηχαναῖς ἀπὸ τῶν πύργων λίθων τε μεγάλων ἀφιεμένων καὶ βελῶν ἐξακοντιζομένων, οὐ χαλεπῶς ἀπεστράφησάν τε καὶ ἔφυγον ἐς τὴν*

C. XXII. *τὸ ἐρηριμμένον*] Ed. Basil *ἐρηρισμένον*. Paulo ante nescio an rectius scribatur *καὶ αὐτοῦ ἐφεστηκότος*, id quod iam Vulcanius videtur sensisse, verba sic interpretatus: *atque ipsemet operi instaret.* Formas *αὐτοῦ* et *αὐτῷ* confuss. vide III, 11, 4.

4. *στενωτέρας τε*] Sic scripsi pro *στενοτέρας*, quod omnes editiones amplectuntur. Nam non censeo Grammaticos esse audiendos, qui praecipiunt, comparativum adiectivorum *στενός* et *κενός* in *οτερος* formari. Cf. praeter grammaticos quos excitavit Fischerus ad Weller. p. 84 sqq. Beck. Anecdd. t. III, p. 1286 — — *χωρὶς τοῦ στενότερος καὶ κενότερος (καὶ ἀπολογοῦνταί τινες περὶ αὐτῶν, λέγοντες, ὅτι μακροπαράληκτα ἦσαν καὶ πρωτότυπα στεινός καὶ κεινός, ἐξ οὗ τὸ·*

κεινὴ δὲ τρυφάλεια ἅμ' ἕσπετο χειρὶ παχείῃ (Il. III, 376)

Vide Buttm. Gr. ampl. p. 264 sqq. Math. Gr. ub. t. I, p. 250, not. Nec potest negari, in codicibus et editionibus veteribus, si non ubique, ut contendit Buttmanus, tamen saepe reperiri utramque comparativi formam. Vide Heind. et Stallb. ad Plat. Phaed. p. 111, D. Schweigh. ad App. t. III, p. 387. Popp. ad Xen. Cyrop. II, 4, 3. Baehr. ad Plut. Philop. p. 8; ad Ctes. fragm. p. 163. Fritzsch. in Jahrb. d. Phil. et Phaed. I, 2, p. 264. Krueg. ad Xenoph. Anab. III, 4, 19. Apud Arrianum semper alias reperitur forma in *ωτατος*, ut I, 19, 4. V, 4, 5. V, 20, 15. VI, 4, 7, nisi

πόλιν· καὶ φόνος ταύτῃ οὐκ ὀλίγος ἐγένετο, ὅσῳ πλείονές τε καὶ ξὺν μείζονι τῇ τόλμῃ ἐξέδραμον. Οἱ μὲν γὰρ 4
εἰς χεῖρας ἐλθόντες τοῖς Μακεδόσιν ἀπέθανον, οἱ δὲ ἀμφὶ τῷ τείχει τῷ καταπεπτωκότι, στενωτέρας τε ἢ κατὰ τὸ πλῆθος αὐτῶν τῆς παρόδου οὔσης καὶ τῶν κατερηριμμένων τοῦ τείχους χαλεπὴν τὴν ὑπέρβασιν αὐτοῖς παρεχόντων. Τοῖς δὲ κατὰ τὸ τρίπυλον ἐκδραμοῦσιν ἀπήντα 5
Πτολεμαῖος ὁ σωματοφύλαξ ὁ βασιλικὸς, τήν τε Ἀδδαίου καὶ Τιμάνδρου ἅμα οἷ τάξιν ἄγων καὶ ἔστιν οὓς τῶν ψιλῶν· καὶ οὗτοι οὐδὲ αὐτοὶ χαλεπῶς ἐτρέψαντο τοὺς ἐκ τῆς πόλεως. Ξυνέβη δὲ καὶ τούτοις ἐν τῇ ἀποχωρήσει 6
κατὰ στενὴν γέφυραν τὴν ἐπὶ τῆς τάφρου πεποιημένην φεύγουσι τήν τε γέφυραν αὐτὴν ὑπὸ πλήθους ξυντρῖψαι καὶ πολλοὺς αὐτῶν ἐς τὴν τάφρον ἐμπεσόντας τοὺς μὲν ὑπὸ σφῶν καταπατηθέντας διαφθαρῆναι, τοὺς δὲ καὶ

---

quod in ed. Bas. passim brevior forma sit expressa. Sed in talibus scripturae huius editionis magni momenti esse non possunt, cum plurimis in locis ambiguus haereas, num lectionis varietas codicibus, an typothetis sit adscribenda. Sic I, 20, 8 ed. Bas. exhibet ἐμμαχότερον. I, 7, 3 πιθανότερον. Cf. ann. ad I, 5, 16. III, 15, 3. IV, 2, 9. VI, 7, 10. Sic denique in historia Indica, quamvis Arrianus dicat στεινός, ut XVI, 8, tamen semper comparativum formatum vides in ωτερος. Vide v. c. III, 8. IV, 7 et passim alibi. — Mox ed. Bas. κατερηριμένων.

5. ἅμα οἷ ἄγων] Edd. rursus omnes ἅμα οἱ. In ed. Basil. post ἄγων colon minus recte positum est, quod iam delevit Vulcanius.

καὶ οὗτοι οὐδὲ αὐτοί] Similem verborum coniunctionem vide I, 21, 7 καὶ ὁ τρίτος πύργος κατασεσεισμένος οὐδὲ αὐτος χαλεπῶς ἂν ἠρείφθη ὑπορυσσόμενος. V, 27, 8 οἱ μὲν — οὐδ' οὗτοι πάντῃ ἑκόντες μένουσιν.

6. ξυνέβη δὲ καὶ τούτοις] Edd. Vulc. Blanc. et, ne mireris, ed. Borheck. τούτους. »Immo τούτοις ex omnibus Mss. Et est vitium ex Vulcaniana productum. Nam Basileenses cum Mss. conveniunt; et hunc ipsum casum respicit sequens vox φεύγουσιν. Immo et Vulcanius ipse postea emendavit sive ex Ms. sive quod videbat vitium operarum esse.« *Gronov.* Cf. ann. ad III, 30, 18.

ξυντρῖψαι] Ita scribendum erat pro vulgato ξυντρίψαι. Vide Passov. Lex. s. v., et Spitzn. prosod. p. 53.

7 ἄνωθεν ὑπὸ τῶν Μακεδόνων βαλλομένους. Ὁ πλεῖστος δὲ φόνος περὶ ταῖς πύλαις αὐταῖς ξυνέβη, ὅτι ἡ ξύγκλεισις τῶν πυλῶν φοβερά τε καὶ πρὸ τοῦ καιροῦ γενομένη, δεισάντων μὴ συνεισπέσοιεν τοῖς φεύγουσιν ἐχόμενοι αὐτῶν οἱ Μακεδόνες, πολλοὺς καὶ τῶν φιλίων τῆς εἰσόδου ἀπέκλεισεν, οὓς πρὸς αὐτοῖς τοῖς τείχεσιν οἱ Μακεδόνες
8 διέφθειραν. Καὶ παρ᾽ ὀλίγον ἧκεν ἁλῶναι ἡ πόλις, εἰ μὴ Ἀλέξανδρος ἀνεκαλέσατο τὸ στράτευμα, ἔτι διασῶσαι ἐθέλων τὴν Ἁλικαρνασσὸν εἴ τι φίλιον ἐνδοθείη ἐκ τῶν
9 Ἁλικαρνασσέων. Ἀπέθανον δὲ τῶν μὲν ἐκ τῆς πόλεως ἐς χιλίους, τῶν δὲ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ ἀμφὶ τοὺς τεσσαρά-

7. *μὴ συνεισπέσοιεν*] Ed. Basil. *συνεισπέσοιαν*. — Paulo infra e cod. F. et aliis scripsimus cum Schmiedero *τῶν φιλίων*. In edd. ante Schmiederum erat *τῶν φίλων*. Minus apte. Cf. V, 17, 10 *φιλίοις τε ὁμοῦ καὶ πολεμίοις προσφερόμενοι*.

αὐτοῖς τοῖς τείχεσιν] E cod. F. Reliqui codd. et edd. vett. articulo carent, qui, quamquam abesse potest, tamen ab Arriano nominibus appellativis nunquam fere detractus videtur. Vide modo I, 7, 12 *τῷ στρατοπέδῳ αὐτῷ*. I, 20, 14 *ἐν αὐτῷ τῷ ἔργῳ*. V, 15, 6 *αὐτὸν τὸν βασιλέα*. V, 26, 1 *αὐτοὺς τοὺς πόνους*. Adde I, 9, 1. I, 15, 5. I, 19, 5. I, 26, 7. II, 20, 3. IV, 11, 5. VII, 3, 6; coll. ann. ad II, 3, 6. III, 9, 7. Unde nescio an VI, 15, 5 scribendum sit *ἐπ᾽ αὐτῇ τῇ ξυμβολῇ* pro *ἐπ᾽ αὐτῇ ξυμβολῇ* vulgato. Nominibus propriis vero articulum saepe non esse appositum quis est qui miretur? Cf. *αὐτὸς Ἀλέξανδρος* I, 12, 3. II, 10, 5. III, 13, 9. IV, 15, 13. VII, 4, 5. Cf. II, 15, 8. II, 20, 1. VII, 6, 9; ann. ad I, 15, 3. Krueg. ad Xen. Anab. I, 2, 20. Adiectum vide articulum II, 18, 3. III, 23, 3. IV, 11, 12. IV, 21, 2 etc. Est tamen formula quaedam dicendi, ubi articulum semper omissum vides, apud Arrianum certe. Cf. I, 19, 17 *ἁλίσκεται αὐτοῖς ἀνδράσιν*. III, 8, 3 *τοὺς δὲ καὶ ζῶντας αὐτοῖς ἵπποις ἔλαβον*. Adde II, 2, 10. II, 3, 9. IV, 5, 13. V, 15, 4. De usu scriptorum Atticorum vid. Lob. ad Phryn. p. 99 sqq. Cf. Xen. Anab. I, 3, 17 *μὴ ἡμᾶς αὐταῖς ταῖς τριήρεσι καταδύσῃ*. Cyrop. I, 4, 7 *αὐτοῖς τοῖς ἵπποις κατακρημνισθῆναι*. Contra Hist. Gr. V, 4, 17 *ὄνους κατεκρήμνισαν αὐτοῖς σκεύεσιν*, ubi minus recte Sturzius Lex. Xenoph. I, p. 485 articulum existimat excidisse.

9. *ἀπέθανον δὲ τῶν μὲν — τῶν δέ*] Revocavi hanc lectionem, quam non solum omnes fere codices, sed etiam edd. vett. tuentur,

κοντα, καὶ ἐν τούτοις Πτολεμαῖός τε ὁ σωματοφύλαξ καὶ Κλέαρχος ὁ τοξάρχης καὶ Ἀδδαῖος [ὁ] χιλιάρχης, οὗτοι καὶ ἄλλοι τῶν οὐκ ἠμελημένων Μακεδόνων.

XXIII. Ἔνθα δὴ ξυνελθόντες οἱ ἡγεμόνες τῶν Περσῶν, Ὀροντοβάτης τε καὶ Μέμνων, καὶ ἐκ τῶν παρόντων γνόντες σφᾶς τε οὐ δυναμένους ἐπὶ πολὺ ἀντέχειν τῇ πολιορκίᾳ, καὶ τοῦ τείχους τὸ μέν τι καταπεπτωκὸς ἤδη ὁρῶντες, τὸ δὲ κατασεσεισμένον, πολλοὺς δὲ τῶν στρατιωτῶν ἐν ταῖς ἐκδρομαῖς τοὺς μὲν διεφθαρμένους, τοὺς δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ τετρῶσθαι ἀπομάχους ὄντας· ταῦτα ἐν 2
νῷ λαβόντες, ἀμφὶ δευτέραν φυλακὴν τῆς νυκτὸς τόν τε

---

pro ea cuius fautor exstitit Schmiederus, ἀπέθανον μὲν τῶν μέν — τῶν —, nulla alia de causa, quam quod cod. F. eam commendaret. In qua, si duplex μέν tolerare velis, tamen particula adversativa valde desideratur. Huc accedit, quod verborum ordo, qualem cod. F. exhibet, contra Arriani morem loquendi quam vehementissime pugnat. Cf. I, 6, 6 οἱ δὲ πάλαι μὲν ἐθαύμαζον —, τότε δέ. IV, 9, 4 οἱ πολλοὶ δὲ ξυγγραφεῖς τοῦτο μὲν οὐ λέγουσιν· ἀπελθόντα δέ, ubi vulgata οἱ πολλοὶ μέν — quominus retineretur, impediit omnis codd. Florr. manus. IV, 17, 2 τῶν δὲ Σκυθῶν ἀπέθανον μὲν —· οἱ δέ. VI, 2, 2 αὐτὸς δέ — βασιλέα μὲν — ἀπέδειξε, ἑπτὰ μὲν ἐθνῶν — πόλεων δέ — τὴν στρατιὰν δέ. Cf. ann. ad VI, 27, 4. Prorsus alienum ab hac loquendi ratione est quod Gronovius parum consulte ad defendendam codicis sui scripturam protulit VII, 28, 3 ἡδονῶν μὲν, τῶν μὲν, τῶν δέ. Sequitur enim ξυνιδεῖν δέ, quod ad ἡδονῶν μέν referendum esse esse quis erit qui dubitet? Nec sane morabitur quemquam duplex μέν, modo cetera recte habeant. Cf. I, 17, 1, 2. V, 4, 5. VI, 6, 5. Siebel. ad Paus. I, 28, 8.

καὶ Ἀδδαῖος [ὁ] χιλιάρχης] »Inserui articulum, qui in editis omnibus deest, nec abesse potest, quum modo scriptum sit ὁ σωματοφύλαξ, ὁ τοξάρχης.« *Schmied.* Non multum abest quin Schmiedero assentiar. At vide III, 21, 2 Ναβαρζάνης τε χιλιάρχης et confer ann. ad II, 15, 3. His perlectis excusabis me quod articulum uncis inclusi.

C. XXIII. τῇ πολιορκίᾳ] Ed. Bas. τι πολιορκίᾳ. Paulo ante pro ἐπιπολύ scripsimus ἐπὶ πολύ.

2. ταῦτα ἐν νῷ λαβόντες] *h. e. his perpensis.* Sic dixit Himer. Ecl. XIII, p. 240 ἐν νῷ λαμβάνοντες, τίνες οἶμαι τότε γενήσονται. Plane

ξύλινον πύργον ὃν αὐτοὶ ἀντῳκοδόμησαν ταῖς μηχαναῖς τῶν πολεμίων, ἐμπιπρᾶσι καὶ τὰς στοὰς ἐν αἷς τὰ βέλη
3 αὐτοῖς ἀπέκειτο. Ἐνέβαλον δὲ καὶ ταῖς οἰκίαις πῦρ ταῖς πλησίον τοῦ τείχους· τῶν δὲ καὶ προσήψατο ἡ φλὸξ, ἀπό τε τῶν στοῶν καὶ τοῦ πύργου πολλὴ ἐπενεχθεῖσα, καί τι καὶ τοῦ ἀνέμου ταύτῃ ἐπιφέροντος· αὐτῶν δὲ οἱ μὲν ἐς τὴν Ἀρκόννησον ἀπεχώρησαν, οἱ δὲ ἐς τὴν Σαλμακίδα

---

idem est apud Herodotum νῷ λαβεῖν, ut III, 41 καὶ νόῳ λαβὼν ὥς οἱ εὖ ὑπετίθετο Ἄμασις, ubi codd. plurr. ἐν νόῳ λαβών. At vide III, 143 Μαιάνδριος δὲ νόῳ λαβὼν ὡς — καταστήσεται. V, 91 νόῳ λαβόντες ὡς — γένοιτο. VIII, 19 νόῳ δὲ λαβὼν ὡς — οἷοί τε εἴησαν. Nec multum differt ἐν νῷ ἔχειν, cuius locutionis usum illustravit Wyttenb. ad Plut. Morr. p. 47, D.

3. ἐνέβαλον] Ed. Basil. ἐνέβαλλον. Cf. I, 9, 9. VI, 29, 14.

ἐς τὴν Ἀρκόννησον] Edd. et codd. Gronovii ἐς τὴν ἄκραν τὴν ἐν τῇ νήσῳ. »Si quid video turbas has oggessit earundem vocularum subita repetitio, nimirum ἄκραν et τήν. Itaque si eiicantur illae tres invicem se sequentes τὴν ἐν τῇ, et credamus in primis exemplis, quae ex chirographo Arriani descripta sunt, ab hominibus non assequentibus manum auctoris, sed tamen religiosis in sequendo literarum ductu, fuisse lectum ἐς τὴν ἄκραν νήσῳ, quod illi, qui sequenti aetate descripserunt haec apographa prima, defectum esse animadvertentes, supplendum ita censuerunt τὴν ἐν τῇ νήσῳ: si, inquam, sic statuamus et revertamur ad verisimilem priorum exemplarium lectionem, enimvero ecce tibi pulcherrimam restitutionem, nempe ἐς τὴν Ἀρκόννησον ἀπεχώρησαν. Requiritur enim adiacens arx, ut et illam et alteram urbis Halicarnassi cum luce oriente videre potuerit. Testatur autem claris verbis Strabo (XIV, 2, p. 200, ed. ster.) Ἔχει δὲ ἀκρόπολιν ἡ Ἁλικαρνασσός· πρόκειται δὲ αὐτῆς ἡ Ἀρκόννησος. Gronov. Ingeniosam sine dubio coniecturam Gronovii recepi Schmiederum secutus. Sed nescio an vulgata aeque recte habeat. Ἀρκόννησον enim parvam insulam fuisse e regione Halicarnassi sitam ex Strabonis l. l. et Steph. Byz. s. v. constat. In ea autem castellum fuisse exstructum veri simillimum est. Quidni igitur Arriano licuerit scribere paulo accuratius ἐς τὴν ἄκραν τὴν ἐν τῇ νήσῳ —, praesertim cum haec arx diserte ab Salmacide arce ei distinguatur? Atque haec altera arx Σαλμακίς vocata nonne pro acropoli habenda est? Diodorus certe XVII, 25 ait, οἱ δὲ περὶ τὸν Μέμνονα στρατηγοὶ καὶ σατράπαι συνελθόντες ἔγνωσαν τὴν μὲν πόλιν ἐκλιπεῖν, εἰς δὲ τὴν ἀκρόπολιν τοὺς

ἄκραν οὕτω καλουμένην. Ἀλεξάνδρῳ δὲ ὡς ἀπηγγέλθη 4
ταῦτα πρός τινων αὐτομολησάντων ἐκ τοῦ ἔργου, καὶ τὸ πῦρ πολὺ καθεώρα αὐτός, καίτοι ἀμφὶ μέσας που νύκτας ἦν τὸ γιγνόμενον, ὁ δὲ καὶ ὣς ἐξαγαγὼν τοὺς Μακεδόνας, τοὺς μὲν ἔτι ἐμπιπράντας τὴν πόλιν ἔκτεινεν, ὅσοι δὲ ἐν ταῖς οἰκίαις καταλαμβάνοιντο τῶν Ἁλικαρνασσέων, τούτους δὲ σώζειν παρήγγειλεν. Ἤδε τε ἠὼς ὑπέ- 5

ἀρίστους τῶν στρατιωτῶν καταστήσαντες — ἀπεκόμισαν —. Cf. Mann. Geogr. t. VI, 3, p. 239. Arr. II, 5, 8 ὃς τὴν ἄκραν τῆς Ἁλικαρνασσοῦ ἐφύλασσε.

ἐς τὴν Σαλμακίδα — οὕτω καλουμένην] In duobus codicibus Gronovius vidit ἐς τ. Σ. ἄκραν, ἄκραν οὕτω κ. Schmiederus ad h. l.: »Propter has voces, inquit, suspicor locum lacunosum esse. Si enim dicere vellet auctor: *in arcem quam Salmacida vocant*, scribendum erat ἐς τὴν Σαλμακίδα καλουμένην ἄκραν. Vox οὕτω vero adiecta requirere videtur additam rationem, cur sic vocata fuerit arx, sic forte: οὕτω καλουμένην ἀπὸ τῆς πηγῆς τῆς Σαλμακίδος ἐν ταύτῃ τῇ χώρᾳ, vel simile quid.« — Comparare potuisset Schmiederus VII, 23, 5 δεκαστάτηρον, οὕτως ὀνομαζόμενον ἀπὸ τῆς μισθοφορᾶς ἥντινα — ἔφερεν. Hist. Ind. VIII, 9 τὸν μαργαρίτην τὸν θαλάσσιον, οὕτω τῇ Ἰνδῶν γλώττῃ καλεόμενον. Sed quo iure talia omissa esse statuas, qualia suppleri vult Schmiederus? Nec sane prorsus inauditum est illud οὕτω, quamquam omitti solitum. Cf. Himer. Eclog. XXXI, p. 294 στενωπός τις ἦν Κωλυττὸς οὕτω καλούμενος, et simile quid apud eundem Himer. Orat. VII, p. 520 σὲ δὲ οὐδὲ νῆσον οὐδέ τινα πόλιν, ἃς οὕτω καλοῦσιν ἄνθρωποι.

4. ὡς ἐξηγγέλθη — πρός τινων] Ita omnes edd. ante Schmiederum et omnes codices praeter cod. F., qui praebet ὡς ἀπηγγέλθη — ἔκ τινων. Utraque lectio cum habeat quo sese tueatur, non erat, cur vulgatam ab omnibus fere partibus firmatam reiicerem. Cf. III, 9, 1 ὡς ἐξηγγέλθη — πρὸς τῶν κατασκόπων. III, 2, 4 ὡς δὲ ἀπηγγέλθη ταῦτα πρὸς τῶν πρέσβεων. VI, 4, 8 ἦν προεξηγγελμένα ἐκ τῶν ἐγχωρίων. Vid. ann. ad III, 9, 4 et IV, 2, 6.

ὅσοι δὲ — τούτους δέ] Haec est scriptura omnium codd. Florr. et edd. Venet. et Basil. ὅσοι δὲ — τούτους Vulcan., ὅσοι — τούτους Blanc., utrumque minus apte. Vide ann. ad I, 20, 4. — Ad formulam ἀμφὶ μέσας που νύκτας cf. Xen. Cyrop. IV, 5, 13 ἀμφὶ μέσας πως νύκτας.

5. ἠὼς ὑπέφαινε] Praeter hunc locum semper obtinet apud Arrianum forma Attica ἕως. Exempla multa vide collecta ad II, 2, 10.

φαινε καὶ κατιδὼν τὰς ἄκρας ἃς οἵ τε Πέρσαι καὶ οἱ μισθοφόροι κατειλήφεσαν, ταύτας μὲν ἀπέγνω πολιορκεῖν, τριβήν τε ἐπινοῶν οὐκ ὀλίγην ἔσεσθαί οἱ ἀμφ' αὐτὰς τῇ φύσει τῶν χωρίων καὶ οὐ παρὰ μέγα εἶναι ἐξε-
6 λόντι οἱ τὴν πόλιν ἤδη πᾶσαν. Θάψας δὲ τοὺς ἀποθα-
νόντας ἐν τῇ νυκτὶ, τὰς μὲν μηχανὰς ἐς Τράλλεις ἀπα-
7 γαγεῖν ἐκέλευσε τοὺς ἐπ' αὐταῖς τεταγμένους. Αὐτὸς δὲ
τὴν πόλιν εἰς ἔδαφος κατασκάψας, αὐτῆς τε ταύτης καὶ
τῆς ἄλλης Καρίας φυλακὴν ἐγκαταλιπὼν ξένους μὲν πε-
ζοὺς τρισχιλίους, ἱππεῖς δὲ ἐς διακοσίους, καὶ Πτολε-
8 μαῖον ἡγεμόνα αὐτῶν, ἐπὶ Φρυγίας ἐστέλλετο. Τῆς δὲ
Καρίας ξυμπάσης σατραπεύειν ἔταξεν Ἄδαν, θυγατέρα
μὲν Ἑκατόμνου, γυναῖκα δὲ Ἰδριέως ὃς καὶ ἀδελφὸς αὐ-
9 τῇ ὢν κατὰ νόμον τῶν Καρῶν ξυνῴκει. Καὶ ὁ μὲν Ἰδριεὺς
τελευτῶν ταύτῃ ἐπέτρεψε τὰ πράγματα, νενομισμένον ἐν

De similibus Ionicae dialecti formis vide quae diximus ad II, 20, 1 et II, 24, 8. Erravit Popp. ad Xen. Cyrop. I, 1, 6.

κατειλήφεσαν] Ed. Bas. *κατειλήφασι.* Cf. ann. ad VI, 6, 10.

7. *ἐπὶ Φρυγίας ἐστέλλετο*] »Legendum videtur *ἐπὶ Λυκίας.* Lyciam enim et Pamphyliam versus castra movet; in Phrygiam mittit Parmenionem.« *Schmied.* Sane. Vid. I, 24, 4. Sed hic error non adscribendus est librariis, sed Arriano ipsi.

8. *Ἑκατόμνου*] Ed. Bas. *Ἑκατόμνω.*

10. *Πιξώδαρος*] Sic scripsi pro vulgato *Πηξόδαρος* et Schmiederi *Πιξόδαρος*, quod firmat cod. F. Codd. alii habent *Πιζώδαρος*, ut apud Diod. Sic. XVI, 74, alius *Πηξώδαρος*, alius *Πηξώδορος*, alius *Πηξάδαρος*. Vid. ad I, 12, 13. Gaisf. ann. crit. ad Herod. V, 118. Ipp. ad Diod. Sic. XVI, 74. Suid. s. v. *Λέξιππος*. Pflugk. de Theopompi vit. p. 25. Apud Plut. vit. Alex. c. X, ubi vulgata fuit *Πηξόδωρος*, Schaeferus (t. V, p. 246) *Πιξόδαρος* scribendum censuit, Schmiederum secutus. Numi habent *Πιξώδαρος*. Vid. Thes. Brandenb. t. III, p. 17. Spanhem. de numism. diss. VIII, p. 529. Et sic quoque hoc nomen hodie scriptum legitur apud Strabon. XIV, 2, p. 201, ed. ster.

τελευτήσαντος δὲ Πιξωδάρου] Haec verba in edd. vett. et duobus codd. Gron. omnino non conspiciebantur. In duobus codd. vidit Gronovius *Πηξηδάρου Ὀροντοβάτης*, omissis prioribus. Plenam

τῇ Ἀσίᾳ ἔτι ἀπὸ Σεμιράμεως καὶ γυναῖκας ἄρχειν ἀν-
δρῶν. Πιξώδαρος δὲ τὴν μὲν ἐκβάλλει τῆς ἀρχῆς, αὐτὸς 10
δὲ κατεῖχε τὰ πράγματα. Τελευτήσαντος δὲ Πιξωδάρου
Ὀροντοβάτης τὴν Καρῶν ἀρχὴν ἐκ βασιλέως πεμφθεὶς
εἶχε γαμβρὸς ὢν Πιξωδάρου. Ἄδα δὲ Ἄλινδα μόνον κα- 11
τεῖχε, χωρίον τῆς Καρίας ἐν τοῖς ὀχυρώτατον, καὶ ἐσβα-
λόντι Ἀλεξάνδρῳ ἐς Καρίαν ἀπήντα τά τε Ἄλινδα ἐνδι-
δοῦσα καὶ παῖδα οἳ τιθεμένη Ἀλέξανδρον. Καὶ Ἀλέξαν- 12
δρος τά τε Ἄλινδα αὐτῇ ἐπέτρεψε καὶ τὸ ὄνομα τοῦ
παιδὸς οὐκ ἀπηξίωσε, καὶ ἐπειδὴ Ἁλικαρνασσόν τε ἐξεῖλε
καὶ τῆς ἄλλης Καρίας ἐπεκράτησεν, αὐτῇ ἄρχειν ἁπάσης
ἔδωκε.

XXIV. Τῶν Μακεδόνων δέ ἐστιν οἳ συνεστρατευμέ-
νοι Ἀλεξάνδρῳ ἦσαν νεωστὶ πρὸ τῆς στρατείας γεγαμη-
κότες· καὶ τούτων ἔγνω οὐκ ἀμελητέα οἱ εἶναι Ἀλέξαν-

---

reddidit orationem cod. F. Pro *Ὀροντοβάτης τήν κ. τ. λ.* edd. vett. *Ὀροντοβάτης δὲ τήν.*

11. *καὶ ἐσβαλόντι*] Codd. plures Gronovii et edd. ante Gron. *ἐς καλόν τι.* Cf. ann. ad I, 8, 5 et I, 19, 7. Quod ex auctoritate ceterorum codicum dedit Gronovius *ἐσβαλόντι*, id coniectura iam assecutus erat Vulcanius. — Mox scripsimus *παῖδα οἷ.* Vide Herm. de Gr. gr. emend. rat. p. 74 sqq.

C. XXIV. *Τῶν Μακεδόνων δὲ — γεγαμηκότες*] Edd. vett. cum duobus codd. Gronovii *τῶν Μακ. δὲ τῶν συνεστρατευμένων — ἦσαν οἳ — γεγαμηκότες.* Eum verborum ordinem, quem cum Schmiedero probavimus, commendarunt tres codices Florentini, inter eosque cod. F. At vero non dixerim, alteram scripturam omnino esse damnandam. Imo si participium *γεγαμηκότες* accipias dictum pro *γεγαμήκεσαν* sive *γεγαμηκότες ἦσαν*, vulgata scriptura habet, quod dignam eam reddat quae praeferatur alteri. Cf. III, 8, 13 *ἦσαν γὰρ οἳ ἀνέπειθον Δαρεῖον.* VII, 22, 8 *εἰσὶ δὲ οἳ Σέλευκον λέγουσιν.* Vid. ad IV, 9, 3. Quomodo nunc legitur, *ἦσαν* aut pertinet ad *γεγαμηκότες*, uti dixit V, 11, 3 *φυλακαὶ καθεστηκυῖαι ἦσαν.* V, 15, 13 *ἦσαν δὲ αὐτῷ ἐφεστηκότες*, aut ad *συνεστρατευμένοι*, id quod probabilius videtur: *Ex Macedonibus militabant cum Alexandro nonnulli qui paulo ante expeditionem uxores duxerant.*

οὐκ ἀμελητέα οἱ εἶναι Ἀλέξανδρος] In ed. Bas. legebatur *οὐκ ἀμελ. εἶναι ὁ Ἀλέξανδρος.* Quam scripturam Vulcanius sic emenda-

δρος, ἀλλ' ἐκπέμπει γὰρ αὐτοὺς ἐκ Καρίας διαχειμάσοντας ἐν Μακεδονίᾳ ἅμα ταῖς γυναιξίν, ἐπιτάξας αὐτοῖς Πτολεμαῖον τὸν Σελεύκου ἕνα τῶν σωματοφυλάκων τῶν βασιλικῶν, καὶ τῶν στρατηγῶν Κοῖνόν τε τον Πολεμοκράτους καὶ Μελέαγρον τὸν Νεοπτολέμου, ὅτι καὶ αὐτοὶ τῶν
2 νεογάμων ἦσαν· προστάξας, ἐπειδὰν αὐτοί τε ἐπανίωσι καὶ τοὺς μετὰ σφῶν ἐκπεμφθέντας ἐπαναγάγωσι, καταλέξαι ἱππέας τε καὶ πεζοὺς ἐκ τῆς χώρας ὅσους πλεί-
3 στους. Καὶ τῷ ἔργῳ τῷδε εἴπερ τινὶ ἄλλῳ εὐδοκίμησε παρὰ Μακεδόσιν Ἀλέξανδρος. Ἔπεμψε δὲ καὶ Κλέανδρον τὸν Πολεμοκράτους ἐπὶ ξυλλογῇ στρατιωτῶν εἰς Πε-
4 λοπόννησον. Παρμενίωνα δὲ πέμπει ἐπὶ Σάρδεων, δοὺς αὐτῷ τῶν τε ἑταίρων ἱππαρχίαν καὶ τοὺς Θετταλοὺς ἱππέας καὶ τοὺς ἄλλους ξυμμάχους καὶ τὰς ἁμάξας ἄγειν·

---

vit, ut ante ὁ insereret οἵ. Et si e silentio Gronovii coniecturam capere licet, codices Florentini emendationem Vulcanii confirmant. Sed verba sic posita male sonare non potest negari. Unde recepimus quod suppeditavit nobis Gramm. apud Beck. Anecdd., p. 129, 27, totum locum sic exhibens: *ἦσαν μὲν νεωστὶ πρὸ τῆς στρατείας γεγαμηκότες· καὶ τούτων ἔγνω οὐκ ἀμελητέα οἱ εἶναι Ἀλέξανδρος·* ubi particula *μέν* quamquam non inepta, tamen inde tantum orta videtur, quod grammatico *ἦσαν* referebatur ad *γεγαμηκότες*. — Pro *στρατείας* ed. Bas. ex nota vocalium confusione *στρατιᾶς*.

τῶν στρατηγῶν] Ed. Bas. *τὸν στρατηγόν*. Vid. ad I, 17, 8.

2. *καταλέξαι*] Ed. Bas. *καταλέξας*.

3. *τῷ ἔργῳ τῷδε*] In edd. vett. erat *τῷ ἔργῳ τούτῳ*. »Vox postrema abest a multis Mss. Nimirum vera erat scriptura Optimi *τῷ ἔργῳ τῷδε*.« *Gronov.* Veram esse hanc scripturam quisque videt, at non veriorem vulgata, quam simillima firmant haec III, 11, 2 *καὶ εἴπερ τι ἄλλο, καὶ τοῦτο ἐκάκωσε τοὺς Πέρσας.* II, 1, 4 *εἴπερ τι ἄλλο καὶ τοῦτο ἔβλαψε τὰ πράγματα.* VI, 26, 2 *τοῦτο εἴπερ τι ἄλλο τὸ ἔργον.* Ceterum vide ann. ad V, 2, 9. Alteri scripturae opem ferunt II, 7, 10 *καὶ ὡς οὐδὲν ὑπολειφθήσεταί σφισιν ἐπὶ τῷδε τῷ ἀγῶνι.* IV, 11, 16 *καὶ ἐπὶ τῷδε ἐμμεῖναι — τήνδε τὴν ταπεινότητα.* V, 5, 4 *λέλεκται Καύκασος τὸ ὄρος τοῦτο, καὶ ὕστερον τῷδε τῷ ὀνόματι κληθήσεται.* V, 20, 16 *εἴη ἂν οὖν ἐκ τοῦδε τοῦ λόγου τεκμηριοῦσθαι.* Cf. ann. ad prooem. 5.

Ἀλέξανδρος. Ἔπεμψε δέ] Sic recte hodie distincta leguntur haec verba. In ed. Bas. colon positum est ante *Ἀλέξανδρος*, quod

καὶ κελεύει προϊέναι ἀπὸ Σάρδεων ἐπὶ Φρυγίαν. Αὐτὸς δὲ 5
ἐπὶ Λυκίας τε καὶ Παμφυλίας ᾔει, ὡς τῆς παραλίου κρατή-
σας ἀχρεῖον καταστῆσαι τοῖς πολεμίοις τὸ ναυτικόν. Καὶ 6
πρῶτον μὲν ἐν παρόδῳ Ὕπαρνα χωρίον ὀχυρὸν φυλακὴν ἔχον
ξένους μισθοφόρους ἐξ ἐφόδου ἔλαβεν· οἱ δ' ἐκ τῆς ἄκρας ξέ-
νοι ὑπόσπονδοι ἐξῆλθον. Ἔπειτα εἰσβαλὼν ἐς Λυκίαν Τελ- 7
μισσεῖς μὲν ὁμολογίᾳ προσηγάγετο· περάσας δὲ τὸν Ξάν-
θον ποταμὸν Πίναρα καὶ Ξάνθον τὴν πόλιν καὶ Πάταρα
ἐνδοθέντα ἔλαβε καὶ ἄλλα ἐλάττω πολίσματα ἐς τριά-
κοντα. Ταῦτα καταπράξας ἐν ἀκμῇ ἤδη τοῦ χειμῶνος 8
ἐς τὴν Μιλυάδα καλουμένην χώραν ἐσβάλλει, ἣ ἔστι μὲν
τῆς μεγάλης Φρυγίας, ξυνετέλει δὲ ἐς τὴν Λυκίαν, τότε
οὕτως ἐκ βασιλέως μεγάλου τεταγμένον. Καὶ ἐνταῦθα 9
Φασηλιτῶν πρέσβεις ἧκον περὶ φιλίας τε καὶ χρυσῷ στε-

---

etiam si omnes edd. confirmarent, non ferrem. Cf. IV, 21, 11 *καὶ πέμπει Ὀξυάρτην Ἀλέξανδρος.* Vid. ad V, 4, 14. Adde I, 25, 7.

4. *προϊέναι — ἐπὶ Φρυγίαν*] Schmied. e cod. F. *ἀπιέναι.* Utrumque quia defendi potest, malui vulgatam servare, quam temere omnia e codicis F. auctoritate mutare, praesertim cum vero similius sit verbum pertinere ad *ἐπὶ Φρυγίαν*, quam ad *ἀπὸ Σάρδεων.* Vulcanius recte: — *atque Sardibus in Phrygiam procedat.* Pro *ἐπὶ Φρυγίαν* si quis malit *ἐπὶ Φρυγίας*, non refrager. Sed nolui vulgatam sollicitare. Cf. Xen. Hist. Gr. III, 4, 12 *ἐπὶ Φρυγίας ἐπορεύετο.* Agesil. I, 16 *ἐπὶ Φρυγίας ἐπορεύετο*; quamquam hoc loco plurimi libri praebent *ἐπὶ Φρυγίαν.* Vid. ann. ad III, 25, 6.

7. *εἰσβαλὼν ἐς Λυκίαν*] Ed. Basil. *ἐκβάλλων*, perperam. Voluit fortasse *ἐσβάλλων.*

Τελμισσεῖς] Ed. Basil. *Τελμισεῖς*; ut in eadem I, 25, 11 *Τελμισεῖ* legitur pro *Τελμισσεῖ* vulgato. Eandem formam amplectitur etiam Suidas s. v. Sed forte tantum factum est, ut bis in ed. Bas. illud nomen simplici σ scriptum sit. Nam I, 11, 3 recte habet *Τελμισσεύς* et III, 2, 3 *Τελμισσέα.* Cf. *Τελμισσεῖς* ex Theopompo apud Phot. Bibl. p. 120, b, 14, Beck. Apud Plut. vit. Alex. c. II legitur *Ἀρίστανδρος ὁ Τελμησεύς*, a Schaefero t. V, p. 242 improbatum. Vid. vv. ll. ad Herod. I, 78.

ἔλαβε καί] Edd. omnes *ἔλαβεν, καί.*

8. *ἣ ἔστι μὲν τῆς μεγάλης Φρ.*] Ed. Basil. *ἡ ἔστι μήν.*

9. *ἧκον περὶ φιλίας τε καὶ — στεφανῶσαι*] Vulcanius: — *legati venerunt, amicitiam petentes aureaque corona Alexandrum coronaturi.*

φάνῳ στεφανῶσαι Ἀλέξανδρον, καὶ ὑπὲρ τῶν αὐτῶν ἐπικη-
10 ρυκευόμενοι ἐπρέσβευον Λυκίων τῶν κάτω οἱ πολλοί. Ἀλέξ-
ανδρος δὲ Φασηλίτας τε καὶ Λυκίους παραδοῦναι τὰς πό-
λεις τοῖς ἐπὶ τούτῳ στελλομένοις ἐκέλευσε, καὶ παρεδό-
11 θησαν ξύμπασαι. Αὐτὸς δὲ ὀλίγον ὕστερον ἐς τὴν Φα-
σηλίδα παραγενόμενος συνεξαιρεῖ αὐτοῖς φρούριον ὀχυ-
ρὸν ἐπιτετειχισμένον τῇ χώρᾳ πρὸς Πισιδῶν, ὅθεν ὁρ-
μώμενοι οἱ βάρβαροι πολλὰ ἔβλαπτον τῶν Φασηλιτῶν
τοὺς τὴν γῆν ἐργαζομένους.

XXV. Ἔτι δὲ αὐτῷ περὶ τὴν Φασηλίδα ὄντι ἐξαγ-
γέλλεται Ἀλέξανδρον τὸν Ἀερόπου ἐπιβουλεύειν, τά τε
ἄλλα τῶν ἑταίρων ὄντα καὶ ἐν τῷ τότε Θεσσαλῶν τῆς
2 ἵππου ἄρχοντα. Ἦν μὲν δὴ ὁ Ἀλέξανδρος οὗτος ἀδελ-

Cf. VII, 15, 5 *καὶ ἀπὸ Αἰθιόπων πρέσβεις ἐλθεῖν — —, ὑπὲρ φι-λίας δεησομένους*. Praeterea vid. ann. ad III, 9, 3.

11. *πρὸς Πισιδῶν*] Ed. Bas. *Πισηδῶν*, ut I, 28, 1. Sed I, 27, 8 et I, 28, 4 in illa ipsa editione recte retinetur *ι*. Numi, quorum auctoritatem passim secuti sumus, hic nihil subministrant. In editionibus veteribus et in codicibus illud nomen modo scribitur *Πισεῖδαι*, modo *Πεισίδαι*, modo *Πισσίδαι*, modo *Πισίδαι*. Recentiores editores semper fere servarunt eam formam, quae Arriano sine ullo dubio condonanda erat. Vide Xenoph. Memorr. III, 5, 26. Theopomp. apud Phot. Bibl. p. 120, b, 4, Beck. Diod. Sic. XV, 90. Strab. XII, 7, p. 61, ed. ster. Plut. vit. Alex. c. XVIII. Lucian. dial. meretr. c. IX, 2. Unde nescio an apud Xenoph. Anab. I, 1, 11. II, 5, 13 etc. rectius cum Dindorfio scribatur *Πισίδαι*, *Πισιδῶν* etc, quam *Πεισίδαι*, *Πεισιδῶν*, quod dederunt Kruegerus et Bornemannus. Vid. censor. diar. lit. Jenens. 1827, № 167 et 1828, № 68, p. 62. — Pro *συνεξαίρει* vulgato dedimus *συνεξαιρεῖ*, h. e. *expugnat una cum illis castellum s. adiuvat eos in expugnando castello*. cf. Xen. Hist. Gr. VII, 4, 12 *οὗτος δ' οὖν ἀφικόμενος συνεξαιρεῖ αὐτοῖς Σελλασίαν*.

C. XXV. *Ἀλέξανδρον τὸν Ἀερόπου*] Edd. ante Schmied. cum duobus codd. Gronovii post *Ἀλέξανδρον* insertum habent *αὐτῷ*, quod male repetitum videtur ex superiore versu. Certe non legitur in cod. F et duobus aliis codd. Gron. Nec sane opus est hoc pronomine, cum facile ex praegressis subaudiri possit. Cf. II, 26, 7. — Pro *Ἀερόπου* in ed. Vulc. est *Ἀερόπουν*, quod iam correxit Palmer. Exercitt. p. 236.

φὸς Ἡρομένους τε καὶ Ἀῤῥαβαίου τῶν ξυνεπιλαβόντων
τῆς σφαγῆς τῆς Φιλίππου. Καὶ τότε αἰτίαν σχόντα αὐ- 3
τὸν Ἀλέξανδρος ἀφῆκεν, ὅτι ἐν πρώτοις τε ἀφίκετο τῶν
φίλων παρ᾽ αὐτὸν, ἐπειδὴ Φίλιππος ἐτελεύτησε, καὶ τὸν
θώρακα συνενδὺς συνηκολούθησεν αὐτῷ εἰς τὰ βασίλεια.
Ὕστερον δὲ καὶ ἐν τιμῇ ἀμφ᾽ αὐτὸν εἶχε, στρατηγόν τε 4
ἐπὶ Θράκης στείλας καὶ ἐπειδὴ Κάλας ὁ τῶν Θετταλῶν
ἵππαρχος ἐπὶ σατραπείᾳ ἐξεπέμφθη, αὐτὸν ἀπέδειξεν ἄρ-
χειν τῆς Θεσσαλικῆς ἵππου. Τὰ δὲ τῆς ἐπιβουλῆς ἐξηγ- 5
γέλθη ὧδε. Δαρεῖος, ἐπειδὴ Ἀμύντας αὐτομολήσας παρ᾽
αὐτὸν λόγους τέ τινας καὶ γράμματα παρὰ τοῦ Ἀλεξάν-
δρου τούτου ἐκόμισε, καταπέμπει ἐπὶ θάλασσαν Σισίνην
ἄνδρα Πέρσην τῶν ἀμφ᾽ αὐτὸν πιστῶν· πρόφασιν μὲν 6

---

3. *καὶ τὸν θώρακα συνενδύς*] Mutare nolui quod ab omnibus partibus firmatum est. Sed non placet compositum *συνενδύς*. Nonne praepositio $\overline{\sigma\upsilon\nu}$ vacat? Et quam facile potuit fieri, ut ea hic a librario adderetur, quia statim etiam sequebatur. Cf. Fritzsch. Qu. Lucc. p. 13 sqq.

5. *αὐτομολήσας παρ᾽ αὐτόν*] Ita omnes codd. Gronovii et edd. Venet. ac Basil. *πρὸς αὐτόν* edd. Vulc. Blanc. Raphel. »Sed sic supra c. 20, 15 *τῶν παρὰ Δαρεῖον αὐτομολησάντων*. IV, 22, 12 *παρὰ Ταξίλην ηὐτομολήκει*. IV, 30, 8 *ὅς πάλαι ηὐτομολήκει ἐς Βάκτρα παρὰ Βῆσσον*. Videtur illos offendisse praepositio iterata in eadem periodo et ita, ut variet significationem. Id vero unicum iudicium ac pignus debebat haberi manus Arrianeae. Sic supra cap. 19, 1 *ἐκπεμφθεὶς παρὰ Ἀλέξανδρον παρὰ τοῦ δήμου*. III, 23, 15 *στρατευομένους — παρὰ τοῖς βαρβάροις παρὰ τὰ δόγματα*. IV, 5, 1 *παρὰ τοῦ βασιλέως — ἀφικνοῦνται παρ᾽ Ἀλέξανδρον*; ubi etiam paulo ante similis lusus in vocula *ἐπί* IV, 4, 15 *καὶ ἐπὶ τῷδε ἡ δίωξις οὐκ ἐπὶ πάντων Σκυθῶν ἐγένετο*. Sic in particula *ἐς* Ind. c. 22 *ἐς νύκτα ὁ πλόος ἐγένετο ἐς Σάραγγα*.« *Gronov*. Huc spectat lexicographi nescio cuius observatio apud Bachmann. Anecdd. t. I, p. 331 *παρὰ τούτου· ἀντὶ τοῦ ἀπὸ τούτου, καὶ παρὰ τοῦτον ἀντὶ τοῦ πρὸς τοῦτον· οὕτως πανταχοῦ Ἀῤῥιανός*. Ceterum cf. Siebel. ad Paus. I, 22, 2. IV, 22, 3. Arr. V, 8, 4. Diod. Sic. XVI, 49.

Σισίνην ἄνδρα Πέρσην] Edd. *Ἀσισίνην*. At vide gramm. Beck. Anecdd. p. 173, 29. Cf. VII, 6, 7. *Sisines* Persa memoratur Curtio III, 7, 11 sqq., qui tamen hanc rem longe aliter narrat. Vide

παρὰ Ἀτιζύην τὸν Φρυγίας σατράπην, τῇ δὲ ἀληθείᾳ τῷ Ἀλεξάνδρῳ τούτῳ συνεσόμενον, καὶ πίστεις δώσοντα, εἰ ἀποκτενοῖ βασιλέα Ἀλέξανδρον, αὐτὸν βασιλέα καταστήσειν τῆς Μακεδονίας καὶ χρυσίου τάλαντα πρὸς τῇ βα-
7 σιλείᾳ ἐπιδώσειν χίλια. Ὁ δὲ Σισίνης ἁλοὺς πρὸς Παρμενίωνος λέγει πρὸς Παρμενίωνα ὧν ἕνεκα ἀπεστάλη· καὶ τοῦτον ἐν φυλακῇ πέμπει Παρμενίων παρ' Ἀλέξαν-
8 δρον, καὶ πυνθάνεται ταὐτὰ παρ' αὐτοῦ Ἀλέξανδρος. Συναγαγὼν δὲ τοὺς φίλους βουλὴν προὐτίθη ὅ τι χρὴ ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου γνῶναι. Καὶ ἐδόκει τοῖς ἑταίροις μήτε πά-

---

St. Croix Exam. crit. p. 268, cui totum hoc Arriani caput corruptum visum est. Mihi non item.

6. τῷ Ἀλεξάνδρῳ τούτῳ] Ed. Basil. τοῦτον.

εἰ ἀποκτενοῖ] Edd. Venet. Basil. εἰ ἀποκτείνει. Edd. Vulc, Blanc. Gron. Raphel. ἢν ἀποκτείνῃ. »Mss. omnes cum editionibus primis pro vulgata particula habent εἰ. Sed et Vulcanius novissimo chirographo suo eam restituit. In verbi scriptura variant, vel ἀποκτενῶ (sic!) vel ἀποκτείνει praeferentes, quod est in Optimo ac iisdem editis.« *Gronov.* Scripturam edd. vett. et codicis F. probavit Schmiederus. Ad formam reliquorum codicum ἀποκτενῶ aperte falsam scripsimus ἀποκτενοῖ, nihil obiecturi, si quis malit ἀποκτενεῖ vel ἀποκτείνειε. Cf. III, 29, 11 ἀγγέλλοντες ὅτι — εἰ πεμφθείη, συλλήψονται. I, 29, 3 ἐπαγγελλόμενοι, εἰ μὴ ἀφίκοιτο, ὅτι παραδώσουσι. IV, 8, 13 ὡς, εἰ δή τι — νεωτερίζοιτο, καὶ αὐτοὶ ἐπιθησόμενοι. IV, 29, 9 ὡς εἰ — ξυμμίξοι — οὐ χαλεπὸν ἔτι ἐσόμενον τὸ ἔργον. V, 19, 9 πάντας ἀποκτενεῖν Οὐξίους, εἰ μὴ ἀπάξουσι — τὸν ἵππον. Vide ann. ad h. l., ad II, 25, 4 et III, 9, 7. cf. vv. ll. ap. Lys. or. p. 214, p. 384, Beck.

7. Ὁ δὲ Σισίνης — Ἀλέξανδρος] Locus hic inter corruptissimos numerandus. In edd. ante Gronovium et uno cod. Flor. erat: Ὁ δὲ Ἀσισίνης (ed. Basil. Ἀσισήνης) ἁλοὺς πρὸς Παρμενίωνος ταῦτ' εἶπεν ἀνακρινόμενος ὧν ἕνεκα ἀπεστάλη· καὶ τοῦτον ἐν φυλακῇ αὐτίκα πέμπει Π. παρ' Ἀλέξανδρον, καὶ πυνθ. ταῦτα παρ' αὐτοῦ Ἀλέξανδρος. Verba ταῦτ' εἶπεν ἀνακρινόμενος a quattuor reliquis codd. omnino absunt. In duobb. codd. legitur πρὸς Παρμενίωνα, in tertio nomen proprium non conspicitur. Uti Schmiedero et nobis prior enunciati pars edita est, ita eam exhibet cod. F. Mihi tamen, si liceret, sic restituerentur verba: Ὁ δὲ Σ. ἁλοὺς πρὸς Παρμενίωνα πάντα (pro vulgato ταῦτα) λέγει ὧν ἕνεκα ἀπεστάλη: *Sisines vero captus et Parmenioni traditus causam legationis suae explicuit.* Sic dixit II, 11, 7

λαι εὖ βεβουλεῦσθαι τὸ κράτιστον τοῦ ἱππικοῦ ἀνδρὶ οὐ
πιστῷ ἐπιτρέψας, νῦν τε χρῆναι αὐτὸν κατὰ τάχος ἐκπο-
δὼν ποιεῖσθαι, πρὶν καὶ ἐπιτηδειότερον γενόμενον τοῖς
Θετταλοῖς ξὺν αὐτοῖς τι νεωτερίσαι. Καί τι καὶ θεῖον 9
ἐφόβει αὐτούς. Ἔτι γὰρ πολιορκοῦντος αὐτοῦ Ἀλεξάν-
δρου Ἁλικαρνασσὸν, ἀναπαύεσθαι μὲν ἐν μεσημβρίᾳ, χε-
λιδόνα δὲ περιπέτεσθαι ὑπὲρ κεφαλῆς τρύζουσαν μεγάλα,
καὶ τῆς εὐνῆς ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ καθίζειν θορυβωδέστερον
ἢ κατὰ τὸ εἰωθὸς ᾄδουσαν. Τὸν δὲ ὑπὸ καμάτου ἐγερ- 10
θῆναι μὲν ἀδυνάτως ἔχειν ἐκ τοῦ ὕπνου, ἐνοχλούμενον δὲ

ἀφείλετο αὐτὸν τὸ πρὸς Ἀλέξανδρον ἁλῶναι. In altera enunciati parte *αὐτίκα* per se non damnandum, quia in plerisque codicibus desideratur, omissum est. Deinde scripsimus *ταὐτά* ex coniectura Schmiederi pro vulgato *ταῦτα.* Haec pronomina saepe confusa esse docuerunt Heindorf. ad Plat. Phaed. p. 99. Siebel. ad Pausan. III, 16, 4. Pro *παρ᾽ αὐτοῦ* denique minus apte Vulc. et Blanc. *αὐτοῦ* dederunt omissa praepositione. Arr. VII, 18, 10 *παρὰ Πυθαγόρου πυθέσθαι.* Diod. Sic. XV, 84 *πυθόμενος δὲ παρὰ τῶν αἰχμαλώτων.*

8. *ἐκποδὼν ποιεῖσθαι*] Ed. Basil. *ἐκ ποδῶν.* Cf. VII, 18, 4. Coraes et Schaef. ad Plut. t. V, p. 39.

9. *περιπέτεσθαι*] Sic Schmied. e cod. F. *πέτεσθαι* edd. vett. cum quattuor codd. Gronovii. At simplex hoc verbum minus quadrat. Bene Vulcanius: *ferunt dormientis caput circumvolitasse.* Eadem verbi forma reperitur II, 26, 8. VII. 20, 10. An vero III, 3, 10 pro vulgato *προπετωμένους* scribendum sit *προπετομένους*, iure dubites.

τρύζουσαν μεγάλα] Edd. vett. cum duobb. codd. Gronovii *μεγάλως.* Duo alii codd. *μεγάλην.* Schmied. e cod. F. *μεγάλα.* »Et gaudet isto adverbio Arrianus. C. 18, 11 *μεγάλα ὠφεληθήσεσθαι.* III, 23, 15 *μεγάλα ἀδικεῖν.* II, 10, 5 *ὀλίγα βλάπτεσθαι.*« Gronov. Quibus adde II, 15, 7 *ἐπεὶ μεγάλα εὐτύχει.* Cyneg. c. XVI *μεγάλα πηδήσεται.* V, 17, 8 *οὐ μείω ἐβλάπτοντο.* V, 17, 11 *τὰ πλείω ἤδη ἐβλάπτοντο.* VI, 23, 7 *ὀλίγα φροντίσαντες.* Vid. Krueg. ad Xen. Anab. V, 9, 5. Sed et vulgata non male habet. Cf. I, 5, 6 *Λάγγαρος δὲ — ἐτιμήθη μεγάλως.* VII, 4, 5 *τιμωρήσασθαι μεγάλως.* VII, 6, 3 *μεγάλως τετιμημένοις.* VII, 23, 12 *ὅτι οὐκ ἐν μεγάλοις μεγάλως διεσπουδάζετο.*

10. *ὑπὸ καμάτου*] Ed. Basil. ac Venet. *ἀπὸ καμάτου.* Rell. edd.

πρὸς τῆς φωνῆς τῇ χειρὶ οὐ βαρέως ἀποσοβῆσαι τὴν χελιδόνα· τὴν δὲ τοσοῦτον ἄρα δεῆσαι ἀποφυγεῖν πληγεῖσαν, ὥστε ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς τοῦ Ἀλεξάνδρου καθημένην μὴ πρόσθεν ἀνεῖναι, πρὶν παντελῶς ἐξεγερθῆναι
11 Ἀλέξανδρον. Καὶ Ἀλέξανδρος οὐ φαῦλον ποιησάμενος τὸ τῆς χελιδόνος ἀνεκοίνωσεν Ἀριστάνδρῳ τῷ Τελμισσεῖ μάντει· Ἀρίστανδρον δὲ ἐπιβουλὴν μὲν ἔκ του τῶν φίλων σημαίνεσθαι αὐτῷ εἰπεῖν, σημαίνεσθαι δὲ καὶ ὅτι καταφανὴς ἔσται· τὴν γὰρ χελιδόνα σύντροφόν τε εἶναι ὄρνιθα καὶ εὔνουν ἀνθρώποις καὶ λάλον μᾶλλον ἢ ἄλλην
12 ὄρνιθα. Ταῦτά τε οὖν καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ Πέρσου ξυνθεὶς πέμπει ὡς Παρμενίωνα Ἀμφοτερὸν τὸν Ἀλεξάνδρου μὲν

---

cum cod. F. ὑπὸ καμάτου. Codd. Florr. alii ἀπό, alii prorsus perverse ἀποκαμόντα. Vid. ann. ad I, 21, 8.

ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς τοῦ Ἀλεξάνδρου] Haec est scriptura codicis F. et duorr. all. codd. Edd. vett. cum rell. codd. *τῆς κεφαλῆς τῆς τοῦ Ἀλεξάνδρου.* Fuit cum scriptum mallem *ἐπὶ τῆς κ. αὐτῆς τῆς Ἀλεξάνδρου*, s. *ἐπὶ τῆς κ. αὐτῆς Ἀλεξάνδρου.* Et hanc coniecturam ex parte confirmant quae dixit Siebel. ad Paus. I, 6, 4. Struv. Qu. Herodott. I, p. 25. Arr. VII, 6, 7 *Ῥωξάνης δὲ τῆς γυναικὸς Ἀλεξάνδρου ἀδελφός.* At vide ann. ad I, 1, 4.

11. *τῷ Τελμισσεῖ μάντει*] Ed. Bas. *τῷ Τελμισεῖ.* — Mox ed. Bas. *ἔκτου* pro vulgato *ἔκ του*, et inverso verborum ordine *Ἀ. δὲ ἔκτου τ. φ. σ. ἐπιβουλὴν αὐτῷ εἰπεῖν.*

σύντροφόν τε εἶναι ὄρνιθα] Inde dixit Himerius Or. VI, 3, p. 500 *ἔρχεται δὲ καὶ ἡ χελιδὼν μετὰ τοῦ μέλους ἐφέστιος.*

12. *πέμπει ὡς Παρμενίωνα*] Sic Schmiederus ex auctoritate codicis F. *ἐς Παρμενίωνα* edd. vett. cum rell. codd. Vid. IV, 22, 7 *προπέμψας κήρυκα ὡς τὸν Ταξίλην.* Cf. ann. ad II, 25, 1 et III, 19, 10.

13. *ὡς μὴ γνώριμος εἶναι*] Ed. Bas. *καὶ ὡς μὴ γν. εἶναι*, perperam. Paulo infra eadem *παρὰ Ἀλεξάνδρου* pro *παρ' Ἀλεξάνδρου.* Utrumque bene habere in aperto ponent quae dicturi sumus ad V, 29, 7.

τὰ δὲ ἀπὸ γλώσσης οἱ ἐντεταλμένα] *Sed verbis mandata exposuit*, Vulcan. Sic dixit II, 14, 1 *ἐπιστολήν τε κομίζοντες Δαρείου καὶ αὐτοὶ ἀπὸ γλώσσης δεησόμενοι ἀφεῖναι.* Cf. Herod. I, 123 *ἐντειλάμενος ἀπὸ γλώσσης.* De formula *ἀπὸ γλώσσης* vid. Herm. ad Soph.

παῖδα, ἀδελφὸν δὲ Κρατεροῦ· καὶ ξυμπέμπει αὐτῷ τῶν Περγαίων τινὰς τὴν ὁδὸν ἡγησομένους. Καὶ ὁ Ἀμφοτε- 13
ρὸς στολὴν ἐνδὺς ἐπιχώριον, ὡς μὴ γνώριμος εἶναι κατὰ τὴν ὁδὸν, λανθάνει ἀφικόμενος παρὰ Παρμενίωνα· καὶ γράμματα μὲν οὐ κομίζει παρ' Ἀλεξάνδρου (οὐ γὰρ ἔδοξε γράφειν ὑπὲρ οὐδενὸς τοιούτου ἐς τὸ ἐμφανὲς), τὰ δὲ ἀπὸ γλώσσης οἱ ἐντεταλμένα ἐξήγγειλε· καὶ οὕτω ξυλλαμβάνεται ὁ Ἀλέξανδρος οὗτος, καὶ ἐν φυλακῇ ἦν.

XXVI. Ἀλέξανδρος δὲ ἄρας ἐκ Φασηλίδος, μέρος μέν τι τῆς στρατιᾶς διὰ τῶν ὀρῶν πέμπει ἐπὶ Πέργης, ᾗ ὡδοπεποιήκεσαν αὐτῷ οἱ Θρᾷκες, χαλεπὴν ἄλλως καὶ μακρὰν οὖσαν τὴν πάροδον· αὐτὸς δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν

Oed. Col. 940. Blomf. Gloss. ad Agamemn. v. 786. — Ceterum ed. Bas. *ἀπογλώσσης*.

ὁ Ἀλέξανδρος οὗτος] »Quis fuerit Alexander, Amphoteri pater, utrum unquam expediri poterit, in dubio est. Nec multum interest. Alexander autem, Aeropi filius, post triennium una cum Philota occisus est. Cf. Diod. Sic. XVII, 80 et Curt VII, 1, 8, 9 et VIII, 8, 6 cum nota Freinshemii.« *Schmied.* Saepe memorari illum Alexandrum, patrem Amphoteri et Crateri, iam monuit Gronovius allatis Arriani locis I, 14, 3. III, 11, 14. Hist. Ind. c. XIX. Quibus locis etiam refutatur sententia Palmerii Exercc. p. 237, Amphoterum fuisse Alexandri (sc. Magni) puerum ad aulae ministeria, neque, ut verterit Vulcanius, Alexandri filium. Nec tale quidquam scripsisset Palmerius, si Arrianei sermonis paulo accuratiorem sibi comparasset cognitionem. Vide, si tanti est, ann. ad VI, 27, 8.

C. XXVI. *μέρος μέν τι*] Edd. Raphel. et Borh. *τι* omiserunt, contra Arriani consuetudinem. Vid. ann. ad II, 1, 3.

ὡδοπεποιήκεσαν αὐτῷ οἱ Θρᾷκες] Ed. Basil. *ὡδοποιήκεσαν*, plane ut III, 13, 3 pro vulgata *ὡδοπεποιημένον* eadem exhibet *ὡδοποιημένον*. At vide Eustath. ad Hom. Od. I, p. 8, 11. Buttm. Gr. gr. uber. I, p. 346. Apud Appianum quidem bell. Hannib. VII, 52 sine ulla scripturae discrepantia legitur *τὰ Ἄλπεια ὄρη ὡδοποιημένα*. Cf. Xen. Anab. V, 3, 1, ibique intpp. — Pro *Θρᾷκες* Gronovius, cum in tribus codd. Florr. vidisset *Κᾷκες* (sic), coniecit *Κᾶρες*. Sed hac coniectura opus non est.

χαλεπὴν ἄλλως καὶ μακρὰν οὖσαν] Ita cod. F. et ex eo Schmiederus. In edd. ante Schmiederum et rell. codd. *καὶ οὐ μακρὰν*

2 διὰ τοῦ αἰγιαλοῦ ἦγε τοὺς ἀμφ' αὐτόν. Ἔστι δὲ ταύτῃ
ἡ ὁδὸς οὐκ ἄλλως ὅτι μὴ τῶν ἀπ' ἄρκτου ἀνέμων πνεόν-
των· εἰ δὲ νότοι κατέχοιεν, ἀπόρως ἔχει διὰ τοῦ αἰγια-
3 λοῦ ὁδοιπορεῖν. Τότε δ' ἐκ νότων σκληρῶν βορέαι ἐπι-
πνεύσαντες οὐκ ἄνευ τοῦ θείου (ὥς αὐτός τε καὶ οἱ ἀμφ'
αὐτὸν ἐξηγοῦντο) εὐμαρῆ καὶ ταχεῖαν τὴν πάροδον παρέ-
4 σχον. Ἐκ Πέργης δὲ ὡς προῄει, ἐντυγχάνουσιν αὐτῷ κατὰ
τὴν ὁδὸν πρέσβεις Ἀσπενδίων αὐτοκράτορες, τὴν μὲν πό-
5 λιν ἐνδιδόντες, φρουρὰν δὲ μὴ εἰσάγειν δεόμενοι. Καὶ
περὶ μὲν τῆς φρουρᾶς πράξαντες ἀπῆλθον ὅσα ἠξίουν,
πεντήκοντα δὲ τάλαντα κελεύει τῇ στρατιᾷ δοῦναι αὐτοῖς

οὖσαν, quod quomodo defendi possit, ego non video. »Sunt ea vera profectionum impedimenta, quibus contraria sunt sequentia illa *εὐμαρῆ καὶ ταχεῖαν τὴν πάροδον.*« *Gronov.* Ad constructionem cf. IV, 30, 13 *ὡδοποιεῖτο — ἄπορα ἄλλως ὄντα τὰ χωρία.* Praeterea vide ad III, 16, 13. VII, 22, 7.

3. *βορέαι ἐπιπνεύσαντες*] Respexit fortasse hunc locum Suidas s. v. *βοῤῥᾶς· σκληροὶ βοῤῥαῖ ἐπιπνεύσαντες.* Cf. Eustath. ad Dion. Perieg. p. 268 *Ἀλεξάνδρῳ σκληροὶ βορέαι ἐπιπνεύσαντες οὐκ ἄνευ τοῦ θείου εὐμαρῆ τὴν ὁδὸν παρέσχον*, qui etiam quae praecessere ex memoria, ut videtur, descripsit ita immutata, ut pro Arrianeis vix habeantur. — Quod ad formam *βορέαι* attinet, eam non mutaverim, quamquam alias apud Arrianum semper contracta reperitur, ut V, 6, 1 sqq. Similem Xenophontis inconstantiam notavit iam Schaeferus Melett. critt. p. 111, et Thucydidis Poppo Prolegg. t. I, p. 230. *Βορέαν* vide apud Arr. Epict. III, p. 215, ed. Borh.

5. *οὓς δασμὸν — ἔτρεφον*] Toupius Opusc. I, p. 74 legendum censuit *οὓς ἐς δασμὸν ἔτρεφον*, collato Xenoph. Anab. IV, 5, 24 *καὶ πώλους εἰς δασμὸν βασιλεῖ τρεφομένους.* Contra quem Porsonus (ad Xen. l. l. apud Bornemannum p. 586) auctore Arriano potius e Xenophonte praepositionem eiectam voluit. Sed vana paraverunt viri doctissimi. Suum utrique scriptori relinquendum. Sic dixit Arrianus II, 13, 9 *δοὺς αὐτῷ εἰς φυλακὴν τῆς χώρας τοὺς — ἱππέας.* Sed VII, 3, 6 *ὅσα ἐμβληθῆναι ἐς τὴν πυρὰν κόσμον — ἐπειάχει.* Adde III, 19, 11, 13. Sic plane nos: *welche sie dem Kœnige als Tribut erzogen*, et, *welche sie dem Kœnige zum Tribute erzogen.* Cf. Justin. XI, 12, 2: *Sed Alexander in pretium captivarum regnum omne, non pecuniam petit.* Vide quae ibi larga manu adscripsit exempla novissimus editor Beneckius.

ἐς μισθὸν, καὶ τοὺς ἵππους οὓς δασμὸν βασιλεῖ ἔτρεφον· οἱ δὲ ὑπέρ τε τοῦ ἀργυρίου καὶ τοὺς ἵππους παραδώσειν ξυνθέμενοι ἀπῆλθον. Ἀλέξανδρος δὲ ἐπὶ Σίδης ᾔει· εἰσὶ δὲ οἱ Σιδῆται Κυμαῖοι ἐκ Κύμης τῆς Αἰολίδος· καὶ οὗτοι λέγουσιν ὑπὲρ σφῶν τόνδε τὸν λόγον, ὅτι ὡς κατῆράν τε ἐς τὴν γῆν ἐκείνην οἱ πρῶτοι ἐκ Κύμης σταλέντες καὶ ἐπὶ οἰκισμῷ ἐξέβησαν, αὐτίκα τὴν μὲν Ἑλλάδα γλῶσσαν ἐξελάθοντο, εὐθὺς δὲ βάρβαρον φωνὴν ἵεσαν, οὐδὲ τῶν προσχώρων βαρβάρων, ἀλλὰ ἰδίαν σφῶν, οὔπω πρόσθεν οὖσαν τὴν φωνήν· καὶ ἐκ τότε οὐ κατὰ τοὺς ἄλλους προσχώρους Σιδῆται ἐβαρβάριζον. Καταλιπὼν δὲ φρου-

6. *Σιδῆται*] Edd. omnes et codd. Gronovii *Σιδῖται*. Numi fere omnes praeferunt *Σιδῆται*. Accedit auctoritas Stephani Byzantii s. v. *Σίδη· ὁ πολίτης Σιδήτης· τὴν δευτέραν συλλαβὴν ἔχει διὰ τοῦ η διὰ τὸν βαρὺν τοῦ πρωτοτύπου τόνον· τὰ γὰρ εἰς η λήγοντα δισύλλαβα πρωτότυπα ὀξυνόμενα μὲν διὰ τοῦ ε τὸ παράγωγον ἐκφέρει, φυλὴ φυλέτης· διὰ δὲ τοῦ η βαρυνόμενα· κώμη, κωμήτης, Πύλη, Πυλήτης καὶ Πυλάτης.* Cf. Suid. s. v. *Σίδη· ὁ πολίτης, Σιδήτης.* Similem vocall. *η* et *ι* confusionem notavimus I, 24, 11. Vide quoque Siebel. ad Paus. I, 22, 7.

κατῆραν] Ita Vulcanius, primus ut videtur, ex coniectura. *κρατῆρα* ed. Basil.

τὴν μὲν Ἑλλάδα γλῶσσαν] Sic dixit I, 12, 9 *τῶν πρώτων ἐν τῇ φωνῇ τῇ Ἑλλάδι*. Himer. Orat. V, p. 482 *Ἑλλὰς γλῶσσα*. Vide Wernsd. ad Himer. p. 158. Poetis satis frequens est hic usus substantivorum gentilium. Cf. Aeschyl. Perss. v. 191 et v. 276. Soph. Philoct. 223 et 256. Comparari possunt quae Latinis haud raro usurpantur similia, ut *Graecia civitas* Cornel. Nep. Alcib. VII, 4. *libertatis Graeciae* Liv. XXXIV, 32. Vide Beneck. ad Justin. XI, 11, 13.

καὶ ἐκ τότε] »Mirum sane, cum ipse Arrianus, elegans ad unguem et tersus scriptor, hoc opus appellet *Ἀττικὴν ξυγγραφήν*, quî illuc influxerit haec non Attica locutio. Nam non esse talem plenissime demonstravit ad Luciani Soloecistam p. 100 (t. IX, p. 482, ed. Bip.) eruditissimus noster Graevius. Quin etiam non ita solet loqui Arrianus alibi. Mox c. 29 (imo I, 28, 3) *καὶ ἐκ τούτου ἐχρήσατο.* Similiter fine huius libri, *ἄπρακτοι ἐν τῷ τότε ἀπῆλθον* (I, 29, 9). Initio libri II (1, 4) *καὶ τοῦτο ἐν τῷ τότε ἔβλαψε.* VII, 4, 5 *ἐν τῷ τότε.* Et alibi. Rursus ita non dicit *ἐν τότε*, sed *ἐν*

ρὰν ἐν τῇ Σίδῃ, προῄει ἐπὶ Σύλλιον χωρίον ὀχυρὸν καὶ
φρουρὰν ἔχον ξένων μισθοφόρων καὶ αὐτῶν τῶν ἐπιχω-
ρίων βαρβάρων. Ἀλλ᾽ οὔτε τὸ Σύλλιον ἐξ ἐφόδου αὐ-
8 τοσχεδίου ἠδυνήθη λαβεῖν. Ἔπειτα καὶ ἠγγέλθη αὐτῷ
κατὰ τὴν ὁδὸν τοὺς Ἀσπενδίους ὅτι οὐδὲν τῶν συγκειμέ-
νων πρᾶξαι ἐθέλοιεν, οὔτε τοὺς ἵππους παραδοῦναι τοῖς
πεμφθεῖσιν, οὔτε ἀπαριθμῆσαι τὰ χρήματα, καὶ τὰ ἐκ

τούτῳ II, 2, 7 ἐν τούτῳ καταπέμπει, pro quo alibi ἐν τῷ παραυτίκα. (? E). Sic ἐς τὸ τότε II, 9, 10. Sed videlicet nemo ita cautus est, ut non aliquando quid excidat. Certe eodem fato exstat VI, 28, 6 εἶναι δὲ αὐτῷ εἰς τότε σωματοφύλακας. *Gronov.* Quod Gronovio apud Arrianum non placuit, omnibus senescentis Graecitatis scriptoribus commune est et proprium. Vid. Lob. ad Phryn. p. 46 sqq. Jacobs. ad Achill. Tat. p. 894. Bernhard. ad Dionys. Perieg. p. 913. Et εἰς τότε Arriani VI, 28, 6 (cf. IV, 15, 11 vv. ll.) summam auctoritatem habere multis exemplis ex Platone allatis demonstravit Lobeckius l. l. — Praeterea hic verbo moneo, si non omnes scriptores, tamen Arrianum accurate distinxisse inter ἐκ τότε et ἐκ τούτου, inter ἐν τῷ τότε et ἐν τούτῳ. Ut enim ἐκ τούτου semper ei est quod Latini dicunt *inde* s. *deinde* (nostrum *darauf*), sic ἐκ τότε s. ἐκ τοῦ τότε est *ex illo inde tempore*, plane ut nos, *von der damaligen Zeit an.* Sic etiam ἐν τῷ τότε significat *tum temporis, illo temporis tractu*, nostrum *damals*; contra ἐν τούτῳ est *interea, während dessen, inzwischen.* Exempla tam multa sunt in promtu, ut cuique legentium statim occurrant. Cf. ἐν τῷ τότε I, 17, 5. I, 21, 7. II, 7, 10. III, 2, 6. IV, 10, 6. V, 9, 6. V, 10, 1. VI, 2, 8. VI, 9, 13. VI, 21, 1. ἐν τούτῳ II, 1, 4. I, 15, 11. ann. ad III, 2, 4.

7. ἐν τῇ Σίδῃ] Ed. Bas. non minus recte ἐν Σίδῃ. — Mox pro Σύλλιον cod. F. praebet literis transpositis Σίλλυον. Stephano Byzantio audit Σύλειον. Holstenius ad h. l. malit Σύλαιον sive Σύλλαιον. Haud inepte. Α et Λ quam crebro confusa sint docet Bast. palaeogr. p. 704 et 829. cf. Mann. Geogr. VI, 2. p. 127.

8. ἔπειτα καὶ ἠγγέλθη] Edd. vett. cum tribus codd. Gronovii ἔπειτα ἠγγέλθη. In uno legebatur ἐπηγγέλθη, omissis quae in medio sunt posita. Quod dedimus Schmiederum secuti, praebuit cod. F. Nimirum respondent voculae ἔπειτα καὶ praegresso οὔτε.

τοὺς Ἀσπενδίους ὅτι — ἐθέλοιεν] Geminum huius constructionis unum tantum nunc ex Arriano possum afferre exemplum VII,

τῆς χώρας ὅτι ἀνασκευασάμενοι ἐς τὴν πόλιν τάς τε πύλας ἀποκεκλείκασι τοῖς παρ' Ἀλεξάνδρου, καὶ τὰ τείχη ὅπη πεπονηκότα ἦν, ἐπισκευάζουσι. Ταῦτα πυθόμενος ἐπὶ Ἀσπένδου ἀνεζεύγνυεν.

XXVII. Ὤικισται δὲ τῆς Ἀσπένδου τὰ μὲν πολλὰ ἐπὶ ἄκρᾳ ὀχυρᾷ καὶ ἀποτόμῳ· καὶ παρ' αὐτὴν τὴν ἄκραν ὁ Εὐρυμέδων ποταμὸς ῥεῖ. Ἦσαν δὲ αὐτοῖς καὶ περὶ τῇ

13, 9 *Καὶ Ἡρακλέα λόγος κατέχει ὅτι ἐστάλη.* Facilis autem e constructione altera in alteram fuit transitus. Genuinum et verum, quamquam verbis transpositis, hoc est Arriani II, 4, 7 *ἀγγέλλεται Ἀρσάμης ὅτι ἐπενόει.* I, 13, 6 *αἱ δὲ ὄχθαι αὗται ὁρᾷς ὅτι ὑπερύψηλοι.* IV, 3, 13 *καὶ οἱ ἀμφὶ Σπιταμένην δὲ ἀπηγγέλθη ὅτι — πολιορκοῦσιν*, et quod idem fere est IV, 30, 9 *τὸν γὰρ ἀδελφὸν — ἐξηγγέλλετο — ξυμπεφευγέναι.* Inde, cum dici quoque liceret per attractionem *ἔμαθον* s. *ἤγγελλον αὐτὸν ὅτι κ. τ. λ.* (cf. ad III, 1, 3. IV, 9, 3), fiebat, ut verbis etiam passivis accusativus apponeretur. Quae diximus si vera sunt, non est quod eiusmodi exempla per enallagen modorum explicemus, id quod fecit Math. Gr. gr. ub. p. 1059, sed per enallagen casuum.

ὅπη πεπονηκότα ἦν] Sic edd. vett. cum tribus codd. Gronovii. *ὅποι* cod. F. cum uno alio codice, unde recepit Schmiederus. Hanc mutationem *ἐν καιρῷ* factam esse mihi non potui persuadere. Apud Arrianum certe particulae *ὅπη* semper inest notio quietis, ut Latinorum *ubi* respondeat; *ὅποι* contra est Latinorum *quo*. Vid. ann. ad I, 3, 5 et III, 25, 8. Cf. Herm. ad Eurip. Herc. fur. v. 1236. Bremi ad Soph. Philoct. v. 481, in diario scholast. Darmstad. 1829, p. II, p. 553. Nec tamen mirandum est, si pro *ὅποι* nonnunquam dictum reperias, *ὅπη*, ut I, 20, 2 et passim alibi, cum facilis sit significationum utriusque particulae transitus. Vid. Herm. ad Vig. p. 789.

C. XXVII. *Ὤικισται*] Ed. Basil. *ὤκισται*, omisso *ι* subscripto.

ἦσαν δὲ αὐτοῖς] »En quam accuratus in hac versione Vulcanius! *Erant autem iis* etc. Habeat hoc sibi. Nos opinamur legendum *αὐτῆς*, nempe *Ἀσπένδου*, ut est in uno Optimo, quum reliqui omnes pari errore delirent.« *Gronov.* Imperanti Gronovio obsecutus est Schmiederus. Nobis placuit vulgata. Formas *αὐτοῖς* et *αὐτῆς* confusas vide VI, 18, 3. Praeterea cf. II, 18, 3 *τῆς Τύρου· νῆσός τε γὰρ αὐτοῖς ἡ πόλις ἦν*, et ann. ad I, 21, 7.

ἄκρα ἐν τῷ χθαμαλῷ οὐκ ὀλίγαι οἰκήσεις, καὶ τεῖχος πε-
2 ριεβέβλητο αὐταῖς οὐ μέγα. Τὸ μὲν δὴ τεῖχος εὐθὺς ὡς
προσάγοντα Ἀλέξανδρον ἔγνωσαν, ἐκλείπουσιν ὅσοι ἐπῴ-
κουν καὶ τὰς οἰκίας ὅσας ἐν τῷ χθαμαλῷ ᾠκισμένας οὐκ
ἐδόκουν διαφυλάξαι ἂν δύνασθαι· αὐτοὶ δὲ ἐς τὴν ἄκραν
3 ξυμφεύγουσιν. Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἀφίκετο ξὺν τῇ δυνά-
μει, εἴσω τοῦ ἐρήμου τείχους παρελθὼν κατεστρατοπέ-
δευσεν ἐν ταῖς οἰκίαις ταῖς καταλελειμμέναις πρὸς τῶν
4 Ἀσπενδίων. Οἱ δὲ Ἀσπένδιοι ὡς εἶδον αὐτόν τε Ἀλέξ-

τεῖχος εὐθὺς ὡς — ἔγνωσαν] Codd. quattuor Florr. et edd. vett. Schmiederus vocem *εὐθύς* omisit, quia ignorat eam cod. F. Nollem id fecisset vir optimus! Quominus vulgatam sollicitemus, impedit Arriani mos loquendi. Ex ingenti numero simillimorum exemplorum haec habeto. II, 10, 6 *εὐθὺς γὰρ ὡς ἐν χερσὶν ἡ μάχη ἐγένετο.* II, 11, 6 *εὐθὺς ὡς εἶχεν — ἔφευγεν.* II, 13, 2 *εὐθὺς ὡς τεταγμένοι ἦσαν, — φεύγοντες ἀφίκοντο.* III, 7, 4 *καὶ εὐθὺς ὡς ἔφυγε Μαζαῖος.* III, 13, 10 *τὰ μὲν γὰρ εὐθὺς ὡς προσεφέρετο, κατηκόντισαν.* III, 21, 14 *οἱ δὲ — εὐθὺς ὡς εἶδον — ἔφευγον.* III, 27, 3 *καὶ εὐθὺς ὡς ἀπέφυγεν.* VI, 30, 4 *εὐθὺς ὡς κατεστάθη σατραπεύειν.* De confuss. vocc. *εὐθύς* et *ὡς* vide ann. ad II, 10, 2.

4. *ἐν κύκλῳ σφῶν πάντη*] Ultimam vocem hic vacare suspiceris, quippe cum saepe ea in simili dicendi genere non obtineat, ut III, 30, 4 *ἐν κύκλῳ τῆς κώμης.* VI, 6, 5 *κύκλῳ περιστήσας.* VI, 8, 13, *περιστρατοπεδεύσας ἐν κύκλῳ τοῦ τείχους.* Cf. II, 19, 1. II, 23, 5. III, 9, 9. IV, 21, 6. V, 17, 13 etc. At vero tres habeo huius pleonasticae locutionis testes, II, 27, 5 *ἐν κύκλῳ πάντοθεν τῆς πόλεως.* IV, 2, 4 *προσθέντες ἐν κύκλῳ πάντοθεν τὰς κλίμακας.* V, 24, 6 *ἐν κύκλῳ πάντη προσθέντες.* Praeiverat Homerus Od. VIII, 278 *κύκλῳ ἁπάντη.* Cf. Aeschyl. Pers. v. 418 *κύκλῳ πέριξ ἔθεινον.* Non multum distat Arati Phaenom. v. 400 *κύκλῳ περιηγέες εἱλίσσονται.* Sic dixit quoque Xenophon Cyrop. VII, 1, 14 *κύκλῳ πάντοθεν.* Anab. III, 1, 2 *κύκλῳ πάντη.* Vide Krueg. ad h. l. Heind. ad Plat. Phaed. p. 112, E. Schaef. ad Demosth. t. I, p. 330. Ceterum apud Arrianum modo *ἐν κύκλῳ* dictum vides, modo *κύκλῳ*, nullo, ut videtur, discrimine. Cf. I, 5, 10 *τὰ κύκλῳ ὄρη.* II, 10, 7 *τὰ κύκλῳ φίλια.* IV, 21, 4 *κύκλῳ περιέργει τὴν πέτραν.* Sed *περιῄει ἐν κύκλῳ* III, 9, 9. *περιβάλλει ἐν κύκλῳ* V, 17, 13. *ἐπέταξεν ἐν κύκλῳ* VI, 23, 6.

τὸ πρότερον] Edd. vett. articulum non agnoscunt. ›Cod. optimus *τοπρότερον* (sic). Alluduntque alii omnes.‹ *Gronov.* Recte.

ανδρον παρ᾽ ἐλπίδα ἥκοντα καὶ τὸ στρατόπεδον ἐν κύκλῳ
σφῶν πάντῃ, πέμψαντες πρέσβεις ἐδέοντο ἐφ᾽ οἷσπερ τὸ
πρότερον ξυμβῆναι. Καὶ Ἀλέξανδρος τό τε χωρίον ὀχυ- 5
ρὸν ἰδὼν καὶ αὐτὸς ὡς οὐκ ἐπὶ χρόνιον πολιορκίαν παρε-
σκευασμένος, ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς μὲν οὐδὲ ὡς ξυνέβη πρὸς
αὐτούς· ὁμήρους δὲ δοῦναι σφῶν τοὺς δυνατωτάτους ἐκέ- 6
λευσε καὶ τοὺς ἵππους οὓς πρόσθεν ὡμολόγησαν, καὶ ἑκα-
τὸν τάλαντα ἀντὶ τῶν πεντήκοντα, καὶ πείθεσθαι τῷ σα-
τράπῃ τῷ ὑπ᾽ Ἀλεξάνδρου ταχθέντι, καὶ φόρους ἀποφέρειν

Cf. I, 6, 5 *τὸ πρῶτον.* II, 10, 2 *τὸ πρῶτα,* quod recurrit III, 15, 3. Adde III, 21, 8 *τὸ ἔμπαλιν,* ut I, 2, 5. II, 11, 8 etc. *τὸ δεύτερον* VI, 4, 6. *τὸ ἀπὸ τοῦδε* VI, 18, 10. *τὸ πρόσω* VII, 20, 12 et quae sunt eiusmodi alia.

5. *ὡς οὐκ ἐπὶ χρόνιον πολιορκίαν*] Sic plerique codd. Gronovii. Particulam *ὡς* ignorant edd. vett. *ἐπιχρόνιον* Vulcan. et Blanc. Minus apte. Cf. IV, 18, 3 *σιτία ξυγκεκομισμένους ὡς ἐς χρόνιον πολιορκίαν.* V, 22, 1 *αὐτούς τε παρασκευάζεσθαι ὡς πρὸς μάχην.* Vid. ad II, 8, 8. Nota tamen hyperbaton *ὡς οὐκ ἐπί* pro *οὐχ ὡς ἐπί,* ut dixit V, 13, 4 *ἐς οὐ βέβαιον* pro *οὐκ ἐς βέβαιον.* Et VII, 23, 12 *ὅτι οὐκ ἐν μεγάλοις μεγάλως διεσπουδάζετο,* ubi exspectabas *ἐν οὐ μεγάλοις.* — Mox edd. vett. cum quattuor codd. Gronovii *παρασκευασάμενος* pro *παρεσκευασμένος,* quod solus praebuit cod. F. Aoristum hic locum non habere nemo non videt. Librarii autem praegresso aoristi participio *ἰδών* decepti huc quoque aoristum pro perfecto male intulerunt. Sensus loci hic est: *Alexander quamvis locum videret munitum esse, neque ipse ad longam obsidionem satis praeparatus esset, tamen — non convenit.* Cf. Hist. Ind. XXII, 10 *ταύτῃ ᾠκισμένοι,* quod recte dedit Schmiederus pro vulgato *ταύτην ᾠκισάμενοι.* Praeterea vide I, 28, 8 *οἷα δὴ οὔτε ἀκριβῶς ὡπλισμένους καὶ πελάσαντας.* II, 12, 9 *οὐ κατὰ ἔχθραν οἱ γενέσθαι τὸν πόλεμον, ἀλλ᾽ ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς — διαπεπολεμῆσθαι ἐννόμως.* II, 25, 6 *ἀλλὰ μισθωτοὺς — ἐπαγόμενος καὶ σῖτον ἐκ πολλοῦ παρεσκευακώς.* V, 27, 7 *ὅσοι μὲν ὡρμήθημεν, ὅσοι δὲ ὑπολελείμμεθα.*

6. *καὶ ἑκατὸν τάλαντα*] Memoriter haec ex Arriano narrat Eustath. ad Dionys. Perieg. p. 265, ed. Bernh. Vid. I, 26, 5, 8.

τῷ ὑπ᾽ Ἀλεξάνδρου ταχθέντι] Mire variata leguntur haec verba ut in codicibus, ita in editionibus veteribus. Gronovius quidem: »Veneta et Basileensis, inquit, editio et nonnulli Mss. ignorant voculam *ὑπ᾽*. Alii ignorant vocem *ταχθέντι,* legentes reliqua *τῷ*

ὅσα ἔτη Μακεδόσι, καὶ ὑπὲρ τῆς χώρας διακριθῆναι ἣν
7 τῶν προσχώρων οὖσαν βίᾳ κατέχειν ἐν αἰτίᾳ ἦσαν. Ὡς δὲ πάντα οἱ ἐπεχώρησαν, ἀνέζευξεν ἐς Πέργην, κἀκεῖθεν ἐς Φρυγίαν ὥρμητο· ἦν δὲ αὐτῷ ἡ πορεία παρὰ Τελμισσὸν πόλιν.
8 σὸν πόλιν. Οἱ δὲ ἄνθρωποι οὗτοι τὸ μὲν γένος Πισίδαι εἰσὶ βάρβαροι. Χωρίον δὲ οἰκοῦσιν ὑπερύψηλον καὶ πάντη ἀπότομον· καὶ ἡ ὁδὸς παρὰ τὴν πόλιν χαλεπή. Καθήκει γὰρ ἐκ τῆς πόλεως ὄρος ἔστε ἐπὶ τὴν ὁδόν· καὶ τοῦτο
9 μὲν αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ ἀποπαύεται. Ἀντίπορον δὲ αὐτῷ ὄρος ἄλλο ἐστὶν οὐ μεῖον ἀπότομον· καὶ ταῦτα τὰ ὄρη ὥσπερ πύλας ποιεῖ ἐπὶ τῇ ὁδῷ, καὶ ἔστιν ὀλίγῃ φυλακῇ κατέχοντας τὰ ὄρη ταῦτα ἄπορον ποιεῖν τὴν πάροδον. Καὶ τότε οἱ Τελμισσεῖς πανδημεὶ ἐκβεβοηθηκότες ἀμφότερα τὰ ὄρη κατεῖχον.
10 τερα τὰ ὄρη κατεῖχον. Ταῦτα δὴ ἰδὼν Ἀλέξανδρος στρα-

τοῦ Ἀλεξάνδρου, neque id male. Ex Optimo tantum notavi τῷ Ἀλεξάνδρῳ; utrum adsit vox postrema ταχθέντι, nec ne, liquide non dixerim.« *Gronov.* Vellem Gronovius paulo accuratius dixisset de scriptura singulorum codicum. Quomodo nunc legitur, ita iam scripsit Vulcanius. Schmiederus dedit τῷ τοῦ Ἀλεξάνδρου. Non multum aberat, quin scriberem e cod. F. τῷ Ἀλεξάνδρῳ ταχθέντι. Vid. I, 23, 8 σατραπεύειν ἔταξεν Ἄδαν. III, 5, 7 σωματοφύλακα ἔταξεν. III, 19, 5 σατραπεύειν ἔταξεν αὐτῶν Ὀξάθρην. IV, 22, 6 τὸν ὕπαρχον ὅστις αὐτῷ ἐτάχθη. Ac ne quis ob κακοφωνίαν codicis F. scripturam malam habeat, vetant quae leguntur II, 3, 14 ὅπως μὲν δὴ ἐπράχθη τὰ ἀμφὶ τῷ δεσμῷ τούτῳ Ἀλεξάνδρῳ. Cf. ann. ad VII, 4, 12.

7. ὡς δὲ πάντα οἱ ἐπεχώρησαν] Fuit cum scriptum mallem ἐπεχώρησεν, *cum omnia ei feliciter succederent.* Sed nunc nihil mutaverim. Hic est enim loci sensus: *Cum vero Aspendii omnia ei concederent.* Huc spectat quod habet Suidas s. v. ἐπεχώρησεν· ἀντὶ τοῦ συνεχώρησεν· οὕτως Ἀῤῥιανός, καὶ ἐπεχωρήθη, συνεχωρήθη καὶ τὰ ὅμοια. Ex eodem fonte quo Suidas hausit Lexicographus apud Bachmann. Anecdd. t. I, p. 228. Vid. ad VI. 25, 2. — Supra ed. Bas. ἣν προσχώρων τῶν οὖσαν.

Τελμισσόν] Ed. Basil. Τελμισόν.

8. *Πισίδαι εἰσί*] Secundam vocem desideramus in ed. Bas. Ad sensum nihil interest, ponatur verbum substantivum necne. Sed

τοπεδεύεσθαι αὐτοῦ ὅπως εἶχον ἐκέλευε τοὺς Μακεδόνας, γνοὺς ὅτι οὐ μενοῦσι πανδημεὶ οἱ Τελμισσεῖς αὐλιζομένους σφᾶς ἰδόντες, ἀλλ' ἀποχωρήσουσιν εἰς τὴν πόλιν πλησίον οὖσαν οἱ πολλοὶ αὐτῶν, ὅσον φυλακὴν καταλιπόντες ἐπὶ τοῖς ὄρεσι. Καὶ ξυνέβη ὅπως εἴκαζεν· οἱ 11 μὲν γὰρ πολλοὶ αὐτῶν ἀπῆλθον, αἱ φυλακαὶ δὲ ἐγκατέμειναν. Καὶ ἐπὶ τούτους εὐθὺς ἀναλαβὼν τούς τε τοξότας καὶ τὰς τῶν ἀκοντιστῶν τάξεις καὶ τῶν ὁπλιτῶν ὅσοι κουφότεροι ἐπήγαγεν. Οἱ δὲ οὐκ ἔμειναν βαλλόμενοι, ἀλλὰ ἔλιπον τὸ χωρίον. Ἀλέξανδρος δὲ ὑπερβαλὼν τὰ στενὰ πρὸς τῇ πόλει κατεστρατοπέδευσε.

XXVIII. Καὶ ἐνταῦθα ἀφικνοῦνται παρ' αὐτὸν Σελγέων πρέσβεις. Οἱ δέ εἰσι καὶ αὐτοὶ Πισίδαι βάρβαροι, 2 καὶ πόλιν μεγάλην οἰκοῦσι καὶ αὐτοὶ μάχιμοί εἰσιν· ὅτι

---

codicibus obtemperandum erat. Sic etiam Hist. Ind. XVII, 5 σιτοφάγοι δὲ καὶ ἀροτῆρες Ἰνδοί εἰσιν noli cum Schmiedero omittere ultimam voculam, quod ignoret eam cod. F.

9. ὄρος ἄλλο ἐστίν] Ed. Bas. ἄλλον ἐστιν. — Mox dedimus καί ἐστιν, ut recte scriptum est in edd. ante Raphelium, apud quem primum legitur καὶ ἐστιν. Schmiederus καί ἐστιν. Vide Gramm. apud Becker. Anecdd. p. 1148. 1151. 1158. Arcad. p. 147, 23. Cf. amicissimi Lehrsii Quaestt. Epicc. spec. I, p. 33.

Τελμισσεῖς] Ed. Bas. Τελμισεῖς. — Mox eadem ἀμφότερον τὰ ὄρη et ταῦτα δέ pro ταῦτα δή. Vid. ad I, 15, 8 et III, 2, 4.

10. ὅσον φυλακὴν καταλιπόντες] h. e. *relicto tantum in montibus praesidio.* Vid. ann. ad II, 22, 10 ὅσον ἐπιβαλὼν γεφύρας.

11. Ἀλέξανδρος δέ] Schmied. e cod. F. Καὶ Ἀλέξανδρος. Nolui reiicere quod reliqui codices omnes et edd. vett. suppeditarunt. Earundem vocum confusionem vide V, 4, 5. — Ceterum verba Ἀλέξανδρος δὲ — κατεστρατοπέδευσεν cum Schmiedero retraximus ad c. 27, quae apud Gronovium, Rapheliumque et Borhckium in initio capitis 28 posita sunt. Plane geminum exemplum vide IV, 28, 14, ubi omnes editiones conspirant.

C. XXVIII. 2. Οἱ δέ εἰσι καὶ αὐτοί] Similiter dixit I, 15, 1 οἱ δὲ Πέρσαι — καὶ αὐτοὶ ἄνωθεν ἔβαλλον. Iteratum pronomen neminem morabitur, modo legerit quae dicta sunt ad I, 17, 10 et VI, 4, 4.

δὲ πολέμιοι τοῖς Τελμισσεῦσιν ἐκ παλαιοῦ ἐτύγχανον,
3 *ὑπὲρ φιλίας πρὸς Ἀλέξανδρον πεπρεσβευμένοι ἦσαν. Καὶ*
πρὸς τούτους σπένδεται Ἀλέξανδρος, καὶ ἐκ τούτου πι-
στοῖς ἐς ἅπαντα ἐχρήσατο. Τὴν Τελμισσὸν δὲ ἀπέγνω
ἑλεῖν ἂν ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, ἀλλ' ἐπὶ Σαλαγασσοῦ ἐστέλλετο.
4 *Ἦν δὲ καὶ αὕτη οὐ μικρὰ πόλις. Πισίδαι καὶ ταύτην*
ᾤκουν· καὶ ἐδόκουν πάντων Πισιδῶν μαχίμων ὄντων αὐ-
τοὶ εἶναι οἱ μαχιμώτατοι· καὶ τότε τὸν λόφον τὸν πρὸ

ἐκ παλαιοῦ] Ut in plurimis aliis, ita etiam in hac formula Atticorum praecepta observavit Arrianus. Excepto enim I, 9, 13 *ἐς λογισμὸν τοῦ ἔκπαλαι — προσημανθῆναι ἀνήνεγκε*, semper dixit *ἐκ παλαιοῦ*, ut III, 5, 5. V, 1, 2. V, 6, 5 et passim alibi. Cf. Lobeck. ad Phryn. p. 47. Nec dubito quin discrimen fecerit Arrianus inter formulam *ἔκπαλαι* et *ἐκ παλαιοῦ*, plane ut distinxit quoque *ἐκ τότε* ab *ἐκ τούτου*, *ἐν τῷ τότε* ab *ἐν τούτῳ* (v. I, 26, 6). Ut enim *ἔκπαλαι* est quod nos dicimus, *seit langer Zeit*, ita *ἐκ παλαιοῦ* respondet vernaculo *von Alters her*.

3. *ἀπέγνω ἑλεῖν ἂν*] Ed. Basil. *ἐπέγνω*, perperam. Vid. ann. ad IV, 16, 8. Particula *ἂν* si abesset, non valde desideraretur. Cf. I, 5, 14 *τὴν μὲν πόλιν ἀπέγνω ἑλεῖν, Φιλώταν δὲ ἔπεμπεν.* Aoristus addito *ἂν* vice fere fungitur futuri, quod posuit III, 20, 4 *ὡς ἀπέγνω κατὰ πόδας αἱρήσειν Δαρεῖον.*

ἐπὶ Σαλαγασσοῦ] »Multis ex collatione aliorum auctorum suspectum fuit hoc nomen. Sed primus qui et nummorum subsidio transpositas in eo literas monuit, est Nobil. Tristanus in nummis M. Aurelii Antonini, nimis fortiter inhaerens dimidiato *Γαλασσοῦ*, quod in ora apposuit Rob. Stephanus, adeo ut appellationem *Σαλαγασσός* pronunciet corruptam. Et sane edere sustinuissem *Σαγαλασσοῦ*, nisi constans veterum codicum quos vidi scriptura me deterreret, etiam hoc accedente, quod quum Strabo ac Stephanus scribant eam quoque *Σελγησσόν* appellari, haec vox videatur contracta esse ex *Σαλαγασσός*, non ex *Σαγαλασσός*.« *Gronov.* Vide Holstenii castigatt. in Steph. Byz. p. 277. Cf. Strab. XII, 7, p. 61, ed. ster. Lucian. Quom. hist. sit conscr. c. XXXII. Spanh. de usu et praest. numism. diss. IX, p. 904.] *Σαγαλασσός* an *Σαλαγασσός* verius sit, haud facile quisquam decernat. Vide quae de formis *Γαβαί* et *Βαγαί* dicta sunt ad IV, 17, 7, et de *Γαληψός* atque *Γαψηλός* s. *Γάψηλος* ad Thucyd. IV, 107.

4. *Πισίδαι*] Ed. Bas. *Πισῆδαι.* Ex eodem fonte manavit etiam forma *κατηληφότες* pro vulg. *κατειληφότες.* Vide ad VII, 16, 12.

τῆς πόλεως, ὅτι καὶ οὗτος οὐ μεῖον τοῦ τείχους ὀχυρὸς ἐς τὸ ἀπομάχεσθαι ἦν, κατειληφότες προσέμενον. Ἀλέξανδρος δὲ τὴν μὲν φάλαγγα τῶν Μακεδόνων τάττει ὧδε. Ἐπὶ μὲν τοῦ δεξιοῦ κέρως ἵνα καὶ αὐτὸς ἐπετέτακτο, τοὺς ὑπασπιστὰς εἶχεν· ἐχομένους δὲ τούτων τοὺς πεζεταίρους ἔστε ἐπὶ τὸ εὐώνυμον παρατείνας, ὡς ἑκάστοις τῶν στρατηγῶν ἡγεμονία τῆς τάξεως ἐν τῇ τότε ἡμέρᾳ ἦν· ἐπὶ δὲ τοῦ εὐωνύμου ἐπέταξεν ἡγεμόνα Ἀμύνταν τὸν Ἀῤῥαβαίου.

---

5. *ἐχομένους δὲ τούτων*] Ed. Bas. *ἐχομένως δέ.* — Mox recte scripsit Gronovius *πεζεταίρους* ex edd. Venet. et Bas. ac tribus codd. Florr., inter quos cod. F. *πεζαιτέρους* rell. codd. cum edd. Vulc. et Blancard. Et mirum quantum haec vox in codd. et edd. turbata est. Vid. II, 23, 3. IV, 23, 1. VI, 6, 1. VII, 11, 5. Cf. Schaef. ad Demosth. t. I, p. 255, in ed. Beck. t. IV, p. 22, ubi alii codices *πεζέτεροι*, alii *πεζίτεροι*, alii denique *πεζαίτεροι*.

ἐπὶ δὲ τοῦ εὐωνύμου] Schmiederus e cod. F. dedit *ἐπὶ δὲ τῷ εὐωνύμῳ.* Quod ad defendendam hanc scripturam adiicit, se alterum exemplum verbi *ἐπιτάσσειν* cum genitivo non invenisse, id ineptum est. Vulgata scriptura, quam probavimus, iam propterea videtur magis apta esse, quod praecessit *ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ κέρως.* Cf. V, 22, 9 *ἐπὶ μὲν τοῦ δεξιοῦ κέρως — τὸ ἄγημα κατέστησε.* III, 11, 8 *προετετάχατο ἐπὶ μὲν τοῦ εὐωνύμου.* Duplex tamen via est atque ratio hunc locum explicandi. Genitivum si praeferas, is aut absolute positus est, aut pendet a verbo *ἐπιτάσσειν*, qualis fere constructio obtinet III, 6, 11 *ἐτάχθη ἐπὶ τῶν χρημάτων.* cf. Baehr. ad Plut. Alcib. p. 162. At negari non potest, multo saepius illi verbo nudum adiungi dativum, ut I, 24, 2 *ἐπιτάξας αὐτοῖς Πτολεμαῖον.* II, 13, 9 *σατράπην μὲν Συρίᾳ τῇ κοίλῃ Μένωνα — ἐπιτάξας.* III, 24, 9 *καὶ ἐπέταξεν αὐτοῖς Ἀνδρόνικον.* IV, 3, 16 *καὶ ἐπέταξεν αὐτοῖς Φαρνούχην.* IV, 24, 16 *καὶ τῷ μὲν ἑνὶ ἐπέταξε Λεοννάτον.* VI, 21, 4 *ἐπιταχθεὶς τῷ ναυτικῷ.* In his omnibus *ἐπιτάξαι* idem est, atque *ἐπιστῆσαι* h. e. *praeficere* (ut III, 5, 7 *ἄρχειν ἐπέστησε τοῖς τοξόταις Ὀμβρίωνα*). Unum etiam habeo locum, ubi cum accusativo addita praepositione *ἐπί* constructum est, I, 29, 5 *ἐπὶ δὲ τοὺς συμμάχους — Βάλακρον τὸν Ἀμύντου ἐπιτάξας*, plane ut *ἐπιστῆσαι*, de quo vide ad III, 27, 6. Altera explicandi ratio, quando dativum meliorem habeas, haec est, ut, verbis *ἐπὶ τῷ εὐωνύμῳ* per se positis, subaudiatur dativus substantivi alicuius, sive *τῇ στρατιᾷ*, sive *ταῖς τάξεσιν*, qui pendeat a verbo *ἐπέταξεν.* Cf. Xen. Anab. I, 9, 31 *οὗτος δὲ τεταγμένος ἐτύγχανεν ἐπὶ τῷ εὐωνύμῳ, τοῦ ἱππικοῦ ἄρχων.* Oecon. IV, 19 *ἔτυχεν ἐπὶ τῷ*

6 *Προετάχθησαν δὲ αὐτῷ τοῦ μὲν δεξιοῦ κέρως οἵ τε τοξόται καὶ οἱ Ἀγριᾶνες, τοῦ δὲ εὐωνύμου οἱ ἀκοντισταὶ οἱ Θρᾶκες ὧν ἡγεῖτο Σιτάλκης. Οἱ γὰρ ἱππεῖς αὐτῷ οὐκ ὠφέλιμοι ἐν τῇ δυσχωρίᾳ ἦσαν· τοῖς Πισίδαις δὲ καὶ Τελ-*
7 *μισσεῖς προσβεβοηθηκότες ξυνετάξαντο. Ἤδη δὲ οἱ ἀμφ' Ἀλέξανδρον προσβεβληκότες τῷ ὄρει ὅπερ κατεῖχον οἱ Πισίδαι, κατ' αὐτὸ τὸ ἀποτομώτατον τῆς ἀνόδου ἦσαν.*
8 *Καὶ ἐν τούτῳ ἐπιτίθενται αὐτοῖς οἱ βάρβαροι λόχοις κατὰ κέρας ἑκάτερον, ᾗ σφίσι μὲν εὐπροσοδώτατον ἦν, τοῖς πολεμίοις δὲ χαλεπωτάτη ἡ πρόσβασις· καὶ τοὺς μὲν τοξότας οἷα δὴ οὔτε ἀκριβῶς ὡπλισμένους καὶ πρώτους πελάσαντας ἐτρέψαντο· οἱ δὲ Ἀγριᾶνες ἔμειναν. Ἐγγὺς γὰρ ἤδη καὶ ἡ φάλαγξ τῶν Μακεδόνων προσῆγε καὶ πρὸ αὐ-*
9 *τῆς Ἀλέξανδρος ἐφαίνετο. Ὡς δὲ ἐν χερσὶν ἡ μάχη ἐγένετο γυμνοί τε οἱ βάρβαροι ὄντες ὁπλίταις προσεφέροντο*

εὐωνύμῳ κέρατι τεταγμένος. Ceterum cf. ann. ad III, 14, 10. III, 21, 4. V, 11, 8.

6. *καὶ Τελμισσεῖς*] Ed. Bas. rursus *Τελμισεῖς.*

8. *ἐπιτίθενται αὐτοῖς — κατὰ κέρας ἑκάτερον*] » *λόχοις ex insidiis* interpretatur Vulcanius. Et *λόχον* quidem insidias dici multis exemplis Homeri et Hesiodi constat. Et licet neque a poeticis verbis adhorreat historicorum sermo, tamen *λόχοις* in plurali numero et sine praepositione *ex insidiis* notare nondum mihi fit verisimile. Quare cogitavi num hoc forte Arrianus dicere voluerit: *adoriuntur eos barbari copiis* immissis *adversus utrumqae cornu:* Quemadmodum dativo casu utitur I, 6, 22 *ἐπιπεσόντες φάλαγγι κατὰ κέρας.* An vero vertendum: *Feruntur barbari cum suis copiis in utrumque cornu. Λόχος* autem quamcunque militum cohortem significat.« *Raphel.* Neutrum placet. Primum enim *λόχοις* de copiis barbarorum intelligi vetat constans huius substantivi apud Arrianum usus, cum semper dictum sit de singulis exercitus Macedonici partibus, ut III, 16, 18. IV, 2, 1. V, 15, 12. VII, 11, 4. Deinde autem *αὐτοῖς λόχοις* coniuncta quominus convertamus *cum suis copiis*, tum impedit linguae Graecae ratio, tum verbum *ἐπιτίθενται.* Nuspiam enim significat quod Raphelius vult, *ferri in aliquem,* nisi addito dativo, ut III, 10, 2 *ἀπροσδοκήτοις τε — ἐπιθήσεσθαι.* IV, 6, 4 *ἐπιθεμένους αὐτοῖς τοὺς βαρβάρους κατακόψαι.* V, 8, 6 *ἐγνωκὼς — περῶντι ἐπιτίθεσθαι.* Unde vix dubito quin *λόχοις κατὰ*

καὶ πάντῃ κατατιτρωσκόμενοι ἔπιπτον, ἐνταῦθα δὴ ἐγκλί-
νουσι· καὶ ἀπέθανον μὲν αὐτῶν ἐς πεντακοσίους. Κοῦ- 10
φοι γὰρ ὄντες καὶ ἔμπειροι τῶν χωρίων οὐ χαλεπῶς ἀπε-
χώρουν· καὶ οἱ Μακεδόνες διὰ βαρύτητα τῶν ὅπλων καὶ
ἀπειρίαν τῶν ὁδῶν οὐ θαῤῥαλέοι ἐς τὸ διώκειν ἦσαν.
Ἀλέξανδρος δὲ ἐχόμενος τῶν φευγόντων τὴν πόλιν αὐ- 11
τῶν αἱρεῖ κατὰ κράτος· τῶν δὲ ξὺν αὐτῷ Κλέανδρός τε
ὁ στρατηγὸς τῶν τοξοτῶν ἀποθνήσκει καὶ τῶν ἄλλων
ἀμφὶ τοὺς εἴκοσιν. Ἀλέξανδρος δὲ ἐπὶ τοὺς ἄλλους Πι- 12
σίδας ἦγε, καὶ τὰ μέν τινα τῶν φρουρίων βίᾳ ἐξεῖλε, τὰ
δὲ ὁμολογίᾳ προσηγάγετο.

XXIX. *Ἐντεῦθεν δὲ ᾔει ἐπὶ Φρυγίας παρὰ τὴν λί-*
μνην ᾗ ὄνομα Ἀσκανία, ἐν ᾗ ἅλες πήγνυνται αὐτόματοι·
καὶ τούτοις χρῶνται οἱ ἐπιχώριοι, οὐδὲ θαλάσσης τι ἐπὶ
τούτῳ δέονται. Καὶ ἀφικνεῖται ἐς Κελαινὰς πεμπταῖος. 2

κέρας ἑκάτερον coniungenda et ad *αὐτοῖς* sint referenda. Tum enim hunc nobis videmur lucrari verborum sensum: *Interea vero barbari in eos, in* Macedonum *cohortes utroque in cornu dispositas impetum faciunt.* Illi *λόχοι κατὰ κέρας ἑκάτερον* sunt sagittarii, Agrianes et iaculatores Thraces, quos paulo ante memoravit Arrianus ab Alexandro in utroque latere Macedonici exercitus collocatos fuisse.

11. *κατὰ κράτος*] Ed. Bas. *κατὰ στράτος.* — Mox scripsimus e codice F. *ὁ στρατηγὸς τῶν τοξοτῶν.* Edd. vett. et duo codd. voces *τῶν τοξοτῶν* omnino neglexerunt. In duobb. codd. vidit Gronovius *τῶν*, omissis reliquis. »Nunquam ita abrupte Arrianus, ut unum aliquem honorans non addat, cuius militum partis dux fuerit. IV. 7, 3 *Πτολεμαῖος ὁ τῶν Θρακῶν στρατηγός.* (cf. III, 5, 7 *Ἀντίοχος, ὁ ἄρχων τῶν τοξοτῶν.* E.) Integerrime illum hiatum supplet cod. Opt. post vocem *στρατηγός* adiiciendo *τῶν τοξοτῶν.* Nihil illo commodius: ut hic Cleander substitutus fuerit in locum Clearchi, qui supra *τοχάρχης* vocabatur, et in expugnatione Halicarnassi occubuit. Rursus in locum Cleandri hic interfecti venit Antiochus, cuius mentio II, 9, 2 *τοὺς τοξότας ὧν ἦρχεν Ἀντίοχος.* Quo rursus occiso *ἀντ᾽ αὐτοῦ ἄρχειν ἐπέστησε τοῖς τοξόταις Ὀμβρίωνα Κρῆτα,* ut est III, 5, 7.« *Gronov.*

12. *Πισίδας*] Ed. Bas. *Πισιδίους.*

C. XXIX. *οὐδέ*] Ed. Bas. *οὐ δέ.* Cf. annot. ad IV, 8, 9.

Ἐν δὲ ταῖς Κελαιναῖς ἄκρα ἦν πάντῃ ἀπότομος. Καὶ
ταύτην φυλακῇ κατεῖχον ἐκ τοῦ σατράπου τῆς Φρυγίας
3 Κᾶρες μὲν χίλιοι, Ἕλληνες δὲ μισθοφόροι ἑκατόν. Καὶ
οὗτοι πρεσβεύονται παρ' Ἀλέξανδρον ἐπαγγελλόμενοι, εἰ
μὴ ἀφίκοιτό σφισι βοήθεια ἐν ἡμέρᾳ ᾗ ξυνέκειτο (φρά-
4 σαντες τὴν ἡμέραν), ὅτι παραδώσουσι τὸ χωρίον. Καὶ
ἔδοξε ταῦτα Ἀλεξάνδρῳ ὠφελιμώτερα ἢ πολιορκεῖν, ἄπο-
ρον πάντῃ προσφέρεσθαι, τὴν ἄκραν. Πρὸς μὲν δὴ ταῖς
Κελαιναῖς φυλακὴν καταλείπει στρατιώτας ἐς χιλίους καὶ
5 πεντακοσίους. Μείνας δὲ αὐτοῦ ἡμέρας δέκα καὶ σα-
τράπην ἀποδείξας Φρυγίας Ἀντίγονον τὸν Φιλίππου, ἐπὶ
δὲ τοὺς συμμάχους ἀντ' ἐκείνου στρατηγὸν Βάλακρον τὸν

---

4. *ὠφελιμώτερα*] Sic recte Gronovius scripsit ex auctoritate codicis F. et duorum all. codicum. *ὠφελιμώτατα* rell. codd. cum edd. Bas. Vulc. et Blanc. Comparativum, cum tam firmis nitatur testimoniis, h. l. non esse sollicitandum facile perspicitur. Sed si superlativum mordicus tenerent omnes codices, non esset quod obiiceretur. Vide Schaef. ad Dionys. Hal. p. 228. Meinekium ad Philem. fragm. inc. CIX. Welk. ad Theogn. p. 97. De confusione comparativi et superlativi in edd. egerunt Lennep. ad Phalar. epp. XXXIX, p. 138. Fritzsch. Qu. Lucc. p. 181 sqq. Voss. ad hymn. in Cerer. p. 41.

ἄπορον πάντῃ προσφέρεσθαι] In edd. ante Gronovium verba *ἄπορον* — *ἄκραν* coniuncta sunt, ita ut accusativus *τὴν ἄκραν* pendeat a *προσφέρεσθαι*; id quod ferri nequit, quia hoc verbum, recte monente id Gronovio, non nisi dativum admittit. Cf. I, 7, 12 *ἤδη τῷ στρατοπέδῳ — προσφερομένους*. V, 17, 11 *προσφερόμενοι τοῖς θηρίοις*. VI, 4, 5 *ὅπως μὴ καθεστηκόσιν αὐτοῖς προσφέρηται*. Adde Xen. Cyneg. X, 9 *ἥτις ἂν — προσφέρηται αὐτῷ*. Unde Gronovius commate post *προσφέρεσθαι* posito hunc in modum tnterpretatus est locum: — *quam obsidere urbem, cum difficilis undique ad eam esset accessus,* ut *ἄπορον* absolute dictnm statueret pro *ὅτι ἄπορον ἦν*, quod habes IV, 17, 2 *διεσώθησαν, ὅτι ἄπορον ἦν προσωτέρω — διώκειν*. Post Gronovium aliam non minus probabilem hunc locum explicandi rationem iniit Raphelius. Ordinem verborum hunc statuit: *πολιορκεῖν τὴν ἄκραν, ἄπορον* (sc. *οὖσαν*) *πάντῃ προσφέρεσθαι*, collatis similibus I, 3, 5 *καὶ τὸ ῥεῦμα τοῦ ποταμοῦ — ὀξὺ καὶ ἄπορον προσφέρεσθαι*. Quod vero addit, vix inventum iri adiectiva absolute posita, nisi adiecto participio verbi substantativi, id du-

Ἀμύντου ἐπιτάξας, αὐτὸς ἐπὶ Γορδίου ἐστέλλετο· καὶ Παρμενίωνι ἐπέστειλεν, ἄγοντα ἅμα οἷ τὴν δύναμιν ἐκεῖσε ἀπαντᾶν. Καὶ ἀπήντα ξὺν τῇ δυνάμει Παρμενίων. Καὶ 6 οἱ νεόγαμοι δὲ οἱ ἐπὶ Μακεδονίας σταλέντες εἰς Γόρδιον ἧκον, καὶ ξὺν αὐτοῖς ἄλλη στρατιὰ καταλεχθεῖσα, ἣν ἦγε Πτολεμαῖός τε ὁ Σελεύκου καὶ Κοῖνος ὁ Πολεμοκράτους καὶ Μελέαγρος ὁ Νεοπτολέμου, πεζοὶ μὲν Μακεδόνες τρισχίλιοι, ἱππεῖς δὲ ἐς τριακοσίους, καὶ Θεσσαλῶν ἱππεῖς διακόσιοι, Ἠλείων δὲ ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα ὧν ἡγεῖτο Ἀλκίας ὁ Ἠλεῖος. Τὸ δὲ Γόρδιον ἔστι μὲν 7 τῆς Φρυγίας τῆς ἐφ' Ἑλλησπόντου, κεῖται δὲ ἐπὶ τοῦ Σαγγαρίου ποταμοῦ· τοῦ δὲ Σαγγαρίου αἱ μὲν πηγαὶ ἐκ Φρυ-

---

bium iam dudum a viris doctis profligatum est. Vide Bornem. ad Xenoph. Sympos. p. 124. Lob. ad Phryn. p. 278. Exempla participii absolute positi apud Arrianum passim obvia iam adscripsit Gronovius haec I, 17, 14. I, 23, 9. I, 24, 8. IV, 2, 6. IV, 19, 5. VII, 3, 8; quibus adde V, 26, 12. VI, 1, 6. Cf. Baehr. ad Plut. Philopoem. c. 3. Wernsdorf. ad Himer. p. 72. Lennep. ad Phalar. p. 30. Valck. ad Herod. V, 49, p. 395. Schaef. ad Bos. Ell. p. 730. Equidem, si dicendum est quod sentiam, a Gronovii partibus sto, quia si ἄπορον femininum esset, Arrianum scripturum fuisse persuasum habeo ἄπορον οὖσαν κ. τ. λ. Sic enim semper eum locutum videmus, ut II, 20, 12 ἐς τὴν γῆν, φιλίαν οὖσαν. V, 24, 6 ὑπορύττοντες πλίνθινον ὂν τὸ τεῖχος. VI, 10, 6 ἐς τὸ τεῖχος γήϊνον ὄν. Simillima iis quae nobis haec scribendi ansam praebuere, sunt Soph. Antig. v. 44 ἦ γὰρ νοεῖς θάπτειν σφ', ἀπόῤῥητον πόλει; ubi alii, ut Erfurdtius et Hermannus, ἀπόῤῥητον pro masculino habentes relatum volunt ad σφέ, alii, inter quos Mathiaeus Gr. Gr. ub. p. 1112 et ad Eurip. Orest. v. 30, absolute dictum existimant pro ἀπόῤῥητον ὄν.

5. ἅμα οἷ] Editt. ἅμα οἱ.

6. καὶ οἱ νεόγαμοι δέ] Quartam vocem e cod. F. et uno alio codd. Florr. iam inseruit Gronovius. Recte. Amat enim Arrianus hanc particulam, praecedente καί, tertio vel quarto loco interponere. Vide I, 4, 9 καὶ παρὰ Κελτῶν δέ. I, 8, 14 καὶ οἱ ἄλλοι δέ. I, 9, 15 καὶ τὴν Πινδάρου δέ. I, 16, 9 καὶ τῶν τετρωμένων δέ. II, 4, 16 καὶ τοῖς ἄλλοις δέ. II, 5, 1 καὶ τοὺς ἱππέας δέ. II, 9, 7 καὶ τοὺς τοξότας δέ. IV, 3, 14 καὶ οἱ ἀμφὶ Σπιταμένην δέ. VII, 4, 4 καὶ αἱ ἐν Γαδρωσίοις δέ. — Infra pro τρισχίλιοι, quod praebuit cod.

νίας εἰσίν· αὐτὸς δὲ διὰ τῆς Θρακῶν τῶν Βιθυνῶν χώ-
8 ρας ἐξίησιν εἰς τὸν Εὔξεινον πόντον. Ἐνταῦθα καὶ Ἀθη-
ναίων πρεσβεία παρ' Ἀλέξανδρον ἀφίκετο, δεόμενοι Ἀλεξ-
άνδρου ἀφεῖναί σφισι τοὺς αἰχμαλώτους, οἳ ἐπὶ Γρανικῷ
ποταμῷ ἐλήφθησαν Ἀθηναίων ξυστρατευόμενοι τοῖς Πέρ-
σαις, καὶ τότε ἐν Μακεδονίᾳ ξὺν τοῖς δισχιλίοις δεδεμέ-
9 νοι ἦσαν. Καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἄπρακτοι ἐν τῷ τότε ἀπῆλ-
θον. Οὐ γὰρ ἐδόκει ἀσφαλὲς εἶναι Ἀλεξάνδρῳ, ἔτι συ-
νεστῶτος τοῦ πρὸς τὸν Πέρσην πολέμου ἀνεῖναί τι τοῦ
φόβου τοῖς Ἕλλησιν ὅσοι ἐναντία τῇ Ἑλλάδι στρατεύε-
10 σθαι ὑπὲρ τῶν βαρβάρων οὐκ ἀπηξίωσαν. Ἀλλ' ἀποκρί-
νεται, ἐπειδὰν τὰ παρόντα καλῶς γένηται, τότε ἥκειν
ὑπὲρ τῶν αὐτῶν πρεσβευομένους.

F, in edd. vett. et duob. codd. Gronovii legebatur *εἰς χιλίους*, in duobus reliquis *χίλιοι*, propius iam vero. Facillime sane *τρις* in *εις* corrumpi poterat, unde fiebat, ut nominativus in accusativum commutaretur.

7. *διὰ τῆς Θρακῶν τῶν Βιθυνῶν*] In ed. Basil. ante *Θρακῶν* articulus insertus legitur, non inepte. At vide Arr. peripl. ponti Eux. p. 126, Blanc. *Θρᾷκες οἱ Βιθυνοί*. Cf. Krueg. ad Xen. Anab. VI, 2, 2.

10. *ἀποκρίνεται — τότε ἥκειν*] Minus apte haec cohaerent. Exspectabas *ἀποκρινόμενος προστάττει* s. *κελεύει*. Cf. III, 18, 7 *καὶ προστάττει αὐτῷ, ἐπειδὰν αἴσθηται, — τότε δέ προσβαλεῖν*. IV, 29, 2 *προστάξας, ἐπειδὰν καταλάβῃ τὸ χωρίον, κατέχειν — αὐτό*. VI, 5, 15 *ἐπὰν δὲ ἀφίκωνται, ὑπομένειν ἐκέλευσε*. De simili verborum compositione monuit Siebel. ad Paus. I, 7, 3. Geminum est quod legitur apud Xen. Hist. Gr. III, 1, 15 *ὁ δ' ἀπεκρίνατο φυλάττειν αὐτὰ ἔστ' ἂν αὐτὸς — λάβῃ τὰ δῶρα*.

ΑΡΡΙΑΝΟΥ
ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ
ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Ἐκ δὲ τούτου Μέμνων τοῦ τε ναυτικοῦ παντὸς ἡγεμὼν ἐκ βασιλέως Δαρείου καθεστηκὼς καὶ τῆς παραλίου ξυμπάσης, ὡς ἐς Μακεδονίαν τε καὶ τὴν Ἑλλάδα ἀποστρέψων τον πόλεμον Χῖον μὲν λαμβάνει προδοσίᾳ ἐνδοθεῖσαν· ἔνθεν δὲ ἐπὶ Λέσβου πλεύσας, ὡς οὐ προσεῖχον αὐτῷ οἱ Μιτυληναῖοι, τὰς ἄλλας πόλεις τῆς Λέσβου προσηγάγετο. Ταύ- 2
τας δὲ παραστησάμενος καὶ προσχὼν τῇ Μιτυλήνῃ, τὴν μὲν πόλιν χάρακι διπλῷ ἐκ θαλάττης εἰς θάλατταν ἀπετείχισε, στρατόπεδα δὲ πέντε ἐποικοδομησάμενος τῆς γῆς ἐκράτει οὐ χαλεπῶς. Καὶ μέρος μέν τι τῶν νεῶν τὸν λιμένα 3

Lib. II. C. I. *ἐπὶ Λέσβου*] Ita codd. Gronovii omnes et edd. Venet. ac Basil. Unde Schmiederus recepit, *ἐπὶ Λέσβον* rell. edd. Vid. ann. ad I, 11, 4 et III, 25, 6.

2. *καὶ προσχών*] Non aliter scribendam arbitrati sumus hanc vocem, praeeuntibus viris clarissimis, inter quos nominasse sufficit Lobeck. ad Phryn. p. 673. Pors. ad Eurip. Hecub. praef. supplem. p. XLVII, ed. tert. Lips. Goell. ad Thucyd. I, 15, p. 78. Quam scripturam omnes quoque codd. et edd. vett. Arriani firmant ut hic, ita I, 4, 1. I, 18, 7. II, 2, 9. II, 20, 9. VI, 19, 9. Aliter iudicat Schaef. ad Iuliani orat. p. XXII.

εἰς θάλατταν ἀπετείχεσε] Ed. Bas. *εἰς θάλασσαν ἀποτείχισε.* Vide praefat. Cf. I, 18, 11, ubi ed. Bas. *θαλασσοκρατεῖν*, nescio an rectius quam vulg. *θαλαττοκρατεῖν.* Vide II, 17, 1. VI, 9, 10. Ceterum recte conferri iubet Raphelius Xen. Anab. I, 2, 22 *ὄρος δὲ περιέχει — ἐκ θαλάττης εἰς θάλατταν.*

3. *καὶ μέρος μέν τι*] Ed. Basil. *μέρος μέν τοι*, minus apte. Vide I, 19, 15 *μέρος μέν τι — τῶν νεῶν.* I, 21, 10 *καὶ μέρος μέν τι τῶν*

αὐτῶν ἐφύλασσε, τὰς δὲ ἐπὶ τὴν ἄκραν τῆς Λέσβου τὸ Σίγριον, ἵνα ἡ προσβολὴ μάλιστά ἐστι ταῖς ἀπό τε Χίου καὶ Γεραιστοῦ καὶ Μαλέας ὁλκάσιν, ἀποκλείσας τὸν παράπλουν ἐν φυλακῇ εἶχεν, ὡς μή τινα ὠφέλειαν κατὰ θά-
4 λατταν γίγνεσθαι Μιτυληναίοις. Καὶ ἐν τούτῳ αὐτὸς μὲν νόσῳ

γεῤῥῶν. I, 26, 1 *καὶ μέρος μέν τι τῆς στρατιᾶς.* Ita dixit quoque *μέρος δέ τι* II, 8, 16. VI, 20, 8. *μέρος γέ τι* V, 14, 10. Cf. annot. ad. V, 1, 3 et V, 11, 7. Apud Lucian. Imagg. c. 9. legendum *καὶ ἐῴκει τὸ μέν τι ἀναγινώσκεσθαι* pro vulg. *τὸ μέν τοι.*

τὰς δὲ ἐπὶ τὴν ἄκραν — ἐν φυλακῇ εἶχε] Aut nihil video, aut haec verborum compositio perversa est, quamquam omnes interpretes tacent. Erravit enim Vulcanius locum sic interpretatus: *partem ad Sigrium, Lesbi promontorium in specula collocarat, quae navibus — traiiciendi potestatem interciperent.* Neque ferri potest Raphelii interpretatio: *nonnulla vero ad Sigrium — custodiae causa habebat.* Nam apud Arrianum certe nuspian *ἐν φυλακῇ ἔχειν* est *in specula collocare* vel *custodiae causa habere,* sed omnino unam servat haec formula eandemque significationem *custodiendi, in custodia tenendi aliquem,* ut III, 5, 10 *καὶ Ῥωμαῖοί μοι δοκοῦσι — ἐν φυλακῇ ἔχειν Αἴγυπτον.* IV, 16, 1 *τούτοις μὲν παρήγγειλε τήν τε χώραν ἐν φυλακῇ ἔχειν, ὡς μή τι νεωτερίσωσιν.* IV, 16, 7 *τὸν φρούραρχον δὲ ἑλόντες εἰς φυλακὴν εἶχον.* IV, 29, 8 *μηδ᾽ ἀγαπᾶν ἐν φυλακῇ ἔχοντα τὸ χωρίον, ὡς τοὺς Ἰνδοὺς — ἀμφιβόλους γίγνεσθαι.* Et I, 25, 13 *καὶ οὕτω ξυλλαμβάνεται ὁ Ἀλέξανδρος οὗτος καὶ ἐν φυλακῇ ἦν.* Quae cum ita sint, fieri non potest, quin Arrianum statuamus *ἀνακολούθως* scripsisse. Cum enim scribebat *τὰς δὲ* (h. e. *μέρος δέ τι τῶν νεῶν*) sequi debuit *κατεστήσατο* (cf. II, 8, 2), sive quod magis placet *ἔπεμψεν,* unde penderet ille accusativus. Sed interpositis verbis *ἵνα — ὁλκάσιν* sententia paululum immutata constructionem etiam mutavit, ita ut *ἐν φυλακῇ εἶχεν* cum praegressis coniungi apte non possit, sed potius arcte cohaereat cum verbis *ἀποκλείσας τὸν παράπλουν;* quomodo dixit Dionys. Halic. Antiqq. VII, 37 *τὰ στόματα κατακλείσαντες εἶχον ἐν φυλακῇ.* Atque id ex parte iam vidit Gronovius. Hic est enim loci sensus: *Partem vero navium ad promontorium Sigrium, ubi navibus — statio est, misit iisque adnavigationem intercludens observabat.* Locum si ita interpretaris, bene etiam habent verba *ἐπὶ τὴν ἄκραν,* quae alias minus apte dicta videantur. Quamvis enim bene dici possit *πέμπω τινὰ ἐπὶ τὴν ἄκραν,* iure dubites an recte dicatur *ἔχω τινὰ ἐπὶ τὴν ἄκραν.* Nec tamen quisquam interpretum in eo offendit! — Pro *τὰς δ᾽ ἐπί* scripsimus ex ed. Basil. *τὰς δὲ ἐπί.*

τελευτᾷ· καὶ εἴπερ τι ἄλλο καὶ τοῦτο ἔβλαψε τὰ βασιλέως πράγματα. Αὐτοφραδάτης δὲ καὶ Φαρνάβαζος ὁ Ἀρταβάζου (ὅτῳ καὶ ἐπέτρεψε τελευτῶν ὁ Μέμνων τὴν αὐτοῦ ἀρχήν, ἔστε Δαρεῖόν τι ὑπὲρ αὐτῆς γνῶναι, ἀδελφιδῷ αὐτοῦ ὄντι) οὗτοι τῇ πολιορκίᾳ οὐκ ἀῤῥώστως προσέκειντο·

ἵνα — μάλιστά ἐστι] Haec est scriptura codicis F., quam probavit iam Schmiederus. Rell. codd. et edd. vett. pro ἐστι habent ἐπί, unde factum, ut Vulcanius totius enunciati sensum non intellexerit. Recte iam Gronovius: *ubi plerumque statio est navibus onerariis ex Chio, Geraesto et Malea venientibus.* Cf. VI, 5, 7 προσορμίσας οὖν τῇ ἐν δεξιᾷ ὄχθῃ —, ἵνα σκέπη τε ἦν καὶ προσβολὴ ταῖς ναυσίν. — Pro Μαλέας, quod Schmiederus ex duobb. codd. Florr. recepit, edd. vett. et rell. codd. Μαλαίας. cf. Xenoph. Hist. Gr. I, 6, 27.

4. καὶ τοῦτο ἔβλαψε] Sic cod. F. In editionibus veteribus et quattuor codd. Gronovii post τοῦτο insertum legebatur ἐν τῷ τότε. »Credo, placuit quibusdam repetere voces integras libri III, 11, 2 καὶ εἴπερ τι ἄλλο καὶ τοῦτο ἐκάκωσε τοῖς Πέρσαις ἐν τῷ τότε τὰ πράγματα. Sed ibi recte et plane in tempore sic scripsit. Nec Vulcanius, nec Facius has voces in versione expresserunt. Sane non magis necesse est, ut hic temporis circumstantia annotetur, quam I, 24, 3 καὶ τῷ ἔργῳ τῷδε εἴπερ τινὶ ἄλλῳ εὐδοκίμησε — Ἀλέξανδρος.« *Gronov.* Non tam ineptum videtur illud sive librariorum, sive Arriani ipsius additamentum, ut defendi non possit. Sed cum necessarium non sit neque a codice F. agnoscatur, nobis reiectum est. Non indigna sunt quae cum Arrianeis conferantur verba Diodori XVII, 29 ὁ γὰρ Μέμνων περιπεσὼν ἀῤῥωστίᾳ — μετήλλαξε —, καὶ τῇ τούτου τελευτῇ συνετρίβη καὶ τὰ τοῦ βασιλέως πράγματα.

5. τὴν αὐτοῦ ἀρχὴν] Ita Schmiederus primus. Vulgo τὴν αὐτοῦ.

οὗτοι — προσέκειντο] Huius anacoluthi post parenthesin multa in promtu sunt exempla. Vid. II, 10, 7—9 οἱ δὲ Ἕλληνες, ᾗ — διέσχε (— —) ταύτῃ ἐμβάλλουσιν οἱ Ἕλληνες, — ᾗ μάλιστα διεσπασμένην τὴν φάλαγγα κατεῖδον. II, 20, 9 τότε δὲ πλῆθος νεῶν πολὺ — κατιδόντες (—) ταῦτα ὁρῶντες οἱ Τύριοι. Hist. Ind. XXVII, 8 λέγει πρὸς Ἀρχίνην, (—) πρὸς τοῦτον λέγει. Cf. Paus. X, 2, 1 Φιλόμηλος σφᾶς ὑπολαβὼν — (πατρὶς δὲ αὐτῷ Λέδων — ἦν) οὗτος οὖν ὁ Φιλόμηλος. Paulo liberius iam Himer. Orat. XV, p. 676 Ἀλέξανδρον τὸν Φιλίππου λόγος — (—) τοῦτον ἀκούομεν. Nec aliter Latini scriptores, ut Caes. bell. Gall. III, 22 *Adcantuannus cum*

6 καὶ οἱ Μιτυληναῖοι τῆς τε γῆς εἰργόμενοι καὶ ἀπὸ θαλάττης πολλαῖς ναυσὶν ἐφορμούσαις φρουρούμενοι, πέμψαντες παρὰ τὸν Φαρνάβαζον ὁμολογίας ἐποιήσαντο·
7 τοὺς μὲν ξένους τοὺς παρ᾽ Ἀλεξάνδρου σφίσι κατὰ συμμαχίαν ἥκοντας ἀπελθεῖν, Μιτυληναίους δὲ καθελεῖν μὲν τὰς πρὸς Ἀλέξανδρόν σφισι γενομένας στήλας, ξυμμάχους δὲ εἶναι Δαρείου, κατὰ τὴν εἰρήνην τὴν ἐπ᾽ Ἀνταλκίδου γενομένην πρὸς βασιλέα [Δαρεῖον], τοὺς φυγάδας δὲ αὐτῶν κατιέναι ἐπὶ τοῖς ἡμίσεσι τῶν τότε ὄντων ὅτε ἔφυ-
8 γον. Ἐπὶ τούτοις μὲν δὴ ἡ ξύμβασις τοῖς Μιτυληναίοις πρὸς τοὺς Πέρσας ξυνέβη. Φαρνάβαζος δὲ καὶ Αὐτοφραδάτης, ὡς παρῆλθον ἅπαξ εἴσω τῆς πόλεως, φρουράν τε ἐς αὐτὴν εἰσήγαγον, καὶ φρούραρχον ἐπ᾽ αὐτῇ Λυκομήδην Ῥόδιον καὶ τύραννον ἐγκατέστησαν τῇ πόλει Διογένην ἕνα τῶν φυγάδων, χρήματά τε εἰσέπραξαν τοὺς Μιτυληναίους, τὰ μὲν βίᾳ ἀφελόμενοι τοὺς ἔχοντας, τὰ δὲ ἐς τὸ κοινὸν ἐπιβαλόντες.

---

sexcentis devotis (—) *cum his Adcantuannus.* Vid. Ramsh. Gr. Lat. p. 702 sqq. — Paulo supra edd. vett. et quattuor codd. Gronov. *Δαρεῖον ὅτι.* Solus cod. F. *Δαρεῖόν τι.*

7. *πρὸς βασιλέα [Δαρεῖον]* »Nihil certius est, quam pacem istam cum Artaxerxe factam esse (vid. Xen. Hist. Gr. V, 1, 31. E), non cum Dario Ocho vel adeo Codomanno. Unde si hoc tantum loco nomen Darii adiectum esset, pro glossemate id haberem. At cum etiam II, 2, 4 repetitum sit *ἣν ἐπὶ Ἀνταλκίδου Δαρείῳ συνέθεντο*, error potius Arriani esse videtur. Nomen tamen Darii utroque loco uncis includendum curavi.« *Schmied.* Nobis non dubitandum videtur quin nomen proprium ab inscito quodam glossatore intrusum sit. Idem nomen male illatum vide III, 11, 9. Cf. quae de glossarum vestigiis apud Arrianum diximus in praefatione.

ἐπὶ τοῖς ἡμίσεσι] Quod Vulcanius in his verbis sibi visus est videre: *ut exulum dimidia pars revertatur*, id iam correxit Gronovius, et post eum paulo accuratius Raphelius ita interpretatus est: *ut exules ipsorum redirent, ea conditione ut ipsis dimidia pars bonorum restitueretur, quae tunc erant, cum fugerent.*

8. *ὡς παρῆλθον ἅπαξ*] Eadem fere verborum structura dixit II, 27, 9 *ὡς δὲ ἅπαξ παρῆλθόν τινες ἐντὸς τοῦ τείχους.* Cf. Suid. s. v.

II. *Ταῦτα δὲ διαπραξάμενοι Φαρνάβαζος μὲν ἔπλει ἐπὶ Λυκίας, ἄγων τοὺς ξένους τοὺς μισθοφόρους, Αὐτοφραδάτης δὲ ἐπὶ τὰς ἄλλας νήσους. Καὶ ἐν τούτῳ κα-* 2
ταπέμπει Δαρεῖος Θυμώνδαν τὸν Μέντορος, αὐτὸν μὲν τοὺς ξένους παρὰ Φαρναβάζου παραληψόμενον καὶ ἀνάξοντα, παρὰ βασιλέως Φαρναβάζῳ δὲ ἐροῦντα ἄρχειν ὅσων Μέμνων ἦρχε· καὶ παραδοὺς τούτῳ τοὺς ξένους Φαρνάβαζος ἔπλει παρ' Αὐτοφραδάτην ἐπὶ τὰς ναῦς. Ὡς 3
δὲ ὁμοῦ ἐγένοντο, δέκα μὲν ναῦς στέλλουσιν ἐπὶ τὰς Κυκλάδας νήσους Δατάμην ἄνδρα Πέρσην ἄγοντα, αὐτοὶ δὲ ναυσὶν ἑκατὸν ἐπὶ Τενέδου ἔπλευσαν. Κατακομισθέν- 4
τες δὲ τῆς Τενέδου εἰς τὸν Βόρειον καλούμενον λιμένα, πέμπουσι παρὰ τοὺς Τενεδίους καὶ κελεύουσι τὰς στήλας τὰς πρὸς Ἀλέξανδρον καὶ τοὺς Ἕλληνας γενομένας σφίσι, ταύτας μὲν καθελεῖν, πρὸς Δαρεῖον δὲ ἄγειν τὴν εἰρήνην ἣν ἐπὶ Ἀνταλκίδου [Δαρείῳ] συνέθεντο. Τενε- 5
δίοις δὲ τὰ μὲν τῆς εὐνοίας ἐς Ἀλεξανδρόν τε καὶ τοὺς

ἅπαξ· ἐπειδὴ ἅπαξ ἐκ τοῦ φρουρίου αὐτοὺς ἐκπεπτωκέναι ἔμαθεν, ἀφικνεῖται πρὸς αὐτούς.

τοὺς ἔχοντας] Ita absolute vocantur divites, quasi *οἱ ἔχοντες τὰ χρήματα*, quomodo locutus est Paus. III, 8, 2, ubi vide Siebelisium. Exempla illius locutionis adscribere post egregias curas Valckenarii ad Phoenn. v. 408, ad Herod. VII, 22, Schaeferi ad Bos. Ell. p. 538 et Astii ad Plat. Legg. V, p. 172, vanus esset labor. — Mox pro *ἐπιβαλόντες* ed. Basil. *ἐπιβαλλόντες* (sic).

C. II. 2. *παρὰ Φαρναβάζου — ἐροῦντα*] »Ita sine perfecto sensu haec haerebant in lacuna, quam explevi ex illis, quae vulgaveram in Supplementis.« *Gronov.* Haec Gronovii verba referenda sunt ad ea quae scripsit in libro admodum raro, quem edidit Lugduni Batavorum ann. 1675, ita inscriptum: *Supplementa lacunarum in Aenea Tactico, Dione Cassio et Arriano de expeditione Alexandri*, p. 165 sqq. Nimirum in edd. Bas. Vulcan. et Blanc. omissa fuere verba *παραληψόμενον καὶ ἀνάξοντα, παρὰ βασιλέως Φαρναβάζῳ δέ.* Similem lacunarum originem vide II, 11, 8. III, 16, 1.

3. *δέκα μὲν ναῦς ἄγοντα*] De hac perversa verborum coniunctione vide quae diximus ad I, 14, 9.

4. *ἣν ἐπὶ Ἀνταλκίδου [Δαρείῳ] συνέθεντο*] Nomen Darii uncis

Ἕλληνας ἐποίει μᾶλλον· ἐν δὲ τῷ παρόντι ἄπορον ἄλλως ἐδόκει ὅτι μὴ προσχωρήσαντας τοῖς Πέρσαις σώζεσθαι, ἐπεὶ οὐδὲ Ἡγελόχῳ ὅτῳ προσετέτακτο ὑπ' Ἀλεξάνδρου αὖθις ξυναγαγεῖν δύναμιν ναυτικὴν, τοσαύτη ξυνηγμένη ἦν ὥς δι' ὀλίγου προσδοκᾶν ἔσεσθαι ἄν σφισι παρ' αὐ-
6 τοῦ τινα ὠφέλειαν. Οὕτω μὲν δὴ οἱ ἀμφὶ Φαρνάβαζον τοὺς Τενεδίους φόβῳ μᾶλλον ἢ ἐθέλοντας παρεστήσαντο.
7 Ἐν δὲ τούτῳ Πρωτέας ὁ Ἀνδρονίκου ἐτύγχανε μὲν ξυναγαγὼν ἐξ Εὐβοίας τε καὶ Πελοποννήσου ναῦς μακρὰς,

---

inclusimus, ut a glossatoris manu profectum. Ne quis dativum in hac formula necessarium putet, videat IV, 1, 2 κατὰ πρεσβείαν φιλίαν ξυνθησομένους. Xen. de rep. Ath. II, 17 ἅττα δ' ἄν ὁ δῆμος συνθῆται.

5. τὰ μὲν τῆς εὐνοίας — ἐποίει μᾶλλον] Ut in pluribus aliis, ita in his imitatus videtur Arrianus Thucydidem, qui dixit II, 8 ἡ δὲ εὔνοια παρὰ πολὺ ἐποίει τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον ἐς τοὺς Λακεδαιμονίους. Vide Goell. ad h. l. Cf. Luc. diall. deorr. c. 6 καὶ τὸ αἰσχρὸν ἐπ' ἐμὲ ποιήσει, et Schaef. ad Plut. vitt. t. VI, p. 504.

προσετέτακτο ὑπ' Ἀλεξάνδρου] Mutare nolui quod Schmiederus dedit e cod. F. Vulgatae παρὰ Ἀλεξάνδρου favent duo codd. Gronovii. In duobus rell. codd. praepositio omnino non comparet. Vide ann. ad V, 12, 7. V, 14, 8. VI, 29, 15. Cf. Xen. Memorr. I, 3, 4 παρὰ τὰ ὑπὸ τοῦ θεοῦ σημαινόμενα, ubi vulgata fuit παρὰ τοῦ θεοῦ.

ὡς — προσδοκᾶν ἔσεσθαι ἄν] Dubius haerere possis, num particula ἄν ad praesentis infinitivum, an futuri sit referenda, praesertim cum haud raro apud Arrianum illa particula suam sibi propriam sedem non obtineat, ut VI, 6, 4 οἱ δὲ οὔποτ' ἄν οἰηθέντες διὰ τῆς ἀνύδρου ἐλθεῖν. VII, 4, 5 ὅτι καὶ τὰ μεγάλα ἄν ἐδόκουν — ἐξεργάσασθαι. Mihi quidem ἔσεσθαι ἄν cohaerere videntur. Cf. Schaef. ad Greg. Cor. p. 66; appar. crit. ad Demosth. t. I, p. 604. At vix puto multos apud Atticos scriptores inventum iri locos, ubi ἄν indicativo futuri appositum sit. V. Schaef. ad Dem. t. IV, p. 243. Scriptoribus senescentis Graecitatis hoc ipsum non displicuit. Cf. Xen. Ephes. p. 66, 11 οὐδ' ἄν εἰς φῶς ἐλεύσομαι. Himer. Orat. VII, p. 538 οὕτω γὰρ ἄν αἴσθησιν ἡ πόλις λήψεται. Adde Jacobs. ad Ach. Tat. p. 780.

6. φόβῳ μᾶλλον ἢ ἐθέλοντας] Ed. Bas. et Vulc. ἐθελοντάς. Utrumque habet quo defendatur. Vid. ann. ad VI, 8, 3. — Mox ed. Bas. ἐξ Ἀγρίας pro Εὐβοίας.

ὑπὸ Ἀντιπάτρου τεταγμένος, ὡς εἶναί τινα ταῖς τε νήσοις φυλακὴν καὶ αὐτῇ τῇ Ἑλλάδι, εἰ, καθάπερ ἐξηγγέλλετο, ἐπιπλέοιεν οἱ βάρβαροι· πυθόμενος δὲ Δατάμην περὶ Σίφνον ὁρμεῖν δέκα ναυσὶν, αὐτὸς ἔχων πεντεκαίδεκα νυκτὸς ἀνάγεται ἐπὶ Χαλκίδος τῆς ἐπὶ τῷ Εὐρίπῳ. Καὶ 8
προσχὼν ἕωθεν Κύθνῳ τῇ νήσῳ τὴν μὲν ἡμέραν αὐτοῦ αὐλίζεται, ὡς σαφέστερόν τε διαπυθέσθαι τὰ περὶ τῶν δέκα νεῶν καὶ ἅμα ἐν νυκτὶ φοβερώτερον προσπεσεῖν τοῖς Φοίνιξιν. Ὡς δὲ ἔμαθε σαφῶς τὸν Δατάμην ξὺν 9

---

7. ἐτύγχανε μὲν — οἱ βάρβαροι] Inepte has voces Schmiederus in parenthesi posuit. Verba enim ἐτύγχανε μέν respondent iis, quae infra sequuntur πυθόμενος δὲ — ἀνάγεται, constructione Arriano familiari et adamata, de qua vide ad I, 22, 9. Imperfectum cum praesenti coniunctum in narratione vide I, 23, 10. IV, 5, 4. VI, 9, 1. Cf. ann. ad IV, 16, 7. VII, 24, 7.

πυθόμενος δὲ — περὶ Σίφνον ὁρμεῖν] »Mss. duo ὁρμᾷ. Videntur propius accedere ad scripturam codicis Optimi παρὰ Σίφνον ὁρμεῖν. Et videtur vulgatum ὁρμοῦντα ex inferiore versu huc quoque transductum.« *Gronov.* Edd. vett. cum duobb. codd. Gronovii ὁρμοῦντα. Quidni igitur ὁρμᾷ a librariis pro ὁρμοῦντα per compendium scriptum existimare liceat? Cum autem saepe discrimen fere nullum videatur esse inter participium et infinitivum post verba sentiendi, sive vulgatam seu codicis F. scripturam adhibeas, idem erit. Cf. III, 25, 8 ἐπειδὰν προκεχωρηκότα πύθηται. II, 4, 7 ὡς δὲ ὑπερβεβληκότα ἤδη ἐπύθετο Ἀλέξανδρον. II, 6, 8 ὅπου ἂν πύθηται Δαρεῖον ὄντα. IV, 17, 1 ὡς ἐπύθοντο — ἐπελαύνοντα. IV, 20, 3 ὡς ζώσας ἐπύθετο. Sed III, 19, 1 ἐκεῖ γὰρ ἐπυνθάνετο Δαρεῖον εἶναι. III, 29, 10 ἵνα Βῆσσον εἶναι ἐπυνθάνετο. V, 18, 12 ὅτι φίλον εἶναι ἔμαθε. — Deinde Schmiederus dedit παρὰ Σίφνον e cod. F., quantum e Gronovii annotatione colligi potest. Sed factum etiam potest esse, ut Gronovius inter scribendum erraverit. Nobis certe vulgatam sollicitare nulla fuit satis idonea causa. Conferas I, 9, 2 τὰ μὲν γὰρ περὶ Σικελίαν ξυνενεχθέντα. I, 25, 1 ἔτι δὲ αὐτῷ περὶ τὴν Φασηλίδα ὄντι ἐξαγγέλλεται.

8. φοβερώτερον προσπεσεῖν τοῖς Φοίνιξιν] Nisi praecederet σαφέστερον, suspicari quis posset Arrianum scripsisse φοβερωτέροις, plane ut III, 10, 2 ἀπροσδοκήτοις τε γὰρ καὶ ἀνατεταραγμένοις καὶ ἅμα ἐν νυκτὶ φοβερωτέροις ἐπιθήσεσθαι. Et sic saepe cum vi passiva, ut III, 14, 3. V, 23, 6. V, 24, 10. At vero etiam activam

ταῖς ναυσὶν ἐν Σίφνῳ ὁρμοῦντα, ἐπιπλεύσας ἔτι νυκτὸς ὑπ᾽ αὐτὴν τὴν ἕω καὶ ἀπροσδοκήτοις ἐπιπεσὼν ὀκτὼ μὲν ναῦς αὐτοῖς ἀνδράσιν ἔλαβε· Δατάμης δὲ μετὰ δυοῖν τριηροῖν ἐν τῇ πρώτῃ προσμίξει τῶν ἅμα Πρωτέᾳ νεῶν ὑπεκφυγὼν ἀπεσώθη πρὸς τὸ ἄλλο ναυτικόν.

III. Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἐς Γόρδιον παρῆλθε, πόθος λαμβάνει αὐτὸν ἀνελθόντα ἐς τὴν ἄκραν, ἵνα καὶ τὰ βασίλεια ἦν τοῦ Γορδίου καὶ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ Μίδου, τὴν

---

habet hoc adiectivum significationem. Cf. V, 27, 15 οἷς τὰ τοῦ πολέμου οὐ φοβερά. Adde I, 9, 5. I, 22, 7. III, 9, 12.

10. ὑπ᾽ αὐτὴν τὴν ἕω] Ita edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. Schmiederus e cod. F. ἐπ᾽ αὐτὴν τ. ἕω. Favere videtur huic scripturae unus locus III, 18, 11 ὥστε ἔλαθεν ἐπὶ τὴν ἕω ἐπιπεσών. Sed ibi sine dubio scribendum est ὑπὸ τὴν ἕω. Error enim ab editore Basileensi propagatus a nemine correctus est. Cf. IV, 6, 6, ubi iam Vulcanius pro ἐπὶ τὴν ἕω scriptura editionis Basileensis recte dedit ὑπὸ τὴν ἕω. Sic etiam Hist. Ind. XLI, 2 e cod. F. et duobb. all. codd. Schmiederus dedit ὑπὸ τὴν ἕω, cum vulgo legeretur ἐπὶ τὴν ἕω. Vulgatam scripturam tuentur praeterea hi fere loci: I, 4, 2. I, 6, 20. II, 8, 3. III, 21, 14. IV, 6, 6. IV, 19, 4. IV, 23, 6. IV, 29, 13. V, 4, 6. V. 12, 7. VI, 3, 1. Hist. Ind. XXXIII, 9. Quibuscum confer II, 22, 2 ὑπ᾽ αὐτὴν τὴν βοήν. Praepositiones ἐπί et ὑπό saepe confusas esse docent Schaef. Mell. critt. p. 83. Sieb. ad Paus. I, 23, 3. Fritzsch. Qu. Lucc. p. 136. Ac notandum est, praepositionem ἐπί in eiusmodi tantum locis apud Arrianum legi, ubi facile a verbo sive praegresso, sive sequente, cui eadem adhaerebat praepositio, poterat repeti; de cuius corruptelae genere vide Fritzsch. Qu. Lucc. p. 13 sqq. Adde ann. critt. ad IV, 3, 5. VI, 5, 3. VII, 23, 11. — Post ἔτι νυκτός vulgo insertum legebatur οὔσης, non inepte quidem; sed ab Arriani more loquendi alienum est illud participium genitivo temporis additum. Cf. I, 20, 14. VII, 15, 2 etc. Appositum est quod Gronovius protulit e Polyb. III, c. 101 ἔτι νυκτὸς ἀποστείλας. Ceterum animadverte duo participia sine copula composita, ἐπιπλεύσας — ἐπιπεσών, de quo scribendi genere plura vide ad VI, 22, 8. Totius enunciati hic est sensus: *Cum autem certior factus esset, Datamen ad Siphnum in statione esse cum navibus suis, nocte iam navibus appropinquavit et sub ipsam auroram hostes nihil tale exspectantes adortus octo naves cepit.*

C. III. πόθος — λαμβάνει αὐτόν] Pertinet haec dicendi for-

ἅμαξαν ἰδεῖν τοῦ Γορδίου καὶ τοῦ ζυγοῦ τῆς ἁμάξης τὸν δεσμόν. Λόγος δὲ περὶ τῆς ἁμάξης ἐκείνης παρὰ τοῖς 2
προσχώροις πολὺς κατεῖχε, Γόρδιον εἶναι τῶν πάλαι Φρυγῶν ἄνδρα πένητα καὶ ὀλίγην εἶναι αὐτῷ γῆν ἐργάζεσθαι καὶ ζεύγη βοῶν δύο· καὶ τῷ μὲν ἀροτοιᾶν, τῷ δὲ ἁμαξεύειν τὸν Γόρδιον. Καί ποτε ἀροῦντος αὐτοῦ ἐπιπτῆ- 3
ναι ἐπὶ τὸν ζυγὸν ἀετὸν καὶ ἐπιμεῖναι ἔστε ἐπὶ βουλυτὸν καθήμενον· τὸν δὲ ἐκπλαγέντα τῇ ὄψει ἰέναι κοινώσοντα

mula ad ea, quae Arriano adamata saepe in eius opere repetuntur. Ut ex ingenti numero pauca tantum afferam exempla, vide I, 3, 6 *καὶ ἅμα πόθος ἔλαβεν αὐτόν.* III, 1, 8 *πόθος οὖν λαμβάνει αὐτὸν τοῦ ἔργου.* IV, 28, 7 *Ἀλέξανδρον πόθος λαμβάνει ἐξελεῖν.* V, 2, 7 *Ἀλέξανδρον δὲ πόθος ἔλαβεν ἰδεῖν.* Paulo aliter dixit VII, 1, 1 *πόθος καταλαμβάνει αὐτόν.* VII, 16, 2 *πόθος εἶχεν αὐτόν.* Vide de substantivorum *πόθος, ἔρως, ἵμερος* et simill. significatione et usu Herm. ad Soph. Oed. Col. v. 368. Siebel. ad Paus. I, 43, 6. cf. Xenoph. Hist. Graec. V, 3, 19 *ἔρως αὐτὸν τότ' ἔσχε τῶν τε σκιερῶν σκηνημάτων.*

2. *λόγος δὲ — πολὺς κατεῖχε*] Fere ut Sophocl. Oed. Col. v. 378 *ὡς καθ' ἡμᾶς ἔσθ' ὁ πληθύων λόγος.* Et v. 1565 *λόγος αἰὲν ἀνέχει,* ubi vide Reisig. Similiter saepe locutum videmus Arrianum. I, 11, 10 *ὁ πλείων λόγος κατέχει.* III, 3, 10 *ὁ πλείων λόγος ταύτῃ κατέχει.* VI, 11, 6 *ὁ πᾶς λόγος κατέχει.* Hist. Ind. V, 8 *Διονύσου πέρι πολλὸς λόγος κατέχει.* Cf. II, 12, 10 *λόγος ἔχει* et ann. ad IV, 13, 4.

3. *ἐπιπτῆναι ἐπὶ τὸν ζυγόν*] Sic scripsimus ex certissima emendatione cl. Lobeckii ad Phryn. p. 255 pro vulgata *ἐπιστῆναι,* quam nuperrime Bernhard. Wiss. Synt. p. 251 sustentare conatus est. Frustra. Erroris ansam dedit quod legitur IV, 13, 10 *ἀλλ' εἶναι γὰρ τῇ Σύρᾳ πρόσοδον πρὸς τὸν βασιλέα καὶ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν, καὶ καθεύδοντι πολλάκις ἐπιστῆναι* (cf. II, 3, 9). Namque verbum *ἐπιστῆναι* non solum saepe dicitur *de iis, quae quis sibi videtur per quietem videre* (vid. Sieb. ad Paus. I, 21, 2), sed etiam *de iis quae subito apparent* sive *adveniunt,* ut apud Arr. ll. ll. cum ann. Gronovii, et *de somnio ipso obiecto,* ut Hom. Il. XXIII, 105. Herod. I, 34, 38 apud Siebel. ad Paus. l. l. cf. Iacobs. ad Achill. Tat. p. 414. Quod cum ita esset, facile fieri poterat, ut a librariis huius significationis memoribus *ἐπιστῆναι* satis vulgatum cognitumque pro *ἐπιπτῆναι* paulo minus usitato intruderetur. Eadem verba confusa notarunt duumviri celeberrimi Iacobs. et Schaef. ad Anthol. Pal. t. III, p. 601. Adde Goell. ad Timaei fragm. p. 302. — De

4 ὑπὲρ τοῦ θείου παρὰ τοὺς Τελμισσέας τοὺς μάντεις· εἶ-
ναι γὰρ τοὺς Τελμισσέας σοφοὺς τὰ θεῖα ἐξηγεῖσθαι,
καί σφισιν ἀπὸ γένους δεδόσθαι αὐτοῖς καὶ γυναιξὶ καὶ
5 παισὶ τὴν μαντείαν· προσάγοντα δὲ κώμῃ τινὶ τῶν Τελ-
μισσέων ἐντυχεῖν παρθένῳ ὑδρευομένῃ, καὶ πρὸς ταύτην
6 εἰπεῖν ὅπως οἱ τὸ τοῦ ἀετοῦ ἔσχε. Τὴν δὲ (εἶναι γὰρ
καὶ αὐτὴν τοῦ μαντικοῦ γένους) θύειν κελεῦσαι τῷ Διὶ
7 τῷ βασιλεῖ, ἐπανελθόντα εἰς τὸν τόπον αὐτόν. Καὶ δεη-
θῆναι γὰρ αὐτῆς Γόρδιον τὴν θυσίαν ξυνεπισπομένην οἱ
αὐτὴν ἐξηγήσασθαι, θῦσαί τε ὅπως ἐκείνη ὑπετίθετο τὸν
Γόρδιον καὶ ξυγγενέσθαι ἐπὶ γάμῳ τῇ παιδὶ καὶ γενέ-
8 σθαι αὐτοῖν παῖδα Μίδαν ὄνομα. Ἤδη τε ἄνδρα εἶναι
τὸν Μίδαν καλὸν καὶ γενναῖον, καὶ ἐν τούτῳ στάσει πιέ-

---

duplici forma ἀροῦν et ἀροτριᾶν vide Lob. ad Phryn. p. 254 sqq. — Mox ed. Bas. Τελμισέας et Τελμισέων.

5. τὸ τοῦ ἀετοῦ] Recte in his singulari usus est, plane ut I, 25, 11 οὐ φαῦλον ποιησάμενος τὸ τῆς χελιδόνος. Apud Plut. vit. Brut. c. 21 malim scriptum ὅταν παρακμάσῃ καὶ μαρανθῇ τὰ τῆς ὀργῆς, pro vulgato τὸ τῆς ὀργῆς. Vid. ad I, 17, 10.

6. εἰς τὸν τόπον αὐτόν] Edd. vett. αὐτῶν, quod firmant tres codd. Gronovii. Nos cum Schmiedero, annuente iam Gronovio, recepimus scripturam duorr. rell. codd. αὐτόν. Sensus enim loci, ut clarum, hic est: *illam autem eum iussisse reversum ad illum ipsum locum* (h. e. ad eum locum, ubi aquila ad iugum plaustri advolaverat) *Iovi regi sacrificare.* Erravit Gronovius vertens, *ad eundem locum*; hoc enim foret ἐς τὸν αὐτὸν τόπον. Pronomen, ut hoc loco, postpositum vide I, 7, 12. II, 7, 14. II, 23, 7. V, 17, 7. VI, 3, 6. Hist. Ind. I, 5 recte hodie legitur καὶ τὴν πόλιν αὐτὴν Νῦσαν. In edd. vett. scriptum est τὴν πόλιν αὐτῶν.

7. καὶ δεηθῆναι γάρ] Sic distractae leguntur particulae I, 18, 11 καὶ ὡς γάρ. Saepius multo iunctas eas vides, ut I, 14, 6. II, 14, 9 IV, 14, 3. Particulam γάρ semper habere quod significet, docuerunt Math. Gr. Gr. ub. p. 1241 sqq. Fritzsch. Qu. Lucc. p. 143.

Μίδαν ὄνομα] Constans fere est in hac dicendi formula usus omittendi articulum. Vid. VII, 2, 5 Δάνδαμις ὄνομα. VII, 11, 9 Καλλίνης ὄνομα. Xen. Anab. I, 2, 23 ῥεῖ ποταμὸς Κύδνος ὄνομα. V, 10, 3 Λύκος ὄνομα. Hist. Gr. II, 1, 15 ὄνομα Κεδρείαις. Ael. vv. hh. I, 34 γένει Μάρδος, ὄνομα Ῥακώκης. Lucianus tamen Somn. c. 14 scripsit Ἀριμύλος τοὔνομα. De omisso articulo ante nomen ἐπίκλησιν

ζεσθαι ἐν σφίσι τοὺς Φρύγας, καὶ γενέσθαι αὐτοῖς χρησμὸν ὅτι ἅμαξα ἄξει αὐτοῖς βασιλέα καὶ ὅτι οὗτος αὐτοῖς καταπαύσει τὴν στάσιν. Ἔτι δὲ περὶ αὐτῶν τούτων 9
βουλευομένοις ἐλθεῖν τὸν Μίδαν ὁμοῦ τῷ πατρὶ καὶ τῇ μητρὶ καὶ ἐπιστῆναι τῇ ἐκκλησίᾳ αὐτῇ ἁμάξῃ· τοὺς δὲ ξυμβαλόντας τὸ μαντεῖον τοῦτον ἐκεῖνον γνῶναι ὄντα ὅντινα ὁ θεὸς αὐτοῖς ἔφραζεν ὅτι ἄξει ἡ ἅμαξα· καὶ καταστῆσαι μὲν αὐτοὺς βασιλέα τὸν Μίδαν. Μίδαν δὲ αὐ- 10
τοῖς τὴν στάσιν καταπαῦσαι καὶ τὴν ἅμαξαν τοῦ πατρὸς ἐν τῇ ἄκρᾳ ἀναθεῖναι χαριστήρια τῷ Διὶ τῷ βασιλεῖ ἐπὶ τῇ τοῦ ἀετοῦ πομπῇ. Πρὸς δὲ δὴ τούτοις καὶ τόδε περὶ 11
τῆς ἁμάξης ἐμυθεύετο· ὅστις λύσειε τοῦ ζυγοῦ τῆς ἁμάξης τὸν δεσμόν, τοῦτον χρῆναι ἄρξαι τῆς Ἀσίας. Ἦν δὲ

---

vide Siebel. ad Paus. I, 18, 7. Ceterum uno loco placuit Arriano variare orationem, scribenti IV, 19, 8 *παρθένος ἐν ὥρᾳ γάμου, Ῥωξάνη ὀνόματι*, in quibus Xenophontem imitatus esse potest Anab. I, 4, 11 *Θάψακος ὀνόματι.* Hist. Gr. I, 6, 29 *Σάμιος, ὀνόματι Ἱππεύς.* Negligentiam scribendi, quam in his nuperrime vidit Bernhardyus Wiss. Synt. p. 119, equidem non assequor. Vide ann. ad V, 25, 2.

9. *καὶ ἐπιστῆναι τῇ ἐκκλησίᾳ*] »Sumitur pro *subito advenire, adesse, apparere.* Plut. in Erott. p. 773 *καὶ χωροῦντες διὰ τῆς Βοιωτίας ἐπέστησαν πάλιν τῇ τοῦ Σκεδάσου οἰκίᾳ.* Ael. vv. hh. II, 10 *ἐπιστάντα τὸν Τιμόθεον.*« *Gronov.* cf. Lucian. Somn. c. 3 *λαθόντα ἐπιστῆναι τῇ Ἀφροδίτῃ.*

καὶ καταστῆσαι] Hanc veram esse scripturam iam sequentes statim aoristi aperte indicant, *καταπαῦσαι* et *ἀναθεῖναι.* In ed. Bas. et Vulc. legebatur *καταστήσειν*, in Vulc. etiam *καταπαύσειν.* Quam vero Schmiederus Blancardi fecit coniecturam, primum scribentis *καταστῆσαι* pro *καταστήσειν*, eam sive Vulcanii, sive Stephani esse ex annotatione margini editionis Vulcanianae adscripta perspici potest. Totius erroris causa fuisse potest I, 25, 6 *αὐτὸν βασιλέα καταστήσειν τῆς Μακεδονίας.*

11. *τοῦτον χρῆναι ἄρξαι*] *huic imperium destinatum esse.* Saepe enim *χρῆναι* dicitur de iis *quae ex deorum nutu et voluntate fiunt.* Herodot. I, 8 *χρῆν γὰρ Κανδαύλῃ γενέσθαι κακῶς.* Paus. II, 29, 6 *χρῆναι δὲ Αἰακὸν τὸν ἱππεύσοντα εἶναι.* Eurip. Phoeniss. 1618 *χρῆν γάρ θανεῖν νιν ἐξ ἐμοῦ.* Arr. II, 6, 10 *ἐχρῆν γὰρ ἤδη καὶ Πέρσας πρὸς Μακεδόνων ἀφαιρεθῆναι τῆς Ἀσίας τὴν ἀρχήν.* VII, 16, 10 — *ᾗ παρελθόντα ἐχρῆν ἤδη τελευτῆσαι.* Vid. Siebel. ad

ὁ δεσμὸς ἐκ φλοιοῦ κρανέας· καὶ τούτου οὔτε τέλος οὔτε
12 ἀρχὴ ἐφαίνετο. Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἀπόρως μὲν εἶχεν
ἐξευρεῖν λύσιν τοῦ δεσμοῦ, ἄλυτον δὲ περιιδεῖν οὐκ ἤθελε,
μή τινα καὶ τοῦτο ἐς τοὺς πολλοὺς κίνησιν ἐργάσηται, οἱ
μὲν λέγουσιν ὅτι παίσας τῷ ξίφει διέκοψε τὸν δεσμὸν
13 καὶ λελύσθαι ἔφη. Ἀριστόβουλος δὲ λέγει, ἐξελόντα τὸν
ἕστορα τοῦ ῥυμοῦ ὃς ἦν τύλος διαβεβλημένος διὰ τοῦ ῥυ-
μοῦ διαμπὰξ ξυνέχων τὸν δεσμὸν, ἐξελκῦσαι ἔξω τοῦ ῥυ-
14 μοῦ τὸν ζυγόν. Ὅπως μὲν δὴ ἐπράχθη τὰ ἀμφὶ τῷ δε-
σμῷ τούτῳ Ἀλεξάνδρῳ, οὐκ ἔχω ἰσχυρίσασθαι. Ἀπηλ-

Pausan. I, 19, 5. Respexit fortasse Arriani locum Suidas s. v. *κάθαμμα λύεις.*

δεσμὸς ἐκ φλοιοῦ] Ad significandam materiam ex qua quid factum, semper fere utitur Arrianus praepositione *ἐκ.* III, 4, 7 *ἐς κοιτίδας πλεκτὰς ἐκ φοίνικος.* IV, 19, 2 *καλωδίοις ἐκ λίνου ἰσχυροῖς.* IV, 21, 10 *πλέγματα ἐκ λύγων.* V, 7, 8 *πλέγματα ἐκ λύγου πυραμοειδῆ.* VII, 17, 2 *ἐκ πλίνθου ὀπτῆς.* Nam alius generis sunt quae adscripsimus ad VI, 24, 6. Nudum genitivum vide VI, 29, 7 *λίθου τετραπέδου — πεποιῆσθαι.* VI, 29, 9 *ἐνώτια χρυσοῦ τε καὶ λίθου κολλητά.*

13. *τὸν ἕστορα*] Vocis *ἕστωρ* dubia est origo. Videtur idem fere significare quod statim sequens *τύλος.* Cf. Plut. vit. Alex. c. XVIII *ἐξελόντι τοῦ ῥυμοῦ τὸν ἕστορα καλούμενον, ᾧ ξυνείχετο τὸ ζυγόδεσμον,* ubi Plutarchus, quia addebat *καλούμενον,* ipse de origine illius substantivi dubius haesisse videtur. — Paulo infra cod. vet. Vulc. *τοῦ ζυγοῦ τὸν ῥυμόν.*

14. *οἱ ἀμφ' αὐτόν*] Ed. Bas. *ἀμφ' αὐτόν.* — Mox cod. vet. Vulc. perverse *τοῦ τῇ ἐπιλύσει.* — De *δὲ οὖν,* praegressa particula *μέν,* vide Valck. ad Herod. III, 80. Sieb. ad Paus. I, 30, 4. cf. Hermann. ad Lucian. Quom. hist. sit conscr. p. 254 sq.

15. *ἐπεσήμηναν*] Interpretantur: *Quod quidem et tonitrua et fulgura ea nocte excitata satis declararunt.* Subaudiendum tum foret *τοῦτο,* quod additur VII, 30, 4 *καὶ ταῦτα χρησμοί τε ἐπισημῆναι — λέγονται.* Nonne autem intransitiva potestas vindicari possit verbo *ἐπεσήμηναν,* ut sit *apparuerunt?* Cf. Pausan. VII, 24, 6 *τοῦτο δὲ ἀλλαχοῦ τε τοῦ σώματος ἐπισημαίνει καὶ ἐν ταῖς χερσίν.* Lucian. v. v. h. h. II, c. 41 *τέρατα ἡμῖν μεγάλα — ἐπεσήμαινεν.* — Verba sequentia *τοῖς φήνασι θεοῖς* cet. Xenophontea sunt Anab. IV, 3, 13 *εὔχεσθαι τοῖς φήνασι θεοῖς τά τε ὀνείρατα καὶ τὸν πόρον.*

C. IV. *ἐπ' Ἀγκύρας τῆς Γαλατικῆς*] Verbo monendum hic est, Mathiaeum, cum Gr. Gr. ub. p. 629 contendebat, nomen regionis in

λάγη δ' οὖν ἀπὸ τῆς ἁμάξης αὐτός τε καὶ οἱ ἀμφ' αὐτόν, ὡς τοῦ λογίου τοῦ ἐπὶ τῇ λύσει τοῦ δεσμοῦ ξυμβεβηκότος. Καὶ γὰρ καὶ τῆς νυκτὸς ἐκείνης βρονταί τε καὶ σέλας ἐξ οὐρανοῦ ἐπεσήμηναν· καὶ ἐπὶ τούτοις ἔθυε τῇ ὑστεραίᾳ Ἀλέξανδρος τοῖς φήνασι θεοῖς τά τε σημεῖα καὶ τοῦ δεσμοῦ τὴν λύσιν.

IV. *Αὐτὸς δὲ τῇ ὑστεραίᾳ ἐπ' Ἀγκύρας τῆς Γαλατικῆς ἐστέλλετο· κἀκεῖ αὐτῷ πρεσβεία ἀφικνεῖται Παφλαγόνων, τό τε ἔθνος ἐνδιδόντων καὶ ἐς ὁμολογίαν ξυμβαινόντων, ἐς δὲ τὴν χώραν ξὺν τῇ δυνάμει μὴ ἐσβαλεῖν*

---

qua urbs sita sit, a Graecis scriptoribus anteponi solere ipsi urbis nomini, forte tantum in eiusmodi locos incidisse, ubi hoc factum est. Saepe enim ut apud Atticos, ita apud recentiores scriptores nomen regionis postpositum offendimus. Thucyd. I, 30 *περὶ τὸ Χειμέριον τῆς Θεσπρωτίδος*. Xen. Anab. VI, 4, 38 *ἐς Χρυσόπολιν τῆς Καλχηδονίας*. Hist. Gr. I, 2, 12 *ἐν Μεθύμνῃ τῆς Λέσβου*. I, 4, 7 *ἐς Κίον τῆς Μυσίας*. Diod. Sic. XVI, 92 *ἐν Αἰγαῖς τῆς Μακεδονίας*. XVII, 11 *ἐπὶ Ταίναρον τῆς Λακωνικῆς*. XVII, 16 *ἐν Δίῳ τῆς Μακεδονίας*. XVII, 36 *ἐν Ἰσσῷ τῆς Κιλικίας*. XVII, 63 *εἰς Ἐκβάτανα τῆς Μηδίας*. Arr. I, 7, 6 *εἰς Πελλίναν τῆς Θετταλίας*. I, 26, 6 *ἐκ Κύμης τῆς Αἰολίδος*. II, 13, 2 *ἐς Τρίπολιν τῆς Φοινίκης*. III, 1, 1 *ἐς Πηλούσιον τῆς Αἰγύπτου*. III, 25, 3 *καὶ Σουσίαν πόλιν τῆς Ἀρείας*. VI, 11, 11 *ἐπ' Ἀρτεμισίῳ τῆς Εὐβοίας*. VI, 29, 1 *τὴν ἐπὶ Πασαργάδας τῆς Περσίδος*. Semel tantum inverso verborum ordine dixit II, 1, 4 *τῆς Τενέδου εἰς τὸν Βόρειον καλούμενον λιμένα*. Vides iam ex his quae attulimus exemplis, Graecos cuiusvis aetatis minime secutos esse certam dicendi normam, sed verba ita collocasse, ut ipsis optimum videretur. Neque contenderim cum Kruegero ad Xen. Anab. II, 2, 6 genitivum regionis tum postponi, cum oppidi notio sit primaria.

ἐς δὲ τὴν χώραν] Saepe ita particulam adversativam, non praegresso *μέν*, poni docuit iam Locella ad Xen. Ephes. p. 226. Cf. Arr. II, 17, 3, 4. III, 26, 3. IV, 20, 7. V, 6, 12. V, 11, 6. V, 19, 7. VI, 28, 1. — Infra pro *ἐδέοντο* exspectabas potius participium *δεομένων*. At haud raro Graeci a participio transeunt ad tempus finitum (v. Fritzsch. Qu. Lucc. p. 112 sqq. Schaef. ad Demosth. t. II, p. 75) et versa vice a tempore finito ad participium (v. Wernsd. ad Himer. p. 302. Sieb. ad Paus. I, 9, 1 et X, 32, 5). Cf. Arr. I, 25, 4 *στρατηγόν τε στείλας καὶ ἐπειδὴ — ἐξεπέμφθη αὐτὸν ἀπέδειξεν*. V, 8, 8 *καὶ ξυνετμήθη τὰ πλοῖα —, ὅσα*

2 ἐδέοντο. Τούτοις μὲν δὴ προστάσσει Ἀλέξανδρος ὑπακούειν Κάλᾳ τῷ σατράπῃ τῆς Φρυγίας. Αὐτὸς δὲ ἐπὶ τῆς Καππαδοκίας ἐλάσας ξύμπασαν τὴν ἐντὸς Ἅλυος ποταμοῦ προσηγάγετο καὶ ἔτι ὑπὲρ τὸν Ἅλυν πολλήν· καταστήσας δὲ Καππαδοκῶν Σαβίκταν σατράπην αὐτὸς
3 προῆγεν ἐπὶ τὰς πύλας τῆς Κιλικίας. Καὶ ἀφικόμενος ἐπὶ τὸ Κύρου τοῦ ξὺν Ξενοφῶντι στρατόπεδον ὡς κατεχομένας τὰς πύλας φυλακαῖς ἰσχυραῖς εἶδε, Παρμενίωνα μὲν αὐτοῦ καταλείπει σὺν ταῖς τάξεσι τῶν πεζῶν ὅσοι
4 βαρύτερον ὡπλισμένοι ἦσαν. Αὐτὸς δὲ ἀμφὶ πρώτην φυλακὴν ἀναλαβὼν τούς τε ὑπασπιστὰς καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας, προῆγε τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὰς πύλας,
5 ὡς οὐ προσδεχομένοις τοῖς φύλαξιν ἐπιπεσεῖν. Καὶ προσάγων μὲν οὐκ ἔλαθεν, ἐς ἴσον δὲ αὐτῷ κατέστη ἡ τόλμα.

μὲν βραχύτερα, διχῇ διατμηθέντα, αἱ τριακόντοροι δὲ τριχῇ ἐτμήθησαν. Vid. ann. ad I, 6, 22 et ad IV, 9, 4.

Κάλᾳ τῷ σατρ.] Constans est huius nominis proprii haec forma apud Arrianum, ut I, 14, 4. I, 17, 1. Apud Diodorum XVII, 7 et XVII, 17 scriptum reperi *Κάλλας.* Curtius III, 1, fin. in scribendo hoc nomine consentit cum Arriano.

2. *καταστήσας δὲ — σατράπην*] Sic dixit III, 16, 6 *σατράπην δὲ κατέστησε Βαβυλῶνος Μαζαῖον.* IV, 28, 10 *τῆς χώρας — σατράπην κατέστησε.* Verbo pro substantivo usus est I, 17, 1 *καταστήσας δὲ Κάλαν σατραπεύειν ἧς Ἀρσίτης ἦρχε.* III, 19, 5 *σατραπεύειν ἔταξεν αὐτῶν.* VI, 27, 1 *Θόαντα δὲ σατραπεύειν τῶν ταύτῃ ἔταξε.* cf. Ael. vv. hh. II, 8 *εἵλοντο στρατηγεῖν.* Vide de hac duplici loquendi ratione quae dixit Siebel. ad Paus. I, 6, 8. — De pylis Ciliciae accurate egit Krueg. ad Xen. Anab. I, 2, 21. De nomine satrapae vide Gronovium ad h. l. et Freinshem. ad Curt. III, 4, 1. — Pro *τῆς Κιλικίας* ed. Bas. *τὰς Κιλικίας.*

4. *ἀμφὶ πρώτην φυλακήν*] Ex nostro loquendi more articulum ante *πρώτην* additum exspectabamus. Sed nunquam in hac loquendi formula et similibus apud Graecos scriptores legitur articulus. Cf. Krueg. ad Xenoph. Anab. VII, 8, 12. Arr. I, 23, 2 *ἀμφὶ δευτέραν φυλακήν.* III, 19, 9 *ἐς πέμπτην ἡμέραν.* V, 23, 7 *ἀμφὶ δευτέραν φυλακήν.* Cf. I, 20, 10 *ἀμφὶ μέσας νύκτας.* Unde nescio an apud Diod. Sic. XIX, 95 pro vulgato *περὶ μέσας τὰς νύκτας,* codicem Reg. I secuti rectius scribamus *περὶ μέσας νύκτας,* quomodo legitur apud eundem XVII, 37. XVII, 50 et passim

Οἱ γὰρ φύλακες αἰσθόμενοι Ἀλέξανδρον αὐτὸν προσάγοντα, λιπόντες τὴν φυλακὴν ᾤχοντο φεύγοντες. Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ 6
ἅμα τῇ ἕῳ ξὺν τῇ δυνάμει πάσῃ ὑπερβαλὼν τὰς πύλας κατέβαινεν ἐς τὴν Κιλικίαν. Καὶ ἐνταῦθα ἀγγέλλεται αὐ- 7
τῷ Ἀρσάμης ὅτι πρόσθεν μὲν ἐπενόει διασώζειν Πέρσαις τὴν Ταρσόν· ὡς δὲ ὑπερβεβληκότα ἤδη τὰς πύλας ἐπύθετο Ἀλέξανδρον, ἐκλιπεῖν ἐν νῷ εἶχε τὴν πόλιν· δεδιέναι οὖν τοὺς Ταρσεῖς μὴ ἐφ' ἁρπαγὴν τραπεὶς οὕτω τὴν ἀπόλειψιν τῆς Ταρσοῦ ποιήσηται. Ταῦτα ἀκούσας δρό- 8
μῳ ἦγεν ἐπὶ τὴν Ταρσὸν τούς τε ἱππέας καὶ τῶν ψιλῶν ὅσοι κουφότατοι, ὥστε ὁ Ἀρσάμης μαθὼν αὐτοῦ τὴν ὁρμὴν σπουδῇ φεύγει ἐκ τῆς Ταρσοῦ παρὰ βασιλέα Δαρεῖον, οὐδὲν βλάψας τὴν πόλιν. Ἀλέξανδρος δὲ, ὡς μὲν 9
Ἀριστοβούλῳ λέλεκται, ὑπὸ καμάτου ἐνόσησεν· οἱ δὲ εἰς

---

alibi. Cum his non est comparandum quod habet Arrianus III, 4, 4 *καὶ ἀπὸ τῆς ἑσπέρας ἔτι θερμότερον ἔστε ἐπὶ μέσας τὰς νύκτας.* Ibi enim non minus recte articulus positus est, quam in talibus: V, 28, 11 *ἐν μέσοις τοῖς πολεμίοις.* VI, 8, 8 *σὺν μόνῃ τῇ ἵππῳ.* I, 14, 8 *ἐπ' ἄκρου τοῦ ποταμοῦ.*

ὡς οὐ προσδεχομένοις — ἐπιπεσεῖν] *ut inopinantes pylarum praesides invaderet.* I, 22, 1 *ᾗ οὐδὲ πάνυ τι προσδεχομένοις τοῖς Μακεδόσιν ἦν.* IV, 16, 7 *καὶ τῷ τε φρουράρχῳ οὐδὲν πολέμιον προσδεχομένῳ ἐπιπεσόντες.* Eiusdem stirpis et potestatis est *προσδοκᾶν* VI, 6, 5 *οὐ προσδοκήσασιν ἐπιπεσών.* Nec multum distat *ὑποτοπῆσαι* IV, 16, 11 *οὐδὲν ὑποτοπήσασι τοῖς Σκύθαις ἐπιπεσόντες.*

5. *ἐς ἴσον δὲ κατέστη ἡ τόλμα*] ›Vult dicere, eo ipso, quod deprehensus auderet nihilominus progredi, tantum effecisse, quantum efficere poterat, si latuisset. Plut. Thes. p. 20 (t. I, p. 51, Reisk.) *τοῖς ἄλλοις δὲ πολίταις ὥσπερ εἰς ἴσον κατέστησε, δόξῃ μὲν εὐπατριδῶν, χρείᾳ δὲ γεωμόρων.*‹ *Gronov.*

6. *τῇ δὲ ὑστεραίᾳ*] Sic ed. Bas. *τῇ δ' ὑστεραίᾳ* Vulcanius et ex eo omnes recentiores editores. At vide VI, 7, 1 et ann. ad II, 1, 3. V, 21, 10.

7. *τὴν Ταρσόν*] Hanc formam vulgarem nominat Krueg. ad Xenoph. Anab. I, 2, 23, ubi *Ταρσούς* excudi iussit. Vide Schneid. apud Bornem. ad Xen. l. l. De duplici forma *Ἰσσός* et *Ἰσσοί* vid. annot. ad VI, 11, 8. De formis *Πλάταια* et *Πλαταιαί* consule Goell. ad Thucyd. II, 7, p. 232.

τὸν Κύδνον ποταμὸν λέγουσι ῥίψαντα νήξασθαι ἐπιθυμήσαντα τοῦ ὕδατος ἱδροῦντα καὶ καύματι ἐχόμενον. Ὁ δὲ Κύδνος ῥεῖ διὰ μέσης τῆς πόλεως· οἷα δὲ ἐκ τοῦ Ταύρου ὄρους τῶν πηγῶν οἱ ἀνισχουσῶν, καὶ διὰ χώρου καθαροῦ ῥέων, ψυχρός τέ ἐστι καὶ τὸ ὕδωρ καθαρός· σπασμῷ τε οὖν ἔχεσθαι Ἀλέξανδρον καὶ θέρμαις ἰσχυραῖς καὶ

---

9. *τὸν Κύδνον ποταμόν*] Ed. Bas. *τὸν Κ. τὸν ποταμόν.* Articulum posteriorem primus omissit Vulcanius. Secuti sunt recentiores editores. Ac sane, cum in hunc usum articuli apud Arrianum paulo accuratius inquisierim, ex huius scriptoris more loquendi omittendus est ille articulus. Posuit enim duplicem articulum, quando nomen fluvii secundum locum obtinet; contra praegresso nomine proprio alterum articulum semper fere omissum videbis. Utriusque generis haec considera exempla. I, 3, 1 *τὸν ποταμὸν τὸν Ἴστρον.* II, 5, 11 *τὸν ποταμὸν τὸν Πύραμον.* III, 15, 8 *τὸν ποταμὸν τὸν Λύκον.* IV, 3, 1 *τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ταναΐδος.* IV, 15, 13 *τῷ ποταμῷ τῷ Ὤξῳ.* IV, 30, 14 *τῷ ποταμῷ τῷ Ἰνδῷ.* VI, 1, 6 *τῷ ποταμῷ τῷ Ἰνδῷ.* VI, 3, 1 *τῷ ποταμῷ τῷ Ὑδάσπῃ.* VI, 17, 4 *τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ἰνδοῦ.* VI, 20, 2 et Hist. Ind. II, 5 *ὁ ποταμὸς ὁ Ἰνδός.* Sed *τὸν Νέσον ποταμόν* I, 1, 9. *τὸν Εὐφράτην ποταμόν* II, 13, 1. *τὸν Εὐφράτην ποταμόν* III, 7, 5. Adde I, 12, 10. V, 6, 8. V, 26, 2. VI, 4, 2. VI, 7, 1. Hist. Ind. VI, 5. XLII, 4. cet. Et his, puto, in aperto positum est hoc loquendi genus, quamquam tres vel quattuor supersunt loci qui priorem animadsionis partem dubiam reddant. De quibus vide ann. ad II, 8, 8. Praeterea vero id moneo, cetera appositionis genera Arrianum ad eandem normam non direxisse. Sic dixit v. c. I, 1, 7 *ἐπὶ τὸ ὄρος τὸν Αἷμον.* III, 28, 8, 13 *τὸ ὄρος ὁ Καύκασος.* Sed I, 1, 6 *τὸν Ὄρβηλον τὸ ὄρος.* I, 18, 8 *τῇ Μυκάλῃ τῷ ὄρει.* VII, 1, 2 *τὸν Ἄτλαντα τὸ ὄρος.* III, 28, 6 *τὸν Καύκασον τὸ ὄρος.* III, 28, 9 *τὸν Ταῦρον τὸ ὄρος.* Et II, 4, 10 *τοῦ Ταύρου ὄρους.* Sic dixit I, 18, 7 *τὴν νῆσον τὴν Λάδην.* VI, 18, 6 *τὴν νῆσον τὰ Πάτταλα.* Sed I, 18, 9 *τὴν Λάδην τὴν νῆσον.* II, 2, 8, *Κύθνῳ τῇ νήσῳ.* Sic V, 24, 8 *Λυσίμαχος ὁ σωματοφύλαξ.* VI, 30, 3 *Πευκέσταν τὸν σωματοφύλακα.* Contra III, 30, 14 *ὁ Ἡρόδοτος ὁ λογοποιός.* VII, 16, 9 *τοῦ Εὐριπίδου τοῦ ποιητοῦ.* Sic III, 1, 4 *Μέμφιν πόλιν.* Sed IV, 27, 10 *τὰ Ὦρα τὴν πόλιν.* Et VI, 20, 2 *τῇ πόλει τοῖς Παττάλοις.* Vid. ann. ad I, 1, 6. I, 22, 9. II, 15, 3, coll. Krueg. ad X. Anab. VI, 2, 13.

ῥίψαντα] sc. *ἑαυτόν.* Ac solet Arrianus huic verbo pronomen adiungere. I, 19, 5 *οἱ μὲν αὐτῶν ῥιπτοῦντες σφᾶς — διενήχοντο.*

ἀγρυπνίᾳ ξυνεχεῖ. Καὶ τοὺς μὲν ἄλλους ἰατροὺς οὐκ οἴε- 11
σθαι εἶναι βιώσιμον, Φίλιππον δὲ Ἀκαρνᾶνα ἰατρὸν
ξυνόντα Ἀλεξάνδρῳ, καὶ τά τε ἀμφὶ ἰατρικὴν ἐς τὰ μάλι-
στα πιστευόμενον καὶ τὰ ἄλλα οὐκ ἀδόκιμον ἐν τῷ στρα-
τῷ ὄντα καθῆραι ἐθέλειν Ἀλέξανδρον φαρμάκῳ, καὶ τὸν
κελεύειν καθῆραι· τὸν μὲν δὴ παρασκευάζειν τὴν κύλικα· 12

III, 30, 19 κατὰ τῶν πετρῶν σφᾶς ῥίψαντες. IV, 30, 7 ῥίψαντες σφᾶς. VI, 10, 7 ἐνρίπτει ἑαυτόν. Hist. Ind. XXIV, 7 ἐῤῥίπτουν ἑωυτούς. Utriusque constructionis patronum habemus Xenophontem, qui cum Cyneg. V, 8 dixisset ἐν τῇ θαλάττῃ διαῤῥιπτῶν, et ibid. IX, 20 ῥιπτοῦσι δὲ καὶ εἰς τὴν θάλατταν, tamen scripsit Cyrop. III, 1, 25 οἱ μὲν ῥιπτοῦντες ἑαυτούς. Cf. Bergl. ad Alciphr. t. I, p. 3. Wernsd. ad Himer. p. 398. Dorv. ad Charit. p. 387. Heind. ad Plat. Phaed. p. 242. Lobeck. ad Soph. Aiac. v. 245. Dindorf. ad Arist. Eqq. 430. — De forma ἱδροῦντα conferas Struvii lectt. Luciann. p. 223. Xen. H. Gr. IV, 5, 7. cf. Ruf. ad Tim. II.

10. ὁ δὲ Κύδνος — πόλεως] Iisdem fere de eadem re Xenophon utitur verbis Anab. I, 2, 23 διὰ μέσης δὲ τῆς πόλεως ῥεῖ ποταμὸς, Κύδνος ὄνομα.

οἷα δὲ — ἀνισχουσῶν] Fuit cum scriptum mallem οἷα δὲ δὴ —, quia semper fere οἷα δή cum participio iunctum videram, ut I, 6, 19. I, 9, 10. I, 20, 11. I, 28, 8. II, 21, 6. III, 15, 4. III, 29, 6. IV, 3, 2. IV, 5, 8. IV, 21, 3. V, 1, 8. V, 23, 2. VI, 6, 5. VI, 10, 3. Neque δὲ δή iuncta quidquam habebant offensionis, coll. IV, 12, 4. VII, 10, 8; ann. ad V, 7, 9. Nunc tamen nihil mutatum volo. Cf. I, 4, 11 οἷα γὰρ πόῤῥω τε ᾠκισμένοι.

11. οὐκ εἶναι βιώσιμον] *non habere vitae spem.* VI, 11, 1 οὔπω γιγνώσκοντες βιώσιμον ὄντα. VI, 12, 6 εἰ δὲ καὶ βιώσιμός ἐστιν. VII, 27, 4 αἰσθόμενος οὐ βιώσιμον ὄντα. Aliud est βιωτός. Vid. IV, 13, 6 φράσαι — ὅτι οὐ βιωτόν οἱ ἐστιν, *dixisse, se vivere non posse,* sive *vitam sibi non placere,* ut Soph. Oed. Col. v. 1692 ὁ μέλλων βίος οὐ βιωτός. — Mox pro vulgato τὰ ἄλλα ed. Bas. τἄλλα. Vide ad II, 5, 5.

καθῆραι] Magis Attica forma hic usus est Arrianus, quamquam καθᾶραι ipsis Atticis scriptoribus dictum esse docuerunt Sturz. Lex. Xen. t. II, p. 601 et cl. Lobeck. ad Phryn. p. 25 sqq. Cf. Krueg. ad Xen. Anab. V, 7, 35. Formam καθάραντα vide apud Arr. Ind. hist. VIII, 8, et ex eodem apud Phot. p. 69, a, Beck., si lectio ibi salva est. — Ceterum cf. Xenoph. Cyrop. I, 3, 9 καὶ τὸν κελεῦσαι δοῦναι.

ἐν τούτῳ δὲ Ἀλεξάνδρῳ δοθῆναι ἐπιστολὴν παρὰ Παρμενίωνος, φυλάξασθαι Φίλιππον· ἀκούειν γὰρ διεφθάρθαι ὑπὸ Δαρείου χρήμασιν, ὥστε φαρμάκῳ ἀποκτεῖναι Ἀλέξ-
13 ανδρον. Τὸν δὲ ἀναγνόντα τὴν ἐπιστολὴν καὶ ἔτι μετὰ χεῖρας ἔχοντα αὐτὸν μὲν λαβεῖν τὴν κύλικα ἐν ᾗ ἦν τὸ φάρμακον, τὴν ἐπιστολὴν δὲ τῷ Φιλίππῳ δοῦναι ἀναγνῶναι· καὶ ὁμοῦ τόν τε Ἀλέξανδρον πίνειν καὶ τὸν Φίλιπ-
14 πον ἀναγινώσκειν τὰ παρὰ τοῦ Παρμενίωνος. Φίλιππον δὲ εὐθὺς ἔνδηλον γενέσθαι ὅτι καλῶς οἱ ἔχει τὰ τοῦ φαρμάκου· οὐ γὰρ ἐκπλαγῆναι πρὸς τὴν ἐπιστολήν, ἀλλὰ τοσόνδε μόνον παρακαλέσαι Ἀλέξανδρον, καὶ ἐς τὰ ἄλλα οἱ πείθεσθαι ὅσα ἐπαγγέλλοιτο· σωθήσεσθαι γὰρ πειθόμε-
15 νον. Καὶ τὸν μὲν καθαρθῆναί τε καὶ ῥαΐσαι αὐτῷ τὸ νόσημα, Φιλίππῳ δὲ ἐπιδεῖξαι ὅτι πιστός ἐστιν αὐτῷ φίλος· καὶ τοῖς ἄλλοις δὲ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ὅτι αὐτοῖς τε

---

12. *ἀκούειν γὰρ διεφθάρθαι*] Praesens verbi *ἀκούειν* s. *κλύειν* Graecis pro praeterito usurpatum esse monuerunt Dorv. ad Char. p. 562, Locell. ad Xenoph. Ephes. p. 213, et quos excitavit testes Math. Gr. Gr. ub. §. 504, 2.

14. *ὅσα ἐπαγγέλλοιτο*] Ed. Bas. *ἀγγέλοιτο*, nota tum temporum, tum verborum confusione. Vid. ad I, 19, 2, et de verbi *ἀγγέλλειν* aoristo secundo ad II, 15, 9.

15. *εἰς τὸ ἀνύποπτον*] Vocabulum hoc esse Xenophonteum iam observavit Pollux Onomast. II, 57. Cf. Sturz. Lex. Xen. s. v. — Verbum *ῥαΐσαι* illustravit Piers. ad Moer. p. 334. cf. Iacobs. ad Achill. Tat. p. 739. De significatione et constructione participii *ἐῤῥωμένος* vide Wernsd. ad Himerii Orat. XXIII, p. 773. — Paulo supra ed. Bas. *ἀμφ' αὐτόν*, non male.

C. V. 2. *ὕστερον ἄρας*] Ed. Bas. *ὕστερος*. Non inepte. Quemadmodum enim dicitur *ἑβδομαῖος ἀφικνεῖται* I, 7, 6. *τρίσιν ἡμέραις πρότερος καταπλεύσας, ἢ* —, I, 18, 7. *δευτεραῖος ἐστρατοπέδευσε* II, 6, 3. *δευτεραῖος ἧκεν* V, 22, 4. *τελευτῶντες — ἔφασκον* VI, 26, 7: sic etiam *ὕστερος ἄρας* nihil habet quod offendat. Ac nescio an Vulcanius, qui primus scripsit *ὕστερον*, hanc formam de suo dederit, neque ullius codicis auctoritatem secutus. Gronovio in talibus non multum esse confidendum iam in praefatione demonstravimus. Ceterum v. II, 9, 1. — Paulo ante in ed. Bas. legitur *καὶ*

τοῖς φίλοις βέβαιος εἰς τὸ ἀνύποπτον τυγχάνει ὢν καὶ πρὸς τὸ ἀποθανεῖν ἐῤῥωμένος.

V. Ἐκ δὲ τούτου Παρμενίωνα μὲν πέμπει ἐπὶ τὰς ἄλλας πύλας αἳ δὴ ὁρίζουσι τὴν Κιλίκων τε καὶ Ἀσσυρίων χώραν, προκαταλαβεῖν καὶ φυλάσσειν τὴν πάροδον, δοὺς αὐτῷ τῶν τε ξυμμάχων τοὺς πεζοὺς καὶ τοὺς Ἕλληνας τοὺς μισθοφόρους καὶ τοὺς Θρᾷκας ὧν Σιτάλκης ἡγεῖτο, καὶ τοὺς ἱππέας δὲ τοὺς Θετταλούς. Αὐτὸς δὲ ὕστερον ἄρας 2
ἐκ Ταρσοῦ, τῇ μὲν πρώτῃ εἰς Ἀγχίαλον πόλιν ἀφικνεῖται· ταύτην δὲ Σαρδανάπαλον κτίσαι τὸν Ἀσσύριον λόγος. Καὶ 3
τῷ περιβόλῳ δὲ καὶ τοῖς θεμελίοις τῶν τειχῶν δήλη ἐστὶ μεγάλη τε πόλις κτισθεῖσα καὶ ἐπὶ μέγα ἐλθοῦσα δυνάμεως. Καὶ τὸ μνῆμα τοῦ Σαρδαναπάλου ἐγγὺς ἦν τῶν τειχῶν τῆς Ἀγχιάλου, καὶ αὐτὸς ἐφειστήκει ἐπ' αὐτῷ Σαρδανάπαλος συμβεβληκὼς τὰς χεῖρας ἀλλήλαις ὡς μάλιστα

τοὺς ἱππέας τοὺς Θετταλούς, aeque recte. At cf. I, 5, 20 πολλοῖς δὲ ἀκοντισταῖς καὶ σφενδονήταις, καὶ ὁπλίταις δὲ οὐκ ὀλίγοις. Vid. ann. ad I, 29, 6.

3. δήλη ἐστὶ — κτισθεῖσα] Vulcanius: — *murorum fundamenta argumento sunt magnam urbem fuisse.* Recte quidem, sed non satis accurate. Licet enim pro κτισθεῖσα Arrianus scribere potuisset simpliciter οὖσα, tamen verbum illud additum narrationem reddit paulo accuratiorem: *urbem, cum condita esset, magnam fuisse* Vide quae de participio ᾠκισμένη in simili structura diximus ad IV, 2, 7. — Pro τῶν τειχῶν ed. Bas. τειχῶν, omisso articulo.

ἐπὶ μέγα ἐλθοῦσα δυν.] Cf. I, 21, 1 αὐτόν τε καὶ τὰ αὐτοῦ ἑκάτερος ἐπὶ μέγα τῷ λόγῳ ἦγεν. I, 22, 2 ἐπὶ μέγα προκαλέσασθαι. IV, 1, 3 ὅ τε χῶρος ἐπιτήδειος αὐτῷ ἐφαίνετο αὐξῆσαι τὴν πόλιν ἐπὶ μέγα. Him. Or. II, p. 424 ὦ μὴ κατοκνήσαντες δόξης ἐπὶ πλεῖον ἐλθεῖν τῆς ἀκινδύνου. Thucyd. IV, 100 ἐπὶ μέγα τοῦ ξύλου. Vide quae Goellerus ex Schoemanni observv. attulit in Ind. ad Thucyd. t. II, p. 579.

συμβεβληκὼς — συμβάλλονται] Athenaeus ex Aristobulo p. 530, b ἐφ' οὗ ἑστάναι τύπον λίθινον συμβεβληκότα τῆς δεξιᾶς χειρὸς τοὺς δακτύλους, ὡς ἂν ἐπικροτοῦντα. Strabo ex eodem, XIV, 5, p. 225, ed. ster. τύπον λίθινον, συμβάλλοντα τοὺς τῆς δεξιᾶς χειρὸς δακτύλους, ὡς ἂν ἀποκροτοῦντα. Accurate de hac re egit Naeckius ad Choerilum p. 196, sq. et p. 249 sq.

4 ἐς κρότον συμβάλλονται. Καὶ ἐπίγραμμα ἐπεγέγραπτο
αὐτῷ Ἀσσύρια γράμματα. Οἱ μὲν Ἀσσύριοι καὶ μέτρον
5 ἔφασκον ἐπεῖναι τῷ ἐπιγράμματι. Ὁ δὲ νοῦς ἦν αὐτῷ
ὃν ἔφραζε τὰ ἔπη ὅτι ΣΑΡΔΑΝΑΠΑΛΟΣ Ὁ ΑΝΑ-
ΚΥΝΔΑΡΑΞΟΥ ΠΑΙΣ ΑΓΧΙΑΛΟΝ ΚΑΙ ΤΑΡΣΟΝ
ΕΝ ἩΜΕΡΑΙ ΜΙΑΙ ΕΔΕΙΜΑΤΟ. ΣΥ ΔΕ, Ω ΞΕΝΕ,
ΕΣΘΙΕ, ΚΑΙ ΠΙΝΕ, ΚΑΙ ΠΑΙΖΕ, ὩΣ ΤΑΛΛΑ ΤΑ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΟΥΚ ΟΝΤΑ ΤΟΥΤΟΥ ΑΞΙΑ· τὸν ψό-
φον αἰνισσόμενος ὅνπερ αἱ χεῖρες ἐπὶ τῷ κρότῳ ποιοῦσι·
καὶ τὸ παῖζε ῥαδιουργότερον ἐγγεγράφθαι ἔφασαν τῷ Ἀσ-
6 συρίῳ ὀνόματι. Ἐκ δὲ τῆς Ἀγχιάλου ἐς Σόλους ἀφίκετο
καὶ φρουρὰν ἐπήγαγεν ἐς Σόλους, καὶ ἐπέβαλεν αὐτοῖς
τάλαντα διακόσια ἀργυρίου ζημίαν, ὅτι πρὸς τοὺς Πέρ-
7 σας μᾶλλόν τι τὸν νοῦν εἶχον. Ἔνθεν δὲ ἀναλαβὼν τῶν
μὲν πεζῶν τῶν Μακεδόνων τρεῖς τάξεις, τοὺς τοξότας δὲ
πάντας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας ἐξελαύνει ἐπὶ τοὺς τὰ ὄρη κα-

---

5. *ὁ δὲ νοῦς ἦν* —] **Verba** *ὃν ἔφραζε τὰ ἔπη* **si abessent, non valde desiderarentur. Cf. VI, 13, 14** *καί τι καὶ ἰαμβεῖον ἐπειπεῖν, τὸν δὲ νοῦν εἶναι τοῦ ἰαμβείου, ὅτι* —. **Verba Herodoti VII, 162** *ὁ νοῦς τοῦδε τοῦ ῥήματος τὸ ἐθέλει λέγειν* **Arriano in mente fuisse possunt. — Epigramma ab aliis aliter scriptum servatur. Strabo l. l:** *Σαρδανάπαλος ὁ Ἀνακυνδαράξεω παῖς, Ἀγχιάλην καὶ Ταρσὸν ἔδειμεν ἡμέρῃ μιῇ· ἔσθιε, πῖνε, παῖζε, ὡς τἄλλα τούτου οὐκ ἄξια· τοῦ ἀποκροτήματος.* **Athenaeus l. l.** *Σαρδανάπαλλος, Ἀνακυνδαράξου παῖς, Ἀγχιάλην καὶ Ταρσὸν ἔδειμεν ἡμέρῃ μιῇ· ἔσθιε, πῖνε, παῖζε, ὡς τἄλλα τούτου οὐκ ἄξια· τοῦ ἀποκροτήματος ἔοικε λέγειν.* **Scholiastes ad Aristoph. Avv. v. 1021** *Σαρδανάπαλος Ἀνακυνδαράξου παῖς, Ταρσόν τε καὶ Ἀγχίαλον ἔδειμεν ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ· ἔσθιε, πῖνε, ὄχευε, ὡς τἄλλα οὐδενός ἐστιν ἄξια.* **Partem tantum epigrammatis memorat Plutarchus de fort. Alex. l. II, t. VII, p. 307, Reisk.:** *ἔσθιε, πῖνε, ἀφροδισίαζε, τἄλλα δὲ οὐδέν.* **De significatione verbi** *παῖζε*, **quod Plutarchus interpretatus est** *ἀφροδισίαζε* **vide St. Croix. Exam. crit. p. 247, not. 3.**

ὡς τἄλλα — ὄντα] **Vulgo scribunt** *ὡς τ' ἄλλα.* **Ed. Bas.** *ὡς τἄλλα.* **Solus Vulcanius recte** *ὡς τἄλλα.* **Cf. II, 4, 12. VI, 20, 9. Vide Wolf. Lit. Anal. t. I, p. 431. Schaef. ad Demosth. t. I,**

τέχοντας Κίλικας· καὶ ἐν ἑπτὰ ταῖς πάσαις ἡμέραις τοὺς μὲν βίᾳ ἐξελὼν, τοὺς δὲ ὁμολογίᾳ παραστησάμενος ἐπανῆκεν ἐς τοὺς Σόλους. Καὶ ἐνταῦθα μανθάνει Πτολε- 8
μαῖον καὶ Ἄσανδρον ὅτι ἐκράτησαν Ὀροντοβάτου τοῦ Πέρσου, ὃς τήν τε ἄκραν τῆς Ἁλικαρνασσοῦ ἐφύλασσε καὶ Μύνδον καὶ Καῦνον καὶ Θήραν καὶ Καλλίπολιν κατεῖχε· προσῆκτο δὲ καὶ Κῶ καὶ Τριόπιον. Τοῦτον ἡττῆσθαι 9
ἔγραφον μάχῃ μεγάλῃ· καὶ ἀποθανεῖν μὲν τῶν ἀμφ' αὐτὸν πεζοὺς ἐς ἑπτακοσίους καὶ ἱππέας ἐς πεντήκοντα, ἁλῶναι δὲ οὐκ ἐλάττους τῶν χιλίων. Ἀλέξανδρος δὲ ἐν Σόλοις 10
θύσας τε τῷ Ἀσκληπιῷ καὶ πομπεύσας αὐτός τε καὶ ἡ στρατιὰ πᾶσα, καὶ λαμπάδα ἐπιτελέσας καὶ ἀγῶνα διαθεὶς γυμνικὸν καὶ μουσικὸν, Σολεῦσι μὲν δημοκρατεῖσθαι ἔδωκεν, αὐτὸς δὲ ἀναζεύξας εἰς Ταρσὸν τοὺς μὲν ἱππέας ἀπέστειλε Φιλώτᾳ δοὺς ἄγειν διὰ τοῦ Ἀληΐου πεδίου ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν Πύραμον, αὐτὸς δὲ σὺν τοῖς πεζοῖς καὶ τῇ ἴλῃ τῇ βασι-

---

p. 197, quorum virorum auctoritatem secutus sum. Alteri formae *τἆλλα* sese addixerunt Beckerus, ut apud Demosth. l. l., Buttm. Gr. Gr. p. 116, not., Heind. ad Plat. Phaedon. p. 25, ad Parmen. p. 278, Elmsl. ad Eur. Med. v. 888, Passov. ad Parthen. p. 76, Goettl. ad Theod. Gramm. p. 222. — De accusativis quos vulgo vocant, absolutis vide ann. ad II, 16, 9.

6. *ἐπέβαλεν — ζημίαν*] Ut II, 12, 4 *τῶν ἐπιβληθέντων χρημάτων*. Pro quo Xenophon semper dixit *ἐπιθεῖναι*. Cyrop. I, 2, 2 *ἣν δέ τις τούτων τι παραβαίνῃ, ζημίας αὐτοῖς ἐπέθεσαν*. De rep. Lac. X, 5 *ζημίας μὴ ἐλάττους ἐπιθεῖναι*. Cum Arriano convenit Pausan. X, 15, 1 *ὅτι Φωκεῦσιν ἐπέβαλλον χρημάτων ζημίαν*.

8. *καὶ Μύνδον*] Ed. Bas. *Σίνδον*, et mox *Καλλιούπολιν*. — Accusativum *Κῶ*, ut *ἀττικώτερον*, semper habet Arrianus. Cf. II, 13, 4. III, 2, 8. Vide Locell. ad Xen. Ephes. p. 165 sqq. Popp. ad Thucyd. t. I, p. 220.

10. *θύσας τε*] Copulam ignorat ed. Basil.

ἐς Μαγαρσόν] Ita omnes edd. Consentit Stephanus Byz. s. v. Itaque nescio, cur Reichardt. in Charta Asiae minoris scripserit *Μάργασα*, solum Strabonem XIV, 5, p. 232 secutus. — Mox ed. Bas. *τι Ἀθηνᾷ*, corrupte. Pro *Μαγαρσίδι* num forte scribendum *Μαγαρσίᾳ* — ? Vide Steph. Byz. *Μαγαρσός, μέγιστος ὄχθος ἐν*

λικῇ ἐς Μαγαρσὸν ἧκε καὶ τῇ Ἀθηνᾷ τῇ Μαγαρσίδι ἔθυ-
11 σεν. Ἐντεῦθεν δὲ ἐς Μαλλὸν ἀφίκετο καὶ Ἀμφιλόχῳ ὅσα ἥρωι ἐνήγισε· καὶ στασιάζοντας καταλαβὼν τὴν στάσιν αὐτοῖς κατέπαυσε, καὶ τοὺς φόρους οὓς βασιλεῖ Δαρείῳ ἀπέφερον ἀνῆκεν, ὅτι Ἀργείων μὲν Μαλλωταὶ ἄποικοι ἦσαν, αὐτὸς δὲ ἀπ᾽ Ἄργους τῶν Ἡρακλειδῶν εἶναι ἠξίου.

VI. Ἔτι δὲ ἐν Μαλλῷ ὄντι αὐτῷ ἀγγέλλεται Δαρεῖον ἐν Σώχοις ξὺν τῇ πάσῃ δυνάμει στρατοπεδεύειν· ὁ δὲ χῶ-
1 ρος οὗτος ἐστὶ μὲν τῆς Ἀσσυρίας γῆς, ἀπέχει δὲ τῶν πυ-
2 λῶν τῶν Ἀσσυρίων ἐς δύο μάλιστα σταθμούς. Ἔνθα δὴ ξυναγαγὼν τοὺς ἑταίρους φράζει αὐτοῖς τὰ ἐξηγγελμένα ὑπὲρ Δαρείου τε καὶ τῆς στρατιᾶς τῆς Δαρείου· οἱ δὲ

Κιλικία, πρὸς τῇ Μαλλῷ· τὸ τοπικὸν Μαγάρσιος· καὶ Μαγαρσία Ἀθηνᾶ ἐκεῖ ἵδρυται· ὡς Λυρνησσὸς Λυρνήσσιος. Conferas praeterea quae de formis *Ὑρκανία* et *Ὑρκανίς* dicta sunt ad III, 19, 14.

11. *Ἐντεῦθεν δὲ*] »Cod. Optimus habet *ἐνθήδε δέ*. Vulgatam *ἐντεῦθεν δέ* retinere malui.« *Schmied.* Id quod mirandum! Ceterum *ἐνθήδε* nihil esse quisque videt. Voluit fortasse librarius *ἐνθένδε δέ* sive *ἔνθεν δέ*. III, 7, 5 *ἔνθεν δὲ ἐχώρει ἄνω*. IV, 2, 7 *ἐνθένδε — ἦγεν*. VI, 28, 8 *ἔνθεν δὲ ἀνελθών*. VI, 30, 1 *ἔνθεν δὲ — ἤει*. Hist. Ind. XXXVIII, 7 *ἔνθεν ἄραντες — παραπλέουσι*. XXXIX, 1 *ἐνθένδε ὁρμηθέντες — ἀφίκοντο*. XLI, 2 *ἐνθένδε — ἐκπλώσαντες*. Sed vulgata salva maneat. Cf. I, 29, 1 *ἐντεῦθεν δὲ ἤει*. III, 3, 6 *ἐντεῦθεν δὲ ἐς τὴν μεσόγαιαν ἐτράπετο*. Hist. Ind. XXXVII, 8 *ἐντεῦθεν ὑπὸ τὴν ἕω ἔπλεον*.

Μαλλόν] Ed. Bas. *Μᾶλλον*. Eundem errorem notavit Meineckius ad Euphor. fragm. L, p. 118. Cf. Spohn. de Od. extr. part. p. 207. Arcad. de Accentt. p. 53, 17. De urbe ipsa et de oraculo Amphilochi vide Meineck. l. l. et Sieb. ad Paus. I, 34, 2.

ὅσα ἥρωι] Ed. Bas. *ὅσον*. At cf. II, 27, 10 *ἐχρῆτο ὅσα φρουρίῳ ἐς τὸν πόλεμον*. V, 8, 5 *θύει ὅσα οἱ νόμος*. Neutrum plurale vice fungitur adverbii estque idem quod satis vulgatum *ὡς* VII, 14 13 *ἐναγίζειν τε ὅτι ἀεὶ ὡς ἥρωι ἐκέλευεν Ἡφαιστίωνι*. V. ad IV, 4, 1.

Μαλλωταί] Haec est scriptura codicis F. cum duobus aliis codicibus Gronovii. — Edd. vett. cum rell. codd. *Μαλλοί*. Huius nominis gens Indica memoratur ab Arr. V, 22, 2. Si Stephano Byzantio fides, scribendum est *Μαλλῶται*.

C. VI. 3. *προσῆγεν*] »Mallem *προῆγεν*, ut II, 7, 1 *ὡς ἐπὶ Ἰσσὸν προῆγεν*.« *Schmied.* Minime opus est hac emendatione, si per-

αὐτόθεν ὡς εἶχον ἄγειν ἐκέλευον. Ὁ δὲ τότε μὲν ἐπαι- 3
νέσας αὐτοὺς διέλυσε τὸν ξύλλογον, τῇ δὲ ὑστεραίᾳ προσ-
ῆγεν ὡς ἐπὶ Δαρεῖόν τε καὶ τοὺς Πέρσας. Δευτεραῖος
δὲ ὑπερβαλὼν τὰς πύλας ἐστρατοπέδευσε πρὸς Μυριάν-
δρῳ πόλει· καὶ τῆς νυκτὸς χειμὼν ἐπιγίγνεται σκληρὸς
καὶ ὕδωρ τε ἐξ οὐρανοῦ καὶ πνεῦμα βίαιον. Τοῦτο κατ- 4
έσχεν ἐν τῷ στρατοπέδῳ Ἀλέξανδρον. Δαρεῖος δὲ τέως
μὲν ξὺν τῇ στρατιᾷ διέτριβεν, ἐπιλεξάμενος τῆς Ἀσσυ-
ρίας γῆς πεδίον πάντῃ ἀναπεπταμένον καὶ τῷ τε πλήθει
τῆς στρατιᾶς ἐπιτήδειον καὶ ἐνιππάσασθαι τῇ ἵππῳ ξύμ-
φορον. Καὶ τοῦτο τὸ χωρίον ξυνεβούλευεν αὐτῷ μὴ ἀπο- 5
λείπειν Ἀμύντας ὁ Ἀντιόχου ὁ παρ' Ἀλεξάνδρου αὐτόμο-

---

pendas *προάγειν* et *προσάγειν* specie magis, quam genere inter se differre. Quando dicas *προσάγειν*, intelligi vis *te in locum quendam tendere, locum petere,* quando *προάγειν*, *te a loco quodam proficisci et porro ire.* Cf. I, 4, 2 *οὕτω προάγειν ἐς τὰ οὐκ ἐργάσιμα.* II, 10, 1 *χρόνον μέν τινα προῆγεν.* III, 24, 1 *προῆγεν ὡς ἐπὶ τοὺς Μαρδούς.* V, 16, 3 *οὐκ ἔγνω προάγειν.* Contra I, 2, 3 *προσάγοντος τοῦ Ἀλεξάνδρου πεφευγότες ἦσαν.* I, 7, 9 *προσῆγε πρὸς τὴν πόλιν.* III, 9, 4 *ὡς ἐξηγγέλθη αὐτῷ προσάγων.* VI, 29, 9 *προσῆγε τὴν στρατιὰν κατὰ τὴν πρόσβασιν.* V, 16, 1 *ἀναλαμβάνειν τοὺς ἀεὶ προσάγοντας.* Vide quae dicta sunt de *προβῆναι* et *προσβῆναι* ab interpretibus ad Soph. Philoct. v. 42. Inde etiam integrum censeo quod legitur apud Paus. I, 16, 2 *ὡς προσιὼν ὁ Σελεύκου στρατὸς ἐγένετο κατὰ Λυσιμαχίαν*, quamquam Siebelisius legendum censet *προϊών*. — Supra ed. Bas. *τὸν σύλλογον.*

καὶ τοὺς Πέρσας] Sic recte edd. Basil. Vulc. Blanc. Schmied. Articulo carent rell. edd. Quod mendum a Gronovio propagatum est.

4. *πεδίον — ἀναπεπταμένον*] Saepe dicitur huius verbi participium de campis late patentibus et apertis. Xen. Hist. Gr. IV, 1, 15 *καὶ θῆραι αἱ μὲν ἐν περιειργμένοις παραδείσοις, αἱ δὲ καὶ ἀναπεπταμένοις τόποις.* Arr. Cyneg. c. XVII *οἱ ἐν τοῖς περιφανέσι καὶ ἀναπεπταμένοις τὰς εὐνὰς ἔχοντες.* Fragm. apud Suid. s. v. *ἀπρόσμαχος· καὶ Ῥωμαίους ἐν πεδίοις ἀναπεπταμένοις αἰσθήσεσθαι.* Cf. Diod. Sic. V, 40 *πεδίοις ἀναπεπταμένοις ἐγκάθηται.* XV, 64 *καὶ κατ' ἄλλους τόπους πεπταμένους διελθόντες.*

5. *Ἀμύντας ὁ Ἀντιόχου*] Ita Gronovius et post eum omnes editores. In edd. Bas. Vulc. Blanc. legebatur *ὁ τοῦ Ἀντιόχου,*

λος· εἶναι γὰρ τὴν εὐρυχωρίαν πρὸς τοῦ πλήθους τε καὶ
6 τῆς σκευῆς τῶν Περσῶν. Καὶ ἔμενε Δαρεῖος. Ὡς δὲ
Ἀλεξάνδρῳ πολλὴ μὲν ἐν Ταρσῷ τριβὴ ἐπὶ τῇ νόσῳ ἐγί-
γνετο, οὐκ ὀλίγη δὲ ἐν Σόλοις ἵνα ἔθυέ τε καὶ ἐπόμπευε
καὶ ἐπὶ τοὺς ὀρεινοὺς Κίλικας διέτριψεν ἐξελάσας, τοῦτο
7 ἔσφηλε Δαρεῖον τῆς γνώμης. Καὶ αὐτός τε ὅτιπερ ἥδι-
στον ἦν δοξασθὲν ἐς τοῦτο οὐκ ἀκουσίως ὑπήχθη· καὶ
ὑπὸ τῶν καθ' ἡδονὴν ξυνόντων τε καὶ ξυνεσομένων ἐπὶ
κακῷ τοῖς ἀεὶ βασιλεύουσιν ἐπαιρόμενος ἔγνω μηκέτι Ἀλέξ-
ανδρον ἐθέλειν προϊέναι τοῦ πρόσω, ἀλλ' ὀκνεῖν γὰρ πυν-
8 θανόμενον ὅτι αὐτὸς προσάγοι· καταπατήσειν τε τῇ ἵππῳ

---

certe non ex Arriani more. Cf. I, 17, 11 *Ἀμύντας ὁ Ἀντιόχου.* II, 13, 2 *Ἀμύντας δὲ ὁ Ἀντιόχου.* Adde III, 5, 6, 7. III, 6, 7, 8 cett.

τῆς σκευῆς τῶν Περσῶν] Ex edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. *τῆς ἐπισκευῆς* cod. F. et ex eo Schmiederus. Gronovius enim: »Sane aliquoties, inquit, auctor adhibet istud substantivum, sed alia notione, quam hic desideratur, ut VII, 6, 4 *Πευκέστας ὁ Περσῶν σατράπης τῇ τε σκευῇ καὶ τῇ φωνῇ περσίζων.* Et cap. 13, 4 *καὶ ταύτας σκευῇ ἀνδρῶν ἱππέων ἐσταλμένας.* Et cap. 15, 5 *Ἰβήρων, ὧν τά τε ὀνόματα καὶ τὰς σκευὰς τότε πρῶτον ὀφθῆναι.* Et c. 29, 8 *ἔμοιγε καὶ ἡ Περσικὴ σκευὴ σόφισμα εἶναι δοκεῖ.* Hist. Ind. c. 8 *τὴν σκευὴν δὲ — ἥντινα ἐφόρεε.* Adeo valde in arctum redigitur significatio eius vocis ab Arriano, ut modo notet ornatum habitumque corporis in uno vel pluribus, quum hoc loco notet omnem apparatum bellicum. Hinc vide, an non Arriani manus ipsa fuerit, quam nobis praebet cod. Opt.« — Iam cum omnes reliqui codices et edd. vett. codicem F. deserant, in vulgata acquiescendum putem. Sed accedit, quod nomen *ἐπισκευή* et verbum *ἐπισκευάζειν* semper fere dicuntur de *iis quae restaurantur, reficiuntur.* Hist. Ind. XXXIII, 9 *τὰς νέας ἀνώλκεον ἐπισκευῆς ἕνεκα, ὅσαι αὐτῶν — πεπονήκεσαν.* Exp. V, 29, 8 *τῶν πόλεων ὅσα πεπονηκότα ἦν, — ἐπεσκεύασε.* VI, 5, 8 *καὶ ἐπισκευάσας τὰς πεπονηκυίας τῶν νεῶν.* VI, 15, 8 *τὰ πλοῖα — ἐπεσκευάσθησαν.* Sic Herodot. II, 174 *ἐς ἐπισκευὴν τούτων τῶν ἱρῶν ἐδίδου οὐδέν.* Nec aliter Xenoph. Anab. V, 4, 13 *ἐκ τοῦ περιττοῦ τὸν ναὸν ἐπισκευάζειν.* De rep. Ath. III, 4 *εἴ τις τὴν ναῦν μὴ ἐπισκευάζει.* Favet etiam vulgatae quod habet Suidas s. v. *σκευή· ὅπλισις ἢ στολή.* Quid enim impedit, quominus *σκευή* dictum existimemus de armis et vestimentis quibus instructi fuerunt Persae; quemadmodum VII,

τῶν Μακεδόνων τὴν στρατιὰν ἄλλος ἄλλοθεν αὐτῷ ἐπαίροντες ἐπέλεγον· καίτοι γε Ἀμύντας ἥξειν τε Ἀλέξανδρον ἰσχυρίζετο ὅπου ἂν πύθηται Δαρεῖον ὄντα, καὶ αὐτοῦ προσμένειν ἐκέλευεν. Ἀλλὰ τὰ χείρω μᾶλλον, ὅτι καὶ ἐν 9
τῷ παραυτίκα ἡδίω ἀκοῦσαι ἦν, ἔπειθε· καί τι καὶ δαιμόνιον τυχὸν ἦγεν αὐτὸν εἰς ἐκεῖνον τὸν χῶρον, οὗ μήτε ἐκ τῆς ἵππου πολλὴ ὠφέλεια αὐτῷ ἐγένετο μήτε ἐκ τοῦ πλήθους αὐτοῦ τῶν τε ἀνθρώπων καὶ τῶν ἀκοντίων τε καὶ τοξευμάτων, μηδὲ τὴν λαμπρότητα αὐτῆς τῆς στρατιᾶς ἐπιδεῖξαι ἐδυνήθη, ἀλλὰ Ἀλεξάνδρῳ τε καὶ τοῖς ἀμφ᾽ αὐτὸν εὐμαρῶς τὴν νίκην παρέδωκεν. Ἐχρῆν γὰρ ἤδη καὶ 10

15, 5 Ἰβήρων σκευαί omnia complectuntur, quae tum ad cultum corporis, tum ad bellum gerendum sint necessaria. Cf. Herod. VII, 66 Πάρθοι δὲ τὴν αὐτὴν σκευὴν ἔχοντες τὴν οἱ Βάκτριοι, ἐστρατεύοντο.

6. διέτριψεν ἐξελάσας] Edd. Schmied. et Borheck. διέτρειψεν. — Enunciatum quod sequitur, sic interpreter: *Et ipse quidem in eam sententiam, quae iucundissima ei erat, haud aegre adductus est, siquidem ab iis, qui ad voluptatem tantum adsunt aderuntque regibus, damno eorum, commotus sibi persuaserat* —.

7. ὅτι αὐτὸς προσάγοι] Ed. Bas. προσάγει. Non minus apte. Cf. VI, 6, 7 ὡς μηδ᾽ ἀγγέλους — γενέσθαι τοῖς ἄλλοις βαρβάροις, ὅτι προσάγει ἤδη Ἀλέξανδρος. Vid. ann. ad II, 26, 9.

8. ἐπαίροντες ἐπέλεγον] Forte tantum factum videtur, ut apud Vulcanium et Blancardum ἔλεγον scriptum sit. Codices Gronovii, etiam cod. Aug. Vulcanii et ed. Basil. recte retinent ἐπέλεγον. V. III, 30, 9 καὶ ἐπιλέγειν αὐτὰ ἐκεῖνα. Xen. Anab. I; 9, 26 ἐπιλέγειν κελεύων τὸν φέροντα. Cyrop. I, 3, 7 ἐπιλέγοντα ἑκάστῳ. Appian. rerr. Syrr c. XXXIX βεβαιοῦσαί τε καὶ περὶ τῶν ἀορίστων ἐπιλέγουσαι. Neque, si omnes codices tenerent ἔλεγον, vulgata removenda esset. Hoc enim dicit Arrianus: Darius iam sibi persuaserat, Alexandrum ulterius progredi nolle, quod adventum suum comperisset. Sed alii alia *insuper dicebant,* quo magis illud crederet.

9. ἔπειθε] Ed. Bas. ἔπαθε. Mox eadem μὴ δέ pro μηδέ.

10. ἐχρῆν — ἀρχήν] Respexit fortasse hunc locum Suidas s. v. ἔστε. οἱ δὲ τῆς Ἀσίας ἦρχον, ἔστε ὑπὸ τῶν Μακεδόνων τὴν ἀρχὴν ἀφῃρέθησαν. — Pro καθαπεροῦν ed. Bas. καθάπερ οὖν.

Πέρσας πρὸς Μακεδόνων ἀφαιρεθῆναι τῆς Ἀσίας τὴν ἀρχὴν, καθαπεροῦν Μῆδοι μὲν πρὸς Περσῶν ἀφηρέθησαν, πρὸς Μήδων δὲ ἔτι πρόσθεν Ἀσσύριοι.

VII. Ὑπερβαλὼν δὴ τὸ ὄρος Δαρεῖος τὸ κατὰ τὰς πύλας τὰς Ἀμανικὰς καλουμένας ὡς ἐπὶ Ἰσσὸν προῆγε, καὶ ἐγένετο
2 κατόπιν Ἀλεξάνδρου λαθών. Τὴν δὲ Ἰσσὸν κατασχὼν, ὅσους διὰ νόσον ὑπολελειμμένους αὐτοῦ τῶν Μακεδόνων κατέλαβε, τούτους χαλεπῶς αἰκισάμενος ἀπέκτεινεν· ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν προὐχώρει ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν Πίναρον.
3 Καὶ Ἀλέξανδρος ὡς ἤκουσεν ἐν τῷ ὄπισθεν αὐτοῦ ὄντα τὸν Δαρεῖον, ἐπεὶ οὐ πιστὸς αὐτῷ ὁ λόγος ἐφαίνετο, ἀναβιβάσας εἰς τριακόντορον τῶν ἑταίρων τινὰς ἀποπέμπει ὀπίσω ἐπὶ Ἰσσὸν κατασκεψομένους εἰ τὰ ὄντα ἐξαγγέλ-
4 λεται. Οἱ δὲ ἀναπλεύσαντες τῇ τριακοντόρῳ, ὅτι κολπώδης ἦν ἡ ταύτῃ θάλασσα, μᾶλλόν τι εὐπετῶς κατέμαθον

C. VII. *καὶ ἐγένετο — λαθών*] »*Erat a tergo Alexander clam* sc. utroque. Nec Darius sciebat se a tergo Alexandri esse, nec Alexander sibi Darium.« *Schmied.* Quod quomodo in Arriani verbis inesse possit, ego quidem non video. Hic potius est loci sensus: *clam a tergo Alexandri fuit.* Sic saepe locutus est. I, 20, 8 *εἰ τὴν Μύνδον — δύναιτο λαθὼν κατασχεῖν.* I, 6, 20 *λαθὼν διαβαίνει τὸν ποταμόν.* IV, 27, 10 *ὅτι — παριέναι ἐς τὰ Ὧρα λαθόντες μέλλουσι.* Plenius dixit III, 2, 8 *ἀπέδρα λαθὼν τοὺς φύλακας.* Et verum iam discere potuit Schm. a Raphelio.

2. *ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν*] Qui hac formula pro vulgato *τῇ δὲ ὑστεραίᾳ* tam crebro usus sit, quam Arrianus, praeter Xenophontem (vid. Krueg. ad Anab. I, 7, 1) novi neminem. Vide modo IV. 30, 1. IV, 30, 11. VI, 18, 9. VII, 17, 11. Cf. III, 19, 9 *ἐς πέμπτην ἡμέραν,* et ann. ad III, 18, 4.

3. *εἰ τὰ ὄντα ἐξαγγέλλεται*] i. e. *num vera nunciarentur.* I, 7, 4 *ὥστε οὐ γιγνώσκοντες τὰ ὄντα — εἴκαζον.* V, 4, 7 *ἐφ' ἡδονῇ μᾶλλον, ἢ ἐς ἀφήγησιν τῶν ὄντων.* Cf. Xen. Anab. IV, 4, 15 *ἀληθεῦσαι — , τὰ ὄντα τε ὡς ὄντα καὶ τὰ μὴ ὄντα ὡς οὐκ ὄντα.*

5. *ὁ δὲ συγκαλέσας — παρεκάλει*] Paulo accuratius duces distinctos vides III, 9, 7 *καὶ ξυγκαλέσας αὐτούς τε τοὺς ἑταίρους καὶ στρατηγοὺς καὶ ἰλάρχας καὶ τῶν ξυμμάχων τε καὶ τῶν μισθοφόρων ξένων τοὺς ἡγεμόνας.* Conferas II, 16, 12 *ξυναγαγὼν τούς τε ἑταίρους καὶ τοὺς ἡγεμόνας καὶ ταξιάρχας καὶ ἰλάρχας, ἔλεξεν ὧδε.*

αὐτοῦ στρατοπεδεύοντας τοὺς Πέρσας· καὶ ἀπαγγέλλου-
σιν Ἀλεξάνδρῳ ἐν χερσὶν εἶναι Δαρεῖον. Ὁ δὲ συγκαλέ- 5
σας στρατηγούς τε καὶ ἰλάρχας καὶ τῶν ξυμμάχων τοὺς
ἡγεμόνας, παρεκάλει θαῤῥεῖν μὲν ἐκ τῶν ἤδη σφίσι κα-
λῶς κεκινδυνευμένων καὶ ὅτι πρὸς νενικημένους ὁ ἀγὼν
νενικηκόσιν αὐτοῖς ἔσται· καὶ ὅτι ὁ θεὸς ὑπὲρ σφῶν στρα- 6
τηγεῖ ἄμεινον, ἐπὶ νοῦν Δαρείῳ ἀγαγὼν καθεῖρξαι τὴν
δύναμιν ἐκ τῆς εὐρυχωρίας ἐς τὰ στενόπορα, ἵνα σφίσι
μὲν ξύμμετρον τὸ χωρίον ἀναπτύξαι τὴν φάλαγγα, τοῖς
δὲ ἀχρεῖον τὸ πλῆθος ὅτι ἔσται τῇ μάχῃ, οὔτε τὰ σώματα
οὔτε τὰς γνώμας παραπλησίοις. Μακεδόνας τε καὶ Πέρσαις 7
καὶ Μήδοις ἐκ πάνυ πολλοῦ τρυφῶσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς πόνοις
τοῖς πολεμικοῖς πάλαι ἤδη μετὰ κινδύνων ἀσκουμένους ἄλ-
λως τε καὶ δούλοις ἀνθρώποις ἐλευθέρους ἐς χεῖρας ἥξειν.
Ὅσοι τε Ἕλληνες Ἕλλησιν, οὐχ ὑπὲρ τῶν αὐτῶν μαχεῖ- 8

ὅτι πρὸς νενικημένους ὁ ἀγὼν νενικηκόσιν — ἔσται] Verba νε-νικημ. ὁ ἀγὼν in edd. ante Gronovium desiderabantur. Cod. vet. Vulc. et ed. Bas. προσνενικηκόσιν. Supplevit lacunam Gronovius e cod. F. Vide eius Suppl. lacunn. p. 169.

6. ὅτι — στρατηγεῖ ἄμεινον] Hic comparativus eodem modo accipiendus est, ut solennis ille in oraculorum consultationibus et responsis. Cf. Thucyd. I, 118 ἐπηρώτων τὸν θεὸν, εἰ πολεμοῦσιν ἄμεινον ἔσται. Herodot. IV, 156 ἡ δὲ Πυθίη σφι ἔχρησε — ἄμεινον πρήξειν. Vide Valck. ad Herod. II, 46. Goell. ad Thucyd. l. l. Krueg. ad Xen. Anab. V, 10, 15.

τοῖς δὲ — ὅτι ἔσται] Particula ὅτι offendat, si totius enunciati nexum respicias. Verba enim ἀχρεῖον — ἔσται referenda esse videntur ad praecedens ἵνα: *ubi Macedonibus commodus esset ad phalangem explicandam locus, hostibus vero tanta multitudo ad pugnandum inutilis.* Constructionem autem mutavit Arrianus propterea, quod in hac altera enunciati parte causam inesse voluit eorum quae supra dixerat καθεῖρξαι — ἐς τὰ στενόπορα.

7. Μακεδόνας τε] Similem enunciatorum coniunctionem vide I, 9, 6 sqq. Λακεδαιμονίων τε αὖ — πταῖσμα —· ἥ τε ξὺν Ἐπαμεινώνδᾳ προσβολή —· ἡ δὲ δὴ Πλαταιέων ἅλωσις. — Infra ed. Bas. habet κατὰ κινδύνων.

8. Ὅσοι τε Ἕλληνες Ἕλλησιν] Tertiam vocem male neglexit ed. Bas. Ceterum cogitando adde ex praecedentibus ἐς χεῖρας ἥξουσιν.

σθαι, ἀλλὰ τοὺς μὲν ξὺν Δαρείῳ ἐπὶ μισθῷ καὶ οὐδὲ τούτῳ πολλῷ κινδυνεύοντας, τοὺς δὲ ξὺν σφίσιν ὑπὲρ τῆς
9 Ἑλλάδος ἑκόντας ἀμυνομένους· βαρβάρων τε αὖ Θρᾷκας καὶ Παίονας καὶ Ἰλλυριοὺς καὶ Ἀγριᾶνας τοὺς εὐρωστοτάτους τε τῶν κατὰ τὴν Εὐρώπην καὶ μαχιμωτάτους πρὸς τὰ ἀπονώτατά τε καὶ μαλακώτατα τῆς Ἀσίας γένη ἀντιτάξασθαι· ἐπὶ δὲ Ἀλέξανδρον ἀντιστρατηγεῖν Δαρείῳ.
10 Ταῦτα μὲν οὖν ἐς πλεονεξίαν τοῦ ἀγῶνος ἐπεξῄει. Τὰ δὲ ἆθλα ὅτι μεγάλα ἔσται σφίσι τοῦ κινδύνου ἐπεδείκνυεν. Οὐ γὰρ τοὺς σατράπας τοὺς Δαρείου ἐν τῷ τότε κρατήσειν οὐδὲ τὴν ἵππον τὴν ἐπὶ Γρανικῷ ταχθεῖσαν οὐδὲ τοὺς δισμυρίους ξένους τοὺς μισθοφόρους, ἀλλὰ Περσῶν τε ὅτιπερ ὄφελος καὶ Μήδων καὶ ὅσα ἄλλα ἔθνη Πέρσαις καὶ Μήδοις ὑπήκοα ἐποικεῖ τὴν Ἀσίαν, καὶ αὐτὸν μέγαν βασιλέα παρόντα, καὶ ὡς οὐδὲν ὑπολειφθήσεταί

---

9. *τοὺς εὐρωστοτάτους τῶν κατά* —] Articulum ante praepositionem primus inseruit Schmiederus e cod. F. Cf. I, 3, 1 *ποταμῶν τῶν κατὰ τὴν Εὐρώπην μέγιστον ὄντα.* Diod. Sic. XVII, 23 *αὕτη δὲ ἡ πόλις μεγίστη τῶν κατὰ τὴν Καρίαν ἦν.* — Paulo ante ed. Bas. *Ἀγριάνας.*

Ταῦτα μὲν — ἐπεξῄει] *Atquae haec quidem ad proelii meliorem conditionem indicandam commemoravit.* Verbo *ἐπεξιέναι*, quod Xenophonti semper propria sua significatione dicitur de eo, qui e regione quadam progreditur ad persequendum hostem, Arrianus ut hic, ita infra §. 11 *μεταφορικῶς* usus est, ut significet *oratione persequi*, plane ut apud Thucydidem *ἐπεξελθεῖν* reperitur III, 67 *καὶ ταῦτα — τούτου ἕνεκα ἐπεξήλθομεν*, et apud Xenophontem *ἐπανελθεῖν*, vit. Ages. XI, 1 *ἐν κεφαλαίοις ἐπανελθεῖν βούλομαι.*

10. *Περσῶν τε ὅτιπερ ὄφελος*] Cf. V. 15, 8 *τῶν πεζῶν ὅτιπερ ὄφελος*, ubi vide ann. — Mox ante *μέγαν βασιλέα* post *αὐτόν* facile quis suspicetur excidisse articulum. At cum semper diceretur de rege Persarum *βασιλεύς* s. *μέγας βασιλεύς*, causa nulla fuit, quare, cum pronomen accederet, articulus adderetur. Cf. II, 14, 4 *αὐτὸς δὲ βασιλεύς.* De Alexandro rege recte V, 15, 6 *καὶ αὐτὸν τὸν βασιλέα.* Vid. ann. ad I, 22, 7.

11. *ξὺν λαμπρότητι*] Nihil aliud fere haec significant, quam simplex adverbium *λαμπρῶς*, ut III, 15, 7 *λαμπρῶς ἀγωνισάμενοι.* V, 18, 1 *ὡς νικῶντα λαμπρῶς Ἀλέξανδρον κατεῖδον.* Et cum semel

σφισιν ἐπὶ τῷδε τῷ ἀγῶνι ὅτι μὴ κρατεῖν τῆς Ἀσίας ξυμπάσης καὶ πέρας τοῖς πολλοῖς πόνοις ἐπιθεῖναι. Ἐπὶ 11
τούτοις δὲ τῶν τε εἰς τὸ κοινὸν ξὺν λαμπρότητι ἤδη πεπραγμένων ὑπεμίμνησκε. Καὶ εἰ δή τῳ ἰδίᾳ τι διαπρεπὲς ἐς κάλλος τετολμημένον, ὀνομαστὶ ἕκαστον ἐπὶ τῷ ἔργῳ ἀνακαλῶν καὶ τὸ αὑτοῦ οὐκ ἀκίνδυνον ἐν ταῖς μάχαις ὡς ἀνεπαχθέστατα ἐπεξῄει. Λέγεται δὲ καὶ Ξενο- 12
φῶντος καὶ τῶν ἅμα Ξενοφῶντι μυρίων ἐς μνήμην ἐλθεῖν, ὡς οὐδέν τι οὔτε κατὰ πλῆθος οὔτε κατὰ τὴν ἄλλην ἀξίωσίν σφισιν ἐπεοικότες· οὐδὲ ἱππέων αὐτοῖς πα- 13
ρόντων Θεσσαλῶν οὐδὲ Βοιωτῶν ἢ Πελοποννησίων, οὐδὲ Μακεδόνων ἢ Θρᾳκῶν, οὐδ᾽ ὅση ἄλλη σφίσιν ἵππος ξυντέτακται· οὐδὲ τοξοτῶν ἢ σφενδονητῶν ὅτι μὴ Κρητῶν ἢ Ῥοδίων ὀλίγων, καὶ τούτων ἐν τῷ κινδύνῳ ὑπὸ Ξενοφῶντος αὐτοσχεδιασθέντων· οἱ δὲ βασιλέα τε ξὺν πάσῃ τῇ 14

---

huius rei mentionem iniecerimus, ut Arriani morem loquendi paulo accuratius cognoscas, similia hic addere lubet. I, 9, 10 ξὺν οὐδενὶ λογισμῷ (cf. IV, 5, 5 οὐδενὶ λογισμῷ). II, 11, 5 σὺν ἀταξίᾳ (cf. ἀτάκτως I, 13, 7. IV, 16, 12). III, 18, 19 σὺν δίκῃ. III, 22, 8 σὺν ἀτιμίᾳ. III, 26, 7 σὺν χάριτι. III, 28, 2 σὺν ἀπορίᾳ. IV, 8, 12 ξὺν ὀργῇ. IV, 18, 10 σὺν γέλωτι. IV, 25, 1 ξὺν πόνῳ. I, 8, 7 et IV, 26, 13 σὺν βοῇ. V, 26, 7 ξὺν ἀρετῇ. VII, 11, 8 σὺν οἰμωγῇ. Unde mirum sane, cur semper dixerit σπουδῇ, ut III, 17, 6. IV, 9, 12. IV, 4, 13 etc., vel κατὰ σπουδήν, ut III, 29, 12. IV, 8, 8, nuspiam vero σὺν σπουδῇ, ne tum quidem, cum adiectivum additum est, ut πλείονι σπουδῇ VI, 17, 9 et σπουδῇ πολλῇ VI, 25, 5. Et huc spectant quoque βίᾳ V, 20, 14 etc. et πρὸς βίαν IV, 21, 20. πολλῷ τάχει III, 17, 6. Quemadmodum vero dixit οὐδενὶ λογισμῷ et σὺν οὐδενὶ λογισμῷ, discrimine fere nullo, sic dixit οὐδενὶ κόσμῳ IV, 5, 12; sed ξὺν οὐδενὶ κόσμῳ IV, 26, 4. Quibus adde ἐν κόσμῳ V, 14, 1. VII, 23, 4. Cf. Buttm. ad Sophocl. Philoct. v. 60. — Mox ed. Basil. εἰδήτω. Praeterea pro puncto quod post ὑπεμίμνησκε positum erat, comma scripsi, cum sequentia cum praegressis arctissime cohaereant.

12. ὡς οὐδέν τι — ἐπεοικότες] Exspectabas ἐπεοικότων. Sed anacoluthorum id genus multa exstant apud optimos quosque scriptores exempla. Cf. Math. Gr. Gr. ub. p. 1095 sqq. Vide infra §. 14.

δυνάμει πρὸς Βαβυλῶνι αὐτῇ ἐτρέψαντο, καὶ ἔθνη ὅσα ἄλλα κατιόντων εἰς τὸν Εὔξεινον πόντον καθ' ὁδόν σφισιν ἐπεγένετο, νικῶντες ἐπῆλθον· ὅσα τε ἄλλα ἐν τῷ τοιῷδε πρὸ τῶν κινδύνων ἐς παράκλησιν ἀνδράσιν ἀγαθοῖς ἐξ ἀγαθοῦ ἡγεμόνος παραινεῖσθαι εἰκός. Οἱ δὲ ἄλλος ἄλλοθεν δεξιούμενοί τε τὸν βασιλέα καὶ τῷ λόγῳ ἐπαίροντες ἄγειν ἤδη ἐκέλευον.

VIII. *Ὁ δὲ τότε μὲν δειπνοποιεῖσθαι παραγγέλλει, προπέμπει δὲ [ὡς ἐπὶ τὰς πύλας,] τῶν ἱππέων ὀλίγους καὶ τῶν τοξοτῶν προκατασκεψομένους τὴν ὁδὸν τὴν ὀπίσω ὡς ἐπὶ τὰς πύλας· καὶ αὐτὸς τῆς νυκτὸς ἀναλαβὼν*

14. *ὅσα ἄλλα* —] Recte sic scripsit Schmiederus ex auctoritate codicis F. In edd. ante Schmiederum et in ceteris codicibus male omissum erat *ἄλλα*. At cf. III, 18, 1 *καὶ ὅσοι ἄλλοι — βαρύτερον ὡπλισμένοι.* III, 26, 4 *καὶ ὅσοι ἄλλοι μετέσχον.* VI, 2, 8 *καὶ ὅσα ἄλλα ποτάμια.* VII, 13, 7 *καὶ ὅσα ἄλλα ὁρμώμενοι.*

κατιόντων — σφίσιν ἐπεγένετο] Cave credas Schmiedero, post *κατιόντων* excidisse pronomen *αὐτῶν*. Saepe enim ita *ἀνακολούθως* loquuntur Graeci. Xen. Anab. IV, 3, 17 *ἀπιόντων δὲ πάντες ἐπιστάμεθα.* Thuc. VII, 48 *χρημάτων γὰρ ἀπορίᾳ αὐτοὺς ἐκτρυχώσειν —, ἄλλως τε καὶ θαλασσοκρατούντων.* Plenius Xen. Anab. V, 2, 24 *μαχομένων δ' αὐτῶν — θεῶν τις αὐτοῖς μηχανὴν σωτηρίας δίδωσιν.* Plura si cupis, adi Schaef. ad Bos. Ell. p. 855; ad Demosth. t. II, p. 202. Popp. proll. ad Thuc. t. I, p. 120. Voss. ad hymn. in Cerer. v. 37; ad Arat. v. 90; et, qui hanc disquisitionem accuratissime absolvit, Fritzsch. Qu. Lucc. p. 173 sqq.

νικῶντες ἐπῆλθον] Ita cod. F. Vulgata *ἀπῆλθον* nulla ratione defendi potest. Cf. III, 28, 1 *ἐπῆλθε δὲ καὶ τῶν Ἰνδῶν τοὺς προσχώρους.* VII, 13, 7 *οἱ Ἕλληνες ἐπῆλθον ἔθνη βαρβαρικά.* Eadem praepositionum in eodem verbo confusio notata est III, 18, 17.

C. VIII. *προπέμπει δὲ [ὡς ἐπὶ τὰς πύλας]* »Admodum dubito, an non quatuor ultimae voces nothae sint, quum statim in hac eadem periodo sequantur.« *Gronov.* Non potuimus, quin Gronovio assentiremur. Unde uncis includi curavimus illa verba ut suspecta, Schmiederum secuti. — Mox post *ὀλίγους* in ed. Bas. legebatur *τῇ*, nullo sensu. Inde Vulcanius scripsit *ὀλίγους τινάς*, non male, quamquam ex codicis alicuius auctoritate illam scripturam receptam esse non ita mihi verisimile est. Vide tamen I, 8, 13 *ὀλίγον μέν τινα χρόνον.* III, 21, 14 *ὀλίγοι μέν τινες*, coll. I, 6, 8 *τινὲς οὐ πολλοί.*

τὴν στρατιὰν πᾶσαν ᾔει, ὡς κατασχεῖν αὖθις τὰς πύλας. Ὡς δὲ ἀμφὶ μέσας νύκτας ἐκράτησεν αὖθις τῶν παρόδων, 2
ἀνέπαυε τὴν στρατιὰν τὸ λοιπὸν τῆς νυκτὸς, αὐτοῦ ἐπὶ τῶν πετρῶν προφυλακὰς ἀκριβεῖς καταστησάμενος· ὑπὸ δὲ τὴν ἕω κατῄει ἀπὸ τῶν πυλῶν κατὰ τὴν ὁδόν· καὶ 3
ἕως μὲν πάντῃ στενόπορα ἦν τὰ χωρία, ἐπὶ κέρως ἦγεν· ὡς δὲ διεχώρει ἐς πλάτος, ἀνέπτυσσεν ἀεὶ τὸ κέρας ἐς φάλαγγα, ἄλλην καὶ ἄλλην τῶν ὁπλιτῶν τάξιν παράγων, τῇ μὲν ὡς ἐπὶ τὸ ὄρος, ἐν ἀριστερᾷ δὲ ὡς ἐπὶ τὴν θάλασσαν. Οἱ δὲ ἱππεῖς αὐτῷ τέως μὲν κατόπιν τῶν πε- 4
ζῶν τεταγμένοι ἦσαν· ὡς δὲ ἐς τὴν εὐρυχωρίαν προῄεσαν,

Pronomen indefinitum cum Schmiedero reiecimus, quia omnes codices Gronovii eo carent, idemque Vulcanium testari ex novissima collatione codicis Augustani nobis prodidit Gronovius. — Pro *κατασκεψομένους* ed. Bas. *κατασκεψόμενοι*, et pro *ᾔει* eadem habet *εἴει*.

3. *ἐπὶ κέρως ἦγεν*] »*ἐπὶ κέρως ἄγειν* est aciem ita ducere, ut in fronte totius phalangis totidem vel non multo plures armati incederent, quam in uno cornu solent. Unde non male redditur *angustam aciem ducere.* Vocatur huiusmodi acies *recta.* Ael. Tact. c. 30 *ὀρθία δέ ἐστι φάλαγξ, ὅταν ἐπὶ κέρας πορεύηται. Ἐπὶ κέρως* et *ἐπὶ μετώπου* opponuntur apud Lucian. de conscr. hist. t. II, p. 375 et 382.« *Raphel.* *Ἐπὶ κέρως* et *ἐπὶ κέρας* sensu eodem dici docuit Valck. ad Herod. VI, 12. De formula *ἐπὶ κέρως ἄγειν* vide Schweigh. ad Herod. l. l., ad Athenae. XIII, p. 568, E, et Goell. ad Thucyd. VI, 32.

ἀνέπτυσσεν — παράγων] Vulcanio et qui eum secuti sunt, recte contradixit Raphelius locum sic interpretatis: *explicuit subinde cornu, alium atque alium ordinem armatorum adducens in phalangem.* Nimirum verba *ἐς φάλαγγα* referenda sunt ad *ἀνέπτυσσεν*, ut hic sit loci sensus: *explicabat ergo subinde cornu in phalangem, alium — — adducens, promovens.* Cf. Krueg. ad Xen. Anab. IV, 3, 26 *παρ' ἀσπίδας παραγαγόντας τὴν ἐνωμοτίαν ἐπὶ φάλαγγος.* Adde Arr. II, 9, 7 *καὶ τοὺς τοξότας δὲ — παραγαγὼν ἐξέτεινε τὴν φάλαγγα.*

4. *τέως μὲν —· ὡς δέ*] Haec dicendi formula a Xenophonteo *τέως μὲν — ἐπεὶ δέ* colorem duxit. Hist. Gr. IV, 2, 19 *τέως μὲν — οὐκ ᾐσθάνοντο —· ἐπεὶ δὲ ἐπαιάνισαν.* Anab. V, 4, 16 *τέως μὲν ἡσύχαζον· ἐπεὶ δ' ἐγγὺς ἐγένοντο.* Vide Arr. II, 6, 4 sqq.

5 *συνέτασσεν ἤδη τὴν στρατιὰν ὡς ἐς μάχην· πρώτους μὲν*
ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ κέρως πρὸς τῷ ὄρει τῶν πεζῶν τό τε
ἄγημα καὶ τοὺς ὑπασπιστὰς ὧν ἡγεῖτο Νικάνωρ ὁ Παρ-
μενίωνος, ἐχομένην δὲ τούτων τὴν Κοίνου τάξιν, ἐπὶ δὲ
τούτοις τὴν Περδίκκου. Οὗτοι μὲν ἔς τε ἐπὶ τὸ μέσον
τῶν ὁπλιτῶν ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ ἀρξομένῳ τεταγμένοι ἦσαν.
6 *Ἐπὶ δὲ τοῦ εὐωνύμου πρώτη μὲν Ἀμύντου τάξις ἦν, ἐπὶ*
7 *δὲ ἡ Πτολεμαίου, ἐχομένη δὲ ταύτης ἡ Μελεάγρου. Τοῦ*

τέως μὲν διέτριβεν· — ὡς δὲ ἐγίγνετο. Cf. II, 27, 1. III, 7, 2, 4. III, 14, 1. III, 21, 15.

5. *ἐχομένην δὲ τούτων*] Ed. Bas. *ἐχομένων.*

ἀρξομένῳ] Freinshemius ad Curt. III, 9, 7 et Blancardus, cum sensum enunciati non intelligerent, ante *τοῦ δεξιοῦ* interponi iusserunt *αὐτῷ* sc. *Ἀλεξάνδρῳ*, ut esset: *hoc ad medios usque ordines ipse dextro cornui praefuturus statuerat.* Vulcanius in margine editionis a Stephano paratae coniecit *ἀρξαμένῳ*, sensum loci et ipse non assecutus. »Etenim, quod palmarium videri potest, nunquam aliquo in loco Arrianus verbo isto *ἀρξάμενος* vel *ἀρξόμενος* et ea figura utitur, ut uspiam per id intelligat *praefuturus* aut aliquid aliud derivatum a *praeesse.* Ecce loca omnia. II, 19, 10 *τό τε χῶμα ἀπὸ τῆς ἠπείρου ἀρξάμενος.* III, 21, 14 *ἄγειν ἀρξάμενος.* IV, 29, 13 *ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς κορυφῆς.* V, 1, 6 *ἀρξάμενος λέγειν.* Hist. Ind. 33, 10 *ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τῆς ὄχθης ἀρξάμενος.* At vero *ἄρχεσθαι* et *ἀρχόμενος* sic ab Arriano adhibentur, ut nunc significent *regi* et *subiectus*, nunc *incipere* et *incipiens.* Id quoque patet partim ex IV, 11, 1. V, 5, 2. VI, 1, 4. VII, 9, 2, partim ex V, 25, 2. VI, 27, 11. VII, 5, 3. Itaque vertimus: *hos quidem ad medios usque gravis armaturae ordines ab dextra inchoaturo locaverat.*« *Gronov.* Hunc solum esse verum loci sensum hodie quisque noverit. Similiter dixit Arrianus I, 2, 1 *ἀπέχει δὲ οὗτος ὡς ἐπὶ τὸν Αἷμον ἰόντι.* VII, 17, 9 *ὅτι τὰ ἀπὸ δυσμῶν ἐσιόντι — ὑλώδη ἦν.* De usu et constructione verbi *ἄρχεσθαι* vide quae dixit Lennep. ad Phalar. p. 69. De discrimine inter *ἄρχειν* et *ἄρχεσθαι*, cum utrumque significat *incipere*, vide Herm. Ueber Behandl. d. Inschr. p. 127, not. et Engelhardt. ad Platon. Euthyphr. p. 92. Cf. Arr. II, 14, 2 *ὅτι Φίλιππος πρῶτος ἀδικίας ἦρξεν.* IV, 11, 11 *ἄρχειν σε τοῦδε τοῦ λόγου πρέπον ἦν.*

6. *ἐπὶ δὲ ἡ Πτολεμαίου*] Ita omnes codd. Gronovii. *ἐπὶ δὲ καὶ Πτολεμαίου* edd. ante Gronovium, inepte. Vide ad V, 5, 1.

δὲ εὐωνύμου τοῖς πεζοῖς μὲν Κρατερὸς ἐπετέτακτο ἄρ-
χειν, τοῦ δὲ ξύμπαντος εὐωνύμου Παρμενίων ἡγεῖτο· καὶ
παρήγγελτο αὐτῷ μὴ ἀπολείπειν τὴν θάλασσαν, ὡς μὴ
κυκλωθεῖεν ἐκ τῶν βαρβάρων, ὅτι πάντη ὑπερφαλαγγή-
σειν αὐτῶν διὰ πλῆθος ἤμελλον. Δαρεῖος δὲ, ἐπειδὴ ἐξηγ- 8
γέλθη αὐτῷ προσάγων ἤδη Ἀλέξανδρος ὡς ἐς μάχην, τῶν
μὲν ἱππέων διαβιβάζει πέραν τοῦ ποταμοῦ Πινάρου ἐς
τρισμυρίους μάλιστα τὸν ἀριθμὸν, καὶ μετὰ τούτων τῶν

8. ὡς ἐς μάχην] Reposuimus hanc scripturam ex edd. vett. et quattuor codd. Gronovii pro eá, quam Schmiederus dedit e cod. F. ὡς πρὸς μάχην. Vide I, 13, 2 τεταγμένους ὡς ἐς μάχην. I, 18, 4 καὶ ὡς ἐς μάχην ξυντεταγμένη. II, 12, 1 ξυντεταμένη ὡς ἐς πόλεμον. II, 18, 9 ὡς ἐς μάχην ἐσταλμένοι. III, 7, 13 προὐχώρει ὡς ἐς μάχην. III, 9, 4 ἐκτάσσει ὡς ἐς μάχην. III, 16, 4 ξυντεταγμένην ὡς ἐς μάχην ἦγε. III, 19, 6 ἀπαντᾶν τε αὐτῷ ὡς ἐς μάχην. Tact. c. XLVI ὡς ἐς μάχην ὁπλίζονται. Codicis F. patrocinium suscipiat V, 22, 1 παρασκευάζεσθαι ὡς πρὸς μάχην.

τοῦ ποταμοῦ Πινάρου] Sic edd. Venet. Basil. Vulc. et Blanc. Apud Gronovium legitur τοῦ ποταμοῦ τοῦ Πινάρου, quod, nisi plures loci obstarent, pro genuina scriptura haberem, bene memor eorum, quae dicta sunt ad II, 4, 9. Tres enim habemus adversarios illi supra propositae observationi locos: V, 4, 6 τοῦτον τὸν ποταμὸν Ἰνδόν. V, 26, 2 ἔστε ἐπὶ τὸν ποταμόν τε Γάγγην. VI, 11, 10 πρὸς τῷ ποταμῷ Βουμώδῳ. Et ex parte huc spectat quoque III, 1, 4 ἐν δεξιᾷ ἔχων τὸν ποταμὸν Νεῖλον, quamquam non dubito, quin ex ed. Basil. scribendum sit τὸν Νεῖλον. Ac, si forte copia nobis facta fuerit codices Arrianei operis accuratius perlustrandi, speramus fore, ut omnis super hac re controversia tollatur. — Supra pro προσάγων ἤδη Ἀλέξανδρος, quod cod. F. cum ed. Vulc. et Blanc. praebet, ed. Bas. cum nonnullis codd. Gronovii habet προσάγων ἤδη Ἀλέξανδρον. In V. C. Vulcanii et uno codice Flor. legitur προσάγειν ἤδη Ἀλέξανδρον. At vide exempla ad III, 9, 4 allata.

τῶν πεζῶν ἐς δισμυρίους] Schmiederus e cod. F. τῶν ψιλῶν ἐς δυσμ. rell. codd. et edd. vett.; non male. Cf. I, 7, 11 οἵ τε ἱππεῖς καὶ τῶν ψιλῶν οὐκ ὀλίγοι. I, 16, 1 πολλὰ δὲ καὶ πρὸς τῶν ψιλῶν ἀναμεμιγμένων τοῖς ἱππεῦσι βλαπτόμενοι. Sic ψιλοί et ἱππεῖς opponuntur ὁπλίταις vel phalangi, Arr. Tact. c. XXIX ἀλλὰ τοὺς ψιλοὺς ἐπεκτείνειν ἄμεινον καὶ τοὺς ἱππέας. Fortasse igitur nostro loco ψιλοί oppositi sunt τῷ ὁπλιτικῷ. Cf. VI, 18, 6 τῶν τε ἱππέων

πεζῶν ἐς δισμυρίους, ὅπως τὴν λοιπὴν δύναμιν καθ' ἡσυ-
9 χίαν συντάξειε. Καὶ πρώτους μὲν τοῦ ὁπλιτικοῦ τοὺς
μισθοφόρους ἔταξεν ἐς τρισμυρίους κατὰ τὴν φάλαγγα
τῶν Μακεδόνων· ἐπὶ δὲ τούτοις τῶν Καρδάκων καλου-
μένων ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἐς ἑξακισμυρίους· ὁπλῖται δὲ ἦσαν
καὶ οὗτοι. Τοσούτους γὰρ ἐπὶ φάλαγγος ἁπλῆς ἐδέχετο
10 τὸ χωρίον ἵνα ἐτάσσοντο. Ἐπέταξε δὲ καὶ τῷ ὄρει τῷ
ἐν ἀριστερᾷ σφῶν κατὰ τὸ Ἀλεξάνδρου δεξιὸν ἐς δισμυ-
ρίους· καὶ τούτων ἔστιν οἳ κατὰ νώτου ἐγένοντο τῆς Ἀλεξ-
11 άνδρου στρατιᾶς. Τὸ γὰρ ὄρος ἵνα ἐπετάχθησαν, πῇ μὲν
διεχώρει ἐς βάθος καὶ κολπῶδές τι αὐτοῦ ὥσπερ ἐν θα-
λάσσῃ ἐγίνετο· ἔπειτα ἐς ἐπικαμπὴν προϊὸν τοὺς ἐπὶ
ταῖς ὑπωρείαις τεταγμένους κατόπιν τοῦ δεξιοῦ κέρως
12 τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐποίει· τὸ δὲ ἄλλο πλῆθος αὐτοῦ ψι-
λῶν τε καὶ ὁπλιτῶν κατὰ ἔθνη συντεταγμένον ἐς βάθος

ἐς χιλίους, καὶ τῶν ὁπλιτῶν τε καὶ ψιλῶν κ. τ. κ. Sed scripturae quam e codice F. recepimus, non minor paratur ex Arriano ipso auctoritas. Vide I, 3, 10 *ἱππεῖς μὲν ἐς χιλίους —, πεζοὶ δέ.* I, 6, 9 *καὶ ἀναμιχθέντας τοῖς ἱππεῦσι πεζοὺς μάχεσθαι.* V, 13, 7 *τό τε ἄγημα τῶν ἱππέων — τῶν δὲ πεζῶν πρώτους.*

9. *ἔταξεν ἐς τρισμυρίους*] Non debebat Schmiederus recipere quod erat in cod. F. *ἔταξεν τρισμυρίους.* Nam hoc *ν̄* additum iam innuere videtur, aliquid excidisse ante *τρισμυρίους.* Unde revocavimus scripturam edd. vett. et rell. codicum. Cf. ad III, 25, 10.

ἔνθεν καὶ ἔνθεν] »*utrinque, ab utroque latere Graecorum.* Nam aliter explicari non possunt. Tunc vero Darius Graecos non *πρώτους ἔταξεν*, sc. a cornu dextro; cf. II, 10, 8. II, 11, 4. Curt. III, 9, 1. Adest fortasse lacuna, ut desint verba *ἔνθεν καὶ ἔνθεν τοῦ ἅρματος βασιλικοῦ* (sic! E) vel *ἐν ᾧ αὐτὸς ἐκάθητο.* Interim eas voces uncis inclusi, donec codices meliora docebunt.« *Schmied.* Mihi quidem persuasum est, verba *ἔνθεν καὶ ἔνθεν* ab ipsa Arriani manu profecta esse. Nimirum primum et primos constituit Darius Graecos stipendiarios, deinde vero ab utroque eorum latere Cardacas, ita ut Graeci oppositi essent Macedonum phalangi, Cardaces vero ex parte adversus dextrum atque sinistrum cornu Macedonici exercitus constituerentur. — Infra pro *ἵνα ἐτάσσοντο,* quod bene tuentur omnes codd. Gronovii et ed. Bas., Vulcanius et post eum Blancardus dederunt *ἵνα ἐτάξαντο.*

οὐκ ὠφέλιμον ὄπισθεν ἦν τῶν Ἑλλήνων τῶν μισθοφόρων καὶ τοῦ ἐπὶ φάλαγγος τεταγμένου βαρβαρικοῦ. Ἐλέγετο γὰρ ἡ πᾶσα ξὺν Δαρείῳ στρατιὰ μάλιστα ἐς ἑξήκοντα μυριάδας μαχίμους εἶναι. Ἀλέξανδρος δὲ ὡς αὐτῷ 13
πρόσω ἰόντι τὸ χωρίον διέσχεν ὀλίγον ἐς πλάτος, παρήγαγε τοὺς ἱππέας τούς τε ἑταίρους καλουμένους καὶ τοὺς Θεσσαλοὺς [καὶ τοὺς Μακεδόνας]. Καὶ τούτους μὲν ἐπὶ 14
τῷ δεξιῷ κέρᾳ ἅμα οἷ ἔταξε· τοὺς δὲ ἐκ Πελοποννήσου καὶ τὸ ἄλλο τὸ συμμαχικὸν ἐπὶ τὸ εὐώνυμον πέμπει ὡς Παρμενίωνα. Δαρεῖος δὲ ὡς συντεταγμένη ἤδη ἦν αὐτῷ 15
ἡ φάλαγξ, τοὺς ἱππέας οὕστινας πρὸ τοῦ ποταμοῦ ἐπὶ τῷδε προτετάχει, ὅπως ἀσφαλῶς αὐτῷ ἡ ἔκταξις τῆς στρατιᾶς γένοιτο, ἀνεκάλεσεν ἀπὸ ξυνθήματος. Καὶ τού- 16
των τοὺς μὲν πολλοὺς ἐπὶ τῷ δεξιῷ κέρᾳ πρὸς τῇ θαλάσσῃ κατὰ Παρμενίωνα ἔταξεν, ὅτι ταύτῃ μᾶλλόν τι ἱπ-

11. *ἔπειτα — προϊόν*] Sic scripsimus pro vulgato *προϊών*, quod iure quodam haereditario ex ed. Basileensi transiit in ceteras editiones. De omisso *δέ* post *ἔπειτα* vide Schaef. Melett. critt. p. 61, et ad Demosth. t. II, p. 348. Cf. Heind. ad Plat. Phaed. p. 86, E et p. 89, A.

13. [*καὶ τοὺς Μακεδόνας*] »Praeter *τοὺς ἑταίρους καλουμένους* alii equites Macedones non fuere in exercitu Alexandri. Solus hic locus obstare videtur. At voces *τοὺς Μακεδόνας* apposuit librarius, ut explicaret *τοὺς ἑταίρους*. Quibus, cum in textum reciperentur, alius copulativam praefixit.« *Schmied.* Recte. Uncis includi curavimus ista verba perquam suspecta.

14. *τῷ δεξιῷ κέρᾳ*] Hanc dativi formam praebuere codd. Gronovii omnes. *κέρατι* edd. vett. Cf. II, 8, 16. II, 10, 8. Intacta mansit vulgaris forma III, 15, 7 *προσμῖξαι τῷ δεξιῷ κέρατι.* — Mox scripsimus *ἅμα οἷ* pro vulgato *ἅμά οἱ.*

ὡς Παρμενίωνα] »Mss. omnes, etiam apud Vulcanium Augustanus *ὡς Παρμενίωνα;* vulgo *ἐς.*« *Gronov.* Vide ann. ad I, 17, 10. I, 25, 12. III, 19, 10. IV, 7, 5. — Paulo infra ed. Bas. *προτετάχθη.*

16. *τῷ δεξιῷ κέρᾳ*) Sic scripsit Schmiederus pro vulgato *κέρατι.* Nos eum secuti sumus, quamquam dubitantes. Non enim nisi coniectura licet assequi, et hoc loco contractam formam a codicibus Gronovii confirmari.

πάσιμα ἦν· μέρος δέ τι αὐτῶν καὶ ἐπὶ τὸ εὐώνυμον πρὸς
17 τὰ ὄρη παρήγαγεν. Ὡς δὲ ἀχρεῖοι ἐνταῦθα διὰ στενότητα τῶν χωρίων ἐφαίνοντο, καὶ τούτων τοὺς πολλοὺς
18 παριππεῦσαι ἐπὶ τὸ δεξιὸν κέρας σφῶν ἐκέλευσεν. Αὐτὸς δὲ Δαρεῖος τὸ μέσον τῆς πάσης τάξεως ἐπεῖχε, καθάπερ νόμος τοῖς Περσῶν βασιλεῦσι τετάχθαι· καὶ τὸν νοῦν τῆς τάξεως ταύτης Ξενοφῶν ὁ τοῦ Γρύλλου ἀναγέγραφεν.

IX. Ἐν τούτῳ δὲ Ἀλέξανδρος κατιδὼν ὀλίγου πᾶσαν τὴν τῶν Περσῶν ἵππον μετακεχωρηκυῖαν ἐπὶ τὸ εὐώνυμον τὸ ἑαυτοῦ ὡς πρὸς τὴν θάλασσαν, αὐτῷ δὲ τοὺς Πε-

---

18. *τὸν νοῦν τῆς τάξεως — ἀναγέγραφεν*) Cf. Xen. Anab. I, 8, 21 *καὶ γὰρ ᾔδει αὐτὸν ὅτι μέσον ἔχοι τοῦ Περσικοῦ στρατεύματος*, sc. rex Persarum. Cyrop. IV, 2, 27 *αὐτὸς δὲ τὸ μέσον ἔχων — ἐπορεύετο.* VIII, 5, 8 *ἑαυτὸν ἐν μέσῳ κατετίθετο τοῦ στρατοπέδου.* — Ceterum hic est loci sensus: *rationem autem aciei ita instructae Xenophon — descripsit.* Cf. I, 11, 8 *νοῦς τῆς θ σίας ἦν.* IV, 15, 3 *ἦν δὲ ὁ νοῦς τῆς πρεσβείας.* IV, I, 2 *ὁ δὲ νοῦς τῆς πομπῆς.* Cuius significatus vocis *νοῦς* exemplum frustra quaesivi apud Xenophontem.

C. IX. *ὀλίγου πᾶσαν*] Ed. Bas. *ὀλίγα πᾶσαν.* Cf. VI, 14, 7 *ὀλίγου μέντοι κατέπλευσεν.* Thucyd. VIII, 35 *ὀλίγου εἷλον.* Himer. Ecl. II, p. 60 *καὶ λυποῦντος μικροῦ καὶ αὐτὴν τὴν τύχην.* Ecl. XXXVI, p. 310 *μικροῦ πρὸς ἑτέραν ὁδόν.* Vide Math. Gr. Gr. ub. p. 669. Goell. ad Thuc. IV, 124, Herm. ad Lucian. Quomodo hist. sit conscr. p. 35. Plenius locutus est Arrianus IV, 4, 4 *ξύμπασαν ὀλίγου δεῖν τὴν Ἀσίαν.*

Πελοποννησίους μόνους] Edd. vett. omnes *μόνον.* Codd. Gron. *μόνους.* »Eodem modo quo violarunt V, 14, 1 *τοὺς ἱππέας μόνον ἀναλαβών*, cum in msstis constanter legatur *μόνους.* Et II, 12, 7 *καὶ ταῦτα ὅτι μόνα ἔχει.* Sic est in mss.; at editionibus placuit *μόνον.* Similiter IV, 8, 15 *Κλείτου δὲ γενέσθαι μόνου* reperi in Opt. et duobb. aliis, quum edatur ibi quoque *μόνον.*« *Gronov.* Cf. III, 21, 3 *τοὺς ἑταίρους μόνους.* III, 30, 8 *οὐ μόνῳ οἷ δόξαντα — ἀλλά.* IV, 11, 15 *πρὸς δὲ τῶν βαρβάρων μόνων.* IV, 22, 1 *οἵ δὴ μόνοι ὑπελείποντο — ἀφεστηκότες.* V, 11, 8 *οἱ γὰρ ἐλέφαντες μόνοι ἄποροί εἰσιν.* V, 14, 9 *οὐχ ἑξήκοντα μόνα ἅρματα.* VI, 8, 8 *ξὺν τῇ ἵππῳ μόνῃ.* VI, 24, 3 *ξὺν εἴκοσι μόνοις.* VII, 11, 3 *τούτοις δὲ — φιλεῖν — μόνοις.* Adverbium autem semper reiicere falsum foret. Recte

λοποννησίους μόνους καὶ τοὺς ἄλλους τῶν ξυμμάχων ἱππέας ταύτῃ τεταγμένους, πέμπει κατὰ τάχος τοὺς Θεσσαλοὺς ἱππέας ἐπὶ τὸ εὐώνυμον, κελεύσας μὴ πρὸ τοῦ μετώπου τῆς πάσης τάξεως παριππεῦσαι, τοῦ μὴ καταφανεῖς τοῖς πολεμίοις γενέσθαι μεταχωροῦντας, ἀλλὰ κατόπιν τῆς φάλαγγος ἀφανῶς διελθεῖν. Προέταξε δὲ τῶν 2
μὲν ἱππέων κατὰ τὸ δεξιὸν τοὺς προδρόμους ὧν ἡγεῖτο Πρωτόμαχος, καὶ τοὺς Παίονας ὧν ἡγεῖτο Ἀρίστων, τῶν δὲ πεζῶν τοὺς τοξότας ὧν ἦρχεν Ἀντίοχος, τοὺς δὲ Ἀγριᾶνας ὧν ἦρχεν Ἄτταλος καὶ τῶν ἱππέων τινὰς καὶ τῶν τοξοτῶν ἐς ἐπικαμπὴν πρὸς τὸ ὄρος τὸ κατὰ νώτου ἔτα-

---

enim habet in his I, 23, 11 *Ἄλινδα μόνον κατεῖχε.* III, 21, 4 *οἱ δὲ — τὰ ὅπλα εἶχον μόνον καὶ δύο ἡμερῶν σιτία.* V, 10, 6 *καὶ ἡ βοὴ μόνον καὶ ὁ ἀλαλαγμός ἦν.* VII, 20, 1 *δύο μόνον τιμᾶν θεούς.* (cf. Isocr. Panath. p. 271, Beck. *δέκα μόνον τριήρεις συνεβάλοντο*). Omnia exempla quando paulo diligentius perlustraveris, statim reperies discrimen fecisse Arrianum inter usum adiectivi et adverbii. Si substantivum enunciati potissimum respiciendum erat, posuit adiectivum: sin autem verbi s. praedicati notio accuratius circumscribenda erat, adverbium ei addidit, ita ut adiectivum vernaculo *allein*, adverbium nostro *nur* respondeat. Non tam multi fuissemus in re, quae videri possit, satis trita, nisi vidissemus Mathiaeum vel in nova editione Gr. Gr. uberioris p. 834 minus accurate illum usum explicasse. Cum iis quae supra de usu adi. *μόνος* et adv. *μόνον* diximus, bene conferri potest usus vocc. *πρότερος* et *πρότερον*, *πρῶτος* et *πρῶτον*. Cf. I, 18, 7 *τρισὶν ἡμέραις πρότερος — ἢ προσχεῖν.* II, 16, 2 *πολλαῖς γὰρ γενεαῖς πρότερον τιμᾶται — ἢ κατασχεῖν.* V, 13, 3 *πρῶτος ἐκβάς*, sed ibid. *οἱ ἱππεῖς πρῶτον ἐτετάχατο — ἐκβαίνειν*, etc. — Mox pro *τοὺς Θεσσαλοὺς ἱππέας*, quod omnes codd. tuentur, edd. vett. *καὶ Θεσσ. ἱππέας*.

2. *ἐς ἐπικαμπὴν πρὸς τὸ ὄρος*] »Vertendum: nonnullos equitum et sagittariorum *in obliquum* (vel *inflexum*) *ad montem a tergo constituit.*« *Gronov.* Qui ante eum hunc locum inspexerunt interpretes, mira hallucinati sunt eum sic convertentes: *ad anfractum montis*, s. *qua mons inflexus erat*; non memores loci simillimi III, 12, 2 *ἐς ἐπικαμπὴν δὲ — τῶν Ἀγριάνων ἐτάχθησαν οἱ ἡμίσεες.* Adde Diod. XVII, 57 *ἐπικάμπιον ἐποίησε τὴν τάξιν.* XIX, 27 *ἔταξεν ἐλέφαντας ἐν ἐπικαμπίῳ.* Arr. Tact. c. XXXI *ὑπόταξιν δέ, ἐπειδὰν τοὺς ψιλοὺς ἐπὶ τὰ κέρατα τῆς φάλαγγος ὑποτάξῃ τις, ὡς ἐς ἐπικάμ-*

ξεν, ὥστε κατὰ τὸ δεξιὸν αὐτῷ τὴν φάλαγγα ἐς δύο κέρατα διέχουσαν τετάχθαι, τὸ μὲν ὡς πρὸς Δαρεῖόν τε καὶ τοὺς πέραν τοῦ ποταμοῦ τοὺς πάντας Πέρσας, τὸ δὲ ὡς πρὸς τοὺς ἐπὶ τῷ ὄρει κατὰ νώτου σφῶν τεταγμένους.
3 Τοῦ δὲ εὐωνύμου προετάχθησαν τῶν μὲν πεζῶν οἵ τε Κρῆτες τοξόται καὶ οἱ Θρᾷκες ὧν ἡγεῖτο Σιτάλκης· πρὸ τούτων δὲ ἡ ἵππος ἡ κατὰ τὸ εὐώνυμον· οἱ δὲ μισθο-
4 φόροι ξένοι πᾶσιν ἐπετάχθησαν. Ἐπεὶ δὲ οὔτε πυκνὴ αὐτῷ ἡ φάλαγξ κατὰ τὸ δεξιὸν τὸ ἑαυτοῦ ἐφαίνετο πολύ τε ταύτῃ ὑπερφαλαγγήσειν οἱ Πέρσαι ἐδόκουν, ἐκ τοῦ μέσου ἐκέλευσε δύο ἴλας τῶν ἑταίρων τήν τε Ἀνθεμουσίαν ἧς ἰλάρχης ἦν Περοίδας ὁ Μενεσθέως, καὶ τὴν Λευγαίαν

πιον. — Paulo infra scripsimus cum Schmiedero *τὴν φάλαγγα* et *αὐτῷ* pro vulgato *τῆς φάλαγγος* et *αὐτῷ*. Qui genitivum scripsere, retulerunt eum ad praegressum *τὸ δεξιόν*.

3. *πᾶσιν ἐπετάχθησαν*] Sic cod. F., et ex eo Schmiederus. *ἐτάχθησαν* codd. rell. et edd. vett; perperam. Hic est enim loci sensus: *mercenarii autem omnibus postpositi erant.* Cf. I, 14, 2 *Ἀμύντας δὲ ὁ Ἀῤῥαβαίου ἐπετάχθη.* V, 13, 8 *τοὺς δὲ ἱπποτοξότας τῆς πάσης ἵππου προέταξε· τῶν δὲ πεζῶν πρώτους — ἐπέταξε τῇ ἵππῳ.* Vide ann. ad III, 14, 10. — Paulo ante in edit. Basil. male neglecta est particula *καί* ante *οἱ Θρᾷκες*.

4. *ἐπεὶ δὲ — αὐτῷ — ἐφαίνετο*] Pro *αὐτῷ*, quod ex coniectura Gronovii recepimus, edd. omnes habent *αὐτῶν*. Et hunc genitivum Schmiederus de Persis intelligi vult, quamquam nescio qua ratione id apte fieri possit, cum in praecedentibus sermo sit de exercitu Alexandri. Sensus verborum hic esse videtur: *Cum autem neque Macedonum phalanx in dextro cornu ei satis conferta videretur, et Persae ex ea parte potissimum eam circumvenire posse iudicarentur — iussit* etc. Praeterea id tenendum est, pronomen *αὐτῷ* in tali verborum compositione saepe reperiri. Vid. ad III, 11, 4. Cf. IV, 16, 4 *ὡς δὲ ξύμπασα αὐτῷ ἡ δύναμις ἀφίκετο.* V, 12, 7 *ἡ μὲν ἄλλη στρατιὰ αὐτῷ* (ed. Bas. *αὐτῶν*) *ἐπιβᾶσα.*

τήν τε Ἀνθεμουσίαν] Bene ita Schmied. e cod. F. *Ἀνθεβουσίαν* edd. vett. et rell. codd. At vide ann. ad I, 19, 7. Urbis *Ἀνθεμοῦς*, nisi ex aliis scriptoribus nota esset, diserte meminit Stephanus Byzantius. — »Etiam pro sequente *Λαγαίαν* (edd. vett. E.) mssti omnes, etiam Augustanus Vulcanii, habent *Λευγαίαν*, sive ita scripserit Arrianus, sive sub eo aliud lateat, et forte *Βευαίαν* a

καλουμένην ἧς ἡγεῖτο Παντόρδανος ὁ Κλεάνδρου, ἐπὶ τὸ
δεξιὸν ἀφανῶς παρελθεῖν. Καὶ τοὺς τοξότας δὲ καὶ μέ- 5
ρος τῶν Ἀγριάνων, καὶ τῶν Ἑλλήνων μισθοφόρων ἔστιν
οὓς κατὰ τὸ δεξιὸν τὸ αὑτοῦ ἐπὶ μετώπου παραγαγὼν
ἐξέτεινεν ὑπὲρ τὸ τῶν Περσῶν κέρας τὴν φάλαγγα. Ἐπεὶ 6
γὰρ οἱ ὑπὲρ τοῦ ὄρους τεταγμένοι οὔτε κατῄεσαν, ἐκδρο-
μῆς τε ἐπ' αὐτοὺς τῶν Ἀγριάνων καὶ τῶν τοξοτῶν ὀλί-
γων κατὰ πρόσταξιν Ἀλεξάνδρου γενομένης ῥᾳδίως ἀπὸ
τῆς ὑπωρείας ἀνασταλέντες ἐς τὸ ἄκρον ἀνέφυγον, ἔγνω
καὶ τοῖς κατ' αὐτοὺς τεταγμένοις δυνατὸς ὢν χρήσασθαι
ἐς ἀναπλήρωσιν τῆς φάλαγγος, ἐκείνοις δὲ ἱππέας τρια-
κοσίους ἐπιτάξαι ἐξήρκεσεν.

Βεύη, quod est oppidum Macedoniae, cuius civis *Βευαῖος* apud Stephanum.« *Gronov.* Ego quidem non dubito quin Arrianus scripserit *Βευαίαν*. Sed contra codices moliri quidquam nolui. — Pro *Περοίδας*, quod Schmiederum secuti e cod. F. recepimus, edd. vett. et codd. plurr. *Περίδας*.

6. *οἱ ὑπὲρ τοῦ ὄρους τεταγμένοι*] »Facius vertit: *quod Darius in monte collocaverat*, Vulcanius vero: *qui ad pedem montis dispositi*, ac si legisset *ὑπό*.« *Gronov.* Ita etiam Steinbruechel. Mus. Tur. I, 1 monet *ὑπέρ* h. l. non esse *super*, sed *prope*, collato Ioseph. Archaeol. XIV, 3, 5 *ὑπὲρ θαλάττης*, simili. Sed horum aliam esse rationem docuerunt Erfurdt. ad Soph. t. IV, p. 258. Math. Gr. Gr. ub. p. 1156. Persas non *ad pedem montis* dispositos fuisse non solum verbum *κατῄεσαν* evincit, sed etiam statim sequens *ἀπὸ τῆς ὑπωρείας*: cum, Suida auctore, media montis pars vocetur *ὑπώρεια*. Igitur a medio monte barbari ad cacumen (*ἐπὶ τὸ ἄκρον* s. *ἐς τὴν ἀκρώρειαν*) confugerunt. Et sine dubio Arrianus *ὑπὲρ τοῦ ὄρους* scripsit plane eodem sensu, ut supra II, 8, 11 *ἐπὶ ταῖς ὑπωρείαις*. De radice montis *αἱ ὑπώρειαι* dixisse videtur IV, 24, 13 *κατεστρατοπέδευσεν ὑπὸ ταῖς ὑπωρείαις τοῦ ὄρους*: quamquam et ibi praepositio *ὑπὸ* dubium reddit loci sensum. Cf. III, 28, 13 *ἔφθειρε τὴν ὑπὸ τῷ ὄρει τῷ Καυκάσῳ*. —

ἔγνω δυνατὸς ὢν —] Edd. vett. cum quattuor codd. Gronovii *δυνατὸν ὄν*, quod et ipsum defendi potest. Cf. I, 3, 9 *ὅσους δυνατὸν ἦν* sc. *διαβιβάζεσθαι*. Luc. γν. hh. I, 21 *ὡς δὲ ἔγνω ἀδύνατον ὂν πείθειν*. Sed placuit h. l. recipere codicis F. scripturam, cui favent quae leguntur V, 10, 2 *ἔγνω ἀδύνατος ὢν περᾶσαι*. Adde

X. *Οὕτω δὴ τεταγμένους χρόνον μέν τινα προῆγεν ἀναπαύων, ὥστε καὶ πάνυ ἔδοξε σχολαία γενέσθαι αὐτῷ*
2 *ἡ πρόοδος. Τοὺς γὰρ βαρβάρους, ὅπως τὰ πρῶτα ἐτάχθησαν, οὐκέτι ἀντεπῆγε Δαρεῖος, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ ταῖς ὄχθαις πολλαχῇ μὲν ἀποκρήμνοις οὔσαις, ἔστι δὲ ὅπου καὶ χάρακα παρατείνας αὐταῖς, ἵνα εὐεφοδώτερα ἐφαίνετο, οὕτως ἔμενεν. Καὶ ταύτῃ εὐθὺς δῆλος ἐγένετο*

---

similia III, 28, 12. IV, 29, 13. V, 23, 5. — Supra in ed. Bas. minus recte expressum est *ἀπὸ τῆς ὑπωρίας.*

C. X. *ὥστε — σχολαία γενέσθαι αὐτῷ ἡ πρόοδος*] Schmiedero ex auctoritate unius codicis F. reiectum est *γενέσθαι*, quod, quamquam sine detrimento potest abesse, tamen contra edd. vett. et cett. libros removere nolui, praesertim cum illa verborum circumscriptio satis frequens sit apud Arrianum. I, 6, 24 *ἐγένετο δὲ ἡ δίωξις τοῖς ἀμφ' Ἀλέξανδρον.* III, 16, 3 *αὐτῷ ἡ φυγὴ ἐπὶ Μηδίας ἐγένετο.* IV, 2, 5 *ταχεῖα ἡ πρόσβασις — καὶ ἀνάβασις — ἐγένετο.* IV, 2, 10 *ἐγένετο αὐτῷ ἡ πομπὴ τῶν ἱππέων.* V, 20, 15 *τοῖς — περῶσιν εὐμαρῆ γενέσθαι τὸν πόρον.* Ex his exemplis etiam clarum fit verissimum esse quod habent omnes codd. Gronovii *αὐτῷ*, pro *αὐτῶν* scriptura editionum veterum; cf. ann. ad III, 28, 4. Denique scripsimus cum Schmiedero *πρόοδος* ex auctoritate plurimorum codicum pro vulgato *πρόσοδος.* Similiter peccatum est apud Xen. Cyrop. VII, 1, 36, ubi pro *τῆς εἰς τὸ πρόσθεν προόδου* libri peioris notae exhibent *προσόδου.* Ceterum vide ann. ad II, 6, 3 et III, 26, 1.

2. *ἔστι δὲ ὅπου*] In edd. vett. male legebatur *ἔτι δὲ ὅπου.* Verum praebuere omnes codices. Similiter dixit V, 9, 8 *καὶ εἰσὶν ὅπου περάσιμοι.*

εὐθὺς δῆλος ἐγένετο] »In Optimo *ὡς δῆλος*, elegantissime.« *Gronov.* Elegentiam non video, sed ineptiam. Goellerus ad Thucyd. IV, 34 vulgatam h. l. recte tuitus totam sententiam comparat cum Thucyd. l. l. *ἀπέβαινον τῇ γνώμῃ δεδουλωμένοι.* Adde Arr. V, 19, 1 *ὅτι οὐ δεδουλωμένος τῇ γνώμῃ ἐφαίνετο, ἀλλ' ὥσπερ ἀνὴρ ἀγαθὸς ἀνδρὶ ἀγαθῷ προσέλθοι.* VI, 16, 3 *ἐδεδούλωντο ἤδη τῇ γνώμῃ.* Cf. Kuhn. ad Ael. vv. histt. II, 14. Ceterum haec confirmant etiam quae leguntur apud Xen. Cyrop. IV, 1, 8 *διεφθάρθαι ἐδόκει ταῖς γνώμαις*, ubi viris doctis in mentem venit scribere *τὰς γνώμας.* — De *εὐθύς* ante *ὡς* in eodem cod. F. male omisso monuimus ad I, 27, 2.

τοῖς ἀμφ᾽ Ἀλέξανδρον τῇ γνώμῃ δεδουλωμένος. Ὡς δὲ 4
ὁμοῦ ἤδη ἦν τὰ στρατόπεδα, ἐνταῦθα παριππεύων πάντῃ Ἀλέξανδρος παρεκάλει ἄνδρας ἀγαθοὺς γίγνεσθαι, οὐ τῶν ἡγεμόνων μόνον τὰ ὀνόματα ξὺν τῷ πρέποντι κόσμῳ ἀνακαλῶν, ἀλλὰ καὶ ἰλάρχας καὶ λοχαγοὺς ὀνομαστὶ, καὶ τῶν ξένων τῶν μισθοφόρων ὅσοι κατ᾽ ἀξίωσιν ἤ τινα ἀρετὴν γνωριμώτεροι ἦσαν· καὶ αὐτῷ πανταχόθεν βοὴ ἐγένετο μὴ διατρί-

---

3. *τὰ στρατόπεδα*] Ita edd. vett. et codd. omnes praeter cod. F., in quo vidit Gronovius *τὰ στρατεύματα*, non male quidem, sed minime ita comparatum, ut a Schmiedero omnium reliquorum librorum scripturae praeferri debuerit. Nam *στρατόπεδον* pro *στράτευμα* apud optimos quosque scriptores reperiri dictum nemo hodie negabit. Cf. Arr. II, 11, 6. Thucyd. III, 98. Xenoph. Hist. Gr. I, 1, 21 etc. Porro voces *στρατόπεδον* et *στράτευμα* in codd. et edd. confundi docent vv. ll. ad Xen. Anab. I, 10, 18 et VII, 7, 57. Pluralem nominis vide Xen. Hist. Gr. I, 2, 7 *ἅμα τῇ ἡμέρᾳ προσῆγε δύο στρατόπεδα.* Adde Herod. VIII, 10 et Bernh. Wissensch. Synt. p. 63, not. 7.

ἐνταῦθα παριππεύων] Revocavi antiquam edd. vett. et codd. plurimorum scripturam. Schmiederus solam codicis F. auctoritatem secutus priorem vocem reiecit. Vide exempla ad I, 15, 8 larga manu adspersa et probabis, credo, quod dedimus. — Paulo infra scripsimus *ὀνομαστὶ, καὶ τῶν ξένων.* Satis inconsiderate Schmiederus particulam *καί* post *ὀνομαστί* positam, codice F. iubente, in exilium misit. Qua remota qui esset verborum ordo et sensus, solus sibi visus est videre Gronovius, locum sic interpretatus: *verum etiam turmarum ac cohortium ductores nominatim ex peregrinis mercenariis.* In tales errores deduci passus est vir optimus, ne codicis Optimi auctoritas infringeretur! Vulgatam si mecum retineas, hic est loci sensus: *non ducum solum nomina cum decente laude memorabat, sed ilarchas etiam et lochagos nominatim compellabat, et militum mercenariorum qui gloria bellica aut virtute insigniores essent.* Ad *ὀνομαστί* ex praecedentibus trahe *ἀνακαλῶν.* Cf. II, 7, 11 *ὀνομαστὶ ἕκαστον — ἀνακαλῶν.* IV, 9, 4 *τὸν Κλεῖτον ὀνομαστὶ ἀνακαλῶν.* Plut. Ages. c. XXXI *προκαλουμένων ἐκεῖνον ὀνομαστί.* Luc. vv. hist. I, 29 *ὀνομαστὶ καλῶν ἕκαστον.* Cf. Dion. Hal. Antiqq. VII, 14 *ἀνακαλῶν ἑκάτερον ἐξ ὀνόματος.* Praeterea vide ann. ad IV, 9, 5.

4 βειν, ἀλλὰ ἐσβάλλειν ἐς τοὺς πολεμίους. Ὁ δὲ ἦγεν ἐν τάξει
ἔτι τὰ μὲν πρῶτα καίπερ ἐν ἀπόπτῳ ἤδη ἔχων τὴν Δαρείου
δύναμιν βάδην, τοῦ μὴ διασπασθῆναί τι ἐν τῇ ξυντονωτέρᾳ
5 πορείᾳ κυμῆναν τῆς φάλαγγος. Ὡς δὲ ἐντὸς βέλους ἐγίγνοντο,
πρῶτοι δὴ οἱ κατ' Ἀλέξανδρον καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἐπὶ τοῦ
δεξιοῦ τεταγμένος δρόμῳ ἐς τὸν ποταμὸν ἐνέβαλλον, ὡς τῇ
τε ὀξύτητι τῆς ἐφόδου ἐκπλῆξαι τοὺς Πέρσας καὶ τοῦ θᾶσ-
σον ἐς χεῖρας ἐλθόντας ὀλίγα πρὸς τῶν τοξοτῶν βλάπτε-
6 σθαι. Καὶ ξυνέβη ὅπως εἴκασεν Ἀλέξανδρος. Εὐθὺς γὰρ
ὡς ἐν χερσὶν ἡ μάχη ἐγένετο, τρέπονται τοῦ Περσικοῦ
στρατεύματος οἱ τῷ ἀριστερῷ κέρᾳ ἐπιτεταγμένοι· καὶ
ταύτῃ μὲν ἐνίκα λαμπρῶς Ἀλέξανδρός τε καὶ οἱ ἀμφ' αὐ-
7 τόν· οἱ δὲ Ἕλληνες οἱ μισθοφόροι οἱ σὺν Δαρείῳ, ᾗ διέ-

---

4. ὁ δὲ ἦγεν] Sic recte omnes codd. Gronovii. εὖ δὲ ἦγεν edd. vett.

ἐν τάξει — βάδην] Hae voces quamquam longo intervallo distractae tamen sunt coniungendae. Vide V, 14, 1 τὸν μὲν πεζὸν στρατὸν ἐν κόσμῳ βάδην ἕπεσθαι ἐκέλευσεν —· αὐτὸς δὲ σπουδῇ ἡγεῖτο. Alterutram voculam bene abesse posse clarum fit ex his locis: III, 8, 1 ἤλαυνε σπουδῇ, τὴν δὲ ἄλλην στρατιὰν βάδην ἕπεσθαι ἐκέλευσεν. IV, 23, 2 τὸ πεζῶν πλῆθος βάδην ἕπεσθαί οἱ ἐκέλευσεν· αὐτὸς δὲ σπουδῇ ἦγεν. VI, 3, 3 ἐν κόσμῳ ἀνήγοντο. Quemadmodum autem hic locis βάδην s. ἐν κόσμῳ et σπουδῇ sibi sunt opposita, ita etiam δρόμῳ et ἐν τάξει opponuntur. Cf. II, 10, 5. III, 21, 13. Xen. Anab. I, 8, 19 ἐβόων δὲ ἀλλήλοις μὴ θεῖν δρόμῳ, ἀλλ' ἐν τάξει ἕπεσθαι. Unde pleonasticis dicendi formulis adnumeres quae leguntur IV, 26, 4 δρόμῳ καὶ ξὺν οὐδενὶ κόσμῳ. — Verba ἐν τῇ ξυντονωτέρᾳ πορείᾳ interpreter *in citatiore progressu*. Cf. Diod. Sic. XIX, 26 προῆγε σύντονον τὴν πορείαν ποιούμενος. XIX, 32 συντόνους τὰς πορείας ποιούμενος. Ioseph. bell. Iud. III, 4, 2 συντόνῳ δὲ τῇ πορείᾳ χρώμενος. Et sic quoque scribendum est apud Diod. Sic. XVII, 19 σύντονον τὴν πορείαν ποιούμενος pro vulg. σύντομον. — In postremis huius enunciati verbis Arrianus ante oculos habuisse potest Xen. Anab. I, 8, 18 ὡς δὲ πορευομένων ἐξεκύμαινέ τι τῆς φάλαγγος. Uterque tamen poetis sua debuisse videntur. Cf. Aesch. Sept. c. Theb. v. 64 βοᾷ γὰρ κῦμα χερσαῖον στρατοῦ, cum ann. Blomf.

6. τῷ ἀριστερῷ κέρᾳ] Edd. vett. κέρατι. Vid. ad II, 8, 14. — Vocabulo παραῤῥαγῆναι (§. 7) tum de muro perfracto, tum de mi-

σχε τῶν Μακεδόνων ἡ φάλαγξ ὡς ἐπὶ τὸ δεξιὸν κέρας
παραῤῥαγεῖσα, (ὅτι Ἀλέξανδρος μὲν σπουδῇ ἐς τὸν πο-
ταμὸν ἐμβαλὼν καὶ ἐν χερσὶ τὴν μάχην ποιήσας ἐξώθει
ἤδη τοὺς ταύτῃ τεταγμένους τῶν Περσῶν· οἱ δὲ κατὰ
μέσον τῶν Μακεδόνων οὔτε τῇ ἴσῃ σπουδῇ ἥψαντο τοῦ
ἔργου, καὶ πολλαχῇ κρημνώδεσι ταῖς ὄχθαις ἐντυγχάνον-
τες τὸ μέτωπον τῆς φάλαγγος οὐ δυνατοὶ ἐγένοντο ἐν τῇ
αὐτῇ τάξει διασώσασθαι) ταύτῃ ἐμβάλλουσιν οἱ Ἕλληνες
τοῖς Μακεδόσιν, ᾗ μάλιστα διεσπασμένην αὐτοῖς τὴν φά-
λαγγα κατεῖδον. Καὶ τὸ ἔργον ἐνταῦθα καρτερὸν ἦν, τῶν 8
μὲν ἐς τὸν ποταμὸν ἀπώσασθαι τοὺς Μακεδόνας καὶ τὴν
νίκην τοῖς ἤδη φεύγουσι σφῶν ἀνασώσασθαι, τῶν Μακεδό-
νων δὲ τῆς τε Ἀλεξάνδρου ἤδη φαινομένης εὐπραγίας μὴ

---

litum ordinibus divisis haud raro utitur Arrianus. Cf. II, 11, 1 *κατὰ τὸ παρεῤῥωγὸς τοῦ Περσικοῦ στρατεύματος.* III, 14, 7 *καὶ ταύτῃ παραῤῥαγείσης — τῆς τάξεως.* II, 22, 11 *καί τι καὶ* (sc. *τοῦ τείχους*) *κατηρείφθη αὐτοῦ παραῤῥαγέν.* IV, 26, 9 *ᾗ παρέῤῥηκτο τοῦ τείχους.*

7. *ἐξώθει ἤδη*] Sic sine ullo dubio scribendum erat pro vulgato *ἐξώθη*, quod ex editione Basileensi omnes editores tacite receperant. Sed parum circumspecte! Quidni etiam probaverunt quod in eadem illa editione legebatur *ἐβοήθη* pro *ἐβοήθει* I, 5, 17, et *ἀποπεπόμφη* II, 15, 1? Similiter peccatum est in eadem V, 21, 5, ubi expressum vides *ἠδυνήθει* pro *ἠδυνήθη*, et V, 29, 1, ubi *συμμιγείς* legitur pro *συμμιγής*. Ceterum qui verterunt *propulsarat*, sensum magis, quam verba respexerunt, nisi forte legendum est *ἐξεώκει*, quam plusquamperfecti formam vidimus apud Plut. vit. Brut. c. XLII. Sed in eo, quo literarum ductus nos defert, acquiescamus, locum sic interpretantes: *quod Alexander flumen ingressus Persas, qui in hoc loco collocati erant, iamiam propulsabat.* Vid. ad III, 12, 2. Imperfectum verbi *ὠθεῖν* Arriano semper scriptum offendimus omisso augmento syllabico. V, 11, 27. III, 13, 8. V, 17, 10. VI, 9, 8. Aoristo activi contra nunquam illud augmentum detractum est, ut I, 1, 16. IV, 3, 7. IV, 24, 9. VI, 7, 8. Aoristus medii et passivi rursus eo caret, ut I, 9, 11. II, 11, 1. IV, 5, 3. IV, 25, 5. V, 23, 3.

8. *τοῖς φεύγουσι σφῶν*] Non ausi sumus reiicere quod praebuerunt edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. Schmiederus solum cod. F. secutus dedit *αὐτῶν*. At vide I, 6, 15 *οἱ δὲ πολέμιοι, πάν-*

λειφθῆναι, καὶ τὴν δόξαν τῆς φάλαγγος ὡς ἀμάχου δὴ
9 ἐς τὸ τότε διαβεβοημένης μὴ ἀφανίσαι. Καί τι καὶ τοῖς
γένεσι τῷ τε Ἑλληνικῷ καὶ τῷ Μακεδονικῷ φιλοτιμίας
10 ἐνέπεσεν ἐς ἀλλήλους. Καὶ ἐνταῦθα πίπτει Πτολεμαῖός
τε ὁ Σελεύκου ἀνὴρ ἀγαθὸς γενόμενος, καὶ ἄλλοι ἐς εἴκοσι μάλιστα καὶ ἑκατὸν τῶν οὐκ ἠμελημένων Μακεδόνων.

XI. Ἐν τούτῳ δὲ αἱ ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ κέρως τάξεις τετραμμένους ἤδη τοὺς κατὰ σφᾶς τῶν Περσῶν ὁρῶντες, ἐπὶ τοὺς ξένους τε τοὺς μισθοφόρους τοὺς Δαρείου καὶ τὸ πονούμενον σφῶν ἐπικάμψαντες, ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ

τῶν ἐπὶ σφᾶς ἐλαυνόντων, ἐγκλίναντες ἔφευγον. I, 13, 10 ὅτι οὐδὲν ἄξιον τοῦ σφῶν δέους ἔπαθον. Adde I, 21, 2. III, 16, 4. IV, 1, 5. IV, 3, 10. IV, 10, 9. IV, 14, 1. IV, 16, 3 etc. Neque ullum locum vidi, ubi Arrianus usurpaverit *αὐτῶν* pro *σφῶν*, s. *αὐτοῖς* pro *σφίσιν*. Sed e contrario nonnunquam *σφίσι* dixisse ubi *αὐτοῖς* exspectabas evincunt haec III, 17, 12. IV, 18, 10. V, 4, 7. VI, 12, 5. VI, 23, 8 et, quod transitum quasi facit VII, 7, 9. Et sic quoque *σφᾶς* positum est, ubi bene dici poterat *αὐτούς*, VI, 12, 4. VI, 25, 1. De *οἱ* pro *αὐτῷ* dicto v. ann. ad III, 6, 11. — Paulo infra cum Schmiedero dedimus *τὴν δόξαν* ex omnibus quos contulit Gronovius codicibus pro *τῆς δόξης*, quod erat in edd. vett.

διαβεβοημένης] *quae ut invicta — celebrabatur.* Cf. Diod. XVII, 6 *καί τινος ἐπ' ἀλκῇ διαβεβοημένου.* XVII, 78 *τὰς διαβεβοημένας ἀνδραγαθίας.* Vid. Wessel. ad Diod. XVI, 85. Hemst. ad Luc. Nigr. c. VI.

C. XI. 2. *ὑπερφαλαγγήσαντες*] Blancardus primus *ὑπὲρ φαλαγγήσαντες.* Secuti sunt Gronovius et Raphelius. — Paulo infra ed. Bas. *Θεσσαλούς*, aeque recte. Sed retinuimus alteram formam, quia mox ipsa ed. Basil. exhibet *Θετταλῶν.*

ἐντὸς τοῦ ποταμοῦ] »*In flumine.* Ac si Thessali in flumine ipso constituti fuissent. Immo *citra flumen.*« *Gronov.* Recte. Cf. Xen. An. VI, 3, 7 *ὅ τι τις ὁρῴη ἐντὸς τῆς φάλαγγος.*

4. *ξυνέστη ἱππομαχία καρτερά*] Edd. omnes *κρατερά*, quod, quantum sciam, hoc uno tantum loco reperitur in hac dicendi formula. Nam si ed. Basil. eandem hanc vitiosam formam praebet IV, 17, 2 neminem, credo, id morabitur. Quod dedimus, firmissimis nititur fundamentis. V. I, 6, 22 *καρτερωτάτῃ ἐμβολῇ.* I, 15, 5 *ξυνειστήκει μάχη καρτερά.* I, 21, 5 *ξυμπίπτει μάχη καρτερά.* II, 10, 11 (cf. III, 28, 4. IV, 17, 2) *τὸ ἔργον καρτερὸν ἦν.* III, 15, 3 *καὶ ἱππομαχία*

ἀπώσαντο αὐτούς· καὶ κατὰ τὸ παρεῤῥωγὸς τοῦ Περσι- 3
κοῦ στρατεύματος ὑπερφαλαγγήσαντες ἐς τὰ πλάγια ἐμβεβληκότες ἤδη ἔκοπτον τοὺς ξένους. Καὶ οἱ ἱππεῖς δὲ οἱ τῶν Περσῶν κατὰ τοὺς Θετταλοὺς τεταγμένοι οὐκ ἔμειναν ἐντὸς τοῦ ποταμοῦ ἐν αὐτῷ τῷ ἔργῳ, ἀλλ' ἐπιδιαβάντες εὐρώστως ἐνέβαλλον εἰς τὰς ἴλας τῶν Θετταλῶν. Καὶ ταύτῃ ξυνέστη ἱππομαχία καρτερά· οὐδὲ 4
πρόσθεν ἐνέκλιναν οἱ Πέρσαι, πρὶν Δαρεῖόν τε πεφευγότα ᾔσθοντο καὶ πρὶν ἀποῤῥαγῆναι σφῶν τοὺς μισθοφόρους συγκοπέντας ὑπὸ τῆς φάλαγγος· τότε δὲ ἤδη

αὕτη καρτερωτάτη — ξυνέστη. Sic dixit *ἐκδρομὴ καρτερά* II, 27, 1, *καρτερὰ φυγή* III, 14, 5, *προσβολὴ καρτερωτέρα* IV, 3, 7. IV, 26, 10. Sic denique adverbium *καρτερῶς* II, 23, 7. VI, 28, 9. Eadem literarum transpositio conspicitur apud Appian. bell. civv. I, 89.

πρὶν ᾔσθοντο καὶ πρὶν ἀποῤῥαγῆναι] Quae Mathiaeus Gr. Gr. ub. p. 1010 de usu atque constructione coniunctionis *πρίν* protulit, vera sint, si solos Atticos scriptores respicias. Recentioris aetatis Graecos alios sibi praescripsisse fines, iam ex hoc ipso de quo agimus exemplo clarum fit. Quid enim impedit, quominus Arrianum statuamus pro infinitivo *ἀποῤῥαγῆναι* indicativum ponere potuisse, si voluisset, cum de re praeterita loqueretur. Sed semper fere (excipe enim VI, 13, 4 et VII, 14, 5, ubi *πρίν γε δή* cum indicativo constructum est) Arrianus infinitivo utitur post particulam *πρίν*, tum de re praeterita, tum de futura. Cf. de re praeterita I, 7, 7 *ὥστε οὐ πρόσθεν ἔμαθον — παρεληλυθότα, πρὶν ἐν Ὀγχηστῷ γενέσθαι.* I, 25, 10 *ὥστε μὴ πρόσθεν — ἀνεῖναι, πρὶν — ἐξεγερθῆναι.* III, 21, 16 *ἀποθνήσκει ὀλίγον ὕστερον, — πρὶν ὀφθῆναι Ἀλεξάνδρῳ.* V, 14, 4 *λέγει φθάσαι ἀφικόμενον, πρὶν — περᾶσαι.* VI. 10, 1 *οἳ δὴ ἔτυχον πρὶν ξυντριβῆναι — ἀναβεβηκότες.* VII, 21, 1 *ἔφθη ἐλάσας, — πρίν τι παθεῖν.* De re futura I, 13, 4 *ὑποφθάσομεν, πρὶν καθίστασθαι.* IV, 4, 10 *ὡς μὴ πελάζειν, πρὶν τὴν ἵππον διαβῆναι.* V, 11, 6 *μὴ πρὶν διαβαίνειν, πρὶν ἀπαλλαγῆναι.* VII, 3, 2 *καλῶς ἔχειν καταστρέψαι, πρὶν — ἐς πεῖραν ἐλθεῖν.* VII, 16, 11 *ἀπηλλάχθαι, πρίν τινα ξυμβῆναι.* Sed tum particulam *πρίν* sequitur tempus finitum, cum a verbo hoc finito alterum pendet in participio positum. Cf. II, 11, 9 *οὐ πρόσθεν ἐς τὸ διώκειν ἐτράπετο, πρὶν τοὺς ξένους — ἀπωσθέντας κατεῖδε.* V, 16, 6 *μὴ πρόσθεν ἅπτεσθαι, πρὶν — τεταγμένην τὴν φάλαγγα κατίδωσιν.* (De *πρίν* c.

5 λαμπρά τε καὶ ἐκ πάντων ἡ φυγὴ ἐγίγνετο. Καὶ οἵ τε
τῶν Περσῶν ἵπποι ἐν τῇ ἀναχωρήσει ἐκακοπάθουν βα-
ρέως ὡπλισμένους τοὺς ἐμβάτας σφῶν φέροντες, καὶ αὐ-
τοὶ οἱ ἱππεῖς κατὰ στενὰς ὁδοὺς πλήθει τε πολλοὶ καὶ
πεφοβημένως σὺν ἀταξίᾳ ἀποχωροῦντες, οὐ μεῖον ὑπ' ἀλ-
λήλων καταπατούμενοι ἢ πρὸς τῆς διώξεως τῶν πολε-
μίων ἐβλάπτοντο, καὶ οἱ Θετταλοὶ εὐρώστως αὐτοῖς ἐπέ-
κειντο, ὥστε οὐ μεῖον ἢ ὡς πεζῶν φόνος ἐν τῇ φυγῇ τῶν
6 ἱππέων ἐγίγνετο. Δαρεῖος δὲ ὡς αὐτῷ τὸ πρῶτον ὑπ'

---

coni. omissa particula ἄν vide Stallb. ad Plat. Phileb. p. 40. Sieb. ad Paus. VIII, 47, 10. *Πρὶν ἄν* apud Arrianum frustra quaeras). Quae cum hic tractaverimus, simul etiam monebimus verbo de constructione particulae ἔστε, praesertim cum ea ab Arriano tam frequenti usu celebrata sit, ut prae ceteris eam adamasse videri possit. Haec quidem, quando significat Latinorum *quamdiu*, semper, ut apud alios scriptores, cum indicativo construitur; cf. I, 4, 2. II, 11, 7. II, 18, 8. III, 15, 7; coll. ann. ad I, 8, 7. Eandem structuram admittit, cum est *usque dum* in narratione rei praeteritae, ut IV, 30, 6. VI, 14, 8. VI, 15, 1 etc. Quando vero in narratione ponitur de re futura quidem, sed quae praeterita iam cogitatur, semper infinitivum habet comitem, ut II, 1, 5. IV, 7, 1. V, 9, 4. V, 14, 2. V, 16, 2. Hist. Ind. XXXVI, 4. Semel etiam vidimus eam optativo adiunctam in oratione obliqua, II, 23, 5 ἐκέλευσεν ἀνακωχεύειν, ἔστε τὸ ἐποκεῖλαι ἄπορον γίγνοιτο. Quando autem in narratione indicat rem futuram, quae omnino futura cogitatur, addita particula ἄν cum coniunctivo construitur. IV, 27, 7. V, 17, 7. VI, 5, 8. VI, 5, 15. VI, 6, 6. VI, 14, 4 etc. In Hist. Ind. XXXVI, 5 ἔασον ἐξηγήσασθαι, — ἔστε σοι σώας καταστήσω τὰς νέας, num καταστήσω pro coniunctivo aoristi habendum sit, an pro indicativo futuri, nescio. De εἰσότε s. εἰς ὅτε semel usurpato vid. ann. ad VI, 28, 11. Unum tamen habeo locum, quem quomodo ceteris omnibus apte adiungam, dubius haereo. VI, 27, 5 ἐκπέμπει γράμματα παρὰ — Ταξίλην, ἐπιμελεῖσθαι ἔστ' ἂν αὐτὸς ἐκπέμψαι. In tali enim sententia alias reperitur ἔστ' ἂν c. coniunctivo, ut IV, 24, 7 παραγγείλας περιτειχίζειν, ἔστ' ἂν ἀφίκηται (cf. Krueg. ad Xen. Anab. I, 4, 13). Optativum vero posuit Arrianus ad indicandam orationem obliquam. Vide Math. Gr. Gr. ub. p. 1009. — Pro ἥσθοντο ed. Bas. ἴσθοντο.

5. *καὶ πεφοβημένως σὺν ἀταξίᾳ*] Schmiederus e cod. F. πεφοβημένοι καὶ σὺν ἀταξίᾳ. Non potest negari, hanc lectionem vulgata

Ἀλεξάνδρου ἐφοβήθη τὸ κέρας τὸ εὐώνυμον καὶ ταύτῃ ἀποῤῥηγνύμενον κατεῖδε τοῦ ἄλλου στρατοπέδου, εὐθὺς ὡς εἶχεν ἐπὶ τοῦ ἅρματος σὺν τοῖς πρώτοις ἔφευγε καὶ ἔστε μὲν ὁμαλοῖς χωρίοις ἐν τῇ φυγῇ ἐτύγχανεν, ἐπὶ τοῦ ἅρματος διεσώζετο. Ὡς δὲ φάραγξί τε καὶ ἄλλαις δυσ- 7
χωρίαις ἐνέκυρσε, τὸ μὲν ἅρμα ἀπολείπει αὐτοῦ καὶ τὴν ἀσπίδα, καὶ τὸν κάνδυν ἐκδύς· ὁ δὲ καὶ τὸ τόξον ἀπολείπει ἐπὶ τοῦ ἅρματος, αὐτὸς δὲ ἵππου ἐπιβὰς ἔφευγε. Καὶ ἡ νὺξ οὐ διὰ μακροῦ ἐπιγενομένη ἀφείλετο

---

magis concinnam videri; sed, cum in simili narratione eodem adverbio usus sit Arrianus IV, 30, 7 *οἱ δὲ καὶ πεφοβημένως ἀποχωροῦντες — ἀπέθανον*, nolui quidquam mutare. Si cui tamen magis placeat *πεφοβημένως καὶ σὺν ἀταξίᾳ*, non multum refrager. Sic dixit IV, 26, 4 *δρόμῳ καὶ ξὺν οὐδενὶ κόσμῳ*. Cf. Diod. Sic. XV, 36 *καταπεφρονηκότως καὶ ἀτάκτως*. Apud eundem XVI, 74 pro *τετολμηκότως* olim etiam legebatur *τετολμηκότες*, et XVI, 18 pro *τεθορυβημένως*, quod unice verum est, *τεθορυβημένων*. Ex qua scripturae discrepantia intelligitur, quam facilis esset a participio ad adverbium transitus. In duobus adverbiis sine *καί* positis nemo, puto, offendet.

ὑπ᾽ ἀλλήλων καταπατούμενοι ἢ — ἐβλάπτοντο] Sic edd. vett., sic codd. quattuor Gronovii. Unde mirum sane, quod Schmiederus dedit *ἀπ᾽ ἀλλήλων*, e codice F, nisi forte et in hoc codice scriptum est quod ceteri libri exhibent. E Gronovii quidem annotatione neutrum constat. Vide I, 22, 6 *τοὺς μὲν ὑπὸ σφῶν καταπατηθέντας*. Adde ann. ad I, 21, 8. — Mox pro vulgato *καί* cum Schmiedero dedimus *ἢ* e cod. F. Qui *καί* scripserunt, non intellexere transitum a participio ad tempus finitum. At cf. Soph. fragm. inc. LXXXI, 2 *πλεῖον φυλάσσων ἢ φυλάσσομαι*. Vid. Schaef. ad Dionys. p. 110. 145; ad Demosth. t. II, p. 75. Fritzsch. Qu. Lucc. p. 112. Accuratius scripsit V, 17, 8 *οὐ μείω πρὸς αὐτῶν οἱ φίλοι ἤπερ οἱ πολέμιοι ἐβλάπτοντο ἐν ταῖς ἐπιστροφαῖς καταπατούμενοι*. — Denique pro vulgato *πρὸς τῶν διωκόντων πολεμίων* recepimus quod habet cod. F. *πρὸς τῆς διώξεως τ. π.*, quamquam utrum pro glossemate sit habendum non definiamus.

7. *ἵππου ἐπιβάς*] Edd. omnes *ἵππον ἐπιβάς*. Genitivum praebuit unus codd. Florr., cuius mentionem fecit Gronovius ad V, 10, 3, ubi vide annot. meam. Cf. VI, 13, 7 *ἐπιβὰς τοῦ ἵππου*. VII, 3, 5 *τοῦ ἵππου ἐπιβῆναι*. — Infra pro vulgato *ἐπιγινομένη* scripsimus *ἐπιγενομένη*; ut I, 2, 12 *καὶ νὺξ ἐπιγενομένη τὴν ἀκρίβειαν τῆς διώ-*

8 αὐτὸν τὸ πρὸς Ἀλέξανδρον ἁλῶναι. Ἀλέξανδρος γὰρ ἔστε μὲν φάος ἦν, ἀνὰ κράτος ἐδίωκεν· ὡς δὲ συνεσκόταζέ τε ἤδη καὶ τὰ πρὸ ποδῶν ἀφανῆ ἦν, ἐς τὸ ἔμπαλιν ἐτράπετο ὡς ἐπὶ τὸ στρατόπεδον· τὸ μέντοι ἅρμα τὸ Δαρείου ἔλαβε καὶ τὴν ἀσπίδα ἐπ' αὐτῷ καὶ τὸν κάνδυν καὶ
9 τὸ τόξον. Καὶ γὰρ καὶ ἡ δίωξις βραδυτέρα αὐτῷ ἐγεγόνει, ὅτι ἐν τῇ πρώτῃ παραῤῥήξει τῆς φάλαγγος ἐπιστρέψας καὶ αὐτὸς οὐ πρόσθεν ἐς τὸ διώκειν ἐτράπετο, πρὶν τούς τε μισθοφόρους τοὺς ξένους καὶ τὸ τῶν Περσῶν ἱπ-
10 πικὸν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ἀπωσθέντας κατεῖδε. Τῶν δὲ Περσῶν ἀπέθανον μὲν Ἀρσάμης καὶ Ῥεομίθρης καὶ Ἀτιζύης τῶν ἐπὶ Γρανικῷ ἡγησαμένων τοῦ ἱππικοῦ. Ἀπο-

---

ξεως ἀφείλετο τοὺς Μακεδόνας. IV, 29, 6 νυκτὸς ἐπιγενομένης. Hist. Ind. XX, 2 μὴ — κηλὶς αὕτη — ἐπιγενομένη — ἀφανίσοι. Cf. V, 9, 4 ubi *γενόμενον* et *γινόμενον* confusa.

πρὸς Ἀλέξανδρον ἁλῶναι] »Legendum puto πρὸς Ἀλεξάνδρου, *ab Alexandro*, quia Alexander ipse eum persequebatur.« *Schmied.* Minime. Hic est loci sensus: *nox obveniens impediit, quominus captus ad Alexandrum deferretur.* Vid. ann. ad I, 25, 7. Schneid. ad Xen. Hist. Gr. I, 1, 23.

8. ἀνὰ κράτος — ἀφανῆ ἦν] Has quattuordecim voces primus vulgavit Gronovius e codice F., qui hic iure appellandus est Optimus. Vide Gronovii Suppl. lacc. p. 170 sqq. — Infra pro ἀπετρέπετο, quod exhibent edd. vett. cum quattuor codicibus, Schmiederus recte dedit ἐτράπετο, codicem F. secutus. Vulcanio placuit scribere ἀπετράπετο. Cave vulgatum probes. Vide III, 15, 7 ὥστε ἀποτραπόμενος Ἀλέξανδρος ἐς τὸ διώκειν αὖθις Δαρεῖον ὥρμησεν. III, 15, 2 τοῦ διώκειν ἀπετράπετο. VI, 26, 3 ἀποτραπέντας ἀπὸ τῆς στρατιᾶς. Contra II, 11, 9 ἐς τὸ διώκειν ἐτράπετο. VII, 15, 2 αὖθις ἐς τὸ λῃστεύειν τρεπόμενοι.

τὸ μέντοι ἅρμα ἔλαβε] »Pro verbo postremo ex Optimo notavi ἀπολιπών. Ex quo si facias ἀπολαβών, perfectissima erit sententia.« *Gronov.* Hoc participium recepit Schmiederus, pro puncto minusculo post στρατόπεδον scribens comma. Sed quid est quod vulgatum ἔλαβε sollicitemus, cum tantum absit, ut altera scriptura deterius sit, ut solum recte habere videatur? Verbum ἀπολαβεῖν, ut omnibus, quod sciam, scriptoribus, ita Arriano est *intercipere*, velut I, 5, 20 ἐδόκουν δ' ἔτι Ἀλέξανδρον ἐν δυσχωρίᾳ ἀπειληφέναι. IV, 27, 5 κατακόπτει τοὺς Ἰνδοὺς ἐν μέσῳ ἀπολαβών. Cf. Xen.

θνήσκει δὲ καὶ Σαβάκης ὁ Αἰγύπτου σατράπης καὶ Βου-
βάκης τῶν ἐντίμων Περσῶν. Τὸ δὲ ἄλλο πλῆθος εἰς δέκα 11
μάλιστα μυριάδας, καὶ ἐν τούτοις ἱππεῖς ὑπὲρ τοὺς μυ-
ρίους ὥστε λέγει Πτολεμαῖος ὁ Λάγου, ξυνεπισπόμενος
τότε Ἀλεξάνδρῳ, τοὺς μετὰ σφῶν διώκοντας Δαρεῖον ὡς
ἐπὶ φάραγγί τινι ἐν τῇ διώξει ἐγένοντο, ἐπὶ τῶν νεκρῶν
διαβῆναι τὴν φάραγγα. Τό τε στρατόπεδον τὸ Δαρείου 12
εὐθὺς ἐξ ἐφόδου ἑάλω καὶ ἡ μήτηρ καὶ ἡ γυνὴ, αὐτὴ δὲ
καὶ ἡ ἀδελφὴ Δαρείου καὶ υἱὸς Δαρείου νήπιος. Καὶ 13
θυγατέρες δύο ἑάλωσαν καὶ ἄλλαι ἀμφ' αὐτὰς Περσῶν
τῶν ὁμοτίμων γυναῖκες οὐ πολλαί· οἱ γὰρ ἄλλοι Πέρσαι
τὰς γυναῖκας σφῶν ξὺν τῇ ἄλλῃ κατασκευῇ ἐς Δαμασκὸν ἔτυ-

Anab. II, 4, 17 ὡς μὴ διαβῆτε, ἀλλ' ἐν μέσῳ ἀποληφθῆτε. Hipparch. VIII, 13 τοὺς δὲ διὰ δυσχωρίας ἀπολαμβάνεσθαι. Unde recte hodie scribitur Anab. VII, 7, 13 ὁ δὲ λαβὼν τοὺς ἐπιτηδειοτάτους προσῆλθε pro ἀπολαβών. Particulam μέντοι eodem modo collocatam vide I, 8, 6. I, 10, 11 et passim alibi.

10. Ἀρσάμης] Ita codd. Gronovii. Ἀρσάκης edd. vett. Vide ad I, 12, 17 et I, 19, 7. — De Atizye conferas quae dicta sunt ad I, 16, 5. Pro Σαβάκης nomine satrapae Aegypti apud Diodorum XVII, 34 vulgo scribitur Τασιάκης, minus recte, puto. Vide intpp. ad Curt III, 11, 10 et Wessel. ad Diodori l. l.

11. ὡς ἐπὶ φάραγγί τινι — ἐγένοντο] In edd. vett. et quattuor codd. Gronovii erat φάλαγγί τινι, et paulo infra φάλαγγα. Veram scripturam suppeditavit cod. F. »Huc respexisse opinor Plutarchum in libro II de fortuna Alexandri (t. VII, p. 343, 10, Reisk.) αἵματι κεκραμένους ποταμοὺς ἔπιε καὶ νεκροῖς γεγεφυρωμένους διέβη.« *Gronov.* De confusione vocc. φάλαγξ et φάραγξ vide Wessel. ad Diod. Sic. XVII, 26.

12. αὐτὴ δὲ καὶ ἡ ἀδελφή] Articulus, quo carent edd. Blanc. Gron. Raph. Schmied., in edd. Basil. et Vulc. legitur. Et cum a Gronovio nihil de eo monitum sit, causa nulla est, qua re eum reiiciam. Blancardi enim negligentia excidisse videtur. Ad rem cf. Diod. Sic. XVII, 36 — ἤγαγεν ἡ Δαρείου μήτηρ καὶ γυνὴ καὶ δύο θυγατέρες ἐπίγαμοι καὶ υἱὸς παῖς τὴν ἡλικίαν. Ex quibus vides quoque, quomodo circumscripserit Diodorus simplex Arriani vocabulum νήπιος, quod hac significatione reperitur Hist. Ind. XIV, 1 ὅσοι δὲ νήπιοι αὐτῶν.

χον ἐσταλκότες· ἐπεὶ καὶ Δαρεῖος τῶν τε χρημάτων τὰ πολλὰ καὶ ὅσα ἄλλα μεγάλῳ βασιλεῖ ἐς πολυτελῆ δίαιταν καὶ στρατευομένῳ ὅμως συνέπεται, πεπόμφει ἐς Δαμασκὸν, ὥστε ἐν τῷ στρατεύματι οὐ πλείονα ἢ τρισχίλια
14 τάλαντα ἑάλω. Ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν Δαμασκῷ χρήματα ὀλίγον ὕστερον ἑάλω ὑπὸ Παρμενίωνος ἐπ' αὐτὸ τοῦτο σταλέντος. Τοῦτο τὸ τέλος τῇ μάχῃ ἐκείνῃ ἐγένετο, ἐπὶ ἄρχοντος Ἀθηναίοις Νικοστράτου, μηνὸς Μαιμακτηριῶνος.

XII. Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ καίπερ τετρωμένος τὸν μηρὸν Ἀλέξανδρος ξίφει ὁ δὲ τοὺς τραυματίας ἐπῆλθε, καὶ τοὺς

---

13. *οὐ πλείονα ἢ τρισχίλια*] Edd. ante Gronovium particula *ἢ* destituti sunt; quam restituit iam Gronovius ex omnium codicum auctoritate.

14. *τοῦτο τὸ τέλος*] Articulus in edd. vett. non comparet. Praebuere eum omnes codices Gronovii. Recte. Cf. III, 22, 3 *τοῦτο τὸ τέλος Δαρείῳ ἐγένετο.* IV, 29, 12 *τοῦτο τὸ τέλος γίγνεται.* V, 19, 5 *τοῦτο τὸ τέλος ἐγένετο τῇ μάχῃ.* Unde non dubito quin III, 15, 16 scribendum sit *τοῦτο τὸ τέλος τῇ μάχῃ ταύτῃ ἐγένετο*, quamvis in omnibus editionibus articulus desideretur, neque a Gronovio quidquam annotatum sit. Alia ratio est talium, ut V, 6, 9 *οὐ μεγάλοι οὗτοι ποταμοί.* Vide Blumii diss. de artic. apud Goell. Indic. IV. Thucyd. t. II, p. 566. — Archon qui hic vocatur Nicostratos, apud Diodorum XVII, 29 Nicocrates audit. Vide Freinsh. ad Curt. III, 11, 17. Wessel. ad Diod. l. l. Clinton. Fast. Hell. p. 164. De variata nominum propriorum terminatione conferas quae disputavit cel. Lobeckius in Aglaoph. t. II, p. 996.

C. XII. *ὁ δὲ — ἐπῆλθεν*] Sic codd. Florr. omnes cum ed. Basileensi. Apud Vulcanium primum legitur *ὅμως δέ*, qui vulgatum immutavit, quia Arriani morem dicendi non satis cognitum habuit. Saepissime enim ille in apodosi *ὁ δέ* addit, ubi minus necessarium existimes. Cf. I, 23, 4 *Ἀλεξάνδρῳ δὲ ὡς ἐξηγγέλθη καὶ καθεώρα αὐτὸς — ὁ δέ.* VII, 11, 7 *ταῦτα ὡς ἐξαγγέλλεται αὐτῷ, — ὁ δέ.* VII, 14, 2 *ἐπεὶ δὲ ἐξηγγέλλετο Ἀλεξάνδρῳ, — ὁ δέ.* Ex parte huc trahi possunt quae diximus ad I, 15, 8. Cf. V, 16, 2. VI, 18, 5. VII, 17, 5; ann. ad IV, 2, 9 et V, 20, 1. Quos Gronovius ad h. l. affert locos, ii maximam partem alius sunt generis, ut II, 7, 14. III, 21, 8, de quibus vide ann. ad VI, 11, 6.

λαμπρότατα ὡς ἐς πόλεμον] Hunc verborum ordinem exhibet cod. F. In ed. Bas. est *ὡς λαμπρότητα ἐς πόλεμον.* In edd. Vulc.

νεκροὺς ξυναγαγὼν ἔθαψε μεγαλοπρεπῶς σὺν τῇ δυνάμει πάσῃ ἐκτεταγμένῃ λαμπρότατα ὡς ἐς πόλεμον. Καὶ 2
λόγῳ τε ἐπεκόσμησεν ὅσοις τι διαπρεπὲς ἔργον ἐν τῇ μάχῃ ἢ αὐτὸς ξυνέγνω εἰργασμένον, ἢ ἀκοῇ συμφωνούμενον ἔμαθε, καὶ χρημάτων ἐπιδόσει ὡς ἑκάστους σὺν τῇ ἀξίᾳ ἐτίμησε. Καὶ Κιλικίας μὲν ἀποδεικνύει σατράπην 3
Βάλακρον τὸν Νικάνορος, ἕνα τῶν σωματοφυλάκων τῶν βασιλικῶν· ἀντὶ δὲ τούτου ἐς τοὺς σωματοφύλακας κατέλεξε Μένητα τὸν Διονυσίου· ἀντὶ δὲ Πτολεμαίου τοῦ Σελεύκου τοῦ ἀποθανόντος ἐν τῇ μάχῃ Πολυσπέρχοντα τὸν

---

et Blanc. atque in tribb. codd. Gronovii ὡς λαμπρότατα ἐς πόλεμον. Unus codd. Florr. particulam ὡς omnino ignorat. At quod dedimus Schmiederum secuti, solum probari potest. Sensus enim loci est hic: *cum omnibus copiis splendidissime quasi ad pugnam compositis.* Vide Herm. ad Soph. Philoct. v. 58.

2. ἢ ἀκοῇ — ἔμαθε] Vulgato ἔλαβε favent quattuor codd. Gronovii. At haec scriptura ex interpretamento orta videtur. ἔμαθε cum Schmiedero recepimus e cod. F. Nec sane est cur hoc loco codicis huius fidem suspectam habeamus, cum non tam ille codex, quam ipsa Arriani manus istam lectionem commendet. Vide modo II, 20, 1 ὡς ἔμαθε τὰς πόλεις — κατεχομένας. V, 21, 5 ὡς ἐκεῖνον ἄρχοντα ἔμαθεν. Adde II, 7, 7. V, 18, 12. VI, 7, 6. Unus qui nobis obstat locus II, 15, 2 eodem modo ex codice F. sanandus est.

3. Πολυσπέρχοντα τὸν Σιμμίου] Cod. F. cum edd. Basil. et Vulc. Πολυπέρχοντα, quod Schmiederus vel invitis omnibus codicibus temere recepit, ut hic, ita III, 11, 13. IV, 16, 1. IV, 22, 1. IV, 25, 9. V, 11, 5. VI, 5, 11. VII, 12, 8, nihil veritus quod iam monuerant Freinshemius in Ind. Curtiano, et Xylander ad Plut. Pyrrh. c. VIII. Formam Πολυσπέρχων vide apud Phot. Bibl. p. 72, a, 17, Beck. Theophrast. Charact. c. VIII. Tzetz. ad Lycophr. v. 802. Athen. IV, 155, C, Dind. Apud Diodorum XVII, 57 et passim alibi omnes codices eandem hanc formam constanter servant; in sola editione Basileensi semper scriptum est Πολυπέρχων. — Patris nomen mire corruptum legitur tum in edd. vett., tum in codicibus. Edd. Venet. Basil. et Vulc. Σιμαίου; edd. Blanc. et Borh. Σιμμαίου. Cod. F. inepte Δαγμίου. Reliqui codices cum edd. vett. conspirant. Sed Σιμμίου verum esse evincunt ll. III, 11, 15. III, 27, 1 cett, ubi e codicibus nulla scripturae varietas enotata est.

4 Σιμμίου ἄρχειν ἀπέδειξε τῆς ἐκείνου τάξεως. Καὶ Σο-
λεῦσι τά τε πεντήκοντα τάλαντα ἔτι ἐνδεᾶ ὄντα ἐκ τῶν
ἐπιβληθέντων σφίσι χρημάτων ἀνῆκε καὶ τοὺς ὁμήρους
5 ἀπέδωκεν. Ὁ δὲ οὐδὲ τῆς μητρὸς τῆς Δαρείου οὐδὲ τῆς
γυναικὸς ἢ τῶν παίδων ἠμέλησεν. Ἀλλὰ λέγουσί τινες
τῶν τὰ Ἀλεξάνδρου γραψάντων, τῆς νυκτὸς αὐτῆς ᾗ ἀπὸ
τῆς διώξεως τῆς Δαρείου ἐπανῆκεν, ἐς τὴν σκηνὴν παρελ-
θόντα αὐτὸν τὴν Δαρείου ἥτις αὐτῷ ἐξῃρημένη ἦν, ἀκοῦ-
σαι γυναικῶν οἰμωγὴν καὶ ἄλλον τοιοῦτον θόρυβον οὐ
πόῤῥω τῆς σκηνῆς· πυθέσθαι οὖν, αἵτινες γυναῖκες καὶ
6 ἀνθ᾽ ὅτου οὕτως ἐγγὺς παρασκηνοῦσαι. Καί τινα ἐξαγ-
γεῖλαι ὅτι, ὦ βασιλεῦ, ἡ μήτηρ τε καὶ ἡ γυνὴ Δαρείου
καὶ οἱ παῖδες, ὡς ἐξηγγέλθη αὐταῖς ὅτι τὸ τόξον τε τοῦ
Δαρείου ἔχεις καὶ τὸν κάνδυν τὸν βασιλικὸν καὶ ἡ ἀσπὶς
ὅτι κεκόμισται ὀπίσω ἡ Δαρείου, ὡς ἐπὶ τεθνεῶτι Δα-

---

4. *ἐπιβληθέντων*] Ed. Bas. *ἐπικληθέντων*, ex solenni literarum confusione, de qua vide ad I, 8, 5 et I, 29, 7. — Paulo ante intactum reliquimus quod Schmiederus e codice F. dedit *ἔτι ἐνδεᾶ ὄντα*, quamquam non minus apta est vulgata edd. vett. et rell. codd. scriptura *ἃ ἔτι ἐνδεᾶ ἦν*. Nam utra harum lectionum pro glossemate habenda sit, quis est qui decernat? Vide tamen praefationem, coll. ann. ad V, 29, 1 et Popp. proll. ad Xen. Cyrop. p. XXIX.

5. *καὶ ἄλλον — θόρυβον*] Ed. Basil. *καὶ ἄλλων — θόρυβον*. — Infra post *παρασκηνοῦσαι* in omnibus fere editionibus aut comma aut punctum positum vidi. Schmiedero placuit scribere signum interrogationis, quod minus aptum est.

6. *τὸ τόξον τε τοῦ Δαρείου*] Ed. Bas. *τοῦ τε Δαρείου*. Pro *τοῦ Δαρείου* malis *τὸ Δαρείου*, quomodo paulo ante dixerat *τὴν σκηνὴν τὴν Δαρείου* et infra dixit *ἡ ἀσπὶς ἡ Δαρείου*. Vid. II, 11, 8 et ann. ad I, 1, 4. II, 15, 8. Attamen vero in vulgato acquiescet, qui legerit ann. ad III, 26, 1. — Mox scripsimus cum Schmiedero *τὸν κάνδυν τὸν βασιλικόν* ex edd. Venet. Basil. et Vulc. Priorem articulum, quem primus neglexerat Blancardus, etiam Gronovius et Raphelius omiserunt. Vide ad I, 12, 8. — Pro *ἀνοιμώζουσιν* in fine huius enunciati posito dedimus *ἀνοιμώζουσι*.

7. *ὅτι μόνα ἔχει*] Tres codd. Florr. cum cod. F. In uno erat *μόνῳ*. Edd. vett. habebant *μόνον*. Vide ann. ad II, 9, 1.

ῥείῳ ἀνοιμώζουσι. Ταῦτα ἀκούσαντα Ἀλέξανδρον πέμψαι 7
πρὸς αὐτὰς Λεοννάτον ἕνα τῶν ἑταίρων, ἐντειλάμενον
φράσαι ὅτι ζῇ Δαρεῖος· τὰ δὲ ὅπλα καὶ τὸν κάνδυν ὅτι
φεύγων ἀπέλιπεν ἐπὶ τῷ ἅρματι, καὶ ταῦτα ὅτι μόνα ἔχει
Ἀλέξανδρος. Καὶ Λεοννάτον παρελθόντα ἐς τὴν σκηνὴν 8
τά τε περὶ Δαρείου εἰπεῖν καὶ ὅτι τὴν θεραπείαν αὐταῖς
ξυγχωρεῖ Ἀλέξανδρος τὴν βασιλικὴν καὶ τὸν ἄλλον κόσμον
καὶ καλεῖσθαι βασιλίσσας. Ἐπεὶ οὐ κατὰ ἔχθραν οἱ γε- 9
νέσθαι τὸν πόλεμον πρὸς Δαρεῖον, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς
τῆς Ἀσίας διαπεπολεμῆσθαι ἐννόμως. Ταῦτα μὲν Πτο-
λεμαῖος καὶ Ἀριστόβουλος λέγουσι. Λόγος δὲ ἔχει καὶ 10
αὐτὸν Ἀλέξανδρον τῇ ὑστεραίᾳ ἐλθεῖν εἴσω ξὺν Ἡφαι-
στίωνι μόνῳ τῶν ἑταίρων, καὶ τὴν μητέρα τὴν Δαρείου
ἀμφιγνοήσασαν ὅστις ὁ βασιλεὺς εἴη αὐτοῖν, (ἐστάλθαι
γὰρ ἄμφω τῷ αὐτῷ κόσμῳ) τὴν δὲ Ἡφαιστίωνι προσελ-

---

8. *Λεοννάτον*] Ed. Bas. *Λεοννάτων*. — Mox in omnibus editionibus praeter Vulcanianam legebatur *θεράπειαν*, accentu aperte vitioso.

βασιλίσσας] Formam hanc minus Atticam (vid. Phryn. p. 225 et Moer. s. v.), ut omnes fere recentioris Graecitatis scriptores, ita Arrianus alteri Atticae *βασίλεια* praetulit, ut IV, 15, 4. IV, 20, 3. VII, 13, 5. VII, 13, 9. Cf. Dorv. ad Charit. p. 471.

9. *οὐ κατὰ ἔχθραν*] Sic recte cod. F., et ex eo Schmiederus. In edd. vett. et rell. codd. *οὐδὲ κατ' ἔχθραν*. — Deinde articulum qui in omnibus fere editionibus post *πόλεμον* repetitus est, ex auctoritate omnium codicum expunximus, Schmiederum secuti. Nimirum hic est verborum ordo: *ἐπεὶ οὐ κ. ἔχθραν οἱ πρὸς Δαρεῖον γενέσθαι τὸν πόλεμον, ἀλλ' ὑπέρ κ. τ. λ.* — Denique pro *διαπεπολεμῆσθαι*, quod est in edd. vett. et codice F., reliqui codd. Gronovii exhibent *διαπολεμεῖσθαι*.

10. *Λόγος δὲ ἔχει* —] Haec et sequentia usque ad finem huius capitis Suidas exhibet s. v. *Ἡφαιστίων*. Voces *καὶ αὐτὸν* et *τῇ ὑστεραίᾳ* omissae sunt apud eum, qui tamen statim de suo addidit *ἐλθεῖν ἐπὶ τὴν σκηνὴν τῶν γυναικῶν Δαρείου τοῦ Πέρσου καὶ παρελθεῖν εἴσω κ. τ. λ.* — Articulum ante *Δαρείου* idem ignorat, et mox pro *ἀμφιγνοήσασαν* minus recte exhibet *ἀγνοήσασαν*.

ὅστις ὁ βασιλεὺς εἴη αὐτοῖν] Ita edd. Basil. Vulc., ita cod. F. et Suidas. »In duobus inveni *ὅτι εἴη αὐτοῖν*, in uno *ὅστις ὁ βασι-*

11 θεῖν καὶ προσκυνῆσαι, ὅτι μείζων ἐφάνη ἐκεῖνος. Ὡς δὲ ὁ Ἡφαιστίων τε ὀπίσω ὑπεχώρησε καί τις τῶν ἀμφ' αὐτὸν τὸν Ἀλέξανδρον δείξας ἐκεῖνον ἔφη εἶναι Ἀλέξανδρον, τὴν μὲν καταιδεσθεῖσαν τῇ διαμαρτίᾳ ἀποχωρεῖν, Ἀλέξανδρον δὲ οὐ φάναι αὐτὴν ἁμαρτεῖν· καὶ γὰρ ἐκεῖνον εἶναι
12 Ἀλέξανδρον. Καὶ ταῦτα ἐγὼ οὔθ' ὡς ἀληθῆ οὔτε ὡς πάντη ἄπιστα ἀνέγραψα. Ἀλλ' εἴτε οὕτως ἐπράχθη, ἐπαινῶ Ἀλέξανδρον τῆς τε ἐς τὰς γυναῖκας κατοικτίσεως καὶ τῆς εἰς τὸν ἑταῖρον πίστεως καὶ τιμῆς· εἴτε πιθανὸς δοκεῖ τοῖς ξυγγράψασιν Ἀλέξανδρος ὡς καὶ ταῦτα ἂν πράξας καὶ εἰπών, καὶ ἐπὶ τῷδε ἐπαινῶ Ἀλέξανδρον.

XIII. Δαρεῖος δὲ τὴν μὲν νύκτα ξὺν ὀλίγοις τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἔφυγε, τῇ δὲ ἡμέρᾳ ἀναλαμβάνων ἀεὶ τῶν τε Περσῶν τοὺς διασωθέντας ἐκ τῆς μάχης, καὶ τῶν ξένων τῶν

λεὺς εἴη αὐτοῖς, in Perusino ὅστις ὁ βασιλεὺς εἴη.« *Gronov.* Ad rem cf Diod. Sic. XVII, 37 ἐχόντων δ' ἀμφοτέρων ἐσθῆτας μὲν ὁμοίας, τῷ μεγέθει δὲ καὶ κάλλει προέχοντος τοῦ Ἡφαιστίωνος ἡ μὲν Σισύγαμβρις — προσεκύνησε. Vide quoque XVII, 114.

11. τῶν ἀμφ' αὐτόν] »Ita retinent mordicus libri veteres. Speciose tamen Freinshemius ad Curtium III, 12, 17 ἀμφ' αὐτήν, intelligens spadonem, praesertim cum dixerit quoque Arrianus cum solo Hephaestione intrasse regem. Sed notari oportet dici Alexandrum ingressum cum Hephaestione μόνῳ τῶν ἑταίρων, ut ita non neget Arrianus ex ducibus aut reliquis comitibus quosdam alios adfuisse, quorum aliquis nutu potuerit monuisse Sisygambin.« *Gronov.* Recte. Cum Freinshemii coniectura conspirat Suidas, qui aperte exhibet τῶν ἀμφ' αὐτήν. — Paulo infra apud eundem legitur ὑποχωρεῖν et καὶ ἐκεῖνον γάρ.

12. οὔθ' ὡς ἀληθῆ] E cod. F. Consentit Suidas, nisi quod habet οὔτε. In edd. vett. et quattuor codd. legebatur οὐχ ὡς. Conferri iubet Gronovius VII, 15, 8 τοῦτο οὔτε ὡς ἀτρεκές, οὔτε ὡς ἄπιστον πάντη ἀνέγραψα.

εἴτε πιθανὸς δοκεῖ —] Non inepte immutavit haec Suidas ita: εἴτε πιθανὰ δοκεῖ τοῖς ξυγγράψασι τὰ αὐτοῦ, ὡς καὶ ταῦτ' ἂν ἔπραξε καὶ εἶπε. Supra apud eundem τῆς ἐς τὰς γυναῖκας, omissa particula τε. Cf. ann. ad IV, 20, 2.

C. XIII. ἐς τετρακισχιλίους — τοὺς πάντας] Restituimus prae-

μισθοφόρων ἐς τετρακισχιλίους ἔχων τοὺς πάντας, ὡς ἐπὶ Θάψακόν τε πόλιν καὶ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν σπουδῇ ἤλαυνεν, ὡς τάχιστα μέσον αὐτοῦ τε καὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου τὸν Εὐφράτην ποιῆσαι. Ἀμύντας δὲ ὁ Ἀντιόχου καὶ Θυ- 2
μώνδας ὁ Μέντορος καὶ Ἀριστομήδης ὁ Φεραῖος καὶ Βιάνωρ ὁ Ἀκαρνὰν ξύμπαντες οὗτοι αὐτόμολοι μετὰ τῶν ἀμφ᾽ αὐτοὺς στρατιωτῶν ὡς ὀκτακισχιλίων, εὐθὺς ὡς τεταγμένοι ἦσαν, κατὰ τὰ ὄρη φεύγοντες ἀφίκοντο ἐς Τρίπολιν τῆς Φοινίκης. Καὶ ἐνταῦθα καταλαβόντες τὰς ναῦς 3
νενεωλκημένας ἐφ᾽ ὧν πρόσθεν ἐκ Λέσβου διακεκομισμένοι ἦσαν, τούτων ὅσαι μὲν ἱκαναί σφισιν ἐς τὴν κομιδὴν ἐδόκουν, ταύτας καθελκύσαντες, τὰς δὲ ἄλλας αὐτοῦ ἐν τοῖς νεωρίοις κατακαύσαντες, ὡς μὴ παρασχεῖν ταχεῖαν σφῶν τὴν δίωξιν, ἐπὶ Κύπρου ἔφυγον καὶ ἐκεῖθεν εἰς Αἴ-

---

positionem ex edd. vett. et codd. quatuor Gronovii. In solo codice F. ea non comparebat, indeque a Schmiedero omittebatur. At cave existimes propter sequens *τοὺς πάντας* vacare praepositionem. Vide mihi IV, 3, 8 *ἦσαν γὰρ οἱ πάντες ἐς μυρίους καὶ πεντακισχιλίους.* VI, 7, 11 *ἀπέθανον δὲ οἱ πάντες ἐς πεντακισχιλίους.* Sic plane et nos: *Es starben im Ganzen gegen fünftausend.* Cf. Herm. ad Viger. p. 727. Goell. ad Thucyd. I, 100. VI, 38. — Infra scribi iussimus *ἤλαυνεν, ὡς* pro vulgato *ἤλαυνε, ὡς,* quod ferri non debet.

ὡς μέσον — ποιῆσαι] Similiter dixit I, 20, 4 *ὅσαι δὲ ἐν μέσῳ πόλεις Μιλήτου τε καὶ Ἁλικαρνασσοῦ.* III, 28, 13 *τῆς χώρας τῆς ἐν μέσῳ αὐτοῦ τε καὶ Ἀλεξάνδρου.* Cf. Thucyd. I, 62 *ἐν μέσῳ ποιεῖν αὐτῶν τοὺς πολεμίους,* et inprimis Xenoph. Anab. V, 2, 27 *πῦρ ἐν μέσῳ ἑαυτῶν τε καὶ τῶν πολεμίων ποιησάμενοι.* Paulo liberius etiam Himer. Or. XIV, p. 662 *μέσος γὰρ βασιλέως τε καὶ τῶν ἀρχομένων στάς.*

2. *Ἀμύντας δὲ ὁ Ἀντιόχου*] »Ita est in Optimo et pluribus mss; ut etiam sic emendaverit postea Vulcanius.« *Gronov.* In edd. vett. legebatur *Ἀμύντας μὲν ὁ Ἀ.*

Θυμώνδας] Plures codd. Gronovii *Θυμώνδης,* pro quo in edd. vett. corrupte legebatur *Θυμώδης.* Nos dedimus quod ab omnibus partibus firmatum vidimus II, 2, 2 *Θυμώνδαν τὸν Μέντορος.* Et sic scribendum esse iam monuit Palmerius Exercc. p. 237.

γυπτον ἵναπερ ὀλίγον ὕστερον πολυπραγμονῶν τι Ἀμύν-
4 τας ἀποθνήσκει ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων. Φαρνάβαζος δὲ καὶ
Αὐτοφραδάτης τέως μὲν περὶ τὴν Χίον διέτριβον, κατα-
στήσαντες δὲ φρουρὰν τῆς Χίου τὰς μέν τινας τῶν νεῶν
ἐς Κῶ καὶ Ἁλικαρνασσὸν ἔστειλαν, αὐτοὶ δὲ ἑκατὸν ναυσὶ
ταῖς ἄριστα πλεούσαις ἀναγόμενοι ἐς Σίφνον κατέσχον.
5 Καὶ παρ᾽ αὐτοὺς ἀφικνεῖται Ἄγις ὁ τῶν Λακεδαιμονίων
βασιλεὺς ἐπὶ μιᾶς τριήρους χρήματά τε αἰτήσων ἐς τὸν
πόλεμον καὶ δύναμιν ναυτικήν τε καὶ πεζικὴν ὅσην πλεί-
6 στην ἀξιώσων συμπέμψαι οἷ ἐς τὴν Πελοπόννησον. Καὶ
ἐν τούτῳ ἀγγελία αὐτοῖς ἔρχεται τῆς μάχης τῆς πρὸς Ἰσ-
σῷ γενομένης. Ἐκπλαγέντες δὲ πρὸς τὰ ἐξαγγελθέντα
Φαρνάβαζος μὲν σὺν δώδεκα τριήρεσι καὶ τῶν μισθοφό-
ρων ξένων ξὺν χιλίοις καὶ πεντακοσίοις ἐπὶ Χίου ἐστάλη,
δείσας μή τι πρὸς τὴν ἀγγελίαν τῆς ἥττης οἱ Χῖοι νεωτε-
7 ρίσωσιν. Ἄγις δὲ παρ᾽ Αὐτοφραδάτου τάλαντα ἀργυρίου
λαβὼν τριάκοντα καὶ τριήρεις δέκα ταύτας μὲν Ἱππίαν

---

3. *πολυπραγμονῶν τι ἀποθνήσκει*] Cognoscas ex his imitatorem Xenophontis qui scripsit Anab. V, 1, 15 *ἐν Θράκῃ γὰρ παρὰ Σεύθῃ πολυπραγμονῶν τι ἀπέθανεν ὑπὸ Νικάνδρου τοῦ Λάκωνος.* Vide Kruegeri ann. ad h. l. — Supra in ed. Basil. legebatur *νεωλκημένας* pro *νενεωλκημένας.*

5. *αἰτήσων*] Ed. Bas. *αἰτήσειν.* — Mox dedimus *ξυμπέμψαι οἷ.*

7. *παρ᾽ Αὐτοφραδάτου*] Ed. Bas. *παρ᾽ Αὐτοφραδάτην.* Infra eadem minus recte *τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ*, quod iam correxit Vulcanius.

8. *ἐν ταῖς νήσοις*] Sic cod. F. cum uno alio codd. Gronovii et V. C. Vulcanii. In ceteris libris et edd. vett. male legebatur *ἐν ταῖς νήσσαις.* Apte conferri iubet Gronovius II, 2, 1 *Αὐτοφραδάτης δὲ ἐπὶ τὰς ἄλλας νήσους.*

9. *Μένωνα τὸν Κερδίμμα*] Hanc scripturam firmam reddunt cod. F. et tres alii codd. Gronovii. Edd. vett. habent *Κερδίμαν.* In uno codice vidit Gronovius *Κερδίβα.* Cf. III, 6, 7 *Ἁρπάλῳ τῷ Μαχάτα.* III, 12, 7 *Ἀγάθων ὁ Τυρίμμα.* Vide quae de his similibusque genitivi formis dicta sunt ad I, 17, 8.

10. *Καὶ ἀπαντᾷ αὐτῷ*] Revocavimus hanc editionis Basileensis distinctionem. Vulgo post *ᾔει* virgula distinctum erat. — Infra pro *μετ᾽ Αὐτοφραδάτου* in ed. Bas. est *μετ᾽ Αὐτοφραδάτην.*

11. *κειμένην*] In edd. vett. et quattuor codd. Gronovii legebatur

ἄξοντα ἀποστέλλει παρὰ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Ἀγησίλαον
ἐπὶ Ταίναρον· καὶ παραγγέλλειν ἐκέλευσεν Ἀγησιλάῳ, δι-
δόντα τοῖς ναύταις ἐντελῆ τὸν μισθὸν πλεῖν τὴν ταχίστην ἐπὶ
Κρήτης, ὡς τὰ ἐκεῖ καταστησόμενον. Αὐτὸς δὲ τότε μὲν
αὐτοῦ ἐν ταῖς νήσοις ὑπέμενεν, ὕστερον δὲ εἰς Ἁλικαρνασ- 8
σὸν παρ᾽ Αὐτοφραδάτην ἀφίκετο. Ἀλέξανδρος δὲ σατρά-
πην μὲν Συρίᾳ τῇ κοίλῃ Μένωνα τὸν Κερδίμμα ἐπέταξε, 9
δοὺς αὐτῷ εἰς φυλακὴν τῆς χώρας τοὺς τῶν συμμάχων
ἱππέας· αὐτὸς δὲ ἐπὶ Φοινίκης ᾔει. Καὶ ἀπαντᾷ αὐτῷ
κατὰ τὴν ὁδὸν Στράτων ὁ Γηροστράτου παῖς τοῦ Ἀρα- 10
δίων τε καὶ τῶν Ἀράδῳ προσοίκων βασιλέως· ὁ δὲ Γη-
ρόστρατος αὐτὸς μετ᾽ Αὐτοφραδάτου ἔπλει ἐπὶ τῶν νεῶν
καὶ οἱ ἄλλοι οἵ τε τῶν Φοινίκων καὶ οἱ τῶν Κυπρίων βα-
σιλεῖς καὶ αὐτοὶ Αὐτοφραδάτῃ ξυνέπλεον. Στράτων δὲ
Ἀλεξάνδρῳ ἐντυχὼν στεφανοῖ χρυσῷ στεφάνῳ αὐτόν, καὶ 11
τήν τε Ἄραδον αὐτῷ τὴν νῆσον καὶ τὴν Μάραθον τὴν κατ-
αντικρὺ τῆς Ἀράδου ἐν τῇ ἠπείρῳ κειμένην, πόλιν με-

ᾠκισμένην. Quod cum Schmiedero recepimus *κειμένην*, sola quidem nititur auctoritate codicis F; sed ex Arriano ipso optime defenditur. Vide I, 18, 7 *κεῖται δὲ αὕτη ἐπὶ τῇ Μιλήτῳ.* I, 29, 7 *κεῖται δὲ ἐπὶ τοῦ Σαγγαρίου ποταμοῦ.* Quamquam minime negem, et alteram lectionem magnam prae se ferre veri similitudinis speciem. I, 11, 6 *πόλεις Ἑλληνίδας ἐπὶ θαλάσσῃ ᾠκισμένας.* I, 27, 1 *ᾤκισται δὲ τῆς Ἀσπένδου τὰ πολλὰ ἐπὶ ἄκρᾳ ὀχυρᾷ.* III, 1, 7 *ἀποβαίνει ὅπου νῦν Ἀλεξάνδρεια ᾤκισται.* IV, 24, 12 *ἐν ἐπικαίρῳ χωρίῳ ἐδόκει ᾠκίσθαι.* VI, 28, 7 *κατῆγεν ἐς τῆς Καρμανίας τὰ πρὸς θάλασσαν ᾠκισμένα.* Sed omnibus his locis non tam situs urbium indicari videtur, quam conditas eas fuisse et habitatas. Addere etiam possim, facillime ex praegresso ω̄ substantivi *ἠπείρῳ* a scribis factam esse *ᾠκισμένην*, praesertim cum hanc formam saepe apud Arrianum vidissent; at video non defore qui ad contrarium comprobandum hanc eandem causam afferant, et suo iure. Notandum praeterea est Arriani *ᾠκίσθαι* fere idem esse quod apud Xenophontem dicitur *οἰκεῖσθαι*, ut Anab. I, 4, 1 *πόλιν ἐπὶ τῇ θαλάττῃ οἰκουμένην.* II, 4, 25 *καὶ ἐνταῦθα ᾠκεῖτο πόλις μεγάλη.* V, 1, 13 *ταῖς παρὰ θάλατταν οἰκουμέναις πόλεσιν*, et, si vera est scriptura, *οἰκεῖν.* Hist. Gr. IV, 8, 26 *τὰς ὑπὸ τῇ Θρᾴκῃ οἰκούσας πόλεις Ἑλληνίδας.* Et Arrianus ipse aliquoties sic dixit. II, 26, 2 *ᾠκεῖτο ἐσχάτη.* IV,

γάλην καὶ εὐδαίμονα, [καὶ Σιγῶνα] καὶ Μαριάμμην πόλιν καὶ τἄλλα ὅσα τῆς σφῶν ἐπικρατείας ἐνδίδωσιν.

XIV. *Ἔτι δὲ ἐν Μαράθῳ Ἀλεξάνδρου ὄντος ἀφίκοντο παρὰ Δαρείου πρέσβεις ἐπιστολήν τε κομίζοντες Δαρείου καὶ αὐτοὶ ἀπὸ γλώσσης δεησόμενοι ἀφεῖναι Δαρείῳ τὴν*
2 *μητέρα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τοὺς παῖδας. Ἐδήλου δὲ ἡ ἐπιστολὴ ὅτι Φιλίππῳ τε πρὸς Ἀρταξέρξην φιλία καὶ συμμαχία ἐγένετο· καὶ ἐπειδὴ Ἄρσης ὁ υἱὸς Ἀρταξέρξου ἐβασίλευσεν, ὅτι Φίλιππος ἀδικίας πρῶτος ἐς βασιλέα*
3 *Ἄρσην ἦρξεν οὐδὲν ἄχαρι ἐκ Περσῶν παθών. Ἐξ οὗ δὲ αὐτὸς βασιλεύει Περσῶν, οὔτε πέμψαι τινὰ Ἀλέξανδρον*

28, 12 *πόλιν ἣ ἐγγὺς τῆς πέτρας τῆς Ἀόρνου ᾤκεῖτο.* Ceterum *ᾤκεῖτο* et *ἔκειτο* confuss. vide apud Xenophont. Anab. V, 4, 15. His omnibus perpensis sane dubius haereas, utram scripturam apud Arrianum ex interpretamento ortam dicas.

πόλιν — εὐδαίμονα] Constans fere haec est de urbibus claris et opulentis dicendi formula. Vid. V, 8, 2 — *ἀφίκετο, πόλιν μεγάλην καὶ εὐδαίμονα.* Xen. Anab. I, 2, 7 *πόλιν οἰκουμένην, μεγάλην καὶ εὐδαίμονα.* Et sic centies apud eum. Cf. Himer. Or. XIV, p. 658 *πόλις μεγάλη τε καὶ εὐδαίμων.* Xen. Ephes. III, 1, p. 52 *πόλιν μεγάλην καὶ καλήν.*

[*καὶ Σιγῶνα*] »Post verba *καὶ εὐδαίμονα* subiungit cod. Opt. *καὶ Διγῶνα,* ita tamen, ut decernere liquide non potuerim, fueritne *Διγῶνα,* an *Σιγῶνα,* quae vox quidem nihil propius habere videtur, quam *Σιδῶνα.* Verosimilius tamen videtur fuisse hic urbem *Σιγῶνα.* Nam ad manuscripti huius non dubitandam fidem (?. E) accedit locus Hesychii, qui inter voces *Σίγυνον* et *Σίδαι* positum habet: *. *πόλις μικρὰ τῆς Παλαιστίνης.* Volunt quidem immittere *Σιδών,* sed ea vix recte ab Hesychio poterit dici *πόλις μικρά,* et ordo literarum tam reiicit huius verbi appellationem, quam belle et ordinate admittit vocem *Σιγών.* Etiam Iosephus bell. Iud. II, p. 823 nominat urbem *Σιγῶ,* sed in Galilaea, quam notavit quoque Ortelius; sed id satis est, quippe unde confirmatur appellatio ista, ut possit esse repetita in his locis, et Palaestina saepe nimium porrigitur.« *Gronov.* Quid vero si ista verba statuamus corrupte repetita esse ex paulo ante positis *καὶ εὐδαίμονα* —? Interim tamen, donec meliora prostabunt, verba *καὶ Σιγῶνα* ut suspecta uncis inclusimus.

παρ᾽ αὐτὸν ἐς βεβαίωσιν τῆς πάλαι οὔσης φιλίας τε καὶ
συμμαχίας, διαβῆναί τε ξὺν στρατιᾷ ἐς τὴν Ἀσίαν καὶ
πολλὰ κακὰ ἐργάσασθαι Πέρσας. Τούτου ἕνεκα κατα-
βῆναι αὐτὸς τὴν χώραν ἀμύνων καὶ τὴν ἀρχὴν τὴν πα-
τρῴαν ἀνασώσων. Τὴν μὲν δὴ μάχην, ὡς θεῶν τῳ ἔδο- 4
ξεν, οὕτω κριθῆναι· αὐτὸς δὲ βασιλεὺς παρὰ βασιλέως
γυναῖκά τε τὴν αὐτοῦ αἰτεῖν καὶ μητέρα καὶ παῖδας τοὺς
ἁλόντας καὶ φιλίαν ἐθέλειν ποιήσασθαι πρὸς Ἀλέξανδρον
καὶ ξύμμαχος εἶναι Ἀλεξάνδρῳ. Καὶ ὑπὲρ τούτων πέμ- 5
πειν ἠξίου Ἀλέξανδρον παρ᾽ αὐτὸν ξὺν Μενίσκῳ τε καὶ
Ἀρσίμᾳ τοῖς ἀγγέλοις τοῖς ἐκ Περσῶν ἥκουσι τοὺς τὰ
πιστὰ ληψομένους τε καὶ ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου δώσοντας.

καὶ τἆλλα] Ed. Bas., ut solet, *καὶ τ᾽ ἄλλα*.

C. XIV. *ἀφεῖναι*] Ed. Basil. *ἀφῆναι*. — Infra eadem *Ἀρσῆς* cum ed. Vulc. et Blanc. *Ἄρσης* primus dedit Gronovius, quem secuti sunt recentiores editores. Sic notatum hoc vocabulum hodie etiam legitur apud Strab. XV, 3, p. 331, ed. ster., ubi vulgata fuit *Νάρσης*. Apud Diodorum XVII, 5, male, ut videtur, scribitur *Ἀρσῆς*. Plutarcho de fortuna Alex. II, p. 336, D audit *Ὀάρσης*. Vide Wessel. ad Diod. l. l.

2. *Ἀρταξέρξου*] Constans est apud Arrianum haec huius nominis forma. De altera forma *Ἀρτοξέρξης* vide Wessel. ad Diod. VI, 98. Bornem. ad Xen. Anab. I, 1, 1. Buttm. ad Plat. Alcib. I, p. 148. Goell. ad Thucyd. I, 104, p. 173.

3. *διαβῆναί τε — αὐτὸς — ἀμύνων*] Verba post *διαβῆναι* usque ad *αὐτὸς τὴν χώραν* male omissa erant in edd. vett. et codd. quattuor Gronovii. Hanc magnam lacunam e codice F. explevit Gronovius. Unde ea orta sit, apertum est. Nimirum librariorum oculi a *διαβῆναι* aberrarunt ad id quod infra sequebatur *καταβῆναι*. Eandem lacunarum originem passim memoravimus. Vid. II, 2, 2. IV, 24, 9. — Pro *ἀμύνων* facile quis coniiciat scribendum esse *ἀμυνῶν* coll. ann. ad VII, 27, 4. At vid. Bernhardyi Synt. p. 370.

4. *φιλίαν ἐθέλειν ποιήσασθαι*] Edd. vett. *ἐλθεῖν*. »Recte in Curtianis notis ad IV, 1, 13 Freinshemius *ἐθέλειν*. Id enim confirmatur ab omnibus libris scriptis.« *Gronov.* De confusione verborum illorum vide Lobeck. ad Phrynich. p. 7. Siebel. ad Paus. I, 4, 2. Schaef. apparat. ad Demosth. t. I, p. 793. — Supra edd. Gronov. et Schmied. male *θεῶν τῷ* pro *θεῶν τῳ*.

5. *ληψομένους τε καί —*] Ita codd. Gronovii omnes; ita ed. Bas.

6 *Πρὸς ταῦτα ἀντιγράφει Ἀλέξανδρος καὶ ξυμπέμπει τοῖς παρὰ Δαρείου ἐλθοῦσι Θέρσιππον παραγγείλας τὴν ἐπιστολὴν δοῦναι Δαρείῳ, αὐτὸν δὲ μὴ διαλέγεσθαι ὑπὲρ*
7 *μηδενός. Ἡ δὲ ἐπιστολὴ Ἀλεξάνδρου ὧδε ἔχει. Οἱ ὑμέτεροι πρόγονοι, ἐλθόντες εἰς Μακεδονίαν καὶ εἰς τὴν ἄλλην Ἑλλάδα κακῶς ἐποίησαν ἡμᾶς, οὐδὲν προηδικημένοι· ἐγὼ δὲ τῶν Ἑλλήνων ἡγεμὼν κατασταθεὶς καὶ τιμωρήσασθαι βουλόμενος Πέρσας διέβην εἰς τὴν Ἀσίαν ὑπαρξάν-*
8 *των ὑμῶν. Καὶ γὰρ Περινθίοις ἐβοηθήσατε οἳ τὸν ἐμὸν πατέρα ἠδίκουν, καὶ εἰς Θρᾴκην ἧς ἡμεῖς ἤρχομεν, δύνα-*
9 *μιν ἔπεμψεν Ὦχος. Τοῦ δὲ πατρὸς ἀποθανόντος ὑπὸ τῶν ἐπιβουλευσάντων οὓς ὑμεῖς συνετάξατε, (ὡς αὐτοὶ*

In ed. Vulc. omissa est particula *καί*, quam neglexit quoque Blancardus. — Mox ed. Bas. *σώσοντας*.

7. *τιμωρήσασθαι*] Codd. quattuor Gronovii *τιμωρῆσαι*, quod habent quoque edd. vett. — Medium nobis obtulit cod. F. Neque id tam propterea recepimus, quod prorsus falsa nobis videatur vulgata scriptura, quam quod *τιμωρήσασθαι* semper dicitur de eo *qui iniuriam sibi illatam ulciscitur*, atque id hoc loco dicere voluisse Arrianum satis clarum est. Sic dixit I, 10, 6 *ὅτι τοὺς Θηβαίους τοῦ νεωτερισμοῦ ἐτιμωρήσαντο.* I, 17, 14 *διεκώλυσεν Ἀλέξανδρος — τιμωρεῖσθαι.* III, 18, 18 *ὁ δὲ τιμωρήσασθαι ἐθέλειν Πέρσας ἔφασκεν.* IV, 13, 6 *τιμωρησαμένῳ Ἀλέξανδρον τῆς ὕβρεως.* Cf. Demosth. Olynth. III, p. 27, Beck. Xen. Anab. VII, 1, 25. Hist. Gr. VI. 4, 19. *Τιμωρῆσαι* semper esse *punire aliquem* cuique notum est. Vid. Xen. Anab. II, 5, 27. II, 6, 29. Rpbl. Laced. II, 2.

8. *εἰς Θρᾴκην ἧς — ἤρχομεν*] In edd. vett. legebatur *ἧς — ἄρχομεν.* Sed imperfectum omnes tenent codices Gronovii et cod. Aug. Vulcanii. — Pro *ἧς* in codice F. vidit Gronovius *ἣν*, quod tam firmum existimavit Schmiederus, ut in textum reciperet. Id quod nollem factum! Quae Gronovius de attractione fabulatur, ea ferri non possunt. Cf. V, 21, 3 *ἀπολιπὼν τὴν χώραν ἧς ἦρχε.* Adde I, 17, 1. III, 26, 5, etc.

9. *διαπέμποντος*] Sic edd. vett. cum quattuor codd. Gronovii. — *πέμποντος* cod. F., et ex eo Schmiederus. Et pertinet sane hic locus ad eos, ubi qui artem criticam exerceat, nesciat quid sit faciendum. Utramque scripturam ferri posse quis est qui infitias eat? Accedit, quod, ut *δια* facile e praegresso *δεια* ortum esse posse dicas, ita e contrario etiam *δια* propter similem praeceden-

ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς πρὸς ἅπαντας ἐκομπάσατε) καὶ Ἄρσην ἀποκτείναντός σου μετὰ Βαγώου, καὶ τὴν ἀρχὴν κατασχόντος οὐ δικαίως οὐδὲ κατὰ τὸν Περσῶν νόμον, ἀλλὰ ἀδικοῦντος Πέρσας καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τοὺς Ἕλληνας γράμματα οὐκ ἐπιτήδεια διαπέμποντος, ὅπως πρός με πολεμῶσι, καὶ χρήματα ἀποστέλλοντος πρὸς Λακεδαιμονίους καὶ ἄλλους τινὰς τῶν Ἑλλήνων, καὶ τῶν μὲν ἄλλων πόλεων οὐδεμιᾶς δεχομένης, Λακεδαιμονίων τε λαβόντων, καὶ τῶν παρὰ σοῦ πεμφθέντων τοὺς ἐμοὺς φίλους διαφθειράντων, καὶ τὴν εἰρήνην ἣν τοῖς Ἕλλησι κατεσκεύασα, διαλύειν ἐπιχειρούντων, ἐστράτευσα ἐπὶ σέ, ὑπάρξαντός σου τῆς ἔχθρας. Ἐπεὶ δὲ μάχῃ νενίκηκα, πρότερον μὲν

---

tis vocabuli exitum omissum statuatur. Sed apposite hic usus videtur Arrianus verbo composito, ut quod epistolas in diversas Graeciae partes missas esse indicet. Cf. V, 9, 3 *τοὺς δὲ — ἄλλοις καὶ ἄλλοις ἐπιτάξας καὶ αὐτοὺς πολλαχῇ διέπεμπε.* V, 9, 1 *ἐπὶ ταύτας φρουρὰς διαπέμψας.* Quod Gronovius coniecit, *πέμποντος, ὅπως — διαπολεμῶσι,* non quadrat. Aliud est enim *πολεμεῖν*, aliud *διαπολεμεῖν.* Quorum posterius non nisi de eo dicitur, *qui bellum ad finem perducit;* ut II, 12, 9 *ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς — διαπεπολεμῆσθαι.* VI, 14, 4 *ἔστ' ἂν διαπολεμηθῇ πρὸς τοὺς ἄλλους Ἰνδούς.*

πρός με πολεμῶσι] Fuit cum scribi mallem *πρὸς ἐμέ.* Sed nolo quidquam mutatum. De accentu pronominum ita positorum nihil certi statui posse iamiam docuit Buttmannus Gr. Gr. I, p. 291. Cf. Reisig. Coni. p. 56. Herm. ad Soph. Oed. Reg. v. 536. Herbst. ad Xen. Conv. V, 8. — Infra tamen dedi *παρὰ σοῦ, ἐπὶ σέ, μετὰ σοῦ* ex ed. Basil., cuius scripturam nescio quam ob causam mutavit Vulcanius. Sic etiam scripsi §. 15 *ἐπὶ σέ* pro vulgato *ἐπί σε,* ex ed. Bas., plane ut paulo ante in omnibus editionibus recte expressum est *ἐγὼ βουλεύσομαι περὶ σοῦ.*

οὐδεμιᾶς —] Ed. Bas. *οὐδὲ μιᾶς,* quod recipi posset, nisi sciremus in illa editione saepe distracta legi quae bene distrahi non possunt. Vid. ad IV, 8, 9. Sensus loci tum hic foret: *cum ne una quidem ceterarum urbium eas acciperet.* Unde nollem Goellerus (ad Thucyd. II, 72 et VII, 59) contendisset, *μηδὲ μεθ' ἑτέρων* simill. nihil aliud esse quam *μετὰ μηδετέρων* etc. Thucydidem et qui eodem modo scripsere, discrimen fecisse inter utramque locutionem persuasum mihi est, atque id quidem, quod supra in interpretatione expressimus.

τοὺς σοὺς στρατηγοὺς καὶ σατράπας, νῦν δὲ καὶ σὲ καὶ
τὴν μετὰ σοῦ δύναμιν καὶ τὴν χώραν ἔχω τῶν θεῶν μοι
11 δόντων. Ὅσοι τῶν μετὰ σοῦ παραταξαμένων μὴ ἐν τῇ
μάχῃ ἀπέθανον, ἀλλὰ παρ' ἐμὲ κατέφυγον, τούτων ἐπι-
μέλομαι καὶ οὐκ ἄκοντες παρ' ἐμοί εἰσιν, ἀλλὰ καὶ αὐ-
12 τοὶ ἑκόντες ξυστρατεύονται μετ' ἐμοῦ. Ὡς οὖν ἐμοῦ τῆς
Ἀσίας ἁπάσης κυρίου ὄντος ἧκε πρὸς ἐμέ. Εἰ δὲ φοβῇ
μὴ ἐλθὼν πάθῃς τι ἐξ ἐμοῦ ἄχαρι, πέμπε τινὰς τῶν φί-
13 λων τὰ πιστὰ ληψομένους. Ἐλθὼν δὲ πρός με τὴν μη-
τέρα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τοὺς παῖδας καὶ εἰ ἄλλο τι
θέλεις, αἴτει καὶ λάμβανε. Ὅ τι γὰρ ἂν πείθῃς ἐμὲ,
14 ἔσται σοι. Καὶ τοῦ λοιποῦ ὅταν πέμπῃς παρ' ἐμὲ, ὡς

---

10. *νῦν δὲ καὶ σὲ*] Pronomen accentu ornavi qui in plerisque editionibus desideratur. Quae ei praeposita est particula *καί*, eam inserui e cod. F., Schmiedero obsecutus.

11. *ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ἑκόντες*] Secundam voculam quamquam dubitans inserui rursus e cod. F. — Pro *αὐτοί* Schmiederus excudi iussit *αὑτοί*, quia sic in codice F. scribi monuerat Gronovius. At non vidit vir optimus, *αὑτοί* ex typothetae tantum errore apud Gronovium esse expressum! Formula *οὐκ ἄκοντες, ἀλλὰ ἑκόντες* poetis magis quam pedestribus scriptoribus familiaris est. Cf. Soph. Oed. Reg. v. 1230 *ἑκὼν κοὐκ ἄκων.* Adde Eurip. Heracl. v. 532. Androm. v. 357. Aeschyl. Eumenidd. v. 5 *θελούσης οὐδὲ πρὸς βίαν τινός.* Vid. Arr. VII, 13, 1 *οὐχ ἑκὼν ἑκόντι.* VII, 17, 9 *καὶ ἑκόντα καὶ ἄκοντα.* Similiter Himer. Ecl. I, p. 24 *δόξομεν γὰρ ἑκόντες ἤδη καὶ οὐκ ἄκοντες δυστυχεῖς καὶ ὑποβεβλῆσθαι Φιλίππῳ.*

14. *ὅταν πέμπῃς παρ' ἐμέ*] In edd. vett. et tribus codd. Gronovii *πέμπῃς* non comparet. In uno cod. Flor. et cod. Aug. Vulcanii legitur *ἐπειδὰν ἔλθῃς.* Solus cod. F. praebuit quam in textu vides scripturam. Et ferri etiam possit vulgata. Saepe enim Graecos scriptores in enunciatis compositis verbum semel tantum ponere ubi bis positum exspectes, docuerunt Wernsd. ad Himer. Orat. VII, p. 534 et Siebel. ad Paus. I, 21, 8. Cf. Demosth. de coron. p. 262, Beck. (p. 294, Reisk.) *ὅπερ δ' ἂν ὁ φαυλότατος καὶ δυσμενέστατος ἄνθρωπος τῇ πόλει, τοῦτο πεποιηκὼς — ἐξήτασαι,* ubi plures codices post *ἄνθρωπος* inserunt *ποιήσειε,* recte quidem, sed, ut videtur, a glossatoris manu profectum. Vide Schaef. ad poett. gnomm. p. 228; ad Demosth. t. II, p. 268.

πρὸς βασιλέα τῆς Ἀσίας πέμπε, μηδὲ [ἃ βούλει] ἐξ ἴσου ἐπίστελλε, ἀλλ' ὡς κυρίῳ ὄντι πάντων τῶν σῶν φράζε εἴ του δέῃ· εἰ δὲ μή, ἐγὼ βουλεύσομαι περὶ σοῦ ὡς ἀδικοῦντος. Εἰ δὲ ἀντιλέγεις περὶ τῆς βασιλείας, ὑπομείνας ἔτι ἀγώνισαι περὶ αὐτῆς καὶ μὴ φεῦγε· ὡς ἐγὼ ἐπὶ σὲ πορεύσομαι οὗ ἂν ᾖς. Πρὸς μὲν Δαρεῖον ταῦτα ἐπέστειλεν.

XV. Ἐπεὶ δὲ ἔμαθε τά τε χρήματα ὅσα σὺν Κωφῆνι τῷ Ἀρταβάζου ἀποπεπόμφει ἐς Δαμασκὸν Δαρεῖος ὅτι ἑάλωκε, καὶ ὅσοι Περσῶν ἀμφ' αὐτὰ ἐγκατελείφθησαν σὺν τῇ ἄλλῃ βασιλικῇ κατασκευῇ ὅτι καὶ οὗτοι ἑάλωσαν, ταῦτα μὲν ὀπίσω κομίσαντα ἐς Δαμασκὸν Παρμενίωνα

μηδὲ [ἃ βούλει] ἐξ ἴσου ἐπίστελλε] Verba *ἃ βούλει* in edd. vett. et uno codice Gronovii frustra quaeras. »In uno codice erat *μηδὲ ἃ βούλει ἐξ ἴσου*, et sic Vulcanio repertum in V. C. In duobus vero vidi *μηδὲ ἃ ἐξ ἴσου*, quomodo etiam ex Optimo solum notavi, quod tamen parum intelligo, nisi *ἃ* accipias pro *τινά*. Sed opinor vero proxima esse quae ex duobus notata indicavi, corrigendum tantum *ἀβουλεί*, hoc est, *neque temere et sine consilio te mihi parem imaginans scribe.*« *Gronov.* Equidem satius duxi, verba ista ut suspecta uncis includere, neque Gronovii coniectura accepta, neque Schmiederum secutus qui *ἃ βούλει* omnino omisit. Necessariam esse illam accessionem nemo contenderit, cum statim sequatur quod idem fere significat *εἴ του δέῃ*, ubi, ut simul hic moneam, ed. Bas. habet *δέει*.

15. *ἐπέστειλεν*] Ita cod. F., et ex eo Schmiederus. Vulgo *ἀπέστειλεν*, minus apte. Verte: *Et haec quidem ad Darium scripsit.* Cf. VII, 18, 8 *ταῦτα ἐπέστειλε πρὸς τὸν ἀδελφόν.* VII, 23, 9 *καὶ Κλεομένει — ἐπιστέλλει ἐπιστολήν.*

C. XV. *ἀποπεπόμφει*] Ed. Basil. *ἀποπεπόμφη.* — Mox eadem *ἐγκατελήφθησαν*, de qua vocalium confusione vide ann. ad I, 2, 5.

τῇ κατασκευῇ] Sic Schmiederus e codd. Gronovii et cod. Aug. Vulcanii. In edd. vett. legebatur *παρασκευῇ*. Recte conferri iubet Gronovius II, 11, 12 *τὰς γυναῖκας — ξὺν τῇ ἄλλῃ κατασκευῇ ἐς Δαμασκὸν ἔτυχον ἐσταλκότες.* III, 15, 10 *καὶ τὴν ἄλλην κατασκευὴν τὴν βασιλικήν.* Addi poterant III, 19, 4, 6 *τὴν ἔτ' ἀμφ' αὐτὸν κατασκευήν.* VI, 25, 11 *καὶ τὴν κατασκευὴν τὴν βασιλικὴν — ἀφανίσαι.*

2 φυλάσσειν ἐκέλευσε. Τοὺς δὲ πρέσβεις τῶν Ἑλλήνων οἳ πρὸς Δαρεῖον πρὸ τῆς μάχης ἀφιγμένοι ἦσαν ἐπεὶ καὶ τούτους ἑαλωκέναι ἔμαθεν, παρ' αὑτὸν πέμπειν ἐκέλευ-
3 σεν. Ἦσαν δὲ Εὐθυκλῆς μὲν Σπαρτιάτης, Θεσσαλίσκος δὲ Ἰσμηνίου, καὶ Διονυσόδωρος Ὀλυμπιονίκης, Θηβαῖοι, Ἰφικράτης δὲ ὁ Ἰφικράτους τοῦ στρατηγοῦ Ἀθηναῖος.
4 Καὶ οὗτοι ὡς ἧκον παρ' Ἀλέξανδρον, Θεσσαλίσκον μὲν καὶ Διονυσόδωρον καίπερ Θηβαίους ὄντας εὐθὺς ἀφῆκε, τὸ μέν τι κατοικτίσει τῶν Θηβῶν, τὸ δὲ ὅτι συγγνωστὰ δεδρακέναι ἐφαίνοντο, ἠνδραποδισμένης ὑπὸ Μακεδόνων τῆς πατρίδος, σφίσιν τε ἥντινα ἠδύναντο ὠφέλειαν εὑρισκόμενοι καὶ εἰ δή τινα καὶ τῇ πατρίδι ἐκ Περσῶν καὶ

---

2. *τοὺς δὲ πρέσβεις τῶν Ἑλλήνων*] Edd. vett. et quattuor codd. Gronovii post *πρέσβεις* praepositionem *ἐκ* insertam habent. Ignorat eam cod. F. Nec tamen eiecta nobis est ob huius codicis auctoritatem, sed quod Arriani ratio scribendi eam recipi vetat. Vide quae diximus ad I, 12, 9. — Infra pro vulgato *ἔλαβεν* e codice F. scripsimus *ἔμαθεν*. In uno codice vidit Gronovius *ἐπείθετο*. Cod. Aug. Vulcanii habet *ἐπύθετο*, quod ex interpretamento ortum videtur.

3. *Θεσσαλίσκος δὲ Ἰσμηνίου*] Ita codd. Gronovii. *Ἰσμενίου* edd. vett. Articulum ante genitivum omissum nemo desideret. V. I, 16, 11 *Ἀλέξανδρος Φιλίππου*. II, 20, 2 *Πρωτέας Ἀνδρονίκου*. III, 5, 5 *Ἀπολλώνιος Χαρίνου*. Et quod instar omnium est VI, 28, 6 *Λεοννάτον Ἀντέου, Ἡφαιστίωνα τὸν Ἀμύντορος, Λυσίμαχον Ἀγαθοκλέους, Περδίκκαν δὲ Ὀρόντου, Πτολεμαῖον δὲ τὸν Λάγου*. (Cf. Hist. Ind. XVIII, 6). Sic Thucyd. II, 99 *Περδίκκας Ἀλεξάνδρου*, et IV, 119, ubi multa huius structurae exempla cumulata vide. Sic denique Xenophon, ut Anab. IV, 2, 13 *Κηφισόδωρον Κηφισοφῶντος, Ἀθηναῖον, καὶ Ἀμφικράτην Ἀμφιδήμου, Ἀθηναῖον*. — Mox ed. Basil. *Διονυσίδωρος*.

Ἰφικράτους τοῦ στρατηγοῦ] Schmiederus e codd. Gronovii et V. C. Vulcanii. Mirum est quod exhibent edd. vett. *ὁ Ἰφικράτους, στρατηγὸς, Ἀθηναῖος*. Fuit sine dubio hic Iphicrates filius Iphicratis cuius memor est Xenophon in Hist. Gr. IV, 5, 13.

4. *τὸ μέν τι*] Ed. Basil. *τὸ μέν τοι*. Male. Vulgatam tuentur I, 23, 1 *καὶ τοῦ τείχους τὸ μέν τι καταπεπτωκός*. III, 3, 1 *τὸ μέν τι τῷ θεῷ χρησόμενον*. VI, 22, 10 *τὸ μέν τι δάφνῃ ἐοικός*. Easdem voculas confusas vide II, 1, 2. IV, 6, 3. De pleonastico fere usu

Δαρείου. Ταῦτα μὲν ὑπὲρ ἀμφοῖν ἐπιεικῆ ἐνθυμηθεὶς, 5
ἰδίᾳ δὲ Θεσσαλίσκον μὲν αἰδοῖ τοῦ γένους ἀφιέναι εἶπεν
ὅτι τῶν ἐπιφανῶν Θηβαίων ἦν, Διονυσόδωρον δὲ ἐπὶ τῇ
νίκῃ τῶν Ὀλυμπίων. Ἰφικράτην δὲ φιλίᾳ τε τῆς Ἀθη- 6
ναίων πόλεως καὶ μνήμῃ τῆς δόξης τοῦ πατρὸς ζῶντά τε
ἀμφ' αὑτὸν ἔχων ἐς τὰ μάλιστα ἐτίμησε, καὶ νόσῳ τε-
λευτήσαντος τὰ ὀστᾶ ἐς τὰς Ἀθήνας τοῖς πρὸς γένους
ἀπέπεμψεν. Εὐθυκλέα δὲ Λακεδαιμόνιόν τε ὄντα, πό- 7
λεως περιφανῶς ἐχθρᾶς ἐν τῷ τότε, καὶ αὐτὸν οὐδὲν ἰδίᾳ
εὑρισκόμενον ἐς ξυγγνώμην ὅ τι γε καὶ λόγου ἄξιον, τὰ
μὲν πρῶτα ἐν φυλακῇ ἀδέσμῳ εἶχεν, ὕστερον δὲ ἐπεὶ με-
γάλα εὐτύχει, καὶ τοῦτον ἀφῆκεν. Ἐκ Μαράθου δὲ ὁρ- 8

---

pronominis indefiniti plura dicere otiosum foret post Bergl. ad Alciphr. p. 124, ed. Wagn. Heind. ad Plat. Phaed. p. 65, A. Stallb. ad Plat. Phileb. p. 15. Fritzsch. Qu. Lucc. p. 21. Iacobs. vv. ll. in diar. schol. Darmstad. 1828, P. II, p. 661. — Quod infra scripsit *εὑρισκόμενοι*, dictum videtur pro *εὑρίσκεσθαι πειρώμενοι*, uti locutus est Thucyd. I, 31 *ὠφέλειάν τινα πειρᾶσθαι ἀπ' αὐτῶν εὑρίσκεσθαι.* Cf. Krueg. ad Xen. Anab. II, 1, 8. V. Arr. IV, 9, 4 et ann. ad III, 17, 11.

5. *Διονυσόδωρον δέ*] Ed. Bas. *Διονυσόδωρος δέ.* — Infra eadem inepte *ἄπεμψε* pro *ἀπέπεμψε.*

7. *Εὐθυκλέα δέ*] Minus apte ed. Bas. *Εὐθ. τε*, quamquam vide Schaef. ad Dion. Hal. p. 192 sqq. — Pro *περιφανῶς ἐχθρᾶς* in edd. vett. et quattuor codd. Gronovii *περιφανοῦς, ἐχθρᾶς*, quod falsum esse iam sensit Vulcanius in interpretatione. Verum hausimus e codice F. Adverbium illud vide Hist. Ind. XXXII, 13 *καί μοι δοκεῖ περιφανέως σῶσαι τὴν στρατιάν.*

ὕστερον δὲ ἐπεὶ μεγάλα εὐτύχει] In edd. vett. legebatur *ὕστερον δὲ καὶ ὡς ἐπὶ μεγάλα εὐτύχει.* In quibusdam Gronovii codicibus deest *καί*, et in iisdem pro *μεγάλα* legitur *μέγα.* Quod cum Schmiedero recepimus, debemus cod. F. et uni alii. Adverbium *μεγάλα* optime stabilitur iis quae diximus in ann. ad I, 25, 9. Qui scripserunt *ἐπὶ μέγα*, in errorem deducti sunt, quia saepe apud Arrianum hanc formulam viderant, ut II, 26, 5. VI, 3, 6. VII, 21, 3; cf. ad II, 5, 3. At vero tum tantum istis vocibus utitur Arrianus, cum rei cuiusdam progressum sive, ut ita dicam, auctionem vult indicare. Non igitur adduntur nisi verbis activis vel talibus certe quae motum, progressum etc. significant. Particula *ὡς* vero ab

μηδεὶς Βύβλον τε λαμβάνει ὁμολογίᾳ ἐνδοθεῖσαν, καὶ Σιδῶνα, αὐτῶν Σιδωνίων ἐπικαλεσαμένων κατὰ ἔχθος τὸ
9 Περσῶν καὶ Δαρείου. Ἐντεῦθεν δὲ προὐχώρει ὡς ἐπὶ Τύρον, καὶ ἐντυγχάνουσιν αὐτῷ κατὰ τὴν ὁδὸν πρέσβεις Τυρίων ἀπὸ τοῦ κοινοῦ ἐσταλμένοι, ὡς ἐγνωκότων Τυ-
10 ρίων πράσσειν ὅ τι ἂν ἐπαγγέλλῃ Ἀλέξανδρος. Ὁ δὲ τήν τε πόλιν ἐπαινέσας καὶ τοὺς πρέσβεις (καὶ γὰρ ἦσαν τῶν ἐπιφανῶν ἐν Τύρῳ οἵ τε ἄλλοι καὶ ὁ τοῦ βασιλέως τῶν Τυρίων παῖς· αὐτὸς δὲ ὁ βασιλεὺς Ἀζέμιλκος μετ' Αὐ-

---

iisdem illis inserebatur, cum coniunctione sive *ἐπεί* sive simili quadam omissa totius enunciati nexus interrumperetur. De *ἐπί* et *ἐπεί* saepe confusis vide Pors. ad Eurip. Med. v. 675. Elmsl. ad Med. v. 1345. Iacobs. ad Anth. Palat. p. 473. Passov. ad Dionys. Perieg. p. 93.

8. *κατὰ ἔχθος τὸ Περσῶν*] Edd. ante Gron. *κατὰ ἔχθραν τῶν Περσῶν*. »Omnes plane antiqui, quos ego inspexi, sed et V. C. quem Vulcanius postea adhibuit *ἄχθος* vel *ἔχθος τὸ Περσῶν*, et repetit eius vocis usum V, 21, 4 *κατὰ ἔχθος τὸ Πώρου*.« *Gronov.* Vid. ann. ad I, 1, 4 et III, 26, 1. Simillima sunt *κατὰ οἰκειότητα τὴν Δαρείου* III, 21, 9. **κατὰ πίστιν τὴν Φιλώτα** III, 27, 1. *κατὰ γένος τὸ Ἀλεξάνδρου* IV, 10, 8. *κατὰ ζῆλον τὸν Ἀχιλλέως* VII, 14, 7. Hunc usum articuli vero a Thucydide didicisse Arrianum, id quod contendere videtur Poppo proll. ad Thucyd. I, 1, p. 369, non magis verisimile est, quam si quis contendat, Arrianum in usu particulae *ἐπεί* s. *ὅτε* cum optativo Xenophontem esse secutum. Aliter habent quae monuimus ad II, 18, 12. VI, 26, 12. VII, 14, 3 et passim alibi.

9. *ὅ τι ἂν ἐπαγγέλλῃ*] Sic scripsi pro vulgato *ἐπαγγέλῃ*, quod in suum usum convertit Passovius ad Parthen. Erott. p. 70. At vide Schneid. ad Plat. Civit. p. 109: » — — ut nullo modo liceat hoc exemplo aoristum secundum defendere, qui etiam propterea suspectus est, quod librarii saepe in hoc verbo $\overline{\lambda}$ pro $\overline{\lambda\lambda}$ posuerunt. E. g. L. IV, p. 432, D et Protag. p. 310, B *ἀγγέλεις*. Phaedr. p. 259, C *ἀπαγγέλειν*. Phaed. p. 59, E *παραγγέλουσιν*.« Quibus adde quae dixit Fritzsch. ad Luc. Philopseud. p. 357. Praeterea conferas II, 16, 10 *ἔδοξέ σφισι ποιεῖν ὅτιπερ ἐπαγγέλλῃ*. Mala scriptura ab editore Basileensi propagata passim correcta est, ut II, 4, 14, passim non correcta, ut III, 25, 5 et VII, 3, 3. Gronovio in talibus non esse confidendum ex iis quae in praefatione de codicibus ab eo collatis diximus, cuique persuasum erit.

τοφραδάτου ἔπλει) ἐκέλευσεν ἐπανελθόντας φράσαι Τυρίοις, ὅτι ἐθέλοι παρελθὼν ἐς τὴν πόλιν θῦσαι τῷ Ἡρακλεῖ.

XVI. Ἔστι γὰρ ἐν Τύρῳ ἱερὸν Ἡρακλέους παλαιότατον ὧν μνήμη ἀνθρωπίνη διασώζεται, οὐ τοῦ Ἀργείου Ἡρακλέους τοῦ τῆς Ἀλκμήνης. Πολλαῖς γὰρ γενεαῖς πρό- 2
τερον τιμᾶται ἐν Τύρῳ Ἡρακλῆς, ἢ Κάδμον ἐκ Φοινίκης ὁρμηθέντα Θήβας κατασχεῖν καὶ τὴν παῖδα Κάδμῳ τὴν Σεμέλην γενέσθαι, ἐξ ἧς καὶ [ὁ] τοῦ Διὸς Διόνυσος γίνε-
ται. Διόνυσος μὲν δὴ τρίτος ἂν ἀπὸ Κάδμου εἴη κατὰ Λά- 3

---

10. *Ἀζέμιλκος*] »In libris antiquis tum ita pronunciatur, ut est in vulgatis *Ἀζέλμικος*, tum etiam *Ἀζέλκημος*, *Ἀζέμικλος*, *Ἀζέμιλκος*. Ex quibus solum ultimum verum esse probant similia Orientis nomina, ut *Milca*, *Milcom*, *Melchom*, *Malcham*; et hinc alibi *Imilcar*, *Bomilcar*. Sane II, 24, 8 tam Optimus, quam duo alii mss. *Ἀζέμιλκος*.« *Gronov.* De similibus in codicibus literarum transpositionibus monuimus ad 1, 28, 3. IV, 17, 7.

C. XVI. *παλαιότατον ὧν μνήμη*] Coniecit ita scribendum esse Vulcanius in margine editionis Stephanianae; assentientes habet omnes codices Gronovii. In editione Basileensi sic legebatur: *παλαιότητα οὗ μνήμη ἀνθρωπίνη.* Eandem superlativi depravationem notavit Gronovius e III, 4, 3, ubi ed. Bas. habet *ψυχρότητα* pro genuino *ψυχρότατον*. Sic Hist. Ind. XXXIV, 2 recte nunc legitur *τὴν βραχυτάτην* pro vulgari *βραχύτητα*. Hist. Ind. XXIV, 2 retinendum censeo *τήν τε λαμπρότητα*, quamvis cod. F. exhibeat *τό τε λαμπρότατον*. Praeterea cf. ann. ad II, 12, 1. III, 4, 4.

2. *ἐξ ἧς καὶ [ὁ] τοῦ Διὸς Διόνυσος*] »Gronovius legendum censet *ἐξ ἧς καὶ τοῦ Διὸς ὁ Διόνυσος γίνεται*. Sed nec hoc Graecum est. Si mutare velis, lege: *ἐξ ἧς καὶ Διὸς Διόνυσος γίνεται.* Sic paulo post *Διόνυσόν τὸν Διὸς καὶ Κόρης*. Voces *ὁ τοῦ Διός* glossema redolent, ideoque uncis inclusi.« *Schmied.* Sunt sane quae vulgatam scripturam dubiam reddant. Sed si Schmiederum audires, particula *καὶ* inepte apposita esset. Ad vulgatam accedunt haec Soph. Aiac. v. 395 *ἀλλά μ' ἁ Διός γ' ἀλκίμα θεός*. Oed. Col. v. 623 *χὠ Διὸς Φοῖβος*. Euripid. Iph. Aul. v. 470 *ὁ Πριάμου Πάρις*. Plut. de Fort. p. 97, D *ὁ μὲν Φιλίππου Ἀλέξανδρος*. Eiusdem tamen generis neque haec sunt. Inde factum, ut articulum priorem cancellis circumscripserim.

βδακον τὸν Πολυδώρου τοῦ Κάδμου παῖδα, Ἡρακλῆς δὲ ὁ
4 Ἀργεῖος κατ' Οἰδίποδα μάλιστα τὸν Λαΐου. Σέβουσι δὲ καὶ
Αἰγύπτιοι ἄλλον Ἡρακλέα, οὐχ ὅνπερ Τύριοι ἢ Ἕλληνες.
Ἀλλὰ λέγει Ἡρόδοτος, ὅτι τῶν δώδεκα θεῶν Ἡρακλέα ἄγου-
σιν Αἰγύπτιοι, καθάπερ καὶ Ἀθηναῖοι Διόνυσον τὸν Διὸς
καὶ Κόρης σέβουσιν, ἄλλον τοῦτον Διόνυσον· καὶ ὁ Ἴακχος ὁ
μυστικὸς τούτῳ τῷ Διονύσῳ, οὐχὶ τῷ Θηβαίῳ ἐπᾴδεται.
5 Ὡς τόν γε ἐν Ταρτησσῷ πρὸς Ἰβήρων τιμώμενον Ἡρακλέα,
ἵνα καὶ στῆλαί τινες Ἡρακλέους ὠνομασμέναι εἰσὶ, δοκῶ ἐγὼ
τὸν Τύριον εἶναι Ἡρακλέα, ὅτι Φοινίκων κτίσμα ἡ Ταρτησ-
σὸς καὶ τῷ Φοινίκων νόμῳ ὅ τε νεὼς πεποίηται τῷ Ἡρακλεῖ

---

5. *κτίσμα ἡ Ταρτησσός*] Sensum magis quam verba respiciens Eustathius ad Dion. Perieg. p. 185 scripsit: *Ἀῤῥιανὸς δὲ καὶ τὴν Ταρτησὸν* (sic) *Φοινίκων κτίσμα φησίν*. — Mox in ed. Bas. legitur *τῷ Φοινίκῳ νόμῳ*. — Infra eadem *οὐδέν τι προσήκει* pro *προσήκειν*, vitio aperto.

7. *ἀπελάσαι — τὰς βόας*] Sic codd. quos inspexit Gronovius omnes. *τὰς βοῦς* edd. omnes. »Quia superius omnes codices retinent *τὰς βοῦς*, nihil mutavi.« *Schmied.* Quasi haec causa esse possit etiam hic retinere quod omnes codices respuunt! Similem substantivi in eodem fere enunciato formae mutationem vide II, 24, 8. Cf. ann. ad II, 20, 1. V, 6, 8. VI, 15, 2. De accusativi vocis *βοῦς* duplici forma vide Bornem. ad Xenoph. Anab. III, 5, 9. Ceterum neminem spero fore qui me vituperet, quod supra pro vulgato *ἐπελάσαι* de meo dederim *ἀπελάσαι*. — Pro *οὐδὲ τοῦτον φαῦλον ἆθλον* apud Eustath. ad Dion. Perieg. p. 214, ed. Bernh. legitur *οὐδὲ τοῦτο*, non inepte. Sed hoc dicere voluisse videtur Arrianus: *neque hunc laborem parvum iudicasse.*

8. *οἶδα δὲ ἐγὼ καὶ ἐς τοῦτο ἔτι — τρέφουσαν*] In edd. omnibus et codd. Gronovii legitur *ἐς τοῦτο, ὅτι — τρέφουσαν*. Alteram scripturam cuius fautor exstiti, Vulcanius commendavit in margine editionis suae. Atque egregie ea confirmatur ab Eusthathio ad Dionys. Perieg. v. 558, p. 214, ed. Bernh. locum Arriani sic scriptum exhibente, ut Vulcanius voluit. Accedit denique ipsius Arriani auctoritas, ut qui dixerit Hist. Ind. VIII, 9 *ὅντινα καὶ ἐς τοῦτο ἔτι — ἐκκομίζουσι*. Tact. c. XLII *δρώμενα εἰς τοῦτο ἔτι*. Peripl. Ponti Eux. c. VII, init. *μαχιμώτατοί εἰσιν ἐς τοῦτο ἔτι*. Et in incerto op. apud Eustath. ad Dion. Perieg. p. 166 *Βενετοὶ*

τῷ ἐκεῖ καὶ θυσίαι θύονται. Γηρυόνην δὲ ἐφ' ὅντινα ὁ 6 Ἀργεῖος Ἡρακλῆς ἐστάλη πρὸς Εὐρυσθέως τὰς βοῦς ἀπελάσαι τὰς Γηρυόνου καὶ ἀγαγεῖν ἐς Μυκήνας, οὐδέν τι προσήκειν τῇ γῇ τῶν Ἰβήρων Ἑκαταῖος ὁ λογοποιὸς λέγει· οὐδὲ ἐπὶ νῆσόν τινα Ἐρύθειαν ἔξω τῆς μεγάλης θαλάσσης σταλῆναι Ἡρακλέα· ἀλλὰ τῆς ἠπείρου τῆς περὶ 7 Ἀμβρακίαν τε καὶ Ἀμφιλόχους βασιλέα γενέσθαι Γηρυόνην, καὶ ἐκ τῆς ἠπείρου ταύτης ἀπελάσαι Ἡρακλέα τὰς βόας οὐδὲ τοῦτον φαῦλον ἆθλον τιθέμενον. Οἶδα δὲ ἐγὼ 8 καὶ εἰς τοῦτο ἔτι εὔβοτον τὴν ἤπειρον ταύτην καὶ βοῦς τρέφουσαν καλλίστας· καὶ ἐς Εὐρυσθέα τῶν μὲν ἐξ Ἠπεί-

---

ἐς τοῦτο ἔτι ἀντὶ Ἐνετῶν κλήζονται. Nihilominus tamen non cum Bernhardyo ad Dion. Perieg. p. 900 contenderim vulgatam omnino esse corruptam. Haud raro enim Graeci post verba sentiendi, cogitandi, dicendi, quae duplicem admittunt constructionem, unam cum accusativo cum infinitivo vel participio, alteram cum indicativo adiecta particula ὡς sive ὅτι, hanc duplicem constructionem coniungunt, ut post ὅτι s. ὡς infinitivus positus compareat vel participium. Testis est ipse Arrianus, ut III, 26, 1 καὶ λέγει Πτολεμαῖος καὶ Ἀριστόβουλος ὅτι προηγγελμένην ἤδη οἱ καὶ πρότερον. Et vide, si plura cupis, Goell. ad Thucyd. IV, 37. Popp. proll. ad Thuc. I, p. 198. Heind. ad Plat. Gorg. p. 115; et inprimis Fritzsch. Qu. Lucc. p. 172 sqq. Unde, nisi graviora testimonia particulam ἔτι sustentarent, in vulgata adquievissem. Gronovius vero aperte erravit ἐς τοῦτο interpretatus *ad hoc*, i. e. *praeter ea quae dixi ad confirmationem huius sententiae.* Nam omnia exempla quae ad confirmandum hanc interpretationem attulit VII, 7, 9. VII, 30, 5. Hist. Ind. VIII, 9, tantum abest ut eam confirment, ut excepto loco VII, 7, 9, ubi scriptura vulgata male habet, prorsus ab ea abhorreant. Unice veram ista verba interpretandi viam ingressus est Vulcanius, vertens: *ad hunc usque diem* s. *ad hoc usque tempus.* Et particula ἔτι admissa hic est verborum sensus: *Neque me latet, etiam ad hunc usque diem — opimas boves in illa terra pasci.*

καὶ ἐς Εὐρυσθέα — ἀφῖχθαι] Haec est scriptura codd. Gronovii et V. C. Vulcanii. Cum in editione Basileensi praepositio neglecta esset, Vulcanius in ora editionis suae coniecit πρὸς Εὐρυσθέα, non male. At cf. IV, 12, 5 ὡς δὲ ἐς Καλλισθένην ἧκεν ἡ πρόποσις. —

ρου βοῶν κλέος ἀφῖχθαι καὶ τοῦ βασιλέως τῆς Ἠπείρου
τὸ ὄνομα τὸν Γηρυόνην, οὐκ ἔξω τοῦ εἰκότος τίθεμαι.
9 Τῶν δὲ ἐσχάτων τῆς Εὐρώπης Ἰβήρων οὔτ' ἂν τοῦ βα-
σιλέως τὸ ὄνομα γινώσκειν Εὐρυσθέα, οὔτε εἰ βοῦς κα-
λαὶ ἐν ταύτῃ τῇ χώρᾳ νέμονται, εἰ μή τις Ἥραν τούτοις
ἐπάγων, ὡς αὐτὴν ταῦτα Ἡρακλεῖ δι' Εὐρυσθέως ἐπαγ-
γέλλουσαν, τὸ οὐ πιστὸν τοῦ λόγου ἀποκρύπτειν ἐθέλοι
τῷ μύθῳ. Τούτῳ Ἡρακλεῖ τῷ Τυρίῳ ἔφη ἐθέλειν θῦ-
10 σαι Ἀλέξανδρος. Ὡς δὲ ἀπηγγέλθη ταῦτα πρὸς τῶν
πρέσβεων εἰς τὴν Τύρον, τὰ μὲν ἄλλα ἔδοξέ σφισι ποι-
εῖν ὅτιπερ ἐπαγγέλλῃ Ἀλέξανδρος, εἰς δὲ τὴν πόλιν
μήτε τινὰ Περσῶν μήτε Μακεδόνων δέχεσθαι, ὡς τοῦτο

τὸν Γηρυόνην] »Has voces pro glossemate habeo. Saltem scriptum esse deberet τὸ τοῦ Γηρυόνου.« *Schmied.* Nihil scrupuli residet in illis vocibus. Neque opus est Schmiederi emendatione.

9. οὔτε εἰ βοῦς καλαί] Ita cod. F. cum Aug. Vulcanii. Reliqui codd. εἴτε εἰ βοῦς —. In edd. vett. legebatur εἴτε βοῦς. In nominativi forma βοῦς pro βόες nemo offendat. Sic dixit IV, 30, 16 ναῦς ἐποιήθησαν, de qua forma vide ann. ad II, 20, 1. Unde etiam apud Xenophontem Cyrop. IV, 1, 9 non cum Zeunio condemnem quod plures codd. habent πολλοὶ δὲ βοῦς, quamquam melius esse potest quod hodie legitur βόες.

10. εἰς δὲ τὴν πόλιν] »Sic rescripsi ex ed. Basil. et Vulcaniana. In Veneta est ἐς δὲ τὴν πόλιν. In Gronoviana typorum lapsu, deinde etiam in reliquis editionibus excidit adversativa δέ.« *Schmied.* Forma εἰς, an ἐς h. l. praestet, haud facile decerni potest. Utraque forma Arrianum usum esse in praefatione demonstratum est.

ἀσφαλέστατον — γενησόμενον] Recepimus quod sine ulla dubitatione verum coniecit cl. Lobeckius ad Phryn. p. 248. Vulgata scriptura ὡς — τοῦτο — γνωσόμενοι non habet quo defendatur. Alteram scripturam centena firmam reddunt exempla, ut II, 18, 2 ὡς ἁλωσομένην τὴν Τύρον. III, 24, 5 ὡς πρὸς ταῦτά γ' οὐχ ἥξοντα Ἀλέξανδρον. IV, 29, 9, ὡς, εἰ ξυμμίξοι, ἐσόμενον ἔργον. V, 4, 5 ὡς τάγε — οὐκ ἐξελεγχθησόμενα.

C. XVII. αὐτήν τε ὀπίσω —] Ultimam vocem, qua carent edd. vett., cum Schmiedero inseruimus ex auctoritate codicum Gronovii et V. C. Vulcanii.

καὶ Αἴγυπτον καὶ Κύπρον ἐχομένας] Ita codd. Gron. et V. C. Vulcanii. Edd. ante Gronovium ἐχομένην. Ad quae Grono-

ἔς τε τὰ παρόντα τῷ λόγῳ εὐπρεπέστατον, καὶ ἐς τοῦ πολέμου τὴν κρίσιν, ἄδηλον ἔτι οὖσαν, ἀσφαλέστατόν σφισι γενησόμενον. Ὡς δὲ ἐξηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ τὰ ἐκ 11
τῆς Τύρου, τοὺς μὲν πρέσβεις πρὸς ὀργὴν ὀπίσω ἀπέπεμψεν, αὐτὸς δὲ ξυναγαγὼν τούς τε ἑταίρους καὶ τοὺς ἡγεμόνας τῆς στρατιᾶς καὶ ταξιάρχας καὶ ἰλάρχας, ἔλεξεν ὧδε.

XVII. Ἄνδρες φίλοι καὶ ξύμμαχοι, ἡμῖν οὔτε τὴν ἐπ' Αἴγυπτον πορείαν ἀσφαλῆ ὁρῶ, θαλασσοκρατούντων Περσῶν· Δαρεῖόν τε διώκειν, ὑπολιπομένους αὐτήν τε ὀπίσω τὴν Τυρίων πόλιν ἀμφίβολον καὶ Αἴγυπτον καὶ Κύπρον ἐχομένας πρὸς Περσῶν, οὐδὲ τοῦτο ἀσφαλὲς ἔς

vius: »Vulgata satis se tuetur ex densa consuetudine manus Arrianeae singularem numerum ponentis, qui tamen ad utrumque praecedens aut sequens referri debeat. Sic aliquoties λέγει Πτολεμαῖος καὶ Ἀριστόβουλος pro λέγουσι III, 26, 1 et VI, 11, 10. Sic μεγίστην μοῖραν — ποιεῖ Ἐρατοσθένης τε καὶ Μεγασθένης V, 6, 2. μεταξὺ Ἰνδοῦ ποταμοῦ καὶ Ὑδάσπου V, 3, 8. ξυμβολὰς τοῦ τε Ἀκεσίνου καὶ τοῦ Ὑδραώτου ποταμοῦ VI, 5, 15. Haec cum ita sint, nihilominus Mss. exhibent ἐχομένας, perinde ut V, 6, 7 Ἡρόδοτός τε καὶ Ἑκαταῖος οἱ λογοποιοί. VII, 7, 6 τῶν γὰρ δὴ ποταμῶν τοῦ τε Εὐφράτου καὶ τοῦ Τίγρητος. Sic cum tot locis libere agat auctor, plane novum occurrit V, 5, 1 ὅσα Μεγασθένης τε καὶ Ἐρατοσθένης δοκίμω ἄνδρε ξυνεγραψάτην. Propterea censeo auscultandum antiquis exemplaribus.« Ex his omnibus nihil aliud vides, nisi Gronovium nihil vidisse. Minime libere agit Arrianus, sed ut solet in plurimis, certis quibusdam iisque Atticorum praeceptis orationem suam accomodat. Ponit enim singularem verbi, quando sive duo sive plura substantiva sequuntur, pluralem, quando praecedunt. Cf. I, 17, 6 χειμὼν ἐπιγίγνεται καὶ βρονταὶ σκληραί. II, 5, 10 πομπεύσας αὐτός τε καὶ ἡ στρατιά. II, 11, 12 τό τε στρατόπεδον ἑάλω καὶ ἡ μήτηρ καὶ ἡ γυνή. III, 6, 1 ἐγεφυρώθη ὅ τε — πόρος — καὶ αἱ διώρυχες πᾶσαι. III, 22, 7 ἵνα τήν τε μητέρα αἰχμαλωτισθεῖσαν καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τοὺς παῖδας ἐπεῖδεν. Quibus adde IV. 21, 2. IV, 24, 6. V, 8, 3. VI, 4, 7. Contra vide I, 17, 9 Κάλαν δὲ καὶ Ἀλέξανδρον ἄγοντας, ubi vulgatam ἄγοντα quominus retineas, impediunt omnes codices. III, 2, 4 οὓς Φαρνάβαζος καὶ Αὐτοφραδάτης ἐγκατέστησαν. III, 22, 6 εὐθὺς δὲ Ἰωνία τε καὶ Αἰολὶς εἴχοντο. VI, 1, 6 τὸν μὲν Ὑδάσπην — τὸν δ'

τε τὰ ἄλλα καὶ μάλιστα δὴ ἐς τὰ Ἑλληνικὰ πράγματα·
2 μή ποτ᾽ ἄρα ἐπικρατήσαντες αὖθις τῶν ἐπὶ θαλάσσῃ χω-
ρίων οἱ Πέρσαι, προχωρησάντων ἡμῶν ξὺν τῇ δυνάμει ὡς
ἐπὶ Βαβυλῶνά τε καὶ Δαρεῖον, αὐτοὶ ξὺν πλείονι στόλῳ
μεταγάγοιεν τὸν πόλεμον ἐς τὴν Ἑλλάδα, Λακεδαιμονίων
μὲν ἡμῖν ἐκ τοῦ εὐθέως πολεμούντων, τῆς δὲ Ἀθηναίων
πόλεως φόβῳ μᾶλλόν τι ἢ εὐνοίᾳ τῇ πρὸς ἡμᾶς πρὸς τὸ
3 παρὸν κατεχομένης· ἐξαιρεθείσης δὲ Τύρου ἥ τε Φοινίκη
ἔχοιτο ἂν πᾶσα, καὶ τὸ ναυτικὸν ὅπερ πλεῖστόν τε καὶ
κράτιστον τοῦ Περσικοῦ τὸ Φοινίκων παρ᾽ ἡμᾶς μεταχω-
4 ρήσειν εἰκός. Οὐ γὰρ ἀνέξονται οὔτε οἱ ἐρέται οὔτε οἱ
ἐπιβάται Φοίνικες, ἐχομένων σφίσι τῶν πόλεων, αὐτοὶ
5 ὑπὲρ ἄλλων πλέοντες κινδυνεύειν. Κύπρος δὲ ἐπὶ τῷδε

Ἀκεσίνην — ξυμβάλλοντας, et quae eiusdem generis sunt centena alia. Aliter explicanda sunt quae leguntur I, 15, 3 *τό τε κράτιστον τῆς Περσικῆς ἵππου ἐπετέτακτο, οἵ τε Μέμνονος παῖδες καὶ αὐτὸς ὁ Μέμνων μετὰ τούτων ἐκινδύνευσε.*

2. *ὡς ἐπὶ Βαβυλῶνα*] Noluimus obsequi codici F., qui particulam *ὡς* non agnoscit. Schmiederus, ut solet, statim eam eiecit. At vide II, 15, 9 *προὐχώρει ὡς ἐπὶ Τύρον.* III, 18, 14 *ἦγεν ὡς ἐπὶ τὸν ποταμόν.* V, 13, 2 *ἤλαυνεν ὡς ἐπὶ τὸν Πῶρον.* VI, 8, 1 *προὐχώρει ὡς ἐπὶ τοὺς ἄλλους Μάρδους.* Saepe autem *ὡς* a librariis omissum esse evincunt quae diximus in ann. ad I, 27, 5 et VI, 7, 6. — Paulo infra ed. Bas. *μεταγάγοιε.*

ἐκ τοῦ εὐθέως] Maluimus cum edd. Venet. et Basil., quae hanc praebent formam, peccare, quam novum quid intrudere cum Vulcanio et qui eum exceperunt, Gronovio, Raphelio, Schmiedero. Hi enim scripserunt *εὐθέος.* Eadem scripturae discrepantia obtinet V, 27, 1. Quo vero iure ita scripserint, quibusve testimoniis illa nitatur formae mutatio, frustra quaeras. Gronovium de his quae vulgo dicuntur minutiis codices suos non consuluisse persuasum mihi est. Et scriptores fatiscentis Graecitatis *ἐκ τοῦ εὐθέως* scripsisse non negabit qui perlegerit cl. Lobeckii annotationem ad Phryn. p. 247 sqq. Neque assentior Siebelisio ad Paus. VII, 12, 1 contendenti, apud Pausaniam ubique scribendum esse *ἐκ τοῦ εὐθέος*, etiam ubi omnes codd. habeant *εὐθέως.* Apud Arr. Cyneg. c. XXIV hodie quidem legitur *ἐκ τοῦ εὐθέος.* Num autem pro genuino habendum? Cf. vv. ll. ad Thucyd. I, 34.

ἢ οὐ χαλεπῶς ἡμῖν προσχωρήσει, ἢ ἐξ ἐπίπλου εὐμαρῶς ληφθήσεται. Καὶ ταῖς τε ἐκ Μακεδονίας ναυσὶ καὶ ταῖς 6
Φοινίσσαις πλεόντων ἡμῶν τὴν θάλασσαν, καὶ Κύπρου ἅμα προσγενομένης, θαλασσοκρατοῖμέν τε ἂν βεβαίως καὶ ὁ ἐς Αἴγυπτον στόλος εὐμαρῶς ἡμῖν ἐν ταὐτῷ γίνεται. Αἴγυπτον δὲ παραστησαμένοις ὑπέρ τε τῆς Ἑλλά- 7
δος καὶ τῆς οἰκίας οὐδὲν ἔτι ὕποπτον ὑπολείπεται· τόν τε ἐπὶ Βαβυλῶνος στόλον μετὰ τοῦ ἐς τὰ οἴκοι ἀσφαλοῦς καὶ ξὺν μείζονι ἅμα ἀξιώσει ποιησόμεθα, ἀποτετμημένοι τήν τε θάλασσαν Περσῶν ξύμπασαν καὶ τὴν ἐπὶ τάδε τοῦ Εὐφράτου γῆν.

XVIII. Ταῦτα λέγων οὐ χαλεπῶς ἔπειθεν ἐπιχειρεῖν τῇ Τύρῳ· ἀλλά καί τι θεῖον ἀνέπειθεν αὐτὸν, ὅτι

---

3. παρ' ἡμᾶς] Ed. Bas. παρ' ἡμῶν. Quae casuum horum mutatio passim in ea observata est, ut II, 13, 7, 10.

4. οὔτε οἱ ἐρέται οὔτε —] Prior particula in edd. vett. desideratur. Inserta est ex auctoritate codd. Gron. Ceterum si ab omnibus libris abesset, nemo eam additam vellet. Vid. Plut. Lycurg. c. 29 καὶ μηδὲν ἀλλάσσειν μήτε μετακινεῖν. Pyrrh. c. 3 οὐδεὶς δ' ἦν πένης οὔτε ἄδοξος οὕτως. Conferas Schaef. ad Bos. Ell. p. 777. Lob. ad Aiac. p. 314. Herm. ad Soph. Philoct. v. 760. Blomfield. ad Aeschyl. Agam. v. 543.

5. ἐπὶ τῷδε] Ed. Bas. ἐπὶ τόδε, perperam. Est enim ἐπὶ τῷδε aut *post, deinde*, ut h. l. et IV, 11, 16 τὸν πρῶτον προσκυνηθῆναι — καὶ ἐπὶ τῷδε ἐμμεῖναι τοῖς Πέρσαις, aut *propterea, hanc ob causam*, ut I, 12, 9 καὶ ἐπὶ τῷδε οὐκ ἀπαξιῶ ἐμαυτόν. III, 5, 10 ἐπὶ τῷδε ἐκπέμπειν. Adde III, 28, 12. VI, 1, 7. VII, 20, 8.

6. πλεόντων — τὴν θάλασσαν] Sic dixit VI, 19, 10 ὡς πεπλευκέναι τὴν μεγάλην θάλασσαν. VII, 20, 18 οὐ γὰρ ἐπὶ τῷ πλεῦσαι τὴν μεγάλην θάλασσαν. Vid. Dorv. ad Char. p. 249. Wernsd. ad Himer. p. 236. Simile est quod habes VI, 23, 1 γῆν πολλὴν πορεύεσθαι.

7. τήν τε θάλασσαν —] Ita edd. Venet. Basil. Vulc. Schmied. Mediam vocem primus neglexit Blancardus. Secuti sunt Gronovius, Raphelius, Borheckius.

C. XVIII. ἐπιχειρεῖν τῇ Τύρῳ· ἀλλά καί τι θεῖον] In ed. Bas. legitur ἐπιχειρεῖν τῇ Τύρῳ, θεῖον ἀνέπειθεν. Quae cum haud apte cohaererent, Vulcanius scripsit — ἔπειθεν. Ἐπιχειρεῖν δὲ τῇ Τύρῳ κ. τ. λ. »In hac autem interpolatione non prima solum periodus

*ἐνύπνιον αὐτῆς ἐκείνης τῆς νυκτὸς ἐδόκει αὐτὸς μὲν τῷ
τείχει προσάγειν τῶν Τυρίων, τὸν δὲ Ἡρακλέα δεξιοῦ-*
2 *σθαί τε αὐτὸν καὶ ἀνάγειν ἐς τὴν πόλιν. Καὶ τοῦτο ἐξη-
γεῖτο Ἀρίστανδρος ὡς ξὺν πόνῳ ἁλωσομένην τὴν Τύρον,*
3 *ὅτι καὶ τὰ τοῦ Ἡρακλέους ἔργα ξὺν πόνῳ ἐγένοντο. Καὶ
γὰρ καὶ μέγα ἔργον τῆς Τύρου ἡ πολιορκία ἐφαίνετο.
Νῆσός τε γὰρ αὐτοῖς ἡ πόλις ἦν καὶ τείχεσιν ὑψηλοῖς
πάντῃ ὠχύρωτο· καὶ τὰ ἀπὸ θαλάσσης πρὸς τῶν Τυρίων
μᾶλλόν τι ἐν τῷ τότε ἐφαίνετο, τῶν τε Περσῶν ἔτι θα-
λασσοκρατούντων καὶ αὐτοῖς τοῖς Τυρίοις νεῶν ἔτι πολ-*
4 *λῶν περιουσῶν. Ὡς δὲ ταῦτα ὅμως ἐκράτησε, χῶμα ἔγνω*
5 *χωννύναι ἐκ τῆς ἠπείρου ὡς ἐπὶ τὴν πόλιν. Ἔστι δὲ
πορθμὸς τεναγώδης τὸ χωρίον, καὶ τὰ μὲν πρὸς τῇ ἠπείρῳ
τῆς θαλάσσης βραχέα καὶ πηλώδη αὐτοῦ· τὰ δὲ πρὸς
αὐτῇ τῇ πόλει ἵνα τὸ βαθύτατον τοῦ διάπλου, τριῶν μά-*
6 *λιστα ὀργυιῶν τὸ βάθος. Ἀλλὰ λίθων τε πολλῶν ἀφθο-
νία ἦν καὶ ὕλης ἥντινα τοῖς λίθοις ἄνωθεν ἐπεφόρουν.
Χάρακές τε οὐ χαλεπῶς ἐν τῷ πηλῷ κατεπήγνυντο καὶ*

---

nimis violenter abscisa est, sed et adversativa particula *δέ* neminem prorsus ex antiquis codicibus habet notorem.« *Gronov.* Veram scripturam servavit unus codd. Gron. et V. C. Vulcanii. Nimirum vox *θεῖον* sic nude posita nusquam apud Arrianum reperitur. Vide II, 3, 3. III, 3, 6. IV, 8, 7. IV, 13, 11. V, 3, 1 cett. Plane gemina sunt quae dixit I, 18, 10 *κρατήσειν ἐλπίζων, καί τι καὶ θεῖον ἀνέπειθεν αὐτόν* —. II, 6, 9 *ἀλλὰ τὰ χείρω μᾶλλον — ἔπειθε· καί τι καὶ δαιμόνιον τυχὸν ἦγεν αὐτόν.*

2. *τὰ — ἔργα — ἐγένοντο*] Fuit cum scriptum mallemus *ἐγένετο.* Hodie tamen contra libros nihil muto, praesertim cum illa constructio similibus exemplis firmari possit. Vid. II, 20, 10 *ὅσας τῶν λιμένων τὰ στόματα ἐδέχοντο;* et ann. ad IV, 21, 11.

3. *αὐτοῖς ἡ πόλις ἦν*] Ita omnes, quos inspexit Gronovius, codices, ita edd. Venet. et Basil. Unde non intelligo, cur Vulcanius scripserit *αὐτὴ ἡ πόλις.* Fortasse nesciebat quo referendum esset pluralis *αὐτοῖς.* Nostris tamen temporibus in talibus nemo offendat. Plura de constructionibus ad sensum diximus in annot. ad I, 21, 7. — Mox ed. Bas. *ὠχύρατο.*

πολλῶν περιουσῶν] Schmiederus e cod. F. *πολλῶν περ οἰσῶν* edd. vett. cum rell. codd. Gronovii.

αὐτὸς ὁ πηλὸς ξύνδεσμος τοῖς λίθοις ἐς τὸ ἐπιμένειν ἐγίγνετο. Καὶ προθυμία τῶν Μακεδόνων εἰς τὸ ἔργον 7
καὶ Ἀλεξάνδρου πολλὴ ἦν, παρόντος τε καὶ αὐτοῦ ἕκαστα ἐξηγουμένου καὶ τὰ μὲν λόγῳ ἐπαίροντος, τὰ δὲ καὶ χρήμασι, τούς τε ἐκπρεπέστερον κατ' ἀρετὴν πονουμένους ἐπικουφίζοντος. Ἀλλ' ἔστε μὲν τὸ πρὸς τῇ ἠπείρῳ ἐχώννυντο, 8
οὐ χαλεπῶς προὐχώρει τὸ ἔργον ἐπὶ βάθος τε ὀλίγον χωννύμενον καὶ οὐδενὸς ἐξείργοντος. Ὡς δὲ τῷ βαθυτέρῳ 9
ἤδη ἐπέλαζον, καὶ ἅμα τῇ πόλει αὐτῇ ἐγγὺς ἐγίγνοντο, ἀπό τε τῶν τειχῶν ὑψηλῶν ὄντων βαλλόμενοι ἐκακοπάθουν, ἅτε καὶ ἐπ' ἐργασίᾳ μᾶλλόν τι ἢ ὡς ἐς μάχην ἀκριβῶς ἐσταλμένοι· καὶ ταῖς τριήρεσιν ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ τοῦ χώματος ἐπιπλέοντες οἱ Τύριοι, ἅτε δὴ θαλασσοκρατοῦντες ἔτι, ἄπορον πολλαχῇ τὴν πρόσχωσιν τοῖς Μακεδόσιν ἐποίουν. Καὶ οἱ Μακεδόνες πύργους ἐπάνω τοῦ 10
χώματος ὅτιπερ προκεχωρήκει αὐτοῖς ἐπὶ πολὺ τῆς θαλάσσης ἐπέστησαν δύο, καὶ μηχανὰς ἐπὶ τοῖς πύργοις. Προκαλύμματα δὲ δέῤῥεις καὶ διφθέραι αὐτοῖς ἦσαν, ὡς 11

---

6. *λίθων τε πολλῶν ἀφθονία*] Facile foret corrigere *πολλὴ ἀφθονία*, plane ut Xenophon dixit Anab. I, 9, 15 *τοιγαροῦν πολλὴ ἦν ἀφθονία — τῶν ἐθελόντων.* VI, 4, 3 *ἤδη δὲ πολλὴ ἦν πάντων ἀφθονία.* Sed non opus est ulla emendatione. Similes pleonasmos multos adscripserunt Lob. ad Phryn. p. 754 et Engelh. ad Plat. Lach. p. 22. — Paulo infra in ed. Bas. post *χάρακες* non comparet particula *τε*.

7. *τὰ δὲ καὶ χρήμασι, τούς τε —*] Edd. ante Gronovium et quattuor codd. habebant *τὰ δὲ καὶ χρήσιμα, τούς τε.* Verum dedit Gronovius e codice F. Eandem corruptelam ex transpositione literarum ortam vide apud Thucyd. V, 116. VII, 72. Pro *χρήμασιν*, quod vidimus in omnibus editionibus, *χρήμασι* scribi iussimus.

9. *τῷ βαθυτέρῳ*] Ed. Bas. *τό τε βαθυτέρῳ*, unde colligas scribendum esse *τῷ τε βαθυτέρῳ.* — Mox eadem *ἀπ' ἐργασίᾳ* pro *ἐπ' ἐργασίᾳ*, et *οὔτε δὴ* pro *ἅτε δή*. Perperam.

11. *διφθέραι αὐτοῖς ἦσαν*] »Tolerari potest, sed tamen relativum hoc ad longinquius ita retrocedere debet, et disceditur ab msstis, (sed excipio Optimum, ex quo id non notavi) in quibus legitur *αὐταῖς*, nempe *μηχαναῖς*.« *Gronov.* Quid his verbis dicere voluerit

μήτε πυρφόροις βέλεσιν ἀπὸ τοῦ τείχους βάλλεσθαι, τοῖς τε ἐργαζομένοις προβολὴν ἐν τῷ αὐτῷ εἶναι πρὸς τὰ τοξεύματα· ἅμα τε ὅσοι προσπλέοντες τῶν Τυρίων ἔβλαπτον τοὺς χωννύντας, ἀπὸ τῶν πύργων βαλλόμενοι οὐ
12 χαλεπῶς ἀνασταλήσεσθαι ἔμελλον. Οἱ δὲ Τύριοι πρὸς ταῦτα ἀντιμηχανῶνται τοιόνδε.

XIX. Ναῦν ἱππαγωγὸν κλημάτων τε ξηρῶν καὶ ἄλλης ὕλης εὐφλέκτου ἐμπλήσαντες, δύο ἱστοὺς ἐπὶ τῇ πρώρᾳ καταπηγνύουσι καὶ ἐν κύκλῳ περιφράσσουσιν ἐς ὅσον μακρότατον, ὡς φορυτόν τε ταύτῃ καὶ δᾷδας ὅσας πλείστας
2 δέξασθαι. Πρὸς δὲ πίσσαν τε καὶ θεῖον καὶ ὅσα ἄλλα ἐς τὸ παρακαλέσαι μεγάλην φλόγα ἐπὶ ταύτῃ ἐπεφόρησαν.
3 Παρέτεινον δὲ καὶ κεραίαν διπλῆν ἐπὶ τοῖς ἱστοῖς ἀμφοτέροις, καὶ ἀπὸ ταύτης ἐξήρτησαν ἐν λέβησιν ὅσα

Gronovius, non assequor. Pertinet enim αὐτοῖς ad ultimas praegressi enunciati voces τοῖς πύργοις. Ceterum imitatus est Arrianus Thucydidem, qui scripsit II, 75 καὶ προκαλύμματα εἶχε δέῤῥεις καὶ διφθέρας, ὥστε τοὺς ἐργαζομένους καὶ τὰ ξύλα μήτε πυρφόροις οἰστοῖς βάλλεσθαι ἐν ἀσφαλείᾳ τε εἶναι. Vide Goell. ad l. l. et Poppo. ad Thucyd. t. I, p. 370.

ἐν τῷ αὐτῷ εἶναι] Ita codd. Gronovii omnes. ἐν τῷ εἶναι edd. vett., sine sensu. Conferri iubet Gronovius III, 22, 8 βασιλεύς τε ἐν τῷ αὐτῷ καὶ δεσμώτης. IV, 7, 3 ἧκον δὲ ἐν τῷ αὐτῷ. V, 18, 1 καὶ ἐν τῷ αὐτῷ — ἑπέρων. VII, 11, 11 ἐν τῷ αὐτῷ γὰρ ἐγίγνοντο — οἱ γάμοι. Et II, 17, 6 ἐν ταὐτῷ. Quibus locis adde IV, 7, 8 et VI, 3, 5. — Paulo ante ed. Bas. προσβολήν. Easdem voces confusas vide I, 6, 3.

C. XIX. ἐς ὅσον μακρότατον] Non potuimus quin h. l. codicis F. scripturam reciperemus pro vulgato ὅσον μακρότερον, cum superlativum poscat constans ut Arriani, ita omnium bonorum scriptorum usus. V. I, 5, 3 ὅσους εὐοπλοτάτους. I, 24, 2 ὅσους πλείστους. II, 13, 2 δύναμιν ὅσην πλείστην. V, 25, 4 ὅσοι ἐπιεικέστατοι. Apte conferri etiam possunt III, 4, 3 οἷον ψυχρότατον. V, 4, 11 οἵους μεγίστους. V, 14, 13 οἷα ἐγγύτατα εἶναι. Alius generis est quod legitur I, 27, 11 καὶ τῶν ὁπλιτῶν ὅσοι κουφότεροι, quamquam alias saepe in eadem dicendi formala reperitur superlativus, ut III, 21, 3. IV, 28, 15. V, 20, 4. De comparativi et superlativi confusione vide ad I, 29, 4. Hist. Ind. VII, 8 nollem

ἐπιχυθέντα ἢ ἐπιβληθέντα ἐπὶ μέγα τὴν φλόγα ἐξάψειν
ἔμελλον· ἕρματά τε ἐς τὴν πρύμναν ἐνέθεσαν, τοῦ ἐξᾶ-
ραι εἰς ὕψος τὴν πρώραν πιεζομένης κατὰ πρύμναν τῆς
νεώς. Ἔπειτα ἄνεμον τηρήσαντες ὡς ἐπὶ τὸ χῶμα ἐπι- 4
φέροντα, ἐξάψαντες τριήρεσι τὴν ναῦν κατ' οὖρον εἷλκον.
Ὡς δὲ ἐπέλαζον ἤδη τῷ τε χώματι καὶ τοῖς πύργοις, πῦρ 5
ἐμβαλόντες εἰς τὴν ὕλην, καὶ ὡς βιαιότατα ἅμα ταῖς τριή-
ρεσιν ἐπανελκύσαντες τὴν ναῦν ἐνσείουσιν ἄκρῳ τῷ χώ-
ματι. Αὐτοὶ δὲ οἱ ἐν τῇ νηὶ καιομένῃ ἤδη ἐξενήξαντο 6
οὐ χαλεπῶς· καὶ ἐν τούτῳ ἥ τε φλὸξ πολλὴ ἐνέπιπτε
τοῖς πύργοις καὶ αἱ κεραῖαι περικλασθεῖσαι ἐξέχεαν ἐς
τὸ πῦρ ὅσα ἐς ἔξαψιν τῆς φλογὸς παρεσκευασμένα ἦν.
Οἱ δὲ ἀπὸ τῶν τριηρῶν πλησίον τοῦ χώματος ἀνακω- 7
χεύοντες ἐτόξευον ἐς τοὺς πύργους, ὡς μὴ ἀσφαλὲς εἶναι

---

scripsisset Schmiederus e codice F, *καὶ μᾶλλον δή* pro vulgato *καὶ μάλιστα δή*.

2. *πίσσαν τε καὶ θεῖον*] In mente habuisse potest Arrianus Xenoph. Cyrop. VII, 5, 23 *πίτταν καὶ στυππεῖον, ἃ ταχὺ πολλὴν παρακαλεῖ φλόγα.* Similia vide apud Appian. Libb. I, p. 482 Schw., et Punicc. VIII, c. 125. Arriani verba respexit fortasse Suidas s. v. *φάρμακα· πίττα τε ἦν καὶ θεῖον καὶ ὅσα φάρμακα δυνατὰ ἦν κινῆσαι φλόγα μεγάλην.* De elliptica dicendi ratione in vocc. *ὅσα ἄλλα* vide ann. ad IV, 2, 3. Cf. I, 22, 2 *καὶ οἱ μὲν δᾷδάς τε ταῖς μηχαναῖς ἐνέβαλον καὶ ὅσα ἄλλα ἐς τὸ ἐξάψαι τε φλόγα καὶ ἐπὶ μέγα προκαλέσασθαι.*

3. *παρέτεινον*] Ed. Bas. *παρέτεινεν*, et infra eadem *ἐπικληθέντα* pro *ἐπιβληθέντα*, de qua literarum confusione diximus ad I, 8, 5.

ἐξάψειν] Constanti fere usu hoc verbum dicitur de incendendo igne, ut apud Arr. I, 22, 2. Diod. Sic. XVI, 58 *συνέβη τοσαύτην ἐξαφθῆναι φλόγα.* Quibus adde exempla a Valckenario collecta ad Phalar. Epp. p. XIX, ed. Bat.

ἕρματα — νεώς] Accurate haec verba exscripsit Suidas s. v. *ἕρμα.* Nam quod hodie apud eum legitur *ἕρμα τε*, id futuro lexici eius editori in *ἕρματά τε* mutandum erit. Sola forma *νηός* pro *νεώς* a Suida ipso profecta videtur. — Mox scripsimus *πρώραν* ex edd. Bas. et Vulc. pro vulgato *πρῷραν.* Vide si tanti est, Spitzn. prosod. p. 17.

7. *οἱ δὲ ἀπὸ τῶν τριήρων*] Sic edd. omnes praeter Basileensem,

8 πελάσαι ὅσοι σβεστήριον τῇ φλογὶ ἐπέφερον. Καὶ ἐν τούτῳ κατεχομένων ἤδη ἐκ τοῦ πυρὸς τῶν πύργων, ἐκδραμόντες ἐκ τῆς πόλεως πολλοὶ καὶ ἐς κελήτια ἐμβάντες ἄλλη καὶ ἄλλη ἐποκείλαντες τοῦ χώματος, τόν τε χάρακα οὐ χαλεπῶς διέσπασαν τὸν πρὸ αὐτοῦ προβεβλημένον, καὶ τὰς μηχανὰς ξυμπάσας κατέφλεξαν ὅσας μὴ τὸ
9 ἀπὸ τῆς νεὼς πῦρ ἐπέσχεν. Ἀλέξανδρος δὲ τό τε χῶμα ἀπὸ τῆς ἠπείρου ἀρξάμενος πλατύτερον χωννύναι, ὡς πλέονας δέξασθαι πύργους, καὶ τοὺς μηχανοποιοὺς μη-
10 χανὰς ἄλλας κατασκευάζειν ἐκέλευσεν. Ὡς δὲ ταῦτα παρεσκευάζετο, αὐτὸς τούς τε ὑπασπιστὰς ἀναλαβὼν καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας ἐπὶ Σιδῶνος ἐστάλη ὡς ἀθροίσων ἐκεῖ ὅσαι ἤδη ἦσαν αὐτῷ τριήρεις, ὅτι ἀπορώτερα τὰ τῆς πολιορκίας ἐφαίνετο, θαλασσοκρατούντων τῶν Τυρίων.

XX. Ἐν τούτῳ δὲ Γηρόστρατός τε ὁ Ἀράδου βασιλεὺς καὶ Ἔνυλος ὁ Βύβλου ὡς ἔμαθον τὰς πόλεις σφῶν ὑπ' Ἀλεξάνδρου ἐχομένας, ἀπολιπόντες Αὐτοφραδάτην τε

---

ubi scriptum τριηρῶν. Utrumque quia ferri potest, ex auctoritate editionis Basileensis ut hoc loco, ita I, 19, 6, 7. II, 21, 1. III, 19, 11 dedimus τριηρῶν. Quamquam eadem illa editio II, 21, 7 praefert τριήρων. Qui plura cupit, is adeat Math. Gr. Gr. p. 176. Buttm. in add. ad Gr. Gr. t. II, p. 401. Goell. et Popp. ad Thucyd. VI, 46. Goettl. ad Theod. Gr. p. 224. Schaef. ad Demosthen. t. I, p. 346. Popp. in lit. Diar. Ien. 1826, p. 423.

ὅσοι σβεστήριον — ἐπέφερον] Olim in mentem venit scribere ὅσοις σβεστήριον —. Recte Vulcanius: *ut non nisi cum periculo ad exstinguendum incendium propius accedi posset.*

8. κατεχομένων] Ed. Bas. κατεχομένην.

10. τοὺς Ἀγριᾶνας] Edd. τοὺς Ἀγριάνας. — Mox ed. Basil. ἐπὶ Σιδῶνας.

C. XX, τὰς ξὺν αὐτῷ νέας] Haec Ionica accusativi forma, si excipias hunc locum, semel tantum in Expeditione reperitur, V, 6, 18, passim in Hist. Indica, ut XXVI, 9, bis. XVII, 10. XXXVI, 5. Longe frequentior est altera forma τὰς ναῦς, quam vide I, 3, 3. II, 2, 7. VI, 5, 3. VII, 16, 1. Nominativus pluralis semper est *αἱ νῆες*, ut II, 20, 1, 5. V, 7, 3 etc., nisi quod

καὶ τὰς ξὺν αὐτῷ νέας παρ' Ἀλέξανδρον σὺν τῷ ναυτικῷ τῷ σφετέρῳ ἀφίκοντο, καὶ αὐτῶν Σιδωνίων τριήρεις σὺν αὐτοῖς, ὥστε Φοινίκων μὲν νῆες ὀγδοήκοντα μάλιστα αὐτῷ παρεγένοντο. Ἧκον δὲ ἐν ταῖς αὐταῖς ἡμέραις καὶ ἐκ 2
Ῥόδου τριήρεις, ἥ τε περίπολος καλουμένη καὶ ξὺν ταύτῃ ἄλλαι ἐννέα. Καὶ ἐκ Σόλων καὶ Μαλλοῦ τρεῖς καὶ Λυκίας δέκα· ἐκ Μακεδονίας δὲ πεντηκόντορος ἐφ' ἧς Πρωτέας Ἀνδρονίκου ἐπέπλει. Οὐ πολλῷ δ' ὕστερον καὶ οἱ 3
τῆς Κύπρου βασιλεῖς ἐς τὴν Σιδῶνα κατέσχον ναυσὶν ἑκατὸν μάλιστα καὶ εἴκοσιν, ἐπειδὴ τήν τε ἧσσαν τὴν κατ' Ἰσσὸν Δαρείου ἐπύθοντο καὶ ἡ Φοινίκη πᾶσα ἐχομένη ἤδη ὑπ' Ἀλεξάνδρου ἐφόβει αὐτούς. Καὶ τούτοις πᾶσιν 4
ἔδωκεν Ἀλέξανδρος ἄδειαν τῶν πρόσθεν, ὅτι ὑπ' ἀνάγκης μᾶλλόν τι ἢ κατὰ γνώμην τὴν σφῶν ἐδόκουν ξυνταχθῆναι τοῖς Πέρσαις ἐς τὸ ναυτικόν. Ἐν ᾧ δὲ αἵ τε μηχαναὶ 5
αὐτῷ ξυνεπήγνυντο καὶ αἱ νῆες ὡς εἰς ἐπίπλουν τε καὶ ναυμαχίας ἀπόπειραν ἐξηρτύοντο, ἐν τούτῳ δὲ ἀναλαβὼν

IV, 30, 16 hodie legitur *ναῦς ἐποιήθησαν.* Cuius loci memor est Lobeck. ad Phryn. p. 170. Cf. Diod. Sic. XVII, 97 *δύο μακραὶ ναῦς.* Formam *νῆας* ex Arriano memorat Eustathius ad Dionys. Perieg. p. 170, ed. Bernh.

2. *καὶ Μαλλοῦ*] Ed. Bas. *Μαλοῦ.* Mox eadem *Προτέας.*

3. *ἐς τὴν Σιδῶνα κατέσχον ναυσίν*] Sic dixit auctor hymni in Cerer. v. 126 *νηῒ θοῇ Θορικόνδε κατέσχεθον.* Homerum verbo *κατασχεῖν* semper accusativum adiunxisse monuit Voss. ad h. l. p. 46. Neque aliter Herodotus, ut VIII, 40 *ἐς Σαλαμῖνα κατίσχει τὰς νῆας.*

5. *ὡς εἰς ἐπίπλουν*] Edd. vett. *ὡς εἰς ἔσπλουν.* In uno codice Florentino vidit Gronovius *ὡς εἰς πλοῦν.* Sed plerique codd. Gronovii cum C. V. Vulcanii recte habent *ἐπίπλουν.* Nam aliud est *ἔσπλους*, aliud *ἐπίπλους.* Illud enim dicitur de exteriori portus parte, quo tendunt naves, cum portum ipsum intrare cupiunt (*die Einfahrt*). I, 19, 11 *ὡς μὴ βιάσαιντο οἱ βάρβαροι τὸν εἴσπλουν.* II, 20, 10 *βύζην τὸν ἔσπλουν φραξάμενοι ἐφύλασσον.* Contra autem *ἐπίπλους* dicitur de impetu navium et conflictu, ut II, 21, 8 *ὡς ἀναστέλλεσθαι τὸν ἐπίπλουν τῶν νεῶν.* Thucyd. I, 50 *ἐπεπαιώνιστο αὐτοῖς ὡς ἐς ἐπίπλουν.*

τῶν τε ἱππέων ἴλας ἐστὶν ἃς καὶ τοὺς ὑπασπιστὰς καὶ
τοὺς Ἀγριᾶνάς τε καὶ τοὺς τοξότας, ἐπ᾽ Ἀραβίας στέλλε-
6 ται εἰς τὸν Ἀντιλίβανον καλούμενον τὸ ὄρος. Καὶ τὰ
μὲν βίᾳ τῶν ταύτῃ ἐξελών, τὰ δὲ ὁμολογίᾳ παραστησά-
μενος, ἕνδεκα ἡμέραις ἐπανῆγεν εἰς τὴν Σιδῶνα, καὶ κα-
ταλαμβάνει Κλέανδρον τὸν Πολεμοκράτους ἐκ Πελοπον-
νήσου ἥκοντα καὶ ξὺν αὐτῷ μισθοφόρους Ἕλληνας τετρα-
7 κισχιλίους. Ὡς δὲ συνετέτακτο αὐτῷ τὸ ναυτικόν, ἐπιβι-
βάσας τοῖς καταστρώμασι τῶν ὑπασπιστῶν ὅσοι ἱκανοὶ
ἐδόκουν ἐς τὸ ἔργον, εἰ μὴ διέκπλοις μᾶλλόν τι ἢ ἐν χερ-
σὶν ἡ ναυμαχία γίγνοιτο, ἄρας ἐκ τῆς Σιδῶνος ἐπέπλει
τῇ Τύρῳ ξυντεταγμέναις ταῖς ναυσίν, αὐτὸς μὲν κατὰ τὸ
δεξιὸν κέρας ὃ δὴ ἐς τὸ πέλαγος αὐτῷ ἀνεῖχε, καὶ ξὺν
αὐτῷ οἵ τε Κυπρίων βασιλεῖς καὶ ὅσοι Φοινίκων πλὴν
8 Πνυταγόρου. Οὗτος δὲ καὶ Κρατερὸς τὸ εὐώνυμον κέ-
ρας εἶχον τῆς πάσης τάξεως. Τοῖς δὲ Τυρίοις πρότερον
μὲν ναυμαχεῖν ἐγνωσμένον ἦν, εἰ κατὰ θάλατταν ἐπιπλέοι

ἴλας ἔστιν ἃς —] Codices Gronovii ad unum omnes *ἴλας ἐς τινάς*. Unde fecit Gronovius quod cum Schmiedero in textum recipere non dubitavimus. Vide quae de illa loquendi formula Arriano perquam familiari diximus ad I, 7, 17. I, 24, 1. IV, 9, 3. De syllabis saepe male distractis vide ann. ad I, 5, 20. In edd. vett. etiam minus apte legebatur *ἴλας τινάς*. — Paulo supra ed. Bas. *ἐπίπλουν τε ναυμαχίαν* (sic). Edd. Vulc. et Blanc. *ἐπίπλουν καὶ ναυμαχίας*. Sed verum tuentur omnes fere codd. Gronovii cum C. V. Vulcanii.

6. *ἕνδεκα ἡμέραις*] Facius, qui, monente Vulcanio, vertit *decimo die*, legisse videtur *ἐν δέκα ἡμέραις*, quod et ipsum verum esse potest. Sic dixit Arrianus IV, 3, 16 *ἐν ἡμέραις εἴκοσι*. IV, 22, 12 *ἐξεῖλον ἐν τριάκοντα ἡμέραις*. Quibuscum conferas ann. ad III, 20, 2.

7. *διέκπλοις*] Bene Vulcanius: *nisi navium irruptione potius quam manu navale proelium fieret.* De significatione vocis *διέκπλους* accurate dixit Goellerus ad Thucyd. I, 49, p. 123.

ξυντεταγμέναις ταῖς ναυσίν] Sic cod. F. et ex eo Schmiederus. Tres codd. Gronovii *ξυντεταγμένως*, quod dedit quoque Vulcanius pro *ξυντεταγμένος*, scriptura editionis Basileensis et unius codicis Florentini. Lectio codicis F. iam probata fuit Dorvillio ad Char.

σφίσιν Ἀλέξανδρος. Τότε δὲ πλῆθος νεῶν πολὺ ἀπροσ- 9
δοκήτως κατιδόντες (οὐ γάρ πω πεπυσμένοι ἦσαν τάς τε
Κυπρίων ναῦς καὶ τὰς Φοινίκων ξυμπάσας Ἀλέξανδρον
ἔχοντα), καὶ ἅμα ξυντεταγμένως τοῦ ἐπίπλου γιγνομένου
(ὀλίγον γὰρ πρὶν προσχεῖν τῇ πόλει ἀνεκώχευσαν ἔτι πε-
λάγιαι αἱ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ νῆες· ἔπειτα οὕτω ξυνταξάμε-
νοι ὡς οὐκ ἀντανήγοντο, πολλῷ τῷ ῥοθίῳ ἐπέπλεον),
ταῦτα ὁρῶντες οἱ Τύριοι ναυμαχεῖν μὲν ἀπέγνωσαν· τριή- 10
ρεσι δὲ ὅσας τῶν λιμένων τὰ στόματα ἐδέχοντο, βύζην
τὸν ἔσπλουν φραξάμενοι ἐφύλασσον, ὡς μὴ ἐς τῶν λιμέ-
νων τινὰ ἐγκαθορμισθῆναι τῶν πολεμίων τὸν στόλον.
Ἀλέξανδρος δὲ, ὡς οὐκ ἀντανήγοντο οἱ Τύριοι, ἐπέπλει 11
τῇ πόλει· καὶ ἐς μὲν τὸν λιμένα τὸν πρὸς Σιδῶνος βιά-
ζεσθαι ἀπέγνω διὰ στενότητα τοῦ στόματος, καὶ ἅμα ἀν-
τιπρώροις τριήρεσι πολλαῖς ὁρῶν πεφραγμένον τὸν ἔσπλουν·
τρεῖς δὲ τὰς ἐξωτάτω ἐφορμούσας τῷ στόματι τριήρεις
προσπεσόντες οἱ Φοίνικες καὶ ἀντιπρώροις ἐμβαλόντες

---

p. 627. Erroris ansam dedit fortasse quod statim sequitur II, 20, 9 *ξυντεταγμένως τοῦ ἐπίπλου γιγνομένου*, ubi ed. Bas. rursus *ξυντεταγμένος*. Ceterum vide ann. ad I, 13, 1 et II, 11, 5.

πλὴν Πνυταγόρου] Haec est scriptura omnium codicum et editionum. Facius, nescio unde, *excepto Pythagora*. Nam apud Curtium IV, 3, 11 recte scriptum exstat *Pnytagoras*, quamquam nonnullos libros *Pythagoras* exhibere iam monuit Raderus. Sic etiam apud Athen. IV, p. 167, C unus codex habet *Πυθαγόραν* pro vulgato *Πνυταγόραν*. De Pnytagora, rege Cypriorum vide quae copiose disputavit Perizon. ad Ael. VII, 2 et post eum Wessel. ad Diod. Sic. XV, 4.

9. *ἀνεκώχευσαν ἔτι πελάγιαι*] *in alto subsistebant.* Eodem modo *πελαγίζειν* dici *de navibus altum tenentibus* observarunt Dorv. ad Char. p. 627 et Wernsd. ad Himer. p. 300. — Mox ed. Bas. *πολλῶν τῷ ῥοθίῳ*. Cf. Suidas (ex Arriano?) s. v. *ῥόθιον· προβεβλημένων τὰς ἀσπίδας πολλῷ τῷ ῥοθίῳ — παραπλέουσι.* Vide ad VI, 3, 5.

ταῦτα ὁρῶντες] Haec verba ad redordiendam post parenthesin orationem posita esse iam monuimus ad II, 1, 5.

11. *βιάζεσθαι ἀπέγνω*] Ed. Bas., ut saepe alibi, *ἐπέγνω*. — Infra eadem *ἐμβάλλοντες*.

12 καταδύουσιν. Οἱ δὲ ἐν ταῖς ναυσὶν οὐ χαλεπῶς ἀπενή-
13 ξαντο ἐς τὴν γῆν φιλίαν οὖσαν. Τότε μὲν δὴ οὐ πόῤῥω
τοῦ ποιητοῦ χώματος κατὰ τὸν αἰγιαλὸν ἵνα σκέπη τῶν
14 ἀνέμων ἐφαίνετο, οἱ σὺν Ἀλεξάνδρῳ ὡρμίσαντο. Τῇ δὲ
ὑστεραίᾳ τοὺς μὲν Κυπρίους ξὺν ταῖς σφετέραις ναυσὶ
καὶ Ἀνδρομάχῳ τῷ ναυάρχῳ κατὰ τὸν λιμένα τὸν ἐκ Σι-
15 δῶνος φέροντα ἐκέλευσεν ἐφορμεῖν τῇ πόλει· τοὺς δὲ
Φοίνικας κατὰ τὸν ἐπέκεινα τοῦ χώματος τὸν πρὸς Αἴ-
γυπτον ἀνέχοντα, ἵνα καὶ αὐτῷ ἡ σκηνὴ ἦν.

XXI. Ἤδη δὲ καὶ μηχανοποιῶν αὐτῷ πολλῶν ἔκ τε
Κύπρου καὶ Φοινίκης ἁπάσης συλλελεγμένων, μηχαναὶ
πολλαὶ συμπεπηγμέναι ἦσαν αἱ μὲν ἐπὶ τοῦ χώματος, αἱ
δὲ ἐπὶ τῶν ἱππαγωγῶν νεῶν ἃς ἐκ Σιδῶνος ἅμα οἷ ἐκό-
μισεν, αἱ δὲ ἐπὶ τῶν τριηρῶν ὅσαι αὐτῶν οὐ ταχυναυτοῦ-
2 σαι ἦσαν. Ὡς δὲ παρεσκεύαστο ἤδη ξύμπαντα, προσῆγον
τὰς μηχανὰς κατά τε τὸ ποιητὸν χῶμα καὶ ἀπὸ τῶν νεῶν
ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ τοῦ τείχους προσορμιζομένων τε καὶ ἀπο-

---

13. *κατὰ τὸν αἰγιαλόν*] Edd. vett. cum tribb. codd. Gronovii *κατὰ τῶν αἰγιαλῶν*. Quam scripturam nisi cod. F. et unus alius ineptam ostenderent praebentes *κατὰ τὸν αἰγιαλόν*, ipsa linguae ratio respueret ut falsam. Vide modo II, 24, 6 *ἀθροισθέντες δὲ κατὰ τὸ Ἀγηνόριον*. IV, 5, 12 *ἡ ἔσβασις κατὰ κρημνώδεις τὰς ὄχθας*.

15. *ἡ σκηνή*] Ed. Bas. *ἡ σκευή*.

C. XXI. *συλλελεγμένων*] Sic Schmiederus ex omnibus codicibus Gronovii atque ed. Basileensi. Eandem formam postea etiam e cod. vet. enotavit Vulcanius, quamquam in ed. Steph. dederat *συνειλεγμένων*, quod ipsum passim reperitur apud Arrianum, ut I, 3, 6 *συνειλεγμένους*. III, 19, 4 *ξυνείλεκτο*. IV, 2, 2 *συνειλεγμένοι*. Alteram formam par exemplorum numerus tuetur. Vid. VI, 22, 8 *ξυλλελεγμένον*. VI, 26, 3 *συλλελεγμένον*. Cf. Buttm. Gr. Gr. uber. II, p. 180.

τριηρῶν] Ex ed. Bas. *τριήρων* cett. edd. Vid. ad II, 19, 7.

2. *κατά τε*] Ed. Basil. *κατά τι*.

3. *πύργους ξυλίνους*] Recte ita edd. Venet. Basil. Vulc. et Schmied. *πύργοις ξυλίνοις* primus Blancardus. Secuti sunt Gronovius, Raphelius, Borheckius.

εἴπῃ ἄλλῃ] Schmiederus e codd. Gronovii et ed. Basil. *εἴποι*

πειρωμένων τοῦ τείχους. Οἱ δὲ Τύριοι ἐπί τε τῶν ἐπάλ- 3
ξεων τῶν κατὰ τὸ χῶμα πύργους ξυλίνους ἐπέστησαν ὡς
ἀπομάχεσθαι ἀπ' αὐτῶν, καὶ εἴπη ἄλλῃ αἱ μηχαναὶ προσ-
ήγοντο, βέλεσί τε ἠμύνοντο καὶ πυρφόροις οἰστοῖς ἔβαλ-
λον αὐτὰς τὰς ναῦς, ὥστε φόβον παρέχειν τοῖς Μακεδόσι
πελάζειν τῷ τείχει. Ἦν δὲ αὐτοῖς καὶ τὰ τείχη κατὰ τὸ 4
χῶμα τό τε ὕψος εἰς πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν μάλιστα πό-
δας καὶ ἐς πλάτος ξύμμετρον λίθοις μεγάλοις ἐν γύψῳ
κειμένοις ξυμπεπηγότα. Ταῖς δὲ ἱππαγωγοῖς τε καὶ ταῖς 5
τριήρεσι τῶν Μακεδόνων ὅσαι τὰς μηχανὰς προσῆγον τῷ
τείχει καὶ ταύτῃ οὐκ εὔπορον ἐγίγνετο πελάζειν τῇ πό-
λει, ὅτι λίθοι πολλοὶ ἐς τὸ πέλαγος προβεβλημένοι ἐξεῖρ-
γον αὐτῶν τὴν ἐγγὺς προσβολήν. Καὶ τούτους Ἀλέξαν- 6
δρος ἔγνω ἐξελκύσαι ἐκ τῆς θαλάσσης· ἠνύετο δὲ χαλε-
πῶς τοῦτο τὸ ἔργον, οἷα δὴ ἀπὸ νεῶν καὶ οὐκ ἀπὸ γῆς
βεβαίου γινόμενον· ἄλλως τε καὶ οἱ Τύριοι ναῦς κατα- 7
φράξαντες παρὰ τὰς ἀγκύρας ἐπῆγον τῶν τριηρῶν καὶ

ἄλλῃ Vulcanius, unde transiit in edd. Blanc. Gron. Raphel. At vide ann. ad I, 26, 9. — Mox ed. Bas. πυρφόρους.

4. τὰ τείχη κατὰ τὸ χῶμα] Noli scriptum τὰ κατὰ τὸ χῶμα. Ordo verborum hic est: ἦν δὲ αὐτοῖς καὶ κατὰ τὸ χῶμα τὰ τείχη κ. τ. λ. Plura diximus ad VII, 10, 12. — Mox post πλάτος ξύμμετρον comma delevi, ut haec verba cum sequentibus cohaererent. Nihilo minus tamen orationem h. l. minus concinne esse compositam nemo non videt.

5. ταῖς δὲ ἱππαγωγοῖς] Eadem hac forma *de navibus equos vehentibus* utuntur Herodotus et Thucydides. Apud Polybium I, 14 vocantur νῆες ἱππηγοί. Diodorus communi nomine eas appellat ναῦς φορτηγούς, ut alibi, ita XVI, 77, ubi tamen ad explicandam illam vocem addit τὰς τοὺς ἵππους τε καὶ τὰ βέλη καὶ τἄλλα κομιζούσας. Vide Goell. ad Thucyd. VI, 43. Valck. ad Herod. VI, 48.

6. ἀπὸ γῆς βεβαίου] Hanc adiectivi formam vides quoque II, 23, 8 ἐπειδὴ πρῶτον βεβαίῳ τε καὶ — ἀποτόμῳ τῇ προσβάσει ἐχρήσαντο. Sed III, 30, 1 dixit ὅτι οὐ βεβαία — ἡ γνώμη ἐστίν. Similiter Xenophon Cyrop. III, 2, 23 εἰρήνη βεβαία. Sed Hist. Gr. VII, 1, 44 τὴν πόλιν βέβαιον παρέξω. Confer praeterea intpp. ad Thom. Magistr. p. 149 sq. — De duplici forma ἀνύειν et ἀνύτειν vide ann. ad VII, 15, 1.

ὑποτέμνοντες τὰς σχοίνους τῶν ἀγκυρῶν ἄπορον τὴν προσ-
8 όρμισιν ταῖς πολεμίαις ναυσὶν ἐποίουν. Ἀλέξανδρος δὲ
τριακοντόρους πολλὰς ἐς τὸν αὐτὸν τρόπον φράξας ἐπέ-
στησεν ἐγκαρσίας πρὸ τῶν ἀγκυρῶν, ὡς ὑπ' αὐτῶν ἀνα-
στέλλεσθαι τὸν ἐπίπλουν τῶν νεῶν· ἀλλὰ καὶ ὡς ὕφα-
9 λοι κολυμβηταὶ τὰς σχοίνους αὐτοῖς ὑπέτεμνον. Οἱ δὲ
ἁλύσεσιν εἰς τὰς ἀγκύρας ἀντὶ σχοίνων χρώμενοι οἱ Μα-
κεδόνες καθίεσαν, ὥστε μηδὲν ἔτι πλέον τοῖς κολυμβη-
10 ταῖς γίγνεσθαι. Ἐξάπτοντες οὖν βρόχους τῶν λίθων, ἀπὸ
τοῦ χώματος ἀνέσπων αὐτοὺς ἔξω τῆς θαλάσσης· ἔπειτα
μηχαναῖς μετεωρίσαντες κατὰ βάθους ἀφίεσαν ἵνα οὐκέτι
11 προβεβλημένοι βλάψειν ἔμελλον. Ὅπου δὲ καθαρὸν πε-
ποίητο τῶν προβόλων τὸ τεῖχος, οὐ χαλεπῶς ἤδη ταύτῃ
12 αἱ νῆες προσεῖχον. Οἱ δὲ Τύριοι πάντῃ ἄποροι γιγνόμε-
νοι ἔγνωσαν ἐπίπλουν ποιήσασθαι ταῖς Κυπρίαις ναυσὶν
αἳ κατὰ τὸν λιμένα ἐφώρμουν τὸν ἐς Σιδῶνα τετραμμέ-
13 νον. Ἐκ πολλοῦ δὴ καταπετάσαντες τοῦ λιμένος τὸ στόμα
ἱστίοις τοῦ μὴ καταφανῆ γενέσθαι τῶν τριηρῶν τὴν πλή-

---

7. *ἄπορον τὴν προσόρμισιν*] Ed. Bas. *τὴν προσόρμησιν*, quod ferri non potest. E contrario peccatum est III, 9, 12, ubi pro vulgato *ἐξόρμησις* a cod. F. commendatur *ἐξόρμισις*.

8. *ὡς ὑπ' αὐτῶν*] Ed. Bas. *ὡς ἐπ' αὐτόν*. — Mox edd. Gronov. Raphel. Borheck. Schmied. *καὶ ὡς*, quamquam in edd. Basil. Vulc. et Blanc. clare expressum est *καὶ ὥς*.

ὕφαλοι κολυμβηταί] Thucyd. IV, 26 *ἐσένεον δὲ καὶ κατὰ τὸν λιμέναι κολυμβηταὶ ὕφυδροι*. Arrianum hic Thucydidem esse imitatum non ita confidenter contenderim, ut Poppo contendit in Proll. ad Thuc. I, p. 370.

9. *οἱ δὲ — οἱ Μακεδόνες*] Duplex subiectum neminem hodie morabitur. Similia sunt prooem. 3 *ὁ μὲν — Ἀριστόβουλος*. I, 15, 6 *οἱ μὲν — οἱ Μακεδόνες, οἱ δὲ — οἱ Πέρσαι*. IV, 29, 6 *τῶν μὲν — τῶν Ἰνδῶν*. VI, 26, 9 *τὴν μὲν — τὴν ὀλίγην, τὴν δὲ — τὴν μείζονα*. Sic Thucyd. VII, 57 *οἱ μὲν — οἱ Κυθήριοι*. Adde quae dixit Goellerus ad Thuc. I, 144, p. 215.

13. *ἐπὶ τὴν σκηνὴν ἐπεχώρει*] Scio quidem verbum *ἐπιχωρεῖν* h. l. defendi posse, ut sit *se conferre*. Sed cum Arrianus nuspiam, quod sciam, sic usus sit illo verbo, (vid. ad I, 27, 7) cum de eadem re infra II, 22, 1 dixerit *ἀποχωρῆσαι ἐπὶ τὴν σκηνήν*, cum de-

ρωσιν, ἀμφὶ μέσον ἡμέρας ὁπότε οἵ τε ναῦται ἐπὶ τὰ ἀναγκαῖα ἐσκεδασμένοι ἦσαν καὶ Ἀλέξανδρος ἐν τούτῳ μάλιστα ἀπὸ τοῦ ἐπὶ θάτερα τῆς πόλεως ναυτικοῦ ἐπὶ τὴν σκηνὴν ἐπεχώρει, πληρώσαντες πεντήρεις μὲν τρεῖς καὶ τετρήρεις ἴσας, τριήρεις δὲ ἑπτὰ, ὡς ἀκριβεστάτοις τε τοῖς πληρώμασι καὶ τοῖς ἀπὸ τῶν καταστρωμάτων μάχεσθαι μέλλουσιν εὐοπλοτάτοις, καὶ ἅμα εὐθαρσεστάτοις ἐς τοὺς ναυτικοὺς ἀγῶνας. Τὰ μὲν πρῶτα ἀτρέμα τῇ 14
εἰρεσίᾳ ἐπὶ μιᾶς νεὼς ἐξέπλεον ἄνευ κελευστῶν τὰς κώπας παραφέροντες· ὡς δὲ ἐπέστρεφον ἤδη ἐπὶ τοὺς Κυπρίους καὶ ἐγγὺς τοῦ καθορᾶσθαι ἦσαν, τότε δὴ ξὺν βοῇ τε πολλῇ καὶ ἐγκελευσμῷ ἐς ἀλλήλους καὶ ἅμα τῇ εἰρεσίᾳ ξυντόνῳ ἐπεφέροντο.

XXII. Ξυνέβη δὲ ἐκείνῃ μὲν τῇ ἡμέρᾳ Ἀλέξανδρον ἀποχωρῆσαι ἐπὶ τὴν σκηνὴν, οὐ διατρίψαντα δὲ κατὰ τὸ εἰωθὸς δι' ὀλίγου ἐπὶ τὰς ναῦς ἐπανελθεῖν. Οἱ 2
δὲ Τύριοι προσπεσόντες ἀπροσδοκήτως ταῖς ναυσὶν ὁρμούσαις, καὶ ταῖς μὲν πάντῃ κεναῖς ἐπιτυχόν-

---

nique verba *ἀποχωρεῖν* et *ἐπιχωρεῖν* confusa sint III, 20, 3: non dubito fere, quin etiam hoc loco Arrianea manus restituatur scribenti *ἀπεχώρει*: praesertim cum constet praepositiones *ἐπί* et *ἀπό* plus centies in libris atque editionibus veteribus confusas esse. Vide ad Arr. I, 11, 4. I, 19, 2. Aesch. Perss. v. 918. Sieb. ad Paus. I, 7, 2.

τετρήρεις ἴσας] sc. *τὸν ἀριθμόν*, ut dixit I, 5, 11 *παῖδας τρεῖς καὶ κόρας ἴσας τὸν ἀριθμόν*. Plane ita Xenoph. Cyrop. V, 2, 1 *οἱ δὲ εἵποντο — ἴσοι ὄντες τὸν ἀριθμόν*. Vide ann. ad I, 5, 11.

εὐθαρσεστάτοις] »Manuscr. Opt. cum uno alio *εὐθαρσοτάτοις*. Sic et Vulcanius ex Augustano.« *Gronov.* Recepit hanc superlativi formam Schmiederus. At vereor, ut bene ita consuluerit integritati manus Arrianeae. Edd. vett. et tres codd. Gronovii praebent *εὐθαρσεστάτοις*, quod firmat Xen. Hist. Gr. VII, 1, 9 *ὥστε τοὺς συμμάχους εὐθαρσεστάτους προσιέναι*. Positivi forma Arriano non est *εὔθαρσος*, sed *εὐθαρσής*, ut III, 10, 4. Cf. Xen. vit. Ages. XI, 10.

14. *ἄνευ κελευστῶν*] Ed. Bas. corrupte *ἄνα*. — Mox eadem *ξὺν τόνῳ*. Ceterum vide ann. ad VI, 3, 5 et VI, 5, 1.

τες, τῶν δ' ὑπ' αὐτὴν τὴν βοὴν καὶ τὸν ἐπίπλουν χαλεπῶς ἐκ τῶν παρόντων πληρουμένων, τήν τε Πνυταγόρου τοῦ βασιλέως πεντήρη εὐθὺς ὑπὸ τῇ πρώτῃ ἐμβολῇ κατέδυσαν καὶ τὴν Ἀνδροκλέους τοῦ Ἀμαθουσίου καὶ τὴν Πασικράτους τοῦ Θουριέως· τὰς δὲ ἄλλας ἐς τὸν αἰγιαλὸν ἐξωθοῦντες ἔκοπτον.
3 Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ᾔσθετο τὸν ἔκπλουν τῶν Τυρίων τριηρῶν, τὰς μὲν πολλὰς τῶν ξὺν αὐτῷ νεῶν ὅπως ἑκάστη πληρωθείη, ἐπὶ τῷ στόματι τοῦ λιμένος ἀνακωχεύειν ἔταξεν, ὡς μὴ καὶ ἄλλαι ἐκπλεύσειαν τῶν Τυρίων νῆες· αὐτὸς δὲ πεντήρεις τε τὰς ξὺν αὐτῷ ἀναλαβὼν καὶ τῶν τριηρῶν ἐς πέντε μάλιστα ὅσαι ἔφθησαν αὐτῷ κατὰ τάχος πληρωθεῖσαι, περιέπλει τὴν πόλιν

C. XXII. 2. *πληρουμένων*] »Sic Opt. et ex codice Augustano Vulcanius. Et huc alludunt reliqui, in quibus est *πληρουμένην*.« *Gronov.* *πληρουμένην* exhibet quoque ed. Basil. *πεπληρωμένων* Vulcanius ex coniectura, ut videtur. Secuti sunt Blanc. Gron. Raphel. Verum dedit Schmiederus. Participium enim praesentis sive potius imperfecti hoc loco non solum aptissimum, sed unice fere rectum esse concedet qui Graeci sermonis paulo peritior est. In ipso demum clamore atque impetu naves, prout licebat, *instruebantur.* Sententia paululum immutata participium perfecti stare posse non diffiteor. Sic dixit VI, 5, 9 *τῶν βαρβάρων τῶν οὐ προσχωρούντων καταδρομὴν ποιησάμενος.* h. e. *in barboros sese convertit qui ei non parebant.* Dicere etiam potuit *τῶν οὐ προσκεχωρηκότων*, *qui ei se non subiecerant*, ut iis quasi oppositi essent, de quibus dixerat VI, 3, 9 *ἐς ὅσους δὲ τῶν ἤδη προσκεχωρηκότων Ἰνδῶν ἡ βοὴ — ἐξίκετο.*

εὐθὺς ὑπὸ τῇ πρώτῃ ἐμβολῇ] Cod. F. et ex eo Schmiederus. *εὐθὺς ἀπὸ τῆς πρώτης ἐμβολῆς* edd. vett. cum rell. codd. Quae mala scriptura nescio an progenita sit e consueta et satis vulgata dicendi formula *εὐθὺς ἀπ' ἀρχῆς*, simill. Quomodo ipse Arrianus scripsit III, 16, 1 *εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς.* V. 6, 11 *εὐθὺς ἀπὸ τῶν πηγῶν — ἀνίσχει.* Sed horum locorum alia ratio est. Nimirum *εὐθὺς ὑπὸ τῇ πρ. ἐμβολῇ* idem fere valet, ac si scriptum esset *εὐθὺς ἐν τῇ πρ. ἐμβολῇ* h. e. *gleich während des ersten Angriffs.* Eadem praepositioni vis est V, 2, 9 *ὑπὸ τῇ κατακλίσει τοῦ θεοῦ.* Conferas ann. ad I, 16, 7. Et simile quoque est quod legitur V, 19, 9 *ἀπήχθη εὐθὺς ἐπὶ τῷ κηρύγματι.*

ὡς ἐπὶ τοὺς ἐκπεπλευκότας τῶν Τυρίων. Οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ 4
τείχους τόν τε ἐπίπλουν τῶν πολεμίων κατιδόντες καὶ
Ἀλέξανδρον αὐτὸν ἐπὶ τῶν νεῶν, βοῇ τε ἐπανάγειν ἐνεκελεύοντο τοῖς ἐκ τῶν σφετέρων νεῶν, καὶ ὡς οὐκ ἐξακουστὸν ἦν ὑπὸ θορύβου ξυνεχομένων ἐν τῷ ἔργῳ, σημείοις
ἄλλοις καὶ ἄλλοις ἐπεκάλουν ἐς τὴν ἀναχώρησιν. Οἱ δὲ 5
ὀψέ ποτε αἰσθόμενοι τὸν ἐπίπλουν τῶν ἀμφ' Ἀλέξανδρον ὑποστρέψαντες εἰς τὸν λιμένα ἔφευγον· καὶ ὀλίγαι μὲν τῶν νεῶν φθάνουσιν ὑπεκφυγοῦσαι, ταῖς δὲ πλείοσιν ἐμβαλοῦσαι αἱ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ τὰς μὲν αὐτῶν ἄπλους ἐποίησαν, πεντήρης δέ τις καὶ τετρήρης αὐτῶν ἐπ' αὐτῷ τῷ στόματι τοῦ λιμένος ἐλήφθησαν. Φόνος δὲ τῶν ἐπιβα-

---

3. *τριηρῶν*] Ed, Basil. *τριήρων* rell. edd. — Infra pro *ἐκπλεύσειαν* ed. Bas. habet *ἐκπλεῦσιν*. Et mox eadem *πληρωθῆσαι*.

4. *βοῇ τε — νεῶν*] Haec verba, quae neque in edd. vett., neque in quattuor codd. Gronovii comparebant, solus praebuit cod. F. Lacunae origo aperta est. Oculi librariorum aberrarunt a priori *νεῶν* ad posterius, ita ut quae in medio posita essent, negligerentur. Plane sic orta est lacuna IV, 24, 9, ubi cum versus intervallo bis positum esset *τὰ ὄρη*, octo verba interposita exciderunt.

5. *τῶν ἀμφ' Ἀλέξανδρον*] In edd. vett. articulo carentibus minus apte distinctum est post *ἐπίπλουν*. Unus codd. Florr. habet *τὸν ἐπίπλουν τὸν ἀμφ' Ἀλέξανδρον*. Veram scripturam suppeditavit cod. F.

ὑποστρέψαντες — ἔφευγον] Eadem temporum ratio est I, 21, 11 *ἀφέντες ἔφευγον*. III, 14, 3 *αὐτὸς ἐπιστρέψας ἔφευγε*. III, 21, 14 *οὐδὲ ἐς χεῖρας ἐλθόντες ἔφευγον*. IV, 24, 2 *οἱ δὲ βάρβαροι αἰσθόμενοι ἔφευγον*. V, 24, 10 *ἔφευγον ἀπολιπόντες*. VI, 8, 11 *ἀποστρέψαντες ἤδη ἔφευγον*. Imperfecto enim utitur, quod non solum indicare vult, rem aliquando esse factam, sed quod rem, ut facta est, quasi ob oculos legentium ponit. Inde etiam intelligitur, alias bene habere aoristum, uti dixit III, 18, 12 *οἱ δὲ — οὐδὲ ἐς χεῖρας ἐλθόντες ἔφυγον*. III, 25, 14 *προσιόντα μαθὼν ἔφυγε*. Sic scripsit II, 22, 5 *φόνος οὐ πολὺς ἐγένετο*. Sed III, 14, 7 *τὸ ἔργον ἐγίγνετο καρτερόν*. Sic V, 24, 11 *ἐγκαταληφθέντες ἀπέθανον*. Contra VI, 7, 11 *ἐγκαταλαμβανόμενοι ἀπέθνησκον*. Vid. ann. ad I, 11, 6 et VI, 18, 4. Ex parte tantum verum est quod de talibus imperfectis iudicavit Krueg. ad Xen. Anab. I, 2, 18.

πεντήρης δέ τις καὶ τετρήρης] Schmiederus e codice F. *τετρή-*

6 τῶν οὐ πολὺς ἐγένετο. Ὡς γὰρ ᾔσθοντο ἐχομένας τὰς ναῦς, ἀπενήξαντο οὐ χαλεπῶς ἐς τὸν λιμένα. Ὡς δὲ οὐδεμία ἔτι τοῖς Τυρίοις ἐκ τῶν νεῶν ὠφέλεια ἦν, ἐπῆγον
7 ἤδη οἱ Μακεδόνες τὰς μηχανὰς τῷ τείχει αὐτῶν. Κατὰ μὲν δὴ τὸ χῶμα προσαγόμεναι διὰ ἰσχὺν τοῦ τείχους οὐδὲν ἤνυον ὅ τι καὶ λόγου ἄξιον. Οἱ δὲ κατὰ τὸ πρὸς Σιδῶνα τετραμμένον τῆς πόλεως τῶν νεῶν τινας τῶν μη-
8 χανοφόρων προσῆγον. Ὡς δὲ οὐδὲ ταύτῃ ἤνυον, ἐς τὸ πρὸς νότον ἄνεμον καὶ πρὸς Αἴγυπτον ἀνέχον τεῖχος μετ-

---

ρεις. Quod minus placet, quamquam haud considerate Gronovius e plurali *τετρήρεις* colligi posse contendit, *omnes* quadriremes captas esse. Nam si omnes codices pluralem praeberent, a me receptus ita defenderetur, ut e praegresso *τὶς* subaudirem *τινές*. — Mox ed. Bas. *ἐπικρατῶν* pro *ἐπιβατῶν*.

6. *ἐκ τῶν νεῶν ὠφέλεια ἦν*] Priores tres voces in codice F. non vidit Gronovius. Sed tantum abest, ut iis hic bene carere possimus, ut ad illustrandam vocem *ὠφέλεια* quam maxime necessaria sint. Vide mihi I, 20, 6 *ἀπὸ τῶν ναυτῶν ὠφέλειαν γίγνεσθαι.* II, 2, 6 *παρ᾽ αὐτοῦ τινα ὠφέλειαν.* VII, 11, 7 *πρίν τινα ὠφέλειαν παρὰ τῶν Οὐξίων γενέσθαι.* Et quae simillima sunt I, 19, 4 *ἀποκεκλείκεσαν τοῖς Μιλησίοις τὴν ἐκ τῶν Περσῶν ὠφέλειαν.* II, 15, 4 *ὠφέλειαν εὑρισκόμενοι ἐκ Περσῶν.* VII, 17, 6 *ἀφελέσθαι αὐτοὺς τὰς ἐκ τῶν χρημάτων ὠφελείας.* Cf. Schoem. ad Isaei orr. p. 482. — Paulo supra ed. Bas. *οὐδὲ μία.* — Infra eadem *οἱ δὲ κατὰ πρὸς Σιδόνα.*

8. *ὡς δὲ ἤνυον*] Forte factum esse potest, ut in ed. Bas. expressum sit *ἤνυεν*, cum Vulcanius habeat *ἤνυον* neque Gronovius quidquam de codicibus suis monuerit. Sed ferri potest scriptura editionis Basileensis, quia statim sequitur *μετῆει.* Vulgatam haec tuentur III, 8, 3 *καὶ Ἀλέξανδρος ἐνέκειτο —, τοὺς δέ τινας ἀπέκτειναν.* IV, 18, 8 *ὡς δὲ ἐπέλασαν, — καταλαμβάνει.* IV, 24, 16 *ὡς πλησίον ἤδη ἀφεώρων, — διανέμει τὴν στρατιάν.* Vide ad VI, 19, 3.

ἐς τὸ πρὸς νότον ἄνεμον] Post *νότον* in ed. Bas. et quattuor codd. Gronovii insertum legitur *ἦν*. Quod Vulcanius cum non intelligeret quomodo stare posset, post *ἤνυον* de suo dedit *ὅσον*. At neque hac ratione expedita est oratio. Unde cum Schmiedero *ἦν* reiecimus codicem F. secuti, qui ista vocula caret.

9. *πρῶτόν τε κατεσείσθη*] Copulam adiecimus, monente Schmiedero, ex edd. Venet. et Basil. Neglexit eam primus Vulcanius. —

ᾔει, πάντῃ ἀποπειρώμενος τοῦ ἔργου. Καὶ ἐνταῦθα πρῶ- 9
τόν τε κατεσείσθη τὸ τεῖχος ἐπὶ μέγα, καί τι καὶ κατη-
ρείφθη αὐτοῦ παραῤῥαγέν. Τότε μὲν δὴ ὅσον ἐπιβαλὼν 10
γεφύρας ᾗ ἐρήριπτο τοῦ τείχους, ἀπεπειράθη ἐς ὀλίγον
τῆς προσβολῆς· καὶ οἱ Τύριοι οὐ χαλεπῶς ἀπεκρούσαντο
τοὺς Μακεδόνας.

XXIII. Τρίτῃ δὲ ἀπὸ ταύτης ἡμέρᾳ νηνεμίαν τε φυ-
λάξας καὶ παρακαλέσας τοὺς ἡγεμόνας τῶν τάξεων ἐς τὸ
ἔργον, ἐπῆγε τῇ πόλει ἐπὶ τῶν νεῶν τὰς μηχανάς. Καὶ 2

Mox pro vulgato κατηρίφθη dedimus κατηρείφθη ex coniectura Lennepii ad Phal. Epp. IV, p. 19. Plura vide ad I, 21, 7.

10. ὅσον ἐπιβαλὼν γεφύρας] Quod dicit Schmiederus, ὅσον h. l. vertendum esse *tanquam*, *quasi*, id vereor ut cuiquam satisfecerit. Verum cognoscere iam poterat ex interpretatione Vulcanii: *Tunc igitur iniectis pontibus ea parte, qua murum demolitus erat.* Quamquam illud ὅσον non satis accurate expressit Vulcanius. Hic est enim loci sensus: *iniectis pontibus ibi tantum, ubi murus perfractus erat.* Plane gemina sunt haec I, 27, 10 ἀλλ' ἀναχωρήσουσιν οἱ πολλοὶ αὐτῶν, ὅ σ ο ν φυλακὴν καταλιπόντες ἐπὶ τοῖς ὄρεσιν, h. e. *relicto tantum in montibus praesidio.* Similia quaedam de huius pronominis vi et usu monuerunt Herm. ad Viger. p. 726 et Siebel. ad Paus. I, 23, 6. Cf. ann. ad V, 13, 6.

ᾗ ἐρήριπτο] Ed. Vulc. et Blanc. ἐῤῥίπτο. Codd. Gronovii cum edd. Venet. et Basil. ἐρέριπτο, quod, ut vides, correctum dedimus, cum forma brevior ab Arriani manu abhorrere videatur. Vid. I, 19, 3 κατερήριπτο. I, 22, 1 ἐρηριμμένον. I, 22, 4 κατερηριμμένον. II, 27, 7 τὰ ἐρηριμμένα. Conferas ann. ad I, 21, 12. Ex his exemplis etiam apparet, Lennepio ad Phalar. IV, p. 19 non esse obsequendum coniicienti ἐρήρειπτο, quod refellit iam cl. Lobeckius ad Phryn. p. 33. Forma ἐῤῥίπτο propterea tantum altera deterior est, quod ἐῤῥῖφθαι apud Arrianum non dicitur de *muris deiectis.* Vid. VII, 14, 5 et 6. Diodorus quidem dixit XVII, 25 πύργων ἐῤῥιμμένων.

C. XXIII. νηνεμίαν] De hac forma et simill. vide Lob. ad Phrynich. p. 710. Ceterum ed. Bas. νηνεμίας.

2. καὶ πρῶτα μέν] Ita omnes edd. praeter Basileensem, in qua πρῶτον. Altera scriptura, sine dubio a Vulcanio e codice suo desumta praestat, quantum ex Arriani more loquendi videre est. I, 4, 5 καὶ τὰ μὲν πρῶτα — ὡς δέ. I, 6, 3 τὰ μὲν πρῶτα — ἔπει-

πρῶτα μὲν κατέσεισε τοῦ τείχους ἐπὶ μέγα. Ὡς δὲ ἀπο-
χρῶν εἰς πλάτος ἐφάνη τὸ παρεῤῥηγμένον, τὰς μὲν μηχα-
νοφόρους ναῦς ἐπανάγειν ἐκέλευσεν· ὁ δὲ δύο ἄλλας ἐπῆ-
γεν αἳ τὰς γεφύρας αὐτῷ ἔφερον, ἃς δὴ ἐπιβάλλειν ἐπε-
3 νόει τῷ κατεῤῥηγμένῳ τοῦ τείχους. Καὶ τὴν μὲν μίαν
τῶν νεῶν οἱ ὑπασπισταὶ ἔλαβον, ᾗ ἐπετέτακτο Ἄδμητος·
τὴν ἑτέραν δὲ ἡ Κοίνου τάξις οἱ πεζέταιροι καλούμενοι,
καὶ αὐτὸς ξὺν τοῖς ὑπασπισταῖς ἐπιβήσεσθαι τοῦ τείχους
4 ᾗ παρείκοι ἔμελλε. Τὰς τριήρεις δὲ τὰς μὲν ἐπιπλεῖν

τα. I, 20, 13 *τὰ πρῶτα μέν*. III, 15, 3 *καὶ πρῶτα μέν*. V, 18, 9 *πέμπει — πρῶτα μέν*. VI, 8, 12 *πρῶτα μὲν οὖν*. VII, 9, 2 *καὶ πρῶτά γε*. Ad constructionem verborum confer II, 27, 6 *κατέσεισαν τοῦ τείχους ἐπὶ πολύ*. Cum Arrianeis compararunt Popp. proll. ad Thuc. I, p. 370 et Goellerus Thucyd. II, 76 *ἡ τοῦ μεγάλου οἰκοδομήματος — ἐπὶ μέγα κατέσεισε*.

τῷ κατεῤῥηγμένῳ τοῦ τείχους] Lennepius ad Phalar. Epp. IV, p. 20, cum formae *κατεῤῥηγμένον* et similibus ex eodem fonte derivatis bellum indicasset, pro *κατεῤῥηγμένῳ* coniecit *κατερηρειμμένῳ*. Frustra. Nec, quod Buttmannus Gr. Gr. uber. II, p. 226 contendit, perfectum verbi *ῥηγνύναι* passivum non reperiri, satis firmis nititur fundamentis. Arrianus quidem supra scripsit *παρεῤῥηγμένον* et IV, 26, 9 *παρέῤῥηκτο*. Cum autem dixerit *κατεῤῥάγη* IV, 26, 12, ut *παραῤῥαγεῖσα* II, 10, 7. *παραῤῥαγέν* II, 22, 9. VI, 7, 10: quidni liceat statuere, etiam scripsisse h. l. *κατεῤῥηγμένῳ* de *muro perfracto* s. potius *defracto?* Pro perfecto passivo, ut apud alios scriptores, ita apud Arrianum vidimus etiam perfectum secundum activi, II, 11, 2 et IV, 26, 11 *τὸ παρεῤῥωγός*. Apud Herodotum II, 12, ubi hodie legitur *κατεῤῥηγνυμένην* et pro quo Fischerus ad Weller. t. III, p. 169 coniecit scribendum esse *καταῤῥηγνυμένην*, ego quidem malim scriptum *κατεῤῥηγμένην*.

3. *οἱ πεζέταιροι*] Sic recte Blancardus primus pro vulgato *ἀσθενέστεροι*. Vet. cod. Vulcanii s. Stephani *ἀσθέτεροι*. De corrupta huius vocis scriptura vide quae diximus ad I, 28, 5 et VI, 6, 1. — Infra pro *ἐπιβήσασθαι*, quod nescio quo errore in Schmiederi editionem irrepserat, dedimus *ἐπιβήσεσθαι* ex omnibus ceteris editionibus. Et sic scribendum esse monuit Bernhardyus ad Dion. Perieg. p. 829.

4. *εἰ βιάσαιντο τὸν εἴσπλουν*] Gemina est constructio I, 19, 11 *ὡς μὴ βιάσαιντο οἱ βάρβαροι τὸν εἴσπλουν*. h. e. *ne barbari navibus*

κατὰ τοὺς λιμένας ἀμφοτέρους ἐκέλευσεν, εἴ πως πρὸς
σφᾶς τετραμμένων τῶν Τυρίων βιάσαιντο τὸν ἔσπλουν.
Ὅσαι δὲ αὐτῶν βέλη ἀπὸ μηχανῶν βαλλόμενα εἶχον ἢ 5
ὅσαι τοξότας ἐπὶ τῶν καταστρωμάτων ἔφερον, ταύτας δὲ
ἐκέλευσεν ἐν κύκλῳ περιπλεούσας τὸ τεῖχος ἐποκέλλειν τε
ὅποι παρείκοι, καὶ ἀνακωχεύειν ἐντὸς βέλους ἔστε τὸ
ἐποκεῖλαι ἄπορον γίγνοιτο, ὡς πανταχόθεν βαλλομένους
τοὺς Τυρίους ἐν τῷ δεινῷ ἀμφιβόλους γίγνεσθαι. Ὡς δὲ 6
αἵ τε νῆες αἱ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ προσέσχον τῇ πόλει, καὶ αἱ

---

vi irrumperent. Alias praepositionem *εἰς* adiunctam vides, ut II, 20, 11 *ἐς τὸν λιμένα βιάζεσθαι ἀπέγνω.* VI, 9, 4 *βιάσασθαι ἐπειρῶντο εἰς τὴν ἄκραν.* Et similiter *εἴσω* IV, 26, 11 *βιάσασθαι εἴσω τοῦ τείχους.* Vide Baehr. ad Plut. Philop. p. 18, et quos ibi testes attulit Wesselingium, Schaeferum, alios.

5. *ταύτας δέ*] Secundam vocem recte inseruit Schmiederus e codd. Gronovii. Testimonia comparata vide ad I, 15, 8 et I, 20, 4. — Mox pro *ἐποκέλλειν* ed. Bas. *ἀποκελεύειν.*

ἀμφιβόλους] Suid. s. v. *ἀμφίβολοι· πανταχόθεν βαλλόμενοι.* Unde Toupius Opp. critt. t. I, p. 27 suspicatur lexicographum, cum illa scribebat, hunc Arriani locum in mente habuisse. Sane quidem ita fuisse potest. Sed nescio an glossa illa rectius referatur ad III, 18, 12 *οἱ δὲ πολέμιοι πάντοθεν ἀμφίβολοι γιγνόμενοι — ἔφυγον.* Hoc enim loco in adiectivo illa inest vis quam memorat Suidas. Quem nunc tractamus locum, in eo est *ἀμφίβολος* *dubius, incertus consilii.* III, 3, 8 *οἱ ἡγεμόνες τῆς ὁδοῦ ἀμφίβολοι ἦσαν.* IV, 29, 8 *ὡς ἀμφοτέρωθεν βαλλομένους τοὺς Ἰνδοὺς ἀμφιβόλους γίγνεσθαι.* V, 9, 2 *ὡς τὸν Πῶρον ἀμφίβολον γίγνεσθαι.* Plenius V, 15, 5 *ἐγίγνετο μὲν καὶ ὡς ἀμφίβολος τῇ γνώμῃ.* Huc etiam trahendum II, 17, 2 *ὑπολιπομένους τὴν Τύρον πόλιν ἀμφίβολον.* Ex omnibus his exemplis clarum est, *ἀμφίβολος* Arriano semper dici *de hominibus qui nesciunt quid sit faciendum*, vel *de hominibus incertae fidei.* De *rebus quae ambiguae sunt nec satis constant* dicitur ei *ἀμφίλογος.* IV, 10, 9 *καὶ γὰρ οὐδὲ ἐκεῖνο εἶναι ἀμφίλογον.* V, 4, 3 *ταῦτα μὲν ὑπὲρ τοῦ Ἰνδοῦ τὰ μάλιστα οὐκ ἀμφίλογα ἀναγεγράφθω.* VII, 22, 9 *οὔ μοι δοκεῖ ἰέναι ἐς ἀμφίλογον.* — Supra pro *ὅποι παρείκοι* cur Poppo Thucyd. I, p. 369 scribendum censeat *ὅπῃ παρείκοι*, ego non assequor. V. ad I, 26, 8.

6. *ἀπ' αὐτῶν*] Ita Schmiederus e cod. F. pro *ἐπ' αὐτῶν*, quod habent edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. Ad confirmandam

γέφυραι ἐπεβλήθησαν τῷ τείχει ἀπ' αὐτῶν, ἐνταῦθα οἱ ὑπασπισταὶ εὐρώστως κατὰ ταύτας ἀνέβαινον ἐπὶ τὸ τεῖχος. [ὅ τε γὰρ Ἄδμητος ἀνὴρ ἀγαθὸς ἐν τῷ τότε ἐγένετο] καὶ ἅμα Ἀλέξανδρος εἵπετο αὐτοῖς, τοῦ τε ἔργου αὐτοῦ καρτερῶς ἁπτόμενος καὶ θεατὴς τῶν ἄλλων ὅτῳ τι λαμ-
7 πρὸν κατ' ἀρετὴν ἐν τῷ κινδύνῳ ἐτολμᾶτο. Καὶ ταύτῃ πρῶτον ᾗ ἐπετέτακτο Ἀλέξανδρος, ἐλήφθη τὸ τεῖχος, οὐ χαλεπῶς ἀποκρουσθέντων ἀπ' αὐτοῦ τῶν Τυρίων, ἐπειδὴ πρῶτον βεβαίῳ τε καὶ ἅμα οὐ πάντῃ ἀποτόμῳ τῇ προσ-
8 βάσει ἐχρήσαντο οἱ Μακεδόνες. Καὶ Ἄδμητος μὲν πρῶτος ἐπιβὰς τοῦ τείχους καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἐγκελευόμενος ἐπιβαίνειν, βληθεὶς λόγχῃ ἀποθνήσκει αὐτοῦ. Ἐπὶ δὲ αὐτῷ Ἀλέξανδρος ἔσχε τὸ τεῖχος ξὺν τοῖς ἑταίροις.
9 Ὡς δὲ εἴχοντο αὐτῷ πύργοι τε ἔστιν οἳ καὶ μεταπύργια, αὐτὸς μὲν παρῄει διὰ τῶν ἐπάλξεων ὡς ἐπὶ τὰ βασίλεια, ὅτι ταύτῃ εὐπορωτέρα ἐφαίνετο ἐς τὴν πόλιν ἡ κάθοδος.

---

scripturam codicis F. attulit Gronovius IV, 26, 11 *καὶ ἀπὸ μηχανῆς γέφυραν ἐπιβαλών.* V, 7, 10 *καὶ ἀπ' ἀμφοῖν ξύλα — ἐπιβάλλεται.* Eadem praepositioni potestas est VII, 21, 6 *ὡς μηδ' ἐπάρδεσθαι ἀπ' αὐτοῦ τὴν γῆν,* quod cave putes dictum pro *ὑπ' αὐτοῦ.*

ὅ τε γὰρ — ἐγένετο] »Hae voces glossema redolent. Sunt enim maxime alieno loco. Iis reiectis constructio plana est, nec impeditur, quum alias in mox sequentibus potius legendum esset *αὐτῷ,* non *αὐτοῖς.* Admeti fatum narratur paulo post sect. 8, eumque *ἄνδρα ἀγαθὸν γενέσθαι* c. 24, 7. Denique si Admetus virum fortem se in ea re gessit, vel potius fortiter pugnans mortuus est, inde non sequitur, milites strenue murum conscendisse.« *Schmied.* Non potuimus, quin Schmiedero assentiremur. E textu tamen illas voces removere non ausi uncis eas includi curavimus, id quod Schmiedero iam sic visum erat.

βληθεὶς λόγχῃ] De morte huius Admeti Diod. Sic. XVII, 45 *Ἄδμητος, διαφέρων ἀνδρείᾳ καὶ σώματος ῥώμῃ τεθαῤῥηκὼς τὴν βίαν τῶν Τυρίων ὑπέστη καὶ πληγεὶς πελέκει μέσην τὴν κεφαλὴν παραχρῆμα κατέστρεψε τὸν βίον ἡρωικῶς.* Haec Diodori verba propterea tantum adscripsimus, ut cognoscatur, quam libere sese gesserint veteres historiarum scriptores in narrandis iisdem rebus.

9. *καὶ μεταπύργια*] Placuit haec forma Arriano etiam VI, 7, 10. Par est exemplorum numerus alterius formae *μεσοπύργιον,* I, 21, 7.

XXIV. *Οἱ δὲ ἐπὶ τῶν νεῶν οἵ τε Φοίνικες κατὰ τὸν λιμένα τὸν πρὸς Αἴγυπτον καθ' ὅνπερ καὶ ἐφορμοῦντες ἐτύγχανον, βιασάμενοι καὶ τὰ κλεῖθρα διασπάσαντες ἔκοπτον τὰς ναῦς ἐν τῷ λιμένι, ταῖς μὲν μετεώροις ἐμβάλλοντες, τὰς δὲ ἐς τὴν γῆν ἐξωθοῦντες. Καὶ οἱ Κύπριοι* 2
κατὰ τὸν ἄλλον λιμένα τὸν ἐκ Σιδῶνος φέροντα, οὐδὲ τοῦτον κλεῖθρόν γε ἔχοντα εἰσπλεύσαντες, εἷλον εὐθὺς ταύτῃ τὴν πόλιν. Τὸ δὲ πλῆθος τῶν Τυρίων τὸ μὲν τεῖχος ὡς 3
ἐχόμενον εἶδον, ἐκλείπουσιν· ἀθροισθέντες δὲ κατὰ τὸ Ἀγηνόριον καλούμενον ἐπέστρεψαν ταύτῃ ἐπὶ τοὺς Μακεδόνας. Καὶ Ἀλέξανδρος ξὺν τοῖς ὑπασπισταῖς ἐπὶ τού- 4
τους χωρήσας, τοὺς μὲν αὐτοῦ μαχομένους διέφθειρεν αὐτῶν, τοῖς δὲ φεύγουσιν ἐφείπετο. Καὶ φόνος ἦν πολὺς 5
τῶν τε ἀπὸ τοῦ λιμένος ἐχόντων ἤδη τὴν πόλιν καὶ τῆς Κοίνου τάξεως παρεληλυθυίας εἰς αὐτήν. Ὀργῇ γὰρ ἐχώ- 6
ρουν ἐπίπαν οἱ Μακεδόνες, τῆς τε πολιορκίας τῇ τριβῇ

IV, 26, 13. De utriusque vocis significatione vide Wessel. ad Diod. Sic. XVII, 24 et Goell. ad Thuc. III, 23, p. 356. De duplici forma dixit cl. Lob. ad Phryn. p. 124.

C. XXIV. *ἔκοπτον — ἐξωθοῦντες*] Similiter II, 22, 2 *τὰς δὲ ἄλλας ἐς τὸν αἰγιαλὸν ἐξωθοῦντες ἔκοπτον.* Cf. Dorv. ad Char. p. 363. — Supra ad verba *οἵ τε Φοίνικες* Raphelius scripsit haec: »*et quidem, nempe Phoenices.* Cum plurium gentium naves Alexander habuerit, quas ex universa classe hoc loco velit intelligi, ista nota *οἵ τε* indicat. Ita et supra vertimus II, 18, 7. III, 3, 2.« Sane sic verti possunt illa verba. Sed *τὲ* pertinet ad *καί* quod in initio paragraphi secundi positum est. Eadem ratio est loci a Raphelio citati III, 3, 2 — *ἀπὸ γένους τε ὄντι τοῦ ἀμφοῖν· καί τι καὶ — ἀνέφερε.*

2. *οὐδὲ τοῦτον κλεῖθρόν γε*] Haec est omnium codicum scriptura. Ita etiam verba collocata sunt apud Vulc. Blanc. Raphel. In ed. Basil. legitur, *οἱ δὲ* (l. *οὐδὲ*) *κλεῖθρον τοῦτόν γε.* Raphelius, cum recte animadverteret hunc esse loci sensum: *neque claustrum quidem hunc habentem,* suspicabatur verbis transpositis legendum esse *οὐδὲ κλεῖθρόν γε τοῦτον.* Quae coniectura Borbeckio et Schmiedero tam proba visa est, ut statim eam in textum transferrent. Mihi non item. Ac vellem perpendissent quod Raphelius statim addidit,

ἀχθόμενοι καὶ ὅτι λαβόντες τινὰς αὐτῶν οἱ Τύριοι πλέοντας ἐκ Σιδῶνος ἐπὶ τὸ τεῖχος ἀναβιβάσαντες ὅπως ἄποπτον εἴη ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου, σφάξαντες ἔῤῥιψαν εἰς
7 τὴν θάλασσαν. Ἀπέθανον δὲ τῶν μὲν Τυρίων ἐς ὀκτακισχιλίους, τῶν δὲ Μακεδόνων ἐν τῇ τότε προσβολῇ Ἄδμητός τε ὁ πρῶτος ἑλὼν τὸ τεῖχος, ἀνὴρ ἀγαθὸς γενόμενος, καὶ ξὺν αὐτῷ εἴκοσι τῶν ὑπασπιστῶν· ἐν δὲ τῇ πάσῃ
8 πολιορκίᾳ μάλιστα ἐς τετρακοσίους. Τοῖς δὲ ἐς τὸ ἱερὸν τοῦ Ἡρακλέους καταφυγοῦσιν, (ἦσαν δὲ αὐτῶν τε τῶν Τυρίων οἱ μάλιστα ἐν τέλει καὶ ὁ βασιλεὺς Ἀζέμιλκος, καὶ Καρχηδονίων τινὲς θεωροὶ ἐς τιμὴν τοῦ Ἡρακλέος κατὰ δή τινα νόμον παλαιὸν εἰς τὴν μητρόπολιν ἀφικόμενοι)

τοῦτον ante *κλεῖθρόν γε* collocatum »paulo, quam cetera, submissiore voce pronunciandum esse.«

6. *ὅπως ἄποπτον εἴη*] Eadem huic adiectivo significatio est II, 10, 4 *καίπερ ἐν ἀπόπτῳ ἤδη ἔχων τὴν Δαρείου δύναμιν*, h. e. *quamvis in conspectu iam haberet Darii exercitum.* Vide Lobeck. ad Sophocl. Aiac. v. 15.

7. *ἀνὴρ ἀγαθὸς γενόμενος*] Pertinet haec formula ad ea quae Arriano adamata sunt saepeque ab eo repetuntur. Vide modo I, 15, 4 *κατεκόπησαν ἄνδρες ἀγαθοὶ γενόμενοι.* II, 10, 10 *πίπτει ἀνὴρ ἀγαθὸς γενόμενος.* III, 27, 5 *ἔτι μὴ ἀγαθῷ νομιζομένῳ ἀποθανεῖν.* IV, 4, 7 *ὅτι ἀνὴρ ἀγαθὸς γενόμενος τετελευτήκει.* IV, 16, 12 *οὐ κατὰ κιθαρῳδὸν ἀνὴρ ἀγαθὸς γενόμενος.* In his *ἄνδρες ἀγαθοὶ γενέσθαι* dicuntur ii, qui *in proelio fortiter pugnantes interierunt.* Uno tantum loco apud Arrianum *ἀνὴρ ἀγαθός* praegnantem significationem habet simplicis substantivi *ἀνήρ*, V, 19, 1 *ὥσπερ ἀνὴρ ἀγαθὸς ἀνδρὶ ἀγαθῷ προσέλθοι.* Vide Schaef. ad Greg. Cor. p. 203. Fritzsch. Qu. Lucc. p. 205.

8. *Ἀζέμιλκος*] Edd. vett *Ἀζέλμικος.* Alteram formam tuetur cod. F. cum duobus aliis codd. Gronovii. Vid. ann. ad II, 15, 10. — Infra pro *Ἡρακλέος* existat qui scribi malit *Ἡρακλέους*, quae forma alibi semper obtinet apud Arrianum, ut II, 18, 2. IV, 10, 6. Sed non opus videtur hac correctione, modo perpendas, vel ipsos Atticos scriptores similia eiusmodi non prorsus respuere, et apud Arrianum nostrum haud pauca reperiri quae ex eodem fonte sint derivanda. Vide de accusativo *νέας* ad II, 20, 1; de forma *ἠώς* ad I, 23, 5; de *φάος* ad III, 15, 7, de *ῥέει* ad III, 29, 4. De ge-

τούτοις ξύμπασιν ἄδειαν δίδωσιν Ἀλέξανδρος, τοὺς δὲ ἄλ-
λους ἠνδραπόδισε. Καὶ ἐπράθησαν Τυρίων τε καὶ τῶν 9
ξένων ὅσοι ἐγκατελήφθησαν μάλιστα ἐς τρισμυρίους.
Ἀλέξανδρος δὲ τῷ Ἡρακλεῖ ἔθυσέ τε καὶ πομπὴν ἔστειλε 10
ξὺν τῇ δυνάμει ὡπλισμένῃ· καὶ αἱ νῆες ξυνεπόμπευσαν
τῷ Ἡρακλεῖ καὶ ἀγῶνα γυμνικὸν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ λαμπάδα
ἐποίησε· καὶ τὴν μηχανὴν ᾗ τὸ τεῖχος κατεσείσθη, ἀνέ- 11
θηκεν εἰς τὸν νεών· καὶ τὴν ναῦν τὴν Τυρίαν τὴν ἱερὰν
τοῦ Ἡρακλέος ἥντινα ἐν τῷ ἐπίπλῳ ἔλαβε, καὶ ταύτην
τῷ Ἡρακλεῖ ἀνέθηκε, καὶ ἐπίγραμμα ἐπ᾽ αὐτῇ, ἢ αὐτὸς
ποιήσας, ἢ ὅτου δὴ ἄλλου ποιήσαντος οὐκ ἄξιον μνήμης
τὸ ἐπίγραμμα· διὰ τοῦτο καὶ ἐγὼ αὐτὸ ἀναγράψαι ἀπη-

---

nitivi forma *Ἡρακλέος* recte iudicavit Bernhard. ad Dion. Perieg. p. 851.

κατὰ δή τινα νόμον] In ed. Bas. et omnibus codd. Gronovii legebatur *κατὰ δή τινα νόμιμον*, ex qua scriptura Gronovius eruit quod Schmiedero receptum est *κατὰ δή τι νόμιμον*. Sed maiorem verisimilitudinis speciem habet coniectura Vulcanii *κατὰ δή τινα νόμον*. Unde eam probavimus. Nimirum a genuino *νόμον* eo facilius a scribis transiri poterat ad formam *νόμιμον*, quod haud raro ea substantivi vice fungitur apud Arrianum (v. ad IV, 1, 2). Ceterum Arrianus ipse optime confirmat Vulcanii coniecturam. Dixit enim II, 26, 8 *κατὰ νόμον*. VII, 24, 5 *κατὰ δή τινα νόμον*. Particula *δή* *scilicet* eundem locum tenet, atque apud Plut. vit. Num. c. III *ἡμέρᾳ δὲ γεγονὼς κατὰ δή τινα θείαν τύχην*.

11. *ἥντινα — ἔλαβε*] Quod Struvius, philologus celeberrimus extra dubitationem posuit, apud Herodotum pronomen *ὅστις* saepe dictum esse pro simplici *ὅς* (v. Quaestt. Herodott. Spec. I, p. 6 sq.), idem etiam de Arriano praedicari posse ex ingenti exemplorum numero cuique legentium apparebit. Vide modo II, 12, 5 *ἐς τὴν σκηνὴν ἥτις ἐξῃρημένη ἦν*. II, 16, 6 *Γηρυόνην δὲ ἐφ᾽ ὅντινα Ἡρακλῆς ἐστάλη*. III, 19, 4 *ξὺν τῇ δυνάμει ἥτις — ξυνειλεκτο*. IV, 22, 6 *τὸν μὲν ὕπαρχον ὅστις αὐτῷ ἐτάχθη*. V, 29, 5 *τὴν πόλιν ἥντινα Ἡφαιστίων ἐτάχθη ἐκτειχίσαι*. VI, 19, 5 *τὴν νῆσον ἐς ἥντινα*. Et quod instar omnium est VI, 21, 2 *ἐπὶ τροπὰς ἃς ἐν χειμῶνι ὁ ἥλιος ἐπιστρέφει*, collato VII, 21, 2 *ὑπὸ τροπὰς ἅστινας — ὁ ἥλιος ἐπιστρέφει*.

ἢ ὅτου — ἐπίγραμμα] Haec paulo perversiora sunt neque Ar-

12 ξίωσα. Τύρος μὲν δὴ οὕτως ἑάλω, ἐπὶ ἄρχοντος Ἀνικήτου Ἀθήνησι, μηνὸς Ἑκατομβαιῶνος.

XXV. Ἔτι δὲ ἐν τῇ πολιορκίᾳ τῆς Τύρου ξυνεχομένου Ἀλεξάνδρου, ἀφίκοντο παρὰ Δαρείου πρέσβεις ὡς αὐτὸν, ἀπαγγέλλοντες μύρια μὲν τάλαντα ὑπὲρ τῆς μητρός τε καὶ τῆς γυναικὸς καὶ τῶν παίδων δοῦναι ἐθέλειν Ἀλεξάνδρῳ Δαρεῖον· τὴν δὲ χώραν πᾶσαν τὴν ἐντὸς Εὐφράτου ποταμοῦ ἔστε ἐπὶ θάλασσαν τὴν Ἑλληνικὴν Ἀλεξάνδρου εἶναι· γήμαντα δὲ τὴν Δαρείου παῖδα Ἀλέξανδρον
2 φίλον τε εἶναι Δαρείῳ καὶ ξύμμαχον. Καὶ τούτων ἐν τῷ ξυλλόγῳ τῶν ἑταίρων ἀπαγγελθέντων, Παρμενίωνα μὲν

---

riani simplicitate digna. Id tamen necesse fuit, ut pro commate vulgo post ἐπίγραμμα posito distingueretur puncto minusculo.

12. ἐπὶ ἄρχοντος Ἀνικήτου] »In Dionysii Dinarcho p. 116 Νικήτης huius anni archon appellatur, unde Νικήτου hic (apud Diod. XVII, 40) et apud Arrianum II, 24 refingit Ioh. Meursius de Archont. IV, 13, coniectura satis plausibili.« *Wessel.* ad Diod. XVII, 40. Cf. Clint. Fast. Hell. p. 164, ed. Krueg. Nobis quidem neque apud Diodorum, ubi archon Νικήρατος vocatur, neque apud Arrianum vulgata scriptura mutanda videtur. Conferas, si placet, quae diximus ad II, 11, 14.

C. XXV. ὡς αὐτόν] Ita omnes codd. Gronovii, C. V. Vulcanii et ed. Basil. Vulcanius apud Stephanum primus scripsit πρὸς αὐτόν. Secuti sunt Blanc. Gron. Raphel. Borheck. Lectionem codicum sine dubio veram recepit Schmiederus. Intacta mansit praepositio I, 4, 9 ἐνταῦθα ἀφίκοντο πρέσβεις ὡς Ἀλέξανδρον. IV, 22, 7 προπέμψας κήρυκα ὡς τὸν Ταξίλην. V, 20, 11 ἧκεν ὡς Ἀλέξανδρον. Vide ann. ad I, 25, 12. III, 19, 10. Goell. ad Thuc. VIII, 103. — Supra ed. Bas. πολιορκίᾳ, omisso articulo.

ἐντὸς Εὐφράτου] Ed. Bas. Εὐφράτην. Infra eadem σύμμαχον, quod altero ξύμμαχον non deterius est. Vide quae diximus in praefatione.

2. ὅτι αὐτὸς ἂν Ἀλέξανδρος ὢν] Sic codd. Gronovii. Apud Vulcanium aliter collocata leguntur haec verba, ὅτι αὐτὸς Ἀλέξανδρος ὢν ἂν ἠγάπησε. In ed. Bas. minus recte locus sic exhibetur scriptus: ὅτι ἂν αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἦν, ἐπὶ τούτοις ἠγάπησε. Quod ad narrationem ipsam attinet, conferas Diod. Sic. XVII, 54 Παρμενίων δὲ πρῶτος εἶπεν· ἐγὼ μὲν, ὦ Ἀλέξανδρε, ἔλαβον ἂν τὰ διδόμενα καὶ τὴν σύνθεσιν ἐποιησάμην· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ὑπολαβὼν εἶπε·

λέγουσιν Ἀλεξάνδρῳ εἰπεῖν, ὅτι αὐτὸς ἂν Ἀλέξανδρος ὢν ἐπὶ τούτοις ἠγάπησε καταλύσας τὸν πόλεμον μηκέτι πρόσω
κινδυνεύειν. Ἀλέξανδρον δὲ Παρμενίωνι ἀποκρίνασθαι, 3
ὅτι καὶ αὐτὸς ἄν, εἴπερ Παρμενίων ἦν, οὕτως ἔπραξεν, ἐπεὶ δὲ Ἀλέξανδρός ἐστιν, ἀποκρίνασθαι Δαρείῳ ἅπερ
δὴ καὶ ἀπεκρίνατο. Ἔφη γάρ, οὔτε χρημάτων δεῖσθαι 4
παρὰ Δαρείου, οὔτε τῆς χώρας λαβεῖν ἀντὶ πάσης τὸ μέρος· εἶναι γὰρ τά τε χρήματα καὶ τὴν χώραν αὐτοῦ πᾶσαν· γῆμαί τε ἂν ἐθέλοι τὴν Δαρείου παῖδα, γῆμαι ἂν καὶ οὐ διδόντος Δαρείου· ἐκέλευέ τε αὐτὸν ἥκειν εἴ τι
εὑρέσθαι ἐθέλοι φιλάνθρωπον παρ᾽ αὐτοῦ. Ταῦτα ὡς 5

κἀγὼ εἰ Παρμενίων ἦν, ἔλαβον ἄν. Plut. Alex. c. XXIV *καὶ Παρμενίωνος εἰπόντος· ἐγὼ μὲν, εἰ Ἀλέξανδρος ἤμην, ἔλαβον ἂν ταῦτα· κἀγὼ νὴ Δία, εἶπεν ὁ Ἀλέξανδρος, εἰ Παρμενίων.*

3. *ὅτι καὶ αὐτὸς ἂν — ἔπραξεν ἂν*] Nescio quo errore apud Vulcanium particula *ἂν* ante *ἔπραξεν* repetita sit, cum ea, per se non damnanda, nec in ed. Bas., neque in codd. Gron. compareat. Geminatae illius particulae exemplum attulit iam Gronovius, V, 18, 11 *καὶ ἂν καὶ κατέκτανεν ἂν τυχόν.* Cf. Herm. ad Vig. p. 814 sq. De male addito *ἂν* vide ann. ad V, 28, 6. — Mox ed. Bas. *ἀποκρίνεσθαι.*

4. *ἀντὶ πάσης*] Ed. Bas. sola *ἀντὶ τῆς πάσης.* Gronovius de codicibus suis ne *γρύ* quidem, quamquam persuasum habeo, etiam in uno vel altero codice, si accuratius inquisieris, articulum inventum iri.

γῆμαί τε ἂν ἐθέλοι] Ita cod. F. cum duobus aliis codd. Florr. et ed. Basil. *ἂν ἐθέλῃ* duo codd. Gron. cum edd. Vulc. et Blanc. Sed coniunctivus ex correctione ortus videtur. Nimirum in oratione obliqua nonnunquam particulam *ἂν* s. *ἢν* optativo adiunctam reperiri, ubi coniunctivum exspectabas, verissime observavit Math. Gr. Gr. ub. p. 1021 post Herm. ad Vig. p. 822. Huc accedit quod Arrianus non omnia effugit quae labentis Graecitatis communia et quasi propria essent. Et recentiores Graecos scriptores haud raro *ἐὰν* cum optativo construxisse in aperto posuit Schaeferus Mell. critt. p. 87. Exemplis ibi allatis adde Alciphr. I, 37, p. 218 *ἐὰν δὲ μηδ᾽ οὕτως ἀνύοιμεν, θερμοτέρου φαρμάκου δεῖ.* III, 3, t. II, p. 14 *καὶ ὤμοσα μήποτε ὑπομεῖναι ἐλθεῖν, μηδ᾽ ἂν φθάνοιμι λιμῷ κατασκλῆναι.*

ἤκουσε Δαρεῖος, τὰς μὲν ξυμβάσεις ἀπέγνω τὰς πρὸς Ἀλέξανδρον, ἐν παρασκευῇ δὲ τοῦ πολέμου αὖθις ἦν.

6 Ἀλέξανδρος δὲ ἐπ᾽ Αἴγυπτον ἔγνω ποιεῖσθαι τὸν στόλον· καὶ ἦν αὐτῷ τὰ μὲν ἄλλα τῆς Παλαιστίνης καλουμένης Συρίας προσκεχωρηκότα ἤδη· εὐνοῦχος δέ τις ᾧ ὄνομα ἦν Βάτις, κρατῶν τῆς Γαζαίων πόλεως οὐ προσεῖχεν Ἀλεξάνδρῳ· ἀλλὰ Ἄραβάς τε μισθωτοὺς ἐπαγόμενος, καὶ σῖτον ἐκ πολλοῦ παρεσκευακὼς διαρκῆ ἐς χρόνιον πολιορκίαν, καὶ τῷ χωρίῳ πιστεύων μήποτε ἂν βίᾳ ἁλῶναι, ἔγνω μὴ δέχεσθαι τῇ πόλει Ἀλέξανδρον.

XXVI. Ἀπέχει δὲ ἡ Γάζα τῆς μὲν θαλάσσης εἴκοσι μάλιστα σταδίους, καὶ ἔστι ψαμμώδης καὶ βαθεῖα ἐς αὐτὴν ἡ ἄνοδος καὶ ἡ θάλασσα ἡ κατὰ τὴν πόλιν τεναγώ-

---

5. ἀπέγνω] Ed. Bas. ἐπέγνω.

C. XXVI. 2. ὡς ἐπ᾽ Αἰγύπτου — ἰόντι] Fuit cum scriptum mallem ὡς ἐπ᾽ Αἴγυπτον, quomodi dixit I, 2, 1 ἀπέχει δὲ οὗτος ἀπὸ τοῦ Ἴστρου ὡς ἐπὶ τὸν Αἷμον ἰόντι. Praeterea etiam notandum est, ut ἐπί saepe cum genitivo constructum videmus (cf. ann. ad III, 25, 6), ita ὡς ἐπί non nisi cum accusativo coniunctum reperiri, ut I, 11, 5. I, 20, 10. II, 13, 1. III, 1, 2. V, 24, 2. VI, 8, 1. VII, 7, 2 et centenis aliis locis. Nihilominus tamen vulgatam scripturam servavimus, quod uno simili loco ea firmatur. III, 23, 11 προῄει ὡς ἐφ᾽ Ὑρκανίας εἰς Ζαδράκαρτα.

ἐπὶ τῇ ἀρχῇ] Ed. Basil. ἐπὶ τὴν ἀρχήν.

4. ἐδόκει αἱρετέον εἶναι] »Mss. omnes, ipse quoque Optimus, αἱρετέον εἶναι, quae ultima vox in edd. omnibus desideratur. Etiam Vulcanius ex Augustano inversis vocibus αἱρετέον ἐδόκει εἶναι.« *Gronov.* Vide IV, 10, 9 καὶ γὰρ οὐδὲ ἐκεῖνο εἶναι ἀμφίλογον, ubi Schmiederus ex auctoritate codicis F. minus recte reiecit verbum substantivum. — Ceterum animadverte comparativi usum ellipticum. Dicendum enim erat Arriano plenius τοσούτῳ μᾶλλον ἐδόκει —, ὅσῳ ἀπορώτερον. Simile quid vide VII, 12, 9 ὅσῳ ἐπικρύπτεται, τοσῷδε φιλοτιμότερον ἐξηγούμενός. Cf. Schaef. ad Soph. Oed. Col. v. 744.

τῷ παραλόγῳ] Non semel in Arriani scriptis nobis se offerunt imitationes Thucydidei loquendi moris. Huc etiam spectare videtur usus vocis ὁ παράλογος tanquam substantivi, de quo usu apud Thucydidem vide Goell. ad Thuc. I, 65 et VII, 61, et ante eum Krueg. Comm. Thuc. p. 267. Vid. Arr. I, 9, 8 μέγαν τὸν παρά-

δης πᾶσα. Μεγάλη δὲ πόλις ἡ Γάζα ἦν καὶ ἐπὶ χώματος ὑψηλοῦ ᾤκιστο, καὶ τεῖχος περιεβέβλητο αὐτῇ ὀχυρόν. Ἐσχάτη δὲ ᾠκεῖτο ὡς ἐπ' Αἰγύπτου ἐκ Φοινίκης ἰόντι, ἐπὶ τῇ ἀρχῇ τῆς ἐρήμου. 2
Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἀφίκετο πρὸς τὴν πόλιν, τῇ μὲν πρώτῃ κατεστρατοπέδευσεν ᾗ μάλιστα ἐπίμαχον αὐτῷ ἐφαίνετο τὸ τεῖχος, καὶ μηχανὰς συμπηγνύναι ἐκέλευσεν· οἱ δὲ μηχανοποιοὶ γνώμην ἀπεδείκνυντο, ἄπορον εἶναι βίᾳ ἑλεῖν τὸ τεῖχος, διὰ ὕψος τοῦ χώματος. 3
Ἀλλ' Ἀλεξάνδρῳ ἐδόκει αἱρετέον εἶναι ὅσῳ ἀπορώτερον· ἐκπλήξειν γὰρ τοὺς πολεμίους τὸ ἔργον τῷ παραλόγῳ ἐπὶ μέγα, καὶ τὸ μὴ ἑλεῖν αἰσχρὸν εἶναί οἱ λεγόμενον ἔς τε τοὺς Ἕλληνας καὶ ἐς Δαρεῖον. 4
Ἐδόκει δὴ χῶμα ἐν κύκλῳ τῆς πόλεως χωννύναι, ὡς ἐξ 5

λογον παρέσχε. I, 16, 3 ἐκπλήξει τοῦ παραλόγου. III, 10, 5 πολλὰ ἐκ τοῦ παραλόγου συμβάντα. IV, 19, 7 τῷ παραλόγῳ τῆς ὄψεως. IV, 26, 7 τῷ παραλόγῳ ἐκπλαγέντες. Adiectivi vice fungitur illud vocabulum Hist. Ind. XX, 11 παραλόγῳ εὐτυχίῃ πεποιθότες. XXX, 7 ἐπὶ τῇ παραλόγῳ σωτηρίᾳ. Diodoro semper dicitur τὸ παράλογον s. τὰ παράλογα. XV, 33 τὸ παράλογον τῆς τύχης. XV, 54 τὰ παράλογα τῆς τύχης. XVII, 42 τὸ παράλογον τῆς συμφορᾶς.

τὸ μὴ ἑλεῖν αἰσχρὸν εἶναί οἱ] Ed. Basil. omissa voce *αἰσχρόν* corrupte τὸ μὴ ἑλεῖναί οἱ.

5. ἐν κύκλῳ τῆς πόλεως] »Has voces mala manu ex cap. 27, 5 huc translatas censeo. Ad eum finem, ut machinae ad murum adduci possent, non necesse erat agger, qui totam urbem circuiret; et mox etiam videmus, eum exstructum esse modo κατὰ τὸ νότιον τῆς πόλεως τεῖχος, non vero ἐν κύκλῳ τῆς πόλεως. Quum vero Alexander videret, se cum una mole versus unam urbis partem non multum proficere, tunc demum (c. 27, 5) iubet χῶμα χωννύναι ἐν κύκλῳ πάντοθεν τῆς πόλεως, ut omni ex parte murum aggredi posset.« *Schmied.* Qui illas voces uncis includi iussit. Sed vana est viri suspicio. Nam qui sequitur pluralis τοῖς τείχεσιν, aperte indicat, Alexandro iam, cum urbem aggrediebatur, animo constitutum fuisse, *muros* mole s. aggere cingere. Cum autem videret, faciliorem esse accessum ad eam partem moenium quae austrum versus exstructa erant, ibi *potissimum* molem strui iussit, non opinatus, Gazaeos tam fortiter defensuros esse urbem. Hi enim eruptione facta Macedones ab aggere repulerunt Alexandrumque ipsum vulnerarunt. Itaque ubi tormenta mari transmissa acce-

ἴσον ἀπὸ τοῦ χωσθέντος ἐπάγεσθαι τὰς μηχανὰς τοῖς
τείχεσι. Καὶ ἐχώννυτο κατὰ τὸ νότιον μάλιστα τῆς πό-
6 λεως τεῖχος, ἵνα ἐπιμαχώτερα ἐφαίνετο. Ὡς δὲ ἐδόκει
ἐξῆρθαι συμμέτρως τὸ χῶμα, μηχανὰς ἐπιστήσαντες οἱ
7 Μακεδόνες ἐπῆγον ὡς ἐπὶ τὸ τεῖχος τῶν Γαζαίων. Καὶ
ἐν τούτῳ θύοντι Ἀλεξάνδρῳ καὶ ἐστεφανωμένῳ τε καὶ
κατάρχεσθαι μέλλοντι τοῦ πρώτου ἱερείου κατὰ νόμον,
τῶν τις σαρκοφάγων ὀρνίθων ὑπερπετόμενος ὑπὲρ τοῦ
βωμοῦ λίθον ἐμβάλλει εἰς τὴν κεφαλὴν ὅντινα τοῖν πο-
8 δοῖν ἔφερε. Καὶ Ἀλέξανδρος ἤρετο Ἀρίστανδρον τὸν μάν-
τιν ὅ τι νοοῖ ὁ οἰωνός· ὁ δὲ ἀποκρίνεται· Ὅτι, ὦ βασι-
λεῦ, τὴν μὲν πόλιν αἱρήσεις, αὐτῷ δὲ σοὶ φυλακτέα ἐστὶν
ἐπὶ τῇδε τῇ ἡμέρᾳ.

XXVII. Ταῦτα ἀκούσας Ἀλέξανδρος, τέως μὲν πρὸς
2 ταῖς μηχαναῖς ἔξω βέλους αὑτὸν εἶχεν. Ὡς δὲ ἐκδρομή
τε ἐκ τῆς πόλεως καρτερὰ ἐγένετο, καὶ πῦρ τε ἐπέφερον

---

perat Alexander, totam urbem aggere cinxit, quo celerius eam expugnaret. Hic est rerum ab Arriano narratarum ordo. Neque video quae in iis insit difficultas. — Mox ed. Bas. ἐξίσου.

ἵνα ἐπιμαχώτερα ἐφαίνετο] Suspiceris ἐπιμαχωτέρα s. ἐπιμαχώτερον. Sed vulgata proba est. Saepe enim Graeci quae ad explicandam quandam enunciati praegressi partem addunt, non ad certum nomen referunt, sed ad ea quae toto enunciato exprimuntur (cf. Popp. ad Thuc. t. I, p. 105 sqq.). Eadem ratio obtinet apud Arr. II, 10, 2 ἔστι δὲ ὅπου καὶ χάρακα παρατείνας αὐταῖς, ἵνα εὐεφοδώτερα ἐφαίνετο. III, 20, 5 εἴσω παρῆλθε τῶν πυλῶν ἔστε οἰκούμενα ἦν, ubi qui Latine verterunt hunc locum, ad unum omnes constructione paulo minus consueta decepti sunt. Ita etiam qui III, 22, 9 pro vulgato ὁποῖα καὶ βασιλεύοντος αὐτοῦ, scribi volet ὁποία, Arriano haud recte consuluerit. Ex parte huc trahas I, 1, 15 ὅτι ταύτῃ εὐπορώτερα ἦν, pro quo plenius dixit II, 23, 9 ὅτι εὐπορωτέρα ἐφαίνετο ἡ κάθοδος. VI, 20, 3 ὅπῃ εὐπορωτέρα ἡ ἐκβολὴ γίνεται. Praeterea cf. Thuc. I, 10 φαίνοιτ' ἂν ὑποδεέστερα, uti scripsit Beckerus pro vulgato ὑποδεεστέρα. Vide Goell. ad Thucyd. t. II, p. 413.

8. ὅ τι νοοῖ] Ita codd. Gronovii omnes. ὅ τι νοεῖ edd. vett; non minus apte, si fides habenda est scripturae VII, 18, 8 ἐρομένου δὲ ὅ τι νοεῖ τὸ σημεῖον. Similiter habent quoque II, 15, 10 ἐκέ-

ταῖς μηχαναῖς οἱ Ἄραβες καὶ τοὺς Μακεδόνας ἀμυνομένους κάτωθεν αὐτοὶ ἐξ ὑπερδεξίου τοῦ χωρίου ἔβαλλόν τε καὶ ὤθουν κατὰ τοῦ ποιητοῦ χώματος, ἐνταῦθα ἢ ἑκὼν ἀπειθεῖ Ἀλέξανδρος τῷ μάντει, ἢ ἐκπλαγεὶς ἐν τῷ ἔργῳ οὐκ ἐμνημόνευσε τῆς μαντείας, ἀλλ᾽ ἀναλαβὼν τοὺς ὑπασπιστὰς παρεβοήθει ἵνα μάλιστα ἐπιέζοντο οἱ Μακεδόνες. Καὶ 3
τούτους μὲν ἔσχε τοῦ μὴ οὐκ αἰσχρᾷ φυγῇ ὠσθῆναι κατὰ τοῦ χώματος, αὐτὸς δὲ βάλλεται καταπέλτῃ διὰ τῆς ἀσπίδος διαμπὰξ καὶ τοῦ θώρακος ἐς τὸν ὦμον. Ὡς δὲ ἔγνω 4
τὰ ἀμφὶ τὸ τραῦμα ἀληθεύσαντα Ἀρίστανδρον, ἐχάρη ὅτι καὶ τὴν πόλιν δὴ αἱρήσειν ἐδόκει Ἀριστάνδρου ἕνεκα. Καὶ αὐτὸς μὲν τὸ τραῦμα ἐθεραπεύετο χαλεπῶς. Ἀφικνοῦν- 5
ται δ᾽ αὐτῷ μετάπεμπτοι ἀπὸ θαλάσσης αἱ μηχαναὶ αἷς Τύρον εἷλε· καὶ χῶμα χωννύναι ἐν κύκλῳ πάντοθεν τῆς πόλεως ἐκέλευσεν, εὖρος μὲν ἐς δύο σταδίους, ὕψος δὲ ἐς πόδας πεντήκοντα καὶ διακοσίους. Ὡς δὲ αἵ τε μη- 6

λευσε φράσαι, ὅτι ἐθέλοι. Et IV, 5, 1 ὅτι ἐθέλει ποιεῖν τὰ ἐπαγγελλόμενα. Vide ann. ad II, 6, 7. V, 3, 1. VI, 19, 6.

C. XXVII. ταῦτα ἀκούσας] »Verba ταῦτα ἀκούσας — εἶχεν retraxerat Gronovius ad caput praecedens. Ego huic capiti adiungere malui, quia sunt prima pars periodi quae continuatur verbis ὡς δὲ ἐκδρομὴ κ. τ. λ.« *Schmied.* Certum quidquam de talibus statui non potest. Sed cum hodie multa capita a pronomine ταῦτα ordiantur, ut II, 18. III, 25. IV, 7. IV, 12. cet., cum etiam τέως μὲν — ὡς δέ paulo arctius coniungenda videantur (vid. ad II, 8, 4), Schmiederum secuti sumus. — Pro αὐτῶν ed. Bas. αὐτόν.

2. τῷ μάντει] Ed. Bas. τῷ μάντι. — Infra eadem omisso augmento, πιέζοντο. cf. VI, 19, 2.

3. καταπέλτῃ] Ed. Bas. κατὰ πέλτῃ. Similem similis narrationis colorem vide IV, 23, 5 αὐτὸς δὲ τιτρώσκεται βέλει διὰ τοῦ θώρακος ἐς τὸν ὦμον· τὸ δὲ τραῦμα οὐ χαλεπὸν αὐτῷ ἐγένετο· ὁ γὰρ θώραξ ἔσχε τοῦ μὴ οὐ διαμπὰξ διὰ τοῦ ὤμου ἐλθεῖν τὸ βέλος. Cf. ann. ad IV, 24, 7. — Mox ed. Bas. ἀληθεύσαντα.

6. ὡς δέ — αὐτῷ ἐποιήθησαν] Sic edd. Venet. et Basil.; sic quoque codd., quos contulit Gronovius, omnes. Unde mirum sane cur Vulcanio placuerit scribere ὡς δὲ — ἐποιήθησαν, omisso dativo pronominis. Secuti eum sunt Blancardus, Gronovius, Raphelius. Codicum auctoritatem firmiorem reddunt haec Arriani I, 14, 1

χαναὶ αὐτῷ ἐποιήθησαν, καὶ ἐπαχθεῖσαι κατὰ τὸ χῶμα κατέσεισαν τοῦ τείχους ἐπὶ πολὺ, ὑπονόμων τε ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ ὀρυσσομένων καὶ τοῦ χοῦ ἀφανῶς ἐκφερομένου τὸ τεῖχος πολλαχῇ ἠρείπετο ὑφιζάνον κατὰ τὸ κενούμενον· τοῖς τε βέλεσιν ἐπὶ πολὺ κατεῖχον οἱ Μακεδόνες ἀναστέλλοντες τοὺς προμαχομένους ἐκ τῶν πύργων· ἐς μὲν τρεῖς προσβολὰς οἱ ἐκ τῆς πόλεως, ἀποθνησκόντων τε αὐτοῖς πολ-
7 λῶν καὶ τιτρωσκομένων, ὅμως ἀντεῖχον· τῇ τετάρτῃ δὲ τῶν Μακεδόνων τὴν φάλαγγα πάντοθεν προσαγαγὼν Ἀλέξανδρος, τῇ μὲν ὑπορυσσόμενον τὸ τεῖχος καταβάλλει, τῇ δὲ παιόμενον ταῖς μηχαναῖς κατασείει ἐπὶ πολὺ, ὡς μὴ χαλεπὴν ταῖς κλίμαξι τὴν προσβολὴν κατὰ τὰ ἐρηριμμένα
8 ἐνδοῦναι. Αἵ τε οὖν κλίμακες προσήγοντο τῷ τείχει καὶ ἔρις πολλὴ ἦν τῶν Μακεδόνων ὅσοι τι ἀρετῆς μετεποι-

---

προετάχθησαν δὲ αὐτῷ. III, 6, 1 καὶ ἐγεφυρώθη αὐτῷ ὁ κατὰ Μέμφιν πόρος. IV, 4, 6 ὡς αἵ τε διφθέραι αὐτῷ παρεσκευασμέναι ἦσαν. IV, 30, 16 καὶ αὕτη ἐκόπη αὐτῷ ὑπὸ τῆς στρατιᾶς. V, 29, 3 ὡς δὲ κατεσκευασμένοι αὐτῷ οἱ βωμοὶ ἦσαν. Vide ann. ad III, 11, 4. IV, 4, 6. VI, 21, 6.

τοῦ χοῦ] Vulcanius de suo dedit τοῦ χοός. Sed alteram formam firmant codd. Gronovii, V. C. Vulcanii et ed. Basil. Neque dubitavi eam cum Schmiedero recipere, etsi Buttmannus Gr. Gr. ub. I, p. 241 contendat, substantivum χοῦς secundae declinationis nuspiam inveniri. Nam cum semper diceretur πρόχους, πρόχου, quidni credendum est etiam χοῦς, χοῦ dictum esse? Nonne, ut hoc solum addam, quamvis semper fere scriptum reperiatur ῥοῦς, ῥοῦ· νοῦς, νοῦ, similia, tamen etiam nonnunquam scripsere ῥοός, ῥοΐ· νοός, νοΐ, et in plurali, πλόες pro πλοῖ, νόες pro νοῖ et quae sunt eiusmodi alia? Vide Choerob. ap. Anecd. Beck. p. 1196. Itpp. ad Greg. Cor. p. 480. Ceterum vellem Buttmannus adscripsisset exempla genitivi χοός. Equidem frustra quaesivi talia, ubi scriptura non fluctuaret.

ἠρείπετο] Ed. Bas. ἐῤῥίπτετο. Sed ἠρείπετο Vulcanius dedit, ut videtur, e codice suo; et si ex silentio Gronovii coniecturam facere licet, eandem formam tuentur codd. Florr. Adde quae diximus ad I, 21, 7 et II, 22, 10. — Mox pro ὑφιζάνον ed. Basil. ἐφιζάνον. Minus recte. Vide ann. ad I, 1, 13. III, 18, 11. IV, 6, 6.

7. κατασείει ἐπὶ πολύ] Ed. Bas. ut hic, sic supra ἐπιπολύ.

8. ὅσοι — μετεποιοῦντο] Imitatus est Arrianus Thucydidem II, 51

οῦντο, ὅστις πρῶτος αἱρήσει τὸ τεῖχος· καὶ αἱρεῖ πρῶτος
Νεοπτόλεμος τῶν ἑταίρων τοῦ Αἰακιδῶν γένους· ἐπὶ δὲ αὐτῷ
ἄλλαι καὶ ἄλλαι τάξεις ὁμοῦ τοῖς ἡγεμόσιν ἀνέβαινον. Ὡς δὲ 9
ἅπαξ παρῆλθόν τινες ἐντὸς τοῦ τείχους τῶν Μακεδόνων,
κατασχίσαντες ἄλλας καὶ ἄλλας πύλας ὅσαις ἕκαστοι ἐπε-
τύγχανον, δέχονται εἴσω τὴν στρατιὰν πᾶσαν. Οἱ δὲ Γα- 10
ζαῖοι καὶ τῆς πόλεώς σφισιν ἤδη ἐχομένης ξυνεστηκότες
ὅμως ἐμάχοντο· καὶ ἀπέθανον πάντες αὐτοῦ μαχόμενοι,
ὡς ἕκαστοι ἐτάχθησαν. Παῖδας δὲ καὶ γυναῖκας ἐξηνδρα- 11
πόδισεν αὐτῶν Ἀλέξανδρος· τὴν πόλιν δὲ ξυνοικίσας ἐκ
τῶν περιοίκων ἐχρῆτο ὅσα φρουρίῳ ἐς τὸν πόλεμον.

καὶ μάλιστα οἱ ἀρετῆς τι μεταποιούμενοι. Ubi vide Goelleri annot. Cf. Ruhnk. ad Timae. p. 179. Lennep. ad Phal. Epp. p. 101, (p. 115, ed. Lips.). Infra ed Bas. αἱρέσει et αἱρει.

τοῦ Αἰακιδῶν γένους] Ed. Bas. τῶν Αἰακιδῶν γένους, quod ferri non potest.

9. τινες — τῶν Μακεδόνων] Haec verba, quamquam pluribus aliis interiectis, arctissime cohaerent. Ac solet ita Arrianus genitivum pendentem a loco suo removere. Vid. I, 7, 1 ἐπαγομένων τινῶν αὐτοὺς ἐπὶ νεωτερισμῷ ἐκ τῆς πόλεως. I, 15, 4 ὅσοι γε μὴ πρὸς Ἀλέξανδρον πελάζοντα ἀπέκλιναν αὐτῶν. II, 10, 9 καί τι καὶ τοῖς γένεσι, τῷ τε Ἑλληνικῷ καὶ Περσικῷ, φιλοτιμίας. III, 23, 1 τοὺς ὑπολειφθέντας ἐν τῇ διώξει τῆς στρατιᾶς. VI, 9, 8 τοὺς μὲν ὦθει εἴσω τοῦ τείχους τῶν Ἰνδῶν. VI, 20, 4 ἐν δὲ τῷ κατάπλῳ ἀφίκετο τῆς ἐκβολῆς. VI, 21, 10 ὅσοι μὲν δὴ ἐς ἀλκὴν ἐτράποντο αὐτῶν. VII, 5, 2 ὅτῳ οὐκ ἀποχρῶσα ἡ μισθοφορὰ τῶν στρατιωτῶν ἐστι. Cf. Goell. ad Thuc. I, 21, p. 85. Dorv. ad Chariton. p. 393. Idem a Cicerone factum monuit Math. ad Or. IV in Catilin. p. 177, ed. sec.

κατασχίσαντες] Ed. Basil. κατασχίσοντες.

ΑΡΡΙΑΝΟΥ
ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ
ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

*Ἀλέξανδρος δὲ ἐπ᾽ Αἰγύπτου ἵναπερ τὸ πρῶτον ὡρ-
μήθη, ἐστέλλετο, καὶ ἑβδόμῃ ἡμέρᾳ ἀπὸ τῆς Γάζης ἐλαύ-*
2 *νων ἧκεν ἐς Πηλούσιον τῆς Αἰγύπτου. Ὁ δὲ ναυτικὸς
στρατὸς παρέπλει αὐτῷ ἐκ Φοινίκης ὡς ἐπ᾽ Αἴγυπτον·*
3 *καὶ καταλαμβάνει τὰς ναῦς ἐν Πηλουσίῳ ὁρμούσας. Μα-
ζάκης δὲ ὁ Πέρσης ὃς ἦν σατράπης Αἰγύπτου ἐκ Δαρείου
καθεστηκὼς, τήν τε ἐν Ἰσσῷ μάχην ὅπως συνέβη πεπυ-*

C. I. *ἐπ᾽ Αἰγύπτου*] Ed. Bas. *ἐπ᾽ Αἴγυπτον.* Minus apte. Vide ann. ad II, 26, 2 et III, 25, 6.

3. *Μαζάκης*] Ed. Basil. *Μαζάβης,* ex solenni literarum confusione, de qua supra diximus ad I, 8, 5 et I, 19, 7. Idem nomen hodie legitur III, 22, 2, ubi in edd. ante Gronovium male scriptum erat *Μαζαίου.*

καὶ Δαρεῖον — ὅτι ἔφυγε] Ita omnes libri quos inspexit Gronovius, ita etiam ed. Bas. Vulcanius primus *Δαρεῖος.* Secuti sunt Blanc. et Raphel. Accusativum recte habere nemo negabit perlectis quae annotata sunt ad I, 26, 8. III, 10, 2 et IV, 9, 3. Ex iis locis quos Gronovius h. l. adscripsit huc pertinent tres, II, 5, 8 *καὶ ἐνταῦθα μανθάνει Πτολεμαῖον καὶ Ἄσανδρον ὅτι ἐκράτησαν.* VII, 15, 7 *καὶ Ῥωμαίους λέγουσιν ὅτι ἐπρέσβευσαν.* Hist. Ind. VIII, 8 *ἀγγέλλουσι τοὺς ἐλέφαντας ὅτι — ἔχονται.*

4. *τὸν ποταμὸν τὸν Νεῖλον*] Secundum articulum sola praebet ed. Bas. Sed forte factum puto, ut in ceteris editionibus omissus sit. Vide ad II, 4, 9. II, 8, 8.

5. *καὶ ἀγῶνα — γυμνικόν*] Saepissime sacrorum et ludorum, quos Alexander in honorem deorum et hominum virtutibus insignium instituisse fertur, apud Arrianum fit mentio, ut II, 24, 10. III, 16, 14. V, 3, 9. V, 8, 5. V, 20, 1. V, 29, 3. VII, 14, 1.

σμένος καὶ Δαρεῖον ὅτι αἰσχρᾷ φυγῇ ἔφυγε, καὶ Φοινί-
κην τε καὶ Συρίαν καὶ τῆς Ἀραβίας τὰ πολλὰ ὑπὸ Ἀλε-
ξάνδρου ἐχόμενα αὐτῷ τε οὐκ οὔσης δυνάμεως Περσικῆς,
ἐδέχετο ταῖς πόλεσι φιλίως καὶ τῇ χώρᾳ Ἀλέξανδρον. Ὁ 4
δὲ εἰς μὲν Πηλούσιον φυλακὴν εἰσήγαγε, τοὺς δὲ ἐπὶ τῶν
νεῶν ἀναπλεῖν κατὰ τὸν ποταμὸν κελεύσας ἔστε ἐπὶ Μέμ-
φιν πόλιν, αὐτὸς ἐφ᾽ Ἡλιουπόλεως ᾔει, ἐν δεξιᾷ ἔχων
τὸν ποταμὸν τὸν Νεῖλον καὶ ὅσα καθ᾽ ὁδὸν χωρία ἐνδι-
δόντων τῶν ἐνοικούντων κατασχών, διὰ τῆς ἐρήμου ἀφί-
κετο ἐς Ἡλιούπολιν. Ἐκεῖθεν δὲ διαβὰς τὸν πόρον ἧκεν 5
ἐς Μέμφιν· καὶ θύει ἐκεῖ τοῖς τε ἄλλοις θεοῖς καὶ τῷ
Ἄπιδι, καὶ ἀγῶνα ἐποίησε γυμνικόν τε καὶ μουσικόν· ἧκον
δὲ αὐτῷ οἱ ἀμφὶ ταῦτα τεχνῖται ἐκ τῆς Ἑλλάδος οἱ δο-
κιμώτατοι. Ἐκ δὲ Μέμφιος κατέπλει κατὰ τὸν ποταμὸν 6
ὡς ἐπὶ θάλασσαν, τούς τε ὑπασπιστὰς [ἐπὶ τῶν νεῶν]
λαβὼν καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τῶν ἱπ-
πέων τὴν βασιλικὴν ἴλην τὴν τῶν ἑταίρων. Ἐλθὼν δὲ ἐς 7

Hist. Ind. XXI, 2. Unde Plutarchus vit. Alex. c. IV *πλείστους γε*, inquit, *ἀγῶνας θεὶς οὐ μόνον τραγῳδῶν καὶ αὐλητῶν καὶ κιθαρῳδῶν, ἀλλὰ καὶ ῥαψῳδῶν.*

6. [*ἐπὶ τῶν νεῶν*] Haec tria verba ut suspecta uncis includi iussimus cum Schmiedero. Videntur enim temere repetita ex superioribus. Conferas ann. ad I, 21, 1. IV, 3, 8. VII, 22, 9.

λαβών] Minus usitate dictum simplex pro composito *ἀναλαβών*, quo uti solet in hac dicendi formula Arrianus. I, 1, 15 *ἀναλαβὼν τὸ ἄγημα.* III, 17, 4 *ἀναλαβὼν τοὺς σωματοφύλακας.* III, 18, 2 *τοὺς Μακεδόνας ἀναλαβών.* IV, 30, 6 *ἀναλαβὼν ἐς ἑπτακοσίους.* Cum nostro loco conferri potest, si codici F. fides est habenda, IV, 28, 13 *αὐτὸς δὲ τοὺς τοξότας τε λαβών.* Nimirum *λαβεῖν* est *eligere* s. *sibi sumere.* Sic dixit Arr. II, 23, 3 *καὶ τὴν μὲν μίαν τῶν νεῶν οἱ ὑπασπισταὶ ἔλαβον.* Xen. Cyrop. I, 4, 25 *οὓς αὐτὸς ἐπεθύμει λαβεῖν.* Hist. Gr. V, 2, 25 *λαβὼν αὐτοὺς ἐπορεύετο.*

τὴν τῶν ἑταίρων] Iterum in his verbis glossam videnti Schmiedero assentire non possum. Vide I, 18, 5 *ἀναλαβὼν — τοὺς Θρᾷκας ἱππέας καὶ τῶν ἑταίρων τήν τε βασιλικὴν ἴλην καὶ πρὸς ταύτῃ τρεῖς ἄλλας.* Quem verba *τῶν ἱππέων — τῶν ἑταίρων* offendant, is videat ann. ad IV, 22, 1.

Κάνωβον καὶ κατὰ τὴν λίμνην τὴν Μαρίαν περιπλεύσας ἀποβαίνει ὅπου νῦν Ἀλεξάνδρεια πόλις ᾤκισται, Ἀλεξάνδρου ἐπώνυμος· καὶ ἔδοξεν αὐτῷ ὁ χῶρος κάλλιστος κτίσαι ἐν αὐτῷ πόλιν καὶ γενέσθαι ἂν εὐδαίμονα τὴν πό-
8 λιν. Πόθος οὖν λαμβάνει αὐτὸν τοῦ ἔργου, καὶ αὐτὸς τὰ σημεῖα τῇ πόλει ἔθηκεν, ἵνα τε ἀγορὰν ἐν αὐτῇ δείμασθαι ἔδει, καὶ ἱερὰ ὅσα καὶ θεῶν ὥντινων, τῶν μὲν Ἑλληνικῶν, Ἴσιδος δὲ Αἰγυπτίας, καὶ τὸ τεῖχος ᾗ περιβεβλῆσθαι. Καὶ ἐπὶ τούτοις ἐθύετο καὶ τὰ ἱερὰ καλὰ ἐφαίνετο.

II. Λέγεται δέ τις καὶ τοιόσδε λόγος, οὐκ ἄπιστος ἔμοιγε· ἐθέλειν μὲν Ἀλέξανδρον καταλιπεῖν αὐτὸν τὰ ση-

---

7. *Κάνωβον*] Constans haec est huius nominis forma. Vide Herod. II, 97. Dionys. Perieg. v. 13. Strab. XVII, p. 418, ed. ster. Mehlh. ad Anacr. p. 68. At vide quae de forma *Κάνωπος* statuerunt Etym. M. p. 489, 25. Steph. Byz. s. v. *Κάνωπος*. Eustath. ad Dionys. Perieg. p. 86, ed. Bernh.

ὁ χῶρος — τὴν πόλιν] Similia sunt IV, 1, 3 *ὅ τε γὰρ χῶρος ἐπιτήδειος αὐτῷ ἐφαίνετο αὐξῆσαι τὴν πόλιν — καὶ ἐν καλῷ οἰκισθήσεσθαι — ἐδόκει δ' ἂν καὶ μεγάλη γενέσθαι.* IV, 24, 12 *ὅτι ἐν ἐπικαίρῳ χωρίῳ ἐδόκει ᾠκίσθαι.* VI, 21, 12 *καὶ ἐδόκει ἂν αὐτῷ πόλις ξυνοικισθεῖσα μεγάλη καὶ εὐδαίμων γενέσθαι.* VII, 21, 10 *ἔνθα χῶρον ἐν καλῷ ἰδὼν — πόλιν ἐξῳκοδόμησεν.* — Pro *πόλιν* ed. Bas. *πόλει.*

8. *καὶ ἐπὶ τούτοις ἐθύετο*] Vulcanius: *quumque ea de re sacrum diis faceret.* Quam interpretationem firmant similes locutiones, ut IV, 4, 3 *θυομένῳ ἐπὶ τῇ διαβάσει.* V, 28, 7 *ὅτι ἐπὶ τῇ διαβάσει — ἐθύετο.* VII, 18, 3 *θύεσθαι ἐπὶ τῷ Ἡφαιστίωνι.* Plane geminum est quod legitur apud Xenoph. Anab. III, 5, 18 *ἐπὶ τούτοις ἐθύσαντο*, ubi vide Krueg. Cf. Arr. II, 3, 15 *καὶ ἐπὶ τούτοις ἔθυε.* Possis vero etiam *ἐπὶ τούτοις* interpretari *post haec* (v. ad III, 30, 17). De formula *τὰ ἱερὰ καλὰ γίγνεσθαι* et *καλλιερῆσαι* vid. Valck. ad Herod. VI, 134 et Krueg. ad Xen. Anab. VI, 2, 9.

C. II. *ὅτῳ ἐπιγράψουσιν*] Quae h. l. de origine urbis Alexandriae narrantur, aliter exhibet Stephanus Byzantius s. v. *Ἀλεξάνδρεια,* quamquam addit *ταῦτα καὶ Ἀῤῥιανός.* Neque conveniunt cum Arrianeis quae habent Diod. Sic. XVII, 52. Strab. XVII, p. 425, ed. ster. Plut. vit. Alex. c. XXVI.

2. *ἐπιφρασθέντα*] Recte vertunt: *quendam ex fabris hoc excogi-*

μεῖα τοῦ τειχισμοῦ τοῖς τέκτοσιν, οὐκ εἶναι δὲ ὅτῳ τὴν γῆν ἐπιγράψουσι· τῶν δὴ τεκτόνων τινὰ ἐπιφρασθέντα, 2
ὅσα ἐν τεύχεσιν ἄλφιτα οἱ στρατιῶται ἐκόμιζον ξυναγαγόντα ἐπιβάλλειν τῇ γῇ ἵναπερ ὁ βασιλεὺς ὑφηγεῖτο, καὶ τὸν κύκλον οὕτω περιγραφῆναι τοῦ περιτειχισμοῦ ὅντινα τῇ πόλει ἐποίει. Τοῦτο δὲ ἐπιλεξαμένους τοὺς μάντεις 3
καὶ μάλιστα δὴ Ἀρίστανδρον τὸν Τελμισσέα, ὃς δὴ πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα ἀληθεῦσαι ἐλέγετο, Ἀλεξάνδρῳ φάναι, εὐδαίμονα ἔσεσθαι τὴν πόλιν τά τε ἄλλα καὶ τῶν ἐκ γῆς καρπῶν εἵνεκα. Ἐν τούτῳ δὴ καὶ Ἡγέλοχος κατέπλευσεν 4
εἰς Αἴγυπτον καὶ ἀπαγγέλλει Ἀλεξάνδρῳ Τενεδίους τε ἀποστάντας Περσῶν σφίσι προσθέσθαι (καὶ γὰρ καὶ ἄκον-

---

tasse, ut — adspergeret. Verbum ἐπιφράζεσθαι eiusque significationem, ut plura alia, Arrianus mutuatus fortasse est ab Herodoto, qui scripsit IV, 200 τὰ μὲν ὀρύγματα ἀνὴρ χαλκεὺς ἀνεῦρε, ὧδε ἐπιφρασθείς, et VI, 133 τοῦτο ἐμηχανῶντο, ἄλλα τε ἐπιφραζόμενοι καὶ τῇ μάλιστα ἔσκε. Uterque ex Homero, ut ex communi omnium fonte hausisse possunt. Hic enim dixit Il. II, 282 μῦθον ἀκούσειαν καὶ ἐπιφρασσαίατο βουλήν. XIII, 741 πᾶσαν ἐπιφρασσαίμεθα βουλήν. Ex Arriano unum tantum afferre possum nostro similem locum, IV, 8, 2 ἐξότου δὴ ἐπιφρασθέντα τοῖν Διοσκούροιν τὴν θυσίαν. Alias enim ἐπιφράζεσθαι apud eum est *videre, cognoscere,* ut Hist. Ind. V, 11 καί τι καὶ ἄντρον ἐπιφρασθέντες ἐν Παραπαμισάδεσι; vel *coniicere,* ut l. l. XXVII, 8 καὶ Νέαρχος ἐπιφρασθεὶς ὅτι σπείρεσθαι τὴν χώραν εἰκός, λέγει. Ibidem XXXIV, 9 Ἀρχίης δὲ ἐπιφρασθεὶς λέγει πρὸς Νέαρχον, hic videtur loci sensus esse: *Archias, cum rem perpendisset, dixit.*

3. εἵνεκα] Haec forma ter recurrit apud Arrianum, III, 26, 1 τῆς τε φιλίας εἵνεκα. VII, 17, 6 τούτων δὴ εἵνεκα. VII, 22, 6 τῆς προθυμίας εἵνεκα. De formis ἕνεκα et οὕνεκα vide ann. ad I, 12, 17.

4. ἐν τούτῳ δὴ] Ed. Bas. ἐν τούτῳ δέ, quod nescio an verius sit. Confer, si tanti est, I, 7, 1. I, 18, 1. III, 25, 5. III, 28, 6. IV, 7, 2. V, 13, 3. V, 29, 6. VI, 14, 1. VII, 4, 1. De δέ et δή in simm. formulis vide ann. ad I, 15, 8. I, 27, 10. V, 9, 2.

καὶ γὰρ καὶ ἄκοντας] Sic cod. F. et ex eo Schmiederus. καὶ γὰρ ἄκοντας rell. codd. cum edd. vett. At vide I, 7, 3. II, 3, 15. III, 8, 12. IV, 8, 3. V, 4, 13. V, 20, 17. VI, 3, 8. VI, 20, 2. VII, 5, 9. VII, 24, 4. Ceterum vide quae dicta sunt ad I, 20, 9. III, 7, 2. IV, 8, 11. — Mox pro Χίων ed. Bas. Χῖον.

τας Πέρσαις προσχωρῆσαι), καὶ Χίων ὅτι δὴ ὁ δῆμος ἐπηγάγετο σφᾶς βίᾳ τῶν κατεχόντων τὴν πόλιν οὓς Αὐ-
5 τοφραδάτης τε καὶ Φαρνάβαζος ἐγκατέστησαν· ἁλῶναι δὲ αὐτόθι καὶ Φαρνάβαζον ἐγκαταλειφθέντα καὶ Ἀριστόνικον Μηθυμναῖον τὸν τύραννον, ἐσπλεύσαντα ἐς τὸν λιμένα τῆς Χίου ξὺν ἡμιολίαις λῃστρικαῖς πέντε, ὑπὸ σφῶν ἐχόμενον τὸν λιμένα οὐ γνόντα, ἀλλ᾽ ἐξαπατηθέντα γὰρ πρὸς τῶν τὰ κλεῖθρα ἐχόντων τοῦ λιμένος, ὅτι τὸ Φαρναβάζου ἄρα
6 ναυτικὸν ὁρμεῖ ἐν αὐτῷ. Καὶ τοὺς μὲν λῃστὰς πάντας αὐτοῦ κατακοπῆναι πρὸς σφῶν. Ἀριστόνικον δὲ ἦγε παρ᾽

ὅτι δὴ ὁ δῆμος] Particula δή, quam firmant codd. Gronovii et edd. Vulc. Blanc., in ed. Bas. omissa est. Cf. V, 14, 10 οὐδὲ γὰρ εἰκὸς — ἀκούσαντα, ὅτι δὴ ἢ αὐτὸς — διαβέβηκε.

5. Μηθυμναῖον τὸν τύραννον] Schmiederus coniecit Μηθυμναίων, allato Curtii loco IV, 8, 11 *tyrannos, inter eos Methymnaeorum Aristonicum et Chrysolaum.* Sed, puto, Arrianus si id voluisset, quod Schmiedero placuit, scripsisset τὸν Μηθυμναῖον s. Μηθυμναίων τύραννον, ut Plut. Philop. c. 1 Νικοκλέα τὸν Σικυώνιον τύραννον, ubi Corayo scribendum videbatur τὸν Σικυωνίων τύραννον, de qua scripturae diversitate vide ad III, 30, 12.

ἡμιολίαις λῃστρικαῖς] Eandem adiectivi formam vide IV, 5, 1, de qua consule Goell. ad Thucyd. I, 4 et qui instar omnium est Lob. ad Phryn. p. 242. — Pro γνόντα ed. Bas. γνῶντα.

6. καὶ Φισινόν] Ed. Bas. Φύσινον. — Infra eadem τῆς νόσου.

7. ὁμολογίᾳ] Ed. Bas. ὁμολογείᾳ. Praeterea nota frequentissimum substantivi ὁμολογία apud Arrianum usum. Sic dixit ὁμολογίᾳ προσαγαγέσθαι I, 24, 7. I, 28, 12. ὁμολογίᾳ παραστήσασθαι II, 5, 7. II, 20, 6. IV, 22, 10. IV, 28, 10. ἐς ὁμολογίαν ξυμβαίνειν II, 4, 1. ὁμολογίᾳ ἐνδοῦναι II, 15, 8. IV, 23, 9. VI, 4, 3. ὁμολογίᾳ et καθ᾽ ὁμολογίαν προσχωρῆσαι IV, 16, 3. V, 20, 5. V, 21, 10. V, 22, 5. ὁμολογίας ποιεῖσθαι II, 1, 6. III, 23, 15. Inde etiam ὁμολογίᾳ s. ὁμολογίαις et βίᾳ opposita reperiuntur, ut II, 5, 7. IV, 16, 3. IV, 22, 10. VI, 4, 3. Et in omnibus locis illi substantivo una eademque est significatio *compositionis, pactionis.* Num etiam huius vocis usum debuit Arrianus Herodoto? Vide Lex. Herod. s. v. — Supra pro ἀφείλετο ed. Basil. ἀφήλετο. — De formis Μιτυλήνη et Μυτιλήνη vide Villois. ad Longi Pastorall. p. 10.

8. Ἀμφοτερόν] Ed. Bas. ἀμφοτέρους, ut mox infra ἀμφοτέρου.

Ἀλέξανδρον καὶ Ἀπολλωνίδην τὸν Χῖον καὶ Φισινὸν καὶ Μεγαρέα καὶ τοὺς ἄλλους ὅσοι τῆς τε ἀποστάσεως τῆς Χίων ξυνεπελάβοντο καὶ ἐν τῷ τότε τὰ πράγματα τῆς νήσου βίᾳ εἶχον. Καὶ Μιτυλήνην δὲ Χάρητα ἔχοντα ὅτι 7
ἀφείλετο καὶ τὰς ἄλλας τὰς ἐν Λέσβῳ πόλεις καὶ αὐτὰς ὁμολογίᾳ προσηγάγετο. Ἀμφοτερὸν δὲ ξὺν ἑξήκοντα ναυ- 8
σὶν ἐπὶ Κῶ ἔπεμψεν· ἐπικαλεῖσθαι γὰρ σφᾶς τοὺς Κώους, καὶ αὐτὸς καταπλεύσας ὅτι εὗρε τὴν Κῶ πρὸς Ἀμφοτεροῦ ἤδη ἐχομένην· καὶ τοὺς μὲν ἄλλους ὅσοι αἰχμάλωτοι, ἦγεν Ἡγέλοχος· Φαρνάβαζος δὲ ἀπέδρα ἐς Κῶ λαθὼν

ἀπέδρα ἐς Κῶ] Quomodo differant *ἀποδρᾶναι* et *ἀποφυγεῖν* a Raphelio ad h. l. iam indicatum paulo accuratius explicatum est ab Heindorfio ad Plat. Phaedon. p. 99, A. — Pro *ἐς Κῶ* in edd. Venet. et Basil. legitur *ἐν Κῷ*. »Quod praeferrem, si Gronovius codices quosdam consentire notasset.« *Schmied.* Sic scribi potuisse ab Arriano non negaverim; sed ab eo sic scriptum esse haud ita verisimile est. Quae vulgo afferuntur exempla, ubi *ἐν* pro *εἰς* dictum existimant, ea prorsus alius sunt generis. Sic dixit Arrianus I, 8, 14 *ἔκτεινον τοὺς μὲν ἐν ταῖς οἰκίαις ἐπεισπίπτοντες.* Ibi autem *ἐν ταῖς οἰκίαις* referatur necesse est ad *ἔκτεινον*. Cf. I, 19, 4 *ῥιπτοῦντες σφᾶς ἐν τῇ θαλάττῃ ἐς νησῖδα διενήχοντο.* IV, 27, 13 *ἐν τῇ πόλει ξυμφυγόντες βεβαιότερον ἤδη εἴργοντο τῆς χώρας.* VI, 25, 7 *οἱ πολλοὶ δὲ ὥσπερ ἐν πελάγει ἐκπεσόντες τῇ ψάμμῳ ἀπώλοντο.* Similia etiam sunt ubi interposito participio orationis series interrumpitur. III, 18, 10 *τὴν πρώτην φυλακὴν ἐπιπεσὼν διέφθειρε*, ubi cave accusativum putes pendere ab *ἐπιπεσών*, quod semper cum dativo construitur, ut III, 17, 5. VI, 6, 5. Adde VI, 23, 9 *ὅσα ἐκ τῆς χώρας ἐπιδραμὼν ξυναγαγεῖν ἠδυνήθη.* Neque aliter habent quae ab aliis ad alios scriptores citantur, velut Thucyd. VII, 87 *ἐν τοιούτῳ χωρίῳ ἐμπεπτωκότας κακοπαθῆσαι.* Xen. Hist. Gr. II, 2, 3 *ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις τῆς Παράλου ἀφικομένης — ἐλέγετο ἡ ξυμφορά.* IV, 5, 5 *οἱ δ' ἐν τῷ Ἡραίῳ καταπεφευγότες ἐξῄεσαν.* Vide Popp. proll. I, p. 178. Goell. ad Thuc. IV, 14. Abresch. ad Xen. Ephes. p. 205. Heind. ad Plat. Sophist. p. 260, C. Participio praecedente s. in genitivis quos vocant absolutis vix puto ullum illius constructionis exemplum repertum iri. Sic Arr. I, 5, 14 *πολλῶν μὲν ἐς αὐτὴν — ξυμπεφευγότων.* VI, 6, 9 *καὶ οἱ ξυμφυγόντες ἐς αὐτὴν πάντες ἀπέθανον* et passim alibi. Quod scripsit IV, 30, 14 *ὅτι οἱ Ἰνδοὶ παρὰ Ἀβισάρῃ ἀποπεφευγότες εἶεν*, idem est, ac si legeretur *ὅτι οἱ Ἰνδοὶ ἀποπεφευγότες, παρὰ Ἀβισάρῃ εἶεν.*

9 τοὺς φύλακας. Ἀλέξανδρος δὲ τοὺς τυράννους μὲν τοὺς ἐκ τῶν πόλεων ἐς τὰς πόλεις πέμπει χρήσασθαι ὅπως ἐθέλοιεν· τοὺς δὲ ἀμφ᾽ Ἀπολλωνίδην τοὺς Χίους ἐς Ἐλεφαντίνην πόλιν Αἰγυπτίαν ξὺν φυλακῇ ἀκριβεῖ ἔπεμψεν.

III. Ἐπὶ τούτοις δὲ πόθος λαμβάνει αὐτὸν ἐλθεῖν παρ᾽ Ἄμμωνα ἐς Λιβύην, τὸ μέν τι τῷ θεῷ χρησόμενον, ὅτι ἀτρεκὲς ἐλέγετο εἶναι τὸ μαντεῖον τοῦ Ἄμμωνος καὶ χρήσασθαι αὐτῷ Περσέα καὶ Ἡρακλέα, τὸν μὲν ἐπὶ τὴν Γοργόνα ὅτε πρὸς Πολυδέκτου ἐστέλλετο, τὸν δὲ ὅτε παρ᾽ Ἀνταῖον ᾔει εἰς Λιβύην καὶ παρὰ Βούσιριν εἰς Αἴγυ-
2 πτον. Ἀλεξάνδρῳ δὲ φιλοτιμία ἦν πρὸς Περσέα καὶ Ἡρα-
3 κλέα, ἀπὸ γένους τε ὄντι τοῦ ἀμφοῖν. Καί τι καὶ αὐτὸς τῆς γενέσεως τῆς ἑαυτοῦ ἐς Ἄμμωνα ἀνέφερε, καθάπερ οἱ μῦθοι τῆς Ἡρακλέους τε καὶ Περσέως ἐς Δία.

---

9. *τοὺς δὲ — τοὺς Χίους*] Sic recte omnes codd. Gron. et ed. Basil. (in qua tamen *ἀμφὶ Ἀπολλωνίδην*). In edd. Vulc. et Blanc. minus apte *τοὺς δὲ — τὸν Χῖον*.

C. III. *ὅτε παρ᾽ Ἀνταῖον ᾔει*] Sic recte Gronovius. Edd. ante Gronovium omnes et post eum Borheckius et Schmiederus *ὅτι — ᾔει*, quod ferri non potest. Eandem Schmiederi negligentiam animadvertimus VI, 30, 1.

3. *καί τι καί*] Haec referenda sunt ad ea quae in initio capitis posita sunt *τὸ μέν τι*. Quamquam *καί* proprie pertinet ad praegressum *ἀπὸ γένους τε*. Vide ann. ad II, 24, 1. Ceterum conferas II, 10, 9 *τῶν μὲν — τῶν δέ —· καί τι καὶ τοῖς γένεσι — φιλοτιμίας ἐνέπεσεν ἐς ἀλλήλους*.

4. *τὰ αὐτοῦ*] Ed. Bas. ex solenni errore *τὰ αὐτοῦ*.

6. *ἐς τὴν μεσόγαιαν*] Constans est haec forma apud Arrianum, ut VI, 26, 13. Hist. Ind. XXII, 2 et passim alibi. Multis de hac re verbis abuti vetat admirabilis sagacitas et diligentia cl. Lobeckii ad Phryn. p. 298.

ἐτράπετο] Ed. Basil. *ἐτρέπετο*. Minus apte. II, 11, 9 *ἐς τὸ διώκειν ἐτράπετο*. III, 15, 7 *ἀποτραπόμενος*. IV, 17, 6 *ὡς ἐπὶ Κοῖνον ἐτράποντο*. IV, 30, 7 *καὶ οὗτοι ἐπὶ τοὺς ἀποχωροῦντας τραπόμενοι — ἀπέκτειναν*. VI, 21, 6 *ὡς ἐπὶ τὴν θάλασσαν — ἐτράπετο*. VI, 21, 10 *ὅσοι ἐς ἀλκὴν ἐτράποντο*. Hist. Ind. XXI, 12 *μὴ ἐφ᾽ ἁρπαγὴν τραποίατο*. Simul hic moneo, aoristum pass. saepius apud Arrianum reperiri, quam aoristum medii, ita ut in eo

Καὶ οὖν παρ' Ἄμμωνα ταύτῃ τῇ γνώμῃ ἐστέλλετο, ὡς 4
καὶ τὰ αὑτοῦ ἀτρεκέστερον εἰσόμενος ἢ φήσων γε ἐγνω-
κέναι. Μέχρι μὲν δὴ Παραιτονίου παρὰ θάλασσαν ἤει 5
δι' ἐρήμου, οὐ μέντοι δι' ἀνύδρου τῆς χώρας, σταδίους
ἐς χιλίους καὶ ἑξακοσίους, ὡς λέγει Ἀριστόβουλος. Ἐν- 6
τεῦθεν δὲ ἐς τὴν μεσόγαιαν ἐτράπετο ἵνα τὸ μαντεῖον ἦν
τοῦ Ἄμμωνος. Ἔστι δὲ ἐρήμη τε ἡ ὁδὸς καὶ ψάμμος ἡ
πολλὴ αὐτῆς καὶ ἄνυδρος. Ὕδωρ δὲ ἐξ οὐρανοῦ Ἀλεξ-
άνδρῳ πολὺ ἐγένετο, καὶ τοῦτο ἐς τὸ θεῖον ἀνηνέχθη.
Ἀνηνέχθη δὲ ἐς τὸ θεῖον καὶ τόδε· ἄνεμος νότος ἐπὰν 7
πνεύσῃ ἐν ἐκείνῳ τῷ χώρῳ, τῆς ψάμμου ἐπιφορεῖ κατὰ
τῆς ὁδοῦ ἐπὶ μέγα, καὶ ἀφανίζεται τῆς ὁδοῦ τὰ σημεῖα
οὐδὲ ἔστιν εἰδέναι ἵνα χρὴ πορεύεσθαι καθάπερ ἐν πε-
λάγει τῇ ψάμμῳ, ὅτι σημεῖα οὐκ ἔστι κατὰ τὴν ὁδὸν,

---

modo insit vis passivi, modo medii. Vide I, 2, 11 *τότε δὴ ἐτράπησαν διὰ τοῦ νάπους ἐς τὸν ποταμόν.* I, 16, 3 *ὅτε ἐξετράπη Ἀλέξανδρος.* II, 4, 7 *μὴ ἐφ' ἁρπαγὴν τραπεὶς οὕτω τὴν ἀπόλειψιν ποιήσηται.* III, 21, 7 *ἐκτραπέντες ἔξω τῆς λεωφόρου.* III, 21, 14 *οἱ τραπέντες ἐς ἀλκήν.* IV, 2, 9 *ἐς φυγὴν τραπέντες.* IV, 3, 6 *οἱ βάρβαροι — ἐπὶ τοὺς ἀμφ' Ἀλέξανδρον — ἐτράπησαν.* V, 14, 6 *καὶ τραπῆναι αὐτοὺς — πληγὰς λαμβάνοντας.* VI, 24, 6 *λέγει Νέαρχος ταύτην τραπῆναι Ἀλέξανδρον.* VI, 26, 3 *κατὰ ζήτησιν ὕδατος ἀποτραπέντες.* Ex quibus exemplis apertum fit, *τραπῆναι* cum compositis haud raro poni, ubi *τραπέσθαι* locum habere possit, nunquam autem *τραπέσθαι* pro *τραπῆναι* ab Arriano scriptum esse. Aoristum pass. primum Arrianus non usurpavit; Xenophon bis terve, Hist. Gr. III, 4, 14. III, 5, 20. Ceterum confer quae dixit Sieb. ad Paus. III, 20, 3. Poppo in dissert. de verbis depp. et medd. inserta diar. phil. et paed. a Seebodio ed. 1829, p. 227.

7. *ἀνηνέχθη δέ*] Similem verborum compositionem vide I, 16, 10 *τοὺς ἡγεμόνας ἔθαψεν· ἔθαψε δὲ καί.* III, 5, 7 *νόσῳ ἀπέθανεν· ἀπέθανε δὲ καί.* — Mox pro vulgato *ἄνεμος νότος* apud Schmied. legitur *ἄνεμος νότος*, non nisi ex typothetae errore, quamvis haec scriptura defendi possit. At vid. II, 22, 8 *τὸ πρὸς νότον ἄνεμον.* V, 6, 1 *πρὸς νότον ἄνεμον*, et mox ibid. *ἄνεμον βοῤῥᾶν.* V, 6, 4 *πρὸς ἄνεμον Ἰάπυγα.* V, 26, 5 *ὡς ἐπὶ βοῤῥᾶν ἄνεμον.* Hist. Ind. II, 7 *πρὸς νότον ἄνεμον.*

ἐν πελάγει — τῇ ψάμμῳ] h. e. *ἐν τῇ ψάμμῳ.* Plane geminum

οὔτε που ὄρος, οὔτε δένδρον, οὔτε γήλοφοι βέβαιοι ἀνεστη-
κότες, οἷστισιν οἱ ὁδῖται τεκμαίροιντο ἂν τὴν πορείαν, καθά-
8 περ οἱ ναῦται τοῖς ἄστροις. Ἀλλ' ἐπλανᾶτο γὰρ ἡ στρατιὰ
Ἀλεξάνδρῳ καὶ οἱ ἡγεμόνες τῆς ὁδοῦ ἀμφίβολοι ἦσαν.
9 Πτολεμαῖος μὲν δὴ ὁ Λάγου λέγει δράκοντας δύο ἰέναι
πρὸ τοῦ στρατεύματος φωνὴν ἱέντας, καὶ τούτοις Ἀλέξ-
ανδρον κελεῦσαι ἕπεσθαι τοὺς ἡγεμόνας πιστεύσαντας τῷ
θείῳ· τοὺς δὲ ἡγήσασθαι τὴν ὁδὸν τήν τε ἐς τὸ μαντεῖον

---

est VI, 25, 7 οἱ πολλοὶ δὲ ὥσπερ ἐν πελάγει ἐκπεσόντες τῇ ψάμμῳ ἀπώλοντο. Plut. Lycurg. c. XXIV οἷον ἐν στρατοπέδῳ τῇ πόλει δίαιταν ἔχοντες. Ciceron. c. VI καθάπερ ἐς πέλαγος ἀχανὲς τὴν πόλιν ἐμπεσών. Vide ann. ad V, 17, 3. — Infra omnes edd. praeter Vulcan. ὁδῖται.

8. ἀλλ' ἐπλανᾶτο γάρ] Ed. Bas. ἀλλὰ ἐπλανᾶτο. Aeque recte, quantum hodie de talibus iudicari potest. II, 6, 7 ἀλλ' ὀκνεῖν γάρ. V, 10, 3 ἀλλ' ἐκπηδᾶν γάρ. VII, 2, 3 ἀλλ' ἐκ δόξης γάρ. Contra I, 21, 8 ἀλλὰ ἔφθησαν γάρ. VI, 8, 12 ἀλλὰ ἀναπηδᾶν γάρ. V, 18, 7 ἀλλὰ ἔστε γάρ. VII, 6, 6 ἀλλὰ ἐπαυξηθέντος γάρ. VII, 17, 9 ἀλλὰ οὐ γὰρ δυνηθῆναι.

Ἀλεξάνδρῳ] Ed. Basil. Ἀλεξάνδρου, fortasse ex coniectura editoris, qui dativi rationem non intellexit. Pertinet enim hic dativus ad ἐπλανᾶτο. Cf. I, 16, 2 ὡς δὲ τὸ μέσον ἐνδεδώκει αὐτοῖς. V, 25, 5 πρὶν προελθεῖν τὴν ταραχὴν τοῖς στρατιώταις. Nec multum distat quod legitur VII, 16, 7 ἔχει δὲ τὸ ἔπος Εὐριπίδῃ ὧδε. V. Bernh. Wiss. Synt. p. 80.

τῆς ὁδοῦ ἀμφίβολοι ἦσαν] Sic codd. Gronovii omnes, sic quoque edd. praeter Basil., in qua est τῆς ὁδοῦ, ἀμφιβόλου οὔσης, *cum via incerta esset.* At vide quae de significatione adiectivi ἀμφίβολος diximus ad II, 23, 5.

10. προπετωμένους πρὸ τῆς στρατιᾶς] Nescio quo errore apud Vulcanium, indeque apud Blanc. exciderit praepositio πρό. Omnes enim codd. itemque edd. Venet. et Basil. eam tuentur. Conferri iussit Gronovius II, 26, 7 ὑπερπετομένους ὑπὲρ τοῦ βωμοῦ. Potuit plura eaque memoratu digniora repetitae praepositionis exempla adscribere, ut I, 15, 10 πρὸ τῶν ἄλλων προϊππεύοντα. V, 15, 1 προπορεύεσθαι πρὸ τοῦ ἄλλου στρατοῦ. Cf. ann. ad I, 20, 6 et V, 5, 3.

γενέσθαι Ἀλεξάνδρῳ τοὺς ἡγεμόνας] Ed. Bas. Ἀλεξάνδρου, minus apte. VII, 5, 6 λέγεται δὲ γενέσθαι ἡ δόσις αὕτη τῇ στρατιᾷ. Vid. ad II, 10, 1. Cum scriptura vulgata noli comparare III, 29,

καὶ ὀπίσω αὖθις. Ἀριστόβουλος δὲ, καὶ ὁ πλείων λόγος 10
ταύτῃ κατέχει, κόρακας δύο προπετωμένους πρὸ τῆς στρατιᾶς τούτους γενέσθαι Ἀλεξάνδρῳ τοὺς ἡγεμόνας. Καὶ 11
ὅτι μὲν θεῖόν τι ξυνεπέλαβεν αὐτῷ, ἔχω ἰσχυρίσασθαι ὅτι καὶ τὸ εἰκὸς ταύτῃ ἔχει· τὸ δὲ ἀτρεκὲς τοῦ λόγου ἀφείλοντο οἱ ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ ὑπὲρ αὐτοῦ ἐξηγησάμενοι.

IV. Ὁ δὲ χῶρος ἵναπερ τοῦ Ἄμμωνος τὸ ἱερόν ἐστι, τὰ μὲν κύκλῳ πάντα ἔρημα καὶ ψάμμον τὸ πᾶν ἔχει καὶ

---

12 εἰ πεμφθείη αὐτοῖς καὶ ὀλίγη στρατιὰ καὶ ἡγεμὼν τῇ στρατιᾷ. De huius dativi ratione consule ann. ad VI, 3, 5.

11. ὑπὲρ αὐτοῦ ἐξηγησάμενοι] Sic codd. Gronovii. αὐτὸ ἐξηγησάμενοι edd. vett. Qui ita scripsere, duplici verbi ἐξηγεῖσθαι significatione decepti sunt. Cum nudo accusativo constructum est *interpretari aliquid*, ut I, 18, 15 τὸ θεῖον δὲ αὐτὸς ἄλλῃ ἐξηγεῖσθαι. II, 18, 2 καὶ τοῦτο ἐξηγεῖτο Ἀρίστανδρος. IV, 15, 14 ἔθυεν ἐπὶ τῷ φάσματι ὅσα οἱ μάντεις ἐξηγοῦντο. VII, 12, 9 τὰ βασιλικὰ πράγματα ὅσῳ ἐπικρύπτεται, τοσῷδε φιλοτιμότερον ἐξηγούμενος. Hist. Ind. I, 7 καὶ ἐξηγείσθων αὐτὰ οἱ λόγιοι Ἑλλήνων. Sin autem significationem habet *narrandi*, genitivum addita praepositione ὑπέρ s. περί adsciscit, ut ἀφηγεῖσθαι, quod vide IV, 14, 7 πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα ὑπὲρ τούτων αὐτῶν ἄλλοι ἄλλως ἀφηγήσαντο. Alterum verbi ἐξηγεῖσθαι sic constructi exemplum non exstat apud Arrianum, unde conferas interim Xenoph. rpbl. Laced. II, 1 ἐπεὶ καὶ περὶ γενέσεως ἐξήγημαι. Fortasse tamen Arrianus scripsit αὐτὸν ἐξηγησάμενοι, ut loci sensus hic sit: *veritatem autem huius narrationis obscurarunt qui eam alii aliter interpretarentur.*

C. IV. ὁ δὲ χῶρος οὗτος — καὶ ἄνυδρον] Locus hic, si non corruptus, tamen paulo perversior varie tentatus est ab interpretibus. In edd. Venet. Basil. et Vulc. legitur καὶ ψάμμος τὸ πᾶν ἔχει, καὶ ἄνυδρος. Αὐτὸς δέ. Atque huic scripturae favent tres codd. Gronovii. In cod. F., uno altero cod. Gron. et V. C. Vulcanii pro ψάμμος vidit Gronovius ψάμμον. Unde Schmiederus nesciens quomodo haec locutio esset explicanda, coniecit ψάμμον ἔχει καὶ ἄνυδρον αὐτήν. Ὁ δὲ —· Haec, quamquam non contemnenda, tamen tam remota sunt a codicum et editionum veterum scriptura, ut iam propterea reiicienda videantur. Accedit quod ἄνυδρος ad χῶρος longe aptius referatur, quam ad ψάμμος, ut III, 5, 3 δι᾽ ἀνύδρου τῆς χώρας; et mox ibid. ἔστι δὲ ἐρήμη τε ἡ ὁδὸς καὶ ψάμμος ἡ πολλὴ αὐτῆς καὶ ἄνυδρος. Herod. III, 5 — χωρίον — ἄνυδρόν ἐστι δεινῶς. Sed ad ἄνυδρος tum necesse est cogitando addatur

2 ἄνυδρον. Αὐτὸς δὲ ἐν μέσῳ ὀλίγος ὢν (ὅσον γὰρ πλεῖστον
αὐτοῦ ἐς πλάτος διέχει, ἐς τεσσαράκοντα μάλιστα στα-
δίους ἔρχεται) κατάπλεώς ἐστιν ἡμέρων δένδρων, ἐλαιῶν
3 καὶ φοινίκων, καὶ ἔνδροσος μόνος τῶν πέριξ. Καὶ πηγὴ
ἐξ αὐτοῦ ἀνίσχει οὐδέν τι ἐοικυῖα ταῖς πηγαῖς ὅσαι ἄλλαι
4 ἐκ γῆς ἀνίσχουσιν. Ἐν μὲν γὰρ μεσημβρίᾳ ψυχρὸν τὸ
ὕδωρ γευσαμένῳ τε καὶ ἔτι μᾶλλον ἁψαμένῳ οἷον ψυχρό-
τατον· ἐγκλίναντος δὲ τοῦ ἡλίου ἐς ἑσπέραν, θερμότερον,
καὶ ἀπὸ τῆς ἑσπέρας ἔτι θερμότερον ἔστε ἐπὶ μέσας τὰς
νύκτας· μέσων δὲ νυκτῶν ἑαυτοῦ θερμότατον· ἀπὸ δὲ
μέσων νυκτῶν ψύχεται ἐν τάξει· καὶ ἕωθεν ψυχρὸν ἤδη
ἐστί· ψυχρότατον δὲ μεσημβρίας· καὶ οὕτω ἀμείβει ἐν
5 τάξει ἐπὶ ἑκάστῃ τῇ ἡμέρᾳ. Γίγνονται δὲ καὶ ἅλες αὐ-
τόματοι ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ ὀρυκτοί· καὶ τούτων ἔστιν
οὓς ἐς Αἴγυπτον φέρουσι τῶν ἱερέων τινὲς τοῦ Ἄμμωνος.

---

verbum substantivum; id quod paulo durius est. Igitur dedi καὶ ἄνυδρον sc. γῆν. Αὐτὸς δέ. Sensus loci tum hic est: *Regio in qua situm est Ammonis templum, ex omni parte solitudines continet atque omnino arenas et terram aqua destitutam.* Αὐτὸς δέ initio periodi positum ne offendat, comparetur VI, 4, 3 αὐτὸς δὲ ἔπλει, et ann. ad IV, 4, 9.

2. ἐς τεσσαράκοντα] In edd. Vulc. et Blanc. vidimus ἐς τεσσαράκοντα δέ. Sed ignorant particulam adversativam codd. Gronovii omnes, C. V. Vulc. et ed. Bas.

4. οἷον ψυχρότατον] Ed. Basil. ψυχρότητα. Vide quae de harum formarum confusione diximus ad II, 16, 2. — Statim in eadem legitur ἐγκλείναντος.

ἑαυτοῦ θερμότατον] Ed. Bas., ut supra, θερμότητα. Ad verborum constructionem confer V, 4, 5 ἵνα στενώτατος αὐτὸς αὑτοῦ. VI, 18, 11 ἧπερ εὐρύτατος αὐτὸς αὑτοῦ ἦν. Hist. Ind. IV, 7 ἔνθαπερ αὐτὸς ἑωυτοῦ στενώτατος. - X, 6 ἵναπερ μακροτάτη αὐτὴ ἑωυτῆς ᾤκισται. Plane ut dixit Herod. I, 203 τῇ εὐρυτάτη ἐστὶ αὐτὴ ἑωυτῆς. Vide Wessel. ad Herod. I, 193. Math. Gr. Gr. ub. p. 857.

καὶ οὕτω ἀμείβει ἐν τάξει] Edd. Basil. Vulc. Blanc. voces ἐν τάξει non habent, quamvis tueantur eas omnes codd. Gronovii et V. C. Vulcanii. Deinde pro οὕτω, quod ex coniectura Gronovii primus dedit Schmiederus, quattuor codd. Gron. et edd. vett. praebent τούτῳ, unus qui reliquus est, τοῦτο δή. Denique pro ἀμείβει

Ἐπειδὴ γὰρ ἐπ᾽ Αἴγυπτον στέλλονται, ἐς κοιτίδας πλε- 6
κτὰς ἐκ φοίνικος ἐσβαλόντες δῶρον τῷ βασιλεῖ ἀποφέ-
ρουσιν ἢ εἴ τῳ ἄλλῳ. Ἔστι δὲ μακρός τε ὁ χόνδρος, καὶ 7
ἤδη τινὲς αὐτῶν καὶ ὑπὲρ τρεῖς δακτύλους, καὶ καθαρὸς
ὥσπερ κρύσταλλος· καὶ τούτῳ ἐπὶ ταῖς θυσίαις χρῶνται
ὡς καθαρωτέρῳ τῶν ἀπὸ θαλάσσης ἁλῶν Αἰγύπτιοί τε
καὶ ὅσοι ἄλλοι τοῦ θείου οὐκ ἀμελῶς ἔχουσιν. Ἐνταῦθα 8
Ἀλέξανδρος τόν τε χῶρον ἐθαύμασε καὶ τῷ θεῷ ἐχρήσα-
το· καὶ ἀκούσας ὅσα αὐτῷ πρὸς θυμοῦ ἦν, ὡς ἔλεγεν,
ἀνέζευξεν ἐπ᾽ Αἴγυπτον, ὡς μὲν Ἀριστόβουλος λέγει, τὴν
αὐτὴν ὀπίσω ὁδόν, ὡς δὲ Πτολεμαῖος ὁ Λάγου, ἄλλην
εὐθεῖαν ὡς ἐπὶ Μέμφιν.

V. Εἰς Μέμφιν δὲ αὐτῷ πρεσβεῖαί τε πολλαὶ ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἧκον, καὶ οὐκ ἔστιν ὅντινα ἀτυχήσαντα ὧν ἐδεῖτο ἀπέπεμψε· καὶ στρατιὰ παραγίνεται παρὰ μὲν Ἀντιπά-

---

in duobus codd. Florr. Gronovius vidit scriptum ἀμοίβοι. Ceterum conferas Hist. Ind. XXIX, 8 ἐπεὶ δὲ ἡ πλημμυρὶς ἐν τάξει ἀμείβουσα ἐπῆλθε. Neque multum distat Hist. Ind. XII, 8 οὐδὲ ἀμείβειν ἐξ ἑτέρου γένους ἐς ἕτερον. — Supra ed. Bas. μεσημβρίαν.

7. καὶ ἤδη τινὲς] Ita cod. F. cum plurr. codd. Gron. ἤδη δέ τινες unus codd. Gron. et V. C. Vulcanii. Minus apte. Hoc enim non reperitur nisi initio enunciati positum, ut IV, 14, 3 ἤδη δέ τινες καὶ τάδε ἀνέγραψαν. V, 21, 10 ἤδη δέ τινας — κατεστρέψατο. VI, 4, 3 ἤδη δέ τινας — βίᾳ κατεστρέψατο. In edd. vett. etiam perversius legitur ἤδη τινὲς αὐτῶν.

ἐπὶ ταῖς θυσίαις χρῶνται] Similiter dixit Xen. Oecon. IX, 6 ἠρχόμεθα δὲ — ἀθροίζοντες οἷς ἀμφὶ θυσίας χρώμεθα. Differunt quae apud Arrianum leguntur II, 21, 9 ἀλύσεσιν εἰς τὰς ἀγκύρας χρώμενοι. V, 27, 12 οὐδὲ γὰρ ὁμοίοις χρήσῃ ἐς τοὺς κινδύνους. Praeterea vide quomodo variavit orationem in his I, 1, 9 χάρακι ἐχρῶντο ταῖς ἁμάξαις et VI, 6, 5 ἀντὶ χάρακος ἐχρήσατο τῇ ἵππῳ.

8. πρὸς θυμοῦ ἦν] Ed. Bas. πρὸς θυμόν. Male. Vide V, 2, 1 πρὸς θυμοῦ ἐγίγνετο ἀκούειν. VII, 12, 15 οὐχ ὡσαύτως εἶναι πρὸς θυμοῦ. Cf. ann. ad IV, 12, 1 et cl. Lob. ad Phryn. p. 10.

C. V. ἀτυχήσαντα] Ed. Bas. εὐτυχήσαντα, inepte. Verbum ἀτυχῆσαι apud Xenophontem satis frequens semel tantum h. l. apud Arrianum reperi. Cf. Lex. apud Beck. Anecdd. p. 462, 3

τρου μισθοφόροι Ἕλληνες ἐς τετρακοσίους ὧν ἡγεῖτο Μενίδας ὁ Ἡγησάνδρου, ἐκ Θρᾴκης δὲ ἱππεῖς ἐς πεντακο-
2 σίους ὧν ἦρχεν Ἀσκληπιόδωρος ὁ Εὐνίκου. Ἐνταῦθα θύει τῷ Διὶ τῷ βασιλεῖ, καὶ πομπεύει ξὺν τῇ στρατιᾷ ἐν τοῖς ὅπλοις, καὶ ἀγῶνα ποιεῖ γυμνικὸν καὶ μουσικόν.
3 Καὶ τὰ κατὰ τὴν Αἴγυπτον ἐνταῦθα ἐκόσμησε· δύο μὲν νομάρχας Αἰγύπτου κατέστησεν Αἰγυπτίους, Δολόασπιν καὶ Πέτισιν, καὶ τούτοις διένειμε τὴν χώραν τὴν Αἰγυ-

---

ἀτυχεῖν· τὸ μὴ τυγχάνειν τινός. Εὔπολις Δήμοις· λέγ' ὅτου 'πιθυμεῖς· οὐ γὰρ ἀτυχήσεις ἐμοῦ. Plut. vit. Alex. c. XXIX ἔγραψεν, ὡς οὐδενὸς ἀτυχήσει τῶν φιλανθρώπων. Xen. Hist. Gr. III, 1, 22 ὡς τῶν δικαίων οὐδενὸς ἀτυχήσοι. Lucian. Iup. confut. c. 1 οὐ γὰρ ἀτυχήσεις καὶ μάλιστα μετρίων — δεόμενος. Paulo aliter Ael. vv. hh. I, 22 οὐδὲ ἠτύχησέ τι ἐκ τοῦ Πέρσου.

Μενίδας] »Nostro loco vulgo scribitur Μενοίτας, alio IV, 18, 5 Μενοίδας, reliquis omnibus Μενίδας. At non imputanda est Arriano commutatio vocalium ι et οι et consonantum δ et τ. Emendavi igitur hic Μενίδας, quia sic plurimis locis scribitur; altero loco iam nuper ex cod. Opt. nomen restitutum est.« *Schmied.* Recte. Cf. III, 12, 4, 6. III, 13, 5. III, 15, 5. III, 26, 5, ubi, quod mireris Μενίδην exaratum; VII, 23, 2. VII, 26, 3.

2. ἐνταῦθα θύει] Particula δέ in edd. vett. post ἐνταῦθα inserta in nullo cod. exstat nec valde desideratur. Conferas, si tanti est, III, 4, 9. III, 6, 2. III, 7, 9. III, 16, 14. III, 23, 13. III, 26, 1. III, 30, 1 et, quod plane geminum est, V, 3, 9 ἐνταῦθα θύει Ἀλέξανδρος. Alias etiam initium periodi facit καὶ ἐνταῦθα, ut I, 28, 1. II, 22, 9. V, 8, 5.

3. Δολόασπιν] »Nomen Aegyptium videtur fuisse Δολόαπιν, nisi aspidis vocabulum illic notum fuerit. In Mss. quibusdam erat Δολίασπιν, sicut et Vulcanius ex V. C.; interdum et Χολόασπιν.« *Gronov.*

Πετίσιος] Sic recte omnes codd. Gronovii, cum in edd. vett. esset Πετισίου. De verbo ἐκδέχεσθαι cum notione succedendi monuit Siebel. ad Pausan. I, 2, p. 13.

4. τὸν Πυδναῖον] »Stellulam interieci (post τόν E.), quia patris nomen excidit. Sic in sequentibus τὸν Μεγακλέους, Πελλαῖον, non vero τὸν Πελλαῖον, et mox non τὸν Αἰτωλόν.« *Schmied.* Id quidem non debuit morari Schmiederum, quod nomen patris non est additum. Haud raro id ab Arriano omitti testes sunt loci: II, 13, 2 Θυμώνδας ὁ Μέντορος καὶ Ἀριστομήδης ὁ Φεραῖος. II, 15, 3 Εὐ-

πτίαν. Πετίσιος δὲ ἀπειπαμένου τὴν ἀρχὴν Δολόασπις
ἐκδέχεται πᾶσαν. Φρουράρχους δὲ τῶν ἑταίρων ἐν Μέμφει 4
μὲν Πανταλέοντα κατέστησε τὸν Πυδναῖον, ἐν Πηλουσίῳ
δὲ Πολέμωνα τὸν Μεγακλέους Πελλαῖον, τῶν ξένων δὲ
ἄρχειν Λυκίδαν Αἰτωλόν, γραμματέα δὲ ἐπὶ τῶν ξένων
Εὔγνωστον τὸν Ξενοφάντου τῶν ἑταίρων, ἐπισκόπους δὲ
αὐτῶν Αἰσχύλον τε καὶ Ἔφιππον τὸν Χαλκιδέως. Λι- 5
βύης δὲ τῆς προσχώρου ἄρχειν δίδωσιν Ἀπολλώνιον Χα-

θυκλῆς μὲν Σπαρτιάτης, Θεσσαλίσκος δὲ Ἰσμηνίου καὶ Διονυσόδωρος Ὀλυμπιονίκης, Θηβαῖοι. III, 16, 6 Ἀπολλόδωρον δὲ τὸν Ἀμφιπολίτην —, καὶ Ἀσκληπιόδωρον τὸν Φίλωνος et VI, 28, 6, qui locus longior est quam ut hic adscribatur. Neque dubitandum est de articulo ante nomen gentilitium posito. Vide III, 2, 6 Ἀριστόνικον δὲ ἦγε — καὶ Ἀπολλωνίδην τὸν Χῖον. III, 16, 2 Πάρων τε ὁ Φωκεὺς καὶ Γλαῦκος ὁ Αἰτωλός. III, 16, 6 Ἀπολλόδωρον δὲ τὸν Ἀμφιπολίτην. VII, 18, 1 Ἀπολλόδωρον τὸν Ἀμφιπολίτην. Quibus locis adde Xenoph. Anab. IV, 2, 13 καὶ Ἀρχαγόραν Ἀργεῖον, ubi praecesserat Ἀμιαράτην Ἀμφιδήμου Ἀθηναῖον, et statim (IV, 2, 17) sequebatur ἦλθεν Ἀρχαγόρας ὁ Ἀργεῖος. His perpensis contra codicum et editionum auctoritatem coniecturis indulgere nefas iudico.

τὸν Χαλκιδέως] Ed. Bas. Χαλκιδόνα, edd. Vulc. et Blanc. Χαλκηδόνα. »Mssti libri aut Χαλκιδέως habent, quod est in Optimo, aut Χαλκιδαίως. Quae scriptura videtur ostendere quasi id cognomen pertineret ad utrumque Aeschylum et Ephippum, eosque ambos ab Arriano describi Χαλκιδέας proinde ut apud Livium XXXVIII, 38 narratur de *Aetolo Thoante et Mnasimacho Acarnane et Chalcidensibus Eubulide et Philone.* Verum Aeschylus diserte Rhodius audit apud Curt. IV, 8, 4. Unde tandem decidere compulsus fui hoc vocabulo non patriam aut cognomen eius viri ab Arriano fuisse proditum, sed patrem Ephippi, ut pater ipsius fuerit Χαλκιδεύς appellatus.« *Gronov.* Nunc nihil habeo quod addam, quamquam non nego scripturam codicum mihi minus placere. Interim conferas quae de nominibus propriis minus consuetis dixit Wesselingius ad Herod. II, 134.

5. τὸν Χαρίνου] Sic edd. Basil. Vulc. Blanc. rectius, ut videtur, quam quod a Gronovio inde omnes dederunt editores Χαρινοῦ. Sic apud Pausan. VI, 15, 2 memoratur Χαρῖνος quidam Ἠλεῖος.

ἄρχειν δίδωσιν Ἀπολλώνιον] »Nihil temere moveo quod confirmant codices vetusti. Libro tamen primo per tertium casum effert c. 23, 12 αὐτῇ ἄρχειν ἁπάσης ἔδωκεν. IV, 24, 17 τὴν δευ-

ρίνου, Ἀραβίας δὲ τῆς πρὸς Ἡρώων πόλει Κλεομένην τὸν ἐκ Ναυκράτιος· καὶ τούτῳ παρηγγέλλετο τοὺς μὲν νομάρχας ἐᾶν ἄρχειν τῶν νομῶν τῶν κατὰ σφᾶς καθάπερ ἐκ παλαιοῦ καθειστήκει· αὐτὸν δὲ ἐκλέγειν παρ᾽ αὐτῶν
6 τοὺς φόρους· οἱ δὲ ἀποφέρειν αὐτῷ ἐτάχθησαν. Στρατη-

τέραν Πτολεμαίῳ — ἄγειν ἔδωκε. V, 29, 8 Ἀβισάρῃ τε σατραπεύειν ἔδωκε. VI, 15, 13 καὶ ἄρχειν αὐτῆς Μουσικανῷ ἔδωκε. VI, 27, 2 τότε μὲν τούτῳ ἄρχειν — ἐδόθη. Est tamen in Indicis c. VIII, 7 ἥστινος ἐπέτρεψεν αὐτὴν ἄρχειν Ἡρακλέης.« Gronov. Addi possunt plura eiusdem generis exempla: I, 24, 4 δοὺς αὐτῷ ἄγειν. II, 5, 11 Φιλώτᾳ δοὺς ἄγειν. V, 20, 6 ταύτης — Πώρῳ ἄρχειν ἔδωκεν. VI, 17, 6 τούτῳ ἄγειν ἔδωκε. In his omnibus δοῦναι fere idem valet quod παραδοῦναι, quo usus est I, 2, 1 Λυσανίᾳ καὶ Φιλώτᾳ παραδοὺς διατίθεσθαι. IV, 30, 8 παραδοὺς Σισικόττῳ ἐπιμελεῖσθαι τῆς φρουρᾶς. Cum accus. et infinitivo constructum vide δοῦναι I, 17, 4 Σαρδιανοὺς δὲ καὶ τοὺς ἄλλους Λυδοὺς τοῖς νόμοις χρῆσθαι ἔδωκε. Similiter etiam προστάσσειν modo cum dativo, modo cum accusativo constructum reperitur. Cf. I, 19, 2 Γλαυκίππῳ προστάσσει ἀπαλλάττεσθαι. III, 16, 5 ἀνοικοδομεῖν προσέταξε Βαβυλωνίοις. IV, 17, 5 προστάξας ἅπασιν ἀκούειν Κοίνου. V, 14, 1 Ταύρωνι δὲ προσέταξε — ἐπάγειν. VI, 5, 11 Κρατερῷ ἄγειν προσέταξε. VI, 18, 1 Ἡφαιστίωνι προστάξας τειχίζειν. Contra I, 2, 8 Φιλώταν μὲν προσέταξεν ἐμβάλλειν. III, 19, 12 Παρμενίωνα δὲ προσέταξε — καταθέσθαι. III, 28, 4 προσέταξε δὲ καὶ Φραταφέρνην ξυνεμβαλεῖν. IV, 27, 11 Κοῖνον δὲ ἐπιτειχίσαι — προσέταξε. Sic denique κελεῦσαι centies cum accusativo constructum, velut I, 11, 3. I, 23, 6. I, 27, 10. II, 15, 1. VII, 6, 1, bis terve etiam cum dativo coniunctum vides. I, 26, 5 πεντήκοντα δὲ τάλαντα κελεύει τῇ στρατιᾷ δοῦναι αὐτοῖς ἐς μισθόν. VII, 12, 7 Κρατερῷ δὲ τούτους τε ἄγειν ἐκέλευε, ubi statim sequitur Ἀντίπατρον δὲ ἄγειν — ἐκέλευσε. VII, 17, 4 ὁ δὲ τῇ στρατιᾷ πάσῃ κελεύει τὸ ἔργον ἐργάσασθαι, ubi vide ann. crit. Vide Math. Gr. Gr. §. 382 et §. 537.

πρὸς Ἡρώων πόλει] Schmiederus e codd. Gronovii et V. C. Vulcanii. πρὸς Ἡρώων πόλεως edd. vett. Cf. Hist. Ind. I, 6 τὸ ὄρος τὸ πρὸς τῇ πόλει. — Mox edd. vett. cum plurr. codd. τὸν Ἐκναυκράτιον. In aliis codd. est τὸν εἰς Ναυκράτιον, idemque habet C. V. Vulcanii. Unde Freinshemius ad Curt. IV, 8, 5 coniecit τὸν ἐκ Ναυκρατίων s. ἐκ Ναυκρατιτῶν. Quod dedit Schmiederus sine dubio verum, commendavit cod. F. Similiter dixit I, 12, 11 τὴν ὕλην τὴν ἐξ Ἀπολλωνίας.

γοὺς δὲ τῇ στρατιᾷ κατέστησεν ἥντινα ἐν Αἰγύπτῳ ὑπε-
λείπετο, Πευκέσταν τε τὸν Μακαρτάτου καὶ Βάλακρον
τὸν Ἀμύντου, ναύαρχον δὲ ἐπὶ τῶν νεῶν Πολέμωνα τὸν
Θηραμένους. Σωματοφύλακα δὲ ἀντὶ Ἀῤῥύβα [τὸν] Λεοννά- 7
τον τὸν Ὀνάσου ἔταξεν· Ἀῤῥύβας γὰρ νόσῳ ἀπέθανεν. Ἀπέ-

---

6. *ἐν Αἰγύπτῳ ὑπελείπετο*] Duo codd. Gron. et edd. vett. *ἐπ' Αἰγύπτῳ*. Duo all. codd. Florr. *ἐπ' Αἰγύπτου*. Cod. F. et ex eo Schmiederus *ἐν Αἰγύπτῳ*. Conferri iubet Gronovius I, 26, 7 *καταλιπὼν δὲ φρουρὰν ἐν τῇ Σίδῃ*. III, 29, 2 *φυλακὴν ἐν τῇ ἄκρᾳ — ἀπέλιπε*. V, 8, 5 *φρουράν τε ἀπολείπει ἐν Ταξίλοις*. Easdem praepositiones confusas vide V, 29, 8. Cum vulgata scriptura noli conferre IV, 28, 8 *φρούρια ἐποίησεν ἐπὶ τῇ χώρᾳ*. — Pro *ὑπελείπετο* ed. Bas. *ἐπελείπετο*.

τὸν Μακαρτάτου] Sic duo codd. Gron. *Μακάρτου* unus codd. *Μαρκατάτου* reliqui duo codd. Gron. cum edd. omnibus. Ut nobis visum est, tacite scripsit hoc nomen *Schloss. Alte Gesch. und Kult.* I, 3, p. 115, not. *Μακαρτάτου* ut scriberem movit me oratio Demosthenis contra Macartatum quendam habita. *Μακάρτατος* et *Μακρότατος*, quorum prius verum, confusa vide apud Paus. I, 29, 5. Quod Gronovio in mentem venit, *Μαχάτου* sive *Μαχάτα* scribi posse, vix cuiquam probatum iri persuasum mihi est. Harpalus filius Machatae audit Arr. III, 6. 7. — Post *ναύαρχον* in ed. Bas. male omissa est particula *δέ*.

7. *ἀντὶ Ἀῤῥύβα*] Restituimus hoc nomen ex coniectura facillima Schmiederi pro vulgato *Βαλάκρου*, quod ab inscitis librariis male repetitum videtur ex praecedentibus. Statim enim sequitur *Ἀῤῥύβας*, quod ex cod. F. restitutum est, cum antea legeretur *Ἀννούβας* plurimique codices praeberent *Ἀνούβας*. De varia nominis scriptura *Ἀρύμβας*, *Ἀρύβας* et *Ἀῤῥύβας* consule Siebel. ad Paus. I, 11, 1. Baehr. ad Plut. Pyrrh. p. 146. Intpp. ad Demosth. t. I, p. 202, sqq.

[τὸν] Λεοννάτον τὸν Ὀνάσου] Priorem articulum expunxit Schmiederus contra codd. et edd. vett. auctoritatem. At vide V, 4, 12 *ὁ Κῦρος ὁ Καμβύσου*; ann. ad I, 20, 15. II, 4, 9 et Krueg. ad Xen. Anab. VI, 2, 13.

τὸν Ὀνάσου] »Idem Leonnatus hoc loco vocatur filius Onasi; VI, 28, 6 Anteae; Indd. XVIII, 3 Euni; in Photii Excerptis *ὁ Ἄντους* (sive potius *Ἄνθους*, vide ann. ad VI, 28, 6. E.).« *Schmied.* Iam ex his atque iis quae supra sunt monita, videre est, quam difficile sit aliquid certi statuere de nominum propriorum scriptura

θανε δὲ καὶ Ἀντίοχος ὁ ἄρχων τῶν τοξοτῶν, καὶ ἀντὶ τούτου ἄρχειν ἐπέστησε τοῖς τοξόταις Ὀμβρίωνα Κρῆτα.
8 Ἐπὶ δὲ τοὺς ξυμμάχους τοὺς πεζοὺς ὧν Βάλακρος ἡγεῖτο, ἐπεὶ Βάλακρος ἐν Αἰγύπτῳ ὑπελείπετο, Κάλανον κατέ-
9 στησεν ἡγεμόνα. Κατανεῖμαι δὲ λέγεται ἐς πολλοὺς τὴν ἀρχὴν τῆς Αἰγύπτου, τήν τε φύσιν τῆς χώρας θαυμάσας καὶ τὴν ὀχυρότητα, ὅτι οὐκ ἀσφαλές οἱ ἐφαίνετο ἑνὶ ἐπι-
10 τρέψαι ἄρχειν Αἰγύπτου πάσης. Καὶ Ῥωμαῖοί μοι δοκοῦσι παρ᾽ Ἀλεξάνδρου μαθόντες ἐν φυλακῇ ἔχειν Αἴγυπτον, καὶ μηδένα τῶν ἀπὸ βουλῆς ἐπὶ τῷδε ἐκπέμπειν ὕπαρχον Αἰγύπτου, ἀλλὰ τῶν εἰς τοὺς ἱππέας σφίσι ξυντελούντων.

VI. Ἀλέξανδρος δὲ ἅμα τῷ ἦρι ὑποφαίνοντι ἐκ Μέμ-

---

non solum apud Arrianum, sed apud omnes fere scriptores veteres. Cf. ann. ad I, 20, 15. VI, 28, 6. — Pro ἀντὶ τούτου, quod e cod. F. receptum est, unus codd. Gronovii habet ἀν τοῦ, unus alius cum edd. vett. ἀντ᾽ αὐτοῦ. Duo codd. has voces omnino ignorant.

τοῖς τοξόταις] Unus ex Florr. codd. τοὺς τοξότας. Quod Gronovio in mentem venit τῶν τοξοτῶν, simili formula niso Hist. Ind. XX, 7 καὶ ἐπιστῆσαι αὐτὸν ἄρχειν τοῦ στόλου παντὸς, infelicissimum est, nec debuit Arrianeum vocari. Vide ann. ad I, 28, 5.

9. οὐκ ἀσφαλές οἱ ἐφαίνετο] Sic codd. Gron. omnes et V. C. Vulcanii. Edd. vett. ἀσφαλὲς αὐτῷ, ex glossa. Cf. I, 27, 7 ὡς δὲ πάντα οἱ ἐπεχώρησε. V, 18, 10 ἐφ᾽ ὅσον οἱ ἀσφαλὲς ἐφαίνετο. VII, 5, 1 ἐν καιρῷ οἱ ἔδοξε. Vide quoque ann. ad III, 6, 11.

10. ὕπαρχον Αἰγύπτου] Qui Arriano est ὕπαρχος, ab aliis scriptoribus vocatur ἔπαρχος. Vide, si plura cupis, Wernsd. ad Himer. p. 297 et Locell. ad Xen. Ephes. p. 242.

C. VI. 3. Διοφάντην καὶ Ἀχιλλέα] Intactum reliquimus quod e cod. F. Schmiederus dedit Διοφάντην pro vulgato Διόφαντον, quamquam hoc ipsum bene habet. Διόφαντος archon memoratur Diodoro XIV, 82.

4. νενεωτερίσθαι] Ed. Bas. νεωτερίσθαι.

ὅτι — ἀπηγγέλλετο] In edd. vett. et quattuor codd. Gronovii legitur ὅτι — ἀπήγγελτο. Schmiedero ex sola codicis F. auctoritate visum est scribere ἀπηγγέλλοντο. Ego quidem ex his duabus lectionibus feci quod vides, ἀπηγγέλλετο. Cui scripturae tuendae

φιος ᾔει ἐπὶ Φοινίκης, καὶ ἐγεφυρώθη αὐτῷ ὅ τε κατὰ
Μέμφιν πόρος τοῦ Νείλου καὶ αἱ διώρυχες αὐτοῦ πᾶσαι.
Ὡς δὲ ἀφίκετο ἐς Τύρον, καταλαμβάνει ἐνταῦθα ἧκον 2
αὐτῷ ἤδη καὶ τὸ ναυτικόν. Ἐν Τύρῳ δὲ αὖθις θύει τῷ
Ἡρακλεῖ καὶ ἀγῶνα ποιεῖ γυμνικόν τε καὶ μουσικόν. Ἐν- 3
ταῦθα ἀφικνεῖται παρ' αὐτὸν ἐξ Ἀθηνῶν ἡ Πάραλος
πρέσβεις ἄγουσα Διοφάντην καὶ Ἀχιλλέα. Ξυνεπρέσβευον
δὲ αὐτοῖς καὶ οἱ πάραλοι ξύμπαντες· καὶ οὗτοι τῶν τε
ἄλλων ἔτυχον ὧν ἕνεκα ἐστάλησαν, καὶ τοὺς αἰχμαλώτους
ἀφῆκεν Ἀθηναίοις ὅσοι ἐπὶ Γρανικῷ Ἀθηναίων ἑάλωσαν.
Τὰ δ' ἐν Πελοποννήσῳ ὅτι αὐτῷ νενεωτερίσθαι ἀπηγγέλ- 4
λετο, Ἀμφοτερὸν πέμπει βοηθεῖν Πελοποννησίων ὅσοι ἐς
τε τὸν Περσικὸν πόλεμον βέβαιοι ἦσαν καὶ Λακεδαιμο-

---

apti sunt multi loci ex Arriano ipso petiti. Primum quidem imperfectum in similibus narrationibus vide IV, 16, 4 *ὅτι πεφευγέναι ἐξηγγέλλετο.* VII, 11, 5 *ὡς δὲ τὰ Περσῶν ἐξηγγέλλετο*, coll. ann. ad III, 12, 2. Deinde autem pluralem verbi post neutrum plurale nuspiam sic positum vidi. Cf. I, 17, 10 *τὰ τῆς ἱππομαχίας ἐξηγγέλθη.* II, 18, 3 *τὰ ἀπὸ Θαλάσσης — ἐφαίνετο.* IV, 21, 1 *ὡς τὰ ἐν Σογδιανοῖς αὐτῷ διεπέπρακτο.* VI, 3, 1 *ὡς δὲ ξύμπαντα παρεσκεύαστο.* Quibus adde ann. ad prooem. 4 et ad IV, 21, 11. Id tamen libere confiteor, si cui plusquamperfectum aeque aptum videatur, me non esse contradicturum. Vide IV, 17, 12 ubi alii codd. dant *ἐξηγγέλλετο*, cod. F. *ἀπήγγελτο.* — Supra pro *Γρανικῷ* ed. Bas. *Γρανίκῳ.*

βοηθεῖν] Restituimus quod ab omnibus fere partibus confirmatum est contra Schmiederum, qui ex unius cod. Flor. et cod. Aug. Vulc. auctoritate excudi iussit *βοηθὸν*, anxie secutus quae a Gronovio commendata essent, nisi forte ipse existimavit hanc lectionem altera meliorem et magis commodam esse. Quod si ita est, erravit vir optimus. Adiectivum istud vel substantivum *βοηθόν* posuit qui cur infinitivus et quomodo positus esset, non satis intellexit. At genitivus *Πελοποννησίων* est partitivus pendens a sequente *ὅσοι*, quomodo dixit IV, 3, 6 *ἀναῤῥήξας — δὲ τῶν πυλῶν αἵ κατὰ τοῦτο τὸ χωρίον ἦσαν.* IV, 16, 5 *ἐπιὼν τῆς Σογδιανῆς ὅσα — κατείχετο.* VI, 6, 11 *καταλαβὼν δὲ τῶν φευγόντων κατέκοψεν ὅσοι γε μή* — Et infinitivus *βοηθεῖν* ita positus est ut I, 16, 10 *ἀπέπεμψε — ἐργάζεσθαι.* II, 5, 1 *πέμπει — προκαταλαβεῖν.* IV, 12, 1 *πέμψαντα κωλῦσαι τοὺς Μακεδόνας.* IV, 16, 4 *ἐκπέμπει συνοικίζειν.*

5 νίων οὐ κατήκουον. Φοίνιξι δὲ καὶ Κυπρίοις προσετάχθη
ἑκατὸν ναῦς ἄλλας πρὸς αἷς ἔχοντα Ἀμφοτερὸν ἔπεμπε
6 στέλλειν ἐπὶ Πελοποννήσου. Αὐτὸς δὲ ἤδη ἄνω ὡρμᾶτο
ὡς ἐπὶ Θάψακόν τε καὶ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν, ἐν Φοι-
νίκῃ μὲν ἐπὶ τῶν φόρων τῇ ξυλλογῇ καταστήσας Κοίρα-
νον Βεῤῥοιαῖον, Φιλόξενον δὲ τῆς Ἀσίας τὰ ἐπὶ τάδε
7 τοῦ Ταύρου ἐκλέγειν. Τῶν ξὺν αὐτῷ δὲ χρημάτων τὴν
φυλακὴν ἀντὶ τούτων ἐπέτρεψεν Ἁρπάλῳ τῷ Μαχάτα
8 ἄρτι ἐκ τῆς φυγῆς ἥκοντι. Ἅρπαλος γὰρ τὰ μὲν πρῶτα
ἔφυγε Φιλίππου ἔτι βασιλεύοντος, ὅτι πιστὸς ἦν, καὶ
Πτολεμαῖος ὁ Λάγου ἐπὶ τῷ αὐτῷ ἔφυγε καὶ Νέαρχος
ὁ Ἀνδροτίμου καὶ Ἐρίγυιος ὁ Λαρίχου καὶ Λαομέδων
ὁ τούτου ἀδελφὸς, ὅτι ὕποπτα ἦν Ἀλεξάνδρῳ ἐς Φίλιπ-

---

5. *πρὸς αἷς ἔχοντα*] Similia huius attractionis exempla sunt IV, 10, 3 *οὐκ ἐξ ὧν ψεύδεται ἀνηρτῆσθαι.* V, 8, 9 *ἀναλαβὼν ἥν τε ἔχων ἧκε.* VI, 4, 2 *ξὺν οἷς ἔχων ἧκε.* coll. Xen. Hist. Gr. IV, 8, 33 *καὶ ναῦς δὲ πρὸς αἷς εἶχε ξυμπληρώσας.* — Mox ed. Bas. *ἐπὶ Πελοποννήσῳ*, et sic quoque edd. Vulc. et Blanc. Genitivum recte firmant omnes codd. Gron. et cod. Aug. Vulcanii; id quod didicimus ex Gronovii ann. ad I, 11, 4, p. 23.

6. *Κοίρανον Βεῤῥοιαῖον*] »*Copanum quaestorem* Facius. Ut rem omnem dicam, aeque mihi probatur tanquam Macedonicum nomen hic *Κοίρανος*, quam superiore pagina *Κάλανον* (III, 5, 8): ex quibus cum hoc sit purum putum Indicum, tum illud nimis Graecum, non *Βεῤῥοιαῖον*. Itaque opiner pro altero substituendum *Κάρανον*, cuius familiaritas inter Macedonas omnibus nota, et pro hoc nostro *Κοίρανον* rescripserim *Κόῤῥαγον*, quod ipsum esse Macedonicum nomen docet Freinshemius auctoritate Aeliani, Livii et Diodori Siculi in notis ad Curtium IX, 7, 17.« *Gronov.* Sufficit hanc qualemcunque Gronovii annotationem attulisse. Ceterum apud Steph. Byz. s. v. *Βέροια* nomen gentile pronunciatum videmus *Βεροιαῖος* ut apud Arr. Hist. Ind. XVIII, 6. Sed apud eundem in voce *Μίεζα* legitur *Βέῤῥοια.* In Excerptis libri septimi Geographiae Strabonis t. II, p. 131, ed. ster. et Lucian. Asin. c. 34 hodie scribitur *Βέροια.* Utrum igitur verius?

7. *τῷ Μαχάτα*] Ed. Bas. *Μαχώτᾳ.* Edd. Vulc. et Blanc. *Μαχάτᾳ*, tanquam esset dativus. At vide ann. ad I, 17, 8.

8. *Ἐρίγυιος*] Vulgo legebatur *Ἐριγύϊος.* Vide tamen Diod. Sic. XVII, 57. XVII, 81; Wessel. ad XVII, 17. Paulo ante scripsi-

πον, ἐπειδὴ Εὐρυδίκην γυναῖκα ἠγάγετο Φίλιππος, Ὀλυμ-
πιάδα δὲ τὴν Ἀλεξάνδρου μητέρα ἠτίμασε. Τελευτήσαν- 9
τος δὲ Φιλίππου, κατελθόντας ἀπὸ τῆς φυγῆς ὅσοι δι'
αὐτὸν ἔφευγον, Πτολεμαῖον μὲν σωματοφύλακα κατέστη-
σεν, Ἅρπαλον δὲ ἐπὶ τῶν χρημάτων, ὅτι αὐτῷ τὸ σῶμα
ἐς τὰ πολέμια ἀχρεῖον ἦν, Ἐρίγυιον δὲ ἱππάρχην τῶν
ξυμμάχων, Λαομέδοντα δὲ τὸν τούτου ἀδελφὸν, ὅτι δί-
γλωσσος ἦν ἐς τὰ βαρβαρικὰ γράμματα, ἐπὶ τοῖς αἰχμα-
λώτοις βαρβάροις, Νέαρχον δὲ σατραπεύειν Λυκίας καὶ
τῆς ἐχομένης Λυκίας χώρας ἔστε ἐπὶ τὸν Ταῦρον τὸ ὄρος.
Ὀλίγον δὲ πρόσθεν τῆς μάχης τῆς ἐν Ἰσσῷ γενομένης 10
ἀναπεισθεὶς πρὸς Ταυρίσκου ἀνδρὸς κακοῦ Ἅρπαλος φεύ-
γει ξὺν Ταυρίσκῳ. Καὶ ὁ μὲν Ταυρίσκος παρ' Ἀλέξαν- 11

---

mus cum Schmiedero ὁ Ἀνδροτίμου pro vulg. Ἀνδροτίνου. Cf. Hist. Ind. XVIII, 4 *Νέαρχος Ἀνδροτίμου*.

ὅτι ὕποπτα ἦν — ἐς Φίλιππον] Sic cod. F. et ex eo Schmiederus. *πρὸς Φίλιππον* edd. vett. cum quattuor codd. Gronovii. Ad defendendam codicis F. scripturam attulit Gronovius I, 12, 17 *ὅτι καὶ ὕποπτόν τι ἦν αὐτοῖς ἐς τὸν Μέμνονα.* VII, 17, 1 *ἦν δέ τι ὕποπτον αὐτῷ ἐς τοὺς Χαλδαίους.* Ante Raphelium omnes interpretes male intellexerunt Arriani verba, sic vertentes: *suspectus enim erit Alexander Philippo.* Subiecto, quod dicunt, mutato, verum habebis: *suspectus enim erat Philippus Alexandro.* Sic dixit VII, 17, 6 *τούτων δὴ εἵνεκα ὕποπτοι ἦσαν Ἀλεξάνδρῳ, et hanc ob causam suspecti erant Chaldaei Alexandro*; ubi nihil eum impediit, quominus, si voluisset, scriberet: *τούτων δὴ εἵνεκα ὕποπτόν τι ἦν ἐς αὐτοὺς Ἀλεξάνδρῳ.* Praeterea vide ann. ad II, 26, 5 et III, 21, 9.

9. *ὅτι δίγλωσσος ἦν*] Toupius Opuscc. critt. t. I, p. 85 hunc locum recte ita vertit: *Laomedonta autem, quia linguae barbarae interpres erat*, vel, *quia linguam barbaram* (*ἐς τὰ βαρβαρικὰ γράμματα*) *callebat, captivis barbaris praefecit.* Conferri idem iussit Plut. Themist. c. VI *ἐπαινεῖται δὲ αὐτοῦ καὶ τὸ περὶ τὸν δίγλωσσον ἔργον — ἑρμηνέα γὰρ ὄντα — ἀπέκτεινεν, ὅτι φωνὴν Ἑλληνίδα βαρβάροις προστάγμασιν ἐτόλμησε χρῆσαι.* Adde Diod. Sicul. XVII, 68 *ἀνὴρ δίγλωττος, εἰδὼς τὴν Περσικὴν διάλεκτον* sc. praeter Graecam linguam. — Supra ed. Bas. *Ἐρηγύϊον*, et mox infra eadem *τῆς ἐχομένης Λυκίᾳ χώρας.* Male. Genitivum *Λυκίας* pendere a verbo *ἐχομένης* hodie nemo nescit.

δρον τὸν Ἠπειρώτην ἐς Ἰταλίαν σταλεὶς ἐκεῖ ἐτελεύτησεν· Ἁρπάλῳ δὲ ἐν τῇ Μεγαρίδι φυγὴ ἦν· ἀλλ' Ἀλέξανδρος πείθει αὐτὸν κατελθεῖν, πίστεις δοὺς οὐδέν οἱ μεῖον ἔσεσθαι ἐπὶ τῇ φυγῇ· οὐδὲ ἐγένετο ἐπανελθόντι, ἀλλ' ἐπὶ
12 τῶν χρημάτων αὖθις ἐτάχθη Ἅρπαλος. Ἐς Λυδίαν δὲ σατράπην Μένανδρον ἐκπέμπει τῶν ἑταίρων, ἐπὶ δὲ τοῖς ξένοις ὧν ἡγεῖτο Μένανδρος, Κλέαρχος αὐτῷ ἐτάχθη· ἀντὶ δὲ Ἀρίμμα σατράπην Συρίας Ἀσκληπιόδωρον τὸν Εὐνίκου

---

11. *οὐδέν οἱ μεῖον ἔσεσθαι*] Vulgata ante Schmied. fuit *οὐδὲν αὐτῷ μ. ἔσεσθαι.* Codicum Gron. partim *οὐ μεῖον*, partim *οἱ μεῖον*, quod posterius sine dubio verum. Saepe enim Arrianus pronomen *οἱ* usurpat, ubi *αὐτῷ* positum exspectabas. Vide I, 18, 15 *δοκεῖν οἱ μᾶλλόν τι σημαίνειν.* II, 3, 5 *ὅπως οἱ τὸ τοῦ ἀετοῦ ἔσχε.* II, 4, 10 *τῶν πηγῶν οἱ ἀνισχουσῶν.* III, 9, 11 *ἕκαστον τὴν οἱ ἐπιτετραμμένην.* III, 26, 1 *καὶ λέγει Πτολεμαῖος ὅτι προηγγελμένην ἤδη οἱ* (i. e. Alexandro). V, 18, 10 *οὐ γὰρ εἶναί οἱ ἔτι φεύγειν.* V, 19, 8 *σημεῖον δέ οἱ ἦν βοὺς κεφαλή.* VII, 16, 9 *μὴ πρὸς ἀγαθοῦ οἱ εἶναι.* Hist. Ind. XXXVIII, 7 *ὄνομα δέ οἱ Ἀρεών.* Praeiverat Xenophon. Cf. Cyrop. III, 2, 26 *συνέφασάν οἱ*, ubi nugatur Schneiderus neque verum perspexit Poppoius. Meliora discas ex Kruegeri ann. ad Xen. Anab. III, 1, 5. Ceterum animadverte locutionem paulo minus consuetam, cuius geminum exemplum habeo nullum. Interim confer I, 2, 11 *οἱ Τριβαλλοὶ οὐ μεῖον εἶχον.* III, 23, 10 *καὶ μεῖον ἔχοντες — ἀπηλλάγησαν.* Cyneg. c. XII *ἐν ἑκατέρῳ μεῖον φερόμενον.* Sophocl. Oed. Col. v. 104 *εἰ μὴ δοκῶ τι μειόνως ἔχειν*, et quae Sturz. ex Xenophonte congessit exempla Lex. Xen. t. III, p. 101. Et propius accedit quod legitur III, 27, 5 *ὥστε οὐδὲν πλέον αὐτῷ γίγνεται.*

12. *ἀντὶ δὲ Ἀρίμμα*] »Iterum novum nomen. Supra II, 13, 9 constituerat Alexander satrapam Syriae *Μένωνα τὸν Κερδίμμα*, qui idem videtur esse cum eo, qui nunc Arimmas vocatur.« *Schmied.* Vereor, ut haec Schmiederi coniectura cuiquam probetur. Syriae nomen quam late patuerit, cuique notum est. Num igitur necesse est ut statuamus, Asclepiodorum eidem Syriae parti praefectum esse, cuius satrapam Menonem factum esse Arrianus supra narravit? — Mox pro *Ἀσκληπιόδωρον* codd. aut habent *Ἀσκληπιόδοτον*, aut *Ἀσκληπιόδωτον*, ut cod. F. Vulgatam tamen servavimus, quia reliquis locis semper ita scriptum reperimus illud nomen, ut III, 5, 1. IV, 7, 4. IV, 13, 7. Et τ pro ρ quam facile a scribis intrudi potuerit, non est quod exemplis confirmetur. *Ἀσκληπιόδωρον*

ἀπέδειξεν, ὅτι Ἀρίμμας βλακεῦσαι ἐδόκει αὐτῷ ἐν τῇ παρασκευῇ ἥντινα ἐτάχθη παρασκευάσαι τῇ στρατιᾷ κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν ἄνω.

VII. Καὶ ἀφίκετο ἐς Θάψακον Ἀλέξανδρος μηνὸς Ἑκατομβαιῶνος ἐπὶ ἄρχοντος Ἀθήνησιν Ἀριστοφάνους· καὶ καταλαμβάνει δυοῖν γεφύραιν ἐζευγμένον τὸν πόρον.
Καὶ γὰρ Μαζαῖος ὅτῳ ἡ φυλακὴ τοῦ ποταμοῦ ἐκ Δα- 2
ρείου ἐπετέτραπτο, ἱππέας μὲν ἔχων περὶ τρισχιλίους καὶ

---

vero a nonnullis Ἀσκληπιόδοτον pronunciatum esse non mirabitur qui perlegerit Lobeck. Aglaoph. t. II, p. 996.

βλακεῦσαι] Omnes edd. mordicus tenent h. l. *βασιλεῦσαι*, neque Gronovius quidquam novi e codicibus suis eruit: quamquam nescio quomodo haec scriptura defendi possit. Schmiederus, qui suo iure Gronovio obloquitur lacunam statuenti post ἐδόκει αὐτῷ ἐν, pro *βασιλεῦσαι* scripsit *ἀμελῆσαι*, et fuit cum hanc coniecturam probarem, similibus fretus his III, 29, 10 ὅτι ἐθελοκακεῖν Ἀρσάμης ἔδοξεν. IV, 18, 3 ὅτι Ὀξοδάτης ἐθελοκακεῖν αὐτῷ ἐφαίνετο. IV, 22, 6 ὅτι οὐ καλῶς ἐξηγεῖσθαι ἔδοξε. VI, 27, 1 ὅτι οὐδενὸς ἔγνω ἐπιμεληθέντα τῶν προηγγελμένων. VII, 4, 1 Ἀβουλίτην δὲ ὅτι κακῶς ἐπεμελεῖτο τῶν Σουσίων, συλλαβὼν ἀπέκτεινεν. Cum autem *ἀμελῆσαι* nimis remotum videretur a vulgata scriptura, neque *ἀμελῆσαι ἐν τῇ παρασκευῇ* pro *ἀμελῆσαι τῆς παρασκευῆς* apte dici posse intelligerem, in mentem venit scribere *βλακεῦσαι*. Atque egregie firmavit hanc coniecturam Arrianus ipse, qui scripsit Hist. Ind. XXIII, 8 ὅσοι ἐν τῷ ἔργῳ βλακεύειν ἐφαίνοντο Νεάρχῳ, et Exp. VI, 9, 5 ὡς βλακεύειν αὐτῷ ἐδόκουν οἱ Μακεδόνες. Plures annos post, quam haec scripsi, cum Xenophontis Anabasin a Bornemanno editam percurrebam, vidi Bornemannum ad II, 3, 11 in eandem coniecturam incidisse. Unde non dubitavi eam in textum recipere.

C. VII. 2. *Καὶ γὰρ Μαζαῖος*] Ita Schmiederus e cod. F. *Καὶ γὰρ καὶ Μαζαῖος* edd. vett. cum rell. codd. Quod hoc loco fortasse minus aptum est. Vide ann. ad III, 2, 4, ubi cod. F. contrarium suasit.

περὶ τρισχιλίους] Duo codd. Gron. περὶ τετρακισχιλίους. Unde Gronovius suspicatur Arrianum scripsisse περὶ τετρακισχ. καὶ ὑπὲρ s. ἐπὶ τούτων Ἕλληνας — δισχιλίους. Sed haec coniectura vix ita est comparata, ut cuiquam probetur! Curtius enim IV, 9, 8 de *sex millibus equitum* Mazaeo datis loquitur, *quibus transitu amnis arceret*. IV, 12, 1 narrat eundem hunc Mazaeum *cum tribus milli-*

τούτων Ἕλληνας μισθοφόρους δισχιλίους, τέως μὲν αὐτοῦ
3 ἐπὶ τῷ ποταμῷ ἐφύλασσε. Καὶ ἐπὶ τῷδε οὐ ξυνεχὴς ἡ
γέφυρα ἦν ἐξευγμένη ἔστε ἐς τὴν ἀντιπέρας ὄχθην τοῖς
Μακεδόσι δειμαίνουσι, μὴ ἐπίθοιντο οἱ ἀμφὶ Μαζαῖον
4 τῇ γεφύρᾳ ἵνα ἐπαύετο. Μαζαῖος δὲ ὡς ἤκουσεν ἤδη
προσάγοντα Ἀλέξανδρον, ᾤχετο φεύγων ξὺν τῇ στρατιᾷ
πάσῃ· καὶ εὐθὺς ὡς ἔφυγε Μαζαῖος, ἐπεβλήθησαν αἱ γέ-
φυραι τῇ ὄχθῃ τῇ πέραν, καὶ διέβη ἐπ' αὐτῶν ξὺν τῇ
5 στρατιᾷ Ἀλέξανδρος. Ἔνθεν δὲ ἐχώρει ἄνω, ἐν ἀριστερᾷ
ἔχων τὸν Εὐφράτην ποταμὸν καὶ τῆς Ἀρμενίας τὰ ὄρη,
6 διὰ τῆς Μεσοποταμίας καλουμένης χώρας. Οὐκ εὐθεῖαν
δὲ ἐπὶ Βαβυλῶνος ἦγεν ἀπὸ τοῦ Εὐφράτου ὁρμηθείς, ὅτι
τὴν ἑτέραν ἰόντι εὐπορώτερα τὰ ξύμπαντα τῷ στρατῷ
ἦν καὶ χιλὸς τοῖς ἵπποις καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐκ τῆς χώ-
ρας λαμβάνειν, καὶ τὸ καῦμα οὐχ ὡσαύτως ἐπιφλέγον.

---

bus equitum ad itinera quae hostis petiturus erat, occupanda praemissum esse. Neque, etiam si Curtius illam Gronovii coniecturam probaret, vulgata esset mutanda. Cf. ann. ad III, 15, 14 et III, 18, 3.

3. *ἔστε ἐς τὴν ἀντιπέρας ὄχθην*] Quamquam dubitantes, tamen recepimus quod Schmiederus dedit e cod. F. pro *ἔστε ἐπὶ*, prout habent quattuor codd. Gron. et ed. Bas. Conferas IV, 22, 6 *σατράπην κατέστησε τῆς τε χώρας — ἔστε ἐς τὸν Κωφῆνα ποταμόν.* VI, 7, 1 *ἀναπαύσας τοὺς ἀμφ' αὐτὸν ἔστε ἐς πρώτην φυλακήν*, in quibus locis eadem obtinet scripturae discrepantia. Sed vide annot. ad I, 1, 14. In edd. Vulc. et Blanc. legitur *ἔστε δὲ ἐπὶ τήν.* Male. Atque ignorant particulam adversativam *diversi*, ut ait Gronovius, manuscripti. — Formam *ἀντιπέρας*, hoc loco excepto, non reperi apud Arrianum. Alias semper dixit *ἀντιπέραν*, ut III, 30, 15, ubi ed. Bas. minus recte *ἀντιπέρα.* V, 9, 1. VI, 9, 1. Apud Himer. Oratt. II, p. 386 pro *εἰς τὴν ἀντιπέρα πέμψαντες ἤπειρον* non dubito quin altera Maii lectio *ἀντιπέραν* sit recipienda.

ἐπίθοιντο] Sic scripsi pro vulgato *ἐπιθοῖντο.* Vide Siebel. ad Paus. I, 27, 1. Bornem. ad Xenoph. Anab. I, 9, 10. — Mox ed. Bas. *Γαζαῖον.*

5. *τὸν Εὐφράτην ποταμόν*] Ed. Bas. *τὴν Εὐφράτην.*

6. *ἐπιφλέγον*] Ed. Bas. *ἐπιφλέγων.*

8. *ἀπολελοίπει*] Hanc scripturam uni codd. Gronovii debemus;

Ἁλόντες δέ τινες κατὰ τὴν ὁδὸν τῶν ἀπὸ τοῦ Δαρείου 7
στρατεύματος κατασκοπῆς ἕνεκα ἀπεσκεδασμένων ἐξήγγει-
λαν, ὅτι Δαρεῖος ἐπὶ τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ κάθηται ἐγνω-
κὼς εἴργειν Ἀλέξανδρον εἰ διαβαίνοι, καὶ εἶναι αὐτῷ στρα-
τιὰν πολὺ μείζονα ἢ ξὺν ᾗ ἐν Κιλικίᾳ ἐμάχετο. Ταῦτα 8
Ἀλέξανδρος ἀκούσας ᾔει σπουδῇ ὡς ἐπὶ τὸν Τίγρητα.
Ὡς δὲ ἀφίκετο, οὔτε αὐτὸν Δαρεῖον καταλαμβάνει, οὔτε
τὴν φυλακὴν ἥντινα ἀπολελοίπει Δαρεῖος, ἀλλὰ δια-
βαίνει τὸν πόρον χαλεπῶς μὲν δι' ὀξύτητα τοῦ ῥοῦ,
οὐδενὸς δὲ εἴργοντος. Ἐνταῦθα ἀναπαύει τὸν στρατόν, 9
καὶ τῆς σελήνης τὸ πολὺ ἐκλιπὲς ἐγένετο. Καὶ Ἀλέξ-
ανδρος ἔθυε τῇ τε σελήνῃ καὶ τῷ ἡλίῳ καὶ τῇ γῇ
ὅτων τὸ ἔργον τοῦτο λόγος εἶναι κατέχει. Καὶ ἐδόκει 10
Ἀριστάνδρῳ πρὸς Μακεδόνων καὶ Ἀλεξάνδρου εἶναι
τῆς σελήνης τὸ πάθημα, καὶ ἐκείνου τοῦ μηνὸς ἔσεσθαι

---

huc tendunt quoque edd. vett et tres codd. Gron. *ἀπολείπει* praebentes. In cod. F. est *ἀπολέλοιπε*, quod, suadente Gronovio, temere recepit Schmiederus. At vide II, 15, 1 *ὅτι — ὅσα ἀποπεπόμφει —, ἑάλωκε.* III, 18, 13 *Ἀλέξανδρος — Πτολεμαῖον ἀπολελοίπει αὐτοῦ.* VI, 6, 5 *ὅτι μήπω ἡ φάλαγξ ἠκολουθήκει αὐτῷ.* Et ne quis de augmento omisso ambiguus haereat, conferantur haec I, 21, 11 *ἐκβεβοηθήκεσαν.* II, 8, 15 *προτετάχει.* II, 15, 1 *ἀποπεπόμφει.* II, 18, 10 *προκεχωρήκει.* III, 30, 3 *μετακεχωρήκεσαν.* IV, 19, 1 *καταπεπήγεσαν.* IV, 21, 5 *προκεχωρήκει.* V, 24, 13 *προσκεχωρήκεσαν.* VI, 6, 3 *ξυμπεφεύγεσαν.* Quamquam non dixerim augmentum verbis compositis semper detractum esse. Sic enim scripsit *ἐνεδεδώκει* I, 16, 2. *προὐκεχωρήκεσαν* III, 21, 13. VI, 18, 5. *ξυνειστήκειν* V, 21, 4. cet. De omisso augmento multi scripsere multa. Vide praeter eos quos testes attulit Math. Gr. Gr. §. 165, not. h, Hemsterh. apud Locell. ad Xen. Ephes. p. 196. Wessel. ad Diod. Sic. XVI, 2. Piers. ad Moer. p. 154. Wernsd. ad Himer. p. 213. Spohn. de extr. Od. parte p. 166, not. 7. Siebel. ad Paus. I, 6, 5. Passov. ad Parthen. p. 55.

10. *πρὸς Μακεδόνων*] *Aristandro autem lunae defectus videbatur Alexandro Macedonibusque faustum portendere successum.* Cf. I, 18, 15 *εἶναι μὲν γὰρ πρὸς αὐτοῦ τὸν ἀετόν.* II, 6, 5 *εἶναι γὰρ τὴν εὐρυχωρίαν πρὸς τοῦ πλήθους.*

ἡ μάχη, καὶ ἐκ τῶν ἱερῶν νίκην σημαίνεσθαι Ἀλεξ-
11 άνδρῳ. Ἄρας δὲ ἀπὸ τοῦ Τίγρητος ᾔει διὰ τῆς Ἀτου-
ρίας χώρας, ἐν ἀριστερᾷ μὲν ἔχων τὰ Γορδυαίων ὄρη,
12 ἐν δεξιᾷ δὲ αὐτὸν τὸν Τίγρητα. Τετάρτῃ δὲ ἡμέρᾳ
ἀπὸ τῆς διαβάσεως οἱ πρόδρομοι αὐτῷ ἐξαγγέλλουσιν,
ὅτι ἱππεῖς [οὗτοι] πολέμιοι ἀνὰ τὸ πεδίον φαίνονται, ὅσοι
13 δὲ, οὐκ ἔχειν εἰκάσαι. Ξυντάξας οὖν τὴν στρατιὰν προὐ-
χώρει ὡς ἐς μάχην· καὶ ἄλλοι αὖ τῶν προδρόμων προσ-
ελάσαντες, ἀκριβέστερον οὗτοι κατιδόντες ἔφασκον δοκεῖν
σφισιν εἶναι τοὺς ἱππέας οὐ πλείους ἢ χιλίους.

VIII. Ἀναλαβὼν οὖν τήν τε βασιλικὴν ἴλην καὶ τῶν

ἡ μάχη — νίκην] Verbo tantum notandus est transitus ex nominativo cum infinitivo ad accusativum, qui quam facile fieri potuerit, iam inde clarum, quod idem verbum *δοκεῖν* modo cum nom., modo cum acc. c. inf. constructum videmus. Cf. III, 16, 5 *ὅτι ἐδόκει τὴν — ἥξειν Ἀλέξανδρον,* Vide ann. ad I, 1, 1. III, 18, 19. VII, 4, 11. — Mox ed. Bas. *Ἀλεξάνδρου.*

11. *Τίγρητος*] In codd. quibusdam Gron. legitur *Πίγρητος*, ut mox *Πίγρητα.* Vide ann. ad VII, 7, 6.

τῆς Ἀτουρίας χώρας] Edd. vett. *διὰ τῆς Συρίας χώρας.* In codd. vidit Gronovius aut *Συρίας*, aut *Ἀπυρίας*, aut *Ἀσσυρίας.* Formam *Ἀπυρίας* etiam Vulcanius notavit e V. C. Recepimus, donec meliora prostabunt, *Ἀτουρίας,* quomodo coniecit scribendum esse Freinshemius ad Curt. IV, 9, 8. Fortasse tamen *Ἀσσυρίας* aeque recte habet, cum Dio Cass. LXVIII, 28 testatur Aturiae et Assyriae nomine eandem regionem significasse Romanos. Vide Mann. Geogr. t. V, p. II, p. 437 sq.

τὰ Γορδυαίων] Edd. vett. cum omnibus codd. Gron. *τὰ Σογδιανῶν,* quod nescio quomodo defendi possit. Unde probavimus cum Schmiedero coniecturam Holstenii ad Steph. Byz. s. v. *Γορδυαῖα.* Neque silentio praetermittendum est, Palmerium Exercitt. p. 238 eandem iam proposuisse vulgatae scripturae medelam.

ὅτι ἱππεῖς [οὗτοι] πολέμιοι] »Ex Raphelii sententia est *οὗτοι* indefinitive pro *οἵτινες, quidam.* Cuius rei exempla desidero. Mihi dubium non est, Arrianum ex more suo scripsisse *ἔστιν οἵ,* quomodo emendavi.« *Schmied.* Quod Raphelius dixit, id ineptum est. Sed etiam Schmiederi coniectura ita comparata est, ut mihi non probetur. Nisi forte Arrianum *οὗτοι* statuas posuisse pro *καὶ οὗτοι,* ut sensus verborum sit: *equites conspici eosque hostiles;* cui

ἑταίρων μίαν καὶ τῶν προδρόμων τοὺς Παίονας ἤλαυνε σπουδῇ, τὴν δὲ ἄλλην στρατιὰν βάδην ἕπεσθαι ἐκέλευσεν. Οἱ δὲ τῶν Περσῶν ἱππεῖς κατιδόντες τοὺς ἀμφ' 2
Ἀλέξανδρον ὀξέως ἐπάγοντας, ἔφευγον ἀνὰ κράτος. Καὶ 3
Ἀλέξανδρος διώκων ἐνέκειτο, καὶ οἱ μὲν πολλοὶ ἀπέφυγον, τοὺς δέ τινας καὶ ἀπέκτειναν ὅσοις οἱ ἵπποι ἐν τῇ φυγῇ ἔκαμον, τοὺς δὲ καὶ ζῶντας αὐτοῖς ἵπποις ἔλαβον· καὶ παρὰ τούτων ἔμαθον ὅτι οὐ πόῤῥω εἴη Δαρεῖος ξὺν δυνάμει πολλῇ. Βεβοηθήκεσαν γὰρ Δαρείῳ Ἰνδῶν τε 4
ὅσοι Βακτρίοις ὅμοροι καὶ αὐτοὶ Βάκτριοι καὶ Σογδιανοί· τούτων μὲν πάντων ἡγεῖτο Βῆσσος ὁ τῆς Βακτρίων

---

simile quid habes VI, 19, 7 *ἀφορῶσιν ἄλλην νῆσον, ταύτην ἤδη ἐν τῇ θαλάσσῃ*: nescio sane, quid faciam cum isto pronomine. Unde, donec meliora didicerim, uncis illam vocem ut suspectam inclusam volui.

13. *αὖ τῶν*] Sic recte edd. ante Gronovium, apud quem primum legitur *αὐτῶν*. Ex eius editione transiit in edd. Raphel. et Borheck. Vid. ann. ad VI, 3, 2. — Paulo infra Schmiederus ex auctoritate cod. F. dedit *δοκεῖν εἶναι*, omisso pronomine *σφίσιν*. Minus apte, opinor. Vid. I, 1, 3 *Λακεδαιμονίους ἀποκρίνασθαι, μὴ εἶναί σφισι πάτριον*, coll. ann. ad III, 15, 4 et IV, 1, 6.

C. VIII. *τοὺς Παίονας*] Ed. Schmied. *τοὺς Παίωνας*.

2. *ἔφευγον ἀνὰ κράτος*] Suid. s. v. *ἀνακράτος* (sic)· *οἱ δὲ ἔφευγον ἀνὰ κράτος*. Haec verba ex Procop. de bell. Pers. II, 25 desumta esse sibi visus est observasse Kuesterus. At vero eodem iure Arriano possunt tribui. Cf. III, 15, 6 *ἔφευγον ἀνὰ κράτος*. IV, 17, 1 *οἱ δὲ, ὡς ἐπύθοντο —, ἔφευγον ἀνὰ κράτος*.

3. *τοὺς δέ τινας*] »Sic mss. omnes; nec aliter ed. Basil., imo sic quoque V. C. apud Vulcanium. Ed. Steph. et Blanc. *τινὰς δέ*. Prorsus se ostendit Arrianus simili distinctione III, 24, 2 *πολλοὺς μὲν ἀπέκτειναν αὐτῶν φεύγοντας, οὓς δέ τινας ἐς ἀλκὴν τετραμμένους*. Xen. Cyrop. III, (2, 10) *οἱ μέν τινες ταχὺ ἀπέθνησκον —, οἱ δέ τινες καὶ ἑάλωσαν αὐτῶν*.« *Gronov.* Adde Xen. Cyrop. VI, 1, 26 *τοὺς μὲν ἐκ τῶν αἰχμαλώτων, τοὺς δέ τινας καὶ παρὰ τῶν φίλων*; ann. ad I, 8, 14 et III, 15, 4. Hemst. ad Thom. Mag. p. 2. Bergl. ad Alciphr. I, p. 124 Stallb. ad Plat. Phileb. p. 15. Iacobs. varr. lectt. in diar. schol. Darmst. 1828, II, p. 661. — Infra pro *εἴη* ed. Bas. habet *ἤει*.

5 χώρας σατράπης. Εἵποντο δὲ αὐτοῖς καὶ Σάκαι, Σκυθικὸν τοῦτο τὸ γένος τῶν τὴν Ἀσίαν ἐποικούντων Σκυθῶν, οὐχ ὑπήκοοι οὗτοι Βήσσου, ἀλλὰ κατὰ συμμαχίαν τὴν Δαρείου· ἡγεῖτο δὲ αὐτῶν Μαβάκης· αὐτοὶ δὲ ἱπποτοξό-
6 ται ἦσαν. Βαρσαέντης δὲ Ἀραχώτων σατράπης Ἀραχώτους τε ἦγε καὶ τοὺς ὀρείους Ἰνδοὺς καλουμένους· Σατι-
7 βαρζάνης δὲ ὁ Ἀρείων σατράπης Ἀρείους ἦγε. Παρθυαίους δὲ καὶ Ὑρκανίους καὶ Ταπύρους τοὺς πάντας ἱππέας Φραταφέρνης ἦγεν. Μήδων δὲ ἡγεῖτο Ἀτροπά-

---

5. *Μαβάκης*] Plurimi codd. Gronovii *Μανάκης*. Ed. Bas. *Μανάκης*. Quod dedimus, proposuit Gronovius, recepit Schmiederus. De literarum *β* et *υ* confusione vid. Schaef. ad Greg. Corinth. p. 218 et 505.

6. *Ἀρείους*] Edd. vett. et tres codd. Gron. *Ἀραμένους* duo qui reliqui sunt codd. Gron.; unde Gronovius coniecit legendum esse *Ἀρείους καὶ Μάρδους*, quod quamquam verum esse potest, tamen neque maiori codicum numero commendatur, et a duorum illorum codicum scriptura longius discedit, quam ut verisimilitudinis speciem habeat. — Supra edd. vett. *Βαρσαέτης*, de quo nomine vide ad III, 21, 2.

7. *Ταπύρους*] Nomen huius gentis quam varie pronunciatum sit docuerunt Ortelius, Blancardus et nuperrime Bernhardyus ad Dion. Perieg. p. 725. Cum autem apud Arrianum ipsum lectio fluctuet: (*Τόπειροι* audiunt h. l. et III, 11, 5. *Τάπουροι* III, 23, 5. III, 23, 13. III, 24, 5. *Τάπειροι* s. *Τάπυροι* IV, 18, 2) maluimus scribere quo nos codicum partim deferunt Arriani, et alii scriptores quibus illa gens memoratur. Vide Dionys. Perieg. v. 733. Ael. vv. hh. III, 13. Athen. X, p. 442, B. Strab. XI, p. 434, ed. ster. Apud Curtium quidem VIII, 3, 17 vocantur *Tapuri*. Atque ita factum est, ut Schmiederus apud Arrianum scripserit *Τάπουροι*.

Ἀτροπάτης] Edd. Bas. et Blanc. *Ἀτροκάτης*. Blancardus primus scripsit *Ἀτροπάτης*, quod sine ulla fere scripturae discrepantia legitur IV, 18, 3. VI, 29, 4. VII, 4, 1.

8. *Ὀκονδοβάτης*] Cod. F. *Ὀμονδοβάτης*. Edd. Bas. et Vulc. cum quattuor codd. Gronovii *ὁ Κονδοβάτης*. Unde Blancardus verum sibi visus est invenisse scribens *Ὀροντοβάτης*, quod nomen apud Arr. I, 23, 1, 10 et II, 5, 8 reperitur. Sed coniectura tali opus non est. — Mox pro *Ἀριοβαρζάνης*, quomodo scribi iussit Blancar-

της· ξυνετάττοντο δὲ Μήδοις Καδούσιοί τε καὶ Ἀλβανοὶ καὶ Σακεσῖναι. Τοὺς δὲ προσοίκους τῇ ἐρυθρᾷ θα- 8
λάσσῃ Ὀκονδοβάτης καὶ Ἀριοβαρζάνης καὶ Ὀρξίνης ἐκόσμουν. Οὔξιοι δὲ καὶ Σουσιανοὶ ἡγεμόνα παρείχοντο Ὀξάθρην τὸν Ἀβουλίτου· Βουπάρης δὲ Βαβυλωνίων ἡγεῖτο. Οἱ δ' ἀνάσπαστοι Κᾶρες καὶ Σιτακηνοὶ σὺν Βαβυλωνίοις 9
ἐτετάχατο. Ἀρμενίων δὲ Ὀρόντης καὶ Μιθραύστης ἦρχε, καὶ Ἀριάκης Καππαδοκῶν. Σύρους δὲ τούς τε ἐκ τῆς Κοίλης καὶ ὅσοι τῆς μεταξὺ τῶν ποταμῶν Συρίας, Μα-

---

dus, edd. Bas. et Vulc. habent *Ἀριβαρζάνης*. At vide III, 18, 3. III, 23, 13. — Supra pro *προσοίκους* ed. Basil. male *προσήκους*.

Ὀρξίνης] Quattuor codd. Gron. cum edd. Basil. et Vulc. *Ὀξίνης*, pro quo primus dedit Blancardus *Ὀρξίνης*. Schmiederus non dubitavit ex auctoritate codicis F. scribere *Ὀτάνης*. At vero nonnihil dubitationis superest, cum Orxinis cuiusdam bis praeter h. l. apud Arrianum iniiciatur mentio: VI, 29, 3 et VI, 30, 2, Otanes contra nuspiam memoretur.

Ὀξάθρην τὸν Ἀβουλίτου] Edd. ante Blancardum *Ὀξάνθην*. Cf. III, 19, 5, ubi in primis edd. legebatur *Ὀξοάθρης*, et VII, 4, 1, ubi recte hoc nomen in omnibus edd. scriptum est. Apud Diodorum XVII, 77 *Ὀξάθρης* memoratur Darii frater. Sed »de Oxathre et Abulite Freinshemius ad Curtium vel in notis V, 2, 8, vel in indice in voce *Abulites*, unde omnia petita sunt. Sicut de Atropate IV, 9, 7.« *Gronov.*

9. *Σιτακηνοί*] Edd. omnes, ut hic ita infra III, 11, 7 *Σιτακινοί*. At vide Stephan. Byzant. s. v. *Σιτάκη· ὁ πολίτης Σιτακηνός*. Sic etiam Wessel. apud Diod. Sic. XVII, 65 excudi iussit *Σιττακηνήν*, cum vulgo legeretur *Σιτακινήν*: »tum ob geminatam illam literam Diod. XVIII, 6, tum quod *Σιττάκη*, uti apud Ael. hist. animall. XVI, 42 et Plin. VII, 27 scribitur, formet *Σιττακηνὴν χώραν*, nunquam *Σιττακινήν*.« Apud Strabonem XVI, p. 1064 (p. 337, ed. ster.) hodie legitur *Σιτακηνοί*. Utramque vero formam veram esse posse concedet, qui meminerit, quam frequens sit vocalium $\overline{\eta}$ et $\overline{\iota}$ confusio in codicibus, ex diversa illarum vocalium pronunciatione progenita. Vide Bast. post Greg. Cor. p. 923 et ann. ad Arr. I, 12, 13. I, 24, 7. Duplici an simplici $\overline{\tau}$ rectius illud nomen scribatur, decerni nequit. Cf. ann. ad III, 11, 7. — Paulo ante ed. Bas. *οἱ ἀνάσπαστοι Κᾶρες*, omissa particula adversativa.

Ἀριάκης Καππαδοκῶν] »Legendum *Ἀριαράθης*, secundum Dio-

10 ζαῖος ἦγεν. Ἐλέγετο δὲ ἡ πᾶσα στρατιὰ Δαρείου ἱππεῖς
μὲν ἐς τετρακισμυρίους, πεζοὺς δὲ ἐς ἑκατὸν μυριάδας·
καὶ ἅρματα δρεπανηφόρα διακόσια, ἐλέφαντες δὲ οὐ πολ-
λοί, ἀλλὰ ἐς πεντεκαίδεκα μάλιστα Ἰνδοῖς τοῖς ἐπὶ τάδε
11 τοῦ Ἰνδοῦ ἦσαν. Ξὺν ταύτῃ τῇ δυνάμει ἐστρατοπεδεύκει
Δαρεῖος ἐν Γαυγαμήλοις πρὸς ποταμῷ Βουμώδῳ, ἀπέ-
χων Ἀρβήλων τῆς πόλεως ὅσον ἑξακοσίους σταδίους, ἐν
12 χώρῳ ὁμαλῷ πάντῃ. Καὶ γὰρ καὶ ὅσα ἀνώμαλα αὐτοῦ
ἐς ἱππασίαν, ταῦτα δὲ ἐκ πολλοῦ οἱ Πέρσαι τοῖς τε ἅρ-
μασιν ἐπελαύνειν εὐπετῆ πεποιήκεσαν καὶ τῇ ἵππῳ ἱπ-
13 πάσιμα. Ἦσαν γὰρ οἳ ἀνέπειθον Δαρεῖον ὑπὲρ τῆς πρὸς

---

dorum XVIII (c. 16), Plutarchum in Eumene (c. 3), Appianum in Mithridatico (c. 15), Iustinum l. XIII (c. 6) et Lucianum in Macrobiis (c. 13): nullus autem Cappadociae rex Ἀριάκης appellatus est.« *Palmer. Exercc.* p. 238. Audio. Num autem statuamus necesse est, ipsum Cappadocum regem exercitui praefuisse?

11. *πρὸς ποταμῷ Βουμώδῳ*] Sic codd. Gron. omnes, sic etiam C. V. Vulcanii. *Βουμάδῳ* edd. vett. Ceterum qui hic vocatur *Βουμῶδος*, idem audit VI, 11, 10 *Βουμηλός* s. *Βουμῆλος*. Eandem in hoc nomine scripturae discrepantiam notarunt viri docti ad Curt. IV, 9, 10.

13. *ὅτι ἄρα ἐμειονέκτησε*] Cf, I, 12, 2 *ὅτι καὶ τὸν Ἀχιλλέως ἄρα τάφον ἐστεφάνωσε.* IV, 8, 11 *ὅτι ἄρα διεσώθη.* V, 5, 3 *ὅτι δὴ καὶ ἐπέκεινα ἄρα — ἦλθεν.* VII, 18, 11 *ὅτι ἐπὶ τῇ τελευτῇ ἄρα — ἐθειάσθη.* Sic dixit *ὡς ἄρα* IV, 9, 4. IV, 10, 4, cet. Vide Herm. ad Lucian. Quom. hist. sit conscr. p. 17.

C. IX. *ἀνέπαυε*] Sic ed. Basil. *ἀνέπαυσε* Vulcanius, quem secuti sunt recentiores editores. Ex alto Gronovii silentio nihil aliud colligas, nisi eum codices suos non inspexisse. Nam in omnibus esse aoristum vix credam. Imperfectum tuetur similis locus II, 8, 2 *ὡς δὲ ἐκράτησεν, — ἀνέπαυε τὴν στρατιάν*, et Xenoph. Hist. Gr. V, 1, 21 *ἡσυχίαν εἶχε καὶ ἀνέπαυεν.* Sic etiam Hist. Ind. XXXIII, 4 vulgata scriptura *ἄσμενοι ἀνεπαύοντο* non est deterior, quam quod Schmiederus e cod. F. dedit *ἀνεπαύσαντο.* Praeterea conferas, si placet, ann. ad I, 17, 1.

τό τε στρατόπεδον] Ed. Bas. *τὸ δὲ στρατόπεδον*, non male. Vid. ann. ad II, 7, 7. IV, 4, 9. V. 24, 5. — Mox ed. Bas. *ἐτείχισε* pro *ἐτείχισεν.*

2. *ἐς τὸν ἀγῶνα*] Ed. Bas. *εἰς τ. ἀγῶνα.*

Ἰσσῷ γενομένης μάχης, ὅτι ἄρα ἐμειονέκτησε τῶν χωρίων τῇ στενότητι· καὶ Δαρεῖος οὐ χαλεπῶς ἐπείθετο.

IX. Ταῦτα ὡς ἐξηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ πρὸς τῶν κατασκόπων τῶν Περσῶν ὅσοι ἑάλωσαν, ἔμεινεν αὐτοῦ ἵνα ἐξηγγέλθη ἡμέρας τέσσαρας· καὶ τήν τε στρατιὰν ἐκ τῆς ὁδοῦ ἀνέπαυε, τό τε στρατόπεδον τάφρῳ τε καὶ χάρακι ἐτείχισεν. Ἔγνω γὰρ τὰ μὲν σκευοφόρα ἀπολείπειν καὶ 2
ὅσοι τῶν στρατιωτῶν ἀπόμαχοι ἦσαν, αὐτὸς δὲ ξὺν τοῖς μαχίμοις οὐδὲν ἄλλο ὅτι μὴ ὅπλα φέρουσιν ἰέναι ἐς τὸν ἀγῶνα. Ἀναλαβὼν οὖν τὴν δύναμιν νυκτὸς ἦγεν ἀμφὶ 3
δευτέραν φυλακὴν μάλιστα, ὡς ἅμ' ἡμέρᾳ προσμῖξαι τοῖς

3. ὡς ἅμ' ἡμέρᾳ προσμῖξαι] Schmiederus e cod. F. et uno alio codd. Gron., quibus adde edd. Venet. et Basil. — προσμήξας duo codd. Gron. Voluerunt hi sine dubio προσμίξας, sive potius προσμῖξαι. Quintus qui superest codd. Gron. cum ed. Vulcan. προσμίξων. Neutrum contemnet qui legerit ann. ad IV, 5, 10. Infinitivum recte habere apparet ex his III, 15, 8 κατεστρατοπέδευσεν αὐτοῦ, ὡς ἀναπαῦσαι. IV, 15, 10 ἥξειν ἔφασκεν, ὡς ἐπακοῦσαι. Participium tamen futuri magis usitatum est, ut IV, 4, 11 διαβαίνειν ἐπεχείρησε — ὡς — καταστήσων. IV, 17, 12 πέμπουσιν ὡς ἀποστρέψοντες. VI, 8, 5 ἔμενον ὡς εἴρξοντες. VI, 22, 1 καταστρατοπεδεύειν ὡς εἴρξοντες. Sic quoque simplex participium futuri et simplex aoristi infinitivus iisdem verbis ita adiunguntur, ut, quomodo duae illae structurae inter se differant, diiiudicare difficillimum sit. Cf. II, 5, 1 πέμπει προκαταλαβεῖν, cum ann. ad III, 6, 4. Contra I, 17, 2 Δασκύλιον δὲ παραληψόμενον ἐκπέμπει. III, 17, 7 Κρατερὸν δὲ ἀπέστειλε τὰ ἄκρα καταληψόμενον. — Pro vulgato προσμίξαι scripsimus προσμῖξαι, monente Buttm. Gr. Gr. t. II, s. v. μίγνυμι, consentiente Schaefero ad Plut. vitt. t. IV, p. 283, non annuente Popp. ad Thucyd. t. III, p. 151.

4. ὡς ἐξηγγέλθη — προσάγων] Nuspiam certius mihi visum est quam hoc loco, Arrianum ita non scripsisse ut in vulgaribus edd. expressum est, ὡς προσηγγέλθη — προσάγων. Uno enim loco excepto, III, 26, 1, ubi quod Schmiederus e cod. F dedit προσηγγελμένην pro προηγγελμένην, ambiguae fidei est, verbum προσαγγέλλειν frustra quaeras apud Arrianum, frustra porro apud Xenophontem, cuius imaginem saepe vidimus esse Arrianum. Scripsi igitur ὡς ἐξηγγέλθη, non tam ob frequentem huius verbi usum, quam quod haud parvum in promtu habeo simillimorum exemplo-

*βαρβάροις. Δαρεῖος δὲ, ὡς ἐξηγγέλθη αὐτῷ προσάγων
ἤδη Ἀλέξανδρος, ἐκτάσσει τὴν στρατιὰν ὡς ἐς μάχην· καὶ*
5 *Ἀλέξανδρος ἦγεν ὡσαύτως τεταγμένους. Καὶ ἀπεῖχε μὲν
ἀλλήλων τὰ στρατόπεδα ὅσον ἑξήκοντα σταδίους· οὐ μήν
πω καθεώρων ἀλλήλους· γήλοφοι γὰρ ἐν μέσῳ ἐπίπρο-*
6 *σθεν ἀμφοῖν ἦσαν. Ὡς δὲ ἀπεῖχεν Ἀλέξανδρος ὅσον ἐς
τριάκοντα σταδίους καὶ κατ᾽ αὐτῶν ἤδη τῶν γηλόφων ᾔει
αὑτῷ ὁ στρατός, ἐνταῦθα δὲ ὡς εἶδε τοὺς βαρβάρους,*
7 *ἔστησε τὴν αὑτοῦ φάλαγγα. Καὶ ξυγκαλέσας αὐτούς τε
τοὺς ἑταίρους καὶ ἰλάρχας καὶ τῶν συμμάχων τε καὶ τῶν*

---

rum numerum. Vide modo II, 8, 8 *Δαρεῖος δὲ, ἐπειδὴ ἐξηγγέλθη αὐτῷ προσάγων ἤδη Ἀλέξανδρος.* IV, 6, 7 *Σπιταμένης δὲ —, ὡς ἐξηγγέλθη προσάγων Ἀλέξανδρος.* Nec multum distant haec III, 25, 7 *ἐξηγγέλθη — ὁπλίζων.* IV, 5, 4 *προσάγοντες ἐξηγγέλλοντο.* De praepositionibus hoc modo confusis plura diximus ad II, 2, 10. — Pro *ὡσαύτως τεταγμένους* in ed. Bas. legitur *τεταγμένην.*

5. *οὐ μήν πω — ἀμφοῖν ἦσαν*] Haec omnia in edd. ante Gronovium non comparent, nec bene abesse possunt. Primus ea in sedem suam restituit Gronovius e codice F. Ut illa verba exciderent, effecisse videtur *ἀπεῖχε* bis positum, cum librariorum oculi facillime a priori verbo ad posterius aberrare possent. — Ceterum edd. Basil. et Vulc. etiam minus recte exhibent *ἐπεῖχε.*

6. *ἐνταῦθα*] Ed. Vulc. et quattuor codd. Gron. *ἐνταῦθα δέ.* Particulam adversativam ignorant primae edd. et cod. F. Unum alteri posthaberi vetant quae diximus in annotat. ad I, 15, 8.

7. *αὐτούς τε τοὺς ἑταίρους*] Ita edd. omnes praeter Basileensem, in qua, nescio an typothetae errore, articulus desideratur. Vid. ann. ad I, 22, 7. — Mox eadem ed. et ed. Ven. habent *εἰ αὐτόθεν ἐπάγει ἤδη*, unde Schmiederus scriptum voluit *εἰ ἐπάγειν δέοι.* Sed emendatione minime opus est.

καλῶς ἐδόκει] Alterum huius locutionis exemplum non reperi apud Arrianum. Alias enim simplex *δοκεῖν* iam de eo dicitur, quod *consultum, bonum, aptum* videtur, ut I, 25, 13 *οὐ γὰρ ἔδοξε γράφειν — ἐς τὸ ἐμφανές.* Pro quo dixit IV, 5, 2 *ὅτι οὔτε ἀπιστοῦντα μὴ ἐπεξιέναι καλὸν αὐτῷ ἐφαίνετο.* Et VII, 5, 1 *ἐν καιρῷ οἱ ἔδοξε.* Sed *καλῶς ἐδόκει* dictum esse possit pro *καλῶς ἔχειν ἐδόκει*, uti scripsit Xenoph. Cyrop. IV, 1, 13 *ἅμα δὲ ἴσως καλῶς ἔχειν ἐδόκει αὐτῷ, μὴ πάλιν κινδυνεύειν.* cf. Krueg. ad Xenoph.

μισθοφόρων ξένων τοὺς ἡγεμόνας, ἐβουλεύετο εἰ αὐτόθεν ἐπάγοι ἤδη τὴν φάλαγγα, ὥς οἱ πλεῖστοι ἄγειν ἐκέλευον, ἢ, καθάπερ Παρμενίωνι καλῶς ἐδόκει, τότε μὲν αὐτοῦ καταστρατοπεδεύειν, κατασκέψασθαι δὲ τόν τε χῶρον ξύμπαντα, εἰ δή τι ὕποπτον αὐτοῦ ἢ ἄπορον εἴη ἢ εἴ ποι τάφροι ἢ σκόλοπες καταπεπηγότες ἀφανεῖς, καὶ τὰς τάξεις τῶν πολεμίων ἀκριβέστερον κατιδεῖν. Καὶ 8
νικᾷ Παρμενίων τῇ γνώμῃ· καὶ καταστρατοπεδεύουσιν αὐτοῦ ὅπως τεταγμένοι ἔμελλον ἰέναι ἐς τὴν μάχην. Ἀλέξανδρος δὲ ἀναλαβὼν τοὺς ψιλοὺς καὶ τῶν ἱππέων 9

Anab. I, 2, 1. Insolentius paulo Xenophon Hist. Gr. III, 5, 5 ἐλογίζοντο δὲ καλὸν καιρὸν εἶναι.

τότε μὲν καταστρατοπεδεύειν] Recte iam Schmiederus observavit ἀνακολούθως hos infinitivos positos esse pro optativis, utpote arctissime coniungendos cum praegresso εἰ ἐπάγοι ἤδη. Haud raro autem fit, ut Graeci orationem parenthesi interruptam ita continuent, ut reliqua enunciati pars pendeat a verbo parenthesi incluso. Sic et hoc loco a verbis καλῶς ἐδόκει reguntur sequentes infinitivi καταστρατοπεδεύειν, κατασκέψασθαι et κατιδεῖν. De parenthesi perpetuitatem sermonis interpellante vide Fritzsch. Qu. Lucc. p. 176, sq. — Mox pro ξύμπαντα, quod praebent codd. Gron. omnes, V. C. Vulcanii et edd. Venet et Basil., Vulcanius dedit ἅπαντα, nescio quam ob causam. Vide quae diximus ad III, 29, 13.

εἰ δή τι — εἴη] Sic scripsimus pro vulgato εἰ δή τι — ᾖ. Atque speramus fore, ut codices, si diligentius paulo et accuratius consulantur, haud sane omnes praebeant coniunctivum. Etsi enim bene sciam, recentiores scriptores Graecos haud raro coniunctivo adiungere coniunctionem εἰ (vide Xen. Ephes. I, 3, p. 34 εἰ μὴ τύχῃ. Charit. V, 7 εἰ δὲ μὴ πεισθῇς. Himer. Ecl. p. 282 εἰ μὲν εἰπεῖν δέῃ. Cf. Popp. ad Thuc. I, 1, p. 139. Iacobs. ad Achill. Tat. p. 681. Iacob. ad Luc. Toxar. p. 53. Goell. ad Thuc. VI, 21.) tamen prae ceteris Arrianum exceptum velim, ut qui praeceptorum Atticorum observantissimus sit. Nam praeter hunc locum et V, 19, 9, ubi sine ulla cunctatione scribendum εἰ μὴ ἀπάξουσιν, duo tantum restant loci, quibus coniunctivus male intrusus iam nunc in tanta codicum inopia optativo cederet locum necesse fuit. Sunt enim hi: V, 22, 1 εἰ προσάγῃ, scr. προσάγοι, et VII, 21, 6 εἰ δή τις μὴ ἀποφράξῃ, ubi vid. ann. Ad correctionem nostram stabiliendam atque confirmandam cf. I, 19, 13 παρέταξεν,

τοὺς ἑταίρους, περιῄει ἐν κύκλῳ σκοπῶν τὴν χώραν πᾶ-
10 *σαν ἵνα τὸ ἔργον αὐτῷ ἔσεσθαι ἔμελλεν. Ἐπανελθὼν δὲ καὶ ξυγκαλέσας αὖθις τοὺς αὐτοὺς ἡγεμόνας, αὐτοὺς μὲν οὐκ ἔφη χρῆναι παρακαλεῖσθαι πρὸς οὗ ἐς τὸν ἀγῶνα· πάλαι γὰρ εἶναι δι' ἀρετήν τε τὴν σφῶν παρακεκλημένους καὶ ὑπὸ τῶν πολλάκις ἤδη καλῶν ἔργων ἀποδεδειγμένων.*
11 *Τοὺς κατὰ σφᾶς δὲ ἑκάστους ἐξορμᾶν ἠξίου, λοχαγόν τε λοχίτας καὶ ἰλάρχην τὴν ἴλην τὴν αὑτοῦ ἕκαστον, καὶ ταξιάρχους τὰς τάξεις, τούς τε ἡγεμόνας τῶν πεζῶν τὴν φάλαγγα, ἕκαστον τὴν οἷ ἐπιτετραμμένην, ὡς ἐν τῇδε τῇ μάχῃ οὐχ ὑπὲρ κοίλης Συρίας ἢ Φοινίκης,*

εἴ πη ἐκκαλέσαιντο. II, 23, 4 *εἴ πως — βιάσαιντο τὸν ἔσπλουν.* IV, 25, 8 *εἴ που πολιορκίας δεήσειεν.* V, 10, 1 *εἴ πη λάθοι ὑφαρπάσας.* VI, 8, 3 *εἴ τισι — περιτυγχάνοιεν.* Quibus adde simillima III, 19 2 *εἰ δή τι — νεωτερισθείη.* IV, 7, 8 *εἰ δή τις διευτυχοίη,* coll. ann. Sieb. ad Pausan. I, 6, 6 et Fritzsch. Qu. Lucc. p. 181. Accedit etiam, quod non tam *εἰ* cum coniunctivo constructum, quam coniunctivum hoc loco et in hac verborum coniunctione damnamus. Et videmur nobis viam reperisse atque rationem, qua fieri potuit ut pro optativo *εἴη* male scriberetur *ᾖ*. Iam supra III, 8, 3 in ed. Bas. corrupte scriptum erat *ᾔει* pro *εἴη*, ut infra V, 23, 1. Deinde II, 8, 1 male in eadem editione legebatur *εἴει* pro *ᾔει*, et III, 17, 4. VI, 23, 7. Hist. Ind. XXVII, 10 *εἴη* pro *ᾔει*. Ac ne quid vitiosi deesset, VII, 5, 3 eadem praebuit *εἴη* pro *ᾖ*. Quid impedit igitur, quominus idem hoc loco factum statuamus? Nimirum librarius, cum scriptum reperiret *ᾔει* (h. e. *εἴη*), *ἢ εἴ ποι*, prius *ει*, ut male repetitum ex sequentibus, delevit. — Pro *ἢ εἴ ποι* in ed. Bas. perperam legitur *ἢ ποῖ.*

9. *περιῄει*] Ed. Bas. *περιῄοι.* Paulo infra eadem *πρὸς σοῦ* pro *πρὸς οὗ.*

10. *πάλαι γάρ*] Ed. Basil. *πάλαι γε.* Mox *παρακεκλησμένους.*

11. *καὶ ταξιάρχους τὰς τάξεις*] Sic omnes codices quos inspexit Gronovius, sic V. C. Vulcanii. *ταξιάρχην* edd. vett. Minus apte. Sed exspectet quis *ταξιάρχας*, quod vide II, 16, 11. Neque tamen necessaria est eiusmodi mutatio. Cf. ann. ad VI, 8, 2. — Infra scripsi *τὴν οἷ ἐπιτετραμμένην* pro vulg. *τήν οἱ.*

ὡς ἐν τῇδε τῇ μάχῃ] Ed. Basil. *ὡς δὴ ἐν τῇ μάχῃ.* Male. Neque *δή* post *ὡς* bene habet. Cf. II, 3, 14 *ὡς τοῦ λογίου — ξυμβεβηκότος.* II, 15, 9 *ὡς ἐγνωκότων Τυρίων πράσσειν.* IV, 1, 6 *ὡς*

οὐδὲ ὑπὲρ Αἰγύπτου, ὡς πρόσθεν, μαχουμένους, ἀλλὰ ὑπὲρ τῆς ξυμπάσης Ἀσίας οὕστινας χρὴ ἄρχειν ἐν τῷ
τότε κριθησόμενον. Οὔκουν τὴν ἐς τὰ καλὰ ἐξόρμησιν 12
διὰ πολλῶν ἀναγκαίαν αὐτοῖς εἶναι οἴκοθεν τοῦτο ἔχουσιν, ἀλλὰ κόσμου τε ἐν τῷ κινδύνῳ ὅπως τις καθ᾽ αὐτὸν ἐπιμελήσεται, καὶ σιγῆς ἀκριβοῦς ὁπότε σιγῶντας ἐπιέναι δέοι, καὶ αὖ λαμπρᾶς τῆς βοῆς ἵνα ἐμβοῆσαι καλόν, καὶ
ἀλαλαγμοῦ ὡς φοβερωτάτου ὁπότε ἐπαλαλάξαι καιρός· 13
αὐτοί τε ὅπως ὀξέως κατακούοιεν τῶν τε παραγγελλομένων, καὶ παρ᾽ αὐτῶν αὖ ὅπως ἐς τὰς τάξεις ὀξέως παραδιδῶνται τὰ παραγγέλματα, ἔν τε τῷ καθ᾽ αὐτὸν ἑκα-

---

ἐπ᾽ ἀγαθῷ οὐδενὶ τοῦ ξυλλόγου γιγνομένου, coll. ann. ad II, 4, 10. — Pro *μαχουμένους* ed. Basil. inepte *μαχομένους*. Eandem eiusdem verbi depravationem notavimus I, 19, 2.

οὕστινας χρὴ ἄρχειν] In edd. vett. post *Ἀσίας* comma positum erat; pro quo Schmiederus punctum posuit. Male. Ad *κριθησόμενον* ex praecedentibus supple *ὡς*. Cf. ann. ad II, 16, 10 *ὡς τοῦτο — ἐς τοῦ πολέμου τὴν κρίσιν — ἀσφαλέστατόν σφισι γενησόμενον*.

12. *Οὔκουν*] Ed. Basil. *οὐκοῦν*. At vide III, 24, 3 et IV, 8, 8.

ἐξόρμησιν] Quattuor codd. Gronov. cum V. C. Vulcanii et edd. vett. hanc lectionem firmant contra cod. F., *ἐξόρμισιν* nobis commendantem, cui ipse Schmiederus obsequi non ausus est. Quod sane non video quomodo stare hic possit. Est enim *ἐξόρμησις instigatio, incitatio*, quemadmodum *ἐξορμᾶν* dixit Arrianus III, 9, 11 *τοὺς κατὰ σφᾶς δὲ ἑκάστους ἐξορμᾶν ἠξίου*. VII, 8, 2 *καὶ τοὺς ἄλλους Μακεδόνας ἐξορμήσει ἐς τὸ θέλειν*. — Post verba *οἴκοθεν ἔχουσι* C. V. Vulcanii et unus codd. Gron. inserta habent haec: *οὐ περὶ ταύτης νῦν μοι εἴρηται*. Quae tamen a glossatoris manu accessisse videntur. Pro *ἀναγκαίαν* ed. Bas. *ἀναγκαίων*.

13. *ὅπως κατακούοιεν — παραδιδῶνται*] Suo iure hic modos variavit Arrianus, plane ut I, 14, 10 *ἵνα δὴ μὴ οἱ Πέρσαι προσπίπτοιεν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς — τῇ φάλαγγι προσμίξῃ αὐτοῖς*. cf. Dion. Hal. VIII, 12 *ἵνα δι᾽ ὑποψίας ἔτι μᾶλλον οἱ πατρίκιοι γένωνται — καὶ μὴ ἐξαιρεθείη τὸ στασιάζον*. Xen. Hist. Gr. II, 1, 2 *μή τινα — διαβολὴν σχοῖεν καὶ οἱ στρατιῶται — ὦσιν*. Minus aperta est causa mutationis modorum VI, 5, 13 *ὡς εἴ τινες — ἴοιεν — ἁλίσκωνται* et 14 *ὡς ὅσοι ὑποστρέφοιεν, οὗτοι δ᾽ — ἐμπίπτοιεν*. Et Ind. Hist.

στον καὶ τὸ πᾶν μεμνῆσθαι ξυγκινδυνεῦόν τε ἀμελουμένῳ καὶ δι᾽ ἐπιμελείας ἐκπονουμένῳ ξυνορθούμενον.

X. Ταῦτα καὶ τοιαῦτα ἄλλα οὐ πολλὰ παρακαλέσας τε καὶ ἀντιπαρακληθεὶς πρὸς τῶν ἡγεμόνων θαῤῥεῖ· ἐπὶ τούτοις δειπνοποιεῖσθαί τε καὶ ἀναπαύεσθαι ἐκέλευσε
2 τὸν στρατόν. Παρμενίων δὲ λέγουσιν ὅτι ἀφικόμενος παρ᾽ αὐτὸν ἐπὶ τὴν σκηνὴν νύκτωρ παρῄνει ἐπιθέσθαι τοῖς Πέρσαις· ἀπροσδοκήτοις τε γὰρ καὶ ἀνατεταραγμένοις

XX, 2 ὀκνέειν δὲ, μὴ — διαφθαρῇ ὁ στόλος — καὶ κηλὶς — τὴν εὐτυχίαν — ἀφανίσοι.

ἔν τε τῷ — ξυνορθούμενον] »Paulo implicatior videri queat elegantissima sententia; quae patebit, hoc ordine demonstrata: *Μεμνῆσθαί τε καὶ τὸ πᾶν ξυγκινδυνεῦόν τε ἐν τῷ καθ᾽ αὐτὸν ἕκαστον ἀμελουμένῳ, καὶ ξυνορθούμενον* (scil. *τὸ πᾶν ἐν τῷ καθ᾽ αὐτὸν ἕκαστον*) *δι᾽ ἐπιμελείας ἐκπονουμένῳ. Meminerintque etiam summam rei tum periclitari in eo quod negligatur a quoque seorsum, tum conservari in eo quod accurate conficiatur.* Eandem sententiam et Curtius habet III, 8, 30 *ubi partes labant, summa turbatur.*« *Raphel.* Cui assentior. De constructione mutata vide ann. ad IV, 8, 5.

C. X. *θαῤῥεῖ· ἐπὶ τούτοις*] In edd. vett. legebatur *θαῤῥῶν ἐπὶ σφίσιν δειπνοποιεῖσθαι κ. τ. λ.* »Quod licet commodum satis sit, videtur tamen gratior Optimi codicis scriptura *θαῤῥεῖ ἐπὶ τούτοις δειπνοποιεῖσθαι*, et ad eam reliqui collineant.« *Gronov.* Loco mire perverso quomodo medicinam afferrem, diu cogitavi. Schmiederus recepit scripturam codicis F., ita ut post *θαῤῥεῖ* plene distingueret et verba *ἐπὶ τούτοις* ad sequentia relata verteret *post haec.* Nec male ita procedit oratio. Verbum *θαῤῥεῖν* haud raro absolute positum videmus, ut I, 11, 3. V, 1, 6. VI, 17, 11. Et quem moretur *ἐπὶ τούτοις* omissa particula *δέ*, is conferat I, 9, 19 *ἐπὶ τούτοις Ὀρχομενὸν — ἐκτειχίσαι ἔγνωσαν.* Servavimus igitur quod Schmiederus dedit, nisi quod post *θαῤῥεῖ* punctum minusculum posuimus. Fuit autem cum scriptum vellem *θαῤῥῶν ἐπὶ τούτοις*, ut sensus verborum hic esset: *Hisce et huiusmodi aliis non sane multis verbis cum duces cohortatus et vicissim ipse a ducibus animatus esset, iis fretus milites coenam parare et quietem capere iussit.* Cf. I, 18, 6 *ἀναθαῤῥήσας ἐπὶ τῷ Περσῶν στρατῷ.* IV, 16, 8 *θαῤῥήσαντες δὲ ἐπὶ τοῦ φρουρίου τῇ καταλήψει — πελάσαντες — ἀπέγνωσαν.*

δειπνοποιεῖσθαί τε καί —] Mediam vocem cum Schmiedero e cod. F. inseruimus.

καὶ ἅμα ἐν νυκτὶ φοβερωτέροις ἐπιθήσεσθαι. Ὁ δὲ ἐκείνῳ 3
μὲν ἀποκρίνεται (ὅτι καὶ ἄλλοι κατήκουον τῶν λόγων)
αἰσχρὸν εἶναι κλέψαι τὴν νίκην, ἀλλὰ φανερῶς καὶ δίχα
σοφίσματος χρῆναι νικῆσαι Ἀλέξανδρον. Καὶ τὸ μεγα- 4
λήγορον αὐτοῦ τοῦτο οὐχ ὑπέρογκον μᾶλλόν τι ἢ εὐθαρ-
σὲς ἐν τοῖς κινδύνοις ἐφαίνετο. Δοκεῖν δ' ἔμοιγε, καὶ λο- 5
γισμῷ ἀκριβεῖ ἐχρήσατο ἐν τῷ τοιῷδε· ἐν νυκτὶ γὰρ τοῖς
τε ἀποχρώντως καὶ τοῖς ἐνδεῶς πρὸς τὰς μάχας παρε-

---

3. ὅτι καὶ ἄλλοι —] Particulam καί, cuius loco codd. Gron. quattuor et edd. vett. praebent οἱ, ex cod. F. adiecimus: *quia alii etiam* (h. e. praeter Parmenionem) *hos sermones audiebant.* Vide III, 22, 1 καθάπερ καὶ οἱ ἄλλοι οἱ πρὸ Δαρείου βασιλεῖς. IV, 13, 13 καί τινας καὶ ἄλλους ὠνόμασεν. VI, 26, 2 ὥστε καὶ τοὺς ἄλλους στρατιώτας φέρειν, ubi vulgo καί omissum videmus.

δίχα σοφίσματος] Revocavimus antiquam lectionem, omnibus fere codicibus et edd. vett. firmatam. Solus cod. F. praebet ἄνευ, ut videtur, ex interpretamento ortum. Unde nollem Schmiederus id statim probasset. Quemadmodum enim recentiores Graeci scriptores saepe sua subornarunt singulis quibusdam vocibus, quae Atticis poetis tantum frequentata, scriptoribus pedestribus minime cognita essent, (vide praefat.): ita etiam hac voce δίχα mire sese delectarunt illi. Cf. Plut. Sull. c. 12 δίχα τῆς ἄλλης παρασκευῆς. Aem. Paul. c. 16 δίχα πολλοῦ φόνου. Ibid. c. 34 δίχα τοσαύτης ἐξουσίας. Pyrrh. c. 18 δίχα λύτρων. Alex. c. 59 δίχα μάχης. Lucian. Cynic. c. 8 δίχα πραγμάτων. Asin. c. 48 δίχα τοῦ μανθάνειν. Dion. Halic. Antiqq. VII, 11. VIII, 17 δίχα φόνου. VII, 2 δίχα τῶν χρημάτων. VII, 19 δίχα σίτου. Himer. Or. I, p. 324 δίχα τέχνης, ubi all. ἄνευ. Aristid. Quinct. de Music. II, p. 63 κινεῖ δίχα μελῳδίας, uti recte emendavit Iacobs. ad Achill. Tat. p. 488. His exemplis allatis, credo, Arriano quoque condonari debuit δίχα σοφίσματος, quamquam nuspiam alibi reperitur apud eum, nisi in Epict. III, p. 214, ed. Borh. δίχα θεοῦ, et sic passim. Ἄνευ θεοῦ dixit VII, 30, 7 et ἔξω τοῦ θείου VII, 30, 4.

4. καὶ τὸ μεγαλήγορον — ἐφαίνετο] Haec omnia, paucis mutatis, exscripsit Suidas s. v. Ἀλέξανδρος.

εὐθαρσὲς ἐν τοῖς κινδύνοις —] Cf. Xenoph. Ages. XI, 10 ἐν τοῖς δεινοῖς εὐθαρσής. Paulo aliter habet quod legitur apud Arr. II, 21, 13 καὶ ἅμα εὐθαρσεστάτους ἐς τοὺς ναυτικοὺς ἀγῶνας. Nam sic dixit V, 10, 7 ἄφοβον εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις.

σκευασμένοις πολλὰ ἐκ τοῦ παραλόγου ξυμβάντα τοὺς μὲν ἔσφηλε τοὺς κρείσσονας, τοῖς χείροσι δὲ παρὰ τὰ ἐξ ἀμφοῖν ἐλπισθέντα τὴν νίκην παρέδωκεν, αὐτῷ τε κινδυνεύοντι τὸ πολὺ ἐν ταῖς μάχαις σφαλερὰ ἡ νὺξ κατεφαί-
6 νετο· καὶ ἅμα ἡττηθέντι τε αὖθις Δαρείῳ τὴν ξυγχώρησιν τοῦ χείρονι ὄντι καὶ χειρόνων ἡγεῖσθαι ἡ λαθραία
7 τε καὶ νυκτερινὴ ἐκ σφῶν ἐπίθεσις ἀφῃρεῖτο. Εἴ τέ τι ἐκ τοῦ παραλόγου πταῖσμα σφίσι ξυμπέσοι, τοῖς μὲν πολεμίοις τὰ κύκλῳ φίλια καὶ αὐτοὶ τῆς χώρας ἔμπειροι, σφεῖς δὲ ἄπειροι ἐν πολεμίοις τοῖς πᾶσιν, ὧν οὐ μικρὰ μοῖρα οἱ αἰχμάλωτοι ἦσαν, ξυνεπιθησόμενοι ἐν νυκτὶ μὴ ὅτι πταίσασιν, ἀλλὰ καὶ εἰ μὴ παρὰ πολὺ νικῶντες φαί-
8 νοιντο. Τούτων τε τῶν λογισμῶν ἕνεκα ἐπαινῶ Ἀλέξανδρον καὶ τοῦ ἐς τὸ φανερὸν ὑπερόγκου οὐ μεῖον.

---

5. *ἐν ταῖς μάχαις*] Ita codd. Gronovii omnes et V. C. Vulcanii; ita quoque ed. Basil. *ἐς τὰς μάχας* ed. Vulc. et Blanc. Qui ita scripsit, has voces coniunxit cum sequente *σφαλερά*, ut I, 13, 8 *καὶ ἐς τὴν κρίσιν σφαλερόν* et II, 17, 7 *μετὰ τοῦ ἐς τὰ οἴκοι ἀσφαλοῦς*. At vero aut per se sunt accipiendae, aut referendae ad praegressum *κινδυνεύοντι*. Verbum *κινδυνεύειν* est *in pugna versari* s. *pugnam inire*, ut I, 20, 1 *οὔκουν οὐδ᾽ ἐθέλων μέρει τινὶ τῆς στρατιᾶς κινδυνεύειν*. Sic dicitur *διὰ κινδύνου ἰέναι* I, 7, 15. I, 12, 15 pro *διὰ μάχης ἰέναι*, quod vide VI, 4. 4.

6. *καὶ ἅμα ἡττηθέντι τε*] Ed. Bas. *ἡσσηθέντι τε*, aeque recte, sed Arriani usu non sancitum. Cf. I, 18, 14 *ἡττηθεῖσι*. II, 5, 9 *ἡττῆσθαι*. IV, 9, 1 *ἡττημένον*. VII, 3, 3 *ἡττησόμενον*. — Pro *ἡττηθέντι τε* Bernhardyus ad Dionys. Perieg. p. 892 legendum censet *ἡττηθέντι γε*, vereor ut recte. Vide ann. ad VI, 23 2. Stallb. ad Plat. Phileb. p. 144.

καὶ χειρόνων] Priorem vocem suppeditavit cod. F., non sine emphasi, ut recte monuit Gronovius.

7. *νικῶντες φαίνοιντο*] Ed. Basil. *φαίνοιτο*. — Mox eadem post *τούτων* minus recte ignorat particulam *τέ*.

C. XI. *ἐπίθοιντο*] Edd. *ἐπιθοῖντο*. Vide ann. ad III, 7, 3.

2. *ἡ στάσις ἡ πολλὴ ἡ ξὺν τοῖς ὅπλοις*] Sic recte edd. Venet. Basil. Vulc. et Schmied. *ἡ στάσις ἡ ξὺν τοῖς ὅπλοις ἡ πολλή*, verbis male transpositis, edd. Blanc. Gronov. Raphel. Borheck.

ἀλλ᾽ ἐν πολλῷ χρόνῳ] Edd. ante Gronovium *ἀλλ᾽ ἐν πολλοῖς*

XI. *Δαρεῖος δὲ καὶ ὁ ξὺν Δαρείῳ στρατὸς οὕτως ὅπως τὴν ἀρχὴν ἐτάξαντο ἔμειναν τῆς νυκτὸς ξυντεταγμένοι, ὅτι οὔτε στρατόπεδον αὐτοῖς περιεβέβλητο ἀκριβὲς καὶ ἅμα ἐφοβοῦντο μὴ σφίσι νύκτωρ ἐπίθοιντο οἱ πολέμιοι. Καὶ εἴπερ τι ἄλλο καὶ τοῦτο ἐκάκωσε τοῖς Πέρ-* 2
σαις ἐν τῷ τότε τὰ πράγματα, ἡ στάσις ἡ πολλὴ ἡ ξὺν τοῖς ὅπλοις, καὶ τὸ δέος ὅτι περ φιλεῖ πρὸ τῶν μεγάλων κινδύνων γίγνεσθαι, οὐκ ἐκ τοῦ παραυτίκα σχεδιασθὲν, ἀλλ' ἐν πολλῷ χρόνῳ μελετηθέν τε καὶ τὰς γνώμας αὐτοῖς δουλωσάμενον. Ἐτάχθη δὲ αὐτῷ ἡ στρατιὰ 3
ὧδε· ἑάλω γὰρ ὕστερον ἡ τάξις ἥντινα ἔταξε Δαρεῖος γεγραμμένη, ὡς λέγει Ἀριστόβουλος. Τὸ μὲν εὐώνυμον 4
αὐτῷ κέρας οἵ τε Βάκτριοι ἱππεῖς εἶχον καὶ ξὺν τούτοις Δάαι καὶ Ἀραχῶτοι· ἐπὶ δὲ τούτοις Πέρσαι ἐτετάχατο

πολλῷ χρόνῳ. Inepte. Neque ullus codd. Gronov. hanc scripturam tuetur.

καὶ τὰς γνώμας αὐτοῖς δουλωσάμενον] Pro *αὐτοῖς*, quod habent omnes codd. Gronovii et ed. Bas., Vulcanius primus dedit *αὐτῶν*. Et ex eius editione transiit in edd. Blanc. Gron. Raphel. Borheck. At vide ann. ad I, 7, 13 et III, 3, 8. Deinde autem solus cod. F. exhibet *τὴν γνώμην*. Quod, licet haud ineptum sit, tamen a Gronovio ut solum verum haberi ideoque a Schmiedero in textum recipi non debuit. Singularem illius nominis vide II, 20, 4 *κατὰ γνώμην τὴν σφῶν ἐδόκουν ταχθῆναι.* IV, 2, 3 *πρὸς τοὺς ἀμφὶ τὸν Κρατερὸν τὴν γνώμην τετραμμένοι.* V, 17, 11 *οἱ μὲν Μακεδόνες — κατὰ γνώμην τὴν σφῶν προσφερόμενοι.* V, 25, 6 *οὐχ ὁμοίᾳ ἔτι τῇ γνώμῃ ἑπομένους.* VI, 16, 3 *οὕτω καὶ Ἰνδοὶ πάντες ἐδεδούλωντο ἤδη τῇ γνώμῃ* (v. ad II, 10, 2). Pluralem vide I, 7, 6 *εἰ Λακεδαιμόνιοι πάλαι ἤδη ταῖς γνώμαις ἀφεστηκότες — συνεπιλήψονται.* II, 7, 6 *τὰς γνώμας παραπλήσιοι.* V, 17, 3 *ἐτάραξε τὰς τάξεις τε καὶ τὰς γνώμας τῶν Ἰνδῶν.* V, 25, 3 *οἱ δὲ Μακεδόνες ἐξέκαμνον ἤδη ταῖς γνώμαις.* V, 27, 10 *ταῖς γνώμαις πολὺ ἔτι μᾶλλον προκεκμηκότες.* Cf. Xen. Cyrop. III, 3, 31 *ἐξίασι πολὺ ἐῤῥωμενεστέραις ταῖς γνώμαις.* IV, 1, 8 *ὅτι τὸ ἡγούμενον — φῦλον διεφθάρθαι ἐδόκει ταῖς γνώμαις.* Hist. Gr. III, 4, 20 *ὅπως τὰ σώματα καὶ τὴν γνώμην παρασκευάζοιντο.* His inter se comparatis id certe mihi concedes, ut singularem, ita pluralem h. l. probatum esse. Cf. Bernhard. Wiss. Synt. p. 63, et ann. ad VI, 15, 1. De plurali *animi* vide Beneck. ad Iustin. XXXI, 3.

ἱππεῖς τε ὁμοῦ καὶ πεζοὶ ἀναμεμιγμένοι, καὶ Σούσιοι ἐπὶ Πέρσαις, ἐπὶ δὲ Σουσίοις Καδούσιοι. Αὕτη μὲν ἡ τοῦ εὐωνύμου κέρως ἔστε ἐπὶ τὸ μέσον τῆς πάσης φάλαγγος
5 τάξις ἦν. Κατὰ δὲ τὸ δεξιὸν οἵ τε ἐκ κοίλης Συρίας καὶ οἱ ἐκ τῆς μέσης τῶν ποταμῶν ἐτετάχατο, καὶ Μῆδοι ἔτι κατὰ τὸ δεξιόν· ἐπὶ δὲ Παρθυαῖοι καὶ Σάκαι, ἐπὶ δὲ Τάπυροι καὶ Ὑρκάνιοι, ἐπὶ δὲ Ἀλβανοὶ καὶ Σακεσίναι·
6 οὗτοι μὲν ἔστε ἐπὶ τὸ μέσον τῆς πάσης φάλαγγος. Κατὰ τὸ μέσον δὲ ἵνα ἦν βασιλεὺς Δαρεῖος, οἵ τε συγγενεῖς τοῦ βασιλέως ἐτετάχατο καὶ οἱ μηλοφόροι Πέρσαι καὶ Ἰνδοὶ καὶ Κᾶρες οἱ ἀνάσπαστοι καλούμενοι, καὶ οἱ Μάρδοι το-
7 ξόται. Οὔξιοι δὲ καὶ Βαβυλώνιοι καὶ οἱ πρὸς τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ καὶ Σιτακηνοὶ ἐς βάθος ἐπιτεταγμένοι ἦσαν.

---

4. *τὸ μὲν εὐώνυμον αὐτῷ — εἶχον*] Sic ed. Basil. *αὐτοῦ* Vulcanius et post eum omnes editores. Aeque recte. Sed hunc genitivum ex mera Vulcanii sive Stephani coniectura ortum esse suspicor, quamquam Gronovius de codicibus suis nihil monuit. Dativum tuentur haec I, 3, 3 *ἐνταῦθα καταλαμβάνει αὐτῷ ἠκούσας ναῦς.* I, 12, 10 *οὐ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτῷ διαβεβηκυῖα — ἐστρατοπεδεύκει.* III, 11, 11 *τὸ μὲν δεξιὸν αὐτῷ εἶχον — οἱ ἑταῖροι.* IV, 30, 2 *ὅντινα οἱ ὀλίγοι αὐτῷ ἤδη κατεῖχον.* VI, 2, 4 *Κρατερὸς δὲ αὐτῷ — ἦγε.* VI, 13, 2 *καὶ Νέαρχος τὸ ναυτικὸν αὐτῷ εἶχεν.* VII, 7, 5 *αἱ δὲ ἄλλαι αὐτῷ νῆες ἀνακομισθεῖσαι.* VII, 7, 10 *ἵνα Ἡφαιστίων αὐτῷ τὴν δύναμιν πᾶσαν ἔχων ἐστρατοπεδεύκει.* — Infra ed. Bas. *ἦν*, neglecto voc. *τάξις.*

ἐτετάχατο] Huius unius verbi plura habeo plusquamperfecti ita formati exempla, ut III, 8, 9. III, 12, 5. IV, 23, 1. V, 13, 3. V, 15, 12. Vide Dorv. ad Char. p. 343. Schaef. ad Greg. Cor. p. 484.

Τάπυροι] Edd. ante Schmiederum *Τόπειροι.* Qui scripsit *Τάπουροι.* At vide ann. ad III, 8, 7. — Mox pro vulgato *Ἀλβάνιοι* Schmiederus primus scripsit *Ἀλβανοί*, quae forma intacta mansit III, 8, 7. III, 13, 1. — Pro *Σακεσίναι* ed. Bas. exhibet *Σακεσῖναι.* Altero tamen loco III, 8, 7 cum reliquis edd. consentit.

7. *Σιτακηνοί*] »Mss. duo et ed. Basil. per geminum *τ*, *Σιττακινοί*, etsi non id annotaverim ad c. 8.« *Gronov.* Vide quae diximus ad III, 8, 9.

8. *τῶν Βακτριανῶν*] Articulum recte restituit Schmiederus ex

Προετετάχατο δὲ ἐπὶ μὲν τοῦ εὐωνύμου κατὰ τὸ δεξιὸν τοῦ Ἀλεξάνδρου οἵ τε Σκύθαι ἱππεῖς καὶ τῶν Βακτριανῶν ἐς χιλίους, καὶ ἅρματα δρηπανηφόρα ἑκατόν. Οἱ δὲ ἐλέφαν- 9
τες ἔστησαν κατὰ τὴν [Δαρείου] ἴλην τὴν βασιλικὴν, καὶ ἅρματα ἐς πεντήκοντα. Τοῦ δὲ δεξιοῦ οἵ τε Ἀρμενίων καὶ Καππαδόκων ἱππεῖς προετετάχατο, καὶ ἅρματα δρεπανηφόρα πεντήκοντα. Οἱ δὲ Ἕλληνες οἱ μισθοφόροι παρὰ Δαρεῖόν τε 10
αὐτὸν ἑκατέρωθεν καὶ τοὺς ἅμα αὐτῷ Πέρσας, κατὰ τὴν φάλαγγα αὐτὴν τῶν Μακεδόνων, ὡς μόνοι δὴ ἀντίῤῥοποι τῇ φάλαγγι ἐτάχθησαν. Ἀλεξάνδρῳ δὲ ἡ στρατιὰ ἐκοσ- 11
μήθη ὧδε. Τὸ μὲν δεξιὸν αὐτῷ εἶχον τῶν ἱππέων οἱ ἑταῖροι, ὧν προετέτακτο ἡ ἴλη ἡ βασιλικὴ ἧς Κλεῖτος ὁ Δρωπίδου ἰλάρχης ἦν· ἐπὶ δὲ ταύτῃ ἡ Γλαυκίου ἴλη· ἐχομένη δ' αὐτῆς ἡ τοῦ Ἀρίστωνος, ἐπὶ δὲ ἡ Σωπόλιδος

---

primis editionibus. Abest ab ed. Blanc. Gron. Raphel. Borheck. — Pro *Βακτριανῶν* in V. C. Vulcanius reperit *Βακτριῶν*, aut ex compendio scripturae ortum, aut, quod magis verisimile est, scriptum pro *Βακτρίων*, quod altero non deterius est. Vid. III, 25, 6. III, 28, 13; coll. ann. ad IV, 17, 4.

9. *τὴν [Δαρείου] ἴλην*] Recte animadvertit iam Gronovius, non nisi Macedonum regiam turmam commemorari ab Arriano ideoque genitivum *Δαρείου* ut ineptum pro glossemate esse habendum. Accedit, quod *κατά* non est *circa* s. *ad*, sed *contra*, ut II, 8, 9 *ἔταξε τρισμυρίους κατὰ τὴν φάλαγγα τῶν Μακεδόνων.* II, 21, 3 *ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων τῶν κατὰ τὸ χῶμα.* Et, quod Gronovius conferri iubet, III, 13, 1 *καὶ οἱ Μάρδοι τοξόται κατ' αὐτὸν Ἀλέξανδρον τεταγμένοι καὶ τὴν ἴλην τὴν βασιλικήν.* Idem illud nomen bis male intrusum vide II, 1, 7 et II, 2, 4.

11. *ἡ ἴλη ἡ βασιλική*] Articulum priorem ignorat ed. Bas. Deinde eadem *Δρωπίδα* pro *Δρωπίδου.* Quod Schmiederus habet *Δροπίδου*, ex typographi errore ortum videtur, quamquam eundem errorem repetitum vide IV, 8, 1. Conferas tamen I, 15, 12. III, 24, 6. III, 27, 6. IV, 9, 4.

ἡ τοῦ Ἀρίστωνος] Articulus ante nomen proprium in ed. Bas. non comparet; neque opus eo est, modo conferas quod statim sequitur *ἡ Μελεάγρου.*

ἐπὶ δὲ [ἡ] Ἡρακλείδου] Cum in praecedentibus et sequentibus semper articulus additus sit, hoc loco forte tantum factum videtur,

τοῦ Ἑρμοδώρου, ἐπὶ δὲ [ἡ] Ἡρακλείδου τοῦ Ἀντιόχου, ἐπὶ ταύτῃ δὲ ἡ Δημητρίου τοῦ Ἀλθαιμένους, ταύτης δὲ ἐχομένη ἡ Μελεάγρου, τελευταία δὲ τῶν βασιλικῶν ἰλῶν ἧς
12 Ἡγέλοχος ὁ Ἱπποστράτου ἰλάρχης ἦν. Ξυμπάσης δὲ τῆς
13 ἵππου τῶν ἑταίρων Φιλώτας ἦρχεν ὁ Παρμενίωνος. Τῆς δὲ φάλαγγος τῶν Μακεδόνων ἐχόμενον τῶν ἱππέων πρῶτον τὸ ἄγημα ἐτέτακτο τῶν ὑπασπιστῶν καὶ ἐπὶ τούτῳ οἱ ἄλλοι ὑπασπισταί· ἡγεῖτο δὲ αὐτῶν Νικάνωρ ὁ Παρμενίωνος· τούτων δὲ ἐχομένη ἡ Κοίνου τοῦ Πολεμοκράτους τάξις ἦν, μετὰ δὲ τούτους ἡ Περδίκκου τοῦ Ὀρόν-

ut exciderit. Unde eum inserui, quamquam uncis inclusum, donec meliora didicerim. Ceterum cf. I, 14, 3 *ἐπὶ δὲ τούτοις ἡ Περδίκκου τοῦ Ὀρόντου φάλαγξ, ἐπὶ δὲ ἡ Κοίνου τοῦ Πολεμοκράτους, ἐπὶ δὲ ἡ Κρατεροῦ —, ἐπὶ δὲ ἡ Ἀμύντου.* II, 8, 6 *ἐπὶ δὲ ἡ Πτολεμαίου*, ubi pro *ἡ* edd. vett. *καί.*

13. *τὸ ἄγημα — τῶν ὑπασπιστῶν*] Paulo aliter, sed, ut videtur, minus recte Diod. Sic. XVII, 57 *ὄπισθεν δὲ τούτων ὑπετάγη τὸ τῶν Ἀργυρασπίδων τάγμα* (al. *ἄγημα*). Cf. Wessel., qui ob Argyraspidas hic non suo loco memoratos plura dixit. Adde Freinsh. ad Curt. VIII, 5, 4. — Infra pro *Πολυσπέρχοντος* edd. Bas. Vulc. et Schmied. *Πολυπέρχοντος*. Vereor ut recte. Vide ann. ad II, 12, 3.

ἡ Ἀμύντου τοῦ Ἀνδρομένους] Quod librariis h. l. debemus, corruptum est, *ἡ Ἀμύντου τοῦ Φιλίππου.* Dedit igitur Schmiederus, facem praeferente Palmerio (Exercc. p. 238), *ἡ Ἀμ. τοῦ Ἀνδρομένους*, ut recte scriptum I, 14, 3 *ἐπὶ δὲ ἡ Ἀμύντου τοῦ Ἀνδρομένους.* Extra omnem vero dubitationem ponunt illam correctionem quae leguntur III, 16, 16 *ἐνταῦθα καὶ Ἀμύντας ὁ Ἀνδρομένους ξὺν τῇ δυνάμει ἀφίκετο, ἣν ἐκ Μακεδονίας ἦγε.* »Diodorus XVII, 57 eius loco scripsit nomen Philippi, Balacri fil. Unde iam olim de eo qui Amyntae locum tenebat, dubium fuisse videtur.« *Schmied.* Apud Arrianum I, 14, 3 statim post Amyntam Andromenis filium memoratur Philippus Amyntae filius. Nonne etiam hoc erroris ansam praebuisse potest?

ἐς ξυλλογήν] »Quum ms. ille Optimus tam eximia sui documenta ediderit, opinor non praetermittendum esse quod in eo nunc legitur *ἐς ξύλλογον*, etsi ea voce *collectionem* sive *conscriptionem* signatam fuisse exempla huc usque non probaverint, de quo forsan aliquid sequetur IV, 7.« *Gron.* Sed nihil secutum est, nec

του, ἔπειτα ἡ Μελεάγρου τοῦ Νεοπτολέμου, ἐπὶ δὲ ἡ
Πολυσπέρχοντος τοῦ Σιμμίου, ἐπὶ δὲ ἡ Ἀμύντου τοῦ Ἀν-
δρομένους· ταύτης δὲ ἡγεῖτο Σιμμίας, ὅτι Ἀμύντας ἐπὶ
Μακεδονίας ἐς ξυλλογὴν στρατιᾶς ἐσταλμένος ἦν. Τὸ δὲ 14
εὐώνυμον τῆς φάλαγγος τῶν Μακεδόνων ἡ Κρατεροῦ τοῦ
Ἀλεξάνδρου τάξις εἶχε· καὶ αὐτὸς Κρατερὸς ἐξῆρχε τοῦ
εὐωνύμου τῶν πεζῶν· καὶ ἱππεῖς ἐχόμενοι αὐτοῦ οἱ ξύμ- 15
μαχοι ὧν ἡγεῖτο Ἐρίγυιος ὁ Λαρίχου· τούτων δὲ ἐχό-
μενοι ὡς ἐπὶ τὸ εὐώνυμον κέρας οἱ Θεσσαλοὶ ἱππεῖς ὧν
ἦρχε Φίλιππος ὁ Μενελάου. Ξύμπαν δὲ τὸ εὐώνυμον 16

---

sequi potuit. Nimirum *ξύλλογος* ut apud alios scriptores, ita apud Arrianum est *conventus*, ut I, 12, 17. II, 6, 3. IV, 1, 6. IV, 7, 5. V, 28, 2: *ξυλλογή* autem active *collectio*. Cf. I, 24, 3 *ἔπεμψε δὲ — ἐπὶ ξυλλογῇ στρατιωτῶν εἰς Πελοπόννησον.* Hist. Ind. XIX, 5 *οἱ ἐπὶ συλλογὴν στρατιᾶς πεμφθέντες ἧκον.*

15. *Ἐρίγυιος*] Ed. Bas. *Ἐριγύος*. Rell. edd. *Ἐριγύϊος*. At vide ann. ad III, 6, 8.

Φίλιππος ὁ Μενελάου] Quattuor codd. Gron. *Μενέλλου*. V. C. Vulcanii *Μενίλλου*. In quibus lectionibus nihil aliud inesse videtur, quam quod vulgo legitur *Μενελάου*. Sed in cod. F. reperisse se testatur Gronovius *Μενέλεου*. Voluit fortasse *Μενέλεω*, quae forma exstat V, 6, 8. Sed hic Menelaus Philippi pater semper *Μενέλαος* scribitur, ut I, 14, 4. III, 25, 6.

16. *οἱ τῶν Φαρσαλίων ἱππεῖς*] Ita V. C. Vulcanii cum quattuor codd. Gronovii. *Φαρσηλίων* edd. vett. cum cod. F. Neque haec forma damnanda est, si genuinum quod reperimus V, 6, 1 *μεσημβρίη*.

καὶ ἀμφ' αὐτὸν — ἀνεστρέφοντο] Tres codd. cum ed. Vulc. habent *ἀνεστρέφοντο*; unus cum ed. Basil. *ἀνετρέφοντο*. Cod. F. hoc verbum prorsus ignorat; unde Schmiederus omisit. Temere, opinor. Verte: *et circa eum Pharsaliorum equites versabantur, qui et praestantissimi et plurimi ex Thessalico equitatu erant:* Exempla verbi *ἀναστρέφεσθαι* sic usurpati sunt V, 17, 11 *οἱ δὲ Ἰνδοὶ ἐν αὐτοῖς ἀναστρεφόμενοι — ἐβλάπτοντο.* V, 18, 8 *ὃν δὴ γυμνὸν μόνον ἔχων ἐν τῇ μάχῃ ἀνεστρέφετο.* Xen. Hist. Gr. VI, 3, 17 *οὕτω γὰρ ἡμεῖς τ' ἂν — ἐν τῇ Ἑλλάδι ἀναστρεφοίμεθα.* Translata significatione dixit Plutarchus vit. Romul. c. IX *ἐν ὀφθαλμοῖς ἀναστρέφεται.* Crass. c. VII *ἐν μέσαις ἀεὶ ταῖς σπουδαῖς ἀναστρεφόμενος.*

ἦγε Παρμενίων ὁ Φιλώτα, καὶ ἀμφ' αὐτὸν οἱ τῶν Φαρσαλίων ἱππεῖς οἱ κράτιστοί τε καὶ πλεῖστοι τῆς Θεσσαλικῆς ἵππου ἀνεστρέφοντο.

XII. *Ἡ μὲν ἐπὶ μετώπου τάξις Ἀλεξάνδρῳ ὧδε κεκόσμητο. Ἐπέταξε δὲ καὶ δευτέραν τάξιν, ὡς εἶναι τὴν*
2 *φάλαγγα ἀμφίστομον. Καὶ παρήγγελτο τοῖς ἡγεμόσι τῶν ἐπιτεταγμένων, εἰ κυκλουμένους τοὺς σφῶν πρὸς τοῦ Περσικοῦ στρατεύματος κατίδοιεν, ἐπιστρέψαντας ἐς τὸ ἔμπα-*
3 *λιν δέχεσθαι τοὺς βαρβάρους· ἐς ἐπικαμπὴν δὲ εἴπου ἀνάγκη καταλαμβάνοι ἢ ἀναπτύξαι ἢ ξυγκλεῖσαι τὴν φάλαγγα, κατὰ μὲν τὸ δεξιὸν κέρας ἐχόμενοι τῆς βασιλικῆς,*

C. XII. *κεκόσμητο*] Edd. vett. *ἐκόσμητο*, cum quibus facit unus codd. Gron. *κεκόσμητο* cod. F. et duo codd. Gron. *ἐκεκόσμητο* unus qui reliquus est codd. Gron. et V. C. Vulc. Utrumque aeque bene habet. Augmentum plusquamperfecto additum vide IV, 18, 1 *ἐτέτακτο*. IV, 23, 1 *ἐτετάχατο*. VI, 3, 2 *ἐπέπυστο*. VI, 21, 6 *ἐπέπρακτο*. VI, 29, 8 *ἐτέθαπτο*. Omissum est II, 21, 11 *πεποίητο*. IV, 5, 9 *κεκάκωτο*. IV, 21, 11 *πεποίητο*. V, 12, 6 *κεκοίμητο*. V, 20, 1 *κεκόσμηντο*. VI, 14, 7 *κεκόμιστο*. VI, 29, 16 *λελώβητο*. VII, 7, 12 *μεμηχάνηντο*. Vide quoque ann. ad III, 19, 2.

2. *παρήγγελτο*] Nolui mutare quod Schmiederus dedit e codice F. Sed negari non potest, etiam alteram quattuor codd. et edd. vett. scripturam *παρηγγέλλετο* habere quo defendatur. Atque scriptura utraque egregie firmatur ab Arriano ipso. Plusquamperfectum tuentur haec II, 8, 7 *τοῦ δὲ εὐωνύμου — ἐπετέτακτο ἄρχειν· καὶ παρήγγελτο αὐτῷ μὴ ἀπολείπειν*. III, 12, 6 *ἐτετάχατο· Μενίδᾳ δὲ παρήγγελτο*. IV, 2, 3 *παρήγγελτο δὲ αὐτῷ στρατοπεδεῦσαι*. VI, 3, 4 *παρήγγελτο γὰρ ἐφ' ὅσον ἐχρῆν — τετάχθαι*. Cf. ann. ad III, 6, 4 et IV, 17, 12. Imperfectum mutato narrationis colore posuit III, 5, 5 *καὶ τούτῳ παρηγγέλλετο — ἐᾶν ἄρχειν*. IV, 16, 4 *ὅτι πεφευγέναι — ἐξηγγέλλετο*. V, 21, 5, 6 *καὶ Κρατερὸς ὑπελέλειπτο ἐπὶ στρατοπέδου· — παρηγγέλλετο δὲ Κρατερῷ μὴ πρὶν διαβαίνειν, πρὶν ἀπαλλαγῆναι*.

πρὸς τοῦ Περσικοῦ στρατεύματος] Sic edd. vett et codd. quos contulit Gronovius praeter cod F., in quo legitur *ὑπὸ τοῦ Π. στ.* Neque deterior est haec lectio, quam vulgata. Sed eam recipere non ausus sum. *Πρός* passivis saepe adiunxit Arrianus. Cf. I, 6, 7. I, 16, 6. I, 25, 7. II, 10, 5. III, 2, 5. III, 9, 1. III, 18, 12. III, 25, 13. IV, 16, 5. V, 23, 3, ubi pro vulgato *βιασθέν-*

ἴλης τῶν Ἀγριάνων ἐτάχθησαν οἱ ἡμίσεες ὧν ἡγεῖτο Ἄτταλος, καὶ μετὰ τούτων οἱ Μακεδόνες οἱ τοξόται ὧν Βρίσων ἦρχεν· ἐχόμενοι δὲ τῶν τοξοτῶν οἱ ἀρχαῖοι καλούμενοι ξένοι καὶ ἄρχων τούτων Κλέανδρος. Προετάχθησαν 4
δὲ τῶν τε Ἀγριάνων καὶ τῶν τοξοτῶν οἵ τε πρόδρομοι ἱππεῖς καὶ οἱ Παίονες ὧν Ἀρέτης καὶ Ἀρίστων ἡγοῦντο· ξυμπάντων δὲ προτεταγμένοι ἦσαν οἱ μισθοφόροι ἱππεῖς ὧν Μενίδας ἦρχε. Τῆς δὲ βασιλικῆς ἴλης καὶ τῶν ἄλλων 5
ἑταίρων προτεταγμένοι ἦσαν τῶν τε Ἀγριάνων καὶ τῶν τοξοτῶν οἱ ἡμίσεες καὶ οἱ Βαλάκρου ἀκοντισταί· οὗτοι κατὰ ἅρματα δρεπανηφόρα ἐτετάχατο. Μενίδᾳ δὲ καὶ 6

τες ὑπὸ τῆς φάλαγγος omnes codices praebent πρὸς τῆς φάλαγγος. VI, 21, 10. VI, 22, 9. VI, 25, 10. VI, 26, 5. VI, 27, 12. VII, 8, 3. VII, 13, 3. Praepositionem ὑπό cum passivis vide II, 2, 7. II, 15, 3. II, 14, 9. II, 20, 1. III, 17, 10. IV, 13, 10. IV, 15, 2. IV, 19, 6. IV, 24, 11. IV, 28, 10. IV, 29, 3. VI, 11, 8. VI, 25, 9. VI, 30, 2. VII, 1, 7. Neque parvus est locorum numerus, ubi ἐκ cum passivis constructum comparet. Vide modo I, 18, 6. I, 20, 9. I, 23, 10. II, 1, 1. II, 14, 2. II, 19, 8. III, 1, 3. III, 7, 2. III, 21, 16. IV, 4, 6. IV, 15, 9. IV, 18, 2. V, 1, 5. VI, 4, 8. VI, 12, 1. VI, 15, 13. VI, 27, 2. VII, 4, 2. VII, 7, 7, coll. ann. crit. ad I, 23, 4. IV, 2, 6. V, 24, 9. VI, 25, 8. Quae h. l. breviter tantum monui, ut intelligatur, quae ratio scribendi fuerit Arriano, spero aliquando fore ut paulo accuratius explicem.

3. οἱ ἡμίσεες] Ed. Basil. ἡμίσιες. Verbo moneo, Arrianum semper dicere οἱ ἡμίσεες et τοὺς ἡμίσεας, quorum hoc alterum, ut magis Atticum commendant Phryn. apud Beck. Anecd. p. 41, 31. Thom. Mag. p. 421. οἱ ἡμίσεες vide II, 9, 3. III, 15, 14. V, 13, 1. τοὺς ἡμίσεας I, 6, 9. III, 24, 1. III, 29, 13. IV, 6, 5. IV, 22, 9. IV, 24, 1, 17. V, 20, 4. VI, 6, 1. VI, 21, 5. VI, 22, 1.

4. οἵ τε πρόδρομοι ἱππεῖς] Non recte, puto, Schmiederus ex auctoritate codicis F. ultimam vocem omisit: quamquam et sic dixisse Arrianum testes sunt loci II, 9, 2 προέταξε τοὺς προδρόμους καὶ τοὺς Παίονας. III, 8, 1 ἀναλαβὼν τήν τε βασιλικὴν ἴλην — καὶ τῶν προδρόμων τοὺς Παίονας. III, 20, 1 καὶ τοὺς προδρόμους καὶ τοὺς μισθοφόρους ἱππέας — (?). Vulgatam quam servavimus, defendunt I, 14, 9 τοὺς μὲν προδρόμους ἱππέας καὶ μὴν καὶ τοὺς Παίονας

τοῖς ἀμφ᾽ αὐτὸν παρήγγελτο, εἰ περιιππεύοιεν οἱ πολέμιοι τὸ κέρας σφῶν, ἐς πλαγίους ἐμβάλλειν αὐτοὺς ἐπικάμψαντας. Τὰ μὲν ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ κέρως οὕτως ἐτέ-
7 τακτο Ἀλεξάνδρῳ. Κατὰ δὲ τὸ εὐώνυμον ἐς ἐπικαμπὴν οἵ τε Θρᾷκες ἐτετάχατο ὧν ἡγεῖτο Σιτάλκης, καὶ ἐπὶ τούτοις οἱ ξύμμαχοι ἱππεῖς ὧν ἦρχε Κοίρανος, ἐπὶ δὲ οἱ
8 Ὀδρύσαι ἱππεῖς ὧν ἡγεῖτο Ἀγάθων ὁ Τυρίμμα. Ξυμπάντων δὲ ταύτῃ προετάχθη ἡ ξενικὴ ἵππος ἡ τῶν μισθοφόρων ὧν Ἀνδρόμαχος ὁ Ἱέρωνος ἦρχεν· ἐπὶ δὲ τοῖς σκευοφόροις οἱ ἀπὸ Θρᾴκης πεζοὶ ἐς φυλακὴν ἐτάχθησαν.
9 Ἡ πᾶσα δὲ στρατιὰ Ἀλεξάνδρου ἱππεῖς μὲν ἐς ἑπτακισχιλίους, πεζοὶ δὲ ἀμφὶ τὰς τέσσαρας μυριάδας.

XIII. Ὡς δὲ ὁμοῦ ἤδη τὰ στρατόπεδα ἐγίγνετο, ὤφθη Δαρεῖος καὶ οἱ ἀμφ᾽ αὐτὸν οἵ τε μηλοφόροι Πέρσαι καὶ Ἰνδοὶ καὶ Ἀλβανοὶ καὶ Κᾶρες οἱ ἀνάσπαστοι, καὶ οἱ Μάρδοι τοξόται κατ᾽ αὐτὸν Ἀλέξανδρον τεταγμένοι καὶ

προεμβαλεῖν. III, 18, 2 καὶ τοὺς προδρόμους ἱππέας. III, 21, 3 τοὺς ἑταίρους μόνους ἔχων καὶ τοὺς προδρόμους ἱππέας.

5. οἱ ἡμίσεες] Ed. Bas. ἡμίσηες, ex nota harum vocalium confusione.

οἱ Βαλάκρου ἀκοντισταί] Omnes codd. et edd. vett. habent οἱ Βάλακροι ἀκοντισταί. Perperam. Quomodo hodie legitur, recte iam scribi iussit Freinshemius ad Curt. IV, 13, 28. Conferas Arr. III, 13, 10 οἱ ξὺν Βαλάκρῳ ἀκοντισταί. — Paulo infra fuit cum scriptum mallem κατὰ τὰ ἅρματα τὰ δρεπανηφόρα, quomodo dixit III, 13, 9. Sed et vulgata scriptura habet quo defendatur.

6. ἐς πλαγίους] Ed. Basil. ἐκπλαγίους. — Statim eadem ἐμβαλεῖν. At cf. III, 13, 5.

7. Ἀγάθων ὁ Τυρίμμα] Ed. Bas. Τυρίμα.

9. Ἡ πᾶσα δέ] Ultimam vocem minus recte ignorat ed. Basil., ut III, 8, 9 et saepe alibi.

C. XIII. ὡς δὲ ὁμοῦ — ἐγίγνετο] Cf. Diod. Sic. XVII, 59 ὡς δὲ ἤγγισαν ἀλλήλαις αἱ δυνάμεις· — συνῆσαν δὲ τούτοις οἵ τε μηλοφόροι —· πρὸς δὲ τούτοις Μάρδοι καὶ Κοσσαῖοι.

Δαρεῖος, καὶ οἱ ἀμφ᾽ αὐτόν] »Sic restituo ex edd. ante Gronovium, in cuius editione primum legitur Δαρεῖός τε καί, quod bonum quidem esset, sed pro vitio operarum habendum est, quia in notis nihil monuit.« *Schmied.* Mihi quidem illa scriptura non pla-

τὴν ἴλην τὴν βασιλικήν. Ἦγε δὲ ὡς ἐπὶ τὸ δεξιὸν τὸ αὑτοῦ 2
Ἀλέξανδρος μᾶλλον, καὶ οἱ Πέρσαι ἀντιπαρῆγον ὑπερφαλαγγοῦντες πολὺ ἐπὶ τῷ σφῶν εὐωνύμῳ. Ἤδη τε οἱ τῶν 3
Σκυθῶν ἱππεῖς παριππεύοντες ἥπτοντο τῶν προτεταγμένων τῆς Ἀλεξάνδρου τάξεως, καὶ Ἀλέξανδρος ἔτι ὅμως ἦγεν ἐπὶ δόρυ, καὶ ἐγγὺς ἦν τοῦ ἐξαλλάσσειν τὸν ὡδοπεποιημένον πρὸς τῶν Περσῶν χῶρον. Ἔνθα δὴ δείσας Δα- 4
ρεῖος, μὴ προχωρησάντων ἐς τὰ οὐχ ὁμαλὰ τῶν Μακεδόνων ἀχρεῖα σφίσι γένηται τὰ ἅρματα, κελεύει τοὺς προτεταγμένους τοῦ εὐωνύμου περιιππεύειν τὸ κέρας τὸ δεξιὸν ᾗ Ἀλέξανδρος ἦγε, τοῦ μηκέτι προσωτέρω αὐτοὺς ἐξάγειν τὸ κέρας. Τούτου δὲ γενομένου, Ἀλέξανδρος ἐμβάλλειν 5
κελεύει ἐς αὐτοὺς τοὺς μισθοφόρους ἱππέας ὧν ἡγεῖτο Μενίδας· ἀντεκδραμόντες δὲ ἐπ᾽ αὐτοὺς οἵ τε Σκύθαι ἱππεῖς καὶ τῶν Βακτρίων οἱ ξυντεταγμένοι τοῖς Σκύθαις ἐκθλίβουσιν ὀλίγους ὄντας πολλῷ πλείονες. Ἀλέξανδρος 6

---

ceret, etiamsi codices eam fulcirent. Verba enim *καὶ οἱ ἀμφ᾽ αὐτὸν* arcte sunt coniungenda cum sequentibus, uti dixit I, 14, 5 *ἐχόμενοι δὲ τούτων πεζοὶ ἥ τε Κρατεροῦ φάλαγξ καὶ ἡ Μελεάγρου.* Ceterum vid. ann. ad V, 29, 3.

2. *ὑπερφαλαγγοῦντες πολύ*] Cod. F. cum edd. Venet. et Basil. *ὑπερφαλαγγοῦντες ἐς πολύ* quattuor codd. Gronovii et edd. Vulc. Blanc. Gron. Raphel. Borheck. Cf. II, 9, 4 *πολύ τε ταύτῃ ὑπερφαλαγγήσειν Πέρσαι οἱ ἐδόκουν.* Suspicetur quis legendum esse *ἐπὶ πολύ*, coll. ann. ad I, 19, 14 et Fritzsch. Qu. Luc. p. 205.

3. *ὡδοπεποιημένον*] Ed. Bas. *ὁδοποιημένον.* Voluerit forsitan *ὡδοποιημένον.* Cf. ann. ad I, 26, 1.

5. *ἐκθλίβουσιν — πλείονες*] In edd. Venet et Basil. et duobus codd. pro his verbis leguntur haec: *ἐκέλευσε. καὶ ἐγκλίνουσιν οἱ βάρβαροι.* Quae cum inepte repetita essent ex sequente paragrapho, omittebantur a Vulcanio et Blancardo. Recte quidem. Sed aliquid tum deesse quisque videt. In alio cod. Gron. est *ἐμβάλλουσι καὶ ἐγκλίνουσιν οἱ βάρβαροι*, quod ipsum adscripsit quoque Vulcanius e V. C. In quarto cod. Gron. *ἐκέλευσε* omissum postea superscriptum est. Lucem affert loco desperato cod. F., in quo est *ἐκλίπουσιν ὀλίγους ὄντας πολλῷ πλείονες*, omissis iis quae in ceteris codd. comparent. Nam recte iam vidit Gronovius pro *ἐκλίπουσιν* legendum esse *ἐκθλίβουσιν.* Tum enim hic est loci

δὲ τοὺς περὶ Ἀρίστωνά τε Παίονας καὶ τοὺς ξένους ἐμβαλεῖν τοῖς Σκύθαις ἐκέλευσε· καὶ ἐγκλίνουσιν οἱ βάρβαροι.
7 Βάκτριοι δὲ οἱ ἄλλοι πελάσαντες τοῖς Παίοσί τε καὶ ξένοις τούς τε σφῶν φεύγοντας ἤδη ἀνέτρεψαν ἐς τὴν μάχην, καὶ τὴν ἱππομαχίαν ξυστῆναι ἐποίησαν· καὶ ἔπιπτον μὲν πλείονες τῶν Ἀλεξάνδρου τῷ τε πλήθει τῶν βαρβάρων βιαζόμενοι καὶ ὅτι αὐτοί τε οἱ Σκύθαι καὶ οἱ ἵπποι αὐ-
8 τοῖς ἀκριβέστερον ἐς φυλακὴν πεφραγμένοι ἦσαν. Ἀλλὰ καὶ ὣς τάς τε προσβολὰς αὐτῶν ἐδέχοντο οἱ Μακεδόνες, καὶ βίᾳ κατ' ἴλας προσπίπτοντες ἐξώθουν ἐκ τῆς τάξεως.

---

sensus: *cum autem Scythae equites et Bactriorum qui cum iis coniuncti erant impetum in eos facerent, paucos illos* (sc. Alexandri equites) *in fugam verterunt ipsi multo plures.* Verbum ἐκθλίβειν alibi apud Arrianum non repertum tuentur Xenophon Anab. III, 4, 19 ἐκθλίβεσθαι τοὺς ὁπλίτας καὶ πορεύεσθαι πονήρως, et Plut. vit. Philopoem. c. IX φάλαγγι δὲ χρώμενοι — ῥαδίως ἐξεθλίβοντο καὶ διεσπῶντο. Vide Baehr. ad l. l. et Wyttenb. ad Plut. oper. moral. p. 564 (t. I, p. 449, ed. Lips.). Fortasse tamen, cum in loco tam depravato paulo latior pateat campus coniectandi, scribendum, βάλλουσιν ὀλίγους κ. τ. λ., quo deferunt nos duo illi codices in quibus est ἐμβάλλουσιν. Cf. IV, 4, 9 οἱ Σκύθαι — περιιππεύοντες — ἔβαλλόν τε πολλοὶ ὀλίγους.

6. τοὺς περὶ Ἀρίστωνα] »Vulgo legitur τοὺς περὶ Ἀρέταν. Sed scripsi Ἀρίστωνα, et quia non Aretes, sed Ariston Paeonibus praeest (II, 9, 3. III, 12, 4), et quia mox Aretes cum reliquis prodromis contra alios mittitur, c. 14, 1, 4.« *Schmied.* In ed Basil. est Ἀρετήν τε. Praeterea non potuimus quin Schmiederi coniecturam probaremus; nec quisquam, puto, mirabitur id factum. Quamquam nescio an Arrianus ipse inter scribendum nomina ducum confuderit.

καὶ ἐγκλίνουσιν οἱ βάρβαροι] Sic edd. Venet. et Bas., quas secutus est Schmiederus. ἐκκλίνουσιν edd. Vulc. Blanc. Gron. Raphel. Quod, si codices tuerentur, recipere non cunctatus essem. Sic enim, si scripturae fides est, Xen. Anab. I, 8, 19 ἐκκλίνουσιν οἱ βάρβαροι καὶ φεύγουσιν. Cyrop. I, 4, 23 ἐκκλίνουσι καὶ φεύγουσι. Frequentior tamen etiam apud hunc ipsum est usus verbi ἐγκλίνειν *de acie inclinante*, ut videre est ex Sturz. lex. Xen. t. II. p. 13. Neque aliter dixit Arrianus, ut I, 6, 15 οἱ δὲ πολέμιοι ἐγκλίναντες — ἔφευγον. I, 16, 1 ἐγκλίνουσι ταύτῃ πρῶτον. I, 28, 9 ὡς

Καὶ ἐν τούτῳ τὰ ἅρματα τὰ δρεπανηφόρα ἐφῆκαν οἱ 9
βάρβαροι κατ᾽ αὐτὸν Ἀλέξανδρον, ὡς αναταράξοντες αὐ-
τῷ τὴν φάλαγγα· καὶ ταύτῃ μάλιστα ἐψεύσθησαν. Τὰ 10
μὲν γὰρ εὐθὺς ὡς προσεφέρετο κατηκόντισαν οἵ τε Ἀγριᾶ-
νες καὶ οἱ ξὺν Βαλάκρῳ ἀκονισταὶ, οἱ προτεταγμένοι τῆς
ἵππου τῶν ἑταίρων· τὰ δὲ τῶν ῥυτήρων ἀντιλαμβανόμε-
νοι τούς τε ἀναβάτας κατέσπων καὶ τοὺς ἵππους περιι-
στάμενοι ἔκοπτον· ἔστι δὲ ἃ καὶ διεξέπεσε διὰ τῶν τά-
ξεων· διέσχον γὰρ, ὥσπερ παρήγγελτο αὐτοῖς, ἵνα προσέ-
πιπτε τὰ ἅρματα. Καὶ ταύτῃ μάλιστα ξυνέβη αὐτά τε 11

δὲ ἐν χερσὶν ἡ μάχη ἐγένετο —, ἐνταῦθα ἐγκλίνουσιν. III, 28, 5 *οὐδὲ πρόσθεν οἱ βάρβαροι ἐνέκλιναν.* IV, 26, 7 *ἐγκλίναντες ἔφευγον.* V, 15, 3 *τοὺς δὲ ἐγκλῖναι.* cf. Dion. Hal. Antiqq. VIII, 18, ubi pro vulg. *ἐκκλίναντες ἔφευγον* hodie recte scribitur *ἐγκλίναντες ἔφευγον.* Contra vide Lucian. vv. hh. I, 17 *ἔφυγον ἐπικλίναντες.*

7. *Βάκτριοι δὲ οἱ ἄλλοι*] Ita Schmiederus e cod. F. *Βάκτριοι δὲ καὶ ἄλλοι* rell. codd. cum edd. ante Schmied. Minus apte. Indicatur enim altera Bactriorum pars, quae cum Scythis non fuerat coniuncta. — Mox ed. Bas. *ἀνέστρεψαν,* et infra etiam perversius *πεπραγμένοι ἦσαν.*

8. *καὶ ὥς*] Sic recte edd. vett. A Gronovio inde male expressum legitur *καὶ ὡς,* omisso accentu.

9. *ἐφῆκαν οἱ βάρβαροι*] Intactum reliqui quod Schmiederus recepit e cod. F. *ἀφῆκαν* edd. vett. cum quattuor codd. Gron. Vide I, 6, 20 *ἐφῆκε τοὺς τοξότας.* V, 16, 7 *καὶ ἐφῆκεν ἐπὶ τὸ κέρας — τοὺς ἱπποτοξότας.* Alteram formam tueatur IV, 4, 9 *ἀφῆκεν ἐπὶ τοὺς Σκύθας μίαν ἱππαρχίαν,* nisi quis malit scriptum *ἐφῆκεν.* Discrimen inter *ἀφιέναι* et *ἐφιέναι* idem fere est quod diximus esse inter *προάγειν* et *προσάγειν* II, 6, 3. Eadem illa verba confusa notavit Popp. ad Thucyd. I, 95 et Schaef. ad Plutarch. vitt. parall. t. V, p. 29. Adde ann. ad I, 19, 2.

10. *οἵ τε Ἀγριᾶνες*] Edd. omnes *Ἀγριάνες.* In fine huius paragraphi scripsimus cum Schmiedero *τῶν τάξεων* ex edd. Ven. Bas. Vulc. Blanc. Gronovius primus articulum neglexit.

11. *αὐτά τε σῶα*] Schmiederus e cod. F. *ἀντάσωα* (sic) ed Bas. *αὐτὰ σῶα* ed. Vulc. et Blanc. — Mox ed. Bas. *ἐπιλάθη.* Ceterum sensus verborum ab interpretibus ad unum omnibus male perceptus hic est: *atque ita factum est, ut et currus ipsi, et ii, a*

σῶα καὶ οἷς ἐπηλάθη ἀβλαβεῖς διελθεῖν· ἀλλὰ καὶ τούτων οἵ τε ἱπποκόμοι τῆς Ἀλεξάνδρου στρατιᾶς καὶ οἱ ὑπασπισταὶ οἱ βασιλικοὶ ἐκράτησαν.

XIV. Ὡς δὲ Δαρεῖος ἐπῆγεν ἤδη τὴν φάλαγγα πᾶσαν, ἐνταῦθα Ἀλέξανδρος Ἀρέτην μὲν κελεύει ἐμβαλεῖν τοῖς περιππεύουσι τὸ κέρας σφῶν τὸ δεξιὸν ὡς ἐς κύκλωσιν· αὐτὸς δὲ τέως μὲν ἐπὶ κέρως τοὺς ἀμφ᾽ αὐτὸν
2 ἦγε. Τῶν δὲ ἐκβοηθησάντων ἱππέων τοῖς κυκλουμένοις τὸ κέρας τὸ δεξιὸν παραῤῥηξάντων τι τῆς πρώτης φάλαγγος τῶν βαρβάρων, ἐπιστρέψας κατὰ τὸ διέχον καὶ ὥσπερ ἔμβολον ποιήσας τῆς τε ἵππου τῆς ἑταιρικῆς καὶ τῆς φάλαγγος τῆς ταύτῃ τεταγμένης, ἦγε δρόμῳ τε καὶ

---

quibus dirigebantur, salvi pervaderent. Vulgo enim sic vertunt: *atque ita factum est, ut et currus salvi per illos etiam in quos ferebantur salvos pervaderent.* Verbum ἐπελαύνειν eadem potestate dictum vide III, 8, 12.

C. XIV. Ἀρέτην] Hanc huius nominis formam semper se invenisse in codicibus testatur Gronovius. Eandem tuentur edd. vett. ut hic, ita III, 12, 4 et III, 14, 4. Vulcanius e V. C. enotavit formam Ἀρέταν. — Infra recte Schmiederus τοὺς ἀμφ᾽ αὑτὸν ex edd. Venet. et Basil. pro vulgato τοὺς ἀμφ᾽ αὐτόν.

2. τοῖς κυκλουμένοις τὸ κέρας] Pro κυκλουμένοις, quod suppeditavit cod. F., in edd. vett. et codd. reliquis Gron. male legebatur τοῖς καλουμένοις. Si exemplis opus est, conferas IV, 25, 3 οὐ πάντη τὸν λόφον κυκλωσάμενος. V, 23, 5 τὸ τεῖχος τῷ στρατοπέδῳ κυκλώσασθαι οὐ δυνατὸς ἐγένετο. VI, 8, 12 ἐκυκλώσατο τὴν πόλιν. Deinde post κέρας edd. vett. et quattuor codd. insertum habent σφῶν, quod abiecimus cum Schmiedero ex auctoritate cod. F., ut male repetitum ex praecedentibus. Hoc enim dicit Arrianus: *cum autem equites Persarum, qui barbaris dextrum Alexandri cornu circumvenientibus auxilio venerant, prioris phalangis barbarorum ordines nonnihil distraxissent, Alexander eo conversus — concitato cursu in Darium ipsum impetum fecit.* Subst. ἱππέων in ed. Raphel. male omissum neque a Borheckio repositum est.

ὥσπερ ἔμβολον ποιήσας] Cf. I, 15, 10 καὶ ἐπάγοντα ἅμα οἷ ὥσπερ ἔμβολον τῶν ἱππέων. De cuneo equestri vide Ael. Tact. c. XIX. Arr. Tact. c. XX. Adde Sturz. lex. Xenoph. s. v. ἔμβολον, qui vereor ut recte dicat apud Xenoph. Hist. Gr. VII, 5, 22 pro ἰσχυρὸν ἐποιήσατο — τὸ ἔμβολον requiri ἐποίησε.

ἀλαλαγμῷ ὡς ἐπὶ αὐτὸν Δαρεῖον. Καὶ χρόνον μέν τινα 3
ὀλίγον ἐν χερσὶν ἡ μάχη ἐγένετο· ὡς δὲ οἵ τε ἱππεῖς οἱ
ἀμφ' Ἀλέξανδρον καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος εὐρώστως ἐνέ-
κειντο ὠθισμοῖς τε χρώμενοι καὶ τοῖς ξυστοῖς τὰ πρόσ-
ωπα τῶν Περσῶν κόπτοντες, ἥ τε φάλαγξ ἡ Μακεδο-
νικὴ πυκνὴ καὶ ταῖς σαρίσσαις πεφρικυῖα ἐμβεβλήκει ἤδη
αὐτοῖς καὶ πάντα ὁμοῦ τὰ δεινὰ καὶ πάλαι ἤδη φοβερῷ
ὄντι Δαρείῳ ἐφαίνετο, πρῶτος αὐτὸς ἐπιστρέψας ἔφευ-
γεν. Ἐφοβήθησαν δὲ καὶ οἱ περιιππεύοντες τῶν Περ- 4
σῶν τὸ κέρας, ἐμβαλόντων ἐς αὐτοὺς εὐρώστως τῶν περὶ
Ἀρέτην. Ταύτῃ μὲν δὴ τῶν Περσῶν φυγὴ καρτερὰ ἦν· 5
καὶ οἱ Μακεδόνες ἐφεπόμενοι ἐφόνευον τοὺς φεύγοντας.

---

3. *ὠθισμοῖς τε χρώμενοι*] Ed. Bas. *ὠθισμένοις*. Ceterum cf. I, 15, 2 *καὶ ἦν τῶν τε ἱππέων ὠθισμός*. V, 17, 8 *ἐν ταῖς ἐπιστροφαῖς τε καὶ τοῖς ὠθισμοῖς καταπατούμενοι*.

ἥ τε φάλαγξ — πεφρικυῖα] Ad verbum fere haec descripta sunt ex Homeri Iliad. IV, 281 *πυκιναὶ κίνυντο φάλαγγες κυάνεαι, σάκεσίν τε καὶ ἔγχεσι, πεφρικυῖαι*. Similiter dixit Euripid. Phoen. v. 1121 *λόχον πυκναῖσιν ἀσπίσιν πεφρικότα*. Et Polybius XVII, 25 de phalange exstructa ipsa affert Homeri verba Iliad. XIII, 131:

ἀσπὶς ἄρ' ἀσπίδ' ἔρειδε, κόρυς κόρυν, ἀνέρα δ' ἀνήρ·
ψαῦον δ' ἱπποκόμοι κόρυθες λαμπροῖσι φάλοισι
νευόντων, ὡς πυκνοὶ ἐφέστασαν ἀλλήλοισιν.

Sic Curtius III, 2, 14 *vir viro, arma armis conserta sunt*. Vide Spanh. ad. Iul. Or. I, p. 231. Wessel. ad Diod. Sicul. XVI, 3 Schlosser. Universalh. Uebers. I, 3, p. 207.

πάντα ὁμοῦ τὰ δεινά] Proverbialem hanc dicendi formulam tetigit Iacobs. ad Achill. Tat. p. 804 et in vv. ll. insert. diar. lit. schol. Darmst. 1828, II, p. 650. Cf. Arr. VI, 8, 12 *ὁμοῦ σφισι πάντων τῶν δεινῶν προκειμένων*. Xen. Hist. Gr. III, 4, 24 *ἐπεὶ δὲ ἅμα πάντα τὰ δεινὰ παρῆν*. Plut. Alex. c. 33 *Δαρεῖος δὲ τῶν δεινῶν ἁπάντων ἐν ὀφθαλμοῖς ὄντων ἔφυγεν*.

πάλαι ἤδη φοβερῷ] Vulgo *πάλαι φοβερῷ*. »Opt. *πάλαι ἤδη φοβερῷ*, non otiosa accessione. Quomodo locutus fuit I, 7, 5 *πάλαι ἤδη ταῖς γνώμαις ἀφεστηκότες*, et IV, 7, (imo 8,) 6 *Κλεῖτον δὲ δῆλον μὲν εἶναι πάλαι ἤδη ἀχθόμενον*.« *Gronov*. Recte restituit Gronovius particulam *ἤδη*, quam eandem vide II, 7, 7 *πάλαι ἤδη μετὰ κινδύνων ἀσκουμένους*.

4. *τῶν ἀμφὶ Ἀρέτην*] Cod. F. *τῶν περὶ Ἀρέτην*, non minus apte.

6 *Οἱ δὲ ἀμφὶ Σιμμίαν καὶ ἡ τούτου τάξις οὐκέτι συνεξορ-
μῆσαι Ἀλεξάνδρῳ δυνατοὶ ἐγένοντο ἐς τὴν δίωξιν, ἀλλ'
ἐπιστήσαντες τὴν φάλαγγα αὐτοῦ ἠγωνίζοντο, ὅτι τὸ εὐώ-*
7 *νυμον τῶν Μακεδόνων πονεῖσθαι ἠγγέλλετο. Καὶ ταύτῃ
παραῤῥαγείσης αὐτοῖς τῆς τάξεως, κατὰ τὸ διέχον διεκ-
παίουσι τῶν τε Ἰνδῶν τινες καὶ τῆς Περσικῆς ἵππου ὡς
ἐπὶ τὰ σκευοφόρα τῶν Μακεδόνων· καὶ τὸ ἔργον ἐκεῖ*
8 *καρτερὸν ἐγίγνετο. Οἵ τε γὰρ Πέρσαι θρασέως ἐνέκειντο
ἀνόπλοις τοῖς πολλοῖς καὶ οὐ προσδοκήσασιν ἐπὶ σφᾶς
διεκπεσεῖσθαί τινας διακόψαντας διπλῆν τὴν φάλαγγα.*
9 *Καὶ οἱ αἰχμάλωτοι βάρβαροι ἐμβαλλόντων τῶν Περσῶν*
10 *ξυνεπέθεντο καὶ αὐτοὶ τοῖς Μακεδόσιν ἐν τῷ ἔργῳ. Τῶν*

At non debuit Schmiederus hanc lectionem alteri praeferre. Longe frequentior enim est in hac dicendi formula apud Arr. usus praepositionis *ἀμφί*, quam *περί*. Vide modo *οἱ ἀμφί* I, 6, 6. I, 10, 7. I, 18, 8. II, 2, 6. II, 13, 1. III, 2, 9. III, 8, 2. III, 14, 1, 3. III, 28, 16. IV, 6, 7, 4. IV, 15, 4. IV, 22, 3. IV, 28, 9. VI, 7, 5. VI, 5, 15. VI, 27, 9. VII, 24, 3. Contra *οἱ περί* I, 21, 10. III, 23, 12; nisi forte *κατὰ τύχην* bis tantum hanc locutionem me invenisse statuas. Ne hiatus offendat, vid. I, 6, 6 *τοὺς ἀμφὶ Ἀλέξανδρον*. IV, 27, 8 *τοὺς ἀμφὶ Ἀλκέταν*. IV, 28, 9 *τοὺς ἀμφὶ Ἡφαιστίωνα*.

6. *συνεξορμῆσαι*] Ed. Basil. *συνεξορμίσαι*.

7. *ἐγίγνετο*] Ed. Bas. *ἐγένετο*, quam secutus est Borheckius. Imperfectum habent edd. Vulc. Blanc. Gronov. Raphel. Schmied. Vide ann. ad V, 24, 11. — Supra dedimus *διεκπαίουσι* pro vulg. *διεκπαίουσιν*.

8. *θρασέως ἐνέκειντο*] Edd. vett. et codd. quattuor Gronovii *προσέκειντο*, cui scripturae favent I, 5, 20 *προσκείσεσθαι ἀπαλλαττομένοις ἔμελλον*. I, 8, 13 *αὐτοῖς οἱ Μακεδόνες προσέκειντο*. I, 19, 5 *πανταχόθεν ἤδη προσκειμένων σφίσι τῶν Μακεδόνων*. V, 10, 3 *προσκειμένων σφίσιν εὐθὺς τῶν ἐλεφάντων*. Sed etiam *ἐνέκειντο*, quod Schmiederus primus dedit e cod. F., optime habet. Vide III, 8, 3 *καὶ Ἀλέξανδρος διώκων ἐνέκειτο*. III, 14, 3 *εὐρώστως ἐνέκειντο*. Quid vero si legas *ἐπέκειντο*? Cf. I, 6, 17 *τοῖς τελευταίοις δὲ ὡς εἶδεν ἐπικειμένους τοὺς πολεμίους*. II, 11, 5 *καὶ οἱ Θετταλοὶ εὐρώστως αὐτοῖς ἐπέκειντο*. III, 18, 12 *τῇ μὲν Ἀλεξάνδρου ἐπικειμένου*. IV, 5, 9 *ἐπέκειντο εὐρώστως οἱ Σκύθαι*. Xenoph. Anab. IV, 3, 30 *ἐνταῦθα δὴ ἐπέκειντο θρασέως*.

διακόψαντας] Cf. Plut. Pyrrh. c. VII *διέκοψαν τὴν φάλαγγα*,

δ' ἐπιτεταγμένων τῇ πρώτῃ φάλαγγι οἱ ἡγεμόνες ὀξέως μαθόντες τὸ γινόμενον, μεταβαλόντες ἧπερ παρήγγελτο αὐτοῖς, τὴν τάξιν, ἐπιγίγνονται κατὰ νώτου τοῖς Πέρσαις, καὶ πολλοὺς μὲν αὐτῶν αὐτοῦ ἀμφὶ τοῖς σκευοφόροις ξυνεχομένους ἀπέκτειναν, οἱ δὲ αὐτῶν ἐγκλίναντες ἔφευγον. Οἱ δὲ ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ κέρως τῶν Περσῶν οὔπω τῆς φυγῆς τῆς Δαρείου ᾐσθημένοι, περιιππεύσαντες τὸ Ἀλεξάνδρου εὐώνυμον κατὰ κέρας τοῖς ἀμφὶ τὸν Παρμενίωνα ἐνέβαλον.

XV. Καὶ ἐν τούτῳ ἀμφιβόλων τὰ πρῶτα γενομένων τῶν Μακεδόνων, πέμπει Παρμενίων παρ' Ἀλέξανδρον σπουδῇ ἀγγελοῦντα ὅτι ἐν ἀγῶνι ξυνέχεται τὸ κατὰ σφᾶς

---

ubi altera lectio *κατέκοψαν*, a Baehrio iam reiecta, non modo non placet, sed falsa videtur. Ut enim *διακόψαι* semper est *perfringere, perrumpere*, ita verbi *κατακόψαι* propria fere est significatio *necandi, interficiendi*, ut apud Arrian. I, 16, 4 *ἐν μέσῳ δι' ὀλίγου κατακόπτει αὐτούς*. VI, 6, 11 *τῶν φευγόντων κατέκοψεν ὅσοι μὴ ἔφθασαν*. Xen. Anab. I, 10, 9 *μὴ αὐτοὺς κατακόψειαν*, ubi all. *διακόψειαν*. Diod. Sic. XV, 39 *τὸ δὲ πλῆθος ἄρδην κατακόψαι*. XVI, 48 *κατέκοψαν πλείους τῶν πεντακισχιλίων*.

10. *τῶν δὲ ἐπιτεταγμένων τῇ πρ. φάλαγγι*] Revocavimus veterem omnium fere codd. et edd. scripturam. Schmiederus ex auctoritate codicis F. dedit *ἐπιτετ. ἐπὶ τῇ πρ. φάλαγγι*. Quamvis enim recte cepisset Gronovius sensum verborum, sic vertens: *duces eorum qui post tergum primae phalangis locati erant*, in eo tamen erravit, quod illud intelligi non posse existimabat, nisi addita praepositione *ἐπί*. Nonne meminerat II, 10, 6 *οἱ τῷ ἀριστερῷ κέρᾳ ἐπιτεταγμένοι*. V, 13, 8 *πρώτους μὲν τοὺς ὑπασπιστὰς — ἐπέταξε τῇ ἵππῳ*. Cf. ann. ad II, 9, 3. — Mox ed. Bas. *τὸ γιγνόμενον*, aeque recte. — Paulo supra articulum restituimus ante *ἡγεμόνες* in ed. Schmied. male omissum.

μεταβαλόντες] Ed. Bas. *μεταβάλλοντες* ex solenni harum formarum confusione. Unde suspicetur quis etiam supra scribendum esse *ἐμβαλόντων τῶν Περσῶν*, coll. III, 14, 4 *ἐφοβήθησαν — ἐμβαλόντων ἐς αὐτοὺς εὐρώστως τῶν ἀμφὶ Ἀρέτην*. Sed hac mutatione non opus est. Vid. ann. ad I, 5, 1. I, 9, 8. I, 23, 3. III, 28, 3. VI, 6, 7. cet.

11. *ἐνέβαλον*] Ed. Bas. rursus *ἐνέβαλλον*.

C. XV. *ὅτι — ξυνέχεται καὶ βοηθεῖν δεῖ*] h. e. *καὶ ὅτι βοηθεῖν*

2 καὶ βοηθεῖν δεῖ. Ταῦτα ὡς ἐξηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ, τοῦ μὲν διώκειν ἔτι ἀπετράπετο· ἐπιστρέψας δὲ ξὺν τῇ ἵππῳ τῶν ἑταίρων ὡς ἐπὶ τὸ δεξιὸν τῶν βαρβάρων ἦγε δρόμῳ.
3 Καὶ πρῶτα μὲν τοῖς φεύγουσι τῶν πολεμίων ἱππεῦσι, τοῖς τε Παρθυαίοις καὶ τῶν Ἰνδῶν ἔστιν οἷς καὶ Πέρσαις τοῖς πλείστοις καὶ κρατίστοις ἐμβάλλει· καὶ ἱππο-
4 μαχία αὕτη καρτερωτάτη τοῦ παντὸς ἔργου ξυνέστη. Ἐς βάθος τε γὰρ οἷα δὴ ἰλαδὸν τεταγμένοι ἀνέστρεφον οἱ βάρβαροι, καὶ ἀντιμέτωποι τοῖς ἀμφ' Ἀλέξανδρον ξυμπεσόντες οὔτε ἀκοντισμῷ ἔτι, οὔτ' ἐξελιγμοῖς τῶν ἵππων ἧπερ ἱππομαχίας δίκη ἐχρῶντο, ἀλλὰ διεκπαῖσαι πᾶς

δεῖ, quomodo dixit I. 7, 3 ὅτι τε χρόνον ἀπῆν οὐκ ὀλίγον καὶ ὅτι οὐδεμία ἀγγελία ἀφῖκτο. II, 12, 7 ὅτι φεύγων ἀπέλιπεν ἐπὶ τῷ ἅρματι, καὶ ταῦτα ὅτι μόνα ἔχει Ἀλέξανδρος. IV, 10, 4 ὅτι — ἐκτεῖναι καὶ τυραννίδα ὅτι κατέλυσαν. VII, 13, 8 λόγος κατέχει ὅτι ἐστάλη καὶ ζωστῆρα — ὅτι ἐκόμισε. Nec dissimile est V, 22, 8 ὡς μήτε ἐκδρομήν τινα ποιήσασθαι —, καὶ ὡς πληγὰς γίγνεσθαι. Conferas quoque quae de praepositione non iterata diximus ad VI, 13, 1.

3. καρτερωτάτη] Ed. Bas. καρτεροτάτη. Vide ad I, 22, 4.

4. ἧπερ ἱππομαχίας δίκη] Noli scriptum ἧπερ ἱππομαχίας δίκη. Namque dativi illi quasi per attractionem positi cum praegressis οὔτ' ἀκοντισμῷ, οὔτ' ἐξελιγμοῖς coniungendi sunt. — Paulo ante ed. Basil. ἀκοντιμῷ et οὔτε ξελιγμοῖς.

πᾶς τις] Eleganter ita haud raro Graeci adiungunt pronomen indefinitum, ubi eo minime opus videatur. Quamquam non dicam id omnino vacare. Sic v. c. πᾶς est *quisque*, πᾶς τις *quisque*, *quisquis is est*. Atque eodem fere modo differunt ὁ μέν et ὁ μέν τις, ὁ δέ et ὁ δέ τις, de quibus vide ann. ad III, 8, 3. Cf. IV, 29, 14 πᾶς τις ἀντιλαμβανόμενος τοῦ ἔργου. Aesch. Agam. v. 764 πᾶς τις ἕτοιμος. Soph. Oed. Col. v. 25 πᾶς γάρ τις ηὔδα. Xenoph. Cyrop. V, 5, 39 πᾶς δέ τις ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἕν γέ τι — ἐδωρεῖτο αὐτῷ. Adde ann. ad V, 9, 5.

σωτηρίαν σφίσιν οὖσαν] »Secunda vox abest ab Optimo, qui iam et alibi illam voculam pro supervacaneo abolevit.« *Gron.* Unde Schmiederus eam abiecit. Quod nollem factum. Cf. I, 25, 6 ἰδίαν σφῶν φωνήν. III, 30, 6 ὡς σωτηρίαν σφίσιν εὑρέσθαι. V, 25, 1 ἐς τὰ ἴδια σφῶν. Vide quoque ann. ad III, 7, 13 et IV, 1, 6.

τις τὸ καθ' αὑτὸν, ὡς μόνην ταύτην σωτηρίαν σφίσιν οὖσαν ἐπειγόμενοι, ἔκοπτόν τε καὶ ἐκόπτοντο ἀφειδῶς, οἷα δὴ οὐχ ὑπὲρ νίκης ἀλλοτρίας ἔτι, ἀλλ' ὑπὲρ σωτηρίας οἰκείας ἀγωνιζόμενοι. Καὶ ἐνταῦθα μὲν πίπτουσιν 5
ἀμφὶ ἑξήκοντα τῶν ἑταίρων τοῦ Ἀλεξάνδρου, καὶ τιτρώσκεται Ἡφαιστίων τε αὐτὸς καὶ Κοῖνος καὶ Μενίδας. Ἀλλ' ἐκράτησε καὶ τούτων Ἀλέξανδρος. Καὶ τούτων μὲν ὅσοι διεξέπε- 6
σον διὰ τῶν ἀμφ' Ἀλέξανδρον, ἔφευγον [ἤδη] ἀνὰ κράτος· Ἀλέξανδρος δὲ ἐγγὺς ἦν προσμῖξαι ἤδη τῷ δεξιῷ κέρατι τῶν πολεμίων. Καὶ ἐν τούτῳ οἱ Θεσσαλοὶ ἱππεῖς λαμ- 7
πρῶς ἀγωνισάμενοι οὐχ ὑπελείποντο Ἀλεξάνδρῳ τοῦ ἔρ-

ἔκοπτόν τε καὶ ἐκόπτοντο] Arr. Epict. Diatr. IV, c. 13 *καὶ φύρω καὶ φύρομαι.* Lucian. conviv. c. 9 *καὶ παίων καὶ παιόμενος ἐν τῷ μέρει.* de salt. c. 10 *παίσαντες καὶ παισθέντες.* Plut. Pyrrh. c. 30 *τοῦ ταράττειν καὶ ταράττεσθαι.* Ibid. c. 10 pro vulgato *πολλὰ πράττοντα καὶ ταραττόμενον* cum Bryano malim scriptum *ταράττοντα.* Plura exempla si cupis, adi Fritzsch. Qu. Lucc. p. 43.

νίκης ἀλλοτρίας] Vocabula *ἀλλότριος* et *οἰκεῖος* ita sibi opposita vide apud Thucyd. I, 70 *τοῖς μὲν σώμασιν ἀλλοτριωτάτοις, — τῇ γνώμῃ δὲ οἰκειοτάτῃ.* Isocr. Euag. p. 178, 14 *οὐκ ἀλλοτρίοις παραδείγμασι — ἀλλ' οἰκείοις παρακαλῶ.* Simile est quod legitur apud Lys. or. funebr. I, p. 178, ed. Bekk. *τὰς μὲν ψυχὰς ἀλλοτρίας — τὴν δὲ μνήμην ἰδίαν.* De significatione vocis *ἀλλότριος* consule Goelleri ann. ad Thuc. l. l.

5. *ἀλλ' ἐκράτησε*] Ed. Bas. *ἀλλὰ ἐκράτησε.* Vide ann. ad III, 3, 8.

6. *διεξέπεσον διὰ τῶν —*] Hanc scripturam tuentur omnes codd. Gronovii, qui totum enunciatum bene interpretatus est ita: *qui per eos qui circa Alexandrum erant, elapsi effugerunt.* In edd. vett. legebatur *ἐξέπεσον διὰ τῶν,* nisi quod ed. Bas. habet *ἐξέπεσαν.* Codicum lectio ipsam indicat Arriani manum. I, 8, 13 *διεκπεσόντες διὰ τῆς πόλεως.* III, 13, 10 *διεξέπεσε διὰ τῶν τάξεων.* III, 14, 8 *οὐ προσδοκήσασιν ἐπὶ σφᾶς διεκπεσεῖσθαί τινας.* Cum accusativo constructum vide hoc verbum apud Diod. Sicul. XVII, 49 *διεξέπεσον τὴν ἄνυδρον.* Cum nudo genitivo apud Philostr. Heroic. X, 7 *διεξέπεσε τῆς ὁμίλου.*

ἔφευγον [ἤδη] ἀνὰ κράτος] Particulam *ἤδη,* quam Schmiederus ex auctoritate codicis F. inseruit, quamque omnes rell. codd. et edd. vett. ignorant, uncis includi iussimus, cum male ea repetita esse videatur ex sequente versu. Conferas III, 8, 2 *ἔφευγον*

γου· ἀλλὰ γὰρ ἔφευγον ἤδη οἱ ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ κέρως τῶν βαρβάρων, ὁπότε Ἀλέξανδρος αὐτοῖς συνέμιξεν, ὥστε ἀποτραπόμενος Ἀλέξανδρος ἐς τὸ διώκειν αὖθις Δαρεῖον ἐξώρμησε καὶ ἐδίωξεν ἔστε φάος ἦν· καὶ οἱ ἀμφὶ Παρ-
8 μενίωνα τὸ κατ᾽ αὐτοὺς διώκοντες εἵποντο. Ἀλλὰ Ἀλέξ-
ανδρος μὲν διαβὰς τὸν ποταμὸν τὸν Λύκον κατεστρατοπέδευσεν αὐτοῦ, ὡς ἀναπαῦσαι ὀλίγον τούς τε ἄνδρας καὶ τοὺς
9 ἵππους. Παρμενίων δὲ τό τε στρατόπεδον τῶν βαρβάρων εἷλε καὶ τὰ σκευοφόρα καὶ τοὺς ἐλέφαντας καὶ τὰς κα-
10 μήλους. Ἀλέξανδρος δὲ ἀναπαύσας τοὺς ἀμφ᾽ αὐτὸν ἱππέας ἔστε ἐπὶ μέσας νύκτας, προὐχώρει αὖθις κατὰ σπουδὴν ἐπ᾽ Ἄρβηλα, ὡς Δαρεῖόν τε αἱρήσων ἐκεῖ καὶ τὰ χρή-
11 ματα καὶ τὴν ἄλλην κατασκευὴν τὴν βασιλικήν. Καὶ

ἀνὰ κράτος. IV, 17, 1 ἔφευγον ἀνὰ κράτος — Mox dedimus προσμῖξαι pro vulgato προσμίξαι, ut III, 9, 3.

7. οὐχ ὑπελείποντο — τοῦ ἔργου] Vulgo subaudiendum censent τί. Sed vere hic genitivus est partitivus. Cf. III, 29, 8 τοῦ μὴ ἐσδύεσθαι ἐς αὐτὰς τοῦ ὕδατος. V, 24, 1 καὶ τοῦ χάρακος τοῦ κεκομμένου — συννῆσαι ἐκέλευσε. Adde ann. ad IV, 23, 6 et IV, 26, 9. Paulo aliter dixit V, 14, 3 ὡς ὀλίγον ἔτι ὑπολείπεσθαι αὐτῷ τὸ ἔργον. — Infra ed. Bas. οἱ ἀπὸ τοῦ κέρως τοῦ δεξιοῦ, aeque recte. Neque dubito quin plures codices, si a Gronovio accuratius inspecti fuissent, illam scripturam praebuissent.

ἐδίωξεν ἔστε φάος ἦν] Ed. Bas. ἐδίωξε. Eandem substantivi formam vide II, 11, 8 Ἀλέξανδρος γὰρ ἔστε μὲν φάος ἦν, ἀνὰ κράτος ἐδίωκεν. III, 18, 10 πρὶν φάους.

10. τοὺς ἀμφ᾽ αὐτόν] Sic ed. Bas. et Schmied. ἀμφ᾽ αὐτόν cett. edd.

13. καὶ ἡ κατασκευὴ — αὖθις ἐγκατελήφθη] Haec verba Gronovius primus inseruit e cod. F. »Et videntur Arrianea tum ex ipsa ratione verborum, tum plane sunt ad comparationem praedae ex secundo praelio composita, ubi quum et κάνδυν et τὸ ἅρμα ceperit Darii Alexander, hic sane id non minus accidit. Certe τὴν κατασκευὴν ita exponit Curt. (V, 1, 10) *traduntur Arbela regia supellectili ditique gaza repleta. Praeterea pretiosae vestes, totius, ut supra dictum est, exercitus opibus in illam sedem congestis.* Curru etiam pugnasse Darium satis ex eodem apparet, dum clare dixit c. 15, 24 *curru Darius, equo Alexander vehebantur.*« *Gronov.* Cf. II, 11, 8 τὸ μέντοι ἅρμα τὸ Δαρείου ἔλαβε, καὶ τὴν ἀσπίδα ἐπ᾽ αὐ-

ἀφίκετο εἰς Ἄρβηλα τῇ ὑστεραίᾳ, διώξας τοὺς πάντας ἐκ τῆς μάχης σταδίους μάλιστα ἐς ἑξακοσίους. Καὶ Δαρεῖον 12
μὲν οὐ καταλαμβάνει ἐν Ἀρβήλοις, ἀλλ' ἔφευγεν οὐδέν τι ἐλιννύσας Δαρεῖος. Τὰ χρήματα δὲ ἐγκατελήφθη καὶ 13
ἡ κατασκευὴ πᾶσα καὶ τὸ ἅρμα τὸ Δαρείου αὖθις ἐγκατελήφθη, καὶ ἡ ἀσπὶς αὖθις καὶ τὰ τόξα ἑάλω. Ἀπέθανον δὲ 14
τῶν ἀμφ' Ἀλέξανδρον ἄνδρες μὲν ἐς ἑκατὸν μάλιστα, ἵπποι δὲ ἔκ τε τῶν τραυμάτων καὶ τῆς κακοπαθείας τῆς ἐν τῇ διώξει ὑπὲρ τοὺς χιλίους, καὶ τούτων τῆς ἑταιρικῆς ἵππου σχεδόν τι οἱ ἡμίσεες. Τῶν βαρβάρων δὲ νεκρῶν μὲν ἐλέ- 15
γοντο ἐς τριάκοντα μυριάδας· ἑάλωσαν δὲ πολλῷ πλείονες τῶν ἀποθανόντων, καὶ οἱ ἐλέφαντες καὶ τῶν ἁρμάτων ὅσα μὴ κατεκόπη ἐν τῇ μάχῃ. Τοῦτο τὸ τέλος τῇ 16

τῷ καὶ τὸν κάνδυν καὶ τὸ τόξον. Adverbium αὖθις bis positum ne offendat, obstat VII, 25, 3 καὶ αὖθις δειπνεῖν παρὰ Μηδίῳ, καὶ αὖθις πίνειν πόῤῥω τῶν νυκτῶν, coll. ann. ad V, 29, 4.

καὶ ἡ ἀσπίς] Ed. Bas. καὶ ἀσπίς.

14. ἐς ἑκατόν] Nimis parvum hunc numerum esse videbis, si confers c. 13, 5, 8. 14, 7. 11, 1, 6. Curtio auctore IV, 16, 26 minus quam CCC, Diodoro auctore XVII, 61 ad D Macedonum caesi sunt. Unde in Arriano scriptum fuisse opinor [H] i. e. quingenti, non H, quod esset centum. Mox etiam numerus caesorum Persarum omnem verisimilitudinem excedit. Si cum Diodoro consentiret Arrianus, scribendum fuisset ἐς ΠΙΙΙΙ μυριάδας, ad novem myriadas. Isti numeri male scripti facile pro ΔΔΔ haberi potuere. ‹ *Schmied.* Aliter iudicat St. Croix Exam. crit. p. 303, not. 4.

15. πολλῷ πλείονες] Sic Schmiederus e cod. F. πολὺ πλείονες edd. vett. cum quattuor Gronovii codd. Quam lectionem tueri videntur similia haec IV, 6, 12 πολὺ ἔτι μείζων. IV, 10, 8 πολὺ δικαιότερον. IV, 24, 4 πολὺ ἐλάττοσιν. V, 4, 4 πολὺ δὴ μείονες. VII, 7, 6 πολύ τι ταπεινότερος. Xen. Hist. Gr. IV, 8, 25 πολὺ πλείονες. At vide Arr. I, 11, 4 πολλῷ πλείους. III, 13, 5 πολλῷ πλείονες. Hist. Ind. XXX, 1 Schmiederus pro vulgato πολὺ μέζονες rursus e cod. F. scribendum censuit πολλῷ μέζονες.

16. τοῦτο τὸ τέλος] Vulgo τοῦτο τέλος. Articulus quam facile hic propter praegressum τοῦτο sive a librariis sive a typothetis omitti potuerit, quisque videt. Cf. ann. ad II, 11, 14 et Wyttenb. ad Iulian. Orat. p. 182, ed. Lips.

μάχη ταύτῃ ἐγένετο, ἐπὶ ἄρχοντος Ἀθηναίοις Ἀριστοφάνους, μηνὸς Πυανεψιῶνος· καὶ Ἀριστάνδρῳ ξυνέβη ἡ μαντεία ἐν τῷ αὐτῷ μηνὶ ἐν ὅτῳ ἡ σελήνη ἐκλιπὴς ἐφάνη, τήν τε μάχην Ἀλεξάνδρῳ καὶ τὴν νίκην γενέσθαι.

XVI. *Δαρεῖος μὲν δὴ εὐθὺς ἐκ τῆς μάχης παρὰ τὰ ὄρη τὰ Ἀρμενίων ἤλαυνεν ἐπὶ Μηδίας, καὶ ξὺν αὐτῷ οἵ τε Βάκτριοι οἵ ἐπανεληλυθότι τε ἐν τῇ μάχῃ ξυνετάχθησαν ἔφυγον, καὶ Περσῶν οἵ τε συγγενεῖς οἱ βασιλέως καὶ*
2 *τῶν μηλοφόρων καλουμένων οὐ πολλοί. Προσεγένοντο δὲ αὐτῷ κατὰ τὴν φυγὴν καὶ τῶν μισθοφόρων ξένων ἐς δισχιλίους οὓς Πάρων τε ὁ Φωκεὺς καὶ Γλαῦκος ὁ*
3 *Αἰτωλὸς ἦγον. Ταύτῃ δὲ αὐτῷ ἡ φυγὴ ἐπὶ Μηδίας*

Ἀθηναίοις] Haec est scriptura codd. Gronovii omnium et ed. Bas. Propterea non est audiendus Vulcanius qui primus scripsit *Ἀθήνησι*. Quamquam utrumque in hac dicendi formula Arriano placuisse hi fere testantur loci: I, 1, 1 *ἐπὶ ἄρχοντος Πυθοδήμου Ἀθήνησι*. II, 24, 12 *ἐπὶ ἄρχοντος Ἀνικήτου Ἀθήνησι*. VII, 28, 1 *ἐπὶ Ἡγησίου ἄρχοντος Ἀθήνησι*. II, 11, 14 *ἐπὶ ἄρχοντος Ἀθηναίοις Νικοστράτου*. III, 22, 3 *ἐπὶ ἄρχοντος Ἀθηναίοις Ἀριστοφῶντος*. V, 19, 5 *ἐπὶ ἄρχοντος Ἀθηναίοις Ἡγεμόνος*. Num autem forte tantum factum sit, ut Arrianus formam *Ἀθήνησι* semper fere in fine totius locutionis collocaverit (excipias Hist. Ind. XXI, 1 *ἐπὶ ἄρχοντος Ἀθήνησι Κηφισοδώρου*), formam *Ἀθηναίοις* vero statim post *ἄρχοντος*, id hodie quidem non decernam.

C. XVI. *εὐθὺς ἐκ τῆς μάχης*] Edd. vett. et quattuor cod. Gron. prima voce carent, quam Gronovius inseruit e codice F. Recte, ni fallor. Vide ann. ad II, 22, 2.

καὶ ξὺν αὐτῷ — ἔφυγον] Haec verba quae tum in edd. vett. tum in codd. plurimis male omissa erant, integra reperit Gronovius in cod. F., nisi quod in eo ante *ἐπανεληλυθότι* desiderabatur pronomen relativum, quod ipsum iam Gronovius inseruit. Si quid optandum praeterea sit, malim *ἐπανεληλυθότι αὐτῷ* pro *ἐπαν. τε*, quia nescio quo referendum sit illud *τε*, neque pronomen in tali verborum structura ab Arriano omittitur. Excepto enim uno loco, III, 29, 5, ubi lectio fluctuat, non memini me legere participium absolute positum. Cf. I, 14, 10 *ἵνα δὴ μὴ ἐκβαίνοντι αὐτῷ — προσπίπτοιεν*. I, 17, 6 *σκοποῦντι δὲ αὐτῷ*. I, 25, 1 *ἔτι δὲ αὐτῷ — ὄντι ἐξαγγέλλεται*. III, 22, 5 *ζῶντι μὲν δὴ ξυμφοραὶ αὐτῷ*. V, 21, 10 *προχωροῦντι δὲ αὐτῷ*. V, 28, 7 *θυομένῳ δὲ οὐκ ἐγίγνετο*

ἐγένετο, ὅτι ἐδόκει τὴν ἐπὶ Σούσων τε καὶ Βαβυλῶ-
νος ἥξειν Ἀλέξανδρον ἐκ τῆς μάχης, ὅτι οἰκουμένη τε
ἐκείνη πᾶσα ἦν καὶ ὁδὸς τοῖς σκευοφόροις οὐ χαλεπή,
καὶ ἅμα τοῦ πολέμου τὸ ἆθλον ἡ Βαβυλὼν καὶ τὰ Σοῦσα
ἐφαίνετο, ἡ δὲ ἐπὶ Μηδίας μεγάλῳ στρατεύματι οὐκ εὔ-
πορος. Καὶ οὐκ ἐψεύσθη Δαρεῖος. Ἀλέξανδρος γὰρ ἐξ 4
Ἀρβήλων ὁρμηθεὶς τὴν ἐπὶ Βαβυλῶνος εὐθὺς προὐχώρει,
ἤδη τε οὐ πόῤῥω Βαβυλῶνος ἦν καὶ τὴν δύναμιν ξυντε-
ταγμένην ὡς ἐς μάχην ἦγε· καὶ οἱ Βαβυλώνιοι πανδημεὶ
ἀπήντων αὐτῷ ξὺν ἱερεῦσί τε σφῶν καὶ ἄρχουσι, δῶρά τε ὡς
ἕκαστοι φέροντες καὶ τὴν πόλιν ἐνδιδόντες καὶ τὴν ἄκραν καὶ
τὰ χρήματα. Ἀλέξανδρος δὲ παρελθὼν εἰς τὴν Βαβυλῶνα, 5

αὐτῷ τὰ ἱερά. VI, 16, 2 *αὐτῷ ἐνεδίδοντο ἐπιόντι.* VI, 18, 8 *οὐκ ἔχοντι δὲ αὐτῷ — ἦν.* VII, 15, 4 *κατιόντι δὲ αὐτῷ.* VII, 18, 1 *συνέμιξεν ἐπανιόντι αὐτῷ.* VII, 19, 2 *παρελθόντι δ' αὐτῷ.* Vide tamen vv. ll. apud Xenoph. Cyrop. V, 1, 17; coll. Hist. Gr. III, 2, 25 *διαβαίνοντι δὲ τὸν ποταμὸν προσεχώρουν.*

οὐ πολλοί] Sic omnes codd. Gronovii cum edd. Vulc. Blanc. Gron. Raph. Schmied. *οἱ πολλοί* ed. Bas. cum V. C. Vulcanii.

3. *ὅτι ἐδόκει*] Ed. Bas. *ὅτε.* — Infra in edd. Venet. et Basil. legitur *ἐκείνη καὶ ὁδός*: »quod magis Arrianeum est, et respondet *ἡ δὲ ἐπὶ Μηδίας.* Restituerem, si codices iuvarent.« *Schmied.* Quid sibi his verbis voluerit Schmiederus, alius videat! Equidem ineptum censeo illud sive librariorum sive editorum additamentum.

4. *ἤδη τε — ἦν καί*] cf. V, 16, 7 *ἤδη τε — ἐγίγνετο καὶ ἐφῆκεν.* V, 24, 2 *ἤδη τε ἦν ἀμφὶ τετάρτην φυλακὴν καὶ οἱ βάρβαροι — ἐφέροντο.* VI, 9, 8 *ἤδη τε πρὸς τῇ ἐπάλξει ἦν καὶ — ὤθει.* VI, 27, 2 *ἤδη τε — προὐχώρει καὶ ἀγγέλλεται.* Eadem fere ratione dicitur *ἅμα τε — καί*, ut IV, 29, 4 *ὤφθη τε ἅμα ἡ φλὸξ καὶ Ἀλέξανδρος ἐπῆγε.* VI, 3, 3 *ἅμα τε ἐσημάνθη — καὶ ἀνῆγον.* Pro quo dixit Himerius Ecl. XIX, p. 264 *ὁμοῦ τε εἶδον καὶ ᾔρηντο.* Simile denique est *καί — καί*, ut I, 20, 13 *καὶ ἥ τε τάφρος ἐχώσθη καὶ οἱ πύργοι προσήγοντο.* IV, 29, 13 *καὶ οὗτοι κεκομμένοι ἦσαν καὶ αὐτὸς ἐχώννυεν.* Vide Locell. ad Xen. Ephes. p. 190.

πανδημεὶ ἀπήντων] Sic dixit I, 22, 1 *ἐκδρομὴ γίνεται πανδημεὶ ἐκ τῆς πόλεως.* I, 27, 9 *καὶ τότε οἱ Τελμισσεῖς πανδημεὶ ἐκβεβοηθηκότες.* III, 17, 6 *ἵνα ἀπαντήσεσθαι οἱ Οὔξιοι πανδημεὶ ἐδόκουν.* Pertinet hoc vocabulum inter alia ad delicias Diodori. Vide modo XV, 63, 64, 78, 82. XVI, 39, 72, 85. XVII, 62.

τὰ ἱερὰ ἃ Ξέρξης καθεῖλεν, ἀνοικοδομεῖν προσέταξε Βαβυλωνίοις, τά τε ἄλλα καὶ τοῦ Βήλου τὸ ἱερὸν ὃν μάλι-
6 στα θεῶν τιμῶσι Βαβυλώνιοι. Σατράπην δὲ κατέστησε Βαβυλῶνος Μαζαῖον, Ἀπολλόδωρον δὲ τὸν Ἀμφιπολίτην στρατηγὸν τῶν μετὰ Μαζαίου ὑπολειπομένων στρατιωτῶν, καὶ Ἀσκληπιόδωρον τὸν Φίλωνος τοὺς φόρους ἐκλέ-
7 γειν. Κατέπεμψε δὲ καὶ ἐς Ἀρμενίαν Μιθρίνην σατράπην ὃς τὴν ἐν Σάρδεσιν ἀκρόπολιν Ἀλεξάνδρῳ ἐνέδωκεν.
8 Ἔνθα δὴ καὶ τοῖς Χαλδαίοις ἐνέτυχε καὶ ὅσα ἐδόκει Χαλδαίοις ἀμφὶ τὰ ἱερὰ τὰ ἐν Βαβυλῶνι ἔπραξε, τά τε

τὴν πόλιν ἐνδιδόντες] Ita cod. F. cum C. V. Vulcanii. *ἐκδιδόντες* rell. codd. cum edd. vett. Male. Cf. I, 17, 3 *ἐνδιδόντες οἱ μὲν τὴν πόλιν*. I, 23, 11 *τὰ Ἄλινδα ἐνδιδοῦσα*. II, 13, 11 *καὶ τἄλλα ἐνδίδωσιν*. IV, 19, 7 *ἐνέδοσαν σφᾶς αὐτούς*. V, 21, 4 *αὐτὸν ἐνεδίδου*. VI, 8, 3 *ὅσοι μὴ ἐθελοντὰς σφᾶς ἐνδιδοῖεν*. Vide Duk. ad Thucyd. V, 62. Apud Plut. Alcib. c. XXII recte hodie legitur *οἱ μέλλοντες ἐνδιδόναι τὴν πόλιν*. In var. lect. vero memoratur scriptura *ἐκδιδόναι*.

5. *ἃ Ξέρξης καθεῖλεν*] Ed. Bas. *καθεῖλε*. — Infra eadem minus apte *ὃν μάλιστα θεόν*.

6. *τῶν μετὰ Μαζαίου*] Ed. Bas. *τὸν μετὰ Μαζαῖον*.

τοὺς φόρους ἐκλέγειν] sc. *κατέστησεν*. Verbum *ἐκλέγειν* vero vice fungitur substantivi. Cf. IV, 22, 12 *τῆς πόλεως ἐπιμελεῖσθαι ἐτάχθη*. Vide ann. ad II, 4, 2.

7. *Μιθρίνην ὃς — ἐνέδωκεν*] Vide Arr. I, 17, 3. Diod. Sic. XVII, 21. Unde etiam Diodorus XVII, 64 *Μιθρίνῃ δὲ τῷ παραδόντι τὴν ἐν Σάρδεσιν ἄκραν Ἀρμενίαν ἔδωκεν*. Curt. V, 1, 44 *Armenia Mithreni Sardium proditori data est.*

8. *ἐνέτυχε καὶ ὅσα*] Edd. *ἐνέτυχεν*, ut saepe alibi.

9. *Φιλοξένου ἐπιστολεύς*] Ed. Basil. *ἐπιστολάς*.

10. *ἀνεγέγραπτο*] Haec est scriptura omnium codd. Gronovii, ed. Bas. et V. C. Vulcanii. *ἐνεγέγραπτο* Vulcanius primus ex coniectura, ut videtur. Utramque lectionem habere quo defendatur, nemo non videt. Atque apud Arrianum frustra quaeras geminum exemplum, si excipias IV, 29, 7, ubi tamen pro vulgato *ἵνα ἐνεγέγραπτο* hodie legitur *ἵνα ἐγέγραπτο*. Alias apud eum *ἀναγράψαι* est *adscribere*, ut I, 12, 8 *τὸ μὲν ὄνομα οὐδὲν δέομαι ἀναγράψαι*, vel *describere*, *exponere*, ut II, 12, 12 *καὶ ταῦτα οὔτε ὡς ἀληθῆ οὔτε ὡς πάντῃ ἄπιστα ἀνέγραψα*. IV, 14, 7 *ταῦτα ἀπο-*

ἄλλα καὶ τῷ Βήλῳ καθὰ ἐκεῖνοι ἐξηγοῦντο, ἔθυσεν. Αὐ- 9
τὸς δὲ ἐπὶ Σούσων ἐστέλλετο· καὶ ἐντυγχάνει αὐτῷ κατὰ
τὴν ὁδὸν ὅ τε παῖς τοῦ Σουσίων σατράπου καὶ παρὰ Φι-
λοξένου ἐπιστολεύς. Φιλόξενον γὰρ εὐθὺς ἐκ τῆς μάχης
ἐπὶ Σούσων ἐστάλκει Ἀλέξανδρος. Τῇ δὲ ἐπιστολῇ τῇ 10
παρὰ Φιλοξένου ἀνεγέγραπτο, ὅτι τήν τε πόλιν οἱ Σού-
σιοι παραδεδώκασι καὶ τὰ χρήματα πάντα σῶά ἐστιν
Ἀλεξάνδρῳ. Ἀφίκετο δὲ ἐς Σοῦσα Ἀλέξανδρος ἐκ Βαβυ- 11
λῶνος ἐν ἡμέραις εἴκοσι· καὶ παρελθὼν εἰς τὴν πόλιν τά
τε χρήματα παρέλαβεν [ὄντα] ἀργυρίου τάλαντα ἐς πεν-

χρῶντα ἔστω ἀναγεγραμμένα. VI, 28, 19 ταῦτα ἰδίᾳ ἀναγράψω αὐτῷ Νεάρχῳ ἑπόμενος. VII, 14, 3 ἄλλοι ἄλλα ἀνέγραψαν ὑπὲρ τοῦ πένθους. Atque ἐγγράψαι semper propriam suam retinet significationem *inscribendi*, ut II, 5, 5 ῥᾳδιουργότερον ἐγγεγράφθαι ἔφασαν. VII, 18, 4 οὕτω δὴ ἐγγράψαντα καὶ κατασημηνάμενον τὸ γραμμάτιον. VII, 22, 11 καὶ τοῖς συμβολαίοις ἐγγράφεσθαι τὸ ὄνομα Ἡφαιστίωνος. Vide tamen Thuc. 1, 132 ἐν αἷς — εἶρεν ἐγγεγραμμένον.

παραδεδώκασι] Edd. omnes παραδεδώκασιν.

11. [ὄντα] ἀργυρίου τάλαντα] »Insanum variant libri antiqui. Duo enim interiiciunt γάρ, ut ed. Bas., unus γὲ, quod vidit etiam in V. C. Vulcanius. Sed in Optimo nec horum quidquam, nec participium ὄντα apparet, neque requiritur.« *Gronov.* Nec mihi participium, si ab omnibus codicibus abesset, valde desideraretur. At cum omnes fere Mss. et edd. vett. id tueantur, cautius duxi servare quae bene servari possunt, quam temere ea reiicere ex unius codicis auctoritate. Conferas quae similitudinis speciem habent, V, 3, 7 καὶ παρὰ Ταξίλου δῶρα ἥκοντα ἀργυρίου μὲν τάλαντα. V, 15, 8 τήν τε ἵππον ἀναλαβὼν πᾶσαν — καὶ τὰ ἅρματα πάντα τριακόσια ὄντα. — In numero talentorum rursus dissentiunt omnes fere qui eius rei meminerunt. Diod. Sic. XVII, 66 εὗρεν ἀσήμου χρυσοῦ καὶ ἀργυρίου πλείω τῶν τετρακισμυρίων ταλάντων· χωρὶς δὲ τούτων ὑπῆρχον ἐννακισχίλια τάλαντα χρυσοῦ, χαρακτῆρα Δαρεικὸν ἔχοντα. Plut. vit. Alex. c. XXXVI Ἀλέξανδρος δὲ Σούσων κυριεύσας παρέλαβε — τετρακισμύρια τάλαντα νομίσματος. Iustin. XI, 14, 9 *in urbe deinde Susa quadraginta millia talentum invenit.* Cum Arriano facit Curtius V, 2, 11 *ut vero urbem intravit, incredibilem ex thesauris summam pecuniae egessit: quinquaginta millia talentum argenti, non signati forma, sed rudi pondere.*

τακισμύρια καὶ τὴν ἄλλην κατασκευὴν τὴν βασιλικήν.
12 Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα κατελήφθη αὐτοῦ ὅσα Ξέρξης ἀπὸ
τῆς Ἑλλάδος ἄγων ἦλθε, τά τε ἄλλα καὶ Ἁρμοδίου καὶ
13 Ἀριστογείτονος χαλκαῖ εἰκόνες. Καὶ ταύτας Ἀθηναίοις
πέμπει ὀπίσω Ἀλέξανδρος, καὶ νῦν κεῖνται Ἀθήνησιν ἐν
Κεραμεικῷ αἱ εἰκόνες ᾗ ἄνιμεν ἐς πόλιν, καταντικρὺ μά-
λιστα τοῦ Μητρῴου οὐ μακρὰν τῶν Εὐδανέμων τοῦ βω-
μοῦ· ὅστις δὲ μεμύηται ταῖν θεαῖν ἐν Ἐλευσῖνι, οἶδε τὸν
14 Εὐδανέμου βωμὸν ἐπὶ τοῦ δαπέδου ὄντα. Ἐνταῦθα θύσας
τῷ πατρίῳ νόμῳ Ἀλέξανδρος καὶ λαμπάδα ποιήσας καὶ
ἀγῶνα γυμνικόν, καταλιπὼν σατράπην μὲν τῆς Σουσιανῆς
Ἀβουλίτην ἄνδρα Πέρσην, φρούραρχον δὲ ἐν τῇ ἄκρᾳ
τῶν Σούσων Μάζαρον τῶν ἑταίρων, καὶ στρατηγὸν Ἀρ-
χέλαον τὸν Θεοδώρου, προὐχώρει ὡς ἐπὶ Πέρσας· ἐπὶ
θάλασσαν δὲ κατέπεμψεν ὕπαρχον Συρίας καὶ Φοινίκης

---

13. *ἐν Κεραμεικῷ*] De huius vocis scriptura vide Etymol. Magn. p. 29 sq. Bekk. Anecdd. p. 577. Cf. Siebel. ad Pausan. I, 3, 1. — Infra ed. Basil. *κατ' ἀντικρύ*.

οὐ μακρὰν τῶν Εὐδανέμων τοῦ βωμοῦ] Ed. Bas. *Εὐσανέμων*, ut infra *Εὐσανέμου*. Pro plurali *τῶν Εὐδανέμων* h. l. unus codex Gronovii et V. C. Vulcanii exhibent *τοῦ Εὐδανέμου*. Quattuor tamen reliqui codices Gron. iique meliores pluralem tuentur. Num forte scribendum *Εὐδανέμων*? — Supra recte dedit Schmiederus *οὐ μακράν*, monente iam Blancardo, pro vulgato *μακράν*. Particula enim negativa quomodo bene hic abesse possit, equidem non video. Et recte etiam Vulcanius vertit: *non procul ab ara Eudanemi.* Similiter peccatum vide III, 21, 5.

14. *τῆς Σουσιανῆς*] Sic recte omnes codd. quos inspexit Gronovius. *τοῖς Σουσιανοῖς* edd. vett. At vide I, 17, 8 *κατέλιπε τῆς μὲν ἄκρας τῆς Σάρδεων ἐπιμελητὴν Παυσανίαν.* I, 29, 5 *σατράπην ἀποδείξας Φρυγίας.* Cf. III, 25, 3, ubi, cum omnes fere codices habeant *τῆς Ἀρείας*, in ed. Vulc. male expressum legitur *τοῖς Ἀρείοις*. — Infra ed. Bas. *Μένιτα*.

15. *παρ' Ἀντίπατρον*] Ed. Bas. *παρὰ Ἀντίπατρον.* Aeque recte. — Mox eadem minus recte ante *Λακεδαιμονίους* ignorat praepositionem *πρός*.

18. *κατέστησε δὲ καί*] Mediam vocem cum Schmiedero insc-

καὶ Κιλικίας Μένητα. Καὶ τούτῳ ἔδωκεν ἀργυρίου τά- 15
λαντα ἐς τρισχίλια φέρειν ἐπὶ θάλασσαν, καὶ ἀπ᾽ αὐτῶν
ἀποστεῖλαι παρ᾽ Ἀντίπατρον ὅσων ἂν δέηται Ἀντίπατρος
ἐς τὸν πρὸς Λακεδαιμονίους πόλεμον. Ἐνταῦθα καὶ Ἀμύν- 16
τας ὁ Ἀνδρομένους ξὺν τῇ δυνάμει ἀφίκετο ἣν ἐκ Μακεδονίας
ἦγε. Καὶ τούτων τοὺς μὲν ἱππέας ἐς τὴν ἵππον τὴν ἑται- 17
ρικὴν κατέταξεν Ἀλέξανδρος, τοὺς πεζοὺς δὲ προσέθηκε
ταῖς τάξεσι ταῖς ἄλλαις, κατὰ ἔθνη ἑκάστους ξυντάξας.
Κατέστησε δὲ καὶ λόχους δύο ἐν ἑκάστῃ ἴλῃ, οὐ πρόσθεν 18
ὄντας λόχους ἱππικούς· καὶ λοχαγοὺς ἐπέστησε τοὺς κατ᾽
ἀρετὴν προκριθέντας τῶν ἑταίρων.

XVII. Ἄρας δὲ ἐκ Σούσων καὶ διαβὰς τὸν Πασιτί-
γρην ποταμὸν ἐμβάλλει εἰς τὴν Οὐξίων γῆν. Οὐξίων δὲ 2
οἱ μὲν τὰ πεδία οἰκοῦντες τοῦ τε σατράπου τῶν Περσῶν
ἤκουον καὶ τότε Ἀλεξάνδρῳ σφᾶς ἐνέδοσαν, οἱ δὲ ὄρειοι

---

ruimus e cod. F. atque edd. Basil. et Vulc. Exempla simillima dedimus ad V, 20, 9.

τοὺς κατ᾽ ἀρετὴν προκριθέντας] Cf. Hist. Ind. XII, 7 *σοφίῃ δὲ καὶ δικαιότητι ἐκ πάντων προκεκριμένον.* XVII, 4 *τῷ νικήσαντι πάλην — ἢ κατ᾽ ἄλλην τινὰ ἀνδρίαν προκριθέντι.* Quomodo dixit Diodorus XVI, 47 *προκεκριμένον ἐπ᾽ ἀρετῇ.* Et XVI, 6 *κατ᾽ ἀνδρείαν προέχων.*

C. XVII. *τὸν Πασιτίγρην*] De Tigride et Pasitigride, si plura cupis, adi Palmer. et Wessel. ad Diod. XVII, 67. Vincent. p. 408. Schmied. ad Arr. Ind. Hist. XLII, 1. Quod ad formam huius nominis attinet, apud Arrianum quidem Hist. Ind. XLII, 1 hodie scribitur *Πασιτίγρην*, sed XLII, 5 expressum est *Πασιτίγριν*, plane ut apud Eustath. ad Dion. Perieg. p. 312, ed. Bernh. Atque hanc accusativi formam firmare videtur genitivus *Πασιτίγριδος* apud Arr. l. l. Diod. Sic. XIX, 21 et Straboni XV, 3, p. 319, ed. ster. accusativus audit *Πασίτιγριν*, nescio an rectius. Similiter dixit Arrianus *Τίγρητος* Exp. Alex. III, 7, 7. VI, 28, 9. VII, 7, 6. *Τίγρητα* V, 5, 7; atque *Τίγρης* Hist. Ind. XLII, 1. Apud Diod. XVII, 55 est *Τίγρεως*, et XVII, 53, 67 *Τίγριν.* Straboni l. l. genitivus formatur *Τίγριος*, accusativus *Τίγριν*; dativum *Τίγρει* vide apud eund. l. XVI, 1, p. 348. Arrianum autem etiam *Τίγριδος* cet. dixisse testis est Eustathius ad Dionys. Perieg. p.

καλούμενοι Οὔξιοι Πέρσαις τε οὐχ ὑπήκοοι ἦσαν, καὶ τότε πέμψαντες παρ' Ἀλέξανδρον οὐκ ἄλλως παρήσειν ἔφασαν τὴν ἐπὶ Πέρσας ἰόντα ξὺν τῇ δυνάμει, ἢ λαβεῖν ὅσα καὶ παρὰ τοῦ Περσῶν βασιλέως ἐπὶ τῇ παρόδῳ ἐλάμ-
3 *βανον. Καὶ τούτους ἀποπέμπει Ἀλέξανδρος, ἥκειν κελεύσας ἐπὶ τὰ στενὰ ὧν κρατοῦντες ἐπὶ σφίσιν ἐδόκουν τὴν πάροδον εἶναι τὴν ἐς Πέρσας, ἵνα καὶ παρ' αὐτοῦ*
4 *λάβοιεν τὰ τεταγμένα. Αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τοὺς σωμα-*

291, ed. Bernh., nisi forte h. l. bestiae nomen respexit. Quamquam et huius nominis genitivus apud Arrianum in *ιος* exit, ut Hist. Ind. XV, 1. Ceterum vide ann. ad VII, 7, 6.

2. *σφᾶς ἐνέδοσαν*] Ed. Bas. *ἐνέδωσαν*. — Mox eadem *ὅριοι*. De formis *ὄρειος* et *ὀρεινός* vid. ann. ad VI, 16, 4.

οὐκ ἄλλως — ἢ λαβεῖν] Huius constructionis secundum frustra apud Arrianum quaesivi exemplum. Sensus aperte hic est: *Hi Alexandro nunciabant se non alia conditione passuros, ut cum exercitu transiret, nisi tantumdem daret quantum — acciperent.* Infinitivi igitur loco aut participium exspectabas, aut *εἰ μή* cum opt. sive indicativo futuri. Cf. I, 26, 2 *ἔστι δὲ ταύτῃ ἡ ὁδὸς οὐκ ἄλλως, ὅτι μὴ τῶν ἀπ' ἄρκτου ἀνέμων πνεόντων.* Xen. Anab. VI, 4, 10 *ὁ δ' οὐκ ἂν ἄλλως ἔφη γενέσθαι, εἰ μή τις ἐκδώσει.* At videtur Arrianus rationem talium enunciatorum secutus esse, qualia sunt I, 18, 7 *τρισὶν ἡμέραις πρότερον καταπλεύσας, ἢ τοὺς Πέρσας προσχεῖν.* II, 16, 2 *πρότερον ἢ Κάδμον κατασχεῖν.* VII, 18, 5 *μιᾷ πρόσθεν ἡμέρᾳ, ἢ τελευτῆσαι.*

τοῦ Περσῶν βασιλέως] Ed. Basil. *τῶν Περσῶν βασιλέως.* Quod ferri non potest.

3. *λάβοιεν τὰ τεταγμένα*] Ed. Bas. *λάβοιε τὰ τεταγμένα.*

4. *τοὺς σωματοφύλακας τοὺς βασιλικούς*] »Somniare hic puto omnes libros mss. et transpositis vocibus legendum *ἀναλαβὼν τοὺς σωματοφύλακας καὶ τοὺς ὑπασπιστὰς τοὺς βασιλικούς.* Hi enim *ὑπασπισταί* divisi fuerunt in diversa genera, unde I, 15 (14, 3) recensentur *ὑπασπισταὶ τῶν ἑταίρων.* Infra capite 29, 13 huius libri *πεζῶν τάξιν καὶ τῶν ὑπασπιστῶν χιλιαρχίαν μίαν.* III, 13, 11 *οἱ ὑπασπισταὶ οἱ βασιλικοί.* IV, 24, 17 *τῶν τε ὑπασπιστῶν τῶν βασιλικῶν τὸ τρίτον μέρος.*« *Gronov.* Qui licet minus recte voces transponi velit, id tamen recte observavit nunquam alias *σωματοφύλακας βασιλικούς* ab Arriano commemorari ad differentiam aliorum *σωματοφυλάκων.* Vide, si placet, IV, 3, 5 *ἀναλαβὼν τούς τε σωματοφύλακας καὶ τοὺς ὑπασπιστὰς καὶ τοὺς τοξότας.* IV, 30, 6 *ἀνα-*

τοφύλακας τοὺς βασιλικοὺς καὶ τοὺς ὑπασπιστὰς καὶ τῆς ἄλλης στρατιᾶς ἐς ὀκτακισχιλίους, τῆς νυκτὸς ᾔει ἄλλην ἢ τὴν φανερὰν, ἡγησαμένων αὐτῷ τῶν Σουσίων. Καὶ δι- 5
ελθὼν ὁδὸν τραχεῖαν καὶ δύσπορον ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἐπιπίπτει ταῖς κώμαις τῶν Οὐξίων, καὶ λείαν τε πολλὴν ἔλαβε καὶ αὐτῶν ἔτι ἐν ταῖς εὐναῖς ὄντων πολλοὺς κατέκτεινεν· οἱ δὲ ἀπέφυγον εἰς τὰ ὄρη· αὐτὸς δὲ ᾔει σπουδῇ ἐπὶ τὰ 6
στενὰ ἵνα ἀπαντήσεσθαι οἱ Οὔξιοι πανδημεὶ ἐδόκουν λη-

λαβὼν τῶν σωματοφυλάκων καὶ τῶν ὑπασπιστῶν ἐς ἑπτακοσίους, et I, 6, 8 παρήγγειλε τοῖς σωματοφύλαξι καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἑταίροις — ἀναβαίνειν ἐπὶ τοὺς ἵππους. Nam huc non sunt referendi qui κατ' ἐξοχὴν vocantur σωματοφύλακες βασιλικοί, illi septem s. octo (v. VI, 28, 6) principes ducum Alexandri. I, 22, 5. II, 12, 3. Igitur nisi forte, quae Schmiederi est sententia, hic iuvenes intelligendi sunt, qui Alexandrum *et venantem et in praeliis comitabantur*, ut ait Curtius VIII, 6, 4, quosque Arrianus memorat IV, 13, 1 et Diod. Sic. XVII, 65: voces τοὺς βασιλικούς a librariis additas putem. Quamquam reliquum est, ut statuamus, Arrianum modo dixisse τοὺς σωματοφύλακας τοὺς βασιλικούς, modo simpliciter τοὺς σωματοφύλακας, quemadmodum etiam modo memorantur ὑπασπισταὶ βασιλικοί, modo ὑπασπισταί, non addita illa distinctione. Neque inepte coniicias, eosdem illos regios corporis custodes V, 13, 8 ab Arriano dictos esse τὸ ἄγημα τὸ βασιλικόν, coll. I, 1, 15 ἀναλαβὼν τὸ ἄγημα καὶ τοὺς ὑπασπιστάς. VII. 7, 2 ἐπιβὰς τῶν νεῶν ξὺν τοῖς ὑπασπισταῖς τε καὶ τῷ ἀγήματι.

ᾔει] Ed. Basil. εἴη, ex solenni literarum transpositione, de qua vide ad III, 8, 3. III, 9, 7.

5. ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ] Schmiederus, loci sensu minus recte intellecto, ex coniectura satis temeraria scripsit ἅμα ἡμέρᾳ. Quid vero impedit quo minus voces ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ de die et nocte dictas accipiamus, ut Alexander, cum viginti s. viginti quattuor horas profectus esset, prima luce secundi diei ad Uxiorum vicos pervenerit? Addidit autem Arrianus istas voces, quod, quia via difficilis et ardua erat, Uxiis minime verisimile videri poterat, Alexandrum uno die iter confecturum. Ceterum vide ann. ad III, 20, 2.

ἐπιπίπτει] Ita cod. F. cum plurimis codd. Gronovii et ed. Basil. ἐμπίπτει Vulcanius et post eum omnes editores ante Schmiederum. Male. Vide I, 6, 21 ἀπροσδόκητοι ἐπιπεσόντες. II, 2, 9 ἀπροσδοκήτοις ἐπιπεσών. III, 18, 10 τὴν φυλακὴν — ἐπιπεσὼν διέφθειρε. III, 18, 11 ἐπιπεσὼν τῷ στρατοπέδῳ. VI, 6, 5 οὐ προσ-

7 ψόμενοι τὰ τεταγμένα. Κρατερὸν δὲ ἔτι πρόσθεν ἀπέστειλε τὰ ἄκρα καταληψόμενον ἔνθα ᾤετο βιαζομένους τοὺς Οὐξίους ἀποχωρήσειν· αὐτὸς δὲ πολλῷ τάχει ᾔει.
8 Καὶ φθάνει τε κρατήσας τῶν παρόδων καὶ ξυντεταγμένους τοὺς ἀμφ' αὑτὸν ἔχων ἐξ ὑπερδεξίων χωρίων ἐπῆ-
9 γεν ὡς ἐπὶ τοὺς βαρβάρους. Οἱ δὲ τῷ τε τάχει τῷ Ἀλεξάνδρου ἐκπλαγέντες καὶ τοῖς χωρίοις οἷς μάλιστα δὴ ἐπεποίθεσαν πλεονεκτούμενοι ἔφυγον οὐδὲ εἰς χεῖρας ἐλθόν-
10 τες. Καὶ οἱ μὲν αὐτῶν ὑπὸ τῶν ἀμφ' Ἀλέξανδρον ἐν τῇ φυγῇ ἀπέθανον, πολλοὶ δὲ καὶ κατὰ τὴν ὁδὸν κρημνώδη οὖσαν· οἱ πλεῖστοι δὲ ἐπὶ τὰ ὄρη ἀναφεύγοντες ἐμπίπτουσιν ἐς τοὺς ἀμφὶ Κρατερὸν καὶ ὑπὸ τούτων ἀπώλοντο.
11 Ταῦτα τὰ γέρα παρ' Ἀλεξάνδρου λαβόντες χαλεπῶς εὕροντο δεόμενοι παρ' αὐτοῦ τὴν χώραν τὴν σφῶν ἔχοντες φόρους ὅσα ἔτη Ἀλεξάνδρῳ ἀποφέρειν. Πτολεμαῖος δὲ

δοκήσασιν ἐπιπεσών. VI, 21, 6 ὡς τοῖς Ὠρείταις ἄφνω ἐπιπεσεῖν. Quamquam Lucianus dixit vv. hh. 1, 18 τεταραγμένοις ἐμπίπτουσι τοῖς Σεληνίταις.

9. τοῖς χωρίοις πλεονεκτούμενοι] Non inepte vertunt: *barbari, cum eos locos in quibus plurimum fiduciae posuerant, ereptos sibi esse cernerent, fugerunt.* Cf. I, 21, 4 πλεονεκτούμενοι τῷ τε πλήθει καὶ τοῦ χωρίου τῇ χαλεπότητι.

10. ὑπὸ τῶν ἀμφ' Ἀλέξανδρον] Ex edd. Venet. Basil. et omnibus codd. Gronovii Schmiederus. Unde iure mireris apud Vulcanium, Blancardum, alios legi τῶν περὶ Ἀλέξανδρον. Vide quae dicta sunt ad III, 14, 4.

11. εὕροντο δεόμενοι] Hanc lectionem firmant quattuor codd. Gronovii et ed. Basil. εὕραντο edd. Vulc. Blanc. Gron. Raphel. εὗρον cod. F., unde recepit Schmiederus. Paulo accuratius rem perpendenti id statim in mentem veniet, activum iam propterea minus aptum esse mediumque requiri, quod Uxii sibi ipsis veniam comparare studebant, non aliis. Nec ipse Arrianus unquam ita activum pro medio usurpavit. Vide I, 7, 16 καὶ εὑρέσθαι συγγνώμην. II. 15, 4 σφίσιν ὠφέλειαν εὑρισκόμενοι. II, 25, 4 εἴ τι εὑρέσθαι ἐθέλοι φιλάνθρωπον. III, 21, 8 καὶ σφίσι τι ἀγαθὸν εὑρίσκεσθαι. III, 30, 8 σωτηρίαν σφίσιν εὑρέσθαι. Cf. ann. ad II, 15, 4. Erravit Dorv. ad Chariton. p. 327. De forma εὕρασθαι minus Attica vide clar. Lobeck. ad Phryn. p. 140.

ὁ Λάγου λέγει τὴν Δαρείου μητέρα δεηθῆναι ὑπὲρ αὐτῶν Ἀλεξάνδρου, δοῦναί σφισι τὴν χώραν οἰκεῖν. Ὁ φό- 13
ρος δὲ ὁ συνταχθεὶς ἦν ἵπποι ἐς ἔτος ἑκατὸν καὶ ὑποζύγια πεντακόσια καὶ πρόβατα τρισμύρια. Χρήματα γὰρ 14
οὐκ ἦν Οὐξίοις οὐδὲ ἡ γῆ οἵα ἐργάζεσθαι, ἀλλὰ νομεῖς αὐτῶν οἱ πολλοὶ ἦσαν.

XVIII. Ἐκ δὲ τούτου τὰ μὲν σκευοφόρα καὶ τοὺς Θετταλοὺς ἱππέας καὶ τοὺς ξυμμάχους καὶ τοὺς μισθοφόρους τοὺς ξένους καὶ ὅσοι ἄλλοι τοῦ στρατεύματος βαρύτερον ὡπλισμένοι ἦσαν, ξὺν Παρμενίωνι ἐκπέμπει ὡς ἐπὶ Πέρσας ἄγειν κατὰ τὴν ἁμαξιτὸν τὴν ἐς Πέρσας φέρουσαν. Αὐτὸς δὲ τοὺς πεζοὺς τοὺς Μακεδόνας 2
ἀναλαβὼν καὶ τὴν ἵππον τὴν ἑταιρικὴν καὶ τοὺς προδρόμους ἱππέας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τοὺς τοξότας, ᾔει σπουδῇ τὴν διὰ τῶν ὀρῶν. Ὡς δὲ ἐπὶ τὰς πύ- 3

12. *δοῦναί σφισι τὴν χώραν οἰκεῖν*] Exspectabas *δοῦναι αὐτοῖς*. Sed vide ann. ad II, 10, 8 et III, 6, 11. Cf. V, 17, 14 *ἐκόπτοντο δὲ καὶ οἱ πεζοὶ πανταχόθεν ἤδη προσκειμένων σφίσι τῶν Μακεδόνων.*

14. *οἵα ἐργάζεσθαι*] Edd. omnes *οἷα*. cf. Iacobs. ad Achill. Tat. p. 698. Sensus verborum hic est: *neque eorum terra natura ita comparata est, ut coli possit.* Vide IV, 3, 4 *ἀλλ' οἵους παρασχεῖν πάροδον.* V, 11, 2 *οἷα κρύψαι τὴν διάβασιν.* VII, 20, 5 *καὶ λιμένες ἐνεῖναι, οἷοι παρασχεῖν — ὅρμους.* VII, 20, 10 *ἀλλ' οἷά τε καρποὺς — ἐκφέρειν.* Vide Lob. ad Phrynich. p. 1. Krueg. ad Xenoph. Anab. II, 3, 13.

C. XVIII. *ὅσοι — ὡπλισμένοι ἦσαν*] Ultima voce carent edd. vett. et codd. quattuor Gronovii. Solus cod. F., cuius auctoritatem cum Schmiedero secutus sum, verbum substantivum habet. Forsitan tamen aeque recte omittatur. Ex parte huc trahas IV, 20, 6 *οὕτως οὐδὲ πρὸς τῶν πολεμίων ἀμελεῖται ὅσα σώφρονα ἔργα.* VI, 2, 8 *τὰ δὲ πάντα πλοῖα σὺν τοῖς ἱππαγωγοῖς καὶ κερκούροις καὶ ὅσα ἄλλα ποτάμια.* Praeterea vide ann. ad IV, 13, 3. IV, 18, 2 et VI, 2, 4.

τὴν — φέρουσαν] Cf. I, 8, 6 *τὴν κοίλην ὁδὸν τὴν κατὰ τὸ Ἡράκλειον φέρουσαν.* III, 23, 1 *τῆς ὁδοῦ τῆς ἐπὶ Βάκτρα φερούσης.* Saepius tamen hoc participium omissum est, ut I, 11, 6 *παρήμειβε τὴν ὡς ἐπ' Ἄβδηρα καὶ Μαρώνειαν.* III, 3, 9 *ἡγήσασθαι τὴν ὁδὸν τὴν ἐς τὸ μαντεῖον.* III, 16, 3 *ὅτι ἐδόκει τὴν ἐπὶ Σούσων ἥξειν.*

λας τας Περσίδας αφίκετο, καταλαμβάνει αὐτοῦ Ἀριοβαρζάνην τῶν Περσῶν σατράπην, πεζοὺς μὲν ἐς τετρακισμυρίους ἔχοντα, ἱππέας δὲ ἐς ἑπτακοσίους, διατετειχικότα τὰς πύλας καὶ αὐτοῦ πρὸς τῷ τείχει ἐστρατοπεδευκότα
4 ὡς εἴργειν τῆς παρόδου Ἀλέξανδρον. Τότε μὲν δὴ αὐτοῦ κατεστρατοπεδεύσατο· τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ξυντάξας τὴν
5 στρατιὰν ἐπῆγε τῷ τείχει. Ὡς δὲ ἄπορόν τε διὰ δυσχωρίαν ἐφαίνετο αἱρεθῆναι, καὶ πολλὰς πληγὰς οἱ ἀμφ᾽ αὐτὸν ἐλάμβανον ἐξ ὑπερδεξίου τε χωρίου καὶ ἀπὸ μηχανῶν βαλλόμενοι, τότε μὲν ἀποχωρεῖ ἐς τὸ στρατόπεδον·
6 τῶν δὲ αἰχμαλώτων φρασάντων ἄλλην ὁδὸν περιάξειν αὐτὸν ὡς εἴσω παρελθεῖν τῶν πυλῶν, ἐπεὶ τραχεῖαν τὴν ὁδὸν καὶ στενὴν ἐπύθετο, Κρατερὸν μὲν αὐτοῦ καταλείπει ἐπὶ στρατοπέδου τήν τε αὐτοῦ τάξιν ἔχοντα καὶ τὴν Μελεάγρου, καὶ τῶν τοξοτῶν ὀλίγους καὶ τῶν ἱππέων ἐς

III, 25, 7 *ἰόντι τὴν ἐπὶ Βάκτρα.* III, 25, 9 *τὴν ἐπὶ Βάκτρα ὁδόν.* Cum prioribus haud inepte conferas I, 21, 2 *τὴν ἄκραν τὴν πρὸς Μύλασσα τετραμμένην.* VII, 17, 8 *τὸ μέρος τὸ ἐς δυσμὰς τετραμμένον,* compar. Xenoph. Anab. III, 5, 15 *ἡ δὲ* (sc. *ὁδός*) — *πρὸς ἄρκτον τετραμμένη ὅτι — ἄγοι.*

3. *ἐς τετρακισμυρίους ἔχοντα*] Edd. vett. *τετρακισχιλίους.* Quod dedimus cum Gronovio, Raphelio, Schmiedero, omnes habent codd. Gron. Diodoro quidem, ut saepe iam idem animadvertimus, Persarum longe minor numerus est, XVII, 68 *Ἀριοβαρζάνης μετὰ στρατιωτῶν πεζῶν μὲν δισμυρίων καὶ πεντακισχιλίων, ἱππέων δὲ διακοσίων.* Ac totidem quoque agnoscere Curtium V, 3, 17 in msstis quibusdam, etsi editiones quaedam praeferant XV millia, monuit iam Gronovius. — Mox ed. Basil. *διατετειχικότας.*

ὡς εἴργειν] Sic edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. *ὡς εἴρξων* cod. F., et ex eo Borheckius. Debebat certe esse *ὡς εἴρξοντα.* Sed infinitivus optime habet. Cf. V, 15, 7 *ἀπέλιπεν ὡς φοβεῖν.* Adde ann. ad I, 19, 2. III, 9, 3. IV, 5, 10.

4. *τῇ δὲ ὑστεραίᾳ*] Cod. F. *τὴν δὲ ὑστεραίαν,* quod vel Schmiederus recipere non ausus est. Dicit enim Arrianus aut *τῇ δὲ ὑστεραίᾳ,* ut I, 12, 10. I, 21, 9. VII, 25, 7., aut *ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν,* quod vide II, 7, 2. IV, 30, 1. V, 28, 3. VI, 18, 9. VII, 17, 7. Eodem modo peccatum est apud Diod. Sic. XVII, 79, ubi pro vulgato *τῇ ὑστεραίᾳ* cod. Reg. 1 *τὴν ὑστεραίαν.*

πεντακοσίους. Καὶ προστάττει αὐτῷ, ἐπειδὰν ἐκπεριεληλυθότα αὐτὸν αἴσθηται, καὶ προσάγοντα ἤδη τῷ στρατοπέδῳ τῶν Περσῶν, (αἰσθήσεσθαι δὲ οὐ χαλεπῶς, σημαίνειν γὰρ αὐτῷ τὰς σάλπιγγας) τότε δὲ προσβαλεῖν τῷ τείχει. 7
Αὐτός τε προὐχώρει νύκτωρ, καὶ διελθὼν ὅσον ἑκατὸν σταδίους ἀναλαμβάνει τοὺς ὑπασπιστὰς καὶ τὴν Περδίκκου τάξιν καὶ τῶν τοξοτῶν τοὺς κουφοτάτους καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας, καὶ τῶν ἑταίρων τὴν ἴλην τὴν βασιλικὴν, καὶ τετραρχίαν πρὸς ταύτῃ μίαν ἱππικὴν, καὶ ξὺν τούτοις ᾔει ἐπικάμψας ὡς ἐπὶ τὰς πύλας ἵν' οἱ αἰχμάλωτοι ἦγον. 8
Ἀμύνταν δὲ καὶ Φιλώταν καὶ Κοῖνον τὴν ἄλλην στρατιὰν ὡς ἐπὶ τὸ πεδίον ἄγειν καὶ τὸν ποταμὸν ὃν ἐχρῆν περάσαι ἰόντι ἐπὶ Πέρσας γεφυροῦν ἐκέλευσεν, αὐτὸς δὲ ᾔει ὁδὸν χαλεπὴν καὶ τραχεῖαν, καὶ ταύτην δρόμῳ τὸ πολὺ ἦγε. 9
Τὴν μὲν δὴ πρώτην φυλακὴν τῶν βαρβάρων πρὶν φάους ἐπι- 10

---

6. οἱ ἀμφ' αὐτόν] Sic recte Schmiederus pro vulgato ἀμφ' αὐτόν; ut e contrario infra (6) pro vulg. τήν τε αὐτοῦ recte scribi iussit τήν τε αὑτοῦ.

7. ἐπειδὰν αἴσθηται, — τότε δὲ προσβαλεῖν] Similis verborum constructio est VI, 5, 15 ἐπὰν δ' ἀφίκωνται ἐς τὰς ξυμβολὰς —, ἐνταῦθα δὲ ὑπομένειν ἐκέλευσεν, ἔστ' ἂν ἥκῃ αὐτός. Vide ad I, 29, 10. Obiter hic moneo apud Himer. Orat. IX, p. 556 e cod. Rom. scribendum videri ὅταν ἁβρὸν ἔαρ πάλιν αἰσθάνηται pro vulg. ὅταν — αἰσθάνεται. Eadem fortasse medicina adhibenda est eiusd. script. Ecl. I, p. 34. Or. V, p. 494. Or. XIX, p. 716. Or. XX, p. 720. Orat. XXII, p. 758. Vide Iacobs. ad Achill. Tat. p. 452.

10. πρὶν φάους] »Vocula prima non agnoscitur ab Optimo libro. Et posset videri supervacua, utpote in pravis exemplaribus apposita ab eo qui non animadvertebat Arrianum sic absolute loqui potuisse, ut usurparunt eo sensu solam vocem νυκτός, ut intelligatur ἐρχομένου. Vide ad II, 2, 10.« Gronov. Adscripsi haec, ut intelligatur quo possit aberrari ab eo qui codicis cuiusdam fide fretus omnia vult probare quae iste suadeat. Φάους sic absolute qui dixerit, novi neminem. Πρὶν φάους, cuius locutionis simile exemplum quamquam frustra quaesii apud Arrianum aliosque scriptores (Xen. Hist. Gr. V, 4, 20 dixit πρὸ ἡμέρας), tamen dictum esse potest ex analogia talium, qualia sunt: πρὶν ὥρας apud Pind. Pyth. IV, 76. πρὶν οὗ apud Demosth. p. 217, 17, Reisk., ubi non

*πεσὼν διέφθειρε, καὶ τῶν δευτέρων τοὺς πολλούς· τῆς
τρίτης δὲ οἱ πλείους διέφυγον, καὶ οὐδὲ οὗτοι εἰς τὸ
στρατόπεδον τὸ Ἀριοβαρζάνου ἔφυγον, ἀλλ' αὐτόθεν ὡς
11 εἶχον ἐς τὰ ὄρη πεφοβημένοι· ὥστε ἔλαθεν ὑπὸ τὴν ἕω
ἐπιπεσὼν τῷ στρατοπέδῳ τῶν πολεμίων, καὶ ἅμα μὲν
προσέβαλε τῇ τάφρῳ, ἅμα δὲ αἱ σάλπιγγες ἐσήμαινον
τοῖς ἀμφὶ Κρατερὸν, καὶ Κρατερὸς προσῆγε τῷ προτει-
12 χίσματι. Οἱ δὲ πολέμιοι πάντοθεν ἀμφίβολοι γιγνόμενοι
οὐδὲ ἐς χεῖρας ἐλθόντες ἔφυγον· ἀλλὰ πανταχόθεν γὰρ
εἴργοντο, τῇ μὲν Ἀλεξάνδρου ἐπικειμένου, ἄλλῃ δὲ τῶν*

---

assentior Schaefero, qui app. crit. ad Dem. t. I, p. 878 pronomen expungendum putat. Neque multum distat *ἕως δόγματος* apud Polybium (v. Steph. thes. s. v.). *ἕως λόγου* ap. Dion. Halic. Antqq. VII, 17 et *ἕως τῆς Ἀλεξάνδρου τελευτῆς* apud Diod. Sic. I, 4 comparato *ἕως οὗ* apud Herod. II, 143. Dionys. Halicarn. Antiqq. Romm. VII, 1. Vide intpp. ad Viger. p. 442. Koen. ad Greg. Cor. p. 472.

11. *ὑπὸ τὴν ἕω ἐπιπεσών*] Ita scripsimus pro vulgato *ἐπὶ τὴν ἕω*. Nec puto fore qui temeritatis nos accuset perlectis iis quae fuse disputavimus ad II, 2, 10 et IV, 6, 6.

ἐσήμαινον] Restituimus hanc verbi formam ex edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. Schmiederus codicem F. secutus dedit *ἐσημαίνοντο*. Parum consulte. Vide III, 18, 7 *σημαίνειν γὰρ αὐτῷ τὰς σάλπιγγας*. V, 23, 12 *τὸν δὲ σαλπιγκτὴν ἐκέλευε σημαίνειν*. V, 24, 3 *οἵ τε σαλπιγκταὶ ἐσήμαινον αὐτῷ*. VI, 3, 3 *σημῆναι κελεύει τῇ σάλπιγγι*. Tactic. c. XLIV *ἐπὰν δὲ σημήνῃ τῇ σάλπιγγι*. Quibus adde simile quid V, 24, 4 *ὡς δὲ ἡ σάλπιγξ ἐφθέγξατο*. Quid sit subaudiendum, si quid animo addendum est, docent haec Xen. Anab. IV, 3, 29 *ἐπειδὰν ὁ σαλπιγκτὴς σημήνῃ τὸ πολεμικόν*. Diod. Sic. XV, 55 *ὡς δὲ αἵ τε σάλπιγγες ἐσήμαινον τὸ πολεμικόν*. (cf. XV, 85. XVII, 11. 25. 26.) XVII, 27 *κελεύσαντος σημῆναι τὸ ἀνακλητικόν*. XVII, 33 *τῶν δὲ σαλπιγκτῶν τὸ πολεμικὸν σημαινόντων*. Plut. compar. Pelop. cum Marcell. c. III *ὡς ὑπεσήμηνεν ἡ σάλπιγξ ἀνακλητικόν*. Vitiosa scriptura codicis F. facile poterat oriri ex sequente *τοῖς*, cuiusmodi scribendi errores passim notavimus, ut I, 17, 10. I, 19, 16. III, 16, 13. VII, 9, 2. VII, 18, 9.

12. *ἀμφίβολοι γενόμενοι*] *hostes autem undique icti — in fugam versi sunt.* Minus recte Vulcanius, quem secuti sunt recentiores interpretes: *hostes summa consilii inopia laborantes.* Conferas

ἀμφὶ Κρατερὸν παραθεόντων, ὥστε ἠναγκάσθησαν οἱ πολλοὶ αὐτῶν ἐς τὰ τείχη ἀποστρέψαντες φεύγειν· εἴχετο δὲ καὶ τὰ τείχη πρὸς τῶν Μακεδόνων ἤδη. Ἀλέξανδρος 13 γὰρ τοῦτο αὐτὸ ὅπερ ξυνέβη ὑποτοπήσας Πτολεμαῖον ἀπολελοίπει αὐτοῦ, ἔχοντα τῶν πεζῶν ἐς τρισχιλίους, ὥστε οἱ μὲν πλεῖστοι τῶν βαρβάρων ἐν χερσὶ πρὸς τῶν Μακεδόνων κατεκόπησαν, οἱ δὲ καὶ ἐν τῇ φυγῇ φοβερᾷ γενομένῃ κατὰ τῶν κρημνῶν ῥίψαντες ἀπώλλυντο· αὐτὸς δὲ ὁ Ἀριοβαρζάνης ξὺν ὀλίγοις ἱππεῦσιν ἐς τὰ ὄρη ἀπέφυγεν. Ἀλέξανδρος δὲ σπουδῇ αὖθις ἦγεν ὡς ἐπὶ τὸν 14

Thucyd. IV, 32 ἀλλ' ἀμφίβολοι γένωνται, quo, monente Goellero ad h. l., spectat Hesychii glossa ἀμφίβολοι· ἑκατέρωθεν προβαλλόμενοι, ὡς Θουκυδίδης, et Suidae verba ἀμφίβολοι· πανταχόθεν βαλλόμενοι. Vide ad II, 23, 5 et Popp. Thuc. I, p. 246. — Infra ante verba ἀλλὰ πανταχόθεν γὰρ punctum minusculum posuimus, quo iam ferebat ed. Bas., in qua punctum positum. Recentiores editores commate distinxerunt, minus apte, puto.

παραθεόντων] Sic codd. omnes Gron. et ed. Basil. ἐπιθεόντων Vulcanius primus. Neque correxerunt Blanc. Gron. Raphel. Verbo παραθεῖν usus est Arrianus VI, 22, 14, quamquam significatione haud plane eadem. Sed cf. Xen. Hist. Gr. VII, 1, 21 οἱ δὲ — ἱππεῖς — διεσκεδασμένοι ἄλλος ἄλλῃ παραθέοντες ἠκόντιζον. Verbum ἐπιθεῖν apud Arrianum quidem non memini me legere.

13. κατὰ τῶν κρημνῶν ῥίψαντες] Mirum in modum vexarunt hunc locum interpretes. Articulum ante κρημνῶν quia in cod. F. non comparet, statim abiecit Schmiederus. Sed vereor ut recte id fecerit. Vide modo III, 30, 19 οἱ μὲν αὐτοῦ κατεκόπησαν πρὸς τῶν Μακεδόνων, πολλοὶ δὲ καὶ κατὰ τῶν πετρῶν ῥίψαντες σφᾶς ἀπέθανον. IV, 30, 7 οἱ δὲ καὶ πεφοβημένως ἀποχωροῦντες κατὰ τῶν κρημνῶν ῥίψαντες σφᾶς ἀπέθανον. cf. Lucian. Icaromen. c. 10 ἀφῆκα ἐμαυτὸν κατὰ τοῦ κρημνοῦ. Suo iure omisit Arrianus articulum IV, 30, 15 καὶ δύο κατὰ κρημνοῦ σφᾶς ῥίψαντες — ἀπόλλυνται. Deinde ante ῥίψαντες sive a Vulcanio, sive a Stephano insertum videmus pronomen ἑαυτούς, quod neque edd. Venet. et Basil., neque codd. Gron. agnoscunt. Nec valde cuiquam desiderabitur, si memor est eorum quae diximus ad II, 4, 9.

ἀπώλλυντο] Ed. Bas. ἀπώλλοντο. Voluit fortasse ἀπώλοντο. Similem orationis colorem vide apud Xen. Ephes. I, 13, 24 οἱ μὲν

ποταμὸν, καὶ καταλαμβάνει ἤδη πεποιημένην ἐπ' αὐτοῦ
15 γέφυραν, καὶ διαβαίνει ξὺν τῇ στρατιᾷ εὐπετῶς. Ἐντεῦθεν δὲ σπουδῇ αὖθις ἤλαυνεν ἐς Πέρσας, ὥστε ἔφθη ἀφικέσθαι πρὶν τὰ χρήματα διαρπάσασθαι τοὺς φύλακας.
16 Ἔλαβε δὲ καὶ τὰ ἐν Πασαργάδαις χρήματα ἐν τοῖς Κύρου
17 τοῦ πρώτου θησαυροῖς. Σατράπην μὲν δὴ Περσῶν κατέστησε Φρασαόρτην τὸν Ῥεομίθρου παῖδα· τὰ βασίλεια δὲ τὰ Περσικὰ ἐνέπρησε, Παρμενίωνος σώζειν συμβουλεύοντος τά τε ἄλλα καὶ ὅτι οὐ καλὸν αὑτοῦ κτήματα ἤδη ἀπολλύναι, καὶ ὅτι οὐχ ὡσαύτως προσέξουσιν αὐτῷ οἱ κατὰ τὴν Ἀσίαν ἄνθρωποι, ὡς οὐδὲ αὐτῷ ἐγνωκότι κατέχειν τῆς Ἀσίας τὴν ἀρχὴν, ἀλλ' ἐπελθεῖν μόνον νικῶντα.

ἐῤῥίπτουν ἑαυτοὺς ὑπ' ἐκπλήξεως εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἀπώλλυντο. Gronovio placuit adscribere verba Herodoti VIII, 53 οἱ μὲν ἐῤῥίπτεον ἑωυτοὺς κατὰ τοῦ τείχεος κάτω.

14. σπουδῇ αὖθις ἦγεν] Mediam vocem uncis includi iussit Schmiederus ut male repetitam ex sequente enunciato. At vide ann. ad III, 15, 13. — Infra ed. Bas. πεποιημένον.

15. σπουδῇ αὖθις] Nescio an rectius scribatur αὖθις σπουδῇ, ut est in ed. Basil. et Venet.

16. Πασαργάδαις] Sic edd. vett. et codd. quattuor Gronovii. Πασαγάρδαις cod. F., unde recepit Schmiederus. Sed cf. Herod. I, 125 τούτων Πασαργάδαι εἰσὶν ἄριστοι. Plura cupienti dabit Grotefend. apud Heeren. de vett. popp. polit. etc. I, 2, p. 374. Adde Eustath. ad Dionys. 1069 et Bernh. ann. ad h. l. p. 809.

17. αὑτοῦ κτήματα — ἀπολλύναι] Edd. ante Schmiederum αὐτοῦ. — Infra pro ἐπελθεῖν, quod Schmiederus primus dedit ex auctoritate codicis F., edd. vett. cum quattuor codd. Gron. habent ἀπελθεῖν. Male. Cf. ann. ad II, 7, 14 καὶ ἔθνη ὅσα ἄλλα — σφίσιν ἐπεγένετο, νικῶντες ἐπῆλθον.

18. ὅσα ἄλλα κακὰ — εἰργάσαντο] Sic codd. plures Gronovii et C. V. Vulcanii. κατά edd. vett. et unus vel alter codd. Florr. Quod reiiciendum esset, etiamsi omnes codices firmarent. Cf. II, 14, 3 καὶ πολλὰ κακὰ ἐργάσασθαι Πέρσας.

19. σὺν νῷ] Schmiederus e cod. F. reponens σὺν δίκῃ deceptus est iis quae similia adscripsit Gronovius IV, 8, 10 οὐδεμιᾷ ξὺν δίκῃ ἐπεμνήσθησαν, et VII, 1, 3 οὐ σὺν δίκῃ καλεῖν σφᾶς μεγάλους βασιλέας. Ut omittam lectionem σὺν νῷ quattuor reliquis Gronovii codicibus et edd. vett. firmari, ipsa verborum ratio eam postulare

Ὁ δὲ τιμωρήσασθαι ἐθέλειν Πέρσας ἔφασκεν ἀνθ' ὧν 18
ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἐλάσαντες τάς τε Ἀθήνας κατέσκαψαν
καὶ τὰ ἱερὰ ἐνέπρησαν, καὶ ὅσα ἄλλα κακὰ τοὺς Ἕλληνας
εἰργάσαντο, ὑπὲρ τούτων δίκας λαβεῖν. Ἀλλ' οὐδ' ἐμοὶ 19
δοκεῖ σὺν νῷ δρᾶσαι τοῦτό γε Ἀλέξανδρος, οὐδὲ εἶναί τις
αὕτη Περσῶν τῶν πάλαι τιμωρία.

XIX. Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος προὐχώρει ἐπὶ Μη-
δίας· ἐκεῖ γὰρ ἐπυνθάνετο εἶναι Δαρεῖον. Γνώμην δὲ 2
πεποίητο Δαρεῖος, εἰ μὲν ἐπὶ Σούσων καὶ Βαβυλῶνος
μένοι Ἀλέξανδρος, αὐτοῦ προσμένειν καὶ αὐτὸς ἐν Μήδοις,
εἰ δή τι νεωτερισθείη τῶν ἀμφ' Ἀλέξανδρον· εἰ δὲ ἐλαύ- 3
νοι ἐπ' αὐτόν, αὐτὸς δὲ ἄνω ἰέναι τὴν ἐπὶ Παρθυαίους

---

videtur. Hoc enim dicit Arrianus: *Alexander* (cum, a Parmenione iam monitus ne devastaret omnia quae victor aggressus esset, tamen quae vellet, persequeretur) *et mihi ipsi sine consilio* (temere) *illud fecisse videtur.* Causam igitur continent haec eorum quae statim addit: *neque hoc modo de priscis Persis ultio sumta est.* Quod vero Homero Il. XX, 133 παρὲκ νόον, id Arriano οὐ σὺν νῷ, cuius dictionis alterum exemplum vide VI, 10, 5 οὐ ξὺν νόῳ κινδυνεύων. Fortasse Arrianus suum mutuatus est ab Herodoto, qui dixit VIII, 86 σὺν νόῳ ποιέοντες οὐδέν. VIII, 138 ὡς σὺν νόῳ λάβοι τὰ διδόμενα, ubi vide ann. Schweighaeuseri. Cf. Wyttenb. Epist. crit. post Iul. Orat. p. 232, ed. Lips.

Ἀλέξανδρος] Ita edd. Venet. et Basil. cum plerisque, ut ait Gronovius, codicibus. Ἀλέξανδρον edd. Vulc. Blanc. Utrumque defendi potest. Cf. III, 1, 7 ἔδοξεν αὐτῷ ὁ χῶρος κάλλιστος κτίσαι καὶ γενέσθαι ἂν εὐδαίμονα τὴν πόλιν: pro quo scripsit IV, 1, 3 ἐδόκει δὲ ἂν καὶ μεγάλη γενέσθαι ἡ πόλις. Adde VII, 4, 11 καὶ τοῦτο ἔδοξε πρᾶξαι Ἀλέξανδρον, ubi vulgare Ἀλέξανδρος quominus retineamus, impediunt omnes codd. Gronovii.

C. XIX. 2. γνώμην δὲ πεποίητο] Edd. ante Schmiederum omnes δὲ ἐπεποίητο. Non male, si respicias quae dicta sunt ad III, 12, 1. Neque hiatus offendat hic magis, quam III, 20, 3 Δαρεῖος δὲ ἐφθάκει. III, 22, 9 ὁπότε δὲ ἐτελεύτα. V, 18, 13 ὡς δὲ ἔπιε. VI, 3, 1 δὲ ἔθυε, cet. Sed omnes edd. illud verbum omisso augmento exhibent I, 1, 10 γνώμην δὲ πεποίηντο. II, 21, 11 ὅπου δὲ καθαρὸν πεποίητο. Eadem in eodem verbo scripturae discrepantia notata est IV, 21, 11. IV, 30, 4. V, 14, 2.

3. ἔστε ἐπὶ Βάκτρα] Sic edd. Venet. et Bas. et omnes codd.

τε καὶ Ὑρκανίαν ἔστε ἐπὶ Βάκτρα, τήν τε χώραν φθείρων πᾶσαν καὶ ἄπορον ποιῶν Ἀλεξάνδρῳ τὴν πρόσω
4 ὁδόν. Τὰς μὲν δὴ γυναῖκας καὶ τὴν ἄλλην τὴν ἔτι ἀμφ' αὐτὸν κατασκευὴν καὶ τὰς ἁρμαμάξας ἐπὶ τὰς Κασπίας καλουμένας πύλας πέμπει· αὐτὸς δὲ ξὺν τῇ δυνάμει ἥτις ἐκ τῶν παρόντων ξυνείλεκτο αὐτῷ, προσέμενεν ἐν Ἐκβα-
5 τάνοις. Ταῦτα ἀκούων Ἀλέξανδρος προὐχώρει ἐπὶ Μηδίας· καὶ Παραιτάκας μὲν ἐς τὴν χώραν αὐτῶν ἐμβαλὼν κατεστρέψατο, καὶ σατραπεύειν ἔταξεν αὐτῶν Ὀξάθρην τὸν Ἀβουλίτου τοῦ [πρότερον] Σούσων σατράπου παῖδα.
6 Αὐτὸς δὲ ὡς ἠγγέλθη κατὰ τὴν ὁδὸν ὅτι ἐγνωκὼς εἴη Δαρεῖος ἀπαντᾶν τε αὐτῷ ὡς ἐς μάχην, καὶ αὖθις διακινδυνεύειν (Σκύθας τε γὰρ αὐτῷ ἥκειν καὶ Καδουσίους συμμάχους), τὰ μὲν ὑποζύγια καὶ τοὺς τούτων φύλακας

Gronovii, sic quoque V. C. Vulcanii. Unde nescio cur dederit Vulcanius *ἐπὶ Βάκτρους*.

4. *πέμπει*] Ed. Basil. *πέμπειν*.

5. *καὶ Παραιτάκας*] Edd. Basil. et Vulc. *Παριτάκας*. Quam recepimus scripturam, Blancardus commendavit Gronoviusque, quamquam non memorato Blancardo, probavit. Eandem formam, praeeunte Blancardo, Gronovio, Schmiedero, dedimus IV, 21, 1 pro vulgato *Παρατάκας*, et IV, 22, 1 pro vulgari *Παρειτακηνῶν*. Nam omnes fere scriptores qui huius regionis memores sunt, illam formam praeferunt. Ptolem. VI, 4 *καλεῖται δὲ τῆς Περσίδος Παραιτακηνή*. Strab. XV, 3, p. 320, ed. ster. *ἐκ τῶν Παραιτάκων*, et XVI, 1, p. 345 *ἡ Παραιτακηνή*. Steph. Byz.: *Παραίτακα*, inquit, *πόλις Μηδική· τὸ ἐθνικὸν Παραιτακηνός*. Curtius V, 13, 2 *Paraetacene ultima*. Apud Herodot. I, 101 memorantur *Παρητακηνοί*. Vide Mannerti Geograph. t. V, p. 2, p. 501. — Mox ed. Bas. *εἰς τὴν χώραν*.

Ὀξάθρην τὸν Ἀβουλίτου] Edd. ante Blancardum *Ὀξοάθρην τὸν Ἀβουλήτου*. At vide ann. ad I, 12, 13 et III, 8, 8.

τὸν [πρότερον] Σούσων σατράπου παῖδα] Recte animadvertit Schmiederus, vocem *πρότερον* ab inscito quodam librario adiectum videri. Abulites enim tunc temporis satrapa Susianorum fuit, id quod colligi potest ex ipsius Arriani verbis III, 16, 14 *καταλιπὼν σατράπην τῆς Σουσιανῆς Ἀβουλίτην ἄνδρα Πέρσην*, et VII, 4, 1 *Ἀβουλίτην δὲ καὶ τὸν τούτου παῖδα, ὅτι κακῶς ἐπεμελεῖτο τῶν Σουσίων, συλλαβὼν ἀπέκτεινεν*. Uncis igitur vocem includi curavimus.

καὶ τὴν ἄλλην κατασκευὴν ἕπεσθαι ἐκέλευσε· τὴν στρατιὰν
δὲ τὴν ἄλλην ἀναλαβὼν ἦγεν ἐσταλμένους ὡς ἐς μάχην,
καὶ ἀφικνεῖται δωδεκάτῃ ἡμέρᾳ ἐς Μηδίαν. Ἔνθα ἔμα- 7
θεν οὐκ οὖσαν ἀξιόμαχον δύναμιν Δαρείῳ, οὐδὲ Καδου-
σίους ἢ Σκύθας αὐτῷ συμμάχους ἥκοντας, ἀλλ' ὅτι φεύ-
γειν ἐγνωκὼς εἴη Δαρεῖος· ὁ δὲ ἔτι μᾶλλον ἐπῆγε σπουδῇ.
Ὡς δὲ ἀπεῖχεν Ἐκβατάνων ὅσον τριῶν ἡμερῶν ὁδὸν, ἐν- 8
ταῦθα ἀπήντα αὐτῷ Βισθάνης ὁ Ὤχου παῖς τοῦ πρὸ
Δαρείου βασιλεύσαντος Περσῶν. Καὶ οὗτος ἀπήγγειλεν 9
ὅτι Δαρεῖος ἐς πέμπτην ἡμέραν εἴη πεφευγὼς, ἔχων τά
τε χρήματα ἐκ Μήδων ἐς ἑπτακισχίλια τάλαντα, καὶ
στρατιὰν ἱππεῖς μὲν ἐς τρισχιλίους, πεζοὺς δὲ ἐς ἑξακισ-
χιλίους. Ἐλθὼν δὲ ἐς Ἐκβάτανα Ἀλέξανδρος τοὺς μὲν 10
Θετταλοὺς ἱππέας καὶ τοὺς ἄλλους ξυμμάχους ἀποπέμπει

---

6. *δωδεκάτῃ ἡμέρᾳ*] Ed. Bas. *δυοδεκάτῃ*.

7. *ἐπῆγε σπουδῇ*] Schmiederus e cod. F. *ἦγε σπουδῇ* edd. vett. et reliqui codd. Gronovii. Utrumque ferri potest. Sic dixit III, 18, 14 *Ἀλέξανδρος δὲ σπουδῇ αὖθις ἦγεν ὡς ἐπὶ τὸν ποταμόν.* V, 11, 8 *εἰ δὲ τοὺς ἐλέφαντας — ἅμα οἷ ἄγοι Πῶρος ἐπ' ἐμέ*, ubi edd. Vulc. Blanc. *ἐπάγῃ*. Quod recepimus firmant hi fere loci I, 27, 11 *καὶ ἐπὶ τούτους ἐπήγαγεν.* III, 17, 8 *ἐπῆγεν ὡς ἐπὶ τοὺς βαρβάρους.* IV, 4, 10 *ἐπῆγεν ἐπὶ τοὺς Σκύθας.*

9. *τά τε χρήματα ἐκ Μήδων*] Video fore qui legi malint *τὰ ἐκ Μήδων*, ad exemplar eorum quae attulimus ad I, 12, 9. Sed huius loci alia est ratio. Verba *ἐκ Μήδων* non funguntur vice adiectivi ad *χρήματα* pertinentis, sed referenda sunt ad *ἔχων*. Eodem modo dixit II, 21, 4 *ἦν δὲ αὐτοῖς καὶ τὰ τείχη κατὰ τὸ χῶμα.* VI, 20, 3 *ὅπη εὐπορωτέρα ἡ ἐκβολὴ τοῦ Ἰνδοῦ ἐς πόντον γίγνεται.* VII, 14, 9 *τοῦ Ἀσκληπιοῦ τὸ ἕδος ἐν Ἐκβατάνοις κατασκάψαι ἐκέλευσε.* cf. Krueg. ad Xen. Anab. VII, 4, 3, nos ad Arr. II, 12, 9. Atque ita forsitan explicemus nobis quod dixit Xen. Cyrop. I, 3, 2 *καὶ οἱ στρεπτοὶ περὶ τῇ δέρῃ καὶ τὰ ψέλλια περὶ ταῖς χερσίν*, (coll. Iacobs. ad Achill. Tat. p. 646). Pausan. I, 4, 6 *ἔστι δὲ γραφὴ τὸ ἔργον πρὸς Γαλάτας ἔχουσα*, et I, 13, 4 *τὸ δὲ Ἀθηναίων καὶ Δημοσθένους ἔργον πρὸς τῇ νήσῳ Σφακτηρίᾳ κλοπὴν εἶναι καὶ οὐ νίκην.* Neque prorsus damnandum est quod legitur apud Diodor. XVII, 10 *τῆς Ἀλεξάνδρου παρουσίας ἐπὶ τὰς Θήβας.*

10. *ἐς Ἐκβάτανα*] In cod. F. et tribus aliis codd. Gronovii atque in edd. omnibus legitur *ὡς Ἐκβάτανα.* Alteram scripturam tuen-

ὀπίσω ἐπὶ θάλασσαν, τόν τε μισθὸν ἀποδοὺς αὐτοῖς ἐντελῆ τὸν ξυντεταγμένον, καὶ δισχίλια παρ' αὐτοῦ τάλαντα ἐπιδούς· ὅστις δὲ ἰδίᾳ βούλοιτο ἔτι μισθοφορεῖν παρ' αὐτῷ, ἀπογράφεσθαι ἐκέλευσε· καὶ ἐγένοντο οἱ ἀπογραψάμενοι οὐκ ὀλίγοι.
11 Ἐπόκιλλον δὲ τὸν Πολυειδοῦς ἔταξε καταγαγεῖν αὐτοὺς ὡς ἐπὶ θάλασσαν, ἱππέας ἄλλους ἔχοντα ἐς φυλακὴν αὐτῶν· οἱ γὰρ Θεσσαλοὶ τοὺς ἵππους αὐτοῦ ἀπέδοντο· ἐπέστειλε δὲ καὶ Μένητι, ἐπειδὰν ἀφί-

---

tur C. V. Vulcanii et unus codd. Gronovii. Unde mireris, cur paucorum codicum lectio mihi sit probata. Sed cum exempla in universum haud multa exstent ubi ὡς iunctum est ἀψύχοις (v. Phavor. ex Thom. Mag. p. 933), tum apud Arrianum quae reperi duo, ita sunt ambigua et incertae fidei, ut facili opera corrigi possint. Unum est enim quod nobis haec disserendi ansam dedit, alterum vide IV, 7, 5, ubi, cum solus cod. F. ὡς, alii codd. ἐς, alii neutrum eorum, edd. vett. vero ἐς habeant, non dubitandum videtur quin hoc ut solum rectum restituatur. Ceterum ἐς Ἐκβάτανα legendum esse iam monuit Koenius ad Greg. Cor. p. 78, suadentque simillima III, 19, 15 ἐπὰν ἐκ Σούσων εἰς Ἐκβάτανα ἀφίκηται, et VII, 18, 4 ἐκ Βαβυλῶνος εἰς Ἐκβάτανα. Ita etiam non sollicitem quod legitur Hist. Ind. II, 1 τὰ δὲ ἀπὸ τοῦ Ἰνδοῦ πρὸς ἕω, quod habent edd. vett. cum quattuor codd. Gronovii et cod. Bodl. Huds., quamquam Schmiedero placuit ὡς cod. F.; nisi forte legendum est ὡς πρὸς ἕω. Ne vero multis de hac re verbis utamur, obstat diligentia Goelleri ad Thuc. VIII, 102, t. II, p. 474 sq. Adde tantum Xen. Ephes. III, 2, p. 56 εἰς μὲν Πέρινθον ἐλθεῖν, ut Locella invenit in cod. F., cum edd. haberent ὡς μὲν Πέρινθον. Et Xen. Cyrop. V, 3, 12 recte dederunt Poppoius et Dindorfius ὡς εἰς τὸ φρούριον pro vulg. ὡς τὸ φρούριον. Praeterea confusa vide ὡς εἰς et ὡς III, 29, 13. ἐς et ὡς I, 25, 12. ὡς et πρός II, 25, 1. ὡς ἐπί et ὡς V, 17, 6. De ὡς cum ἐμψύχοις constructum vide ann. ad II, 25, 1.

παρ' αὐτοῦ ἐπιδούς] Ed. Bas. παρ' αὐτοῦ. Minus accurate Vulcanius haec verba ita interpretatus est: *ac praeter integrum stipendium duo millia talentûm militibus donat.* Hic est enim verborum sensus: *Et ad integrum stipendium duo millia talentûm de suo addidit.* Cf. Xen. Hist. Graec. VI, 1, 3 ὁπότε ἐνδεὴς εἴη, παρ' ἑαυτοῦ προσετίθει. Paulo aliter dixit Arr. VII, 12, 3 ἐπέδωκε δὲ καὶ τάλαντον ἑκάστῳ ὑπὲρ τὴν μισθοφοράν.

11. ἐπειδὰν ἀφίκωνται ἐπὶ θάλασσαν] Ed. Bas. τὴν ἐπὶ θάλασσαν

κωνται ἐπὶ θάλασσαν, ἐπιμεληθῆναι ὅπως ἐπὶ τριηρῶν κομισθήσονται ἐς Εὔβοιαν. Παρμενίωνα δὲ προσέταξε 12
τὰ χρήματα τὰ ἐκ Περσῶν κομιζόμενα εἰς τὴν ἄκραν τὴν ἐν Ἐκβατάνοις καταθέσθαι καὶ Ἁρπάλῳ παραδοῦναι.
Ἅρπαλον γὰρ ἐπὶ τῶν χρημάτων κατέλιπε, καὶ φυλακὴν 13
τῶν χρημάτων Μακεδόνας ἐς ἑξακισχιλίους, καὶ ἱππέας καὶ ψιλοὺς ὀλίγους. Αὐτὸν δὲ Παρμενίωνα τοὺς ξένους 14
ἀναλαβόντα καὶ τοὺς Θρᾷκας καὶ ὅσοι ἄλλοι ἱππεῖς ἔξω

(? ἐπὶ τὴν θάλασσαν). Vulcan. τοὺς ἐπὶ θάλασσαν, quod ferri nequit. Quomodo nunc legitur, sic iam Gronovius scribendum censuit. Et quantum ex eius verbis: »*nos devoti sumus* msstis, et praecipue talibus«, colligi potest, codd. Florr. quos inspexit omnes articulum ignorant. Basileensis editionis scripturam nollem defendisset Gronovius. Aliud enim est ἀφικέσθαι τὴν ἐπὶ θάλασσαν (cf. III, 16, 3. III, 19, 3, cet.), aliud ἀφικέσθαι ἐπὶ θάλασσαν, quorum hoc alterum nemo erit quin h. l. solum aptum esse censeat. Dicit enim Arrianus, Alexandrum Meneti mandasse, ut Thessalos, simulac *ad mare* pervenissent, navibus in Euboeam transvehi curaret. — Mox dedimus ex ed. Basil. ἐπὶ τριηρῶν.

13. κατέλιπε] Sic edd. vett. et quattuor codd. Gron. ἀπέλιπε cod. F., et ex eo Schmiederus. Utrumque cum defendi possit, causa nulla fuit, cur vulgatam reiiceremus. Cf. I, 17, 8 κατέλιπε δὲ τῆς μὲν ἄκρας — ἐπιμελητήν. II, 4, 3 αὐτοῦ καταλείπει. III, 16, 14 καταλιπὼν σατράπην. III, 18, 6 Κρατερὸν μὲν αὐτοῦ καταλείπει ἐπὶ τοῦ στρατοπέδου. Adde IV, 23, 9. IV, 24, 5. IV, 30, 14. VI, 20, 5. VII, 7, 3. Contra dixit I, 5, 18 πρὸς τῇ πόλει ἀπέλιπεν. III, 7, 8 τὴν φυλακὴν ἥντινα ἀπολελοίπει. III, 18, 13 Πτολεμαῖον ἀπολελοίπει αὐτοῦ. III, 29, 2 καὶ φυλακὴν ἀπέλιπε: quibus locis adde IV, 17, 4. IV, 22, 4. V, 8, 5. V, 15, 7. V, 21, 1. VI, 22, 4. Sed voluit cod. F. fortasse ὑπέλιπε, quod vide III, 19, 15 et V, 21, 7. Haec verba saepe confusa esse monuit Locella ad Xenoph. Ephes. p. 183.

καὶ ψιλοὺς ὀλίγους] Edd. ante Schmiederum φίλους ὀλίγους. Quod ex coniectura recte mutavit in ψιλούς. Vitium ex ed. Basil. in reliquas editiones transiit, ab editoribus non animadversum. Et in ed. Bas. literae φ et ψ haud raro confusae sunt. Vide ad I, 7, 11. Cf. I, 16, 1 ψιλοὶ ἀναμεμιγμένοι τοῖς ἱππεῦσιν. Ad vulgatam scripturam defendendam cave afferas III, 27, 6.

14. ἐς Ὑρκανίαν] Restitui antiquam ed. Bas. lectionem, pro qua Vulcanius nescio qua de causa substituerat Ὑρκανίδα, quamque

τῆς ἵππου τῆς ἑταιρικῆς, περὶ τὴν χώραν τὴν Καδουσίων ἐλαύνειν ἐς Ὑρκανίαν. Κλείτῳ δὲ τῷ τῆς βασιλικῆς ἴλης ἡγεμόνι ἐπέστειλεν, ἐπειδὰν ἐκ Σούσων εἰς Ἐκβάτανα ἀφίκηται (καταλέλειπτο γὰρ ἐν Σούσοις ἀῤῥωστῶν), ἀναλαβόντα τοὺς Μακεδόνας τοὺς ἐπὶ τῶν χρημάτων τότε ὑπολειφθέντας ἰέναι τὴν ἐπὶ Παρθυαίους, ἵνα καὶ αὐτὸς ἥξειν ἔμελλεν.

XX. *Αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τήν τε ἵππον τῶν ἑταίρων καὶ τοὺς προδρόμους καὶ τοὺς μισθοφόρους ἱππέας ὧν Ἐρίγυιος ἡγεῖτο, καὶ τὴν φάλαγγα τὴν Μακεδονικὴν ἔξω τῶν ἐπὶ τοῖς χρήμασι ταχθέντων, καὶ τοὺς τοξότας καὶ*

---

receperant recentiores editores. Formam *Ὑρκανίαν* vide III, 19, 3. III, 23, 1, 2, 9, 11. III, 29, 5, cet. Mecum sentit Bernhardyus ad Dion. Perieg. p. 904.

15. *τοὺς ἐπὶ τῶν χρημάτων ὑπολειφθέντας*] Schmiederus e cod. F. dedit *ἐπὶ τὰ χρήματα*. Minus recte, opinor. Vide supra paragr. 13. Cf. III, 29, 2 *καὶ φυλακὴν ἀπέλιπε, καὶ ἐπὶ ταύτης Ἀρχέλαον.* VI, 27, 8 *οἱ ὑπολειφθέντες — ἐπὶ τῆς στρατιᾶς.* Nec multum differunt III, 6, 11 *ἐπὶ τῶν χρημάτων ἐτάχθη.* III, 26, 5 *ἐπὶ τῆς στρατιᾶς τεταγμένοι ἦσαν.* IV, 16, 9 *ἐπὶ τῆς βασιλικῆς θεραπείας τεταγμένος.* Dativum si praeb ret cod. F., non respuerem. Sic III, 20, 1 *τῶν ἐπὶ τοῖς χρήμασι ταχθέντων.* VII, 18, 2 *ὅσοι ἐπ' ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ χώρᾳ τεταγμένοι ἦσαν.*

C. XX. *ὡς ἐπὶ Δαρεῖον*] Prima vox, quae in cod. F. non comparet, a Schmiedero reiecta est. At vide ann. ad I, 27, 5. II, 17, 3. VI, 7, 6. — Supra pro vulgato *Ἐριγυΐος* dedimus *Ἐρίγυιος*, iis freti quae dicta sunt ad III, 6, 8.

2. *ἐνδεκάτῃ ἡμέρᾳ*] Coniiciat quispiam *ἐν δεκάτῃ ἡμέρᾳ.* Sed iam propterea vulgata scriptura non sollicitanda videtur, quod, ut numeris cardinalibus semper fere, ita numeris ordinalibus nuspiam alibi praepositionem additam reperimus apud Arrianum. Vid. ann. ad I, 14, 9 et II, 20, 6. — Paulo ante pro vulgato *καὶ ὡς* dedimus *καὶ ὥς.*

πυλῶν ὁδόν] In ed. Basil. ex praecedentibus male repetitae leguntur ante *ὁδόν* voces *ἐς Ῥάγας.* Ceterum vide interpretes ad Curt. V, 13, 2.

3. *ἐφθάκει παρεληλυθώς*] Sic edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. *ἐφθάκει παρελθών* Schmied. ex auctoritate codicis F. Parum consulte. Quemadmodum enim aoristo verbi *φθάνειν* semper

τοὺς Ἀγριᾶνας, ἤλαυνεν ὡς ἐπὶ Δαρεῖον. Καὶ αὐτῷ κατὰ 2
τὴν ὁδὸν σπουδῇ γιγνομένην τῶν τε στρατιωτῶν πολλοὶ κάμνοντες ὑπελείποντο καὶ ἵπποι ἀπέθνησκον· ἀλλὰ καὶ ὣς ἦγε, καὶ ἀφικνεῖται ἐς Ῥάγας ἑνδεκάτῃ ἡμέρᾳ· διέχει δὲ ὁ χῶρος οὗτος ἀπὸ τῶν Κασπίων πυλῶν ὁδὸν ἡμέρας
μιᾶς ἐλαύνοντι ὡς Ἀλέξανδρος ἦγε. Δαρεῖος δὲ ἐφθάκει 3
ἤδη παρεληλυθὼς εἴσω τῶν πυλῶν τῶν Κασπίων. Τῶν δὲ ξυμφευγόντων Δαρείῳ πολλοὶ μὲν ἀπολιπόντες αὐτὸν ἐν τῇ φυγῇ ἐπὶ τὰ αὑτῶν ἕκαστος ἀπεχώρουν, οὐκ ὀλίγοι
δὲ καὶ Ἀλεξάνδρῳ σφᾶς ἐνεδίδοσαν. Ἀλέξανδρος δὲ ὡς 4
ἀπέγνω κατὰ πόδας αἱρήσειν Δαρεῖον, μείνας αὐτοῦ πέντε

---

adiungitur participium aoristi alterius verbi, ut II, 22, 4 ὅσαι ἔφθησαν — πληρωθεῖσαι. IV, 13, 4 ἔφθη βαλών. IV, 24, 3 πρὶν φθάσαι ἀπελθόντας. V, 14, 4 φθάσαι ἀφικόμενον. V, 24, 11 ἔφθασαν ἀποφυγόντες. VI, 6, 11 ὅσοι γε μὴ ἔφθασαν ξυμφυγόντες. VI, 18, 9 ἔφθασαν δ' ἐποκείλαντες. VII, 22, 1 ἔφθη γὰρ ἐλάσας: sic etiam plusquamperfecto participium perfecti recte adiunctum videtur. Cf. Heind. ad Plat. Phaed. p. 76, D. Stallb. ad Phileb. p. 86.

ἀπεχώρουν] »Nonnulli codices et in his codex Optimus, quod etiam correxit Vulcanius.« *Gronov.* Edd. ante Gronovium et plures codd. ἐπεχώρουν. Sed cf. I, 22, 3 οἱ μὲν ἐς τὴν Ἀρκόννησον ἀπεχώρησαν. I, 27, 10 ἀλλ' ἀποχωρήσουσιν εἰς τὴν πόλιν. Verbum ἐπιχωρεῖν, ubi est *accedere*, legitur II, 21, 13 ἀπὸ τοῦ ναυτικοῦ ἐπὶ τὴν σκηνὴν ἐπεχώρει. Sententia paululum mutata dixit II, 22, 1 ξυνέβη δὲ ἀποχωρῆσαι ἐπὶ τὴν σκηνήν. Alias haud raro verbo ἀπαλλαγῆναι Arrianus usus est de *discedentibus*, *domum revertentibus*. Vide I, 17, 1 ἀπαλλάττεσθαι ἐπὶ τὰ αὑτῶν ἑκάστους. III, 28, 17 ἄλλος ἄλλῃ ἐπὶ τὰ σφῶν ἕκαστοι ἀπηλλάγησαν. VII, 27, 3 ἀπαλλαγῆναι ἐκ τοῦ πότου. Ad usum pronominis ἕκαστος praeter locos iam citatos conferas V, 23, 13 σὺν τοῖς καθ' αὑτοὺς ἕκαστοι. VII, 4, 11 οἱ δὲ παραλαβόντες ἀπῆγον τὴν ἑαυτοῦ ἕκαστος. — Pro αὑτῶν ed. Bas. αὐτῶν, et supra eadem αὐτῶν pro αὐτόν.

4. ὡς ἀπέγνω κατὰ πόδας αἱρήσειν] Ed. Basil. ὡς ἐπέγνω — αἱρήσειν. In edd. praeter Basil. legitur καταπόδας.

Ὀξοδάτην] »Pro vulgato Ὀξυδάτην scripsi Ὀξοδάτην, iubente Optimo in libro IV, 18, 3.« *Schmied.* Recte. Ibi enim quod in vulgatis est Ἐξοδάτης, aperte corruptum est.

τοῦτο αὐτὸ ἐς πίστιν ἦν] »Nonnulli codices τοῦτο αὐτῷ ἐς πί-

ἡμέρας καὶ ἀναπαύσας τὸν στρατὸν, Μηδίας μὲν σατρά-
πην ἀπέδειξεν Ὀξοδάτην Πέρσην ἄνδρα ὃς ἐτύγχανε πρὸς
Δαρείου ξυνειλημμένος καὶ ἐν Σούσοις εἰργόμενος· τοῦτο
5 αὐτὸ ἐς πίστιν ἦν πρὸς Ἀλέξανδρον. Αὐτὸς δὲ ὡς ἐπὶ
Παρθυαίους ἦγε· καὶ τῇ μὲν πρώτῃ πρὸς ταῖς Κασπίαις
πύλαις ἐστρατοπέδευσε, τῇ δευτέρᾳ δὲ εἴσω παρῆλθε τῶν
6 πυλῶν ἔστε οἰκούμενα ἦν. Ἐπισιτισάμενος δὲ αὐτόθεν,
ὅτι ἔρημον τὴν πρόσω χώραν ἤκουεν, ἐς προνομὴν ἐκπέμ-
πει Κοῖνον ξὺν ἱππεῦσί τε καὶ τῶν πεζῶν ὀλίγοις.

XXI. Καὶ ἐν τούτῳ ἀφικνεῖται παρ᾽ αὐτὸν ἀπὸ τοῦ Δαρείου στρατοπέδου Βαγιστάνης Βαβυλώνιος ἀνὴρ τῶν

στιν ἦν.« Gronov. Quod Schmiederus, ne monito quidem lectore, recepit. Sed quot sunt et quales isti codices? Et cum vulgata scriptura tum ab edd. vett., tum a codicibus, ut videtur, melioris notae confirmata habeat quo defendatur, nolui quidquam mutare. Sensus enim loci hic est: *atque hoc ipsum ei apud Alexandrum fidem conciliavit.* Cf. ann. ad II, 3, 6 et IV, 9, 14. Omnibus tamen codicibus pronominis dativum praeferentibus non exstitissem adversarius, collatis quae leguntur IV, 22, 12 *καὶ τοῦτο ἦν αὐτῷ τὸ πιστὸν πρὸς Ἀλέξανδρον.*

5. *πρὸς ταῖς Κασπίαις πύλαις*] Ed. Bas. *πρὸς τὰς Κασπ. πύλας.* — Mox eadem *παρῆλθον.*

6. *ἐπισιτισάμενος δὲ αὐτόθεν*] Sic cod. F. *αὐτόθι* edd. vett. cum ceteris codd. Gronovii. At vide I, 19, 12 *ἐκεῖθεν δὲ ἐπισιτισάμενοι αὖθις ἐπέπλεον.* III, 30, 12 *ἀναπληρώσας τὸ ἱππικὸν ἐκ τῶν αὐτόθεν ἵππων.* Thucyd. V, 52 *τῶν αὐτόθεν ξυμμάχων παραλαβών.* Cf. Popp. ad Thucyd. t. I, p. 178. Forma *αὐτόθι* per se non damnanda. V. III, 2, 5 *ἁλῶναι δὲ αὐτόθι.* V, 5, 1 *ζῶα αὐτόθι φύεται.* — Paulo infra ed. Bas. *χῶραν*, unde transiit in omnes quae eam exceperunt editiones.

C. XXI. 2. *Ναβαρζάνης τε [ὁ] χιλιάρχης*] Articulum primus adiecit Schmiederus, fortasse ex III, 23, 9. Neque ego adduci possum ut credam, eum ab Arriano ipso esse neglectum. Cum tamen ut edd. ita codd. omnes eum ignorent, uncis includi eum curavi. Vide ad I, 22, 9 et III, 11, 11.

Βαρσαέντης] »Emendavi *Βαρσαέντης* pro vulgato *Βράζας*, quod est monstrum lectionis. Idem homo III, 8, 6 vocabatur *Βαρσαέντης;* III, 21, 15 et III, 25, 14 *Βαρσαέντης*, quod reliquis locis restituere non dubitavi. Blancardus emendat *Βαρζαέντης*, ut scri-

γνωρίμων, καὶ ξὺν τούτῳ Ἀντίβηλος τῶν Μαζαίου παίδων.
Οὗτοι ἀπήγγειλαν ὅτι Ναβαρζάνης τε [ὁ] χιλιάρχης τῶν 2
ξὺν Δαρείῳ φευγόντων ἱππέων καὶ Βῆσσος ὁ Βακτρίων
σατράπης καὶ Βαρσαέντης ὁ Ἀραχώτων καὶ Δραγγῶν
σατράπης ξυνειληφότες εἶεν Δαρεῖον. Ταῦτα ἀκούσας 3
Ἀλέξανδρος ἔτι μᾶλλον ἦγε σπουδῇ, τοὺς ἑταίρους μόνους
ἔχων ἀμφ᾽ αὑτὸν καὶ τοὺς προδρόμους ἱππέας καὶ τῶν
πεζῶν τοὺς εὐρωστοτάτους τε καὶ κουφοτάτους ἐπιλεξάμενος, οὐδὲ τοὺς ἀμφὶ Κοῖνον προσμείνας ἐκ τῆς προνομῆς ἐπανελθεῖν· ἐπὶ δὲ τοῖς ὑπολειπομένοις ἐπιστήσας 4
Κρατερὸν προστάττει ἕπεσθαι μὴ μακρὰς ὁδοὺς ἄγοντα,

---

bit Curtius VI, 6, 36 et VIII, 13, 3 et Diod XVII, 24 (l. 74) *Βαρξάεις, εντος.* De varietate scripturae iam monuit Freinshemius ad Curtium VIII, 13, 3.« *Schmied.* *Βαρζαέντης* an *Βαρσαέντης* scribas, idem erit. Forma *Βράζας* ex compendio scripturae orta esse potest. — Mox pro vulg. *Δράγγων* dedimus *Δραγγῶν*. Vide ann. ad III, 25, 11.

3. *καὶ τῶν πεζῶν* —] Voces *τῶν πεζῶν* cum a cod. F. abessent, Gronovius, ut illius codicis auctoritatem incolumem servaret, coniecit *καὶ τοὺς προδρόμους καὶ τοὺς ἱππέας τοὺς εὐρωστοτάτους.* Et cum contendit, inter *προδρόμους* satis monstrari pedites qui memorentur III, 21, 12. nemo, puto, erit qui ei accedat. *Πρόδρομοι* enim apud Arrianum semper sunt equites, ut patet ex locis ad III, 12, 4 allatis. quibus adde III, 7, 13 *καὶ ἄλλοι αὖ τῶν προδρόμων προσελάσαντες*, ubi quod in fine positum est verbum *προσελάσαντες* non nisi de equitibus dictum esse potest. Ceterum in uno cod. Gronovius vidit *τοὺς ἱππέας τοὺς προδρόμους.* Ad totius enunciati constructionem conferas IV, 28, 13 *καὶ ἀπὸ τῆς ἄλλης φάλαγγος ἐπιλέξας τοὺς κουφοτάτους τε καὶ ἅμα εὐοπλοτάτους.*

4. *ἐπὶ δὲ τοῖς ὑπολειπομένοις*] Ed. Basil. *ὑπολιπομένοις*, de qua scriptura vide ann. ad IV, 17, 10. Praeterea in edd. vett. et quattuor codd. Gron. legebatur *τοῖς δὲ ὑπολειπομένοις.* Quod Schmiederum secuti dedimus, debemus cod. F. Cf. VII, 6, 7 *ἐπισταθεὶς ἐπὶ τούτοις ἡγεμών.* Vulgatae defendendae apta quis censeat haec III, 5, 7 *ἄρχειν ἐπέστησε τοῖς τοξόταις*, et V, 9, 1 *καὶ ἡγεμόνας ἐπιστήσας ἑκάστοις.* Nec, si omnes codices vulgatae faverent, esset quod obiiceretur. Vide annot. ad I, 28, 5.

προστάττει — ἄγοντα] Verbum *ἕπεσθαι* neque in edd. vett., neque in quattuor codd. Gron. comparet. Unus codd. illorum cum

Οἱ δὲ ἀμφ' αὐτὸν τὰ ὅπλα εἶχον μόνον καὶ δύο ἡμερῶν
5 σιτία. Ἐλθὼν δὲ τήν τε νύκτα ὅλην καὶ τῆς ἐπιούσης ἡμέρας μέχρι μεσημβρίας, ὀλίγον χρόνον ἀναπαύσας τὸν στρατὸν αὖθις ᾔει ὅλην τὴν νύκτα, καὶ ἅμα ἡμέρᾳ ὑποφαινούσῃ παρῆν εἰς τὸ στρατόπεδον ὅθεν ἀφωρμήκει ὀπίσω
6 Βαγιστάνης· καὶ τοὺς μὲν πολεμίους οὐ κατέλαβε. Δαρείου δὲ πέρι ἐπύθετο, αὐτὸν μὲν συνειλημμένον ἄγεσθαι ἐφ' ἁρμαμάξης, Βήσσῳ δὲ ἀντὶ Δαρείου εἶναι τὸ κράτος,

---

V. C. Vulcanii pro ἄγοντα exhibet ἄγειν. Arriani manum servavit cod. F. Cf. I, 13, 1 κατόπιν ἐπιτάξας ἕπεσθαι. III, 21, 13 ἐκέλευσε — ἐν τάξει ἕπεσθαι. III, 30, 2 κατέλιπε προστάξας ἕπεσθαι. IV, 23, 2 βάδην ἕπεσθαί οἱ ἐκέλευσεν. VI, 8, 6 οἱ δὲ πεζοὶ ἕπεσθαι αὐτῷ ἐτάχθησαν. VI, 21, 9 ἐν τάξει ἐκέλευσεν ἕπεσθαι.

5. ἐλθὼν δέ] Confer infra §. 10 καὶ διελθὼν ὁδὸν πολλὴν τῆς τε νυκτὸς καὶ τῆς ἐπὶ ταύτῃ ἡμέρας ἔστε μεσημβρίαν. IV, 29, 3 καὶ Πτολεμαῖος ἐλθὼν ὁδὸν τραχεῖάν τε καὶ δύσπορον. VI, 6, 3 διελθὼν δὲ τῆς τε ἡμέρας τὸ ἔτι ὑπολειπόμενον καὶ τὴν νύκτα ὅλην. VI, 7, 1 καὶ τὴν νύκτα διελθὼν πολλὴν ὁδὸν ἅμα ἡμέρᾳ ἀφίκετο. Quae attuli eo consilio, ut intelligas qnam diligenter variaverit orationem suam Arrianus.

ἅμα ἡμέρᾳ ὑποφαινούσῃ] Sic dixit III, 6, 1 et IV, 18, 6 ἅμα τῷ ἦρι ὑποφαίνοντι. VII, 21, 2 ἦρος δὲ ὑποφαίνοντος. Xenophon, qui similia multa habet, modo activa, modo media verbi forma usus est. Cf. Anab. III, 2, 1 ἡμέρα σχεδὸν ὑπέφαινε. IV, 2, 7 ἐπεὶ δὲ ἡμέρα ὑπέφαινε. Hist. Gr. III, 4, 16 ἐπειδὴ ἔαρ ὑπέφαινε. V, 4, 58 ὑποφαίνοντος δὲ πάλιν τοῦ ἦρος. Sed ἅμα τῷ ἦρι ὑποφαινομένῳ Hist Gr. V, 3, 1. Unde etiam Cyropaed. IV, 5, 14 vulgata ἐπεὶ δὲ ἡμέρα ὑπεφαίνετο habeat quo sese tueatur. Sed, si dicam quod sentio, scriptum malim ἐπεὶ δὲ ἡμέρα ὑπέφαινε, τὸ πρῶτον —. His a nobis prolatis adde ann. Valck. ad Herod. VIII, 83 et 130. Schaef. ad Bos. Ellips. p. 185. Heind. ad Plat. Protag. p. 470.

αὖθις ᾔει] Cod. F. αὖθις ἥκει. Perperam.

ὅθεν ἀφωρμήκει ὀπίσω] Haec est scriptura edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. ἔνθα ὡρμήκει ὀπίσω cod. F., ex eoque Schmiederus. Male. Hoc enim esset: *quo Bagistanes se contulerat*, ut III, 17, 7 ἔνθα ᾤετο τοὺς Οὐξίους ἀποχωρήσειν. V, 2, 1 ὡς ἤδη τε ἥκειν αὐτὸς ἔνθα ἦλθε Διόνυσος. Sed dixit Arrianus hoc: *unde Bagistanes (ad Alexandrum) discesserat.* Itaque ambigi tantum potest de varia scriptura ὡρμήκει et ἀφωρμήκει. Quorum

καὶ ἡγεμόνα ὠνομάσθαι Βῆσσον πρός τε τῶν Βακτρίων ἱππέων καὶ τῶν ἄλλων ὅσοι βάρβαροι ξυνέφευγον Δαρείῳ, πλὴν Ἀρταβάζου καὶ τῶν Ἀρταβάζου παίδων καὶ τῶν Ἑλλήνων τῶν μισθοφόρων· τούτους δὲ πιστοὺς εἶναι Δα- 7
ρείῳ, καὶ εἴργειν μὲν τὰ γιγνόμενα οὐ δυνατοὺς εἶναι, ἐκτραπέντας δὲ ἔξω τῆς λεωφόρου ὁδοῦ ὡς ἐπὶ τὰ ὄρη ἰέναι κατὰ σφᾶς οὐ μετέχοντας τοῖς ἀμφὶ Βῆσσον τοῦ ἔργου. Γνώμην δὲ πεποιῆσθαι τοὺς ξυλλαβόντας Δαρεῖον, 8

---

prius verbum apud Arrianum alias eam vim non habet, quae ei h. l. tribuenda est (v. I, 17, 12. III, 21, 14. VII, 15, 3), posterius, quod sciam, alibi apud eum non reperitur. Cum autem Xenophon dixerit Hist. Gr. VII, 5, 7 *οὕτω δὴ ἀφορμήσας ἐκ τῆς Νεμέας ἀφικνεῖται ἐς τὴν Τεγέαν*, neque *ὀπίσω ἀφορμῆσαι* plus offensionis habeat, quam *ὀπίσω ἀπιέναι*, *ὀπίσω ἀποχωρῆσαι* (v. ad II, 6, 7): tutius duxi vulgatam servare, quam temere sequi codicis F. auctoritatem; praesertim cum etiam apud Xenophontem exempla verbi *ὁρμῆσαι* pro *ὁρμηθῆναι* usurpati minus certa sint, quam Kruegerus censet ad Anab. III, 4, 33.

οὐ κατέλαβε] Priorem vocem dedimus cum Schmiedero e cod. F. Edd. vett. et rell. codd. ea carent. Cf. ann. ad III, 16, 13.

6. *Δαρείου δὲ πέρι ἐπύθετο*] Edd. vett. et omnes, ut videtur, codd. Gron. *περιεπύθετο*. Verum suppeditavit cod. vet. Vulcanii. Vide Hist. Ind. III, 1 *ὅτι τῆς περιόδου πέρι ἔμελεν Ἐρατοσθένει*. V, 8 *Διονύσου πέρι πολλὸς λόγος κατέχει*. Ad verborum constructionem conferas IV, 11, 16 *εἰ δὲ ὑπὲρ Κύρου λέγεται, τὸν πρῶτον προσκυνηθῆναι ἀνθρώπων Κῦρον*. IV, 28, 2 *καὶ λόγος ὑπὲρ ταύτης κατέχει, οὐδὲ Ἡρακλεῖ ἁλωτὸν γενέσθαι τὴν πέτραν*. Paulo aliter iam habent quae leguntur IV, 13, 4 *ὑπὲρ τούτου λόγος κατέχει ὅτι ἔφθη βαλὼν τὸν σῦν ὁ Ἑρμόλαος*. — Mox ed. Basil. *συνειλημμένα* et *ὀνομάσθαι*.

Βήσσῳ δὲ — εἶναι τὸ κράτος] Sic codd. Gron. omnes et V. C. Vulcanii. *γενέσθαι* edd. vett.

7. *ἰέναι κατὰ σφᾶς*] Praepositionem, quae in edd. Vulc. et Blanc. nescio quo errore omissa erat, iam in sedem suam restituit Gronovius, suadentibus codd. Florr. et ed. Basil. Recte idem conferri iussit IV, 6, 3 *αὐτούς τι κατὰ σφᾶς νεωτερίζειν*. IV, 27, 4 *καὶ κατεστρατοπέδευσαν κατὰ σφᾶς ἐπὶ γηλόφῳ*. Est enim *ἰέναι κατὰ σφᾶς* seorsum ire, ita ut quae statim sequuntur *οὐ μετέχοντας κ. τ. λ.* quasi per epexegesin addita sint. — Infra pro *τοῖς ἀμφὶ Βῆσσον* edd. vett. et plurimi codices Gron. *τοὺς ἀμφὶ Βῆσσον*.

εἰ μὲν διώκοντα σφᾶς Ἀλέξανδρον πυνθάνοιντο, παρα-
δοῦναι Δαρεῖον Ἀλεξάνδρῳ, καὶ σφίσι τι ἀγαθὸν εὑρίσκε-
σθαι, εἰ δὲ τὸ ἔμπαλιν ἐπανεληλυθότα μάθοιεν, τοὺς δὲ
στρατιάν τε ξυλλέγειν ὅσην πλείστην δύναιντο καὶ δια-
9 *σώζειν ἐς τὸ κοινὸν τὴν ἀρχήν. Βῆσσον δὲ ἐν τῷ παρόντι*
ἐξηγεῖσθαι κατ' οἰκειότητά τε τὴν Δαρείου καὶ ὅτι ἐν τῇ
αὐτοῦ σατραπείᾳ τὸ ἔργον ἐγίγνετο. Ταῦτα ἀκούσαντι
10 *Ἀλεξάνδρῳ ἀνὰ κράτος διωκτέα ἐφαίνετο. Καὶ ἤδη μὲν*
ἐξέκαμνον οἵ τε ἄνδρες καὶ οἱ ἵπποι ἐπὶ τῇ ταλαιπωρίᾳ
τῇ ξυνεχεῖ, ἀλλὰ καὶ ὣς ἦγε· καὶ διελθὼν ὁδὸν πολλὴν
τῆς τε νυκτὸς καὶ τῆς ἐπὶ ταύτῃ ἡμέρας ἔστε ἐπὶ μεσημ-
βρίαν, ἀφικνεῖται ἔς τινα κώμην ἵνα τῇ προτεραίᾳ ἐστρα-
11 *τοπεδεύκεσαν οἱ Δαρεῖον ἄγοντες. Ἐνταῦθα ἀκούσας ὅτι*
νυκτὸς ποιεῖσθαι τὴν πορείαν ἐγνωσμένον εἴη τοῖς βαρ-

---

8. *διώκοντα σφᾶς*] Ita omnes codd. Gronovii. *διώκοντας* edd. ante Gronovium. — Supra ed. Basil. *πεποιεῖσθαι*, et mox eadem *πυνθάνοιτο*.

τὸ ἔμπαλιν] Ed. Bas. *τοὔμπαλιν*. Aeque recte. Vide ad VI, 5, 14. — Infra eadem *μάθοιε*. 𝕲𝖘 Verba *διασώζειν ἐς τὸ κοινόν*, quamquam bene interpretatus est Vulcanius: *ut communi inter se ope imperium tueantur*, ad verba tamen paulo accuratius vertit Raphelius: *servare in commune regnum*. cf. I, 7, 16 *τῶν Θηβαίων οἱ μὲν τὰ βέλτιστα ἐς τὸ κοινὸν γιγνώσκοντες ἐξελθεῖν ὥρμηντο*. II, 7, 11 *τῶν εἰς τὸ κοινὸν ξὺν λαμπρότητι ἤδη πεπραγμένων ὑπεμίμνησκε*.

9. *κατ' οἰκειότητα*] Ed. Basil. *κατοικειότητα*. Haud multo infra eadem *ἐγίνετο*.

διωκτέα ἐφαίνετο] Pluralem pro singulari saepius usurparunt Attici in certis quibusdam dicendi formulis, ut *ἀδύνατά ἐστιν*, *εὐπορώτερά ἐστιν* et simill., de quibus vide quae copiose dixit Goellerus ad Thucyd. I, 1, p. 49. Cf. ann. ad Arr. II, 26, 5. Et arctissime cum illis cohaeret usus verbalium in plurali positorum, ubi singularem exspectes. Ut hic solius Arriani memor sim, vide I, 1, 11 *καὶ ἐπειδὴ ἐδόκει διακινδυνευτέα*. I, 24, 1 *καὶ τούτων ἔγνω οὐκ ἀμελητέα εἶναι*. II, 26, 8 *αὐτῷ δὲ σοὶ φυλακτέα ἐστίν*. VI, 19, 5 *ἔφασκον ὁρμιστέα εἶναι*.

10. *ἐπὶ τῇ ταλαιπωρίᾳ*] Sic Schmiederus e cod. F. *ὑπὸ τῇ ταλαιπωρίᾳ* edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. Minus apte. Hoc enim foret: ***inter continuatum itineris laborem***, uti dixit V, 2, 9 *ὑπὸ*

βάροις, ἤλεγχε τοὺς προσχώρους εἰ δή τινα εἰδεῖεν ἐπι-
τομωτέραν ὁδὸν ἐπὶ τοὺς φεύγοντας. Οἱ δὲ εἰδέναι μὲν
ἔφασαν, ἐρήμην δὲ εἶναι τὴν ὁδὸν δι' ἀνυδρίαν. Ὁ δὲ 12
ταύτην ἄγειν ἐκέλευσε· καὶ γνοὺς ὅτι οὐχ ἕψονται οἱ πεζοὶ
αὐτῷ σπουδῇ ἐλαύνοντι, τῶν μὲν ἱππέων ἐς πεντακοσίους
κατεβίβασεν ἀπὸ τῶν ἵππων· τοὺς ἡγεμόνας δὲ τῶν πεζῶν
καὶ τῶν ἄλλων ἐπιλεξάμενος τοὺς κρατιστεύοντας ἐπιβῆ-
ναι τῶν ἵππων ἐκέλευσεν οὕτως ὅπως οἱ πεζοὶ ὡπλισμέ-
νοι ἦσαν. Νικάνορα δὲ τὸν τῶν ὑπασπιστῶν ἡγεμόνα 13
καὶ Ἄτταλον τὸν τῶν Ἀγριάνων κατὰ τὴν ὁδὸν ἥντινα οἱ
ἀμφὶ Βῆσσον προὐκεχωρήκεσαν, τοὺς ὑπολειφθέντας ἄγειν
ἐκέλευσε, καὶ τούτους ὡς κουφότατα ἐσταλμένους, τοὺς δὲ
ἄλλους πεζοὺς ἐν τάξει ἕπεσθαι. Αὐτὸς δὲ ἀμφὶ δείλην 14
ἄγειν ἀρξάμενος δρόμῳ ἡγεῖτο· διελθὼν δὲ τῆς νυκτὸς

τῇ κατακλίσει τοῦ θεοῦ κατασχεθῆναι. VI, 11, 4 καὶ οὕτω σχεθῆναι τὸ αἷμα ὑπὸ τῇ λειποψυχίᾳ. Sed hoc dicere voluisse videtur Arrianus: *ei quamvis ut viri, ita equi ob continuatum itineris laborem defatigati essent, tamen progrediebatur.* II, 18, 9 ἐπ' ἐργασίᾳ μᾶλλον ἢ ὡς ἐς μάχην ἐσταλμένοι. III, 24, 3 καὶ μάχιμοι ἐπὶ τῇ πενίᾳ ἦσαν. IV, 12, 2 σιγῆς γενομένης ἐπὶ τοῖς λόγοις. VI, 14, 7 ἐπὶ τῇ διατριβῇ τῇ ἐκ τοῦ τραύματος. VII, 18, 11 ὅτι ἐπὶ τῇ τελευτῇ ἐθειάσθη. VII, 27, 3 ἐπὶ τῇ ὀδύνῃ ἀπαλλαγῆναι ἐκ τοῦ πότου. Ne quis coniiciat ὑπὸ τῆς ταλαιπωρίας, conferantur quae diximus ad I, 21, 8. — Infra dedimus καὶ ὡς pro vulg. καὶ ὥς ex edd. Basil. Vulc. Blanc.

12. οὕτως ὅπως — ἦσαν] Ed. Vulc. οὕτως ὥσπερ. Quod mirum sane videatur, cum omnes codd. Gronovii et V. C. atque ed. Basil. formam ὅπως tueantur. Si exemplis opus est, vide III, 11, 1 οὕτως ὅπως τὴν ἀρχὴν ἐτάξαντο, et quae dedimus ad IV, 2, 10.

13. ἥντινα οἱ ἀμφὶ Βῆσσον] Articulo, quem suppeditant codd. Gron., V. C. Vulcanii et ed. Basil., carent edd. Vulc. et Blanc.

14. ἐπιτυγχάνει τοῖς βαρβάροις] Nonnulli codd. Gronovii προστυγχάνει, quod cum alibi apud Arrianum non reperiatur, non admittendum. Alii codd. et edd. vett. τυγχάνει. Solus cod. F. ἐπιτυγχάνει. Recte. Dicit enim Arrianus aut ἐντυχεῖν, aut ἐπιτυχεῖν, quorum hoc vide II, 22, 2. II, 27, 9. VI, 24, 7. cet., illud II, 10, 7. II, 13, 11. III, 16, 9. III, 23, 12. Qui habent τυγχάνει, non absque omni ratione id scripserunt. Nam II, 11, 6 legitur

σταδίους ἐς τετρακοσίους, ὑπὸ τὴν ἕω ἐπιτυγχάνει τοῖς βαρβάροις ἀτάκτως ἰοῦσι καὶ ἀνόπλοις, ὥστε ὀλίγοι μέν τινες αὐτῶν ὡς ἀμυνούμενοι ὥρμησαν, οἱ δὲ πολλοὶ εὐθὺς ὡς Ἀλέξανδρον αὐτὸν κατεῖδον, οὐδὲ ἐς χεῖρας ἐλθόντες ἔφευγον· καὶ οἱ τραπέντες ἐς ἀλκὴν ὀλίγων πεσόντων
15 καὶ οὗτοι ἔφυγον. Βῆσσος δὲ καὶ οἱ ξὺν αὐτῷ τέως μὲν ἐφ᾽ ἁρμαμάξης Δαρεῖον μετὰ σφῶν ἐκόμιζον· ὡς δὲ ὁμοῦ ἤδη ἦν Ἀλέξανδρος, Δαρεῖον μὲν Ναβαρζάνης καὶ Βαρσαέντης κατατρώσαντες αὐτοῦ ἀπέλιπον, αὐτοὶ δὲ ἔφυγον
16 ξὺν ἱππεῦσιν ἑξακοσίοις. Δαρεῖος δὲ ἀποθνήσκει ὀλίγον ὕστερον ἐκ τῶν τραυμάτων πρὶν ὀφθῆναι Ἀλεξάνδρῳ.

ἔστε μὲν ὁμαλοῖς χωρίοις — ἐτύγχανεν, nulla scripturae discrepantia enotata, quamquam pronum est corrigere *ἐνετύγχανεν*, praesertim cum statim sequatur *ὡς δὲ φάραγξι — ἐνέκυρσεν*.

ἀνόπλοις] Eandem hanc adiectivi formam vide III, 14, 8. VI, 6, 5. De hac et altera forma *ἄοπλος* vide Lobeck. ad Phryn. p. 729. Similiter semper dixit Arrianus *ἄνυδρος* et *ἀνυδρία*, ut III, 3, 5. III, 21, 11. VI, 6, 1. VI, 6, 4. Quae reliqua reperiuntur apud eum adiectiva cum *α* privativo composita omnia ita sunt comparata, ut *ν* interposito carere vix possint. Sunt enim fere haec: *ἀνώνυμος* I, 19, 5. *ἀνύποπτος* II, 4, 15. *ἀνώμαλος* III, 8, 12. VI, 24, 8. *ἀνεπιεικής* III, 22, 3. IV, 21, 16. *ἀνάξιος* IV, 11, 2. *ἀνάλωτος* IV, 18, 6. *ἀνόνητος* V, 26, 6. *ἀνέλπιστος* VI, 13, 5. *ἄναυδος* VII, 25, 12.

15. *Ναβαρζάνης καὶ Βαρσαέντης*] Vulgo *Σατιβαρζάνης*. Schmiederus ad h. l.: »nomen, inquit, Satibarzanis alieno loco est. Erat Ariorum satrapa, nec fuit comes Darii fugientis. (cf. III, 8, 6. III, 25, 3. III, 28, 3. E.) Legendum est *Ναβαρζάνης*. Hic enim coniunctim cum Besso et Barsaente in principio huius capitis inter insidiatores Darii nominatur, nec Curtius V, 9, 19. de alio quam Nabarzane loquitur. Si vero codices iuvarent, mallem scribere *Βῆσσος*. Is enim III, 30, 7 inter occisores Darii numeratur; et Nabarzanes se dedit Alexandro (III, 23, 9), nec eum poenam necis dedisse reperitur.« Sane ita Arriano scriptum esse potest. Sed quis est qui hodie accurate definiat, quid in talibus a scriptore ipso, quid a librariis peccatum sit? Ceterum confer quae de morte Darii narrant Diod. Sic. XVII, 73 et Curt. V, 3, 17.

C. XXII. *ἐν ταῖς βασιλικαῖς θήκαις*] Paulo aliter haec narrat Plutarch. vit. Alex. c. XLIII *τότε δὲ τοῦ Δαρείου τὸ μὲν σῶμα*

XXII. Ἀλέξανδρος δὲ τὸ μὲν σῶμα τοῦ Δαρείου ἐς Πέρσας ἔπεμψε, θάψαι κελεύσας ἐν ταῖς βασιλικαῖς θήκαις καθάπερ καὶ οἱ ἄλλοι οἱ πρὸ Δαρείου βασιλεῖς. Σατράπην δὲ ἀπέδειξε Παρθυαίων καὶ Ὑρκανίων Ἀμμινάπην Παρθυαῖον· ἦν δὲ οὗτος τῶν Αἴγυπτον ἐνδόντων Ἀλεξάνδρῳ μετὰ Μαζάκου. Τληπόλεμος δὲ Πυθοφάνους τῶν ἑταίρων ξυνετάχθη αὐτῷ σκοπεῖν τὰ ἐν Παρθυαίοις τε καὶ Ὑρκανίοις. Τοῦτο τὸ τέλος Δαρείῳ ἐγένετο ἐπὶ ἄρχοντος Ἀθηναίοις Ἀριστοφῶντος μηνὸς Ἑκατομβαιῶνος, ἀνδρὶ τὰ μὲν πολέμια εἴπερ τινὶ ἄλλῳ μαλθακῷ τε καὶ οὐ φρενήρει, εἰς δὲ τὰ ἄλλα οὐδὲν ἀνεπιεικὲς ἔργον ἀπο-

(margin: 2 at "Σατράπην", 3 at "Τοῦτο")

κεκοσμημένον βασιλικῶς πρὸς τὴν μητέρα ἀπέστειλε, τὸν δ' ἀδελφὸν Ἐξάθρην (? Ὀξάθρην, v. Diod. Sic. XVII, 34. 77. Curt. III, 11, 8) εἰς τοὺς ἑταίρους ἀνέλαβεν. Diodorus Sic. XVII, 71 de illis *βασιλικαῖς θήκαις* haec habet: ἐν δὲ τῷ πρὸς ἀνατολὰς μέρει τῆς ἄκρας τέτταρα πλέθρα διεστηκὸς ὄρος ἐστὶ τὸ καλούμενον βασιλικόν, ἐν ᾧ τῶν βασιλέων ὑπῆρχον οἱ τάφοι. Vide, si plura cupis, Heeren. de polit. I, 1, p. 246 sq. Baehr. ad Ctes. Reliqq. p. 137 sqq.

2. Ἀμμινάπην] »Mss. vel Ἀμμινάτην, vel Ἀμινάπην, vel Ἀμμινάπην, quod ipsum notat Vulcanius ex V. C., quomodo etiam Optimus, et sic videntur priores syllabae congruere τῷ *Aminadab*.« *Gronov.* Edd. vett. Ἀμμυνάπην. Vide Freinsh. ad Curt. VI, 4, 25, ubi idem homo *Menapis* vocatur.

μετὰ Μαζάκου] Edd. Basil. et Vulc. *Μαζαίου.* Blancardus primus dedit *Μαζάκου*, monente Freinsh. ad Curt. VI, 4, 25. Cf. III, 1, 3 Μαζάκης δὲ ὁ Πέρσης, ὃς ἦν σατράπης Αἰγύπτου, ἐδέχετο ταῖς πόλεσι φιλίως Ἀλέξανδρον. *Mazaeum* quem h. l. male induxerunt, memoratum vide III, 7, 2 sq. III, 16, 6. VII, 18, 1.

Τληπόλεμος δὲ Πυθοφάνους] Ita omnes edd. ante Schmiederum, qui de suo dedit ὁ *Πυθοφάνους*. Sed hac accessione non opus esse iam demonstravimus ad II, 15, 3. — Mox verba σκοπεῖν τὰ ἐν Παρθυαίοις recte ita interpretatus est Vulcanius: *adiunxit — qui rerum Parthicarum curam gereret.* Eadem fere ratione Arriano dictum videtur ἐπίσκοπος III, 5, 4 et III, 28, 7 τῶν δ' ἑταίρων Νειλόξενον τὸν Σατύρου ἐπίσκοπον σὺν τῇ στρατιᾷ ἀπολιπών.

3. ἐπὶ ἄρχοντος Ἀριστοφῶντος] In archontis nomine Diodorum cum Arriano consentire monuit iam Wessel. ad Diod. Sic. XVII, 62. Vide Clintoni Fast. Hellen. p. 166, ed. Krueg.

καὶ οὐ φρενήρει] Poeticum hoc vocabulum, quo abstinuisse

4 δειξαμένῳ ἢ οὐδὲ ἐγγενόμενον αὐτῷ ἀποδείξασθαι· ὅτι ὁμοῦ μὲν εἰς τὴν βασιλείαν παρελθεῖν, ὁμοῦ δὲ προσπολεμεῖσθαι πρός τε Μακεδόνων καὶ τῶν Ἑλλήνων ξυνέβη· οὔκουν οὐδὲ ἐθέλοντι ἐξῆν ἔτι ὑβρίζειν ἐς τοὺς ὑπηκόους,
5 ἐν μείζονι κινδύνῳ ἤπερ ἐκεῖνοι καθεστηκότι. Ζῶντι μὲν δὴ ξυμφοραὶ αὐτῷ ἄλλαι ἐπ᾽ ἄλλαις ξυνηνέχθησαν, οὐδέ τις ἀνακωχὴ ἐγένετο, ἐπειδὴ πρῶτον ἐς τὴν ἀρχὴν παρῆλ-
6 θεν. Ἀλλὰ εὐθὺς μὲν τὸ τῶν σατραπῶν ἐπὶ Γρανικῷ πταῖσμα ξυνέβη τὸ ἱππικὸν, εὐθὺς δὲ Ἰωνία τε καὶ Αἰολὶς εἴχοντο καὶ Φρύγες ἀμφότεροι καὶ Λυδία καὶ Κᾶρες πλὴν Ἁλικαρνασσέων, ὀλίγον δὲ ὕστερον καὶ Ἁλικαρνασσὸς

---

videtur Xenophon, Arrianus ut plura alia ex Herodoto desumsisse potest, apud quem legitur III, 35 Πρηξάσπεα δὲ ὁρέοντα ἄνδρα οὐ φρενήρεα. IX, 55 μαινόμενον καὶ οὐ φρενήρεα καλέων ἐκεῖνον.

5. ξυμφοραὶ ** ξυνηνέχθησαν] Sic edd. vett. praeter Basil., in qua est ξυνετάχθησαν, sic quoque quattuor codd. Gronovii. Schmiederus, quaelibet librariorum purgamenta consectans (ut verbis utar cl. Lobeckii ad Phryn. p. 140) e cod. F. dedit ξυνήχθησαν. Sed vereor ut Arrianus hanc scripturam agnoscat. Vide modo IV, 14, 8 τοῖς ἀμφὶ Κλεῖτον ξυνενεχθεῖσιν. IV, 22, 3 τὸ ἀμφὶ Καλλισθένην — πάθημα Ἀλεξάνδρῳ ξυνηνέχθη. VI, 25, 7 ξυνηνέχθη δὲ τῇ στρατιᾷ καὶ ἄλλο πάθημα. VI, 26, 7 ξυνηνέχθη δέ τι τοιόνδε τῇ στρατιᾷ. VII, 4, 4 καὶ αἱ ἐν Γαδρωσίοις δὲ αὐτῷ ξυμφοραὶ ξυνενεχθεῖσαι. Eadem verba confusa vide V, 22, 8.

6. Αἰολίς] Ed. Basil. Αἰολείς, ut mox eadem Κάρες. Pro Ἁλικαρνασσέων nonnulli codices peioris notae dant Ἁλικαρνασσαίων, monente Gronovio ad II, 5, 4. — Paulo infra ed. Bas. habet ἡ παραλία πᾶσά τε, fortasse ex vicino ἔστε ortum.

7. ἡ αὐτοῦ ἐπ᾽ Ἰσσῷ ἧσσα] cf. II, 13, 6 ἀγγελία ἔρχεται τῆς μάχης τῆς πρὸς Ἰσσῷ γενομένης. II, 20, 3 ἐπεὶ τὴν ἧσσαν τὴν κατ᾽ Ἰσσὸν ἐπύθοντο. III, 6, 10 τῆς μάχης τῆς ἐν Ἰσσῷ γενομένης. Praeterea memoratu non indignum, in ed. Basil. non ἧσσα, sed ἧττα expressum esse, quod si non praestat, certe altera forma non deterius est. Sic II, 13, 6 et V, 23, 6 omnes edd. habent τῆς ἥττης. Vide quoque ann. ad III, 10, 6.

ἔφυγέ τε ἐν πρώτοις] Sic Schmiederus e cod. F. ἔφυγέ τε καὶ ἐν πρώτοις edd. vett. cum rell. codd. Gronovii.

πλείστην τοῦ βαρβαρικοῦ γένους] Edd. vett. et quattuor codd. Gron. πλείστην παντὸς τοῦ β. γένους. Solus cod. F., quem hic

ἐξήρτητο, ἐπὶ δὲ ἡ παραλία πᾶσα ἔστε ἐπὶ τὴν Κιλικίαν.
Ἐνθένδε ἡ αὐτοῦ ἐπ' Ἰσσῷ ἧσσα, ἵνα τήν τε μητέρα αἰχ- 7
μαλωτισθεῖσαν καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τοὺς παῖδας ἐπεῖδεν·
ἐπὶ τῷδε Φοινίκη τε ἀπώλετο καὶ Αἴγυπτος πᾶσα· ἐπὶ
δὲ αὐτὸς ἐν Ἀρβήλοις ἔφυγέ τε ἐν πρώτοις αἰσχρῶς καὶ
στρατιὰν πλείστην τοῦ βαρβαρικοῦ γένους ἀπώλεσε· φυ- 8
γάς τε ἐκ τούτου τῆς αὐτοῦ ἀρχῆς πλανώμενος καὶ τε-
λευτῶν πρὸς τῶν ἀμφ' αὐτὸν ἐς τὰ ἔσχατα προδοθείς,
βασιλεύς τε ἐν τῷ αὐτῷ καὶ δεσμώτης ξὺν ἀτιμίᾳ ἀγόμε-
νος, τέλος δὲ πρὸς τῶν οἰκειοτάτων ἐπιβουλευθεὶς ἀπώ-
λετο. Ζῶντι μὲν Δαρείῳ τοιαῦτα ξυνηνέχθη, τελευτήσαντι 9

---

verae lectionis auctorem iudico, vocabulum *παντός* ignorat. Nimirum hoc sine dubio dicit Arrianus: *et plurimum gentis barbaricae exercitum perdidit.*

8. *ἐς τὰ ἔσχατα*] »Opt. *πρὸς τὰ ἔσχατα.* Et placet Arriano interdum eandem praepositionem iterare variante sensu. Sic in eadem voce ludit VII, 14, 5 *πρίν γε δὴ πρὸς βίαν ἀπηνέχθη πρὸς τῶν ἑταίρων.*« *Gronov.* Vid. ann. ad I, 25, 5. Recepit scripturam cod. F. Schmiederus. Equidem vulgatam retinui tum propter similem dicendi formulam *ἐς ἔσχατον κινδύνου* IV, 4, 4. IV, 4, 16, coll. ann. Siebel. ad Paus. I, 6, 6; tum quod sic semper dixit Xenophon, ut Hist. Gr. V, 4, 33 *καὶ ἠνίασε μὲν ἐς τὰ ἔσχατα Ἀρχίδαμον.* Laced. rpbl. I, 2 *καὶ εἰς τὰ ἔσχατα μάλα σοφὸν ἡγοῦμαι.* Non multum differt Arr. II, 15, 6 *ἐς τὰ μάλιστα.*

9. *ὁπρία*] Ita edd. Basil. et Vulc. *ὁποῖα* cett. edd. Eundem errorem ed. Basil. notavimus VI, 20. 7.

τροφή τε Ἀλεξάνδρου] »In hoc conspirant editi omnes. Suppleri quidem potest *βασιλεύοντος*, sed durum hoc. Vix dubito quin legendum sit *παρ' Ἀλεξάνδρου.*« *Schmied.* Ita dicere potuisse Arrianum nemo erit qui neget. Sed revera ita eum scripsisse nemo erit qui credat. Genitivi enim notio et usus apud Graecos tam varius est et late patens, ut quae eo significari possint, quae non, dicere vix habeas. Vide Schaef. ann. ad Eurip. Orest. v. 442, ed. Porson. Sic etiam Arrianus genitivum saepe nudum ponit, ubi etiam praepositioni locus esset. Vide I, 17, 12 *ὁ ἀπὸ τῶν ὀλίγων φόβος*, coll. V, 19, 10 *Ἀλεξάνδρου φόβος.* II, 12, 12 *τῆς ἐς τὰς γυναῖκας οἰκτίσεως*, coll. II, 15, 4 *κατοικτίσει τῶν Θηβῶν.* V, 12, 5 *ἡ ἐπιχείρησις ἡ εἰς τὴν διάβασιν*, coll. V, 11, 2 *τῆς διαβάσεως τὴν ἐπιχείρησιν.* V, 12, 5 *τῷ κτύπῳ τῷ ἀπὸ τῶν ὅπλων*, coll. VI,

δὲ ταφή τε ἡ βασιλική, καὶ τῶν παίδων ὁποία καὶ βασιλεύοντος αὐτοῦ τροφή τε Ἀλεξάνδρου καὶ παίδευσις, καὶ γαμβρὸς Ἀλέξανδρος. Ὁπότε δὲ ἐτελεύτα, ἐγεγόνει ἀμφὶ τὰ πεντήκοντα ἔτη.

XXIII. Ἀλέξανδρος δὲ τοὺς ὑπολειφθέντας ἐν τῇ διώξει τῆς στρατιᾶς ἀναλαβὼν ἐς Ὑρκανίαν προὐχώρει.
2 Κεῖται δὲ ἡ Ὑρκανία χώρα ἐν ἀριστερᾷ τῆς ὁδοῦ τῆς ἐπὶ Βάκτρα φερούσης· καὶ τῇ μὲν ὄρεσιν ἀπείργεται δασέσι καὶ ὑψηλοῖς, τῇ δὲ πεδίον αὐτῆς καθήκει ἔστε ἐπὶ τὴν
3 μεγάλην τὴν ταύτῃ θάλασσαν. Ταύτην δὲ ἦγεν ὅτι ταύτῃ τοὺς ξένους τοὺς ἀμφὶ Δαρεῖον διαπεφευγέναι ἐς τὰ τῶν Ταπύρων ὄρη ἐπύθετο, καὶ αὐτοὺς ἅμα τοὺς Ταπύρους

3, 5 *κτύπος τῆς εἰρεσίας.* De formulis *ὁ τοῦ λόγου κόσμος* et *ὁ παρὰ τοῦ λόγου κόσμος* vide Wernsd. ad Himer. p. 369. Adde ann. ad VI, 20, 4. De duplici genitivo ab uno substantivo pendente multi multa scripserunt. Vide modo int. ipp. ad Soph. Aiac. v. 54. Buttm. ad Soph. Philoct. v. 751. Schaef. ad Demosth. t. I, p. 237. Reisig. ad Soph. Oed. Col. v. 280, 309. Fritzsch. Qu. Lucc. p. 111 sq.

C. XXIII. 2. *τῇ μὲν — τῇ δὲ πεδίον*] Edd. vett. cum quattuor codd. Gronovii *τῇ μὲν — τὸ πεδίον δέ.* Minus concinne. Quod Schmiederum secuti dedimus, debemus cod. F. Cf. I, 5, 21 *τῇ μὲν γὰρ πρὸς τοῦ ποταμοῦ ἀπειργόμενα — τῇ δὲ ὄρος ὑπερύψηλον ἦν.*

3. *τοὺς ἀμφὶ Δαρεῖον*] Sic cod. F. Quattuor codd. Gronovii et edd. vett. *τοὺς ἐπὶ Δαρεῖον.* »Occurrit haec locutio et apud Polyb. I, 84 *ἀντιπαράγειν ἐν τοῖς ὑπαίθροις καὶ τηρεῖν τοὺς ἐπὶ τὸν Ἀμίλκαν*, et Ioseph. VI, p. 923 *οἱ ἐπὶ τὸν Ἰωάννην.* Quibus exemplis etsi defendatur vulgatum, quod a mss. quoque stabilitur, tanti tamen ea omnia non sunt, ut non tum antiquiorem tum fideliorem ducam Opt. ms., in quo habetur *τοὺς ἀμφὶ Δαρεῖον.* Ergo id reposui.« *Gronov.* Similem librariorum errorem notavi I, 5, 3. Lectionem quam recepimus, solam esse veram testimonia arguunt ad III, 14, 4 allata. Verba Iosephi et Polybii a Gronovio adscripta partim falsa, partim aliter explicanda sunt. cf. Walz. Epist. crit. ad Boisson. p. 68.

ἐπὶ τὰ τῶν Ταπύρων ὄρη] »Vulgo legitur *ἐς τὰ τῶν Πάγρων* et *ἅμα τοὺς Πάγρους.* Iam Blancardus vidit istud nomen huc non convenire, et quia liber Gandensis habebat *Μάργων ὄρη*, scribi vult *Μάρδων* et *Μάρδους*: sed in hos movet Alexander serius.

χειρωσόμενος. Τριχῇ δὲ διελὼν τὸν στρατὸν αὐτὸς μὲν 4
τὴν ἐπιτομωτάτην καὶ χαλεπωτάτην ἡγήσατο, τὸ πλεῖστον
καὶ ἅμα τὸ κουφότατον τῆς δυνάμεως ἄγων. Κρατερὸν 5
δὲ τήν τε αὑτοῦ τάξιν ἔχοντα καὶ τὴν Ἀμύντου καὶ τῶν
τοξοτῶν ἔστιν οὓς καὶ ὀλίγους τῶν ἱππέων ἐπὶ Ταπύρων
ἔστειλεν. Ἐρίγυιον δὲ τούς τε ξένους καὶ τὴν λοιπὴν ἵπ- 6
πον ἀναλαβόντα τὴν λεωφόρον τε καὶ μακροτέραν ἡγεῖσθαι
ἐκέλευσε, τὰς ἁμάξας καὶ τὰ σκευοφόρα καὶ τὸν ἄλλον
ὅμιλον ἄγοντα. Ὑπερβαλὼν δὲ τὰ πρῶτα ὄρη καὶ κατα- 7
στρατοπεδεύσας αὐτοῦ, ἀναλαβὼν τούς τε ὑπασπιστὰς καὶ
τῆς Μακεδονικῆς φάλαγγος τοὺς κουφοτάτους καὶ τῶν
τοξοτῶν ἔστιν οὓς, ᾔει χαλεπὴν ὁδὸν καὶ δύσπορον, φύ-

Emendavi *Ταπούρων* et *Ταπούρους*. Mox enim mittitur Craterus in Tapuros (§. 5), Alexandro in Hyrcaniam ipsam movente. Ibi cum Alexander moraretur, redit ad eum Craterus, Tapurorum finibus et vi et conditione subiectis, Graecis vero non repertis. (§. 12). Paulo post denique ad Alexandrum veniunt Autophradates Tapurorum satrapa et cum eo Graecorum legati deditionem offerentes (§. 13). Quibus omnibus coniectura mea firmatur.« *Schmied.* Expeditionem in Mardos, Tapuris a Cratero iam subiectis, susceptam esse ab Alexandro, etiam inde apparet quod inter milites quos in Mardos duxit, Amyntae *τάξις* memoratur quam antea Cratero dederat. Probavimus igitur Schmiederi coniecturam, nisi quod pro *Ταπούρων* et *Ταπούρους* scripsimus *Ταπύρων* et *Ταπύρους*, iis freti quae dicta sunt ad III, 8, 7.

5. *τὴν αὑτοῦ τάξιν*] Ed. Bas. *τὴν αὐτοῦ*, unde in plurimas recentiores editiones transiit. Schmiederus demum correxit. — Mox rursus edi curavimus *Ταπύρων*.

6. *Ἐρίγυιον δέ*] Edd. *Ἐριγύϊον δέ*.

7. *ὡς μὴ ἐπίθοιντο*] Edd. *ὡς μὴ ἐπιθοῖντο*. Ad finem indicandum semper fere sic utitur Arrianus *ὡς μή*, ut Latini *ut ne*. Vide I, 19, 11 *τὸν λιμένα ἐφύλαττε τῶν Μιλησίων, ὡς μὴ βιάσαιντο οἱ βάρβαροι τὸν ἔσπλουν*. II, 8, 7 *παρήγγελτο μὴ ἀπολείπειν —, ὡς μὴ κυκλωθεῖεν*. II, 22, 3 *ἔταξεν, ὡς μὴ — ἐκπλεύσειαν*. IV, 26, 2 *ὡς εἰ τροπὴ γίγνοιτο —, μὴ — διασώζοιντο*. IV, 27, 11 *φυλακὴν καταλιπόντα —, ὡς μὴ ἄδεια εἴη*. V, 12, 7 *ἐπέρα, ὡς μὴ πρόσθεν ὀφθεῖεν*. VII, 14, 18 *καὶ τοῦτο δὲ δρᾶσαι, — ὡς μὴ ἐφήδεσθαι δοκοίη*. cf. ad I, 8, 3.

λακας τῶν ὁδῶν καταλιπὼν ἵνα σφαλερόν τι αὐτῷ ἐφαί-
νετο, ὡς μὴ τοῖς ἑπομένοις κατ' ἐκεῖνο ἐπίθοιντο οἱ τὰ
8 ὄρη ἔχοντες τῶν βαρβάρων. Αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν τοξοτῶν
διελθὼν τὰ στενὰ ἐν τῷ πεδίῳ κατεστρατοπέδευσε πρὸς
9 ποταμῷ οὐ μεγάλῳ. Καὶ ἐνταῦθα ὄντος αὐτοῦ, Ναβαρ-
ζάνης τε ὁ Δαρείου χιλιάρχης καὶ Φραταφέρνης ὁ Ὑρκα-
νίας τε καὶ Παρθυαίων σατράπης καὶ ἄλλοι τῶν ἀμφὶ
Δαρεῖον Περσῶν οἱ ἐπιφανέστατοι ἀφικόμενοι παρέδοσαν
10 σφᾶς αὐτούς. Ὑπομείνας δὲ ἐν τῷ στρατοπέδῳ τέσσαρας
ἡμέρας ἀνέλαβε τοὺς ὑπολειφθέντας κατὰ τὴν ὁδόν, τοὺς
μὲν ἄλλους ἀσφαλῶς διελθόντας, τοῖς δὲ Ἀγριᾶσιν ὀπι-
σθοφυλακοῦσιν ἐπέθεντο οἱ ὄρειοι τῶν βαρβάρων· καὶ
11 μεῖον ἔχοντες τῷ ἀκροβολισμῷ ἀπηλλάγησαν. Ἄρας δὲ
ἐντεῦθεν προῄει ὡς ἐφ' Ὑρκανίας εἰς Ζαδράκαρτα πόλιν
12 Ὑρκανίων. Καὶ ἐν τούτῳ οἱ περὶ Κρατερὸν ξυνέμιξαν
αὐτῷ, τοῖς μὲν ξένοις τοῖς Δαρείου οὐκ ἐντετυχηκότες, τὴν

---

9. *καὶ ἄλλοι τῶν ἀμφὶ Δαρεῖον*] Sic recte Schmiederus e cod. F. In edd. vett. et quattuor codd. Gron. male omissum est *ἄλλοι*. Quamquam Vulcanius in interpretatione bene sic habet: *et alii quidam Persarum qui apud Darium illustriore loco fuerant.* Nimirum cum Nabarzanes et Phrataphernes et ipsi *τῶν Περσῶν ἐπιφανέστατοι* essent et usque ad Darii mortem a partibus eius stetissent, id ab Arriano nisi addita voce *ἄλλοι* indicari non potuit. — Pro vulgato *Φραδαφέρνης* recte exprimi iussit Schmiederus *Φραταφέρνης*, quae huius nominis forma legitur III, 8, 7. III, 28, 4. IV, 7, 2. IV, 18, 2. V, 20, 11. VI, 27, 7. VII, 6, 7. Supra pro *Ναβαρζάνης* ed. Bas. habet *Ναβράζανης*.

10. *τοὺς μὲν ἄλλους — ἐπέθεντο*] Similem constructionis enallagen vide V, 18, 6 *ὡς κατεῖδε τοὺς μὲν πεπτωκότας, τοὺς δὲ πεπλανημένους, — τῶν δὲ πεζῶν οἱ πλείους ἀπολώλεσαν.* cf. ann. ad IV, 9, 4 et IV, 21, 17.

καὶ μεῖον ἔχοντες] Recte quidem, sed non ita ad verbum interpretes: *iaculis repulsi sese receperunt.* cf. I, 2, 11 *καὶ ἔστε μὲν ἀκροβολισμὸς παρ' ἑκατέρων ἦν, οἱ Τριβαλλοὶ οὐ μεῖον εἶχον.* IV, 29, 6 *καὶ μεῖον σχόντες οἱ βάρβαροι ἐν τῷ ἀκροβολισμῷ.* Simile est quod habes III, 8, 13 *ὅτι ἄρα ἐμειονέκτησε τῶν χωρίων τῇ στενότητι.*

13. *Ἀριοβαρζάνης*] Schmiederus e cod. F. et uno alio codd. Gronovii. *Ἀριβαρζάνης* edd. vett. cum rell. codd. cf. III, 8, 8. Vera

χώραν δὲ ὅσην διαπεπορευμένοι ἦσαν, τὴν μὲν βίᾳ, τὴν
δὲ ἐνδιδόντων τῶν κατοικούντων προσπεποιημένοι. Ἐν- 13
ταῦθα καὶ Ἐρίγυιος ἧκε ξὺν τοῖς σκευοφόροις καὶ ταῖς
ἁμάξαις. Ὀλίγον δὲ ὕστερον Ἀρτάβαζος ἀφίκετο παρ'
Ἀλέξανδρον, καὶ τῶν παίδων αὐτοῦ Κωφὴν καὶ Ἀριοβαρ-
ζάνης καὶ Ἀρσάμης, καὶ ξὺν τούτοις παρὰ τῶν ξένων τῶν
ξὺν Δαρείῳ πρέσβεις καὶ Αὐτοφραδάτης ὁ Ταπύρων σα-
τράπης. Αὐτοφραδάτῃ μὲν δὴ τὴν σατραπείαν ἀπέδω- 14
κεν, Ἀρτάβαζον δὲ καὶ τοὺς παῖδας ἅμα οἷ ἐν τιμῇ ἦγε,
τά τε ἄλλα ἐν τοῖς πρώτοις Περσῶν ὄντας καὶ τῆς ἐς
Δαρεῖον πίστεως ἕνεκα. Τοῖς πρέσβεσι δὲ τῶν Ἑλλήνων 15
δεομένοις σπείσασθαί σφισιν ὑπὲρ τοῦ παντὸς ξενικοῦ
ἀπεκρίνατο, ὁμολογίαν μὲν οὐκ ἂν ποιήσασθαι πρὸς αὐ-
τοὺς οὐδεμίαν· ἀδικεῖν γὰρ μεγάλα τοὺς στρατευομένους
ἐναντία τῇ Ἑλλάδι παρὰ τοῖς βαρβάροις παρὰ τὰ δόγματα
τὰ Ἑλλήνων· ἐκέλευσε δὲ ἥκειν ξύμπαντας καὶ παραδι- 16

---

nominis forma intacta mansit III, 18, 3. — Supra rursus edd. *Ἐρι-γύϊος*, et infra *Ταπούρων*.

14. *Αὐτοφραδάτῃ*] Ed. Bas. *Αὐτοφραδάτης*.

ἅμα οἷ ἐν τιμῇ ἦγε] cf. I, 17, 4 *καὶ Μιθρίνην μὲν ἐν τιμῇ ἅμα οἷ ἦγε.* Paulo aliter dixit I, 25, 4 *ὕστερον δὲ καὶ ἐν τιμῇ ἀμφ' αὐτὸν εἶχε*, et IV, 20, 7 *καὶ ἦν ἐν τιμῇ παρ' αὐτῷ.* — Ceterum in edd. legitur vel *ἅμά οἱ*, vel *ἅμα οἱ.*

15. *σπείσασθαί σφισιν*] Ed. Basil. *σπείσασθαί σφιν.* Quae pronominis forma legitur IV, 17, 6 *καί σφιν ἄπορα — τὰ τῆς φυγῆς ἐγίγνετο.* At cf. IV, 30, 3 *ἐνδοῦναι τὴν πέτραν εἴ σφισι σπένδοιτο.* — Mox ed. Basil. *οὐδὲ μίαν.*

ἐναντία τῇ Ἑλλάδι] cf. I, 16, 10 *ὅτι — ἐναντία τῇ Ἑλλάδι ἐμάχοντο.* I, 29, 9 *ὅσοι ἐναντία τῇ Ἑλλάδι στρατεύεσθαι — οὐκ ἀπηξίωσαν.* Pausan. I, 27, 1 *Μαρδονίου δὲ μαχησαμένου Λακεδαιμονίοις ἐναντία.* Vid. ann. ad I, 25, 9. — Ad verba *παρὰ τὰ δόγματα* conferas quae scripsit I, 16, 10 *ὅτι παρὰ τὰ κοινῇ δόξαντα Ἕλληνες ὄντες — ἐμάχοντο.*

16. *χρῆσθαι ὅ τι καὶ βούλοιτο*] De hac solenni dicendi formula vide quae copiose disputarunt Valcken. et Lennep. ad Phalar. p. XXII et p. 304, et nuperrime Fritzsch. Qu. Lucc. p. 128. cf. Arr. III, 2, 9 *τοὺς τυράννους — ἐς τὰς πόλεις πέμπει χρήσασθαι ὅπως ἐθέλοιεν.* Xen. Anab. IV, 8, 11 *καὶ τοῖς περιττοῖς χρήσονται ὅ τι*

δόναι σφᾶς αὐτοὺς ἐπιτρέποντας Ἀλεξάνδρῳ χρῆσθαι ὅ τι
17 *καὶ βούλοιτο, ἢ σώζεσθαι ὅπη δύναιντο. Οἱ δὲ ἐπιτρέπειν ἔφασαν σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ τοὺς ἄλλους Ἀλεξάνδρῳ· ξυμπέμπειν τε ἐκέλευον τὸν ἡγησόμενον αὐτοῖς, ὡς ἀσφαλῶς διακομισθεῖεν παρ' αὐτόν· εἶναι δὲ ἔλεγον ἐς χιλίους καὶ πεντακοσίους. Καὶ Ἀλέξανδρος πέμπει Ἀνδρόνικον τὸν Ἀγέῤῥου καὶ Ἀρτάβαζον παρ' αὐτούς.*

XXIV. *Αὐτὸς δὲ προῆγεν ὡς ἐπὶ Μάρδους, ἀναλαβὼν τούς τε ὑπασπιστὰς καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τὴν Κοίνου καὶ Ἀμύντου τάξιν καὶ τῶν ἑταίρων ἱππέων τοὺς ἡμίσεας καὶ τοὺς ἱππακοντιστάς·*
2 *ἤδη γὰρ αὐτῷ καὶ ἱππακοντισταὶ ἦσαν τάξις. Ἐπελθὼν δὲ τὸ πολὺ μέρος τῆς χώρας τῶν Μάρδων πολλοὺς μὲν ἀπέκτεινεν αὐτῶν φεύγοντας, οὓς δέ τινας ἐς ἀλκὴν τε-*

ἂν βούλωνται. Thucyd. II, 4 *παραδοῦναι χρήσασθαι ὅτι ἂν βούλωνται.* Dion. Hal. Antiqq. VII, 16 *χρήσασθε ὅ τι βούλεσθέ μοι.* — Pro *ὅτι καὶ βούλοιτο*, quod cod. F. debemus, edd. vett. et rell. codd. *ὅτι βούλοιτο.* Sed vide II, 22, 7 *οὐδὲν ἤνυον ὅ τι καὶ λόγου ἄξιον.* VI, 9, 11 *ὅτι κινδυνεύσει — μηδὲν ὅτι καὶ λόγου ἄξιον.*

17. *εἶναι δὲ ἔλεγον*] Sic cod. F., et ex eo Schmiederus. *ἐλέγοντο* edd. vett. et codd. quattuor Gron. Non inepte. Quominus vero hanc scripturam probemus, impediunt praegressa *ἔφασαν* et *ἐκέλευον.*

C. XXIV. *ὡς ἐπὶ Μάρδους*] Hanc gentem *Μάρδους* et *Ἀμάρδους* promiscue dici docet Strab. XI, p. 795 (t. II, p. 451, ed. ster.), monente Wessel. ad Diod. Sic. XVII, 76. cf. St. Croix Exam. crit. p. 721. — Mox omnes edd. *Ἀγριάνας.*

2. *ἐς ἀλκὴν τετραμμένους*] Haud inepte interpres: *ad arma conversos.* Malim: *ad pugnam conversos.* cf. I, 8, 14 *ἔκτεινον τοὺς μὲν ἄλλους ἐν ταῖς οἰκίαις ἐπεισπίπτοντες, οὓς δὲ καὶ ἐς ἀλκὴν τετραμμένους.* VI, 6, 5 *οὐδὲ ἐς ἀλκὴν οἷα δὴ ἀνόπλους τραπέντας.* VI, 16, 2 *οὐδέ τις ἐτράπετο ἐς ἀλκήν.* Herodot. IV, 125 *οὔτε πρὸς ἀλκὴν ἐτράποντο.* IX, 102 *οὔτ' ἔτι πρὸς ἀλκὴν ἐτράποντο.* Eurip. Phoen. v. 432 *στρώμνης ἐς ἀλκὴν ἡνίκ' ἤλθομεν πέρι.* Diod. Sic. XV, 91 *πρὸς ἀλκὴν ἐτρέπετο.* XVII, 46 *πρὸς ἀλκὴν τραπέντες.* Simile est Arr. VI, 4, 3 *ἐς ἀλκὴν χωρήσαντες* et Diod. Sic. XVII, 27 *εἰς ἀλκὴν προεκλήθησαν.*

3. *ἐς τὴν γῆν αὐτῶν*] Hanc scripturam tuentur edd. vett. et quat-

τραμμένους, πολλοὺς δὲ ζῶντας ἔλαβεν. Οὐ γάρ ἐστιν 3
ὅστις χρόνῳ ἐμβεβλήκει ἐς τὴν γῆν αὐτῶν ἐπὶ πολέμῳ,
διά τε δυσχωρίαν καὶ ὅτι πένητες οἱ Μάρδοι καὶ μάχιμοι
ἐπὶ τῇ πενίᾳ ἦσαν· οὔκουν οὐδὲ Ἀλέξανδρον ἐμβαλεῖν ἄν
ποτε δείσαντες, ἄλλως τε καὶ προκεχωρηκότα ἤδη ἐς τὸ
πρόσω, ταύτῃ μᾶλλόν τι ἀφύλακτοι ἡλίσκοντο. Πολλοὶ 4
δὲ αὐτῶν καὶ εἰς τὰ ὄρη κατέφυγον ἃ δὴ ὑπερύψηλά τε
καὶ ἀπότομα αὐτοῖς ἐν τῇ χώρᾳ ἐστὶν, ὡς πρός ταῦτά γε
οὐχ ἥξοντα Ἀλέξανδρον. Ἐπεὶ δὲ καὶ ταύτῃ προσῆγεν, 5
οἱ δὲ πέμψαντες πρέσβεις σφᾶς τε αὐτοὺς ἐνέδοσαν καὶ
τὴν χώραν· καὶ Ἀλέξανδρος αὐτοὺς μὲν ἀφῆκε, σατράπην
δὲ ἀπέδειξεν αὐτῶν Αὐτοφραδάτην ὅνπερ καὶ Ταπύρων.
Αὐτὸς δ' ἐπανελθὼν ἐς τὸ στρατόπεδον ἔνθενπερ ὡρμήθη 6
ἐς τῶν Μάρδων τὴν γῆν, κατέλαβε τοὺς Ἕλληνας τοὺς μι-

---

tuor codd. Gronovii. *ἐς τὴν χώραν αὐτῶν* cod. F., quod Schmiederum non recepisse miror. Utrumque enim stare potest, ut videre est ex III, 24, 2, 6. IV, 15, 4, cet. coll. ann. ad VI, 13, 9. Sic dixit quoque *γῆν ἐργάζεσθαι* I, 24, 11. II, 3, 2. III, 17, 14. Cyneg. c. XXXV. *χώραν ἐργάζεσθαι* VI, 17, 12. VI, 25, 6. Hist. Ind. XI, 9.

οὔκουν οὐδὲ —] Sic scripsimus pro vulgato *οὐκοῦν οὐδέ.* cf. I, 20, 1 *οὔκουν οὐδ' ἐθέλων μέρει τινὶ κινδυνεύειν.* IV, 11, 7 *οὔκουν οὐδὲ Ἀλέξανδρον ἀνασχέσθαι ἄν.* IV, 11, 11 *οὔκουν οὐδὲ ἐγένετο.* VI, 25, 3 *οὔκουν οὐδὲ τοὺς κάμνοντας — ἄγειν ἔτι ἦν.* VII, 3, 2 *οὔκουν οὐδὲ δίαιταν διαιτᾶσθαι θέλειν.* VII, 14, 9 *οὔκουν οὐδὲ ἄλλον τινὰ ἔταξεν.* Vide quae de significatione et usu particularum *οὔκουν* et *οὐκοῦν* optime disseruit Herm. ad Viger. p. 794 sq. Ceterum vide easdem illas particulas confusas apud Arr. III, 9, 12. IV, 8, 8. IV, 11, 6. VII, 2, 9.

προκεχωρηκότα — ἐς τὸ πρόσω] cf. VI, 21, 11 *προὐχώρει ἐς τὸ πρόσω.* Ac simile est I, 6, 4 *καὶ αὐτὴν δὲ τὴν φάλαγγα ἔς τε τὸ πρόσω ἐκίνησε.* Plura vide in ann. ad V, 16, 1.

4. *ὡς πρὸς ταῦτά γε* —] Ed. Bas. *ὡς πρὸς τῷ τάγε.* Similem orationis colorem vide IV, 18, 10 *οἱ δὲ — πτηνοὺς ἐκέλευον ζητεῖν στρατιώτας Ἀλέξανδρον οἵτινες αὐτῷ ἐξαιρήσουσι τὸ ὄρος, ὡς τῶν γε ἄλλων ἀνθρώπων οὐδεμίαν ὤραν σφίσιν οὖσαν.* V, 4, 8 *ὡς τά γε κατ' Ἰνδοὺς ὅσα ἂν ἄτοπα ψεύσωνται, οὐκ ἐξελεγχθησόμενα πρὸς οὐδαμῶν.*

σθοφόρους ἥκοντας· καὶ τοὺς Λακεδαιμονίων πρέσβεις οἳ παρὰ βασιλέα Δαρεῖον ἐπρέσβευον, Καλλικρατίδαν τε καὶ Παύσιππον καὶ Μόνιμον καὶ Ὀνόμαντα καὶ Ἀθηναίων
7 Δροπίδην. Τούτους μὲν δὴ ξυλλαβὼν ἐν φυλακῇ εἶχε. Τοὺς Σινωπέων δὲ ἀφῆκεν, ὅτι Σινωπεῖς οὔτε τοῦ κοινοῦ τῶν Ἑλλήνων μετεῖχον ὑπὸ Πέρσαις τε τεταγμένοι οὐκ ἀπεικότα ποιεῖν ἐδόκουν παρὰ τὸν βασιλέα σφῶν πρε-

---

5. *Ταπύρων*] Edd. *Ταπούρων*.

6. *ἔνθενπερ ὡρμήθη*] Sic tres codd. Gronovii. *ἔνθεν παρωρμήθη* unus codd. Florr. *ἔνθαπερ ὡρμήθη* edd. vett. *ἔνθεν ὡρμήκει* cod. F., quod Schmiederus Arriano condonavit. Sed nemo ei propterea gratias aget. Arrianeam manum cognoscere cupientibus suppetunt haec I, 7, 7 *ἔνθεν δὲ ὁρμηθείς*. I, 10, 1 *ἀπὸ τῆς οἰκείας ὡρμήθησαν*. I, 12, 7 *ἔνθεν καὶ αὐτὸς ὁρμηθῆναί φημι*. I, 20, 12 *ὧν ἕνεκα ὡρμήθη*. II, 15, 8 *ἐκ Μαράθου δὲ ὁρμηθείς*. III, 1, 1 *ἵναπερ τὸ πρῶτον ὡρμήθη*. III, 16, 4 *Ἀλέξανδρος ἐξ Ἀρβήλων ὁρμηθείς*. IV, 2, 1 *ὁρμηθεὶς προὐχώρει*. IV, 8, 15 *ὅθεν ἡ παροινία ὡρμήθη*. V, 1, 2 *ἐκ Θηβῶν ὁρμηθείς*. V, 19, 6 *καὶ ἔνθεν ὁρμηθεὶς ἐπέρασε*. V, 27, 6 *οἴκοθεν ὁρμηθεῖσι*. VI, 4, 6 *ἔνθεν δὲ ὡρμήθη*. VI, 24, 1 *ἵναπερ ἀφίκετο ὁρμηθείς*. VII, 30, 7 *ἐφ' ὅτῳ ὡρμήθην*. Hist. Ind. XXIII, 1 *ὁρμηθέντες δὲ ἐκ τῶν ἐκβολῶν*. XXXIX, 1 *ἐνθένδε ὁρμηθέντες — ἀφίκοντο*, et quae maxime huc faciunt I, 2, 4 *ἐπὶ τὸν ποταμόν, ἔνθενπερ τῇ προτεραίᾳ ὡρμήθη Ἀλέξανδρος*. VI, 12, 1 *ἐς τὸ στρατόπεδον, ἔνθενπερ ὡρμήθη ἐπὶ τοὺς Μαλλούς*. Unde non dubito quin Schneiderus qui ad Xen. Anab. I, 10, 1, recte taxata codicis F. lectione, ut h. l. ita III, 21, 5 scriptum voluit *ἔνθεν ὥρμητο*, perlectis quae hic adscripsimus, sententiam suam retractaturus esset. Particulas *ἔνθα* et *ἔνθεν* confusas notavit Iacobs. ad Achill. Tat. p. 402.

Καλλικρατίδαν] Tres vel quattuor codd. Gron. *Καλλιστρατίδαν*, et sic quoque edd. Vulc. Blanc. Gron. Raph. Schmied. *Καλισσατίδαν* ed. Basil. *Καλλικρατίδαν* V. C. Vulcanii cum uno cod. Gron. Atque hanc nominis formam plures codd. firmant apud Curt. III, 13, 15, ubi vide annotationem Freinshemii. Eam vero Lacedaemoniorum quasi propriam fuisse iam monuit Gronovius. Et memoratur vir huius nominis apud Xenoph. Hist. Gr. I, 6, 2 sq. Diod. Sic. XIII, 76. Plut. apophthegm. Lacon. p. 222, B. — Infra pro vulgato *Ἀνόμαντα* Schmiederus primus dedit *Ὀνόμαντα*, cod. F. secutus.

καὶ Ἀθηναίων Δροπίδην] Schmiederus, nescio an ex typothetae

σβεύοντες. Ἀφῆκε δὲ καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ὅσοι πρὸ 8
τῆς εἰρήνης τε καὶ τῆς ξυμμαχίας τῆς πρὸς Μακεδόνας
γενομένης παρὰ Πέρσαις ἐμισθοφόρουν, καὶ Χαλκηδονίων
Ἡρακλείδην τὸν πρεσβευτὴν ἀφῆκε. Τοὺς δ' ἄλλους 9
ξυστρατεύεσθαί οἱ ἐπὶ μισθῷ τῷ αὐτῷ ἐκέλευσε· καὶ
ἐπέταξεν αὐτοῖς Ἀνδρόνικον ὅσπερ ἤγαγέ τε αὐτοὺς καὶ
ἔνδηλος ἐγεγόνει οὐ φαῦλον ποιούμενος σῶσαι τοὺς ἄνδρας.

---

errore, *καὶ Ἀθηναῖον Δροπίδην*. Pendet vero genitivus a nomine *τὸν πρεσβευτήν*, ex praegressis tacite repetendo. cf. III, 24, 8 *καὶ Χαλκηδονίων Ἡρακλείδην τὸν πρεσβευτὴν ἀφῆκε*. — Num autem *Δροπίδην* scribendum sit, an *Δρωπίδην* s. *Δρωπίδαν*, equidem nescio. Id certe constat, patrem Cliti scriptum legi *Δρωπίδην*. v. III, 11, 11.

7. *ὑπὸ Πέρσαις τε τεταγμένοι*] Particulam *τὲ*, quam edd. vett. cum duobb. codd. Gron. ignorant, praebuere duo codd. Florr. cum cod. F. Ac facile potest intelligi, cur a pluribus codicibus absit ista particula. Verba enim *ὑπὸ Π. — τεταγμένοι* ut appositionem eorum quae antecessere, arctissime cum iis coniungenda censuerunt. At pertinent ad sequentia, ita ut *τὲ* respondeat praegresso *οὔτε*, cuius dicendi generis cum plura exempla attulerimus ad IV, 7, 6, tum vide II, 9, 6 *ἐπεὶ γὰρ οἱ ὑπὲρ τοῦ ὄρους τεταγμένοι οὔτε κατῆεσαν, ἐκδρομῆς τε — γενομένης — ἀνέφυγον*. VI, 5, 3 *οὔτε μετέωροι — ὡσαύτως οὖσαι, ὅσαι τε δίκροτοι αὐτῶν*. — Supra ed. Basil. *συλλαβών*.

8. *καὶ Χαλκηδονίων*] Ex certissima emendatione Palmerii (Exercc. p. 238) ita scripsimus pro vulgato *Καρχηδονίων*; quamquam rectius forsitan scribatur *Καλχηδονίων*, quo literarum ductus nos defert, quamque nominis formam e pluribus codd. dedit Kruegerus Xenophont. Anab. VI, 4, 38. cf. Wessel. et Schweigh. ad Herod. IV, 144. Popp. ad Thucyd. IV, 75. Passov. ad Parthen. p. 61, et qui de illarum formarum confusione paulo accuratius egit, Bernhardyus ad Dion. Perieg. p. 746 sq. Apud Xenoph. Hist. Gr. IV, 8, 28 hodie expressum legimus *Χαλκηδονίους*. cf. fragm. Arriani apud Eustath. ad Dionys. Perieg. p. 110. Atque huc facit quoque Choerobosc. apud Bekk. Anecd. p. 1207: *Καλχηδὼν Καλχηδόνος ἡ κατὰ τὸ Βυζάντιον, ἥτις καὶ Χαλκηδὼν καλεῖται· εὑρίσκομεν γὰρ διφορουμένην τὴν χρῆσιν*.

9. *ὅσπερ ἤγαγε — καὶ ἐγεγόνει*] Recte in his temporum discrimen observavit Arrianus: *ἤγαγε* enim plusquamperfectum *ἀόριστον* est, *ἐγεγόνει* autem plusquamperfectum absolutum. cf. II, 11, 2

XXV. Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος ἦγεν ὡς ἐπὶ Ζαδράκαρτα τὴν μεγίστην πόλιν τῆς Ὑρκανίας, ἵνα καὶ τὰ βα-
2 σίλεια τοῖς Ὑρκανίοις ἦν. Καὶ ἐνταῦθα διατρίψας ἡμέ-
ρας πεντεκαίδεκα καὶ θύσας τοῖς θεοῖς ὡς νόμος καὶ
3 ἀγῶνα γυμνικὸν ποιήσας, ὡς ἐπὶ Παρθυαίους ἦγεν· ἐκεῖ-
θεν δὲ ἐπὶ τὰ τῆς Ἀρείας ὅρια καὶ Σουσίαν πόλιν τῆς
Ἀρείας, ἵνα καὶ Σατιβαρζάνης ἧκε παρ' αὐτὸν ὁ τῶν
4 Ἀρείων σατράπης. Τούτῳ μὲν δὴ τὴν σατραπείαν ἀπο-
δοὺς ξυμπέμπει αὐτῷ Ἀνάξιππον τῶν ἑταίρων, δοὺς
αὐτῷ τῶν ἱππακοντιστῶν ἐς τεσσαράκοντα, ὡς ἔχοι φύ-
λακας καθιστάναι τῶν τόπων, τοῦ μὴ ἀδικεῖσθαι τοὺς

ὑπερφαλαγγήσαντες ἐς τὰ πλάγια ἐμβεβληκότες ἤδη ἔκοπτον. VI, 10, 5 *ὅτι — ἰδόντες — τὰς κλίμακας συντετριφότες ἐμηχανῶντο* Xen. Hist. Gr. V, 1, 35 *ἐπεὶ δὲ ταῦτ' ἐπράχθη καὶ ὀμωμόκεσαν αἱ πόλεις.*

C. XXV. *Ζαδράκαρτα*] Edd. omnes ante Schmiederum *Ζευδράκαρτα.* Quod dedimus, legitur III, 23, 11. Utra scriptura vero rectior sit, quis hodie decernat?

3. *καὶ Σουσίαν πόλιν τῆς Ἀρείας*] Ita legitur in cod. F. et duobus aliis codd. Gronovii; idem notavit ex V. C. Vulcanius, idemque habet ed. Basil. Unde mirum sane apud Vulcanium, quem secutus est Blancardus, scriptum exstare *τοῖς Ἀρείοις.* Quamquam eiusdem erroris exemplum allatum vide III, 16, 14. — Mox dedimus *ἧκε*, omisso *ν* paragogico.

4. *τοῦ μὴ ἀδικεῖσθαι*] Ed. Bas. *τοῦ μὴ διακεῖσθαι.* Vulc. *τοῦ μηδὲν ἀδικεῖσθαι.* Cui lectioni favere videntur duo codd. Gronovii peioris notae. *τοῦ μὴ ἀδικεῖσθαι* dedit cod. F. cum duobus codd. Gron. et V. C. Vulcanii. cf. III, 28, 12 *οἱ δὲ καὶ περιφράσσουσι τὸν χῶρον τοῦ μηδ' εἰ πελάσαιεν αὐτῷ τὰ πρόβατα, δυνατὰ γενέσθαι.* V, 12, 3 *ἦγεν ἀφανῶς — τοῦ μὴ καταφανὴς εἶναι ἄγων.* VI, 5, 1 *ἐξελαύνειν — τοῦ μὴ — ἀναστρέφεσθαι.* VII, 7, 11 *οἳ δὴ πεποιημένοι ἦσαν τοῦ μὴ — ἀναπλεῦσαι.* — Paulo ante ed. Bas. *τὸν τόπον.*

5. *οἳ ἤγγελλον*] Vulgo *οἳ ἤγγελον.* Vide ann. ad II, 15, 9. cf. quae recte observavit Bernh. Wissensch. Synt. p. 373. Adde vv. ll. apud Lys. Or. VIII, p. 228, Bekk.

καὶ τὴν Περσικὴν στολὴν φοροῦντα — καλεῖσθαι] In omnibus editionibus post *φοροῦντα* puncto minusculo distinctum est, ita ut verba *καὶ — φοροῦντα* ad praegressa referantur necesse sit atque

Ἀρείους πρὸς τῆς στρατιᾶς κατὰ τὴν πάροδον. Ἐν τούτῳ 5
δὲ ἀφικνοῦνται παρ' αὐτὸν Περσῶν τινες οἳ ἤγγελλον
Βῆσσον τήν τε τιάραν ὀρθὴν ἔχειν καὶ τὴν Περσικὴν
στολὴν φοροῦντα Ἀρταξέρξην τε καλεῖσθαι ἀντὶ Βήσσου,
καὶ βασιλέα φάσκειν εἶναι τῆς Ἀσίας· ἔχειν τε ἀμφ' αὐ-
τὸν Περσῶν τε τοὺς ἐς Βάκτρα διαφυγόντας καὶ αὐτῶν
Βακτριανῶν πολλούς· προσδοκᾶσθαι δὲ ἥξειν αὐτῷ καὶ
Σκύθας ξυμμάχους. Ἀλέξανδρος δὲ ὁμοῦ ἤδη ἔχων τὴν 6
πᾶσαν δύναμιν ᾔει ἐπὶ Βάκτρων ἵνα καὶ Φίλιππος ὁ
Μενελάου παρ' αὐτὸν ἀφίκετο ἐκ Μηδίας, ἔχων τούς τε
μισθοφόρους ἱππέας ὧν ἡγεῖτο αὐτός, καὶ Θεσσαλῶν τοὺς

---

pendeant ab ἤγγελλον. Ac quamvis negari non possit, haud raro verba ἀγγέλλειν et ἐξαγγέλλειν constructa reperiri nunc cum participio, nunc cum infinitivo (cf. I, 12, 16. I, 29, 3. III, 25, 7. IV, 5, 4. IV, 16, 4. IV, 17, 12. V, 15, 5. V, 21, 3. VI, 8, 6), neque structuram variatam habere in quo offendas: tamen aptius censui puncto deleto illa verba referre ad sequentia, ut quasi causam contineant eorum quae sequuntur. Nimirum hoc dicit Arrianus, *Bessum mutata veste simul etiam nomen suum mutasse.* — Infra ex ed. Bas. edi curavimus ἀμφ' αὐτόν.

6. ᾔει ἐπὶ Βάκτρων] Sic edd. Vulc. Blanc. et quattuor codd. Gronovii. Idemque voluit editor Basileensis, nisi quod typothetae errore expressum sit Βάκτρον. Schmiederus dedit e codice F. ᾔει ἐπὶ Βάκτρα, quod et ipsum bene habet. Sic enim dixit τὴν ἐπὶ Βάκτρα III, 25, 7. τὴν ἐπὶ Πασαργάδας VI, 29, 1; sed τὴν ἐπὶ Σούσων III, 16, 3. τὴν ἐπὶ Γαδρωσίων VI, 27, 13. At vero ad confirmandam nostram scripturam cf. I, 18, 5 ἐπὶ Μιλήτου ἐστέλλετο. I, 24, 5 ἐπὶ Λυκίας — ᾔει. II, 13, 6 ἐπὶ Χίου ἐστάλη. II, 19, 10 ἐπὶ Σιδῶνος ἐστάλη. IV, 22, 5 ἐπὶ Βάκτρων ἐστέλλετο. Adde ann. ad VII, 14, 10.

τοὺς ἐθελοντὰς ὑμομείναντας] Ed. Basil. τοὺς ἐθέλοντας. Non inepte. Vide ad VI, 8, 3. Sed vulgatam defendunt haec III, 29, 9 καὶ τῶν Θεσσαλῶν τοὺς ἐθελοντὰς καταμείναντας, ubi neque ed. Bas. dissentit.

Νικάνωρ δὲ — νόσῳ] »Haec verba praeter opinionem et sine ullo nexu inseruntur, ut putem vel excidisse quaedam, sic forte: τοὺς Ἀνδρομάχου καὶ τοὺς ὑπασπιστὰς τοὺς Σελεύκου. Νικάνωρ δέ; vel transponenda esse ea verba in caput sequens sect. 4, sic: καὶ ὅσοι ἄλλοι μετέσχον τῆς ἐπιβουλῆς. Νικάνωρ δέ —, quod verosi-

ἐθελοντὰς ὑπομείναντας, καὶ τοὺς ξένους τοὺς Ἀνδρομάχου· Νικάνωρ δὲ ὁ Παρμενίωνος ὁ τῶν ὑπασπιστῶν ἄρ-
7 χων τετελευτήκει ἤδη νόσῳ· Ἰόντι δὲ Ἀλεξάνδρῳ τὴν ἐπὶ Βάκτρα ἐξηγγέλθη Σατιβαρζάνης ὁ Ἀρείων σατράπης Ἀνάξιππον μὲν καὶ τοὺς ἱππακοντιστὰς τοὺς ξὺν αὐτῷ ἀπεκτονὼς, ὁπλίζων δὲ τοὺς Ἀρείους καὶ ξυνάγων εἰς
8 Ἀρτακόανα πόλιν ἵνα τὸ βασίλειον ἦν τῶν Ἀρείων· ἐκεῖθεν δὲ ὅτι ἔγνωκεν, ἐπειδὰν προκεχωρηκότα Ἀλέξανδρον πύθηται, ἰέναι ξὺν τῇ δυνάμει παρὰ Βῆσσον, ὡς ξὺν
9 ἐκείνῳ ἐπιθησόμενος ὅπη ἂν τύχῃ τοῖς Μακεδόσι. Ταῦτα ὡς ἐξηγγέλθη αὐτῷ, τὴν μὲν ἐπὶ Βάκτρα ὁδὸν οὐκ ἦγεν· ἀναλαβὼν δὲ τούς τε ἑταίρους ἱππέας καὶ τοὺς ἱππακοντιστὰς καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τὴν Ἀμύντου τε καὶ Κοίνου τάξιν, τὴν δὲ ἄλλην δύναμιν αὐ-

---

milius.« *Schmied.* Satis est hanc qualemcunque Schmiederi annotationem attulisse. Tu vide quae narravit Arrianus III, 21, 13, et mecum non dubitabis quin suo loco inseruerit illa verba.

8. *ἰέναι — παρὰ Βῆσσον*] Sic cod. F. cum uno alio cod. Gronovii et V. C. Vulcanii. *περὶ Βῆσσον* edd. vett. cum tribb. codd. Gronovii. — Supra ed. Basil. *Ἀνάξιππος.*

ὅπη ἂν τύχῃ] Formam *ὅπη* tuentur omnes codices quos inspexit Gronovius, et ed. Basil. *ὅποι* primus dedit Vulcanius, quem secutus est Blancardus. At cf. I, 20, 2 *οὔτε ὅπη προσέχουσιν ἔχοντες.* V, 9, 3 *σκοπῶν ὅπη φανεῖται.* VI, 4, 3 *προσορμιζόμενος ὅπη τύχοι ταῖς ὄχθαις.* VI, 9, 4 *οἱ δὲ — ὅπη παρείκοι — βιάσασθαι.* Vid. ann. ad I, 26, 8.

9. *καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας*] Edd. *τοὺς Ἀγριάνας.* — Mox verba *τὴν δὲ ἄλλην — ἡγεμόνα* in vulgaribus edd. parenthesi inclusa sunt. Minus apte, opinor. Aliter habent quae leguntur I, 29, 3 *ἐπαγγελλόμενοι, εἰ μὴ ἀφίκοιτό σφισι βοήθεια ἐν ἡμέρᾳ ᾗ ξυνέκειτο (φράσαντες τὴν ἡμέραν), ὅτι παραδώσουσι.* cf. ann. ad V, 1, 2. Ceterum compara III, 29, 12 *καὶ ἡγεμὼν τῇ στρατιᾷ.* IV, 28, 10 *καὶ Φίλιππον ἐπὶ τῇ φρουρᾷ ἡγεμόνα.*

10. *ἐς Ἀρτακόανα*] Mire depravatum est huius urbis nomen. In ed. Venet. et Basil. male h. l. expressum est *Ἀρταβόανα,* quamquam supra §. 8 recte exhibent *Ἀρτακόανα,* quod firmant quoque tres codd. Gronovii. In quarto cod. Gron. est *Ἀρτακόαν.* Cod. F. habet *Ἀρκτόανα,* quod nollem recepisset Schmiederus. Diodoro XVII, 78 haec urbs vocatur *Χορτάκανα.* Ad vulgatam formam

τοῦ καταλιπὼν καὶ ἐπ' αὐτῇ Κρατερὸν ἡγεμόνα, σπουδῇ
ἦγεν ὡς ἐπὶ Σατιβαρζάνην τε καὶ τοὺς Ἀρείους. Καὶ 10
διελθὼν ἐν δυσὶν ἡμέραις σταδίους ἐς ἑξακοσίους πρὸς
Ἀρτακόανα ἧκε. Σατιβαρζάνης μὲν οὖν ὡς ἔγνω ἐγγὺς 11
ὄντα Ἀλέξανδρον, τῇ ὀξύτητι τῆς ἐφόδου ἐκπλαγεὶς ξὺν
ὀλίγοις ἱππεῦσι τῶν Ἀρείων ἔφυγε· πρὸς γὰρ τῶν πολ-
λῶν στρατιωτῶν κατελείφθη ἐν τῇ φυγῇ, ὡς κἀκεῖνοι
ἔμαθον προσάγοντα Ἀλέξανδρον. Ἀλέξανδρος δὲ ὅσους 12
ξυναιτίους τῆς ἀποστάσεως κατέμαθε καὶ ἐν τῷ τότε
ἀπολιπόντας τὰς κώμας, τούτους δὲ ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ ὀξείας
τὰς διώξεις ποιησάμενος τοὺς μὲν ἀπέκτεινε, τοὺς δὲ ἠν-
δραπόδισε· σατράπην δὲ Ἀρείων ἀπέδειξεν Ἀρσάμην ἄν-
δρα Πέρσην. Αὐτὸς δὲ σὺν τοῖς ἀμφὶ Κρατερὸν ὑπολε- 13
λειμμένοις ὁμοῦ οὖσιν ἤδη ὡς ἐπὶ τὴν Ζαραγγαίων χώραν

---

propius accedit quod habet Strab. XI, p. 785 (p. 438, ed. ster.) *Ἀρτάκανα* s., ut hodie legitur, *Ἀρτάκακνα.* Sic quoque apud Curt. VI, 6, 33 e codicibus enotatae sunt formae *Artacana*, *Artacacna*, *Artacrana* et *Artacna.* — Supra codd. Gronovii omnes recte *ἐς ἑξακοσίους.* Praepositionem desideramus in edd. vett. cf. III, 8, 10 et VII, 11, 15.

12. *ἀπολιπόντας — τούτους δέ*] Ita tres codd. Gronovii cum V. C. Vulcanii; ita quoque ed. Basil. In edd. Vulc. et Blanc. atque in duobb. codd. Gron. minus concinne legitur *ἀπολελοιπότας — τούτων δέ.* Gronovius conferri iussit I, 22, 6 *καὶ πολλοὺς — ἐμπεσόντας τοὺς μὲν — τοὺς δὲ.* VI, 27, 4 *τοὺς δὲ ἀποκτείναντας — τοὺς μὲν — τοὺς δέ.* Quibus adde III, 23, 12 *τὴν χώραν — τὴν μὲν — τὴν δέ.* IV, 23, 4 *καὶ τούτους — τοὺς μέν.* VII, 23, 6 *τοὺς δὲ Πέρσας — τοὺς μὲν — τοὺς δέ.* cf. ann. ad V, 20, 15. Perf. et aor. confusa vide III, 20, 3. — Pro *Ἀρσάμην,* quod ex coniectura primus dedit Blancardus, edd. vett. habent *Ἀρσάκην.* At vide III, 29, 9. IV, 7, 2.

13. *ἐπὶ τὴν Ζαραγγαίων χώραν*] Novum huius populi nomen, quamvis multis aliis locis scriptum reperiatur *Δράγγαι*, ut III, 21, 2. III, 28, 1. VI, 15, 9. VII, 10, 11. Diod. Sic. XVII, 78. Strab. XV, p. 1050 (p. 312, ed. ster.). Curt. VI, 6, 35, tamen non ausi sumus cum Schmiedero ad formam magis consuetam redigere, quippe cum, ut Wesselingius iam recte monuit, diversa forma ex diversa vocabuli pronunciatione orta esse possit. (cf. VI, 15, 1). Neque praetermittendum videtur (id quod iam animadvertit Blan-

ἦγε· καὶ ἀφικνεῖται ἵνα τὰ βασιλεία τῶν Ζαραγγαίων ἦν. Βαρσαέντης δὲ ὃς τότε κατεῖχε τὴν χώραν, εἷς ὢν τῶν ξυνεπιθεμένων Δαρείῳ ἐν τῇ φυγῇ, προσιόντα Ἀλέξανδρον μαθὼν ἐς Ἰνδοὺς τοὺς ἐπὶ τάδε τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ
14 ἔφυγε. Ξυλλαβόντες δὲ αὐτὸν οἱ Ἰνδοὶ παρ' Ἀλέξανδρον ἀπέστειλαν· καὶ ἀποθνήσκει πρὸς Ἀλεξάνδρου τῆς ἐς Δαρεῖον ἀδικίας ἕνεκα.

XXVI. Ἐνταῦθα καὶ τὴν Φιλώτα ἐπιβουλὴν τοῦ Παρμενίωνος ἔμαθεν Ἀλέξανδρος. Καὶ λέγει Πτολεμαῖος καὶ Ἀριστόβουλος ὅτι προσηγγελμένην ἤδη οἱ καὶ πρότερον ἐν Αἰγύπτῳ· οὐ μέντοι πιστή γε ἐφάνη τῆς τε φιλίας τῆς πάλαι εἵνεκα καὶ τῆς ἐξ αὐτοῦ ἐς Παρμενίωνά

---

cardus), ab Herodoto memorari populum *Σαραγγέων* s. *Σαραγγαίων* III, 93. III, 117 et VII, 67, ubi Valckenarius ad III, 117: »veri valde videtur simile, inquit, barbaricum unius gentis nomen a Graecis diversimodis esse pronunciatum, *Σδράγγας*, *Δράγγας*, *Σαράγγας*.« Nec multum valet apud me Plinii auctoritas, qui VI, 33 *Drangas* et *Zarangas* ut diversas gentes memorat. Si quid igitur mutandum, pro *Ζαραγγαίων* scripserim *Ζαραγγῶν*, quam formam vide VI, 17, 6. VI, 27, 7. VII, 6, 5. Urbs *Σάραγγα* memoratur Arr. hist. Ind. XXII, 3. cf. Rennell. geogr. Herod. p. 196 apud Clint. Fast. Hellen. p. 248, ed. Krueg.

14. *εἷς ὢν*] Cum verba ita collocata essent, ut videmus, Arrianus non potuit quin adderet participium quod alias vacaret. (vid. ad I, 17, 8). Atque illud ipsum *εἷς* tum bene abesse posset, ut I, 20, 15 *Νεοπτόλεμος τῶν αὐτομολησάντων*. IV, 13, 12 *Ἐπιμένης τῶν μετεχόντων*. VII, 15, 7 *Ἄριστος καὶ Ἀσκληπιάδης τῶν — ἀναγραψάντων*.

C. XXVI. *Ἐνταῦθα καί*] Sic codd. Gronovii omnes. *Ἐνταῦθα δέ* edd. vett. Minus apte. cf. ann. ad III, 5, 2.

ὅτι προσηγγελμένην ἤδη] Quamquam dubitantes, tamen recepimus quod exhibent cod. F. et ed. Basil. In edd. Vulc. Blanc. Gron. Raphel. et quattuor codd. Gronovii est *προηγγελμένην*, haud inepte. De confusione praepositionum *πρό* et *πρός*, potissimum in compositionibus, vide Dorv. ad Char. p. 266 et 288. Hemsterh. ad Xen. Ephes. V, p. 269, Loc. Valck. ad Amm. II, c. 12. Wernsdorf. ad Himer. Orat. XVII, p. 698. coll. Paus. I, 44, extr. Arr. II, 6, 3. II, 10, 1. V, 7, 11. De perversa verborum coniunctione vide quae diximus II, 16, 8.

τε τὸν πατέρα τὸν Φιλώτα τιμῆς καὶ ἐς αὐτὸν Φιλώταν
πίστεως. Πτολεμαῖος δὲ ὁ Λάγου λέγει εἰσαχθῆναι ἐς 2
Μακεδόνας Φιλώταν, καὶ κατηγορῆσαι μὲν αὐτοῦ ἰσχυρῶς
Ἀλέξανδρον· ἀπολογήσασθαι δὲ αὐτὸν Φιλώταν, καὶ τοὺς 3
μηνυτὰς τοῦ ἔργου παρελθόντας ἐξελέγξαι Φιλώταν τε
καὶ τοὺς ἀμφ᾽ αὐτὸν ἄλλοις τε ἐλέγχοις οὐκ ἀφανέσι καὶ
μάλιστα δὴ ὅτι αὐτὸς Φιλώτας πεπύσθαι μὲν ἐπιβουλήν
τινα Ἀλεξάνδρῳ παρασκευαζομένην συνέφη, ἐξηλέγχετο δὲ
κατασιωπήσας ταύτην πρὸς Ἀλέξανδρον, καίτοι δὶς ἐπὶ
τὴν σκηνὴν ὁσημέραι τὴν Ἀλεξάνδρου φοιτῶν· καὶ Φιλώ- 4
ταν μὲν κατακοντισθῆναι πρὸς τῶν Μακεδόνων καὶ ὅσοι
ἄλλοι μετέσχον αὐτῷ τῆς ἐπιβουλῆς. Ἐπὶ Παρμενίωνα 5

τὸν πατέρα τὸν Φιλώτα] Secundum articulum restituimus ex edit. Basil., cum a Vulcanio primo omissus esset atque a recentioribus editoribus prorsus neglectus iaceret. Simillima sunt II, 12, 10 *τὴν μητέρα τὴν Δαρείου.* IV, 18, 6 *αἱ παῖδες αἱ Ὀξυάρτου.* Si quid mutandum esset, scriberem *τοῦ Φιλώτα.* Conferas ann. ad I, 1, 4, ubi id monere potui, verba *τῇ πρώτῃ ἐφόδῳ τῇ Ἀλεξάνδρου* plane ita collocata esse, ut scripsit I, 22, 1 *τῷ πλινθίνῳ τῷ ἐντὸς τείχει.* IV, 2, 9 *τὰς δύο τὰς πλησίον πόλεις.* III, 11, 2 *ἡ στάσις ἡ πολλὴ ἡ ξὺν τοῖς ὅπλοις.* Tact. c. XLIV *ἐς τοὺς δύο τοὺς προβεβλημένους.* Vide Bernhard. Wiss. Synt. p. 322. Goell. ad Thuc. VIII, 90.

2. *ἐς Μακεδόνας*] Ed. Basil. *εἰς Μακεδόνας.*

3. *τοὺς μηνυτὰς*] Schmiederus e cod. F. *τοὺς ἐπιμηνυτάς* edd. vett. et cett. codd. Gronovii. Nescio an aeque recte. Apud Arrianum quidem nisi hoc loco utraque substantivi forma non reperitur. Vocabula *μηνυτής* et *κατήγορος* coniuncta vide apud Plut. vit. Marcelli c. XI. cf. Dion. Hal. Antiqq. VIII, 3. Compositum *ἐπιμηνυτής* me legere memini apud Appianum.

καίτοι — φοιτῶν] h. e. *cum tamen bis per singulos dies Alexandri tabernaculum adire solitus esset.* cf. VII, 20, 14 *οὐ μὴν ἐτόλμησέ γε τὸ πρόσω ἐλθεῖν, καίτοι ἐπὶ τὸ πολὺ παραπλεύσας τὴν Ἀράβων γῆν,* ubi vide annotationem.

4. *κατακοντισθῆναι*] Sic recte cod. F. *προσακοντισθῆναι* edd. vett. et reliqui codd. Gronovii. Male. Vide III, 13, 10 *κατηκόντισαν οἱ Ἀγριᾶνες.* V, 17, 9 *οἱ πολλοὶ κατηκοντισμένοι ἦσαν.* Xen. Anab. VII, 4, 6 *ὅσους δὲ ἔλαβε κατηκόντισεν ἅπαντας ἀφειδῶς ὁ Σεύθης.*

δὲ σταλῆναι Πολυδάμαντα ἕνα τῶν ἑταίρων, γράμματα φέροντα παρ᾽ Ἀλεξάνδρου πρὸς τοὺς στρατηγοὺς τοὺς ἐν Μηδίᾳ, Κλέανδρόν τε καὶ Σιτάλκην καὶ Μενίδαν· οὗτοι γὰρ ἐπὶ τῆς στρατιᾶς ἧς ἦρχε Παρμενίων, τεταγμένοι
6 *ἦσαν. Καὶ πρὸς τούτων ἀποθανεῖν Παρμενίωνα· τυχὸν μὲν ὅτι οὐ πιστὸν ἐδόκει εἶναι Ἀλέξανδρος Φιλώτα ἐπιβουλεύοντος μὴ ξυμμετασχεῖν Παρμενίωνα τῷ παιδὶ τοῦ*
7 *βουλεύματος· τυχὸν δὲ ὅτι, εἰ καὶ μὴ ξυμμετέσχε, σφαλερὸς ἤδη ἦν Παρμενίων, τοῦ παιδὸς αὐτοῦ ἀνῃρημένου,*

---

5. *Μενίδαν*] Vulgo *Μενίδην*. Vide ann. ad III, 5, 1. — Supra ed. Basil. inepte *Μηδείᾳ* pro *Μηδίᾳ*, et infra *τυχεῖν μέν* pro *τυχὸν μέν*. Ceterum confer I, 10, 9 *καὶ Ἀλέξανδρος ἀφῆκε, τυχὸν μὲν αἰδοῖ τῆς πόλεως, τυχὸν δὲ σπουδῇ τοῦ ἐς τὴν Ἀσίαν πλοῦ.*

6. *οὐ πιστὸν ἐδόκει εἶναι Ἀλέξανδρος*] Hanc lectionem quam Schmiederus recipere dubitavit, praebuit cod. F. cum duobus aliis codd. Gronovii pro vulgata *οὐ πιστὸν ἐδόκει — Ἀλεξάνδρῳ*. Quem dativum debemus librario qui nominativi rationem non intellexit. *Δοκεῖν* enim h. l. non est *videri*, sed *existimare, putare*, ut II, 16, 5 *δοκῶ ἐγὼ τὸν Τύριον εἶναι Ἡρακλέα.* IV, 28, 3 *μᾶλλον δὲ δοκῶ ὅτι οὐκ ἀφίκετο.* V, 26, 1 *οὐδὲν δοκῶ ἔγωγε ὅτι μὴ τοὺς πόνους.* VI, 1, 3 *καὶ Ἀλέξανδρος ἀκούσας — ἔδοξεν ἐξευρηκέναι.* VII, 13, 12 *δοκῶ ὅτι ἔδειξεν.* Vide Periz. ad Ael. vv. hh. IX, 45. Villois. ad Longi Pastorr. p. 23.

τοῦ βουλεύματος] Sic quattuor codd. Gronovii et edd. vett. *τοῦ ἐπιβουλεύματος* cod. F., unde recepit Schmiederus. Equidem libere confiteor me hanc scripturam tum tantum recepturum fuisse, si vulgata servata loci sensus minus apertus fuisset. Quid vero impedit quominus Arrianum hoc dicere voluisse statuamus: *sive quod haud verisimile existimabat Alexander, cum Philotas insidias sibi struxisset, Parmenionem consiliorum filii non fuisse participem.* cf. Hist. Ind. V, 7 *τέλος ἐπιθεῖναι τοῖσι βουλεύμασι.* Accedit etiam quod *ἐπιβούλευμα* iam per se raro dictum pro *ἐπιβουλή* apud Arrianum certe nuspiam reperitur. Substantivum *ἐπιβουλή* vide I, 25, 11. III, 26, 1. VII, 24, 6 cet.

7. *σφαλερὸς ἤδη ἦν Παρμενίων*] Ante vocem *Παρμενίων* in ed. Basil. insertum legitur *περιιών*. Vulcanius dedit *περιών*. Atque hanc scripturam firmant plurimi codd. Gronovii. Nihilo minus tamen, cum cod. F. neutram formam agnoscat, Schmiederum secutus additamentum istud resecui, ortum fortasse ex compendio scriptu-

ἐν τοσαύτῃ ὢν ἀξιώσει παρά τε αὐτῷ Ἀλεξάνδρῳ καὶ ἐς τὸ ἄλλο στράτευμα μὴ ὅτι τὸ Μακεδονικὸν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων ξένων ὧν πολλάκις καὶ ἐν μέρει καὶ παρὰ τὸ μέρος κατὰ πρόσταξιν τὴν Ἀλεξάνδρου ξὺν χάριτι ἐξηγεῖτο.

XXVII. Λέγουσι δὲ καὶ Ἀμύνταν τὸν Ἀνδρομένους κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ὑπαχθῆναι ἐς κρίσιν, καὶ Πολέμωνα καὶ Ἄτταλον καὶ Σιμμίαν τοὺς Ἀμύντου ἀδελφοὺς, ὡς ξυμμετασχόντας καὶ αὐτοὺς τῆς ἐπιβουλῆς τῆς κατ' Ἀλεξάνδρου κατὰ πίστιν τε καὶ ἑταιρίαν τὴν Φιλώτα.

---

rae vocis *Παρμενίων*. Sin autem omnes codices et editiones participium *περιών* tenerent, tum recepto eo locum ita interpretarer: *sive quod, etiamsi consilii illius particeps non fuisset, tamen periculosum videbatur, Parmenionem, filio interfecto, superesse.* Sic dixit IV, 27, 2 *τέως μὲν αὐτοῖς ὁ ἡγεμὼν τοῦ χωρίου περιῆν.*

καὶ ἐν μέρει καὶ παρὰ τὸ μέρος] Sensum huius loci recte cepit Gronovius sic vertens: *quibus saepe, seu ord ne ipsum vocante, seu etiam extra ordinem iussu Alexandri praefuerat.* Cf. praeter locos Gronovio citatos (I, 9, 5 *αὐτοὺς ἐν τῷ μέρει — διασώσασθαι.* IV, 21, 7 *τὰς δὲ νύκτας ἐν μέρει οἱ σωματοφύλακες.* V, 18, 12 *ἀλλ' ἄλλους τε ἐν μέρει ἔπεμπε.* VII, 9, 7 *παρ' ἡμῶν ἐν τῷ μέρει ἐκείνους τὴν ἀσφάλειαν σφίσι πορίζεσθαι.* Hist. Ind. XIV, 6 *ὁ δὲ ἐν μέρει τῇ προβοσκίδι ἔκρουε*) V, 12, 2 *διαβαίνειν κατὰ μέρος.* VII, 10, 2 *ἐπιδείξω ἐν μέρει.* Himer. Ecl. XXXI, p. 290 *ἐν μέρει δὲ ἄλλου ἄλλοθεν δημαγωγοῦντος.* Xenoph. Anab. VII, 6, 36 *καὶ ἐν τῷ μέρει, καὶ παρὰ τὸ μέρος,* ubi non audiendus videtur Schneiderus, qui Xenophontis laudato loco fretus etiam apud Arrianum scribi vult *ἐν τῷ μέρει* pro vulgato *ἐν μέρει.* Vide Periz. ad Ael. vv. hist. VIII, 3, p. 401. Fritzsch. Qu. Lucc. p. 42.

C. XXVII. *ὑπαχθῆναι ἐς κρίσιν*] Similiter dixit supra III, 26, 2 *λέγει εἰσαχθῆναι ἐς Μακεδόνας.* Vide qui de hac dicendi formula fuse disputavit, Dorvill. ad Charit. p. 478. De locutione *ὑπάγειν εἰς δίκην* vide Sieb. ad Pausan. I, 24, 4. De *ὑπάγειν εἰς τὸ δικαστήριον* Valck. ad Herod. IX, 93.

τοὺς Ἀμύντου ἀδελφούς] Sic edd. vett. et quattuor codd. Florr. *τὸν Ἀμύντου ἀδελφόν* cod. F., unde Gronovius, ne codici suo optimo aliquid auctoritatis detraheretur, subodoratus hic aliud quid latere, coniecit *τῶν Ἀμύντου ἀδελφῶν* »ut tres solos numeret ex fratribus Amyntae, quos ille plures habebat.« Sane ita fuisse potest. Attamen vero coniectura Gronovii non est ita comparata,

2 *Καὶ ἐδόκει πιστοτέρα ἡ ἐπιβουλὴ ἐς τὸ πλῆθος, ὅτι Πο-*
λέμων εἷς τῶν ἀδελφῶν τῶν Ἀμύντου, ξυλληφθέντος Φι-
3 *λώτα, ἔφυγεν ἐς τοὺς πολεμίους. Ἀλλ' Ἀμύντας γε ξὺν*
τοῖς ἀδελφοῖς ὑπομείνας τὴν δίκην καὶ ἀπολογησάμενος
ἐν Μακεδόσι καρτερῶς ἀφίεται τῆς αἰτίας· καὶ εὐθὺς ὡς
ἀπέφυγεν, ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἠξίωσεν ἀφεθῆναι οἷ ἐλθεῖν
παρὰ τὸν ἀδελφὸν καὶ ἐπαναγαγεῖν αὐτὸν παρὰ τὸν Ἀλέξ-
4 *ανδρον· καὶ οἱ Μακεδόνες ξυγχωροῦσιν. Ὁ δὲ ἀπελθὼν*
αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ τὸν Πολέμωνα ἐπανήγαγε· καὶ ταύτῃ πολὺ
5 *ἔτι μᾶλλον ἢ πρόσθεν ἔξω αἰτίας ἐφάνη Ἀμύντας. Ἀλλ'*

---

ut statim pro vulgato recipi debeat. Schmiederus sic scribere nihil veritus est.

2. *πιστοτέρα ἡ ἐπιβουλή*] Ed. Bas. *πιστότερον*. Minus apte. Cave enim huc trahas ut similia, qualia sunt V, 27, 16 *καλὸν δὲ καὶ ἡ σωφροσύνη*. VII, 3, 9 *καρτερόν τέ ἐστι καὶ ἀνίκητον ἡ ἀνθρωπίνη γνώμη*.

3. *ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἠξίωσεν*] In edd. vett. comma positum est post *ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ*, ita ut haec verba ad praegressa referantur necesse sit. Sed praeferendum iudicavi, distinctione post *ἀπέφυγεν* posita, verba *ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ* arctius coniungere cum sequentibus. Id enim clarum est, Amyntam in concilio ipso a Macedonibus petiisse, ut potestas sibi fieret eundi ad fratrem.

4. *ἐπανήγαγε*] Ed. Bas. *ἐπήγαγε*. — Mox pro *πολὺ ἔτι μᾶλλον*, quod habent edd. vett. cum quattuor codd. Gronovii, Schmiederus dedit e cod. F. *πολὺ μᾶλλον*. Non suo iure, opinor. Vide IV, 6, 12 *ὁ δὲ Πολυτίμητος πολὺ ἔτι μείζων ἢ κατὰ τὸν Πηνειόν ἐστι*. VI, 19, 2 *πολὺ ἔτι μείζονα*. Xenoph. Cyrop. IV, 5, 12 *πολὺ μᾶλλον ἔτι — ὠργίζετο*. Hist. Gr. II, 2, 3 *πολὺ ἔτι μᾶλλον — πείσεσθαι*. V, 2, 37 *πολὺ ἔτι δὴ προθυμότερον*. Voces *ἔτι μᾶλλον* coniunctas vide IV, 18, 11. V, 19, 3. VI, 14, 2. Sin autem vulgata lectio defendi non posset, (id quod quis h. l. fieri posse neget?) tum scriberem *πολύ τι μᾶλλον*. Quomodo dixit VII, 7, 6 *πολύ τι ταπεινότερος*, coll. IV, 14, 8. V, 4, 4. V, 12, 2. V, 25, 2. VII, 14, 19. Ceterum eandem vocem *ἔτι* idem codex male omisit Hist. Ind. VIII, 9.

6. *ἐπὶ τοὺς ἑταίρους ἱππάρχας δύο*] In edd. Vulc. et Blanc. ordine verborum mutato sic legitur: *ἐπὶ τοὺς ἱππάρχας ἑταίρους δύο*. Vulgatam recte tuentur codd. Gron. C. V. Vulc. et ed. Basil. Ad verborum constructionem conferas, si placet, III, 5, 8 *ἐπὶ δὲ τοὺς ξυμμάχους — Κάλανον κατέστησεν ἡγεμόνα*. Xen. Cyrop. IV, 5, 58

ὀλίγον γε ὕστερον κώμην τινὰ πολιορκῶν, τοξευθεὶς ἐκ τῆς πληγῆς ἐτελεύτησεν, ὥστε οὐδὲν πλέον αὐτῷ γίγνεται τὴν κρίσιν ἀποφυγόντι ὅτι μὴ ἀγαθῷ νομιζομένῳ ἀποθανεῖν. Ἀλέξανδρος δὲ καταστήσας ἐπὶ τοὺς ἑταίρους ἱππάρχας δύο, Ἡφαιστίωνά τε τὸν Ἀμύντορος καὶ Κλεῖτον τὸν Δρωπίδου, καὶ δίχα διελὼν τὴν τάξιν τῶν ἑταίρων (ὅτι οὐδὲ φίλων ἂν ἠβούλετο ἕνα τοσούτων ἱππέων ἄλλως τε καὶ τῶν κρατίστων τοῦ παντὸς ἱππικοῦ κατά τε ἀξίωσιν καὶ τὴν ἄλλην ἀρετὴν ἐξηγεῖσθαι) ἀφικνεῖται ἐς τοὺς πάλαι μὲν Ἀριάσπας καλουμένους, ὕστερον 6

ἐπὶ τοὺς πεζοὺς ἄλλον καθιστάναι ἡγεμόνα. Vide quoque ann. ad I, 28, 5. — Paulo infra pro *Δροπίδου* dedimus *Δρωπίδου*. cf. quae diximus ad III, 11, 11.

ὅτι οὐδὲ φίλων ἂν — ἐξηγεῖσθαι] Edd. Basil. et Vulc. *ὅτι οὐδὲ Φιλώταν ἄν*. Blancardus primus scripsit ex certissima coniectura Freinshemii ad Curt. VI, 9, 21: *ὅτι οὐδὲ φίλων ἄν*. Neque improbavit hanc coniecturam Gronovius, quamquam de codicibus suis nihil monuit: ut iure suspicari liceat, eos vulgatam exhibere scripturam. Sed hic sine dubio est loci sensus: *quod ne amicorum quidem unum voluit solum praefectum esse tot equitibus, qui alioqui tum propter dignitatem, tum ob bellicam virtutem totius equitatus praestantissimi erant.* Nimirum antea Philotas solus toti equitatui *τῶν ἑταίρων* praefectus fuit, ut constat ex Arr. III, 11, 12 et Curt. VI, 9, 21. Particula *ἄν* eadem fere ratione usus est Arrianus II, 16, 9 *οὔτ᾽ ἂν τοῦ βασιλέως τὸ ὄνομα γινώσκειν*. VII, 1, 2 *δικαίως ἂν βασιλέα καλεῖσθαι*.

τοὺς πάλαι μὲν Ἀριάσπας καλουμένους] Sic cod. F. cum ed. Basil. *Ἀγριάσπας* rell. codd. et ed. Vulc. et Blanc. Quam cum Schmiedero recepi scripturam, non dubito quin vera sit, licet apud Steph. Byz. s. v. *Εὐεργέται* legantur haec: *Σκυθικὸν γένος· ὃ καὶ Ἀριμασποὶ ἐλέγετο*, et apud Diod. XVII, 81 *τὰ κατὰ τὴν Δραγγινὴν καταστήσας ἀνέζευξε μετὰ τῆς δυνάμεως ἐπὶ τοὺς πρότερον μὲν Ἀριμασποὺς, νῦν δὲ Εὐεργέτας ὀνομαζομένους*. Utrobique enim scribendum *Ἀριάσπαι* et *Ἀριάσπας*. Curtio VII, 3, 1 audiunt *Agriaspae* s. *Ariaspae*. Apud Ptolemaeum VII, 19 urbs Drangianae memoratur *Ἀριάσπη*. Strabo XV, 2, p. 312, ed. ster. minus accurate *εἶτ᾽ ἐκ Δραγγῶν*, ait, *ἐπί τε τοὺς Εὐεργέτας ἧκεν, οὓς ὁ Κῦρος οὕτως ὠνόμασε*. De Arimaspis eorumque sedibus vide Tzschuck. ad Pomp. Mel. II, 1, 2 et Bernhard. ad Dionys. Perieg. p. 533.

δὲ Εὐεργέτας ἐπονομασθέντας, ὅτι Κύρῳ τῷ Καμβύσου
7 ξυνεπελάβοντο τῆς ἐς Σκύθας ἐλάσεως. Καὶ τούτους Ἀλέξανδρος ὧν τε ἐς Κῦρον ὑπῆρξαν οἱ πρόγονοι αὐτῶν τιμήσας καὶ αὐτὸς καταμαθὼν ἄνδρας οὐ κατὰ τοὺς ἄλλους τοὺς ταύτῃ βαρβάρους πολιτεύοντας, ἀλλὰ τοῦ δικαίου ἴσα καὶ τοῖς κρατίστοις τῶν Ἑλλήνων μεταποιουμένους, ἐλευθέρους τε ἀφῆκε καὶ χώραν τῆς ὁμόρου ὅσην σφίσιν ᾔτησαν (οὐ πολλὴν δὲ οὐδ᾽ αὐτοὶ ᾔτησαν), προσέ-
8 θηκεν. Ἐνταῦθα θύσας τῷ Ἀπόλλωνι, Δημήτριον μὲν ἕνα τῶν σωματοφυλάκων ὑποπτεύσας μετασχεῖν Φιλώτᾳ

7. ἴσα] Ed. Basil. ἶσα.

ὅσην σφίσιν ᾔτησαν] Edd. vett. et quattuor codd. Gronovii ὅσην αὐτοὶ σφίσιν ᾔτησαν. »Illud αὐτοί abest a codice Optimo. Et sane extractum huc videtur ab inferiore versiculo, ubi melius convenit. cf. V, 8, 3 καὶ Ἀλέξανδρος προστίθησιν αὐτοῖς χώραν τῆς ὁμόρου ὅσης ἐδέοντο.« *Gronov.* Cum pronomen bene abesse possit et codex melioris notae eo careat, nihil mutavi. Sed Gronovii argumenta, ut id facerem, me non moverunt. cf. ann. ad I, 9, 13. — Infra ed. Bas. οὐδὲ αὐτοί et προσέθηκε. Supra eadem haud inepte καὶ χώρας τῆς ὁμόρου.

8. μετασχεῖν Φιλώτᾳ τῆς ἐπιβουλῆς] Sic scripsi pro vulgato Φιλώτα τῆς ἐπιβουλῆς. cf. III, 21, 7 οὐ μετέχοντας τοῖς ἀμφὶ Βῆσσον τοῦ ἔργου. III, 26, 3 καὶ ὅσοι ἄλλοι μετέσχον αὐτῷ (i. e. Φιλώτᾳ) τῆς ἐπιβουλῆς. III, 28, 13 τοὺς μετασχόντας αὐτῷ τῆς συλλήψεως. V, 21, 5 ἐδυνήθη μετασχεῖν οἱ τῆς φυγῆς.

C. XXVIII. Δράγγας τε καὶ Γαδρωσούς] In edd. vett. et omnibus codd. Gronovii legitur Δράγγας τε καὶ Δραγωγοὺς, nomine prorsus inaudito. Unde Holstenius ad Steph. Byz. s. v. Δράγγαι: »existimo Δραγωγούς illos, inquit, non esse alios, quam Ἀραχώτους, quamvis hosce Arrianus postea seorsum commemoret. Errorem ipsi Arriano natum puto ex ambiguitate et similitudine literarum Α et Δ, Γ et Τ: qualia passim observavi ad Scylacem et ipsum Stephanum.« Audio. Sed talem errorem Arrianum commisisse vix credibile est. Scripsimus igitur ex certissima emendatione Gronovii Γαδρωσούς. Hunc populum hoc temporis tractu sub ditionem Alexandri venisse narrat quoque Diodorus Siculus XVII, 81. Et Arrianus ipse VI, 22, 1 de Gadrosis ut populo iam antea subacto loquitur. »Etiam ipse situs hoc docet quem sic describit Periplus sub nomine Marciani Heracleotae: Γεδρωσία περιορίζεται ἀπὸ μὲν ἄρκτων τῇ Δραγγιανῇ τε καὶ Ἀραχωσίᾳ, ἀπὸ δὲ

τῆς ἐπιβουλῆς ξυνέλαβε· σωματοφύλακα δὲ ἀντὶ Δημητρίου ἀπέδειξε Πτολεμαῖον τὸν Λάγου.

XXVIII. Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος προήει ὡς ἐπὶ Βάκτρα τε καὶ Βῆσσον, Δράγγας τε καὶ Γαδρωσοὺς ἐν τῇ παρόδῳ παραστησάμενος. Παρεστήσατο δὲ καὶ τοὺς Ἀραχώτους καὶ σατράπην κατέστησεν ἐπ᾽ αὐτοῖς Μένωνα. Ἐπῆλθε δὲ καὶ τῶν Ἰνδῶν τοὺς προσχώρους Ἀραχώτοις.
Ξύμπαντα δὲ ταῦτα ἔθνη διὰ χιόνος τε πολλῆς καὶ ξὺν 2
ἀπορίᾳ τῶν ἐπιτηδείων καὶ τῶν στρατιωτῶν ταλαιπωρίᾳ
ἐπῆλθε. Μαθὼν δὲ τοὺς Ἀρείους αὖθις ἀφεστάναι Σα- 3

δύσεως τῇ προειρημένῃ Καρμανίᾳ μέχρι θαλάσσης, ἀπὸ δὲ ἀνατολῶν τῷ τῆς Ἰνδικῆς μέρει τῷ κατὰ τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν μέχρι τοῦ πρὸς τῇ μνημονευθείσῃ Ἀραχωσίου ὁρίου, quae etiam nota habuit Raderus apud Freinshemium in notis Curtianis IX, 10, 5. Huic situi quid commodus dici possit, quam quod dicit Arrianus ἐν τῇ παρόδῳ παραστησάμενος, ignoro. Denique Curtius Arachotis et Gedrosis eundem praefectum ponit, nempe Menona, ut vero simile sit populos uno tempore subiugatos fuisse.« *Gronov.* Adde Ptolem. Geogr. VII, 21 ἡ Γεδρωσία περιορίζεται ἀπὸ μὲν δύσεως Καρμανίᾳ, ἀπὸ δὲ ἄρκτων Δραγγιανῇ καὶ Ἀραχωσίᾳ κ. τ. λ. De ipsius nominis scriptura vide Stephan. Byz. s. v. Γεδρώσιοι. Apud Diod. Sic. XVII, 81 et XVIII, 3 vocantur Κεδρώσιοι. Apud Dionys. Perieg. 1086 Γεδρωσοί. Apud Strabon. XV, p. 309, ed. ster. Γεδρώσιοι, et ita quoque apud Aelian. de animall. XVII, 6. cf. Wessel. ad Diod. l. l. et Vales. ad Amm. Marcell. XXIII, 6. — Pro Δράγγας in cod. F. reperit Gronovius Δράγας, formam nec Schmiedero neque mihi probatam. Sic etiam paulo infra formam Ἀραχώτους intactam reliquimus, quamvis in cod. F, et plurimis aliis codd. legatur Ἀραχώτας, atque idem praebeat vulgata scriptura apud Dionys. Perieg. v. 1096. Vide ann. ad V, 11, 5.

τοὺς προσχώρους Ἀραχώτοις] Ed. Bas. τοὺς προσχώρους Ἀραχώτας. Perperam. — Mox eadem ξὺν ἀπορείας.

3. ἐμβαλόντος] Ed. Basil. ἐμβάλλοντος, minus recte. Atque hoc corruptelae genere in hac editione nihil frequentius. Vide ann. ad I, 9, 9. I, 23, 3. VI, 6, 7. — Infra eadem ἔλαβε. Et mox omnes editiones Ἐριγύϊον.

4. γίγνεται μάχη τοῖς ἀμφὶ Ἐρίγυιον] Sic cod. F. cum uno alio Flor. et cod. Aug. Vulcanii. τοὺς ἀμφὶ Ἐρίγυιον rell. codd. Gronovii. τῶν ἀμφὶ Ἐρίγυιον edd. vett. Aeque recte. Utriusque constructionis exempla apud Arrianum passim reperiuntur. Dati-

τιβαρζάνου ἐς τὴν χώραν αὐτῶν ἐμβαλόντος σὺν ἱππεῦσι δισχιλίοις οὓς παρὰ Βήσσου ἔλαβεν, ἀποστέλλει παρ' αὐτοὺς Ἀρτάβαζόν τε τὸν Πέρσην καὶ Ἐρίγυιον καὶ Κά-
4 ρανον τῶν ἑταίρων. Προσέταξε δὲ καὶ Φραταφέρνην τὸν τῶν Παρθυαίων σατράπην ξυνεμβαλεῖν αὐτοῖς ἐς τοὺς Ἀρείους· καὶ γίγνεται μάχη τοῖς ἀμφὶ Ἐρίγυιον καὶ Κά-
5 ρανον πρὸς Σατιβαρζάνην καρτερά· οὐδὲ πρόσθεν οἱ βάρβαροι ἐνέκλιναν, πρὶν Σατιβαρζάνην ξυμπεσόντα Ἐριγυίῳ ὑπὸ Ἐριγυίου πληγέντα δόρατι ἐς τὸ πρόσωπον ἀποθανεῖν· τότε δὴ ἐγκλίναντες οἱ βάρβαροι προτροπάδην
6 ἔφευγον. Ἐν τούτῳ δὲ Ἀλέξανδρος πρὸς τὸν Καύκασον τὸ ὄρος ἦγεν, ἵνα καὶ πόλιν ἔκτισε καὶ ὠνόμασεν Ἀλεξ-

---

vum vide I, 6, 23 ἐγένετο δὲ ἡ ω ξις τοῖς ἀμφὶ Ἀλέξανδρον. III, 30, 18 προσβολαὶ πολλαὶ ἐγίγνοντο τοῖς Μακεδόσιν. IV, 25, 4 καὶ γίγνεται καὶ τούτοις μάχη καρτερά. IV, 29, 10 ξυνειστήκει μάχη καρτερὰ τοῖς τε Ἰνδοῖς καὶ τοῖς Μακεδόσιν. V, 17, 12 καὶ οὐκέτι αὐτοῖς ἐῤῥωμέναι αἱ ἐκδρομαὶ ἐγίγνοντο, ubi vid. ann. crit. V, 19, 4 τοῦτο τὸ τέλος τῇ μάχῃ — ἐγένετο. VII, 10, 8 εὐκλεὴς μὲν αὐτῷ ἡ τελευτὴ ἐγένετο. Genitivum habes IV, 3, 7 καὶ γίνεται προσβολὴ αὐτῶν καρτερά. IV, 17, 2 καὶ μάχη γίνεται τῶν Μακεδόνων καὶ τῶν Σκυθῶν καρτερά. IV, 17, 9 καὶ γίγνεται αὐτῶν μάχη καρτερά (cf. IV, 27, 12). IV, 29, 6 καὶ γίνεται αὐτῶν τε καὶ τῶν Μακεδόνων μάχη καρτερά. V, 14, 6 μάχην λέγουσι γενέσθαι τῶν Ἰνδῶν πρὸς Ἀλέξανδρον. Atque facile intelligitur unde duplex illa verborum structura sit orta. Genitivus quando positus est, referatur necesse est ad subiectum enunciati; dativus autem arctissime coniungendus cum verbo. — Paulo supra ed. Bas. εἰς τοὺς Ἀρείους.

5. ξυμπεσόντα — πληγέντα] Mirum in modum turbarunt hunc locum ut librarii, ita editores. In ed. Basil. legitur ξυμπεσόντα Ἐριγυΐῳ· ὡς Ἐριγυΐου πληγέντος. In edd. Vulc. et Blanc. ὡς Ἐριγυΐου πλήξαντος. Quattuor codd. Gronovii habent ὑπὸ Ἐριγυίου πληγέντα, et sic quoque V. C. Vulcanii. In cod. F. voces ὑπὸ Ἐριγυίου omnino non comparent, atque ita factum est, ut a Schmiedero reiicerentur. Nobis tutius visum est retinere quod suppeditarunt quinque codices, praesertim cum de iisdem vocibus in eodem enunciato bis terve repetitis apud Arrianum dubitari nequeat. Vide ann. ad I, 11, 6. — Mox ed. Bas. ἐς τὸ πρόσωπόν που.

τότε δὴ] Edd. vett. et quattuor codd. Gronovii τότε δέ. Alteram formam praebuit cod. F. Recte. Cf. II, 21, 14 τότε δὴ —

ἀνδρείαν. Καὶ θύσας ἐνταῦθα τοῖς θεοῖς ὅσοις νόμος 7
αὐτῷ, ὑπερέβαλε τὸ ὄρος τὸν Καύκασον, σατράπην μὲν
τῇ χώρᾳ ἐπιτάξας Προέξην ἄνδρα Πέρσην, τῶν δ' ἑταί-
ρων Νειλόξενον τὸν Σατύρου ἐπίσκοπον ξὺν στρατιᾷ ἀπο-
λιπών. Τὸ δὲ ὄρος ὁ Καύκασος ὑψηλὸν μέν ἐστιν ὥσπερ 8
τι ἄλλο τῆς Ἀσίας, ὡς λέγει Ἀριστόβουλος, ψιλὸν δὲ τὸ
πολὺ αὐτοῦ τό γε ταύτῃ. Μακρὸν γὰρ ὄρος παρατέταται 9
ὁ Καύκασος, ὥστε καὶ τὸν Ταῦρον τὸ ὄρος ὃς δὴ τὴν
Κιλικίαν τε καὶ Παμφυλίαν ἀπείργει, ἀπὸ τοῦ Καυκάσου
εἶναι λέγουσι, καὶ ἄλλα ὄρη μεγάλα διακεκριμένα ἀπὸ
τοῦ Καυκάσου ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ ἐπωνυμίᾳ κατὰ ἔθνη τὰ
ἑκάστων. Ἀλλὰ ἔν γε τούτῳ τῷ Καυκάσῳ οὐδὲν ἄλλο 10

ἐπεφέροντο. V, 1, 6 τότε δὴ — λέγειν. V, 18, 8 τότε δὴ καὶ αὐτὸς ἀπεχώρει. V, 21, 5 τότε δὴ — φεύγει. V, 26, 6 καὶ τότε δὴ — ἔσονται. Aliter habent quae leguntur III, 18, 7 ἐπειδὰν αἴσθηται — τότε δὲ προσβαλεῖν. Vide ann. ad I, 15, 8.

6. Ἀλεξάνδρειαν] Ed. Bas. Ἀλεξάνδρεια.

8. ὥσπερ τι ἄλλο] »Ferri quidem hoc potest, sed non est Arrianeam, qui dicere solet εἴπερ τι ἄλλο, ut I, 24, 3. III, 1, 4. III, 11, 2. III, 22, 3. V, 27, 17.« *Schmied.* Adde VI, 3, 10. VII, 4, 11 et ann. ad V, 27, 16. Vulgatam tamen scripturam tuentur haec VI, 14, 2 ἐπιθυμεῖν γὰρ, ὥσπερ τινὲς ἄλλοι, ἔτι μᾶλλον αὐτοὶ τῆς ἐλευθερίας.

ψιλὸν δέ] Particula adversativa non comparet in ed. Bas. — Mox pro τό γε ταύτῃ, quod ut omnes codd. Gronovii, ita edd. Venet. et Basil. tuentur, Vulcanius primus τό τε ταύτῃ, unde transiit in ed. Blancardi. At cf. IV, 11, 6 τό γε ἐπὶ σφίσιν et annot. ad V, 4, 10.

9. κατὰ ἔθνη τὰ ἑκάστων] »Nullum vidi manuscriptum, qui non exhibebat κατὰ ἤθη, perinde ut Stephanus notat in ora editionis Vulcanii, et hic postea similiter ex V. C. Multi etiam τῶν ἑκάστων.« *Gronov.* Ed. Bas. habet κατὰ ἔθνη τῶν ἑκάστων. Ed. Vulcanii κατὰ ἔθνη τὰ ἑκάστων. Quam scripturam probandam duximus, Schmiederum secuti. Nimirum Arrianus cum dicit Caucasi diversas partes diversis nominibus insigniri, causam huius diversitatis affert, quod diversae gentes montium nominibus originem dederint. Similiter dixit κατὰ ἔθνη I, 10, 3. II, 8, 12. III, 16, 17. coll. Demosth. Philipp. III, p. 107, Bekk. Plurale τὰ ἤθη quamquam saepe apud Arrianum reperitur, tamen omnibus locis nil

ὅτι μὴ τέρμινθοι πεφύκασι καὶ σίλφιον, ὡς λέγει Ἀρι-
11 στόβουλος· ἀλλὰ καὶ ὡς ἐπῳκεῖτο πολλοῖς ἀνθρώποις καὶ
πρόβατα πολλὰ καὶ κτήνη ἐνέμοντο, ὅτι καὶ χαίρουσι τῷ
σιλφίῳ τὰ πρόβατα· καὶ εἰ ἐκ πολλοῦ πρόβατον σιλφίου
αἴσθοιτο, καὶ θεῖ ἐπ' αὐτὸ καὶ τό τε ἄνθος ἐπινέμεται
12 καὶ τὴν ῥίζαν ἀνορύττον καὶ ταύτην κατεσθίει· ἐπὶ τῷδε
ἐν Κυρήνῃ ὡς μακροτάτω ἀπελαύνουσι τὰς ποίμνας τῶν
χωρίων ἵνα καὶ αὐτοῖς τὸ σίλφιον φύεται· οἱ δὲ καὶ πε-
ριφράσσουσι τὸν χῶρον τοῦ μηδ' εἰ πελάσαιεν αὐτῷ τὰ
πρόβατα, δυνατὰ γενέσθαι εἴσω παρελθεῖν, ὅτι πολλοῦ
13 ἄξιον Κυρηναίοις τὸ σίλφιον. Βῆσσος δὲ ἔχων ἀμφ' αὐ-
τὸν Περσῶν τε τοὺς μετασχόντας αὐτῷ τῆς Δαρείου συλ-

---

significat, nisi *gentium habitacula.* Vide ann. ad IV, 15, 9, ubi praeterea nota eorundem vocabulorum confusionem. Ad explicanda ea quae dixit Arrianus, apta sunt verba Herodoti I, 203. — ὁ *Καύκασος παρατείνει, ἐὼν οὐρέων καὶ πλήθεϊ μέγιστον καὶ μεγάθεϊ ὑψηλότατον· ἔθνεα δὲ ἀνθρώπων πολλὰ καὶ παντοῖα ἐν ἑωυτῷ ἔχει ὁ Καύκασος.*

11. *ἀλλὰ καὶ ὡς*] »In verbis adeo planis miranda est diversitas manuscriptorum quos inspexi. Nam pro tertia voce, quae in uno solum exstabat, vel habent *ὅν*, vel *ὧν*, Optimus *ων* et supra ultimam literam aderat nota circumflexi. Unde accidit ut Basileae editum fuerit *ὧν*. Vix assequor quid lateat. Nescio an fuerit *ἀλλὰ καὶ ὡς ὧν ἐπῳκεῖτο.*« *Gronov.* Nonne mecum miraris Gronovii industriam atque sedulitatem, qua auctoritatem codicis, quem vocat, Optimi vel ineptissima exhibentis tuitus est? — Mox ed. Bas. *ἐπῳκείτω.*

καὶ θεῖ — καὶ ἐπινέμεται —] De hoc iterato *καί*, quod ad augendam narrationis vim haud parum confert, vide Loc. ad Xen. Eph. p. 181 et Goell. ad Thucyd. I, 80, p. 155. Cf. I. 15, 5 *καὶ ἐμβάλλει — καὶ ξυνειστήκει — καὶ ἐν τούτῳ.* IV, 30, 16 *καὶ αὕτη ἐκόπη, — καὶ ναῦς ἐποιήθησαν καὶ αὗται ἤγοντο.* Xen. Ephes. II, 2, p. 32 *καὶ εἶδε, καὶ κατεπλάγη, καὶ εὐθὺς — ᾐτήσατο.* — Paulo infra ed. Basil. *τὴν ῥίζαν ὀρύττων.*

12. *ἵνα αὐτοῖς — φύεται*] Sic cod. F. et ex eo Schmiederus. *ἵνα καὶ αὐτοῖς* edd. vett. et quattuor codd. Gronovius. Minus apte. — Supra in edd. ante Gronovium recte legitur *ἀπελαύνουσι τὰς ποίμνας.* Gronovius primus admisit *ἀπελαύνουσιν τὰς ποίμνας,* unde transiit in omnes recentiores editiones.

λήψεως καὶ αὐτῶν Βακτρίων ἐς ἑπτακισχιλίους, καὶ Δάας τοὺς ἐπὶ τάδε τοῦ Tανάϊδος ποταμοῦ ἐποικοῦντας, ἔφθειρε τὴν ὑπὸ τῷ ὄρει τῷ Καυκάσῳ ὡς ἐρημίᾳ τε τῆς χώρας τῆς ἐν μέσῳ αὐτοῦ τε καὶ Ἀλεξάνδρου καὶ ἀπορίᾳ τῶν ἐπιτηδείων ἀπείρξων Ἀλέξανδρον τοῦ μὴ ἐλαύνειν πρόσω. 14
Ἀλλ' Ἀλέξανδρος ἤλαυνεν οὐδὲν μεῖον χαλεπῶς μὲν διά τε χιόνος πολλῆς καὶ ἐνδείᾳ τῶν ἀναγκαίων, ᾔει δὲ ὅμως. Βῆσσος δὲ, ἐπεὶ ἐξηγγέλλετο αὐτῷ οὐ πόῤῥω ἤδη ὢν Ἀλέξανδρος, διαβὰς τὸν Ὦξον ποταμὸν τὰ μὲν πλοῖα ἐφ' ὧν διέβη κατέκαυσεν, αὐτὸς δὲ εἰς Ναύτακα τῆς Σογδιανῆς χώρας ἀπεχώρει. Εἵποντο δὲ αὐτῷ οἵ τε ἀμφὶ Σπι- 15
ταμένην καὶ Ὀξυάρτην, ἔχοντες τοὺς ἐκ τῆς Σογδιανῆς

τοῦ μηδ' εἰ πελάσαιεν] Mire haec in ed. Basil. depravata sunt. Habet enim τοῦ μηδὲ ὑπελάσαι ἐν. Ceterum malim scriptum πελάσειαν. Constans enim haec est apud Arrianum optativi forma, ut I, 2, 7 ξυμμίξειαν. I, 8, 3 κινδυνεύσειαν. II, 22, 3 ἐκπλεύσειαν. V, 14, 2 προσμίξειαν. VI, 3, 5 ἐπαλαλάξειαν. Sic etiam in singulari scripsit δεήσειεν IV, 25, 8. ἐπιστρέψειεν V, 17, 5. βοήσειεν V, 29, 1. ὁρμήσειε VII, 15, 3. παραινέσειε VII, 18, 7. ἐπιτρέψειεν VII, 20, 3. ἐκτρέψειε VII, 21, 3. Forma ἐκπέμψαι VI, 27, 5 pro optativo an pro infinitivo habenda sit, non definiam. Vide ann. ad II, 11, 4.

13. Περσῶν τε τοὺς μετασχόντας] »Non taceo in Opt. codice prima illa Περσῶν τε non apparere. Et possunt utique sine damno abesse, ut non Persarum modo, sed omnium nationum reliquias bello superstites ac caede Darii impuras intelligamus. Quin immo notavit auctor c. 16 fugisse cum Dario Περσῶν τούς τε συγγενεῖς τοῦ βασιλέως καὶ τῶν μηλοφόρων καλουμένων οὐ πολλούς. Sed mox c. 20 τῶν συμφευγόντων Δαρείῳ πολλοὺς μὲν ἀπολιπόντας αὐτὸν ἐν τῇ φυγῇ ἐπὶ τὰ αὑτῶν ἕκαστον ἀποχωρεῖν. Itaque si qui Persae etiam nunc adhaeserint, forsan ita pauci fuerint, ut ne commemorari quidem mereantur.« *Gronov.* Quae Gronovius ad defendendam codicis F. lectionem affert, prorsus aliena sunt. Tu vide III, 25, 5 ἔχειν τε ἀμφ' αὐτὸν Περσῶν τε τοὺς ἐς Βάκτρα διαφυγόντας καὶ αὐτῶν Βακτριανῶν πολλούς.

15. τὸν Ὦξον] Ed. Basil. τὸν Ὄξον. Vide ann. ad VII, 10, 12. — Mox eadem ἐπεχώρει pro ἀπεχώρει, ex solenni harum praepositionum confusione. Vide, si tanti est, I, 4, 5. II, 7, 14. II, 14, 15. IV, 8, 15.

16 ἱππέας, καὶ Δάαι οἱ ἀπὸ τοῦ Ταναΐδος. Οἱ δὲ τῶν Βακτρίων ἱππεῖς ὡς φεύγειν ἐγνωκότα ἔμαθον Βῆσσον, ἄλλος ἄλλῃ ἐπὶ τὰ σφῶν ἕκαστοι ἀπηλλάγησαν.

XXIX. Ἀλέξανδρος δὲ ἐς Δράψακα ἀφικόμενος καὶ ἀναπαύσας τὴν στρατιὰν ἐς Ἄορνόν τε ἦγε καὶ Βάκτρα
2 αἳ δὴ μέγισταί εἰσι πόλεις ἐν τῇ Βακτρίων χώρᾳ. Καὶ ταύτας τε ἐξ ἐφόδου ἔλαβε καὶ φυλακὴν ἐν τῇ ἄκρᾳ τῆς Ἀόρνου ἀπέλιπε, καὶ ἐπὶ ταύτης Ἀρχέλαον τὸν Ἀνδρόκλου τῶν ἑταίρων· τοῖς δ᾽ ἄλλοις Βακτρίοις οὐ χαλεπῶς προσ-

---

C. XXIX. ἐς Ἄορνον] »Scripsi Ἄορνον pro Ἀόρνους, quia mox sequitur ἐν τῇ ἄκρᾳ τῆς Ἀόρνου, et VI, 28, 1 alia quidem arx sive petra, sed eiusdem nominis occurrit, quae omnibus locis ἡ Ἄορνος vocatur.« *Schmied.* Recepi, quamquam dubitans, coniecturam Schmiederi. Quemadmodum enim Ἰσσός et Ἰσσοί, Ταρσός et Ταρσοί dicebatur (vid. ann. ad II, 4, 7 et VII, 11, 8 et VI, 11, 8), ita etiam Ἄορνος dici potuit et Ἄορνοι. Urbem Ἄορνος memorat quoque Stephanus Byzantius.

τοῖς δ᾽ ἄλλοις] Ed. Bas. τοῖς δὲ ἄλλοις.

3. ὁ δὲ Ὦξος ῥέει] Sic codd. Gronovii omnes. ὁ δὲ Ὦξος ποταμός edd. ante Gronovium. Vide ann. ad V, 4, 4 et VI, 1, 3. — Formam non contractam ῥέει, quae a Phrynicho p. 220 Attico sermoni recte abiudicatur, hoc loco excepto ter reperias apud Arrianum, III, 30, 14. IV, 6, 11. VII, 21, 5. Sed etiam contracta forma usus est, ut I, 27, 1. II, 4, 10. cet. Nisi haec ut Arriani propria et familiaria nobis fuissent commemoranda, post cl. Lobeckii curas ad Phryn. l. l., nefas iudicassemus eius rei mentionem iniicere. — Pro vulgato ὅσους τε δή dedimus ὅσους γε δή, de quo corruptelae genere diximus ad V, 4, 10.

4. οἱ δὲ Ἰνδοὶ πάντων ποταμῶν] In edd. Vulc. et Blancard. legebatur οἱ δὲ Ἰνδοὶ ποταμοὶ πάντων μέγιστοι. Et similiter dixit Sophocl. Oed. Col. v. 108 καλούμεναι πασῶν Ἀθῆναι τιμιωτάτη πόλις. Sed cum omnes codices quos inspexit Gronovius, habeant οἱ δὲ Ἰνδοὶ πάντων ποταμῶν, atque idem exhibeat ed. Bas., non dubitandum est, quin hic verborum ordo verior sit. Ex iis quae Vulcanium in margine editionis suae adscripsisse testatus est Gronovius: »V. C. οἱ δὲ Ἰνδοὶ ποταμοὶ πάντων μέγιστοί εἰσι,« colligas, eum scribere voluisse οἱ δὲ Ἰνδοὶ ποταμοὶ πάντων ποταμῶν μέγιστοί εἰσι. Nec sane damnandum hoc foret. Similia sunt haec V,

χωρήσασιν ἐπέταξε σατράπην Ἀρτάβαζον τὸν Πέρσην· αὐτὸς δὲ ἦγεν ὡς ἐπὶ τὸν Ὦξον ποταμόν. Ὁ δὲ Ὦξος 3
ῥέει μὲν ἐκ τοῦ ὄρους τοῦ Καυκάσου, ἔστι δὲ ποταμῶν μέγιστος τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ ὅσους γε δὴ Ἀλέξανδρος καὶ οἱ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ ἐπῆλθον, πλὴν τῶν Ἰνδῶν ποταμῶν.
Οἱ δὲ Ἰνδοὶ πάντων ποταμῶν μέγιστοί εἰσιν· ἐξίησι δὲ 4
ὁ Ὦξος ἐς τὴν μεγάλην θάλασσαν τὴν καθ' Ὑρκανίαν.
Διαβαίνειν δὲ ἐπιχειροῦντι αὐτῷ τὸν ποταμὸν πάντῃ 5
ἄπορον ἐφαίνετο· τὸ μὲν γὰρ εὖρος ἦν ἐς ἓξ μάλιστα

20, 13 τούτου τοῦ Ἀκεσίνου ποταμοῦ μόνου τῶν Ἰνδῶν ποταμῶν. VII, 16, 5 Ὦξος ποταμὸς μέγιστος τῶν Ἀσιανῶν ποταμῶν.

5. ἐπιχειροῦντι αὐτῷ] Restituimus pronomen quod Schmiederus ex unius cod. F. auctoritate omisit, ex edd. vett. et quattuor codd Gronovii. Neque temere id a nobis factum esse concedet qui legerit ann. ad III, 16, 1. — Ceterum haec verba, nonnullis immutatis, affert Suidas s. v. διαβάλλειν· αὐτόν τε κυβερνῶντα τὴν στρατηγίδα ναῦν διαβάλλειν ἐπιχειροῦντι Ἀλεξάνδρῳ τὸν Ὦξον ποταμόν. Ubi tamen verba αὐτόν τε — ναῦν desumta sunt ex Arr. I, 11, 10.

τὸ μὲν γὰρ εὖρος — ἱδρυμένα] Totum hoc enunciatum legitur apud Suidam s. v. Ὦξος.

βάθος δὲ, οὐδὲ] Ed. Bas. et Suid. l. l. βάθος, οὐ. — Infra post ῥεῦμα ὀξύ apud Suidam insertum legitur ἔχων, non inepte. Neque male habet quod apud eundem scriptum est ὑπ' αὐτοῦ pro πρὸς αὐτοῦ.

οὐδὲ βεβαίως κατὰ τῆς ψάμμου] Suid. οὐ βεβαίως ἐπὶ τῆς ψάμμου. Ed. Bas. οὐδὲ βαθέως κατὰ ψάμμου. Minus recte. Verum e codice suo dedit Vulcanius. Et cum Gronovius nihil de varia scriptura moneat, haud inepte coniicias, etiam eius codices si non omnes, tamen eos melioris notae exhibere quod Vulcanius vulgavit. Usum praepositionis κατά illustrent haec I, 15, 12 παίει κατὰ τοῦ ὤμου. V, 7, 1 γέφυρα κατὰ τοῦ ποταμοῦ — ἐποιήθη αὐτῷ. Hist. Ind. XIII, 6 κατὰ τῶν σκηνέων — δεδυκότες.

6. ἐν τοῖς πόνοις] Ita edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. ἐν τοῖς πόροις cod. F. et ex eo Schmiederus. Utraque scriptura habet quo defendatur. Sed cum apud Arrianum et nescio an apud omnes melioris notae scriptores nomen πόρος, si notat vadum, singulari tantum numero dictum reperiatur (vid. Arr. I, 13, 4 διαβαλεῖν τὸν πόρον. I, 14, 10 ἐμβαίνειν ἐς τὸν πόρον. VI, 18, 11 ἐξη-

σταδίους, βάθος δὲ οὐδὲ πρὸς λόγον τοῦ εὔρους, ἀλλὰ πολύ δή τι βαθύτερος καὶ ψαμμώδης, καὶ ῥεῦμα ὀξὺ, ὡς τὰ καταπηγνύμενα πρὸς αὐτοῦ τοῦ ῥοῦ ἐκστρέφεσθαι ἐκ τῆς γῆς οὐ χαλεπῶς, οἷα δὴ οὐδὲ βεβαίως κατὰ τῆς ψάμ-
6 μου ἱδρυμένα· ἄλλως τε καὶ ἀπορία ὕλης ἐν τοῖς πόνοις ἦν· καὶ τριβὴ πολλὴ ἐφαίνετο εἰ μακρόθεν μετίοιεν ὅσα
7 ἐς γεφύρωσιν τοῦ πόρου. Ξυναγαγὼν οὖν τὰς διφθέρας ὑφ' αἷς ἐσκήνουν οἱ στρατιῶται, φορυτοῦ ἐμπλῆσαι ἐκέλευσεν ὡς ξηροτάτου καὶ καταδῆσαί τε καὶ ξυῤῥάψαι ἀκριβῶς, τοῦ μὴ ἐσδύεσθαι ἐς αὐτὰς τοῦ ὕδατος· ἐμπλησθεῖσαι δὲ καὶ ξυῤῥαφεῖσαι ἱκαναὶ ἐγένοντο διαβιβάσαι

γοῦντο αὐτῷ τὸν πόρον. **VII, 9, 10** *τοῦ Ἑλλησπόντου τὸν πόρον ἀνεπέτασεν.* **VII, 21, 6** *κατὰ τὸν πόρον.* Quibus adde **I, 11, 10. III, 6, 1. IV, 4, 6. VI, 7, 2)**: non potui quin vulgatam scripturam retinerem, totum locum sic interpretatus: *accedebat etiam quod in pontibus struendis* (h. e. *ἐν τοῖς πόνοις*) *inopia materiae premebantur.* Nomina *πόρος* et *πόνος* confusa vide apud Xenoph. Memorr. II, 5, 3. Quodsi vero vulgata defendi non posset, tum *ἐν τοῖς πόροις* interpretarer: *prope vada.* cf. Curt. VII, 5, 17 *nec pons erigi poterat circum amnem nudo solo et materia maxime sterili.* — Supra edd. ante Schmiederum omnes recte *ἄλλως τε καί.* Apud hunc primum legitur *ἄλλως δὲ καί.*

εἰ μακρόθεν μετίοιεν] Formam *μακρόθεν*, quae cum pluribus aliis cl. Lobeckio ad Phryn. p. 93 sq. Attico sermoni abiudicta est, praeter hunc locum Arrianus semel usurpavit Tact. c. III, fin. *ἀκοντίσαι μακρόθεν.* Alias haud raro dixit *διὰ μακροῦ*, ut I, 19, 10 *ὅτι ὑδρεύεσθαι — διὰ μακροῦ ἠναγκάσθησαν.* IV, 4, 7 *ἐξεπλάγησαν πρὸς τῶν βελῶν τὴν διὰ μακροῦ ἄφεσιν.* V, 2, 8 *οἷα δὴ διὰ μακροῦ ὀφθέντα.* V, 24, 11 *διὰ μακροῦ γὰρ ἡ δίωξις ἐγένετο.*

7. *τοῦ μὴ ἐσδύεσθαι*] In edd. vett. et quattuor codd. Gronovii legitur *ἐνδύεσθαι.* Non prorsus inepte. Sed praestat quod e cod. F. dedit Schmiederus, *ἐσδύεσθαι.* Sic dixit Xenoph. Anab. IV, 5, 14 *εἰσεδύοντο εἰς τοὺς πόδας οἱ ἱμάντες.* cf. ann. ad I, 1, 14. — Supra edit. Basil. *φορητοῦ.*

διαβιβάσαι τὸν στρατόν] Nolui mutare quod Schmiederus ex auctoritate codicis F. scribi iussit pro vulgato *τὴν στρατιάν.* Quis est enim qui certo sciat, utra forma sit verior. Arrianum utraque forma usum esse documento sunt I, 3, 7 sq. *τὰς δὲ διφθέρας ὑφ' αἷς ἐσκήνουν, τῆς κάρφης πληρώσας — διεβίβαζε τῆς στρατιᾶς ὅσους*

τὸν στρατὸν ἐν πέντε ἡμέραις. Πρὶν δὲ διαβαίνειν τὸν 8
ποταμὸν, τῶν τε Μακεδόνων ἐπιλέξας τοὺς πρεσβυτάτους
καὶ ἤδη ἀπολέμους καὶ τῶν Θεσσαλῶν τοὺς ἐθελοντὰς
καταμείναντας, ἐπ' οἴκου ἀπέστειλεν. Ἐκπέμπει δὲ καὶ 9
Στασάνορα ἕνα τῶν ἑταίρων ἐς Ἀρείους, προστάξας Ἀρσάμην μὲν τὸν σατράπην τῶν Ἀρείων ξυλλαβεῖν ὅτι ἐθελοκακεῖν αὐτῷ Ἀρσάμης ἔδοξεν, αὐτὸν δὲ σατράπην εἶναι
ἀντ' ἐκείνου Ἀρείων. Περάσας δὲ τὸν Ὦξον ποταμὸν ἦγε 10
κατὰ σπουδὴν ἵνα Βῆσσον εἶναι ξὺν τῇ δυνάμει ἐπυνθάνετο. Καὶ ἐν τούτῳ ἀφικνοῦνται παρὰ Σπιταμένους καὶ 11
Δαταφέρνου πρὸς αὐτὸν ἀγγέλλοντες ὅτι Σπιταμένης καὶ

δυνατὸν ἦν. V, 11, 2 ταύτῃ ἔγνω διαβιβάζειν τὸν στρατόν. V, 15, 5 πεπερακότα ξὺν τῇ στρατιᾷ. V, 20, 1 ἵναπερ τὸ πρῶτον διέβη ἅμα τῷ στρατῷ. V, 20, 13 ἵνα ἐπέρασεν Ἀλέξανδρος — ξὺν τῇ στρατιᾷ. VI, 15, 7 διαβιβάσας Κρατερόν τε καὶ τῆς στρατιᾶς τὴς πολλήν.

8. ἐπιλέξας] Edd. Vulc. et Blanc. ἐκλέξας. »In mss. aliis est ἐπέλξας, alio ἐπλέξας. in alio ἐπιλέξας, quod etiam servat cod. Opt., et e V. C. notavit Vulcanius, et sine dubio est Arriani. Quin immo habet quoque Basileensis editio, et quae tam prospere feriata manus, ut id mutaret? Nonne Polybius sic dixit V, 46 ἐπιλέξας ἐκ παντὸς τοῦ στρατεύματος τοὺς εὐρωστοτάτους? Et ita saepius.« *Gronov.* Sane. Quid vero tam longe remoto teste opus est, si Arrianus ipse patrocinium suscipit lectionis commendatae? Vide modo IV, 28, 13 ἀπὸ τῆς ἄλλης φάλαγγος ἐπιλέξας τοὺς κουφοτάτους. V, 2, 5 τοὺς ἀρίστους ἐπιλέξαι κελεύεις. Cf. ann. ad I, 10, 5.

9. Ἀρσάμην] Edd. vett. cum quattuor codd. Gronovii Ἀρσάκην. Cod. F. Ἀρσάβην. At vide ann. ad III, 25, 12. De literis β et μ saepe confusis dictum est ad I, 19, 12. Literas μ et κ saepissime permutatas esse docuit nuperrime Walz. Ep. crit. p. 28.

10. τὸν Ὦξον ποταμόν] Ed. Basil. ut hoc loco, ita omnibus aliis locis, ubi huius fluminis mentio fit, Ὄξον. Plura diximus in ann. ad VII, 10, 12.

11. καὶ ὀλίγη] Priorem voculam cum Schmiedero adiecimus e cod. F. et duobus aliis codd. Gronovii.

ἐπεὶ καὶ — φυλάσσεσθαι] Similiter dixit II, 12, 9 ἐπεὶ οὐ κατ' ἔχθραν οἱ γενέσθαι τὸν πόρον. Longe frequentior tamen in talibus dicendi formulis est usus particulae γάρ. I, 10, 8 τούτους γὰρ εἶναι. I, 20, 8 ἔσεσθαι γὰρ οὐ σμικρὰν τὴν ὠφέλειαν. V, 29, 6 Ἀβι-

Δαταφέρνης, εἰ πεμφθείη αὐτοῖς καὶ ὀλίγη στρατιὰ καὶ ἡγεμὼν τῇ στρατιᾷ, ξυλλήψονται Βῆσσον καὶ παραδώσουσιν Ἀλεξάνδρῳ· ἐπεὶ καὶ νῦν ἀδέσμῳ φυλακῇ φυλάσσε-
12 *σθαι πρὸς αὐτῶν Βῆσσον. Ταῦτα ὡς ἤκουσεν Ἀλέξανδρος, αὐτὸς μὲν ἀναπαύων ἦγε τὴν στρατιὰν σχολαίτερον*
13 *ἢ πρόσθεν. Πτολεμαῖον δὲ τὸν Λάγου ἀποστέλλει τῶν τε ἑταίρων ἱππαρχίας τρεῖς ἄγοντα καὶ τοὺς ἱππακοντιστὰς ξύμπαντας, πεζῶν δὲ τήν τε Φιλώτα τάξιν καὶ τῶν ὑπασπιστῶν χιλιαρχίαν μίαν καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας πάντας καὶ τῶν τοξοτῶν τοὺς ἡμίσεας, σπουδῇ ἐλαύνειν κελεύσας*
14 *ὡς Σπιταμένην τε καὶ Δαταφέρνην. Καὶ Πτολεμαῖος ᾔει ὡς ἐτέτακτο· καὶ διελθὼν ἐν ἡμέραις τέσσαρσι σταθμοὺς δέκα ἀφικνεῖται ἐς τὸ στρατόπεδον οὗ τῇ προτεραίᾳ ηὐλισμένοι ἦσαν οἱ ἀμφὶ τὸν Σπιταμένην βάρβαροι.*

σάρην γὰρ νόσῳ ἀδύνατον γενέσθαι ἐλθεῖν. VII, 4, 7 *ἐθέλειν γάρ οἱ ἀνεψιοὺς γενέσθαι.* Adde I, 11, 3. I, 12, 16. I, 18, 11. I, 25, 9. IV, 8, 2. VI, 29, 6. VII, 5, 3. VII, 12, 3; coll. ann. ad V, 15, 2 et V, 22, 3.

12. *σχολαίτερον*] Sic cod. F. cum duobus aliis codd. Gronovii. *σχολαιότερον* edd. vett. et cett. codd. Breviorem formam intactam vide V, 20, 15 *ὡς σχολαιτέρῳ χρήσασθαι τῷ ῥεύματι.* Non ita Xenophon, qui scripsit Anab. I, 5, 3 *ὅσῳ δὲ σχολαιότερον.* Lacedaemon. rp. XI, 3 *σχολαιότατα.* Cf. Goell. ad Thucyd. VII, 15. Popp. ann. crit. ad Thuc. I, 4. IV, 47.

13. *τοὺς ἱππακοντιστὰς ξύμπαντας*] Ita codd. Gronovii omnes. *ἅπαντας* edd. vett. Utrumque ferri potest. Sed longe frequentior apud Arrianum est forma *ξύμπας*, quam vide I, 9, 9. I, 23, 8. I, 24, 10. II, 21, 2. III, 9, 7. III, 11, 17. IV, 4, 11. IV, 5, 3. IV, 23, 3, 8. IV, 24, 11. V, 11, 8. VI, 2, 2. VI, 15, 12. VI, 20, 5. VI, 22, 4. VI, 25, 9. VII, 9, 8. VII, 11, 11. VII, 24, 20. Atque omnibus fere his locis est Latinorum *cunctus*. *ἅπας* vide I, 15, 6. I, 23, 12. I, 68, 3. IV, 6, 12. IV, 11, 15. IV, 13, 12. VII, 27, 5. Hist. Ind. III, 9. — Mox omnes edd. *Ἀγριάνας.*

ὡς Σπιταμένην] Edd. Vulc. et Blanc. *ὡς ἐς Σπιταμένην.* »Mss. omnes Florr. delent *ἐς*, etiam Augustanus; sed et Basileensis editio ignorat. Gratias magnas igitur aliorum liberalitati.« *Gronov.* Recte. Vide ann. ad II, 25, 1 et III, 19, 10.

XXX. Ἐνταῦθα ἔμαθε Πτολεμαῖος ὅτι οὐ βεβαία τῷ Σπιταμένῃ καὶ Δαταφέρνῃ ἡ γνώμη ἐστὶν ἀμφὶ τῇ παραδόσει τοῦ Βήσσου. Τοὺς μὲν δὴ πεζοὺς κατέλιπε, 2
προστάξας ἕπεσθαι ἐν τάξει· αὐτὸς δὲ ξὺν τοῖς ἱππεῦσιν ἐλάσας ἀφίκετο πρὸς κώμην τινὰ ἵν᾽ ὁ Βῆσσος ἦν ξὺν ὀλίγοις στρατιώταις. Οἱ γὰρ ἀμφὶ τὸν Σπιταμένην με- 3
τακεχωρήκεσαν ἤδη ἐκεῖθεν, καταιδεσθέντες αὐτοὶ παραδοῦναι τὸν Βῆσσον. Πτολεμαῖος δὲ περιστήσας ἐν κύκλῳ 4
τῆς κώμης τοὺς ἱππέας (ἦν γάρ τι καὶ τεῖχος περιβεβλημένον καὶ πύλαι κατ᾽ αὐτὸ) ἐπεκηρυκεύετο τοῖς ἐν τῇ κώμῃ βαρβάροις, ἀπαθεῖς σφᾶς ἀπαλλάσσεσθαι παραδόντας Βῆσσον. Οἱ δὲ ἐδέχοντο τοὺς ξὺν Πτολεμαίῳ ἐς τὴν 5
κώμην· καὶ Πτολεμαῖος ξυλλαβὼν Βῆσσον, ὀπίσω ἐπανῄει. Προπέμψας δὲ ἤρετο Ἀλέξανδρον ὅπως χρὴ ἐς ὄψιν ἄγειν

C. XXX. 2. προστάξας ἕπεσθαι] Ed. Basil., ut saepe alibi, ἕσεσθαι. — Paulo supra nota formam βεβαία. Alias hac adiectivi forma non utitur Arrianus. Sic dixit ἀπὸ γῆς βεβαίου II, 21, 6. βεβαίῳ τῇ προσβάσει II, 23, 7.

4. ἐπεκηρυκεύετο τοῖς — βαρβάροις] Vertunt: *barbaris denunciari iubet*. Minus accurate. Est potius: *barbaris per praeconem edixit*. cf. Herod. VI, 97 ταῦτα ἐπεκηρυκεύετο τοῖσι Δηλίοισι. Vide Siebel. ad Paus. VII, 1, 3. Saepe etiam verbum ἐπικηρυκεύεσθαι esse *per caduceatorem agere de aliqua re* monuerunt Valck. ad Amm. p. 62, ed. Lips. Wolf. ad Demosth. Lept. p. 275. Goell. ad Thucyd. VII, 48. Cf. Arr. I, 24, 9 καὶ ὑπὲρ τῶν αὐτῶν ἐπικηρυκευόμενοι ἐπρέσβευον. IV, 27, 2 ἐπεκηρυκεύοντο πρὸς Ἀλέξανδρον. Herodot. IX, 87 ἐπεκηρυκεύοντο πρὸς Παυσανίαν οἱ Θηβαῖοι.

5. ἐδέχοντο — εἰς τὴν κώμην] Sic scripsit II, 16, 10 εἰς δὲ τὴν πόλιν μήτε τινὰ Περσῶν μήτε Μακεδόνων δέχεσθαι. Sed vide II, 25, 6 ἔγνω μὴ δέχεσθαι τῇ πόλει Ἀλέξανδρον. III, 1, 3 ἐδέχετο ταῖς πόλεσι φιλίως καὶ τῇ χώρᾳ Ἀλέξανδρον. In his vero non dixerim cum Bernhardyo Wiss. Synt. p. 81, excidisse posse praepositionem ἐν. Longe verisimilius est, dativum locum indicare *ubi* aliquem excipimus, accusativo vero addita praepositione εἰς significari locum *in quem* quis recipitur. Quamquam negari non potest, priorem structuram poetarum quasi propriam esse. Vide Hartung: Ueber die Casus cet. p. 74 sq.

6. ἐς ὄψιν ἄγειν] Cf. Hist. Ind. XXIV, 1 ὅτι οὐ πολλῷ ὕστερον ἀφίξεται ἐς ὄψιν τὴν βασιλέως. Paulo inusitatius dixit Xenoph.

Ἀλεξάνδρου Βῆσσον· καὶ Ἀλέξανδρος γυμνὸν ἐν κλοιῷ δήσαντα οὕτως ἄγειν ἐκέλευσε καὶ καταστήσαντα ἐν δεξιᾷ τῆς ὁδοῦ ᾗ αὐτός τε καὶ ἡ στρατιὰ παρελάσεσθαι ἔμελλε.
7 Καὶ Πτολεμαῖος οὕτως ἐποίησεν. Ἀλέξανδρος δὲ ἰδὼν τὸν Βῆσσον, ἐπιστήσας τὸ ἅρμα ἤρετο ἀνθ' ὅτου τὸν βασιλέα τὸν αὑτοῦ καὶ ἅμα οἰκεῖον καὶ εὐεργέτην γενόμενον Δαρεῖον, τὰ μὲν πρῶτα ξυνέλαβε καὶ δήσας ἦγεν, ἔπειτα
8 ἀπέκτεινε; Καὶ ὁ Βῆσσος οὐ μόνῳ οἷ ταῦτα δόξαντα πρᾶξαι ἔφη, ἀλλὰ ξὺν τοῖς τότε ἀμφὶ Δαρεῖον οὖσιν, ὡς

Ephes. II, 10 *εὐθὺς οὖν λῦσαί τε αὐτὸν προσέταξε καὶ ἀγαγεῖν εἰς ὄψεις*, ubi vide Locellae ann. p. 199. — In ed. Bas. male omissum est *ἄγειν*, et paulo ante in eadem legitur *Ἀλέξανδρος*.

7. *τὰ μὲν πρῶτα — ἔπειτα*] Secutus est Arrianus in omittenda particula *δέ* optimos quosque Graecorum scriptores. cf. IV, 9, 10. VII, 5, 7. Heind. ad Plat Phaed. p. 133 et 144. Schaef. Mell. critt. p. 61 et ad Demosth. t. II, p. 348. — Infra ed. Bas. *παρὰ Ἀλεξάνδρου*.

9. *ὅσα — τῷ Βήσσῳ ἐν τῇ πίστει ὠνείδισε*] Vulcanius: *ac per praeconem pronuntiari eadem illa quae ipse Besso ob perfidiam suam exprobaverat.* Haud inepte quidem; sed si hoc dicere voluisset, Arrianus scripsisset *ἐπὶ τῇ ἀπιστίᾳ* s. *ἐς τὴν ἀπιστίαν* (cf. Wernsd. ad Himer. Ecl. XXXVI, p. 312). Vertas igitur: *quae ipse Besso de fide* (sc. Dario data) *exprobaverat.* Geminum praepositionis *ἐν* sic usurpatae exemplum desidero. Vide interim Bernhard. Wiss. Synt. p. 212. — Supra pro *ἐκέλευεν*, quod a Vulcanio propagatum omnes occupavit editiones, ed. Bas. exhibet *ἐκέλευσεν*, aeque recte. Vide ann. ad I, 17, 1.

10. *ἀνέγραψεν*] Ed. Bas. cum duobb. codd. Gronovii *ἀνέγραφεν*. Edd. Vulc. et Blanc. cum uno cod. Flor. *ἀναγέγραφεν*. Cod. F. et unus alius *ἀνέγραψεν*. Atque hoc voluerunt sine dubio etiam qui scripsere *ἀνέγραφεν*. Tu confer II, 12, 12 *καὶ ἐγὼ — ἀνέγραψα*. IV, 13, 9 *Ἀριστόβουλος δὲ ὧδε ἀνέγραψεν*. IV, 14, 3 *ἤδη δέ τινες καὶ τάδε ἀνέγραψαν*. VII, 14, 3 *καὶ ἄλλοι ἄλλα ἀνέγραψαν ὑπὲρ τοῦ πένθους*. Quibus adde quae diximus ad IV, 9, 3. Sed etiam perfectum recte habet. Sic dixit II, 8, 18 *καὶ τὸν νοῦν ἀναγέγραφεν ὁ Ξενοφῶν*. VII, 3, 9 *ταῦτα καὶ τοιαῦτα — ἀναγεγράφασιν*. VII, 18, 1 *ἐπεὶ καὶ τοιόνδε τινὰ λόγον Ἀριστόβουλος ἀναγέγραφεν* cf. ann. ad IV, 10, 2. Et duplicem videmus in his rationem secutum esse Arrianum. Cum enim a variis quos sequeretur scri-

σωτηρίαν σφίσιν εὑρέσθαι παρ' Ἀλεξάνδρου. Ἀλέξανδρος 9
δὲ ἐπὶ τοῖσδε μαστιγοῦν ἐκέλευεν αὐτὸν καὶ ἐπιλέγειν
τὸν κήρυκα ταῦτα ἐκεῖνα ὅσα αὐτὸς τῷ Βήσσῳ ἐν τῇ
πίστει ὠνείδισε. Βῆσσος μὲν δὴ οὕτως αἰκισθεὶς ἀπο- 10
πέμπεται ἐς Βάκτρα ἀποθανούμενος. Καὶ ταῦτα Πτο-
λεμαῖος ὑπὲρ Βήσσου ἀνέγραψεν. Ἀριστόβουλος δὲ τοὺς 11
ἀμφὶ Σπιταμένην τε καὶ Δαταφέρνην Πτολεμαίῳ ἀγαγεῖν
Βῆσσον καὶ παραδοῦναι Ἀλεξάνδρῳ γυμνὸν ἐν κλοιῷ δή-
σαντας. Ἀλέξανδρος δὲ ἀναπληρώσας τὸ ἱππικὸν ἐκ τῶν 12

---

ptoribus narrata tanquam sua describeret, aoristum posuit, ut in naturali narrationis suae progressu. Cum autem aut ipsius scriptoris quem ante oculos haberet, verba describeret, aut lectores certe facere vellet certiores, quosnam potissimum secutus esset auctores, adscripto eorum nomini perfectum apposuit.

12. *τῆς Σογδιανῶν χώρας*] Ita cod. F. *τῆς Σογδιανῆς χώρας* rell. codd. et edd. vett. Recte in universum utriusque formae discrimen indicasse videtur Hermannus v. cl. ad Eurip. Bacch. v. 1: »Nimirum *Θηβαία χθών* simpliciter nominandae regioni inservit; *Θηβαίων χθών* autem cum oppositione quadam dicitur aliorum, quam Thebanorum.« Quamquam veteres scriptores nec semper observasse hoc discrimen neque potuisse observare sponte intelligat quisque. Ad cognoscendum Arriani stilum cf. III, 28, 15 *τῆς Σογδιανῆς χώρας*. IV, 5, 4 *ἐς τὰ βασίλεια τῆς Σογδιανῆς*. IV, 15, 12 *ἐς τὴν Σογδιανήν*. IV, 30, 3 *Ἀλεξάνδρου δὲ κατασχόντος τὴν χώραν τὴν Βακτρίαν*. V, 2, 3 *τῆς χώρας τῆς Νυσαίας*. VI, 17, 4 *μεῖζον ἔτι τοῦ Δέλτα τοῦ Αἰγυπτίου*. VII, 7, 2 *ἐς τὴν Σουσίαν γῆν*. VII, 21, 3 *τὴν γῆν τὴν Ἀσσυρίαν*. VII, 21, 6 *τὴν Ἀσσυρίαν γῆν*. VII, 1, 8 *τὴν χώραν τὴν Ἀσσυρίαν*, ubi alii *τῶν Ἀσσυρίων*. Contra vide IV, 16, 4 *τῶν Σογδιανῶν τῆς χώρας*. IV, 17, 7 *ἐν μεθορίῳ τῆς Σογδιανῶν γῆς*. V, 21, 1 *ἐκ τῆς ἤδη ὑπηκόου τῶν Ἰνδῶν χώρας*. VII, 19, 7 *ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Ἀσσυρίων*. Adde ann. ad IV, 18, 4 et V, 3, 3. Cum autem haec duplex loquendi ratio haud satis certis finibus circumscripta esset, fieri non potuit, quin ut a librariis ita ab editoribus saepe ambigeretur, quaenam forma esset praeferenda. Sic apud Soph. Antig. v. 15 hodie recte legitur *ἐπεὶ δὲ φρουδός ἐστιν Ἀργείων στρατός* pro vulg. *Ἀργεῖος στρατός*. Et Soph. Oed. Reg. v. 29 primus scripsit Brunckius *ὑφ' οὗ κενοῦται δῶμα Καδμεῖον*, cum ante eum editum esset *δῶμα Καδμείων*. Apud Plutarch. vit. Philopoem. c. I non dubito quin pro vulgato *τὸν*

αὐτόθεν ἵππων (πολλοὶ γὰρ αὐτῷ ἵπποι ἔν τε τῇ ὑπερβολῇ τοῦ Καυκάσου καὶ ἐν τῇ ἐπὶ τὸν Ὦξόν τε καὶ ἀπὸ τοῦ Ὤξου πορείᾳ ἐξέλιπον) ὡς ἐπὶ Μαράκανδα ἦγε· τὰ δέ ἐστι βασίλεια τῆς Σογδιανῶν χώρας. Ἐνθένδε ἐπὶ τὸν
13 *Τάναϊν ποταμὸν προῄει. Τῷ δὲ Ταναΐδι τούτῳ ὃν δὴ καὶ Ἰαξάρτην ἄλλῳ ὀνόματι πρὸς τῶν ἐπιχωρίων βαρβάρων καλεῖσθαι λέγει Ἀριστόβουλος, αἱ πηγαὶ μὲν ἐκ τοῦ Καυκάσου ὄρους καὶ αὐτῷ εἰσίν· ἐξίησι δὲ καὶ οὗτος ὁ*
14 *ποταμὸς ἐς τὴν Ὑρκανίαν θάλασσαν. Ἄλλος δ' ἂν εἴη Τάναϊς ὑπὲρ ὅτου λέγει ὁ Ἡρόδοτος ὁ λογοποιὸς, ὄγδοον εἶναι τῶν ποταμῶν τῶν Σκυθικῶν Τάναϊν καὶ ῥέειν μὲν ἐκ λίμνης μεγάλης ἀνίσχοντα, ἐκδιδόναι δὲ ἐς λίμνην ἔτι*

Σικυώνιον τύραννον scribendum sit cum Coraio *τὸν Σικυωνίων τύραννον*, plane ut dixit Philop. c. X *τὸν Λακεδαιμονίων τύραννον*, et Flamin. c. XIII *τὸν Λακεδαιμονίων τύραννον*. Nimirum si Nicocles, cum expellebatur, non fuisset tyrannus Sicyoniorum, recte dixisset Plutarchus *τὸν Σικυώνιον τύραννον*, h. e. *qui olim Sicyone tyrannus fuerat.* Cum autem illo ipso tempore, quo expellebatur, tyrannus fuit, solus genitivus recte habere videtur. Unde etiam apud Arr. IV, 18, 4 scripsimus *ὁ Βαβυλωνίων ὕπαρχος* pro vulg. *ὁ Βαβυλώνιος ὕπαρχος*. Similiter peccatum est apud Himer. Or III, p. 450, et App. bell. civv. I, 119. De formula *εἰς τὴν Συρακουσίαν* et *εἰς τὴν Συρακουσίων* vide Wess. ad Diod. Sic. XVI, 83. — Infra ed. Bas. *Ὄξον* et *Ὄξου*.

13. *Ἰαξάρτην*] Edd. ante Schmied. *Ὠρξάντην*. »Iam Blancardus emendari vult ex Strabone XI (p. 428, ed. ster.) *Ἰαξάρτην*. Quod recipere non sustinuissem, si Arrianus sibi constaret. At lib. VII, 16, 6 eundem fluvium nominat *Ὀξυάρτην*, quod nomen iam propius accedit ad Blancardi et Grentesmenilii (Exercc. p. 239) coniecturam. Unde eam utroque loco recipere malui, praecipue quia Iaxartes (Ik—Saerte) in lingua Mogolica significat magnum fluvium.« *Schmied.* Apud Plut. vit. Alex. c. XLV *Ὀρεξάρτην διαβὰς ποταμὸν ὃν αὐτὸς ᾤετο Τάναϊν εἶναι* nescio an rectius scribatur cum Blancardo *Ἰαξάρτην*.

14. *Ἄλλος δ' ἂν εἴη Τάναϊς*] Respexisse videtur hunc locum, cum sua scribebat, Eustath. ad Dionys. Perieg. p. 88, ed. Bernh. — Infra ed. Bas. vitiose *Μαλῶτιν*.

τῶν ποταμῶν τῶν Σκυθικῶν] Edd. vett. cum tribus codd. Gronovii *τὸν ποταμὸν τὸν Σκυθικόν*. In quarto desiderabatur prior

μείζω τὴν καλουμένην Μαιῶτιν· καὶ τὸν Τάναϊν τοῦτον
εἰσὶν οἳ ὅρον ποιοῦσι τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Εὐρώπης. Οἷς 15
δὴ ἀπὸ τοῦ μυχοῦ τοῦ πόντου τοῦ Εὐξείνου ἡ λίμνη
τε ἡ Μαιῶτις καὶ ὁ ἐς ταύτην ἐξιεὶς ποταμὸς ὁ Τά-
ναϊς οὗτος διείργει τήν Ἀσίαν τε καὶ τὴν Εὐρώπην,
καθάπερ ἡ κατὰ Γάδειρά τε καὶ τοὺς ἀντιπέραν Γαδείρων
Λίβυας τοὺς Νομάδας θάλασσα τὴν Λιβύην αὖ καὶ τὴν
Εὐρώπην διείργει· οἷς γε δὴ ἡ Λιβύη ἀπὸ τῆς Ἀσίας
τῆς ἄλλης τῷ Νείλῳ ποταμῷ διακέκριται. Ἐνταῦθα ἀπο- 16
σκεδασθέντες τινὲς τῶν Μακεδόνων ἐς προνομὴν κατα-
κόπτονται πρὸς τῶν βαρβάρων· οἱ δὲ δράσαντες τὸ ἔρ-
γον ἀπέφυγον ἐς ὄρος τραχύτατον καὶ πάντῃ ἀπότομον·

---

articulus, idemque habebat Σκυθῶν. Veram scripturam suppeditavit cod. F.

15. *ὁ ἐς ταύτην ἐξιείς*] Haec est lectio omnium codd. Gron. atque edd. Venet. et Basil. Vulcanius primus dedit *ἐξιών*. Secutus eum est Blancardus. Male. Nam de fluviis in mare profluentibus Arriano aut dicitur *ἐκδιδόναι*, aut *ἐσβάλλειν* (vid. ad VI, 1, 4), aut denique *ἐξιέναι*. Cf. I, 29, 7 *αὐτὸς δὲ ἐξίησιν εἰς τὸν Εὔξεινον πόντον.* III, 29, 5 *ἐξίησι δὲ ἐς τὴν μεγάλην θάλασσαν.* VII, 16, 5 *Ὦξος — ἐξίησιν ἐς ταύτην τὴν θάλασσαν.* Plenius Diod. Sic. XVII, 50 *ἐξίησι τὴν πηγὴν χλιαράν.*

τῆς Ἀσίας τῆς ἄλλης] Vulcanius: *quibus etiam Africa a reliqua Asia Nilo flumine dirimitur.* Quasi Arriano fuerit Africa pars Asiae. Sensus verborum hic est: *quibus etiam Africa ab alia terra, nempe Asia, Nilo flumine seiungitur.* Hunc adiectivi *ἄλλος* usum illustrarunt Erf. ad Soph. Oed. R. v. 5. Heind. ad Plat. Phaed. p. 110, E. Iacobs. ad Anthol. Palat. p. 973. Herm. ad Soph. Philoct. v. 38. Schaef. ad Demosth. t. II, p. 504. Strang. ad Isocr. or. ad Demonic. p. 47, et qui rem absolvit, Fritzsch. Qu. Lucc. p. 54 sq. Restat tantum, ut demonstremus, Arrianum ipsum illius usus bene gnarum fuisse. Itaque conferas II, 2, 1 *Φαρνάβαζος μὲν ἔπλει ἐπὶ Λυκίας· Αὐτοφραδάτης δὲ ἐπὶ τὰς ἄλλας νήσους.* III, 26, 7 *ἐν τοσαύτῃ ὢν ἀξιώσει παρά τε αὐτῷ Ἀλεξάνδρῳ καὶ ἐς τὸ ἄλλο στράτευμα μὴ ὅτι τὸ Μακεδονικὸν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων ξένων.* VI, 26, 2 *ὥστε καὶ τοὺς ἄλλους στρατιώτας — φέρειν.* VII, 12, 13 *τὰ πρῶτα φέρεσθαι ἐν τοῖς ἄλλοις Μακεδόσι τε καὶ Ἕλλησι.* — Supra ed. Bas. *διέργει* et *ἀντιπέρα.*

17 ἦσαν δὲ τὸ πλῆθος ἐς τρισμυρίους. Καὶ ἐπὶ τούτους
Ἀλέξανδρος τοὺς κουφοτάτους τῆς στρατιᾶς ἀναλαβὼν
18 ἦγεν. Ἔνθα δὴ προσβολαὶ πολλαὶ ἐγίγνοντο τοῖς Μακε-
δόσιν ἐς τὸ ὄρος· καὶ τὰ μὲν πρῶτα ἀπεκρούοντο, βαλ-
λόμενοι ἐκ τῶν βαρβάρων· καὶ ἄλλοι τε πολλοὶ τραυμα-
τίαι ἐγένοντο καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἐς τὴν κνήμην τοξεύ-
εται διαμπὰξ, καὶ τῆς περόνης τι ἀποθραύεται αὐτῷ ἐκ
19 τοῦ τοξεύματος. Ἀλλὰ καὶ ὣς ἔλαβέ τε τὸ χωρίον, καὶ
τῶν βαρβάρων οἱ μὲν αὐτοῦ κατεκόπησαν πρὸς τῶν Μα-
κεδόνων, πολλοὶ δὲ καὶ κατὰ τῶν πετρῶν ῥίψαντες σφᾶς
ἀπέθανον, ὥστε ἐκ τρισμυρίων οὐ πλείους ἀποσωθῆναι
ὀκτακισχιλίων.

---

16. *ἀπέφυγον*] Ed. Bas. *ἐπέφυγον*, ex nota illarum praepositionum confusione.

17. *Καὶ ἐπὶ τούτους*] Sic scripsimus ex certissima emendatione Schmiederi pro vulgato *καὶ ἐπὶ τούτοις*. Et Vulcanius recte iam hunc locum interpretatus est ita: *adversus quos Alexander profectus est*. Eundem errorem notavimus V, 14, 6. cf. V, 15, 1 *καὶ ἐπὶ τούτους — ἐκπέμψαι λέγει*. — Infra ed. Bas. *ἦγε*.

ARRIANI
NICOMEDIENSIS

DE EXPEDITIONE ALEXANDRI

LIBRI SEPTEM

RECENSUIT ET ANNOTATIONIBUS MAXIMAM PARTEM CRITICIS TUM ALIORUM SELECTIS, TUM SUIS

INSTRUXIT

IO. ERN. ELLENDT,
COLBERGO-POMERANUS.

TOMUS POSTERIOR.

REGIMONTII PRUSSORUM.
SUMTIBUS FRATRUM BORNTRAEGER.
MDCCCXXXII.

REGIMONTII PRUSSORUM.
IMPRESSIT CONRADUS PASCHKE.

LECTORI

S.

Pauca tantum habeo, ne dicam, habere volo, quae huic posteriori editionis meae parti praefanda censeam.

Primum quidem annotationum mearum par, cum opus totum dedissem excudendum, nescio quo fato neglectum hic necesse videtur ut cum lectore benevolo communicetur. Etenim l. II, 4, 10 ad verba ἔχεσθαι Ἀλέξανδρον θέρμαις ἰσχυραῖς adscripta volui haec: „θέρμαις ἰσχυραῖς, h. e. *febribus gravibus.* Non memoravit huius vocis hanc significationem Passovius in Lex. s. v. θέρμη, quamquam de ea iam monuerat Koen. ad Gregor. Corinth. p. 569 sq. et ante eum Ruhnk. ad Timae. p. 140. Ceterum imitatus est Arrianus fortasse Thucydidem qui scripsit l. II, c. 49. πρῶτον μὲν τῆς κεφαλῆς θέρμαι ἰσχυραὶ ἐλάμβανον. Conferas praeterea fragm. apud Suid. incertum s. v. ἰσχυράν· θέρμην ἰσχυρὰν εἶχεν ὁ βασιλεύς. Arriani locum pluribus immutatis citat Eustath. ad Dionys. Perieges. p. 269, ed. Bernhard.“ — Paulo maioris momenti sunt quae l. IV, 22, 1 de varia huius loci scriptura monere omisi. Nimirum edd. vett. et quattuor codices Gro-

novii exhibent *τῶν ἑταίρων ἱππέας ἔχοντα ἑξακοσίους*. Schmiederus, quem nos secuti sumus, dedit e codice F, *τῶν ἱππέων ἑταίρων ἔχοντα ἑξακοσίους*. Utramque scripturam habere quo sese defendat, negari non potest. Utra tamen praestantior? Ac si dicam, quod sentio, neutram h. l. probaverim. Scripsisse videtur Arrianus *τῶν ἑταίρων ἱππέων ἔχοντα ἑξακοσίους*. Huc enim nos deferunt multa huius locutionis exempla simillima. Vide IV, 6, 5 *ἀναλαβὼν οὖν τῶν τε ἑταίρων ἱππέων τοὺς ἡμίσεας*. IV, 22, 9 *τῶν ἑταίρων ἱππέων τοὺς ἡμίσεας*. IV, 25, 9 *τοὺς ἑταίρους ἱππέας*. IV, 28, 13 *τῶν ἑταίρων ἱππέων ἐς διακοσίους*. V, 2, 7 *ξὺν τοῖς ἑταίροις ἱππεῦσι*. Neque dubitandum videtur quin ita scribendum sit VI, 14, 7, ubi alii *τῶν ἑταίρων ἱππέων ἱππέας ἑπτακοσίους*, alii *τῶν ἑταίρων ἱππέας ἑπτακοσίους*. Studiose autem variasse Arrianum orationem suam nisi iam aliunde nobis notum esset, apertum etiam fieret ex hac una re. Conferas enim quae leguntur I, 14, 2 *ἔχων τοὺς ἑταίρους τοὺς ἱππέας*. V, 16, 8 *τοὺς ἑταίρους ἔχων τοὺς ἱππέας* cum iis quae habes I, 24, 2 *τῶν τε ἑταίρων ἱππαρχίαν*. I, 18, 1 *ἱππέας δὲ τῶν ἑταίρων ἐς διακοσίους*. III, 9, 10 *ἀναλαβὼν τοὺς ψιλοὺς καὶ τῶν ἱππέων τοὺς ἑταίρους*. VI, 29, 1 *ξὺν τοῖς ἑταίροις τῶν ἱππέων καὶ μέρει τινὶ τῶν τοξοτῶν*. VI, 6, 1 *τῶν ἱππέων τῶν ἑταίρων*. — Ceterum verbo etiam moneo l. IV, 22, 1 lectionem *ἐς ἑκατὸν καὶ εἴκοσι* e codice F. a Schmiedero primum in textum esse translatam ceteris codicibus et edd. vett. praebentibus *ἑκατὸν καὶ εἴκοσι* omissa praepositione.

Deinde etiam quae de coniecturis meis in textum receptis dixi in praefatione, iis haec addantur velim. L. III, 14, 3 dedi *ἐμβεβλήκει* pro vulgato *ἐμβέβληκεν*. Vide ann. ad III, 7, 8 et Schaef. praef. ad Iulian. Ep. p. VII. — L. IV, 10, 5 scripsi *ἐρέσθαι τε*, cum vulgo omissa esset particula copulativa. — L. IV, 15, 13 non dubitavi edere *ἐπειδὴ ἐξηγγέλθη* loco vulgatae *ἐπει-*

δὴ ἐσηγγέλθη. — L. V, 25, 2 hodie legerim ἀνδρειοτάτους, quo nos defert scriptura ed. Bas. ἀνδρείους, quae et ipsa bene potest habere. — L. VI, 6, 8 scripsissem vellem πολλῶν μὲν ἐν τῇ καταλήψει τεθνηκότων pro vulg. πολλῶν ἐν κ. τ. λ. — L. VI, 7, 10 scripsi ἀνῄεσαν pro vulg. ἀνίεσαν. cf. VI, 10, 8. VII, 12, 1. — L. VI, 22, 4 de meo dedi ἔχοντας pro vulg. σχόντας. — L. VI, 22, 14. 15 scripsi ἁλίσκονται pro ἁλίσκοιντο et ἀνίει pro ἀνῄει, de qua posteriore corruptela vide Iacobs. ad Aeliani histor. animal. t. II, p. 297. — L. VI, 30, 1 fortasse legendum αὐτὸ τὸ ἔργον. — L. VII, 4, 12 scriptum volui Ἀλεξάνδρῳ pro vulg. Ἀλεξάνδρου.

Quibus pertractatis accedant duo loci, ubi forte factum est ut grammaticorum testimonia afferre neglexerim. Nimirum verba l. IV, 12, 4 προπίνειν φιάλην χρυσῆν ἐν κύκλῳ Ἀλέξανδρον accuratissime descripsit Gramm. Bekk. Anecd. t. I, p. 170, 8. Et quae leguntur l. V, 4, 3, Eustathius affert ad Dionys. Perieg. p. 394, ed. Bernh. hoc modo: δίστομός ἐστιν ὁ Ἰνδὸς καὶ Δέλτα ποιεῖ καὶ οὗτος ἐν τῇ τῶν Ἰνδῶν γῇ, τῷ Αἰγυπτίῳ Δέλτα παραπλήσιον.

Deinde, cum in indice, qualis nobis confectus esset, locus non reperiretur, ubi ea insererentur quae a literis H et V inciperent, non potui quin praefationi ea destinarem. E quibus notanda sunt haec:

Herodotum imitatus esse potest Arrianus IV, 11, 1. IV, 15, 9. IV, 22, 3. IV, 23, 9. IV, 27, 4. V, 1, 1. V, 23, 7. VI, 1, 5. VI, 26, 1. VII, 23, 8. Homerum in mente habebat Arrianus cum scribebat quae leguntur l. III, 14, 3. VI, 9, 11.

Verba sentiendi cum nominativo participii constructa II, 9, 6. verba nunciandi cum participio et infin. constr. III, 25, 5. verba eadem sibi opposita adiectis particulis μέν — δέ V, 27, 14. verbum idem quod finit sententiam, in initio sequentis enunciati positum III, 3, 7. verbum substantivum saepe omissum

in formula ἢ ὄνομα sim. V, 22, 4. VI, 2, 4. verbum repetendum ex praecedentibus V, 26, 8. VII, 12, 4. verbum et subst. eiusdem stirpis compos. VI, 11, 13. verbi activa forma passivae opposita III, 15, 4. Verbalia in εος exeuntia saepe in plurali posita III, 21, 9.

Voces temere repetitae I, 11, 6. II, 13, 11. IV, 26, 5. temere omissae II, 14, 14. IV, 5, 1. V, 25, 9.

Denique quae typothetae quamquam saepe moniti peccarunt, ex iis memoratu tantum digniora hic afferam. P. 12. v. 5. in textu l. ὀκτακοσίους. — P. 18. v. 21. in notis l. Σκυθῶν. — P. 37. v. 19. l. procul. — P. 62. v. 10. l. obiiceretur. v. 11. l. adscripsi. P. 112. v. 20. l. στρατεύεσθαι. — P. 145. v. 16. l. *Καμβύσου*. — P. 181. v. 17. l. esse. — P. 192. v. 3. in textu l. ἡγεμόνες ἦσαν. — P. 196. v. 4. in notis l. ἀπήλασεν. — P. 230. v. 1. l. μὲν. — Ibid. v. 11. l. simplicius. — P. 245. in textu v. 5. et 9. l. ποταμῷ et ποταμῶν. — P. 286. v. 29. in notis l. ποταμόν. — P. 299. in inscript. libri lege C. XV pro C. VI. — P. 305. in textu v. 9. l. ξυνελήφθησαν. — Ibid. v. 14. l. τειχίζειν. — P. 449. v. 12. in textu l. Ἡφαιστίωνος. — P. 456. in notis v. 4. l. supprimendum. — v. 12. l. *febricantem*. — v. 20. l. μοχθηρός. — P. 464. v. 6. l. sententiam. — v. 23. l. ἐνδιδούς. — Quibus locis tria vel quattuor menda adiiciantur quae in priore editionis nostrae parte animadversa sunt. Nimirum in praef. p. XLVI. v. 3 et 15. l. quod pro ut. — P. L. v. 19. l. facili opera. — Ibid. v. 30. l. Ἐρίγυιος. — P. 230. v. 3. in textu l. ἐγένετο. — Scribebam Regimontii Prussorum Idibus August. anni MDCCCXXXII.

ΑΡΡΙΑΝΟΥ
ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ
ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Οὐ πολλαῖς δὲ ἡμέραις ὕστερον ἀφικνοῦνται παρ' Ἀλέξανδρον πρέσβεις παρά τε Σκυθῶν τῶν Ἀβίων καλουμένων (οὓς καὶ Ὅμηρος δικαιοτάτους ἀνθρώπους εἰπὼν ἐν

C. I. οὐ πολλαῖς δὲ ἡμέραις] Ita edd. vett. cum quattuor codd. Gronovii. οὐ πολλαῖς ἡμέραις cod. F., unde recepit Schmiederus. Sed vereor ut recte id fecerit. Primum enim omnium fere librorum initium facit particula δέ. Deinde autem particula δέ tacite referenda videtur ad verba in fine libri tertii posita καὶ τὰ μὲν πρῶτα. Quomodo scripsit I, 21, 12 καίτοι τά γε πρῶτα. Et I, 22, 1 οὐ πολλαῖς δὲ ὕστερον ἡμέραις. Quibus adde II, 22, 10 coll. II, 23, 1. IV, 23, 9 coll. IV, 24, 1.

δικαιοτάτους ἀνθρώπους] Edd. vett. δικαιοτάτους ἀνθρώπων. Sed alteram scripturam recte tuentur omnes codd. Gronovii. Locus Homeri est Il. XIII, 6 Ἀβίων τε, δικαιοτάτων ἀνθρώπων. De nominis origine vide Freinsh. ad Curt. VII, 6, 11. Cf. Strab. VII, 3, p. 80, ed. stereot., apud quem est Ἀβίους τε δικαιοτάτους ἀνθρώπους.

καὶ - αὐτόνομοι] Vulgo desideratur particula καί, quam cum Schmiedero e cod. F. hic inserere non dubitavimus tum propter singularem huius loci sensum (indicatur enim, non solum Abios, sed etiam alias gentes αὐτονόμους in Asia habitasse, vid. III, 27, 6 sq.), tum propter constantem fere apud Arrianum illius particulae usum ante pronomen οὗτος. Vide modo I, 6, 17 καὶ τοὺς τοξότας — ἐπεσβάντας καὶ τούτους. III, 21, 14 καὶ οἱ τραπέντες — καὶ οὗτοι ἔφυγον. IV, 7, 4 καὶ οὗτοι στρατιὰν ἄγοντες. Quibus adde V, 5, 7. VI, 3, 7. VI, 15, 3. VI, 26, 11. VI, 27, 8. VII, 23, 5 cet. Cf. Fritzsch. Qu. Lucc. p. 84 et ad Luc. Alex. p. 229. Jacobs varr. lectt. insert. diar. schol. Darmst. 1829, II, p. 819.

τῇ ποιήσει ἐπῄνεσεν· οἰκοῦσι δὲ ἐν τῇ Ἀσίᾳ καὶ οὗτοι αὐτόνομοι οὐχ ἥκιστα διὰ πενίαν τε καὶ δικαιότητα) καὶ παρὰ τῶν ἐκ τῆς Εὐρώπης Σκυθῶν οἳ δὴ τὸ μέγιστον
2 ἔθνος [Σκυθικὸν] ἐν τῇ Εὐρώπῃ ἐποικοῦσι. Καὶ τούτοις ξυμπέμπει Ἀλέξανδρος τῶν ἑταίρων πρόφασιν μὲν κατὰ πρεσβείαν φιλίαν ξυνθησομένους, ὁ δὲ νοῦς τῆς πομπῆς ἐς κατασκοπήν τι μᾶλλον ἔφερε φύσεώς τε τῆς χώρας τῆς Σκυθικῆς καὶ πλήθους αὐτῶν καὶ νομαίων καὶ ὁπλίσεως
3 ἥντινα ἔχοντες στέλλονται ἐς τὰς μάχας. Αὐτὸς δὲ πρὸς τῷ Ταναΐδι ποταμῷ ἐπενόει πόλιν οἰκίσαι, καὶ ταύτην ἑαυτοῦ ἐπώνυμον· ὅ τε γὰρ χῶρος ἐπιτήδειος αὐτῷ ἐφαίνετο αὐξῆσαι τὴν πόλιν ἐπὶ μέγα, καὶ ἐν καλῷ οἰκισθή-

---

οἳ δὴ τὸ μέγιστον ἔθνος [Σκυθικόν] —] „Vox *Σκυθικόν* mala manu ex margine in contextum transscripta videtur. Non enim loquitur de pluribus gentibus Scythicis in Europa, sed opponit Scythas Asiae Scythis Europaeis, et hos appellat maximum Europae populum, de qua re consentiunt veteres omnes, ex. c. Thuc. II, 97." *Schmied.*, qui vocem illam e textu removit. Sane quidem glossatoris manum videtur indicare. Sed quis est qui omnia quae abundare videantur, a librariis potius quam a scriptore ipso profecta contendat? Igitur, donec meliora didicerim, uncis iussi adiectivum circumscribi. Similitudinis speciem habent III, 8, 5 *Σάκαι Σκυθικὸν τοῦτο τὸ γένος τῶν τὴν Ἀσίαν ἐποικούντων Σκυθῶν.* VI, 6, 1 *ὡς ἐπὶ Μαλλοὺς ἦγεν, ἔθνος Ἰνδικὸν Ἰνδῶν τῶν αὐτονόμων.* — Mox ed. Bas. *ἐποικοῦσιν.*

2. *καὶ νομαίων*] Hanc lectionem firmant omnes edd. ante Schmiederum et tres codd. Gronovii. Vulc. ex V. C. notavit *νομέων*, quod habet quoque unus cod. Gron. In cod. F. est *σωμάτων*, quod cum Gronovius defendere conatus esset allatis locis I, 4, 9 *μεγάλοι οἱ Κελτοὶ τὰ σώματα*, et V, 4, 11 *ἀλλὰ μεγάλους μὲν τὰ σώματα*: Schmiederus summo ardore amplexus est. Sed ut monere omittamus, neminem esse posse qui *σώματα* s. *σῶμα* sic absolute positum accipiat de magnitudine sive robore corporis dictum (nam neque favent Gronovii sententiae quae leguntur II, 7, 6 *οὔτε τὰ σώματα οὔτε τὰς γνώμας παραπλήσιοι*): Alexandri multum interesse debuit scire potius, quibusnam Scythae illi uterentur legibus institutisque, quam num magnis essent praediti et robustis corporibus, id quod per se iam satis notum erat. Sic etiam Caesar bell. Gall. IV, 20 e mercatoribus quaesiit, *quaenam esset*

σεσθαι τῆς ἐπὶ Σκύθας εἴποτε ξυμβαίνοι ἐλάσεως, καὶ τῆς προφυλακῆς τῆς χώρας πρὸς τὰς καταδρομὰς τῶν πέραν τοῦ ποταμοῦ ἐποικούντων βαρβάρων. Ἐδόκει δ' ἂν 4
καὶ μεγάλη γενέσθαι ἡ πόλις πλήθει τε τῶν ἐς αὐτὴν ξυνοικιζομένων καὶ τοῦ ὀνόματος τῇ λαμπρότητι. Καὶ ἐν τούτῳ 5
οἱ πρόσχωροι τῷ ποταμῷ βάρβαροι τούς τε τὰ φρούρια ἐν ταῖς πόλεσι σφῶν ἔχοντας στρατιώτας τῶν Μακεδόνων ξυλλαβόντες ἀπέκτειναν καὶ τὰς πόλεις ἐς ἀσφάλειάν τινα μᾶλλον ὠχύρουν. Ξυνεπελάβοντο δὲ αὐτοῖς τῆς ἀποστά- 6
σεως καὶ τῶν Σογδιανῶν οἱ πολλοί, ἐπαρθέντες πρὸς τῶν ξυλλαβόντων Βῆσσον, ὥστε καὶ τῶν Βακτριανῶν ἔστιν οὓς σφίσιν οὗτοι ξυναπέστησαν, εἴτε δὴ καὶ δείσαντες Ἀλέξ-

---

insulae (Britanniae) *magnitudo, quae aut quantae nationes incolerent, quem usum belli haberent, quibusque institutis uterentur.* Cf. Arr. I, 5, 4 καὶ ἐπειδὴ ἔμαθεν ὑπὲρ τῶν Αὐταριατῶν πυνθανόμενον οἵτινές τε καὶ ὁπόσοι εἶεν. VII, 20, 18 μαθεῖν τὴν χώραν καὶ τοὺς κατοικοῦντας αὐτὴν ἀνθρώπους καὶ τὰ ν ό μ α ι α τ ῶ ν ἀ ν δ ρ ῶ ν. Hist. Ind. XXV, 2 γλῶσσα δὲ ἄλλη αὐτοῖσι καὶ ἄλλα νόμαια. Adiectivum νόμιμα et τὰ νόμιμα *de legibus* et *institutis* dictum vide V, 4, 13. V, 5, 1. VII, 20, 3. Soph. Antig. 451. Electr. 1085. Herod. IV, 76. Thucyd. I, 71. Xen. Hist. Gr. III, 2, 22. V, 2, 32. Plat. Civ. p. 451, A.

ὁπλίσεως]. Edd. vett. ὁπλίσεων, quod neque correxit Raphelius, nec Gronovius, quamquam hic ipse monuit, ὁπλίσεως exhiberi ab omnibus fere manuscriptis.

3. καὶ ἐν καλῷ] In edd. vett. post καὶ male insertum est ὅτι. Omnes enim codd. Gronovii et C. V. Vulcanii eo carent. — Mox ed. Basil. εἴ ποτε ξυμβαίνει, neque hoc tolerandum.

4. ἐδόκει δ' ἂν — γενέσθαι] Ita omnes edd. ante Schmiederum, apud quem male expressum est γίνεσθαι. Animi causa affero III, 1, 7 καὶ ἔδοξεν αὐτῷ — γενέσθαι ἂν εὐδαίμονα τὴν πόλιν. VI, 21, 12 ἐδόκει ἂν — μεγάλη καὶ εὐδαίμων γενέσθαι. VII, 24, 8 γενέσθαι γὰρ ἂν ἡδὺν τὸν κῶμον.

6. ἔστιν οὓς σφίσιν οὗτοι] Pronomen σφίσιν, quod solus cod. F. ignorat, a Schmiedero reiectum est. Cum autem omnes editiones et omnes reliqui codices pronomen tueantur, non erat satis idonea causa, cur id reiicerem. — Pro οὗτοι Vulc. et Blanc. dederunt οὕτω, nisi forte operarum error est. Easdem formas apud

ανδρον, εἴτε καὶ λόγον ἐπὶ τῇ ἀποστάσει διδόντες, ὅτι ἐς ἕνα ξύλλογον ἐπηγγέλκει Ἀλέξανδρος ξυνελθεῖν τοὺς ὑπάρχους τῆς χώρας ἐκείνης εἰς Ζαρίασπα τὴν μεγίστην πόλιν, ὡς ἐπ' ἀγαθῷ οὐδενὶ τοῦ ξυλλόγου γιγνομένου.

II. Ταῦτα ὡς ἀπηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ, παραγγείλας τοῖς πεζοῖς κατὰ λόχους κλίμακας ποιεῖσθαι ὅσαι ἑκάστῳ λόχῳ ἐπηγγέλθησαν, αὐτὸς μὲν ἐπὶ τὴν πρώτην ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου ὁρμηθεὶς πόλιν προὐχώρει ᾗ ὄνομα ἦν Γάζα· ἐς γὰρ ἑπτὰ πόλεις συμπεφευγέναι ἐλέγοντο οἱ ἐκ τῆς
2 χώρας βάρβαροι. Κρατερὸν δ' ἐκπέμπει πρὸς τὴν καλουμένην Κυρούπολιν ἥπερ μεγίστη πασῶν· καὶ ἐς αὐτὴν οἱ
3 πλεῖστοι ξυνειλεγμένοι ἦσαν τῶν βαρβάρων. Παρήγγελτο δὲ αὐτῷ στρατοπεδεῦσαι πλησίον τῆς πόλεως, καὶ τάφρον τε ἐν κύκλῳ αὐτῆς ὀρύξαι καὶ χάρακα περιβάλ-

---

Arr. confusas vide VI, 22, 14. Cf. App. bell. civv. I, 74. Diod. Sic. XVI, 42. XVII, 9.

ἐπηγγέλκει] Ed. Bas. *ἐπηγγέλθη*, ut mox *Ζαριασπατήν*.

C. II. *ὅσαι ἑκάστῳ*] Ed. Basil. et Vulc. *ὅσα*. — Supra ed Bas. cum Ms. Blanc. *κατὰ λόγους*; perperam.

2. *ἥπερ μεγίστη πασῶν*] Sic. cod. F. cum uno alio cod. Gronovii et V. C. Vulcanii. *ὥσπερ μεγίστη πασῶν* reliqui codd. cum ed. Bas. *ὥσπερ μεγίστην* edd. Vulc. et Blanc., ex coniectura, ut videtur, Vulcanii. De omisso in talibus enunciatis verbo substantivo vide ann. ad VI, 2, 4.

3. *τὰς μηχανὰς ὅσαις χρῆσθαι*] Nonnulli codd. Gronovii post *χρῆσθαι* addunt *προσῆκον*. Qua accessione minime opus est. Vide I, 5, 15 *ἀναλαβόντα τῶν ἱππέων ὅσους ἐς προφυλακήν*. I, 22, 2 *καὶ ὅσα ἄλλα ἐς τὸ ἐξάψαι*. II, 19, 2 *καὶ ὅσα ἄλλα ἐς τὸ παρακαλέσαι μεγάλην φλόγα*. III, 29, 7 *εἰ μακρόθεν μετίοιεν ὅσα ἐς γεφύρωσιν*. IV, 28, 12 *καὶ ὅσα ἄλλα ἐς χρόνιον τριβήν*. VI, 17, 5 *παρασκευάζειν ὅσα ἐς ὑποδοχὴν τῇ στρατιᾷ*. VI, 28, 1 *σῖτά τε καὶ ὅσα ἄλλα ἐς τρυφήν*. VII, 19, 7 *ὅσα ἐς ναυπηγίαν*. Quae exempla quamquam non prorsus gemina tamen hoc totum dicendi genus illustrant. Cf. Bernh. ad Dion. Perieg. p. 815. Ceterum Arrianus haud raro etiam verbum addit quod vulgo ubique subaudiendum censent, ut II, 19, 6 *ὅσα ἐς ἔξαψιν τῆς φλογὸς παρεσκευασμένα ἦν*. V, 7, 10 *τῶν νεῶν ὅσαι ἱκαναὶ γεφυρῶσαι τὸν πόρον*. VI, 1, 1 *καὶ*

λεσθαι, καὶ τὰς μηχανὰς ὅσαις χρῆσθαι ξυμπηγνύναι, ὡς
πρὸς τοὺς ἀμφὶ Κρατερὸν τὴν γνώμην τετραμμένοι οἱ ἐκ
τῆς πόλεως ταύτης ἀδύνατοι ὦσι ταῖς ἄλλαις πόλεσιν
ἐπωφελεῖν. Αὐτὸς δὲ ἐπὶ τὴν Γάζαν ἐπεὶ ἀφίκετο, ὡς 4
εἶχεν ἐξ ἐφόδου σημαίνει προσβάλλειν τῷ τείχει γηίνῳ τε
καὶ οὐχ ὑψηλῷ ὄντι, προσθέντας ἐν κύκλῳ πάντοθεν τὰς
κλίμακας· οἱ δὲ σφενδονῆται αὐτῷ καὶ οἱ τοξόται καὶ οἱ 5
ἀκοντισταὶ ὁμοῦ τῇ ἐφόδῳ τῶν πεζῶν ἐσηκόντιζον εἰς
τοὺς προμαχομένους ἀπὸ τοῦ τείχους, καὶ βέλη ἀπὸ μη-
χανῶν ἠφίετο, ὥστε ὀξέως μὲν ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν βε-
λῶν ἐγυμνώθη τὸ τεῖχος τῶν προμαχομένων, ταχεῖα δὲ ἡ
πρόσθεσις τῶν κλιμάκων καὶ ἡ ἀνάβασις τῶν Μακεδόνων
ἡ ἐπὶ τὸ τεῖχος ἐγίγνετο. Τοὺς μὲν δὴ ἄνδρας πάντας 6
ἀπέκτειναν, οὕτως ἐξ Ἀλεξάνδρου προστεταγμένον, γυναῖ-

ἄλλα ὅσα ἐς παρακομιδὴν εὔπορα. VI, 8, 2 ὅσαι ἱκαναὶ πρὸς τὸ ἔργον. Alios scriptores aliis verbis eandem rem expressisse nemo mirabitur. Sic Diod. Sic. XVII, 16 καὶ τἄλλα τὰ πρὸς τὴν εὐωχίαν ἀνήκοντα. XVII, 22 τῶν ἄλλων τῶν εἰς τὴν πολιορκίαν χρησίμων. XVII, 53 πάντα τὰ πρὸς τὴν παράταξιν χρήσιμα.

οἱ ἐκ τῆς πόλεως ταύτης] Haec est scriptura codicis F. et plurium codd. Gronovii. Neque aliter habent edd. vett. In C. V. Vulcanii et uno vel altero codice Gron. peioris notae οἱ ἐκ τῆς πόλεως βάρβαροι legitur. Minus apte. Noli comparare III, 29, 14 οἱ ἀμφὶ Σπιταμένην βάρβαροι. IV, 2, 1 οἱ ἐκ τῆς χώρας βάρβαροι. — Paulo infra ed. Bas. πόλεσι.

5. ἐς τοὺς προμαχομένους ἀπὸ τοῦ τείχους] Respexit fortasse hunc locum Suidas s. v. παλτά· ἐξηκόντιζον ἐς τοὺς προμαχομένους τοῦ τείχους οἱ μὲν παλτὰ, οἱ δὲ τοξεύματα. Arriani nomen certe huic fragmento praefixum est. Ne quis propter omissam praepositionem ἀπό putet alium locum ante oculos habuisse lexicographum, conferat Arr. I, 20, 13 ἀφ' ὧν ἔμελλε τοὺς ἀκροβολισμοὺς ἐς τοὺς προμαχομένους τοῦ τείχους ποιεῖσθαι. I, 21, 12 ἠκροβολίζοντο μόνον ἐς τοὺς προμαχομένους τῶν μηχανῶν. Sic etiam verbum ἐξακοντίζειν Arrianeum est, ut IV, 4, 6 αἵ τε μηχαναὶ ἀπὸ ξυνθήματος ἐξηκόντιζον ἐς τοὺς Σκύθας. Adde I, 6, 17. I, 22, 3. Ad confirmandam vulgatam scripturam cf. II, 27, 6 κατεῖχον οἱ Μακεδόνες ἀναστέλλοντες τοὺς προμαχομένους ἐκ τῶν πύργων (quamquam haec ultima verba etiam referri possunt ad ἀναστέλλοντες). V, 17, 11 ἀποστραφέντων

7 κας δὲ καὶ παῖδας καὶ τὴν ἄλλην λείαν διήρπασαν. Ἐνθένδε εὐθὺς ἦγεν ἐπὶ τὴν δευτέραν ἀπ᾽ ἐκείνης πόλιν ᾠκισμένην· καὶ ταύτην τῷ αὐτῷ τε τρόπῳ καὶ τῇ αὐτῇ
8 ἡμέρᾳ λαμβάνει καὶ τοὺς ἁλόντας τὰ αὐτὰ ἔπραξεν. Ὁ δὲ ἦγεν ἐπὶ τὴν τρίτην πόλιν, καὶ ταύτην τῇ ὑστεραίᾳ ἐπὶ
9 τῇ πρώτῃ προσβολῇ εἷλεν. Ἐν ᾧ δὲ αὐτὸς ξὺν τοῖς πεζοῖς ἀμφὶ ταῦτα εἶχε, τοὺς ἱππέας ἐκπέμπει ἐς τὰς δύο τὰς πλησίον πόλεις, προστάξας παραφυλάττειν τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἔνδον, μήποτε τὴν ἅλωσιν αἰσθόμενοι τῶν πλησίον πόλεων καὶ ἅμα τὴν αὐτοῦ οὐ διὰ μακροῦ ἔφο-

---

δὲ εἴχοντο ἐσακοντίζοντες. VI, 9, 10 οὐδὲ πόῤῥω γε τούτων ἐσακοντιζόντων.

ὑπὸ τοῦ πλήθους] Ita codd. Gronovii omnes; ita edd. Venet. et Bas. ἀπὸ τοῦ πλήθους Vulcanius primus et post eum Blancardus. At vide ann. ad I, 21, 8 et VI. 9, 10.

6. οὕτως ἐξ Ἀλεξάνδρου προστεταγμένον] Ed. Vulc. et duo codd. Gronovii πρὸς Ἀλεξάνδρου. Edd. Venet. et Bas. cum cod. F. et duobus aliis codd. Florr. ἐξ Ἀλεξάνδρου. Cui scripturae favent simillima. I, 24, 8 τότε οὕτως ἐκ βασιλέως μεγάλου τεταγμένον. IV, 19, 5 οὕτως αὐτοῖς ἐξ Ἀλεξάνδρου παρηγγελμένον. VII, 3, 8 οὕτως ἐξ Ἀλεξάνδρου προστεταγμένον. Vid. ad I, 23, 4. — Sed quod iidem illi codices praebent οὗτοι pro οὕτως, id vereor ut defendi possit. Neminem enim credo fore qui conferri velit I, 17, 13 τοὺς δὲ κατὰ ἁρπαγὴν χρημάτων ἀποκτενεῖ, ξυγχωρηθὲν αὐτῷ. I, 23, 9 ἐπέτρεψε τὰ πράγματα, νενομισμένον ἐν τῇ Ἀσίᾳ — καὶ γυναῖκας ἄρχειν. Neque huc pertinet VII, 20, 17 καὶ Ὀνησικρίτῳ τῷ κυβερνήτῃ ταύτῃ δοκοῦν.

7. ἀπ᾽ ἐκείνης πόλιν ᾠκισμένην·] Vulgo distinxerunt ante ᾠκισμένην, locum ita interpretati: *Inde ad alteram ab hac urbem statim movit, quae eiusmodi cum Gaza structurae erat.* Schmiederus primus punctum minusculum posuit post ᾠκισμένην, edd. Venet. et Bas. secutus. Hic est enim verborum sensus: *Inde statim ad alteram ab illa conditam urbem castra movit, eamque eodem modo et eodem die cepit.* Vide ann. ad II, 5, 3 et II, 13, 11.

9. τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἔνδον] Sic omnes edd. ante Schmiederum qui nescio quam ob causam primus omisit τοὺς ἀνθρώπους. Sed sive forte id factum est, sivi consulto, utraque lectio habet quo defendatur. Vide I, 20, 10 ὡς δὲ οὐδὲν ἐνεδίδοτο ἀπὸ τῶν ἔνδον. IV, 27, 13 βεβαιότερον ἤδη εἴργοντο τῆς χώρας ὑπὸ τῶν ἐκ

δον, οἱ δὲ ἐς φυγὴν τραπέντες ἄποροι αὐτῷ διώκειν γέ-
νωνται. Καὶ ξυνέβη δὲ οὕτως ὅπως εἴκασε, καὶ ἐν δέοντι 10
ἐγένετο αὐτῷ ἡ πομπὴ τῶν ἱππέων. Οἱ γὰρ τὰς δύο τὰς 11
οὔπω ἑαλωκυίας πόλεις ἔχοντες τῶν βαρβάρων ὡς καπνόν
τε εἶδον ἀπὸ τῆς πρὸ σφῶν πόλεως ἐμπιπραμένης, καὶ
τινες καὶ ἀπὸ τοῦ πάθους αὐτοῦ διαφυγόντες αὐτάγγελοι
τῆς ἁλώσεως ἐγένοντο, ὡς τάχους ἕκαστοι εἶχον ἀθρόοι
ἐκ τῶν πόλεων φεύγοντες ἐμπίπτουσιν εἰς τὸ στῖφος
τῶν ἱππέων ξυντεταγμένον, καὶ κατεκόπησαν οἱ πλεῖ-
στοι αὐτῶν.

τοῦ ἐπιτειχίσματος. VI, 6, 6 *φυλάσσειν τοὺς ἐν τῇ πόλει.* Contra I, 12, 17 *τῶν ὑπὸ οἷ τεταγμένων ἀνθρώπων.* III, 18, 17 *ὅτι οὐχ ὡσαύτως προσέξουσιν αὐτῷ οἱ κατὰ τὴν Ἀσίαν ἄνθρωποι.* V, 6, 8 *ὅντινα νῦν Νεῖλον Αἰγύπτιοί τε καὶ οἱ ἔξω Αἰγύπτου ἄνθρωποι ὀνομάζουσιν.* Cf. Plut. Romul. c. XXIII *πολλοὶ τῶν ἐκτὸς ἀνθρώπων.* Apud Lucian. Icaromen. c. VI *μηδὲν τῶν χαμαὶ ἐρχομένων* unus codd. addit *ἀνθρώπων*, quo additamento minime egere Lucianum docuit Fritzsch. Qu. Lucc. p. 314. Similiter dixit Appian. bell. civv. I, 119 *οἱ δ' ἐν ἄστει Ῥωμαῖοι*, cum saepe alias apud eum reperias *οἱ δ' ἐν ἄστει*, omisso substantivo. Ceterum v. ad IV, 2, 3. — Mox in edd. Vulc. et Blanc. voces *οἱ δέ* male omissae sunt. Restituit eas iam Gronovius.

10. *οὕτως ὅπως εἴκασε*] Primam vocem rursus omisit Vulcanius et post eum Blancardus. Tuentur eam codd. Gronovii omnes et edd. Venet. et Basil. Utrumque loquendi genus Arriano familiare fuit. Vid. I, 1, 13 *καὶ οὕτω ξυνέβη, ὅπως παρήνεσέ τε Ἀλέξανδρος καὶ εἴκασεν.* III, 11, 1 *οὕτως ὅπως τὴν ἀρχὴν ἐτάξαντο.* III, 21, 12 *οὕτως ὅπως οἱ πεζοὶ ὡπλισμένοι ἦσαν.* V, 23, 7 *καὶ ξυνέβη οὕτως ὅπως εἴκασεν.* Omissum est *οὕτως* I, 27, 11 *καὶ ξυνέβη ὅπως εἴκαζεν.* II, 10, 6 *καὶ ξυνέβη ὅπως εἴκασεν Ἀλέξανδρος.* Similem loquendi formulam vide III, 18, 13 *τοῦτο αὐτὸ ὅπερ ξυνέβη ὑποτοπήσας.* — Paula supra ed. Bas. *οὐ διὰ μακράν* et *γένονται.*

11. *καί τινες καί*] Tertiam vocem ignorant quattuor codd. Gronovii cum edd. vett. Recte dedit eam Schmiederus e cod. F. Conferas I, 7, 11 *καί τινας καὶ ἀπέκτειναν οὐ πολλούς.* IV, 3, 16 *καί τινας καὶ τῶν Μακεδόνων.* IV, 13, 13 *καί τινας καὶ ἄλλους ὠνόμασαν.* VII, 24, 7 *καί τινας καὶ ἐκ μαντείας.* Vide ann. ad I, 20, 9. Mox. ed. Basil. *αὐτάγγελτοι.* Cf. fragm. incert. apud Suid. s. v. *αὐτάγγελος· ξυλληφθέντα δὲ εἰρχθῆναι κελεύει, ὡς μὴ ἀπελθόντα ἐς*

III. Οὕτω δὴ τὰς πέντε πόλεις ἐν δυσὶν ἡμέραις ἑλών τε καὶ ἐξανδραποδισάμενος ᾔει ἐπὶ τὴν μεγίστην αὐτῶν
2 τὴν Κυρούπολιν. Ἡ δὲ τετειχισμένη τε ἦν ὑψηλοτέρῳ τείχει ἤπερ αἱ ἄλλαι, οἷα δὴ ὑπὸ Κύρου οἰκισθεῖσα καὶ τοῦ πλείστου καὶ μαχιμωτάτου τῶν ταύτῃ βαρβάρων ἐς ταύτην συμπεφευγότος οὐχ ὡσαύτως ῥᾳδία ἐξ ἐφόδου ἑλεῖν τοῖς Μα-
3 κεδόσιν ἐγίγνετο. Ἀλλὰ μηχανὰς γὰρ προσάγων τῷ τείχει Ἀλέξανδρος ταύτῃ μὲν κατασείειν ἐπενόει τὸ τεῖχος καὶ κατὰ
4 τὸ ἀεὶ παραῤῥηγνύμενον αὐτοῦ τὰς προσβολὰς ποιεῖσθαι.

τὸ στρατόπεδον αὐτάγγελον γενέσθαι τῶν ξυμφορώτερον ἂν κρυπτομένων.

εἰς τὸ στῖφος] Vulgo στίφος. At vide Pass. Lex. s. v. et Spitzn. prosod. p. 94. Conferre iuvat I, 15, 5 ἵνα τὸ πᾶν στῖφος τῆς ἵππου καὶ αὐτοὶ οἱ ἡγεμόνες τῶν Περσῶν τεταγμένοι ἦσαν. Et Xen. Cyrop. I, 4, 19 ὅσον τὸ στῖφος τῶν ἱππέων ἕστηκε συντεταγμένον. Cuius vestigia secutus videtur Arrianus.

C. III. ἐν δυσὶν ἡμέραις] Ita scribere placuit Arriano III, 25, 10 καὶ διελθὼν ἐν δυσὶν ἡμέραις. cf. Dion. Hal. Antiqq. VIII, 6 δυσὶ ψήφοις. VII, 1 γενεαῖς δυσὶν ἢ τρισίν. Semel etiam coniunxit δύο cum genitivo pluralis III, 21, 4 καὶ δύο ἡμερῶν σιτία. cf. Lucian. Icarom. c. 25 δύο ἀνδρῶν. Ael. vv. hh. II, 9 τῶν δύο. Legitimam dualis formam vide III, 7, 1 δυοῖν γεφύραιν ἐζευγμένον. IV, 9, 1 δυοῖν κακοῖν ἡττημένον. VI, 4, 7 εἰς ἐκ τοῖν δυοῖν γίγνεται. VI, 19, 5 ἐν κερκούροιν δυοῖν. Hist. Ind. VII, 1 δυοῖν δέοντα. In Arr. Tactic. c. XXV nescio an bene scribatur ἡ ἐκ δυοῖν ἐπιστροφῶν τοῦ τάγματος κίνησις pro vulgato ἡ ἐκ δυσὶν ἐπιστροφῶν. Quomodo dixit Demosth. or. de pace p. 58, Bekk. πλεονεκτημάτων δυοῖν. c. Timoth. p. 1203, 21, Reisk. (t. V, p. 424, Bekk.) τῶν φιαλῶν δυεῖν οὐσῶν. c. Eubulid. p. 1311, 24, R. (t. V. p. 515, B.) παιδίων αὐτῇ δυοῖν ἤδη γεγενημένων. Lycurg. c. Leocr. p. 196, 3, Reisk. δυοῖν ἀνδρῶν. Strab. XVI, p. 336 δυοῖν μηνῶν. Plut. vit. Num. c. XVII ἐκ δυοῖν γενῶν. Polyb. IV, 35 δυοῖν παίδων. Dion. Halic. X, 32 ἱεροποιῶν δυοῖν. Plut. Pyrrh. c. XII. δυεῖν ὀνομάτων. His exemplis refelluntur etiam opiniones Buttmanni Gr. Gr. ub. s. I, p. 282 et Elmsleii ad Eurip. Med. p. 203. Apud Plat. Legg. IX, p. 864, B. longe maior numerus codicum exhibet ἐν δυοῖν γένεσι pro vulg. ἐν δυσὶν γένεσι. Et si vera est illa scriptura, etiam apud Thuc. VIII, 101 pro vulg. δυσὶν ἡμέραις scribi possit δυοῖν ἡμέραις. Vide Popp. ad Thuc. l. l. et VII, 50. Lob. ad. Phryn. p. 211.

Αὐτὸς δὲ ὡς κατεῖδε τοὺς ἔκρους τοῦ ποταμοῦ ὃς διὰ τῆς πόλεως χειμάῤῥους ὢν διέρχεται, ξηροὺς ἐν τῷ τότε ὕδατος καὶ οὐ ξυνεχεῖς τοῖς τείχεσιν, ἀλλ᾽ οἵους παρασχεῖν πάροδον τοῖς στρατιώταις διαδῦναι ἐς τὴν πόλιν, ἀναλαβὼν τούς τε σωματοφύλακας καὶ τοὺς ὑπασπιστὰς καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας, τετραμμένων τῶν βαρβάρων πρὸς τὰς μηχανὰς καὶ τοὺς ταύτῃ προσμαχομένους, λανθάνει κατὰ τοὺς ἔκρους ξὺν ὀλίγοις τὸ πρῶτον παρελθὼν ἐς τὴν πόλιν. Ἀναῤῥήξας δὲ ἔνδοθεν τῶν πυλῶν αἳ κατὰ 5

τὴν Κυρούπολιν] Ed. Bas. *τὴν Κύρου πόλιν*. Minus recte. In coniunctione duarum vocum consentiunt omnes editiones IV, 2, 2. Atque *Κυρούπολις* aeque recte scribitur, atque *Ἡλιούπολις* apud Arr. III, 1, 4, et *Ἀδριανούπολις*, *Φιλιππούπολις* apud Strabonem.

4. *χειμάῤῥους ὢν*] Ed. Bas. *χείμαῤῥος*. Quam formam omnes editiones tuentur VI, 25, 10 *ἐμπλησθεὶς ὑπὸ τῶν ὄμβρων ὁ χείμαῤῥος ὁ ταύτῃ ῥέων*. Unde nescio an verior sit scriptura editionis Basileensis; quamquam non ignoro, utramque formam Graecis in usu fuisse. Vid. Lob. ad Phryn. p. 233 sq. cf. Hist. Ind. XXXIX, 2, 6 *ἐς ποταμὸν χειμάῤῥουν* et quae habet Wyttenb. ad Iul. Orat. p. 193, ed. Lips. — Infra ed. Bas. inepte *ξηρὸς — καὶ οὐ ξυνεχὺς* (? *ξυνεχής*), *ἀλλ᾽ οἷος*, his adiectivis ad *χείμαῤῥος* relatis, cum referenda sint ad *ἔκρους*.

διαδῦναι] Vulgo *διαδύναι*. Sed cf. Pass. Lex. s. v. *δύω*. Schaef. ad Demosth. t. I, p. 238.

τοὺς ταύτῃ προσμαχομένους] Ita cod. F. cum duobus aliis codd. Gron. et ed. Basil. *τοὺς — προμαχομένους* edd. Vulc. et Blanc. cum duobus rell. codd. Gron. Minus recte. Vere enim observavit Gronovius *propugnatores* eosdemque barbaros *τοὺς προμαχομένους* esse (ut VI, 9, 3. IV, 23, 7), *oppugnatores* autem h. e. Macedones *προσμαχομένους* vocari oportere. Cf. I, 5, 14 *εἰ αὐτὸς τῷ τείχει προσμάχοιτο*. IV, 27, 1 *καὶ ὅσοι προσεμάχοντο ἐπανακαλέσασθαι*. Diod. Sic. XVII, 103 *καὶ προσμαχόμενοι τοῖς τείχεσιν*.

τὸ πρῶτον] Schmiederus e cod. F. dedit *κατὰ τὸ πρῶτον*. Cum autem edd. vett. et rell. codd. Gronovii hac praepositione careant, cum praeterea ne unum quidem apud Arrianum reperiatur geminum exemplum, non video, cur uni codici plus auctoritatis tribuam, quam quinque vel sex aliis. Vide si tanti est, I, 6, 23 *Κλεῖτος δὲ ἐς τὴν πόλιν τὸ πρῶτον καταφυγών*. III, 1, 1 *ἵναπερ τὸ πρῶτον ὡρμήθη*. V, 20, 1 *ἵναπερ τὸ πρῶτον διέβη*. Praepositio *κατά* fortasse ex praecedentibus male repetita est; cuius corruptelae generis

τοῦτο τὸ χωρίον ἦσαν, δέχεται καὶ τοὺς ἄλλους στρατιώ-
6 τας εὐπετῶς. Ἔνθα δὴ οἱ βάρβαροι ἐχομένην ἤδη τὴν πόλιν αἰσθόμενοι ἐπὶ τοὺς ἀμφ' Ἀλέξανδρον ὅμως ἐτράπησαν, καὶ γίνεται προσβολὴ αὐτῶν καρτερὰ, καὶ βάλλεται λίθῳ αὐτὸς Ἀλέξανδρος βιαίως τήν τε κεφαλὴν καὶ τὸν αὐχένα, καὶ Κρατερὸς τοξεύματι, καὶ πολλοὶ ἄλλοι τῶν
7 ἡγεμόνων. Ἀλλὰ καὶ ὣς ἐξέωσαν ἐκ τῆς ἀγορᾶς τοὺς βαρβάρους· καὶ ἐν τούτῳ οἱ κατὰ τὸ τεῖχος προσβεβληκότες ἔρημον ἤδη τὸ τεῖχος τῶν προμαχομένων αἱροῦσιν.
8 Ἐν μὲν δὴ τῇ πρώτῃ καταλήψει τῆς πόλεως ἀπέθανον τῶν πολεμίων μάλιστα ἐς ὀκτακισχιλίους· οἱ δὲ λοιποὶ (ἦσαν γὰρ οἱ πάντες ἐς μυρίους καὶ πεντακισχιλίους μαχίμους οἱ ξυνεληλυθότες) καταφεύγουσιν ἐς τὴν ἄκραν.
9 Καὶ τούτους περιστρατοπεδεύσας Ἀλέξανδρος ἡμέρᾳ μιᾷ

---

plura exempla dedimus ad II, 2, 10. Simili errore *κατά* inductum est Diod. Sic. XIX, 65, ubi, cum hodie recte legatur *οὐδὲν ἀξιόλογον ἴσχυσε βλάψαι τοὺς πολεμίους*, edd. vett. mordicus tenent *κατ' οὐδέν*. Ceterum *τὸ πρῶτον* arcte coniungendum est cum vbb. *ξὺν ὀλίγοις*, ut nostrum sit *zuerst mit Wenigen*.

δέχεται — εὐπετῶς] Ed. Basil. cum codd. Blancardi (?) *ἐντός*. Vulcanius iam dedit *εὐπετῶς*. Et hanc scripturam firmant codd. Gronovii omnes et C. V. Vulcanii. Cf. II, 7, 4 *εὐπετῶς κατέμαθον*. III, 18, 14 *καὶ διαβαίνει ξὺν τῇ στρατιᾷ εὐπετῶς*. VI, 9, 3 *ὑστέρησαν ὑπερβαίνοντες — οὐκ εὐπετῶς*. Sed etiam altera scriptura non omni destituta est auctoritate. Sic enim dixit II, 27, 9 *κατασχίσαντες ἄλλας καὶ ἄλλας πύλας — δέχονται εἴσω τὴν στρατιὰν πᾶσαν* (coll. Plut. t. II, p. 980, F. *ἀναλαμβάνει τῷ στόματι καθάπερ ἄγκυραν ἐντός*). Nimirum ut hic ad *εἴσω* ex praecedentibus subaudiendum est *τῶν πυλῶν*, sic etiam ad *ἐντός* idem subaudiri potest. Simile est quod legitur I, 21, 5 *κατακλείονται εἴσω τῶν πυλῶν*. Xen. Hist. Gr. V, 2. 8 *οὐ δέχοιντο εἴσω τῶν πυλῶν*.

6. *ἔνθα δή*] Ed. Basil. *ἔνθα δέ*. Vide ann. ad I, 15, 8.

7. *αἱροῦσιν*] Ed. Bas. *αἴρουσιν*.

8. *καὶ πεντακισχιλίους μαχίμους*] Vulgo legebatur *καὶ ὀκτακισχιλίους* omissa ultima voce. Numerum mutatum suppeditavit cod. F. cum duobb. aliis codd. Gronovii. Vocabulum *μαχίμους* solum cod. F. habere testis est Gronovius. Cf. II, 8, 12 *ἐλέγετο γὰρ ἡ πᾶσα ξὺν Δαρείῳ στρατιὰ μάλιστα ἐς ἑξήκοντα μυριάδας μαχίμους εἶναι*.

ἐφρούρησεν· οἱ δὲ ἐνδείᾳ ὕδατος ἐνεχείρισαν σφᾶς Ἀλεξ-
άνδρῳ. Τὴν δὲ ἑβδόμην πόλιν ἐξ ἐφόδου ἔλαβε. Πτολε- 10
μαῖος μὲν λέγει ὅτι αὐτοὺς σφᾶς ἐνδόντας, Ἀριστόβουλος
δὲ ὅτι βίᾳ καὶ ταύτην ἐξεῖλε καὶ ὅτι πάντας τοὺς κατα-
ληφθέντας ἐν αὐτῇ ἀπέκτεινε. Πτολεμαῖος δὲ κατα- 11
νεῖμαι λέγει αὐτὸν τοὺς ἀνθρώπους τῇ στρατιᾷ, καὶ
δεδεμένους κελεῦσαι φυλάττεσθαι ἔστ' ἂν ἐκ τῆς χώρας
ἀπαλλάττηται αὐτός, ὡς μηδένα ἀπολείπεσθαι τῶν τὴν
ἀπόστασιν πραξάντων. Ἐν τούτῳ δὲ τῶν ἐκ τῆς Ἀσίας 12
Σκυθῶν στρατιὰ ἀφικνεῖται πρὸς τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ
τοῦ Ταναΐδος, ἀκούσαντες οἱ πολλοὶ αὐτῶν ὅτι ἔστιν οἱ
καὶ τῶν ἐπέκεινα τοῦ ποταμοῦ βαρβάρων ἀπ' Ἀλεξάνδρου
ἀφεστᾶσιν, ὡς εἰ δή τι λόγου ἂν ἄξιον νεωτερίζοιτο, καὶ
αὐτοὶ ἐπιθησόμενοι τοῖς Μακεδόσι. Καὶ οἱ ἀμφὶ Σπιτα- 13

Hist. Ind. XIX, 5 ἤδη γὰρ καὶ δώδεκα μυριάδες αὐτῷ μάχιμοι εἵποντο. Distinguuntur enim ista voce milites ab iis qui exercitum quemque comitari solent ad pugnandum inutiles, quales sunt mulieres, milites qui in pugnis vulnerati haud satis validi sunt (ἀπόμαχοι, ἀπόλεμοι) et qui Graecis vocantur οἱ σκευοφόροι. Vid. Arr. III, 9, 2 ἔγνω γὰρ τὰ μὲν σκευοφόρα ἀπολείπειν καὶ ὅσοι τῶν στρατιωτῶν ἀπόμαχοι ἦσαν· αὐτὸς δὲ ξὺν τοῖς μαχίμοις οὐδὲν ἄλλο ὅτι μὴ ὅπλα φέρουσιν ἰέναι εἰς τὸν ἀγῶνα. — Infra pro ἐς τὴν ἄκραν ed. Basil. εἰς τὴν ἄκραν.

9. ἐνδείᾳ] Ed. Basil. ἐνδείας.

11. τῶν τὴν ἀπόστασιν πραξάντων] Vulcanius: *qui defectionem fecerant*. Non inepte quidem, si hunc solum locum respicias. Sed comparatis quae scripsit I, 7, 8 καὶ τότε δὲ οἱ πράξαντες τὴν ἀπόστασιν στράτευμα ἐκ Μακεδονίας Ἀντιπάτρῳ ἀφῖχθαι ἔφασκον, hic potius videtur loci sensus esse: *ut nemo eorum qui ad defectionem incitaverant, relinqueretur*. Quamquam vide Goell. ad Thuc. t. I, p. 522; t. II, pag. 130.

12. στρατιά] Ed. Bas. στρατιᾷ. Eadem paulo infra ἐπ' Ἀλεξάνδρου ἀφεστῶσιν et εἰδότι pro εἰ δή τι, de qua ultima corruptela vid. ann. ad. IV, 6, 3.

13. τοὺς ἐν Μαρακάνδοις καταλειφθέντας] Ita Borheck. et Schmied. ex emendatione Blancardi. Vulgata fuit Παρακάδοις, quam Gronovius intactam reliquit. Verissimam illam sive Blancardi, sive alius cuiuspiam correctionem esse evincunt quae ab Arriano ipso nar-

νην δὲ ἀπηγγέλθη ὅτι τοὺς ἐν Μαρακάνδοις καταλειφθέν-
14 τας ἐν τῇ ἄκρᾳ πολιορκοῦσιν. Ἔνθα δὴ Ἀλέξανδρος ἐπὶ μὲν τοὺς ἀμφὶ Σπιταμένην Ἀνδρόμαχόν τε ἀποστέλλει καὶ Μενέδημον καὶ Κάρανον, ἱππεῖς μὲν ἔχοντας τῶν ἑταίρων ἐς ἑξήκοντα, καὶ τῶν μισθοφόρων ὀκτακοσίους ὧν Κάρανος
15 ἡγεῖτο, πεζοὺς δὲ μισθοφόρους ἐς χιλίους πεντακοσίους. Ἐπιτάσσει δὲ αὐτοῖς Φαρνούχην τὸν ἑρμηνέα, τὸ μὲν γένος Λύκιον τὸν Φαρνούχην, ἐμπείρως δὲ τῆς τε φωνῆς τῶν ταύτῃ βαρβάρων ἔχοντα καὶ τὰ ἄλλα ὁμιλῆσαι αὐτοῖς
16 δεξιὸν φαινόμενον. Αὐτὸς δὲ τὴν πόλιν ἣν ἐπενόει τειχίσας ἐν ἡμέραις εἴκοσι, καὶ ξυνοικίσας ἐς αὐτὴν τῶν τε Ἑλλήνων μισθοφόρων καὶ ὅστις τῶν προσοικούντων βαρβάρων ἐθελοντὴς μετέσχε τῆς ξυνοικίσεως, καί τινας καὶ τῶν ἐκ τοῦ στρατοπέδου Μακεδόνων ὅσοι ἀπόμαχοι ἤδη ἦσαν.

---

rantur IV, 5, 3 *οἱ δ' ἐν Μαρακάνδοις ἐν τῇ ἄκρᾳ φρουρούμενοι Μακεδόνες, προςβολῆς γενομένης τῇ ἄκρᾳ ἐκ Σπιταμένους.* IV, 6, 6 *ᾔει ὡς ἐπὶ Μαράκανδα* — coll. III, 30, 12, IV, 5, 4. IV, 16, 3 sqq. Cf. intpp. ad. Curt. VII, 6, 10 et ad Strab. XI, p. 440, ed. ster., ubi hodie recte legitur *Μαράκανδα* pro vulg. *Παράκανδα.* — Pro *καταλειφθέντας* ed. Bas. *καταληφθέντας.*

14. *ἐς ἑξήκοντα*] Edd. ante Gron. *ὡς ἑξήκοντα*, contradicentibus omnibus codd. et contradicente ipso Arriano. Centies enim apud eum invenitur *ἐς* numeralibus appositum, nunquam, quod sciam, *ὡς*, si accusativo opus est, ut II, 6, 1. II, 8, 10, 12. IV, 3, 9 Hist. Ind. XXXVIII, 7 cet. Alias autem haud raro *ὡς* scripsit, ut II, 13, 2 *μετὰ τῶν ἀμφ' αὐτοὺς στρατιωτῶν ὡς ὀκτακισχιλίων.* V, 14, 4 *ξὺν ἅρμασιν ὡς ἑξήκοντα.* V, 18, 5 *τῆς δὲ ἑταιρικῆς ἵππου ἀμφὶ τοὺς εἴκοσι, τῶν δὲ ἄλλων ἱππέων ὡς ἑξακόσιοι*, ubi praecessit *ἐς ὀγδοήκοντα μάλιστα ἀπέθανον.*

15. *Λύκιον τὸν Φαρνούχην*] Sic codd. Gronovii et ed. Basil. Male omissae sunt ultimae duae voces apud Vulcan. et Blanc. „Satisfeci, opinor, abunde de huius generis repetitione, quam propterea nunc restituere non dubitavi, in Epistolicis meis dissertationibus ad Livium p. 18." *Gronov.* Vid. ann. ad I, 11, 6. V, 14, 8.

16. *ἀπόμαχοι ἤδη ἦσαν*] Media vox in ed. Bas. non comparet.

C. IV. *θύσας τοῖς θεοῖς ὡς νόμος*] „Sed V, 3, 9 dicit *θύει θεοῖς ὅσοις νόμος αὐτῷ* et VII, 12 (l. 11, 13) *θυσίαν τε ἐποίησε τοῖς θεοῖς οἷς αὐτῷ νόμος.* Ut idem de hoc loco suspicari posses. Verum-

IV. *Θύσας τοῖς θεοῖς ὡς νόμος αὐτῷ, καὶ ἀγῶνα ἱππικόν τε καὶ γυμνικὸν ποιήσας, ὡς οὐκ ἀπαλλασσομένους ἑώρα τοὺς Σκύθας ἀπὸ τῆς ὄχθης τοῦ ποταμοῦ, ἀλλ' ἐκτοξεύοντες ἐς τὸν ποταμὸν ἑωρῶντο οὐ πλατὺν ταύτῃ ὄντα, καί τινα καὶ πρὸς ὕβριν τοῦ Ἀλεξάνδρου βαρβαρικῶς ἐθρασύνοντο, ὡς οὐκ ἂν τολμήσοντα Ἀλέξανδρον ἅψασθαι Σκυθῶν, ἢ μαθόντα ἂν ὅτιπερ τὸ διάφορον Σκύθαις τε καὶ τοῖς Ἀσιανοῖς βαρβάροις, ὑπὸ τούτων παροξυνόμενος ἐπενόει διαβαίνειν ἐπ' αὐτοὺς, καὶ τὰς διφθέρας παρεσκεύαζεν ἐπὶ τῷ πόρῳ. Θυομένῳ δὲ ἐπὶ τῇ* 2
διαβάσει τὰ ἱερὰ οὐκ ἐγίγνετο· ὁ δὲ βαρέως μὲν ἔφερεν οὐ γιγνομένων, ὅμως δὲ ἐκαρτέρει καὶ ἔμενεν. Ὡς δὲ 3
οὐκ ἀνίεσαν οἱ Σκύθαι, αὖθις ἐπὶ τῇ διαβάσει ἐθύετο· καὶ αὖ ἐς κίνδυνον αὐτῷ σημαίνεσθαι Ἀρίστανδρος ὁ μάντις ἔφραζεν. Ὁ δὲ κρεῖσσον ἔφη ἐς ἔσχατον κινδύνου 4

---

tamen vulgato utitur VI, 3, 1 *αὐτὸς δ' ἔθυε τοῖς θεοῖς ὡς νόμος.* Tu decerne qui leges. "*Gronov.* Iam haec a Gronovio allata exempla satis aperte demonstrant, utraque dicendi formula usum fuisse Arrianum, neque unam alteri esse posthabendam. Potuisset tamen Gronovius longe maiorem exemplorum numerum proferre. Sic dixit *ὅσοις νόμος* III, 28, 6. V, 3, 9. VI, 3, 3. *ὡς νόμος* III, 25, 2. V, 24, 9. V, 29, 3. VII, 25, 2. *ὥσπερ νόμος* VII, 14, 1. Agmen claudant formulae *θύει κατὰ νόμον* V, 8, 2 et *ὅσα οἱ νόμος* V, 8, 5.

ὡς οὐκ ἂν τολμήσοντα] Ed. Basil. *τολμήσαντα*, fortasse propterea quod statim sequitur *μαθόντα ἄν.* Sed futurum salvum maneat atque incolume. Cf. VI, 6, 8 *τὸ μὲν τεῖχος ἐκλείπουσιν, ὡς οὐκ ἂν διαφυλάξοντες ἔτι*, ubi si constructionem verborum plenam reddere velles, sic esset scribendum: *ὡς, εἰ μὴ ἐκλείψοιντο τὸ τεῖχος, οὐκ ἂν διαφυλάξοιεν ἔτι.* Voluit enim Arrianus conditionaliter dicere neque definite. Vide quae Schaeferus de hoc dicendi genere accurate disputavit ad Demosth. t. IV, p. 243 et ad Plut. vitt. t. IV, p. 347. Quibus adde quae scripsimus in ann. ad II, 2, 5. Participium aoristi et futuri confusum vide IV, 12, 5.

2. *θυομένῳ δέ*] Ed. Bas. *θυομένων δέ.* — Infra eadem *ἔμενε* pro *ἔμενεν.*

4. *γέλωτα εἶναι Σκύθαις*] Schmiederus e cod. F. *Σκυθῶν.* Dativum non solum tuentur edd. vett. et quattuor codd. Gronovii, sed

ἐλθεῖν, ἢ κατεστραμμένον ξύμπασαν ὀλίγου δεῖν τὴν Ἀσίαν γέλωτα εἶναι Σκύθαις καθάπερ Δαρεῖος ὁ Ξέρξου
5 πατὴρ πάλαι ἐγένετο. Ἀρίστανδρος δὲ οὐκ ἔφη παρὰ τὰ ἐκ τοῦ θείου σημαινόμενα ἄλλα ἀποδείξασθαι, ὅτι
6 ἄλλα ἐθέλει ἀκοῦσαι Ἀλέξανδρος. Ὁ δὲ, ὡς αἵ τε διφθέραι αὐτῷ παρεσκευασμέναι ἦσαν ἐπὶ τῷ πόρῳ καὶ ὁ στρατὸς ἐξωπλισμένος ἐφειστήκει τῷ ποταμῷ, αἵ τε μηχαναὶ ἀπὸ ξυνθήματος ἐξηκόντιζον ἐς τοὺς Σκύθας παριππεύοντας ἐπὶ τῇ ὄχθῃ, καὶ ἔστιν οἳ αὐτῶν ἐτιτρώσκοντο ἐκ τῶν βελῶν, εἷς δὲ δὴ διὰ τοῦ γέῤῥου τε καὶ τοῦ θώ-

---

ipse etiam Arrianus IV, 13, 9 *καὶ ταύτην τὸ μὲν πρῶτον γέλωτα εἶναι Ἀλεξάνδρῳ καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτόν.* Simillimum quoque est Soph. Oed. Col. v. 902 *ὡς μὴ παρέλθωσ' αἱ κόραι, γέλως δ' ἐμῷ ξένῳ γένωμαι τῷδε.*

5. *παρὰ τα — σημαινόμενα*] Cod. F. cum uno alio cod. Gronov. et ed. Basil. *παρὰ τοῦ — σημαινομένου.* „Quod videntur eiecisse nonnulli gravati terminationem eandem in tot vocibus.“ *Gronov.* Ausus est Schmiederus hanc scripturam a Gronovio commendatam recipere! Neque nos id ab eo factum esse miramur. Tu vero conferas, si placet I, 16, 10 *ὅτι παρὰ τὰ κοινῇ δόξαντα — ἐμάχοντο.* III, 10, 5 *παρὰ τὰ ἐξ ἀμφοῖν ἐλπισθέντα.* III, 23, 5 *παρὰ τὰ δόγματα τὰ Ἑλλήνων.* IV, 6, 3 *ὡς μὴ δοκεῖν παρὰ τὰ ἐπηγγελμένα ὑπὸ Ἀλεξάνδρου — νεωτερίζειν.* IV, 21, 3 *οἷα δὴ παρὰ τὴν φύσιν τοῦ χωρίου πεποιημένη.* Xen. Memorr. I, 3, 4 *οἵτινες παρὰ τὰ ὑπὸ τῶν θεῶν σημαινόμενα ποιοῦσί τι.*

6. *ὡς — αὐτῷ παρεσκευασμέναι ἦσαν*] Pronomen, cod. F. iubente, abiecit Schmiederus. At vereor ut consulte id ab eo factum sit. Nobis quidem vulgatam edd. vett. et quattuor codd. Gron. scripturam tuentibus non contradicat qui perlegerit ann. ad II, 27, 6. — Mox ed. Bas. *ἀφειστήκει.*

ἐς τοὺς Σκύθας παριππεύοντας] Sic cod. F. cum duobb. all. codd. Gron., cum V. C. Vulcanii et ed. Basil. *περιππεύοντας* rell. codd. et edd. Vulc. et Blanc. Minus recte. Cf. II, 9, 2 *κελεύσας μὴ πρὸ τοῦ μετώπου τῆς πάσης τάξεως παριππεῦσαι.* III, 13, 2 *ἤδη τε οἱ τῶν Σκυθῶν ἱππεῖς παριππεύοντες ἥπτοντο τῶν προτεταγμένων.* V, 22, 8 *ἀκροβολίζεσθαι κελεύσας παριππεύοντας.* Vide ann. ad V, 16, 2 et VI, 8, 10. — Quae sequuntur verba *καὶ ἔστιν οἳ — ἀπὸ τῆς ὄχθης*, a Schmiedero in parenthesi posita sunt. Unde clarum fit, eum verborum constructionem non intellexisse

ρακος διαμπὰξ πληγεὶς πίπτει ἀπὸ τοῦ ἵππου· οἱ μὲν ἐξε- 7
πλάγησαν πρός τε τῶν βελῶν τὴν διὰ μακροῦ ἄφεσιν καὶ ὅτι
ἀνὴρ ἀγαθὸς αὐτοῖς τετελευτήκει, καὶ ὀλίγον ἀνεχώρησαν
ἀπὸ τῆς ὄχθης, Ἀλέξανδρος δὲ τεταραγμένους πρὸς τὰ βέλη
ἰδὼν ὑπὸ σαλπίγγων ἐπέρα τὸν ποταμὸν αὐτὸς ἡγούμενος·
εἵπετο δὲ αὐτῷ καὶ ἡ ἄλλη στρατιά. Πρῶτον μὲν δὴ τοὺς 8
τοξότας καὶ σφενδονήτας ἀποβιβάσας σφενδονᾶν τε καὶ ἐκ-
τοξεύειν ἐκέλευσεν ἐς τοὺς Σκύθας, ὡς μὴ πελάζειν αὐτοὺς
τῇ φάλαγγι τῶν πεζῶν ἐκβαινούσῃ, πρὶν τὴν ἵππον αὐτῷ
διαβῆναι πᾶσαν. Ὡς δὲ ἀθρόοι ἐπὶ τῇ ὄχθῃ ἐγένοντο 9

Nimirum verba *ὡς αἵ τε διφθέραι — πίπτει ἀπὸ τοῦ ἵππου* protasin continent, ita ut *ὁ δέ* in initio enunciati positum non habeat quo referatur, nisi ad *Ἀλέξανδρος* in altera apodosis parte collocatum (cf. ann. ad V, 20, 1). Particulas *δὲ δή* similiter usurpatas vide VII, 14, 10 *ἐντυχεῖν αὐτῷ — πολλὰς πρεσβείας ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος, εἶναι δὲ δὴ ἐν τούτοις καὶ Ἐπιδαυρίων πρέσβεις.* — Pro *ἀπὸ τοῦ ἵππου* quattuor codd. Gron. *τῆς*.

7. *οἱ μὲν ἐξεπλάγησαν*] In ed. Bas. et quattuor codd. Gronovii legitur *οἱ μὲν ξυνεπλάγησαν*, cuius scripturae fautor exstitit Schmiederus. Quod nobis probatum est, dedit Vulcanius et ex eo Blancardus. Neque aliter, si fides habenda est Gronovio, legitur in cod. F. Ac firmat hanc verbi formam Arrianus ipse. Vide I, 1, 4. I, 9, 1. I, 10, 4. II, 3, 3. II, 4, 14 *οὐ γὰρ ἐκπλαγῆναι πρὸς τὴν ἐπιστολήν.* II, 13, 6 *ἐκπλαγέντες πρὸς τὰ ἐξαγγελθέντα.* III. 25, 11 *τῇ ὀξύτητι τῆς ἐφόδου ἐκπλαγείς.* IV, 21, 11 *ἐκπλαγεὶς πρὸς τὰ γιγνόμενα.* VI, 15, 12. Hist. Ind. XXX, 3, et passim alibi. Alteram formam *ξυμπλαγῆναι* ex Arriano non novimus.

8. *σφενδονᾶν τε καὶ ἐκτοξεύειν*] Schmiederus e cod. F. In edd. vet. et quattuor codd. Gronovii est *σφ. καὶ τοξεύειν.* Conferas I, 2, 6 *ἐκέλευσεν ἐκτοξεύειν τε καὶ σφενδονᾶν ἐς τοὺς βαρβάρους.* I, 1, 15 *ἐλθεῖν ἐκέλευσε καὶ ἐκτοξεύειν ἐς τοὺς Θρᾶκας.* I, 6, 17 *καὶ τοὺς τοξότας δὲ — ἐκτοξεύειν.* IV, 5, 10 *εὐπετὲς ἔτι εἶναι ἐκτοξεύειν ἐς αὐτούς.* Adde Hist. Ind. XVI, 6. Ceterum vide ann. ad IV, 5, 13, ubi simplex *τοξεύειν* pro *ἐκτοξεύειν* receptum est.

9. *αὐτοὶ δὲ διεφύγγανον*] „Ed. Bas. et nonnulli mss. *αὐτοὶ οὐ χαλεπῶς διεφύγγανον.* Alius *αὐτοὶ καὶ οὐ χ. δ.* Sed Opt. *αὐτοὶ δέ.*" *Gronov.* Edd. Vulc. Gron. Blanc. Raphel. et Borh. *καὶ αὐτοί*, satis apte. Sed cum cod. F. lectionem praebeat non sane contemnendam, ei adversari nolui. De *δέ* ad antecedens *τὲ* referri

ἀφῆκεν ἐπὶ τοὺς Σκύθας τὸ μὲν πρῶτον μίαν ἱππαρχίαν τῶν ξένων καὶ τῶν σαρισσοφόρων ἴλας τέσσαρας· καὶ τούτους δεξάμενοι οἱ Σκύθαι καὶ ἐς κύκλους περιιππεύ-
10 *οντες, ἔβαλλόν τε πολλοὶ ὀλίγους, αὐτοὶ δὲ οὐ χαλεπῶς διεφύγγανον. Ἀλέξανδρος δὲ τούς τε τοξότας καὶ τοὺς*
11 *Ἀγριᾶνας καὶ τοὺς ἄλλους ψιλοὺς ὧν Βάλακρος ἦρχεν, ἀναμίξας τοῖς ἱππεῦσιν ἐπῆγεν ἐπὶ τοὺς Σκύθας. Ὡς δὲ ὁμοῦ ἤδη ἐγένοντο, ἐλάσαι ἐκέλευσεν ἐς αὐτοὺς τῶν τε ἑταίρων τρεῖς ἱππαρχίας καὶ τοὺς ἱππακοντιστὰς ξύμπαντας· καὶ αὐτὸς δὲ τὴν λοιπὴν ἵππον ἄγων σπουδῇ ἐνέβα-*
12 *λεν ὀρθίαις ταῖς ἴλαις. Οὔκουν ἔτι οἷοί τε ἦσαν ἐξελίσσειν τὴν ἱππασίαν ἐς κύκλους, ὡς πρόσθεν ἔτι· ὁμοῦ μὲν γὰρ ἡ ἵππος προσέκειτο αὐτοῖς, ὁμοῦ δὲ οἱ ψιλοὶ ἀναμεμιγμένοι τοῖς ἱππεῦσι· καὶ οὐκ ἦν τὰς ἐπιστροφὰς ἀσφα-*
13 *λεῖς ποιεῖσθαι. Ἔνθα λαμπρὰ ἤδη φυγὴ τῶν Σκυθῶν ἦν· καὶ πίπτουσι μὲν αὐτῶν ἐς χιλίους, καὶ εἷς τῶν ἡγε-*

---

solito vide Schaef. ad Dion. Halic. p. 192. Locell. ad Xen. Ephes. p. 184. Elmsl. ad Eurip. Med. p. 226. Fritzch. Qu. Lucc. p. 208. Praeterea recte Gronovius: „ut *αὐτοὶ δὲ* non de Scythis, quam de quatuor corporibus et hipparchia Alexandri intelligendum sit; qui a Scythis pressi sunt, ita tamen ut paratus esset recessus ad Alexandrum, unde is statim plures submisit.“ Cf. II, 2, 3 *αὐτοὶ δὲ ναυσὶν ἑκατὸν — ἔπλευσαν.* III, 8, 5 *ἡγεῖτο δὲ αὐτῶν Μαζάκης· αὐτοὶ δὲ ἱπποτοξόται ἦσαν.* IV, 17, 11 *αὐτοὶ δὲ ἔφευγον.* VI, 9, 1 *αὐτοὶ δὲ ἐς τὴν ἄκραν ξυνέφευγον,* coll. I, 27, 2 *αὐτοὶ δὲ ἐς τὴν ἄκραν ξυμφεύγουσιν.*

12. *καὶ οὐκ ἦν*] Sic Schmiederus e cod. F., quem et nos secuti sumus. In edd. vett. et quattuor codd. Gronovii legebatur — *τοῖς ἱππεῦσιν οὐκ εἴων,* quod et ipsum ferri possit. Lectioni codicis F. tuendae apti sunt loci hi: IV, 14, 3 *καὶ γὰρ οὐκ εἶναι ἔτι ἐλευθέρῳ ἀνδρὶ φέρειν τὴν ὕβριν.* VI, 17, 12 *εἶναι γὰρ αὐτοῖς τήν τε πόλιν οἰκεῖν ὡς πρόσθεν.* Hist. Ind. XXXIX, 3 *καὶ δελφῖνας λέγει ὅτι καθορᾶν ἦν.* XLI, 3 *ὥστε οὐδεμιῇ μηχανῇ — ἦν ἀποσωθῆναι.* Xenoph. Anab. IV, 3, 6 *οὔτ' — ἦν ἔχειν.*

13. *αὐτῶν ἐς χιλίους*] Edd. vett. et quattuor codd. minus recte ignorant pronomen. Vide, si tanti est, I, 1, 17 *καὶ ἀπέθανον μὲν αὐτῶν ἐς χιλίους.* I, 28, 9 *καὶ ἀπέθανον αὐτῶν ἐς πεντακοσίους.* Similiter peccatum vide VI, 3, 8.

μόνων Σατράκης, ἑάλωσαν δὲ ἐς ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα.
Ὡς δὲ ἡ δίωξις ὀξεῖά τε καὶ διὰ καύματος πολλοῦ ταλαιπώ- 14
ρως ἐγίγνετο, δίψει τε ἡ στρατιὰ πᾶσα εἴχετο καὶ αὐτὸς Ἀ-
λέξανδρος ἐλαύνων πίνει ὁποῖον ἦν ὕδωρ ἐν τῇ γῇ ἐκείνῃ. 15
Καὶ (ἦν γὰρ πονηρὸν τὸ ὕδωρ) ῥεῦμα ἀθρόον κατασκήπτει
αὐτῷ ἐς τὴν γαστέρα· καὶ ἐπὶ τῷδε ἡ δίωξις οὐκ ἐπὶ
πάντων Σκυθῶν ἐγένετο. Εἰ δὲ μή, δοκοῦσιν ἄν μοι καὶ 16
πάντες διαφθαρῆναι ἐν τῇ φυγῇ, εἰ μὴ Ἀλεξάνδρῳ τὸ
σῶμα ἔκαμε. Καὶ αὐτὸς ἐς ἔσχατον κινδύνου ἐλθὼν ἐκο-
μίσθη ὀπίσω ἐς τὸ στρατόπεδον· καὶ οὕτω ξυνέβη ἡ
μαντεία Ἀριστάνδρῳ.

V. Ὀλίγον δὲ ὕστερον παρὰ τοῦ βασιλέως τῶν Σκυθῶν ἀφικνοῦνται παρ᾽ Ἀλέξανδρον πρέσβεις, ὑπὲρ τῶν πραχθέντων ἐς ἀπολογίαν ἐκπεμφθέντες, ὅτι οὐκ ἀπὸ τοῦ κοινοῦ τῶν Σκυθῶν ἐπράχθη, ἀλλὰ καθ᾽ ἁρπαγὴν λῃστρικῷ τρόπῳ σταλέντων, καὶ αὐτὸς ὅτι ἐθέλει ποιεῖν

---

15. *καὶ (ἦν γὰρ —) ῥεῦμα*] Ed. Bas. *καὶ γὰρ ἦν*, omisso parenthesis signo. Quod ut recte habet IV, 19, 8 *καὶ γὰρ ἦν Ὀξυάρτου παῖς*, et Xen. Hist. Gr. IV, 3, 20, *τότε μὲν οὖν, καὶ γὰρ ἦν ἤδη ὀψέ*: ita hoc loco nulla ratione defendi potest. Conferas, quaeso, II, 3, 6 *τὴν δὲ (εἶναι γὰρ τοῦ μαντικοῦ γένους) θύειν*. VI, 26, 13 *ἔνθεν δὲ (ἤδη γάρ τι γιγνώσκειν τὴν ὁδὸν τοὺς ἡγεμόνας) — ποιεῖσθαι τὸν στόλον*. Hist. Ind. XV, 6 *ἐκείνους δὲ (εἶναι γὰρ — μέζονας) ὀρύσσειν*, ubi eaedem fere librorum turbae. Adde Xenoph. Cyrop. IV, 5, 4 *καὶ (ἦν γὰρ παρεσκευασμένα ἱμάτια) — ἐδείπνουν*.

16. *Εἰ δὲ μὴ — εἰ μὴ*] „Gronovius pro *εἰ μὴ Ἀλεξάνδρῳ* coniicit *ἀλλ᾽ ἤδη Ἀλεξάνδρῳ* aut *ἤδη δ᾽ Ἀλεξάνδρῳ* aut simile, quum quae his dicuntur, omnia iam sint dicta et inclusa in praecedentibus illis paucis *εἰ δὲ μή*; quominus vero a verbis auctoris discedamus, censeo potius, aliquantulum commutandas priores voculas *εἰ δὲ μὴ* in *οἱ δὲ μήν* i. e. profecto (nempe Scythae) videntur mihi in ea fuga penitus interituri fuisse, nisi Alexandri corpus morbo affectum fuisset.“ *Schmied.* Neque Schmiederus audiendus est, neque Gronovius. Enunciatum *εἰ μὴ Ἀλέξανδρος ἔκαμε* per epexegesin additum est ob praegressum *εἰ δὲ μή*, quod per se positum minus facile intelligi potuit. Non prorsus dissimilia sunt quae scripsit Arr. VI, 9, 11 — *εἰ δὲ μή, καὶ κινδυνεύειν δέοι*, ubi vide ann. Vulgatam loci scripturam tuitus etiam est Schneid. ad Xen. Anab. IV, 3, 6.

2 τὰ ἐπαγγελλόμενα. Καὶ τούτῳ φιλάνθρωπα ἐπιστέλλει Ἀλέξανδρος, ὅτι οὔτε ἀπιστοῦντα μὴ ἐπεξιέναι καλὸν αὐτῷ ἐφαίνετο, οὔτε κατὰ καιρὸν ἦν ἐν τῷ τότε ἐπεξιέ-
3 ναι. Οἱ δ' ἐν Μαρακάνδοις ἐν τῇ ἄκρᾳ φρουρούμενοι Μακεδόνες, προσβολῆς γενομένης τῇ ἄκρᾳ ἐκ Σπιταμένους τε καὶ τῶν ἀμφ' αὐτὸν, ἐπεκδραμόντες ἀπέκτεινάν τε τῶν πολεμίων ἔστιν οὓς καὶ ἀπώσαντο ξύμπαντας· καὶ

C. V. *παρὰ τοῦ βασιλέως τῶν Σκυθῶν*] „In Optimo plenius *παρὰ τῶν Σκυθῶν καὶ παρὰ τοῦ βασιλέως αὐτῶν.*" *Gronov.* In edd. vett. et quattuor codd. Gronovii legebatur *παρὰ τοῦ βασιλέως Σκυθῶν.* Schmiederus recepit quod praebuit cod. F. Sed nescio an non recte id fecerit. Quomodo enim fieri potest, ut cum Scytharum rex legatos mitteret, et Scythae ipsi idem fecisse credantur? Nec sane quae statim sequuntur, *καὶ αὐτὸς ὅτι ἐθέλει ποιεῖν* nisi ad solum regem apte referri possunt. Sic dixit I, 5, 9 *ἐνταῦθα ἀφίκοντο πρέσβεις ὡς Ἀλέξανδρον παρά τε τῶν ἄλλων ὅσα αὐτόνομα ἔθνη προσοικεῖ τῷ Ἴστρῳ καὶ παρὰ Σύρμου τοῦ Τριβαλλῶν βασιλέως*, ubi, si scripsisset *καὶ παρὰ τῶν Τριβαλλῶν καὶ παρὰ τοῦ βασιλέως αὐτῶν*, quis esset qui locum sanum censeret? Rege non memorato recte scripsit IV, 15, 1 *παρ' Ἀλέξανδρον δὲ ἧκε καὶ αὖθις Σκυθῶν τῶν ἐκ τῆς Εὐρώπης πρεσβεία.* Scripturae cod. F. tuendae apta quispiam censeat quae dixit Paus. VI, 22, 2 *στρατὸν οἱ Πισαῖοι καὶ βασιλεὺς αὐτῶν Πανταλέων ὁ Ὀμφαλίωνος — ἀθροίσαντες ἐποίησαν.* Neque prorsus dissimilia sunt haec Arriani II, 3, 14 *ἀπηλλάγη δ' οὖν αὐτός τε καὶ οἱ ἀμφ' αὐτόν.* II, 7, 12 *Ξενοφῶντος καὶ τῶν ἅμα Ξενοφῶντι μυρίων.* III, 11, 1 *Δαρεῖος δὲ καὶ ὁ ξὺν Δαρείῳ στρατὸς — ἔμειναν.* Ut scriberem *τῶν Σκυθῶν*, movit me simillimus locus IV, 15, 3 *καὶ δῶρα ἔφερον — παρὰ τοῦ βασιλέως τῶν Σκυθῶν.*

2. *κατὰ καιρόν*] Sic recte ed. Bas. *κατὰ καιροῦ* ed. Vulc. Blanc. Gron. Raphel. Schmied. Neque improbavit hanc structuram Bernh. Wiss. Synt. pag. 238, ut scriptorum senescentis Graecitatis propriam. Ex Arriano ipso utra scriptura praeferenda sit, discere non est. Alias enim dixit *ἐν καιρῷ*, ut IV, 15, 8 *οὐκ ἔφη ἐν καιρῷ εἶναι.* At cf. Herod. I, 30 *ὥς οἱ κατὰ καιρὸν ἦν.* Et apud eundem Herodotum VI, 39 pro vulg. *κατ' οἶκον* recte hodie legitur *κατ' οἴκους.*

3. *ἐν τῇ ἄκρᾳ — τῇ ἄκρᾳ*] Haec verba male omissa sunt in ed. Basil. Lacunam explevit Vulcanius ope codicis vet. Stephani. — Supra pro *οἱ δ' ἐν Μαρ.* ed. Bas. *οἱ δὲ ἐν.*

αὐτοὶ ἀπαθεῖς ἀπεχώρησαν ἐς τὴν ἄκραν. Ὡς δὲ καὶ οἱ 4
ὑπ' Ἀλεξάνδρου ἐσταλμένοι ἐς Μαράκανδα ἤδη προσάγον-
τες Σπιταμένει ἐξηγγέλλοντο, τὴν μὲν πολιορκίαν ἐκλεί-
πει τῆς ἄκρας· αὐτὸς δὲ ὡς ἐς τὰ βασίλεια τῆς Σογδια-
νῆς ἀνεχώρει. Φαρνούχης δὲ καὶ οἱ ξὺν αὐτῷ [στρατ- 5
ηγοὶ] σπεύδοντες ἐξελάσαι αὐτὸν παντάπασιν, ἐπί τε τὰ
ὅρια τῆς Σογδιανῆς ξυνείποντο ὑποχωροῦντι καὶ εἰς τοὺς

ἐπεκδραμόντες] Fuit cum legendum existimarem *ἀντεκδραμόντες*. Sed accurate distinxit Arrianus *ἀντεκδραμεῖν* a verbo *ἐπεκδραμεῖν*. Nimirum *qui e loco munito procurrunt contra hostem oppugnantem, ii ἐπεκθεῖν* s. *ἐπεκδραμεῖν* dicuntur: *qui vero ab impetu hostium sese defendunt hostesque aggrediuntur*, hi *ἀντεκθέουσι*. Ut exemplis res demonstretur, vide I, 20, 7 *ἐκδρομή τε γίγνεται τῶν ἐκ τῆς πόλεως· καὶ τούτους οὐ χαλεπῶς ἀνέστειλαν οἱ παρ' Ἀλεξάνδρου ἀντεκδραμόντες*. I, 21, 3 *καὶ τούτους κατιδόντες τινὲς τῶν ἐκ τῆς πόλεως ἐπεκθέουσι*. — 5. *καὶ ἐν τούτῳ ἀντεκθέουσί τινες καὶ ἄλλοι τῶν — στρατιωτῶν*. — 6. *καὶ κατακλείονται αὖθις οἱ ἐπεκδραμόντες*. III, 13, 5 *ἐμβάλλειν κελεύει ἐς αὐτούς —· ἀντεκδραμόντες δὲ ἐπ' αὐτοὺς οἵ τε Σκύθαι*. IV, 27, 12 *οἱ δ' ἐκ τῶν Βαζίρων — ἐπεκθέουσιν ἐς τὸ πεδίον*. Cf. ann. ad VI, 18, 6.

4. *ἐς τὰ βασίλεια τῆς Σογδιανῆς*] „Nonne Arrianus sibi contradicit, lib. III, 30, 12 scribens: *τὰ δὲ Μαράκανδά ἐστι βασίλεια τῆς Σογδιανῶν χώρας*, et nunc dicens, Spitamenem a Maracandis recedentem petere Sogdianae regiam —? Quid vero lateat in *βασίλεια*, non assequor: forte *ἀνώτερα*, vel simile.“ *Schmied.* Errasse hic sane potest Arrianus: fortasse tamen alia praeter Maracanda regia fuit in regione Sogdiana. Quid vero, si legamus *τῆς Βακτριανῆς*? cf. Curt. VII, 9, 20. Arr, IV, 16, 6.

5. *καὶ οἱ ξὺν αὐτῷ [στρατηγοί]*] Uncis inclusi ultimam vocem, quam Schmiederus primus dedit ex auctoritate codicis F., contradicentibus edd. vett. et rell. codd. Gronovii. Neque soli duces, Andromachus, Caranus et Menedemus, quorum mentio facta est IV, 3, 14, hic intelligantur necesse videtur, sed etiam milites, quibus illi praefecti erant, octingenti sexaginta equites et mille quingenti pedites mercenarii. Vide praeterea IV, 5, 8 *καὶ ἐπελαυνόντων μὲν αὐτῷ τῶν ἀμφὶ Φαρνούχην*. — Infra ed. Bas. habet *ξυνεισβάλλουσι*.

Νομάδας τοὺς Σκύθας οὐδενὶ λογισμῷ ξυνεσβάλλουσιν.
6 Ἔνθα δὴ προσλαβὼν ὁ Σπιταμένης τῶν Σκυθῶν ἱππέων
ἐς ἑξακοσίους, προσεπήρθη ὑπὸ τῆς ξυμμαχίας τῆς Σκυ-
7 θικῆς δέξασθαι ἐπιόντας τοὺς Μακεδόνας. Παραταξά-
μενος δὲ ἐν χωρίῳ ὁμαλῷ πρὸς τῇ ἐρήμῳ τῆς Σκυθικῆς,
ὑπομεῖναι μὲν τοὺς πολεμίους ἢ αὐτὸς ἐς αὐτοὺς ἐμβα-
λεῖν οὐκ ἤθελε· περιιππεύων δὲ ἐτόξευεν ἐς τὴν φάλαγγα
8 τῶν πεζῶν. Καὶ ἐπελαυνόντων μὲν αὐτῷ τῶν ἀμφὶ
Φαρνούχην, ἔφευγεν εὐπετῶς, οἷα δὴ ὠκυτέρων τε αὐ-
9 τοῖς ἐν τῷ τότε καὶ ἀκμαιοτέρων ὄντων τῶν ἵππων. Τοῖς

---

6. *δέξασθαι*] Sic recte quattuor codd. Gronovii, inter quos cod. F., sic etiam ed. Vulc. Blanc. Gron. Raph. Schmied. *μὴ δέξασθαι* ed. Bas. cum C. V. Vulcanii et uno cod. Gronovii. — Mox ed. Bas. *ὑπομῆναι*. Cf. VII, 20, 7, ubi eadem editio habet *ποιῆσθαι* pro *ποιεῖσθαι*.

8. *ἐπελαυνόντων μὲν αὐτῷ*] Particulam *μέν*, quam ut omnes codd. Gronovii, ita ed. Bas. praebent, primus omisit Vulcanius. Neque restituerunt eam Blanc. Gron. Raphel. Deinde autem pro *αὐτῷ* in edd. vett. et quattuor codd. Gronovii atque V. C. Vulcanii legebatur *αὐτοῖς*. Minus recte. Veram atque genuinam formam debemus cod. F.

9. *Τοῖς δ' ἀμφὶ Ἀνδρόμαχον*] Sic dedimus cum Schmiedero ex certissima Blancardi et Palmerii (Exerc. p. 239) emendatione pro vulgato *τοῖς δ' ἀμφὶ Ἀριστόμαχον*. Gronovius cur silentio prorsus praeterierit hunc locum, causa nulla alia fuisse videtur, quam quod Blancardus, homo ei quam maxime invisus, verum viderat (cf. ad IV, 3, 13). *Andromachum* memoratum vide III, 12, 8. III, 25, 6. IV, 3, 14. IV, 5, 11. IV, 6, 3.

10. *ἐς πλαίσιον ἰσόπλευρον*] Raphelius cum ad illustrandam significationem vocis *πλαίσιον* afferebat Ael. Tact. c. 48, aptius conferre potuisset Arr. Tact. c. 36 *πλαίσιον δὲ ὀνομάζεται, ὁπόταν πρὸς πάσας τὰς πλευρὰς παρατάξηταί τις ἐν ἑτερομήκει σχήματι· πλινθίον δὲ, ὅταν ἐν τετραγώνῳ σχήματι ταὐτὸ τοῦτο πράξῃ, ὅπερ Ξενοφῶν ὁ τοῦ Γρύλλου καὶ π λ α ί σ ι ο ν ἰ σ ό π λ ε υ ρ ο ν καλεῖ* (cf. Suid. s. v. *πλαίσιον* et *πλινθωτόν*). Ultima haec Arriani verba spectant ad Xen. Anab. III, 4, 19. Ceterum vid. annot. ad I, 4, 3. — Supra ed. Bas. *ἔστι δὲ ὧν*. Infra eadem *ὅν τινα πως* pro *ὅτι νάπος*.

ὡς μήτε εἶναι — ὦσι] Vertunt: ***ita ut barbari non ita facile —***

δ' ἀμφὶ Ἀνδρόμαχον ὑπό τε τῆς ξυνεχοῦς πορείας καὶ
ἅμα χιλοῦ ἀπορίᾳ κεκάκωτο ἡ ἵππος· μένουσι δὲ ἢ ὑπο-
χωροῦσιν ἐπέκειντο εὐρώστως οἱ Σκύθαι. Ἔνθα δὴ πολ- 10
λῶν μὲν τιτρωσκομένον ἐκ τῶν τοξευμάτων, ἔστι δ' ὧν
καὶ πιπτόντων, ἐς πλαίσιον ἰσόπλευρον τάξαντες τοὺς
στρατιώτας ἀνεχώρουν ὡς ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν Πολυτί-
μητον, ὅτι νάπος ταύτῃ ἦν, ὡς μήτε τοῖς βαρβάροις εὐ-
πετὲς ἔτι εἶναι ἐκτοξεύειν ἐς αὐτοὺς, σφίσι τε οἱ πεζοὶ
ὠφελιμώτεροι ὦσι. Κάρανος δὲ ὁ ἱππάρχης, οὐκ ἀνακοι- 11
νώσας Ἀνδρομάχῳ διαβαίνειν ἐπεχείρησε τὸν ποταμὸν ὡς

---

peterent, et peditatus — usui esse posset. Recte quidem, quod ad priorem enunciati partem attinet; non satis accurate, si postrema respicias. Namque *ὡς μήτε* h. l. cum infinitivo positum *id quod consequens est*, indicat; coniunctivus autem in fine enunciati positus, adiuncta particula *ὡς*, notionem continet *finis, consilii.* Quamquam libere confiteor, apud Arrianum certe *ὡς* et *ὡς μή* saepe ita posita reperiri, ut difficillimum sit decernere, utrum finem, consilium, an consequentiam significent, indeque etiam factum esse, ut discrimine prope nullo tum tempori finito, tum infinitivo adiuncta sint. Ut exemplis res demonstretur, vide I, 7 13 *ὡς μήτε ἔξωθέν τινα δύνασθαι ἐπωφελεῖν, μήτε αὐτοὺς — βλάπτειν.* I, 15, 13 *στόλον ἐνδὺς, ὡς μὴ γνώριμος εἶναι.* II, 18, 11 *— ἦσαν, ὡς μήτε — βάλλεσθαι, τοῖς τε ἐργαζομένοις προβολὴν εἶναι.* III, 30, 8 *— πρᾶξαι ἔφη, ὡς σωτηρίαν σφίσιν εὑρέσθαι.* IV, 4, 8 *ἐκτοξεύειν ἐκέλευσεν, ὡς μὴ πελάζειν.* V, 22, 8 *ὡς μήτε ἐκδρομὴν ποιήσασθαι, — καὶ ὡς πληγὰς γίγνεσθαι.* VII, 9, 1 *οὐχ ὑπὲρ τοῦ καταπαῦσαι λεχθήσεταί μοι ὅδε ὁ λόγος, — ἀλλ' ὡς γνῶναι ὑμᾶς.* Contra II, 8, 7 *παρήγγελτο μὴ ἀπολείπειν, — ὡς μὴ κυκλωθεῖεν.* III, 23, 17 *ἐκέλευον πέμπειν, ὡς κομισθεῖεν.* IV, 27, 11 *ἐπιτειχίσαι προσέταξε, — ὡς μὴ ἄδεια εἴη.* VII, 14, 18 *καὶ τοῦτο δὲ δρᾶσαι, ὡς μὴ ἐφήδεσθαι δοκοίη.* VII, 14, 19 *ἔταξεν, — ὡς μὴ ἀπόλοιτο.* Ex his etiam clarum fit, apud Xen. Anab. IV, 3, 29 — *διαβαίνειν ᾗ ἕκαστος τὴν τάξιν εἶχεν, ὡς μὴ ἐμποδίζειν ἀλλήλους,* salvam esse scripturam, neque cum Kruegero scribendum esse *ὡς μὴ ἐμποδίζοιεν.* Vide eiusd. ann. ad Xen. Anab. I, 8, 10, et qui contra eum pugnat, Bornem. in diar. lit. Lips. 1829, p. 572. Cum Arrianeis apte conferas Eurip. Med. v. 777 *οὐχ ὡς λιποῦσα — καθυβρίσαι, — ἀλλ' ὡς δόλοισι — κτάνω.* Praeterea vide ann. ad IV, 9, 3 et VI, 19, 10.

11. *ὡς ἐς ἀσφαλὲς — καταστήσων*] Sic Schmied. e cod. F. Edd.

12 *ἐς ἀσφαλὲς ταύτῃ καταστήσων τὴν ἵππον· καὶ οἱ πεζοὶ*
αὐτῷ ἐπηκολούθησαν, οὐκ ἐκ παραγγέλματος, ἀλλὰ φο-
βερά τε καὶ οὐδενὶ κόσμῳ ἐγένετο αὐτοῖς ἡ ἐς τὸν ποτα-
13 *μὸν ἔσβασις κατὰ κρημνώδεις τὰς ὄχθας. Καὶ οἱ βάρβα-*
ροι αἰσθόμενοι τὴν ἁμαρτίαν τῶν Μακεδόνων, αὐτοῖς ἵπ-
ποις ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἐσβάλλουσιν ἐς τὸν πόρον· καὶ οἱ
μὲν τῶν ἤδη διαβεβηκότων καὶ ἀποχωρούντων εἴχοντο, οἱ
δὲ τοὺς διαβαίνοντας ἀντιμέτωποι ταχθέντες ἀνεῖλουν ἐς
τὸν ποταμόν, οἱ δὲ ἀπὸ τῶν πλαγίων ἐτόξευον ἐς αὐ-
τούς, οἱ δὲ τοῖς ἔτι ἐσβαίνουσιν ἐπέκειντο, ὥστε ἀπο-
ρίᾳ πάντοθεν ἐχόμενοι οἱ Μακεδόνες ἐς νῆσόν τινα τῶν
14 *ἐν τῷ ποταμῷ ξυμφεύγουσιν οὐ μεγάλην. Καὶ περι-*

---

vett. et reliqui codd. Gron. praepositionem ignorant. Pro *ἀσφαλὲς* in uno cod. Gron. et V. C. Vulcanii legitur *ἀσφαλῶς*. Consule ann. ad I, 1, 12 et V, 7, 7.

12. *ἡ ἐς τὸν ποταμὸν ἔσβασις*] Ed. Bas. *ἡ ἔσβασις ἡ ἐς τὸν ποταμόν*, quomodo dixit I, 12, 12 *τὴν ὕλην τὴν ἐξ Ἀπολλωνίας*. V, 7, 4 *ἡ γεφύρωσις ἡ διὰ τῶν νεῶν*. Nolui tamen vulgatam verborum ordinem mutare, cum aeque recte habeat. Cf. II, 1, 3 *αἱ ἀπὸ Χίου ὁλκάδες*. II, 19, 1 *τὸ ἀπὸ τῆς νεὼς πῦρ*, et ann. ad I, 12, 9.

13. *εἴχοντο*] Ed. Basil. *εἶχον*. Paulo supra edd. Vulc. et Blanc. *οἱ μὲν αὐτῶν*. Quod dedimus, firmant omnes codd. Gronovii, V. C. Vulcanii et ed. Basil. — Mox ed. Bas. cum omnibus codd. Gronovii *ἀνεῖλουν*. Vulcanius primus *ἀνῄρουν*, cui obsecutus est Blancardus. Parum consulte. Gronovius vertit: *alii fronte directa oppositi eos qui transibant, in amnem revolvebant.* Recte. Quamquam hanc verbi *ἀνειλῆσαι* significationem lexicographi nostri non notarunt. De verbo *κατειλῆσαι* vide quae diximus ad VI, 6, 5.

ἐτόξευον ἐς αὐτούς] Sic recte Schmied. e cod. F. *ἐξετόξευον* edd. ante Schmied. et quattuor codd. Gronovii. Vide ann. ad IV, 4, 8. Scripturam nobis probatam tuentur haec II, 19, 7 *οἱ δὲ — ἐτόξευον ἐς τοὺς πύργους*.

ἀπορίᾳ — ἐχόμενοι] Edd. vett. et quattuor codd. *ξυνεχόμενοι*. Non minus recte. V. ad VI, 24, 11. Servavimus tamen h. l. scripturam codicis F., locis freti quales sunt II, 4, 11 *σπασμῷ τε οὖν ἔχεσθαι Ἀλέξανδρον*, IV, 4, 14 *δίψει τε ἡ πᾶσα στρατιὰ εἴχετο*. IV, 17, 8 *οἱ δὲ Σκύθαι ὅτι ἀπορίᾳ τε πολλῇ ἔχονται*. Hist. Ind. XXXII, 13 *καὶ ὕδατος ἀπορίῃ ἔχεσθαι*. Lucian. Iup. Trag. c. 18 *λιμῷ ἐχόμενοι*.

στάντες αὐτοὺς οἱ Σκύθαι τε καὶ οἱ ξὺν Σπιταμένει ἱππεῖς ἐν κύκλῳ πάντας κατετόξευσαν· ὀλίγους δὲ ἠνδραποδίσαντο αὐτῶν, καὶ τούτους πάντας ἀπέκτειναν.

VI. Ἀριστόβουλος δὲ ἐνέδρᾳ τὸ πολὺ τῆς στρατιᾶς διαφθαρῆναι λέγει, τῶν Σκυθῶν ἐν παραδείσῳ κρυφθέντων, οἳ ἐκ τοῦ ἀφανοῦς ἐπεγένοντο τοῖς Μακεδόσιν ἐν αὐτῷ τῷ ἔργῳ, ἵνα τὸν μὲν Φαρνούχην παραχωρεῖν τῆς ἡγεμονίας τοῖς ξυμπεμφθεῖσι Μακεδόσιν, ὡς οὐκ ἐμπείρως ἔχοντα ἔργων πολεμικῶν, ἀλλ' ἐπὶ τῷ καθομιλῆσαι τοὺς βαρβάρους μᾶλλόν τι πρὸς Ἀλεξάνδρου ἢ ἐπὶ τῷ ἐν ταῖς μάχαις ἐξηγεῖσθαι ἐσταλμένον· τοὺς δὲ Μακεδόνας τε εἶναι καὶ ἑταίρους βασιλέως. Ἀνδρόμαχον 2

C. VI. παραχωρεῖν] Haec est scriptura omnium codd. quos consuluit Gronovius. παραχωρῆσαι Vulc. et post eum Blancardus. Cuius mutationis causam non video. Utrumque stare posse nemo non videt. Si exemplis opus est, vide haec palmaria. V, 2, 3 ἠξίωσε τῶν τε ἱππέων οἳ ξυμπέμψαι ἐς τριακοσίους, et V, 2, 6 καὶ τοὺς μὲν ἱππέας ξυμπέμπειν οἳ ἐκέλευσεν. — Ceterum vix est quod moneam verba ἐν αὐτῷ τῷ ἔργῳ, ἵνα — παραχωρεῖν arcte coniungenda sic vertantur oportere: *in eo ipso negotio, ubi Pharnuches ab imperio discedere volebat.* De infinitivo sic posito consule ann. ad V, 15, 2.

καθομιλῆσαι τοὺς βαρβάρους] Sic edd. vett. et quattuor codices Gronovii καθομιλῆσαι τοῖς βαρβάροις Schmied. ex auctoritate codicis F. Cui scripturae favere videtur Diod. Sic. XIV, 70 φιλανθρώποις λόγοις χρησάμενος καθωμίλει τῷ πλήθει, quamquam hic Coraius ad Plut. vit. Caes. c. XV legendum esse censet καθωμίλει τὰ πλήθη. cf. Schaef. ad Plut. vitt. t. V, p. 278. Ac sane verbum καθομιλῆσαι cum significat *conciliare aliquem sermonibus familiaribus et amicis*, semper cum accusativo constructum reperimus, ut apud App. bell. civv. V, 63 οὕτω καθομιλῶν τὸν Καίσαρα ὁ Κοκκήϊος. Hist. Rom. ecl. X, p. 66, Schweigh. τὸν τῆς πρεσβείας ἡγούμενον — καθωμίλει λέγων. Diod. Sic. XVI, 87 ταῖς Ἀττικαῖς χάρισιν ὑπὸ τοῦ Δημάδου καθομιληθέντα. Et sic etiam Arriani verba interpreter. Accedit quod Graecorum scriptorum neminem novi, qui καθομιλῆσαι usurpaverit pro simplici ὁμιλῆσαι, ut significet *familiariter cum aliquo versari.*

2. τὸ μέν τι] Edd. vett. cum quattuor codd. Gronovii τὸ μέν τοι. Verum suppeditavit cod. F., unde Schmiederus recepit. Vide

δὲ καὶ Κάρανον καὶ Μενέδημον οὐ δέξασθαι τὴν ἡγεμονίαν, τὸ μέν τι, ὡς μὴ δοκεῖν παρὰ τὰ ἐπηγγελμένα ὑπὸ Ἀλεξάνδρου αὐτούς τι κατὰ σφᾶς νεωτερίζειν, τὸ δὲ καὶ ἐν αὐτῷ τῷ δεινῷ οὐκ ἐθελήσαντας, εἰ δή τι πταίσειαν, μὴ ὅσον κατ' ἄνδρα μόνον μετέχειν αὐτοὺς, ἀλλὰ καὶ ὡς
3 τὸ πᾶν αὐτοὺς κακῶς ἐξηγησαμένους. Ἐν τούτῳ δὴ τῷ θορύβῳ τε καὶ τῇ ἀταξίᾳ ἐπιθεμένους αὐτοῖς τοὺς βαρβάρους κατακόψαι πάντας, ὥστε ἱππέας μὲν οὐ πλείονας τῶν τεσσαράκοντα ἀποσωθῆναι, πεζοὺς δὲ ἐς τριακοσίους.
4 Ταῦτα δὲ ὡς ἠγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ, ἤλγησέ τε τῷ πάθει τῶν στρατιωτῶν, καὶ ἔγνω σπουδῇ ἐλαύνειν ὡς ἐπὶ Σπι-

---

ann. ad II, 15, 4 *τὸ μέν τι κατοικτήσει τῶν Θηβῶν, τὸ δὲ ὅτι — ἐφαίνοντο.*

εἰ δή τι πταίσειαν] In hoc corrupto et multis librariorum mendis contaminato loco nesciebam sane quo me verterem. In edd. Vulc. et Blanc. legitur *εἰδότας, πταίσαντας.* In cod. Steph. est *εἰδότες, πταίσαντας*, in uno codd. Gron. *εἰδότι.* Duo codd. Gron. cum ed. Bas. habent *εἰ δή τι πταῖσαν.* Cod. F. *εἰ δή τι πταίσματος*, quam lectionem Gronovio probatam et per *ἔλλειψιν* verbi *συμβῇ* (!!) explicatam recepit Schmiederus. Sed tantum abest, ut hanc scripturam veram iudicem, ut omnium fere ineptissima videatur. Fuit cum scriptum vellem *εἰ δή τι πταίσαντας.* Sed cum duo codices et editio Basileensis haberent *εἰ δή τι πταῖσαν*, aptius visum est scribere *εἰ δή τι πταίσειαν.* Quam coniecturam egregie firmant haec III, 19, 2 *προσμένειν, — εἰ δή τι νεωτερισθείη.* IV, 7, 8 *οὔτε κατὰ πόλεμον εἰ δή τις διευτυχοίη.* V, 28, 5 *ὑπομένοντα, εἰ δή τις προτροπὴ — εὐπειθεστέρους παρέξει αὐτούς.* cf. Demosth. Olynth. II, p. 23, ed. Bekk. *εἰ δέ τι πταίσει, τότ' ἐξετασθήσεται.* De *εἰ δή τι* et *εἰδότι* confuss. vide ann. ad IV, 3, 12.

μὴ ὅσον — ἀλλὰ καί] h. e. *non solum — sed etiam.* Pro quo alias dixit Arrianus *μὴ ὅτι — ἀλλὰ καί*, ut III, 10, 7 *ξυνεπιθησόμενοι μὴ ὅτι πταίσασιν, ἀλλὰ καὶ εἰ μὴ παρὰ πολὺ νικῶντες φαίνοιντο.* V, 18, 6 *μεγάλα ἔργα — ἀποδειξάμενος μὴ ὅτι στρατηγοῦ, ἀλλὰ καὶ στρατιώτου γενναίου.*

3. *ὥστε — μὲν οὐ πλείονας*] Duo codd. Gronovii cum ed. Bas. *ὥστε μὴ πλείονας.* Cod. Vulc. *ὥστε — μὲν οὐ πλείους.* Edd. Vulc. Blanc. Gron. Raphel. Borheck. *ὥστε — μὲν μὴ πλείονας.* Cod. F. *ὥστε — μὲν οὐ πλείονας.* Atque hanc scripturam suspicor latere quoque in uno alio codd. Gron. exhibente *ὥστε — μὲν ὑπὸ*

ταμένην τε καὶ τοὺς ἀμφ᾽ αὐτὸν βαρβάρους. Ἀναλαβὼν 5
οὖν τῶν τε ἑταίρων ἱππέων τοὺς ἡμίσεας καὶ τοὺς ὑπα-
σπιστὰς ξύμπαντας καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας
καὶ τῆς φάλαγγος τοὺς κουφοτάτους, ᾔει ὡς ἐπὶ Μαρά-
κανδα ἵνα ἐπανήκειν Σπιταμένην ἐπυνθάνετο καὶ αὖθις
πολιορκεῖν τοὺς ἐν τῇ ἄκρᾳ. Καὶ αὐτὸς μὲν ἐν τρισὶν 6
ἡμέραις διελθὼν χιλίους καὶ πεντακοσίους σταδίους τῇ
τετάρτῃ ὑπὸ τὴν ἕω προσῆγε τῇ πόλει. Σπιταμένης δὲ 7
καὶ οἱ ἀμφ᾽ αὐτὸν, ὡς ἐξηγγέλθη προσάγων Ἀλέξανδρος,
οὐκ ἔμειναν, ἀλλ᾽ ἐκλιπόντες τὴν πόλιν φεύγουσιν. Ὁ δὲ 8
ἐχόμενος αὐτῶν ἐδίωκεν· ὡς δ᾽ ἐπὶ [τὸν] χῶρον ἧκεν οὗ

πλείονας. Particulam *οὐ*, ut ad solum *πλείονας* pertinentem, genuinam esse ac veram demonstrant quae leguntur I, 9, 2 *εἰ καὶ — οὐ μείονα τὴν ξυμφορὰν ἤνεγκεν.* III, 30, 19 *ὥστε ἐκ τρισμυρίων οὐ πλείους ἀποσωθῆναι ὀκτακισχιλίων.* Ad formas *πλείους* et *πλείονας* quod attinet, Arrianus optimorum Atticorum scriptorum morem secutus (vide Popp. Thucyd. 1, 1 p. 223) nunc *πλείονας* scripsit, ut II, 19, 9. IV, 19, 7. V, 2, 5. V, 6, 5, nunc *πλείους*, ut I, 11, 4. III, 30, 19. Similiter dixit in nominativo *πλείονες* I, 22, 3. III, 13, 5, sed *πλείους* I, 3, 6. III, 18, 10. V, 18, 6. V, 27, 10. VI, 7, 3.

6. *ὑπὸ τὴν ἕω*] Ed. Bas. *ἐπὶ τὴν ἕω.* Vide quae diximus ad II, 2, 10 et III, 18, 11.

8. *ἐπὶ [τὸν] χῶρον ἧκεν οὗ* —] Articulum qui ab editionibus vulgaribus abest, primus inseruit Schmiederus. Atque firmant eum loci quales sunt II, 2, 4 *ἄγειν τὴν εἰρήνην ἣν — συνέθεντο.* II, 6, 9 *εἰς ἐκεῖνον τὸν χῶρον οὗ — ἐγένετο.* IV, 26, 3 *ἀπὸ τοῦ χωρίου ἵναπερ — ἐγνώκει.* V, 2, 7 *ἰδεῖν τὸν χῶρον οὗ — ἐκόμπαζον.* V, 23, 11 *ἀποδείξας τὸ χωρίον ᾗπερ εἴκαζε.* Lucian. Icaromen. c. 25 *ἐς τὸ χωρίον, ἔνθα ἔδει.* Omissus tamen est articulus in simili locutione apud Soph. Oed. Col. v. 1520 *χῶρον μὲν αὐτίκ᾽ αὐτὸς ἐξηγήσομαι, — οὗ με χρὴ θανεῖν.* Conferas quoque IV, 30, 16 *καὶ αὗται ἤγοντο ὡς ἐπὶ γέφυραν, ἥντινα — ἐξῳκοδομηκότες ἦσαν.*

[ὡς] ἐκ τῶν παρόντων] Primam voculam Schmiedero e cod. F. adiectam reliqui codices et edd. vett. ignorant. Unde uncis eam iussimus includi. Quominus ea plane reiiceretur, impediit me auctoritas Thucydidis qui dixit VI, 70 *ὡς ἐκ τῶν παρόντων*

ἡ μάχη ἐγένετο, θάψας τοὺς στρατιώτας ὡς ἐκ τῶν παρ-
9 όντων, εἵπετο ἔστε ἐπὶ τὴν ἔρημον τοῖς φεύγουσιν.
Ἐκεῖθεν δ' ἀναστρέφων ἐπόρθει τὴν χώραν, καὶ τοὺς
ἐς τὰ ἐρύματα καταπεφευγότας τῶν βαρβάρων ἔκτεινεν,
ὅτι ξυνεπιθέσθαι ἐξηγγέλλοντο καὶ αὐτοὶ τοῖς Μακεδό-
10 σι. Καὶ ἐπῆλθε πᾶσαν τὴν χώραν ὅσην ὁ ποταμὸς ὁ Πο-
λυτίμητος ἐπάρδων ἐπέρχεται· ἵνα δὲ ἀφανίζεται τοῦ
ποταμοῦ τὸ ὕδωρ, ἐντεῦθεν ἤδη τὸ ἐπέκεινα ἔρημος ἡ
χώρα ἐστίν· ἀφανίζεται δὲ καίπερ πολλοῦ ὢν ὕδατος ἐς
11 τὴν ψάμμον. Καὶ ἄλλοι ποταμοὶ ὡσαύτως ἐκεῖ ἀφανί-
ζονται μεγάλοι καὶ ἀένναοι, ὅ τε Ἔπαρδος ὃς ῥέει διὰ
Μάρδων τῆς χώρας, καὶ Ἄρειος ὅτου ἐπώνυμος ἡ τῶν
Ἀρείων γῆ ἐστι, καὶ Ἐτύμανδρος ὃς δι' Εὐεργετῶν ῥέει.
12 Καὶ εἰσὶ ξύμπαντες οὗτοι τηλικοῦτοι ποταμοὶ, ὥστε οὐδεὶς
αὐτῶν μείων ἐστὶ τοῦ Πηνειοῦ τοῦ Θεσσαλικοῦ ποταμοῦ ὃς

ξυνταξάμενοι. Arrianus quidem nusquam alias huic formulae addidit particulam *ὡς*. Vide III, 19, 4 *ἥτις ἐκ τῶν παρόντων ξυνείλεκτο αὐτῷ.* IV, 17, 5 *ξύλλογον ἐκ τῶν παρόντων ξυναγαγών.* VI, 2, 1 *καὶ τοῦτον θάπτει ἐκ τῶν παρόντων μεγαλοπρεπῶς.* VI, 19, 5 *ἐπεσκεύασεν Ἀλέξανδρος ἐκ τῶν παρόντων.* Illustravit hanc formulam Fritzsch. Qu. Lucc. p. 179. cf. Schaef. ad Plut. vitt. t. IV, p. 343.

9. *ἐξηγγέλλοντο*] Sic edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. *ἠγγέλλοντο* cod. F. et ed. Schmied. Non minus recte. Sic dixit I, 12, 16 *ἐπειδὴ Ἀλέξανδρος διαβεβηκὼς ἠγγέλλετο.* Sed concedendum est, verbum *ἐξαγγέλλειν* multo usitatius esse Arriano. Vide praeter locos ad III, 9, 4 allatos I, 20, 3. I, 23, 4. I, 25, 5. III, 26, 3. III, 28, 15. IV, 16, 4. IV, 17, 12. IV, 18, 4. IV, 25, 7. IV, 30, 9. V, 8, 6. V, 21, 3. VI, 8, 6.

10. *ὅσην ὁ ποταμός*] Ed. Basil. *καὶ ὅσην.* Mox eadem *ἔπαρδον.*

ἀφανίζεται τοῦ ποταμοῦ τὸ ὕδωρ] Nolui mutare quod dedit Schmiederus ex auctoritate cod. F. In edd. vett. et rell. codd. est *τῷ ποταμῷ*, quam scripturam tueantur quae diximus ad III, 28, 4, coll. VII, 21, 4 *αὔξουσιν αὐτῷ τὸ ὕδωρ ἐπὶ μέγα.* Genitivum positum vide in his simillimis III, 3, 7 *καὶ ἀφανίζεται τῆς ὁδοῦ τὰ σημεῖα.* VI, 26, 7 *ἀλλ' ἀφανισθῆναι τὰ σημεῖα αὐτῆς.*

πολλοῦ ὢν ὕδατος] Ita quattuor codd. Gronovii. *πολλοῦ ὄντος ὕδατος* cod. Perusin. Gron. et ed. Bas. *πολλοῦ ὄντος τοῦ ῥεύματος*

διὰ τῶν Τεμπῶν ῥέων ἐκδιδοῖ ἐς θάλασσαν· ὁ δὲ Πολυτίμητος πολὺ ἔτι μείζων ἢ κατὰ τὸν Πηνειὸν ποταμόν ἐστι.

VII. *Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος ἐς Ζαρίασπα ἀφίκετο, καὶ αὐτοῦ κατέμενεν ἔστε παρελθεῖν τὸ ἀκμαῖον τοῦ χειμῶνος. Ἐν τούτῳ δὲ ἀφίκοντο παρ' αὐτὸν Φραταφέρνης* 2
τε ὁ Παρθυαίων σατράπης καὶ Στασάνωρ ὁ ἐς Ἀρείους ἀποπεμφθεὶς ὡς Ἀρσάμην συλληψόμενος, τόν τε Ἀρσάμην δεδεμένον ἄγοντες καὶ Βαρζάνην ὅντινα Βῆσσος τῆς Παρθυαίων σατράπην κατέστησε, καί τινας ἄλλους τῶν τότε ξὺν Βήσσῳ ἀποστάντων. Ἧκον δὲ ἐν τῷ αὐτῷ Ἐπό- 3
κιλλος καὶ Μελαμνίδας καὶ Πτολεμαῖος ὁ τῶν Θρακῶν στρατηγὸς ἀπὸ θαλάσσης, οἵ τά τε χρήματα ξὺν Μένητι πεμφθέντα καὶ τοὺς ξυμμάχους ὡς ἐπὶ θάλασσαν κατήγαγον. Καὶ Ἄσανδρος δὲ ἐν τούτῳ ἧκε καὶ Νέαρχος στρα- 4
τιὰν Ἑλλήνων μισθοφόρων ἄγοντες· καὶ Βῆσσός τε ὁ

---

cod. vet. Steph., indeque edd. Vulc. Blanc. Gron. Raphel. (cf. VII, 21, 3 *οὐ πολλοῦ ὄντος αὐτῷ τοῦ ὕδατος*). Quid? si legamus *πολλοῦ ῥέων ὕδατος*, quomodo scripsit V, 9, 6 *οἱ ποταμοὶ πάντες πολλοῦ τε ὕδατος καὶ θολεροῦ ἔῤῥεον.* cf. Aristaen. Epist. I, 3 *ἡ δὲ πηγὴ — ῥεῖ ὕδατος εὖ μάλα ψυχροῦ.* Ad codicum scripturam defendendam haud inepte conferri iussit Gronovius VI, 21, 8 *διαβὰς τὸν Ἀράβιον ποταμὸν, στενόν τε καὶ ὀλίγου ὕδατος.* Adde VI, 25, 9 *πρὸς χειμάῤῥῳ ὀλίγου ὕδατος*, et ann. ad VI, 24, 7.

11. *ὅ τε Ἔπαρδος*] In uno codd. Florr. Gronovius se vidisse testatur *ὅ τε Ἔπαρχος.* — In fine capitis in omnibus editionibus minus recte expressum legitur *ποταμὸν ἐστί.*

C. VII. 2. *Ἀρσάμην*] Sic primus hoc nomen scribendum censuit Blancardus. Secuti sunt recentiores editores. In edd. Venet. Bas. et Vulc. legebatur *Ἀρσάκην.* cf. III, 25, 12 et III, 29, 9. Infra pro *Βαρζάνην* ed. Bas. *Βραζάνην.*

3. *καὶ Μελαμνίδας*] „Blancardus cum Curtio (VII, 10, 11) vult *Μενίδας*; sed is non ad mare missus erat cum Menete, nec socios remissos cum Epocillo comitatus erat, sed cum Parmenione in Media relictus III, 26, 5, atque ad Alexandrum e Media redisse videtur in Arachosia, cum reliquis Parmenionis copiis.“ *Schmied.*

4. *καὶ Βῆσσος — [ἀπὸ θαλάσσης] —*] „Nec ante nec post hunc locum occurrit Graecus vel Macedo nomine Bessi, saepius Bessus

Συρίας σατράπης, καὶ Ἀσκληπιόδωρος ὁ ὕπαρχος [ἀπὸ
5 θαλάσσης], καὶ οὗτοι στρατιὰν ἄγοντες. Ἔνθα δὴ ξύλλογον ἐκ τῶν παρόντων ξυναγαγὼν Ἀλέξανδρος παρήγαγεν ἐς αὐτοὺς Βῆσσον· καὶ κατηγορήσας τὴν Δαρείου προδοσίαν τήν τε ῥῖνα Βήσσου ἀποτμηθῆναι καὶ τὰ ὦτα ἄκρα ἐκέλευσεν, αὐτὸν δὲ ἐς Ἐκβάτανα ἄγεσθαι ὡς ἐκεῖ ἐν τῷ
6 Μήδων τε καὶ Περσῶν ξυλλόγῳ ἀποθανούμενον. Καὶ ἐγὼ οὔτε τὴν ἄγαν ταύτην τιμωρίαν Βήσσου ἐπαινῶ, ἀλλὰ βαρβαρικὴν εἶναι τίθεμαι τῶν ἀκρωτηρίων τὴν λώβην, καὶ ὑπαχθῆναι Ἀλέξανδρον ξύμφημι ἐς ζῆλον τοῦ Μηδικοῦ τε καὶ Περσικοῦ πλούτου καὶ τῆς κατὰ τοὺς βαρβάρους βασιλέας οὐκ ἴσης ἐς τοὺς ὑπηκόους ξυνδιαιτήσεως.
7 Ἐσθῆτά τε ὅτι Μηδικὴν ἀντὶ τῆς Μακεδονικῆς τε καὶ πατρίου Ἡρακλείδης ὢν μετέλαβεν, οὐδαμῇ ἐπαινῶ· καὶ

Bactrianus. Unde nomen *Βῆσσος* vitiose scriptum videtur pro alio cuiusdam satrapae, cuius rei plura exstant exempla, ex. c. III, 11, 13. IV, 5, 9, aliaque. Quaeritur quod nomen videatur restituendum? *Asclepiodorus* Syriae satrapa factus est III, 6, 12. Deinde *Menes* ad mare mittitur, ut sit *ὕπαρχος* Syriae, Phoeniciae et Ciliciae (III, 16, 14), et quidem cum mandato *ut in supplementum milites legeret*, Curt. V, 1, 43. Inde patet scribendum esse: *καὶ Ἀσκληπιόδωρός τε ὁ Συρίας σατράπης καὶ Μένης ὁ ὕπαρχος.* Sic omnia plana sunt et verissima. Sic etiam restituerem, nisi nimis audacter facere viderer. At Arriano ipsi ista confusio non est imputanda, ut alii loci docent aeque ab librariis corrupti. Blancardus mendum vidit, emendare noluit. Gronovius coniecit: — *ἄγοντες καὶ Βησσούς, ὅ τε Συρίας σατράπης καὶ* * * * *ὁ ὕπαρχος ἀπὸ θαλάσσης*, ut dicatur copias quasdam venisse ex Bessis, gente Thracica." *Schmied.* Felix est, si qua alia, coniectura Schmiederi. Nec dubito quin Arrianus ita scripserit. Cf. Curt. VII, 10, 12 *totidem e Syria sequebantur Asclepidorum.* — Pro *ἀπὸ θαλάσσης* quod Schmiederus dedit ex auctoritate codicis F., in edd. vett. et rell. codd. legebatur *ἐπὶ θαλάσσης.* Male. Quamquam verba *ἀπὸ θαλάσσης* insulse repetita videntur ex praegresso enunciato: unde uncis ea inclusi.

5. *ἐς Ἐκβάτανα*] Schmiederus e cod. F. *ὡς Ἐκβάτανα.* Alii codd. Gronovii *ἐς Βάτανα*, alii *Γκβάτανα*, omissa praepositione. Quod dedimus firmant edd. vett. et quae diximus in annotatione ad III, 19, 10.

τὴν κίδαριν τὴν Περσικὴν τῶν νενικημένων ἀντὶ ὧν αὐτὸς ὁ νικῶν πάλαι ἐφόρει, ἀμεῖψαι οὐκ ἐπῃδέσθη, οὐδὲν τούτων ἐπαινῶ· ἀλλ' εἴπερ τι ἄλλο καὶ τὰ Ἀλεξάνδρου 8
μεγάλα πράγματα ἐς τεκμηρίωσιν τίθεμαι, ὡς οὔτε τὸ σῶμα ὅτῳ εἴη καρτερὸν, οὔτε ὅστις γένει ἐπιφανὴς, οὔτε κατὰ πόλεμον εἰ δή τις διευτυχοίη ἔτι μᾶλλον ἢ Ἀλέξανδρος, οὐδὲ εἰ τὴν Λιβύην τις πρὸς τῇ Ἀσίᾳ (καθαπεροῦν ἐπενόει ἐκεῖνος) ἐκπεριπλεύσας κατάσχοι, οὐδὲ εἰ τὴν Εὐρώπην ἐπὶ τῇ Ἀσίᾳ τε καὶ Λιβύῃ τρίτην, τούτων οὐδέν τι ὄφελος ἐς εὐδαιμονίαν ἀνθρώπου, εἰ μὴ σωφρονεῖν ἐν ταὐτῷ ὑπάρχοι τούτῳ τῷ ἀνθρώπῳ τῷ τὰ μεγάλα ὡς δοκεῖ πράγματα πράξαντι.

VIII. *Ἔνθα δὴ καὶ τὸ Κλείτου τοῦ Δρωπίδου πάθημα καὶ τὴν Ἀλεξάνδρου ἐπ' αὐτῷ συμφορὰν, εἰ καὶ ὀλί-*

---

6. *καὶ ὑπαχθῆναι* —] Ita distinximus cum edit. Basil. Nimirum respondent sibi hae partes enunciati: *οὔτε — ἐπαινῶ* et *καὶ ὑπαχθῆναι — ξύμφημι.* cf. II, 17, 2 *οὔτε πέμψαι — διαβῆναί τε.* V, 15, 11 *οὔτε ξὺν ἵπποις, — πεζούς τε ἔτι μεῖον.* VII, 15, 9 *οὔτε φόβου ἀναγκάζοντος — μίσει τε.* VII, 21, 9 *οὔτ' ἂν διαχεῖσθαι, — τήν τε ἀποστροφὴν γίγνεσθαι.*

καὶ Περσικοῦ πλούτου] „Quae lectio licet sit in Basileensi codice, tamen Vulcanius (si in margine editionis suae apposuit, et non ipse H. Stephanus) coniectabat *ὄγκου.* Sed nos vulgatam ab omnibus chirographis confirmatam videmus." *Gronov.*

7. *τὴν κίδαριν*] Ed. Basil. *κίταριν*, ut paulo supra eadem aeque vitiose *αἰσθῆτα* pro *ἐσθῆτα.*

8. *οὔτε κατὰ πόλεμον*] Cod. F. *εἴτε κατὰ πόλεμον.* A qua scriptura vel Schmiederus abhorruit. — Infra ed. Bas. *καθάπερ οὖν.* Vid. ann. ad I, 12, 9.

τούτων — ἐς εὐδαιμονίαν] Orationis colorem Arrianus sumsisse potest ex Xenophonte qui scripsit Cyrop. VIII, 8, 20 *οὐ μέντοι ὄφελός γε οὐδὲν αὐτῶν ἐς πόλεμον.* — Mox ed. Schmied. *ἐν τ' αὐτῷ.*

C. VIII. *τὴν Ἀλεξάνδρου ἐπ' αὐτῷ συμφοράν*] Facius vertit: *qui Alexandro magnam infamiae notam attulit.* Vulcanius paulo liberius: *atque Alexandri facinus;* Gronovius: *et Alexandri post id miserabilem actionem.* Verum vidisse videtur Raphelius locum sic interpretatus: *Alexandri calamitatem ob eam caedem.*

γου ὕστερον ἐπράχθη, οὐκ ἔξω τοῦ καιροῦ ἀφηγήσομαι.
2 Εἶναι μὲν γὰρ ἡμέραν ἱερὰν τοῦ Διονύσου Μακεδόσι καὶ θύειν Διονύσῳ ὅσα ἔτη ἐν αὐτῇ Ἀλέξανδρον· τὸν δὲ τοῦ Διονύσου μὲν ἐν τῷ τότε ἀμελῆσαι λέγουσι, Διοσκούροιν δὲ θῦσαι ἐξότου δὴ ἐπιφρασθέντα τοῖν Διοσκούροιν
3 τὴν θυσίαν· πόῤῥω δὲ τοῦ πότου προϊόντος (καὶ γὰρ καὶ τὰ τῶν πότων ἤδη Ἀλεξάνδρῳ ἐς τὸ βαρβαρικώτερον νενεωτέριστο) ἀλλ' ἔν γε τῷ πότῳ τότε ὑπὲρ τοῖν Διοσκούροιν λόγους γίγνεσθαι, ὅπως ἐς Δία ἀνηνέχθη αὐτοῖν
4 ἡ γένεσις, ἀφαιρεθεῖσα Τυνδάρεῳ· καί τινας τῶν παρόντων κολακείᾳ τῇ Ἀλεξάνδρου (οἷοι δὴ ἄνδρες διέ-

3. *πόῤῥω δὲ τοῦ πότου προϊόντος*] Similiter dixit Ael. vv. hh. XIII, 4 *προϊόντος δὲ τοῦ πότου.* Diod. Sic. XVII, 72 *καὶ τοῦ μὲν πότου προβαίνοντος, τῆς δὲ μέθης προϊούσης*, ubi vide ann. Wesselingii. cf. Misc. Obss. Amstelod. V, 3, p. 62.

ἀλλ' ἔν γε τῷ πότῳ] Haud raro sic Graecos scriptores post parenthesin particulam *ἀλλά* interponere *ἀνακολούθως* monuerunt Heind. ad Plat. Phaed. p. 105, A. Bernh. ad Dion. Perieg. p. 718. cf. Ael. vv. hh. II, 16 *τοὺς τῶν ἐφόρων θρόνους, — ἀ λ λ ὰ τούτους γε τοὺς θρόνους.* Atque sic etiam Latini saepe utuntur *sed* ad redordiendam post parenthesin orationem. Vide Matth. ad Cicer. or. III. Catil. 3, 2, p. 147, ed. sec.

Τυνδάρεῳ] Ita omnes codd. Gronovii. Idemque voluisse videtur editor Basileensis praebens *Τυνδαρείῳ.* Edd. Vulc. Blanc. Gron. Raphel. *Τυνδάρῳ.* — Paulo supra pro *αὐτοῖν* in cod. F. vidit Gronovius *αὐτοῖς.*

4. *οἷοι δὴ — πράγματα*] Similem sententiam proposuit II, 6, 7 *καὶ ὑπὸ τῶν καθ' ἡδονὴν ξυνόντων τε καὶ ξυνεσομένων ἐπὶ κακῷ τοῖς ἀεὶ βασιλεύουσιν ἐπαιρόμενος.* — Mox Schmiederus dedit e cod. F. *ἀξιοῦντας*, contra auctoritatem edd. vett. et quattuor codicum Gron. *ἀξιοῦν* praebentium. Participium vero quo iure hic stare possit, equidem non video. Nam quod Schmiedero in mentem venit ad *καί τινας τῶν παρόντων* cogitando addere *γίγνεσθαι* sive *εἶναι*, nimis quaesitum est.

5. *Οἱ δὲ οὐδὲ — ἀπείχοντο*] Nota transitum ab infinitivo ad tempus finitum, quod constructionis variatae genus haud raro obtinet apud Arrianum. Conferas II, 7, 12 — 14 *λέγεται δὲ καὶ — ἐς μνήμην ἐλθεῖν· — οἱ δὲ βασιλέα — ἐτρέψαντο.* II, 14, 2 sq. *ἐδήλου δὲ ἡ ἐπιστολὴ ὅτι — ἐγένετο· ἐξ οὗ δὲ αὐτὸς βασιλεύει, οὔτε*

φθορὰν τε ἀεὶ καὶ οὔποτε παύσονται ἐπιτρίβοντες τὰ τῶν ἀεὶ βασιλέων πράγματα) καὶ οὐδὲν ἀξιοῦν συμβάλλειν Ἀλεξάνδρῳ τε καὶ τοῖς Ἀλεξάνδρου ἔργοις τὸν Πολυδεύκην καὶ τὸν Κάστορα. Οἱ δὲ οὐδὲ τοῦ Ἡρακλέους 5
ἀπείχοντο ἐν τῷ πότῳ· ἀλλὰ τὸν φθόνον γὰρ ἐμποδὼν ἵστασθαι τοῖς ζῶσι τὸ μὴ οὐ τὰς δικαίας τιμὰς αὐτοῖς ἐκ τῶν ξυνόντων γίγνεσθαι. Κλεῖτον δὲ δῆλον μὲν εἶναι 6
πάλαι ἤδη ἀχθόμενον τοῦ τε Ἀλεξάνδρου τῇ ἐς τὸ βαρβαρικώτερον μετακινήσει καὶ τῶν κολακευόντων αὐτὸν τοῖς λόγοις· τότε δὲ καὶ αὐτὸν πρὸς τοῦ οἴνου παροξυνόμε- 7
νον οὐκ ἐᾶν οὔτε ἐς τὸ θεῖον ὑβρίζειν, οὔτε ἐς τὰ

πέμψαι — διαβῆναί τε —· καὶ ὑπὲρ τούτων πέμπειν ἠξίου (sc. Δαρεῖος), ubi si accuratius dicere voluisset, scribendum erat πέμπειν ἀξιοῦν. IV, 8, 13 sq. Κλεῖτον δὲ οὐκ ἀνιέναι ὑβρίζοντα. Ἀλέξανδρος δὲ ἐβόα κ. τ. λ. IV, 13, 4 sq. ὑπὲρ τούτων λόγος κατέχει ὅτι — ἔφθη βαλών· τοῦτον τὸν Ἑρμόλαον ἀλγήσαντα τῇ ὕβρει φράσαι — καὶ συμπεῖσαι. V, 1, 5 ἐκπέμπουσι — δεησομένους ἀφεῖναι· παρελθεῖν τε δή. — V, 2, 6 ταῦτα λέγοντα — πεῖσαι· καὶ τοὺς μὲν — ξυμπέμπειν οὓ ἐκέλευσε, τοὺς δὲ ἑκατὸν — μηκέτι αἰτῆσαι. cf. ann. ad V, 2, 8. Cui loquendi generi affine est, ubi in eodem enunciato infinitivus post verbum dicendi cum indicativo adiecta particula ὅτι coniungitur, ut VI, 29, 9 πόδας δὲ εἶναι· ἐπεῖναι δὲ καὶ κάνδυς —· καὶ ἀναξυρίδες — ὅτι ἔκειντο. VII, 2, 6 ὅτι οὔτε — δέοιτο —· καὶ ἅμα ὁρᾶν. VII, 19, 7 sq. πληρώματα δὲ — ἀφῖχθαι —· λιμένα τε ὅτι ἐποίει. VII, 20, 4 sq. ὅτι ἤκουεν ἐκ μὲν τῶν λιμνῶν γίγνεσθαι — τέμνεσθαι, οἱ δὲ λειμῶνες ὅτι νάρδον ἐκφέρουσι. Quibus adde VII, 14, 3 — 10. VII, 22, 6. VII, 25, 26 et ann. ad VII, 18, 8. Mirum sane est neque cum iis quae supra attulimus comparandum quod legitur IV, 9, 11 ταῦτα εἰπόντα παραμυθήσασθαι μὲν Ἀλέξανδρον ἐν τῷ τότε· κακὸν δὲ μέγα, ὡς ἐγώ φημι, ἐξεργάσασθαι Ἀλεξάνδρῳ, καὶ μεῖζον ἔτι ἢ ὅτῳ τότε ξυνείχετο. Nimirum ex interpositis verbis ὡς ἐγώ φημι clarum est, verba κακὸν δὲ μέγα — ξυνείχετο non pertinere ad praegressa, sed continere ipsius Arriani sententiam. Unde indicativus poneretur necesse erat.

6. πάλαι ἤδη ἀχθόμενον] Sic edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. Schmiederus codicem F. secutus particulam ἤδη exsulatum abire iussit. Non suo iure. Vid. ann. ad III, 14, 3.

7. οὔτε ἐς τὰ τῶν πάλαι] Ed. Basil. ἐς τῶν, omisso altero articulo.

τῶν πάλαι ἡρώων ἔργα ἐκφαυλίζοντας χάριν ταύτην
8 ἄχαριν προστιθέναι Ἀλεξάνδρῳ. Εἶναι γὰρ οὐκ οὐδὲ
τὰ Ἀλεξάνδρου οὕτω τι μεγάλα καὶ θαυμαστὰ ὡς ἐκεῖ-
νοι ἐπαίρουσιν· οὔκουν μόνον γε καταπρᾶξαι αὐτά, ἀλ-
λὰ τὸ γὰρ πολὺ μέρος Μακεδόνων εἶναι τὰ ἔργα·
9 καὶ τοῦτον τὸν λόγον ἀνιᾶσαι Ἀλέξανδρον λεχθέντα. Οὐ-
δὲ ἐγὼ ἐπαινῶ τὸν λόγον, ἀλλὰ ἱκανὸν γὰρ εἶναι τίθε-
μαι ἐν τοιᾷδε παροινίᾳ τὸ καθ' αὑτὸν σιγῶντα ἔχειν, μη-
10 δὲ τὰ αὐτὰ τοῖς ἄλλοις ἐς κολακείαν πλημμελεῖν. Ὡς δὲ

Unde, ni fallor, fecit sive Vulcanius sive Stephanus *οὔτε τὰ τῶν*, eiecta praepositione *ἐς*, quod idem exprimi iusserunt Blancardus, Gronovius et Raphelius. Codices tamen Gron. omnes in lectione *ἐς τὰ τῶν* conspirant. Recte. Gronovius enim cum scribebat: „sic quoque I, 13, 9 *οὕτω τῷ ὀνόματι τὸν Γρανικὸν ἐκφαυλίσας.* Quomodo etiam aliquoties construit Aelianus in Variis. Etiam Lucianus de merc. cond. *εἰ μὲν ἐκφαυλίζοι τι τῶν λεγομένων.* Mss. tamen omnes *ἐς τὰ τῶν*," totius enunciati sensum atque constructionem non videtur intellexisse. Verum iam vidit Schmiederus. Pendent enim verba *ἐς τὰ — ἔργα* ab *ὑβρίζειν*, ita ut ad *ἐκφαυλίζοντας* sive quae praecessere sive pronomen *αὐτά* cogitando addas. — Pro *οὐκ ἐᾶν* ed Bas. *οὐκ ἐάν.*

χάριν ταύτην ἄχαριν] Hac poetica loquendi formula sua subornavit Arrianus. Sic dixit Aesch. Prometh. 545 *φέρ' ὅπως ἄχαρις χάρις.* Eurip. Phoen. 1747 *ἄχαριν χάριν εἰς θεοὺς διδοῦσα*, ubi vide Valck. ann. Cf. ad III. 14, 3.

8. *οὔκουν μόνον γε*] Ed. Bas. *οὐκοῦν.* Particulam *γὲ* omnino necessariam neque edd. vett. habent, neque codd. quattuor Gronovii. Solus cod. F. suppeditavit eam. Similiter collocatam vide eam in enunciatis negativis I, 20, 11 *οἱ μέντοι ἐγύμνωσέ γε τὸ τεῖχος πεσών.* II, 24, 2 *οὐδὲ κλεῖθρόν γε ἔχοντα.* V, 28, 6 *οὐ μὴν μεταβαλλόμενοί γε ὑπ' αὐτῆς.* VI, 9, 10 *οὐ γὰρ πελάσαι γε ἐτόλμα.* VI, 19, 4 *καὶ οὐ βεβαίως γε τὴν στάσιν ἔχουσαι.* VII, 3, 5 *οὐ μὴν δυνηθῆναί γε.* Vide ann. ad VII, 10, 8. Pro *οὔκουν μόνον γε* si dixisset *οὔκουν οὐδὲ μόνον*, prope idem foret; quamquam vide Herm. ad Viger. p. 824 sq. Inde etiam factum est, ut formulae *οὔκουν οὐδέ* nunquam addita reperiatur particula *γὲ*. Vide ann. ad III, 24, 3.

9. *μηδέ*] Ed. Bas. *μὴ δέ.* Cf. I, 29, 1. II, 6, 9. VII, 12, 3. VII, 16, 9, 11 et Popp. Thucyd. I, 1 p. 465.

καὶ τῶν Φιλίππου τινὲς ἔργων, ὅτι οὐ μεγάλα οὐδὲ θαυμαστὰ Φιλίππῳ κατεπράχθη, οὐδεμιᾷ ξὺν δίκῃ ἐπεμνήσθησαν χαριζόμενοι καὶ οὗτοι Ἀλεξάνδρῳ, τὸν Κλεῖτον ἤδη οὐκ ἔτι ἐν ἑαυτοῦ ὄντα πρεσβεύειν μὲν τὰ τοῦ Φιλίππου, καταβάλλειν δὲ Ἀλέξανδρόν τε καὶ τὰ τούτου ἔργα· παροινοῦντα ἤδη τὸν Κλεῖτον τά τε ἄλλα καὶ πολὺν εἶναι ἐξονειδίζοντα Ἀλεξάνδρῳ, ὅτι πρὸς αὐτοῦ ἄρα 11 *ἐσώθη ὁπότε ἡ ἱππομαχία ἡ ἐπὶ Γρανικῷ ξυνεστήκει πρὸς Πέρσας, καὶ δὴ καὶ τὴν δεξιὰν τὴν αὑτοῦ σοβα-*

---

10. *ἐν ἑαυτοῦ ὄντα*] Edd. Vulc. et Blanc. cum duobus codd. Gronovii *ἐν ἑαυτῷ ὄντα.* Genitivum praebuerunt tres codd. Gron. inter quos cod. F. et ed. Basil. Atque firmat hanc lectionem Grammat. apud Bekk. Anecd. p. 139, 25 *ἐν· μετὰ γενικῆς, συνυπακουομένης τῆς δοτικῆς. Ἀῤῥιανός· οὐκέτι ἐν αὑτοῦ* (sic) *ὄντα.* Illustrarunt hanc loquendi formam Dorv. ad Char. p. 409. Valck. ad Hemsterh. oratt. p. 383. Brunck. ad Aristoph. Vesp. v. 642. Herm. ad Soph. Philoct. v. 950. Heind. Stallb. et Bekk. ad Platon. Charmid. p. 155, D. Ceterum si vulgata scriptura non haberet quo defenderetur, pronum esset scribere *οὐκ ἔτι ἑαυτοῦ ὄντα,* quomodo dixit Soph. Oed. Col. v. 660 *ἀλλ' ὁ νοῦς ὅταν αὑτοῦ γένηται.* Xen. Ephes. p. 66, 4, ed. Loc. *ἑαυτῆς γενομένη.* p. 100, 10 *ἐπειδὴ ἔδοξεν αὑτῆς γεγονέναι.*

πρεσβεύειν] Citat h. l. Gramm. Bekk. Anecd. p. 170, 1 sq. additque: *τὸ πρεσβεύειν οὖν ἀντὶ τοῦ μεγαλύνειν.* Vide ann. ad VI, 30, 5. — Infra ed. Basil. *καταβάλλειν τε.*

11. *Γρανικῷ*] Edd. omnes *Γρανίκῳ.* Idem vitium obtinet VI, 11, 8, 9. Sed vide I, 13, 1, 2, 9. I, 29, 8. Diod. Sic. XVII, 18. 19. Plut. vit. Alex. c. XVI. Ad rem h. l. narratam conferas Plut. vit. Alex. c. L *φήσαντος δὲ τοῦ Ἀλεξάνδρου τὸν Κλεῖτον αὑτῷ συνηγορεῖν δυστυχίαν ἀποφαίνοντα τὴν δειλίαν, ἐπαναστὰς ὁ Κλεῖτος· Αὕτη μέντοι σε, εἶπεν, ἡ δειλία τὸν ἐκ θεῶν ἤδη τῷ Σπιθριδάτου ξίφει τὸ νῶτον ἐκτρέποντα περιεποίησε.*

καὶ δὴ καί] Sic recte Schmiederus e cod. F. *καὶ δή* edd. vett. et rell. codd. Tu confer IV, 9, 14 *καὶ δὴ καὶ τῶν σοφιστῶν τῶν ἀμφ' αὐτόν.* V, 18, 12 *ἀλλ' ἄλλους τε ἔπεμπε καὶ δὴ καὶ Μερόην.* VI, 1, 5 *καὶ δὴ καὶ πρὸς τὴν Ὀλυμπιάδα γράφοντα.* VII, 18, 11 *καὶ μὲν δὴ καὶ ὑπὲρ Καλάνου — ἀναγέγραπται.* Vide quae dixit Jacobs. in diar. schol. Darmstad. 1828, p. 1093. De formula *καὶ γὰρ καί* vide ann. ad III, 2, 4. Similia sunt *καὶ τοίνυν καί* IV,

ρῶς ἀνατείναντα· Αὕτη σε ἡ χείρ, φάναι, ὦ Ἀλέξανδρε,
12 ἐν τῷ τότε ἔσωσε. Καὶ Ἀλέξανδρον οὐκ ἔτι φέρειν τοῦ
Κλείτου τὴν παροινίαν τε καὶ ὕβριν, ἀλλὰ ἀναπηδᾶν γὰρ
ξὺν ὀργῇ ἐπ' αὐτὸν, κατέχεσθαι δὲ ὑπὸ τῶν ξυμπινόν-
13 των· Κλεῖτον δὲ οὐκ ἀνιέναι ὑβρίζοντα. Ἀλέξανδρος δὲ
ἐβόα ἀνακαλῶν τοὺς ὑπασπιστάς· οὐδενὸς δὲ ὑπακούον-
τος, ἐς ταὐτὰ ἔφη καθεστηκέναι Δαρείῳ ὁπότε πρὸς
Βῆσσον τε καὶ τῶν ἀμφὶ Βῆσσον ξυλληφθεὶς ἤγετο οὐ-
14 δέ τι ἄλλο ὅτι μὴ ὄνομα ἦν βασιλέως. Οὔκουν ἔτι οἵους
τε εἶναι κατέχειν αὐτὸν τοὺς ἑταίρους, ἀλλ' ἀναπηδή-
σαντα γὰρ οἱ μὲν λόγχην ἁρπάσαι λέγουσι τῶν σωματο-
φυλάκων τινὸς καὶ ταύτῃ παίσαντα Κλεῖτον ἀποκτεῖναι,

20, 1 *καὶ μὴν καί* I, 14, 9. *καὶ οὖν καί* IV, 9, 10. VI, 27, 14. VII, 20, 19. *καί που καί* VI, 3, 7. VII, 16, 12.

12. *ὑπὸ τῶν ξυμπινόντων*] Hanc sine dubio veram lectionem debemus codici F. In edd. vett. et rell. codd. est *ὑπὸ τῶν ξυμπάντων*. Verbum *ξυμπίνειν* praeter hunc locum habes I, 21, 1 *ξυσκηνοῦντές τε καὶ ἅμα ξυμπίνοντες*.

13. *οὐδενὸς δὲ ὑπακούοντος*] Fuit cum hoc loco scriptum mallem *ἐπακούοντος*, *cum nemo audiret* (vide de frequenti horum verborum confusione Wernsd. ad Himer. Orat. XIV, p. 570). Sed, ut ne moneam, etiam *ὑπακούειν* idem significare nonnunquam quod *ἀκούειν* s. *ἐπακούειν* (cf. Hist. Ind. XXXI, 5 *ὡς δὲ οὐδένα ὑπακούειν*): hoc loco propriam suam *parendi*, *obsequendi* habere videtur significationem. Vide enim, qui interpretis instar est, Plut. vit. Alex. c. LI *ἀναπηδήσας* (sc. *Ἀλέξανδρος*) *ἀνεβόα Μακεδονιστὶ καλῶν τοὺς ὑπασπιστὰς καὶ τὸν σαλπιγκτὴν ἐκέλευε σημαίνειν καὶ πὺξ ἔπαισεν ὡς διατρίβοντα καὶ μὴ βουλόμενον*. Ex quibus apparet, multos quidem audisse Alexandrum clamantem, sed facere noluisse quae imperaret.

οὐδέ τι ἄλλο — ἦν βασιλέως] Edd. Vulc. et Blanc. *οὐδὲν ἄλλο ὅτι μὴ ὄνομα ἔχειν βασιλέως*. Ed. Bas. et tres codd. Gronovii *οὐδὲν ἄλλο — ἦν βασιλέως*. In uno cod. vidit Gronovius pro *ἦν* participium *ὄν*. Quae nobis cum Gronovio et Schmiedero probata est scriptura *οὐδέ τι — ἦν βασιλέως*, eam praebuit cod. F. Hic est enim loci sensus: *Cum nemo eius dicto audiens esset, se in eandem conditionem redactum clamabat, in quam Darius, cum a Besso eiusque sociis captus ducebatur neque aliud quidquam ei supererat nisi nomen regis*. De vocabulo *ὄνομα* sic saepe Graecis dicto vide

οἱ δὲ σάρισσαν παρὰ τῶν φυλάκων τινὸς καὶ ταύτην. Ἀριστόβουλος δὲ, ὅθεν μὲν ἡ παροινία ὡρμήθη οὐ λέγει, 15
Κλείτου δὲ γενέσθαι μόνου τὴν ἁμαρτίαν, ὅν γε ὠργισμένου Ἀλεξάνδρου καὶ ἀναπηδήσαντος ἐπ' αὐτὸν ὡς διαχρησομένου, ἀπαχθῆναι μὲν διὰ θυρῶν ἔξω ὑπὲρ τὸ τεῖχός τε καὶ τὴν τάφρον τῆς ἄκρας ἵνα ἐγένετο πρὸς Πτολεμαίου τοῦ Λάγου τοῦ σωματοφύλακος· οὐ καρτερή- 16
σαντα δὲ ἀναστρέψαι αὖθις, καὶ περιπετῆ Ἀλεξάνδρῳ γενέσθαι Κλεῖτον ἀνακαλοῦντι καὶ φάναι· Ὅτι οὗτός τοι ἐγὼ ὁ Κλεῖτος, ὦ Ἀλέξανδρε· καὶ ἐν τούτῳ πληγέντα τῇ σαρίσσῃ ἀποθανεῖν.

IX. Καὶ ἐγὼ Κλεῖτον μὲν τῆς ὕβρεως τῆς ἐς τὸν βα-

Lennep. ad Phalar. Epp. p. 209, a (p. 229, ed. Lips.). cf. Plat. Legg. pag. 626, A ἣν γὰρ καλοῦσιν οἱ πλεῖστοι τῶν ἀνθρώπων εἰρήνην, τοῦτ' εἶναι μόνον ὄνομα. Lucian. Iup. Trag. c. 4 ὀνόματι μόνον εἶναι δόξαντα. Paus. II, 19, 2 μηδὲν λειφθῆναι — ἢ τὸ ὄνομα τῆς βασιλείας μόνον. Vide praeterea ann. ad VII, 19, 12.

14. *Οὔκουν — ταύτην*] De his ab Arriano narratis conferas Plut. vit. Alex. c. LI et Suid. s. v. *μεταξύ· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος μεταξὺ πίνων καὶ ἀναφλεχθεὶς ὑπὸ τῆς μέθης πρὸς ἔριν ἦλθε πρὸς Κλεῖτον καὶ λόγχην ἁρπάσας παρά του τῶν δορυφόρων διήλασε τοῦ Κλείτου τὴν λόγχην ὥσπερ οἰστρηθείς.* Quae unde deprompserit Suidas, neque Kusterus, nec Toupius indicarunt. Sunt autem fortasse desumta e Diodoro, apud quem, ubi de Clito sermo esse debuit, magna comparet lacuna. Adi Wessel. ad Diod. XVII, 84. — Supra ed. Bas. *πρὸς Βήσσῳ τε καὶ τόν.* Paulo inferius eadem *σάῤῥισαν.*

15. *Κλείτου — μόνου*] Sic cod. F. cum duobus aliis codd. Gronovii. *Κλείτου — μόνον* edd. vett. et rell. codd. Gron. Vide ann. ad II, 9, 1. — Aristobuli narrationem ex parte secutus est Plutarchus l. l. *τὸν δὲ Κλεῖτον οὐχ ὑφιέμενον οἱ φίλοι μόλις ἐξέωσαν τοῦ ἀνδρῶνος. Ὁ δὲ κατ' ἄλλας θύρας αὖθις εἰσῄει.* — Pro *ἀπαχθῆναι,* quod dedimus e cod. F., edd. vett. et quattuor codd. habent *ἐπαχθῆναι.* Perperam.

16. *περιπετῆ γενέσθαι*] Suid. s. v. explicat verbo *περιπεπτωκέναι.* Hunc Arriani locum respexisse lexicographum suspicatur Toupius Opp. critt. I, p. 343. Ceterum cf. Hist. Ind. c. XXXIV, 12 *ὁ δὲ, οὗτος, ἔφη, ἐγώ εἰμι Νέαρχος,* ubi cod. F. ignorat verbum substantivum. — Supra ed. Bas. *καρτερίσαντα.*

C. IX. *μεγαλωστί*] Edd. ante Gronov. *μεγάλως τι,* ut IV,

σιλέα τὸν αὑτοῦ μεγαλωστὶ μέμφομαι, Ἀλέξανδρον δὲ τῆς συμφορᾶς οἰκτείρω, ὅτι δυοῖν κακοῖν ἐν τῷ τότε ἡττημένον ἐπέδειξεν αὑτὸν (ὑφ' ὅτων δὴ καὶ τοῦ ἑτέρου οὐκ ἐπέοικεν ἄνδρα σωφρονοῦντα ἐξηττᾶσθαι) ὀργῆς τε
2 καὶ παροινίας. Ἀλλὰ τὰ ἐπὶ τοῖσδε αὖ ἐπαινῶ Ἀλεξάνδρου, ὅτι παραυτίκα ἔγνω σχέτλιον ἔργον ἐργασάμενος.
3 Καὶ λέγουσιν εἰσὶν οἳ τὸν Ἀλέξανδρον ὅτι ἐρείσας τὴν σάρισσαν πρὸς τὸν τοῖχον ἐπιπίπτειν ἐγνώκει αὐτῇ, ὡς οὐ καλὸν αὐτῷ ζῆν ἀποκτείναντι φίλον αὐτοῦ ἐν τῷ οἴ-

---

12, 1 et IV, 21, 13. At vide Schaef. ad Gregr. Cor. p. 1004. Heind. ad Plat. Charmid. p. 171, D. Fritzsch. Qu. Lucc. p. 165. De tribus adverbiis in ωστι desinentibus, *μεγαλωστί*, *νεωστί* (Arr. I, 24, 1. VI, 27, 2) et *ἱερωστί* consule Apoll. de adv. apud Bekk. Anecd. p. 572 et Bast. ad Greg. Cor. p. 544 sq.

3. *λέγουσιν εἰσὶν οἵ τὸν Ἀλέξανδρον*] Mire turbatus est hic locus in edd. vett. et codd. In uno cod. Gron. et V. C. Vulcanii legitur *καὶ λέγοντες εἰσὶν οἵ τὰ Ἀλεξάνδρου*, quomodo dixit Plut. vit. Thes. c. XXXIII *εἰσὶ δὲ οἵ λέγοντες — ὀνομάζεσθαι*. Dion. Halic. Antiqq. VII, 46 *εἰσί τινες οἱ περιψύχοντες*. In edd. ante Gronovium et quattuor codd. est *καὶ λέγουσιν εἰσὶν οἵ τὰ Ἀλεξάνδρου*. In qua scriptura quamquam reliqua omnia optime habent, tamen offendunt verba *τὰ Ἀλεξάνδρου*. Unde probavimus cum Schmiedero coniecturam Gronovii *καὶ λέγουσιν — τὸν Ἀλέξανδρον*. Nimirum *λέγουσιν εἰσὶν οἵ* dictum est pro *εἰσὶν οἵ λέγουσιν*, quomodo scripsit III, 30, 14 *τὸν Τάναϊν εἰσὶν οἵ ὅρον ποιοῦσιν*. IV, 9, 9 *εἰσὶ δὲ οἵ λέγουσιν*. VII, 12, 8 *εἰσὶ δὲ οἵ Σέλευκον λέγουσιν*. VII, 24, 8 *ἀπαλλάττεσθαι ἐθέλειν — εἰσὶν οἵ ἀνέγραψαν*. Neque multum differt quod legitur VI, 11, 14 *Πτολεμαῖον γὰρ — ἔστιν οἵ ἀνέγραψαν ξυναναβῆναι*. Accusativus quominus offendat, impediunt quae diximus ad I, 26, 8 et III, 1, 3. coll. Krueg. ad Xenoph. Anab. III, 5, 18. Lectio *τὰ Ἀλεξάνδρου*, ut iam Gronovius recte monuit, ita videtur orta esse, ut legentium nonnulli, cum nescirent quo referendus esset accusativus *τὸν Ἀλέξανδρον*, pro eo immitterent quod verisimilitudinis quidem speciem habet, re autem accuratius perpensa atque considerata nulla ratione defendi potest. Respexisse enim videntur illi talia, qualia sunt II, 12, 5 *ἀλλὰ λέγουσί τινες τῶν τὰ Ἀλεξάνδρου γραψάντων*. VII, 15, 7 *Ἄριστος δὲ καὶ Ἀσκληπιάδης τῶν τὰ Ἀλεξάνδρου ἀναγραψάντων — λέγουσιν*. cf. VI, 11, 14. VI, 24, 2. VII, 22, 6. Sed tum scribendum foret vel *εἰσὶν οἵ τῶν τὰ Ἀλεξάνδρου ἀναγραψάντων*, uti iam conie-

νῳ. Οἱ πολλοὶ δὲ ξυγγραφεῖς τοῦτο μὲν οὐ λέγουσιν· 4
ἀπελθόντα δὲ ἐς τὴν εὐνὴν κεῖσθαι ὀδυρόμενον, αὐτόν
τε τὸν Κλεῖτον ὀνομαστὶ ἀνακαλοῦντα καὶ τὴν Κλείτου μὲν
ἀδελφὴν, αὐτὸν δὲ ἀναθρεψαμένην, Λανίκην τὴν Δρω-
πίδου παῖδα, ὡς καλὰ ἄρα αὐτῇ τροφεῖα ἀποτετικὼς
εἴη ἀνδρωθεὶς, ᾗ γε τοὺς μὲν παῖδας τοὺς ἑαυτῆς ὑπὲρ
αὐτοῦ μαχομένους ἐπεῖδεν ἀποθανόντας, τὸν ἀδελφὸν δὲ
αὐτῆς αὐτὸς αὐτοχειρίᾳ ἔκτεινε· φονέα τε τῶν φίλων οὐ 5
διαλείπειν αὐτὸν ἀνακαλοῦντα, ἄσιτόν τε καὶ ἄποτον

---

cit scribendum esse Vulcanius, vel *εἰσὶν οἵ τὰ Ἀλεξάνδρου ἀνα-γράψαντες.* Et quis est qui tam vehementis atque durae coniecturae suasor existat atque defensor?

4. *Οἱ πολλοὶ δέ*] Sic codd. Gronovii omnes et V. C. Vulcanii. Atque sic scribendum fuisse, etiamsi omnes codices obstarent, demonstravimus ad I, 22, 9. Edd. vett. *οἱ πολλοὶ μέν.* — Mox rursus omnes codd. Gron. cum V. C. Vulcanii *ἀπελθόντα* pro *ἐπελθόντα*, scriptura editt. ante Gronovium.

Λανίκην] Freinshemius, cum apud Curt. VIII, 1, 21 Cliti soror vocetur *Hellanice*, ad Curt. l. l. et in Supplem. I, 2, 6 ut apud Arrianum, ita apud Aelian. vv. histt. XII, 26 pro vulgato *Λανίκη* scribendum censet *Ἑλλανίκη*. Sed, cum etiam apud Athen. IV, p. 129, A hodie legatur *Λανίκης* pro vulgato *Λακίννης* s. *Λακνίκνης* (sic), nescio an rectius e Curtio tollatur vulgaris forma in eiusque locum substituatur quod pluribus iisque gravioribus nititur testimoniis.

ᾗ γε — ἔκτεινε] Perversa est, si qua alia, haec constructio verborum. Nam ultima huius enunciati verba sive coniungas cum priori enunciatione *ὡς — ἀποτετικὼς εἴη*, sive cum posteriori *ᾗ γε — ἐπεῖδεν*, eadem permanet difficultas. Non procul a vero abesse nobis videmur statuentes, Arrianum, cum dicendum ei esset *ᾗ γε — ἐπεῖδεν ἀποθανόντας, τὸν δὲ ἀδελφὸν αὐτῆς αὐτὸν αὐτοχειρίᾳ κτείναντα*, neque apte ita dici liceret, transiisse ad tempus finitum, quasi praecessisset particula *ἐπεί*. Quomodo dixit III, 23, 10 *ἀνέλαβε, τοὺς ὑπολειφθέντας κατὰ τὴν ὁδὸν, τοὺς μὲν ἄλλους — διελθόντας, τοῖς δὲ Ἀγριᾶσιν — ἐπέθεντο οἱ ὄρειοι τῶν βαρβάρων.* V, 18, 6 *ὡς κατεῖδε τοὺς μὲν πεπτωκότας, τοὺς δὲ πεπλανημένους —, τῶν δὲ πεζῶν οἱ πλείους ἀπολώλεσαν.* VII, 7, 6 *καὶ πέμπτη — ἱππαρχία προσγενομένη, οὐ βαρβαρικὴ ἡ πᾶσα, ἀλλὰ ἐπαυξηθέντος γὰρ τοῦ — ἱππικοῦ κατελέγησαν.* Xen. Hist. Gr. V, 2, 40 *εὐώνυμον μὲν αὐτὸς ἔχων —, ἡ δὲ ἄλλη φάλαγξ — ἀπετέτατο.* cf. ann. ad I, 6, 21.

5. *οὐδὲ τὴν ἄλλην θεραπείαν*] Edd. vett. et quattuor codd. Gro-

καρτερεῖν ἔστε ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, οὐδὲ τὴν ἄλλην θερα-
6 *πείαν θεραπεῦσαι τὸ σῶμα. Καὶ ἐπὶ τούτοις τῶν μάν-*
τεών τινες μῆνιν ἐκ Διονύσου ᾖδον, ὅτι ἡ θυσία ἐξε-
7 *λείφθη Ἀλεξάνδρῳ ἡ τοῦ Διονύσου. Καὶ Ἀλέξανδρος*
μόγις πρὸς τῶν ἑταίρων πεισθεὶς σίτου τε ἥψατο καὶ τὸ
σῶμα καλῶς ἐθεράπευσε· καὶ τῷ Διονύσῳ τὴν θυσίαν
ἀπέδωκεν, ἐπεὶ οὐδὲ αὐτῷ ἄκοντι ἦν ἐς μῆνιν τοῦ θεί-
ου μᾶλλόν τι ἢ τὴν αὑτοῦ κακότητα ἀναφέρεσθαι τὴν
8 *ξυμφοράν. Ταῦτα μεγαλωστὶ ἐπαινῶ Ἀλεξάνδρου, τὸ*
μήτε ἀπαυθαδιάσασθαι ἐπὶ κακῷ, μήτε προστάτην τε καὶ

---

novii *οὐδέ τινα ἄλλην θεραπείαν.* Quod Schmiederum secuti dedimus *τὴν ἄλλην θεραπείαν*, debemus cod. F. Utramque vero loquendi rationem habere quo sese tueatur, demonstrare possunt haec II, 7, 12 *οὔτε κατὰ πλῆθος οὔτε κατὰ τὴν ἄλλην ἀξίωσιν.* II, 10, 3 *ὅσοι κατ' ἀξίωσιν ἤ τινα ἀρετήν.* III, 27, 6 *κατά τε ἀξίωσιν καὶ τὴν ἄλλην ἀρετήν.* VII, 6, 5 *κατ' ἀξίωσιν καὶ κάλλει καὶ τῇ ἄλλῃ ἀρετῇ.* VII, 11, 14 *ὅσοι κατ' ἀξίωσιν ἤ τινα ἄλλην ἀρετήν.* VII, 12, 1 *ὅσοι διὰ γῆρας ἤ τινα ἄλλην ξυμφοράν.* Hist. Ind. XVII, 4 *ἢ κατ' ἄλλην τινὰ ἀνδρίαν προκριθέντι.* Accedit quod fallente pronunciatione facillime *τήν* in *τιν'* sive *τινά* et *τινά* in *τήν* transire poterat. Vide Bast. post Greg. Cor. p. 923.

6. *μῆνιν — ᾖδον*] Edd. ante Gronovium *εἶδον.* „Mss. etiam apud Vulcanium V. C. *ᾖδον*, proprio augurum vocabulo.“ *Gronov.* Cf. Eurip. Med. v. 44 *συμβαλὼν ἔχθραν τις αὐτῇ καλλίνικον ᾄσεται.* — Mox pro verbis *ὅτι ἡ θυσία ἐξελείφθη Ἀλεξάνδρῳ ἡ τοῦ Διονύσου* in pluribus codd. Gronovii et V. C. Vulcanii legebantur haec: *ὅτι ἡ θυσία Διονύσου παρεαθεῖσα* (vel *παρεκθεῖσα*) *Ἀλεξάνδρῳ ταῦτ' εἰργάσατο.* Quot et quales codices Florr. veram scripturam servent, e Gronovii annotatione perspici non potest. Monuit tantum se in uno cod. vidisse *ἐξελίφη*, et in quibusdam aliis *ἐξαλείφθη*, quam formam exhibet quoque ed Basil.

7. *καλῶς ἐθεράπευσε*] Sic cod. F. et ex eo Schmiederus. Edd. vett. et rell. codd. *κακῶς ἐθεράπευσε.* — Infra pro *μεγαλωστί* rursus edd. ante Gronovium *μεγάλως τι.* — Pro *τὴν θυσίαν ἐπέδωκεν*, quod mordicus tenent omnes editiones, nostro Marte dedimus *ἀπέδωκεν.* Nec morabitur quemquam haec lenis formae mutatio, modo perpendatur, praepositiones *ἐπί* et *ἀπό* plus centies in codicibus et editionibus confusas esse. Videamus, si tanti est, ann. ad I, 10, 5. I, 18, 14. II, 23, 6. III, 18, 17. IV, 7, 4. VI, 23, 4. Sic apud Xen. Ages. II, 30 hodie recte legitur *ἀπεδίδου*

ξυνήγορον κακίονα ἔτι γενέσθαι τοῦ ἁμαρτηθέντος, ἀλλὰ
συμφῆσαι γὰρ ἐπταικέναι ἄνθρωπόν γε ὄντα. Εἰσὶ 9
δὲ οἵ λέγουσιν Ἀνάξαρχον τὸν σοφιστὴν ἐλθεῖν μὲν
παρ' Ἀλέξανδρον κληθέντα, ὡς παραμυθησόμενον· εὑ-
ρόντα δὲ κείμενον καὶ ἐπιστένοντα, ἐπιγελάσαντα ἀγνο-
εῖν, φάναι, διότι ἐπὶ τῷδε οἱ πάλαι σοφοὶ ἄνδρες τὴν
Δίκην πάρεδρον τῷ Διὶ ἐποίησαν, ὡς ὅ τι ἂν πρὸς τοῦ
Διὸς κυρωθῇ, τοῦτο ξὺν δίκῃ πεπραγμένον· καὶ οὖν καὶ 10
τὰ ἐκ βασιλέως μεγάλου γιγνόμενα δίκαια χρῆναι νομίζε-
σθαι, πρῶτα μὲν πρὸς αὐτοῦ βασιλέως, ἔπειτα πρὸς

---

pro vulg. ἐπεδίδου. Mecum sentit Schneid. ad Xenoph. Anab. IV, 8, 25.

8. ἀπαυθαδιάσασθαι] Ex edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. ἐπαυθαδιάσασθαι Schmiederus e cod. F. Utrumque cum ferri possit, antiquam omnium fere codicum scripturam sollicitare nolui. Eadem verbi forma usus est Plutarch. Amat. p. 70, Reisk. βαρὺς δὲ τοῖς ἀπαυθαδιαζομένοις et Plat. Apol. Socrat. p. 37, A δοκῶ λέγειν — ἀπαυθαδιζόμενος. Ex his corrige quae Schmiederus dixit in Lexico s. v. ἐπαυθαδίζεσθαι.

προστάτην] Edd. vett. προστάττειν. Verum suppeditarunt tum cod. Gronovii tum C. V. Vulcanii. — Infra pro ἐπταικέναι, cui favent codices Gron. melioris notae, ed. Bas. ἐπτωκέναι, edd. Vulc. et Blanc. πεπτωκέναι, unus codd. Gron. ἐπτικέναι, all. πεπτωκέναι. Minus apte.

9. Εἰσὶ δὲ οἵ λέγουσιν] Sic cod. F., duo all. codd. Gronovii et V. C. Vulcanii. Unus codd. Florr. εἰσὶ δὲ οἵ Λάγου. In edd. ante Gronovium et uno cod. Flor. verba οἵ λέγουσιν plane omissa sunt. Unde Vulcanius in ed. Steph. coniecit pro εἰσὶ δέ legendum esse φασὶ δέ.

τὴν Δίκην πάρεδρον] Plane ita Plut. vit. Alex. c. LII οὐκ οἶσθα, εἶπεν, ὅτι τὴν Δίκην ἔχει πάρεδρον ὁ Ζεὺς καὶ τὴν Θέμιν, ἵνα πᾶν τὸ πραχθὲν ὑπὸ τοῦ κρατοῦντος θέμιτον ᾖ καὶ δίκαιον; cf. Sophocl. Oed. Col. v. 1484 εἴπερ ἐστὶν ἡ παλαίφατος Δίκη ξύνεδρος Ζηνὸς ἀρχαίοις νόμοις. Antig. v. 446 οὐ γάρ τί μοι Ζεὺς ἦν ὁ κηρύξας τάδε, οὐδ' ἡ ξύνοικος τῶν κάτω θεῶν Δίκη. Similiter etiam dixit Liban. Ep. 94 ἐκ τοῦ βουλεύειν ἐπὶ τὸ ἄρχειν ἥκεις καὶ πάρεδρος ἡ δίκη. Themist. Or. XVI, p. 201 δίκη πάρεδρος βασιλείας. Vide Wernsd. ad Himer. Orat. XIII, p. 602. Vocabulum πάρεδρος illustravit Wyttenb. ad Plut. Morall. p. 96, A.

10. χρῆναι] Schmiederus ex auctoritate codicis F. χρῆν. Alte-

11 τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. Ταῦτα εἰπόντα παραμυθήσασθαι μὲν Ἀλέξανδρον ἐν τῷ τότε· κακὸν δὲ μέγα, ὡς ἐγώ φημι, ἐξεργάσασθαι Ἀλεξάνδρῳ, καὶ μεῖζον ἔτι ἢ ὅτῳ
12 τότε ξυνείχετο· εἴπερουν σοφοῦ ἀνδρὸς τήνδε ἔγνω τὴν δόξαν, ὡς οὐ τὰ δίκαια ἄρα χρὴ σπουδῇ ἐπιλεγόμενον πράττειν τὸν βασιλέα, ἀλλὰ ὅ τι ἂν καὶ ὁπωσοῦν ἐκ
13 βασιλέως πραχθῇ, τοῦτο δίκαιον νομίζειν. Ἐπεὶ καὶ προσκυνεῖσθαι ἐθέλειν Ἀλέξανδρον λόγος κατέχει, ὑπούσης μὲν αὐτῷ καὶ τῆς ἀμφὶ τοῦ Ἄμμωνος πατρὸς μᾶλλόν τι ἢ Φιλ-
14 ίππου δόξης· θαυμάζοντα δὲ ἤδη τὰ Περσῶν καὶ Μήδων τῆς ἐσθῆτος τῇ ἀμείψει καὶ τῆς ἄλλης θεραπείας τῇ μετακοσμήσει, οὐκ ἐνδεῆσαι δὲ οὐδὲ πρὸς τοῦτο αὐτὸ τοὺς κολακείᾳ ἐς αὐτὸ ἐνδιδόντας, ἄλλους τε τινὰς καὶ δὴ καὶ τῶν σοφιστῶν τῶν ἀμφ' αὐτὸν Ἀνάξαρχόν τε καὶ Ἆγιν Ἀργεῖον ἐποποιόν.

---

ram formam tuentur edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. Arrianum ipsum si consulas, eo minus de integritate huius infinitivi formae dubitabis. Vide mihi I, 5, 4 οὐκ ἔφη χρῆναι ἐν λόγῳ τίθεσθαι. I. 25, 8 νῦν τε χρῆναι. II, 3, 11 τοῦτον χρῆναι ἄρξαι. Adde III, 9, 10. III, 10, 3. IV, 21, 5. VII, 5, 3. Apud Lucianum quidem Hermot. c. 7 hodie legitur ὡς πάντα χρῆν ὑπομεῖναι, et ibid. c. 24 ἀποχρῆν δέ. Sed forma χρῆναι non dubito quin etiam apud Lucianum praeferenda sit. cf. Hermotim. c. 25. Philopseud c. 7. ἀποχρῆναι et ἀποχρῆν vide apud Dion. Hal. Antiqq. VII, 30.

12. εἴπερουν] Sic recte edd. Gron. Raphel. Schmied. εἴπερ οὖν edd. Bas. Vulc. Blanc. Vid. ann. ad I, 12, 9 et VII, 2, 5.

14. Ἆγιν Ἀργεῖον] De hac tota narratione conferas quae dixit Wyttenbach. ad Plut. Morall. p. 60, B. Ἆγις ὀψοφάγος Hedylo notatus apud Athen. VIII, p. 344, F. idemne, an diversus sit, Wyttenbachius haud definiat. cf. Curt. VIII, 5, 6 *Agis quidam Argivus pessimorum carminum post Choerilum conditor.*

οὐκ ἐνδεῆσαι πρὸς τοῦτο αὐτό] Wyttenb. ad Plut. l. l. scriptum voluit πρὸς τοῦτο αὐτῷ. Qua mutatione tamen non opus videtur. cf. I, 20, 5 ὅπῃ τι ἐνδεῖν ὡς πρὸς ἀσφάλειαν ἐφαίνετο. Plut. Num. c. XX ὥστε καὶ τὰς ποιητικὰς ὑπερβολὰς ἐνδεῖν πρὸς τὴν τότε κατάστασιν λέγουσιν. Ne pronominum collocatio offendat, vide ann. ad. II, 3, 6 et III, 20, 4. Quamquam minime omnium ignoro, pronomen demonstrativum in hac dicendi formula semper fere postpositum reperiri. Vide Arr. I. 23, 7. II, 11, 14. VI,

X. *Καλλισθένην δὲ τὸν Ὀλύνθιον Ἀριστοτέλους τε τῶν λόγων διακηκοότα καὶ τὸν τρόπον ὄντα ὑπαγροικότερον οὐκ ἐπαινεῖν ταῦτα. Τούτου μὲν δὴ ἕνεκα καὶ αὐ-* 2
τὸς Καλλισθένει ξυμφέρομαι· ἐκεῖνα δὲ οὐκ ἔτι ἐπιεικῆ δοκῶ τοῦ Καλλισθένους (εἴπερ ἀληθῆ ξυγγέγραπται), ὅτι ὑφ᾽ αὑτῷ [τε] εἶναι ἀπέφαινε καὶ τῇ αὑτοῦ ξυγγραφῇ Ἀλέξανδρόν τε καὶ τὰ Ἀλεξάνδρου ἔργα. Οὔκουν αὐτὸς ἀφῖ- 3
χθαι ἐξ Ἀλεξάνδρου δόξαν κτησόμενος, ἀλλὰ εὐκλεᾶ ἐς ἀνθρώπους ποιήσων· καὶ οὖν καὶ τοῦ θείου τὴν μετουσίαν Ἀλεξάνδρῳ οὐκ ἐξ ὧν Ὀλυμπιὰς ὑπὲρ τῆς γενέσεως αὐτοῦ ψεύδεται ἀνηρτῆσθαι, ἀλλ᾽ ἐξ ὧν ἂν αὐτὸς ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου συγγράψας ἐξενέγκῃ ἐς ἀνθρώπους. Εἰσὶ δὲ 4
οἳ καὶ τάδε ἀνέγραψαν, ὡς ἄρα ἤρετό ποτε αὐτὸν Φιλώτας, ὅντινα οἴοιτο μάλιστα τιμηθῆναι πρὸς τῆς Ἀθη-

---

9, 11. cet. Sieb. ad Paus. I, 23, 6. Valck. ad Herod. III, 71. Jacobs. vv. ll. in Diar. schol. Darmst. 1828, p. 657. — Verbum *θαυμάζειν* non tam videtur esse *admirari*, quam *honorare.* Vide Valck. ad Eurip. Hippol. v. 106. Strang. ad Isocr. orat. ad Demon. p. 17.

C. X. 2. *ξυγγέγραπται*] Edd. ante Schmiederum omnes *ξυνεγέγραπται.* Suspiceris eos voluisse *ξυνεγέγραπτο.* Sed perfecto quam maxime opus est. Vide II, 4, 10 *ὡς μὲν Ἀριστοβούλῳ λέλεκται.* IV, 12, 4 *ἀναγέγραπται δὲ καὶ τοιόσδε λόγος.* V, 6, 7 *Ἡροδότῳ ἀποδέδεικται.* VII, 14, 7 *τοῦτο πρὸς τῶν πλείστων ἀναγέγραπται.* VII, 19, 1 *ὑπὲρ ὅτων μὲν ἕκαστοι πρεσβευόμενοι, οὐκ ἀναγέγραπται.* Conferas quae diximus ad III, 30, 10.

ὑφ᾽ αὑτῷ [*τε*]] Ultimam vocem, qua carent edd. Basil. Vulcan. Blanc., primus inseruit Gronovius, quem secuti sunt Raphel. et Borheck. Schmiedero ea omissa est. Nec sane, si conferas IV, 14, 4 *ἐλευθερῶσαι ἑαυτὸν καὶ τοὺς ἄλλους Μακεδόνας*, et ann. ad V, 29, 3, eam dicas necessariam esse. Unde, quia de origine illius particulae nihil constat, uncis eam inclusimus. Eiusdem additamenti eundem auctorem vide IV, 17, 2.

3. *ἐξ Ἀλεξάνδρου δόξαν κτησόμενος*] Duo codd. Gronovii et ed. Bas. praepositionem non agnoscunt. *ἀπ᾽ Ἀλεξάνδρου* cdd. Vulc. Blanc. cum duobus codd. Gron. *ἐξ Ἀλεξάνδρου* cod. F. Eandem vim praepositioni *ἐκ* tribuam in his V, 27, 5, *καὶ κατὰ τὴν ἐκ σοῦ μοι οὖσαν — ἀξίωσιν.* VII, 9, 12 *καὶ τὰ ἐξ Αἰγύπτου καὶ Κυρήνης ἀγαθὰ ὅσα ἀμαχεὶ ἐκτησάμην, ὑμῖν ἔρχεται.*

ναίων πόλεως· τὸν δὲ ἀποκρίνασθαι, Ἁρμόδιον καὶ
Ἀριστογείτονα, ὅτι τὸν ἕτερον τοῖν τυράννοιν ἔκτειναν
5 καὶ τυραννίδα ὅτι κατέλυσαν· ἐρέσθαι τε αὖθις τὸν Φιλώ-
ταν, εἴ τῳ τύραννον κτείναντι ὑπάρχει παρ' οὕστινας ἐθέ-
λει τῶν Ἑλλήνων φυγόντα σώζεσθαι· καὶ ἀποκρίνασθαι
αὖθις Καλλισθένην, εἰ καὶ μὴ παρ' ἄλλους, παρά γε
6 Ἀθηναίους ὅτι φυγόντι ὑπάρχει σώζεσθαι. Τούτους γὰρ
καὶ πρὸς Εὐρυσθέα πολεμῆσαι ὑπὲρ τῶν παίδων τῶν
7 Ἡρακλέους, τυραννοῦντα ἐν τῷ τότε τῆς Ἑλλάδος. Ὑπὲρ
δὲ τῆς προσκυνήσεως ὅπως ἠναντιώθη Ἀλεξάνδρῳ, καὶ
τοιόσδε κατέχει λόγος· ξυγκεῖσθαι μὲν γὰρ τῷ Ἀλεξάν-
δρῳ πρὸς τοὺς σοφιστάς τε καὶ τοὺς ἀμφ' αὐτὸν Περσῶν
καὶ Μήδων τοὺς δοκιμωτάτους, μνήμην τοῦ λόγου τοῦδε
8 ἐν πότῳ ἐμβαλεῖν· ἄρξαι δὲ τοῦ λόγου Ἀνάξαρχον, ὡς

---

5. *εἴ τῳ τύραννον κτείναντι*] Ed. Basil. *εἴ τῷ — κτείναντι.* Utrumque h. l. ferri potest. Alias tamen saepe ab ed. Bas. in hanc rem peccatum est. Vid. I, 17, 14, ubi habet *εἰ δὴ τῷ ἄλλῳ* pro *εἰ δή τῳ ἄλλῳ.* cf. Pausan. I, 26, 6, ubi pro vulgato *ἐκ τοῦ μαντεύματος* hodie recte scriptum legitur *ἔκ του μαντεύματος.*

εἰ καὶ μή] Hoc habent omnes quos inspexit Gronovius codices. Vulcanius, quia in ed. Basil. videbat *καὶ μή*, omisso *εἰ*, de suo dedit *κἂν μή.* Secutus est Blancardus. Parum consulte. cf. I, 9, 2 *εἰ καὶ — ἤνεγκεν, ἀλλὰ τῷ γε.* VII, 1, 6 *εἰ καὶ μὴ ἄλλῳ τῳ, ἀλλὰ αὐτόν γε αὐτῷ ἐρίζοντα.* Vide Herm. ad Vig. p. 832.

6. *Τούτους γὰρ — Ἑλλάδος*] Quae breviter hic memorat Arrianus de filiis Herculis, ea copiose enarrat Lysias in orat. funebr. p. 174 sq., ed. Bekk.

8. *Διονύσου τε καὶ Ἡρακλέους*] Ita codd. Gronovii omnes. *Διονύσῳ τε καὶ Ἡρακλέει* ed. Bas. Unde Vulcanius dedit *Διονύσῳ τε καὶ Ἡρακλεῖ.* Genitivum solum recte habere nemo non videt. — Infra ed. Bas. *οὐδ' οὗτος προσῆκον,* ut paulo ante *οὐδέν τι προσῆκον.* In eadem etiam vitiose expressum est *Ἡρακλεῖς Ἀργεῖος.*

9. *οὐδὲ ἐκεῖνο εἶναι ἀμφίλογον*] Schmiederus codicis F. auctoritatem secutus verbum substantivum omisit. Male. Restituimus hoc verbum ex edd. vett. et rell. codd. Gronovii. cf. ann. ad II, 26, 4. Eundem errorem commisit Schmiederus in Hist. Ind. VIII, 7, ubi scribendum *οὔνομα δὲ εἶναι τῇ παιδὶ Πανδαίην.*

πόσῳ δὴ δικαιότερον] Vertunt: *multo igitur satius esse.* Sed hoc foret *πολὺ δὴ δικαιότερον* (cf. Xen. Hist. Gr. I, 7, 33). Itaque

πολὺ δικαιότερον ἂν θεὸν νομιζόμενον Ἀλέξανδρον Διονύσου τε καὶ Ἡρακλέους, μὴ ὅτι τῶν ἔργων ἕνεκα ὅσα καὶ ἡλίκα καταπέπρακται Ἀλεξάνδρῳ, ἀλλὰ καὶ ὅτι Διόνυσος μὲν Θηβαῖος ἦν, οὐδέν τι προσήκων Μακεδόσι, καὶ Ἡρακλῆς Ἀργεῖος, οὐδ' οὗτος προσήκων ὅτι μὴ κατὰ γένος τὸ Ἀλεξάνδρου· Ἡρακλείδην γὰρ εἶναι Ἀλέξανδρον· 9
Μακεδόνας δ' αὖ τὸν σφῶν βασιλέα δικαιότερον θείαις τιμαῖς κοσμοῦντας· καὶ γὰρ οὐδὲ ἐκεῖνο εἶναι ἀμφίλογον ὅτι ἀπελθόντα γε ἐξ ἀνθρώπων ὡς θεὸν τιμήσουσι· πόσῳ δὴ δικαιότερον ζῶντα γεραίρειν ἤπερ τελευτήσαντα, ἐς οὐδὲν ὄφελος τῷ τιμωμένῳ.

XI. *Λεχθέντων δὲ τούτων τε καὶ τοιούτων λόγων πρὸς Ἀνάξαρχον, τοὺς μὲν μετεσχηκότας τῆς βουλῆς ἐπαινεῖν τὸν λόγον καὶ ἤδη ἐθέλειν ἄρχεσθαι τῆς προσ-*

---

verba Graeca sic interpretare: *quanto igitur melius convenire.* Num forte scribendum *ποσῷ δὴ δικαιότερον* —? Verbum *γεραίρειν*, quod poetici coloris esse videtur, Arrianus quater usurpavit cf. IV, 11, 4 *τῇ προσκυνήσει γεραίρεται.* VII, 23, 8 *καὶ τὸ ἀπὸ τοῦδε ὡς ἥρωα ἐγέραιρε.* Hist. Ind. VIII, 5 *τὸν Ἡρακλέα μάλιστα πρὸς Σουσιανῶν γεραίρεσθαι.* Quibus locis omnibus habet *colendi* significationem. Apud Xenophontem quidem, cui debuisse videtur suum Arrianus, non nisi addito dativo rei dictum reperitur, ut sit *honorare, donare.* Vide Hist. Gr. I, 7, 33 *ἀλλὰ πολὺ δικαιότερον, στεφάνοις γεραίρειν τοὺς νικῶντας, ἢ θανάτῳ ζημιοῦν.* Cyrop. VIII, 1, 39 *καὶ δώροις — καὶ πάσαις τιμαῖς ἐγέραιρεν.* Hieron. c. VII, 2 *γεραίρωσι δὲ καὶ λόγοις καὶ ἔργοις πάντες οἱ παρόντες ἀεὶ ὑμᾶς.*

C. XI. *καὶ ἤδη ἐθέλειν*] Sic cod. F. et ex eo Schmiederus. *καὶ δὴ ἐθέλειν* edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. Minus apte. cf. Xenoph. Anab. I, 3, 11 *εἴτε ἤδη δοκεῖ ἀπιέναι,* ubi nollem Bornemannus vulgatam scripturam *εἴτε δὴ δοκεῖ* retinuisset. Est enim *ἤδη statim, illico.* Vide II, 7, 15 *ἄγειν ἤδη ἐκέλευον.*

σιγῇ ἔχειν] h. e. *plerosque Macedones, qui Anaxarchi orationem improbarunt, tacuisse.* Locutio *σιγῇ ἔχειν*, quam neque apud Xenophontem, neque apud alium quemquam Atticorum scriptorum deprehendi, apud Herodotum legitur IX, 93 *ὁ δὲ εἶχε σιγῇ καὶ ἔφραζε οὐδενί.* Ac pertinet ea ad illum satis tritum morem adverbia componendi cum verbo *ἔχειν*, quo nihil frequentius est apud Arrianum. Dixit enim *ἀδυνάτως ἔχειν* I, 25, 10. *ἀπόρως ἔχειν* I, 26, 2. VII, 19, 6. *ἀμελῶς ἔχειν* III, 4, 7. *μεῖον ἔχειν* ad III, 23, 10. *ἐμπείρως*

κυνήσεως, τοὺς Μακεδόνας δὲ τοὺς πολλοὺς μαχομένους
2 τῷ λόγῳ σιγῇ ἔχειν. Καλλισθένην δὲ ὑπολαβόντα, Ἀλέξ-
ανδρον μὲν, εἰπεῖν, ὦ Ἀνάξαρχε, οὐδεμιᾶς ἀνάξιον απο-
3 φαίνω τιμῆς ὅσαι ξύμμετροι ἀνθρώπῳ· ἀλλὰ διακεκρί-
σθαι γὰρ τοῖς ἀνθρώποις ὅσαι τε ἀνθρώπιναι τιμαὶ καὶ ὅσαι θεῖαι, πολλοῖς μὲν καὶ ἄλλοις, καθάπερ ναῶν τε οἰκοδομήσει καὶ ἀγαλμάτων ἀναστάσει, ὅτι καὶ τεμένη τοῖς θεοῖς ἐξαιρεῖται καὶ θύεται ἐκείνοις καὶ σπένδεται, καὶ ὕμνοι μὲν ἐς τοὺς θεοὺς ποιοῦνται, ἔπαινοι δὲ ἐς ἀνθρώπους, ἀτὰρ οὐχ ἥκιστα τῷ τῆς προσκυνήσεως νό-

---

ἔχειν IV, 3, 15. ὁποτέρως ἔχειν V, 20, 2. μέσως ἔχειν V, 20, 16. κακῶς ἔχειν VI, 10, 3 πολεμίως ἔχειν VI, 16, 6. ἀδυνάτως ἔχειν VII, 3, 5. ἐνδεῶς ἔχειν VII, 7, 9. μαλακῶς ἔχειν VII, 12, 8. πονήρως ἔχειν VII, 25, 11. Formula σιγῇ ἔχειν, hoc loco excepto bis usus est I, 6, 2 et VII, 8, 5. Paulo aliter dixit IV, 8, 9 ἀλλ' ἱκανὸν εἶναι τίθεμαι — τὸ καθ' αὑτὸν σιγῶντα ἔχειν et V, 1, 5 καὶ πεσόντας ἐς γῆν ἐπὶ πολὺ σιγὴν ἔχειν. Quam posteriorem locutionem habet quoque Herodotus I, 86.

2. οὐδεμιᾶς] Ed. Basil. οὐδὲ μιᾶς.

3. οἰκοδομήσει] Recte hanc Atticam formam servavit Arrianus, cuius loco scriptores senescentis Graecitatis formam οἰκοδομή usurpasse post Lobeck. ad Phrynich. p. 487 monuit Siebelis. ad Pausan. 1, 19, 7.

ὅτι καὶ τεμένη — ἐξαιρεῖται] Facile in his verbis agnoscas Xenophontis manum, qui scripsit Cyropaed. VIII, 3 ὅτι ἐλάσαι βούλοιτο εἰς τὰ τεμένη τὰ τοῖς θεοῖς ἐξῃρημένα καὶ θῦσαι μετ' ἐκείνων. — Ceterum edd. vett. post θεοῖς male insertum habent pronomen τὶς, quod in plurimis codd. Gronovii non exstat. Paulo ante ed. Bas. τεμένει. Vid. ann. ad. VII, 16, 12.

ἀτὰρ οὐχ ἥκιστα] Pro οὐχ ἥκιστα δέ, referendum ad prius orationis membrum πολλοῖς μὲν καὶ ἄλλοις. Particula ἀτάρ, quam poeticam duco, legitur apud Platon. Phaed. p 60, D et saepe apud Xenophontem, ut Anab. VII, 7, 10. αὐτάρ habet Arr. Epict. III, p. 314, Borh. Ceterum cf. Himer. Orat. V, p. 480 τῆς τε ἄλλης ἀρετῆς ἕνεκα, ἀτὰρ οὐχ ἥκιστα τῆς σπουδῆς. Or. VI, p. 506 ἀτὰρ δὴ καὶ τόδ' οὐχ ἥκιστα. Ael. vv. hh. II, 44 πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα —, ἀτὰρ οὖν καὶ τόδε. Xenoph. Hist. Gr. V, 4, 17 πολλὰ μὲν γὰρ καὶ ἄλλα — ἀτὰρ καί. Vide Perizon. ad Ael. l. l. III, 16.

4. τὸ θεῖον δὲ ὅτι ἄνω που ἱδρυμένον] Particula ὅτι, quae non tam propter priorem enunciati partem, quam ob posteriorem καὶ

μῳ. Τοὺς μὲν γὰρ ἀνθρώπους φιλεῖσθαι πρὸς τῶν ἀσπα- 4
ζομένων, τὸ θεῖον δὲ ὅτι ἄνω που ἱδρυμένον καὶ οὐ-
δὲ ψαῦσαι αὐτοῦ θέμις, ἐπὶ τῷδε ἄρα τῇ προσκυνήσει
γεραίρεται· καὶ χοροὶ τοῖς θεοῖς ἵστανται, καὶ παιᾶνες
ἐπὶ τοῖς θεοῖς ᾄδονται. Καὶ οὐδὲν θαυμαστὸν ὁπότε γε 5
καὶ αὐτῶν τῶν θεῶν ἄλλοις ἄλλαι τιμαὶ πρόσκεινται,
καὶ ναὶ μὰ Δία ἥρωσιν ἄλλαι, καὶ αὗται ἀποκεκριμέναι
τοῦ θείου. Οὔκουν εἰκὸς ξύμπαντα ταῦτα ἀναταράσσον- 6
τας τοὺς μὲν ἀνθρώπους ἐς σχῆμα ὑπέρογκον καθιστάναι
τῶν τιμῶν ταῖς ὑπερβολαῖς, τοὺς θεοὺς δὲ τό γε ἐπὶ

οὐδὲ ψαῦσαι θέμις in edd. vett. desiderabatur, iam a Gronovio ex omnium codicum auctoritate in suam sedem restituta est. Recte idem conferri iubet Eustath. ad Iliad. *η'*, v. 178 *ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν· ὅτι εἰς οὐρανὸν ὁρῶντες οἱ Ἕλληνες εὔχονται, ἔνθα ἱδρύσθαι τὸ θεῖον δοκεῖ.* Adde quae dixit Wyttenb. ad. Iulian. Orat. p. 193, ed. Lips.

5. *καὶ ναὶ μὰ Δία*] Edd. ante Schmied. *καὶ ναὶ μάλιστα.* Gronovius ad h. l.: „in omnibus, inquit, scriptis, tam Perusino, quam Florentinis (et postea quoque notavit ex V. C. Vulcanius) perspicue satis legitur *καὶ ναὶ μὰ Δία,* quod tam pretiosum est, quam inane ac ineptum est vulgatum, perinde ut in Alexandri oratione V, 26, 14 *οὐκ ἐμπλήσας μὰ Δία ὑμᾶς.* Unde id prorsus restituendum."

6. *ἀναταράσσοντας*] Sic omnes codd. Gronovii. *ταράσσοντας* edd. vett. Simplex si pro composito ab omnibus codicibus commendaretur, non minus aptum foret. Utrumque enim verbum Arriano in usu fuit. Quem vide III, 10, 2 *ἀπροσδοκήτοις τε γὰρ καὶ ἀνατεταραγμένοις ἐπιθήσεσθαι.* III, 13, 1 *ὡς ἀναταράξοντες αὐτῷ τὴν φάλαγγα.* IV, 4, 7 *Ἀλέξανδρος δὲ τεταραγμένους πρὸς τὰ βέλη ἰδών.* V, 16, 6 *πρὶν τεταραγμένην τὴν φάλαγγα — κατίδωσιν.* V, 17, 2 *τοῦτό τε εὐθὺς ἐτάραξε τὰς τάξεις τε καὶ τὰς γνώμας τῶν Ἰνδῶν.* VI, 5, 2 *ὅτι μὴ ταράξαντα τοὺς ἐμπλέοντας.* Similiter confusa vide verba *ταράξαι* et *συνταράξαι* VI, 5, 2. — Paulo supra ed. Bas. *οὐκοῦν.* Cf. ann. ad III, 24, 4.

τό γε ἐπὶ σφίσιν] Minus accurate interpretes: *et deos ad statum ab illorum dignitate alienum redigere.* Hic potius est verborum sensus: *deos autem, quantum in ipsis sit, ad humilitatem iis minime dignam redigere.* Ad formulam *τό γε ἐπὶ σφίσιν* cf. III, 28, 8 *ψιλὸν δὲ τὸ πολὺ αὐτοῦ τό γε ταύτῃ.* VII, 11, 11 *τό γε ἀπὸ τούτου.* Lucian. diall. deorr. VIII *τό γε ἐπ' ἐμοί.* Apud Dionys.

σφίσιν ἐς ταπεινότητα οὐ πρέπουσαν καταβάλλειν, τὰ
7 ἴσα ἀνθρώποις τιμῶντας. Οὔκουν οὐδὲ Ἀλέξανδρον ανα-
σχέσθαι ἂν, εἰ τῶν ἰδιωτῶν τις εἰσποιοῖτο ταῖς βασιλι-
8 καῖς τιμαῖς χειροτονίᾳ ἢ ψήφῳ οὐ δικαίᾳ. Πολὺ ἂν οὖν
δικαιότερον τοὺς θεοὺς δυσχεραίνειν, ὅσοι ἄνθρωποι
ἐς τὰς θείας τιμὰς σφᾶς εἰσποιοῦσιν ἢ πρὸς ἄλλων
9 εἰσποιούμενοι ἀνέχονται. Ἀλέξανδρον δὲ πόῤῥω τοῦ ἱκα-
νοῦ ἀνδρῶν ἀγαθῶν τὸν ἄριστον εἶναί τε καὶ δοκεῖν,
καὶ βασιλέων τὸν βασιλικώτατον, καὶ στρατηγῶν τὸν ἀξιο-
10 στρατηγότατον. Καὶ σὲ εἴπερ τινὰ ἄλλον, ὦ Ἀνάξ-
αρχε, εἰσηγητήν τε τούτων τῶν λόγων ἐχρῆν γίγνεσθαι

Hal. Antiqq. VII, 45 scribendum videtur cum Sylburgio *τό γε ἐπὶ τούτῳ εἶναι μέρος* pro vulg. *τό γε ἐπὶ τοῦτον.* Vide tamen Porson. ad Eurip. Orest v. 1338.

7. *Οὔκουν οὐδέ*] Ed. Bas., ut supra, *οὐκοῦν.* Mox eadem *εἰσποιῆτο.* Quae vitiosa forma orta est ex simili vocalium *η* et *οι* pronunciatione. — Ceterum hunc locum a verbis *οὔκουν οὐδέ* usque ad *ἀνέχονται* memorat Grammat. Bekk. Anecdd. I, p. 145 s. v. *εἰσποιοῦμαι· ἀντὶ τοῦ καλλωπίζομαι καὶ ἀνέρχομαι νοσφιζόμενος.* Et accuratissime omnia descripsit, praeterquam quod pro vulgato *πρὸς ἄλλων* habet *πρὸς τῶν ἄλλων.* Non male.

8. *εἰσποιούμενοι ἀνέχονται*] Paulo rarior est apud Arrianum verbi *ἀνέχεσθαι* constructio cum participio, de qua vide Monk. ad Eurip. Hippol. v. 354. Blomf. ad Aesch. Pers. v. 843. Soph. Oed. Col. v. 1170. Lys. c. Simon. p. 191, Bekk. *ἠνεσχόμην ἀδικούμενος,* et quae larga manu dedit exempla Matth. Gr. Gr. ub. p. 1060. Cum infinitivo constructum vide illud verbum apud Arr. II, 17. 4 *οὐ γὰρ ἀνέξονται — κινδυνεύειν.* V, 29, 1 *ὅτι πρὸς σφῶν μόνων νικηθῆναι ἠνέσχετο.*

9. *τὸν ἀξιοστρατηγότατον*] Ita edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. *τὸν ἀξιοστρατηγικώτατον* cod. F., quem secutus est Schmiederus. Sed valde suspecta videtur haec altera adiectivi forma; id quod sensit iam Bornemannus ad Xenoph. Anab. III, 1, 24 *φάνητε τῶν λοχαγῶν ἄριστοι καὶ τῶν στρατηγῶν ἀξιοστρατηγότεροι.* Et quis est quin intelligat, Arrianum, cum sua scribebat, in mente habuisse verba Xenophontis?

10. *Καὶ σὲ —*] Edd. omnes *καί σε.* Paulo infra ed. Bas. *οὐκοῦν.*

11. *Ἡρακλείδῃ δὲ ἀπὸ γένους*] Cf. II, 5, 12 *αὐτὸς δὲ ἀπ' Ἄργους τῶν Ἡρακλειδῶν εἶναι ἠξίου.* III, 3, 2 *Ἀλεξάνδρῳ δὲ φιλοτι-*

καὶ κωλυτὴν τῶν ἐναντίων, ἐπὶ σοφίᾳ τε καὶ παιδεύσει Ἀλεξάνδρῳ ξυνόντα· οὔκουν ἄρχειν σε τοῦδε τοῦ λόγου 11 πρέπον ἦν, ἀλλὰ μεμνῆσθαι γὰρ οὐ Καμβύσῃ οὐδὲ Ξέρξῃ ξυνόντα ἢ συμβουλεύοντα, ἀλλὰ Φιλίππου μὲν παιδὶ, Ἡρακλείδῃ δὲ ἀπὸ γένους καὶ Αἰακίδῃ, ὅτου οἱ πρόγονοι ἐξ Ἄργους εἰς Μακεδονίαν ἦλθον, οὐδὲ βίᾳ, ἀλλὰ νόμῳ Μακεδόνων ἄρχοντες διετέλεσαν. Οὔκουν οὐδὲ αὐ- 12 τῷ τῷ Ἡρακλεῖ ζῶντι ἔτι θεῖαι τιμαὶ παρ' Ἑλλήνων ἐγένοντο, ἀλλ' οὐδὲ τελευτήσαντι πρόσθεν ἢ πρὸς τοῦ θεοῦ τοῦ ἐν Δελφοῖς ἐπιθεσπισθῆναι ὡς θεὸν τιμᾶν Ἡρακλέα. Εἰ δ' ὅτι ἐν τῇ βαρβάρῳ γῇ ὀλίγοι γίγνονται, 13

μία ἦν πρὸς Περσέα καὶ Ἡρακλέα, ἀπὸ γένους τε ὄντι τοῦ ἀμφοῖν. IV, 7, 7 *ἐσθῆτά τε ὅτι Μηδικὴν — Ἡρακλείδης ὢν μετέλαβεν, οὐδαμῇ ἐπαινῶ.* Ad Ammonem genus suum retulisse dicitur Alexander Arr. III, 3, 3. Justin. XI, 11 et Plut. vit. Al. c. III. Quibus adde Paus. IV, 14, 5 *Μεσσήνιοι γὰρ οὐκ εἰσποιοῦσιν Ἀριστομένην Ἡρακλεῖ —, ὥσπερ Ἀλέξανδρον Ἄμμωνι οἱ Μακεδόνες.* Ael. vv. hh. I, 25 *Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου (εἰ δέ τῳ δοκεῖ, ὁ τοῦ Διός· ἐμοὶ γὰρ οὐδὲν διαφέρει).* Ex Aeacidarum stirpe prognatum fuisse Alexandrum tradit Paus. I, 9, 10 *καὶ γὰρ Ἀλέξανδρος ἠπειρώτης τε ἦν καὶ τῶν Αἰακιδῶν τὰ πρὸς μητρός,* et Appian. bell. civv. II, c. 151 *ὁ μὲν* (sc. *Ἀλέξανδρος*) *Αἰακίδης τε καὶ Ἡρακλείδης.* — Supra ed. Bas. *ἄρχειν τε* et *Ξέρξην.* Perperam.

12. *ἐπιθεσπισθῆναι*] Sic edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. *θεσπισθῆναι* cod. F. et ex eo Schmiederus. Parum consulte, puto. Non tam enim dicere voluit Arrianus, ab oraculo Delphico *iussum fuisse*, Herculem coli tanquam deum (quod foret *θεσπισθῆναι*), quam *permissum fuisse* rogantibus, quod est *ἐπιθεσπισθῆναι.* Inde etiam dixit VI, 19, 9 *καὶ ταύτας δὲ* (sc. *τὰς θυσίας*) *κατ' ἐπιθεσπισμὸν θύει τοῦ Ἄμμωνος.* Similem scripturae discrepantiam notavimus ad I, 18, 10.

13. *Εἰ δ' ὅτι — γίγνονται*] Edd. ante nos omnes *εἰ δ' ὅτι — γίγνωνται.* Quod quomodo defendi possit, equidem non video. Cum autem in ed. Basil. ο et ω quam crebro confusum reperiatur, dici vix possit (vid. ann. ad I, 22, 4): nonne veri simillimum est, a recentoribus editoribus, qui omnes ad unum de usu et natura coniunctivi nihil perspectum habuere, vitiosam editionis Basil. scripturam tacite receptam esse, ita ut ne opus quidem esse putarent consulere codices? Ex eadem illa editorum ignorantia orta

βαρβαρικὰ χρὴ ἔχειν τὰ φρονήματα, καὶ ἐγὼ τῆς Ἑλλάδος μεμνῆσθαί σε ἀξιῶ, ὦ Ἀλέξανδρε, ἧς ἕνεκα ὁ πᾶς στόλος σοι ἐγίγνετο, προσθεῖναι τὴν Ἀσίαν τῇ Ἑλλάδι.
14 Καὶ οὖν ἐνθυμήθητι ἐκεῖσε ἐπανελθών, ἆρά γε καὶ τοὺς Ἕλληνας τοὺς ἐλευθερωτάτους προσαναγκάσεις ἐς τὴν προσκύνησιν, ἢ Ἑλλήνων μὲν ἀφέξῃ, Μακεδόσι δὲ προσ-
15 θήσεις τήνδε τὴν ἀτιμίαν· ἢ διακεκριμένα ἔσται σοὶ αὐτῷ τὰ τῶν τιμῶν ἐς ἅπαν, ὡς πρὸς Ἑλλήνων μὲν καὶ Μακεδόνων ἀνθρωπίνως τε καὶ Ἑλληνικῶς τιμᾶσθαι,
16 πρὸς δὲ τῶν βαρβάρων μόνων βαρβαρικῶς. Εἰ δὲ ὑπὲρ Κύρου τοῦ Καμβύσου λέγεται, τὸν πρῶτον προσκυνηθῆναι ἀνθρώπων Κῦρον, καὶ ἐπὶ τῷδε ἐμμεῖναι Πέρσαις

---

est et propagata mala imo inaudita prope forma V, 19, 9 εἰ μὴ ἀπάξωσιν. Inde etiam, quod multum scrupuli iniecit Fritzschio Qu. Lucc. p. 44: ἀγανακτῶ ὅτι μὴ μεταλαμβάνωσι apud Lucian. Nigr. c. 24, cuius rei memores fuimus in praef. t. I, p. XXIII, sq.

στόλος σοι ἐγίγνετο] Ed. Bas. ἐγίνετο, aeque recte. Mox tamen eadem προσθῆναι, perperam.

15. ἐς ἅπαν] Ed. Bas. ἐς ἅπασαν. De duplici scriptura ἐς ἅπαν et ἐσάπαν simill. vid. ann. ad I, 12, 8. — Ceterum ne mireris verba ἀνθρωπίνως τε καὶ Ἑλληνικῶς Arriano opposita quasi exhiberi vocabulo βαρβαρικῶς. Quemadmodum enim Ἑλληνικά ea vocantur, *quae iusta, recta et exculto homine digna sunt*: sic τὰ βαρβαρικά ea complectuntur quae *nimis dura, aspera, crudelia sunt et a moribus Graecorum ut politorum hominum aliena.* Inde Arrianus de Thebanis loquens dixit I, 9, 10 καὶ τῆς τῶν παραδόντων σφᾶς Λακεδαιμονίοις οὐχ Ἑλληνικῆς γενομένης διὰ Θηβαίους (? Θηβαίων) σφαγῆς. Inde Aelian. vv. hh. V, 11 μὴ ποιήσας Ἑλληνικά. Vide Periz. ad Ael. l. l. VII, 8.

16. τὸν πρῶτον προσκυνηθῆναι] Ita codd. Gronovii omnes et edd. praeter ed. Basil., in qua expressum est τὸ πρῶτον. Minus apte. Cf. IV, 12, 4 τὸν δὲ πρῶτον ἐκπιόντα τὴν φιάλην προσκυνῆσαι, et quae diximus in ann. ad II, 9, 1. Mox eadem ed. Κύρον et Μήδων.

ἐσωφρόνισαν] Ed. Bas. ἐσωφρόνησαν, ex nota vocalium η et ι confusione, quam passim iam notavimus. Vide ad II, 21, 7 et III, 9, 14. Adde quae diximus ad VII, 16, 12.

C. XII. ἀνιᾶσαι] Edd. ante Schmiederum omnes ἀνιάσαι.

πρὸς θυμοῦ εἰπεῖν] Sic cod. F., unde recepit Schmiederus.

τε καὶ Μήδοις τήνδε τὴν ταπεινότητα, χρὴ ἐνθυμεῖσθαι, ὅτι τὸν Κῦρον ἐκεῖνον Σκύθαι ἐσωφρόνισαν, πένητες ἄνδρες καὶ αὐτόνομοι, καὶ Δαρεῖον ἄλλοι αὖ Σκύθαι, καὶ Ξέρξην Ἀθηναῖοι καὶ Λακεδαιμόνιοι, καὶ Ἀρταξέρξην Κλέαρχος καὶ Ξενοφῶν καὶ οἱ ξὺν τούτοις μύριοι, καὶ Δαρεῖον τοῦτον Ἀλέξανδρος μὴ προσκυνούμενος.

XII. *Ταῦτα δὴ καὶ τοιαῦτα εἰπόντα Καλλισθένην ἀνιᾶσαι μὲν μεγαλωστὶ Ἀλέξανδρον, Μακεδόσι δὲ πρὸς θυμοῦ εἰπεῖν· καὶ τοῦτο γνόντα Ἀλέξανδρον, πέμψαντα κωλῦσαι Μακεδόνας μεμνῆσθαι ἔτι τῆς προσκυνήσεως.* 2
Ἀλλὰ σιγῆς γὰρ γενομένης ἐπὶ τοῖς λόγοις, ἀναστάντας Περσῶν τοὺς πρεσβυτάτους ἐφεξῆς προσκυνεῖν. Λεοννά- 3

In edd. vett. et tribus codd. Gronovii legebatur *ἀδελφὰ εἰπεῖν*. In uno cod. Flor. vidisse se testatur Gronovius *ἀδελφὸν εἰπεῖν*. »Vix decerno, quae glossa quaeve interpretatio habenda. Suidas quidem operosior est in explicandis illis *πρὸς θυμοῦ*, quam voce *ἀδελφός*. Verum ipsa significatio, qua gaudet istud adiectivum, est non satis conveniens huic loco, ubi sane requiritur *gratissima*, ut dedit Vulcanius, aut *Macedones libenter audierunt*, ut Facius. Idcirco stare cogor ab Optimo codice, praesertim cum utatur eodem sermone V, 2, 1 *καὶ ταῦτα Ἀλεξάνδρῳ πρὸς θυμοῦ ἐγίγνετο ἀκούειν*. VII, 6, 1 *τοὺς γάμους οὐ πρὸς θυμοῦ γενέσθαι τοῖς πολλοῖς αὐτῶν*.« *Gronov.* Exemplis a Gronovio allatis adde III, 4, 8 *καὶ ἀκούσας ὅσα αὐτῷ πρὸς θυμοῦ ἦν*. VII, 12, 15 *οὐχ ὡσαύτως εἶναι πρὸς θυμοῦ*. Nihilominus tamen vulgata scriptura habet quo defendatur. Nimirum ea servata hic est loci sensus: *Callisthenem, cum haec et alia similia libere pronunciaret, Alexandrum quidem maximo affecisse dolore, eadem tamen quae Macedones dixisse.* De significatione et constructione vocis *ἀδελφός* vide quae Schaeferus dixit ad Greg. Cor. p. 569 et ante eum Periz. ad Ael. vv. hh. II, 19. — Infra pro *κωλῦσαι*, quod primus dedit Schmiederus e cod. F., edd. vett. et quattuor codd. Gronovii praebent *κυκλῶσαι*. Similem scribendi errorem notavimus ad III, 14, 2.

3. *ἐπιγελάσαι τῷ σχήματι*] Hunc dativum suppeditavit cod. F. In edd. ante Schmiederum et quattuor codd. Gron. legebatur *τοῦ σχήματος*. Quod ferri nequit. cf. Arr. V, 2, 4 *ἐπιμειδιάσαι τῷ λόγῳ*. Est enim *ἐπιγελάσαι τινί* idem quod alias dicitur *γελάσαι ἐπί τινι*, ut Arr. V, 2, 4 *καὶ Ἀλέξανδρον ἐρέσθαι ἐφ' ὅτῳ ἐγέλασεν*. Xen. Cyrop. II, 2, 16 *ἐπὶ τούτῳ μὲν οἵ τε ἄλλοι ἐγέλασαν καί —*.

τον δὲ ἕνα τῶν ἑταίρων, ἐπειδή τις ἐδόκει τῶν Περσῶν
αὐτῷ οὐκ ἐν κόσμῳ προσκυνῆσαι, τὸν δὲ ἐπιγελάσαι τῷ
σχήματι τοῦ Περσοῦ ὡς ταπεινόν· καὶ τούτῳ χαλεπήναν-
4 τα τότε Ἀλέξανδρον ξυναλλαγῆναι αὖθις. Ἀναγέγραπται
δὲ δὴ καὶ τοιόσδε λόγος· προπίνειν φιάλην χρυσῆν ἐν
κύκλῳ Ἀλέξανδρον πρώτοις μὲν τούτοις πρὸς οὕστινας
ξυνέκειτο αὐτῷ τὰ τῆς προσκυνήσεως· τὸν δὲ πρῶτον
ἐκπιόντα τὴν φιάλην προσκυνῆσαί τε ἀναστάντα καὶ φι-
ληθῆναι πρὸς αὐτοῦ, καὶ τοῦτο ἐφεξῆς διὰ πάντων χω-
5 ρῆσαι· ὡς δὲ ἐς Καλλισθένην ἧκεν ἡ πρόποσις, ἀναστῆ-
ναι μὲν Καλλισθένην καὶ ἐκπιεῖν τὴν φιάλην, καὶ προσ-
6 ελθόντα ἐθέλειν φιλῆσαι οὐ προσκυνήσαντα. Τὸν δὲ τυ-
χεῖν μὲν τότε διαλεγόμεεον Ἡφαιστίωνι· οὔκουν προσέ-
χειν τὸν νοῦν εἰ καὶ τὰ τῆς προσκυνήσεως ἐπιτελῆ αὐτῷ
7 Καλλισθένει ἐγένετο. Ἀλλὰ Δημήτριον γὰρ τὸν Πυθώ-

Conviv. III, 10 ἐπεὶ δὲ ἐγέλασεν ἐπ' αὐτῷ. Vide Bornem. ad Xen. Anab. V, 4, 34 et ad Conviv. l. l. Similia tetigere Siebel. ad Paus. VI, 1, 2 et Heindorf. ad Plat. Cratyl. p. 6 et p. 107. — Supra ed. Bas. ἐπειδή τι ἐδώκει (sic).

ὡς ταπεινόν] Sic omnes codd. quos inspexit Gronovius, sic quoque ed. Bas. Vulcanius, cum scriptum legeret τοῦ σχήματος, primus dedit ταπεινοῦ, quod vel probarunt vel non correxerunt Blancardus, Gronovius, Raphelius. Si quid mutandum hodie esset, scribendum foret ταπεινῷ, ut ad τῷ σχήματι relatum. Accusativum tamen si mecum probas, absolute eum positum existima. Vide ann. ad I, 29, 4.

τούτῳ χαλεπήναντα] Edd. vett. et quattuor codd. Gron. τούτου χαλ. Verum praebuit solus cod. F. Vide, si in re tritissima exemplis opus est, IV, 13, 5 ἐχαλέπηνε τῷ Ἑρμολάῳ. VII, 18, 9 τοσοῦτου δεῆσαι χαλεπῆναι τῷ Πειθαγόρᾳ. Si genitivum omnes suppeditarent codices, ante eum existimarem excidisse praepositionem κατά. Similiter enim dixit Lucian. Gall. c. 3 ἀγανακτῆσαι κατὰ τοῦ ἀλεκτρυόνος. c. 12 ἀγανακτῶ κατὰ σοῦ.

4. διὰ πάντων] Ed. Bas. διαπάντων. — Mox eadem προσκυνήσοντα.

ξυνέκειτο — προσκυνήσεως] Recte Vulcanius: *quibuscum de se adorando convenisset.* cf. IV, 10, 7 συγκεῖσθαι μὲν γὰρ τῷ Ἀλεξάνδρῳ πρὸς τοὺς σοφιστάς.

6. οὔκουν προσέχειν τὸν νοῦν εἰ καὶ — ἐγένετο] Vulgata ante

νακτος ἕνα τῶν ἑταίρων, ὡς προσῄει αὐτῷ ὁ Καλλισθένης
φιλήσων, φάναι ὅτι οὐ προσκυνήσας πρόσεισι καὶ τὸν Ἀλέξ-
ανδρον οὐ παρασχεῖν φιλῆσαι ἑαυτόν· τὸν δὲ Καλλισθένην
φιλήματι, φάναι, ἔλαττον ἔχων ἄπειμι. Καὶ τούτων ἐγὼ ὅσα 8
ἐς ὕβριν τὴν Ἀλεξάνδρου τὴν ἐν τῷ παραυτίκα καὶ ἐς σκαιό-
τητα τὴν Καλλισθένους φέροντα, οὐδὲν οὐδαμῇ ἐπαινῶ· ἀλ-
λὰ τὸ καθ' αὑτὸν γὰρ κοσμίως τίθεσθαι ἐξαρκεῖν φημὶ
αὔξοντα ὡς ἀνυστὸν τὰ βασιλέως πράγματα, ὅτῳ τις ξυν-
εῖναι οὐκ ἀπηξίωσεν. Οὔκουν ἀπεικότως δι' ἀπεχθείας 9
γενέσθαι Ἀλεξάνδρῳ Καλλισθένην τίθεμαι ἐπὶ τῇ ἀκαίρῳ
τε παῤῥησίᾳ καὶ ὑπερόγκῳ ἀβελτηρίᾳ. Ἐφ' ὅτῳ τεκμαί- 10
ρομαι μὴ χαλεπῶς πιστευθῆναι τοὺς κατειπόντας Καλλι-
σθένους, ὅτι μετέσχε τῆς ἐπιβουλῆς τῆς γενομένης Ἀλεξάν-
δρῳ ἐκ τῶν παίδων, τοὺς δὲ ὅτι καὶ ἐπῆρεν αὐτὸς εἰς τὸ
ἐπιβουλεῦσαι. Ξυνέβη δὲ τὰ τῆς ἐπιβουλῆς ὧδε.

Schmiederum fuit *καὶ ἐπιτελῆ ἐγένετο*, omissa particula *εἰ*. In uno cod. Flor. et V. C. Vulcanii legebatur *καὶ — οὐκ ἐπιτελῆ ἐγένετο*. Sola vera est scriptura codicis 1., quam Schmiederum secuti recepimus. Sensus verborum hic est: *non igitur animadvertisse eum, num etiam integra facta esset Callisthenis adoratio.*

7. *φιλήματι, φάναι, ἔλαττον*] Signa parentheseos, quibus verbum *φάναι* circumscriptum erat in omnibus editionibus, delevi. Idem infra fecimus, ubi verba *ὡς ἀνυστόν* cancellis circumdederant ante nos editores. Ceterum verba ista apte ita converteris in vernaculum sermonem: *Dann gehe ich um einen Kuss ärmer fort.* Plane eadem narrat Plut. vit. Alex. c. LIV.

8. *ὡς ἀνυστόν*] Ed. Basil. *ὡς ἀνιστόν*. Ceterum compara I, 14, 10 *ἀλλὰ καὶ αὐτὸς, ὡς ἀνυστὸν, τῇ φάλαγγι προσμίξῃ.* Xenoph. Anab. I, 8, 11 *ἀλλὰ σιγῇ ὡς ἀνυστὸν καὶ ἡσυχῇ — προσῄεσαν*, ubi vide annotationem Kruegeri.

10. *μὴ χαλεπῶς πιστευθῆναι*] Non defuerint qui exspectent scriptum *οὐ χαλεπῶς πιστευθῆναι*, collatis similibus IV, 14, 1 *οὐ χαλεπῶς πιστεῦσαι.* V, 14, 2 *γνώμην πεποίητο — ἢ κρατήσειν αὐτῶν οὐ χαλεπῶς.* V, 14, 6 *καὶ τραπῆναι αὐτοὺς οὐ χαλεπῶς*, et VII, 21, 9 *οὔτ' ἂν διαχεῖσθαι παρέχειν τὸ ὕδωρ —, τήν τε ἀποστροφὴν — μὴ χαλεπῶς γίγνεσθαι.* VII, 25, 7 et 9 *καὶ τὰ ἱερὰ ἐπιθέντα οὐκέτι ἐλινύειν πυρέσσοντα — —· τῇ δὲ ἐπιούσῃ καὶ θῦσαι καὶ μηδὲν μεῖον ἔτι παραγγέλλειν.* Sed ex iis quae Hermannus de usu particularum *οὐ* et *μή* circumspecte disseruit ad Vigerum

XIII. Ἐκ Φιλίππου ἦν ἤδη καθεστηκὸς, τῶν ἐν τέ-
λει Μακεδόνων τοὺς παῖδας ὅσοι ἐς ἡλικίαν ἐμειρακίσαν-
2 το, καταλέγεσθαι ἐς θεραπείαν τοῦ βασιλέως. Τά τε
περὶ τὴν ἄλλην δίαιταν τοῦ σώματος διακονεῖσθαι βασι-
λεῖ καὶ κοιμώμενον φυλάσσειν τούτοις ἐπετέτραπτο· καὶ

---

p. 808 sq. (nam Matthiaeus in Grammatica sua diversissima commiscuisse mihi videtur) satis apparet in plerisque omnibus accuratissime observasse Arrianum discrimen particularum οὐ et μή. Dubitandi locum concessum video de iis quae postrema ex Arriano adscripsimus. Quid enim erat quod in re quae facta *narratur*, non *cogitatur*, diceret μηδὲν μεῖον ἔτι παραγγέλλειν pro οὐδὲν μεῖον ἔτι κ. τ. λ.! Sed vide interim Fritzsch. Qu. Lucc. p. 44. Schaef. ad Demosth. I, p. 529 et ann. ad Arr. V, 8, 1.

τοὺς δὲ ὅτι καὶ ἐπῆρεν αὐτός] Ita omnes codd. Gronovii cum ed. Basil. ὅτι καὶ ἐπῆρεν αὐτούς ed. Vulc. et Blanc. Quod, quamvis ferri possit, tamen altero deterius est. Hunc enim censeo esse loci sensum: *aliis* (sc. fidem habitam fuisse), *qui illum ipsum dicebant ad insidias struendas adhortatum esse*. Accusativum Vulcanius fortasse propterea intulit, quod alibi apud Arrianum similem verborum structuram viderat, ut I, 10, 1 τῶν ἐπαράντων σφᾶς εἰς τὴν βοήθειαν. IV, 14, 1 ὅτι καὶ Καλλισθένην ἐπᾶραι σφᾶς ἔφασαν ἐς τὸ τόλμημα. Hist. Ind. XX, 9 τοὺς πάντη δὴ κατοκνέοντας ἐς ῥώμην — ἐπηρκότα ἦν.

C. XIII. ὅσοι ἐς ἡλικίαν ἐμειρακίσαντο] Schneiderus, qui in Lexico suo s. v. μειρακίζεσθαι haec verba convertit ita: *welche aus den Kinderjahren in die Juenglingsjahre gekommen waren*, locum sic videtur intellexisse, quasi ἐς ἡλικίαν pendeat ab ἐμειρακίσαντο. At dubito an recte hoc fieri possit. Mihi quidem verba quae sunt ἐς ἡλικίαν absolute posita videntur, quomodo dixit II, 7, 11 εἰ δή τῳ ἰδίᾳ τι διαπρεπὲς ἐς κάλλος τετολμημένον et VII, 11, 9 καθ' ἡλικίαν — οὐκ ἀφανής. Quod si verum est, hunc lucramur verborum sensum: *qui aetate iuvenes essent*. Sensum verborum quem Schneiderus in Arriani loco inesse voluit expressit Xenoph. de rep. Laced. III, 2 ὅταν ἐκ παίδων εἰς τὸ μειρακιοῦσθαι ἐκβαίνωσιν.

2. καὶ ὁπότε ἐξελαύνοι] Ed. Bas. ἐξελαύνει. Perperam. — Mox apud Schmiederum vidimus scriptum ἀνέβαλον οὗτοι pro vulgato ἀνέβαλλον, quod solum verum. Cf. Xen. Anab. IV, 4, 4 καὶ ὁπότε παρείη, οὐδεὶς ἄλλος βασιλέα ἐπὶ τὸν ἵππον ἀνέβαλλεν, ubi vide ann. Schneideri. Ex more Persarum fieri, ut equites

ὁπότε ἐξελαύνοι βασιλεύς, τοὺς ἵππους παρὰ τῶν ἱπποκόμων δεχόμενοι ἐκεῖνοι προσῆγον, καὶ ἀνέβαλλον οὗτοι βασιλέα τὸν Περσικὸν τρόπον, καὶ τῆς ἐπὶ θήρᾳ φιλοτιμίας βασιλεῖ κοινωνοὶ ἦσαν. Τούτων καὶ Ἑρμόλαος 3
ἦν Σωπόλιδος μὲν παῖς, φιλοσοφίᾳ δὲ ἐδόκει προσέχειν

---

ab aliis in equum imponantur, idem Xenophon narrat de re equ. VI, 12 *ἐπίστασθαι τὸν ἱπποκόμον ἀναβάλλειν τὸν Περσικὸν τρόπον.* Hipparch. I, 17 *τὸν Περσικὸν τρόπον ἀναβάλλεσθαι ὑπ' ἄλλων.*

τῆς ἐπὶ θήρᾳ φιλοτιμίας] Interpretantur: *et venationi studentem comitabantur.* Satis apte. Sed id non perspicitur, num *ἐπὶ θήρᾳ* sit *inter venandum*, ita ut tempus praepositio *ἐπί* indicet quo quid fit, ut in similibus v. c. *ἐπὶ τῇδε τῇ ἡμέρᾳ* II, 26, 8: an verba illa pendeant a *φιλοτιμίας.* Quod si ita sit (et mihi quidem ita esse videtur), dativus addita praepositione *ἐπί* idem fere valet quod alias simplex genitivus, quem Arrianus tum ob *κακοφωνίαν* evitasse potest, tum etiam quia minus aperta fuisset sententia. Eadem causa motus scripsit I, 12, 16 *τῆς ἐκ βασιλέως τιμῆς ἕνεκα.* III, 23, 14 *τῆς εἰς Δαρεῖον πίστεως ἕνεκα.* III, 27, 1 *τῆς ἐπιβουλῆς τῆς κατ' Ἀλεξάνδρου.* V, 19, 6 *τῆς νίκης τῆς κατ' Ἰνδῶν.*

3. *Ἑρμόλαος ἦν Σωπόλιδος μὲν παῖς*] Sic edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. Verbum substantivum primus exterminavit Schmiederus, iubente cod. F., qui perpetuus fere huius verbi adversarius exstitit. Vide ann. ad. II, 22, 8. IV, 10, 9. VI, 2, 4. Particulae *μέν — δέ*, nisi fallor, minus recte h. l. collocatae sunt, ut IV, 9, 4 *καὶ τὴν Κλείτου μὲν ἀδελφήν, αὐτὸν δὲ ἀναθρεψαμένην.*

4. *Ὑπὲρ τούτου λόγος κατέχει*] Primum quidem in edd. ante Gronovium verba ita distincta fuerunt, ut, puncto post *θεραπεύειν* posito, verba *ἐπὶ τῷδε* ad sequentia essent relata. Satis inepte. Deinde pro *κατέχει*, quod e cod. F. dedimus Schmiederum secuti, tres codd. Grónovii habent *προσφέρει*, quibus obsecutum miramur Borheckium; in uno cod. Flor. verbum plane omissum est. Vulgo legebatur *πρεσβεύει.* At vero huius verbi ea significatio quam poscit rerum contextus, omni destituta est, si Arrianum consulas, auctoritate. Quod nobis probatum est *κατέχει*, nube exemplorum firmatur. Vide III, 7, 9 *ὅτων τὸ ἔργον τοῦτο λόγος εἶναι κατέχει.* IV, 10, 7 *ὑπὲρ δὲ τῆς προσκυνήσεως — καὶ τοιόσδε κατέχει λόγος.* VI, 14, 3 *ὅτι καὶ Ἀλέξανδρον — γενέσθαι λόγος κατέχει.* VII, 13, 9 *ὡς Ἡρακλέα — λόγος κατέχει ὅτι ἐστάλη.* VII, 20, 1 *λόγος δὲ κατέχει ὅτι ἤκουε.* Cf. Thuc. I, 10 *ὅσον οἵ τε ποιηταὶ εἰ-*

4 τὸν νοῦν καὶ Καλλισθένην θεραπεύειν ἐπὶ τῷδε. Ὑπὲρ
τούτου λόγος κατέχει ὅτι ἐς θήραν προσφερομένου Ἀλεξ-
άνδρῳ συὸς ἔφθη βαλὼν τὸν σῦν ὁ Ἑρμόλαος, καὶ ὁ μὲν
5 σῦς πίπτει βληθείς. Ἀλέξανδρος δὲ τοῦ καιροῦ ὑστερί-
σας ἐχαλέπηνε τῷ Ἑρμολάῳ καὶ κελεύει αὐτὸν πρὸς ὀρ-
γὴν πληγὰς λαβεῖν, ὁρώντων τῶν ἄλλων παίδων, καὶ τὸν
6 ἵππον αὐτοῦ ἀφείλετο. Τοῦτον τὸν Ἑρμόλαον ἀλγήσαντα
τῇ ὕβρει φράσαι πρὸς Σώστρατον τὸν Ἀμύντου, ἡλικιώ-
την τε αὐτοῦ καὶ ἐραστὴν ὄντα, ὅτι οὐ βιωτὸν οἷ ἔστι
μὴ τιμωρησαμένῳ Ἀλέξανδρον τῆς ὕβρεως· καὶ τὸν Σώ-
στρατον οὐ χαλεπῶς συμπεῖσαι μετασχεῖν τοῦ ἔργου ἅτε
7 ἐρῶντα. Ὑπὸ τούτων δὲ ἀναπεισθῆναι Ἀντίπατρόν τε

ρήκασι καὶ ὁ λόγος κατέχει, et ann. ad II, 3, 2. De usu et significatione verbi πρεσβεῦσαι vide quae diximus ad VI, 30, 5.

ὅτι ἐς θήραν προσφερομένου Ἀλεξάνδρῳ συός] Vulcanius: *quum Alexandro inter venandum aper occurrisset.* Recte, nisi forte προσφέρεσθαι h. l. passive dictum est, ut sensus loci hic sit: *cum Alexandro aper ad venandum immissus esset* (sc. a ceteris venatoribus); quomodo dixit VI, 25, 9 ἵναπερ προσφέρονταί τε αἱ νεφέλαι ὑπὸ τοῦ πνεύματος. At longe frequentior est medii usus apud Arrianum cum significatione *occurrendi, adoriendi, aggrediendi*, ut I, 28, 9 γυμνοί τε οἱ βάρβαροι ὄντες ὁπλίταις προσεφέροντο· V, 17, 11 οἱ μὲν Μακεδόνες — προσφερόμενοι τοῖς θηρίοις εἶκον. cf. ad I, 29, 4 et Siebel. ad Paus. IX, 13, 4. Et si hanc sequeris verbi interpretationem, ἐς θήραν similiter dictum est, ut ἐς τὴν ὑστεραίαν, de quo dicendi genere vide ann. ad III, 18, 4, coll. Pausan. IX, 5, 1 οἱ μὲν Ὕαντες ἐς τὴν νύκτα — ἐκδιδράσκουσι. cf. Bergl. et Wagn. ad Alciphr. Epp. III, 27. Lennep. ad Phalar. p. 223. Wernsd. ad Himer. p. 747. Cort. ad Sall. Jug. 112. Walch. Emendd. Livv. p. 46. Schleusn. Lex. N. T. s. v. εἰς. Longe alius generis sunt ea quae attulimus ad IV, 22, 3, quamvis vulgo ut similia comparentur. — Pro Ἀλεξάνδρῳ ed. Bas. Ἀλεξάνδρου.

6. ὅτι οὐ βιωτὸν οἷ ἔστι] Haec est lectio edd. vett. et quattuor codicum Gronovii. ὅτι ἀβίωτον οἷ ἔστι C. V. Vulcanii. ὅτι οὐ βιωτὸν οἷ αὐτῷ ἔστι cod. F., quod neque Schmiederus recipere ausus est, nec probavit Koen. ad. Greg. Cor. p. 84. Nec dubito quin Goellerus (ad Thucyd. VIII, 14, p. 375), si Arriani morem scribendi paulo magis cognitum habuisset, Koenii sententiae subscripsisset. Ut enim Arrianus saepissime dixit σφᾶς αὐτούς, ubi

τὸν Ἀσκληπιοδώρου τοῦ Συρίας σατραπεύσαντος, καὶ
Ἐπιμένην τὸν Ἀρσέου καὶ Ἀντικλέα τὸν Θεοκρίτου καὶ
Φιλώταν τὸν Κάρσιδος τοῦ Θρακός. Ὡς οὖν περιῆκεν 8
ἐς Ἀντίπατρον ἡ νυκτερινὴ φυλακή, ταύτῃ τῇ νυκτὶ ξυγ-
κείμενον εἶναι ἀποκτεῖναι Ἀλέξανδρον, κοιμωμένῳ ἐπιπε-
σόντας· ξυμβῆναι δὲ οἱ μὲν αὐτομάτως λέγουσιν ἔστε ἡμέραν
πίνειν Ἀλέξανδρον. Ἀριστόβουλος δὲ ὧδε ἀνέγραψε· Σύραν 9
γυναῖκα ἐφομαρτεῖν Ἀλεξάνδρῳ κάτοχον ἐκ τοῦ θείου γιγνο-
μένην, καὶ ταύτην τὸ μὲν πρῶτον γέλωτα εἶναι Ἀλεξάν-
δρῳ τε καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτόν· ὡς δὲ τὰ πάντα ἐν τῇ κατ- 10
οχῇ ἀληθεύουσα ἐφαίνετο, οὐκέτι ἀμελεῖσθαι ὑπ' Ἀλεξάν-
δρου, ἀλλ' εἶναι γὰρ τῇ Σύρᾳ πρόσοδον πρὸς τὸν βασι-

---

simplex *σφᾶς* sufficeret (vid. ad I, 9, 13), ita nunquam eum affirmo usurpasse *σφῶν αὐτῶν* et *σφίσιν αὐτοῖς* (nam IV, 13, 13 ubi legitur *σφῶν τε αὐτῶν κατεῖπον*, quis est qui *αὐτῶν* contendat prorsus vacare?), quae tamen Thucydidi frequenti usu celebrata esse demonstravit Goell. ad Thuc. l. l. et ad VII, 48 p. 282. Dixit enim *σφίσιν* II, 3, 8. III, 17, 12. VI, 26, 9. coll. ann. ad III, 7, 3. III, 15, 5. IV, 1, 6. *σφῶν* I, 13, 10. I, 21, 2. I, 26, 6. II, 13, 11. III, 16, 5. III, 28, 17. IV, 1, 5. V, 25, 1. V, 29, 1. *ἑαυτῶν* I, 17, 1. III, 20, 3. Eodem modo etiam in singulari certis quibusdam formis sese addixit Arrianus. Nunquam enim scripsit *ἕ* pro *ἑαυτόν* s. *αὐτόν*; raro *οὗ* pro *ἑαυτοῦ* (vid. III, 9, 11 *πρὸς οὗ*. VII, 7, 1. VII, 12, 6 *ἀπὸ οὗ*); ubique, quod sciam, *οἷ* pro *ἑαυτῷ*; vid. ann. ad I, 12, 17. I, 15, 10 et III, 6, 11. Cum autem saepe apud eum *οἷ* et *αὐτῷ* in codd. confusa sint (vid. ad III, 6, 11. IV, 21, 11), quid mirum quod *αὐτῷ* glossae loco a scribis margini adscriptum postea cum *οἷ* coniunctum in textum transferebatur? Ad sententiam cf. Soph. Oed. Col. v. 1692 *ὁ μέλλων βίος οὐ βιωτός*. Dion. Halic. Antiqq. VIII, 16 *ἀβίωτον ἡγησάμην τὸν λοιπὸν ἔσεσθαι βίον*.

7. *Ὑπὸ τούτων δέ*] Sic cod. F., ad Sostratum quippe et Hermolaum relato pronominis plurali. *ὑπὸ τούτου* edd. vett. et reliqui codd. Gronovii.

8. *κοιμωμένῳ ἐπιπεσόντας*] In edd. vett. et tribus codd. Gronovii legebatur *ἐπιπεσόντα*. Verum praebuit cod. F. cum uno alio cod. Flor. et V. C. Vulcanii. — Infra posita verba *ἔστε ἡμέραν πίνειν* nescio quamodo factum sit ut adscribere neglexerim ad I, 3, 2.

10. *καὶ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν*] Paulo aliter dixit VI, 26, 9

λέα καὶ νύκτωρ καὶ μεθ᾽ ἡμέραν, καὶ καθεύδοντι πολλάκις
11 ἤδη ἐπιστῆναι. Καὶ δὴ καὶ τότε ἀπαλλασσομένου ἐκ τοῦ
πότου κατεχομένην ἐκ τοῦ θείου ἐντυχεῖν, καὶ δεῖσθαι
ἐπανελθόντα πίνειν ὅλην τὴν νύκτα· καὶ Ἀλέξανδρον θεῖόν
τι εἶναι νομίσαντα ἐπανελθεῖν τε καὶ πίνειν, καὶ οὕτω
12 τοῖς παισὶ διαπεσεῖν τὸ ἔργον. Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ Ἐπιμένης
ὁ Ἀρσέου τῶν μετεχόντων τῆς ἐπιβουλῆς φράζει τὴν πρᾶξιν
Χαρικλεῖ τῷ Μενάνδρου, ἐραστῇ ἑαυτοῦ γεγονότι· Χαρικλῆς
δὲ φράζει Εὐρυλόχῳ τῷ ἀδελφῷ τοῦ Ἐπιμένους· καὶ ὁ Εὐρύ-
λοχος ἐλθὼν ἐπὶ τὴν σκηνὴν [τὴν] Ἀλεξάνδρου Πτολεμαίῳ τῷ
13 Λάγου τῷ σωματοφύλακι καταλέγει ἅπαν τὸ πρᾶγμα. Ὁ δὲ
Ἀλεξάνδρῳ ἔφρασε, καὶ Ἀλέξανδρος ξυλλαβεῖν κελεύει ὧν τὰ
ὀνόματα εἶπεν ὁ Εὐρύλοχος· καὶ οὗτοι στρεβλούμενοι σφῶν τε
αὐτῶν κατεῖπον τὴν ἐπιβουλὴν καί τινας καὶ ἄλλους ὠνόμασαν.

XIV. Ἀριστόβουλος μὲν λέγει ὅτι καὶ Καλλισθένην

οὐδὲ πρὸς τὰ ἄστρα ἐν νυκτὶ ἢ μεθ᾽ ἡμέραν — μεμελετῆσθαι. Vide praeter eos quos testes protulit Matth. Gr. Gr. s. v. *μετά*, intpp. ad Alciphr. II, 4 p. 350. Dorv. ad Char. p. 451. Wernsdorf. ad Himer. p. 82.

11. *Καὶ δὴ καὶ τότε*] Non dubitavimus hanc lectionem, quam cod. F. commendavit, recipere pro vulgato *καὶ δὴ τότε*. Vide ann. ad IV, 8, 11. — Mox ed. Basil. *τόπου* pro *πότου*

θεῖόν τι εἶναι] Ed. Bas. inepte *θεῖον πεῖναι*. Unde Vulcanius una litera derasa *θεῖον εἶναι*. Sed omnes codd. Gronovii habent *θεῖόν τι εἶναι*, quod sine dubio voluit quoque editor Basileensis.

12. *ἐπὶ τὴν σκηνὴν [τὴν] Ἀλεξάνδρου*] Articulus, quem uncis inclusum vides, vulgo desideratur. At non video quomodo bene abesse possit. Plane gemina vide haec III, 26, 3 *ἐπὶ τὴν σκηνὴν τὴν Δαρείου*. IV, 15, 13 *τῆς σκηνῆς τῆς αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου*. V, 1, 5 *παρελθεῖν τε δὴ ἐς τὴν σκηνὴν τὴν Ἀλεξάνδρου*. Adde ann. ad I, 1, 4 et III, 26, 1. Quam facile propter praegressam syllabam *νην* a scribis articulus potuerit negligi, vel non monitus quisque viderit.

13. *Ἀλεξάνδρῳ ἔφρασε*] Recte ita omnes codices Gronovii. *ἔφησε* Vulcanius et qui eum in omnibus sequitur, Blancardus. Suum autem formavit Vulcanius ex scriptura editionis Basileensis *ἔφασε*; quam tamen ex errore typographi ortam esse hodie nemo negabit.

σφῶν τε αὐτῶν κατεῖπον τὴν ἐπιβουλήν] »Non possum negare

ἐπᾶραι σφᾶς ἔφασαν ἐς τὸ τόλμημα, καὶ Πτολεμαῖος ὡσαύτως λέγει. Οἱ δὲ πολλοὶ οὐ ταύτῃ λέγουσιν, ἀλλὰ 2
διὰ μῖσος γὰρ τὸ ἤδη ὂν πρὸς Καλλισθένην ἐξ Ἀλεξάνδρου, καὶ ὅτι ὁ Ἑρμόλαος ἐς τὰ μάλιστα ἐπιτήδειος ἦν τῷ Καλλισθένει, οὐ χαλεπῶς πιστεῦσαι τὰ χείρω ὑπὲρ Καλλισθένους Ἀλέξανδρον. Ἤδη δέ τινες καὶ τάδε ἀνέγραψαν· 3
τὸν Ἑρμόλαον προαχθέντα ἐς τοὺς Μακεδόνας ὁμολογεῖν τε ἐπιβουλεῦσαι· καὶ γὰρ οὐκ εἶναι ἔτι ἐλευθέρῳ ἀνδρὶ φέρειν τὴν ὕβριν τὴν Ἀλεξάνδρου· πάντα καταλέγοντα, 4
τήν τε Φιλώτα οὐκ ἔνδικον τελευτὴν καὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Παρμενίωνος ἔτι ἐκνομωτέραν, καὶ τῶν ἄλλων τῶν τότε ἀποθανόντων, καὶ τὴν Κλείτου ἐν μέθῃ ἀναίρεσιν, καὶ τὴν ἐσθῆτα τὴν Μηδικήν, καὶ τὴν προσκύνησιν τὴν βουλευθεῖσαν καὶ οὔπω πεπαυμένην, καὶ πότους τε καὶ ὕπνους τοῦ Ἀλεξάνδρου· ταῦτα οὐ φέροντα ἔτι ἐλευθε-

---

ista recte se habere, nihilominus etiam tacere non possum, voces postremas duas admodum mihi suspectas esse. Certe nihil huc ad sententiam conferunt, quum satis intelligantur. Et constructio ipsa exstat paulo ante: *μὴ χαλεπῶς πιστευθῆναι τοὺς κατειπόντας Καλλισθένους.* Alioquin bene novi illa VI, 29, 17 *ἐστρέβλωσεν, ὡς κατειπεῖν τοὺς δράσαντας.* VII, 24, 6 *τὸν δὲ οὐδὲν ἄλλο κατειπεῖν, ὅτι μὴ ἐπὶ νοῦν οἱ ἐλθὸν οὕτω πρᾶξαι.«* *Gronov.* Cur voces *τὴν ἐπιβουλήν* Gronovio suspectae visae sint, equidem non perspicio. Quomodo enim fieri potest, ut, quae sine sensus detrimento abesse possint, statim etiam abesse debere statuantur. Ceterum cf. VI, 29, 17 *οἱ δὲ οὐδὲν οὔτε ἄλλου κατεῖπον*, et Locell. ad Xenoph. Ephes. p. 184.

καί τινας καὶ ἄλλους] Sic recte omnes edd. ante Schmiederum, apud quem nescio an typothetae errore expressum legitur *καί τινας ἄλλους.* Cf. ann. ad III, 10, 3 et IV, 2, 11.

C. XIV. 2. *πρὸς Καλλισθένην ἐξ Ἀλεξάνδρου*] Ita iam scripsit Gronovius ex omnium codicum Florr. auctoritate, cum in edd. ante se invenisset *ἐς Ἀλέξανδρον.* »Et opinor, inquit, typorum crimen in Basileensi editione prodi satis ex accentu, quem secundae syllabae vocis *Ἀλεξάνδρου* imponunt, quasi voluissent *Ἀλεξάνδρου.* Inde prolatum est ad sequentes.« cf. IV, 9, 6 *καὶ τῶν μάντεών τινες μῆνιν ἐκ Διονύσου ᾖδον.*

4. *καὶ πότους τε καὶ ὕπνους τοῦ Ἀλεξάνδρου*] Obiter hunc lo-

5 ρῶσαι ἐθελῆσαι ἑαυτὸν καὶ τοὺς ἄλλους Μακεδόνας. Τοῦτον μὲν δὴ αὐτόν τε καὶ τοὺς ξὺν αὐτῷ ξυλληφθέντας καταλευσθῆναι πρὸς τῶν παρόντων. Καλλισθένην δὲ Ἀριστόβουλος μὲν λέγει δεδεμένον ἐν πέδαις ξυμπεριάγεσθαι τῇ στρατιᾷ, ἔπειτα νόσῳ τελευτῆσαι; Πτολεμαῖος δὲ ὁ Λά-
6 γου στρεβλωθέντα καὶ κρεμασθέντα ἀποθανεῖν. Οὕτως οὐδὲ οἱ πάνυ πιστοὶ ἐς τὴν ἀφήγησιν καὶ ξυγγενόμενοι ἐν τῷ τότε Ἀλεξάνδρῳ ὑπὲρ τῶν γνωρίμων τε καὶ οὐ λα-

---

cum inspicienti non sane parva exsistat suspicio, ab Arriani manu potius profectum esse τοὺς Ἀλεξάνδρου. Non modo enim offendit articulus nomini Ἀλεξάνδρου appositus, ut quod rarissime eo ornari solet (vid. ann. ad I, 1, 4), sed accusativi etiam articulo destituti πότους τε καὶ ὕπνους non magnopere placent, praesertim cum quae praecessere nomina omnia articulo gaudeant. Sed tamen noli quidquam mutatum. Delectatur enim, ut videtur, Arrianus tali orationis inconcinnitate. Conferas, quaeso, V, 17, 10 τὰ δὲ ὑπό τε τῶν πότων καὶ ἠρεμίας τῶν ἡγεμόνων. VII, 8, 4 ἥ τε ἐσθὴς ἡ Περσική· — τὰ Μακεδονικὰ ἤθη· κόσμησις καὶ ἀνάμιξις ἀλλοφύλων ἱππέων. VII, 15, 3 οὔτε χειμὼν ἐγένετο ἐμποδὼν οὔτε αἱ δυσχωρίαι. VII, 20, 17 καὶ τοὺς κατοικοῦντας αὐτὴν ἀνθρώπους, ὅρμους τε καὶ ὕδατα καὶ τὰ νόμαια τῶν ἀνδρῶν. Et praeiverant Attici scriptores, ut Plat. Gorg. p. 469, E καί τά γε Ἀθηναίων νεώρια καὶ τριήρεις καὶ τὰ πλοῖα apud Bernh. Wissensch. Synt. p. 318. Cf. Dion. Halicarn. Antiqq. VII, 12 θεράποντας δ' αὐτῶν καὶ τὰ ὑποζύγια καὶ τὰ χρήματα κατέσχε.

5. νόσῳ τελευτῆσαι] Eodem modo dubius est de morte Callisthenis Plutarchus, qui narrat vit. Alex. c. LV ἀποθανεῖν δὲ αὐτὸν οἱ μὲν ὑπ' Ἀλεξάνδρου κρεμασθέντα λέγουσιν, οἱ δ' ἐν πέδαις δεδεμένον, Χάρης δὲ περὶ Ἰνδίαν ἀποθανεῖν ὑπέρπαχυν γενόμενον καὶ φθειριάσαντα.

6. οἱ πάνυ πιστοὶ ἐς τὴν ἀφήγησιν] Sunt hi scriptores, quibus magna Arriano habetur fides, Ptolemaeus et Aristobulus, de quibus ipse Arrianus prooem. 3 ἀλλ' ἐμοὶ Πτολεμαῖός τε καὶ Ἀριστόβουλος πιστότεροι ἔδοξαν ἐς τὴν ἀφήγησιν. Ceterum de constructione verborum cf. I, 12, 8 οὐδὲ ἄγνωστον ἐς ἀνθρώπους ἐστίν. I, 20, 15 ἀφυλακτότεροι ἐς τὸ τιτρώσκεσθαι. III, 27, 2 καὶ ἐδόκει πιστοτέρα ἡ ἐπιβουλὴ ἐς τὸ πλῆθος. V, 6, 9 ἐς ἀπιστίαν εἶναι ἄξιον. VI, 6, 8 χαλεποῦ ἐς προβολήν.

ὅπως ἐπράχθη] Etsi dubitans tamen recepi quod dedit Schmie-

θόντων σφᾶς ὅπως ἐπράχθη ξύμφωνα ἀνέγραψαν. Πολλὰ 7
δὲ καὶ ἄλλα ὑπὲρ τούτων αὐτῶν ἄλλοι ἄλλως ἀφηγήσαντο·
ἀλλ' ἐμοὶ ταῦτα ἀποχρῶντα ἔστω ἀναγεγραμμένα. Ταῦτα 8
μὲν δὴ οὐ πολλῷ ὕστερον πραχθέντα ἐγὼ ἐν τοῖσδε τοῖς
ἀμφὶ Κλεῖτον ξυνενεχθεῖσιν Ἀλεξάνδρῳ ἀνέγραψα, τούτοις
μᾶλλόν τι οἰκεῖα ὑπολαβὼν ἐς τὴν ἀφήγησιν.

XV. Παρ' Ἀλέξανδρον δὲ ἧκε καὶ αὖθις Σκυθῶν τῶν ἐκ τῆς Εὐρώπης πρεσβεία ξὺν τοῖς πρέσβεσιν οἷς αὐτὸς

---

derus e cod. F. ὅπως διεπράχθη edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. Nec sane vulgatam exterminassem, si Arrianum verbi διαπράττειν passivo usum fuisse nossem (vid. ann. ad IV, 22, 1). Codicis F. scripturam similia firmant multa exempla, ut I, 17, 14 τοῖς ἐν Ἐφέσῳ πραχθεῖσιν. IV, 22, 3 ταῦτα δὲ ὡς ἐπράχθη.

7. ταῦτα ἀποχρῶντα ἔστω ἀναγεγραμμένα] Ita mss. Gronovii omnes, ita quoque C. V. Vulcanii. Unde mirum quod habent edd. vett. τὰ ἀποχρῶντα ἔστιν ἀναγεγρ. Recte Gronovius: „Semper, inquit, in his interpositionibus utitur modo imperandi Arrianus. V, 3, 5 ἐμοὶ δ' ἐν μέσῳ κείσθων οἱ ὑπὲρ τούτων λόγοι. V, 19, 10 καὶ ἐμοὶ ἐς τοσόνδε τετιμήσθω ὁ Βουκεφάλας οὗτος.“ Adde V, 4, 4 ταῦτα — καὶ ἐμοὶ ἀναγεγράφθω. V, 5, 2 τοσόνδε μοι ἀναγεγράφθω. V, 6, 12 ταῦτά μοι λελέχθω· τὰ δ' ἄλλα ἀποκείσθω. Hist. Ind. V, 1 ταῦτα ὡς ἀκοὴ ἀναγεγράφθω.

8. μᾶλλόν τι οἰκεῖα] Edd. vett. μᾶλλον ὅτι οἰκεῖα. Quod dedimus cum Schmiedero, omnes firmant codd. Gronovii. Nec, si omnes codices in malam partem abirent, fieri posset quin ita scriberetur. Centena enim istam formam tuentur exempla: Si placet, delectare his I, 1, 10. I, 4, 1. I, 5,4. I, 7, 15. I, 9, 6, 9. I, 15, 6. I, 16, 3. I, 18, 15. I, 19, 1. IV, 1, 2. IV, 9, 7, 13. IV, 17, 6. IV, 19, 9. V, 4, 5. V, 12, 5. VI, 22, 5. VI, 22. 13. VI, 24, 9. VI, 25, 2. VII, 5, 5. VII, 9, 8. VII, 12, 14. VII, 14, 9. VII, 13, 6. Nec tamen haec omnia sunt quae afferre possem. Similiter etiam dixit μεῖόν τι I, 9, 1. οὕτω τι IV, 8, 8. V. 21, 5. οὐδέν τι IV. 10, 8. VII, 3, 7. πολύ τι V, 4, 4. VII, 7, 6. σχεδόν τι III, 15, 14. Cf. Heind. ad Plat. Phaed. p. 137. Schaef. ad Dionys. p. 177. Intpp. ad Thucyd. VII, 33.

C. XV. πρέσβεσιν οἷς αὐτὸς — ἔστειλεν] Ex edd. Bas. et Venet. ac tribus codd. Gronovii. Non minus aptum est quod exhibent duo reliqui codd. Gron. et edd. Vulc. Blanc. Gron. Raphel. οὕς. Similis attractionis exemplum habes IV, 26, 13 καὶ ἄλλῳ ὅτῳ τις

2 ἐς Σκύθας ἔστειλεν. Ὁ μὲν δὴ τότε βασιλεὺς τῶν Σκυθῶν, ὅτε οὗτοι ὑπ᾽ Ἀλεξάνδρου ἐπέμποντο, τετελευτηκὼς
3 ἐτύγχανεν· ἀδελφὸς δὲ ἐκείνου ἐβασίλευεν. Ἦν δὲ ὁ νοῦς τῆς πρεσβείας, ἐθέλειν ποιεῖν πᾶν τὸ ἐξ Ἀλεξάνδρου ἐπαγγελλόμενον Σκύθας· καὶ δῶρα ἔφερον Ἀλεξάνδρῳ παρὰ τοῦ βασιλέως τῶν Σκυθῶν ὅσα μέγιστα νομίζεται ἐν Σκύθαις· καὶ τὴν θυγατέρα ὅτι ἐθέλει Ἀλεξάνδρῳ δοῦναι γυναῖκα, βεβαιότητος οὕνεκα τῆς πρὸς Ἀλέξαν-
4 δρον φιλίας τε καὶ συμμαχίας. Εἰ δὲ ἀπαξιοῖ τὴν Σκυθῶν βασίλισσαν γῆμαι Ἀλέξανδρος, ἀλλὰ τῶν γε σατραπῶν τῶν τῆς Σκυθικῆς χώρας καὶ ὅσοι ἄλλοι δυνάσται κατὰ τὴν γῆν τὴν Σκυθίδα, τούτων τὰς παῖδας ἐθέλειν

μετὰ χεῖρας ἔχων ἐτύγχανεν. Vide quoque ann. ad **II, 14, 8** et **III. 6, 5.** — Infra ed. Basil. *ἐβασίλευε.*

3. *ἐθέλειν ποιεῖν — νομίζεται*] Constans fere apud Arrianum est formula de iis usurpata, *qui in alicuius ditionem veniunt.* Sic promittit rex Scytharum IV, 5, 1 *καὶ αὐτὸς ὅτι ἐθέλει ποιεῖν τὰ ἐπαγγελλόμενα.* cf. IV, 22, 8 *δῶρα τὰ μέγιστα παρ᾽ Ἰνδοῖς νομιζόμενα κομίζοντες.* V, 29, 6 *δῶρα κομίζοντες τὰ μέγιστα παρ᾽ Ἰνδοῖς.* — Quae de usu et significatione vocis *νοῦς* diximus ad II, 8, 18, iis adde quae addere ibi volui Philostr. vit. Apoll. IV, p. 153 *ὁ γὰρ νοῦς τῆς πρεσβείας ἦν,* et Wyttenb. ad Iulian. Orat. p. 173, ed. Lips. Eodem fere significatu dixit Xen. Anab. I, 8, 10 *ἡ δὲ γνώμη ἦν ὡς εἰς τάξεις — ἐλώντων,* ubi consule interpretes.

4. *ὡς παρ᾽ Ἀλεξάνδρου ἀκοῦσαι*] Ita quattuor codd. Florr. Et sic voluerunt sine dubio edd. vett., quamquam inepte exhibentes *ἀκοῦσας.* Schmiederus e solo cod. F. dedit *ἐπακοῦσαι,* quod tantum abest ut vulgato superius sit, ut plane falsum h. l. videatur. Et non dubito quin praepositio male huc translata sit a statim sequente *ἐπαγγέλλοι.* Eiusdem corruptelae rationis plura suppetunt exempla, ut III, 9, 4. VI, 5, 3. VII, 23, 11. De constructione verborum vide quae diximus ad III, 9, 3.

5. *Φαρασμάνης ὁ Χωρασμίων βασιλεύς*] Edd. vett. *Φαραιμάνης ὁ Χωρασμέων.* „Utrumque nomen lividum. Nam non modo codex Optimus, sed et duo alii habent *Φαρασμάνης* et in eo semper sibi constant, itidemque observavit in V. C. Vulcanius. Quod ut admittamus, persuadet auctoritas Taciti, sic idem appellantis nomen: Vide Freinsh. ad Curt. VIII, 4, 16. Etiam Arriano idem

δοῦναι τοῖς πιστοτάτοις τῶν ἀμφ' Ἀλέξανδρον· ἥξειν δὲ καὶ αὐτὸς ἔφασκεν εἰ κελεύοιτο, ὡς παρ' αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου ἀκοῦσαι ὅσα ἐπαγγέλλοι. Ἀφίκετο δὲ ἐν τούτῳ 5
παρ' Ἀλέξανδρον καὶ Φαρασμάνης ὁ Χωρασμίων βασιλεὺς ξὺν ἱππεῦσι χιλίοις καὶ πεντακοσίοις. Ἔφασκε δὲ ὁ Φα- 6
ρασμάνης ὅμορος οἰκεῖν τῷ τε Κόλχων γένει καὶ ταῖς γυναιξὶ ταῖς Ἀμαζόσι, καὶ εἰ θέλοι Ἀλέξανδρος ἐπὶ Κόλχους τε καὶ Ἀμαζόνας ἐλάσας καταστρέψασθαι τὰ ἐπὶ τὸν πόντον τὸν Εὔξεινον ταύτῃ καθήκοντα γένη, ὁδῶν τε ἡγεμὼν ἔσεσθαι ἐπηγγέλλετο καὶ τὰ ἐπιτήδεια τῇ στρατιᾷ παρασκευάσειν. Τοῖς τε οὖν παρὰ τῶν Σκυθῶν ἥκου- 7
σι φιλάνθρωπα ἀποκρίνεται Ἀλέξανδρος καὶ ἐς τὸν τότε

---

men VI, 27, 7 Φαρασμάνης dicitur, quum VII, 6, 7 corrumpatur in Φραδασμένης. Nam μενης est formatio interioris Asiae, ut *Ariamenes*, *Spitamenes*, non finitimae Scythis, ubi notus *Pharasmanes*. Tum si Latinis *Chorasmeni* dicerentur, Graecis forent Χωρασμηνοί, ut pene omnia Asiatica gentilia. Sed repudiant hoc concorditer mss. omnes (etsi taceat Vulcanius), in quibus est vel Χωρασμίων, quod est in Optimo et duobus aliis, vel Χωρασμέων, quod in uno est.« *Gronov.*

6. εἰ θέλοι] E cod. F. et duobus aliis codd. Gronovii. εἰ ἐθέλοι C. V. Vulcanii, quod si non praestat, tamen altero non deterius est. Vide ann. ad I, 20, 1. In edd. vett. et duobus codd. Gronovii legitur εἰ ἐθέλει. Eodem modo peccatum est III, 9, 7 ubi edd. vett. praebent εἰ ἐπάγει ἤδη. — Infra pro παρασκευάσειν, quod est in omnibus codd. Gronovii et ed. Bas., Vulcanius primus excudi iussit παρασκευάζειν. Minus apte. Ceterum vide quae diximus ad V, 14, 2.

7. φιλάνθρωπα ἀποκρίνεται] h. e. *benigne respondet Scytharum legatis.* cf. IV, 21, 15 ἐλθόντι δὲ Χοριήνῃ φιλάνθρωπά τε ἀποκρινάμενος καὶ πίστιν ἐς φιλίαν δοὺς — κατέχει. IV, 5, 2 καὶ τούτῳ φιλάνθρωπα ἐπιστέλλει Ἀλέξανδρος. I, 10, 7 ὁ δὲ τὰ μὲν ἄλλα φιλανθρώπως πρὸς τὴν πρεσβείαν ἀπεκρίνατο. Quibus adde I, 7, 17 et II, 25, 5. Sic dixit quoque Diod. Sic. XVI, 67 φιλανθρώπως προσεφέροντο. Xenophon in hac verborum coniunctione non usus est adiectivo φιλάνθρωπος.

καὶ ἐς τὸν τότε καιρὸν ξύμφορα, γάμου δέ] Cod. F. habet ξύμφωνα, γάμου οὐδὲν δεῖσθαι. Pessime. Nam primum quidem quid h. l. sit ξύμφωνα, nemo sane intelliget, cum alias (ut IV, 14,

8 καιρὸν ξύμφορα, γάμου δὲ οὐδὲν δεῖσθαι Σκυθικοῦ· καὶ
Φαρασμάνην ἐπαινέσας τε καὶ φιλίαν καὶ ξυμμαχίαν πρὸς
αὐτὸν ξυνθέμενος, αὐτῷ μὲν τότε οὐκ ἔφη ἐν καιρῷ εἶναι
9 ἐλαύνειν ἐπὶ τὸν Πόντον. Ἀρταβάζῳ δὲ τῷ Πέρσῃ ὅτῳ
τὰ Βακτρίων ἐξ Ἀλεξάνδρου ἐπετέτραπτο καὶ ὅσοι ἄλλοι
πρόσχωροι τούτῳ σατράπαι, ξυστήσας Φαρασμάνην ἀπο-

---

6) recte dicatur *de iis quae inter se non differunt, discrepant,* plane ut verbum *ξυμφωνεῖν*, quod habes II, 22, 2. VII, 14, 15. Contra vero *ξύμφορα*, *apta*, *commoda* recte sic dictum est, ut IV, 22, 10 *παρασκευάζειν ὅσα ἐς τὴν διάβασιν ξύμφορα.* V, 9, 5 *οὐδὲ ἕν τι ἐπιλεξάμενον ἐς φυλακὴν ξύμφορον.* V, 27, 5 *ἀλλ' ἃ νομίζω ξύμφορά τέ σοι ἐς τὰ παρόντα.* Deinde autem particula adversativa si reiiciatur ex auctoritate codicis quem vocant Optimi, totius enunciati series interrumpitur. Referenda enim sunt verba *γάμου δὲ — δεῖσθαι* ad ea quae praecessere *φιλάνθρωπα ἀποκρίνεται*, in quibus si Arrianus *μέν* inseruisset, non esset quod obiicietur. Vide annot. ad II, 4, 1, ubi tamen dele quem testem adscripsi locum l. II, 17, 3. Insere potius III, 6, 8. IV, 29, 14. V, 2, 4. IV, 20, 7. Hist. Ind. X, 7.

9. *Ἀρταβάζῳ δὲ τῷ Πέρσῃ*] Non indigna est quae memoretur constans de hoc homine dicendi formula. Vide III, 28, 3 *Ἀρτάβαζον δὲ τὸν Πέρσην.* III, 29, 3 *ἐπέταξε σατράπην Ἀρτάβαζον τὸν Πέρσην.* Aliis nominibus propriis haud raro adiungitur nomen gentilicium addito subst. *ἀνήρ*, ut I, 11, 3 *Ἀρίστανδρος δὲ ἀνὴρ Τελμισσεύς.* I, 14, 9 *Δημάρατος δὲ ἀνὴρ Κορίνθιος.* I, 25, 5 *Σισίνην ἄνδα Πέρσην.* III, 16, 14 *Ἀβουλίτην ἄνδρα Πέρσην.* III, 21, 1 *Βαγισθάνης Βαβυλώνιος ἀνήρ.* III, 28, 7 *Προέξην ἄνδρα Πέρσην.*

ὅτῳ — ἐπετέτραπτο] Hanc lectionem debemus cod. F. In reliquis codd. et edd. vett. legebatur *ἐπετέτακτο*, repetitum fortasse ex iis quae infra scripsit *ὅστις αὐτοῖς — ἐπετέτακτο.* Ceterum scripturi fuissemus *ἐπετέπραπτο*, etiam si omnes codices alteram scripturam exhibuissent. Sic enim dixit I, 18, 6 *ὅτῳ ἡ φρουρὰ ἡ Μιλησίων ἐκ βασιλέως ἐπετέτραπτο* I, 21, 10 *οἷς ἡ φυλακὴ αὐτῶν ἐπετέραπτο ἡ πόλις.* III, 7, 2 *ὅτῳ ἡ φυλακὴ τοῦ ποταμοῦ ἐκ Δαρείου ἐπετέτραπτο.*

ἐς τὰ ἤθη τὰ αὐτοῦ] Edd. Steph. et Blanc. *ἐς τὰ ἔθνη αὐτοῦ.* Ed. Bas. *ἐς τὰ ἤθη αὐτοῦ.* »Nunc adsevero in omnibus mss. etiam Optimo a me repertum esse *ἤθη*, sic ut in quibusdam prae-

πέμπει ἐς τὰ ἤθη τὰ αὐτοῦ· αὐτῷ δὲ τὰ Ἰνδῶν ἔφη ἐν 10
τῷ τότε μέλειν, τούτους γὰρ καταστρεψάμενος πᾶσαν δὴ ἔχειν τὴν Ἀσίαν· ἐχομένης δὲ τῆς Ἀσίας ἐπανιέναι ἂν ἐς τὴν Ἑλλάδα· ἐκεῖθεν δὲ ἐφ' Ἑλλησπόντου τε καὶ τῆς Προ- 11
ποντίδος ξὺν τῇ δυνάμει πάσῃ τῇ τε ναυτικῇ καὶ τῇ πεζικῇ ἐλάσειν εἴσω τοῦ Πόντου· καὶ ἐς τὸ τότε ἠξίου

---

ter id quod posuimus, etiam esset *ἐς ἤθη τὰ αὐτοῦ*, in aliis *ἐς τὰ ἤθη τὰ αὐτοῦ.*« *Gronov.* Optime! At quot codices repetitum habent articulum, quot non?! Arrianum ipsum si mecum consulueris, non dubitabis verum esse quod in textum retulimus. Vide V, 20, 6 *καὶ Ταξίλην ἀποπέμπει ἐς τὰ ἤθη τὰ αὐτοῦ.* Mutato verborum ordine scripsit V, 21, 2 *Πῶρον δὲ ἐς τὰ αὐτοῦ ἤθη ἀποπέμπει.* Nec tamen male habet quod nonnulli codd. dant *ἐς ἤθη τὰ αὐτοῦ.* Sic dixit Herodot. IV, 80 *ἐξήλαυνε ἐς ἤθη τὰ ἑωυτοῦ.* Vocabulo *ἤθη de sedibus ubi quis habitare consuevit* dicto saepe usus est Arrianus, ut IV, 27, 4 *ἐπενόουν ἐπὶ τὰ σφέτερα ἤθη ἐπαναστῆναι.* IV, 30, 4 *διασκεδάννυσθαι ἐπὶ τὰ σφέτερα ἤθη.* V, 27, 16 *ἐπὶ τὰ σφέτερα ἤθη ἐπανεληλυθότες.* VI, 22, 3 *πέμπειν ἐπὶ τὰ σφέτερα ἤθη.* VII, 8, 1 *ἀποπέμπει δὲ ἐς τὰ σφέτερα ἤθη.* Et debuit fortasse huius nominis hunc usum Arrianus Herodoto. Vide Schweigh. Lex. Herod. p. 313 coll. Koen. ad Greg. Cor. p. 495. Quo modo idem illud aliis verbis dici possit, vide ex his Xenoph. Hist. Gr. II, 4, 38 *ἐπὶ τὰ ἑαυτῶν ἀπιέναι ὡς ἑκάστους*, et Dionys. Halic. VIII, 4 *ἀπαλλαγέντες εἰς τὰς ἑαυτῶν ἕκαστοι πατρίδας.*

10. *τούτους γὰρ*] Edd. Vulc. et Blanc. *καὶ τούτους.* Ed. Bas. *μέλλει πέτους καταστρεψάμενος* (sic). In mss. mirum quantum variatum est. Alii habent *τούτους δή*, alius *σπέτους γάρ*, alius *πέτους γάρ.* Verum praebuit cod. F. et V. C. Vulcanii. — Sic etiam paulo infra vix intelligas, quomodo de verbis *ἐπανιέναι ἂν* tantae talesque ortae sint in codd. et edd. turbae. Nonnulli enim codd. Gronovii dant *ἐπανιέναι ἀλανοὺς ἐς τ. Ε.*, in aliis vidit Gronovius *ἐπανιέναλανος* (sic!) Quod dedimus Schmiederum secuti, solus exhibuit cod. F. Et propius ad hanc scripturam accedunt iam edd. vett. in quibus *καὶ ἐπανιέναι ἐς τὴν Ἑλλάδα.* Similem structuram vide in his V, 15, 11 *κατὰ στόμα τε γὰρ ἂν εἴργεσθαι καὶ καταπατηθήσεσθαι.* Conferas quoque ann. ad II, 2, 5 et ad IV, 4, 1.

11. *ἐκεῖθεν δὲ ἐφ' Ἑλλησπόντου*] Ita codd. Gronovii omnes. *ἐκεῖθεν γάρ* edd. vett. Easdem particulas confusas vide Hist. Ind. XIII, 6. — Mox Gronovius et qui eum secuti sunt, Raphel. Bor-

ἀποθέσθαι Φαρασμάνην ὅσα ἐν τῷ παραυτίκα ἐπηγγέλ-
12 λετο. Αὐτὸς δὲ ἐπὶ τὸν Ὦξόν τε ποταμὸν ᾔει αὖθις, καὶ
ἐς τὴν Σογδιανὴν προχωρεῖν ἐγνώκει, ὅτι πολλοὺς τῶν
Σογδιανῶν ἐς τὰ ἐρύματα ξυμπεφευγέναι ἠγγέλλετο, οὐδὲ
ἐθέλειν κατακούειν τοῦ σατράπου ὅστις αὐτοῖς ἐξ Ἀλεξ-
13 άνδρου ἐπετέτακτο. Στρατοπεδεύοντος δὲ αὐτοῦ ἐπὶ
τῷ ποταμῷ τῷ Ὤξῳ, οὐ μακρὰν τῆς σκηνῆς τῆς αὐτοῦ
Ἀλεξάνδρου πηγὴ ὕδατος καὶ ἄλλη ἐλαίου πηγὴ πλη-
σίον αὐτῆς ἀνέσχε· καὶ Πτολεμαίῳ τῷ Λάγου τῷ σω-
ματοφύλακι ἐπειδὴ ἐξηγγέλθη τὸ τέρας, Πτολεμαῖος
14 Ἀλεξάνδρῳ ἔφρασεν. Ἀλέξανδρος δὲ ἔθυεν ἐπὶ τῷ φάσ-
ματι ὅσα οἱ μάντεις ἐξηγοῦντο. Ἀρίστανδρος δὲ πόνων

---

heck. Schm. dederunt ἐς τότε. At in edd. Basil. Vulc. et Blanc. aperte legitur ἐς τὸ τότε; quod cum ex consensu omnium edd. edatur II, 10, 8 ἀμάχου ἐς τὸ τότε διαβεβοημένης, non est quod temere reiiciatur. Vide tamen ann. ad I, 26, 6.

12. ἐς τὴν Σογδιανήν] Edd. vett. ἐς τὴν Σ. χώραν. Ultimam hanc vocem non agnoscunt codices Gronovii. Nec sane desideratur. Dixit enim Arrianus IV, 16, 1 et IV, 17, 7 ἐς τὴν Σογδιανήν. Praeterea consule ann. ad III, 30, 12. — Mox pro προχωρεῖν, quod e C. V. Vulcanii recepimus Schmiederum, Raphelium, Gronovium secuti, in edd. vett. et, ut videtur, in codd. Gronovii legebatur προσχωρεῖν. Eadem verba confusa notavimus IV, 22, 7 et I, 1, 16.

οὐδὲ ἐθέλειν — σατράπου] Affert haec verba Grammaticus apud Bekk. Anecdd. p. 154, 10, ubi tamen male scriptum ἐθέλει. Praeterea etiam idem dicit hunc locum e libro quinto sese desumsisse, in quem eundem errorem incidit idem ille Grammaticus p. 178, 15 coll. ann. ad Arr. IV, 24, 13.

13. Στρατοπεδεύοντος δὲ αὐτοῦ] Sic cod. F. et ex eo Schmiederus. Παραστρατοπεδεύοντος δὲ αὐτοῦ edd. vett. et reliqui codd. Gronovii; cuius verbi compositi alterum exemplum frustra quaesivimus apud Arrianum. Voluerunt tamen fortasse illi καταστρατοπεδεύοντος δὲ αὐτοῦ, uti dixit I, 17, 4 κατεστρατοπέδευσεν ἐπὶ τῷ Ἕρμῳ ποταμῷ. V, 8, 9 κατεστρατοπέδευσεν ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τοῦ Ὑδάσπου. Cf. quae diximus ad I, 5, 19. — Statim ed. Bas. τῷ Ὄξῳ, ut supra eadem τὸν Ὄξον.

καὶ ἄλλη ἐλαίου πηγή] „Sic repeti ultimam vocem in Optimo codice et omnibus aliis diximus in dissertationibus epistolicis et satis confirmavimus, ut nunc suo loco reposuerim quod inscite

εἶναι σημεῖον τοῦ ἐλαίου τὴν πηγὴν ἔφασκεν· ἀλλὰ καὶ νίκην ἐπὶ τοῖς πόνοις σημαίνειν.

XVI. Διαβὰς οὖν ξὺν μέρει τῆς στρατιᾶς ἐς τὴν Σογδιανὴν, Πολυσπέρχοντα δὲ καὶ Ἄτταλον καὶ Γοργίαν καὶ Μελέαγρον αὐτοῦ ἐν Βάκτροις ὑπολιπόμενος, τούτοις μὲν παρήγγειλε τήν τε χώραν ἐν φυλακῇ ἔχειν ὡς μή τι νεωτερίσωσιν οἱ ταύτῃ βάρβαροι, καὶ τοὺς ἤδη ἀφεστηκότας αὐτῶν ἐξαιρεῖν. Αὐτὸς δὲ ἐς πέντε μέρη διελὼν τὴν ἅμα 2 οἷ στρατιὰν, τῶν μὲν Ἡφαιστίωνα ἄρχειν ἔταξε, τῶν δὲ Πτολεμαῖον τὸν Λάγου τὸν σωματοφύλακα, τοῖς τρίτοις δὲ Περδίκκαν ἐπέταξε, τῆς δὲ τετάρτης τάξεως Κοῖνος καὶ Ἀρτάβαζος ἡγοῦντο αὐτῶν, τὴν δὲ πέμπτην μοῖραν ἀναλα-

---

negligi placuit Basileae.“ *Gronov.* De substantivo eodem in eodem enunciato bis terve repetito diximus ad I, 11, 6. Ceterum Eustathius qui hunc locum minus accurate descripsit ad Dion. Perieg. p. 241, ed. Bernh., et ipse substantivum *πηγή* ignorat.

14. *Ἀρίστανδρος δὲ — σημαίνειν*] Memoriter, ut videtur, hunc locum Eustathius ad Dion. Perieg. l. l. ita exhibet scriptum: *καὶ ὁ μάντις Ἀρίστανδρος ἔφη, ὅτι πόνων τέ ἐστι σημεῖον τοῦ ἐλαίου ἡ πηγή· ἀθλούντων γὰρ ἄλειμμα τὸ ἔλαιον, ἀλλὰ καὶ νίκην ἐπὶ τοῖς πόνοις σημαίνει.* Unde vereor ut recte suspicetur Bernhardyus in ann. p. 937, Arrianum ab Eustathio aliquanto pleniorem esse lectum. Num idem iudicaverit vir doctissimus de iis quae Eustathius ex Herodoti l. IV, c. 184 adscripsit ad Dion. Perieg. p. 98? — Paulo supra ed. Bas. *ἔθυε.*

C. XVI. *Πολυσπέρχοντα*] Ed. Bas. *Πολυπάρχοντα.* Schmied. *Πολυπέρχοντα.* Quod dedimus, tuentur ceterae editiones. Huius vulgatae scripturae rationem dedimus ad II, 12, 3.

τοὺς ἤδη ἀφεστηκότας] Non potest dubitari quin vera sit h. l. scriptura codicis F. *ἤδη* exhibentis loco vulgatae *ἔτι.* Dicit enim hoc Arrianus: *et his quidem mandavit, ut regionem in praesidio tenerent, ne barbari qui illic habitarent, novi quid molirentur, et eos qui iam defecissent, in potestatem suam redigerent.* Ceterum in ed. Bas. legitur *ἐξαίρειν* et supra *μήτε* et *νεωτερήσωσιν.*

2. *τῶν μέν*] Sic recte edd. Bas. Gron. Raphel. Schmied. *τὸν μέν* Vulcan. et Blanc. Sed totus hic locus mirum in modum mutilatus exhibetur a codd. plurimis et edd. ante Gronovium. Nimirum statim post *ἄρχειν* sequebatur *ἐπέταξε*, ita ut quae in medio sunt posita *ἔταξε — Περδίκκαν* in illis desiderarentur. Hanc lacunam

3 *βῶν αὐτὸς ἐπήει τὴν χώραν ὡς ἐπὶ Μαράκανδα.* **Καὶ οἱ** *ἄλλοι, ὡς ἑκάστοις προὐχώρει, ἐπῄεσαν, τοὺς μέν τινας τῶν ἐς τὰ ἐρύματα ξυμπεφευγότων βίᾳ ἐξαιροῦντες, τοὺς δὲ καὶ ὁμολογίᾳ προσχωροῦντάς σφισιν ἀναλαμβάνοντες.*
4 *Ὡς δὲ ξύμπασα αὐτῷ ἡ δύναμις ἐπελθοῦσα τῶν Σογδιανῶν τῆς χώρας τὴν πολλὴν ἐς Μαράκανδα ἀφίκετο, Ἡφαιστίωνα μὲν ἐκπέμπει τὰς ἐν τῇ Σογδιανῇ πόλεις συνοικίζειν,* **Κοῖνον** *δὲ καὶ Ἀρτάβαζον ὡς ἐς Σκύθας, ὅτι ἐς Σκύ-*
5 *θας καταπεφευγέναι Σπιταμένης αὐτῷ ἐξηγγέλλετο. Αὐ-*

explevit Gronovius, ut hariolor, e cod. F., quamquam ex eius verbis colligi non potest, num plures codices ei auxilium tulerint, an solus qui vocatur Optimus. Similes lacunas per *ὁμοιοτέλευτα* ortas notavimus II, 2, 2. II, 7, 5. II, 22, 5. III, 15, 14. cf. Walz. Epist. crit. p. 48. Similem orationis colorem vide in his IV, 24, 17 *καὶ τῷ μὲν ἑνὶ ἐπέταξε Λεοννάτον — · τὴν δὲ δευτέραν μοῖραν Πτολεμαίῳ — ἔδωκε· τὴν δὲ τρίτην μοῖραν αὐτὸς ἦγε.*

τῆς δὲ τετάρτης τάξεως — αὐτῶν] Genitivus hic, quem quis existimet pendere a verbo *ἡγοῦντο*, referatur necesse est ad *τετάρτης τάξεως*. Cf. III, 28, 12 *ὡς μακροτάτω ἀπελαύνουσι τὰς ποίμνας τῶν χωρίων.* Vide omnino ann. ad II, 27, 9.

3. *βίᾳ ἐξαιροῦντες — ὁμολογίᾳ προσχωροῦντας*] Sic saepe haec duo substantiva sibi opposita reperiri monuimus ad III, 2, 7. Vide mihi II, 5, 7 *τοὺς μὲν βίᾳ ἐξελών, τοὺς δὲ ὁμολογίᾳ παραστησάμενος.* II, 20, 6 *καὶ τὰ μὲν βίᾳ τῶν ταύτῃ ἐξελών, τὰ δὲ ὁμολογίᾳ παραστησάμενος.* V, 21, 10 *τοὺς μὲν πολλοὺς καθ' ὁμολογίαν προσχωρεῖν ξυνέβαινεν, ἤδη δέ τινας — βίᾳ κατεστρέψατο.* Paulo aliter dixit Xenophon. Hist. Gr. IV, 1, 1 *πόλεις τὰς μὲν βίᾳ, τὰς δὲ ἑκούσας παρελάμβανε.* Polyb. II, 38 *πολλοὺς δὲ πειθοῖ καὶ λόγῳ προσηγάγετο, τινὰς δὲ βιασαμένη.* Dion. Hal. Antiqq. I, p. 27 *τοὺς μὲν λόγοις ἀναπείθοντα, τοὺς δὲ βίᾳ προσαγόμενον.* Herodian. I, 3, 12 *τοὺς μὲν πειθοῖ εἰς συμμαχίαν προσηγάγετο, τοὺς δὲ καὶ κρατήσας καὶ ἐν ὅπλοις.* Quos tres postremos locos debeo Wyttenb. ad Iulian. Or. p. 134, ed. Lips.

4. *Σπιταμένης αὐτῷ*] Sic cod. F. et ex eo Schmiederus. *Σπιτ. τε αὐτῷ* edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. Minus apte. — De structura *τῆς χώρας τὴν πολλήν* simm., quam Arriano maxime adamatam fuisse novimus, paulo accuratius disputaturi sumus in ann. ad V, 16, 4.

5. *ἐξῄει*] Ed. Bas. *ἐξήσει*. Inepte.

τὸς δὲ ξὺν τῇ λοιπῇ στρατιᾷ ἐπιὼν τῆς Σογδιανῆς ὅσα ἔτι πρὸς τῶν ἀφεστηκότων κατείχετο, ταῦτα οὐ χαλεπῶς ἐξῄρει. Ἐν τούτοις δὲ Ἀλεξάνδρου ὄντος, Σπιταμένης τε 6
καὶ σὺν αὐτῷ τῶν Σογδιανῶν τινες φυγάδων, ἐς τῶν Σκυθῶν τῶν Μασσαγετῶν καλουμένων τὴν χώραν ξυμπεφευγότες, ξυναγαγόντες τῶν Μασσαγετῶν ἱππέας ἑξακοσίους, ἀφίκοντο πρός τι φρούριον τῶν κατὰ τὴν Βακτριανήν· 7
καὶ τῷ τε φρουράρχῳ οὐδὲν πολέμιον προσδεχομένῳ ἐπιπεσόντες καὶ τοῖς ξὺν τούτῳ τὴν φυλακὴν ἔχουσι, τοὺς

---

6. *Ἐν τούτοις δὲ ὄντος*] Schmiederus ex auctoritate codicis F. dedit *ἐν τούτῳ δὲ ὄντος*, quod non possum adduci ut vulgata scriptura superius existimem. Sensus enim verborum hic est: *Cum autem Alexander his rebus occupatus esset.* Ortum videtur quod codex F. praebet, ex illa satis trita formula dicendi *ἐν τούτῳ δέ* saepissime in initio enunciati posita, de qua diximus ad III, 2, 4. Sed ea non nisi ad tempus indicandum adhibetur. Unde Arrianus, si uti ea voluisset non dubito quin scripsisset: *Ἐν τούτῳ δὲ Σπιταμένης κ. τ. λ.* Cum vulgatis conferas quae dixit Xenoph. Cyrop. III, 1, 1 *ὁ μὲν δὴ Κῦρος ἐν τούτοις ἦν.* III, 3, 20 *ὁ μὲν δὴ Ἀσσύριος ἐν τούτοις ἦν.*

τῶν Σκυθῶν τῶν Μασσαγετῶν] Suo iure Gronovius e cod. F. voces *τῶν Μασσαγετῶν* Arriano reddidit quae mala manu ei detractae erant. cf. IV, 17, 7 *τῶν Σκυθῶν Μασσαγετῶν.* IV, 17, 11 *οἱ Μασσαγέται οἱ Σκύθαι.* Ceterum recte Gronovius: „Et certe ad hanc narrationem, inquit, sive ex Ptolemaeo, sive ex alio petiverit Arrianus, respiciebat Strabo l. XI, p. 513 (p. 434, ed. ster.) *τοῦ δὲ Μασσαγετῶν καὶ Σακῶν ἔθνους καὶ οἱ Ἀττάσιοι καὶ οἱ Χωράσμιοί εἰσιν· εἰς οὓς ἀπὸ τῶν Βακτριανῶν καὶ τῶν Σογδιανῶν ἔφυγε Σπιταμένης, εἷς ἐκ τῶν ἀποδράντων Περσῶν τὸν Ἀλέξανδρον.*“

7. *τοὺς μὲν στρατιώτας διέφθειραν*] „Optimus pergit praesenti tempore uti *διαφθείρουσι.*“ *Gronov.* Quid his verbis dicere voluerit Gronovius, equidem non assequor, nisi forte *ἔχουσι* habuit pro indicativo temporis praesentis. Praecesserunt enim aoristi, sequitur imperfectum, ita ut illa nova scriptura, quam temere amplexus est Schmiederus, minime opus videatur. Transitus ab aoristo ad imperfectum facilis est et ut hcc loco aptissimus, ita etiam I, 8, 4 *τοὺς μὲν — ἐσήμηνεν· τὰ δὲ — κατεῖχεν.* I, 20, 13 *ἐχώσθη — καὶ προσήγοντο.* II, 20, 3 *ἐπειδὴ ἐπύθοντο καὶ — ἐφόβει.* V, 29, 8 *ἐπεσκεύασε — καὶ τὰ ἄλλα ἐκόσμει.* VI, 9, 13 *ὅ τι τις ἔχων ἐτύγχανεν — ἢ ἐν τῷ τότε ἔλαβεν.* VII, 2, 1

μὲν στρατιώτας διέφθειραν, τὸν φρούραρχον δὲ ἑλόντες
εἰς φυλακὴν εἶχον· θαῤῥήσαντες δὲ ἐπὶ τοῦ φρουρίου τῇ
καταλήψει ὀλίγαις ἡμέραις ὕστερον Ζαριάσποις πελάσαν-
τες τῇ μὲν πόλει προσβαλεῖν ἀπέγνωσαν, λείαν δὲ πολλὴν
9 περιβαλλόμενοι ἤλαυνον. Ἦσαν δὲ ἐν τοῖς Ζαριάσποις νόσῳ
ὑπολελειμμένοι τῶν ἱππέων ἑταίρων οὐ πολλοί, καὶ ξὺν
τούτοις Πείθων τε ὁ Σωσικλέους ἐπὶ τῆς βασιλικῆς θερα-
πείας τῆς ἐν Ζαριάσποις τεταγμένος, καὶ Ἀριστόνικος ὁ
10 κιθαρῳδός. Καὶ οὗτοι αἰσθόμενοι τῶν Σκυθῶν τὴν κατα-
δρομὴν (ἤδη γὰρ ἐκ τῆς νόσου ἀναῤῥωσθέντες ὅπλα τε
ἔφερον καὶ τῶν ἵππων ἐπέβαινον) ξυναγαγόντες τούς
τε μισθοφόρους ἱππέας ἐς ὀγδοήκοντα οἳ ἐπὶ φυλακῇ τῶν
Ζαριάσπων ὑπολελειμμένοι ἦσαν, καὶ τῶν παίδων τινὰς τῶν
11 βασιλικῶν, ἐκβοηθοῦσιν ἐπὶ τοὺς Μασσαγέτας. Καὶ τῇ μὲν
πρώτῃ προσβολῇ οὐδὲν ὑποτοπήσασι τοῖς Σκύθαις ἐπιπε-
σόντες τήν τε λείαν ξύμπασαν ἀφείλοντο αὐτοὺς καὶ τῶν

ἐπήνεσε μὲν — ἔπρασσε δέ. Nihilominus tamen, si omnes codices praesens tuerentur, etiam hoc tempus haberet unde commendaretur. Vide I, 6, 6 *οὐκ ἐδέξαντο — ἀλλὰ λείπουσιν.* I, 15, 11 *παίει — ἀπέθραυσε — ἔσχε.* IV, 2, 11 *φεύγοντες ἐμπίπτουσι — καὶ κατεκόπησαν.* IV, 30, 14 *ξυλλαμβάνει ὀλίγους — καὶ ἔμαθεν.* V, 18, 9 *σῶσαι ἐπεθύμησε — πέμπει δή.* VII, 17, 5 *ἐπεὶ δὲ ἀνθήψαντο — ὁ δὲ κελεύει.* Sic etiam praesente imperfectum excipiente variatur oratio, ut v. c. I, 23, 10 *ἐκβάλλει τῆς ἀρχῆς, — αὐτὸς δὲ κατεῖχε.* II, 4, 1 *ἐστέλλετο κἀκεῖ ἀφικνεῖται.* IV, 5, 4 *ἐκλείπει — ἀνεχώρει.* VI, 9, 1 *τὰ τείχη λείπουσιν, αὐτοὶ δὲ ἔφευγον.* Cf. ann. ad II, 2, 7 et VII, 24, 7. — Paulo ante omnes edd. *ἔχουσιν, τοὺς μέν.*

8. *ἀπέγνωσαν*] Ita recte cod. F. et ed. Schmied. *ἐπέγνωσαν* edd. vett. cum reliquis codd. Gronovii. Conferri iussit Gronovius I, 5, 14 *τὴν μὲν πόλιν ἀπέγνω ἑλεῖν, Φιλώταν δὲ ἔπεμπεν.* I, 23, 5 *ταύτας μὲν ἀπέγνω πολιορκεῖν.* Addi possunt haec II, 20, 9 *ναυμαχεῖν ἀπέγνωσαν.* II, 20, 11 *βιάζεσθαι ἀπέγνω.* II, 25, 5 *τὰς μὲν ξυμβάσεις ἀπέγνω,* ubi tamen ed. Bas. rursus *ἐπέγνω.* Adde vv. ll. ad I, 28, 3. II, 20, 11. III, 20, 4 cet. — Quae in fine enunciati posita sunt, Xenophontea esse possunt Cyropaed. III, 3, 23 *περιεβάλοντο πολλὴν καὶ παντοίαν λείαν.*

9. *τῆς ἐν Ζαριάσποις*] Edd. ante Gronovium et plurr. codd. *τοῖς*

ἀγόντων τὴν λείαν οὐκ ὀλίγους ἀπέκτειναν. Ἐπανιόντες 12
δὲ αὐτοὶ ἀτάκτως, ἅτε οὐδενὸς ἐξηγουμένου, ἐνεδρευθέντες
πρὸς Σπιταμένους καὶ τῶν Σκυθῶν τῶν μὲν ἑταίρων ἀποβάλλουσιν ἑπτὰ, τῶν δὲ μισθοφόρων ἱππέων ἑξήκοντα.
Καὶ Ἀριστόνικος ὁ κιθαρῳδὸς αὐτοῦ ἀποθνήσκει οὐ κατὰ 13
κιθαρῳδὸν ἀνὴρ ἀγαθὸς γενόμενος. Πείθων δὲ τρωθεὶς
ζῶν λαμβάνεται πρὸς τῶν Σκυθῶν.

XVII. Καὶ ταῦτα ὡς Κρατερῷ ἐξηγγέλθη σπουδῇ ἐπὶ τοὺς Μασσαγέτας ἤλαυνεν. Οἱ δὲ ὡς ἐπύθοντο πλησίον ἐπελαύνοντα σφίσι Κρατερὸν, ἔφευγον ἀνὰ κράτος
ὡς ἐς τὴν ἐρήμην. Καὶ Κρατερὸς ἐχόμενος αὐτῶν αὐτοῖς 2
τε ἐκείνοις περιπίπτει οὐ πόῤῥω τῆς ἐρήμου καὶ ἄλλοις ἱππεῦσι Μασσαγετῶν ὑπὲρ τοὺς χιλίους· καὶ μάχη γίνεται τῶν [τε] Μακεδόνων καὶ τῶν Σκυθῶν καρτερά, καὶ
ἐνίκων οἱ Μακεδόνες. Τῶν δὲ Σκυθῶν ἀπέθανον μὲν 3
ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα ἱππεῖς· οἱ δὲ ἄλλοι οὐ χαλεπῶς

ἐν Ζαριάσποις. „Verissime corrigit Freinshem. ad Curt. VIII, 1, 5 τῆς, et sic plane habet Optimus codex, et omnino id referri debet ad proximum θεραπείας.“ *Gronov.*

10. οἵ — ὑπολελειμμένοι ἦσαν] In ed. Schmied. inepte ὅτι — ὑπολελειμμένοι ἦσαν.

13. οὐ κατὰ κιθαρῳδόν] Sic locutus est I, 26, 6 καὶ ἐκ τότε οὐ κατὰ τοὺς ἄλλους Σκύθας ἐβαρβάριζον. IV, 25, 4 ὅτι οὐ κατὰ τοὺς ἄλλους τοὺς ταύτῃ βαρβάρους, ἀλλὰ πολύ δή τι ἀλκιμώτατοί εἰσιν. V, 24, 8 τραυματίαι δὲ οὐ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν νεκρῶν ἐγένοντο. — Pro Πείθων δέ, quod ex auctoritate omnium codicum recepit Schmiederus, in edd. vulgg. legebatur Πείθων τε.

C. XVII. τῶν [τε] Μακεδόνων καὶ τῶν Σκυθῶν] Particulam τε, quam edd. Venet. Basil. Vulc. Blanc. ignorant, primus inseruit Gronovius, quamquam non monito lectore, unde eam acceperit. Quapropter Schmiederus eam rursus eiecit. At vix dubium mihi est quin Gronovius copulam illam in uno vel altero codice invenerit. Et cum defendi ea possit, uncis nobis inclusa Arriano reddita est. Nonne enim dixit IV, 17, 4 τῶν Βακτρίων τε καὶ Σογδιανῶν. IV, 20, 1 τὴν μάχην ἣ πρὸς Ἰσσῷ Δαρείῳ τε καὶ Ἀλεξάνδρῳ συνέβη —? Vide tamen ann. ad IV, 10, 2 et V, 29, 3. — Mox ed. Bas. κρατερά, de quo vide quae dicta sunt ad II, 11, 4.

3. δεηθέντα διὰ γῆρας] Edd. ante Gronovium δῆθεν διὰ γῆρας.

ἐς τὴν ἐρήμην διεσώθησαν, ὅτι ἄπορον ἦν προσωτέρω
4 τοῖς Μακεδόσι διώκειν. Καὶ ἐν τούτῳ Ἀλέξανδρος Ἀρτάβαζον μὲν τῆς σατραπείας τῆς Βακτρίων ἀπαλλάττει δεηθέντα διὰ γῆρας, Ἀμύνταν δὲ τὸν Νικολάου σατρά-
5 πην ἀντ' αὐτοῦ καθίστησι. Κοῖνον δὲ ἀπολείπει αὐτοῦ, τήν τε αὐτοῦ τάξιν καὶ τὴν Μελεάγρου ἔχοντα καὶ τῶν ἑταίρων ἱππέων ἐς τετρακοσίους καὶ τοὺς ἱππακοντιστὰς πάντας, καὶ τῶν Βακτρίων τε καὶ Σογδιανῶν καὶ ὅσοι

Recte Gronovius: „Sed Arrianus, inquit, particulam *δῆθεν* in derisu et ironiae cuiusdam ludibrio aut opinionis alicuius falsitate ostendenda adhibet, ut mox c. 18, 6 *ὡς ἐς ἀνάλωτον δῆθεν τὸ χωρίον ἐκεῖνο ὑπεκθεμένου.* VII, 8, 3 *ὡς χειριούμενος δῆθεν.* VII, 14, 9 *τιμωρούμενον δῆθεν τὸν Ἑλλήσποντον* et VII, 23, 3 *ὡς θεωροὶ δῆθεν — ἀφιγμένοι.* (Adde VI, 13, 4 *ὡς νεκροῦ δῆθεν κομιζομένου Ἀλεξάνδρου.* Hist. Ind. XXVII, 10 *ἐπὶ θέαν δῆθεν τῆς πόλεως ᾔει.* Et pertinet haec particula ad eas voces, quae in bonam et malam partem possunt accipi, ut omnino respondeat Latinorum *scilicet.* cf. Lucian. Icaromen. c. 6 *τὸν οὐρανὸν δῆθεν αὐτὸν ἐπιμετροῦντες.* Hermot. c. 33 *ὡς τὸν ἀνταγωνιστὴν δῆθεν παίοντα.* Vide Goell. ad Thucyd. I, 92. E.) Iam vero et mss. aperiunt temerarias quorundam nugas; eratque in uno *δὴ θέντα διά*; in aliis duobus itemque Optimo et V. C. Vulcanii *δεηθέντα*, quod crediderim certissime Arriani esse; hoc est: *propter senectutem id desiderante.* Haec cum ab ipsa ratione et solenni loquendi modo satis confirmentur, tum ne dubitari de historia ipsa possit, probat eius veritatem auctoritas Curtii VIII, 1 *acceptaque aetatis excusatione ab Artabazo provinciam eius destinat Clito.* Qui cum hoc tempore interfectus esset, pergit Curtius cap. 2 *quam Clito autem destinaverat provinciam, Amyntae dedit.* Plane ut Arrianus."

5. *τῶν Βακτρίων τε καὶ Σογδιανῶν καὶ ὅσοι*] Ed. Basil. *τῶν Βακτριανῶν καὶ Σογδ. καὶ ὅσοι.* Edd. Vulc. Blanc. *τῶν Βακτριανῶν καὶ Σογδ. ὅσοι.* Posterius *καὶ* non solum tuentur omnes codd. Gronovii, sed etiam V. C. Vulcanii et ed. Basil. Particula *τὲ* nos donarunt codd. quos contulit Gronovius. De duplici forma *Βάκτριοι* et *Βακτριανοί* vide ann. ad III, 11, 8.

εἴπῃ ἄρα — ξυλλαβεῖν] Sic scribendum esse ex Mss. et ed. Bas. monuit Gronovius ad I, 19, 13 pro *εἴποι*, quod ante Schmiederum omnes habent editiones. Consule ann ad II, 21, 3. V, 10, 1 et Dorv. ad Charit. p. 271 sq. Infinitivus qui sequitur *ξυλλαβεῖν* multum scrupuli iniecit Schmiedero, qui: „Exempla, in-

ἄλλοι μετὰ Ἀμύντου ἐτάχθησαν· προστάξας ἅπασιν ἀκούειν Κοίνου καὶ διαχειμάζειν αὐτοῦ ἐν τῇ Σογδιανῇ τῆς τε χώρας ἕνεκα τῆς φυλακῆς καὶ εἴπῃ ἄρα Σπιταμένην περιφερόμενον κατὰ τὸν χειμῶνα ἐνεδρεύσαντας ξυλλαβεῖν. Σπιταμένης δὲ καὶ οἱ ἀμφ' αὐτὸν, ὡς φρουραῖς τε πάντα 6 κατειλημμένα ἑώρων ἐκ τῶν Μακεδόνων καί σφιν ἄπορα πάντα τὰ τῆς φυγῆς ἐγίγνετο, ὡς ἐπὶ Κοῖνόν τε καὶ τὴν ξὺν τούτῳ στρατιὰν ἐτράποντο ὡς ταύτῃ μᾶλλόν τι ἀξιό-

---

quit, sunt paucissima, ubi εἰ cum infinitivo construitur. Unum laudatur in notis ad Viger. ex Aesopo, sed dubitatur an lectio sit vera. Nostro loco conieceram ἐνεδρεύσαντες ξυλλάβοιεν, ut omnibus fere locis loquitur Arrianus, excepto uno c. 30, 12, ubi iterum invenitur εἴπου τινὰς τῶν βαρβάρων ξυλλαβεῖν. Quare nihil mutavi, eamque constructionem inter singularia historici generis scribendi numerari malo." Sane haec facillima est ratio hunc locum explicandi. Sed vereor ut cuiquam satisfaciat. Optativum, etiam si codices eum praeberent, non ferrem. Neque tamen quadrant in h. l. quae de infinitivo in oratione obliqua dixerunt Hermann. ad Viger. p. 832 et Struv. Lectt. Lucc. p. 222. Mihi quidem ex confusione duarum constructionum orta videtur locutio. Primum enim dici licebat τῆς τε χώρας ἕνεκα τῆς φυλακῆς καὶ (ἕνεκα) τοῦ Σπιταμένην — ξυλλαβεῖν; neque tamen apte hoc loco sic potuit Arriano scribi, quia, num Spitamenem in his regionibus capturi essent, incertum erat. Deinde etiam nihil impediebat, quominus Arrianus scriberet καὶ (ἕνεκα) τοῦ εἴπῃ ἄρα δύναιντο — ξυλλαβεῖν. Et ex his duabus loquendi formulis progenitum puto quod hodie legitur. Nimirum particulas εἴπῃ ἄρα adverbialiter positas accipio, ita ut infinitivus ξυλλαβεῖν cum praegressis arcte cohaereat. Vernacule ita dixerim: *theils zur Bewachung des Landes*, *theils um vielleicht irgendwo* (εἴ πῃ ἄρα) *den Spitamenes einzufangen.* Ac similiter habent quoque quae leguntur IV, 30, 12 ἐστέλλοντο δὲ τά τε χωρία κατοψόμενοι καὶ εἴπου τινὰς τῶν βαρβάρων ξυλλαβεῖν: *sie wurden ausgesandt theils um die Gegend zu recognosciren*, *theils um irgendwo einige Barbaren aufzugreifen.* Quamquam minus inusitata iam est haec verborum coniunctio, quia verba στέλλειν, πέμπειν simm. duplicem admittunt constructionem unam cum infinitivo, alteram cum participio futuri, de quibus diximus ad III, 9, 3. Ceterum vide quae monuimus de variata oratione ad IV, 5, 10 coll. ann. ad I, 3, 7.

6. οἱ ἀμφ' αὐτόν] Ed. Bas. ἀμφ' αὐτόν. — Mox pro καὶ σφῖν,

7 μαχοι ἐσόμενοι. Ἀφικόμενοι δὲ ἐς Βαγάς, χωρίον τῆς Σογδιανῆς ὀχυρὸν ἐν μεθορίῳ τῆς τε Σογδιανῶν γῆς καὶ τῆς Μασσαγετῶν Σκυθῶν ᾠκισμένον, ἀναπείθουσιν οὐ χαλεπῶς τῶν Σκυθῶν ἱππέας ἐς τρισχιλίους συνεμβάλλειν
8 σφίσιν ἐς τὴν Σογδιανήν. Οἱ δὲ Σκύθαι οὗτοι ἀπορίᾳ τε πολλῇ ἔχονται καὶ ἅμα ὅτι οὔτε πόλεις εἰσὶν αὐτοῖς οὔτε ἑδραῖοι οἰκοῦσιν ὡς δειμαίνειν ἂν περὶ τῶν φιλτάτων, οὐ χαλεποὶ ἀναπεισθῆναί εἰσιν ἐς ἄλλον καὶ ἄλλον πόλεμον.
9 Ὡς δὲ Κοῖνός τε καὶ οἱ ἀμφ᾽ αὐτὸν ἔμαθον προσιόντας τοὺς ξὺν Σπιταμένῃ ἱππέας, ἀπήντων καὶ αὐτοὶ μετὰ

---

uti dedit Schmiederus, scripsimus *καί σφιν*, quomodo legitur in edd. vett. De forma *σφὶν* pro *σφίσι* vide ann. ad III, 23, 15.

7. *ἐς Βαγάς*] Sic cod. F. *ἐς Γάβας* edd. vett. et tres codd. Gronovii. *ἐς Γαβάς* unus codd. Florr. *ἐς Γαβᾶς* V. C. Vulcanii. Neque de accentu huius nominis, neque de ipsa nominis forma certum quidquam statui poterit. Vide ann. ad I, 28, 3. cf. v. d. Chys. comment geogr. in Arr. p. 85 et 90. Strabo, ubi huius rei memor est, l. XI, 11, p. 439 et 442, ed. ster., urbem eius nominis non memorat.

8. *Οἱ δὲ Σκύθαι οὗτοι*] „Emendavi *οἱ δὲ Σκύθαι ὅτι*, et, quia mox eadem coniunctio repetitur, ut moris est, et, quia quae sequuntur, non de his solum Scythis, sed de omnibus valent.“ *Schmied.* Audio. Sed non video, quid offensionis habeat vulgata. Constructio enim verborum est haec: *οἱ δὲ Σκύθαι οὗτοι — ἔχονται καὶ ἅμα — οὐ χαλεποὶ πεισθῆναί εἰσιν.* Pronomen demonstrativum similiter in initio enunciati collocatum vide I, 13, 6 *αἱ δὲ ὄχθαι αὗται.* I, 25, 2 *ἦν μὲν δὴ ὁ Ἀλέξανδρος οὗτος.* V, 21, 4 *ὁ γὰρ Πῶρος οὗτος.* Adde V, 19, 7. V, 22, 5. VI, 14, 10.

9. *ξὺν Σπιταμένῃ*] Recte ita cod. F. cum uno alio codd. Gronovii. *Σπιταμένου* edd. vett. *Σπιταμένῳ* unus codd. Florr. *Σπιταμένει* V. C. Vulcanii. Quod dedimus, infra omnes tuentur ut codices, ita editiones.

10. *οἱ ἔτι ὑπολειπόμενοι*] Edd. *οἱ ἔτι ὑπολιπόμενοι*, quod qua ratione defendi possit equidem non video. Imperfecto huius verbi in simili narratione usum scimus Arrianum I, 9, 17 *παῖδας δὲ — καὶ ὅσοι ὑπελείποντο τῶν Θηβαίων.* III, 16, 6 *στρατηγὸς τῶν ὑπολειπομένων στρατηγῶν.* III, 21, 4 *ἐπὶ δὲ τοῖς ὑπολειπομένοις* (ed.

τῆς στρατιᾶς· καὶ γίγνεται αὐτῶν μάχη καρτερά, καὶ νι-
κῶσιν οἱ Μακεδόνες, ὥστε τῶν μὲν βαρβάρων ἱππέων
ὑπὲρ τοὺς ὀκτακοσίους πεσεῖν ἐν τῇ μάχῃ, τῶν δὲ ξὺν
Κοίνῳ ἱππεῖς μὲν ἐς εἴκοσι καὶ πέντε, πεζοὺς δὲ δώδε-
κα. Οἵ τε οὖν Σογδιανοὶ οἱ ἔτι ὑπολειπόμενοι ξὺν Σπι- 10
ταμένῃ καὶ τῶν Βακτρίων πολλοὶ ἀπολείπουσιν ἐν τῇ
φυγῇ Σπιταμένην· καὶ ἀφικόμενοι παρὰ Κοῖνον παρέδο-
σαν σφᾶς αὐτοὺς Κοίνῳ. Οἵ τε Μασσαγέται οἱ Σκύθαι 11
κακῶς πεπραγότες τὰ μὲν σκευοφόρα τῶν ξυμπαραταξα-
μένων σφίσι Βακτρίων τε καὶ Σογδιανῶν διήρπασαν, αὐ-

Bas. ὑπολιπομένοις)). IV, 22, 1 ὑπελείποντο ἀφεστηκότες. V, 24, 14 ἔστε ὑπελείπετό τι πολέμιον. Si quid mutandum esset, scriberem οἱ ἔτι ὑπολελειμμένοι. Ac sane haec duo huius verbi tempora confusa videbis V, 18, 1. — Mox infra omnes editiones dant παρέδωσαν. Voluerunt fortasse παρέδωκαν. Quae tamen aoristi forma apud Arrianum frustra quaeratur. Vide ann. ad I, 9, 13.

12. Ὡς δὲ ἐξήγγελτο] Sic cod. F. Vulgatam scripturam ἐξηγγέλλετο qui tueri velit, is legat quae diximus ad III, 12, 3. Quibus adde quae simillima sunt haec IV, 16, 4 ὅτι ἐς Σκύθας πεφευγέναι — ἐξηγγέλλετο. IV, 18, 4 στέλλει, ὅτι Μαζαῖος τετελευτηκέναι ἐξηγγέλλετο. VI, 15, 10 ἥντινα εὐδαιμονεστάτην εἶναι — ἐξηγγέλλετο. VI, 16, 4 ὃν πεφευγέναι ἐξηγγέλλετο. VI, 17, 1 καὶ ἐν τούτῳ — ἀφεστάναι ἐξήγγελτο. VII, 5, 3 ὡς δὲ ἐξήγγελτο, ὅτι οὐκ ἀπογράφουσιν. Neque damnandus esset aoristus, quem vide II, 8, 8 Δαρεῖος δὲ, ἐπειδὴ ἐξηγγέλθη — διαβιβάζει.

ὡς ἀποστρέψοντες — ἔργῳ] „Non parum discrepant scripti. Optimus et alii cum editione ipsa Basileensi αὐτῶν non αὐτόν, prout nempe mox legerat librarius ille σφᾶς αὐτούς. Ceterum unus etiam ἀπὸ σφῶν αὐτῶν τὰ τούτων ἔργα. Vide an forsan fuerit ἀπὸ σφῶν αὐτῶν τὰ τούτου ἔργα, *hoc pacto a se ipsis facta illius aversari*, tanquam Spitameni omnia sint imputanda, non ipsis. Non tamen penitus damno vulgatam, pro qua alias dicit τούτῳ τῷ ἔργῳ χάριν εὑρησόμενοι." *Gronov.* Mihi ne dubitari quidem posse videtur quin αὐτῶν corrupte scriptum sit pro αὐτόν, quod recte primus dedit Vulcanius. Eundem errorem scribendi notavimus ad I, 17, 8. II, 3, 6. VI, 4, 3 cet. Ceterum Arrianus quidem non dixit χάριν εὑρησόμενοι, sed συγγνώμην εὑρέσθαι I, 7, 16. ὠφέλειαν εὑρέσθαι II, 15, 4. ἀγαθόν τι εὑρέσθαι III, 21, 8.

12 τοὶ δὲ ξὺν Σπιταμένῃ ἐς τὴν ἔρημον ἔφευγον. Ὡς δὲ ἐξήγγελτο αὐτοῖς Ἀλέξανδρος ἐν ὁρμῇ ὢν ἐπὶ τὴν ἔρημον ἐλαύνειν, ἀποτεμόντες τοῦ Σπιταμένου τὴν κεφαλὴν παρὰ Ἀλέξανδρον πέμπουσιν, ὡς ἀποστρέψοντες ἀπὸ σφῶν αὐτὸν τούτῳ τῷ ἔργῳ.

XVIII. *Καὶ ἐν τούτῳ Κοῖνός τε ἐς Ναύτακα παρ' Ἀλέξανδρον ἐπανέρχεται καὶ οἱ ἀμφὶ Κρατερόν τε καὶ Φραταφέρνην τὸν τῶν Παρθυαίων σατράπην καὶ Στασάνωρ ὁ Ἀρείων, πεπραγμένων σφίσι πάντων ὅσα ἐξ*
2 *Ἀλεξάνδρου ἐτέτακτο. Ἀλέξανδρος δὲ περὶ Ναύτακα ἀναπαύων τὴν στρατιὰν ὅτι περ ἀκμαῖον τοῦ χειμῶνος ἦν, Φραταφέρνην μὲν ἀποστέλλει ἐς Μάρδους καὶ Ταπύρους Αὐτοφραδάτην ἐπανάξοντα τὸν σατράπην, ὅτι πολ-*

C. XVIII. *Στασάνωρ ὁ Ἀρείων*] Haec est lectio omnium fere codicum Gronovii. *Στασάνορα Ἀρείων* edd. Vulc. et Blanc., quod neque correxit Gronovius, neque Raphelius. *Στασάνωρα* (sic) *Ἀρείων* ed. Bas., quod nihil aliud esse videtur quam quod praebuerunt codd. Gronovii. Accusativus non male haberet, modo legeretur *Στασάνορα τὸν Ἀρείων*.

2. *ὅτι περ ἀκμαῖον ἦν τοῦ χειμῶνος*] Ut edd. vett., ita plurimi codd. Gronovii ignorant verbum *ἦν*, quod e cod. F. primus inseruit Schmiederus. Pro *ὅτι περ* Kruegerus ad Clinton. Fast. Hellen. p. 168, ed. Lips. coniecit scribendum esse *ὅτε περ;* quam ob causam, nescio. Verte: *quod quidem bruma vigebat.* Ceterum conferas IV, 7, 1 *καὶ αὐτοῦ κατέμενεν ἔστε παρελθεῖν τὸ ἀκμαῖον τοῦ χειμῶνος.* I, 24, 8 *ἐν ἀκμῇ ἤδη τοῦ χειμῶνος.* Xenoph. Hist. Gr. V, 3, 19 *κατὰ θέρους ἀκμήν.*

καὶ Ταπύρους] Ita plurimi codd. Gronovii in iisque cod. F. Et eandem formam enotavit Vulcanius e cod. Augustano. *Ταπείρους* edd. Basil. Vulc. Blanc. *Τοπείρους* ed. Gron. et Raph. *Ταπούρους* Schmiederus. Vide ann. ad III, 8, 7.

Αὐτοφραδάτην] „Pro vulgato *Φραδάτην* emendavi *Αὐτοφραδάτην.* Vide Freinsh. ad Curt. VI, 5, 21 et in indice, atque nostrum III, 23, 13. III, 24, 5.“ *Schmied.*

μετάπεμπτος — γιγνόμενος] Participium *γιγνόμενος* si non vacat, tamen non valde desideraretur, si abesset. Cf. Xen. Anab. I, 4, 3 *παρῆν δὲ καὶ Χειρίσοφος — μετάπεμπτος ὑπὸ Κύρου.* Hist. Gr. II, 1, 15 *Κῦρος πρὸς τὸν πατέρα — μετάπεμπτος ἀνέβαινε.* Herodot. VIII, 67 *παρῆσαν μετάπεμπτοι οἱ τῶν ἐθνέων τύραννοι.*

λάκις ἤδη μετάπεμπτος ἐξ Ἀλεξάνδρου γιγνόμενος οὐχ ὑπήκουε καλοῦντι. Στασάνορα δὲ ἐς Δράγγας σατράπην 3
ἐκπέμπει, ἐς Μήδους δὲ Ἀτροπάτην ἐπὶ σατραπείᾳ καὶ τοῦτον τῇ Μήδων, ὅτι Ὀξοδάτης ἐθελοκακεῖν αὐτῷ ἐφαίνετο. Σταμένην δὲ ἐπὶ Βαβυλῶνος στέλλει, ὅτι Μαζαῖος 4
ὁ Βαβυλωνίων ὕπαρχος τετελευτηκέναι αὐτῷ ἐξηγγέλλετο. Σώπολιν δὲ καὶ Ἐπόκιλλον καὶ Μενίδαν ἐς Μα- 5
κεδονίαν ἐκπέμπει τὴν στρατιὰν τὴν ἐκ Μακεδονίας αὐτῷ ἀνάξοντας. Ἅμα δὲ τῷ ἦρι ὑποφαίνοντι προὐχώ- 6
ρει ὡς ἐπὶ τὴν ἐν τῇ Σογδιανῇ πέτραν, ἐς ἣν πολλοὺς μὲν τῶν Σογδιανῶν ξυμπεφευγέναι αὐτῷ ἐξηγγέλλετο· καὶ ἡ Ὀξυάρτου δὲ γυνὴ τοῦ Βακτρίου καὶ αἱ παῖδες αἱ Ὀξυάρτου ἐς τὴν πέτραν ταύτην ξυμπεφευγέναι ἐλέγοντο,

---

In his *μετάπεμπτος* de *hominibus* dictum videmus *advocatis*, *arcessitis*. De *rebus* semel dixit Arrianus II, 27, 5 *ἀφικνοῦνται δ' αὐτῷ μετάπεμπτοι ἀπὸ θαλάσσης αἱ μηχαναί.*

3. *τῇ Μήδων*] Hanc scripturam tuentur omnes codd. Gronovii et ed. Basil. *ἐπὶ Μήδων* edd. Vulc. Blanc. Gron. Raphel.

Ὀξοδάτης] In edd. vett. et quattuor codd. Gronovii legitur *Ἐξοδάτης*. Verum, ut videtur, suppeditavit cod. F. Idem hic Persa l. III, 20, 4 scribitur *Ὀξυδάτης*. Utrum rectius? Ceterum cf. III, 29, 10 *Ἀρσάμην — ξυλλαβεῖν, ὅτι ἐθελοκακεῖν αὐτῷ Ἀρσάμης ἔδοξε*, et ann. ad III, 6, 12.

4. *ὁ Βαβυλωνίων ὕπαρχος*] In tribus codd. Gronovii et ed. Bas. est *ὁ Βαβυλώνιος ὑπάρχει*. Cod. F. praebuit *ὁ Βαβυλώνιος ὕπαρχος*, quod probavit Schmiederus. In uno qui reliquus est cod. Gronovii aperte scriptum est *ὁ Βαβυλωνίων ὕπαρχος*. Rectissime. Quamquam recte quoque habet *ὁ Βαβυλῶνος ὕπαρχος*, quod Vulcanius dedit, suum veri aptique sensum secutus. Sic enim dixit Arrianus VII, 18, 1 *παρὰ Μαζαίῳ τῷ Βαβυλῶνος σατράπῃ*. Quae nobis probata est scriptura, eam centenae firmam reddunt similes loquendi formulae, ut III, 21, 2 *Βῆσσος ὁ Βακτρίων σατράπης*. IV, 18, 1 *Στασάνωρ ὁ Ἀρείων*, coll. ann. ad III, 30, 12.

5. *καὶ Μενίδαν*] Edd. vett. *καὶ Μενοίδαν*. Veram formam exhibet cod. F. cum uno alio codd. Gron. In aliis duobus legitur *Μεννίδαν*. Vide quae diximus ad III, 5, 1.

6. *ὅτι καὶ αὐτὸς — ἀφειστήκει*] Edd. omnes *ἀφειστήκοι*. Voluerunt fortasse *ἀφεστήκοι*. At quid aliud dixit Arrianus, quam hoc:

Ὀξυάρτου αὐτὰς ὡς ἐς ἀνάλωτον δῆθεν τὸ χωρίον ἐκεῖνο ὑπεκθεμένου, ὅτι καὶ αὐτὸς ἀφειστήκει ἀπ' Ἀλεξάνδρου.
7 *Ταύτης γὰρ ἐξαιρεθείσης οὐκέτι οὐδὲν ὑπολειφθήσεσθαι*
8 *ἐδόκει τῶν Σογδιανῶν τοῖς νεωτερίζειν ἐθέλουσιν. Ὡς δ' ἐπέλασαν τῇ πέτρᾳ, καταλαμβάνει πάντῃ ἀπότομον ἐς τὴν προσβολὴν σιτία τε ξυγκεκομισμένους τοὺς βαρβάρους ὡς ἐς χρόνιον πολιορκίαν, καὶ χιὼν πολλὴ ἐπιπεσοῦσα τήν τε πρόσβασιν ἀπορωτέραν ἐποίει τοῖς Μακεδόσι καὶ ἅμα ἐν ἀφθονίᾳ ὕδατος τοὺς βαρβάρους διῆγεν.*
9 *Ἀλλὰ καὶ ὣς προσβάλλειν ἐδόκει τῷ χωρίῳ· καὶ γάρ τι καὶ ὑπέρογκον ὑπὸ τῶν βαρβάρων λεχθὲν ἐς φιλοτιμίαν*
10 *ξὺν ὀργῇ ἐμβεβλήκει Ἀλέξανδρον. Προκληθέντες γὰρ ἐς ξύμβασιν καὶ προτεινομένου σφίσιν ὅτι σώοις ὑπάρχει ἐπὶ τὰ σφέτερα ἀπαλλαγῆναι, βαρβαρίζοντες πτηνοὺς ἐκέ-*

---

quod et ipse ab Alexandro defecerat. Formam optativi *ἀφεστήκοι* ne probabilem credas, vide ann. ad VII, 22, 1.

8. *τοὺς βαρβάρους διῆγεν*] Non tam ad verba, quam ad sensum recte Vulcanius: *nivium etiam altitudo difficiliorem Macedonibus accessum faciebat, et aquarum copiam barbaris suppetebat.* Paulo accuratius sic verterim: *simulque magna aquarum copia barbarorum vitam sustentabat.* De simili verbi *διάγειν* significatione dixit Hemsterhus. ad Thom. Mag. p. 213.

9. *ἐμβεβλήκει*] Schmiederus ex auctoritate codicis F. *ἐβεβλήκει.* Quid autem erat quod vulgatam *ἐμβεβλήκει* temere exterminaret? Nam cum utrumque ferri possit, auscultandum censeo maiori codicum numero. Vide VII, 15, 2 *ἐς ἀπορίαν βάλλοντες τοὺς ἐπιχειροῦντας.* Hist. Ind. XX, 6 *οὐ φάναι ἐθέλειν ἐς τοσήνδε ταλαιπωρίαν — τῶν τινα ἑαυτοῦ φίλων ἐμβάλλειν.* De augmento plusquamperfecti saepe omisso diximus ad III, 7, 8.

10. *Προκληθέντες γὰρ ἐς ξύμβασιν —, οἱ δέ*] Sic tres codd. Gronovii et ed. Basil. *προκληθέντος γάρ* edd. Vulc. Blanc. Gron. Raphel., quod non debebat videri Gronovio defendi posse, ut sensus loci hic esset: *quum pronunciatum a praecone aliquid foret ad colloquium inchoandum, et promissum illis.* Quomodo enim genitivo *προκληθέντος* sic nude posito significari id potest? Sed scribae, qui enunciati totius sensum et structuram minime intellexere, cum genitivum *προτεινομένου* sequi viderent, statim intrusere quoque pro genuino *προκληθέντες* formam *προκληθέντος*, quasi hoc cum sequente arcte cohaereret. Hodie vix est quod moneam, nomina-

λευον ζητεῖν στρατιώτας Ἀλέξανδρον οἵτινες αὐτῷ ἐξαι-
ρήσουσι τὸ ὄρος, ὡς τῶν γε ἄλλων ἀνθρώπων οὐδεμίαν
ὤραν σφίσιν οὖσαν. Ἔνθα δὴ ἐκήρυξεν Ἀλέξανδρος τῷ 11
μὲν πρώτῳ ἀναβάντι δώδεκα τάλαντα εἶναι τὸ γέρας,
δευτέρῳ δ' ἐπὶ τούτῳ τὰ δεύτερα, καὶ τρίτῳ τὰ ἐφεξῆς,
ὡς τελευταῖον εἶναι τῷ τελευταίῳ ἀνελθόντι τριακοσίους
δαρεικοὺς τὸ γέρας· καὶ τοῦτο τὸ κήρυγμα παρώξυνεν ἔτι
μᾶλλον καὶ ἄλλως τοὺς Μακεδόνας ὡρμημένους.

XIX. Ξυνταξάμενοι δὲ ὅσοι πετροβατεῖν ἐν ταῖς πολιορκίαις αὐτῶν μεμελετήκεσαν ἐς τριακοσίους τὸν ἀριθμὸν, καὶ πασσάλους μικροὺς σιδηροῦς οἷς αἱ σκηναὶ καταπεπήγεσαν αὐτοῖς παρασκευάσαντες, τοῦ καταπηγνύναι αὐτοὺς ἔς τε τὴν χιόνα ὅπου πεπηγυῖα φανείη καὶ εἴ πού τι τῆς χώρας ἔρημον χιόνος ὑποφαίνοιτο, καὶ

---

tivum προκληθέντες coniungendum esse cum eo quod infra positum est οἱ δέ, quomodo saepe locutum novimus Arrianum, ut IV, 2, 9 μήποτε τὴν ἅλωσιν αἰσθόμενοι — οἱ δὲ ἄποροι διώκειν γένωνται. IV, 12, 3 Λεοννάτον δὲ, ἐπειδή τις ἐδόκει, τὸν δὲ ἐπιγελάσαι. Vide ann. ad II, 12, 1 et V, 20, 1. — Infra ed. Bas., ut saepe alibi, οὐδὲ μίαν.

11. ἔτι μᾶλλον καὶ ἄλλως] Edd. vett. ἔτι μᾶλλον ἄλλους. „Ex Mss. unus praeferebat μᾶλλον ἄλλους τε καὶ Μακεδόνας. Satis manifesto, sed diverso sensu. Vulcanius notavit ex V. C. ἄλλους τε καὶ Μακεδόνας. Sed commodius iudico quod erat in Optimo et ad quod collineant quoque alii codices ἔτι μᾶλλον καὶ ἄλλως τοὺς Μακεδόνας." *Gronov.* Recte hoc reddidit Gronovius Arriano. Voces enim καὶ ἄλλως arctissime coniungendae sunt cum ὡρμημένους: *Et hoc praeconis edictum Macedones iam sua sponte* (alias) *incitatos magis etiam accendit.* Et verum iam vidit Vulcanius in interpretatione, quamquam vulgata scriptura non mutata.

C. XIX. ὅσοι — αὐτῶν μεμελετήκεσαν] Genitivum pronominis debemus codici F. αὐτῷ edd. vett. et reliqui codd. Gronovii. Quem dativum dederunt qui nesciebant quo referrent genitivum. At pendet hic a pronomine ὅσοι, nimis remotus ex more Arriani. Vide mihi I, 15, 4 ὅσοι γε μὴ πρὸς Ἀλέξανδρον πελάζοντα ἀπέκλιναν αὐτῶν, et quae diximus in annotat. ad II, 27, 9. — Pro vulgato μεμελετήκεισαν dedi μεμελετήκεσαν. Nam ut mox sequitur πεπήγεσαν, ita nusquam, quod sciam, Arrianus altera forma in εισαν exeunte usus est. I, 9, 8 διαπεφεύγεσαν. I, 21, 11 ἐκ-

τούτους καλῳδίοις ἐκ λίνου ἰσχυροῖς ἐκδήσαντες, τῆς νυκτὸς προὐχώρουν κατὰ τὸ ἀποτομώτατόν τε τῆς πέτρας
2 καὶ ταύτῃ ἀφυλακτότατον· καὶ τούτους τοὺς πασσάλους καταπηγνύντες τοὺς μὲν εἰς τὴν γῆν ὅπου διεφαίνετο, τοὺς δὲ εἰς τῆς χιόνος ἐς τὰ μάλιστα οὐ θρυφθησόμενα,
3 ἀνεῖλκον σφᾶς αὐτοὺς ἄλλοι ἄλλῃ τῆς πέτρας. Καὶ τούτων ἐς τριάκοντα μὲν ἐν τῇ ἀναβάσει διεφθάρησαν, ὥστε οὐδὲ τὰ σώματα αὐτῶν ἐς ταφὴν εὑρέθη ἐμπεσόντα ἄλλῃ
5 καὶ ἄλλῃ τῆς χιόνος. Οἱ δὲ λοιποὶ ἀναβάντες ὑπὸ τὴν ἕω καὶ τὸ ἄκρον τοῦ ὄρους καταλαβόντες, σινδόνας κατέσειον ὡς ἐπὶ τὸ στρατόπεδον τῶν Μακεδόνων, οὕτως αὐτοῖς ἐξ Ἀλεξάνδρου παρηγγελμένον. Πέμψας δὲ κήρυκα ἐμβοῆσαι ἐκέλευσε τοῖς προφυλάσσουσι τῶν βαρβάρων μὴ δια-

---

βεβοηθήκεσαν. I, 19, 4 ἀποκεκλείκεσαν. I, 26, 1 ὡδοπεποιήκεσαν. III, 8, 4 βεβοηθήκεσαν. III, 8, 12 πεποιήκεσαν. III, 30, 3 μετακεχωρήκεσαν. V, 22, 12 ἐφειστήκεσαν. VI, 6, 10. VI, 18, 8 πεφεύγεσαν. VI, 8, 13 τεταλαιπωρήκεσαν. Unde iam propterea non audiendus esset cod. F. VI, 13, 9 exhibens ἐπεπονήκεισαν pro vulgato ἐπόνησαν, nisi aliunde etiam constaret vulgatam scripturam veram esse atque genuinam. Et constitisse sibi videntur scriptores in usurpandis quibusdam verborum formis. Sic, ut hoc uno utar exemplo, Diodorus, ni fallor, semper usurpavit formam plusquamperfecti in εισαν exeuntem, ut XV, 64 παρακεχωρήκεισαν. XIX, 30 προβεβήκεισαν. XIX, 65 συνδεδραμήκεισαν. Neque assentior Iacobsio ad Achill. Tact. p. 400.

ἐς τριακοσίους τὸν ἀριθμόν] Primam vocem restituimus e cod. F. Schmiederum secuti. Vide anu. ad II, 8, 9 et III, 25, 10. Plane gemina sunt haec l. II, 8, 8 ἐς τρισμυρίους μάλιστα τὸν ἀριθμόν. IV, 22, 8 ἀριθμὸν ἐς εἴκοσι καὶ πέντε. V, 29, 6 ἐς τριάκοντα τὸν ἀριθμόν.

καλῳδίοις ἐκ λίνου ἰσχυροῖς] Sic codd. Gronovii omnes. ἰσχυροῦ edd. vett. — Paulo infra ed. Bas. verba τῆς νυκτός minus recte retulit ad praecedentia, commate ante προὐχώρουν posito et post ἐκδήσαντες omisso.

2. εἰς τῆς χιόνος ἐς τὰ μάλιστα] Edd. ante Schmiederum καὶ τῆς χιόνος, et sic quoque, ut videtur, quattuor codd. Gronovii· Cod. Opt. εἰς τῆς χιόνος, et recte: construendum modo εἰς τῆς χιόνος οὐ θρυφθησόμενα ἐς τὰ μάλιστα, quod correctores non videntur percepisse.“ *Gronov.* Vere id monuit Gronovius. cf. II, 4,

τρίβειν ἔτι, ἀλλὰ παραδιδόναι σφᾶς· ἐξευρῆσθαι γὰρ δὴ
τοὺς πτηνοὺς ἀνθρώπους καὶ ἔχεσθαι ὑπὸ τῶν αὐτῶν τοῦ
ὄρους τὰ ἄκρα· καὶ ἅμα ἐδείκνυον τοὺς ὑπὲρ τῆς κορυ-
φῆς στρατιώτας. Οἱ δὲ βάρβαροι ἐκπλαγέντες τῷ παρα- 6
λόγῳ τῆς ὄψεως καὶ πλείονάς τε ὑποτοπήσαντες εἶναι
τοὺς κατέχοντας τὰ ἄκρα καὶ ἀκριβῶς ὡπλισμένους, ἐνέ-
δοσαν σφᾶς αὐτούς· οὕτω πρὸς τὴν ὄψιν τῶν ὀλίγων
ἐκείνων Μακεδόνων φοβεροὶ ἐγένοντο. Ἔνθα δὴ ἄλλων 7
τε πολλῶν γυναῖκες καὶ παῖδες ἐλήφθησαν καὶ ἡ γυνὴ ἡ
Ὀξυάρτου καὶ αἱ παῖδες. Καὶ γὰρ ἦν Ὀξυάρτου παῖς 8
παρθένος ἐν ὥρᾳ γάμου Ῥωξάνη ὀνόματι, ἣν δὴ καλλί-
στην τῶν Ἀσιανῶν γυναικῶν λέγουσιν ὀφθῆναι οἱ ξὺν Ἀλεξ-
άνδρῳ στρατεύσαντες μετά γε τὴν γυναῖκα Δαρείου·

---

12 καὶ τά τε ἀμφὶ ἰατρικὴν ἐς τὰ μάλιστα πιστευόμενον. IV, 30, 8 καὶ πιστὸς ἐς τὰ μάλιστα ἐφαίνετο.

3. *ἐμπεσόντα*] Haec est lectio omnium quos contulit Gronovius codicum. *ἐκπεσόντα* edd. vett. — Infra §. 4 pro puncto minusculo post *Μακεδόνων* posito commate distinximus. Sic dixit IV, 2, 6 *πάντας ἀπέκτειναν, οὕτως ἐξ Ἀλεξάνδρου παρηγγελμένον*, ubi vide annotationem meam.

5. *καὶ ἔχεσθαι ὑπὸ τῶν αὐτῶν*] Edd. vett. et quattuor codd. Gronovii *καὶ ἔχ. ὑπ' αὐτῶν*. Quod dedimus Schmiederum secuti, solus praebuit cod. F. Neque absque omni dubitatione nobis servata est haec scriptura. Lateat sub ea forsitan, quod satis aptum est, *ὑπὸ τούτων αὐτῶν, et ab his ipsis cacumen montis teneri.* Quomodo dixit I, 7, 8 *ὅτι οὗτος αὐτὸς προσάγει Ἀλέξανδρος.* Vide Valck. ad Herod. III, 71. Sieb. ad Paus. I, 23. 6.

6. *τῶν ὀλίγων ἐκείνων*] Articulum, quem omnes edd. et codd. tuentur quemque aegre h. l. careamus, primus omisit Schmiederus.

7. *καὶ αἱ παῖδες*] Ed. Bas. *καὶ οἱ παῖδες*. Utrumque verum esse potest. Vide praeterea ann. ad IV, 20, 2. — Mox pro eo quod dant omnes codd. Gronovii et C. V. Vulcanii *οἱ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ στρατεύσαντες*, in edd. vett legebatur *τῷ Ἀλεξάνδρῳ στρατεύσαντες*. Male. Cum codd. consentit Suidas, qui haec et sequentia fere ad finem usque capitis vicesimi affert s. v. *Ἀλέξανδρος*.

8. *μετά γε τὴν γυναῖκα Δαρείου*] Suidas l. l. *μετά γε τὴν Δαρείου γυναῖκα*, nescio an rectius. De usu et significatu praepositionis

9 καὶ ταύτην ἰδόντα Ἀλέξανδρον ἐς ἔρωτα ἐλθεῖν αὐτῆς· ἐρασθέντα δὲ οὐκ ἐθελῆσαι ὑβρίσαι καθάπερ αἰχμάλωτον, ἀλλὰ γῆμαι γὰρ οὐκ ἀπαξιῶσαι. Καὶ τοῦτο ἐγὼ Ἀλεξ-
10 άνδρου τὸ ἔργον ἐπαινῶ μᾶλλόν τι ἢ μέμφομαι; Καίτοιγε τῆς Δαρείου γυναικὸς, ἣ καλλίστη δὴ ἐλέγετο τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ γυναικῶν, ἢ οὐκ ἦλθεν ἐς ἐπιθυμίαν ἢ καρτερὸς αὐτὸς αὑτοῦ ἐγένετο, νέος τε ὢν καὶ τὰ μάλιστα ἐν ἀκμῇ τῆς εὐτυχίας ὁπότε ὑβρίζουσιν οἱ ἄνθρω-
11 ποι· ὁ δὲ κατηδέσθη τε καὶ ἐφείσατο, σωφροσύνῃ τε

μετά in hac dicendi formula accurate dixit Locella ad Xenoph. Ephes. p. 158.

9. ἐς ἔρωτα ἐλθεῖν αὐτῆς] Ita alias non dixit Arrianus. Conferas Paus. I, 6, 8 Βερενίκης ἐς ἔρωτα ἦλθεν, et, quod minus etiam usitatum videtur, I, 10, 3 ὡς Ἀγαθοκλέους ἀφίκοιτο ἐς ἔρωτα.

οὐκ ἐθελῆσαι] Ed. Bas. ἐθέλησεν. — Paulo infra Suidas ἀλλὰ γῆμαι, omissa particula γάρ, quae tamen omitti non debebat. Cf. I, 24, 1 ἔγνω οὐκ ἀμελητέα οἷ εἶναι —, ἀλλ' ἐκπέμπει γάρ. II, 6, 7 μηκέτε ἐθέλειν —, ἀλλ' ὀκνεῖν γάρ. V, 10, 3 οὐδ' ἂν — μεῖναι, ἀλλ' ἐκπηδᾶν γάρ. Vide quoque ann. ad VII, 27, 5.

καὶ τοῦτο ἐγὼ Ἀλεξάνδρου τὸ ἔργον] Schmiederiana editio articulo caret ante ἔργον posito. Et Suidas omnino ignorat postremas duas voces. Nec sane, si abessent, valde desiderarentur. Similiter enim dixit IV, 9, 2 ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῖσδε ἐπαινῶ Ἀλεξάνδρου. IV, 9, 8 ταῦτα μεγαλωστὶ ἐπαινῶ Ἀλεξάνδρου. Dativum personae quae laudatur, posuit VII, 23, 4 τοῦτο ἀνδρὶ ἄρχοντι — οὐκ ἔχω ἐπαινέσαι. Genitivum rei et accusativum personae verbo ἐπαινέσαι adiunctum vide in his II, 12, 12 ἐπαινῶ Ἀλέξανδρον τῆς κατοικτίσεως. VII, 23, 4 τοὺς Πέρσας ἐπαινέσας τῆς προθυμίας. Vulgatae scripturae tuendae apta sunt quae leguntur VI, 26, 6 τοῦτο ἐγὼ εἴπερ τι ἄλλο τὸ ἔργον — ἐπαινῶ Ἀλεξάνδρου.

10. Καίτοιγε τῆς Δαρείου] Vulgata ante Schmiederum fuit καίτοι τῆς Δαρείου, quod habet quoque Suidas l. l. Vide ann. ad I, 12, 6. Ed Bas. τὴν Δαρείου. In ed. Schmied. typothetae fortasse negligentia omissum est vocabulum γυναικός, quo carent quoque edd. ceterae. Nam claris verbis Gronovius: „Multo suavius, inquit, et ad morem Arriani rotundius copiosiusque omnes Mss. καίτοιγε τῆς Δαρείου γυναικός."

ἢ οὐκ ἦλθεν] Ed. Bas. ἔθελεν, perperam. — Mox omnes edd. αὐτὸς αὐτοῦ. Ad constructionem cf. VII, 11, 5 οὐκέτι καρτεροὶ σφῶν ἦσαν. Et sic etiam ἀκράτωρ, quod vocabulum poeticis vo-

πολλῇ διαχρώμενος καὶ δόξης ἅμα ἀγαθῆς οὐκ ἀτόπῳ ἐφέσει.

XX. Καὶ τοίνυν καὶ λόγος κατέχει, ὀλίγον μετὰ τὴν μάχην ἣ πρὸς Ἰσσῷ Δαρείῳ τε καὶ Ἀλεξάνδρῳ συνέβη, ἀποδράντα ἐλθεῖν παρὰ Δαρεῖον τὸν εὐνοῦχον τὸν φύλακα αὐτῷ τῆς γυναικός· καὶ τοῦτον ὡς εἶδε Δαρεῖος, 2
πρῶτα μὲν πυθέσθαι εἰ ζῶσιν αὐτῷ καὶ οἱ παῖδες καὶ ἡ γυνή τε καὶ ἡ μήτηρ. Ὡς δὲ ζώσας τε ἐπύθετο καὶ βα- 3
σίλισσαι ὅτι καλοῦνται, καὶ ἡ θεραπεία ὅτι ἀμφ᾽ αὐτάς

---

cabulis adnumerandum videtur, cum genitivo constructum habes VI, 15, 4 ἀκράτορας σφῶν. VII, 2, 9 αὐτοῦ ἀκράτορα.

C. XX. τὸν φύλακα αὐτῷ τῆς γυναικός]. Sic ed. Bas., sic codd Gronovii omnes, sic denique Suidas. τὸν φύλακα αὐτοῦ edd. Vulc. Blanc., quibus obsequendum esse iudicavit Kuesterus ad Suid. l. l. At vide ann. ad III, 3, 9. III, 11, 4. VI, 8, 5. — Supra Suid. inverso verborum ordine πρὸς Δαρεῖον τὸν εὐνοῦχον ἀποδράντα ἐλθεῖν.

2. καὶ οἱ παῖδες] Edd. ante Schmiederum αἱ παῖδες καὶ οἱ υἱοί., quam lectionem habent quoque omnes codd. Gronovii. „Procul dubio tamen tres ultimae voces sunt insitivae, quam fidem satis valide tum ipsa historiae veritas ostendit, tum Suidas, qui in voce Ἀλέξανδρος hic tantum habet καὶ οἱ παῖδες.“ *Gronov.* Minus accurate indicavit quae apud Suidam leguntur Gronovius. Ibi enim omissa est particula καί ante οἱ παῖδες. Ceterum non indignus est qui comparetur locus Arriani III, 22, 7 ἐνθένδε ἡ αὐτοῦ ἐπ᾽ Ἰσσῷ ἧσσα, ἵνα τήν τε μητέρα αἰχμαλωτισθεῖσαν καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τοὺς παῖδας ἐπεῖδεν. Et huc spectant quoque quae narrantur II, 11, 12 ἑάλω, καὶ ἡ μήτηρ καὶ ἡ γυνὴ — καὶ υἱὸς Δαρείου νήπιος· καὶ θυγατέρες δύο ἑάλωσαν. II, 12, 6 ὅτι ἡ μήτηρ τε καὶ ἡ γυνὴ Δαρείου καὶ οἱ παῖδες — ἀνοιμώζουσιν. Quis itaque erit qui voces καὶ οἱ υἱοί a glossatoris manu profectas esse neget. Nam Arriano, si *de liberis Darii* in universum loquebatur, dicendum erat οἱ παῖδες, si distincte *de filio filiabusque*, καὶ αἱ παῖδες καὶ ὁ υἱός, neque οἱ υἱοί.

3. Ὡς δὲ ζώσας τε ἐπύθετο] Particulam τὲ, quam edd. vett. ignorant, suppeditant tum codd Gronovii, tum Suidas.

ἥντινα — ἐθεραπεύοντο] Accusativus hic remotioris est, quod dicitur, obiecti. Nam ἐθεραπεύοντο noli pro medio habere. Similiter scripsit VII, 23, 6 τὴν πάτριον ὅπλισιν ὡπλισμένους. Erravit Locella ad Xen. Ephes. p. 283.

ἐστιν ἥντινα καὶ ἐπὶ Δαρείου ἐθεραπεύοντο, ἐπὶ τῷδε
4 αὖ [πυθέσθαι εἰ σωφρονεῖ αὐτῷ ἡ γυνὴ ἔτι· ὡς δὲ σωφρονοῦσαν ἐπύθετο, αὖθις ἐρέσθαι μή τι βίαιον ἐξ Ἀλεξάνδρου αὐτῇ ἐς ὕβριν ξυνέβη· καὶ τὸν εὐνοῦχον ἐπομόσαντα φάναι, ὅτι, ὦ βασιλεῦ, οὕτω τοι ὡς ἀπέλιπες ἔχει ἡ σὴ γυνή· καὶ Ἀλέξανδρος ἀνδρῶν ἄριστός τέ ἐστι καὶ σωφρονέστατος· ἐπὶ τοῖσδε ἀνατεῖναι Δαρεῖον ἐς τὸν
5 οὐρανὸν τὰς χεῖρας καὶ εὔξασθαι ὧδε· Ἀλλ' ὦ Ζεῦ βασιλεῦ ὅτῳ ἐπιτέτραπται νέμειν τὰ βασιλέων πράγματα ἐν ἀνθρώποις, σὺ νῦν μάλιστα μὲν ἐμοὶ φύλαξον Περ-

---

4. *αὖθις ἐρέσθαι μή τι* —] Verba *αὖθις ἐρέσθαι* Gronovio non reperta sunt in codice F., unde Schmiederus ea uncis includi iussit. Non suo iure, puto. Nam ego quidem desiderarem sive haec verba, sive similia *αὖ πυθέσθαι*, si abessent. Ex praegresso enunciato tale quid cogitando addere difficilius est. A Suida frustra exspectamus opem. Etenim hic verba *ὡς δὲ ἐπύθετο* — *σωφρονέστατος* adscribere neglexit. — Infra Suidas pro *ἐπὶ τοῖσδε* habet *ἐπὶ τούτοις*, non inepte quidem, sed non ex more Arriani. Cf. III, 30, 9 *Ἀλέξανδρος δὲ ἐπὶ τοῖσδε μαστιγοῦν ἐκέλευσεν αὐτόν*. Et sic dixit etiam *ἐπὶ τῷδε* I, 12, 9. II, 8, 15. III, 7, 3. IV, 11, 16. V, 5, 4 cet. Vide ann. ad prooem. 5.

5. *ἀλλ', ὦ Ζεῦ βασιλεῦ*,] Ultimam vocem, quam omnes codd. Gronovii, ed. Bas. et Suidas l. l. tuentur, primum omissam videmus in ed. Vulc. Secutus est Blancardus. In sedem suam restituit eam Gronovius: „ut hinc videatur Justinus (XI, 15, 10) hausisse *regales deos*, non tam ex communi atque etiam Graecorum more, quem exhibuit in Alexandro hoc Graeco Arrianus l. III, 5, 2, quum Memphim rediisset, *ἐνταῦθα δὲ θύει τῷ Διὶ τῷ βασιλεῖ*, et in Asia iam aetate Gordii culto l. II, 3, 6 *θύειν κελεύσας τῷ Διὶ τῷ βασιλεῖ*, sed vel maxime Persico, prout ostendit Xenoph. Cyrop. III, 3, 11 *ὁ Κῦρος ἔθυε πρῶτον μὲν Διὶ βασιλεῖ*, et l. VII, 5, 57 *ἐπεὶ δὲ εἰσῆλθεν ὁ Κῦρος, πρῶτον μὲν Ἑστίᾳ ἔθυσεν, ἔπειτα Διὶ βασιλεῖ*, quo minus mirum sit ab postremo Dario id fieri. Apud Plutarchum (in Orat. II de fort. Alex. p. 336 Reisk. cf. vit. Alex c. 30. E.) est *Ζεῦ πατρῷε Περσῶν καὶ βασίλειο θεοί*. Ut haec turbare non debeat Athenaeus, quum scribit libr. XIII, p. 603, C *διόπερ καὶ Δαρεῖος τοῦτο μαθὼν ηὔξατο τῷ Ἡλίῳ τὰς χεῖρας ἀνατείνας*. Fuerunt enim diversi scriptores, a quibus diversa sunt tradita." *Gronov.* Sufficit hanc Gronovii annotatio-

σῶν τε καὶ Μήδων τὴν ἀρχὴν ὥσπεροῦν καὶ ἔδωκας. Εἰ 6 δὲ δὴ ἐγὼ οὐκέτι σοι βασιλεὺς τῆς Ἀσίας, σὺ δὲ μηδενὶ ἄλλῳ ὅτι μὴ Ἀλεξάνδρῳ παραδοῦναι τὸ ἐμὸν κράτος. Οὕτως οὐδὲ πρὸς τῶν πολεμίων ἄρα ἀμελεῖται ὅσα σώφρονα ἔργα. Ὀξυάρτης δὲ ἀκούσας τοὺς παῖδας ἐχομένους, 7 ἀκούσας δὲ καὶ ὑπὲρ Ῥωξάνης τῆς θυγατρὸς ὅτι μέλει αὐτῆς Ἀλεξάνδρῳ, θαρσήσας ἀφίκετο παρ' Ἀλέξανδρον καὶ ἦν ἐν τιμῇ παρ' αὐτῷ ᾗπερ εἰκὸς ἐπὶ ξυντυχίᾳ τοιαύτῃ.

XXI. Ἀλέξανδρος δὲ ὡς τὰ ἐν Σογδιανοῖς αὐτῷ δι-

---

nem attulisse. Hodie non erit qui de talibus rebus disquisitionem instituat. Si plura cupis, adi Dorv. ad Charit. p. 491. — Pro τὰ βασιλέων πράγματα Suidas τὰ βασίλεια πράγματα.

6. εἰ δὲ δή] Recte ita codd. Gronovii, C. V. Vulcanii et ed. Bas. εἰδή, ut videtur, ex errore typographico, Vulcanius, quem temere secutus est Blancardus. cf. ann. ad II, 4, 10. — Paulo supra ed. Bas. ὥσπερ οὖν, et mox Suidas περιδοῦναι.

πρὸς τῶν πολεμίων] Suidas παρὰ τῶν πολεμίων. Cf. quae diximus ad V, 14, 8.

7. ὅτι μέλει αὐτῆς Ἀλεξάνδρῳ] Affert haec verba Grammaticus apud Bekk. Anecd. I, p. 156, 28. Duplicem verbi μέλει constructionem ut apud Atticos scriptores, ita etiam apud Arrianum reperimus. Cf. V, 2, 5 εἴ σοι μέλει Νυσαίων. Sed IV, 15, 10 αὐτῷ τὰ Ἰνδῶν μέλειν — ἔφη. Hist. Ind. XVIII, 2 οἷς ταῦτα ἔμελε. Paulo aliter dixit Hist. Ind. III, 1 ὅτι τῆς περιόδου πέρι ἔμελε Ἐρατοσθένει, ut Herod. VI, 101 τούτου σφι ἔμελε πέρι.

ᾗπερ εἰκός] Edd. vett. cum duobb. Gronovii εἴπερ εἰκός. Verum servavit cod. F. cum uno alio cod. Gron. et V. C. Vulcanii. Praeter locum a Gronovio allatum V, 23, 11 ἀποδείξας τὸ χωρίον ᾗπερ μάλιστα εἴκαζε βιάζεσθαι τοὺς βαρβάρους cf. III, 14, 10 ᾗπερ παρήγγελτο αὐτοῖς. VII, 9, 2 ᾗπερ καὶ εἰκός, ann. ad V, 18, 7. Similiter peccatum videmus ab ed. Bas. IV, 21, 8 εἴπερ exhibente pro vero et genuino ᾗπερ. — Supra edd. vett. cum uno cod. Gronovii πρὸς Ἀλέξανδρον.

C. XXI. ἤδη καὶ τῆς πέτρας] Servavimus secundam vocem quam Schmiederus ex cod. F. auctoritate eiecit. Addita enim particula καί totius locutionis vis intenditur: *Alexander cum haec gessisset et tandem etiam occupasset petram.* cf. VI, 22, 13 ὥστε ἤδη τινῶν καὶ παριππευόντων — ἐμπλακεῖσαν. — Pro Παρ-

επέπρακτο, ἐχομένης ἤδη καὶ τῆς πέτρας, ἐς Παραιτάκας προὐχώρει, ὅτι καὶ ἐν Παραιτάκαις χωρίον τι ὀχυρόν ἄλλην πέτραν κατέχειν ἐλέγοντο πολλοὶ τῶν βαρβάρων.
2 Ἐκαλεῖτο δὲ αὕτη Χοριήνου ἡ πέτρα· καὶ ἐς αὐτὴν αὐτός τε ὁ Χοριήνης ξυμπεφεύγει καὶ ἄλλοι τῶν ὑπάρχων οὐκ
3 ὀλίγοι. Ἦν δὲ τὸ μὲν ὕψος τῆς πέτρας ἐς σταδίους εἴκοσι, κύκλος δὲ ἐς ἑξήκοντα· αὐτὴ δὲ ἀπότομος πάντοθεν· ἄνοδος δὲ ἐς αὐτὴν μία, καὶ αὐτὴ στενή τε καὶ οὐκ εὔπορος, οἷα δὴ παρὰ τὴν φύσιν τοῦ χωρίου πεποιημένη, ὡς χαλεπὴ εἶναι καὶ μηδενὸς εἴργοντος καὶ

αιτάκας et Παραιτάκαις in edd. ante Gronovium legitur Παρατάκας et Παρατάκαις. Vide ann. ad III, 19, 5.

ὅτι καὶ ἐν Παραιτάκαις] Schmiederus quam in fronte positam vides particulam omisit, rursus obsecutus codici F. Non puto tamen fore quemquam qui id factum probet. Indicatur enim ea, propterea tantum in Paraetacas movisse castra Alexandrum, quod ibi haud parvus barbarorum numerus locum quendam satis munitum occupatum tenebat. Et sic saepius Arrianus. I, 1, 5 ἅμα δὲ τῷ ἦρι ἐλαύνειν ἐπὶ Θράκης, ὅτι — ἐπύθετο. Particula καὶ intensiva est: *quod* (ut apud Sogdianos, ita) *etiam apud Paraetacas barbari montem insedisse dicebantur.* De simili particulae ὡς defectu dixit Iacobs ad Ach. Tat. p. 643 sq. — Mox edd. Vulc. et Blanc. καὶ ἄλλην πέτραν, quasi haec petra differret ab eo quod ante memoratur χωρίον τι ὀχυρόν. Sed recte particula καὶ neque in codd. Gronovii, neque in ed. Bas. comparet. — Paulo infra edd. vett. ἐλέγετο. Veram lectionem habent omnes codd. Gronovii.

2. Ἐκαλεῖτο δὲ αὕτη] Sic edd. Venet. Basil. Schmied. αὐτή reliqq. edd. Male. cf. I, 18, 7 κεῖται δὲ αὕτη ἐπὶ τῇ Μιλήτῳ, ibique ann.

3. κύκλος δὲ] Schmied. e cod. F. κύκλῳ δέ edd. ante Schmied. et quattuor codd. Gronovii. Minus concinne. Tu confer III, 29, 6 τὸ μὲν γὰρ εὖρος ἦν ἐς ἓξ μάλιστα σταδίους, βάθος δὲ οὐδὲ πρὸς λόγον τοῦ εὔρους. De omisso articulo vide ann. ad I, 20, 13.

ὡς χαλεπὴ εἶναι] „Optimus χαλεπήν, verissime, et tamen iterum plane solus.“ *Gronov.* Non probo quod commendat Optimus et ex eo Schmiederus. Utitur enim Arrianus ubique, quantum scio, nominativo si de eodem subiecto sermo est, ut I, 25, 13 στολὴν ἐνδὺς ὡς μὴ γνώριμος εἶναι. II, 14, 3 τούτου ἕνεκα καταβῆναι αὐτὸς — ἀμύνων, ubi Schmiederus quidem dicit nominativum

καθ' ἕνα ἀνελθεῖν. Φάραγξ δὲ κύκλῳ περιέργει τὴν πέ- 4
τραν βαθεῖα, ὥστε ὅστις προσάξειν στρατιὰν τῇ πέτρᾳ
ἔμελλε, πολὺ πρόσθεν αὐτῷ τὴν φάραγγα εἶναι χωστέον,
ὡς ἐξ ὁμαλοῦ ὁρμᾶσθαι προσάγοντα ἐς προσβολὴν τὸν
στρατόν. Ἀλλὰ καὶ ὣς Ἀλέξανδρος ἥπτετο τοῦ ἔργου. 5
Οὕτω πάντα ᾤετο χρῆναι βατά τε αὐτῷ καὶ ἐξαιρετέα εἶ-
ναι· ἐς τοσόνδε τόλμης τε καὶ εὐτυχίας προκεχωρήκει.
Τεμὼν δὴ τὰς ἐλάτας (πολλαὶ γὰρ καὶ ὑπερύψηλοι ἐλάται 6
ἦσαν ἐν κύκλῳ τοῦ ὄρους) κλίμακας ἐκ τούτων ἐποίει, ὡς
κάθοδον εἶναι ἐς τὴν φάραγγα τῇ στρατιᾷ· οὐ γὰρ ἦν

---

pro accusativo positum esse, ut III, 19, 2 *αὐτοῦ προσμένειν καὶ αὐτός*, ubi qui accusativum stare posse contendat, ne tirocinium quidem in Graecis literis posuisse se confiteatur necesse est. Ad cognoscendum Arriani stilum perlustra mecum haecce I, 24, 5 *ἤει ὡς κρατήσας ἀχρεῖον καταστῆσαι.* V, 2, 1 *ὡς ἤδη τε ἥκειν αὐτὸς ἔνθα ἦλθε Διόνυσος.* V, 7, 11 *τοῦ τὴν ἔφοδον γίγνεσθαι καὶ ἅμα ὡς σύνδεσμος εἶναι.* V, 12, 3 *ἦγεν ἀφανῶς — τοῦ μὴ καταφανὴς εἶναι ἄγων.* V, 26, 8 *ἦλθε — ὡς θεὸς γενέσθαι* Hist. Ind. XXXIV, 10 *οὕτω κακῶς ἔχομεν, ὡς ἄγνωστοι εἶναι.* Vide Lobeckium *τὸν πάνυ* ad Phryn. p. 750, quocum confer Schaef. ad Eurip. Phoen. p. 41, ed. Pors. et Fritzsch. Qu. Lucc. p. 101 sq. Paulo aliter iam habent qualia sunt I, 18, 11 *καὶ αὐτὸς δὲ ἔφη ἐπιβῆναι ἐθέλειν τῶν νεῶν.* IV, 15, 4 *ἥξειν καὶ αὐτὸς ἔφασκε.* IV, 15, 6 *ἔφασκε δὲ ὁ Φραταφέρνης ὅμορος οἰκεῖν*, de quo dicendi genere omnium optime disputavit Voss. ad Hymn. in Cer. p. 97. cf. ann. ad VII, 27, 4. Fortasse tamen voluit librarius *ὡς χαλεπὸν εἶναι*: quod nisi vulgata optime haberet, probarem. Sensus loci hic est: *ut vel singulis conscendentibus, etiam nemine obstante, difficilis esset ascensu.*

4. *κύκλῳ περιέργει*] Non multum abfuit quin scriberem *περιείργει*, praesertim cum ipse Arrianus bene noverit hanc Atticam formam, ut videre est ex his l. VI, 12, 4 *ἐθνῶν περιειργόντων σφᾶς ἐν κύκλῳ*, collatis *καθεῖρξαι* II, 7, 6 *ἀπεῖρξαι* I, 3, 1. I, 5, 21. III, 23, 2. III, 28, 9. VII, 7, 6 et *ἐξεῖρξαι* II, 18, 8. II, 21, 5. IV, 21, 11. At non dedecet eum forma antiquior, ex Herodot. l. II, 148 nota.

5. *ᾤετο χρῆναι βατά — εἶναι*] Suidas s. v. *βατά* ex memoria citans hunc locum ita exhibet: *πάντα δὲ τῷ Ἀλεξάνδρῳ βατά τε καὶ ἐξαιρετέα εἶναι ἐδόκει.* Ceterum minus accurate Vulcanius: *nihil*

7 ἄλλως κατελθεῖν ἐς αὐτήν. Καὶ τὰς μὲν ἡμέρας αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἐφειστήκει τῷ ἔργῳ, τὸ ἥμισυ τοῦ στρατοῦ ἔχων ἐργαζόμενον· τὰς δὲ νύκτας ἐν μέρει οἱ σωματοφύλακες αὐτῷ εἰργάζοντο Περδίκκας τε καὶ Λεοννάτος καὶ Πτολεμαῖος ὁ Λάγου τῷ λοιπῷ μέρει τῆς στρατιᾶς τριχῇ διανενεμημένῳ ὅπερ αὐτῷ ἐς τὴν νύκτα ἐπετέτακτο.
8 Ἤνυττον δὲ τῆς ἡμέρας οὐ πλέον ἤπερ εἴκοσι πήχεις, καὶ τῆς νυκτὸς ὀλίγον ἀποδέον, καίτοι ξυμπάσης τῆς στρατιᾶς ἐργαζομένης· οὕτω τό τε χωρίον ἄπορον ἦν καὶ τὸ
9 ἔργον ἐν αὐτῷ χαλεπόν. Κατιόντες δὲ ἐς τὴν φάραγγα πασσάλους κατεπήγνυον ἐς τὸ ὀξύτατον τῆς φάραγγος, διε-

---

omnino sibi inaccessum aut inexpugnabile censens. Verte: *Hoc modo iam nihil censebat sibi inaccessum esse debere aut non expugnandum.* Verbum χρῆναι sive cum solo βατά coniungas, sive referas quoque ad ἐξαιρετέα, idem fere erit. — Supra scripsi ἀλλὰ καὶ ὥς, ut recte habent edd. ante Gronovium. In edd. Gron. Raphel. Schmied. est ἀλλὰ καὶ ὡς.

7. αὐτῷ εἰργάζοντο] Haec verba, quae in edd. vett. et quattuor codicibus Gronovii non conspiciebantur, Schmiederus primus inseruit e cod. F. Neque potui quin id factum probarem. Nam licet ex praegressis cogitando addi possit ἐφειστήκεσαν τῷ ἔργῳ, ut verba ὅπερ — ἐπετέτακτο cum Raphelio ita interpreteris: *quae* (reliqua pars exercitus) *ab ipso in noctem erat constituta*: tamen nescio an aptior nobis accessionem codicis F. probantibus hic eruatur verborum sensus: *Noctu vero corporis custodes — reliquo exercitu in tres partes diviso eam operis partem perfecerunt, quam per noctem iis perficiendam commiserat Alexander.* Quamquam bene scio, alias apud Arrianum verbum quod est ἐπιτετάχθαι semper significare *constitutum* s. *praepositum esse*, ut I, 15, 3. I, 22, 1. I, 28, 5. II, 23, 3. At enim Xenophon dixit Anab. II, 3, 4 ᾧ ἐπετέτακτο ταῦτα πράττειν. Cyrop. VI, 3, 3 ἐπετέτακτο — τοῖς σκευοφόροις — ἰέναι.

τριχῇ διανενεμημένῳ] Ita codd. Gronovii. τριχῶς edd. vett. Quam formam tamen non agnoscit Arrianus. Forma τριχῇ usus est III, 23, 4. V, 8, 8. VI, 5, 13. Ad instar eius formatum est διχῇ V, 8, 8. V, 22, 10. VI, 9, 1 et τετραχῇ V, 6, 2. Semel, ut hoc una complectar, reperi δίχα III, 27, 7, semel τρίχα, de quo vide ann. ad IV, 24, 16.

8. ὀλίγον ἀποδέον] Edd. Vulc. et Blanc. cum quattuor, ut vi-

χοντας ἀλλήλων ὅσον ξύμμετρον πρὸς ἰσχύν τε καὶ ξυν-
οχὴν τῶν ἐπιβαλλομένων. Ἐπέβαλλον δὲ πλέγματα ἐκ 10
λύγων εἰς γεφύρας μάλιστα ἰδέαν· καὶ ταῦτα ξυνδοῦντες
χοῦν ἄνωθεν ἐπεφόρουν, ὡς ἐξ ὁμαλοῦ γίγνεσθαι τῇ
στρατιᾷ τὴν πρόσοδον τὴν πρὸς τὴν πέτραν. Οἱ δὲ βάρ- 11
βαροι τὰ μὲν πρῶτα κατεφρόνουν ὡς ἀπόρου πάντη τοῦ
ἐγχειρήματος· ὡς δὲ τοξεύματα ἤδη εἰς τὴν πέτραν ἐξικ-
νοῦντο καὶ αὐτοὶ ἀδύνατοι ἦσαν ἄνωθεν ἐξείργειν τοὺς
Μακεδόνας (ἐπεποίητο γὰρ αὐτοῖς προκαλύμματα πρὸς
τὰ βέλη, ὥστε ὑπ᾽ αὐτοῖς ἀβλαβῶς ἐργάζεσθαι) ἐκπλα-
γεὶς ὁ Χοριήνης πρὸς τὰ γιγνόμενα κήρυκα πέμπει πρὸς

---

detur, codd. Gronovii *ὀλίγου ἀποδέον.* Verum debemus codici F. et edit. Basil. Neque aliter scripsissemus, si omnes codices adversarii nobis exstitissent. Nunquam enim genitivum apposuit Arrianus verbo composito *ἀποδέον.* Vide I, 14, 6. V, 4, 11. V, 18, 3. V, 24, 7. Et sic dixit quoque *οὐ πολὺ ἀποδέοντες* V, 14, 1. VI, 2, 8. Cf. praeterea ann. ad IV, 21, 16 et VII, 27, 2. — Supra pro *ἥπερ* ed. Basil. *εἴπερ.* Pro vulgato *ἤνυττον* scripsimus *ἤνυτον*, de qua verbi forma consule ann. ad VII, 15, 1.

9. *Κατιόντες δὲ ἐς τὴν φάραγγα*] Praepositionem *ἐς*, quam edd. vett. ignorant, exhibent omnes codd. Gronovii. Quae sequuntur paulo difficiliora, recte Gronovius interpretatus est ita: *palos in maxime praecipiti (et acuta) voraginis parte impegerunt.* Paulo accuratius locum istum describit Curt. VIII, 2, 23: *Ad petram admovit exercitum. Ceterum interveniebat fluvius coeuntibus aquis ex superiore fastigio in vallem, magnique operis videbatur, tam vastam voraginem explere. Caedi tamen arbores et saxa congeri iussit.*

11. *ὡς δὲ τοξεύματα ἤδη — ἐξικνοῦντο*] Nolui reiicere quod dedit Schmiederus ex auctoritate omnium codd. Gronovii *ἐξικνοῦντο* pro vulgato *ἐξικνεῖτο*, cui favet geminus locus IV, 26, 5 *ὡς ἐξικνεῖτο ἤδη τὰ τοξεύματα.* Vide quoque ann. ad III, 6, 4 et quae diximus in praefatione ad t. I, p. XXI sq.

καὶ αὐτοί] Sic ed Bas. et omnes codd. quos consuluit Gronovius. Priorem voculam omissam vides in edd. Vulc. et Blanc. Mox intactum reliqui quod primus dedit Vulcanius quodque receperunt omnes qui eum excepere editores *ἐπεποίητο*, pro eo quod est in ed. Bas. *πεποίητο*, quamquam utramque plusquamperfecti formam veram esse apparet ex iis quae diximus ad III, 12, 1.

Ἀλέξανδρον, δεόμενος Ὀξυάρτην οἱ ἀναπέμψαι· καὶ πέμ-
12 πει Ὀξυάρτην Ἀλέξανδρος. Ὁ δὲ ἀφικόμενος πείθει Χο-
ριήνην ἐπιτρέψαι Ἀλεξάνδρῳ αὐτόν τε καὶ τὸ χωρίον·
βίᾳ μὲν γὰρ οὐδὲν ὅτι οὐχ ἁλωτὸν εἶναι Ἀλεξάνδρῳ καὶ
13 τῇ στρατιᾷ τῇ ἐκείνου· ἐς πίστιν δὲ ἐλθόντος καὶ φιλίαν
τὴν πίστιν τε καὶ δικαιότητα μεγαλωστὶ ἐπῄνει τοῦ βασι-
λέως, τά τ' ἄλλα καὶ τὸ αὑτοῦ ἐν πρώτοις ἐς βεβαίωσιν
14 τοῦ λόγου προφέρων. Τούτοις πεισθεὶς ὁ Χοριήνης αὐ-
τός τε ἧκε παρ' Ἀλέξανδρον καὶ τῶν οἰκείων τινὲς καὶ
15 τῶν ἑταίρων αὐτοῦ. Ἐλθόντι δὲ Χοριήνῃ φιλάνθρωπά

πρὸς τὰ βέλη, ὥστε ὑπ' αὐτοῖς —] Ed. Bas. πρὸς τὰ βέλη ὑπ' αὐτοῖς. Correxit iam Vulcanius e codice suo.

Ὀξυάρτην οἱ ἀναπέμψαι] Edd. Vulc. et Blanc. αὐτῷ ἀναπέμψαι. „Mss. Florr. et V. C. apud Vulcanium οἱ, et sic quoque iam Basileensis editio, ut imprudenter mutaverint." *Gronov.* Vide ann. ad III, 6, 11 et IV, 13, 6.

12. αὐτόν τε] Ed. Bas. αὑτόν τε. — Supra eadem πείθη pro πείθει. Saepe in talibus ab editore Basileensi peccatum esse observavimus ad VII, 16, 12.

13. ἐς πίστιν δὲ ἐλθόντος — προφέρων] Hunc locum ita interpretor: *cum autem in fidem amicitiamque venisset* (sc. Alexander), *fidem regis et iustitiam summam esse affirmabat, cum aliis exemplis, tum maxime suo ipsius exemplo ad confirmandam suam sententiam usus.* Apparet enim verba ἐς πίστιν δὲ ἐλθόντος opposita quasi esse praegresso βίᾳ μέν. Genitivum τοῦ βασιλέως pendere puto a verbo ἐπῄνει. V. ad IV, 19, 9 — Verba τὴν πίστιν — προφέρων accuratissime in lexicon suum transscripsit Suidas s. v. μεγαλωστί, praeterquam quod pro δικαιότητα habet γενναιότητα et τοῦ Ἀλεξάνδρου pro τοῦ βασιλέως. Ceterum γενναιότης et δικαιότης invicem se explicant, ut alterutrum pro glossa habendum sit. Utrumque coniunctum vide apud Xenoph. Anab. VII, 7, 41 οὐδὲ λαμπρότερον ἀρετῆς καὶ δικαιοσύνης καὶ γενναιότητος. — Pro προφέρων, cui formae favent codd. Gronovii et ed. Bas., apud Vulcanium, nescio an ex errore typothetae, legitur προσφέρων.

14. τῶν οἰκείων τινὲς καὶ τῶν] Edd. vett. et quattuor codd. omittunt καί, quod ad sensum bene percipiendum necessarium suppeditavit cod. F.

15. ἐνδοῦναι τὸ χωρίον] Schmiederus e cod. F. ἀποδοῦναι τὸ

τε ἀποκρινάμενος καὶ πίστιν ἐς φιλίαν δοὺς αὐτὸν μὲν κατέχει, πέμψαι δὲ κελεύει τῶν συγκατελθόντων τινὰς αὐτῷ ἐς τὴν πέτραν τοὺς κελεύσοντας ἐνδοῦναι τὸ χωρίον. Καὶ ἐνδίδοται ὑπὸ τῶν ξυμπεφευγότων, ὥστε καὶ 16
αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἀναλαβὼν τῶν ὑπασπιστῶν ἐς πεντακοσίους ἀνέβη κατὰ θέαν τῆς πέτρας, καὶ τοσούτου ἐδέησεν ἀνεπιεικές τι ἐς τὸν Χοριήνην ἔργον ἀποδείξασθαι, ὥστε καὶ αὐτὸ τὸ χωρίον ἐκεῖνο ἐπιτρέπει Χοριήνῃ καὶ ὕπαρχον εἶναι ὅσωνπερ καὶ πρόσθεν ἔδωκε. Ξυνέβη δὲ 17
χειμῶνί τε κακοπαθῆσαι αὐτῷ τὴν στρατιάν, πολλῆς

χωρίον. Parum consulte. Similem librariorum errorem iam supra correximus ad III, 16, 4.

16. *καὶ τοσούτου ἐδέησεν*] Ex omnibus codd. Gronovii Schmiederus. *τοσούτῳ ἐδέησεν* edd. vett. At vide I, 7, 11. I, 25, 10. IV, 4, 4. VII, 18, 8. Apud Himer. Eclog. III, p. 84. non cum Wernsdorfio malim scriptum *τοσούτου ἂν δέοι* pro vulg. *τοσοῦτο.* Accusativus enim nihil habet offensionis. cf. Dinarch. adv. Dem. p. 155, Bekk. *τοσοῦτον ἐδέησεν ὁ δημαγωγός.* Vide Buttm. ad Platon. Men. p. 7. Bornem. ad Xenoph. Anab. V, 4, 32. Verba haec et sequentia affert Suidas s. v. *ἀνεπιεικές*, sed ita immutata, ut Arriani manum vix cognoscas: *ὁ δὲ Ἀλέξανδρος τοσούτου ἂν* (sic) *ἐδέησεν ἀνεπιεικές τι ἐν τούτοις ἐργάσασθαι ἢ ἀποδείξασθαι, ὥστε καὶ αὐτὸ τὸ χωρίον ἐ κ ε ί ν ῳ ἐπιτρέψαι.* — Pro *ὅσωνπερ* in ed. Bas. legitur *ὅσονπερ.*

17. *Ξυνέβη δὲ χειμῶνί τε*] Haec videntur hoc modo exhibuisse codd. Gronovii, quamquam ex eius verbis: „etiam mox ante legendum *ξυνέβη δὲ χ. τε,*“. id certo colligi non potest. Quod dedimus Schmiederum secuti, habet quoque ed. Basil. *ξυνέβη τε χειμῶνι* edd. Vulc. et Blanc.

πολλῆς χιόνος ἐπιπεσούσης] Cod. F. et ex eo Schmied. *πεσούσης* edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. At cf. IV, 18, 8 *χιὼν πολλὴ ἐπιπεσοῦσα.* Similiter dicitur I, 17, 6 *χειμὼν ἐπιγίγνεται.* II, 6, 3 *χειμὼν ἐπιγίγνεται σκληρός.* — Praeterea animadverte constructionem mutatam. Dicendum enim erat *ξυνέβη δὲ — κακοπαθῆσαι καὶ ἅμα — πιεσθῆναι.* Similem structurae enallagen agnosco in his l. IV, 30, 12 *ἐς ἔλεγχον τῶν τε ἄλλων καὶ μάλιστα δὴ τὰ ἀμφὶ τοὺς ἐλέφαντας ἔμελεν αὐτῷ μαθεῖν.* V, 1, 5 *ξὺν τοῖς ὅπλοις τοῖς τε ἄλλοις καὶ τὸ κράνος αὐτῷ περικείμενον καὶ τὸ δόρυ ἔχοντα.*

χιόνος ἐπιπεσούσης ἐν τῇ πολιορκίᾳ, καὶ ἅμα ἀπορίᾳ
18 τῶν ἐπιτηδείων ἐπιέσθησαν· ἀλλὰ Χοριήνης ἐς δίμηνον σιτία ἔφη δώσειν τῇ στρατιᾷ καὶ ἔδωκε σῖτόν τε καὶ οἶνον τῶν ἐν τῇ πέτρᾳ ἀποθέτων, κρέα τε ταριχηρὰ κατὰ σκη-
19 νήν. Καὶ ταῦτα δοὺς οὐκ ἔφασκεν ἀναλῶσαι τῶν παρεσκευασμένων ἐς τὴν πολιορκίαν οὐδὲ τὴν δεκάτην μοῖραν· ἔνθεν ἐν τιμῇ μᾶλλον τῷ Ἀλεξάνδρῳ ἦν ὡς οὐ πρὸς βίαν μᾶλλον ἢ κατὰ γνώμην ἐνδοὺς τὴν πέτραν.

XXII. Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος Ἀλέξανδρος αὐτὸς μὲν ἐς Βάκτρα ᾔει, Κρατερὸν δὲ τῶν ἱππέων ἑταίρων ἔχοντα ἑξακοσίους καὶ τῶν πεζῶν τήν τε αὐτοῦ τάξιν καὶ τὴν Πολυσπέρχοντος καὶ Ἀττάλου καὶ τὴν Ἀλκέτα, ἐπὶ Κατάνην τε καὶ Αὐστάνην ἐκπέμπει, οἳ δὴ μόνοι ἔτι

---

18. *καὶ ἔδωκε — κατὰ σκηνήν*] Citat haec verba Suidas paucis tum mutatis tum omissis s. v. *ταριχεύειν*. De variis vocis *ἀπόθετον* significationibus vide Wernsd. ad Himer. p. 430. Pro *κρέα τε ταριχηρὰ κατὰ σκηνήν* in ed. Bas. vitiose expressum est *κρέα τε ἀριχηρὰ κατασκευήν*.

19. *οὐκ ἔφασκεν*] Sic recte ed. Bas. cum codd. Gronovii. Particulam negativam primus omisit Vulcanius. Secutus est Blancardus.

C. XXII. *Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος*] Hanc scripturam praebent edd. vett. *ταῦτα δὲ καταπραξάμενος* codd. quos inspexit Gronovius indeque Schmiederus. Non suo iure, opinor. Ut enim verbo *καταπρᾶξαι* Arrianum semper ita usum videmus, ut activum et passivum, nunquam medium posuerit, ita verbum *διαπράττεσθαι* semper ut medium adhibuit. Ut exemplis res demonstretur vide I, 24, 8 *ταῦτα καταπράξας*. IV, 8, 10 *ὅτι οὐ μεγάλα — κατεπράχθη*. IV, 10, 8 *ὅσα καὶ ἡλίκα καταπέπρακται Ἀλεξάνδρῳ*. VI, 20, 1 *καὶ τούτῳ ξύμπαντα καταπεπραγμένα*. Contra *ταῦτα δὲ διαπραξάμενος* I, 11, 1. I, 20, 3. II, 2, 1. III, 19, 1. IV, 7, 1. VI, 17, 3. *ταῦτα δὲ — διαπραξάμενοι* VI, 7, 5 et pluribus aliis locis. Nonne ex his clarum fit quomodo scripserit Arrianus?

τὴν Ἀλκέτα] Huc spectant fortasse quae habet Suidas s. v. *ἱπποστράτηγος*· *Ἱπποστράτηγος Ἀλεξάνδρου Ἀλκέτας ἦν.* Ubi tamen scribendum videtur *ὑποστράτηγος*, quomodo legitur apud eundem Suidam s. v. *Ἀλκέτας*. Alcetas enim hic semper ut peditum dux memoratur. Arr. IV, 27, 1. IV, 27, 7. V, 11, 5. Mox edd. vett. *ἐν τῇ Παρειτακηνῶν*.

ὑπελείποντο ἐν τῇ Παραιτακηνῶν χώρᾳ ἀφεστηκότες.
Καὶ μάχης γενομένης πρὸς αὐτοὺς καρτερᾶς, νικῶσιν οἱ 2
ἀμφὶ Κρατερὸν τῇ μάχῃ· καὶ Κατάνης μὲν ἀποθνήσκει
αὐτοῦ μαχόμενος, Αὐστάνης δὲ ξυλληφθεὶς ἀνήχθη παρ᾽
Ἀλέξανδρον· τῶν δὲ ξὺν αὐτοῖς βαρβάρων ἱππεῖς μὲν
ἀπέθανον ἐς ἑκατὸν καὶ εἴκοσι, πεζοὶ δὲ ἀμφὶ τοὺς χι-
λίους πεντακοσίους. Ταῦτα δὲ ὡς ἐπράχθη τοῖς ἀμφὶ 3
Κρατερὸν, καὶ οὗτοι ἐς Βάκτρα ἦσαν· καὶ ἐν Βάκτροις
τὸ ἀμφὶ Καλλισθένην τε καὶ τοὺς παῖδας πάθημα Ἀλεξ-
άνδρῳ ξυνηνέχθη. Ἐκ Βάκτρων δὲ ἐξήκοντος ἤδη τοῦ 4
ἦρος ἀναλαβὼν τὴν στρατιὰν προὐχώρει ὡς ἐπὶ Ἰνδούς,
Ἀμύνταν ἀπολιπὼν ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Βακτρίων καὶ ξὺν
αὐτῷ ἱππέας μὲν τρισχιλίους καὶ πεντακοσίους, πεζοὺς
δὲ μυρίους. Ὑπερβαλὼν δὲ τὸν Καύκασον ἐν δέκα ἡμέ- 5

---

3. *ἐς Βάκτρα ἦσαν*] Schmiederus ex coniectura Raphelii dedit *ἤεσαν*, quod sane et ego ipse probassem, si vulgata omni destituta fuisset auctoritate. Arrianus quidem geminum plane huius locutionis exemplum non praebet, ut qui dixerit tantum III, 21, 5 *παρῆν εἰς τὸ στρατόπεδον*, ut Xenoph. Anab. I, 2, 2 *καὶ λαβόντες τὰ ὅπλα παρῆσαν εἰς Σάρδεις*. Demosth. Olynth. I, init. *παρῆσαν ἐπὶ τουτὶ τὸ βῆμα*. Diod. Sicul. XVII, 91 *εἰς τὴν χώραν — παρεγένετο*. Lucian. dial. mar. VI, 2 *ἐπειδὴ πάρεσμεν ἐπὶ τὴν Λέρναν*. Et huc trahi etiam possit Arr. IV, 16, 7 *τὸν φρούραρχον ἑλόντες ἐς φυλακὴν εἶχον*; quod loquendi genus viri docti passim illustrarunt. V. Bremi. et Schaef. app. ad Demosth. t. I, p. 194. Baehr. ad Plut. Pyrrh. c. III, init. Bornemann. ad Xenoph. Anab. VII, 4, 6. Krueg. ad Xen. Anab. IV, 2, 3. Siebel. ad Paus. VII, 4, 3. VIII, 10, 4. Popp. ad Thucyd. I, 1, p. 179. Hartung. de casibb. p. 72. Sed et simplex verbum *εἶναι* eandem structuram admisisse colligi potest ex his Herodoti I, 21 *ὁ μὲν δὴ ἀπόστολος ἐς τὴν Μίλητον ἦν*. Pausan. VIII, 10, 4 in epigrammate *ὅτ᾽ ἐς Ἴλιον ἦν Ἀγαπήνωρ*. Et simile quid vide apud eundem ipsum IX, 1, 3 *ἕκαστον — εἶναι πρὸς τὴν ἐκκλησίαν*. cf. Bernh. Wiss. Synt. p. 349. Unde quid impedit quominus statuamus, ut Pausaniam, ita Arrianum rariorem verborum structuram, quam apud Herodotum suspectam reddere frustra conatus est Valckenarius, huic ipsi Herodoto debuisse, quemadmodum illos multa alia ex eo sibi vindicasse constat?

4. *ἐξήκοντος ἤδη τοῦ ἦρος*] Recte Vulcanius: *adulto iam vere.* Quidni tamen ad verba accuratius: *exeunte iam vere*? Similiter

ραις ἀφίκετο ἐς Ἀλεξάνδρειαν πόλιν, τὴν κτισθεῖσαν ἐν Παραπαμισάδαις ὅτε τὸ πρῶτον ἐπὶ Βάκτρων ἐστέλλετο.
6 Καὶ τὸν μὲν ὕπαρχον ὅστις αὐτῷ ἐπὶ τῆς πόλεως τότε ἐτάχθη, παραλύει τῆς ἀρχῆς ὅτι οὐ καλῶς ἐξηγεῖσθαι ἔδοξε· προσκατοικίσας δὲ καὶ ἄλλους τῶν περιοίκων τε καὶ ὅσοι τῶν στρατιωτῶν ἀπόμαχοι ἦσαν ἐς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, Νικάνορα μὲν ἕνα τῶν ἑταίρων τὴν πόλιν αὐτὴν κοσμεῖν ἐκέλευσε· σατράπην δὲ Τυριάσπην κατέστησε τῆς τε χώρας τῆς Παραπαμισαδῶν καὶ τῆς ἄλλης ἔστε ἐς
7 τὸν Κωφῆνα ποταμόν. Ἀφικόμενος δ' ἐς Νίκαιαν πόλιν καὶ τῇ Ἀθηνᾷ θύσας προὐχώρει ὡς ἐπὶ τὸν Κωφῆνα, προπέμψας κήρυκα ὡς Ταξίλην τε καὶ τοὺς ἐπὶ τάδε τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ, κελεύσας ἀπαντᾶν ὅπως ἂν ἑκάστοις
8 προχωρῇ. Καὶ Ταξίλης τε καὶ οἱ ἄλλοι ὕπαρχοι ἀπήν-

VII, 12, 2 τοῦ ἐξήκοντος ἤδη χρόνου. Xenoph. Anab. VI, 4 (1), 26 ἐπεὶ δὲ οὐκ ἀφίκεσθε, ὁ δὲ χρόνος ἐξῆκεν.

6. προσκατοικίσας] Ed. Bas. προσκατοικήσας.

ἔστε ἐς τὸν Κωφῆνα ποταμόν] Sic cod. F. et ex eo Schmiederus. ἔστε ἐπὶ τὸν Κ. π. edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. Eandem in iisdem codicibus scripturae discrepantiam notavimus ad III, 7, 3 et VI, 7, 1.

7. προὐχώρει ὡς ἐπὶ τὸν Κωφῆνα] „Codicum omnium fidelissimus dabat ὡς δὲ ἐπί, quum istam adversativam nemo alius agnosceret. Inde longe aliter statui de hoc loco, quam habebatur vulgo: et quaeso qualis locutio est προπέμψας κήρυκα ὡς κελεύσας! Inspice igitur et confer cum vulgatis.“ *Gronov.* Qui vulgatum verborum ordinem sic mutavit: προὐχώρει· ὡς δὲ ἐπὶ Κωφῆνα. At nimis festinanter ut saepe alibi, ita maxime hoc loco in emendandis Arriani verbis sese gessit Gronovius! Quis est enim qui ὡς cum κελεύσας coniungat, cum aperte construendum sit cum accusativo qui est Ταξίλην? Deinde quomodo cohaereant sequentia cum praegressis, si distinctione, quam Gronovius proposuit, probata legas ὡς δὲ ἐπί τ. κ. Num forte cogitatione addendum verbum ἀφίκετο? At neque hoc modo apte procedit oratio. Unde non dubitabis mecum quin vulgata tum scriptura tum orationis series servanda sit, ut hunc lucremur verborum sensum: *Cum ad Nicaeam urbem pervenisset ibique Minervae sacra fecisset, ad Cophenem fluvium processit, caduceatoremque ad Taxilem et qui cis amnem Indum incolebant, misit, qui eos iuberet obviam venire prout cuique procederet.*

των, δῶρα τὰ μέγιστα παρ' Ἰνδοῖς νομιζόμενα κομίζον-
τες· καὶ τοὺς ἐλέφαντας δώσειν ἔφασκον τοὺς παρὰ
σφίσιν ὄντας, ἀριθμὸν ἐς πέντε καὶ εἴκοσιν. Ἔνθα δὴ 9
διελὼν τὴν στρατιὰν Ἡφαιστίωνα μὲν καὶ Περδίκκαν
ἐκπέμπει ἐς τὴν Πευκελαῶτιν χώραν ὡς ἐπὶ τὸν Ἰνδὸν
ποταμόν, ἔχοντας τήν τε Γοργίου τάξιν [καὶ Κλείτου]
καὶ Μελεάγρου, καὶ τῶν ἑταίρων ἱππέων τοὺς ἡμίσεας
καὶ τοὺς μισθοφόρους ἱππέας ξύμπαντας· προστάξας τά 10
τε κατὰ τὴν ὁδὸν χωρία ἢ βίᾳ ἐξαιρεῖν ἢ ὁμολογίᾳ παρ-
ίστασθαι, καὶ ἐπὶ τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν ἀφικομένους πα-
ρασκευάζειν ὅσα ἐς τὴν διάβασιν τοῦ ποταμοῦ ξύμφορα·
ξὺν τούτοις δὲ καὶ Ταξίλης καὶ οἱ ἄλλοι ὕπαρχοι στέλ-
λονται. Καὶ οὗτοι ὡς ἀφίκοντο πρὸς τὸν Ἰνδὸν ποτα-
μόν, ἔπρασσον ὅσα ἐξ Ἀλεξάνδρου ἦν τεταγμένα.

ὅπως ἂν ἑκάστοις προχωρῇ] Gronovius ex auctoritate duorum codicum scribi iussit *προσχωρῇ*. Secutus est Schmiederus, vereor ut recte. Nam *προσχωρεῖν* Arriano semper est *dedere se*, *in potestatem alicuius concedere*. Vide III, 29, 3. IV, 23, 9. V, 20, 4. V, 21, 10. VI, 27, 11. Verbum autem *προχωρεῖν* saepe apud eum translatam habet significationem *procedendi*, *feliciter cedendi*, ut I, 15, 12 *ὅσοις προὐχώρει*. IV, 16, 3 *ὡς ἑκάστοις προὐχώρει, ἐπῄεσαν*. V, 23, 3 *ὡς ἑκάστοις προὐχώρει*. VII, 15, 2 *ἀθρόοι ἢ ὅπως ἂν προχωρῇ, οὕτω διαφεύγουσιν*. Cyneg. c. XXI *ὅπως ἄν τοι προχωρῇ*. Cf. Xenoph. Cyrop. I, 2, 4 *ἡνίκ' ἂν ἑκάστῳ προχωρῇ*. Eadem verba confusa vide I, 1, 16.

8. *τοὺς παρὰ σφίσιν*] Ed. Bas. *τοὺς παρὰ φάσιν*. Reliquae edd. *τοὺς παρά σφισιν*.

9. *τήν τε Γοργίου τάξιν* [*καὶ Κλείτου*] *καί*] Voces *καί Κλείτου*, cum neque in ed. Venet. neque in ed. Basil. compareant, uncis includi curavimus. Unde Vulcanius, apud quem primum leguntur, eas acceperit, neque ex eius praefatione neque aliunde elucet. Gronovius, ut solet, ne *γρύ* quidem. Si codices illi additamento faverent, non esset quod obiiceretur. Cliti *τάξις* memoratur Arriano l. V, 12, 3.

10. *προστάξας — παρίστασθαι*] Citat haec verba, nonnullis mutatis, Suidas s. v. *παρίστασθαι*. — Pro *ἐξαιρεῖν* ed. Bas. habet *ἐξαίρειν*.

ἔπρασσον ὅσα ἐξ Ἀλεξάνδρου ἦν τετ.] Ita omnes edd. praeter ed. Basil., in qua legitur *ἔπραξαν ὅσα Ἀλεξάνδρου* (voluit fortasse *Ἀλεξάνδρῳ*) *ἦν τεταγμένα*.

11 Ἄστης δὲ ὁ τῆς Πευκελαώτιδος χώρας ὕπαρχος νεωτερίσας αὐτός τε ἀπόλλυται, καὶ τὴν πόλιν προσαπώλεσεν ἐς ἥν-
12 τινα ξυμπεφεύγει. Ἐξεῖλον γὰρ αὐτὴν ἐν τριάκοντα ἡμέραις προσκαθήμενοι οἱ ξὺν Ἡφαιστίωνι· καὶ αὐτὸς μὲν Ἄστης ἀποθνήσκει, τῆς πόλεως δὲ ἐπιμελεῖσθαι ἐτάχθη Σαγγαῖος, ὃς ἔτι πρόσθεν πεφευγὼς Ἄστην παρὰ Ταξίλην ηὐτομολήκει· καὶ τοῦτο ἦν αὐτῷ τὸ πιστὸν πρὸς Ἀλέξανδρον.

XXIII. Ἀλέξανδρος δὲ ἄγων τοὺς ὑπασπιστὰς καὶ τῶν ἑταίρων ἱππέων ὅσοι μὴ ξὺν Ἡφαιστίωνι ἐτετάχατο, καὶ τῶν πεζεταίρων καλουμένων τὰς τάξεις, καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τοὺς ἱππακοντιστὰς, προὔ-

---

11. Ἄστης δέ] Ed. Bas. Ἄστις δέ, ut mox Ἄστιν.

12. καὶ αὐτὸς μὲν Ἄστης] Edd. ante Gronovium καὶ αὐτὸς δὲ Ἄστης. Minus recte. Vide ann. ad I, 22, 9. — Infra ed. Bas. corrupte παρὰ ξίλην.

τοῦτο ἦν αὐτῷ τὸ πιστόν] Ed. Basil. τοῦτο ἦν αὐτό. Quae scriptura defendi possit, si vera sunt quae diximus in annotat. ad III, 20, 4 τοῦτο αὐτὸ ἐς πίστιν ἦν πρὸς Ἀλέξανδρον.

C. XXIII. τῶν πεζεταίρων] Ed. Basil. τῶν ἀσθεταίρων. Ed. Vulcan. τῶν Ἀσσετέρων. Vide quae de hoc vocabulo, in omnibus fere scriptoribus mire corrupto, diximus ad I, 28, 5 et VI, 6, 1. — Mox omnes edd. Ἀγριάνας.

ἐς τὴν — Ἀσσακηνῶν] Ed Basil. ἐς τὴν Ἀσπίων τε καὶ Θυραίων χώραν καὶ Ἀρασάκων: quod habent quoque edd. Vulcan. et Blanc., nisi quod in iis minus recte expressum legitur ἐς τῶν κ. τ. λ. „Thyraei isti prorsus incogniti ut et Arasacae vel Arsaci, ut colligere est ex miro Ortelii silentio. Nihilominus videtur memorari regio geminorum priorum a Strabone lib. XI, p. 517 (p. 439, ed. ster.) in verbis ὧν τήν τε Ἀσπιώνου καὶ τὴν Τουριούαν ἀφῄρηντο Εὐκρατίδην οἱ Παρθυαῖοι, manifestis mendis pro τήν τε Ἀσπίων καὶ τὴν Τουραίων per transpositionem literarum. Attamen cum de prima litera vocis postremae nihil mihi cavere possim, ut verbo dicam, videtur scribendum Ἀσπίων (vel ut volunt Ἀσπασίων) τε καὶ Γουραίων χώραν καὶ Ἀσσακανῶν. Nam *T* et *Γ* sunt iidem fere characteres. Videbis autem ordine de his ab Arriano deinceps memorari. Freinshemius in notis ad Curt. VIII,

χώρει ἐς τὴν Ἀσπασίων τε καὶ Γουραίων χώραν καὶ Ἀσσακηνῶν· πορευθεὶς δὲ παρὰ τὸν Χόην καλούμενον ποταμὸν 2
ὀρεινήν τε ὁδὸν καὶ τραχεῖαν, καὶ τοῦτον διαβὰς χαλεπῶς τὸ μὲν πεζῶν πλῆθος βάδην ἕπεσθαι οἱ ἐκέλευσεν. Αὐτὸς 3
δὲ ἀναλαβὼν τοὺς ἱππέας ξύμπαντας, καὶ τῶν πεζῶν τῶν Μακεδόνων ἐς ὀκτακοσίους ἐπιβιβάσας τῶν ἵππων ξὺν ταῖς ἀσπίσι ταῖς πεζικαῖς σπουδῇ ἦγεν, ὅτι τοὺς ταύτῃ οἰκοῦντας βαρβάρους ξυμπεφευγέναι ἔς τε τὰ ὄρη τὰ κατὰ τὴν χώραν ἐξηγγέλλετο αὐτῷ καὶ ἐς τὰς πόλεις ὅσαι ὀχυραὶ αὐτῶν ἐς τὸ ἀπομάχεσθαι. Καὶ τούτους τῇ πρώ- 4
τῃ καθ' ὁδὸν πόλει ᾠκισμένῃ προσβαλὼν τοὺς μὲν πρὸ τῆς πόλεως τεταγμένους ὡς εἶχεν ἐξ ἐφόδου ἐτρέψατο

10, 7 ultimos vocabat *Arsacos*, nescio unde. Quem vero fluvium auctor vocat *Χόην*, procul dubio is est qui Ptolemaeo dicitur *Κόας*, de quo idem Freinshemius VIII, 10. 21." *Gronov.* Nomina gentium, qnae exhibentur ab edd. ante Gronovium, corrupta esse nemo non viderit. Unde probavimus Gronovii coniecturam, nisi quod pro *Ἀσσακανῶν* scripsimus *Ἀσσακηνῶν*, quae nominis forma reperitur tum in Exped. IV, 25, 7, 9. V, 20, 11, 12, tum in Hist. Ind. 1, 1 (ubi tamen commemorantur ut diversae gentes *Ἀστακηνοί* et *Ἀσσακηνοί*), tum denique apud Steph. Byz. s. v. Conferas v. d. Chys. comm. geogr. in Arr. p. 93.

2. *τὸ μὲν πεζῶν πλῆθος*] Ed. Bas. *τὸ μὲν πεζὸν πλῆθος.*

4. *Καὶ τούτους*] Edd. vett. cum quattuor codd. Gronovii *καὶ τούτων.* Quae nobis cum Schmiedero probata est scriptura, eam praebuit cod. F. Neque temere id a nobis factum esse concedes perlectis quae diximus ad III, 25, 12. Adde V, 5, 6 *τοὺς οὖν ποταμοὺς — τοὺς μὲν —, καί τούτων τοὺς μὲν — τοὺς δέ· τοὺς δὲ ἐπὶ νότον ἄνεμον.* — Paulo infra ed. Basil. *ᾠκισμένην.*

καὶ κατέκλεισαν εἰς τὴν πόλιν] Hanc lectionem omnes dant codices quos inspexit Gronovius. *ἐν τῇ πόλει* edd. vett. Arrianus ipse litem dirimat. Vide I, 20, 7 *εἰς τὴν πόλιν κατέκλεισαν.* I, 20, 14 *κατεκλείσθησαν εἰς τὰ τείχη.* I, 5, 13 *κατακλείσας αὐτοὺς εἰς τὴν πόλιν.* IV, 26, 7. *εἰς τὰ τείχη κατεκλείσθησαν.* V, 23, 4 *εἰς τὴν πόλιν κατεκλείσθησαν.* VI, 6, 5 *ἐς τὴν πόλιν κατακλεισθέντων.* coll. Xenoph. Anab. V, 2, 18 *κατακλείουσι τοὺς πολεμίους πάλιν εἰς τὴν ἄκραν.*

5 καὶ κατέκλεισεν ἐς τὴν πόλιν· αὐτὸς δὲ τιτρώσκεται βέ-
λει διὰ τοῦ θώρακος ἐς τὸν ὦμον· τὸ δὲ τραῦμα οὐ χα-
λεπὸν αὐτῷ ἐγένετο· ὁ γὰρ θώραξ ἔσχε τὸ μὴ οὐ διαμ-
πὰξ διὰ τοῦ ὤμου ἐλθεῖν τὸ βέλος· καὶ Πτολεμαῖος ὁ
6 Λάγου ἐτρώθη καὶ Λεοννάτος. Τότε μὲν δὴ ἵνα ἐπιμα-
χώτατον τοῦ τείχους ἐφαίνετο, ἐστρατοπεδεύσατο πρὸς
τῇ πόλει· τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ὑπὸ τὴν ἕω (διπλοῦν γὰρ τεῖ-
χος περιβέβλητο τῇ πόλει) ἐς μὲν τὸ πρῶτον ἅτε οὐκ
ἀκριβῶς τετειχισμένον οὐ χαλεπῶς ἐβιάσαντο οἱ Μακε-
7 δόνες· πρὸς δὲ τῷ δευτέρῳ ὀλίγον ἀντισχόντες οἱ βάρ-
βαροι, ὡς αἵ τε κλίμακες προσέκειντο ἤδη καὶ ὑπὸ τῶν
βελῶν πάντοθεν ἐτιτρώσκοντο οἱ προμαχόμενοι, οὐκ ἔμει-

5. *ἔσχε τὸ μὴ οὐ — ἐλθεῖν*] Suspicetur quis legendum esse *ἔσχε τοῦ μὴ οὐ* —, quomodo dixit II, 27, 3 *καὶ τούτους ἔσχε τοῦ μὴ οὐκ αἰσχρᾷ φυγῇ ὠσθῆναι*: ut verbo *σχεῖν* eadem sit potestas, quam alias habet apud Arrianum verbum *εἶρξαι*, ut I, 13, 9 *εἴρξει τοῦ μὴ οὐ διαβῆναι*, ubi additum vellem quod scripsit Dionys. Halicarn, VII, 48 *οὐδείς με ἀφέλξει φόβος μὴ οὐχ ἃ φρονῶ λέγειν*. — Supra ed. Basil. *εἰς τὴν πόλιν* et *εἰς τὸν ὦμον*.

6. *ἵνα ἐπιμαχώτατον τοῦ τείχους ἐφαίνετο*] Haec verba cum eo quod statim sequitur *ἐστρατοπεδεύσατο* affert Suidas s. v. *ἵνα*. Ad verborum constructionem quod attinet, duplicem fere video eam explicandi rationem. Aut enim genitivus qui est *τοῦ τείχους* pendet a particula *ἵνα* locum indicante, aut pro partitivo qui dicitur habendus est, quem vulgo explicant omisso pronomine *τὶ* (vid. ann. ad IV, 26, 9). Nam si quis dicat pendere eum posse a superlativo *ἐπιμαχώτατον*, id, si Arriani usum loquendi respicis, alia ratione fieri non posse videtur, nisi addito articulo scribatur *τὸ ἐπιμαχώτατον*. V. Herod. IX, 21 *Μεγαρέες ἐτύγχανον ταχθέντες ᾗ τὸ ἐπιμαχώτατον ἦν τοῦ χωρίου παντός*. Arr. I, 19, 4 *ᾗπερ τὸ στενώτατον ἦν*. II, 18, 5 *ἵνα τὸ βαθύτατον τοῦ διάπλου*. IV, 29, 1 *ἐς τῆς πέτρας τὸ ἐπιμαχώτατον*. V, 20, 16 *ἵναπερ τὸ πλατύτατον ἦν τοῦ πόρου*. Hist. Ind. III, 7 *ἵναπερ τὸ βραχύτατον αὐτοῦ*. At cave mutes vulgatam, quam tuentur haec I, 1, 9 *ᾗ ἀποτομώτατον τοῦ ὄρους*. II, 22, 10 *ᾗ ἐρήριπτο τοῦ τείχους*. IV, 25, 3 *ᾗπερ ἐπιμαχώτατον τοῦ λόφου ἐφαίνετο*. Xenoph. Hist. Gr. IV, 8, 35 *ᾗ ἐρημότατον ἦν τῆς Ἀβυδηνῆς*. Praeterea vide ut dicere potuit, si voluisset, Arrianus ex his l. I, 19, 3 *ᾗ κατερήριπτο ἤ*

ναν, ἀλλὰ κατὰ τὰς πύλας ὡς ἐπὶ τὰ ὄρη ἐκπίπτουσιν ἐκ τῆς πόλεως. Καὶ τούτων οἱ μὲν ἐν τῇ φυγῇ ἀπο- 8
θνήσκουσιν· ὅσους δὲ ζῶντας ἔλαβον αὐτῶν, ξύμπαντας ἀποκτείνουσιν οἱ Μακεδόνες, ὅτι ἐτρώθη ὑπ' αὐτῶν Ἀλέξανδρος ὀργιζόμενοι· οἱ πολλοὶ δὲ ἐς τὰ ὄρη, ὅτι οὐ μακρὰν τῆς πόλεως τὰ ὄρη ἦν, ἀπέφυγον. Τὴν πόλιν δὲ κατασκάψας ἐς Ἄνδακα ἄλλην πόλιν ἦγε. Ταύ- 9
την δὲ ὁμολογίᾳ ἐνδοθεῖσαν κατασχὼν Κρατερὸν μὲν ξὺν τοῖς ἄλλοις ἡγεμόσι τῶν πεζῶν καταλείπει αὐτοῦ ἐξαιρεῖν ὅσαι ἂν ἄλλαι πόλεις μὴ ἑκοῦσαι προσχωρῶσι, καὶ τὰ κατὰ τὴν χώραν ὅπως ξυμφορώτατόν ἐστι πάντα διακοσμεῖν.

σεσάλευτο τὸ τεῖχος. II, 26, 3 *κατεστρατοπέδευσεν ᾗ μάλιστα ἐπίμαχον αὐτῷ ἐφαίνετο τὸ τεῖχος.*

7. *ὡς αἵ τε κλίμακες*] Ed. Bas. *αἵ τε κλίμακος.*

ἐκπίπτουσιν ἐκ τῆς πόλεως] Ita Vulcanius primus: secuti sunt recentiores editores omnes, ne annotato quidem quod habet ed. Bas. *ἐκπίπτουσι τῆς πόλεως.* Ex alto Gronovii silentio colligas, praepositionem omnes firmare codd. Florr., quamquam non ita esse posse quis est qui infitias eat? Sed bene perspexit Vulcanius Arriani indolem. Hic enim, nisi egregie fallor, semper construxit verbum *ἐκπεσεῖν* cum genitivo addita praepositione *ἐκ*, vel si significari voluit quod Latini dicunt *erumpere ex aliquo loco*, ut V, 23, 7 *ἐκπίπτοντες ἐκ τοῦ τείχους.* V, 23, 10, *ἐκπίπτειν ἐκ τῆς πόλεως*, vel *vi excidere*, ut Hist. Ind. XXX, 3 *ἐκ τῶν χειρῶν τὰ ἐρετμὰ ἐκπεσεῖν.* Simplicem genitivum eidem verbo adiunxit si est *expelli*, ut I, 17, 11 *τούς τε φυγάδας ὅσοι δι' αὐτὸν ἐξέπεσον τῆς πόλεως, κατήγαγε.* Xenophon quidem hoc discrimen non observasse videtur, si fides habenda est codicibus (vid. vv. ll. ad Hist. Gr. V, 2, 13), quamquam nescio an recte id contendi possit, eum, ubi *ἐκπεσεῖν* est *vi erumpere*, nunquam omisisse praepositionem. Cf. Anab. V, 2, 1. Hist. Gr. III, 2, 27. IV, 4, 11.

8. *ἐς Ἄνδακα ἄλλην πόλιν*] Ed. Bas. *ἐς Ἄνδρα ἄλλην πόλιν* Unde in praefatione coniecit Vulcanius scribendum esse *Ἄνδρακα.* Sed sive ipse Vulcanius, sive Stephanus in ipsa editione exprimi iussit *ἐς Ἄνδακα*, quam nominis formam in quattuor codd. invenit Gronovius. Unus cod. habuit *Ἄνδηλα.* Vide Freinsh. ad Curt. VIII, 10, 9. — Infra ed. Bas. *ἐξαίρειν.*

9. *καὶ τὰ κατὰ τὴν χώραν*] In ed. Bas. primae duae voculae

XXIV. *Αὐτὸς δὲ ἄγων τοὺς ὑπασπιστὰς καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τὴν Κοίνου τε καὶ Ἀττάλου τάξιν καὶ τῶν ἱππέων τὸ ἄγημα καὶ τῶν ἄλλων ἑταίρων ἐς τέσσαρας μάλιστα ἱππαρχίας καὶ τῶν ἱπποτοξοτῶν τοὺς ἡμίσεας, ὡς ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν Εὐάσπλα προὐχώρει ἵνα ὁ τῶν Ἀσπασίων ὕπαρχος ἦν· καὶ διελθὼν πολλὴν ὁδὸν δευτεραῖος ἀφίκετο πρὸς τὴν πόλιν.*
2 *Οἱ δε βάρβαροι προσάγοντα αἰσθόμενοι Ἀλέξανδρον ἐμ-*
3 *πρήσαντες τὴν πόλιν ἔφευγον πρὸς τὰ ὄρη. Οἱ δ' ἀμφ'*

---

male omissae sunt. Vide ad IV, 26, 13. VI, 28, 1 intpp. ad Polyb. III, 19 et ad Diod. Sic. XXVII, 58. — Paulo ante eadem ed. *προσχωρῶσιν.*

ὅπως ξυμφορώτατόν ἐστι πάντα διακοσμεῖν] Mire turbatus hic locus est ut in codd. ita in edd. vett. Cum in ed. Basil. corrupte scriptum esset *ὅπως ξυμφορώτατον ἔτασσον παρόντα κοσμεῖν.* Vulcanius sive e codice suo, sive ex coniectura dedit *ὅπως ξυμφορώτατον ἐς τὰ παρόντα κοσμεῖν.* Atque si nescivissemus, quo nos verteremus, sane probassemus hanc coniecturam. Similiter enim dixit Arrianus II, 16, 10 *ὡς τοῦτο ἐς τὰ παρόντα τῷ λόγῳ εὐπρεπέστατον,* et, quos locos indicat Gronovius, V, 22, 7 *ὡς μάλιστα πρὸς τὰ παρόντα ἐν καιρῷ οἱ ἐφαίνετο.* V, 27, 4 *ἃ νομίζω ξυμφορά τε σοι ἐς τὰ παρόντα.* Neque multum distat hoc l. IV, 15, 7 *φιλάνθρωπα ἀποκρίνεται καὶ ἐς τὸν τότε καιρὸν ξύμφορα.* In codd Florr. aut reperit Gronovius quod praebet ed. Bas., aut *ὅπερ ξυμφορώτατον* (s. *ξυμφερότατον*) *ἔς τε τὰ παρόντα κοσμεῖν.* Solus cod. F. servasse videtur Arriani manum, nisi forte pro *διακοσμεῖν* e reliquis codd. et edd. vett. retinendum est simplex verbum *κοσμεῖν,* quia ut hoc verbo saepissime usum videmus Arrianum de eo *qui in ordinandis rebus publicis versatur* (vid. III, 5, 3 *τὰ κατὰ τὴν Αἴγυπτον — ἐκόσμησε.* V, 20, 12 *τὰ περὶ τὴν Ἀσσακηνῶν χώραν καταστησομένους καὶ κοσμήσοντας.* V, 29, 8 *τὰ ἄλλα τὰ κατὰ τὴν χώραν ἐκόσμει.* VI, 22, 5 *τὰ κατὰ τοὺς Ὠρείτας κοσμεῖν.* VII, 5, 8 *καλῶς ἔδοξε τὰ ἐν Ὥροις κοσμῆσαι.* Hist. Ind. XVIII, 11 *ὡς δὲ ταῦτα ἐκεκόσμητο*): ita *διακοσμεῖν* frustra apud eum quaesivimus. Sed vide an huius verbi patrocinium suscipiant, qui saepe Arriano ob oculos versati videntur, Herodot. I, 100 *ἐπεί τε δὲ ταῦτα διεκόσμησε* et Xenophon Cyrop. III, 3, 11 *ἀλλὰ δωδεκαδάρχοις — πάντα τὰ καταλειπόμενα διεκοσμεῖτο.*

C. XXIV. *τοὺς ὑπασπιστάς*] Ed. Bas. *τοὺς ἱππασπιστάς.* Mox omnes edd. *τοὺς Ἀγριάνας.*

Ἀλέξανδρον εἴχοντο τῶν φευγόντων ἔστ᾽ ἐπὶ τὰ ὄρη, καὶ φόνος πολὺς γίγνεται τῶν βαρβάρων, πρὶν ἐς τὰς δυσ-
χωρίας φθάσαι ἀπελθόντας. Τὸν δὲ ἡγεμόνα αὐτὸν τῶν 4
ταύτῃ Ἰνδῶν Πτολεμαῖος ὁ Λάγου πρός τινι ἤδη γηλόφῳ ὄντα κατιδὼν καὶ τῶν ὑπασπιστῶν ἔστιν οὓς ἀμφ᾽ αὐτὸν, ξὺν πολὺ ἐλάττοσιν αὐτὸς ὢν ὅμως ἐδίωκεν ἔτι ἐκ τοῦ ἵπ-
που· ὡς δὲ χαλεπὸς ὁ γήλοφος τῷ ἵππῳ ἀναδραμεῖν ἦν, 5
τοῦτον μὲν αὐτοῦ καταλείπει παραδούς τινι τῶν ὑπασπιστῶν ἄγειν· αὐτὸς δ᾽ ὡς εἶχε πεζὸς τῷ Ἰνδῷ εἵπετο.

τὸν ποταμὸν [τὸν Εὐάσπλα] Sic primus scripsit Vulcanius e codice Stephani. Secuti sunt recentiores editores. Idem fluvii nomen exhibet unus codicum Gronovii. In edd. Bas. et quattuor codd. Gronovii legitur *τὸν ποταμὸν τὸν Εὔας πόλεως*. „Blancardus iam vidit et ex sequentibus bene coniecit, excidisse nomen urbis cuiusdam; sed minus recte scribendum censet *Εὐάσπλα πόλιν*. Nam desideratur etiam nomen fluvii. Unde Gronovius voluit: *ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν Συαστὸν* (vel *Σοαστὸν*) *τέως προὐχώρει*. „„Nempe post superata montana primo venit Alexander ad Choen, post hunc versus orientem, quo pergebat Alexander, sequitur Soastus vel Suastus, quem istic ponit novitque omnis vetustas.““ Haberemus quidem nomen fluvii, sed deest nomen urbis ad quod alludunt verba *ἀφίκετο πρὸς τὴν πόλιν* et *ἐμπρήσαντες την πόλιν*, deest quod respondere possit voculae *τέως*, nempe *ὡς δέ*. Censeo igitur locum esse lacunosum, et nihil mutavi. Si vero coniectura opus est, scribere mallem: *ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν Συαστὸν πλησίον πόλεως, προὐχώρει*. A Curtio VIII, 10, 19 nominari videtur ea regio *Daedala*“. *Schmied.* Locum corruptum esse nemo est quin videat. Sed quae medicina ei sit adhibenda, ego quidem nescio.

ὁ τῶν Ἀσπασίων ὕπαρχος] Sic quattuor, ut videtur, codd. Gronovii, sic quoque ed. Bas. *ὁ τῶν Ἀσπίων ὕπαρχος* unus codd. Gron. cum edd. Vulc. Blanc. Gron. Raphel. Vide quae diximus ad IV, 23, 1.

3. *ἔστε ἐπὶ τὰ ὄρη*] Restituimus pleniorem formam ex ed. Bas. Vulcanius et qui eum exceperunt omnes nescio an non recte dederunt *ἔστ᾽ ἐπὶ τὰ ὄρη*.

4. *ἐδίωκεν ἔτι*] Ed. Bas. *ἐδίωκε ἔτι*.

5. *αὐτὸς δ᾽ ὡς εἶχε*] Ed. Bas. *αὐτὸς δὲ ὡς εἶχε*. Praeterea animadverte formulam *ὡς εἶχε* a Vulcanio in interpretatione neglectam, cum dederit: *pedes Indum insequitur.* Tu verte; *ipse autem sicut fuit pedes Indum insequitur.* Gemina sunt haec I, 13, 9 *δια-*

6 Ὁ δὲ ὡς πελάζοντα ἤδη κατεῖδε τὸν Πτολεμαῖον, αὐτός
τε μεταβάλλει ἐς τοὔμπαλιν καὶ οἱ ὑπασπισταὶ ξὺν αὐτῷ.
7 Καὶ ὁ μὲν Ἰνδὸς τοῦ Πτολεμαίου διὰ τοῦ θώρακος παίει
ἐκ χειρὸς ἐς τὸ στῆθος ξυστῷ μακρῷ, καὶ ὁ θώραξ
ἔσχε τὴν πληγήν· Πτολεμαῖος δὲ τὸν μηρὸν διαμπὰξ βα-
8 λὼν τοῦ Ἰνδοῦ καταβάλλει τε καὶ σκυλεύει αὐτόν. Ὡς

βῆναι ὡς ἔχομεν. II, 6, 3 οἱ δὲ αὐτόθεν ὡς εἶχον ἄγειν ἐκέλευον. II, 11, 6 εὐθὺς ὡς εἶχεν ἐπὶ τοῦ ἅρματος ἔφευγεν. III, 18, 10 ἀλλ' αὐτόθεν ὡς εἶχον — πεφοβημένοι. IV, 2, 4 ὡς εἶχεν ἐξ ἐφόδου σημαίνει προσβάλλειν. IV, 23, 4 ὡς εἶχεν ἐξ ἐφόδου ἐτρέψατο. V, 22, 8 εὐθὺς ὡς εἶχεν ἐκπέμπει. VI, 7, 3 καὶ αὐτὸς ὡς εἶχε συνδιαβάς. VI, 8, 7 ὡς εἶχεν ἐκ τῆς ὁδοῦ ἐμβάλλει ἐς τὸν πόρον. Neque aliter explicanda videntur quae leguntur I, 27, 10 στρατοπεδεύεσθαι αὐτοῦ ὅπως εἶχον: quamquam Gronovius ad I, 13, 4 contendit ultima haec verba significare *prout poterant*. Quemadmodum enim sine ullo discrimine dicitur ὅπως ποδῶν εἶχον (Aesch. Suppl. 849) et ὡς ποδῶν εἶχον Herodot. VI, 116, ὡς τάχιστα et ὅπως τάχιστα; coll. Arr. VII, 12, 5 ὅπως ἔχει φιλίας et VII, 14, 3 ὡς εὐνοίας — εἶχε: sic etiam nescio quo iure discrimen statuas inter formulas ὅπως ἔχω et ὡς ἔχω. Vide Locell. ad Xenoph. Ephes. p. 194. Herm. ad Soph. Philoct. 808 δέξαι θανάσιμόν μ' ὅπως ἔχω, et Fritzsch. Quaestt. Lucc. p. 180.

6. Ὁ δὲ ὡς πελάζοντα ἤδη κατεῖδε τὸν Πτολ.] Haec est scriptura edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. Αὐτὸς δὲ ὡς πελάζοντα εἶδε (sic) ἤδη τ. Πτ. cod. F. Unde Schmiederus quod in initio periodi positum est αὐτὸς δὲ probare veritus reliqua tamen sic dedit ut voluit hic codex. Sed tantum abest ut recte id instituisse mihi videatur, ut vulgatam scripturam unice veram existimem. Primum enim particula ἤδη ut post participium posita optime habet (cf. ann. ad I, 20, 5 coll. II, 19, 5 ὡς δὲ ἐπέλαζον ἤδη) ut huc referenda, ita post εἶδε collocata inepta est. Deinde etiam verbum compositum κατιδεῖν quamvis non multum differat a simplici ἰδεῖν (vid. Dion. Hal. de comp. verb. p. 42, 10 κατιδὼν Νεοπτόλεμον τὸν ὑποκριτήν· τῇ προθέσει ηὔξηκε τοὔνομα· τὸ γὰρ ἰδὼν ἀπέχρη cf. Herm. ad Luc. Quom. hist. sit conscr. p. 321), tamen nescio an maiorem habeat vim, ita ut respondeat vernaculo *erkennen*, *bemerken*. Cf. I, 8, 9 τοὺς μὲν αὐτοῦ φεύγοντας κατιδών. I, 19, 4 οἱ ἀμφὶ Νικάνορα τὴν ὁρμὴν κατιδόντες. I, 19, 15 ὡς προσπλεούσας τὰς πέντε — κατεῖδε. II, 10, 7 ᾗ μάλιστα διεσπασμένην — κατεῖδον. II, 11, 6 καὶ ταύτῃ ἀποῤῥηγνύμενον κατεῖδε. IV, 24, 4.

δὲ τὸν ἡγεμόνα σφῶν κείμενον οἱ ἀμφ᾽ αὐτὸν εἶδον, οὗτοι
μὲν οὐκέτι ἔμενον· οἱ δ᾽ ἐκ τῶν ὀρῶν αἰρόμενον τὸν νε-
κρὸν τοῦ ὑπάρχου ἰδόντες πρὸς τῶν πολεμίων, ἤλγησάν
τε καὶ καταδραμόντες ξυνάπτουσιν ἐπ᾽ αὐτῷ μάχην καρ-
τερὰν πρὸς τῷ γηλόφῳ. Ἤδη γὰρ καὶ Ἀλέξανδρος ἔχων 9
τοὺς ἀπὸ τῶν ἵππων καταβεβηκότας πεζοὺς πρὸς τῷ γη-

πρός τινι ἤδη γηλόφῳ ὄντα κατιδών. V, 13, 2 καὶ οἱ σκοποὶ κατιδόντες τὴν ὁρμήν. V, 15, 2 ὡς κατεῖδον — ἐμβεβληκός. V, 16, 3 ὡς δὲ τὴν τάξιν κατεῖδε. Sic etiam Hist. Ind. XXVI, 9 recte hodie legitur κατιδόντες. In edd. vett. erat ἰδόντες. Adde vv. ll. ad Xenoph. Cyrop. I, 5, 8. Alias quidem non plane condemnem simplicem verbi formam, quam vides in his II, 24, 3 ὡς ἐχομένην εἶδον. IV, 26, 1 ὡς στρατοπεδευομένους εἶδον. V, 9, 1 ἢ κατεστρατοπεδευκότα εἶδεν et passim alibi. — Mox ed. Basil. ἐς τὸ ἔμπαλιν, quam formulam habes II, 11, 8 ἐς τὸ ἔμπαλιν ἐτράπετο. III, 12, 2 ἐπιστρέψαντες ἐς τὸ ἔμπαλιν. Compara quae diximus ad VI, 5, 14. — Infra eadem editio οἱ ἱππασπισταί.

7. *Καὶ ὁ μὲν Ἰνδὸς — ξυστῷ μακρῷ*] Perversa si qua alia haec verborum constructio, quamquam non ita comparata ut quae sint coniungenda non statim possit intelligi. Ni fallor, verba τοῦ Πτολεμαίου non pendent a statim sequentibus quae sunt διὰ τοῦ θώρακος, sed trahenda sunt ad ἐς τὸ στῆθος. Sed solet ita Arrianus nomina propria, quae sibi quasi sunt opposita, arctissime coniungere, ut II, 25, 1 δοῦναι ἐθέλειν Ἀλεξάνδρῳ Δαρεῖον. III, 21, 8 παραδοῦναι Δαρεῖον Ἀλεξάνδρῳ III, 30, 6 ἐς ὄψιν ἄγειν Ἀλεξάνδρου Βῆσσον. IV, 15, 3 Πτολεμαῖος Ἀλεξάνδρῳ ἔφρασεν. IV, 21, 11 καὶ πέμπει Ὀξυάρτην Ἀλέξανδρος. Ac sic etiam Xenophon Hist. Gr. IV, 1, 4 χάριν δὲ τούτων εἰδὼς Ἀγησίλαος τῷ Σπιθριδάτῃ. Ad totam verborum compositionem confer I, 15, 11 καὶ παίει Ἀλεξάνδρου τὴν κεφαλὴν τῇ κοπίδι. II, 27, 3 αὐτὸς δὲ βάλλεται καταπέλτῃ διὰ τῆς ἀσπίδος διαμπὰξ καὶ τοῦ θώρακος ἐς τὸν ὦμον (coll. IV, 23, 5). VI, 10, 2 Ἀλέξανδρος δὲ βάλλεται καὶ αὐτὸς διὰ τοῦ θώρακος ἐς τὸ στῆθος τοξεύματι, ubi nota remotum dativi instrumentalis locum.

8. *οἱ ἀμφ᾽ αὐτόν*] Ed. Bas. οἱ ἀμφ᾽ αὐτόν.

9. *καὶ τοῦ νεκροῦ — τὰ ὄρη*] Haec verba omnia in edd. ante Gronovium et quattuor codicibus desiderabantur. In uno cod. vidit Gronovius Ἀλέξανδρος δέ. „Sed ne hoc quidem satis: neque enim utrum retro ad hanc urbem descenderit, neque an dorso montis integro traiecto, quidquam memoratur. Itaque nec Vulca-

λόφῳ ἦν. Καὶ οὗτοι ἐπιγενόμενοι μόγις ἐξέωσαν τοὺς
10 *Ἰνδοὺς ἐς τὰ ὄρη, καὶ τοῦ νεκροῦ ἐκράτησαν. Ὑπερβαλὼν δὲ τὰ ὄρη Ἀλέξανδρος ἐς πόλιν κατῆλθεν ᾗ ὄνομα ἦν Ἀριγαῖον, καὶ ταύτην καταλαμβάνει ἐμπεπρησμένην ὑπὸ τῶν ἐνοικούντων, καὶ τοὺς ἀνθρώπους πεφευγότας.*
11 *Ἐνταῦθα δὲ ἀφίκοντο αὐτῷ καὶ οἱ ἀμφὶ Κρατερὸν ξὺν τῇ στρατιᾷ, πεπραγμένων σφίσι ξυμπάντων ὅσα ὑπὸ τοῦ*
12 *βασιλέως ἐτέτακτο. Ταύτην μὲν δὴ τὴν πόλιν, ὅτι ἐν ἐπικαίρῳ χωρίῳ ἐδόκει ᾠκίσθαι, ἐκτειχίσαι τε προστάσσει Κρατερῷ καὶ ξυνοικίσαι ἐς αὐτὴν τούς τε προσχώρους ὅσοι ἐθελονταὶ καὶ εἰ δή τινες ἀπόμαχοι τῆς στρα-*
13 *τιᾶς. Αὐτὸς δὲ προὐχώρει ἵνα ξυμπεφευγέναι ἐπυνθάνετο τοὺς πολλοὺς τῶν ταύτῃ βαρβάρων· ἐλθὼν δὲ πρός τι ὄρος κατεστρατοπέδευσεν ὑπὸ ταῖς ὑπωρείαις τοῦ*
14 *ὄρους. Καὶ ἐν τούτῳ Πτολεμαῖος ὁ Λάγου ἐκπεμφθεὶς*

---

nius *κατέρχεσθαι* interpretatus est, sed simplex *ἔρχεσθαι*, *quum venisset.* Agnosce igitur lacunam quam eximie ope pulcherrimi libri procurabo sic eam explendo *ἐς τὰ ὄρη καὶ τοῦ νεκροῦ ἐκράτησεν. Ὑπερβαλὼν δὲ τὰ ὄρη Ἀλέξανδρος*; hoc est: *in montes repulerunt et cadavere potiti sunt. Transito inde monte Alexander ad urbem descendit.* Agnoscis et originem lacunae ortam ex repetitione vocis *ὄρη*." *Gronov.* Vide ann. ad II, 22, 4. III, 15, 13. IV, 16, 2.

11. *πεπραγμένων σφίσι ξυμπάντων*] Ed. Bas. *σφίσιν.*

12. *ἐδόκει ᾠκίσθαι*] Edd. vett. *ᾠκεῖσθαι.* Verum suppeditarunt omnes codd., quos consuluit Gronovius. Conferas, si tanti est, ann. ad II, 13, 11. — Mox apud Schmiederum vitiose notatum legimus *ἐθέλονται.*

13. *κατεστρατοπέδευσεν — ὄρους*] Affert haec verba Grammaticus apud Bekk. Anecd. I, p. 178, 15 ubi tamen minus recte scriptum *κατεστρατοπέδευεν.* Et erravit idem ille Grammaticus in eo, quod haec verba e libro quinto se desumsisse dicit. Eundem errorem notavimus ad IV, 15, 12. — In ed. Bas. inepte expressum est *κατεστρατοπαίδευσε.*

14. *πλείονα*] Sic codd. Gronovii et ed. Basil. *πλείω* edd. ante Schmiederum reliquae. Formam *πλείονα* habes I, 1, 4. V, 1, 8. *πλείω* V, 17, 11. Similiter dixit *τὰ χείρω* IV, 14, 2. Cf. annot. ad IV, 6, 3.

μὲν ὑπὸ Ἀλεξάνδρου ἐς προνομὴν, προελθὼν δὲ προ-
σωτέρω αὐτὸς ξὺν ὀλίγοις ὡς ἐς κατασκοπὴν, ἀπαγγέλ-
λει Ἀλεξάνδρῳ πυρὰ κατιδεῖν τῶν βαρβάρων πλείονα ἢ
ἐν τῷ Ἀλεξάνδρου στρατοπέδῳ. Καὶ Ἀλέξανδρος τῷ 15
μὲν πλήθει τῶν πυρῶν ἠπίστησεν· εἶναι δέ τι ξυνεστη-
κὸς τῶν ταύτῃ βαρβάρων αἰσθόμενος, μέρος μὲν τῆς
στρατιᾶς αὐτοῦ καταλείπει πρὸς τῷ ὄρει ὡς εἶχ᾽ ἐστρα-
τοπεδευμένους· αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν ὅσοι ἀποχρῶντες ἐς 16
τὰ ἀπηγγελμένα ἐφαίνοντο, ὡς πλησίον ἤδη ἀφεώρων
τὰ πυρὰ, τρίχα διανέμει τὴν στρατιάν· καὶ τῷ μὲν ἑνὶ 17
ἐπέταξε Λεοννάτον τὸν σωματοφύλακα, ξυντάξας αὐτῷ
τήν τε Ἀττάλου καὶ τὴν Βαλάκρου τάξιν· τὴν δευτέραν δὲ
μοῖραν Πτολεμαίῳ τῷ Λάγου ἄγειν ἔδωκε, τῶν τε ὑπα-
σπιστῶν τῶν βασιλικῶν τὸ τρίτον μέρος καὶ τὴν Φιλίππου
καὶ Φιλώτα τάξιν καὶ δύο χιλιαρχίας τῶν τοξοτῶν καὶ

---

15. *ὡς εἶχ᾽ ἐστρατοπεδευμένους*] Edd. ante Gronovium *ὡς εἶχε στρατοπεδευμένους*. Codd. Gronovii aut exhibent *ὡς εἶχ᾽ ἐστρατοπεδευμένους*, aut *ὡς εἶχεν ἐστρατοπεδευμένους*. Qui scripserunt *ὡς εἶχεν*, voluerunt fortasse *ὡς εἶχον* ut referendum ad plur. *ἐστρατοπεδευμένους*. At vide de eiusmodi constructionibus ad sensum quae dicta sunt ad I, 21, 7. — Supra ed. Bas. *εἶναι δέ τι ξυνεστηκώς*.

16. *ἐς τὰ ἀπηγγελμένα*] Cod. F. et ex eo Schmiederus. *ἐς τὰ ἐπηγγελμένα* edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. Quod minus aptum videtur, ut patet ex ann. ad I, 19, 2. — Infra *τρίχα* an *τριχά*, quod habent omnes edd., rectius scribatur, sane ambiguus haereo. Mallem tamen scriptum *τριχῇ*, de qua forma et similibus diximus ad IV, 21, 7. Ceterum vide Krueg. ad Xenoph. Anab. V, 10, 16.

17. *καὶ τῷ μὲν ἑνί*] Intellige *μέρει*, quia quod praecessit *τρίχα* dictum quasi est pro eo quod est *εἰς τρία μέρη*. Similiter dixit IV, 16, 2 *αὐτὸς δὲ ἐς πέντε μέρη διελὼν τὴν στρατιὰν — τῶν μὲν — τῶν δέ — τοῖς τρίτοις δέ —, τῆς δὲ τετάρτης τάξεως· τὴν δὲ πέμπτην μοῖραν*. VI, 9, 1 *διχῇ διελὼν τὸν στρατὸν τοῦ μὲν ἑτέρου* (sc. *μέρους*) *αὐτὸς ἡγούμενος — τὸ δὲ ἕτερον Περδίκκας προσῆγε*. Cf. Dion. Hal. Antiqq. VII, 3 *νείμαντες δὲ τὴν δύναμιν — τριχῇ, μιᾷ μὲν τὴν πόλιν ἐφρούρουν, τῇ δὲ ἑτέρᾳ τὰς ναῦς εἶχον ἐν φυλακῇ, τῇ δὲ τρίτῃ —*.

τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τῶν ἱππέων τοὺς ἡμίσεας· τὴν δὲ τρίτην μοῖραν αὐτὸς ἦγεν ἵνα οἱ πλεῖστοι τῶν βαρβάρων ἐφαίνοντο.

XXV. Οἱ δὲ ὡς ᾔσθοντο προσάγοντας τοὺς Μακεδόνας (κατεῖχον γὰρ χωρία ὑπερδέξια), τῷ τε πλήθει σφῶν θαρσήσαντες καὶ τῶν Μακεδόνων ὅτι ὀλίγοι ἐφαίνοντο καταφρονήσαντες ἐς τὸ πεδίον ὑποκατέβησαν· καὶ μάχη γίγνεται καρτερά. Ἀλλὰ τούτους μὲν οὐ ξὺν πόνῳ
2 ἐνίκα Ἀλέξανδρος. Οἱ δὲ ἀμφὶ Πτολεμαῖον οὐκ ἐν τῷ ὁμαλῷ παρετάξαντο, ἀλλὰ γήλοφον γὰρ κατεῖχον οἱ βάρ-
3 βαροι ὀρθίους ποιήσαντες τοὺς λόχους. Πτολεμαῖος προσῆγεν ᾗπερ ἐπιμαχώτατον τοῦ λόφου ἐφαίνετο, οὐ πάντη

ἄγειν ἔδωκε] Verbum ἄγειν, quia in cod. F. non comparebat, statim eliminandum duxit Schmiederus. At vereor ut Arriano bene consuluerit. Primum enim parum probabile mihi videtur δοῦναί τινι στρατιώτας sic usurpatum, ut sit *copias alicui ducendas tradere*. Deinde, etiam si alios scriptores sic dicere potuisse non abnegaverim, Arrianum sic dixisse nego. Lectionis vulgaris testimonia haec sunto: I, 24, 4 δοὺς αὐτῷ ἄγειν τῶν τε ἑταίρων ἱππαρχίαν καὶ τοὺς Θετταλοὺς ἱππέας. II, 5, 10 Φιλώτᾳ δοὺς ἄγειν. IV, 30, 11 καὶ Νεάρχῳ τοὺς Ἀγριᾶνας — ἄγειν ἔδωκε. VI, 17, 6 τούτῳ ἄγειν ἔδωκε. Cf. ann. ad III, 5, 5. — Paulo ante pro Πτολεμαίῳ τοῦ Λάγου, quae scriptura omnium editionum est, dedi τῷ Λάγου. Neque debilitatur haec mea correctio iis quae diximus ad II, 15, 3. cf. II, 11, 11 Πτολεμαῖος ὁ Λάγου. III, 6, 8 Πτολεμαῖος ὁ Λάγου, et sic centies. III, 27, 11 Πτολεμαῖον τὸν Λάγου. III, 29, 13. IV, 29, 2. Πτολ. τὸν Λάγου. IV, 13, 12 Πτολεμαίῳ τῷ Λάγου. IV, 55, 13 Πτολεμαίῳ τῷ Λάγου. VI, 28, 6 Πτολεμαῖον τὸν Λάγου, quem locum prae ceteris memorabilem duco, quia praecedunt haec Λυσίμαχον Ἀγαθοκλέους, Ἀριστόνουν Πεισαίου, Περδίκκαν δὲ Ὀρόντου, et statim sequitur Πύθωνα Κρατεύα. VII, 15, 3 Πτολεμαίῳ τῷ Λάγου.

τὴν Φιλίππου καὶ Φιλώτα τάξιν] Edd. vett. τοῦ Φιλίππου καὶ Φιλώτου τάξιν. Quattuor codd. Florr. habent τὴν τοῦ Φ. καὶ Φιλώτου s. Φιλώτα τάξιν. Solus cod. F. praebuit quod nobis receptum est. Et postulat hanc scripturam ipse Arrianus. Vide modo, ut ex ingenti exemplorum numero tria hic adscribam. I, 6, 20 τὴν Περδίκκου καὶ Κοίνου τάξιν. IV, 25, 9 τὴν Κοίνου καὶ Πολυ-

τὸν λόφον κυκλωσάμενος, ἀλλ᾽ ἀπολιπὼν εἰ φεύγειν ἐθέ-
λοιεν οἱ βάρβαροι χώραν αὐτοῖς ἐς τὴν φυγήν. Καὶ 4
γίγνεται καὶ τούτοις μάχη καρτερὰ τοῦ χωρίου τῇ χαλε-
πότητι καὶ ὅτι οὐ κατὰ τοὺς ἄλλους τοὺς ταύτῃ βαρβά-
ρους οἱ Ἰνδοὶ, ἀλλὰ πολὺ δή τι ἀλκιμώτατοι τῶν προσ-
χώρων εἰσίν. Ἐξώσθησαν δὲ καὶ οὗτοι ἀπὸ τοῦ ὄρους 5
ὑπὸ τῶν Μακεδόνων, καὶ οἱ ἀμφὶ Λεοννάτον τῇ τρίτῃ
μοίρᾳ τῆς στρατιᾶς ὡσαύτως ἔπραξαν· ἐνίκων γὰρ καὶ
οὗτοι τοὺς κατὰ σφᾶς. Καὶ λέγει Πτολεμαῖος ἀνθρώπους 6
μὲν ληφθῆναι τοὺς πάντας ὑπὲρ τετρακισμυρίους, βοῶν
δὲ ὑπὲρ τὰς τρεῖς καὶ εἴκοσι μυριάδας· καὶ τούτων τὰς
καλλίστας ἐπιλεξάμενον Ἀλέξανδρον, ὅτι διαφέρουσαι

σπέρχοντος τάξιν. V, 12, 3 *τὴν Κλείτου τε καὶ Κοίνου τάξιν.* De genitivo in ᾱ exeunte consule ann. ad I, 17, 8 et II, 13, 9.

C. XXV. Verba *κατεῖχον γὰρ — καταφρονήσαντες* cum in ed. Basil. parenthesis signis circumscripta essent, quasi iure haereditario ita in recentiores editiones transiere. Sed, si quid video, verba sola *κατεῖχον γὰρ χωρία ὑπερδέξια* in parenthesi sunt ponenda, reliqua vero arctissime cum sequentibus *ἐς τὸ πεδίον ὑποκατέβησαν* coniungenda. Nam propterea tantum in planitiem descenderunt barbari, quod multitudine suorum confidebant et Macedones quia pauci videbantur esse contemnebant. Similem orationis seriem video in his l. IV, 23, 6 *τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ὑπὸ τὴν ἕω (διπλοῦν γὰρ τεῖχος περιβέβλητο τῇ πόλει) ἐς μὲν τὸ πρῶτον.* VI, 26, 13 *ἔνθεν δὲ (ἤδη γάρ τι γιγνώσκειν τὴν ὁδὸν τοὺς ἡγεμόνας) ἐπὶ τῆς μεσογαίας ποιεῖσθαι τὸν στόλον.* VI, 29, 13 *Ἀλέξανδρος δὲ (ἐπιμελὲς γὰρ ἦν αὐτῷ — παριέναι) τὰ μὲν ἄλλα καταλαμβάνει.* De parenthesi non suo loco constituta iam diximus ad II, 2, 7.

3. *ἧπερ ἐπιμαχώτατον*] Edd. vett. et quattuor codd. Gronovii *ἐπιμαχιμώτατον.* Formam *ἐπιμαχώτατον* nisi cod. F. servasset, iam ex ipsius Arriani anctoritate restituissemus, ut qui dixerit II, 26, 5 *ἐπιμαχώτερα.* IV, 23, 6 *ἐπιμαχώτατον.* IV, 29, 1 *τῆς πέτρας τὸ ἐπιμαχώτατον.* Adde Herodot. IX, 21. Xen. Anab. V, 4, 14. Hist. Graec. VII, 1, 15.

4. *πολὺ δή τι ἀλκιμώτατοι*] h. e. *longe fortissimi omnium finitimorum populorum.* cf. V, 4, 11 *καὶ τὰ πολέμια πολύ τι γενναιοτάτους τῶν γε δὴ τότε ἐποίκων τῆς Ἀσίας.* Mutato orationis colore etiam comparativus locum haberet, quem vide III, 29, 6 *πολὺ δή τι βαθύτερος.* VII, 7, 6 *πολύ τι ταπεινότερος.* Sic dixit I, 27,

αὐτῷ κάλλει τε καὶ μεγέθει ἐφαίνοντο, πέμψαι ἐθέλειν
7 ἐς Μακεδονίαν ἐργάζεσθαι τὴν χώραν. Ἐντεῦθεν ἐπὶ τὴν
τῶν Ἀσσακηνῶν χώραν ἦγεν· τούτους γὰρ ἐξηγγέλλετο
παρεσκευάσθαι ὡς μαχουμένους, ἱππέας μὲν ἐς δισχιλί-
ους ἔχοντας, πεζοὺς δὲ ὑπὲρ τοὺς τρισμυρίους, τριά-
8 κοντα δὲ ἐλέφαντας. Κρατερὸς μὲν δὴ ἐκτετειχικὼς ἤδη
τὴν πόλιν ἐφ᾽ ἧς τῷ οἰκισμῷ κατελέλειπτο, τούς τε βα-
ρύτερον ὡπλισμένους τῆς στρατιᾶς Ἀλεξάνδρῳ ἦγεν καὶ
9 τὰς μηχανὰς εἴπου πολιορκίας δεήσειεν. Αὐτὸς δὲ Ἀλέξ-
ανδρος τούς τε ἑταίρους ἱππέας ἄγων καὶ τοὺς ἱππακον-

---

11 *καὶ τῶν ὁπλιτῶν ὅσοι κουφότεροι.* Sed II, 4, 8 *καὶ τῶν ψιλῶν ὅσοι κουφότατοι.*

7. *ἐπὶ τὴν τῶν Ἀσσακηνῶν χώραν*] Ed. Bas *Ἀσσακνῶν.* Vide ann. ad IV, 23, 1. Pro *ἐπὶ τήν* edd. ante Gron. *περὶ τήν.* „Necessario corrigendum *ἐπί*, ut habent mssti et *plurimi* et *optimi.*“ *Gronov.* Vide Villois. ad Longi Pastor. p. 34. Bast. comment. palaeogr. p. 783 sq.

ὡς μαχουμένους] Edd. ante Gron. *ὡς μαχομένους.* Et sic quoque quattuor codd. Gronovii. Quod dedimus, unus firmat codd. Gronovii. Vide ann. ad I, 19, 2.

ἱππέας μὲν ἐς δισχιλίους] Ita quattuor codd. Gronovii et edd. vett. „Sane cod. Opt. *δισμυρίους.* Nec potest videri nimium in campestri regione, ut videtur indicare Strabo lib. XV, p. 498, dum post enumeratas gentes, in quibus etiam Assacenos, subnectit in montibus fuisse Abisari regnum.“ *Gronov.* Mihi maior visus est hic numerus equitum, quam ut ex sola codicis F. auctoritate eum verum existimem. Quamquam satis constat Indorum terram *εὔιππον* fuisse. Similem numeralium confusionem notavimus ad III, 18, 3.

8. *ἐφ᾽ ἧς τῷ οἰκισμῷ*] Recte e codice F. ita dedit Schmied. pro vulgato *τοῦ οἰκισμοῦ.* cf. II, 18, 9 *ἐπ᾽ ἐργασίᾳ ἐσταλμένοι.* I, 25, 4 *ἐπὶ σατραπείᾳ ἐξεπέμφθη.* I, 26, 6 *ἐπὶ οἰκισμῷ ἐξέβησαν.*

9. *Πολυσπέρχοντος*] Ed. Bas., quam Schmiederus secutus est, *Πολυπέρχοντος.* — Paulo supra participium *ἄγων*, quo carent edd. ante Gronovium, ex omnium codd. Florr. auctoritate et V. C. Vulcanii iam reposuit Gronovius.

ᾔει ὡς ἐπὶ τοὺς Ἀσσακηνούς] Affert haec verba Stephanus Byzantius s. v. *Ἀσσακηνοί.*

10. *διά βαθύτητά τε καὶ ὅτι —*] Amat hanc orationis varietatem

τιστὰς καὶ τὴν Κοίνου καὶ Πολυσπέρχοντος τάξιν καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας τοὺς χιλίους καὶ τοὺς τοξότας, ᾔει ὡς ἐπὶ τοὺς Ἀσσακηνούς. Ἦγε δὲ διὰ τῆς Γουραίων χώρας, 10
καὶ τὸν ποταμὸν τὸν ἐπώνυμον τῆς χώρας τὸν Γουραῖον χαλεπῶς διέβη, διὰ βαθύτητά τε καὶ ὅτι ὀξὺς ὁ ῥοῦς ἦν αὐτῷ καὶ οἱ λίθοι στρογγύλοι ἐν τῷ ποταμῷ ὄντες σφαλεροὶ τοῖς ἐπιβαίνουσιν ἐγίγνοντο. Οἱ δὲ βάρβαροι ὡς 11
προσάγοντα ᾔσθοντο Ἀλέξανδρον, ἀθρόοι μὲν ἐς μάχην καταστῆναι οὐκ ἐτόλμησαν· διαλυθέντες δὲ ὡς ἕκαστοι κατὰ πόλεις, ταύτας ἐπενόουν ἀπομαχόμενοι διασώζειν.

Arrianus. Conferas, ut simillima tantum tangam, III, 24, 3 *διά τε δυσχωρίαν — καὶ ὅτι πένητες ἦσαν.* IV, 14, 1 *ἀλλὰ διὰ μῖσος γὰρ καὶ ὅτι ἐπιτήδειος ἦν.* IV, 25, 4 *τοῦ χωρίου τῇ χαλεπότητι καὶ ὅτι — εἰσίν.* VI, 25, 3 *ἀπορίᾳ τε τῶν ὑποζυγίων καὶ ὅτι.* Sic etiam Xenoph. Conviv. VIII, 11 *τῇ τοῦ ἐρωμένου καλοκἀγαθίᾳ καὶ ὅτι σε ὁρῶ:* quem locum debeo Goellero qui ad Thucyd. I, p. 48 de similibus structurae variationibus egit. Vide quoque ann. ad VI, 24, 8 et VII, 6, 5.

11. *ὡς προσάγοντα ᾔσθοντο*] Cod. F. *ἄγοντα*, quod vel Schmiederus recipere non ausus est. Vulgatam, nisi se ipsa defenderet, tuerentur haec IV, 5, 4 *προσάγοντες ἐξηγγέλλοντο.* IV, 6, 7 *ἐξηγγέλθη προσάγων.* IV, 24, 2 *προσάγοντα αἰσθόμενοι*, coll. ann. ad III, 9, 4.

ἐς μάχην καταστῆναι] Paulo aliter dixit Hist. Ind. VII, 9 *ὥστε ἐς τὰς μάχας Ἰνδοὺς καθίστασθαι*, ut Thucyd. I, 44 *ἵνα ἐς πόλεμον καθιστῶνται.* Vide Wessel. ad Diod. Sic. XV, 14. Siebel. ad Pausan. I, 9, 9.

διαλυθέντες δ' ὡς ἕκαστοι] Ante ultimam vocem in edd. Vulc. et Blanc. insertum est verbum *εἶχον.* „At nec in Basileensi editione legitur, nec in ullo codice, quantum comperio, sine ratione a Vulcanio aut Stephano adiectum, cui libenter id reddimus, quum id Arrianus non admittat. Sic infra huius libri c. 30, 4 *γνώμην δὲ πεποίηντο νυκτὸς ὡς ἕκαστοι διασκεδάννυσθαι.* II, 12, 2 *καὶ χρημάτων ἐπιδόσει ὡς ἑκάστους σὺν τῇ ἀξίᾳ ἐτίμησε.* III, 16, 5 *δῶρά τε ὡς ἕκαστοι φέροντες.* VII, 26, 2 *δεξιοῦσθαι δὲ ὡς ἑκάστους.*" Gronov. cf. Wyttenb. ad Ecl. hist. p. 266, ed. Lips.

κατὰ πόλεις] Codd. omnes Gronovii et ed. Bas. *κατὰ πόλιν.* Minus recte. Probavimus quod primus dedit Vulcanius quodque intactum reliquerunt recentiores editores. Sic dixit Arr. III, 16, 17

XXVI. *Καὶ Ἀλέξανδρος πρῶτα μὲν ἐπὶ Μάσσαγα*
2 *ἦγε τὴν μεγίστην τῶν ταύτῃ πόλεων. Ὡς δὲ προσῆγεν*
ἤδη τοῖς τείχεσι, θαῤῥήσαντες οἱ βάρβαροι τοῖς μισθο-
φόροις τοῖς ἐκ τῶν πρόσω Ἰνδῶν (ἦσαν γὰρ αὐτοὶ ἐς ἑπ-
τακισχιλίους) ὡς στρατοπεδευομένους εἶδον τοὺς Μακεδό-
3 *νας, δρόμῳ ἐπ᾽ αὐτοὺς ᾔεσαν. Καὶ Ἀλέξανδρος ἰδὼν*
πλησίον τῆς πόλεως ἐσομένην τὴν μάχην, προσωτέρω ἐκ-
καλέσασθαι αὐτοὺς βουληθεὶς τῶν τειχῶν, ὡς εἰ τροπὴ
γίγνοιτο (ἐγίνωσκε γὰρ ἐσομένην) μὴ δι᾽ ὀλίγου ἐς πό-
λιν καταφυγόντες εὐμαρῶς διασώζοιντο, ὡς ἐκθέοντας
εἶδε τοὺς βαρβάρους, μεταβαλλομένους κελεύει τοὺς Μα-
κεδόνας ὀπίσω ἀποχωρεῖν ὡς πρὸς γήλοφόν τινα, ἀπέ-
χοντα ἀπὸ τοῦ χωρίου ἵναπερ στρατοπεδεύειν ἐγνώκει,
4 *ἑπτά που μάλιστα σταδίους. Καὶ οἱ πολέμιοι ἀναθαρ-*

κατὰ ἔθνη ἑκάστους ξυντάξας. Thucyd. II, 78. 79 *διελύθησαν κατὰ πόλεις.* II, 68 *διελύθησαν κατὰ ἔθνη.* Xenoph. Hist. Gr. II, 3, 3 *διέλυσε κατὰ πόλεις ἑκάστους.* IV, 4, 1 *ἀφείθη μὲν κατὰ πόλεις τὸ ἄλλο στράτευμα.*

C. XXVI. 2. *ὡς στρατοπεδευομένους εἶδον*] Recte ita cod. F. cum aliis codd. Gronovii. *στρατοπεδευσομένους* ed. Bas. Unde Vulcanius scripsit *στρατοπεδευσαμένους.* Minus apte.

3. *ἀπέχοντα ἀπὸ τοῦ χωρίου*] Ed. Bas. *ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ χωρίου.* Edd. Vulc. et Blanc. *ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ Γουραίου.* „In uno Florentino et Augustano erat *ἀπὸ τοῦ προτέρου χωρίου* (quae scriptura sic cepit Vulcanium, ut is verba sua *a flumine Guraeo* sic deinde mutaverit *a priore* (*loco*); alii plerique *ποταμοῦ χωρίου.* Sed Optimus et ignorabat vocem *ποταμοῦ* et retinebat tantum *χωρίου.* Nec queo eius auctoritatem reiicere, et perspicuum est voluisse Alexandrum ad collem septem stadia a munito illo barbarorum loco distantem castra metiri; et sic infra vocat *ἡγεμὼν τοῦ χωρίου* (c. 27, 2).“ *Gronov.* Scripturam codicis F. omnino recte habere quisque videt. Nimirum ex male repetitis vocibus *ἀπὸ τοῦ* ortum existimo quod in pluribus legitur codicibus *ποταμοῦ.* Num autem sub voce *χωρίου* locus ille munitus barbarorum, quem §. 1 *πόλιν* vocatum videmus, intelligendus sit, an locus ubi Alexandro constitutum fuerat castra locare, incertum est. Qui vero scripsit *ἀπὸ τοῦ προτέρου χωρίου,* sine dubio intellexit locum ab Alexandro occupatum nec longo intervallo ab urbe barbarorum distantem. Voce *χωρίον* de quovis loco non munito usus est Arr. I, 5, 21

σήσαντες ὡς ἐγκεκλικότων ἤδη τῶν Μακεδόνων, δρόμῳ
τε καὶ ξὺν οὐδενὶ κόσμῳ ἐφέροντο ἐς αὐτούς. Ὡς δ' ἐξι- 5
κνεῖτο ἤδη τὰ τοξεύματα, ἐνταῦθα Ἀλέξανδρος ἀπὸ ξυν-
θήματος ἐπιστρέψας ἐς αὐτοὺς τὴν φάλαγγα δρόμῳ ἀντ-
επῆγε. Πρῶτοι δὲ οἱ ἱππακοντισταί τε αὐτῷ καὶ οἱ Ἀγρι- 6
ᾶνες καὶ οἱ τοξόται ἐκδραμόντες ξυνέμιξαν τοῖς βαρβά-
ροις· αὐτὸς δὲ τὴν φάλαγγα ἐν τάξει ἦγεν. Οἱ δ' Ἰνδοὶ 7
τῷ τε παραλόγῳ ἐκπλαγέντες καὶ ἅμα ἐν χερσὶ γεγενημέ-
νης τῆς μάχης, ἐγκλίναντες ἔφευγον ἐς τὴν πόλιν· καὶ
ἀπέθανον μὲν αὐτῶν ἀμφὶ τοὺς διακοσίους· οἱ δὲ λοι-
ποὶ ἐς τὰ τείχη κατεκλείσθησαν. Καὶ Ἀλέξανδρος προσ- 8
ῆγε τῷ τείχει τὴν φάλαγγα, καὶ ἐντεῦθεν τοξεύεται μὲν
ἀπὸ τοῦ τείχους ἐς τὸ σφυρὸν οὐ χαλεπῶς· ἐπαγαγὼν 9
δὲ τὰς μηχανὰς τῇ ὑστεραίᾳ τῶν μὲν τειχῶν τι εὐμαρῶς

τά τε χωρία — ὑλώδη ἐφαίνετο. II, 11, 6 *ἔστε μὲν ὁμαλοῖς χωρίοις ἐτύγχανεν.* V, 15, 9 *ὡς δὲ ἐνέτυχε χωρίῳ ἵνα οὐ πηλὸς ἐφαίνετο.*

5. *Ὡς δ' ἐξικνεῖτο ἤδη τὰ τοξεύματα*] Post *ἤδη* ut in edd. vett. ita in quattuor codd. Gronovii legebantur verba *τῶν Μακεδόνων*, male repetita, ut videtur, ex praegresso enunciato. Nec novi apud Arrianum locum ubi verbum *ἐξικέσθαι* cum genitivo constructum sit. cf. IV, 21, 11 *ὡς δὲ τοξεύματα ἤδη ἐς τὴν πέτραν ἐξικνοῦντο* s. *ἐξικνεῖτο.* IV, 29, 13 *ἐξικνεῖσθαι ἐς τοὺς προμαχομένους.* Hist. Ind. XXIV, 4 *ὡς τὰ τοξεύματα ἐς τὴν γῆν ἐξικνεῖσθαι.* Ut Arrianus h. l., sic dixit Xenoph. Anab. IV, 3, 4 — *καὶ ἤδη σφενδόναι καὶ τοξεύματα ἐξικνοῦντο.*

6. *οἱ Ἀγριᾶνες*] Sic recte ed. Bas. *Ἀγριάνες* cett. edd.

7. *κατεκλείσθησαν*] Ed. Bas. *κατεκλήσθησαν.*

8. *καὶ ἐντεῦθεν τοξεύεται μέν*] Postrema vox, quam ex ed. Basil. restituimus, forte tantum ex ed. Vulcanii excidisse videtur. Errorem neque Gronovius neque recentiores editores notarunt. Ceterum quod praecedit *καὶ ἐντεῦθεν* per attractionem dictum videtur pro *καὶ ἐνταῦθα* propter sequens *ἀπὸ τοῦ τείχους.* Vide quae de similibus attractionis generibus dixit Herm. ad Viger. p. 941; ad Soph. Oed. Col. 1229. Goell. ad Thucyd. I, 89. Similitudinis speciem habent quae leguntur V, 6, 9 *ἐκ τῶν ἄνωθεν τόπων ἔνθενπερ αὐτοῖς αἱ πηγαί εἰσιν:* quamquam etiam suam habere potest propriam notionem particula *ἔνθενπερ.*

9. *ᾗ παρέῤῥηκτο τοῦ τείχους*] Edd. Vulc. et Blanc. *ᾗ παρέῤῥηκτό τι τοῦ τείχους.* At abest hoc pronomen ab omnibus codd. Grono-

κατέσεισε· βιαζομένους δὲ ταύτῃ τοὺς Μακεδόνας ᾗ παρ-
ἐῤῥηκτο τοῦ τείχους, οὐκ ἀτόλμως οἱ Ἰνδοὶ ἠμύνοντο·
ὥστε ταύτῃ μὲν τῇ ἡμέρᾳ ἀνεκαλέσατο τὴν στρατιάν·
10 τῇ δ' ὑστεραίᾳ τῶν Μακεδόνων αὐτῶν ἡ προσβολὴ καρ-
τερωτέρα ἐγένετο, καὶ πύργος ἐπήχθη ξύλινος τοῖς τεί-
χεσιν· ὅθεν ἐκτοξεύσαντες οἱ τοξόται καὶ βέλη ἀπὸ μη-
11 χανῶν ἀφιέμενα ἀνέστελλον ἐπὶ πολὺ τοὺς Ἰνδούς. Ἀλλ'
οὐδ' ὥς βιάσασθαι εἴσω τοῦ τείχους οἷοί τε ἐγένοντο·
τῇ δὲ τρίτῃ προσαγαγὼν αὖθις τὴν φάλαγγα καὶ ἀπὸ
μηχανῆς γέφυραν ἐπιβαλὼν τοῦ τείχους ᾗ παρεῤῥωγὸς
ἦν, ταύτῃ ἐπῆγε τοὺς ὑπασπιστὰς οἵπερ αὐτῷ καὶ Τύ-
12 ρον ὡσαύτως ἐξεῖλον. Πολλῶν δὲ ὑπὸ προθυμίας ὠθουν-

---

vii et ed. Basil. Causam atque rationem huius locutionis iam attulimus ad IV, 23, 6. cf. II, 22, 1 ᾗ ἐρήριπτο τοῦ τείχους. Qui pronomen τὶ, quamquam non adiiciendum, tamen cogitatione addendum putent, afferant quod paulo ante legitur τῶν τειχῶν τι — κατέσεισε et V, 24, 6 πρὶν καὶ κατασεισθῆναί τι τοῦ τείχους. Sed etiam in hac loquendi formula pronomen saepe omissum vides, atque haec constructio genuina fuit. Cf. II, 23, 2 κατέσεισε τοῦ τείχους ἐπὶ μέγα et ann. ad IV, 23, 6.

10. *καὶ βέλη — ἀφιέμενα*] Sic cod. F. et *quidam alii*, ut ait Gronovius; sic etiam ed. Basil. ἀφιέμενοι nonnulli codd. Gronovii et edd. Vulc. et Blanc. Male. Nam recte observavit Gronovius verbum ἀφίεσθαι non nisi passive dici *de telis e machinis excussis*, ut I, 22, 3 καὶ ταῖς μηχαναῖς λίθων μεγάλων ἀφιεμένων καὶ βελῶν ἐξακοντιζομένων (cf. II, 23, 5 ὅσαι δὲ αὐτῶν βέλη ἀπὸ μηχανῶν βαλλόμενα εἶχον). IV, 2, 5 καὶ βέλη ἀπὸ μηχανῶν ἠφίετο. IV, 29, 13 καὶ βέλη ἀπὸ μηχανῶν ἀφιέμενα. IV, 30, 1 καὶ ἀπὸ τῶν μηχανῶν βέλη ἀφιέμενα ἀνέστελλε τὰς ἐκδρομάς. Tactic. c. XLVI βελῶν — ἀπὸ μηχανῆς ἀφιεμένων.

11. *Ἀλλ' οὐδ' ὥς*] Edd. Basil. Vulc. Blanc. Ἀλλ' οὐδ' ὡς Gronovius primus, unde transiit in recentiores editiones.

ἐπιβαλὼν τοῦ τείχους ᾗ παρεῤῥωγὸς ἦν] Similem rerum descriptionem vide II, 22, 10 τότε μὲν δὴ ὅσον ἐπιβαλὼν γεφύρας ᾗ ἐρήριπτο τοῦ τείχους. Genitivum τοῦ τείχους ne pendere putes ab ἐπιβαλών, vide II, 23, 2 ἃς (sc. γεφύρας) ἐπιβάλλειν ἐπενόει τῷ κατερῤῥηγμένῳ τοῦ τείχους. II, 23, 6 αἱ γέφυραι ἐπεβλήθησαν τῷ τείχει. Unde, ne orationis ordo et nexus turbetur, comma quod in edd. vulgaribus positum est post τείχους, deletum volui.

μένων, ἄχθος λαβοῦσα μεῖζον ἡ γέφυρα κατεῤῥάγη, καὶ πίπτουσι ξὺν αὐτῇ οἱ Μακεδόνες· οἱ δε βάρβαροι ἰδόν- 13 τες τὸ γιγνόμενον λίθοις τε ξὺν βοῇ ἀπὸ τῶν τειχῶν καὶ τοξεύμασι καὶ ἄλλῳ ὅτῳ τις μετὰ χεῖρας ἔχων ἐτύγχανεν ἢ ὅτῳ τις ἐν τῷ τότε ἔλαβεν, ἐξηκόντιζον ἐς τοὺς Μακεδόνας· οἱ δὲ καὶ κατὰ θύρας αἵτινες αὐτοῖς κατὰ τὰ μεσοπύργια μικραὶ ἦσαν, ἐκθέοντες ἐκ χειρὸς ἔπαιον τεταραγμένους.

XXVII. Ἀλέξανδρος δὲ πέμπει Ἀλκέταν ξὺν τῇ αὐτοῦ τάξει τούς τε κατατετρωμένους ἀναλαβεῖν καὶ ὅσοι προσεμάχοντο ἐπανακαλέσασθαι ὡς ἐπὶ τὸ στρατόπεδον· καὶ τῇ τετάρτῃ ὡσαύτως ἐπ᾿ ἄλλης μηχανῆς ἄλλη

---

13. οἱ δὲ καὶ κατὰ θύρας] Sic cod. F. et plurimi alii codd. Gronovii. οἱ δὲ κατὰ θύρας edd. ante Schmiederum omnes. Eodem fere modo peccatum vide sive a librariis sive a typothetis IV, 23, 9 et VI, 28, 1. Cf. interpp. ad Greg. Corinth. p. 234 et 638 atque ann. crit. ad Diod. Sic. XVII, 58.

C. XXVII. ἐπανακαλέσασθαι] Codd. Gronovii omnes et ex eorum auctoritate Schmiederus. ἀνακαλέσασθαι edd. ante Schmied. Utramque scripturam defendi posse video. Discrimen tamen statui inter utrumque verbum potest. Nimirum ἀνακαλέσασθαι simpliciter est quod Latini dicunt *revocare*, ita ut eius loci unde progressi sunt qui revocantur ratio non habeatur; ἐπανακαλέσασθαι autem est *revocare aliquem in eum locum unde profectus est.* Plane ita destingui potest inter ἀνελθεῖν et ἐπανελθεῖν. Igitur recte dixit Arr. I, 22, 8 εἰ μὴ Ἀλέξανδρος ἀνεκαλέσατο τὸ στράτευμα. IV, 26, 9 ὥστε ταύτῃ μὲν τῇ ἡμέρᾳ ἀνεκαλέσατο τὴν στρατιάν. Xen. Anab. IV, 4, 22 ἀνακαλεσάμενοι τῇ σάλπιγγι ἀπῄεσαν. Diod. Sic. XV, 65 ἀνεκαλέσαντο τῇ σάλπιγγι τοὺς στρατιώτας. Idem fere quod hoc nostro loco uno verbo expressum videmus, pluribus dixit II, 22, 5 σημείοις ἄλλοις καὶ ἄλλοις ἐπεκάλουν ἐς τὴν ἀναχώρησιν.

ἐπ᾿ ἄλλης μηχανῆς] Cod. F. ἀπ᾿ ἄλλης μηχανῆς, quod, cum melius esse vulgata Gronovius monuisset, Schmiederus statim recepit. Minus consulte. Nam si recte dicitur βέλη ἀπὸ μηχανῆς ἠφίετο IV, 2, 5. ἀπὸ μηχανῆς βεβλῆσθαι VII, 10, 3 et αἱ γέφυραι ἐπεβλήθησαν τῷ τείχει ἀπ᾿ αὐτῶν (sc. τῶν νεῶν) II, 23, 6: num eodem iure dicatur ἐπιβάθραν προσάγειν ἀπὸ μηχανῆς —? Nisi forte statuas προσάγεσθαι h. l. non esse *admoveri*, sed *iniici*: id quod non nisi coactus concedam. Vulgatam si mecum servas, hunc lucra-

2 ἐπιβάθρα αὐτῷ προσήγετο πρὸς τὸ τεῖχος. Καὶ οἱ Ἰνδοὶ τέως μὲν αὐτοῖς ὁ ἡγεμὼν τοῦ χωρίου περιῆν, ἀπεμάχοντο καρτερῶς· ὡς δὲ βέλει ἀπὸ μηχανῆς τυπεὶς ἀποθνήσκει ἐκεῖνος, αὐτῶν τε οἱ μέν τινες πεπτωκότες ἐν τῇ ξυνεχεῖ πολιορκίᾳ, οἱ πολλοὶ δὲ τραυματίαι τε καὶ ἀπό-
3 μαχοι ἦσαν, ἐπεκηρυκεύοντο πρὸς Ἀλέξανδρον. Τῷ δὲ ἀσμένῳ γίνεται ἄνδρας ἀγαθοὺς διασῶσαι· καὶ ξυμβαίνει ἐπὶ τῷδε Ἀλέξανδρος τοῖς μισθοφόροις Ἰνδοῖς, ὡς καταταχθέντας ἐς τὴν ἄλλην στρατιὰν ξὺν αὐτῷ στρατεύ-
4 εσθαι. Οἱ μὲν δὴ ἐξῆλθον ξὺν τοῖς ὅπλοις, καὶ κατε-

---

mur verborum sensum: *et quarto die (in) alia machina alius pons muro advehebatur.* Quomodo dixit *ἄγεσθαι ἐφ' ἁρμαμάξης* III, 21, 6. Simplicius paulo scripsit II, 27, 8 *αἵ τε οὖν κλίμακες προσήγοντο τῷ τείχει.* Sub voce *μηχανή* turrem vel similem quandam machinam esse intelligendam docent quae habes apud Arr. I, 20, 13, 14. Ceterum non indigna sunt quae cum nostris conferas Arriani l. II, 23, 2 *ὁ δὲ δύο ἄλλας* (sc. *ναῦς*) *ἐπῆγεν, αἵ τὰς γεφύρας αὐτῷ ἔφερον, ἃς δὴ ἐπιβάλλειν ἐπενόει.* — Pro *ἐπιβάθρα* ed. Bas. *ἐπὶ βάθρᾳ.*

2. *τέως μὲν — περιῆν —*] Non dubitarem quin pro *τέως* scribendum esset *ἕως*, quod vide II, 8, 3 *ἕως μὲν πάντη στενόπορα ἦν, ἐπὶ κέρως ἦγεν· ὡς δὲ διεχώρει:* nisi aliunde constaret Arrianum formis Ionicis non plane abstinuisse in hac quam ipse vocat *Ἀττικῇ ξυγγραφῇ* (cf. ann. ad II, 20, 1. VI, 28, 11). Et Herodotus sane dixit IV, 165 *τέως μὲν ὁ Ἀρκεσίλεως ἐν τῇ Βάρκῃ διαιτᾶτο.* Sed non negaverim etiam a librariis formam *τέως* posse profectam esse, quia saepe alias formula *τέως μέν — ὡς δέ* apud Arrianum reperitur (vid. ann. ad II, 8, 4).

3. *ὡς καταταχθέντας — στρατεύεσθαι*] Edd. omnes *ὡς καταταχθέντες — πορεύεσθαι*, quod quomodo defendi possit equidem non video. Vid. ann. ad IV, 21, 3. At totam sententiam conferas I, 19, 8 *καὶ σπένδεται πρὸς αὐτοὺς ἐπὶ τῷδε, ὡς αὐτῷ ξυστρατεύειν.* Ubi, si subiecto opus esset, scriberetur necesse foret *ὡς — ξυστρατεύειν αὐτούς.*

4. *ὃς ἦν ἀντίπορος τῷ στρατοπέδῳ*] Sic scribendum esse et ipse olim conieci et in eandem coniecturam incidit Bornem. ad Xenoph. Anab. IV, 2, 18. Vulgo legebatur *ὃς ἦν ἀντίῤῥοπος τοῦ — στρατοπέδου,* in qua formula, etiam si retinere velles adiectivum *ἀντίῤῥοπος,* (quamquam non video quomodo apte explicari possit) ne-

στρατοπέδευσαν κατὰ σφᾶς ἐπὶ γηλόφῳ ὃς ἦν ἀντίπορος τῷ τῶν Μακεδόνων στρατοπέδῳ· νυκτὸς δὲ ἐπενόουν δρασμῷ διαχρησάμενοι ἐς τὰ σφέτερα ἤδη ἀπαναστῆναι, οὐκ ἐθέλοντες ἐναντία αἴρεσθαι τοῖς ἄλλοις Ἰνδοῖς ὅπλα. Καὶ ταῦτα ὡς ἐξηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ, περιστήσας τῆς νυκτὸς τῷ γηλόφῳ τὴν στρατιὰν πᾶσαν, κατακόπτει τοὺς Ἰνδοὺς ἐν μέσῳ ἀπολαβών· τήν τε πόλιν αἱρεῖ κατὰ κράτος, ἐρημωθεῖσαν τῶν προμαχομένων, καὶ τὴν μητέρα τὴν Ἀσσακηνοῦ καὶ τὴν παῖδα ἔλαβεν· ἀπέθανον δὲ ἐν τῇ πάσῃ πολιορκίᾳ τῶν ξὺν Ἀλεξάνδρῳ ἐς πέντε καὶ εἴ-

cessario tamen scribendum esset *τῷ στρατοπέδῳ*. Nusquam enim hoc adiectivum nisi cum dativo constructum reperitur. Vid. Dorv. ad Char. p. 637. Coniecturam nostram egregie firmat ut Xenoph. l. l. *ἀντίπορον λόφον τῷ μαστῷ*: ita Arrianus I, 27, 9 *ἀντίπορον δὲ αὐτῷ ὄρος ἄλλο ἐστίν*. Hist. Indic. III, 3 *ταυτῃσὶ δὲ ἀντίπορον πλευρὴν ποιέει*.

ἐς τὰ σφέτερα ἤδη ἀπαναστῆναι] Hanc verbi formam suppeditavit cod. F. *ἐπαναστῆναι* edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. Neutrum horum verborum nisi hoc loco apud Arrianum reperitur. Ut autem alias dixit *ἀπαλλαγῆναι ἐπὶ τὰ αὐτῶν* I, 17, 1. *ἐπὶ τὰ αὐτῶν ἀποχωρῆσαι* III, 20, 3. *ἐπὶ τὰ σφέτερα ἀπαλλαγῆναι* IV, 18, 10: sic etiam h. l. *ἀπαναστῆναι* non dubito quin solum rectum sit. Ceterum confer Herod. IX, 86 *μὴ ἀπανίστασθαι ἀπὸ τῆς πόλεως*. IX, 87 *μὴ πρότερον ἀπαναστῆναι πολιορκέοντας*. Adde ann. ad III, 20, 3.

ἐναντία αἴρεσθαι — ὅπλα] Vulgata fuit *ἐναντία αἱρεῖσθαι — ὅπλα*. Quod dedimus, coniecit Locella ad Xenoph. Ephes. p. 208, collatis Xenoph. Cyrop. IV, 2, 18 *ἢν δὲ ὅπλα αἴρωνται*. Appian. bell. civv. V, 47 *ἐναντία ὅπλα ἤραντο ἐμοί*. Ita quoque dixit Himer. Orat. II, p. 378 *οἱ δὲ ὅπλα μὲν κατ' ἀλλήλων οὐκ ἤραντο*. Lucian. Iup. Tragoed. c. 3 *ἐναντία αἴρονται τὰ ὅπλα*. Similiter confusas vide formas *αἱροῦνται* et *αἴρονται* apud Aesch. Perss. v. 473, Well. *αἱρούμενοι* et *ἀράμενοι* apud Xen. Memorr. IV, 4, 14. *ἐξαίρειν* et *ἐξαιρεῖν* apud Arr. IV, 16, 1. *συνεξαίρει* et *συνεξαιρεῖ* I, 24, 11. Formulam *ἐναντία τινὶ μάχεσθαι* illustravit Wyttenb. ad Iul. Or. p. 191, ed. Lips. De formula *πόλεμον αἴρεσθαι* vide quae larga manu congessit Schaeferus in Stephani Thesaur. s. v. *αἴρεσθαι*.

5. *αἱρεῖ*] Ed. Bas. *αἴρει*. — Mox in eadem editione voci *εἴκοσιν* ultima litera detracta est.

6 *κοσιν. Ἔνθεν δὲ Κοῖνον μὲν ὡς ἐπὶ Βάζιρα ἐκπέμπει, γνώμην ποιησάμενος ὅτι μαθόντες τῶν Μασσάγων τὴν*
7 *ἅλωσιν ἐνδώσουσι σφᾶς αὐτούς. Ἄτταλον δὲ καὶ Ἀλκέταν καὶ Δημήτριον τὸν ἱππάρχην ἐπὶ Ὧρα στέλλει ἄλλην πόλιν, παραγγείλας περιτειχίζειν τὴν πόλιν, ἔστ' ἂν*
8 *ἀφίκηται αὐτός. Καὶ γίγνεται ἐκδρομὴ τῶν ἐκ τῆς πόλεως ἐπὶ τοὺς ἀμφὶ Ἀλκέταν. Οὐ χαλεπῶς δὲ τρεψάμενοι αὐτοὺς οἱ Μακεδόνες εἴσω τοῦ τείχους ἐς τὴν πόλιν*
9 *ἀποστρέφουσι. Καὶ Κοίνῳ οὐ προχωρεῖ τὰ ἐν τοῖς Βαζίροις, ἀλλὰ πιστεύοντες γὰρ τοῦ χωρίου τῇ ὀχυρότητι, ὅτι ὑπερύψηλόν τε ἦν καὶ πάντη ἀκριβῶς τετειχισμένον,*
10 *οὐδὲν ξυμβατικὸν ἐνεδίδοσαν. Ταῦτα μαθὼν Ἀλέξανδρος ὥρμητο μὲν ὡς ἐπὶ Βάζιρα· γνοὺς δὲ ὅτι τῶν προσοίκων τινὲς βαρβάρων παριέναι ἐς τὰ Ὧρα τὴν πόλιν λαθόντες μέλλουσι πρὸς Ἀβισάρου ἐπὶ τῷδε ἐσταλμένοι,*
11 *ἐπὶ τὰ Ὧρα πρῶτον ἦγε. Κοῖνον δὲ ἐπιτειχίσαι τῇ πόλει τῶν Βαζίρων καρτερόν τι χωρίον προσέταξε καὶ ἐν τούτῳ φυλακὴν καταλιπόντα ἀποχρῶσαν, ὡς μὴ ἄδεια*

---

6. *τῶν Μασσάγων*] **Vulgo** *τῶν Ἀσσακηνῶν*, **sine sensu: „Urbs, quae expugnata erat,** *Massaga* **vocatur (c. 26, 1). Qua capta reliquas eius regionis urbes, in quibus** *Ora* **et** *Bazira*, **se dedituras sperat. Emendavi igitur** *Μασσάγων*. **Alludunt Veneta et Basileensis, scribentes** *τῶν Μασσακηνῶν*." *Schmied.*

9. *οὐδὲν ξυμβατικὸν ἐνεδίδοσαν*] **Vulcanius:** *nullam deditionis significationem edebant.* **Similibus de eadem re verbis usus est Arr. I, 7, 11** *οἱ δὲ τοσούτου ἐδέησαν ἐνδόσιμόν τι παρασχεῖν ἐς ξύμβασιν.* **cf. Plut. Pyrrh. c. 18** *εἰ συμβατικῶς ἔχοιεν.*

10. *ὥρμητο μὲν ἐπὶ Βάζιρα*] **Edd. vett. et quattuor codd.** *ὥρμηται.* **Quam recepimus scripturam, eam cum firmat cod. F., tum ipse Arrianus. Vide I, 5, 11** *οἱ δὲ πολέμιοι σφαγιασάμενοι — ὥρμηντο ὡς δεξόμενοι.* **I, 7, 16** *ἐξελθεῖν ὥρμηντο.* **I, 27, 7** *ὡς δὲ πάντα οἱ ἐπεχώρησαν, ἀνέζευξεν ἐς Πέργην, κἀκεῖθεν ἐς Φρυγίαν ὥρμητο.* **Hist. Ind. XXI, 1** *ὡς δὲ τὰ ἐτήσια ἐκοιμήθη, — τότε δὴ ὥρμηντο.* **Et videtur hoc plusquamperfectum vice fungi imperfecti, quod vide III, 6, 6** *αὐτὸς δὲ ἤδη ἄνω ὡρμᾶτο.* **Debuit fortasse hunc huius plusquamperfecti usum Arrianus Thucydidi. E cuius libro tertio solo haec mihi enotavi exempla; c. 8** *παρασκευῇ μὲν*

εἴη τοῖς ἐν τῇ πόλει χρῆσθαι τῇ χώρᾳ, αὐτὸν ἄγοντα τῆς στρατιᾶς τὴν λοιπὴν παρ' αὐτὸν ἰέναι. Οἱ δ' ἐκ τῶν 12
Βαζίρων ὡς εἶδον ἀπιόντα ξὺν τῷ πλείστῳ τῆς στρατιᾶς τὸν Κοῖνον, καταφρονήσαντες τῶν Μακεδόνων, ὡς οὐ γενομένων ἂν σφίσιν ἀξιομάχων, ἐπεκθέουσιν ἐς τὸ πεδίον. Καὶ γίγνεται αὐτῶν μάχη καρτερά· καὶ ἐν ταύτῃ 13
πίπτουσι μὲν τῶν βαρβάρων ἐς πεντακοσίους, ἐλήφθησαν δὲ ζῶντες ὑπὲρ τοὺς ἑβδομήκοντα· οἱ δὲ λοιποὶ ἐν τῇ πόλει ξυμφυγόντες βεβαιότερον ἤδη εἴργοντο τῆς χώρας ὑπὸ τῶν ἐκ τοῦ ἐπιτειχίσματος. Καὶ Ἀλεξάν- 14
δρῳ δὲ τῶν Ὥρων ἡ πολιορκία οὐ χαλεπὴ ἐγένετο· ἀλλ' εὐθὺς ἐξ ἐφόδου προσβαλὼν τοῖς τείχεσι τῆς πόλεως ἐκράτησε· καὶ τοὺς ἐλέφαντας τοὺς ἐγκαταλειφθέντας ἔλαβε.

XXVIII. Καὶ ταῦτα οἱ ἐν τοῖς Βαζίροις ὡς ἔμαθον, ἀπογνόντες τὰ σφέτερα πράγματα ἀμφὶ μέσας νύκτας τὴν πόλιν ἐκλείπουσιν. Ὡς δὲ καὶ οἱ ἄλλοι βάρβαροι ἔπραττον, ἀπολιπόντες τὰς πόλεις ξύμπαντες ἔφευ-

---

οὖν τοιαύτῃ καὶ γνώμῃ ὥρμηντο. c. 59 πρὸς δὲ τοὺς Λακεδαιμονίους ὥρμηντο ξυγχωρεῖν. c. 64 ἔς τε τὸν πόλεμον μᾶλλον ὥρμηντο. c. 67 ᾗπερ ὥρμηντο — πορευθῆναι. cf. Dionys. Halic. VIII, 17 ὥρμηντο μετέχειν τῶν πράξεων.

13. εἴργοντο τῆς χώρας] Cf. II, 1, 6 τῆς τε γῆς εἰργόμενοι καὶ ἀπὸ θαλάττης φρουρούμενοι. Ceterum animadverte, Arrianum χώραν et γῆν plane eodem significatu dixisse. Vide ann. ad III, 24, 3.

C. XXVIII. Ὡς δὲ καὶ οἱ ἄλλοι — ἔπραττον, ἀπολιπόντες τὰς πόλεις] Statim post ἐκλείπουσιν in omnibus fere editionibus et codd. Gron. sequuntur verba ἔφευγον (δ') ἐς τὴν πέτραν. Deinde etiam post ἀπολιπόντες inserta est particula γάρ. „Vocula γάρ in nullo Ms. a me conspecta est, licet de Augustano nihil notaverit Vulcanius. Sed neque Basileensis editio eam agnoscit. Idem testor de adversativa in his praecedentibus verbis ἔφυγον δ' ἐς τὴν πέτραν; quae tamen omnia quinque verba mihi suspecta sunt. Et vide sodes, quam non inepta sit oratio illis omissis.“ *Gronov.* Iam prius quam Gronovii editionem inspicere potuissem, verba illa ἔφευγον ἐς τὴν πέτραν ut male iterata ex sequentibus haud parvam mihi moverunt suspicionem. Nec aliter totius enunciati sensum intelligi posse nisi remotis istis verbis aut interpositis qui-

γον ἐς τὴν πέτραν τὴν ἐν τῇ χώρᾳ τὴν Ἄορνον καλουμέ-
2 *νην. Μέγα γάρ τι τοῦτο χρῆμα πέτρας ἐν τῇ χώρᾳ ταύ-*
3 *τῃ ἐστί· καὶ λόγος ὑπὲρ ταύτης κατέχει οὐδὲ Ἡρακλεῖ τῷ Διὸς ἁλωτὸν γενέσθαι τὴν πέτραν. Εἰ μὲν δὴ καὶ ἐς Ἰνδοὺς ἀφίκετο ὁ Ἡρακλῆς ὁ Θηβαῖος ἢ ὁ Τύριος ἢ ὁ Αἰγύπτιος, ἐς οὐδέτερα ἔχω ἰσχυρίσασθαι· μᾶλλον δὲ δοκῶ ὅτι οὐκ ἀφίκετο, ἀλλὰ πάντα γὰρ ὅσα χαλεπὰ οἱ ἄνθρωποι ἐς τοσόνδ' ἄρα αὔξουσιν αὐτῶν τὴν χαλεπό-*

---

busdam aliis, id iam Vulcanius vidisse videtur. Sed cum prius facere non auderet, ad posterius refugit addiditque voculas *δέ* et *γάρ*; id quod nollem fecisset vir ut ingenio ita doctrina praestantissimus. Nam si Arrianum ab omni menda liberum nullaque mala manu inquinatum videremus, tum sane difficile foret vel unam vocem resecare et ut suspectam removere. Cum autem plura exstent atque constent ut errorum a librariis commissorum ita glossarum apud Arrianum exempla (vide praef. coll. ann. ad I, 4, 5. I, 21, 1. III, 1, 6. III, 19, 5. III, 20, 3. IV, 3, 8. VII, 22, 9): nihil veritus sum ad priorem loci expurgandi rationem accedere. Nimirum vocibus *ἔφυγον ἐς τὴν πέτραν* exterminatis et puncto post *ἔπραττον* in comma transformato, denique particula *γάρ* omissa hunc effeci verborum nexum atque sensum: *Ut autem ceteri barbari facere solebant, relictis urbibus omnes in petram confugiebant* s. *ut autem ceteri barbari relictis urbibus facere solebant, omnes — fugiebant.* Similiter dixit V, 24, 10 *οἱ δὲ — φοβεροὶ γενόμενοι ἔφευγον ἀπολιπόντες τὰς πόλεις.*

2. *Μέγα γάρ τι τοῦτο χρῆμα πέτρας*] Affert haec verba cum nonnullis ex sequentibus Suidas s. v. *ἄορνος πέτρα.* Sed in hoc loco recitando, ut ait Kusterus, non tam verborum quam sensus rationem habuit. Quae huc spectant, sunt haec: *μέγα γάρ τι χρῆμα πέτρας ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ ἐστίν· ταύτην Ἀλέξανδρος εἷλεν, ἣ τῷ Ἡρακλεῖ ἄπορος ἐγένετο.* De hac petra vide quae dixit Wessel. ad Diod. Sic. XVII, 85. Strab. XV, p. 1008. Curt. VII, 11, 2. cf. Lucian Hermot. c. 4 *τῆς Ἀόρνου ἐκείνης, ἣν ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν Ἀλέξανδρος κατὰ κράτος εἷλεν.* — Substantivum *χρῆμα*, quod h. l. circumlocutioni inservit, Tragicis poetis valde adamatum (cf Valck. ad Eurip. Phoen. v. 205. Schaef. ad Eurip. Orest. v. 1215, ed. Pors.) etiam pedestres scriptores haud raro ad inusitatam rei cuiusdam magnitudinem indicandam adhibere tam multi tantique viri monuerunt (vide intpp. ad Herod. I, 36. Bergl. ad Alciphr. II, 4. ad Arist. Nubb. v. 2. Sturz. Lex. Xenoph. s. v. Jacobs ad Achill. Tat. p. 469 et ad

τητα, ὡς καὶ τῷ Ἡρακλεῖ ἂν ἄπορα γενέσθαι μυθεύειν.
Κἀγὼ ὑπὲρ ταύτης τῆς πέτρας οὕτω γινώσκω, τὸν Ἡρακλέα 4
ἐς κόμπον τοῦ λόγου ἐπιφημίζεσθαι. Τὸν μὲν δὴ κύκλον 5
τῆς πέτρας λέγουσιν ἐς διακοσίους σταδίους μάλιστα εἶναι, ὕψος δὲ αὐτῆς ἵναπερ χθαμαλώτατον σταδίων ἕνδεκα· καὶ ἀνάβασιν χειροποίητον μίαν χαλεπήν· εἶναι 6
δὲ καὶ ὕδωρ ἐν ἄκρᾳ τῇ πέτρᾳ πολὺ καὶ καθαρόν, πηγὴν ἀνίσχουσαν, ὡς καὶ ἀποῤῥεῖν ἀπὸ τῆς πηγῆς ὕδωρ·

Philostr. p. 648 et quos citat Matth. Gr. Gr. ub. p. 799): ut multis verbis de hac re abuti otiosum esset. Exemplis ibi citatis adde tantum Xen. Ephes. I, 1 *γίγνεται Ἀβροκόμης μέγα δή τι χρῆμα — κάλλους*. Chariton. p. I 1, *θαυμαστόν τι χρῆμα παρθένου*. Lucian. vv. hh. I, 8 *ἀμπέλων χρῆμα τεράστιον*.

3. *ἀλλὰ πάντα γάρ — αὐτῶν τὴν χαλεπότητα*] Constructionis mutatio ab interpositis verbis *ὅσα χαλεπά* progenita videtur. Ita enim debebat procedere oratio: *ἀλλὰ πάντων γὰρ ὅσα χαλεπὰ, οἱ ἄνθρωποι — αὔξουσι τὴν χαλεπότητα*. Cum autem per attractionem scriptor in initio nominativum posuisset pro genitivo, neque esset quod ab accus. *τὴν χαλεπότητα* penderet, genitivus *αὐτῶν* insereretur necesse fuit.

ὡς — μυθεύειν] Sic Schmiederus e cod. F. Vulgo legebatur, *ὡς ἀληθεύειν*, quod ita sibi explicabant, ut verba *μᾶλλον δὲ δοκῶ, ὅτι οὐκ ἀφίκετο, ἀληθεύειν* coniungerent, iis quae in medio posita sunt, parentheseos signis seclusis. Sed tantum abest, ut h. l. parenthesis statui possit, ut, ea posita, ne intelligi quidem possit, quid voluerit scriptor dicere. Locum ita interpretare: *Potius tamen existimo eum non pervenisse ad illam petram; sed omnium rerum, quae paulo difficiliores sunt, homines in tantum augent difficultatem, ut narrent non multum abfuisse quin Herculi ipsi non potuissent perfici.* Ad usum verbi *μυθεύειν* stabiliendum recte conferri iussit Gronovius Arr. V, 2, 1 *τὰ ὑπὲρ Διονύσου τῆς πλάνης μυθευόμενα*. Quibus addi possunt alia, ut II, 3, 11 *τόδε περὶ τῆς ἁμάξης ἐμυθεύετο*. V, 1, 2 *τῶν ὑπὲρ τοῦ θείου ἐκ παλαιοῦ μεμυθευμένων*. Sed etiam *ἀληθεύειν*, si locum haberet, Arrianeum vocabulum esse demonstrari posset. Vide II, 27, 4 *καὶ ἔγνω ἀληθεύσαντα — Ἀρίστανδρον*. Adde III, 2, 3. IV, 13, 10. VII, 5, 3.

4. *ὑπὲρ ταύτης*] Cod. F. et *alii*, ut ait Gronovius, *codd. ὑπὲρ αὐτῆς*. Unde recepit Schmiederus. Nobis vulgata placuit, imo sola vera visa est. Eadem illa pronomina confusa vide I, 18, 7. IV, 21, 2. V, 4, 8.

καὶ ὕλην καὶ γῆν ἀγαθὴν ἐργάσιμον, ὅσην καὶ χιλίοις
7 *ἀνθρώποις ἀποχρῶσαν ἂν εἶναι ἐργάζεσθαι. Καὶ ταῦτα*
ἀκούοντα Ἀλέξανδρον πόθος λαμβάνει ἐξελεῖν καὶ τοῦτο
τὸ ὄρος, οὐχ ἥκιστα ἐπὶ τῷ ἀμφὶ τὸν Ἡρακλέα μυθῳ
8 *πεφημισμένῳ. Τὰ μὲν δὴ Ὦρα καὶ τὰ Μάσσαγα φρού-*
ρια ἐποίησεν ἐπὶ τῇ χώρᾳ· τὰ Βάζιρα δὲ πόλιν ἐξετεί-
9 *χισε. Καὶ οἱ ἀμφὶ Ἡφαιστίωνά τε καὶ Περδίκκαν [αὐ-*
τῷ] ἄλλην πόλιν ἐκτειχίσαντες (Ὀροβάτις ὄνομα τῇ πο-
λει ἦν) καὶ φρουρὰν καταλιπόντες, ὡς ἐπὶ τὸν Ἰνδὸν
ποταμὸν ᾔεσαν· ὡς δ' ἀφίκοντο, ἔπρασσον ἤδη ὅσα ἐς
10 *τὸ ζεῦξαι τὸν Ἰνδὸν ὑπὸ Ἀλεξάνδρου ἐτέτακτο. Ἀλέξαν-*
δρος δὲ τῆς μὲν χώρας τῆς ἐπὶ τάδε τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ
σατράπην κατέστησε Νικάνορα τῶν ἑταίρων· αὐτὸς δὲ

---

6. *εἶναι δὲ καὶ — ὕδωρ πολὺ καὶ καθαρὸν, πηγὴν ἀνίσχουσαν*] Ita haec verba in omnibus edd. expressa videntes maxime mirabamur, quod Schmiedero placuit scribere *ὕδωρ πολὺ, καὶ καθαρὰν πηγὴν ἀνίσχουσαν.* Nam cum verba aliter distincta exhibeantur atque in ceteris editionibus, cum praeterea etiam pro *καθαρὸν* scriptum sit *καθαράν*, haec omnia forte tantum facta esse dubitamus. At vero Schmiederus neque in praefatione, neque in annotationibus quidquam monuit. Locum paulo difficiliorem esse id mihi videtur sensisse Vulcanius verba sic interpretatus: *multam etiam eamque purissimam in vertice petrae aquam esse fontemque inde manare*; et Gronovius, qui Vulcanii interpretatione non contentus Arrianum hoc voluisse dicere censuit: *esse quoque in summa petra fontem emittentem multam et limpidam aquam* cet. Sed vellem protulisset Gronovius exemplum, ex quo eluceret *ἀνίσχειν* active sic dici licere. Apud Arrianum certe hoc verbum semper habet intransitivam potestatem, ut sit *oriri, profluere.* Vide I, 3. 1. II, 4, 10. III, 4, 2. III, 30, 14. IV, 15, 3. VI, 1, 3. VII, 21, 1. Vulgata scriptura servata duplicem video rationem explicandi hunc locum. Aut verba *πηγὴν ἀνίσχουσαν* pro appositione sunt habenda, ut hic sit loci sensus: *in summa petra esse — aquam, fontem* (e petra) *profluentem.* Aut, id quod mihi minus verisimile videtur, verbum *ἀνίσχειν* h. l. fere idem valet quod alias dicitur *κατέχειν* s. *ἔχειν, continere, habere.* Tum enim a verbo quod est *ἀνίσχουσαν* penderent ut accusativi nomina *ὕδωρ πολὺ καὶ καθαρόν.* Remotus subiecti locus non offenderit. cf. V, 17, 3 *ὥστε οὐδὲ τὴν ἐμβολὴν ἐδέξαντο τῶν ἀμφ' Ἀλέξανδρον ἱππέων οἱ Ἰνδοί.*

τὰ μὲν πρῶτα ὡς ἐπὶ τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν ἦγε, καὶ πόλιν τε Πευκελαῶτιν οὐ πόῤῥω τοῦ Ἰνδοῦ ᾠκισμένην ὁμολογίᾳ παρεστήσατο, καὶ ἐν αὐτῇ φρουρὰν καταστήσας τῶν Μακεδόνων, καὶ Φίλιππον ἐπὶ τῇ φρουρᾷ ἡγεμόνα.
Ὁ δὲ καὶ ἄλλα προςηγάγετο μικρὰ πολίσματα πρὸς τῷ 11
Ἰνδῷ ποταμῷ ᾠκισμένα· ξυνείποντο δὲ αὐτῷ Κωφαῖός τε καὶ Ἀσσαγέτης, οἱ ὕπαρχοι τῆς χώρας. Ἀφικόμενος 12
δὲ ἐς Ἐμβόλιμα πόλιν ἣ ξύνεγγυς τῆς πέτρας τῆς Ἀόρνου ᾠκεῖτο, Κρατερὸν μὲν ξὺν μέρει τῆς στρατιᾶς καταλείπει αὐτοῦ σῖτόν τε ἐς τὴν πόλιν ὡς πλεῖστον ξυνάγειν καὶ ὅσα ἄλλα ἐς χρόνιον τριβήν, ὡς ἐντεῦθεν ὁρμωμένους τοὺς Μακεδόνας χρονίῳ πολιορκίᾳ ἐκτρυχῶσαι τοὺς κατέχοντας τὴν πέτραν, εἰ μὴ ἐξ ἐφόδου ληφθείη.

---

9. [αὐτῷ] ἄλλην πόλιν ἐκτειχίσαντες] Primam vocem, codice F. iubente, Schmiederus eiecit. Quod num suo iure fecerit, ipse viderit. Pronomen αὐτός, maxime in tertio casu, saepe ita apponi ab Arriano, ut sine detrimento abesse possit, demonstrasse nobis videmur in ann. ad II, 27, 6 et III, 11, 4. cf. V, 29, 5 ἥντινα Ἡφαιστίων αὐτῷ ἐκτειχίσαι ἐτάχθη, ubi, si putes αὐτῷ necessarium esse propter sequens ἐτάχθη et ab eo pendere, vide VI, 15, 14 Κρατερὸς δὲ — ἐτάχθη τὴν ἄκραν ἐκτειχίσαι.

10. αὐτὸς δὲ τὰ μὲν πρῶτα] Sic edidi ex cod. Optimo, quum vocula quarta vulgo negligatur." *Gronov.* Recte. Respondent huic particulae quae in initio paragraphi 12 posita sunt ἀφικόμενος δέ.

Πευκελαῶτιν] Vulgo Πευκελιῶτιν. „Emendavi Πευκελαῶτιν; ut scriptum est hoc nomen bis IV, 22. Proprie vero hoc nomen est regionis; nomen urbis servatur in Indicc. I, 8 Πευκέλα. Sed etiam alii urbis nomen pro regione scripserunt, quos vide apud Cellar. t. II, p. 737. Omnes tamen retinent ᾱ post λ, sicut etiam Arrianus in Indd. IV, 11, ubi vulgo scribitur Πευκελαΐτις. cf. Casaub. ad Strab. XV, p. 480 (p. 269, ed. ster.)." *Schmied.* Apud Strab. l. l. hodie expressum est Πευκολαΐτις s. Πευκολαΐτις. Vide Schmied. ad Arr. Indd. l. l. Mannert. Geogr. t. V, 1, p. 39.

12. ἣ — ᾠκεῖτο] Sic dixit Xenoph. Anab. II, 4, 25 καὶ ἐνταῦθα ᾠκεῖτο πόλις μεγάλη. Vide ann. ad II, 13, 11. De adiectivo χρόνιος et simill. consule ann. ad VI, 1, 1.

13. τοὺς τοξότας τε λαβών] Sic cod. F. et ex eo Schmiederus.

13 *Αὐτὸς δὲ τοὺς τοξότας τε λαβὼν καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τὴν Κοίνου τάξιν, καὶ ἀπὸ τῆς ἄλλης φάλαγγος ἐπιλέξας τοὺς κουφοτάτους τε καὶ ἅμα εὐοπλοτάτους, καὶ τῶν ἑταίρων ἱππέων ἐς διακοσίους καὶ ἱπποτοξότας ἐς*
14 *ἑκατὸν, προσῆγε τῇ πέτρᾳ. Καὶ ταύτῃ μὲν τῇ ἡμέρᾳ κατεστρατοπεδεύσατο ἵνα ἐπιτήδειον αὐτῷ ἐφαίνετο· τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ὀλίγον προελθὼν ὡς πρὸς τὴν πέτραν αὖθις ἐστρατοπεδεύσατο.*

XXIX. *Καὶ ἐν τούτῳ ἧκον παρ᾽ αὐτὸν τῶν προσχώρων τινὲς, σφᾶς τε αὐτοὺς ἐνδιδόντες καὶ ἡγήσασθαι φάσκοντες ἐς τῆς πέτρας τὸ ἐπιμαχώτατον, ὅθεν οὐ χα-*
2 *λεπὸν αὐτῷ ἔσεσθαι ἑλεῖν τὸ χωρίον. Καὶ ξὺν τούτοις πέμπει Πτολεμαῖον τὸν Λάγου τὸν σωματοφύλακα, τούς τε Ἀγριᾶνας ἄγοντα καὶ τοὺς ψιλοὺς τοὺς ἄλλους καὶ τῶν ὑπασπιστῶν ἐπιλέκτους· προστάξας, ἐπειδὰν κατα-*

ἀναλαβὼν edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. Quae scriptura sane nescias an praeferenda sit. Vide tamen ann. ad III, 1, 6, ubi ad defendendam formam *ἀναλαβεῖν* adscribere potui I, 1, 15. V, 8, 9. VI, 21, 9. VI, 22, 1. — Pro vulgato *Ἀγριάνας* dedimus *Ἀγριᾶνας.*

14. *ὀλίγον προελθών*] „Prior vox typorum lapsu exciderat in Gronoviana et in sequentibus non erat restituta." *Schmied.*

C. XXIX. 2. *τούς τε Ἀγριᾶνας.*] Edd. *Ἀγριάνας.* — Deinde pro vulgato *οἱ δὲ σημαίνειν* dedimus *οἳ δέ: ut sibi significarent locum esse captum.*

4. *οὐδὲν πλέον — ἐγίγνετο*] h. e. *nihil amplius propter loci asperitatem efficere poterat.* cf. III, 27, 6 *ὥστε οὐδὲν πλέον αὐτῷ γίγνεται — ὅτι μὴ ἀγαθῷ νομιζομένῳ ἀποθανεῖν.* Vide Wernsd. ad Himer. p. 467. Dorv. ad Char. p. 98. Iacobs. ad Achill. Tat. p 526.

5. *ὡς δὲ — ἄπορον τὴν προσβολὴν κατέμαθον*] Exspectabas participium quod est *οὖσαν*, quamquam huius loci paulo alia ratio quam eorum est quos attulimus ad I, 29, 4. cf. V, 23, 6 *γνοὺς οὐ βαθεῖαν οὖσαν τὴν λίμνην.* Contra V, 27, 7 *οὐ προθύμους ἔτι ἐς τοὺς πόνους αἰσθόμενος.*

6. *σπουδὴν ποιουμένων*] Nihil aliud fere nisi simplicius *σπουδαζόντων.* cf. V, 16, 8 *κατὰ κέρας ἔτι τεταραγμένοις ἐμβαλεῖν σπουδὴν ποιούμενος.* Nec sane raro usus est Arrianus verbo *ποι-*

λάβῃ τὸ χωρίον, κατέχειν μὲν αὐτὸ ἰσχυρᾷ φυλακῇ, οἱ δὲ σημαίνειν ὅτι ἔχεται. Καὶ Πτολεμαῖος ἐλθὼν ὁδὸν 3
τραχεῖάν τε καὶ δύσπορον λανθάνει τοὺς βαρβάρους κατασχὼν τὸν τόπον· καὶ τοῦτον χάρακι ἐν κύκλῳ καὶ τάφρῳ ὀχυρώσας, πυρσὸν αἴρει ἀπὸ τοῦ ὄρους ἔνθεν ὀφθήσεσθαι ὑπ' Ἀλεξάνδρου ἔμελλε· καὶ ὤφθη τε ἅμα ἡ 4
φλὸξ καὶ Ἀλέξανδρος ἐπῆγε τῇ ὑστεραίᾳ τὴν στρατιάν· ἀμυνομένων δὲ τῶν βαρβάρων οὐδὲν πλέον αὐτῷ ὑπὸ δυσχωρίας ἐγίγνετο. Ὡς δὲ Ἀλεξάνδρῳ ἄπορον τὴν προσ- 5
βολὴν κατέμαθον οἱ βάρβαροι, ἀναστρέψαντες τοῖς ἀμφὶ Πτολεμαῖον αὐτοὶ προσέβαλλον. Καὶ γίνεται αὐτῶν τε 6
καὶ τῶν Μακεδόνων μάχη καρτερά, τῶν μὲν διασπάσαι τὸν χάρακα σπουδὴν ποιουμένων τῶν Ἰνδῶν, Πτολεμαίου δὲ διαφυλάξαι τὸ χωρίον· καὶ μεῖον σχόντες οἱ βάρβαροι ἐν τῷ ἀκροβολισμῷ νυκτὸς ἐπιγενομένης ἀνεχώρησαν·

εἶσθαι cum substantivo pro simplici verbo substantivo illi cognato. Vide modo *ἀπόβασιν ποιεῖσθαι* I, 19, 7. *ἀκροβολισμοὺς ποιεῖσθαι* I, 20, 13 (sed *ἀκροβολίζεσθαι* I, 21, 12. V, 22, 8 cet.). *ἀγῶνα ποιεῖσθαι* I, 21, 2. *ἀπόλειψιν ποιεῖσθαι* II, 4, 7. *προσβολὴν ποιεῖσθαι* IV, 3, 3. *προσβολὴν ποιεῖν* VI, 8, 10. *πλοῦν ποιεῖσθαι* VI, 4, 5. *καταδρομὴν ποιεῖσθαι* VI, 5, 9. *ἐξέλασιν ποιεῖσθαι* VII, 15, 1. *βίον ποιεῖσθαι* VII, 15, 2. *θήραν ποιεῖσθαι* VII, 20, 8. — De tota constructione conferas I, 15, 6 — *ἠγωνίζοντο, οἱ μὲν ἐξῶσαί εἰς ἅπαν ἀπὸ τῆς ὄχθης καὶ ἐς τὸ πεδίον βιάσασθαι τοὺς Πέρσας οἱ Μακεδόνες, οἱ δὲ εἶρξαί τε αὐτῶν τὴν ἔκβασιν οἱ Πέρσαι καὶ — ἀπώσασθαι.* Cf. ann. ad II, 21, 9. Heind. ad Plat. Protag. p. 611.

7. *τῶν χωρίων δαήμονα*] h. e. *ἐπιστήμονα* s. *ἔμπειρον*, uti dixit I, 28, 10 *κοῦφοι γὰρ ὄντες καὶ ἔμπειροι τῶν χωρίων.* III, 10, 7 *αὐτοὶ τῆς χώρας ἔμπειροι.* Xenoph. Hipparch. IV, 6 *τοὺς ἐπιστημονεστάτους ἑκάστων τόπων παραλαμβάνειν.* — De adi. *δαήμων* vide quae diximus in ann. ad VII, 28, 5.

ἵνα ἐνεγέγραπτο] Sic edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. *ἐγέγραπτο* cod. F. indeque Schmiederus. Quae scriptura si non omnino reiicienda, tamen vulgata deterior est. Nimirum *ἐγγεγράφθαι* h. l. dicuntur *mandata in epistola descripta.* Plane sic scripsit Xenoph. Cyrop. VIII, 2, 17. *ἐνέγραψε δὲ πρὸς πάντας καὶ Ὑστάσπην ὡς φίλον αὐτοῦ δέχεσθαι.* Eadem verba confusa vide apud Achill. Tat. p. 402.

7 Ἀλέξανδρος δὲ τῶν Ἰνδῶν τινα τῶν αὐτομόλων πιστόν
τε ἄλλως καὶ τῶν χωρίων δαήμονα ἐπιλεξάμενος, πέμ-
πει παρὰ Πτολεμαῖον τῆς νυκτὸς γράμματα φέροντα τὸν
8 Ἰνδὸν ἵνα ἐνεγέγραπτο· ἐπειδὰν αὐτὸς προσβάλῃ τῇ πέ-
τρᾳ, τὸν δὲ ἐπιέναι τοῖς βαρβάροις κατὰ τὸ ὄρος, μηδ'
ἀγαπᾶν ἐν φυλακῇ ἔχοντα τὸ χωρίον, ὡς ἀμφοτέρωθεν
9 βαλλομένους τοὺς Ἰνδοὺς ἀμφιβόλους γίγνεσθαι. Καὶ αὐ-
τὸς ἅμα τῇ ἡμέρᾳ ἄρας ἐκ τοῦ στρατοπέδου προσῆγε τὴν
στρατιὰν κατὰ τὴν πρόσβασιν ᾗ Πτολεμαῖος λαθὼν ἀνέβη,
γνώμην ποιούμενος, ὡς εἰ ταύτῃ βιασάμενος ξυμμίξοι
τοῖς ἀμφὶ Πτολεμαῖον, οὐ χαλεπὸν ἔτι ἐσόμενον αὐτῷ
10 τὸ ἔργον. Καὶ ξυνέβη οὕτως. Ἔστε μὲν γὰρ ἐπὶ μεσημ-
βρίαν ξυνειστήκει καρτερὰ μάχη τοῖς τε Ἰνδοῖς καὶ τοῖς
Μακεδόσι, τῶν μὲν ἐκβιαζομένων ἐς τὴν πρόσβασιν, τῶν
11 δὲ βαλλόντων ἀνιόντας· ὡς δὲ οὐκ ἀνῆσαν οἱ Μακεδό-
νες, ἄλλοι ἐπ' ἄλλοις ἐπιόντες, οἱ δὲ πρόσθεν ἀναπαυό-
μενοι μόγις δὴ ἀμφὶ δείλην ἐκράτησαν τῆς παρόδου, καὶ

---

9. *ἅμα τῇ ἡμέρᾳ*] Solet alias in hac dicendi formula Arrianus non addere articulum, ut III, 9, 3 *ἅμ' ἡμέρᾳ*. VI, 6, 3 *ἅμα ἡμέρᾳ*. Hist. Ind. XXIII, 2 *ἅμα ἡμέρῃ*. Vide ann. ad I, 18, 15. Simile est quod apud Thucydidem legitur *ἅμα ἕῳ* II, 90 cet. et *ἅμα τῇ ἕῳ* apud Arr. II, 4, 6.

10. *τοῖς Μακεδόσι*] Edd. *τοῖς Μακεδόσιν*.

11. *μόγις δὴ ἀμφὶ δείλην*] „Ms. Opt. et alii." *Gronov.* Vulgo *μόλις ἀμφὶ δείλην*. Formae *μόλις* et *μόγις* apud Arrianum ita variantur, ut nulla ratione decerni possit, utram praetulerit. *Μόλις* habes, V, 6, 3. VI, 25, 11. VI, 26, 2. VI, 29, 7. *μόγις* IV, 9, 6. IV, 24, 9. VI, 12, 6. VII, 25, 10. VII, 26, 2. Ceterum vide intpp. ad Greg. Cor. p. 65. Pors. ad Eurip. Phoenn. v. 319. Popp. ad Thuc. t. I, p. 208. Dorv. ad Charit. p. 409. Bornem. ad Xen. Anab. III, 4, 48. Hemst. ad Lucian. I, p. 302, ed. Bip. Schneid. ad Plat. Civit. p. 502, C.

12. *Ἐκεῖθεν δὲ — ἐπήγετο*] Haec verba quae hic adscripsi, arctissime cohaerent. cf. V, 3, 8 *οἱ μὲν — αὐτόθεν παραγενόμενοι — ἐφωμάρτουν*. Xen. Hist. Gr. I, 2, 4 *ἐντεῦθεν παρασκευασάμενοι ἐπορεύοντο*. II, 1, 21 *ἐκεῖθεν δὲ εὐθὺς ἐπισιτισάμενοι ἔπλευσαν*. Vide ann. ad III, 2, 8.

ξυνέμιξαν τοῖς ξὺν Πτολεμαίῳ. Ἐκεῖθεν δὲ ὁμοῦ ἤδη 12
γενομένη ἡ στρατιὰ πᾶσα ἐπήγετο αὖθις ὡς ἐπ' αὐτὴν τὴν πέτραν· ἀλλὰ γὰρ ἔτι ἄπορος ἦν αὕτη ἡ προσβολή.
Ταύτῃ μὲν δὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦτο τὸ τέλος γίγνεται· ὑπὸ 13
δὲ τὴν ἕω παραγγέλλει στρατιώτῃ ἑκάστῳ κόπτειν χάρακας ἑκατὸν κατ' ἄνδρα· καὶ οὗτοι κεκομμένοι ἦσαν καὶ αὐτὸς ἐχώννυεν, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ λόφου ἵνα ἐστρατοπεδευκότες ἦσαν ὡς ἐπὶ τὴν πέτραν χῶμα μέγα ἔνθεν τοξεύματά τε ἂν ἐξικνεῖσθαι ἐς τοὺς προμαχομένους δυνατὰ αὐτῷ ἐφαίνετο καὶ ἀπὸ μηχανῶν βέλη ἀφιέμενα. Καὶ ἐχώννυεν αὐτὸ πᾶς τις ἀντιλαμβα- 14
νόμενος τοῦ ἔργου· καὶ αὐτὸς ἐφειστήκει θεατὴς καὶ ἐπαινέτης τοῦ ξὺν προθυμίᾳ περαινομένου, κολαστὴς δὲ τοῦ ἐν τῷ παραχῆμα ἐκλιποῦς.

XXX. Τῇ μὲν δὴ πρώτῃ ἡμέρᾳ ὡς ἐπὶ στάδιον ἔχωσεν αὐτῷ ὁ στρατός. Ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν οἵ τε σφενδονῆται σφενδονῶντες ἐς τοὺς Ἰνδοὺς ἐκ τοῦ ἤδη κεχωσμέ-

---

ὡς ἐπ' αὐτὴν τὴν πέτραν] Edd. vett. et, ut videtur, nonnulli codd. Gronovii *ὡς ἐς αὐτήν*. Quod dedimus Schmiederum secuti, suppeditarunt cod. F. et alii codd. Gronovii. cf. IV, 30, 14 *ἡγήσασθαι ἐκέλευσεν ὡς ἐπὶ τοὺς ἐλέφαντας*. IV, 30, 16 *ἤγοντο ὡς ἐπὶ γέφυραν*. V, 15, 8 *ἤλαυνεν ὡς ἐπὶ Ἀλέξανδρον*. Recte tamen scripsit IV, 17, 1 *ἔφευγον — ὡς ἐς τὴν ἐρήμην*, coll. annot. ad I, 1, 14.

13. *ἐς τοὺς προμαχομένους*] Edd. vett. *ἐς τοὺς προμάχους*, quod ex compendio scripturae ortum puto. Dedimus quam formam non codices solum omnes tuentur, sed etiam ipsius Arriani mos scribendi flagitat. Vide quae verbi *προμάχεσθαι* adscripsimus exempla ad IV, 2, 5 et IV, 3, 4.

δυνατὰ αὐτῷ ἐφαίνετο] Haec verba in edd. ante Borheckium et Schmiederum desiderabantur, quamquam iam Gronovius monuerat ea in omnibus codicibus exstare.

14. *καὶ αὐτὸς ἐπαινέτης*] Oculis videtur hic locus observatus esse Suidae, cum scribebat s. v. *ἐπαινέτης· τοῦ τε ξὺν κόσμῳ δρωμένου ἐπαινέτης καὶ τοῦ ἀκοσμήτου ἐν τῷ παραυτίκα ἐπιτιμητὴς καὶ τοῦ ἐσύστερον κολαστής*. Nisi forte statuis ipsum Arrianum imitatum esse scriptorem cuius verba adscripsit Suidas.

C. XXX. *οἵ τε σφενδονῆται σφενδονῶντες*] Substantivum pro-

νοῦ καὶ ἀπὸ τῶν μηχανῶν βέλη ἀφιέμενα ἀνέστελλε τῶν Ἰνδῶν τὰς ἐκδρομὰς τὰς ἐπὶ τοὺς χωννύοντας. Καὶ ἐχών-
2 νυντο αὐτῷ ἐς τρεῖς ἡμέρας ξυνεχῶς τὸ χῶμα. Τῇ τετάρτῃ δὲ βιασάμενοι τῶν Μακεδόνων οὐ πολλοὶ κατέσχον ὀλίγον γήλοφον ἰσόπεδον τῇ πέτρᾳ· καὶ Ἀλέξανδρος οὐδέν τι ἐλιννύων ἐπῆγε τὸ χῶμα, ξυνάψαι ἐθέλων τὸ χωννύμενον τῷ γηλόφῳ ὅντινα οἱ ὀλίγοι αὐτῷ ἤδη κατεῖχον.
3 Οἱ δ' Ἰνδοὶ πρός τε τὴν ἀδιήγητον τόλμαν τῶν ἐς τὸν γήλοφον βιασαμένων Μακεδόνων ἐκπλαγέντες καὶ τὸ χῶμα ξυναπτὸν ἤδη ὁρῶντες, τοῦ μὲν ἀπομάχεσθαι ἔτι ἀπείχοντο· πέμψαντες δὲ κήρυκας σφῶν παρ' Ἀλέξανδρον

---

pter similem sequentis participii formam in editione Schmiederiana typorum lapsu excidit neque in editione stereotypa restitutum est.

καὶ ἐχώννυντο — τὸ χῶμα] In edd. ante Schmiederum et in quattuor codd quos contulit Gronovius, legebatur *καὶ ἐχώννυντο τὸ χωρίον*. Unde Schmiederus summo ardore amplexus est quod praebuit solus cod. F. *κ. ἐ. τὰ χωρία*. At quid est *τὸ χωρίον* s. *τὰ χωρία χωννύναι*? Vertunt: *atque ita agger triduo toto perfectus est.* Sed primum quis est qui *τὸ χωρίον* dictum existimet de terra in molem s. aggerem congesta? Deinde quo modo fieri potest, ut imperfectum *ἐχώννυντο* sit *perfectus est*: Arriani manum agnosces, si mecum scripseris *καὶ ἐχώννυντο — τὸ χῶμα*, *et per tres dies continuos agger exstruebatur.* Similiter dixit II, 26, 5 *ἐδόκει δὴ χῶμα χωννύναι.* II, 27, 5 *χῶμα χωννύναι — ἐκέλευσεν.* IV, 29, 13 *καὶ αὐτὸς ἐχώννυεν — χῶμα μέγα.* cf. Herodot. II, 137 *τάσσοντα χῶμα χοῦν πρὸς τῇ πόλει.* IV, 71 *χοῦσι πάντες χῶμα μέγα.* — Ceterum PI et M quam facile confundi potuerint, demonstratione non opus habet.

2. *οὐδέν τι ἐλιννύων*] h. e. *nihil moratus.* Verbum *ἐλιννύειν* (quod vides quoque apud Arr. III, 15, 12 *οὐδέν τι ἐλιννύσας.* VII, 25, 8 *οὐκέτι ἐλιννύειν πυρέσσοντα.* Hist. Ind. XXIX, 7 *οὐδέν τι ἐλιννύοντες ἔπλεον*) Herodoto debuisse videtur Arrianus. cf. Herod. VII, 56 *ἐλινύσας οὐδένα χρόνον.* VIII, 71 *ἐλίννυον οὐδένα χρόνον.* De duplici forma *ἐλινύειν* et *ἐλιννύειν* vide intpp. ad Herod. I, 67. Koen. et Schaef. ad Greg. Cor. p. 502; de usu huius verbi vide Piers. ad Moer. p. 161 sq. coll. ann. ad Arr. VII, 25, 8. — In ed. Bas. legitur *ἐλινύων:* quod tamen non magni momenti est, cum in reliquis locis eadem illa editio duplex *ν* retineat.

ἐθέλειν ἔφασκον ἐνδοῦναι τὴν πέτραν, εἰ σφίσι σπένδοιτο.
Γνώμην δὲ πεποίηντο ἐν τῷ ἔτι διαμέλλοντι τῶν σπον- 4
δῶν διαγαγόντες τὴν ἡμέραν νυκτὸς ὡς ἕκαστοι διασκε-
δάννυσθαι ἐπὶ τὰ σφέτερα ἤθη. Καὶ τοῦτο ὡς ἐπύθετο 5
Ἀλέξανδρος, ἐνδίδωσιν αὐτοῖς χρόνον τε ἐς τὴν ἀποχώ-
ρησιν καὶ τῆς φυλακῆς τὴν κύκλωσιν τὴν πάντη ἀφελεῖν·
καὶ αὐτὸς ἔμενεν, ἔστε ἤρξαντο τῆς ἀποχωρήσεως. Καὶ 6
ἐν τούτῳ ἀναλαβὼν τῶν σωματοφυλάκων καὶ τῶν ὑπα-
σπιστῶν ἐς ἑπτακοσίους κατὰ τὸ ἐκλελειμμένον τῆς πέ-
τρας ἀνέρχεται ἐς αὐτὴν πρῶτος, καὶ οἱ Μακεδόνες ἄλ-
λος ἄλλῃ ἀνιμῶντες ἀλλήλους ἀνῄεσαν· καὶ οὗτοι ἐπὶ τοὺς 7

---

3. *Οἱ δ' Ἰνδοί*] Ed. Bas. *οἱ δὲ Ἰνδοί*, non minus recte. — Vocabulum *ἀδιήγητος*, quod plane respondet vernaculo *unbeschreiblich*, passim reperitur apud Xenophontem, ut Cyrop. VII, 1, 32 *ἐν δὲ τῷ ἀδιηγήτῳ ταράχῳ*. — Mox ed. Bas. *ξυνάπτων*.

πέμψαντες δὲ κήρυκας σφῶν] Ita cod. F. et nonnulli alii quos inspexit Gronovius codices. *κήρυκα* edd. vett. et rell. codd. Similes scribendi errores notavimus III, 9, 9. III, 21, 8. III, 28, 11. VI, 17, 6. — Mox pro *σφίσιν* dedimus *σφίσι*. Forte enim factum videtur, ut *ν* illud paragogicum saepe in ed. Basil. non suo loco additum recentiores editores non deleverint.

4. *Γνώμην δὲ πεποίηντο*] Ed. Bas. *δὲ ἐπεποίηντο* Vide quae fuse disputavimus de hac re ad III, 12, 1 et III, 19, 2.

ἐν τῷ ἔτι διαμέλλοντι] Ed. Bas. *διαμέλλον*. Participium s. adiectivum substantivi loco usurpare Arrianus cum Atticis scriptoribus commune habet. cf. V, 15, 11 *ἐς τὰ διαλείποντα τῶν ἐλεφάντων*. VI, 4, 5 *ἐν τῷ ἐνδεεῖ τῆς παρασκευῆς καὶ τεταραγμένῳ*. Vide quae doctissime omnium de hoc genere et simill. disputavit Lobeck. ad Soph. Aiac. p. 277 sq. Adde intpp. ad Greg. Corinth. p. 138. Goell. ad Thucyd. I, 90. Siebel. ad Paus. I, 7, 1.

5. *ἀφελεῖν*] Ed. Basil. *ἐφελεῖν*.

6. *καὶ οἱ Μακεδόνες ἄλλος ἄλλῃ ἀνιμῶντες*] Sic loqui amat Arrianus. cf. II, 6, 8 *ἄλλος ἄλλοθεν αὐτῷ ἐπαίροντες ἐπέλεγον*. II, 7, 15 *οἱ δὲ — ἄλλος ἄλλοθεν δεξιούμενοι*. VI, 7, 11 *οἱ ἄλλοι αἰσχυνθέντες ἄλλος ἄλλῃ*. Paulo aliter habent quae leguntur apud Xenoph. Anab. II, 1, 15 *οὗτοι — ἄλλος ἄλλα λέγει*. Vide Krueg. ad Xen. l. l. I, 8. 9 et II, 4, 1.

7. *ῥίψαντες σφᾶς*] Ex annotatione Gronovii ad III, 18, 3 col-

ἀποχωροῦντας τῶν βαρβάρων τραπόμενοι ἀπὸ ξυνθήματος πολλοὺς μὲν αὐτῶν ἐν τῇ φυγῇ ἀπέκτειναν· οἱ δὲ καὶ πεφοβημένως ἀποχωροῦντες κατὰ τῶν κρημνῶν ῥί-
8 ψαντες σφᾶς ἀπέθανον· εἴχετό τε Ἀλεξάνδρῳ ἡ πέτρα ἡ τῷ Ἡρακλεῖ ἄπορος γενομένη καὶ ἔθυεν ἐπ' αὐτῇ Ἀλέξανδρος καὶ κατεσκεύασε φρούριον, παραδοὺς Σισικόττῳ ἐπιμελεῖσθαι τῆς φρουρᾶς ὃς ἐξ Ἰνδῶν μὲν πάλαι ηὐτομολήκει ἐς Βάκτρα παρὰ Βῆσσον, Ἀλεξάνδρου δὲ κατασχόντος τὴν χώραν τὴν Βακτρίαν ξυνεστράτευέ τε αὐτῷ
9 καὶ πιστὸς ἐς τὰ μάλιστα ἐφαίνετο. Ἄρας δ' ἐκ τῆς πέτρας ἐς τὴν τῶν Ἀσσακηνῶν χώραν ἐμβάλλει. Τὸν γὰρ ἀδελφὸν Ἀσσακηνοῦ ἐξηγγέλλετο τούς τε ἐλέφαντας ἔχοντα καὶ τῶν προσχώρων βαρβάρων πολλοὺς ξυμπεφευγέναι ἐς

---

ligimus, in nonnullis codd. h. l. additum fuisse pronomen *αὐτούς*: quod si non ineptum, tamen minus necessarium esse apparet ex iis quae dicta sunt ad I, 9, 13 et III, 18, 13.

8. *παραδοὺς Σισικόττῳ*] Edd. ante Gronovium *Σισικόπτῳ*. Et sic quoque scriptum exhibent hoc nomen plures codd. Gronovii. Sed duo, ut ait Gronovius, minimum codices nomen per duplex *τ* scriptum praebuerunt. Plura vide in ann. ad V, 6, 2 et V, 20, 12.

9. *ἐς τὰ ταύτῃ ὄρη*] Edd. vett. et plures codd. Gronovii *ταύτης*. „Optimus aliique *ταύτῃ*, recte, prout mox (30, 13) repetit *τὰ ταύτῃ χωρία*." *Gronov.* cf. IV, 16, 1 *οἱ ταύτῃ βάρβαροι* VI, 6, 6 *τῶν ταύτῃ Ἰνδῶν*. VI, 9, 8 *τὸ ταύτῃ τεῖχος*. Sic quoque recte Schmiederus in Hist. Ind. XX, 5 pro vulg. *ὁ ταύτης πόντος* excudi curavit *ὁ ταύτῃ πόντος*. — Supra scripsimus *Ἀσσακηνῶν* et *Ἀσσακηνοῦ* pro vulgato *Ἀσσακανῶν* et *Ἀσσακάνου*. Vide ann. ad IV, 23, 1 et IV, 27, 5. Curtio rex ille *Assacanus* audit VIII, 10, 22.

10. *εἰς Δύρτα πόλιν*] Ed. Bas. *Δύρατα*. „Dyrta urbem nemo novit. Est vero, si omnia sana, Assacenorum nec procul ab Indo flumine." *Schmied.* Ne Mannertus quidem Geogr. t. V, p. 35, ubi de Alexandri expeditione loquitur, huius urbis mentionem iniecit. — Mox pro vulgato *τῶν μὲν οἰκούντων* Schmiederus dedit *ἐνοικούντων*. Recte, opinor. Cf. I, 12, 13 *πρὸς τῶν ἐνοικούντων*. III, 1, 4 *ἐνδιδόντων τῶν ἐνοικούντων*. Verbum *οἰ-*

τὰ ταύτῃ ὄρη. Καὶ ἀφικόμενος εἰς Δύρτα πόλιν τῶν μὲν 11
ἐνοικούντων οὐδένα καταλαμβάνει οὐδὲ ἐν τῇ χώρᾳ πρὸς τῇ
πόλει· ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν Νέαρχόν τε καὶ Ἀντίοχον
τοὺς χιλιάρχους τῶν ὑπασπιστῶν ἐκπέμπει· καὶ Νεάρχῳ
μὲν τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τοὺς ψιλοὺς ἄγειν ἔδωκεν, Ἀν-
τιόχῳ δὲ τήν τε αὐτοῦ χιλιαρχίαν καὶ δύο ἐπὶ ταύτῃ ἄλ-
λας. Ἐστέλλοντο δὲ τά τε χωρία κατοψόμενοι καὶ εἴ 12
πού τινας τῶν βαρβάρων ξυλλαβεῖν, ἐς ἔλεγχον τῶν κατὰ
τὴν χώραν τῶν τε ἄλλων καὶ μάλιστα δὴ τὰ ἀμφὶ τοὺς
ἐλέφαντας ἔμελεν αὐτῷ μαθεῖν. Αὐτὸς δ' ὡς ἐπὶ τὸν Ἰν- 13
δὸν ποταμὸν ἤδη ἦγε, καὶ ἡ στρατιὰ αὐτῷ ὡδοποιεῖτο
πρόσω ἰοῦσα ἄπορα ἄλλως ὄντα τὰ ταύτῃ χωρία. Ἐν- 14
ταῦθα ξυλλαμβάνει ὀλίγους τῶν βαρβάρων, καὶ παρὰ

κεῖν de terrae s. urbis incolis tum tantum dictum reperi, cum quae ab iis habitatur urbis s. terrae nomen additum est, ut apud Xenoph. Cyrop. II, 1, 5 *τοὺς ἐν τῇ Ἀσίᾳ οἰκοῦντας.* Rpbl. Athen. II, 13 *τὴν ἤπειρον οἰκοῦντας.* cf. ann. ad VII, 16, 4.

11. *τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τοὺς ψιλούς*] Edd. ante Schmiederum *τοὺς Ἀγρ. τοὺς ψιλούς.* „Vertit cum Facio Vulcanius: *Agrianas levis armaturae.* Cedo igitur Agrianas gravis armaturae, quos ego nullos hactenus inveni. Nullam quidem notatam video in schedis meis varietatem ex Mss. Sed vel invitis iis omnibus scribendum *τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τοὺς ψιλούς.* Nam sic loquitur passim. Huius libri c. 4, 10 *τούς τε τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τοὺς ἄλλους ψιλούς.* c. 29, 2 *Πτολεμαῖον τούς τε Ἀγριᾶνας ἄγοντα καὶ τοὺς ψιλοὺς τοὺς ἄλλους.* VI, 8, 11 *οἵ τε Ἀγριᾶνες καὶ ἄλλαι τάξεις τῶν ψιλῶν.*“ *Gronov.* Non dubito quin verissima sit Gronovii haec coniectura. Sic saepe *τοξόται* h. e. milites levis armaturae una cum Agrianibus memorantur, ut I, 6, 20. I, 20, 8. II, 4, 4. II, 5, 7. V, 20, 4. — Supra pro *τῶν ὑπασπιστῶν* ed. Bas. habet *τῶν ἱππασπιστῶν.*

12. *ἔμελεν αὐτῷ μαθεῖν*] Ita omnes codd. Gronovii. *ἔμελλεν* ed. Basil. Unde scribendum putavit Vulcanius *ἔμελλον*, qua coniectura nihil deterius. De constructione vide ann. ad IV, 21, 17.

13. *ἄπορα ἄλλως ὄντα —*] Haec verba arcte coniungenda sunt cum praecedentibus. Similem structuram vide I, 26, 1 *ἥ ὡδοπεποιήκεσαν αὐτῷ οἱ Θρᾷκες χαλεπὴν ἄλλως καὶ μακρὰν οὖσαν τὴν πάροδον.*

14. *παρὰ Ἀβισάρῃ*] Edd. ante Schmiederum *παρὰ Βαρισάδῃ.*

τούτων ἔμαθεν ὅτι οἱ μὲν ἐν τῇ χώρᾳ Ἰνδοὶ παρὰ Ἀβισάρῃ ἀποπεφευγότες εἶεν, τοὺς ἐλέφαντας δὲ ὅτι αὐτοῦ κατέλιπον νέμεσθαι πρὸς τῷ ποταμῷ τῷ Ἰνδῷ· καὶ τούτους ἡγήσασθαι οἷ τὴν ὁδὸν ἐκέλευσεν ὡς ἐπὶ τοὺς ἐλέφαντας. Εἰσὶ δ' Ἰνδῶν πολλοὶ κυνηγέται τῶν ἐλεφάντων, καὶ τούτους σπουδῇ ἀμφ' αὑτὸν εἶχεν Ἀλέξανδρος, καὶ τότε ἐθήρα ξὺν τούτοις τοὺς ἐλέφαντας· καὶ δύο μὲν

Hic primus ex coniectura Freinshemii ad Curt. VIII, 13, 1 dedit quod et nos non potuimus quin probaremus. Vide ann. ad V, 8, 4. — Quod olim conieci *παρὰ Ἀβισάρην*, ut minime necessarium iam dudum a me reiectum est. Consule ann. ad III, 2, 8.

ὅτι κατέλιπον] Ne mireris modorum mutationem *ὅτι πεφευγότες εἶεν — καὶ ὅτι — κατέλιπον.* Nam ut in priori enunciati membro ex sententia Indorum captorum verba pronunciata proferuntur, ita in altera enunciati parte ipse iam loquitur scriptor. Cf. V, 19, 1 *καὶ ὅτι οὐ δεδουλωμένος τῇ γνώμῃ ἐφαίνετο, ἀλλ' ὥσπερ ἀνὴρ ἀγαθὸς ἀνδρὶ ἀγαθῷ προσέλθοι*, ubi ut optativus poneretur necesse fuit, quia haec ultima sententiam s. cogitationem Alexandri continere voluit Arrianus.

ἡγήσασθαι οἷ τὴν ὁδόν] *ut sibi viam monstrarent.* Ita apposito dativo dixit III, 17, 4 *ἡγησαμένων αὐτῷ τῶν Σουσίων.* Non apposuit eum I, 25, 12 *ξυμπέμπει αὐτῷ τῶν Περγαίων τινὰς τὴν ὁδὸν ἡγησομένους.* III, 3, 9 *τοὺς δὲ ἡγήσασθαι τὴν ὁδόν.*

15. *καὶ δύο — ἀπόλλυνται*] Sic omnes codd. Gronovii. Unde mirum sane, quod in edd. vett. legitur *ἀπώλοντο.* Voluerunt fortasse sive librarii sive editor *ἀπώλλυντο*, quod habes in simillima huic dicendi formula III, 18, 13 *οἱ δὲ κατὰ κρημνῶν ῥίψαντες ἀπώλλυντο.* Sed nolo quidquam mutatum.

κατὰ κρημνοῦ] Edd. vett. *κατὰ κρημνούς.* Inepte. Vide quae dicta sunt in ann. ad III, 18, 13 et IV, 30, 1. — Infra pro vulgato *τοὺς ἀναβάτας* ex omnium codicum et editionis Basileensis auctoritate restituimus *τοὺς ἀμβάτας*, bene tamen gnari, utramque formam probam esse. Forma *ἀναβάτης* intacta mansit III, 13, 10. Breviori forma *ἀμβάτης* usus est V, 19, 7. VI, 14, 5. Hist. Ind. XIII, 11. Eandem formarum varietatem apud Xenophontem obtinere monuit Sturzius in Lex. Xenoph. s. v.

16. *καὶ ναῦς ἐποιήθησαν*] Hanc lectionem tuentur omnes codd.

αὐτῶν ἀπόλλυνται κατὰ κρημνοῦ σφᾶς ῥίψαντες ἐν τῇ
διώξει· οἱ δὲ ἄλλοι ξυλληφθέντες ἔφερόν τε τοὺς ἀμβά-
τας καὶ τῇ στρατιᾷ ξυνετάσσοντο. Ἐπεὶ δὲ καὶ ὕλῃ ἐρ- 16
γασίμῳ ἐνέτυχε παρὰ τὸν ποταμὸν, καὶ αὕτη ἐκόπη αὐ-
τῷ ὑπὸ τῆς στρατιᾶς, καὶ ναῦς ἐποιήθησαν, καὶ αὗται
κατὰ τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν ἤγοντο ὡς ἐπὶ γέφυραν ἥντινα
Ἡφαιστίων καὶ Περδίκκας αὐτῷ ἐξῳκοδομηκότες πάλαι ἦσαν.

Gronovii. In edd. ante Schmiederum legebatur *καὶ ναῦς ἐποίησαν.* In forma nominativi quae est *ναῦς* nemo offendet perlectis iis quae diximus ad II, 6, 9 et II, 20, 1.

ΑΡΡΙΑΝΟΥ
ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ
ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Ἐν δὲ τῇ χώρᾳ ταύτῃ ἥντινα μεταξὺ τοῦ τε Κωφῆνος καὶ τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ ἐπῆλθεν Ἀλέξανδρος, καὶ Νύσαν

C. I. *τὴν Νύσαν*] Edd. vett. et quattuor codd. Gronovii ut hic, ita VII, 13, 2 habent *τὴν Νύσσαν*. Cum simplici σ hoc nomen scriptum exhibuit cod. F. Et sic quoque edd. vett. V, 26, 9 et VI, 2, 5, coll. variis lectionibus ad Herod. II, 146. III, 97. In Hist. Ind. I, 4 pro vulgato *Νυσσαῖοι* e cod. vet. primus scripsit *Νυσαῖοι* Vulcanius. De formis *Νύσα* et *Νύσσα*, *Νυσαῖος* et *Νυσσαῖος* vide praeter eos quos attulit testes Passov. ad Dion. Perieg. v. 626, Wernsd. ad Himer. p. 237 et 437. Dorv. ad Char. p. 530. Bernhard. ad Dion. Perieg. p. 601 et 695.

ἐπεί τε ἐχειρώσατο] Sic cod. F. et ex eo Schmiederus. Edd. vett. et reliqui codd. Gronovii *ἀφ' οὗ τε*, minus apte. De particula *τὲ πλεοναστικῶς* fere coniunctioni *ἐπεί* apposita vide Siebel. ad Paus. I, 20, 2 *καὶ τὴν μὲν, ἐπεί τε ἐκαθέζετο, δεδέσθαι*, et ante eum Koen. ad Greg. Cor. p. 412. Arrianus fortasse ut Pausanias hunc huius particulae usum mutuatus est ab Herodoto, quem haud raro sic dixisse demonstrarunt Koen. l. l. et Schweigh. ad Herod. IX, 26.

ὅστις δὴ — ἐστράτευσεν] Post haec verba Vulcanius in V. C. vidit adiecta haec: *οὐκ ἔχω φράσαι;* eademque etiam Gronovius vidit in *pluribus*, ut ait, *codicibus*. Cum autem neque in edd. vett., neque in reliquis codd. compareant, ut inutile glossema ea omisimus. Accedit quod statim sequuntur verba *οὐ γὰρ ἔχω ξυμβαλεῖν*, ut vix credideris Arrianum tam negligenter composuisse orationem. Tu verte ita: *Dionysum autem condidisse urbem Nysam, cum Indos sibi subiecerat, quisquis (sit) ille Dionysus et quando aut unde Indis bellum intulerit.* Non plane dissimile est quod dixit Arr. II, 24, 11 *καὶ ἐπίγραμμα ἐπ' αὐτῇ, ἢ αὐτὸς ποιήσας ἢ ὅτου δὴ ἄλλου ποιήσαντος οὐκ ἄξιον μνήμης τὸ ἐπίγραμμα.* Unde etiam clarum fit

πόλιν ᾠκίσθαι λέγουσι, τὸ δὲ κτίσμα εἶναι Διονύσου· Διόνυσον δὲ κτίσαι τὴν Νύσαν ἐπεί τε Ἰνδοὺς ἐχειρώσατο, ὅστις δὴ οὗτος ὁ Διόνυσος, καὶ ὁπότε ἢ ὅθεν ἐπ' Ἰνδοὺς ἐστράτευσεν· οὐ γὰρ ἔχω συμβαλεῖν εἰ ὁ Θηβαῖος 2
Διόνυσος [ὃς] ἐκ Θηβῶν ἢ καὶ ἐκ Τμώλου τοῦ Λυδίου ὁρμηθεὶς ἐπ' Ἰνδοὺς ἧκε στρατιὰν ἄγων, τοσαῦτα μὲν ἔθνη μάχιμα καὶ ἄγνωστα τοῖς τότε Ἕλλησιν ἐπελθών, οὐδὲν δ' αὐτῶν ἄλλο ὅτι μὴ τὸ Ἰνδῶν βίᾳ χειρωσάμενος· πλήν γε δὴ ὅτι οὐκ ἀκριβῆ ἐξεταστὴν χρὴ εἶναι τῶν ὑπὲρ τοῦ θείου ἐκ παλαιοῦ μεμυθευμένων. Τῷ γάρ τοι κατὰ 3
τὸ εἰκὸς ξυντιθέντι οὐ πιστά, ἐπειδὰν τὸ θεῖόν τις προσ-

---

falsum esse quod habet ed. Bas. ὅστις δέ. — Mox eadem ἢ ὁ Θηβαῖος.

2. [ὅς] ἐκ Θηβῶν — ὁρμηθείς] In ed. Bas. haec verba duobus commatis inclusa leguntur, unde Schmiederus parentheseos signis ea inclusit, cogitatione addendum statuens ἐστράτευσε. Cf. Matth. Gr. Gr. uber. p. 1092 sq. Xen. Ephes. III, 4, p. 59 ἐν δὲ τῷ χρόνῳ, καθ' ὃν ἡ Ἀνθία ληφθεῖσα —, ἦλθεν ἐς τὴν Ταρσὸν πρεσβύτης Ἐφέσιος. Gronovius neque commate posito neque parentheseos signo adiecto pronomen relativum cum participio ὁρμηθείς ad verbum quod est ἧκε retulisse videtur, ita ut verbis εἰ ὁ Θηβαῖος Διόνυσος tacite addatur verbum substantivum ἦν. At utraque haec ratio hanc paulo perversiorem constructionem explicandi mihi non satisfacit. Quid, si statuamus pronomen ὅς male intrusum esse ob geminum praecedentis vocabuli exitum? Sed nihil affirmo. Interim uncis iussi vocem istam includi.

ἢ καὶ ἐκ Τμώλου] Particulam καί, quam Schmiederus e cod. F. inseruit, edd. vett. et rell. codd. Gronovii ignorant. Sed ad augendam orationis vim haud inepta est. Vid. ann. ad IV, 21, 1. Ceterum cf. IV, 28, 3 εἰ μὲν δὴ καὶ ἐς Ἰνδοὺς ἀφίκετο ὁ Ἡρακλῆς ὁ Θηβαῖος ἢ ὁ Τύριος ἢ ὁ Αἰγύπτιος, ἐς οὐδέτερα ἔχω ἰσχυρίσασθαι. V, 7, 4 εἰ δὲ δὴ ἐζεύχθη ὁ πόρος — οὐδὲ τοῦτο ἔχω ξυμβαλεῖν. — Mox ed. Bas. ἐπὶ Ινδούς et οὐδὲν δὲ αὐτῶν. Aeque recte.

πλήν γε δή — μεμυθευμένων] Recte Vulcanius haec interpretus est ita: *hoc tantum censuerim, ea quae de diis veteres fabulis suis conscripsere, non esse nimium curiose pervestiganda.* cf. VII, 23, 12 ταῦτα μὲν οὐκ ἔχω μέμψασθαι, πλήν γε δὴ ὅτι οὐκ ἐν μεγάλοις μεγάλως διεσπουδάζετο.

3. Τῷ γάρ τοι — ξυντιθέντι] Ed. Bas. τὸ γάρ τι, perperam.

4 θῇ τῷ λόγῳ, οὐ πάντη ἄπιστα φαίνεται. Ὡς δ' ἐπέ-
βη τῇ Νύσῃ Ἀλέξανδρος, ἐκπέμπουσι παρ' αὐτὸν οἱ Νυ-
σαῖοι τὸν κρατιστεύοντα σφῶν (ὄνομα δ' ἦν αὐτῷ Ἄκου-
φις) καὶ ξὺν αὐτῷ πρέσβεις τῶν δοκιμωτάτων τριάκον-
τα, δεησομένους Ἀλεξάνδρου, ἀφεῖναι τῷ θεῷ τὴν πό-
5 λιν· παρελθεῖν τε δὴ ἐς τὴν σκηνὴν τὴν Ἀλεξάνδρου τοὺς
πρέσβεις καὶ καταλαβεῖν καθήμενον κεκονιμένον ἔτι ἐκ τῆς
ὁδοῦ, ξὺν τοῖς ὅπλοις τοῖς τε ἄλλοις καὶ τὸ κράνος αὐ-
τῷ περικείμενον καὶ τὸ δόρυ ἔχοντα, θαμβῆσαι ἰδόντας
6 τὴν ὄψιν καὶ πεσόντας ἐς γῆν ἐπὶ πολὺ σιγὴν ἔχειν· ὡς
δ' ἐξανέστησέ τε αὐτοὺς Ἀλέξανδρος καὶ θαῤῥεῖν ἐκέλευσε,

Praeterea non indigna est quae adscribatur Gronovii ad h. l. annotatio: „Vulcanius *scripta quibus fides merito derogari posset.* Nescio an intellexerit, licet ei adquiescat Freinshemius ad Curt. IV, 7, 30. Neque enim *ξυντιθέναι* est *componere scriptum*, ut is videtur accepisse, sed *suspicari*, *coniicere*, *colligere*, ut c. 20 *εἴη ἂν οὖν ἐκ τοῦδε τοῦ λόγου ξυντιθέντι τεκμηριοῦσθαι.* c. 16 *ἅπερ ὁ Πῶρος τῷ λόγῳ ξυντιθείς.* Indd. c. 14 *ξυντιθέντι αὐτῷ τῆς ἀγγελίας τὸν χρόνον.* Et frequenter. Vertendum: *Etenim ex certa ratione aliqua vera non esse, si quis apposuerit narrationi numen, non omnino aliena a vero videntur.* Hanc vero sententiam suam exemplo insigni exornat ipse Arrianus II, 16, 9 *οὔτ' ἂν τὸ ὄνομα γιγνώσκειν, εἰ μή τις Ἥραν τούτοις ἐπάγων τὸ οὐ πιστὸν τοῦ λόγου ἀποκρύπτειν ἐθέλοι τῷ μύθῳ.*"

4. *τῇ Νύσῃ*] Edd. vett., ut supra, *τῇ Νύσσῃ*, ut mox eaedem *Νυσσαῖοι*. — Paulo infra ed. Bas. *ὄνομα δὲ ἦν.*

5. *κεκονιμένον ἔτι*] Secundam vocem, quia non agnoscitur a cod. F., statim reiecit Schmiederus. At vereor ne nullus ei applaudat. Indicatur enim hac voce addita, legatos, ubi Alexander ad urbem Nysam pervenit, statim ad eum missos esse, ita ut ne tantum quidem temporis intercederet, ut arma deponere vestesque mutare posset. Similem codicis illius fraudem deteximus ad III, 27, 5.

θαμβῆσαι] Non puto hoc verbum Atticis scriptoribus usu tritum fuisse. Iones eo usos esse constat; unde nil mirum quod Arrianus dixit in Hist. Ind. XXIV, 2 *καὶ οὗτοι, ὡς προσπλέοντα εἶδον, ἐθάμβησαν.*

6. *λέγειν ὧδε*] Ita cod. F. et alii, ut tradit Gronovius. *λέγειν τάδε* edd. vett. et, ut videtur, codd. aliqui Gronovii. Quod

τότε δὴ τὸν Ἄκουφιν ἀρξάμενον λέγειν ὧδε· Ὦ βασιλεῦ, δέονταί σου Νυσαῖοι, ἐάσαι σφᾶς ἐλευθέρους τε καὶ αὐτονόμους αἰδοῖ τοῦ Διονύσου. Διόνυσος γὰρ ἐπειδὴ χει- 7
ρωσάμενος τὸ Ἰνδῶν ἔθνος ἐπὶ θάλασσαν ὀπίσω κατήει τὴν Ἑλληνικήν, ἐκ τῶν απομάχων στρατιωτῶν οἳ δὴ αὐτῷ καὶ Βάκχοι ἦσαν, κτίζει τὴν πόλιν τήνδε μνημόσυνον τῆς αὑτοῦ πλάνης τε καὶ νίκης τοῖς ἔπειτα ἐσόμενον· κα- 8
θαπεροῦν καὶ σὺ αὐτὸς Ἀλεξάνδρειάν τε ἔκτισας τὴν πρὸς Καυκάσῳ ὄρει, καὶ ἄλλην Ἀλεξάνδρειαν ἐν τῇ Αἰγυπτίων γῇ, καὶ ἄλλας πολλὰς τὰς μὲν ἔκτισας ἤδη, τὰς δὲ καὶ κτίσεις ἀνὰ χρόνον, οἷα δὴ πλείονα Διονύσου ἔργα

---

quamquam altero non deterius, tamen ab Arriano nescio an nunquam dictum sit. Vide mihi II, 16, 11 ἔλεξεν ὧδε. V, 25, 5 ἔλεξεν ὧδε, ubi ed. Bas. rursus exhibet ἔλεξε τάδε. VII, 1, 8 τοὺς δὲ ἀποκρίνασθαι ὧδε. VII, 8, 7 ἔλεξεν ὧδε. Et similiter habent haec IV, 20, 4 εὔξασθαι ὧδε. V, 10, 4 ὧδε πράττων. VI, 24, 3 τοῦτο μὲν μόνος Νέαρχος λέγει ὧδε. Alias dixit ἔλεξε τοιάδε ut V, 27, 2 coll. Xenoph. Hist. Gr. IV, 8, 3; et, quod minus usitatum est τοιαῦτα εἶπεν VII, 11, 9. Vide ann. ad VII, 12, 9.

αἰδοῖ τοῦ Διονύσου] Placeret, si scriptum esset *αἰδοῖ τῇ Διονύσου*. Sic scripsit *κατὰ οἰκειότητα τὴν Δαρείου* III, 21, 9. *κολακείᾳ τῇ Ἀλεξάνδρου* IV, 8, 4. *κατὰ ζῆλον τὸν Ἀχιλλέως* VII, 14, 7. *ἐς ἀτιμίαν τὴν Ἀντιπάτρου* VII, 12, 12, et quod plane geminum est *αἰδοῖ τῇ Πινδάρου* I, 9, 15. — Supra edd. vett. *Νυσσαῖοι*.

7. *μνημόσυνον — ἐσόμενον*] Haec est scriptura plurimorum codicum Gronovii et edd. Bas. ac Venet. *μνημόσυνον — ἐσομένην* ed. Vulc. et Blanc. cum reliquis codd. Quod quamquam non plane falsum, tamen non ita comparatum est ut alteri scripturae anteferatur. cf. VII, 16, 3 *τὴν ἐρυθρὰν — θάλασσαν, κόλπον οὖσαν τῆς μεγάλης θαλάσσης*. Apud Plut. vit. Camill. c. XXXI *προλιπόντες τὴν πόλιν ὄνειδος ἐσόμενον* Reiskio *ἐσομένην* coniicienti recte contradixit Schaef. in ann. t. IV, p. 344.

8. *ἐν τῇ Αἰγυπτίων γῇ*] Ita cod. F. cum plurimis aliis codd. *ἐν τῇ Αἰγύπτου γῇ* edd. vett. Voluerint forsitan *ἐν τῇ Αἰγυπτίᾳ γῇ*. Nam hoc probum est. Vide V, 6, 7 *ἀμφὶ τῇ γῇ τῇ Αἰγυπτίᾳ*. VI, 1, 2 *ἡ γῆ ἡ Αἰγυπτία*. Hist. Ind. IV, 14 *κατὰ τὴν χώρην τὴν Αἰγυπτίην*. Vulgatam scripturam defendunt haec Hist. Ind. V, 6 *ἐπελθεῖν δὲ καὶ τὴν Αἰγυπτίων γῆν*, coll. V, 4, 3 *ἐν τῇ Ἰνδῶν γῇ*. — Supra ed. Bas. *καθά περ οὖν*.

9 ἀποδειξάμενος. Νῦσαν τε οὖν ἐκάλεσε τὴν πόλιν ὁ Διόνυσος ἐπὶ τῆς τροφοῦ τῆς Νύσης, καὶ τὴν χώραν Νυσαίαν· τὸ δ᾽ ὄρος ὅ τι περ πλησίον ἐστὶ τῆς πόλεως καὶ τοῦτο Μηρὸν ἐπωνόμασε Διόνυσος, ὅτι δὴ κατὰ τὸν μῦ-
10 θον ἐν μηρῷ τῷ τοῦ Διὸς ηὐξήθη. Καὶ ἐκ τούτου ἐλευθέραν τε οἰκοῦμεν τὴν Νῦσαν, καὶ αὐτοὶ αὐτόνομοι καὶ ἐν κόσμῳ πολιτεύοντες· τῆς δ᾽ ἐκ Διονύσου οἰκίσεως καὶ τόδε σοι γενέσθω τεκμήριον· κιττὸς γὰρ οὐκ ἄλλῃ τῆς Ἰνδῶν γῆς φυόμενος παρ᾽ ἡμῖν φύεται.

II. Καὶ ταῦτα πάντα Ἀλεξάνδρῳ πρὸς θυμοῦ ἐγίγνετο ἀκούειν, καὶ ἤθελε πιστὰ εἶναι τὰ ὑπὲρ τοῦ Διονύσου τῆς πλάνης μυθευόμενα· καὶ κτίσμα εἶναι Διονύσου τὴν Νῦσαν ἤθελεν, ὡς ἤδη τε ἥκειν αὐτὸς ἔνθα ἦλ-
2 θε Διόνυσος, καὶ ἐπέκεινα ἐλθεῖν Διονύσου· οὐδ᾽ ἂν Μακεδόνας τὸ πρόσω ἀπαξιῶσαι συμπονεῖν οἱ ἔτι κατὰ

9. *ἐπὶ τῆς τροφοῦ*] Ed. Bas. cum uno cod. Gronovii et V. C. Vulcanii *ἐπὶ τῆς τροφῆς*. Edd. Vulc. et Blanc. *ἀπὸ τῆς τροφοῦ*. Quod nos exprimi curavimus Schmiederum secuti, quattuor codd. praebent Gronovii. Recte conferri iubet Gronovius VII, 20, 9 *Ἴκαρον ἐκέλευσε καλεῖσθαι ἐπὶ τῆς νήσου τῆς Ἰκάρου*, et Antonin. Lib. fab. III *γεννήσας δὲ παῖδας Εὔρυτον καὶ Ἀμβρακίαν, ἐφ᾽ ἧς ἡ πόλις Ἀμβρακία καλεῖται.* — Supra edd. vett. rursus *τὴν Νύσσαν* et *Νυσσαίαν*.

10. *τῆς δ᾽ ἐκ Διονύσου*] Ed. Bas. *τῆς δὲ ἐκ Διονύσου*, ut paragr. 9 *τὸ δὲ ὄρος*.

2. *συμπονεῖν οἱ*] In quattuor codd. Gronovius reperit *συμπονεῖν αὐτῷ*. Quam dedimus pronominis formam, eam debemus cod. F. et edd. vett. Neque dubitandum videtur quin vera sit haec scriptura perpensis quae scripsimus in ann. ad III, 5, 9 et III, 6, 11. Ceterum Gronovius, cum Vulcanii Faciique interpretationem vituperat, ipse valde erravit locum ita interpretatus: *neque etiam Macedones longinquiorem adhuc cum eo militiam amplius detrectasse.* Nec, quod sane mireris, errorem Gronovii vidit Schmiederus in editione sua illius interpretationem comprobans. Hic est autem verborum sensus: *neque milites putabat Alexander amplius indignum habituros, quod ex aemulatione quadam rerum a Dionyso gestarum novos labores susciperent.* cf. ann. ad I, 17, 12. Et recte quidem haec Arrianus subnectit Alexandri sententiae, quippe cum facile hic praevidere posset quod revera factum nar-

ζῆλον τῶν Διονύσου ἔργων· καὶ δίδωσιν ἐλευθέρους τε
εἶναι τοὺς οἰκήτορας τῆς Νύσης καὶ αὐτονόμους. Ὡς δὲ 3
καὶ τοὺς νόμους ἐπύθετο αὐτῶν καὶ ὅτι πρὸς τῶν ἀρί-
στων τὸ πολίτευμα ἔχεται, ταῦτά τε ἐπῄνεσε καὶ ἠξίωσε
τῶν τε ἱππέων οἱ ξυμπέμψαι ἐς τριακοσίους καὶ τῶν
προεστώτων τοῦ πολιτεύματος (ἦσαν δὲ καὶ αὐτοὶ τρια-
κόσιοι) ἑκατὸν τοὺς ἀρίστους ἐπιλεξάμενος· Ἄκουφιν δὲ
εἶναι τὸν ἐπιλεγόμενον, ὅντινα καὶ ὕπαρχον τῆς χώρας
τῆς Νυσαίας κατέστησεν αὐτός. Τὸν δὲ Ἄκουφιν ταῦτα 4
ἀκούσαντα ἐπιμειδιάσαι λέγεται τῷ λόγῳ· καὶ Ἀλέξαν-
δρον ἐρέσθαι ἐφ᾽ ὅτῳ ἐγέλασεν· ἀποκρίνασθαι δ᾽ Ἄκου-
φιν· Καὶ πῶς ἄν, ὦ βασιλεῦ, μία πόλις ἑκατὸν ἀνδρῶν
ἀγαθῶν ἐρημωθεῖσα ἔτι καλῶς πολιτεύοιτο· ἀλλὰ σύ, 5
εἴ σοι μέλει Νυσαίων, τοὺς ἱππέας μὲν ἄγεσθαι τοὺς τρια-
κοσίους καὶ εἰ βούλει ἔτι τούτων πλείονας· ἀντὶ δ᾽ ἑκα-

---

ratur V, 25, 4 *ξύλλογοί τε ἐγίγνοντο — τῶν μὲν τὰ σφέτερα ὀδυρομένων, τῶν δὲ οὐκ ἀκολουθήσειν, οὐδ᾽ ἢν Ἀλέξανδρος ἄγῃ, ἐπισχυριζομένων.*

3. *ἐπιλεξάμενος*] Exspectabas *ἐπιλέξασθαι,* qui infinitivus penderet a praecedente verbo *ἠξίωσε.* Sed aliter etiam locus potest intelligi, ut participio *ἐπιλεξάμενος* arcte cum *ἠξίωσε* coniuncto accusativus *τοὺς ἀρίστους* non tam pendeat ab illo participio, quam ab infinitivo *ξυμπέμψαι.* Nimirum hic tum est verborum intellectus: — *trecentos sibi mitti iussit et ex iis qui reipublicae praeessent centum quos optimos sibi elegisset.* — Mox recte improbat Raphelius Vulcanii interpretationem: *Acuphis autem ex numero selectorum erat.* Hoc enim dicere Arrianum: *Acuphin autem* voluit *eum esse qui illos deligeret.*

4. *ἐφ᾽ ὅτῳ ἐγέλασεν*] Ed. Bas. *ἐφότῳ.* Vid. ann. ad I, 12, 8.

5. *καὶ εἰ βούλει ἔτι τούτων πλείονας*] Verba *εἰ βούλει,* quia Gronovio non conspecta sunt in cod. F., Schmiederus exterminavit. At vereor ut suo iure id fecerit. Cf. V, 27, 14 *οὕτω δὴ ἐξ ἀρχῆς ἄλλον στόλον στέλλεσθαι, εἰ μὲν βούλει, ἐπ᾽ αὐτὰ ταῦτα τὰ γένη· εἰ δὲ βούλει.* Xenoph. Cyrop. I, 4, 9 *καὶ σύ γε, εἰ βούλει, ὦ θεῖε, τιμωρησάμενος τοῦτο ὅμως χάρισαί μοι.*

τῶν κακῶν] Cod. F. *τῶν κακίων:* „ut fortasse innuat *τῶν κακιόνων.*“ *Gronov.* Comparativus quidem si adesset, non male haberet. Sed correctione ulla non est opus.

τὸν οὕστινας τοὺς ἀρίστους ἐπιλέξαι σὺ κελεύεις, διπλασίους τῶν ἄλλων τῶν κακῶν ἄγεσθαι, ἵνα σοι καὶ αὖθις ἀφικομένῳ δεῦρο ἐν τῷ αὐτῷ τούτῳ κόσμῳ φανείη ἡ πό-
6 λις. Ταῦτα λέγοντα (λέγειν γὰρ δόξαι φρόνιμα) πεῖσαι Ἀλέξανδρον. Καὶ τοὺς μὲν ἱππέας ξυμπέμπειν οἱ ἐκέλευσε· τοὺς δὲ ἑκατὸν τοὺς ἐπιλέκτους μηκέτι αἰτῆσαι, ἀλλὰ μηδ᾽ ἀντ᾽ αὐτῶν ἄλλους· τὸν δὲ παῖδα ἄρα τοῦ Ἀκούφιος καὶ τῆς θυγατρὸς τὸν παῖδα ξυμπέμψαι αὐτῷ
7 Ἄκουφιν. Ἀλέξανδρον δὲ πόθος ἔλαβεν ἰδεῖν τὸν χῶρον ὅπου τινὰ ὑπομνήματα τοῦ Διονύσου οἱ Νυσαῖοι ἐκόμπαζον, ἐλθεῖν τε ἐς τὸ ὄρος τὸν Μηρὸν ξὺν τοῖς ἑταίροις ἱππεῦσι καὶ τῷ πεζικῷ ἀγήματι, καὶ ἰδεῖν κισσοῦ
8 τε ἀνάπλεων καὶ δάφνης τὸ ὄρος καὶ ἄλση παντοῖα· καὶ

ἵνα σοι] „Magna iactatio huius loci in scriptis. Quidam εἴ σοι, alii ἴσοι. Opt. vero ἵνα σοι, idque antecellit et restitui meretur.“ *Gronov.* Vulgata ante Schmiederum fuit ὥς σοι, a Vulcanio quippe profecta, qui in ed. Basil. invenerat ὅσοι. Optativum post imperativum positum nemo mirabitur. Vere enim est optativus, cum totum fere enunciatum optionem contineat. cf. II, 17, 3 μή ποτ᾽ ἄρα ἐπικρατήσαντες — μεταγάγοιεν τὸν πόλεμον.

6. ξυμπέμπειν οἱ ἐκέλευσε] Ed. Bas. ξυμπέμψειν. Voluit fortasse ξυμπέμψαι, quod habes V, 2, 3. — Cum sequentibus compara I, 5, 7 καὶ τὴν ἀδελφὴν τὴν Ἀλεξάνδρου ὡμολόγησε δώσειν Ἀλέξανδρος.

7. ἐκόμπαζον] Haud infrequens est huius verbi et substantivorum κόμπος et κόμπασμα apud Arrianum usus dictorum de *iis quae inani quodam gloriandi studio proferuntur*, ut II, 14, 9 ὡς αὐτοὶ ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς πρὸς ἅπαντας ἐκομπάσατε. IV, 28, 4 ἐς κόμπον τοῦ λόγου ἐπιφημίζεσθαι. Hist. Ind. V, 10 ἀλλὰ τὴν Ἄορνον γὰρ πέτρην — ὅτι Ἡρακλέης οὐ δυνατὸς ἐγένετο ἐξελεῖν, Μακεδονικὸν δοκέει μοι τὸ κόμπασμα.

καὶ ἄλση παντοῖα] Similem orationis colorem agnosce in his Xenoph. Hist. Gr. IV, 1, 15 καὶ θῆραι — πάγκαλαι· περιέῤῥει δὲ ποταμὸς παντοδαπῶν ἰχθύων πλήρης, coll. Anab. I, 2, 7 et Arr. Indd. XL, 3 sq. — Infra edd. Gron. Raphel. Borheck. Schmied. καὶ θήρας.

8. ὡς καὶ στεφανώσασθαι εἶχον] Edd. Vulc. et Blanc. καὶ στεφανώσασθαι ὡς εἶχον, male inverso verborum ordine. Id tamen bene vidit Vulcanius cum ordinem verborum mutabat, haud fa-

ἰδεῖν σύσκιον καὶ θῆρας ἐν αὐτῷ εἶναι θηρίων παντοδαπῶν· καὶ τοὺς Μακεδόνας ἡδέως τὸν κισσὸν ἰδόντας οἷα δὴ διὰ μακροῦ ὀφθέντα (οὐ γὰρ εἶναι ἐν τῇ Ἰνδῶν χώρᾳ κισσόν, οὐδ' ἵναπερ αὐτοῖς ἄμπελοι ἦσαν) στεφάνους σπουδῇ ἀπ' αὐτοῦ ποιεῖσθαι, ὡς καὶ στεφανώσασθαι εἶχον ἐφυμνοῦντας καὶ Διόνυσόν τε καὶ τὰς ἐπωνυμίας τοῦ θεοῦ ἀνακαλοῦντας· θῦσαί τε αὐτοῦ Ἀλέξανδρον τῷ Διονύσῳ καὶ εὐωχηθῆναι ὁμοῦ τοῖς ἑταίροις. Οἱ δὲ καὶ 9
τάδε ἀνέγραψαν (εἰ δή τῳ πιστὰ καὶ ταῦτα) πολλοὺς τῶν ἀμφ' αὐτὸν τῶν οὐκ ἠμελημένων Μακεδόνων τῷ τε κισσῷ ἐστεφανωμένους καὶ ὑπὸ τῇ κατακλίσει τοῦ θεοῦ κατασχεθῆναί τε πρὸς τοῦ Διονύσου, καὶ ἀνευάσαι τὸν θεὸν καὶ βακχεῦσαι.

---

cilia esse intellectu quae Arriani verbis essent expressa. Et haec etiam causa fuisse videtur, qua ductus Vulcanius ordine verborum mutato locum ita interpretatus est: *coronasque ex eo fecisse et capite redimitos Dionyso hymnos cantasse, variis eum appellationibus invocantes.* Gronovius vulgata scriptura restituta hoc dixisse existimavit Arrianum: *eam copiam hederae fuisse, ut potuerint inde coronis capita ornare*, vel: *ideo studiose eos fecisse coronas, ut etiam liceret eos qui hymnos peragerent sive omnes sive nonnullos coronare.* Quae posterior interpretatio quam longe a scopo absit dici vix potest. Priorem si recte intelligo interpretationem, pauca tantum sunt quae aliter accipienda putem. Hoc enim dicere voluisse videtur Arrianus; *Et Macedones statim ex ea coronas sibi fecisse ut etiam coronare sese possent cum Dionysum carminibus celebrarent* cet. Nam commate post εἶχον et ἐφυμνοῦντας deleto indicativum εἶχον accipio positum pro satis usitato infinitivo, ita ut ἐφυμνοῦντας proprie non pendeat a στεφανώσασθαι, sed arcte coniungendum sit cum ἀνακαλοῦντας et referendum ad id quod praecessit τοὺς Μακεδόνας. — Supra ed. Bas. τὸν κισσῶν et οἷα δέ.

9. *Οἱ δὲ καὶ τάδε ἀνέγραψαν*] „Ms. Opt. ταῦτα. Id probant sequentia." *Gronov.* Quomodo sequentia id probent non perspicio. Schmiederus sane probavit scripturam illius codicis: sed parum consulte. Ut Arrianus in parenthesi scriberet εἰ δή τῳ πιστὰ καὶ ταῦτα, ideo recte factum puto, quod referenda sunt haec verba ad praegressa τάδε ἀνέγραψαν. Sed quae aliis conscripta narrantur ab Arriano, ea demum post parenthesin posita sequuntur: unde ex lege scribendum ei erat καὶ τάδε. Nec sane, exceptis

III. Καὶ ταῦτα ὅπως τις ἐθέλει ὑπολαβὼν ἀπιστείτω ἢ πιστευέτω. Οὐ γὰρ ἔγωγε Ἐρατοσθένει τῷ Κυρηναίῳ πάντη ξυμφέρομαι, ὃς λέγει πάντα ὅσα ἐς τὸ θεῖον ἀναφέρεται ἐκ Μακεδόνων, πρὸς χάριν τὴν Ἀλεξάνδρου
2 ἐς τὸ ὑπέρογκον ἐπιφημισθῆναι. Καὶ γὰρ καὶ σπήλαιον λέγει ἰδόντας ἐν Παραπαμισάδαις τοὺς Μακεδόνας, καί τινα μῦθον ἐπιχώριον ἀκούσαντας ἢ καὶ αὐτοὺς ξυνθέντας φημίσαι, ὅτι τοῦτο ἄρα ἦν τοῦ Προμηθέως τὸ ἄντρον ἵνα ἐδέδετο· καὶ ὁ ἀετὸς ὅτι ἐκεῖσε ἐφοίτα, δαι-

---

duobus locis, VII, 11, 9 *τοιαῦτα εἶπεν* et VII, 12, 9 *λόγος δέ τις καὶ οὗτος*, Arrianus unquam *οὗτος* s. *τοιοῦτος* et similia ita posuit, ut sequentia respiciant. Contra in pronomine *ὅδε* et *τοσόνδε* et similibus eam vim inesse ut tum ad praegressa, tum ad sequentia referantur, verbo iam monuimus ad prooem. 5. Adde si placet haec Hist. Ind. II, 6 *ὡς δὲ — ὧδέ τι.* Exp. III, 12, 1 *ἐκεκόσμητο ὧδε.* V, 4, 7 *ἐν τῇδε τῇ συγγραφῇ.* V, 20, 16 *ἐκ τοῦδε τοῦ λόγου* et centena alia. Unde etiam recte dixit Thucyd. I, 143 *οὐ γὰρ τάδε τοὺς ἄνδρας, ἀλλ' οἱ ἄνδρες ταῦτα κτῶνται.* Ut illuc, unde digressus sum, revertar, vulgatam scripturam firmant quoque simillimae dicendi formulae haecce IV, 14, 3 *ἤδη δέ τινες καὶ τάδε ἀνέγραψαν.* VI, 28, 1 *ἤδη δέ τινες καὶ τοιάδε ἀνέγραψαν.* VI, 29, 11 *ἐδήλου δὲ Περσιστὶ τάδε.* VII, 1, 2 *οἱ δὲ καὶ τάδε ἀνέγραψαν.* Cf. ann. ad VII, 12, 9. — Mox ed. Basil. *τῶν ἀμφ' αὐτόν.*

ἐστεφανωμένους] Ne monito quidem lectore hanc sine ulla dubitatione veram coniecturam Raphelii recepit Schmiederus pro vulg. *στεφανομένους.* In contaminata mansit illa perfecti forma apud Arr. VII, 23, 3.

καὶ ἀνευάσαι τὸν θεόν] Edd. vett. cum quattuor codd. Florr. *ἀνανεῦσαι*, sine apto sensu. *ἀνευάσαι* cod. F. Bene conferri iussit Gronovius Dionys. Perieg. v. 577 sq.

οὐδ' οὕτω σὺν παισὶ μελανδίνην ἀνὰ Γάγγην
Ἰνδοὶ κῶμον ἄγουσιν ἐριβρεμέτῃ Διονύσῳ,
ὡς κεῖνον κατὰ χῶρον ἀνευάζουσι γυναῖκες.

Diod. Sic. IV, c. 3 *παρθένοις εὐαζούσαις καὶ τιμώσαις τὸν θεόν.* Long. Past. III, p. 103 *ἰακχεύσαντες καὶ εὐάσαντες προσέπεμπον τὸν Δάφνιν.* Inde etiam Suidas s. v. *ἀνευάσαι· τὸ εὐοῖ ᾆσαι. ἔστι δὲ τοῦτο ὕμνος εἰς Διόνυσον.*

C. III. *ὅπως τις ἐθέλει*] Sic ed. Bas. *ὅπως τις ἐθέλοι* Vulcanius primus, quem secuti sunt recentiores editores. Sed quid

σόμενος τῶν σπλάγχνων τοῦ Προμηθέως· καὶ ὁ Ἡρακλῆς ὅτι ἐκεῖσε ἀφικόμενος τόν τε ἀετὸν ἀπέκτεινε καὶ τὸν Προμηθέα τῶν δεσμῶν ἀπέλυσε· τὸν δὲ Καύκασον 3
τὸ ὄρος ἐκ τοῦ Πόντου ἐς τὰ πρὸς ἕω μέρη τῆς γῆς καὶ τὴν Παραπαμισαδῶν χώραν ὡς ἐπὶ Ἰνδοὺς μετάγειν τῷ λόγῳ τοὺς Μακεδόνας, Παραπάμισον ὄντα τὸ ὄρος αὐτοὺς καλοῦντας Καύκασον, τῆς Ἀλεξάνδρου ἕνεκα δόξης, ὡς ὑπὲρ τὸν Καύκασον ἄρα ἐλθόντα Ἀλέξανδρον· ἔν τε 4
αὐτῇ τῇ Ἰνδῶν γῇ βοῦς ἰδόντας ἐγκεκαυμένας ῥόπαλον

---

erat quod sic mutarent? Gronovius, ut saepe alibi, ita hoc loco de codicibus suis tacet!

ἐπιφημισθῆναι] Vulgo *ἐπευφημηθῆναι*. Qui causam mutationis quaerat, is legat quae ut ingeniosissime ita doctissime disputavit cel. Lobeck. ad Phryn. p. 596 de usu et significatione verborum *εὐφημεῖν*, *εὐφημίζειν* et *ἐπιφημίζειν*. Cf. Arr. IV, 28, 4 *τὸν Ἡρακλέα ἐς κόμπον τοῦ λόγου ἐπιφημίζεσθαι*. Pausan. I, 41, 8 *καί σφισι τὴν ἐς ἀηδόνα καὶ χελιδόνα μεταβολὴν ἐπεφήμισαν*, ubi cod. Mosqu. *ἐπεφήμησαν*. Himer. Or. VII, p. 532 *ὅσοι τὸ γένος ἑαυτοῖς ἐπιφημίζουσι*. Or. I, p. 350 *κἂν καθ' ἓν μέρος τοῦ γένους τὴν Ἀνδρονίκου δόξαν ἐπιφημίζωσιν*. Lucian. de calumn. non tem. cred. c. 17 *καὶ μαντείας ἐπιφημίζοντες*. Vide Wernsd. ad Himer. p. 134. Wyttenb. ad Iulian. orat. p. 156, ed. Lips. Siebel. ad Pausan. I, 37, 3.

2. *φημίσαι*] „Ut *φῆμις* augustius aliquid significat, sic etiam *φημίζειν* ad divinitatis opinionem et famam refertur.“ *Lobeck. ad Phryn.* p. 597. cf. Arr. IV, 28, 7 *οὐχ ἥκιστα ἐπὶ τῷ ἀμφὶ τὸν Ἡρακλέα μύθῳ πεφημισμένῳ*. — Mox pro *δαισόμενος* ed. Bas. *δεσόμενος*, ut eadem paulo supra *ἐν Παραπαμισάδαις*.

3. *τὴν Παραπαμισαδῶν χώραν*] „Suavissime Ms. Opt. *Παραπαμισάδα χώραν*, ut *Οἰνειὰς ἡ χώρα* dicitur etiam Stephano, unde et populus et urbs *Οἰνειάδαι*.“ *Gronov.* Nos, quamquam arridebat scriptura codicis F. (vid. ann. ad III, 30, 12), tamen, cum ut edd. vett. ita quattuor reliqui codd. exhibeant *τὴν Παραπαμισάδων* (sic) *χώραν*, quidquam mutare non ausi sumus. Adde quod eadem haec nominis forma legitur IV, 22, 5 et V, 26, 1 *ἐν Παραπαμισάδαις* atque V, 11, 5 *τοὺς ἐξ Ἀραχώτων καὶ Παραπαμισαδῶν ἱππέας*.

4. *βοῦς ἰδόντας ἐγκεκαυμένας ῥόπαλον*] Eadem, sed aliis verbis narrat Arr. Hist. Ind. V, 12 *καὶ γὰρ καὶ σκυτάλην φορέουσί τε οἱ Σίβαι καὶ τοῖς βουσὶν αὐτῶν ῥόπαλον ἐγκέκαυται καὶ τοῦτο ἐς μνήμην ἀνέφερον τοῦ ῥοπάλου τοῦ Ἡρακλέους*.

τεκμηριοῦσθαι ἐπὶ τῷδε ὅτι Ἡρακλῆς ἐς Ἰνδοὺς ἀφίκετο.
5 Ὅμοια δὲ καὶ ὑπὲρ Διονύσου τῆς πλάνης ἀπιστεῖ Ἐρατοσθένης· ἐμοὶ δ' ἐν μέσῳ κείσθων οἱ ὑπὲρ τούτων λό-
6 γοι. Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἀφίκετο ἐπὶ τὸν Ἰνδὸν ποταμόν, καταλαμβάνει γέφυράν τε ἐπ' αὐτῷ πεποιημένην πρὸς Ἡφαιστίωνος καὶ πλοῖα πολλὰ μὲν σμικρότερα, δύο δὲ τριακοντόρους, καὶ παρὰ Ταξίλου τοῦ Ἰνδοῦ δῶρα ἥκοντα ἀργυρίου μὲν τάλαντα ἐς διακόσια, ἱερεῖα δὲ βοῦς μὲν τρισχιλίους, πρόβατα δὲ ὑπὲρ μύρια, ἐλέφαντας δὲ
7 ἐς τριάκοντα· καὶ ἱππεῖς δὲ ἑπτακόσιοι αὐτῷ Ἰνδῶν ἐς ξυμμαχίαν παρὰ Ταξίλου ἧκον· καὶ τὴν πόλιν Τάξιλα τὴν μεγίστην μεταξὺ Ἰνδοῦ τε ποταμοῦ καὶ Ὑδάσπου

6. *σμικρότερα*] Hac adiectivi forma, quam *ἀττικωτέραν* vocat Moeris Att. p. 356 (cf. intpp. ad Greg. Cor. p. 500) Arrianus altera *μικρός* longe frequentius usus est. *Σμικρός* habes I, 13, 9. I, 20, 9. VI, 19, 2. VII, 6, 3. VII, 16, 13. VII, 30, 2. *μικρός* I, 18, 14. V, 27, 11. VII, 4, 5, coll. ann. ad V, 14, 4. Formam *σμικρός* in Thucydide non esse admittendam contendit Popp. Thuc. t. I, p. 210. Similiter Arrianus in usu formarum *μαλθακός* et *μαλακός* sibi non constitisse videtur. Nam ut *μαλθακός* dixit III, 22, 3. VI, 21, 3 VII, 17, 5. Hist. Ind. XXI, 6. XLIII, 13: ita *μαλακός* reperitur II, 7, 9. VII, 12, 8. Hist. Ind. XX, 4. XXIV, 9 cet.

7. *ὅτι αὐτῷ — ἐνδίδωσιν*] Raphelius, cum haec verba cum praecedentibus minus apte cohaerere viderentur, subintelligendum putavit commodum verbum, quale est *cognovit*. At haud raro factum videmus, ut scriptores Graeci, cum in secunda ennunciati cuiusdam parte a constructione prioris enunciati partis paululum abscessissent, in tertia parte sive ad eandem sive similem primae partis constructionem reverterent (cf. ann. ad I, 6, 19). Sic etiam hoc loco a verbo *καταλαμβάνει* verbum pendere potest aut in participio positum aut in indicativo addita particula *ὅτι*. Quam duplicem constructionis rationem admissam videmus in prima et ultima enunciati parte. Unde quae in medio posita sunt *καὶ ἱππεῖς δὲ — ἧκον*, quasi in parenthesi collocata aliam induerunt constructionem. Proprie enim dicendum erat (*καὶ*) *ἱππέας δὲ — παρὰ Ταξίλου ἥκοντας*. Similiter variatam orationem vide IV, 8, 5 c. ann. — Pro *ἐνδίδωσιν*, ut saepe alibi, ita hoc loco in ed. Bas. legitur *ἐνδίδωσι*.

καὶ γίγνεται — τὰ ἱερά] Ed. Bas. *καὶ γίνονται*, quod iam

ὅτι αὐτῷ Ταξίλης ἐνδίδωσιν. Ἐνταῦθα θύει Ἀλέξανδρος 8
τοῖς θεοῖς ὅσοις αὐτῷ νόμος, καὶ ἀγῶνα ποιεῖ γυμνικὸν καὶ ἱππικὸν ἐπὶ τῷ ποταμῷ, καὶ γίγνεται αὐτῷ ἐπὶ τῇ διαβάσει τὰ ἱερά.

IV. Ὁ δ' Ἰνδὸς ποταμὸς ὅτι μέγιστος ποταμῶν ἐστι τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν τε καὶ τὴν Εὐρώπην, πλὴν Γάγγου καὶ τούτου Ἰνδοῦ ποταμοῦ· καὶ ὅτι αἱ πηγαί εἰσιν αὐ- 2
τῷ ἐπὶ τάδε τοῦ ὄρους τοῦ Παραπαμίσου ἢ Καυκάσου· καὶ ὅτι ἐκδίδωσιν εἰς τὴν μεγάλην θάλασσαν τὴν κατὰ Ἰνδοὺς ὡς ἐπὶ νότον ἄνεμον· καὶ ὅτι δίστομός ἐστιν ὁ 3
Ἰνδός, καὶ αἱ ἐκβολαὶ αὐτοῦ ἀμφότεραι τεναγώδεις καθάπερ αἱ πέντε τοῦ Ἴστρου· καὶ ὅτι Δέλτα ποιεῖ καὶ

---

correxit Vulcanius. cf. V, 28, 7 *θυομένῳ δὲ οὐκ ἐγίγνετο τὰ ἱερά.* Vide ann. ad IV, 21, 11 et quae diximus in praefatione.

C. IV. „Sectiones tres primae huius capitis a verbis *ὁ δ' Ἰνδὸς ποταμὸς* usque ad *καλεῖται τῇ Ἰνδῶν φωνῇ* a Gronovio adnexae erant capiti tertio, idque repetitur in editionibus sequentibus. Sed non fuere distrahendae ab altero periodi membro quod est in sectione quarta. Constructio enim est: *ταῦτα*, nempe *ὅτι ὁ Ἰνδὸς ποταμός — ἐστι* (et cetera usque ad *καλεῖται τῇ φωνῇ*) — *καὶ ἐμοὶ ἀναγεγράφθω ὑπὲρ τοῦ Ἰνδοῦ.*" *Schmied.* Non potuimus quin Schmiedero assentiremur. Similiter finitum vide caput primum libri tertii: *καὶ ἐπὶ τούτοις ἐθύετο καὶ τὰ ἱερὰ καλὰ ἐφαίνετο* et caput quartum libri quarti: *καὶ οὕτω ξυνέβη ἡ μαντεία Ἀριστάνδρῳ.* — Ceterum quae in initio huius capitis scripsit Arrianus, explicantur ab iis quae leguntur l. III, 29, 4 *ἔστι δὲ* (sc. *ὁ Ὦξος*) *ποταμῶν μέγιστος τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ — πλὴν τῶν Ἰνδῶν ποταμῶν· οἱ δὲ Ἰνδοὶ ποταμοὶ πάντων ποταμῶν μέγιστοί εἰσιν.* Ad constructionem conf. I, 3, 1 *ποταμῶν τῶν κατὰ τὴν Εὐρώπην μέγιστον ὄντα.*

3. *τῷ Αἰγύπτου Δέλτα*] Edd. Venet. et Basil. *τῷ Αἰγύπτῳ Δέλτα.* Mss. quidam *τῷ ἐν Αἰγύπτῳ Δέλτα.* Cod. F. cum uno alio codice *τῷ Αἰγύπτου Δέλτα*, quod vulgatae procul dubio corruptae quod ad literarum ductum attinet proximum recepimus Schmiederum secuti. Similem mendam notavimus ad V, 1, 8. Si codicum ope hoc loco uti non potuissemus, aut probassemus quod habet Vulcanius *τῷ Αἰγυπτίῳ Δέλτα*, uti dixit Arrianus VI, 17, 4 *τοῦ Δέλτα τοῦ Αἰγυπτίου.* Hist. Ind. II, 6 *Δέλτα ποιέει ὁ Ἰνδὸς ποταμὸς οὐ μεῖον τοῦ Αἰγυπτίου:* aut scripssissemus ex coniectura *τῷ Αἰγυ-*

αὐτὸς ἐν τῇ Ἰνδῶν γῇ τῷ Αἰγύπτου Δέλτα παραπλήσιον,
4 *καὶ τοῦτο Πάτταλα καλεῖται τῇ Ἰνδῶν φωνῇ· ταῦτα μὲν ὑπὲρ τοῦ Ἰνδοῦ τὰ μάλιστα οὐκ ἀμφίλογα καὶ ἐμοὶ ἀναγεγράφθω· ἐπεὶ καὶ ὁ Ὑδάσπης καὶ Ἀκεσίνης καὶ Ὑδραώτης καὶ Ὕφασις καὶ οὗτοι Ἰνδοὶ ποταμοὶ ὄντες τῶν μὲν ἄλλων τῶν Ἀσιανῶν ποταμῶν πολύ τι κατὰ μέγεθος ὑπερφέρουσι, τοῦ δὲ Ἰνδοῦ μείονές εἰσι καὶ πολὺ δὴ μεί-*
5 *ονες ὅπου καὶ αὐτὸς ὁ Ἰνδὸς τοῦ Γάγγου. Κτησίας μὲν (εἰ δή τῳ ἱκανὸς καὶ Κτησίας ἐς τεκμηρίωσιν) ἵνα μὲν στενώτατος αὐτὸς αὑτοῦ ὁ Ἰνδός ἐστι, τεσσαράκοντα σταδίους ὅτι διέχουσιν αὐτῷ αἱ ὄχθαι, ἵνα δὲ πλατύτατος,*

πτίων Δέλτα. Praeterea animadvertendum, inde a Gronovio in omnibus edd. vitiose expressum esse *Δέλτᾳ*, addito *ι* subscripto.

Πάτταλα] Ita scripsimus pro vulg. *Πάταλα.* Duplici enim *τ* ubique hanc vocem pronunciatam vidimus apud Arrianum. Vide modo VI, 17, 4. VI, 20, 1 sq. coll. Hist. Ind. II, 6 *Δέλτα ποιέει ὁ Ἰνδὸς ποταμός —· καὶ τοῦτο Πάτταλα τῇ Ἰνδῶν γλώσσῃ καλέεται.* Strab. XV, p. 256, ed. ster. *τὴν Παττα.ληνὴν καλουμένην χώραν.* De significatione vocis *Πάτταλα* vide Vincent. peripl. p. 161, ed. Gall.

4. *τοῦ δὲ Ἰνδοῦ μείονες*] Edd. vett. et quattuor codd. Gronovii *τοῦ δὲ Ἰνδοῦ ποταμοῦ μείονες.* „Opt. omissa voce *ποταμοῦ*, quod discriminis causa recte et studio fecisse videtur Arrianus.“ *Gronov.* Recte. Quamquam quis est qui hodie quomodo Arrianus scripserit dilucide possit demonstrare? Utramque scripturam ferri posse demonstravimus in ann. ad. III, 29, 3 et VI, 1, 3.

5. *Κτησίας μέν (εἰ δή τῳ ἱκανὸς καὶ Κτησίας —*] In ed. Basil. verba *Κτησίας μέν — ἱκανός* omnino non comparent, lacunae signo ante vocabulum *Γάγγου* posito. Vulcanius e cod. suo lacunam explevit ita ut in fronte enunciati scriberet *καὶ Κτησίας.* Quod nos dedimus cum Schmiedero, id praebent omnes prope codd. Gronovii. Ac sane utrumque habet quo sese tueatur. Vide ann. ad I, 27, 11 et VI, 29, 11 coll. I, 22, 9, ubi de usu particulae *μέν* egimus. Particulam *καί* in initio enunciati positum vide VI, 1, 3. VII, 5, 2 et passim alibi. Sed ut dicam quod sentio, pro *Κτησίας μέν* scribendum mihi videtur *Κτησίας δέ*, ut haec particula respondeat iis quae scripta sunt paragr. 4 *ταῦτα μὲν — ἀναγεγράφθω.* Easdem particulas confusas vidimus I, 22, 9 et VI, 29, 11. Sic etiam recte ex auctoritate codicum Siebelisius scripsit apud

καὶ ἑκατόν· τὸ πολὺ δ' εἶναι αὐτοῦ τὸ μέσον τούτοιν. Τοῦτον τὸν ποταμὸν Ἰνδὸν ὑπὸ τὴν ἕω διέβαινε ξὺν τῇ στρατιᾷ Ἀλέξανδρος ἐς τῶν Ἰνδῶν τὴν γῆν· ὑπὲρ ὧν ἐγὼ 7
οὔτε οἵστισι νόμοις διαχρῶνται ἐν τῇδε τῇ ξυγγραφῇ ἀνέγραψα, οὔτε ζῶα εἰ δή τινα ἄτοπα ἡ χώρα αὐτοῖς ἐκφέρει, οὔτε ἰχθύας ἢ κήτη ὅσα ἢ οἷα ὁ Ἰνδὸς ἢ ὁ Ὑδάσπης ἢ ὁ Γάγγης ἢ ἄλλοι Ἰνδῶν ποταμοὶ φέρουσιν, οὐδὲ τοὺς μύρμηκας τοὺς τὸν χρυσόν σφισιν ἐργαζομένους, οὐδὲ τοὺς γρῦπας τοὺς φύλακας, οὐδὲ ὅσα ἄλλα ἐφ' ἡδονῇ μᾶλλόν τι πεποίηται ἢ ἐς ἀφήγησιν τῶν ὄντων, ὡς τά γε κατ' Ἰνδοὺς ὅσα ἂν ἄτοπα ψεύσωνται, οὐκ ἐξελεγ-

---

Paus. I, 24, 2 *θύσας δέ* pro vulg. *καὶ θύσας*. — De formula *εἰ δή τῳ ἱκανὸς — τεκμηριῶσαι* cf. Thucyd. I, 9 *ὡς Ὅμηρος τοῦτο δεδήλωκεν, εἴ τῳ ἱκανὸς τεκμηριῶσαι.* Arr. V, 6, 8 — *ἱκανὸς τεκμηριῶσαι Ὅμηρος.* VI, 28, 3 *ὅντινα ἱκανὸν ἄν τις ποιήσαιτο τεκμηριῶσαι ὑπὲρ τῶν τοιῶνδε.* Quae de Ctesia prodidit Arrianus, examinata vide et explicata a Baehrio ad Ctes. fragm. p. 261 sq. et p. 351.

στενώτατος] Ed. Bas., ut monuimus in ann. ad I, 22, 4 *στενότατος*, quod non dicat vitiosum Schaef. ad Plut. vitt. parall. t. V, p. 59. — Mox ed Bas. *αὐτὸς αὐτοῦ* et infra *τὸ πολὺ δέ*. Ceterum non possum quin mirer omissum in hoc enunciato verbum sive *λέγει* sive aliud quoddam; quale habes IV, 14, 1 *Ἀριστόβουλος μὲν λέγει ὅτι —*. VII, 13, 2 *αὐτό τε πεδίον Νυσαῖον καλούμενον καὶ ὅτι — κληίζονται λέγει Ἡρόδοτος.*

6. *Ἀλέξανδρος*] Ed. Basil. *Ἀλέξανδρον.*

7. *ὅσα ἢ οἷα*] Edd. Vulc. et Blanc. *κήτη ὅσα ἢ ὁ Ἰνδός.* „Ms. unus *ὅσα καὶ ὁ Ἰνδός*, mendose. Alii *ὅσα ἢ οἷα ὁ Ἰνδός.* Basil. ed. *ὅσα ἃ ὁ Ἰνδός.* Augustanus apud Vulc. *ὅσα καὶ οἷα*, ut Nicander in Georgicis apud Scalig. ad Catal. p. 41 *ὅσα τε χ' οἷα ἀνεθρέψατο λειμὼν κάλλεα.* Sed unice verum retinuit Opt. *ὅσα ἢ οἷα ὁ Ἰνδὸς*, ut apparet ex hac ipsa varietate.“ *Gronov.* Quae habet C. V. Vulcanii, ea bene defenduntur similibus his Arriani l. IV, 10, 8 *ὅσα καὶ ἡλίκα καταπέπρακται Ἀλεξάνδρῳ.*

ἐφ' ἡδονῇ — ἢ ἐς ἀφήγησιν] Similiter locutus est II, 18, 9 *ἐπ' ἐργασίᾳ μᾶλλόν τι ἢ ὡς ἐς μάχην ἐσταλμένοι.* Vide quoque ann. ad VII, 6, 5.

πρὸς οὐδαμῶν] Ed. Basil. *πρὸς οὐδενῶν*, quod et ipsum verum esse possit. Ita enim dixit Xenoph. Cyrop. VII, 5, 64 *οὐδέ-*

8 χθησόμενα πρὸς οὐδαμῶν. Ἀλλὰ Ἀλέξανδρος γὰρ καὶ οἱ
ξὺν τούτῳ στρατεύσαντες τὰ πολλὰ ἐξήλεγξαν, ὅσα γε μὴ
9 καὶ αὐτῶν ἔστιν οἳ ἐψεύσαντο. Ἀχρύσους τε εἶναι Ἰν-
δοὺς ἐξήλεγξαν, ὅσους γε δὴ Ἀλέξανδρος ξὺν τῇ στρα-
τιᾷ ἐπῆλθε (πολλοὺς δὲ ἐπῆλθε) καὶ ἥκιστα χλιδῶντας
10 κατὰ τὴν δίαιταν· ἀλλὰ μεγάλους μὲν τὰ σώματα, οἵους
μεγίστους τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν, πενταπήχεις τοὺς πολ-
λοὺς ἢ ὀλίγον ἀποδέοντας· καὶ μελαντέρους τῶν ἄλλων
ἀνθρώπων πλὴν Αἰθιόπων, καὶ τὰ πολέμια πολύ τι

νες γὰρ πιστότερα ἔργα ἀπεδείκνυντο. Rpbl. Laced. III, 1 *ἄρχουσι δὲ οὐδένες ἔτι αὐτῶν.* Hist. Gr. V, 3, 10 *οὐδένες ἤκουον.* V, 4, 20 *εἰ μηδένες — πολεμήσοιεν.* Vulgatam tamen defendit Arrianus ipse Hist. Ind. V, 4 *οὐδαμοῖσι ἀνθρώποις*, et quem in multis imitando expressit, Herodotus I, 47 *οὐ λέγεται πρὸς οὐδαμῶν.* Apud quem utramque formam iunctam vide IX, 58 *οὐδένες ἐόντες ἐν οὐδαμοῖσι.*

8. *οἱ ξὺν τούτῳ*] Ita omnes codd. Gronovii. *οἱ ξὺν αὐτῷ* edd. ante Schmiederum. Cf. ann. ad I, 19, 9. VII, 17, 5.

ὅσα γε μὴ] Edd. vett. *ὅσα γε μήν.* „Verum adeo una literula insulse apposita rem omnem pervertit. Scribendum enim *ὅσα γε μή*, ut est in Optimo pluribusque aliis Mss. et vertendum: *multa deprehenderunt, nisi quae nonnullis quoque illorum placuit comminisci.* Simillimus Arriano arbiter est Strabo lib. XVII, p. 813 *δηλοῦσι δὲ μάλιστα τοῦτο οἱ τὰς Ἀλεξάνδρου πράξεις ἀναγράψαντες, προστιθέντες μὲν πολὺ καὶ τὸ τῆς κολακείας εἶδος, ἐμφαίνοντες δ' ὅτι καὶ πίστεως ἄξιον.*" *Gronov.* De constructione cf. I, 15, 4 *ὅσοι γε μὴ — ἀπέκλιναν αὐτῶν.* V, 18, 4 *ὅσοι γε αὐτῶν αὐτοῦ μὴ ἀπέθανον.* VI, 6, 11 *ὅσοι γε μὴ ἔφθασαν — ξυμφυγόντες.* VI, 7, 5 *ὅσοι γε μὴ — διεφθάρησαν.* VI, 17, 7 *ὅσῃ γε μὴ — κατέπλει.*

9. *ὅσους γε δή*] Non dubitavimus sic scribere pro vulgata omnium edd. scriptura *ὅσους τε δή.* Nam cum saepissime in edd. vett. et codd. particulae *γὲ* et *τὲ* commutentur (vide ann. ad I, 18, 3. VI, 9, 10. Sic apud Lucian. pro Imagg. c. 23 scribendum *ὡς τάς γε ἀληθεῖς εἰκόνας ἀνεφίκτους εἶναι* pro vulg. *τάς τε.* Inde etiam orta lectio apud Luc. Somn. c. 3 *καὶ τό τε πρῶτον* pro *τό γε πρῶτον*, de qua egit Fritzsch. Qu. Lucc. p. 2): tum hoc loco ipsa verborum ratio particulam *γὲ* poscit. Conferas modo III, 30, 15 *οἷς γε δή.* V, 1, 2 *πλήν γε δή.* V, 4, 10 *τῶν γε δή.* V, 4, 11 *ὡς*

γενναιοτάτους τῶν γε δὴ τότε ἐποίκων τῆς Ἀσίας. Τὸ 11
γὰρ Περσῶν τῶν πάλαι ξὺν οἷς ὁρμηθεὶς ὁ Κῦρος ὁ Καμ-
βύσου Μήδους τε τὴν ἀρχὴν τῆς Ἀσίας ἀφείλετο, καὶ
ἄλλα ἔθνη τὰ μὲν κατεστρέψατο, τὰ δὲ προσχωρήσαντά
οἱ ἑκόντα κατέσχεν, οὐκ ἔχω ἀτρεκῶς ὥς γε δὴ πρὸς τὰ
Ἰνδῶν ξυμβαλεῖν. Καὶ γὰρ καὶ Πέρσαι τότε πένητές τε 12
ἦσαν καὶ χώρας τραχείας οἰκήτορες, καὶ νόμιμά σφισιν
ἦν οἷα ἐγγύτατα εἶναι τῇ Λακωνικῇ παιδεύσει· τὸ δὲ 13
τραῦμα τὸ γενόμενον Πέρσαις ἐν τῇ Σκυθικῇ γῇ, οὐδὲ

γε δή. VII, 16, 6 *πλήν γε δή*. Atque idem vitium sustulimus III, 29, 4 *ὅσους γε δή* scribentes pro vulg. *ὅσους τε δή*. Num codd. Gronovii ubique formam *τὲ* sustineant necne, ego non decernam: quamquam ad tales quae vulgo habentur minutias saepe non attendit Gronovius. In editione Basileensi error natus videtur ex duplici forma literae *γ*. Aut enim scribitur in ea *τ* aut *γ*. Prior autem forma nihil fere discrepat a litera *τ*. Inde in illa editione l. V, 25, 1 pro *γῆς* expressum legitur *τῆς*. VI, 21, 3 *τὴν* pro *γῆν*. VII, 19, 11 rursus *τὲ* pro *γέ*. Cf. Bast. comm. palaeogr. p. 710. Blomfield. ad Aeschyli Agam. v. 48.

10. *οἵους μεγίστους*] Sic cod. F, cum aliis codd. Gronovii et ed. Basil. *οἷα μεγίστους* edd. Vulc. Blanc., quod nulla ratione potest defendi. cf. III, 4, 3 *οἷον ψυχρότατον*. V, 4, 12 *οἷα ἐγγύτατα εἶναι*. De pronomine *ὅσον* eadem ratione superlativis apposito diximus in ann. ad II, 19, 1.

11. *ὁ Κῦρος ὁ Καμβύσου*] Ed. Basil. *Καμβύσσου*.

12. *τῇ Λακωνικῇ παιδεύσει*] Ed. Bas. *τι Λακωνικῇ παιδεύσει*. Vide ann. ad VII, 16, 12.

13. *πότερα δυσχωρίαις ξυνενεχθεῖσιν — ἦσαν*] Hoc dicere vult Arrianus: *clades autem, quam Persae in Scytharum terra acceperunt, coniectando ne hoc quidem possum assequi, num propterea, quod locorum angustiis pressi essent, an alia quadam Cyri culpa iis acciderit, an quia Persae his Scythis virtute bellica inferiores erant.* Remotus subiecti quod est *Πέρσαι* locus non magis offendat quam in his l. IV, 15, 3 *ἐθέλειν ποιεῖν πᾶν τὸ ἐξ Ἀλεξάνδρου ἐπαγγελλόμενον Σκύθας*.

C. V. *γεγράψεται*] Ed. Basil. *γεγράφεται*. Eadem paulo supra *ἀλλὰ ὑπέρ*.

ἐπὶ δὲ ὅσα] Ed. Basil. *ἐπεὶ δέ*. Unde Vulcanius edidit *ἔπειθ' ὅσα*. „Mss. quidam *ἐπεὶ δέ*, alii illud *δέ* ignorant. Lege igitur

τοῦτο ἔχω ἀτρεκῶς ξυμβαλεῖν, πότερα δυσχωρίαις ξυνενεχθεῖσιν, ἢ τινι ἄλλῃ Κύρου ἁμαρτίᾳ ξυνέβη, ἢ Σκυθῶν γε τῶν ταύτῃ κακίους τὰ πολέμια Πέρσαι ἦσαν.

V. Ἀλλ' ὑπὲρ Ἰνδῶν ἰδίᾳ μοι γεγράψεται ὅσα πιστότατα ἐς ἀφήγησιν οἵ τε ξὺν Ἀλεξάνδρῳ στρατεύσαντες καὶ ὁ ἐκπεριπλεύσαν τῆς μεγάλης θαλάσσης τὸ κατ' Ἰνδοὺς Νέαρχος, ἐπὶ δὲ ὅσα Μεγασθένης τε καὶ Ἐρατοσθένης δοκίμω ἄνδρε ξυνεγραψάτην, καὶ νόμιμα ἅττα Ἰνδοῖς ἐστι καὶ εἰ δή τινα ἄτοπα ζῶα αὐτόθι φύεται, καὶ
2 τὸν παράπλουν αὐτὸν τῆς ἔξω θαλάσσης. Νῦν δ' ὅσον

---

cum Optimo *ἐπὶ δὲ ὅσα, insuper vero quaecunque.*" *Gronov.* Recte hanc scripturam probavit Gronovius. cf. II, 7, 9 *ἐπὶ δὲ Ἀλέξανδρον ἀντιστρατηγεῖν Δαρείῳ.* III, 22, 6 *ἐπὶ δὲ ἡ παραλία πᾶσα.* Praepositio *ἐπί*, quamquam in hac dicendi formula adverbii vice fungitur, tamen per ellipsin pronominis *τούτοις* explicanda videtur (cf. Schaef. ad Lamb. Bos. Ell. p. 491 sq.); id quod cognosci potest ex his Arr. I, 14, 3 *ἐπὶ δὲ τούτοις ἡ Περδίκκου φάλαγξ, ἐπὶ δὲ ἡ Κοίνου, ἐπὶ δὲ ἡ Κρατεροῦ, ἐπὶ δὲ ὧν Φίλιππος ἦρχεν.* II, 8, 5, 6 *ἐπὶ δὲ τούτοις —, ἐπὶ δέ.* III, 11, 4 *ἐπὶ δὲ τούτοις Πέρσαι ἐτετάχατο καὶ Σούσιοι ἐπὶ Πέρσαις, ἐπὶ δὲ Σουσίοις Καδούσιοι* et ibid. §. 5, ubi ter repetitur *ἐπὶ δέ.* cf. Xenoh. Cyrop. VIII, 3, 16 — 18, ubi octies repetitur *ἐπὶ δὲ τούτοις*, bis interposito *μετὰ δὲ τούτους.* Eadem ratione dixit Herodotus *ἐπὶ δέ* (vide Valck. ad VII, 219) et *μετὰ δέ* (cf. I, 61. 171. Wessel. ad V, 24). Sic Lucian. Icaromen. c. 11 *τὸ μὲν πρῶτον — μετὰ δέ.* c. 24 *μετὰ δὲ ἠρώτα.* Sic idem Lucianus *ἐν δέ* (vide Fritzch. Qu. Lucc p. 210) et optimi quique scriptores, ut discere est ex ann. Dorv. ad Charit. p. 275. Herm. ad Soph. Oed. Reg. v. 27. Reisig. Enarr. Oed. Col. p. XXXVIII. Minus usitatum iam est quod habet Lucian. Hermot. c. 61 *εἶτα κριθαί, εἶτα ἐρέβινθοι καὶ ἄλλα ποικίλα πρός.* cf. Catapl. c. 8. et Jacobs. ad Anthol. Pal. p. 46. Quomodo enim dicendum sit, docemur ab Arr. l. II, 19, 2 *πρὸς δέ, πίσσαν καὶ θεῖον.*

καὶ τὸν παράπλουν] „Excidit Arrianus ex constructione. Scribendum enim erat *ὑπὲρ τοῦ παράπλου αὐτοῦ.*" *Schmied.* Hoc vereor ut quisquam credat Schmiedero. Non enim pendent haec omnia a verbo *γεγράψεται*, sed ab eo quod paulo inferius positum est *ξυνεγραψάτην.* Ut autem hoc clarius fiat, pro puncto minusculo ante *καὶ νόμιμα* posito commate distinximus.

ἐς τὰ Ἀλεξάνδρου ἔργα ἀποχρῶν ἐφαίνετο, τοσόνδε μοι ἀναγεγράφθω· τὸν Ταῦρον τὸ ὄρος ἀπείργειν τὴν Ἀσίαν, ἀρχόμενον μὲν ἀπὸ Μυκάλης τοῦ καταντικρὺ Σάμου τῆς νήσου ὄρους, ἀποτεμνόμενον δὲ τήν τε Παμφύλων καὶ Κιλίκων γῆν ἔνθεν μὲν ὡς ἐς Ἀρμενίαν παρήκειν, ἀπὸ δ' Ἀρμενίων ὡς ἐπὶ Μηδίαν παρὰ Παρθυαίους τε καὶ Χωρασμίους· κατὰ δὲ Βακτρίους ξυμβάλλειν τῷ Παρα- 3
παμίσῳ ὄρει, (ὃ δὴ Καύκασον ἐκάλουν οἱ Ἀλεξάνδρῳ ξυστρατεύσαντες Μακεδόνες, ὡς μὲν λέγεται, τὰ Ἀλεξάνδρου αὔξοντες, ὅτι δὴ καὶ ἐπέκεινα ἄρα τοῦ Καυκά-

---

2. ἀπείργειν] Ed. Bas. ἐπείργειν, perperam. Supra eadem δὲ ὅσον, et infra κατ' ἀντικρύ.

τήν τε Παμφύλων καὶ Κιλίκων] Sic ed. Basil. (nam quod in ea legitur Παμφίλων, typorum lapsu ortum est) et omnes codd. Gronovii. Παμφυλίων Vulcanius primus, neque correxerunt editores ante Schmiederum. At cf. Hist. Ind. II, 2 κατὰ Παμφύλους τε καὶ Κίλικας. Eustathius quidem qui locum nostrum citat ad Dionys. Perieg. p. 226, ed. Bernh., habet Παμφυλίων. Sed tu consulas ann. Bernh. ad h. l. p. 759, coll. Wessel. ad Diod. Sicul. XV, 90. Wernsdorf. ad Himer. Or. XII, p. 586 et Passov. ann. crit. ad Dionys. Perieg. v. 850.

ἀπὸ δ' Ἀρμενίων] Ed. Bas. ἀπὸ δὲ Ἀρμενίων. Mox omnes edd. ante Gronovium et plurimi codd. Χαρασμίους. Cod. F. recte Χωρασμίους, quod ut edd. ita codd. servarunt duobus ubi iidem memorantur locis, IV, 15, 5 et VII, 10, 11, nisi quod posteriori loco ed. Bas. scriptum exhibet Χορασμίους. cf. ann. ad IV, 15, 5.

3. οἱ Ἀλεξάνδρῳ ξυστρατεύσαντες] Edd. vett. cum duobus codd. Gronovii οἱ ξὺν Ἀλεξ. ξυστρατεύσαντες. At: „Opt. cum duobus aliis οἱ Ἀλ. ξυστρ., etsi paulo ante non discedant ab aliis. Certe hanc locutionem praepositam fuisse ab auctore, nec placuisse iterationem patuit iam capite 19 libri praecedentis.“ *Gronov.* Recte. Dicit enim Arrianus aut ξυστρατεύειν τινί, aut στρατεύειν σύν τινι. Prius vide prooem. 3 ὅτε συνεστράτευσε βασιλεῖ. I, 17, 2 ἔγνω ξυστρατεῦσαι τοῖς βαρβάροις. I, 19, 8 ὡς αὐτῷ ξυστρατεύειν. I, 29, 8 ξυστρατευόμενοι τοῖς Πέρσαις. III, 24, 10 ξυστρατεύεσθαί οἱ. V, 8, 1 οἱ ξυστρατεύσαντες αὐτῷ. Posterius habes I, 12, 6 ξὺν ἄλλῳ ἐστράτευσε. IV, 27, 3 ξὺν αὐτῷ στρατεύεσθαι. IV, 19, 8 οἱ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ στρατεύσαντες. cf. V, 5, 1. Semel variavit pau-

4 σου κρατῶν τοῖς ὅπλοις ἦλθεν Ἀλέξανδρος· τυχὸν δὲ
καὶ ξυνεχὲς τυγχάνει ὂν τοῦτο τὸ ὄρος τῷ ἄλλῳ [τῷ]
Σκυθικῷ Καυκάσῳ, καθαπεροῦν αὐτῷ τούτῳ ὁ Ταῦρος·
καὶ ἐμοὶ αὐτῷ πρότερόν ποτε ἐπὶ τῷδε λέλεκται Καύκα-
σος τὸ ὄρος τοῦτο καὶ ὕστερον τῷδε τῷ ὀνόματι κληθή-
5 σεται·) τὸν δὲ Καύκασον τοῦτον καθήκειν ἔστε ἐπὶ με-
6 γάλην τὴν πρὸς ἕω τε καὶ Ἰνδοὺς θάλασσαν. Τοὺς οὖν
ποταμοὺς ὅσοι κατὰ τὴν Ἀσίαν λόγου ἄξιοι ἐκ τοῦ Ταύ-
ρου τε καὶ τοῦ Καυκάσου ἀνίσχοντας τοὺς μὲν ὡς ἐπ᾽
ἄρκτον τετραμμένον ἔχειν τὸ ὕδωρ, καὶ τούτων τοὺς μὲν
ἐς τὴν λίμνην ἐκδιδόναι τὴν Μαιῶτιν, τοὺς δ᾽ ἐς τὴν
Ὑρκανίαν καλουμένην θάλασσαν, καὶ ταύτην κόλπον οὖ-

Iulum orationem, scribendo II, 14, 11 *ξυστρατεύονται μετ᾽ ἐμοῦ.* Ceterum vide ann. ad I, 20, 6.

4. *τυχὸν δὲ — τυγχάνει ὂν*] Ed. Bas. *τυχὼν δέ.* Ad dicendi formulam illustrandam faciunt haec l. V, 18, 11 *καὶ ἂν καὶ κατέκτανεν ἂν τυχόν.*

τῷ ἄλλῳ [τῷ] Σκυθικῷ Καυκάσῳ] In ed. Bas. legitur *τῷ ἄλλῳ τῷ Σκυθῶν καὶ Καυκάσῳ.* In edd. Vulc. et Blanc. *τῷ ἄλλῳ τῶν Σκυθῶν Καυκάσῳ.* Schmiederus e cod. F. dedit *τῷ ἄλλῳ Σκυθικῷ Καυκάσῳ.* Quam lectionem probavimus, ita tamen, ut articulum alterum, quem exhibuit ed. Bas. et ut videtur, quattuor codd. Gronovii, uncis inclusum adiecerimus. Sic enim dixit II, 8, 14 *τὸ ἄλλο τὸ συμμαχικὸν — πέμπει.* III, 22, 1 *οἱ ἄλλοι οἱ πρὸ Δαρείου βασιλεῖς.* V, 21, 3 *Πῶρον τὸν ἕτερον τὸν κακόν.* Vide ann. ad III, 26, 1.

καθαπεροῦν] Ed. Bas. *καθάπερ οὖν.* Edd. Vulc. *καθάπερ.* Gronovius primus scripsit *καθαπεροῦν* ex auctoritate omnium codicum. Eiusdem fraudis reus fuit Vulcanius V, 7, 1. — De futuro *κληθήσεται* conferas quae disputarunt Abresch. ad Aeschyl. I, 7, p. 45. Lennep. ad Phalar. Epp. p. 296, ed. Lips.

6. *τοὺς δ᾽ ἐς*] Ed. Bas. *τοὺς δὲ ἐς.*

7. *ἢ εἰς τενάγη ἀναχεόμενοι*] Edd. Vulc. et Blanc. *εἰς τεναγώδη.* „Ita nullus antiquorum, in quibus omnibus vel est *τενάγια*, vel *τενάγη*, quomodo Optimus quoque et V. C. apud Vulcanium.“ *Gronov.* Hanc codicis F. scripturam firmat quoque ed. Bas., unde nescio cur mutaverint. cf. VII, 21, 4 *καὶ ἔνθεν μὲν ἐς τέναγος — ἐκδιδοῦσι.* Adiectivum illud non nisi addito substantivo apud Arrianum reperies. Vide mihi II, 18, 5 *ἔστι δὲ πόρθμος τεναγώδης.*

σαν τῆς μεγάλης θαλάσσης· τοὺς δὲ ὡς ἐπὶ νότον ἄνε- 7
μον, τὸν Εὐφράτην τε εἶναι καὶ τὸν Τίγρητα καὶ τὸν Ἰνδόν τε καὶ τὸν Ὑδάσπην καὶ Ἀκεσίνην καὶ Ὑδραώτην καὶ Ὕφασιν, καὶ ὅσοι ἐν μέσῳ τούτων τε καὶ τοῦ Γάγγου ποταμοῦ ἐς θάλασσαν καὶ οὗτοι ἐσβάλλουσιν, ἢ εἰς τενάγη ἀναχεόμενοι ἀφανίζονται καθάπερ ὁ Εὐφράτης ποταμὸς ἀφανίζεται.

VI. Ὅτῳ δὴ τὰ τῆς Ἀσίας ὧδε ἔχει, ὡς πρὸς τοῦ Ταύρου τε καὶ τοῦ Καυκάσου τέμνεσθαι ἀπ᾽ ἀνέμου ζεφύρου ὡς ἐς ἀπηλιώτην ἄνεμον τὴν Ἀσίαν, τούτῳ δύο μέν αὗται μέγισται πρὸς αὐτοῦ τοῦ Ταύρου τῆς Ἀσίας μοῖραι γίγνονται, ἡ μὲν πρὸς μεσημβρίην τε καὶ νότον

II, 26, 1 καὶ ἡ θάλασσα τεναγώδης πᾶσα. V, 4, 3 καὶ αἱ ἐκβολαὶ ἀμφότεραι τεναγώδεις. Adde VII, 7, 9. VII, 17, 9. Hist. Ind. XL, 10. — Supra ed. Bas. Ὑδραιότην.

C. VI. πρὸς τοῦ Ταύρου] Unus codd. Gron. πρὸ τοῦ Ταύρου, quod legisse quoque videtur Facius, vertens: *quod ante Taurum et Caucasum a Zephyro vento scinditur*. πρὸς τοῦ Ταύρου edd. vett. et reliqui codd. Gronovii.

ἀπ᾽ ἀνέμου ζεφύρου] Ita ed. Bas. cum omnibus codd. Gronovii. ὑπ᾽ ἀνέμου edd. Vulc. et Blanc. „Immo et ipse mox Vulcanius annotavit, ut debuerit sancte retinere, ipso sensu postulante.“ *Gronov.*

ὡς ἐς ἀπηλιώτην] Edd. Vulc. et Blanc. cum quattuor codd. Gronovii ὡς ἐπ᾽ ἀπηλιώτην. Ed. Bas. ὡς ἐπὶ ἀπηλιώτην. Quod dedimus Schmiederum secuti, praebuit cod. F. Nec tamen negamus, etiam vulgatam rectam esse posse. Quo enim iure dixit V, 4, 2 ὡς ἐπὶ νότον ἄνεμον, eodem dici licebat ὡς ἐπ᾽ ἀπηλιώτην ἄνεμον: quamquam hoc altero minus bene sonare quisque senserit. De formis ἀπηλιώτης et quod infra §. 4 positum vides ἀφηλιώτης dixerunt Eustath. ad Homer. Od. p. 1562, 37. Grammat. Bekk. Anecdd. I, p. 16 et p. 549. Adde Lob. ad Soph. Aiac. v. 792.

ἡ μὲν πρὸς μεσημβρίην τε καὶ νότον] Hanc scripturam tuentur edd. vett. et plures codd. Gronovii. In aliis codicibus reperisse se testatur Gronovius ἡ μὲν ἐς μεσημβρίαν τε καὶ πρὸς νότον: quod probavit Schmiederus. Sed quam ob causam id factum censes? A Gronovio neque quot nec quales codices huius scripturae sint suasores, indicatum est. Neque minus apta est vulgata hic scrip-

ἄνεμον τοῦ Ταύρου κεκλιμένη, ἡ δὲ ἐπ' ἄρκτον τε καὶ
2 ἄνεμον βοῤῥᾶν. Τῆς δὲ ὡς ἐπὶ νότον Ἀσίας τετραχῆ αὖ
τεμνομένης μεγίστην μὲν μοῖραν τῶν Ἰνδῶν γῆν ποιεῖ
Ἐρατοσθένης τε καὶ Μεγασθένης ὃς ξυνῆν μὲν Σιβυρτίῳ
τῷ σατράπῃ τῆς Ἀραχωσίας· πολλάκις δὲ λέγει ἀφικέ-
3 σθαι παρὰ Σανδράκοττον τὸν Ἰνδῶν βασιλέα· ἐλαχίστην
δὲ ὅσην ὁ Εὐφράτης ποταμὸς ἀπείργει ὡς πρὸς τὴν ἡμε-
τέραν θάλασσαν· δύο δὲ αἱ μεταξὺ Εὐφράτου τε ποτα-
μοῦ καὶ τοῦ Ἰνδοῦ ἀπειργόμεναι αἱ δύο ξυντεθεῖσαι μό-
4 λις ἄξιαι τῇ Ἰνδῶν γῇ ξυμβαλεῖν· ἀπείργεσθαι δὲ τὴν
Ἰνδῶν χώραν πρὸς μὲν ἕω τε καὶ ἀφηλιώτην ἄνεμον ἔστ'
ἐπὶ τὴν μεσημβρίαν τῇ μεγάλῃ θαλάσσῃ· τὸ πρὸς βοῤ-
ῥᾶν δὲ αὐτῆς ἀπείργειν τὸν Καύκασον τὸ ὄρος ἔστ' ἐπὶ

---

tura, quam quod infra legitur §. 4 *πρὸς μὲν ἕω τε καὶ ἀφηλιώτην ἄνεμον.* — Pro *μεσημβρίην* quominus scriptum malis *μεσημβρίαν* (quod legitur I, 25, 9. V, 6, 4) impediunt quae in praefatione diximus de formis Ionicis quibus usus est Arrianus in sua quam ipse vocat *Ἀττικῇ ξυγγραφῇ*. cf. vv. ll. ad V. 26, 3.

2. *τῶν Ἰνδῶν γῆν*] Exspectabam *τὴν Ἰνδῶν γῆν* s. *τῶν Ἰνδῶν τὴν γῆν*. cf. Hist. Ind. III, 6 *Κτησίας δὲ ὁ Κνίδιος τὴν Ἰνδῶν γῆν ἴσην τῇ ἄλλῃ Ἀσίᾳ λέγει.*

Σανδράκοττον] Edd. vett. *Σανδράκοντον*. Cod. Vulc. *Σανδρόκοττον*. Codd. Gronovii *Σανδράκοττον*. Editor Basileensis voluerit forsitan *Σανδράκοπτον*, ut vidimus libros fluctuare inter *Σισίκοττος* et *Σισίκοπτος* IV, 30, 8, coll. ann. ad V, 20, 12. Nam si Schlegelio obsequamur (Ind. Bibl. t. I, p. 245), sola vera est haec vulgo neglecta et reiecta forma *Σανδράκοπτος* sive *Σανδράκυπτος*. Indis enim audire hunc regem *Chandraguptas* h. e. *quem luna tuetur*, et similiter quoque in antiquissimis Athenaei edd. I, p. 18, D legi *Σανδρόκυπτος*: recentiores demum editores ex Strabonis auctoritate scripsisse *Σανδρόκοττος*. Haec Schlegelius. Quae tamen, quamquam concedo magnam prae se ferre verisimilitudinis speciem (cf. quae VII, 21, 1 de variante scriptura *Παλλακόττας* et *Παλλακόπας* dicta sunt) non me potuerunt movere, ut invitis omnibus codd. et edd. vulgatam mutarem. Dindorfius apud Athen. l. l. dedit *Σανδρόκυττος*. Apud Arr. Hist. Ind. V, 3 idem illud nomen in aliis codd. aliter scriptum offendimus. Habent enim aut *Σανδρακότας*, aut *Σανδρακόττας*, aut *Σανδράκοττος*. Straboni l. XV, p. 290, ed. ster. intacta mansit forma *Σανδροκοττος*.

τοῦ Ταύρου τὴν ξυμβολήν· τὴν δὲ πρὸς ἑσπέραν τε καὶ ἄνεμον Ἰάπυγα ἔστ' ἐπὶ τὴν μεγάλην θάλασσαν ὁ Ἰνδὸς ποταμὸς ἀποτέμνεται. Καὶ ἔστι πεδίον ἡ πολλὴ αὐτῆς, 5
καὶ τοῦτο, ὡς εἰκάζουσιν, ἐκ τῶν ποταμῶν προσκεχωσμένον· εἶναι γὰρ οὖν καὶ τῆς ἄλλης χώρας ὅσα πεδία οὐ πρόσω θαλάσσης τὰ πολλὰ τῶν ποταμῶν παρ' ἑκάστοις ποιήματα, ὥστε καὶ τῆς χώρας τὴν ἐπωνυμίαν τοῖς ποταμοῖς ἐκ παλαιοῦ προσκεῖσθαι· καθάπερ Ἕρμου τέ τι 6
πεδίον λέγεσθαι, ὃς κατὰ τὴν Ἀσίαν γῆν ἀνίσχων ἐξ ὄρους Μητρὸς Δινδυμήνης παρὰ πόλιν Σμύρναν Αἰολικὴν ἐκδιδοῖ ἐς θάλασσαν· καὶ ἄλλο Καΰστρου πεδίον Λύδιον, [ἀπὸ Λυδίου ποταμοῦ] καὶ Καΐκου ἄλλο ἐν Μυσίᾳ, καὶ Μαιάνδρου τὸ Καρικὸν ἔστ' ἐπὶ Μίλητον πόλιν

Apud Plut. vit. Alex. c. LXII hodie legitur forma Ἀνδρόκοττος. Cf. Schweigh, ad Appian. t. III, p. 575.

3. *ἐλαχίστην δὲ ὅσην*] In ed. Bas. scriptum est *ἐλάχιστον δὲ ὅσον*, quam scripturam Vulcanius ita mutavit, ut pro *ὅσον* excudi curaret *ὅσην*. Et secuti sunt om[nes re]centiores editores At non dubito quin Arrianus scripserit [ἐλαχί]στην δὲ (sc. *μοῖραν*) *ὅσην*. Unde reposui.

4. *τὴν δὲ πρὸς ἑσπέραν*] Sic cod. F. et ex eo Schmiederus. *τὴν δὲ ὡς πρὸς ἑσπέραν* edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. Sed particula *ὡς*, quae alias saepe addita est, hoc loco non indigemus. cf. Hist. Ind. I, 1 *τὰς πρὸς ἑσπέραν ἔστε ἐπὶ τὸν ποταμὸν Κωφῆνα*. — Mox ed. Bas *ἔστε ἐπί*, nescio an rectius.

5. *καὶ τοῦτο, ὡς εἰκάζουσιν, — προσκεχωσμένον*] Ed. Bas. *καὶ τοῦτο εἰκάζουσιν, — προσκεχωσμένων*.

τῶν ποταμῶν παρ' ἑκάστοις ποιήματα] Revocavimus scripturam edd. ante Schmiederum et quattuor codd. Gronovii pro eo quod e cod. F. dederat Schmiederus *παρ' ἑκάστων*. Hoc enim sine dubio dicere voluit Arrianus: *namque reliqua etiam campestria loca haud procul a mari sita pleraque fluminibus quae in regione quaque sint, originem debent.* Simile est quod infra habes V, 6, 9 *εἰ δὴ οὖν εἷς ποταμὸς παρ' ἑκάστοις*.

ὥστε καὶ τῆς χώρας] „Articulum, qui primo in Gronoviana operarum errore exciderat, denuo adieci.“ *Schmied.* Ed. Bas. solito errore *ὡς δέ*.

6. *Ἕρμου τέ τι πεδίον*] Memorat hunc fluvium una cum Caÿstro et Hyllo Himer. Orat. VI, p. 498, ubi *Ἕρμος* scribitur. cf.

7 Ἰωνικήν. Αἴγυπτόν τε Ἡρόδοτός τε καὶ Ἑκαταῖος οἱ λογοποιοὶ (ἢ εἰ δή του ἄλλου ἢ Ἑκαταίου ἐστὶ τὰ ἀμφὶ τῇ γῇ τῇ Αἰγυπτίᾳ ποιήματα) δῶρόν τε τοῦ ποταμοῦ ἀμφότεροι ὡσαύτως ὀνομάζουσι, καὶ οὐκ ἀμαυροῖς τεκμηρίοις ὅτι ταύτῃ ἔχει, Ἡροδότῳ ἐπιδέδεικται· ὡς καὶ
8 τὴν γῆν αὐτὴν τυχὸν ποταμοῦ εἶναι ἐπώνυμον. Αἴγυπτος γὰρ τὸ παλαιὸν ὁ ποταμὸς ὅτι ἐκαλεῖτο ὅντινα νῦν Νεῖλον Αἰγύπτιοί τε καὶ οἱ ἔξω Αἰγύπτου ἄνθρωποι ὀνομάζουσιν, ἱκανὸς τεκμηριῶσαι Ὅμηρος λέγων ἐπὶ τῇ ἐκβολῇ τοῦ Αἰγύπτου ποταμοῦ τὸν Μενέλεων στῆσαι τὰς
9 νέας. Εἰ δὴ οὖν εἷς τε ποταμὸς παρ᾽ ἑκάστοις καὶ οὐ μεγάλοι οὗτοι ποταμοὶ, ἱκανοὶ γῆν πολλὴν ποιῆσαι ἐς

Wernsd. ad eiusd. Or. III, p. 434. Plut. vit. Thes. c. XXVI. Apud Arrianum quidem, ubi hic fluvius memoratur, I, 17, 4, eadem quae h. l. obtinet notatio. Adde Strab. XIII, p. 81, ed. ster.

[ἀπὸ Λυδίου ποταμοῦ] —] Ed. Bas. καὶ Λυδίου ποταμοῦ. Palmerius in Exercc. p. 240, cum videbat vulgatam minus aptam esse, coniecit scribendum esse πεδίον Λυδίας ἀπὸ Καΰστρου ποταμοῦ. At neque hoc modo sanatur hic locus. Nisi egregie fallor, tria ista verba a glossatore profecta sunt. Et videtur hanc meam opinionem confirmare Eustathius, qui ad Dionys. Perieg. p. 248 haec adscripsit: οὕτω δὲ καὶ ἄλλα κατὰ τὸν Ἀῤῥιανὸν ποταμῶν εἰσι ποιήματα, οἷον τὸ Ἕρμου πεδίον καὶ Καΰστρου τὸ Λύδιον καὶ Μαιάνδρου τὸ Καρικόν. Unde verba καὶ Λυδίου ποταμοῦ ut valde suspecta uncis inclusi. Mecum sentit Bernhardyus ad Eustath. l. l. p. 940.

καὶ Καΐκου] Ed. Bas. καὶ Καϊκοῦ. At vide Pausan. I, 10, 4. Him. Orat. XXII, p. 764. Strab. XIII, p. 85. Sylb. et Siebel. ad Paus. VIII, 4, 6.

7. Αἴγυπτόν τε] Particulam τὲ, quae desiderabatur in edd. vett. et quattuor codd., Schmiederus primus restituit e cod. F. cf. ann. ad I, 1, 5.

9. ἱκανοὶ ποιῆσαι] Sic omnes codd. quos inspexit Gronovius. ποιεῖσθαι edd. vett.; quae scriptura ita orta videtur, ut qui ex nota vocalium confusione scriptum reperisset ποιεῖσαι, scribendum putaret ποιεῖσθαι. — Supra in fine paragraphi 8 in ed. Bas. legitur τὰς νήσους, quod Vulcanius sic ut vides mutavit. In Stephani codice reperit Vulcanius τὰς νῆας. Vide quae diximus in

θάλασσαν προχεόμενοι, ὁπότε ἰλὺν καταφέροιεν καὶ πηλὸν ἐκ τῶν ἄνω τόπων ἔνθενπερ αὐτοῖς αἱ πηγαί εἰσιν, οὐδ᾽ ὑπὲρ τῆς Ἰνδῶν ἄρα χώρας ἐς ἀπιστίαν εἶναι ἄξιον ὅπως πεδίον τε ἡ πολλή ἐστι καὶ ἐκ τῶν ποταμῶν τὸ πεδίον ἔχει προσκεχωσμένον. Ἕρμον μὲν γὰρ καὶ Κάϋστρον καὶ Κάϊκόν τε καὶ Μαίανδρον ἢ ὅσοι πολλοὶ ποταμοὶ τῆς Ἀσίας ἐς τήνδε τὴν ἐντὸς θάλασσαν ἐκδιδοῦσιν, οὐδὲ ξύμπαντας ξυντεθέντας ἑνὶ τῶν Ἰνδῶν ποταμῶν ἄξιον ξυμβαλεῖν πλήθους ἕνεκα τοῦ ὕδατος, μὴ ὅτι τῷ Γάγγῃ τῷ μεγίστῳ ὅτῳ οὔτε Νείλου ὕδωρ τοῦ Αἰγυπτίου οὔτε ὁ Ἴστρος ὁ κατὰ τὴν Εὐρώπην ῥέων ἄξιοι ξυμβαλεῖν, ἀλλ᾽ οὐδὲ τῷ Ἰνδῷ ποταμῷ ἐκεῖνοί γε πάντες ξυμμιχθέντες ἐς.

---

ann. ad II, 29, 1. — Infra pro vulgato *ἔνθεν περ* dedimus *ἔνθενπερ.*

10. *Ἕρμον μὲν γάρ*] Edd. ante Gron. *Ἕρμον γάρ.* Mediam vocem praebuerunt omnes codd. Gronovio collati. cf. VII, 13, 8 *μὴ γενέσθαι μὲν γάρ.*

ὅσοι πολλοὶ ποταμοὶ] „Mallem *ἢ ὅσοι ἄλλοι.* Sed editiones in vulgata consentiunt.“ *Schmied.* Speciosior quam verior videtur Schmiederi coniectura. Formula *ὅσοι ἄλλοι* simill. saepe usum esse Arrianum constat ex ann. ad II, 7, 14. Et verum etiam est voces *ἄλλοι* et *πολλοί* facile potuisse confundi. cf. ann. ad I, 18, 11. Sed dixit Arrianus paulo brevius *ὅσοι πολλοὶ ποταμοί* pro *ὅσοι* (*ἄλλοι*) *ποταμοὶ πολλοὶ ὄντες*, addiditque adiectivum *πολλοί*, quia indicari voluit, fluvios Asiae minoris, quamquam multos, tamen omnes coniunctos neque cum uno Gange nec cum Indo flumine posse comparari. Inde etiam sanam censeo vulgatam l. VI, 8, 3 *εἴ τισι περιτυγχάνοιεν τῶν ἐς τὰς ὕλας ξυμπεφευγότων, αἳ δὴ πολλαὶ πρὸς τῇ ὄχθῃ τοῦ ποταμοῦ ἦσαν.*

τῶν Ἰνδῶν ποταμῶν] Ultimam vocem cum Schmiedero recepimus e cod. F. Sic dixit *τῶν Ἀσιανῶν ποταμῶν* V, 4, 3. *τῶν Ἰνδῶν ποταμῶν* III, 29, 4. Aliter habent quae mox infra leguntur *ποταμοὺς πάντας τῶν Ἀσιανῶν μείζονας.*

ἐς ἴσον ἔρχονται] Ita codd. Gronovii. *ἴσον ἔρχονται* edd. vett. „Etsi vel maxime placeret haec locutio, quam video exstare in omnibus editionibus, tanti tamen non est, ut omnium Mss. auctoritati anteponatur, in quibus est *ἐς ἴσον ἔρχονται.* Typorum scilicet ea licentia est, ut vocem optimam intercipiant. Sic VII, 22, 9 *ἰέναι ἐς ἀμφίλογον.* In Indicc. c. IV, 8 *τῷ Ἰνδῷ ἐς ταὐτὸν*

ἴσον ἔρχονται· ὃς μέγας τε εὐθὺς ἀπὸ τῶν πηγῶν ἀνίσχει, καὶ πεντεκαίδεκα ποταμοὺς πάντας τῶν Ἀσιανῶν μείζονας παραλαβὼν καὶ τῇ ἐπωνυμίᾳ κρατήσας οὕτως
12 ἐκδιδοῖ ἐς θάλασσαν. Ταῦτά μοι ἐν τῷ παρόντι περὶ Ἰνδῶν τῆς χώρας λελέχθω· τὰ δὲ ἄλλα ἀποκείσθω ἐς τὴν Ἰνδικὴν ξυγγραφήν.

VII. Τὸ δὲ ζεῦγμα τὸ ἐπὶ τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ ὅπως μὲν ἐποιήθη Ἀλεξάνδρῳ, οὔτε Ἀριστόβουλος οὔτε Πτολεμαῖος, οἷς μάλιστα ἐγὼ ἕπομαι, λέγουσιν· οὐδὲ αὐτὸς ἔχω ἀτρεκῶς εἰκάσαι, πότερα πλοίοις ἐξεύχθη ὁ πόρος, καθαπεροῦν ὁ Ἑλλήσποντός τε πρὸς Ξέρξου καὶ ὁ Βόσπορός τε καὶ Ἴστρος πρὸς Δαρείου, ἢ γέφυρα κα-
2 τὰ τοῦ ποταμοῦ διηνεκὴς ἐποιήθη αὐτῷ. Δοκεῖ δὲ ἔμοιγε

ἔρχεται. Pro eo scribit II, 4, 5 ἐς ἴσον δὲ κατέστη αὐτῷ ἡ τόλμα." *Gronov.* Adde Hist. Ind. X, 8 τοῦτο μὲν Λακεδαιμονίοισι ἐς ταὐτὸ συμβαίνει καὶ Ἰνδοῖσι. Dissert. Epict. I, 12 ἐς ταὐτὸν οὐκ ἔρχεται. De constructione mutata vide ann. ad IV, 8, 5.

C. VII. καθαπεροῦν] Hanc formam tuentur codd. Gronovii et edd. Venet. ac Basil. καθάπερ edd. Vulc. et Blanc. Unde nescio an non recte scripserit Schmiederus Hist. Ind. V, 10 κατάπερ καὶ τὸν Παραπάμισον Καύκασον ἐκάλεον Μακεδόνες e codicis F. auctoritate pro vulgato καταπερῶν.

2. ἐν τοσῷδε χρόνῳ] Recte Vulcanius: *neque adeo brevi temporis spatio tam ingens opus perfici potuisset.* Cf. Xenoph. Anab. II, 4, 4 καὶ ἡμεῖς τοσοίδε (h. e. *tam pauci*) ὄντες ἐνικῶμεν. Cyrop. VI, 3, 22 καὶ δοκοῦμέν σοι — ἱκανῶς ἕξειν εἰς τοσούτους τεταγμένοι πρὸς οὕτω βαθεῖαν φάλαγγα. — Supra pro ἔμοιγε, quod recte exhibent edd. Basil. Vulc. Blanc., in edd. Gron. Raphel. Schmied. legitur ἐμοί γε.

3. κατὰ στοῖχον] Memor est huius loci Locella ad Xenoph. Ephes. I, 2, p. 134 παρῄεσαν δὲ κατὰ στίχον οἱ πομπεύοντες, collato Thucyd. II, 102 αἵ τε νῆες παραλλὰξ καὶ οὐ κατὰ στοῖχον κείμεναι. Apud Xenophontem Ephes. non dubito quin scribendum sit κατὰ στοῖχον. cf. Pausan. II, I, 7 πιτύων δένδρα ἐστὶ πεφυτευμένα ἐπὶ στοίχου, ubi codd plures ἐπὶ στίχου, superscripto οι. V, 26, 6 ἔστιν ἄλλα ἀναθήματα ἐπὶ στοίχου. De formis στιχηδόν et στοιχηδόν fuse disputavit Iacobs. ad Achill. Tat. p. 396. Voces στίχος et στοῖχος confusas notavit Well. ad Aeschyl. Perss. v. 364. Vide quoque Sturz. Lex. Xenoph. s. v. στίχος. — Paulo ante ed. Bas. ξυντεθεῖσαι.

πλοίοις μᾶλλον ζευχθῆναι· οὐ γὰρ ἂν δέξασθαι γέφυραν τὸ βάθος τοῦ ὕδατος, οὐδ' ἂν ἐν τοσῷδε χρόνῳ ἔργον οὕτως ἄτοπον ξυντελεσθῆναι. Εἰ δὲ δὴ πλοίοις ἐζεύχθη 3
ὁ πόρος, πότερα ξυνδεθεῖσαι αἱ νῆες σχοίνοις καὶ κατὰ στοῖχον ὁρμισθεῖσαι ἐς τὸ ζεῦγμα ἀπήρκεσαν, (ὡς λέγει Ἡρόδοτος ζευχθῆναι τὸν Ἑλλήσποντον) ἢ ὅτῳ τρόπῳ Ῥωμαίοις ἐπὶ τῷ Ἴστρῳ ποταμῷ ζεῦγμα ποιεῖσθαι καὶ ἐπὶ τῷ Ῥήνῳ τῷ Κελτικῷ, καὶ τὸν Εὐφράτην καὶ τὸν Τίγρητα ὁσάκις κατέλαβεν αὐτοὺς ἀνάγκη ἐγεφύρωσαν, οὐδὲ τοῦτο ἔχω ξυμβαλεῖν· καίτοιγε ταχυτάτη, ὡς ἐγὼ οἶδα, 4
Ῥωμαίοις ἡ γεφύρωσις ἡ διὰ τῶν νεῶν γίγνεται· καὶ ταύτην ἐγὼ ἀφηγήσομαι ἐν τῷ παρόντι, ὅτι λόγου ἀξία. Αἱ 5
νῆες αὐτοῖς κατὰ πόρον ἀφίενται ἀπὸ ξυνθήματος, οὐκ

---

4. ἢ ὅτῳ τρόπῳ — ποιεῖσθαι] Perversa, si qua alia, haec verborum constructio. Infinitivus enim ποιεῖσθαι unde pendeat, non sane in aperto positum est. Nunc temporis nulla alia ratione eum positum esse posse puto, nisi subintellecto sive verbo λέγεται sive λέγουσιν: id quod iam monuit Schmiederus. — Ad ἐγεφύρωσαν repete ex dativo Ῥωμαίοις nominativum Ῥωμαῖοι. Similis constructio obtinet VI, 9, 6 ἣν — εἶχεν Ἀλέξανδρος καὶ πρὸ αὐτοῦ ἐφέρετο. cf. Fritzsch. Quaestt. Lucc. p. 173. Accuratius dixit I, 23, 4 Ἀλεξάνδρῳ δὲ ὡς ἐξηγγέλθη καὶ καθεώρα αὐτὸς — ὁ δέ. — Pro αὐτούς in ed. Bas. legitur αὐτός.

ὅτι λόγου ἀξία] Ed. Bas. cum quattuor, ut videtur, codd. Gronovii ὅτι λέγουσιν ἀξία. Vulcanius e cod. Stephani dedit ὅτι λόγου ἐστὶν ἀξία. Schmiederus codicem F. secutus scripsit ὅτι λόγου ἀξία. „Quod ipsum non modo non praetermittendum, sed unice approbandum. Ita quippe semper Arrianus elliptice. Sic modo dixit c. 5, 6 τοὺς οὖν ποταμοὺς ὅσοι κατὰ τὴν Ἀσίαν λόγου ἄξιοι. II, 15, 7 καὶ αὐτὸν οὐδὲν ἰδίᾳ εὑρισκόμενον ἐς ξυγγνώμην ὅ τι γε καὶ λόγου ἄξιον. II, 22, 8 οὐδὲν ἤνυον ὅ τι καὶ λόγου ἄξιον. VI, 9, 11 μηδὲν ὅ τι καὶ λόγου ἄξιον ἀποδεικνύμενος." Gronov. Ex his quos attulit Gronovius locis primum tantum talem esse qui omnino cum nostro possit conferri, quisque videt. Id tamen vere observavit Gronovius, saepe ab Arriano omissum esse verbum substantivum. Argumento sunt quae diximus in ann. ad VI, 2, 4 et V, 22, 4. Tu confer III, 28, 12 ὅτι πολλοῦ ἄξιον Κυρηναίοις τὸ σίλφιον.

6. ἔστ' ἂν καταστήσῃ] Vulcanius ἔστ' ἂν καταντήσῃ. Vulgatam

6 ἐπ' εὐθύ, ἀλλὰ καθάπερ αἱ πρύμναν κρουόμεναι. Ταύ-
τας ὑποφέρει μὲν οἷα εἰκὸς ὁ ῥοῦς· ἀνέχει δὲ κελήτιον
7 ἐπῆρες, ἔστ' ἂν καταστήσῃ ἐς τὸ τεταγμένον χωρίον· καὶ
ἐνταῦθα ἤδη καθίεται πλέγματα ἐκ λύγου πυραμοειδῆ,
πλήρη λίθων λογάδων ἀπὸ πρώρας ἑκάστης νεώς, τοῦ
8 ἀνέχειν τὴν ναῦν πρὸς τὸν ῥοῦν. Ὅτε δὲ μία τις τῶν
νεῶν ἅμα δὴ ἐσχέθη καὶ ἄλλη ἀπὸ ταύτης διέχουσα ὅσον
ξύμμετρον πρὸς ἰσχὺν τῶν ἐπιβαλλομένων, ἀντίπρωρος
9 πρὸς τὸ ῥεῦμα ὁρμίζεται· καὶ ἐπ' ἀμφοῖν ξύλα τε ἐς
εὐθὺ ὀξέως ἐπιβάλλεται καὶ σανίδες ἐγκάρσιαι ἐς τὸ ξυν-
δεῖν, καὶ διὰ πασῶν οὕτω τῶν νεῶν ὅσαι ἱκαναὶ γεφυ-
10 ρῶσαι τὸν πόρον χωρεῖ τὸ ἔργον. Ἑκατέρωθεν δὲ τοῦ
ζεύγματος κλίμακες προβάλλονται καταπηγνύμεναι, τοῦ
ἀσφαλεστέραν τοῖς τε ἵπποις καὶ τοῖς ζεύγεσι τὴν ἔφοδον
γίγνεσθαι καὶ ἅμα ὡς σύνδεσμος εἶναι τοῦ ζεύγματος·

---

firmant ed. Basil. et omnes codd. Gronovii. „Nec potest negari hoc esse verbum Arriani huius. Sic enim I, 12, 7 *φανερὰ καταστήσειν ἐς ἀνθρώπους τὰ Ἀλεξάνδρου ἔργα.* IV, 8, 13 *ἐς ταὐτὰ ἔφη καθεστηκέναι Δαρείῳ.* VI, 17, 8 *καὶ ταῦτα ἐς κόσμον καταστήσαντα.* Et mox c. 10 *ἐς ἔθος αὐτὸν καθίστη.*" *Gronov.* Cf. IV, 5, 11. IV, 11, 6. Hoc enim dicere voluit Arrianus: *Atque has quidem naves subducit, ut par est, fluminis cursus; navigium autem remigibus instructum eas paululum retinet, donec ad locum constitutum pervenerint.* Nimirum verisimile est, non unum tantum *κελήτιον* omnium navium cursum sustulisse, sed singulis navibus singula annexa fuisse *κελήτια*, quae naves paulo lentius secundo flumine deferri facerent, donec ad locum statum (h. e. ubi pons esset exstruendus) pervenissent.

7. *τοῦ ἀνέχειν — τὸν ῥοῦν*] Recte haec interpretatus est Gronovius ita: *ad sistendam navem contra fluminis cursum.* Crates enim vimineae saxis oppletae ancorarum loco in fluvium demittebantur.

8. *καὶ ἄλλη — ἐπιβαλλομένων*] Iisdem fere verbis in simili descriptione utitur IV, 21, 9 *διέχοντες ἀλλήλων ὅσον ξύμμετρον πρὸς ἰσχύν τε καὶ ξυνοχὴν τῶν ἐπιβαλλομένων.* — Supra ed. Bas. *ὅτε δὲ δή*, quod non contemnendum esset, nisi statim sequeretur *ἅμα δή.* Sic dixit *ἡ δὲ δή* I, 9, 8. *πρὸς δὲ δή* II, 3, 11. *εἰ δὲ δή* IV, 20, 5. V, 7, 8. *πόθος δὲ δή* V, 27, 11. *πολλοῖς δὲ δή* V,

δι' ὀλίγου τε ξυντελεῖται ἅπαν καὶ ξὺν πολλῷ θορύβῳ, 11
καὶ τὸ τεταγμένον ἐν τῷ δρωμένῳ ὅμως οὐκ ἄπεστιν· οἵ τε παρακελευσμοὶ ὡς τύχοιεν κατὰ ναῦν ἑκάστην καὶ αἱ ἐπιτιμήσεις τοῦ ἐκλιποῦς οὔτε τὴν κατάκουσιν τῶν παραγγελμάτων οὔτε τὴν ὀξύτητα τοῦ ἔργου ἀφαιροῦνται.

VIII. Ῥωμαίοις μὲν δὴ οὕτω ταῦτα ἐκ παλαιοῦ ἐπήσκηται. Ἀλεξάνδρῳ δὲ ὅπως ἐζεύχθη ὁ Ἰνδὸς ποταμὸς, οὐκ ἔχω εἰπεῖν, ὅτι μηδὲ οἱ ξυστρατεύσαντες αὐτῷ εἶπον· ἀλλά μοι δοκεῖ ὡς ἐγγυτάτω τούτων ἐζεῦχθαι· ἢ εἰ δή τινι ἄλλῃ μηχανῇ, ἐκείνῃ ἐχέτω. Ὡς δὲ διέβη πέραν τοῦ 2
Ἰνδοῦ παταμοῦ, καὶ ἐνταῦθα αὖ θύει κατὰ νόμον Ἀλέξανδρος· ἄρας δὲ ἀπὸ τοῦ Ἰνδοῦ ἐς Τάξιλα ἀφίκετο πόλιν μεγάλην καὶ εὐδαίμονα, τὴν μεγίστην τῶν μεταξὺ Ἰνδοῦ τε ποταμοῦ καὶ Ὑδάσπου. Καὶ ἐδέχετο αὐτὸν Ταξίλης 3
ὁ ὕπαρχος τῆς πόλεως καὶ αὐτοὶ οἱ ταύτῃ Ἰνδοὶ φι-

28, 1. τὸ δὲ δή VI, 11, 14. εἶναι δὲ δή VII, 14, 13. cf. ann. ad II, 4, 11. V, 28, 1. VII, 16, 6.

9. καὶ ἀπ' ἀμφοῖν] Schmiederus de suo dedit ἐπ' ἀμφοῖν. Sed quid erat quod hac mutatione opus censeret? Verbum ἐπιβαλεῖν semper cum simplici dativo construi constat ex ann. ad IV, 26, 11. Neque impedimur quominus locum sic convertamus: *et ab utraque navi tigna statim in utramque iniiciuntur.* Cf. ann. ad II, 23, 6. — Pro ἐς εὐθύ in edd. ante Gronovium male legebatur εὐθύ, omissa praepositione. Plura dicta sunt ad VI, 5, 2.

10. προβάλλονται] Sic recte cod. F. προσβάλλονται edd. vett. cum rell. codd. Gronovii. Praepositiones πρό et πρός centies confusas esse observavimus in ann. ad III, 26, 1.

11. ὡς τύχοιεν] Hanc lectionem debemus codici F. In edd. ante Gronovium et quattuor codd. erat ὡς ἐντύχοιεν. Male. cf. Hist. Ind. XI, 10 οἱ μὲν πολεμοῦσι καὶ κατακαίνουσι ἀλλήλους ὅπως τύχοιεν. Exp. VI, 4, 3 προσορμιζόμενος ὅπῃ τύχοι. Xenoph. Anab. V, 4, 34 ὠρχοῦντο ἐφιστάμενοι ὅπου τύχοιεν. — Pro οὐκ ἄπεστιν ed. Bas. οὐ κάτεστιν.

C. VIII. ὅτι μηδὲ — εἶπον] Eiusdem generis sunt quae scripsit VI, 6, 5 ὅτι μήπω ἡ φάλαγξ ἠκολουθήκει. VI, 21, 6 ὅτι μηδὲν φίλιον ἐπέπρακτο. Cyneg. c. XXXVI ὅτι μὴ ἐπελθόντο. Non nesciebat tamen quomodo esset dicendum Vide III, 24, 8 ὅτι οὔτε μετεῖχον. V, 17, 3 ὥστε οὐδὲ — ἐδέξαντο. VI, 15, 10 ὅτι

λίως· καὶ Ἀλέξανδρος προστίθησιν αὐτοῖς χώραν τῆς
4 ὁμόρου ὅσης ἐδέοντο. Ἧκον δ' ἐνταῦθα παρ' αὐτὸν καὶ
παρὰ Ἀβισάρου πρέσβεις τοῦ τῶν ὀρείων Ἰνδῶν βασιλέως
ὅ τε ἀδελφὸς τοῦ Ἀβισάρου καὶ ἄλλοι ξὺν αὐτῷ οἱ δοκι-
μώτατοι, καὶ παρὰ Δοξάρεως νομάρχου ἄλλοι, δῶρα φέ-
5 ροντες. Καὶ ἐνταῦθα αὖ Ἀλέξανδρος ἐν Ταξίλοις θύει
ὅσα οἱ νόμος καὶ ἀγῶνα ποιεῖ γυμνικόν τε καὶ ἱππικόν·
καὶ ἀποδείξας σατράπην τῶν ταύτῃ Ἰνδῶν Φίλιππον
τὸν Μαχάτα φρουράν τε ἀπολείπει ἐν Ταξίλοις καὶ τοὺς
ἀπομάχους τῶν στρατιωτῶν διὰ νόσον· αὐτὸς δὲ ἦγεν
6 ὡς ἐπὶ τὸν Ὑδάσπην ποταμόν. Ἐπέκεινα γὰρ τοῦ Ὑδά-
σπου Πῶρος αὐτῷ εἶναι ἐξηγγέλλετο ξὺν τῇ στρατιᾷ πάσῃ,

οὔπω ἀπηντήκει. Plura diximus de hoc abusu particulae *μή* in praef. p. XXIV. — Supra dedimus *Ῥωμαίοις μὲν δή* ex edd. vett. et quattuor codd. Gronovii, dissentientes a Schmiedero qui ex auctoritate codicis F. particulam *δή* resecuit. Nam illa particula cum per se iam nihil habeat offensionis, tum ab Arriano ipso optime confirmatur. cf. I, 16, 12 *τῶν μὲν δὴ ἵππων.* I, 25, 2 *ἦν μὲν δή.* I, 20, 12 *οὕτω μὲν δή.* III, 3, 5 *μέχρι μὲν δή.* Adde II, 3, 14. III, 19, 4. III, 30, 10. IV, 3, 8. IV, 15, 2. V, 20, 14. V, 26, 9 cet.

ἢ εἰ δή τινι ἄλλῃ — ἐχέτω] Ad illustrandam hanc loquendi rationem faciunt Arr. V, 6, 7 *ἢ εἰ δή του ἄλλου ἢ Ἑκαταίου ἐστὶ τὰ ποιήματα.* VII, 19, 3 *ὅσους — ἢ ὅσα — ἢ εἰ δή τι ἄλλο ἀνάθημα ἀνεκόμισεν*, et, quem in medium protulit Raphelius, Xenoph. Anab. III, 2, 37 *εἰ μὲν οὖν ἄλλος τις βέλτιον ὁρᾷ, ἄλλως ἐχέτω.*

4. *Ἧκον δ' ἐνταῦθα*] Ed. Bas. *δὲ ἐνταῦθα.*

ὅ τε ἀδελφὸς τοῦ Ἀβισάρου] Edd. ante Schmiederum ut hic ita supra *Ἀμβισάρου.* Deinde in omnibus edd. scriptum vidi *αὐτοῦ Ἀβισάρου* s. *Ἀμβισάρου*, quamquam Gronovius ad s. l.: „Mss. omnes, inquit, *ἀδελφὸς τοῦ Ἀβισάρου*, sed et Optimus manifeste *Ἀβισάρου* absque *μ̄*.“ cf. V, 29, 6 *ἐν τούτῳ δ' ἀφίκοντο πρὸς αὐτὸν Ἀρσάκης τε ὁ — ὕπαρχος καὶ ὁ ἀδελφὸς Ἀβισάρου καὶ οἱ ἄλλοι οἰκεῖοι δῶρα κομίζοντες.* De varia nominis proprii scriptura a multis disputata sunt multa. Apud Arrianum quidem hoc nomen nunc per duplex *σ̄* scriptum reperitur *Ἀβισσάρης*, ut IV, 27, 10. V, 20, 7. V, 22, 3; nunc *Ἀμβισάρης*, ut hoc loco, nunc *Ἀβισάρης*, ut V, 29, 6, 7; nunc denique, quod omnium corruptissi-

ἐγνωκὼς εἴργειν τοῦ πόρου αὐτὸν ἢ περῶντι ἐπιτίθεσθαι. Ταῦτα ὡς ἔγνω Ἀλέξανδρος, Κοῖνον μὲν τὸν Πολεμοκράτους πέμψας ὀπίσω ἐπὶ τὸν Ἰνδὸν ποταμόν, τὰ πλοῖα 7
ὅσα παρεσκεύαστο αὐτῷ ἐπὶ τοῦ πόρου τοῦ Ἰνδοῦ ξυντεμόντα κελεύει φέρειν ὡς ἐπὶ τὸν Ὑδάσπην ποταμόν. Καὶ 8
ξυνετμήθη τε τὰ πλοῖα καὶ ἐκομίσθη αὐτῷ, ὅσα μὲν βραχύτερα διχῇ διατμηθέντα, αἱ τριακόντοροι δὲ τριχῇ ἐτμήθησαν, καὶ τὰ τμήματα ἐπὶ ζευγῶν διεκομίσθη ἔστε ἐπὶ τὴν ὄχθην τοῦ Ὑδάσπου· κἀκεῖ ξυμπηχθὲν τὸ ναυτικὸν αὖθις δὴ ὁμοῦ ὤφθη ἐν τῷ Ὑδάσπῃ. Αὐτὸς δὲ 9
ἀναλαβὼν ἥν τε δύναμιν ἔχων ἧκεν ἐς Τάξιλα καὶ πεντακισχιλίους τῶν Ἰνδῶν οὓς Ταξίλης τε καὶ οἱ ταύτῃ ὑπ-

---

mum est, *Βαρισάδης* IV, 30, 14. Cum autem hoc loco cod. F. formam *Ἀβισάρης* teneat et V, 29, 6 sq. eandem formam septies praebeant omnes editiones, monente et praeeunte Schmied. ad Arr. IV, 27, 10 et Freinsh. ad Curt. VIII, 13, 1, ubique nomen illud ita scribi curavimus. Non minor est scripturae discrepantia apud Diodorum, ubi quae huc spectant, XVII, 87 ita scripta servantur: *ἐπεποίητο δὲ καὶ ἕτερον τῶν πλησιοχώρων βασιλέα σύμμαχον, ὃς ὠνομάζετο Ἐμβίσαρος.* At vero mire variatum legitur hoc nomen XVII, 90, ubi marg. Steph. habet *Σαβισάρνην* s. *Σαβαρσάνην*, quorum posterius dat cod. Reg. 1, prius ed. Basil. et Cosp. *Σασαβισάρην* praebet Vat.; *Σασαβισάρνην* cod. Reg. 2. Apud Strabon. XV, p. 269, ed. ster. hodie recte legitur *Ἀβισάρης*. Ael. hist. animall. XVI, 39 *Ἀποσισάρης* audit. Ceterum conferas quae diximus de formis *Σισίνης* et *Ἀσισίνης* ad I, 25, 7, de voce *Τίγρης*, *Τίγρις* et *Πίγρης* ad III, 17, 1 et VII, 7, 6.

παρὰ Δοξάρεως] Ed. Bas. *Δοξόρεως*.

6. *ἢ περῶντι ἐπιθέσθαι*] Ed. Basil. *εἰ περῶν τι.*

8. *τριχῇ ἐτμήθησαν*] Edd. vett. *τριχῶς*. Vide ann. ad IV, 21, 7 et IV, 24, 16. De ι formis *τριχῇ*, *τετραχῇ* simill. subscribi solito vide post Buttm. Gr. Gr. uber. t. II, p. 284 Schneid. ad Plat. Civ. I, p. 348, A et in praef. p. LXI. — Pro *ἐπὶ ζευγῶν* ed. Bas. habet *ἐπιζευγῶν*. E vet. cod. Vulcanius enotavit *ἐπὶ ζυγῶν*.

9. *ἀναλαβὼν ἥν τε δύναμιν — ἧκεν*] Ita codd. Gronovii omnes. *τήν τε δύναμιν* ed. Bas. Unde apud Vulcanium, qui hunc locum non videtur intellexisse, expressum legimus *τὴν δύναμιν*, omissa qua maxime opus est particula *τὲ*. Similis attractionis exempla congessimus ad III, 6, 5.

αρχοι ἦγον, ᾖει ὡς ἐπὶ τὸν Ὑδάσπην ποταμόν· καὶ Ἀλέξανδρος κατεστρατοπέδευσεν ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τοῦ Ὑδάσπου.

IX. Καὶ Πῶρος κατὰ τὴν ἀντιπέραν ὄχθην ὤφθη ξὺν πάσῃ τῇ στρατιᾷ καὶ τῶν ἐλεφάντων τῷ στίφει. Ταύτῃ μὲν δὴ ᾗ κατεστρατοπεδευκότα εἶδεν Ἀλέξανδρον, αὐτὸς μένων ἐφύλαττε τὸν πόρον· ὅσα δ' ἄλλα τοῦ ποταμοῦ εὐπορώτερα, ἐπὶ ταῦτα φρουρὰς διαπέμψας καὶ ἡγεμόνας ἐπιστήσας ἑκάστοις εἴργειν ἐπενόει τοῦ πόρου
2 τοὺς Μακεδόνας. Ταῦτα δὲ ὁρῶντι Ἀλεξάνδρῳ κινητέα καὶ αὐτῷ ἐδόκει ἡ στρατιὰ πολλαχῇ, ὡς τὸν Πῶρον ἀμφίβολον γίγνεσθαι. Διελὼν δ' ἐς πολλὰ τὸν στρατὸν,

---

C. IX. *ξὺν πάσῃ τῇ στρατιᾷ*] Hoc modo iam correxit Vulcanius quod legebatur in ed. Bas. *ξυμπάσῃ τῇ στρατιᾷ*. Quibuscum noli conferre quae dicta sunt in ann. ad I, 13, 1. — Infra eadem ed. Bas. *τὸν πῶρον* et *ὅσα δὲ ἄλλα*.

εἴργειν ἐπενόει τοῦ πόρου] Edd. ante Schmiederum *εἴργειν ἐπενόει διὰ τοῦ πόρου*: qui primus praepositionem ut omnino vacantem delevit, monente Gronovio ad h. l. haec: „Ut possint haec verba denotare sensum, quem iis dat interpres, *qui Macedones transitu fluminis prohiberent*, delenda est vocula *διά*, sicut paulo ante *ἐγνωκὼς εἴργειν τοῦ πόρου αὐτόν* et VI, 8, 5 *εἴρξοντες τοῦ πόρου Ἀλέξανδρον*. Et sic alibi. Quodsi retinueris voculam *διά*, sensus erit: *qui Macedones interveniente flumine continerent*, etsi id violentum sit et praeferendum prius.“ Sane non violenta solum haec altera est loci interpretatio, sed nulla ratione potest ferri. Praepositio *διά* a librario videtur addita qui constructionem verbi *εἴργειν* non habuit compertam. Apud Arrianum quidem duplex obtinet huius verbi constructio; una cum accusativo personae et genitivo rei, altera cum accusativo rei. Vide I, 19, 11 *εἴργειν τῆς ἀποβάσεως τούς —* . III, 18, 8 *ὡς εἴργειν τῆς παρόδου Ἀλέξανδρον*. III, 28, 13 *ὡς ἀπείρξων Ἀλέξανδρον τοῦ μή —* . V, 14, 5 *εἶρξαι Ἀλέξανδρον τῆς διαβάσεως*. cf. II, 1, 6. IV, 27, 3. Contra I, 15, 2 *τῶν δὲ εἴργειν τὴν ἔκβασιν*. III, 21, 7 *εἴργειν τὰ γιγνόμενα*. Et sic quoque intelligo II, 21, 5 *ἐξεῖργον αὐτῶν τὴν ἐγγὺς προσβολήν* et I, 15, 6 *οἱ δὲ εἶρξαί τε αὐτῶν τὴν ἔκβασιν*.

2. *Ταῦτα δὲ ὁρῶντι*] Edd. Vulc. et Blanc. *ταῦτα ὁρῶντι*. „Mss. interponunt *δή* vel *δέ*, ex quibus ultimum habetur in Optimo, sed et in editione Basileensi; unde reposui. *Gronov.* De particulis

τοὺς μὲν αὐτὸς ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ ἦγε τῆς χώρας, τὰ μὲν
πορθῶν ὅσα πολέμια, τὰ δὲ σκοπῶν ὅπῃ εὐπορώτερος
αὐτῷ ὁ ποταμὸς φανεῖται, τοὺς δὲ τῶν ἡγεμόνων ἄλλοις
καὶ ἄλλοις ἐπιτάξας καὶ αὐτοὺς πολλαχῇ διέπεμπε. Σῖ- 4
τος δὲ αὐτῷ πάντοθεν ἐκ τῆς ἐπὶ τάδε τοῦ Ὑδάσπου
χώρας ἐς τὸ στρατόπεδον ξυνεκομίζετο, ὡς δῆλον εἶναι
τῷ Πώρῳ ὅτι ἐγνωκὼς εἴη προσλιπαρεῖν τῇ ὄχθῃ, ἔστε
τὸ ὕδωρ τοῦ ποταμοῦ μεῖον γενόμενον τοῦ χειμῶνος πολ-
λαχῇ παραδοῦναί οἱ τὸν πόρον· τά τε πλοῖα αὐτῷ ἄλλῃ 5
καὶ ἄλλῃ παραπλέοντα καὶ αἱ διφθέραι τῆς κάρφης ἐμ-
πιπλάμεναι καὶ ἡ ὄχθη πλήρης πᾶσα φαινομένη τῇ μὲν
ἱππέων, τῇ δὲ πεζῶν, οὐκ εἴα ἠρεμεῖν τὸν Πῶρον, οὐ-

δέ et δή confusis vid. ann. ad I, 15, 8. III, 2, 4. Ceterum si ab omnibus codd. et edd. particula δέ abesset, non magis desideraretur, quam in his II, 4, 8 ταῦτα ἀκούσας δρόμῳ ἦγε. III, 19, 5 ταῦτα ἀκούων. Adde II, 12, 7. III, 21, 3. IV, 28, 7 cet.

3. διελὼν δ' ἐς] Ed. Bas. δὲ ἐς. Et mox, ut semel id moneam, eadem ὅπῃ, cum ι subscripto.

4. ἐπὶ τάδε] Ed. Basil. ἐπιτάδε. — Infra eadem minus recte γινόμενον. cf. ann. ad II, 11, 7.

5. παραπλέοντα] Sic recte edd. Vulc. Blanc. Gronov. Raphel. et Schmied. cum duobus codd. Gronovii. παραπλέοντες ed. Basil. cum duobus aliis codd. Gron. παρεπλέοντο cod. F.; quae scriptura sola vera visa est Gronovio!

καὶ αἱ διφθέραι — Πῶρον] Affert haec verba Suidas s. v. κάρφη. Et accuratissime ea descripsit lexicographus, nisi quod omisit verba τῇ μὲν — πεζῶν et ordine inverso habet πᾶσα πλήρης.

οὐδὲ ἕν τι — παρασκευάζεσθαι] Locum hunc paulo difficiliorem Grnonovius recte interpretatus est ita: *neque si quid unum ad ripae custodiam utile probavisset, ad id omnibus remediis comparare se sinebant.* Nimirum ex praegressis cogitando addendum sive εἴα sive εἴων (sc. οἱ Μακεδόνες). Et ut hoc loco dixit οὐδὲ ἕν τι (cf. V, 7, 9 μία τις τῶν νεῶν. Xenoph. Hist. Graec. VI, 3, 16 ἐὰν ἕν τι ἐπιτύχωσι), ita alibi reperimus οὐδέν τι, ut III, 15, 12. IV, 7, 8. IV, 30, 2. VII, 3, 7. Hist. Ind. XXIX, 7. Cf. Iacobs. ad Achill. Tat. p. 728; ad Anthol. Palat. p. 290. Popp. ad Xenoph. Cyrop. II, 1, 21.

6. πάντες οἱ Ἰνδικοί] Ita cod. F. cum duobus aliis codd. Gronovii. πάντες οἱ Ἰνδοί edd. ante Gronovium cum duobus codd.

δὲ ἕν τι ἐπιλεξάμενον ἐς φυλακὴν ξύμφορον ἐς τοῦτο ἐκ
6 πάντων παρασκευάζεσθαι· ἄλλως τε ἐν μὲν τῷ τότε οἱ πο-
ταμοὶ πάντες οἱ Ἰνδικοὶ πολλοῦ τε ὕδατος καὶ θολεροῦ
ἔῤῥεον καὶ ὀξέος τοῦ ῥεύματος· ἦν γὰρ ὥρα ἔτους ᾗ με-
7 τὰ τροπὰς μάλιστα ἐν θέρει τρέπεται ὁ ἥλιος· ταύτῃ
δὲ τῇ ὥρᾳ ὕδατά τε ἐξ οὐρανοῦ ἀθρόα τε καταφέρεται
ἐς τὴν γῆν τὴν Ἰνδικὴν καὶ αἱ χιόνες αἱ τοῦ Καυκάσου
(ἔνθενπερ τῶν πολλῶν ποταμῶν αἱ πηγαί εἰσι) κατατη-
8 κόμεναι αὔξουσιν αὐτοῖς τὸ ὕδωρ ἐπὶ μέγα· χειμῶνος δὲ
ἔμπαλιν ἴσχουσιν ὀλίγοι τε γίγνονται καὶ καθαροὶ ἰδεῖν
καὶ εἰσὶν ὅπου περάσιμοι, πλήν γε δὴ τοῦ Ἰνδοῦ καὶ
Γάγγου καὶ τυχὸν καὶ ἄλλου του· ἀλλ' ὅ γ' Ὑδάσπης
περατὸς γίνεται.

Florr. Utraque lectio vera esse potest. cf. V, 26, 3 τὴν δὲ Ὑρκανίαν τῷ Ἰνδικῷ sc. κόλπῳ. Strab. XI, p. 427, ed. ster. πλὴν τῶν Ἰνδικῶν sc. ποταμῶν. Contra Arr. III, 29, 4 οἱ δὲ Ἰνδοὶ πάντων ποταμῶν μέγιστοι. VII, 16, 6 τῶν Ἀσιανῶν ποταμῶν, πλήν γε δὴ τῶν Ἰνδῶν. — De constructione πολλοῦ ὕδατος ῥεῖν diximus ad IV, 7, 10. Apud Luc. vv. hh. I, 7 ποταμῷ οἶνον ῥέοντι, nisi aliunde constaret etiam sic scribi posse, pronum esset corrigere οἴνου ῥέοντι.

7. αὐτοῖς] Ed. Bas. αὐτῆς. Perperam.

8. ἴσχουσιν] „In nonnullis vidi ἔχουσιν, subiectum opinor ab eo qui vellet Arrianum magis plebeie loqui. Istud reiectum est.“ *Gronov.* Verbum ἴσχουσι significat fere Latinorum *decrescunt* sc. fluvii, ut recte iam monuit Raphelius. Proprie tamen esse *cohibentur*, nemo est quin videat.

καὶ ἄλλου του] Edd. vett. καὶ ἄλλου. Quattuor codd. Gronovii καὶ ἄλλου του. Cod. F. καὶ ἀλλούττου. Quam scripturam, facem praeferente Gronovio, probavit Schmiederus. Eiusdem scripturae idem auctor exstitit V, 20, 9. — Mox pro ἀλλ' ὅ γ' Ὑδάσπης ed. Bas. ἀλλ' ὅ γε Ὑδ. Et eadem exhibet γίγνεται. pro vulg. γίνεται.

C. X. εἴπῃ λάθοι ὑφαρπάσας] E Gronovii ann. ad I, 19, 3 didicimus, plures codd. dare formam εἴπῃ cum ed. Bas. pro vulgato εἴποι. Et recte videtur habere, si conferas II, 21, 3 καὶ εἴπῃ ἄλλῃ αἱ μηχαναὶ προσήγοντο. IV, 17, 5 καὶ εἴπῃ ἄρα ξυλλαβεῖν. Adde ann. ad I, 26, 5.

2. Ἧι μὲν δή] Ed. Bas. ᾗ μὲν δή, de qua confusione vide ann. ad VII, 24, 6. — Pro περᾶσαι ed. Bas. minus recte περάσαι.

X. Ταύτην οὖν τὴν ὥραν τοῦ ἔτους προσμένειν ἐς τὸ φανερὸν ἔφασκεν εἰ ἐν τῷ τότε εἴργοιτο· ὁ δὲ οὐδὲν μεῖον ἐφεδρεύων ἔμενεν, εἴπῃ λάθοι ὑφαρπάσας ὀξέως τὸν πόρον. Ἧι μὲν δὴ αὐτὸς Πῶρος κατεστρατο- 2
πεδεύκει πρὸς τῇ ὄχθῃ τοῦ Ὑδάσπου, ἔγνω ἀδύνατος ὢν περᾶσαι ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἐλεφάντων καὶ ὅτι πολλὴ στρατιὰ καὶ αὐτὴ τεταγμένη τε καὶ ἀκριβῶς ὡπλισμένη ἐκβαίνουσιν αὐτοῖς ἐπιθήσεσθαι ἔμελλον, οἵ τε ἵπποι οὐκ ἂν ἐδόκουν αὐτῷ ἐθελῆσαι οὐδὲ ἐπιβῆναι τῆς ὄχθης τῆς πέραν, προσκειμένων σφίσιν εὐθὺς τῶν ἐλεφάντων καὶ τῇ τε ὄψει ἅμα καὶ τῇ φωνῇ φοβούντων, οὐδ' ἂν ἔτι πρόσθεν μεῖναι ἐπὶ τῶν διφθερῶν κατὰ τὸν πόρον, ἀλλ' ἐκπηδᾶν γὰρ ἐς τὸ ὕδωρ, ἀφορῶντες πέραν

Cf. si tanti est, Buttm. Gr. Gr. t. II, p. 210. Spitzn. prosod. p. 59, not. 1.

στρατιὰ — ἐπιθήσεσθαι ἔμελλον] Probavimus cum Schmiedero quod paulo exquisitius dedit cod. F. In edd. ante Schmiederum et quattuor codd. legitur *ἔμελλεν*. At vide I, 19, 3 *τὴν στρατιὰν — ὡς μαχουμένους*. I, 19, 3 *τὴν στρατιὰν — ὡς ἐπιβησομένους*. III, 19, 6 *τὴν στρατιὰν ἦγεν — ἐσταλμένους*. V, 14, 1 *πεζὸν στρατὸν — οὐ πολὺ ἀποδέοντας*. V, 21, 1 *τῆς στρατιᾶς, — οἵ — ἔμελλον*. cf. ann. ad I, 21, 7. Nec tamen dubito quin Arrianus scripturus fuisset *ἔμελλεν*, ut V, 13, 2 *ὡς δὲ παρήλλαξεν ἡ στρατιά*, si praedicatum in minus remoto loco positum fuisset.

ἐπιβῆναι τῆς ὄχθης τῆς πέραν] Edd. ante Gronovium *τὰς ὄχθας τῆς πέραν*. Codd. Gronovii omnes *τῆς ὄχθης τῆς πέραν*. Nec aliter scribendum esse quivis videt. „Quippe et initio cap. 13 mss. omnes *ἐπιβὰς τριακοντόρου*, non *τριακοντόρῳ*, et fine cap. 12 plane *στρατιὰ ἱππικὴ τῶν διφθερῶν ἐπιβᾶσα*, sicut etiam manifeste VI, 3, 1 *ὁ μὲν στρατὸς ἐπέβαινε τῶν νεῶν*." *Gronov.* Recte. Uno enim loco excepto VII, 3, 7, ubi *ἐπιβῆναι* est *conscendere*, semper cum genitivo constructum reperi apud Arrianum. Sic dixit *ἵππου* s. *ἵππων ἐπιβῆναι* II, 11, 7. III, 21, 12. IV, 16, 10. VI, 13, 1. VII, 3, 5 cet. *τῶν νεῶν ἐπιβῆναι* I, 3, 7. I, 18, 11. VI, 3, 1. VII, 25, 4 *τοῦ τείχους ἐπιβῆναι* II, 23, 3. 8. VI, 7, 10. *τῶν ἁμαξῶν ἐπιβῆναι* V, 23, 1. *τῶν ἐλεφάντων ἐπιβῆναι* Hist. Ind. XIII, 9. Et sic quoque Thomae Magistri verba de constructione et usu verbi *ἐπιβῆναι* intelligenda esse bene docuit Sallierius l. l. p. 45. Contra dixit Arrianus *ἐς χιόνα ἐπιβαίνειν* VI, 24, 7. *τῇ*

3 τοὺς ἐλέφαντας καὶ ἔκφρονες γιγνόμενοι. Κλέψαι οὖν ἐπενόει τὴν διάβασιν, ὧδε πράττων. Νύκτωρ παραγαγὼν ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ τῆς ὄχθης τοὺς πολλοὺς τῶν ἱππέων, βοήν τε ἐποίει καὶ ἠλαλάζετο τῷ Ἐνυαλίῳ· καὶ τἆλλα ὅσα ἐπὶ διαβάσει συσκευαζομένων θόρυβος παντοδαπὸς
4 ἐγίγνετο· καὶ ὁ Πῶρός τε ἀντιπαρῄει πρὸς τὴν βοὴν ἐπάγων τοὺς ἐλέφαντας, καὶ Ἀλέξανδρος ἐς ἔθος αὐτὸν
5 τῆς ἀντιπαραγωγῆς καθίστη. Ὡς δὲ ἐπὶ πολὺ τοῦτο ἐγίγνετο καὶ ἡ βοὴ μόνον καὶ ὁ ἀλαλαγμὸς ἦν, οὐκέτι ὁ Πῶρος μετεκινεῖτο πρὸς τὰς ἐκδρομὰς τῶν ἱππέων, ἀλλ᾽ ἐκείνων γὰρ γνοὺς τὸν φόβον κατὰ χώραν ἐπὶ στρατοπέ-

---

Νύσῃ ἐπέβη V, 1, 4. *ἐπιβαίνουσι κειμένοισι* Hist. Ind. XIII, 11; in quibus omnibus non plane eadem quam quae supra indicata est verbi significatio obtinet. Vide Dorv. ad Charit. p. 304 et 470.

ἀλλ᾽ ἐκπηδᾶν γάρ] Similem orationis colorem vide in his l. IV, 8, 2 *καὶ Ἀλέξανδρον οὐκέτι φέρειν τοῦ Κλείτου τὴν παροινίαν, ἀλλ᾽ ἀναπηδᾶν γὰρ ξὺν ὀργῇ.*

3. *κλέψαι — ἐπενόει*] Vulcanius recte: *furtivo itaque transitu utendum sibi ratus ita rem instituit.* Cf. III, 10, 3 *ἀποκρίνεται αἰσχρὸν εἶναι κλέψαι τὴν νίκην.* Infra edd. *τ᾽ ἄλλα.*

συσκευαζομένων] Hanc scripturam tenent omnes codd. Gronovii cum cod. Aug. Vulcanii et ed. Bas. *συσκευαζόμενα* edd. Vulc. et Blanc. Qui cum accusativum temere intruderent, genitivi rationem non intellexisse videntur. Pendet enim ille a subst. quod est *θόρυβος.* Parum apte conferri iussit Gronovius Arr. I, 5, 12.

4. *ἐς ἔθος αὐτὸν — καθίστη*] Edd. Vulc. et Blanc. *αὑτόν.* „Vulcanius intelligit de Alexandro et hunc se suo more hostili aciei opposuisse: unde in eius editione exstat *αὑτόν*, sic mutato spiritu per ipsum, quum Basilea ediderit *αὐτόν.* At ubi talis transitus fluvii fuit, aut ab Alexandro idem factum, ut nunc id suo more faciat? Enimvero nuspiam hostili aciei se opposuit Macedo, sed partes hic illic obequitaturas per ripam dispersit, ut strepitu dissipato confunderet Porum. Immo *ἀντιπαραγωγή* non est Alexandri, sed Pori: hunc dicit auctor *ἀντιπαράγειν* et hunc Alexander in consuetudinem opponendi sese hostibus et obducendi copias suas ad motum et clamorem Macedonicum paulatim confert. Alexandri fuit *παραγωγή*; hic enim antea dicitur *νύκτωρ ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ παραγαγών.*“ *Gronov.* Recte, quamquam pluribus quam opus fuerit verbis demonstratio instituta est. Cf. III, 13, 2 *ἦγε δὲ ὡς*

δου ἔμενε· σκοποὶ δὲ αὐτῷ πολλαχοῦ τῆς ὄχθης καθει-
στήκεσαν. Ἀλέξανδρος δὲ, ὡς ἐξείργαστο αὐτῷ ἄφοβον 6
τὸ τοῦ Πώρου εἰς τὰς νυκτερινὰς ἐπιχειρήσεις, μηχανᾶ-
ταί τι τοιόνδε.

XI. Ἄκρα ἦν ἀνέχουσα τῆς ὄχθης τοῦ Ὑδάσπου, ἵνα ἐπέκαμπτεν ὁ ποταμὸς λόγου ἀξίως· αὐτή τε δασεῖα παντοίων δένδρων εἴδει καὶ κατ' αὐτὴν νῆσος ἐν τῷ πο-
ταμῷ ὑλώδης τε καὶ ἀστιβὴς ὑπ' ἐρημίας. Ταύτην κα- 2
ταμαθὼν τὴν νῆσον καταντικρὺ τῆς ἄκρας, ἀμφότερα ὑλώδη τὰ χωρία καὶ οἷα κρύψαι τῆς διαβάσεως τὴν ἐπι-
χείρησιν, ταύτῃ ἔγνω διαβιβάζειν τὸν στρατόν. Ἀπέχει

ἐπὶ τὸ δεξιὸν τὸ αὐτοῦ Ἀλέξανδρος μᾶλλον καὶ οἱ Πέρσαι ἀντιπαρῆγον. VI, 18, 6 ἐκπέμπει ἀντιπαράγειν τῷ στόλῳ. De similibus verbis compositis diximus in annot. ad IV, 5, 3.

5. καθειστήκεσαν] Ed. Basil. καθεστήκεσαν. At, quantum sciam, nusquam apud Arr. huic verbo detractum est in plusquamperfecto augmentum. cf. I, 15, 5 ξυνειστήκει. III, 5, 5 καθειστήκει. IV, 4, 6. IV, 29, 14 ἐφειστήκει. IV, 18, 6 ἀφειστήκει. V, 21, 4 ξυνειστήκειν. IV, 29, 10. VI, 10, 7 ξυνειστήκει. Unde scripserim IV, 8, 11 ξυνειστήκει pro vulg. ξυνεστήκει. — Supra ed. Bas. ἀλλ' ἐκεῖνον γάρ.

6. μηχανᾶταί τι τοιόνδε] Haec est omnium codd. Gronovii lectio. μηχανᾶται τοιόνδε edd. ante Gronovium. Non inepte. Utrumque enim stare posse evincunt haec Arriani II, 18, 12 οἱ δὲ Τύριοι ἀντιμηχανῶνται τοιόνδε. VI, 26, 7 ξυνηνέχθη δέ τι καὶ τοιόνδε: coll. Xenoph. Hist. Gr. V, 4, 20 τοιόνδε τι εὑρίσκουσι μηχάνημα. Thucyd. IV, 46 μηχανῶνται τοιόνδε τι. Consule praeterea ann. ad VII, 13, 9.

C. XI. παντοίων δένδρων εἴδει] Ed. Bas. εἴδη παντοίων δένδρων. Quod correxit Vulcanius. Fuit autem cum scriptum mallem παντοίῳ δένδρων εἴδει, ut vertit Vulcanius: *arboribus varii generis perfrequens*. Id quidem apparet, παντοίων δένδρων εἴδει nil fere esse nisi quod alibi dixit παντοίοις δένδροις. Cf. V, 2, 7 καὶ ἄλση παντοῖα. VI, 29, 6 ἄλσος πεφυτεῦσθαι δένδρων παντοίων. VII, 20, 6 καὶ δασεῖα (sc. ἡ νῆσος) ὕλῃ παντοίᾳ.

2. καταντικρύ] Ed. Bas. κατὰ ἀντικρύ. cf. III, 16, 13.

ἀμφότερα ὑλώδη τὰ χωρία] Edd. ante Gronovium ἀμφότερον. „Vix videas quomodo hinc effecerit Vulcanius: *et utrinque sylvestria loca quaeque — occulere possent*. An melius utrinque talia erant quam utraque? Tum ἀμφότερον non notat *utrinque*. Uti-

δὲ ἥ τε ἄκρα καὶ ἡ νῆσος τοῦ μεγάλου στρατοπέδου ἐς
3 πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν σταδίους. Παρὰ πᾶσαν δὲ τὴν
ὄχθην φυλακαί τε αὐτῷ καθεστηκυῖαι ἦσαν, διαλείπου-
σαι ὅσον ξύμμετρον ἐς τὸ ξυνορᾶν τε ἀλλήλους καὶ κα-
τακούειν εὐπετῶς ὁπόθεν τι παραγγέλλοιτο· καὶ πανταχ-
όθεν βοαί τε νύκτωρ ἐπὶ πολλὰς νύκτας ἐγίγνοντο καὶ
4 πυρὰ ἐκαίετο. Ἐπειδὴ δὲ ἔγνω ἐπιχειρεῖν τῷ πόρῳ, κα-
τὰ μὲν τὸ στρατόπεδον φανερῶς αὐτῷ τὰ τῆς διαβάσεως
5 παρεσκευάζετο· καὶ Κρατερὸς ὑπελέλειπτο ἐπὶ στρατο-
πέδου, τήν τε αὐτοῦ ἔχων ἱππαρχίαν καὶ τοὺς ἐξ Ἀρα-
χώτων καὶ Παραπαμισαδῶν ἱππέας, καὶ τῆς φάλαγγος
τῶν Μακεδόνων τήν τε Ἀλκέτου καὶ τὴν Πολυσπέρχοντος

---

que in Mstis plane omnibus reperi *ἀμφότερα*, quod nullam habet ambiguitatem, unde repetivi.“ *Gronov.* Recte. Ceterum nota accusativorum hic positorum rationem paulo rariorem. De simili appositionis genere diximus in ann. ad V, 15, 10.

ταύτῃ ἔγνω διαβιβάζειν] Ed. Basil. minus apte *ταύτῃ· ἔγνω δὲ διαβιβάζειν.*

3. *διαλείπουσαι — εὐπετῶς*] Affert haec verba Suidas s. v. *διαλείπουσαι.* Et, praeterquam quod *συνορᾶν* apud eum legitur pro vulg. *ξυνορᾶν*, accuratissime omnia descripsit. — Infra ed. Basil. *κατ' ἀκούειν* et *ὁπόθεν τοι.*

καὶ πυρὰ ἐκαίετο] Ed. Basil. *ἐκάλετο.* Notavit iam hunc errorem Vulcanius in praefatione. Vide Bast. post Gregor. Corinth. p. 722. Blomfield. ad Aesch. Agam. v. 48.

5. *Παραπαμισαδῶν*] Edd. ante Schmiederum omnes *Παραπαμισάδων.* — Paulo ante *Ἀραχώτων* an *Ἀραχωτῶν* scribi praestet, ambiguum est. cf. ann. ad III, 28, 1. Arriano tamen hoc nomen secundae videtur declinationis esse. Vid. III, 8, 6 *Ἀραχώτους.* III, 11, 4 *Ἀραχῶτοι.* III, 28, 1. VII, 10, 11 *Ἀραχώτους* (ed. Bas. *Ἀραχώτας*). Apud Strabon. XV, p. 309, ed. ster. notatum legitur illud nomen in ultima *Ἀραχωτοί.* De duplici nominis forma monuerunt Steph. Byzant. s. v. et Eustath. ad Dionys. Perieg. v. 1096. — Infra rescripsimus formam *Πολυσπέρχοντος* ex edd. Vulc. Blanc. Gron. Raphel. *Πολισπέρχοντος* ed. Bas. *Πολυπέρχοντος* Schmied. Vide ann. ad II, 12, 3.

6. *ἀπαλλαγῆναι ὡς ἐπὶ σφᾶς*] Ita Schmied. e cod. F. *ἐπὶ σφᾶς* edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. Utrumque probari posse quisque videt. Cf. ann. ad II, 17, 2. VI, 7, 6. Adde III, 17,

τάξιν, καὶ τοὺς νομάρχας τῶν ἐπὶ τάδε Ἰνδῶν καὶ τοὺς
ἅμα τούτοις τοὺς πεντακισχιλίους· παρηγγέλλετο δὲ Κρα- 6
τερῷ μὴ πρὶν διαβαίνειν τὸν πόρον, πρὶν ἀπαλλαγῆναι
Πῶρον ὡς ἐπὶ σφᾶς ξὺν τῇ δυνάμει ἢ φεύγοντα μαθεῖν,
αὐτοὺς δὲ νικῶντας· ἢν δὲ μέρος μέν τι τῆς στρατιᾶς 7
ἀναλαβὼν Πῶρος ἐπ' ἐμὲ ἄγῃ, μέρος δέ τι ὑπολειφθῇ
αὐτῷ ἐπὶ στρατοπέδου καὶ ἐλέφαντες, σὺ δὲ δὴ καὶ ὣς μέ-
νειν κατὰ χώραν· εἰ δὲ τοὺς ἐλέφαντας ξύμπαντας ἅμα οἷ 8
ἄγοι Πῶρος ἐπ' ἐμέ, τῆς δὲ ἄλλης στρατιᾶς ὑπολείποιτό
τι ἐπὶ στρατοπέδου, σὺ δὲ διαβαίνειν σπουδῇ (οἱ γὰρ
ἐλέφαντες μόνοι, ἔφη, ἄποροί εἰσι πρὸς τοὺς ἐκβαίνον-
τας ἵππους), ἡ δὲ ἄλλη στρατιὰ [μενέτω].

---

8 *ἐπῆγεν ὡς ἐπὶ τοὺς βαρβάρους.* IV, 4, 11 *ἐπῆγεν ἐπὶ τοὺς Σκύθας.* Sensum verborum recte expressit Vulcanius ita: *ne prius transiret amnem, quam Porus inde discessisset ad sese.* Eandem verbum *ἀπαλλαγῆναι* significationem habet in his I, 6, 23 *ἀπηλλάγη παρὰ Γλαυκίαν ἐς Ταυλαντίους.* IV, 4, 1 *ὡς οὐκ ἀπαλλαττομένους ἑώρα τοὺς Σκύθας ἀπὸ τῆς ὄχθης.*

7. *ἢν δὲ μέρος μέν τι*] Sic scripsi pro vulg. *μέν τοι.* Cf. ann. ad II, 1, 3, ubi additum vellem Thucyd. II, 78 *μέρος μέν τι καταλιπόντες τοῦ στρατοπέδου.*

— *σὺ δὲ δὴ καὶ ὣς μένειν*] Edd. Vulc. Blanc. *μένε.* „Mssti constanter omnes legunt *μένειν*, etiam Optimus, etiam Basileensis: neque dubito quin sic quoque habuerit codex Augustanus, etsi non annotaverit Vulcanius, negligens, opinor, quod non intelligebat, certe pessimis modis in ed. Basil. optime expressum immutavit.“ *Gronov.* Infinitivum Arrianeo stylo convenientissimum esse facile intelligitur ex his I. IV, 20, 5 *σὺ νῦν μάλιστα φύλαξον τὴν ἀρχήν· εἰ δὲ δή —, σὺ δὲ — παραδοῦναι.* V, 23, 12 *σὺ δὲ ἐπειδὰν αἴσθῃ, ἔφη, βιαζομένους, αὐτὸς μὲν — εἴργειν· τὸν δὲ σαλπιγκτὴν κέλευε σημαίνειν —· ὑμεῖς δὲ — ἰέναι.* V, 27, 12 *σὺ δὲ — μὴ ἄγειν.* VII, 16, 9 *σὺ δὲ — ἔφασαν — μὴ παρελθεῖν.* Ceterum pro vulgato *σὺ δὲ δικαίως μένειν* Coraius ad Plut. vitt. t. V, p. 452 coniecit *σὺ δὲ καὶ ὣς μένειν.* Leniorem medicinam, at similem adhibuit Iacobs. ad Anthol. Palat. t. III, p. 582 scribendo *σὺ δὲ δὴ καὶ ὣς μένειν.* Quod non dubito quin verissimum sit. Unde recepi. Similiter per veriorem literarum distinctionem correcta est vulgata scriptura V, 23, 13.

XII. Ταῦτα μὲν Κρατερῷ ἐνετέλλετο. Ἐν μέσῳ δὲ
τῆς νήσου τε καὶ τοῦ μεγάλου στρατοπέδου, ἵνα αὐτῷ
Κρατερὸς ὑπολέλειπτο, Μελέαγρός τε καὶ Ἄτταλος καὶ
Γοργίας ξὺν τοῖς μισθοφόροις ἱππεῦσί τε καὶ πεζοῖς ἐτε-
2 τάχατο· καὶ τούτοις διαβαίνειν παρηγγέλλετο κατὰ μέρος,
διελόντας τὸν στρατὸν ὁπότε ξυνεχομένους ἤδη ἐν τῇ μά-
3 χῃ τοὺς Ἰνδοὺς ἴδοιεν. Αὐτὸς δ' ἐπιλεξάμενος τῶν τε

Particulas δὲ δὴ saepe iunctas reperiri apud Arrianum iam monuimus ad V, 7, 8.

8. εἰ δὲ — ἄγοι] Edd. Vulc. et Blanc. ἐπάγῃ. Quattuor codd. Gronovii ἄγῃ. Cod. F. cum ed. Basil. ἄγει. Cod. Vulcanii Augustanus ἄγοι, optime. Simillimum librariorum errorem notavit Pass. ad Parthen. Erott. XVII, 3, p. 66. cf. ann. ad III, 9, 7. Praeterea vide III, 19, 1 sq. εἰ μὲν — μένοι, αὐτοῦ προσμένειν· εἰ δὲ ἐλαύνοι, ἄνω ἰέναι. Nec nisi de industria hic Arrianus a coniunctivo ad optativum transiise videtur. Ut enim in priori enunciati membro coniunctivo indicatur, Alexandro prope persuasum fuisse, Porum cum exercitus parte aliqua, relictis elephantis, flumen transiturum esse: ita optativo h. l. notatur, haud ita verisimile fuisse, Porum cum omnibus elephantis impetum esse facturum, Alexandrum tamen de tali Pori conatu c o g i t a s s e.

ἐπὶ στρατοπέδου] Hanc scripturam suppeditarunt codd. Gronovii omnes. ἐπὶ στρατοπέδῳ edd. vett. Cf., si tanti est, III, 19, 2 εἰ μὲν ἐπὶ Σούσων μένοι. V, 10, 6 ἐπὶ στρατοπέδου ἔμενε. — Mox pro διαβαίνειν, cui formae favent rursus omnes codd. et ed. Basil., in edd. Vulc. et Blanc. legitur διάβαινε.

ἡ δὲ ἄλλη στρατιὰ [μενέτω].] In ed. Vulcanii, quam secuti sunt omnes editores praeter Schmiederum, post vocem στρατιά additum vidimus verbum μενέτω e cod. vet. Stephani. In quattuor codd. Florr. et ed. Bas. omnino nihil sequitur. Unde Schmiederus lacunae signa poni iussit. In uno cod. Flor. et C. V. Vulcanii pro μενέτω comparebat adiect. εὐπετής, quod, nisi maiorem h. l. statuas ellipsin, non habet quo defendatur. Gronovius quidem: „Debet haec vox, inquit, abesse auctoritate Msstorum, et potest abesse sine sensus damno; nam ex superioribus satis lucide apparet hic subintelligi μένειν κατὰ χώραν, non μενέτω.“ At haec ellipsis vereor ut ferri queat. Quod denique Schmiederus coniecit σὺν τῇ ἄλλῃ στρατιᾷ, vix puto cuiquam probatum iri. Igitur donec melius edocti fuerimus, imperativum μενέτω quamquam uncis inclusum recepimus. Si coniectando aliquid profici

ἑταίρων τὸ ἄγημα καὶ τὴν Ἡφαιστίωνος ἱππαρχίαν καὶ τὴν Περδίκκου τε καὶ Δημητρίου καὶ τοὺς ἐκ Βάκτρων καὶ Σογδιανῶν καὶ τοὺς Σκύθας ἱππέας, καὶ Δάας τοὺς ἱπποτοξότας, καὶ τῆς φάλαγγος τούς τε ὑπασπιστὰς καὶ τὴν Κλείτου τε καὶ Κοίνου τάξιν καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας, ἦγεν ἀφανῶς πολύ τι ἀπέχων τῆς ὄχθης, τοῦ μὴ καταφανὴς εἶναι ἄγων ἐπὶ τὴν νῆσον καὶ τὴν

---

potest, malim scriptum ἡ δὲ ἄλλη στρατιὰ ταύτῃ μενέτω. Fieri enim poterat, ut, cum statim sequeretur ταῦτα, a scribis quod simile praecessit male omitteretur. Ex eodem certe fonte haud paucos errores manasse nostro similes demonstravimus in ann. ad IV, 16, 2.

C. XII. ἵνα — ὑπολέλειπτο] Edd. ante Gronov. ἐπιλέλειπτο. Quam dedimus verbi formam Schmiederum secuti, tuentur omnes codd. Gronovii et Arrianus ipse. Cf. I, 21, 12 αὐτοὶ ὑπολελειμμένοι. III, 16, 7 τῶν ὑπολειπομένων στρατιωτῶν. V, 21, 7 φυλακὰς ὑπέλιπεν. VII, 5, 8 ξὺν τῇ ὑπολειφθείσῃ δυνάμει; et quem locum Gronovius citavit, V, 11, 5 ὑπελέλειπτο ἐπὶ στρατοπέδου. De augmento omisso vide ann. ad III, 12, 1. Verbum ἐπιλιπεῖν ut apud optimos quosque scriptores, ita apud Arrianum est *deficere.* cf. VI, 25, 1 ὁπότε ἐπιλείποι σφᾶς τὰ σιτία. Hist. Ind. XXVII, 9 σφᾶς δὲ ἐπιλελοιπέναι τὰ σιτία. XXIX, 2 σῖτος ἐπιλελοίπει τὴν στρατιήν. Unde non dubito quin Hist. Ind. XXVI, 9 pro vulg. ὑπολελοίπει τὴν στρατιὴν ὁ πολλὸς (sc. σῖτος) scribendum sit ἐπιλελοίπει.

2. κατὰ μέρος] Ita codd. Gronovii omnes, ita quoque ed. Basil. κατὰ μέρη ed. Vulc. et Blanc. Quod a Gonovio non erat tanto clamore reiiciendum. Utrumque enim probum esse noverit, qui Graeci sermonis paulo peritior est. Cf. Lucian. Anachars. c. 15 κατὰ μέρη ἐπιὼν εἴσῃ ἕκαστα et quae adscripsit similia Fritzsch. Quaestt. Lucc. praef. p. XXVII. Contra κατὰ μέρος vide apud Xenoph. Hist. Gr. VII, 1, 24 μὴ κατὰ μέρος ἀξιῶτε ἡγεῖσθαι. Hipparch. IV, 2 κατὰ μέρος χρὴ ἀναπαύειν. Adde Appian. Punicc. c. 6 καὶ αὐτὴν κατὰ μέρος ὑπήγοντο.

3. Αὐτὸς δ' ἐπιλεξάμενος] Ed. Bas. αὐτὸς δέ. — Infra τοὺς Ἀγριάνας edd. omnes. Ibidem ἐπέχων ed. Bas. cf. I, 4, 5.

ἔνθεν διαβαίνειν — ἦν ἐγνωσμένον] Edd. vett. cum quattuor codd. Florr. ἔνθεν. Cod. F., quem secutus est Schmiederus, ἔνθα. Ac sane perambiguum est, utra scriptura sit praeferenda. Ut enim Latine aeque recte dicatur *unde transgredi constitutum ei*

4 ἄκραν ἔνθεν διαβαίνειν αὐτῷ ἦν ἐγνωσμένον. Καὶ ἐνταῦ-
θα ἐπληροῦντο τῆς νυκτὸς αἱ διφθέραι τῆς κάρφης
ἐκ πολλοῦ ἤδη παρενηνεγμέναι, καὶ κατεῤῥάπτοντο
5 ἐς ἀκρίβειαν· ὕδωρ τε ἐξ οὐρανοῦ τῆς νυκτὸς λάβρον
ἐπιγίνεται ταύτῃ, καὶ μᾶλλόν τι ἡ παρασκευή τε αὐ-
τῷ καὶ ἡ ἐπιχείρησις ἡ ἐς τὴν διάβασιν οὐ φανε-
ρὰ κατέστη, τῷ κτύπῳ τῷ ἀπὸ τῶν ὅπλων καὶ τῷ
θορύβῳ τῷ ἀπὸ τῶν παραγγελμάτων τῶν τε βρον-
6 τῶν καὶ τοῦ ὄμβρου ἀντιπαταγούντων· καὶ τῶν πλοί-

---

fuit atque *ubi transgredi statuerat*, ita etiam *ἔνθεν* atque *ἔνθα* discrimine non sane magno h. l. poni potuit. Cf. VII, 21, 8 *ἔνθεν μὲν δὴ ἐς τὸν Παλλακόπαν ἐτρέπετο ὁ ῥοῦς, ταύτῃ ἔγνω.* Ubi, si legeretur *ἔνθα*, quis esset qui falsum censeret? Easdem et similes particulas confusas vide III, 21, 5 et III, 24, 6.

4. *τῆς κάρφης*] Ed. Bas. *κάρφου.*

5. *ὕδωρ — λάβρον ἐπιγίνεται*] Sic codd. Gronovii omnes. *γίνεται* edd. vett. Conferri iussit Gronovius II, 6, 3 *καὶ τῆς νυκτὸς χειμὼν ἐπιγίγνεται.* VI, 18, 9 *χειμών τε ἐπιγίγνεται ἐς τὴν ὑστεραίαν.* Adde his I, 17, 6 *ὥρα ἔτους — χειμὼν ἐπιγίγνεται καὶ ὕδωρ ἐξ οὐρανοῦ πίπτει.* Eandem lectionem firmant quoque similes locutiones quales sunt *νὺξ ἐπιγενομένη* (vid. ann. an II, 11, 7); *κηλὶς τοῖς ἔργοισιν ἐπιγενομένη* Hist. Ind. XX, 2; denique Xenophon, qui dixit Hist. Gr. II, 4, 3 *χιὼν ἐπιγίγνεται.* III, 2, 24 *σεισμὸς ἐπιγίγνεται.* Vulgatam tamen scripturam qui defendere velit, adhibeat tum Arr. III, 3, 6 *ὕδωρ δὲ ἐξ οὐρανοῦ Ἀλεξάνδρῳ πολὺ ἐγένετο.* VI, 25, 10 *ἀφανῶν — γεγενημένων τῶν ὄμβρων*; tum Xenoph. Anab. IV, 1, 15 *χειμὼν γίγνεται πολὺς* et Thucyd. II, 77 *ὕδωρ ἐξ οὐρανοῦ πολὺ καὶ βροντὰς γενομένας σβέσαι τὴν φλόγα.*

οὐ φανερὰ κατέστη] Edd. vet. *κατεστήκει* (sic). „Mssti et alii et Optimus *κατέστη*, magisque hoc tempus auctori placet. II, 4, 5 *ἐς ἴσον κατέστη αὐτῷ ἡ τόλμα.* VI, 5, 2 *τὰ πλοῖα κατέστη ἐς εὐθύ.* Alii huc quoque alludunt exhibentes *καθίστη.*" *Gronov.* Recte. Et ipsa ed. Basil., unde mala scriptura transiit in edd. Vulcanii et Blancardi, verum praebet, modo resecueris ultimas tres literas. Non enim forte factum puto, ut in prima syllaba *τ* positum sit.

καὶ τοῦ ὄμβρου] Hanc scripturam suppeditarunt codd. Gronovii omnes. *τῶν ὄμβρων* edd. ante Gronovium. Minus recte, opi-

ων τε τὰ πολλὰ ξυντετμημένα παρεκεκόμιστο ἐς τὸν χῶρον τοῦτον, καὶ ἀφανῶς αὖθις ξυμπεπηγμένα ἐν τῇ ὕλῃ ἐκρύπτετο τά τε ἄλλα καὶ αἱ τριακόντοροι. Ὑπὸ 7 δὲ τὴν ἕω ὅ τε ἄνεμος καὶ ὁ ὄμβρος κοκοίμητο, καὶ ἡ μὲν ἄλλη στρατιὰ αὐτῷ ἡ ἱππικὴ τῶν διφθερῶν ἐπιβᾶσα καὶ ὅσους τῶν πεζῶν τὰ πλοῖα ἐδέχετο, ἐπέρα κατὰ τὴν νῆσον, ὡς μὴ πρόσθεν ὀφθεῖεν πρὸς τῶν σκοπῶν τῶν ἐκ Πώρου καθεστηκότων, πρὶν παραλλάξαντας τὴν νῆσον ὀλίγον ἔτι ἀπέχειν τῆς ὄχθης.

---

nor, hoc loco. Differunt enim inter se ὁ ὄμβρος et οἱ ὄμβροι. Nam si universe de *imbre* loquuntur Graeci, tum singularem ponunt, ut paulo infra ὅ τε ἄνεμος καὶ ὁ ὄμβρος. V, 13, 5 ὁ ὄμβρος λάβρος. Herodot. VIII, 12 ὄμβρος λάβρος: sin vero *de singulis imbrium generibus* sive *de imbris aqua* sermo, tum plurali opus est. Inde dixit Arr. V, 29, 8 ὅσα πρὸς τῶν ὄμβρων πεπονηκότα ἦν. VI, 25, 10 ἐμπλησθεὶς ὑπὸ τῶν ὄμβρων. Herodot. II, 25 τῶν ὄμβρων ἐπιλειπόντων. Xenoph. Oecon. V, 18 ὄμβροι ἐξαίσιοι. Diod. Sic. II, 54 καὶ τοῖς ἐκ τῶν θερινῶν ὄμβρων γενομένοις sc. ὕδασι. Cf. ann. ad VI, 15, 1. Qui scripsere τῶν ὄμβρων, non videntur intellexisse quomodo sequi **posset** ἀντιπαταγούντων, nisi pluralis masculini generis praecessisset. At genitivus ille participii est generis neutrius. Quomodo scripsit Arr. I, 4, 6 ἀναλαβόντες τῶν παιδαρίων καὶ γυναικῶν — ὅσα φέρειν οἱ ἵπποι ἠδύναντο. I, 21, 7 καὶ δύο πύργοι καὶ μεσοπύργιον καταπεπτωκότα. Hist. Ind. XX, 9 λαμπρότης καὶ κόσμος — καὶ σπονδαὶ ἐπηρκότα ἦν. — Ceterum cum Arrianeis conferas, si placet, Thucyd. III, 22 ψόφῳ δὲ τῷ ἐκ τοῦ προσιέναι αὐτοὺς ἀντιπαταγοῦντος τοῦ ἀνέμου.

6. *καὶ **τῶν πλοίων τε** τὰ πολλὰ*] Post ultimam vocem in edd. ante Gronovium et quattuor codd. legitur additum pronomen αὐτῶν, quod Schmiederus e codicis F. auctoritate reiecit. Nec potest negari, genitivum illum constructionem reddere impeditam. Quid vero si legamus αὐτῷ —? Arrianum hunc huius pronominis dativum saepe adiecisse passivis ubi eum non exspectabas, monuimus in ann. ad II, 27, 6. IV, 4, 6. IV, 19, 1.

7. *αὐτῷ*] Ed. Bas. αὐτῶν. cf. VII, 7, 5.

τῶν ἐκ Πώρου καθεστηκότων] Verum sit quod e codice F. in textum recepit Schmiederus τῶν παρὰ τοῦ Πώρου καθεστηκότων. **Sed huius codicis auctoritas me non potuit movere, ut vulgatam**

XIII. *Αὐτὸς δὲ ἐπιβὰς τριακοντόρου ἐπέρα, καὶ ἅμα αὐτῷ Πτολεμαῖός τε καὶ Περδίκκας καὶ Λυσίμαχος οἱ σωματοφύλακες, καὶ Σέλευκος τῶν ἑταίρων, ὁ βασιλεύσας ὕστερον, καὶ τῶν ὑπασπιστῶν οἱ ἡμίσεες· τοὺς*
2 *δὲ ἄλλους ὑπασπιστὰς ἄλλαι τριακόντοροι ἔφερον. Ὡς δὲ τὴν νῆσον παρήλλαξεν ἡ στρατιά, φανερῶς ἤδη ἐπεῖχον τῇ ὄχθῃ· καὶ οἱ σκοποὶ κατιδόντες αὐτῶν τὴν ὁρμήν, ὡς ἑκάστοις τάχους οἱ ἵπποι εἶχον, ἤλαυνον ὡς*
3 *ἐπὶ τὸν Πῶρον. Ἐν τούτῳ δὲ Ἀλέξανδρος πρῶτος αὐτὸς ἐκβὰς καὶ τοὺς ἀπὸ τῶν ἄλλων τριακοντόρων ἀναλαβὼν ξυνέταττε τοὺς ἀεὶ ἐκβαίνοντας τῶν ἱππέων· οἱ γὰρ ἱπ-*

---

scripturam ab omnibus fere partibus munitam exterminarem. Similiter habent quae leguntur II, 1, 1 *Μέμνων ἡγεμὼν ἐκ βασιλέως Δαρείου καθεστηκώς*. III, 1, 3 *ὃς ἦν σατράπης — ἐκ Δαρείου καθεστηκώς*. IV, 13, 1 *ἐκ Φιλίππου ἦν ἤδη καθεστηκός*. Ac vulgata scriptura servata hic est verborum sensus: *ne a speculatoribus conspicerentur qui a Poro in ripa essent constituti*. Omnibus tamen codicibus cum cod. F. consentientibus in praepositione *παρά* non offenderem locum ita interpretans: — *qui a Poro huc transmissi ibi constituti erant*. Eiusdem potestatis praepositio *παρά* est in his I, 19, 1 *ἐκπεμφθεὶς παρὰ Ἀλέξανδρον παρὰ τοῦ δήμου*. Xenoph. Anab. I, 9, 1 *ὡς παρὰ πάντων ὁμολογεῖται*. Cyrop. VI, 1, 42 *τὰ παρὰ σοῦ λεγόμενα*. Ceterum cf. ann. ad II, 2, 6. V, 14, 8.

C. XIII. *ἐπιβὰς τριακοντόρου*] Edd. vett. *τριακοντόρῳ*. Quod dedimus, omnes firmant codd. Gronovii. Vide ann. ad V, 10, 2. — Infra ed. Basil. ex solito errore *ἱππασπιστῶν* et *ἱππασπιστάς* et mox eadem *ἔφαιρον*.

2. *ὡς — τάχους εἶχον*] Consueta hac omnibus Graecis scriptoribus formula etiam Arrianus haud raro usus est. Vide IV, 2, 11 *ὡς τάχους ἕκαστοι εἶχον*. V, 23, 4 *ὡς τάχους εἶχον*. VI, 6, 11 *ὡς τάχους εἶχον ποδῶν*. Cf. ann. ad VII, 12, 5.

4. *ἔλαθε δὲ οὐκ ἐς βέβαιον χωρίον — ἀλλά*] Ed. Basil. *ἔλαβε*. Praeterea notandum, Arrianum ob sequens *ἀλλά* dixisse *οὐκ ἐς βέβαιον*, cum proprie dicendum ei esset *ἐς οὐ βέβαιον* ad exemplar talium qualia sunt II, 16, 9 *τὸ οὐ πιστόν*. III, 13, 4 *ἐς τὰ οὐχ ὁμαλά*. V, 15, 7 *σὺν οὐ πολλῇ στρατιᾷ*. VII, 7, 9 *ἐς οὐ πολύ*. Simile quid video factum in his Xenoph. Ages. XI, 3 *ἐμίσει δ' οὐκ εἴ τις κακῶς πάσχων ἠμύνετο, ἀλλ' εἴ τις —*.

πεῖς πρῶτον ἐτετάχατο αὐτῷ ἐκβαίνειν· καὶ τούτους
ἄγων προήει ἐν τάξει. Ἔλαθε δὲ οὐκ ἐς βέβαιον χωρίον 4
ἐκβὰς ἀγνοίᾳ τῶν τόπων, ἀλλὰ ἐς νῆσον γὰρ καὶ αὐτὴν
μεγάλην, ᾗ δὴ καὶ μᾶλλον νῆσος οὖσα ἔλαθεν, οὐ πολ-
λῷ δὲ ὕδατι πρὸς τοῦ ποταμοῦ ἀποτεμνομένην ἀπὸ τῆς
ἄλλης γῆς. Καὶ ἅμα ηὐξήκει τὸ ὕδωρ ὁ ὄμβρος λάβρος 5
τε καὶ ἐπιπολὺ τῆς νυκτὸς κατασχών, ὥστ᾽ οὐκ ἐξεύρι-
σκον αὐτῷ οἱ ἱππεῖς τὸν πόρον, καὶ δέος ἦν αὖθις ἄλλου
δεῆσαι αὐτῷ ἐπὶ τῇ διαβάσει ἴσου τῷ πρώτῳ πόνου.
Ὡς δὲ ἐξευρέθη ποτὲ ὁ πόρος, ἦγε κατ᾽ αὐτὸν χαλεπῶς· 6
ἦν γὰρ τῶν μὲν πεζῶν ὑπὲρ τοὺς μαστοὺς τὸ ὕδωρ ἵνα-

ᾗ δὴ καὶ μᾶλλον] Ed. Basil. ἤδη, post quam vocem comma positum est. Perperam. Cf. VII, 24, 6 *ᾗ δὴ καὶ μᾶλλον ἐπ᾽ οὐδενὶ ἀγαθῷ ξυμβῆναι — ἐξηγοῦντο*, ubi in edd. ante Raphelium vitiose expressum legebatur ἦ δή. — Supra ed. Bas. τὸν τόπον.

οὐ πολλῷ δὲ ὕδατι ἀποτεμνομένην] Particulam δέ, qua carent edd. Vulc. et Blanc., omnes tuentur codd. Gronovii et ed. Basil. — Deinde de meo dedi ἀποτεμνομένην pro vulgato ἀποτεμνομένη, ita ut verba ᾗ δὴ — ἔλαθεν quasi in parenthesi posita accipiantur. Hoc enim sine dubio voluit dicere Arrianus: *sed in aliam eamque haud parvam insulam (unde eo minus insula esse videbatur), quamquam exigua tantum aqua ex fluvio derivata seiunctam a reliqua terra.* Unde etiam Vulcanius cum nominativus quid sibi vellet nesciret, omissa particula adversativa locum sic interpretatus est: *quae vel ideo minus insula esse videbatur, quod eam aqua exiguo spatio a terra seiunxerat.* Quae tamen interpretatio ferri nequit. De δέ non praegresso μέν vide ann. ad II, 4, 1.

6. *ὑπὲρ τοὺς μαστούς*] Mirum in modum in constructione praepositionis ὑπέρ Arrianus ut a ceterorum Graecorum scriptorum ita a Xenophontis more abhorret. Ubique enim, ubi genitivum isti praepositioni additum volunt (vid. Thom. Mag. p. 868. Krueg. ad Xenoph. Anab. I, 1, 9), posuit accusativum, modo significetur *trans*, modo *supra* s. *super*. Cf. I, 14, 6 *ὑπερδέξια ὑπὲρ τὴν ὄχθην χωρία.* II, 4, 2 *τὴν ἐντὸς Ἅλυος ποταμοῦ προσηγάγετο καὶ ἔτι ὑπὲρ τὸν Ἅλυν πολλήν.* V, 25, 9 *τὰ ὑπὲρ τὰς Κασπίας πύλας.* VII, 10, 2 *ὑπερβαίνει δὲ τὸν Καύκασον ὑπὲρ τὰς Κασπίας πύλας.* Hist. Ind. XXXII, 1 *ὑπὲρ τοὺς Ἰχθυοφάγους οἰκέουσι.* Et quod ad nostrum locum maxime pertinet, VI, 10, 2 *βάλλεται τοξεύματι ὑπὲρ τὸν μαστόν*: coll. Xenoph. Anab. IV, 3, 5 *ὕδωρ ὑπὲρ τῶν*

περ τὸ βαθύτατον αὐτοῦ· τῶν δὲ ἵππων, ὅσον τὰς κε-
7 φαλὰς ὑπερίσχειν τοῦ ποταμοῦ. Ὡς δὲ καὶ τοῦτο ἐπε-
ρᾶτο αὐτῷ τὸ ὕδωρ, ἐπὶ μὲν τὸ δεξιὸν κέρας παρήγαγε
τό τε ἄγημα τῶν ἱππέων καὶ τῶν ἄλλων ἱππαρχιῶν τοὺς
κρατίστους ἐπιλεξάμενος· τοὺς δὲ ἱπποτοξότας τῆς πά-
8 σης ἵππου προέταξε· τῶν δὲ πεζῶν πρώτους μὲν τοὺς
ὑπασπιστὰς τοὺς βασιλικοὺς ὧν ἡγεῖτο Σέλευκος, ἐπέ-
ταξε τῇ ἵππῳ· ἐπὶ δὲ τούτοις τὸ ἄγημα τὸ βασιλικόν·
ἐχομένους δὲ τούτων τοὺς ἄλλους ὑπασπιστάς, ὡς ἑκά-
9 στοις αἱ ἡγεμονίαι ἐν τῷ τότε ξυνέβαινον· κατὰ δὲ τὰ

μαστῶν ἐφαίνετο. Diod. Sic. XVII, 65 τοῦ γὰρ πόρου τὸ βάθος ἦν ὑπὲρ τῶν μαστῶν. Utramque tamen construendi rationem probabilem esse sponte intelligat quisque. Sic etiam Xenophon dixit Anab. I, 1, 9 τοῖς Θραξὶ τοῖς ὑπὲρ Ἑλλήσποντον οἰκοῦσι, sed II, 6, 2 τοῖς ὑπὲρ Χεῤῥονήσου καὶ Περίνθου Θραξίν. Vide quoque ann. ad II, 9, 6.

ὅσον τὰς κεφαλὰς ὑπερίσχειν] Similiter scripsit V, 5, 12 ὅσον ἐς τὰ διαλείποντα — ἐμβεβλῆσθαι τοὺς λόγους. VII, 19, 9 λιμένα ἐποίει, ὅσον χιλίαις ναυσὶ μακραῖς ὅρμον εἶναι. Tact. c. 44 ὅσον ἐκδρομὰς παρέχειν τοῖς φιλίοις ἱππεῦσι. Cf. Xenoph. Anab. IV, 1, 5 ὅσον σκοταίους διελθεῖν τὸ πεδίον, ubi vide Kruegeri ann. Paulo plenius locutus est Ael. vv. hh. III, 9 ἀγωνίζονται τοσοῦτον ὅσον ἐνθουσιᾶν αὐτούς. Adde ann. ad II, 22, 10.

7. προέταξε] Ed. **Bas.** **προέταξεν.** Mox eadem τοὺς ἱππασπιστάς.

8. ὡς ἑκάστοις ξυνέβαινον] Edd. omnes ante Schmiederum ὧν ἑκάστοις. Qui primus dedit ὡς ἑκάστοις: suo iure, opinor. Cf. I, 28, 5 ὡς ἑκάστοις τῶν στρατηγῶν ἡγεμονία τῆς τάξεως ἐν τῇ τότε ἡμέρᾳ ἦν. „Videtur in Macedonica militia obtinuisse, ut primus locus inter turmas et omnes militum partes per dies variaret, quasi omnes honore aequatae essent, idque ista varietate ostenderetur; id vocat ἡγεμονίαν Arrianus. Sic V, 13, 8. Idem de ducibus testatur I, 28, 5. Hanc ἡγεμονίαν vocat Polybius πρωτεῖα I, c. 24. Herodotus vero πρυτανείαν, l. III, c. 112 ὡς ἑκάστη αὐτέων ἐγένετο ἡ πρυτανηίη τῆς ἡμέρης." *Gronov.* ad Arr. I, 14, 9. De simili dicendi genere vide ann. ad IV, 22, 7. Et recte iam Vulcanium locum interpretatum video ita: *prout singulis praefecturae contigerant.*

9. οἱ Ἀγριᾶνες] Edd. οἱ Ἀγριάνες.

C. XIV. τοὺς ἱππέας μόνους] Ita codd. Gronovii. μόνον edd.

ἄκρα τῆς φάλαγγος οἱ τοξόται αὐτῷ καὶ οἱ Ἀγριᾶνες καὶ οἱ ἀκοντισταὶ ἑκατέρωθεν ἐπέστησαν.

XIV. Οὕτως ἐκτάξας τὸν μὲν πεζὸν στρατὸν ἐν κόσμῳ βάδην ἕπεσθαι ἐκέλευσεν οὐ πολὺ ἀποδέοντας τῶν ἑξακισχιλίων· αὐτὸς δὲ ὅτι κρατεῖν ἐδόκει τῇ ἵππῳ, τοὺς ἱππέας μόνους ἀναλαβὼν σπουδῇ ἡγεῖτο ὄντας ἐς πεντακισχιλίους. Ταύρωνι δὲ τῷ τοξάρχῃ προσέταξε τοξότας ἐπάγειν τῇ ἵππῳ καὶ αὐτοὺς σπουδῇ. Γνώμην δὲ 2
πεποίητο, εἰ μὲν προσμίξειαν αὐτῷ οἱ ἀμφὶ τὸν Πῶρον ξὺν τῇ δυνάμει ἁπάσῃ, ἢ κρατήσειν αὐτῶν οὐ χαλεπῶς

---

vett. Vide ann. ad II, 9, 1 coll. VI, 8, 9 ὡς δὲ κατεῖδον ἱππέας μόνους.

2. *Γνώμην δὲ πεποίητο*] Edd. vett. *γνώμην δὲ ἐπεποίητο*. Et sic quoque videntur exhibuisse hunc locum quattuor codd. Gronovii. In cod. F., si fides habenda est Gronovio, legitur *γνώμην πεποίητο*, quod recepit Schmiederus. At non solet ita *ἀσυνδέτως* loqui Arrianus. Unde reposui particulam adversativam, augmentum plusquamperfecti reieci comparatis iis quae monenda fuere ad III, 12, 1 et III, 19, 2. Simillima praeterea consule haec I, 1, 10 *γνώμην δὲ πεποίηντο*. III, 21, 8 *γνώμην δὲ πεποιῆσθαι*. IV, 30, 11 *γνώμην δὲ πεποίηντο*.

εἰ μὲν προσμίξειαν] Quattuor codd. Gronovii cum edd. vett. ante has voces insertam exhibent particulam *ὡς*, quae, si non omnino inepta, tamen h. l. minime necessaria videtur indeque nobis cum Schmiedero reiecta est. Si in re tam trita atque satis cognita exemplis opus, ut Arriani morem loquendi cognoscas, vide III, 19, 2 *γνώμην δὲ πεποίητο, εἰ μὲν μένοι, αὐτοῦ προσμένειν*. III, 21, 8 *γνώμην δὲ πεποιῆσθαι, — εἰ μὲν πυνθάνοιντο, παραδοῦναι*. Cf. II, 20, 8 *ναυμαχεῖν ἐγνωσμένον ἦν, εἰ ἐπιπλέοι*. III, 7, 7 *ἐγνωκὼς εἴργειν εἰ — διαβαίνοι*.

ἢ κρατήσειν — ἢ ἀπομάχεσθαι] Vulcanius: *se vel facile — superiorem fore, vel certe — hostilem impetum moraturum*. Minus accurate. Hoc enim dicere voluit Arrianus: *Ita enim secum statuerat, se — vel victorem fore* (id quod verisimile ei videbatur) *vel certe tantisper hostibus sese opponere dum pedites accessissent*. Difficultas in eo posita videtur, quod ad verba quae sunt *γνώμην δὲ πεποίητο* commode referri non potest nisi quod in secunda ennunciati parte positum est praesens verbi *ἀπομάχεσθαι*. Per constructionem vero ad sensum (nam in formula *γνώμην πεποιῆσθαι* inest

τῇ ἵππῳ προσβαλών, ἢ ἀπομάχεσθαί γε ἔστε τοὺς πε-
3 ζοὺς ἐν τῷ ἔργῳ ἐπιγενέσθαι· εἰ δὲ πρὸς τὴν τόλμαν
τῆς διαβάσεως ἄτοπον γενομένην οἱ Ἰνδοὶ ἐκπλαγέντες
φεύγοιεν, οὐ πόῤῥωθεν ἔξεσθαι αὐτῶν κατὰ τὴν φυγήν,
ὡς πλείονα ἐν τῇ ἀποχωρήσει τὸν φόνον γενόμενον ὀλί-
4 γον ἔτι ὑπολείπεσθαι αὐτῷ τὸ ἔργον. Ἀριστόβουλος δὲ
τὸν Πώρου παῖδα λέγει φθάσαι ἀφικόμενον ξὺν ἅρμα-
σιν ὡς ἑξήκοντα, πρὶν τὸ ὕστερον ἐκ τῆς νήσου [τῆς
5 μικρᾶς] περᾶσαι Ἀλέξανδρον. Καὶ τοῦτον δυνηθῆναι ἂν
εἶρξαι Ἀλέξανδρον τῆς διαβάσεως, χαλεπῶς καὶ μηδενὸς
εἴργοντος περαιωθέντα, εἴπερ οὖν καταπηδήσαντες οἱ Ἰν-

---

etiam notio *existimandi, coniectandi*), cum futuro opus esset in priori enunciati parte, futurum immixtum puto. Ceterum cf. ann. ad IV, 15, 6.

3. *ὡς πλείονα — τὸν φόνον γενόμενον — ὑπολείπεσθαι*] Schmiederus commate post *ὡς* et *γενόμενον* posito accusativos illos pro absolutis habuit. Sed praeterquam quod rarissime reperiuntur qui vere nominari possunt accusativi absoluti (vid. Wannowsk. de cas. abs. dissert. I, p. 24 sq. coll. ann. ad Arr. II, 5, 5. II, 16, 10) fieri etiam poterit ut accusativos alia ratione positos statuamus. Nimirum iis cum sequentibus arcte coniunctis hunc lucrari nobis videmur verborum sensum: *ita ut caedes inter fugiendum eo maior edita non multum ei relinqueret negotii.* Eiusdem potestatis vidimus esse verbum *ὑπολείπεσθαι* III, 15, 7 *οἱ Θεσσαλοὶ ἱππεῖς — οὐχ ὑπελείποντο Ἀλεξάνδρῳ τοῦ ἔργου.* Ad totam verborum coniunctionem non indigna censeo quae conferantur V, 9, 4 *ἔστε τὸ ὕδωρ — μεῖον γενόμενον — πολλαχῇ παραδοῦναί οἱ τὸν πόρον.* Si hoc modo hic locus explicari non posset, statuerem Arrianum a constructione aberasse pariter ut Xenophon in Hist. Graec. III, 2, 19 *δόξαντα δὲ ταῦτα καὶ περανθέντα τὰ μὲν στρατεύματα ἀπῆλθεν.* Vide Schaef. ad Lamb. Bos. Ellips. p. 730. — Supra ed. Bas. *ἐξέσται* pro vulg. *ἔξεσθαι.*

4. *ἐκ τῆς νήσου [τῆς μικρᾶς] —*] „Ultimas voces nescio utrum pro errore auctoris an pro glossemate habere debeam. Nam c. 13, 4 vocaverat hanc insulam *μεγάλην, ἣ δὴ καὶ μᾶλλον νῆσος οὖσα ἔλαθεν*, non *μικράν*. Sic vocaverat primam, praeter quam naves praetervehebantur. Igitur voces eas uncis inclusi.“ *Schmied.* Vere hoc observasse mihi videtur Schmiederus, quamquam quo-

δοὶ ἐκ τῶν ἁρμάτων προσέκειντο τοῖς πρώτοις τῶν ἐκβαινόντων· ἀλλὰ παραλλάξαι γὰρ ξὺν τοῖς ἅρμασι καὶ 6
ἀκίνδυνον ποιῆσαι Ἀλεξάνδρῳ τὴν διάβασιν· καὶ ἐπὶ τούτους ἀφεῖναι Ἀλέξανδρον τοὺς ἱπποτοξότας, καὶ τραπῆναι αὐτοὺς οὐ χαλεπῶς πληγὰς λαμβάνοντας. Οἱ δὲ καὶ 7
μάχην λέγουσιν ἐν τῇ ἐκβάσει γενέσθαι τῶν Ἰνδῶν τῶν ξὺν τῷ παιδὶ τῷ Πώρου ἀφιγμένων πρὸς Ἀλέξανδρόν τε καὶ τοὺς ξὺν αὐτῷ ἱππέας. Καὶ γὰρ καὶ ἀφικέσθαι 8
ξὺν μείζονι δυνάμει τὸν Πώρου παῖδα, καὶ αὐτόν τε Ἀλέξανδρον τρωθῆναι πρὸς αὐτοῦ καὶ τὸν ἵππον αὐτοῦ ἀποθανεῖν τὸν Βουκεφάλαν, φίλτατον Ἀλεξάνδρῳ

---

modo istae voces in textum potuerint irrepere ignoro. Aliter habent quae de simili additamento monuimus in ann. ad VII, 22, 9. — Mox ed. Bas. περάσαι.

5. *χαλεπῶς καὶ μηδενὸς εἴργοντος*] h. e. *magno labore etiam si nemo resisteret.* Sic dixit IV, 21, 3 *ὡς χαλεπὴν εἶναι καὶ μηδενὸς εἴργοντος — ἀνελθεῖν.* Ubi particula *καί* simplex copula est, *οὐδενός* scriptum legi nemo mirabitur. cf. II, 18, 8 *οὐ χαλεπῶς προὐχώρει τὸ ἔργον — καὶ οὐδενὸς εἴργοντος.* III, 7, 8 *διαβαίνει τὸν πόρον χαλεπῶς μέν, οὐδενὸς δὲ εἴργοντος.*

τοῖς πρώτοις τῶν ἐκβαινόντων] Ita edd. omnes ante Schmiederum. Unde nescio quo errore in eius editione exciderit articulus *τῶν.* Cf. I, 15, 5. — Supra ed. Bas. *εἴπερ οὖν.* Vide Iacobs. praef. ad Aeliani hist. animall. t. I, p. XXIV, sq.

6. *καὶ ἐπὶ τούτους ἀφεῖναι*] Sic scripsi pro vulgato *ἐπὶ τούτοις,* iis fretus quae dicta sunt ad III, 30, 17. Cf. V, 15, 1 *καὶ ἐπὶ τούτους ἐκπέμψαι λέγει.* Eiusdem mendi auctor est ed. Bas. V, 20, 12 male exhibens *καὶ ἐπὶ τούτοις ἐκπέμπει,* quod correxit iam Vulcanius.

8. *καὶ τρωθῆναι πρὸς αὐτοῦ*] Praepositionem *πρός* ex consensu omnium codd. dedit Schmiederus. *παρ' αὐτοῦ* edd. vett. Non recte, puto. Consule ann. ad II, 8, 6. V, 12, 7. VI, 29, 15. — Infra cum Schmiedero scripsimus *τὸν Βουκεφάλαν* ex edd. vett. et cod. F. In reliquis codd. legitur *τὸν Βουκέφαλον.* Vide quae diximus ad V, 19, 7.

φίλτατον — ὄντα τὸν ἵππον] „Sic auxi sermonem postremis duobus vocabulis, ut Arrianus frueretur grata sua repetitione, quam aperui et simili exemplo firmavi IV, 5 (l. IV, 3, 15)." *Gronov.* Compara quae fuse disputavimus ad I, 11, 6. Edd. ante

ὄντα τὸν ἵππον, καὶ τοῦτον τρωθέντα ὑπὸ τοῦ παιδὸς
9 τοῦ Πώρου. Ἀλλὰ Πτολεμαῖος ὁ Λάγου ὅτῳ καὶ ἐγὼ
ξυμφέρομαι, ἄλλως λέγει· ἐκπεμφθῆναι μὲν γὰρ τὸν
παῖδα ὑπὸ τοῦ Πώρου λέγει καὶ οὗτος, ἀλλ᾽ οὐχ ἑξή-
10 κοντα μόνα ἅρματα ἄγοντα. Οὐδὲ γὰρ εἰκὸς Πῶρον ἀκού-
σαντα ἐκ τῶν σκοπῶν ὅτι δὴ ἢ αὐτὸς Ἀλέξανδρος διαβέ-
βηκε τοῦ Ὑδάσπου τὸν πόρον, ἢ μέρος γέ τι τῆς στρα-
τιᾶς, σὺν ἑξήκοντα ἅρμασι μόνοις ἐκπέμψαι τὸν αὑτοῦ
11 παῖδα· ἃ δὴ ὡς μὲν ἐπὶ κατασκοπὴν ἐκπεμπόμενα πολ-
λά τε καὶ οὐκ εὔζωνα ἐς τὴν ἀποχώρησιν ἦν, ὡς δὲ εἰς
τὸ εἶρξαί τε τοὺς οὔπω πεπερακότας τῶν πολεμίων καὶ
τοῖς ἤδη ἐκβεβηκόσιν ἐπιθέσθαι, οὐδαμῇ ἀξιόμαχα.

Gronovium omnes ignorant voces τὸν ἵππον. Sed codices Florentinos eas exhibuisse coniectando assequi licet ex iis quae Gronovius dixit in ann. ad IV, 3, 15. Ceterum conferas quae simillima sunt haec I, 26, 6 εὐθὺς δὲ βάρβαρον φωνὴν ἵεσαν — οὔπω πρόσθεν οὖσαν τὴν φωνήν. III, 16, 18 κατέστησε δὲ καὶ λόχους δύο —, οὐ πρόσθεν ὄντας λόχους ἱππικούς. VI, 1, 6 τὸν Ἰνδὸν δὲ ἐκδιδόντα —, δίστομον τὸν Ἰνδὸν ὄντα. Sic denique Hist. Ind. XI, 8 hodie recte legitur καὶ τὸν φλοιὸν τῶν δένδρων, γλυκύν τε ὄντα τὸν φλοιόν, cum vulgo ultimae voces male abessent. Cf. ann. ad V, 15, 9.

9. λέγει καὶ οὗτος] „Haec addidi ex Mss. omnibus. — Paulo supra in ὅτῳ καὶ ἐγὼ ξυμφέρομαι tertiam voculam iterum adieci, quae primum in Gronoviana, deinde in sequentibus typorum lapsu exciderat.“ *Schmied.* Cf. V, 15, 1 ἐκπέμψαι — καὶ οὗτος λέγει.

10. ἢ μέρος γέ τι] Ultima vox male omissa est in ed. Bas. At vide I, 19, 15 ἀλλὰ μέρος μέν τι. II, 8, 16 μέρος δέ τι, coll. ann. ad II, 1, 3. — Infra ed. Basil. τὸν αὐτοῦ παῖδα.

12. ἑκατὸν καὶ εἴκοσι] In numeralibus componendis non certae normae sese adstrinxit Arrianus. Sic scripsit εἴκοσι καὶ πέντε I, 17, 7. IV, 17, 9. ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα IV, 17, 2. μυρίους καὶ πεντακισχιλίους IV, 3, 8. IV, 22, 2 τριάκοντα. καὶ ἑπτά V, 20, 4. ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα VI, 14, 1. Contra ἑξήκοντα καὶ ἑκατόν I, 18, 7. ἑβδομήκοντα καὶ ἑκατόν I, 20, 15. πέντε καὶ εἴκοσι IV, 22, 8. τρεῖς καὶ εἴκοσι IV, 25, 6. πεντήκοντα καὶ ἑκατόν V, 11, 2. τετρακόσιοι καὶ τετρακισχίλιοι Hist. Ind. XL, 2. Denique dixit IV, 3, 14. ἐς χιλίους πεντακοσίους. Cf. Popp. in diar. lit. Ien. 1826, sect. 173 — 75.

Ἀλλὰ δισχιλίους γὰρ λέγει ἱππέας ἄγοντα ἀφικέσθαι τὸν 12
Πῶρον παῖδα, ἅρματα δὲ ἑκατὸν καὶ εἴκοσι· φθάσαι
δὲ περάσαντα Ἀλέξανδρον καὶ τὸν ἐκ τῆς νήσου τὸν τελευταῖον πόρον.

XV. Καὶ ἐπὶ τούτους τὰ μὲν πρῶτα ἐκπέμψαι Ἀλέξανδρον καὶ οὗτος λέγει τοὺς ἱπποτοξότας, αὐτὸν δ' ἄγειν τοὺς ἱππέας· προσάγειν γὰρ οἰηθῆναι Πῶρον ξὺν τῇ δυνάμει πάσῃ· τὴν δὲ ἵππον ταύτην προτεταγμένην αὐτῷ προπορεύεσθαι πρὸ τοῦ ἄλλου στρατοῦ· ὡς δὲ κατ- 2
έμαθεν ἀτρεκῶς τὸ πλῆθος τὸ τῶν Ἰνδῶν, ἐνταῦθα δὴ
ὀξέως ἐπιπεσεῖν αὐτοῖς ξὺν τῇ ἀμφ' αὐτὸν ἵππῳ· τοὺς 3
δὲ ἐγκλῖναι, ὡς Ἀλέξανδρόν τε αὐτὸν κατεῖδον καὶ τὸ

C. XV. προτεταγμένην αὐτῷ] „Intelligo et sensum et stylum Arriani, qui uterque in his est satis commodus. Sed tamen codicum Optimus habet αὐτοῦ, sive ut notet *istic*, quasi tunc Porus ibi fecerit aliter ac solebat in equitatu fieri, sivi *ipsius Pori*, perinde ut notat dativus." *Gronov.* Minus recte intellexit Gronovius quae ab Arriano scripta sunt. Dativum autem αὐτῷ pro vulg. ὑπ' αὐτοῦ positum esse non est quod moneam. Vide ann. ad II, 27, 6 et IV, 24, 7. Neque Schmiederus h. l. probavit codicis F. scripturam. Formas αὐτοῦ et αὐτῷ confusas notavimus III, 11, 4.

2. ὡς δὲ κατέμαθεν] Exspectaveris ut in oratione obliqua aut ὡς δὲ καταμάθοι, aut, quod naturae talium locutionum convenientius est, ὡς δὲ καταμαθεῖν. Quomodo locutus est IV, 6, 2 ἵνα τὸν μὲν Φαρνούχην παραχωρεῖν. IV, 28, 6 ὅσην καὶ χιλίοις ἀνθρώποις ἀποχρῶσαν ἂν εἶναι. IV, 29, 1 ὅθεν οὐ χαλεπὸν αὐτῷ ἔσεσθαι ἑλεῖν τὸ χωρίον. Hist. Ind. XXXI, 5 ὡς δὲ οὐδένα ὑπακούειν; coll. Herodot. I, 24 ὡς δὲ ἄρα παρεῖναι. Demosth. de falsa legat. p. 306, 1, Bekk. ἐπειδὴ δὲ ἀκοῦσαι. Passov. ad Parthen. Erott. p. 65. Fritzsch. Qu. Lucc. p. 149 sq. et 172 sq. Iacobs. in varr. lectt. insert. diar. schol. Darmst. 1828, p. 1093. Indicativum autem eodem modo positum vide I, 11, 10 ἐπειδὴ — ἐγένετο, σφάξαντα — σπένδειν. IV, 12, 5 καὶ τοῦτο ἐφεξῆς διὰ πάντων χωρῆσαι· ὡς δὲ ἐς Καλλισθένην ἧκεν —, ἀναστῆναι μὲν Καλλισθένην. IV, 13, 5 ὡς οὖν περιῆκεν —, ξυγκείμενον εἶναι. VI, 26, 4 ὡς δὲ ἐπέλαζον ἤδη, ἐμβαλόντας — προσενεγκεῖν. VI, 26, 11 ὡς δὲ καὶ τούτων οἱ ἵπποι ἐξέκαμνον —, ἀπολιπεῖν. VII, 3, 3 ὡς δ' οὐχ ἡττησόμενον ἑώρα —, οὕτω δὴ — κελεῦσαι νησθῆναι. Cf. Siebel. ad Pausan. X, 4, 4.

στῖφος ἀμφ᾽ αὐτὸν τῶν ἱππέων οὐκ ἐπὶ μετώπῳ, ἀλλὰ
4 κατ᾽ ἴλας ἐμβεβληκός· καὶ τούτων ἱππέας μὲν πεσεῖν ἐς
τετρακοσίους, πεσεῖν δὲ καὶ τοῦ Πώρου τὸν παῖδα· τὰ
δὲ ἅρματα αὐτοῖς ἵπποις ἁλῶναι ἔν τε τῇ ἀποχωρήσει
βαρέα γενόμενα καὶ ἐν αὐτῷ τῷ ἔργῳ ὑπὸ πηλοῦ ἀχρεῖα.
5 Πῶρος δὲ ὡς αὐτῷ ὅσοι ἱππεῖς ἐκ τῆς φυγῆς διεσώζοντο,
Ἀλέξανδρόν τε αὐτὸν πεπερακότα ξὺν τῇ στρατιᾷ ἐς τὸ
καρτερώτατον καὶ τὸν παῖδα ἐν τῇ μάχῃ τετελευτηκότα
ἤγγειλαν, ἐγίγνετο μὲν καὶ ὣς ἀμφίβολος τῇ γνώμῃ, ὅτι
καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ καταντικρὺ τοῦ μεγάλου στρατοπέδου οἱ
ξὺν Κρατερῷ ὑπολελειμμένοι ἐπιχειροῦντες τῇ διαβάσει
6 ἐφαίνοντο· εἵλετο δὴ οὖν ἐπ᾽ αὐτὸν Ἀλέξανδρον ἐλάσας
ξὺν τῇ στρατιᾷ πάσῃ πρὸς τὸ καρτερώτατόν τε τῶν Μα-
7 κεδόνων καὶ αὐτὸν τὸν βασιλέα διαγωνίσασθαι· ἀλλὰ καὶ

3. ἐγκλῖναι] Edd. omnes ἐγκλίναι. Vide Grammaticorum praecepta apud Spitzn. prosod. p. 57, 3. — Mox recte ed. Basil. στῖφος, cum ceterae edd. omnes male exhibeant στίφος. Vide ann. ad IV, 2, 11.

κατ᾽ ἴλας ἐμβεβληκός] Ita cod. F., cuius scriptura hoc loco unice probanda est. ἐμβεβηκώς ed. Bas. ἐμβεβηκός edd. Vulc. Blanc. et reliqui codd. Gronovii. Male. Si testimonio in tam aperta re opus est, cf. IV, 4, 11 ἐνέβαλον ὀρθίαις ταῖς ἴλαις. — Paulo supra ed. Basil. ἀμφ᾽ αὐτόν.

5. ἐς τὸ καρτερώτατον] „Haec verba coniungo cum ἤγγειλαν et verto: *quum pro certissimo enunciarent.*" *Schmied.* Meliora poterat discere ex annotatione Raphelii, qui verbis illis recte ad πεπερακότα relatis locum interpretatus est ita: *Alexandrum cum exercitu suo maximis viribus traiecisse*; quamquam non correxit Vulcanii interpretationem: *Alexandrum cum maiore exercitus parte traiecisse.* Cf. Xenoph. Cyrop. IV, 2, 21 ἢν δὲ κατὰ τὸ καρτερὸν ἐμβαλόμενοι ἴωμεν. Similiter quoque dixit Arrianus ἐς ἀκριβές I, 1, 12. ἐς τὸ φανερόν III, 10, 8. ἐς τὸ ἐμφανές I, 25, 13. ἐς ἅπαν IV, 11, 15. ἐς ἅπαντα V, 19, 4.

ἐγίγνετο — καὶ ὣς ἀμφίβολος τῇ γνώμῃ] Bene ed. Bas. et Vulc. καὶ ὥς. Rell. edd. male exhibent καὶ ώς. Deinde quod hoc loco addidit Arrianus substantivum τῇ γνώμῃ ad significationem adiectivi ἀμφίβολος accuratius indicandam, alias ubique omissum est. Vide ann. ad II, 23, 5.

ὡς ὀλίγους τῶν ἐλεφάντων σὺν οὐ πολλῇ στρατιᾷ αὐτοῦ
ἐπὶ τοῦ στρατοπέδου ἀπέλιπεν, ὡς φοβεῖν ἀπὸ τῆς ὄχ-
θης τοὺς ξὺν Κρατερῷ ἱππέας. Αὐτὸς δὲ τήν τε ἵππον 8
ἀναλαβὼν πᾶσαν ἐς τετρακισχιλίους ἱππέας, καὶ τὰ ἅρ-
ματα πάντα τριακόσια ὄντα, καὶ τῶν ἐλεφάντων διακο-
σίους, καὶ τῶν πεζῶν ὅ τι περ ὄφελος ἐς τρισμυρίους,
ἤλαυνεν ὡς ἐπ' Ἀλέξανδρον. Ὡς δ' ἐνέτυχε χωρίῳ ἵνα οὐ 9
πηλὸς αὐτῷ ἐφαίνετο, ἀλλ' ὑπὸ ψάμμου γὰρ ξύμπαν ἦν
ἄπεδον καὶ στερεὸν ἐς τὰς ἐφόδους τε καὶ ἀναστροφὰς
τῶν ἵππων, ἐνταῦθα ἔτασσε τὴν στρατιάν, πρώτους μὲν
τοὺς ἐλέφαντας ἐπὶ μετώπου, διέχοντα ἐλέφαντα ἐλέφαν-
τος οὐ μεῖον πλέθρου, ὡς πρὸ πάσης τε τῆς φάλαγγος
τῶν πεζῶν παραταθῆναι αὐτῷ τοὺς ἐλέφαντας ἐπὶ μετώ-
που, καὶ φόβον πάντῃ παρέχειν τοῖς ἀμφ' Ἀλέξανδρον

ὅτι καὶ οἱ] Media voce, quae in edd. vett. et quattuor codd. Gronovii non conspicitur, optime locupletavit orationem cod. F. Et de hac particala saepe a negligentibus scribis omissa vide quae diximus in indice.

6. *εἵλετο δὴ οὖν*] Has particulas bene coniunctas habes quoque V, 6, 9 *εἰ δὴ οὖν εἷς τις ποταμός.* V, 26, 9 *οὐ μὲν οὖν δή — ὀλίγοι πόνοι.*

7. *ἀλλὰ καὶ ὥς*] Sic edd. Vulc. et Blanc. *καὶ ὥς* edd. Gron. Raphel. Schmied. *ἀλλὰ ὡς* ed. Basil. — Infra eadem haec editio habet *ἀπέλειπεν* et *ξὺν Καρτερῷ.*

8. *τῶν πεζῶν ὅ τι περ ὄφελος*] *Peditum vero qui usui esse possent.* Ita Vulcanius, minus accurate. Optime Hemsterhusius etiam huius loci memor ad Lucian. t. I, p. 436, ed. Bip.: „*de eo,* inquit, *quod in quoque genere praestantissimum est atque excellit,* istam loquendi formulam usurpant Graeci." Cf. Arr. II, 7, 10 *ἀλλὰ Περσῶν τε ὅ τι περ ὄφελος καὶ Μήδων.* De venat. c. XX *καὶ τοῦ θεάματος ὅ τι περ ὄφελος ἀπολλύοιτο.* Imitatus esse potest Xenophontem, qui Hist. Gr. V, 3, 6 ait: *ἀπέκτειναν ἀνθρώπους παμπληθεῖς καὶ ὅ τι περ ὄφελος ἦν τοῦ στρατεύματος.* Vide quoque, quem Sturz. Lex. Xenoph. t. III, p. 374 laudat, Aristoph. Ecclesiaz. v. 53 *γυναῖκας ὅ τι περ ὄφελος ἐν τῇ πόλει.*

9. *ἀλλ' ὑπὸ ψάμμου*] Ed. Basil. *ἀλλὰ ὑπό.* Ceterum Arrianus in libro de expeditione Alexandri semper usus est forma *ψάμμος,* ut III, 3, 6. III, 4, 1. VI, 24, 6, 7. VI, 26, 8 et *ψαμμώδης,* quod vide II, 26, 1. In historia Indica substantivum non memini

10 ἱππεῦσιν· ἄλλως τε οὐδὲ ἠξίου ἐς τὰ διαλείποντα τῶν ἐλεφάντων τολμῆσαι ἄν τινα ὤσασθαι τῶν πολεμίων, οὔτε ξὺν ἵπποις διὰ τὸν φόβον τῶν ἵππων, πεζούς τε ἔτι μεῖον· κατὰ στόμα τε γὰρ ἂν πρὸς τῶν ὁπλιτῶν προσβαλλόντων εἴργεσθαι καὶ καταπατηθήσεσθαι ἐπι-
11 στρεψάντων ἐπ᾽ αὐτοὺς τῶν ἐλεφάντων. Ἐπὶ τούτοις δὲ οἱ πεζοὶ αὐτῷ ἐτετάχατο, οὐκ ἴσον τὸ μέτωπον τοῖς θηρίοις ἐπέχοντες, ἀλλ᾽ ἐν δευτέρῳ μετώπῳ μετὰ τοὺς ἐλέ-

---

me legere. Adiectivi duplex ei placuit forma *ψαμμώδης*, XXII, 1. XXXII, 1. *ἀμμώδης* XXI, 7. XL, 2. Vide intpp. ad Thom. Mag. p. 925.

διέχοντα ἐλέφαντα ἐλέφαντος] Tetigimus hoc appositionis genus iam supra ad V, 14, 8, quamquam alia de causa. Locum nostri plane similem hodie in promptu non habeo. Similitudinis speciem habent quae leguntur VI, 3, 8 *οἵ τε ἵπποι διαφαινόμενοι, οὐ πρόσθεν ἵπποι ἐπὶ νεῶν ὀφθέντες*. Hist. Ind. II, 4 *Καύκασον αὐτὸ ἐκάλουν, ἄλλον τοῦτον Καύκασον, οὐ τὸν Ἰνδόν*. V, 4 *Καύκασον ἐκάλουν —, οὐδέν τι προσήκοντα τοῦτον τῷ Καυκάσῳ*. Aliter etiam loqui potuisse Arrianum evincunt haec l. III, 24, 1 *καὶ τοὺς ἱππακοντιστάς· ἤδη γὰρ αὐτῷ καὶ ἱππακοντισταὶ ἦσαν τάξις*. Ubi si scripsisset *τοὺς ἱππακοντιστάς, ἤδη καὶ ἱππακοντιστὰς αὐτῷ ὄντας τάξιν*, quid esset quod obiiceretur?

παραταθῆναι] Edd. vett. *παρασταθῆναι*. „Alieno loco haec vox posita est, et in militia longe alii sunt *παραστάται* hinc venientes. Voluit id quidem mollire Vulcanius interpretando *exporrecti starent*; sed non ita potest intelligi istud Graecum: utque scias vitium esse ortum a plebe typographorum, lege ex Msstis iterum omnibus *παραταθῆναι*. *Gronov.* Interpretare: *ut ante universam peditum phalangum elephantes in fronte expositi omnibus in partibus Alexandri equitibus metum incuterent.* Cf. I, 2, 10 *τὴν δὲ φάλαγγα τῶν πεζῶν καὶ τὴν ἄλλην ἵππον πρὸ τῆς φάλαγγος παρατείνας — ἐπῆγε*. I, 28, 5 *τοὺς πεζεταίρους ἔστε ἐπὶ τὸ εὐώνυμον παρατείνας*. Vide quoque ann. ad V, 16, 8. — Infra ed. Basil. *πάντη*.

10. *οὔτε ξὺν ἵπποις —, πεζούς τε ἔτι μεῖον*] Constructionis mutatae causa in promtu est. Cum enim bene dici posset *ὠθεῖταί τις ξὺν ἵπποις*, at *ὠθεῖταί τις ξὺν πεζοῖς* non item, sed *ὠθεῖταί τις πεζός*, neglecto quod praecessit *τινά*, accusativum posuit *πεζούς*. Gemina constructionis varietas obtinet V, 1, 5 *ξὺν τοῖς ὅπλοις τοῖς τε ἄλλοις καὶ τὸ κράνος αὐτῷ περικείμενον καὶ τὸ δόρυ ἔχοντα*.

φαντας, ὅσον ἐς τὰ διαλείποντα ἐπ' ὀλίγον ἐμβεβλῆσθαι
τοὺς λόχους· ἦσαν δ' αὐτῷ καὶ κατὰ τὰ κέρατα ἔτι ὑπὲρ 12
τοὺς ἐλέφαντας πεζοὶ ἐφεστηκότες· ἑκατέρωθεν δὲ τῶν
πεζῶν ἡ ἵππος αὐτῷ ἐτέτακτο, καὶ πρὸ ταύτης τὰ ἅρ-
ματα ἑκατέρωθεν.

XVI. Αὕτη μὲν ἡ Πώρου τάξις ἦν. Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἤδη καθεώρα τοὺς Ἰνδοὺς ἐκτασσομένους, ἐπέστησε τοὺς ἱππέας τοῦ πρόσω, ὡς ἀναλαμβάνειν τῶν πεζῶν

Paulo aliter iam habent quae leguntur VI, 28, 12 *σύν τε τῇ πλείστῃ μοίρᾳ τῆς στρατιᾶς καὶ τοῖς ὑποζυγίοις καὶ τοὺς ἐλέφαντας ἅμα οἷ ἔχοντα.*

ἂν — εἴργεσθαι καὶ καταπατηθήσεσθαι] Nota h. l. modorum et temporum mutationem, qualem habes quoque II, 15, 10 *ἐχομένης δὲ τῆς Ἀσίας ἐπανιέναι ἂν ἐς τὴν Ἑλλάδα· ἐκεῖθεν δὲ ἐφ' Ἑλλησπόντου — ἐλάσειν;* coll. II, 17, 5 *ἐξαιρεθείσης δὲ Τύρου ἥ τε Φοινίκη ἔχοιτο ἂν πᾶσα καὶ τὸ ναυτικὸν — μεταχωρήσειν εἰκός.*

12. *ἦσαν δ' αὐτῷ — ἐφεστηκότες*] Hac periphrasi maxime delectatum observavimus Arrianum. Sic dixit I, 26 8 *τὰ τείχη ὅπῃ πεπονηκότα ἦν.* V, 29, 8 *ὅσα πεπονηκότα ἦν.* I, 2, 3. I, 3, 4. VI, 6, 3 *συμπεφευγότες ἦσαν.* I, 12, 14. IV, 29, 13 *ἐστρατοπεδευκότες ἦσαν.* IV, 13, 1 *ἦν ἤδη καθεστηκός.* IV, 13, 8 *συγκείμενον εἶναι.* V, 11, 3 *φυλακαὶ καθεστηκυῖαι ἦσαν.* V, 17, 5 *ἦν τὸ ἔργον οὐδενὶ ἐοικός.* Hist. Ind. XX, 9 *ἐπηρκότα ἦν* et quae sunt eiusmodi centena alia. Num discrimen statui possit inter hanc periphrasticam loquendi rationem et simplex plusquamperfectum, haud definiam. Non assentior certe iis quae Matthiaeus dixit Gr. Gr. ub. p. 1105 et Goell. ad Thucyd. I, 1: de qua re alibi.

C. XVI. *ἐπέστησε τοὺς ἱππέας τοῦ πρόσω*] „Sc. *ἐλαύνειν.* Sic genitivus *τοῦ πρόσω* huiuscemodi verbis adiungi solet, ut V, 25, 6 *ἄγειν τοῦ πρόσω.* II, 6, 7 *προϊέναι τοῦ πρόσω.* Verbum *γίγνεσθαι*, ut hic *ἐλαύνειν*, omissum erat I, 1, 8.“ *Schmied.* Noli ad ellipsin quam Schmiederus statuit, confugere. Genitivum *τοῦ πρόσω* verbis motum significantibus saepe apponi nota res est. Vide cl. Lobeck. ad Aiac. p. 333. Bornem. et Krueg. ad Xenoph. Anab. I, 3, 1. Et sic dixit Arrianus *διώκειν τοῦ πρόσω* V, 24, 12. *ἰέναι τοῦ πρόσω* V, 28, 3. VI, 7, 1. Variata tamen oratione scripsit quoque *προχωρεῖν ἐς τὸ πρόσω* III, 24, 3. VI, 21, 11 *κινεῖν. ἐς τὸ πρόσω* I, 6, 4. Neque minus aptum est quod legitur VII, 20, 11 *τὸ πρόσω δὲ οὐκέτι περαιωθῆναι ἐτόλμησεν.* VII, 20, 13 *τὸ πρόσω ἐλθεῖν.* Cum his nolim conferri

2 τοὺς ἀεὶ προσάγοντας. Ὡς δὲ καὶ ἡ φάλαγξ αὐτῷ δρόμῳ συνάψασα ὁμοῦ ἤδη ἦν, ὁ δ' οὐκ εὐθὺς ἐκτάξας ἐπῆγεν, ὡς μὴ καματηροὺς τε καὶ πνευστιῶντας ἀκμῆσι παραδοῦναι τοῖς βαρβάροις, ἀλλὰ ἐς κύκλους παριππεύων ἀνέπαυε τοὺς πεζοὺς, ἔστε καταστῆναι αὐτοῖς τὸν
3 θυμόν. Ὡς δὲ τὴν τάξιν κατεῖδε τῶν Ἰνδῶν, κατὰ μέσον

---

quae leguntur I, 1, 8 *παρεσκευασμένοι εἴργειν τοῦ πρόσω τὸν στόλον* et V, 23, 12 *εἴργειν τοὺς βαρβάρους τοῦ πρόσω.* Ut autem dicam quod sentio, formulam *τοῦ πρόσω* solis fere verbis motum significantibus adiungi non est quod miremur. Ac genitivus, in cuius indole et ratione multa adhuc sunt quae explicatione indigeant, in ista formula plane ita mihi videtur adverbii loco positus esse, ut in formulis *τοῦ λοιποῦ, τοῦ ἔμπροσθεν, ὀλίγου, μικροῦ* et quae sunt eiusmodi alia; in quibus omnibus inest notio *rationis*, *conditionis.* Cum autem etiam in accusativo saepe ponantur quae adverbii vice fungantur, ut *τὸ λοιπόν, μικρόν, ὀλίγον, πολύ* s. *τὸ πολύ* simm., nonne huc trahendum quoque est quod supra protulimus *τὸ πρόσω περαιωθῆναι* —? Denique vero quemadmodum recte dicitur *ἐς τὸ φανερόν, ἐς τὸ ἀκριβές* pro *φανερῶς* et *ἀκριβῶς*: sic etiam dixerunt *ἐς τὸ πρόσω, ἐς τὸ ἔμπροσθεν* cum verbis motum indicantibus iuncta, eadem, ut videtur, ratione qua alias *τοῦ πρόσω* simill. Inde etiam nimis coarctatum censeo quod de formula *τοῦ πρόσω ἰέναι* dixerunt Bernh. Wiss. Synt. p. 175 et Hartung. de cassib. p. 32.

2. *ὡς μὴ καματηροὺς — βαρβάροις*] Haec verba memoriter citans Suidas s. v. *καματηρούς* ita habet: *μήπως καματηροὺς καὶ πν. ἀ. παραδῷ τοῖς βαρβάροις.* Vide Toup. opp. critt. I, p. 202. Ad totam sententiam cf. V, 18, 2 *ἀκμῆτες ἀντὶ κεκμηκότων ἐπιγενόμενοι* et V, 27, 12 *νέοι τε ἀντὶ γερόντων καὶ ἀκμῆτες ἀντὶ κεκμηκότων.*

ἐς κύκλους παριππεύων] Nolui damnare quod e cod. F. et pluribus aliis codd. dedit Schmiederus pro vulgato *ἐς κύκλους περιππεύων.* Utraque enim loquendi formula, si codicibus fidem habere debeamus, usus est Arrianus. Sic dixit IV, 4, 9 *ἐς κύκλους περιππεύοντες ἔβαλλόν τε πολλοὶ ὀλίγους.* Sed VI, 8, 10 *προσβολὰς μὲν ἐποίει, ἐς κύκλους παριππεύων.* Tact. c. III *πόῤῥωθεν ἐφιστάμενοι ἢ ἐς κύκλους παριππεύοντες διαχρῶνται τῷ ἀκροβολισμῷ.* Comparatis tamen omnibus locis ubi verba *περιππεῦσαι* et *παριππεῦσαι* ab Arriano posita sunt, nescio an rectius scribatur *ἐς κύκλους περιππεύων.* Nimirum id mihi videor observasse, *παριππεῦσαι* aut esse *praeterequitare*, ut II, 8, 17. II, 9, 2. II, 10, 3. IV, 4, 6.

μὲν, ἵνα οἱ ἐλέφαντες προεβέβληντο καὶ πυκνὴ ἡ φά-
λαγξ κατὰ τὰ διαλείποντα αὐτῶν ἐπετέτακτο, οὐκ ἔγνω
προάγειν, αὐτὰ ἐκεῖνα ὀκνήσας ἅπερ ὁ Πῶρος τῷ λο-
γισμῷ ξυνθεὶς ταύτῃ ἔταξεν· ἀλλὰ αὐτὸς μὲν ἅτε ἱππο- 4
κρατῶν τὴν πολλὴν τῆς ἵππου ἀναλαβὼν ἐπὶ τὸ εὐώνυ-
μον κέρας τῶν πολεμίων παρήλαυνεν ὡς ταύτῃ ἐπιθησό-

VI, 21, 13; aut dici *de eo qui e loco quodam obequitando aliquem aggreditur.* cf. III, 13, 2 *οἱ τῶν Σκυθῶν ἱππεῖς παριππεύοντες ἥπτοντο τῶν προτεταγμένων.* V, 17, 1 *οἱ Ἰνδοὶ — παρίππευον Ἀλεξάνδρῳ.* V, 22, 8 *ἐπ' αὐτοὺς ἀκροβολίζεσθαι κελεύσας παριππεύοντας.* Thucyd. VII, 78 *οἱ δὲ Συρακόσιοι παριππεύοντες προσέκειντο.* Quibus adde quod infra legitur *ἐπειδὰν οἱ βάρβαροι ἀντιπαριππεύσωσιν.* Contra *περιππεῦσαι* non nisi *de iis* dictum videtur Arriano, *qui circumequitant*, aut *ut ab hostili quodam impetu sese defendant*, aut *ut e diversis locis hostes cingant.* Cf. III, 12, 6 *εἰ περιππεύοιεν οἱ πολέμιοι τὸ κέρας.* III, 13, 4 *κελεύει περιππεύειν τὸ κέρας τὸ δεξιόν.* III, 14, 1 *τοῖς περιππεύουσι τὸ κέρας σφῶν.* IV, 5, 7 *περιππεύων δὲ ἐτόξευεν ἐς τὴν φάλαγγα.* Sed huius rei qui peritior est litem dirimat. Forsitan nodum in scirpo quaesierim!

3. *κατὰ τὰ διαλείποντα*] Cf. V, 15, 11 *ὅσον ἐς τὰ διαλείποντα ἐπ' ὀλίγον ἐμβεβλῆσθαι.* Adde fragmentum incertum Arriani apud Suid. s. v. *διάλειμμα· φυλακαὶ δὲ ἐπὶ τὰ διαλείποντα τῆς τάφρου ἐτετάχατο.* Idem fragmentum adscripsit Suidas s. v. *διαχωρήματα.* — Infra pro *οὐκ ἔγνω* exspectet quispiam scriptum *ἀπέγνω*, ut I, 23, 5 *ταύτας μὲν ἀπέγνω πολιορκεῖν.* Ut scriberet Arrianus *οὐκ ἔγνω*, effecit sequens *ἀλλά.* — Supra in ed. Bas. legitur *καταμέσον.*

4. *τὴν πολλὴν τῆς ἵππου*] Sic scripsit IV, 16, 4 *τῆς χώρας τὴν πολλήν.* IV, 27, 11 *τῆς στρατιᾶς τὴν λοιπήν.* V, 6, 5 *ἡ πολλὴ αὐτῆς.* V, 21, 7 *ὅσην τῆς χώρας.* VI, 24, 6 *πολλὴν τῆς στρατιᾶς διαφθεῖραι.* VI, 28, 2 *τὴν πολλὴν τῆς Ἀσίας.* VII, 7, 1 *τῆς μὲν πεζῆς στρατιᾶς τὴν πολλήν.* Hist. Ind. V, 3 *πολλὴν δοκέει μοι ἐπελθεῖν τῆς Ἰνδῶν χώρης.* Quam loquendi rationem inter alios illustrare conati sunt Hemsterh. ad Lucian. t. I, p. 117, ed. Bip. Dorv. ad Charit. p. 135 et 281. Schaef. ad Lambert. Bos. Ell. p. 274, ed. Lips., ad Demosth. t. III, p. 77; ad Plut. vitt. parall. t. IV. p. 284. Voss. ad Arat. p. 12 et ad Hymn. in Cerer. p. 55. Bernhard. Wiss. Synt. p. 154. Ut in multis aliis, sic in hac loquendi formula mire variatam exhibet Arrianus orationem. Vide mihi

5 *μενος. Κοῖνον δὲ πέμπει ὡς ἐπὶ τὸ δεξιόν, τὴν Δημη-*
τρίου καὶ τὴν αὑτοῦ ἔχοντα ἱππαρχίαν, κελεύσας, ἐπει-
δὰν τὸ κατὰ σφᾶς στῖφος τῶν ἱππέων ἰδόντες οἱ βάρ-
βαροι ἀντιπαριππεύσωσιν, αὐτὸν κατόπιν ἔχεσθαι αὐτῶν·
6 *τῶν πεζῶν δὲ τὴν φάλαγγα Σελεύκῳ καὶ Ἀντιγένει καὶ*
Ταύρωνι προσέταξεν ἄγειν, μὴ πρόσθεν δὲ ἅπτεσθαι
τοῦ ἔργου πρὶν ὑπὸ τῆς ἵππου τῆς ἀμφ' αὑτὸν τεταραγ-
μένην τήν τε φάλαγγα τῶν πεζῶν καὶ τοὺς ἱππέας κατί-
7 *δωσιν. Ἤδη τε ἐντὸς βέλους ἐγίγνετο· καὶ ἐφῆκεν ἐπὶ τὸ*
κέρας τὸ εὐώνυμον τῶν Ἰνδῶν τοὺς ἱπποτοξότας ὄντας
ἐς χιλίους, ὡς ταράξαι τοὺς ταύτῃ ἐφεστηκότας τῶν πο-

III, 24, 2. IV, 8, 8 *τὸ πολὺ μέρος τῆς χώρας.* IV, 21, 7 *τῷ λοιπῷ μέρει τῆς στρατιᾶς.* VI, 28, 12 *σὺν τῇ πλείστῃ μοίρᾳ τῆς στρατιᾶς.* VII, 14, 5 *τὸ πολὺ μέρος τῆς ἡμέρας ἐκείνης.* Deinde II, 8, 2 *τὸ λοιπὸν τῆς νυκτός.* IV, 6, 1 *τὸ πολὺ τῆς στρατιᾶς.* IV, 24, 12 *ξὺν τῷ πλείστῳ τῆς στρατιᾶς.* VI, 8, 13 *ὅτι οὐ πολὺ τῆς ἡμέρας ὑπελείπετο.* Deinde VII, 9, 5 *τῆς Θρᾴκης τὰ πολλά.* Denique IV, 16, 5 *ξὺν τῇ λοιπῇ στρατιᾷ.* VII, 1, 2 *τήν τε Ἀραβίαν τὴν πολλήν.* Minus etiam usitatum videtur quod habes V, 26, 2 *ὅτι οὐ πολλὴ ἔτι ἡμῖν ἡ λοιπή ἐστιν.* Ex his etiam vides quomodo locutus est Arrianus. Iam vero si redeo ad eam formulam quam in fronte annotationis positam vides, quamvis verum sit quod de ea dixit Bernh. Wiss. Synt. p. 154, tamen nescio an simplicius explicari possit de illius structurae origine. Atticos scriptores pedestres prope solos ea usos esse inter omnes constat. Quid igitur si statuamus locutionem illam ex duabus, quae ei affines sunt, constructionibus conflatam esse? Cum enim Graecis diceretur *ἡ πολλὴ στρατιά* et *τὸ πολὺ τῆς στρατιᾶς*, utrumque si non omnino eadem, tamen simili ratione, hae duae locutiones ex se progenuisse videntur tertiam *ἡ πολλὴ τῆς στρατιᾶς* simm. Et hoc modo si istam nobis explicamus dicendi formam, efficitur etiam, ut ad ellipsin confugere non cogamur.

5. *πέμπει ὡς ἐπὶ τὸ δεξιόν*] Sic cod. F. *πέμπει ἐπὶ τὸ δεξιὸν* edd. vett. cum rell. codd. Gronovii. Vide ad V, 11, 6.

τὸ κατὰ σφᾶς στῖφος] Edd. praeter Basileensem *στίφος.* Sensus verborum hic est: *iubens, si barbari adversus equitum turmas, quae ipsis instarent, sese convertissent, ut a tergo eos invaderet.* Cf. III, 15, 1 *ὅτι ἐν ἀγῶνι ξυνέχεται τὸ κατὰ σφᾶς καὶ βοηθεῖν δεῖ.* Vide Herm. ad Soph. Aiac. v. 775. Krueg. ad Xenoph.

λεμίων τῇ πυκνότητί τε τῶν τοξευμάτων καὶ τῶν ἵππων
τῇ ἐπελάσει. Καὶ αὐτὸς δὲ τοὺς ἑταίρους ἔχων τοὺς ἱπ- 8
πέας παρήλαυνεν ὀξέως ἐπὶ τὸ εὐώνυμον τῶν βαρβάρων,
κατὰ κέρας ἔτι τεταραγμένοις ἐμβαλεῖν σπουδὴν ποιού-
μενος, πρὶν ἐπὶ φάλαγγος ἐκταθῆναι αὐτοῖς τὴν ἵππον.

XVII. Ἐν τούτῳ δὲ οἵ τε Ἰνδοὶ τοὺς ἱππέας πάντο-
θεν ξυναλίσαντες παρίππευον Ἀλεξάνδρῳ, ἀντιπαρεξά-
γοντες τῇ ἐλάσει. Καὶ οἱ περὶ Κοῖνον, ὡς παρήγγελτο,
κατόπιν αὐτοῖς ἐπεφαίνοντο. Ταῦτα ξυνιδόντες οἱ Ἰνδοὶ 2
ἀμφίστομον ἠναγκάσθησαν ποιῆσαι τὴν τάξιν τῆς ἵππου,
τὴν μὲν ὡς ἐπ᾽ Ἀλέξανδρον τὴν πολλήν τε καὶ κρατί-

Anab. I, 8, 21. — Mox pro *αὐτὸν κατόπιν* in edd. ante Gronovium legitur *αὐτῶν κατόπιν*. Veram lectionem suppeditarunt codd. Gronovii.

6. *τεταραγμένην*] Ed. Bas. *τεταγμένην*.

8. *πρὶν ἐκταθῆναι*] Reposuimus hanc formam cum Schmiedero ex omnibus codd. et ed. Basil. *ἐκταχθῆναι* per se non prorsus damnandum nescio unde recepit Vulcanius, quem secutus est Blancardus. Lectioni a nobis probatae tuendae apta sunt quae leguntur apud Xenoph. Cyrop. VIII, 5, 15 *εἴ τις ἐκτεῖναι φάλαγγας δύναιτο*. Hist. Gr. VII, 5, 22 *ἐπεὶ ἐξετάθη αὐτῷ ἡ φάλαγξ*. Easdem formas confusas notavit Iacobs. ad Achill. Tat. p. 750. Ceterum non indigna est quae memoriae servetur annotatio Raphelii: „*antequam ipsorum equitatus in phalangem constitueretur* h. e. antequam equites mutata acie adversa ora obverterent a latere irruenti Alexandro. Phalanx enim notat hoc loco aciem recta fronte hosti oppositam, cornu autem, quam hostis ex obliquo invadit. Ita apud Xenoph. Cyrop. (VIII, 5, 8) *ἐκ κέρατος ἐς φάλαγγα καταστῆσαι*. Et lib. VII (1, 4) dicuntur *κέρατα στρέφεσθαι ὡς εἰς φάλαγγα*. —."

C. XVII. 2. *οἱ δὲ ἐπὶ Κοῖνον*] Ed. Bas. *οἱ δὲ ὡς ἐπὶ Κοῖνον*. Edd. Vulc. et Blanc. *τὴν δὲ ὡς ἐπὶ Κοῖνον*. Quod cum Schmiedero dedimus, omnes firmant codd. Gronovii. Scripturam tamen editionis Basileensis si quis non minus aptam censeat, equidem non refrager. Qui *τὴν δέ* dedit Vulcanius, non meminerat quam frequens esset apud Arrianum orationis variatio. Praeter ea quae diximus in annot. ad I, 8, 14 et IV, 16, 2 compara II, 4, 10 *ὡς μὲν Ἀριστοβούλῳ λέλεκται —· οἱ δὲ λέγουσιν*. II, 8, 11 *πῇ μὲν —*

στην· οἱ δὲ ἐπὶ Κοῖνόν τε καὶ τοὺς ἅμα τούτῳ ἐπέστρε-
3 φον. Τοῦτό τε οὖν εὐθὺς ἐτάραξε τὰς τάξεις τε καὶ τὰς γνώμας τῶν Ἰνδῶν· καὶ Ἀλέξανδρος ἰδὼν τὸν καιρὸν ἐν αὐτῇ τῇ ἐπὶ θάτερα ἐπιστροφῇ τῆς ἵππου ἐπιτίθεται τοῖς καθ' αὐτόν· ὥστε οὐδὲ τὴν ἐμβολὴν ἐδέξαντο τῶν ἀμφ' Ἀλέξανδρον ἱππέων οἱ Ἰνδοί, ἀλλὰ κατηράχθησαν
4 ὥσπερ εἰς τεῖχός τι φίλιον τοὺς ἐλέφαντας· καὶ ἐν τούτῳ οἱ ἐπιστάται τῶν ἐλεφάντων ἀντεπῆγον τῇ ἵππῳ τὰ θηρία· καὶ ἡ φάλαγξ αὐτὴ τῶν Μακεδόνων ἀντεπῄει πρὸς

ἔπειτα — τὸ δὲ ἄλλο. VI, 7, 9 τοὺς μὲν ἐξέωσαν —, ἀπέκτειναν δὲ ἐς πέντε καὶ εἴκοσι.

ἐπέστρεφον] Ita edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. ἀνέστρεφον cod. F. et ex eo Schmiederus. Quod minus aptum videtur. Nam verbum ἀναστρέψαι non tam est *convertere se* (*in aliquem*), quam *revertere se* (*in aliquem*), ut videre est ex talibus qualia sunt III, 15, 4 ἀνέστρεφον οἱ βάρβαροι. IV, 29, 5 ἀναστρέψαντες — προσέβαλλον. Vulgatam quam probavimus scripturam bene multi defendunt simillimi loci, ut V, 17, 6 coll. II, 12, 14 ὡς δὲ ἐπέστρεφον ἤδη ἐπὶ τοὺς Κυπρίους. II, 24, 3 ἐπέστρεφον ταύτῃ ἐπὶ τοὺς Μακεδόνας. IV, 26, 5 Ἀλέξανδρος — ἐπιστρέψας ἐς αὐτοὺς — ἀντεπῆγε. V, 18, 11 ἐπιστρέψας ἀνήγετο ὡς ἀκοντίσων. In quibus locis omnibus in verbo ἐπιστρέψαι notio inest *convertendi se in aliquem.*

3. τῇ ἐπὶ θάτερα ἐπιστροφῇ] Ed. Bas. τῇ ἐπὶ θατέρᾳ. Ineptum hoc esse quisque viderit. Ceterum conferas II, 21, 13 ἀπὸ τοῦ ἐπὶ θάτερα τῆς πόλεως ναυτικοῦ. Hist. Ind. XLIII, 9 ἐπικάμψαι ἐς τὸ ἐπὶ θάτερα. Vide Lobeck. ad Phryn. p. 259.

κατηράχθησαν] Ed. Bas. κατεῤῥάχθησαν. Edd. Vulc. Blanc. Gron. Raphel. Schmied. κατηῤῥάχθησαν. Male. Aoristus pass. verbi καταῤῥῆξαι est καταῤῥαγῆναι. Vide Arr. IV, 26. 12. Diod. Sic. XVII, 49 cet. Neque significat hoc verbum quod hoc loco significare deberet, *deiicere, praecipitem propellere.* Quae propria significatio est verbi καταράξαι. Atque servarunt hanc formam editores recentiores apud Thucyd. VII, 6 τὸ ἄλλο στράτευμα — κατηράχθη ἐς τὰ τειχίσματα, et Herodot. IX, 69 κατήραξαν ἐς τὸν Κιθαιρῶνα. Hic enim olim legebatur κατήῤῥαξαν, illic alii codd. exhibent κατηῤῥάχθη, alii κατεράχθη, alii κατεῤῥάγη. Unde non dubito quin apud Dionys. Halic. Antiqq. VIII, 19 legendum sit ἀπήραξαν pro vulg. ἀπήῤῥαξαν, quod Reiskius mutatum voluit in ἀπέῤῥαξαν. Cf. Schaef. ad Plut. vitt. t. V, p. 249.

ἐς τεῖχός τι φίλιον τοὺς ἐλέφαντας] Post vocem quae est φίλιον

τοὺς ἐλέφαντας, ἔς τε τοὺς ἐπιβάτας αὐτῶν ἀκοντίζον-
τες καὶ αὐτὰ τὰ θηρία περισταδὸν πάντοθεν βάλλοντες.
Καὶ ἦν τὸ ἔργον οὐδενὶ τῶν πρόσθεν ἀγώνων ἐοικός· 5
τά τε γὰρ θηρία ἐπεκθέοντα ἐς τὰς τάξεις τῶν πεζῶν
ὅπῃ ἐπιστρέψειεν, ἐκεράϊζε καίπερ πυκνὴν οὖσαν τὴν
Μακεδόνων φάλαγγα· καὶ οἱ ἱππεῖς οἱ τῶν Ἰνδῶν τοῖς 6
πεζοῖς ἰδόντες ξυνεστηκὸς τὸ ἔργον, ἐπιστρέψαντες αὖ-
θις καὶ αὐτοὶ ἐπήλαυνον τῇ ἵππῳ· ὡς δὲ πάλιν ἐκράτη-
σαν αὐτῶν οἱ ἀμφ' Ἀλέξανδρον, τῇ τε ῥώμῃ καὶ τῇ ἐμ-

---

primus inseruit Vulcanius praepositionem *εἰς*, quae neque in ed. Basil., neque in codd. Gronovii reperitur. Unde Gronovius eam reiecit, conferri iubens III, 3, 7 *πορεύεσθαι καθάπερ ἐν πελάγει τῇ ψάμμῳ* et VI, 25, 7 *ὥσπερ ἐν πελάγει ἐκπεσόντες τῇ ψάμμῳ*, ubi vide annotationem nostram.

4. *ἔς τε τοὺς ἐπιβάτας — ἀκοντίζοντες*] Primae duae voces adiecimus e cod. F. Schmiederum secuti. Omissae sunt in edd. vett. et reliquis codd. Gronovii. Cum apud Arrianum frustra quaesierim geminum exemplum, vide quae dixit Xenophon Cyrop. III, 3, 66 *τοξεύειν μὲν καὶ ἀκοντίζειν εἰς τοὺς κατακαίνοντας.* Hist. Graec. III, 2, 3 *οἱ μὲν ἔβαλλον, οἱ δ' ἠκόντιζον ἐς αὐτούς.* Et sponte intelligitur, quid sibi velit haec formula *ἀκοντίζειν εἴς τινα.* Est enim *iacula in aliquem emittere, coniicere*, ut incertum indicetur ea ad scopum perveniant necne. Et hac formula hoc loco opus esse nemo est quin videat. Contra *ἀκοντίζειν τινά* est *iaculo aliquem ferire, perfodere*; quomodo idem ille Xenophon dixit Anab. I, 8, 27 *παίοντα δ' αὐτὸν ἀκοντίζει τις παλτῷ.* Cyrop. I, 6, 29 *οὐδὲ γὰρ τοξεύειν — οὐδ' ἀκοντίζειν ἄνθρωπον ἐπετρέπομεν.*

5. *ἐπεκθέοντα*] Ed. Basil. perperam *ἀπεκθέοντα;* sed ita quoque quattuor codd. Gronovii cum edd. Vulc. et Blanc. „Fatuum est et corrigendum ex Ms. Optimo *ἐπεκθέοντα.*“ *Gronov.* Cf. I, 21, 3. IV, 27, 12. — Mox ed. Basil. *καί περ.*

6. *τοῖς πεζοῖς ἰδόντες ξυνεστηκὸς τὸ ἔργον*] Recte Gronovius: *videntes peditatum in medio pugnae fervore esse*; quamquam paulo liberius. Cf. I, 15, 5 *περὶ αὐτὸν ξυνειστήκει μάχη καρτερά.* VI, 10, 7 *ἤδη τε ἀμφ' αὐτῷ — καρτερὰ μάχη ξυνειστήκει.*

τῇ τε ῥώμῃ — προέχοντες] Similiter dixit I, 9, 11 *δυνάμει τε καὶ δόξῃ ἐς τὰ πολέμια τῶν τότε προεχούσης ἐν τοῖς Ἕλλησιν* et Xenoph. Hist. Gr. VII, 1, 4 *καὶ μὴν ἐμπειρίᾳ γε πολὺ τῶν ἄλλων προέχετε περὶ τὰ ναυτικά.* Cf. Diod. Sic. XV, 88 *ἀνδρείᾳ — πολὺ διήνεγκεν.* XVI, 35 *ταῖς ἀρεταῖς διαφερόντως.* Pro quo scripsit

πειρίᾳ πολὺ προέχοντες, ὡς ἐπὶ τοὺς ἐλέφαντας αὖθις
7 κατειλήθησαν. Καὶ ἐν τούτῳ πᾶσα ἡ ἵππος Ἀλεξάνδρῳ
ἐς μίαν ἴλην ἤδη ξυνηγμένη, οὐκ ἐκ παραγγέλματος, ἀλ-
λὰ ἐν τῷ ἀγῶνι αὐτῷ ἐς τήνδε τὴν τάξιν καταστᾶσα,
ὅποι προσπέσοι τῶν Ἰνδῶν ταῖς τάξεσι, ξὺν πολλῷ φό-
8 νῳ ἀπελύοντο. Καὶ ἐς στενὸν ἤδη κατειλημένων τῶν θη-
ρίων, οὐ μείω πρὸς αὐτῶν οἱ φίλοι ἤπερ οἱ πολέμιοι
ἐβλάπτοντο ἐν ταῖς ἐπιστροφαῖς τε καὶ τοῖς ὠθισμοῖς κα-
9 ταπατούμενοι. Τῶν τε οὖν ἱππέων οἷα δὴ ἐν στενῷ
περὶ τοὺς ἐλέφαντας εἰλουμένων πολὺς φόνος ἐγίγνετο·
καὶ οἱ ἡγεμόνες τῶν ἐλεφάντων οἱ πολλοὶ κατηκοντισμέ-
νοι ἦσαν· καὶ αὐτοὶ οἱ ἐλέφαντες τὰ μὲν τιτρωσκόμενοι,
τὰ δὲ ὑπό τε τῶν πόνων καὶ ἐρημίας ἡγεμόνων οὐκέτι
10 διακεκριμένοι ἐν τῇ μάχῃ ἦσαν· ἀλλ' οἷα δὴ ὑπὸ τοῦ
κακοῦ ἔκφρονες φιλίοις τε ὁμοῦ καὶ πολεμίοις προσφε-
ρόμενοι πάντα τρόπον ἐξώθουν τε καὶ κατεπάτουν καὶ

XVI, 79 *ὑπερέχειν ταῖς ἀρεταῖς* et XVI, 12 *οἱ ταῖς ἀνδραγαθίαις πρωτεύοντες.*

ὡς ἐπὶ τοὺς ἐλέφαντας — κατειλήθησαν] Ita edd. vett. cum quattuor codd. Gronovii. *ὡς τοὺς ἐλέφαντας* cod. F., cui obsecutus est Schmiederus. At vide ann. ad II, 25, 1 et III, 19, 10. Praeterea conferas VI, 8, 12 *ὡς ἐς τὴν πόλιν διαφυγόντες κατειλήθησαν.* — Pro *κατειλήθησαν* in ed. Bas. legitur *κατειλήφθησαν.*

7. *ξὺν πολλῷ φόνῳ*] Ed. Bas. *ξυμπολλῷ φόνῳ.*

8. *κατειλημένων τῶν θηρίων*] Non dubitavi sic scribere pro vulgato *κατειλημμένων*, quod in hac verborum coniunctione parum aptum videtur. Verte: *cum bestiae in angustum locum depressae essent, non minus damni — inferebant.* Nam qui solus vulgatae defendendae aptus videri possit locus l. I, 5, 20 *καὶ οἱ ἐν τῇ πόλει κατειλημμένοι*, iam propterea huc referri non potest, quod dativus appositus est addita praepositione *ἐν.* Coniecturam autem meam egregie firmant quae leguntur apud Herod. I, 80 *κατειληθέντες εἰς τὸ τεῖχος.* V, 119 *κατειλήθησαν ἐς Διὸς ἱερὸν μέγα* et IX, 31 *ἐν ὀλίγῳ χώρῳ — πολλαὶ μυριάδες κατειλημέναι.* Eadem verba confusa notarunt viri docti ad Herod. IX, 31 et IX, 70 atque Siebel. ad Paus. III, 16, 2.

9. *εἰλουμένων*] Ed. Bas. *εἱλουμένων.*

10. *φιλίοις τε ὁμοῦ καὶ πολεμίοις*] Ed. Bas. *φιλίους τε — πολε-*

κατέκαινον. Ἀλλ' οἱ μὲν Μακεδόνες ἅτε ἐν εὐρυχωρίᾳ τε 11
καὶ κατὰ γνώμην τὴν σφῶν προσφερόμενοι τοῖς θηρίοις,
ὅπῃ μὲν ἐπιφέροιντο, εἶκον· ἀποστραφέντων δὲ εἴχοντο
ἐσακοντίζοντες· οἱ δὲ Ἰνδοὶ ἐν αὐτοῖς ἀναστρεφόμενοι τὰ
πλείω ἤδη πρὸς ἐκείνων ἐβλάπτοντο. Ὡς δὲ καματηρά 12
τε ἦν τὰ θηρία καὶ οὐκέτι αὐτοῖς ἐῤῥωμέναι αἱ ἐκδρο-
μαὶ ἐγίγνοντο ἀλλὰ, συριγμῷ μόνον διαχρώμενα ὥσπερ
αἱ πρύμναν κρουόμεναι νῆες ἐπὶ πόδα ὑπεχώρουν· αὐτὸς
μὲν Ἀλέξανδρος περιβάλλει ἐν κύκλῳ τὴν ἵππον τῇ πάσῃ
τάξει, τοὺς πεζοὺς δὲ ξυνασπίσαντας ὡς ἐς πυκνοτάτην
ξύγκλεισιν ἐπάγειν τὴν φάλαγγα ἐσήμηνε. Καὶ οὕτως οἱ 13
μὲν ἱππεῖς τῶν Ἰνδῶν πλὴν ὀλίγων κατεκόπησαν ἐν τῷ
ἔργῳ· ἐκόπτοντο δὲ καὶ οἱ πεζοὶ πανταχόθεν ἤδη προσ-
κειμένων σφίσι τῶν Μακεδόνων. Καὶ ἐν τούτῳ, ἵνα 14
διέσχεν ἡ ἵππος ἡ Ἀλεξάνδρου, ἐς φυγὴν πάντες ἐπε-
στράφησαν.

μίους. — De forma verbi *κατέκαινον* Xenophonti propria vide quae accuratius diximus ad V, 18, 11.

11. *ὅπῃ μὲν ἐπιφέροιντο*] sc. *τὰ θηρία.* Hoc enim dicit Arrianus: *Et Macedones, cum in maiori amplitudine loci et ex sua ipsorum sententia belluas aggrederentur, simulatque hae irruerent, cedebant, recedentes vero insectabantur iaculisque petebant, ita ut Indi qui circum elephantos versabantur, eo maiori damno ab iis ipsis afficerentur.*

12. *καὶ οὐκέτι αὐτοῖς ἐῤῥωμέναι*] Edd. vett., et, ut videtur, plurimi codd. Gronovii *αὐτῷ.* Gronovius quidem: „Plane, inquit, ista lectio (*αὐτῷ*) nec sani quidquam habet sensus, nec constructionem vocis *αὐτῷ* tueri potest, unde haesitatum vel in *ἐπ' αὐτῷ,* vel *αὐτῶν* vel *αὐτοῖς.* Sed denique videre licuit hoc postremum ab Optimo codice approbari, in quo acquiesco gratus.“ Easdem eiusdem pronominis formas vide confusas IV, 5, 8. Ceterum nisi codicis F. obstaret auctoritas, scripsissem quod ante hos quattuor annos iam in mentem venerat *αὐτῶν.* Quam scripturam optime tuentur quae diximus ad III, 28, 4 coll. ann. ad II, 9, 6. — Infra omnes edd. praeter Basil. *ἐσήμηνε.* At vide quae diximus ad I, 2, 7.

13. *προσκειμένων σφίσι*] Ita codd. Gronovii omnes. In edd. vett. pronomen male neglectum est.

XVIII. *Καὶ ἐν τῷ αὐτῷ Κρατερός τε καὶ οἱ ἄλλοι
ὅσοι τῆς στρατιᾶς τῆς Ἀλεξάνδρου ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τοῦ Ὑδάσπου
ὑπολελειμμένοι ἡγεμόνες ἦσαν, ὡς νικῶντα λαμπρῶς Ἀλέξ-*
2 *ανδρον κατεῖδον, ἐπέρων καὶ αὐτοὶ τὸν ποταμόν· καὶ οὗ-
τοι οὐ μείονα τὸν φόνον ἐν τῇ ἀποχωρήσει τῶν Ἰνδῶν
ἐποίησαν, ἀκμῆτες ἀντὶ κεκμηκότων τῶν ἀμφ' Ἀλέξαν-*
3 *δρον ἐπιγενόμενοι τῇ διώξει. Ἀπέθανον δὲ τῶν Ἰνδῶν
πεζοὶ μὲν ὀλίγον ἀποδέοντες τῶν δισμυρίων, ἱππεῖς δὲ
ἐς τρισχιλίους· τὰ δὲ ἅρματα ξύμπαντα κατεκόπη, καὶ*
4 *Πώρου δύο παῖδες ἀπέθανον. Καὶ Σπιτάκης ὁ νομάρ-
χης τῶν ταύτῃ Ἰνδῶν, καὶ τῶν ἐλεφάντων καὶ ἁρμάτων*

C. XVIII. *ὑπολελειμμένοι ἡγεμόνες ἦσαν*] Edd. vett. *ὑπολειπόμενοι ἦσαν.* Quod dedimus firmant omnes codd. Gronovii. Neque repugnant quae diximus ad IV, 17, 10.

ἐπέρων καὶ αὐτοὶ τὸν ποταμόν] Sic recte cod. F. et ex eo Schmiederus. *ἐπέρων — τὸν πόρον* edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. At semel tantum Arriano dictum est *τὸν πόρον περᾶν.* V, 14, 12. Scripturam a cod. F. commendatam confirmant exempla haec. I, 6, 18 *ἀσφαλῶς ἐπέρασαν τὸν ποταμόν.* I, 24, 7 *περάσας τὸν Ξάνθον ποταμόν.* V, 19, 6 *ἐπέρασε — τὸν ποταμόν.* V, 21, 1 *περάσας δὲ τὸν ποταμόν.* Alias dixit *τὸν πόρον διαβαλεῖν* I, 13, 4 et *διαβῆναι τὸν πόρον* III, 1, 5. III, 7, 8. V, 14, 10.

4. *Καὶ Σπιτάκης*] Edd. vett. *Σπιτάρχης.* „Quasi rythmus excogitari debuisset, quo etiam Graecae compositiones nominum in Indiam transferrentur. Nihil nugacius. At Mss. omnes *Σπιτάκης,* quae vera nominis orientalis terminatio, ut *Ἀρσάκης, Σαβάκης.* Unde merito restitui.“ *Gronov.*

5. *Τῶν δὲ ἀμφ' Ἀλέξανδρον*] Ita ed. Basil. *τῶν δ' ἀμφ' Ἀλέξανδρον* recentiores editores. Quod minus placet. Ac de suo videtur Vulcanius elisionem induxisse. Arrianum ipsum in particula *δέ* hiatum non ubique vitasse persuasum habeo. Vide quae ex solo libro quinto enotavi exempla: V, 2, 4 *δὲ Ἄκουφιν.* V, 2, 6 *δὲ ἑκατόν.* V, 3, 6 *δὲ ὡς.* V, 4, 4 *δὲ Ἰνδοῦ.* V, 4, 10 *δὲ ἐπῆλθε.* V, 5, 1 *δὲ ὅσα.* V, 5, 7 *δὲ ὡς.* V, 6, 3 *δὲ ὅσην.* V, 6, 12 *δὲ ἄλλα.* V, 7, 2 *δὲ ἔμοιγε.* V, 8, 1 *δὲ ὅπως.* V, 8, 5 *δὲ ἦγεν.* V, 8, 9 *δὲ ἀναλαβών.* V, 9, 2 *δὲ ὁρᾶται.* V, 9, 4 *δὲ αὐτῷ.* V, 10, 1 *δὲ οὐδέν.* V, 10, 6 *δὲ ἐπί.* Adde V, 13, 7. V, 14, 1. V, 14, 11. V, 16, 1. V, 17, 11. V, 18, 3. 5. V, 18, 13. V, 20, 2. V, 21, 10. V, 23, 3 cet. Vide quoque quae verissime de hac

οἱ ἡγεμόνες καὶ οἱ ἱππάρχαι καὶ οἱ στρατηγοὶ τῆς στρατιᾶς τῆς Πώρου ξύμπαντες· ἐλήφθησαν δὲ καὶ οἱ ἐλέφαντες, ὅσοι γε αὐτῶν αὐτοῦ μὴ ἀπέθανον. Τῶν δ' ἀμφ' Ἀλέξαν- 5
δρον πεζοὶ μὲν ἀπὸ ἑξακισχιλίων τῶν ἐν τῇ πρώτῃ προσβολῇ γενομένων ἐς ὀγδοήκοντα μάλιστα ἀπέθανον· ἱππεῖς δὲ τῶν μὲν ἱπποτοξοτῶν οἳ δὴ καὶ πρῶτοι τοῦ ἔργου ἥψαντο, δέκα· τῆς δὲ ἑταιρικῆς ἵππου ἀμφὶ τοὺς εἴκοσι· τῶν δὲ ἄλλων ἱππέων, ὡς διακόσιοι. Πῶρος δὲ μεγάλα 6
ἔργα ἐν τῇ μάχῃ ἀποδειξάμενος μὴ ὅτι στρατηγοῦ, ἀλλὰ καὶ στρατιώτου γενναίου, ὡς τῶν τε ἱππέων τὸν φόνον κατεῖδε καὶ τῶν ἐλεφάντων τοὺς μὲν αὐτοῦ πεπτωκότας,

---

re observavit Iacobs. praef. ad Ael. hist. animall. p. XXIX sqq.

6. *μεγάλα ἔργα ἀποδειξάμενος*] Hanc verbi formam debemus codicibus a Gronovio collatis. In edd. vett. legitur *ἐπιδείξασθαι*. Male. Nam ut *ἐπιδεῖξαι* et *ἐπιδείξασθαι* est *declarare*, *demonstrare* (vid. II, 4, 16. II, 6, 9. VII, 5, 4. V, 6, 7. VII, 18, 7), ita *ἀποδείξασθαί τι* significat *edere*, *perficere*, *gerere aliquid ita ut ab omnibus cognoscatur.* Cf. I, 12, 6 *ὅστις τοσαῦτα ἔργα ἀπεδείξατο.* III, 22, 3 *οὐδὲν ἀνεπιεικὲς ἔργον ἀποδειξαμένῳ.* VII, 20, 3 *οὐ φαυλότερα ἔργα Διονύσου ἀποδειξάμενον.* Et, nisi fallor, hanc locutionem debebat Arrianus ut plura alia Herodoto, ex cuius opere bene multa excerpsit illius formulae exempla Schweighaeus. in lex. Herod. p. 80. E quibus attulisse hic iuvat quod simillimum est VII, 139 *καὶ ἀποδεξάμενοι ἔργα μεγάλα ἀπέθανον γενναίως.*

λυπηροὺς πεπλανημένους] „Vulcanius *saucios errare.* Immo *tristes*, agnoscentes quasi cladem suam, ut Florus ait, summissis cervicibus cum sensu captivitatis imminentis.“ *Gronov.* Vide quae de elephantorum natura et indole tradidit Arrianus Hist. Ind. XIV, 4 sq.

τῶν δὲ πεζῶν — ἀπολώλεσαν] Concinnior fuisset oratio in hunc modum adornata: *τῶν δὲ — τοὺς πλείους ἀπολωλότας.* Similiter habent quae leguntur III, 23, 10 *ἀνέλαβε — τοὺς μὲν ἄλλους — διελθόντας, τοῖς δὲ Ἀγριᾶσιν — ἐπέθεντο*, ubi vide ann. meam coll. ann. ad IV, 9, 4.

7. *οὐχ ᾗπερ — τοῖς ἀμφ' αὐτόν*] Edd. vett. *οὐχ ὥσπερ.* Quod cum Schmiedero dedimus, omnes firmant codd. Gronovii. cf. III, 14, 9 *ᾗπερ παρήγγελτο αὐτοῖς.* Adde ann. ad IV, 20, 7. — Ceterum in ed. Blanc. male scriptum est *τοὺς ἀμφ' αὐτόν.*

τοὺς δὲ ἐρήμους τῶν ἡγεμόνων λυπηροὺς πεπλανημένους,
7 τῶν δὲ πεζῶν αὐτῷ οἱ πλείους ἀπολώλεσαν· οὐχ ἧπερ
Δαρεῖος ὁ μέγας βασιλεὺς ἐξάρχων τοῖς ἀμφ' αὐτὸν τῆς
φυγῆς ἀπεχώρει, ἀλλὰ ἔστε γὰρ ὑπέμενέ τι τῶν Ἰνδῶν
8 ἐν τῇ μάχῃ ξυνεστηκός, ἐς τοσόνδε ἀγωνισάμενος· τε-
τρωμένος δὲ τὸν δεξιὸν ὦμον, ὃν δὴ γυμνὸν μόνον ἔχων
ἐν τῇ μάχῃ ἀνεστρέφετο (ἀπὸ γὰρ τοῦ ἄλλου σώματος ἤρκει
αὐτῷ τὰ βέλη ὁ θώραξ, περιττὸς ὢν κατά τε τὴν ἰσχὺν καὶ
τὴν ἁρμονίαν, ὡς ὕστερον καταμαθεῖν θεωμένοις ἦν), τότε
9 δὴ καὶ αὐτὸς ἀπεχώρει ἐπιστρέψας τὸν ἐλέφαντα. Καὶ

---

8. *ὃν δὴ γυμνὸν ἔχων — ἀνεστρέφετο*] Recte Vulcanius: *quem quidem solum in pugna nudum ferebat.* Haud raro enim Arriano *δή* post pronomen relativum et particulam *ὅτι* idem significat quod Latinorum *nimirum*, *scilicet*, ita tamen, ut minime omnium ironiae notionem contineat. Cf. II, 5, 1 *ἐπὶ τὰς ἄλλας πύλας, αἵ δὴ ὁρίζουσι τὴν Κιλικίαν.* IV, 1, 1 *οἵ δὴ τὸ μέγιστον ἔθνος — ἐποικοῦσιν.* IV, 22, 1 *οἵ δὴ μόνοι — ὑπελείποντο.* VI, 10, 1 *οἵ δὴ μόνοι — ἔτυχον ἀναβεβηκότες.* VII, 7, 11 *οἵ δὴ ἐκ Περσῶν πεποιημένοι ἦσαν.* V, 1, 9 *ὅτι δὴ — ἐν μηρῷ τοῦ Διὸς ηὐξήθη.* V, 14, 10 *ὅτι δὴ διαβέβηκε.* Ironiae notionem habet VII, 8, 5 *τὸν Ἄμμωνα δὴ τῷ λόγῳ ἐπικερτομοῦντες;* habere potest VI, 1, 5 *μικροῖς δή τισι καὶ φαύλοις — τεκμαιρόμενον.*

ἤρκει αὐτῷ τὰ βέλη] Ed. Basil. *ἧκει.* Verba, ut hodie distincta leguntur, ita distinguenda esse iam monuit Freinsh. ad Curt. VIII, 14, 32 et post eum Blancardus.

καὶ τὴν ἁρμονίαν] „Thoracum harmonia dicitur, qua apte sedent atque congruunt cuiusque corpori, neque in ipso usu gestantibus sunt molesti, sive quis curvetur, sive erigatur, seu in quamcunque aliam partem sese flectat. Exstat Socratis hac de re disputatio cum quodam thoracum fabro, Memorab. lib. 3 (III, 10, 13).“ *Raphel.*

10. *οὐ γὰρ εἶναί οἱ ἔτι φεύγειν*] *Neque enim amplius fugere posse*, h. e. *Porum.* Pronomen *οἷ* positum est pro *αὐτῷ*, ut III, 6, 11 *οὐδέν οἱ μεῖον ἔσεσθαι*, ubi vide quae similia multa adscripsimus exempla.

ἀκοῦσαι τῶν παρ' Ἀλεξάνδρου λόγων] Accurate sic scripsit Arrianus hoc indicaturus: *uti quae ab Alexandro mandata perferret ad eum, ea acciperet.* Eiusdem potestatis praepositio *παρά* est

Ἀλέξανδρος μέγαν τε αὐτὸν καὶ γενναῖον ἄνδρα ἰδὼν ἐν
τῇ μάχῃ σῶσαι ἐπεθύμησε· πέμπει δὴ παρ' αὐτὸν πρῶτα
μὲν Ταξίλην τὸν Ἰνδόν. Καὶ Ταξίλης προσιππεύσας ἐφ' 10
ὅσον οἱ ἀσφαλὲς ἐφαίνετο τῷ ἐλέφαντι ὃς ἔφερε. τὸν Πῶ-
ρον, ἐπιστῆσαί τε ἠξίου τὸ θηρίον (οὐ γὰρ εἶναι οἱ ἔτι
φεύγειν) καὶ ἀκοῦσαι τῶν παρ' Ἀλεξάνδρου λόγων. Ὁ 11
δὲ ἰδὼν ἄνδρα ἐχθρὸν ἐκ παλαιοῦ τὸν Ταξίλην, ἐπιστρέ-
ψας ἀνήγετο ὡς ἀκοντίσων· καὶ ἂν καὶ κατέκανεν ἂν τυ-
χόν, εἰ μὴ ὑποφθάσας ἐκεῖνος ἀπήλασεν ἀπὸ τοῦ Πώρου
πρόσω τὸν ἵππον· Ἀλέξανδρος δὲ οὐδὲ ἐπὶ τῷδε τῷ

---

in his. I, 8, 1 *οὐ προσμείνας παρ' Ἀλεξάνδρου τὸ σύνθημα.* III, 16, 10 *τῇ ἐπιστολῇ τῇ παρὰ Φιλοξένου ἐνεγέγραπτο.* V, 18, 13 *ὡς τὰ παρὰ Μερόου ἤκουσε.* VII, 2, 5 *ὅτι οὔτε δέοιτό του τῶν παρ' Ἀλεξάνδρου.* Unde apud Thucyd. II, 6 cum Haackio malim scriptum *ἠγγέλθη εὐθὺς τὰ παρὰ τῶν Πλαταιέων γεγενημένα,* ita ut *παρά* statuam quasi per attractionem positum esse ob praegressum *ἠγγέλθη.* Minime enim placet quod dederunt duumviri doctissimi, Poppoius et Bekkerus *τὰ περὶ Πλαταιέων γεγενημένα.* Paulo minus usitatum videtur quod legimus apud Ael. vv. hh. II, 10 *ὅτι — ἐν τῇ παρ' Ἀθηναίων τιμῇ ἦν.*

11. *καὶ ἂν καὶ κατέκανεν ἂν τυχόν*] Ed. Bas. *καὶ ἂν καὶ κατέκτανε τυχόν.* Particulam *ἂν* posteriorem primus inseruit Vulcanius; secuti sunt recentiores editores. Pro *κατέκανεν*, quod nos dedimus auctoritate codicis vet. Vulcanii et quattuor codd. Gronovii nisi, cod. F. cum ed. Bas. exhibet *κατέκτανεν*, quod probavit Schmiederus. Neque omnino haec aoristi forma damnanda videtur; est tamen ab Arriani stilo aliena. Crebro enim apud eum reperitur verbi *ἀποκτείνειν* et *κτείνειν* aoristus primus (vid. I, 7, 1. I, 17, 12. I, 23, 4. VI, 8, 3 cet.), nusquam aoristus secundus. Verbo autem *κατακτεῖναι* eum usum esse nego. Unde cum dixerit V, 17, 10 *κατέκαινον.* V, 24, 4 *κατακαίνοντες.* Hist. Ind. VII, 3 *κατακαίνοιεν* (quattuor codd. *κατακάνοιεν.* cod. F. *κατακτάνοιεν*). Hist. Ind. XI, 10 *κατακαίνουσιν.* Cyneg. c. XXV *κατακαίνειν:* nonne verisimilius est, eum huius verbi aoristum secundum usurpasse, quam qui apud eum nusquam alibi reperitur aoristum II verbi *κατακτεῖναι* —? Accedit quod apud Xenophontem, si non ubique, tamen plurimis locis hodie legitur *κατέκανον, κατέκανεν* simill. pro vulgatis *κατέκτανον* cett. Vide intpp. ad Xenoph. Anab. I, 9, 6. I, 10, 7. VI, 2 (4), 26. Cf. Sturz. lex. Xenoph. s. v. *κατακαι-*

12 Πώρῳ χαλεπὸς ἐγένετο. Ἀλλ' ἄλλους τε ἐν μέρει ἔπεμπε, καὶ δὴ καὶ Μερόην ἄνδρα Ἰνδόν, ὅτι φίλον εἶναι
13 ἐκ παλαιοῦ τῷ Πώρῳ τὸν Μερόην ἔμαθε. Πῶρος δὲ ὡς τὰ παρὰ τοῦ Μερόου ἤκουσε καὶ ἐκ τοῦ δίψους ἅμα ἐκρατεῖτο, ἐπέστησέ τε τὸν ἐλέφαντα καὶ κατέβη ἀπ' αὐτοῦ· ὡς δὲ ἔπιέ τε καὶ ἀνέψυξεν, ἄγειν αὐτὸν σπουδῇ ἐκέλευσε παρ' Ἀλέξανδρον· καὶ ὁ μὲν ἤγετο.

XIX. Ἀλέξανδρος δὲ ὡς προσάγοντα ἐπύθετο, προσιππεύσας πρὸ τῆς τάξεως ξὺν ὀλίγοις τῶν ἑταίρων ἀπαντᾷ τῷ Πώρῳ, καὶ ἐπιστήσας τὸν ἵππον, τό τε μέγεθος

νειν. Buttm. Gr. Gr. ampl. t. II, p. 173. De particula ἂν duplicata vide ann. ad IV, 28, 3.

ἀπήλασε πρόσω] h. e. *propius ad Alexandrum.* Alias exspectabas ἀπήλασεν ὀπίσω, ut saepe dicitur ὀπίσω ἀποχωρῆσαι, ὀπίσω ἐπανιέναι (cf. IV, 26, 3. V, 25, 6. VII, 20, 18. III, 30, 5). — Pro ἀπήλασε ex ed. Bas. in omnes editiones transiit vitiosa forma ἀπέλασε.

13. καὶ ἐκ τοῦ δίψους ἐκρατεῖτο] Ita codd. Gronovii. ἐκ τῆς δίψης edd. vett. Quod cum Schmiedero dedimus codicum auctoritate freti, ab ipso Arriano stabilitur. Cf. IV, 4, 14 δίψει ἡ στρατιὰ εἴχετο. VI, 24, 11 δίψει ἀπαύστῳ συνεχόμενοι. VI, 25, 1 δίψει ἀποθανεῖν. VI, 25, 5 τῷ δίψει. VI, 25, 10 τοῦ δίψους. VI, 26, 2 δίψει κατεχόμενον. Hist. Ind. XIII, 9 ὑπὸ τῷ δίψει. Cyneg. c. XIII ἀναπαύσει τὸ δίψος. Unde non dubito quin VI, 24, 6, ubi adhuc editum legitur δίψῃ ἀπόλλυσθαι, scribendum sit δίψει. Sic etiam apud Xenophontem, cum vulgo editum esset οὔτε λιμὸν οὔτε δίψαν Memorabb. IV, 5, 9 et τῷ λιμῷ καὶ τῇ δίψῃ Cyropaed. III, 1, 5 hodie recte scriptum est τῷ δίψει et τὸ δίψος. Namque integrae fidei sunt quae leguntur Cyrop. VIII, 1, 36 καὶ λιμὸν καὶ δίψος et Memorabb. I, 4, 13 ἢ λιμὸν ἢ δίψος. Thucydidi relictum est τῇ δίψῃ ἀπαύστῳ ξυνεχόμενοι II, 49 (ubi vide Goellerum), quamquam et ipse dixerat ὑπὸ δίψους IV, 35 et δίψει VII, 87.

ἄγειν αὐτὸν — ἐκέλευσε] Haec debemus codici F. In edd. vett. et codd. quattuor Gronovii legitur ἄγει αὐτὸν σπουδῇ παρ' Ἀλέξανδρον, omisso verbo ἐκέλευσε. „Sed nimio certe cum hiatu hic saltus est. Verba enim antecedentia ἐπέστησε, κατέβη, ἔπιε, ἀνέψυξεν respiciunt ipsum Porum, quibus nullo bono loquendi modo possunt ita haec subiici, ut non de eodem Poro sumantur, nisi aut persona alia praemittatur, aut ipsa alio pacto concipiantur.

ἐθαύμαζεν ὑπὲρ πέντε πήχεις μάλιστα ξυμβαῖνον καὶ τὸ κάλλος τοῦ Πώρου, καὶ ὅτι οὐ δεδουλωμένος τῇ γνώμῃ ἐφαίνετο, ἀλλ' ὥσπερ ἀνὴρ ἀγαθὸς ἀνδρὶ ἀγαθῷ προσέλθοι ὑπὲρ βασιλείας τῆς αὑτοῦ πρὸς βασιλέα ἄλλον καλῶς ἠγωνισμένος. Ἔνθα δὴ Ἀλέξανδρος πρῶτος προσ- 2
ειπὼν αὐτὸν λέγειν ἐκέλευσεν ὅ τι οἱ γενέσθαι ἐθέλοι. Πῶρον δὲ ἀποκρίνεσθαι λόγος· Ὅτι βασιλικῶς μοι χρῆσαι, ὦ Ἀλέξανδρε· καὶ Ἀλέξανδρος ἡσθεὶς τῷ λόγῳ· Τοῦτο μὲν ἔσται σοι, Πῶρε, ἔφη, ἐμοῦ ἕνεκα· σὺ δὲ σαυτοῦ ἕνεκα ὅ τι σοὶ φίλον ἀξίου. Ὁ δὲ πάντα ἔφη ἐν 3

Itaque non dubito vulgata tam esse supposititia, quam genuina quae pro his leguntur in Optimo codice ἄγειν — ἐκέλευσε παρ' Ἀλέξανδρον." *Gronov.* Quamquam pluribus verbis, quam opus fuerit, usus tamen verum docuit Gronovius. Vulgata scriptura perversior est quam pro Arriani perspicua dilucidaque rerum gestarum expositione.

C. XIX. *προσιππεύσας πρὸ τῆς τάξεως*] Pronum est scribere *προϊππεύσας πρὸ τ. τ.*, ut dixit I, 15, 10 *πρὸ τῶν ἄλλων προϊππεύοντα.* Vulgatam tamen non ausus sum mutare. Forsitan hoc dixerit Arrianus: *Alexander cum eum appropinquare audivisset, cum paucis amicis ante aciem adequitavit Poroque obviam venit.* — Mox ed. Basil. *ἐθαύμαζε.*

ὅτι ἐφαίνετο — προσέλθοι] Haec modorum varietas quomodo sit explicanda, demonstravimus ad IV, 30, 14. — Infra pro *αὑτοῦ* in ed. Bas. minus recte expressum est *αὐτοῦ.*

2. *Ὅτι — χρῆσαι, ὦ Ἀλέξανδρε*] Similiter usus est, ut hoc semel moneam, particula *ὅτι* in initio orationis II, 12, 6 *ἀγγεῖλαι, ὅτι, ὦ βασιλεῦ.* IV, 20, 4 *ἐπωμόσαντα φάναι, ὅτι, ὦ βασιλεῦ.* II, 5, 5 *ἔφραζε τὰ ἔπη, ὅτι Σαρδανάπαλος.* IV, 18, 1 *ὅτι αὐτός τοι ἐγὼ ὁ Κλεῖτος.* Adde VI, 13, 14. VII, 14, 11. — De re cf. Plut. de fort. Al. I, p. 314, R.

ἔσται σοι, Πῶρε —] Vix credam forte factum esse ut ante vocativum h. l. Arrianus omiserit particulam *ὦ*. Nec tamen in hac re constitit sibi scriptor noster. Vide mecum II, 17, 1 *ἄνδρες φίλοι καὶ ξύμμαχοι.* V, 23, 13 *ὑμεῖς δέ, ἄνδρες ἡγεμόνες.* V, 26, 7 *ἀλλὰ παραμείνατε, ἄνδρες Μακεδόνες καὶ ξύμμαχοι.* Contra I, 13, 9 *ὦ Παρμενίων.* V, 25, 6 *ὁρῶν ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες Μακεδόνες.* VII, 9, 1 *ὦ Μακεδόνες.* Ceterum vide ann. ad I, 13, 4. Bornem. ad Xenoph. Anab. III, 2, 2.

3. *καὶ ἄλλην — πρὸς τῇ πάλαι οὔσῃ*] Ita edd. vett. cum quattuor

τούτῳ ἐνεῖναι· καὶ Ἀλέξανδρος τούτῳ ἔτι μᾶλλον τῷ λόγῳ ἡσθεὶς τήν τε ἀρχὴν τῷ Πώρῳ τῶν τε αὐτῶν Ἰνδῶν ἔδωκε καὶ ἄλλην ἔτι χώραν πρὸς τῇ πάλαι οὔσῃ πλείονα
4 τῆς πρόσθεν προσέθηκε· καὶ οὕτως αὐτός τε βασιλικῶς κεχρημένος ἦν ἀνδρὶ ἀγαθῷ, καὶ ἐκείνῳ ἐκ τούτου ἐς
5 ἅπαντα πιστῷ ἐχρήσατο. Τοῦτο τὸ τέλος τῇ μάχῃ τῇ

---

codd. Gronovii. καὶ ἄλλην — πρὸς τῇ ἄλλῃ τῇ πάλαι οὔσῃ Schmiederus ex auctoritate codicis F. At non opus est hac accessione. Et, nisi egregie fallor, voces τῇ ἄλλῃ ortae sunt ex statim sequentibus τῇ πάλαι. De aliis id genus corruptelis disputavimus in ann. ad III, 28, 5. IV, 17, 3 et inprimis ad VII, 18, 10. Ne conferas V, 21, 5 καὶ πρὸς τῇ αὐτοῦ καὶ ἄλλης πολλῆς ἄρχοντα ἔμαθε, nisi ad vulgatam lectionem stabiliendam.

4. ἐς ἅπαντα πιστῷ ἐχρήσατο] Edd. vett. πιστῶς. Quod cum Schmiedero dedimus, omnes dant codd. Gronovii.

5. μηνὸς Μουνυχιῶνος] „Iam Raderus ad Curt. VIII, 14, 46 vidit, sibi contradicere Arrianum, si h. l. mense Martio pugnam commissam, et V, 9, 6 circa solstitium aestivum ad Hydaspen Alexandrum castra habuisse tradit. Ut sibi constet noster, legendum forte μηνὸς Μεταγειτνιῶνος, qui mensis Iulio respondet. Tunc incideret pugna in diem aliquem post solstitium aestivum. Si vero pugna incidit in Iulium, Hegemon archon erat Olymp. 113, 2 eiusque forte successor (in cuius magistratum Diodorus pugnam retulit XVII, 87) Chremes, quod defendit Corsinus Fast. Att. IV, p. 47. St. Croix p. 624 et Meurs. de archont. IV, 14.“ *Schmied.* Recte. Vide Clint. Fast. Hellen. p. 168, ed. Krueg. Arrianum tamen hoc loco, neque librarios errasse persuasum prope habeo. Unde vulgatam scripturam nolui sollicitare.

6. ἵνα δὲ — ἐπέρασε] Vulcanius: *Porro eo loco, quo et pugna commissa fuerat et quo ad traiiciendum Hydaspen moverat, urbes condidit.* Non inepte quidem, sed minus accurate. Hoc enim dicit Arrianus: *Ubi vero pugna commissa fuerat, et illo loco ubi inde profectus Hydaspen fluvium traiecerat, urbes condi iussit.* Haud raro ita participium ὁρμηθείς inseritur, ut orationis seriem paululum interrumpat. Vide prae ceteris IV, 2, 1 αὐτὸς μὲν ἐπὶ τὴν πρώτην ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου ὁρμηθεὶς πόλιν προὐχώρει. V, 4, 12 ξὺν οἷς ὁρμηθεὶς — ἀφείλετο. Similia sunt haec l. IV, 22, 12 ἐξεῖλον — ἐν τριάκοντα ἡμέραις προσκαθήμενοι οἱ ξὺν Ἡφαιστίωνι.

τῆς νίκης τῆς κατ' Ἰνδῶν] Bene addidit Arrianus praepositionem, ut orationis servaretur perspicuitas. Cf. III, 27, 1 τῆς ἐπι-

πρὸς Πῶρόν τε καὶ τοὺς ἐπέκεινα τοῦ Ὑδάσπου ποταμοῦ Ἰνδοὺς Ἀλεξάνδρῳ ἐγένετο, ἐπ' ἄρχοντος Ἀθηναίοις Ἡγεμόνος, μηνὸς Μουνυχιῶνος. Ἵνα δὲ ἡ μάχη ξυνέβη καὶ 6
ἔνθεν ὁρμηθεὶς ἐπέρασε τὸν Ὑδάσπην ποταμὸν, πόλεις ἔκτισεν Ἀλέξανδρος· καὶ τὴν μὲν Νίκαιαν τῆς νίκης τῆς κατ' Ἰνδῶν ἐπώνυμον ὠνόμασε· τὴν δὲ Βουκέφαλα, ἐς

βουλῆς τῆς κατ' Ἀλεξάνδρου. VI, 28, 4 *χαριστήρια τῆς κατ' Ἰνδῶν νίκης.*

Βουκέφαλα] Ed. Bas. *Βουκέφαλαν* (sic); ed. Vulc. et Blanc. *Βουκεφάλαν.* Gronovius: „Legendum, inquit, necessario *Βουκέφαλα*, omisso *ν*, ex verbis quae finiunt hunc librum (V, 29, 8) et validissime de Arriani manu decidunt, *τῶν πόλεων τῆς τε Νικαίας καὶ τῶν Βουκεφάλων*, qui genitivus plane manifestat nominativum. Stephanus et alii auctores in hac appellatione exigi nequeunt ad Arrianum, quum historia Alexandri ab infinitis fuerit conscripta et sciri nequeat, quem tunc maxime ante oculos Stephanus habuerit, quum ab eo vel *Βοὸς κεφαλαί* vel *Βουκεφάλεια* traderentur." Qui in rem paulo accuratius inquisierit, statim videbit omne mendum ex errore editoris Basileensis progenitum esse. Hic enim *ν* apposuit propter sequentem vocalem (vide ann. ad III, 21, 8. V, 21, 4. VI, 8, 3), servavit tamen veram notationem in antepenultima. Vulcanius, cum utrumque videret coniungi apte non posse, accentum in secundam syllabam promovit. Id autem omnino mihi videtur constare, a substantivo *Βουκεφάλας* s. *Βουκέφαλος* (vid. V, 19, 7) deduci nulla ratione posse *Βουκεφάλα*, id quod etiam clarum fit ex Stephani Byzantii verbis. De nomine urbis varie pronunciata vide Wessel. ad Diod. Sic. XVII, 95. *Τὰ Βουκέφαλα* audit Ael. hist. animall. XVI, 3. Ptolem. VII, 1. Nec dubito quin apud Diodorum pro vulg. *Βουκεφάλαν* scribendum sit *Βουκέφαλα.* Apud Plut. vit. Alex. c. LXI et de fort. Alex. I, p. 301, R. *Βουκεφαλία* urbs illa vocatur. Neque aliter ea scripta legitur hodie apud Strab. XV, p. 270, ed. ster. Iustino l. XII, 8, 8 est *Bucephale.*

τοῦ ἵππου Βουκεφάλα] Plures codd. Gronovii cum cod. F. *τοῦ ἵππου Βουκεφάλου* edd. vett. cum nonnullis, ut videtur, codd. Gronovii, quem vide paulo inferius.

ὑπὸ καύματός τε καὶ ἡλικίας] „Sic quidem Arrianus, sed quem detrectant imitari interpretes, tam Facius, reddens *aetate simul et labore aeger factus*, quam Vulcanius, *labore pariter atque aetate fractus.* Tanquam ipsorum dissensio foret in hac re alicu-

τοῦ ἵππου Βουκεφάλα τὴν μνήμην, ὃς ἀπέθανεν αὐτοῦ,
οὐ βληθεὶς πρὸς οὐδενὸς, ἀλλ' ὑπὸ καύματός τε καὶ
7 ἡλικίας· ἦν γὰρ ἀμφὶ τὰ τριάκοντα ἔτη, καματηρὸς γε-
νόμενος, πολλὰ δὲ πρόσθεν ξυγκαμών τε καὶ συγκινδυ-
νεύσας Ἀλεξάνδρῳ, ἀναβαινόμενός τε πρὸς μόνου Ἀλε-
ξάνδρου ὁ Βουκεφάλας οὗτος, ὅτι τοὺς ἄλλους πάντας
ἀπηξίου ἀμβάτας, καὶ μεγέθει μέγας καὶ τῷ θυμῷ γεν-
8 ναῖος. Σημεῖον δέ οἱ ἦν βοὸς κεφαλὴ ἐγκεχαραγμένη,
ἐφ' ὅτῳ καὶ τὸ ὄνομα τοῦτο λέγουσιν ὅτι ἔφερεν· οἱ δὲ
λέγουσιν ὅτι λευκὸν σῆμα εἶχεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, μέλας
9 ὢν αὐτὸς, ἐς βοὸς κεφαλὴν μάλιστα εἰκασμένον. Οὗτος

---

ius momenti, ac liceret iis pro Arriano supponere in ista parte Onesicritum, cuius sententiam ex Plutarcho refert Freinshemius ad Curt. IX, 3, 23 *ob senium labore confectus*, ut ille vertit. At vero Arrianus non dicit *καμάτου*, sed *καύματος*, quod optime eqno convenit causamque subitae mortis designat, ut prae aestu defecerit." *Gronov.* Quid de scriptura huius loci sit iudicandum, dubium non potest esse, cum ut editiones, ita codices *ὑπὸ καύματος* exhibeant. Non nego tamen me prius quam editionem Gronovianam inspiciendi mihi data esset facultas, coniecisse *ὑπὸ καμάτου* cet., cum parum verisimile mihi videretur prae aestu obiisse equum. Labore autem confectum esse ob magna eaque difficillima itinera quid mirum? Et accedebat ipsius Arriani auctoritas qui scripsit I, 25, 10 *τὸν δὲ ὑπὸ καμάτου ἐγερθῆναι ἀδυνάτως ἔχειν.* II, 4, 10 *Ἀλέξανδρος δὲ ὑπὸ καμάτου ἐνόσησεν.* VI, 25, 1 *ὑπὸ καμάτου ἐκλιπόντας.* VI, 25, 5 *ὑπελείποντο, οἱ δὲ ὑπὸ καμάτου ἢ καύματος, ἢ τῷ δίψει οὐκ ἀντέχοντες.* Ceterum vide Plut. vit. Alex. c. LXI ibique Sehmiederum a Schaefero citatum t. V, p. 267.

7. *ὁ Βουκεφάλας οὗτος*] Edd. vett. *Βουκέφαλος.* „Sic edunt vulgo, ut sciremus nempe, unde genitivus modo praecedens et vulgo venditatus *Βουκεφάλου* statueretur ab illis, qui eum finxerunt, fluere. Idque occinitur passim, equum Alexandri passim *Βουκέφαλον* aut *Βουκεφάλαν* vel recte dici vel dictum esse. Quod etsi non reiiciam (nam et auctor indicis Curtiani testatur dici *Bucephalas* et *Bucephalus*, quum utique ipse Curtius priore tantum utatur), semper tamen adspiciendum censeo auctorem, qui de eo scribit et nomen equi usurpat: qualis nunc exemplo est Arrianus, qui toties eius meminit. Bis enim inveni in omnibus

ὁ ἵππος ἐν τῇ Οὐξίων χώρᾳ ἀφανὴς ἐγένετο Ἀλεξάνδρῳ, καὶ Ἀλέξανδρος προσεκήρυξεν ἀνὰ τὴν χώραν πάντας ἀποκτενεῖν Οὐξίους, εἰ μὴ ἀπάξουσιν αὐτῷ τὸν ἵππον· καὶ ἀπήχθη εὐθὺς ἐπὶ τῷ κηρύγματι. Τοσήδε μὲν σπουδὴ Ἀλεξάνδρῳ ἀμφ' αὐτὸν ἦν, τοσόσδε Ἀλεξάνδρου φόβος τοῖς βαρβάροις· καὶ ἐμοὶ ἐς τοσόνδε τετιμήσθω ὁ Βουκεφάλας οὗτος Ἀλεξάνδρου ἕνεκα.

XX. Ἀλεξάνδρῳ δὲ ἐπειδὴ οἱ ἀποθανόντες ἐν τῇ μάχῃ κεκόσμηντο τῷ πρέποντι κόσμῳ, ὁ δὲ τοῖς θεοῖς τὰ νομιζόμενα ἐπινίκια ἔθυε, καὶ ἀγὼν ἐποιεῖτο αὐτῷ γυμνικὸς καὶ ἱππικὸς αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τοῦ Ὑδάσπου

Msstis *Βουκεφάλας* (v. V, 19, 10) et antea in multis Optimoque *Βουκεφάλα*. Etiam c. 14 Optimus sancte retinet *Βουκεφάλαν*, cum turbent alii veteres libri. Etiam hoc loco notavit in ora Vulcanius ex Msto *Βουκεφάλας*. Nec opinor magis in hoc haerendum, quam quod idem Arrianus reliquorum Macedonum nomina non deflexerit in terminationem Graeci sermonis communem, ut *Μαχάτας*, *Πολυδάμας* (?? E.), *Σιμμίας* (? E.), *Τυρίμμας*, *Ἀρίμμας*, *Κάλας*, *Κερδίμμας* et quae multa talia." *Gronov.* Varie quidem huius equi nomen scriptum reperiri confirmant quae docte disputaverunt triumviri praeclarissimi, Davis. ad Maxim. Tyr. p. 549. Freinsh. ad Curt. VI, 5, 18 et Wernsd. ad Himer. Or. III, p. 443; sed plerisque veterum scriptorum videtur in usu fuisse forma *Βουκεφάλας*, ut Strab, XV, p. 271, ed. ster. Plut. vit. Alex. c. VI et c. LXI. Ael. hist. animall. VI, 44.

9. *εἰ μὴ — ἀπάξουσιν*] Sic necessario legendum esse iam diximus in ann. ad III, 9, 8 pro vulgato *εἰ μὴ — ἀπάξωσιν*: quod quomodo ab omnibus editoribus tacite quasi iure haereditario repeti potuerit ex ed. Basil., non intelligo. Eorundem temporum ratio est I, 25, 6 *εἰ ἀποκτενεῖ — καταστήσειν*. VII, 11, 7 *οὔκουν ἀπαλλαγήσεσθαι — εἰ μὴ ἕξει*. De ipsa narratione cf. Diod. Sic. XVII, 76 — *προσέταξε τοῖς Κορινθίοις, ὡς, ἂν μὴ τὸν ἵππον ἀποδῶσι, τήν τε χώραν ἐς τέλος ὄψονται διεφθαρμένην τούς τ' ἐνοικοῦντας πανδημεὶ κατεσφαγμένους.*

10. *ἀμφ' αὐτόν*] Ed. Bas. *ἀμφ' αὐτόν*. Mox eadem *τόσος δέ*.

C. XX. *Ἀλεξάνδρῳ δὲ — ὁ δέ*] Edd. vett. *Ἀλέξανδρος δέ — ὁ δέ*, haud inepte. Vide ann. ad II, 12, 1. IV, 18, 10 coll. IV, 12, 3 *Λεοννάτον δὲ — τὸν δὲ ἐπιγελάσαι*. VI, 10, 2 *Ἀλέξανδρος δὲ βάλλεται —, ὁ δὲ — ἠμύνετο*. VII, 2, 9 *ὅτι ἀπολιπὼν —*

2 ἵναπερ τὸ πρῶτον διέβη ἅμα τῷ στρατῷ. Κρατερὸν μὲν δὴ ξὺν μέρει τῆς στρατιᾶς ὑπελείπετο, τὰς πόλεις ἅστινας ταύτῃ ἔκτιζεν ἀναστήσοντά τε καὶ ἐκτειχιοῦντα· αὐτὸς δὲ ἤλαυνεν ὡς ἐπὶ τοὺς προσχώρους τῇ τοῦ Πώρου
3 ἀρχῇ Ἰνδούς. Ὄνομα δὲ ἦν τῷ ἔθνει Γλαυγανῖκαι, ὡς λέγει Ἀριστόβουλος· ὡς δὲ Πτολεμαῖος, Γλαῦσαι· ὁπο-
4 τέρως δὲ ἔχει τὸ ὄνομα, οὔ μοι μέλει. Ἐπῄει δὲ τὴν χώραν αὐτῶν Ἀλέξανδρος, τῶν τε ἑταίρων ἱππέων ἔχων τοὺς ἡμίσεας καὶ τῶν πεζῶν ἀπὸ φάλαγγος ἑκάστης ἐπι-

---

ὁ δὲ ἐθεράπευε. Quod dedimus Schmiederum secuti, firmant omnes codd. Gronovii. Neque obloquitur Arrianus. Vide enim I, 23, 4 Ἀλεξάνδρῳ δὲ ὡς ἐξηγγέλθη καὶ καθεώρα αὐτός, — ὁ δέ. VII, 14, 2 ἐπεὶ δὲ ἐξηγγέλλετο Ἀλεξάνδρῳ, ὁ δέ. Cf. Iacobs. in praefat. ad Ael. hist. animall. p. XXVI sq. Huc trahi potest etiam quod legitur IV, 15, 13 καὶ Πτολεμαίῳ τῷ Λάγου, ἐπειδὴ ἐξηγγέλθη —, Πτολεμαῖος Ἀλεξάνδρῳ ἔφρασεν, quamquam ad usum pronominis ὁ δέ illustrandum nihil confert. Aliter loqui potuisse Arrianum documento sunt haec. IV, 17, 1 καὶ ταῦτα ὡς Κρατερῷ ἐξηγγέλθη, σπουδῇ — ἤλαυνεν. IV, 30, 5 καὶ τοῦτο ὡς ἐπύθετο Ἀλέξανδρος —, ἐνδίδωσιν. VII, 24, 6 ταῦτα ὡς ἐξηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ, κελεῦσαι στρεβλωθῆναι. Et magis etiam concinne IV, 21, 1 Ἀλέξανδρος δὲ, ὡς αὐτῷ διεπέπρακτο, προὐχώρει. V, 24, 10 Καὶ Ἀλέξανδρος, ἐπειδὴ ἐξηγγέλθη —, ἐδίωκεν. VI, 1, 1 Ἀλέξανδρος δὲ, ἐπειδὴ παρεσκευάσθησαν αὐτῷ, ἔγνω.

2. Κρατερὸν — ὑπελείπετο] h. e. *post se reliquit.* Quomodo dixit I, 1, 5 καὶ ἅμα ὁμόρους οὐκ ἐδόκει ὑπολείπεσθαι. I, 10, 10 οὐκ ἐθέλων οὐδὲν ὕποπτον — ὑπολείπεσθαι. VI, 21, 12 Ἡφαιστίωνα μὲν δὴ ἐπὶ τούτοις ὑπελείπετο. Activum tamen si positum viderem, nihil monerem. Cf. V, 21, 7 φυλακὰς ὑπέλιπεν ἐν τοῖς ἐπικαιροτάτοις χωρίοις et quae de usu et significatione verborum ἀπολιπεῖν et καταλιπεῖν diximus in ann. ad III, 19, 13. Et sic saepe medium an activum melius habeat, vix decernas, quamquam non dixerim plane eiusdem significationis ea esse. Sic v. c. dixit Arrianus I, 25, 2 τῶν ξυνεπιλαβόντων τῆς σφαγῆς τῆς Φιλίππου. Sed III, 2, 6 ὅσοι τῆς ἀποστάσεως ξυνεπελάβοντο. IV, 1, 6 ξυνεπελάβοντο δὲ αὐτοῖς τῆς ἀποστάσεως. Sic dixit I, 21, 8 ἔφθησαν — πλίνθινον μηνοειδὲς ἀντοικοδομησάμενοι. Sed I, 23, 2 πύργον, ὃν αὐτοὶ ἀντῳκοδόμησαν ταῖς μηχαναῖς (cf. Locell. ad Xenoph. Ephes. p. 233. Siebel. ad Pausan. I, 1, 3). Sic ἐπιλέξας et ἐπιλεξάμενος nullo fere discrimine in eadem verbo-

λέκτους καὶ τοὺς ἱπποτοξότας ξύμπαντας, καὶ τοὺς Ἀγρι-
ᾶνας καὶ τοὺς τοξότας, καὶ προσεχώρουν αὐτῷ ὁμολο-
γίᾳ πάντες. Καὶ ἔλαβε πόλεις μὲν ἐς τριάκοντα καὶ 5
ἑπτά· ὧν ἵνα ὀλιγοστοὶ ἦσαν οἰκήτορες πεντακισχιλίων οὐκ
ἐλάττους ἦσαν, πολλῶν δὲ καὶ ὑπὲρ τοὺς μυρίους, καὶ
κώμας πλήθει τε πολλὰς ἔλαβε καὶ πολυανθρώπους οὐ
μεῖον τῶν πόλεων. Καὶ ταύτης τῆς χώρας Πώρῳ ἄρχειν 6
ἔδωκε· καὶ Ταξίλῃ δὲ διαλλάττει Πῶρον καὶ Ταξίλην
ἀποπέμπει ὀπίσω εἰς τὰ ἤθη τὰ αὐτοῦ. Ἐν τούτῳ δὲ 7

---

rum coniunctione dictum videmus in exemplis ad I, 10, 5 allatis. Haud raro autem factum puto, ut, cum *aoristus activi* saepe significet *fieri aliquid iubere* (ut in noto illo *ἔθαψε, sepeliri iussit,* Arr. I, 16, 8. II, 12, 1), nunc medium nunc activum poneretur, cum medii propria esset illa significatio *fieri aliquid iubendi.* Ita mihi explico cur dixerit II, 7, 3 *ἀναβιβάσας τῶν ἑταίρων τινάς.* VI, 14, 7 *ἀναβιβάσας ἐς τὰς ναῦς.* Sed VII, 7, 2 *ἀναβιβασάμενος οὐ πολλούς.* Inde etiam recte dixit I, 14, 10 *τῷ Ἐνυαλίῳ ἀλαλάζοντες;* sed V, 10, 4 *βοήν τε ἐποίει καὶ ἠλαλάζετο τῷ Ἐνυαλίῳ.* Atque huc referendum quoque puto quod centenis locis reperitur *στρατοπεδεῦσαι* et *στρατοπεδεύσασθαι* simm. Vide exempla ad I, 5, 9 adscripta.

3. *Γλαυγανῖκαι*] Ita cod. F. *Γλαυκανῖκαι* edd. vett. et rell. codd. Gronovii. „Si Indica in his confiniis liceret conferre cum Persicis, ex hoc codicis Optimi indicio coniiceres primam syllabam in prima voce (*Γλαυγανῖκαι*) depravatam occasione posterioris appellationis, et *Γαυγανίκας* dictos, ut *Γαυγάμηλα.*" *Gronov.* Parum verisimilis est haec Gronovii coniectura. — Infra in ed. Basil. legitur *οὔ μοι μέλλει.*

4. *ξύμπαντες*] Ed. Basil. *σύμπαντες*, non minus recte. Reperitur enim haec scriptura I, 4, 8. Praestat tamen altera forma, si provocari licet ad ea exempla quae collegimus in ann. ad III, 29, 13. — Mox omnes edd. *Ἀγριάνας.*

5. *πλήθει τε πολλάς*] Similiter dixit Arrianus II, 11, 5 *πλήθει πολλοί.* V, 19, 7 *μεγέθει μέγας.* VII, 23, 10 *μεγέθει μέγιστος.* Vide ann. ad V, 25, 2. — Supra ed. Basil. *τοὺς μηρίους.*

7. *παρά τε Ἀβισάρου*] Edd. ante Schmiederum *Ἀβισσάρου*, ut mox infra *Ἀβισσάρην* et *Ἀβισσάρης.* At vide ann. ad V, 8, 4.

8. *πρό γε τῆς μάχης*] Ed. Bas. *πρός γε τῆς μάχης.* Similes sive librariorum sive typothetarum errores passim notavimus. Consule ann. ad II, 2, 10. IV, 3, 4 cet. — Infra ed. Basil. *ἔπεμψεν.*

παρά τε Ἀβισάρου πρέσβεις ἧκον, ἐνδιδόντες αὐτόν τε
8 Ἀλεξάνδρῳ Ἀβισάρην καὶ τὴν χώραν ὅσης ἦρχε· καίτοι
πρό γε τῆς μάχης τῆς πρὸς Πῶρον γενομένης Ἀλεξάνδρῳ
ἐπενόει Ἀβισάρης καὶ αὐτὸς ξὺν Πώρῳ τάσσεσθαι· τότε
δὲ καὶ τὸν ἀδελφὸν τὸν αὑτοῦ ξὺν τοῖς ἄλλοις πρέσβεσι
παρ᾽ Ἀλέξανδρον ἔπεμψε, χρήματά τε κομίζοντα καὶ
9 ἐλέφαντας τεσσαράκοντα, δῶρον Ἀλεξάνδρῳ. Ἧκον δὲ
καὶ παρὰ τῶν αὐτονόμων Ἰνδῶν πρέσβεις παρ᾽ Ἀλέξαν-
δρον, καὶ παρὰ Πώρου ἄλλου του ὑπάρχοντος Ἰνδῶν.
10 Ἀλέξανδρος δὲ διὰ τάχους Ἀβισάρην ἰέναι παρ᾽ αὑτὸν κε-
λεύει, ἐπαπειλήσας, εἰ μὴ ἔλθοι, ὅτι αὐτὸν ὄψεται
11 ἥκοντα ξὺν τῇ στρατιᾷ ἵνα οὐ χαιρήσει ἰδών. Ἐν τούτῳ
δὲ Φραταφέρνης τε ὁ Παρθυαίων καὶ Ὑρκανίας σατράπης
τοὺς καταλειφθέντας παρὰ οἷ Θρᾷκας ἄγων ἧκεν ὡς
12 Ἀλέξανδρον· καὶ παρὰ Σισικόττου τοῦ Ἀσσακηνῶν σα-

9. *Ἧκον δὲ καί*] Ultimam vocem, qua aegre careremus si abesset, suppeditavit cod. F. Cf. ann. ad II, 14, 10. IV, 21, 1. Simillima sunt haec I, 21, 11 *ὡς δὲ καὶ Ἀλέξανδρος ἐπεφάνη.* II, 20, 2 *ἧκον δὲ καὶ ἐκ Ῥόδου.* III, 16, 18 *κατέστησε δὲ καὶ λόχους.* IV, 15, 5 *ἀφίκετο — δὲ — καὶ Φαρασμάνης.* VI, 27, 8 *ἧκον δὲ καὶ οἱ στρατηγοί.* VII, 23, 2 *ἧκε δὲ αὐτῷ καὶ Φιλόξενος.* VII, 23, 8 *ἧκον δὲ καὶ παρὰ Ἄμμωνος οἱ θεωροί.*

Πώρου ἄλλου του] Schmiederus e codice F. *ἀλλούττου*, quam formam ut elegantiorem iamiam commendaverat Gronovius ad V, 9, 8, ubi vide quae diximus.

10. *Ἀβισάρην*] Edd. ante Schmiederum, ut supra, *Ἀβισσάρην.*

ἵνα οὐ χαιρήσει ἰδών] Sic scripsimus pro vulg. *χαιρήσῃ* ex auctoritate Lobeckii ad Phryn. p. 740, qui verissime observavit, librarios coniunctivum intulisse orationi obliquae servientes. Nisi forte error est editoris Basileensis a recentioribus editoribus non animadversus. Vide enim ann. ad II, 10, 8 et VII, 15, 12.

12. *παρὰ Σισικόττου*] Dubitantes recepimus, quod ut hic ita IV, 30, 8 scribi iussit Gronovius. Edd. vett. et codd. Gronovii conspirant in formam *Σισίλου* hoc loco, et IV, 30, 8 edd. vett. cum pluribus codd. Gronovii exhibent *Σισικόπτῳ*, reliqui codd. *Σισικόττῳ.* Unde, quamvis dubitari non possit quin qui h. l. *Σίσιλος* s. *Σισίλος* audit, libro quarto indicatus sit nomine *Σισίκοπτος* s. *Σισίκοττος*, tamen quis est qui neget, eundem hominem a Graecis scriptoribus nunc *Σίσιλος* nunc *Σισίκοπτος* vocatum esse

τρόπον ἄγγελοι, ὅτι τόν τε ὕπαρχον σφῶν καὶ ἀπεκτονό-
τες εἶεν οἱ Ἀσσακηνοὶ καὶ ἀπ' Ἀλεξάνδρου ἀφεστηκότες.
Καὶ ἐπὶ τούτους Φίλιππον ἐκπέμπει καὶ Τυριάσπην σὺν 13
στρατιᾷ τὰ περὶ τὴν Ἀσσακηνῶν χώραν καταστησομένους
καὶ κοσμήσοντας· αὐτὸς δὲ ὡς ἐπὶ τὸν Ἀκεσίνην ποτα-
μὸν προὐχώρει. Τούτου τοῦ Ἀκεσίνου ποταμοῦ τὸ μέ- 14
γεθος μόνου τῶν Ἰνδῶν ποταμῶν Πτολεμαῖος ὁ Λάγου
ἀνέγραψεν· εἶναι γὰρ ἵνα ἐπέρασεν Ἀλέξανδρος αὐτὸν
ἐπὶ τῶν πλοίων τε καὶ τῶν διφθερῶν ξὺν τῇ στρατιᾷ,
τὸ μὲν ῥεῦμα ὀξὺ τοῦ Ἀκεσίνου πέτραις μεγάλαις καὶ
ὀξείαις, καθ' ὧν φερόμενον βίᾳ τὸ ὕδωρ κυμαίνεσθαί τε
καὶ καχλάζειν· τὸ δὲ εὖρος σταδίους ἐπέχειν πεντεκαί-
δεκα. Καὶ τοῖς μὲν δὴ ἐπὶ τῶν διφθερῶν περῶσιν εὐ- 15
μαρῆ γενέσθαι τὸν πόρον· τοὺς δ' ἐν τοῖς πλοίοις δια-
βαίνοντας ἐποκειλάντων πολλῶν πλοίων ἐπὶ ταῖς πέτραις

---

posse? Sic etiam qui lib. III, 25, 13 *Βαρσαέντης* s. *Βαρζαέντης* audit, l. III, 21, 2 in omnibus codd. et edd. nomine *Βράζας* insignitur. Praeterea autem *Σισίκοπτος* an *Σισίκοττος* scribi praestet vix decernam. Vide interim quae diximus ad V, 6, 2.

13. *καὶ Τυριάσπην*] „Vehementer variatur hoc nomen. Libro IV, 22, 6 editiones omnes habent *Τυριάσπην*, nostro Mssti multi *Τυριέσπιν* (sic); Opt. *Τυριάσπυν*. VI, 15, 16 vulgatum est *Τυριέστην*, unus Ms. *Τιρίστην*; reliqui et Optimus *Τιρύστην* habent. Haec inconstantia Arriano debetur; unde, praeeunte Blancardo, omnibus locis *Τυριάσπην* scribere malui." *Gronov.* Mire variata legi nomina propria minus cognita iam passim monuimus. Arriano autem soli talem inconstantiam imputandam esse hodie vix quisquam certo affirmaverit. Vide Iacobs. in praef. ad Aeliani hist. animall. p. XXX sq.

καὶ ἐπὶ τούτους] Ita, Vulcanio praeeunte, recentiores editores. *ἐπὶ τούτοις* ed. Basil. Male. Vide ann. ad III, 30, 7 et V, 14, 6.

14. *Τούτου τοῦ Ἀκεσίνου ποταμοῦ*] Ultimam vocem dedimus cum Schmiedero ex auctoritate codicis F. Cf. V, 4, 1 *τούτου Ἰνδοῦ ποταμοῦ*. V, 4, 6 *τοῦτον τὸν ποταμὸν Ἰνδόν*. Vide quae dicta sunt in ann. ad III, 29, 5 et VI, 1, 3. — Infra ed. Bas. *Ἀκεσσινοῦ*.

15. *τοὺς δὲ — διαβαίνοντας*] Mire turbatus hic locus est in edd. vett. In ed. Bas. legitur *ἐπὶ δέ — διαβάλλοντας*. In edd. Vulc.

καὶ ξυναῤῥαχθέντων οὐκ ὀλίγους αὐτοῦ ἐν τῷ ὕδατι δια-
16 φθαρῆναι. Εἴη ἂν οὖν ἐκ τοῦδε τοῦ λόγου ξυντιθέντι τεκμηριοῦσθαι, ὅτι οὐ πόῤῥω τοῦ ἀληθοῦς ἀναγέγραπται τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ τὸ μέγεθος, ὅσοις ἐς τεσσαράκοντα σταδίους δοκεῖ τοῦ Ἰνδοῦ εἶναι τὸ εὖρος ἵνα μέσως ἔχει αὐτὸς αὑτοῦ ὁ Ἰνδός· ἵνα δὲ στενώτατός τε καὶ διὰ στενότητα βαθύτατος, ἐς τοὺς πεντεκαίδεκα ξυνάγεσθαι· καὶ ταῦτα
17 πολλαχῇ εἶναι τοῦ Ἰνδοῦ. Καὶ γὰρ καὶ τοῦ Ἀκεσίνου τεκμαίρομαι ἐπιλέξασθαι Ἀλέξανδρον ἵναπερ τὸ πλατύτατον ἦν τοῦ πόρου, ὡς σχολαιτέρῳ χρήσασθαι τῷ ῥεύματι.

XXI. Περάσας δὲ τὸν ποταμὸν Κοῖνον μὲν ξὺν τῇ αὐτοῦ τάξει ἀπολείπει αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ὄχθῃ, προστάξας

---

et Blanc. τοῖς δὲ — διαβαίνουσι, quod reperisse se in codicibus suis contendit Blancardus. At neque hoc, nec quod dedit editor Basileensis in codicibus Florentinis invenit Gronovius. Quattuor enim ex his cum V. C. Vulcanii habent τοὺς δὲ — διαβάλλοντας. Cod. F., quem secuti sumus, τοὺς δὲ — διαβαίνοντας. Accusativum, in quo offendisse videntur veteres editores, pro genitivo positum esse nemo mirabitur qui perlegerit quae diximus ad III, 25, 12. Num autem διαβάλλοντας an διαβαίνοντας rectius scribatur, iure ambiguum esse potest collata ann. ad I, 11, 10. — Pro συναῤῥαχθέντων ed. Vulc. habet ξυναῤῥαχθέντων.

16. ἵνα μέσως ἔχει αὐτὸς αὑτοῦ] Recte Gronovius: *ubi mediocris est eius latitudo.* De constructione verborum haud inepte conferas V, 4, 5 ἵνα στενώτατος αὐτὸς αὑτοῦ. VI, 18, 11 ᾗπερ εὐρύτατος αὐτὸς αὑτοῦ. — Ceterum in vet. cod. Stephani Vulcanius vidit ἵν' ἀμέσως ἔχει. Perperam.

ἵνα δὲ στενώτατος] Ed. Basil. στενότατος, quam comparativi formam non esse ferendam demonstrasse nobis videmur ad I, 22, 4.

C. XXI. οἳ ἔμελλον] Per constructionem ad sensum pronomen relativum quod est οἵ, relatum est ad praegressum τῆς στρατιᾶς. Praeter exempla ad I, 21, 7 allata vide in primis haec VI, 18, 3 ἣν Ἀλέξανδρος — ἐστάλκει μεθέξοντας. VII, 5, 1 τῆς στρατιᾶς ὅσοις χρέα ἦν. — Ceterum nota verbum μέλλειν cum infinitivo praesentis constructum, ut I, 20, 13 ἀφ' ὧν ἔμελλε — ποιεῖσθαι. Alias non nisi cum infinitivo futuri iunctum vidi apud Arrianum. Cf. I, 5, 16 ἐπισιτιεῖσθαι — ἔμελλον. II, 18, 11 ἀνασταλήσεσθαι ἔμελλον. II, 21, 10 βλάψειν ἔμελλον. III, 19,

ἐπιμελεῖσθαι τῆς ὑπολελειμμένης στρατιᾶς τῆς διαβάσεως, οἳ τόν τε σῖτον αὐτῷ τὸν ἐκ τῆς ἤδη ὑπηκόου τῶν Ἰνδῶν χώρας καὶ τὰ ἄλλα ἐπιτήδεια παρακομίζειν ἔμελλον.
Πῶρον δὲ ἐς τὰ αὐτοῦ ἤδη ἀποπέμπει, κελεύσας Ἰνδῶν 2
τε τοὺς μαχιμωτάτους ἐπιλεξάμενον καὶ εἴ τινας παρ' αὐτῷ ἔχοι ἐλέφαντας, τούτους δὲ ἀναλαβόντα ἰέναι παρ' αὐτόν.
Αὐτὸς δὲ Πῶρον τὸν ἕτερον τὸν κακόν, ὅτι ἐξ- 3
ηγγέλθη πεφευγέναι ἀπολιπὼν τὴν χώραν ἧς ἦρχεν, ἐπενόει διώκειν σὺν τοῖς κουφοτάτοις τῆς στρατιᾶς.
Ὁ γὰρ 4
Πῶρος οὗτος, ἔστε μὲν πολέμια ξυνειστήκειν Ἀλεξάνδρῳ τὰ πρὸς τὸν ἄλλον Πῶρον, πρέσβεις πρὸς Ἀλέξανδρον πέμπων αὐτόν τε καὶ τὴν ὑπὸ οἷ χώραν ἐνεδίδου

---

16 ἵνα ἥξειν ἔμελλεν. III, 30, 6 ᾗ παρελάσεσθαι ἔμελλε. IV, 21, 4 ὅστις προσάξειν ἔμελλε. Adde IV, 27, 10. IV, 29, 8. V, 10, 2. VII, 10, 9. Et consule cl. Lobeck. post Phrynich p. 745 sq.

2. παρ' αὐτῷ] Sic dedi pro Vulgato παρ' αὐτῷ. — Mox ed. Basil. ἀναλαβόντας.

3. Αὐτὸς δέ — στρατιᾶς] Paulo accuratius hanc rem narrat Diodorus XVII, 91 ἧκόν τινες ἀγγέλλοντες ὅτι Πῶρος ὁ βασιλεύς, ἀνεψιὸς ὢν τοῦ καταπεπολεμημένου Πώρου τὴν βασιλείαν ἀπολιπὼν πέφευγεν ἐς τὸ τῶν Γανδαριδῶν ἔθνος.

4. ξυνειστήκειν] Ita edd. omnes. Nec mutare ausi sumus hanc formam, etsi in vulgatis scriptorum Atticorum exemplaribus nihil certi de ea possit constitui. Non omnino tamen ea abstinuisse verteres Atticos clarum fit ex iis, quae praeeunte Davesio in Miscell. crit. p. 230 sq. disputata sunt a Piers. ad Moer. p. 174. Hemsterhus. ad Plut. Aristoph. v. 697. Koen. ad Greg. Corinth. p. 122. Buttm. Gr. Gr. ampl. t. 1, p. 433 et, qui omnium accuratissime testimonia recentiorum Grammaticorum collegit, a Matthiaeo Gr. Gr. p. 360. Quod tamen ad Arrianum attinet, tantum abest ut his testimoniis allatis omnis dubitatio profligata sit, ut vix credibile videatur formam illam ab Arriano ipso profectam esse. Primum enim de fide editionis Basileensis iure potest dubitari (vid. ann. ad III, 21, 8. V, 19, 6. VI, 25, 9.) Deinde autem Gronovium de rebus tam minutis codices suos ea, qua par est, diligentia et attentione consuluisse parum probabile est. Denique Arrianus nusquam alibi sic scripsit. Vide exempla ad V, 10, 5 congesta.

Ἀλεξάνδρῳ, κατὰ ἔχθος τὸ Πώρου μᾶλλον ἢ φιλίᾳ τῇ
5 Ἀλεξάνδρου· ὡς δὲ ἀφειμένον τε ἐκεῖνον καὶ πρὸς τῇ
αὑτοῦ καὶ ἄλλης πολλῆς ἄρχοντα ἔμαθε, τότε δὴ φοβηθεὶς οὐχ οὕτω τι Ἀλέξανδρον ὡς τὸν Πῶρον ἐκεῖνον τὸν ὁμώνυμον, φεύγει τὴν ἑαυτοῦ ἀναλαβὼν ὅσους τῶν μαχίμων ξυμπεῖσαι ἠδυνήθη μετασχεῖν οἱ τῆς φυγῆς.
6 Ἐπὶ τοῦτον ἐλαύνων Ἀλέξανδρος ἀφικνεῖται ἐπὶ τὸν Ὑδραώτην ποταμόν, ἄλλον αὖ τοῦτον Ἰνδὸν ποταμόν, τὸ μὲν εὖρος οὐ μείονα τοῦ Ἀκεσίνου, ὀξύτητι δὲ τοῦ
7 ῥοῦ μείονα. Ὅσην δὲ τῆς χώρας ἔστε ἐπὶ τὸν Ὑδραώτην ἐπῆλθε, φυλακὰς ὑπέλιπεν ἐν τοῖς ἐπικαιροτάτοις χωρίοις, ὅπως οἱ ἀμφὶ Κρατερόν τε καὶ Κοῖνον δι' ἀσφαλείας ἐπέρχοιντο, τῆς χώρας τὴν πολλὴν προνομεύοντες.
8 Ἐνταῦθα Ἡφαιστίωνα μὲν ἐκπέμπει, δοὺς αὐτῷ μέρος

ὑπὸ οἷ] Edd. aut ὑπό οἱ, aut ὑπὸ οἱ. — Infra ed. Basil. ἀνεδίδου.

5. ὡς δὲ ἀφειμένον] „Concordant omnes fere Mssti et editiones, quas ipsi inspeximus, in vitiosam scripturam ὡς δὲ ἀφικόμενον. Purus mansit in Arriani gratiam codex Optimus. Hoc nimirum dolebat alter, Porum tam promte non veniam modo contumaciae impetrasse, sed dimissum quoque et quidem regem dimissum atque etiam ditiorem. Similis eventus et par locutio auctoris VI, 16, 4 ὅτι Μουσικανὸν ἀφειμένον πρὸς Ἀλεξάνδρου ἐπύθετο.“ *Gronov.*

Ἀλέξανδρον — ὁμώνυμον] Ut post ὁμώνυμον in edd. vett. insertum legebatur αὐτοῦ s. αὑτοῦ, ita post Ἀλέξανδρον positum erat αὐτόν. Ac sane utraque accessio ita comparata est ut defendi possit. Noluimus tamen quidquam innovare, cum utramque pronominis formam nullus codd. Gronovii agnoscat.

ἠδυνήθη] Sic ed. Bas. ἐδυνήθη edd. Vulc. Blanc. Gron. Raphel. Schm. Quid autem erat quod scripturam ed. Basil. tam aperte negligerent? Plenior certe forma intacta mansit I, 4, 6 ἠδύνατο. V, 23, 5 ἠδυνήθη. VI, 13, 1. VI, 23, 9 ἠδυνήθη. Unde forsitan II, 6, 9 pro vulg. ἐδυνήθη scribi malis ἠδυνήθη. Vide tamen quod diximus de formis ἔμελλον et ἤμελλον ad I, 5, 20. cf. Popp. prolegg. ad Xenoph. Cyrop. p. XXXVIII.

6. ἐλαύνων -- ἀφικνεῖται] Sic codd. Gronovii omnes, sic C. V. Vulcanii, sic denique ed. Basil. In ora editionis Vulcanianae ex vetere codice Stephani notata est scriptura ἔγνω δεῖν ἐλαύνειν, ex interpretamento, ut videtur, orta. Et ex eodem fonte

τῆς στρατιᾶς, πεζῶν μὲν φάλαγγας δύο, ἱππέων δὲ τήν
τε αὐτοῦ καὶ τὴν Δημητρίου ἱππαρχίαν καὶ τῶν τοξοτῶν
τοὺς ἡμίσεας, ἐς τὴν Πώρου τοῦ ἀφεστηκότος χώραν,
κελεύσας παραδιδόναι ταύτην Πώρῳ τῷ ἄλλῳ, καὶ εἰ δή
τινα πρὸς ταῖς ὄχθαις τοῦ Ὑδραώτου ποταμοῦ αὐτόνομα
ἔθνη Ἰνδῶν νέμεται, καὶ ταῦτα προσαγαγόμενον τῷ Πώ-
ρῳ ἄρχειν ἐγχειρίσαι. Αὐτὸς δὲ ἐπέρα τὸν Ὑδραώτην 9
ποταμὸν οὐ καθάπερ τὸν Ἀκεσίνην χαλεπῶς. Προ-
χωροῦντι δὲ αὐτῷ ἐπέκεινα τῆς ὄχθης τοῦ Ὑδραώτου
τοὺς μὲν πολλοὺς καθ' ὁμολογίαν προσχωρεῖν ξυνέβαινεν,
ἤδη δέ τινας ξὺν ὅπλοις ἀπαντήσαντας, τοὺς δὲ καὶ ὑπο-
φεύγοντας ἑλὼν βίᾳ κατεστρέψατο.

XXII. Ἐν τούτῳ δὲ ἐξαγγέλλεται Ἀλεξάνδρῳ, τῶν αὐτονόμων Ἰνδῶν ἄλλους τέ τινας καὶ τοὺς καλουμένους

---

manavit particula *καί* ante *ἀφικνεῖται* posita: quae, si vulgatam mecum retines, prorsus vacat.

ἄλλον — Ἰνδὸν ποταμόν] In editionis Vulcanianae margine adscriptum est: „al. *Ἰνδῶν.*" Sed qui sunt isti alii? Num cod. vet. Stephani? In ed. Basil. certe est *Ἰνδόν*, et recte. Vid. ann. ad III, 30, 12.

7. *προνομεύοντες*] Ed. Basil. *προνομεύοντος.*

9. *Αὐτὸς δὲ ἐπέρα*] Sic ed. Basil. *αὐτὸς δ' ἐπέρα* cett. edd. Quod dedimus, non minus firmis nititur fundamentis. Habes enim V, 8, 5 *αὐτὸς δὲ ἦγεν.* V, 8, 9 *αὐτὸς δὲ ἀναλαβών.* V, 20, 2 *αὐτὸς δὲ ἤλαυνεν.* Cf. annot. ad V, 18, 5.

προσχωρεῖν ξυνέβαινεν] Hac periphrasi valde delectatum vidimus Arrianum. Vide mihi inter plura alia I, 22, 6 *ξυνέβη δὲ καὶ τούτοις — ξυντρῖψαι.* II, 22, 1 *ξυνέβη δὲ — ἀποχωρῆσαι.* IV, 21, 17 *ξυνέβη δὲ καὶ κακοπαθῆσαι.* V, 22, 3 *ξυνέβη — ἀπελθεῖν.* Cf. Xenoph. Agesil. c. V, 3 *εἴποτε μοχθῆσαι ξυμβαίη.* Oecon. VIII, 15 *εἴ τι συμβαίη γίγνεσθαι.* Thucyd. I, 56 *ξυνέβη γενέσθαι.* V, 73 *ξυνέβη — παραγγεῖλαι.* Vide Heind. ad Plat. Gorg. p. 77. ad Phaed. p. 44. Popp. de elocut. Thucyd. t. I, p. 202. Goell. ad Thucyd. I, 1, p. 50.

C. XXII. *εἰ προσάγοι*] Ed. Bas. *εἰ προσάγει.* Edd. Vulc. et Blanc. *εἰ προσάγῃ.* „Sed cod. Opt. cum alio *προσάγοι*, quod et deinde Vulcanius adnotavit." *Gronov.* Vide ann. ad II, 25, 4. V, 19, 9.

αὐτόνομα καὶ ταῦτα] Ante primam vocem in edd. vett. inser-

Καθαίους αὐτούς τε παρασκευάζεσθαι ὡς πρὸς μάχην, εἰ προσάγοι τῇ χώρᾳ αὐτῶν Ἀλέξανδρος, καὶ ὅσα ὅμορα σφίσιν αὐτόνομα καὶ ταῦτα παρακαλεῖν ἐς τὸ ἔργον· εἶναι δὲ τήν τε πόλιν ὀχυρὰν πρὸς ἣν ἐπενόουν ἀγωνίσα-
2 *σθαι. Σάγγαλα ἦν τῇ πόλει ὄνομα, καὶ αὐτοὶ οἱ Καθαῖοι εὐτολμότατοί τε καὶ τὰ πολέμια κράτιστοι ἐνομίζοντο· καὶ τούτοις κατὰ τὰ αὐτὰ Ὀξυδράκαι ἄλλο Ἰνδῶν ἔθνος·*
3 *καὶ Μαλλοί, ἄλλο καὶ τοῦτο· ἐπεὶ καὶ ὀλίγῳ πρόσθεν στρατεύσαντας ἐπ᾽ αὐτοὺς Πῶρόν τε καὶ Ἀβισάρην ξύν τε τῇ σφετέρᾳ δυνάμει καὶ πολλὰ ἄλλα ἔθνη τῶν αὐτονόμων Ἰνδῶν ἀναστήσαντας, οὐδὲν πράξαντας τῆς παρα-*
4 *σκευῆς ἄξιον ξυνέβη ἀπελθεῖν. Ταῦθ᾽ ὡς ἐξηγγέλθη Ἀλεξ-*

---

tum vidi adverbium *ὡσαύτως*, quod cum Schmiedero ex auctoritate codicis F. reieci, cum quae sequuntur *καὶ ταῦτα* idem fere significent. Nec puto in hac verborum coniunctione usurum fuisse Arrianum illo adverbio, quo recte usus est IV, 3, 2 *οὐχ ὡσαύτως ῥᾳδία*. III, 18, 17 *ὅτι οὐχ ὡσαύτως προσέξουσιν*. V, 22, 12 *οὐ πυκναὶ ὡσαύτως*. V, 23, 2 *οὐ κατ᾽ εὐρυχωρίαν ὡσαύτως προσαγόντων*. VII, 12, 15 *συνέθηκεν οὐχ ὡσαύτως εἶναι πρὸς θυμοῦ*. Cum nostro loco haud inepte conferas quae dixit IV, 1, 1 *οἰκοῦσι δὲ καὶ οὗτοι αὐτόνομοι*.

εἶναι δὲ τήν τε πόλιν] Particula *τὲ* quo referenda sit, iure ambiguus haereas. Videtur autem ita posita esse, quasi Arrianus dixisset: *εἶναι δὲ τήν τε πόλιν ὀχυράν (Σάγγαλα ἦν τῇ πόλει ὄνομα) καὶ αὐτοὺς τοὺς Καθαίους — νομίζεσθαι*. Ceterum vide ann. ad I, 1, 5.

2. *καὶ τούτοις κατὰ τὰ αὐτά*] Gronovius Vulcanii interpretatione reiecta hoc in his verbis inesse voluit: *et his* (Cathaeis) *per eadem pares*. At vereor ut verum viderit Gronovius. Equidem malim cum Vulcanio locum sic interpretari: *cum his conspirasse Oxydracas*. Similiter dixit Herod. V, 4 *πάντα κατὰ ταὐτὰ τοῖσι ἄλλοισι Θρηξὶ ἐπιτελέουσι* et IV, 119 *κατὰ τὠυτὸ γενόμενοι ὑπεδέκοντο Σκύθησι τιμωρήσειν*.

3. *ἐπεὶ καὶ — ἀπελθεῖν*] Recte hunc locum Gronovius ita interpretatus est: *Quippe etiam paulo ante facientes adversus ipsos expeditionem Porum et Abisarem, et suis copiis etiam multas alias gentes liberorum Indorum sedibus qui excitaverant, nulla gesta re apparatu digna contigerat discedere.* Fefellit interpretes quod in initio posuerat Arrianus *ἐπεὶ καί*. Quibus particulis sic usurpa-

ἀνδρῶν, σπουδῇ ἤλαυνεν ὡς ἐπὶ τοὺς Καθαίους. Καὶ
δευτεραῖος μὲν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ὑδραώτου πρὸς πό-
λιν ἧκεν ᾗ ὄνομα Πίμπραμα. Τὸ δ' ἔθνος τοῦτο τῶν 5
Ἰνδῶν Ἀδραϊσταὶ ἐκαλοῦντο· οὗτοι μὲν δὴ προσεχώρησαν
ὁμολογίᾳ Ἀλεξάνδρῳ. Καὶ Ἀλέξανδρος ἀναπαύσας τῇ 6
ὑστεραίᾳ τὴν στρατιάν, τῇ τρίτῃ προὐχώρει ἐπὶ τὰ Σάγ-
γαλα ἵνα οἱ Καθαῖοί τε καὶ οἱ ἄλλοι πρόσχωροι αὐτοῖς
ξυνεληλυθότες πρὸ τῆς πόλεως παρατεταγμένοι ἦσαν ἐπὶ
γηλόφου οὐ πάντῃ ἀποτόμου· κύκλῳ δὲ τοῦ γηλόφου
ἁμάξας περιστήσαντες ἐντὸς αὐτῶν ἐστρατοπέδευον, ὡς
τριπλοῦν χάρακα προβεβλῆσθαι τῶν ἁμαξῶν. Ἀλέξανδρος 7
δὲ τό τε πλῆθος κατιδὼν τῶν βαρβάρων καὶ τοῦ χωρίου

---

tis nihil crebrius apud Arrianum. Vide I, 9, 15 *ἐπεὶ καὶ πολλὰ ἐλέγετο.* II, 11, 13 *ἐπεὶ καὶ Δαρεῖος — πεπόμφει.* IV, 9, 13 *ἐπεὶ καὶ — λόγος κατέχει.* V, 4, 4 *ἐπεὶ καὶ ὁ Ὑδάσπης.* V, 26, 11. *ἐπεὶ καὶ — τί ἂν — κατεπέπρακτο.* VI, 11, 8 *ἐπεὶ καὶ λόγος κατέχει.* VII, 2, 2 *ἐπεὶ καὶ — λέγεται.* VII, 18, 1 *ἐπεὶ καὶ τοιόνδε τινὰ λόγον ἀνέγραψαν.* Hist. Ind. VI, 2 *ἐπεὶ καὶ — ἀνέγραψαν.* VI, 2 *ἐπεὶ καὶ τόδε λέγει.* XV, 4 *ἐπεὶ καὶ — λέγει.* Vide quoque ann. ad III, 29, 11.

4. *Ταῦτ' ὡς ἐξηγγέλθη*] Ed. Bas. *ταῦτα ὡς ἐξηγγέλθη.* — Supra in eadem ed. vidi *Μαλοί* et *Ἀβισσάρην.*

ᾗ ὄνομα Πίμπραμα] Desideret quispiam verbum substantivum, quod est appositum II, 25, 6 *ᾧ ὄνομα ἦν Βάτις.* IV, 2, 1 *ᾗ ὄνομα ἦν Γάζα.* IV, 24, 10 *ᾗ ὄνομα ἦν Ἀριγαῖον.* V, 1, 5 *ὄνομα δ' ἦν αὐτῷ Ἄκουφις.* At videat Hist. Ind., ut alibi ita XXXVII, 8 *ὄνομα δὲ τῇ νήσῳ Πύλωρα.* XXXIX, 2 *ὄνομα τῷ χώρῳ Μεσαμβρίη.* XLI, 6 *ὄνομα δὲ αὐτῇ Διρίδωτις,* coll. Xenoph. Anab. II, 4, 25 *ᾗ ὄνομα Ὦπις* et ann. ad Arr. VI, 2, 4.

5. *Ἀδραϊσταὶ ἐκαλοῦντο*] Ex diversa nominis pronunciatione, ut videtur, haec gens apud Diod. Sicul. XVII, 91 audit *Ἀδρησταί* sive *Ἀδρεσταί.* A Iustino l. XII, 8, 9 *Arestae* memorantur. Ceterum vide Fabric. ad Oros. III, 19.

6. *ὡς — προβεβλῆσθαι*] Hunc infinitivum pro passivo an medio habeas haud multum intererit. Cf. I, 6, 19 *οὔτε χάρακα ἢ τάφρον προβεβλημένους.* Sed V, 24, 3 *καὶ ὁ χάραξ ἐν μέσῳ προβεβλημένος.* V, 16, 3 *οἱ ἐλέφαντες προεβέβληντο.* — Supra ed. Bas. inepte *περιστήσαντας.*

τὴν φύσιν, ὡς μάλιστα πρὸς τὰ παρόντα ἐν καιρῷ οἱ
8 ἐφαίνετο, παρετάσσετο· καὶ τοὺς μὲν ἱπποτοξότας εὐ-
θὺς ὡς εἶχεν ἐκπέμπει, ἐπ' αὐτοὺς ἀκροβολίζεσθαι κε-
λεύσας παριππεύοντας, ὡς μήτε ἐκδρομήν τινα ποιήσα-
σθαι τοὺς Ἰνδοὺς πρὶν ξυνενεχθῆναι αὐτῷ τὴν στρατιάν,
καὶ ὡς πληγὰς γίγνεσθαι αὐτοῖς καὶ πρὸ τῆς μάχης ἐν-
9 τὸς τοῦ ὀχυρώματος. Αὐτὸς δὲ ἐπὶ μὲν τοῦ δεξιοῦ κέ-
ρως τῶν ἱππέων τὸ ἄγημα κατέστησε καὶ τὴν Κλείτου
ἱππαρχίαν· ἐχομένους δὲ τούτων τοὺς ὑπασπιστὰς καὶ
10 ἐπὶ τούτοις τοὺς Ἀγριᾶνας· κατὰ δὲ τὸ εὐώνυμον Περ-
δίκκας τε αὐτῷ ἐτέτακτο, τήν τε αὑτοῦ ἔχων ἱππαρχίαν
καὶ τὰς τῶν πεζεταίρων τάξεις· ἐπὶ κέρως δὲ ἑκατέρου
11 οἱ τοξόται αὐτῷ διχῇ διακριθέντες ἐτάχθησαν. Ἐκτάσ-
σοντι δὲ αὐτῷ παρεγένοντο καὶ οἱ ἀπὸ τῆς ὀπισθοφυλα-
12 κίας πεζοί τε καὶ ἱππεῖς· καὶ τούτων τοὺς μὲν ἱπ-
πέας ἐπὶ τὰ κέρατα διελὼν παρήγαγεν· ἀπὸ δὲ τῶν
πεζῶν τῶν προσγενομένων πυκνοτέραν τὴν σύγκλεισιν

---

8. *πρὶν ξυνταχθῆναι*] Ita quattuor codd. Gronovii cum edd. vett. *πρὶν ξυνενεχθῆναι* cod. F., unde Schmiederus vulgatam exterminavit. Temere, opinor. Nam quod Gronovius ad defendendam eam lectionem cuius auctor est cod. F., attulit, idem hoc nescio an rectius adhibeas ad servandam scripturam vulgarem. Ille enim: „Et sane, inquit, cum in ipsa ordinatione accedant nonnullae copiae, videtur nunc eas exspectavisse, ut cavere voluerit, ne nocere possent invadendo et incurrendo Indi, antequam copia omnis esset coniuncta in unum, hoc est, *ξυνενεχθεῖσα*.“ Nam ut *ξυνενεγκεῖν* nusquam vidi sic usurpatum, ita *ξυντάξαι* tum alii dixerunt, tum Arrianus *de eo qui milites sive qui adsunt, sive qui sensim sensimque adveniunt, ordinat.* Vide mihi III, 7, 13 *ξυντάξας οὖν τὴν στρατιὰν — προὐχώρει.* III, 18, 4 *ξυντάξας τὴν στρατιὰν ἐπῆγε τῷ τείχει.* V, 13, 3 *ξυνέταττε τοὺς ἀεὶ ἐκβαίνοντας τῶν ἱππέων.* Si vulgata non haberet quo defenderetur, scriberem *πρὶν ξυνηχθῆναι.* Similiter enim dixit V, 17, 7 *καὶ ἐν τούτῳ πᾶσα ἡ ἵππος Ἀλεξάνδρῳ ἐς μίαν ἴλην συνηγμένη.* Verba *ξυνηνέχθησαν, ξυνήχθησαν* et *ξυνετάχθησαν* confusa vidimus III, 22, 5.

ὡς πληγὰς γίγνεσθαι αὐτοῖς] Hanc scripturam dant codd. Gronovii omnes, C. V. Vulcanii et ed. Basil. *ὡς καταπλῆγας γίγνεσθαι αὐτούς* Vulcanius primus dedit e vet. cod. Stephani. Secutus

τῆς φάλαγγος ποιήσας αὐτὸς ἀναλαβὼν τὴν ἵππον τὴν ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ τεταγμένην, παρήγαγεν ἐπὶ τὰς κατὰ
τὸ εὐώνυμον τῶν Ἰνδῶν ἁμάξας. Ταύτῃ γὰρ εὐπροσο- 13
δώτερον αὐτῷ ἐφαίνετο τὸ χωρίον, καὶ οὐ πυκναὶ ὡσαύτως αἱ ἅμαξαι ἐφειστήκεσαν.

XXIII. Ὡς δὲ ἐπὶ τὴν ἵππον προσαγαγοῦσαν οὐκ ἐξέδραμον οἱ Ἰνδοὶ ἔξω τῶν ἁμαξῶν, ἀλλ' ἐπιβεβηκότες αὐτῶν ἀφ' ὑψηλοῦ ἠκροβολίζοντο, γνοὺς Ἀλέξανδρος ὅτι οὐκ εἴη τῶν ἱππέων τὸ ἔργον, καταπηδήσας ἀπὸ
τοῦ ἵππου πεζὸς ἐπῆγε τῶν πεζῶν τὴν φάλαγγα. Καὶ 2
ἀπὸ μὲν τῶν πρώτων ἁμαξῶν οὐ χαλεπῶς ἐβιάσαντο οἱ Μακεδόνες τοὺς Ἰνδούς· πρὸ δὲ τῶν δευτέρων οἱ Ἰνδοὶ παραταξάμενοι ῥᾷον ἀπεμάχοντο, οἷα δὴ πυκνότεροί τε ἐφεστηκότες ἐν ἐλάττονι τῷ κύκλῳ, καὶ τῶν Μακεδόνων οὐ κατ' εὐρυχωρίαν ὡσαύτως προσαγόντων σφίσιν, ἐν ᾧ τάς τε πρώτας ἁμάξας ὑπεξῆγον καὶ κατὰ τὰ διαλείμματα αὐτῶν, ὡς ἑκάστοις προὐχώρει, ἀτάκτως προσ-

---

est Blancardus. Parum consulte. Paulo aliter dixit Arrianus V, 14, 6 καὶ τραπῆναι αὐτοὺς — πληγὰς λαμβάνοντας.

9. τοὺς Ἀγριᾶνας] Edd. omnes τοὺς Ἀγριάνας.

10. τήν τε αὐτοῦ τάξιν] Ita recte edd. Vulc. Blanc. Gron. Raphel. τήν τε αὑτοῦ edd. Basil. et Schmied.

τῶν πεζεταίρων τάξεις] Recte ut alibi ita hoc loco Gronovius scribi iussit τῶν πεζεταίρων pro Ἀσσετέρων, quod habet ed. Vulc., vel ἀσθενεστέρων, cui favet ed. Basil. Vide ann. ad I, 28, 5. IV, 23, 1. VI, 6, 1. VII, 11, 5.

12. παρήγαγεν] Ed. Bas. παρήγαγε.

C. XXIII. ἀφ' ὑψηλοῦ] Ed. Bas. male ἐφ' ὑψηλοῦ. Neque aliter Blancardus et Vulcanius, quamquam recte hic vertit *ex editiore loco*. In contrarium peccatum vide VI, 23, 4.

ὅτι οὐκ εἴη] Ed. Basil. ᾔει. Idem mendum in eadem editione notatum vide III, 8, 3. Cf. ad III, 9, 7.

2. ἐν ἐλάττονι τῷ κύκλῳ] Edd. vett. ἔλαττον τῷ κύκλῳ. „Sic et alii Mssti. Quod quum intelligi nequeat, Vulcanius secundam vocem mutabat in ἔλαθον (non mutavit Vulcanius, sed coniecit in margine. E.). Hoc nuperus editor non putat admittendum, sed potius corrigendum ἐλάττονι, intelligens alterum ordinem vehiculorum densiorem et arctiorem, in gyro scilicet angustiore. Vide-

3 ἔβαλλον· ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τούτων ὅμως ἐξώσθησαν οἱ Ἰν-
4 δοὶ βιασθέντες πρὸς τῆς φάλαγγος. Οἱ δὲ οὐκέτι ἐπὶ
τῶν τρίτων ἔμενον, ἀλλ᾽ ὡς τάχους εἶχον φυγῇ εἰς τὴν
5 πόλιν κατεκλείσθησαν. Καὶ Ἀλέξανδρος ταύτην μὲν τὴν
ἡμέραν περιεστρατοπέδευσε τοῖς πεζοῖς τὴν πόλιν ὅσα γε
ἠδυνήθη αὐτῷ περιβαλεῖν ἡ φάλαγξ· ἐπὶ πολὺ γὰρ ἐπ-
έχον τὸ τεῖχος τῷ στρατοπέδῳ κυκλώσασθαι οὐ δυνατὸς
6 ἐγένετο· κατὰ δὲ τὰ διαλείποντα αὐτοῦ, ἵνα καὶ λίμνη
οὐ μακρὰν τοῦ τείχους ἦν, τοὺς ἱππέας ἐπέταξεν ἐν κύ-
κλῳ τῆς λίμνης, γνοὺς οὐ βαθεῖαν οὖσαν τὴν λίμνην καὶ

---

tur vidisse aliquid. Habe autem praestantissimam ex Optimo Msto integritatem, et repone *ἐν ἐλάττονι τῷ κύκλῳ.*" *Gronov.* Exspectes forsitan *ἐν ἐλάττονι κύκλῳ.* At vide eandem articuli vim in his l. I, 1, 10 *ὅσῳ πυκνοτέρᾳ τῇ φάλαγγι — συμμίξουσιν.* I, 22, 3 *ὅσῳ πλείονές τε καὶ ξὺν μείζονι τῇ τόλμῃ ἐξέδραμον.* V, 25, 6 *οὐχ ὁμοίᾳ τῇ γνώμῃ ἑπομένους.* VI, 5, 6 *αἱ δῖναι οὐχ ὁμοίᾳ τῇ βίᾳ ἐπέστρεφον.*

ἐν ᾧ] In editionibus ante Gronovium male puncto distinctum erat ante haec verba; unde Vulcanius minus recte: *Interea tamen primos currus submoverunt.* Rectius his verbis cum praegressis arcte coniunctis Raphelius vertit: *dum et primos currus summovebant et — inordinate irrumpebant.* Idem conferri iubet II, 20, 5 *ἐν ᾧ δὲ αἵ τε μηχαναὶ αὐτῷ ξυνεπήγνυντο.* VI, 12, 1 *ἐν ᾧ δὲ Ἀλέξανδρος — ἐθεραπεύετο.*

τὰ διαλείμματα] Ed. Basil. *διαλείματα.* Participio pro substantivo usus est V, 15, 11 *ἠξίου ἐς τὰ διαλείποντα τῶν ἐλεφάντων — ὤσασθαι.* V, 16, 3 *κατὰ τὰ διαλείποντα αὐτῶν.* V, 23, 6 *κατὰ δὲ τὰ διαλείποντα.* Cf. Suid. s. v. *διάλειμμα* et *διαχωρήματα*, qui ex Arriani opere quodam haec exscripsit: *φυλακαὶ δὲ ἐπὶ τὰ διαλείποντα τῆς τάφρου ἐτετάχατο.*

3. *βιασθέντες πρὸς τῆς φάλαγγος*] Verum hoc esse debet, quia omnes codd. quos inspexit Gronovius hanc scripturam exhibent. Nec minus tamen verum est quod legitur in edd. vett. *ὑπὸ τῆς φάλαγγος.* Vide ann. ad III, 12, 2.

4. *Οἱ δὲ οὐκέτι ἐπὶ τῶν τρίτων ἔμενον*] Edd. Vulc. et Blanc. *οἱ δὲ οὐκέτι ἀνέμενον*, omissis tribus vocabulis *ἐπὶ τῶν τρίτων.* „Alii Mssti cum editione Basileensi *οἱ δὲ οὐκέτι ἐπὶ τῶν τρίτων ἀνέμενον.* Quem ordinem verborum cur mutari velint, viderint. Certe cum id ipsum in V. C. reperisset Vulcanius, mutavit inter-

ἅμα εἰκάσας, ὅτι φοβεροὶ γενόμενοι οἱ Ἰνδοὶ ἀπὸ τῆς προτέρας ἥττης ἀπολείψουσι τῆς νυκτὸς τὴν πόλιν. Καὶ ξυν- 7
έβη οὕτως ὅπως εἴκασεν· ἀμφὶ γὰρ δευτέραν φυλακὴν ἐκπίπτοντες ἐκ τοῦ τείχους οἱ πολλοὶ αὐτῶν ἐνέκυρσαν ταῖς προφυλακαῖς τῶν ἱππέων· καὶ οἱ μὲν πρῶτοι αὐ- 8
τῶν κατεκόπησαν πρὸς τῶν ἱππέων· οἱ δὲ ἐπὶ τούτοις αἰσθόμενοι ὅτι φυλάσσεται ἐν κύκλῳ λίμνη, ἐς τὴν πόλιν αὖθις ἀνεχώρησαν. Ἀλέξανδρος δὲ χάρακί τε διπλῷ πε- 9
ριβάλλει ἵναπερ μὴ εἶργεν ἡ λίμνη τὴν πόλιν, καὶ φυλακὰς ἐν κύκλῳ τῆς λίμνης ἀκριβεστέρας κατέστησεν· αὐ-

---

pretationem, ut vides nunc inde repositam. Sed Optimus οἱ δὲ οὐκέτι ἐπὶ τῶν τρίτων ἔμενον." *Gronov.* Et hanc scripturam cum Schmiedero recepimus, non tam quod cod. F. ei favebat, quam quod verbum ἀναμένειν alibi non vidi apud Arrianum. Verbum μένειν habes I, 8, 13 καὶ ὀλίγον χρόνον — ἔμειναν. I, 27, 11 οἱ δὲ οὐκ ἔμειναν, ἀλλ᾽ ἔλιπον τὸ χωρίον.

6. ἀπὸ τῆς προτέρας ἥττης] Ed. Basil. ἀπὸ τῆς πρωτέρας, ut mox ἀποσείψουσι. Ceterum, nisi fallor, haec verba duplici ratione possunt intelligi. Aut enim cum praegresso φοβεροί constructa hunc praebent sensum: *simulque coniiciens Indos prioris cladis metu perculsos urbem nocte relicturos esse*; aut absolute posita temporis tantum continent notionem. *Indos inde a priori clade timidos factos* etc. Vide Krueg. ad Xen. Anab. I, 2, 18. Schaef. Melett. critt. p. 84 sq. et quae nobis dicta sunt in ann. ad I, 21, 8. Priorem si praeferas explicandi rationem, haud inepte conferas IV, 19, 6 οὕτω πρὸς τὴν ὄψιν — φοβεροὶ ἐγένοντο.

7. ἐνέκυρσαν] Hoc verbum Herodoto familiare non memini apud Atticos scriptores legere. Arrianus, ut multa alia, ita hoc verbum Herodoto debuisse videtur. Cf. II, 11, 7 ὡς δὲ δυσχωρίαις ἐνέκυρσε. Hist. Ind. XX, 2 χώρῃ ἐρήμῳ ἐγκύρσαντες. XXII, 6 κύμασι μεγάλοισιν ἐνέκυρσαν.

ὅτι φυλάσσεται — λίμνη] Non possum quin mirer ab Arriano articulum hoc loco non esse appositum. Nam cum supra bis iam dixerit ἡ λίμνη idemque statim infra sequatur, minus recte articulus hic deesse videtur. Neque comparari possunt ut gemina quae leguntur II, 22, 7 διὰ ἰσχὺν τοῦ τείχους. II, 26, 3 διὰ ὕψος τοῦ χώματος. IV, 10, 4 ὅτι τὸν ἕτερον τοῖν τυράννοιν ἔκτειναν καὶ ὅτι τυραννίδα κατέλυσαν. Conferas tamen ann. ad IV, 14, 4.

10. αὐτῷ — φράζουσιν] Haec verba arcte coniungenda sunt.

τὸς δὲ μηχανὰς προσάγειν τῷ τείχει ἐπενόει ὡς κατα-
10 σείειν τὸ τεῖχος. Αὐτομολήσαντες δὲ αὐτῷ τῶν ἐκ τῆς
πόλεώς τινες φράζουσιν ὅτι ἐν νῷ ἔχοιεν αὐτῆς ἐκείνης
τῆς νυκτὸς ἐκπίπτειν ἐκ τῆς πόλεως οἱ Ἰνδοὶ κατὰ τὴν
11 λίμνην, ἵναπερ τὸ ἐκλιπὲς ἦν τοῦ χάρακος. Ὁ δὲ Πτο-
λεμαῖον τὸν Λάγου ἐπιτάττει ἐνταῦθα, τῶν τε ὑπασπι-
στῶν αὐτῷ δοὺς χιλιαρχίας τρεῖς καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας ξύμ-
παντας καὶ μίαν τάξιν τῶν τοξοτῶν, ἀποδείξας τὸ χω-
ρίον ἧπερ μάλιστα εἴκαζε βιάζεσθαι τοὺς βαρβάρους·
12 σὺ δὲ ἐπειδὰν αἴσθῃ, ἔφη, βιαζομένους ταύτῃ, αὐτὸς
μὲν ξὺν τῇ στρατιᾷ εἴργειν τοὺς βαρβάρους τοῦ πρόσω·

Nam si quis putet αὐτῷ referri posse ad praecedens αὐτομολήσαντες, is sciat Arrianum, si hoc voluisset, dicturum fuisse παρ' αὐτόν, ut videre est ex his l. I, 25, 5 αὐτομολήσας παρ' αὐτόν. VI, 22, 12 παρὰ Ταξίλην ηὐτομολήκει.

τῶν ἐκ τῆς πόλεως] Ita recte edd. Basil. Vulc. Blanc. Schmied. τῶν τῆς πόλεως ed. Gron. et Raphel.

11. αὐτῷ δούς] Priorem vocem, quam edd. vett. et quattuor codd. Gronovii tuentur, Schmiederus codicis F. auctoritate nisus omisit. Nec nego eam, si omnino abessent, non valde desideratum iri. Sed codicibus plurimis ei faventibus nescio an rectius eam restituerim. Conferas praeterea I, 17, 8 Ἄσανδρος δὲ, δοὺς αὐτῷ ἱππέας τε καὶ ψιλούς. V, 24, 9 δοὺς αὐτῷ τῶν ἱππέων ἐς τριακοσίους: in quo quidem posteriore loco eadem est scripturae discrepantia. — Paulo supra ed. Bas. τῶν τε — ἱππασπιστῶν. Mox omnes edd. τοὺς Ἀγριάνας.

12. σὺ δὲ — εἴργειν] Cf. VII, 16, 11 σὺ δὲ, ἔφασαν, μὴ παρελθεῖν et ann. ad V, 11, 7. Ut mox infra imperativum poneret κέλευε, effecisse potest qui statim sequitur infinitivus σημαίνειν.

13. ἀποστατήσω δὲ οὐδὲ ἐγὼ τοῦ ἔργου] Mire corruptus legitur hic locus in edd. vulgaribus ἀποστάτης ὧδε οὐδὲ ἐγὼ τοῦ ἔργου. Proba literarum distinctione eruimus quod nunc vides in textu. Atque egregie firmat hanc novam lectionem Suidas s. v. ἀποστατήσω, nisi quod particulam adversativam omisit. Cf. Toup. Opp. critt. t. I, p. 50. Adde ann. ad I, 5, 20 et V, 11, 7. Ne tamen ex alieno largiri videar, simul hic moneo, eandem huic loco medicinam adhibuisse Schneiderum in Lexico s. v. ἀποστατεῖν. — Supra ed. Basil. ἵνα ἄν.

C. XXIV. ἵνα πολλὰ — τὰ ἄπορα φαίνηται] Haec est huius

τὸν δὲ σαλπιγκτὴν κέλευε σημαίνειν· ὑμεῖς δὲ, ἄνδρες 13
ἡγεμόνες, ἐπειδὰν σημανθῇ, ξὺν τοῖς καθ' αὐτοὺς ἕκα-
στοι ξυντεταγμένοι ἰέναι ἐπὶ τὸν θόρυβον, ἵν' ἂν ἡ
σάλπιγξ παρακαλῇ· ἀποστατήσω δὲ οὐδὲ ἐγὼ τοῦ ἔργου.

XXIV. Ὁ μὲν ταῦτα παρήγγειλε· Πτολεμαῖος δὲ
ἁμάξας τε ἐκ τῶν ἀπολελειμμένων ἐν τῇ πρώτῃ φυγῇ
ἁμαξῶν ταύτῃ ξυναγαγὼν ὡς πλείστας κατέστησεν ἐγκαρ-
σίας, ἵνα πολλὰ ἐν νυκτὶ τὰ ἄπορα φαίνηται τοῖς φεύ-
γουσι, καὶ τοῦ χάρακος τοῦ κεκομμένου τε καὶ οὐ κα-
ταπηχθέντος συννῆσαι ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ ἐκέλευσεν ἐν μέσῳ
τῆς τε λίμνης καὶ τοῦ τείχους. Καὶ ταῦτα αὐτῷ οἱ στρα- 2

---

loci scriptura apud Vulcanium, qui primus nescio an codicis ope articulum inseruit, quo ed. Basil. carebat. Secuti sunt recentiores. Gronovius nihil monuit, quamquam vix puto in omnibus codicibus articulum additum esse. Utrumque cum defendi possit, nihil mutavi. Nimirum addito articulo τὰ ἄπορα pro subiecto habendum est: *ut quae difficilia essent multa apparerent fugientibus*; cf. V, 26, 2 ὅτι οὐ πολλὴ ἔτι ἡμῖν ἡ λοιπή ἐστιν. VI, 10, 3 πολλοῦ δὲ δὴ τοῦ αἵματος — ἐκρυέντος. VII, 21, 2 οὐ πολλοῦ ὄντος αὐτῷ τοῦ ὕδατος. Articulum si omiseris, voces πολλὰ ἄπορα arcte cohaerent: *ut multae s. magnae difficultates fugientibus apparerent.* Sic dixit I, 23, 6 πολλὰ μὲν γὰρ αὐτοῦ ὁρᾶται βαθέα. VII, 18, 3 μέγα εἰπεῖν εἶναι χαλεπόν. — De coniunctivo post praeteritum posito vide ann. ad VII, 13, 5.

συννῆσαι ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ ἐκέλευσεν] Ed. Basil. συνθῆσαι. Recte Gronovius hunc locum ita interpretatus est: *et quod erat vallorum iam caesum et nondum in terram depactum connecti inter se et flecti ordinatim hic illic iussit*: praeterquam quod συννῆσαι non satis accurate vertit *connecti* et de suo addidit verba *et flecti ordinatim.* Nam quae sequuntur verba καὶ ὁ χάραξ ἐν μέσῳ καταβεβλημένος aperte demonstrant, Arrianum hoc voluisse dicere: *Et vallos qui nondum erant in terram depacti, hic illic inter murum et stagnum coacervari iussit.* Verbum συννῆσαι, quod apud Xenophontem non reperi, habet Herodotus, ut I, 34 τοιαῦτα πάντα ἐς τοὺς θαλάμους συνένησε. VII, 107 συννήσας πυρὴν μεγάλην ἔσφαξε τὰ τέκνα. Simplici νῆσαι bis usus est ipse Arrianus VI, 24, 7 ψάμμου νενησμένης. VI, 26, 8 ψάμμῳ νενημένῃ (?). Cf. Xenoph. Anab. V, 4, 27 ἄρτων νενημένων. Genitivorum τοῦ χάρακος τοῦ κεκομμένου rationem reddidimus ad III, 15, 7 et IV, 23, 6.

2. Καὶ ταῦτα αὐτῷ — ἐξειργάσαντο] Pronomen αὐτῷ Schmiederus

τιῶται ἐν τῇ νυκτὶ ἐξειργάσαντο· ἤδη τε ἦν ἀμφὶ τετάρτην φυλακὴν καὶ οἱ βάρβαροι, καθάπερ ἐξηγγέλλετο Ἀλεξάνδρῳ, ἀνοίξαντες τὰς ὡς ἐπὶ τὴν λίμνην πύλας, δρόμῳ ἐπ᾽ αὐτὴν ἐφέροντο· οὐ μὴν ἔλαθον τὰς ταύτῃ φυλακὰς οὐδὲ Πτολεμαῖον τὸν ἐπ᾽ αὐταῖς τεταγμένον·
3 ἀλλὰ ἐν τούτῳ οἵ τε σαλπιγκταὶ ἐσήμαινον αὐτῷ καὶ αὐτὸς τὴν στρατιὰν ὡπλισμένην τε καὶ συντεταγμένην ἔχων
4 ἐχώρει ἐπὶ τοὺς βαρβάρους. Τοῖς δὲ αἵ τε ἅμαξαι ἐμποδὼν ἦσαν καὶ ὁ χάραξ ἐν μέσῳ καταβεβλημένος. Ὡς δὲ ἥ τε σάλπιγξ ἐφθέγξατο καὶ οἱ ἀμφὶ Πτολεμαῖον προσέκειντο αὐτοῖς τοὺς ἀεὶ ἐκπίπτοντας διὰ τῶν ἁμαξῶν κατακαίνοντες, ἐνταῦθα δὴ ἀποστρέφονται αὖθις ἐς τὴν πόλιν· καὶ ἀπέθανον αὐτῶν ἐν τῇ ἀποχωρήσει ἐς
5 πεντακοσίους. Ἐν τούτῳ δὲ καὶ Πῶρος ἀφίκετο, τούς

---

primus omisit, cum nesciret quo Gronovii verba V, 23, 11 adscripta referret. Pertinent autem ea ad V, 24, 9 ubi vide annotationem meam.

καθάπερ ἐξηγγέλλετο] Suspicetur quispiam scribendum esse *καθάπερ ἐξήγγελτο*, quod plusquamperfectum saepissime reperitur in hac verborum coniunctione (vid. ann. ad III, 6, 4 et III, 12, 2). Sed noli quidquam mutare. cf. II, 2, 7 *εἰ, καθάπερ ἐξηγγέλλετο, ἐπιπλέοιεν οἱ βάρβαροι.* Neque inepte dixeris Latine: *quemadmodum Alexandro nunciabatur*; quamquam Vulcanius vertit: *quemadmodum Alexandro significatum fuerat.*

τὸν ἐπ᾽ αὐταῖς τεταγμένον] Raphelius vertit: *post eas constitum*; non male quidem. *Φυλακαί* enim sunt *procubiae*, *Vorposten*, post quas non longo, ut videtur, intervallo Ptolemaeus exercitum suum constituerat. cf. II, 27, 8 *ἐπὶ δὲ αὐτῷ ἄλλαι καὶ ἄλλαι τάξεις ἀνέβαινον.* Fortasse tamen, cum Ptolemaeus toti exercitui praefectus esset, etiam hoc modo verba illa interpretari possimus: *neque Ptolemaeus qu iis praefectus fuerat.* Exempla huius locutionis non desunt. Vide I, 23, 6 *ἀπαγαγεῖν ἐκέλευσε τοὺς ἐπ᾽ αὐταῖς τεταγμένους.* III, 6, 12 *ἐπὶ δὲ τοῖς ξένοις — Κλέαρχος ἐτάχθη.* Sic etiam *ἐπιτάξαι* modo est *postponere*, *post aliquem constituere*, ut I, 24, 2 *Ἀμύντας Φιλώτα ἐπετάχθη* coll. ann. ad III, 14, 10; modo *praeficere*, de qua verbi huius significatione diximus ad I, 28, 5.

4. *τοὺς ἀεὶ ἐκπίπτοντας διὰ τῶν ἁ.*] Fuit cum scriptum mallem *τοὺς ἀεὶ διεκπίπτοντας*, ut est I, 8, 13 *διεκπεσόντες διὰ τῆς πόλεως*

τε ὑπολοίπους ἐλέφαντας ἅμα οἷ ἄγων καὶ τῶν Ἰνδῶν ἐς
πεντακισχιλίους· αἵ τε μηχαναὶ Ἀλεξάνδρῳ ξυμπεπηγμέ-
ναι ἦσαν καὶ προσήγοντο ἤδη τῷ τείχει. Ἀλλὰ οἱ Μακε- 6
δόνες, πρὶν καὶ κατασεισθῆναί τι τοῦ τείχους, ὑπορύτ-
τοντές τε αὐτοὶ πλίνθινον ὂν τὸ τεῖχος καὶ τὰς κλίμακας
ἐν κύκλῳ πάντη προσθέντες, αἱροῦσι κατὰ κράτος τὴν
πόλιν. Καὶ ἀποθνήσκουσι μὲν ἐν τῇ καταλήψει τῶν Ἰν- 7
δῶν ἐς μυρίους καὶ ἑπτακισχιλίους· ἑάλωσαν δὲ ὑπὲρ τὰς
ἑπτὰ μυριάδας καὶ ἅρματα τριακόσια καὶ ἱππεῖς πεντα-
κόσιοι. Τῆς δὲ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ στρατιᾶς ἀπέθανον μὲν 8
ὀλίγον ἀποδέοντες τῶν ἑκατὸν ἐν τῇ πάσῃ πολιορκίᾳ·
τραυματίαι δὲ οὐ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν νεκρῶν ἐγένοντο,
ἀλλ' ὑπὲρ τοὺς χιλίους καὶ διακοσίους, καὶ ἐν τούτοις
τῶν ἡγεμόνων ἄλλοι τε καὶ Λυσίμαχος ὁ σωματοφύλαξ.

ἐξέπιπτον. III, 13, 10 *διεξέπεσε διὰ τῶν τάξεων.* Vide ann. ad III, 15, 6. At ausus non sum contra codices et edd. vett. vulgatam sollicitare, praesertim cum ea defendi possit. *Ἐκπίπτειν* enim ii dicuntur *qui ex urbe* s. *e loco quodam munito procurrunt*; ut IV, 23, 7. V, 23, 10 cet. Dixit igitur hoc Arrianus: *cum magnam eorum qui ex urbe procurrentes per currus in hostes impetum faciebant, stragem ederent, hi rursus in urbem confugiunt.*

5. *τούς τε ὑπολοίπους*] Ita scripsimus pro vulgata omnium editionum forma *δέ*, quae inepta est. Monuimus de hac particularum confusione iam in ann. ad III, 9, 2. cf. V, 25, 8. — Mox edd. ante nos *ἅμά οἱ.*

6. *πάντη*] Ed. Bas. *πάντῃ.* Subscribo sententiae a Schneidero in praef. ad Plat. t. I, p. LVIII sq. propositae, obsoletos illos adiectivorum obsoletorum dativos, quales sunt *πάντη*, *πῆ*, *πολλαχῆ* simm., sine *ι* subscripto edendos esse; contra *οὐδαμῇ* cum *ι* subscripto excudi posse, ut *ᾗ*, *ταύτῃ*, *ἄλλῃ* et quae sint eiusdem generis. Cf Buttm. Gr. Gr. ub. II, p. 284. Schneid. ad Plat. Civit. t. I, p. 72, 73. — Infra ed. Bas. recte *κατὰ κράτος.* Cett. edd. *καταχράτος.* Vide ann. ad I, 12, 8.

8. *οὐ κατὰ τὸ πλῆθος*] Ed. Basil. articulum ignorat; perperam. Similem errorem notavimus ad IV, 23, 9 et IV, 26, 13.

ὑπὲρ τοὺς χιλίους καὶ διακοσίους] Etsi forte factum putem, ut h. l. particula *καί* in cod. F. omissa sit, cum edd. vett. et reliqui codd. eam tueantur, non tamen est negandum, eam bene ab-

9 *Θάψας δὲ ὡς νόμος αὐτῷ τοὺς τελευτήσαντας, Εὐμενῆ τὸν γραμματέα ἐκπέμπει ἐς τὰς δύο πόλεις τὰς ξυναφεστώσας τοῖς Σαγγάλοις, δοὺς αὐτῷ τῶν ἱππέων ἐς τριακοσίους, φράσοντας τοῖς ἔχουσι τὰς πόλεις τῶν τε Σαγγάλων τὴν ἅλωσιν καὶ ὅτι αὐτοῖς οὐδὲν ἔσται χαλεπὸν ἐξ Ἀλεξάνδρου ὑπομένουσί τε καὶ δεχομένοις φιλίως Ἀλέξανδρον· οὐδὲ γὰρ οὐδὲ ἄλλοις τισὶ γενέσθαι τῶν αὐτο-*
10 *νόμων Ἰνδῶν ὅσοι ἑκόντες σφᾶς ἐνέδοσαν. Οἱ δὲ (ἤδη γὰρ ἐξήγγελτο αὐτοῖς κατὰ κράτος ἑαλωκότα πρὸς Ἀλεξάνδρου τὰ Σάγγαλα) φοβεροὶ γενόμενοι ἔφευγον ἀπολι-*

---

esse posse, si vera sunt quae observavimus ad **V, 14, 12** coll. **IV, 3, 14** *ἐς χιλίους πεντακοσίους.*

9. *δοὺς αὐτῷ*] Posteriorem vocem in codice F. non comparere contendit Gronovius in ann. ad V, 23, 11. Nolui tamen quidquam mutare. — Mox ed. Bas. *συναφεστώσας.*

ἐξ Ἀλεξάνδρου] Edd. vett. *ὑπ' Ἀλεξάνδρου.* In quattuor codd. Gronovii omnino non comparet praepositio. Quod dedimus Schmiederum secuti, suppeditavit cod. F. Neque iniuria praepositionem *ἐξ* recepisse nobis videmur, collatis quae dicta sunt ad **III, 12, 2. IV, 2, 6. VII, 2, 6. VII, 3, 8.** Simillima nostris sunt haec l. **II, 14, 2** *οὐδὲν ἄχαρι ἐκ Περσῶν παθών.* **VII, 23, 12** *οὐδὲν πείσῃ ἐξ ἐμοῦ ἄχαρι.* Cf. fragm. sub Arriani nomine servatum apud Suidam s. v. *ἄχαρι· ὁ δὲ πίστιν ἔδωκε τοῖς κατοικοῦσι, μηδὲν πείσεσθαι ἐκ βασιλέως ἄχαρι.*

οὐδὲ γὰρ οὐδέ] Ita codd. Gronovii omnes cum ed. Basil. *οὐδὲ γὰρ ἄλλοις* edd. Vulc. et Blanc. Non destituti sumus simillimis huius locutionis exemplis, ut de integritate illius scripturae dubitari possit. Sic dixit Arrianus **I, 12, 8** *οὐδὲ γὰρ οὐδὲ ἄγνωστον ἐς ἀνθρώπους ἐστίν.* Sic Xenoph. Cyrop. **VII, 2, 20** *οὐδὲ γὰρ οὐδὲ ἐψεύσαντο.* Sic Homerus Odyss. **VIII, 32** *οὐδὲ γὰρ οὐδέ τις ἄλλος.* Vide Hemsterh. ad Lucian. t. **I**, p. 236, ed. Bip. Herm. ad Luc. Quom. hist. sit conscr. p. 309.

10. *Οἱ δὲ — τὰς πόλεις*] Verba quae extra parenthesin posita vides, affert Suidas s. v. *φοβερόν.* Pro *ἔφευγον* habet ille *ἔφυγον.* Nec minus recte. Vide ann. ad **II, 22, 5.**

ἐξηγγέλθη αὐτῷ ἡ φυγή] Sic scripsimus cum Schmiedero e cod. F. et uno alio. In edd. vett. et reliquis codd. inepte legitur *αὐτῶν.* Veram lectionem a nobis receptam esse concedet qui perlegerit ann. ad **V, 20, 1.**

πόντες τὰς πόλεις· καὶ Ἀλέξανδρος, ἐπειδὴ ἐξηγγέλθη
αὐτῷ ἡ φυγή, σπουδῇ ἐδίωκεν· ἀλλὰ οἱ πολλοὶ μὲν αὐ- 11
τῶν ἔφθασαν ἀποφυγόντες (διὰ μακροῦ γὰρ ἡ δίωξις
ἐγίνετο)· ὅσοι δὲ κατὰ τὴν ἀποχώρησιν ἀσθενείᾳ ὑπε-
λείποντο, οὗτοι ἐγκαταληφθέντες πρὸς τῆς στρατιᾶς
ἀπέθανον ἐς πεντακοσίους μάλιστα. Ὡς δ' ἀπέγνω διώ- 12
κειν τοῦ πρόσω τοὺς φεύγοντας, ἐπανελθὼν ἐς τὰ Σάγ-
γαλα, τὴν πόλιν μὲν κατέσκαψε· τὴν χώραν δὲ τῶν Ἰν-
δῶν τοῖς πάλαι μὲν αὐτονόμοις, τότε δὲ ἑκουσίως προσ-
χωρήσασι προσέθηκε. Καὶ Πῶρον μὲν ξὺν τῇ δυνά- 13
μει τῇ ἀμφ' αὐτὸν ἐκπέμπει ἐπὶ τὰς πόλεις αἳ προσκε-

---

11. *ἡ δίωξις ἐγίνετο*] Apud Schmiederum nescio an typothetae errore expressum est *ἐγένετο*. Imperfectum tum tuentur rell. edd. tum Arrianus ipse. Cf. II, 11, 4 *λαμπρὰ ἡ φυγὴ ἐγίγνετο*. III, 14, 7 *τὸ ἔργον καρτερὸν ἐγίγνετο* (ed. Bas. *ἐγένετο*). III, 21, 9 *τὸ ἔργον ἐγίγνετο*. IV, 4, 14 *ὡς δὲ ἡ δίωξις — ταλαιπώρως ἐγίγνετο* et similia multa. Noli tamen putare, aoristum male habere. Dixisse enim vidimus Arrianum I, 16, 3 *οὐ γὰρ πολλὴ ἡ δίωξις ἐγένετο* et IV, 4, 15 *καὶ ἐπὶ τῷδε ἡ δίωξις οὐκ ἐπὶ πάντων Σκυθῶν ἐγένετο*.

ὅσοι δέ] Particula adversativa carebant edd. vett. Restituit eam Schmiederus ex omnium codicum auctoritate. — Infra pro *ἐγκαταληφθέντες* ed. Basil. *ἐγκαταλειφθέντες*, ex perpetua harum vocalium confusione, de qua diximus ad I, 5, 17. IV, 3, 5 et VII, 16, 12.

12. *ὡς δ' ἀπέγνω διώκειν τοῦ πρόσω*] Schneiderus ad Xenoph. Anabas. I, 3, 1 et I, 7, 19 scriptum voluit *ἀπέγνω τοῦ διώκειν πρόσω*. Parum consulte. Vide quae diximus ad V, 16, 1. Plane geminum est quod legitur V, 25, 6 *πείσας ἄγειν τοῦ πρόσω*. Pro *ἀπέγνω* ed, Bas. *ἐπέγνω*.

τὴν πόλιν κατέσκαψε] Paulo gravius est quod dixit I, 9, 13 *τὴν πόλιν δὲ κατασκάψαι ἐς ἔδαφος*. I, 23, 7 *τὴν πόλιν ἐς ἔδαφος σκάψας*. Aliis verbis de eadem re usus est Dion. Halic. Antiqq. VIII, 1 *δι' ὃν ἡ πόλις ὀλίγον ἐδέησεν ἐκ βάθρων ἀναιρεθῆναι*.

13. *τῇ ἀμφ' αὐτόν*] Ed. Basil. *τῇ ἀμφ' αὐτόν*. — Paulo infra eadem etiam perversius *εἰσάξαντα*.

14. *ἐπὶ τὸν Ὕφασιν*] Haec est constans huius fluvii scriptura apud Arrianum. Apud alios tamen scriptores illud nomen aliter

14 χωρήκεσαν, φρουρὰς εἰσάξοντα εἰς αὐτάς· αὐτὸς δὲ ξὺν τῇ στρατιᾷ ἐπὶ τὸν Ὕφασιν ποταμὸν προὐχώρει, ὡς καὶ τοὺς ἐπέκεινα Ἰνδοὺς καταστρέψαιτο. Οὐδ' ἐφαίνετο αὐτῷ πέρας τι τοῦ πολέμου ἔστε ὑπελείπετό τι πολέμιον.

XXV. Τὰ δὲ δὴ πέραν τοῦ Ὑφάσιος ποταμοῦ εὐδαίμονά τε τὴν χώραν εἶναι ἐξηγγέλλετο καὶ ἀνθρώπους ἀγαθοὺς μὲν γῆς ἐργάτας, γενναίους δὲ τὰ πολέμια καὶ
2 εἰς τὰ ἴδια δὲ σφῶν ἐν κόσμῳ πολιτεύοντας. Πρὸς γὰρ τῶν ἀρίστων ἄρχεσθαι τοὺς πολλούς, τοὺς δὲ οὐδὲν ἔξω τοῦ ἐπιεικοῦς ἐξηγεῖσθαι· πλῆθός τε ἐλεφάντων εἶναι τοῖς ταύτῃ ἀνθρώποις πολύ τι ὑπὲρ τοὺς ἄλλους Ἰν-
3 δούς, καὶ μεγέθει μεγίστους τε καὶ ἀνδρίᾳ. Ταῦτα δ' ἐξαγγελλόμενα Ἀλέξανδρον μὲν παρώξυνεν ἐς ἐπιθυμίαν

---

scriptum reperiri monuit Salmas ad Solin. p. 556 et Wessel. ad Diod. Sic. II, 37. — Infra ed. Bas. οὐδὲ ἐφαίνετο.

C. XXV. τοῦ Ὑφάσιος ποταμοῦ] Postremam vocem, quae in edd. vett. et quattuor codd. Gronovii non conspicitur, cum Schmiedero inseruimus e cod. F., etsi non ita necessariam. Vide ann. ad III, 29, 5 et VI, 1, 3. Eandem vocem ex eodem codice restitutam vides V, 20, 14.

γῆς ἐργάτας] Ed. Bas. τῆς ἐργασίας. Vide ann. ad V, 4, 9.

2. μεγέθει μεγίστους τε καὶ ἀνδρίᾳ] Ed. Bas. ἀνδρείους. Vulcanius primns ἀνδρείᾳ, quem secuti sunt recentiores editores. Quod nos dedimus, firmasse nobis videmur in praef. ad tom. I, p. XXVI sq. Ceterum minus placet tota verborum coniunctio. Vellem scripsisset Arrianus μεγέθει τε μεγίστους καὶ ἀνδρίᾳ ἐπιφανεστάτους vel simili modo. Huc deferunt nos quae leguntur V, 19, 7 μεγέθει μέγας καὶ τῷ θυμῷ γενναῖος. VII, 23, 10 μεγέθει τε μέγιστος καὶ πολυτελείᾳ ἐκπρεπέστατος. Vide quoque quae de his similibusque loquendi formulis docte disputavit Iacobs. in vv. ll. c. XXI insertis Diario schol. Darmstad. p. II, 1829, p. 826 et Hermann. ad. Lucian. Quom. hist. sit conscrib. p. 199 et 276.

3. τοῦ πρόσω ἰέναι] Post ἰέναι in edd. vett. et nonnullis codd. Gronovii insertum legitur pronomen αὐτόν, quod ineptum est. Neque agnoscitur a cod. F. et uno altero codd. Gronovii. — Supra ed. Bas. ταῦτα δέ.

ἐξέκαμνον ἤδη ταῖς γνώμαις] Vulcanius: *Macedonum vero ani-*

τοῦ πρόσω ἰέναι· οἱ δὲ Μακεδόνες ἐξέκαμνον ἤδη ταῖς
γνώμαις, πόνους τε ἐκ πόνων καὶ κινδύνους ἐκ κινδύνων
ἐπαναιρούμενον ὁρῶντες τὸν βασιλέα· ξύλλογοί τε ἐγί- 4
γνοντο κατὰ τὸ στρατόπεδον τῶν μὲν τὰ σφέτερα ὀδυρο-
μένων ὅσοι ἐπιεικέστατοι, τῶν δὲ οὐκ ἀκολουθήσειν, οὐδ'
ἢν ἄγῃ Ἀλέξανδρος, ἐπισχυριζομένων. Ταῦτα ὡς ἐπύ- 5
θετο Ἀλέξανδρος, πρὶν καὶ προελθεῖν ἐπὶ μεῖζον τὴν
ταραχὴν τοῖς στρατιώταις καὶ τὴν ἀθυμίαν, ξυγκαλέσας
τοὺς ἡγεμόνας τῶν τάξεων, ἔλεξεν ὧδε. Ὁρῶν ὑμᾶς, ὦ 6
ἄνδρες Μακεδόνες τε καὶ ξύμμαχοι, οὐχ ὁμοίᾳ ἔτι τῇ γνώ-
μῃ ἑπομένους μοι ἐς τοὺς κινδύνους, ξυνήγαγον ἐς ταὐτό,
ὡς ἢ πείσας ἄγειν τοῦ πρόσω ἢ πεισθεὶς ὀπίσω ἀπο-
στρέφεσθαι. Εἰ μὲν δὴ μεμπτοί εἰσιν ὑμῖν οἱ μέχρι δεῦ- 7
ρο πονηθέντες πόνοι, καὶ αὐτὸς ἐγὼ ἡγούμενος, οὐδὲν

---

mi iam fatiscere coeperant. Recte. Similia sunt haec V, 27, 10 *ταῖς γνώμαις πολὺ ἔτι μᾶλλον προκεκμηκότες.* V, 26, 12 *προεκάμνετε ταῖς γνώμαις.* I, 7, 6 *ἤδη ταῖς γνώμαις ἀφεστηκότες.* cf. ann. ad III, 11, 2. Alias *ἐκκαμεῖν* Arriano dicitur *de corporis viribus sensim sensimque deficientibus*, ut III, 21, 10 *καὶ ἤδη ἐξέκαμνον οἵ τε ἄνδρες καὶ οἱ ἵπποι ἐπὶ τῇ ταλαιπωρίᾳ.* VI, 26, 11 *οἱ ἵπποι ἐξέκαμνον ὑπὸ τοῦ καύματος.* Cf. Plut. vit. Cat. mai. c. 24 *καὶ Μέτελλος ὁ Πίος ἐξέκαμεν ὑπὸ γήρως πρὸς τὰ δημόσια.*

4. *ἐπισχυριζομένων*] Ita edd. Bas. Vulc. Blanc. *ἐπιισχυριζομένων* Gronovius primus, quem secuti sunt Raphel. et Schmied. Quam ob causam, nescio. Ceterum firmatur hoc loco verbum *ἐπισχυρίζεσθαι*, quod Schneidero in Lex. s. v. dubiae originis videbatur. Est autem aut idem fere quod simplex *ἰσχυρίζεσθαι*, *affirmare, certo profiteri*, aut *insuper affirmare*; quemadmodum dicitur *ἐπιδοῦναι insuper dare* I, 25, 6: ut Arrianus indicare voluerit, alios Macedones *praeter ea*, quae iam ab aliis essent dicta, *insuper affirmasse*, se non secuturos esse, etiam ducente ipso rege. Non inepte tamen, si vulgata defendi non posset, scriberes *ἀπισχυριζομένων*, *aliis, etiamsi Alexander ipse dux esset, se secuturos esse negantibus.*

5. *ἔλεξεν ὧδε*] Ed. Bas. *ἔλεξε τάδε.* Haud inepte. Vide ann. ad V, 1, 6. — Supra eadem editio *ὡς ἐπίθετο.*

7. *οἱ μέχρι δεῦρο — πόνοι*] In edd. vett. legitur *οἱ ἡμέτεροι μέχρι δεῦρο πον. πόνοι.* „Non omitto hic apponere, in his verbis

8 ἔτι προὖργον λέγειν μοί ἐστιν. Εἰ δὲ Ἰωνία τε πρὸς ἡμῶν διὰ τούσδε τοὺς πόνους ἔχεται καὶ Ἑλλήσποντος καὶ Φρύγες ἀμφότεροι, καὶ Καππάδοκες καὶ Παφλαγόνες καὶ Λυδοὶ καὶ Κᾶρες καὶ Λύκιοι καὶ Παμφυλία τε καὶ Φοινίκη, καὶ Αἴγυπτος ξὺν τῇ Λιβύῃ τῇ Ἑλληνικῇ, καὶ Ἀραβίας ἔστιν ἃ καὶ Συρία ἥ τε κοίλη καὶ ἡ μέση τῶν ποταμῶν, καὶ Βαβυλὼν δὲ ἔχεται καὶ τὸ Σουσίων ἔθνος, καὶ Πέρσαι καὶ Μῆδοι καὶ ὅσων Πέρσαι καὶ Μῆδοι ἐπῆρχον, καὶ ὅσων δὲ οὐκ ἦρχον, τὰ ὑπὲρ τὰς

---

secundum vocabulum nec in *Optimo codice* exstare et ab *aliis pluribus* abesse, prout Vulcanius etiam manu sua testatur id in V. C. deese." *Gronov.*

8. *καὶ Παμφυλία τε καὶ Φοινίκη*] Ed. Bas. *Παμφιλία.* „Mirum est unam istam Pamphyliam hic nominari stipatam satellitio geminarum particularum; at nullam aliam praeter hanc. Hoc cum non sit credibile ab Arriano venire, etiam turbatum fuit in Mstis, quorum unus *καὶ Παμφυλία σὺν Φοινίκῃ*, alius *καὶ Παμφυλία δὲ καὶ Φοινίκη.* Haec mihi videntur ludibria descriptorum et particulas *τε καί*, ut ab plurimis membranis servatas, ita vere Arriani esse, quem scripsisse opinor plenius *καὶ Παμφυλία Κιλικία τε καὶ Φοινίκη.* Neque enim potest esse verisimile eam regionem omissam fuisse, ubi tot ei contigerunt." *Gronov.* Quae contra hanc disquisitionem eamque talem proferri possunt, tam aperta sunt, ut verbis parcere possimus. Vulgatam optime habere nemo est quin videat. Similem verborum coniunctionem vide in his l. V, 6, 10 *Ἕρμον μὲν γὰρ καὶ Κάϋστρον καὶ Κάϊκόν τε καὶ Μαίανδρον*, coll. V, 5, 7.

ὅ τι ἂν] Hanc scripturam suppeditavit cod. F. *ὅτ' ἂν* plerique reliqui codices. *ὅταν* edd. vett. — Paulo supra ed. Bas. *καὶ ὅσον* pro *καὶ ὅσων.* Ceterum animadverte in hoc enunciato asyndeton, aptissimum orationi iracundiae et fervoris plenae. Similiter polysyndeton ad augendam orationis vim plurimum conferre monuimus in ann. ad III, 28, 11.

9. *ὁ Ὑδάσπης διὰ τῆς ἡμετέρας*] Haec est scriptura omnium codd. Gronovii, V. C. Vulcanii et ed. Basil. Ultimas tres voces primus omisit Vulcanius; secutus est Blancardus. Similiter dixit Arrianus VI, 9, 12 *ἄλλον δὲ λίθῳ βαλὼν ἔσχε, καὶ ἄλλον λίθῳ* et Plat. Repbl. p. 340, D *ὅτι ὁ ἰατρὸς ἐξήμαρτε καὶ ὁ λογιστὴς ἐξήμαρτε καὶ ὁ γραμματιστής.*

10. *τῇ ὑμετέρᾳ Μακεδόνων ἀρχῇ*] Sic satis eleganter cod. F. cum

Κασπίας πύλας τὰ ἐπέκεινα τοῦ Καυκάσου ὅ τι ἂν ἐς τὰ πρόσω ἔτι τοῦ Ταναΐδος, Βακτριανοὶ, Ὑρκάνιοι, ἡ θάλασσα ἡ Ὑρκανία· Σκύθας τε ἀνεστείλαμεν ἔστ᾽ ἐπὶ τὴν 9
ἔρημον· ἐπὶ τούτοις μέντοι καὶ ὁ Ἰνδὸς ποταμὸς διὰ τῆς ἡμετέρας ῥεῖ, ὁ Ὑδάσπης διὰ τῆς ἡμετέρας, ὁ Ἀκεσίνης, ὁ Ὑδραώτης· τί ὀκνεῖτε καὶ τὸν Ὕφασιν καὶ τὰ 10
ἐπέκεινα τοῦ Ὑφάσιος γένη προσθεῖναι τῇ ἡμετέρᾳ Μακεδόνων ἀρχῇ; Ἢ δέδιτε μὴ δέξωνται ὑμᾶς ἔτι ἄλλοι 11
βάρβαροι ἐπιόντας· ὧν γε οἱ μὲν προσχωροῦσιν ἑκόντες,

---

duobus aliis codd. Gronovii. Vulgata ante Schmiederum fuit τῇ ἡμετέρᾳ Μακεδόνων ἀρχῇ. Cf. Matth. Gr. Gr. uБ. p. 864.

11. Ἢ δέδιτε] Dedit hanc perfecti formam Gronovius ex quattuor codd. Gronovii. Unus qui reliquus est codd. Florr. habet δείδιτε. In ed. Bas. est δεδείκετε, quod Vulcanius mutandum censuit in δεδοίκατε. Quae forma etiamsi proba sit, apud Arrianum non reperitur. Breviore forma passim usus est. cf. I, 4, 11. II, 4, 7. VII, 2, 7 δεδιέναι. I, 1, 14 ἐδεδίεσαν. VII, 5, 2 δεδιότες· Cyneget. c. VII δεδιᾶσι.

μὴ δέξωνται ὑμᾶς] Ed. Bas. δέξονται, non inepte. Cf. Herm. ad Soph. Electr. v. 992. Stallb. ad Platon. Phileb. p. 13. Arrianeum tamen hoc non foret. Vide II, 4, 7 δεδιέναι οὖν μὴ ποιήσηται. II, 14, 12 εἰ δὲ φοβῇ μὴ ἐλθὼν πάθῃς τι. II, 13, 6 δείσας μὴ νεωτερίσωσιν. V, 26, 6 ὥστε δέος μὴ — ἐπαρθῇ. — Mox edd. ante Gronovium habent ἡμᾶς, nimirum ut respondeat ei quod praecessit τῇ ἡμετέρᾳ. At quam probavimus scripturam Schmiederum secuti, eam tuentur omnes codd. Gronovii.

ὧν γε οἱ μέν] Particulam quae est γὲ, primus inseruit Schmiederus ex auctoritate omnium codd. Gronovii. Edd. vett. eam ignorant. Vide ann. ad V, 4, 10. Per transcursum hic moneo apud Himerium Ecl. XXII, p. 304 in verbis ἐπειδὰν κἀμοὶ τὸ πολὺ σῶμα τοῦτο κακίας νόσῳ φθειρόμενον, ὃ γῆν μὲν ἡμεῖς κέντρον — ὀνομάζομεν vitium latius patere, quam Wernsdorfio videbatur scribenti ὃ μὲν ἡμεῖς. Equidem literis transpositis scribendum censeo ὃ γε μήν s. ὅ γε μέν. Vide Buttm. Exc. II ad Aratum et Voss. ad Arat. v. 37, p. 9.

ἡ δέ — προστίθεται] Quod in ed. Basil. legebatur οἱ δὲ — προστίθεται, Vulcanius mutavit in οἱ δὲ — προστίθενται, nullius, ut videtur, codicis ope fretus. Ut nunc scriptum vides, ita iam scribi iussit Schmiederus, codd. Gronovii secutus. Nec, si codices nos deseruissent, aliter legi posset. Audiamus ipsum Arria-

οἱ δὲ φεύγοντες ἁλίσκονται, οἱ δὲ ἀποφυγόντες τὴν χώραν ἡμῖν ἔρημον παραδιδόασιν, ἡ δὲ τοῖς ξυμμάχοις τε καὶ τοῖς ἑκουσίως προσχωρήσασι προστίθεται.

XXVI. Πέρας δὲ τῶν πόνων γενναίῳ μὲν ἀνδρὶ οὐδὲν δοκῶ ἔγωγε ὅτι μὴ αὐτοὺς τοὺς πόνους ὅσοι αὐτῶν
2 ἐς καλὰ ἔργα φέρουσιν. Εἰ δέ τις καὶ αὐτῷ τῷ πολεμεῖν ποθεῖ ἀκοῦσαι ὅ τι περ ἔσται πέρας, μαθέτω ὅτι οὐ πολλὴ ἔτι ἡμῖν ἡ λοιπή ἐστιν ἔστε ἐπὶ τὸν ποταμόν τε Γάγγην καὶ τὴν ἑῴαν θάλασσαν· ταύτῃ δὲ, λέγω ὑμῖν, ξυναφὴς φανεῖται ἡ Ὑρκανία θάλασσα· ἐκπεριέρ-
3 χεται γὰρ γῆν περὶ πᾶσαν ἡ μεγάλη θάλασσα. Καὶ ἐγὼ ἐπιδείξω Μακεδόσι τε καὶ τοῖς ξυμμάχοις τὸν μὲν Ἰνδικὸν κόλπον ξύῤῥουν ὄντα τῷ Περσικῷ, τὴν δ' Ὑρκανίαν
4 τῷ Ἰνδικῷ· ἀπὸ δὲ τοῦ Περσικοῦ ἐς Λιβύην περιπλευ-

---

num, qui dixit III, 27, 10 καὶ χώραν τῆς ὁμόρου — προσέθηκεν. V, 8, 3 καὶ Ἀλέξανδρος προστίθησιν αὐτοῖς χώραν τῆς ὁμόρου. V, 19, 3 καὶ ἄλλην ἔτι χώραν — προσέθηκεν. V, 24, 12 τὴν χώραν δὲ — ἑκουσίως προσχωρήσασι προσέθηκε.

καὶ τοῖς ἑκουσίως προσχωρήσασι] Ed. Bas. τοῖς ἑκοῦσι προσχωρήσασι. Minus apte, cum articulus praepositus sit. Sic dixit V, 24, 12 τοῖς πάλαι μὲν αὐτονόμοις, τότε δὲ ἑκουσίως προσχωρήσασι. Xenoph. Memorabb. II, 1, 18 ὁ μὲν ἑκουσίως ταλαιπωρῶν. Contra V, 4, 12 τὰ δὲ προσχωρήσαντά οἱ ἑκόντα. V, 28, 3 ἕξειν γὰρ τοὺς ἀκολουθήσοντας — ἑκόντας. VI, 27, 11 ἢ ἑκόντα προσχωρήσαντα. VII, 9, 11 τὰ δὲ ἄλλα πάντα ἑκόντα προσχωρήσαντα. Xenoph. Hier. II, 1 ἑκόντας μειονεκτοῦντας.

C. XXVI. *Πέρας δέ — φέρουσιν*] „Sententiam puto hanc esse, virum generosum nunquam se putare ad finem laborum pervenisse, dum aliquid superesse videat, quo gloriam possit acquirere, neque alium sibi terminnm laborum statuere, nisi ut laboribus peractis novos possit aggredi. Id quod supra de Alexandro dicitur, eum *labores ex laboribus suscipere* V, 25, 3. Et apud Curtium de eodem Parmenio ait, *strenuum hominem et nunquam cessantem* VII, 2, 26.“ *Raphel.* Pro ὅτι μὴ in ed. Basil. legitur ὅτι μέν.

2. *γὰρ γῆν περὶ πᾶσαν*] Ita cod. F. γῆν omittunt edd. vett. et rell. codd. Gronovii. „Quum dubitem an commode possit subintelligi, rectius videtur posse addi.“ *Gronov.* Recte. Cf. ann. ad VII, 1, 2.

σθήσεται στόλῳ ἡμετέρῳ τὰ μέχρι Ἡρακλέους στηλῶν·
ἀπὸ δὲ στηλῶν ἡ ἐντὸς Λιβύη πᾶσα ἡμετέρα γίγνεται,
καὶ ἡ Ἀσία δὴ οὕτω πᾶσα, καὶ ὅροι τῆς ταύτῃ ἀρχῆς
οὕσπερ καὶ τῆς γῆς ὅρους ὁ θεὸς ἐποίησε. Νῦν δὲ δὴ 5
ἀποτρεπομένων, πολλὰ μὲν μάχιμα ὑπολείπεται γένη
ἐπέκεινα τοῦ Ὑφάσιος ἔστε ἐπὶ τὴν ἑῴαν θάλασσαν,
πολλὰ δὲ ἀπὸ τούτων ἔτι ἐπὶ τὴν Ὑρκανίαν ὡς ἐπὶ βοῤ-
ῥᾶ ἄνεμον· καὶ τὰ Σκυθικὰ γένη οὐ πόῤῥω τούτων·
ὥστε δέος μὴ ἀπελθόντων ὀπίσω καὶ τὰ νῦν κατεχόμενα 6
οὐ βέβαια ὄντα ἐπαρθῇ πρὸς ἀπόστασιν πρὸς τῶν μή-
πω ἐχομένων· καὶ τότε δὴ ἀνόνητοι ἡμῖν ἔσονται οἱ πολ-
λοὶ πόνοι, ἢ ἄλλων αὖθις ἐξ ἀρχῆς δεήσει πόνων τε καὶ
κινδύνων. Ἀλλὰ παραμείνατε, ἄνδρες Μακεδόνες καὶ 7
ξύμμαχοι· πονούντων τοι καὶ κινδυνευόντων τὰ καλὰ ἔργα·

---

3. *τὴν δ' Ὑρκανίαν*] Ed. Basil. *τὴν δὲ Ὑρκανίην.* Ad voces *τὴν δ' Ὑρκανίαν* cogitando addas subst. *θάλασσαν.* Quod additum vides III, 30, 13 *ἐς τὴν Ὑρκανίαν θάλασσαν.* V, 5, 6 *ἐς τὴν Ὑρκανίαν καλουμένην θάλασσαν.* Idem esse non dubito qui commemoratur *Ὑρκάνιος κόλπος* VII, 16, 3. Forma *Ὑρκανία* an *Ὑρκανίη* verior sit, equidem non decernam. Vide ann. ad V, 6, 1. — Mox ed. Bas. *εἰς Λιβύην.*

4. *καὶ ὅροι τῆς ταύτῃ ἀρχῆς*] Sic scripsimus cum Schmiedero ex coniectura Gronovii ad IV, 30, 9 proposita. Cf. VI, 9, 8 *τὸ ταύτῃ τεῖχος.* VI, 16, 1 *οἱ ταύτῃ βάρβαροι.* Formas *ταύτῃ* et *ταύτην* confusas vide VI, 10, 8. Rursus VI, 16, 1 ed. Bas. male exhibet *τῆς ταύτης γῆς* pro *τῆς ταύτῃ γῆς.* Et VII, 21, 7 in eadem legitur *ἡ ταύτη γῇ* pro *ταύτῃ.*

5. *ἐπὶ τὴν Ὑρκανίαν*] Ed. Bas. ut supra *τὴν Ὑρκανίην.* — Mox eadem *βοῤῥάν.*

6. *ἀπελθόντων ὀπίσω*] sc. *ἡμῶν.* Saepius multo omissum videmus pronomen tertiae personae. Vide I, 6, 15 *πελαζόντων ἤδη.* VI, 19, 1 *ἐνταῦθα ὁρμισάντων.* VII, 15, 2 *ἀπελθόντων δέ.* Cf. ann. ad I, 5, 12 et I, 6, 15. Goell. ad Thuc. I, p. 70. — Infra ed. Basil. *ἢ ἄλλως.*

7. *καὶ ζῆν — ὑπολειπομένους*] Satis apte Vulcanius: *Et vita ipsa cum virtute coniuncta iucunda est, et mors nequaquam acerba immortalem nominis sui gloriam relinquentibus.* Pro *ὑπολειπομένους* noli scriptum *ὑπολειπομένοις.* Amant enim hanc variatam structuram cum omnes Graeci scriptores, tum maxime Arrianus. Vide

καὶ ζῆν τε ξὺν ἀρετῇ ἡδὺ καὶ ἀποθνήσκειν κλέος ἀθάνα-
8 *τον ὑπολειπομένους. Ἢ οὐκ ἴστε ὅτι ὁ πρόγονος ὁ ἡμέ-*
τερος οὐκ ἐν Τίρυνθι οὐδ' ἐν Ἄργει, ἀλλ' οὐδὲ ἐν Πελο-
ποννήσῳ ἢ Θήβαις μένων ἐς τοσόνδε κλέος ἦλθεν, ὡς
9 *θεὸς ἐξ ἀνθρώπου γενέσθαι ἢ δοκεῖν· οὐ μὲν οὖν δὴ*
οὐδὲ Διονύσου, ἀκροτέρου τούτου θεοῦ ἢ καθ' Ἡρακλέα,
ὀλίγοι πόνοι· ἀλλὰ ἡμεῖς γε καὶ ἐπέκεινα τῆς Νύσης
ἀφίγμεθα καὶ ἡ Ἄορνος πέτρα ἡ τῷ Ἡρακλεῖ ἀνάλω-
10 *τος πρὸς ἡμῶν ἔχεται. Ὑμεῖς δὲ καὶ τὰ ἔτι ὑπόλοιπα*

---

mihi I, 19, 2 *Μιλησίοις ἐπαγγέλλειν ὡς μαχουμένους.* I, 27, 9 *καὶ ἔστιν ὀλίγῃ φυλακῇ κατέχοντας ποιεῖν.* IV, 10, 5 *εἴ τῳ κτείναντι ὑπάρχει — φεύγοντα σώζεσθαι.* IV, 17, 5 *προστάξας ἅπασιν — ἐνεδρεύσαντας ξυλλαβεῖν.* V, 12, 2 *καὶ τούτοις διαβαίνειν παρήγγελτο — διελόντας.* Dativum servavit III, 10, 6 *Δαρείῳ, τοῦ χείρονι ὄντι ἐξηγεῖσθαι ἀφῃρεῖτο.* III, 27, 6 *αὐτῷ γίγνεται — ὅτι μὴ νομιζομένῳ ἀποθανεῖν.*

8. *ἐν Τίρυνθι*] „In Mss. invenio *Κορίνθῳ*, quod et notavit ex V. C. Vulcanius, vel *Τιρύνθη*, quod habet quoque Optimus. Plane error exstitit ex confusa pronunciatione *η* et *ι*, et scripsit haud dubie Arrianus *Τίρυνθι.*" *Gronov.* Recepimus hanc formam cum Schmiedero. In edd. vett. est *ἐν Τιρύνθῳ.* Quae nobis placuit forma, eam firmant quoque Homer. Iliad. II, 559. Pausan. Corinth. c. XVII, 5. Plin. Hist. Nat. III, 5. Stat. Thebb. IV, 147. Apud Hesiodum Herc. Scut. v. 81 hodie expressum est *Τίρυνθον.* Olim legebatur *Τίρυνθα*, nescio an rectius. Vide tamen Goettl. ad Hesiod. l. l.

ἢ δοκεῖν] Repete ex praecedentibus *γενέσθαι.* Sic Soph. Trachin. v. 340 *μῦθον μάτην ἤκουσας, οὐδὲ νῦν δοκῶ.* Thucyd. I, 124 *ὥστε τῶν μὲν ἤδη ἄρχειν, τῶν δὲ διανοεῖσθαι.* Vide Schaef. ad Dionys. Halic. p. 324. Goell. ad Thucyd. I, p. 40. Krueg. ad Dionys. Historiogr. p. 118.

9. *οὐ μὲν οὖν δή*] Particulam *οὖν* e cod. F. recte inseruit Schmiederus. Easdem particulas quae sunt *οὖν δή*, geminatas vide V, 6, 9 *εἰ δή οὖν* et V, 15, 6 *εἵλετο δὴ οὖν.* Similiter omissum vidimus *οὖν* post *μέν* VI, 8, 12 coll. ann. ad VII, 24, 12.

ἀκροτέρου ἢ καθ' Ἡρακλέα] Vulcanius e vet. cod. Stephani in margine notavit *φαυλοτέρου ἢ καθ' Ἡράκλέα*, quod vulgato longe deterius videtur. Explicant enim haec verba quae dixit Arrianus Hist. Ind. V, 8 *Καὶ πρὸ Ἀλεξάνδρου Διονύσου πέρι πολλὸς*

τῆς Ἀσίας πρόσθετε τοῖς ἤδη κεκτημένοις καὶ τὰ ὀλίγα τοῖς πολλοῖς· ἐπεὶ καὶ ἡμῖν αὐτοῖς τί ἂν μέγα καὶ καλὸν κατεπέπρακτο, εἰ ἐν Μακεδονίᾳ καθήμενοι ἱκανὸν ἐποιούμεθα ἀπόνως τὴν οἰκίαν διασώζειν, Θρᾷκας τοὺς ὁμόρους ἢ Ἰλλυριοὺς ἢ Τριβαλλοὺς ἢ καὶ τῶν Ἑλλήνων ὅσοι οὐκ ἐπιτήδειοι ἐς τὰ ἡμέτερα ἀναστέλλοντες; Εἰ μὲν δὴ ὑμᾶς πονοῦντας καὶ κινδυνεύοντας αὐτὸς ἀπόνως καὶ ἀκινδύνως ἐξηγούμενος ἦγον, οὐκ ἀπεικότως ἂν προεκάμνετε ταῖς γνώμαις, τῶν μὲν πόνων μόνοις ὑμῖν μετ-

11 (margin, line 2) — 12 (margin, line 6)

λόγος κατέχει, ὡς καὶ τούτου στρατεύσαντος ἐς Ἰνδοὺς καὶ καταστρεψαμένου Ἰνδούς. Ἡρακλέους δὲ πέρι οὐ πολλὸς λόγος. Διονύσου μέν γε — μνῆμα οὐ φαῦλον — —· Ἡρακλέους δὲ οὐ πολλὰ ὑπομνήματα.

10. τοῖς ἤδη κεκτημένοις] Servavi veterem omnium fere codd. scripturam et editionum. Nam quod in ed. Bas. scriptum est κεκλημένοις, neminem moretur. Schmiederus cod. F. secutus dedit ἐκτημένοις, motus fortasse eo quod Gronovius ex Indicis c. XIV, 1 attulerat formam ἐκτῆσθαι. Sed hoc loco excepto et l. VII, 1, 6, ubi rursus cod. F. breviorem exhibet formam, non reperi hoc verbum nisi reduplicatione auctum: VII, 9, 15 κέκτημαι. VII, 10, 11 κεκτημένον. Nihilominus tamen, si omnes codices cum cod. F. conspirarent, scriberemus ἐκτημένοις. Ipsos enim Atticos scriptores nonnunquam breviorem formam usurpasse tum testatur Eustathius ad Iliad. t. II, p. 272, 30, ed. Lips. τὸ δὲ ἐκτῆσθαι Ἀττικόν ἐστι καὶ αὐτὸ καὶ Ἰωνικὸν δὲ ἀποβληθέντος τοῦ συμφώνου τῆς αὐξήσεως: tum ex iis clarum fit quae monuerunt Intpp. ad Moer. p. 225. Hdf. ad Plat. Protag. p. 340, D. Lob. ad Phryn. p. 762. Engelhardt. ad Plat. Lachet. p. 54 et prae ceteris Schneid. ad Platon. Civit. p. 464, D.

11. ἢ Τριβαλλοὺς] Uncis has voces inclusit Schmiederus, quia in cod. F. non conspiciebantur. Nos eas a vinculis liberavimus cum suspicionem non moveant. Easdem gentes una memoratas vidimus I, 1, 5 ἐλαύνειν ἐπὶ Θρᾴκης ἐς Τριβαλλοὺς καὶ Ἰλλυριούς, ὅτι νεωτερίζειν ἐπύθετο Ἰλλυριούς τε καὶ Τριβαλλούς.

12. μετόν — περιποιοῦντες] Similem structuram vide in his Plutarchi vit. Philopoem: c. III τῶν μὲν — αὐξόντων τε καὶ διαφυλαττόντων τὴν ἕξιν —, τὰ δὲ προσῆκον εἶναι. Vide Baehr. ad h. l. p. 12.

13. κοινοὶ μὲν ἡμῖν οἱ πόνοι] Sic cod. F. cum uno alio codice.

13 όν, τὰ δὲ ἆθλα αὐτῶν ἄλλοις περιποιοῦντες· νῦν δὲ κοινοὶ μὲν ἡμῖν οἱ πόνοι, ἴσον δὲ μέτεστι τῶν κινδύνων· τὰ δὲ ἆθλα ἐν μέσῳ κεῖται ξύμπασιν· ἥ τε γὰρ χώρα ὑμετέρα καὶ ὑμεῖς αὐτῆς σατραπεύετε· καὶ τῶν χρημάτων
14 τὸ μέρος νῦν τε ἐς ὑμᾶς πολὺ ἔρχεται· καὶ ἐπειδὰν ἐπεξέλθωμεν τὴν Ἀσίαν, τότε οὐκ ἐμπλήσας μὰ Δία ὑμᾶς, ἀλλὰ καὶ ὑπερβαλὼν ὅσα ἕκαστος ἐλπίζει ἀγαθὰ ἔσεσθαι, τοὺς μὲν ἀπιέναι οἴκαδε ἐθέλοντας εἰς τὴν οἰκείαν ἀποπέμψω ἢ ἐπανάξω αὐτός· τοὺς δὲ αὐτοῦ μένοντας ζηλωτοὺς τοῖς ἀπερχομένοις ποιήσω.

XXVII. Ταῦτα καὶ τοιαῦτα εἰπόντος Ἀλεξάνδρου, πολὺν μὲν χρόνον σιωπὴ ἦν, οὔτε ἀντιλέγειν τολμώντων πρὸς τὸν βασιλέα ἐκ τοῦ εὐθέως, οὔτε ξυγχωρεῖν ἐθελόν-
2 των. Ἐν δὲ τούτῳ πολλάκις μὲν Ἀλέξανδρος ἐκέλευε λέγειν τὸν βουλόμενον, εἰ δή τις τὰ ἐναντία τοῖς ὑπ' αὐ-

---

Unde recepit Schmiederus. Vulgo κοινοὶ μὲν οἱ πόνοι. — Mox ed. Bas. ἶσον δέ.

14. *καὶ ἐπειδὰν ἐπεξέλθωμεν*] Pro plena distinctione post ἔρχεται punctum posuimus minusculum, quippe cum arctissime cohaereant verba νῦν τε ἔρχεται et καί ἐπειδάν. Deinde pro ὑπεξέλθωμεν quod Schmiederus dedit e codice F., nescio an rectius scripsimus ἐπεξέλθωμεν, quam verbi formam non solum edd. vett., sed etiam quattuor codd. Gronovii tuentur. Neque intelligo sane quomodo ὑπεξελθεῖν significare possit quod h. l. necessarium est, *hostiliter regionem quandam aggredi, ita ut ad fines eius pervenias*: plane ut simplius ἐπελθεῖν est *in regionem irrumpere, regionem cum exercitu aggredi*, ut videre est ex ann. ad VI, 17, 2. Et defendit vulgatam scripturam Arrianus ipse. VII, 1, 9 ὅτι πολυπράγμων ἀπὸ τῆς οἰκείας τοσαύτην γῆν ἐπεξέρχῃ.

τοὺς δὲ ποιήσω] In his imitatus esse potest Arrianus Xenophontem qui scripsit Anab. I, 7, 4 τὸν οἴκαδε βουλόμενον ἀπιέναι τοῖς οἴκοι ζηλωτὸν ποιήσω ἀπελθεῖν. — Pro ἀπερχομένοις in ed. Bas. male expressum est ἐπερχομένοις.

C. XXVII. *ἐκ τοῦ εὐθέως*] Sic habet ed. Basil. ἐκ τοῦ εὐθέος cett. edd. Utramque scripturam habere quo defendatur monuimus in ann. ad II, 17, 2. Utra praestet, hodie nemo decernat.

2. *καὶ ὥς*] Ita recte edd. ante Gronovium. καὶ ῴς edd. Gron. Raphel. et Schmied.

τοῦ λεχθεῖσι γινώσκει· ἔμενε δὲ καὶ ὣς ἐπὶ πολὺ ἡ σιω-
πή· ὀψὲ δέ ποτε θαρσήσας Κοῖνος ὁ Πολεμοκράτους
ἔλεξε τοιάδε· Ἐπειδὴ αὐτός, ὦ βασιλεῦ, οὐ κατὰ πρόσ- 3
ταγμα ἐθέλεις Μακεδόνων ἐξηγεῖσθαι, ἀλλὰ πείσας μὲν
ἄξειν φής, πεισθεὶς δὲ οὐ βιάσεσθαι, οὐχ ὑπὲρ ἡμῶν
τῶνδε ποιήσομαι ἐγὼ τοὺς λόγους, οἳ καὶ προτιμώμενοι
τῶν ἄλλων καὶ τὰ ἆθλα τῶν πόνων οἱ πολλοὶ ἤδη κεκο-
μισμένοι καὶ τῷ κρατιστεύειν παρὰ τοὺς ἄλλους πρόθυ-
μοί σοι ἐς πάντα ἐσμέν, ἀλλ᾽ ὑπὲρ τῆς στρατιᾶς τῆς
πολλῆς· οὐδὲ ὑπὲρ ταύτης ἐρῶ τὰ καθ᾽ ἡδονὴν ἐκείνοις, 4
ἀλλ᾽ ἃ νομίζω ξύμφορά τέ σοι ἐς τὰ παρόντα καὶ ἐς τὰ
μέλλοντα μάλιστα ἀσφαλῆ εἶναι. Δίκαιος δέ εἰμι καθ᾽ 5
ἡλικίαν τε μὴ ἀποκρύπτεσθαι τὰ δοκοῦντα βέλτιστα, καὶ
κατὰ τὴν ἐκ σοῦ μοι οὖσαν [καὶ] ἐς τοὺς ἄλλους ἀξίω-
σιν καὶ κατὰ τὴν ἐν τοῖς πόνοις τε καὶ κινδύνοις ἐς τόδε

---

3. *οὐ κατὰ πρόσταγμα*] Edd. vett. *κατὰ πρόσταξιν*. „Sane non diplicet hoc verbum Arriano, ut apparet ex lib. II, 9, 3 *ἐκδρομῆς κατὰ πρόσταξιν Ἀλεξάνδρου γενομένης*. III, 26, 8 *κατὰ πρόσταξιν τὴν Ἀλεξάνδρου ἐξηγεῖτο*. Hic tamen habent omnes Mssti, quos vidi, *πρόσταγμα*, idque ex V. C. notavit etiam Vulcanius. Et sic in Indicis c. XXIII, 7 *σῖτος ἦν νενεμημένος* (? *νενημένος*. E) *κατὰ πρόσταγμα Ἀλεξάνδρου*." *Gronov.* Adde Hist. Ind. XXIV, 6 *πρόσταγμα δέ σφισιν ἦν*.

φής] Ed. Bas. *φῇς*. Edd. rell. *φής*. At vide Valck. ad Eurip. Hippol. v. 338. Etymolog. Magn. p. 791, 55. — Mox pro *βιάσεσθαι* ed. Bas. *βιάσασθαι*. Minus apte, ut videtur. Consule cl. Lob. ad Phryn. p. 747 sq.

5. [*καὶ*] *ἐς τοὺς ἄλλους ἀξίωσιν*] „Optimus absque copula *καί* scribit *ἐκ σοῦ μοι οὖσαν ἐς τοὺς ἄλλους*, quod utique simplicius." *Gronov.* Non ausussum hanc particulam plane reiicere, id quod fecit Schmiederus; quamquam non negaverim, hoc loco propterea minus placere particulam illam, quod aliquantum impedita fit ea addita constructio. Unde uncis eam includi curavimus. Ceterum Vulcanius bene ita interpretatus est hunc locum: *Porro et aetas mea id postulat — et dignitas qua tuo beneficio apud alios etiam valeo.* — Infra ed. Basil. *τόλμα*.

6. *τοσῷδε μᾶλλον*] Edd. vett. *τοσόνδε μᾶλλον*. Codices Gronovii omnes *τοσῷδε μᾶλλον*, quod probavit Schmiederus. Conferri iussit Gronovius VII, 12, 9. Potuit, quod plane geminum est,

6 ἀπροφάσιστον τόλμαν. Ὅσῳ γάρ τοι πλεῖστα καὶ μέγιστά σοί τε ἡγουμένῳ καταπέπρακται καὶ τοῖς ἅμα σοὶ οἴκοθεν ὁρμηθεῖσι, τοσῷδε μᾶλλόν τι ξύμφορόν μοι δοκεῖ
7 πέρας τι ἐπιθεῖναι τοῖς πόνοις τε καὶ κινδύνοις. Αὐτὸς γάρ τοι ὁρᾷς ὅσοι μὲν Μακεδόνων τε καὶ Ἑλλήνων ἅμα σοὶ ὡρμήθημεν, ὅσοι δὲ ὑπολελείμμεθα· ὧν Θετταλοὺς μὲν ἀπὸ Βάκτρων εὐθύς, οὐ προθύμους ἔτι ἐς τοὺς πό-
8 νους αἰσθόμενος, οἴκαδε καλῶς ποιῶν ἀπέπεμψας· τῶν δὲ ἄλλων Ἑλλήνων οἱ μὲν ἐν ταῖς πόλεσι ταῖς πρὸς σοῦ οἰκισθείσαις κατῳκισμένοι, οὐδ᾽ οὗτοι πάντη ἑκόντες μέ-
9 νουσιν· οἱ δὲ ξυμπονοῦντές τε ἔτι καὶ ξυγκινδυνεύοντες, αὐτοί τε καὶ ἡ Μακεδονικὴ στρατιά, τοὺς μὲν ἐν ταῖς μάχαις ἀπολωλέκασιν, οἱ δὲ ἐκ τῶν τραυμάτων ἀπόμαχοι γεγενημένοι ἄλλοι ἄλλῃ τῆς Ἀσίας ὑπολελειμμένοι
10 εἰσίν· οἱ πλείους δὲ νόσῳ ἀπολώλασιν, ὀλίγοι δὲ ἐκ πολλῶν ὑπολείπονται, καὶ οὔτε τοῖς σώμασιν ἔτι ὡσαύ-

---

afferre τοσῷδε μᾶλλόν τι I, 1, 10. Adde quae diximus in ann. ad VII, 27, 2. — Paulo supra edd. ἅμα σοι.

7. *Αὐτὸς γάρ τοι*] Ed. Basil. γάρ τι. Qua vocalium confusione nihil frequentius in hac editione. Vide ann. ad I, 20, 9. II, 1, 3. IV, 6, 3. — Mox eadem ἅμα ὡρμήθημεν, omisso pronomine secundae personae.

8. *οὐδ᾽ οὗτοι*] Ed. Bas. οἱ δὲ οὗτοι. Voluit sine dubio οὐδὲ οὗτοι.

10. *ὀλίγοι δὲ ὑπολείπονται*] Ed. Bas. ἀπολείπονται. Falsum hoc esse qui non statim intellexerit, is videat ann. ad IV, 17, 10. — Paulo ante pro ἀπολώλασιν, quod non omnes solum codices Gronovii praestant, verum etiam ed. Basil., Vulcanius nescio quam ob causam scripsit ἀπολώλεσαν, secutus est Blancardus. Neque correxerunt Gronovius et Raphelius.

οὔτε τοῖς σώμασιν ἔτι] Ultimam vocem, cum solus cod. F. ignoret, eliminari noluimus. Schmiederum autem hoc loco codici F. non obsecutum esse eo magis mirum, quod longe speciosiora, illum codicem secutus, reiecit. Unde forte tantum factum puto, ut, cum nihil de varia scriptura monuerit, vocula ἔτι ei manserit intacta. Eandem particulam male neglectam vidimus III, 27, 4. — Mox ed. Basil. προσκεκμηκότες.

11. *τῆς γῆς αὐτῆς τῆς οἰκείας*] Edd. Vulc. et Blanc. αὐτοῖς. „Vix dixerim unde haec mutatio venerit: nam tum Mssti habent αὐτῆς,

τως ἐῤῥωμένοι ταῖς τε γνώμαις πολὺ ἔτι μᾶλλον προκε-
κμηκότες· καὶ τούτοις ξύμπασι πόθος μὲν γονέων ἐστὶν 11
ὅσοις ἔτι σώζονται, πόθος δὲ γυναικῶν καὶ παίδων, πό-
θος δὲ δὴ τῆς γῆς αὐτῆς τῆς οἰκείας, ἣν ξὺν τῷ ἐκ σοῦ
πορισθέντι σφίσι κόσμῳ μεγάλοι τε ἀντὶ μικρῶν καὶ
πλούσιοι ἐκ πενήτων ἀναστρέφοντες ξυγγνωστοί εἰσιν
ἐπιδεῖν ποθοῦντες. Σὺ δὲ νῦν μὴ ἄγειν ἄκοντας· οὐδὲ 12
γὰρ ὁμοίοις ἔτι χρήσῃ ἐς τοὺς κινδύνους, οἷς τὸ ἑκούσιον
ἐν τοῖς ἀγῶσιν ἀπέσται. Ἐπανελθὼν δ' αὐτός τε, εἰ δο- 13
κεῖ, ἐς τὴν οἰκείαν καὶ τὴν μητέρα τὴν σαυτοῦ ἰδὼν,
καὶ τὰ τῶν Ἑλλήνων καταστησάμενος, καὶ τὰς νίκας
ταύτας τὰς πολλὰς καὶ μεγάλας ἐς τὸν πατρῷον οἶκον
κομίσας· οὕτω δὴ ἐξ ἀρχῆς ἄλλον στόλον στέλλεσθαι, εἰ 14
μὲν βούλει, ἐπ' αὐτὰ ταῦτα τὰ πρὸς τὴν ἕω ᾠκισμένα
Ἰνδῶν γένη· εἰ δὲ βούλει, ἐς τὸν Εὔξεινον πόντον· εἰ
δὲ, ἐπὶ Καρχηδόνα καὶ τὰ ἐπέκεινα Καρχηδονίων τῆς Λι-

---

tum editio Basileensis." *Gronov.* Vide ann. ad I, 27, 1 et II, 18, 3. — Infra omnes edd. *ξύγγνωστοί εἰσιν.*

13. *Ἐπανελθὼν δ' αὐτός τε*] Ed. Bas. *ἐπάνελθών τε αὐτός* —, quod non ineptum quidem, sed altera verborum coniunctione deterius nobis visum est. Concinnior tamen foret oratio verbis ita compositis: *Αὐτὸς δ' ἐπανελθών τε, εἰ δοκεῖ —, καί — ἰδών.*

14. *εἰ μὲν βούλει — εἰ δέ βούλει*] Saepe eadem vocabula Graeci additis particulis *μέν — δὲ* ponunt, ut orationis vis augeatur. Cf. Arr. V, 15, 4 *μὲν πεσεῖν — πεσεῖν δέ.* Cyneg. c. XXIII *εἰ μὲν βούλοιο — εἰ δὲ ἐθέλοις.* Thuc. I, 85 *πέμπετε μὲν — πέμπετε δέ.* Xenoph. Hist. Gr. II, 2, 55 *εἶλκε μὲν — εἶλκον δέ.* V, 1, 33 *διέπεμπε μὲν — διέπεμπε δέ.* Strab. XVI, p. 340, ed. ster. *ταχὺ μέν — ταχὺ δέ.* Plutarch. Cic. c. XVIII *καὶ γράμματα μέν — γράμματα δέ.* Pausan. I, 38, 6 *ἔστι μὲν Τριπτολέμου ναός, ἔστι δὲ Ἀρτέμιδος.* I, 42, 2 *παρέσχε μέν — παρέσχε δέ.* V, 12, 1 *ἀπιδεῖν μέν — ἀπιδεῖν δέ.* VII, 23, 5 *διέξεισι μέν — διέξεισι δέ.* Cf. Sieb. ad Pausan. I, 43, 2. — Infra ed. Bas. *ἐπὶ Καρχηδόνας.*

15. *καὶ ἄλλοι Ἕλληνες*] „Addit has voces Optimus, nec indecore, cum hi sint illi *ξύμμαχοι*, quos passim Macedonibus addit, et in progressu orationis de his duobus populis iunctim egerat." *Gronov.* Recte. Accedit quod codici F. in explendis lacunis summa concedi debet auctoritas. Vide praef. ad t. I, p. XLIII.

15 βύης. Ταῦτα δὲ σὸν ἤδη ἐξηγεῖσθαι· ἕψονται δέ σοι
ἄλλοι Μακεδόνες καὶ ἄλλοι Ἕλληνες, νέοι τε ἀντὶ γε-
ρόντων καὶ ἀκμῆτες ἀντὶ κεκμηκότων, καὶ οἷς τὰ τοῦ
πολέμου διὰ τὸ ἀπείρατον ἔς τε τὸ παραυτίκα οὐ φοβε-
ρὰ καὶ κατὰ τὴν τοῦ μέλλοντος ἐλπίδα ἐν σπουδῇ ἔσται·
16 οὓς καὶ ταύτῃ ἔτι προθυμότερον ἀκολουθήσειν σοὶ εἰκός,
ὁρῶντας τοὺς πρότερον ξυμπονήσαντάς τε καὶ ξυγκινδυ-
νεύσαντας ἐς τὰ σφέτερα ἤδη ἐπανεληλυθότας, πλου-
σίους τε ἀντὶ πενήτων καὶ ἀντὶ ἀφανῶν τῶν πάλαι εὐ-
17 κλεεῖς. Καλὸν δέ, ὦ βασιλεῦ, εἴπερ τι ἄλλο, καὶ ἡ ἐν
18 τῷ εὐτυχεῖν σωφροσύνη. Σοὶ μὲν γὰρ αὐτῷ ἡγουμένῳ καὶ
στρατιὰν τοιαύτην ἄγοντι ἐκ μὲν πολεμίων δέος οὐδέν·

διὰ τὸ ἀπείρατον] Ita quattuor codd. Gronovii, ita C. V. Vulcanii et ed. Basil. Unde mirum sane, cur a Vulcauio, quem secutus est Blancardus, scriptum sit *διὰ τὸ ἀπείραστον*. Alteram formam, ut recte iam monuit Gronovius, tuentur haec Arriani l. VI, 28, 5 *μηδὲ ταύτης τῆς τιμῆς ἀπείρατον εἶναι*. Cum autem Gronovius addidisset haec: „sed praeter hos ille Optimus servat *ἀπείρατα*, quod grate accipio intelligens verbnm *εἶναι*;" Schmiederus excudi iussit *διὰ τὰ ἀπείρατα*, quamquam quis est qui dubitet in cod. F. Gronovium reperisse *διὰ τὸ ἀπείρατα* (sc. *εἶναι*)? Vulgatam autem servavimus, quia ellipsis verbi substantivi in hac formula durior est, quam ut Arriano temere imponatur.

17. *εἴπερ τι ἄλλο*] Sic cod. F. et ex eo Schmiederus. *εἴπερ τι καὶ ἄλλο* edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. At huic accessioni oppositum videmus ipsum Arrianum. Vide II, 1, 2 *καὶ εἴπερ τι ἄλλο καὶ τοῦτο*. III, 11, 2 *καὶ εἴπερ τι ἄλλο καὶ τοῦτο*. IV, 7, 8 *καὶ εἴπερ τι ἄλλο καὶ τὰ — πράγματα*. VI, 3, 10 *φιλῳδοὶ γὰρ εἴπερ τινὲς ἄλλοι* coll. ann. ad III, 23, 8. Quod nisi ita esset, haberemus unde particulam *καί* tueremur. Sic dixit Plat. Phaed. p. 58, E *εὖ πράξειν εἴπερ τις πώποτε καὶ ἄλλος*. Xenoph. Anab. I, 4, 15 *ἐπίσταται δ' εἴ τις καὶ ἄλλος*. Memorabb. III, 6, 2 *καλὸν γαρ εἴπερ τι καὶ ἄλλο τῶν ἐν ἀνθρώποις*. Ceterum vide Fritzsch. Qu. Lucc. p. 146. Valck. ad Eur. Phoenn. v. 1589 sqq. — Similem sententiam vide apud Arr. IV, 7, 8 *τούτων οὐδέν τι ὄφελος ἐς εὐδαιμονίαν ἀνθρώπου, εἰ μὴ σωφρονεῖν ἐν ταὐτῷ ὑπάρχει τούτῳ τῷ ἀνθρώπῳ*.

18. *καὶ ταύτῃ* [*καὶ*] *ἀφύλακτα*] Tertiam vocem non habet cod. F.; unde Schmiederus eam reiecit. Neque mihi placet h. l. haec

τὰ δὲ ἐκ τοῦ δαιμονίου ἀδόκητά τε καὶ ταύτῃ [καὶ] ἀφύλακτα τοῖς ἀνθρώποις ἐστί.

XXVIII. *Τοιαῦτα εἰπόντος τοῦ Κοίνου θόρυβον γενέσθαι ἐκ τῶν παρόντων ἐπὶ τοῖς λόγοις· πολλοῖς δὲ δὴ καὶ δάκρυα προχυθέντα ἔτι μᾶλλον δηλῶσαι τό τε ἀκούσιον τῆς γνώμης ἐς τοὺς πρόσω κινδύνους καὶ τὸ καθ' ἡδονὴν σφίσιν εἶναι τὴν ἀναχώρησιν. Ἀλέξανδρος δὲ τότε* 2
μὲν ἀχθεσθεὶς τοῦ τε Κοίνου τῇ παῤῥησίᾳ καὶ τῷ ὄκνῳ τῶν ἄλλων ἡγεμόνων, διέλυσε τὸν ξύλλογον· ἐς δὲ τὴν 3
ὑστεραίαν ξυγκαλέσας αὖθις ξὺν ὀργῇ τοὺς αὐτούς, αὐτὸς μὲν ἰέναι ἔφη τοῦ πρόσω, βιάσεσθαι δὲ οὐδένα ἄκοντα Μακεδόνων ξυνέπεσθαι· ἕξειν γὰρ τοὺς ἀκολουθήσοντας

---

particula. Sed defendi eam posse non ignoro. Quod utrumque me movit ut uncis eam includi curarim.

C. XXVIII. *πολλοῖς δὲ δή*] „Ultimam vocem ex cod. Opt. adieci." *Schmied.* Bene. Cf. V, 27, 11 *πόθος δὲ γυναικῶν, πόθος δὲ δὴ τῆς γῆς.* Praeterea consule ann. ad V, 7, 9.

τὴν ἀναχώρησιν] Ita Schmiederus e cod. F. *τὴν ἀποχώρησιν* edd. vett. cum quattuor codd. Gronovii. Quae nominis forma etsi minus placeat, tamen possit defendi. Significat enim alias semper fere *receptum post cladem acceptam*, ut I, 6, 18 *ὥστε οὐδεὶς ἀπέθανεν ἐν τῇ ἀποχωρήσει αὐτῶν.* I, 6, 23 *ἐν τῇ ἀποχωρήσει ἀτάκτῳ καὶ φοβερᾷ γενομένῃ.* I, 22, 6 *ξυνέβη δὲ καὶ τούτοις ἐν τῇ ἀποχωρήσει — τὴν γέφυραν ξυντρῖψαι.* VI, 7, 3 *τῶν φθασάντων ἐς τὴν ἀποχώρησιν.* Semel dictum est *de reditu* VII, 27, 4 *ὅτι ἐκ θεοῦ τε αὐτῷ ἡ γένεσις ξυνέβη καὶ παρὰ θεοὺς ἡ ἀποχώρησις.* Quod dedimus, tum optime firmatur iis quae infra leguntur V, 28, 8 *ὡς πάντα ἐς τὴν ὀπίσω ἀναχώρησιν αὐτῷ ἔφερεν*, tum non debilitatur iis quae habes II, 11, 5 *οἵ τε Πέρσαι ἐν τῇ ἀναχωρήσει — ἐκακοπάθουν* et II, 22, 5 *σημείοις ἄλλοις καὶ ἄλλοις ἐπεκάλουν ἐς τὴν ἀναχώρησιν.* Ubique enim nomine quod est *ἀναχώρησις* non tam puto significari *receptum* quam *reditum.*

3. *βιάσεσθαι*] Ed. Basil. *βιάσασθαι.*

ἕξειν γὰρ — ἑκόντας] h. e. *non enim defuturos esse qui sua sponte regem suum sequerentur.* Similiter articulum appositum vide participiis futuri I, 12, 12 *Πρίαμον πόλιν ἐνδοθεῖσαν τοὺς παραληψομένους ἀπέστειλε.* II, 14, 5 *πέμπειν ἠξίου τοὺς τὰ πιστὰ ληψομένους.* III, 23, 17 *συμπέμπειν ἐκέλευε τὸν ἡγησόμενον.* IV, 21, 15 *πέμψαι κελεύει τοὺς κελεύσοντας.* VI, 19, 5 *προπέμπει —*

τῷ βασιλεῖ σφῶν ἑκόντας· τοῖς δὲ καὶ ἀπιέναι οἴκαδε ἐθέλουσιν ὑπάρχειν ἀπιέναι, καὶ ἐξαγγέλλειν τοῖς οἰκείοις ὅτι τὸν βασιλέα σφῶν ἐν μέσοις τοῖς πολεμίοις ἐπανήκουσιν ἀπολιπόντες· ταῦτ' εἰπόντα ἀπελθεῖν ἐς τὴν
5 σκηνήν, μηδέ τινα τῶν ἑταίρων προσέσθαι αὐτῆς τε ἐκείνης τῆς ἡμέρας καὶ ἐς τὴν τρίτην ἔτι ἀπ' ἐκείνης, ὑπομένοντα εἰ δή τις τροπὴ ταῖς γνώμαις τῶν Μακεδόνων τε καὶ ξυμμάχων (οἷα δὴ ἐν ὄχλῳ στρατιωτῶν τὰ πολλὰ φιλεῖ γίγνεσθαι) ἐμπεσοῦσα εὐπειθεστέρους παρέξει
6 αὐτούς. Ὡς δὲ σιγὴ πολλὴ ἦν ἀνὰ τὸ στρατόπεδον, καὶ ἀχθόμενοι μὲν τῇ ὀργῇ αὐτοῦ δῆλοι ἦσαν, οὐ μὴν μετα-

---

τοὺς κατασκεψομένους τὴν νῆσον. VI, 25, 2 καὶ ὁ — ἐξελέγξων οὐδεὶς ἦν. VII, 22, 5 πέμψας τὸν ἡγησόμενον. Addito nomine omittitur articulus, ut I, 14, 1 Παρμενίωνα πέμπει — ἡγησόμενον. I, 17, 2 Λασκύλιον δὲ παραληψόμενον Παρμενίωνα ἐκπέμπει. III, 17, 7 Κρατερὸν δὲ ἀπέστειλε τὰ ἄκρα καταληψόμενον. Omittitur etiam si habes quod facile cogitando addas participio, ut VI, 18, 1 ἀποπέμπει — φρέατά τε ὀρύξοντας καὶ — κατασκευάσοντας. VII, 14, 14 ἔπεμψεν ἐρησομένους τὸν θεόν. Quamquam libenter concedo in talibus, sententia paululum immutata, recte quoque articulum posse addi.

5. προσέσθαι] Ed. Bas. inepte προσέσται. — Mox dedi ex ed. Bas. αὐτῆς τε ἐκείνης pro vulg. αὐτῆς τ' ἐκείνης. Hiatum non ubique vitasse Arrianum passim iam monuimus. Particulae τὲ vero vocalem nusquam, nisi fallor, elisam vidi. Cf. II, 25, 4. V, 1, 9. V, 2, 2. V, 8, 5. VI, 3, 6. VI, 3, 8. VI, 7, 10. VI, 12, 5. VI, 15, 8. VI, 21, 6. VI, 22, 12. VI, 23, 2. VII, 23, 7. VII, 27, 4 et centenos alios locos.

εἰ δή τις τροπή] Schmiederus e cod. F. εἰ δή τις προτροπή. Quod dedimus, ut a reliquis codd. et vett. edd., ita linguae usu probatur. Nam qui dixerit προτροπή de *mutatione animorum*, novi neminem. Neque placet explicatio quam dedit Schneiderus in Lexico s. v. προτροπή. Apud Arrianum τροπή aliis locis est *fuga*, ut IV, 26, 2 cet., aliis *solstitium* (vide VI, 21, 2. VII, 21, 2). Ad nostrum locum cf. Plut. vit. Alcib. c. 23 ὀξυτέρας τρεπομένῳ τροπὰς τοῦ χαμαιλέοντος. vit. Marii c. 37 πολλὰς ἐπ' ἀμφότερα τῆς γνώμης τροπὰς λαβόντες. De *motus s. habitus mutationibus* τροπή dictum esse Philostrato monuit Iacobs. ad p. 118, 4 et p. 119, 32.

βαλλόμενοί γε ὑπ' αὐτῆς· ἐνταῦθα δὴ λέγει Πτολεμαῖος 7
ὁ Λάγου ὅτι ἐπὶ τῇ διαβάσει οὐδὲν μεῖον ἐθύετο, θυο-
μένῳ δὲ οὐκ ἐγίγνετο αὐτῷ τὰ ἱερά· τότε δὴ τοὺς πρεσ- 8
βυτάτους τε τῶν ἑταίρων καὶ μάλιστα τοὺς ἐπιτηδείους αὐτῷ ξυναγαγὼν ὡς πάντα ἐς τὴν ὀπίσω ἀναχώρησιν αὐτῷ ἔφερεν, ἐκφαίνει ἐς τὴν στρατιὰν ὅτι ἔγνωσται ὀπίσω ἀποστρέφειν.

XXIX. *Οἱ δὲ ἐβόων τε οἷα ἂν ὄχλος ξυμμιγὴς χαίρων βοήσειε καὶ ἐδάκρυον οἱ πολλοὶ αὐτῶν, οἱ δὲ καὶ τῇ σκηνῇ τῇ βασιλικῇ πελάζοντες ηὔχοντο Ἀλεξάνδρῳ πολλὰ καὶ ἀγαθά, ὅτι πρὸς σφῶν μόνων νικηθῆναι ἠνέσχετο*

ἐμπεσοῦσα] Ed. Basil. *ἐμπεσοῦσα δέ*, puncto post *γίγνεσθαι* posito.

6. *ὡς δὲ σιγὴ πολλὴ ἦν*] Cod. F. *ὡς δὲ σιγὴ ἂν πολλὴ ἦν*. Quod Schmiederus recepit. Vix recte, puto. Neque defenditur ullo modo haec particula iis quae diximus ad VI, 24, 11. cf. V, 27, 1.

7. *ἐνταῦθα δή*] Ed. Bas. *ἐνταῦθα δέ*. Utrumque stare posse argumento sunt quae diximus ad I, 15, 8. — Infra ed. Bas. *οὐκ ἐγίνετο*.

8. *καὶ μάλιστα τοὺς ἐπιτηδείους*] Vulcanius: *qui et aetate grandiores maximeque familiares ei erant*. Quasi scripsisset Arrianus *καὶ τοὺς μάλιστα ἐπιτηδείους*: quod ferri quidem potest, sed minime omnium necessarium est. Hoc enim dicere voluit Arrianus: *tunc demum ex amicis convocavit tum eos qui aetate iam provecti, tum maxime qui ei familiares erant*; h. e. (ut Gronovius non inepte interpretatur) qui ipsius partes contra militum contumaciam fovebant.

ἐς τὴν ὀπίσω ἀναχώρησιν] Ita codd. Gronovii omnes cum ed. Basil. Vulcanius primus *ἀποχώρησιν*, quod recepit quoque Blancardus. Neque mutavit Gronovius et Raphelius. Vide supra ann. ad V, 28, 1. — Mox ed. Basil. *ἔφερε*.

ὅτι ἔγνωσται] Ed. Basil. *ὅτι ἔγνω*, minus apte. Cf. II, 20, 9 *τοῖς δὲ Τυρίοις ἐγνωσμένον ἦν*. III, 21, 11 *ἀκούσας ὅτι ἐγνωσμένον εἴη*. Gronovius de varia scriptura nihil monuit.

C. XXIX. *καὶ ἐδάκρυον οἱ πολλοὶ αὐτῶν*] Edd. Vulc. et Blanc. *καὶ δάκρυον οἱ πολλοὶ αὐτῶν ἠφίεσαν*. „Itane vultis unam denique lacrimam potuisse mitti? Immo sane verbum ultimum in nullo Msto exstat et *ποιητικώτερον* videtur. Certe et praecedente

2 Ἔνθα δὴ διελὼν κατὰ τάξεις τὴν στρατιάν, δώδεκα βωμοὺς κατασκευάζειν προστάττει· ὕψος μὲν κατὰ τοὺς μεγίστους πύργους, εὖρος δὲ μείζονας ἢ κατὰ πύργους· χαριστήρια τοῖς θεοῖς τοῖς ἐς τοσόνδε ἀγαγοῦσιν αὐτὸν
3 νικῶντα καὶ μνημεῖα τῶν αὐτοῦ πόνων. Ὡς δὲ κατε-

---

pagina (c. 28, 1) *πολλοῖς δὲ καὶ δάκρυα προχυθέντα* et lib. VI, 18, 5 *πολλοῖς δὲ καὶ δάκρυα προὐχύθη ἀκούσια*. VII, 11, 8 *καὶ αὐτῷ προχεῖται δάκρυα* ait, non *δάκρυον*. Legamus igitur cum Opt. et aliis tum Florentinis, tum eo quem habuit Vulcanius *καὶ ἐδάκρυον*, omisso quod est nothum." *Gronov.* Hanc lectionem clare etiam exhibet ed. Bas. Sive igitur Vulcanius e codice mutaverit veram et genuinam scripturam, sive e coniectura, idem est. Videtur tamen inde orta esse ista mutatio, quod librarius, cum scriptum reperiret *δάκρυον* omisso augmento, hac forma pro substantivo habita, verbum censeret addendum esse *ἠφίεσαν*, sive aliud quod similis esset potestatis. Ac sane nisi singularis *δάκρυον* offenderet, nihil esset quod obiiceretur. Sic enim dixit Philostr. I, 11, p. 20, ed. Iacobs. *δάκρυα ἀφιέναι*. Himer. Or. IV, p. 468 *διὰ σὲ πόλις μὲν ἡβᾷ τε καὶ ἐξεγείρεται δάκρυά τε ἀφεῖσα καὶ θρήνους*. Ac similes sunt formulae *ἱδρῶτας ἀφιέναι* apud Diod. Sic. XVII, 10. *φωνὴν ἱέναι* s. *ἀφιέναι* apud Arr. I, 17, 7. I, 26, 6. III, 3, 10. Lucian. Hermotim. c. 74. vv. hh. II, 12. *γλῶσσαν ἀφιέναι* apud Herod. II, 15. Illustrarunt hanc posteriorem formulam Wyttenb. ad Iul. Orat. p. 181, ed. Lips. Iacobs. ad Achill. Tat. p. 399. Singularem *δάκρυον* in hac formula non nisi poetis usurpatum vidi. Notum est Homericum *δάκρυον εἶβειν* s. *χέειν* coll. Soph. Oed. Col. v. 1251 *ἀστακτὶ λείβων δάκρυον*. Aliter iam habent quae leguntur apud Ael. varr. hist. III, 18 *φέρειν δὲ καρπούς —· ἐάν τις αὐτῶν ἀπογεύσηται, τοσοῦτον ἐκβάλλει δάκρυον —*, Ubi Kuehnio non erat tentanda vulgata scriptura. Similiter scripsit de arboribus electrum efficientibus Diod. Sic. V, 23 *ταύτας δὲ κατ' ἐνιαυτὸν κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν δάκρυον ἀφιέναι καὶ τοῦτο — ἀποτελεῖν τὸ καλούμενον ἤλεκτρον*. — De verbis *ηὔχοντο — ἀγαθὰ* cf. Lucian. Catapl. c. 11 *ἐπηύχοντό μοι πολλὰ καὶ ἀγαθά*.

2. *μείζονας ἔτι*] Secundam voculam, quia in cod. F. non conspecta erat Gronovio, Schmiederus statim reiecit. Parum consulte. Nam cum ante dixisset Arrianus, aras, quas exstrui iusserat Alexander, altitudine summis turribus pares fuisse, nescio quomodo aptius dici possit quam easdem illas aras latitudine *etiam maiores*

σκευασμένοι αὐτῷ οἱ βωμοὶ ἦσαν, θύει δὴ ἐπ᾽ αὐτῶν ὡς νόμος· καὶ ἀγῶνα ποιεῖ γυμνικόν τε καὶ ἱππικόν. Καὶ 4 τὴν μὲν χώραν τὴν μέχρι τοῦ Ὑφάσιος ποταμοῦ Πώρῳ ἄρχειν προσέθηκεν, αὐτὸς δ᾽ ἐπὶ τὸν Ὑδραώτην ἀνέστρεφε· διαβὰς δὲ τὸν Ὑδραώτην ἐπὶ τὸν Ἀκεσίνην αὖ

---

fuisse, ita ut cum turribus omnino non potuerint comparari. Et similiter dixit IV, 6, 12 *πολὺ ἔτι μείζων ἢ κατὰ τὸν Πηνειὸν ποταμόν ἐστιν.* — Supra pro *κατὰ τάξεις* ed. Basil. *κατὰ τάξιν.*

καὶ μνημεῖα τῶν — πόνων] Ita iam scripsit Vulcanius ex vetere codice Stephani pro *μνεῖαν*, quod est in ed. Basil. Cf. VII, 10, 7 *στέφανοί τε χρυσοῖ τοῖς πλείστοις ὑμῶν εἰσί, μνημεῖα — τῆς ἀρετῆς.* Xenoph. vit. Agesil. VI, 2 *ἀθάνατα μὲν τῆς ἑαυτοῦ ἀρετῆς μνημεῖα καταλιπών.* Paulo aliter scripsit Hist. Ind. V, 9 *Νύσα πόλις μνῆμα οὐ φαῦλον τῆς στρατηλασίης.* Exped. V, 1, 7 *κτίζει τὴν πόλιν τήνδε, μνημόσυνον — ἐσόμενον.*

3. *γυμνικόν τε καὶ ἱππικόν*] In ed. Bas. particula *τὲ* non comparet. Neque, si ab omnibus edd. et codd. abesset, valde desideraretur. Sic habes quidem III, 1, 5 *ἀγῶνα ἐποίησε γυμνικόν τε καὶ μουσικόν.* V, 8, 5 *καὶ ἀγῶνα ποιεῖ γυμνικόν τε καὶ ἱππικόν.* VI, 28, 4 *ἀγῶνα διαθεῖναι μουσικόν τε καὶ γυμνικόν.* VII, 14, 1 *ἀγῶνα ἐπετέλει γυμνικόν τε καὶ μουσικόν.* Sed omissa particula *τὲ* dixit II, 5, 10 *ἀγῶνα διαθεὶς γυμνικὸν καὶ μουσικόν.* V, 3, 9 *ἀγῶνα ποιεῖ γυμνικὸν καὶ ἱππικόν.* V, 20, 1 *ἐποιεῖτο αὐτῷ γυμνικὸς καὶ ἱππικός.* Eadem in coniungendis verbis inconstantia observata nobis est in aliis formulis. Dixit enim III, 13, 7 *τῷ τε πλήθει τῶν βαρβάρων καὶ ὅτι — ἦσαν.* VI, 25, 2 *ὑπό τε τοῦ πόνου — καὶ ὅτι — ἡμάρτανον.* Sed V, 10, 2 *ὑπὸ τοῦ πλήθους καὶ ὅτι — ἔμελλον.* Sic dixit VI, 27, 9 *τοὺς μὲν — ἀμφὶ Κλέανδρόν τε καὶ Σιτάλκην.* Sed I, 10, 7 *ἐξήτει τοὺς ἀμφὶ Δημοσθένην καὶ Λυκοῦργον.* Sic VI, 4, 7 *τὴν ξυμβολὴν τοῦ τε Ὑδάσπου καὶ Ἀκεσίνου.* Sed VI, 15, 1 *ἐπὶ τῇ ξυμβολῇ τοῦ Ἀκεσίνου καὶ Ἰνδοῦ.* Sic VI, 14, 8 *τοῦ Ἀκεσίνου καὶ τοῦ Ἰνδοῦ.* Sed VI, 19, 12 *τοῦ τε Εὐφράτου καὶ τοῦ Τίγρητος.* Cf. Strang. ad Isocr. or. ad Demon. p. 17.

4. *ἐπὶ τὸν Ἀκεσίνην αὖ ἐπανήει ὀπίσω*] Edd. vett. particulam *αὖ* non habent. In cod. Gronovii eam legi verisimile est. Gvonovius enim: „Mssti, inquit, omnes id volunt, ut credam Arrianum scripsisse *αὖ ἐπανήει.*“ Neque obstat Arriani usus loquendi. Cf. IV, 15, 12 — *ᾔει αὖθις.* VI, 7, 5 *ἐπανῆλθεν αὖθις.* VI, 14, 8 *κατὰ τὸν Ἀκεσίνην αὖ ἔπλει.* VI, 16, 4 *ὁ δὲ ἐπὶ Σάμβον αὖ ᾖγε.*

5 ἐπανῄει ὀπίσω. Καὶ ἐνταῦθα καταλαμβάνει τὴν πόλιν ἐξῳκοδομημένην ἥντινα Ἡφαιστίων αὐτῷ ἐκτειχίσαι ἐτάχθη· καὶ ἐς ταύτην ξυνοικίσας τῶν τε προσχώρων ὅσοι ἐθελονταὶ κατῳκίζοντο, καὶ τῶν μισθοφόρων ὅ τι περ ἀπόμαχον, αὐτὸς τὰ ἐπὶ τῷ κατάπλῳ παρεσκευάζετο τῷ
6 ἐς τὴν μεγάλην θάλασσαν. Ἐν τούτῳ δ' ἀφίκοντο πρὸς αὐτὸν Ἀρσάκης τε ὁ τῆς ὁμόρου Ἀβισάρῃ χώρας ὕπαρχος καὶ ὁ ἀδελφὸς Ἀβισάρου καὶ οἱ ἄλλοι οἰκεῖοι, δῶρά τε κομίζοντες τὰ μέγιστα παρ' Ἰνδοῖς καὶ τοὺς παρ' Ἀβισάρῃ ἐλέφαντας ἐς τριάκοντα τὸν ἀριθμόν. Ἀβισά-

---

Eandem enunciatorum copulandorum rationem adhibuit Xenophon, ut Hist. Gr. V, 1, 29 *οἱ δ' αὖ Λακεδαιμόνιοι.* V, 1, 34 *οἱ δ' αυ Κορίνθιοι.* Adde V, 4, 21. Cyropaed. I, 4, 23; coll. ann. ad Arr. III, 15, 13. VI, 8, 2.

τῷ ἐς τὴν μεγάλην θάλασσαν] Sic codd. Gronovii omnes, sic ed. Bas. Articulus prior in ed. Vulcaniana typorum lapsu, ut videtur, omissus est. Vide ann. ad I, 12, 9. — Supra ed. Basil. *ἐκτειχίσαι.*

6. *δῶρά τε κομίζοντες τὰ μέγιστα*] Haec est scriptura codicis F., unde recepit Schmiederus. *ἃ μέγιστα* edd. vett. cum quattuor codd. Gronovii. Neque hoc malum est, modo cogitando addas verbum substantivum vel, quod paulo remotius est, verbum *νομίζεται.* Similiter habent quae leguntur I, 5, 3 *δῶρα ἔλαβεν ὅσα μέγιστα νομίζεται.* IV, 15, 3 *δῶρα ἔφερεν ὅσα μέγιστα νομίζεται.* IV, 22, 8 *δῶρα τὰ μέγιστα παρ' Ἰνδοῖς νομιζόμενα κομίζοντες.* VI, 14, 1 *δῶρά τε ὅσα μέγιστα παρ' Ἰνδοῖς κομίζοντες.* Xenoph. Anab. I, 2, 27 *Κῦρος δὲ ἐκείνῳ δῶρα ἃ νομίζεται τίμια.*

παρ' Ἰνδοῖς] Ed. Basil. *παρ' Ἰνδούς.* — Supra eadem *ἐν τούτῳ δέ.*

7. *οἱ παρ' Ἀλεξάνδρου*] Ed. Basil. *οἱ παρὰ Ἀλεξάνδρου.* Non minus recte. Sic I, 19, 1 in omnibus edd. legitur *παρὰ Ἀλέξανδρον.* Neque aliter habent quae sunt *παρὰ Ἀβισάρῃ* IV, 30, 14 et *παρὰ Ἀβισάρου.* V, 8, 4.

Ἀβισάρῃ — ἔδωκε] Ed. Bas. *Ἀβισάρην.* Dativum omnes codd. Gronovii commendant, si fides habenda est iis quae monuit Gronovius ad III, 5, 5, ubi de duplici constructionis genere plura diximus.

8. *θύει αὖ — ἐν τῷ Ἀκεσίνῃ*] Sic Schmiederus ex auctoritate codicis F. *ἐπὶ τῷ Ἀκεσίνῃ* edd. vett. et quattuor codd. Gronovii.

ρην γὰρ νόσῳ ἀδύνατον γενέσθαι ἐλθεῖν. Ξυνέβαινον δὲ 7
τούτοις καὶ οἱ παρ' Ἀλεξάνδρου ἐκπεμφθέντες πρέσβεις
πρὸς Ἀβισάρην. Καὶ ταῦτα οὐ χαλεπῶς πιστεύσας οὕτως 8
ἔχειν, Ἀβισάρῃ τε τῆς αὑτοῦ χώρας σατραπεύειν ἔδωκε καὶ
Ἀρσάκην τῇ Ἀβισάρου ἐπικρατείᾳ προσέθηκε, καὶ φόρους
οὕστινας ἀποίσουσι τάξας, θύει αὖ καὶ ἐν τῷ Ἀκεσίνῃ ποταμῷ. Καὶ τὸν Ἀκεσίνην αὖ διαβὰς ἐπὶ τὸν Ὑδάσπην ἧκεν, 9
ἵνα καὶ τῶν πόλεων τῆς τε Νικαίας καὶ τῶν Βουκεφάλων, ὅσα πρὸς τῶν ὄμβρων πεπονηκότα ἦν, ξὺν τῇ στρατιᾷ ἐπεσκεύασε καὶ τὰ ἄλλα τὰ κατὰ τὴν χώραν ἐκόσμει.

Quod minus aptum videtur. Quamvis enim recte dixerit Arrianus I, 4, 8 *θύει ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τοῦ Ἴστρου, sacra instituit in ripa* s. *ad ripam Istri*: non puto eum eodem iure dicere potuisse *θύει ἐπὶ τῷ Ἀκεσίνῃ*, nisi quis contendat hoc dictum esse pro *ἐπὶ τῇ τοῦ Ἀκεσίνου ὄχθῃ*. Longe simplicius tamen videtur quod dat cod. F. *ἐν τῷ Ἀκεσίνῃ*. Nimirum hoc est *prope Acesinem fluvium*. Cf. tamen ann. ad III, 5, 6 et III, 22, 7.

καὶ τὸν Ἀκεσίνην αὖ διαβάς] Edd. Vulc. Blanc. Gron. Raphel. *καὶ τοῦτον διαβάς*. Quod dedimus Schmiederum secuti, habent omnes codd. Gronovii et ed. Basil. Vide ann. ad I, 11, 6. — Infra ed. Bas. inepte *πρὸς τὸν ὄμβρον*.

ΑΡΡΙΑΝΟΥ
ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ
ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΚΤΟΝ.

Ἀλέξανδρος δὲ, ἐπειδὴ παρεσκευάσθησαν αὐτῷ ἐπὶ τοῦ Ὑδάσπου ταῖς ὄχθαις πολλαὶ μὲν τριακόντοροι καὶ ἡμιό-

---

C. I. *τριακόντοροι καὶ ἡμιόλιαι*] Ita omnes codd. Gronovii, ita V. C. Vulcanii cum edd. Venet. ac Basil. *ἡμιόλιοι* edd. Vulc. et Blanc. Feminini forma ab ipso Arriano commendatur, qui dixit III, 2, 5 *ξὺν ἡμιολίαις λῃστρικαῖς*. VI, 18, 7 *ὅσαι τε ἡμιόλιαι*. Sic etiam apud Diodorum Sic. XVI, 60 secundum cod. Reg. I scriptum malim *τέσσαρας ἔχων ἡμιολίας* pro vulgato *ἡμιολίους*. Femininum intactum mansit XIX, 65 *ναῦς ἡμιολίας*. Haud tamen ignoro, ut de hac forma, ita de similibus nihil certi statui posse. Sic v. c. Arrianus dixit *τὰς παραλίους πόλεις* I, 20, 2. *τῆς παραλίου* sc. *γῆς* I, 24, 5. II, 1, 1. VII, 20, 5. Sed *ἡ παραλία* III, 22, 6. VI, 20, 8. VII, 19, 8. 11. *ἡ παραλία τῆς γῆς* VI, 15, 9. Cf. Popp. in censura Gramm. Gr. ub. a Matth. editae diario lit. Ienens. inserta 1826, N. 173 sq. Eodem modo adiectivum *χρόνιος*, quamvis Arriano ubique duorum generum sit (vide I, 20, 4. I, 27, 5. II, 25, 6. IV, 18, 8. IV, 28, 12), tamen etiam trium generum esse documento sunt quae sine dubio vera leguntur apud Thucyd. I, 12 *ἀναχώρησις — χρονία*. Cf. praeterea ann. ad VI, 6, 10. VII, 25, 1.

2. *καὶ [Ἀλέξανδρος] ἀκούσας*] Mediam vocem e codice F. inseruit Schmiederus. Quod additamentum mihi minus aptum videtur hoc loco. Arctissime enim quae sequuntur cohaerent cum praecedentibus. Unde uncis iussi vocem illam includi. In initio enunciati si talis verborum compositio reperiretur, non esset quod obiiceretur. Cf. II, 12, 7 *ταῦτα ἀκούσαντα Ἀλέξανδρον*. II, 27, 1 *ταῦτα ἀκούσας Ἀλέξανδρος*. III, 7, 8 *ταῦτα Ἀλέξανδρος ἀκούσας*. IV, 27, 8 *καὶ ταῦτα ἀκούοντα Ἀλέξανδρον*. VII, 8, 6 *ταῦτα ἀκούσας Ἀλέξανδρος*. Nec tamen in hac dicendi formula ubique additum

λιαι, πολλὰ δὲ καὶ ἱππαγωγὰ πλοῖα, καὶ ἄλλα ὅσα ἐς παρακομιδὴν στρατιᾶς ποταμῷ εὔπορα, ἔγνω καταπλεῖν κατὰ τὸν Ὑδάσπην ὡς ἐπὶ τὴν μεγάλην θάλασσαν. Πρό- 2
τερον μέν γε ἐν τῷ Ἰνδῷ ποταμῷ κροκοδείλους ἰδὼν μόνῳ τῶν ἄλλων ποταμῶν πλὴν Νείλου, πρὸς δὲ ταῖς ὄχθαις τοῦ Ἀκεσίνου κυάμους πεφυκότας ὁποίους ἡ γῆ ἐκφέρει ἡ Αἰγυπτία, καὶ [Ἀλέξανδρος] ἀκούσας ὅτι ὁ Ἀκεσίνης ἐμβάλλει εἰς τὸν Ἰνδὸν, ἔδοξεν ἐξευρηκέναι τοῦ Νείλου τὰς ἀρχάς, ὡς τὸν Νεῖλον ἐνθένδε ποθὲν ἐξ Ἰνδῶν ἀνίσχοντα καὶ δι' ἐρήμου πολλῆς γῆς ῥέοντα καὶ ταύτῃ ἀπολλύοντα τὸν Ἰνδὸν τὸ ὄνομα· ἔπειτα ὁπόθεν 3
ἄρχεται διὰ τῆς οἰκουμένης χώρας ῥεῖν, Νεῖλον ἤδη πρὸς

---

videbis nomen proprium. Vide mihi II, 4, 8 ταῦτα ἀκούσας δρόμῳ ἦγεν. III, 21, 11 ἐνταῦθα ἀκούσας — ὅτι ἐγνωσμένον εἴη.

εἰς τὸν Ἰνδόν] Edd. Venet. Basil. Vulc. Blanc. εἰς τὸν Ἰνδὸν ποταμόν. Postremam vocem ignorant omnes quos consuluit Gronovius codices. Unde eam omisimus Schmiederum secuti. Cf. I, 17, 4 κατεστρατοπέδευσεν ἐπὶ τῷ Ἕρμῳ ποταμῷ. Ἀπέχει δὲ ὁ Ἕρμος. V, 20, 16 τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ τὸ μέγεθος. Mox δοκεῖ τοῦ Ἰνδοῦ εἶναι τὸ εὖρος. VII, 7, 2 κατὰ τὸν Εὐλαῖον ποταμόν. VII, 7, 5 κατὰ τὸν Εὐλαῖον. Ceterum vide ann. ad II, 4, 10. III, 29, 3. V, 4, 4. VI, 20, 6.

ἐνθένδε ποθέν] Ed. Bas. ἔνθεν ποθέν. — Mox eadem ἀπολύοντα.

3. ὁπόθεν ἄρχεται — ῥεῖν] Ed. Basil. ὁπόθεν ἔρχεται — ῥεῖ. Perperam. — Infra eadem editio Αἰθιώπων.

καὶ Αἰγυπτίων] Edd. vett. καὶ Αἴγυπτον. „Omnino legendum ex omnibus Mss. καὶ Αἰγυπτίων. Nilus nunquam probari poterit ab Aethiopibus quoque vocatus fuisse Aegyptus. Repetit eadem quae dixerat l. V. c. 6, ex Homero apparere, eum fluvium, qui Aegyptiis ex proxime super Aegyptum habitantibus Aethiopibus suo tempore dicebatur Nilus, antiquitus habuisse nomen Aegypti, non tam apud Aegyptios aut Aethiopas, quam Graecos et ipsum Homerum.“ *Gronov.* Similia confusa vide V, 1, 8.

ὡς Ὅμηρος ἐποίησεν] Respexit Homeri Odyss. IV, v. 581. Apud Hesiodum Theogon. v. 338 nomen Nili iam memoratur. Cf. Laurent. Lyd. de menss. IV, 68.

ἐκδιδόναι] Sic duo codd. Gronovii cum edd. Vulc. Blanc. Gron. Raphel. ἐσδιδόναι tres codd. Gronovii cum ed. Basil. et

Αἰθιόπων τε τῶν ταύτῃ καὶ Αἰγυπτίων καλούμενον
(ὡς Ὅμηρος ἐποίησεν ἐπώνυμον τῆς Αἰγύπτου Αἴ-
γυπτον), οὕτω δὴ ἐκδιδόναι ἐς τὴν ἐντὸς θάλασσαν·
4 καὶ δὴ καὶ πρὸς τὴν Ὀλυμπιάδα γράφοντα ὑπὲρ
τῶν Ἰνδῶν τῆς γῆς ἄλλα τε γράψαι καὶ ὅτι δοκοίη
αὐτῷ ἐξευρηκέναι τοῦ Νείλου τὰς πηγάς, μικροῖς
δή τισι καὶ φαύλοις ὑπὲρ τῶν τηλικούτων τεκμαιρό-
5 μενον· ἐπεὶ μέντοι ἀτρεκέστερον ἐξήλεγξε τὰ ἀμφὶ
τῷ ποταμῷ τῷ Ἰνδῷ, οὕτω δὴ μαθεῖν παρὰ τῶν ἐπι-
χωρίων, τὸν μὲν Ὑδάσπην τῷ Ἀκεσίνῃ, τὸν Ἀκεσίνην

Schmied. Male. Nam *de fluvio in mare decurrente* Arrianus aut dixit *ἐκδοῦναι*, ut I, 3, 2 *ἵνα ἐκδιδοῖ κατὰ πέντε στόματα ἐς τὸν Εὔξεινον πόντον.* I, 12, 10 *ἐκδιδοῖ ἐς θάλασσαν*: quibus locis adde III, 30, 14. IV, 6, 12. V, 3, 11. V, 6, 10. 11. VI, 1, 6. VII, 7, 8. VII, 21, 5; aut *ἐξιέναι*, de quo verbo vide quae diximus in ann. ad III, 30, 15. *De fluviis qui in alium fluvium incidunt*, dicitur Arriano *ἐμβάλλειν*, ut VI, 1, 2 *ὁ Ἀκεσίνης ἐμβάλλει εἰς τὸν Ἰνδόν.* VI, 14, 9 *ὁ Ὑδάσπης ἐς τὸν Ἀκεσίνην ἐμβάλλει.* VII, 16, 7 *πολλοὶ δὲ δὴ καὶ ἄλλοι ἐς τούτους ἐμβάλλοντες.* Hist. Ind. III, 10 *ὁ Ἀκεσίνης ἵναπερ ἐμβάλλει ἐς τὸν Ἰνδὸν ποταμόν.* Verbo *ἐσβάλλειν* de eadem re usus est Hist. Ind. IV, 10 *ὁ Ἀκεσίνης — ἐσβάλλει ἐς τὸν Ἰνδόν.* Verbum *ἐκδοῦναι de fluvio in fluvium sese exonerante* in libro de Expeditione Alexandri non reperi dictum; in hist. Indica ut alibi, ita IV, 9, 10. 11. Ter autem vidi apud Arrianum *ἐσβάλλειν* s. *ἐμβάλλειν* dictum *de fluvio in mare profluente*: V, 5, 7 *ὅσοι ἐν μέσῳ τούτων — ἐς θάλασσαν καὶ οὗτοι ἐσβάλλουσιν.* VII, 7, 7 *ὁ μὲν Τίγρης ἐσβάλλει ἐς τὸν πόντον.* VII, 16, 4 *αἱ ἀρχαὶ τῆς Κασπίας θαλάσσης — καὶ ποταμῶν πλοΐμων ἐμβαλλόντων ἐς αὐτήν*: quamquam substantivum *ἐσβολή* s. *ἐμβολή* hoc significatu nunquam usurpasse demonstravimus Arrianum in ann. ad I, 19, 10. Forsitan igitur rectius scribas *ἐκβάλλειν* ubi *ἐσβάλλειν* repereris. Eadem verba confusa notavit Iacobs. ad Philostr. p. 445. Neque indigna sunt quae legantur scripta ab Oudend. ad Thom. Magistr. p. 279 et Schaef. ad Bast. comm. palaeogr. post Greg. Cor. p. 721. Alius generis iam esse videtur quod Arrianus scripsit Hist. Ind. XLII, 2 *παραπλέουσι λίμνην ἐς ἣν ὁ Τίγρης ἐσβάλλει ποταμός.* Sic enim Plat. Phaed. p. 113, C *καὶ τὴν λίμνην, ἣν ποιεῖ ὁ ποταμὸς ἐμβάλλων, Στύγα.* Aliam verbi *ἐκβαλεῖν* significationem docuerunt Musgr. ad Eurip. Iph. Taur. v. 1042. Heind. ad Plat. Phaed. p. 113, A.

δὲ τῷ Ἰνδῷ τό τε ὕδωρ ξυμβάλλοντας καὶ τῷ ὀνόματι ξυγχωροῦντας· τὸν Ἰνδὸν δὲ ἐκδιδόντα ἤδη ἐς τὴν μεγάλην 6
θάλασσαν, δίστομον τὸν Ἰνδὸν ὄντα, οὐδέν τι αὐτῷ προσῆκον τῆς γῆς τῆς Αἰγυπτίας· τηνικαῦτα δὲ τῆς ἐπιστολῆς 7
τῆς πρὸς τὴν μητέρα τοῦτο ἀμφὶ τῷ Νείλῳ γραφὲν ἀφελεῖν· καὶ τὸν κατάπλουν τὸν κατὰ τοὺς ποταμοὺς ἔστ' ἐπὶ μεγάλην θάλασσαν ἐπινοοῦντα παρασκευασθῆναί οἱ ἐπὶ τῷδε κελεῦσαι τὰς ναῦς. Αἱ δ' ὑπηρεσίαι αὐτῷ ἐς τὰς 8
ναῦς ξυνεπληρώθησαν ἐκ τῶν ξυνεπομένων τῇ στρατιᾷ Φοινίκων καὶ Κυπρίων καὶ Καρῶν καὶ Αἰγυπτίων.

---

4. *μικροῖς δή τισι — τεκμαιρόμενον*] h. e. *nimirum pravis quibusdam atque vanis indiciis in re tanti momenti usus.* Particula *δή* hoc loco ironiae significandae inservire videtur, ut VII, 8, 5 *τὸν Ἄμμωνα δὴ τῷ λόγῳ ἐπικερτομοῦντες.* Cf. ann. ad V, 18, 8.

5. *τὰ ἀμφὶ τῷ ποταμῷ*] Hunc praepositionis *ἀμφί* usum atque constructionem, si non poetis, tamen Herodoto debuisse Arrianum verisimile est. Nam ut Herodotus dixit III, 32 *ἀμφὶ δὲ τῷ θανάτῳ αὐτῆς διξὸς λέγεται λόγος* et V, 1, 9 *ἀμφὶ ἀπόδῳ τῇ ἐμῇ πείσομαί τοι*: ita Arrianus II, 3, 14 *τὰ ἀμφὶ τῷ δεσμῷ.* III, 30, 1 *οὐ βεβαία γνώμη ἀμφὶ τῇ παραδόσει.* V, 6, 7 *τὰ ἀμφὶ τῇ γῇ τῇ Αἰγυπτίᾳ* et VI, 1, 7 *τοῦτο ἀμφὶ τῷ Νείλῳ γραφέν.* E poetis multa exempla adscripsit Matth. Gr. Gr. ub. p. 1158.

6. *οὐδέν τι αὐτῷ προσῆκον*] Ed. Basil. *οὐδέ τι.* Male. Cf. IV, 7, 8. IV, 30, 2. VII, 3, 7. Hist. Ind. V, 10. XXIX, 7 coll. ann. ad IV, 14, 8.

7. *ἔστ' ἐπὶ μεγάλην θάλασσαν*] Ed. Bas. *ἔστε μεγάλην θάλασσαν.* Minus apte. Plura diximus in ann. ad I, 3, 2. — Supra eadem *ἔγραφεν.*

8. *Αἱ δ' ὑπηρεσίαι*] Ed. Bas. *αἱ δέ.* Abstractis pro concretis nonnunquam usum videmus Arrianum. VII, 19, 8 *πληρώματα δὲ καὶ τὰς ἄλλας ὑπηρεσίας.* Hist. Ind. XVIII, 1 *ὑπηρεσίας τε αὐτῇσι καὶ ἐρέτας ἐπιλεγόμενος.* I, 29, 8 *Ἀθηναίων πρεσβεία ἀφίκετο δεόμενοι.* VII, 19, 1 *πρεσβεῖαι ἐνέτυχον.* Cum Arrianeis apte conferas quod habet Thucyd. I, 143 *κυβερνήτας καὶ τὴν ἄλλην ὑπηρεσίαν.* Similiter idem V, 23 *ἢν δὲ ἡ δουλεία ἐπανιστῆται.* De voce *ξυμμαχία* pro *ξύμμαχοι* usurpata monuit Goell. ad Thucyd. VI, 34. De vocabulo *ἀκοντίσματα* pro *ἀκοντισταί* posito vide quae dixit Schaef. ad Plut. vitt. t. V, p. 84.

II. Ἐν δὲ τούτῳ Κοῖνος μὲν ἐν τοῖς πιστοτάτοις Ἀλεξάνδρῳ ὢν τῶν ἑταίρων νόσῳ τελευτᾷ· καὶ τοῦτον
2 θάπτει ἐκ τῶν παρόντων μεγαλοπρεπῶς. Αὐτὸς δὲ ξυναγαγὼν τούς τε ἑταίρους καὶ ὅσοι Ἰνδῶν πρέσβεις παρ' αὐτὸν ἀφιγμένοι ἦσαν, βασιλέα μὲν τῆς ἑαλωκυίας ἤδη Ἰνδῶν γῆς ἀπέδειξε Πῶρον, ἑπτὰ μὲν ἐθνῶν τῶν ξυμπάντων, πόλεων δὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ὑπὲρ τὰς δισχιλίας.
3 Τὴν στρατιὰν δὲ διένειμεν ὧδε· αὐτὸς μὲν τοὺς ὑπασπιστάς τε ἅμα οἱ ξύμπαντας ἐπὶ τὰς ναῦς ἀνεβίβασε καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τὸ ἄγημα τῶν ἱπ-
4 πέων. Κρατερὸς δὲ αὐτῷ μοῖράν τε τῶν πεζῶν καὶ τῶν ἱππέων παρὰ τὴν ὄχθην τοῦ Ὑδάσπου τὴν ἐν δεξιᾷ ἦγε· κατὰ δὲ τὴν ἑτέραν ὄχθην τὸ πλεῖστόν τε καὶ κράτιστον τῆς στρατιᾶς καὶ τοὺς ἐλέφαντας Ἡφαιστίων προὐχώρει

C. II. ἐν τοῖς πιστοτάτοις] Suspicetur quis ἐν τοῖς πιστότατος. Quomodo dixit I, 23, 11 χωρίον τῆς Καρίας ἐν τοῖς ὀχυρώτατον. Sic apud Lucian. Somn. c. 2, t. I, p. 170 recte scripsit Hemsterhusius ἐν τοῖς μάλιστα εὐδόκιμος pro vulg. δοκίμοις. Sed nihil temere moveo. Vide Plat. Lach. p. 181, B. ἡγοῦ με ἐν τοῖς γ' εὐνουστάτοις. Ael. vv. hh. πύκτης ἐν τοῖς εὐδοκιμωτάτοις γενόμενος. Arr. III, 23, 14 τά τε ἄλλα ἐν τοῖς πρώτοις Περσῶν ὄντας. Consule quoque Goell. ad Thucyd. VII, 19, t. II, p. 252 sq. et Fritzsch. ad Luc. Alexandr. p. 220 sq.

2. τῆς ἑαλωκυίας γῆς] Arriano, ut verbo id hic moneam, ubique haec placuit perfecti forma. cf. II, 15, 1 ἑάλωκε. IV, 2, 11 τὰς οὔπω ἑαλωκυίας πόλεις. V, 24, 10 ἑαλωκότα. VI, 9, 3 ἑαλωκέναι. Neque aliter formatum vides aoristum. I, 1, 17. III, 9, 1. VI, 21, 10 ἑάλωσαν. III, 11, 4. III, 15, 4. VI, 6, 9. VI, 16, 2 ἑάλω. Diodorus et Plutarchus formas ἥλων et ἥλωκα praetulisse videntur. Cf. Diod. Sic. XVII, 31. 36 et centenis aliis locis; Plut. vit. Pyrrh. c. 9. 11. 18. Timol. c. 29. Xenophontem sibi in talibus non constitisse iamiam alibi observavimus. Vide tantum Anab. IV, 4, 21 καὶ ἵπποι ἥλωσαν εἰς εἴκοσι καὶ ἡ σκηνὴ — ἑάλω. V, 2, 15 καὶ ἡλώκει τὸ χωρίον. VII, 1, 19 ὡς ἑαλωκυίας τῆς πόλεως.

3. τοὺς ὑπασπιστάς] Ed. Bas. τοὺς ἱππασπιστάς. — Mox omnes edd. Ἀγριᾶνας.

4. ἵναπερ — τὰ βασίλεια] Sic omnes codd. Gronovii et edd. Venet. ac Basil. ἵναπερ — τὰ βασίλεια ἦν edd. rell. ante Schmied. Utrumque de-

ἄγων, ἤδη ὄντας ἐς διακοσίους· τούτοις δὲ ἦν παρηγγελ-
μένον ὡς τάχιστα ἄγειν ἵναπερ τὰ Σωπείθου βασίλεια.
Φιλίππῳ δὲ τῷ σατράπῃ τῆς ἐπέκεινα τοῦ Ἰνδοῦ ὡς ἐπὶ 5
Βακτρίους γῆς διαλιπόντι τρεῖς ἡμέρας παρήγγελτο ἕπε-
σθαι ξὺν τοῖς ἀμφ' αὐτόν· τοὺς ἱππέας δὲ τοὺς Νυσαίους
ὀπίσω ἀποπέμπει ἐς τὴν Νῦσαν. Τοῦ μὲν τὴ ναυτικοῦ 6
παντὸς Νέαρχος αὐτῷ ἐξηγεῖτο· τῆς δὲ αὐτοῦ νεὼς κυ-
βερνήτης Ὀνησίκριτος, ὃς ἐν τῇ ξυγγραφῇ ἥντινα ὑπὲρ
Ἀλεξάνδρου ξυνέγραψε, καὶ τοῦτο ἐψεύσατο, ναύαρχον
ἑαυτὸν εἶναι γράψας, κυβερνήτην ὄντα. Ἦν δὲ τὸ ξύμ- 7
παν πλῆθος τῶν νεῶν, ὡς λέγει Πτολεμαῖος ὁ Λάγου ᾧ
μάλιστα ἐγὼ ἕπομαι, τριακόντοροι μὲν ἐς ὀγδοήκοντα·
τὰ δὲ πάντα πλοῖα σὺν τοῖς ἱππαγωγοῖς καὶ κερκούροις 8
καὶ ὅσα ἄλλα ποτάμια ἢ τῶν πάλαι πλεόντων κατὰ τοὺς

---

fendi posse nisi iam aliunde constaret, in aperto ponerent quae dicta sunt ad V, 22, 4 coll. ann. crit. ad II, 1, 3. II, 22, 8 et Schaef. ad Greg. Cor. p. 152 sq. In eadem loquendi formula additum vide verbum substantivum II, 3, 1 *ἵνα καὶ τὰ βασίλεια ἦν τοῦ Γορδίου.* III, 25, 1 *ἵνα καὶ τὰ βασίλεια — ἦν.* III, 25, 7 *ἵνα τὸ βασίλειον ἦν.* III, 25, 13 *ἵνα τὰ βασίλεια τῶν Ζαραγγαίων ἦν.* Omissum vidimus I, 17, 6 *οὗ τὰ τῶν Λυδῶν βασίλεια.* Duplex *ἦν* si positum esset, non magis offenderet quam in his l. V, 20, 5 *ὧν ἵνα ὀλιγοστοὶ ἦσαν — οὐκ ἐλάττους ἦσαν.*

5. *τῆς — ὡς ἐπὶ Βακτρίους γῆς διαλιπόντι τρεῖς ἡμέρας*] Hoc modo haec scripta leguntur in codd. omnibus Gronovii. In ed. Vulc. legitur *ὡς ἐπὶ Βακτρίων.* Quae verba plane omissa sunt in ed. Blancard. Pro *διαλιπόντι* ed. Bas. habit *διαλειπόντα* (sic). Voluit sine dubio *διαλιπόντα.* Neque vituperanda esset haec scriptura, nisi omnes codices eius existerent adversarii. Simile est enim hoc l. V, 12, 2 *καὶ τούτοις διαβαίνειν παρηγγέλλετο κατὰ μέρος διελόντας τὸν στρατόν.* Plura diximus in ann. ad V, 26, 7. Ceterum compara VI, 5, 14 *τρισὶν ἡμέραις ὑπολειπόμενον ἕπεσθαι ἐκέλευσεν.* — Mox ed. Bas. *τοὺς Νησαίους.*

6. *ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου*] „Sic iam locutus fuit auctor in praefatione (§. 2), quum alii soleant dicere *οἱ περὶ Ἀλεξάνδρου ξυγγράψαντες,* ut ipse Strabo XI, p. 508.“ *Gronov.* Quid de talibus tenendum sit, hodie vel non monitus quisque scit. Tu vide Matth. Gr. Gr. ub. p. 1156 coll. Arr. VI, 1, 4. VII, 14, 3. VII, 18, 6. —

ποταμοὺς ἢ ἐν τῷ τότε ποιηθέντων, οὐ πολὺ ἀποδέοντα τῶν δισχιλίων.

III. Ὡς δὲ ξύμπαντα αὐτῷ παρεσκεύαστο, ὑπὸ τὴν ἕω ὁ μὲν στρατὸς ἐπέβαινε τῶν νεῶν, αὐτὸς δὲ ἔθυε τοῖς θεοῖς ὡς νόμος, καὶ τῷ ποταμῷ τῷ Ὑδάσπῃ ὅπως
2 οἱ μάντεις ἐξηγοῦντο. Καὶ ἐπιβὰς τῆς νεὼς ἀπὸ τῆς πρώρας ἐκ χρυσῆς φιάλης ἔσπενδεν ἐς τὸν ποταμόν, τόν τε Ἀκεσίνην ξυνεπικαλούμενος τῷ Ὑδάσπῃ, ὅντινα μέγιστον τῶν ἄλλων ποταμῶν ξυμβάλλειν τῷ Ὑδάσπῃ ἐπέπυστο, καὶ οὐ πόῤῥω αὐτῶν εἶναι τὰς ξυμβολάς, καὶ τὸν Ἰνδὸν ἐς ὅντινα ὁ Ἀκεσίνης ξὺν τῷ Ὑδάσπῃ ἐμβάλ-

---

De superioribus cf. Arr. Hist. Ind. XVIII, 9 τῆς δὲ αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου νεὼς κυβερνήτης ἦν Ὀνησίκριτος.

C. III. Ὡς δὲ ξύμπαντα αὐτῷ παρεσκεύαστο] Eandem rem tangens Arrianus Hist. Ind. XVIII, 1 sq. Ἀλέξανδρος γάρ, ἐπειδή οἱ παρεσκεύαστο τὸ ναυτικὸν ἐπὶ τοῦ Ὑδάσπεω τῇσιν ὄχθῃσιν κ. τ. λ. Et XVIII, 11 ὡς δὲ ταῦτα ἐκεκόσμητο Ἀλεξάνδρῳ, ἔθυε τοῖς θεοῖσιν ὅσοι τε πάτριοι ἢ μαντευτοὶ αὐτῷ, καὶ Ποσειδῶνι καὶ Ἀμφιτρίτῃ καὶ Νηρηΐσι καὶ αὐτῷ τῷ Ὠκεανῷ καὶ τῷ Ὑδάσπῃ ποταμῷ.

2. ἔσπενδεν ἐς τὸν ποταμόν] Edd. vett. et quattuor codd. Gronovii ἐπὶ τὸν ποταμόν. Quod cum Schmiedero dedimus, tum firmat cod. F., tum Arrianus ipse I, 11, 10 τῷ Ποσειδῶνι καὶ Νηρηΐσι σπένδειν ἐκ χρυσῆς φιάλης εἰς τὸν πόντον. — Mox dedimus ex ed. Bas. τόν τε Ἀκεσίνην pro vulg. τόν τ' Ἀκεσίνην, iis freti quae diximus in ann. ad V, 28, 5.

ὅντινα μέγιστον τῶν ἄλλων ποταμῶν] „Pro particula τῶν Mss. habent vel αὐτόν vel αὐτῶν, quod placuit Basileae, vel αὖ τῶν, quod praeter alios quoque est in Opt., et sic scribendum est vel ἂν τῶν." Gronov. In tanta librorum manuscriptorum inconstantia nolui mutare quod vulgo editum est; quamquam αὖ τῶν habet quo sese defendat. Cf. III, 7, 13 καὶ ἄλλοι αὖ τῶν προδρόμων προσελάσαντες, ubi all. αὐτῶν. Similiter confusa notavimus αὖ τό et αὐτό I, 9, 6. Sic αὐτῆς male edebatur pro τῆς I, 25, 10. De frequenti usu particulae quae est αὖ vide ann. ad V, 29, 4.

ξυμβάλλειν] Ed. Basil. ξυμβαλεῖν. Minus apte. Cf. V, 5, 3 κατὰ δὲ Βακτρίους ξυμβάλλειν τῷ Παραπαμίσῳ ὄρει. Ac semper in talibus infinitivo s. participio praesentis opus esse res est notissima. Inde dixit Arrianus VI, 20, 2 ἵναπερ ἐσχίζετο ὁ ποταμός.

λει. Ἐπεὶ δὲ Ἡρακλεῖ τε τῷ προπάτορι σπείσας καὶ 3
Ἄμμωνι καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς ὅσοις αὐτῷ νόμος, σημῆ-
ναι ἐς ἀναγωγὴν κελεύει τῇ σάλπιγγι· ἅμα τε δὴ ἐση-
μάνθη καὶ ἀνήγοντο ἐν κόσμῳ. Παρήγγελτο γὰρ ἐφ' 4
ὅσον τε τὰ σκευοφόρα πλοῖα ἐχρῆν τετάχθαι καὶ ἐφ'
ὅσον τὰ ἱππαγωγά, ἐφ' ὅσον τε τὰς μαχίμους τῶν νεῶν,
ὡς μὴ συμπίπτειν ἀλλήλαις κατὰ τὸν πόρον εἰκῇ πλεού-
σας· καὶ ταῖς ταχυναυτούσαις φθάνειν οὐκ ἐφίετο ἔξω τῆς
τάξεως. Ἦν δὲ ὅ τε κτύπος τῆς εἰρεσίας οὐδενὶ ἄλλῳ 5
ἐοικώς, ἅτε ἀπὸ πολλῶν νεῶν ἐν ταὐτῷ ἐρεσσομένων, καὶ
βοὴ ἀπό τε τῶν κελευστῶν, ἐνδιδόντων τὰς ἀρχάς τε καὶ

---

3. *Ἐπεὶ δὲ — σπείσας*] *Cum Herculi progenitori libasset.* Ceterum animadverte constructionem perversam. Aut enim dicendum erat *ἐπεὶ δέ — ἔσπεισεν*, aut *σπείσας δέ —*. Gemina exempla non habeo, similia plura. II, 14, 2 *ἐδήλου ὅτι — πέμψαι.* III, 26, 1 *λέγει ὅτι προηγγελμένην.* Vide ann. ad II, 16, 8. Matth. Gr. Gr. ub. p. 1094. Goell. ad Thucyd., I, p. 99 sq. — Infra pro *κελεύει* solus cod. F. *σημαίνει.* Inepte.

ἐφ' ὅσον] Ed. Basil. *ἐφ' ὅσων.* — Mox eadem ed. *ταχυνούσαις.* Verbum *ταχυναυτῆσαι* habes I, 19, 17. II, 21, 1. VII, 7, 4.

5. *ἐνδιδόντων τὰς ἀρχάς τε καὶ ἀναπαύλας τῇ εἰρεσίᾳ*] Sic omnes edd. ante Schmiederum et quattuor codd. Gronovii. *τῆς εἰρεσίας* Schmiederus e cod. F. Satis aptam hanc alteram scripturam esse quisque viderit. Num autem ita comparata est ut alteri statim anteferatur? Dativum enim sive refers ad *ἐνδιδόντων*, sive ad *ἀναπαύλας*, fere idem erit. Equidem tamen referam ad verbum *ἐνδιδόντων.* Cf. V, 25, 5 *πρὶν καὶ προελθεῖν ἐπὶ μεῖζον τὴν ταραχὴν τοῖς στρατιώταις.* VI, 17, 5 *παραγγείλας παρασκευάζειν ὅσα ἐς ὑποδοχὴν τῇ στρατιᾷ.* Vide ann. ad I, 11, 13. III, 3, 8. 10. De dativo a substantivo pendente consule Schaef. et Pors. ad Eurip. Phoenn. v. 948.

ἐνδιδόντων — ἐπαλαλάξειαν] Animo fortasse obversabatur hic locus Suidae cum scribebat s. v. *ἐνδόσιμον· οἱ δὲ κελευσταὶ τοῖς ἐρέταις τὸ ἐνδόσιμον ἐνέδοσαν· οἱ δὲ ἐπὶ τῇ ἐνδόσει ἀθρόοι τῷ ῥοθίῳ ἐπηλάλαξαν.* Idem fere repetitum legitur s. v. *κελευστής*, ubi tamen ante *τὸ ἐνδόσιμον* inserta sunt verba *καθ' ἑκάστην ναῦν.* Cf. fragmentum Arriani apud Suid. s. v. *ῥόθιον· κτύπος τε ῥοθίου καὶ χρεμετισμὸς ἵππων ἀλλήλοις ἀντεπατάγει.* Arr. Hist. Ind. c. XXX, 4 *καὶ ἐπαλαλάζοντες ὁμοῦ τῷ ῥοθίῳ.*

ἀναπαύλας τῇ εἰρεσίᾳ, καὶ τῶν ἐρετῶν ὁπότε ἀθρόοι
6 ἐμπίπτοντες τῷ ῥοθίῳ ἐπαλαλάξειαν· αἵ τε ὄχθαι ὑψηλότεραι τῶν νεῶν πολλαχῇ οὖσαι, ἐς στενόν τε τὴν βοὴν ξυνάγουσαι καὶ τῇ ξυναγωγῇ αὐτῇ ἐπὶ μέγα ηὐξημένην ἐς
7 ἀλλήλας ἀντέπεμπον· καί που καὶ νάπαι ἑκατέρωθεν τοῦ ποταμοῦ τῇ τε ἐρημίᾳ καὶ τῇ ἀντιπέμψει τοῦ κτύπου καὶ
8 αὗται ξυνεπελάμβανον· οἵ τε ἵπποι διαφαινόμενοι διὰ τῶν ἱππαγωγῶν πλοίων, οὐ πρόσθεν ἵπποι ἐπὶ νεῶν ὀφθέντες ἐν τῇ Ἰνδῶν γῇ (καὶ γὰρ καὶ τὸν Διονύσου ἐπ' Ἰνδοὺς στόλον οὐκ ἐμέμνηντο γενέσθαι ναυτικόν), ἔκπληξιν παρεῖχον τοῖς θεωμένοις τῶν βαρβάρων, ὥστε οἱ μὲν αὐτῶν αὐτόθεν τῇ ἀναγωγῇ παραγενόμενοι ἐπὶ πολὺ ἐφω-
9 μάρτουν. Ἐς ὅσους δὲ τῶν ἤδη Ἀλεξάνδρῳ προσκεχωρηκότων Ἰνδῶν ἡ βοὴ τῶν ἐρετῶν ἢ ὁ κτύπος τῆς εἰρεσίας

---

6. *πολλαχῇ*] Ed. Basil. *πολλαχῇ*. At vide ann. ad V, 24, 6.

7. *τῇ τε ἐρημίᾳ*] Ita recte ed. Basil. *τῇ τ' ἐρημίᾳ* primus Vulcanius, quem secuti sunt recentiores editores. Pro *ἐρημίᾳ* Vulcanio in mentem venit scribere *εἰρεσίᾳ*. Sed vix puto cuiquam probabilem videri talem lectionis vulgatae mutationem.

8. *οὐ πρόσθεν ἵπποι — γῇ*] Haec verba inde a Vulcanio parentheseos signis inclusa fuere una cum sequentibus *καὶ γάρ — ναυτικόν*, quibus etiamnunc vincula iniici curavimus. Nos veriorem verborum distinctionem secutos esse cum alia demonstrant, tum certissimum fit ex his simillimis III, 16, 18 *κατέστησε δὲ καὶ λόχους —, οὐ πρόσθεν ὄντας λόχους ἱππικούς* coll. ann. ad V, 15, 10. — Infra ed. Bas. *τὸν Διόνυσον*.

ἔκπληξιν παρεῖχον τοῖς θεωμένοις] Dignus est qui comparetur locus Thucyd. VI, 46 *μεγάλην τὴν ἔκπληξιν τοῖς ἐκ τῶν τριήρων Ἀθηναίοις παρεῖχε* et Arriani I, 9, 3 *οὔτε αὐτοῖς τοῖς παθοῦσιν ἴσην τὴν αἴσθησιν — προσέθηκεν, οὔτε τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι τὴν ἐπὶ τῷ πάθει ἔκπληξιν ὁμοίαν παρέσχε*. — Paulo infra ed. Bas. *ἐπιπολύ*.

οἱ μὲν αὐτῶν αὐτόθεν] Sic cod. F. et ex eo Schmiederus. *οἱ μὲν αὐτόθεν* edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. Male. Vide I, 15, 1. I, 19, 5. I, 23, 3. II, 22, 6. IV, 27, 2. VI, 9, 9. VI, 19, 4, et quae simillima sunt I, 15, 4 *ὅσοι γε μὴ πρὸς Ἀλέξανδρον πελάζοντα ἀπέκλιναν αὐτῶν*. II, 24, 4 *καὶ Ἀλέξανδρος ξὺν τοῖς ὑπασπισταῖς — τοὺς μὲν αὐτοῦ μαχομένους διέφθειρεν αὐτῶν*,

ἐξίκετο, καὶ οὗτοι ἐπὶ τῇ ὄχθῃ κατέθεον καὶ ξυνείποντο ἐπᾴδοντες βαρβαρικῶς. Φιλῳδοὶ γὰρ εἴπερ τινὲς ἄλλοι Ἰνδοὶ καὶ φιλορχήμονες ἀπὸ Διονύσου ἔτι καὶ τῶν ἅμα Διονύσῳ βακχευσάντων κατὰ τὴν Ἰνδῶν γῆν.

IV. *Οὕτω δὴ πλέων τρίτῃ γε ἡμέρᾳ κατέσχεν ἵναπερ Ἡφαιστίωνί τε καὶ Κρατερῷ κατὰ τὸ αὐτὸ στρατοπε-*
δεύειν ἐπὶ ταῖς ἀντιπέραν ὄχθαις παρήγγελτο. Μείνας 2
δὲ ἐνταῦθα ἡμέρας δύο, ὡς καὶ Φίλιππος αὐτῷ ξὺν τῇ λοιπῇ στρατιᾷ ἀφίκετο, τοῦτον μὲν ἐπὶ τὸν Ἀκεσίνην ποταμὸν ἐκπέμπει ξὺν οἷς ἔχων ἧκε, τάξας παρὰ τοῦ Ἀκεσίνου ποταμοῦ τὴν ὄχθην πορεύεσθαι· τοὺς δ' ἀμφὶ Κρατερόν τε καὶ Ἡφαιστίωνα αὖθις ἐκπέμπει, παραγ-
γείλας ὅπως χρὴ τὴν πορείαν ποιεῖσθαι. Αὐτὸς δ' ἔπλει 3
κατὰ τὸν Ὑδάσπην ποταμὸν οὐδαμοῦ μείονα ἐν τῷ κατά-

τοῖς δὲ — ἐφείπετο. **III, 14, 9** *πολλοὺς μὲν αὐτῶν αὐτοῦ — ἀπέκτειναν.* **V, 18, 4** *ὅσοι γε αὐτῶν αὐτοῦ μὴ ἀπέθανον.* **V, 26, 1** *ὅτι μὴ αὐτοὺς τοὺς πόνους, ὅσοι αὐτῶν ἐς καλὰ ἔργα φέρουσιν.* **VI, 5, 2** *τὰ μὲν δὴ στρογγύλα πλοῖα, ὅσα καὶ ἔτυχεν αὐτῶν περιστραφέντα.* **Hist. Ind. I, 4** *ὅσοι ἀπόμαχοι αὐτῶν ἐγένοντο.* **Idem pronomen omissum vidimus apud Xenoph. Anab. I, 1, 7.**

10. *εἴπερ τινὲς ἄλλοι*] **Ed. Bas.** *ἤπερ τινὲς ἄλλοι.*

C. IV. *ἵναπερ Ἡφαιστίωνι — παρήγγελτο*] **Interpretamenti instar sunt quae leguntur in Indicis c. XIX, 1** *ὡς δὲ πάντα ἐξήρτυτο ἐς ἀναγωγήν, Κρατερὸν μὲν τὰ ἐπὶ θάτερα τοῦ Ὑδάσπεω ἰέναι σὺν τῇ στρατιῇ ἐκέλευσε πεζικῇ τε καὶ ἱππικῇ· ἐς τὸ ἐπὶ θάτερα δὲ Ἡφαιστίων αὐτῷ παρεπορεύετο, σὺν ἄλλῃ στρατιῇ πλείονι ἔτι τῆς τῷ Κρατερῷ συντεταγμένης. — Τοῖς μὲν δὴ ἀμφὶ Κρατερὸν καὶ Ἡφαιστίωνα ἐτέτακτο ἵνα προπορευθέντες ὑπομένοιεν τὸν στόλον.* — **De significatione particulae** *γὲ* **in formula** *τρίτῃ γε ἡμέρᾳ* **vide Herm. ad Vig. p. 826.**

2. *ὡς καὶ Φίλιππος αὐτῷ ἀφίκετο*] **Cf. Hist. Ind. c. XIX, 4** *Φίλιππον δὲ ὅς αὐτῷ σατράπης τῆς χώρης ταύτης ἦν, ἐπὶ τοῦ Ἀκεσίνου τὰς ὄχθας ἐκπέμπει.* — **Infra ed. Bas.** *τοὺς δὲ ἀμφί* **et** *αὐτὸς δὲ ἔπλει.*

3. *τοὺς προσοικοῦντας τῷ Ὑδάσπῃ Ἰνδούς*] **Schmiederus ex auctoritate codicum Gronovii et edd. Venet. ac. Basil. dedit** *Ἰνδῶν.* **Accusativum** *Ἰνδούς* **primus induxit Vulcanius. Nec mutarunt eum Blanc. Gronov. Raphel. Ac mihi quidem solus hic accusativus verus esse videtur. Librarios passim omnes errasse in praefa-**

πλῳ εἴκοσι σταδίων τὸ εὖρος. Προσορμιζόμενος δὲ ὅπῃ τύχοι ταῖς ὄχθαις, τοὺς προσοικοῦντας τῷ Ὑδάσπῃ Ἰνδοὺς τοὺς μὲν ἐνδιδόντας σφᾶς ὁμολογίαις κατελάμβανεν· ἤδη δέ τινας καὶ ἐς ἀλκὴν χωρήσαντας βίᾳ κατεστρέψατο.
4 Αὐτὸς δ' ὡς ἐπὶ τὴν Μαλλῶν τε καὶ Ὀξυδρακῶν γῆν σπουδῇ ἔπλει, πλείστους τε καὶ μαχιμωτάτους τῶν ταύτῃ Ἰνδῶν πυνθανόμενος καὶ ὅτι ἐξηγγέλλοντο αὐτῷ παῖ-

tione demonstravimus. Quid igitur est quod hoc loco eos verae scripturae auctores censeamus? Nonne dixit Arrianus III, 23, 12 *τὴν χώραν δὲ ὅσην διαπεπορευμένοι ἦσαν, τὴν μὲν βίᾳ, τὴν δὲ ἐνδιδόντων τῶν κατοικούντων προσπεποιημένοι.* III, 25, 12 *Ἀλέξανδρος δὲ ὅσους — κατέμαθε, τούτους δὲ* (all. *τούτων δέ*) *τοὺς μὲν ἀπέκτεινε, τοὺς δὲ ἠνδραπόδισε.* VI, 27, 4 *τοὺς δὲ ἀποκτείναντας — τοὺς μὲν — τοὺς δὲ ἀπέκτεινε* —? Vide ad III, 25, 12 et V, 20, 15. Alia iam res esset, si in codicibus scriptum exstaret *τῶν Ἰνδῶν*: quamquam si hoc dicere voluisset, Arrianus non dubito quin scripturus fuisset *τῶν προσοικούντων τῷ Ὑδάσπῃ Ἰνδῶν* vel *τῶν Ἰνδῶν τοὺς τῷ Ὑδάσπῃ προσοικοῦντας.* Articulum autem in genitivo partitivo Arrianum positurum fuisse documento sunt tum multi alii loci, tum hi I, 13, 1 *ἀναλαμβάνων τῶν Περσῶν τοὺς διασωθέντας.* I, 10, 8 *τοὺς ταύτῃ τεταγμένους τῶν Περσῶν.* III, 12, 3 *τῶν Ἀγριάνων οἱ ἡμίσεες.* III, 28, 1 *ἐπῆλθε δὲ — τῶν Ἰνδῶν τοὺς προσχώρους.* V, 15, 6 *πρὸς τὸ καρτερώτατον τῶν Μακεδόνων.* VI, 9, 8 *τοὺς μὲν ὤθει εἴσω τοῦ τείχους τῶν Ἰνδῶν.* Paulo aliter habent haec l. I, 17, 3 *καὶ Σαρδιανῶν οἱ δυνατώτατοι.* cf. VI, 15, 2 *οἳ δὴ ἄλλο ἔθνος Ἰνδῶν αὐτόνομον.* — Ceterum vide quae obiter tantum de hac expeditionis parte Arrianus narrat in Indicis c. XIX, 8.

4. *Αὐτὸς δ' ὡς*] Ed. Basil. *αὐτὸς δὲ.* „Si omnia sana sunt, negligentius hoc capite scripsit Arrianus. Supra enim sect. 3 dicit: *αὐτὸς δ' ἔπλει κατὰ τὸν Ὑδάσπην ποταμόν.* Mox sect. 4 iterum incipit *αὐτὸς δ' ὡς ἐπὶ τὴν Μαλλῶν γῆν σπουδῇ ἔπλει*; quod offendit. Intelligitur tamen quid velit auctor. Dicit enim: Alexander navigabat in Hydaspe et subjiciebat accolas; navigabat autem celerius, quia Mallos et Oxydracas proelium parare audiverat.“ *Schmied.* Sana omnia sunt. Sed Arrianum paulo negligentius h. l. iunxisse enunciata libere confiteor. Nec tamen hic unicus est locus ubi negligentiae reum videmus Arrianum. Cf. I, 17, 3 *αὐτὸς δὲ ἐπὶ Σάρδεων προὐχώρει* et §. 4 *Ἀλέξανδρος δὲ κατεστρατοπέδευσεν.* I, 14, 9. 10 *Ἀλέξανδρος δέ — αὐτὸς δέ.* II, 11, 7 *ὁ δὲ καὶ τὸ τόξον ἀπολείπει ἐπὶ τοῦ ἅρματος, αὐτὸς δὲ ἵππου ἐπιβὰς*

δας μὲν καὶ γυναῖκας ἀποτεθεῖσθαι ἐς τὰς ὀχυρωτάτας τῶν πόλεων, αὐτοὶ δὲ ἐγνωκέναι διὰ μάχης ἰέναι πρὸς αὐτόν· ἐφ᾽ ὅτῳ δὴ καὶ σπουδῇ πλείονι ἐποιεῖτο τὸν 5
πλοῦν, ὅπως μὴ καθεστηκόσιν αὐτοῖς, ἀλλὰ ἐν τῷ ἐνδεεῖ τε ἔτι τῆς παρασκευῆς καὶ τεταραγμένῳ προσφέρηται. Ἔνθεν δὲ ὡρμήθη τὸ δεύτερον, καὶ πέμπτῃ ἡμέρᾳ 6
ἀφίκετο ἐπὶ τὴν ξυμβολὴν τοῦ τε Ὑδάσπου καὶ τοῦ Ἀκε-

ἔφευγε. V, 8, 9 αὐτὸς δὲ ᾔει — καὶ Ἀλέξανδρος κατεστρατοπέδευσεν. VI, 20, 7 καὶ αὐτὸς προσορμισθεὶς — ᾔει — κελεύων, αὐτὸς μὲν δὴ ἐπανελθὼν — ἀνέπλει.

τὴν Μαλλῶν] Ed. Bas. Μαλῶν. Eiusdem erroris eadem editio crimen non fugit Diodor. Sic. XIX, 56, 79 cet. — Mox omnes edd. vitiose Ὀξυδράκων.

5. ἐν τῷ ἐνδεεῖ τε — καὶ τεταραγμένῳ] Adiectiva et participia haud raro pro substantivis usurpata esse optimis quibusque Graecis scriptoribus inter alios monuerunt Lobeck. ad Aiac. Soph. p. 277. Popp. de elocut. Thucyd. p. 100. Goell. ad Thucyd. V, 9, t. II, p. 13. Cf. Arr. II, 17, 7 μετὰ τοῦ ἐς τὰ οἴκοι ἀσφαλοῦς. V, 7, 12 καὶ τὸ τεταγμένον ἐν τῷ δρωμένῳ οὐκ ἄπεστιν. Cf. Thucyd. III, 10 τὸ διαλλάσσον τῆς γνώμης. VI, 24 τὸ ἐπιθυμοῦν τοῦ πλοῦ. Pausan. I, 28, 8 ἐν ἀφανεῖ τῆς πόλεως.

6. Ἔνθεν δὲ ὡρμήθη — καὶ — ἀφίκετο] „Sic legitur in editt. omnibus. Facius vertit: *sexto die eo pervenit ubi Hydaspes in Acesinem se ingerit*; reliqua neglexit Facius. Vulcanius: *itaque rursus movit et quinto die ad confluentem Hydaspis et Acesinis pervenit.* Neuter bene. Sed ne multis morer, copulam καὶ uncis inclusi, tanquam mala manu insertam, et verto: *Unde vero* vel *ex eo vero loco*, unde *secunda vice classem promovit, quinto die pervenit ad Hydaspae et Acesinae confluentes.*" *Schmied.* Nonne mecum miraris Schmiederum qui summo studio Arrianeae narrationi caliginem offuderit? Vulcanius verum vidit. Nec, puto, Schmiederus in hoc loco offensurus fuisset, si Arrianus scripsisset: ἔνθεν δὲ ὁρμηθεὶς τὸ δεύτερον πέμπτῃ ἡμέρᾳ ἀφίκετο, ut I, 7, 7 ἔνθεν δὲ ὁρμηθεὶς ἕκτῃ ἡμέρᾳ ἐσβάλλει ἐς τὴν Βοιωτίαν. I, 11, 7 ἔνθεν δὲ ἐπὶ τὸν Ἕβρον ἀφικόμενος διαβαίνει καὶ τὸν Ἕβρον εὐπετῶς. Sed si pro participio tempore uti voluit finito Arrianus, nonne tum in initio secundi enunciati καί poneretur necesse erat? Velut si I, 7, 7 pro ὁρμηθείς scribere voluit ὡρμήθη, tota orationis series ita erat conformanda: ἔνθεν δὲ ὡρμήθη καὶ ἕκτῃ ἡμέρᾳ ἐσβάλλει. Id tamen monendum est, in hac verborum conjunctione alias ubique

7 *σίνου· ἵνα δὲ ξυμβάλλουσιν οἱ ποταμοὶ οὗτοι, στενώτα-*
τος εἷς ποταμὸς ἐκ τοῖν δυοῖν γίγνεται, καὶ τὸ ῥεῦμα
αὐτῷ ὀξὺ ἐπὶ τῇ στενότητι, καὶ δῖναι ἄτοποι ὑποστρέ-
φοντος τοῦ ῥοῦ· καὶ τὸ ὕδωρ κυμαίνεταί τε καὶ καχλάζει
ἐπὶ μέγα, ὡς καὶ πόῤῥω ἔτι ὄντων ἐξακούεσθαι τὸν
8 *κτύπον τοῦ κύματος. Καὶ ἦν μὲν προεξηγγελμένα ταῦτα*
Ἀλεξάνδρῳ ἐκ τῶν ἐγχωρίων καὶ Ἀλεξάνδρου τῇ στρατιᾷ·
9 *ὅμως δ' ἐπειδὴ ἐπέλαζεν αὐτῷ ταῖς ξυμβολαῖς ὁ στρατός,*
ἐς τοσόνδε ὁ ἀπὸ τοῦ ῥοῦ κτύπος κατεῖχεν, ὥστε ἐπέ-

---

reperiri participium in initio enuntiati positum. Vide locos ad III, 24, 6 citatos et, si pluribus exemplis opus videatur, Hist. Ind. XXI, 4. XXII, 4. XXIV, 1. XXVII, 3. 7. XXIX, 1. 4. 7. XXXII, 6. XXXVIII, 5. 7. XXXIX, 1. 3. 7. XLI, 2 cet.

7. *ἵνα δὲ ξυμβάλλουσιν*] Mediam vocem male omisit ed. Bas. — Mox pro *δῖναι* omnes edd. praeter Basil. *δίναι*. Vide, si tanti est, Spitzn. prosod. p. 78, 2, d. — Ceterum obversatus esse potest hic locus Suidae cum scribebat s. v. *δινήσας· Ἀῤῥιανός· δῖναί τέ εἰσιν ὅπη ἀτόπως ἐπιστρέφουσαι.*

9. *ἐκσιωπησάντων*] *quod hortatores ipsi prae admiratione prorsus conticescerent.* Similiter intendit verbi simplicis vim praepositio *ἐκ* in verbo *ἐκνικῆσαι* Hist. Ind. XX, 2 *ἀλλὰ ἐκνικῆσαι γὰρ αὐτῷ τὴν ἐπιθυμίαν.* Vide Reisig. Enarr. Oed. Colon. p. XXXI. — Vocem *μετέωρος* illustravit Dorv. ad Charit. p. 407. — Supra ed Basil. *ὅμως δὲ ἐπειδή.*

C. V. *ὡς βεβαιοτάτῃ εἰρεσίᾳ χρωμένους*] Edd. ante Gronovium et quattuor codd. *ὡς βιαιοτάτῃ.* „Voces sunt satis opportune et frequenter ab antiquis Graecis coniunctae. Lucianus de veris narrat. (I, 5) *καὶ τὴν ναῦν, ἄκατος δ' ἦν, ὡς πρὸς μέγαν καὶ βίαιον πλοῦν ἐκρατυνάμην.* Apollonius Rhodius II, 594 *ἐπεγνάμπτοντο δὲ κῶπα, Ἠΰτε καμπύλα τόξα, βιαζομένων ἡρώων.* Ubi scholiastes: *τὸ βίαιον τῆς εἰρεσίας δηλῶν.* Tacit. Ann. XII, 58 *ad vim remigii, gubernantium artes, impetus navium.* Itaque id quoque interpretatur plane Curtius IV, 9, 3 *Ingenti certamine concitant remos, quantaque vis humana esse poterat admota est.* Sed tamen unus mihi sufficit cod. Optimus, ut persuadear Arrianum scripsisse *βεβαιοτάτῃ*, quod in eo solo ex Florentinis (etsi et Augustano idem notarit Vulcanius) legitur; tum si addatur usus latinae vocis *firmus*, prout ea Latinos uti docuit Pater meus ad Liv. XXIII, 25, quae huic nostro respondet, credo et persuadebuntur alii. Eleganter *βεβαιότητα* hanc

στησαν τὰς εἰρεσίας οἱ ναῦται, οὐκ ἐκ παραγγέλματος, ἀλλὰ τῶν τε κελευστῶν ὑπὸ θαύματος ἐκσιωπησάντων καὶ αὐτοὶ μετέωροι πρὸς τὸν κτύπον γενόμενοι.

V. Ὡς δ' οὐ πόῤῥω τῶν ξυμβολῶν ἦσαν, ἐνταῦθα δὴ οἱ κυβερνῆται παραγγέλλουσιν ὡς βεβαιοτάτῃ εἰρεσίᾳ χρωμένους ἐξελαύνειν ἐκ τῶν στενῶν, τοῦ μὴ ἐμπιπτούσας τὰς ναῦς ἐς τὰς δίνας ἀναστρέφεσθαι πρὸς αὐτῶν, ἀλλὰ κρατεῖν γὰρ τῇ εἰρεσίᾳ τῶν ἐπιστροφῶν τοῦ ὕδατος. Τὰ μὲν δὴ στρογγύλα πλοῖα ὅσα καὶ ἔτυχεν αὐτῶν 2

---

expressit idem Curtius IV, 3, 18. *Remis pertinacius everberatum mare velut eripientibus navigia classicis cessit.* Sed convenientissime Velleius II, 84 *hinc remiges firmissimi.*" *Gronov.* Utram scripturam veriorem ac magis commodam censeam, hodie quidem nescio. Peritioribus litem relinquam dirimendam. Ut autem certior fias de eo quod Arriano placuit, considera haec exempla. II, 9, 6 καὶ ὡς βιαιότατα ἅμα ταῖς τριήρεσιν ἐπανελκύσαντες τὴν ναῦν. Thucyd. IV, 31 εἰ καταλαμβάνοι ἀναχώρησις βιαιοτέρα. Contra II, 23, 7 ἐπειδὴ πρῶτον βεβαίῳ τε καὶ ἅμα οὐ πάντῃ ἀποτόμῳ τῇ προσβάσει ἐχρήσαντο. IV, 26, 23 βεβαιότερον ἤδη εἴργοντο τῆς χώρας. Et huc trahas forsitan II, 21, 14 καὶ ἅμα τῇ εἰρεσίᾳ ξυντόνῳ ἐπεφέροντο. De confusione vocabulorum βίαιος et βέβαιος egit Walz. Ep. crit. p. 53 et ante eum Dorv. ad. Charit. p. 315.

τοῦ μή] Ed. Basil. τοὺς μή — Supra eadem ὡς δὲ οὐ πόῤῥω.

2. ὅσα καὶ ἔτυχεν] Ed. Basil. ὅσῳ καὶ ἔτυχεν.

συνταράξαντα] Sic cod. F. et ex eo Schmiederus. ταράξαντα edd. vett. cum quattuor codd. Gronovii. Quod hoc loco minus place. Verbum tamen compositum alibi apud Arrianum legere non memini. At cf. Herod. IX, 49 τήν τε κρήνην συνετάραξαν — καὶ συνέχωσαν. Et metaphorice *de legibus conversis* dixit Thucyd. II, 52 νόμοι τε πάντες ξυνεταράχθησαν. De *animo perturbato* Herod. I, 44 Κροῖσος τῷ θανάτῳ τοῦ παιδὸς συντεταραγμένος.

κατέστη ἐς εὐθύ] „Vertendum existimo: *constiterunt in rectum ab ipso fluctu adiuta* (imo *directa*). Navis enim καθίσταται ἐς εὐθύ, hoc est, ut navis vel non inclinet in latera, ut hoc loco, et in aliquam partem vergat, vel ut procedat solito ac decenti more, prora nimirum antecedente puppim: ex quibus postremum clarissime sic explicat auctor ipse V, 7, 9 αἱ νῆες ἀφίενται οὐκ ἐπ' εὐθύ, ἀλλὰ καθάπερ αἱ πρύμναν κρουόμεναι. Apparet εὐθύ hic non notare *recta*, ut interpretatur Vulcanius, sed *suetum ad modum*, ut prora

περιστραφέντα πρὸς τοῦ ῥοῦ, οὐδέν τι παθόντα ἐν τῇ ἐπιστροφῇ, ὅτι μὴ συνταράξαντα τοὺς ἐμπλέοντας, κα-
3 τέστη ἐς εὐθὺ πρὸς αὐτοῦ τοῦ ῥοῦ ὀρθωθέντα· αἱ δὲ μακραὶ νῆες οὐχ ὡσαύτως ἀπαθεῖς ἀπῆλθον ἐν τῇ ἐπιστροφῇ, οὔτε μετέωροι ἐπὶ τοῦ καχλάζοντος κύματος ὡσαύτως οὖσαι, ὅσαι τε δίκροτοι αὐτῶν, τὰς κάτω κώ-
4 πας οὐκ ἐπὶ πολὺ ἔξω ἔχουσαι τοῦ ὕδατος· καὶ αἱ κῶπαι δὲ αὐτοῖς πλαγίοις ἐν ταῖς δίναις γενομένοις συνετρίβοντο, ὅσων γε ἐγκατελήφθησαν ὑπὸ τοῦ ὕδατος οὐ φθα-
5 σάντων αὐτὰς μετεωρίσαι· ὡς πολλὰς μὲν πονῆσαι τῶν νεῶν, δύο δὲ περιπεσούσας ἀλλήλαις αὐτάς τε διαφθα-
6 ρῆναι καὶ τῶν ἐμπλεόντων ἐν αὐταῖς πολλούς. Ὡς δ' ἐς πλάτος ἤδη ὁ ποταμὸς διέσχεν ἐνταῦθα, δὴ ὅ τε ῥοῦς οὐκέτι ὡσαύτως χαλεπὸς ἦν καὶ αἱ δῖναι οὐχ ὁμοίᾳ τῇ βίᾳ
7 ἐπέστρεφον· προσορμίσας οὖν τῇ ἐν δεξιᾷ ὄχθῃ ὁ Ἀλέξ-

---

antecedat." *Gronov.* Ad constructionem confer Herod. VII, 158 *ἀλλὰ εὖ γὰρ ἡμῖν καὶ ἐπὶ τὸ ἄμεινον κατέστη.* Explicationi sunt quae leguntur apud Suid. s. v. *δινήσας· δῖναί τέ εἰσιν ὅπη ἀτόπως ἐπιστρέφουσαι, ὡς μὴ πρόσθεν ἐμπίπτειν χρῆναι τὴν ἑπομένην τῇ προπλεούσῃ νηΐ, ἢ τὴν φθάνουσαν τῇ ἄγαν εἰρεσίᾳ ἐκ τῆς δίνης ἐξελαθεῖσαν εἰς εὐθὺ τοῦ πλοῦ καταστῆναι.*

3. *ἐπὶ τοῦ καχλάζοντος κύματος*] Edd. vett. et quattuor codd. Gronovii *ἐπὶ τοῦ ἐπικαχλάζοντος κύματος.* Quod dedimus, exhibet cod. F. Et recte, puto. Vide Arr. V, 20, 13 *καθ' ὧν φερόμενον βίᾳ τὸ ὕδωρ κυμαίνεσθαί τε καὶ καχλάζειν.* VI, 4, 7 *τὸ ὕδωρ κυμαίνεταί τε καὶ καχλάζει ἐπὶ μέγα.* Cf. Aeschyl. Sept. cont. Theb. v. 110 *κῦμα δοχμολόφων ἀνδρῶν καχλάζει.* v. 758. *ὃ — περὶ πρύμναν καχλάζει.* Consule Blomf. ad Aesch. Prometh. v. 90. Quomodo factum esse possit ut a librariis inferretur forma *ἐπικαχλάζοντος,* demonstrasse nobis videmur similibus exemplis ad II, 2, 10. — Supra ed. Basil. *ἀπαθεῖς ἦλθον.*

4. *ὅσων γε ἐγκατελήφθησαν*] Ed. Basil. *ὅσον γε ἐγκατελήφθη.* Vitium apertum est. Totum hoc enunciatum recte ita interpretatus est Raphelius: *et quaecunque illarum biremes erant, quarum inferiores remi parum admodum supra undas eminent, illarum etiam remi, cum ipsi transversi in vorticibus haererent, confringebantur quorum quidem* (remi) *ab aqua occupabantur, ni citius eos elevassent.*

6. *ὡς δ' ἐς πλάτος*] Ed. Bas. *ὡς δὲ ἐς πλάτος,* nescio an rectius. — Mox omnes edd. praeter Basil. *αἱ δίναι.*

ανδρος τὸν στρατόν, ἵνα σκέπη τε ἦν τοῦ ῥοῦ καὶ προσ-
βολὴ ταῖς ναυσί, καί τις καὶ ἄκρα τοῦ ποταμοῦ ἐπιτη-
δείως ἀνεῖχεν ἐς τῶν ναυαγίων τε τὴν ξυναγωγὴν καὶ εἴ
τινες ἐπ᾽ αὐτῶν ζῶντες ἔτι ἐφέροντο, τούτους τε διέσωσε· 8
καὶ ἐπισκευάσας τὰς πεπονηκυίας τῶν νεῶν Νέαρχον μὲν
καταπλεῖν κελεύει, ἔστ᾽ ἂν ἀφίκηται ἐπὶ τὰ ὅρια τοῦ
Μαλλῶν ἔθνους· αὐτὸς δὲ τῶν βαρβάρων τῶν οὐ προσ- 9
χωρούντων καταδρομὴν τῆς χώρας ποιησάμενος, καὶ κω-
λύσας ἐπικουρῆσαι αὐτοὺς τοῖς Μαλλοῖς, οὕτω δὴ αὖθις
ξυνέμιξε τῷ ναυτικῷ. Καὶ ἐνταῦθα Ἡφαιστίων τε αὐτῷ 10
καὶ Κρατερὸς καὶ Φίλιππος ξὺν τοῖς ἀμφ᾽ αὐτοὺς ὁμοῦ
ἤδη ἦσαν. Ὁ δὲ τοὺς μὲν ἐλέφαντας καὶ τὴν Πολυσπέρ- 11
χοντος τάξιν καὶ τοὺς ἱπποτοξότας καὶ Φίλιππον ξὺν τῇ
ἀμφ᾽ αὐτὸν στρατιᾷ διαβιβάσας τὸν Ὑδάσπην ποταμόν,
Κρατερῷ ἄγειν προσέταξε· Νέαρχον δὲ ξὺν τῷ ναυτικῷ 12

---

7. *ἐπ᾽ αὐτῶν*] Ed. Basil. *ἐξ αὐτῶν.* Perperam. — Infra eadem *Μαλῶν* et *Μαλοῖς.*

9. *καταδρομὴν τῆς χώρας ποιησάμενος*] Similiter dixit Dionys. Halicarn. VIII, 12 *ὡς ἐξηγγέλθη ἡ καταδρομὴ τῆς χώρας.* Vide ann. ad VI, 20, 4.

10. *ἀμφ᾽ αὐτούς*] Ed. Basil. *ἀμφ᾽ αὑτούς.* Et videtur hoc loco utrumque probari posse. Ceterum vide ann. ad I, 2, 3.

11. *καὶ τὴν Πολυσπέρχοντος τάξιν*] Ita edd. Basil. Blanc. Gron. Raphel. *Πολυπέρχοντος* edd. Vulc. et Schmied. At vide ann. ad II, 12, 3.

διαβιβάσας τὸν Ὑδάσπην ποταμόν] Fuit cum scriptum mallem *διαβὰς τὸν Ὑδάσπην ποταμόν,* ut accusativi *τοὺς μὲν ἐλέφαντας* cet. penderent a verbis *ἄγειν προσέταξε.* Nusquam enim alibi verbum *διαβιβάσαι* cum nudo accusativo *rei per quam quis traiicitur* constructum reperi. Cf. I, 11, 9 *καὶ τὴν ἵππον διαβιβάσαι ἐτάχθη ἐκ Σηστοῦ ἐς Ἄβυδον.* I, 18, 9 *τοὺς Θρᾷκας διαβιβάσας — ἐς αὐτήν.* II, 8, 8 *διαβιβάζει πέραν τοῦ ποταμοῦ* (ut apud Xenoph. Anab. III, 5, 2 *διαβιβαζόμεναι ἐς τὸ πέραν τοῦ ποταμοῦ*). VI, 17, 8 *ἐς τὴν ἐπέκεινα ὄχθην τοῦ Ἰνδοῦ διαβιβάσας.* Sed tamen non ausim vulgatam mutare. Quemadmodum enim Herodoto dicere licuit VII, 24 *τὸν ἰσθμὸν τὰς νέας διειρύσαι,* quidni concedamus Arriano dictum esse *διαβιβάσαι τινὰ τὸν ποταμόν* h. e. *aliquem per fluvium transmittere.*

12. *κελεύσας φθάνειν κατὰ τὸν πλοῦν*] Ed. Basil. *ἐπὶ τὸν πλοῦν.*

πέμπει, τρισὶν ἡμέραις τὴν στρατιὰν κελεύσας φθάνειν
13 κατὰ τὸν πλοῦν· τὸν δ' ἄλλον στρατὸν τριχῇ διένειμε, καὶ Ἡφαιστίωνα μὲν πέντε ἡμέραις προϊέναι ἔταξεν, ὡς, εἴ τινες τοὺς ξὺν αὐτῷ τεταγμένους φεύγοντες ἐς τὸ πρόσω κατὰ σπουδὴν ἴοιεν, τοῖς ἀμφ' Ἡφαιστίωνα ἐμπί-
14 πτοντες ἁλίσκωνται· Πτολεμαῖον δὲ τὸν Λάγου, δοὺς καὶ τούτῳ τῆς στρατιᾶς μέρος, τρισὶν ἡμέραις ὑπολειπόμενον ἕπεσθαι ἐκέλευσεν, ὡς ὅσοι τοὔμπαλιν ὑποστρέφοιεν αὐτὸν φεύγοντες, οὗτοι δ' εἰς τοὺς ἀμφὶ τὸν Πτο-
15 λεμαῖον ἐμπίπτοιεν· ἐπὰν δ' ἀφίκωνται ἐς τὰς ξυμβολὰς τοῦ τε Ἀκεσίνου καὶ τοῦ Ὑδραώτου ποταμοῦ, ἐνταῦθα

Aut ex typothetae errore, aut ex sensu huius loci male intellecto haec scripturae discrepantia orta videtur. Nam si recte dicitur *φθάσαι ἐς τὴν ἀποχώρησιν* Arr. VI, 7, 3, haud inepte etiam dixeris *φθάσαι ἐπὶ τὸν πλοῦν*. Sed longe aliud quid hoc significaret, quam quod Arrianus h. l. voluit indicari. Nimirum *φθάσαι κατὰ τὸν πλοῦν* plane ita accipio, ut dixit IV, 7, 8 *κατὰ πόλεμον διευτυχεῖν*: h. e. *inter navigandum* s. *navigando aliquem praevertere*. Sic enim etiam scripsit Diod. Sic. XV, 33 *ἴσως ἂν διὰ τὸ παράλογον τῆς τύχης δύναιντο καὶ φθάσαι κατὰ τὸν κίνδυνον οἱ Λακεδαιμόνιοι*, ubi vide Wesselingii anceps iudicium.

13. *ὡς — ἁλίσκωνται*] Ed. Bas. *ἁλίσκονται*. De optativo in eadem fere constructione coniunctivum excipiente vide ann. ad III, 9, 13. — Supra ed. Basil. *τὸν δὲ ἄλλον*.

14. *τοὔμπαλιν*] Ed. Bas. *τὸ ἔμπαλιν*. Utraque forma proba. Vide modo I, 2, 5 *ὑποστρέψας ἐς τὸ ἔμπαλιν*. III, 21, 8 *τὸ ἔμπαλιν ἐπανεληλυθότα* (ubi ed. Bas. *τοὔμπαλιν*). II, 11, 8 *ἐς τὸ ἔμπαλιν*. III, 12, 2 *ἐπιστρέψαντες ἐς τὸ ἔμπαλιν*. IV, 24, 6 *μεταβάλλει ἐς τοὔμπαλιν* (ubi ed. Bas. *ἐς τὸ ἔμπαλιν*). Iam vero ex his vides certum quidquam de utraque forma statui non posse. Neque codices in talibus multum iuvant. Vide Popp. de Elocut. Thucyd. t. I, p. 215. — Infra ed. Basil. *ἐπὰν δὲ ἀφίκωνται*.

C. VI. *τῶν πεζεταίρων*] Ed. Basil. *ἀσθετέρων*. Ed. Vulc. *Ἀσσετέρων*. Verum vidit Blancardus. Vide ann. ad I, 28, 5 coll. IV, 23, 1, ubi ed. Basil. habet *τῶν ἀσθεταίρων*. — Supra ed. Basil. *αὐτὸς δέ*.

ἔθνος Ἰνδικὸν Ἰνδῶν τῶν αὐτονόμων] Ferri potest quod ex auctoritate codicis F. dedit Schmiederus *ἔθνος Ἰνδικὸν τῶν αὐτονό-*

δὲ τούς τε φθάνοντας ὑπομένειν ἐκέλευσεν ἔστ' ἂν ἥκῃ αὐτός, καὶ τοὺς ἀμφὶ Κρατερὸν καὶ Πτολεμαῖον αὐτῷ ξυμβαλεῖν.

VI. Αὐτὸς δ' ἀναλαβὼν τοὺς ὑπασπιστάς τε καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τῶν πεζεταίρων καλουμένων τὴν Πείθωνος τάξιν καὶ τοὺς ἱπποτοξότας τε πάντας καὶ τῶν ἱππέων τῶν ἑταίρων τοὺς ἡμίσεας, διὰ γῆς ἀνύδρου ὡς ἐπὶ Μαλλοὺς ἦγεν, ἔθνος Ἰνδικὸν Ἰνδῶν τῶν αὐτονόμων. Καὶ τῇ μὲν πρώτῃ κατεστρατοπέδευσε πρὸς 2
ὕδατι οὐ πολλῷ, ὃ δὴ ἀπεῖχε Ἀκεσίνου ποταμοῦ σταδίους εἰς ἑκατόν· δειπνοποιησάμενος δὲ καὶ ἀναπαύσας

μων. Nolui tamen temere movere cui favent edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. Ac firmat hanc lectionem quod habes III, 8, 5 εἵποντο δὲ αὐτοῖς καὶ Σάκαι, Σκυθικὸν τοῦτο τὸ γένος τῶν τὴν Ἀσίαν ἐποικούντων Σκυθῶν. Simile est quod legitur quamquam non ab omni suspicione liberum IV, 1, 1 παρὰ τῶν ἐκ τῆς Εὐρώπης Σκυθῶν, οἳ δὴ τὸ μέγιστον ἔθνος Σκυθικὸν ἐν τῇ Εὐρώπῃ ἐποικοῦσι. Scripturae a cod. F. suppeditatae tuendae apta censuit Gronovius verba l. VI, 15, 2 οἳ δὴ ἄλλο ἔθνος Ἰνδῶν αὐτόνομον προσεχώρησαν. Sed vereor ut cuiquam hoc persuadeat. Alibi aliter locutum esse Arrianum evincunt etiam haec l. V, 21, 9 καὶ εἰ δή τινα — αὐτόνομα ἔθνη Ἰνδῶν νέμεται et V, 22, 1 τῶν αὐτονόμων Ἰνδῶν ἄλλους τέ τινας. VI, 11, 6 ἐν Μαλλοῖς ἔθνει αὐτονόμῳ Ἰνδικῷ. Sed quis est qui haec alterutri scripturae favere contendat?

2. ἐμπλῆσαι [τοῦ] ὕδατος] Articulum, quem uncis inclusum vides, sola exhibet ed Basil. Sed quid erat quod Vulcanius eum tacite removeret neque recentiores editores quidquam de eo monerent? Articulum h. l. stare oportere non contenderim, sed stare eum posse contendo. Omissum vide articulum in his II, 19, 1 ναῦν κλημάτων τε ξηρῶν καὶ ἄλλης ὕλης εὐφλέκτου ἐμπλήσαντες. III, 29, 8 τὰς διφθέρας ὑφ' αἷς ἐσκήνουν οἱ στρατιῶται, φορυτοῦ ἐμπλῆσαι ἐκέλευσεν. VII, 14, 6 οἴνου ἐμπλησθέντα, coll. Xenoph. Anab. I, 5, 10 διφθέρας ἃς εἶχον σκεπάσματα, ἐπίμπλασαν χόρτου κούφου. Additum habes articulum ubi eum non exspectabas, I, 3, 7 τὰς δὲ διφθέρας ὑφ' αἷς ἐσκήνουν, τῆς κάρφης πληρώσας. V, 9, 5 καὶ αἱ διφθέραι τῆς κάρφης ἐμπιπλάμεναι. V, 12, 4 ἐπληροῦντο αἱ διφθέραι τῆς κάρφης, coll. Thucyd. II, 4 λίθοις τε καὶ τῷ κεράμῳ βαλλόντων. Iam vero, ut redeam unde progressus sum, ἐμπλῆσαι τοῦ ὕδατος est *aqua implere quae forte adest*, ἐμπλῆσαι ὕδατος vero est

τὴν στρατιὰν οὐ πολὺν χρόνον, παραγγέλλει ὅ τι τις ἔχει
3 ἄγγος ἐμπλῆσαι [τοῦ] ὕδατος. Διελθὼν δὲ τῆς τε ἡμέρας
τὸ ἔτι ὑπολειπόμενον καὶ τὴν νύκτα ὅλην ἐς τετρακοσίους
μάλιστα σταδίους, ἅμα ἡμέρᾳ πρὸς πόλιν ἀφίκετο ἐς ἣν
4 ξυμπεφεύγεσαν πολλοὶ τῶν Μαλλῶν. Οἱ δὲ οὔποτ᾽ ἂν
οἰηθέντες διὰ τῆς ἀνύδρου ἐλθεῖν ἐπὶ σφᾶς Ἀλέξανδρον,
ἔξω τε τῆς πόλεως οἱ πολλοὶ καὶ ἄνοπλοι ἦσαν· ἐφ᾽
ὅτῳ καὶ δῆλος ἐγένετο ταύτῃ ἀγαγὼν Ἀλέξανδρος, ἣν ὅτι
αὐτῷ ἀγαγεῖν χαλεπὸν ἦν, ἐπὶ τῷδε οὐδὲ τοῖς πολεμίοις
5 ὅτι ἄξει πιστὸν ἐφαίνετο. Τούτοις μὲν δὴ οὐ προσ-
δοκήσασιν ἐπιπεσών, τοὺς μὲν πολλοὺς ἀπέκτεινεν αὐτῶν,

aqua implere, quasi etiam cogitari possit de vino sive alia re, qua quid impleatur.

3. *τῶν Μαλλῶν*] Ed. Basil. *τῶν Μαλῶν*, ut supra *ἐπὶ Μαλούς*.

4. *ταύτῃ ἀγαγών*] Sic edd. Vulc. Blanc. Gronov. Raphel. Schmied. *ταύτην* ed. Bas. Non male, opinor. Cf. III, 18, 9 *αὐτὸς δὲ ᾔει ὁδὸν χαλεπὴν καὶ τραχεῖαν, καὶ ταύτην δρόμῳ τὸ πολὺ ἦγεν.* III, 21, 12 *ὁ δὲ ταύτην ἄγειν ἐκέλευσεν.* III, 23, 3 *ταύτην δὲ ἦγεν, ὅτι ταύτῃ τοὺς ξένους διαπεφευγέναι ἐπύθετο.* VI, 24, 5 *λέγει Νέαρχος ταύτην τραπῆναι.* Dativum habes III, 24, 6 *ἐπεὶ δὲ καὶ ταύτῃ προσῆγεν.* VII, 16, 10 *μηδὲ τὴν στρατιὰν ταύτῃ ἐπέχουσαν ἄγων παρελθεῖν.* Xenoph. Anab. I, 10, 4 *ὁ δὲ βασιλεὺς ταύτῃ μὲν οὐκ ἦγεν.* Et videtur discrimen statui posse inter utramque loquendi formulam. Nimirum *ταύτῃ ἄγειν* puto esse *ducere ab hac parte* s. *hac via*; *ταύτην ἄγειν* vero *via progredi* sive, ut Horatii verbis utar, *viam carpere.* Inde etiam formae *ταύτῃ* in altero enunciati membro respondet *ᾗ*, ut I, 15, 1 *οἱ δὲ Πέρσαι ᾗ πρῶτοι προσέσχον τῇ ὄχθῃ, ταύτῃ καὶ αὐτοὶ ἄνωθεν ἔβαλλον.* Xenoph. Anab. I, 10, 6 *ᾗ δὲ παρῆλθεν — ταύτῃ καὶ ἀπήγαγεν.* IV, 8, 12 *ᾗ τε ἂν εὔοδον ᾖ, ταύτῃ ἕκαστος ἄξει ὁ λόχος.* Quibus perpensis nonne, cum sequatur nostro loco *ἣν — ἄξει*, verisimile est praecessisse *ταύτην ἀγαγών*? Sed nihil affirmo. Formas *ταύτην* et *ταύτῃ* confusas notavimus ad VI, 10, 8. VII, 17, 9.

ἣν — ἐφαίνετο] Paulo perversior est verborum coniunctio, progenita tantum pronomine *ἣν* in initio totius enuntiati posito. Nam bene flueret oratio, si Arrianus dixisset *ὅτι οὐδὲ τοῖς πολεμίοις πιστὸν ἐφαίνετο, ὅτι ταύτην ἄξει ἣν ἀγαγεῖν αὐτῷ χαλεπὸν ἦν.* Recte Raphelius: *Quare etiam manifesto illac duxit Alexander, qua*

οὐδὲ εἰς ἀλκὴν οἷα δὴ ἀνόπλους τραπέντας· τῶν δὲ ἄλλων ἐς τὴν πόλιν κατακλεισθέντων κύκλῳ περιστήσας τῷ τείχει τοὺς ἱππέας, ὅτι μήπω ἡ φάλαγξ τῶν πεζῶν ἠκολουθήκει αὐτῷ, ἀντὶ χάρακος ἐχρήσατο τῇ ἵππῳ· ὡς δὲ τά- 6
χιστα οἱ πεζοὶ ἀφίκοντο, Περδίκκαν μὲν τήν τε αὑτοῦ ἱππαρχίαν ἔχοντα καὶ τὴν Κλείτου καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας πρὸς ἄλλην πόλιν ἐκπέμπει τῶν Μαλλῶν ᾗ ξυμπεφευγότες ἦσαν πολλοὶ τῶν ταύτῃ Ἰνδῶν, φυλάσσειν τοὺς ἐν τῇ πόλει κελεύσας· ἔργον δὲ μὴ ἔχεσθαι, ἔστ' ἂν ἀφίκηται αὐτός· ὡς μηδ' ἀπὸ ταύτης τῆς πόλεως διαφυγόντας 7
τινὰς αὐτῶν ἀγγέλους γενέσθαι τοῖς ἄλλοις βαρβάροις ὅτι

---

quia difficile ei erat ducere, propterea neque hostibus eum ducturum verisimile videbatur.

5. *κατακλεισθέντων*] Edd. Bas. Vulc. Blanc. Gron. Raphel. Borheck. *κατειληθέντων*. „Variant inter se Mssti alii; sed Optimus ille quoque *κατακλεισθέντων*. Idque defendit ipse auctor V, 23, 4 *ἀλλ' ὡς τάχους εἶχον φυγῇ ἐς τὴν πόλιν κατέκλεισαν.* I, 20, 7 *οὐ χαλεπῶς ἀνέστειλάν τε καὶ ἐς τὴν πόλιν κατεκλείσθησαν.* Iterum in fine eius capitis *οὐ χαλεπῶς κατεκλείσθησαν εἰς τὰ τείχη αὖθις.* Unde patet necessitas quae me coegit IV, 23, 4 ex antiquis libris opem auctori ferre publicando *κατέκλεισεν ἐς τὴν πόλιν.* Sic Polyaenus lib. IV in Philippo 2, *ἕως ἂν τοὺς πολεμίους κατακλείσωμεν ἐς Μακεδονίαν.*“ *Gronov.* Iam Vulcanius sic scribendum esse monuit in praefatione. Exempla plura allata vide ad IV, 23, 4. Paulo ante ed. Bas. *εἰς τὴν πόλιν.*

6. *ᾗ ξυμπεφευγότες ἦσαν*] Ed. Bas. *οἷ.* Voluit fortasse *οἷ.* Vide de talium formarum confusione quae diximus ad I, 3, 5. — Supra omnes editiones *τοὺς Ἀγριάνας.*

τῶν ταύτῃ Ἰνδῶν] Ed. Basil. inepte *τῶν ταύτῃ Μαλῶν.* Quod correxit iam Gronovius.

7. *ὡς μηδ' ἀπὸ ταύτης — ἀγγέλους γενέσθαι*] Conf. quae Lysias dixit in orat. funebr. p. 173, Bekk. de Amazonibus: *μόναις δ' αὐταῖς οὐκ ἐξεγένετο — οἴκαδε ἀπελθούσαις ἀπαγγεῖλαι τήν τε σφετέραν δυστυχίαν* cet.

αὐτὸς δὲ προσέβαλλε] Ita omnes codd. Gronovii. *προσβάλλει* edd. Vulc. et Blanc. *προσέβαλε* ed. Basil. Aoristus stare non potest. Praesens non damnaverim. Ceterum conferas IV, 29, 5 *ἀναστρέψαντες — προσέβαλλον.* V, 23, 3 *ὡς ἑκάστοις προὐχώρει, ἀτάκτως προσέβαλλον.* Vide quoque ann. ad II, 22, 5 et VI, 18, 4. Eadem tempora confusa notavi I, 9, 9. I, 23, 3. — Supra ed. Bas. *ὡς μὴ δέ.*

προσάγει ἤδη Ἀλέξανδρος· αὐτὸς δὲ προσέβαλλε τῷ
8 τείχει. Οἱ δὲ βάρβαροι τὸ μὲν τεῖχος ἐκλείπουσιν, ὡς οὐκ
ἂν διαφυλάξοντες αὐτὸ ἔτι, πολλῶν ἐν τῇ καταλήψει τεθνηκότων, τῶν δὲ καὶ ἀπὸ τραυμάτων ἀπομάχων γεγενημένων· ἐς
δὲ τὴν ἄκραν ξυμφυγόντες χρόνον μέν τινα ἠμύνοντο ἐξ ὑπερ-
9 δεξίου τε χωρίου καὶ χαλεποῦ ἐς προσβολήν· προσκειμένων
δὲ πάντοθεν εὐρώστως τῶν Μακεδόνων, καὶ αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου ἄλλοτε ἄλλῃ ἐπιφαινομένου τῷ ἔργῳ, ἥ τε ἄκρα κατὰ κράτος ἑάλω καὶ οἱ ξυμφυγόντες ἐς αὐτὴν πάντες

8. *ξυμφυγόντες*] Ed. Vulc. et Blanc. *ξυμφυγόντων*. Quod dedimus, firmant omnes codd. Gronovii. Plane geminum est quod dixit VI, 7, 7 *τὰ μὲν τείχη καὶ οὗτοι ἐκλείπουσιν, ἐς δὲ τὴν ἄκραν ξυμφυγόντες ἐκεῖθεν ἠμύνοντο*. Paulo aliter habet genitivus qui absolute positus videtur I, 5, 12 *ὁμοῦ δὲ γενομένων ἐξέλιπον τὰ — χωρία*. Ubi e Platone afferre potuissem simile quid Civit. l. V, p. 458, D. *ὁμοῦ δὲ ἀναμεμιγμένων καὶ ἐν γυμνασίοις καὶ ἐν τῇ ἄλλῃ τροφῇ ὑπ' ἀνάγκης, οἶμαι, τῆς ἐμφύτου ἄξονται.*

10. *πόλιν ἐρήμην*] Hanc adiectivi formam ut hoc loco tuentur omnes codd. Gronovii et ed. Basil., ita sine ulla scripturae discrepantia habes III, 3, 6 *ἔστι δὲ ἐρήμη ἡ ὁδός*. III, 21, 11 *ἐρήμην δὲ εἶναι τὴν ὁδόν*. IV, 17, 1 *ἔφευγον ἐς τὴν ἐρήμην*. IV, 17, 3 *ἐς τὴν ἐρήμην διεσώθησαν*. Unde nescio cur Vulcanius scripserit *πόλιν ἔρημον*. Nisi forte putabat, alteram formam Arriano plane inauditam fuisse. Ac sane longe frequentius est *ἔρημος* feminino appositum. Vide mihi II, 26, 2 *ἐπὶ τῇ ἀρχῇ τῆς ἐρήμου*. III, 1, 4 *διὰ τῆς ἐρήμου*. III, 3, 5 *ᾔει δι' ἐρήμου*. Adde III, 20, 6, IV, 5, 7. IV, 6 8, 10. IV, 17, 2. 11. IV, 18, 2. VI, 1, 3. VI, 8, 1. VI, 17, 9. 10. VI, 21, 7. 8. VI, 22, 6. 7. 9. VII, 10, 13. Nec tamen Atticis scriptoribus ipsis duplicem formationem displicuisse docuit Abresch. Miscell. Observv. III, 1, 2, p. 304 et post eum Popp. de Elocut. Thucyd. p. 101 coll. Goell. ad. Thuc. IV, 26, ubi *νήσῳ ἐρήμῃ* expressum vides, quamquam pluribus codd. obstantibus. Sic Xenoph. Anab. I, 5, 4 *πόλις ἐρήμη*. Sed Hist. Gr. VII, 5, 10 *τὴν πόλιν — ἔρημον*.

μαθὼν δὲ ὅτι — πεφεύγασιν] In ed. Bas. et plurimis codd. Florr. inter quos cod. F., legitur *ὅτι — πεφεύγεσαν*. Unde recepit hanc scripturam Schmiederus. Perfectnm quod est *πεφεύγασιν* primus dedit Vulcanius. Neque immutarunt hanc formam Blancardus, Gronovius, Raphelius. Unum et alterum codicem eam habere iam ex Gronovii verbis clarum est monentis *πεφεύγεσαν* in *pleris-*

ἀπέθανον· ἦσαν δὲ ἐς δισχιλίους. Περδίκκας δὲ ἐς τὴν 10
πόλιν ἐφ' ἥντινα ἐστάλη ἀφικόμενος, τὴν μὲν πόλιν
ἐρήμην καταλαμβάνει· μαθὼν δὲ ὅτι οὐ πρὸ πολλοῦ
πεφεύγασιν ἐξ αὐτῆς οἱ ἐνοικοῦντες, δρόμῳ ἤλαυνε κατὰ
στίβον τῶν φευγόντων· οἱ δὲ ψιλοὶ ὡς τάχους εἶχον 11
ποδῶν αὐτῷ ἐφείποντο· καταλαβὼν δὲ τῶν φευγόντων
κατέκοψεν ὅσοι γε μὴ ἔφθασαν ἐς τὰ ἕλη ξυμφυγόντες.

VII. *Ἀλέξανδρος δὲ δειπνοποιησάμενός τε καὶ ἀναπαύσας τοὺς ἀμφ' αὐτὸν ἔστε ἐς πρώτην φυλακήν, ᾔει*

---

que codd. legi. Ac sane mihi prope solum probari posse videtur plusquamperfectum ut in oratione obliqua positum. Arrianum ipsum si consulueris, eiusdem non eris sententiae. Dixit enim I, 26, 8 *ἐξηγγέλθη — ὅτι τὰς πύλας ἀποκεκλείκασιν.* III, 16, 10 *ἐνεγέγραπτο ὅτι τὴν πόλιν παραδεδώκασιν.* V, 14, 10 *ἀκούσαντα ὅτι δὴ διαβέβηκεν.* VI, 15, 11 *πρὶν πυθέσθαι ὅτι ὥρμηται ὡς ἐπ' αὐτὸν Ἀλέξανδρος.* Et in optativo III, 21, 2 *ἀπήγγειλαν ὅτι συνειληφότες εἶεν.* IV, 30, 14 *ἔμαθεν ὅτι πεφευγότες εἶεν.* V, 9, 4 *ὡς δῆλον εἶναι τῷ Πώρῳ ὅτι ἐγνωκὼς εἴη.* VI, 8, 1 *αὐτοὺς δὲ ἔμαθεν ὅτι πεφευγότες εἶεν.* VI, 17, 9 *ἐξαγγέλλεται — ὅτι ἀποδεδρακὼς οἴχοιτο.* VII, 22, 1 *ἐξελέγξας ὅτι οὐδὲν πεπονθὼς εἴη.* His perlectis quamvis fieri possit ut plusquamperfectum tueamur, num tu censeas apud Arrianum hoc plusquamperfectum esse admittendum?

C. VII. *ἔστε ἐς*] Recte habere videtur quod Schmiederus ex sola codicis F. auctoritate dedit *ἔστε ἐς πρώτην φυλακήν*, si vera sunt quae de discrimine inter praepositiones *ἐπί* et *ἐς* statuendo diximus ad I, 1, 14. In edd. vett. et quattuor codd. Gronovii legitur *ἔστε ἐπί.* Atque hoc libere confiteor, praeter hunc locum duos tantum esse locos ubi legatur formula *ἔστε ἐς*, neque hos ab omni suspicione liberos. Sunt ii l. III, 7, 3 *γέφυρα ἦν ἐξευγμένη ἔστε ἐς τὴν ἀντιπέρας ὄχθην*, et IV, 22, 6 *τῆς χώρας τῆς Παραπαμισαδῶν καὶ τῆς ἄλλης ἔστε ἐς τὸν Κωφῆνα ποταμόν.* Ubi eadem scripturae varietas e codd. enotata est. Contra *ἔστε ἐπὶ* centenis locis reperitur positum. Vide mecum I, 3, 2 *ἔστε ἐπὶ τὰς ἐκβολάς.* I, 7, 11 *ἐκθέοντες — ἔστε ἐπὶ τὸ στρατόπεδον.* I, 14, 5 *ἔστε ἐπὶ τὸ μέσον τῆς ξυμπάσης τάξεως.* I, 15, 1 *ἔστε ἐπὶ τὸ ὕδωρ καταβαίνοντες.* I, 27, 8 *καθήκει γὰρ — ὄρος ἔστε ἐπὶ τὴν ὁδόν.* I, 28, 5 *ἔστε ἐπὶ τὸ εὐώνυμον παρατείνας.* II, 25, 2 *ἔστε ἐπὶ θάλασσαν τὴν Ἑλληνικήν.* V, 5, 5 *καθήκειν ἔστε ἐπὶ μεγάλην — θάλασσαν.* V, 26, 2 *ἔστε ἐπὶ τὸν ποταμόν.* VI, 1, 7 *ἔστε ἐπὶ μεγάλην θάλασσαν.* VII, 7, 7 *ἔστε ἐπὶ τὴν ἐκβολήν.* Et sic quoque Xenophon Anab.

τοῦ πρόσω· καὶ τὴν νύκτα διελθὼν πολλὴν ὁδὸν ἅμα
2 ἡμέρᾳ ἀφίκετο πρὸς τὸν Ὑδραώτην ποταμόν. Ἔνθα δὴ τῶν Μαλλῶν τοὺς μὲν πολλοὺς διαβεβηκότας ἤδη ἔμαθε, τοῖς δὲ καὶ διαβαίνουσιν ἐπιγενόμενος περὶ αὐτὸν τὸν
3 πόρον πολλοὺς αὐτῶν διέφθειρε· καὶ αὐτὸς ὡς εἶχε ξυνδιαβὰς κατὰ τὸν αὐτὸν πόρον, διώκων εἴχετο τῶν φθασάντων ἐς τὴν ἀποχώρησιν· καὶ πολλοὺς μὲν ἀπέκτεινεν αὐτῶν, τοὺς δὲ καὶ ζῶντας ἔλαβεν, οἱ πλείους δὲ
4 κατέφυγον ἔς τι χωρίον ὀχυρὸν καὶ τετειχισμένον. Ἀλέξανδρος δὲ ὡς οἱ πεζοὶ ἀφίκοντο αὐτῷ, ἀποστέλλει ἐπὶ τούτους Πείθωνα, τήν τε αὑτοῦ τάξιν ἔχοντα καὶ τῶν ἱππέων

IV, 5, 6 ἔστε ἐπὶ τὸ δάπεδον. IV, 8, 8 ἔστε ἐπὶ τὰ Κόλχων ὅρια. Sed paulo aliam horum locorum rationem puto esse quam quos supra adscripsi ad confirmandam scripturam codicis F. Num verum sit meum iudicium necne, me peritioribus talium rerum diiudicandum relinquo.

ᾔει τοῦ πρόσω] Vulcanius ex V. C. margini adscripsit *ᾔει τοῦ πρόσω ἐχόμενος*, quod Gronovius in uno cod. Florent. vidit. Edd. vett. et quattuor codd. Gronovii hoc qualecunque additamentum ignorant. Ac videtur ab eo profectum esse qui, quomodo simpliciter *ᾔει τοῦ πρόσω* dici posset aut non intellexit, aut explicare voluit. Arriani stylum in hac simpliciori formula facile agnosces perlectis quae dicta sunt ad V, 16, 1.

2. *τῶν Μαλλῶν*] Ed. Bas. ut supra, *τῶν Μαλῶν*.

3. *διώκων εἴχετο τῶν φθασάντων ἐς τὴν ἀποχώρησιν*] „*Persequens haerebat in tergis eorum*, sive *haud procul aberat ab iis qui iam discesserant.* *Ἔχεσθαι* cum genitivo non est *consequi*, sed *prope abesse.* Sic I, 22, 7 *μὴ συνεισπέσοιεν τοῖς φεύγουσιν ἐχόμενοι αὐτῶν οἱ Μακεδόνες.* IV, 17, 2 *καὶ Κρατερὸς ἐχόμενος αὐτῶν αὐτοῖς τε ἐκείνοις περιπίπτει.* V, 14, 3 *οὐ πόῤῥωθεν ἕξεσθαι αὐτῶν κατὰ τὴν φυγήν.* V, 17, 11 *ἀποστραφέντων δὲ εἴχοντο ἐσακοντίζοντες.* Neque consecutus dici potest eos qui in oppidum fuga evaserunt, qui tamen etiam sunt in numero *τῶν φθασ. ἐς τὴν ἀποχώρησιν.*“ *Raphel.*

ἔς τι χωρίον ὀχυρὸν καὶ τετειχισμένον] Sic edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. Particula *καὶ* in cod. F. a Gronovio non conspecta est. Nec tamen ea bene hic possumus carere. Cave enim compares cum Gronovio I, 24, 11 *συνεξαιρεῖ αὐτοῖς φρούριον ὀχυρὸν ἐπιτετειχισμένον τῇ χώρᾳ πρὸς Πισιδῶν.* Ibi enim partici-

δύο ἱππαρχίας. Καὶ οὗτοι δὴ ἐξ ἐφόδου προσβαλόντες 5
λαμβάνουσι τὸ χωρίον καὶ τοὺς καταπεφευγότας ἐς αὐτὸ
ἠνδραπόδισαν ὅσοι γε μὴ ἐν τῇ προσβολῇ διεφθάρησαν.
Ταῦτα δὲ οἱ ἀμφὶ τὸν Πείθωνα διαπραξάμενοι ἐπανῆλθον
αὖθις ἐς τὸ στρατόπεδον. Αὐτὸς δὲ Ἀλέξανδρος ὡς ἐπὶ 6
τῶν Βραχμάνων τινὰ πόλιν ἦγεν, ὅτι καὶ ἐς ταύτην ξυμπε-
φευγέναι τινὰς τῶν Μαλλῶν ἔμαθεν· ὡς δὲ ἀφίκετο πρὸς
αὐτήν, ἐπῆγε τῷ τείχει πάντοθεν πυκνὴν τὴν φάλαγγα.
Οἱ δὲ ὑπορυσσόμενα τὰ τείχη ἰδόντες καὶ ἐκ τῶν βελῶν 7
ἀναστελλόμενοι τὰ μὲν τείχη καὶ οὗτοι ἐκλείπουσιν, ἐς δὲ
τὴν ἄκραν ξυμφυγόντες ἐκεῖθεν ἠμύνοντο· ξυνεισπεσόν- 8

---

pium non est instar adiectivi, sed cum sequentibus arcte coniungendum non secus habet ac si dixisset Arrianus *συνεξαιρεῖ αὐτοῖς χωρίον ὀχυρὸν ὅ πρὸς Πισιδῶν τῇ χώρᾳ ἐπιτετειχισμένον ἦν.* Vulgatam per se iam satis firmam tuentur haec I, 26, 7 *προῄει ἐπὶ Σύλλιον, χωρίον ὀχυρὸν καὶ φρουρὰν ἔχον.* IV, 27, 9 *ὅτι ὑπερύψηλόν τε ἦν καὶ πάντη ἀκριβῶς τετειχισμένον.*

4. *Πείθωνα*] Hanc huius nominis scripturam retinent omnes codd. Gronovii cum edd. Venet. ac Basil. *Πύθωνα* primus dedit Vulcanius. Secuti sunt Blancardus, Gronovius, Raphelius, Borheckius. „In Indicis 3, 11 (imo 18, 6) etiamnum legitur *Πείθων.* Diodorus scribit *Πίθων.* Iustinus XIII, 4 *Pithon*, Agenoris filius.“ *Schmied.* Apud Phot. Bibl. p. 69, a, Bekk. nunc editum videmus *Πίθων.* In codd. tamen hoc nomen modo *Πείθων*, modo *Πίθων*, modo *Πύθων* scriptum exstat. Sic quoque apud Diodor. Sicul. XVIII, 3 et XVIII, 39 pro vulg. *Πύθωνι* in aliis codd. est *Πίθωνι.* — Mox ed. Bas. *τήν τε αὐτοῦ τάξιν.*

6. *Ἀλέξανδρος ὡς ἐπὶ — πόλιν ἦγεν*] Nolui hoc loco cum Schmiedero soli codici F. obsecuto scribere *Ἀλέξανδρος ἐπὶ — πόλιν ἦγεν.* Quod dedi, exhibent edd. vett. cum quattuor reliquis codd. Gronovii. Similiter dixit III, 18, 14 *Ἀλέξανδρος δὲ ἦγεν ὡς ἐπὶ τὸν ποταμόν.* V, 13, 2 *ἤλαυνον ὡς ἐπὶ τὸν Πῶρον.* Et si quis obiiciat, propter praegressum *Ἀλέξανδρος* a mala manu facile potuisse addi *ὡς* ut ex ultima syllaba *ος* ortum (cf. III, 28, 5. VII, 9, 2), quid impedit quominus e contrario particulam *ὡς* eandem illam ob causam male omissam statuamus? Similia multa notavimus ut alibi, ita in ann. ad I, 27, 5. II, 11, 14. III, 15, 16. IV, 23, 9 cet.

8. *ἐν τῇ ὑποστροφῇ*] „*Ὑποστροφή* est *cum terga vertunt cedentes.*

των δὲ αὐτοῖς ὀλίγων Μακεδόνων, μεταβαλλόμενοι καὶ
ξυστραφέντες τοὺς μὲν ἐξέωσαν αὐτῶν, ἀπέκτειναν δὲ ἐν
9 τῇ ὑποστροφῇ ἐς πέντε καὶ εἴκοσι· καὶ ἐν τούτῳ Ἀλέξαν-
δρος τάς τε κλίμακας πάντοθεν κελεύει προστιθέναι τῇ
10 ἄκρᾳ καὶ ὑπορύττειν τὸ τεῖχος. Ὡς δὲ πύργος τε ἔπεσεν
ὑπορυσσόμενος καὶ τοῦ μεταπυργίου τι παραῤῥαγὲν ἐπι-
μαχωτέραν ταύτῃ ἐποίησε τὴν ἄκραν, πρῶτος Ἀλέξανδρος
ἐπιβὰς τοῦ τείχους ὤφθη ἔχων τὸ τεῖχος· καὶ τοῦτον
ἰδόντες οἱ ἄλλοι Μακεδόνες αἰσχυνθέντες ἄλλος ἄλλῃ
11 ἀνῄεσαν, εἴχετό τε ἤδη ἡ ἄκρα· καὶ τῶν Ἰνδῶν οἱ μὲν
τὰς οἰκίας ἐνεπίμπρασαν, καὶ ἐν αὐταῖς ἐγκαταλαμβανόμενοι
ἀπέθνησκον, οἱ πολλοὶ δὲ μαχόμενοι αὐτῶν. Ἀπέθανον

Bud. com. Gr. ling. p. 854. Polyb. III, 14 *πραγματικῶς καὶ νουνεχῶς ἐξ ὑποστροφῆς ἀναχωρήσαντος Ἀννίβου.* Item III, 45 et IV, 68. Neque tantum de iis dicitur qui hoste urgente coguntur pedem referre, sed etiam, qui extra hostilem metam iter suum convertunt. Ita Polyb. V, 103 *ἔπλεον ἐξ ὑποστροφῆς πρὸς τὸν Φίλιππον.*" *Raphel.*

10. *ἐπιμαχωτέραν*] Ed. Bas. *ἐπιμαχοτέραν.* Cf. I, 20, 8 et ann. ad I, 22, 4.

11. *ἐγκαταλαμβανόμενοι ἀπέθνησκον*] Non minus recte haberet si scriptum legeremus *ἐγκαταληφθέντες ἀπέθανον.* Similiter variata vide tempora in his l. I, 19, 10 *ἐπέπλεον — προκαλεῖν ἐς ναυμαχίαν ἐλπίζοντες* et I, 19, 14 *πέντε δὲ αὐτῶν εἰσέπλευσαν — ἐλπίσαντες καταλήψεσθαι.*

δι' ἀνδρίαν] Sic edd. Basil. et Vulc. *δι' ἀνδρείαν* Blancardus primus, quem secuti sunt recentiores editores omnes. Sed quid erat quod sic mutarent. Gronovium de hac re codices suos non consuluisse persuasum habeo. Et in Indicis c. XVII, 4 sine ulla scripturae varietate legitur *κατ' ἄλλην τινὰ ἀνδρίαν προκριθέντι.* Ceterum vide quae diximus in praefat. t. I, p. XXVI, sq.

C. VIII. 2. *Καὶ ἐνταῦθα αὖθις*] Probavimus quam Schmiederus addidit ex auctoritate codicis F. particulam *αὖθις.* Ignorant eam edd. vett. et reliqui codd. Gronovii. Tu confer V, 8, 2 *καὶ ἐνταῦθα αὖ — θύει κατὰ νόμον.* V, 8, 5 *καὶ ἐνταῦθα αὖ θύει — ὅσα οἱ νόμος.* V, 24, 4 *ἐνταῦθα δὴ ἀποστρέφονται αὖθις ἐς τὴν πόλιν.* Tact. c. XLVI *καὶ ἐνταῦθα αὖ καλόν.* — Supra ed. Bas. *τοὺς Μαλούς.*

δὲ οἱ πάντες ἐς πεντακισχιλίους· ζῶντες δὲ δι' ἀνδρίαν ὀλίγοι ἐλήφθησαν,

VIII. Μείνας δὲ αὐτοῦ μίαν ἡμέραν καὶ ἀναπαύσας τὴν στρατιάν, τῇ ὑστεραίᾳ προὐχώρει ὡς ἐπὶ τοὺς ἄλλους Μαλλούς· καὶ τὰς μὲν πόλεις ἐκλελοιπότας καταλαμβάνει, αὐτοὺς δὲ ἔμαθεν ὅτι πεφευγότες εἶεν ἐς τὴν ἔρημον. Καὶ ἐνταῦθα αὖθις μίαν ἡμέραν ἀναπαύσας τὴν στρατιάν, 2
ἐς τὴν ἐπιοῦσαν Πείθωνα μὲν καὶ Δημήτριον τὸν ἱππάρχην πρὸς τὸν ποταμὸν ὀπίσω ἀπέπεμψεν, ὧν τε αὐτοὶ ἡγοῦντο ἄγοντας, καὶ πρὸς τούτοις ψιλῶν τάξεις δοὺς αὐτοῖς ὅσαι ἱκαναὶ πρὸς τὸ ἔργον. Προσέταξε δὲ παρὰ τῇ ὄχθῃ τοῦ ποταμοῦ 3
ἰόντας, εἴ τισι περιτυγχάνοιεν τῶν ἐς τὰς ὕλας ξυμπεφευ-

τὸν ἱππάρχην] Edd. vett. cum pluribus codd. Gronovii ἱππάρχοντα. „Ms. unus atque item cod. Aug. apud Vulcanium ἵππαρχον. Sed manus Arriani spectatur in cod. Opt. ἱππάρχην.“ *Gronov.* Id quidem non dixerim, Arriani manum in sola forma ἱππάρχης spectari. Utitur enim in substantivis a verbo ἄρχειν deductis utraque forma, ita tamen ut in aliis formam in ος, in aliis formam in ης praevaluisse concedendum sit. Sic habes ἵππαρχος I, 25, 4. ἱππάρχης III, 6, 9. III, 27, 6. IV, 27, 7. V, 18, 4. Sic legitur forma χιλιάρχης I, 22, 9. VII, 25, 11. χιλίαρχος IV, 30, 11. VII, 14, 18. Formam ναύαρχος habemus I, 18, 8. II, 20, 14. III. 6, 6. VI, 2, 6. Hist. Ind. XVIII, 10. ναυάρχης V, 18, 4. ταξίαρχος III, 9, 11. ταξιάρχης II, 16, 11. VII, 9, 13. Deinde ubique reperi formam ἰλάρχης, ut I, 12, 11. II, 7, 5. II, 9, 6. II, 16, 11. III, 9, 7. 11. III, 11, 11 bis, et multis aliis locis. Sic νομάρχης III, 5, 3. 5. V, 8, 4. V, 11, 5. V, 18, 4. VI, 14, 1. VI, 16, 1. VI, 27, 10. Sic τοξάρχης I, 8, 7. I, 22, 9. V, 14, 1. Sic τετράρχης s. τετραδάρχης Tact. c. XIII. δεκαδάρχης VII, 23, 5. πεντακοσιάρχης VII, 25, 11. ἐνωμοτάρχης Tact. c. VI. ἑκατοντάρχης c. XIII. simill. Sed τριήραρχος Hist. Ind. XVIII, 3. 9. φρούραρχος I, 17, 3. II, 1, 9. III, 16, 14. IV, 16, 7 bis et alibi. Neque vidi qui dixerit ἐπάρχης, ὑπάρχης, simm. Sed haec de Arriano. Qui plura cupit, is adeat Blomf. ad Aeschyl. Sept. c. Theb. v. 828. Reisig. Comm. critt. ad Oed. Col. p. 334. Baehr. ad Plut. Philop. c. VII. Popp. ad Xenoph. Cyrop. II, 1, 22. Boeckh. de Oecon. Athem. t. II, p. 113, not. Schaef. App. ad Demosth. t. I, p. 350. Goell. ad Thucyd. IV, 4.

3. αἳ δὴ [πολλαὶ] — ἦσαν] Vocem quam uncis vides inclusam,

γότων, αἳ δή [πολλαὶ] πρὸς τῇ ὄχθῃ τοῦ ποταμοῦ ἦσαν, τούτους κτείνειν ὅσοι μὴ ἐθελοντὰς σφᾶς ἐνδιδοῖεν· καὶ πολλοὺς καταλαβόντες ἐν ταῖς ὕλαις οἱ ἀμφὶ Πείθωνά τε
4 καὶ Δημήτριον ἀπέκτειναν. Αὐτὸς δὲ ἦγεν ἐπὶ τὴν μεγίστην τῶν Μαλλῶν πόλιν ἵνα καὶ ἐκ τῶν ἄλλων πόλεων πολλοὺς ξυμπεφευγέναι αὐτῷ ἐξηγγέλλετο· ἀλλὰ καὶ ταύτην ἐξέλιπον οἱ Ἰνδοί, ὡς προσάγοντα Ἀλέξανδρον
5 ἔμαθον· διαβάντες δὲ τὸν Ὑδραώτην ποταμὸν ἐπὶ ταῖς ὄχθαις αὐτοῦ, ὅτι ὑψηλαὶ αἱ ὄχθαι ἦσαν, παρατεταγμένοι
6 ἔμενον ὡς εἴρξοντες τοῦ πόρου Ἀλέξανδρον. Καὶ ταῦτα ὡς ἤκουσεν, ἀναλαβὼν τὴν ἵππον τὴν ἅμα αὐτῷ πᾶσαν, ᾔει ὡς ἐπὶ τὸν Ὑδραώτην ἵναπερ παρατετάχθαι τοὺς Μαλλοὺς
7 ἐξηγγέλλετο· οἱ δὲ πεζοὶ ἕπεσθαι αὐτῷ ἐτάχθησαν. Ὡς δὲ ἀφίκετό τε ἐπ᾽ αὐτὸν καὶ ἐν τῷ πέραν τοὺς πολεμίους

Schmiederus ex auctoritate codicis F. e textu removit. Quid est autem quod hanc vocem suspectum reddat! Similiter dixit V, 6, 10 ὅσοι πολλοὶ ποταμοὶ — ἐκδιδοῦσιν. Idem codex eadem voce caret Hist. Ind. V, 2 καὶ ἄλλων πολλῶν ποταμῶν, ubi, si quid video, optime habet vulgata. — Supra ed. Basil. περιτυγχάνοιε. Vide III, 17, 3. III, 21, 8.

ἐθελοντάς] Ed. Bas. ἐθέλοντας. Minus apte hoc loco, opinor. Cf. III, 25, 6 καὶ Θεσσαλῶν τοὺς ἐθελοντὰς ὑπομείναντας (ed. Bas. rursus ἐθέλοντας). III, 29, 9 τοὺς ἐθελοντὰς καταμείναντας. IV, 8, 16 ὅστις — ἐθελοντὴς μετέσχε. VII, 12, 1 ἔνθα δὴ ἐθελονταὶ ἤδη ἀνήεσαν. Intacta mansit altera forma apud Arr. II, 2, 6 φόβῳ μᾶλλον ἢ ἐθέλοντας παρεστήσατο et Hist. Ind. I, 5 τυχὸν δὲ καὶ τῶν ἐπιχωρίων τοὺς ἐθέλοντας συνῴκισε. Cf. Xen. Anab. I, 6, 9 τοὺς ἐθέλοντας φίλους. Vide Krueg. ad. h. l. et Lobeck. ad Phryn. p. 7.

6. ἵναπερ] Ed. Bas. ἵνα περ. Neque correxerunt recentiores editores. — Mox eadem τοὺς Μαλούς.

κατὰ σπουδὴν μέν] Sic scripsit quoque III, 29, 11 περάσας δὲ τὸν ποταμὸν ἦγε κατὰ σπουδήν. Longe frequentior est apud Arrianum dativus σπουδῇ adverbii loco positus, de quo et similibus vide ann. ad II, 7, 11.

10. ἐς κύκλους παριππεύων] Edd. vett. τοὺς κύκλῳ παριππεύων. Schmiederus ex auctoritate omnium quos consuluit Gronovius codicum dedit τοὺς κύκλους παριππεύων. Neutrum placet. Quid est enim τοὺς κύκλους s. τοὺς κύκλῳ παριππεύων! Vertunt: *excursio-*

κατεῖδε τεταγμένους, ὡς εἶχεν ἐκ τῆς ὁδοῦ ἐμβάλλει ἐς
τὸν πόρον ξὺν τῇ ἵππῳ μόνῃ· οἱ δὲ ἰδόντες ἐν μέσῳ τοῦ 8
ποταμοῦ ὄντα ἤδη Ἀλέξανδρον, κατὰ σπουδὴν μέν, ξυν-
τεταγμένοι δὲ ὅμως ἀπεχώρουν ἀπὸ τῆς ὄχθης· καὶ
Ἀλέξανδρος ξὺν μόνῃ τῇ ἵππῳ εἵπετο· ὡς δὲ κατεῖδον 9
ἱππέας μόνους, ἐπιστρέψαντες οἱ Ἰνδοὶ καρτερῶς ἐμάχοντο,
πλῆθος ὄντες ἐς πέντε μυριάδας. Καὶ Ἀλέξανδρος ὡς 10
τήν τε φάλαγγα αὐτῶν πυκνὴν κατεῖδε, καὶ αὐτῷ οἱ
πεζοὶ ἀπῆσαν, προσβολὰς μὲν ἐποίει ἐς κύκλους παρ-
ιππεύων· ἐς χεῖρας δὲ οὐκ ᾔει τοῖς Ἰνδοῖς. Καὶ ἐν 11
τούτῳ παραγίνονται αὐτῷ οἵ τε Ἀγριᾶνες καὶ ἄλλαι
τάξεις τῶν ψιλῶν, ἃς δὴ ἐπιλέκτους ἅμα οἷ ἦγε, καὶ
οἱ τοξόται· οὐ πόῤῥω δὲ οὐδὲ ἡ φάλαγξ ἐφαίνετο
τῶν πεζῶν. Καὶ οἱ Ἰνδοὶ, ὁμοῦ σφίσι πάντων τῶν δει- 12

---

nes obequitando faciebat. Et haud inepte quidem. Sed vulgata scriptura hanc interpretationem non admittit. Unde e coniectura mea scripsi *ἐς κύκλους παριππεύων.* Atque egregie firmat hanc meam emendationem ipse Arrianus, qui scripsit V, 16, 2 *ἀλλὰ ἐς κύκλους παριππεύων* (al. *περιιππεύων*) *ἀνέπαυε τοὺς πεζούς.* Tact. c. III *πόῤῥωθεν ἐφιστάμενοι ἢ ἐς κύκλους παριππεύοντες διαχρῶνται τῷ ἀκροβολισμῷ* Quibuscum conferri quoque possunt Exped. IV, 4, 9 *ἐς κύκλους περιιππεύοντες ἔβαλλόν τε πολλοὶ ὀλίγους.* Tact. c. XLIV *οἱ δαημονέστατοι τῶν ἐξελιγμῶν τε καὶ ἐπιστροφῶν εἰς ἄλλους καὶ ἄλλους κύκλους.* c. XLIV, fin. *καὶ ἐπειδὰν πελάσωσι τῷ βήματι παρ-ιππεύοντες, ἐς κύκλον μὲν ἐπέστρεψαν τὸν ἵππον.*

ἐς χεῖρας δὲ οὐκ ᾔει τοῖς Ἰνδοῖς] Edd. ante Gronovium *ᾔει ἐπ' Ἰνδούς.* Ed. Basil. *ᾔει τοὺς Ἰνδούς,* quod iam propius ad veritatem accedit. Dativum ut unice verum dedimus ex auctoritate omnium codd. Gronovii, Schmiederum secuti. Et, si codd. cum edd. vett. conspirarent, quis esset qui eos verae scripturae auctores haberet? En Arrianum, qui similia multa suppeditat exempla. I, 22, 4 *οἱ μὲν γὰρ εἰς χεῖρας ἐλθόντες τοῖς Μακεδόσιν ἀπέθανον.* II, 7, 7 *δούλοις ἀνθρώποις ἐλευθέρους ἐς χεῖρας ἥξειν.* Hist. Ind. XXXVI, 9 *καὶ δὶς — ἄλλοισι καὶ ἄλλοισι τῶν βαρβάρων ἐπιφαινομένοισιν ἐς χεῖρας ᾔεσαν.* Neque multum distat quod vides Exp. I, 2, 7 *ὅπως ἐς χεῖρας συμμίξειαν γυμνοῖς οὖσι τοῖς τοξόταις.* Praeterea consule Appian. bell. civv. I, 119 *οὐκέτι ἐς μάχην ᾔει τῷ στρατῷ παντί.* I, 120 *ἐς χεῖρας ᾔει τῷ Κράσσῳ.*

12. *κατειλήθησαν*] Ed. Basil. *κατειλήφθησαν.* Cf. V, 17, 6 *ὡς ἐπὶ*

νῶν προσκειμένων, ἀποστρέψαντες ἤδη προτροπάδην ἔφευγον ἐς πόλιν ὀχυρωτάτην τῶν πλησίον· καὶ Ἀλέξανδρος ἑπόμενός τε αὐτοῖς πολλοὺς ἔκτεινε, καὶ ὡς ἐς τὴν πόλιν διαφυγόντες κατειλήθησαν, πρῶτα μὲν [οὖν] τοῖς ἱππεῦσιν
13 ἐξ ἐφόδου ἐκυκλώσατο τὴν πόλιν· ὡς δὲ οἱ πεζοὶ αὐτῷ παρῆσαν, ταύτῃ μὲν τῇ ἡμέρᾳ περιστρατοπεδεύει ἐν κύκλῳ τοῦ τείχους, ὅτι οὐ πολύ τε τῆς ἡμέρας ὑπελείπετο ἐς τὴν προσβολὴν καὶ ἡ στρατιὰ αὐτῷ ὑπό τε πορείας μακρᾶς οἱ πεζοὶ καὶ ὑπὸ διώξεως συνεχοῦς οἱ ἵπποι καὶ οὐχ ἥκιστα κατὰ τὸν πόρον τοῦ ποταμοῦ τεταλαιπωρήκεσαν.

IX. Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ διχῇ διελὼν τὸν στρατὸν τοῦ μὲν ἑτέρου αὐτὸς ἡγούμενος προσέβαλλε τῷ τείχει· τὸ δὲ ἕτερον Περδίκκας προσῆγε· καὶ ἐν τούτῳ οὐ δεξάμενοι οἱ Ἰνδοὶ τῶν Μακεδόνων τὴν ὁρμήν, τὰ μὲν τείχη τῆς

τοὺς ἐλέφαντας — κατειλήθησαν, ubi ed. Bas. eiusdem erroris auctorem vidimus.

πρῶτα μὲν [οὖν] τοῖς ἱππεῦσιν] Particulum οὖν primus inseruit Schmiederus e cod. F. Ignorant eam edd. vett. et rell. codd. Gronovii. Unde non dubitavimus eam uncis includere ut valde suspectam. Ac voluit fortasse librarius σὺν τοῖς ἱππεῦσεν, quamquam neque hoc ita comparatum censeo, ut vulgatae scripturae statim anteferatur. Nam in similibus locutionibus Arrianus ubique dativum nudum posuit. Cf. I, 5, 20 τά τε γὰρ ὄρη — κατεῖχον πολλοῖς ἱππεῦσι. II, 13, 4 ἑκατὸν ναυσὶ κατέσχον. VI, 20, 6 ταῖς τριακοντόροις τε καὶ ἡμιολίαις ὑπερβαλών. Aliter habent quae leguntur III, 28, 3 ἐμβαλόντος σὺν ἱππεῦσι δισχιλίοις. Particulam οὖν vero, si in initio enunciati posita esset, non damnaremus. Damnamus eam in media orationis serie collocatam. Cf. III, 25, 11 Σατιβαρζάνης μὲν οὖν. V, 26, 9 οὐ μὲν οὖν δή. VI, 9, 2 Ἀλέξανδρος μὲν οὖν. Adde ann. ad VII, 23, 12. Vulgatae scripturae favent haec l. IV, 26, 1 πρῶτα μὲν — ἦγε· ὡς δὲ προσῆγεν. V, 15, 1 τὰ μὲν πρῶτα — ὡς δέ. VII, 5, 2 καὶ τὰ μὲν πρῶτα ἀπέγραψαν — ὡς δὲ ἐξήγγελτο.

C. IX. διχῇ διελών] Ed. Bas. δίχῃ. Vide ann. ad IV, 24, 7, ubi formam omisi τριχοῦ apud Arr. Tact. c. III. Ceterum cf. III, 27, 7 δίχα διελὼν τὴν τάξιν τῶν ἑταίρων. Tact. c. XII ὅσοι ἀριθμοὶ μέχρι μονάδος οἷοί τε δίχα διαιρεῖσθαι, ubi statim sequitur ὁ ἀριθμὸς μέχρι μονάδος δίχα τέμνεται. — Similem rerum descriptionem vide I, 27, 2.

πόλεως λείπουσιν, αὐτοὶ δὲ ἐς τὴν ἄκραν ξυνέφευγον. Ἀλέξανδρος μὲν οὖν καὶ οἱ ἀμφ' αὐτὸν πυλίδα τινὰ κατα- 2
σχίσαντες, παρῆλθον εἰς τὴν πόλιν πολὺ πρὸ τῶν ἄλλων· οἱ δὲ ὁμοῦ Περδίκκᾳ τεταγμένοι ὑστέρησαν ὑπερβαίνοντες 3
κατὰ τὰ τείχη οὐκ εὐπετῶς, οὐδὲ τὰς κλίμακας οἱ πολλοὶ αὐτῶν φέροντες, ὅτι ἑαλωκέναι αὐτοῖς ἐδόκει ἡ πόλις, ὡς ἐρημούμενα τῶν προμαχομένων τὰ τείχη κατεῖδον· ὡς δὲ 4
ἡ ἄκρα ἐχομένη πρὸς τῶν πολεμίων καὶ πρὸ ταύτης τεταγμένοι εἰς τὸ ἀπομάχεσθαι πολλοὶ ἐφάνησαν, ἐνταῦθα δὴ οἱ μὲν ὑπορύσσοντες τὸ τεῖχος, οἱ δὲ προσθέσει, ὅπη παρείκοι, τῶν κλιμάκων βιάσασθαι ἐπειρῶντο εἰς τὴν ἄκραν. Ἀλέξανδρος δέ, ὡς βλακεύειν αὐτῷ ἐδόκουν τῶν Μακεδόνων 5
οἱ φέροντες τὰς κλίμακας, ἁρπάσας κλίμακα ἑνὸς τῶν φερόντων προσέθηκε τῷ τείχει αὐτός, καὶ εἰληθεὶς ὑπὸ τῇ ἀσπίδι

---

2. Ἀλέξανδρος μὲν οὖν] Sic Schmiederus e cod. F. Ἀλέξανδρος δέ edd. vett. Ἀλέξανδρος μέν reliqui codd. Gronovii. Praeter locos supra citatos vide II, 7, 9 ταῦτα μὲν οὖν ἐπεξῄει — τὰ δὲ ἄθλα Eandem particulam in edd. vett. minus recte omissam restituimus cum Schmiedero V, 26, 9. — Mox ed. Basil. οἱ ἀμφ' αὐτόν.

3. ὑστέρησαν ὑπερβαίνοντες κατὰ τὰ τείχη] Vulcanius: *non ita cito muros transscenderunt.* Si id voluisset Arrianus, non dubito quin scripturus fuisset ὑπερβαίνοντες τὰ τείχη, uti dixit VII, 10, 12 ὑπερβάντα δὲ τὸν Καύκασον. Hic potius videtur loci sensus esse: *Qui vero Perdiccae adiuncti fuerunt serius venere, cum per muros non ita facilis esset aditus.* Gemina vide haec I, 8, 12 συνεισπίπτουσι γὰρ αὐτοῖς εἴσω τοῦ τείχους ὅσοι τῶν Μακεδόνων ἐγγὺς φευγόντων εἵχοντο —· οἱ δὲ κατὰ τὰ τείχη — ὑπερβάντες ἐς τὴν ἀγορὰν δρόμῳ ἐφέροντο. Sunt igitur qui *per muros* in urbem pervenere iis quasi oppositi qui una cum Alexandro *per portam perfractam* irruperant. — Infra ed. Basil. inverso verborum ordine ἐρημούμενα τῶν προμαχομένων τὰ τείχη ὡς κατεῖδον.

4. ὅπη παρείκοι] Ed. Bas. ὅπη πάροικοι.

5. ὡς βλακεύειν ἐδόκουν] „Βλακεύειν dicitur *de eo qui quid tarde et remisse agit.*" *Ruhnk.* ad Timae. p. 61. Adde interpp. ad Thom. Mag. p. 154. Xenoph. Anab. II, 3, 11 καὶ εἴ τις αὐτῷ δοκοίη τῶν πρὸς τοῦτο τεταγμένων βλακεύειν, ἔπαιεν ἄν, coll. ann. ad Arr. III, 6, 12.

ἐδόκουν τῶν Μακεδόνων οἱ φέροντες] Hanc lectionem suppeditarunt omnes codd. Gronovii. οἱ Μακεδόνες ἐδόκουν οἱ φέροντες

6 ἀνέβαινεν· ἐπὶ δὲ αὐτῷ Πευκέστας ὁ τὴν ἱερὰν ἀσπίδα φέρων, ἣν ἐκ τοῦ νεὼ τῆς Ἀθηνᾶς τῆς Ἰλιάδος λαβὼν ἅμα οἷ
7 εἶχεν Ἀλέξανδρος καὶ πρὸ αὐτοῦ ἐφέρετο ἐν ταῖς μάχαις· ἐπὶ δὲ τούτῳ Λεοννάτος ἀνῄει κατὰ τὴν αὐτὴν κλίμακα ὁ σωματοφύλαξ· κατὰ δὲ ἄλλην κλίμακα Ἀβρέας τῶν δι-
8 μοιριτῶν τις στρατευομένων. Ἤδη τε πρὸς τῇ ἐπάλξει τοῦ τείχους ὁ βασιλεὺς ἦν καὶ ἐρείσας ἐπ' αὐτῇ τὴν ἀσπίδα, τοὺς μὲν ὤθει εἴσω τοῦ τείχους τῶν Ἰνδῶν, τοὺς δὲ καὶ αὐτοῦ τῷ ξίφει ἀποκτείνας γεγυμνώκει τὸ ταύτῃ
9 τεῖχος· καὶ οἱ ὑπασπισταὶ ὑπέρφοβοι γενόμενοι ὑπὲρ τοῦ βασιλέως, σπουδῇ ὠθούμενοι κατὰ τὴν αὐτὴν κλίμακα συντρίβουσιν αὐτήν, ὥστε οἱ μὲν ἤδη ἀνιόντες αὐτῶν κάτω

---

edd. ante Schmiederum. Quod minus placet. Cf. II, 13, 1 *ἀναλαμβάνων τῶν Περσῶν τοὺς διασωθέντας.*

6. *ἣν εἶχε — καὶ πρὸ αὐτοῦ ἐφέρετο*] Proprie dicendum erat *καὶ ἣ πρὸ αὐτοῦ ἐφέρετο.* Simili constructionis perversitate usus dixit V, 7, 4 *ᾗ ὅτῳ τρόπῳ Ῥωμαίοις ποιεῖσθαι καὶ — τὸν Εὐφράτην ἐγεφύρωσαν* sc. *οἱ Ῥωμαῖοι.* Paulo aliter Xenophon Anab. I, 4, 5 *ὅπως ὁπλίτας ἀποβιβάσειεν — καὶ βιασάμενοι ἀπέλθοιεν,* ubi si accurate scribere voluisset, dedisset *καὶ οὗτοι βιασάμενοι.* Accuratius locutum videmus Arrianum VII, 19, 12 *ὅτι μόνοι (οἱ Ἄραβες) οὔτε πρεσβείαν ἀπέστειλαν —, οὔτε τι ἄλλο ἐπέπρακτο Ἀραψιν.* — Supra edd. *ἅμα οἱ.*

7. *Λεοννάτος*] Ita scriptum atque notatum ubique vidimus hoc nomen apud Arrianum. Et sic quoque Plut. vit. Alex. c. XL. Eumen. c. III. Athen. XII, p. 539, D. Apud Diodorum modo scriptum reperi *Λεόννατος*, ut XVI, 94 coll. ann. ad VI, 28, 6, modo *Λεόννατος*, ut XVII, 37. 104: quamquam etiam hic ed. Bas. et cod. Reg. 1 praebent *Λεόννατος* et vulgo legebatur *Λεόνατος.* In Anecdd. Graec. p. 178, 26 Bekkerus intactum reliquit quod ibi est *Λεονᾶτος*; idem ille vero dedit apud Phot. Bibl. p. 69, a *Λεοννάτος.*

9. *οἱ ὑπασπισταί*] Ed. Bas. *οἱ ἱππασπισταί.*

10. *καὶ ὑπὸ τῶν ἐκ τῆς πόλεως*] Ita codd. Gronovii omnes, ita C. V. Vulcanii et ed. Basil. *ἀπὸ τῶν* edd Vulc. et Blanc. Male. De crebra harum praepositionum confusione diximus ad I, 21, 8. Cf. IV, 2, 5 *ἐς τοὺς προμαχομένους ἀπὸ τοῦ τείχους —, ὥστε ὀξέως μὲν ὑπὸ τοῦ πλήθους ἐγυμνώθη,* ubi rursus ed. Vulc. et Blancard. minus recte *ἀπὸ τοῦ πλήθους.*

ἔπεσον, τοῖς δὲ ἄλλοις ἄπορον ἐποίησαν τὴν ἄνοδον.
Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἐπὶ τοῦ τείχους στὰς κύκλῳ τε ἀπὸ 10
τῶν πλησίον πύργων ἐβάλλετο (οὐ γὰρ πελάσαι γε
ἐτόλμα τις αὐτῷ τῶν Ἰνδῶν) καὶ ὑπὸ τῶν ἐκ τῆς πόλεως
οὐδὲ πόῤῥω τούτων γε ἐσακοντιζόντων· ἔτυχε γάρ τι καὶ 11
προσκεχωσμένον ταύτῃ πρὸς τὸ τεῖχος· δῆλος μὲν ἦν
Ἀλέξανδρος τῶν τε ὅπλων τῇ λαμπρότητι καὶ τῷ ἀτόπῳ
τῆς τόλμης, ἔγνω δ', ὅτι αὐτοῦ μὲν μένων κινδυνεύσει
μηδὲν ὅ τι καὶ λόγου ἄξιον ἀποδεικνύμενος, καταπηδήσας
δὲ εἴσω τοῦ τείχους τυχὸν μὲν αὐτῷ τούτῳ ἐκπλήξει τοὺς
Ἰνδούς, εἰ δὲ μὴ καὶ κινδυνεύειν δέοι, μεγάλα ἔργα καὶ
τοῖς ἔπειτα πυθέσθαι ἄξια ἐργασάμενος οὐκ ἀσπουδεὶ ἀπο-

τούτων γε ἐσακοντιζόντων] Ed. Bas. τούτων τε, quod ferri nequit. Vide ann. ad I, 18, 3 et IV, 8, 8. — Mox eadem ed. προσκεχωσμένων.

11. ἔγνω δ' ὅτι] Ed. Bas. ἔγνω διότι. Voluit sine dubio δὲ ὅτι. — Verbis paulo supra positis δῆλος μὲν ἦν Ἀλέξανδρος omnes codd. Gronovii addunt participium ὤν. Gronovius ad h. l.: „Quasi repeteret idem, inquit, quod de Alexandro dixit I, 15 (l. 14. 7) δῆλος γὰρ ἦν τῶν τε ὅπλων τῇ λαμπρότητι καὶ τῇ θεραπείᾳ, ipsis plane iisdem verbis, ut inde facilius ignoscas editoribus violente omittentibus, quod assequi non poterant. Nam quid est quod his addunt omnes prorsus, quos vidi, codices Mssti voculam ὤν? etsi Vulcanius ex V. C. non notavit; ego certe dico a me in omnibus antiquis libris repertam. Quam etsi pro non ingrata Arriano per pleonasmum loquutione tueri possimus, tum sane videtur manifestius etiam ex Graecismi more exprimere mentem voluisse apposito participio. Sic II, 5, 3 de Anchialo, τοῖς θεμελίοις τῶν τειχῶν δήλη ἐστὶ μεγάλη τε πόλις κτισθεῖσα. Et ibid. c. 10, 3 δῆλος ἐγένετο τῇ γνώμῃ δεδουλωμένος. Infra hoc libro c. 29, (imo VII, 29, 4) καὶ δῆλον εἶναι ἐπ' αὐτῷ μεταγιγνώσκοντα. Indic. c. 34 αὐτὸς δὲ δῆλος ἦν μεγάλῳ ἄχει βεβλημένος." Attuli haec Gronovii verba, quamquam ad defendendam codicum scripturam nihil conferunt, ut magnam mireris Gronovii rerum grammaticarum scientiam. Arrianum participium ὤν addidisse parum mihi verisimile est. Sed hoc constat, scriptores labentis Graecitatis passim tali circumlocutione usos esse. Vide Achill. Tat. p. 112, Iac. ὅποι ποτ' ἂν ὦσιν ὄντες. Philostr. Heroic. p. 140, Boiss. πρὸ τοῦ Παλαμήδους ὧραι μὲν οὔπω ἦσαν οὖσαι. Arist. Physiogn. in init. οὐκ εἰσὶν αὐταὶ καθ' ἑαυτοὺς ἀπαθεῖς οὖσαι. Vide Dorv. ad Charit. p. 295. Boisson. ad Eu-

12 θανεῖται· ταῦτα γνοὺς καταπηδᾷ ἀπὸ τοῦ τείχους ἐς τὴν ἄκραν· ἔνθα δὴ ἐρεισθεὶς πρὸς τῷ τείχει τοὺς μέν τινας ἐς χεῖρας ἐλθόντας καὶ τόν γε ἡγεμόνα τῶν Ἰνδῶν προσφερόμενόν οἱ θρασύτερον παίσας τῷ ξίφει ἀποκτείνει, ἄλλον δὲ πελάζοντα λίθῳ βαλὼν ἔσχε καὶ ἄλλον δὲ πελάζοντα λίθῳ· τὸν δὲ ἐγγυτέρω προσάγοντα τῷ ξίφει
13 αὖθις. Οἱ δὲ βάρβαροι πελάζειν μὲν αὐτῷ οὐκέτι ἤθελον,

---

nap. p. 357; ad Philostr. Heroic. p. 660. Iacobs. ad Achill. Tat. p. 781. Quod vulgo inde a Gronovio legebatur apud Arr. Hist. Ind. IV, 7 *εἶναι ὄν τὸ εὖρος τῷ Γάγγῃ* e solo cod. F. desumtum, id non dubito quin mutandum sit in *εἶναι ὧν τὸ εὖρος*: quomodo dixit Hist. Ind. III, 3 *εἴη ἂν ὧν ἡ πλευρὴ τῆς Ἰνδῶν γῆς*.

εἰ δὲ μὴ καὶ κινδυνεύειν δέοι] Hic locus per se iam paulo obscurior miro modo in codd. et edd. vett. turbatus est. Edd. Bas. Vulc. Blanc. *εἰ δὲ μὴ κινδυνεύειν δέ οἱ*. Cod. August. *εἰ δὲ καὶ κινδυνεύειν δέοι*. Codd. Gronovii quattuor *εἰ δὲ καὶ μὴ κινδυνεύειν δέοι*. Cod. F. *εἰ δὲ μὴ καὶ κινδυνεύειν δέοι*, quod recepimus Schmiederum secuti. Verba enim *καὶ κινδυνεύειν δέοι* ad explicanda ea quae praegressa sunt *εἰ δὲ μή* apposita videntur, quasi dixisset *εἰ δὲ μὴ ἐκπλήξειε καὶ εἰ κινδυνεύειν δέοι*. Eadem fere de causa servandam censuimus vulgatam l. IV, 4, 16 *εἰ δὲ μή, δοκοῦσιν ἄν μοι — διαφθαρῆναι, εἰ μὴ Ἀλέξανδρος ἔκαμεν*. Similem sententiam vide apud Xenophont. Anab. III, 2, 7 *νομίζων εἴτε νίκην διδοῖεν οἱ θεοί, τὸν κάλλιστον κόσμον τῷ νικᾶν πρέπειν, εἴτε τελευτᾶν δέοι, ὀρθῶς ἔχειν τῶν καλλίστων ἑαυτὸν ἀξιώσαντα ἐν τούτοις τῆς τελευτῆς τυγχάνειν*. — Ceterum totum hunc locum paulo difficiliorem ita interpreter: *Alexander autem, cum in muro stans a vicinis circumquaque turribus iaculis peteretur (neque enim Indorum quisquam aggredi eum audebat) atque etiam ii qui in urbe inclusi erant, tela in illum coniicerent non longe ab eo remoti (erat enim ibi agger quidam usque ad murum fere exstructus), cum praeterea etiam tum armorum splendore, tum insigni audacia conspicuus esset atque id persuasum haberet, se, si in muro permaneret, periclitaturum neque quidquam operae pretium perfecturum; at, si intra murum prosiliret, fieri posse ut hoc ipso facto Indis terrorem iniiceret, sin minus, et si certamine opus esset, se magnis saltem rebus dignisque memoria posterorum editis moriturum esse: his perpensis a moenibus in arcem desiluit* cet.

μεγάλα ἔργα — ἀποθανεῖται] Orationis colorem duxit Arria-

ἔβαλλον δὲ πάντοθεν περιεστηκότες ὅ τι τις ἔχων βέλος ἐτύγχανεν ἢ ἐν τῷ τότε ἔλαβεν.

X. Ἐν τούτῳ δὲ Πευκέστας τε καὶ ὁ διμοιρίτης Ἀβρέας καὶ ἐπ᾽ αὐτοῖς Λεοννάτος, οἳ δὴ μόνοι ἔτυχον πρὶν ξυντριβῆναι τὰς κλίμακας ἀναβεβηκότες ἐπὶ τὸ τεῖχος, καταπηδήσαντες καὶ αὐτοὶ πρὸ τοῦ βασιλέως ἐμάχοντο. Καὶ Ἀβρέας μὲν ὁ διμοιρίτης πίπτει αὐτοῦ τοξευθεὶς ἐς

---

nus ab Homero, qui Iliad. XXII, 304 sq. Hectorem induxit haec exclamantem:

μὴ μὰν ἀσπουδεί γε καὶ ἀκλειῶς ἀπολοίμην,
ἀλλὰ μέγα ῥέξας τι καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.

Eiusdem rei meminit Diod. Sicul. XVII, 99 his verbis: *ὁ δὲ βασιλεὺς ἐρημωθεὶς πάσης βοηθείας ἐτόλμησεν ἐπιτελέσαι πρᾶξιν παράδοξον καὶ μνήμης ἀξίαν.* Conferri praeterea iussit Gronovius Polyb. V, 38.

12. *λίθῳ βαλὼν ἔσχε*] Vulcanius: *alium vero appropinquantem lapide coniecto reprimit.* Non inepte. Nam saepius ita Arriano simplex *ἔχειν* dictum est pro *κατέχειν* h. e. *reprimere, inhibere*: ut I, 15, 11 *τὴν πληγὴν δὲ ἔσχε τὸ κράνος.* IV, 24, 7 *ὁ γὰρ θώραξ ἔσχε τὴν πληγήν*, coll. IV, 23, 5 *ὁ γὰρ θώραξ ἔσχε τὸ μὴ οὐ — ἐλθεῖν.* Sed vides sine dubio harum locutionum paulo aliam rationem esse. Quid vero si Arrianum statuamus *βαλὼν ἔσχε* dixisse pro *ἔβαλε*? Vide Wernsd. ad Himer. Or. I, p. 365. Cf. Soph. Aiac. v. 22 *ἔχει περάνας.* Oed. Col. v. 1142 *ἃ μάλιστα θαυμάσας ἔχω.* Demosth. de fals. leg. p. 393, Bekk. *εἰς ὅσην ἀτιμίαν — ἡ τούτων πονηρία καὶ ψευδολογία καταστήσασα ἔχει.* Plat. Legg. p. 793, B. *ἃ — περικαλύψαντα ἔχει τοὺς τότε γραφέντας νόμους* et similia plura. Quamquam negari non potest, in talibus circumlocutionibus verbum *ἔχειν* semper aliquid retinere suae propriae significationis. Quod nisi iam per se apertum esset, facile cognosceretur e talibus qualia sunt Soph. Antig. v. 146 *δικρατεῖς λόγχας — στήσαντ᾽ ἔχετον.* Xenoph. Anab. VII, 7, 27 *ὃ νῦν καταστρεψάμενος ἔχεις.*

C. X. *Πευκέστας*] Haec constans est huius nominis forma apud Arrianum. Diodoro placuit forma *Πευκέστης*, ut XVII, 99. XVIII, 39 cet. Eadem forma qua Arrianus, usus est Plut. vit. Alex. c. LXIII cet. Neque aliter dixerunt Curtius IX, 5, 14 et Plin. Hist. nat. XXXIV, 8. Vide quae de formis *Μενίδης* et *Μενίδας* monuimus ad III, 5, 1. — In initio huius capitis de meo

2 *τὸ πρόσωπον. Ἀλέξανδρος δὲ βάλλεται καὶ αὐτὸς δια τοῦ θώρακος ἐς τὸ στῆθος τοξεύματι ὑπὲρ τὸν μαστόν, ὥστε λέγει Πτολεμαῖος ὅτι καὶ πνεῦμα ὁμοῦ τῷ αἵματι*
3 *ἐκ τοῦ τραύματος ἐξεπνεῖτο· ὁ δὲ ἔστε μὲν ἔτι θερμὸν ἦν αὐτῷ τὸ αἷμα, καίπερ κακῶς ἔχων ἠμύνετο· πολλοῦ δὲ δὴ τοῦ αἵματος καὶ ἀθρόου οἷα δὴ ξὺν πνεύματι ἐκρυέντος, ἴλιγγός τε αὐτὸν καὶ λειποψυχία κατέσχε, καὶ*
4 *πίπτει αὐτοῦ ἐπὶ τὴν ἀσπίδα ξυννεύσας. Πευκέστας δὲ περιβὰς πεπτωκότι καὶ ὑπερσχὼν τὴν ἱερὰν τὴν ἐξ Ἰλίου ἀσπίδα πρὸ αὐτοῦ καὶ Λεοννάτος ἐς τὰ ἐπὶ θάτερα,*

---

dedi *ἐν τούτῳ δέ* pro vulgato *ἐν τούτῳ τε.* Exempla bene multa collecta vide in ann. ad III, 2, 4.

2. *Ἀλέξανδρος δὲ βάλλεται*] Ed. Basil. *Ἀλέξανδρος δὲ καὶ βάλλεται.*

ὑπὲρ τὸν μαστόν] Diod. Sic. XVII, 99 *τέλος δὲ τοξευθεὶς ὑπὸ τὸν μαστὸν ἔπεσεν εἰς τὸ γόνυ.* Uter horum verum tradidit? Plutarchus quidem litem non dirimit. Vide vit. Alex. c. LXIII *ὥστε τὸν θώρακα διακόψαν ἐμπαγῆναι τοῖς περὶ τὸν μαστὸν ὀστέοις.* Cf. Plut. de fort. Alex. II, p. 356, Reisk. *οὗ τοῖς περὶ τὸν μαστὸν ἐνερεισθέντος ὀστέοις καὶ καταπαγέντος.*

4. *τὴν ἐξ Ἰλίου ἀσπίδα πρὸ αὐτοῦ*] Edd. vett. et plures codd. Gronovii *πρὸς αὐτοῦ εἶχε.* „Verbum postremum nulli bono inservit. An scilicet non id satis includitur in *ὑπερσχών*? Et sane ab Optimo ignoratur, idque recte. Dependet enim omnis oratio a sequenti *βάλλονται.* Sed et praeterea duo Mssti *πρὸ αὐτόν*, unde vera est Optimi codicis scriptura *πρὸ αὐτοῦ*, quam et notavit ex Augustano Vulcanius. Quin et ex sequentibus *καὶ Λεοννάτος εἰς τὰ ἐπὶ θάτερα,* quod, oro, latine versum est, *Leonnatus etiam ictus excipiebat.* Manifestior sane, licet paulo diffusior, Facius: *Palladis scuto superiniecto, oppositu quoque sui corporis ab irruentibus telis regem protegebat. Leonnatus quoque lateri affusus venientes ictus excipiebat.* Sententia est: *Interim Peucestas appropinquans collapso, et obtento ante eum scuto Palladis Iliacae, atque etiam Leonnatus ex altera parte* (sc. ei se adiungens) *uterque vulneratur.*" *Gronov.* Verum sine dubio vidit Gronovius. Ut autem constructio paulo concinnior fieret, comma posuimus ante *οὗτοι δὲ* pro puncto maiusculo in edd. vulgg. posito. Similem orationis colorem video in his Hist. Ind. XXXVI, 6 *τὰ δὲ εὐκετέα κλέους ἤδη ἑτοίμου ἐχό-*

οὗτοι δὲ βάλλονται ἀμφότεροι, καὶ Ἀλέξανδρος ἐγγὺς ἦν
ἤδη ὑπὸ τοῦ αἵματος ἐκλιπεῖν· τοῖς γὰρ Μακεδόσι καὶ 5
ταύτῃ ἐν ἀπόρῳ γεγένητο τὰ τῆς προσβολῆς, ὅτι οἱ τὸν
Ἀλέξανδρον βαλλόμενόν τε ἐπὶ τῷ τείχει ἰδόντες καὶ
πηδῶντα ἔσω ἐς τὴν ἄκραν, ὑπὸ σπουδῆς τε καὶ φόβου,
μή τι αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς πάθῃ οὐ ξὺν νόῳ κινδυνεύων,
τὰς κλίμακας συντετριφότες, ἄλλοι ἄλλας μηχανὰς ἐς τὸ
ἀνελθεῖν ἐπὶ τὸ τεῖχος ὡς ἐν ἀπόροις ἐμηχανῶντο· οἱ 6
μὲν πασσάλους ἐμπηγνύοντες ἐς τὸ τεῖχος γήινον ὂν καὶ
κατὰ τούτους ἐκκρεμαννύμενοι χαλεπῶς ἀνεῖρπον, οἱ δὲ

μενα, ταῦτα δέ et Diss. Epict. I, 14 ὁ δὲ καὶ τὸν ἥλιον αὐτὸν πεποιηκὼς καὶ περιάγων μέρος ὄντ' αὐτοῦ μικρὸν ὡς πρὸς τὸ ὅλον, οὗτος δ' οὐ δύναται. Cf. ann. ad I, 20, 4. — Mox ed. Bas. ἐπιθάτερα.

5. ἐν ἀπόρῳ γεγένητο] Hanc scripturam revocavi ex ed. Basil. pro γεγένηται, quod, cum primus evulgasset Vulcanius, temere admiserunt omnes editores. Vide ann. ad VII, 16, 12.

πηδῶντα ἔσω ἐς τὴν ἄκραν] Similiter dixit VII, 1, 2 ὡς ἐπὶ Γάδειρα ἔσω ἐς τὴν ἡμετέραν θάλασσαν. Suffecisset tamen sive simplex εἴσω, sive εἰς. Sic I, 8, 2 ὡς εἶδε Περδίκκαν προεληλυθότα εἴσω τοῦ χάρακος. I, 21, 5 κατακλείονται εἴσω τῶν πυλῶν. IV, 15, 11 ἐλάσειν εἴσω τοῦ Πόντου. VI, 9, 11 καταπηδήσας δὲ εἴσω τοῦ τείχους.

οὐ ξὺν νόῳ κινδυνεύων] Vulcanius: *qui se temerario periculo obiecerat.* Recte. Mallem tamen: *qui sine consilio se obiecerat periculo.* Cf. III, 18, 19 οὐδ' ἐμοὶ δοκεῖ ξὺν νῷ δρᾶσαι, ubi vide plura exempla allata. Ceterum animadverte formam non contractam quae est νόῳ. Cuius nullum praeter hoc ex Arriano afferre possum exemplum. Contractam formam habes I, 1, 9. I, 23, 2. II, 4, 7. V, 23, 10. VII, 17, 3. Neque, si haec sola forma apud Arrianum exstaret Ionicae dialecti, cunctatus essem eam mutare. Num tu autem sollicitabis eam perlectis quae dicta sunt in praef. t. I, p. XLIX coll. ann. ad II, 20, 1. II, 24, 6. Formam ῥόῳ VI, 18, 9 eandem ob causam servavi.

ὡς ἐν ἀπόροις ἐμηχανῶντο] „*Ut in dubiis rebus*, ut fieri solet in huiusmodi rerum difficultate, ubi consilium ex tempore capiendum et primo quoque obvio utendum est.“ *Raphel.* Particulae quae est ὡς usum illustravit Krueg. ad Xenoph. Anab. IV, 3, 30 ὡς ἐν τοῖς ὄρεσιν.

7 ἄλλοι ἐπ' ἄλλους ἐπιβαίνοντες. Ὁ δὲ πρῶτος ἀνελθὼν ἐνρίπτει ἑαυτὸν κατὰ τὸ τεῖχος ἐς τὴν πόλιν ἵναπερ τὸν βασιλέα ἑώρων κείμενον, ξὺν οἰμωγῇ καὶ ἀλαλαγμῷ πάντες·
8 ἤδη τε ἀμφ' αὐτῷ πεπτωκότι καρτερὰ μάχη ξυνειστήκει, ἄλλου ἐπ' ἄλλῳ τῶν Μακεδόνων προασπίζοντος, καὶ ἐν τούτῳ οἱ μὲν τὸν μοχλὸν ὅτῳ εἴχετο ἡ κατὰ τὸ μεταπύργιον πύλη, κατασχίσαντες ἐπ' ὀλίγους παρήεσαν, οἱ δὲ, καθότι ἡ πύλη διέσχε, τοὺς ὤμους ὑποθέντες καὶ ὤσαντες ἐς τὸ ἔσω τὸ τεῖχος ἀνεπέτασαν ταύτῃ τὴν ἄκραν.

XI. Ἐν τούτῳ δὲ οἱ μὲν ἔκτεινον τοὺς Ἰνδούς, καὶ ἀπέκτεινάν γε πάντας οὐδὲ γυναῖκα ἢ παῖδα ὑπελείποντο·

---

7. *ἐνρίπτει ἑαυτόν*] Ita codd. Gronovii omnes. *ἐκρίπτει* edd. vett. Minus apte. Praeterea Gronovius: „Si verti debet, inquit, *e muro*, omnino etiam scribendum fuit *κατὰ τοῦ τείχους*. Sed verti potest *circa eam muri partem*.“ Bene. Vide ann. ad III, 18, 13 et VI, 9, 3. — Infra ed. Bas. *ἀμφ' αὐτῷ*.

8. *ἐπ' ὀλίγους παρήεσαν*] Hanc scripturam debemus ed. Basileensi, quam solam veram habeamus. Vulcanio, qui dederat *ἔτ' ὀλίγους παρίεσαν*, recentiorum editorum nemo oblocutus est. At quomodo sibi explicuerint particulam *ἔτι*, quomodo *παρίεσαν* —? Vertunt: *nonnullos praeterea intromiserunt*. Sed quid id est? Hoc potius videtur dicere voluisse Arrianus: *Interea vero alii, portae vectibus divulsis in urbem singuli prope prodierunt*. Nimirum cum porta nondum late pateret, nec multi, nec simul plures in urbem poterant irrumpere. *Ἐπ' ὀλίγους* dictum puto pro *ἐπ' ὀλίγων* h. e. *wenige Mann hoch*. Similiter dixit Strabo XV, p. 704 *ἐφ' ἕνα* et Aristoph. Babylonn. fragm. 6 *ἐπὶ τρεῖς ἀσπίδας* (cf. Arr. I, 5, 21 *ἐπὶ τεσσάρων ἀσπίδων*) apud Bernh. Wiss. Synt. p. 251. Sic etiam apud Xenoph. Anab. IV, 8, 11 dictum vides *ἐπὶ πολλούς*, cum mox sequatur *ἐὰν δ' ἐπ' ὀλίγων τεταγμένοι ἴωμεν*. — Infra ed. Bas. *ταύτην τὴν ἄκραν*.

C. XI. 2. *Κριτόδημον ἀνέγραψαν*] Curtio (IX, 5, 25) et Plinio (VII, 37) hic medicus audit *Critobulus*. „In qua tamen re minus mirari oportet, quum sic et Pythodemus archon citatus in principio huius historiae (vid. ad. I, 1, 1. E.), ab aliis dicatur Pythodorus.“ *Gronov*. Vide ann. ad II, 11, 14 et II, 24, 12.

τὸ γένος Ἀσκληπιάδην] Edd. vett. cum quattuor codd. *τὸ γένος τῶν Ἀσκληπιαδῶν*. Vulcanius in V. C. reperiebat *τοῦ γένους τῶν Ἀσκληπιαδῶν*. Quod dedimus cum Schmiedero, suppeditavit cod.

οἱ δὲ ἐξέφερον τὸν βασιλέα ἐπὶ τῆς ἀσπίδος κακῶς ἔχοντα,
οὔπω γιγνώσκοντες βιώσιμον ὄντα. Τὸ δὲ βέλος ἐξελκύσαι 2
ἐκ τοῦ τραύματος ἐπιτεμόντα τὴν πληγὴν οἱ μὲν Κριτό-
δημον ἀνέγραψαν ἰατρὸν Κῷον, τὸ γένος Ἀσκληπιάδην· 3
οἱ δὲ Περδίκκαν τὸν σωματοφύλακα, οὐ παρόντος ἐν τῷ
δεινῷ ἰατροῦ, ἐγκελευσαμένου Ἀλεξάνδρου τῷ ξίφει ἐπι-
τεμεῖν τὴν πληγὴν καὶ κομίσασθαι τὸ βέλος. Ἐν δὲ τῇ 4
κομιδῇ φορὰ αἵματος πολλοῦ γίγνεται, ὥστε λειποψυχῆσαι
αὖθις Ἀλέξανδρον καὶ οὕτω σχεθῆναι αὐτῷ τὸ αἷμα ὑπὸ
τῇ λειποψυχίᾳ. Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα ἀναγέγραπται τοῖς 5
ξυγγραφεῦσιν ὑπὲρ τοῦ παθήματος· καὶ ἡ φήμη παρα-

F. Atque confirmatur haec lectio ab Arriano ipso. I, 27, 8 *τὸ μὲν γένος Πισίδαι.* IV, 3, 15 *τὸ μὲν γένος Λύκιον τὸν Φαρνούχην.* Non multum distant quae leguntur IV, 10, 8 *ὅτι μὴ κατὰ γένος τὸ Ἀλεξάνδρου· Ἡρακλείδην γὰρ εἶναι Ἀλέξανδρον*, et IV, 11, 11 *Ἡρακλείδῃ δὲ ἀπὸ γένους καὶ Αἰακίδῃ.* Haud inepta tamen est quam praebet lectionem C. V. Vulcanii. Similiter enim dixit Arrianus II, 27, 8 *Νεοπτόλεμος τῶν ἑταίρων, τοῦ Αἰακιδῶν γένους* coll. II, 5, 12 *αὐτὸς δ' ἀπ' Ἄργους τῶν Ἡρακλειδῶν εἶναι ἠξίου* et Xen. Cyrop. I, 2, 1 *ὁ δὲ Καμβύσης οὗτος τοῦ Περσειδῶν γένους ἦν.*

3. *ἐγκελευσαμένου Ἀλεξάνδρου*] Ed. Bas. *Ἀλεξάνδρῳ.*

4. *σχεθῆναι ὑπὸ τῇ λειποψυχίᾳ*] h. e. *sanguinem sub animi defectione constitisse.* Sic V, 2, 9 *καὶ ὑπὸ τῇ κατακλίσει τοῦ θεοῦ κατασχεθῆναί τε πρὸς τοῦ Διονύσου.* Non inepte etiam scriberetur *ἐπὶ τῇ λειποψυχίᾳ.* Cf. IV, 12, 2 *σιγῆς γενομένης ἐπὶ τοῖς λόγοις.* Sed vulgatam tantum abest ut inferiorem censeam, ut eam praeferam. Vide ann. ad III, 21, 10. — De nominis *φορά* significatione dixit Baehr. ad Plut. vit. Pyrrh. p. 160 et Herm. ad Luc. Quom. sit hist. conscr. p. 280.

κατὰ τοὺς πρώτους ψευσαμένους] „*Sicut primi mendacii auctores.* Imitata est fama primos mendacii auctores. Quod enim illi prodiderunt mendacium, id haec accepit acceptumque servavit. Sic *κατὰ* similitudinem notat III, 27, 10. IV, 25, 4. Hist. Ind. VI, 9. Mallem, fateor, cum Vulcanio vertere *a primis*, sed vereor ut *κατά* hanc significationem admittat.“ *Raphel.*

5. *καὶ ἐφεξῆς ἄλλοις*] Ita edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. Schmiederus ex auctoritate codicis F. secundam vocem omisit. Quam ob causam, ignoro. Voce *ἐφεξῆς* Arrianus crebro usus est, ut IV, 12, 2. IV, 18, 11. VII, 4, 10. Tact. c. XVI. — Supra ed. Bas. *ἀφήσῃ.*

δεξαμένη αὐτὰ κατὰ τοὺς πρώτους ψευσαμένους ἔτι καὶ εἰς ἡμᾶς διασώζει· οὐδὲ ἀφήσει παραδιδοῦσα καὶ ἐφεξῆς ἄλλοις τὰ ψεύδη, εἰ μὴ ὑπὸ τῆσδε τῆς ξυγγραφῆς παύσε-
6 ται. Αὐτίκα ἐν Ὀξυδράκαις τὸ πάθημα τοῦτο γενέσθαι Ἀλεξάνδρῳ ὁ πᾶς λόγος κατέχει· τὸ δὲ ἐν Μαλλοῖς ἔθνει αὐτονόμῳ Ἰνδικῷ ξυνέβη· καὶ ἥ τε πόλις Μαλλῶν ἦν
7 καὶ οἱ βαλόντες Ἀλέξανδρον Μαλλοί· οἳ δὴ ἐγνώκεσαν μὲν ξυμμίξαντες τοῖς Ὀξυδράκαις οὕτω διαγωνίζεσθαι· ἔφθη δὲ διὰ τῆς ἀνύδρου ἐπ᾽ αὐτοὺς ἐλάσας πρίν τινα ὠφέλειαν αὐτοῖς παρὰ τῶν Ὀξυδρακῶν γενέσθαι, ἢ αὐτοὺς
8 ἐκείνοις τι ἐπωφελῆσαι. Ἐπεὶ καὶ τὴν τελευταίαν μάχην τὴν πρὸς Δαρεῖον γενομένην καθ᾽ ἥντινα ἔφυγε Δαρεῖος οὐδὲ πρόσθεν ἔληξε τῆς φυγῆς, πρὶν ξυλληφθῆναι ὑπὸ τῶν ἀμφὶ Βῆσσον καὶ προσάγοντος ἤδη Ἀλεξάνδρου ἀποθανεῖν, πρὸς Ἀρβήλοις γενέσθαι ὁ πᾶς λόγος κατέχει, καθάπερ οὖν καὶ τὴν

---

6. *Αὐτίκα ἐν Ὀξυδράκαις*] „Vox prima quid boni ad hanc periodum apportet, nullus video. Nempe destinguendum ita: *εἰ μὴ — παύσεται αὐτίκα. Ἐν Ὀξυδράκαις.*" *Gronov.* Qua Gronovii annotatione silentio praetermissa Raphelius recte: „*αὐτίκα, iam primum.* Peculiarem habet hoc adverbium usum a nobis quoque ex multis Xenophontis exemplis deprehensum. Is autem est, uti diligentissimus Stephanus iam annotavit, quum nobis ad eius quod diximus confirmationem, in promptu esse exemplum docere volumus, atque adeo id proferimus: q. d. *Ne longe abeam; ne longe exempla petam.* Ita Xenoph. de Laced. Rep. init. (I, 3) *αὐτίκα γὰρ περὶ τεκνοποιίας, iam primum quod liberorum procreationem attinet.* Eodem sensu *εὐθύς* usurpatur Arriano Dissert. Epict. II, 17 *εὐθὺς τοὺς ὅρους Πλάτων μέν κ. τ. λ.* Atque ipsum *αὐτίκα* in Tact. c. 4 (imo c. III *αὐτίκα τῶν πεζῶν ἡ ὅπλισις*). c. 14. (imo c. XIII *αὐτίκα ἐπὶ τῷ λόγῳ — ὑπεθέμεθα*). Polybius pro eo dicit *εὐθέως* VI, 50 et XII, 3." Adde Xenoph. Cyrop. I, 6, 9 *αὐτίκα δήπου οἶσθα.* Oecon. XIX, 18 *αὐτίκα ἄμπελος — διδάσκει.* Ael. vv. hh. II, 25 *αὐτίκα γοῦν Σωκράτης ἐν ταύτῃ ἐγένετο.* Cf. Ruhnk. ad Tim. p. 56. Koen. ad Greg. Cor. p. 416. — De usu pronominis s. articuli in formula *τὸ δὲ ἦν* vid. ann. ad. VI, 26, 2.

7. *παρὰ τῶν Ὀξυδρακῶν*] Edd. *Ὀξυδράκων.*

8. *πρὸς Ἀρβήλοις γενέσθαι*] „An hoc loco in iteratione eiusdem verbi tantum decus est, ut libenter id videant, quum aliis in locis id corruperint? Ipsi consulant. Vox *γενέσθαι* non est in *Optimo*

πρὸ ταύτης ἐν Ἰσσῷ, καὶ τὴν πρώτην ἱππομαχίαν πρὸς Γρα-
νικῷ. Ἀλλὰ πρὸς Γρανικῷ μὲν ξυνέβη μάχη ἱππικὴ καὶ 9
πρὸς Ἰσσῷ ἡ αὖθις πρὸς Δαρεῖον μάχη. Ἄρβηλα δὲ τοῦ
χώρου ἐν ᾧ τὴν ἐσχάτην μάχην Δαρεῖός τε καὶ Ἀλέξανδρος
ἐμαχέσαντο, οἱ μὲν τὰ πλεῖστα ξυγγράψαντες λέγουσιν
ὅτι ἑξακοσίους σταδίους ἀπέχει· οἱ δὲ τὰ ἐλάχιστα ὅτι
ἐς πεντακοσίους. Ἀλλὰ ἐν Γαυγαμήλοις γὰρ γενέσθαι τὴν 10
μάχην πρὸς τῷ ποταμῷ Βουμώδῳ λέγει Πτολεμαῖος καὶ
Ἀριστόβουλος· πόλις δὲ οὐκ ἦν τὰ Γαυγάμελα, ἀλλὰ κώμη
μεγάλη, οὐδὲ ὀνομαστὸς ὁ χῶρος οὐδὲ εἰς ἀκοὴν ἡδὺ τὸ ὄνο-
μα· ἔνθεν δὲ, μοὶ δοκεῖ, πόλις οὖσα τὰ Ἄρβηλα ἀπενέγκατο
τὴν δόξαν τῆς μεγάλης μάχης. Εἰ δὲ πρὸς Ἀρβήλοις χρὴ 11
οἴεσθαι γενέσθαι τὸ ἔργον ἐκεῖνο εἰς τοσόνδε Ἀρβήλων ἀπέ-
χον, καὶ τὴν ἐν Σαλαμῖνι γενομένην ναυμαχίαν πρὸς ἰσθμῷ
τῷ Κορινθίων ἔξεστι λέγειν ὅτι ἐγένετο, καὶ τὴν ἐπ'

---

codice, qua nequaquam egemus." *Gronov.* Cum Gronovius non viderit h. l. verbum *γενέσθαι* omnino necessarium esse, nihil sane eum videre potuisse facile quis coniiciat. Nonne meminerat quod statim sequebatur *τὴν ἐν Σαλαμῖνι γενομένην μάχην — ὅτι ἐγένετο —!* Sed omnes eiusmodi errores orti sunt ex nimio studio servandi lectiones a cod. F. suppeditatas. Schmiederus quidem hoc loco non ausus est vulgatam mutare. — Mox ed. Basil. *καθαπεροῦν*.

ἐν Ἰσσῷ] Sic Strabo XIV, 5 *Ἰσσὸς πολίχνιον ὕφορμον ἔχον.* Diod. Sic. XVII, 32 *τὴν Ἰσσὸν πόλιν ἀξιόλογον.* Unus Xenophon, quantum equidem sciam, dixit Anab. I, 4, 1 *εἰς Ἰσσοὺς τῆς Κιλικίας ἐσχάτην πόλιν.* Vide Krueg. ad I, 2, 24. Idem iam monuimus de urbe *Ταρσός* variante numero ad II, 4, 7. — Infra edd. omnes *πρὸς Γρανίκῳ*, de qua forma vid. ann. ad IV, 8, 11.

10. *πρὸς τῷ ποταμῷ Βουμώδῳ*] Edd. vett. *Βουμηλῷ.* Vulcanius e V. C. notavit *Βουμολῷ*, quod iam accedit propius ad eam scripturam quae nobis in textum recepta est praeeunte Schmiedero. Vide ann. ad III, 8, 11. Ceterum ο et ω, λ et δ saepissime in codicibus confusa reperiri discas e Bastii comm. palaeogr. post Greg. Cor. p. 722 et 747.

ἀλλὰ κώμη μεγάλη] Ita ed. Bas., ita omnes quos inspexit codices Gronovius, ita denique V. C. Vulcanii. Unde non potest dubitari quin particula *οὐ*, quam primus inseruit ante *μεγάλη* Vul-

12 Ἀρτεμισίῳ τῆς Εὐβοίας πρὸς Αἰγίνῃ ἢ Σουνίῳ. Καὶ μὴν ὑπὲρ τῶν ὑπερασπισάντων ἐν τῷ κινδύνῳ Ἀλεξάνδρου, Πευκέσταν μὲν γενέσθαι ξύμπαντες ὁμολογοῦσιν, ὑπὲρ Λεοννάτου δὲ οὐκέτι ξυμφέρονται οὐδὲ ὑπὲρ Ἀβρέου τοῦ
13 διμοιρίτου. Καὶ οἱ μὲν ξύλῳ πληγέντα κατὰ τοῦ κράνους Ἀλέξανδρον καὶ ἰλιγγιάσαντα πεσεῖν, αὖθις δὲ ἀναστάντα βληθῆναι βέλει διὰ τοῦ θώρακος ἐς τὸ στῆθος· Πτολεμαῖος δὲ ὁ Λάγου ταύτην μόνην τὴν πληγὴν πληγῆναι λέγει
14 τὴν ἐς τὸ στῆθος. Τὸ δὲ δὴ μέγιστον πλημμέλημα τῶν ξυγγραψάντων τὰ ἀμφὶ Ἀλέξανδρον ἐκεῖνο τίθεμαι ἔγωγε.

---

canius recepitque etiam Vulcanius, cum Gronovio sit delenda. Nihil enim valere puto auctoritatem Strabonis qui l. XVI, p. 334, ed. ster. *Gaugamela* vocat *κώμιον εὐτελές*. Paulo ante enim idem dixerat, *ἐν δὲ τῇ Ἀσσυρίᾳ ἐστὶ Γαυγάμηλα κώμη.*

μοὶ δοκεῖ] Simile huic frustra quaesivi apud Arrianum exemplum. Aut enim, quod frequentissimum est, *παρενθετικῶς* ei dicitur *δοκεῖν δ' ἔμοιγε*, ut III, 10, 5. VII, 19, 2. Hist. Ind. III, 10 cet., et *ὥς γέ μοι δοκεῖ* ut VII, 19, 11, et *ἐμοὶ δὲ δοκεῖ*, ut VI, 19, 10, aut pendet reliqua enunciati pars a verbo *δοκεῖ*, ut V, 7, 2. V, 8, 1. VI, 13, 11. Hist. Ind. V, 10 cet. Attamen vero mutare quidquam h. l. non venit mihi in mentem. Cf. Lucian. Piscat. c. 31 *ἀλλά, μοὶ δοκεῖ.* Philopseud. c. 25 *ὁ Πλούτων, μοὶ δοκεῖ*, et quae larga manu adspersit exempla diligentissimus Fritzschius Qu. Lucc. p. 25 sq. coll. Schaef. ad Demosth. t. I, p. 667 et Siebel. ad Pausan. I, 4, 3. II, 14, 2.

12. *τῶν ὑπερασπισάντων ἐν τῷ κινδύνῳ Ἀλεξάνδρου*] Sic de meo dedi pro vulgato *Ἀλεξάνδρῳ.* Vide infra VI, 11, 14 *καὶ ὑπερασπίσαι κειμένου* et VI, 28, 6 *τὸν Ἀλεξάνδρου ὑπερασπίσαντα*, ubi huius constructionis rationem dedimus. — Mox ed. Basil. *Ἀβρέτου.*

13. *βληθῆναι βέλει*] „Abest verbum ab *Optimo.* Et quidem id satis intelligitur sub verbo *πληγέντα*, ut ex eo extrahatur id quod solet per *βέλος* fieri.“ *Gronovius.* His Gronovii permotus Schmiederus verbum *βληθῆναι* statim abiecit. Sed haec ellipsis durior est, quam ut ferri possit. Tu confer II, 23, 8 *βληθεὶς λόγχῃ ἀποθνήσκει αὐτοῦ.* II, 27, 3 *αὐτὸς δὲ βάλλεται καταπέλτῃ διὰ τῆς ἀσπίδος διαμπὰξ καὶ τοῦ θώρακος ἐς τὸν ὦμον.*

ταύτην μόνην τὴν πληγὴν πληγῆναι] Similes plures afferre possum ex Arriano loquendi formulas, ut I, 6, 19 *φυλακὰς φυλατ-*

Πτολεμαῖον γὰρ τὸν Λάγου ἔστιν οἳ ἀνέγραψαν ξυναναβῆναί τε Ἀλεξάνδρῳ κατὰ τὴν κλίμακα ὁμοῦ Πευκέστᾳ, καὶ ὑπερασπίσαι κειμένου καὶ ἐπὶ τῷδε Σωτῆρα ἐπικληθῆναι τὸν Πτολεμαῖον· καίτοι αὐτὸς Πτολεμαῖος ἀνα- 15
γέγραφεν οὐδὲ παραγενέσθαι τούτῳ τῷ ἔργῳ· ἀλλὰ στρατιᾶς γὰρ αὐτὸς ἡγούμενος ἄλλας μάχεσθαι μάχας καὶ πρὸς ἄλλους βαρβάρους. Ταῦτα μὲν δὴ ἐν ἐκβολῇ τοῦ 16
λόγου ἀναγεγράφθω μοι, ὡς μὴ ἀταλαίπωρον γίγνεσθαι τοῖς ἔπειτα ἀνθρώποις τὴν ὑπὲρ τῶν τηλικούτων ἔργων τε καὶ παθημάτων ἀφήγησιν.

τομένας. I, 12, 8 εἴ δή τινα ἀρχὴν — ἦρξα. I, 16, 11. II, 5, 4 ἐπίγραμμα ἐπιγραφῆναι. II, 1, 8 ἡ ξύμβασις — ξυνέβη. II, 16, 5 θυσίαι θύονται. IV, 8, 8 τὸν λόγον λεχθέντα. VII, 3, 2 δίαιταν διαιτᾶσθαι. VII, 4, 4 ξυμφοραὶ — ξυνενεχθεῖσαι. VII, 10, 5 γάμους τοὺς αὐτοὺς γεγάμηκα. VII, 11, 15 ἔσπενδον τὰς αὐτὰς σπονδάς. VII, 14, 14 θεραπείαν ἄλλην θεραπεῦσαι. VII, 23, 9 πολλὰ ἀδικήματα ἀδικήσαντι ἐπιστέλλει ἐπιστολήν. Ex quibus vides quomodo locutus est Arrianus. Totum hoc loquendi genus illustravit cl. Lobeck. in Programm. a. 1832 edito, cui index est: Monographia figurae etymologicae. P. I.

14. τὰ ἀμφὶ Ἀλέξανδρον] Haud inepte coniicias Arrianum scripsisse τὰ ἀμφὶ Ἀλεξάνδρῳ. Sic dixit enim II, 3, 14 ὅπως μὲν δὴ ἐπράχθη τὰ ἀμφὶ τῷ δεσμῷ τούτῳ. V, 6, 7 τὰ ἀμφὶ τῇ γῇ τῇ Αἰγυπτίᾳ ποιήματα. VI, 1, 6 τὰ ἀμφὶ τῷ ποταμῷ τῷ Ἰνδῷ. VI, 1, 7 τοῦτο ἀμφὶ τῷ Νείλῳ γραφέν. Sed vulgatam scripturam tuentur haec l. VI, 24, 2 τῶν ξυγγραψάντων τὰ ἀμφ' Ἀλέξανδρον. Atque aliter etiam loqui potuisse Arrianum documento sunt quae diximus in ann. ad IV, 9, 3.

16. ἐν ἐκβολῇ τοῦ λόγου] Recte Vulcanius: *Haec mihi per digressionem dicta sint.* Animo obversatus esse potest Arrriani cum haec scribebat, Thucydides, apud quem habes I, 97 ἔγραψα δὲ αὐτὰ καὶ τὴν ἐκβολὴν τοῦ λόγου ἐποιησάμην —, ὅτι ἐκλιπὲς — τοῦτο ἦν τὸ χωρίον. Vide Goell. ad h. l. et nos ad Arr. I, 12, 3. cf. Hist. Ind. VI, 1 ταῦτα μέν μοι ἐκβολὴ ἔστω τοῦ λόγου. XVII, 1 ταῦτα δή μοι ἐκβολὴ ἔστω τοῦ λόγου.

ὡς μὴ ἀταλαίπωρον — ἀφήγησιν.] Hoc dicit Arrianus: *Haec mihi per digressionem dicta sint, ut ne posteri in enarrandis tam magnis facinoribus et casibus minus, quam par sit, diligentiae adhibeant.* Sic ἀπόνως et ἀταλαιπώρως iuncta vide VII, 10, 1.

XII. Ἐν ᾧ δὲ Ἀλέξανδρος αὐτοῦ μένων τὸ τραῦμα ἐθεραπεύετο, ἐς τὸ στρατόπεδον ἔνθενπερ ὡρμήθη ἐπὶ τοὺς Μαλλούς, ὁ μὲν πρῶτος λόγος ἧκεν ὅτι τεθνηκὼς
2 εἴη ἐκ τοῦ τραύματος· καὶ τὰ μὲν πρῶτα οἰμωγὴ ἦν τῆς στρατιᾶς ξυμπάσης, ἄλλου ἄλλῳ παραδιδόντος τὴν φήμην· παυσάμενοι δὲ τῆς οἰμωγῆς ἄθυμοί τε καὶ ἄποροι ἦσαν,
3 ὅστις μὲν ἐξηγούμενος ἔσται τῆς στρατιᾶς (πολλοῖς γὰρ δὴ ἐν ἴσῳ τὰ τῆς ἀξιώσεως ἐδόκει πρός τε αὐτοῦ Ἀλεξάν-

---

C. XII. 2. ὅστις — ἐξηγούμενος ἔσται] h. e. *quis esset qui exercitum ducturus esset.* Similia sunt IV, 13, 8 ταύτῃ τῇ νυκτὶ συγκείμενον εἶναι. VI, 14, 3 εἰ δὲ καὶ Ἀλεξάνδρῳ δοκοῦν ἐστι. Dionys. Halic. VI, 71 οὐδὲν ὑμᾶς ἔτι κωλύον ἐστί. Mirum est quod dixit Lucian. Asin. c. 16 οὐκ ἦν ἐξόν. Participium ἡγούμενος de *exercitus duce* dictum vide V, 25, 7 εἰ μὲν δὴ μεμπτοί εἰσιν ὑμῖν οἱ ἡμέτεροι μέχρι δεῦρο πονηθέντες πόνοι καὶ αὐτὸς ἐγὼ ἡγούμενος, ubi cave scriptum malis αὐτὸς ἐγὼ ὁ ἡγούμενος. cf. V, 27, 18 σοὶ μὲν γὰρ αὐτῷ ἡγουμένῳ καὶ στρατιὰν ταύτην ἄγοντι.

3. πολλοῖς γὰρ — καθεστηκέναι] Hunc locum ita interpreter: *multi enim iam tum temporis non ab Alexandro solum, sed Macedonibus etiam ex aequo digni haberi videbantur illo honore.* Similiter dixit ἐξ ἴσου II, 14, 14 et ἐς ἴσον V, 6, 11. Cf. quae accuratissime de hac loquendi formula disseruit Hemsterh. ad Lucian. t. I, p. 299, ed. Bip. — De locutione τὰ τῆς ἀξιώσεως sim. vide ann. ad I, 17, 12.

4. τοῦ Ἀλεξάνδρου φόβου] Ed. Bas. φόβῳ. Geminam verborum constructionem habes V, 19, 10 τοσόσδε Ἀλεξάνδρου φόβος τοῖς βαρβάροις. Accuratius dixit I, 17, 12 ὡς ἀφῃρέθη αὐτοῖς ὁ ἀπὸ τῶν ὀλίγων φόβος, ut Himer. Orat. II, p. 370 τὸν ἐκ τοῦ θανάτου φόβον.

5. ποταμῶν τε — τότε δ' ἐδόκουν εἶναι] Fuit cum particulam δέ e textu remotam vellem. Nunc tamen nihil moveo. Constructionem paulo perversiorem recte iam expedivit Schmiederus. Nimirum verba ita sunt coniungenda: τότε δὲ ἐδόκουν τε εἶναι ἐν μέσῳ ποταμῶν ἀδιαβάτων καὶ ἐφαίνετο. Simile quid afferri potest ex Demosth. orat. Midian. p. 515, Reisk. οὕτω δὲ τούτων ἐχόντων ὅσα μὲν οὖν παρ' ἐμοῦ προσῆκε φυλαχθῆναι, ubi vide Buttm. in Indic. p. 180. — Ceterum particulam adversativam pluribus verbis postponi docuerunt Schaef. ad. Soph. Oed. Reg. v. 749. Popp. de Elocut. Thucyd. p. 302. Fritzsch. Qu. Lucc. p. 100. Cf. Arr. II, 2, 2 παρὰ βασιλέως Φαρναβάζῳ δέ. III, 9, 11 τοὺς κατὰ σφᾶς δέ. VII, 2, 2 ἀπὸ τοῦ ἡλίου δέ. Diss. Epist. IV, 8 τὴν τοῦ φιλοσόφου δ' οὔ. Vide

δρου καὶ πρὸς Μακεδόνων καθεστηκέναι), ὅπως δὲ ἀπο- 4
σωθήσονται εἰς τὴν οἰκείαν, τοσούτων μὲν ἐθνῶν μαχίμων
περιειργόντων σφᾶς ἐν κύκλῳ, τῶν μὲν οὔπω προσκεχω-
ρηκότων, ἃ δὴ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας εἴκαζον ἀγωνιεῖσθαι
καρτερῶς, τῶν δὲ ἀποστησομένων, ἀφαιρεθέντος αὐτοῖς
τοῦ Ἀλεξάνδρου φόβου· ποταμῶν τε ἐν μέσῳ ἀδιαβάτων 5
τότε δ' ἐδόκουν εἶναι, καὶ πάντα σφίσιν ἄπορα καὶ
ἀμήχανα ἐρήμοις Ἀλεξάνδρου ἐφαίνετο. Ὡς δὲ ἧκέ ποτε 6

---

quoque Bornem. ad Xenoph. Anab. III, 2, 7, qui attulit ex Xenoph. de re equ. c. XI, 8 *ἐπὶ τῶν τοσούτων ἤδη δέ.* Prae ceteris tamen delectarunt me quae legi apud Xenoph. Ephes. I, 2 *ἀπὸ τῆς πόλεως ἐπὶ τὸ ἱερὸν στάδιοι δέ εἰσιν ἑπτά.*

ἐφαίνετο] Hoc verbum in V. C. non reperisse se testatus est Vulcanius. Audiamus Gronovium, qui: „Sed nihil, inquit, tale ex aliquo eorum quos vidi, signare possum, quum omnes retineant id quod editum est. Neque existima tale quidquam cogitandum esse, quum intercedat ipse auctor, qui sic iam ferme egit III, 16, 3 sq. *ὅτι ἐδόκει τὴν ἐπὶ Σούσων — ἥξειν, ὅτι — ἡ Βαβυλὼν καὶ τὰ Σοῦσα ἐφαίνετο.* Intercedunt autem clarius alii Graeci, sic eadem ista verba ponentes, ut Eunapius in Chrysanthio, *οὐδὲν ἐδόκει πεπρᾶχθαι νεώτερον, οὐδὲ πολύ τι καὶ ἀθρόον κατὰ τὴν μεταβολὴν ἐφαίνετο.* Diod. Sic. XI, 35 *διόπερ οἱ μὲν — ἔδοξαν οὔπω μὲν πεπυσμένοι περὶ τῆς νίκης, ἀφ' ἑαυτῶν δὲ πλάττοντες — ἐφάνησαν.* Tale est apud Livium XXI, 29 *multitudo timebat quidem hostes — sed magis iter immensum Alpesque — metuebat.* Hic vero ita non aversatur hanc abundantiam, ut etiam in uno eodemque verbo *credebant* repetendo usurpet XXIX, 37, perinde ut Herodotus iterans verbum *ἐδόκεε* I, 116. Adeo non quae ad significationem supervacua sunt, etiam ab usu removenda interdum existimaverunt.“ Haec Gronovius. E quibus quae huc pertineant, quae non, facile quisque vel non admonitus viderit. Apud Arrianum similem locutionem vidi hanc l. II, 4, 7 *καὶ ἐνταῦθα ἀγγέλλεται αὐτῷ ὅτι πρόσθεν μὲν ἐπενόει —· ὡς δὲ — ἐπύθετο, ἐκλιπεῖν ἐν νῷ εἶχε.*

6. *ὡς δὲ ἧκέ ποτε*] *Postquam vero nunciatum tandem est.* Cf. V, 13, 6 *ὡς δὲ ἐξευρέθη ποτὲ ὁ πόρος.* Nec multum distant II, 22, 5 *οἱ δὲ ὀψέ ποτε αἰσθόμενοι τὸν ἐπίπλουν.* V, 27, 2 *ὀψὲ δέ ποτε θαρσήσας.*

λόγος ὅτι ζῇ Ἀλέξανδρος, τούτῳ μὲν μόγις ξυνεχώρησαν·
7 εἰ δὲ καὶ βιώσιμός ἐστιν, οὔπω ἐπιστεύετο. Ὡς δὲ καὶ γράμματα παρ᾽ αὐτοῦ ἧκεν ὅτι ὅσον οὔπω κατελεύσεται ἐπὶ τὸ στρατόπεδον, οὐδὲ ταῦτα τοῖς πολλοῖς ὑπὸ τοῦ ἄγαν δέους πιστὰ ἐφαίνετο, ἀλλὰ πλάττεσθαι γὰρ πρὸς τῶν ἀμφ᾽ αὐτὸν σωματοφυλάκων τε καὶ στρατηγῶν εἰκάζετο.

XIII. *Καὶ ταῦτα ἐννοήσας Ἀλέξανδρος, μή τι νεωτερισθείη ἐν τῇ στρατιᾷ, ὅτε πρῶτον ἠδυνήθη, κομίζεται*

---

7. *ὅτι ὅσον οὔπω κατελεύσεται*] **De formula** *ὅσον οὔπω, iam iam*, **vide Bergl. ad Alciphr. I, 10, p. 59 Dorv. ad Charit. p. 602. Wernsd. ad Himer. p. 728. cf. Thucyd. IV, 69** *τὸ τεῖχος ὅσον οὐκ ἀπετετέλεστο.*

ὑπὸ τοῦ ἄγαν δέους,] **Cf. IV, 7, 6** *οὔτε τὴν ἄγαν ταύτην τιμωρίαν Βήσσου ἐπαινῶ.* **Suid. s. v.** *δινήσας,* **qui ex Arriani aliquo opere affert** *φθάνουσαν τῇ ἄγαν εἰρεσίᾳ.* **Adde fragm. incert. apud eund. s. v.** *ἀτάσθαλα· συντρίψας γε παῦσαι τῆς ἄγαν ἀτασθαλίας.* **— Mox. ed. Basil.** *τῶν ἀμφ᾽ αὐτόν.*

C. XIII. *ὅτε πρῶτον ἠδυνήθη*] Sic recte omnes edd. ante Schmiederum, apud quem nescio an typothetae errore expressum est *ὅτι πρῶτον.* Similiter dixit Arr. III, 22, 5 *ἐπειδὴ πρῶτον εἰς τὴν ἀρχὴν παρῆλθον.*

καὶ πλοῖον κατὰ τὸν ποταμόν] Ed. Bas. cum quattuor codd. Gronovii *καὶ πλοίων κατὰ τὸν ποταμόν.* Unde Vulcanius ex coniectura scribendum censuit *καὶ καταπλέων κατὰ τὸν ποταμόν.* Cod. F. et ipse minus recte *καὶ πλέον κατὰ τ. π.* Ac dubitari non potest quin solum verum sit quod ex emendatione Gronovii dedimus. Eo enim nos deferunt ut codices illi quattuor *πλοίων* exhibentes, ita codicis F. scriptura *πλέον.* Postea Vulcanius margini editionis suae adscripsit var. lect. *καὶ ἔπλει*, non monito tamen lectore, uti monet Gronovius, ex V. C. eam habuerit, an ex se. Ex Gronovii annotatione ad h. l. haec digna habeo quae memoriae tradantur: „Lectio (*καταπλέων*) conficta est ex similibus Arriani locis, ut VII, 7, 2 *κατέπλει κατὰ τὸν Εὐλαῖον ποταμὸν ἐπὶ θάλασσαν,* quum tamen istae voces etiam adhibeantur in ascensu fluminis adversi, ut in Indicis c. XLII, 7 *κατὰ τὸν Πασίτιγριν ἄνω ἔπλεον* (cf. I, 3, 3· III, 1, 6. E.). Ceterum plane superflua sunt ea verba, quum et Arrianus ad illum sensum scripturus fuerit *ὡς καταπλεύσων.* Vocat autem Arrianus *πλοῖον κατὰ τὸν ποταμόν,* quod aliqui dicunt *κατα-*

ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ὑδραώτου τὰς ὄχθας καὶ πλοῖον κατὰ τὸν ποταμόν· ἦν γὰρ τὸ στρατόπεδον ἐπὶ ταῖς 2
ξυμβολαῖς τοῦ τε Ὑδραώτου καὶ τοῦ Ἀκεσίνου, ἵνα Ἡφαιστίων τε ἐπὶ τῆς στρατιᾶς ἦν καὶ Νέαρχος τὸ ναυτικὸν αὐτῷ εἶχεν. Ὡς δ' ἐπέλαζεν ἡ ναῦς ἤδη τῷ 3
στρατοπέδῳ τὸν βασιλέα φέρουσα, κελεύει δὴ ἀφελεῖν τὴν σκηνὴν ἀπὸ τῆς πρύμνης, ὡς καταφανὴς εἶναι πᾶσιν· οἱ δὲ 4
ἔτι ἠπίστουν, ὡς νεκροῦ δῆθεν κομιζομένου Ἀλεξάνδρου, πρίν γε δὴ προσχούσης τῆς νεὼς τῇ ὄχθῃ ὁ μὲν τὴν χεῖρα

ποτάμιον πλοῖον (?), quod prout licuit in tempore, adornatum fuit commoditati regis." Bene. Sed vellem attulisset Gronovius locum, ubi legitur vocabulum καταποτάμιον. Praeterea hoc tantum monitum volo, locutionem πλοῖον κατὰ τὸν ποταμόν nihil habere quod offendat. Eadem ratione dixit Arr. I, 19, 4 κατὰ τὸ στόμα τοῦ λιμένος. III, 30, 4 ἦν γάρ τι καὶ τεῖχος περιβεβλημένον — κατ' αὐτό. Hist. Ind. XXI, 2 κατὰ τὸν Ἰνδὸν ὁρμίζονται ποταμόν. Articulum ante πλοῖον si quis desideret, videat ne fallatur. Sic plane nos: *Indem Alexander dies bedachte —, liess er sich an das Ufer des Flusses Hydraotes und (von da) auf ein Schiff im Flusse bringen.* Neque praepositione iterata opus videtur. Vide praeter ann. ad V, 17, 3: II, 27, 3 διὰ τῆς ἀσπίδος διαμπὰξ καὶ τοῦ θώρακος. VII, 5, 8 καὶ διὰ τοὺς ἐν Ἰνδοῖς κινδύνους καὶ τὴν ἐν Ὤροις νίκην γενομένην.

2. ἦν γὰρ — Ἀκεσίνου] Haec verba in ed. Bas. parenthesi inclusa sunt. Male.

3. τὸν βασιλέα φέρουσα] Haec verba, cum ita collocata sint, arcte coniungenda videntur cum verbo quod est ἐπέλαζεν. Nam si relata voluisset ad ἡ ναῦς, non dubito quin scripturus fuisset Arrianus ἡ ναῦς — ἡ τὸν βασιλέα φέρουσα. Sic certe dixit II, 24, 7 Ἄδμητος ὁ πρῶτος ἑλών. IV, 7, 8 τούτῳ τῷ ἀνθρώπῳ τῷ — πράξαντι et plane gemina VI, 29, 10 ἡ πύελος ἔκειτο ἡ τὸ σῶμα τοῦ Κύρου ἔχουσα. Cum vulgata nostri loci scriptura haud inepte comparari possunt quae leguntur VII, 8, 4 πολλοῖς καὶ ἄλλοις ἀχθεσθέντες, ὅτι πολλάκις ἤδη ἐλύπει αὐτοὺς ἥ τε ἐσθὴς ἡ Περσικὴ ἐς τοῦτο φέρουσα, nisi forte praestat h. l. scribi ἡ ἐς τοῦτο φέρουσα coll. ann. ad III, 26, 1. — Ex accusativo τὸν βασιλέα ad κελεύει repetendum esse nomin. ὁ βασιλεύς vel non monitus quisque videat. cf. ann. ad V, 7, 4.

4. οἱ δέ ἔτι ἠπίστουν Ed. Basil. ἐπίστουν.

5 ἀνέτεινεν ἐς τὸ πλῆθος· οἱ δὲ ἀνεβόησαν ἐς τὸν οὐρανὸν
ἀνασχόντες τὰς χεῖρας, οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν Ἀλέξανδρον·
πολλοῖς δὲ καὶ δάκρυα ἐπὶ τῷ ἀνελπίστῳ προεχύθη
6 ἀκούσια. Καὶ οἱ μὲν τῶν ὑπασπιστῶν κλίνην προσέφερον
αὐτῷ ἐκκομιζομένῳ ἐκ τῆς νεώς· ὁ δὲ τὸν ἵππον προσ-
7 αγαγεῖν ἐκέλευσεν. Ὡς δὲ ἐπιβὰς τοῦ ἵππου ὤφθη, αὖθις
κρότῳ δὴ πολλῷ ἐπεκτύπησεν ἡ στρατιὰ πᾶσα· ἐπήχησαν
8 δὲ αἵ τε ὄχθαι καὶ αἱ πλησίον αὐτῶν νάπαι. Προσάγων δὲ
ἤδη τῇ σκηνῇ καταβαίνει ἀπὸ τοῦ ἵππου, ὥστε καὶ βαδί-
9 ζων ὀφθῆναι· οἱ δὲ ἐπέλαζον ἄλλοθεν ἄλλος, οἱ μὲν

---

5. *δάκρυα — προεχύθη ἀκούσια*] Edd. Vulc. et Blanc. *ἑκούσια*. „Scripti omnes *ἀκούσια*. Idque notum quoque habuit Vulcanius, unde in ora editionis adscripsit *al. ἀκούσια*, et voci *sponte* subnotatae apposuit in ora *al. invitis*. Plane utroque sensu satis commode intelligi ista possunt. Ceterum liceat id obtinere, ut ne discedatur ab vero et antiquo." *Gronov.*

6. *τῶν ὑπασπιστῶν*] Ed. Basil. *τῶν ἱππασπιστῶν*.

9. *οἱ δὲ καὶ ἰδεῖν ἐγγύθεν*] „Pendet sermo ab praecedenti verbo *ἐπέλαζον*. Ergo, inquit, cum omnes tangendi copiam habere non possent, *alii* accedebant usque *ut propius eum contemplarentur atque etiam fausti ominis aliquid emittentes discederent*. Quod autem sequitur *περὶ τῆς ταινοβολίας*, illustravit Casaubonus ad Suetonii Neronem cap. 25." *Gronov.*

ἐπευφημήσαντες ἀπελθεῖν] Non dubitavimus sic scribere pro vulgato *ἐπευφημίσαντες*, facem praeferente Lobeck. ad Phryn. p. 597. Cf. ann. ad V, 3, 1. Adde Arr. Cyneg. c. XIX *καταψᾶν χρὴ ἐπευφημοῦντα καὶ τὴν κεφαλὴν φιλεῖν*.

οἱ δὲ ταινίαις ἔβαλλον] Cf. Suid. fragm. incert. s. v. *ἀνέδουν*· *προσιόντες δὲ αὐτῷ ἐταινίαζον οἱ νησιῶται καὶ ἀνέδουν*. Xenoph. Hist. Gr. V, 1, 3 *ἡνίκα γὰρ ἐπὶ θάλατταν κατέβαινεν ἐπ' οἴκου ὁρμώμενος, οὐδεὶς ἐκεῖνον τῶν στρατιωτῶν ὃς οὐκ ἐδεξιώσατο, καὶ ὁ μὲν ἐστεφάνωσεν, ὁ δὲ ἐταινίωσεν, οἱ δ' ὑστερήσαντες ὅμως καὶ ἀναγομένου ἔῤῥιπτον ἐς τὴν θάλατταν στεφάνους, καὶ εὔχοντο αὐτῷ πολλὰ καὶ ἀγαθά*. Quae postrema Xenophontis verba comparare potui cum Arrianeis l. V, 29, 1.

ἡ Ἰνδῶν γῆ] Ita omnes codd. quos inspexit Gronovius. *ἡ Ἰνδῶν χώρα* edd. ante Schmiederum. Nec minus recte. Vide ann. ad III, 24, 3.

χειρῶν, οἱ δὲ γονάτων, οἱ δὲ τῆς ἐσθῆτος αὐτῆς ἁπτόμενοι·
οἱ δὲ καὶ ἰδεῖν ἐγγύθεν, καί τι καὶ ἐπευφημήσαντες
ἀπελθεῖν· οἱ δὲ ταινίαις ἔβαλλον, οἱ δὲ ἄνθεσιν ὅσα ἐν
τῷ τότε ἡ Ἰνδῶν γῆ παρεῖχε. Νέαρχος δὲ λέγει ὅτι χαλεποὶ 10
αὐτῷ τῶν φίλων ἐγένοντο ὅσοι ἐκάκιζον, ὅτι αὐτὸς πρὸ
τῆς στρατιᾶς κινδυνεύοι· οὐ γὰρ στρατηγοῦ ταῦτα, ἀλλὰ
στρατιώτου εἶναι. Καί μοι δοκεῖ ἄχθεσθαι Ἀλέξανδρος 11
τοῖσδε τοῖς λόγοις, ὅτι ἀληθεῖς τε ὄντας ἐγίνωσκε καὶ αὐτὸν
ὑπαίτιον τῇ ἐπιτιμήσει· καὶ ὅμως ὑπὸ μένους τε τοῦ ἐν 12
ταῖς μάχαις καὶ τοῦ ἔρωτος τῆς δόξης, καθάπερ οἱ ἄλλης

---

10. *Νέαρχος δὲ λέγει*] Haec verba cum sequentibus usque ad paragr. 13. paucissimis mutatis, affert Suidas s. v. *Ἀλέξανδρος.*

ὅσοι ἐκάκιζον] Edd. vett. *ὅσοι ἐκόμιζον;* neque aliter Suidas, apud quem post hanc vocem addita leguntur duo verba *αὐτὸν ἀῤῥωστοῦντα.* Nimirum ut, quid sibi vellet istud *ἐκόμιζον*, facilius intelligeretur. At plurimi codices Gronovii ut additamentum illud omnino ignorant, ita pro *ἐκόμιζον* habent *ἐκάκιζον*, quod verbum postea vidit quoque Vulcanius in V. C. Neque dubitandum est quin idem voluerint qui dederunt *ἐκάμιζον* (sic). Nam literas *μ* et *κ* saepe in codd. confusas reperiri docuit Bast. comm. palaeogr. p. 721. Verbo *κακίζειν* cum significatione *reprehendendi* praeter hunc locum ter usum vidimus Arrianum. VII, 2, 9 *τοὺς σοφιστὰς κακίζοντας τὸν Κάλανον.* VII, 5, 3 *τὴν ἀπιστίαν κακίζοντες.* VII, 30, 1 *ὅσα ἄξια κακίζεσθαί ἐστιν.* Idemque verbum habent, quibuscum familiariter versatum esse Arrianum nemo nescit, Xenophon Oecon. III, 11 *καὶ ἵππος ἢν κακουργῇ, τὸν ἱππέα κακίζομεν*, et Herodotus l. III, 145 *λοιδορέων τε καὶ κακίζων.* Totum locum Gronovius recte interpretatus est ita: *Nearchus vero auctor est, graves illi ex amicis fuisse eos qui reprehendebant, quod* cet. — Supra pro *λέγει* Suidas habet *φησίν.*

12. *ὑπὸ μένους*] Hoc vocabulum poetis adamatum, apud scriptores pedestres sane quam infrequens Arrianus debuisse potest Xenophonti. Vide Cyropaed. III, 3, 61 *ὑπὸ δὲ προθυμίας καὶ μένους.* Hist. Gr. VII, 1, 31 *οὕτω πολὺ μένος καὶ θάρσος τοῖς στρατιώταις φασὶν ἐμπεσεῖν.*

καθάπερ οἱ ἄλλης τινὸς [ἡδονῆς] ἐξηττώμενοι] Ed. Basil. *καθάπερ οἱ ἄλλης τινὸς ἐξηττώμενος.* Unde Vulcanius, quem secutus est Blancardus, excudi iussit *καθαπερεὶ ἄλλης τινὸς ἐξηττώμενος.* Codices Gronovii omnes habent *καθάπερ οἱ ἄλλης τινὸς ἐξηττώμενοι.*

τινὸς [ἡδονῆς] ἐξηττώμενοι, οὐ καρτερὸς ἦν ἀπέχεσθαι
13 *τῶν κινδύνων. Ἄνθρωπον δέ τινα πρεσβύτερον λέγει Βοιώτιον (τὸ δὲ ὄνομα τοῦ ἀνθρώπου οὐ λέγει) ὡς ἀχθόμενόν τε πρὸς τὰς ἐπιτιμήσεις τῶν φίλων κατέμαθεν Ἀλέξανδρος καὶ ἐσκυθρωπακότα, προσελθόντα*
14 *τοῦτον βοιωτιάζοντα ἅμα τῇ φωνῇ ταῦτα φάναι· Ὦ Ἀλέξανδρε, ἀνδρῶν τὰ ἔργα· καί τι καὶ ἰαμβεῖον ἐπειπεῖν, τὸν δὲ νοῦν εἶναι τοῦ ἰαμβείου ὅτι Τῷ τι δρῶντι καὶ παθεῖν*

Suidas autem *καθάπερ οἱ ἄλλης τινὸς ἡδονῆς ἡττώμενοι.* Atque haud scio an reliquis auctoribus praestantior h. l. habendus sit lexicographus. Gronovius quidem: „Nihil, inquit, in Arriano deest, qui nunc loquitur *περὶ τῆς δόξης*, quatenus bellicam gloriam sequitur: at vero illa est multiplex admodum, praesertim in rege, ut locus non debuerit verti *immensa gloriae prae ceteris cupiditas*, prout concipit Vulcanius, sed *attamen ab robore in pugnis et amore* huius *gloriae*, *sicut alii ab quacunque alia* gloria *superati* et possessi, *non poterat temperare sibi*, *ut ab periculis caveret.*“ Audio. Sed vereor ut talis ellipsis hoc loco statui possit. Bene iam procederet oratio, si scriptum esset *ἄλλου τινός*, ita ut haec aut ad praegressum *ἔρωτος* relata acciperentur, aut absolute posita dicta essent de *quavis re hominum animos exsuperante.* Me tamen doctior et ingenii acumine magis instructus litem dirimat. Nunc vocem quae est *ἡδονῆς* uncis inclusam textui inseruimus. Et conferas quae de Alexandro dicta sunt VII, 28, 3 *ἡδονῶν δὲ τῶν μὲν τοῦ σώματος ἐγκρατέστατος, τῶν δὲ τῆς γνώμης ἐπαίνου μόνου ἀπληστότατος.* Ceterum ad confirmandum compositum verbum *ἐξηττώμενος* cf. IV, 9, 1 *ὅτι δυοῖν κακοῖν ἐν τῷ τότε ἐξηττημένον ἐπέδειξεν αὐτόν.* VII, 12, 9 *ἐξηττώμενον Ἀλέξανδρον ἤδη τῆς μητρὸς τῶν διαβολῶν*

13. *ὡς ἀχθόμενον — πρὸς τὰς ἐπιτιμήσεις τῶν φίλων κατέμαθεν*] Non satis accurate Vulcanius: *quum Alexandrum reprehensiones amicorum aegre ferre videret.* Hoc enim foret *ἀχθόμενον ταῖς ἐπιτιμήσεσιν*, quomodo supra dixit *ἄχθεσθαι τοῖσδε τοῖς λόγοις*, coll. II, 24, 5 *τῇ τριβῇ ἀχθόμενοι.* IV, 8, 6 *ἀχθόμενον τῇ μετακινήσει.* V, 28, 6 *ἀχθόμενοι τῇ ὀργῇ.* VII, 8, 3 *τῷ λόγῳ ἠχθέσθησαν.* Verba *πρὸς τὰς ἐπιτιμήσεις* quamquam cohaerent quodammodo cum *ἀχθόμενον*, tamen per se sunt accipienda atque ita vertenda: *secundum amicorum reprehensiones.* Sic dixit II, 13, 6 *ἐκπλαγέντες δὲ πρὸς τὰ ἐξαγγελθέντα.* IV, 4, 7 *τεταραγμένους πρὸς τὰ βέλη.* V, 14, 3 *πρὸς τὴν τόλμαν — ἐκπλαγέντες.* VI, 4, 9 *μετέωρος πρὸς*

ἐστιν ὀφειλόμενον. Καὶ τοῦτον ἔν τε τῷ παραυτίκα εὐδοκιμῆσαι καὶ ἐπιτηδειότερον ἐς τὸ ἔπειτα Ἀλεξάνδρῳ γενέσθαι.

XIV. Ἐν τούτῳ δὲ ἀφίκοντο παρ' Ἀλέξανδρον τῶν Μαλλῶν τῶν ὑπολειπομένων πρέσβεις, ἐνδιδόντες τὸ ἔθνος· καὶ παρὰ Ὀξυδρακῶν οἵ τε ἡγεμόνες τῶν πόλεων καὶ οἱ νομάρχαι αὐτοὶ καὶ ἄλλοι ἅμα τούτοις ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα οἱ γνωριμώτατοι, αὐτοκράτορες περὶ σπονδῶν, δῶρά τε ὅσα μέγιστα παρ' Ἰνδοῖς κομίζοντες καὶ τὸ ἔθνος

τὸν κτύπον. Ex his vide quomodo intelligenda sint quae docuit Matthiaeus Gr. Gr. ub. p. 1181.

14. καί τι καὶ ἰαμβεῖον ἐπειπεῖν] Edd. vett. cum tribus codd. Gronovii ὑπειπεῖν. „Sic l. I, c. 4 fin. τοσοῦτον ὑπειπὼν ὅτι ἀλαζόνες Κελτοί εἰσιν. Nunc tamen Optimus cum alio ἐπειπεῖν. Habes sane lib. VII, 14, 11 καὶ ἀνάθημα δοῦναι αὐτοῖς Ἀλέξανδρον κομίζειν τῷ Ἀσκληπιῷ, ἐπειπόντα ὅτι. "Gronov. Verbi ἐπειπεῖν in eiusmodi loquendi formulis usus notior est quam ut multis egeat testimoniis. Tu conferas modo Plut. vit. Marcelli c. 21 ἐπειπὼν τὸ μνημόσυνον. Lucian. Quomodo hist. sit conscr. c. 12 ἔῤῥιψεν ἐπὶ κεφαλὴν ἐς τὸ ὕδωρ, ἐπειπών. Ael. vv. hh. I, 33 δῶρα ἔπεμψε βασιλικὰ καὶ ἐπεῖπε. An autem verbum ὑπειπεῖν plane damnandum sit, iure dubitari potest. Nam ut supra allatum vidimus ex Arriano locum qui illius verbi patrocinium suscipiat, sic etiam nescio an recte dixerit Pausan. II, 7, 3 τὸ δὲ ὄνομα ἐφ' ἑαυτοῦ καὶ οὐ πατρόθεν ὑπειπόντες κελεύουσι τὸν νεκρὸν χαίρειν. Aliam verbi ὑπειπεῖν potestatem notavit Schaef. App. ad Demosth. t. II, p. 98 coll. ann. ad. Eurip. Med. v. 867, ed. Pors.

C. XIV. παρ' Ἀλέξανδρον] Ed. Basil. παρὰ Ἀλέξανδρον. cf. V, 29, 7. — Mox ed. Bas. τῶν Μαλῶν.

αὐτοκράτορες περὶ σπονδῶν] Cf. I, 26, 4 ἐντυγχάνουσιν αὐτῷ — πρέσβεις Ἀσπενδίων αὐτοκράτορες. Xenoph. Hist. Gr. II, 2, 17 ᾑρέθη πρεσβευτὴς — αὐτοκράτωρ. VII, 1, 1 τῶν συμμάχων πρέσβεις ἦλθον αὐτοκράτορες Ἀθήναζε. Sic apud Arrianum Philippus rex Macedoniae dicitur VII, 9, 8 ἡγεμὼν αὐτοκράτωρ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος, *dux Graeciae cum liberrima potestate.* Circumscripsit hoc vocabulum Thucydides II, 65 στρατηγὸν εἵλοντο καὶ πάντα τὰ πράγματα ἐπέτρεψαν. Cum Arriano convenit Xenophon. Hist. Gr. I, 4, 20 ἀναῤῥηθεὶς ἁπάντων ἡγεμὼν αὐτοκράτωρ. Anab. V, 9, 21 ἐπιθυμεῖν αὐτοκράτορα γενέσθαι ἄρχοντα. Plutarch. Alcibiad. c. XVIII ὡς χρὴ τοὺς στρατηγοὺς αὐτοκράτορας εἶναι καὶ τῆς παρα-

καὶ οὗτοι ἐνδιδόντες· συγγνωστὰ δὲ ἁμαρτεῖν ἔφασαν οὐ
2 πάλαι παρ' αὐτὸν πρεσβευσάμενοι· ἐπιθυμεῖν γάρ, ὥσπερ τινὲς ἄλλοι, ἔτι μᾶλλον αὐτοὶ ἐλευθερίας τε καὶ αὐτόνομοι εἶναι, ἥντινα ἐλευθερίαν ἐξότου Διόνυσος ἐς Ἰνδοὺς
3 ἧκε, σώαν σφίσιν εἶναι ἐς Ἀλέξανδρον· εἰ δὲ καὶ Ἀλεξάνδρῳ δοκοῦν ἐστιν (ὅτι καὶ Ἀλέξανδρον ἀπὸ θεῶν γενέσθαι λόγος κατέχει), σατράπην τε ἀναδέξεσθαι ὅντινα τάττοι Ἀλέξανδρος, καὶ φόρους ἀποίσειν τοὺς Ἀλεξάνδρῳ δόξαντας· διδόναι δὲ καὶ ὁμήρους ἐθέλειν ὅσους ἂν αἰτῇ
4 Ἀλέξανδρος. Ὁ δὲ χιλίους ᾔτησε τοὺς κρατιστεύοντας τοῦ ἔθνους· οὓς εἰ μὲν βούλοιτο, ἀντὶ ὁμήρων καθέξειν· εἰ δὲ μή, ξυστρατεύοντας ἕξειν, ἔστ' ἂν διαπολεμηθῇ
5 αὐτῷ πρὸς τοὺς ἄλλους Ἰνδούς. Οἱ δὲ τούς τε χιλίους

σκευῆς καὶ τοῦ πολέμου παντός. Cf. Goell. ad Thucyd. l. l. et Krueg. Commentatt. p. 369 et 380.

2. *ἐπιθυμεῖν γάρ — ἐλευθερίας τε καὶ αὐτόνομοι εἶναι*] Simili quamquam non plane gemina ratione dixit I, 24, 9 *ἧκον περὶ φιλίας τε καὶ χρυσῷ στεφάνῳ στεφανῶσαι.* IV, 30, 5 *ἐνδίδωσιν αὐτοῖς χρόνον τε ἐς τὴν ἀποχώρησιν καὶ τῆς φυλακῆς τὴν κύκλωσιν ἀφελεῖν.*

5. *οὐκ αἰτηθέντες*] Edd. vett. *αἰτηθέντα.* „Eleganter omnes Mssti *αἰτηθέντες.* Sic enim Plutarch. in Apophthegm. 177 *αἰτηθεὶς ποτήριον Ἀρχέλαος.* Sic Menander dixit *οὐδὲ λωπάδα αἰτούμενος* apud Harpocrationem. Caecilius in Aeschrione apud Nonium in Exigor, *ego illud minus nihilo exigor portorium.* Ita Sidonius VI epist. 10 *glebae canonem non petatur.*“ *Gronov.* Sufficit hanc Gronovii qualemcunque annotationem attulisse. Hodie de tali re verba facere otiosum foret.

6. *ἔλαβεν*] Ed. Basil. *ἔλαβε.* Vide praef. ad tom. I, p. L.

7. *ἐπὶ τῇ διατριβῇ τῇ —*] Miror hunc locum tam negligenter a scribis tractatum esse. „Unus eorum codicum, quos ipse habui, *τῇ διατομῇ τῇ τοῦ τραύματος*, quod servat Basileensis editio; alius *τῇ διατομῇ τῇ ἐκ τοῦ τραύματος.* Amplector integritatem pulcherrimi codicis, in quo plenissime *ἐπὶ τῇ διατριβῇ τῇ ἐκ τοῦ τραύματος*, hoc est, *per moram quam vulnus exigebat.* Plutarchus in Alexandro (c. XIX), aegroto in Cilicia, *ἦν δὲ διατριβὴ διὰ νόσον.* Quin et ipse Arrianus II, 6, 6 *ὡς δὲ Ἀλεξάνδρῳ πολλὴ μὲν τριβὴ ἐπὶ τῇ νόσῳ ἐγένετο.* Satis alioquin probabile et ad vulgatae vocis literas convenientius producit ex Augustano Vulcanius *ἐπὶ τῇ διαμονῇ τῇ*

ἔπεμψαν, τοὺς κρατίστους καὶ μεγίστους σφῶν ἐπιλεξάμενοι, καὶ ἅρματα πεντακόσια οὐκ αἰτηθέντες, καὶ τοὺς ἀμβάτας τῶν ἁρμάτων. Ἀλέξανδρος δὲ σατράπην μὲν 7
τούτοις τε καὶ τῶν Μαλλῶν τοῖς ἔτι σωζομένοις ἐπέταξε Φίλιππον· τοὺς ὁμήρους δὲ αὐτοῖς ἀφῆκε, τὰ δὲ ἅρματα ἔλαβεν. Ὡς δὲ ταῦτα αὐτῷ κεκόμιστο, καὶ πλοῖα ἐπὶ τῇ διατριβῇ τῇ ἐκ τοῦ τραύματας πολλὰ προσενεναυπήγητο, ἀναβιβάσας ἐς τὰς ναῦς τῶν μὲν ἑταίρων ἱππέων [ἱππέας] ἑπτακοσίους καὶ χιλίους, τῶν ψιλῶν δὲ ὅσουσπερ καὶ πρότερον, πεζοὺς δὲ ἐς μυρίους, ὀλίγου μέν τοι τῷ Ὑδραώτῃ ποταμῷ κατέπλευσεν· ὡς δὲ συν- 8
έμιξεν ὁ Ὑδραώτης τῷ Ἀκεσίνῃ, ὅτι ὁ Ἀκεσίνης κρατεῖ τοῦ Ὑδραώτου τῇ ἐπωνυμίᾳ, κατὰ τὸν Ἀκεσίνην αὖ ἔπλει ἔστε ἐπὶ

ἐκ τοῦ τραύματος. Ego id in nullo Florentino offendi." *Gronov.* In edd. Vulc. et Blanc. legebatur *ἐπὶ τῇ διατομῇ τοῦ τραύματος.* Perperam. Vide ann. ad I, 12, 9. III, 26, 1.

προσενεναυπήγητο] *cum multae insuper naves fabricatae essent.* Eodem verbo usus est Herodotus VII, 144 *ἑτέρας δὲ ἔδεε προσναυπηγέεσθαι.*

τῶν μὲν ἑταίρων ἱππέων [ἱππέας] ἑπτακοσίους] Edd. vett. et quattuor codd. Gronovii *τῶν μὲν ἑταίρων ἱππέας ἑπτακοσίους.* Schmiederus codicem F. secutus dedit *τῶν μὲν ἑταίρων ἱππέων ἱππέας ἑπτακοσίους.* At, nisi egregie fallor, Arrianus sic nunquam dixit, Cf. modo IV, 6, 5 *τῶν τε ἑταίρων ἱππέων τοὺς ἡμίσεας.* IV, 28, 13 *τῶν ἑταίρων ἱππέων ἐς ἑκατόν.* Fortasse legendum *τῶν μὲν ἑταίρων ἱππέων ἐς ἑπτακοσίους.* Nec tamen male habet quod legitur in edd. ante Schmiederum *τῶν μὲν ἑταίρων ἱππέας.* Vide annotationem ad l. IV, 22, 1 praefationi ad hanc posteriorem Arrianei operis partem insertam.

τῷ Ὑδραώτῃ ποταμῷ κατέπλευσεν] Alibi sic non dixit Arrianus. Cf. VI, 13, 1 *καταπλέων κατὰ τὸν ποταμόν.* VII, 7, 2 *κατέπλει κατὰ τὸν Εὐλαῖον ποταμόν.* VII, 21, 10 *καὶ κατ' αὐτὸν κατέπλει ἐς τὰς λίμνας.* — Vocabulum *ὀλίγου* num *temporis*, an *spatii* notionem contineat, non decernam. Vertunt: *non multum spatii per Hydraotem emensus.*

8. *κρατεῖ τοῦ Ὑδραώτου τῇ ἐπωνυμίᾳ*] Edd. vett. cum quattuor codicibus Gronovii *κρατεῖ τοῦ Ὑδραώτου ἐν τῇ ἐπωνυμίᾳ.* Praepositionem omisit Schmiederus primus, quia non agnoscitur a cod. F

9 τὴν ξυμβολὴν τοῦ Ἀκεσίνου καὶ τοῦ Ἰνδοῦ ἧκε. Τέσσαρες γὰρ οὗτοι μεγάλοι ποταμοί, καὶ ναυσίποροι οἱ τέσσαρες, εἰς τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν τὸ ὕδωρ ξυμβάλλουσιν, οὐ ξὺν τῇ σφετέρᾳ ἕκαστος ἐπωνυμίᾳ· ἀλλὰ ὁ Ὑδάσπης μὲν ἐς τὸν Ἀκεσίνην ἐμβάλλει· ἐμβαλὼν δὲ τὸ πᾶν ὕδωρ Ἀκεσίνην
10 παρέχεται καλούμενον. Αὖθις δὲ ὁ Ἀκεσίνης οὗτος ξυμβάλλει τῷ Ὑδραώτῃ καὶ παραλαβὼν τοῦτον ἔτι Ἀκεσίνης ἐστί· καὶ τὸν Ὕφασιν ἐπὶ τούτῳ ὁ Ἀκεσίνης παραλα-

---

Neque habet eam Eustathius qui meminit huius loci ad Dionys. Perieg. p. 312, Bernh. Et sane assentientem habemus Arrianum ipsum V, 6, 11 καὶ τῇ ἐπωνυμίᾳ κρατήσας οὕτως ἐκδιδοῖ ἐς θάλασσαν. VI, 5, 1 κρατήσας τῇ εἰρεσίᾳ τῶν ἐπιστροφῶν τοῦ ὕδατος. Hist. Ind. IV, 10 καὶ τῇ ἐπικλήσει ἐκνικήσας αὐτὸς τῷ ἑωυτοῦ ἤδη ὀνόματι ἐσβάλλει ἐς τὸν Ἰνδόν. Addidit fortasse praepositionem qui infra legerat verba ξὺν τῇ σφετέρᾳ ἐπωνυμίᾳ.

9. εἰς τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν τὸ ὕδωρ ξυμβάλλουσιν] Paulo aliter, at non minus plena oratione usus dixit VI, 1, 6 τὸν μὲν Ὑδάσπην τῷ Ἀκεσίνῃ, τὸν Ἀκεσίνην δὲ τῷ Ἰνδῷ τό τε ὕδωρ ξυμβάλλοντας. Hist. Ind. X, 5 ἐπειδὰν ἐμβάλῃ ἐς αὐτὸν τὸ ὕδωρ. Herodot. IV, 50 πολλῶν ἄλλων ποταμῶν σ υ μ β α λ λ ο μ έ ν ω ν τὸ σφέτερον ὕδωρ γίνεται ὁ Ἴστρος. Omisso accusativo obiecti dixit Arrianus VI, 3, 2 ὅντινα — ξυμβάλλειν τῷ Ὑδάσπῃ ἐπέπυστο. VI, 14, 10 ξυμβάλλει τῷ Ὑδραώτῃ.

ἐμβαλὼν δὲ — καλούμενον] Uncis inclusit haec verba Schmiederus, tum quia non legantur in cod. F., tum quia non eodem modo in omnibus reliquis codicibus scribantur nec conveniant cum Arrianea scribendi simplicitate. Sed unde hae turbae? Nobis omnia videntur luce clariora, modo vera eruamus ex iis quae praebent codices. Gronovius ad. h. l.: „Invenio in aliis omnibus Mss., etiam in Augustano Vulcanius Ἀκεσίνην, haud dubie perperam. Etsi sic quoque in editione Basileensi. In altero etiam παρέχεται, nec id bene. In Optimo autem nullum universae huius periodi vestigium exstabat. Vix habeo quod dicam.“ Unde Raphelius, cum scriptum reperiret ἐμβαλὼν δέ, τὸ πᾶν ὕδωρ Ἀκεσίνης παρέρχεται καλούμενον: „Ponitur, inquit, ἐμβαλὼν absolute in consequentia designanda. Vertendum igitur: *postquam autem in Acesinem lapsus est Hydaspes, universa illa aqua Acesines vocata progreditur.*“ Turbarum auctor habendus est Vulcanius. Cum enim in ed. Basil. scriptum legeretur Ἀκεσίνην παρέρχεται καλούμενον, nesciens quid faciendum esset cum isto παρέρχεται, de suo dedit Ἀκεσίνης.

βὼν τῷ αὐτῷ δὴ ὀνόματι ἐς τὸν Ἰνδὸν ἐμβάλλει· ξυμβαλὼν
δὲ ξυγχωρεῖ δὴ τῷ Ἰνδῷ. Ἔνθεν δὴ ὁ Ἰνδὸς, πρὶν ἐς τὸ 11
Δέλτα σχισθῆναι, οὐκ ἀπιστῶ ὅτι καὶ ἐς ἑκατὸν σταδίους
ἔρχεται, καὶ ὑπὲρ τοὺς ἑκατὸν τυχὸν ἵναπερ λιμνάζει
μᾶλλον.

XV. *Ἐνταῦθα ἐπὶ τῇ ξυμβολῇ τοῦ Ἀκεσίνου καὶ τοῦ Ἰνδοῦ προσέμενεν ἔστε ἀφίκετο αὐτῷ ξὺν τῇ στρατιᾷ Περδίκκας, καταστρεψάμενος ἐν παρόδῳ τὸ Ἀβαστανῶν ἔθνος*

Atque Vulcanium veram viam non ingressum esse quid mirum? Sed Gronovium, Raphelium, Schmiederum a scopo non sane remoto aberrasse non possum quin mirer. Quod dedimus, clare exhibet quoque Eustath. ad Dionys. Perieg. p. 310, ed. Bernh. Verbo *παρέχεσθαι* similiter usus est Pausan. VIII, 23, 2 *ἀνατείλαντος δὲ ἐνταῦθα τὸ ὕδωρ τὸ ἀπὸ τούτου παρέχεται ποταμὸν ἀένναον, Τράγον.* Praeterea conf. ann. ad I, 9, 3 et Struvii Lectt. Luciann. p. 248.

10. *ξυγχωρεῖ δή*] h. e. *tum denique Indo appellationem suam cedit.* Simile quid habes Hist. Ind. X, 5 *ἀλλὰ ξυγχωρέει αὐτὸν τῷ Γάγγῃ, ἐπειδὰν ἐμβάλῃ ἐς αὐτὸν τὸ ὕδωρ.* Ceterum Arrianus, ut recte iam monuit Raphelius, in enarrandis fluviorum cursibus sibi non constitit, cum in Indicis IV, 8 sic scribat: *Ὑδραώτης μὲν ἐν Καμβισθόλοις παρειληφὼς τόν τε Ὕφασιν ἐν Ἀστρόβαις καὶ τὸν Σαράγγην ἐκ Μηκέων καὶ τὸν Νεῦδρον ἐξ Ἀττακηνῶν ἐς Ἀκεσίνην ἐμβάλλει.*

11. *ἵναπερ λιμνάζει*] Edd. vett. cum tribus codd. Gronovii *ἵνα περιλιμνάζει.* Quod dedimus Schmiederum secuti, praebuit cod. F. cum uno alio cod. Idem verbum habes Hist. Ind. IV, 5 *πολλαχῇ δὲ καὶ λιμνάζειν.* VI, 5 *ὕεται καὶ τὰ πεδία, ὥστε λιμνάζειν τὰ πολλά.*

C. XV. *ἐπὶ τῇ ξυμβολῇ*] Sic cod. F. et ex eo Schmiederus. *ἐπὶ ταῖς ξυμβολαῖς* edd. vett. cum reliquis codd. Gronovii. Utrumque ferri posse ex accurata locorum similium comparatione persuasum mihi est. Utrum praestet vix quisquam decernat. Singulari usus est Arrianus VI, 4, 6 *ἀφίκετο ἐπὶ τὴν ξυμβολὴν τοῦ τε Ὑδάσπου καὶ Ἀκεσίνου.* VI, 14, 8 *ἐπὶ τὴν ξυμβολὴν τοῦ Ἀκεσίνου καὶ τοῦ Ἰνδοῦ.* VI, 15, 5 *ἐπ' αὐτῇ ξυμβολῇ τοῖν ποταμοῖν.* Pluralem vide VI, 3, 2 *καὶ οὐ πόῤῥω εἶναι αὐτῶν τὰς ξυμβολάς.* VI, 4, 9 *ἐπέλαζεν αὐτῷ ταῖς ξυμβολαῖς.* VI, 5, 15 *ἐπὰν δ' ἀφίκωνται ἐς τὰς ξυμβολὰς τοῦ τε Ἀκεσίνου καὶ τοῦ Ὑδραώτου.* VI, 13, 2 *ἦν γὰρ τὸ στρατόπεδον ἐπὶ ταῖς ξυμβολαῖς τοῦ τε Ὑδραώτου καὶ Ἀκεσίνου.* Quibus locis adde VI, 15, 4. 9. Discrimen inter sigularem et pluralem si statui potest, dixerim plurali *ξυμβολαῖ* significari

2 αὐτόνομον. Ἐν τούτῳ δὲ ἄλλαι τε προσγίγνονται Ἀλεξάνδρῳ τριακόντοροι, καὶ πλοῖα στρογγύλα ἄλλα ἃ δὴ ἐν Ξάθροις ἐναυπηγήθη αὐτῷ, οἳ δὴ καὶ ἄλλο ἔθνος Ἰνδῶν
3 αὐτόνομον προσεχώρησαν. Καὶ παρὰ Ὀσσαδίων, καὶ τούτου γένους αὐτονόμου Ἰνδικοῦ, πρέσβεις ἧκον ἐνδιδόντες
4 καὶ οὗτοι τοὺς Ὀσσαδίους. Φιλίππῳ μὲν δὴ τῆς σατραπείας ὅρους ἔταξε τὰς συμβολὰς τοῦ τε Ἀκεσίνου καὶ Ἰνδοῦ· καὶ ἀπολείπει ξὺν αὐτῷ τούς τε Θρᾷκας πάντας, καὶ ἐκ

---

quod Latinis dicitur *confluentes* h. e. *ipsas aquas quae in unum alveum coeunt*, singularem *ξυμβολή* vero *illud ipsum confluere* indicare. In plurali igitur magis inest, ut ita dicam, *concreti* notio; singulari vero est potestas *abstracti*. Eodem modo discernam inter nomina ἐπιστροφαί et ἐπιστροφή (VI, 5, 1. 2), ἐκβολή (I, 19, 10. VI, 20, 6) et ἐκβολαί (I, 3, 2. I, 11, 5. VI, 19, 10. VII, 7, 4 coll. vv. ll. ad Hist. Ind. XXIII, 1). Atque huc trahenda quoque sunt quae de discrimine inter ὁ ὄμβρος et οἱ ὄμβροι diximus in ann. ad V, 12, 5.

τὸ Ἀβαστανῶν] Cf. Diod. Sic. XVII, 102 κατῆραν ἐς τὴν χώραν τῶν ὀνομαζομένων Σαμβαστῶν. Hanc Indicam gentem nihil differre ab ea quam Arrianus h. l. sub voce Ἀβαστανῶν memorat, monuit iam Wesselingius ad Diod. l. l. De variata nominum propriorum pronunciatione plura iam diximus in ann. ad III, 25, 10. 13. IV, 23, 1. V, 22, 5 et passim alibi.

2. ἐν Ξάθροις] „Cod. Augustanus habebat Ὀξάθροις, atque etiam in versione notavit Vulcanius: *al. Oxathris*.“ *Gronov.* Vulgata scriptura optime habet. Vide Schlegelii Bibl. Indic. t. I, p. 249.

οἳ δὴ — προεχώρησαν] Vulgata ante Schmiederum scriptura erat καὶ ἄλλο — προσεχώρησαν. Gronovius, quia vulgatum non habebat quo se tueretur, scribendum iudicavit οἳ δὴ ἄλλο — προσεχώρησαν. Quod Schmiederus probavit. Nec mihi Gronovii coniectura displicet. Quamquam nescio an rectius servetur quoque quod in edd. vulgaribus positum est καί. Similiter scripsit V, 18, 5 ἱππεῖς δὲ τῶν μὲν ἱπποτοξοτῶν, οἳ δὴ καὶ πρῶτοι ἥψαντο τοῦ ἔργου, δέκα. Remotus enunciati relativi locus neminem morabitur qui comparaverit haec I, 1, 8 τὴν ἄκραν τοῦ Αἵμου, τὸν στόλον, παρ᾽ ὃν (sc. τὸν Αἶμον) ἦν ἡ πάροδος. VI, 21, 1 οἱ γὰρ ἐτήσιοι ἄνεμοι κατεῖχον, οἳ δὴ ἵστανται. VII, 7, 11 τοὺς καταῤῥάκτας τοὺς κατὰ τὸν ποταμὸν ἀφανίζων ὁμαλὸν πάντη ἐποίει τὸν ῥοῦν, οἳ δὴ ἐκ Περσῶν πεποιημένοι ἦσαν. Voces οἳ δή male neglectae

τῶν τάξεων ὅσοι ἐς φυλακὴν τῆς χώρας ἱκανοὶ ἐφαίνοντο.
Πόλιν τε ἐνταῦθα κτίσαι ἐκέλευσεν ἐπ' αὐτῇ τῇ ξυμβολῇ 5
τοῖν ποταμοῖν, ἐλπίσας μεγάλην τε ἔσεσθαι καὶ ἐπιφανῆ
ἐς ἀνθρώπους, καὶ νεωσοίκους ποιηθῆναι. Ἐν τούτῳ δὲ 6
καὶ Ὀξυάρτης ὁ Βάκτριος ὁ Ῥωξάνης τῆς γυναικὸς Ἀλεξ-
άνδρου πατὴρ ἧκε παρ' Ἀλέξανδρον, καὶ προστίθησιν
αὐτῷ Παραπαμισαδῶν σατραπεύειν, ἀπαλλάξας Τιρυά-
στην τὸν πρόσθεν σατράπην, ὅτι οὐκ ἐν κόσμῳ ἐξηγεῖσθαι

---

videntur, quia paulo ante dixerat Arrianus ἃ δὴ — ἐναυπηγήθη. Nec potest negari, orationem minus concinne esse compositam. Non inepte tamen conferas haec l. II, 4, 11 sq. καὶ τὸν κελεύειν καθῆραι· τὸν μὲν δὴ παρασκευάζειν τὴν κύλικα.

4. τούς τε Θρᾷκας πάντας] „Vulcanius: *universo Thracum equitatu.* Facius: *equitibus Thracibus.* Quasi nulla peditatus pars e Thracibus constiterit. Immo erant iaculatores Thraces, quos pedites fuisse apparet ex I, 28, 6 τοῦ μὲν δεξιοῦ κέρως οἵ τε τοξόται καὶ οἱ Ἀγριᾶνες· τοῦ δὲ εὐωνύμου οἱ ἀκοντισταὶ οἱ Θρᾷκες. Clarius II, 5, 1 τῶν τε συμμάχων τοὺς πεζοὺς — καὶ τοὺς Θρᾷκας ὧν ἡγεῖτο Σιτάλκης. Sic III, 2, 8 οἱ ἀπὸ Θρᾴκης πεζοί." *Gronov.*

5. ἐπ' αὐτῇ [τῇ] ξυμβολῇ] Articulum inserui, quamquam uncis inclusum, quia in tali verborum coniunctione eum nusquam alibi omisisse Arrianum demonstrasse nobis videmur in ann. ad I, 22, 7. Ad defendendam vulgatam scripturam noli comparare quod legitur I, 4, 8 καὶ ἐπανάγει αὐτῆς ἡμέρας σώους ἐπὶ τὸ στρατόπεδον.
καὶ νεωσοίκους ποιηθῆναι] Ed. Basil. νεοσοίκους. Ceterum animadverte constructionem mutatam πόλιν κτίσαι ἐκέλευσε καὶ — ποιηθῆναι. Nec mirum hoc factum esse, cum utramque verbi κελεῦσαι constructionem vel optimi Atticorum scriptorum admiserint. Ad Arrianum loquendi morem illustrandum affero III, 30, 9 μαστίγουν ἐκέλευεν αὐτόν. VI, 17, 3 καὶ τοῦτον κρεμάσαι Ἀλέξανδρος κελεύει coll. VII, 24, 6 κελεῦσαι στρεβλωθῆναι. Sic VII, 14, 9 τὸ ἕδος τοῦ Ἀσκληπιοῦ κατασκάψαι ἐκέλευσε. Sed Epict. Diss. II, 22 Ἀλέξανδρος ἐμπρησθῆναι ἐκέλευσε τὰ Ἀσκληπιεῖα.

6. Παραπαμισαδῶν] Sic scripsimus pro vulgato Παραπαμισάδων. Vide ad VI, 11, 7. — Mox in edd. vett. pro Τιρυάσπην edd. vett. dant Τιρυέστην. In edd. Gronovii legitur Τιρύστην. Vulcanius in margine editionis suae adscripsit: *al.* Τιρίστην. *al.* Τιρίστης. Quod dedimus Schmiederum secuti, iis confirmatur quae diximus in ann. ad V, 20, 13.

7 αὐτῷ ὁ Τιρυάσπης ἐξήγγελτο. Ἔνθα δὴ διαβιβάσας Κρατερόν τε καὶ τῆς στρατιᾶς τὴν πολλὴν καὶ τοὺς ἐλέφαντας ἐν ἀριστερᾷ τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ, ὅτι εὐπορώτερά τε ταύτῃ τὰ παρὰ τὸν ποταμὸν στρατιᾷ βαρείᾳ ἐφαίνετο καὶ τὰ ἔθνη τὰ προσοικοῦντα οὐ πάντῃ φίλια ἦν, αὐτὸς κατέπλει
8 ἐς τῶν Σόγδων τὸ βασίλειον· καὶ ἐνταῦθα πόλιν τε ἐτείχιζεν ἄλλην καὶ νεωσοίκους ἐποίει ἄλλους, καὶ τὰ πλοῖα
9 αὐτῷ τὰ πεπονηκότα ἐπεσκευάσθη. Τῆς δὲ ἀπὸ τῶν ξυμβολῶν τοῦ τε Ἰνδοῦ καὶ Ἀκεσίνου χώρας ἔστε ἐπὶ θάλασσαν σατράπην ἀπέδειξεν Ὀξυάρτην καὶ Πείθωνα, ξὺν τῇ παραλίᾳ πάσῃ τῆς Ἰνδῶν γῆς· καὶ Κρατερὸν μὲν ἐκπέμπει

---

7. *ἐν ἀριστερᾷ τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ*] Vocabulum quod est *Ἰνδοῦ* in ed. Schmiederi non conspicitur, a typographo, ut videtur, omissum.

ἐς τῶν Σόγδων τὸ βασίλειον] Eandem hanc expeditionem memorans Diodorus Siculus XVII, 102 ait, *μετὰ δὲ ταῦτα τοὺς παρὰ τὸν ποταμὸν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν κατοικοῦντας, ὀνομαζομένους δὲ Σόδρας καὶ Μασσανοὺς προσηγάγετο· περὶ δὲ τούτους τοὺς τόπους ἔκτισε πόλιν Ἀλεξάνδρειαν.* Quinam illi *Massani* apud Diodorum sint ignoro; nisi forte latent sub eo nomine *Ὀσσάδιοι* ab Arriano memorati. *Sodrae* (*Sudras*) esse possunt qui Arriano vocantur *Σόγδοι*. Neque diversi videntur ab iis *Σκόδροι* qui memorantur Dionysio Perieg. v. 1142. Vide tamen Bernhard. ad h. l. p. 825.

9. *σατράπην ἀπέδειξεν*] Edd. vett. *ἐπέδειξεν*. „Mssti omnes *ἀπέδειξεν*, quod magis proprium." *Gronov.* Non dixerim magis proprium, sed solum rectum. Dubitantem de hac re relego ad locos quales sunt I, 29, 2 *σατράπην ἀποδείξας — Ἀντίγονον.* III, 22, 2 *σατράπην ἀπέδειξε — Ἀμμινάπην.* VI, 2, 2 *βασιλέα — ἀπέδειξε Πῶρον.* — Mox pro *Πείθωνα*, quod est in ed. Basil., Vulcanius primus dedit *Πύθωνα.* Quem, Schmiedero excepto, omnes secuti sunt recentiores editores. Vide tamen ann. ad VI, 7, 4.

[*διὰ τῆς Ἀραχώτων καὶ Δραγγῶν γῆς*] —] „Locus laborat, et mihi non dubium est quin voces *διὰ τῆς — γῆς* glossema sint. Primum durior est explicatio verbi *ἐκπέμπειν*, *remittere ex India*, quum adiiciendum esset *ἐκ τῆς Ἰνδικῆς γῆς.* *Ἐκπέμπειν* enim in Nostro est simpliciter: *ex castris progredi iubere.* Quod si vero mitterem, idem tamen homo, qui nunc ex India remittitur, amplius in India versari nequit. Craterus autem e Sogdis in Musicani

αὖθις ξὺν τῇ στρατιᾷ· [διὰ τῆς Ἀραχώτων καὶ Δραγγῶν
γῆς·] αὐτὸς δὲ κατέπλει ἐς τὴν Μουσικανοῦ ἐπικράτειαν, 10
ἥντινα εὐδαιμονεστάτην τῆς Ἰνδῶν γῆς εἶναι ἐξηγγέλλετο,
ὅτι οὔπω οὔτε ἀπηντήκει αὐτῷ Μουσικανός, ἐνδιδοὺς
αὐτόν τε καὶ τὴν χώραν, οὔτε πρέσβεις ἐπὶ φιλίᾳ ἐκπέμ-
πει, οὐδέ τι οὔτε αὐτὸς ἐπεπόμφει ἃ δὴ μεγάλῳ βασιλεῖ
εἰκός, οὔτε τι ᾐτήκει ἐξ Ἀλεξάνδρου. Καὶ γίγνεται αὐτῷ 11
ὁ πλοῦς κατὰ τὸν ποταμὸν ἐς τοσόνδε ἐσπουδασμένος,
ὥστε ἔφθη ἐπὶ τοῖς ὁρίοις γενέσθαι τῆς Μουσικανοῦ χώ-
ρας, πρὶν πυθέσθαι Μουσικανὸν ὅτι ὥρμηται ὡς ἐπ᾽ αὐτὸν
Ἀλέξανδρος. Οὕτω δὴ ἐκπλαγεὶς κατὰ τάχος ἀπήντα 12

---

adhuc fines pervenit, non parum a Sogdis distantes, ibique arcem munivit (sect. 14). Ergo nondum remissus erat. Quis enim credat, Arrianum post pauca verba oblitum esse quae modo scripserat? Porro merito accusandus esset auctor, quod non adiiceret, quibuscum copiis Craterus remissus sit. Denique c. 17, 6 demum locus is est, ubi Craterus remissus narratur. Inter copias vero, quibus ibi praefectus narratur, sunt Macedonum *ὅσους ἐς Μακεδονίαν απομάχους ὄντας ἤδη ἔστελλε τὴν ἐπ᾽ Ἀραχώτων καὶ Δράγγων.* Quorum remissio longe prior est, quam Crateri, quibus autem lector quis ab initio Craterum praefectum fuisse credidisse videtur; et cum nostrum locum non intelligeret, Crateri ex India recessum ibi indicari putans, verba quae notavi, inseruit. Quae si iterum eiicis, omnia sana sunt." *Schmied.* Dubitari nequit, verissima esse argumenta a Schmiedero prolata. Unde uncis voces istas ut valde suspectas includi curavimus. Atque eo magis verisimile est, a glossatoris manu eas profectas esse, quod haud pauca apud Arrianum conspiciuntur glossarum vestigia. Vide praef. ad t. I, p. XLIII et quod plane geminum est glossema l. II, 23, 6 memoratum.

10. *ἐς τὴν Μουσικανοῦ ἐπικράτειαν*] Eadem in nomine *ἐπικράτεια* inest notio *regni, imperii* l. V, 29, 7 *καὶ Ἀρσάκην τῇ Ἀβισάρου ἐπικρατείᾳ προσέθηκε.* Nec multum distat quod habes l. II, 13, 11 *καὶ τἄλλα ὅσα τῆς σφῶν ἐπικρατείας ἐνδίδωσιν,* quamquam hic iam ea voce indicari videtur quod Latinis dicitur *ditio* s. *potestas* ut apud Xenoph. Anab. VII, 6, 42 *ἄπιμεν ἐκ τῆς τούτων ἐπικρατείας* coll. VI, 2 (4), 4 *ὑπὸ τῇ ἐπικρατείᾳ τοῦ χωρίου.*

ὅτι οὔπω οὔτε] Sic Schmiederus ex auctoritate codicis F. *ὅτι οὔπω*, omissa ultima voce, edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. Similem librariorum errorem notavimus ad VI, 29, 17.

12. *παρ᾽ Ἰνδοῖς*] Restituimus hanc lectionem ex edd. vett. et

Ἀλεξάνδρῳ, δῶρά τε τὰ πλείστου ἄξια παρ' Ἰνδοῖς κομίζων καὶ τοὺς ἐλέφαντας ξύμπαντας ἄγων, καὶ τὸ ἔθνος τε καὶ αὐτὸν ἐνδιδούς, καὶ ὁμολογῶν ἀδικεῖν, ὅπερ μέγιστον
13 παρ' Ἀλεξάνδρῳ ἦν ἐς τὸ τυχεῖν ὧν τις δέοιτο. Καὶ οὖν καὶ Μουσικανῷ ἐπὶ τοῖσδε ἄδεια ἐδόθη ἐξ Ἀλεξάνδρου· καὶ τὴν πόλιν ἐθαύμασεν Ἀλέξανδρος καὶ τὴν χώραν, καὶ
14 ἄρχειν αὐτῆς Μουσικανῷ ἔδωκε. Κρατερὸς δὲ ἐν τῇ πόλει ἐτάχθη τὴν ἄκραν ἐκτειχίσαι· καὶ παρόντος ἔτι ἐτειχίσθη Ἀλεξάνδρου καὶ φυλακὴ κατεστάθη, ὅτι ἐπιτήδειον αὐτῷ ἐφάνη τὸ χωρίον ἐς τὸ κατέχεσθαι τὰ κύκλῳ ἔθνη φυλαττόμενα.

XVI. Ἔνθεν δὲ ἀναλαβὼν τούς τε τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας, καὶ τὴν ἵππον τὴν ἅμα οἷ πλέουσαν, ἐξελαύνει ἐπὶ τὸν νομάρχην τῆς ταύτῃ γῆς (ὄνομα δὲ ἦν Ὀξυκανὸς), ὅτι μήτε αὐτὸς ἀφῖκτο, μήτε πρέσβεις παρ' αὐτοῦ ἧκον
2 ἐνδιδόντες αὐτόν τε καὶ τὴν χώραν. Δύο μὲν δὴ πόλεις

---

quattuor codicibus Gronovii. τοῖς Ἰνδοῖς cod. F. et ex eo Schmiederus. Non minus apte. Sed quominus reciperemus hanc scripturam, impediit nos Arriani auctoritas. Qui dixit I, 5, 6 ὅσα μέγιστα παρὰ τῷ βασιλεῖ νομίζεται. IV, 15, 3 δῶρα ἔφερον — ὅσα μέγιστα νομίζεται ἐν Σκύθαις. V, 29, 6 δῶρά τε κομίζοντες τὰ μέγιστα παρ' Ἰνδοῖς. IV, 14, 1 δῶρά τε ὅσα μέγιστα παρ' Ἰνδοῖς κομίζοντες. — Supra ed. Basil. καὶ αὐτὸν ἐνδιδούς.

C. XVI. τῆς ταύτῃ γῆς] Ed. Basil. τῆς ταύτης γῆς. Vide ann. ad V, 26, 4. — Supra edd. omnes Ἀγριάνας.

2. καὶ αὐτὸς Ὀξυκανὸς ἑάλω] Cf. Diod. Sicul. XVII, 102 ἑξῆς δὲ εἰς τὴν Πορτικάνου (sic) δυναστείαν ἐμβαλὼν δύο μὲν ἐξ ἐφόδου πόλεις ἐξεπολιόρκησε καὶ τοῖς στρατιώταις ἀφεὶς διαρπάσαι, τὰς οἰκίας ἐνέπρησεν· αὐτὸν δὲ τὸν Πορτικάνον εἰς χωρίον ὀχυρὸν καταφυγόντα χειρωσάμενος ἀπέκτεινε μαχόμενον. Ubi Wesselingius: „Conferas, inquit, Strabon. XV, p. 1026 (p. 274, ed. stereot.) τὴν τοῦ Μουσικανοῦ καὶ τὴν Σάβου — καὶ ἔτι τὴν Πορτικανοῦ, ubi Ὀξυκανοῦ, ut cum Gronovio refingas nulla causa est. Strabonis scriptura firmatur a Diodoro et plerisque codicibus Curtii IX, 8, 12." Veram nominis formam uter scriptorum servaverit quis est qui hodie decernat?

3. πρὸς Ἀλεξάνδρου] Ed. Basil. πρὸς Ἀλεξάνδρῳ.

4. τῶν ὀρείων Ἰνδῶν] Edd. ad unum omnes ὀρίων, quod non

τὰς μεγίστας τῶν ὑπὸ τῷ Ὀξυκανῷ ἐξ ἐφόδου κατὰ κράτος
ἔλαβεν· ἐν δὲ τῇ ἑτέρᾳ τούτων καὶ αὐτὸς Ὀξυκανὸς ἑάλω.
Ὁ δὲ τὴν μὲν λείαν τῇ στρατιᾷ δίδωσι, τοὺς ἐλέφαντας 3
δὲ ἅμα οἷ ἦγε· καὶ ἄλλαι δὲ πόλεις αὐτῷ αἱ ἐν τῇ αὐτῇ
χώρᾳ ἐνεδίδοντο ἐπιόντι, οὐδέ τις ἐτράπετο ἐς ἀλκήν·
οὕτω καὶ Ἰνδοὶ πάντες ἐδεδούλωντο ἤδη τῇ γνώμῃ πρὸς
Ἀλέξανδρόν τε καὶ τῆς Ἀλεξάνδρου τύχης. Ὁ δὲ ἐπὶ Σάμ- 4
βον αὖ ἦγε τῶν ὀρείων Ἰνδῶν σατράπην ὑπ' αὐτοῦ κατα-
σταθέντα, ὃς πεφευγέναι αὐτῷ ἐξηγγέλλετο ὅτι Μουσι-
κανὸν ἀφειμένον πρὸς Ἀλεξάνδρου ἐπύθετο καὶ τῆς χώρας
τῆς ἑαυτοῦ ἄρχοντα· τὰ γὰρ πρὸς Μουσικανὸν αὐτῷ πο-
λέμια ἦν. Ὡς δὲ ἐπέλαζεν ἤδη τῇ πόλει Ἀλέξανδρος, 5
ἥντινα μητρόπολιν εἶχεν ἡ τοῦ Σάμβου χώρα (ὄνομα ἦν
τῇ πόλει Σινδόμανα), αἵ τε πύλαι αὐτῷ ἀνοίγονται προσ-
άγοντι καὶ οἱ οἰκεῖοι οἱ τοῦ Σάμβου τά τε χρήματα
ἀπηρίθμησαν καὶ τοὺς ἐλέφαντας μετὰ σφῶν ἄγοντες

---

ferendum. Aut enim scripsit Arrianus *ὀρείων*, aut *ὀρεινῶν*. Quorum prius recepi, quia altero longe frequentius est apud Arrianum. Dixit enim III, 8, 6 *τοὺς ὀρείους Ἰνδοὺς καλουμένους*. III, 17, 2 *οἱ δὲ ὄρειοι καλούμενοι Οὔξιοι*. III, 23, 10 *οἱ ὄρειοι τῶν βαρβάρων*. VII, 15, 2 *εἰσὶ δὲ ὄρειοι οἱ Κοσσαῖοι*. Contra II, 6, 6 *ἐπὶ τοὺς ὀρεινοὺς Κίλικας*. Ubi *ὀρείους* scribere non cunctatus essem, nisi vidissem aliis scriptoribus haud raro dictum esse *ὀρεινός* de *gentibus montanis*, ut Thucyd. II, 96. Xenoph. Anab. VII, 4, 11 (ubi nota var. lect. *ὀρίοις* pro *ὀρεινοῖς*). De *via montana* atque de *regione montana* eadem hac forma usus quoque est Arrianus de Exp. IV, 23, 2 et Hist. Ind. IV, 12.

5. *Σινδόμανα*] Sic edd. vett. „Ms. unus *Σινδίμονα*; alii cum Optimo *Σινδίμανα*, quod etiam adscripsit Vulcanius.“ *Gronov.* Apud Strabonem XV, p. 274, ed. ster. nomen huius urbis mire corruptum est. In scriptis legi monuit Casaubonus *Σινδολία*. In edd. modo scriptum est *Σινδοναλία*, modo *Σινδονάλια*. Equidem nihil definiam. — Ita quoque nomen regis ab aliis aliter pronunciatum esse iam annotavit Raderus ad Curt. IX, 8, 13. Diodorus XVII, 102 plane ut Strabo, vocat eum *Σάβον*. Plutarcho vit. Alex. c. LXIV audit *Σάββας*. Iustino XII, 10, 2 *Ambigerus*; Orosio I, 19 *Ambiras*.

οἰκεῖοι οἱ τοῦ Σάμβου] Ita omnes codd. Gronovii *οἱ οἰκεῖοι*

6 ἀπήντων. Οὐ γὰρ δὴ Ἀλεξάνδρῳ γε πολεμίως ἔχοντα Σάμβον φυγεῖν, ἀλλὰ Μουσικανοῦ τὴν ἄφεσιν δείσαντα.
7 Ὁ δὲ καὶ ἄλλην πόλιν ἐν τούτῳ ἀποστᾶσαν εἷλε, καὶ τῶν Βραχμάνων (οἳ δὴ σοφισταὶ τοῖς Ἰνδοῖς εἰσιν) ὅσοι αἴτιοι τῆς ἀποστάσεως ἐγένοντο, ἀπέκτεινεν· ὑπὲρ ὧν ἐγὼ τῆς σοφίας, εἰ δή τίς ἐστιν, ἐν τῇ Ἰνδικῇ ξυγγραφῇ δηλώσω.

XVII. Καὶ ἐν τούτῳ Μουσικανὸς αὐτῷ ἀφεστάναι ἐξήγγελτο· καὶ ἐπὶ τοῦτον μὲν ἐκπέμπει Πείθωνα τὸν
2 Ἀγήνορος σατράπην ξὺν στρατιᾷ ἀποχρώσῃ. Αὐτὸς δὲ τὰς πόλεις τὰς ὑπὸ Μουσικανῷ τεταγμένας [ἐπελθὼν]

τοῦ Σάβου. edd. vett. Minus apte, opinor. Nam οἱ οἰκεῖοι omnino vice fungitur substantivi. Itaque non minus recte articulus hic repetitus est quam in formulis quales sunt l. II, 6, 2 τῆς στρατιᾶς τῆς Δαρείου. III, 25, 6 τοὺς ξένους τοὺς Ἀνδρομάχου simill.

ἀπηρίθμησαν] Edd. vett. τά τε χρήματα ἀπηριθμήθη. „Sic omne Msstorum genus, proculdubio propagatum ex uno, in quo cum ultima vocis syllaba esset neglecta, ideo fortassis quod ibi versus finiret, sic suppletum fuit, ut neutrum plurale iungeretur verbo numeri singularis, quod ille vir doctus sed non bene cautus passim viderat ab Arriano fieri, ut σφάγια κατελήφθη (I, 5, 12); τμήματα διεκομίσθη (V, 8, 8); πλοῖα ξυνετμήθη (ibid.). Sed ea ratio locum hic habere non potuit, ubi praecedit alter nominativus οἱ οἰκεῖοι, aliud quid requirens. Legendum igitur ex uno, sed instar omnium, Optimo ἀπηρίθμησαν. Plane gemino exemplo VII, 8, 3 pro ἠχθέσθησαν. invenitur ἠχθέσθη. Nunc video ex V. C. etiam Vulcanio notam fuisse veram lectionem.“ *Gronov.* Cf. I, 26, 8 οὔτε τοὺς ἵππους παραδοῦναι τοῖς πεμφθεῖσιν, οὔτε ἀπαριθμῆσαι τὰ χρήματα. Quod Vulcanius suspicabatur ἀναρίθμητα, locum habere nequit.

7. ὑπὲρ ὧν — δηλώσω] Solvit quae promisit Arrianus, in Hist. Ind. c. XI, sq. ἐν μὲν αὐτοῖσιν οἱ σοφισταί εἰσι, πλήθει μὲν μείους τῶν ἄλλων, δόξῃ δὲ καὶ τιμῇ γεραρώτατοι.

C. XVII. Πείθωνα τὸν Ἀγήνορος] Ed. Bas. Πείθωνα τ. Ἀγήνωρος. Ceterae edd. ante Schmied. Πύθωνα τὸν Ἀγήνορος.

2. τὰς πόλεις — τεταγμένας [ἐπελθών]—] Participium quod uncis inclusum vides, habent edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. Schmiederus, cum in cod. F. a Gronovio non esset conspectum, statim id reiecit. Neque iniuria, ut videtur. Vide enim praeter

τὰς μὲν ἐξανδραποδίσας αὐτῶν κατέσκαψεν, εἰς ἃς δὲ φρουρὰς εἰσήγαγε καὶ ἄκρας ἐξετείχισε. Ταῦτα δὲ δια- 3
πραξάμενος ἐπὶ τὸ στρατόπεδόν τε ἐπανῆκε καὶ τὸν στόλον. Ἔνθα δὴ Μουσικανός τε ξυλληφθεὶς ἄγεται πρὸς Πείθωνος, καὶ τοῦτον κρεμάσαι Ἀλέξανδρος κελεύει ἐν τῇ αὑτοῦ γῇ, καὶ τῶν Βραχμάνων ὅσοι αἴτιοι τῆς ἀποστάσεως τῷ Μουσικανῷ κατέστησαν. Ἀφίκετο δὲ αὐτῷ καὶ 4
ὁ τῶν Παττάλων τῆς χώρας ἄρχων (ὅ δὴ τὸ Δέλτα ἔφην εἶναι τὸ πρὸς τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ἰνδοῦ ποιούμενον, μεῖζον ἔτι τοῦ Δέλτα τοῦ Αἰγυπτίου), καὶ οὗτος τήν τε χώραν αὑτοῦ ἐνεδίδου πᾶσαν καὶ αὑτόν τε καὶ τὰ αὑτοῦ ἐπέ-

---

exempla ad III, 25, 12 allata VI, 19, 4 *αὗται δὲ — αἱ μὲν αὐτῶν — αἱ δὲ — ξυνετρίβησαν.* VI, 22, 12 *εἶναι δὲ τὰ δένδρα ταύτῃ πήχεων τριάκοντα ἔστιν ἃ αὐτῶν.* Sed tamen etiam vulgata non ita comparata est ut statim possit eliminari. Qui enim dixit III, 24, 2 *ἐπελθὼν δὲ τὸ πολὺ μέρος τῆς χώρας — πολλοὺς μὲν ἀπέκτεινεν, τοὺς δέ τινας ἐς ἀλκὴν τετραμμένους* —. IV, 6, 10 *καὶ ἐπῆλθε πᾶσαν τὴν χώραν.* VI, 28, 2 *οὕτω τὴν πολλὴν τῆς Ἀσίας ἐπελθεῖν*: nonne etiam dixisse potest quod hoc loco legitur in editionibus et codd. vulgaribus? Arrianeum igitur cum utrumque sit, *ἐπελθών* in textum restitui, etsi uncis inclusum. Vide ann. ad I, 25, 7 et VI, 7, 1.

3. *πρὸς Πείθωνος*] Edd. vett. *πρὸ Πείθωνος.* „Quod mireris, hanc lectionem retinent omnes editi, cum Mssti omnes tueantur *πρὸς Πείθωνος*, idque verum sit et agnoscant interpretes, ac denique sic adscripsit etiam Vulcanius.“ *Gronov.* Pro *Πείθωνος*, quod recte exhibet ed. Bas., Vulcanius rursus dedit *Πύθωνος.* — Mox omnes edd. *κρεμᾶσαι.*

ὃ δὴ — ἔφην] Sic omnes codd. Gronovii, sic quoque ed. Basil. „Neque ferendus est Vulcanius (si modo ille in causa est, et non Stephanus, quum certe ex Latina interpretatione excusetur Vulcanius), dum sustinet hoc mutare in *ὅπου δή*, quod prae altero penitus sordet. Turbavit, credo, bonum virum, quod Arrianus maluerit articuli genus referri ad sequens, quam ad praecedens.“ *Gronov.* Vide quae narravit Arrianus V, 3, 12. — Nomen regis servatum est Curtio IX, 8, 28 *Hinc in proximam gentem Pathaliam* (?) *perventum est. Rex erat Moeris, qui urbe deserta in montes profugerat.*

5 τρεψε. Τοῦτον μὲν δὴ ἐπὶ τῇ αὐτοῦ ἀρχῇ ἐκπέμπει αὖ-
θις, παραγγείλας παρασκευάζειν ὅσα ἐς ὑποδοχὴν τῇ στρα-
6 τιᾷ· αὐτὸς δὲ Κρατερὸν μὲν τήν τε Ἀττάλου τάξιν ἄγοντα
καὶ τὴν Μελεάγρου καὶ Ἀντιγένους, καὶ τῶν τοξοτῶν ἔστιν
οὕς, καὶ τῶν ἑταίρων τε καὶ ἄλλων Μακεδόνων ὅσους ἐς
Μακεδονίαν ἀπομάχους ὄντας ἤδη ἔστελλε τὴν ἐπ' Ἀρα-
χώτων καὶ Ζαραγγῶν, ἔπεμπεν ἐς Καρμανίαν, καὶ τοὺς
7 ἐλέφαντας τούτῳ ἄγειν ἔδωκε· τὴν δὲ ἄλλην στρατιάν,
ὅση γε μὴ ξὺν αὐτῷ κατέπλει ὡς ἐπὶ θάλασσαν, Ἡφαιστίων
8 ἐπετάχθη. Πείθωνα δὲ τούς τε ἱππακοντιστὰς ἄγοντα
καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας ἐς τὴν ἐπέκεινα ὄχθην τοῦ Ἰνδοῦ δια-
βιβάσας, οὐχ ᾗπερ Ἡφαιστίων τὴν στρατιὰν ἄγειν ἔμελλε,
τάς τε ἐκτετειχισμένας ἤδη πόλεις ξυνοικίσαι ἐκέλευσε·
καὶ εἰ δή τινα νεωτερίζοιτο πρὸς τῶν ταύτῃ Ἰνδῶν, καὶ
ταῦτα ἐς κόσμον καταστήσαντα ξυμβάλλειν οἱ ἐς τὰ Πάτ-

---

5. *παραγγείλας παρασκευάζειν ὅσα ἐς ὑποδοχὴν τῇ στρατιᾷ*] Construe *παρασκευάζειν τῇ στρατιᾷ ὅσα ἐς ὑποδοχήν*. Atque amat Arrianus talem verborum transpositionem, ut videre est ex his similibus VI, 23, 9 *ὅσα — ξυναγαγεῖν ἠδυνήθη ἐς ἐπισιτισμὸν τῇ στρατιᾷ*. VI, 23, 10 *σῖτόν τε κατακομίσαι — καὶ πρόβατα ἐς ἀγορὰν τῷ στρατῷ*. VI, 29, 11 *ἐδίδοτο — καὶ ἵππος κατὰ μῆνα ἐς θυσίαν τῷ Κύρῳ*. VII, 5, 6 *λέγεται δὲ γενέσθαι ἡ δόσις αὕτη τῇ στρατιᾷ*. Quamquam in aliis harum locutionum aliter potest dativi ratio explicari. Vide ann. ad VI, 3, 5. — Supra malim *ἐπὶ τὴν αὐτοῦ* s. *αὑτοῦ ἀρχήν* coll. VI, 29, 1 *καταπέμπει ἐπὶ τὴν ἀρχὴν τὴν ἑαυτοῦ*.

6. *ἔστελλε τὴν ἐπ' Ἀραχώτων καὶ Ζαραγγῶν*] Mirum est, in narratione tam simplici atque decora editores veteres a vero aberasse. In ed. Basil. legitur *ἔστελε καὶ τὴν ἐπαραχώτων* (sic) *καὶ Ζαράγγων*. Vulcanius scripsit *ἔστειλε κατὰ τὴν Ἀραχώτων καὶ Ζαράγγων*. Quod retinuit Blancardus. Gronovius in omnibus codd. vidit quod nobis in textum receptum est Schmiederum secutis, nisi quod hic pro vulg. *Ζαράγγων* de suo dedit *Δράγγων* (vid. ad III, 25, 13). Praepositionem *κατά*, quam Vulcanius sibi finxit ex eo quod in ed. Basil. legitur *καί*, ignorat quoque C. V. Vulcanii. Pro imperfecto *ἔστελλε* si quis malit *ἔστειλε*, is videat I, 18, 6 *Ἡγησίστρατος, ὅτῳ — ἐπετέτραπτο, πρόσθεν γράμματα — ἔπεμπεν*. II, 10, 7 *ὅτι Ἀλέξανδρος — ἐμβαλὼν — ἐξώθει ἤδη*.

7. *τὴν δὲ ἄλλην στρατιὰν — ἐπετάχθη*] Offendi in hac locutione, quamquam scio defendi eam posse. Similiter enim dixit II, 8, 7

ταλα. Ἤδη δὲ τρίτην ἡμέραν αὐτῷ τοῦ πλοῦ ἔχοντι 9
ἐξαγγέλλεται ὅτι [ὁ] τῶν Παττάλων ὕπαρχος ξυλλαβὼν τῶν Παατταλέων τοὺς πολλοὺς ἀποδεδρακὼς οἴχοιτο, ἀπολιπὼν τὴν χώραν ἔρημον· καὶ ἐπὶ τούτῳ πλείονι ἢ πρόσθεν σπουδῇ κατέπλει Ἀλέξανδρος. Ὡς δὲ ἀφίκετο ἐς τὰ 10
Πάτταλα, τήν τε πόλιν καὶ τὴν χώραν ἔρημον καταλαμβάνει τῶν ἐνοικούντων τε καὶ ἐπεργαζομένων. Ὁ δὲ κατὰ 11
δίωξιν τῶν φευγόντων ἐκπέμψας τῆς στρατιᾶς τοὺς κουφοτάτους, ἐπεί τινες αὐτῶν ξυνελήφθησαν, ἀποπέμπει τούτους παρὰ τοὺς ἄλλους, ἐντειλάμενος ἐπανιέναι θαῤῥοῦντας· εἶναι γὰρ αὐτοῖς τήν τε πόλιν οἰκεῖν ὡς πρόσθεν καὶ τὴν χώραν ἐργάζεσθαι· καὶ ἐπανῆλθον οἱ πολλοὶ αὐτῶν.

XVIII. Αὐτὸς δὲ Ἡφαιστίωνι προστάξας τειχίζειν ἐν τοῖς Παττάλοις ἄκραν ἀποπέμπει ἐς τὴν ἄνυδρον τῆς πλησίον

τοῖς πεζοῖς Κρατερὸς ἐπετέτακτο ἄρχειν, coll. VI, 20, 2 Ἡφαιστίων μὲν δὴ ἐτάχθη παρασκευάζειν. Nimirum ex praecedentibus cogitando addi potest verbum ἄγειν. Restat tamen aliquid scrupuli. Unde nescio an rectius statuas Arrianum scripsisse τῇ δὲ ἄλλῃ στρατιᾷ — ἐπετάχθη. Quomodo locutum vides eum VI, 21, 4 Νέαρχος μὲν δὴ ἐπιταχθεὶς τῷ ναυτικῷ προσέμενε. Cf. ann. ad I, 28, 5.

8. Πείθωνα δέ] Ed. Bas. Πύθωνα δέ. Mox omnes editiones Ἀγριάνας.

9. ὅτι [ὁ] τῶν Παττάλων ὕπαρχος] Articulum de meo inserui. Neque puto hoc temere a me factum esse, si quidem qui hic memoratur Pattalorum regulus idem est quem supra iam ad Alexandrum venisse eique se subiecisse narravit Arrianus. — Mox pro οἴχοιτο in ed. Schmiederi legitur οἴχετο. Unde prius quam ceteras editiones inspexissem, in mentem venit scribere ᾤχετο. Sed vulgata optime habet. cf. III, 21, 2 ἀπήγγειλαν ὅτι συνειληφότες εἶεν. IV, 30, 14 ἔμαθεν ὅτι πεφευγότες εἶεν.

10. τήν τε πόλιν — ἐπεργαζομένων] Vulcanius: *urbem incolis, agrum agricolis vacuum reperit.* Verbum ἐπεργάζεσθαι hoc loco nil videtur significare nisi simplex ἐργάζεσθαι. Vide enim quae narrantur Arriano Hist. Ind. XI, 9. Proprie autem οἱ ἐπεργαζόμενοι χώραν vocantur *qui agrum alienum colunt*, ut Pausan. X, 15, 1 ὅτε Φωκεῦσιν ἐπεργαζομένοις τοῦ θεοῦ τὴν χώραν ἐπέβαλλον χρημάτων ζημίαν, coll. Thucyd. I, 139 ἐπικαλοῦντες ἐπεργασίαν Μεγαρεῦσι τῆς γῆς τῆς ἱερᾶς.

C. XVIII. προσγενομένης αὐτοῖς] Ed. Basil. προσγενομένης

γῆς φρέατά τε ὀρύξοντας καὶ οἰκήσιμον τὴν χώραν κατα-
2 σκευάσοντας· καὶ τούτοις ἐπέθεντο τῶν προσχώρων τινὲς
βαρβάρων, καὶ ἔστι μὲν οὓς διέφθειραν αὐτῶν ἄφνω προσ-
πεσόντες, πολλοὺς δὲ καὶ σφῶν ἀποβαλόντες ἔφυγον εἰς
3 τὴν ἔρημον· ὥστε ἐπιτελεσθῆναι τοῖς ἐκπεμφθεῖσι τὰ ἔργα,
προσγενομένης αὐτοῖς καὶ ἄλλης στρατιᾶς ἣν Ἀλέξανδρος,
πυθόμενος τῶν βαρβάρων τὴν ἐπίθεσιν, ἐστάλκει μεθέ-
4 ξοντας τοῦ ἔργου. Περὶ δὲ τοῖς Παττάλοις σχίζεται τοῦ
Ἰνδοῦ τὸ ὕδωρ ἐς δύο ποταμοὺς μεγάλους· καὶ οὗτοι
ἀμφότεροι σώζουσι τοῦ Ἰνδοῦ τὸ ὄνομα ἔστε ἐπὶ τὴν
θάλασσαν· ἐνταῦθα ναύσταθμόν τε καὶ νεωσοίκους ἐποίει
5 Ἀλέξανδρος. Ὡς δὲ προυκεχωρήκει αὐτῷ τὰ ἔργα, ὁ δὲ
καταπλεῖν ἐπενόει ἔστε ἐπὶ τὴν ἐκβολὴν τοῦ ἐν δεξιᾷ ῥέ-

αὐτῆς. Vide ann. ad I, 27, 1. — De constructione *ἣν — ἐστάλκει μεθέξοντας* vide quae diximus ad I, 19, 7 et V, 21, 1.

4. *ἐς δύο ποταμούς*] „Mssti Florentini omnes cum editione Basileensi *ἐς ποταμούς*, absque *δύο*. Non tamen id ex suo V. C. advertit Vulcanius.“ *Gronov.* Vocem *δύο* primus inseruit Vulcanius, et suo iure, opinor: quamquam, num e vetere codice eam desumserit, an de suo adiecerit, ignoro. Secuti eum sunt omnes editores recentiores. Quomodo enim, nisi tale quid praecesserat, in sequentibus poni potuit *καὶ οὗτοι ἀμφότεροι* —? Ne quis vero quod omnium codicum Florentinorum vestigia dereliquimus, temeritatis nos incuset, is meminerit, non in omnibus obsequendum esse codicibus, cum ex aliis sane quam plurimis indiciis constet omnes, qui ad nos pervenerint, libros manu exaratos haud raro corruptae scripturae esse auctores. Id quod fusius demonstravimus in praef. ad t. I, p. XL sq. Ceterum in memoriam redeat, quae de Indo fluvio narravit Arrianus V, 3, 12 *καὶ ὅτι δίστομός ἐστιν ὁ Ἰνδός, καὶ αἱ ἐκβολαὶ αὐτοῦ ἀμφότεραι τεναγώδεις καθάπερ αἱ πέντε τοῦ Ἴστρου.*

νεωσοίκους ἐποίει] *Ibi Alexander portum et navalia exstrui iussit.* Graecis in talibus imperfectum usitatissimum. Cf. IV, 29, 13 *καὶ οὗτοι κεκομμένοι ἦσαν καὶ αὐτὸς ἐχώννυεν.* V, 20, 1 *ἐπειδὴ κεκόσμηντο — ὁ δὲ ἔθυεν* et mox §. 2. *Κρατερὸν μὲν ὑπελείπετο τὰς πόλεις ἅστινας ἔκτιζεν, ἀναστήσοντα.* VI, 15, 8 *καὶ ἐνταῦθα πόλιν τε ἐτείχιζεν ἄλλην καὶ νεωσοίκους ἐποίει.* Similiter etiam Arrianum semper observavimus dixisse *ἐπενόει*, nunquam *ἐπενόησε.* Vide inter alia I, 17, 5. I, 18, 6. II, 4, 7. IV, 4, 2. VI, 19, 12.

οντος ποταμοῦ ἐς τὴν θάλασσαν. Λεοννάτον μὲν δή, δοὺς 6
αὐτῷ τῶν τε ἱππέων ἐς χιλίους καὶ τῶν ὁπλιτῶν τε καὶ
ψιλῶν ἐς ὀκτακισχιλίους, κατὰ τὴν νῆσον τὰ Πάτταλα ἐκ-
πέμπει ἀντιπαράγειν τῷ στόλῳ· αὐτὸς δὲ τὰς μάλιστα 7
τῶν νεῶν ταχυναυτούσας ἀναλαβών, ὅσαι τε ἡμιόλιαι καὶ
τὰς τριακοντόρους πάσας καὶ τῶν κερκούρων ἔστιν οὕς,
ἔπλει κατὰ τὸν ποταμὸν τὸν ἐν δεξιᾷ. Οὐκ ἔχοντι δὲ 8
αὐτῷ ἡγεμόνα τοῦ πλοῦ, ὅτι πεφεύγεσαν οἱ ταύτῃ Ἰνδοί,
ἀπορώτερα τὰ τοῦ κατάπλου ἦν· χειμών τε ἐπιγίγνεται 9
ἐς τὴν ὑστεραίαν ἀπὸ τῆς ἀναγωγῆς καὶ ὁ ἄνεμος τῷ
ῥόῳ πνέων ὑπεναντίος κοῖλόν τε ἐποίει τὸν ποταμὸν καὶ
τὰ σκάφη διέσειεν, ὥστε ἐπόνησαν αὐτῷ αἱ πλεῖσται τῶν
νεῶν· τῶν δὲ τριακοντόρων ἔστιν αἳ καὶ πάντῃ διελύθη-

VI, 20, 2. VII, 1, 4. VII, 17, 4. Quibus adde formulas quales sunt *ὁπότε ἐτελεύτα* III, 22, 9. *οὐ ξὺν πόνῳ ἐνίκα* IV, 25, 1; coll. ann. ad I, 11, 6. I, 17, 1. VI, 17, 6 et Bernhard. Wiss. Synt. p. 373.

6. *ἀντιπαράγειν τῷ στόλῳ*] „*Qui ad Pattala insulam classem promoveat.* At Graeca volunt, *qui in insula Pattalis e regione classis procederet.* Sic alibi *ἀντιπαριέναι.*" *Gronovius.* Recte. Sic etiam dicitur de exercitu qui *contra hostem obvium ducitur*, ut III, 13, 2 *ἦγε δὲ ὡς ἐπὶ τὸ δεξιόν —, καὶ οἱ Πέρσαι ἀντιπαρῆγον.* Cf. V, 10, 5 *καὶ ὁ Πῶρος ἀντιπαρῄει*, ubi statim quoque sequitur substantivum *ἀντιπαραγωγή.* Adde V, 17, 1 *ἀντιπαρεξάγοντες τῇ ἐλάσει* et annot ad IV, 5, 3.

8. *ἀπορώτερα τὰ τοῦ κατάπλου ἦν*] Sic codd. F. et alii codd. Florr. *ἀπορώτερα τοῦ κατάπλου* edd. vett. Inepte. cf. II, 4, 15 *ὅτι καλῶς οἱ ἔχει τὰ τοῦ φαρμάκου.* IV, 17, 6 *ἄπορα πάντα τὰ τῆς φυγῆς ἐγένετο*, et quod plane geminum est II, 19, 10 *ὅτι ἀπορώτερα τὰ τῆς πολιορκίας ἐφαίνετο.* Plura cupientem relego ad ea quae dixi in annotat. ad I, 17, 10.

9. *ὥστε ἐπόνησαν*] Sic edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. *ἐπεπονήκεισαν* cod. F. Quod tantum abest ut rectius habeat, ut omnino non possit defendi. Neque Schmiederus ausus est vulgatam mutare. Si exemplis opus est, vide haec simillima. I, 1, 16 *ὥστε οὐκ ἐδέξαντο.* III, 18, 12 *ὥστε — ἠναγκάσθησαν.* IV, 1, 6 *ὥστε — ξυναπέστησαν.* VI, 4, 9 *ὥστε — ἐπέστησαν.* V, 5, 5 *ὡς πολλὰς μὲν πονῆσαι τῶν νεῶν.* Librarius, qui plusquamperfectum intrudere volebat, fortasse habebat in mente talia qualia leguntur in Indicis c. XXIII, 8 *καὶ τῶν νεῶν ὅσαι πεπονήκεσαν —, ἐπε-*

σαν. Ἔφθασαν δὲ ἐποκείλαντες αὐτὰς πρὶν παντάπασι
10 διαπεσεῖν ἐν τῷ ὕδατι. Ἕτεραι οὖν ξυνεπήγνυντο. Καὶ
τῶν ψιλῶν τοὺς κουφοτάτους ἐκπέμψας ἐς τὴν προσω-
τέρω τῆς ὄχθης χώραν, ξυλλαμβάνει τινὰς τῶν Ἰνδῶν, καὶ
11 οὗτοι τὸ ἀπὸ τοῦδε ἐξηγοῦντο αὐτῷ τὸν πόρον. Ὡς δὲ
ἧκον ἵναπερ ἀναχεῖται ἐς εὖρος ὁ ποταμός, ὡς καὶ δια-

σκεύασαν. Sed ut in his plusquamperfecto opus est, ita nostro loco aoristus requiritur. Ac formam plusquamperfecti quae exit in *εισαν*, suspectam esse evincunt quae diximus ad IV, 19, 1.

κοῖλόν τε ἐποίει] „Eodem sensu *κοῖλος* usurpatur Polybio I, c. 60 *σφίσι δὲ δυσχερῆ γενόμενον τὸν ἀνάπλουν πρὸς ἀντίον τὸ πνεῦμα, κοίλης οὔσης καὶ τραχείας τῆς θαλάττης.*“ *Raphel.*

10 *τὸ ἀπὸ τοῦδε*] Primam vocem, quam primus omisit Vulcanius, cum Schmiedero restituimus ex auctoritate omnium codicum Gronovii et ed. Basil. Neque aliter scripturus fuissem, etiamsi omnes codices contrarium suasissent. Vide Arr. VII, 11, 11 *τό γε ἀπὸ τούτου — καλέσω.* VII, 23, 8 *καὶ τὸ ἀπὸ τοῦδε ὡς ἥρωα ἐγέραιρε.* Hist. Ind. XXXVI, 4 *ἐξηγήσεται τὸ ἀπὸ τοῦδε.* Cf. Herodot. I, 4 *τὸ δὲ ἀπὸ τούτου Ἕλληνας αἰτίους γενέσθαι.* I, 130 *ἦρχον τὸ ἀπὸ τούτου.* Xenoph. Hellen. IV, 5, 12 *καὶ τὸ ἀπὸ τούτου — ἔκοπτε καὶ ἔκαε.* Cyropaed. V, 2, 35 *εἰ μὲν γὰρ τὸ ἀπὸ τοῦδε νῖκαι ἔσονται.* VI. 2, 9 *τὸ ἀπὸ τοῦδε δίδωσιν.* Lucian. Icaromen. 1 et vv. hh. II, 1 *τὸ δὲ ἀπὸ τούτου.* Hermotim. c. 13 et Imagg. c. 5 *τὸ ἀπὸ τοῦδε ἀρξάμενος.* Atque huc traxerim Arriani VI, 21 2 *τὸ ἀπὸ Πλειάδων δύσεως ἔστε ἐπὶ τροπάς.* Eandem librorum discordiam notatam vidi ad Xenoph. Cyropaed. V, 1, 6. Cf. quoque ann. ad I, 27, 4.

11. *αἱ κῶπαι ἐν κλύδωνι χαλεπῶς ἀνεφέροντο*] „Vertendum: *remi aegre inter fluctus tollerentur in altum.* Nempe ut ab undarum violentia liberi possent recte usurpari atque duci, neque aut frangerentur, aut ab obruentibus fluctibus impedirentur temperare ictum. Arr. VI, 5, 4 *καὶ αἱ κῶπαι δὲ αὐτοῖς πλαγίοις ἐν ταῖς δίναις γενομένοις ξυνετρίβοντο, ὅσων γε ἐγκατελήφθησαν ὑπὸ τοῦ ὕδατος, οὐ φθασάντων αὐτὰς μετεωρίσαι.* Thucyd. p. 76 (I, 54) *τὰς κώπας ἀδύνατοι ὄντες ἐν κλυδωνίῳ ἀναφέρειν.* Hic sensus quoque latet in verbis Polybii I, 62 *τῶν δὲ πληρωμάτων εὐχερῶς ἀναφερόντων τὸν κλύδωνα.* Plane hoc ipsum dicit Longus III, p. 117 *οἷον οὐκ εἰώθασι ναῦται δρᾶν εἰς καμάτων ἀμέλειαν, τοῦτο κἀκεῖνο δρῶντες, τὰς κώπας ἀνέφερον.*“ *Gronov.* Supra ed. Basil. *ἵνα περ*, et mox eadem *αὐτὸς αὐ*[illegible].

κοσίους ταύτῃ σταδίους ἐπέχειν, ᾗπερ εὐρύτατος αὐτὸς αὑτοῦ ἦν, τό τε πνεῦμα κατήει μέγα ἀπὸ τῆς ἔξω θαλάσσης, καὶ αἱ κῶπαι ἐν κλύδωνι χαλεπῶς ἀνεφέροντο, ξυμφεύγουσιν αὖ ἐς διώρυχα, ἐς ἥντινα οἱ ἡγεμόνες αὐτῷ καθηγήσαντο.

XIX. Ἐνταῦθα ὁρμισάντων, τὸ πάθημα γίγνεται τῆς

C. XIX. *τὸ πάθημα γίγνεται*] Edd. vett. cum quattuor codd. Gronovii *ἐπιγίγνεται*. „Optimus *γίγνεται*. Et videtur inter haec duo discrimen statuere, quasi *ἐπιγίνεσθαι* mallet usurpare de eo, quod ex alto descendit, ut de pluvia, vento et procella vidimus supra V, 12, 5, non ita *γίγνεσθαι* —.“ *Gronov.* Ex parte vera est haec Gronovii observatio. Nimirum *γίγνεσθαι*, significat universe omnia *quae fiunt, accidunt.* Verbum *ἐπιγίγνεσθαι*, *supervenire* de iis potissimum dicitur *quae subito, nec opinato fiunt*, ut v. c. *de nocte irrumpente* I, 2, 12. II, 11, 6; *de hostibus impetum facientibus* IV, 24, 9. VI, 7, 2 cet.; *de ventis obortis* Xenoph. Hist. Gr. V, 4. 17 coll. ann. ad Arr. V, 12, 5. Unde Schmiederus annotatione Gronovii non intellecta multum fallitur scribens: „Somniat Gronovius, si *ἐπιγίγνεσθαι* ab Arriano putat usurpari de eo, quod ex alto descendit, ut de pluvia, vento, procella; non item *γίγνεσθαι.* Obstant loca multa, ex. c. IV, 24, 9. III, 14, 10. V, 19, 2. Nisi Optimus codex aliam (sic!) lectionem praeferret, satis commodum etiam esset *ἐπιγίγνεται* i. e. *supervenit.*“ Nam non negat Gronovius *ἐπιγίγνεσθαι* etiam de aliis dici posse quae *superveniunt*, negat tantum hoc loco apte dici illud verbum de *recessu maris.* Nec mihi verisimile est, Arriano h. l. verbo composito usum esse. Narrat enim simpliciter, cum Alexander ad mare pervenisset ibique in statione esset, *factum esse ut mare recederet.* Hoc est *τὸ πάθημα γίγνεται* (*τῆς μεγάλης θαλάσσης*) *ἡ ἄμπωτις*, plane ut dixit I, 9, 8 *ἡ Πλαταιέων ἅλωσις — οὐ μέγα πάθημα ἐγένετο.* Alia iam res esset, si Arrianus scripsisset *ἐνταῦθα δὲ ὁρμισάντων ἡ ἄμπωτις ἐπιγίγνεται.* Hic enim ut recte dici potest *ἡ ἄμπωτις γίγνεται*, ita etiam non habet quod offendat *ἡ ἄμπωτις ἐπιγίγνεται.* Qua posteriore locutione indicaretur, recessum maris *insperato* Macedonibus advenientibus accidisse. Id quod cum additum est nomen sive *τὸ πάθημα*, sive aliud quidpiam, Arrianus indicare voluisse non potest.

ἡ ἄμπωτις] Utraque forma usus est Arrianus *ἀνάπωτις* et *ἄμπωτις*: ita tamen ut soli breviori formae locum concesserit in libro de Expeditione Alexandri ut h. l., ita VI, 22, 10: longiorem autem

μεγάλης θαλάσσης ἡ ἄμπωτις, ὥστε ἐπὶ ξηροῦ ἀπελεί-
2 φθησαν αὐτοῖς αἱ νῆες. Καὶ τοῦτο οὔπω πρότερον
ἐγνωκόσι τοῖς ἀμφ' Ἀλέξανδρον ἔκπληξιν μὲν καὶ αὐτὸ
οὐ σμικρὰν παρέσχε· πολὺ δὲ δὴ ἔτι μείζονα, ὁπότε
διελθούσης τῆς ὥρας προσῄει τε τὸ ὕδωρ καὶ τὰ σκάφη
3 ἐμετεωρίζοντο. Ὅσας μὲν δὴ τῶν νεῶν ἐν τῷ πηλῷ
ἑδραίας κατέλαβεν, αὗται δὲ ἀβλαβῶς τε ἐμετεωρίσθησαν,
4 καὶ οὐδὲν χαλεπὸν παθοῦσαι ἔπλεον αὖθις· ὅσαι δὲ ἐν

---

formam aeque atque breviorem usurpavit in Indicis. Vide *ἄμπωτις* XXI, 3. *ἀνάπωτις* XXII, 8. XXIX, 9. XXX, 8. XXXVII, 5.

2. *οὔπω πρότερον ἐγνωκόσι*] Haec est scriptura omnium codicum quos inspexit Gronovius. Et huc tendit quoque ed. Basil. exhibens *οὕτω*. Vulcanius, ut videtur, ex coniectura scripsit *οὐ τὸ πρότερον*. Male. Arriani stylum facile in vulgata agnosces collatis hisce simillimis. I, 5, 10 *Γλαυκίας οὔπω παρῆν*. II, 20, 9 *οὐ γάρ πω πεπυσμένοι ἦσαν*. VI, 2, 11 *τὰς οὔπω ἑαλωκυίας*. IV, 14, 4 *οὔπω πεπαυμένην*. V, 14, 11 *οὔπω πεπερακότας*. VI, 6, 5 *ὅτι μήπω ἡ φάλαγξ ἠκολουθήκει*. VI, 12, 4 *οὔπω προκεχωρηκότων*. VI, 15, 10 *ὅτι οὔπω ἀπηντήκει*. VI, 22, 8 *οὔπω πρόσθεν ξυλλελεγμένον*. Cum imperfecto particulam *οὔπω* s. *μήπω* coniunctam vidi V, 26, 6 *πρὸς τῶν μήπω ἐχομένων*. VI, 12, 6 *οὔπω ἐπιστεύετο*. Cum aoristo VI, 24, 3 *ὅτι οὔπω τις πρόσθεν — διεσώθη*.

ὁπότε — προσῄει] Edd. vett. *ἀπό τε*. „Non cohaerent ista Graeca, et necessario cum omnibus scriptis lege *ὁπότε*, neque sane aliud exprimit interpres.“ *Gronov.* Vide ad VI, 25, 12. — Mox omnes edd. *μετεωρίζοντο*, omisso augmento. Vitium propagatum est ab editore Basileensi neque a recentioribus editoribus, ut par erat, animadversum. Similem ed. Basil. errorem notavimus ad II, 27, 2.

3. *Ὅσας μὲν δὴ — ἑδραίας κατέλαβεν*] Male vexarunt hunc locum editores veteres. In ed. Basil. legitur *ὅσαις μὲν δὴ — ἑδραίας κατέλαβον*. Quae scriptura quamquam aperte falsa est, tamen nescio qua mala cruce agitatus Vulcanius scripserit *ὅσαι μὲν δὴ — ἑδραίως κατέλαβον*. Verum atque genuinum clare exhibent omnes codd. Gronovii et V. C. Vulcanii, nisi quod in quattuor codd. Gronovii minus recte scriptum est *κατέλαβον* pro *κατέλαβεν*. Singularem enim solum posse defendi quisque viderit, quippe referendum ad substantivum quod praecessit *τὸ ὕδωρ*.

4. *ξυμπεσοῦσαι ἐς ἀλλήλας*] Sic cod. F. et ex eo Schmiederus. *ἐμπεσοῦσαι ἐς ἀλλήλας* edd. vett. cum reliquis codd. Gronovii. Quae

ξηροτέρᾳ τε τῇ γῇ καὶ οὐ βεβαίως γε τὴν στάσιν ἔχουσαι ὑπελείφθησαν, αὗται δὲ ἀθρόου ἐπελθόντος τοῦ κύματος, αἱ μὲν αὐτῶν ξυμπεσοῦσαι ἐς ἀλλήλας, αἱ δὲ πρὸς τῇ γῇ ἀραχθεῖσαι ξυνετρίβησαν. Ταῦτά τε οὖν ἐπεσκεύασεν Ἀλέξανδρος ἐκ τῶν παρόντων, καὶ ἐν κερκούροιν δυοῖν προπέμπει κατὰ τὸν ποταμὸν τοὺς κατασκεψομένους τὴν νῆσον, ἐς ἥντινα οἱ ἐπιχώριοι ἔφασκον ὁρμιστέα εἶναι αὐτῷ κατὰ τὸν πλοῦν τὸν ἐπὶ θάλασσαν· Κιλλουτὰ δὲ

---

lectio vereor ut hoc loco apta sit. Verbum enim ἐμπεσεῖν aut cum dativo aut cum accusativo addita praepositione εἰς constructum dicitur *de iis quae ex superiore loco in inferiorem incidunt*, ut I, 22, 6 καὶ πολλοὺς αὐτῶν ἐς τὴν τάφρον ἐμπεσόντας — διαφθαρῆναι. II, 19, 6 πολλὴ φλὸξ ἐνέπιπτε τοῖς πύργοις. VI, 25, 13 ὡς μὴ ἀθρόους ἐμπίπτοντας τῷ ὕδατι — ἀπόλλυσθαι. VII, 22, 4 πνεύματος μεγάλου ἐμπεσόντος αὐτῷ ἐς τὴν καυσίαν. Et translate I, 21, 2 ἐμπίπτει αὐτοῖς φιλοτιμία. II, 10, 9 καί τι καὶ — φιλοτιμίας ἐνέπεσεν ἐς ἀλλήλους. Neque aliter explicandum est quod dixit IV, 2, 11 ἐμπίπτουσιν εἰς τὸ στῖφος τῶν ἱππέων. VI, 5, 13 ὡς — τοῖς ἀμφ' Ἡφαιστίωνα ἐμπίπτοντες ἁλίσκωνται. Verbum ξυμπεσεῖν excepto hoc loco semel tantum reperi apud Arrianum et cum nudo dativo constructum VI, 3, 4 ὡς μὴ συμπίπτειν ἀλλήλαις — εἰκῇ πλεούσας. Ex quo loco iamiam apparet proprie dici *de iis quae colliduntur*, (cf. Curt. IV, 3, 17 *tum inhorrescens mare — fluctus ciere et inter se navigia collidere*), pro quo scripsit VI, 5, 5 ὡς — δύο δὲ περιπεσούσας ἀλλήλαις — διαφθαρῆναι. Inde etiam Appianus Bell. civv. I, 5 *de hostibus manus conserentibus* dixit συμπεσόντες ἐς ἀλλήλους et Arrianus III, 15, 4 ἀντιμέτωποι τοῖς ἀμφ' Ἀλέξανδρον ξυμπεσόντες. III, 28, 5 πρὶν Σατιβαρζάνην ξυμπεσόντα Ἐριγυίῳ — ἀποθανεῖν.

5. τὸν πλοῦν τὸν ἐπὶ θάλασσαν] Edd. vett. cum quattuor codd. Gronovii τὸν πλοῦν τὸν ἐς τὴν θάλατταν. Minus apte, quamquam non assentior Gronovio ad h. l. monenti: „rite et caute, ut varietas orationis existeret, quum mox sequatur ἐκβολὴν τὴν ἐς τὴν θάλασσαν." Primum enim articulum ante θάλασσαν in edd. vulg. insertum esse nemo mirabitur perlectis quae diximus in ann. ad I, 18, 15. Deinde autem ut infra praepositione ἐς opus est, ita hoc loco praepositionem ἐπί solam fere rectam censuerim, si vera sunt quae disputata sunt ad I, 1, 14. Ac vide quomodo dixerit Arrianus. I, 21, 5 καταπέμπει ἐπὶ θάλασσαν. III, 19, 11 ἐπειδὰν ἀφίκωνται ἐπὶ θάλασσαν. VII, 7, 2 κατέπλει κατὰ τὸν Εὐλαῖον ποταμὸν ὡς ἐπὶ θάλασσαν.

6 τῇ νήσῳ τὸ ὄνομα ἔλεγον. Ὡς δὲ ἐξηγγέλθη ὅτι ὅρμοι
τε ἐν τῇ νήσῳ εἰσί, καὶ αὐτὴ μεγάλη καὶ ὕδωρ ἔχουσα, ὁ
μὲν ἄλλος αὐτῷ στόλος ἐς τὴν νῆσον κατέσχεν· αὐτὸς δὲ
ταῖς ἄριστα πλεούσαις τῶν νεῶν ἐπέκεινα προὐχώρει, ὡς
ἀπιδεῖν τοῦ ποταμοῦ τὴν ἐκβολὴν τὴν ἐς τὴν θάλασσαν,
7 εἰ παρέχοι τὸν ἔκπλουν εὔπορον. Προελθόντες δὲ ἀπὸ
τῆς νήσου σταδίους ὅσον διακοσίους, ἀφορῶσιν ἄλλην
8 νῆσον ταύτην ἤδη ἐν τῇ θαλάσσῃ· τότε μὲν δὴ ἐπανῆλ-
θον ἐς τὴν ἐν τῷ ποταμῷ νῆσον· καὶ πρὸς τοῖς ἄκροις
αὐτῆς καθορμισθεὶς θύει τοῖς θεοῖς Ἀλέξανδρος ὅσοις
ἔφασκεν ὅτι παρὰ τοῦ Ἄμμωνος ἐπηγγελμένοι ἦν θύσαι
9 αὐτῷ. Ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν κατέπλει ὡς ἐπὶ τὴν ἄλ-
λην τὴν ἐν τῷ πόντῳ νῆσον· καὶ προσχὼν καὶ ταύτῃ,
ἔθυε καὶ ἐνταῦθα ἄλλας αὖ θυσίας ἄλλοις τε θεοῖς
καὶ ἄλλῳ τρόπῳ· καὶ ταύτας δὲ κατ᾽ ἐπιθεσπισμὸν
10 θύει τοῦ Ἄμμωνος. Αὐτὸς δὲ ὑπερβαλὼν τοῦ Ἰνδοῦ

---

6. *εἰ παρέχοι*] Ed. Basil. *εἰ παρέχει*. Non inepte.

7. *ταύτην ἤδη ἐν τῇ θαλάσσῃ*] Malim *καὶ ταύτην ἤδη* —. Vide ann. ad III, 7, 5 et VII, 14, 6. Huc non traxerim ut geminum ex Hist. Ind. XI, 9 *γεωργοί εἰσιν, οὗτοι πλήθεϊ πολλοὶ ἐόντες*.

9. *κατ᾽ ἐπιθεσπισμὸν θύει*] „Nequeo praeterire, in Optimo codice rursus legi *θύειν*, atque etiam in uno reliquorum. Et mihi videtur tum suavis esse relatio ad superius *ἔφασκε*, tum ostentatio magnifica Alexandri de titulo huius sacrificii melius exprimendo.“ *Gronov.* Si omnes codices auctores existerent huius scripturae, eam reciperem. Nunc tamen tutius visum est, in vulgata acquiescere. Neque Schmiederus, id quod valde mireris, hoc loco lectionem a codice F. commendatam probavit.

10. *τὴν ἔξω Ἰνδῶν θάλασσαν*] Post ultimam vocem in duobus codd. Florentinis additum vidit Gronovius verbum *λέγοιτο*. Et reperisse etiam videtur id Vulcanius in codice vet. Stephani, cum in eius editione primum insertum sit. Cod. F. cum duobus aliis codd. Gronovii et edit Basil. recte omisit hoc verbum, ut a glossatore additum qui constructionem enunciati non intellexit. Nimirum *ὡς πεπλευκέναι* est *ut navigarit*. Similis glossae similem originem notavimus ad I, 8, 3. Quod ad verba *τὴν ἔξω Ἰνδῶν θάλασσαν* attinet, Gronovius bene monuit haec: „Quum interpretatur Vulcanius *ut in Oceanum qui ultra Indos est navigasse dice-*

ποταμοῦ τὰς ἐκβολὰς ἐς τὸ πέλαγος ἀνέπλει, ὡς μὲν ἔλεγεν, ἀπιδεῖν εἴ που τις χώρα πλησίον ἀνίσχει ἐν τῷ πόντῳ· ἐμοὶ δὲ δοκεῖ, οὐχ ἥκιστα ὡς πεπλευκέναι τὴν μεγάλην τὴν ἔξω Ἰνδῶν θάλασσαν. Ἐνταῦθα ταύρους τε 11
σφάξας τῷ Ποσειδῶνι ἀφῆκεν ἐς τὴν θάλασσαν· καὶ σπείσας ἐπὶ τῇ θυσίᾳ τήν τε φιάλην χρυσῆν οὖσαν καὶ κρατῆρας χρυσοῦς ἐνέβαλλεν ἐς τὸν πόντον χαριστήρια· εὐχόμενος σῶόν οἱ παραπέμψαι τὸν στρατὸν τὸν ναυτικὸν 12
ὅντινα ξὺν Νεάρχῳ ἐπενόει στέλλειν ὡς ἐπὶ τὸν κόλπον τὸν Περσικὸν καὶ τὰς ἐκβολὰς τοῦ τε Εὐφράτου καὶ τοῦ Τίγρητος.

XX. Ἐπανελθὼν δὲ ὀπίσω ἐς τὰ Πάτταλα τήν τε ἄκραν τετειχισμένην καταλαμβάνει καὶ Πείθωνα ξὺν τῇ στρατιᾷ ἀφιγμένον, καὶ τούτῳ ξύμπαντα καταπεπραγμένα ἐφ' οἷσπερ ἐστάλη. Ἡφαιστίων μὲν δὴ ἐτάχθη παρα- 2
σκευάζειν τὰ πρὸς τὸν ἐκτειχισμὸν τοῦ ναυστάθμου καὶ

---

retur, videtur ita considerasse, quasi voces ἔξω Ἰνδῶν coniunxerit et tali modo nunc ultra Indos navigatio Alexandri se extenderit prout apud poetam *extra sidera tellus*. Sed non intelligit Arrianus, ponens *mare externum* et quidem *Indorum*, quum eius ora ab diversis possideatur gentibus. Ἰνδῶν θάλασσαν separatim habes apud nostrum, sicut etiam τὴν ἔξω θάλασσαν (ut V, 5, 1. VI, 28, 8. E.)." Gronovium rectam huius loci explicandi viam ingressum esse nemo diffitebitur. Sed accuratius scribere potuisset Arrianus in hunc fere modum: τὴν μεγάλην τὴν ἔξω τὴν Ἰνδῶν θάλασσαν.

11. ἐπὶ τῇ θυσίᾳ] *post sacrificium*. In suum usum convertit hunc locum Hemsterhusius ad Xenoph. Ephes. p. 214, ed Loc. — Ceterum minus distincte hanc rem narrat Diodor. Sic. XVII, 104 καὶ δύο νήσους ἐνταῦθα κατιδὼν εὐθὺς ἐν αὐταῖς τοῖς θεοῖς μεγαλοπρεπῶς ἔθυσε καὶ μεγάλα μὲν καὶ πολλὰ ἐκπώματα κατεπόντισε ταῖς σπονδαῖς συναφείς —· βωμοὺς δὲ Τηθύος καὶ Ὠκεανοῦ κατασκευάσας ὑπέλαβε τετελευτηκέναι τὴν προκεχειρισμένην στρατείαν.

12. σῶόν οἱ παρασχεῖν] Hac adiectivi quod est σῶος forma ubique usus est Arrianus, ut I, 4, 8. I, 10, 6. VI, 14, 2. VII, 19, 2. VII, 22, 6. De forma σῶς et similibus vide Schaef. ad Long. p. 346. Sturz. Lex. Xenoph. s. v. Goell. ad Thucyd. III, 34.

C. XX. καὶ Πείθωνα] Schmied. ex ed. Basil. Πύθωνα cett. edd.

2. καὶ γὰρ καὶ ἐνταῦθα] Ita cod. F. cum uno alio codd. Gro-

τῶν νεωσοίκων τὴν κατασκευήν· καὶ γὰρ καὶ ἐνταῦθα
ἐπενόει στόλον ὑπολείπεσθαι νεῶν οὐκ ὀλίγων πρὸς τῇ
πόλει τοῖς Παττάλοις, ἵναπερ ἐσχίζετο ὁ ποταμὸς ὁ
3 Ἰνδός. Αὐτὸς δὲ κατὰ τὸ ἕτερον στόμα τοῦ Ἰνδοῦ ποτα-
μοῦ κατέπλει αὖθις ἐς τὴν μεγάλην θάλασσαν, ὡς κατα-
μαθεῖν ὅπῃ εὐπορωτέρα ἡ ἐκβολὴ τοῦ Ἰνδοῦ ἐς πόντον
γίνεται· ἀπέχει δὲ ἀλλήλων τὰ στόματα τοῦ ποταμοῦ
τοῦ Ἰνδοῦ ἐς σταδίους μάλιστα ὀκτακοσίους καὶ χιλίους.
4 Ἐν δὲ τῷ κατάπλῳ ἀφίκετο τῆς ἐκβολῆς τοῦ ποταμοῦ ἐς
λίμνην μεγάλην, ἥντινα ἀναχεόμενος ὁ ποταμός, τυχὸν δὲ
καὶ ἐκ τῶν πέριξ ὑδάτων ἐμβαλόντων ἐς αὐτήν, μεγάλην
τε ποιεῖ καὶ κόλπῳ θαλάσσης μάλιστα ἐοικυῖαν· καὶ γὰρ
καὶ ἰχθύες ἤδη ἐν αὐτῇ τῶν ἀπὸ θαλάσσης ἐφαίνοντο,

---

novii. *καὶ γὰρ ἐνταῦθα* edd. vett. cum reliquis codd. Tu confer V, 8, 5 *ὡς δὲ διέβη — καὶ ἐνταῦθα θύει αὖ.* Ceterum consule ann. ad III, 2, 4 et IV, 8, 11.

3. *ὅπῃ εὐπορωτέρα ἡ ἐκβολὴ — γίνεται*] Recepit hanc scripturam Schmiederus, codicem F. et V. C. Vulcanii secutus. In edd. vett. et quattuor codd. Gronovii legebatur *εὐπορώτερον.* At vide II, 23, 9 *ὅτι εὐπορωτέρα ἐφαίνετο ἡ κάθοδος.* Infra 6. *εὐπορωτέραν κατέμαθε — ἐκβολήν.* Similem scripturae varietatem notavit Goellerus ad Thucyd. t. II, p. 413. Cf. ad Arr. II, 26, 5.

4. *Ἐν δὲ τῷ κατάπλῳ — τῆς ἐκβολῆς τοῦ ποταμοῦ*] „Si quattuor has voces coniungere vis cum *κατάπλῳ*, repete *ἕνεκα.* Sed quis in tali verborum coniunctione sic scribere potest? Nullus dubito locum laborare, sed omnia me deserunt. Interim eas voces inclusi.“ *Schmied.* Nimis caute! Vulgata tantum abest, ut laboret, ut vocibus illis quattuor omissis minus accurate Arrianus fuisset scripturus. Construe: *ἐν δὲ τῷ κατάπλῳ τῆς ἐκβολῆς τ. π. ἀφίκετο, cum per fauces fluminis navigaret, venit* cet. Dixit enim Arrianus *τῷ κατάπλῳ τῆς ἐκβολῆς* pro *τ. κ. τῷ κατὰ τὴν ἐκβολὴν τοῦ ποταμοῦ,* quod habes in simili locutione VI, 1, 7 *τὸν κατάπλουν τὸν κατὰ τοὺς ποταμοὺς — ἐπινοοῦντα.* Et quid erat quod Schmiederus in hac constructione offenderet, cum paulo ante VI, 5, 1 sine offensione legisset haec, *καταδρομὴν τῆς χώρας ποιησάμενος* —? Conferas praeterea ann. ad III, 22, 9. De genitivi paulo remotiore loco vide quae fuse disputavimus ad II, 27, 9 ubi vellem adscripsissem haec Arriani l. I, 6, 18 *ὥστε οὐδεὶς ἀπέθανεν ἐν τῇ ἀποχωρήσει αὐτῶν.* — Infra pro *ἐμβαλόντων* malim scriptum *ἐμβαλ-*

μείζονες τῶν ἐν τῇδε τῇ ἡμετέρᾳ θαλάσσῃ. Προσορμι- 5
σθεὶς οὖν κατὰ τὴν λίμνην, ἵναπερ οἱ καθηγεμόνες ἐξη-
γοῦντο, τῶν μὲν στρατιωτῶν τοὺς πολλοὺς καταλείπει
σὺν Λεοννάτῳ αὐτοῦ καὶ τοὺς κερκούρους ξύμπαντας.
Αὐτὸς δὲ ταῖς τριακοντόροις τε καὶ ἡμιολίαις ὑπερβαλὼν 6
τὴν ἐκβολὴν τοῦ Ἰνδοῦ, καὶ προελθὼν καὶ ταύτῃ ἐς τὴν
θάλασσαν, εὐπορωτέραν τε κατέμαθε τὴν ἐπὶ τάδε τοῦ
Ἰνδοῦ ἐκβολήν. Καὶ αὐτὸς προσορμισθεὶς τῷ αἰγιαλῷ, 7
καὶ τῶν ἱππέων τινὰς ἅμα οἷ ἔχων παρὰ θάλασσαν ᾔει
σταθμοὺς τρεῖς, τήν τε χώραν ὁποία τις ἐστὶν ἡ ἐν τῷ
παράπλῳ ἐπισκεπτόμενος καὶ φρέατα ὀρύττεσθαι κελεύων,
ὅπως ἔχοιεν ὑδρεύεσθαι οἱ πλέοντες, αὐτὸς μὲν δὴ ἐπαν-
ελθὼν ἐπὶ τὰς ναῦς ἀνέπλει ἐς τὰ Πάτταλα· μέρος δέ 8

λόντων. Cf. VII, 16, 5 ποταμῶν πλοΐμων ἐμβαλλόντων ἐς αὐτήν. Plat. Phaed. p. 113, C καὶ τὴν λίμνην, ἣν ποιεῖ ὁ ποταμὸς ἐμβάλλων, Στύγα. Adde ann. ad VI, 3, 2.

καὶ γὰρ καὶ ἰχθύες] Tertiam vocem cum Schmiedero dedimus e cod. F., hic, ut videtur, necessariam. Et recte quoque vertit Vulcanius: *nam et pisces marini iam in eo conspiciebantur.* — Verba ἰχθύες τῶν ἀπὸ θαλάσσης ita collocata sunt, ut quae leguntur III, 4, 7 τῶν ἀπὸ θαλάσσης ἁλῶν.

τῶν ἐν τῇδε τῇ ἡμετέρᾳ θαλάσσῃ] Sic omnes edd. ante Raphelium, in cuius editione nescio an ex typothetae errore pronomen τῇδε omissum est. Neque reposuit Schmiederus. Abesse posse hoc pronomen ut per se iam patet, ita clarum fit ex his l. VII, 1, 2 ἔστε ἐς τὴν ἡμετέραν θάλασσαν. Sed contra codices nolui quidquam movere, cum anceps sit de hac re iudicium.

5. *ἵναπερ*] Edd. ἵνα περ.

6. *τὴν ἐπὶ τάδε τοῦ Ἰνδοῦ ἐκβολήν*] Ante ἐκβολήν in edd. vett. legebatur vox ποταμοῦ, quam, quia nullus codd. Gronovii exhibet, cum Schmiedero eiecimus. Utramque scripturam ferri posse nemo negaverit. Vide ann. ad VI, 1, 3. Sic dixit II, 17, 7 τὴν ἐπὶ τάδε τοῦ Εὐφράτου γῆν. III, 8, 10 ἐπὶ τάδε τοῦ Ἰνδοῦ ἦσαν. Contra III, 25, 14 ἐπὶ τάδε τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ. III, 28, 13. IV, 22, 7 ἐπὶ τάδε τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ.

7. *ἅμα οἷ ἔχων*] Edd. ἅμα οἱ sive ἅμά οἱ. — Mox ed. Basil. ὁποῖά τις. De pronomine αὐτός bis in eadem enunciatione posito vide ann. ad VI, 4, 6.

8. *τὰ αὐτὰ ταῦτα ἐργασομένους*] Vulcanius ex coniectura, ut

τι τῆς στρατιᾶς τὰ αὐτὰ ταῦτα ἐργασομένους κατὰ τὴν παραλίαν ἔπεμψεν, ἐπανιέναι καὶ τούτοις προστάξας ἐς τὰ
9 Πάτταλα. Αὖθις δὲ ὡς ἐπὶ τὴν λίμνην καταπλεύσας ἄλλους νεωσοίκους ἐνταῦθα κατεσκεύασε, καὶ φυλακὴν καταλιπὼν τῷ χωρίῳ σῖτόν τε ὅσον καὶ ἐς τέσσαρας μῆνας ἐξαρκέσαι τῇ στρατιᾷ ἐπηγάγετο καὶ τἄλλα ὅσα ἐν τῷ παράπλῳ παρεσκεύασεν.

XXI. Ἦν δὲ ἐν μὲν τῷ τότε ἄπορος ἡ ὥρα ἐς τὸν πλοῦν· οἱ γὰρ ἐτήσιοι ἄνεμοι κατεῖχον, οἳ δὴ τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ οὐ καθάπερ παρ' ἡμῖν ἀπ' ἄρκτου, ἀλλὰ ἀπὸ τῆς μεγάλης θαλάσσης κατὰ νότον μάλιστα ἄνεμον ἵστανται.
2 Ἀπὸ δὲ τοῦ χειμῶνος, τὴν ἀρχὴν τὸ ἀπὸ Πλειάδων δύσεως ἔστε ἐπὶ τροπὰς ἃς ἐν χειμῶνι ὁ ἥλιος ἐπιστρέφει,
3 πλόϊμα εἶναι ταύτῃ ἐξηγγέλλετο. Τότε γὰρ κατὰ γῆν

---

videtur, dedit *τὰ φρέατα ταῦτα.* „Satis praeceps corrigendi genus, ut cum Mssti omnes legant *τὰ αὐτὰ ταῦτα,* quod sane cum Optimo habent reliqui, licet Vulcanius ex vetere codice nihil notaverit, tu inde cogites non modo *φρέατα*, sed etiam contextui importes. Omnino ad scriptam lectionem propinquius est *τὰ ὕδατα ταῦτα,* quam ipsam vocem non diu post (VI, 21, 6) sic rursus usurpat. Mihi quidem sic probabilis ea apparet, ut fere supposuerim. Sed exsuperat vetustas, praesertim cum explicari satis queat." *Gronov.* Vulgata, quam firmant omnes codd. Gronovii et ed. Basil., nihil videtur aptius. Unde mirum sane quomodo Gronovius de coniectura potuerit cogitare. Sensus loci hic est: *Copiarum autem partem quandam ad oram maritimam misit, ut idem illud perficerent,* h. e. *ut eodem modo, ut in superioribus regionibus puteos effoderent.* — Infra ed. Basil. *κατεσκεύασεν.*

C. XXI. *οἱ γὰρ ἐτήσιοι ἄνεμοι*] Sic dixit Hist. Ind. VI, 7 *εἰ πρὸς τῶν ὥρῃ θέρεος πνεόντων ἐτησίων ἀνέμων ἀνεκόπτετό οἱ τὸ ὕδωρ.* Exp. VI, 25, 8 *ὑπ' ἀνέμων τῶν ἐτησίων.* Paulo aliter Hist. Ind. XXI, 1 *ὡς δὲ τὰ ἐτήσια πνεύματα ἐκοιμήθη.* — „Pro *κατέχειν* Polybius *ἐπέχειν* dicit V, 5 *ἀναπλεῦσαι ἐκεῖθεν, τῶν ἐτησίων ἐπεχόντων, ἀδύνατον.*" *Raphel.* Recte. Sed Arrianus in hac dicendi formula ubique usus est verbo *κατέχειν*, ut I, 26, 2 *εἰ δὲ νότοι κατέχοιεν.* Hist. Ind. XXI, 1 *ἃ δὴ τοῦ θέρεος τὴν ὥρην πᾶσαν κατέχει.* Et in similibus. V, 13, 5 *ὄμβρος κατασχών.* Hist. Ind. XXII, 8 *ἔτι γὰρ ἀνάπωτις κατεῖχε.*

ἵστανται] „Idem hoc *στάσιν ἔχειν* est Polybio V, c. 5 *ὅτι τῶν*

μᾶλλον, οἷα δὴ πολλῷ ὕδατι ἐξ οὐρανοῦ βεβρεγμένην, αὔρας ἵστασθαι μαλθακὰς καὶ ἐς τὸν παράπλουν ταῖς τε κώπαις καὶ τοῖς ἱστίοις ξυμμέτρους. Νέαρχος μὲν δὴ 4
ἐπιταχθεὶς τῷ ναυτικῷ προσέμενε τὴν ὥραν τοῦ παράπλου· αὐτὸς δὲ ἄρας ἐκ Παττάλων ἔστε μὲν ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν Ἀράβιον ξὺν τῇ στρατιᾷ πάσῃ προὐχώρει. Ἐκεῖθεν δὲ ἀναλαβὼν τῶν ὑπασπιστῶν τε καὶ τῶν τοξο- 5
τῶν τοὺς ἡμίσεας καὶ τῶν πεζεταίρων καλουμένων τὰς τάξεις καὶ τῆς ἵππου τῆς ἑταιρικῆς τό τε ἄγημα καὶ ἴλην ἀφ' ἑκάστης ἱππαρχίας καὶ τοὺς ἱπποτοξότας ξύμπαντας, ὡς ἐπὶ τὴν θάλασσαν ἐν ἀριστερᾷ ἐτράπετο, ὕδατά τε ὀρύσσειν, ὡς κατὰ τὸν παράπλουν ἄφθονα εἶναι τῇ στρατιᾷ τῇ παραπλεούσῃ, καὶ ἅμα ὡς τοῖς Ὠρείταις τοῖς ταύτῃ Ἰνδοῖς αὐτονόμοις ἐκ πολλοῦ οὖσιν ἄφνω ἐπιπε-

---

ἐτησίων στάσιν ἤδη ἐχόντων δυνατόν ἐστι τὴν παρακομιδὴν ἐκ Κεφαλληνίας ἐς τὴν Μεσσηνίαν ἐν ἡμέρᾳ ποιήσασθαι μιᾷ." **Raphel.**

2. *τὴν ἀρχήν*] **Sic ed. Basil. cum omnibus codd. Gronovii.** *τῆς ἀρχῆς* **primus dedit sive Stephanus sive Vulcanius, nimirum ut penderet hic genitivus a praepositione** *ἀπό.* **Sed hanc constructionem verborum si admiseris, tota orationis series turbetur. Dixit enim hoc Arrianus:** ***Ab hieme vero, omnino ab occasu Pleiadum usque ad hibernum solstitium, navigabile esse hoc mare narrabatur.*** **Qui de usu et significatione nominis** *ἀρχήν* **adverbii loco positi plura cupiat scire, eum relego ad ea quae dixerunt Gronov. in Suppl. lacunn. p. 54. Perizon. ad Ael. vv. hh. III, 14. Hemsterh. ad Lucian. t. I, p. 267, ed. Bip. Lennep. ad Phalar. p. 94, ed. Lips. Locell. ad Xenoph. Ephes. p. 164. Herm. ad Viger. p. 723. ad Soph. Antig. v. 92. Sine negatione similiter dixit Herod. I, 9** *ἀρχὴν γὰρ ἐγὼ μηχανήσομαι οὕτω.* **Pausan. II, 16, 3** *θαυμάζοιεν ἂν καὶ ἀρχὴν ἀκούσαντες.*

ἃς — ἐπιστρέφει] **Paululum immutato orationis colore scripsit VII, 21, 2** *ὑπὸ τροπὰς ἅστινας τοῦ θέρους ὁ ἥλιος ἐπιστρέφει.* **De pronomine** *ὅστις* **saepe pro simplici** *ὅς* **usurpato vide ann. ad. II, 24, 11.**

3. *κατὰ γῆν*] **Ed. Basil.** *κατὰ τήν,* **ex nota harum literarum confusione. Qua de re egimus ad V, 4, 10.**

5. *τῶν ὑπασπιστῶν*] **Ed. Bas.** *ἱππασπιστῶν.* **Mox eadem editio** *τῶν ἀσθετέρων.* **Pro quo Vulcanius dedit** *τῶν Ἀσσετέρων.* **Plura de hac re vide in ann. ad I, 28, 5.**

σεῖν, ὅτι μηδὲν φίλιον αὐτοῖς ἐς αὐτόν τε καὶ τὴν στρα-
6 τιὰν ἐπέπρακτο· τῆς δὲ ὑπολειφθείσης δυνάμεως Ἡφαι-
7 στίων αὐτῷ ἀφηγεῖτο· Ἀραβῖται μὲν δή, ἔθνος καὶ τοῦτο
αὐτόνομον τῶν περὶ τὸν Ἀράβιον ποταμὸν νεμομένων,
οὔτε ἀξιόμαχοι δόξαντες εἶναι Ἀλεξάνδρῳ, οὔτε ὑποδῦναι
ἐθελήσαντες, ὡς προσάγοντα ἐπύθοντο Ἀλέξανδρον, φεύ-
8 γουσιν ἐς τὴν ἔρημον. Ἀλέξανδρος δὲ διαβὰς τὸν Ἀρά-
βιον ποταμόν, στενόν τε καὶ ὀλίγου ὕδατος, καὶ διελθὼν

ὕδατά τε ὀρύσσειν] Hanc formam dedimus cum Schmiedero, codices Gronovii secuti. *ὀρύσσας* edd. vett. „Non magis mutari debuit, quam inferius *ἐπιπεσών* pro *ἐπιπεσεῖν*, quae duo verba sese respiciunt." *Gronov.* Recte. Sed id monendum est priorem infinitivum nude esse appositum, posteriorem pendere a particula quae est *ὡς*. Neque tamen hoc mirandum. Nam post verba *ἰέναι*, *ἐλαύνειν*, *ἥκειν* simm. modo sequitur nudus infinitivus, modo infinitivus addita particula *ὡς*. Cf. II, 8, 1 *ᾔει ὡς κατασχεῖν*. III, 9, 3 *ἦγεν ὡς ἅμ' ἡμέρᾳ προσμῖξαι*. IV, 15, 4 *ἥξειν ὡς — ἐπακοῦσαι*. Contra I, 24, 4 *ἧκον — στεφανῶσαι*, coll. I, 15, 6 *ἠγωνίζοντο οἱ μὲν ἐξῶσαι — οἱ δὲ εἶρξαι*. De simili modorum confusione diximus ad III, 9, 3. — Ceterum ut hoc loco dictum vides *ὕδατα ὀρύσσειν de effodiendis puteis*, ita dixit *φρέατα ὀρύσσειν* VI, 18, 1. VI, 20, 7. VI, 23, 2.

τοῖς ταύτῃ Ἰνδοῖς αὐτονόμοις] „Ne ostentetur hic locus descriptioni in Indicis c. XXII, 10 *μέχρι μὲν τοῦδε Ἀράβιες, ἔσχατοι Ἰνδῶν, ταύτῃ ᾠκισμένοι· τὰ δὲ ἀπὸ τοῦδε Ὠρεῖται ἐπεῖχον*, nec tamen vel cum Salmasio augeantur voces *Ὠρείταις καὶ τοῖς* —, vel deleatur vox *Ἰνδοῖς*, ab omnibus scriptis libris servata, aut Arriani *ἁμάρτημα μνημονικὸν* traducatur cum nupero (Blancard. ad h. l. p. 419. E.), apparet hoc loco *Ἰνδοῖς* notare *Indici generis*, ut Oritas dicat hac regione extremos esse qui oriundi sint ex Indis, hoc innuit *τοὺς ταύτῃ Ἰνδούς*, sed Arbies sunt absolute *ἔσχατοι Ἰνδῶν*, ut Indiae pars habeantur, ut Indis accenseantur, et quasi in India habitare existimentur." *Gronov.* Paulo obscurius de hac re disputatum esse a Gronovio facile videris. Cf. Strabon. l. XV, 2, p. 305, ed. ster. Eustath. et Bernhard. ad Dion. Perieg. v. 1095 sq.

6. *Ἡφαιστίων αὐτῷ ἀφηγεῖτο*] Mediam vocem recepimus cum Schmiedero e cod. F. Neque improbabit id factum qui perlegerit ann. ad. II, 27, 6 et III, 11, 4.

7. *Ἀραβῖται μὲν δή*] Hoc nomen varie scriptum egi in scriptis veterum operose ostendit Salmas. in Solin. p. 829 et 1177, cui

ἐν νυκτὶ τῆς ἐρήμου τὴν πολλὴν ὑπὸ τῇ ἕῳ πρὸς τῇ οἰκουμένῃ ἦν· καὶ τοὺς μὲν πεζοὺς ἐν τάξει ἐκέλευσεν 9 ἕπεσθαι, τοὺς δὲ ἱππέας ἀναλαβὼν αὐτός, ἐς ἴλας κατανείμας, ὅπως ἐπὶ πλεῖστον τοῦ πεδίου ἐπέχοιεν, ἐπῄει τὴν χώραν τῶν Ὠρειτῶν. Ὅσοι μὲν δὴ ἐς ἀλκὴν ἐτράποντο 10 αὐτῶν, κατεκόπησαν πρὸς τῶν ἱππέων· πολλοὶ δὲ καὶ ζῶντες ἑάλωσαν. Ὁ δὲ τότε μὲν κατεστρατοπέδευσε 11 πρὸς οὐ πολλῷ ὕδατι· ὡς δὲ καὶ οἱ περὶ Ἡφαιστίωνα

---

omnia debere quae habeat Blancard. ad Arr. p. 428, iamiam monuit Wessel. ad Diod. Sic. XVII, 104. Cf. Bernhard. ad Dion. Perieg. p. 814. Ceterum quos Arrianus hoc loco nominat Ἀραβίτας, iidem Ἀράβιες audiunt Hist. Ind. XXI, 8. Et sic quoque fluvius, quem h. l. Ἀράβιον videmus vocatum, Hist Ind. l. l. et XXII, 8 nomine Ἄραβις insignitus est. Atque ex hac diversa huius nominis pronunciatione tibi explices quod habet Stephanus Byzantius s. v. Ἄραβις et Ἄρβις. — Infra pro ὑποδῦναι omnes edd. ὑποδύναι.

8. ὑπὸ τῇ ἕῳ] Pronum est scribere ὑπὸ τὴν ἕω, collatis quae dicta sunt ad II, 2, 10. Sed dativum tueamur talibus qualia sunt II, 22, 2 ὑπὸ τῇ πρώτῃ ἐμβολῇ κατέδυσαν. V, 2, 9 ὑπὸ τῇ κατακλίσει simm.

9. ὅπως ἐπὶ πλεῖστον τοῦ πεδίου ἐπέχοιεν] Edd. ἐπιπλεῖστον. At non rectius has voces iunctim scribas, quam quae in edd. Bas. centena iunctim scripta reperiuntur, ut διαπάντων IV, 12, 4 ἐπιθάτερα VI, 10, 4. καταπολλά VII, 21, 4 cet. Vide ann. ad I, 12, 8. Quod ad loquendi formulam attinet, compara V, 23, 5 ἐπὶ πολὺ ἐπέχον τὸ τεῖχος. Hist. Ind. XXXIX, 5, ὡς καὶ ἐπὶ πῆχυν ἐπέχειν Cf. ann. ad II, 5, 3 et VI, 22, 9.

11. πρὸς οὐ πολλῷ ὕδατι] Plane sic dixit, quamquam verbis transpositis VI, 6, 2 κατεστρατοπέδευσε πρὸς ὕδατι οὐ πολλῷ.

ὡς δὲ ὁμοῦ ἤδη ἦσαν] Voculam ἤδη, cuius loco in edd. vett. et quattuor codd. Gronovii legitur particula δή, Schmiederus dedit ex autoritate codicis F. Recte. Cf. III, 21, 15 ὡς δὲ ὁμοῦ ἤδη ἦν Ἀλέξανδρος. III, 25, 6 Ἀλέξανδρος δὲ ὁμοῦ ἤδη ἔχων. IV, 29, 12 ὁμοῦ ἤδη γενομένη. V, 16, 2 ὡς δὲ καὶ ἡ φάλαγξ — ὁμοῦ ἤδη ἦν. VI, 5, 10 ὁμοῦ ἤδη ἦσαν. Cum vulgata scriptura noli comparare quod legitur V, 8, 8 αὖθις δὴ ὁμοῦ ὤφθη. Pertinet enim particula δή h. l. ad αὖθις, ut VI. 13, 7 αὖθις κρότῳ δή. Ac similiter dicitur μόγις δή IV, 23, 11. ἅτε δή VII, 7, 12. οὕτω δή IV, 3, 1. τότε δή V, 26, 6. ἅμα δή V, 7, 9.

12 αὐτῷ ὁμοῦ ἤδη ἦσαν, προὐχώρει ἐς τὸ πρόσω. Ἀφικόμενος δὲ ἐς κώμην ἥπερ ἦν μεγίστη τοῦ ἔθνους τοῦ Ὠρειτῶν (Ῥαμβακία ἐκαλεῖτο ἡ κώμη), τόν τε χῶρον ἐπῄνεσε καὶ ἐδόκει ἂν αὐτῷ πόλις ξυνοικισθεῖσα μεγάλη καὶ εὐδαίμων γενέσθαι· Ἡφαιστίωνα μὲν δὴ ἐπὶ τούτοις ὑπελείπετο.

XXII. Αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν αὖθις τῶν ὑπασπιστῶν καὶ τῶν Ἀγριάνων τοὺς ἡμίσεας καὶ τὸ ἄγημα τῶν ἱππέων καὶ τοὺς ἱπποτοξότας προῄει ὡς ἐπὶ τὰ ὅρια τῶν τε Γαδρωσῶν καὶ Ὠρειτῶν, ἵναπερ στενή τε ἡ πάροδος αὐτῷ εἶναι ἐξηγγέλλετο καὶ Ὠρεῖται τοῖς Γαδρωσοῖς ξυντεταγμένοι πρὸ τῶν στενῶν στρατοπεδεύειν, ὡς εἴρξοντες τῆς παρόδου Ἀλέξανδρον· καὶ ἦσαν μὲν ταύτῃ τεταγμένοι.
2 Ὡς δὲ προσάγων ἤδη ἐξηγγέλλετο, οἱ μὲν πολλοὶ ἔφυγον ἐκ τῶν στενῶν, λιπόντες τὴν φυλακήν· οἱ δὲ ἡγεμόνες τῶν Ὠρειτῶν ἀφίκοντο παρ᾽ αὐτόν, σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ

---

12. ἐς κώμην] Ed. Bas. ἐς κόμην —. De loquendi formula quae statim sequitur ἐδόκει ἂν — γενέσθαι cf. ann. ad III, 1, 7 et IV, 1, 3.

C. XXII. πρὸ τῶν στενῶν] Edd. vett. πρὸς τῶν στενῶν. Alteram formam praestant plerique codd. Gronovii. Pro στενῶν in cod. F. vidisse se contendit Gronovius στενωπῶν, quod Schmiedero dignum videbatur quod pro vulgato substitueretur. At mihi quidem, nisi forte ex errore scribendi orta est, haec scriptura a glossatore profecta videtur. Neque utitur alibi Arrianus voce στενωπός. Forma quae est τὰ στενά, haud raro mihi reperta est, ut I, 1, 8 καὶ ἐνταῦθα ἀπήντων αὐτῷ κατὰ τὰ στενὰ τῆς ἀνόδου τῆς ἐπὶ τὸ ὄρος. I, 28, 1 καὶ Ἀλέξανδρος ὑπερβαλὼν τὰ στενά. VI, 22, 2 ἔφυγον ἐκ τῶν στενῶν. Voluit fortasse librarius πρὸ τῶν στενοπόρων. Sic dixit Arr. II, 7, 6 καθεῖρξαι τὴν δύναμιν ἐκ τῆς εὐρυχωρίας ἐς τὰ στενόπορα. II, 8, 3 ἕως στενόπορα ἦν τὰ χωρία (cf. I, 5, 21 τὰ χωρία στενὰ ἐφαίνετο). Adde Xenoph. Hist Gr. IV, 6, 6 διὰ τοῦ στενοπόρου ἐξελθεῖν. — Supra ed. Bas. ἵνα περ.

4. ἔχοντας τούς τε Ἀγριᾶνας] In edd. vulgatis legitur σχόντας. Sed nisi egregie fallor, sic nunquam dixit Arrianus. Inter multa alia vide haec I, 12, 11 ἡγεμὼν ἦν — ἔχων τῶν τε ἑταίρων τὴν ἴλην. I, 13, 1 ἦγεν — ἱππέας μὲν ἔχων τοὺς σαρισσοφόρους. I, 14, 2 Ἀμύντας δὲ ἐπετάχθη ἔχων τοὺς ἑταίρους — καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας. III, 18, 6 Κρατερὸν μὲν αὐτοῦ καταλείπει — τήν τε αὐτοῦ τάξιν ἔχοντα

τὸ ἔθνος ἐνδιδόντες. Τούτοις μὲν δὴ προστάττει, ξυγκα- 3
λέσαντας τὸ πλῆθος τῶν Ὠρειτῶν πέμπειν ἐπὶ τὰ σφέ-
τερα ἤθη, ὡς δεινὸν οὐδὲν πεισομένους· σατράπην δὲ 4
καὶ τούτοις ἐπιτάσσει Ἀπολλοφάνην, καὶ ξὺν τούτῳ ἀπο-
λείπει Λεοννάτον τὸν σωματοφύλακα ἐν Ὥροις, ἔχοντας
τούς τε Ἀγριᾶνας ξύμπαντας καὶ τῶν τοξοτῶν ἔστιν οὓς
καὶ τῶν ἱππέων καὶ ἄλλους πεζούς τε καὶ ἱππέας Ἕλλη-
νας μισθοφόρους· καὶ τό τε ναυτικὸν ὑπομένειν ἔστ' ἂν 5
περιπλεύσῃ τὴν χώραν, καὶ τὴν πόλιν ξυνοικίζειν καὶ τὰ
κατὰ τοὺς Ὠρείτας κοσμεῖν, ὅπως μᾶλλόν τι προσέχοιεν
τῷ σατράπῃ τὸν νοῦν. Αὐτὸς δὲ ξὺν τῇ στρατιᾷ τῇ 6
πολλῇ (καὶ γὰρ καὶ Ἡφαιστίων ἀφίκετο ἄγων αὐτῷ τοὺς
ὑπολειφθέντας) προὐχώρει ὡς ἐπὶ Γαδρωσοὺς ἔρημον τὴν
πολλήν· καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ λέγει Ἀριστόβουλος 7
σμύρνης πολλὰ δένδρα πεφυκέναι, μείζονα ἢ κατὰ τὴν
ἄλλην σμύρναν· καὶ τοὺς Φοίνικας τοὺς κατ' ἐμπορίαν 8

III, 18, 13 *Πτολεμαῖον ἀπολελοίπει αὐτοῦ ἔχοντα τῶν πεζῶν ἐς τρισχιλίους.* IV, 17, 4 *Κοῖνον δὲ ἀπολείπει — ἔχοντα* coll. I, 21, 11. IV, 1, 2. VII, 7, 10 cet. — Ceterum edd. *Ἀγριάνας.*

5. *καὶ τό τε ναυτικὸν ὑπομένειν*] Particulam *καί*, qua carent edd. vett. et quattuor codd. Gronovii, inseruimus cum Schmiedero ex auctoritate codicis F. Infinitivum *ὑπομένειν* pendere censeo a verbo *προστάττει* paragr. 3. posito. Similes loquendi formulae, ubi tamen verbum iubendi non disideratur, sunt hae I, 24, 2 *προστάξας, ἐπειδὰν ἐπανίωσι —, καταλέξαι.* IV, 3, 10 *κελεῦσαι φυλάττεσθαι, ἔστ' ἂν ἀπαλλάττηται.* IV, 27, 7 *παραγγείλας περιτειχίζειν, ἔστ' ἂν ἀφίκηται.* VI, 5, 8 *καταπλεῖν κελεύει — ἔστ' ἂν ἀφίκηται.*

6. *προὐχώρει — ἔρημον τὴν πολλήν*] „Scilicet *ὁδόν.* Nam per ipsam Gadrosorum regionem postea demum iter fecisse dicitur initio cap. 23. Et infra cap. 27, 13, ubi eiusdem itineris mentio fit, dicitur, *ὅτι τὴν ἐπὶ Γαδρωσῶν ἄγει.* Vulcanius ipsam regionem interpretatur, quae et infra VII, 10, 13 *ἔρημος* dicitur.“ *Raphel.* Neque ego possum quin a Vulcanii partibus stem. Ac res aperta est.

8. *ξυλλελεγμένον*] Edd. vett. *ξυλλεγμένων*, quod nescio an in nonnullis codicibus invenerit Gronovius. In uno antiquo libro invenit *ξυλλεγόμενον*, quod ex V. C. notavit quoque Vulcanius. In alio (sed quo?) erat *ξυλλελεγμένον.* Et revocavit hanc scripturam sine dubio veram Schmiederus. cf. VI, 26, 3 *εὑρεῖν ὕδωρ ξυλλελεγ-*

τῇ στρατιᾷ [ξυνεπομένους, ξυλλέγοντας τὸ δάκρυον τῆς σμύρνης (πολὺ γὰρ εἶναι, οἷα δὴ ἐκ μεγάλων τε τῶν πρέμνων καὶ οὔπω πρόσθεν ξυλλελεγμένον) ἐμπλήσαντας
9 τὰ ὑποζύγια ἄγειν. Ἔχειν δὲ τὴν ἔρημον ταύτην καὶ νάρδου ῥίζαν πολλήν τε καὶ εὔοσμον, καὶ ταύτην ξυλλέγειν τοὺς Φοίνικας· πολὺ δὲ εἶναι αὐτῆς τὸ καταπατούμενον πρὸς τῆς στρατιᾶς, καὶ ἀπὸ τοῦ πατουμένου ὀδμὴν ἡδεῖαν κατέχειν ἐπὶ πολὺ τῆς χώρας· τοσόνδε εἶναι τὸ
10 πλῆθος. Εἶναι δὲ καὶ ἄλλα δένδρα ἐν τῇ ἐρήμῳ, τὸ μέν τι δάφνῃ ἐοικὸς τὸ φύλλον, καὶ τοῦτο ἐν τοῖς προσκλυζομένοις τῇ θαλάσσῃ χωρίοις πεφυκέναι, καὶ ἀπολειπε-

---

μένον. De formis ξυνειλέχθαι et ξυλλελέχθαι aeque probis vide ann. ad II, 21, 1. Qui scripserunt ξυλλεγμένων q. e. ξυλλελεγμένων, hunc genitivum coniunxere cum πρέμνων; id quod ferri vix potest. Recte iam locum interpretatus est Vulcanius: *ingens eius copia erat, quippe quod et rami magni erant et nunquam antea quicquam ex iis collectum fuerat.*

ξυλλέγοντας — ἐμπλήσαντας] [Plura participia absque copula componi iamiam monuerunt Dorv. ad Charit. p. 513. Stallb. ad Plat. Phileb. p. 53. Krueg. ad Xenoph. Anab. I, 1, 7. Locell. ad Xen. Ephes. p. 190. Herm. ad Soph. Oed. Col. v. 172. Cf. Arr. III, 30, 7 Ἀλέξανδρος δὲ ἰδὼν τὸν Βῆσσον ἐπιστήσας τὸ ἅρμα ἤρετο. VII, 2, 2 ἐντυχὼν — ἐπιστὰς — καὶ ἐρόμενος. VII, 8, 6 ταῦτα ἀκούσας — καταπηδήσας. Xenoph. Anab. IV, 2, 7 ἀλλὰ καταλιπόντες τὴν ὁδὸν φεύγοντες ὀλίγοι ἀπέθνησκον. V, 4, 22 τῇ δ' ὑστεραίᾳ θύσαντες, ἐπεὶ ἐκαλλιερήσαντο, ἀριστήσαντες ὀρθίους τοὺς λόχους ποιησάμενοι — ἐπορεύοντο. Hist. Gr. I, 6, 8 κἀκεῖθεν πέμψας — ἐκκλησίαν ἀθροίσας εἶπεν. Nec tamen ad asyndeta hanc constructionem referam. Vide Herm. ad Soph. l. l. et Alt. Gramm. N. T. p. 177 sq. coll. Bernhard. Wissensch. Synt. p. 473.

9. κατέχειν ἐπὶ πολὺ τῆς χώρας] Edd. ἐπιπολύ. Ad constructionem cf. II, 18, 10 ὅ τι περ προκεχωρήκει — ἐπὶ πολὺ τῆς θαλάσσης. II, 27, 6 τοῖς τε βέλεσιν ἐπὶ πολὺ κατεῖχον οἱ Μακεδόνες. Vide quoque ann. ad VI, 21, 9. — Infra §. 10 in editione Schmiederi male expressum est τὸ μέν τε. cf. II, 1, 3. IV, 6, 3.

11. ἔνθενπερ οὐχ ὑπενόστει τὸ ὕδωρ] Edd. ἔνθεν περ. Praeterea animadverte orationem minus concinne compositam. Ante Gronovium quidem verba aliter distincta fuere. Verbis enim ὅσα — ἐπεφύκει relatis ad praecedentia, punctum minusculum positum

σθαι μὲν τὰ δένδρα πρὸς τῆς ἀμπώτεως ἐπὶ ξηροῦ, ἐπελθόντος δὲ τοῦ ὕδατος ἐν τῇ θαλάσσῃ ἐπικλύζεσθαι· ὅσα ἐν κοίλοις χωρίοις ἐπεφύκει, ἔνθενπερ οὐχ ὑπενόστει 11 τὸ ὕδωρ, καὶ ὅμως οὐ διαφθείρεσθαι τὸ δένδρον πρὸς τῆς θαλάσσης. Εἶναι δὲ τὰ δένδρα ταύτῃ πήχεων καὶ 12 τριάκοντα ἔστιν ἃ αὐτῶν· τυχεῖν τε ἀνθοῦντα ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ καὶ τὸ ἄνθος εἶναι τῷ λευκῷ μάλιστα ἴῳ προσφερές, τὴν ὀδμὴν δὲ πολύ τι ὑπερφέρον· καὶ ἄλλον εἶναι καυ- 13 λὸν ἐκ τῆς ἀκάνθης πεφυκότα, καὶ τούτῳ ἐπεῖναι ἰσχυρὰν τὴν ἄκανθαν, ὥστε ἤδη τινῶν καὶ παριππευόντων ἐμπλακεῖσαν τῇ ἐσθῆτι κατασπάσαι ἀπὸ τοῦ ἵππου μαλλόν τι

---

erat ante ἔνθενπερ. Quam nunc conspicis orationis seriem, eam, praeeunte Facio, constituit Gronovius totum locum sic interpretatus: *atque eas quidem iis locis quos mare alluit nasci, et recedente quidem aestu in sicco destitui, accedente vero aqua inundari mari: quae vero in cavis locis, unde aqua non recedit, nascerentur, ne eas quidem arbores ab salsedine maris corrumpi,* etsi semper obrutas. Sed neque hoc modo expeditus est et facilis verborum nexus. Missis enim omnibus aliis quae minus placeant, post ὅσα necesse videtur ut inseratur particula δέ, atque in iis quae sequuntur καὶ ὅμως οὐ διαφθείρεσθαι — καὶ habeatur pro particula intensiva; id quod in tali verborum coniunctione vereor ut ferri possit. Fortasse totum locum ita expediveris, ut verba καὶ ἀπολείπεσθαι μέν — πρὸς τῆς θαλάσσης uno fere tenore legas indeque arcte iungas ἐν τῇ θαλάσσῃ ἐπικλύζεσθαι ὅσα ἐν κοίλοις χωρίοις ἐπεφύκει —, καὶ ὅμως οὐ διαφθείρεσθαι — Hoc enim Arrianus dicere mihi videtur voluisse: — *accedente vero aqua inundari mari quae in cavis locis nascerentur arbores, unde aqua non recedebat, nec tamen maris salsedine corrumpi.*

12. πήχεων καὶ τριάκοντα] Non inepte mediam vocem inseruit Schmiederus e codice F. Apta enim est ea ad indicandam nimiam harum arborum altitudinem. Ceterum nota h. l. nudum genitivum de altitudine dictum. Alibi sic non locutus est. I, 20, 13 τάφρον — πλάτος μὲν τριάκοντα μάλιστα πήχεων. VI, 4, 3 εἴκοσι σταδίων τὸ εὖρος. — Infra ed. Basil. τὴν ὀδμήν τε δέ et ed. Schmiederi πολύ τε.

13. ἐμπλακεῖσαν τῇ ἐσθῆτι] Hanc scripturam praestant omnes codices quos inspexit Gronovius. In edd. vett. legebatur ἐμπλακεῖσαν τὴν ἐσθῆτα. Et verum iam vidit Vulcanius in interpre-

14 τὸν ἱππέα, ἢ αὐτὴν ἀποσχισθῆναι ἀπὸ τοῦ καυλοῦ. Καὶ τῶν λαγωῶν λέγεται ὅτι παραθεόντων ἔχονται ἐν ταῖς θριξὶν αἱ ἄκανθαι καὶ οὕτω τοι ἁλίσκονται οἱ λαγωοί, καθάπερ ὑπὸ ἰξοῦ αἱ ὄρνιθες ἢ τοῖς ἀγκίστροις οἱ ἰχθύες·
15 σιδήρῳ δὲ ὅτι διακοπῆναι οὐ χαλεπὴ ἦν· καὶ ὀπὸν ὅτι ἀνίει πολὺν ὁ καυλὸς τῆς ἀκάνθης τεμνομένης, ἔτι πλείονα ἢ αἱ συκαῖ τοῦ ἦρος καὶ δριμύτερον.

XXIII. Ἔνθεν δὲ διὰ τῆς Γαδρωσῶν χώρας ᾔει ὁδὸν χαλεπὴν, καὶ ἄπορον τῶν ἐπιτηδείων τῶν τε ἄλλων καὶ
2 ὕδωρ πολλαχοῦ τῇ στρατιᾷ οὐκ ἦν· ἀλλὰ νύκτωρ ἠναγκάζοντο γῆν πολλὴν πορεύεσθαι, καὶ προσωτέρω ἀπὸ

---

tatione: *ut si cuius adequitantis vesti implicata fuerit, eques citius equo detrahatur, quam ipsa a caule avellatur.*

14. *καὶ οὕτω τοι ἁλίσκονται*] Mirum est quod in loco tam facili omnes librarii omnesque fere editores offenderunt. Ed. Bas. habet *καὶ οὗτοι οὕτως ἡλίσκοντο.* Vulcanius nescio an ex coniectura dedit *καὶ ὅτι οὕτως ἡλίσκοντο.* Priorem scripturam exhibuisse videntur duo codd. Gronovii. A Vulcanii partibus stat unus codd. Florr. In uno codice Gronovius vidit *καὶ οὔτι οὕτως ἡλίσκοντο.* E codice F. idem hic enotavit *καὶ οὕτω τοι ἡλίσκοιντο.* (sic!). Unde Schmiederus dedit *καὶ οὕτω τοι ἁλίσκοιντο.* At quid erat quod Arrianum in simplici narratione modos mutasse crederent? Aut scribendum censeo *ὅτι ἔχονται — καὶ οὕτω τοι ἁλίσκονται,* aut *ὅτι εἴχοντο — καὶ οὕτω τοι ἡλίσκοντο.* Quae posterior scribendi ratio fortasse inde defendi potest quod in ed. Basil. legitur *ὅτι εἴχονται.* Praesens et imperfectum similiter fluctuans vide VII, 24, 7. Voces *οὕτω τοι* similibus sese tueantur hisce l. IV, 20, 4 *ὅτι οὕτω τοι ὡς ἀπέλιπες ἔχει.*

15. *Καὶ ὀπὸν ὅτι ἀνίει — ὁ καυλὸς*] Vulgo legebatur *ὅτι ἀνήει —.* Quod quomodo defendi possit, equidem non video. Verbum *ἀνιέναι* quamquam eandem potestatem alibi apud Arrianum non habet, tamen significare quod Latini dicunt *emittere* e lexicis notum est. Similiter peccatum vide VI, 7, 10. VI, 10, 8.

C. XXIII. *τῶν τε ἄλλων καὶ — οὐκ ἦν*] Amasse videtur talem verborum coniunctionem Arrianus. Cf. IV, 30, 12 *ἐς ἔλεγχον τῶν τε ἄλλων καὶ μάλιστα δὴ — ἔμελεν αὐτῷ μαθεῖν.* V, 1, 5 *ξὺν τοῖς ὅπλοις τοῖς τε ἄλλοις καὶ τὸ κράνος αὐτῷ περικείμενον.* — Supra ed. Bas. *Γαδρώσων.*

2. *γῆν πολλὴν πορεύεσθαι*] Hic accusativus eodem modo intelli-

θαλάσσης, ἐπεὶ αὐτῷ γε ἐν σπουδῇ ἦν ἐλθεῖν τὰ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς χώρας, καὶ λιμένας τε ἰδεῖν τοὺς ὄντας καὶ ὅσα τε ἐν παρόδῳ δυνατὰ γένοιτο τῷ ναυτικῷ παρασκευάσαι, ἢ φρέατα ὀρύξαντας, ἢ ἀγορᾶς που ἢ ὅρμου ἐπιμεληθέντας· ἀλλὰ ἦν γὰρ ἔρημα παντάπασι τὰ πρὸς τῇ θαλάσσῃ τῆς Γαδρωσῶν γῆς. Ὁ δὲ Θόαντα τὸν Μανδροδώρου καταπέμπει ἐπὶ θάλασσαν ξὺν ὀλίγοις ἱππεῦσι 3 κατασκεψόμενον εἴπου τις ὅρμος ὢν τυγχάνει ταύτῃ ἢ ὕδωρ οὐ πόῤῥω ἀπὸ θαλάσσης ἤ τι ἄλλο τῶν ἐπιτηδείων· 4 καὶ οὗτος ἐπανελθὼν ἀπήγγειλεν ἁλιέας τινὰς καταλαβεῖν ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ ἐν καλύβαις πνιγηραῖς· πεποιη-

---

gendus est ut qui pendet a verbo πλεῖν, de quo vide ann. ad II, 17, 7. cf. Bernhard. Wissensch. Synt. p. 115.

ἐπεὶ — ἐν σπουδῇ ἦν ἐλθεῖν] Non inepte verteris: *cum in votis ipsi esset, regionem maritimam obire.* Cf. V, 27, 15 *καὶ οἷς τὰ τοῦ πολέμου — ἐν σπουδῇ ἔσται.* Pro *ἐλθεῖν* facile quis suspicetur scribendum *ἐπελθεῖν.* Sed vulgatam intactam relinquamus, gemino huius locutionis exemplo nisi Hist. Ind. II, 4 *ὅτι καὶ τὰ ἐπέκεινα ἦλθεν*, coll. Herod. II, 24 *ἀπελαυνόμενος ὁ ἥλιος — ἔρχεται τῆς Λιβύης τὰ ἄνω.*

καὶ ὅσα τε ἐν παρόδῳ δυνατὰ γένοιτο] Vocem *δυνατά*, quia a cod. F. abest, statim reiecit Schmiederus, suadente Gronovio. Mihi tamen neque Gronovius nec cod. F. potuerunt persuadere, omissa illa voce genuinum Arriani stilum conspici. Formula *δυνατὸν γίγνεσθαι* passim usus est Arrianus, ut II, 10, 7. III, 14, 6. III, 21, 7. III, 28, 12. IV, 29, 13. V, 23, 5. VI, 23, 10 cet. — Pro *καὶ ὅσα τε* fuit cum scriptum mallem *καὶ ὅσα δέ.* At cf. Arr. III, 10, 6 *καὶ ἅμα ἡττηθέντι τε αὖθις Δαρείῳ.* Pausan. I, 40, 2 *καὶ ἄγαλμα τε κεῖται χάλκουν.* X, 13, 5 *καὶ Καλύνθου τέ ἐστι τοῦ συνεργοῦ.* Vide Siebel. ad Pausan. I, 24, 7 et ann. ad III, 10, 6.

4. *ἀπὸ τοῦ αἰγιαλοῦ*] „Sic legitur in editis omnibus, nec ulla varians sriptura ex codd. notata est. Emendo igitur ex coniectura mea *ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ*, quomodo necessario legendum est. Saepissime autem praepositiones *ἐπί* et *ἀπό* a librariis commutatae sunt, e. c. I, 11, 4 et in Thucyd. IV, c. 102, ubi est *ἐπὶ Θράκης* pro *ἀπὸ Θράκης*, quod invenitur in codicibus.“ *Schmied.* Recte. Et iam dudum sic legi iusserat Bergl. ad Alciphr. p. 11. Conferas, si tanti est, Arr. I, 18, 11 *ἀετὸς ὤφθη ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ.* VI, 26,

σθαι δὲ τὰς καλύβας, ξυνθέντας τὰς κόγχας· στέγην δὲ
5 εἶναι αὐταῖς τὰς ἀκάνθας τῶν ἰχθύων· καὶ τούτους τοὺς
ἁλιέας ὕδατι ὀλίγῳ διαχρῆσθαι, χαλεπῶς διαμωμένους
τὸν κάχληκα, καὶ οὐδὲ τούτῳ πάντη γλυκεῖ τῷ ὕδατι·
6 Ὡς δὲ ἀφίκετο Ἀλέξανδρος ἐς χῶρόν τινα τῆς Γαδρωσίας
ἵνα ἀφθονώτερος ἦν σῖτος, διανέμει ἐς τὰ ὑποζύγια
τὸν καταληφθέντα· καὶ τοῦτον σημηνάμενος τῇ ἑαυτοῦ
7 σφραγῖδι κατακομίζεσθαι κελεύει ὡς ἐπὶ θάλασσαν. Ἐν
ᾧ δὲ ᾔει ὡς ἐπὶ τὸν σταθμόν, ἔνθενπερ ἐγγυτάτω ἦν ἡ
θάλασσα, ἐν τούτῳ ὀλίγα φροντίσαντες οἱ στρατιῶται τῆς
σφραγῖδος, αὐτοί τε οἱ φύλακες τῷ σίτῳ ἐχρήσαντο καὶ
ὅσοι μάλιστα λιμῷ ἐπιέζοντο καὶ τούτοις μετέδωκαν.
8 Ἐς τοσόνδε πρὸς τοῦ κακοῦ ἐνικῶντο, ὡς τὸν πρόδηλον
καὶ παρόντα ἤδη ὄλεθρον τοῦ ἀφανοῦς τε καὶ πρόσω
ἔτι ὄντος ἐκ τοῦ βασιλέως κινδύνου ξὺν λογισμῷ ἔδοξέ

---

12 *διαμησάμενον — ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ.* Xenoph. Anab. VI, 4, 1 *ηὐλίζοντο ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ.* De praepositionibus *ἐπί* et *ἀπό* saepe confusis vide ann. ad I, 11, 4. II, 23, 6. IV, 7, 4.

ἐν καλύβαις πνιγηραῖς] h. e. *in angustis tuguriis.* Idem vocabulum adhibitum vide Hist. Ind. XXIV, 2 *τὰ πρὸς τῷ αἰγιαλῷ ἐπῴκεον ἄνθρωποι ἐν καλύβαις πνιγηραῖς.* Sic dixit quoque Thucyd. II, 52 *ἀλλ' ἐν καλύβαις πνιγηραῖς ὥρᾳ ἔτους διαιτωμένων ὁ φθόρος ἐγίγνετο οὐδενὶ κόσμῳ.* Unde Poppoius de Elocut. Thucyd. p. 369 suspicatur, Arrianum sua mutuatum esse a Thucydide. — Ceterum ed. Basil. *ἐν καλύβεσι* et *πεποιεῖσθαι.*

5. *καὶ οὐδὲ τούτῳ ὕδατι*] Haec appositionem continent eorum quae praecessere *ὕδατι ὀλίγῳ.* Coniungenda coniunxit in simili locutione II, 7, 8 *ἐπὶ μισθῷ καὶ οὐδὲ τούτῳ πολλῷ κινδυνεύοντες.* — Verba *διαμωμένους τὸν κάχληκα* Arrianus rursus e Thucydide potest desumsisse, qui dixit IV, 26 *ἀλλὰ διαμώμενοι τὸν κάχληκα οἱ πλεῖστοι ἐπὶ τῇ θαλάσσῃ ἔπινον — ὕδωρ.* Vide Hemsterhus. ad Hesych. v. *διαμώμενοι.* Popp. de Elocut. Thucyd. p. 369. cf. Arr. VI, 26, 12 *διαμησάμενόν τε αὐτὸν ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ τὸν κάχληκα.* Pro *διαμωμένους* in ed. Basil. inepte expressum est *διανεμωμένους.*

6. *σημηνάμενον*] Edd. *σημηνάμενον.* Mox ed. Basil. *τῇ σφραγίδι.*

7. *ἐν ᾧ δὲ ᾔει*] Ed. Basil. *εἴη*, nota literarum transpositione; de qua egimus in annot. ad III, 9, 8.

ἔνθενπερ ἐγγυτάτω ἦν] Edd. vett. *ἐγγύτατα.* „Sic V, 4, 10

σφισιν ἔμπροσθεν ποιήσασθαι· καὶ Ἀλέξανδρος καταμαθὼν τὴν ἀνάγκην συνέγνω τοῖς πράξασιν. Αὐτὸς δὲ ὅσα 9
ἐκ τῆς χώρας ἐπιδραμὼν ξυναγαγεῖν ἠδυνήθη εἰς ἐπισιτισμὸν τῇ στρατιᾷ τῇ περιπλεούσῃ ξὺν τῷ στόλῳ, ταῦτα κομίσοντα πέμπει Κρηθέα τὸν Καλλατιανόν· καὶ τοῖς 10
ἐγχωρίοις προσετάχθη, ἐκ τῶν ἄνω τόπων σῖτόν τε ὅσον δυνατοὶ ἦσαν κατακομίσαι ἀλέσαντας, καὶ τὰς βαλάνους τὰς τῶν φοινίκων καὶ πρόβατα ἐς ἀγορὰν τῷ στρατῷ· 11
καὶ ἐς ἄλλον αὖ τόπον Τήλεφον κατέπεμψε τῶν ἑταίρων σὺν σίτῳ οὐ πολλῷ ἀληλεσμένῳ.

XXIV. Αὐτὸς δὲ προὐχώρει ὡς ἐπὶ τὰ βασίλεια τῶν Γαδρωσῶν (ὁ δὲ χῶρος Πούρα ὀνομάζεται), ἵναπερ ἀφίκετο ἐξ Ὤρων ὁρμηθεὶς ἐν ἡμέραις ταῖς πάσαις ἑξήκοντα. Καὶ λέγουσιν οἱ πολλοὶ τῶν ξυγγραψάντων τὰ 2
ἀμφ' Ἀλέξανδρον, οὐδὲ τὰ ξύμπαντα ὅσα ἐταλαιπώρησεν

νόμιμά σφισιν ἦν οἷα ἐγγύτατα εἶναι. Sed nescio an id nunc imitari voluerit auctor. Quare ne haereas aut ambigas, qnanto melius legunt omnes scripti ἐγγυτάτω, quae propria Arriani terminatio." *Gronov.* Cf. V, 8, 1 ἀλλά μοι δοκεῖ ὡς ἐγγυτάτω τούτων ἐζεῦχθαι. Et sic quoque dixit ἐγγυτέρω VI, 9, 12. Similiter apud Xenophont. Cyrop. IV, 1, 3, ubi nunc legitur τὸν δ' ἐμοῦ ἐγγύτατα ταξίαρχον, in edd. vett. scribebatur ἐγγυτάτω. Ac de formis ἐγγύτερον et ἐγγυτέρω, ἐγγύτατον s. ἐγγύτατα et ἐγγυτάτω nihil certi constitui posse iam ex iis clarum fit quae dixit Sturz. in Lex. Xenoph. t. II, p. 9 sq.

ὀλίγα φροντίσαντες] Ita codd. Gronovii omnes. ὀλίγον edd. vett., quod si non omnino damnandum, tamen altero longe deterius est. Cf. I, 1, 13 ὀλίγα ἔβλαψαν et quos contulit Gronovius locos II, 10, 5. I, 24, 11. III, 23, 15. Plura diximus ad I, 25, 9.

9. ξυναγαγεῖν ἠδυνήθη] Prius verbum ignorat cod. F. Perperam. Nec Schmiederus ausus est a vulgata discedere.

C. XXIV. ὡς ἐπὶ τὰ βασίλεια] Sic legitur in edd. vett. et duobus codd. Gronovii, inter quos cod. F. ὡς ἐς τὰ βασίλεια tres reliqui codd. Gronovii.

ἐν ἡμέραις ταῖς πάσαις ἑξήκοντα] Paulo aliter in hac dicendi formula collocavit verba I, 11, 7 ἐν εἴκοσι ταῖς πάσαις ἡμέραις et II, 5, 7 ἐν ἑπτὰ ταῖς πάσαις ἡμέραις. Cf. ann. ad. II, 13, 1. — Supra ed. Bas. ἐξ Ὠρῶν.

αὐτῷ κατὰ τὴν Ἀσίαν ἡ στρατιά, ξυμβληθῆναι ἄξια εἶναι
3 τοῖς τῇδε πονηθεῖσι πόνοις· οὐ μὴν ἀγνοήσαντα Ἀλέξανδρον τῆς ὁδοῦ τὴν χαλεπότητα ταύτῃ ἐλθεῖν (τοῦτο μὲν μόνος Νέαρχος λέγει ὧδε), ἀλλὰ ἀκούσαντα γὰρ ὅτι οὔπω τις πρόσθεν διελθὼν ταύτῃ ξὺν στρατιᾷ ἀπεσώθη, ὅτι μὴ Σεμίραμις ἐξ Ἰνδῶν ἔφυγε· καὶ ταύτην δὲ ἔλεγον οἱ ἐπιχώριοι ξὺν εἴκοσι μόνοις τῆς στρατιᾶς ἀποσωθῆναι· Κῦρον δὲ τὸν Καμβύσου ξὺν ἑπτὰ μόνοις καὶ τοῦτον.
4 Ἐλθεῖν γὰρ δὴ καὶ Κῦρον ἐς τοὺς χώρους τούτους ὡς ἐσβαλοῦντα ἐς τὴν Ἰνδῶν γῆν, φθάσαι δὲ ὑπὸ τῆς ἐρημίας τε καὶ ἀπορίας τῆς ὁδοῦ ταύτης ἀπολέσαντα τὴν

---

3. *ὅτι μὴ Σεμίραμις ἐξ Ἰνδῶν ἔφυγε*] „Has voces pro glossemate habeo, itaque uncis inclusi.“ *Schmied.* Nimirum tres postremae voces suspectae visae sunt Schmiedero. Sed duas potissimum ob causas huic viro saepe glossatoris vestigia odorato, ubi qui rerum paulo peritior est facile Arriani ipsius manum agnoscat, obsequi noluimus. Primum quidem Strabo l. XV, p. 250, ed. stereot. eadem narrans iisdem ferre verbis utitur his: *διότι καὶ Σεμίραμις ἐστράτευσεν ἐπ' Ἰνδοὺς καὶ Κῦρος· ἀλλ' ἡ μὲν ἀ ν έ σ τ ρ ε φ ε φ ε ύ γ ο υ σ α μ ε τ ὰ ε ἴ κ ο σ ι ἀ ν θ ρ ώ π ω ν, ἐκεῖνος δὲ μεθ' ἑπτά.* Deinde autem, id quod maioris debet esse momenti, Arriani usus scribendi impedit, quominus quidquam in suspicionem vocemus. Nusquam enim, quod sciam, utitur formula *ὅτι μή*, nisi sequente sive tempore finito sive participio. Vide mihi I, 16, 4 *ὥστε διέφυγε μὲν οὐδείς, ὅτι μὴ διέλαθε τις ἐν τοῖς νεκροῖς.* VI, 5, 2 *οὐδέν τι παθόντα — ὅτι μὴ συνταράξαντα.* VII, 20, 8 *οὐδὲ εἶναι θέμις θήραν ποιεῖσθαι ὅτι μὴ θῦσαί τινα τῇ θεῷ ἐθέλοντα.* In quibus *ὅτι μή* plane respondet Latinorum formulae *nisi quod.* Aliter habet constans quaedam forma loquendi *οὐδὲν ἄλλο ὅτι μή* (ut I, 9, 4. I, 19, 12. I, 26, 2. II, 2, 5. III, 9, 2. III, 28, 10. IV, 8, 13. V, 1, 2. VII, 9, 14 cet.), in qua *ὅτι μή* aperte dictum est ut Latinorum *nisi.* Cf. Siebel. ad Paus. I, 18, 6. Unde, si verba *ἐξ Ἰνδῶν ἔφυγε* ab omnibus codicibus abessent, ex praecedentibus cogitando addendum esset verbum *ἀπεσώθη.* Num autem tale quid factum malis, omnibus codd. contrarium suadentibus?

4. *ἔριν ἐμβαλεῖν πρὸς Κῦρον*] Satis apte Vulcanius: *aemulationem quandam Cyri et Semiramidis in eius animo excitasse.* Nam *ἔρις* fere idem hoc loco significat quod alias dicitur *ἀγών.* Utrumque vocabulum coniunctum vide VII, 23, 7 *πολλαὶ δὲ ἔριδες αὐτῷ τῶν*

πολλὴν τῆς στρατιᾶς· καὶ ταῦτα Ἀλεξάνδρῳ ἐξαγγελλό-
μενα ἔριν ἐμβαλεῖν πρὸς Κῦρον καὶ Σεμίραμιν. Τούτων 5
τε οὖν ἕνεκα καὶ ἅμα ὡς τῷ ναυτικῷ ἐγγύθεν ἐκπορίζε-
σθαι τὰ ἀναγκαῖα, λέγει Νέαρχος ταύτην τραπῆναι Ἀλέξ-
ανδρον· τό τε οὖν καῦμα ἐπιφλέγον καὶ τοῦ ὕδατος τὴν 6
ἀπορίαν πολλὴν τῆς στρατιᾶς διαφθεῖραι καὶ μάλιστα
δὴ τὰ ὑποζύγια· ταῦτα μὲν δὴ πρὸς τοῦ βάθους τε τῆς
ψάμμου καὶ τῆς θέρμης, ὅτι κεκαυμένη ἦν, τὰ πολλὰ δὲ
καὶ δίψει ἀπόλλυσθαι· καὶ γὰρ καὶ γηλόφοις ἐπιτυγχά- 7
νειν ὑψηλοῖς ψάμμου βαθείας οὐ νενησμένης, ἀλλ᾽ οἵας
δέχεσθαι καθάπερ ἐς πηλὸν ἢ ἔτι μᾶλλον ἐς χιόνα ἀπα-

τριηρῶν — καὶ ἀγῶνες τῶν τε ἐρετῶν καὶ τῶν κυβερνητῶν. Ad totam loquendi rationem haud inepte conferas Xenoph. Cyropaed. VI, 2, 4 ἀλλὰ καὶ ἔριν ἐνέβαλλε πρὸς ἀλλήλους τοῖς φίλοις, ὅπως — φανοῦνται. His forsitan servetur quoque vulgata scriptura apud Sophocl. Oedip. Colon. v. 368, Herm. πρὶν μὲν γὰρ αὐτοῖς ἦν ἔρις Κρέοντί τε θρόνους ἐᾶσθαι, ubi Brunckius, Elmsleius et Hermannus ex coniectura Thyrwitti scripserunt πρὶν μὲν γὰρ αὐτοῖς ἦν ἔρως.

6. τὰ πολλὰ δὲ καὶ] Voculam δέ primus inseruit Schmiederus codicem F. secutus. Recte. Interpretare cum Gronovio hunc locum ita: *illa quidem altitudine arenae et calore, quoniam perusta erat* (sc. arena), *pleraque vero siti exstincta esse.*

δίψει ἀπόλλυσθαι] Pro vulgato δίψῃ dedimus δίψει, iis freti quae de utraque huius nominis forma observavimus ad V, 18, 13. Pro ἀπόλλυσθαι ed. Basil. exhibet ἀπώλυσθαι.

7. ψάμμου — οὐ νενησμένης, ἀλλ᾽ οἵας δέχεσθαι] Hunc locum, si quem alium, ut librarii, ita typothetae Basileenses male tractarunt. Pro οὐ νενησμένης, quod solus servavit V. C. Vulcanii, plures codd. Gronovii, inter quos cod. F., iunctim scriptum exhibuere οὐνενησμένης, reliqui οὐνεναγμένης (f. οὐ νενασμένης). In ed. Basil. legebatur ἀνενηγμένης, quod Vulcanius mutavit in ἀνηνεγμένης. Sed scriptura ed. Basileensis sincera est. Nimirum γ male expressum est pro σ, id quod saepe in edd. vett. et codd. factum esse pluribus exemplis comprobavit Iacobs. ad Anthol. Palat. t. III, p. 127 et 290. Litera α vero a dextera erecta statim efficit ɛ. Unde infra ex vulgato οὐ βεβαίῳ factum esse potest quod eiusdem potestatis est ἀβεβαίῳ. Eandem fere in eodem verbo literarum confusionem notavit Popp. ad Thucyd. VII, 87. Ceterum verba ψάμμου — νενησμένης arcte coniungenda sunt cum dativo qui

8 τητον ἐπιβαίνοντας· καὶ ἅμα ἐν ταῖς προσβάσεσί τε καὶ καταβαίνοντας τούς τε ἵππους καὶ τοὺς ἡμιόνους ἔτι μᾶλλον κακοπαθεῖν τῷ ἀνωμάλῳ τῆς ὁδοῦ καὶ ἅμα οὐ βεβαίῳ·
9 τῶν δὲ σταθμῶν τὰ μήκη πιέσαι οὐχ ἥκιστα τὴν στρατιάν· ἀπορία γὰρ ὕδατος οὐ ξύμμετρος οὖσα μᾶλλόν τι
10 ἦγε πρὸς ἀνάγκην τὰς πορείας ποιεῖσθαι. Ὁπότε μὲν δὴ τῆς νυκτὸς ἐπελθόντες τὴν ὁδὸν ἥντινα ἀνῦσαι ἐχρῆν, ἕωθεν πρὸς ὕδωρ ἔλθοιεν, οὐ πάντῃ ἐταλαιπωροῦντο·

---

praecessit *γηλόφοις.* Similes locutiones sunt IV, 15, 13 *πηγὴ ὕδατος.* VI, 25, 9 *πρὸς χειμάῤῥῳ ὀλίγου ὕδατος.* VI, 29, 6 *ἄλσος — δένδρων παντοίων.* VI, 29, 8 *τάπητα ἐπιβλημάτων Βαβυλωνίων* et in fragm. Arriani apud Suid. s. v. *Κολωνός· καθεώρων κολωνοὺς λίθων.* cf. Krueg. ad Xenoph. Anab. VI, 2 (4), 4. — Mox pro *ἀλλ' οἵας* (ed. Bas. *ἀλλοίας*) Vulcanius sive Stephanus minus consulte scribi iussit *ἀλλοῖα.* In omnibus codd. suis Gronovius verba sic distincta invenit, ut nunc leguntur. Idemque conferri iussit III, 17, 14 *οὐδὲ ἡ γῆ οἵα ἐργάζεσθαι* (ubi vide ann. crit.). IV, 3, 4 *ἀλλ' οἵους παρασχεῖν.* V, 11, 2 *ἀλλ' οἷα κρύψαι.* Sensum totius loci bene sic expressit Gronovius: *Incidisse enim in altos colles, non profunda quidem arena ac cumulata, sed tamen quae posset retinere et morari tanquam per lutum aut potius nivem nondum calcatam ingredientes.*

8. *ἐν ταῖς προσβάσεσι καὶ καταβαίνοντας*] Vulcanius, cui haec orationis varietas non videtur intellecta esse, scripsit *καὶ καταβάσεσι.* At, quod dedimus, non solum praestant edd. Venet. et Basil., verum etiam omnes codices quos consuluit Gronovius. Neque morabitur quemquam ista variatio, si perpenderit, participium *καταβαίνοντας* ad sequentem accusativum *τοὺς ἵππους* apte relatum esse, simulque intellexerit, saepe ita variatam Arriano exhiberi orationem. Praeter ann. ad I, 8, 14. IV, 25, 10 et VII, 6, 5 vide potissimum haec l. IV, 7, 8 *οὔτε τὸ σῶμα ὅτῳ καρτερὸν εἴη, οὔτε ὅστις γένει ἐπιφανής, οὔτε κατὰ πόλεμον εἰ δή τις διευτυχοίη.* VII, 15, 9 *οὔτε φόβου ἀναγκάζοντος, οὔτε κατ' ἐλπίδα ὠφελείας, μίσει τε κατεχομένους.* VII, 19, 12 *ὅτι — οὔτε τι ἄλλο ἐπιεικὲς ἢ ἐπὶ τιμῇ ἐπέπρακτο.*

καὶ ἅμα οὐ βεβαίῳ] Non inepte quidem Schmiederus ex auctoritate codicis F. dedit *καὶ ἅμα ἀβεβαίῳ.* Non ausi sumus tamen vulgatam mutare aeque rectam et a quattuor codd. Gron. atque edd. vett. suppeditatam. Ac iam propterea vulgatam tuiti sumus, quod negatione ipsa posita vis quaedam negativa locutioni

προχωρούσης δὲ τῆς ἡμέρας, ὑπὸ μήκους τῆς ὁδοῦ, εἰ 11
ὁδοιποροῦντες ἔτι ἐγκαταληφθεῖεν, ἐνταῦθα ἂν ἐταλαιπώρουν πρός τοῦ καύματός τε καὶ ἅμα δίψει ἀπαύστῳ συνεχόμενοι.

XXV. Τῶν δὲ δὴ ὑποζυγίων πολὺς ὁ φθόρος καὶ ἑκούσιος τῇ στρατιᾷ ἐγίγνετο· ξυνιόντες γάρ, ὁπότε ἐπιλείποι σφᾶς τὰ σιτία, καὶ τῶν ἵππων τοὺς πολλοὺς ἀποσφάζοντες καὶ τῶν ἡμιόνων τὰ κρέα ἐσιτοῦντο, καὶ ἔλεγον

---

inferri videtur, quae in ᾱ privativo non inest. Cf. I, 7, 5 καὶ Αἰτωλοὶ οὐ βέβαιοι ὄντες. III, 30, 1 ὅτι οὐ βεβαία — ἡ γνώμη ἐστίν. V, 26, 6 καὶ τὰ νῦν κατεχόμενα οὐ βέβαια ὄντα. Sic etiam non dixerim Latinorum *infirmus* plane eiusdem potestatis esse atque *non firmus:* quamquam quid inter utrumque intersit, cogitari melius, quam accurate verbis potest exprimi. Ceterum forma ἀβέβαιος, nisi aliis de causis vulgata praeferenda mihi videretur, non haberet in quo offenderes. Vide I, 15, 3 αὐτοί τε ἐξ ἀβεβαίου τε καὶ ἅμα κάτωθεν — ἀμυνόμενοι. I, 18, 13 ἐν ἀβεβαίῳ χωρίῳ.

9. πορείας ποιεῖσθαι] Ed. Bas. πορίας ποιεῖσθαι.

11. εἰ — ἐγκαταληφθεῖεν, ἐνταῦθα ἂν ἐταλαιπώρουν] Ed. Basil. ἐγκαταλειφθεῖεν. Similem orationis colorem vide in his Herodoti III, 51 ὁ δέ, ὅκως ἀπελαυνόμενος ἔλθοι ἐς ἄλλην οἰκίην, ἀπελαύνετ' ἂν καὶ ἀπὸ ταύτης. Cf. de hoc usu particulae ἂν Schweigh. ad Herod. III, 119. Schaef. ad Iulian. Orat. p. XVIII. Bornem. ad Xenoph. Anab. II, 3, 11. Herm. de part. ἂν I, 7, in Opuscc. t. IV, p. 20 sq. Bernh. Wiss. Synt. p. 374.

δίψει ἀπαύστῳ συνεχόμενοι] Schmiederus codicem F. secutus dedit δίψει — ἐχόμενοι. Eadem verba confusa notavimus ad IV, 5, 14. Ut vulgatam scripturam intactam relinquerem, effecit potissimum auctoritas Thucydidis, qui plane ita scripsit II, 49 τῇ δίψῃ ἀπαύστῳ ξυνεχόμενοι. Cf. Arr. IV, 9, 11 καὶ μεῖζον ἔτι, ἢ ὅτῳ τότε ξυνείχετο. Nec multum distat VI, 26, 2 δίψει κατεχόμενον. Mecum sentit qui in his Arriani verbis Thucydidis imitationem invenisse sibi visus est Popp. de Elocut. Thucyd. I, 1, p. 369.

C. XXV. πολὺς ὁ φθόρος] Edd. vett. cum tribus codd. Gronovii πολλῶν ὁ φθόρος. In uno codice adiectivum omnino non comparebat. Quod cum Schmiedero dedimus, exhibet cod. F. Atque hoc ut sensui, ita Arrianeo stilo commodissimum est. Sic dixit Arrianus I, 9, 10 καὶ ὁ φόνος πολύς. V, 14, 3 οὐ πλείονα τὸν φόνον. V, 18, 2 μείονα τὸν φόνον. — Infra ed. Basil. ἐπιλείπει.

2 δίψει ἀποθανεῖν αὐτοὺς ἢ ὑπὸ καμάτου ἐκλιπόντας· καὶ ὁ τὴν ἀτρέκειαν τοῦ ἔργου ἐξελέγξων ὑπό τε τοῦ πόνου οὐδεὶς ἦν καὶ ὅτι ξύμπαντες τὰ αὐτὰ ἡμάρτανον· καὶ Ἀλέξανδρον μὲν οὐκ ἐλελήθει τὰ γιγνόμενα, ἴασιν δὲ τῶν παρόντων ἑώρα τὴν τῆς ἀγνοίας προσποίησιν μᾶλλόν τι
3 ἢ τὴν ὡς γιγνωσκομένων ἐπιχώρησιν. Οὔκουν οὐδὲ τοὺς νόσῳ κάμνοντας τῆς στρατιᾶς οὐδὲ τοὺς διὰ κάματον ὑπολειπομένους ἐν ταῖς ὁδοῖς ἄγειν ἔτι ἦν εὐμαρῶς, ἀπορίᾳ τε τῶν ὑποζυγίων καὶ ὅτι τὰς ἁμάξας αὐτοὶ κατέκοπτον, ἀπόρους οὔσας αὐτοῖς ὑπὸ βάθους τῆς ψάμμου ἄγεσθαι,
4 καὶ ὅτι ἐν τοῖς πρώτοις σταθμοῖς διὰ ταῦτα ἐξηναγκάζοντο οὐ τὰς βραχυτάτας ἰέναι τῶν ὁδῶν, ἀλλὰ τὰς εὐπο-

---

2. *ὁ — ἐξελέγξων ὑπό τε τοῦ πόνου οὐδεὶς ἦν*] Edd. vett. *ὁ — ἐξελέγξων ὑπό τε τοῦ παντὸς οὐδεὶς ἦν.* „Quidquid sit, nihil sententiae in his verbis. Scribe *ἐξελέγξων ὑπό τε τοῦ πόνου.* Ita aut integre clareque habent Mssti, aut ad hanc lectionem alludunt.“ *Gronov.* Recte. Ad constructionem cf. V, 10, 2 *ἔγνω ἀδύνατος ὢν περάσαι ὑπὸ τοῦ πλήθους — καὶ ὅτι ἐπιθήσεσθαι ἔμελλον.* Vide ann. ad. IV, 25, 10. — Mox ed. Basil. *ἐλελήθη.*

ἴασιν δὲ — ἐπιχώρησιν] Transscripsit haec verba in Lexicon suum Suidas s. v. *ἐπιχώρησις*, et accurate quidem, nisi quod apud eum hodie legitur *ἐποίει* pro *ἑώρα* et *ἀνοίας* pro *ἀγνοίας*, quorum posterius non dubito quin futuro Suidae editori ex Arriano corrigendum sit. Eadem nomina saepe confusa reperimus. Cf. vv. ll. ad Demosth. de Cherson. p. 93, 15, R. — Pro *γιγνωσκομένων* ed. Bas. male scriptum exhibet *γιγνωσκομένην.*

3. *ἄγειν ἔτι ἦν εὐμαρῶς*] Verba proprie sic erant coniungenda: *ἔτι ἦν εὐμαρῶς ἄγειν* h. e. nec — *vehi amplius sine impedimento poterant.* De hac verbi *εἶναι* significatione vide ann. ad IV, 4, 12.

7. *οἷα δὴ νυκτὸς τὸ πολὺ τὰς πορείας ποιούμενοι*] Sic edd. vett. cum quattuor codd. Gronovii. *τὸ πολὺ τῆς πορείας* cod. F., unde recepit Schmiederus. Nec sane omnino damnanda videtur haec scriptura, sed tamen non ita est comparata, ut vulgatae lectioni statim debeat praeponi. Cui tuendae apta sunt haec VI, 24, 9 *ἀπορίᾳ γὰρ ὕδατος — μᾶλλόν τι ἦγε πρὸς ἀνάγκην τὰς πορείας ποιεῖσθαι.* Voces quae sunt *τὸ πολὺ* significant quod Latini dicunt *plerumque* s. *maximam partem*, ut III, 10, 5 *τὸ πολὺ ἐν ταῖς μάχαις σφαλερὰ ἡ νὺξ κατεφαίνετο.* III, 18, 9 *καὶ ταύτην δρόμῳ τὸ πολὺ ἦγε*, coll. ann. ad I, 19, 14. Ubi singularis *ἡ πορεία* po-

ρωτάτας τοῖς ζεύγεσι· καὶ οὕτως οἱ μὲν νόσῳ κατὰ τὰς 5
ὁδοὺς ὑπελείποντο, οἱ δὲ ὑπὸ καμάτου ἢ καύματος ἢ τῷ
δίψει οὐκ ἀντέχοντες· καὶ οὔτε οἱ ἄξοντες ἦσαν οὔτε οἱ
μένοντας θεραπεύσοντες· σπουδῇ γὰρ πολλῇ ἐγίγνετο ὁ 6
στόλος, καὶ ἐν τῷ ὑπὲρ τοῦ παντὸς προθύμῳ τὸ καθ'
ἑκάστους ξὺν ἀνάγκῃ ἠμελεῖτο· οἱ δὲ καὶ ὕπνῳ κάτοχοι 7
κατὰ τὰς ὁδοὺς γενόμενοι, οἷα δὴ νυκτὸς τὸ πολὺ τὰς
πορείας ποιούμενοι, ἔπειτα ἐξαναστάντες οἷς μὲν δύναμις
ἔτι ἦν, κατὰ τὰ ἴχνη τῆς στρατιᾶς ἐφομαρτήσαντες, ὀλίγοι
ἀπὸ πολλῶν ἐσώθησαν· οἱ πολλοὶ δὲ ὥσπερ ἐν πελάγει
ἐκπεσόντες τῇ ψάμμῳ ἀπώλοντο. Ξυνηνέχθη δὲ τῇ στρα- 8
τιᾷ καὶ ἄλλο πάθημα, ὃ δὴ οὐχ ἥκιστα ἐπίεσεν αὐτούς

---

situs est, ibi non tam *singula itinera* indicantur, quam *iter* in universum: ut III, 21, 11 *ἐνταῦθα ἀκούσας ὅτι νυκτὸς ποιεῖσθαι τὴν πορείαν ἐγνωσμένον εἴη τοῖς βαρβάροις.* VI, 4, 2 *ὅπως χρὴ τὴν πορείαν ποιεῖσθαι.* Consule praeterea quae de simili nominum in plurali positorum usu diximus in ann. ad VI, 15, 1.

ὕπνῳ κάτοχοι] Sic dixit Plutarchus in vita Crassi c. VIII *κάτοχος τοῖς περὶ τὸν Διόνυσον ὀργιασμοῖς.* Paulo aliter iam habent quae leguntur apud Arr. IV, 13, 9 *κάτοχον ἐκ τοῦ θείου γιγνομένην.*

ὥσπερ ἐν πελάγει ἐκπεσόντες τῇ ψάμμῳ ἀπώλοντο] „Vulcanius *in arenas tanquam vastum pelagus delati.* Dubito an sufficiat. Nimirum *ἐκπίπτειν* naves dicuntur, quae non tenent cursum vel propositum vel felicem sive ob adversos ventos, sive ob loci ignorantiam. Sic Diod. Sic. I, 31 *λανθάνουσιν ἑαυτοὺς ἐκπίπτοντες οἱ μὲν εἰς ἑλώδεις καὶ λιμνάζοντας τόπους, οἱ δ' ἐς χώραν ἔρημον* (cf. Xenoph. Anab. VII, 5, 12 *νεῶν πολλαὶ ὀκέλλουσι καὶ ἐκπίπτουσι.* Paulo plenius idem ibid. V, 2, 31 *ἐκπεσόντες ἐκ τῆς ὁδοῦ.* Vide Locell. ad Xenoph. Ephes. p. 239. E.). Sed vero *ἐκπίπτειν* proprie etiam dicuntur homines qui casu e navibus excidunt in mare; nec tantum homines, sed etiam quaecunque res in navibus sunt. Hinc simpliciter intelligo: *in arena, velut in pelago elapsi perierunt,* nempe arenis obruti, non secus ac mari. Eadem comparatio l. III, 3, 7 *οὐδὲ ἔστιν εἰδέναι ἵνα χρὴ πορεύεσθαι, καθάπερ ἐν πελάγει τῇ ψάμμῳ.*" *Gronov.* Notandum est, in edd. vett. legi addita praepositione *ἐν τῇ ψάμμῳ.* Praepositionem removit Schmiederus, iis permotus quae Gronovius ad V, 17, 3 annotaverat. Sed vellem hic accuratius indicasset quae sit codicum

9 τε καὶ τοὺς ἵππους καὶ τὰ ὑποζύγια. Ὕεται γὰρ ἡ Γαδρω-
σίων γῆ ὑπ᾽ ἀνέμων τῶν ἐτησίων, καθαπεροῦν καὶ ἡ Ἰνδῶν
γῆ, οὐ τὰ πεδία τῶν Γαδρωσίων, ἀλλὰ τὰ ὄρη, ἵναπερ προσ-
φέρονταί τε αἱ νεφέλαι ὑπὸ τοῦ πνεύματος καὶ ἀναχέονται,
10 οὐχ ὑπερβάλλουσαι τῶν ὀρῶν τὰς κορυφάς. Ὡς δὲ ηὐλίσθη
ἡ στρατιὰ πρὸς χειμάῤῥῳ ὀλίγου ὕδατος, αὐτοῦ δὴ ἕνεκα
τοῦ ὕδατος ἀμφὶ δευτέραν φυλακὴν τῆς νυκτὸς, ἐμπλησθεὶς
ὑπὸ τῶν ὄμβρων ὁ χείμαῤῥος ὁ ταύτῃ ῥέων, ἀφανῶν τῇ
στρατιᾷ γεγενημένων τῶν ὄμβρων, τοσοῦτο ἐπῆλθε τῷ
ὕδατι, ὡς γύναια καὶ παιδάρια τὰ πολλὰ τῶν ἑπομένων
τῇ στρατιᾷ διαφθεῖραι, καὶ τὴν κατασκευὴν τὴν βασιλι-
κὴν ξύμπασαν ἀφανίσαι καὶ τῶν ὑποζυγίων ὅσα ἀπελεί-
11 πετο· αὐτοὺς δὲ μόλις καὶ χαλεπῶς ξὺν τοῖς ὅπλοις οὐδὲ

---

scriptura. Num enim propterea quod semel omissam videmus in eadem verborum structura praepositionem, Arrianus ubique eam omisisse putandus est? Saepe autem in his similibusque locutionibus praepositionem in altera enunciati parte omitti praeter alios animadverterunt Schaef. ad Iulian. Orat. p. XIX sq. et Bernhard. Wiss. Synt. p. 205. Ceterum cave putes construendum *ἐν πελάγει ἐκπεσόντες*. Coniunge potius *ἐν πελάγει — ἀπώλοντο*, ut *ἐκπεσόντες* absolute positum sit. Vide ann. ad III, 2, 8.

9. *προσφέρονται — ὑπὸ τοῦ πνεύματος*] Schmiederus e cod. F. *προσφέρονται — ἐκ τοῦ πνεύματος* rell. codd. cum edd. vett. Utramque praepositionem in tali verborum coniunctione recte habere posse concedes perlectis quae dicta sunt ad III, 12, 2 et VII, 3, 8. — Supra ed. Basil. *καθάπερ οὖν*.

10. *τοσοῦτο ἐπῆλθε*] „In omnibus editis praeter Venetam et Basileensem legitur *τοσοῦτον ἐπῆλθε*. Cui voci masculinum *τοσοῦτον* iungerem, non inveni. Vel scribendum est *τοσούτῳ tam multa aqua*, vel neutrum quod habent primae editiones, et revocavi, quod vertendum, quasi scripsisset *ἐπὶ τοσοῦτο ἦλθε τῷ ὕδατι*.“ *Schmied.* Forte factum puto ut in ed. Vulcaniana *ν* accesserit. Sed si omnes codd. Gronovii et edd. vett. id firmarent, non repudiaremus. Non meminerat, opinor, Schmiederus, *τοσοῦτον* alteram esse neutrius formam, Atticis scriptoribus valde dilectam. — Infra ed. Bas. *καὶ τούτων ὑποζυγίων*.

12. *ὁπότε ἐκ καύματος — ἐπιτύχοιεν*] Ed. Bas. *ἀπό τε — ἐπιτύχοιε* et *ἐκκαύματος* una voce. Quod cum non intelligeret quomodo diceretur Vulcanius, dedit *ἀπό τε καύματος — ἐπιτυχόντες*. Nobis cum Schmiedero

τούτοις πᾶσιν ἀποσωθῆναι· οἱ πολλοὶ δὲ καὶ πίνοντες, 12
ὁπότε ἐκ καύματός τε καὶ δίψους ὕδατι ἀθρόῳ ἐπιτύ-
χοιεν, πρὸς αὐτοῦ τοῦ ἀπαύστου ποτοῦ ἀπώλοντο. Καὶ 13
τούτων ἕνεκα Ἀλέξανδρος τὰς στρατοπεδείας οὐ πρὸς τοῖς ὕδασιν αὐτοῖς τὸ πολὺ ἐποιεῖτο, ἀλλὰ ἀπέχων ὅσον εἴκοσι σταδίους μάλιστα, ὡς μὴ ἀθρόους ἐμπίπτοντας τῷ ὕδατι αὐτούς τε καὶ τὰ κτήνη ἀπόλλυσθαι καὶ ἅμα τοὺς μάλιστα ἀκράτορας σφῶν ἐπεμβαίνοντας ἐς τὰς πηγὰς ἢ τὰ ῥεύματα διαφθείρειν καὶ τῇ ἄλλῃ στρατιᾷ τὸ ὕδωρ.

XXVI. Ἔνθεν δὴ ἔργον καλόν, εἴπερ τι ἄλλο τῶν Ἀλεξάνδρου, οὐκ ἔδοξέ μοι ἀφανίσαι, ἢ ἐν τῇδε τῇ χώρᾳ πραχθὲν ἢ ἔτι ἔμπροσθεν ἐν Παραπαμισάδαις, ὡς μετ-
εξέτεροι ἀνέγραψαν· ἰέναι μὲν τὴν στρατιὰν διὰ ψάμμου 2

---

recepta sunt quae praestant omnes codd. Gronovii. Atque editio Basileensis iamiam eo ferebat. Nimirum *ἀπό τε*, literis male distractis, sine dubio expressum est pro *ὁπότε* (cf. ann. ad III, 15, 4. III, 28, 12. IV, 13, 11. V, 7, 11. V, 8, 8. V, 23, 13). Verbo *ἐπιτύχοιεν* vero male detractum est *ν* finale, ut eadem editio nos condonavit formis *μάθοιε* III, 21, 8. *λάβοιε* III, 17, 3. *περιτυγχάνοιε* VI, 8, 3.

13. *τὰς στρατοπεδείας*] Semel hoc loco usurpavit Arrianus formam *στρατοπεδεία* de *castris*, fortasse secutus Xenophontem, de quo vide quae dixit Schneiderus in Add. et Corrig. ad Hist. Gr. p. 120 coll. Hist. Gr. IV, 1, 24. Sed etiam aliis scriptoribus hoc nomen in usu fuit. Cf. Polyb. XI, 30 *μεταξὺ τῆς αὐτοῦ καὶ τῶν πολεμίων στρατοπεδείας*. Diod. Sicul. XVII, 59 *παρεισπεσόντων εἰς τὴν στρατοπεδείαν τῶν Μακεδόνων*. XVII, 95 *στρατοπεδείαν περιβαλόμενος*. — Paulo infra ed. Bas. *ἀπώλυσθαι*.

C. XXVI. *ὡς μετεξέτεροι ἀνέγραψαν*] Ionicam hanc vocem quae est *μετεξέτεροι*, ut Herodoto, ita Hippocrati valde familiarem (vide Lex. Herodot. t. II, p. 102. Koen. ad Greg. Cor. p. 501) Arrianus hoc loco excepto non usurpavit. Ceterum Koenius cum ad Greg. Cor. l. l. scribebat: „non exspectaram apud Arr. Exp. Al. VI, 26," hoc non tam libere professurus fuisset, si cognita habuisset multa illa quae Arrianus ex Herodoto mutuatus est.

μόλις μὲν καὶ χαλεπῶς] Plane ita dixit VI, 25, 9 *μόλις μὲν καὶ χαλεπῶς ἀποσωθῆναι*. Cf. Dorv. ad Charit. p. 409, qui plura dixit de hac similibusque loquendi formulis.

2. *τὸ δὲ ἦν πρόσθεν τῆς ὁδοῦ*] Bornemannus ad Xenoph.

τε καὶ τοῦ καύματος ἤδη ἐπιφλέγοντος, ὅτι πρὸς ὕδωρ ἐχρῆν ἐξανύσαι (τὸ δὲ ἦν πρόσθεν τῆς ὁδοῦ) καὶ αὐτόν τε Ἀλέξανδρον δίψει κατεχόμενον μόλις μὲν καὶ χαλεπῶς, πεζὸν δὲ ὅμως ἡγεῖσθαι· ὥστε καὶ τοὺς ἄλλους στρατιώτας (οἷάπερ φιλεῖ ἐν τῷ τοιῷδε) κουφοτέρως φέρειν
3 τοὺς πόνους ἐν ἰσότητι τῆς ταλαιπωρήσεως· ἐν δὲ τούτῳ τῶν ψιλῶν τινας κατὰ ζήτησιν ὕδατος ἀποτραπέντας ἀπὸ τῆς στρατιᾶς εὑρεῖν ὕδωρ συλλελεγμένον ἔν τινι χαράδρᾳ οὐ βαθείᾳ, ὀλίγην καὶ φαύλην πίδακα· καὶ τοῦτο οὐ χαλεπῶς συλλέξαντας σπουδῇ ἰέναι παρ' Ἀλέξανδρον,
4 ὡς μέγα δή τι ἀγαθὸν φέροντας· ὡς δὲ ἐπέλαζον ἤδη, ἐμβαλόντας ἐς κράνος τὸ ὕδωρ προσενεγκεῖν τῷ βασιλεῖ·

Anab. IV, 3, 28 pro *πρόσθεν* scriptum malit *πρόσω*. Quam ob causam, ignoro. Nam nullo modo comparari possunt quae apud Xenoph. l. l. leguntur verba *μὴ πρόσω δὲ τοῦ ποταμοῦ προβαίνειν*. Nec prorsus simile est quod dixit Arrianus ipse in Indicis c. II, 8 *τὰ δὲ πρὸς ἕω Ἀλέξανδρος μὲν οὐκ ἐπῆλθε, τάδε πρόσω ποταμοῦ Ὑφάσιος*. Cum vulgata scriptura apte conferas Xen. Hist. Gr. IV, 1, 22 *παρήγγειλε παρεῖναι πρόσθεν τοῦ στρατοπέδου*. — Usum pronominis quod est *τὸ δέ* illustrent haec. III, 30, 12 *ἐπὶ Μαράκανδα ἦγε· τὰ δέ ἐστι βασίλεια*. V, 1, 1 *τὸ δὲ κτίσμα εἶναι*. VI, 11, 6 *τὸ δὲ ξυνέβη*. Tact. c. XLII *τὸ δέ μοι ἔστω τέλος*. Cf. Sieb. ad Pausan. II, 1, 6. Wyttenb. ad Iul. Orat. p. 172, ed. Lips. Krueg. ad Xen. Anab. IV, 2, 6. Adde Lucian. vv. hh. II, 42 *τὸ δ' ἦν πέλαγος*.

ὥστε καὶ τοὺς ἄλλους στρατιώτας] Voculam *καί*, quam edd. vett. et omnes fere codd. Gronovii ignorabant, inseruimus e cod. F. Schmiederum secuti. Vide ann. ad III, 10, 3. Praeterea recte scribi iussit Raphelius *ὥστε* pro vulg. *ὡς δέ*, quod ferri non potest. Similem orationis colorem habes in his l. I, 7, 4 *ὥστε (ὅπερ φιλεῖ ἐν τοῖς τοιοῖσδε) — εἴκαζον*.

3. *ὡς μέγα δή τι ἀγαθόν*] Simili verborum coniunctione usus dixit III, 29, 6 *πολὺ δή τι βαθύτερος*. IV, 25, 4 *πολὺ δή τι ἀλκιμώτατοι*. VI, 1, 5 *μικροῖς δή τισι*. Cf. Xenoph. Ephes. I, 1, 1 *μέγα δή τι χρῆμα*.

5. *πότον γενέσθαι*] Sic primus Vulcanius. *ποτόν* ed. Basil. Hoc nomine semel usus est Arrianus VI, 25, 10 *πρὸς αὐτοῦ τοῦ ἀπαύστου ποτοῦ ἀπώλοντο*. Illud haud raro nobis repertum, ut IV, 8, 3 *πόῤῥω τοῦ πότου προϊόντος*. IV, 10, 7 *ἐν πότῳ*. VII, 4, 10 *καὶ μετὰ τὸν πότον ἦκον οἱ γαμούμενοι*. VII, 14, 1 *καὶ πότοι αὐτῷ ἐγίγνοντο*. VII, 27, 3 *ἀπαλλαγῆναι ἐκ τοῦ πότου*. In quibus

τὸν δὲ λαβεῖν μὲν καὶ ἐπαινέσαι τοὺς κομίσαντας· λα-
βόντα δὲ ἐν ὄψει πάντων ἐκχέαι· καὶ ἐπὶ τῷδε τῷ ἔργῳ ἐς 5
τοσόνδε ἐπιῤῥωσθῆναι τὴν στρατιὰν ξύμπασαν, ὥστε εἰκά-
σαι ἄν τινα πότον γενέσθαι πᾶσιν ἐκεῖνο τὸ ὕδωρ τὸ πρὸς
Ἀλεξάνδρου ἐκχυθέν. Τοῦτο ἐγώ, εἴπερ τι ἄλλο, τὸ ἔργον 6
εἰς καρτερίαν τε καὶ ἅμα στρατηγίαν ἐπαινῶ Ἀλεξάνδρου.
Ξυνηνέχθη δέ τι καὶ τοιόνδε τῇ στρατιᾷ ἐν τῇ γῇ ἐκείνῃ. 7
Οἱ γὰρ ἡγεμόνες τῆς ὁδοῦ τελευτῶντες οὐκέτι μεμνῆσθαι
ἔφασκον τὴν ὁδόν, ἀλλ' ἀφανισθῆναι τὰ σημεῖα αὐτῆς
πρὸς τοῦ ἀνέμου ἐπιπνεύσαντος· καὶ οὐ γὰρ εἶναι ἐν τῇ 8
ψάμμῳ πολλῇ τε καὶ ὁμοίᾳ πάντῃ νενημένῃ, ὅτῳ τεκμη-
ριώσονται τὴν ὁδόν· οὔτ' οὖν δένδρα ξυνήθη παρ' αὐτὴν 9

---

omnibus locis est Latinorum *convivium*. Quam significationem si nostro loco retines, haud inepte Arrianus hoc dixisse putandus est: *ut coniecerit quispiam convivii loco fuisse omnibus aquam illam ab Alexandro effusam.*

6. *Τοῦτο ἐγώ, εἴπερ τι ἄλλο, τὸ ἔργον*] Similis verborum constructio est IV, 19, 9 *καὶ τοῦτο ἐγὼ Ἀλεξάνδρου τὸ ἔργον ἐπαινῶ.* Aliter eum loqui potuisse documento sunt haec l. I, 24, 3 *τῷ ἔργῳ τῷδε, εἴπερ τινὶ ἄλλῳ, εὐδοκίμησε.*

8. *ὁμοίᾳ πάντῃ νενημένῃ*] Sic recte ed. Basil. et Vulc. *νενεμένῃ* Blancardus primus, unde transiit in ed. Gronov. et Raphel. Meminit huius loci Toupius in Opp. critt. I, p. 233. Nec dubitandum est quin apud Suidam s. v. *κολωνός*, ubi vulgo legitur in fragmento Arriani *καθεώρων κολωνοὺς λίθων πολλαχοῦ τοῦ ὄρους νεμεμημένους* cum Toupio sit scribendum *νενημένους* s. *νενησμένους*, quam posteriorem formam vide apud Arr. VI, 24, 7, cui favet quoque qui VII, 3, 3 legitur aoristus *νησθῆναι.* Ex Gronovii annotatione ad VI, 24, 7 inserta: „Itaque infra c. 26 non repugnabo scribi oportere *πάντῃ νενημένῃ*, ut habet Mstus unus cum Augustano et ed. Basileensi; quomodo pro *νενησμένῃ* alios dixisse etiam annotatum est, ubi vulgo *νενημένῃ*,“ non sane scio, quid eruatur. Num omnes codices praebuere *νενημένῃ*, an fuit in nonnullis *νενεμένῃ* s. *νενησμένῃ*? Ceterum quod dedimus, ne quis minus probum habeat, conferatur Xenoph. Cyrop. V, 4, 16 *εὕρισκον θησαυροὺς ἄρτων νενημένων.* Thucyd. VII, 87 *τῶν νεκρῶν ἐπ' ἀλλήλοις ξυννενημένων.* Athenae. X, p. 437, A *ὅτι ῥίψας ἑαυτὸν ἐς πυρὰν νενημένην ἀπέθανε.*

9. *πρὸς τῶν ἄρκτων — τὴν μείζονα*] Eustathius ad Dionys. Perieg. p. 275 sensum potius, quam singula verba respiciens scri-

πεφυκότα, οὔτε τινὰ γήλοφον βέβαιον ἀνεστηκότα, οὐδὲ πρὸς τὰ ἄστρα ἐν νυκτὶ ἢ μεθ' ἡμέραν πρὸς τὸν ἥλιον μεμελετῆσθαι σφίσι τὰς πορείας, καθάπερ τοῖς ναύταις πρὸς τῶν ἄρκτων τὴν μὲν Φοίνιξι τὴν ὀλίγην, τὴν δὲ
10 τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις τὴν μείζονα. Ἔνθα δὴ Ἀλέξανδρον συνιέντα ὅτι ἐν ἀριστερᾷ ἀποκλίναντα ἄγειν ἀνα-
11 λαβόντα ὀλίγους ἅμα οἷ ἱππέας· ὡς δὲ καὶ τούτων οἱ ἵπποι ἐξέκαμνον ὑπὸ τοῦ καύματος, ἀπολιπεῖν καὶ τούτων τοὺς πολλούς· αὐτὸν δὲ ξὺν πέντε τοῖς πᾶσιν ἀφ-
12 ιππάσασθαι, καὶ εὑρεῖν τὴν θάλασσαν· διαμησάμενόν τε αὐτὸν ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ τὸν κάχληκα [καὶ] ἐπιτυχεῖν ὕδατι γλυκεῖ καὶ καθαρῷ καὶ οὕτω μετελθεῖν τὴν στρα-

---

bit: Ἀῤῥιανὸς δὲ ἐν τοῖς περὶ Ἀλεξάνδρου φησὶν ὅτι Φοίνικες μὲν πρὸς τὴν ὀλίγην ἄρκτον μελετῶσι τὰς πορείας, οἱ δὲ ἄλλοι ἄνθρωποι πρὸς τὴν μείζω. Attamen haec verba ab Eustathio ita adscripta confirmarunt quam de distinguendis huius enunciati singulis verbis sententiam habui. Nimirum colon vulgo post *πρὸς τῶν ἄρκτων* positum sequentia a praegressis ita disiungebat, ut nullo modo cohaerere viderentur. Sed perperam hoc factum est. Signo isto deleto et commate post *ὀλίγην* posito praepositio *πρός*, ut par est, pertinet ad accusativos *τὴν ὀλίγην* et *τὴν μείζονα.* Vulcanius, qui verborum nexum non intellexit, scripturam editionis Basileensis, quam firmant omnes codd. Gronovii, mutavit scribendo *τοῖς μὲν Φοίνιξι τὴν ὀλίγην, τοῖς δ' ἄλλοις — τὴν μείζονα.* Qua mutatione, ut vides, non opus est. Hoc enim dixit Arrianus: *neque ex astris noctu, aut ex sole interdiu itineris rationem sese observare, quemadmodum nautae* (navium cursum colligerent) *ex ursis, et Phoenices quidem ex minori, reliqui homines ex maiori.* De constructione confer quae dicta sunt in ann. ad. II, 21, 9.

10. *Ἔνθα δὴ — ἱππέας*] Haec est scriptura editionis Basileensis, ab omnibus codicibus Gronovii confirmata. Vulcanius ex coniectura, ut videtur, post *ἀριστερᾷ* inseruit *δεῖ* (cf. Lob. ad Phryn. p. 772) et post *ἱππέας* verbum *προκεχωρηκέναι.* Non male quidem, nisi quod pro *προκεχωρηκέναι* scriptum oportebat *προχωρῆσαι*; sed vulgatum mutare nefas foret. Quamquam negari non potest, verba minus concinne composita esse. Si quid video, quae dixit Arrianus, ita erant ordinanda: *ἔνθα δὴ Ἀλέξανδρον συνιέναι* (sc. *τὴν πορείαν*) *καὶ ἐν ἀριστερᾷ — ἄγειν κ. τ. λ.* Hoc enim certum mihi est, particulam *ὅτι* non esse causalem ut ad *συνιέντα* referendam,

τιὰν πᾶσαν, καὶ ἐς ἑπτὰ ἡμέρας ἰέναι παρὰ τὴν θάλασσαν ὑδρευομένους ἐκ τῆς ἠιόνος. Ἔνθεν δὲ (ἤδη γάρ τι 13
γιγνώσκειν τὴν ὁδὸν τοὺς ἡγεμόνας) ἐπὶ τῆς μεσογαίας ποιεῖσθαι τὸν στόλον.

XXVII. *Ὡς δὲ ἀφίκετο ἐς τῶν Γαδρωσίων τὰ βασίλεια, ἀναπαύει ἐνταῦθα τὴν στρατιάν· καὶ Ἀπολλοφάνην μὲν παύει τῆς σατραπείας, ὅτι οὐδενὸς ἔγνω ἐπιμεληθέντα τῶν προεπηγγελμένων. Θόαντα δὲ σατραπεύειν τῶν ταύτῃ* 2
ἔταξε· τούτου δὲ νόσῳ τελευτήσαντος, Σιβύρτιος τὴν σατραπείαν ἐκδέχεται· ὁ αὐτὸς δὲ καὶ Καρμανίας σατράπης ἦν, νεωστὶ ἐξ Ἀλεξάνδρου ταχθείς· τότε δὲ τούτῳ μὲν Ἀραχώτων τε καὶ τῶν Γαδρωσίων ἄρχειν ἐδόθη·

---

sed *ὅτι — ἄγειν* positum esse quasi praecesserit verbum *λέγουσι* vel simile quid. De quo constructionis genere vide quae disputarunt Passov. ad Parthen. Erott. p. 65. Fritzsch. Qu. Lucc. p. 172 sq. Iacobs. in vv. ll. Diar. schol. Darmst. 1828, p. 1093 et ibid. 1829, p. 819 insertis. Cf. Hist. Ind. VI, 6 *ὥστε ἀπὸ τῶνδε ἔξεστι τεκμηριοῦσθαι — ὅτι ἐοικὸς εἶναι ὕεσθαι τὰ Αἰθιόπων ὄρεα.* Pro *ἅμα οἱ* edd. habent *ἅμά οἱ.*

[*καὶ*] *ἐπιτυχεῖν*] Vocem, quam uncis inclusam vides, Schmiederus dedit e cod. F. Ignorant eam ut edd. vett., ita codd. quattuor Gronovii. Nec sane valde ea desideratur. Construe *διαμησάμενόν τε — ἐπιτυχεῖν — καὶ οὕτω μετελθεῖν.* Et facile particula ista poterat oriri ex vocis antecedentis syllaba finali.

εἰς ἑπτὰ ἡμέρας] Ita edd. vett. cum quattuor codd. Gronovii. *ἐν ἑπτὰ ἡμέραις* Schmiederus ex auctoritate codicis F. Minus apte, opinor. Quamvis enim multis locis apud Arrianum legatur dativus temporis addita praepositione *ἐν* (vid. ann. ad III, 20, 2), tamen ne unum quidem novi locum, ubi in tali verborum coniunctione qualis nostro loco obtinet, dativum usurparit. Nam quod afferat quispiam l. IV, 22, 12 *ἐξεῖλον γὰρ αὐτὴν ἐν τριάκοντα ἡμέραις προσκαθήμενοι,* id, re paulo accuratius considerata, huc non pertinere intelligitur. Verba enim *ἐν τριάκοντα ἡμέραις* referenda sunt ad *ἐξεῖλον.* Nostro loco verba *ἐς ἑπτὰ ἡμέρας* significant quod Latine dixeris *septem circiter dies.* Cf. IV, 30, 1 *ἐχώννυτο — ἐς τρεῖς ἡμέρας — τὸ χῶμα.* Diod. Sicul. XVII, 106 *ἐφ' ἑπτὰ μὲν ἡμέρας προῄει.*

C. XXVII. 2. *Σιβύρτιος*] „Ita recte constitutum fuit primo id nomen ab Freinshemio in notis Curtianis IX, 10, 20 et Indice Cur-

3 *Καρμανίαν δὲ ἔσχε Τληπόλεμος ὁ Πυθοφάνους. Ἤδη τε ἐπὶ Καρμανίας προὐχώρει ὁ βασιλεὺς καὶ ἀγγέλλεται αὐτῷ Φίλιππον τὸν σατράπην τῆς Ἰνδῶν γῆς, ἐπιβου-*
4 *λευθέντα πρὸς τῶν μισθοφόρων, δόλῳ ἀποθανεῖν· τοὺς δὲ ἀποκτείναντας ὅτι οἱ σωματοφύλακες τοῦ Φιλίππου οἱ Μακεδόνες, τοὺς μὲν ἐν αὐτῷ τῷ ἔργῳ, τοὺς δὲ καὶ*
5 *ὕστερον λαβόντες ἀπέκτειναν. Ταῦτα δὲ ὡς ἔγνω, ἐκπέμπει γράμματα ἐς Ἰνδοὺς παρὰ Εὔδημόν τε καὶ Ταξίλην, ἐπιμελεῖσθαι τῆς χώρας τῆς πρόσθεν ὑπὸ Φιλίππῳ τεταγμένης, ἔστ' ἂν αὐτὸς σατράπην ἐκπέμψαι ἐπ' αὐτῆς.*
6 *Ἤδη δ' ἐς Καρμανίαν ἥκοντος Ἀλεξάνδρου, Κρατερὸς*

---

tii. Libri namque scripti omnes haerent in duplici sibilo *Σισύρτιος*. Habes id nomen in proverbio *Κλεισθένην ὁρῶ*. Vide Suidam." *Gronov.* Intactum reliquerunt hoc nomen librarii V, 6, 2 *Σιβυρτίῳ τῷ σατράπῃ τῆς Ἀραχωσίας.*

4. *τοὺς δὲ ἀποκτείναντας*] Edd. vett. cum quattuor codd. Gronovii *τοὺς μὲν ἀποκτείναντας.* Quod dedimus, suppeditavit cod. F. Neque aliter scripturus fuissem, etiamsi omnes codices adversarii exstitissent. cf. II, 3, 12 *Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἀπόρως μὲν εἶχεν —, ἄλυτον δὲ περιιδεῖν οὐκ ἤθελε.* VII, 23, 6 *τοὺς δὲ Πέρσας, τοὺς μὲν τοξότας, τοὺς δὲ καὶ μεσάγκυλα ἔχοντας.* Adde ann. ad I, 22, 9.

5. *τῆς χώρας τῆς πρόσθεν*] „Vox tertia typorum lapsu in Gronoviana exciderat; nunc restituta est." *Schmied.* — Supra ed. Bas. *παρ' Εὔδαιμον.*

ἔστ' ἂν αὐτὸς ἐκπέμψαι] Non multum abfuit quin scriberem *ἔστ' ἂν — ἐκπέμψῃ,* locis fretus quales sunt IV, 3, 11 *κελεῦσαι φυλάττεσθαι, ἔστ' ἂν ἀπαλλάττηται.* VI, 14, 4 *ξυστρατεύοντας ἕξειν, ἔστ' ἂν διαπολεμηθῇ.* VI, 22, 5 *τό τε ναυτικὸν ὑπομένειν, ἔστ' ἂν περιπλεύσῃ τὴν χώραν.* Non tamen damnaverim optativum, ut in oratione obliqua positum; damnaverim formam *ἐκπέμψαι* pro *ἐκπέμψειε* positam, coll. ann. ad III, 28, 12. Num autem *ἔστ' ἂν* recte constructum sit cum optativo, in dubio relinquam. Arrianus quidem dixit II, 23, 5 *ταύτας δὲ ἐκέλευσεν ἐποκέλλειν —, ἔστε τὸ ἐποκεῖλαι ἄπορον γίγνοιτο.* Reperi tamen apud Xenophontem Hist. Gr. V, 4, 47 *ἐκέλευσε φυλάττειν ἕως ἂν ἔλθοι.* Cyropaed. VIII, 1, 44 nuper editum est *ἀνέμενεν αὐτούς, ἔστε ἐμφάγοιέν τι* pro vulg. *ἔστ' ἂν ἐμφάγοιεν.* Et sic quoque Anab. V, 5, 2, ubi nunc expressum legitur *ἐπιμεῖναι κελεύσαντες, ἔστε βουλεύσαιντο,* unus

ἀφικνεῖται, τήν τε ἄλλην στρατιὰν ἅμα οἷ ἄγων καὶ τοὺς ἐλέφαντας, καὶ Ὀρδάνην τὸν ἀποστάντα καὶ νεωτερίσαντα
συνειληφώς. Ἐνταῦθα δὲ Στασάνωρ τε ὁ Ἀρείων καὶ ὁ 7
Ζαραγγῶν σατράπης ἧκε· καὶ ξὺν αὐτοῖς Φαρισμάνης ὁ Φραταφέρνου τοῦ Παρθυαίων καὶ Ὑρκανίων σατράπου
παῖς. Ἧκον δὲ καὶ οἱ στρατηγοὶ οἱ ὑπολειφθέντες ἅμα 8
Παρμενίωνι ἐπὶ τῆς στρατιᾶς τῆς ἐν Μηδίᾳ, Κλέανδρός τε καὶ Σιτάλκης καὶ Ἡράκων, τὴν πολλὴν τῆς στρατιᾶς
καὶ οὗτοί γε ἄγοντες. Τοὺς μὲν δὴ ἀμφὶ Κλέανδρόν τε 9
καὶ Σιτάλκην, πολλὰ ἐπικαλούντων αὐτοῖς τῶν τε ἐγχωρίων καὶ τῆς στρατιᾶς αὐτῆς, ὡς ἱερά τε πρὸς αὐτῶν

---

vel alter codex habet ἔστ' ἂν βουλεύσαιντο. Vide Herm. ad Viger. p. 786 et 792.

6. καὶ Ὀρδάνην] Edd. vett. Ὀρδώνην. „Hunc quoque notavit Freinshemius in Curtianis IX, 10, 19, ut qui a Curtio *Ozines* vocetur; sed Mssti tum Optimus, tum alii appellant Ὀρδάνην.“ Gronov. — Supra edd. omnes ἅμα οἱ.

7. Ζαραγγῶν] Edd. vett. Ζαράγγων. Schmiederus de suo dedit Δράγγων. At cf. VI, 17, 6 et ann. ad III, 25, 13.

ὁ Φραταφέρνου — παῖς] Nusquam fere in hac loquendi formula, nisi ubi totius orationis ratio flagitat, nomen quod est παῖς Arriano additum videmus. Vide mihi I, 16, 5 Ἀρβουπάλης ὁ Δαρείου τοῦ Ἀρταξέρξου παῖς. II, 16, 3 κατὰ Λάβδακον τὸν Πολυδώρου τοῦ Κάδμου παῖδα. III, 19, 5 Ὀξάθρην τὸν Ἀβουλίτου τοῦ Σούσων σατράπου παῖδα. III, 19, 8 ὁ Ὤχου παῖς τοῦ πρὸ Δαρείου βασιλεύσαντος Περσῶν. VII, 4, 1 Ἀβουλίτην δὲ καὶ τὸν τούτου παῖδα Ὀξάθρην. In quibus locis omnibus nomen illud appositum est, ut ne obscurior fieret oratio. Deinde additum videmus, quando duo orationis membra opposita sunt, ut I, 25, 12 καὶ Ἀλεξάνδρου μὲν παῖδα, ἀδελφὸν δὲ Κρατεροῦ. II, 13, 10 Στράτων ὁ Γηροστράτου παῖς — ὁ δὲ Γηρόστρατος αὐτός. VII, 6, 7 Ὀξυάρτου μὲν παῖς, Ῥωξάνης δὲ ἀδελφός. Quemadmodum etiam Herodotum vidimus locutum I, 107 Κυαξάρης ὁ τοῦ Ἀστυάγους παῖς, τῆς δὲ Κύρου μητρὸς ἀδελφός. Sine idonea causa scripsit Arrianus II, 14, 2 ἐπειδὴ Ἄρσης ὁ υἱὸς Ἀρταξέρξου ἐβασίλευσεν. III, 18, 17 σατράπην δὲ κατέστησε Φρασαόρτην τὸν Ῥεομίθρου παῖδα.

9. Τοὺς μὲν δὴ ἀμφὶ Κλέανδρον] Vertunt: *E quibus Cleandrum et Sitalcen accusatos ab indigenis.* Atque pertinet sane hic locus ad eos, ubi vulgo putant, hac circumscriptione nil nisi simplex

σεσυλημένα καὶ θήκας παλαιὰς κεκινημένας καὶ ἄλλα
ἄδικα ἔργα ἐς τοὺς ὑπηκόους τετολμημένα καὶ ἀτάσθαλα,
10 ταῦτα ὡς ἐξηγγέλθη, τοὺς μὲν ἀπέκτεινεν, ὡς καὶ τοῖς
ἄλλοις δέος εἶναι, ὅσοι σατράπαι ἢ ὕπαρχοι ἢ νομάρχαι
ἀπολείποιντο, τὰ ἴσα ἐκείνοις πλημμελοῦντας πείσεσθαι·
11 καὶ τοῦτο, εἴπερ τι ἄλλο, κατέσχεν ἐν κόσμῳ τὰ ἐξ Ἀλεξ-
άνδρου δορυάλωτα ἢ ἑκόντα προσχωρήσαντα, τοσαῦτα
μὲν πλήθει ὄντα, τόσον δὲ ἀλλήλων ἀφεστηκότα, ὅτι οὐκ
ἐξῆν ὑπὸ τῇ Ἀλεξάνδρου βασιλείᾳ ἀδικεῖσθαι τοὺς ἀρχο-

---

nomen proprium indicari. At vereor ut recte ita statuatur. Ubique enim in eiusmodi locutionibus memorantur homines, quibuscum verisimile est coniunctos fuisse plures alios sive amicos, sive comites, sive milites. Sic I, 10, 7 ἐξῄτει τοὺς ἀμφὶ Δημοσθένην καὶ Λυκοῦργον, ubi hac locutione indicantur qui a partibus stetere Demosthenis et Lycurgi. III, 28, 16 εἵποντο δὲ αὐτῷ οἵ τε ἀμφὶ Σπιταμένην καὶ Ὀξυάρτην h. e. Spitamenes et Oxyartes una cum ceteris ducibus inferioribus. Neque aliter censeo explicandos esse locos quales sunt IV, 22, 3 ταῦτα δὲ ὡς ἐπράχθη τοῖς ἀμφὶ Κρατερόν. IV, 24, 11 οἱ ἀμφὶ Κρατερὸν σὺν τῇ στρατιᾷ et centenos alios. Quid mirum vero, si aliis locis circumscriptione, aliis simplici nomine proprio usum videmus scriptorem? Quomodo dixit Arrianus I, 6, 6 τότε δὲ προσάγοντας ἤδη τοὺς ἀμφὶ Ἀλέξανδρον οὐκ ἐδέξαντο coll. VI, 21, 7 ὡς προσάγοντα ἐπύθοντο Ἀλέξανδρον. III, 8, 2 κατιδόντες τοὺς ἀμφ' Ἀλέξανδρον ἐπάγοντας ἔφευγον —. Καὶ Ἀλέξανδρος. Nam si de duce sermo in proelio versante, necesse etiam est ut milites cogitentur eum comitantes, si de militibus, fieri non potest quin dux adsit iis praefectus. Inde etiam dici potuit quod habes ut alibi, ita II, 3, 14 ἀπηλλάγη δ' οὖν αὐτός τε καὶ οἱ ἀμφ' αὐτόν. III, 11, 1 Δαρεῖος δὲ καὶ ὁ ξὺν Δαρείῳ στρατὸς — ἔμειναν. Num autem usquam repereris οἱ ἀμφὶ τὸν δοῦλον, οἱ ἀμφὶ τὸν στρατιώτην simil.? Nec tamen nisi in talibus substitui posset simplex nomen sive δοῦλος, sive στρατιώτης cet. Et verum iam ex parte sensit Matthiaeus Gr. Gr. ub. p. 1160 sq., noluit tamen a vulgari grammaticorum sententia ita discedere, ut quidquam veri negaret in ea inesse.

10. ταῦτα ὡς ἐξηγγέλθη] Constructionem paulo perversiorem esse libenter concedo. Sed omnino non potest intelligi quid dicere voluerit Arrianus, nisi mutaveris vulgarem verborum distinctionem. Etenim in edd. vulgaribus ante verba ταῦτα ὡς ἐξ-

μένους ὑπὸ τῶν ἀρχόντων. Ἡράκων δὲ τότε μὲν ἀφείθη 12
τῆς αἰτίας· ὀλίγον δὲ ὕστερον ἐξελεγχθεὶς πρὸς ἀνδρῶν
Σουσίων σεσυληκέναι τὸ ἐν Σούσοις ἱερόν, καὶ οὗτος
ἔδωκε δίκην. Οἱ δὲ ξὺν Στασάνορι καὶ Φραταφέρνῃ 13
πλῆθός τε ὑποζυγίων παρ' Ἀλέξανδρον ἄγοντες ἦλθον
καὶ καμήλους πολλάς, ὡς ἔμαθον ὅτι τὴν ἐπὶ Γαδρωσίων
ἄγει, εἰκάσαντες ὅτι τὰ αὐτὰ ἐκεῖνα πείσεται αὐτῷ ἡ
στρατιὰ ἃ ἤδη ἔπαθε. Καὶ οὖν καὶ ἐν καιρῷ μὲν [καὶ] 14
οὗτοι ἀφίκοντο, ἐν καιρῷ δὲ οἱ κάμηλοί τε καὶ τὰ ὑπο-

ηγγέλθη punctum erat positum. Hoc deleto et commate posito post ἀτάσθαλα hoc dicere voluisse Arrianum facile intelligas: *Ex iis, qui Cleandrum et Sitalcem comitati essent — cum haec essent nunciata, — alios quidem cum Sitalce et Cleandro interfici iussit —.* (12) *Heracon autem tum temporis criminationem subterfugit.* Simile constructionis genus illustravimus ad II, 1, 5. — Infra ed. Basil. τὰ ἴσα.

11. τόσον δὲ ἀλλήλων ἀφεστηκότα] Ed. Bas. τοσόν δέ, ut suspiceris scribendum esse τοσόνδε, praesertim cum similiter dixerit VI, 11, 11 ἐς τοσόνδε Ἀρβήλων ἀπέχον. Quod tamen si restitueris, desideratur particula δέ, quae referatur ad praegressum τοσαῦτα μέν. Nihil autem impediret quominus scriberetur τοσόνδε δ' ἀλλήλων, nisi sciremus Arrianum ab usurpandis Ionicis formis non ubique cavisse (vid. ann. ad IV, 27, 2). Neque omnino hac pronominis forma abstinuisse videtur Xenophon. Legitur enim in eius libro de Vectigall. IV, 32 ὅσῳ περ ἂν πλείους ἐργάζωνται, τόσῳ πλείονα. Cf. Cyrop. I, 6, 26 ὅσῳ ἂν οἰοίμην καὶ αὐτὸς βελτίων εἶναι —, τόσῳ ἂν μᾶλλον φυλασσοίμην: ubi tamen nescio an rectius scribatur τοσῷδ' ἂν μᾶλλον, quo ducit nos vetus scriptura τόσῳ δ' ἄν.

12. ἀφείθη τῆς αἰτίας] Cf. Thucyd. I, 69 αἰτία γὰρ φίλων ἀνδρῶν ἐστιν ἁμαρτανόντων, κατηγορία δὲ ἐχθρῶν ἀδικησάντων, ubi vide ann. Goelleri. Vide Arr. III, 27, 3 ἀλλ' Ἀμύντας γε ἀπολογησάμενος καρτερῶς ἀφίεται τῆς αἰτίας.

13. οἱ δὲ ξὺν Στασάνορι] Ed. Basil. οἱ δὲ σὺν Στασάνορι. Non minus recte.

14. [καὶ] οὗτοι ἀφίκοντο] Nolui omnino damnare particulam ante pronomen οὗτοι positam, quam praebent edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. Reiecit eam Schmiederus codici F. obsecutus. Cf. ann ad IV, 1, 1.

κατ' ἴλας τε] Haud indignum est memoratu, in toto de Exp.

ζύγια· διένειμε γὰρ ξύμπαντα Ἀλέξανδρος, τοῖς μὲν ἡγεμόσι κατ' ἄνδρα, τοῖς δὲ κατ' ἴλας τε καὶ ἑκατοστύας, τοῖς δὲ κατὰ λόχους, ὅπως τὸ πλῆθος τῶν ὑποζυγίων τε καὶ καμήλων αὐτῷ ξυνέβαινεν.

XXVIII. Ἤδη δέ τινες καὶ τοιάδε ἀνέγραψαν, οὐ πιστὰ ἐμοὶ λέγοντες, ὡς συζεύξας δύο ἁρμαμάξας κατακείμενος ξὺν τοῖς ἑταίροις καὶ καταυλούμενος τὴν διὰ Καρμανίας ἦγεν, ἡ στρατιὰ δὲ αὐτῷ ἐστεφανωμένη τε καὶ παίζουσα εἵπετο· προὔκειτο δὲ αὐτῇ σῖτά τε καὶ ὅσα ἄλλα ἐς τρυφήν, παρὰ τὰς ὁδοὺς συγκεκομισμένα πρὸς
2 τῶν Καρμανίων. Καὶ ταῦτα πρὸς μίμησιν τῆς Διονύσου βακχείας ἀπεικάσθη Ἀλεξάνδρῳ, ὅτι καὶ ὑπὲρ ἐκείνου λόγος ἐλέγετο, καταστρεψάμενον Ἰνδοὺς Διόνυσον οὕτω

Alexandri opere non reperiri nisi formam ἴλη et quae inde deducuntur formae ἰλάρχης et ἰλαρχία. In Tactitis autem, ut c. XX. c. XXI cet. solas reperisse me testor formas εἴλη, εἰλάρχης et εἰλαρχία. Num haec inconstantia scribis, an Arriano ipsi adscribenda? Relego eruditum lectorem ad vv. ll. ad Herod. I, 73. I, 117 et I, 202 enotatas. — Infra pro ξυνέβαινεν ed. Bas. habet ξυνέβαινε.

C. XXVIII. κατακείμενος — καὶ καταυλούμενος] Edd. vett. et omnes codd. Gronovii carent particula καί. Dedimus eam e C. V. Vulcanii. Et Gronovius iam coniecerat pro καταυλούμενος scribendum esse καὶ αὐλούμενος. Non inepte. Facile enim fieri potuisse, ut ante praepositionem κατά particula καί sive male intruderetur, sive omitteretur, demonstratum nobis est in ann. ad IV, 23, 9. IV, 26, 13. VII, 9, 2. De duobus sive pluribus participiis omisso καί compositis vide ann. ad VI, 22, 8. Verbo καταυλεῖν usus est Alciphr. Epp. II, 1, 14 σὺ διὰ νυκτὸς ὅλης αὐτὸν καταυλεῖς. Philostr. Imagg. I, 21, fin. καὶ ὁ αὐλὸς ἐν τῷ πνεῖν, καὶ ἡ πηγὴ ἐν τῷ καταυλεῖσθαι. Illustravit hoc verbum Perizon. ad Ael. vv. hh. IX, 8, fin. καὶ κρούων τύμπανα, καὶ καταυλούμενος δὲ τὸν βίον κατέστρειψεν.

σῖτά τε] Edd. vett. cum duobus codd. Gronovii σῖτός τε. Cod. F. cum duobus reliquis codd. Gronovii et V. C. Vulcanii σῖτά τε. Et recepit hanc nominis formam Schmiederus. Ut mihi probata sit ea, quam frustra alibi quaesivi apud Arrianum, effecit auctoritas Xenophontis et Herodoti, ut qui saepe ea usi sint. Cf. Herodot. IV, 128. V, 34. VII, 21. Xenoph. Anab. II, 3, 27 coll. Krueg. ad Anab. VII, 1, 33. — Supra ed. Bas. πέζουσα pro παίζουσα.

τὴν πολλὴν τῆς Ἀσίας ἐπελθεῖν· καὶ Θρίαμβόν τε αὐ-
τὸν ἐπικληθῆναι τὸν Διόνυσον, καὶ τὰς ἐπὶ ταῖς νίκαις
ταῖς ἐκ πολέμου πομπὰς ἐπὶ τῷ αὐτῷ τούτῳ θριάμβους.
Ταῦτα δὲ οὔτε Πτολεμαῖος ὁ Λάγου, οὔτε Ἀριστόβουλος ὁ 3
Ἀριστοβούλου ἀνέγραψαν, οὐδέ τις ἄλλος ὅντινα ἱκανὸν ἂν
τις ποιήσαιτο τεκμηριῶσαι ὑπὲρ τῶν τοιῶνδε· καί μοι ὡς οὐ
πιστὰ ἀναγεγράφθαι ἐξήρκεσεν· ἀλλ' ἐκεῖνα ἤδη Ἀριστο- 4
βούλῳ ἑπόμενος ξυγγράφω, θῦσαι ἐν Καρμανίᾳ Ἀλέξανδρον
χαριστήρια τῆς κατ' Ἰνδῶν νίκης, καὶ ὑπὲρ τῆς στρατιᾶς,
ὅτι ἀπεσώθη ἐκ Γαδρωσίων, καὶ ἀγῶνα διαθεῖναι μου-
σικόν τε καὶ γυμνικόν· κατατάξαι δὲ καὶ Πευκέσταν ἐς 5
τοὺς σωματοφύλακας, ἤδη μὲν ἐγνωκότα σατράπην κατα-
στῆσαι τῆς Περσίδος, ἐθέλοντα δὲ πρὸ τῆς σατραπείας

2. *πρὸς μίμησιν τῆς Διονύσου βακχείας*] Cf. Plut. Vit. Alex. c. LXVII *πολλὴ δὲ μοῦσα συρίγγων καὶ αὐλῶν ᾠδῆς τε καὶ ψαλμοῦ καὶ βακχείας γυναικῶν κατεῖχε πάντα τόπον. Τῷ δ' ἀτάκτῳ καὶ πεπλανημένῳ τῆς πορείας παρείπετο καὶ παιδιὰ βακχικῆς ὕβρεως, ὡς τοῦ θεοῦ παρόντος αὐτοῦ καὶ συμπαραπέμποντος τὸν κῶμον. Λέγεται δὲ μεθύοντα αὐτὸν θεωρεῖν ἀγῶνας χορῶν.* Rem tetigit Diodorus Sic. XVII, 106 *καὶ Διονύσῳ κῶμον ἤγαγεν, ἑορτάζων καὶ μέθῃ καὶ πότοις χρώμενος κατὰ τὴν ὁδοιπορίαν.* His narrationibus permotus scripsisse fertur Cratinus comicus *Διονυσαλέξανδρον*, de quo consule cl. Meinekii Quaestt. scenn. Spec. I, p. 24.

3. *ὡς οὐ πιστὰ ἀναγεγράφθαι ἐξήρκεσεν*] Vulgo legebatur *ἐξήρκεσαν*. At vide quae de hac grammatica forma diximus in praef. ad tom. I, p. XXI sq. Sic etiam nunc non dubito quin II, 19, 3 scribendum sit *ὅσα — ἐπιβληθέντα ἐπὶ μέγα τὴν φλόγα ἐξάψειν ἔμελλεν* pro vulg. *ἔμελλον*.

4. *ἀλλ' ἐκεῖνα*] Sic Vulcanius primus. *ἀλλὰ ἐκεῖνα* edd. Venet. ac Basileensis.

5. *καταλέξαι δὲ καὶ*] Hanc scripturam tuentur quattuor codd. Gronovii cum edd. vett. Schmiederus codicem F. secutus excudi iussit *κατατάξαι δὲ καί*. Alterutrum pro glossemate habendum est. Utroque enim verbo Arrianum sine ullo discrimine usum videmus, quamquam, si exemplorum numerum reputas, verbo *καταλέξαι* superior locus concedendus est. Vide VII, 6, 6 *κατελέγησαν ἐς αὐτὸ τῶν βαρβάρων*. VII, 11, 5 *ἡ στρατιὰ — ἐς λόχους καταλεγομένη* (pro quo dixit *καταλοχίζειν* VII, 6, 5. VII, 24, 2.). VII, 23, 4 *κατέλεγεν αὐτοὺς ἐς τὰς Μακεδονικὰς τάξεις*, et quod nostro simili-

μηδὲ ταύτης τῆς τιμῆς καὶ πίστεως ἀπείρατον εἶναι ἐπὶ
6 τῷ ἐν Μαλλοῖς ἔργῳ· εἶναι δὲ αὐτῷ ἑπτὰ εἰς τότε σωμα-
τοφύλακας, Λεοννάτον Ἀντέου, Ἡφαιστίωνα τὸν Ἀμύν-
τορος, Λυσίμαχον Ἀγαθοκλέους, Ἀριστόνουν Πεισαίου,
τούτους μὲν Πελλαίους· Περδίκκαν δὲ Ὀρόντου, ἐκ τῆς
Ὀρέστιδος· Πτολεμαῖον δὲ τὸν Λάγου καὶ Πείθωνα Κρα-
τεύα, Ἐορδαίους· ὄγδοον δὲ προσγενέσθαι αὐτοῖς Πευκέ-
7 σταν, τὸν Ἀλέξανδρον ὑπερασπίσαντα. Ἐν τούτῳ δὲ καὶ
Νέαρχος περιπλεύσας τὴν Ὠρῶν τε καὶ Γαδρωσίων γῆν
καὶ τῶν Ἰχθυοφάγων, κατῆρεν ἐς τῆς Καρμανίας τὰ πρὸς

---

mum est II, 12, 2 *ἐς τοὺς σωματοφύλακας κατέλεξε Μένητα.* Contra verbum *κατατάξαι*, hoc loco excepto, bis tantum reperi III, 16, 17 *τοὺς μὲν ἵππους ἐς τὴν ἑταιρικὴν κατέταξεν Ἀλέξανδρος.* IV, 27, 3 *ὡς καταταχθέντες ἐς τὴν ἄλλην στρατιάν.* Diodorus Siculus, quod sciam, ubique dixit *καταλέξαι*, ut XV, 66 *καταλέξας — ἐς τὴν πολιτείαν.* XVII, 80 *εἰς ἓν κατέλεξε σύστημα.* — Infra ed. Bas. *ἐν Μαλοῖς.*

6. *Λεοννάτον Ἀντέου*] Ed. Basil. *Λεόννατον*? vide ann. ad VI, 9, 7. „Photio in Excerptis *τῶν μετὰ Ἀλέξανδρον* vocatur *Λεοννάτος ὁ Ἄντους*, ubi vertunt *Anthaei*, nescio qua auctoritate. Hoc in loco vertunt *Antei* uterque interpres, et sic citat Freinshemius in notis Curtianis V, 1, 41. Quod si *Ἀντέου* verum est, opinarer vertendum *Anteae*, ab *Ἀντέας*. Sed facile persuadear scripsisse *Ἀτέου*. Videtur enim *Ἀτέας* nomen fuisse Macedonicum ex vicino Scythico, quod ipsum nomen in Plutarcho *Ἀντέας* scribitur, ut omnino alterutrum sit verum et interpositum quippe *ν*, ut saepe fit.“ *Gronov.* Non habeo fere quod addam. Hoc tantum moneo, apud Photium p. 69, a, 12 ex codd. quattuor scripsisse Bekkerum *Ἄνθους* pro vulg. *Ἄντους*. An autem qui hoc loco vocatur Leonnati pater, vere sic vocatus fuerit, iure dubitari potest collatis iis quae dicta sunt in ann. ad III, 5, 7.

Ἀριστόνουν Πεισαίου] Cf. Hist. Ind. XVIII, 5 *Ἀριστόνους ὁ Πεισαίου*, ubi tamen Gronovius testatur se in *omnibus omnino codicibus* scriptum vidisse *Ἀριστόνους ὁ Νεισαίου.* — De scriptura nominis *Ὀρόντης* vide ann. ad I, 14, 3.

Πείθωνα Κρατεύα, Ἐορδαίους] Photus l. l. *Πίθων ὁ Κρατεύα* ex emendatione Bekkeri, cum vulgo legebatur *Πίθων ὁ τοῦ Κρατέα.* De formis *Πείθων, Πίθων* et *Πύθων* diximus in ann. ad VI, 7, 4. Genitivum *Κρατεύα*, quem Arriano donavi pro vulgato *Κρατεᾶ* (sic), quod inauditum mihi videbatur, reperi apud Galen. de Med.

θάλασσαν ᾠκισμένα· ἔνθεν δὲ ἀνελθὼν σὺν ὀλίγοις Ἀλεξ- 8
άνδρῳ ἀπήγγειλε τὰ ἀμφὶ τὸν περίπλουν τὸν γενόμενον
αὐτῷ κατὰ τὴν ἔξω θάλασσαν. Τοῦτον μὲν δὴ καταπέμ- 9
πει αὖθις ἐκπεριπλεύσοντα ἔστ' ἐπὶ τὴν Σουσιανῶν τε
γῆν καὶ τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ τὰς ἐκβολάς· ὅπως δὲ 10
ἐπλεύσθη αὐτῷ τὰ ἀπὸ τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ ἐπὶ τὴν θά-
λασσαν τὴν Περσικὴν καὶ τὸ στόμα τοῦ Τίγρητος, ταῦτα
ἰδίᾳ ἀναγράψω, αὐτῷ Νεάρχῳ ἑπόμενος, ὡς καὶ τήνδε
εἶναι ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου Ἑλληνικὴν ξυγγραφήν. Ταῦτα μὲν 11
δὴ ἐν ὑστέρῳ ἔσται τυχόν, εἰς ὅτε θυμός τέ με καὶ ὁ

Simpl. VI, 144, E. — Pro Ἐορδαίους in ed. Basil. vidi Ἐορδέους Cf. ann. ad I, 7, 6. Hist. Ind. XVIII, 5 Stephau. Byzant. s. v. Ἐορδαῖαι.

7. τὸν Ἀλεξάνδρου ὑπερασπίσαντα] Cum genitivo constructum verbum ὑπερασπίσαι h. l. exhibuerunt cod. F. et duo alii codd. Gronovii. In reliquis codd. et in edd. vett. legitur τὸν Ἀλεξάνδρῳ ὑπερασπίσαντα, quod servavit Schmiederus, fortasse, ut infelicem suam commendaret coniecturam: τὸν Ἀλεξάνδρου (sc. υἱόν) τὸν Ἀλεξάνδρῳ ὑπερασπίσαντα (!). Genitivum ab hoc verbo pendentem nemo sollicitavit VI, 11, 14 καὶ ὑπερασπίσαι κειμένου. Et huc pertinet Suidae glossa ὑπερασπίζω· γενικῇ. Unde non dubitavi VI, 11, 12 pro vulgato ὑπὲρ τῶν ὑπερασπισάντων ἐν τῷ κινδύνῳ Ἀλεξάνδρῳ scribere Ἀλεξάνδρου. Dativus enim librario facile poterat subrepere propter praecedentes dativos τῷ κινδύνῳ. Cum accusativo illud verbum construi contendit Grammaticus Bekkeri Anecdd. p. 178, 25: ὑπερασπίζειν· αἰτιατικῇ· Ἀῤῥιανὸς· καὶ ἐπὶ τούτῳ Λεονᾶτος ὁ ὑπερασπίσας Ἀλέξανδρον. Et constructum sane reperitur cum accusativo, at non in Expeditione ad quam respexisse puto grammaticum illum (vd. VI, 10, 1, 4. VII, 5, 8), sed in Indicis, ut XIV, 4 ὑπερήσπισαν κειμένους. XIX, 8 ὑπερήσπισαν αὐτὸν πεσόντα. Eadem constructione usus dixit Dionys. Halic. Antiqq. VII, 26 τὸν Μάρκιον ὑπερασπιοῦντες, et Diod. Sic. XVII, 99 ὑπερήσπισε τὸν βασιλέα.

8. ἀνελθών] *Inde cum paucis ad Alexandrum profectus. Vulc.* Recte. De hac huius verbi significatione iam monuit Locella ad Xenoph. Ephes. p. 272 sq. Cf. Arr. Hist. Ind. XXXIII, 4 ἐς τὸ πρόσω ἀνῆλθον.

9. ἔστ' ἐπὶ τὴν — γῆν] Ed. Basil. ἔστε ἐπί. Fortasse rectius. Vide ann. ad V, 6, 4 et V, 28, 5. — Infra pro αὐτῷ Νεάρχῳ ed. Basil. Αὐτονεάρχῳ.

11. εἰς ὅτε θυμός τε — ἄγῃ ταύτῃ] Ed. Basil. εἰς ὅτε — ἄγει.

12 *δαίμων ἄγῃ ταύτῃ. Ἀλέξανδρος δὲ Ἡφαιστίωνα μὲν σύν τε τῇ πλείστῃ μοίρᾳ τῆς στρατιᾶς καὶ τοῖς ὑποζυγίοις καὶ τοὺς ἐλέφαντας ἅμα οἷ ἔχοντα τὴν παρὰ θάλασσαν ἀπὸ τῆς Καρμανίας ὡς ἐπὶ τὴν Περσίδα ἄγειν ἐκέλευσεν, ὅτι χειμῶνος ὥρᾳ γιγνομένου αὐτῷ τοῦ στόλου τὰ πρὸς τῇ θαλάσσῃ Περσίδος ἀλεεινά τε ἦν καὶ τῶν ἐπιτηδείων ἀφθόνως ἔχοντα.*

XXIX. *Αὐτὸς δὲ ξὺν τοῖς κουφοτάτοις τῶν πεζῶν καὶ ξὺν τοῖς ἑταίροις τῶν ἱππέων καὶ μέρει τινὶ τῶν τοξοτῶν ᾔει τὴν ἐπὶ Πασαργάδας τῆς Περσίδος· Στασάνορα*
2 *δὲ καταπέμπει ἐπὶ τὴν ἀρχὴν τὴν ἑαυτοῦ. Ὡς δὲ ἐπὶ τοῖς ὅροις ἦν τῆς Περσίδος, Φρασαόρτην μὲν οὐ κατέλαβε σατραπεύοντα ἔτι (νόσῳ γὰρ τετελευτηκὼς ἐτύγχανεν, ἐν*
3 *Ἰνδοῖς ἔτι Ἀλεξάνδρου ὄντος)· Ὀρξίνης δὲ ἐπεμέλετο τῆς*

Vulcanius primus *εἰσότε — ἄγῃ*. Coniunctivum in hac verborum coniunctione necessarium esse vides, non video quomodo construatur coniunctivus cum particula *εἰς ὅτε*, nisi statuas talem constructionem non plus habere offensionis, quam quod saepe reperitur *πρίν* cum coni. constructum. Fortasse scribendum *εἰσόκε*. Totum enim locum Homerici esse coloris quis est quin videat? Cf. Hom. Odyss. IX, 302 *ἕτερός με — θυμὸς ἔρυκε*. Forma *εἰς ὅτε* in edd. vulgg. et codd. fere omnibus legitur Xenoph. Cyrop. V, 1, 24, ubi tamen hodie expressum est *ἕως ὅτε — ἡμᾶς ἀπέστρειψεν*. Ceterum vide Lobeck. ad Phrynich. p. 46.

12. *ἅμα οἷ ἔχοντα*] Edd. omnes *ἅμά οἱ*. — Mox ed. Basil. *παραθάλασσαν*.

ἀλεεινά τε ἦν] Sic cod. F. cum uno alio. *ἐλεεινά τε ἦν* edd. vett. et reliqui codd. Gronovii. „Ipsa Graeca voce sic utitur Strabo lib. III, p. 150 de Hispania: *χώρας ἑσπερίου καὶ ἀλεεινῆς οὔσης*. Unde et Aristotelis nomine liber de Mundo p. 41 *ἀὴρ λαμπρότερος γίγνεται καὶ ἀλεεινός*, et Heliodorus in principio agnoscit *εὐωχίας ἀλεεινὰ λείψανα*. Ita quoque calidae erant iliae partes, non quod mari vicinae essent, sed primo, quod longius a Tauro et reliqua montana plaga et hinc frigidiore ac magis ventosa abessent; deinde quod propiores meridiem cui erant expositae, infestarentur ab ardentibus notis, ut ipsum notum fatentem inducit Lucianus in dialogo inter Zephyrum et Notum, quem illustrat quoque Diodorus Siculus III, 48.“ *Gronov.* Adiectivum *ἀλεεινός*

Περσίδος, οὐ πρὸς Ἀλεξάνδρου κατασταθείς, ἀλλ' ὅτι οὐκ ἀπηξίωσεν αὐτὸν ἐν κόσμῳ Πέρσας διαφυλάξαι Ἀλεξάνδρῳ, οὐκ ὄντος ἄλλου ἄρχοντος. Ἦλθε δὲ ἐς 4
Πασαργάδας καὶ Ἀτροπάτης ὁ Μηδίας σατράπης, ἄγων Βαρυάξην ἄνδρα Μῆδον συνειλημμένον, ὅτι ὀρθὴν τὴν κίδαριν περιθέμενος βασιλέα προσεῖπεν αὐτὸν Περσῶν τε καὶ Μήδων, καὶ ξὺν τούτῳ τοὺς μετασχόντας αὐτῷ τοῦ νεωτερισμοῦ τε καὶ τῆς ἀποστάσεως. Τού- 5
τους μὲν δὴ ἀπέκτεινεν Ἀλέξανδρος· ἐλύπησε δὲ αὐτὸν ἡ παρανομία ἡ ἐς τὸν Κύρου τοῦ Καμβύσου τάφον, ὅτι διορωρυγμένον τε καὶ σεσυλημένον κατέλαβε τοῦ Κύρου τὸν τάφον, ὡς λέγει Ἀριστόβουλος· εἶναι γὰρ ἐν 6
Πασαργάδαις ἐν τῷ παραδείσῳ τῷ βασιλικῷ Κύρου ἐκείνου τάφον· καὶ περὶ αὐτὸν ἄλσος πεφυτεῦσθαι δένδρων

---

iam Pollux (V, 108) notavit ut epitheton regionis. Cf. Xenoph. Cyrop. VIII, 6, 22 *αὕτη γὰρ ἀλεεινὴ ἡ χώρα.* De *cubili* dixit Arrianus Cyneget. c. IX *οὐδὲν δὲ οἷον εὐνὴ μαλθακὴ καὶ ἀλεεινή.*

C. XXIX. 3. *ὅτι οὐκ ἀπηξίωσεν αὐτόν*] Ed. Vulc. et Blanc. *αὐτός.* „Haec gratia linguae Graecae si non ab Vulcanio, certe per editionem eius incepta propagatur sic sordidissime, et propagabitur, nisi nunc testemur ed. Basil. et Mss. Florr. omnes, etiam Optimum legere *αὐτόν.* An non plane eodem modo I, 12, 7 *οὐκ ἀπαξιώσας ἐμαυτὸν φανερὰ καταστῆσαι τὰ Ἀλεξάνδρου ἔργα* —?" *Gronov.* Recte. Sed pro *αὐτόν* scriptum oportebat *αὑτόν*, quod reposui. De usu et significatione verbi *ἀπαξιῶσαι* diximus ad I, 17, 10.

4. *Ἀτροπάτης ὁ Μηδίας σατράπης*] Ed. Basil. *Ἀτροβάτης ὁ Μηδείας σατράπης.* De qua scripturae discrepantia egimus in ann. ad III, 8, 7 et VII, 13, 4.

Βαρυάξην] „De quo quid suspicetur Freinshemius, videre licet in Curtianis IX, 10, 19." *Gronov.*

βασιλέα προσεῖπεν αὐτόν] De verbo *προσειπεῖν* cum significatione *appellandi*, *vocandi* dixit Locella ad Xenoph. Ephes. p. 157 et monuit nuperrime quoque Bernhard. ad Dionys. Perieg. p. 929.

6. *ἄλσος πεφυτεῦσθαι*] Non damnaverim quod exhibent edd. vett. et duo codd. Gronovii *ἐμπεφυτεῦσθαι.* Potior tamen mihi visa est quae commendatur scriptura a cod. F. et reliquis codd. Florr. Utrumque verbum alibi apud Arrianum frustra quaesivi.

παντοίων, καὶ ὕδατι εἶναι κατάῤῥυτον, καὶ πόαν βαθεῖαν
7 πεφυκέναι ἐν τῷ λειμῶνι· καὶ αὐτὸν δὲ τὸν τάφον τὰ
κάτω λίθου τετραπέδου ἐς τετράγωνον σχῆμα πεποιῆσθαι·
ἄνωθεν δὲ οἴκημα ἐπεῖναι λίθινον ἐστεγασμένον, θυρίδα
ἔχον φέρουσαν ἔσω στενήν, ὡς μόλις ἂν ἑνὶ ἀνδρὶ οὐ με-
8 γάλῳ πολλὰ κακοπαθοῦντι παρελθεῖν· ἐν δὲ τῷ οἰκήματι
πύελον χρυσῆν κεῖσθαι, ἵνα τὸ σῶμα τοῦ Κύρου ἐτέθαπτο,
καὶ κλίνην παρὰ τῇ πυέλῳ· πόδας δὲ εἶναι τῇ κλίνῃ χρυ-
σοῦς σφυρηλάτους, καὶ τάπητα ἐπιβλημάτων Βαβυλωνίων,

---

7. *λίθου τετραπέδου — πεποιῆσθαι*] Haec est scriptura quattuor codd. quos contulit Gronovius. Et huc tendit quoque ed. Basileensis, in qua expressum *λίθει τετραπέου* (sic). Vulcanius scripsit *λίθῳ τετραπέδῳ*. In cod. F. reperit Gronovius *λίθου τετραπόδου*: quod probatum est Schmiedero, vereor ut recte. Gronovius, ut scripturam a cod. F. commendatam defenderet, ad h. l. adscripsit haec: „Quum enim ita scripturam hanc describant, ut sepulchrum ab ima parte saxo quadrato sit structum, tanquam ipsi terrae immunito fundamento, ex restitutione Optimi libri discimus nihil tale fuisse, sed ipsum hoc sepulchrum in ima parte constitisse ex lapide quem quattuor pedes sustinerent, sane ad quadratam formam. Huic uni lapidi omnis videtur fabrica institisse, ut ipse torus insistebat similiter pedibus aureis.“ Quae quamvis satis ingeniose disputata tamen non potuerunt me inducere ad credendum, *λίθον τετράποδον* bene dici posse de lapide quattuor pedibus instructo (iam enim forma *τετράποδος* rarissime reperitur dicta pro *τετράπους*, ut apud Polyb. I, 29, si vera est lectio); et, si hoc credam, quis est qui ex Arriani verbis eruat, singulo cuidam lapidi, quem quattuor sustinebant pedes, totum sepulchrum fuisse impositum? Vulgatam scripturam si tuearis, satis apertum est quod dixit Arrianus: *sepulchrum ipsum ab inferiore parte lapide quadrato exstructum quadrangularem habuisse formam.* Neque aliter intellexit hunc locum C. O. Muell. in libro inscripto: Handb. der Archaeol. d. Kunst, p. 270. Formas *ἑξαπέδου* et *ἑξαπόδου* confusas vide apud Herod. II, 149. *Λίθοι τετράπεδοι* memorantur Diod. Sic. XX, 95 *κατέβαλε τὸν στερεώτατον τῶν πύργων, ᾠκοδομημένον ἐκ λίθων τετραπέδων.* — Vocabulum quod est *οἴκημα* illustrarunt Valck. ad Amm. p. 176. ad Herodot. II, 5. Iacobs ad Achill. Tat. p. 956.

θυρίδα ἔχον φέρουσαν ἔσω στενήν] Cod. F. *φέρουσαν ἐς στενόν.* Quod vel Schmiederus non ausus est recipere. Vulgatam firmis-

καὶ καυνάκας πορφυροῦς ὑποστρώματα· ἐπεῖναι δὲ καὶ
κάνδυς καὶ ἄλλους χιτῶνας τῆς Βαβυλωνίου ἐργασίας·
καὶ ἀναξυρίδες Μηδικαὶ καὶ στολαὶ ὑακινθινοβαφεῖς [λέγει] 9
ὅτι ἔκειντο, αἱ μὲν πορφύρας, αἱ δὲ ἄλλης χρόας, καὶ
στρεπτοὶ καὶ ἀκινάκαι καὶ ἐνώτια χρυσοῦ τε καὶ λίθων
κολλητά· καὶ τράπεζα ἔκειτο. Ἐν μέσῳ δὲ τῆς κλίνης ἡ 10
πύελος ἔκειτο ἡ τὸ σῶμα τοῦ Κύρου ἔχουσα· εἶναι δὲ
ἐντὸς τοῦ περιβόλου πρὸς τῇ ἀναβάσει τῇ ἐπὶ τὸν τάφον
φερούσῃ οἴκημα σμικρὸν τοῖς Μάγοις πεποιημένον, οἳ δὴ

---

simam reddunt verba Strabonis l. XV. p. 321, ed. ster. *ἐνταῦθα δὲ καὶ τὸν Κύρου τάφον εἶδεν ἐν παραδείσῳ, πύργον οὐ μέγαν, τῷ δάσει τῶν δένδρων ἐναποκεκρυμμένον, κάτω μὲν στερεόν, ἄνω δὲ στέγην ἔχοντα καὶ σηκόν, στενὴν τελέως ἔχοντα τὴν εἴσοδον*: cum Strabo ex eodem quo Arrianus fonte hauserit, ex historia Aristobuli. Nec, si omnes codd. faverent scripturae codicis F., vulgata mutari posset. Nam sepulchrum ipsum tam angustum fuisse, ut vix unus aliquis progredi potuerit, quis erit qui credat?

8. *ἐτέθαπτο*] Sic edd. vett. cum quattuor codd. Gronovii. *ἔθαπτο* Schmiederus e cod. F. Id quod sane mirandum! Similiter peccarunt editores veteres cum uno cod. Flor. III, 12, 1 *ἐκόσμητο* exhibentes pro *ἐκεκόσμητο* s. *κεκόσμητο*.

Καὶ καυνάκας — ὑποστρώματα] Sive Vulcanius sive Stephanus dedit *καὶ καυνάκας — ὑποστρώννυσθαι*. Sed *ὑποστρώματα* non solum servarunt edd. Venet. et Basil., ut testatur Schmiederus, verum etiam omnes codices quos inspexit Gronovius. Ex V. C. Vulcanius in margine videtur adscripsisse lectionem *ὑποστρωμάτων*. „Itaque intelligendum tapetem Babylonico opere variegatum et caunacas purpureas lecto pro culcita fuisse. Etenim recte procedit oratio *καυνάκας πορφυροῦς εἶναι τῇ κλίνῃ ὑποστρώματα.*" *Gronov.*

τῆς Βαβυλωνίου ἐργασίας] De duplici forma feminini *Βαβυλώνιος* et *Βαβυλωνία* monuit iam Locella ad Xenoph. Ephes. p. 194, qui meminit quoque huius loci. Similia adiectiva indicavimus in ann. ad IV, 28, 12 et VI, 1, 1. Contra adiectivum *ἐγκάρσιος*, quod Schneiderus in Lexico s. v. ut commune tantum memorat, apud Arrianum ubique trium est generum, ut II, 1, 8 *τριακόντοροι ἐγκάρσιαι*. V, 7, 10 *σανίδες ἐγκάρσιαι*. V, 24, 1 *ὡς πλείστας κατέστησεν ἐγκαρσίας*.

9. [*λέγει*] *ὅτι ἔκειντο*] Quid est quod edd. et quattuor codd. Gronovii habeant verbum prius, a cod. F. neglectum indeque a

ἐφύλασσον τὸν Κύρου τάφον ἔτι ἀπὸ Καμβύσου τοῦ Κύ-
11 *ρου, παῖς παρὰ πατρὸς ἐκδεχόμενοι τὴν φυλακήν. Καὶ τούτοις πρόβατόν τε ἐς ἡμέραν ἐδίδοτο ἐκ βασιλέως, καὶ ἀλεύρων τε καὶ οἴνου τεταγμένα καὶ ἵππος κατὰ μῆνα*
12 *ἐς θυσίαν τῷ Κύρῳ. Ἐπεγέγραπτο δὲ ὁ τάφος Περσικοῖς γράμμασι. Ἐδήλου δὲ Περσιστὶ τάδε, Ω ΑΝΘΡΩΠΕ, ΕΓΩ ΚΥΡΟΣ ΕΙΜΙ Ο ΚΑΜΒΥΣΟΥ, Ο ΤΗΝ ΑΡΧΗΝ ΠΕΡΣΑΙΣ ΚΑΤΑΣΤΗΣΑΜΕΝΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΣΙΑΣ ΒΑΣΙΛΕΥΣΑΣ. ΜΗ ΟΥΝ ΦΘΟΝΗΣΗΣ ΜΟΙ ΤΟΥ*
13 *ΜΝΗΜΑΤΟΣ. Ἀλέξανδρος δὲ (ἐπιμελὲς γὰρ ἦν αὐτῷ, ὁπότε ἕλοι Πέρσας, παριέναι ἐς τοῦ Κύρου τὸν τάφον) τὰ μὲν ἄλλα καταλαμβάνει ἐκπεφορημένα, πλὴν τῆς πυέ-*

Schmiedero improbatum? Num est pro glossemate habendum? Equidem non ausus quod bene defendi potest statim exterminare, quia cod. F. non habeat, uncis iussi includi. Similis orationis color in his inest l. VII, 3, 4 *οἱ δὲ — καὶ βασιλικὴν ἐσθῆτα λέγουσιν ὅτι ἔφερον.* De constructione variata diximus ad IV, 8, 5.

αἱ μὲν πορφύρας] Sic dedi pro vulgato *αἱ δὲ πορφύρας*, nescio an rectius. cf. VI, 26, 4. Num forte Arrianus scripsit *αἱ μὲν πορφυραῖ —*? Sed nolo quidquam mutatum.

11. *καὶ ἀλεύρων*] Sic edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. *ἀλεύρου* Schmiederus e cod. F. Parum consulte, puto. Vide mihi Herodot. VII, 119 *ἄλευρα καὶ ἄλφιτα.* Propius etiam accedit Xenophon Anab. I, 10, 18 *τὰς ἁμάξας μεστὰς ἀλεύρων καὶ οἴνου.* III, 4, 31 *ἐπιτήδεια πολλὰ εἶχον, ἄλευρα, οἶνον, κριθάς.*

12. *ἐπεγέγραπτο — γράμμασι*] Paulo aliter orationem adornavit II, 5, 4 *καὶ ἐπίγραμμα ἐπεγέγραπτο αὐτῷ, Ἀσσύρια γράμματα.* Praeterea cf. Luciani vv. hh. I, 7 *στήλην χαλκοῦ πεποιημένην, Ἑλληνικοῖς γράμμασιν ἐπιγεγραμμένην —, λέγουσαν.*

ἐδήλου δέ] Edd. vett. *καὶ ἐδήλου.* Quod dedimus Schmiederum secuti, exhibent, ut videtur, omnes codd. Gronovii. Utraque scriptura habet quo se tueatur. Vide ann. ad V, 4, 5.

Ο — ΚΑΤΑΣΤΗΣΑΜΕΝΟΣ] Strabo, qui l. XV, 3, p. 321, ed. ster. ex eodem Aristobulo hoc epigramma attulit, habet *κτησάμενος*, quod non minus placet. Conferri quoque potest Plutarchus, qui vit. Alex. c. LXIX sepulchri titulum ita exhibet: *ὦ ἄνθρωπε, ὅστις εἶ καὶ ὅθεν ἥκεις, ὅτι μὲν γὰρ ἥξεις, οἶδα· ἐγὼ Κῦρος εἰμὶ ὁ Πέρσαις κτησάμενος τὴν ἀρχήν. Μὴ οὖν τῆς ὀλίγης ταύτης γῆς φθονήσῃς, ἣ τοὐμὸν σῶμα περικαλύπτει.* Adde Eustath. ad.

λου καὶ τῆς κλίνης· οἱ δὲ καὶ τὸ σῶμα τοῦ Κύρου ἐλω- 14
βήσαντο, ἀφελόντες τὸ πῶμα τῆς πυέλου, καὶ τὸν νεκρὸν ἐξέβαλον· αὐτὴν δὲ τὴν πύελον ἐπειρῶντο εὔογκον σφίσι ποιήσασθαι καὶ ταύτῃ εὔφορον, τὰ μὲν παρακόπτοντες, τὰ δὲ ξυνθλῶντες αὐτῆς· ὡς δὲ οὐ προὐχώρει αὐτοῖς
τοῦτο τὸ ἔργον, οὕτω δὴ ἐάσαντες τὴν πύελον ἀπῆλθον. 15
Καὶ λέγει Ἀριστόβουλος αὐτὸς ταχθῆναι παρ' Ἀλεξάνδρου κοσμῆσαι ἐξ ὑπαρχῆς τῷ Κύρῳ τὸν τάφον· καὶ τοῦ μὲν σώματος ὅσαπερ ἔτι σῶα ἦν, καταθεῖναι ἐς τὴν πύελον, καὶ τὸ πῶμα ἐπιθεῖναι· ὅσα δὲ λελώβητο αὐτῆς,
κατορθῶσαι· καὶ τὴν κλίνην ἐντεῖναι ταινίαις, καὶ τἄλλα 16
ὅσα ἐς κόσμον ἔκειτο, κατ' ἀριθμόν τε καὶ τοῖς πάλαι

Dionys. Perieg. v. 1069 ὦ ἄνθρωπε, ἐγὼ Κῦρος εἰμί, ὁ τὴν ἀρχὴν τοῖς Πέρσαις κτησάμενος καὶ τῆς Ἀσίας βασιλεύσας· μὴ οὖν φθονήσῃς μοι τοῦ μνήματος. Paulo infra pro Arrianeo βασιλεύσας apud Strabonem legitur βασιλεύς, minus concinne.

ΜΗ ΟΥΝ ΦΘΟΝΗΣΗΣ] Edd. vett. *ΦΘΟΝΕΙ*. „In omnibus Msstis inveni ut et Vulcanius in Augustano φθονήσῃς, prout habet quoque Plutarchus et Eustathius ad Dionysii Perieg. Et videntur eruditiores id tempus in ore et usu habere maluisse.“ *Gronov.* Φθονήσῃς habet quoque Strabo l. l.

14. ἐξέβαλον] Aoristum, qui solus recte habere mihi videtur, de meo dedi pro vulgato ἐξέβαλλον. Cf. I, 23, 3. VI, 6, 7. Ceterum in cod. F. vidit Gronovius ἔξω ἔβαλλον. Quae scriptura satis inepta est.

τὰ δὲ ξυνθλῶντες αὐτῆς] „Liber Optimus notanda varietate τὰ ἔξω καὶ θλῶντες αὐτῆς.“ *Gronov.* Sane notanda est haec scripturae varietas, sed propterea tantum, quod ea nihil potest perversius excogitari. Schmiederus vulgatam servavit.

15. ταχθῆναι παρ' Ἀλεξάνδρου] Sic cod. F. cum duobus aliis codd. Gronovii. Unde recepit Schmiederus. πρὸς Ἀλεξάνδρου edd. vett. cum duobus rell. codd. Gronovii. Quod hoc loco altera scriptura inferius duxerim. Noli cum his conferre quae dicta sunt ad II, 2, 5. V, 14, 8. Vide ann. ad III, 11, 2 et V, 12, 7.

ἐξ ὑπαρχῆς] Commendant hanc scripturam iidem codices Gronovii tres. ἐξ ἀπαρχῆς cett. codd. cum edd. vett. Minus apte. Formulam quae est ἐξ ὑπαρχῆς docte illustravit Wyttenb. ad Plut. Opp. Morall. p. 40, E. t. I. p. 260, ed. Lips.

16. κατ' ἀριθμόν τε καὶ τοῖς —] Particulam καὶ Arriano redo-

ὅμοια ἀποθεῖναι, καὶ τὴν θυρίδα δὲ ἀφανίσαι, τὰ μὲν
αὐτῆς λίθῳ ἐνοικοδομήσαντα, τὰ δὲ πηλῷ ἐμπλάσαντα·
17 καὶ ἐπιβαλεῖν τῷ πηλῷ τὸ σημεῖον τὸ βασιλικόν. Ἀλέξ-
ανδρος δὲ ξυλλαβὼν τοὺς Μάγους τοὺς φύλακας τοῦ
τάφου ἐστρέβλωσεν, ὡς κατειπεῖν τοὺς δράσαντας· οἱ δὲ
οὐδὲν οὔτε σφῶν οὔτε ἄλλου κατεῖπον στρεβλούμενοι,
οὐδὲ ἄλλῃ πῃ ξυνηλέγχοντο ξυνειδότες τῷ ἔργῳ· καὶ ἐπὶ
τῷδε ἀφείθησαν ἐξ Ἀλεξάνδρου.

XXX Ἔνθεν δὲ ἐς τὰ βασίλεια ᾔει τῶν Περσῶν, ἃ
δὴ πρόσθεν κατέφλεξεν αὐτός, ὥς μοι λέλεκται ὅτε οὐκ
ἐπῄνουν αὐτὸ ἔργον· ἀλλ' οὐδ' Ἀλέξανδρος ἐπανελθὼν
2 ἐπῄνει. Καὶ μὲν δὴ καὶ κατὰ Ὀρξίνου πολλοὶ λόγοι ἐλέ-
χθησαν πρὸς Περσῶν, ὃς ἦρξε Περσῶν ἐπειδὴ Φρασαόρτης
ἐτελεύτησε· καὶ ἐξηλέγχθη Ὀρξίνης ἱερά τε ὅτι σεσύληκε

---

narunt omnes quos consuluit Gronovius codices. Omissa est in edd. vett. Non inepte Gronovius: *et alia quae ornatum facerent, tanto etiam numero et pretio ac fuerant, reponeret.*

17. *οἱ δὲ οὐδὲν οὔτε σφῶν*] Ed. Basil. *οἱ δὲ σφῶν οὔτε, οὔτε.* Edd. Vulc. et Blancard. *οἱ δὲ οὔτε σφῶν, οὔτε.* Quod dedimus, firmant omnes codd. Gronovii. Similiter peccatum vide VI, 15, 10. De usu et constructione verbi *κατειπεῖν* vide ann. ad IV, 13, 13.

C. XXX. *ὅτε οὐκ ἐπῄνουν*] Ed. Basil. *ὅτι οὐκ ἐπῄνει.* Edd. Vulc. Blanc. Gron. Raph. Schmied. *ὅτι οὐκ ἐπῄνουν.* „Multi ex antiquis libris habent *ὅτε.* Quod cum in V. C. deprehenderet quoque Vulcanius, ita correxit versionem: *concremarat, ut a me dictum est quando et factum improbavi.*" *Gronov.* Easdem particulas confusas vide III, 3, 1. Rem tetigit Arrianus III, 18, 17 sq.

4. *ἐς τρόπον τὸν Περσικόν*] Edd. vett. *τὰ ἐς τρόπον.* „Illud *τά* est prorsus supervacuum, nec a me in ullo scripto inventum; prout etiam Vulcanius notavit in V. C. deesse. Itaque securus delevi." *Gronov.*

5. *ὡς τὰ παρὰ σφίσι πρεσβεύοντι*] Verbum *πρεσβεύειν* hoc loco significat *praeferre, potius habere*, ut IV, 8, 10 *πρεσβεύειν μὲν τὰ τοῦ Φιλίππου, καταβάλλειν δὲ τὸν Ἀλέξανδρον.* Simile quoque est quod dixit VII, 11, 14 *ὅσοι κατ' ἀξίωσιν ἤ τινα ἄλλην ἀρετὴν πρεσβευόμενοι.* Pro quo scripsit VII, 6, 5 *ὅσοι κατ' ἀξίωσιν ἢ τῇ*

καὶ τάφους βασιλικούς, καὶ Περσῶν πολλοὺς ὅτι οὐ ξὺν
δίκῃ ἀπέκτεινε· τοῦτον μὲν δὴ οἷς ἐτάχθη ὑπὸ Ἀλεξάνδρου
ἐκρέμασαν. Σατράπην δὲ Πέρσαις ἔταξε Πευκέσταν τὸν 3
σωματοφύλακα, πιστόν τέ οἱ ἐς τὰ μάλιστα τιθέμενος,
τά τε ἄλλα καὶ ἐπὶ τῷ ἐν Μαλλοῖς ἔργῳ, ἵνα προεκινδύ-
νευσέ τε καὶ συνεξέσωσεν Ἀλέξανδρον, καὶ ἄλλως τῷ βαρ-
βαρικῷ τρόπῳ τῆς διαιτης οὐκ ἀξύμφορον· ἐδήλωσε δὲ 4
ἐσθῆτά τε εὐθὺς ὡς κατεστάθη σατραπεύειν Περσῶν, μόνος
τῶν ἄλλων Μεκεδόνων μεταβαλὼν τὴν Μηδικήν, καὶ φωνὴν
τὴν Περσικὴν ἐκμαθὼν καὶ τἄλλα ξύμπαντα ἐς τρόπον
τὸν Περσικὸν κατασκευασάμενος. Ἐφ᾽ οἷς Ἀλέξανδρός
γε ἐπῄνει αὐτὸν καὶ οἱ Πέρσαι ὡς τὰ παρὰ σφίσι πρὸ 5
τῶν πατρίων πρεσβεύοντι ἔχαιρον.

ἄλλῃ ἀρετῇ ὑπερφέροντες ἦσαν. **De loco Arriani in Epict. IV, 8** *τὴν τοῦ τέκτονος πρόληψιν πρεσβεύομεν* **in Lexico s. v. egit Schneiderus.**

ΑΡΡΙΑΝΟΥ
ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ
ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

Ὡς δὲ ἐς Πασαργάδας τε καὶ ἐς Περσέπολιν ἀφίκετο Ἀλέξανδρος, πόθος καταλαμβάνει αὐτὸν καταπλεῦσαι κατὰ τὸν Εὐφράτην τε καὶ κατὰ τὸν Τίγρητα ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν Περσικήν, καὶ τῶν τε ποταμῶν ἰδεῖν τὰς ἐκβολὰς τὰς

C. I. 2. *τήν τε Ἀραβίαν τὴν πολλὴν*] Recte animadvertit Schmiederus, verba *τὴν Ἀραβίαν τὴν πολλήν* opposita quasi habere, quae facile possunt cogitando addi, verba *μοῖρά τις τῆς Ἀραβίας:* parvam enim Arabiae partem iam tum subegisse Alexandrum, quum Tyrum oppugnabat. Conferri iubet I, 3, 2 *ἐπὶ δὲ Σαυρομα-τῶν μοῖραν· ἐπὶ δὲ Σαυρομάτας τοὺς πολλούς.* Adde, si placet, VII, 19, 11 *ἦν δὲ αὐτῷ τοῦ ναυτικοῦ ἡ παρασκευὴ ὡς ἐπὶ Ἄραβας τοὺς πολλούς.*

τῆς Ἀσίας πάσης] „Vox postrema abest ab Optimo codice, quod mireris, solo; quae sicut omitti poterat, ita si rite perpendas, dubites an non potius deleri debeat vox *Ἀσίας.* Non enim sic *Ἀσίας* dominus futurus erat, sed *πάσης*, nempe *οἰκουμένης.* Et certe sic in Indicis (c. III, 6) satis speciose viri docti suspectam fecerunt eandem vocem.“ *Gronov.* Unde Schmiederus: „Si lectio sana, inquit, Africam Arrianus Asiae annumeraret, duas tantum, non tres ponens magnas orbis continentes, id quod esset contra auctoritatem omnium geographorum et contradiceret sibi ipse. cf. III, 30, 15. Ego vocem suspectam uncis inclusi, quam librarius ex sequentibus adscribendam crediderit.“ Quod scripsit Arrianus, ambiguum sane est. An autem bene dici possit *τῆς πάσης*, pro *τῆς οἰκουμένης πάσης*, iure dubites. cf. ann. ad V, 26, 2. Ac statuamus, Arrianum sic potuisse scribere: quomodo Alexander recte vocetur rex *universae terrae cultae*, cum statim addatur, eum, Asia et Africa subacta, voluisse quoque in Europam transgredi, ut eius septentrionalem partem atque occidentalem in potestatem suam redigeret?

ἐς τὸν πόντον καθάπερ τοῦ Ἰνδοῦ, καὶ τὴν ταύτῃ θάλασσαν. Οἱ δὲ καὶ τάδε ἀνέγραψαν, ὅτι ἐπενόει Ἀλέξανδρος 2
περιπλεῦσαι τήν τε Ἀραβίαν τὴν πολλὴν καὶ τὴν Αἰθιόπων γῆν, καὶ τὴν Λιβύην τε καὶ τοὺς Νομάδας ὑπὲρ τὸν Ἄτλαντα τὸ ὄρος, ὡς ἐπὶ Γάδειρα ἔσω ἐς τὴν ἡμετέραν θάλασσαν, καὶ τὴν Λιβύην τε καταστρεψάμενος καὶ Καρχηδόνα οὕτω δὴ τῆς Ἀσίας πάσης δικαίως ἂν βασιλέα καλεῖσθαι· τοὺς γάρ τοι Περσῶν καὶ Μήδων βασιλέας, 3
οὐδὲ τοῦ πολλοστοῦ μέρους τῆς Ἀσίας ἐπάρχοντας, οὐ σὺν δίκῃ καλεῖν σφᾶς μεγάλους βασιλέας. Ἔνθεν δὲ οἱ 4
μὲν λέγουσιν ὅτι ἐς τὸν πόντον τὸν Εὔξεινον ἐσπλεῖν ἐπενόει ἐς Σκύθας τε καὶ τὴν Μαιῶτιν λίμνην· οἱ δὲ ὅτι ἐς Σικελίαν τε καὶ ἄκραν Ἰαπυγίαν· ἤδη γὰρ καὶ ὑποκινεῖν αὐτὸν τὸ Ῥωμαίων ὄνομα προχωροῦν ἐπὶ μέγα. Ἐγὼ δέ, 5

Scriptorem nostrum vero bene novisse tres continentes orbis iam ex iis clarum fit quae dixit IV, 7, 8 *οὐδὲ εἰ τὴν Λιβύην τις πρὸς τῇ Ἀσίᾳ (καθάπερουν ἐπενόει ἐκεῖνος) ἐκπεριπλεύσας κατάσχοι, οὐδὲ εἰ τὴν Εὐρώπην ἐπὶ τῇ Ἀσίᾳ τε καὶ Λιβύῃ τρίτην.* Igitur, vulgata scriptura servata, Arrianum credamus currente stilo Asiam tantum memorasse, ubi etiam Africae pars fuisset memoranda. Nisi forte statuas, Alexandrum, Africa subacta, eodem iure *Asiae* regem, ut a terra potiore, vocatum se voluisse, quo Napoleon, quamvis universam fere Europam in potestatem suam redegisset, tamen Francogallorum imperator vocabatur. Accedit quod rex Persarum *rex Asiae* vocatus (vid. Xenoph. Hist. Gr. III, 5, 13) iam a Cambysis inde temporibus *Africae partem* in potestate sua habebat. Unde Arrianus hoc videtur voluisse dicere: Iam Persarum reges, quamquam *minori Asiae atque Africae parte* subacta, tamen *Asiae reges* vocari consueverunt. Quod cum parum apte videret factum, Alexander constituit *universam Asiam atque Africam* sibi subiicere, ut vere nominare posset *totius Asiae rex* h. e. *ὁ μέγας βασιλεύς*. Ceterum cf. VII, 15, 4 *Λιβύων πρεσβεῖαι ἐνετύγχανον ἐπαινούντων τε καὶ στεφανούντων ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ τῆς Ἀσίας.*

4. *οἱ μὲν λέγουσιν*] Ultima voce caret ed. Basil. Addidit eam Vulcanius. — In formula quae est *κατ᾽ ἄκραν Ἰαπυγίαν* articulum omitti solere iam docuit Dukerus ad Thucyd. VI, 30.

5. *οὔτε ἔχω ἀτρεκῶς ξυμβαλεῖν*] Orationis colorem forsitan duxerit Arrianus ab Herodoto, qui dixit I, 57 *ἥντινα δὲ γλῶσσαν — εσαν οἱ Πελασγοί, οὐκ ἔχω ἀτρεκέως εἰπαι.* VIII, 8 *ὅτεῳ μὲν δὴ*

ὁποῖα μὲν ἦν Ἀλεξάνδρου τὰ ἐνθυμήματα, οὔτε ἔχω ἀτρε-
6 κῶς ξυμβαλεῖν, οὔτε μέλει ἔμοιγε εἰκάζειν· ἐκεῖνο δὲ καὶ αὐτὸς ἄν μοι δοκῶ ἰσχυρίσασθαι, οὔτε μικρόν τι καὶ φαῦλον ἐπινοεῖν Ἀλέξανδρον, οὔτε μεῖναι ἂν ἀτρεμοῦντα ἐπ' οὐδὲν τῶν ἤδη κεκτημένων, οὐδὲ εἰ τὴν Εὐρώπην τῇ Ἀσίᾳ προσέθηκεν, οὐδ' εἰ τὰς Βρεττανῶν νήσους τῇ Εὐρώπῃ, ἀλλὰ ἔτι ἂν ἐπέκεινα ζητεῖν τι τῶν ἠγνοημένων, εἰ καὶ
7 μὴ ἄλλῳ τῳ, ἀλλὰ αὐτόν γε αὑτῷ ἐρίζοντα. Καὶ ἐπὶ τῷδε ἐπαινῶ τοὺς σοφιστὰς τῶν Ἰνδῶν, ὧν λέγουσιν ἔστιν οὓς καταληφθέντας ὑπ' Ἀλεξάνδρου ὑπαιθρίους ἐν λειμῶνι, ἵναπερ αὐτοῖς διατριβαὶ ἦσαν, ἄλλο μὲν οὐδὲν ποιῆσαι πρὸς τὴν ὄψιν αὐτοῦ τε καὶ τῆς στρατιᾶς, κρούειν δὲ

τρόπῳ τὸ ἐνθεῦτεν ἤδη ἀπίκετο ἐς τοὺς Ἕλληνας, οὐκ ἔχω εἶπαι ἀτρεκέως. Cf. Arr. V, 4, 11 οὐκ ἔχω ἀτρεκῶς — ξυμβαλεῖν. Adverbium ἀτρεκῶς, ut adiect. ἀτρεκής et substant. ἀτρέκεια ab Attico loquendi more abhorrere iam monuimus in praef. ad t. I, p. XLIX.

6. τῶν ἤδη κεκτημένων] Sic edd. vett. cum quattuor codd. Gronovii. „Egregie et hoc loco ille Optimus ἐκτημένων, de quo supra.“ *Gronov.* Vide ann. ad V, 26, 10. Facile autem fieri potuit, ut κ a librario omitteretur, „cum κ et η in codicibus saepe adeo similia sint, ut sola orationis series doceat, utra litera scripta sit.“ Sunt haec verba Bastii ad Greg. Cor. p. 112.

τὰς Βρεττανῶν νήσους] De scriptura vocis Βρεττανοί vide Bernhard. ad Dion. Perieg. p. 588 et ante eum Siebel. ad Pausan. I, 33, 4. Cf. Eustath. ad Dionys. Perieg. v. 284 ὅτι Βρεττανοί διὰ δύο τ ὡς ἐπιπολύ. — Infra ed. Bas. αὐτῷ ἐρίζοντα.

7. ὑπαιθρίους] Eadem huius adiectivi forma reperitur Hist Ind. XI, 7. XLIII, 5. Vide Lobeck. ad Phryn. p. 251 sq. et post eum Sieb. ad Pausan. II, 2, 7. — Mox ed. Basil. ἵνα περ. Secuti sunt recentiores editores.

8. ὅ τι νοοῖ αὐτοῖς τὸ ἔργον] Gronovii verba ad h. l.: „Quum mox dicatur οὕτινος αὐτοῖς τὸ ἔργον, et ipse testor me sic legisse in omnibus scriptis codicibus, indicandum censui ab Vulcanio adscriptum in ora: V. C. ὅ τι νοοῖ αὐτοῖς τὸ ἔργον. Nam particula καί, quam Vulcaniana editio his verbis praemittit, ignorata editioni Basileensi, ignorata omnibus Msstis, etiam a me omissa est“: nimia festinantia sunt conscripta, ut quae iis dicere voluerit,

τοῖς ποσὶ τὴν γῆν ἐφ᾽ ἧς βεβηκότες ἦσαν. Ὡς δὲ ἤρετο 8
Ἀλέξανδρος δι᾽ ἑρμηνέων ὅ τι νοοῖ αὐτοῖς τὸ ἔργον, τοὺς
δὲ ἀποκρίνασθαι ὧδε· Ὦ βασιλεῦ Ἀλέξανδρε, ἄνθρωπος
μὲν ἕκαστος τοσόνδε τῆς γῆς κατέχει ὅσονπερ τοῦτό ἐστιν
ἐφ᾽ ὅτῳ βεβήκαμεν· σὺ δὲ ἄνθρωπος ὢν παραπλήσιος 9
τοῖς ἄλλοις, πλήν γε δὴ ὅτι πολυπράγμων καὶ ἀτάσθαλος,
ἀπὸ τῆς οἰκείας τοσαύτην γῆν ἐπεξέρχῃ, πράγματα ἔχων
τε καὶ παρέχων ἄλλοις· καὶ οὖν καὶ ὀλίγον ὕστερον ἀπο-
θανὼν τοσοῦτον καθέξεις τῆς γῆς ὅσον ἐξαρκεῖ ἐντεθά-
φθαι τῷ σώματι.

II. Κἀνταῦθα ἐπήνεσε μὲν Ἀλέξανδρος τούς τε λόγους αὐτοὺς καὶ τοὺς εἰπόντας, ἔπρασσε δὲ ὅμως ἄλλα καὶ

---

non nisi coniectura assequi liceat. Particula *καί*, quam Gronovius in ed. Vulcaniana se reperisse ait, frustra ibi quaesivi. Legitur autem in ed. Blancardi. Minus apte. Quod attinet vero ad verba *ὅ τι νοοῖ αὐτοῖς τὸ ἔργον*, quorum vestigia in solo V. C. invenit Vulcanius, non dubito quin genuina ea sint et ab Arriani manu profecta, licet omnes codd. Gronovii amplectantur lectionem *οὗτινος αὐτοῖς τὸ ἔργον.* Quo durior enim vulgata verborum compositio, eo facilior elegantiorque constructio est, si alteram scripturam praeferas. Et accedit ipsius Arriani auctoritas, qui dixit II, 26, 9 *καὶ Ἀλέξανδρος ἤρετο — ὅ τι νοοῖ ὁ οἰωνός.* VII, 18, 8 *ἐρομένου ὅ τι νοοῖ τὸ σημεῖον.*

9. *παραπλήσιος τοῖς ἄλλοις*] Porsonus in Adversarr. p. 175, ed. Lips. legendum censuit *παραπλησίως.* Causam huius mutationis equidem non video. Quod ibidem idem vir clarissimus coniecit *οἴως μ᾽ ὑπῆλθες* apud Soph. Philoct. v. 995, Herm. a nemine, quod sciam, receptum est pro vulgato *οἷός μ᾽ ὑπῆλθες*, longe elegantiore.

πράγματα ἔχων τε καὶ παρέχων] Vulcanius: *tibi pariter atque aliis negotium facessens.* Hanc proverbialem loquendi formulam, quam hodie nemo non habet cognitam, docte illustravit Berglerus ad Alciphr. Epp. I, 30, p. 174, ed. Wagn. Cf. Xenoph. Hist. Gr. IV, 5, 19 *πράγματα εἶχόν τε καὶ παρεῖχον τοῖς ἐν τῷ ἄστει.* V, 1, 24 *πράγματα δ᾽ ἔχοντες καὶ παρέχοντες.*

C. II. *τούς τε λόγους αὐτούς*] Ita codd. Gronovii omnes, quos secutus est Schmiederus. *τούτους τοὺς λόγους* edd. vett., minus concinne neque ex Arriani ingenio. Similiter dixit V, 22, 4 *τοὺς Καθαίους αὐτούς τε καὶ ὅσα ὅμορα σφίσιν.*

2 τἀναντία οἷς ἐπήνεσεν. Ἐπεὶ καὶ Διογένην τὸν ἐκ Σινώπης θαυμάσαι λέγεται ἐν Ἰσθμῷ, ἐντυχὼν τῷ Διογένει κατακειμένῳ ἐν ἡλίῳ, ἐπιστὰς ξὺν τοῖς ὑπασπισταῖς καὶ τοῖς πεζεταίροις καὶ ἐρόμενος εἴ του δέοιτο· ὁ δὲ Διογένης ἄλλου μὲν ἔφη δεῖσθαι οὐδενός, ἀπὸ τοῦ ἡλίου δὲ ἀπελ-
3 θεῖν ἐκέλευσεν αὐτόν τε καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ. Οὕτω τοι οὐ πάντη ἔξω ἦν τοῦ ἐπινοεῖν τὰ κρείττω Ἀλέξανδρος,
4 ἀλλ' ἐκ δόξης γὰρ δεινῶς ἐκρατεῖτο· ἐπεὶ καὶ ἐς Τάξιλα αὐτῷ ἀφικομένῳ καὶ ἰδόντι τῶν σοφιστῶν Ἰνδῶν τοὺς γυμνοὺς πόθος ἐγένετο ξυνεῖναί τινα οἱ τῶν ἀνδρῶν τού-
5 των, ὅτι τὴν καρτερίαν αὐτῶν ἐθαύμασε· καὶ ὁ μὲν πρεσβύτατος τῶν σοφιστῶν, ὅτου ὁμιληταὶ οἱ ἄλλοι ἦσαν, Δάνδαμις ὄνομα, οὔτε αὐτὸς ἔφη παρ' Ἀλέξανδρον ἥξειν οὔτε τοὺς ἄλλους εἴα· ἀποκρίνασθαι γὰρ λέγεται, ὡς Διὸς

---

2. *ἐντυχὼν τῷ Διογένει*] Recepimus cum Schmiedero hanc lectionem e cod. F. et duobus aliis codd. Florr. pro *ἐντυχὼν αὐτῷ*, quod habent edd. vett. et duo reliqui codd. Gronovii. Repetitum nomen proprium neminem morabitur perlectis quae dicta sunt in ann. ad I, 11, 6.

τοῖς πεζεταίροις] Ed. Basil. cum omnibus codd. Gronovii. *τοῖς ἀσσετέροις* edd. Vulc. et Blancard. Ceterum cf. III, 30, 7 *Ἀλέξανδρος δὲ ἰδὼν τὸν Βῆσσον, ἐπιστήσας τὸ ἅρμα ἤρετο.* — Pro *ἐρόμενος* in ed. Basil. legitur *ἐρώμενος*.

3. *δεινῶς ἐκρατεῖτο*] Ed. Basil. *δεῖν ὡς ἐκρατεῖτο*. Rem tetigimus in ann. ad VI, 13, 12. De Diogene vide quae fuse narravit Plut. vit. Alex. c. XIV.

5. *ὡς — εἴη, εἴπερ οὖν — Ἀλέξανδρος*] Vulcanius locum sic interpretatus: *se enim etiam Iovis filium esse perinde atque Alexander*, ambiguum reliquit verborum sensum. Verum iam vidit Raphelius. „An se Iovis filios, inquit, perhiberi voluerint hi sophistae, nescio. Si constaret, ipsos se humano sanguine ortos credidisse, acerrima videri queat insectatio senis huius, exprobrantis Alexandro vanam divinae stirpis persuasionem, quod Alexander non magis esset Iove natus, quam ipse, qui se hominem agnosceret.“ Pro *εἴπερ οὖν* in edd. vidi aut *εἴπερ οὖν* aut *εἴ περ οὖν*. Cf. Iac. praef. ad Ael. hist. animall. p. XXIV. sq.

ὅτι οὔτε δέοιτό του τῶν παρ' Ἀλεξάνδρου — καὶ ἅμα ὁρᾶν] Tota horum verborum compositio tam perversa est atque incommoda, ut hic Arrianum negligentiae incusare cogamur. Primum

υἱὸς καὶ αὐτὸς εἴη, εἴπερ οὖν καὶ Ἀλέξανδρος· καὶ ὅτι 6
οὔτε δέοιτό του τῶν παρ᾽ Ἀλεξάνδρου (ἔχειν γάρ οἱ εὖ τὰ παρόντα), καὶ ἅμα ὁρᾶν τοὺς ξὺν αὐτῷ πλανωμένους τοσαύτην γῆν καὶ θάλασσαν ἐπ᾽ ἀγαθῷ οὐδενὶ, μήτε πέρας τι αὐτοῖς γινόμενον τῶν πολλῶν πλανῶν· οὔτ᾽ οὖν ποθεῖν 7
τι αὐτὸς ὅτου κύριος ἦν Ἀλέξανδρος δοῦναι, οὔτ᾽ αὖ δεδιέναι ὅτου κρατοίη ἐκεῖνος ἐς τὸ εἴργεσθαι· ζῶντι μὲν 8
γάρ οἱ τὴν Ἰνδῶν γῆν ἐξαρκεῖν, φέρουσαν τὰ ὡραῖα· ἀποθανόντα δὲ ἀπαλλαγήσεσθαι οὐκ ἐπιεικοῦς ξυνοίκου τοῦ σώματος· οὔκουν οὐδὲ Ἀλέξανδρον ἐπιχειρῆσαι βιάσασθαι, 9
γνόντα ἐλεύθερον ὄντα τὸν ἄνδρα· ἀλλὰ Κάλανον γὰρ ἀναπεισθῆναι τῶν ταύτῃ σοφιστῶν, ὅντινα μάλιστα δὴ αὐτοῦ ἀκράτορα Μεγασθένης ἀνέγραψεν· αὐτούς τε τοὺς σοφιστὰς λέγειν κακίζοντας τὸν Κάλανον, ὅτι ἀπολιπὼν

---

enim particula οὔτε non habet quod ei respondeat, quamquam minime omnium ignoro, verba καὶ ἅμα ὁρᾶν ita esse collocata, ut ad eam sint referenda. Accurate tamen si voluisset scribere Arrianus, dictum oportebat ὅτι οὐδενὸς δέοιτο — καὶ ἅμα ὅτι ὁρῴη. Nimirum offendit quoque h. l. transitus a tempore finito ad infinitivum, alias quidem haud infrequens apud Arrianum (vid. ann. ad IV, 8, 5). Deinde nisi scripseris μηδὲ γινόμενον pro vulg. μήτε, neque haec pars enunciati accurate composita videatur. Quibus difficultatibus missis hoc dicere voluisse credamus Arrianum: *neque se ulla earum rerum egere quas Alexander ei possit largiri simulque videre se milites tantum terrarum atque maris pervagari — neque finem statui multis eorum erroribus.*

7. οὔτ᾽ αὖ δεδιέναι] „*neque contra* quidquam *timere, cuius ille* (Alexander) *potestatem habeat impediendi.* Hoc est, de iis rebus se non metuere quae sibi ab Alexandro possint eripi. Vel vitam ipsam si amitteret, tantum abesse, ut propterea se miserum putet fore, ut multo tunc sibi melius futurum speret, liberato a molestissimo corporis contubernio. Conveniunt haec Stoicae doctrinae, ex qua Epictetus in Dissert. lib. I, c. 25, p. 96 τί ἔτι φοβούμεθα.“ *Raphel.* Conf. Plat. Phaedon. p. 66, A et passim alibi.

8. ἀποθανόντα δὲ] Edd. vett. cum duobus codd. Gronovii habent ἀποθανόντι δέ. Quod nos cum Schmiedero dedimus, tuentur cod. F. et duo reliqui codices.

9. οὔκουν οὐδέ] Sic scripsimus pro vulgato οὐκοῦν οὐδέ. Vide ann. ad III, 24, 4. — Quod in fine capitis positum est ὁ δέ, ex

τὴν παρὰ σφίσιν εὐδαιμονίαν ὁ δὲ δεσπότην ἄλλον ἢ τὸν
θεὸν ἐθεράπευε.

III. *Ταῦτα ἐγὼ ἀνέγραψα, ὅτι καὶ ὑπὲρ Καλάνου
ἐχρῆν εἰπεῖν ἐν τῇ περὶ Ἀλεξάνδρου ξυγγραφῇ· μαλακι-
σθῆναι γάρ τι τῷ σώματι τὸν Κάλανον ἐν τῇ Περσίδι γῇ,
2 οὔπω πρόσθεν νοσήσαντα· οὔκουν οὐδὲ δίαιταν διαιτᾶσθαι
θέλειν ἀῤῥώστου ἀνδρός, ἀλλὰ εἰπεῖν γὰρ πρὸς Ἀλέξαν-
δρον, καλῶς αὐτῷ ἔχειν ἐν τῷ τοιῷδε καταστρέψαι, πρὶν
τινος ἐς πεῖραν ἐλθεῖν παθήματος ὅ τι περ ἐξαναγκάσῃ
3 αὐτὸν μεταβάλλειν τὴν πρόσθεν δίαιταν· καὶ Ἀλέξανδρον
ἀντειπεῖν μὲν αὐτῷ ἐπὶ πολύ· ὡς δ' οὐχ ἡττησόμενον
ἑώρα, ἀλλὰ ἄλλως ἂν ἀπαλλαγέντα, εἰ μή τις ταύτῃ ὑπει-*

---

more Arriani factum esse tibi persuadebis revocatis in memoriam quae annotata sunt ad V, 20, 1. — Paulo supra ed. Basil. *αὐτοῦ* pro *αὑτοῦ*. Mox in eadem editione male omissa est particula *τε* et *κακίζοντα* scriptum pro *κακίζοντας*.

C. III. *καταστρέψαι*] Plenius Diodorus Siculus XV, 17 *Λεπτίνης μὲν γὰρ κατέστρεψε τὸν βίον*. XVII, fin. *πεμπταίᾳ κατέστρεψε τὸν βίον*. Plura cumulare taedet post egregias curas Schaeferi ad Lamb. Bos. Ellips. p. 60, ed. Lips. Moneo tantum, hoc uno loco Arrianum dixisse *καταστρέψαι* de *moriente*, cum alias ei placuerit *τελευτῆσαι*, ut I, 5, 7. I, 25, 3. III, 25, 6. IV, 14, 5. V, 24, 9. VII, 18, 5 cet.

ὅ τι περ ἐξαναγκάσῃ αὐτόν] Ed. Bas. *ἐξαναγκάσει*. Coniunctivum in eadem fere verborum coniunctione vide II, 16, 10 *ἔδοξε σφίσι ποιεῖν ὅ τι περ ἐπαγγέλλῃ Ἀλέξανδρος*: quamquam dixit II, 15, 9 *ὡς ἐγνωκότων Τυρίων πράσσειν ὅ τι ἂν ἐπαγγέλλῃ Ἀλέξανδρος*. Cf. ann. ad VI, 28, 11.

3. *ὅπῃ ἀπήγγελλεν αὐτός*] Edd. vett. particulam *ὅπῃ* male ignorant. Omnes codices alicuius pretii, ut ait Gronovius, plenius legunt, quomodo dedimus Schmiederum secuti. Notatu dignum est, in editione Schmiederi legi *ἀπήγγελεν*, quod ita scriptum invenerat in annotatione Gronovii ad h. l. At edd. ante Gronovium omnes recte habent *ἀπήγγελλεν*. Si quis de imperfecti usu dubius haereat, is legat ann. ad I, 17, 1 coll. I, 6, 2 *παρήγγελλε σιγῇ ἔχειν*. Aoristum verbi *ἀγγέλλειν* secundum non esse admittendum demonstravimus ad II, 15, 9.

κελεῦσαι νησθῆναι] Edd. vett. cum duobus codd. Gronovii *ἀφθῆναι*. In uno vidit Gronovius *ἀφῆναι*. Sed veram scripturam

κάθοι, οὕτω δὴ ὅπη ἀπήγγελλεν αὐτὸς, κελεῦσαι νησθῆναι
αὐτῷ πυράν, καὶ ταύτης ἐπιμεληθῆναι Πτολεμαῖον τὸν
Λάγου τὸν σωματοφύλακα. Οἱ δὲ καὶ πομπήν τινα προ- 4
πομπεῦσαι αὐτοῦ λέγουσιν ἵππους τε καὶ ἄνδρας, τοὺς
μὲν ὡπλισμένους, τοὺς δὲ θυμιάματα παντοῖα τῇ πυρᾷ
ἐπιφέροντας· οἱ δὲ καὶ ἐκπώματα χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ καὶ
ἐσθῆτα βασιλικὴν λέγουσιν ὅτι ἔφερον· αὐτῷ δὲ παρα- 5
σκευασθῆναι μὲν ἵππον, ὅτι βαδίσαι ἀδυνάτως εἶχεν ὑπὸ
τῆς νόσου· οὐ μὴν δυνηθῆναί γε οὐδὲ τοῦ ἵππου ἐπι-
βῆναι, ἀλλὰ ἐπὶ κλίνης γὰρ κομισθῆναι φερόμενον, ἐστε-
φανωμένον τε τῷ Ἰνδῶν νόμῳ καὶ ᾄδοντα τῇ Ἰνδῶν γλώσσῃ·
οἱ δὲ Ἰνδοὶ λέγουσιν ὅτι ὕμνοι θεῶν ἦσαν καὶ αὐτῶν οἱ

---

suppeditavit cod. F. cum uno alio codd. Gronovii et V. C. Vulcanii. „Doctius et quaesitius verbum *νησθῆναι*, quam ut a scriba oriri potuerit; et tum supra iam a nobis Arriano confirmatum (vid. ann. ad VI, 26, 8), tum inprimis Herodoto in hac phrasi gratum, qui lib. I, c. 19 *νήσας πυρὴν μεγάλην*, quod Hesychius exponit *σωρεύσας*.“ *Gronov.* Verba Herodoti leguntur I, 50, ubi hodie scriptum *νηήσας*. Vulgata *ἀφθῆναι* iam propterea contemnenda, quod in sequentibus demum de incenso rogo sermo.

4. *προπομπεῦσαι αὐτοῦ λέγουσι*] Post *προπομπεῦσαι* in edd. vett. legebatur particula *καί*, quam cum Schmiedero delevimus ex auctoritate omnium quos inspexit Gronovius codicum. De re cf. Athen. X, p. 437, A *Χάρης δ' ὁ Μιτυληναῖος περὶ Καλάνου εἰπὼν — φησὶν ὅτι καὶ ἐπὶ τῷ μνήματι αὐτοῦ διέθηκεν Ἀλέξανδρος γυμνικὸν ἀγῶνα καὶ μουσικὸν ἐγκωμίων.* Eadem fere narrat quoque Aelian. varr. histt. II, 41.

5. *κομισθῆναι φερόμενον*] „Plane, ut contraria vice Anton. Liberal. fab. I. *καὶ τὸ μὲν σῶμα κομίσαντες ἔφερον, ὅπως κηδεύσωσιν.*“ *Gronov.* Paulo supra ed. Bas. notatione vitiosa *χρυσὰ καὶ ἀργυρά.*

ὅτι ὕμνοι — καὶ αὐτῶν οἱ ἔπαινοι] Sic cod. F. *καὶ αὐτοὶ οἱ ἔπαινοι* edd. vett. cum rell. codd. Gronovii. Minus recte. Nimirum hoc dictum voluit Arrianus: *Indi autem narrant carmina in deorum honorem decantata et ipsorum* (h. e. sapientum) *laudes continere.* Huc spectare videntur quae narrat Arrianus Hist. Ind. X, 1 *λέγεται δὲ καὶ τάδε, μνημεῖα ὅτι Ἰνδοὶ τοῖς τελευτήσασιν οὐ ποιέουσι, ἀλλὰ τὰς ἀρετὰς γὰρ τῶν ἀνδρῶν ἱκανὰς ἐς μνήμην τίθενται τοῖσιν ἀποθανοῦσι, καὶ τὰς ᾠδὰς αἳ αὐτοῖσιν ἐπᾴδονται.*

6 ἔπαινοι. Καὶ τὸν μὲν ἵππον τοῦτον ὅτου ἐπιβήσεσθαι
ἔμελλε, βασιλικὸν ὄντα τῶν Νυσαίων, πρὶν ἀναβῆναι ἐπὶ
τὴν πυράν, Λυσιμάχῳ χαρίσασθαι, τῶν τινι θεραπευόντων
αὐτὸν ἐπὶ σοφίᾳ· τῶν δὲ δὴ ἐκπωμάτων ἢ στρωμάτων
ὅσα ἐμβληθῆναι ἐς τὴν πυρὰν κόσμον αὐτῷ τετάχει Ἀλέξ-
7 ανδρος, ἄλλα ἄλλοις δοῦναι τῶν ἀμφ᾽ αὐτόν. Οὕτω δὴ
ἐπιβάντα τῇ πυρᾷ κατακλιθῆναι μὲν ἐν κόσμῳ, ὁρᾶσθαι
δὲ πρὸς τῆς στρατιᾶς ξυμπάσης· Ἀλεξάνδρῳ δὲ οὐκ
ἐπιεικὲς φανῆναι τὸ θέαμα, ἐπὶ φίλῳ ἀνδρὶ γιγνόμενον·
ἀλλὰ τοῖς γὰρ ἄλλοις θαῦμα παρασχέσθαι, οὐδέν τι πα-
8 ρακινήσαντα ἐν τῷ πυρὶ τοῦ σώματος. Ὡς δὲ τὸ πῦρ ἐς
τὴν πυρὰν ἐνέβαλον οἷς προστεταγμένον ἦν, τάς τε σάλ-
πιγγας φθέγξασθαι λέγει Νέαρχος (οὕτως ἐξ Ἀλεξάνδρου
προστεταγμένον) καὶ τὴν στρατιὰν ἐπαλαλάξαι πᾶσαν,

---

6. *τῶν Νυσαίων*] Ed. Basil. *Νυσσαίων*. Ed. Vulc. *Νυσαίων*. Edd. ante Schmiederum rell. omnes *Νησαίων*. Vide ann. ad V, 1, 1. Eadem librorum inconstantia in scribendo nomine *Νυσαῖος* notata est ad Athenae. X, p. 435, F.

τῶν τινι θεραπευόντων] Sumsit fortasse hanc loquendi figuram Arrianus ex Herodoto, apud quem satis frequentem eam esse demonstrarunt Wessel. et Valck. ad Herod. VIII, 90. Cf. Arr. II, 26, 7 *τῶν τις σαρκοφάγων ὀρνίθων*. VII, 22, 5 *τῶν τις ναυτῶν*. VII, 24, 4 *τῶν τινα οὐκ ἠμελημένων Μακεδόνων*. Sic. Ael. vv. hh. IX, 38 *τῶν τις Τρώων παρελθών*. Vide Iacobs. ad Ael. hist. animall. t. II, p. 133. Hemsterh. ad Lucian. t. I, p. 294, ed. Bip. Ex his, puto, quae Siebelisius in praef. ad Paus. t. I, p. XX de hac Ionica, quam vocant, anastrophe monuit, partim augenda, partim corrigenda sunt.

7. *παρακινήσαντα — τοῦ σώματος*] Sic ed. Basil. cum omnibus codd. Gronovii. *παρακινήσαντος* Vulcanius primus, quem secutus est Blancardus. Non suo iure uterque. In errorem inducti sunt remoto loco genitivi *τοῦ σώματος*, qui pendet ab *οὐδέν τι*. Apte conferas II, 10, 9 *καὶ τι καὶ τοῖς γένεσι, τῷ τε Ἑλληνικῷ καὶ Περσικῷ, φιλοτιμίας*. Plura diximus in ann. ad II, 27, 9. — De usu et constructione verbi *ἐπιβῆναι* vide quae disputata sunt ad V, 10, 2.

8. *οὕτως ἐξ Ἀλεξάνδρου προστεταγμένον*] Sic cod. F. cum uno alio cod. Gronovii. *οὕτως Ἀλέξανδρον προστεταγμένον* ed. Basil. *οὕτως ὑπ᾽ Ἀλ. προστεταγμένοι* ed. Vulc. et Blanc. cum tribus codd.

ὁποῖόν τι καὶ ἐς τὰς μάχας ἰοῦσα ἐπηλάλαξε· καὶ τοὺς ἐλέφαντας συνεπηχῆσαι τὸ ὀξὺ καὶ πολεμικόν, τιμῶντας Κάλανον. Ταῦτα καὶ τοιαῦτα ὑπὲρ Καλάνου τοῦ Ἰνδοῦ 9
ἱκανοὶ ἀναγεγράφασιν, οὐκ ἀχρεῖα πάντα ἐς ἀνθρώπους, ὅτῳ γνῶναι ἐπιμελές, ὅτι ὡς καρτερόν τέ ἐστι καὶ ἀνίκητον γνώμη ἀνθρωπίνη ὅ τι περ ἐθέλοι ἐξεργάσασθαι.

IV. Ἐν τούτῳ δὲ Ἀλέξανδρος Ἀτροπάτην μὲν ἐπὶ τὴν αὐτοῦ σατραπείαν ἐκπέμπει, παρελθὼν ἐς Σοῦσα· Ἀβουλίτην δὲ καὶ τὸν τούτου παῖδα Ὀξάθρην, ὅτι κακῶς ἐπεμελεῖτο τῶν Σουσίων, συλλαβὼν ἀπέκτεινε. Πολλὰ μὲν 2
δὴ πεπλημμέλητο ἐκ τῶν κατεχόντων τὰς χώρας, ὅσαι δορύκτητοι πρὸς Ἀλεξάνδρου ἐγένοντο, ἔς τε τὰ ἱερὰ καὶ τάφους καὶ αὐτοὺς τοὺς ὑπηκόους, ὅτι χρόνιος ὁ εἰς Ἰνδοὺς στόλος ἐγεγένητο τῷ βασιλεῖ, καὶ οὐ πιστὸν ἐφαίνετο

Gronovii. Quae lectio quamquam non omnino spernenda, tamen non poterat me movere, ut alteri praeponeretur. Vid. ad IV, 2, 6.

9. *ἐς ἀνθρώπους ὅτῳ γνῶναι ἐπιμελές*] Similiter Arr. VII, 5, 4 *ἑκάστοις ὅστις — ἐπεδείκνυτο*, et Xenophon Cyrop. III, 3, 67 *ἱκετεύουσι πάντας, ὅτῳ ἐπιτυγχάνοιεν.* Vide Krueg. ad Anab. I, 1, 5 *ὅστις δ' ἀφικνοῖτο —, πάντας —.* De usu et significatione vocum *ἀχρεῖος* et *ἄχρηστος* quae Doederleinius disputavit in Lectt. Homerr. Spec. I. Diario schol. Darmst. inserto, 1828, II, p. 891 sq., speciosiora, quam veriora sunt.

ὅτι ὡς καρτερόν] Pleonasticae locutionis *ὡς ὅτι* plane gemina vide exempla apud Schaef. et Bast. ad Greg. Corinth. p. 52. Similia sunt *οἷον ὡς* (de quo vide Schaef. ad Epist. Crit. p. 277. Bernhard. ad Dionys. Perieg. p. 857) et *ὅτι ἐπεί* (quod tetigit Bernhard. ad Dionys. p. 989).

ὅτι — γνώμη ἀνθρωπίνη] „Edidi ut verissime edendum legendumque vidit postea ipse Vulcanius, quum in ipsius et Basileensi editione ultimae voces acciperentur quasi tertius casus cum ι subscripto. Quam praeclare *γνώμη ἀνθρωπίνη* dicitur *καρτερὸν καὶ ἀνίκητον*, videlicit *χρῆμα* (!E.), ut V, 27, 17 *καλὸν ἡ ἐν τῷ εὐτυχεῖν σωφροσύνη.*" *Gronov.*

C. IV. *ὅτι κακῶς ἐπεμελεῖτο*] Ed. Basil. *ἐπιμελεῖτο.* In imperfecto si quis offenderit, is videat ann. ad III, 6, 12.

2. *ὅσαι δορύκτητοι*] Edd. ante nos omnes *δορύκτηται*, ortum, puto, quia praecessit feminini forma *ὅσαι.* Num autem *δορίκτητος*, an *δορύκτητος* rectius scribatur, equidem non definiam. Formam

ἀπονοστήσειν αὐτὸν ἐκ τοσῶνδε ἐθνῶν καὶ τοσῶνδε ἐλεφάντων, ὑπὲρ τὸν Ἰνδόν τε καὶ Ὑδάσπην καὶ τὸν Ἀκεσίνην καὶ Ὕφασιν φθειρόμενον.
3 *Καὶ αἱ ἐν Γαδρωσίοις δὲ αὐτῷ ξυμφοραὶ ξυνενεχθεῖσαι ἔτι μᾶλλον ἐπῆραν τοὺς ἐν ταύτῃ σατραπεύοντας καταφρονῆσαι αὐτοῦ τῆς οἴκοι ἀπονοστήσεως.*
4 *Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ὀξύτερος λέγεται γενέσθαι ἐν τῷ τότε ἐς τὸ πιστεῦσαί τε τοῖς ἐπι-*

δορύκτητος vidi apud Dionys. Halic. Antiqq. VIII, 10. *δορυάλωτος* apud Arr. VI, 27, 11. VII, 6, 1. Xenoph. Hist. Gr. V, 2, 5. Ceterum vide quae de hac re disputarunt cl. Lobeck. ad Soph. Aiac. v. 210. Wessel. ad Diod. Sic. XII, 83. Schweighaeus. ad Appian. t. III, p. 159. Blomf. ad Sept. c. Theb. v. 155 et ad Agamemn. v. 115.

ἀπονοστήσειν] Futurum habent edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. *ἀπονοστῆσαι* Schmiederus dedit primus, codicem F. secutus. Aoristum si ponere voluisset Arrianus, non dubito quin additurus fuisset particulam *ἄν*. Quomodo scripsit II, 25, 7 *πιστεύων μήποτε ἂν ἁλῶναι*. V, 15, 11 *οὐδὲ ἠξίου τολμῆσαι ἂν ὤσασθαι*, coll. ann. ad IV, 1, 4. Vulgatae scripturae tuendae apta sunt quae leguntur I, 13, 4 *οὐ δοκῶ τολμήσειν*. Praeterea vide Lobeck. post Phrynich. p. 748 sq.

ὑπὲρ τὸν Ἰνδὸν — φθειρόμενον] „Voces *Ὕφασιν φθειρόμενον* natae mihi videntur ex nomine *Ὑδραώτην*. Hyphasin enim transgressus non erat Alexander, quod pluribus locis noster confirmat, etiam mox c. 10, 12; et Hydraotes ex iis, quos traiecit, fluviis deest, quum hic pro Hyphasi eius nomen ponendum fuisset. Verbum autem *φθειρόμενον* si vertis *interfectum*, sententia est inepta. Ergo praesens pro futuro positum credendum est, et verte *interiturum*. — *Schmied.*" Quod Schmiederus de Hydraote et Hyphasi monuit, in medio relinquam. Moneo tantum, hic Arrianum loqui ex sententia barbararum gentium, quibus probabile videri poterat, Alexandrum, si Indum et Hydaspen transiisset, etiam Hyphasin esse transiturum. In explicando autem verbo *φθειρόμενον* mire se iactat vir optimus, cum tamen vere iam observarit Berglerus ad Alciphr. I, 13, p. 83, ed. Wagn., *φθείρεσθαι* haud raro dici Graecis scriptoribus de eo, *qui vagatur cum damno suo*. Cf. Abresch. ad Aeschyl. p. 207. Lennep. ad Phalar. p. 351 (383, ed. Lips). Blomf. Glossar. ad Aeschyl. Perss. v. 457. Pflugk. ad Eurip. Helen. p. 79. Huc traham quae leguntur apud Lucian. Asin. c. 56 *οὐ φθείρῃ ἀπ᾽ ἐμοῦ, ἔφη, καὶ τῆς ἐμῆς οἰκίας*. Neque plane dis-

καλουμένοις, ὡς πιθανοῖς δὴ ἐν παντὶ οὖσι, καὶ ἐπὶ τὸ τιμωρήσασθαι μεγάλως τοὺς καὶ ἐπὶ μικροῖς ἐξελεγχθέντας, ὅτι καὶ τὰ μεγάλα ἂν ἐδόκουν αὐτῷ τῇ αὐτῇ γνώμῃ ἐξεργάσασθαι. Ὁ δὲ καὶ γάμους ἐποίησεν ἐν Σούσοις ἑαυτοῦ τε καὶ τῶν ἑταίρων· αὐτὸς μὲν τῶν Δαρείου θυγατέρων τὴν πρεσβυτάτην Βαρσίνην ἠγάγετο, ὡς λέγει Ἀριστόβουλος, καὶ ἄλλην πρὸς ταύτῃ, τῶν Ὤχου θυγατέρων

---

crepant quae dixit Appian. bell. civv. I, 9 *φθειρομένου δὲ κατ᾽ ὀλίγον εἰς ἀπορίαν καὶ ὀλιγανδρίαν.*

3. *καταφρονῆσαι*] Ante hoc verbum in edd. vett. et quattuor codd. inserta legebatur particula *καί*, quam recte explosit Schmiederus praeeunte codice F. Eiusdem corruptelae plura iam vidimus exempla, ut IV, 26, 13. VI, 26, 12 cet.

4. *τοὺς καὶ ἐπὶ μικροῖς ἐξελεγχθέντας*] Particula *καὶ*, quam praebent omnes codd. Gronovii et ed. Basil., primum omissa est a Vulcanio. Neque restituerunt eam editores ante Schmiederum. Contra articulus *τούς* desideratur in editione Basileensi. — De forma *μικρός* minus frequenti apud Arrianum vide ann. ad V, 3, 6.

5. *Ὁ δέ*] Similiter dixit III, 19, 7 *ὁ δὲ ἔτι μᾶλλον ἦγε σπουδῇ.* V, 24, 3 *ταῖς δὲ αἱ ἅμαξαι ἐμποδὼν ἦσαν.* Cf. quae dicta sunt ad VI, 26, 2. — Mox pro *ἑαυτοῦ* ed. Basil. *αὐτοῦ.* Forsitan rectius scripseris *αὑτοῦ* pro vulg. *ἑαυτοῦ.*

Βαρσίνην ἠγάγετο] „Darii filiae non Barsine, sed Statira nomen fuisse ceteri tradunt: Diodorus Sicul. XVII, 107. Curtius III, 5. Iustin. XII, 10. Plut. vit. Alex. c. 70. At Barsinen, Artabazi filiam et Memnonis coniugem facit idem scriptor, quae vidua Damasci capta ante nuptias regis consuetudinem cum rege habuerit. Ex ea natum fuisse filium, nomine Herculem, scribit Diodorus XX, 28. Curt. X, 6. Iustin. XI, 10 et XIII, 2. Verum aliud et singulare latet in Arriano. Manuarii nostri libri pro *Βαρσίνην* legunt *Ἀρσίνην*, unde promptum est eruere germanam lectionem, quae haec est, *Ἀρσινόην.* Auctor huius emendationis Photius, cuius verba sunt: *ἐπιτελεῖ δὲ καὶ γάμους αὑτοῦ τε καὶ τῶν ἑταίρων λαμπρούς, αὐτὸς μὲν τὴν πρεσβυτάτην τῶν Δαρείου παίδων, Ἀρσινόη αὐτῆς ὄνομα, ἀγόμενος.“* *Blancard.* Ad quae Schmiederus annotavit haec: „Speciosa est, inquit, ea emendatio, quam recipere tamen nolui, quia Gronovius nullam ex codicibus variantem notavit, et nomen Barsine Persicum est, non Graecum, ut Arsinoe.“ Si, quae habet Photius, vera sunt, Arriano relinquenda est forma nominis quae

τὴν νεωτάτην Παρύσατιν· ἤδη δὲ ἦν αὐτῷ ἠγμένη καὶ ἡ
6 Ὀξυδάρτου τοῦ Βακτρίου παῖς Ῥωξάνη. Δρύπετιν δὲ
Ἡφαιστίωνι δίδωσι Δαρείου παῖδα, καὶ ταύτην ἀδελφὴν
τῆς αὑτοῦ γυναικός· ἐθέλειν γάρ οἱ ἀνεψιοὺς τῶν παίδων
7 γενέσθαι τοὺς Ἡφαιστίωνος παῖδας. Κρατερῷ δὲ Ἀμα-
στρίνην τὴν Ὀξυάρτου τοῦ Δαρείου ἀδελφοῦ παῖδα, Περ-
δίκκᾳ δὲ τὴν Ἀτροπάτου τοῦ Μηδίας σατράπου παῖδα
8 ἔδωκε· Πτολεμαίῳ δὲ τῷ σωματοφύλακι καὶ Εὐμενεῖ τῷ
γραμματεῖ τῷ βασιλικῷ τὰς Ἀρταβάζου παῖδας, τῷ μὲν
9 Ἀρτακάμαν, τῷ δὲ Ἄρτωνιν. Νεάρχῳ δὲ τὴν Βαρσίνης
τε καὶ Μέντορος παῖδα· Σελεύκῳ δὲ τὴν Σπιταμένους τοῦ

---

est *Βαρσίνη*. Ex diversa enim huius nominis pronunciatione orta videtur. Cf. ann. ad V, 22, 5. VI, 15, 1, cet.

6. *τῆς αὑτοῦ γυναικός*] Vulgo minus recte *τῆς αὐτοῦ γυναικός*.

7. *Ἀμαστρίνην*] Verior nobis visa est haec vocis notatio, quae reperitur apud Phot. p. 68, b, 12, ed. Bekk., quam vulgata *Ἀμαστρινήν*. „Solitum fuit, ut eadem, cuius nomen terminabatur in i s, etiam terminaretur in i n e, ut dedi exempla ad Ammian. Marcellin. XVI, 7. Itaque nec corruptum id nomen dici debet, nec mutari potest.“ *Gronovius*. — Infra ed. Basil. *Μηδείας*, de qua forma vide ann. ad VII, 13, 4.

καὶ Εὐμενεῖ] Ita constanter notatur hoc nomen apud Arrianum. Schaeferus apud Plutarchum t. II, p. 466 sq. Coraen secutus ubique dedit *Εὐμένους, Εὐμένει, Εὐμένη*. Eandemque rationem secutus est Bekkerus apud Photium l. l., Perizonius apud Ael. vv. hh. III, 23 et Wesselingius apud Diod. Sicul. XIX, 39. 40 cet. Similiter etiam Bekkerus ubique scribi iussit apud Photium *Κράτερος* pro vulg. *Κρατερός*. Cf. Schaef. ad Plutarchi vitt. t. V, p. 259. Num autem recte hoc factum putas? Grammaticos veteres certe haec duo nomina a ceteris nominibus propriis quae nata sunt ex adiectivis, diserte excepisse nota res est. Et vulgo sic pronunciata fuisse ista nomina, ut accentus esset in ultima syllaba, iamiam inde clarum fit, quod in codd. et edd. vett. ubique fere syllaba illa notata reperitur. Quidni enim etiam scripsere *Διογενής, Εὐπειθής, Ἐραστός* —, sed *Διογένης, Εὐπείθης* cet.? Tutius igitur visum est intacta relinquere quae solis veterum grammaticorum testimoniis nituntur neque certo sciri possunt, quam pro libito temere immutare quia minus commoda videantur.

8. *τῷ μὲν Ἀρτακάμαν, τῷ δὲ Ἄρτωνιν*] Pro *Ἄρτωνιν* apud Phot.

Βακτρίου παῖδα. ὡσαύτως δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ἑταίροις
τὰς δοκιμωτάτας Περσῶν τε καὶ Μήδων παῖδας, ἐς ὀγ-
δοήκοντα. Οἱ γάμοι δὲ ἐποιήθησαν νόμῳ τῷ Περσικῷ· 10
θρόνοι ἐτέθησαν τοῖς νυμφίοις ἐφεξῆς καὶ μετὰ τὸν πότον
ἧκον αἱ γαμούμεναι, καὶ παρεκαθέζοντο ἑκάστη τῷ ἑαυ-
τῆς· οἱ δὲ ἐδεξιώσαντό τε αὐτὰς καὶ ἐφίλησαν· πρῶτος
δὲ ὁ βασιλεὺς ἦρξεν· ἐν τῷ αὐτῷ γὰρ πάντων ἐγίγνοντο
οἱ γάμοι· καὶ τοῦτο εἴπερ τι ἄλλο ἔδοξε δημοτικόν τε 11
καὶ φιλέταιρον πρᾶξαι Ἀλέξανδρον· οἱ δε παραλαβόντες
ἀπῆγον τὴν ἑαυτοῦ ἕκαστος· προῖκας δὲ ξυμπάσαις ἐπέδω-
κεν Ἀλέξανδρος. Καὶ ὅσοι δὲ ἄλλοι ἠγμένοι ἦσαν Μακε- 12

---

1. l. legitur *Ἀρτώνην*, nescio an rectius. Praeterea dedi *Ἀρτακάμαν*, mutata notatione, pro vulg. *Ἀρτακαμᾶν*, editionem Basileensem secutus atque Photium. Totum tamen hoc nomen suspectum est. Alibi enim *Ἀρτακάμας* viri nomen est, ut apud Xenoph. Anab. VII, 8, 25. Cyropaed. II, 1, 5. Quibus adde quae de his nuptiis narrat Plutarchus in vit. Eumen. c. I *Βαρσίνην γὰρ τὴν Ἀρταβάζου πρώτην ἐν Ἀσίᾳ γνοὺς ὁ Ἀλέξανδρος, ἐξ ἧς υἱὸν ἔσχεν Ἡρακλέα, τῶν ταύτης ἀδελφῶν Πτολεμαίῳ μὲν Ἀπάμαν, Εὐμένει δὲ Βαρσίνην ἐξέδωκεν, ὅτε καὶ τὰς ἄλλας Περσίδας διένειμε καὶ συνῴκισε τοῖς ἑταίροις.* Vide Hasium ad h. l. apud Schaef. ann. crit. t. V, p. 196.

9. *Νεάρχῳ δὲ — Σελεύκῳ δὲ*] Pleniorem reddidit hunc locum Gronovius ope codicis F. Verba enim *Βαρσίνης τε — Σελεύκῳ δέ* male omissae sunt in edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. „Et potest *Barsine* fuisse nomen variarum feminarum, prout certe statui oportet, et tum Mentori, tum Memnoni fuisse hoc nomine coniugem prout de Memnone scribit Plutarchus (vit. Alex. c. 21. E.), quem citavit Freinshemius in Curtianis ad III, 13, 14." *Gronov.*

10. *μετὰ τὸν πότον*] Hanc scripturam notasse se testatur Gronovius e duobus codicibus. Nec discedunt edd. Basil. et Vulcan. *κατὰ τὸν πότον* solus Blancardus, typorum lapsu, ut suspicatus iam est Gronovius.

11. *ἔδοξε — Ἀλέξανδρον*] Sic omnes codd. Gronovii. *Ἀλέξανδρος* edd. vett. Cf. III, 16, 3 *ὅτι ἐδόκει τὴν ἐπὶ Σούσων ἥξειν — Ἀλέξανδρον.* Vide ann. ad III, 18, 19. — Infra ed. Basil. *προίκας*, ut supra eadem *πράξαι.*

12. *καὶ τούτοις — Ἀλεξάνδρῳ ἐδόθησαν*] Vulgata fuit *Ἀλεξάνδρου.* Quae quamvis ferri possit, tamen minus expedita est neque Arria-

δόνες τῶν Ἀσιανῶν τινας γυναικῶν, ἀπογραφῆναι ἐκέλευσε καὶ τούτων τὰ ὀνόματα, καὶ ἐγίγνοντο ὑπὲρ τοὺς μυρίους· καὶ τούτοις δωρεαὶ Ἀλεξάνδρῳ ἐδόθησαν ἐπὶ τοῖς γάμοις.

V. Καὶ τὰ χρέα ἐπιλύσασθαι τῆς στρατιᾶς ὅσοις χρέα ἦν, ἐν καιρῷ οἱ ἔδοξε· καὶ κελεύει ἀπογράφεσθαι ὁπόσον
2 ὀφείλει ἕκαστος, ὡς ληψομένους. Καὶ τὰ μὲν πρῶτα ὀλίγοι ἀπέγραψαν σφῶν τὰ ὀνόματα, δεδιότες ἐξ Ἀλεξάνδρου μὴ πεῖρα αὕτη εἴη καθειμένη, ὅτῳ οὐκ ἀποχρῶσα ἡ μισθοφορὰ τῶν στρατωτῶν ἐστι καὶ ὅτῳ πολυτελὴς ἡ
3 δίαιτα· ὡς δὲ ἐξήγγελτο ὅτι οὐκ ἀπογράφουσι σφᾶς οἱ πολλοί, ἀλλ' ἐπικρύπτουσιν ὅτῳ τι εἴη συμβόλαιον, τὴν μὲν ἀπιστίαν τῶν στρατιωτῶν ἐκάκισεν· οὐ γὰρ χρῆναι οὔτ' οὖν τὸν βασιλέα ἄλλο τι ἢ ἀληθεύειν πρὸς τοὺς ὑπηκόους, οὔτε τῶν ἀρχομένων τινὰ ἄλλο τι ἢ ἀληθεύειν

---

neo stilo conveniens. Unde mutatione facillima dedi Ἀλεξάνδρῳ, nisi forte praestat scribi ὑπ' Ἀλεξάνδρου. Coniecturam nostram firmant qualia leguntur II, 3, 14 ὅπως ἐπράχθη τῷ Ἀλεξάνδρῳ. III, 21, 16 πρὶν ὀφθῆναι Ἀλεξάνδρῳ. IV, 9, 6 ὅτι ἡ θυσία ἐξελείφθη Ἀλεξάνδρῳ. Similiter peccatum esse a librariis observavimus in ann. ad I, 27, 6.

C. V. 3. *οὐ γὰρ χρῆναι οὔτ' οὖν*] Particulae *οὔτ' οὖν* sic compositae nescio quid habent offensionis. Nec tamen mutare quidquam ausim, cum plane gemina duo possim affere ex Arriano exempla. Unum legitur in Expedit. VII, 14, 4 *ὡς οὐ πρέποντα οὔτ' οὖν βασιλεῖ, οὔτε Ἀλεξάνδρῳ*. Alterum in Hist. Ind. XXXVI, 4 *οὐκέτι θέλω τὸ πρόσω οὔτ' οὖν κινδυνεύειν, οὔτ' οὖν ταλαιπωρέεσθαι*. Paulo aliter iam habent quae scripsit Arrianus VI, 26, 8 *οὔτ' οὖν δένδρα ξυνήθη — πεφυκότα, οὔτε τινὰ γήλοφον*. Neque huc trahi potest exemplum Hoogeweenio de particc. p. 665, ed. Schuetz. allatum ex Platon. Rpbl. VI, p. 492, E. *οὔτε γὰρ γίγνεται, οὔτε γέγονεν, οὐδὲ οὖν μὴ γένηται*. Ibi enim recte concludit sententiam particula *οὖν*.

οὔτε τῶν ἀρχομένων τινὰ — τὸν βασιλέα] Hoc dicit Arrianus: *neque subiectorum quemquam aliud quid debere existimare, quam regem esse veracem.* — Pro *ἄλλο τι* altero in ed. Basil. legitur *ἀλλ' ὅτι*. Et supra in eadem ex nota literarum confusione expressum est *εἴη ἀληθεύειν πρὸς τούς*. Vide ann. ad III, 9, 8.

4. *καὶ τοὺς ἐπιμελησομένους — τὰ ὀνόματα*] Bene Vulcanius: *et constitutis qui largitionem illam administrarent, omnium qui rationes contractusque suos afferrent nomina dissolvi iussit, ne nominibus qui-*

δοκεῖν τὸν βασιλέα· καταθεὶς δὲ τραπέζας ἐν τῷ στρατοπέδῳ καὶ ἐπὶ τούτων χρυσίον, καὶ τοὺς ἐπιμελησομένους τῆς δόσεως ἑκάστοις, ὅστις συμβόλαιον ἐπεδείκνυτο, ἐπιλύεσθαι τὰ χρέα ἐκέλευεν, οὐκ ἀπογραφομένους ἔτι τὰ ὀνόματα. Καὶ οὕτω δὴ ἐπίστευσάν τε ἀληθεύειν 5 Ἀλέξανδρον, καὶ σὺν χάριτι μείζονι ἐγίγνετο αὐτοῖς τὸ μὴ γνωσθῆναι μᾶλλόν τι ἢ τὸ παύσασθαι ὀφείλοντας. 6 Λέγεται δὲ γενέσθαι ἡ δόσις αὕτη τῇ στρατιᾷ ἐς τάλαντα δισμύρια. Ἔδωκε δὲ καὶ δῶρα ἄλλοις ἄλλα, ὅπως τις κατ' ἀξίωσιν ἐτιμᾶτο ἢ κατ' ἀρετὴν εἴ τις ἐπιφανὴς ἐγεγόνει ἐν τοῖς κινδύνοις. Καὶ ἐστεφάνωσε χρυσοῖς στε- 7 φάνοις τοὺς ἀνδραγαθίᾳ διαπρέποντας· πρῶτον μὲν Πευκέσταν τὸν ὑπερασπίσαντα· ἔπειτα Λεοννάτον, καὶ τοῦ- 8 τον ὑπερασπίσαντα, καὶ διὰ τοὺς ἐν Ἰνδοῖς κινδύνους

4

---

dem debitorum conscriptis. Unde fallitur Raphelius scribens: „οὐκ ἀπογραφομένους, qui diribitores non amplius conscriberent debitorum nomina, quod antea fecerant, certe facere iussi erant." Quasi ἀπογραφομένους h. l. dictum sit de diribitoribus nomina conscribentibus, neque de militibus nomina sua profitentibus. Constructio inde aliquantum impedita est, quod numeri variati sunt. Nimirum de iisdem primum dicitur ἑκάστοις, deinde ὅστις, denique ἀπογραφομένους. Vide quae supra diximus in annot. ad VII, 3, 9 coll. Matth. in Gr. Gr. ub. p. 603, init. et p. 890.

6. ἢ κατ' ἀρετὴν εἴ τις ἐγεγόνει] Hic εἴ τις idem fere valet quod alias est ὅστις. Cf. II, 15, 4 ἥντινα ἠδύναντο ὠφέλειαν εὑρισκόμενοι καὶ εἰ δή τινα καὶ τῇ πατρίδι. VII, 19, 3 ὅσους δὲ ἀνδριάντας ἢ ὅσα ἀγάλματα ἢ εἰ δή τι ἄλλο ἀνάθημα — ἀνεκόμισεν. Unde nollem cl. Wernsdorfius apud Himer. Orat. XXIII, p. 770 pro vulgato πᾶν εἴ τι κάλλιστον τῶν — δοκούντων scriptum maluisset πᾶν ὅ τι. Cf. Xenoph. Ephes. IV, 1, p. 75. Loc. πᾶν εἴ τι ἐμποδὼν λάβοιεν cum ann. Abreschii p. 242. Similiter Latinos usos esse *si qui* pro *quicunque* inter alios monuit Goerenz. ad Cic. Finn. I, 8, 26.

7. τοὺς ἀνδραγαθίᾳ διαπρέποντας] h. e. *qui praeclaro facinore edito insignes essent.* Similiter dixit Diod. Sic. XV, 80 ἀνδρείᾳ διάφορον. XVI, 23 θράσει διαφέρων. XVII, 20 ἀρεταῖς διαφόρους (al. διαφέροντας). XVII, 100 ῥώμῃ διαφέρων. Paulo aliter adornavit orationem suam Arrianus II, 10, 4 ὅσοι κατ' ἀξίωσιν ἢ τινα ἀρετὴν γνωριμώτεροι ἦσαν.

8. τῶν τε Ὠρειτῶν] Sic omnes edd. praeter ed. Basil., ubi legi-

καὶ τὴν ἐν Ὥροις νίκην γενομένην, ὅτι παραταξάμενος σὺν τῇ ὑπολειφθείσῃ δυνάμει πρὸς τοὺς νεωτερίζοντας τῶν τε Ὠρειτῶν καὶ τῶν πλησίον τούτων ᾠκισμένων, τῇ τε μάχῃ ἐκράτησε καὶ τἄλλα καλῶς ἔδοξε τὰ ἐν Ὥροις
9 *κοσμῆσαι. Ἐπὶ τούτοις δὲ Νέαρχον ἐπὶ τῷ περίπλῳ τῷ ἐκ τῆς Ἰνδῶν γῆς κατὰ τὴν μεγάλην θάλασσαν ἐστεφάνωσε· καὶ γὰρ καὶ οὗτος ἀφιγμένος ἤδη ἐς Σοῦσα ἦν· ἐπὶ τούτοις δὲ Ὀνησίκριτον τὸν κυβερνήτην τῆς νεὼς τῆς βασιλικῆς· ἔτι δὲ Ἡφαιστίωνα καὶ τοὺς ἄλλους σωματοφύλακας.*

VI. *Ἧκον δὲ αὐτῷ καὶ οἱ σατράπαι, οἱ ἐκ τῶν πόλεών τε τῶν νεοκτίστων καὶ τῆς ἄλλης γῆς τῆς δορυαλώτου, παῖδας ἡβάσκοντας ἤδη ἐς τρισμυρίους ἄγοντες, τὴν αὐτὴν ἡλικίαν γεγονότας (οὓς [καὶ] ἐπιγόνους ἐκάλει Ἀλέξανδρος), κεκοσμημένους Μακεδονικοῖς ὅπλοις καὶ τὰ πο-*

---

tur *τῶν τε Ὠριτῶν* (sic). Eadem tamen VI, 21, 6 recte exhibet *Ὠρείταις*. Breviorem formam *Ὠρῖται* commendavit Eustathius ad Dionys. Perieg. v. 1095, unde transiit in novissimas Strabonis editiones (vid. Bernh. ad Dion. l. l. p. 814). Nec potuit Wesselingius quin invitis codicibus et editionibus eandem hanc formam intruderet Diodoro XVII, 105 fin. Nobis persuadere non potuit Eustathius. — Eandem rem narrat Arrianus Hist. Ind. c. XLII, 9 *ἔνθα καὶ χρυσῷ στεφάνῳ στεφανοῦται ἐξ Ἀλεξάνδρου Νέαρχός τε καὶ Λεοννάτος —· Λεοννάτος δὲ ἐπὶ τῇ νίκῃ, ἣν Ὠρείτας τε ἐνίκησε καὶ τοὺς Ὠρείταις προσοικέοντας βαρβάρους.*

τῶν πλησίον τούτων] Edd. vett. cum quattuor codicibus *τῶν πλησίον τούτοις*. Schmied. e cod. F. *πλησίον τούτων*. Recte. Cf. I, 13, 4 *πλησίον ἡμῶν*. I, 23, 3 *ταῖς πλησίον τοῦ τείχους*. VII, 7, 3 *πλησίον ὢν τῆς ἐκβολῆς*.

9. *ἀφιγμένος ἤδη — ἦν*] In ed. Bas. verborum ordine paululum immutato legitur *ἀφιγμένος — ἦν ἤδη*. Vide ann. ad I, 20, 5. — Infra eadem *τοὺς ἄλλους τοὺς σωματοφύλακας*. Quod ferri non potest. Cf. VI, 28, 6.

C. VI. *οὓς [καὶ] ἐπιγόνους ἐκάλει*] Non male edd. vett. et quattuor codd. Gronovii *οὓς καὶ ἐπιγόνους*. Particulam *καί* omisit Schmiederus codicem F. secutus. Quod facere non ausus uncis eam includi iussi.

3. *ἄλγος οὐ σμικρόν*] Edd. vett. *ἄλογον οὐ σμικρόν*. Quod dedi-

λέμια ἐς τὸν τρόπον τὸν Μακεδονικὸν ἠσκημένους. Καὶ 2
αὐτοὶ ἀφικόμενοι λέγονται ἀνιᾶσαι Μακεδόνας, ὡς πάντα
δὴ μηχανωμένου Ἀλεξάνδρου ὑπὲρ τοῦ μηκέτι ὡσαύτως
δεῖσθαι Μακεδόνων· εἶναι γὰρ οὖν καὶ Μηδικὴν τὴν Ἀλεξ- 3
άνδρου στολὴν ἄλγος οὐ σμικρὸν Μακεδόσιν ὁρωμένην·
καὶ τοὺς γάμους ἐν τῷ νόμῳ τῷ Περσικῷ ποιηθέντας οὐ
πρὸς θυμοῦ γενέσθαι τοῖς πολλοῖς αὐτῶν, οὐδὲ τῶν γη-
μάντων ἔστιν οἷς, καίτοι τῇ ἰσότητι τῇ ἐς τὸν βασιλέα
μεγάλως τετιμημένοις. Πευκέστας τε ὁ Περσῶν σατρά- 4
πης τῇ τε σκευῇ καὶ τῇ φωνῇ Περσίζων ἐλύπει αὐτούς,
ὅτι τῷ βαρβαρισμῷ αὐτοῦ ἔχαιρεν Ἀλέξανδρος· καὶ οἱ 5
Βακτρίων δὲ καὶ οἱ Σογδιανῶν καὶ Ἀραχωτῶν ἱππεῖς καὶ
Δραγγῶν δὲ καὶ Ἀρείων καὶ Παρθυαίων, καὶ ἐκ Περσῶν
οἱ Σάκαι καλούμενοι ἱππεῖς, καταλοχισθέντες εἰς τὴν
ἵππον τὴν ἑταιρικὴν ὅσοι αὐτῶν κατ᾿ ἀξίωσιν καὶ κάλλει

---

mus cum Schmiedero, praebuere non solum omnes codd. Gronovii, verum etiam V. C. Vulcanii.

οὐ πρὸς θυμοῦ γενέσθαι] Ed. Basil. *προθύμους*, corrupte. In vet. cod. Stephani legebatur *γενομένους οὐ πρὸς θυμοῦ.* Quomodo nunc legitur, ita iam correxit Vulcanius. Cf. III, 4, 8 *ὅσα αὐτῷ πρὸς θυμοῦ ἦν* et ann. ad IV, 12, 1. — Mox ed. Basil. *οὐ δέ.*

5. *οἱ Σάκαι καλούμενοι*] Edd. omnes *οἱ Εὐάκαι καλούμενοι.* „Est hic alter locus, quem pro deposito nobis tradiderunt librarii, nescio unde nimium proclives in diphthongum *ευ*, et nunc quidem sic de compacto agentes, ut nulla varietate eum insigniverint, omnibus codicibus hanc falsam et ineptam appellationem tutantibus inique prorsus. Quod proxime vulgatum veniret, sunt Pliniani *Euazae,* sed hi circa Tanaim ac Maeotin, ut Persae vel Persarum equites soliti esse non possint. Unice igitur bonum est *Σάκαι*, nec ego dubito, quin sic ab Arriano venerit. Hos semper in Persica militia invenio, et fuerunt Dario obstricti foedere ad militandum, erantque equites et sagittando maxime excellebant. Supra noster III, 8, 5 *εἵποντο δὲ αὐτοῖς καὶ Σάκαι, Σκυθικὸν τοῦτο τὸ γένος τῶν τὴν Ἀσίαν ἐποικούντων Σκυθῶν — · αὐτοὶ δὲ ἱπποτοξόται ἦσαν.* Nabarzanes ad Darium in concilio apud Curtium V, 8 *Indi et Sacae in tua potestate, Bactra intacta sunt.* Xenoph. Cyrop. V, p. 375 (V, 3, 22) *Σακῶν δὲ τοξόται εἰς μυρίους, καὶ ἱπποτοξόται εἰς δισχιλίους.* Et quam perpetui illi seu foederati seu mercenarii inter Persas fuerint, docet tum oratio Alexandri mox eos nomi-

6 τοῦ σώματος ἢ τῇ ἄλλῃ ἀρετῇ ὑπερφέροντες ἐφαίνοντο·
καὶ πέμπτη ἐπὶ τούτοις ἱππαρχία προσγενομένη, οὐ βαρ-
βαρικὴ ἡ πᾶσα, ἀλλὰ ἐπαυξηθέντος γὰρ τοῦ παντὸς
7 ἱππικοῦ κατελέγησαν ἐς αὐτὸ τῶν βαρβάρων· τῷ τε
ἀγήματι προσκαταλεγέντες Κωφήν τε ὁ Ἀρταβάζου καὶ
Ὑδάρνης καὶ Ἀρτιβόλης οἱ Μαζαίου, καὶ Σισίνης καὶ

---

nantis c. 10, 11, tum *Σακῶν ἑορτή* illic celebrata et ex Dione Chrysostomo pag. 66 or. IV commemorata Brissonio p. 187 de regno Persarum. Sed notiores hi sunt, quam ut plura de iis colligere debeam. Nec dubium mihi ullum est, quin eosdem in exercitum suum postea allegerit Alexander, et hi ipsi sint de quibus hoc libro c. 12 (imo V, 12, 3. E) *αὐτὸς δὲ ἐπιλεξάμενος τοὺς ἐκ Βάκτρων καὶ Σογδιανῶν, καὶ τοὺς Σκύθας ἱππέας καὶ Δάας τοὺς ἱπποτοξότας.* Modo non et *Σάκας* ibi scripserit, sed eos miscet ut in proeliis Darii." *Gronov.* Non multum habeo quod addam. Apud Xenoph. Cyropaed. VIII, 3, 18 *Σάκαι* memorantur una cum *Medis*, *Hyrcaniis*, *Armeniis* et *Cadusiis*. Ac pertinebant hi *Sacae* ad *Scythas*, ut Arrianus ipse supra citatus testatur et Herodotus VII, 64 *τούτους δὲ ἐόντας Σκύθας Ἀμυργίους Σάκας ἐκάλεον· οἱ γὰρ Πέρσαι πάντας τοὺς Σκύθας λέγουσι Σάκας.* Cf. Baehr. ad Ctes. fragm. p. 95. sq. et Bernhard. ad Dionys. Perieg. p. 750. Unde recte addidit Arrianus participium *καλούμενοι*, ut II, 8, 9 *ἐπὶ δὲ τούτοις τῶν Καρδάκων καλουμένων — ἐς ἑξακισμυρίους.* IV, 16, 6 *τῶν Σκυθῶν τῶν Μασσαγετῶν καλουμένων.*

κατ' ἀξίωσιν καὶ κάλλει] „Memorabile documentum et dignum quod annotetur, ut appareat, quam gaudeat varianda phrasi Arrianus. Poterat enim perseverare in spectanda praepositione, ut facit mox c. 11, 14 *κατ' ἀξίωσιν ἤ τινα ἄλλην ἀρετήν.* Praetulit aliud quicquam. Neque hic solum, sed fere omnes elegantiores ex antiquis. Sic Dio Prusaeensis p. 124 *διὰ χαλεπότητα καὶ τῷ λοιδορεῖσθαι.* Livius II, 43 *numinis nunc extis, nunc per aves consulti.* XXXV, 33 *ad liberandam Graeciam disceptatumque.* Tacit. Annal. I, 2 *per acies aut proscriptione cecidisse.* Suetonius in Iulio c. 16 *vi ac per arma.* Florus III, 5 *per defectionem civium Pharnacisque scelere.* Sallust. Iugurth. 7 *neque per vim neque invidiis tentare.*" *Gronov.* Cf. Cort. ad Sallust. Iug. 33, 1. Drakenb. ad Liv. XXXIII, 39. Beneck. ad Iustin. XII, 13. Nos tamen propositi nostri memores redeamus ad Arrianum. Ex quo haec enotavi memoratu digniora variatae orationis exempla. II, 18, 9 *ἐπ' ἐργασίᾳ μᾶλλόν τι ἢ ὡς ἐς μάχην — ἐσταλμένοι.* IV, 5, 9 *ὑπό*

Φραδασμένης, οἱ Φραταφέρνου τοῦ Παρθυαίων καὶ Ὑρκανίας σατράπου παῖδες, καὶ Ἰστάνης Ὀξυάρτου μὲν παῖς, Ῥωξάνης δὲ τῆς γυναικὸς Ἀλεξάνδρου ἀδελφός, καὶ Ἀρτοβάρης, καὶ ὁ τούτου ἀδελφὸς Μιθροδαῖος, καὶ ἡγεμὼν ἐπὶ τούτοις ἐπισταθεὶς Ὑστάσπης ὁ Βάκτριος· καὶ τού- 8
τοις δόρατα Μακεδονικὰ ἀντὶ τῶν βαρβαρικῶν μεσαγκύλων

τε τῆς ξυνεχοῦς πορείας καὶ ἅμα χιλοῦ ἀπορίᾳ. V, 4, 7 ἐφ' ἡδονῇ μᾶλλόν τι ἢ ἐς ἀφήγησιν. V, 21, 4 κατὰ ἔχθος τὸ Πώρου — ἢ φιλίᾳ. VI, 25, 4 οἱ μὲν νόσῳ — ὑπελείποντο, οἱ δὲ ὑπὸ καύματος, ἢ τῷ δίψει οὐκ ἀντέχοντες. VII, 21, 11 ὅσοι ὑπὸ γήρως ἢ κατὰ πήρωσιν ἀπόλεμοι coll. VII, 8, 1 ὑπὸ γήρως ἢ πηρώσεως τοῦ σώματος. Tact. c. XLIII οὐκ ἐπὶ χρείᾳ μᾶλλόν τι ἢ ἐς κάλλος τοῦ ἔργου. Praeterea vide ann. ad IV, 25, 10 et VI, 24, 8.

ὑπερφέροντες ἐφαίνοντο] Edd. vett. et, ut videtur, omnes codd. Florr. ὑπερφαίνοντες ἐφαίνοντο. Perperam. Veram atque genuinam participii formam debemus codici Aug. Vulcanii. Conferri iussit Gronovius Hist. Ind. IV, 2 τὸν Γάγγεα μεγέθει πολύ τι ὑπερφέρειν. Adde Exped. V, 4, 4 πολύ τι κατὰ μέγεθος ὑπερφέρουσι. VI, 22, 12 τὴν ὀδμὴν δὲ πολύ τι ὑπερφέρον.

6. πέμπτη ἐπὶ τούτοις] Ed. Bas. πέμπει ἐπὶ τούτοις.

Κωφήν τε — καὶ Ἀρτιβόλης] Haec et quae sequuntur nomina mire corrupta leguntur tum in codd. tum in edd. vett. Pro Κωφήν vulgo legebatur Κώφης, male, si ipsum Arrianum audis II, 15, 1 σὺν Κωφῆνι τῷ Ἀρταβάζου. III, 23, 13 Ἀρτάβαζος καὶ τῶν παίδων αὐτοῦ Κωφὴν καὶ Ἀριοβαρζάνης. Neque mirum esse debet viro h. l. nomen tribui, quod alibi quoque fluvio tribuitur, ut IV, 22, 6. V, 1, 1. cf. Ὀξυάρτην (?) Scytharum fluvium VII, 16, 6 et Parapamisadarum satrapam IV, 18, 6. VI, 15, 9. — Deinde pro vulgato Ὑδάρνης e cod. F. dedit Schmiederus Ὑδάρτης, comparato nomine Ὀξυάρτης simill. At Ὑδάρνης ut Persicum nomen crebro memoratur. Vide Herodot. VI, 133. VI, 65. VII, 211 coll. Curt. IV, 5, 13. — Denique qui hic vocatur Ἀρτιβόλης, supra III, 21, 1 Ἀντίβηλος audit. Utrum rectius iudices?

καὶ Σισίνης — Ὑστάσπης ὁ Βάκτριος] In edd. ante Gronovium et tribus codd. Florr. minus plene καὶ Φραδασμάνης καὶ οἱ — παῖδες. Ut nunc verba sunt ordinata et aucta, ita dedit Schmiederus e cod. F. Et favet quoque huic scripturae tum unus codd. Gronovii καὶ Σεῖσιν exhibens, tum Gramm. Bekk. Anecdd. I, p. 173, 29 Σισίνης, Σισίνου, κλίνει τὸ ὄνομα Ἀῤῥιανός· ἐχρήσατο αὐτῷ ἐν πάσῃ τῇ πραγματείᾳ τετραχῶς. Σισίνης δὲ ὁ Φραταφέρνου

9 δοθέντα· ταῦτα πάντα ἐλύπει τοὺς Μακεδόνας, ὡς
πάντῃ δὴ βαρβαρίζοντος τῇ γνώμῃ Ἀλεξάνδρου, τὰ δὲ
Μακεδονικὰ νόμιμά τε καὶ αὐτοὺς Μακεδόνας ἐν ἀτίμῳ
χώρᾳ ἄγοντος.

VII. Ἀλέξανδρος δὲ τῆς μὲν πεζῆς στρατιᾶς τὴν πολ-
λὴν Ἡφαιστίωνα ἄγειν ἐκέλευεν ἔστε ἐπὶ τὴν θάλασσαν
2 τὴν Περσικήν· αὐτὸς δὲ, ἀναπλεύσαντος αὐτῷ τοῦ ναυ-
τικοῦ ἐς τὴν Σουσίαν γῆν, ἐπιβὰς τῶν νεῶν ξὺν τοῖς
ὑπασπισταῖς τε καὶ τῷ ἀγήματι, καὶ τῶν ἱππέων τῶν
ἑταίρων ἀναβιβασάμενος οὐ πολλούς, κατέπλει κατὰ τὸν
3 Εὐλαῖον ποταμὸν ὡς ἐπὶ θάλασσαν. Ἤδη δὲ πλησίον
ὢν τῆς ἐκβολῆς τῆς ἐς τὸν πόντον, τὰς μὲν πλείονάς τε
4 καὶ πεπονηκυίας τῶν νεῶν καταλείπει αὐτοῦ· αὐτὸς δὲ

παῖς. Alter Phrataphernis filius VI, 27, 7 vocatur *Φαρισμάνης*, quem eundem esse censet Gronovius qui IV, 15, 5 memoratur *Φαρασμάνης*. — Pro *Ἰστάνης* e codice F. recepto edd. vett. et rell. codd. praebent *Ἰτάνης*, discrimine non sane magno. — Mox *Ἀρτοβάρης*, quod idem exhibuit cod. F., rectius censuimus, quam vulgatum *Αἰγοβάρης*, ex analogia similium nominum Persicorum, qualia sunt *Ἀρτάβαζος*, *Ἀρτακάμας*, *Ἀρταφέρνης*, *Ἀρτάβανος*, *Ἀρταΰντης*. Qui de syllabis primariis *Ἀρτο* et *Ἀρτα* dubius haereat, is videat Wessel. ad Herod. VI, 96 et nos in ann. ad II, 14, 2. Forsitan tamen rectius scribatur *Ἀρτοβάνης*. — Deinde dedimus *Μιθροδαῖος* ex edd. Venet. et Basil. *Μιθροβαῖος* Vulcanius primus, quem secuti sunt recentiores editores omnes. Gronovius e codicibus suis nihil annotavit. — Quod postremum locum obtinet nomen *Ὑστάσπης*, nescio cur a Vulcanio pro notho habitum in *Ὑδάσπης* mutatum sit. Codd. certe Gronovii et edd. vett. vulgatam firmant. Cf. Herodot. VII, 64, ubi *Hystaspes* memoratur dux *Sacarum* et *Bactriorum*.

9. *ἐν ἀτίμῳ χώρᾳ ἄγοντος*] h. e. *quod — Macedonum instituta ipsosque Macedones despectui haberet.* Sic Xenoph. Anab. V, 7, 28 *ἐν οὐδεμιᾷ χώρᾳ ἔσονται.* Vide Krueg. ad Anab. V, 6, 13 et Iacobs. ad Achill. Tat. p. 957.

C. VII. *ἐκέλευεν*] Ed. Basil. *ἐκέλευε.*

2. *ἀναβιβασάμενος*] Activo in eadem fere loquendi formula usus est, ut VI, 2, 3 *τοὺς ὑπασπιστὰς — ἐπὶ τὰς ναῦς ἀνεβίβασεν.* VI, 14, 7 *ἀναβιβάσας ἐς τὰς ναῦς — κατέπλευσεν.* Sic Xenophon

ταῖς μάλιστα ταχυναυτούσαις παρέπλει ἀπὸ τοῦ Εὐλαίου
ποταμοῦ κατὰ τὴν θάλασσαν ὡς ἐπὶ τὰς ἐκβολὰς τοῦ
Τίγρητος. Αἱ δὲ ἄλλαι αὐτῷ νῆες ἀνακομισθεῖσαι κατὰ 5
τὸν Εὐλαῖον ἔστε ἐπὶ τὴν διώρυχα, ἥ τέτμηται ἐκ τοῦ
Τίγρητος ἐς τὸν Εὐλαῖον, ταύτῃ διεκομίσθησαν ἐς τὸν
Τίγρητα. Τῶν γὰρ δὴ ποταμῶν, τοῦ τε Εὐφράτου καὶ 6
τοῦ Τίγρητος, οἳ τὴν μέσην σφῶν Συρίαν ἀπείργουσιν
(ὅθεν καὶ τὸ ὄνομα Μεσοποταμία πρὸς τῶν ἐπιχωρίων
κληίζεται) ὁ μὲν Τίγρης πολύ τι ταπεινότερος ῥέων τοῦ
Εὐφράτου, διώρυχάς τε πολλὰς ἐκ τοῦ Εὐφράτου ἐς
αὐτὸν δέχεται, καὶ πολλοὺς ἄλλους ποταμοὺς παραλαβὼν 7
καὶ ἐξ αὐτῶν αὐξηθεὶς ἐσβάλλει ἐς τὸν πόντον τὸν Περ-
σικόν, μέγας τε καὶ οὐδαμοῦ διαβατὸς ἔστε ἐπὶ τὴν ἐκ-

Hist. Gr. V, 1, 19 *ἐμβιβασάμενος αὐτοὺς* coll. V, 1, 27 *ἐμβιβάσας τοὺς ναύτας.* Cf. ann. ad, V, 20, 2.

5. *Αἱ δὲ ἄλλαι αὐτῷ νῆες*] Ed. Basil. *αἱ δὲ ἄλλων αὐτῶν.* Perperam. De pronomine *αὐτῷ* sic collocato ne dubius haereas, confer IV, 16, 4 *ὡς δὲ ξύμπασα αὐτῷ ἡ δύναμις — ἀφίκετο.* V, 12, 7 *ἡ μὲν ἄλλη στρατιὰ αὐτῷ — ἐπιβᾶσα.* Adde ann. ad III, 11, 4.

ἔστε ἐπὶ τὴν διώρυχα] Sic recte ed. Basil. *ἔστ' ἐπὶ τ. δ.* ceterae edd. — Mox in eadem male expressum est *ἤ* pro *ἥ*. Num forte scribendum *ᾗ τέτμηται* —?

6. *Τῶν γὰρ δὴ ποταμῶν — ῥέων τοῦ Εὐφράτου*] Accuratissime descripsit haec verba Eustathius ad Dionys. Perieg. v. 976, pag. 291, ed. Bernhard., nisi quod in initio omisit particulas *γὰρ δὴ* et in parenthesi voces *τὸ ὄνομα*, tum pro *Συρίας* exhibet *Ἀσσυρίας*, quod habent quoque edd. vett. cum pluribus codd. Gronovii, deinde pro *Τίγρης* et *Τίγρητος* formas dat *Πίγρης* et *Πίγρητος*, denique *ῥέων* mutavit in *ἐστι*, nimirum ut finiret sententiam, quae apud Arrianum finita demum comparet verbo *δέχεται.* Et primum quidem quod attinet ad scripturam vocis *Τίγρης*, non indigna sunt quae adscribantur hic Eustathii verba: *ὁ μέν τοι Ἀῤῥιανὸς διὰ τοῦ δ κλίνει Τίγριδος* (vid. ad III, 17, 1) —, *τινὲς δὲ διὰ του η κλίνουσι Τίγρης, Τίγρητος· ἄλλοι δὲ καὶ τὴν ἄρχουσαν μετὰ τοῦ π προφέρουσι, καὶ εὕρηται τοιαύτη γραφὴ παρά τε τῷ Ἰουλιανῷ καὶ παρὰ τῷ Ἀῤῥιανῷ δὲ ἐν τοῖς περὶ Ἀλεξάνδρου· πολλὰ γὰρ τῶν παλαιῶν ἀντιγράφων ἔχουσιν οὕτως.* Ac sane duo codd. Gronovii exhibent nomen fluvii sic scriptum. Edd. vett. tamen atque tres optimi codices Gronovii habent formam

βολήν, καθότι οὐ καταναλίσκεται αὐτοῦ οὐδὲν ἐς τὴν
8 *χώραν. Ἔστι γὰρ μετεωροτέρα ἡ ταύτῃ γῆ τοῦ ὕδατος,*
οὐδὲ ἐκδίδωσιν οὗτος κατὰ τὰς διώρυχας, οὐδὲ ἐς ἄλλον
ποταμόν, ἀλλὰ δέχεται γὰρ ἐκείνους μᾶλλον· ἄρδεσθαί
9 *τε ἀπὸ οὗ τὴν χώραν οὐδαμῇ παρέχει. Ὁ δὲ Εὐφράτης*
μετέωρός τε ῥεῖ καὶ ἰσοχείλης πανταχοῦ τῇ γῇ, καὶ διώ-
ρυχές τε πολλαὶ ἀπ' αὐτοῦ πεποίηνται, αἱ μὲν ἀέναοι,
ἀφ' ὧν ὑδρεύονται οἱ παρ' ἑκάτερα ᾠκισμένοι· τὰς δὲ

Τίγρης; unde sollicitare eam non ausi sumus. *Πίγρης* Persa memoratur Xenoph. Anab. I, 8, 12. Ceterum cf. Wessel. ad Herod. I, 189. V, 52. Krueg. ad Xenoph. Anab. I, 7, 12. Bernhard. ad Dionys. Perieg. p. 792. Ut pro *Ἀσσυρίαν* scriberem *Συρίαν*, movit me cum auctoritas codicis F., tum Arrianus ipse, qui scripsit III, 8, 9 *Σύρους τε τούς τε ἐκ κοίλης καὶ ὅσοι τῆς μεταξὺ τῶν ποταμῶν Συρίας.* III, 11, 5 *οἵ τε ἐκ τῆς κοίλης Συρίας καὶ οἱ ἐκ τῆς μέσης τῶν ποταμῶν.* V, 26, 8 *Συρία ἥ τε κοίλη καὶ ἡ μέση τῶν ποταμῶν.* VII, 9, 12 *ἥ τε κοίλη Συρία καὶ ἡ μέση τῶν ποταμῶν.* — Infra pro *ἐς αὐτόν* edd. omnes *αὐτόν.*

8. *ἄρδεσθαί τε ἀπὸ οὗ*] Ed. Basil. *ἄρδεσθαί τε ἀπ' αὐτοῦ.* Quod Vulcanius mutavit in *ἀφ' αὐτοῦ.* Recte, sed refragantibus codicibus Gronovii. In quibus legitur vel *ἀπίου* vel *ἀπόου*, vel, quod ex V. C. notavit quoque Vulcanius, *αὐτοῦ*, omissa praepositione *ἀπό.* Veram et simplicissimam formam suppeditavit cod. F., quam cognoscas etiam in formis *ἀπόου* et *ἀπίου.* Breviorem pronominis formam tuentur VII, 12, 6 *ἀπὸ οὗ*, ubi eaedem turbae. V, 20, 10 *παρὰ οἷ.* V, 21, 4 *ὑπὸ οἷ.* VII, 20, 2 *ἐν οἷ.* — Supra ed. Basil. *ἡ ταύτη γῆ*, omisso *ι* subcripto.

9. *ἰσοχείλης πανταχοῦ τῇ γῇ*] Sic cod. F. et ex eo Schmiederus. *πανταχῇ* edd vett. et reliqui codd. Gronovii. Hanc adverbii formam apud Arrianum non reperi. Forma *πανταχοῦ* legitur I, 18, 3 *πανταχοῦ καταλύειν ἐκέλευσε.* Si codices omnes vulgatae faverent, eam non sollicitarem. Sic dixit V, 10, 6 *πολλαχοῦ τῆς ὄχθης καθειστήκεσαν.* Sed V, 20, 15 *καὶ ταῦτα πολλαχῇ εἶναι τοῦ Ἰνδοῦ.* Ubi quis est qui diversum statuat adverbiorum significatum?

αἱ μὲν ἀέναοι] Vocem *ἀέναος* propterea tantum hic memoramus, quod nuperrime exstitit qui semper scribendum existimaret in oratione soluta *ἀέναος*, Bernhardyum dico in ann. ad Dionys. Perieg. p. 806. At vereor ut recte id tanta cum confidentia pronunciarit. Quid, si contrarium longe verisimilius esse demonstrari possit? Unde enim testes in re tam incerta, unde certa fides, nisi ex

καὶ πρὸς καιρὸν ποιοῦνται, ὁπότε σφίσιν ὕδατος ἐνδεῶς ἔχοι, ἐς τὸ ἐπάρδειν τὴν χώραν (οὐ γὰρ ὕεται τὸ πολὺ ἡ γῆ αὕτη ἐξ οὐρανοῦ), καὶ οὕτως ἐς οὐ πολὺ ὕδωρ ὁ Εὐφράτης τελευτῶν καὶ τεναγῶδες τοῦτο, οὕτως ἀποπαύεται. Ἀλέξανδρος δὲ περιπλεύσας κατὰ τὴν θάλασσαν, ὅσον μεταξὺ τοῦ τε Εὐλαίου ποταμοῦ καὶ τοῦ Τίγρητος ἐπεῖχεν ὁ αἰγιαλὸς τοῦ κόλπου τοῦ Περσικοῦ, ἀνέπλει κατὰ τὸν Τίγρητα ἔστε ἐπὶ τὸ στρατόπεδον,

---

codicibus, quales nobis sunt cogniti, oriatur auctoritas? Et ab his confirmari videtur, quod supra iam indicavimus, pedestres scriptores ubique usos esse forma ἀένναος, poetas ἀέναος. Vide quae doctissime de utraque forma disputavit amiciss. Lehrsius in cens. Scholl. Sophoclis ab Elmsleio editorum inserta Annalibus philologg. et paedagg. Lipsiens. ann. 1828, II, 2, p. 145 sq. Iis, quos ibi testes provocavit, addantur Xenoph. Cyrop. IV, 2, 44. Hist. Gr. III, 2, 19. Pausan. VIII, 23, 2. Procop. Hist. arc. c. 19. Lucian. Asin. c. 29. Somn. c. 12. Apud Arrianum hoc loco excepto ἀέναος semel reperi Exp. IV, 6, 11.

οὐ γὰρ ὕεται — ἡ γῆ] „*Pluvia irrigari vel humectari est* ὕεσθαι.“ *Valck.* ad Herodot. III, 10. Cf. Baehr. ad Ctes. fragm. p. 263. Arr. VI, 25, 9 ὕεται ἡ — γῆ ὑπ' ἀνέμων. — Supra ed. Bas. παρ' ἑκάτερα ᾠκισμένοι, omisso articulo.

καὶ τεναγῶδες τοῦτο] Peropportune ita scribi iussit Iacobsius ad Anthol. Palat. t. III, p. 402 pro vulgato καὶ τεναγώδης ἐς τοῦτο. Nam quod vulgo praecipiunt, praepositionem εἰς haud raro habere significationem Latinae praepositionis quae sit *propter*, id parum firmis nititur testimoniis. Sic verba causa quae attulit exempla Siebelisius ex Pausania I, 41, 5 ἐς ὃ ἀπελθεῖν αὐτὸν Πειρίθῳ τὸν γάμον συμπράξοντα, et II, 29, 6 ἐς ὃ ἐς Δελφοὺς ἀπέστειλαν ἐρησομένους, longe aliam admittunt explicandi rationem. Ibi enim praepositio εἰς propriam suam significationem habet *finis, consilii.* Plane ita dixit Arrianus VII, 9, 16 ἐπεὶ οὐδὲ ἔστιν ἰδίᾳ μοι ἐς ὅ τι φυλάξω αὐτούς. Herodot. II, 116 ἐς ὃ μετῆκεν αὐτόν. Aliis locis in simili verborum coniunctione εἰς ὃ Latine dixeris *qua ratione habita, in welcher Beziehung*, ut apud Plutarch. vit. Lycurg. c. 30 ἐς ὃ καὶ — ἐπισκῶψαι δοκεῖ. Cf. Plat. Lachet. p. 181, B πιστεύεσθαι καὶ ἐς ταῦτα, ἐς ἃ οὗτοι ἐπαινοῦσιν. Unde alias recte etiam dicitur simpliciter ὃ pro ἐς ὅ, de quo vide Herm. ad Eurip. Hecub. v. 13. Longe alius generis sunt quae dixit Matth. in Gr. Gr. ub. p. 1144. Denique etiam hoc tenen-

ἵνα Ἡφαιστίων αὐτῷ τὴν δύναμιν πᾶσαν ἔχων ἐστρα-
11 τοπεδεύκει. Ἐκεῖθεν δὲ αὖθις ἔπλει ἐς Ὦπιν, πό-
λιν ἐπὶ τοῦ Τίγρητος ᾠκισμένην. Ἐν δὲ τῷ ἀνάπλῳ
τοὺς καταῤῥάκτας τοὺς κατὰ τὸν ποταμὸν ἀφανίζων
ὁμαλὸν πάντη ἐποίει τὸν ῥοῦν, οἳ δὴ ἐκ Περσῶν πεποι-
ημένοι ἦσαν τοῦ μή τινα ἀπὸ θαλάσσης ἀναπλεῦσαι εἰς
12 τὴν χώραν αὐτῶν νηΐτῃ στόλῳ κρατήσαντα. Ταῦτα δὲ
μεμηχάνητο ἅτε δὴ οὐ ναυτικοῖς τοῖς Πέρσαις· οὕτω δὴ
συνεχεῖς οἱ καταῤῥάκται πεποιημένοι ἄπορον τὸν ἀνά-
13 πλουν ἐποίουν τὸν κατὰ τὸν Τίγρητα. Ἀλέξανδρος δὲ οὐκ
ἔφη τῶν κρατούντων τοῖς ὅπλοις εἶναι τὰ τοιαῦτα σοφίσ-
ματα· οὔκουν πρὸς αὑτοῦ ἐποιεῖτο ταύτην τὴν ἀσφά-

---

dum est, praepositionem, si significationis eius, quam volunt, speciem induat, in ea tantum verborum coniunctione reperiri, quam supra memoravimus, adiuncto scilicet pronomine relativo. Ut autem ad locum eum, qui haec disputandi ansam praebuit, revertamur, formula ἐς τοῦτο, quamquam Arriano non incognita, tamen ubique ita posita reperitur, ut significet *ad hunc usque diem* (vide ann. ad II, 16, 8). Ac statuamus ἐς τοῦτο esse posse *propter hoc*, nonne absurda hoc loco et perversa esset verborum ut ratio ita constructio? Ita enim esset vertendum: *quo fit, ut Euphrates in aquam non sane magnam et hanc ob causam vadosus desinat.* Scripsisset sine dubio, si id voluisset Arrianus, καὶ τεναγῶδες ἐς τοῦτο. Verum iam hariolatus est Vulcanius locum sic interpretatus: *in aquam — vadosam alioqui.* Quibus perpensis, coniectura Iacobsii probata, hunc nobis videmur lucrari loci sensum: *quo fit, ut in aquam non sane multam eamque vadosam desinat Euphrates.* Similiter dixit Arrianus II, 7, 8 ἐπὶ μισθῷ καὶ οὐδὲ τούτῳ πολλῷ. VI, 23, 5 ὕδατι ὀλίγῳ — καὶ οὐδὲ τούτῳ πάντη γλυκεῖ τῷ ὕδατι. Cf. ann. ad IV, 1, 1.

11. οἳ δὴ — πεποιημένοι ἦσαν] Nota remotum enunciati explicantis locum. Pertinent enim haec verba ad praegressum τοὺς καταῤῥάκτας. Attamen tota verborum coniunctio ita est comparata, ut verba ista aliter non possint collocari. Cf. VI, 15, 2. VI, 23, 5. — De verbo ἀφανίζειν cum notione *delendi* dixit Locella ad Xenoph. Ephes. p. 245.

13. τὰ τοιαῦτα σοφίσματα] Sic edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. ταῦτα τὰ σοφίσματα Schmiederus e cod. F. Quod ferri quidem potest, vulgato tamen deterius videtur. Non enim sola

λειαν, ἥντινα ἔργῳ οὐδὲ λόγου ἀξίαν ἀπέφηνε, οὐ χαλεπῶς διακόψας τῶν Περσῶν τὰ σπουδάσματα.

VIII. Ὡς δὲ ἐς τὴν Ὦπιν ἀφίκετο, ξυναγαγὼν τοὺς Μακεδόνας προεῖπεν ὅτι τοὺς ὑπὸ γήρως ἢ πηρώσεως τοῦ σώματος ἀχρείους ἐς τὰ πολέμια ὄντας παραλύει μὲν τῆς στρατιᾶς, ἀποπέμπει δὲ ἐς τὰ σφέτερα ἤδη·
ἐπιδώσει δὲ μένουσιν ὅσα αὐτούς τε ζηλωτοτέρους ποιή- 2
σει τοῖς οἴκοι καὶ τοὺς ἄλλους Μακεδόνας ἐξορμήσει ἐς τὸ θέλειν τῶν αὐτῶν κινδύνων τε καὶ πόνων μετέχειν.
Ἀλέξανδρος μὲν ὡς χαριούμενος δῆθεν τοῖς Μακεδόσι 3
ταῦτα ἔλεγεν· οἱ δὲ ὡς ὑπερορώμενοί τε ἤδη πρὸς Ἀλεξάνδρου καὶ ἀχρεῖοι πάντῃ ἐς τὰ πολέμια νομιζόμενοι

---

haec Persarum inventa Alexander dicit hominum esse qui armis parum valeant (quod esset *ταῦτα τὰ σοφίσματα*), sed universe loqui videtur tum de his, tum de similibus hominum minus bellicosorum inventis, quod est *τὰ τοιαῦτα σοφίσματα*. Ac bene sic dici posse nemo negaverit. Cf. Ael. vv. hh. I, 24 *ἐκ τῆς τοιαύτης συμβουλῆς*. II, 4 *περὶ τὴν τοιαύτην πρᾶξιν*. Plane geminam verborum corruptelam notavit Iacobs. ad Philostr. p. 374 et ad Achill. Tat. p. 408. Sic apud Isocrat. Nicocr. p. 34, Bekk. pro *τοιούτων* alii habent *τούτων τῶν*. Panegyr. p. 89 pro *τοῖς τοιούτοις* al. *τούτοις τοῖς* cet. Praeterea vide quae de simili pronominis huius usu dixerunt Wyttenb. ad Plut. Morall. p. 15, B et Bernhard. ad Dionys. Perieg. p. 863.

οὔκουν πρὸς αὐτοῦ ἐποιεῖτο] Ed. Basil. *οὐκοῦν* et *αὐτοῦ*. Ceterum Arrianus hoc dixit: *non igitur hanc munitionem se dignam existimabat, quam re vera nullius momenti esse iam eo demonstrabat, quod facili opera Persarum molitiones delebat.*

C. VIII. *ξυναγαγών*] Ed. Basil. *συναγαγών*.

2. *ἐπιδώσει δὲ μένουσιν*] Exspectaveris forsitan *τοῖς μένουσιν*, ut dixit V, 26, 14 *τοὺς δὲ αὐτοῦ μένοντας ζηλωτοὺς τοῖς ἀπερχομένοις ποιήσω*. At indefinite loquitur, *quiqui manerent*. I, 13, 7 *ἀτάκτως τε οὖν ἐπιβαίνουσιν ἐπικείσονται*. V, 18, 8 *ὡς θεωμένοις ἦν καταμαθεῖν*. VI, 25, 4 *καὶ οὔτε οἱ ἄξοντες ἦσαν οὔτε οἱ μένοντας θεραπεύσοντες*. — Mox pro *ζηλωτοτέρους* ed. Basil. *ζηλοτέρους*.

3. *οὐκ ἀλόγως αὖ τῷ λόγῳ*] „Edidi ut editum in Vulcanii et Basileensi editionibus, quod nescio cur Blancardus voluerit mutare in *αὐτῷ* et temere coniungere, quod discerptum affert efficaciam aequiorem, praesertim cum etiam illud *αὖ* saepe interponant dicis

οὐκ ἀλόγως αὖ τῷ λόγῳ ἠχθέσθησαν τῷ πρὸς Ἀλεξάν-
4 δρου λεχθέντι κατὰ τὴν στρατιὰν ταύτην πᾶσαν· πολ-
λοῖς καὶ ἄλλοις ἀχθεσθέντες, ὅτι πολλάκις ἤδη ἐλύπει
αὐτοὺς ἥ τε ἐσθὴς ἡ Περσικὴ ἐς τοῦτο φέρουσα καὶ τῶν
Ἐπιγόνων τῶν βαρβάρων τὰ Μακεδονικὰ ἤθη, κόσμησις
καὶ ἀνάμιξις τῶν ἀλλοφύλων ἱππέων ἐς τὰς τῶν ἑταίρων
5 τάξεις. Οὔκουν σιγῇ ἔχοντες ἐκαρτέρησαν, ἀλλὰ πάντας
γὰρ ἀπαλλάττειν τῆς στρατιᾶς ἐκέλευον, αὐτὸν δὲ μετὰ
τοῦ πατρὸς στρατεύεσθαι, τὸν Ἄμμωνα δὴ τῷ λόγῳ ἐπι-
6 κερτομοῦντες. Ταῦτα ἀκούσας Ἀλέξανδρος (ἦν γὰρ δὴ

---

causa aut blandimenti in pronunciando." *Gronov.* Cf. ann. ad I, 9, 6. III, 7, 13. III, 15, 13. V, 29, 4. — Pro *ἠχθέσθησαν*, quod recte exhibent edd. et plurimi codices Florentini, Gronovius in nonnullis libris *ἠχθέσθη* se reperisse monuit in ann. ad VI, 16, 5, ubi videatur.

4. *πολλοῖς καὶ ἄλλοις*] Bene Vulcanius: *accedebant et aliae multae indignationis causae.* Noli enim putare, hanc locutionem comparari posse cum ista trita *πολλὰ καὶ ἀγαθά* simill. In hac enim *καί* Latinorum est *et quidem*, in illa *insuper.* Cf. III, 2, 3 *ὃς δὴ πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα ἀληθεῦσαι ἐλέγετο.* IV, 11, 3 *πολλοῖς μὲν καὶ ἄλλοις.* VII, 16, 6 *πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι.* VII, 27, 1 *πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα οἶδα ἀναγεγραμμένα.* Et recte sic Fritzsch. Qu. Luc. p. 164 scribendum esse censuit apud Lucian. Hermot. c. 75 *παραμυθίαν τὸ πολλοὺς καὶ ἄλλους τὰ ὅμοια παθεῖν αὐτοῖς* pro vulgato *τὸ καὶ πολλοὺς καὶ ἄλλους.* Ceterum verbo hic moneo, Matthiaeum in Gr. Gr. uber. p. 830 minus accurate disseruisse de usu et significatione particulae *καί* in formulis quales sunt *πολλὰ καὶ ἀγαθά, πολλὰ καὶ κακά* cet. Nam si utrumque adiectivum vice fungitur substantivi, ita ut quod secundo loco positum est, paulo maiorem contineat vim, quam prius adiectivum, ex lege ponitur particula *καί*, ut apud Arr. I, 5, 14 *πολλῶν μὲν καὶ μαχίμων.* V, 29, 1 *ηὔχοντο πολλὰ καὶ ἀγαθά.* Lucian. Catapl. c. 11. *ἐπηύχοντό μοι πολλὰ καὶ ἀγαθά.* Icaromen. c. 20 *πολλὰ καὶ δεινά.* Xenoph. Sympos. IV, 18 *εἰ καὶ πάνυ πολλὰ καὶ σοφὰ λέγοις.* Xenoph. Ephes. I, 13, p. 23 *πολλὰ καὶ τίμια.* Sin autem adiectivum posterius solum habet vim substantivi, ita ut quod praecedit merum sit adiectivum, tum quis est qui particulam *καί* exspectet additam? Cf. quos Matthiaeus ipse testes attulit p. Plat. Legg. I, 629, B *οὔτ' εἴ τις πλουσιώτατος ἄνθρωπος εἴη, οὔτ' εἰ πολλὰ ἀγαθὰ* (*multa bona*) *κεκτημένος.* Aristoph. Eccles. v. 435 *πολλ' ἀγαθὰ λέγων.* Quibus

ὀξύτερός τε ἐν τῷ τότε καὶ ἀπὸ τῆς βαρβαρικῆς θεραπείας οὐκέτι ὡς πάλαι ἐπιεικὴς ἐς τοὺς Μακεδόνας), καταπηδήσας σὺν τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἡγεμόσιν ἀπὸ τοῦ βήματος, ξυλλαβεῖν τοὺς ἐπιφανεστάτους τῶν ταραξάντων τὸ πλῆθος κελεύει, αὐτὸς τῇ χειρὶ ἐπιδεικνύων τοῖς ὑπασπισταῖς, οὕστινας χρὴ ξυλλαμβάνειν· καὶ ἐγένοντο οὗτοι ἐς τρεισκαίδεκα. Τούτους μὲν δὴ ἀπάγειν κελεύει 7 τὴν ἐπὶ θανάτῳ. Ὡς δὲ κατεσιώπησαν οἱ ἄλλοι ἐκπλαγέντες, ἀναβὰς αὖθις ἐπὶ τὸ βῆμα ἔλεξεν ὧδε.

IX. Οὐχ ὑπὲρ τοῦ καταπαῦσαι ὑμῶν τὴν οἴκαδε ὁρ-

---

adde Xenoph. Cyrop. IV, 6, 6 *πολλὰ γὰρ φιλικὰ ἔπαθον.* Inde etiam apparet, quomodo sit explicanda formula *τινὲς καὶ πολλοί,* cuius exempla collegit, sed non explicuit Wyttenb. ad Plutarch. lib. de sera numinis vind. p. 125. t. II, p. 595, ed. Lips.

κόσμησις καὶ ἀνάμιξις] Quem offendat articulus omissus, is legat ann. ad IV, 14, 4. Mallem tamen scriptum *καὶ κόσμησις κα' ἀνάμιξις.* — Infra ed. Bas. *οὐκοῦν.*

6. *ἐπιεικής*] „Quum Vulcanius in V. C. sic distinctum invenisset *οὐκέτι ὡς πάλαι ἐπιεικής, ἐς τοὺς Μακεδόνας καταπηδήσας* cet., interpretationem sic mutavit: *non ita atque olim facilis atque humanus) confestim cum ducibus qui eum circumstabant e solio in Macedonas prosiliens.*" *Gronov.* Hanc mutationem invita Minerva esse factam vel non monitus quisque senserit. — Mox ed. Bas. *ἀμφ' αὐτόν.*

τῇ χειρὶ ἐπιδεικνύων] Sic codices quos consuluit Gronovius omnes. In edd. vett. legebatur *τῇ χειρὶ δεικνύων.* Non minus recte, ut videtur. Vide Hist. Ind. XXVIII, 7 *κατοψομένους — εἰ ἀδόλως δεικνύουσιν,* coll. XXVIII, 9 *ὡς δὲ τὰ ὄντα ἐπεδείκνυον.* Herodot. VI, 61 *κελεῦσαί οἱ δεῖξαι,* ubi mox sequitur *κελεύειν ἐπιδεῖξαι.* III, 134 *δεῖξαι ἕκαστα* et III, 135 *πᾶσαν ἐπιδέξας τὴν Ἑλλάδα.*

7. *τὴν ἐπὶ θανάτῳ*] Ed. Basil. *θάνατον.* Quod iam correxit Vulcanius. Et cum Gronovius de codicibus suis nihil monuerit, hi videntur Vulcanii emendationem confirmasse. Eandem in hac formula scripturae discrepantiam enotavi ex Xenoph. Anab. I, 6, 10, ubi, etsi pluribus codd. *ἐπὶ θάνατον* exhibentibus, recte tamen editum legitur *ὅτι ἐπὶ θανάτῳ ἄγοιτο.* De ipsa loquendi formula vide Dorv. ad Charit. p. 432.

C. IX. *ἐμοῦ γε ἕνεκα*] *quod ad me attinet.* Sic plane nos, *meinetwegen, meinethalben.* Cf. Xenoph. Cyrop. III, 2, 30 *ἐξέ-*

μὴν, ὦ Μακεδόνες, λεχθήσεταί μοι ὅδε ὁ λόγος (ἔξεστι γὰρ ὑμῖν ἀπιέναι ὅποι βούλεσθε, ἐμοῦ γε ἕνεκα), ἀλλ' ὡς γνῶναι ὑμᾶς πρὸς ὁποίους τινὰς ὑμᾶς ὄντας ὁποῖοί
2 τινες αὐτοὶ γενόμενοι ἀπαλλάσσεσθε. Καὶ πρῶτά γε ἀπὸ Φιλίππου τοῦ πατρὸς, ἧπερ καὶ εἰκός, τοῦ λόγου ἄρξομαι. Φίλιππος γὰρ παραλαβὼν ὑμᾶς πλανήτας καὶ ἀπόρους, ἐν διφθέραις τοὺς πολλοὺς νέμοντας ἀνὰ τὰ ὄρη πρόβατα ὀλίγα, καὶ ὑπὲρ τούτων κακῶς μαχομένους Ἰλλυριοῖς τε καὶ Τριβαλλοῖς καὶ τοῖς ὁμόροις Θρᾳξί,
3 χλαμύδας μὲν ὑμῖν ἀντὶ τῶν διφθερῶν φορεῖν ἔδωκε, κατ-

σται ἡμῖν ἐκείνου ἕνεκα — πάντα τίθεσθαι. Vide Valck. ad Herodot. VI, 63.

λεχθήσεταί μοι ὅδε ο λόγος.] Edd. vett. *λεχθήσεταί μοι ὁ λόγος.* „Lege ex Msstis *ὅδε ὁ λόγος.* In Indicis c. XX, 1 *Νεάρχῳ δὲ λέλεκται ὑπὲρ τούτων ὅδε ὁ λόγος.* Et ibidem (c. XIX, 9) *ὁ δὲ λόγος ὅδε ἀφήγησίς ἐστιν.* I, 26, 6 *λέγουσι τόνδε τὸν λόγον.* III, 2, 1 *λέγεται δέ τις καὶ τοιόσδε λόγος.*“ *Gronov.* Vide ann. ad V, 1, 6 et VII, 12, 9.

ἀλλ' ὡς γνῶναι ὑμᾶς — απαλλάσσεσθε] Recte monet Gronovius ad hunc locum haec: „Est comparatio, inquit, huius temporis cum praeterito, vel status ipsorum (sc. militum) rei familiaris, quales nempe ante Alexandrum fuerint, quales nunc revertantur. Hoc enim notat nunc particula *πρός.* Verte: *quantum mutati ab illis, qui nuper eratis, abeatis,* quales nunc facti ad illos, qui quondam eratis. Et haec non minus frequens commemoratio. Livius XXXIV, 50 *commonitosque in quo statu rerum accepisset eos et in quo relinqueret.* Et ipse Alexander haec explicat apud Curt. VIII, 8, 9 *Totum exercitum adspicite, qui paulo ante nihil praeter arma habebat, nunc aureis cubat lectis.* Achilles Tatius l. I, p. 47 *οἷος ἀπ' ἐμοῦ προελθὼν οἷος ἐπανέρχῃ μοι, τέκνον.* Appian. t. I, p. 358 *οἵους ἀντ' οἵων προστάτας ἐπιλέγεσθε.*“ *Gronov.* Simili loquendi genere delectatos video Atticos poetas. cf. Soph. Aiac. v. 498 *οἵας λατρείας ἀνθ' ὅσου ζήλου τρέφει.* v. 554 *οἷος ἐξ οἵου 'τράφης.* v. 906 *οἷος ὢν οἵως ἔχεις.* Antig. v. 942 *οἷα πρὸς οἵων ἀνδρῶν πάσχω.* Iulian. Or. p. 23, D *οἷος ἐξ οἵου γέγονε.* Vide Wyttenb. ad Iulian l. l. p. 180, ed. Lips.

2. *πρόβατα ὀλίγα*] Sic edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. *πρόβατα κατὰ ὀλίγα* cod. F., quod temere recepit Schmiederus, ita tamen ut Gronovium secutus putaret Arrianum scripsisse *κάρτα ὀλίγα,* allatis ex Hist. Indica duobus exemplis IV, 15 *κάρτα ὀλίγους* et XI,

ἤγαγε δὲ ἐκ τῶν ὀρῶν ἐς τὰ πεδία, ἀξιομάχους κατα-
στήσας τοῖς προσχώροις τῶν βαρβάρων, ὡς μὴ χωρίων ἔτι
ὀχυρότητι πιστεύοντας μᾶλλον ἢ τῇ οἰκείᾳ ἀρετῇ σώζε-
σθαι· πόλεών τε οἰκήτορας ἀπέφηνε καὶ νόμοις καὶ ἤθεσι 4
χρηστοῖς ἐκόσμησεν· αὐτῶν δὲ ἐκείνων τῶν βαρβάρων, ὑφ'
ὧν πρόσθεν ἤγεσθε καὶ ἐφέρεσθε αὐτοί τε καὶ τὰ ὑμέ-
τερα, ἡγεμόνας κατέστησεν ἐκ δούλων καὶ ὑπηκόων· καὶ 5
τῆς Θρᾴκης τὰ πολλὰ τῇ Μακεδονίᾳ προσέθηκε, καὶ
τῶν ἐπὶ τῇ θαλάττῃ χωρίων τὰ ἐπικαιρότατα καταλα-
βόμενος τὴν ἐμπορίαν τῇ χώρᾳ ἀνεπέτασε, καὶ τῶν με-

---

5 κάρτα ὀλίγην ὁδόν. Quibus addas H. Ind. VIII, 6 πολλοὺς κάρτα. Sed luce clarius est, κατά propter similem literarum ductum ex praecedentis vocis ultimis duobus syllabis ortum esse. De β et κ saepe in codd. confusis vide Schaef. ad Dion. Halicarn. de Compos. verbb. p. 309 Bast. ad Greg. Cor. p. 708.

3. ὀχυρότητι] Ed. Basil. ὀχυρώτητι.

4. ἤγεσθε καὶ ἐφέρεσθε — τὰ ὑμέτερα] Proprie hic locutus est Arrianus ut Dionys. Halic. Antiqq. VII, 10 καὶ ὅσα μὴ δύναιντο φέρειν καὶ ἄγειν χρήματα καὶ βοσκήματα. Vide Ammon. p. 4, ed. Lips. ἄγεται μὲν γὰρ τὰ ἔμψυχα· φέρεται δὲ τὰ ἄψυχα, coll. Valck. ad Herodot. VI, 90. Alias saepe dicitur ἄγεσθαι καὶ φέρεσθαι *de terra vastata atque praeda abacta.* Cf. Arr. I, 5, 5 ἦγε καὶ ἔφερε τὴν χώραν αὐτῶν. Vide Wessel. ad Diodor. XVII, 93. Minus usitatum est quod habes apud Dionys. Hal. Antiqq. VIII, 17 ἀλλ' ἐκ διαδοχῆς ἄγοντες, καὶ φέροντες τὰ μὲν αὐτοί, τὰ δὲ ἐπὶ τῶν ὑποζυγίων πολὺν ἠναγκάσθησαν διατρῖψαι χρόνον. Translate dixit Plutarchus vit. Timol. c. 30 ἄγοντες καὶ φέροντες τὴν ἐπικράτειαν. Lucian. Iup. conf. c. 17 ἀγομένους καὶ φερομένους τοὺς χρηστοὺς ἐν πενίᾳ καὶ νόσοις, καὶ μυρίοις κακοῖς πιεζομένους. Ceterum nota paulo negligentiorem verborum compositionem commoto Alexandri animo bene accommodatam. Accuratius sic poterant verba ordinari: ὑφ' ὧν αὐτοί τε ἤγεσθε καὶ τὰ ὑμέτερα ἐφέρετο.

5. τὴν ἐμπορίαν — ἀνεπέτασε] Cod. F. τὴν εὐπορίαν, unde recepit Schmiederus, Gronovium secutus, qui ad h. l.: „Neque possum, inquit, spernere, imo non anteferre vulgato, quum plus notet nempe facultatem opportunitatemque omnium rerum, quae optari possunt. Ideo sumitur generaliter, ut c. 19, 7 specialiter τούτων μόνων τῶν δένδρων εὐπορίαν εἶναι.“ Vulgata, quam nos revocavimus, aptior videtur iam propter ea quae praecessere. Commerciorum enim facultatem eo potissimum aperuit Philippus Ma-

6 τάλλων τὴν ἐργασίαν ἀδεῆ παρέσχε. Θεσσαλῶν δὲ ἄρ-
χοντας, οὓς πάλαι ἐτεθνήκειτε τῷ δέει, ἀπέφηνε· καὶ τὸ
Φωκέων ἔθνος ταπεινώσας τὴν ἐς τὴν Ἑλλάδα πάροδον
πλατεῖαν καὶ εὔπορον ἀντὶ στενῆς τε καὶ ἀπόρου ὑμῖν
7 ἐποίησεν. Ἀθηναίους τε καὶ Θηβαίους ἐφεδρεύοντας ἀεὶ
τῇ Μακεδονίᾳ ἐς τοσόνδε ἐταπείνωσεν, ἤδη ταῦτά γε καὶ
ἡμῶν αὐτῷ ξυμπονούντων, ὡς ἀντὶ τοῦ φόρους τελεῖν
Ἀθηναίοις καὶ ὑπακούειν Θηβαίων, παρ' ἡμῶν ἐν τῷ
8 μέρει ἐκείνους τὴν ἀσφάλειαν σφίσι πορίζεσθαι. Ἐς
Πελοπόννησον δὲ παρελθὼν τὰ ἐκεῖ αὖ ἐκόσμησε· καὶ
ἡγεμὼν αὐτοκράτωρ συμπάσης τῆς ἄλλης Ἑλλάδος ἀπο-
δειχθεὶς τῆς ἐπὶ τὸν Πέρσην στρατείας, οὐχ ἑαυτῷ μᾶλ-

---

cedonibus, quod oppida ad oram maritimam sita occupavit. Accedit quod ut apud Arrianum, ita apud ceteros scriptores voci εὐπορία ubique fere appositum reperi genitivum *eius rei qua quis abundat.* Sic Arr. I, 3, 5 ἦν δὲ καὶ τούτων εὐπορία πολλή. Diod. Sic. XVI, 8, ubi de eodem Philippo sermo, ἀεὶ μᾶλλον διὰ τὴν εὐπορίαν τῶν χρημάτων ἐς ὑπεροχὴν μεγάλην ἤγαγε τὴν Μακεδονικὴν βασιλείαν. Xenoph. Hellen. IV, 8, 28 πολλὴν εὐπορίαν χρημάτων. Cum vulgata scriptura apte conferas Arr. VII, 9, 10 Ἑλλησπόντου τὸν πόρον — ἀνεπέτασε.

τῶν μετάλλων — ἀδεῆ παρέσχε] Pro μετάλλων ed. Basil. vitiose scriptum exhibet μεγάλων, et ἀνενδεῆ pro ἀδεῆ. Quominus vulgatum ἀδεῆ mutarem in ἀδεᾶ (ut habes εὐκλεᾶ VII, 10, 16) impediit me grammaticorum observatio, etiam Atticorum scriptorum opera non plane immunia esse talium formarum. Vide Matth. Gr. Gr. ub. p. 230. Sic apud Platon. Phaed. p. 89, D, quamquam Heindorfius de suo dederat ὑγιᾶ, Stallbaumius rursus restituit formam ὑγιῆ, quae, quantum ex eius silentio in annotatione critica potest colligi, omnium codicum nititur auctoritate. cf. Plat. Legg. III, p. 684, C.

6. οὓς πάλαι ἐτεθνήκειτε τῷ δέει] Ed. Bas. οὓς πάλαι ἐτεθνήκει τέ (sic). Vulcanius primus dedit ὧν πάλαι ἐτεθν. τ. δέει: secutus est Blancardus, fortasse, quod uterque accusativum οὓς nesciebat quomodo esset explicandus. Vulgatam tamen firmant omnes codd. Gronovii, V. C. Vulcanii et ed. Basil. Plane geminam locutionem vide apud Demosth. Philipp. I, p. 50, Bekk. οἱ δὲ σύμμαχοι τεθνᾶσι τῷ δέει τοὺς ἀποστόλους. De falsa legat. p. 329, Bekk. ἀλλὰ δουλεύειν καὶ τεθνάναι τῷ φόβῳ τοὺς Θηβαίους καὶ τοὺς Φιλίππου

λόν τι τὴν δόξαν τήνδε ἢ τῷ κοινῷ τῶν Μακεδόνων
προσέθηκε. Ταῦτα μὲν τὰ ἐκ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ ἐς 9
ὑμᾶς ὑπηργμένα, ὡς μὲν αὐτὰ ἐφ' ἑαυτῶν σκέψασθαι, με-
γάλα, μικρὰ δέ, ὥς γε δὴ πρὸς τὰ ἡμέτερα ξυμβαλεῖν. 10
Ὃς παραλαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς χρυσᾶ μὲν καὶ ἀργυρᾶ ἐκ-
πώματα ὀλίγα, τάλαντα δὲ οὐδὲ ἑξήκοντα ἐν τοῖς θη-
σαυροῖς, χρεῶν δὲ ὀφειλόμενα ὑπὸ Φιλίππου ἐς πεντα-
κόσια τάλαντα, δανεισάμενος ἐπὶ τούτοις αὐτὸς ἄλλα
ὀκτακόσια, ὁρμηθεὶς ἐκ τῆς χώρας τῆς γε οὐδὲ ὑμᾶς
αὐτοὺς βοσκούσης καλῶς, εὐθὺς μὲν τοῦ Ἑλλησπόντου
ὑμῖν τὸν πόρον, θαλασσοκρατούντων ἐν τῷ τότε Περσῶν,
ἀνεπέτασα· κρατήσας δὲ τῇ ἵππῳ τοὺς σατράπας 11

ξένους, ubi mira hallucinati sunt interpretes. Matthiaeus quidem in Gr. Gr. ub. p. 779. not. priorem Demosthenis locum ita censet explicandum esse, ut Demosthenes dixerit τεθνᾶσι τῷ δέει τοὺς ἀποστόλους pro οὕτω δεδίασι τοὺς ἀποστόλους, ὥστε τεθνάναι. Minus apte, puto. Neque assentior Schaefero, qui in Apparat. ad Demosth. t. I, p. 375 et t. II, p. 503 accusativos negat pendere a substantivo τῷ δέει s. τῷ φόβῳ, cum phrasis τῷ δέει τεθνάναι nihil aliud significet nisi ὑπερφοβεῖσθαι, cuius verbi constructionem in se receperit. Ego quidem accusativos tales pendere puto a substantivo, quomodo dixit Eurip. Heraclid. v. 739 τοῦτο γὰρ φόβος. Plat. Apol. Socrat. p. 18, B τά τε μετέωρα φροντιστής. Vide Bernhard. Wiss. Synt. p. 114, Zus. 2.

7. ὡς ἀντὶ τοῦ φόρους τελεῖν] Meminit huius loci Wernsdorfius ad Himer. Eclog. I, p. 32 οἱ Μακεδόνες ἐπιπολάζουσι τοῖς πράγμασιν, οἱ πρόσθεν ἀγαπητῶς μετὰ τῶν φόρων σωζόμενοι. Cf. Demosth. Olynth. III, p. 33, Bekk.

8. τῆς ἐπὶ τὸν Πέρσην στρατείας] Sic scripsimus cum Schmiedero pro vulgato τῆς ἐπὶ τὸν Πέρσην στρατιᾶς, quod hic locum habere posse vix puto. Cf. ann. ad I, 1, 2. Genitivus autem qui est τῆς στρατείας, quem dictum existimat Schmiederus pro τῆς στρατείας ἕνεκα, pendet a vocc. ἡγεμὼν αὐτοκράτωρ. De quo constructionis genere consule Erfurdt. ad Soph. Antig. v. 884. Porson. ad Eurip. Phoenn. v. 300. Reisig. ad Soph. Oed. Col. v. 280. 669. Schaef. ad Demosth. t. I, p. 237. Fritzsch. Qu. Lucc. p. 111. sq.

10. ὁρμηθείς] Ed. Basil. ὁρμισθείς. Perperam. Vide ann. ad III, 9, 12.

11. τοὺς σατράπας τοῦ Δαρείου] Facile in mentem veniat scri-

τοῦ Δαρείου, τήν τε Ἰωνίαν πᾶσαν τῇ ὑμετέρᾳ ἀρχῇ
προσέθηκα καὶ τὴν Αἰολίδα πᾶσαν, καὶ Φρύγας ἀμφο-
τέρους καὶ Λυδούς, καὶ Μίλητον εἷλον πολιορκίᾳ· τὰ
δὲ ἄλλα πάντα ἑκόντα προσχωρήσαντα λαβὼν ὑμῖν καρ-
12 ποῦσθαι ἔδωκα. Καὶ τὰ ἐξ Αἰγύπτου καὶ Κυρήνης
ἀγαθά, ὅσα ἀμαχεὶ ἐκτησάμην, ὑμῖν ἔρχεται· ἥ τε κοί-
λη Συρία καὶ ἡ Παλαιστίνη καὶ ἡ μέση τῶν ποταμῶν
13 ὑμέτερον κτῆμά εἰσι· καὶ Βαβυλὼν καὶ Βάκτρα καὶ
Σοῦσα ὑμέτερα· καὶ ὁ Λυδῶν πλοῦτος καὶ οἱ Περσῶν
θησαυροὶ καὶ τὰ Ἰνδῶν ἀγαθὰ καὶ ἡ ἔξω θάλασσα ὑμέ-
τερα· ὑμεῖς σατράπαι, ὑμεῖς στρατηγοί, ὑμεῖς ταξιάρχαι·
14 ὡς ἔμοιγε αὐτῷ τί περίεστιν ἀπὸ τούτων τῶν πόνων,
15 ὅτι μὴ αὕτη ἡ πορφύρα καὶ τὸ διάδημα τοῦτο; κέκτημαι
δὲ ἰδίᾳ οὐδέν, οὐδὲ ἔχει τις ἀποδεῖξαι θησαυροὺς ἐμούς,
ὅτι μὴ ταῦτα ὑμέτερα κτήματα ἢ ὅσα ἕνεκα ὑμῶν φυ-
16 λάττεται· ἐπεὶ οὐδὲ ἔστιν ἰδίᾳ μοι ἐς ὅ τι φυλάξω αὐ-

---

bere *τοὺς Δαρείου.* Similiter enim dixit III, 25, 6 *τοὺς ξένους τοὺς Ἀνδρομάχου.* Cf. VII, 23, 13 *τὰ ἡρῷα τὰ Ἡφαιστίωνος*, ubi vulgata fuit *τοῦ Ἡφαιστίωνος.* Sic apud Pausan. I, 2, 5 pro vulgato *τὴν ἀρχὴν τοῦ Κέκροπος* Siebelisius dedit *τὴν ἀρχὴν τὴν Κέκροπος.* Nec tamen h. l. ausim vulgatam mutare.

17. *προαγρυπνῶν δὲ ὑμῶν οἶδα ὡς καθεύδειν ἔχετε ὑμεῖς*] Vulgo legebatur *ὡς καθεύδειν ἔχοιτε ὑμεῖς.* Unde Vulcanius: *ac pro vobis me vigilare certo scio, ut ipsi nimirum placide quieteque dormire possitis.* Minus apte. Nam primum quidem *προαγρυπνεῖν* non est *pro aliquo vigilare*, sed *ante aliquem vigilare.* Deinde autem nescio quid offensionis habet optativus, qui cum *ὡς* constructus notionem continet *finis consilii*, plane hoc loco alienam. Quae cum ita sint, succurrit Grammaticus Bekkeri Anecdd. t. I, p. 170, 5, qui ceteris omnibus accuratissime descriptis pro optativo affert indicativum. Nec possum quin hunc indicativum vulgato optativo praeferam. Hoc enim dicit Alexander: *ante vos iam vigilans scio, vos posse dormire.* Consule tamen quae de significatione praepos. *πρό* dixit Krueg. ad Xen. Anab. V, 9, 8.

C. X. *καὶ τίς ὑμῶν οἶδεν — ὑπὲρ ἐκείνου*] „Cum praecesserint haec duo *πονούντων καὶ ταλαιπωρουμένων*, et alterum iam repetatur *πονήσας*, praefixa particula *ἤ*: alterum quoque sequi deberet *ἢ ταλαιπωρούμενος.* Sed mutavit Arrianus cum verbis

τούς, σιτουμένῳ τε τὰ αὐτὰ ὑμῖν σιτία καὶ ὕπνον τὸν αὐτὸν αἱρουμένῳ· καί τοι οὐδὲ σιτία ἐμοὶ δοκῶ τὰ αὐτὰ 17
τοῖς τρυφῶσιν ὑμῶν σιτεῖσθαι· προαγρυπνῶν δὲ ὑμῶν οἶδα ὡς καθεύδειν ἔχετε ὑμεῖς.

X. *Ἀλλὰ ταῦτα γάρ, ὑμῶν πονούντων καὶ ταλαιπωρουμένων, ἐκτησάμην αὐτὸς ἀπόνως καὶ ἀταλαιπώρως ἐξηγούμενος. Καὶ τίς ὑμῶν ἢ πονήσας οἶδεν ἐμοῦ μᾶλλον ἢ ἐγὼ ὑπὲρ ἐκείνου; Ἄγε δὴ καὶ ὅτῳ τραύματα* 2
ὑμῶν ἐστι, γυμνώσας αὐτὰ ἐπιδειξάτω, καὶ ἐγὼ τἀμὰ ἐπιδείξω ἐν μέρει· ὡς ἔμοιγε οὐκ ἔστιν ὅ τι τοῦ σώμα- 3
τος, τῶν γε δὴ ἔμπροσθεν μερῶν, ἄτρωτον ὑπολέλειπται· οὐδὲ ὅπλον τι ἐστὶν ἢ ἐκ χειρὸς ἢ τῶν ἀφιεμένων, οὗ γε οὐκ ἴχνη ἐν ἐμαυτῷ φέρω· ἀλλὰ καὶ ξίφει ἐκ χειρὸς 4
τέτρωμαι καὶ τετόξευμαι ἤδη καὶ ἀπὸ μηχανῆς βέβλημαι· καὶ λίθοις πολλαχῇ καὶ ξύλοις παιόμενος ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῆς ὑμετέρας δόξης καὶ τοῦ ὑμετέρου πλούτου, νικῶντας

---

simul etiam constructionem, licentia Graecae linguae non insolenti. Nisi forte ἢ hoc loco est particula intendendi. Quo sensu et infra c. 13, 7 videtur accipi." *Raphel.* Haec postrema nollem adscripsisset Raphelius. Constructionem autem paulo perversiorem esse facile intelligas. Verborum intellectum bene percepit Schmiederus, locum sic interpretatus: *sed quis vestrum scit, vel se magis pro me, vel me magis pro se pugnasse*, nisi quod verbum *πονῆσαι* nimis arctis finibus circumscripsit. Est enim quod Latini dicunt *labores suscipere, exantlare.* Cf. V, 25, 7 *εἰ μὲν δὴ μεμπτοί εἰσιν ὑμῖν οἱ ἡμέτεροι μέχρι δεῦρο πονηθέντες πόνοι καὶ αὐτὸς ἐγὼ ἡγούμενος.* Ceterum vide Xenoph. Anab. VII, 6, 36 *ἢν δὲ ποιήσητε ἃ λέγετε, ἴστε ὅτι ἄνδρα κατακεκανότες ἔσεσθε, πολλὰ μὲν δὴ πρὸ ὑμῶν ἀγρυπνήσαντα, πολλὰ δὲ σὺν ὑμῖν πονήσαντα καὶ κινδυνεύσαντα καὶ ἐν τῷ μέρει καὶ παρὰ τὸ μέρος.*

3. *ἢ ἐκ χειρὸς ἢ τῶν ἀφιεμένων*] Exspectes forsitan *ἢ τῶν ἐκ χειρός.* At arcte coniungenda sunt verba *ὅπλον ἐκ χειρός*, ut dixit Xenophon. Cyropaed. VII, 3, 24 *μάχην ἂν ὑπομεῖναι ἐκ χειρός.* Praeterea vide ann. ad IV, 26, 10.

4. *ὑπὲρ ὑμῶν*] Ed. Basil. *ὑπὲρ ἡμῶν.* Vide quae paulo infra de hac horum pronominum confusione diximus. — Mox eadem ed. Bas. *τοῦ ἡμετέρου πλούτου.*

ὑμᾶς ἄγω διὰ πάσης γῆς καὶ θαλάσσης καὶ πάντων πο-
5 ταμῶν καὶ ὀρῶν καὶ πεδίων πάντων· γάμους τε ὑμῖν
τοὺς αὐτοὺς γεγάμηκα καὶ πολλῶν ὑμῶν οἱ παῖδες συγγε-
6 νεῖς ἔσονται τοῖς παισὶ τοῖς ἐμοῖς· ἔτι τε ᾧ χρέα ἦν,
οὐ πολυπραγμονήσας ἐφ' ὅτῳ ἐγένετο, τοσαῦτα μὲν μισθο-
φορούντων, τοσαῦτα δὲ ἁρπαζόντων, ὁπότε ἐκ πολιορ-
7 κίας ἁρπαγὴ γίγνοιτο, διαλέλυμαι ταῦτα· στέφανοί τε
χρυσοῖ τοῖς πλείστοις ὑμῶν εἰσι, μνημεῖα τῆς τε ἀρετῆς
8 τῆς ὑμετέρας καὶ τῆς ἐξ ἐμοῦ τιμῆς ἀθάνατα. Ὅστις δὲ
δὴ καὶ ἀπέθανεν, εὐκλεὴς μὲν αὐτῷ ἡ τελευτὴ ἐγένετο,
περιφανὴς δὲ ὁ τάφος· χαλκαῖ δὲ αἱ εἰκόνες τῶν πλεί-
στων οἴκοι ἑστᾶσιν, οἱ γονεῖς δ' ἔντιμοί εἰσι, λειτουργίας
τε ξυμπάσης καὶ εἰσφορᾶς ἀπηλλαγμένοι· οὐ γάρ τίς γε
9 φεύγων ὑμῶν ἐτελεύτα, ἐμοῦ ἄγοντος. Καὶ νῦν τοὺς
ἀπολέμους ὑμῶν ζηλωτοὺς τοῖς οἴκοι ἀποπέμψειν ἔμελ-

---

6. *ἔτι τε ᾧ χρέα ἦν*] Fuit cum scriptum mallem *ἔτι δέ*, quod infra dictum vides VII, 10, 11. Cf. Fritzsch. Qu. Lucc. p. 208. Sed vulgata cum habeat quo sese tueatur, intacta maneat. Apud Himerium autem Orat. XIV, p. 658 nescio an rectius scribatur *μικροὶ δέ μοι Ἑλλανικοί τε καὶ Δούριδες, ἔτι δὲ* (vulgo *ἔτι τε*) *ἡ τοῦ Ἁλικαρνασσέως ποίησις.* Cf. Eiusd. Orat. XIV, p. 654 *εἴς τε Αἴγυπτον καὶ τὸν Νεῖλον δραμεῖν, ἔτι δὲ παρ' Ἰνδούς τε καὶ Αἰθίοπας.*

7. *τῆς ἐξ ἐμοῦ τιμῆς*] Sic I, 12, 17 *τῆς ἐκ βασιλέως τιμῆς ἕνεκα.* III, 26, 1 *τῆς ἐξ αὐτοῦ ἐς Παρμενίωνα — τιμῆς καὶ — πίστεως.* — Supra ed. Bas. *χρυσοί* ut infra *χαλκαί.*

8. *ἀπέθανεν*] Ed. Basil. *ἀπέθανε.* Mox eadem male *οἶκοι* et *λειτουργείας.* De qua posteriore forma et similibus fusius disputavimus in praef. ad t. I, p. XXVI. sq.

οὐ γάρ τίς γε φεύγων] Edd. ante Gronovium omnes particulam *γὲ* ignorant. Ex editione Gronoviana, ubi primum inserta est, transiit in editiones recentiores. Ac licet Gronovius nihil moneat de hac accessione, tamen non forte factum puto, ut particulam illam addiderit. Tantum enim abest, ut hoc loco vacet, ut necessaria videatur. Verte: *Nec sane quidem vestrum quisquam sub meis auspiciis cecidit fugiens.* Vide Herm. ad Viger. p. 825. Cf. Arr. VI, 9, 10 *οὐ γὰρ πελάσαι γε ἐτόλμα τις αὐτῷ τῶν Ἰνδῶν* et ann. ad IV, 8, 8.

λον· ἀλλ' ἐπειδὴ πάντες ἀπιέναι βούλεσθε, ἄπιτε πάν- 10
τες· καὶ ἀπελθόντες οἴκοι ἀπαγγείλατε ὅτι τὸν βασιλέα ὑμῶν Ἀλέξανδρον, νικῶντα μὲν Πέρσας καὶ Μήδους καὶ Βακτρίους καὶ Σάκας, καταστρεψάμενον δὲ Οὐξίους τε καὶ Ἀραχώτους καὶ Δράγγας, κεκτημένον δὲ καὶ Παρθυαίους καὶ Χωρασμίους καὶ Ὑρκανίους ἔστε
ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν Κασπίαν· ὑπερβάντα δὲ τὸν 12
Καύκασον ὑπὲρ τὰς Κασπίας πύλας, καὶ περάσαντα Ὦξόν τε τὸν ποταμὸν καὶ Τάναϊν, ἔτι δὲ τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν οὐδενὶ ἄλλῳ ὅτι μὴ Διονύσῳ περαθέντα, καὶ τὸν Ὑδάσπην καὶ τὸν Ἀκεσίνην καὶ τὸν Ὑδραώτην· καὶ τὸν Ὕφασιν διαπεράσαντα ἄν, εἰ μὴ καὶ ὑμεῖς ἀπωκνήσατε·
καὶ εἰς τὴν μεγάλην θάλασσαν, κατ' ἀμφότερα τοῦ Ἰνδοῦ 13
τὰ στόματα ἐμβαλόντα, καὶ διὰ τῆς Γαδρωσίας τῆς ἐρήμου ἐλθόντα, ᾗ οὐδείς πω πρόσθεν ξὺν στρατιᾷ ἦλθε·

---

10. ὅτι τὸν βασιλέα ὑμῶν] Cod. F. τ. βασιλέα ἡμῶν. „Vehementer mihi placet scriptura Optimi, et recipienda esset, nisi obstarent sect. 15. verba ἐπανηγάγετε et οἴχεσθε, pro quibus etiam legendum esset ἐπανηγάγομεν et οἰχόμεθα.“ *Schmied.* Mihi tantopere probatam videri hanc scripturam non dixerim. Nimis quaesita enim est Gronovii explicatio, Arrianum ἡμῶν scripsisse, quasi ipse Alexander milites verba apud cognatos et populares dicenda praeierit. Et in orationibus nihil frequentius esse ista pronominis primae et secundae personae confusione concedet qui legerit quae v. c. annotavit Bekkerus ad Demosth. t. IV, p. 92 sq.

Ἀραχώτους καὶ Δράγγας] Ed. Bas. Ἀραχώτας καὶ Δράκας. Voluit fortasse Δράγας, quod habuit cod. F. III, 28, 1. De formis Ἀραχῶτοι et Ἀραχῶται dictum est ad III, 28, 1 et V, 11, 5. Formam Δράγγας non ubique esse admittendam demonstrasse nobis videmur in ann. ad III, 25, 13.

12. ὑπερβάντα δὲ τὸν Καύκασον — πύλας] Minus recte vertit Schmiederus: *Caucasum qui est ultra Caspias pylas.* Hoc enim foret τὸν Καύκασον τὸν ὑπὲρ τὰς Κασπίας πύλας. Unde quoque apparet, vanam esse atque minime necessariam coniecturam Schmiederi: ὑπερβάντα δὲ ὑπὲρ τὰς Κασπίας πύλας καὶ τὸν Καύκασον. Simpliciorem eandemque veriorem censeo hanc verborum interpretationem: *qui Caucasum superavit ultra Caspius pylas.* Plane eodem modo verba sunt construenda in his l. II, 24, 1 ἔκοπτον τὰς ναῦς ἐν τῷ λιμένι. III, 16, 13 ὅστις δὲ μεμύηται

14 *καὶ Καρμανίαν ἐν παρόδῳ προσκτησάμενον, καὶ τὴν*
15 *Ὠρειτῶν γῆν· περιπεπλευκότος δὲ ἤδη αὐτῷ τοῦ ναυτι-*
κοῦ τὴν ἀπ' Ἰνδῶν γῆς εἰς Πέρσας θάλασσαν, ὡς εἰς
Σοῦσα ἐπανηγάγετε, ἀπολιπόντες οἴχεσθε παραδόντες
16 *φυλάσσειν τοῖς νενικημένοις βαρβάροις. Ταῦτα ὑμῖν καὶ*
πρὸς ἀνθρώπων ἴσως εὐκλεᾶ, καὶ πρὸς θεῶν ὅσια δή-
που ἔσται ἀπαγγελθέντα· ἄπιτε.

XI. *Ταῦτα εἰπὼν κατεπήδησέ τε ἀπὸ τοῦ βήματος ὀξέως καὶ ἐς τὰ βασίλεια παρελθών, οὔτε ἐθεράπευσε*

ταῖν θεαῖν ἐν Ἐλευσῖνι. IV, 24, 6 *αὐτός τε μεταβάλλει ἐς τοὔμπαλιν καὶ οἱ ὑπασπισταὶ ξὺν αὐτῷ* (sc. *μεταβάλλουσι*). Cf. ann. ad III, 19, 9.

Ὦξόν τε τὸν ποταμόν] Edd. omnes *Ὄξον*, ut VII, 16, 6. In ed. Basil. ubique hoc nomen male expressum est, ut III, 28, 15. III, 29, 5. III, 30, 12. IV, 15, 12. 13. Formam *Ὦξος* tuentur Suid. s. v. Strabo XI, p. 428 ed. ster. Eustath. ad Dionys. Perieg. p. 240, ed. Bernh. Plutarch. vit. Alex. c. XLVII. — Ceterum me nolente hunc locum omiserunt in ann. ad II, 8, 8.

καὶ τὸν Ὕφασιν διαπεράσαντα ἄν] Recte ante haec verba Gronovius colon posuit, ut melius destincta essent a praecedentibus. Hoc enim dicit Arrianus: *qui etiam Hydaspen Acesinemque et Hydraoten traiecit; ac nisi rursus vos obstitissetis, Hyphasin etiam transiisset.* Vide VII, 4, 3. Apte conferri iussit Gronovius Arriani Hist. Ind. IX, 11 *καὶ ἂν καὶ πάντων κρατῆσαι, εἰ ἡ στρατιὰ ἤθελεν.*

εἰ μὴ καὶ ὑμεῖς ἀπωκνήσατε] Cod. F. *εἰ μὴ καὶ ἡμεῖς ἀπωκνήσαμεν.* Quod incptum est.

15. *ὡς εἰς Σοῦσα ἐπανηγάγετε, ἀπολιπόντες οἴχεσθε*] Quae postrema verba arcte coniungenda sunt cum iis quae leguntur in initio §. 11. Praeterea autem nescio qua causa permoti viri docti tam male tractarunt hunc totum locum. Schmiederus quidem: „Offendit me, inquit, verbum *ἐπανηγάγετε.* Dici enim non solet, ab exercitu imperatorem reduci, sed ab imperatore exercitum. Et sane hic quoque vertit Facius: *qui vos incolumes ac victores reduxit,* quasi legisset *ὅς εἰς Σοῦσα ἐπανήγαγέ τε ὑμᾶς σώους καὶ νικῶντας,* cui participio optime responderet sequens *τοῖς νενικημένοις.* Sed de his omnibus nisi aliis codicibus, praecipue Vindobonensibus iuvantibus, nihil decerni potest." Vulcanius vertit: *quem victorem Susa reduxistis,* quasi huc referendum sit verbum *νικῶντα,* in paragrapho undecimo positum. St. Croix Exam. crit. p. 447, not. 2 cum Larchero legendum censuit

τὸ σῶμα οὔτε τῳ ὤφθη τῶν ἑταίρων· ἀλλ' οὐδὲ ἐς τὴν ὑστεραίαν ὤφθη· τῇ τρίτῃ δὲ καλέσας εἴσω τῶν Περ- 2
σῶν τοὺς ἐπιλέκτους, τάς τε ἡγεμονίας αὐτοῖς τῶν τάξεων διένειμε καὶ ὅσους συγγενεῖς ἀπέφηνε, τούτοις δὲ νόμιμον ἐποίησε φιλεῖν αὐτὸν μόνοις. Οἱ δὲ Μακεδόνες ἔν 3
τε τῷ παραυτίκα ἀκούσαντες τῶν λόγων ἐκπεπληγμένοι σιγῇ ἔμενον αὐτοῦ πρὸς τῷ βήματι· οὐδέ τις ἠκολούθησε 4
τῷ βασιλεῖ ἀπαλλαττομένῳ, ὅτι μὴ οἱ ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροί τε καὶ οἱ σωματοφύλακες· οἱ δὲ πολλοὶ οὔτε μένον-

---

omisso pronomine *αὐτῷ*, *ὡς εἰς Σοῦσα ἀνηγμένοι ἦτε.* Sed neque hic, nec reliqui interpretes verum viderunt, nimirum quod Arriani, ne dicas, Graecorum scriptorum omnium rationem loquendi minus cognitum habebant. De usu pronominis *αὐτῷ* abunde dictum in ann. ad III, 11, 4. Verbum *ἐπαναγαγεῖν* vero intransitivam habet potestatem, ita ut sit *redire*, *reverti*. Quomodo acceperim quod dixit Xenophon. Cyropaed. IV, 1, 3 *ἐπεὶ δ' ἐγὼ παρηγγύησα ἐπανάγειν* et Arrian. II, 20, 6 *ἐπανῆγεν ἐς τὴν Σιδῶνα.* Nam ubique ellipsin verbi *στρατιά* s. *στρατός* statui debere non credam.

16. *ἴσως εὐκλεᾶ*] Hoc loco ut *ἴσως*, ita quod statim sequitur *δήπου* ironiae inservit. Vide Locell. ad Xenoph. Ephes. p. 188. Cf. Sophocl. Aiac. v. 987 *ἦ που με Τελαμών, σὸς πατὴρ ἐμός τ' ἅμα, δέξαιτ' ἂν εὐπρόσωπος ἵλεώς τ' ἴσως χωροῦντ' ἄνευ σοῦ.* Ubi vide Hermanni annotationem.

C. XI. *οὔτε ἐθεράπευσε τὸ σῶμα*] Similem rerum descriptionem habes IV, 9, 5 *ἄσιτόν τε καὶ ἄποτον καρτερεῖν ἔστε ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας οὐδὲ τὴν ἄλλην θεραπείαν θεραπεῦσαι τὸ σῶμα.*

2. *διένειμε*] Ed. Basil. *διένημε.* Cf. Plutarch. vit. Alex. c. LXXI *ἀπελάσας δὲ τὰς φυλακὰς παρέδωκε Πέρσαις καὶ κατέστησεν ἐκ τούτων δορυφόρους καὶ ῥαβδοφόρους.*

3. *αὐτοῦ πρὸς τῷ βήματι*] Huius pleonasticae, quam vulgo dicunt, locutionis meminit Weiskius de Pleonasmis p. 144. sq. Iacob. ad Luciani Tox p. 77. Baehr. ad Plut. Pyrrh. p. 144. Goell. ad Thucyd. t. II, p. 28. Ac mire delectatus ea videtur Arrianus. Vide mihi I, 27, 8 *αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ.* II, 8, 2 *αὐτοῦ ἐπὶ τῶν πετρῶν.* II, 13, 3 *αὐτοῦ ἐν τοῖς νεωρίοις.* III, 18, 3 *αὐτοῦ πρὸς τῷ τείχει.* III, 19, 2 *αὐτοῦ — ἐν Μήδοις.* IV, 17, 5 *αὐτοῦ ἐν τῇ Σογδιανῇ.* V, 15, 7 *αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ στρατοπέδου* cet. Vereor tamen ut, si ad originem huius locutionis et similium respiciamus, vere pleonasticae possint haberi. Quis est enim qui in formula *αὐτὸς οὗτος* simm. contendat pronomen *αὐτὸς* pleonastice appositum esse,

τες ὅ τι πράττουσιν ἢ λέγουσιν εἶχον, οὔτε ἀπαλλάττεσθαι ἤθελον. Ὡς δὲ τὰ Περσῶν τε καὶ Μήδων αὐτοῖς ἐξηγγέλλετο, αἵ τε ἡγεμονίαι Πέρσαις διδόμεναι καὶ ἡ στρατιὰ ἡ βαρβαρικὴ ἐς λόχους τε καταλεγομένη, καὶ τὰ Μακεδονικὰ ὀνόματα ἄγημά τι Περσικὸν καλούμενον, καὶ πεζέταιροι Πέρσαι, [καὶ πεζέταιροι ἄλλοι] καὶ ἀργυρασπίδων τάξις Περσική, καὶ ἡ τῶν ἑταίρων ἵππος, καὶ ταύτης ἄλλο ἄγημα βασιλικόν, οὐκέτι καρτεροὶ σφῶν

---

quamvis saepe, si abesset, non desideraretur? Quemadmodum autem in hac formula pronomen *αὐτός* appositum est, ut pronomini *οὗτος* singularis quaedam vis afferatur, eodem plane modo praepositioni *ἐν* sive *ἐπί* cum nomine aliquo iunctae adverbium *αὐτοῦ* additum censemus, ut *loci* significatio paulo arctioribus finibus circumscribatur. Neque aliter iudicandum existimem de formula *αὐτοῦ ἐκεῖ*, de qua egerunt Schaef. ad Gregor. Cor. p. 873. Goell. ad Thucyd. t. II, p. 248; et *ἐκ τοῦ Ἄργους αὐτόθεν* simm., quam tetigit Goell. ad Thucyd. t. II, p. 83. Scriptores autem nonnunquam abusos esse talibus formulis quis erit qui neget? Haec tamen alia iam est quaestio neque huc pertinet.

5. *ἄγημά τι — ἄλλο ἄγημα βασιλικόν*] „Haec omnia negligenter Facius in versione praetermisit. *Ἀργυρασπίδων*, quod etiam vidit Blancardus, nulla praeter hunc locum in Arriano mentio facta. Iustin. XII, 7 Alexandrum auctor est, quum in Indiam moveret, Argyraspidas fecisse. Etiam Curt. VIII, 5, 4 Alexandrum ait, quam Indiam ingressurus esset, necubi vinceretur, quum ceteris praestaret, scutis militum argenteas laminas addidisse. Neuter his locis adiecit, utrum omnibus an parti solum militum. Idem vero Curtius iam in descriptione proelii apud Gaugamela (IV, 13, 27) et Diodorus (XVII, 57) idem nomen dederunt iis militum, quos Arrianus *reliquos scutatos regios* appellare solet: quod Freinshemius ad Curt. VIII, 5, 4 per prolepsin factum recte monet. Respondet igitùr agema Persicum Macedonum agemati peditum, respondent argyraspides scutatis regiis et pezetaeri Persae pezetaeris Macedonibus. Sed qui *πεζέταιροι ἄλλοι* fuere? Alii praeter iam commemoratos Macedonum pezetaeri non fuere, quibus respondere possent alii quoque Persarum pezetaeri. Ne multis morer, voces *καὶ πεζέταιροι ἄλλοι* glossema sunt. Quod satis liquet ex scriptura primarum editionum, quarum habent Veneta et Basileensis: *καὶ πεζεταῖροι Πέρσαι καὶ ἀσθέταιροι ἄλλοι*, et Vulcaniana: *καὶ πεζεταῖροι Πέρσαι καὶ ἀσσέταιροι ἄλλοι*; quod

ἦσαν· ἀλλὰ ξυνδραμόντες ὡς πρὸς τὰ βασίλεια, τὰ μὲν 6
ὅπλα αὐτοῦ πρὸ τῶν θυρῶν ἐῤῥίπτουν, ἱκετηρίας ταί-
τας τῷ βασιλεῖ· αὐτοὶ δ' ἐβόων, πρὸ τῶν θυρῶν ἑστη- 7
κότες, δεόμενοι παρελθεῖν εἴσω· τούς τε αἰτίους τῆς ἐν τῇ
τότε ταραχῆς καὶ τοὺς ἄρξαντας τῆν βοῆς ἐκδιδόναι ἐθέλειν·
οὔκουν ἀπαλλαγήσεσθαι τῶν θυρῶν, οὔτε ἡμέρας οὔτε
νυκτός, εἰ μή τινα οἶκτον σφῶν ἕξει Ἀλέξανδρος. Ταῦτα 8
ὡς ἀπηγγέλλετο αὐτῷ, ὁ δὲ σπουδῇ ἐξέρχεται, καὶ ἰδὼν

---

primus Blancardus mutavit in καὶ πεζέταιροι Πέρσαι καὶ πεζέταιροι ἄλλοι, me non probante. Plurimis quidem in primis editionibus locis pro πεζέταιροι corrupte scriptum est ἀσθέταιροι, at hunc nostrum locum sic natum opinor: In contextu vitiose legebatur καὶ ἀσθέταιροι Πέρσαι. Librarius errorem subodoratus super haec inter versiculos scribebat emendationem suam καὶ πεζέταιροι Πέρσαι. Tertius indoctior describebat omnia una serie κ. π. Π. καὶ ἀσθέταιροι Πέρσαι. Ultimam denique vocem alius mutavit in ἄλλοι, repetitione ea offensus. Sic eam lectionem natam opinor.“ *Schmied.* Verba illa tria perquam suspecta esse sponte intelligat quisque. Uncis inclusa maneant, dum reiiciantur. Similis glossae originem indicavimus in ann. ad IV, 5, 1.

οὐκέτι καρτεροὶ σφῶν ἦσαν] Cf. Plutarch. vit. Alex. c. LXXI *ἐταπεινοῦντο καὶ διδόντες λόγον εὕρισκον αὑτοὺς ὀλίγου δεῖν μανέντας ὑπὸ ζηλοτυπίας καὶ ὀργῆς.*

7. *οὔτε ἡμέρας οὔτε νυκτός*] Similem harum rerum descriptionem vide apud Plutarch. l. l. *οἱ δὲ οὐκ ἀπέστησαν, ἀλλ' ἡμέρας δύο καὶ νύκτας οὕτω προσεστῶτες καὶ ὀλοφυρόμενοι καὶ κοίρανον ἀνακαλοῦντες ἐκαρτέρησαν. Τῇ δὲ τρίτῃ προελθὼν καὶ θεασάμενος οἰκτροὺς καὶ τεταπεινωμένους ἐδάκρυε πολὺν χρόνον.* — Pro *ἀπαλλαγήσεσθαι* in ed. Basil. est *ἀπαλλαγήσασθαι.*

8. *ὁ δὲ σπουδῇ ἐξέρχεται*] Edd. ante Gronovium *σπουδῇ ἐξέρχεται*, omissis prioribus duabus voculis. „Vere et ad Arriani morem habent omnes (nam et ex V. C. notavit Vulcanius) Mssti *ὁ δὲ σπουδῇ.*“ *Gronov.* Vide ann. ad V, 20, 1.

καὶ ἰδών τε ταπεινῶς διακειμένους] Particula *τὲ* caret ed. Basil. Restituit eam iam Vulcanius. Recte, opinor: quamquam de codicibus suis nihil monuit Gronovius. — Quod Arriano dictum est *ταπεινῶς διακεῖσθαι*, id Plutarcho est *τεταπεινῶσθαι.* Similiter dicitur *πονήρως διακεῖσθαι*, quam formulam illustravit Locella ad Xenoph. Ephes. p. 139. Vide quoque ann. ad IV, 11, 1.

9 τε ταπεινῶς διακειμένους καὶ ἀκούσας σὺν οἰμωγῇ τῶν
πολλῶν βοώντων, καὶ αὐτῷ προχεῖται δάκρυα. Καὶ ὁ
μὲν ἀνήγετο, ὥς τι ἐρῶν· οἱ δὲ ἔμενον λιπαροῦντες.
Καί τις αὐτῶν καθ' ἡλικίαν τε καὶ ἱππαρχίαν τῆς ἵππου
10 τῆς ἑταιρικῆς οὐκ ἀφανής, Καλλίνης ὄνομα, τοιαῦτα
εἶπεν· Ὦ βασιλεῦ, τὰ λυποῦντά ἐστι Μακεδόνας, ὅτι σὺ
Περσῶν μέν τινας ἤδη πεποίησαι σαυτῷ συγγενεῖς, καὶ
καλοῦνται Πέρσαι συγγενεῖς Ἀλεξάνδρου, καὶ φιλοῦσί σε·
Μακεδόνων δὲ οὔπω τις γέγευται ταύτης τῆς τιμῆς.
11 Ἔνθα δὴ ὑπολαβὼν Ἀλέξανδρος. Ἀλλ' ὑμᾶς τε, ἔφη, ξύμ-
παντας ἐμαυτῷ τίθεμαι συγγενεῖς, καὶ τό γε ἀπὸ τούτου
12 οὕτω καλέσω. Ταῦτα εἰπόντα προσελθὼν ὁ Καλλίνης
τε ἐφίλησεν καὶ ὅστις ἄλλος φιλῆσαι ἤθελε· καὶ οὕτω
δὴ ἀναλαβόντες τὰ ὅπλα, βοῶντές τε καὶ παιανίζοντες
13 ἐς τὸ στρατόπεδον ἀπῄεσαν. Ἀλέξανδρος δὲ ἐπὶ τού-
τοις θυσίαν τε θύει τοῖς θεοῖς οἷς αὐτῷ νόμος καὶ θοί-

---

9. *οἱ δὲ ἔμενον λιπαροῦντες*] Sic edd. omnes ante Schmiederum in cuius editione nescio quam ob causam scriptum legitur *ἔμειναν*.

καθ' ἡλικίαν — οὐκ ἀφανής] Eadem praepositione in simili loquendi genere usus est haud raro Arrianus. Cf. II, 7, 12 *οὔτε κατὰ πλῆθος — ἐοικότες*. V, 4, 4 *πολύ τι κατὰ μέγεθος ὑπερφέρουσι* (pro quo dixit Hist. Ind. IV, 2 *μεγέθει πολύ τι ὑπερφέρειν*). V, 18, 8 *περιττὸς ὢν κατά τε τὴν ἰσχὺν — καὶ τὴν ἁρμονίαν*.

10. *οὔπω τις γέγευται*] Recte sic primus dedit Vulcanius, quem secuti sunt recentiores editores. In ed. Basil. legitur *γεύεται*.

12. *ταῦτα εἰπόντα προσελθὼν — ἐφίλησεν*] In edd. ante Gronovium et pluribus codd. post *ἐφίλησεν* insertum est pronomen *αὐτόν*. In initio edd. vett. et quattuor codd. Gronovii habent *τοίαυτα*. „Sane iam dixit paulo ante *Καλλίνης τοιαῦτα εἶπεν*. Attamen hoc loco Optimus *ταῦτα*. Deinde *αὐτόν* aberat ab eodem ac duobus aliis Msstis et codice Augustano, et cui tandem bono illa vox?" *Gronov.* Pronomina *ταῦτα* et *τοιαῦτα* confusa vide VII, 7, 13.

13. *θυσίαν τε θύει*] Edd. vett. et unus vel duo codd. Gronovii *θυσίαν τε ἐποίησε*. „Ms. Optimus et tres iidem *θυσίαν τε θύει*, quod tanto pronius ad fidem et antiquitatem est, quod et ipsum verbum *ἐποίησε* mox repetitum moveat nauseam, atque etiam sequatur *ἔσπενδον τὰς αὐτὰς σπονδάς*. „*Gronov.* Cf. I, 11, 8 *τὴν θυσίαν τὴν*

νην δημοτελῆ ἐποίησε καθήμενός τε αὐτὸς καὶ πάντων καθημένων ἀμφ' αὐτὸν μὲν Μακεδόνων, ἐν δὲ τῷ ἐφεξῆς τούτων Περσῶν· ἐπὶ δὲ τούτοις τῶν ἄλλων ἐθνῶν ὅσοι 14
κατ' ἀξίωσιν ἤ τινα ἄλλην ἀρετὴν πρεσβευόμενοι, καὶ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ κρατῆρος αὐτός τε καὶ οἱ ἀμφ' αὐτὸν ἀρυόμενοι ἔσπενδον τὰς αὐτὰς σπονδάς, καταρχομένων τῶν τε Ἑλλήνων μάντεων καὶ τῶν Μάγων. Εὔχετο δὲ 15
τά τε ἄλλα ἀγαθὰ καὶ ὁμόνοιάν τε καὶ κοινωνίαν τῆς ἀρχῆς τοῖς τε Μακεδόσι καὶ Πέρσαις. Εἶναι δὲ κατέχει 16
λόγος τοὺς μετασχόντας τῆς θοίνης ἐς ἐννακισχιλίους· καὶ τούτους πάντας μίαν τε σπονδὴν σπεῖσαι καὶ ἐπ' αὐτῇ παιανίσαι.

XII. Ἔνθα δὴ ἐθελονταὶ ἤδη αὐτῷ ἀπῄεσαν τῶν Μακεδόνων ὅσοι διὰ γῆρας ἤ τινα ἄλλην ξυμφορὰν ἀπόλεμοι ἦσαν· καὶ οὗτοι αὐτῷ ἐγένοντο ἐς τοὺς μυρίους. Τούτοις δὲ τήν τε μισθοφορὰν οὐ τοῦ ἐξήκοντος ἤδη 2

ἀπ' Ἀρχελάου ἔτι καθεστῶσαν ἔθυσε. I, 18, 4 θυσίαν τε ἔθυσε — καὶ πομπὴν ἔπεμψε. II, 16, 5 θυσίαι θύονται. Vide ann. ad VI, 11, 13. — Infra ed. Basil. ἀμφ' αὐτόν et ἐπί τε τούτοις.

14. ὅσοι κατ' ἀξίωσιν — πρεσβευόμενοι] Similem orationis colorem ac tamen apte variatum habes II, 10, 3 ὅσοι κατ' ἀξίωσιν ἤ τινα ἀρετὴν γνωριμώτεροι ἦσαν. — Mox ed. Bas. καὶ ἀπὸ τοῦ κρατῆρος, omisso pronomine αὐτοῦ.

οἱ ἀμφ' αὐτὸν ἀρυόμενοι] Ed. Basil. οἱ περὶ αὐτὸν ἀρυόμενοι. Vulcanius primus οἱ ἀμφ' αὐτόν. Num forte e codice vetere Stephani. Gronovius de codicibus suis ne γρύ quidem. Ac habeat sibi. Utrumque stare posse ut per se iam patet, ita fuse demonstratum est in ann. ad III, 14, 3.

16. ἐς ἐννακισχιλίους] Sic Schmiederus ex auctoritate codicis F. Praepositione carent reliqui codd. et edd. vett. Excidit fortasse propter praecedentem formam quae est θοίνης. Ceterum vide vv. ll. ad Appian. bell. civv. I, 110 et I, 116.

καὶ ἐπ' αὐτῇ παιανίσαι] „*Eundemque paeanem cecinisse.* Immo *et post illam io paean cecinisse*, haud dubie variis cantibus, pro varietate gentium.“ *Gronov.* Ed. Bas. habet παιωνίσαι. Haud inepte. At vulgatam formam et ipsa tuetur VII, 11, 12.

C. XII. 2. καὶ τοῦ ἐς τὴν ἀπονόστησιν — ξυμβαίνοντος] Sic edd. Venet. et Basil. καὶ τὴν τοῦ ἐς ἀπονόστησιν τὴν οἴκαδε edd.

χρόνου ἔδωκεν Ἀλέξανδρος μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἐς τὴν
3 ἀπονόστησιν τὴν οἴκαδε ξυμβαίνοντος. Ἐπέδωκε δὲ καὶ
τάλαντον ἑκάστῳ ὑπὲρ τὴν μισθοφοράν· παῖδες δὲ εἴ
τῳ ἦσαν ἐκ τῶν Ἀσιανῶν γυναικῶν, παρὰ οἷ καταλιπεῖν
ἐκέλευσε μηδὲ στάσιν κατάγειν ἐς Μακεδονίαν ἀλλοφύ-
λους τε καὶ ἐκ τῶν βαρβάρων γυναικῶν παῖδας τοῖς
οἴκοι ὑπολελειμμένοις παισί τε καὶ μητράσιν αὐτῶν·
4 αὐτὸς δὲ ἐπιμελήσεσθαι ὡς ἐκτρέφοιντο Μακεδονικῶς
τά τε ἄλλα καὶ ἐς τὰ πολέμια κοσμούμενοι· γενομένους
δὲ ἄνδρας ἄξειν αὐτὸς ἐς Μακεδονίαν καὶ παραδώσειν

Vulc. et Blanc. „*Sed etiam connumerato* (eo tempore) *quod ad reditum in Macedoniam requirebatur.* *Ξυμβαῖνον* enim Arriano placuit mirabiliter, ut de numeris ac mensuris usurparetur. Sic V, 19, 1 Pori *μέγεθος ὑπὲρ πέντε πήχεις μάλιστα ξυμβαῖνον.* VI, 27, 14 *διένειμεν ὅπως τὸ πλῆθος τῶν ὑποζυγίων τε καὶ καμήλων αὐτῷ ξυνέβαινεν.* Hist. Ind. c. III, 3 *τοῦτο μὲν αὐτῷ πλάτος τῆς Ἰνδῶν γῆς ξυμβαίνει.* Et c. IX, 7 *καὶ τῇσι γυναιξὶν ὥρη τοῦ γάμου κατὰ λόγον ἂν οὕτω ἐς τὰ ἑπτὰ ἔτεα ξυμβαίνοι.* Quia tamen et hic Mssti turbant, aliis *καὶ τήν* omittentibus, aliis tantummodo voculam *τήν*, non faciendum, ut ignoretur in Msto Optimo legi *ἀλλὰ καὶ τοῦ ἐς τὴν ἀπονόστησιν:* etsi vulgatum quoque, se commode habeat, tamen posterius hoc ut caste Arrianeum praeferendum videtur, tanto magis, quod sic quoque habeat ed. Basil. ac Veneta, unde patet meram esse confusionem postremarum editionum.“ *Gronov.*

4. *αὐτὸς δὲ ἐπιμελήσεσθαι*] Repete ex praegresso *ἐκέλευσε* verbum quod huic loco aptum est sive *εἶπε* sive *ὑπέσχετο.* Cf. VII, 17, 4 *ὁ δὲ τῇ στρατιᾷ πάσῃ κελεύει τὸ ἔργον ἐργάσασθαι· εἶναι δὲ* (sc. *εἶπε* s. *ἰσχυρίζετο*) *τῷ θεῷ τῷ Βήλῳ πολλὴν μὲν τὴν χώραν, πολὺν δὲ τὸν χρυσόν.* Vide quoque ann. ad IV, 8, 5. — Supra ed. Basil. *μή δέ* et omnes editiones *ἅμα οἱ.*

5. *ὅπως ἔχει φιλίας τε καὶ πόθου*] Voces *φιλίας τε καὶ πόθου,* quarum loco in ed. Basil. stellula interiecta erat, iam e vet. codice Stephani adiecit Vulcanius. Similiter dixit Arrianus VII, 14, 3 *ὡς ἕκαστος ἢ εὐνοίας πρὸς Ἡφαιστίωνα ἢ φθόνου εἶχεν.* — Infra ed. Basil. *ποιῆσθαι.*

ἴσον τῇ ἑαυτοῦ κεφαλῇ] Sic scripsit VII, 14, 12 *οὐ σώσας μοι τὸν ἑταῖρον ὅντινα ἴσον τῇ ἐμαυτοῦ κεφαλῇ ἦγον.* Praetera nota in ed. Basil. legi *ἶσον.*

φύλακά τε καὶ ἡγεμόνα τοῦ στόλου] „Ut saepe *ἡγεμόνες τῶν θηρίων* vel *ἐλεφάντων,* aut *ὁδοῦ* (vid. III, 3, 9. IV, 15, 6. V, 18,

τοῖς πατράσι. Ταῦτά τε ἀπαλλαττομένοις ἀστάθμητα 5
καὶ ἀτέκμαρτα ἀπηγγέλλετο· καὶ ὅπως ἔχει φιλίας τε
καὶ πόθου ἐς αὐτούς, τὸ ἀτρεκέστατον τεκμήριον ἐκεῖνο
ποιεῖσθαι ἠξίου, ὅτι τὸν πιστότατόν τε αὐτῷ καὶ ὅντινα
ἴσον τῇ ἑαυτοῦ κεφαλῇ ἄγει, Κρατερὸν ξυμπέμπει αὐ-
τοῖς φύλακά τε καὶ ἡγεμόνα τοῦ στόλου. Οὕτω δὴ ἀσπα- 6
σάμενος ξύμπαντας αὐτός τε δακρύων καὶ δακρύοντας
ἐκείνους ἀπὸ οὗ ἀπήλλαξε. Κρατερῷ δὲ τούτους τε 7
ἄγειν ἐκέλευε, καὶ ἀπαγαγόντι Μακεδονίας τε καὶ Θρά-
κης καὶ Θετταλῶν ἐξηγεῖσθαι καὶ τῶν Ἑλλήνων τῆς ἐλευ-

---

4. VI, 26, 7. E.). Nunc tamen Ms. Opt. *ἡγούμενος*, ut *αὐτὸς ἐγὼ ἡγούμενος* dicit Alexander de se V, 25, 7." *Gronov.* Unde Schmiederus recepit scripturam codici F. commendatam. Parum consulte, opinor. Nusquam enim in tali verborum coniunctione participium posuit Arrianus pro substantivo. Plane alienum est quod Gronovius attulit exemplum participii sic usurpati. Neque magis huc spectat quod legitur VI, 12, 2 *ὅστις ἡγούμενος ἔσται τῆς στρατιᾶς*. Contra vide *οἱ ἡγεμόνες τῶν Περσῶν* I, 15, 5. *καὶ Πτολεμαῖον ἡγεμόνα αὐτῶν* I, 23, 7. *ἡγεμὼν τῇ στρατιᾷ* III, 29, 12. *ἡγεμόνος ἀπορία* VII, 22, 12 cet. Paulo aliter etiam habet neque cum scriptura codicis F. comparandum videtur quod legitur apud Diod. Sic. XVII, 21 *Μιθροβουζάνης ὁ Καππαδοκῶν ἡγούμενους*, pro quo Arrianus dixit I, 16, 5 *ὁ Καππαδόκων ὕπαρχος Μιθροβουζάνης*.

6. *ἀπὸ οὗ ἀπήλλαξε*] In codd. Gronovii quattuor erat *ἀπόου* vel *ἀπίου*. Edd. ante Gronovium *ἀπὸ ἑαυτοῦ*. Non male. Sic habent omnes codd. et edd. VII, 20, 10. Breviorem pronominis formam suppeditavit cod. F. Vide ann. ad VII, 7, 8. — Mox ed. Basil. *Καρτερῷ*.

7. *Θετταλῶν ἐξηγεῖσθαι καὶ τῶν Ἑλλήνων τῆς ἐλευθερίας*] Non satis aptum cuipiam videatur verbum *ἐξηγεῖσθαι* his ultimis verbis appositum. Malit forsitan additum *ἐπιμελεῖσθαι* vel simile quid. Sed utitur Arrianus ut verbo *ἐπιμελεῖσθαι*, ita *ἐξηγεῖσθαι* de iis *qui regioni alicui sunt praefecti et incolarum curam gerunt.* Cf. IV, 22, 6 *παραλύει τῆς ἀρχῆς, ὅτι οὐ καλῶς ἐξηγεῖσθαι ἔδοξεν.* VI, 15, 6 *ἀπαλλάξας Τιρυάσπην τὸν πρόσθεν σατράπην, ὅτι οὐκ ἐν κόσμῳ ἐξηγεῖσθαι αὐτῷ ὁ Τιρυάσπης ἐξήγγελτο.* IV, 22, 12 *τῆς πόλεως δ' ἐπιμελεῖσθαι ἐτάχθη Σαγγαῖος.* VII, 4, 1 *Ἀβουλίτην δέ, ὅτι κακῶς ἐπεμελεῖτο τῶν Σουσίων, συλλαβὼν ἀπέκτεινεν.* Adde ann. ad III, 6, 12.

θερίας· Ἀντίπατρον δὲ διαδόχους τοῖς ἀποπεμπομένοις
8 ἄγειν Μακεδόνας τῶν ἀκμαζόντων ἐκέλευσεν. Ἔστειλε δὲ
καὶ Πολυσπέρχοντα ὁμοῦ τῷ Κρατερῷ, δεύτερον δὲ ἀπὸ
Κρατεροῦ ἡγεμόνα, ὡς εἴ τι κατὰ τὴν πορείαν Κρατερῷ
ξυμπίπτοι, ὅτι καὶ μαλακῶς τὸ σῶμα ἔχοντα ἀπέπεμπεν
9 αὐτόν, μὴ ποθῆσαι στρατηγὸν τοὺς ἰόντας. Λόγος δέ
τις καὶ οὗτος ἐφοίτα ἀφανὴς παρὰ τοῖς τὰ βασιλικὰ
πράγματα ὅσῳ ἐπικρύπτεται, τοσῷδε φιλοτιμότερον ἐξη-
γουμένοις, καὶ τὸ πιστὸν ἐς τὸ χεῖρον μᾶλλον, ᾗ τὸ εἰκὸς
ἡ αὐτῶν μοχθηρία ἄγει, ἢ πρὸς τὸ ἀληθὲς ἐκτρέπουσιν,
ἐξηττώμενον Ἀλέξανδρον ἤδη τῆς μητρὸς τῶν διαβολῶν
τῶν ἐς Ἀντίπατρον ἀπαλλάξαι ἐθέλειν ἐκ Μακεδονίας
10 Ἀντίπατρον. Καὶ τυχὸν οὐκ ἐς ἀτιμίαν τὴν Ἀντιπάτρου

διαδόχους τοῖς ἀποπεμπομένοις] Dativum pro genitivo posuisse potest Arrianus propter sequentem genitivum *τῶν ἀκμαζόντων*, ut orationis perspicuitatem servaret. Fortasse tamen ita scripsit ex imitatione Xenophontis in Anab. VII, 2, 5 *ἀποπλέοντι δὲ συναντᾷ Ἀρίσταρχος ἐν Κυζικῷ διάδοχος Κλεάνδρῳ.* Hist. Gr. III, 4, 20 *διάδοχοι δ' αὐτοῖς* (al. *αὐτῶν*) *οἱ περὶ Ἡριππίδαν παρῆσαν.* — De genitivo partitivo qui est *τῶν ἀκμαζόντων* cf. VII, 7, 6 *κατελέγησαν ἐς αὐτὸ τῶν βαρβάρων.* VII, 13, 4 *ταύτας φάσκων εἶναι τῶν Ἀμαζόνων.* VII, 19, 2 *αἱ πολλαὶ στεφανούντων τε αὐτὸν ἦσαν.* — Ceterum pro *διαδόχους* in ed. Basil. legitur *διάδοχον.*

8. *Πολυσπέρχοντα*] Schmiederus *Πολυπέρχοντα* ex ed. Basil. Scripturae nostrae rationem dedimus ad II, 12, 3. — Infra ed. Basil. *εἴ τι — συμπίπτει.*

9. *λόγος δέ τις καὶ οὗτος ἐφοίτα*] Sic cod. F. indeque Schmiederus. In edd. vett. et quattuor codd. Gronovii non comparet particula *καί*, h. l. maxime necessaria. Digna sunt quae conferantur l. III, 2, 1 *λέγεται δέ τις καὶ τοιόσδε λόγος οὐκ ἄπιστος ἔμοιγε.* IV, 10, 7 *ὑπὲρ δὲ τῆς προσκυνήσεως — καὶ τοιόσδε κατέχει λόγος.* IV, 12, 4 *ἀναγέγραπται δὲ δὴ καὶ τοιόσδε λόγος.* VII, 12, 12 *ὥστε καὶ λόγος τις τοιόσδε ἐφέρετο.* VII, 18, 1 *ἐπεὶ καὶ τοιόνδε τινὰ λόγον Ἀριστόβουλος ἀναγέγραφεν.* Paulo aliter dixit VII, 22, 3 *λόγος δὲ λέγεται τοιόσδε.* De pron. *οὗτος* ad sequentia relato vide quae diximus in ann. ad V, 2, 9. — Infra ad *ὅσῳ* cogitando adde *μᾶλλον*, de quo ellipsis genere cf. ann. ad II, 26, 4. Adde Lucian. Gall. c. 18 *ὅσῳ δ' ἂν ξενίζοιμι, τοσούτῳ κοινότερος ᾤμην αὐτοῖς ἔσεσθαι.* Schaef. ad Demosth. t. I, p. 866. Bornem. ad

ἡ μετάπεμψις αὐτοῦ ἔφερεν, ἀλλ' ὡς μή τι ἐκ τῆς διαφορᾶς αὐτοῖς γένοιτο ἄχαρι ἐς ἀλλήλους καὶ οὐδὲ αὐτῷ ἰάσιμον· ἐπεὶ οὐδὲ ἐπαύοντο Ἀλεξάνδρῳ γράφοντες, ὁ 11
μὲν τὴν αὐθάδειάν τε τῆς Ὀλυμπιάδος καὶ ὀξύτητα καὶ πολυπραγμοσύνην, ἥκιστα δὴ τῇ Ἀλεξάνδρου μητρὶ εὐσχήμονα· ὥστε καὶ λόγος τις τοιόσδε ἐφέρετο Ἀλεξάνδρου 12
ἐφ' οἷς ὑπὲρ τῆς μητρὸς αὐτῷ ἐξηγγέλλετο, βαρὺ δὴ τὸ ἐνοίκιον τῶν δέκα μηνῶν εἰσπράττεσθαι αὐτοῦ τὴν μητέρα· ἡ δὲ ὑπέρογκον εἶναι τῇ τε ἀξιώσει καὶ τῇ ἄλλῃ 13
θεραπείᾳ Ἀντίπατρον, οὐδὲ μεμνῆσθαι τοῦ καταστήσαντος ἔτι, ἀλλ' αὐτὸν γὰρ ἀξιοῦν τὰ πρῶτα φέρεσθαι ἐν τοῖς ἄλλοις Μακεδόσι τε καὶ Ἕλλησι. Καὶ ταῦτα μᾶλ- 14
λόν τι ἰσχύειν παρ' Ἀλεξάνδρῳ ἐφαίνετο ὅσα ἐς τοῦ

Xenoph. Memorr. I, 3, 13. — Pro *φιλοτιμότερον* ed Basil. habet *φιλοτιμώτερον*.

ἢ τὸ εἰκὸς ἡ αὐτῶν μοχθηρία ἄγει] Edd. ante Schmiederum cum quattuor codd. Gronovii *ἢ τὸ εἰκός τε καὶ ἡ αὐτῶν μοχθηρία ἄγει.* Gronovius, cum in cod. F. particula *καί* non compareret: „sed et videtur mihi, inquit, abundare particula *τὲ*, et scripsisse auctor *ἢ τὸ εἰκὸς ἡ αὐτῶν μ. ἄγει*, *quo verisimile ab ipsorum malitia detorquetur*, quum videlicet id ipsum in meliorem ac mitiorem partem accipi et intelligi posset." Recepimus quod Gronovius ex coniectura satis probabili proposuit, Schmiederum secuti.

10. *καὶ οὐδὲ αὐτῷ*] Edd. vett. et quattuor codd. Gronovii *οὐδὲ αὐτῷ*, omissa particula *καί*, quam suppeditavit cod. F. Cf. III, 18, 10 *καὶ οὐδὲ οὗτοι ἔφυγον.* VI, 23, 5 *καὶ οὐδὲ τούτῳ πάντη γλυκεῖ ὕδατι.* — Mox pro *ἥκιστα δὴ τῇ μητρί*, quod tuentur omnes codd. Gronovii cum edd. Veneta ac Basil., Vulcanius primus *ἥκιστα τῇ μητρί.*

12. *βαρὺ δὴ τὸ ἐνοίκιον — εἰσπράττεσθαι*] *mercedem pro habitatione decem mensium*, quam in utero sibi praebuisset." *Raphel.* Verbum *εἰσπράττεσθαι* illustravit Locella ad Xenoph. Ephes. II, I. p. 180. cf. Arr. II, 1, 9 *χρήματά τε εἰσέπραξαν τοὺς Μιτυληναίους.*

13. *ἀλλ' αὐτὸν γὰρ ἀξιοῦν τὰ πρῶτα*] „Vulcanius ex Augustano annotavit *ἀξιοῦν τὰ πρῶτα.*" *Gronov.* Edd. ante Schmiederum et, si ex silentio Gronovii coniecturam facere licet, codd. Gronovii omnes *ἀξιοῦντα πρῶτα.* Minus apte. Cf. Pausan. VII, 10, 1 *Θήβας δὲ Ἀτταγῖνος καὶ Τιμηγενίδας προδιδόασι, φερόμενοι τὰ πρῶτα ἐν Θήβαις.* Praeterea vide ann. ad I, 5, 20.

14. *φοβερώτερα — ὄντα*] Sic codd. Gronovii omnes et ed. Basil.

Ἀντιπάτρου τὴν διαβολὴν φέροντα ἦν, οἷα δὴ καὶ φοβερώτερα ἐν βασιλείᾳ ὄντα· οὐ μέντοι καταφανές γέ τι ἢ ἔργον ἢ λόγος ἐξηγγέλλετο Ἀλεξάνδρου, ἐφ᾽ ὅτου ἄν τις συνέθηκεν οὐχ ὡσαύτως εἶναι πρὸς θυμοῦ αὐτῷ Ἀντίπατρον [Ἡφαιστίων].

φοβερώτερον ὄντα Vulcanius primus et post eum Blancardus, Gronovius, Raphelius. Male. „Neque enim Antipater in regno erat magis timendus, sed ea quae de ipso vitia significabantur, suspectiora erant et in regno alterius parum tuta ac ferenda.“ *Gronov.*

15. οὐχ ὡσαύτως — Ἀντίπατρον] Haec verba citat lexicographus apud Bekk. Anecdd. p. 170, 11. In edd. et codd. Gronovii legitur ἀντι * *, omissis duabus syllabis. „Lacuna conspicua est in omnibus codicibus antiquis, spatio satis amplo vacuo relicto, etsi in nullo detur aliqua originis eius notitia. Ceterum graviter dolenda, vel ob ipsam Arriani praestantissimi manum deperditam, ex qua aliquid disceremus et in illo miraremur; tum quia controversiae et quidem geminae inter Eumenem et Hephaestionem, quam nunc non nisi ex brevi compendio Plutarchi novimus, rationem causamque novi itineris et tanti, ex his solis, quae defecerunt, late descriptam discere habebamus. Nihil sperabam firmius, quam quum versare exemplar optimum huius historiae inciperem, fore, ut et haec lacuna nunc suppleretur. Sed ubi ad locum veni, post has voces et hunc earum ordinem (sane ideo notabilem, quia diversus ostenditur in vulgari turba veterum codicum, etiam accentu in frusto voculae αντι, quem gravem habent editi, quem Facius in suo exemplari talem habuisse videtur, idcirco iam tunc interpretatus *ipsum ab Antipatro alienatum esse*), εἶναι πρὸς θυμοῦ αὐτῷ ἀντί, duas paginas cum dimidia relictas vidi vacuas, tamquam iste librarius speraverit, aliunde sibi eventuram copiam supplendi; attamen simile spatium vacat, ut dixi et in reliquis Msstis, ut omnino appareat, ex primaevo exemplari, unde pleraque quae hodie exstant, descripta sunt, folium fuisse deperditum, cuius initium fuit ab literis πατρον, et idcirco pro non recuperandis haberi oporteat quae interciderunt; sive id fortuito contigerit, sive intersparsa nonnulla, quae Christianam mentem offenderent, coegerint possessorem effringere, et utinam tamen aliunde restituantur.“ *Gronov.* „In Msto Parisiensi, quem vidit St. Croix, deficiunt quindecim versiculi, ne adscriptis quidem verbis quibusdam, quae in editionibus leguntur, Examen Critique p. 267. Reperitur eadem lacuna in Mss. Vindob., teste Kollario in Suppl. ad Lambeccii Commentarium. Et in editione Veneta duae paginae vacuae relictae sunt.

XIII. Τούτῳ τῷ λόγῳ ὑπείξαντα Ἡφαιστίωνα, συναλλαγῆναι Εὐμενεῖ οὐχ ἑκόντα ἑκόντι. Ἐν ταύτῃ τῇ ὁδῷ 2 καὶ τὸ πεδίον λέγεται ἰδεῖν Ἀλέξανδρον τὸ ἀνειμένον ταῖς ἵπποις ταῖς βασιλικαῖς, αὐτό τε πεδίον Νυσαῖον καλούμενον καὶ αἱ ἵπποι ὅτι Νυσαῖαι κληίζονται λέγει

Excidisse videntur: 1. singularia quaedam de mandato Alexandri ad Antipatrum. 2. fuga Harpali, quod ostendit Photius Cod. XCI, ubi haec habet: *ἐν τούτῳ καὶ Ἅρπαλος βασιλικὰ λαβὼν ᾤχετο φεύγων χρήματα.* Harpalus thesauris, quae Ecbatanis servabantur, praefectus fuerat. III, 19, 13. 14. Cf. Diod. Sicul. XVII, 108. Excidit 3. fortasse aliquid de consilio Alexandri Graeciam petendi de quo vide Curt. X, 2, 1 — 7. — 4. causa et descriptio itineris ex urbe Opi Ecbatana usque. Excidit denique praeter alia forte minora 5. controversia Eumenis et Hephaestionis. Cf. Plut. Eumen. c. II. De reliquis, praeter Harpali fugam, Photius, res tantum graviores extrahens, nihil dixit." *Schmied.* Num Photius Arriani librum septimum integrum habuerit necne, non definiam. Nec tamen verisimile est, eum tam multa neglecturum fuisse, si cognita ea habuisset. Grammaticus Bekkeri vel cuius Lexicon excerpsit ille, ex integro fonte hausisse potest, si quidem coniecturam faciamus licet ex plena voce *Ἀντίπατρον.* Hoc autem constat vocabulum quod sequitur *Ἡφαιστίων*, huc non pertinere. Unde uncis iussimus includi.

C. XIII. *τούτῳ τῷ λόγῳ ὑπείξαντα*] Sic Schmiederus e cod. F. *τούτῳ τῷ λόγῳ ὑποπτήξαντα* edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. Parum commode. De formula *οὐχ ἑκόντα ἑκόντι* simill. vide quae diximus in ann. ad II, 14, 11.

2. *λέγεται ἰδεῖν Ἀλέξανδρον*] Verum esse potest quod habent edd. vett. et tres codd. Gronovii *λέγεται — Ἀλέξανδρος.* Nos dedimus Schmiederum secuti accusativum, suadente cod. F. et uno alio cod. Gronovii. Vide ann. ad I, 1, 1. cf. I, 12, 12 *Ἀρσίτην δὲ λέγεται εἰπεῖν.* V, 2, 4 *τὸν δὲ Ἄκουφιν — ἐπιμειδιάσαι λέγεται.* VII, 15, 5 *καὶ Καρχηδονίους πρεσβεῦσαι λέγεται.*

Νυσαῖον καλούμενον] Ed. Basil. *Νησσαῖον.* Edd. Vulc. Blanc. *Νησαῖον* et mox *Νησαῖαι.* Codd. Gronovii alii *Νησσαῖον* et *Νησσαῖαι*, alii *Νισσαῖον* et *Νισσαῖαι.* Simpliciorem formam dedit cod. F. Cf. ann. ad V, 1, 1. Apud Herodotum III, 106, ubi de his equis sermo est, hodie legitur *Νισαίων δὲ καλουμένων ἵππων*, quamquam etiam hic varias lectiones *Νυσαίων* et *Νησαίων* enotatas vides. Strab. XI, 13, p. 455, ed. ster. vocantur *ἵπποι Νησαῖοι.* De re cf. Toup. Opp. critt. t. I, p. 393.

3 Ἡρόδοτος· εἶναι δὲ πάλαι μὲν ἐς πεντεκαίδεκα μυριάδας τῶν ἵππων, τότε δὲ Ἀλέξανδρον οὐ πολὺ πλείονας τῶν πέντε καταλαβεῖν· πρὸς λῃστῶν γὰρ διαρπαγῆναι
4 τὰς πολλὰς αὐτῶν. Ἐνταῦθα λέγουσιν ὅτι Ἀτροπάτης ὁ τῆς Μηδίας σατράπης γυναῖκας ἑκατὸν αὐτῷ ἔδωκε, ταύτας φάσκων εἶναι τῶν Ἀμαζόνων· καὶ ταύτας σκευῇ ἀνδρῶν ἱππέων ἐσταλμένας πλήν γε δὴ ὅτι πελέκεις ἀντὶ δοράτων ἐφόρουν καὶ ἀντὶ ἀσπίδων πέλτας· οἱ δὲ καὶ τὸν μαστὸν λέγουσιν ὅτι μείονα εἶχον τὸν δεξιὸν ὃν δὴ
5 καὶ ἔξω εἶχον ἐν ταῖς μάχαις· ταύτας μὲν δὴ ἀπαλλάξαι

---

3. *τότε δὲ Ἀλέξανδρον*] Edd. ante Schmiederum et tres codd. Gronovii rursus *Ἀλέξανδρος*. — Mox ed Basil. *λῃστῶν*, omisso *ι* subscripto.

4. *ὁ τῆς Μηδίας σατράπης*] Omnes edd. *ὁ τῆς Μηδείας σατράπης*. Formam *Μηδία*, nisi iam per se praestaret, firmam reddunt quae apud Arrianum ipsum leguntur III, 16, 1. 3. 4. III, 19, 1. 5. III, 20, 4. III, 25, 6. III, 26, 5. VI, 29, 4. VII, 4, 7: nisi quod tribus locis III, 25, 6. VI, 29, 4. VII, 4. 7 ed. Basil. diphthongum praefert. Cf. Diod. Sicul. II, 1. 2. XVII, 111. XIX, 19. In Xenoph. Anab. II, 4, 27 et Cyrop. II, 1, 1 hodie quidem recte scriptum legitur *Μηδία*, sed edd. vett. et plures codd. exhibent formam *Μηδεία*. Unde factum etiam, ut Kruegerus in Xenoph. Anab. I, 7, 15 scripserit *μέχρι τοῦ Μηδείας τείχους*, sed II, 4, 12 *πρὸς τὸ Μηδίας καλούμενον τεῖχος*. At, ni fallor, forma *Μηδία* sola recte habet, ut alteram quae est *Μηδεία* s. *Μήδεια* ex diversa vocabuli pronunciatione ortam putem. Terram a Medea Colchide nomen accepisse tradit Strabo XI, 13, p. 455.

5. *μή τι νεωτερισθῇ*] Ita cod. F. et ex eo Schmiederus. *μή τι νεωτερισθείη* edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. Minus recte. Cf. II, 3, 12 *ἄλυτον ἰδεῖν οὐκ ἤθελε, μή τινα καὶ τοῦτο — ἐργάσηται*. II, 13, 6 *ἐστάλη δείσας, μὴ νεωτερίσωσιν*. V, 24, 1 *κατέστησεν ἵνα πολλὰ τοῖς φεύγουσι τὰ ἄπορα φαίνηται*. Vide Krueg. ad Xenoph. Anab. I, 8, 24. — De forma *βασίλισσα* supra diximus ad II, 12, 8. Mox ed. Basil. *ἥξειν*.

6. *ὑπὲρ τῶν τοιούτων*] Edd. vett. et quattuor codd. Gronovii *ὑπὲρ τῶν τηλικούτων*. Non inepte quidem, sed collatis quae leguntur VI, 28, 3 *οὐδέ τις ἄλλος ὅντινα ἱκανὸν ἄν τις ποιήσαιτο τεκμηριῶσαι ὑπὲρ τῶν τοιῶνδε*, non dubitandum videbatur quin reciperetur quod suppeditavit cod. F. Vide quoque ann. ad VII, 7, 13.

7. *οὐδέ τις πρὸ Ἀλεξάνδρου ἢ Ξενοφῶν*] Ed. Basil. *οὐδέν τι*

τῆς στρατιᾶς Ἀλέξανδρον, μή τι νεωτερισθῇ κατ' αὐτὰς ἐς ὕβριν πρὸς τῶν Μακεδόνων ἢ βαρβάρων· κελεῦσαι δὲ ἀπαγγεῖλαι πρὸς τὴν βασίλισσαν σφῶν, ὅτι αὐτὸς ἥξει πρὸς αὐτὴν παιδοποιησόμενος. Ταῦτα δὲ οὔτε Ἀριστόβουλος, οὔτε Πτο- 6
λεμαῖος, οὔτε τις ἄλλος ἀνέγραψεν, ὅστις ἱκανὸς ὑπὲρ τῶν τοιούτων τεκμηριῶσαι· οὐδὲ δοκεῖ μοι ἐν τῷ τότε σώζε- 7
σθαι τὸ γένος τῶν Ἀμαζόνων, οὐδέ τις πρὸ Ἀλεξάνδρου ἢ Ξενοφῶν ἀνεμνήσθη αὐτῶν, Φασιανῶν τε μνησθεὶς καὶ Κόλχων καὶ ὅσα ἄλλα ἀπὸ Τραπεζοῦντος ὁρμώμενοι, ἢ πρὶν ἐς Τραπεζοῦντα κατελθεῖν οἱ Ἕλληνες ἐπῆλθον ἔθνη

πρὸς Ἀλεξάνδρου. Tres codd. Gronovii *οὐδέν τι πρὸ Ἀλεξάνδρου.* Vulcanius e cod. vet. Stephani dedit *οὐδ' ἔτι πρὸ Ἀλεξάνδρου.* Quartus codd. Florr. videtur exhibuisse quod habet ed. Basil. In cod. F. legebatur *οὐδέ τις πρὸ Ἀλεξάνδρου.* Quod primus dedit Gronovius. Recte. Hoc enim dicit Arrianus: *neque quisquam alius ante Alexandrum aut Xenophon earum mentionem fecit.* Unde patet in hunc locum non quadrare quae ut plane gemina comparavit Gronovius ex Indd. c. VII, 6 *ἢ οὐκ ἐλάσαντος ταύτῃ Τριπτολέμου —, ἢ πρὸ Τριπτολέμου τις οὗτος Διόνυσος ἐπελθὼν τὴν Ἰνδῶν γῆν.* Nisi egregie fallor, Arriano sic erat dicendum: *οὐδὲ (ἢ) ἄλλος τις πρὸ Ἀλεξάνδρου ἢ Ξενοφῶν ἀνεμνήσθη αὐτῶν.* Nam, quantum ex Xenophontis scriptis colligi potest, nusquam hic scriptor de iis loquitur, nisi forte huc trahas quae scripsit Anab. IV, 4, 10 *ἔχοντα τόξον καὶ φαρέτραν καὶ σάγαριν, οἵανπερ καὶ αἱ Ἀμαζόνες ἔχουσιν.* Tum enim in Arriani verbis hic inesset sensus: *neque quisquam ante Alexandrum earum praeter Xenophontem iniecit mentionem.* His non habeo quod addam. Factum esse potest, ut nodum in scirpo quaesierim. Peritioribus igitur harum rerum hunc locum explicandum commendaverim. Ceterum conferas quae de Amazonibus dixit Freinsh. ad Curt. VI, 5, 25. Wessel. ad Diod. Sicul. XVII, 77. coll. Plut. Alex. c. 46. Strab. XI, p. 420.

καὶ ὅσα ἄλλα — Ἀμαζόνες] Paulo obscurius conscripta haec sic interpreter: *ceterarumque barbararum gentium, guas Graeci aut Trapezunte profecti, aut etiam priusquam Trapezuntem venissent, percurrerunt: ubi, si adhuc Amazones vixissent, sane in eas erant perventuri.* Ad *ἐντετυχήκεσαν* cave addas particulam *ἄν.* Vide inter alios Schaef. Melett. critt. p. 55. 129. 131. Mehlhorn. ad Anacr. p. 236 sq. Herm. ad Lucian. Quom. hist. sit conscr. p. 35. Haud circumspecte de hac re egit Bornem. ad Xenoph. Anab. III, 4, 15. VII, 6, 9. Plane ut hoc loco dixit Arrianus I, 22, 8 *καὶ*

βαρβαρικά· ἵναπερ καὶ ταῖς Ἀμαζόσιν ἐντετυχήκεσαν,
8 εἴπερουν ἔτι ἦσαν Ἀμαζόνες. Μὴ γενέσθαι μὲν γὰρ
παντελῶς τὸ γένος τοῦτο τῶν γυναικῶν οὐ πιστὸν δοκεῖ
9 ἔμοιγε, πρὸς τοσούτων καὶ τοιούτων ὑμνηθέν· ὡς Ἡρα-
κλέα τε ἐπ' αὐτὰς λόγος κατέχει ὅτι ἐστάλη καὶ ζωστῆρά
τινα Ἱππολύτης τῆς βασιλίσσης αὐτῶν ὅτι ἐς τὴν Ἑλλάδα
ἐκόμισε, καὶ οἱ ξὺν Θησεῖ Ἀθηναῖοι ὅτι ἐπιούσας τὰς
γυναῖκας ταύτας τὴν Εὐρώπην πρῶτοι μάχῃ νικήσαντες
10 ἀνέστειλαν. Καὶ γέγραπται ἡ Ἀθηναίων καὶ Ἀμαζόνων
μάχη πρὸς Κίμωνος οὐ μεῖον ἤπερ ἡ Ἀθηναίων καὶ
11 Περσῶν· καὶ Ἡροδότῳ πολλάκις περὶ τῶν γυναικῶν τού-
των πεποίηται, καὶ ὅσοι Ἀθηναίων τοὺς ἐν πολέμῳ τε-
λευτήσαντας λόγῳ ἐκόσμησαν καὶ τοῦ πρὸς Ἀμαζόνας
12 ἔργου Ἀθηναίων ἐν τοῖς μάλιστα μνήμην ἐποιήσαντο· Εἰ

παρ' ὀλίγον ἧκεν ἁλῶναι ἡ πόλις, εἰ μὴ Ἀλέξανδρος — ἀνεκαλέσατο.
— Pro εἴπερουν edd. omnes εἴπερ οὖν.

8. τὸ γένος τοῦτο τῶν γυναικῶν] Edd. vett. cum quattuor codd. Gronovii τὸ γένος τούτων τῶν γυναικῶν. Quod dedimus, ut videtur, genuinum et ab Arriani manu profectum suppeditavit cod. F.

9. πρῶτοι μάχῃ νικήσαντες ἀνέστειλαν] Edd. vett. cum codd. quattuor Gronovii πρώτῃ μάχῃ. Deinde omnes codd. et edd. ante Schmiederum ἀπέστειλαν. „Legendum tamen ἀνέστειλαν, nec aliud videntur secuti interpretes. Quod autem praecedit πρώτῃ μάχῃ, fateor intelligi posse; longe tamen commodius legitur in Opt. libro πρῶτοι, inprimis quum de aliis pugnis nihil dicat historia et rursus eadem dicat de Atheniensibus, non item de aliis populis, qui eas expulerint, etsi non paucos transire debuerint, priusquam Graeciae appropinquarent.“ *Gronov.* Recte. Conferas quae de Amazonibus ab Atheniensium exercitu victis memoriae prodidit Lysias in Orat. funebr. p. 172 sq., ed. Bekk.

11. ὅσοι Ἀθηναίων — ἐκόσμησαν] Vulcanius: *et quotquot Athenienses scriptores eos qui in bello mortui sunt, scriptis ornarunt.* Minus accurate. Nimirum hoc dicere voluisse videtur Arrianus: *et quotquot Atheniensium eos qui in bello occubuissent, orationibus celebrarunt, etiam bellum ab Atheniensibus adversus Amazones gestum in primis memorarunt.* Interpretamenti instar est exordium orationis Lysiae supra laudatae.

12. δοκῶ ὅτι ἔδειξεν] Cf. IV, 28, 8 μᾶλλον δὲ δοκῶ ὅτι οὐκ

δὲ ἱππικάς δή τινας γυναῖκας Ἀτροπάτης ἔδειξεν Ἀλεξάνδρῳ, βαρβάρους τινὰς ἄλλας γυναῖκας ἱππεύειν ἠσκημένας δοκῶ ὅτι ἔδειξεν, ἐς τὸν λεγόμενον δὴ τῶν Ἀμαζόνων κόσμον ἐσταλμένας.

XIV. Ἐν Ἐκβατάνοις δὲ θυσίαν τε ἔθυσεν Ἀλέξανδρος, ὥσπερ αὐτῷ ἐπὶ ξυμφοραῖς ἀγαθαῖς νόμος, καὶ ἀγῶνα ἐπετέλει γυμνικόν τε καὶ μουσικόν· καὶ πότοι αὐτῷ ἐγίγνοντο παρὰ τοῖς ἑταίροις. Καὶ ἐν τούτῳ 2
Ἡφαιστίων ἔκαμε τὸ σῶμα· ἑβδόμη τε ἡμέρα ἤδη ἦν αὐτῷ τῆς νόσου καὶ λέγουσι τὸ μὲν στάδιον πλῆρες εἶναι (παίδων γὰρ ἀγὼν ἦν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ γυμνικός)· ἐπεὶ δὲ ἐξηγγέλλετο Ἀλεξάνδρῳ ὅτι κακῶς ἔχει Ἡφαιστίων, ὁ δὲ παρ᾽ αὐτὸν ἐλθὼν σπουδῇ, οὐκέτι ζῶντα κατέλαβεν.
Ἔνθα δὴ καὶ ἄλλοι ἄλλα ἀνέγραψαν ὑπὲρ τοῦ πένθους 3

ἀφίκετο. V, 26, 1 οὐδὲν δοκῶ ἔγωγε ὅτι μὴ τοὺς πόνους. Vide ann. ad III, 26, 6.

C. XIV. Ἐν Ἐκβατάνοις δέ] Ed. Bas. ἐν Ἐκβατάνοις τε θυσίαν ἔθυσεν. Veram scripturam e cod. vet. Stephani, ut videtur, reposuit iam Vulcanius. — Mox pro ἐπὶ ξυμφοραῖς ἀγαθαῖς νόμος Vulcanius in margine editionis Stephanianae notavit in cod. vet. Stephani legi ἐπὶ ξυμφοραῖς ἀγαθὸς νόμος. Quod minus aptum est. Ceterum conferas VII, 24, 7 καὶ τεθυκὼς τοῖς θεοῖς τάς τε νομιζομένας θυσίας ἐπὶ ξυμφοραῖς ἀγαθαῖς.

2. τὸ μὲν στάδιον πλῆρες εἶναι (παίδων — γυμνικός)·] Huic loco, cum Vulcanio vehementer suspectus esset visus, Blancardus studuit mederi verbis in hunc modum distinctis: τὸ μὲν στάδιον πλῆρες εἶναι παίδων (ἀγὼν γὰρ ἦν — γυμνικός). „Quasi vero nulli alii spectatores fuerint praeterquam pueri. At vero omnia sunt plana in Arriano, qui satis dat intelligendum, fuisse certamen puerorum creberrimum in Graecia, cuius memoria toties servata in Inscriptionibus." *Gronov.* Sic est. Vide Wachsmuth. Hellen. Alterthumsk. t. IV, p. 60 sq. Difficultas inde orta videtur, quod in edd. vulgaribus ante ἐπεὶ δὲ ἐξηγγέλλετο distinctio omissa est. Tu locum sic interpretare: *atque narrant stadium hominibus impletum fuisse* (*nimirum eo die a pueris habebantur certamina gymnica*): *cum autem Alexandro nunciaretur, Hephaestionem iamiam deficere, ille, quamvis festinato ad eum sese contulisset, tamen mortuum iam reperit.*

3. τα δὲ πραχθέντα ἐπ' αυτῷ ἄλλοι ἄλλα —.] Arrianum in his

τοῦ Ἀλεξάνδρου. Μέγα μὲν γενέσθαι αὐτῷ τὸ πένθος
πάντες τοῦτο ἀνέγραψαν, τὰ δὲ πραχθέντα ἐπ᾽ αὐτῷ
ἄλλοι ἄλλα ὡς ἕκαστος ἢ εὐνοίας πρὸς Ἡφαιστίωνα ἢ
4 φθόνου εἶχεν, ἢ καὶ πρὸς αὐτὸν Ἀλέξανδρον. Ὧν οἱ τὰ
ἀτάσθαλα ἀναγράψαντες οἱ μὲν ἐς κόσμον φέρειν μοι
δοκοῦσιν οἰηθῆναι Ἀλεξάνδρῳ ὅσα ὑπεραλγήσας ἔδρασεν
ἢ εἶπεν ἐπὶ τῷ πάντων δὴ ἀνθρώπων φιλτάτῳ, οἱ δὲ ἐς
αἰσχύνην μᾶλλόν τι ὡς οὐ πρέποντα οὔτ᾽ οὖν βασιλεῖ
5 οὔτε Ἀλεξάνδρῳ· οἱ μὲν τὸ πολὺ μέρος τῆς ἡμέρας
ἐῤῥιμμένον ἐπὶ τοῦ σώματος τοῦ ἑταίρου ὀδύρεσθαι, οὐδ᾽
ἐθέλειν ἀπαλλαγῆναι πρίν γε δὴ πρὸς βίαν ἀπηνέχθη
6 πρὸς τῶν ἑταίρων· οἱ δὲ τήν τε ἡμέραν ὅλην καὶ τὴν
νύκτα ὅλην ἐῤῥίφθαι ἐπὶ τῷ σώματι· οἱ δὲ καὶ τὸν

Thucydidem imitatum esse putant Poppo de Elocut. Thucyd. p. 370 et Goell. ad Thucyd. I, 22, p. 87: cuius verba haec sunt, *οὐ ταὐτὰ περὶ τῶν αὐτῶν ἔλεγον, ἀλλ᾽ ὡς ἑκατέρων τις εὐνοίας ἢ μνήμης ἔχοι.*

4. *οἱ τὰ ἀτάσθαλα ἀναγράψαντες*] h. e. *qui inconsiderata* s. *temeraria eius facinora scripserunt.* Sic dixit VI, 27, 9 *καὶ ἄλλα ἄδικα ἔργα ἐς τοὺς ὑπηκόους τετολμημένα καὶ ἀτάσθαλα.* — Infra pro *οἱ δὲ ἐς αἰσχύνην* ed. Basil. *οἱ δὲ αἰσχύνην.* Et statim eadem *οὔτε οὖν.* De particulis *οὔτ᾽ οὖν* iunctis vide ann. ad VII, 5, 3.

6. *ὅτι ἐκρέμασε καὶ τοῦτον* —] In ed. Basil. post *τοῦτον* comma positum est. Parum apte. Verte: *in crucem tolli iussisse, et hunc quidem ob venenum male datum.* Cf. III, 21, 13 *ἄγειν ἐκέλευσε, καὶ τούτους ὡς κουφότατα ἐσταλμένους.* IV, 1, 3 *πόλιν οἰκίσαι, καὶ ταύτην ἑαυτοῦ ἐπώνυμον.* De re cf. Plutarch. vit. Alex. c. 27 *τὸν δὲ ἄθλιον ἰατρὸν ἀνεσταύρωσεν.*

7. *καὶ κείρασθαι Ἀλέξανδρον ἐπὶ τῷ νεκρῷ*] „Vertendum: *praecidisse autem Alexandrum propter hunc mortuum comam, cum ob alias causas non incredibile iudico, tum ob imitationem Achillis.*“ *Raphel.* Cf. Pausan. I, 37, 2 *κειρομένου — τὴν κόμην τοῦ παιδὸς ἐπὶ τῷ Κεφισσῷ.* Sed VIII, 41, 3 *παῖδες ἀποκείρονται τῷ ποταμῷ τὰς κόμας.* Vide Siebel. ann. ad II, 3, 6. Similiter narrat hanc rem Aelian. vv. hh. VII, 8 *ἀπέκειρε δὲ καὶ τοὺς πολεμικοὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ ἑαυτόν, Ὁμηρικὸν πάθος δρῶν καὶ μιμούμενος τὸν Ἀχιλλέα τὸν ἐκείνου.* — De formula *τά τε ἄλλα — καί* vide ann. ad VII, 19, 2.

ἰατρὸν Γλαυκίαν ὅτι ἐκρέμασε, καὶ τοῦτον ὡς ἐπὶ φαρμάκῳ κακῶς δοθέντι, οἱ δὲ ὅτι οἴνου περιεῖδεν ἐμπλησθέντα θεωρῶν αὐτός· καὶ κείρασθαι Ἀλέξανδρον ἐπὶ 7
τῷ νεκρῷ τὴν κόμην, τά τε ἄλλα οὐκ ἀπεικότα τίθεμαι, καὶ κατὰ ζῆλον τὸν Ἀχιλλέως πρὸς ὅντινα ἐκ παιδὸς φιλοτιμία ἦν αὐτῷ· οἱ δὲ καὶ τὸ ἅρμα ἐφ᾽ ὅτῳ τὸ σῶμα 8
ἐφέρετο, αὐτὸς ἔστιν ὅτε ἡνιόχει τοῦτο, οὐδαμῇ πιστὸν ἔμοιγε λέγοντες· ἄλλοι δὲ ὅτι καὶ τοῦ Ἀσκληπιοῦ τὸ 9
ἕδος ἐν Ἐκβατάνοις κατασκάψαι ἐκέλευσε, βαρβαρικὸν τοῦτό γε καὶ οὐδαμῇ Ἀλεξάνδρῳ πρόσφορον, ἀλλὰ τῇ Ξέρξου μᾶλλόν τι ἀτασθαλίᾳ τῇ ἐς τὸ θεῖον, καὶ ταῖς πέδαις ἃς λέγουσιν εἰς τὸν Ἑλλήσποντον καθεῖναι Ξέρξην, τιμωρούμενον δῆθεν τὸν Ἑλλήσποντον. Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνο 10

ἐκ παιδός] Sic dixit Xenoph. Cyrop. V, 1, 1 *ὅς ἦν ἐκ παιδὸς αὐτῷ ἑταῖρος.* Xenoph. Eph. II, 1, p. 31, ed. Locell. *τὴν σωφροσύνην ἐκ παιδός μοι σύντροφον,* et sic alii. Paulo aliter Arr. I, 12, 8 *ἀπὸ νέου ἔτι ἐγένοντο.* Exquisitius etiam Himer. Or. XIII, p. 772 *σὺ δὲ ἦσθα δημηγόρος ἐκ μέσων σπαργάνων.* Plutarch. de educ. puer. p. 3, C *ἐξ ἁπαλῶν ὀνύχων.* Ubi vide doctam Wyttenbachii annotationem.

8. *οἱ δὲ — ἔστιν ὅτε ἡνιόχει τοῦτο*] Cum tota huius capitis haec pars paulo negligentius ab Arriano sit conscripta, nescio an rectius servetur quod vulgo expressum est. Alias tamen suspicarer, sive ante *καὶ τὸ ἅρμα*, sive, quod probabilius est, ante *ἡνιόχει* particulam *ὅτι* excidisse. Deinde etiam minus placet quod statim sequitur *τοῦτο*, etiam si commate post *ἡνιόχει* posito pronomen illud ad sequentia referas. Quamquam sic praestat. Similiter enim dixit paulo infra *βαρβαρικὸν τοῦτό γε.*

9. *βαρβαρικὸν τοῦτό γε*] Sic omnes quos inspexit Gronovius codices. *βαρβαρικὸν δὴ τοῦτο* edd. vett. Atque utraque lectio habet quo defendatur.

10. *Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνο οὐκ ἔξω τοῦ εἰκότος*] Edd. vett. et quattuor codd. Gronovii *ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνο οὐ πάντη ἔξω τ. εἰκότος,* accessione minime necessaria. Cf. I, 9, 11 *οὐκ ἔξω τοῦ εἰκότος — ἀνηνέχθη.* II, 6, 8 *οὐκ ἔξω τοῦ εἰκότος τίθεμαι.* Hist. Ind. VI, 8 *οὐκ ἔξω ἐστὶ τοῦ εἰκότος.* Quamquam quis erit qui neget etiam recte sic dici posse ut legitur in exemplaribus vulgaribus. Similes certe plures habeo locos vulgatae scripturae defendendae aptos, ut Prooem. 4 *καὶ οὐ πάντῃ ἄπιστα.* II, 12, 12 *οὔτε ὡς πάντη ἄπιστα.* V, 27, 8

οὐκ ἔξω τοῦ εἰκότος ἀναγεγράφθαι μοι δοκεῖ· ὡς ἐπὶ Βαβυλῶνος ᾔει Ἀλέξανδρος, ἐντυχεῖν αὐτῷ κατὰ τὴν ὁδὸν πολλὰς πρεσβείας ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος, εἶναι δὲ δὴ ἐν τού-
11 τοις καὶ Ἐπιδαυρίων πρέσβεις· καὶ τούτους ὧν τε ἐδέοντο ἐξ Ἀλεξάνδρου τυχεῖν, καὶ ἀνάθημα δοῦναι αὐτοῖς Ἀλέξανδρον κομίζειν τῷ Ἀσκληπιῷ, ἐπειπόντα ὅτι Καίπερ οὐκ ἐπιεικῶς κέχρηταί μοι ὁ Ἀσκληπιός, οὐ σώσας μοι
12 τὸν ἑταῖρον ὅντινα ἴσον τῇ ἐμαυτοῦ κεφαλῇ ἦγον· ἐναγίζειν τε ὅτι ἀεὶ ὡς ἥρωι ἐκέλευεν Ἡφαιστίωνι, τοῦτο
13 μὲν πρὸς τῶν πλείστων ἀναγέγραπται. Οἱ δὲ λέγουσιν ὅτι καὶ εἰς Ἄμμωνος ἔπεμψεν ἐρησομένους τὸν θεόν, εἰ καὶ

οὐδ' οὗτοι πάντῃ ἑκόντες. VII, 15, 8 ὡς ἄπιστον πάντῃ, et quod similius etiam est VII, 2, 3 οὕτω τοι οὐ πάντῃ ἔξω ἦν τοῦ ἐπινοεῖν τὰ κρείττω Ἀλέξανδρος.

ὡς ἐπὶ Βαβυλῶνος ᾔει] Sic codd. F. et ex eo Schmiederus. ὡς — ἤλαυνεν edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. Utrumque probum esse exempla demonstrent haec I, 29, 1 ᾔει ἐπὶ Φρυγίας. I, 24, 5 ἐπὶ Λυκίας τε καὶ Παμφυλίας ᾔει. III, 1, 4 αὐτὸς ἐφ' Ἡλιουπόλεως ᾔει. III, 25, 6 ᾔει ἐπὶ Βάκτρων. IV, 3, 1 ᾔει ἐπὶ τὴν μεγίστην αὐτῶν τὴν Κυρούπολιν. VI, 8, 6 ᾔει ὡς ἐπὶ τὸν Ὑδραώτην. Contra I, 1, 5 ἅμα δὲ τῷ ἦρι ἐλαύνειν ἐπὶ Θρᾴκης. II, 3, 1 ἐπὶ τῆς Καππαδοκίας ἐλάσας. II, 13, 1 ὡς ἐπὶ Θάψακον σπουδῇ ἤλαυνε. III, 8, 1 ἤλαυνε σπουδῇ. III, 18, 15 σπουδῇ αὖθις ἤλαυνε. III, 20, 1 ἤλαυνεν ὡς ἐπὶ Δαρεῖον. Et quod instar omnium est III, 28, 14 Ἀλλ' Ἀλέξανδρος ἤλαυνεν οὐδὲν μεῖον, χαλεπῶς μὲν διά τε χιόνος πολλῆς —, ᾔει δὲ ὅμως.

καὶ Ἐπιδαυρίων πρέσβεις] Primam voculam non agnoscunt edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. Suppeditavit eam cod. F. cf. ann. ad I, 20, 9. V, 20, 9. Hist. Ind. XXIX, 10. — Infra ed. Basil. ἴσον.

14. μήτε σίτου γεύσασθαι — τὸ σῶμα] Accurate transscripsit hunc locum Grammat. Bekk. Anecdd. p. 131, 16 sq. — Supra ed. Basil. συγχωρεῖσαι.

15. οἱ δὲ καὶ πλειόνων ἀνέγραψαν] „Scilicet ταλάντων. *Alii vero et plurium talentum* funus parari iussisse *scripserunt.* Iustin. XII, 12, 12 *tumulumque ei* XII. *millium talentorum fecit.*" *Raphel.* Cf. Diod. Sic. XVII, 115. Plut. vit. Alex. c. 72 τύμβον δὲ καὶ ταφὴν αὐτοῦ καὶ τὸν περὶ ταῦτα κόσμον ἀπὸ μυρίων ταλάντων ἐπιτελέσαι διανοούμενος, ὑπερβαλέσθαι δὲ τῷ φιλοτέχνῳ καὶ περιττῷ τῆς κατασκευῆς τὴν δαπάνην ἐπόθησε.

ὡς θεῷ θύειν συγχωρεῖ Ἡφαιστίωνι· τὸν δὲ οὐ συγχωρῆσαι.
Ἐκεῖνα δὲ πρὸς πάντων ξυμφωνούμενα, ἐς τρίτην ἀπὸ τοῦ 14
θανάτου τοῦ Ἡφαιστίωνος ἡμέραν μήτε σῖτον γεύσασθαι
Ἀλέξανδρον, μήτε τινὰ θεραπείαν ἄλλην θεραπεῦσαι τὸ
σῶμα, ἀλλὰ κεῖσθαι γὰρ ἢ ὀδυρόμενον, ἢ πενθικῶς σιγῶντα·
καὶ πυρὰν κελεῦσαι αὐτῷ ἑτοιμάζεσθαι ἐν Βαβυλῶνι ἀπὸ 15
ταλάντων μυρίων· οἱ δὲ καὶ πλειόνων ἀνέγραψαν· καὶ
ὅτι πένθος ποιεῖσθαι περιηγγέλη κατὰ πᾶσαν τὴν χώραν
τὴν βάρβαρον· καὶ ὅτι πολλοὶ τῶν ἑταίρων τῶν Ἀλεξάν- 16
δρου ἐς θεραπείαν τὴν ἐκείνου σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ τὰ
ὅπλα Ἡφαιστίωνι ἀνέθεσαν ἀποθανόντι· πρῶτον δὲ 17

---

16. *σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ τὰ ὅπλα — ἀνέθεσαν*] „Qualis haec fuerit devotio, equidem fateor me nescire. Neque enim videtur eadem fuisse, quae Romanorum quorundam, ut Decii consulis, de quo Livius VIII, 9. Nam illi quidem pro vivorum salute se devovebant. Hi autem se devovisse dicuntur mortuo.“ *Raphel.* Schmiederus ad hunc Arriani locum recte conferri iussit Diod. Sic. XVII, 115 *τῶν γὰρ ἡγεμόνων καὶ φίλων ἕκαστος στοχαζόμενος τῆς τοῦ βασιλέως ἀρεσκείας, κατεσκεύαζεν εἴδωλα δι' ἐλέφαντος καὶ χρυσοῦ καὶ τῶν ἄλλων τῶν θαυμαζομένων παρ' ἀνθρώποις.* Plut. Eumen. c. II *κατέφυγε γὰρ (ὁ Εὐμένης) εἰς τὴν πρὸς Ἡφαιστίωνα φιλοτιμίαν Ἀλεξάνδρου καὶ χάριν, ὑφηγούμενός τε τιμάς, αἳ μάλιστα κοσμεῖν ἔμελλον τὸν τεθνηκότα, καὶ χρήματα τελῶν εἰς τὴν τοῦ τάφου κατασκευὴν ἀφειδῶς καὶ προθύμως.* Lucian. de calumn. non tem. cred. c. 17 *ὑπολαμβάνοντες δὲ οἱ κόλακες τὴν μειρακιώδη ταύτην τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐπιθυμίαν, προσεξέκαιον εὐθὺς καὶ ἀνεζωπύρουν ὀνείρατα διηγούμενοι τοῦ Ἡφαιστίωνος, ἐπιφανείας τινὰς καὶ ἰάματα προσάπτοντες αὐτῷ καὶ μαντείας ἐπιφημίζοντες.* Praeterea nota verbum *ἀνέθεσαν*, quod proprie tantum pertinet ad *τὰ ὅπλα*, per zeugma relatum quoque ad *σφᾶς τε αὐτούς*. Vide Wessel. ad Herod. IV, 106. Schaef. ad Dionys. Halic. p. 105. ad Plut. vitt. parall. t. IV, p. 294. Intpp. ad Soph. Oed. R. v. 372. Matth. Gr. Gr. ub. p. 1307. Cf. Arrian. III, 22, 9 *ζῶντι μὲν Δαρείῳ τοιαῦτα ξυνηνέχθη, τελευτήσαντι δὲ ταφὴ ἡ βασιλική.* VII, 15, 5 *ὧν τά τε ὀνόματα καὶ τὰς σκευὰς τότε πρῶτον ὀφθῆναι.*

17. *ἄρξαι τοῦ σοφίσματος*] h. e. *auctorem fuisse huius astutae rationis.* Hanc enim notionem ubique apud Arrianum habet vocabulum *σόφισμα*. Cf. III, 10, 3 *δίχα σοφίσματος νικᾶν.* VII, 7, 13 *Ἀλέξανδρος δὲ οὐκ ἔφη τῶν κρατούντων τοῖς ὅπλοις εἶναι τὰ τοιαῦτα*

Εὐμενῆ ἄρξαι τοῦ σοφίσματος, ὅντινα ὀλίγῳ πρόσθεν ἔφαμεν ὅτι διηνέχθη πρὸς Ἡφαιστίωνα· καὶ τοῦτο δὲ δράσαι, τῷ Ἀλεξάνδρῳ ὡς μὴ ἐφήδεσθαι δοκοίη τελευτή-
18 σαντι Ἡφαιστίωνι. Οὔκουν οὐδὲ ἄλλον τινὰ ἔταξεν ἀντὶ Ἡφαιστίωνος χιλίαρχον ἐπὶ τῇ ἵππῳ τῇ ἑταιρικῇ Ἀλέξανδρος, ὡς μὴ ἀπόλοιτο τὸ ὄνομα τοῦ Ἡφαιστίωνος ἐκ τῆς τάξεως· ἀλλὰ Ἡφαιστίωνός τε ἡ χιλιαρχία ἐκαλεῖτο καὶ τὸ σημεῖον αὐτῆς ἡγεῖτο ἐξ Ἡφαιστίωνος πεποιημέ-
19 νον. Ἀγῶνά τε ἐπενόει ποιῆσαι γυμνικόν τε καὶ μουσικόν, πλήθει τε τῶν ἀγωνιζομένων καὶ τῇ εἰς αὐτὸν χορηγίᾳ πολύ τι τῶν ἄλλων τῶν πρόσθεν ἀριδηλότερον. Τρισχιλίους γὰρ ἀγωνιστὰς τοὺς ξύμπαντας παρεσκεύασε,

---

σοφίσματα. VII, 29, 6 *εἰ μὴ καὶ σόφισμα ἦν τυχόν — τοῦ σεμνοῦ ἕνεκα.* Tact. c. XLIV *καὶ τὰ σοφίσματα ταῦτα.*

18. *τὸ σημεῖον αὐτῆς ἡγεῖτο*] Genitivum *αὐτῆς* cave putes pendere a nomine quod est *σημεῖον.* Construe eum cum verbo *ἡγεῖτο*, ut hoc dixisse putandus sit Arrianus: *atque signum ei praeferebatur.*

19. *πολύ τι — ἀριδηλότερον*] Apud Schmiederum male expressum legitur *πολύ τε.* Tu vide ann. ad III, 27, 4. Adiectivum *ἀρίδηλος*, si hunc locum exceperis, semel tantum reperias apud Arrianum Hist. Ind. c. XIII, 5 *τοῦ μὴ ἀρίδηλον εἶναι τοῖσι θηρίοισι τὴν γέφυραν.* — Mox pro *ἐπ' Ἀλεξάνδρου* Vulcanius scriptum voluit *ἐπ' Ἡφαιστίωνος.* Parum commode, ut iam recte monuit Gronovius. Conferas Ael. vv. hh. VII, 8 *διαῤῥεῖ δὲ λόγος, Ἡφαιστίωνι μὲν ταῦτα εὐτρεπισθῆναι νεκρῷ, Ἀλέξανδρον δὲ αὐτοῖς ἀποθανόντα χρήσασθαι.* Ubi vide Perizonii annotationem.

C. XV. *ἤνυτον*] Vulgaris formae *ἀνύειν* plura exstant apud Arrianum exempla. Sic legitur II, 21, 6 *ἠνύετο δὲ χαλεπῶς.* II, 22, 7 *οὐδὲν ἤνυον.* II, 22, 8 *ὡς δὲ οὐδὲ ταύτῃ ἤνυον.* Formam *ἀνύτειν* restituimus IV, 21, 8, ubi vulgo legebatur *ἤνυττον.* Atque habes hanc eandem formam apud Arrianum (?) Peripl. ponti Eux. c. II *ἠνύτομεν μόγις καὶ χαλεπῶς τῇ εἰρεσίᾳ.* Vide intpp. ad Greg. Cor. p. 70. Porson. ad Eurip. Phoenn. v. 463. Popp. ad Xenoph. Cyrop. I, 6, 5. ad Thucyd. II, 75. Schneid. ad Platon. Civit. VI, p. 486, C. — Supra ed. Bas. habet *αὐτόν.*

2. *καὶ χωρία ὀχυρὰ κατὰ χώρας νέμονται*] „Aut mire involuta hic est veritas, aut narrationem continent plenam turbarum. Si enim habent munita oppida seu castella, cur veniente hoste fu-

καὶ οὗτοι ὀλίγον ὕστερον ἐπ' Ἀλεξάνδρου τῷ τάφῳ λέγουσιν ὅτι ἠγωνίσαντο.

XV. Χρόνος τε ἦν συχνὸς τῷ πένθει· καὶ αὐτός τε αὐτὸν ἤδη μετεκάλει ἀπ' αὐτοῦ καὶ οἱ ἑταῖροι μᾶλλόν τι ἐν τῷ τοιῷδε ἤνυτον· ἔνθα δὴ ἐξέλασιν ποιεῖται ἐπὶ Κοσσαίους, ἔθνος πολεμικὸν ὅμορον τῷ Οὐξίων. Εἰσὶ 2
δὲ ὄρειοι οἱ Κοσσαῖοι καὶ χωρία ὀχυρὰ κατὰ χώρας νέμονται· ὁπότε προσάγοι δύναμις, ἐς τὰ ἄκρα τῶν ὀρῶν ἀποχωροῦντες, ἀθρόοι ἢ ὅπως ἂν προχωρῇ ἑκάστοις, οὕτω διαφεύγουσιν ἐς ἀπορίαν βάλλοντες τοὺς ξὺν δυνάμει σφίσιν ἐπιχειροῦντας· ἀπελθόντων δὲ, αὖθις εἰς τὸ λῃστεύειν τρεπόμενοι ἀπὸ τούτου τὸν βίον ποιοῦνται.

---

giunt in montes aut montium cacumina? Id quidem etiam minime videtur convenire populo bellicoso. An vero haec ipsa vocantur ab Arriano *χωρία ὀχυρά*, quae mox vocat *ἄκρα τῶν ὀρῶν*? Quod quidem non videtur, quia oppositio est inter *κατὰ χώρας* et *ὄρη*. Certe sententia sana dictat excidisse negativam, quum scripserit Arrianus *καὶ χωρία ὀχυρὰ κατὰ χώρας οὐ νέμονται*, vertendumque, *vicos per regionem munitos non incolunt.* Adhibe Diodor. Siculum XIX, 19, ubi id videtur confirmari." *Gronov.* Contra quem et Borheckium, qui Gronovii coniecturam probavit, recte monuit Schmiederus vulgatam lectionem tuitus: „Incolunt loca munita, i. e. habent loca munita, non *arte* munita, quod esset *τετειχισμένα*, sed *natura.* Diodorus XIX, 19, ubi Antigoni iter per Cossaeos describitur, ipsam hanc explicationem probat: *τὰ χωρία ὀχυρὰ* eadem sunt quae mox vocantur *τὰ ἄκρα τῶν ὀρῶν.*" Cf. Diod. Sic. XVII, 111 *τοῦτο δὲ τὸ ἔθνος ἀλκῇ διαφέρον κατοικεῖ μὲν τῆς Μηδίας τὴν ὀρεινήν, πεποιθὸς δὲ τόπων δυσχωρίᾳ καὶ ταῖς κατὰ πόλεμον ἀρεταῖς οὐδέποτε δεσπότην ἔπηλυν προσεδέδεκτο.* Quod ad formulam *χωρία ὀχυρά* attinet, recte animadvertit Schmiederus, ea significari loca natura magis quam arte munita. Sic dixit Arrianus VI, 7, 3 *κατέφυγον ἔς τι χωρίον ὀχυρὸν καὶ ἐπιτετειχισμένον* h. e. *castellum natura atque opere munitum.* Xenoph. Anab. I, 2, 24 *ἐξέλιπον οἱ ἐνοικοῦντες -- ἐς χωρίον ὀχυρὸν ἐπὶ τὰ ὄρη.* Neque aliter intelligenda sunt haec Arriani I, 27, 1 *ᾤκισται δὲ τῆς Ἀσπένδου τὰ πολλὰ ἐπ' ἄκρᾳ ὀχυρᾷ καὶ ἀποτόμῳ*, coll. I, 17, 5. I, 20, 5. V, 22, 1 cet. Id tamen non contenderim cum Schmiedero, *χωρία ὀχυρά* eadem plane esse quae infra dicantur *τὰ ἄκρα τῶν ὀρῶν.* Hoc enim dicere voluisse videtur Arrianus: regiones, quas Cos-

3 Ἀλέξανδρος δὲ ἐξεῖλεν αὐτῶν τὸ ἔθνος, καίπερ χειμῶνος στρατεύσας· ἀλλ' οὔτε χειμὼν ἐγένετο ἐμποδὼν αὐτῷ, οὔτε αἱ δυσχωρίαι, οὔτε αὐτῷ οὔτε Πτολεμαίῳ τῷ Λάγου ὃς μέρος τῆς στρατιᾶς ἐπ' αὐτοὺς ἦγεν. Οὕτως οὐδὲν ἄπορον Ἀλεξάνδρῳ τῶν πολεμικῶν ἦν, ἐς ὅ τι ὁρμήσειε.
4 Κατιόντι δὲ αὐτῷ εἰς Βαβυλῶνα, Λιβύων τε πρεσβεῖαι ἐνετύγχανον ἐπαινούντων τε καὶ στεφανούντων ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ τῆς Ἀσίας· καὶ ἐξ Ἰταλίας Βρέττιοί τε καὶ Λευκανοὶ καὶ Τυῤῥηνοὶ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἐπρέσβευον.
5 Καὶ Καρχηδονίους τότε πρεσβεῦσαι λέγεται, καὶ ἀπὸ Αἰθιόπων πρέσβεις ἐλθεῖν καὶ Σκυθῶν τῶν ἐκ τῆς Εὐρώπης καὶ Κελτοὺς καὶ Ἴβηρας ὑπὲρ φιλίας δεησομένους, ὧν τά τε ὀνόματα καὶ τὰς σκευὰς τότε πρῶτον ὀφθῆναι
6 πρὸς Ἑλλήνων τε καὶ Μακεδόνων. Τοὺς δὲ καὶ ὑπὲρ τῶν εἰς ἀλλήλους διαφορῶν λέγουσιν ὅτι Ἀλεξάνδρῳ δια-

---

saei incolebant, iam per se fuisse asperas atque inaccessas; appropinquante vero hostili exercitu, illos ad montium cacumina confugisse, ita ut duplici quasi difficultate hostes progredientes premerentur.

3. *οὔτε χειμών — οὔτε αἱ δυσχωρίαι*] De industria videtur Arrianus priori nomini non apposuisse articulum, cum de tempestate ut de re fortuita, subito irrumpente sit sermo. Sic et nos recte dixerimus: *weder Unwetter — noch die unsichere Gegend.* Ceterum cf. ann. ad IV, 14, 4. — Infra ed. Basil. *οὗτος.*

4. *ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἐπρέσβευον*] Sic cod. F. et alii codd. Gronovii *ἐπὶ τῆς αὐτῆς* edd. vett. Cf. I, 7, 10 *εἰ μεταγνόντες ἐπὶ τοῖς κακῶς ἐγνωσμένοις πρεσβεύσαιντο παρ' αὐτόν.* Variato orationis colore dixit I, 24, 10 *ὑπὲρ τῶν αὐτῶν ἐπικηρυκευόμενοι ἐπρέσβευον Λυκίων τῶν κάτω οἱ πολλοί.* I, 29, 10 *τότε ἥκειν ὑπὲρ τῶν αὐτῶν πρεσβευομένους.*

5. *ὧν τά τε ὀνόματα καὶ τὰς σκευὰς — ὀφθῆναι*] „Durius dictum foret *ὀνόματα ὀφθῆναι*, nisi intercedente voce *σκευάς* molliretur. Quomodo et Latinos scriptores interdum locutos invenias, ut duabus rebus addant unum verbum, quod alteri earum tantum convenit. Sic Luc. in Evang. I, 64 dicit *ἀνεῴχθη τὸ σῶμα — καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ.*" *Raphel.* Quibuscum conferas Ramshorn. Gr. Lat. Ling. p. 713. Alt. Gramm. N. T. p. 107. Adde ann. ad VII, 14, 16.

6. *ὅτι Ἀλεξάνδρῳ διακρῖναι ἐπέτρεπον*] Edd. vett. et duo codd.

κρῖναι ἐπέτρεπον, καὶ τότε μάλιστα αὐτόν τε αὑτῷ [Ἀλέξανδρον] καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν φανῆναι γῆς τε ἁπάσης καὶ θαλάσσης κύριον. Ἄριστος δὲ καὶ Ἀσκληπιάδης τῶν τὰ 7 Ἀλεξάνδρου ἀναγραψάντων καὶ Ῥωμαίους λέγουσιν ὅτι ἐπρέσβευσαν· καὶ ἐντυχόντα ταῖς πρεσβείαις Ἀλέξανδρον ὑπὲρ Ῥωμαίων τι τῆς ἐσομένης ἐς τὸ ἔπειτα δυνάμεως μαντεύσασθαι, τόν τε κόσμον τὸν ἀνδρῶν ἰδόντα καὶ τὸ φιλόπονόν τε καὶ ἐλευθέριον, καὶ περὶ τοῦ πολιτεύματος ἅμα διαπυνθανόμενον. Καὶ τοῦτο οὔτε ὡς ἀτρεκὲς οὔτε ὡς ἄπιστον 8 πάντη ἀνέγραψα· πλήν γε δὴ οὔτε τις Ῥωμαίων ὑπὲρ τῆς πρεσβείας ταύτης ὡς παρὰ Ἀλέξανδρον σταλείσης μνήμην ἐποιήσατό τινα, οὐδὲ τῶν τὰ Ἀλεξάνδρου γραψάντων, οἷστισι μᾶλλον ἐγὼ ξυμφέρομαι, Πτολεμαῖος ὁ Λάγου καὶ Ἀριστόβουλος. Οὐδὲ τῷ Ῥωμαίων πολιτεύματι ἐπεοικὸς ἦν ἐλευθέρῳ δὴ τότε ἐς τὰ μάλιστα ὄντι,

---

Gronovii Ἀλέξανδρον. Unus codd. Florr. Ἀλεξάνδρου. Dativum praebuit cod. F. cum uno alio codice Gronovii. Plane sic dixit I, 9, 16 οἷς δὴ καὶ ἐπέτρεψεν Ἀλέξανδρος τὰ κατὰ τὰς Θήβας διακρῖναι.

αὐτόν τε αὑτῷ [Ἀλέξανδρον] —] „Nomen proprium abest ab Optimo et prorsus non opinor Arriani esse. Quin et ipse situs subindicat, quo temere interrumperentur illa *αὐτῷ καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτόν*.“ *Gronov.* His Gronovii rationibus permotus Schmiederus illud vocabulum statim reiecit. Mihi quidem hoc additamentum non videtur tam ineptum esse, ut ab Arriano ipso profectum esse credi nequeat. Nonne dixit I, 5, 7 *τὴν ἀδελφὴν τὴν Ἀλεξάνδρου — ὡμολόγησε δώσειν Ἀλέξανδρος* et V, 2, 6 *τὸν δὲ παῖδα τοῦ Ἀκούφιος — πέμψαι Ἄκουφιν —?* Nisi forte etiam his locis verba *τὴν Ἀλεξάνδρου* et *τοῦ Ἀκούφιος* mera statuas esse glossatorum inventa. Itaque servavi vocabulum *Ἀλέξανδρον*, quamquam uncis inclusum.

7. *Ἄριστος δὲ καὶ Ἀσκληπιάδης*] In. edd. vett., duobus codd. Gronovii et V. C. Vulcanii particula *καί* omissa est. Inde etiam factum videtur, ut Vulcanius in V. C. paulo infra scriptum repererit *λέγει* pro *λέγουσιν*. Sed ut *καί* cod. F. et duo alii codd. Gronovii tuentur, ita pluralem *λέγουσιν* edd. vett. et omnes codd. Gronovii habent. — Pro vulg. *τόν τε κόσμον τὸν ἀνδρῶν* num rectius scribatur *τόν τε κόσμον τῶν ἀνδρῶν —?*

8. *οὔτε ὡς ἄπιστον πάντη ἀνέγραψα*] Ed. Basil. *πάντα*. De tota hac loquendi formula cf. prooem. 4. *ἔστι δὲ ἃ, ὅτι καὶ ἀξιαφήγητά*

παρὰ βασιλέα ἀλλόφυλον, ἄλλως τε καὶ ἐς τοσόνδε ἀπὸ τῆς οἰκείας πρεσβεῦσαι, οὔτε φόβου ἐξαναγκάζοντος, οὔτε κατ' ἐλπίδα ὠφελείας, μίσει τε εἴπερ τινὰς ἄλλους τοῦ τυραννικοῦ γένους τε καὶ ὀνόματος κατεχομένους.

XVI. Ἐκ τούτου δὴ Ἡρακλείδην τὸν Ἀργαίου ἐκπέμπει ἐς Ὑρκανίαν ναυπηγοὺς ἅμα οἷ ἄγοντα, κελεύσας ὕλην τεμόντα ἐκ τῶν ὀρῶν τῶν Ὑρκανίων ναυπηγεῖσθαι ναῦς μακρὰς, ἀφράκτους τε καὶ πεφραγμένας ἐς τὸν κόσμον

τέ μοι ἔδοξε καὶ οὐ πάντη ἄπιστα, ἀνέγραψα. II, 12, 12 καὶ ταῦτα οὔτ' ὡς ἀληθῆ — οὔτε ὡς πάντη ἄπιστα ἀνέγραψα.

πλήν γε δή] Sic dixit V, 1, 2 πλήν γε δὴ ὅτι οὐκ ἀκριβῆ ἐξεταστὴν χρὴ εἶναι τῶν — μεμυθευμένων. VII, 23, 12 πλήν γε δὴ ὅτι οὐκ ἐν μεγάλοις μεγάλως διεσπουδάζετο. Plat. Phaed. p. 57, B πλήν γε δὴ ὅτι φάρμακον πιὼν ἀποθάνοι. — Mox praepositio ὑπέρ bene possit abesse, ut abest VII, 13, 11 καὶ ὅσοι — τοῦ πρὸς Ἀμαζόνας ἔργου Ἀθηναίων ἐν τοῖς μάλιστα μνήμην ἐποιήσαντο.

οὐδὲ τῶν — γραψάντων] Sic saepe οὔτε et οὐδέ se excipere monuerunt post Schaeferum ad Dionys. Hal. p. 36, Popp. ad Xenoph. Cyrop. II, 2, 15. Krueg. ad Anab. IV, 7, 11, et, qui accuratius de hac re disputavit, Engelhardt. ad Platon. Lachet. p. 18. Cf. Arr. II, 6, 9. II, 7, 13. V, 4, 7.

9. ἐς τοσόνδε ἀπὸ τῆς οἰκείας] Hoc loco ἐς τοσόνδε idem fere videtur esse quod alias dicitur οὕτω μακράν, ut apud Arr. I, 1, 5 οὕτω μακρὰν ἀπὸ τῆς οἰκείας στελλόμενον. Neque dissimile est quod legitur VI, 11, 11 ἐς τοσόνδε Ἀρβήλων ἀπέχον. Alibi apud Arrianum ἐς τοσόνδε aut est *adeo*, ut I, 8, 10 ἐς τοσόνδε ἡ φυγὴ φοβερὰ ἐγίγνετο. IV, 28, 3 ἐς τοσόνδε ἄρα αὔξουσιν αὐτῶν τὴν χαλεπότητα. VI, 4, 9 ἐς τοσόνδε ὁ ἀπὸ τοῦ ῥοῦ κτύπος κατεῖχεν, ὥστε ἐπέστησαν. VI, 15, 11 καὶ γίγνεται αὐτῷ ὁ πλοῦς — ἐς τοσόνδε ἐσπουδασμένος, ὥστε ἔφθη. VI, 23, 8 ἐς τοσόνδε πρὸς τοῦ κακοῦ ἐνικῶντο. VII, 6, 7 Ἀθηναίους τε καὶ Θηβαίους — ἐς τοσόνδε ἐταπείνωσεν. Hist. Ind. IX, 4 τὰ ἐς τοσόνδε ἄτοπα: aut *tam diu*, ut V, 18, 7 ἀλλ' ἔστε γὰρ ὑπέμενέ τι τῶν Ἰνδῶν ἐν τῇ μάχῃ ξυνεστηκός, ἐς τοσόνδε ἀγωνισάμενος, aut *eousque* sive *hactenus*, ut V, 9, 10 καὶ ἐμοὶ ἐς τοσόνδε τετιμήσθω ὁ Βουκεφάλας οὗτος. V, 29, 2 τοῖς θεοῖς τοῖς ἐς τοσόνδε ἀγαγοῦσιν αὐτὸν νικῶντα. His perlectis confiteberis neminem fere esse Graecorum scriptorum qui formula ἐς τοσόνδε cre-

τὸν Ἑλληνικόν. Πόθος γὰρ εἶχεν αὐτὸν καὶ ταύτην ἐκ- 2
μαθεῖν τὴν θάλασσαν τὴν Κασπίαν τε καὶ Ὑρκανίαν κα-
λουμένην ποίᾳ τινὶ ξυμβάλλει θαλάσσῃ· πότερα τῇ τοῦ 3
πόντου τοῦ Εὐξείνου, ἢ ἀπὸ τῆς ἑῴας τῆς καθ' Ἰνδοὺς
ἐκπεριερχομένη ἡ μεγάλη θάλασσα ἀναχεῖται εἰς κόλπον
τὸν Ὑρκάνιον (καθαπεροῦν καὶ τὸν Περσικὸν ἐξεῦρε, τὴν
ἐρυθρὰν δὴ καλουμένην θάλασσαν, κόλπον οὖσαν τῆς με-
γάλης θαλάσσης)· οὐ γάρ πω ἐξεύρηντο αἱ ἀρχαὶ τῆς 4
Κασπίας θαλάσσης, καίτοι ἐθνῶν τε αὐτὴν οἰκούντων

---

brius usus sit quam Arrianus. De locutione simili *ἐς τοσοῦτον* monuit Siebel. ad Paus. VI, 4, 4 et nuperrime cl. Iacobs. ad Aelian. hist. animall. t. II, p. 504. — Supra ed. Basil. *ἐλευθέρῳ δέ*, et mox eadem *κατεχόμενος*.

C. XVI. *ἅμα οἷ ἄγοντα*] Edd. *ἅμα οἱ.* Vide ann. ad I, 15, 4.

2. *τὴν Κασπίαν τε καί*] Sic primus Vulcanius. Secuti sunt recentiores editores. In ed. Basil. minus recte expressum est *καὶ Κασπίαν τε καί.*

3. *πότερα τῇ τοῦ πόντου τοῦ Εὐξείνου*] sc. *συμβάλλει.* — Paulo infra ed. Basil., ut saepe alibi, *καθάπερ οὖν.* Verbum *ἀναχεῖσθαι,* quod supra positum *de mari in alterum mare profluente,* variandae orationis causa dixisse videtur Arrianus. Alias enim significationem habet *diffundendi.* Cf. V, 5, 7 *ἢ εἰς τενάγη ἀναχεόμενοι ἀφανίζονται.* VI, 18, 11 *ἵναπερ ἀναχεῖται ἐς εὖρος ὁ ποταμός.* VI, 20, 11 *ἥντινα ἀναχεόμενος ὁ ποταμός — μεγάλην ποιεῖ.* VI, 25, 1 *ἵναπερ αἱ νεφέλαι ἀναχέονται.* Et sic etiam dixit Plutarch. vit. Aem. Paul. c.14 *ἀπαντῶσι ποταμοῖς, οὐ κατ' ὀλίγον συλλεγομένοις, ἀλλ' ἀθρόοις ἀναχεομένοις.* — De formis *ἐρυθρός* et *ἐρυθραῖος* vide Salmas. ad Solin. p. 341. Wernsdorf. ad Himer. Eclog. XIII, p. 230.

4. *οὐ γάρ πω ἐξεύρηντο*] Edd. vett. et quattuor codd. Gronovii *ἐξεύρηνται.* Plusquamperfectum suppeditavit cod. F. Quod Vulcanius iam in interpretatione sua expressit: *neque enim adhuc inventa erant Caspii maris initia.* Eadem tempora in edd. et codd. confusa notavi ad IV, 27, 10.

αὐτὴν οἰκούντων] Minus usitate dictum hoc est de gentibus *prope mare* habitantibus. Accusativum enim nudum tum tantum compositum vidi cum hoc verbo et verbo *ἐποικεῖν*, cum de *terrae s. urbis* incolis sermo est. Vide I, 28, 4. II, 7, 10. III, 8, 5. III, 28, 13.

οὐκ ὀλίγων καὶ ποταμῶν πλοΐμων ἐμβαλλόντων εἰς αὐ-
5 τήν. Ἐκ Βάκτρων μὲν Ὦξος ποταμὸς μέγιστος τῶν Ἀσιανῶν ποταμῶν πλήν γε δὴ τῶν Ἰνδῶν ἐξίησιν ἐς ταύτην τὴν θάλασσαν, διὰ Σκυθῶν δὲ Ἰαξάρτης. Καὶ τὸν Ἀράξην δὲ τὸν ἐξ Ἀρμενίας ῥέοντα ἐς ταύτην ἐσβάλλειν ὁ
6 πλείων λόγος κατέχει. Μέγιστοι μὲν οὗτοι· πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι ἔς τε τούτους ἐμβάλλοντες καὶ αὐτοὶ ἐπὶ σφῶν ἐς τὴν θάλασσαν ταύτην ἐξιᾶσιν, οἱ μὲν καὶ γινωσκόμενοι πρὸς τῶν ἀμφ' Ἀλέξανδρον ἐπελθόντων τὰ ἔθνη

---

5. *Ὦξος ποταμὸς μέγιστος* —] Vocem *ποταμός*, quam neque agnoscunt edd. vett. nec quattuor codd. Gronovii, Schmiederus inseruit ex auctoritate codicis F. Recte. Ceterum confer III, 29, 4 *ὁ δὲ Ὦξος ῥέει μὲν ἐκ τοῦ ὄρους τοῦ Καυκάσου, ἔστι δὲ ποταμῶν μέγιστος τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ — πλὴν τῶν Ἰνδῶν ποταμῶν.* Strab. XI, p. 427, ed. ster. *Ἀριστόβουλος δὲ μέγιστον ἀποφαίνει τὸν Ὦξον τῶν ἑωραμένων ὑφ' ἑαυτοῦ κατὰ τὴν Ἀσίαν, πλὴν τῶν Ἰνδικῶν.* Pro *Ὦξος* in edd. vulgg. legi hoc loco *Ὄξος* iam supra diximus ad VII, 10, 12. — Infra scripsimus *Ἰαξάρτης* pro vulg. *Ὀξυάρτης*, Schmiederum secuti, cuius annotationem vide ad III, 30, 13 allatam.

τὸν ἐξ Ἀρμενίας ῥέοντα] Edd. vett. et quattuor codd. Gronovii *τὸν ἐξ Ἀρμενίων ῥέοντα.* „Ms. Opt. *Ἀρμενίας*, ut in Indicis c. XLII, 3 *Τίγρης — ὅς ῥέων ἐξ Ἀρμενίης.*" *Gronov.* Recte. Vide ann. ad III, 30, 12. Nec tamen negaverim etiam vulgatam scripturam probabilem esse. Cf. Herodot. II, 17 *ὁ γὰρ δὴ Νεῖλος ἀρξάμενος ἐκ τῶν Καταδούπων.* Et sic alibi. — Paulo supra ed. Bas. *Ἄραξιν.*

6. *ἔς τε τούτους ἐμβάλλοντες — ἐξιᾶσιν*] Schmiederus ex auctoritate codicis F. dedit *κατίασιν* (sic). In edd. vett. et reliquis codd. Gronovii legitur *ἐξίασιν*, quod restituimus, ita tamen ut accentum mutaverimus. Verbum *ἐξιέναι* solum recte habere demonstratum nobis est in annot. ad III, 30, 15. Supra pro *πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι*, quod solus habet cod. F., in edd. vett. et quattuor codd. Gronovii plenius paulo legitur *πολλοὶ δὲ δὴ καὶ ἄλλοι.* Non inepte. Vide enim ann. ad V, 7, 9. V, 28, 1 et VII, 8, 4. — Deinde dedimus cum Schmiedero e cod. F. et duobus aliis codd. Gronovii *ἔς τε τούτους*, cum vulgo legebatur *ἐς τούτους.* Ac recte id fecisse nobis videmur. Nam arctissime cohaerent verba *ἔς τε τούτους ἐμβάλλοντες καὶ αὐτοὶ ἐπὶ σφῶν* cum *ἐξιᾶσιν*, ut hic sit loci sensus: *tum illabentes in hos fluvios, tum ipsi seorsum in hoc mare exeunt.*

ταῦτα, οἱ δὲ κατὰ τὰ ἐπέκεινα τοῦ κόλπου ὡς εἰκὸς κατὰ τοὺς Σκύθας τοὺς Νομάδας ὃ δὴ ἄγνωστον πάντη ἐστίν. Ἀλέξανδρος δὲ ὡς τὸν Τίγρητα ποταμὸν ξὺν τῇ 7
στρατιᾷ διέβη ἐλαύνων ἐπὶ Βαβυλῶνος, ἐνταῦθα ἐντυγχάνουσιν αὐτῷ Χαλδαίων οἱ λόγιοι· καὶ ἀπαγαγόντες ἀπὸ τῶν ἑταίρων ἐδέοντο ἐπισχεῖν τὴν ἐπὶ Βαβυλῶνος ἔλασιν. Λόγιον γὰρ γεγονέναι σφίσιν ἐκ τοῦ θεοῦ τοῦ 8
Βήλου, μὴ πρὸς ἀγαθοῦ οἱ εἶναι τὴν πάροδον τὴν ἐς Βαβυλῶνα ἐν τῷ τότε· τὸν δὲ ἀποκρίνασθαι αὐτοῖς λό-

---

κατὰ τοὺς Σκύθας τοὺς Νομάδας] Edd. vett. cum quattuor codd. Gronovii *ἐς τοὺς Σκύθας τοὺς Νομάδας.* „Omnino aliquid turbae. Neque enim hic agitur, an quidam fluvii ultra sinum in Scythas Nomadas labantur (quae locutio nugatoria est), sed an per Scythas illos labantur in mare Caspium. Negari non potest, duntaxat hoc verum esse, quod notavi in cod. Opt. legi *κατὰ τοὺς Σκύθας*, ut aut id ipsum retineri debeat, duplicante frequenter Arriano eandem praepositionem et iterante in vario sensu, aut forsitan transpositio particularum sic facienda sit, *οἱ δὲ ἐς τὰ ἐπέκεινα — κατὰ τοὺς Σκύθας, partim in alteram sinus partem, nempe apud Nomadas Scythas, quae gens plane incognita.*" *Gronov.* Verissima est quam e cod. F. nobiscum communicavit lectionem Gronovius. Cf. VI, 3, 10 *καὶ τῶν ἅμα Διονύσῳ βακχευσάντων κατὰ τὴν Ἰνδῶν γῆν.* VII, 21, 4 *εἰ μή τις ἀναστομώσας αὐτὸν κατὰ τὸν Παλλακόπαν ἐς τὰ ἕλη ἐκτρέψειε.* — Pro *κατὰ τὰ ἐπέκεινα* simplicius dixit IV, 6, 10 *ἐντεῦθεν ἤδη τὸ ἐπέκεινα ἔρημος ἡ χώρα ἐστίν.*

7. *Χαλδαίων οἱ λόγιοι*] „Nihil est quod in his vituperes. Et tamen Ms. Optimus videtur velle *Χαλδαίων ὀλίγοι.*" *Gronov.* Iam ex his vides quam infirma sit unius vel optimi codicis auctoritas! *Χαλδαίων οἱ λόγιοι* sunt *Chaldaeorum qui periti erant rerum divinarum.* Hist. Ind. I, 7 *λόγιοι* vocantur *qui antiquae historiae sunt periti*, plane ut dixit Herodotus I, 1 *τῶν Περσέων οἱ λόγιοι* et Plut. Sull. c. VII *ταῦτα μὲν οὖν οἱ λογιώτατοι Τυῤῥηνῶν — ἐμυθολόγουν.* Voces *οἱ λόγοι* et *ὀλίγοι* confusas notavit Iacobs. Append. ad Pors. Adverss. p. 301. ad Anthol. Palat. t. III, p. 554. Vocabula *λόγιοι* et *λόγοι* confusa vidimus apud Aelian. hist. animall. p. 339, 12. 362, 17, ed. Iacobs.

8. *Λόγιον γὰρ γεγονέναι*] Vocabulum *λόγιον* illustravit Locell. ad Xenoph. Ephes. p. 152. Cf. Arriani II, 3, 14 *ὡς τοῦ λογίου τοῦ ἐπὶ τῇ λύσει τοῦ δεσμοῦ ξυμβεβηκότος.*

γον, τοῦ Εὐριπίδου τοῦ ποιητοῦ ἔπος· ἔχει δὲ τὸ ἔπος Εὐριπίδῃ ὧδε·

Μάντις δ' ἄριστος ὅστις εἰκάζει καλῶς.

9 Σὺ δέ, ὦ βασιλεῦ, ἔφασαν οἱ Χαλδαῖοι, μὴ πρὸς δυσμὰς ἀφορῶν αὐτὸς μηδὲ τὴν στρατιὰν ταύτῃ ἐπέχουσαν ἄγων
10 παρελθεῖν, ἀλλὰ ἐκπεριελθὼν πρὸς ἕω μᾶλλον· τῷ δὲ οὐδὲ τοῦτο εὐμαρὲς διὰ δυσχωρίαν ξυνέβη· ἀλλὰ ἦγε γὰρ αὐτὸν ταύτῃ τὸ δαιμόνιον ᾗ παρελθόντα ἐχρῆν ἤδη τελευ-
11 τῆσαι. Καί που τυχὸν καὶ ἄμεινον αὐτῷ ἦν ἐν ἀκμῇ τῆς τε ἄλλης δόξης καὶ τοῦ πόθου τοῦ παρ' ἀνθρώπων

ἔχει δὲ τὸ ἔπος Εὐριπίδῃ ὧδε] Ed. Basil. Εὐριπίδου. Minus apte. Cf. Herodot. VIII, 20 Βάκιδι γὰρ ὧδε ἔχει περὶ τούτων ὁ χρησμός. Vide quae de huius dativi ratione docte annotavit Bernhard. Wissensch. Synt. p. 80. Praeterea consule quae de eadem re narrantur Appian. bell. civv. II, 153 — τοῦ δὲ τὸ ἰαμβεῖον εἰπόντος, ὅτι μάντις ἄριστος ὅστις εἰκάζει καλῶς, δεύτερα γοῦν οἱ Χαλδαῖοι παρεκάλουν μὴ εἰς δύσιν ὁρῶντα μετὰ τῆς στρατιᾶς ἐσελθεῖν.

9. Σὺ δέ, ὦ βασιλεῦ —] Ed. Basil. σὺ δ', ὦ βασιλεῦ. — Mox eadem μὴ δέ.

ἦγε γὰρ — τὸ δαιμόνιον] Sic Arrian. II, 6, 9 καί τι καὶ δαιμόνιον τυχὸν ἦγεν αὐτόν. Xenoph. Hist. Gr. VI, 4, 2 ἤδη τὸ δαιμόνιον ἦγεν. Dionys. Halicarn. VII, 4 καί τι καὶ τοῦ δαιμονίου κεραυνοῖς καὶ ὕδασι καὶ βρονταῖς συναγωνισαμένου τοῖς Ἕλλησιν. Cf. Dorv. ad Charit. p. 518.

11. καί που τυχὸν καί] Cf. VI, 3, 7 καί που καὶ νάπαι ἑκατέρωθεν τοῦ ποταμοῦ — ξυνεπελάμβανον. Thucyd. II, 70 καί πού τινες καὶ ἀλλήλων ἐγέγευντο. II, 87 καί πού τι καὶ ἡ ἀπειρία πρῶτον ναυμαχοῦντας ἔσφηλεν. — Praeterea recte h. l. dixit τοῦ πόθου τοῦ παρ' ἀνθρώπων, ut V, 18, 10 τῶν παρ' Ἀλεξάνδρου λόγων coll. Isae. de Cleon. haered. p. 13, Bekk. οἱ νόμοι καὶ ἡ παρ' ὑμῶν αἰσχύνη ποιεῖν ἠνάγκαζεν ἄν. Vide quoque ann. ad III, 22, 10. — Infra ed. Basil. rursus μὴ δέ.

12. ξυμφορὰ ἐγένετο] Sic primus dedit Vulcanius. Secuti sunt omnes recentiores editores. Gronovius de codicibus suis nihil annotavit. Unde coniicias, eos eiusdem scripturae auctores exstitisse. Ed. Basil. habet ξυμφορὰ γεγένητο. Parum apte. Cf. IV, 23, 5 τὸ δὲ τραῦμα οὐ χαλεπὸν αὐτῷ ἐγένετο. Plusquamperfectum recte habet VI, 10, 5 τοῖς γὰρ Μακεδόσι καὶ ταύτῃ ἐν ἀπόρῳ γεγέ-

ἀπηλλάχθαι, πρίν τινα ξυμβῆναι αὐτῷ ξυμφορὰν ἀνθρω-
πίνην ἧς ἕνεκα καὶ Σόλωνα Κροίσῳ παραινέσαι εἰκός,
τέλος ὁρᾶν μακροῦ βίου μηδὲ πρόσθεν τινὰ ἀνθρώπων
ἀποφαίνειν εὐδαίμονα. Ἐπεὶ καὶ αὐτῷ Ἀλεξάνδρῳ ἡ 12
Ἡφαιστίωνος τελευτὴ οὐ σμικρὰ ξυμφορὰ ἐγένετο, ἧς
καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος προαπελθεῖν ἂν δοκεῖ μοι ἐθελῆσαι
μᾶλλον ἢ ζῶν πειρασθῆναι, οὐ μεῖον ἢ καὶ Ἀχιλλέα
δοκῶ ἂν ἑλέσθαι προαποθανεῖν Πατρόκλου μᾶλλον ἢ
τοῦ θανάτου αὐτοῦ τιμωρὸν γενέσθαι.

XVII. Ἦν δέ τι καὶ ὕποπτον αὐτῷ ἐς τοὺς Χαλ-

νητο τὰ τῆς προσβολῆς, ubi alii γεγένηται. Aoristum et plusquamperfectum confusa vide apud Diod. Sic. XVII, 72. Isocr. orat. ad Nicocl. p. 19, 13. Panegyr. p. 45, 3. Philipp. p. 85, 13. coll. Strang. ad Isocr. or. ad Demon. p. 43.

προαπελθεῖν ἂν δοκεῖ μοι ἐθελῆσαι] Ed. Basil. δοκῇ. Atque inhaeserunt huic errori qui illum exceperunt editores, parum memores quam crebro ab antiquissimis editoribus in hac rem peccatum sit ob eandem pronunciationem vocalium ι, η, ει et οι. Sic δοκῇ, δοκοῖ et δοκεῖ confusa notavit Schneid. ad Plat. Civit. V, p. 473, A. t. II, p. 106. Apud Lysiam. in orat. funebr. p. 189 pro vulg. μόνην ἂν μοι δοκοῦμεν ταύτην ἀποδοῦναι χάριν, unus codd. a Bekkero collatorum exhibuit δοκοῖμεν. Vide Strang. ad Isocr. orat. ad Demon. p. 20. Ut autem intelligas, quam late pateat hoc mendi genus in ed. Basil., vide ann. ad I, 4, 4. II, 5, 10. II, 10, 7. II, 11, 4. II, 14, 14. III, 2, 7. IV, 11, 3. IV, 11, 16. IV, 22, 11. IV, 21, 12. V, 4, 12. V, 11, 8. VII, 11, 2. VII, 22, 4. 5. VII, 23, 5. VII, 24, 4. 6. VII, 27, 2. — De constructione conferas V, 10, 3 οὐκ ἂν ἐδόκουν αὐτῷ ἐθελῆσαι ἐπιβῆναι. V, 15, 11 οὐδὲ ἠξίου τολμῆσαι ἂν ὤσασθαι.

πειρασθῆναι] Hanc huius verbi formam intactam reliqui, quamquam dixit Arrianus II, 21, 10 ἀπεπειράθη. I, 3, 4 ἐπειρᾶτο. VI, 9, 4 ἐπειρῶντο. Atque ἀπείρατος, de quo vide ann. ad V, 27, 15. Verbum πειράζεσθαι vidi apud Plutarch. Cleomen. c. 7. Unde nescio an non recte fecerit Wagnerus apud Alciphr. Epp. I, 37, p. 221 scribens πειραθέν pro vulg. πειρασθέν. Nam πειράζειν ut apud Alciphronem legitur II, 4, p. 328, ita apud Himer. Eclogg. I, p. 26. cf. Wernsd. ad Him. p. 258.

C. XVII. οὐ κατὰ μαντείαν τι μᾶλλον] Haec est scriptura omnium codicum Gronovii atque ed. Basil. οὐ κατὰ μαντείαν τινὰ

δαίους, ὡς οὐ κατὰ μαντείαν τι μᾶλλον ἢ ἐς ὠφέλειαν τὴν αὐτῶν φέροι αὐτοῖς ἡ κώλυσις τῆς Ἀλεξάνδρου ἐς
2 Βαβυλῶνα ἐν τῷ τότε ἐλάσεως. Ὁ γὰρ τοῦ Βήλου νεὼς ἐν μέσῃ τῇ πόλει ἦν τῶν Βαβυλωνίων, μεγέθει τε μέγιστος καὶ ἐκ πλίνθου ὀπτῆς ἐν ἀσφάλτῳ ἡρμοσμένης. Τοῦτον τὸν νεὼν ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα ἱερὰ τὰ Βαβυλωνίων Ξέρξης κατέσκαψεν ὅτε ἐκ τῆς Ἑλλάδος ὀπίσω
3 ἀπενόστησεν. Ἀλέξανδρος δὲ ἐν νῷ εἶχεν ἀνοικοδομεῖν· οἱ μὲν λέγουσιν ὅτι ἐπὶ τοῖς θεμελίοις τοῖς πρόσθεν, καὶ τούτου ἕνεκα τὸν χοῦν ἐκφέρειν ἐκέλευε τοὺς Βαβυλωνίους, οἱ δὲ ὅτι καὶ μείζονα ἔτι τοῦ πάλαι ὄντος.

μᾶλλον Vulcanius dedit primus. Et tacite probarunt hanc mutationem editores recentiores. At quid erat quod omnium codicum auctoritatem tam aperte negligerent? Nonne dixit Arrianus I, 16, 3 *ἐκπλήξει μᾶλλόν τι — ἢ λογισμῷ βεβαίῳ ἔμενε.* IV, 9, 7 *ἐς μῆνιν τοῦ θείου μᾶλλόν τι ἢ τὴν αὐτοῦ κακότητα φέρεσθαι.* V, 4, 5 *ὅσα ἄλλα ἐφ' ἡδονῇ μᾶλλόν τι πεποίηται ἢ ἐς ἀφήγησιν τῶν ὄντων.* VI, 25, 2 *τὴν τῆς ἀγνοίας προσποίησιν μᾶλλόν τι ἢ τὴν ὡς γιγνωσκομένων ἐπιχώρησιν.* Et ne pronomen indefinitum ante comparativum offendat collocatum, compara IV, 1, 2 *ἐς κατασκοπήν τι μᾶλλον ἔφερε.* Quamquam non nego, etiam Vulcanii coniecturam habere quo sese commendet. Ac similiter scripsit Arrianus IV, 1, 5 *τὰς πόλεις ἐς ἀσφάλειάν τινα μᾶλλον ὠχύρουν.*

2. *Ξέρξης κατέσκαψεν*] „Istum certe regem contaminari se sacrilegio circa hoc sacrum non recusavisse patet etiam ex Herod. I, 183, ut idcirco non assentiar illis, qui opinantur ab Arriano commissum fuisse errorem, dum destructionem huius templi refert ad Xerxem, quod dirutum fuisse ante eum aliunde constet, errorem vero obortum esse ex communi nomine regum Persicorum. Quod qualecunque sit, potest ante destructum quoque non diu post fuisse restitutum, more regum in hac parte dissidentium, ut tempore Xerxis utique steterit integrum, prout probat sane simulacrum divinum in Herodoto. Vide Freinshem. ad Curt. V, 1, 24.“ Gronov. Cf. Arr. III, 16, 6. 9 et Strab. XVI, p. 336, ed. ster. *ἔστι δὲ καὶ ὁ Βήλου τάφος, νῦν μὲν κατεσκαμμένος, Ξέρξης δ' αὐτὸν κατέσπασεν, ὥς φασιν· ὃν Ἀλέξανδρος ἐβούλετο ἀνασκευάσαι.* Vide Bernhardy. ad Dionys. Perieg. p. 797. Freinsh. ad Curt. III, 3, 16.

4. *τῇ στρατιᾷ πάσῃ ἐπενόει τὸ ἔργον ἐργάσασθαι*] Ita legitur

4 Ἐπεὶ δὲ ἀποστάντος αὐτοῦ μαλθακῶς ἀνθήψαντο τοῦ ἔργου οἷς ταῦτα ἐπετέτραπτο, ὁ δὲ τῇ στρατιᾷ πάσῃ ἐπενόει τὸ ἔργον ἐργάσασθαι· εἶναι δὲ τῷ θεῷ τῷ Βήλῳ πολλὴν μὲν τὴν χώραν ἀνειμένην ἐκ τῶν Ἀσσυρίων βασιλέων, πολὺν δὲ χρυσόν. 5 Καὶ ἀπὸ τοῦ πάλαι μὲν τὸν νεὼν ἐπισκευάζεσθαι καὶ τὰς θυσίας τῷ θεῷ θύεσθαι, τότε δὲ τοὺς Χαλδαίους τὰ τοῦ θεοῦ νέμεσθαι, οὐκ ὄντος ἐς ὅ τι ἀναλωθήσεται τὰ περιγιγνόμενα. 6 Τούτων δὴ εἵνεκα ὕποπτοι Ἀλεξάνδρῳ ἦσαν οὐκ ἐθέλειν παρελθεῖν εἴσω Βαβυλῶνος Ἀλέξανδρον, ὡς μὴ δι᾽ ὀλίγου τὸν νεὼν ἐπιτελεσθέντα ἀφελέσθαι αὐτοὺς τὰς ἐκ τῶν χρημάτων

---

in edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. Schmiederus codici F. obsecutus dedit *κελεύει — ἐργάσασθαι.* At vulgata scriptura, si quid video, aptissima est. Nimirum Alexander, cum in urbem nondum advenisset, dici quidem potuit *in animo habuisse* militibus templum tradere reficiendum, sed iussisse eos illud efficere dici non potuit. Accedit quod hoc loco praesens *κελεύει* pro praeterito positum offendit. Imperfectum *ἐπενόει* vero si probes, familiare Arriano dicendi genus reconciliaveris. cf. I, 17, 5 *αὐτὸς δὲ ἐπὶ τῇ ἄκρᾳ ναόν τε οἰκοδομῆσαι Διὸς Ὀλυμπίου ἐπενόει.* I, 18, 6 *διασώζειν τοῖς Πέρσαις ἐπενόει τὴν πόλιν.* II, 4, 7 *ὅτι πρόσθεν μὲν ἐ π ε ν ό ε ι διασώζειν Πέρσαις τὴν Ταρσόν· ὡς δὲ ἐπύθετο, ἐκλιπεῖν ἐν νῷ εἶχε τὴν πόλιν.* Ne de dativo qui vulgo dicitur instrumenti dubius haereas, conferas VI, 8, 13 *πρῶτα μὲν οὖν τοῖς ἱππεῦσιν ἐκυκλώσατο τὴν πόλιν.* Similiter l. VI, 3, 5 pro vulg. *κελεύει,* quod solum recte habet, in cod. F. legitur *σημαίνει,* sine dubio ex interpretamento ortum.

τῷ θεῷ τῷ Βήλῳ] Hanc lectionem servarunt omnes codd. Gronovii et ed. Basil. In edd. Vulc. et Blancard. priores duae voces male omissae sunt, iniuria, opinor, typographi, cuius negligentiam non animadvertit Vulcanius. Supra iam legebatur VII, 16, 8 *τοῦ θεοῦ τοῦ Βήλου.* — Verbum *ἀνεῖσθαι, consecratum esse* illustravit Valck. ad Herodot. II, 65. cf. Arr. VII, 13, 2 *πεδίον — ἀνειμένον ταῖς ἵπποις ταῖς βασιλικαῖς.*

5. *καὶ ἀπὸ τοῦ πάλαι μέν*] Vulgo minus recte coniungebantur verba *ἀπὸ τοῦ πάλαι.* Gronovius primus monuit, *ἀπὸ τοῦ* dictum pro *ἀπὸ τούτου* referendum esse ad praegressum *πολὺν δὲ χρυσόν.* Plane ita dixit Arr. VII, 21, 4 *ἐκ δὲ τοῦ ἐς θάλασσαν ἐκδιδοῦσι.*

6. *εἴσω Βαβυλῶνος*] Ed. Basil. *ἔσω Βαβυλῶνος.* — Mox pro *δι᾽ ὀλίγου* ed. Vulc. *δὴ ὀλίγου.* Quod mendum non correxit Blancar-

7 ὠφελείας. Ὅμως δὲ τά γε τῆς ἐπιστροφῆς τῆς κατὰ τὴν
εἴσοδον τὴν ἐς τὴν πόλιν ἐθελῆσαι αὐτοῖς πεισθῆναι
λέγει Ἀριστόβουλος, καὶ τῇ πρώτῃ μὲν παρὰ τὸν ποτα-
8 μὸν τὸν Εὐφράτην καταστρατοπεδεῦσαι· ἐς δὲ τὴν ὑστε-
ραίαν ἐν δεξιᾷ ἔχοντα τὸν ποταμὸν παρ' αὐτὸν πορεύε-
σθαι, θέλοντα ὑπερβάλλειν τῆς πόλεως τὸ μέρος τὸ ἐς
δυσμὰς τετραμμένον, ὡς ταύτῃ ἐπιστρέψαντα πρὸς ἕω
9 ἄγειν· ἀλλὰ οὐ γὰρ δυνηθῆναι ὑπὸ δυσχωρίας οὕτως
ἐλάσαι ξὺν τῇ στρατιᾷ, ὅτι τὰ ἀπὸ δυσμῶν τῆς πόλεως
εἰσιόντι, εἰ ταύτῃ πρὸς ἕω ἐπέστρεφεν, ἑλώδη τε καὶ τε-
ναγώδη ἦν, καὶ οὕτω καὶ ἑκόντα καὶ ἄκοντα ἀπειθῆσαι
τῷ θεῷ.

XVIII. Ἐπεὶ καὶ τοιόνδε τινὰ λόγον Ἀριστόβουλος ἀναγέγραφεν. Ἀπολλόδωρον τὸν Ἀμφιπολίτην τῶν ἑταίρων τῶν Ἀλεξάνδρου, στρατηγὸν τῆς στρατιᾶς ἣν παρὰ

---

dus. — Contraria iis quae ab Arriano narrantur, sunt quae habet Diod. Sic. XVII, 112 *δύνασθαι δέ* (scil. praedicabant Chaldaei) *αὐτὸν ἐκφυγεῖν τὸν κίνδυνον, ἐὰν ἀναστήσῃ τὸν καθῃρημένον ὑπὸ Περσῶν τοῦ Βήλου τάφον καὶ τὴν βεβουλευμένην ὁδὸν ἐπιστήσας παρέλθῃ τὴν πόλιν.*

7. *τὸν ποταμὸν τὸν Εὐφράτην*] Nescio an forte factum sit, ut articulus ante nomen proprium a Vulcanio primo omissus deinde a recentioribus editoribus neglectus iaceret. Restituimus eum ex editione Basileensi. Nec mirabitur quisquam id factum perlectis quae diximus in annot. ad II, 4, 10 et II, 8, 8.

9. *οὕτως ἐλάσαι*] Sic cod. F. cum duobus aliis codd. Gronovii et V. C. Vulcanii. *οὕτως ἐξελάσαι* edd. vett. et duo codd. Gronovii. — Paulo supra ed. Basil. *ὑπὸ δυσχωρίαν* et mox eadem *ταύτην* pro *ταύτῃ*, de qua scripturae discrepantia egimus in annot. ad VI, 6, 4.

C. XVIII. *Ἐπεὶ καὶ ἀναγέγραφεν*] Non inepte conferas simile enunciati exordium apud Himer. Orat. VIII, p. 550 *ἐπεὶ καὶ Ξενοφῶντα κατέχει λόγος — μὴ φίλιον ἔχειν ἐς τάξιν Ἀλκιβιάδην τὸν ἥρωα*, ubi cave rectius iudices quod cod. Rom. praefert *ἐπεὶ δὲ καί.* Vide annot. ad V, 22, 3.

Ἀπολλόδωρον τὸν Ἀμφιπολίτην] Ed. Basil. male ignorat articulum. Consule quae dicta sunt ad III, 5, 4. Interpretis instar Arrianus sit ipse III, 16, 7 *σατράπην δὲ κατέστησε τῆς Βαβυλωνίας*

Μαζαίῳ τῷ Βαβυλῶνος σατράπῃ ἀπέλιπεν Ἀλέξανδρος, ἐπειδὴ [δὲ] συνέμιξεν ἐπανιόντι αὐτῷ ἐξ Ἰνδῶν, ὁρῶντα πικρῶς τιμωρούμενον τοὺς σατράπας ὅσοι ἐπ' ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ χώρᾳ τεταγμένοι ἦσαν, ἐπιστεῖλαι Πειθαγόρᾳ τῷ ἀδελφῷ (μάντιν γὰρ εἶναι τὸν Πειθαγόραν τῆς ἀπὸ σπλάγχνων μαντείας) μαντεύσασθαι καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ τῆς σωτηρίας· ἀντεπιστεῖλαι δὲ αὐτῷ Πειθαγόραν πυνθανό- 2
μενον τίνα μάλιστα φοβούμενος χρήσασθαι ἐθέλοι τῇ μαντείᾳ· τὸν δὲ γράψαι αὖθις, ὅτι τόν τε βασιλέα αὐτὸν καὶ Ἡφαιστίωνα· θύεσθαι δὴ τὸν Πειθαγόραν πρῶτα μὲν ἐπὶ τῷ Ἡφαιστίωνι. Ὡς δὲ ἐπὶ τοῦ ἥπατος τοῦ 3
ἱερείου ὁ λοβὸς ἀφανὴς ἦν, οὕτω δὴ ἐγγράψαντα καὶ κατασημηνάμενον τὸ γραμμάτιον πέμψαι παρὰ τὸν Ἀπολλόδωρον ἐκ Βαβυλῶνος εἰς Ἐκβάτανα, δηλοῦντα μηδέν τι δεδιέναι Ἡφαιστίωνα· ἔσεσθαι γὰρ αὐτοῖς ὀλίγου χρό-

---

Μαζαῖον, Ἀπολλόδωρον δὲ τὸν Ἀμφιπολίτην στρατηγὸν τῶν μετὰ Μαζαίου ὑπολειπομένων στρατιωτῶν.

ἐπειδὴ [δὲ] συνέμιξεν] Ed. Basil. ἐπεὶ δὲ ξυνέμιξεν. Edd. Vulc. Blanc. Gron. Raphel. et Schmied. ἐπειδὴ δὲ συνέμιξεν. Neutrum mihi recte habere videtur. Nam nisi forte statuas ἀνακολούθως scripsisse Arrianum, pro ἐπεὶ δὲ sive ἐπειδὴ δέ quin scribendum sit ἐπεί s. ἐπειδή (quo nos defert scriptura editionis Basileensis), dubitari nequit. Igitur uncis inclusimus particulam δέ.

Πειθαγόρᾳ τῷ ἀδελφῷ] Constans est haec huius nominis scriptura ut apud Arrianum, ita apud Appian. bell. civv. II, 152. Plutarcho vit. Alex. c. LXXIII idem ille vates audit Πυθαγόρας, plane eadem vocalium varietate, qualem observavimus in nomine Πείθων VI, 7, 4.

2. θύεσθαι δή] Ed. Basil. θύεσθαι δέ.

3. τὸ γραμμάτιον] De formis γραμμάτιον et γραμματίδιον vide Hemsterh. et Locell. ad Xenoph. Ephes. II, 10, p. 99. Ceterum cf. Xenoph. Cyrop. VIII, 2, 17 ταῦτα δὲ — γράψας καὶ σημηνάμενος ἐδίδου — φέρειν, ubi paulo ante §. 16 γράψαντας δὲ καὶ κατασημηναμένους δοῦναι τὴν ἐπιστολὴν — φέρειν.

δηλοῦντα — ἐκποδών] Ex eodem fonte quo Arrianus, hausit sua Appianus bell. civv. II, c. 152 Πειθαγόρας τε γὰρ ὁ μάντις Ἀπολλοδώρῳ δεδοικότι Ἀλέξανδρόν τε καὶ Ἡφαιστίωνα θυόμενος εἶπε μὴ δεδιέναι· ἐκποδὼν γὰρ ἀμφοτέρους αὐτίκα ἔσεσθαι. De

4 νου ἐκποδών. Καὶ ταύτην τὴν ἐπιστολὴν λέγει Ἀριστό-
βουλος κομίσασθαι Ἀπολλόδωρον μιᾷ πρόσθεν ἡμέρᾳ ἢ
5 τελευτῆσαι Ἡφαιστίωνα· αὖθις δὲ θύεσθαι τὸν Πειθα-
γόραν ἐπὶ τῷ Ἀλεξάνδρῳ ἄλοβον τὸ ἧπαρ τοῦ ἱερείου·
καὶ Πειθαγόραν τὰ αὐτὰ καὶ ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου γράψαι
6 Ἀπολλοδώρῳ. Ἀπολλόδωρον δὲ οὐ κατασιωπῆσαι, ἀλλὰ
φράσαι γὰρ πρὸς Ἀλέξανδρον τὰ ἐπεσταλμένα, ὡς εὔ-
νοιαν μᾶλλόν τι ἐπιδειξόμενον τῷ βασιλεῖ, εἰ φυλάττε-

---

genitivo *ὀλίγου χρόνου* cf. ann. ad VI, 14, 7. — Pro *ἐκποδών* in ed. Basil. legitur *ἐκ ποδῶν*. Vide ad I, 25, 8 et Reitz. ad Lucian. t. VI, p. 421, ed. Bip.

4. *Καὶ* [*ταύτην*] *τὴν ἐπιστολήν*] Pronomen demonstrativum, quod Schmiederus ex auctoritate codicis F. relegavit, restituimus quamquam uncis inclusum, suadentibus edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. Nam si quid pro glossemate habendum est, *τὴν ἐπιστολήν* potius a glossatoris manu profectum putem, quam *ταύτην*. Nimirum cum Arrianus scripsisset *καὶ ταύτην*, haud memor quod praecesserat *γραμμάτιον* neque *ἐπιστολήν*, postea qui hunc locum perlegit, de suo addidisse potest *τὴν ἐπιστολήν*, ut pronominis ratio plana esset. Diligentius tamen totius enunciati rationem perlustrantibus vulgata nobis quam potest maxime placet. Nam pronomine demonstrativo addito singularem quandam vim accipit substantivum *τὴν ἐπιστολήν*. Sic etiam Latine dicas: *Atque hanc illam epistolam Aristobulus narrat accepisse Apollodorum pridie quam diem supremum obiret Hephaestion.*

5. *ἄλοβον τὸ ἧπαρ τοῦ ἱερείου*] Grammaticus Bekkeri Anecdd. p. 177, 6 ex memoria, ut videtur, hunc locum citans habet haec: *γενέσθαι καὶ ἐπὶ Ἀλεξάνδρῳ ἀλόβωτον* (sic. In cod. vidit Bekk. *ἀλόβοτον*) *τὸ ἧπαρ τοῦ ἱερείου.* In quibus quamquam forma *ἀλόβωτον* s. *ἀλόβοτον* aperte corrupta est, tamen nescio an verbum *γενέσθαι* genuinum sit et ab Arriano profectum, ut coniicias Arrianum scripsisse *καὶ ἄλοβον γενέσθαι τὸ ἧπαρ τοῦ ἱερείου.* Quomodo paulo infra dixit *ὅτι ἄλοβόν οἱ τὸ ἧπαρ ἐγένετο τοῦ ἱερείου.* Et Xenoph. Hist. Gr. III, 4, 15 *θυομένῳ τῷ Ἀγησιλάῳ ἄλοβα γίγνεται τὰ ἱερά.* IV, 7, 7 *ἐθύετο· καὶ ἐφάνη αὐτῷ τὰ ἱερὰ ἄλοβα.* Appian. bell. civv. II, 152 de eadem re *ἐγένετο γὰρ ἑκατέρῳ δὶς ἄλοβα.* Quod Schmiedero videbatur cogitando addendum esse *αὖθις δὲ εἶναι*, id propius a vero abest. Mecum sentit Raphelius. Cf. ann. ad IV, 20, 3.

τὰ αὐτὰ καὶ ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου] Sic edd. vett. et quattuor codd.

σθαι παραινέσειε μή τις αὐτῷ κίνδυνος ἐν τῷ τότε ξυμ-
πέσοι. Καὶ Ἀπολλόδωρόν τε λέγει ὅτι Ἀλέξανδρος ἐπή- 7
νεσε καὶ τὸν Πειθαγόραν, ἐπειδὴ παρῆλθεν εἰς Βαβυ-
λῶνα, ἤρετο ὅτου γενομένου αὐτῷ σημείου ταῦτα ἐπέ-
στειλε πρὸς τὸν ἀδελφόν· τὸν δὲ εἰπεῖν ὅτι ἄλοβόν οἱ
τὸ ἧπαρ ἐγένετο τοῦ ἱερείου· ἐρομένου δὲ ὅ τι νοοῖ τὸ
σημεῖον, μέγα εἰπεῖν εἶναι χαλεπόν. Ἀλέξανδρον δὲ το- 8
σούτου δεῆσαι χαλεπῆναι τῷ Πειθαγόρᾳ, ὡς καὶ δι' ἐπι-

Gronovii. Particulam *καί*, quia non comparebat in cod. F., Schmiederus statim exterminavit. Non suo iure, opinor. Verte: *atque Peithagoram eadem etiam de Alexandro scripsisse ad Apollodorum.*

6. *μή τις αὐτῷ κίνδυνος — ξυμπέσοι*] Simile est quod legitur III, 10, 7 *εἴτε τι ἐκ τοῦ παραλόγου πταῖσμά σφισι ξυμπέσοι.* VII, 12, 8 *ὡς εἴ τι κατὰ τὴν πορείαν Κρατερῷ ξυμπίπτοι — μὴ ποθῆσαι.* h. e. *si quid humani accideret Cratero.*

7. *ἐρομένου δὲ ὅ τι νοοῖ τὸ σημεῖον*] In edd. ad unam omnibus expressum legitur *νοεῖ*. Optativum recte servatum vide in eadem formula II, 26, 8 *καὶ Ἀλέξανδρος ἤρετο — τὸν μάντιν ὅ τι νοοῖ ὁ οἰωνός*, coll. ann. ad IV, 1, 3 et VII, 1, 8. Similiter optativo recte usus est Arrianus V, 19, 2 *ἐκέλευσε λέγειν ὅ τι οἱ γενέσθαι ἐθέλοι.* Indicativus bene habet, ut apud Arr. I, 4, 10 *τοὺς Κελτοὺς δὲ καὶ ἤρετο ὅ τι μάλιστα δεδίττεται αὐτούς*, ita apud Aristoph. Plut. v. 55 *πυθοίμεθ' ἂν τὸν χρησμὸν ἡμῶν ὅ τι νοεῖ.* Verbi *νοεῖν* significationem tetigit Engelh. ad Plat. Apol. Socr. p. 225. — Eandem rem iisdem fere verbis narratam exhibet Appian. bell. civv. II, 152 *καὶ Πειθαγόραν αὐτὸν ἤρετο ὅ τι λέγοι τὸ σημεῖον· τοῦ δὲ εἰπόντος ὅτι τὰ ὕστατα λέγει, αὖθις ἐπεμειδίασε.*

μέγα εἰπεῖν εἶναι χαλεπόν] Adiectivum *χαλεπόν* hoc loco vice fungitur substantivi. Similiter dixit Xenophon Hist. Gr. V, 2, 32 *ἀρχαῖον εἶναι νόμιμον*, et Arrian. I, 13, 6 *πολλὰ μὲν γὰρ αὐτοῦ ὁρᾶται βαθέα.* Cf. ann. ad V, 24, 1.

8. *τοσούτου δεῆσαι*] In ed. Basil. legitur *Ἀλέξανδρος δὲ τοσοῦτον ἐδέησε.* Quomodo hodie scriptum vides, ita primus dedit Vulcanius e cod. vet. Stephani. Et cum Gronovius nihil monuerit de codicibus suis, sana videtur haec lectio, praesertim cum talis transitus a tempore finito ad infinitivum in narratione satis frequens sit apud Arrianum, ut videre est ex ann. ad IV, 8, 5. De tota constructione cf. I, 25, 10 *τὴν δὲ τοσούτου ἄρα δεῆσαι ἀποφυγεῖν, ὥστε — μὴ πρόσθεν ἀνεῖναι.*

μελείας ἔχειν αὐτὸν πλείονος ὅτι ἀδόλως τὴν ἀλήθειάν
9 οἱ ἔφρασε. Ταῦτα αὐτὸς Ἀριστόβουλος λέγει παρὰ Πει-
θαγόρου πυθέσθαι, καὶ Περδίκκᾳ δὲ αὐτῷ μαντεύσασθαι
λέγει καὶ Ἀντιγόνῳ χρόνῳ ὕστερον· καὶ τοῦ αὐτοῦ ση-
μείου ἀμφοῖν γενομένου Περδίκκαν μὲν ἐπὶ Πτολεμαῖον
στρατεύσαντα ἀποθανεῖν, καὶ Ἀντίγονον ἐν τῇ μάχῃ τῇ
10 πρὸς Σέλευκον καὶ Λυσίμαχον τῇ ἐν Ἰψῷ γενομένῃ. Καὶ
μὲν δὴ καὶ ὑπὲρ Καλάνου τοῦ σοφιστοῦ τοῦ Ἰνδοῦ τοι-
όσδε τις ἀναγέγραπται λόγος· ὁπότε ἐπὶ τὴν πυρὰν ᾔει
ἀποθανούμενος, τότε τοὺς μὲν ἄλλους ἑταίρους ἀσπάζε-
σθαι αὐτόν· Ἀλέξανδρον δὲ οὐκ ἐθελῆσαι προσελθεῖν

---

9. *Ἀντιγόνῳ χρόνῳ ὕστερον*] Mediam vocem praebet cod. F. cum uno alio codice. Unde Schmiederus eam recepit. Ac sane facile fieri potuit, ut ob similem nominis praecedentis exitum vocabulum *χρόνῳ* obliteraretur: quamquam e contrario etiam ex syllabis *γονῳ* facillime progigni poterat quod hodie ut ab Arriani manu profectum putatur. Cum autem formula *χρόνῳ ὕστερον* firmis nitatur testimoniis (vide Goell. et Popp. ad Thucyd. I, 8. coll. Isocr. Panath. p. 271, Bekk. *χρόνῳ δ' ὕστερον γενομένου τοῦ Περσικοῦ πολέμου.* Lucian. Gall. c. 17 *χρόνῳ ὕστερον ἐς Πυθαγόραν ἧκον.* Ael. vv. hh. I, 24 *χρόνῳ δὲ ὕστερον — ἀφίκετο.* II, 33 *χρόνῳ δὲ ὕστερον ἐλθόντα ἐς Δελφούς*), non video cur Arriano eam non vindicemus. Id tamen constat, me frustra quaesiisse eam in Arrianeis operibus.

Περδίκκαν μέν] Edd. vett. cum quattuor codd. Gronovii *Περδίκκαν τε.* Alteram scripturam, quam primus recepit Schmiederus, suppeditavit cod. F.

10. *ὑπὲρ Καλάνου*] Apud Plutarch. vit. Al. c. 65. 69 sq. accentu mutato scribitur *Καλανός.* Apud Diodor. Sic. XVII, 107 et Athen. X, p. 437, A, ut apud Arrianum, legitur *Κάλανος.* Utrum verius? — Infra pro vulg. *Ἀλεξάνδρῳ δὲ — προσελθεῖν ἀσπασόμενον*, cui favent omnes edd. et quattuor codd. Gronovii, nos primi dedimus *Ἀλέξανδρον δὲ — ἀσπασόμενον* e cod. F. Schmiederus ad h. l.: „Codicem optimum, inquit, hoc loco audire nolui, quia *προσελθεῖν* cum dativo, non accusativo construi solet, et id dictum non est Alexandri, sed Calani, quod patet ex Plutarchi vit. Alex. c. 69, ubi eadem narratiuncula repetitur.“ Quasi id quod voluit Schmiederus, dativo solo possit significari! Utramque lectionem probabilem esse nemo est quin videat. Si dativum probas,

ἀσπασόμενον, ἀλλὰ φάναι γὰρ ὅτι ἐν Βαβυλῶνι αὐτῷ ἐντυχὼν ἀσπάσεται. Καὶ τοῦτον τὸν λόγον ἐν μὲν τῷ τότε 11
ἀμεληθῆναι, ὕστερον δὲ ἐπειδὴ ἐτελεύτησεν ἐν Βαβυλῶνι Ἀλέξανδρος, ἐς μνήμην ἐλθεῖν τῶν ἀκουσάντων ὅτι ἐπὶ τῇ τελευτῇ ἄρα τῇ Ἀλεξάνδρου ἐθειάσθη.

XIX. Παρελθόντι δ' αὐτῷ ἐς Βαβυλῶνα πρεσβεῖαι παρὰ τῶν Ἑλλήνων ἐνέτυχον· ὑπὲρ ὅτων μὲν ἕκαστοι πρεσβευόμενοι, οὐκ ἀναγέγραπται. Δοκεῖν δ' ἔμοιγε, αἱ 2
πολλαὶ στεφανούντων τε αὐτὸν ἦσαν καὶ ἐπαινούντων ἐπὶ ταῖς νίκαις ταῖς τε ἄλλαις καὶ μάλιστα ταῖς Ἰνδικαῖς καὶ ὅτι σῶος ἐξ Ἰνδῶν ἐπανήκει χαίρειν φασκόντων. Καὶ

---

pendet a verbo quod est προσελθεῖν (cf. V, 19, 1); sin accusativum, refer eum ad ἀσπασόμενον. Quoniam vero in sequentibus dixit ὅτι — αὐτῷ ἐντυχὼν ἀσπάσεται, exsistat qui vulgatam meliorem habeat, praesertim cum similiter scripserit Xenoph. Hist. Gr. IV, 1, 5 ἐπεὶ δὲ Ὄτυς ἔμελλεν ἀπιέναι, ἦλθε πρὸς τὸν Ἀγησίλαον ἀσπασόμενος.

11. ὅτι — ἐθειάσθη] h. e. *verba illa de morte Alexandri a Calano divinitus praedicta fuisse.* Vide quae de usu et significatione verborum θειάζειν et ἐπιθειάζειν disputarunt Toup. Opp. critt. t. I, p. 53. Iacobs. ad Achill. Tat. p. 914 et Goell. ad Thucyd. II, 75 et VIII, 1 καὶ ὁπόσοι τι τότε αὐτοὺς θειάσαντες ἐπήλπισαν ὡς λήψονται Σικελίαν. Plut. de Socr. Daem. c. 9 ὡς θεοφιλεῖς καὶ περιττοί τινες δοκοῖεν, ἐπιθειάζουσι τὰς πράξεις. Arr. I, 11, 3 καὶ ἄλλοι ἄλλα ἐπεθείαζον τῶν μάντεων.

C. XIX. ὑπὲρ ὅτων ἕκαστοι πρεσβευόμενοι] Wessel. ad Diod. Sicul. XV, 9 cum ad πρεσβευόμενοι cogitando addendum censebat ἦσαν, erravit. Luce enim clarius est, ex superiori enunciato repetendum esse verbum ἐνέτυχον. cf. II, 2, 7. et ann. ad V, 1, 2. Ceterum e voce πρεσβεῖαι ad ἕκαστοι intellige mascul. πρέσβεις: de quo loquendi genere diximus ad I, 21, 7. Plane geminum est quod legitur I, 29, 8 Ἀθηναίων πρεσβεία — ἀφίκετο, δεόμενοι, ad quem locum nugas egit Schmiederus.

2. ἐπὶ ταῖς νίκαις ταῖς τε ἄλλαις καὶ μάλιστα] Sic edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. Quas in cod. F. non vidit Gronovius voces ταῖς τε ἄλλαις, eas statim reiecit Schmiederus. Parum circumspecte. Ut Arriani stilum cognoscas, confer I, 25, 1 τά τε ἄλλα τῶν ἑταίρων ὄντα καὶ ἐν τῷ τότε — ἄρχοντα. III, 26, 3 ἐξελέγξαι ἄλλοις τε ἐλέγχοις — καὶ μάλιστα δὴ ὅτι. IV, 30, 12 ἐς

τούτους δεξιωσάμενός τε καὶ τὰ εἰκότα τιμήσας ἀποπέμ-
3 ψαι ὀπίσω λέγεται. Ὅσους δὲ ἀνδριάντας ἢ ὅσα ἀγάλ-
ματα ἢ εἰ δή τι ἄλλο ἀνάθημα ἐκ τῆς Ἑλλάδος Ξέρξης ἀνεκόμισεν ἐς Βαβυλῶνα ἢ ἐς Πασαργάδας ἢ ἐς Σοῦσα ἢ ὅπη ἄλλῃ τῆς Ἀσίας, ταῦτα δοῦναι ἄγειν τοῖς πρέσβεσι· καὶ τὰς Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος εἰκόνας τὰς χαλκᾶς οὕτω λέγεται ἀπενεχθῆναι ὀπίσω ἐς Ἀθήνας καὶ
4 τῆς Ἀρτέμιδος τῆς Κελκαίας τὸ ἕδος. Κατέλαβε δὲ ἐν
Βαβυλῶνι, ὡς λέγει Ἀριστόβουλος, καὶ τὸ ναυτικόν, τὸ μὲν κατὰ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν ἀναπεπλευκὸς ἀπὸ θα-
5 λάσσης τῆς Περσικῆς, ὅ τι περ σὺν Νεάρχῳ ἦν· τὸ δὲ
ἐκ Φοινίκης ἀνακεκομισμένον πεντήρεις μὲν δύο τῶν ἐκ Φοινίκων, τετρήρεις δὲ τρεῖς, τριήρεις δὲ δώδεκα, τριακοντόρους δὲ ἐς τριάκοντα, ταύτας ξυντμηθείσας κομισθῆναι ἐπὶ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν ἐκ Φοινίκης ἐς Θά-

---

ἔλεγχον τῶν τε ἄλλων καὶ μάλιστα δὴ τὰ ἀμφὶ τοὺς ἐλέφαντας — μαθεῖν. VI, 23, 1 *ἄπορον τῶν ἐπιτηδείων τῶν τε ἄλλων καὶ ὕδωρ οὐκ ἦν.* VII, 20, 2 *καὶ τὰ ἄστρα ἐν οἷ ἔχοντα τά τε ἄλλα καὶ τὸν ἥλιον.* Adde I, 15, 7. I, 18, 14. I, 25, 1. III, 2, 3. III, 16, 12. III, 18, 17. III, 23, 14. IV, 8, 11. IV, 21, 13. V, 12, 6. VI, 1, 5. VII, 11, 16. VII, 14, 7.

καὶ ὅτι φασκόντων] Similiter adornatam vide orationem I, 10, 6 *ὅτι τε σῶος ἐξ Ἰλλυριῶν καὶ Τριβαλλῶν ἐπανῆλθε χαίρειν τὸν δῆμον — ἐπαγγελοῦντας.*

3. *ἢ ὅσα ἀγάλματα*] „Mss. omnes *ἢ ὅσα ἀγάλματα.* Sed voculam *ὅσα* excidisse reor ex editione Vulcanii, quum exstet in editione Basileensi, unde reposui.“ *Gronov.*

τῆς Ἀρτέμιδος τῆς Κερκαίας] „Sic prima habet ed. Basil. et post eam reliquae. Quae scriptura nusquam firmatur. Nam Veneta habet *Κελκαίας*, sic etiam Optimus et plurimi; alii legunt *Κελκέας*, et unus *Κελεᾶς*. Grentesmenilius vulgatum derivat ab urbe *Κέρκαι*, urbe ad Euripum. Quod Gronovius refutat, nomen urbis *Κέρκας* esse docens, unde legendum esset *Ἀρτέμιδος τῆς Κερκάδος* (? E.). Blancardus emendat *Ἀγραίας*, quae mutatio nimis violenta. Gronovius coniicit *Κελεαίας*: „„Notus per omnes Athenarum memorias est Celeus rex, et praesertim Cereris hospicio. Is videtur consecravisse imagunculam quandam Dianae; ob quamcunque causam et quocunque loco illa steterit, quod describere non possumus. Dii autem cognomentum nacti ab hominibus, a quibus

ψακον πόλιν· ἐκεῖ δὲ ξυμπηχθείσας αὖθις καταπλεῦσαι
ἐς Βαβυλῶνα. Λέγει δὲ ὅτι καὶ ἄλλος αὐτῷ ἐναυπηγεῖτο 6
στόλος τέμνοντι τὰς κυπαρίσσους τὰς ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ·
τούτων γὰρ μόνων τῶν δένδρων εὐπορίαν εἶναι ἐν τῇ
χώρᾳ τῶν Ἀσσυρίων, τῶν δὲ ἄλλων ὅσα ἐς ναυπηγίαν
ἀπόρως ἔχειν τὴν γῆν ταύτην. Πληρώματα δὲ ἐς τὰς 7
ναῦς καὶ τὰς ἄλλας ὑπηρεσίας πορφυρέων τε πλῆθος καὶ
τῶν ἄλλων ὅσοι ἐργάται τῆς θαλάσσης ἀφῖχθαι αὐτῷ ἐκ
Φοινίκης τε καὶ τῆς ἄλλης παραλίας· λιμένα τε ὅτι πρὸς 8
Βαβυλῶνα ἐποίει ὀρυκτὸν ὅσον χιλίαις ναυσὶ μακραῖς
ὅρμον εἶναι, καὶ νεωσοίκους ἐπὶ τοῦ λιμένος· καὶ Μίκ- 9
καλος ὁ Κλαζομένιος μετὰ πεντακοσίων ταλάντων ἐπὶ
Φοινίκης τε καὶ Συρίας ἐστέλλετο, τοὺς μὲν μισθῷ πεί-
σων, τοὺς δὲ καὶ ὠνησόμενος ὅσοι θαλάσσιοι ἄνθρωποι·
τήν τε γὰρ παραλίαν τὴν πρὸς τῷ κόλπῳ τῷ Περσικῷ 10

---

primum reperti aut ficti aut culti. Tacit. Annal. III, 63 *post filius eius Amathus delubrum posuisset Veneri Amathusiae.*" " Raphelius nomen *Κερκαίας* a *κέρκις* derivari vult, quod est nomen arboris de genere populi (Theophr. Hist III, 14), ex cuius arboris ligno fabricatum forte fuerit Dianae huius signum. Sed qua analogia forma *Κερκαία* deflecti potest a *κέρκις*? Vides igitur quemque interpretum alia coniicere. Ego lectionem Optimi restitui, in qua acquiescendum est, donec forte aliquando ex Mss. meliora dabuntur." *Schmied.* Satis est hanc Schmiederi annotationem attulisse. *Ἀρτέμιδος Εὐκλείας* simulacrum memoratur Pausan. IX, 17, 1. *Ἀρτέμιδος Κορυφαίας* templum idem memorat II, 28, 2. Quae nomina propius accedunt ad scripturas h. l. memoratas.

5. *ταύτας — κομισθῆναι*] Vulgo ante *ταύτας* puncto minusculo distinctum erat, ut verba *τὸ δέ — ἀνακεκομισμένον* constructa essent cum praegresso *κατέλαβε.* At si id voluisset Arrianus, non dubito quin scripturus fuisset *ταύτας δὲ — κομισθῆναι.* Qui nobis verborum ordo placuit, is ex Arriani more loquendi facile potest comprobari. Vide ann. ad IV, 8, 5.

6. *ὅσα ἐς ναυπηγίαν*] i. e. *quae conficiendis navibus aptae sint.* Comparari potest quod dixit III, 29, 7 *εἰ μακρόθεν μετίοιεν ὅσα ἐς γεφύρωσιν* et ann. ad IV, 2, 3. — De locutione *ἀπόρως ἔχειν* simill. vide ann. ad IV, 11, 1. — Supra ed. Bas. *εὐπορείαν.*

7. *πορφυρέων τε πλῆθος*] Vocabulum *πορφυρεύς*, quod paulo

κατοικίζειν ἐπενόει καὶ τὰς νήσους τὰς ταύτῃ· ἐδόκει γὰρ αὐτῷ οὐ μεῖον Φοινίκης εὐδαίμων ἡ χώρα αὕτη γενέσθαι.
11 *Ἦν δὲ αὐτῷ τοῦ ναυτικοῦ ἡ παρασκευὴ ὡς ἐπὶ Ἄραβας τοὺς πολλούς, πρόφασιν μὲν ὅτι μόνοι τῶν ταύτῃ βαρβάρων οὔτε πρεσβείαν ἀπέστειλαν οὔτε τι ἄλλο ἐπιεικὲς ἢ ἐπὶ τιμῇ ἐπέπρακτο Ἄραψιν ἐς αὐτόν, τὸ δὲ ἀληθές, ὥς γέ μοι δοκεῖ, ἄπληστος ἦν τοῦ κτᾶσθαί τι ἀεὶ Ἀλέξανδρος.*

---

rarius est, usurpatum vide ab Herodot. IV, 151. Cf. Iacobs ann. ad Achill. Tat. p. 772.

καὶ Μίκκαλος ὁ Κλαζομένιος] Parum interest quomodo scribatur nomen proprium quale est *Μίκκαλος*, praesertim cum huius nominis vir non nisi hoc loco memoratum sit ab Arriano. Nescio tamen cur Vulcanius mutaverit scripturam editionis Basileensis, *Μίκαλος* exhibentis.

11. *ἦν δὲ αὐτῷ τοῦ ναυτικοῦ ἡ παρασκευή*] Sic legendum esse iam ante sex annos conieci. Et perlustratis tum edd. vett., tum variis lectionibus e codd. Gronovii enotatis tantum abest ut poeniteat me huius coniecturae, ut solam veram eam censeam. Nimirum edd. vett. et quattuor codd. Gronovii habent *αὐτῷ*. Schmiederus ex uno cod. F. dedit *αὐτοῦ*. Vide mihi I, 11, 5 *ἦν δὲ αὐτῷ ὁ στόλος*. I, 27, 1 *ἦσαν δὲ αὐτοῖς καὶ περὶ τῇ ἄκρᾳ — οἰκήσεις*. VII, 17, 1 *ἦν δέ τι καὶ ὕποπτον αὐτῷ ἐς τοὺς Χαλδαίους*. Cf. ann. ad III, 11, 4 et Strang. ad Isocr. orat. ad Demon. p. 17.

πρόφασιν μέν — τὸ δὲ ἀληθές] Saepe haec vel similia sibi opposita vides, ut apud omnes Graecos scriptores, ita apud Arrianum nostrum. Conferas, si placet, I, 25, 6 *πρόφασιν μὲν παρὰ Ἀτιζύην, τῇ δὲ ἀληθείᾳ — συνεσόμενον*. IV, 1, 2 *πρόφασιν μὲν —, ὁ δὲ νοῦς τῆς πομπῆς ἔφερε*. Fragm. incert. apud Suid. *ὅσα μὲν τῷ δοκεῖν κακοπαθοῦσαι, τὸ δὲ ἀληθὲς κακῶν ἀπαλλαγεῖσαι*. Himer. Orat. II, p. 394 *καὶ τὰ τῆς παρασκευῆς τὸ μὲν δοκεῖν ἐπὶ τὴν πόλιν ἐνέσκηπτε μάχην, τὸ δὲ ἀληθὲς κατὰ τῆς Ἑλλάδος πάσης*. Diod. Sic. XV, 14 *πρόφασιν μὲν φέρων — τὴν κατάλυσιν, τῇ δ' ἀληθείᾳ συλήσων*. Sic etiam *τὸ μὲν ὄνομα* saepe oppositum nomini *τῷ ἔργῳ* observarunt Lennep. ad Phalar. p. 230, ed Lips. Dorv. ad Charit. p. 249. Hemsterh. ad Lucian. t. I, p. 351, Bip. Porson. ad Eurip. Phoenn. v. 512. Krueg. ad Xenoph. Anab. I, 2, 1. Eandem rem similiter narrat Strabo l. XVI, p. 341, ed. st. *σκήψασθαι μὲν οὖν τὴν αἰτίαν τοῦ πολέμου φησίν, ἐπειδὴ μόνοι τῶν*

XX. *Λόγος δὲ κατέχει ὅτι ἤκουεν Ἄραβας δύο μόνον τιμᾶν θεούς, τὸν Οὐρανόν τε καὶ τὸν Διόνυσον· τὸν μὲν* 2
Οὐρανόν τε αὐτὸν ὁρώμενον καὶ τὰ ἄστρα ἐν οἷ ἔχοντα τά τε ἄλλα καὶ τὸν ἥλιον ἀφ᾽ ὅτου μεγίστη καὶ φανοτάτη ὠφέλεια ἐς πάντα ἥκει τὰ ἀνθρώπινα, Διόνυσον δὲ κατὰ δόξαν τῆς ἐς Ἰνδοὺς στρατείας· οὔκουν ἀπαξιοῦν καὶ 3
αὐτὸν τρίτον ἂν νομισθῆναι πρὸς Ἀράβων θεόν, οὐ φαυλότερα ἔργα Διονύσου ἀποδειξάμενον· εἴπερ οὖν καὶ Ἀρά-

---

ἁπάντων οὐ πρεσβεύσαιντο οἱ Ἄραβες ὡς αὐτόν, τὸ δὲ ἀληθές, ὀρεγόμενον πάντων εἶναι κύριον.

ὥς γε μοι δοκεῖ] Ed. Basil. *ὥς τε μοι δοκεῖ.* De quo errore vide quae diximus in ann. ad V, 4, 10. — Ceterum cave scriptum malis *ὥς γ᾽ ἐμοὶ δοκεῖ.* Pronomen *ὀρθοτονούμενον* tum tantum positum vides, cum infinitivo verbi *δοκεῖν* adiectum eique postpositum est, ut III, 10, 5 *δοκεῖν δ᾽ ἔμοιγε.* VII, 19, 2 *δοκεῖν δ᾽ ἔμοιγε.* Hist. Ind. III, 10 *δοκέειν δ᾽ ἔμοιγε.* Cf. ann. ad VI, 11, 10.

C. XX. *τὸν Οὐρανόν τε καὶ Διόνυσον*] Cf. Phot. Ecl. p. 70, Bekk. *παρεσκευάζετο δὲ αὐτῷ ὅμως τὸ ναυτικὸν ὡς ἐπὶ Ἄῤῥαβας τοὺς πολλοὺς οἳ δύο μόνον σέβουσι θεούς, Οὐρανὸν καὶ Διόνυσον.*

2. *τὸν μὲν Οὐρανὸν — ὁρώμενον*] „Nequaquam expletur Arriani mens ab versionibus. Vulcanius: *caelum, quod cum reliqua astra, tum solem in se continere videretur.* Facius: *caelum, quod astra contineat, tum caetera, tum solem.* Verte: *caelum quidem, quod et ipsum conspiceretur et in se contineret sidera tum alia tum solem.*" *Gronov.* — Pro *ἐν οἷ* edd. vel *ἔν οἱ*, vel *ἐν οἱ*, praeter Basileensem, in qua expressum est *ἐν αὐτῷ.* Vide ann. ad VII, 7, 8 et VII, 12, 6.

ἐς πάντα ἥκει τὰ ἀνθρώπινα] Sic ed. Bas. *τὰ ἀνθρώπεια* Vulcanius scripsit primus. Secuti sunt omnes editores recentiores. Num etiam h. l. codices omnes silent? Arrianus certe alibi forma *ἀνθρώπειος* non usus est. Cf. I, 4, 10 *ὅ τι μάλιστα δεδίττεται αὐτοὺς τῶν ἀνθρωπίνων.* II, 5, 5 in Epigr. *ὡς τἆλλα τὰ ἀνθρώπινα.* II, 16, 1 *μνήμη ἀνθρωπίνη.* IV, 11, 3 *ἀνθρώπιναι τιμαί.* IV, 11, 15 *ἀνθρωπίνως τιμᾶσθαι.* VII, 3, 9 *ἀνθρωπίνη γνώμη.* VII, 16, 12 *πρίν τινα ξυμβῆναι αὐτῷ ξυμφορὰν ἀνθρωπίνην.* Neque puto Graecos quod ad significationem attinet utramque formam accurate distinxisse. Sic v. c. dixit Herodotus I, 32 *ἀνθρωπηίων πραγμάτων πέρι.* Plat. Apol. Socr. p. 27, B *ἀνθρώπεια μὲν νομίζω πράγματ᾽ εἶναι.* Xenoph. Memorabb. IV, 6, 5 *καλῶς πράττουσι τἀνθρώπεια πράγματα.* Contra vide apud Xenoph. Memorabb.

βων κρατήσας ἐπιτρέψειεν αὐτοῖς καθάπερ Ἰνδοῖς πολι-
4 τεύειν κατὰ τὰ σφῶν νόμιμα. Τῆς τε χώρας ἡ εὐδαιμο-
νία ὑπεκίνει αὐτόν, ὅτι ἤκουεν ἐκ μὲν τῶν λιμνῶν τὴν
κασίαν γίγνεσθαι αὐτοῖς, ἀπὸ δὲ τῶν δένδρων τὴν σμύρ-
ναν τε καί τὸν λιβανωτόν· ἐκ δὲ τῶν θαμνίσκων τὸ κινά-
μωμον τέμνεσθαι, οἱ λειμῶνες δὲ ὅτι νάρδον αὐτόματοι
5 ἐκφέρουσι. Τὸ μέγεθος τῆς χώρας ὅτι οὐκ ἐλάττων ἡ
παράλιος τῆς Ἀραβίας ἤπερ ἡ τῆς Ἰνδικῆς αὐτῷ ἐξηγγέλ-
λετο, καὶ νῆσοι αὐτῇ προσκεῖσθαι πολλαὶ καὶ λιμένες
πανταχοῦ τῆς χώρας ἐνεῖναι οἷοι παρασχεῖν μὲν ὅρμους
τῷ ναυτικῷ, παρασχεῖν δὲ πόλεις ἐνοικισθῆναι καὶ ταύτας

IV, 1, 2 ἀνθρωπίνοις πράγμασιν εὖ χρῆσθαι. Sympos. IV, 6 περὶ πάντων τῶν ἀνθρωπίνων. Lucian. Icaromen. c. 4. καὶ ἀβέβαια τὰ ἀνθρώπινα πάντα. Sic habes ἀνθρωπίνη φωνή apud Arr. Hist. Ind. XV, 8: sed ἀνθρωπηίη φωνή apud Herodot. II, 55. Sic ἀνθρωπίνη φύσις apud Xenoph. Hellen. VII, 1, 2: sed ἀνθρωπεία φύσις apud Herod. III, 65 et Thucyd. I, 76. Quibuscum cf. Pollue. II, 5 καὶ ἀνθρωπίνη τέχνη ὡς Θουκυδίδης, καὶ ἀνθρωπεία φύσις, ὡς Πλάτων apud Schneid. ad Platon. Civit. p. 453, A, t. II, p. 18. Formas ἀνθρώπειος et ἀνθρώπινος confusas notarunt tum alii, tum Lennep. ad Phalar. p. 228. Schaef. Mell. critt. p. 2. Intpp. ad Thom. Mag. p. 74. Siebel. ad Pausan. IV, 36, 4. Popp. ad Thucyd. I, 22. Bornem. ad Xenoph. Memorr. I, 1, 12. Schneid. ad Plat. Civit. VII, p. 517, D.

φανοτάτη] Cf. Xenoph. Cyneg. c. X, 7 ἵνα προσθέοντι ὡς φανότατον ᾖ τὸ ἔσω, ubi all. φανώτατον. Sic etiam male scriptum est apud Himer. Orat. VII, p. 256 ὅς παντὸς μὲν χρυσοῦ φανώτερος περιλάμπει, quamquam plures codd. exhibent φανότερος. Idem vitium obtinet apud Eund. Ecl. XII, p. 200. Vide Blomf. ad Aesch. Prom. v. 539. Spitzn. Prosod. p. 89. Hermann. ad Lucian. Quom. hist. sit conscrib. p. 268. Schneid. ad Platon. Civit. VII, p. 518, A et C, ubi Astium miror intactas reliquisse formas φανωτέρου et φανώτατον.

4. ἐκ μὲν τῶν λιμνῶν] Sic recte omnes codd. Gronovii. ἐκ τῶν λιμνῶν edd. vett. — Mox nolui reiicere quod e codice F. dedit Schmiederus θαμνίσκων pro θάμνων scriptura edd. vett. et cett. codicum. Formam θάμνος de frutice quovis dictam vide Paus. IX, 28, 2. et X, 36, 1. Plut. Opp. Morr. VI, p. 889, 3 et X, p. 579, 1, Reisk. Ceterum confer quae narrat Herodotus III, 111 ὄρνιθας

γενέσθαι εὐδαίμονας. Δύο δὲ νῆσοι κατὰ τὸ στόμα τοῦ 6
Εὐφράτου πελάγιαι ἐξηγγέλλοντο αὐτῷ, ἡ μὲν πρώτη οὐ
πρόσω τῶν ἐκβολῶν τοῦ Εὐφράτου, εἰς ἑκατὸν καὶ εἴκοσι
σταδίους ἀπέχουσα ἀπὸ τοῦ αἰγιαλοῦ τε καὶ τοῦ στόματος τοῦ ποταμοῦ, μικροτέρα δὲ αὕτη καὶ δασεῖα ὕλῃ παντοίᾳ· εἶναι δὲ ἐν αὐτῇ καὶ ἱερὸν Ἀρτέμιδος καὶ τοὺς οἰ- 7
κήτορας αὐτῆς ἀμφὶ τὸ ἱερὸν τὴν δίαιταν ποιεῖσθαι·
νέμεσθαί τε αὐτὴν αἰξί τε ἀγρίαις καὶ ἐλάφοις καὶ ταύτας
ἀνεῖσθαι ἀφέτους τῇ Ἀρτέμιδι· οὐδὲ εἶναι θέμις θήραν 8
ποιεῖσθαι ἀπ' αὐτῶν ὅτι μὴ θῦσαί τινα τῇ θεῷ ἐθέλοντα,
ἐπὶ τῷδε θηρᾶν μόνον· ἐπὶ τῷδε γὰρ οὐκ εἶναι ἀθέμιτον.

δὲ λέγουσι μεγάλας, φορέειν τὰ κάρφεα, τὰ ἡμεῖς ἀπὸ Φοινίκων μαθόντες κ ι ν ν ά μ ω μ ο ν καλέομεν· φορέειν δὲ τὰς ὄρνιθας ἐς νεοσσιάς. Formam *κιννάμωμον* habes apud Arr. Indd. XXXII, 7. Strab. XVI, p. 395, ed. ster. Plut. Opp. morall. t. VIII, p. 968. t. X, p. 116. Simplex. *ν* in hac voce servatum vide apud Suid. s. v., Eustath. ad Dion. Perieg. p. 286 et apud Dionys. ipsum v. 945. Consule etiam Iacobs. ad Ael. hist. animall. t. II, p. 81.

5. *καὶ νῆσοι — προσκεῖσθαι*] scil. *ἐξηγγέλλοντο.* Quomodo paulo inferius locutus est *δύο δὲ νῆσοι — πελάγιαι ἐξηγγέλλοντο αὐτῷ* sc. *κεῖσθαι.* — Supra pro *Ἀραβίας* in ed. Bas. legitur *Ἀῤῥαβίας*, quae forma poetis potius quam pedestribus scriptoribus donanda videtur. Cf. Passov. ad Dionys. Perieg. v. 24 et Dorv. ad Charit. p. 562. Aliter iudicat Bernhardy. ad Dionys. l. l. p. 530.

6. *μικροτέρα δὲ αὕτη*] Edd. vett. et quattuor codd. Gronovii mediam voculam ignorant. Restituimus eam e cod. F. Schmiederum secuti. — Mox ed. Basil. *καὶ δασεῖα ὕλη παντοία.* Minus apte. Cave huc trahas I, 2, 12 *ὅτι ὕλη τε δασεῖα πρὸ τοῦ ποταμοῦ ἦν.* Compara potius qualia sunt Arr. V, 11, 1 *αὐτή τε δασεῖα παντοίων δένδρων εἴδει.* Plut. Pyrrh. c. XXV *μακρὰν καὶ δασεῖαν ὕλαις ὁδόν.* Et qui plane gemina habet Herodot. IV, 21 *Βουδῖνοι γῆν νεμόμενοι πᾶσαν δασέην ὕλῃ παντοίῃ.*

7. *καὶ τοὺς οἰκήτορας — ποιεῖσθαι*] Paulo aliter scriptum exhibet hunc locum Grammaticus Bekkeri Anecdd. p. 158, 32 *καὶ τοὺς οἰκήτορας α ὐ τ ο ὺ ς ἀμφὶ τὸ ἱερὸν τ ὰ τ ῆ ς δ ι α ί τ η ς ποιεῖσθαι.* Accusativus *αὐτούς* aperte corruptus est. Cum autem verba quae sequuntur *νέμεσθαί τε — Ἀρτέμιδι* accuratissime descripta compareant apud eundem illum Grammaticum, haud procul a vero abesse nobis videmur statuentes, formulam *τὰ τῆς διαίτης* in codice

9 *Καὶ ταύτην τὴν νῆσον λέγει Ἀριστόβουλος ὅτι Ἴκαρον ἐκέλευσε καλεῖσθαι Ἀλέξανδρος, ἐπὶ [τιμῇ] τῆς νήσου τῆς Ἰκάρου τῆς ἐν τῷ Αἰγαίῳ πόντῳ, ἐς ἥντινα Ἴκαρον τὸν Δαιδάλου, τακέντος τοῦ κηροῦ ὅτῳ προσήρτητο τὰ πτερά, πεσεῖν ὁ λόγος κατέχει, ὅτι οὐ κατὰ τὰς ἐντολὰς τοῦ πατρὸς πρὸς τῇ γῇ ἐφέρετο, ἀλλὰ μετέωρος γὰρ ὑπὸ ἀνοίας πετόμενος παρέσχε τῷ ἡλίῳ θάλψαι τε καὶ ἀνεῖναι τὸν κηρόν, καὶ ἀπὸ ἑαυτοῦ τὸν Ἴκαρον τῇ τε νήσῳ καὶ τῷ πελάγει τὴν ἐπωνυμίαν ἐγκαταλιπεῖν, τὴν μὲν*
10 *Ἴκαρον καλεῖσθαι, τὸ δὲ Ἰκάριον. Ἡ δὲ ἑτέρα νῆσος ἀπέχειν μὲν ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ Εὐφράτου ἐλέγετο ὅσον πλοῦν ἡμέρας καὶ νυκτὸς κατ' οὖρον θεούσῃ νηί, Τύλος δὲ αὐτῇ εἶναι ὄνομα· μεγάλη δὲ εἶναι καὶ οὔτε τραχεῖα ἡ πολλὴ οὔτε ὑλώδης, ἀλλ' οἵα καρπούς τε ἡμέρους ἐκ-*
11 *φέρειν καὶ πάντα ὡραῖα. Ταυτὶ ἀπηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ, τὰ*

Arrianei operis quem ille inspexit, revera exstitisse. Atque eo magis verisimile hoc est, quod eodem hoc periphrasis genere maxime delectatum scimus Arrianum. Vide ann. ad I, 17, 10. — Pro *ποιεῖσθαι* ed. Basil. *ποιῆσθαι.* Infra eadem *ἀφ' ἔτους.*

9. *ἐπὶ [τιμῇ] τῆς νήσου*] „Nulla difficultas hic nos moratur. Attamen nequeo vel celare vel contemnere, quod in Optimo legitur *ἐπὶ τιμῇ τῆς νήσου*, quomodo ait in fine libri VII (30, 5) *χρησμοὶ ἐπὶ τῇ τιμῇ αὐτοῦ — χρησθέντες.*" *Gronovius.* Vocabulum *τιμῇ*, quia neque in edd. vett. neque in plurimis codd. Gronovii comparet, uncis inclusimus. Nec sane eo opus est. Nam verba dicendi saepe praepositionem *ἐπί* cum genitivo coniunctam comitem habent ad indicandam eam rem *quae fit in alicuius honorem, unde aliquid nomen trahit.* Vide, ut simillima tantum afferam, Arr. V, 1, 9 *Νύσαν τε οὖν ἐκάλεσε τὴν πόλιν ἐπὶ τῆς τροφοῦ τῆς Νύσης.* Herodot. IV, 45 *ἡ Λιβύη ἐπὶ Λιβύης λέγεται ἔχειν τὸ ὄνομα* et quae larga manu adspersit exempla amiciss. Lehrs. in Quaestt. Aristarch. Spec. I. p. 33 sq.

ὑπὸ ἀνοίας πετόμενος] Edd. vett. et nonnulli codd. Gronovii exhibent *ὑπὸ ἀνοίας φερόμενος.* Quod dedimus Schmiederum secuti, id confirmatur a cod. F., ab aliis quibusdam codd. Gronovii et V, C. Vulcanii. Eandem verbi formam vide I, 25, 9 coll. Struv. Lectt. Lucc. p. 235.

10. *ἡ δὲ ἑτέρα νῆσος ἀπέχειν μὲν — ἐλέγετο*] Sic vidit haec verba collocata Gronovius in cod. F. et duobus aliis codicibus

μὲν πρὸς Ἀρχίου ὃς ξὺν τριακοντόρῳ ἐκπεμφθεὶς ἐπὶ κατασκοπῇ τοῦ παράπλου τοῦ ὡς ἐπὶ τοὺς Ἄραβας μέχρι μὲν τῆς νήσου τῆς Τύλου ἦλθεν, τὸ πρόσω δὲ οὐκέτι περαιωθῆναι ἐτόλμησεν. Ἀνδροσθένης δὲ ξὺν ἄλλῳ τρια- 12
κοντόρῳ σταλεὶς καὶ τῆς χεῤῥονήσου τι τῶν Ἀράβων παρέπλευσε· μακροτάτω δὲ τῶν ἐκπεμφθέντων προὐχώρησεν Ἱέρων ὁ Σολεὺς ὁ κυβερνήτης, λαβὼν καὶ οὗτος παρ' Ἀλεξάνδρου τριακόντορον. Ἦν μὲν γὰρ αὐτῷ προσ- 13
τεταγμένον περιπλεῦσαι τὴν χεῤῥόνησον τὴν Ἀράβων πᾶσαν ἔστε ἐπὶ τὸν κόλπον τὸν πρὸς Αἰγύπτῳ τὸν Ἀράβιον τὸν καθ' Ἡρώων πόλιν. Οὐ μὴν ἐτόλμησέ γε τὸ πρόσω 14
ἐλθεῖν καίτοι ἐπὶ τὸ πολὺ παραπλεύσας τὴν Ἀράβων γῆν, ἀλλ' ἀναστρέψας γὰρ παρ' Ἀλέξανδρον ἐξήγγειλε τό μέγεθός τε τῆς χεῤῥονήσου θαυμαστόν τι εἶναι καὶ ὅσον οὐ πολὺ ἀποδέον τῆς Ἰνδῶν γῆς· ἄκραν τε ἀνέχειν ἐπὶ

In edd. ante Gronovium et reliquis codicibus hic fuit verborum ordo: *ἡ δὲ ἑτέρα νῆσος ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ Εὐφράτου ἐλέγετο ἀπέχειν.* Vides iam propterea alteram scripturam praestantiorem esse, quod addita est particula *μέν*, cui bene respondet in sequentibus *Τύλος δὲ — εἶναι.* — Ceterum pro *Τύλος* in edd. Venet. ac Basil. legitur *Τῆλος.* Apud Plinium VI, 28 insula *Tylos* una cum insula *Ichara* memoratur. Straboni XVI, p. 382, ed. ster. audit *Τύρος.* Cf. Steph. Byzant. s. v. *Τύρος* et Salmas. ad Solin. p. 1023.

12. *τῆς χεῤῥονήσου τι — παρέπλευσε*] Haec est scriptura edd. vett. et quattuor codd. Gronovii *προσέπλευσε* cod. F., quae verbi forma Schmiedero probata est, suadente Gronovio qui: „Optimus, inquit, *προσέπλευσε,* quod sane opportunum ad notandam longiorem in navigando continuationem, non ut notet *adnavigavit,* sed *aliquam Chersonesi Arabum partem insuper navigavit.*" Satis inepte. Vulcanius audiendus erat vulgatam sic interpretatus: *Chersonesi oram praeterlegit s. praeternavigavit.* Cf. III, 1, 2 *ὁ δὲ ναυτικὸς στρατὸς παρέπλει αὐτῷ ἐκ Φοινίκης ὡς ἐπ' Αἴγυπτον.* V, 9, 5 *τά τε πλοῖα ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ παραπλέοντα.* VI, 21, 6 *ὡς κατὰ τὸν παράπλουν ἄφθονα εἶναι τῇ στρατιᾷ τῇ παραπλεούσῃ.* VII, 7, 4 *παρέπλει ἀπὸ τοῦ Εὐλαίου ποταμοῦ κατὰ τὴν θάλασσαν ὡς ἐπὶ τὰς ἐκβολάς.* VII, 20, 13 *παραπλεύσας τὴν Ἀράβων γῆν.* Hist. Ind. XLIII, 3 *ἀλλὰ γὰρ οὔτις παρέπλωσε ταύτῃ.*

14. *ἄκραν τε ἀνέχειν ἐπὶ πολὺ τῆς μεγάλης θαλάσσης*] Genitivus pendet ab *ἐπὶ πολύ* ut II, 18, 10 *ὅ τι περ προκεχωρήκει αὐτοῖς ἐπὶ*

15 πολὺ τῆς μεγάλης θαλάσσης· ἣν δὴ καὶ τοὺς ξὺν Νεάρχῳ ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς πλέοντας, πρὶν ἐπικάμψαι ἐς τὸν κόλπον τὸν Περσικὸν, οὐ πόῤῥω ἀνατείνουσαν ἰδεῖν τε καὶ
16 παρ' ὀλίγον ἐλθεῖν διαβαλεῖν ἐς αὐτήν· καὶ Ὀνησικρίτῳ τῷ κυβερνήτῃ ταύτῃ δοκοῦν· ἀλλὰ Νέαρχος λέγει ὅτι αὐτὸς διεκώλυσεν, ὡς ἐκπεριπλεύσας τὸν κόλπον τὸν Περσικὸν ἔχοι ἀπαγγεῖλαι Ἀλεξάνδρῳ ἐφ' οἷστισι πρὸς αὐ-
17 τοῦ ἐστάλη· οὐ γὰρ ἐπὶ τῷ πλεῦσαι τὴν μεγάλην θάλασσαν ἐστάλθαι, ἀλλ' ἐπὶ τῷ καταμαθεῖν τὴν χώραν τὴν προσεχῆ τῇ θαλάσσῃ καὶ τοὺς κατοικοῦντας αὐτὴν

πολὺ τῆς θαλάσσης. VI, 22, 9 ὀδμὴν κατέχειν ἐπὶ πολὺ τῆς θαλάσσης. Paulo aliter dixit Hist. Ind. XXVI, 4 ἄκρην ἐπὶ πολύ τε ἀνέχουσαν ἐς τὸν πόντον. XXXII, 6 καὶ καθορῶσιν ἄκρην μακρὴν ἀνέχουσαν ἐπὶ πολλὸν ἐς τὸ πέλαγος. Et ut videas quam curiose variaverit Arrianus orationem, conferas Hist. Ind. III, 3 ἄκρην γὰρ ἀνέχειν ἐπὶ μέγα εἴσω εἰς πέλαγος.

15. καὶ Ὀνησικρίτῳ ταύτῃ δοκοῦν] Videtur cogitando addendum esse εἶναι, ut dixit Lysias c. Euandr. p. 361, Bekk. ἀλλὰ καὶ τὸ ἄλογον δοκοῦν εἶναι παρά τισιν. Nisi quis suspicetur participium δοκοῦν pro absoluto esse habendum. Ac sane exempla huius locutionis similia multa exstant. Cf. Xenoph. Anab. IV, 1, 13 δόξαν δὲ ταῦτα. Lucian. Asin. c. 45 δόξαν αὐτοῖς οὕτω ποιοῦσιν. Himer. Orat. III, p. 492 δόξαν δὲ ἅπαξ στρατεύεσθαι. Xenoph. Ephes. III, p. 55 ξυνδοκοῦν ταῦτα καὶ τῷ Ὑπεράνθῃ. In Historia Indica c. XXXII, 9, ubi eadem narrantur, accuratius scripsit Arrianus ita: ταύτην τὴν ἄκρην ὡς κατεῖδον, Ὀνησίκριτος μὲν ἐπέχοντας ἐπ' αὐτὴν πλέειν ἐκέλευεν. Νέαρχος δὲ ὑποκρίνεται νήπιον Ὀνησίκριτον.

17. καὶ εἴ τις ἀγαθὴ καρποὺς ἐκφέρειν — κακή] In ed. Basil. ac Veneta legebatur καὶ εἴ τις ἀγαθοὺς καρποὺς ἐκφέρειν ἢ εἴ τις κακῇ. Edd. Vulc. et Blanc. εἴ τις ἀγαθοὺς — ἐκφέροι, ἢ εἴ τις κακούς. Codd. Gronovii omnes ἐκφέρειν. Duo codd. ἢ τις ἀγαθούς. Omnes autem κακή. Integram scripturam servavit C. V. Vulcanii Γῆ ἀγαθὴ ἐργάσιμος dixit Arr. IV, 28, 6. Praeterea confer Hist. Ind. XXXII, 11 ἀλλὰ ἐθέλοντα αἰγιαλούς τε τοὺς κατὰ τὸν παράπλουν καταστρέψασθαι καὶ ὅρμους καὶ νησῖδας καὶ ὅστις κόλπος ἐπέχοι, ἐκπεριπλῶσαι τοῦτον καὶ πόλιας ὅσαι ἐπιθαλάσσιαι καὶ εἴ τις ἔγκαρπος γῆ καὶ εἴ τις ἐρήμη. — Supra pro τὰ νόμαια in ed. Bas. est τὰ νόμεα

ἀνθρώπους, ὅρμους τε ἐν αὐτῇ καὶ ὕδατα καὶ τὰ νόμαια
τῶν ἀνδρῶν καὶ εἴ τις ἀγαθὴ καρποὺς ἐκφέρειν ἢ εἴ τις
κακή. Καὶ οὖν καὶ τοῦτο αἴτιον γενέσθαι ἀποσωθῆναι 18
Ἀλεξάνδρου τὸν στρατόν· οὐ γὰρ ἂν σωθῆναι πλεύσαντας
ὑπὲρ τῆς Ἀραβίας τὰ ἔρημα, ἐφ᾽ ὅτῳ καὶ ὁ Ἱέρων ἐπι-
στρέψαι ὀπίσω λέγεται.

XXI. Ἐν ᾧ δὲ αὐτῷ ἐναυπηγοῦντο μὲν αἱ τριήρεις,
ὁ λιμὴν δὲ πρὸς Βαβυλῶνι ὠρύσσετο, ἐκπλεῖ ἐκ Βαβυλῶνος
κατὰ τὸν Εὐφράτην, ὡς ἐπὶ τὸν Παλλακόπαν [καλούμενον]
ποταμόν. Ἀπέχει δὲ οὗτος τῆς Βαβυλῶνος σταδίους ὅσον 2

---

18. *αἴτιον γενέσθαι ἀποσωθῆναι*] De hoc constructionis genere fuse disputavit Schaef. in Melett. critt. p. 23. Cf. Sieb. ad Paus. I, 26, 3. Rem tetigit Arrianus in Hist. Ind XXXII, 13 *ταῦτα ἐνίκα· καί μοι δοκέει περιφανέως σῶσαι τὴν στρατιὴν τῇδε τῇ βουλῇ Νέαρχος· τὴν γὰρ δὴ ἄκρην ἐκείνην καὶ τὴν πρὸς αὐτῇ χώρην πᾶσαν ἐρήμην τε εἶναι λόγος κατέχει καὶ ὕδατός τε ἀπορίῃ ἔχεσθαι.*

C. XXI. *ἐκπλεῖ*] sc. *Ἀλέξανδρος*. IV, 2, 9 *ἐν ᾧ δὲ αὐτὸς ξὺν τοῖς πεζοῖς ἀμφὶ ταῦτα εἶχε, τοὺς ἱππέας ἐκπέμπει.* Praeterea nota apodosin paulo simpliciorem. Alias enim solet formulam *ἐν ᾧ δέ* sequi *ἐν τούτῳ δέ* sive *ἐν τούτῳ*. Exemplis ut res demonstretur vide II, 20, 5 *ἐν ᾧ δὲ αἵ τε μηχαναὶ αὐτῷ ξυνεπήγνυντο καὶ αἱ νῆες ἐξηρτύοντο, ἐν τούτῳ δέ — στέλλεται.* VI, 23, 7 *ἐν ᾧ δὲ ᾔει — ἐν τούτῳ ἐχρήσαντο.* Cf. Xenoph. Hist. Gr. V, 2, 29 *ἐν ᾧ δὲ ἡ βουλὴ ἐκάθητο — ἐν τούτῳ.*

Παλλακόπαν καλούμενον ποταμόν] Mediam vocem, quia in codice F. desideratur, uncis inclusit Schmiederus. At vero non magis offendit participium h. l. positum, quam I, 24, 8 *ἐς τὴν Μιλυάδα καλουμένην χώραν.* II, 20, 5 *στέλλεται εἰς τὸν Ἀντιλίβανον καλούμενον τὸ ὄρος.* III, 7, 5 *διὰ τῆς Μεσοποταμίας καλουμένης χώρας.* V, 5, 6 *ἐς τὴν Ὑρκανίαν καλουμένην θάλασσαν.* Nimirum cum Pallacopas fossa neque fluvius esset, ut infra Arrianus ipse narrat, fieri tantum potuit, ut propter magnitudinem suam appellaretur fluvius (*ποταμός*), qui proprie nominandus fuisset fossa (*διῶρυξ*). — Ceterum forma *Παλλακόπας* apud Arrianum ab omnibus codicibus confirmata (in ed. Bas. sola scriptum est *Πολλακόπας*) restituenda videtur Appiano bell. civv. II, 153, ubi Schweighaeuserus ex varia scriptura *Παλλακόττιν* et *Παλλακόταν* priorem lectionem in textum recepit. Vide inprimis ann. ad V, 6, 2.

ὀκτακοσίους, καὶ ἔστι διῶρυξ αὕτη ὁ Παλλακόπας ἐκ τοῦ
3 Εὐφράτου, οὐχὶ δὲ ἐκ πηγῶν τις ἀνίσχων ποταμός. Ὁ
γὰρ Εὐφράτης ποταμὸς ῥέων ἐκ τῶν Ἀρμενίων ὀρῶν χει-
μῶνος μὲν ὥρᾳ προχωρεῖ κατὰ τὰς ὄχθας, οἷα δὴ οὐ
πολλοῦ ὄντος αὐτῷ τοῦ ὕδατος, ἦρος δὲ ὑποφαίνοντος,
καὶ πολὺ δὴ μάλιστα ὑπὸ τροπὰς ἅστινας τοῦ θέρους ὁ
ἥλιος ἐπιστρέφει, μέγας τε ἐπέρχεται καὶ ὑπερβάλλει
4 ὑπὲρ τὰς ὄχθας ἐς τὴν γῆν τὴν Ἀσσυρίαν. Τηνικαῦτα
γὰρ αἱ χιόνες αἱ ἐπὶ τοῖς ὄρεσι τοῖς Ἀρμενίοις κατατηκό-
μεναι αὔξουσιν αὐτῷ τὸ ὕδωρ ἐπὶ μέγα· ὅτι ἐπιπολῆς
ἐστιν αὐτῷ καὶ ὑψηλὸς ὁ ῥοῦς, ὑπερβάλλει ἐς τὴν χώραν,

---

3. *ὑπὸ τροπὰς ἅστινας — ἐπιστρέφει*] Gemina scripsit, VI, 21, 2 *ἔστε ἐπὶ τροπὰς ἃς ἐν χειμῶνι ὁ ἥλιος ἐπιστρέφει.* Quibuscum haud inepte comparaveris similia V, 9, 6 *ἦν γὰρ ὥρα ἔτους, ἣ μετὰ τροπὰς μάλιστα ἐν θέρει τρέπεται ὁ ἥλιος.* Hist. Ind. XXV, 7 *ἐπεὰν τροπὰς ἄγῃ θέρεος ὥρῃ ὁ ἥλιος.* — Supra ed. Bas. *οὐ πολλοῦ ὄντος αὐτοῦ τῷ ὕδατος.*

4. *ὅτι ἐπιπολῆς ἐστιν — ὁ ῥοῦς*] „Videtur desiderari coniunctio *καί*, *καὶ ὅτι.* Ita certe interpres Latinus:“ *Raphel.* Schmiederus coniecit *ὅ τι δ' ἐπιπολῆς.* Mihi magis probatur quod additum voluit Raphelius. Nec tamen quidquam de meo addere ausim. Sic verbi causa etiam VI, 22, 11 malim scriptum *ὅσα δὲ ἐν κοίλοις χωρίοις ἐπεφύκει* (vid. ann.). Sed quis est qui contendat sic scripsisse Arrianum? Cf. ann. ad I, 27, 11 et V, 4, 5. — De vocabulo *ἐπιπολῆς* consule Lobeck. ad Phryn. p. 126 sq.

εἰ μή τις — ἐκτρέψειε] „Nescio cur Vulcanius intelligat *nonnihil diducere*, quum prioris vocis nulla ratio in Graecis; neque periculum est ut quis intelligat de universa ripa proruenda. Est id utique verbum proprium in perfodienda alicubi parte ripae. Strabo VIII, 389 *τούτων δ' ἐμφραχθέντων ἔσθ' ὅτε ὑπερχεῖσθαι τὸ ὕδωρ εἰς τὰ πεδία· πάλιν δ' ἀναστομουμένων ἄθρουν ἐκ τῶν πεδίων ἐκπεσὸν εἰς τὴν Λάδωνα ἐμβάλλειν.* „*Gronov.*

κατὰ πολλά τε καὶ ἀφανῆ στόματα ἐκδιδοῦσι] Varie turbatus est hic locus a librariis. Primum quidem ante *ἀφανῆ* in edd. vett. et tribus codd. Gronovii inserta est vocula *μάλιστα*, quam non dubitavimus expellere ex auctoritate codicis F. et alterius cuiusdam cod. Gronovii, ut male repetitam ex sequente versu. Deinde autem omnes edd. et codd. habent *ἐκδίδωσι*, quod quomodo defendi possit, ii videant qui hunc locum tacite praeterierint! Equi-

εἰ μή τις ἀναστομώσας αὐτὸν κατὰ τὸν Παλλακόπαν ἐς
τὰ ἕλη τε ἐκτρέψειε καὶ τὰς λίμνας, αἳ δὴ ἀρχόμεναι
ἀπὸ ταύτης τῆς διώρυχος ἔστε ἐπὶ τὴν ξυνεχῆ τῇ Ἀρά-
βων γῇ, καὶ ἔνθεν μὲν ἐς τέναγος ἐπὶ πολύ, ἐκ δὲ τοῦ ἐς
θάλασσαν κατὰ πολλά τε καὶ ἀφανῆ στόματα ἐκδιδοῦσι.
Τετηκυΐας δὲ τῆς χιόνος ἀμφὶ Πλειάδων μάλιστα δύσιν 5
ὀλίγος τε ὁ Εὐφράτης ῥέει καὶ οὐδὲν μεῖον τὸ πολὺ αὐ-
τοῦ κατὰ τὸν Παλλακόπαν ἐκδιδοῖ ἐς τὰς λίμνας. Εἰ δή 6
τις μὴ ἀποφράξειε τὸν Παλλακόπαν αὖθις, ὡς κατὰ τὰς
ὄχθας ἐκτραπὲν φέρεσθαι τὸ ὕδωρ κατὰ τὸν πόρον, ἐκέ-
νωσεν ἂν τὸν Εὐφράτην ἐς αὐτόν, ὡς μηδ' ἐπάρδεσθαι

---

dem lenissima mutatione verum eruisse mihi videor. Nimirum ἐκδιδοῦσι non potest non referri ad αἳ δὴ ἀρχόμεναι. Sic I, 3, 2 ἵνα ἐκδιδοῖ κατὰ πέντε στόματα ἐς τὸν Εὔξεινον πόντον. Hist. Ind. II, 5 ἵναπερ αὐτὸς κατὰ δύο στόματα ἐκδιδοῖ. Formam ἐκδιδοῦσι habes V, 6, 10. Hist. Ind. IV, 15. V, 2. XVIII, 11. παραδιδόασι Exp. V, 25, 11. Praeterea nota formam ἐκδιδοῖ in singulari longe frequentiorem esse, quam ἐκδίδωσι. Hanc enim bis tantum reperi in Expeditione V, 4, 2. VII, 7, 8. Illam centies repereris, ut praeter locos supra citatos I, 12, 11. IV, 6, 12. V, 6, 6. V, 6, 11. VII, 21, 5. Hist. Ind. IV, 9. 10. 11. 12.

6. εἰ δή τις — ἀποφράξειε] Edd. vett. et tres codd. Gronovii εἰ δή τις μὴ ἀποφράξει. Cod. F. cum uno alio cod. Flor. εἰ δή τις μὴ ἀποφράξῃ. Quod recepit Schmiederus. Rursus non tam condemno coniunctivum cum particula εἰ constructum, quam coniunctivum in hac verborum coniunctione positum. Cum autem neque futurum habeat quo sese tueatur, una litera addita Arriani manum restituere conatus sum. Cf. vv. ll. ad Lys. or. contr. Alcib. p. 289 Bekk. Bornem. ad Xen. Anab. VII, 5, 8 et ann. ad Arr. I, 25, 6. Nonne etiam, si optativum restitueris, eadem horum verborum ratio est ac praegressorum εἰ μή τις ἐκτρέψειε —? Ne quis tamen in indicativo addita particula ἄν offendat, qui in apodosi positus est, cum ex Arriano ipso geminum non possim afferre exemplum, haec adscribo Demosth. pro Phorm. p. 225, Bekk. ὁ μὲν γὰρ περὶ πάντ' ἄδικος τάχ' ἄν, εἰ τύχοι, καὶ τοῦτον ἠδίκει. Lys. contr. Theomn. p. 236, Bekk. οὐ γὰρ δήπου, εἰ μέν τις σ' εἴποι (εἴπῃ cod. C., quod probavit Reiskius) πατραλοίαν, ἠξίους ἂν ὄφλειν σοι δίκην· εἰ δέ τις σ' εἴποι —, ᾤου ἂν αὐτὸν ἀζήμιον εἶναι. Eurip. Orest. v. 1131 εἰ μεθεῖμεν, δυσκλεὴς ἂν ἦν φόνος. Aristoph. Eqq. v. 570 εἰ πέσοιεν —, ἀπειψήσαντ' ἄν. Vide Popp. ad Xenoph.

7 ἀπ' αὐτοῦ τὴν Ἀσσυρίαν γῆν. Ἀλλ' ἀπεφράσσοντο γὰρ αἱ ἐς τὸν Παλλακόπαν τοῦ Εὐφράτου ἐκβολαὶ πρὸς τοῦ σατράπου τῆς Βαβυλωνίας πολλῷ πόνῳ, καίπερ οὐ χαλεπῶς ἀναστομούμεναι, ὅτι ἰλυώδης τε ἡ ταύτῃ γῆ καὶ πηλὸς ἡ πολλὴ αὐτῆς, οἵα δεχομένη τὸ ὕδωρ τοῦ ποταμοῦ μὴ εὐμαρῆ τὴν ἀποστοφὴν αὐτοῦ παρέχειν· ἀλλὰ καὶ ἐς τρίτον μῆνα Ἀσσυρίων ἄνδρες ὑπὲρ τοὺς μυρίους ἐν τῷδε τῷ πόνῳ ξυν-
8 είχοντο. Ταῦτα ἐπαγγελθέντα ἐπήγαγεν Ἀλέξανδρον ὠφελῆσαι τι τὴν χώραν τῶν Ἀσσυρίων. Ἔνθεν μὲν δὴ ἐς τὸν Παλλακόπαν ἐτρέπετο τοῦ Εὐφράτου ὁ ῥοῦς, ταύτῃ δὲ
9 ἔγνω βεβαίως ἀποκλεῖσαι τὴν ἐκβολήν. Προελθόντι δὲ ὅσον σταδίους τριάκοντα ὑπόπετρος ἡ γῆ ἐφαίνετο, οἵα διακοπεῖσα εἰ ξυναφὴς γένοιτο τῇ πάλαι διώρυχι τῇ κατὰ τὸν Παλλακόπαν, οὔτ' ἂν διαχεῖσθαι παρέχειν τὸ ὕδωρ ὑπὸ στεῤῥότητος τῆς γῆς, τήν τε ἀποστροφὴν αὐτοῦ τῇ τεταγμένῃ ὥρᾳ μὴ χαλεπῶς γίγνεσθαι. Τούτων ἕνεκα ἐπί τε
10

Cyrop. II, 1, 9, cui tamen non assentior hanc structuram non legitimam existimanti.

κατὰ τὸν πόρον] Verum servasse videtur cod. F. Nam quod in edd. vett. et reliquis codd. Gronovii legitur *κατὰ πόρου*, omni auctoritate destitutum est. Scripturae a cod. F. suppeditatae tuendae apti sunt hi loci: I, 11, 10 *κατὰ μέσον τὸν πόρον*, VI, 7, 3 *κατὰ τὸν αὐτὸν πόρον*, coll. ann. ad VII, 16, 6. — Paulo infra ed. Bas. *ὡς μὴ ὅ' ἐπάρδεσθαι*.

7. *ὅτι ἰλυώδης τε ἡ —*] Sic recte edd. vett. cum quattuor codd. Gronovii. *ὅτι ἰλυώδης* cod. F. et ex eo Schmiederus. — Mox pro *οἷα*, quod omnes edd. occupavit, scripsimus *οἵα*, ut ad *γῆ* referendum. Vide ann. ad III, 17, 14. De re cf. Strab. XVI, p. 338 et 340, Tauchn.

8. *τὴν χώραν τὴν Ἀσσυρίαν*] Nolui mutare lectionem ab omnibus fere codd. et edd. vett. prolatam. Schmiederus ex sola auctoritate codicis F. scripsit *τῶν Ἀσσυρίων*. Vide ann. ad III, 30, 12.

9. *εἰ ξυναφὴς γένοιτο*] Vix dubitandum erat quin recta esset haec lectio codicis F. *εἰ ξυναφὴς ἐγένετο* edd. vett. et rell. codd. Cf. IV, 11, 7 *ἀνασχέσθαι ἄν, εἴ τις — εἰσποιοῖτο*. Totum locum Gronovius in Dissert. de fossa ex Euphr. p. 375 bene interpre-

τὸν Παλλακόπαν ἔπλευσε καὶ κατ' αὐτὸν καταπλεῖ ἐς τὰς λίμνας ὡς ἐπὶ τὴν Ἀράβων γῆν. Ἔνθα χῶρόν τινα ἐν καλῷ ἰδὼν πόλιν ἐξῳκοδόμησέ τε καὶ ἐτείχισε, καὶ ἐν ταύτῃ κατῴκισε τῶν Ἑλλήνων τινὰς τῶν μισθοφόρων ὅσοι τε ἑκόντες καὶ ὅσοι ὑπὸ γήρως ἢ κατὰ πήρωσιν ἀπόλεμοι ἦσαν.

XXII. Αὐτὸς δὲ ὡς ἐξελέγξας δὴ τῶν Χαλδαίων μαντείαν, ὅτι οὐδὲν πεπονθὼς εἴη ἐν Βαβυλῶνι ἄχρι καθάπερ ἐκεῖνοι ἐμαντεύσαντο, (ἀλλ' ἔφθη γὰρ ἐλάσας ἔξω Βαβυλῶνος πρίν τι παθεῖν) ἀνέπλει αὖθις κατὰ τὰ ἕλη θαῤῥῶν, ἐν ἀριστερᾷ ἔχων τὴν Βαβυλῶνα· ἵνα δὴ 2
καὶ ἐπλανήθη αὐτῷ μέρος τοῦ ναυτικοῦ κατὰ τὰ στενὰ ἀπορίᾳ ἡγεμόνος, πρίν γε δὴ αὐτὸς πέμψας τὸν ἡγησόμενον ἐπανήγαγεν αὐτοὺς ἐς τὸν πόρον. Λόγος δὲ λέγε- 3
ται τοιόσδε. Τῶν βασιλέων τῶν Ἀσσυρίων τοὺς τάφους ἐν ταῖς λίμναις τε εἶναι τοὺς πολλοὺς καὶ ἐν τοῖς ἕλεσι

---

tatus est ita: *progressus autem stadia circiter triginta petrosam terram offendit*, talem *quae discissa si committeretur veteri fossae Pallacopae, non concessura esset diffundi aquam propter firmitatem soli, at aversionem eius certo tempore non difficulter fieri.* — Edd. rursus omnes οἷα διακοπεῖσα. Supra ed. Bas. ὑπόπτερος.

C. XXII. ὅτι οὐδὲν πεπονθὼς εἴη] Hanc scripturam praebuisse videtur cod. F. Gronovius; Opt. πεπονθὸς εἴη pro πεπονθώς." At in ed. Basil. legebatur πεπόνθει. Ex quo fecit Vulcanius πεπόνθοι. Secutus est Blancardus, alii. Hoc igitur dicere voluisse videtur Gronovius: „Opt. πεπονθὼς εἴη pro πεπόνθοι s πεπόνθει." Saepe enim videmus Gronovium in enotanda codicum varia scriptura negligentissime versatum esse. Vulgatam scripturam quominus servemus, impedit Arrianus ipse, ut qui perfecti optativum non nisi addito verbo substantivo formaverit. Vide III, 21, 2 ὅτι συνειληφότες εἶεν. IV, 9, 4 ὅτι ἀποτετικὼς εἴη. IV, 30, 14. VI, 8, 1 ὅτι ἀποπεφευγότες εἶεν. V, 9, 4 ὅτι ἐγνωκὼς εἴη.

3. δεδομημένους] Vide Lobeck. ad Phrynich. p. 588, qui etiam huius loci memor plura in medium protulit huius verbi formae exempla. Quibus adde Arr. Hist. Ind. VII, 3 μηδὲ ἱερὰ θεῶν δεδομημένα. Et fragm. apud Eustath. ad Dion. Perieg. p. 229 μήτε πόλεις δομήσασθαι.

4 δεδομημένους. Ὡς δὲ ἔπλει Ἀλέξανδρος κατὰ τὰ ἕλη (κυβερνᾶν γὰρ αὐτὸν λόγος τὴν τριήρη), πνεύματος μεγάλου ἐμπεσόντος αὐτῷ ἐς τὴν καυσίαν καὶ τὸ διάδημα αὐτῇ συνεχόμενον, τὴν μὲν δὴ βαρυτέραν πεσεῖν ἐς τὸ ὕδωρ, τὸ διάδημα δὲ ἀπενεχθὲν πρὸς τῆς πνοῆς σχεθῆναι ἐν καλάμῳ, τὸν κάλαμον δὲ τῶν ἐπιπεφυκότων εἶναι
5 τάφῳ τινὶ τῶν πάλαι βασιλέων. Τοῦτό τε οὖν αὐτὸς πρὸ τῶν μελλόντων σημῆναι καὶ ὅτι τῶν τις ναυτῶν ἐκνηξάμενος ὡς ἐπὶ τὸ διάδημα, ἀφελὼν τοῦ καλάμου αὐτὸ μετὰ χεῖρας μὲν οὐκ ἤνεγκεν, ὅτι νηχομένου ἂν αὐτοῦ ἐβρέχετο, περιθεὶς δὲ τῇ κεφαλῇ τῇ αὐτοῦ οὕτω διή-

---

4. *πνεύματος μεγάλου ἐμπεσόντος*] Simile quid Diod. Sic. XV, 52 factum esse narrat, cum Epaminondas exercitum ducebat contra Lacedaemonios, *πνεύματος δὲ γενομένου συνέβη τὴν ταινίαν ἀποσπασθῆναι περί τινα στήλην, ἐφεστῶσαν τάφῳ· ἦσαν δὲ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ τεθαμμένοι τινὲς Λακεδαιμόνιοι.* Cf. Frontin. Strateg. I, 11, 5. — Supra ed. Basil. *ἔπλη*.

5. *περιθεὶς δὲ τῇ κεφαλῇ*] Conferas Diod. Sic. XVII, 116 *τοῦ δὲ διαδήματος ὑπὸ τούτων ἀρθέντος καὶ πάλιν εἰς τὴν λίμνην πεσόντος, εἷς τῶν ἐρετῶν προσνηξάμενος καὶ βουλόμενος ἀσφαλῶς σῶσαι τὸ διάδημα προσέθετο τῇ κεφαλῇ καὶ προσενήξατο τῷ πλοίῳ.* — Ad formulam quae est *μετὰ χεῖρας ἤνεγκεν* cf. II, 4, 14 *ἔτι μετὰ χεῖρας ἔχοντα.* IV, 26, 13 *μετὰ χεῖρας ἔχων ἐτύγχανεν.* Adde Abr. ad Xen. Ephes. p. 166.

οὕτω διήνεγκε] Sic ed. Bas. et omnes codd. Gronovii. Unde nescio quid Vulcanium moverit ut scriberet *οὕτω δὴ ἤνεγκε*, quamquam quomodo haec scriptura potuerit oriri, videre est ex ann. ad I, 17, 7. Vide praeterea ann. ad prooem. 5. — Pro *τῇ κεφαλῇ τῇ αὐτοῦ* in ed. Bas. nescio unde expressum est *τῇ κρατὶ τῇ αὐτοῦ.* Quod iam correxit Vulcanius. Formam *κράς* Arrianus non videtur usurpasse. Multo minus etiam verisimile est eum dixisse *ἡ κράς*, quod scriptoribus labentis Graecitatis adscribitur ab Eustath. ad Iliad. XIII, v. 5.

6. *μὴ περιιδεῖν*] h. e. *ne pateretur caput salvum relinqui.* Cf. I, 12, 16 *ὅτι οὐκ ἂν περιίδοι μίαν οἰκίαν ἐμπρησθεῖσαν.* II, 3, 12 *ἄλυτον δὲ περιιδεῖν οὐκ ἤθελε.* — Supra post *ἀποτεμεῖν δέ* in ed. Basil. desideratur particula *ὅτι*. Vide ann. ad III, 15, 1.

τὸ διάδημα — τὸ βασίλειον] Nihil fere discriminis esse videtur inter formam *βασίλειος* et *βασιλικός*. Ut enim hoc loco dixit *διάδημα βασιλικόν*, ita habes II, 12, 6 *κάνδυν τὸν βασιλικόν.* V, 13,

νεγκε. Καὶ οἱ μὲν πολλοὶ τῶν ἀναγραψάντων τὰ Ἀλεξ- 6
άνδρου λέγουσιν ὅτι τάλαντον μὲν ἐδωρήσατο αὐτῷ Ἀλέξανδρος τῆς προθυμίας εἵνεκα, ἀποτεμεῖν δὲ ὅτι ἐκέλευσε τὴν κεφαλὴν, τῶν μάντεων ταύτῃ ἐξηγησαμένων μὴ περιιδεῖν σώαν ἐκείνην την κεφαλὴν ἥτις τὸ διάδημα
ἐφόρησε τὸ βασίλειον. Ἀριστόβουλος δὲ τάλαντον μὲν 7
ὅτι ἔλαβε λέγει αὐτὸν, ἀλλὰ πληγὰς λαβεῖν τῆς περιθέ-
σεως ἕνεκα τοῦ διαδήματος. Ἀριστόβουλος μὲν δὴ τῶν 8
τινα Φοινίκων τῶν ναυτῶν λέγει ὅτι τὸ διάδημα τῷ Ἀλεξάνδρῳ ἐκόμισεν, εἰσὶ δὲ οἳ Σέλευκον λέγουσι· καὶ τοῦτο τῷ τε Ἀλεξάνδρῳ σημῆναι τὴν τελευτὴν καὶ τῷ

---

8 *ἄγημα βασίλικόν.* Sic aliis dicitur *βασίλειος στοά*, aliis *στοὰ βασιλική.* Vide Lex. Phavor. s. v. Sic saepe dictum vides *θρόνος βασιλικός.* Sed *θρόνος βασίλειος* habes apud Herod. I, 14. II, 1, 4. Arr. VII, 24, 2. Dixerim tamen *βασίλειον* proprie dici *quod regem decet*, *βασιλικόν quod regis proprium est.*

7. *Ἀριστόβουλος δὲ τάλαντον μὲν ὅτι ἔλαβε· λέγει αὐτόν*] In ed. Bas. legitur *Ἀριστόβουλος μὲν λέγει τάλαντον ὅτι ἔλαβεν αὐτόν.* Vulcanius sive e cod. Stephani, sive de suo dedit *Ἀριστόβουλος δὲ τάλαντον μὲν ὅτι οὐ λέγει αὐτόν*, idemque in fine praefationis pro *Ἀριστόβουλος* coniecit legendum esse *Πτολεμαῖος.* Neutrum horum agnoscunt codices quos inspexit Gronovius, qui: „Miror, inquit, cur in narratione tam perspicua Vulcanius maluerit vaticinari, quam sine offensione et crimine eam sequi. Dicit enim Arrianus esse qui portitorem istum talento donatum narrent (forte is est ipse Ptolemaeus), sed ita ut postea caput ei sit amputatum. Procedit ad historiam Aristobuli, hunc etiam de talento affirmare, sed poenam imminuere, nec capite amputato, sed verberibus honorem impositi diadematis fuisse. Hucusque de re et facto ipso. Nunc dispicit de homine, quis fuerit, ac de eo rursus Aristobulum adhibet qui eum Phoenicem nautam vocavit: ab aliis Seleucum referri, et hic rursus fortasse Ptolemaeum innuit.“ Ut *οὐ λέγει* scriberet, Vulcunium fortasse movebat sequens *ἀλλά*, quod ad praegressum *μέν* non apte referri posse putabat. Sed eodem modo dixit Arr. I, 18, 15 *εἶναι μὲν γὰρ πρὸς αὐτοῦ τὸν ἀετόν, ἀλλ' ὅτι — ἐφαίνετο, δοκεῖν οἱ μᾶλλόν τι σημαίνειν* et Xenoph. Cyrop. VII, 1, 16 *τὰ μὲν καθ' ἡμᾶς ἔμοιγε δοκεῖ καλῶς ἔχειν, ἀλλὰ τὰ πλάγια λυπεῖ με.* Pro scriptura ed. Basil. *Ἀριστόβουλος μέν* scribendum fuisse, etiam si omnes codd. obstarent, *Ἀριστόβουλος δέ*, extra omnem dubitationem ponunt quae diximus ad I, 22, 9.

9 *Σελεύκῳ τὴν βασιλείαν τὴν μεγάλην· Σέλευκον γὰρ μέγιστον τῶν μετὰ Ἀλέξανδρον διαδεξαμένων τὴν ἀρχὴν βασιλέα γενέσθαι τήν τε γνώμην βασιλικώτατον καὶ πλείστης γῆς ἐπάρξαι μετά γε αὐτὸν Ἀλέξανδρον οὔ μοι δοκεῖ ἰέναι ἐς ἀμφίλογον.*

XXIII. *Ἐπανελθὼν δὲ εἰς Βαβυλῶνα καταλαμβάνει Πευκέσταν ἥκοντα ἐκ Περσῶν, ἄγοντα στρατιὰν Περσῶν ἐς δισμυρίους· ἦγε δὲ καὶ Κοσσαίων καὶ Ταπούρων οὐκ ὀλίγους, ὅτι καὶ ταῦτα ἔθνη τῶν προσχώρων τῇ Περσίδι*
2 *μαχιμώτατα εἶναι ἐξηγγέλλετο. Ἧκε δὲ αὐτῷ καὶ Φιλόξενος στρατιὰν ἄγων ἀπὸ Καρίας καὶ Μένανδρος ἐκ Λυδίας ἄλλους καὶ Μενίδας τοὺς ἱππέας ἄγων τοὺς αὐτῷ*

---

9. *τῶν — διαδεξαμένων τὴν ἀρχήν*] Edd. vett. *τῶν μετὰ Ἀλέξανδρον (διαδεξάμενον τὴν ἀρχὴν τὴν μεγάλην)*, et sic quoque duo codd. Gronovii. „Procul dubio ultimae duae voces sunt spuriae, utpote ex praecedentibus revocatae; neque ab Optimo et duobus aliis Mss. agnoscuntur. Sed et Vulcanius ita notat ex V. C. *μέγιστον τῶν μετὰ Ἀλέξανδρον διαδεξαμένων τὴν ἀρχήν* —." *Gronov.*

δοκεῖ ἰέναι ἐς ἀμφίλογον] Rariorem sine dubio locutionem, cuius geminum exemplum apud alios scriptores non reperi, tutatur Suidas, qui s. v. *ἀμφίλογος* ex Arriano affert haec: *Ἀξιδάρην δὲ ὅτι χρὴ ἄρχειν Ἀρμενίας, οὔ μοι δοκεῖ εἶναί σε* (sic) *ἀμφίλογον.* Quod fragmentum non praefixo Arriani nomine legitur quoque s. v. *Ἀξιδάρης.* Nimirum, si quid video, pro *εἶναί σε ἀμφίλογον* aut legendum est *ἰέναι ἐς ἀμφίλογον* ita ut adiectivum vice fungatur substantivi, aut *εἶναι ἀμφίλογον.* Quomodo dixit Arr. IV, 10, 9 *καὶ γὰρ οὐδὲ ἐκεῖνο εἶναι ἀμφίλογον.*

C. XXIII. *ὅτι καὶ ταῦτα ἔθνη*] Video non defore qui scriptum malint *ταῦτα τὰ ἔθνη.* Sed si *ταῦτα* per attractionem dictum statuamus pro *οὗτοι*, articulo non est opus. Qua de re egimus ad I, 9, 12. Locis ibi citatis adde III, 15, 3 *καὶ ἱππομαχία αὕτη καρτερωτάτη τοῦ παντὸς ἔργου ξυνέστη.* VII, 29, 5 *ταύτην ἐλπίδα ἀγαθὴν ὑπολειπομένην.* Lucian. Hermotim. c. 76 *ταύτην φιλοσοφίαν ὀρθὴν εἶναι.* Asin. c. 7 *πᾶσα δὲ ἦν αὕτη τῆς παλαίστρας παρασκευή.* c. 36 *τοῦτο γὰρ εἶχεν ὄνομα.* Apollod. I, 7, 1 *δίκην ἔτισε ταύτην.* Xen. Hist. Gr. V, 1, 35 *αὕτη πρώτη εἰρήνη ἐγένετο.* Lys. de caede Eratosth. p. 164, Bekk. *ταύτην γὰρ τέχνην ἔχει.* Vide Engelh. ad Plat. Lach. p. 4. ad Apol. Socr. p. 148.

2. *τοὺς αὐτῷ ξυνταχθέντας*] Esse potest *qui ei adiuncti erant* s.

ξυνταχθέντας. Καὶ πρεσβεῖαι δὲ ἐν τούτῳ ἐκ τῆς Ἑλλά- 3
δος ἧκον, καὶ τούτων οἱ πρέσβεις αὐτοί τε ἐστεφανωμένοι Ἀλεξάνδρῳ προσῆλθον καὶ ἐστεφάνουν αὐτὸν στεφάνοις χρυσοῖς, ὡς θεωροὶ δῆθεν ἐς τιμὴν θεοῦ ἀφιγμένοι.
Τῷ δὲ οὐ πόῤῥω ἄρα ἡ τελευτὴ ἦν. Ἔνθα δὴ τούς τε 4
Πέρσας ἐπαινέσας τῆς προθυμίας, ὅτι πάντα Πευκέστᾳ ἐπείθοντο, καὶ αὐτὸν Πευκέσταν τῆς ἐν κόσμῳ αὐτῶν ἐξη-
γήσεως, κατέλεγεν αὐτοὺς ἐς τὰς Μακεδονικὰς τάξεις· δεκα- 5
δάρχην μὲν τῆς δεκάδος ἡγεῖσθαι Μακεδόνα, καὶ ἐπὶ τούτῳ διμοιρίτην Μακεδόνα, καὶ δεκαστάτηρον, οὕτως ὀνομαζόμενον ἀπὸ τῆς μισθοφορᾶς ἥντινα μείονα μὲν τοῦ διμοιρίτου, πλείονα δὲ τῶν οὐκ ἐν τιμῇ στρατευομένων ἔφερεν·

---

quibus ille praefectus erat cf, Hist. Ind. XIX, 1 σὺν ἄλλῃ στρατιῇ πλείους ἔτι τῆς τῷ Κρατερῷ συντεταγμένης. IV, 24, 17 ξυντάξας αὐτῷ τήν τε Ἀττάλου καὶ τὴν Βαλάκρου τάξιν. Sad aptius forsitan statuas Arrianum hoc voluisse dicere: *qui ab eo erant collecti.* Missus enim erat Menidas ad milites in Macedonia conscribendos *indeque in Asiam* traducendos IV, 18, 5. Verbi συντάξαι hanc potestatem observavimus apud Xenoph. Hist. Gr. I, 5, 10 ἐπεὶ αὐτῷ τὸ ναυτικὸν συνετέτακτο.

3. ὡς θεωροὶ δῆθεν — ἀφιγμένοι] Cf. II, 24, 8 καὶ Καρχηδονίων τινὲς θεωροὶ ἐς τιμὴν τοῦ Ἡρακλέους κατὰ δή τινα νόμον παλαιὸν εἰς τὴν μητρόπολιν ἀφικόμενοι. Vocem θεωρός illustrarunt Duk. ad Thucyd. V, 16 et Wessel. ad Diod. Sic XV, 49.

4. τούς τε Πέρσας ἐπαινέσας] Secundam voculam ed. Basil. ignorat. Addidit eam primus Vulcanius. Secuti sunt recentiores editores. Vide ann. ad V, 29, 3. Verba τῆς ἐν κόσμῳ ἐξηγήσεως bene interpretatur Vulcanius: *quod moderate sapienterque eos gubernasset* cf. VI, 15, 6 ὅτι οὐκ ἐν κόσμῳ ἐξηγεῖσθαι αὐτῷ ὁ Τιρυέστης ἐξήγγελτο. IV, 22, 6 παραλύει τῆς ἀρχῆς, ὅτι οὐ καλῶς ἐξηγεῖσθαι ἔδοξε.

5. δεκαδάρχην μέν] „Optimus δεκάρχην. Quod etsi nulla parte videatur esse eminentius vulgato, quum δεκάδες passim dicantur, unde producta est illa appellatio, tamen est oppido notabile, quod videas in locis ab B. Brissonio de Regn. Persar. III, p. 326 citatis poni ex Herodoto δεκάρχας et μυριάρχας, quum tamen ex Xenophonte producat δεκαδάρχους. Tu porro inquire. Iu Graecis bibliis tantum praebent δεκάρχους, eosque Sigonius saepe vocat decadarchos.“ *Gronov.* Nolui mutare quod praebent edd. vett. et

6 ἐπὶ τούτοις δὲ δώδεκα Πέρσας, καὶ τελευταῖον τῆς δεκά-
δος Μακεδόνα, δεκαστάτηρον καὶ τοῦτον, ὥστε ἐν τῇ
δεκάδι τέσσαρας μὲν εἶναι Μακεδόνας, τοὺς μὲν τρεῖς τῇ
μισθοφορᾷ προὔχοντας, τὸν δὲ τῇ ἀρχῇ τῆς δεκάδος,
δώδεκα δὲ Πέρσας, τοὺς μὲν Μακεδόνας τὴν πάτριον
ὅπλισιν ὡπλισμένους, τοὺς δὲ Πέρσας τοὺς μὲν τοξότας,
7 τοὺς δὲ καὶ μεσάγκυλα ἔχοντας. Ἐν τούτῳ δὲ πολλάκις
μὲν τοῦ ναυτικοῦ ἀπεπειρᾶτο, πολλαὶ δὲ ἔριδες αὐτῷ τῶν
τριηρῶν καὶ ὅσαι τετρήρεις κατὰ τὸν ποταμὸν ἐγίγνοντο,
καὶ ἀγῶνες τῶν τε ἐρετῶν καὶ τῶν κυβερνητῶν καὶ στέ-
8 φανοι τῶν νικώντων. Ἧκον δὲ καὶ παρὰ Ἄμμωνος οἱ
θεωροὶ οὕστινας ἐστάλκει ἐρησομένους ὅπως θέμις αὐτῷ

---

quattuor codd. Gronovii. Schmiederus dedit *δεκάρχην* ex auctoritate codicis F. Utramque formam in scriptis veterum Graecorum legi non ignoro; ignoro utra praestet vel sola recta sit. Apud Xenophont. Cyropaed. II, 1, 22 et IV, 2, 27 plurimi libri manuscripti tuentur formam *δεκάδαρχος*, nec tamen omnes. Eodemque fere modo libri fluctuant Hipparch. IV, 9 ubi hodie quidem *δεκάδαρχος* scriptum est. Cyrop. III, 4, 4 legitur vulgo *δωδεκάρχας*, pro quo Poppoius scriptum malit *δωδεκαδάρχας* s. *δωδεκαδάρχους*, quae forma reperitur III, 3, 11, ubi simul memorantur *ἐξάδαρχοι*, quod nomen eodem modo scriptum est VIII, 4, 30. *Πεμπάδαρχος* sine ulla scripturae discrepantia legitur Cyrop. II, 1, 22 et Hipparch. IV, 9. *Δεκάρχαι* una cum *μυριάρχαις* memorantur Herodoto VII, 81. Apud Arr. Tact. c. XLVI formas habes *δεκαδάρχης* et *δεκαδαρχία*. Formam *τετράρχης*, si scriptura sana, usurpavit Arr. Tact. c. XIII. *Τετραρχία* pro *τετραδαρχιά* hodie legitur apud Arr. III, 18, 8 et Demosth. c. Philipp. III, p. 107, Bekk. Praeterea vide quae de formis *δεκαρχία* et *δεκαδαρχία* monuerunt Sturz. Lex. Xenoph. s. v. Schneid. ad Arist. Polit. II, 8, 4, p. 146 sq. Morus ad Isocr. Panegyr. p. 44, ed. Dind. Schneid. ad Xen. Hist. Gr. III, 4, 2 vv. ll. ad Isocr. Panath. p. 245, Bekk. Siebel. ad Pausan. VIII, 52, 2. IX, 6, 1. Cum autem inter omnes constet, *δεκάρχας* nominatos esse in pluribus civitatibus *decemviros* et *δεκαρχίαν decemvirorum potestatem* (vid. Wessel. ad Diod. Sic. XIV, 13. Wachm. Hellen. Alterthumsk. II, p. 245), nescio an, si de militum ducibus sermo est, praestet forma *δεκαδάρχης* s. *δεκάδαρχος*. Unde enim factum putamus, ut in his formis scribendis a librariis peccatum sit, cum, ubi *μυρίαρχοι* et *χιλίαρχοι* memorantur, qui soli militum

τιμᾶν Ἡφαιστίωνα· οἱ δὲ ὡς ἥρωϊ ἔφησαν ὅτι θύειν θέμις ὁ Ἄμμων λέγει. Ὁ δὲ ἔχαιρέ τε τῇ μαντείᾳ καὶ τὸ ἀπὸ τοῦδε ὡς ἥρωα ἐγέραιρε. Καὶ Κλεομένει ἀνδρὶ κακῷ 9
καὶ πολλὰ ἀδικήματα ἀδικήσαντι ἐν Αἰγύπτῳ ἐπιστέλλει ἐπιστολήν· καὶ ταύτην τῆς μὲν ἐς Ἡφαιστίωνα καὶ ἀποθανόντα φιλίας ἕνεκα καὶ μνήμης· οὐ μέμφομαι ἔγωγε, ἄλλων δὲ πολλῶν ἕνεκα μέμφομαι. Ἔλεγε γὰρ ἡ ἐπιστολὴ 10
κατασκευασθῆναι Ἡφαιστίωνι ἡρῷον ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ Αἰγυπτίᾳ, ἔν τε τῇ πόλει αὐτῇ καὶ ἐν τῇ νήσῳ τῇ Φάρῳ ἵνα ὁ πύργος ἐστὶν ὁ ἐν τῇ νήσῳ μεγέθει τε μέγιστος, καὶ πολυτελείᾳ ἐκπρεπέστατος· καὶ ὅπως ἐπικρατήσῃ 11
καλεῖσθαι ἀπὸ Ἡφαιστίωνος, καὶ τοῖς συμβολαίοις καθ'

---

duces esse possunt, nusquam fere varia scriptura enotata sit? Vide Xenoph. Cyr. III, 3, 11. VI, 3, 21. VIII, 1, 14. Oecon. IV, 7. Arrian. IV, 30, 11. VII, 14, 19 coll. ann. ad VI, 8, 2.

6. τὴν πάτριον ὅπλισιν] Ed. Bas. τὴν πάτριον ὅπλησιν, ex solenni harum vocalium confusione. Supra eadem ἐπεὶ τούτοις δέ.

7. καὶ ὅσαι τετρήρεις] Sic recte edd. Vulc. Blanc. Gron. Raphel. et Schmid. cum quattuor codd. Gronovii. καὶ ὅσαι τε τριήρεις cod. F. cum ed. Bas. Perperam. Neque Schmiederus ausus est recipere hanc lectionem. Vide enim quae narrat Arr. VII, 16, 4.

8. οἱ δὲ ὡς ἥρωϊ ἔφησαν ὅτι — θέμις] Variata paululum oratione dixit II, 5, 12 καὶ Ἀμφιλόχῳ ὅσα ἥρωϊ ἐνήγισεν. Cf. II, 27, 10 ἐχρῆτο ὅσα φρουρίῳ ἐς τὸν πόλεμον et VII, 14, 12 ἐναγίζειν τε ὅτι ἀεὶ ὡς ἥρωϊ ἐκέλευεν Ἡφαιστίωνι. Herod. II, 44 τῷ Ὀλυμπίῳ (sc. Ἡρακλεῖ) θύουσι ὡς ἀθανάτῳ τῷ δὲ ἑτέρῳ ὡς ἥρωϊ ἐναγίζουσι. Paus. II, 11 7. — De usu et constuctione verbi γεραίρειν diximus ad IV, 10, 9.

9. πολλὰ ἀδικήματα ἀδικήσαντι] De hac formula et similibus vide ann. ad VI, 11, 13. — Mox formula ἐπιστολὴν ἐπιστεῖλαι significatur quod Latine dixeris *per litteras mandare*. Vide Valck. ad Eurip. Hippol. v. 858. Alibi simplicius paulo locutus est I, 29, 5 Παρμενίωνι ἐπέστειλεν. III, 19, 11 ἐπέστειλε δὲ καὶ Μένητι.

11. καὶ ὅπως ἐπικρατήσῃ καλεῖσθαι] Hanc scripturam suppeditavit cod. F. In edd. vett. et quattuor codd. Gronovii legebatur ἐπικαλεῖσθαι. Minus recte. Nimirum praepositio addebatur a librariis qui paulo ante scripserant ἐπικρατήσῃ. Vide Fritzsch. Qu. Lucc. p. 13. Iacobs. ad Ael. hist. animall. VIII, 25 et in vv. ll. Diario schol. Darmstad. II, 1831. p. 1025 insertis. Ceterum

ὅσα οἱ ἔμποροι ἀλλήλοις ξυμβάλλουσιν, ἐγγράφεσθαι τὸ
12 ὄνομα Ἡφαιστίωνος. Ταῦτα μὲν [οὖν] οὐκ ἔχω μέμψα-
σθαι, πλήν γε δὴ ὅτι οὐκ ἐν μεγάλοις μεγάλως διεσπου-
13 δάζετο, ἐκεῖνα δὲ καὶ πάνυ μέμφομαι. Ἢν γὰρ καταλάβω
ἐγὼ (ἔλεγέ τὰ γράμματα) τὰ ἱερὰ τὰ ἐν Αἰγύπτῳ καλῶς
κατεσκευασμένα καὶ τὰ ἡρῷα τὰ Ἡφαιστίωνος, εἴ τέ τι
πρότερον ἡμάρτηκας, ἀφήσω σὲ τούτων, καὶ τὸ λοιπὸν
14 ὁπηλίκον ἂν ἁμάρτῃς οὐδὲν πείσῃ ἐξ ἐμοῦ ἄχαρι. Τοῦτο
ἀνδρὶ ἄρχοντι πολλῆς μὲν χώρας, πολλῶν δὲ ἀνθρώπων,

---

post *καλεῖσθαι* punctum minusculum positum est. Id quod fieri nequit. Hoc enim dicit Arrianus: *atque ut heroum de Hephaestionis nomine vulgo appellaretur, iussit etiam tabulas contractuum quoscunque negotiatores inter se conficerent, Hephaestionis inscribi nomen.* Unde Raphelius, qui loci intellectum non cepit: „Quaero, inquit, qua ratione aut cuius rei causa Hephaestionis nomen tabulis contractuum sit inscriptum? Mihi quidem nihil aliud succurrit, nisi ad firmandam iureiurando fidem in negotiis contrahendis adhibitum fuisse Hephaestionis tanquam dei nomen. Id adeo mihi verisimile fit ex Luciano *de non tem. cred. calumn.*, ubi cum multa alia habentur de divinis Hephaestionis honoribus quibus eum Alexander coli voluit, tum hoc quoque t. I, p. 827 *καὶ ὁ μέγιστος ὅρκος ἦν ἅπασιν Ἡφαιστίων.*" Sed ex iis quae Lucianus statim addit *τέλος ἔθυον παρέδρῳ καὶ ἀλεξικάκῳ θεῷ*, apparet templum in Hephaestionis honorem aedificatum de eius nomine appellatum fuisse *Ἡφαιστιώνειον*, quomodo memoratur *Ἀμφεῖον, Ἡρακλεῖον. Θησεῖον, Ἐρεχθεῖον* simm. Quo celebrius vero hoc templum fieret, decrevit Alexander, ut tabulis contractuum nomen Hephaestionis tanquam dei inscriberetur. Sic de Augusto dixit Horat. Epp. II, 1, 16 *iurandasque tuum per nomen ponimus aras*, ubi vide quae docte annotavit Th. Schmidius.

12. *ταῦτα μὲν [οὖν] οὐκ ἔχω —]* Uncis inclusimus particulam *οὖν*, quam Schmiederus ex auctoritate codicis F. statim relegavit. At agnoscunt eam edd. vett. et quattuor codd. Gronovii. Ac particulas *μὲν οὖν* sic coniunctas saepe reperiri nemo nescit. Vide III, 25, 11. V, 26, 9. VI, 9, 2. ann. ad VI, 8, 12. Cf. Pausan. I, 27, 4, ubi eaedem in libris manuscriptis turbae. Eandem particulam insertam voluit Iacobs. apud Lucian. Parasit. c. 28 citatum post Porsoni Adverss. p. 299. *Οὖν* et *οὐκ* confusa vide apud Arr. IV. 8, 8. — Mox pro *οὐκ ἐν μεγάλοις*, quae est lectio codicis F., edd. vett. et quattuor codd. Gronovii dant *οὐκ ἐπὶ μεγά-*

ἐκ βασιλέως μεγάλου ἐπεσταλμένον ἄλλως τε καὶ κακῷ ἀνδρὶ οὐκ ἔχω ἐπαινέσαι.

XXIV. Ἀλλὰ γὰρ αὐτῷ ἤδη Ἀλεξάνδρῳ ἐγγὺς ἦν τὸ τέλος. Καί τι καὶ τοιόνδε πρὸ τῶν μελλόντων 2 σημῆναι λέγει Ἀριστόβουλος· καταλοχίζειν μὲν αὐτὸν τὴν στρατιὰν τὴν ξὺν Πευκέστᾳ τε ἐκ Περσῶν καὶ ἀπὸ θαλάσσης ξὺν Φιλοξένῳ καὶ Μενάνδρῳ ἥκουσαν ἐς τὰς Μακεδονικὰς τάξεις, διψήσαντα δὲ ἀποχωρῆσαι ἐκ τῆς ἕδρας, καταλιπόντα ἔρημον τὸν θρόνον τὸν βασί-

---

λοις, non minus recte. Nescio vero an non satis recte contendat Schneiderus in Lexico s. v. διασπουδάζεσθαι, hoc Arriani loco διεσπουδάζετο pro passivo esse habendum. Mihi quidem non magis passivum est quam omnia quae vulgo dicuntur verba media. Sic enim vernacule dixerim: *ausgenommen dass er bei unbedeutenden Anlässen sich sehr eifrig bewies.* Pro οὐκ ἐν μεγάλοις proprie dicendum fuisse Arriano ἐν οὐ μεγάλοις vix est quod moneam. Simile hyperbaton notavit Krueg. ad Xenoph. Anab I, 5, 3.

13. τὰ ἡρῷα τὰ Ἡφαιστίωνος] Edd. vett. et quattuor codd. Gronovii τὰ ἡρῷα τοῦ Ἡφαιστίωνος. Non male. Magis tamen mihi placuit altera lectio, cuius auctor exstitit cod. F. Vide ann. ad I, 1, 4 et III, 26, 1. — Infra omnes codd. Gronovii cum ed. Bas. ὁπηλίκον ἂν ἁμάρτῃς. Vulcanius primus ὁπηλίκον ἂν ἁμάρτοις. Quod primus correxit Schmiederus.

14. ἄλλως τε καὶ κακῷ ἀνδρί] Hic Cleomenes haud multo post obitum Alexandri a Ptolemaeo occisus narratur Paus. I, 6, 3 αὐτὸς δὲ (ὁ Πτολεμαῖος) εἰς Αἴγυπτον διαβὰς Κλεομένην τε ἀπέκτεινεν ὃν σατραπεύειν Αἰγύπτου κατέστησεν Ἀλέξανδρος. Eum in provincia Aegypto male se gessisse arguunt quae de eo publice pronunciavit Demosth. c. Dion. p. 1285, Reisk. (p. 492, Bekk.).

C. XXIV. 2. καί τι καὶ σημῆναι] Vulcanius: *quem vel hoc maxime prodigio significatum fuisse scribit Aristobulus.* Eodem loquendi genere usus est VII, 22, 5 τοῦτό τε οὖν αὐτὸν πρὸ τῶν μελλόντων σημῆναι. Atque in his conspicitur ὁ δεύτερος Ξενοφῶν, cuius dux atque auctor dixerat in Hist. Gr. V, 4, 7 ἀπιόντι γε μὴν ἄνεμος αὐτῷ ἐξαίσιος ἐγένετο, ὃν καὶ οἰωνίζοντό τινες σημαίνειν πρὸ τῶν μελλόντων. Nam sic legendum esse pro περὶ τῶν μελλόντων iam vidit Morus, comparatis, ut decebat, his Arriani locis.

3 λειον. Εἶναι δὲ κλίνας ἑκατέρωθεν τοῦ θρόνου ἀργυρό-
4 ποδας, ἐφ' ὧν οἱ ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι ἐκάθηντο. Τῶν τινα οὖν ἠμελημένων ἀνθρώπων (οἱ δὲ καὶ τῶν ἐν φυλακῇ ἀδέσμῳ ὄντα λέγουσιν) ἔρημον ἰδόντα τὸν θρόνον καὶ τὰς κλίνας, περὶ τῷ θρόνῳ δὲ ἑστηκότας τοὺς εὐνούχους (καὶ γὰρ καὶ οἱ ἑταῖροι ξυνανέστησαν τῷ βασιλεῖ ἀποχωροῦντι), διελθόντα διὰ τῶν εὐνούχων ἀναβῆναί τε
5 ἐπὶ τὸν θρόνον καὶ καθίζεσθαι· τοὺς δὲ οὐκ ἀναστῆσαι μὲν αὐτὸν ἐκ τοῦ θρόνου κατὰ δή τινα νόμον Περσικόν, περιῤῥηξαμένους δὲ τύπτεσθαι τά τε στήθη καὶ τὰ πρό-

---

3. *οἱ ἀμφ' αὐτόν*] Ed. Bas. *οἱ ἀμφ' αὐτὸν.*

4. *τῶν τινα οὖν ἠμελημένων*] Compara Diod. Sic. XVII, 116 *τῶν ἐγχωρίων τις δεδεμένος ἐλύθη τὰς πέδας αὐτομάτως καὶ λαθὼν τοὺς φύλακας διῆλθε διὰ τῶν τῆς αὐλῆς θυρῶν ἀνεπικωλύτως· προσελθὼν δὲ τῷ θρόνῳ καὶ τὴν βασιλικὴν ἐνδυσάμενος ἐσθῆτα καὶ τὸ διάδημα περιθέμενος ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ τὴν ἡσυχίαν ἦγε.* Plut. vid. Al. c. LXXIII. *ἀποδυσαμένου δὲ πρὸς ἄλειμμα καὶ σφαῖραν αὐτοῦ παίζοντος οἱ νεανίσκοι οἱ σφαιρίζοντες, ὡς ἔδει πάλιν λαβεῖν τὰ ἱμάτια, καθορῶσιν ἄνθρωπον ἐν τῷ θρόνῳ καθεζόμενον σιωπῇ, τὸ διάδημα καὶ τὴν στολὴν τὴν βασιλικὴν περικείμενον.* — Infra pro *δὲ ἑστηκότας* in ed. Bas. scriptum est *διεστηκότας*, cuius corruptelae generis plura exempla vide ad I, 17, 7 allata. Unde mirandum, cur viri docti apud Thucyd. II, 102 dubitare potuerint de scriptura *δὲ ἐξιείς* pro vulg. *διεξιείς* quod ineptissimum est. Vide ann. ad Arr. III, 30, 15.

5. *τοὺς δὲ οὐκ ἀναστῆσαι*] De meo sic dedi pro vulgato *ἀναστῆναι*, quod defendi non potest. Hoc enim dicit Arrianus: *eos vero de solio illum detrahere non ausos esse.* Similiter dixit Herod. V, 71 *τούτους ἀνιστέασι μὲν οἱ Πρυτάνις τῶν Ναυκράρων.* Xenoph. Hist. Gr. II, 4, 42 *εἰπὼν δὲ ταῦτα καὶ ἄλλα τοιαῦτα — ἀνέστησε τὴν ἐκκλησίαν.* Plutarch. vit. Thes. c. III, *ἂν υἱὸς δυνατὸς ᾖ τὴν πέτραν ἀναστῆσαι.* — Infra in ed. Basil. legitur *κατὰ δεῖπνα νόμον*, quod correxit iam Vulcanius. Vide ann. ad I, 5, 20 et II, 24, 8.

περιῤῥηξαμένους δέ] Saepe sic absolute hoc verbum dicitur de iis *qui vestes suas dilacerant.* Exemplorum nubem congesserunt viri docti ad Xenoph. Ephes. p. 141 sq. p. 233 sq. Wessel. ad Diod. Sic XVII, 35 et Valck. ad Herod. III, 66.

6. *τὸν δὲ οὐδὲν ἄλλο ἐξειπεῖν*] Edd. vett. et quattuor codd. Gronovii *κατειπεῖν.* „Praeter exspectationem plane est quod in verbo

σιωπᾷ ὡς ἐπὶ μεγάλῳ κακῷ. Ταῦτα ὡς ἐξηγγέλθη Ἀλεξ- 6
άνδρῳ, κελεῦσαι στρεβλωθῆναι τὸν καθίσαντα, μήποτε ἐξ ἐπιβουλῆς ξυντεταγμένον τοῦτο ἔδρασε γνῶναι θέλοντα· τὸν δὲ οὐδὲν ἄλλο ἐξειπεῖν, ὅτι μὴ ἐπὶ νοῦν οἱ ἐλθὸν οὕτω πρᾶξαι· ᾗ δὴ καὶ μᾶλλον ἐπ' οὐδενὶ ἀγαθῷ ξυμβῆναι αὐτῷ οἱ μάντεις ἐξηγοῦντο. Ἡμέραι τε οὐ πολλαὶ 7
ἐπὶ τούτῳ ἐγένοντο, καὶ τεθυκὼς τοῖς θεοῖς τάς τε νομιζομένας θυσίας ἐπὶ ξυμφοραῖς ἀγαθαῖς καί τινας καὶ ἐκ μαντείας, εὐωχεῖτο ἅμα τοῖς φίλοις καὶ ἔπινε πόῤῥω τῶν νυκτῶν. Δοῦναι δὲ λέγεται καὶ τῇ στρατιᾷ ἱερεῖα καὶ

---

huic materiae tam destinato ita refragatur unus ille codicum Optimus, exhibendo ἐξειπεῖν. Et sane videtur esse differentia: nam vulgatum κατειπεῖν saepe usurpat auctor, sed ut significet, *nominare aliquem in tormentis*: hic vero desideratur *confiteri aliquid et naturam rei de qua quaeritur.*" *Gronov.* Quae Gronovius ad defendendam scripturam codicis F. dixit, ea ex parte tantum vera sunt (vid. ann. ad IV, 13, 13.). Mihi quidem vulgata propterea alteri lectioni posthabita est, quod ἐξειπεῖν, ut Latinum *effari* dicitur de iis quae quis publici iuris facit, publice enarrat, ita tamen ut aegre id faciat. Interpretis instar sit Plutarchus, qui in vita Alexandri c. LXXIII de eodem hoc homine loquens narrat, οὗτος ἀνακρινόμενος ὅστις εἴη, χρόνον πολὺν ἄναυδος ἦν, μόλις δὲ συμφρονήσας Διονύσιος μὲν ἔφη καλεῖσθαι —· ἄρτι δὲ αὐτῷ τὸν Σάραπιν ἐπιστάντα τοὺς δεσμοὺς ἀνεῖναι καὶ προαγαγεῖν δεῦρο καὶ κελεῦσαι λαβόντα τὴν στολὴν καὶ τὸ διάδημα καθίσαι καὶ σιωπᾶν. Cf. Diod. Sic XVII, 116 — ὁ βασιλεὺς — τὸν ἄνθρωπον — ἀνέκρινε, τίς ὢν καὶ τί βουλόμενος τοῦτο ἔπραξε; τοῦ δὲ εἰπόντος μηδὲν ἁπλῶς γιγνώσκειν cet. — Pro ἐλθὸν ed Basil. ἐλθὼν et supra eadem καθήσαντα.

ᾗ δὴ καὶ μᾶλλον] Sic recte scripsit Schmiederus ex coniectura Raphelii pro vulgato ἢ δὴ καὶ μᾶλλον. cf. V, 13, 4 ᾗ δὴ καὶ μᾶλλον νῆσος οὖσα ἔλαθεν. Similiter V, 10, 2 in ed. Basil. male scriptum est ἢ μὲν δὴ pro ἦ μὲν δή. Atque sic vides, unde falsa scriptura orta sit.

7. εὐωχεῖτο ἅμα τοῖς φίλοις καὶ ἔπινε] Schmiederus e codice F. dedit εὐωχεῖται. Mihi placuit quod praebent edd. vett. ed. rell. codd. Gronovii. Tempora mutandi nulla comparet satis idonea causa. Alius generis sunt quae collegimus in ann. ad II, 2, 7 et IV, 16, 7. Verba εὐωχεῖσθαι et πίνειν eodem modo coniunxit Xenoph. Cyrop. IV, 5, 7 οἱ δὲ Μῆδοι καὶ ἔπινον καὶ εὐωχοῦντο καὶ

8 οἶνον κατὰ λόχους καὶ ἑκατοστύας. Ἀπὸ δὲ τοῦ πότου αὐτὸν μὲν ἀπαλλάττεσθαι ἐθέλειν ἐπὶ κοιτῶνι εἰσὶν οἳ ἀνέγραψαν· Μήδιον δὲ αὐτῷ ἐντυχόντα τῶν ἑταίρων ἐν τῷ τότε τὸν πιθανώτατον δεηθῆναι κωμάσαι παρὰ οἷ· γενέσθαι γὰρ ἂν ἡδὺν τὸν κῶμον.

XXV. Καὶ αἱ βασίλειοι ἐφημερίδες ὧδε ἔχουσι· πίνειν παρὰ Μηδίῳ αὐτὸν κωμάσαντα· ἔπειτα ἐξαναστάντα καὶ λουσάμενον καθεύδειν τε καὶ αὖθις δειπνεῖν παρὰ Μηδίῳ καὶ αὖθις πίνειν πόῤῥω τῶν νυκτῶν. ἀπαλλαχθέντα δὲ τοῦ πόνου λούσασθαι· καὶ λουσάμενον ὀλίγον τι ἐμφαγεῖν καὶ καθεύδειν αὐτοῦ, ὅτι ἤδη ἐπύρεσ-
2 σεν· ἐκκομισθέντα δὲ ἐπὶ κλίνης πρὸς τὰ ἱερὰ θῦσαι
ὡς νόμος ἐφ' ἑκάστῃ ἡμέρᾳ· καὶ τὰ ἱερὰ ἐπιθέντα κα-
3 τακεῖσθαι ἐν τῷ ἀνδρῶνι ἔστε ἐπὶ κνέφας· ἐν τούτῳ δὲ

ηὐλοῦντο καὶ πάσης εὐθυμίας ἐνεπίμπλαντο. Ut autem Xenophon scripsit de rep. Athen. II, 9 ὅτι οὐχ οἷόν τέ ἐστιν ἑκάστῳ τῶν πενήτων θύειν καὶ εὐωχεῖσθαι, sic Arr. V, 2, 8 θῦσαί τε αὐτοῦ Ἀλέξανδρον — καὶ εὐωχηθῆναι. Cf. Fritzsch. Qu. Lucc. p. 206.

8. κωμάσαι παρὰ οἷ] Edd. omnes παρά οἱ. — Supra ed. Basil. πιθανότατον. Vide ann. ad I, 15, 4 et I, 22, 4. — De re cf. Plutarch. vit. Alex. c. LXXV ἑστιάσας δὲ λαμπρῶς τοὺς περὶ Νέαρχον, εἶτα λουσάμενος ὥσπερ εἰώθει μέλλων καθεύδειν, Μηδίου δεηθέντος ᾤχετο κωμασόμενος πρὸς αὐτόν. Athen. Deipnos. X, p. 434, C ὅτι παρὰ Μηδείῳ (? Μηδίῳ) τῷ Θεσσαλῷ δειπνῶν ὁ Ἀλέξανδρος — πᾶσι προὔπιε.

C. XXV. αἱ βασίλειοι ἐφημερίδες ὧδε ἔχουσι] Cf. Plut. vit. Alex. c. 76 ἐν δὲ ταῖς ἐφημερίσιν οὕτως γέγραπται τὰ περὶ τὴν νόσον. Illas ephemerides ab Eumene Cardiano atque Diodoto Erythraeo conscriptas esse auctor est Athen. X, p. 434, B. — Ceterum pro βασίλειοι ed. Basil. βασίλειαι. Vide ad VI, 1, 1.

πίνειν — αὐτὸν κωμάσαντα] „Recte; id enim est, de quo potissimum volebat probare. Interim haec comissatio apud Medium iam satis erat ostentata, nec commentarii regii debuerunt omittere, quod annotarunt alii, nempe κυβεύσαντα. Hoc enim fuit alterum lutum in quo haesit Alexander praeter τὸ πίνειν. Hinc κυβεῖαι μεθημεριναὶ vituperantur apud Plutarchum or. II, *de fortuna Alexandri*, in quo etiam peculiariter scribitur ἐκύβευε δὲ πρὸς Μήδιον πυρέττων. Verum optime ista conveniunt et ultro satis patet, vix fuisse ullum κῶμον, quem κύβοι non comitarentur. Unde iungun-

τοῖς ἡγεμόσι παραγγέλλειν ὑπὲρ τῆς πορείας καὶ τοῦ πλοῦ, τοὺς μὲν ὡς πεζῇ ἰόντας παρασκευάζεσθαι ἐς τετάρτην ἡμέραν, τοὺς δὲ ἅμα οἷ πλέοντας ὡς εἰς πέμπτην πλευσομένους· ἐκεῖθεν δὲ κατακομισθῆναι ἐπὶ κλίνης ὡς 4
ἐπὶ τὸν ποταμὸν· καὶ πλοῖον ἐπιβάντα διαπλεῦσαι πέραν τοῦ ποταμοῦ ἐς τὸν παράδεισον, κἀκεῖ αὖθις λουσάμενον ἀναπαύεσθαι. Ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν λούσασθαί 5
τε αὖθις καὶ θῦσαι τὰ νομιζόμενα· καὶ εἰς τὴν καμάραν εἰσελθόντα κατακεῖσθαι διαμυθολογοῦντα πρὸς Μήδιον· παραγγεῖλαι δὲ καὶ τοῖς ἡγεμόσιν ἀπαντῆσαι ἕωθεν. Ταῦτα πράξαντα δειπνῆσαι ὀλίγον· κομισθέντα δὲ αὖθις 6
ἐς τὴν καμάραν πυρέσσειν ἤδη ξυνεχῶς τὴν νύκτα ὅλην· τῇ δὲ ὑστεραίᾳ λούσασθαι καὶ λουσάμενον θῦσαι. Νεάρχῳ 7
δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ἡγεμόσι παραγγεῖλαι τὰ ἀμφὶ τὸν

---

tur ista duo apud Plutarchum in libello *de liberis educandis*, οἱ δὲ ἐς κύβους καὶ κώμους ἐξοκέλλουσι: et rursus. ἀμετρία γαστρὸς καὶ κλοπαὶ πατρῴων χρημάτων, καὶ κύβοι καὶ κῶμοι καὶ πότοι καὶ παρθένων ἔρωτες." *Gronov.*

2. ἐκκομισθέντα δέ] Vera est habenda haec scriptura, cum Gronovius nihil e codicibus suis enotaverit. Id tamen moneo, me in ed. Basil. reperisse καὶ ἐκκομισθέντα δή. Quod si correxeris scribendo καὶ ἐκκομισθέντα δέ, haud inepte procedat oratio, coll. ann. ad I, 29, 6.

3. ἅμα οἷ] Edd. ἅμά οἱ. — Paulo supra ed. Basil. πεζῆ, omisso ι subscripto. Mox infra omnes edd. κἀκεῖ. De qua scriptura iam monui ad I, 8, 9.

5. εἰς τὴν καμάραν εἰσελθόντα] Vulcanius: *ingressumque cubiculum iacuisse cum Medio colloquentem.* Eandem significationem, quam h. l. καμάρα, VII, 24, 8 vocacabulum habet quod est κοιτών. Quod idem nomen habes quoque Arr. Epict. IV, 7 init. Cf. Wessel. ad Herod. I, 9. Praeterea mire discedit ab Arriano Plutarchus in iis quae c. LXXVI de Alexandri aegritudine et morte narrat. Atque eo magis hoc mirandum est, quod utrumque scriptorem sua constat ex eodem fonte hausisse et Plutarchus ipse c. LXXVII affirmat τούτων τὰ πλεῖστα κατὰ λέξιν ἐν ταῖς ἐφημερίσιν οὕτω γεγραμμένα εἶναι. Diodorus, cum XVII, 117 Alexandri mortem exstremis quasi digitis tantum attingat, nihil facit ad rem, neque plura discimus e narratione Iustini XII. 13, 15.

πλοῦν ὅπως ἔσται ἐς τρίτην ἡμέραν· τῇ δὲ ὑστεραίᾳ
8 λούσασθαι αὖθις καὶ θῦσαι τὰ τεταγμένα· καὶ τὰ ἱερὰ
ἐπιθέντα οὐκέτι ἐλιννύειν πυρέσσοντα, ἀλλὰ καὶ ὣς τοὺς
ἡγεμόνας εἰσκαλέσαντα παραγγέλλειν τὰ πρὸς τὸν ἔκπλουν
ὅπως αὐτῷ ἔσται ἕτοιμα, λούσασθαί τε ἐπὶ τῇ ἑσπέρᾳ,
9 καὶ λουσάμενον ἔχειν ἤδη κακῶς. Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ μετα-
κομισθῆναι ἐς τὴν οἰκίαν τὴν πρὸς τῇ κολυμβήθρᾳ καὶ
θῦσαι μὲν τὰ τεταγμένα, ἔχοντα δὲ πονήρως ὅμως ἐσκα-
λέσαι τῶν ἡγεμόνων τοὺς ἐπικαιροτάτους καὶ ὑπὲρ τοῦ
10 πλοῦ αὖθις παραγγέλλειν. Τῇ δ' ἐπιούσῃ μόγις ἐκκομι-
σθῆναι πρὸς τὰ ἱερὰ καὶ θῦσαι καὶ μηδὲν μεῖον ἔτι παρ-
αγγέλλειν ὑπὲρ τοῦ πλοῦ τοῖς ἡγεμόσιν. Ἐς δὲ τὴν ὑστε-
11 ραίαν κακῶς ἤδη ἔχοντα ὅμως θῦσαι τὰ τεταγμένα. Πα-
ραγγεῖλαι δὲ τοὺς μὲν στρατηγοὺς διατρίβειν κατὰ τὴν

---

8. *οὐκέτι ἐλιννύειν πυρέσσοντα*] „Cum prius verbum illustraverit iam doctissimus Leopardus lib. I. Emendatt. c. 24. et illic ne Arriani quidem nostri mentionem neglexerit, ut qui aliquoties eo utatur, censeo non supprimendum scholion, quod in codice III. ad marginem reperi. *Ἐλιννύειν πυρέσσοντα τοῦτο βούλεται λέγειν, ἢ ὅτι πυρέσσων οὐκ ἠρέμα, ἀλλὰ τῶν στόλων ἐξήρτιεν* (l. *τὸν στόλον ἐξήρτυεν*. E.), *ἢ ὅτι ὁ πυρετὸς οὐκ ἠρέμα. Ἐλιννύειν γὰρ τὸ βραδύνειν λέγεται.* Sed et ex codice Grammatici cuiusdam inter Barocciana Oxoniensia legi *ἐλινύειν* (sic uno *ν*)· *ἀργεῖν, σχολάζειν.*“ *Gronov.* Raphelius grammatici glossa permotus: „Et sane, inquit, haud facile dictu est, utrum praeferendum, *febrim non cessasse*, an *Alexandrum non cessasse* a negotiis, licet *febricantem.*“ *Raphel.* Scholiastae posteriorem explicationem solam veram esse vel non admonitus quisque videat. Hoc enim clarum fit ex addita particula *οὐκέτι*. De forma et significatione verbi *ἐλιννύειν* diximus ad IV, 30, 3.

9. *ἐς τὴν οἰκίαν*] Ed. Bas. *ἐς τὴν οἰκείαν.*

11. *πονήρως ἔχοντα*] Edd. Basil. et Schmied. *πονηρῶς ἔχοντα.* Grammaticorum praecepta de mutabili accentu adiectivorum *πονηρός* et *μοχθηρός* utrum vera sint necne, in medio relinquam. Cf. Lobeck. ad Phryn. p. 389. Himer. Ecl. XIX, p. 714 *πονήρως ἔχει τὴν χεῖρα.* Lucian. Alexand. p. 232, ed. Fritzsch. *ἐπ' Ἀλεξάνδρῳ, ὅτε ἤδη πονήρως εἶχεν.*

12. *Εἰσελθόντων δὲ — γνῶναι μὲν αὐτοὺς*] Eodem fere verborum constructione dixit Thucyd. I, 114 *διαβεβηκότος ἤδη Περι-*

αὐλήν, χιλιάρχας δὲ καὶ πενταχοσιάρχας πρὸ τῶν θυρῶν· ἤδη δὲ παντάπασι πονήρως ἔχοντα διακομισθῆναι ἐκ τοῦ παραδείσου εἰς τὰ βασίλεια. Εἰσελθόντων δὲ τῶν ἡγε- 12
μόνων γνῶναι μὲν αὐτούς, φωνῆσαι δὲ μηδὲν ἔτι, ἀλλ' εἶναι ἄναυδον· καὶ τὴν νύκτα πυρέσσειν κακῶς καὶ τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ἄλλην νύκτα καὶ τὴν ἡμέραν· οὕτως ἐν ταῖς ἐφημερίσι ταῖς βασιλείοις ἀναγέγραπται.

XXVI. Καὶ ἐπὶ τούτοις ὅτι οἱ στρατιῶται ἐπόθησαν ἰδεῖν αὐτόν· οἱ μέν, ὡς ζῶντα ἴδοιεν, οἱ δέ, ὅτι τεθνηκέναι ἤδη ἐξηγγέλλετο, ἐπικρύπτεσθαι δὲ αὐτοῦ ἐτόπαζον πρὸς τῶν σωματοφυλάκων τὸν θάνατον, ὡς ἔγωγε δοκῶ, τοὺς πολλοὺς δὲ ὑπὸ πένθους καὶ πόθου τοῦ βασιλέως βιάσασθαι ἰδεῖν Ἀλέξανδρον. Τὸν δὲ ἄφωνον μὲν εἶναι 2
λέγουσι παραπορευομένης τῆς στρατιᾶς, δεξιοῦσθαι δὲ

κλέους — ἠγγέλθη αὐτῷ, quem locum cum multis aliis attulit Fritzsch. Qu. Lucc. p. 173.

καὶ τὴν ἄλλην νύκτα καὶ τὴν ἡμέραν] Haec verba ab editoribus ante Gronovium male omissa non solum praebent codices quos inspexit Gronovius, sed etiam V. C. Vulcanii. Gronovius conferri iussit VI, 9, 12 ἄλλον δὲ λίθῳ βαλὼν ἔσχε καὶ ἄλλον λίθῳ. VII, 30, 4 καὶ φάσματα ἄλλα ἄλλοις γενόμενα καὶ ἐνύπνια φανέντα ἄλλοις, ubi vide var. lect. Adde Xenoph. Anab. I, 5, 12 ἄλλος δὲ λίθῳ καὶ ἄλλος sc. ἵησι.

C. XXVI. καὶ ἐπὶ τούτοις ὅτι ἐπόθησαν ἰδεῖν αὐτόν] „Mirum quantum ipsa haec verba retinuit Lucianus in *Pseudomanti* (t. V, p. 80, Bip.) ubi pariter edocet quae praetereundi ratio hic fuerit observata, nempe ἐτετρύπητο δὲ κατὰ τὸ ἀντίθυρον ἄλλη ἔξοδος, οἷόν τι τοὺς Μακεδόνας ἐν Βαβυλῶνι ποιῆσαι ἐπ' Ἀλεξάνδρῳ νοσοῦντι λόγος, ὅτε ὁ μὲν ἤδη πονήρως εἶχεν, οἱ δὲ περιστάντες τὰ βασίλεια ἐπόθουν ἰδεῖν αὐτὸν καὶ προσειπεῖν τὸ ὕστατον.“ Gronov.

2. τὸν δὲ ἄφωνον μὲν εἶναι] Supra VII, 25, 12 φωνῆσαι δὲ μηδὲν ἔτι, ἀλλ' εἶναι ἄναυδον. Plut. l. l. ἐπελθόντων δὲ τῶν ἡγεμόνων ἦν ἄφωνος. In quibus ἄφωνος dicitur *qui voce destitutus est* ob morbi gravitatem. De altera huius nominis significatione *prae stupore mutum esse* vide Piers. ad Moer. p. 59 et Locell. ad Xenoph. Ephes. p. 178.

δεξιοῦσθαι δὲ [καὶ] ὡς ἑκάστους] Non ausus sum omnino probare quam Schmiederus e cod. F. recepit particulam καί. Vix

[καὶ] ὡς ἑκάστους, τήν τε κεφαλὴν ἐπαίροντα μόγις καὶ
3 τοῖν ὀφθαλμοῖν ἐπισημαίνοντα. Λέγουσι δὲ αἱ ἐφημερίδες αἱ βασίλειοι ἐν τῷ τοῦ Σεράπιδος ἱερῷ Πείθωνά τε ἐγκοιμηθέντα καὶ Ἄτταλον καὶ Δημοφῶντα καὶ Πευκέσταν, πρὸς δὲ Κλεομένην τε καὶ Μενίδαν καὶ Σέλευκον ἐπερωτᾶν τὸν θεόν, εἰ λῷον καὶ ἄμεινον Ἀλεξάνδρῳ εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ θεοῦ κομισθέντα καὶ ἱκετεύσαντα θεραπεύ-
4 εσθαι πρὸς τοῦ θεοῦ· καὶ γενέσθαι φήμην τινὰ ἐκ τοῦ θεοῦ, μὴ κομίζεσθαι εἰς τὸ ἱερόν, ἀλλ' αὐτοῦ μένοντι ἔσεσθαι ἄμεινον· ταῦτά τε ἀπαγγεῖλαι τοὺς ἑταίρους καὶ Ἀλέξανδρον οὐ πολὺ ὕστερον ἀποθανεῖν, ὡς τοῦτο

---

enim cuiquam opus ea esse videbitur. Particulas *καὶ* et *ὡς* saepe confusas esse viri docti passim notarunt. Vide Iacobs. in App. ad Porsoni Advv. p. 313 et ad Achill. Tat. p. 643. Unde suspicari liceat *καὶ* male hoc loco intrusum esse. Confer IV, 25, 11 *διαλυθέντες δὲ ὡς ἕκαστοι κατὰ πόλεις* et quae ibi annotata sunt. — Mox ed. Basil. *τὴν μὲν κεφαλήν*. Non inepte.

3. *ἐν τῷ τοῦ Σεράπιδος ἱερῷ*] Ed. Basil. *ἐν τῷ Σεράπιδος τῷ ἱερῷ*. Plutarchus ll. *ταύτης δὲ τῆς ἡμέρας οἱ περὶ Πύθωνα καὶ Σέλευκον εἰς τὸ Σαραπεῖον* (sic) *ἀποσταλέντες ἠρώτων, εἰ κομίσωσιν ἐκεῖ τὸν Ἀλέξανδρον· ὁ δὲ θεὸς κατὰ χώραν ἐᾶν ἀνεῖλε.* De duplici nominis scriptura *Σέραπις* et *Σάραπις* vide quae monuit Sieb. ad Pausan. II, 34, 10.

καὶ Δημοφῶντα] Ed. Bas. *Δημοφόντα*. „De Demophonte nihil amplius est in Arriano. Curt. IX, 4, 28 et Diod. XVII, 98 sic vocant vatem, quem Alexandro, cum urbem Mallorum oppugnaret, periculum vitae praedixisse tradunt. De Cleomene utrum fuerit Aegyptius ille an alius, nihil constat.“ *Schmied.*

6. *ὅτι τῷ κρατίστῳ*] „*Optimo* i. e. fortissimo. Neque enim illud volebat dicere, se haeredem constituere qui maxime dignus foret imperio; sed regnum suum fore in potestate occupantis, *fortioris* scilicet, quod et eventus docuit. Nam *κράτιστος robustum et potentem reique bellicae peritum* significat, uti liquet ex I, 15, 3. II, 17, 6. V, 22, 2. Idem ergo dixerit Alexander, quod Pyrrhus, alioqui etiam Alexandro comparatus a Plutarcho vit. c. 14. Is a filio interrogatus, cuinam *relicturus esset imperium* respondit, *ei qui vestrum acutissimum habuerit gladium,* ibid c. 17. *Optimi* vocem ad fortitudinem quoque refert Sallust. Iugurth. 92, 10 *optimus quisque cadere aut sauciari.*“ *Raphel.* Cf. Diod. Sic. XVII, 117 *τῶν δὲ*

ἄρα ἤδη ὂν τὸ ἄμεινον. Οὐ πόῤῥω δὲ τούτων οὔτε Ἀρι- 5
στοβούλῳ οὔτε Πτολεμαίῳ ἀναγέγραπται. Οἱ δὲ καὶ 6
τάδε ἀνέγραψαν, ἐρέσθαι μὲν τοὺς ἑταίρους αὐτόν, ὅτῳ τὴν βασιλείαν ἀπολείπει· τὸν δὲ ὑποκρίνασθαι ὅτι τῷ κρατίστῳ. Οἱ δὲ προσθεῖναι πρὸς τούτῳ τῷ λόγῳ, ὅτι μέγαν ἐπιτάφιον ἀγῶνα ὁρᾷ ἐπ᾽ αὐτῷ ἐσόμενον.

XXVII. Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα οἶδα ἀναγεγραμμένα ὑπὲρ τῆς Ἀλεξάνδρου τελευτῆς· καὶ φάρμακον ὅτι ἐπέμφθη παρὰ Ἀντιπάτρου Ἀλεξάνδρῳ, καὶ ἐκ τοῦ φαρμάκου ὅτι ἀπέθανε· καὶ τὸ φάρμακον ὅτι Ἀριστοτέλης μὲν Ἀντιπάτρῳ ἐξεῦρε, δεδοικὼς ἤδη Ἀλέξανδρον Καλλι-

---

φίλων ἐπερωτώντων, τίνι τὴν βασιλείαν ἀπολείπει, εἶπε, τῷ κρατίστῳ· καὶ προσεφθέγξατο ταύτην τελευταίαν φωνὴν προέμενος, ὅτι μέγαν ἀγῶνα αὐτῷ ἐπιτάφιον συστήσονται πάντες οἱ πρωτεύοντες τῶν φίλων, coll. lib. XVIII, 1. Similia quoque narrata vide apud Curt. X, 5. 5 et Iustin. XII, 15, 8.

ὅτι μέγαν ἀγῶνα ὁρᾷ — ἐσόμενον] Edd. Venet. ac Basil. ὅτι — ὁρᾶν. Et sic quoque unus codd. Florr., cuius mentionem fecit Gronovius ad II, 16, 8. — Verba ἐπ᾽ αὐτῷ, qnae Raphelio visa sunt significare *ob id*, *propter eam causam*, nempe propter regni contentionem, uti dixerit Arrianus ἐπὶ τῷ αὐτῷ *eadem de causa* III, 6, 8. VI, 28, 2 et Curt. X, 5, 5 *ob id certamen*: equidem aliter accipiam. Nam si id, quod voluit Raphelius, dicere voluisset Arrianus, sine dubio scripturus erat ἐπὶ τῷδε s. ἐπὶ τούτῳ. Cf. I, 24, 10 τοῖς ἐπὶ τούτῳ στελλομένοις. VI, 17, 9 καὶ ἐπὶ τούτῳ — κατέπλει Ἀλέξανδρος. I, 12, 9 καὶ ἐπὶ τῷδε οὐκ ἀπαξιῶ. V, 5, 3 ἐπὶ τῷδε λέλεκται. Unde ἐπ᾽ αὐτῷ dictum esse suspicor *de eo qui regno potiturus sit*. Similiter dixit IV, 24, 8 καὶ καταδραμόντες ξυνάπτουσιν ἐπ᾽ αὐτῷ μάχην καρτεράν. Forsitan legas ἐφ᾽ αὐτῷ. Vide Iustin. XII, 15, 6 *quantis caedibus, quo cruore mortuo sibi parentatura* (sc. Macedonia). — Supra pro προσθεῖναι πρὸς τούτῳ τῷ λόγῳ, quod habent edd. Venet. ac Bas. et omnes codd. Gronovii, in edd. Vulcanii et Blancardi legitur προσθεῖναι τούτῳ τῷ λόγῳ. Non male.

C. XXVII. Κάσανδρος] Semel tantum huius Cassandri memor est Arrianus. Apud Diodorum quidem XVIII, 3 duplici σ scriptum vidi hoc nomen. Neque aliter habent Iustinus et Curtius. Plutarcho vit. Alex. c. LXXIV et de sera numinis vind. t. VIII, p. 186, ed. Reisk. audit Κάσανδρος. Numos duplex σ habere

σθένους ἕνεκα, Κάσανδρος δὲ ὁ Ἀντιπάτρου ἐκόμισεν.
2 Οἱ δὲ καὶ ὅτι ἐν ἡμιόνου ὁπλῇ ἐκόμισε καὶ τοῦτο ἀνέγραψαν· δοῦναι δὲ αὐτὸ Ἰόλλαν τὸν ἀδελφὸν τοῦ Κασάνδρου τὸν νεώτερον· εἶναι γὰρ οἰνοχόον βασιλικὸν τὸν Ἰόλλαν, καί τι καὶ λελυπῆσθαι πρὸς Ἀλεξάνδρου ὀλίγῳ
3 πρόσθεν τῆς τελευτῆς. Οἱ δὲ καὶ Μήδιον μετασχεῖν τοῦ ἔργου, ἐραστὴν ὄντα τοῦ Ἰόλλα· καὶ αὐτὸν γὰρ εἶναι τὸν εἰσηγητὴν γενόμενον Ἀλεξάνδρῳ τοῦ κώμου· ὀδύνην τε αὐτῷ ἐπὶ τῇ κύλικι γενέσθαι ὀξεῖαν καὶ ἐπὶ τῇ ὀδύνῃ
4 ἀπαλλαγῆναι ἐκ τοῦ πότου. Ἤδη δέ τις οὐκ ᾐσχύνθη ἀναγράψαι, ὅτι αἰσθόμενος οὐ βιώσιμον ὄντα αὐτὸν

---

monuit Wessel. ad Diod. Sic. XVII, 118. Sed certum quidquam de talibus statui posse vix credam. Sic scribitur *Συρακούσσιος* et *Συρακούσιος*, de quo vide Dorv. ad Charit. p. 562. Lennep. ad Phal. XIX. p, 257. De *Μεσσάπιος* et *Μεσάπιος* vide Blomf. ad Agam. v. 284. De *Πίσα* et *Πίσσα* dixit Wernsd. ad Himer p. 474. Bernhard. ad Dionys. Perieg. p. 604. De *Κνωσσός* et *Κνωσός* Bernh. ad Dion. l. l. Siebel. ad Paus. I, 14, 3. Tzschuck. ad Strabon. X, p. 476. Wess. ad Diod. XVI, 62 et intpp. ad Soph. Aiac. v. 684. De *Νυσαῖος* et *Νυσσαῖος* vide ann. ad Arr. V, 1, 1. De *Μεσήνιος* et *Μεσσήνιος* Lennep. ad Phalar. p. 308. De *Τερμησσός* et *Τερμησός* Passov. ad Dion. Perieg. v. 854. De *Νέσος* et *Νέσσος* ad Arr. I, 1, 7 *Τελμισεύς* et *Τελμισσεύς* Arr. I, 24, 7. *Παρνασός* et *Παρνασσός* Sieb. ad Paus. I, 4, 4. *Πεσινοῦς* et *Πεσσινοῦς* Tzschuck. ad Strab. XII, p. 543. Sieb. ad Paus. I, 4, 5 *Ἐλισσοῦς* et *Ἐλισοῦς* Diod. Sic. XVI, 39. De formis *Μύλασα* et *Μύλασσα* monere potui ad I, 20, 7. Cf. Periz. ad Ael. vv. hh. I, 25. Mann. Geogr. VI, 3, p. 281.

2. *καί τι καὶ λελυπῆσθαι*] Sic recte Schmiederus e cod. F. *καί τι λελυπῆσθαι* edd. vett. et rell. codd. Gronovii. Parum accurate. Vide ann. ad I, 20, 9 et IV, 2, 11. Ceterum ed. Bas. *λελυπεῖσθαι*. Mox eadem *ὀλίγον πρόσθεν*. Non inepte. Quidni enim, cum dixerit *ὀλίγον ὕστερον* I, 24, 11. III, 22, 6. III, 23, 12. IV, 8, 1 et *πολὺ πρόσθεν* IV, 21, 4, etiam licuerit ei dicere *ὀλίγον πρόσθεν* —? Nec deest exemplum. Dixit enim *ὀλίγῳ πρόσθεν* V, 22, 3 *ὀλίγον πρόσθεν* III, 6, 10. Praeterea conferas quae diximus de formulis *πολύ* et *πολλῷ πλείονες* ad III, 15, 15; *τοσόνδε* et *τοσῷδε μᾶλλον* ad V, 27, 6. De formulis *ὀλίγον* et *ὀλίγῳ ἀπωτέρω* vide Sieb. ad Paus. I, 16, 1.

Ἀλέξανδρος ἐς τὸν Εὐφράτην ποταμὸν ᾔει ἐμβαλῶν, ὡς ἀφανὴς ἐξ ἀνθρώπων γενόμενος πιστοτέραν τὴν δόξαν παρὰ τοῖς ἔπειτα ἐγκαταλείποι, ὅτι ἐκ θεοῦ τε αὐτῷ ἡ γένεσις ξυνέβη καὶ παρὰ θεοὺς ἡ ἀποχώρησις. Ῥωξάνην 5
δὲ τὴν γυναῖκα οὐ λαθεῖν ἐξιόντα, ἀλλὰ εἰργόμενον γὰρ πρὸς αὐτῆς ἐποιμώξαντα εἰπεῖν, ὅτι ἐφθόνησεν ἄρα δόξης αὐτῷ τῆς ἐς ἅπαν, ὡς θεῷ δὴ γεγενημένῳ. Καὶ 6
ταῦτα ἐμοί, ὡς μὴ ἀγνοεῖν δόξαιμι μᾶλλον ὅτι λεγόμενά ἐστιν, ἢ ὡς πιστὰ ἐς ἀφήγησιν ἀναγεγράφθω.

XXVIII. Ἐτελεύτα μὲν δὴ Ἀλέξανδρος τῇ τετάρτῃ καὶ δεκάτῃ καὶ ἑκατοστῇ Ὀλυμπιάδι, ἐπὶ Ἡγησίου ἄρχον-

---

3. ἐπὶ τῇ κύλικι] Vertunt *post haustum poculum.* Malim *inter pocula.* Formulas ἐπὶ τῆς κύλικος et ἐπὶ τῇ κύλικι illustravit Hemsterh. ad Lucian. t. I, p. 436, ed. Bip. — De re vide Diod. Sic. XVII, 117. Iustin. XII, 13. Plutarch. vit. Alex. c. LXXV. Supra ed. Bas. τοῦ κόσμου.

4. αἰσθόμενος οὐ βιώσιμον ὄντα αὐτόν] Potuit etiam dicere αἰσθόμενος οὐ βιώσιμος ὤν, ut V, 10, 2 ἔγνω ἀδύνατος ὤν. Utriusque constructionis rationem subtiliter accurateque exposuit Voss. ad Hymn. in Cerer. p. 97. Similiter scripsit Arrianus VI, 2, 6 ναύαρχον ἑαυτὸν εἶναι γράψας, κυβερνήτην ὄντα. Et gemina sunt quae leguntur apud Lucian. Diall. deorr. XVII, 1 συνεὶς ἐν ἀφύκτῳ ἐχόμενον ἑαυτόν. Vide Schaef. ad Lamb. Bos. Ellips. p. 224. ad Demosth. I, p. 805. Fritzsch. Qu. Lucc. p. 101 sq. contra Struv. Lectt. Lucc. p. 234. — Mox pro ἐμβαλών vulgato scripsimus ἐμβαλῶν. Hanc medicinam huic loco adhibendam esse iam monuit Bornem. ad Xenoph. Anab. VII, 1, 12. — Infra ed. Basil. ἐγκαταλείπει.

5. ἀλλὰ εἰργόμενον γάρ] In edd. vett et quattuor codd. Gronovii legitur ἀλλὰ εἰργόμενον. Male. Arriani manum servavit cod. F. Cf. II, 6, 7 ἔγνω μηκέτι — ἐθέλειν προϊέναι —, ἀλλὰ ὀκνεῖν γάρ. III, 18, 12 οὐδὲ ἐς χεῖρας ἐλθόντες ἔφυγον· ἀλλὰ πανταχόθεν γὰρ εἴργοντο. IV, 9, 8 ἀλλὰ συμφῆσαι γὰρ ἐπαινέσαι. VI, 5, 1 τοῦ μὴ — ἀναστρέφεσθαι, ἀλλὰ κρατεῖν γάρ. VII, 6, 6 οὐ βαρβαρικὴ ἡ πᾶσα, ἀλλὰ ἐπαυξηθέντος γάρ. VII, 20, 10 ὅτι οὐ — ἐφέρετο, ἀλλὰ μετέωρος γὰρ — πετόμενος. Adde ann. ad IV, 19, 9.

C. XXVIII. ἐπὶ Ἡγησίου ἄρχοντος] Sic omnes edd. et codd. Gronovii. Diodoro XVII, 113 archon hic audit Ἀγήσιος s. Ἀγησίας. Vide Clinton. Fast. Hell. p. 172, Krueg. — Mox ed. Basil. μῆνας

τος Ἀθήνησιν· ἐβίω δὲ δύο καὶ τριάκοντα ἔτη, καὶ τοῦ
τρίτου μῆνας ἐπέλαβεν ὀκτώ, ὡς λέγει Ἀριστόβουλος·
2 ἐβασίλευσε δὲ δώδεκα ἔτη, καὶ τοὺς ὀκτὼ μῆνας τούτους,
τό τε σῶμα κάλλιστος καὶ φιλοπονώτατος καὶ ὀξύτατος
γενόμενος καὶ τὴν γνώμην ἀνδρειότατος, καὶ φιλοτιμότα-
τος καὶ φιλοκινδυνότατος, καὶ τοῦ θείου ἐπιμελέστατος·
3 ἡδονῶν δὲ τῶν μὲν τοῦ σώματος ἐγκρατέστατος, τῶν δὲ
4 τῆς γνώμης ἐπαίνου μόνου ἀπληστότατος· ξυνιδεῖν δὲ τὸ
δέον ἔτι ἐν τῷ ἀφανεῖ ὂν δεινότατος, καὶ ἐκ τῶν φαινο-
μένων τὸ εἰκὸς ξυμβαλεῖν ἐπιτυχέστατος, καὶ τάξαι στρα-
5 τιὰν καὶ ὁπλίσαι τε καὶ κοσμῆσαι δαημονέστατος· καὶ
τὸν θυμὸν τοῖς στρατιώταις ἐπᾶραι, καὶ ἐλπίδων ἀγα-
θῶν ἐμπλῆσαι, καὶ τὸ δεῖμα ἐν τοῖς κινδύνοις τῷ ἀδεεῖ
6 τῷ αὑτοῦ ἀφανίσαι, ξύμπαντα ταῦτα γενναιότατος. Καὶ

ἔλαβεν ὀκτώ. Verbum compositum *ἐπέλαβεν* iamiam inseruit Vulcanius, nec dubitandum videtur quin verum sit.

2. *ἐβασίλευσε δὲ — ὀκτὼ μῆνας*] Diodor. Sicul. XVII, 117 *βασιλεύσας ἔτη δώδεκα καὶ μῆνας ἑπτά*, quod rectius iudicavit post Petit. Ecl. Chron. IV, 14 Wesselingius ad Diod l. l. Vide Clint. Fast. Hell. p. 172.

τό τε σῶμα κάλλιστος] Haec et sequentia in Lexico suo servavit Suidas s. v. *Ἀλέξανδρος*, ubi nota scriptum *ὀξύτατος τὴν γνώμην γενόμενος καὶ ἀνδρειότατος.* Haud inepte. „Nullam huius regis virtutem magis laudandam ait Curtius, quam *celeritatem.* Idem V, 7, 1 celebrat eius *in rebus moliendis efficiendisque velocitatem.* Et V, 8, 2 dicit *nullum intervallum adversus celeritatem eius satis longum videbatur.* Et quamquam mox cap. sequ. initio *ὀξύτης* pro vehementia affectuum ponitur, hic tamen celeritatis notio magis congruit voci antecedenti *φιλοπονώτατος.*“ *Raphel.* Cf. Plut. vit. Pyrrh. c. VIII *καὶ γὰρ ὄψιν ᾤοντο καὶ τάχος ἐοικέναι καὶ κίνημα τοῖς Ἀλεξάνδρου:* ubi vide ann. Baehrii p. 160. Quamquam *celeritatem animi* magis quam corporis indicatam voce *ὀξύτατος* putem, si vera sunt, quae de eius significatione dixi in ann. ad I, 1, 17. — Paulo ante ed. Bas. *φιλοτιμώτατος.*

3. *ἡδονῶν δὲ τῶν μὲν — τῶν δέ*] Schmiederus ex auctoritate codicis F. *ἡδονῶν μὲν τῶν μέν* cet. Alteram scripturam tuentur edd. vett. cum quattuor codd. Gronovii. Utramque lectionem habere quo defendatur clarum est ex iis quae diximus ad I, 22, 9.

σὺν καὶ ὅσα ἐν τῷ ἀφανεῖ πρᾶξαι, ξὺν μεγίστῳ θάρσει ἔπραξεν, ὅσα τε φθάσας ὑφαρπάσαι τῶν πολεμίων, πρὶν καὶ δεῖσαί τινα αὐτὰ ὡς ἐσόμενα, προλαβεῖν δεινότατος·
7 καὶ τὰ μὲν ξυντεθέντα ἢ ὁμολογηθέντα φυλάξαι βεβαιότατος· πρὸς δὲ τῶν ἐξαπατώντων μὴ ἁλῶναι ἀσφαλέστατος·
8 χρημάτων δὲ ἐς μὲν ἡδονὰς τὰς αὑτοῦ φειδωλότατος, ἐς δὲ εὐποιίαν τῶν πέλας ἀφθονώτατος.

XXIX. Εἰ δέ τι ἐπλημμελήθη Ἀλεξάνδρῳ δι' ὀξύτητα ἢ ὑπ' ὀργῆς ἢ εἴ τι ἐς τὸ ὑπερογκότερον προήχθη βαρβαρίσαι, οὐ μεγάλα τίθεμαι ἔγωγε, εἰ τὴν νεότητά τέ τις τὴν Ἀλεξάνδρου ἀνεπιεικῶς ἐνθυμηθείη, καὶ τὸ διηνεκὲς τῆς εὐτυχίας, καὶ τοὺς πρὸς ἡδονὴν οὐκ ἐπὶ τῷ βελτίστῳ τοῖς βασιλεῦσι ξυνόντας τε καὶ ἐπὶ κακῷ ξυνεσομένους, ἀλλὰ μεταγνῶναί γε ἐφ' οἷς ἐπλημμέλησε,

---

Apud Suidam est *ἡδονῶν τε* cet. — Mox idem *ἐπαινουμένων* et *ἁπλούστατος*.

4. *ξυνιδεῖν δὲ τὸ δέον — δεινότατος*] Memor est huius loci Hemsterh. ad Luc. t. I, p. 190, ed. Bip. Verbum *δεινὸς* docte illustravit Locella ad Xenoph. Ephes. p. 240. — Ceterum pro *ὂν* in ed. Bas. legitur *ὢν*.

καὶ τάξαι στρατιὰν — δαημονέστατος] Citat hunc locum Suidas s. v. *Ἀλέξανδρος* et s. v. *δαημονέστατος*. In quo posteriore loco minus recte scriptum hodie est *ἦν δὲ ὁ Ἀλέξανδρος καὶ τάξαι στρατείαν* (sic) *καὶ ὁπλίσαι δαημονέστατος*. Vocabulum *δαήμων* e Xenophonte sibi vindicasse potest Arrianus. Quod usurpavit quater. Exp. IV, 29, 7 *τῶν χωρίων δαήμονα*. Hist. Ind. XVIII, 1 *τῶν θαλασσίων ἔργων δαήμονες*. XXIV, 5 *τοῦ νεῖν δαημονέστατοι*.

5. *τῷ ἀδεεῖ τῷ αὐτοῦ*] Ed. Bas. *τῷ αὐτοῦ*. — Ceterum compara quae de Alexandro praedicavit Himerius Ecl. II, p. 54 *ὁμοῦ τε ἐγχειρεῖ καὶ πέπρακται· μᾶλλον δὲ φθάνει τοὺς μὲν λογισμοὺς ταῖς πράξεσιν, οἷς δ' ἐγχειρεῖ, τοὺς διαγγέλλοντας· — — πρὶν ἀγγελθῆναι παρών, πρὶν ἀκουσθῆναι φαινόμενος —· οὕτω Σάρδεις εἷλεν· οὕτω Καρίαν ἐπόρθησεν· οὕτω Λυκίαν παρέσυρεν· οὕτω Παμφυλίαν ἐπέδραμεν· οὕτως ὤφθη Κίλιξιν, οὕτως ἐπέστη Πέρσαις, οὕτω Δαρεῖον ἐξέπληξεν· οἴ μοι τῶν ἐγγὺς κακῶν, οὕτω καὶ Θήβας ἀνήρπασεν.*

C. XXIX. *Εἰ δέ τι ἐπλημμελήθη — δι' ὀξύτητα*] Ed. Bas. *πλημμελήθη*, ut mox infra *ὑπερογκώτερον*. Neque hoc loco vocabulo quod est *ὀξύτης* *vehementia affectuum* videtur significari, sed *animi celeritas* qua facile quis deripitur ad facienda ea quae vel

μόνῳ οἶδα τῶν πάλαι βασιλέων Ἀλεξάνδρῳ ὑπάρξαι ὑπὸ
2 *γενναιότητος. Οἱ δὲ πολλοί, εἰ καί τι ἔγνωσαν πλημ-*
μελήσαντες, οἱ δὲ τῷ προηγορεῖν αὐτοῦ ὡς καλῶς δὴ πρα-
χθέντος, ἐπικρύψειν οἴονται τὴν ἁμαρτίαν, κακῶς γιγνώ-
3 *σκοντες. Μόνη γὰρ ἔμοιγε δοκεῖ ἴασις ἁμαρτίας ὁμολο-*
γεῖν τε ἁμαρτόντα καὶ δῆλον εἶναι ἐπ' αὐτῷ μεταγινώσκοντα·
4 *ὡς τοῖς παθοῦσί τι ἄχαρι οὐ πάντη χαλεπὰ τὰ παθήματα*
φαινόμενα, εἰ ὁ δράσας αὐτὰ ξυγχωροίη ὅτι οὐ καλὰ
5 *ἔδρασεν· αὐτῷ τέ τινι ἐς τὸ μέλλον ταύτην ἐλπίδα ἀγα-*
θὴν ὑπολειπομένην, μή ποτε ἂν παραπλήσιόν τι ἁμαρ-
τεῖν, εἰ τοῖς πρόσθεν πλημμεληθεῖσιν ἀχθόμενος φαίνοιτο.
6 *Ὅτι δὲ εἰς θεὸν τὴν γένεσιν τὴν αὑτοῦ ἀνέφερεν, οὐδὲ*
τοῦτο ἐμοὶ δοκεῖ μέγα εἶναι αὐτῷ τὸ πλημμέλημα, εἰ μὴ

---

minus apta sunt vel adeo iniusta. Hanc *ὀξύτητα* sibi ipse tribuit Alexander apud Arr. I, 13, 10. Quocum confer Diod. Sic. XVII, 4 *ἡ γὰρ ὀξύτης τοῦ νεανίσκου καὶ ἡ διὰ τῶν πράξεων ἐνέργεια τοὺς ἀλλοτριοφρονοῦντας μεγάλως ἐξέπληττε.* Priorem significationem habet nomen *ὀξύτης* VII, 12, 11. VII, 29, 8.

τοὺς πρὸς ἡδονὴν — ξυνεσομένους] „Hanc sententium eleganter ita effert Curtius VIII, 5, 6. *Non deerat talia concupiscenti perniciosa adulatio, perpetuum malum regum, quorum opes saepius assentatio, quam hostis evertit.*" *Raphel.* Cf. Arr. II, 6, 7 *καὶ ὑπὸ τῶν καθ' ἡδονὴν ξυνόντων τε ξυνεσομένων ἐπὶ κακῷ τοῖς ἀεὶ βασιλεύουσιν ἐπαιρόμενος ἔγνω.* IV, 8, 4 *οἷοι δὴ ἄνδρες διέφθειράν τε ἀεὶ καὶ οὔποτε παύσονται ἐπιτρίβοντες τὰ τῶν ἀεὶ βασιλέων πράγματα.*

2. *οἱ δὲ τῷ προηγορεῖν*] Sic edd. Venet. ac Basil., sic codd. Gronovii omnes et V. C. Vulcanii. Unde nescio qua ratione permotus Vulcanius voces *οἱ δὲ* in editione sua omiserit. Cf. ann. ad. II, 12, 1 et V, 20, 1.

3. *ὁμολογεῖν τε ἁμαρτόντα*] „Optimus et alii *ἁμαρτόντα.*" *Gronov.* Edd. vett. cum nonnullis, ut videtur, codicibus *ἁμαρτάνοντα.* Minus apte, ut facile quisque viderit. — Mox ed. Basil. *μεταγιγνώσκοντα.*

4. *εἰ ὁ δράσας — ἔδρασεν*] Cum his apte conferri possunt quae narrat de Musicano Arrianus VI, 15, 12 sq. *καὶ τὸ ἔθνος τε καὶ αὑτὸν ἐνδιδοὺς καὶ ὁμολογῶν ἁμαρτεῖν· ὅπερ μέγιστον παρ' Ἀλεξάνδρῳ ἦν ἐς τὸ τυχεῖν ὧν ἄν τις δέοιτο.* — Pro *παθοῦσι* omnes habent editiones *παθοῦσιν.* Mox ed. Basil. *ξυγχωρείη.*

καὶ σόφισμα ἦν τυχὸν ἐς τοὺς ὑπηκόους τοῦ σεμνοῦ ἕνεκα.
7 Οὔκουν δοκεῖ ἔμοιγε ἢ Μίνωος γενέσθαι βασιλεὺς ἀφανέστερος ἢ Αἰακοῦ ἢ Ῥαδαμάνθυος· οἷς δὴ ἐς Δία ἀνενεχθεῖσα ἡ γένεσις πρὸς τῶν πάλαι ἀνθρώπων οὐδεμιᾷ αὐτῶν ὕβρει προστίθεται, οὐδὲ Θησέως τοῦ Ποσειδῶνος, οὐδὲ Ἴωνος τοῦ Ἀπόλλωνος.
8 Ὡς ἔμοιγε καὶ ἡ Περσικὴ σκευὴ σόφισμα εἶναι δοκεῖ πρός τε τοὺς βαρβάρους, ὡς μὴ πάντη ἀλλότριον αὐτῶν φαίνεσθαι τὸν βασιλέα· καὶ πρὸς τοὺς Μακεδόνας, ὡς ἀποστροφήν τινα εἶναι αὐτῷ ἀπὸ τῆς ὀξύτητός τε καὶ ὕβρεως τῆς Μακεδονικῆς.
9 Ἐφ᾽ ὅτῳ δὴ καὶ ἐγκαταμῖξαί μοι δοκεῖ ταῖς τάξεσιν αὐτῶν τοὺς Πέρσας τοὺς μηλοφόρους, καὶ τοῖς ἀγήμασι τοὺς ὁμοτίμους· καὶ οἱ πότοι δέ, ὡς λέγει Ἀριστόβουλος, οὐ

---

6 *ἐμοὶ δοκεῖ μέγα εἶναι*] Edd. ante Schmiederum et quattuor codd. Gronovii *δοκεῖ εἶναι μέγα*. Quod dedimus, vidit Vulcanius in cod. Augustano. Verbum substantivum, cum in cod. F. plane non compareat, statim reiecit Schmiederus. Eiusdem erroris auctorem notavimus illum codicem in ann. ad IV, 10, 9. Cf. ad II, 26, 4.

εἰ μὴ καὶ σόφισμα] „Illud *καί* non caret emphasi. Duo dicit Arrianus, primum si vel maxime consecrasset Alexander originem suam et ad Deum retulisset auctorem, non minus hoc ipsi licere oportuisse, quam Minoi, Aeaco aliisque; deinde Alexandrum forsitan ne quidem ipsum hoc credidisse, quod ab aliis credi voluerit, sed hoc artificio tantum usum ad divinam auctoritatem conciliandam.“ *Raphel.* — Supra ed. Bas. *τὴν αὐτοῦ*. Quod recentiores non correxerunt.

7. *οὐδεμιᾷ — ὕβρει προστίθεται*] Ed. Bas. *οὐδὲ μιᾷ*. Sensus verborum hic est: *quorum genus a veteribus ad Iovem relatum nulli ipsis vitio vertitur.*

8. *ὡς ἀποστροφήν τινα εἶναι*] „Ita Macedonum insolentiam ulcisci voluit. Unde apud Curtium X, 2, 29 ait: *Triumphabo mehercule de fuga vestra, et ubicunque ero, expetam poenas, cum quibus me relinquitis, colendo praeferendoque vobis.* Pertinet huc tota oratio Alexandri apud eundem X, 3, 7 sqq.“ *Raphel.*

9. *ἐγκαταμῖξαι*] Edd. *ἐγκαταμίξαι*. — De plurali qui est *τὰ ἀγήματα* plura diximus in ann. ad I, 8, 4.

τοῦ οἴνου ἕνεκα μακροὶ αὐτῷ ἐγίγνοντο (οὐ γὰρ πίνειν πολὺν οἶνον Ἀλέξανδρον), ἀλλὰ φιλοφροσύνης τῆς εἰς τοὺς ἑταίρους.

XXX. *Ὅστις δὲ κακίζει Ἀλέξανδρον, μὴ μόνον ὅσα ἄξια κακίζεσθαί ἐστι προσφερόμενος κακιζέτω, ἀλλὰ ξύμπαντα Ἀλεξάνδρου εἰς ἓν χωρίον ξυναγαγών, οὕτω δὴ ἐκλογιζέσθω, ὅστις τε ὢν αὐτὸς καὶ ὁποίᾳ τύχῃ κεχρημένος ὅντινα γενόμενον ἐκεῖνον καὶ ἐς ὅσον εὐτυχίας τῆς ἀνθρωπίνης ἐλθόντα, βασιλέα τε ἀμφοῖν ταῖν ἠπείροιν ἀναμφιλογώτατα γενόμενον, καὶ ἐπὶ πᾶν ἐξικόμενον τῷ αὐτοῦ ὀνόματι, κακίζει, σμικρότερός γε ὢν αὐτὸς καὶ ἐπὶ σμικροῖς πονούμενος καὶ οὐδὲ ταῦτα ἐν κόσμῳ τιθέμενος.*
2 *Ὡς ἔγωγε δοκῶ, ὅτι οὔτε τι ἔθνος ἀνθρώπων, οὔτε τις πόλις ἐν τῷ τότε ἦν, οὔτε τις εἷς ἄνθρωπος, εἰς ὃν οὐ*

C. XXX. *ὅστις τε ὢν*] Sic codd. quattuor et edd. vett. „Opt. *τίς τε ὢν αὐτός.* Statim in sequentibus his *ἐς ὅσον εὐτυχίας τῆς ἀνθρωπίνης ἐλθόντα* primam particulam non habet Opt.“ *Gronov.* Priorem scripturam probatam voluit Schmiederus, posteriorem recipere non ausus. Mihi tamen neutra placuit. Quid erat enim quod Arrianus ita orationem suam temere immutaret scribendo *τίς* pro *ὅστις*, cum statim sequeretur *ὅντινα γενόμενον* cet. Noli conferre VII, 18, 2 *ἀντεπιστεῖλαι δὲ αὐτῷ Πειθαγόραν πυνθανόμενον, τίνα μάλιστα φοβούμενος χρήσασθαι ἐθέλοι τῇ μαντείᾳ.* Cf. I, 12, 8 *οὐδὲ πατρίδα ἥτις μοί ἐστι* simill. — Deinde scripsimus *σμικρ. γε ὢν αὐτός.* Ultimam vocem omisit Schmiederus ex auctoritate cod. F. Parum consulte.

2. *οὔτε τις εἷς ἄνθρωπος*] Cf. I, 12, 6 *οὐκ ἔστιν ὅστις ἄλλος εἷς ἀνὴρ τοσαῦτα ἢ τηλικαῦτα ἔργα — ἀπεδείξατο.*

3. *οὐδενὶ ἄλλῳ ἀνθρώπων ἐοικώς*] Sic dixit VI, 3, 5 *ἦν δὲ ὅ τε κτύπος τῆς εἰρεσίας οὐδενὶ ἄλλῳ ἐοικώς.* Simile quid habes apud Plat. Phaed. p. 96, C *οὕτως ἐμοὶ ἔδοξα ἀφυὴς εἶναι, ὡς οὐδὲν χρῆμα.* Vide Heind. ad h. l. et ad Theaet. c. 70.

4. *καὶ ἐνύπνια φανέντα [ἄλλα] ἄλλοις*] Vocabulum *ἄλλα*, quia in cod. F. non comparebat, omisit Schmiederus. Nec sane necessarium est, ut, si ab omnibus codd. abesset, id statim reiicerem. Nunc tamen uncis includi iussi. Vide ann. ad VII, 25, 12.

6. *ἐμεμψάμην ἔστιν ἃ ἐν τῇ ξυγγραφῇ τῶν — ἔργων*] Genitivum cave putes pendere a substantivo *ξυγγραφῇ.* Referendus est ad

πεφοιτήκει τὸ Ἀλεξάνδρου ὄνομα. Οὔκουν οὐδ' ἐμοὶ 3
ἔξω τοῦ θείου φῦναι ἂν δοκεῖ ἀνήρ, οὐδενὶ ἄλλῳ ἀνθρώπων ἐοικώς· καὶ ταῦτα χρησμοί τε ἐπισημῆναι ἐπὶ τῇ 4
τελευτῇ τοῦ Ἀλεξάνδρου λέγονται καὶ φάσματα ἄλλα ἄλλοις γενόμενα, καὶ ἐνύπνια φανέντα [ἄλλα] ἄλλοις· καὶ ἡ ἐς τοῦτο ἐξ ἀνθρώπων τιμή τε αὐτοῦ καὶ μνήμη οὐκ ἀνθρωπίνη οὖσα· καὶ νῦν διὰ τοσούτου ἄλλοι χρησμοὶ 5
ἐπὶ τῇ τιμῇ αὐτοῦ τῷ ἔθνει τῶν Μακεδόνων χρησθέντες·
ἐπεὶ καὶ αὐτὸς ἐμεμψάμην ἔστιν ἃ ἐν τῇ ξυγγραφῇ τῶν 6
Ἀλεξάνδρου ἔργων, ἀλλ' αὐτόν γε Ἀλέξανδρον οὐκ αἰσχύνομαι θαυμάζων· τὰ δὲ ἔργα ἐκεῖνα ἐκάκισα, ἀληθείας τε ἕνεκα τῆς ἐμῆς καὶ ἅμα ὠφελείας τῆς ἐς ἀνθρώπους· ἐφ' ὅτῳ ὡρμήθην οὐδὲ αὐτὸς ἄνευ θεοῦ ἐς τήνδε τὴν ξυγγραφήν.

---

praegressa verba *ἔστιν ἃ*. Cuius constructionis multa exempla eaque memoratu digniora allata vide ad II, 27, 9.

7. *ὠφελείας τῆς ἐς ἀνθρώπους*] Edd. vett. cum quattuor codd. Gronovii *τῆς ἐπ' ἀνθρώπους*. Veriorem sine dubio constructionem suppeditavit cod. F. Gronovius recte iussit conferri I, 20, 6 *ὡς καὶ ἀπὸ τῶν ναυτῶν πολλὴν ὠφέλειαν γίγνεσθαι ἐς τὰ ἔργα.* — Verba *οὐδὲ ἄνευ θεοῦ* haud inepte vertit St. Croix. Exam. crit. p. 99 *sans la providence divine*, comparatis Serm. Epict. II, 14. III, 26. Cum tota sententia conferas quae de se ipse gloriabundus praedicavit Arrianus I, 12, 7 *ἔνθεν καὶ αὐτὸς ὁρμηθῆναι φημὶ ἐς τήνδε τὴν ξυγγραφήν, οὐκ ἀπαξιώσας ἐμαυτὸν φανερὰ καταστῆσαι τὰ Ἀλεξάνδρου ἔργα.*

INDEX
RERUM ET VERBORUM QUAE IN ANNOTATIONIBUS ILLUSTRANTUR.

A.

ᾱ et λ̄ conf. I. 19, 7.
ἀβέβαιος et οὐ βέβαιος conf. VI, 24, 8.
ἀβίωτος et οὐ βιωτός conf. IV, 13, 6.
ἀγαθός in formula ἀγαθὸς ἀνὴρ γενόμενος II, 24, 7.
ἄγαν. τὸ ἄγαν δέος VI, 12, 7.
ἀγγέλλειν. Aoristus hujus verbi secundus qui est ἤγγελον Arriano non usurpatus II, 15, 9. ἀγγέλλειν et ἐξαγγέλλειν conf. IV, 6, 9.
ἄγειν. ἡσυχίαν ἄγειν et τὴν ἡσυχίαν ἄγειν I, 14, 8. ἄγειν ἅμα οἷ I, 15, 10. ἐν ἀτίμῳ χώρᾳ ἄγειν VII, 6, 9. ἄγειν ἐπὶ θανάτῳ VII, 8, 7. ἄγειν καὶ φέρειν VII, 9, 4. ἄγειν male omissum IV, 24, 17. ἄγειν et ἐπάγειν conf. III, 19, 7. V, 11, 8.
ἄγειν et προσάγειν conf. IV, 25, 11.
ἄγημα. τὰ ἀγήματα et τὰ τάγματα I, 8, 4.
ἀγών. ἀγῶνες γυμνικοὶ καὶ μουσικοί III, 1, 5.
ἀδεής. ἀδεῆ et ἀδεᾶ VII, 9, 5.
ᾄδειν. μῆνιν ᾄδειν IV, 9, 6.
ἀδιήγητος IV, 30, 3.
ἀδικεῖσθαι et διακεῖσθαι conf. III, 25, 4.
ἀεί. οἱ ἀεὶ βασιλεύοντες II, 6, 7. IV, 8, 4.
ἀέννaος et ἀέναος VII, 7, 9.
Ἀθηναίοις et Ἀθήνησι in eadem locutione III, 15, 16.
αἱρεῖν et ἀναιρεῖν conf. I, 6, 21. αἱρεῖσθαι et αἴρεσθαι τὰ ὅπλα IV, 27, 4.
αἰτεῖν παρά τινος et ἔκ τινος, αἰτεῖν τινα I, 1, 2.
αἰτία signif. VI, 27, 12.
ἄξιος cum infinit. VII, 20, 18.
ἀκμαῖος. τὸ ἀκμαῖον τοῦ χειμῶνος IV, 18, 2.
ἀκμή. ἀ. τοῦ χειμῶνος IV, 18, 2.
ἀκμής. ἀκμῆτες ἀντὶ κεκμηκότων V, 16, 2.
ἀκοντίζειν τινά et εἴς τινα V, 17, 4.
ἀκούειν audisse II, 4, 12. ἀκούειν et ἐπακούειν IV, 15, 4.
ἀκράτωρ IV, 19, 10.
ἀκροβολισμός. ποιεῖσθαι ἀκροβολισμούς VI, 24, 9.
ἄκων. οὐκ ἄκοντες, ἀλλ' ἑκόντες II, 14, 11.
ἀλεεινός et ἐλεεινός conf. VI, 28, 12.
Ἀλέξανδρος minus recte omissum VI, 1, 2.
ἄλευρον. ἀλεύρου et ἀλεύρων conf. VI, 29, 11.
ἀληθεύειν et μυθεύειν conf. IV, 28, 3.
ἀληθής. πρόφασιν μέν — τὸ δὲ ἀληθές VII, 19, 11.

ἁλίσκεσθαι, ἁλῶναι πρός τινα I, 25, 7. ἑάλωκα et ἑάλων ubique dixit Arrianus. VI, 2, 2.
ἀλκή. ἐς ἀλκὴν τρέπεσθαι III, 24, 2.
ἀλλά. ἀλλά γε I, 9, 2. IV, 10, 5. ἀλλά saepe non recipit elisionem III, 3, 8. ἀλλά post parenthesin IV, 8, 3. ἀλλὰ γάρ IV, 19, 9. VII, 27, 5.
ἄλλος. ὅσοι ἄλλοι II, 7, 14. ἄλλος insertum ubi bene deesse potest I, 11, 4. III, 30, 15. VII, 30, 4. τοῖς τε ἄλλοις — καί VII, 19, 2. ἄλλος et ὅλος conf. I, 18, 11. ἄλλη et Ἀάδη I, 19, 14. ἄλλως et ἄλλους conf. IV, 18, 11. ἀλλούττου pro ἄλλου του V, 9, 8. ἄλλη male insertum V, 19, 3. ἄλλος ἄλλη IV, 30, 6. τἄλλα non τάλλα II, 5, 5.
ἄλλοτε ἄλλῃ I, 8, 13.
ἀλλότριος signif. et oppos. vocabulo οἰκεῖος III, 15, 4.
ἄλοβος et ἀλόβωτος VII, 18, 5.
ἅμα. ἄγειν ἅμα οἷ I, 15, 10. ἅμα ἡμέρᾳ et ἅμα τῇ ἡμέρᾳ IV, 29, 9. ἅμα τε — καί, *simul ac* III, 16, 4.
Ἀμαζόνες VII, 13, 7.
Ἄμαρδοι et Μάρδοι III, 24, 1.
ἀμβάτης et ἀναβάτης IV, 30, 15.
ἀμείβειν. ἐν τάξει ἀμείβειν III, 4, 4.
ἄμεινον signif. II, 7, 6.
ἄμμος et ψάμμος V, 15, 9.
ἀμμώδης et φαμμώδης V, 15, 9.
ἄμπωτις et ἀνάπωτις VI, 9, 1.
Ἀμφεῖον et Ἀμφιεῖον I, 8, 12.
ἀμφί. οἱ ἀμφί τινα III, 14, 4. III, 17, 10. τὰ ἀμφί τινι VI, 1, 5. VI, 11, 14. ἀμφὶ ᾠδὴν ἔχειν I, 11, 3. ἀμφί et ἐπί conf. I, 5, 3. III, 23, 3. ἀμφί et περί III, 14, 4.
ἀμφίβολος sign. II, 23, 5. III, 18, 12.
ἀμφίλογος sign. II, 23, 5. ἰέναι ἐς ἀμφίλογον VII, 22, 9.
ἄν. Varius huius particulae usus I, 5, 21. VI, 24, 11. ἄν geminatum II, 25, 3. ἄν cum infinitivo futuri II, 2, 5. ἄν cum participio futuri IV, 4, 1. ἄν male insertum V, 28, 6. recte in quibusdam enunciatis conditionalibus omissum VII, 13, 7.
ἀναβαίνειν ἐπί τι I, 6, 8.
ἀναβάτης et ἀμβάτης IV, 30, 15.
ἀναβιβάζειν et ἀναβιβάζεσθαι VII, 7, 2.
ἀναγράφειν. ἀναγράφω et ἀναγράψω conf. prooem. 1. ἀναγράφειν et ἐγγράφειν conf. III, 16, 10.
ἀνάθημα et ἀναθήματα conf. I, 16, 11.
ἀναιρεῖν et αἱρεῖν I, 6, 21.
ἀνακαλεῖν ὀνομαστί II, 10, 3. ἀνακαλεῖσθαι IV, 27, 1.
ἀνακωχεύειν II, 20, 9.
ἀναλαμβάνειν et λαμβάνειν conf I, 9, 3. III, 1, 6. IV, 28, 13.
ἀναλέγεσθαι et ἐπιλέγεσθαι conf. prooem 1.
ἀναμένειν et μένειν conf. V, 23, 4.
ἀναπεπταμένος de *loco aperto* II, 6, 4.
ἀνάπωτις et ἄμπωτις VI, 19, 1.
ἀναστρέφειν et ἐπιστρέφειν V, 17, 2. ἀναστρέφεσθαι ἀμφί τινα *circum aliquem versari* III, 11, 16.
ἀνταράσσειν et ταράσσειν conf. IV, 11, 6.
ἀνατιθέναι VII, 14, 16.

ἀναφέρειν VI, 18, 11.
ἀναχεῖσθαι de *fluviis sese exonerantibus* VII, 16, 3.
ἀναχώρησις et *ἀποχώρησις* conf. V, 28, 1. 8.
ἀνδραγαθία. διαπρέπειν ἀνδραγαθίᾳ VII, 5, 7.
ἀνδρεία et *ἀνδρία* VI, 7, 11.
ἄνεμος νότος, βοῤῥᾶς III, 3, 7.
ἀνέρχεσθαι VI, 28, 8.
ἄνευ et *δίχα* conf. III, 10, 3. *ἄνευ θεοῦ* VII, 30, 7.
ἀνευάζειν V, 2, 9.
ἀνέχεσθαι cum participio et infinitivo constructum IV, 11, 8.
ἀνήει et *ἀνίει* conf. VI, 22. 15.
ἀνήεσαν et *ἀνίεσαν* VI, 7, 10.
ἀνὴρ ἀγαθός II, 24, 7. *ἀνὴρ Κορίνθιος* IV, 15, 9.
ἀνθρώπινος et *ἀνθρώπειος* conf. VII, 20, 2. *ἀνθρωπίνως καὶ Ἑλληνικῶς* IV, 11, 15.
ἄνθρωπος. οἱ ἄνθρωποι οἱ ἔνδον IV, 2, 9.
ἀνιέναι emittere VI, 22, 15. *ἀνίει* et *ἀνήει* conf. *Ibid. ἀνεῖσθαι consecratum esse* VII, 17, 4.
ἀνιστάναι. ἀναστῆναι et *ἀναστῆσαι* conf. VII, 24, 5.
ἀνίσχειν oriri IV, 28, 6.
Ἀννούβας et *Ἀῤῥύβας* conf. III, 5, 7.
ἄνοπλος et *ἄοπλος* III, 21, 14.
ἀντεκτρέχειν et *ἐπεκτρέχειν* IV, 5, 3.
ἀντιπαράγειν V, 10, 4. VI, 18, 6.
ἀντιπαραγωγή V, 10, 4.
ἀντιπέρας et *ἀντιπέραν* III, 7, 3.
ἀντίπορος et *ἀντίῤῥοπος* IV, 27, 4.
ἄνυδρος χώρα III, 4, 1.
ἀνύειν et *ἀνύτειν* VII, 15, 1.
ἀνύποπτος II, 4, 15.
ἀνυστός. ὡς ἀνυστόν IV, 12, 8.
ἀξιοστράτηγος et *ἀξιοστρατηγικός* IV, 11, 9.
Ἄορνος et *Ἄορνοι* III, 29, 1.
ἀπαγγελία et *ἐπαγγελία* I, 18, 14.
ἀπαγγέλλειν et *ἐπαγγέλλειν* I, 19, 2. *ἀπαγγ.* et *ἐξαγγέλλειν* I, 23, 4.
ἀπαθανατίζειν et *ἀθανατίζειν* signif. I, 3, 2.
ἀπαλλάσσεσθαι discedere III, 20, 3 IV, 27, 4.
ἀπανίστασθαι et *ἐπανίστασθαι* conf. IV, 27, 4.
ἅπαξ II, 1, 8.
ἀπαξιοῦν et *ἐπαξιοῦν* conf. I, 17, 10.
ἀπαριθμεῖν VI, 16, 6.
ἀπαρχή et *ὑπαρχή* conf. VI, 29, 15.
ἅπας et *ξύμπας* conf. III, 9, 7. III, 29, 13.
ἀπαυθαδιάζεσθαι et *ἐπαυθαδιάζεσθαι* IV, 9, 8.
ἀπείρατος et *ἀπείραστος* V, 27, 15.
ἀπελαύνειν et *ἐπελαύνειν* conf. II, 16, 7.
ἀπέρχεσθαι et *ἐπέρχεσθαι* conf. II, 7, 14. III, 18, 17.
ἀπέχειν τινός et *ἀπό τινος* I, 13, 2. *ἀπέχειν* et *ἐπέχειν* conf. I, 4, 5.
ἀπηλιώτης et *ἀφηλιώτης* V, 6, 1.
ἀπιέναι et *προϊέναι* conf. I, 24, 4.
ἄπιστος. ἄπιστον πάντη VII, 15, 8.
ἀπό. in *rebus dedicatis* I, 16, 11. *οἱ ἀπὸ τῶν νεῶν* I, 19, 11.
ἀπὸ τοῦ εὐωνύμου I, 1, 16. *τὸ ἀπὸ τοῦδε* VI, 18, 10. *ἀπό* et *ἐκ* conf. IV, 10, 3. *ἀπό* et *ἐπί* conf. I, 11, 4. II, 23, 6. IV, 7, 4. IV, 27, 1. VI, 23, 4. *ἀπό* et *ὑπό* conf. I, 21, 8. I, 25, 10. II, 22, 2. IV, 2, 5. VI, 9, 10.
ἀπογιγνώσκειν et *ἐπιγιγνώσκειν* IV, 16, 8.

ἀποδεικνύναι et *ἐπιδεικνύναι* V, 18, 6. VI, 15, 9.
ἀποδέον ὀλίγον non *ὀλίγου* IV, 21, 8.
ἀποδιδόναι et *ἐνδιδόναι* IV, 21, 15.
ἀποκρίνεσθαι cum notione *iubendi* I, 29, 10.
ἀπολαμβάνειν intercipere II, 11, 8.
ἀποπέμπειν et *πέμπειν* conf. I, 16, 10.
ἄποπτος II, 24, 6.
ἄπορος. ἄπορον προσφέρεσθαι I, 29, 4.
ἀπόστασις. πράττειν ἀπόστασιν IV, 3, 11.
ἀποστατεῖν. ἀποστατήσω δέ et *ἀποστάτης ὧδε* V, 23, 13.
ἀποστέλλειν et *ἐπιστέλλειν* conf. II, 14, 15.
ἀποτεταγμένος et *ἀποτεταμένος* conf. I, 6, 19.
ἀποτρέπεσθαι et *τρέπεσθαι* conf. II, 11, 8.
ἀποχώρησις et *ἀναχώρησις* conf. V, 28, 1. 8.
ἄρα. ὅτι ἄρα III, 8, 13.
Ἀράβιος fluvius VI, 21, 4.
Ἀραχῶτοι et *Ἀραχῶται* V, 11, 5.
Ἀριάσπαι et *Ἀριμασποί* conf. III. 27, 6.
ἀρίδηλος VII, 14, 19.
ἀριθμός. ἴσος τὸν ἀριθμόν II, 21, 13.
Ἀρκόννησος ex coniectura Gronovii scriptum pro vulg. *ἄκρα ἡ ἐν τῇ νήσῳ* I, 23, 3.
ἀροτριᾶν et *ἀροῦν* II, 3, 3.
Ἀῤῥύβας et *Ἀννούβας* conf. III, 5, 7.
Ἄρτεμις Κερκαία hucusque ignota VII, 19, 3.
ἄρχεσθαι et *ἄρχειν* II, 8, 5.
ἀρχή. τὴν ἀρχήν et *ἀρχήν* VI, 21, 2.
Ἀσισίνης et *Σισίνης* I, 25, 5.
Ἀσσυρία et *Συρία* conf. VII, 7, 6.
ἀσφαλής. ἐς ἀσφαλές IV, 5, 11.
ἀταλαίπωρος V, 11, 16.
ἀτάρ. πολλοῖς μὲν καὶ ἄλλοις, ἀτὰρ οὐχ ἥκιστα IV, 11, 3.
ἀτάσθαλος VII, 14, 4.
ἀτρεκῶς VII, 1, 5.
Ἀττακηνοί, Ἀστακηνοί et *Ἀσσακηνοί* IV, 23, 1.
ἀτυχεῖν III, 5, 1.
αὖθις bis terve repetitum III, 15, 3. V, 29, 4, VI, 8, 2.
αὐλίζεσθαι. αὐλισθῆναι et *αὐλίσασθαι* I, 13, 4.
αὐτίκα iam primum VI, 11, 6.
αὐτόθεν et *αὐτόθι* conf. III, 20, 6.
αὐτοκράτωρ in formula *ἡγεμὼν αὐτοκράτωρ* VI, 14, 1.
αὐτομολεῖν παρά τινα I, 25, 5.
αὐτός. ἐν ταὐτῷ s. *ἐν τῷ αὐτῷ* II, 18, 11. *αὐτός* in initio periodi positum III, 4, 1. IV, 4 9. *κατὰ ταὐτά* V, 22, 2. *αὐτὸς δέ* minus apte positum VI, 4, 4. *σφᾶς αὐτούς* I, 9, 10. *αὐτῷ* dativo participii appositum III, 16. 1. *αὐτοί* haud recte insertum III, 27, 7. *αὐτή* et *αὕτη* conf. I, 18, 7. *αὐτῆς* et *ταύτης* conf. IV, 28, 4. *αὐτοῦ* et *αὑτοῦ* conf. III, 19, 10. *αὐτῷ* saepe male neglectum II, 27, 6. IV, 4, 6. IV, 28, 9. V, 23, 11. *αὐτῷ* et *αὐτοῦ* conf. III, 11, 4. IV, 20, 1. V, 15, 1. VII, 19, 11. *αὐτῷ* et *αὐτό* conf. III, 20, 4. IV, 9, 14. *αὐτῷ* et *οἷ* conf. III, 5, 9. III, 6, 11. V, 2, 2. *αὐτοῦ* et *οὗ* conf. VII, 7, 8. *αὐτῷ* et *αὐτῶν* conf. II, 9, 4. IV, 19, 1. V, 24, 10. VII, 7, 5. *αὐτῷ* et *αὐτοῖς*

conf. IV, 5, 8. *αὐτόν* et *αὐτὸν* saepe conf. I, 2, 3. I, 6, 8. I, 14, 9. cet. *αὐτοί* et *αὐτῶν* conf. VII, 3, 5. *αὐτῶν* et *αὐτόν* conf. I, 17, 11. II, 3, 6. IV, 17, 12. *αὐτῶν* et *αὑτῶν* conf. I, 5, 5. *αὖ τῶν* et *αὐτῶν* III, 7, 13. VI, 3, 2. *αὐτῶν* et *τῶν αὐτῶν* conf. IV, 19, 5. *αὐτῶν* male omissum IV, 4, 13. VI, 3, 8. *αὐτοῖς* et *αὐτῇ* conf. II, 18, 3. *αὐτοῖς* et *αὐτῆς* I, 27, 1. *αὐτούς* et *αὐτός* conf. IV, 12, 10. *αὐτοῖς* male omissum III, 4, 6. *αὐτοῖς* et *αὐτῶν* conf. I, 7, 13. III, 11, 2. *αὐτά* et *φρέατα* VI, 20, 8.

αὐτοῦ in formula *αὐτοῦ ἐν Μήδοις* sim. VII, 11, 3.

ἀφιέναι. βέλη ἀφιέναι IV, 26, 10. *δάκρυα, ἱδρῶτα ἀφιέναι* V, 29, 1. *ἀφιέναι* et *ἐφιέναι* conf. III, 13, 9. *ἀφειμένος* et *ἀφικόμενος* conf. V, 21, 5.

ἀφορμᾶν et *ὁρμᾶν* conf. III, 21, 5. *ὡρμήθη* et *ὡρμήκει* III, 24, 6.

ἄφωνος VII, 26, 2.

ἄχαρις χάρις IV, 8, 7.

ἄχθεσθαι πρός τι VI, 13, 13.

ἀχρεῖος et *ἄχρηστος* VII, 3, 9.

Abstracta pro *concretis* VI, 1, 8.

Accentus pronominis tertiae personae I, 15, 4. pronominum post praepositiones II, 14, 9.

Accusativus pro nominativo de eodem subiecto VII, 27, 4. pro genitivo in partitione III, 25, 12. Accusativi vere absoluti apud Arr. non reperti V, 14, 3. Accus. et gen. male confusi I, 4, 6. I, 9. 6. VI, 4, 3. VII, 3, 7. Accus. et dat. conf. I, 6, 1. VII, 2, 8.

Activum et passivum male conf. III, 18, 11.

Adiectiva masculinae terminationis cum nominibus feminini generis coniuncta VI, 1, 1. VI, 6, 10. VI, 29, 8. VII, 25, 1. Adiectiva pro subst. VI, 4, 5. pro adverbiis II, 5, 2. II, 9, 1. I, 25, 9. Adi. et part. absolute posita I, 29, 4.

Aoristus et perfectum iunct. III, 30, 10. cum praesenti coniunct. IV, 16, 7. cum imperfecto II, 22, 5. IV, 16, 7. V, 24, 11. verbi *φθάνειν* duplex forma aor. I, 21, 8. verbi *ἀγγέλλειν* secundus apud Arr. non exstat II, 15, 9. Aor. et impf. confus. I, 1, 2. I, 4, 7. III, 3, 6. III, 9, 1. VI, 6, 7. I, 17, 1. Aor. et fut. conf. I, 12, 7. VII, 4, 3. Aoristi et perfecti particip. conf. I, 27, 5. Aor. et plusquamp. conf. VI, 18, 9.

Appositionis genus raro obvium I, 7, 2. IV, 28, 6. varia ratio I, 22, 9. I, 26, 5. II, 4, 9. II, 8, 8. V, 14, 8. V, 15, 9. VI, 13, 3.

Articulus ante nomen Alexandri omitti solitus I, 1, 4. I, 25, 10. in appositione II, 4, 9. III, 5, 7. circumscriptioni inserviens I, 17. 10. II, 3, 5. VI, 18, 8. ante nomen gentile omissus III, 4, 5. in formulis quibusdam saepe omissus II, 4, 4. IV, 29, 9. VI, 6, 2. ante nomina *γῆ, θάλασσα* modo omissus modo appos. I, 18, 15. ante nomen *πόλις* I, 16, 11. ante nom. propr.

I, 7, 9. I, 15, 3. ante adv. πρῶτον sim. I, 27, 4. cum accusativo remotioris obiecti I, 20, 13. pluribus substantivis iuxta positis uni additus, alteri detractus IV, 14, 4. VII, 15, 3. praecedente adiectivo nomini suo appositus V, 23, 2. ante adi. nomini suo postpositus I, 12, 9. ante participium recte omissus VII, 8, 2. non necessarius ante nomen patris II, 12, 6. II, 15, 8. III, 11, 11. III, 26, 1. IV, 13, 12. V, 26, 1. recte repetitus ante genitivum I, 5, 7. II, 15, 2. IV, 15, 9. IV, 24, 17. VII, 23, 13. non repetendus III, 19, 9. VII, 10, 12. male repetitus I, 12, 9. ante participium recte omissus VII, 8, 2. male omissus II, 11, 14. III, 9, 7. III, 11, 11. III, 21, 2. IV, 6, 8. VI, 16, 5. VI, 17, 9. participio futuri appositus V, 28, 3. pro pronomine I, 11, 6. VII, 17, 5. Articuli varius usus I, 1, 12. I, 17, 12. I, 22, 7.

Archontum nomina saepe corrupta I, 1, 1. II, 11, 14. II, 24, 1. VII, 28, 1.

Attractio subiecti I, 26, 8. III, 1, 3. per relativum II, 14, 8. III, 6, 5. IV, 15, 1. in adverbio conspicua IV, 26, 8.

Augmentum verbi μέλλειν, δύνασθαι I, 5, 20. V, 21, 5. verbi ὠθεῖν II, 10, 7. plusquamperfecti prius saepe omissum III, 7, 8. III, 12, 1. III, 19, 2. IV, 21, 11. IV, 30, 11. V, 14, 2. in verbo ἱστάναι et compositis nunquam omissum V, 10, 5.

B.

β et κ saepe conf. I, 8, 5. I, 19, 7. II, 12, 4. III, 1, 3.

β et μ conf. I, 15, 9. I, 19, 7. III, 29, 9.

β et υ conf. I, 11, 6.

Βαγαί et Γαβαί IV, 17, 7.

βάδην II, 10, 4.

βάθος τῆς φάλαγγος I, 2, 6.

βάλλειν. λόγχῃ βάλλεσθαι VI, 11, 13. βληθείς et κληθείς conf. I, 8, 5.

βασίλικός. σωματοφύλακες βασιλικοὶ III, 17, 4. βασιλικός et βασίλειος VII. 22, 6.

βασίλισσα et βασίλεια II, 12, 8.

βέβαιος et βεβαία II, 21, 6. III, 30, 2. βέβαιος et βίαιος conf. VI, 5, 1.

βία opposito nomine ὁμολογία IV, 16, 3.

βιάζεσθαι varie constructum II, 23, 4.

βίαιος et βέβαιος conf. VI, 5, 1.

βιώσιμος II, 4, 11.

βιωτός II, 4, 11.

βλακεύειν et βασιλεύειν conf. III, 6, 12. signif. VI, 9, 5.

βοηθεῖν et βοηθόν conf. III, 6, 4.

βορέας et βοῤῥᾶς I, 26, 3.

Βουκέφαλα et Βουκεφαλία urbs V, 19, 6.

Βουκέφαλος equus V, 19, 7.

βούλεσθαι. εἰ βούλει V, 2, 5.

βούλευμα et ἐπιβούλευμα conf. III, 26, 6.

Βουμῆλος et Βουμῶδος fluvius III, 8, 11. VI, 11, 10.

βοῦς. *βόες* et *βοῦς* II, 16, 9. *βόας* et *βοῦς* II, 16, 7.

Βρετανοί et *Βρεττανοί* I, 3, 2. VII, 1, 6.

Γ.

γ̄ et *τ̄* conf. V, 4, 10. VI, 21, 3.

Γαβαί et *Βαγαί* conf. IV, 17, 7.

Γαδρωσοί et *Γεδρώσιοι* III, 28, 1.

γάρ. *ἀλλὰ γάρ* IV, 19, 9. VII, 27, 5. in enunciatis in infinitivo positis III, 29, 11. male omissum I, 18, 11. *γάρ* et *καί* confus. IV, 15, 10. *καὶ γὰρ καί* III, 2, 4. VI, 20, 4.

γὲ. post *καίτοι* I, 12, 6. post particulam negativam IV, 8, 8. in enunciatis causam indicantibus III, 24, 4. *ἀλλά γε* I, 9, 2. IV, 10, 5. *γὲ μήν* V, 25, 11. *γὲ δή* VII, 15, 8. *τό γε ἐπὶ σφίσιν* sim. IV, 11, 6. male omissum V, 25, 11. VII, 10, 8. *γὲ* et *τὲ* conf. I, 9, 2. I, 18, 3. V, 4, 9.

γέλως. *γέλωτα εἶναί τινι* non *τινός* IV, 4, 4.

γενναιότης et *δικαιότης* IV, 21, 13.

γένος. *τὸ γένος Ἀσκληπιάδης* VI, 11, 2.

γεραίρειν IV, 10, 9.

γῆ et *χώρα* III, 24, 3. male omissum V, 26, 2.

γίγνεσθαι. *γίγνεταί τινι μάχη* et *τινός* III, 28, 4. *οὐδὲν πλέον γίγνεται* IV, 29, 4. *γίγνεσθαι* male omissum II, 10, 1. VI, 11, 8. *γίγνεσθαι* et *ἐπιγίγνεσθαι* conf. VI, 12, 5. VI, 19, 1. *γεγένητο* et *ἐγένετο* conf. VII, 16, 12. *γενησόμενον* et *γνωσόμενοι* conf. II, 16, 10.

γιγνώσκειν. *ἔγνωσται* et *ἔγνω* conf. V, 28, 8. *γνωσόμενοι* et *γενησόμενον* conf. II, 16, 10.

γλῶσσα. *ἐντεῖλαι ἀπὸ γλώσσης* I, 25, 13. *γλῶσσαν ἀφιέναι* V, 29, 1.

γνώμη. *ἀμφίβολος τῇ γνώμῃ* V, 15, 5. *γνώμη* et *γνῶμαι* III, 11, 2.

γραμμάτιον et *γραμματίδιον* VII, 18, 3.

γράφειν et *ἐγγράφειν* conf. IV, 29, 7.

Genitivus in partitione male illatus pro nominativo I, 8, 12. partitivus male neglectus I, 17, 8. partitivus paulo obscurior IV, 23, 6. praepositus III, 6, 4. genitivus in partitione ex confusione duarum locutionum ortus V, 16, 4. In gen. partis ellipsis pronominis *τὶς* non est statuenda III, 15, 7. genitivus materiae II, 3, 11. VI, 24, 7. gen. regionis nomini urbis postpositus II, 4, 1. genit. temporis in formula *ἔτι νυκτός* II, 2, 10. genitivus participii absolute positus II, 7, 14. V, 26, 6. genit. causam indicans III, 25, 4. a nomine unde pendet, paulo remotior II, 27, 9. IV, 16, 2. genitivi duo ab uno substantivo pendentes III, 22, 9. VII, 9, 8. genitivi notio haud raro praepositionibus accuratius circumscribitur IV, 12, 2. VI, 12, 4 coll. III, 22, 9. genitivus adverbii loco positus *τοῦ πρόσω, τοῦ λοιποῦ* V, 16, 1 nominum in *ας* exeuntium I, 17, 8. in formula

Μηθυμναίων τύραννος sim., ubi saepe scriptum reperitur *Μηθυμναῖος τύραννος* cet. III, 1, 5. III, 30, 12. IV, 16, 4. V, 1, 8. participium absolutum non addito nomine I, 6, 15. I, 5, 12. gen. et nominat. conf. I, 5, 12. VI, 6, 8. gen. et dat. conf. III, 3, 8. 10. VI, 3, 5. VII, 4, 12. gen. et acc. conf. I, 4, 6. I, 9, 6. VI, 4, 3. VI, 11, 2. VII, 3, 7.

Genus praedicati in appositione collocati modo ad primarium subiect. relatum, modo ad subiectum appositionis V, 1, 7. genera confus. I, 21, 7.

Glossarum vestigia apud Arrianum haud pauca I, 2, 3. I, 2, 4. I, 4, 5. I, 6, 8. I, 7, 5. I, 8, 3. I, 18, 12. I, 19, 11. II, 1, 4. III, 11, 9. Praef. ad tom. I p. XLIII.

Δ.

δαίμων IV, 29, 7. VII, 28, 5.

δαιμόνιον. ἦγε τὸ δαιμόνιον VII, 16, 9.

δάκρυον. ἀφιέναι δάκρυα et *δάκρυον* V, 29, 1.

δασύς. δασεῖα ὕλη VII, 20, 4.

δέ in apodosi positum ubi non necessarium I, 20, 4. I, 23, 4. II, 23, 5. in capitis s. libri initio IV, 1, 1. causam reddit I, 17, 9. in initio periodi positum, ubi alii *καί* I, 27, 11. III, 4, 7. VI, 29, 12. non praegresso *μέν* II, 4, 1. IV, 15, 7. omitti solitum in formula *τὰ μὲν πρῶτα — ἔπειτα* III, 30, 7. fortasse inserendum VII, 21, 4. *δὲ οὖν* in apodosi II, 3, 14. *δὲ δή* IV, 4, 6. V, 7, 8. non fugit hiatum V, 18, 5. pluribus vocibus postpositum VI, 12, 5. male insertum III, 4, 2. III, 5, 2. male omissum prooem. 4. I, 18, 5. III, 16, 18. VI, 24, 6. *δέ* et *δή* conf. I, 1, 1. I, 15, 8. III, 2, 4. *δέ* et *μέν* conf. I, 22, 9. VI, 27, 4.

δεῖ. τοσούτου et *τοσοῦτον ἐδέησε* IV, 21, 16. VII, 18, 8.

δείδειν. δεδιέναι et *δεδοικέναι* V, 25, 11.

δεικνύναι et *ἐπιδεικνύναι* conf. VII, 8, 6.

δεινός. πάντα ὁμοῦ τὰ δεινά III, 14, 3.

δεκάρχης et *δεκαδάρχης* conf. VII, 23, 5.

δέος. τεθνηκέναι τινὰ τῷ δέει VII, 9, 6.

δέχεσθαί τινα εἴς τι et *τινί* III, 30, 5. *δέχεσθαι εἴσω* et *ἐντός* IV, 3, 5.

δή. δὲ δή IV, 4, 6. V, 7, 8. *γὲ δή* VII, 15, 8. *δή τι* VI, 26, 3. *μὲν δή* V, 8, 1. *δὴ οὖν* V, 15, 6. *ὅς δή* VI, 15, 2. *τότε δή* III, 28, 5. *δή* male omissum post *ὅτι* III, 2, 4. V, 18, 8. *δή* et *δέ* conf. I, 1, 1. I, 15, 8. III, 2, 4. *δή* et *ἤδη* conf. IV, 11, 1. VI, 21, 11.

δῆθεν conf. cum *δεηθέντα* IV, 17, 4.

διά. ἰέναι διὰ κινδύνου III, 10, 5.

διαβαίνειν et *διαβάλλειν τὸν ποταμόν* I, 4, 1. I, 11, 10. V, 20, 13.

διαβεβοημένος inclitus II, 10, 8.

διαβιβάζειν. διαβιβάσεις et *διαβάς* conf. VI, 5, 11.

διαδοκεῖν verbum Graecis inauditum I, 17, 7.
διάδοχός τινι VII, 12, 7.
διακεῖσθαι et *ἀδικεῖσθαι* III, 25, 4.
διακόπτειν et *κατακόπτειν* III, 14, 8.
διακοσμεῖν et *κοσμεῖν* IV, 23, 9.
διαλείπειν. τὰ διαλείποντα V, 16, 3.
διαμᾶσθαι VI, 23, 5.
διαπέμπειν et *πέμπειν* II, 14, 9.
διαπράττειν et *πράττειν* conf. IV, 14, 6. *διαπράττεσθαι* et *καταπράττεσθαι* conf. IV, 22, 1.
διαπρέπειν VII, 5, 7.
διατριβή et *διατομή* conf. VI, 14, 7.
δίγλωσσος III, 6, 9.
διδόναι varie constructum III, 5, 5.
διεκπίπτειν et *ἐκπίπτειν* III, 15, 6. V, 24, 4.
διέκπλους II, 20, 7.
διέχειν τινός et *ἀπό τινος* I, 13, 2.
δικαιότης et *γενναιότης* IV, 21, 13.
δικαίως et *δὴ καὶ ὥς* conf. V, 11, 7.
δίκη. δίκῃ et *νῷ* conf. III, 18, 19. *Δίκη πάρεδρος* IV, 9, 9.
δίχα et *ἄνευ* III, 10, 3. *διχῇ* et *δίχα* IV, 21, 7. VI, 9, 1.
δίψος et *δίψα* V, 18, 13.
δοκεῖν existimare, putare I, 1, 1. III, 7, 10. III, 18, 19. III, 26, 6. VII, 4, 11. *καλῶς δοκεῖν* III, 9, 7.
δομήσασθαι VII, 22, 3.
δορυάλωτος VII, 4, 2.
δορύκτητος et *δορυκτήτη* VII, 4, 2.
δουπεῖν. δουπῆσαι πρὸς τὰς ἀσπίδας et *τὰς ἀσπίδας* I, 6, 7.
Δράγγαι et *Ζαράγγαι* s. *Ζαραγγαῖοι* III, 25, 13.
δρόμος. δρόμῳ — βάδην II, 10, 4.
δυνατός male omissum VI, 23, 2.
δύο male omissum VI, 18, 4. *δυσίν* et *δυοῖν* conf. IV, 3, 1.
Dativus cum verbis passivis VII, 4, 12. instrumenti VII, 17, 4. in rebus milit. I, 13, 1. temporis I, 14, 9. III, 20, 2. paulo remotior VI, 17, 5. minus consuetus I, 7, 8. I, 11, 13. VII, 16, 8. dativus pluralis declinat. 2 in *σι* I, 18, 3. dat. et gen. confus. II, 3, 8. 10. IV, 6, 10. VI, 3, 5. dat. et accusat. confus. I, 6, 1. VII, 2, 8.
Dualis cum plurali iunctus in formulis quales sunt *δυοῖν ἡμερῶν* sim. IV, 3, 1.

E.

ἐάν apud Arrianum non reperitur cum optativo constructum II, 25, 4.
ἐᾶν. εἴων et *ἦν* conf. IV, 4, 12.
ἑαυτοῦ et *αὐτοῦ* pro *οὗ* IV, 13, 6. VII, 12, 5. *οἷ* pro *ἑαυτῷ* ubique fere dixit Arr. I, 15, 10. III, 6, 11. *ἕ* pro *ἑαυτόν* non reperitur apud Arr. IV, 13, 6. *ἐν αὑτοῦ εἶναι* IV, 8, 10. *ἑαυτόν* cogitando addendum II, 4, 9.
ἐγγράφειν et *γράφειν* conf. IV, 29, 7.
ἐγγύς. ἐγγύτατα et *ἐγγυτάτω* VI, 23, 7.
ἐγκαταλαμβάνειν et *καταλαμβάνειν* I, 6, 21. I, 9, 7.
ἐγκαταλείπειν ἔν τινι et *τινί* I, 20, 6.
ἐγκεῖσθαι, ἐπικεῖσθαι et *προσκεῖσθαι invadere* III, 14, 8.
ἐγκλίνειν et *ἐκκλίνειν* conf. III, 13, 6.

ἐγκύρειν pro *ἐντυγχάνειν* V, 23,7.
ἔδαφος. *εἰς ἔδαφος κατασκάψαι* V, 24, 12.
ἐζήτει et *ἐξῄτει* conf. I, 10, 6.
ἐθέλειν et *θέλειν* I, 20, 1. *ἐθέλοντας* et *ἐθελοντάς* III, 25, 6. VI, 8, 3. *ἐθέλειν* et *ἐλθεῖν* conf. II, 14, 4.
ἔθνος. *ἔθνη* et *ἤθη* conf. III, 28, 9. IV, 15, 9.
ει et *η* saepe conf. I, 5, 17. II, 10, 7. II, 22, 5. V, 20, 10. VII, 3, 1. VII, 16, 12.
ει et *ι* conf. I, 7, 6. VII, 5, 8.
ει et *οι* conf. IV, 16, 6.
εἰ cum coniunct. non constructum III, 9, 7. V, 19, 9. cum optativo sequente indicativo cum part. *ἄν* VII, 21, 6. *εἰ δή* cum opt. constructum IV, 6, 2. *εἴ τις* = *ὅστις* VII, 5, 6. *εἰ καί* et *κἄν* conf. IV, 10, 5. *εἰ δή τις* V, 8, 1. *εἴπερ* et *ἧπερ* conf. IV, 20, 7. *εἰ δή τι* et *εἰδότι* conf. IV, 3, 12. IV, 6, 3. *εἴ πη* et *ὅπη* conf. I, 19, 13. *εἴπη* adverbii loco positum IV, 17, 5. *εἴ πη* et *εἴ ποι* conf. V, 10, 1.
εἰδέναι. *εἰδότι* et *εἰ δή τι* conf. IV, 3, 12. IV, 6, 3.
εἰκός. *οὐκ ἔξω τοῦ εἰκότος* VII,14,10.
εἴλη et *ἴλη* VI, 27, 14.
εἶναι posse IV, 4, 12. *ἐν ἑαυτοῦ* IV, 8, 10. circumscriptioni inservit VI, 12, 2. *εἰσὶν οἵ* IV, 9, 3. *εἰσὶν οὖσαι* VI, 9, 11. *γέλωτα εἶναί τινι* IV, 4, 4. *εἶναι* male neglectum II, 26, 4. IV, 10, 9. recte omissum V, 22, 4. VI, 2, 4. *εἴη* et *ᾖ* conf. III, 9, 4. *εἴη* et *ᾔει* conf. III,17,4. *ἦν* et *εἴων* conf. IV, 4, 12.
εἴπερ. *εἴπερ οὖν* et *εἰπεροῦν* I, 12, 9. *εἴπερ τις ἄλλος* et *ὥσπερ τις ἄλλος* III, 28, 8. *εἴπερ τις καὶ ἄλλος* V, 27, 17.
εἴργειν τινά τινος IV, 27, 13. V, 9, 1.
εἰς additum ubi genitivus simplex sufficiebat I, 17, 8. III, 25, 14. *οὐδὲ ἕν* V, 9, 5.
εἰς non significat *propter* VII, 7, 9. cum verbo quietis IV, 22, 3. *ἐς ἀσφαλές* IV, 5, 11. V, 15, 5. *ἐς κάλλος*, *ἡλικίαν* sim. IV, 13, 1. IV, 14, 6. *ἐς* ante numeralia male omissum IV, 19, 1. VII, 11, 16. male insertum I, 20, 8. *εἰς τοῦτο ἔτι* II, 16, 8. *ἐς τὸ τότε* I, 26, 6. IV, 15, 11. *ἐς ὅτε* VI, 28, 11. *ἐς* et *ἐπί* conf. I, 1, 14. VI, 19, 5. *εἰς* et *καί* conf. IV, 19, 2. *εἰς* et *κατά* conf. VII, 16, 6. *ἐς* et *πρός* conf. III, 22, 8. *ἐς* et *ὡς* conf. I, 25, 12. III, 19, 10. IV, 3, 14. IV, 7, 5.
εἰσβολή et *ἐκβολή* conf. I, 19, 10.
εἰσπράττεσθαι VII, 12, 12.
εἴτε et *οὔτε* conf. IV, 7, 8.
ἐκ ad significandam *materiam* II, 3, 11. cum passivis III, 12, 2. *ἐκ τοῦ εὐωνύμου* et *ἀπὸ τοῦ εὐωνύμου* I, 1, 16. *ἐκ τότε* sive *ἔκτοτε* I, 26, 6. *ἐκ πάλαι* s. *ἔκπαλαι* I, 28, 2. *ἐκ παιδός* VII, 14, 7. *ἐκ* et *ἀπό* conf. IV, 10, 3. *ἐκ* et *εἰς* conf. I, 19, 10. *ἐκ* et *παρά* conf. V, 12, 7. *ἐκ* et *πρός* conf. I, 23, 4. IV, 2, 6. *ἐκ* et *ὑπό* conf. V, 24, 9. VI, 25, 9.
ἕκαστος et *ἕκαστοι* III, 20, 3. *ὡς ἕκαστοι* IV, 25, 11.

ἐκβολή τοῦ λόγου VI, 11, 16. *ἐκβολή* et *ἐμβολή* conf. I, 11, 5. I, 19, 10. *ἐκβολή* et *εἰσβολή* conf. I, 19, 10.
ἐκδιδόναι et *ἐσδιδόναι* conf. VI, 1, 3. *ἐκδίδωσι* et *ἐκδιδοῦσι* conf. VII, 21, 4. *ἐκδιδοῖ* et *ἐκδίδωσι* *Ibid.*
ἐκεῖ. αὐτοῦ ἐκεῖ VII, 11, 3.
ἐκθλίβειν. ἐκθλίβουσι et *ἐκλίπουσι* conf. III, 13, 5.
ἐκκάμνειν ταῖς γνώμαις V, 25, 3.
ἐκκλίνειν et *ἐγκλίνειν* III, 13, 6.
ἐκπίπτειν et *διεκπίπτειν* III, 15, 6. *ἐκπίπτειν ἔκ τινος vi erumpere* IV, 23, 7.
ἐκπλήττειν. ἐκπλαγῆναι et *συμπλαγῆναι* conf. IV, 4, 7.
ἐκρίπτειν et *ἐνρίπτειν* VI, 10, 7.
ἐκσιωπᾶν VI, 4, 9.
ἐκτάσσειν. ἐπ' ἀσπίδα ἐκτάσσεσθαι I, 6, 12. *ἐκταχθῆναι* et *ἐκταθῆναι* conf. V, 16, 8.
ἐκτείνειν. ἐκταθῆναι et *ἐκταχθῆναι* conf. V, 16, 8.
ἐκτοξεύειν et *τοξεύειν* conf. IV, 4, 8. IV, 5, 13.
ἑκὼν οὐδ' ἄκων II, 14, 11. *ἑκοῦσι* et *ἑκουσίως* conf. V, 25, 11.
Ἐλαιοῦς et *Ἐλεοῦς* I, 11, 8.
ἐλαύνειν. ἤλαυνε et *ᾔει* conf. VII, 14, 10. *ἐλαύνειν* et *ἐξελαύνειν* conf. VII, 17, 9.
ἐλεεινός et *ἀλεεινός* conf. VI, 28, 12.
Ἐλιμιῶτις et *Ἐλυμιῶτις* I, 7, 6.
ἐλινύειν et *ἐλιννύειν* IV, 30, 2. VII, 25, 8.
Ἑλλάς adiectivum I, 26, 6.
Ἑλληνικός sign. IV, 11, 15.
ἐλπίζειν et *ἐπελπίζειν* conf. I, 18, 10.
ἐμβαίνειν. ἐμβεβηκός et *ἐμβεβληκός* conf. V, 15, 3.
ἐμβάλλειν et *ἐκβάλλειν* de *fluviis* VI, 1, 3. *ἐμβάλλειν εἴς τινα* non *ἐπί τινα* I, 1, 14. *ἐμβεβλήκει* et *ἐβεβλήκει* IV, 18, 9. *ἐμβεβληκός* et *ἐμβεβηκός* conf. V, 15, 3.
ἔμβολον sign. III, 14, 2.
ἔμπαλιν. ἐς τὸ ἔμπαλιν et *ἐς τοὔμπαλιν* IV, 24, 6. VI, 5, 14.
ἔμπειρος τῶν χωρίων I, 1, 8. *ἔμπειρος* et *ἔμπορος* conf. I, 1, 8.
ἐμπίπτειν et *ἐσπίπτειν* conf. I, 21, 2. *ἐμπίπτειν* et *ἐκπίπτειν* conf. IV, 19, 3. *ἐμπ.* et *συμπίπτειν* conf. VI, 19, 4.
ἐμπορία et *εὐπορία* VII, 9, 5.
ἔμπορος et *ἔμπειρος* I, 1, 8.
ἐν dativo temporis additum I, 14, 9. I, 16, 7. II, 20, 6. III, 20, 2. vix unquam cum verbis motum significantibus coniunctum III, 2, 8. *ἐν τῷ μέρει* I, 9, 4. III, 26, 7. *ἐν δέ* V, 5, 1. *ἐν τῷ τότε* I, 26, 6. *ἐν αὐτοῦ* IV, 8, 10. *ἐν* et *ἐς* conf. VI, 26, 10. *ἐν* et *ἐπί* conf. III, 5, 6. V, 29, 8.
ἐναντίος. ἐναντία τινὶ μάχεσθαι III, 23, 15.
ἐνδιδόναι et *ἀποδιδόναι* conf. IV, 21, 15. *ἐνδιδόναι* et *ἐκδιδόναι* III, 16, 4.
ἔνδον. οἱ ἄνθρωποι οἱ ἔνδον IV, 2, 9.
ἐνδόσιμον παρέχειν ἐς ξύμβασιν I, 17, 11.
ἐνδύεσθαι et *ἐσδύεσθαι* conf. III, 29, 7.
ἐνεῖναι ἔν τινι I, 20, 6.
ἕνεκα et *οὕνεκα* I, 12, 17. *ἕνεκα*

et εἵνεκα III, 2, 3. ἔμουγε ἕνεκα VII, 9, 1.
ἔνθα δή non ἔνθα δέ I, 15, 8. ἔνθα et ὅθεν conf. III, 21, 5. ἔνθα et ἔνθεν conf. V, 12, 3. ἔνθαπερ et ἔνθενπερ III, 24, 6.
ἔνθεν καὶ ἔνθεν II, 8, 9. ἔνθενπερ et ἔνθαπερ III, 24, 6.
ἔνθεν δέ et ἐνθένδε conf. cum ἐντεῦθεν δέ II, 5, 11.
ἐνοικεῖν et οἰκεῖν IV, 30, 10.
ἐνοίκιον *pretium habitationis* VII, 12, 12.
ἐνρίπτειν et ἐκρίπτειν conf. VI, 10, 7.
ἐνταῦθα in initio periodi III, 5, 2. ἐνταῦθα δέ s. δή in apodosi I, 15, 8. male omissum II, 10, 3.
ἐντέλλειν. τὰ ἀπὸ γλώσσης ἐντεταλμένα I, 25, 13.
ἐντός et εὐπετῶς conf. IV, 3, 5.
ἐντυγχάνειν et τυγχάνειν V, 7, 11.
ἐξαγγέλλειν et ἀγγέλλειν conf. IV, 6, 9. et ἀπαγγέλλειν I, 23, 4. et προσαγγέλλειν III, 9, 4.
ἐξακοντίζειν IV, 2, 5.
ἐξάπτειν *incendere* II, 19, 3.
ἐξειπεῖν et κατειπεῖν conf. VII, 24, 6.
ἐξελαύνειν et ἐλαύνειν conf. VII, 17, 9. ἐξήλασαν et ἐξήεσαν conf. I, 4, 3.
ἐξηγεῖσθαι *explicare* I, 18, 12. ὑπέρ τινος, *narrare* III, 3, 11. τινός, *curam gerere* VII, 12, 7.
ἐξήγησις et σύμβλησις conf. I, 18, 10.
ἐξιέναι. ἐξήεσαν et ἐξήλασαν conf. I, 4, 3 et κατιέναι VII, 16, 6.
ἐξιέναι de *fluvio in mare profluente* III, 30, 15.
ἐξικνεῖσθαι εἴς τινα IV, 26, 5.
ἐξορμᾶν III, 9, 12.
ἐξόρμησις et ἐξόρμισις conf. III, 9, 12.
ἔξω et ἔξοδον conf. I, 18, 5.
ἐξωθεῖν II, 24, 1.
ἐοικέναι. οὐδενὶ ἄλλῳ ἐοικώς VII, 30, 3.
ἐπαγγέλλειν et ἀπαγγέλλειν I, 19, 2.
ἐπαγγελία et ἀπαγγελία I, 18, 14.
ἐπάγειν et ἄγειν conf. III, 19, 7. V, 11, 8.
ἐπαινεῖν constr. IV, 19, 9.
ἐπαίρειν IV, 12, 10.
ἐπακούειν et ὑπακούειν IV, 8, 13. et ἀκούειν IV, 15, 4.
ἐπαλαλάζειν VI, 3, 5.
ἐπανάγειν *redire* VII, 10, 15.
ἐπανακαλεῖσθαι et ἀνακαλεῖσθαι IV, 27, 1.
ἐπαξιοῦν et ἀπαξιοῦν conf. I, 17, 10.
ἔπαρχος et ὕπαρχος III, 5, 10.
ἐπαυθαδίζεσθαι et ἀπαυθαδίζεσθαι IV, 9, 8.
ἐπαφιέναι constr. I, 1, 9.
ἐπεί causam reddit III, 29, 11. ἐπεὶ καί V, 22, 3. ἐπεί cum participio VI, 3, 3. ἐπεί τε et ἀφ' οὗ τε conf. V, 1, 1. ἐπεί et ἐπί conf. V, 5, 1.
ἐπειπεῖν et ὑπειπεῖν VI, 13, 14.
ἔπειτα. πρῶτα μέν — ἔπειτα III, 30, 7.
ἐπεκτρέχειν et ἀνεκτρέχειν IV, 5, 3.
ἐπελαύνειν et ἀπελαύνειν II, 16, 7.
ἐπελπίζειν et ἐλπίζειν conf. I, 18, 10.
ἐπεξέρχεσθαι et ὑπεξέρχεσθαι V, 26, 14.
ἐπεξιέναι sign. et constr. I, 9, 9. II, 7, 9.

ἐπεργάζεσθαι VI, 17, 10.
ἐπέρχεσθαι male omissum VI, 17, 2. ἐπέρχεσθαι et ἀπέρχεσθαι conf. II, 7, 14. III, 18, 17.
ἐπεργασία VI, 17, 10.
ἕπεσθαι male omissum III, 21, 4.
ἐπετέτραπτο et ἐπετέτακτο IV, 15, 9.
ἐπευφημεῖν et ἐπιφημίζειν conf. V, 3, 1. ἐπευφημήσαντες et ἐπευφημίσαντες conf. VI, 13, 9.
ἐπέχειν ἐπὶ πολύ VI, 21, 9. ἐπέχειν et ἀπέχειν conf. I, 4, 4.
ἐπί c. gen. ad signif. motum in locum aliquem I, 11, 4. II, 1, 1. III, 25, 6. cum gen. ad locum indicandum in formula ἐπὶ γῆς sim. I, 18, 15. c. gen. *de* VII, 20, 9. cum dat. sign. *post* I, 6, 12. cum dat. sign. *propter* II, 17, 5. IV, 25, 8. cum gen. et dat. I, 28, 5. III, 19, 15. V, 11, 8. ἡ ἐπὶ θήρᾳ φιλοτιμία IV, 13, 2. ἐπὶ θανάτῳ ἄγειν VII, 8, 7. cum accus. cum verbo quietis IV, 22, 3. ἐπὶ μέγα II, 5, 3. ἐπὶ πολύ et τὸ πολύ conf. I, 19, 14. ἐπὶ τούτοις et ἐπὶ τούτους conf. III, 30, 17. ἐπὶ δέ V, 5, 1. ἐπί et ἀπό conf. I, 11, 4. II, 23, 6. V, 1, 9. VI, 23, 4. ἐπί et ἐς conf. I, 1, 14. VI, 19, 5. ἐπί et περί conf. IV, 25, 7. ἐπί et ὑπό conf. I, 1, 13. I, 3, 7. III, 21, 10. ἐπί et ἀμφί conf. I, 5, 3. III, 23, 3.
ἐπιβαίνειν τινός II, 11, 7. V. 10, 3.
ἐπιβάλλειν ζημίαν II, 5, 6. ἐπιβάλλειν τινί IV, 26, 11.
ἐπιβούλευμα et βούλευμα conf. III, 26, 6.
ἐπιγελᾶν τινί IV, 12, 3.
ἐπιγίγνεσθαι et γίγνεσθαι conf. V, 12, 5. VI, 19, 1.
ἐπιγιγνώσκειν et ἀπογιγνώσκειν conf. IV, 16, 8.
ἐπιγράφειν VI, 29, 12.
ἐπιδεικνύναι et ἀποδεικνύναι conf. V, 18, 6. VI, 15, 9. ἐπιδεικνύναι et δεικνύναι VII, 8, 6.
ἐπιθειάζειν VII, 18, 11.
ἐπιθεῖν et παραθεῖν III, 18, 12.
ἐπιθεσπίζειν et θεσπίζειν IV, 11, 12.
ἐπιθεσπισμός IV, 11, 12.
ἐπικαλεῖσθαι VII, 23, 11.
ἐπικαμπή II, 9, 2.
ἐπικάμπιος II, 9, 2.
ἐπικαχλάζειν et καχλάζειν conf. VI, 5, 3.
ἐπικεῖσθαι *invadere* III, 14, 8.
ἐπικηρυκεύεσθαι III, 30, 4.
ἐπικράτεια VI, 15, 10.
ἐπιλέγειν *eligere* III, 29, 8. *dicendo addere* II, 6, 8. ἐπιλέγεσθαι et ἀναλέγεσθαι conf. prooem. 1. et ἀπολέγεσθαι I, 10, 5. ἐπιλέγειν et ἐκλέγειν III, 29, 8.
ἐπιλείπειν et ὑπολείπειν conf. V, 12, 1.
ἐπίμαχος et ἐπιμάχιμος conf. IV, 25, 3.
ἐπιμένειν et ὑπομένειν I, 18, 4.
ἐπιμηνυτής et μηνυτής III, 26, 3.
ἐπινοεῖν VII, 17, 5.
ἐπιπίπτειν et πίπτειν conf. IV, 21, 17. et ἐμπίπτειν III, 17, 4.
ἐπίπλους et ἔσπλους conf. II, 20, 5.
ἐπισημαίνειν *apparere* II, 3, 15.

ἐπισκευή et σκευή conf. II, 6, 5.
ἐπίσκοπος III, 22, 2.
ἐπιστέλλειν ἐπιστολήν *per literas mandare* VII, 23, 9. ἐπιστέλλειν et ἀποστέλλειν II, 14, 15.
ἐπιστῆναι *subito adesse* II, 3, 9. ἐπιστῆναι et ἐπιπτῆναι conf. II, 3, 3.
ἐπιστρέφειν et ἀναστρέφειν conf. V, 17, 2.
ἐπιστροφή et ἐπιστροφαί VI, 15, 1.
ἐπισχυρίζεσθαι et ἀπισχυρίζεσθαι V, 25, 4.
ἐπιτάσσειν *postponere* II, 9, 3. III, 14, 10. *praeficere* VI, 17, 7.
ἐπιτήδειος constr. I, 10, 2.
ἐπιτίθεσθαι. ἐπίθοιντο et ἐπιθοῖντο III, 7, 3.
ἐπιτυγχάνειν et προστυχάνειν conf. III, 21, 14.
ἐπιφημίζειν V, 3, 1.
ἐπιφράζεσθαι sign. III, 2, 2.
ἐπιχωρεῖν *concedere, succedere* I, 27, 7. ἐπιχωρεῖν et ἀποχωρεῖν conf. III, 20, 3.
ἐρείπειν. ἐῤῥίφθη s. ἐῤῥίφη et ἠρείφθη conf. I, 21, 7. ἐρηριμμένος et ἐῤῥιμμένος conf. II, 22, 10.
ἔρημος et ἐρήμη VI, 6, 10.
ἔρις VI, 24, 4.
ἐῤῥωμένος II, 4, 15.
ἐρυθρός et ἐρυθραῖος VII, 16, 3.
ἔρχεσθαι pro ἐπέρχεσθαι VI, 23, 2.
ἔρως. ἐς ἔρωτα ἐλθεῖν IV, 19, 9.
ἐς vide εἰς.
ἐσδιδόναι et ἐκδιδόναι conf. VI, 1, 3.
ἐσπίπτειν et ἐμπίπτειν conf. I, 21, 2.
ἔστε cum inf. et indicat. constructum II, 11, 4. ἔστ' ἄν cum opt in orat. obliqua VI, 27, 5. ἔστε ἐπί et ἔστε I, 3, 2. ἔστε ἐπί non ἔστε πρός I, 8, 7. ἔστε ἐπί et ἔστε ἐς III, 7, 3. IV, 22, 6. VI, 7, 1.
ἔστι πάντα et ἐς τὰ παρόντα conf. VI, 23, 9. ἔστιν οἵ et εἰσὶν οἵ conf. I, 7, 17.
ἔστωρ vocabulum dubiae originis II, 3. 13.
ἔσχατος. ἐς τὰ ἔσχατα III, 22, 8.
ἔσω ἐς VI, 10, 5.
ἑταῖρος. οἱ ἑταῖροι ἱππεῖς IV, 22, 1.
ἐτήσιος. οἱ ἐτήσιοι ἄνεμοι VI, 21, 1.
ἔτι male omissum V, 1, 5. V, 27, 10. V, 29, 2. πολὺ ἔτι μᾶλλον III, 27. 4. ἔτι et ἐπί conf. VI, 10, 8 et. ὅτι II, 16, 8. et ἤδη IV, 16, 1.
Εὐάσπλα fluvii nomen corruptum IV, 24, 1.
εὐδαίμων II, 13, 11.
εὐθαρσής ἔν τινι et ἔς τι III, 10, 4. εὐθαρσέστατος et εὐθαρσότατος II, 21, 13.
εὐθύς. εὐθὺς ἐξ, ἀπό sim. II, 22, 2. III, 16, 1. εὐθὺς ὡς I, 27, 2. εὐθύς et ὡς conf. II, 10, 2, εὐθέως in formula ἐκ τοῦ εὐθέως II, 17, 2.
Εὐμενής VII, 4, 7.
εὐπορία et ἐμπορία conf. VII, 9, 5.
εὑρίσκεσθαι II, 15, 4. εὕρασθαι pro εὑρέσθαι Arrianus non dixit III, 17, 11.
Εὖρος et Ἕβρος conf. I, 11, 6.
εὐωχεῖσθαι VII, 24, 7.
ἐφεξῆς VI, 11, 5.
ἐφιέναι et ἀφιέναι conf. III, 13, 9.
ἐφεστάναι τινί III, 21, 4.
ἔχειν ἐν φυλακῇ II, 1, 3. ἐν τιμῇ III, 23, 14. cum adverbio IV, 11, 1. periphrasi inservit VI,

9, 12. *οἱ ἔχοντες divites* II, 1, 8. *εἶχον* male insertum IV, 25, 11. *ὡς εἶχε* et *ὅπως εἶχε* IV, 24, 5. *ὡς τάχους εἶχε* V, 13, 2. VII, 12, 5. *ἔχειν τοῦ μὴ οὐ* IV, 23, 5. *ἔχειν* pro *κατέχειν* VI, 9, 12. *ἔχοντας* et *σχόντας* conf. VI, 22, 4. *ἔχεσθαι* cum genit. *prope abesse* VI, 7, 3. *ἐχόμενος* male insertum VI, 7, 1. *εἴχοντο* et *εἶχον* conf. IV, 5, 13. *ἔχεσθαι* et *συνέχεσθαι* IV, 5, 13. VI, 24, 11.

ἕως cum genit. constr. III, 18, 10.

Emendatio per distractionem literarum I, 5, 20. II, 20, 5. III, 28, 12. IV, 13, 11. V, 7, 12. V, 11, 7. V, 23, 13. VII, 12, 13.

Epexegesis IV, 4, 16. VI, 9, 11.

Z.

ζ et *ξ* conf. I, 10, 6.

Ζάραγγαι et *Δράγγαι* III, 25, 13.

ζημίαν ἐπιβάλλειν II, 5, 6.

ζητεῖν. ἐζήτει et *ἐξήτει* conf. I, 10, 6.

Zeugma VII, 14, 16. VII, 15, 5.

H.

η s. *η* et *ει* conf. I, 5, 17. II, 10, 7. II, 22, 5. V, 20, 2. VII, 3, 1. VII, 16, 12.

η s. *η* et *ι* saepe confus. I, 12, 13. I, 15, 9. II, 21, 7. III, 9, 12. IV, 11, 16. VI, 13, 9. VI, 22, 15.

η et *οι* conf. II, 25, 4.

ἤ et *καί* conf. V, 4, 7.

ᾗ — *ταύτῃ* VI, 6, 4. *ᾗ* et *ἡ* conf. VII, 24, 6.

ᾖ et *εἴη* conf. III, 9, 7.

ἡγεῖσθαί τινι ὁδόν IV, 30, 14. *ἡγεῖσθαι* et *ποιεῖσθαι* confus. I, 7, 5.

ἡγεμών et *ἡγούμενος* conf. VII, 12, 5.

ἤδη suo verbo saepe postpositum I, 20, 5. minus necessarium III, 15, 6. *πάλαι ἤδη* III, 14, 3. VI, 8, 6. *ἤδη δέ τινες* in initio enunciati positum III, 4, 7. *ἤδη τε καί* III, 16, 4. *ἤδη* et *ἢ δή* conf. V, 13, 4. *ἤδη* et *δή* conf. IV, 11, 1. VI, 21, 11. *ἤδη* et *ἔτι* conf. IV, 16, 1.

ἦδον et *εἶδον* conf. IV, 9, 6.

ἡδονή male omissum VI, 13, 12.

ᾔει et *εἴη* conf. III, 17, 4.

ἤθη et *ἔθνη* conf. III, 28, 9. IV, 15, 9.

ἡλικία. μειρακίζεσθαι εἰς ἡλικίαν IV, 13, 1.

ἡμέτερος et *ὑμέτερος* conf. V, 25, 10. *ἡμῶν* et *ὑμῶν* VII, 10, 4. VII, 10, 10.

ἡμίσεες et *ἡμίσεας* pro *ἡμίσεις* III, 12, 3.

ἦν et *εἴων* conf. IV, 4, 12.

ἧπερ et *ὥσπερ* conf. IV, 2, 2.

ᾗπερ et *εἴπερ* conf. IV, 20, 7. *ᾗπερ* et *ὥσπερ* V, 18, 7.

Ἡράκλειον et *Ἡρακλεῖον* I, 8, 6.

Ἡρακλέος et *Ἡρακλέους* II, 24, 8.

ἦσαν omissum III, 18, 1.

ἧσσα et *ἧττα* III, 22, 7.

ἡσσᾶσθαι et *ἡττᾶσθαι* III, 10, 6.

ἡσυχία. τὴν ἡσυχίαν et *ἡσυχίαν ἄγειν* I, 14, 8.

ἠώς I, 23, 5.

Θ.

θάλασσα. ἐκ θαλάσσης ἐς θάλασσαν II, 1, 2.

θαμβεῖν V, 1, 5.
θάμνος et θαμνίσκος VII, 20, 4.
θαῤῥεῖν III, 10, 1.
θαυμάζειν IV, 9, 14.
θειάζειν VII, 18, 11.
θέλειν et ἐθέλειν I, 20, 1. IV, 15, 7.
θεραπεύειν τὸ σῶμα VII, 11, 1.
θέρμαι *febres* II, 4, 11.
θερμότης. θερμότητα et θερμότατον conf. III, 4, 4.
θεσπίζειν et ἐπιθεσπίζειν IV, 11, 12.
θεωρός VII, 23, 3.
θῆκαι βασιλικαί III, 22, 1.
θνήσκειν. τῷ δέει τινὰ τεθνηκέναι VII, 9, 6.
θύειν. τοῖς θεοῖς θύειν ὡς νόμος IV, 4, 1. θύειν ἔν τινι et ἐπί τινι V, 29, 8. θύεσθαι ἐπί τινι III, 1, 8.
θυμός. πρὸς θυμοῦ III, 4, 8. IV, 12, 1.
θυσία. θυσίαν θύειν et ποιεῖν VII, 11, 13.

I.

ι et ει conf. I, 7, 6. VII, 5, 8.
ι et η conf. I, 12, 13. I, 15, 9. II, 21, 7. III, 9, 12. IV, 11, 16. VI, 13, 9. VI, 22, 15.
ἰδεῖν et κατιδεῖν conf. IV, 24, 6.
ἱδρύσθαι IV, 11, 4.
ἰέναι εἰς χεῖράς τινι VI, 8, 10. ἰέναι κατὰ σφᾶς III, 21, 7. ᾔει et ἤλαυνε conf. VII, 14, 10.
ἱκανὸς τεκμηριῶσαι V, 4, 5.
ἴλη et εἴλη VI, 27, 14.
Ἰνδός et Ἰνδικός V, 9, 6. Ἰνδῶν male omissum VI, 6, 1.
ἱππαγωγός et ἱππηγός II, 21, 5.
ἱππάρχης et ἵππαρχος VI, 8, 2.
ἱππεύς. τῶν ἑταίρων ἱππέων ἱππεῖς IV, 22, 1. VI, 14, 7. ἱππέων et ἵππων conf. I, 4, 4.
ἴσος sign. I, 5, 11. II, 21, 13. ἐς ἴσον ἔρχεσθαι V, 6, 10. ἴσος τῇ αὐτοῦ κεφαλῇ VII, 12, 5.
Ἰσσός et Ἰσσοί VI, 11, 8.
ἴσως VII, 10, 16.
Ἰώνιος et Ἰόνιος conf. I, 4, 9.
Imperativus perfecti pass. Arriano in formula quadam adamatus IV, 14, 7.
Imperfectum de conatu I, 17, 12. cum significatione *fieri iubendi* VI, 18, 14. Imperf. et praes. in narratione IV, 16, 7. VI, 22, 14. VII, 24, 7. Imp. et aor. in narratione II, 22, 5. IV, 16, 7. Imp. et aor. confus. I, 1, 2. I, 4, 7. I, 11, 6. I, 17, 1. III, 14, 10. Imp. et plusquamp. confus. III, 6, 4. III, 12, 2. IV, 17, 12.
Indicativus et optativus in eodem enunciato IV, 30, 14. Indic. imperfect. confusus cum part. praes. I, 3, 7. Indic. et optat. conf. I, 25, 6. II, 26, 8. III, 9, 7. IV, 15, 6. VII, 9, 17. VII, 18, 7. VII, 21, 9.
Infinitivus Graecus I, 15, 2. IV, 29, 6. et substantivum de eadem re II, 4, 2. pendens a verbo *mittendi* III, 6, 4. VI, 21, 5. in oratione obliqua V, 15, 2. post ὅτι VI, 26, 10. ubi alias imperativus V, 11, 7. minus usitatus III, 17, 2. IV, 17, 2. IV, 17, 5. Inf. et particip. post verba sentiendi II, 2, 7. Inf. et coni. post. ὡς IV, 5, 10. Inf. praes. et aor. conf. IV, 6, 1. Inf. fut. et aor. I. conf.

VII, 4, 2. Infinit. verborum in *αν* exeuntium sine *ι* subscripto I, 2, 6.

K.

κ et *β* saepe confus. I, 8, 5. I, 19, 7. II, 12, 4. III, 1, 3.
κ et *μ* conf. III, 29, 9.
καθαίρειν. *καθᾶραι* et *καθῆραι* II, 4, 11.
καθάπερ οὖν et *καθαπεροῦν* I, 12, 9.
καθιστάναι ἐπί τινα III, 27, 6. *καταστῆναι ἐς μάχην* IV, 25, 11. *καθεστηκέναι ἔκ τινος* et *παρά τινος* V, 12, 7. *καθίστασθαι ἐς εὐθύ* VI, 5, 2. *καταστησάμενος* et *κτησάμενος* conf. VI, 29, 12.
καθομιλεῖν τινά non *τινί* IV, 6, 1.
καθορᾶν. *κατεῖδον* et *εἶδον* conf. IV, 24, 6.
καί in initio enunciati, ubi alii *δέ* I, 27, 11. III, 4, 7. V, 4, 5. VI, 29, 12. male omissum I, 5, 2. I, 9, 1. I, 17, 5. III, 10, 3. IV, 21, 1. IV, 30, 11. V, 1, 2. V, 20, 9. V, 27, 18. VI, 26, 2. VII, 12, 9. iteratum III, 28, 11. *καὶ δέ* Arriano saepe dictum I, 4, 9. I, 29, 6. *καί* idem fere quod *καίπερ* V, 14, 5. *καί τε* VI, 23, 2. *καὶ γὰρ καί* III, 2, 4. VI, 20, 4. *καὶ δὴ καί*, *καὶ οὖν καί*, *καὶ τοίνυν καί* IV, 8, 11. *καὶ μὴν καί* Ibid. *καί που καί* IV, 8, 11. VII, 16, 11. *καί τι καί* II, 18, 11. IV, 2, 11. VII, 27, 2. *καί — καί simul ac* III, 16, 4, *οὔτε — καί* IV, 7, 6. *καὶ αὐτός* I, 17, 10. *καὶ οὗτος* I, 5, 7. IV, 1, 1. *πολλὰ καὶ ἀγαθά* VII, 8, 4. *εἴπερ τις καὶ ἄλλος* V, 27, 17.
καί et *γάρ* conf. IV, 15, 10. *καί* et *εἰς* conf. IV, 19, 2. *καί* et *ἤ* conf. V, 4, 7. *καί* et *ὡς* conf. VII, 26, 2.
καιρός. *κατὰ καιρόν* IV, 5, 2.
καίτοι et *καίτοιγε* conf. I, 12, 6. IV, 19, 10.
κακά et *κατά* conf. III, 18, 18.
κακίζειν et *κομίζειν* conf. VI, 13, 10.
Κάλανος et *Καλανός* VII, 18, 10.
καλεῖν. *κληθήσεται* V, 5, 4. *καλουμενος* et *οὕτω καλούμενος* I, 23, 3. VII, 21, 1.
καλύβη. *καλύβαι πνιγηραί* VI, 23, 4.
Καλχηδόνιοι, *Καρχηδόνιοι*, *Χαλκηδόνιοι* III, 24, 8.
καλῶς δοκεῖν III, 9, 7.
καμάρα VII, 26, 5.
κάματος. *καμάτου* et *καύματος* conf. V, 19, 6.
Κάνωβος et *Κάνωπος* III, 1, 7.
καρτερός. *μάχη*, *φυγὴ καρτερά* non *κρατερά* II, 11, 4.
κατά cum genit. *in* III, 29, 5. cum gen. pro simplici genitivo V, 19, 6. cum accus. *circum*, *in* II, 20, 13. VI, 13, 1. *contra e regione* III, 11, 9. *οὐ κατά* IV, 16, 13. *καθ' ἡλικίαν* VII, 11, 9. *κατὰ καιρόν* non *κ. καιροῦ* IV, 5, 2. *κατὰ μέρος* V, 12, 2. *κατὰ σφᾶς* III, 21, 7. V, 16, 5. *κατὰ ταὐτά* V, 22, 2. *κατὰ τὸ πρῶτον* male dictum IV, 3, 4. *κατά* male intrusum VII, 9, 2. *κατά* et *ἐς* conf. VII, 16, 6. *κατά* et *κακά* conf. III, 18, 18.
κατάβασις. *κατάβασιν κατάγειν* I, 12, 5.
καταδρομὴ τῆς χώρας VI, 5, 9. VI, 20, 4.

κατακαίνειν V, 18, 11.
κατακλείειν εἰς τὴν πόλιν non *ἐν τῇ πόλει* IV, 23, 4. *κατακλείειν* et *κατειλεῖν* conf. VI, 6, 5.
κατακοντίζειν et *προσακοντίζειν* conf. III, 26, 4.
κατακόπτειν et *διακόπτειν* III, 14, 8.
καταλαμβάνειν et *ἐγκαταλαμβάνειν* conf. I, 6, 21. I, 9, 7.
καταλέγειν et *κατατάσσειν* VI, 28, 5.
καταλείπειν et *ἀπολείπειν* conf. III, 19, 13. *καταλειφθέντες* et *καταληφθέντες* conf. I, 2, 5. IV, 3, 14. V, 24, 11.
καταπλεῖν κατά τι et *τινί* VI, 14, 7.
κατάπλους τῆς ἐκβολῆς VI, 20, 4.
καταπράττεσθαι et *διαπράττεσθαι* IV, 22, 1.
καταράττειν. κατεῤῥάχθησαν et *κατηράχθησαν* V, 17, 3.
καταῤῥηγνύναι. κατεῤῥηγμένος et *κατεῤῥωγώς* II, 23, 2.
κατασκάπτειν εἰς ἔδαφος V, 24, 12.
κατασκευή et *παρασκευή* conf. II, 15, 1.
καταστρατοπεδεύειν et *στρατοπεδεύειν* conf. I, 5, 9.
καταστρέφειν mori VII, 3, 1.
κατατάσσειν et *καταλέγειν* conf. VI, 28, 5.
κατειλεῖν et *κατακλείειν* conf. VI, 6, 5.
κατειπεῖν et *ἐξειπεῖν* conf. VII, 24, 6.
κατερείπειν. κατηρίφθη et *κατηρείφθη* II, 22, 9.
κατέχειν de *navibus appellentibus* II, 20, 3. *obtinere* VI, 21, 1. *κατέχειν ἐπὶ πολύ* VI, 22, 9. *λόγος κατέχει* II, 3, 2. *κατέχει* et *προσφέρει* conf. IV, 13, 4.
κατιέναι et *ἐξιέναι* conf. VII, 16, 6.
κάτοχος VI, 25, 7.
καῦμα. καύματος et *καμάτου* conf. V, 19, 6.
καυχλάζειν et *ἐπικαυχλάζειν* VI, 5, 3.
κάχληξ. τὸν κάχληκα διαμᾶσθαι VI, 23, 5. VI, 26, 12.
κείρεσθαι VII, 14, 7.
κεῖσθαι. κείμενος et *φκισμένος* II, 13, 11.
κελεύειν cum dativo constr. et cum acc. et infinitivo III, 5, 5. cum act. et pass. VI, 15, 5.
Κελτοί et *Κελτικοί* conf. I, 4, 10.
Κεραμεικός III, 16, 13.
κέρας. ἐπὶ κέρως et *ἐπὶ κέρας ἄγειν* II, 8, 3. *κέρᾳ* et *κέρατι* conf. II, 8, 14.
κεφαλή. ἴσος τῇ ἑαυτοῦ κεφαλῇ VII, 12, 5. *κεφαλή* et *κράς* conf. VII, 22, 5.
κινάμωμον et *κιννάμωμον* VII, 20, 4.
κινδυνεύειν III, 10, 5.
κλέπτειν τὴν διάβασιν V, 10, 3.
κληθείς et *βληθείς* conf. I, 8, 5.
Κοῖνος et *Κίννος* I, 14, 3.
κοινός. ἐς τὸ κοινόν III, 21, 8
κομπάζειν V, 2, 7.
κόμπος V, 2, 7.
κοσμεῖν et *διακοσμεῖν* IV, 23, 9.
κρατεῖν. κρατεῖ τῇ ἐπωνυμίᾳ VI, 14, 8.
Κρατερός VII, 4, 7.
κράτος. ἀνὰ κράτος φεύγειν III, 8, 2.
κτᾶσθαι. ἐκτῆσθαι et *κεκτῆσθαι* V, 26, 10. VII, 1, 6.
κύκλος. κύκλῳ et *ἐν κύκλῳ* Arriano maxime adamata formula

I, 27, 4. *ἐς κύκλους παριππεύειν* V, 16, 2. VI, 8, 10.
κυκλοῦσθαι III, 14, 2. *κυκλῶσαι* et *κωλῦσαι* IV, 12, 1.
κύλιξ. ἐπὶ τῇ κύλικι VII, 27, 3.
κωλύειν. κωλῦσαι et *κυκλῶσαι* IV, 12, 1.
Collectiva cum plurali praedic. II, 21, 7. V, 10, 2.
Comparativi usus ellipticus II, 6, 4. VII, 12, 9. comparat. et superl. haud multum diversi IV, 25, 4. comp. et superl. conf. I, 29, 4. II, 19, 1.
Coniunctivus et infinit post *ὡς* IV, 5, 10. coni. et opt. recte compositi III, 9, 13. coni. et opt. confusi II, 25, 4. III, 9, 7. V, 11, 8. VII, 13, 5. coni. aor. et indicat. futuri conf. V, 19, 9. coniunct. male pro indicat. post *ὅτι* IV, 11, 13.
Constructio minus consueta III, 21, 6. V, 2, 8. ambigua I, 20, 5. VI, 26, 9. VII, 18, 10. paulo perversior I, 10, 5 I, 14, 9. II, 24, 11. IV. 9, 4. IV, 28, 1. V, 1, 1. 2. VI, 9, 6. VI, 12, 5. VI, 22, 11. VII, 2, 5. variata I, 5, 21. II, 6, 19. I, 12, 13. I, 21, 7. I, 27, 1. II, 4, 1. III, 23, 10. IV, 9, 4. IV, 21, 7. IV, 25, 10. V, 3, 7. V, 15, 10. V. 26, 12. VI, 24, 8. VII, 6, 5. 8. ad sensum IV, 24, 17.

Λ.

λ̄ et *ᾱ* conf. I, 19, 7.
Λάγγαρος et *Λάγαρος* I, 5, 3.
Λάθῃ et *ἄλλῃ* fortasse confus. I, 19, 14.
Λακίννη, Λακίνη, Λανίκη IV, 9, 4.
λαμβάνειν ἐν νῷ I, 23, 2. *λαμβάνει τινὰ πόθος* II, 3, 1. *λαμβάνειν* et *ἀναλαμβάνειν* conf. III, 1, 6. IV, 28, 13. *λαμβ.* et *μανθάνειν* conf. II, 12, 2.
λαμπρός. λαμπρότατα et *λαμπρότητα* conf. II, 12, 1. II, 16, 1.
λανθάνειν. λαθών sign. II, 7, 1.
λέγειν male omissum VI, 29, 9. *λέγεσθαι* cum nomin. et accus. cum inf. construct. I, 1, 1. VII, 13, 2.
Λεοννάτος et *Λεονᾶτος* VI, 9, 7.
λῃστρικός III, 2, 5.
λιμνάζειν VI, 14, 11.
λόγιος. λόγιοι et *ὀλίγοι* conf. VII, 16, 7.
λόγος ἔχει s. *κατέχει* II, 3, 2. *λόγος δέ τις καὶ οὗτος* VII, 12, 9. *λόγου ἐστίν* et *λέγουσιν* conf. V, 7, 4.
Λύγινος et *Λύγιος* fluvius I, 2, 1.
Λύσιππος I, 16, 7.

M.

μ̄ et *β̄* conf. I, 15, 9. I, 19, 7. III, 29, 9.
μ̄ et *κ̄* conf. III, 29, 9.
μακρός. διὰ μακροῦ III, 29, 6.
μακρόθεν III, 29, 6.
μαλακός et *μαλθακός* V, 3, 6.
μᾶλλόν τι IV, 14, 8. *τι μᾶλλον* VII, 17, 1.
Μαλλωταί et *Μαλλοί* II, 5, 11.
μανθάνειν et *λαμβάνειν* conf. II, 12, 2.
Μαργασός et *Μαγαρσός* II, 5, 11.
Μάρδοι et *Ἄμαρδοι* III, 24, 1.
Μαρκόμαννοι et *Μαρκόμμανοι* I, 3, 2.
μάχιμος IV, 3, 8.
μεγάλως et *μεγάλα* conf. I, 25, 9.

μεγαλωστί IV, 9, 1.
μέγας. μεγέθει μέγας V, 25, 2. ἐπὶ μέγα II, 5, 3. μεγάλα et μέγα conf. II, 15, 7.
μεῖόν ἐστι τινι III, 6, 11. μεῖον φέρεσθαι, μειόνως ἔχειν Ibid. et III, 23, 10.
μειρακίζεσθαι εἰς ἡλικίαν IV, 13, 1.
μέλει varie construct. IV, 20, 7.
μέλλειν cum infinitivo praesentis et futuri constructum V, 21, 1.
μέν minus apte neglectum I, 1, 1. IV, 5, 8. insertum ubi deesse potest I, 6, 22. μέν — δέ V, 27, 14. μέν pro δέ positum I, 22, 9. V, 4, 3. VI, 27, 4. μέν et μίαν conf. I, 12, 17.
μένειν et ἀναμένειν conf. V, 23, 4.
μένος VI, 13, 12.
μέρος signif. I, 9, 4. ἐν μέρει καὶ παρὰ τὸ μέρος V, 12, 2. κατὰ μέρος et κατὰ μέρη V, 12, 2.
μεσημβρίη V, 6, 1.
μεσόγαια III, 3, 6.
μεσοπύργιον et μεταπύργιον II, 23, 9.
μέσος. ἐν μέσῳ et μέσον ποιεῖν II, 13, 1.
μετά. μεθ' ἡμέραν IV, 13, 10. μετὰ δέ V, 5, 1. μετὰ χεῖρας ἔχειν VII, 22, 5.
μετάπεμπτος IV, 18, 2.
μεταποιεῖσθαι II, 27, 8.
μετεξέτεροι VI, 26, 1.
μετέχειν τινί τινος III, 27, 8.
μετέωρος VI, 4, 9.
μή post verba *timendi* non cum indicativo futuri construct. V, 25, 11. μή pro οὐ in enunciatis ab ὅτι incipientibus V, 8, 1 praef. t. I, p. XXIV. μὴ ὅσον et μὴ ὅτι IV, 6, 2. καὶ μή V, 14, 5. μή male intrusum IV, 5, 6. μή et μὴ οὐ conf. I, 13, 8. μή et μήν conf. V, 4, 8. μή et οὐ conf. IV, 6, 3. IV, 12, 10.
Μηδεία et Μηδία conf. VII, 13, 4.
μηνυτής et ἐπιμηνυτής III, 26, 3.
Μιθριδάτης et Σπιθριδάτης conf. I, 12, 13.
μισθοφόροι suspect. I, 20, 6.
μόγις et μόλις promiscue dixit Arr. IV, 29, 11. μόλις καὶ χαλεπῶς VI, 26, 1.
μοί. μοὶ δοκεῖ pro δοκεῖ μοι semel Arriano dictum VI, 11, 10.
μόνος. μόνον et μόνους conf. II, 9, 1. V, 14, 1.
μυθεύειν et ἀληθεύειν conf. IV, 28, 3.
Media et activa nonnunquam promiscue usurpata. V, 20, 2.

N.

ν in adiectivis cum α privatitivo compositis modo positum modo omissum III, 21, 14. ν paragogicum male neglectum I, 5, 17. praef. ad tom. I, p. XLIX sq.
ναὶ μὰ Δία et ναὶ μάλιστα conf. IV, 11, 5.
ναός et νεώς I, 11, 12.
νάπη et νάπος I, 2, 8.
ναῦς. νέας pro ναῦς et ναῦς pro νῆες II, 20, 1.
νεῖν V, 14, 1. νενησμένος et νενημένος VI, 24, 7. VI, 26, 8. νησθῆναι et ἀφθῆναι VII, 3, 3.
νεώς et ναός I, 11, 12.
νηνεμία II, 23, 2.
νησίς νησῖδος non νησίδος I, 19, 5.
Νίσος, Νέσος fluvius I, 1, 7.

νομίζειν. δῶρα ὅσα μέγιστα νομίζεται IV, 15, 3. V, 29, 6.
νόμος. θύει τοῖς θεοῖς ὡς νόμος IV, 4, 1. νόμον et νόμιμον conf. II, 24, 8. νομαίων, νομέων et σωμάτων conf. IV, 1, 2.
νοῦς. νόῳ VI, 10, 5. sign. II, 5, 5. II, 8, 18. IV, 15, 3. σὺν νῷ VI, 10, 5. νῷ et δίκῃ conf. III, 18, 19.
Νύσα et Νύσσα V, 1, 1. Νυσαῖος et Νησαῖος VII, 13, 2.
Neutrum adiectivi sive participii ad plura substantiva diversi generis relatum V, 12, 5. neutrum plurale nominum cum singul. verbi III, 6, 4. IV, 21, 11. praef. tom. I, p. XXI. sq. neutrum plurale adiectivorum saepe communem continet sententiam ad totum enunciatum relatam II, 26, 5.
Nomen patris omissum III, 5, 4. nom. subst. saepe post pronomen demonstr. quod est ὁ δέ repetitum II, 21, 9. nomina eadem in eodem enunciato bis terve repetita I, 11, 6. nomina propria saepe corrupta III, 5, 1. III, 6, 6. III, 8, 6. III, 11, 13. III, 13, 6. III, 21, 2. 15. III, 24, 6. III, 30, 13. IV, 3, 13. IV, 5, 9. IV, 9, 4. IV, 18, 3. IV, 23, 1. IV, 28, 10. V, 8, 4. V, 19, 5. V, 20, 13. VI, 27, 5. VI, 28, 6. VII, 4, 8. VII, 6, 5. nomina propria varie pronunciata III, 6, 12. quae sibi quasi opposita sunt, arcte coniuncta IV, 24, 7. nomina a verbo ἄρχειν deducta in αρχης et αρχος exeunt VI, 7, 2.
Numeralia quomodo coniunxerit Arr. V, 4. 12.
Numeri militum ambigui I, 16, 2. III, 7, 2. III, 18, 3. IV, 3, 8. IV, 25, 7.

Ξ.

ξ et ζ saepe confus. in verbis ἐζήτει et ἐξήτει I, 10, 6.
Ξάθροι gens Indica VI, 15, 2.
ξένοι μισθοφόροι et ξένοι I, 20, 6.
ξύν vide σύν. Ubi etiam de iis verbis agitur, quae cum hac praepositione sunt composita.
Xenophontem imitatus esse potest Arr. I, 29, 10. II, 1, 2. II, 3, 15. II, 4, 10. II, 8, 4. II, 10, 4. II, 13, 3. II, 19, 2. IV, 7, 8. IV, 10, 9. IV, 11, 3. 9. IV, 12, 8. IV, 16, 8. IV, 23, 9. IV, 30, 3. V, 2, 7. V, 10, 6. V, 26, 14. VI, 13, 9. VII, 10, 1. VII, 24, 2. VII, 24, 7.

O.

ὁ, ἡ, τό. οἱ πάντες II, 13, 1. ὁ Διὸς Διόνυσος sim. II, 16, 2. οἱ ἐκ τῆς πόλεως IV, 2, 3. οἱ ἀμφί τινα formula quae semper suam propriam habet significationem VI, 27, 9. ἐν τοῖς πιστότατος et ἐν τοῖς πιστοτάτος VI, 2, 1. τό γε ἐπὶ σφίσιν VI, 11. 6. τὸ ἀπὸ τοῦδε VI, 18, 10. τὸ δέ = τοῦτο δέ VI, 26, 2. τά et ἅ conf. V, 29, 6. ὁ δέ in apodosi positum II, 12, 1. V, 20, 1. confus. cum ὅμως δέ II, 12, 1.
ὅδε male omissum VII, 19, 1. ὅδε et οὗτος conf. I, 24, 3.

τάδε et ὧδε confus. V, 1, 6. τάδε et ταῦτα V, 2, 9. τὸ ἀπὸ τοῦδε VI, 18, 10.
ὁδοποιεῖν. ὡδοπεποιήκεσαν I, 26, 1.
ὅθεν et ἔνθα conf. III, 21, 5.
οἷ et αὐτῷ conf. V, 2, 2. οἷ pro ἑαυτῷ IV, 13, 6.
οι et η conf. II, 25, 4. et ει IV, 18, 6.
οἰκεῖν τὴν θάλασσαν *prope mare habitare* VII, 16, 4. οἰκεῖν et ἐνοικεῖν IV, 30, 10. οἰκεῖσθαι et κεῖσθαι *situm esse* II, 13, 11. IV, 28, 12.
οἰκεῖος sign. III, 15, 4.
οἷος ἐξ οἵου sim. VII, 9, 1. οἷον superlativo appositum II, 19, 1. οἷος cum inf. III, 17, 14. οἷα δή cum participio coniunctum II, 4, 10.
οις et ης conf. III, 16, 14.
ὀλίγος. ὀλίγον et ὀλίγῳ πρόσθεν VII, 27, 2. ὀλίγου II, 9, 1. VI, 14, 7. ὀλίγος τις II, 8, 1. ὀλίγον ἀποδέον non ὀλίγου IV, 21, 8. ὀλίγοι et λόγιοι conf. VII, 16, 7.
ὅλος et ἄλλος conf. I, 18, 11.
ὄμβρος et ὄμβροι V, 12, 5.
ὁμολογία, *compositio*, *pactio*. III, 2, 7. oppos. βία IV, 16, 3.
ὁμοῦ. πάντα ὁμοῦ τὰ δεινά III, 14, 3 ὁμοῦ ἤδη VI, 21, 11.
ὅμως δέ et ὁ δέ conf. II, 12, 1.
ὄν. τὰ ὄντα II, 7, 5. ὄντα minus apte insertum III, 16, 11.
ὀνειδίζειν τινὶ ἔν τινι III, 30, 9.
ὄνομα omisso articulo post nomen proprium II, 3, 7. ὀνόματι *nomine* raro obvium *Ibid.* οὐδέν — ἢ ὄνομα IV, 8, 13. ὄνομα oppos. τῷ ἔργῳ VII, 19, 11.
ὀνομαστὶ ἀνακαλεῖν II, 10, 3.
Ὄξος et Ὦξος fluvius VII, 10, 12.
ὀξύς et ὠκύς quomodo differant et ὀξύτης atque ὠκύτης I, 1, 17.
ὅπη et ὅποι conf. I, 3, 5. I, 20, 4. I, 26, 8. III, 25, 8. ὅπη et εἴπη I, 19, 13.
ὄπισθεν et ὄπισθε I, 15, 12.
ὀπίσω ἀπιέναι II, 6, 7. III, 21, 5.
ὅπλον. ὅπλα αἱρέσθαι et αἱρεῖσθαι IV, 27, 4.
ὅπως ἔχομεν et ὡς ἔχομεν I, 13, 4. IV, 24, 5. οὕτως ὅπως IV, 2, 10. ὅπως et οὕτως conf. I, 8, 14. ὅπως et ὥσπερ conf. III, 21, 12.
ὄρειος et ὀρεινός VI, 16, 4.
ὁρμᾶν et ἀφορμᾶν III, 21, 5. ὥρμητο cum signif. imperfecti IV, 27, 10. ὁρμηθείς ita interpositum, ut orationis seriem interrumpat V, 19, 6.
Ὀρόντας, Ὀῤῥόντας, Ὀρόντης I, 14, 3.
ὅσος. ὅσοι ἄλλοι II, 7, 14. ὅσον superl. appositum II, 19, 1. *tantum* II, 22, 10. V, 13, 6. μὴ ὅσον IV, 6, 2. ὅσον οὔπω VI, 12, 7. ὅσον cum infinitivo V, 13, 6. ὅσα idem quod ὡς II, 5, 11. VII, 23, 8. ὅσα ἐς προφυλακὴν IV, 2, 3. ὅσον male omissum I, 4, 5. I, 17, 4.
ὅστις et τίς VII, 30, 1. ὅστις pro simplici ὅς Arriano adamatum II, 24, 11. ad pluralem nominis relatum VII, 3, 9.
ὅταν male cum indicativo constructum III, 18, 7.
ὅτε male insertum prooem. 3. ἐς ὅτε VI, 28, 11. ὅτε et ὅτι confus. IV, 18, 2. VI, 30, 1.
ὅτι cum participio iunctum II,

16, 8. in altero enunciati membro non repetitum III, 15, 1. in initio orationis directae V, 19, 2. *ὅτι ὡς, ὅτι ἐπεί* VII, 3, 9. *ὅτι ἄρα* III, 8, 13. *ὅτι μή* I, 16, 4. VI, 24, 3. *μὴ ὅτι* IV, 5, 2. *ὅτι* et *ὅτε* conf. IV, 18, 2. VI, 30, 1.
ου et *ω* confus. V, 4, 3.
οὐ non recte insertum I, 26, 1. IV, 12, 6. VI, 11, 10. VII, 22, 7. male omissum III, 16, 13. *οὐ* et *μή* conf. IV, 6, 3. IV, 12, 10. *τὸ οὐ πιστόν* sim. V, 13, 4.
οὗ et *ἑαυτοῦ* VII, 12, 5. pro *αὐτοῦ* IV, 13, 6. *οὗ* et *αὐτοῦ* conf. VII, 7, 8.
οὐδαμός V, 4, 7.
οὐδέ. καὶ οὐδέ VII, 12, 9. *οὐδὲ γὰρ οὐδέ* V, 24, 9.
οὐδείς. οὐδέν τι V, 9, 5.
οὔκουν οὐδέ III, 24, 3. VII, 2, 9.
οὖν male neglectum V, 26, 9. VI, 8, 12. VII, 23, 12. *δὴ οὖν* V, 15, 6.
οὕνεκα et *ἕνεκα* I, 12, 17.
οὔπω VI, 19, 2.
οὕς δέ pro *τοὺς δέ* I, 8, 14.
οὗτος male intrusum III, 7, 12. *ἐν τούτῳ* et *ἐν τούτοις εἶναι* conf. IV, 16, 6. *οὗτος* et *ὅδε* conf. I, 24, 3. *ταύτης* et *αὐτῆς* conf. I, 18, 7. IV, 21, 2. IV, 28, 4. V, 4, 8. *ταύτης* et *ταύτῃ* IV, 30, 9. V, 26, 4. *ταῦτα* et *τάδε* conf. V, 2, 9. *οὗτοι* et *οὕτως* conf. IV, 2, 6. *ταῦτα τὰ* et *τὰ τοιαῦτα* conf. VII, 7, 13. *τούτων* et *τούτους* conf. IV, 23, 4. *καὶ οὗτος* IV, 1, 1. *λόγος δέ τις καὶ οὗτος* VII, 12, 9.
οὕτως post participia saepe in apodosi insertum prooem. 5. male omissum I, 1, 5. *οὕτω καλούμενος* I, 23, 3. *οὕτως ὅπως* IV, 2, 10. *οὕτως* et *ὅπως* conf. I, 8, 14.
ὄφελος. ὅ τι περ ὄφελος V, 15, 8.
ὄψις. ἄγειν εἰς ὄψιν III, 30, 6.
Optativus et coniunct. recte compositi III, 9, 13. opt. et indic. futuri conf. I, 25, 6. et coni. confus. II, 25, 4. III, 9, 7. V, 11, 8. VII, 13, 5. VII, 21, 6. et indic. praes. conf. II, 26, 8. IV, 15, 6. opt. aoristi 1. activi formatur in *ειε* et *ειαν* III, 28, 12. optativus perfecti ubique formatur verbo subst. VII, 22, 1.
Oratio variata IV, 25, 10. VI, 24, 8. VII, 6, 5.

Π.

π et *τ* conf. V, 6, 2. V, 20, 12. VII, 21, 1.
πάθημα I, 9, 3.
παῖς. ὁ Φραταφέρνου παῖς pro simpliciori *ὁ Φραταφέρνου* nusquam fere sic dictum, nisi ubi totius orationis ratio flagitat VI, 27, 7. *ἐκ παιδός* VII, 14, 7.
πάλαι et *παλαιός* I, 9, 3. *πάλαι ἤδη* III, 14, 3. IV, 8, 6.
παλαιότητα et *παλαιότατον* II, 16, 1.
Πάμφυλοι et *Παμφύλιοι* V, 5, 2.
πανδημεί III, 16, 4.
πανταχοῦ et *πανταχῇ* VII, 7, 9.
πάντῃ sine *ι* subscripto V, 24, 6. minus recte insertum VII, 14, 10.
παντοῖος V, 11, 1.

παρά cum genitivo I, 7, 3. V, 18, 10. cum genit. et accus. confus. IV, 4, 5. *παρά* et *πρός* conf. I, 8, 1. V, 14, 8. VI, 29, 15. *παρά* et *ὑπό* cum passivis conf. II, 2, 5. V, 12, 7. VI, 29, 15.
παραθεῖν et *ἐπιθεῖν* III, 18, 12.
Παράκαδα et *Μαράκανδα* conf. IV, 3, 13.
παράλογος substant. et *τὸ παράλογον* II, 26, 4.
παραπλεῖν et *προσπλεῖν* VII, 20, 12. *παραπλέοντες* et *παρεπλέοντο.*
παραπλήσιος I, 5, 11.
παραῤῥηγνύναι. παραῤῥαγῆναι II, 10, 6.
παρασκευή et *κατασκευή* conf. II, 15. 1.
Παράτακα et *Παραίτακα* III, 19, 5.
παραστρατοπεδεύειν et *στρατοπεδεύειν* IV, 15, 13.
παρατείνειν. παραταθῆναι et *παρασταθῆναι* V, 15, 9.
παρεῖναι. ἐκ τῶν παρόντων IV, 6, 8.
παρέρχεσθαι et *παρέχεσθαι* conf. VI, 14, 9.
παρέχειν ἐνδόσιμόν τι I, 7, 11. *παρέχειν* et *παρέχεσθαι* I, 9, 2.
παριέναι παρήεσαν et *παρίεσαν* conf. VI, 10, 8.
παριππεύειν et *περιεππεύειν* conf. IV, 4, 6. V, 16, 2. VI, 8, 10.
Παρυαία et *Παρavαία* I, 7, 6.
πᾶς. ἡ Ἀσία πᾶσα VII, 1, 2. *οἱ πάντες* II, 13, 1. *πᾶς τις* III, 15, 4.
Πασαργάδαι et *Πασαγάρδαι* III, 18, 16.
Πασίτιγρις et *Τίγρις* III, 17, 1.
Πάτταλα et *Πάταλα* V, 4, 3.
πεδίον et *στρατόπεδον* conf. I, 8, 13.
πεζέταιροι et *πεζαίτεροι* conf. I, 28, 5. II, 23, 3. IV, 20, 1. VI, 6, 1. VII, 11, 5.
πεζός et *ψιλός* II, 8, 8.
Πείθων et *Πύθων* VI, 7, 4.
πειράζεσθαι VII, 16, 12.
πελαγίζειν II, 20, 9.
Πελλίνα s. *Πελίννα* urbs I, 7, 6.
πέμπειν et *ἀποπέμπειν* conf. I, 16, 10. et *διαπέμπειν* II, 14, 9.
περᾶν τὸν πόρον et *τὸν ποταμόν* V, 18, 1.
περί anastrophen admittit III, 21, 6. *περί* et *ἀμφί* conf. III, 14, 4. III, 17, 10. *περί* et *ἐπί* conf. IV, 25, 7.
περιέργειν et *περιείργειν* IV, 21, 4.
περιππεύειν et *παριππεύειν* conf. IV, 4, 6. V, 16, 2. VI, 8, 10.
περιορᾶν VII, 22, 6.
περιπέτεσθαι et *πέτεσθαι* I, 25, 9.
περιπετής. περιπετῆ γίγνεσθαι IV, 8, 16.
περιῤῥήγνυσθαι VII, 24, 5.
περιών s. *περιιών* minus apte insertum III, 26, 7.
πέτεσθαι et *φέρεσθαι* conf. VII, 20, 9.
Πευκέστας et *Πευκέστης* VI, 10, 1.
πεφοβημένοι et *πεφοβημένως* II, 11, 5.
πηγή male neglectum IV, 15, 13.
Πήλιον urbs I, 5, 8.
Πίγρης et *Τίγρης* s. *Τίγρις* III, 17, 1. VII, 7, 6.
Πιξώδαρος nomen varie pronunciatum I, 23, 10.
πίπτειν et *ἐμπίπτειν* conf. IV, 21, 17.

Πισίδαι, *Πεισίδαι*, *Πισεῖδαι* I, 24, 11.
πίστις. *ἐς πίστιν ἦν* III, 20, 4.
πλάγιος. *πλαγιοτέρᾳ* et *πυκνοτέρᾳ* conf. I, 1, 10.
πλαίσιον et *πλάγιον* conf. I, 4, 3. *πλαίσιον ἰσόπλευρον* IV, 5, 10.
πλεῖν τὴν θάλατταν II, 17, 6.
πλείων. *πλείονα* et *πλείω* IV, 24, 14. *πλείονες*, *πλείονας*, *πλείους* IV, 6, 3.
πλεονεκτεῖν III, 17, 9.
πλήν γε δή VII, 15, 8.
πληροῦν et *συμπληροῦν* conf. I, 20, 2.
πλησίον non nisi cum genit. constructum VII, 5, 8.
πλοῖον et *πλέον* conf. VI, 13, 1.
πνιγηρός. *καλύβαι πνιγηραί* VI, 23, 4.
Πνυταγόρας et *Πυθαγόρας* II, 20, 7.
πόθος. *λαμβάνει τινὰ πόθος* sim. II, 3, 1.
ποιεῖσθαι in circumscript. IV, 29, 6. *ποεῖσθαι* et *ἡγεῖσθαι* conf. I, 7, 5.
πολίτης. *πολιτῶν* et *πιλιτικῶν* I, 4, 10.
πολυπραγμονεῖν II, 13, 3.
πολύς. *ἡ πολλὴ τῆς χώρας* V, 16, 4. *Ἀραβία ἡ πολλή* VII, 1, 2. *πλήθει πολύς* V, 25, 2. *πολλὰ ἄπορα* et *πολλὰ τὰ ἄπορα* V, 24, 1. *πολλὰ καὶ ἀγαθά* et *πολλὰ ἀγαθά* VII, 8, 4. *πολλαί* male omissum VI, 8, 3. *πολύ τι* comparativo et superlativo appositum IV, 25, 4. III, 27, 4. *ἐπὶ πολύ* cum genitivo VII, 20, 14. *πολύ* et *ἐς πολύ* III, 13, 2. *πολύ* et *πολλῷ* cum comparativo III, 15, 15. *πολύς* et *πολλῶν* conf. VI, 25, 1.
Πολυσπέρχων non *Πολυπέρχων* II, 12, 3.
πονήρως et *πονηρῶς* VII, 25, 11.
πόνος. *πόνοι* et *πόροι* conf. III, 29, 6.
πορεία. *πορείας* et *πορείαν ποιεῖσθαι* VI, 25, 7.
πορεύεσθαι cum accusativo rei VI, 23, 2.
πορφυρεύς VII, 19, 7.
πόσος. *πόσῳ δὴ δικαιότερον* IV, 10, 9.
ποταμός nomini fluvii modo adiectum modo detractum III, 29, 3. V, 4, 4. V, 6, 10. V, 20, 14. V, 25, 1. VI, 1, 3. VI, 20, 6. VII, 16, 5.
ποτὲ VI, 12, 6.
πότος et *ποτόν* VI, 26, 5.
πρᾶγμα. *πράγματα ἔχειν καὶ παρέχειν* VII, 1, 9.
Πράκτιος et *Προσάκτιος* fluvius I, 12, 10.
πρανοτέρᾳ et *πυκνοτέρᾳ* conf. I, 1, 10.
πράττειν. *ἀπόστασιν πρᾶξαι* IV, 3, 11. *πράττειν* et *διαπράττειν* conf. IV, 14, 6.
πρεσβεύειν IV, 8, 10. VI, 30, 5. *πρεσβεύειν ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς* et *ὑπὲρ τῶν αὐτῶν* VII, 15, 4.
Πρίαπος s. *Πρίαμος* urbs I, 12, 12.
πρίν cum indicativo et infinitivo constructum II, 11, 4. *πρὶν φάους* III, 18, 10.
προαγγέλλειν et *προσαγγέλλειν* III, 26, 1.
προάγειν et *προσάγειν* II, 6, 3.
προαγρυπνεῖν ante aliquem et pro aliquo (!) vigilare VII, 9, 17.

προβάλλεσθαι V, 22, 6.
προβολή et *προσβολή* conf. I, 6, 3.
πρόδρομοι ἱππεῖς III, 12, 4.
προέχειν. ῥώμῃ προέχειν V, 17, 6.
προϊέναι et *ἀπιέναι* conf. I, 24, 4. *τοῦ πότου προϊόντος* IV, 8, 3. *προϊέναι τοῦ πρόσω* V, 16, 1.
προκρίνειν III, 16, 18.
προμάχεσθαι IV, 2, 5. *προμάχεσθαι* et *προσμάχεσθαι* conf. VI, 3, 4. *προμαχομένους* et *προμάχους* IV, 29, 13.
πρόοδος et *πρόσοδος* conf. II, 10, 1.
προοίμιον susp. p. 2.
πρός verbis passivis iunctum III, 12, 2. *πρός τινος εἶναι* III, 7, 10. *πρὸς δέ* V, 5, 1. *πρός* et *εἰς* conf. III, 22, 8. *πρός* et *ἐκ* I, 23, 4. IV, 2, 6. *πρός* et *παρά* I, 8, 1. V, 14, 8. VI, 29, 15. *πρός* et *πρό* V, 6, 1. *πρός* et *ὡς* II, 25, 1.
προσαγγέλλειν et *προαγγέλλειν* III, 26, 1. et *ἐξαγγέλλειν* III, 9, 4.
προσάγειν et *ἄγειν* conf. IV, 25, 11. *προσάγειν* et *προάγειν* II, 6, 3.
προσακοντίζειν et *κατακοντίζειν* III, 26, 4.
προσβολή et *προβολή* conf. I, 6, 3.
προσδέχεσθαι signif. II, 4, 4.
προσειπεῖν appellare VI, 29, 4.
προσέχειν. προσχεῖν et *προσσχεῖν* I, 4, 1. II, 1, 2.
προσκεῖσθαι et *ἐγκεῖσθαι* conf. III, 14, 8.
προσμῖξαι III, 9, 3.
πρόσοδος et *πρόοδος* II, 10, 1.
προσπλεῖν et *παραπλεῖν* conf. VII, 20, 12.
πρόσταγμα et *πρόσταξις* V, 27, 3.
προστάσσειν varie constructum III, 5, 5.
προστιθέναι V, 25, 11.
προστυγχάνειν et *ἐπιτυγχάνειν* III, 21, 14.
προσφέρειν. προσφέρει et *κατέχει* conf. IV, 13, 4. *προσφέρεσθαι* sign. IV, 13, 4.
προσχωρεῖν et *προχωρεῖν* confus. I, 1, 16. IV, 15, 12. IV, 22, 7.
πρόσω. τοῦ πρόσω, τὸ πρόσω et *ἐς τὸ πρόσω* V, 16, 1.
πρότερον male insertum III, 19, 5.
προτροπή et *τροπή* V, 28, 5.
πρόφασις. πρόφασιν μέν — τὸ δὲ ἀληθὲς VII, 19, 11.
πρῶτος. τὸ πρῶτον non *κατὰ τὸ πρῶτον* IV. 3, 4. *πρῶτα* et *πρῶτον* conf. II, 23, 2.
πταίειν. πταῖσαν et *πταίσειαν* conf. IV, 6, 2.
πταῖσμα et *πτῶμα* signif. I, 9, 3.
Πυθαγόρας et *Πειθαγόρας* VII, 18, 6. *Πυθαγόρας* et *Πυνταγόρας* II, 20, 7.
Πύθων et *Πείθων* IV, 7, 4.
πυκνός. πυκνοτέρᾳ et *πλαγιοτέρᾳ* I, 1, 10.
πυνθάνεσθαι παρά τινος I, 25, 7.
Parenthesis minus usitata IV. 4, 15. IV, 25, 1.
Participia plura absque copula coniuncta VI, 22, 8. pro substantivis IV, 30, 4. VI, 4, 5. participium post *ἐπεί* pro tempore finito VI, 3, 3. part. absolutum VII, 20, 15. participium et infinitivus post verba sentiendi II, 2, 7. partic. praesentis et futuri conf. I, 19, 2. p. praesentis et aoristi II, 11,

7. VII, 29, 3. praes. et perfecti II, 22, 2. perfecti et aoristi I, 27, 5. III, 20, 3.
Passiva et activa confus. III, 18, 11.
Perfectum et plusquamperfectum conf, III, 7, 8. IV, 10, 2. VI, 6. 10. VII, 16, 4.
Pluralis verbi cum neutr. plurali subst. prooem.4.II,18,2. praefat. ad t. I. p. XXI, sq. pluralis verbi cum collectivis I, 21, 7. plur. et singularis confus. I, 16, 11. I, 17, 9. II, 17, 2. VI, 28, 3.
Plusquamperfectum periphrast. V, 15, 12. in *ειν* V, 21, 4. non exit in *εισαν* IV, 19, 1. plusquamperfecti dubius usus I, 19, 4. plusqu. et aor. recte composita II, 24, 9. male composita III, 24, 9. male conf. VI, 18, 9. pl. et imp. confus. III, 6, 4. III, 12, 2. IV, 17. 12, plusqu. et perf. confus. III, 7, 8. IV, 10, 2. VI, 6, 10. VII, 16, 4.
Praedicati cum subiecto coniunctio I, 21, 7. II, 17, 1.
Praepositiones a librariis saepe cum sequente nomine connexae I, 12, 8. in verbis compositis male omissae I, 20, 6. III, 3, 10. praeposs. *ἐν, πρός, ἐπί* cum dat. et *κατά* cum accusat. in eadem locutione de *loco ubi quid factum* III, 22, 7. praep. priori nomini apposita, alteri detracta III, 3, 7. V, 17, 3. VI, 25, 7.
Praesens et futurum apte iunct. V, 14, 2. V. 15, 10. confus. prooem. 1 et imperf. conf. IV. 16, 7. VI, 22, 14. VII, 24, 7. praes. et aor. in narrat. IV, 16, 17. praes. participium cum indicativo imperfecti confus. I, 3, 7.
Pronomen demonstrativum post parenthesin ad redordiendam orationem positum I, 3, 7. II, 1, 5. per attractionem generis positum I, 9, 10. VII, 23, 1.

P.

ῥαῖσαι II, 4, 10.
ῥέειν et *ῥεῖν* III, 29, 3. *ῥέων* et *ὤν* conf. IV, 6, 10. *ῥέων* cum genitivo rei constructum IV, 6, 10. V, 9, 6.
ῥίπτειν et *ἐρείπειν* I, 21, 7. II, 27, 6. *ῥίπτειν se deiicere* II, 4, 9. *ῥίπτειν κατά τινος* III, 18, 13.
ῥόθιον VI, 3, 5.

Σ.

σ et *σσ* in nominibus saepe incertum VII, 27, 1.
Σάκαι et *Εὐάκαι* VII, 6, 5.
Σαλαγασσός et *Σαγαλασσός* I, 28, 3.
Σαλμακὶς ἄκρα I, 23, 3.
σάλπιγξ. ὑπὸ σαλπίγγων I, 14, 10.
Σανδράκοττος et *Σανδράκοπτος* V, 6, 2.
Σέραπις et *Σάραπις* VII, 26, 3.
σημαίνειν τὸ πολεμικόν sim. III, 18, 11. *παρὰ τὰ σημαινόμενα* IV, 4, 5. *σημαίνειν πρὸ τῶν μελλόντων* VII, 24, 2. *σημαίνειν* et *σημαίνεσθαι* conf. III, 18, 11. *σημῆναι* et *σημᾶναι* I, 6, 3.
σιγή. σιγῇ ἔχειν et *σιγῶντα ἔχειν* IV, 11, 1.

Σιγών urbis nomen suspectum II, 13, 11.
Σιδῆται et *Σιδῖται* I, 26, 6.
Σισίκοττος IV, 30, 8.
Σισίνης et *Ἀσισίνης* I, 25, 5.
σῖτος et *σῖτα* VI, 28, 1.
Σιτταχηνοί, Σιταχηνοί, Σιττακινοί III, 8, 9.
σκευή et *ἐπισκευή* conf. II, 6, 5.
σκληρός. βρονταὶ σκληραί sim. I, 17, 6.
σκοπεῖν III, 22, 2.
σμικρός et *μικρός* V, 3, 6.
σόφισμα VII, 14, 17.
σπένδειν εἴς τι non *ἐπί τι* VI, 3, 2. *σπένδεσθαί τινι* III, 23, 15.
Σπιθριδάτης et *Μιθριδάτης* I, 12, 13.
σπουδή. ποιεῖσθαι σπουδήν IV, 29, 6.
στενόπορα VI, 22, 1.
στενός. στενῶν et *στενωπῶν* conf. VI, 22, 1.
στῖφος non *στίφος* IV, 2, 11.
στίχος et *στοῖχος* conf. V, 7, 3.
στόλος. στόλον et *στενόν* conf. I, 1, 8.
στρατεία et *στρατιά* conf. I, 1, 2. VII, 9, 8.
στρατεύειν σύν τινι V, 5, 3.
στρατηγός male omissum IV, 5, 5.
στρατιά et *στρατός* conf. III, 29, 7.
στρατοπεδεία castra VI, 25, 13.
στρατοπεδεύειν et *καταστρατοπεδεύειν* I, 5, 9. et *παραστρατοπεδεύειν* IV, 15, 13.
στρατόπεδον et *πεδίον* conf. I, 8, 13. *στρατόπεδον* et *στράτευμα* conf. II, 10, 3.
Στυμφαῖος et *Τυμφαῖος* I, 7, 6.
συγκεῖσθαι IV, 12, 4.
σύγκλεισις et *σύγκλασις* conf. I, 4, 4,
συγχωρεῖν VI, 14, 10.
σύλλογος et *συλλογή* male confus. III, 11, 13.
συμβαίνειν periphrasi inservit V, 21, 9. de *numeris* et *mensuris* VII, 12, 2.
συμβάλλειν II, 5, 3. *συμβαλεῖν* et *συλλαβεῖν* I, 7, 1.
συμβατικός. ἐνδιδόναι συμβατικόν IV, 27, 9.
σύμβλησις et *ἐξήγησις* conf. I, 18, 12.
συμβολή et *συμβολαί* VI, 15, 1.
σύμπας et *ἅπας* III, 9, 7. III, 29, 13.
συμπίνειν. συμπινόντων et *συμπάντων* conf. IV, 8, 12.
συμπίπτειν et *συμβαίνειν* de eadem re I, 21, 5. *accidere* VII, 18, 6. *συμπίπτειν* et *ἐμπίπτειν* conf. VI, 19, 4.
συμπλαγῆναι et *ἐκπλαγῆναι* conf. IV, 4, 7.
συμπληροῦν et *πληροῦν* conf. I, 20, 2.
σύμφορα et *σύμφωνα* conf. IV, 15, 7.
σύν addito substantivo adverbium efficit II, 7, 11. *σὺν νῷ* et *σὺν δίκῃ* III, 18, 19.
συνειλεγμένος et *συλλελεγμένος* *collectus* II, 21, 1.
συνεμπίπτειν et *συνεισπίπτειν* I, 8, 11.
συνέχεσθαι et *ἔχεσθαι* conf. IV, 5, 13. VI, 24, 11.
συνεξαιρεῖν et *συνεξαίρειν* I, 24, 11.
συνηνέχθησαν et *συνήχθησαν* conf. et *συνετάχθησαν* III, 22, 5. coll. V, 22, 8.
συνίστασθαι V, 16, 6.
συννεῖν V, 24, 1.

συνταράσσειν et *ταράσσειν* conf. VI, 5, 2.
συντάσσειν signif. VII, 23, 2.
συντεταγμέναις et *συντεταγμένως* II, 20, 7.
συντιθέναι V, 1, 3.
Συρία et *Ἀσσυρία* VII, 7, 6.
συστρατεύειν τινί V, 5, 3.
σφεῖς. σφῶν male insertum III, 14, 2. *σφῶν* et *αὐτῶν* conf. II, 10, 8. III, 6, 11. *σφᾶς αὐτούς* et *σφᾶς* I, 9, 10. *σφίσι* pro *αὐτοῖς* III, 17, 12. *σφίσι* male neglectum III, 7, 13. III, 15, 4. IV, 1, 6. *σφὶν* et *σφίσιν* III, 23, 15.
σχεδόν τι IV, 14, 8.
σχῆμα I, 9, 3.
σχολαίτερον et *σχολαιότερον* conf. III, 29, 12.
σῶμα. σωμάτων et *νομαίων* conf. IV, 1, 2.
σωματοφύλακες βασιλικοί III, 17, 4.
σῶος et *σῶς* VI, 19. 12.
Singularis et pluralis confus. I, 16, 11. I, 17, 9. II, 17, 2. VI, 28, 3.
Substantivum cum praepositione pro adiectivo I, 14, 7. in appositione repetitum V, 14, 8. subst. et verbum eiusdem stirpis compos. VI, 11, 1?. subst. casum regit quem verbum unde ortum VII, 9, 6.
Superlativus cum genitivo pronominis reflexivi coniunct. III, 4, 4. in formulis quales sunt *ἐν τοῖς πιστότατος* et *πιστοτάτοις* VI, 2, 1. superlativ. et comparat. non multum diversi IV, 15, 4. superl. et comp. confus. I, 29, 4. II, 19, 1.

T.

τ̄ et *γ̄* conf. V, 4, 10. VI, 21, 3.
τ et *π* conf. V, 6, 2. V, 20, 12. VII, 21, 1.
τἄλλα non *τἆλλα* II, 5, 5.
τάξις sign. I, 6, 19. *ἐν τάξει* II, 10, 4. *ἀμείβειν ἐν τάξει* III, 4, 4.
ταράσσειν et *ἀνταράσσειν* IV, 11, 6. et *συνταράσσειν* VI, 5, 2.
Ταρσός et *Ταρσοί* II, 4, 7.
τάσσειν. τετάχθαι ἐπί τινι V, 24, 2. *ὑπό τινι* I, 12, 17. *ταχθῆναί τινι* pro *ὑπό τινος* I, 27, 6. *ἐτετάχατο* III, 11, 4.
ταῦτα et *ταὐτά* conf. I, 25, 7.
ταύτην et *ταύτῃ* conf. VI, 6, 4.
τὲ male omissum I, 1, 5. I, 6, 4 III, 24, 7. VII, 21, 7. hiatum non fugit V, 28, 5. non necessarium I, 9, 5. IV, 10, 2. IV, 16, 4. IV, 17, 1. V, 29, 3. *οὔτε — τέ* IV, 7, 6. *ἐπεί τε* V, 1, 1. *τὲ — καί* V, 29, 3. VI, 23, 2. *τὲ* et *γὲ* conf. I, 9, 2. I, 18, 3. V, 4. 9. *τὲ* et *δέ* conf. III, 9, 1. IV, 21, 17. *τέ* et *τότε* conf. I, 12, 11. I, 18, 3.
τεκμηριοῦν. ἱκανὸς τεκμηριῶσαι V, 4, 5.
τελευτᾶν mori VII, 3, 1.
Τελμισσεύς et *Τελμησεύς* I, 24, 7.
τέναγος. τενάγη et *τεναγώδη* conf. V, 5, 7.
τετράπεδον et *τετράποδον* conf. VI, 29, 7.
τετρήρεις et *τε τριήρης* VII, 23, 7.
τέως μὲν — ὡς δέ II, 8, 4. *τέως* pro *ἕως* IV, 27, 2.
τηλικοῦτος et *τοιοῦτος* conf. VII, 13, 6.
Τίγρις et *Τίγρης* III, 17, 1. *Τίγρης* et *Πίγρης* VII, 7, 6.

τιμή. *ἐν τιμῇ ἔχειν* III, 23, 14.
τιμωρεῖν et *τιμωρεῖσθαι* II, 14, 7.
Τίρυνς et *Τίρυνθος* V, 26, 8.
τὶς interpositum in formula *τῶν τις ναυτῶν* sim. VII, 3, 6. in formula *οἱ μέν τινες* III, 8, 3. *τὶς* ad indicandam partitionem additum I, 17, 8. male immissum IV, 26, 9. *τινὲς οὐ πολλοί* I, 6, 8. *ὀλίγος τις* II, 8, 1. *πᾶς τις* III, 15, 4. *εἴ τις* = *ὅστις* VII, 5, 6. *βλάπτειν τι, ὠφελεῖν τι* I, 7, 14. *μᾶλλόν τι, πολύ τι* IV, 14, 8. *τίς* et *ὅστις* in or. indir. VII, 30, 1. *τὶ* et *τοί* conf. I, 20, 9. II, 1, 3. II, 15, 4. IV, 6, 2. V, 1, 3. *τινὰ* et *τήν* conf. IV, 9, 5. *τὶ* et *τινά* VII, 17, 1.
τοὶ et *τὶ* conf. I, 20, 9. II, 1, 3. II, 15, 4. IV, 6, 2. V, 1, 3.
τοιόσδε. *τοιόνδε τι μηχανᾶσθαι* V, 10, 6.
τοιοῦτος. *τὰ τοιαῦτα* et *ταῦτα τὰ* conf. VII, 7, 13. *τοιοῦτος* et *τηλικοῦτος* conf. VII, 13, 6.
τοξεύειν et *ἐκτοξεύειν* conf. IV, 4, 8. IV, 5, 13.
τόσος VI, 27, 11.
τοσόσδε *tam brevis* V, 7, 2. *ἐς τοσόνδε* VII, 15, 9. *τοσῷδε* et *τοσόνδε μᾶλλον* V, 27, 6. *τοσόσδε* et *τοσοῦτος* confus. prooem 5.
τρέπειν. *ὁδὸς τετραμμένη* III, 18, 1. *τρέπεσθαι ἐς ἀλκήν* III, 24, 2. *τρέπεσθαι* et *ἀποτρέπεσθαι* II, 11, 8. *τραπέσθαι* et *τραπῆναι* III, 3, 8.
τριήρης. *τριηρῶν* s. *τριήρων* II, 19, 7. *τε τριήρης* et *τετρήρεις* conf. VII, 23, 7.
τριχῇ et *τριχῶς* IV, 21, 7. *τρίχα* IV, 24, 16.
τροπή et *προτροπή* V, 28, 5.
τροφή et *τροφός* V, 1, 9.
τυγχάνειν pro *ἐντυγχάνειν* III, 21, 14. *τυγχάνειν* et *ἐντυγχάνειν* conf. V, 7, 11.
Τυμφαία et *Στυμφαία* I, 7, 6.
τυχὸν μέν — *τυχὸν δέ* I, 10, 9. III, 26, 5.
Thucydidem imitatus esse potest Arrianus ut alibi, ita I, 12, 3. II, 2, 5. II, 18, 11. II, 21, 8. II, 27, 8. IV, 27, 10. V, 4, 5. V, 10, 6. VI, 3, 8. VI, 11, 16. VI, 23, 4. 5. VII, 14, 3.
Transitus a plurali ad singularem si de militibus eorumque duce sermo II, 21, 8. a dativo ad accusativum V, 26, 7. a nomine cum infinitivo ad acc. c. inf. I, 1, 1. III, 7, 10. a participio s. inf. ad tempus finitum II, 4, 1. II, 11, 5. IV, 9, 4.

Y.

ὑβρίζειν εἴς τι IV, 8, 7.
ὕδωρ. *ξυμβάλλειν τὸ ὕδωρ* de fluviis VI, 14, 9.
ὕεσθαι VII, 7, 9.
ὑμέτερος et *ἡμέτερος* V, 25, 10.
ὑπάγειν εἰς κρίσιν III, 27, 1.
ὑπαίθριος VII, 1, 7.
ὑπακούειν et *ἐπακούειν* IV, 8, 13.
ὑπαρχή et *ἀπαρχή* VI, 29, 15.
ὕπαρχος et *ἔπαρχος* III, 5, 10.
ὑπείκειν. *ὑπείξαντα* et *ὑποπτήξαντα* conf. VII, 13, 2.
ὑπειπεῖν et *ἐπειπεῖν* VI, 13, 14.
ὑπεξέρχεσθαι et *ἐπεξέρχεσθαι* V, 26, 14.
ὑπέρ c. genit. *de loco* II, 9, 6. *ὑπέρ de* = *περί* VI, 2, 6. *ὑπέρ*

cum accus. ubi alii genitivum ponunt V, 13, 6.
ὑπερασπίζειν τινός VI, 11, 12. VI, 28, 6.
ὑπερβαίνειν κατά τι VI, 9, 3.
ὑπερφέρειν et ὑπερφαίνειν VII, 6, 5.
ὑπό et παρά cum passivis II, 2, 5. V, 12, 7. V, 14, 8. VI, 29, 15. ὑπό et πρός cum pass. III, 12, 2. ὑπό et ἐκ V, 24, 9. VI, 25, 9. ὑπὸ σαλπίγγων I, 14, 10. ὑπό cum dat. de *tempore* VI, 21, 8. ὑπὸ οἷ τετάχθαι I, 12, 17. ὑπὸ τὴν ἕω II, 2, 10. ὑπὸ et ἐπί conf. I, 1, 13. I, 3, 7. III, 21, 17. ὑπό et ἀπό conf. I, 21, 8. I, 25, 10. II, 22, 2. IV, 2, 5. VI, 9, 10.
ὑπολείπειν et ἐπιλείπειν conf. V, 12, 1. ὑπολείπεσθαι *post se relinquere* V, 20, 2. ὑπολειπόμενοι et ὑπολιπόμενοι IV, 17, 10.
ὑπομένειν et ἐπιμένειν I, 18, 4.
ὕποπτος III, 6, 8.
ὑποστροφή VI, 7, 8.
Ὑρκανίς et Ὑρκανία III, 19, 14.
ὕστερος. ἐς τὴν ὑστεραίαν et τῇ ὑστεραίᾳ II, 7, 2. III, 18, 4. χρόνῳ ὕστερον VII, 18, 9. ὕστερον male intrusum I, 21, 2.
ὕφαλος et ὕφυδρος II, 21, 9.
ὑψηλός et ψιλός conf. I, 1, 16.

Φ.

φάλαγξ sign. I, 13, 7. I, 14, 5. φάλαγξ et φάραγξ conf. II, 11, 11.
φανός φανότερος VII, 20, 3.
φάος III, 15, 7.
φέρειν. ὁδὸς φέρουσα III, 18, 2. ἄγειν καὶ φέρειν VII, 9, 4. φέρεσθαι et πέτεσθαι VII, 20, 9.
φημίζειν V, 3, 2.
φθάνειν cum infinitivo constr. I, 8, 10. φθάνειν κατὰ τὸν πλοῦν VI, 5, 12. φθάσαι et φθῆναι I, 21, 8.
φθείρεσθαι sign. VII, 4, 2.
φιλάνθρωπος IV, 15, 7.
φιλεῖν *amare, solere* I, 7, 4.
φίλος et φίλιος conf. I, 22, 7. φίλος et ψιλός III, 19, 13.
φοβερός passiv. et act. sign. II, 2, 8.
φόβος ὁ ἀπὸ τῶν ὀλίγων VI, 12, 4.
φορά signif. VI, 11, 4.
φρέαρ. φρέατα et αὐτά VI, 20, 8.
φρενήρης III, 22, 3.
φρίσσειν. φάλαγξ σαρίσσαις πεφρικυῖα III, 14, 3.
φυλακή. ἐν φυλακῇ ἔχειν II, 1, 3.
Futurum et praesens conf. prooem. 1. apte iunct. V, 14, 2. V, 15, 10. fut. indicat. et aoristi coni. confus. V, 19, 9. futur. et aor. conf. I, 12, 7. VII, 4, 3.

Χ.

χαίρειν. χαιρήσῃ et χαιρήσει V, 20, 10.
χαλεπαίνειν τινί IV, 12, 3.
χαλεπῶς. μόλις καὶ χαλεπῶς VI, 26, 1.
Χαλκηδόνιοι et *Καλχηδόνιοι* III, 24, 8.
χάρις ἄχαρις IV, 8, 7.
χειμάῤῥους et χείμαῤῥος IV, 3, 4.
χείρ. ἐς χεῖρας ἰέναι τινί VI, 8, 10.
χοῦς. χοῦ et χοός II, 27, 6.
χρῆμα circumscriptioni inservit VI, 28, 2. χρήμασι et χρήσιμα conf. II, 18, 7.
χρῆναι *destinatum esse* II, 3, 9.

χρῆναι non χρῆν Arrianeum IV, 9, 10.
χρῆσθαι constr. III, 4, 7. χρῆσθαι ὅ τι τις βούλεται III, 23, 16.
χρόνος. χρόνῳ ὕστερον VII, 18, 9.
χῶμα χωννύναι IV, 20, 1. χῶμα et χωρία conf. *Ibid.*
χώρα et γῆ conf. III, 24, 3. χώρα omissum in formula ἡ Σογδιανή sim. IV, 15, 12. ἐν ἀτίμῳ χώρᾳ ἄγειν VII, 6, 9.
χωρίον sign. I, 12, 3. IV, 26, 3. VII. 15, 2.
χῶρος ἄνυδρος III, 4, 1.

Ψ.

ψάμμος et ἄμμος V, 15, 9.
ψαμμώδης et ἀμμώδης V, 15, 9.
ψιλός et φίλος conf. I, 1, 16. ψιλός et ὑψηλός I, 1, 16. ψιλός et πεζός conf. II, 8, 8.
ψυχρός. ψυχρότατον et ψυχρότητα conf. III, 4, 4.

Ω.

ὦ fortasse inserendum I, 13, 4. vocativo recte detractum V, 19, 2.
ὧδε et τάδε V, 1, 6.
ὠθισμός III, 14, 3.
ᾠκισμένος et κείμενος conf. II, 13, 11.
ὠκύτης et ὀξύτης, ὠκύς et ὀξύς sign. I, 1, 17.
ὦν et ῥέων conf. IV, 6, 10.
Ὦξος et Ὄξος conf. VII, 10, 12.
Ὠρεῖται et Ὠρῖται VII, 5, 8.
ὡρμήκει et ὡρμήθη conf. III, 24, 5.
ὡς male intrusum I, 17, 10. male omissum III, 20, 1. cum inf. in oratione obliqua V, 15, 2. cum infinitivo aoristi, ubi alias participium futuri III, 9, 3. III, 18, 3, cum participio futuri I, 19, 2. III, 9, 3. cum coniunctivo et infinitivo IV, 5, 10. ὡς μή I, 8, 3. III, 23, 7. ὡς ἔχομεν et ὅπως ἔχομεν I, 13, 4. IV, 24, 5. ὡς τάχους εἶχον V, 13, 2. ὡς ἕκαστοι IV, 25, 11. ὡς ἐκ τῶν παρόντων IV, 6, 8. ὡς ἐν ἀπόρροις VI, 10, 5. ὡς ὅτι VII, 3, 9. ὡς et ὅσα VII, 23, 8. ὡς ἐπί, ὡς πρός, ὡς εἰς I, 27, 5. II, 8, 8. II, 17, 2. IV, 29, 12. V, 6, 4. V, 11, 6. VI, 7, 6. ὡς ἐπί cum genitivo raro coniunct. II, 26, 2. ὡς et ἐς conf. I, 25, 12. IV, 3, 14. IV, 7, 5. ὡς εἰς et εἰς III, 19, 10. III, 29, 13. ὡς et πρός II, 25, 1. ὡς et εὐθύς conf. II, 10, 2.
ὡσαύτως ubique fere cum part. negat. V, 22, 1.
ὥσπερ τις ἄλλος et εἴπερ τις ἄλλος III, 28, 8. ὥσπερ et ᾗπερ conf. V, 18, 7. ὥσπερ et ᾗπερ IV, 2, 2. ὥσπερ et ὅπως conf. III, 21, 12.
ὠφέλεια ἐκ, ἀπό, παρά τινος II, 22, 6. ὠφέλεια ἡ ἔς τι VII, 30, 7.

si 2m